Christen
1930

Pomeranfond 2131–2145
2121 e 2132
e 2150–2162

KERSTNUMMER
VAN HET WEEKBLAD „DE CHRISTEN"

ONDER REDACTIE VAN DS. J. W. WEENINK - STADSKANAAL

ONZE KERSTBEDE

Kom in, Gij Gezegende des Heeren.
Gen. 24 : 31a.

De „Gezegende des Heeren," is Jezus Christus.

Tot Hem keeren we het aangezicht, als we deze bede uitspreken.

Dankbaar voor den zegen, dien God ons geeft in de vermeerdering der kennis, de verheldering van inzicht en het goede, dat daaruit voortvloeit voor het leven op aarde, blijft onze laatste behoefte — onveranderd en onverminderd — Jezus Christus, die ons den zegen der verzoening met God brengt.

Het groot verlangen van het menschelijk hart, het sterke heimwee der menschheid spreekt zich uit in deze bede.

Het is het hart eigen, naar zegen te verlangen. Als Ezau, de wereldschgezinde mensch, merkt, dat hem de zegen ontgaan is, schreeuwt hij „met een grooten en bitteren schreeuw, gansch zeer." Ieder kent de plaag van zijn eigen hart. Ieder kent de oogenblikken, dat hij angstig tastte naar hetgeen voor hem verloren ging. Wij zouden geen onrust kennen, als de vrede ons niet ontvlucht was. En zou het gevoel van ellende ons niet vreemd blijven, als we geenerlei herinnering aan zaligheid hadden?

Het is nacht, waarin we wandelen, werkelijke nacht. Maar geen nacht zonder licht. Er schemert iets van de paradijsbelofte aan den hemel van ieder menschelijk leven. Daarom is dat leven bij allen een zoeken en tasten — de veelvuldige uiting van de begeerte: Kom in, Gij Gezegende des Heeren!

„God liet de volken wandelen in hun eigen wegen" — ongetwijfeld! Maar — zegt Jezus — diep in het hart van den verloren zoon ligt de herinnering aan het Vaderhuis onverliesbaar.

De sagen der primitieve volken bevestigen dit. Een negerstam in Togo, West Afrika, vertelt van een tijd, dat de hemel zóó dicht bij de aarde was, dat men er met de handen aan kon komen. Op Celebes wijzen de inboorlingen twee naast elkaar staande bergen aan: de eene heeft den vorm van een afgeknotten kegel, de andere loopt spits toe. Zij vertellen, dat de laatste berg vroeger op den eersten gestaan heeft en tot in den hemel reikte. God en menschen klommen langs dezen berg op en af in zalige gemeenschap. Maar er kwam een oogenblik, dat de menschen den hemel wilden bestormen en toen sloeg God tot straf de spits van den berg af, zoodat de gemeenschap tusschen hemel en aarde, God en den mensch, verbroken werd.

Zal ik aan Israël herinneren, dat het onder de volken altijd een bizondere plaats innam? Hoe verinnigde zich in dat volk het verlangen naar de openbaring Gods! Hoe legt het zijn geestelijken nood bloot in den kreet: „Ach, of Gij de hemelen scheurdet en nederdaaldet!"

Kent gij de laatste, opperste behoefte van uw hart?

Is heel ons leven eigenlijk geen vertaalarbeid? Wij moeten iets uit de taal van ons hart overbrengen in taal van ons verstand.

Uw hart zegt iets. Hoe vaak wordt dat verkeerd overgebracht! Hoe vaak wordt geleefd, als vroeg het om macht, eer, rijkdom.

Uw hart vraagt om God. Uw hart bidt om den Gezegende des Heeren, om den Zaligmaker. De geboorte van Jezus Christus is het antwoord Gods op de bede, die, bewust of onbewust, uit elk hart opklimt.

Christus brengt den zegen des Eeuwigen mede. Hij zaligt het leven, waarin Hij wordt opgenomen.

„Hij doet ons, hoe met schuld beladen,
Verzoend voor 't oog des Vaders
treên!"

L.

KERSTNUMMER
VAN HET WEEKBLAD „DE CHRISTEN"

ONDER REDACTIE VAN DS. J. W. WEENINK - STADSKANAAL

ONZE KERSTBEDE

Kom in, Gij Gezegende des Heeren.
Gen. 24 : 31a.

De „Gezegende des Heeren," is Jezus Christus.

Tot Hem keeren we het aangezicht, als we deze bede uitspreken.

Dankbaar voor den zegen, dien God ons geeft in de vermeerdering der kennis, de verheldering van inzicht en het goede, dat daaruit voortvloeit voor het leven op aarde, blijft onze laatste behoefte — onveranderd en onverminderd — Jezus Christus, die ons den zegen der verzoening met God brengt.

Het groot verlangen van het menschelijk hart, het sterke heimwee der menschheid spreekt zich uit in deze bede.

Het is het hart eigen, naar zegen te verlangen. Als Ezau, de wereldschgezinde mensch, merkt, dat hem de zegen ontgaan is, schreeuwt hij „met een grooten en bitteren schreeuw, gansch zeer." Ieder kent de plaag van zijn eigen hart. Ieder kent de oogenblikken, dat hij angstig tastte naar hetgeen voor hem verloren ging. Wij zouden geen onrust kennen, als de vrede ons niet ontvlucht was. En zou het gevoel van ellende ons niet vreemd blijven, als we geenerlei herinnering aan zaligheid hadden?

Het is nacht, waarin we wandelen, werkelijke nacht. Maar geen nacht zonder licht. Er schemert iets van de paradijsbelofte aan den hemel van ieder menschelijk leven. Daarom is dat leven bij allen een zoeken en tasten — de veelvuldige uiting van de begeerte: Kom in, Gij Gezegende des Heeren!

„God liet de volken wandelen in hun eigen wegen" — ongetwijfeld! Maar — zegt Jezus — diep in het hart van den verloren zoon ligt de herinnering aan het Vaderhuis onverliesbaar.

De sagen der primitieve volken bevestigen dit. Een negerstam in Togo, West Afrika, vertelt van een tijd, dat de hemel zóó dicht bij de aarde was, dat men er met de handen aan kon komen. Op Celebes wijzen de inboorlingen twee naast elkaar staande bergen aan: de eene heeft den vorm van een afgeknotten kegel, de andere loopt spits toe. Zij vertellen, dat de laatste berg vroeger op den eersten gestaan heeft en tot in den hemel reikte. God en menschen klommen langs dezen berg op en af in zalige gemeenschap. Maar er kwam een oogenblik, dat de menschen den hemel wilden bestormen en toen sloeg God tot straf de spits van den berg af, zoodat de gemeenschap tusschen hemel en aarde, God en den mensch, verbroken werd.

Zal ik aan Israël herinneren, dat het onder de volken altijd een bizondere plaats innam? Hoe verinnigde zich in dat volk het verlangen naar de openbaring Gods! Hoe legt het zijn geestelijken nood bloot in den kreet: „Ach, of Gij de hemelen scheurdet en nederdaaldet!"

Kent gij de laatste, opperste behoefte van uw hart?

Is heel ons leven eigenlijk geen vertaalarbeid? Wij moeten iets uit de taal van ons hart overbrengen in taal van ons verstand.

Uw hart zegt iets. Hoe vaak wordt dat verkeerd overgebracht! Hoe vaak wordt geleefd, als vroeg het om macht, eer, rijkdom.

Uw hart vraagt om God. Uw hart bidt om den Gezegende des Heeren, om den Zaligmaker. De geboorte van Jezus Christus is het antwoord Gods op de bede, die, bewust of onbewust, uit elk hart opklimt.

Christus brengt den zegen des Eeuwigen mede. Hij zaligt het leven, waarin Hij wordt opgenomen.

„Hij doet ons, hoe met schuld beladen,
Verzoend voor 't oog des Vaders
treën!"

L.

TOCH EEN LOGÉE MET KERSTMIS

Het *winterzonnetje* scheen door de half ontdooide ruiten in de heldere, vriendelijke keuken. Een flink, jong meisje met een energiek gezicht, dat echter door 'n paar groote, lieve oogen aanmerkelijk verzacht werd, zag om zich heen naar den arbeid harer handen. Zij was bezig geweest, alles zooveel mogelijk met dennengroen te versieren, want het Kerstfeest stond voor de deur.

De ketel begon mee te spreken, de stoom schoot uit de tuit en het deksel wipte telkens onrustig omhoog. Het meisje nam gauw een warmwaterkruik en vulde die met het kokende water.

Terwijl *zij zoo* aan het werk was, verviel zij tegen haar gewoonte in in gepeins en tranen liepen haar over de wangen, terwijl zij toch niet bedroefd was.

* * *

Sedert November was het zeven jaar geleden, dat zij hier in huis kwam. Hoe goed kon *zij zich dien avond* nog herinneren. Het was toen bitter koud — scherpe ijskegeltjes vlogen haar in het gezicht, toen zij hierheen ging.

De dag was o, zoo moeilijk geweest. De menschen, waar zij toen diende, waren onverstandig en misbruikten haar jonge krachten. Maar zij was zelf ook onverstandig en kort aangebonden, gauw met haar antwoord gereed en altijd bij de hand om voor haar recht op te komen. De waschvrouw had haar aan deze betrekking geholpen.

„Maar je mag daar wel oppassen, Anna," had zij gezegd, „want bij dokter Saring zijn het nette menschen, en ik heb je nogal sterk aanbevolen."

Anna had het hoofd in den nek gegooid en gedacht, dat zij daar wel precies zouden zijn als al de anderen.

Het was al laat, toen zij aanbelde. Het oor verwachtte een berisping en de mond was reeds bereid allerlei aanklachten tegen de vorige betrekking te uiten; maar het kwam anders. De jonge vrouw van den dokter deed zelf open; zij zag er vriendelijk uit en was mooi; zij had een schoon, open gelaat en een paar heldere, eerlijke oogen.

„Zoo, ben jij het *nieuwe meisje?* — welkom hier!"

„Het is al laat, maar ik kon niet best eerder," klonk het verontschuldigend.

„Dat had ik al gedacht. Hier is je kamer; de thee staat klaar en dat is de eetkamer. Mijn man is naar een doktersbijeenkomst; daarom ben ik met de kleinen alleen thuis. Ons vorig meisje is gisteren getrouwd. Goeden nacht! Slaap maar goed! Om half zeven bel *ik* wel!"

Het vuur brandde lekker in den kleinen kachel. Hier was 't toch heel anders dan in haar vorige kamer, een kale, koude dakkamer, zonder kachel, met een scheef luikje inplaats van vensters en met vochtige muren. Hier hingen rood gestreepte gordijnen voor het venster; er brandde een helder licht en op het kastje lagen boeken. Het bed zag er zacht en uitnoodigend uit.

Haar koude hand streek onwillekeurig over de dekens *en zij* voelde een behagelijke warmte. Neen maar, dat was ongeloofelijk! Zelfs een warme kruik lag er in — en mevrouw was alleen in huis! Zij moest het dus zelf gedaan hebben!

Anna was een pleegkind; zij had in haar korte leven reeds heel wat meegemaakt, maar dit was haar nog nooit gebeurd. Verstomd stond zij daar te kijken, toen zij plotseling dacht:

„En ik heb *haar* nog *niet* eens gevraagd, of ik ook nog wat voor haar doen kon!"

Met haar gewone voortvarendheid snelde zij door de keuken, de eetkamer en de woonkamer en klopte dan aan een gesloten deur. Daar binnen werd zachtjes gezongen. De jonge mevrouw wenkte haar *stil te zijn, toen zij binnen* kwam.

„Kan ik misschien nog iets voor u doen?"

„Neen, dank je wel. Kom eens hier, Anna; maar heel voorzichtig!"

Zij schoof het wiegekleed een beetje op zij en toonde met schitterende oogen haar klein, lief, *roodwangig meisje*, dat in diepen slaap in den wieg lag, de duimpjes vast in de gebalde vuistjes gedrukt. Mevrouw en het dienstmeisje wisselden geen woord, maar enkel een veelzeggenden blik.

Dien zelfden avond weende Anna zich in slaap en den volgenden morgen ontwaakte zij met de begeerte mevrouw genoegen te doen. Zij werd weliswaar niet op éénmaal veranderd, maar het zuurdeeg was toch reeds onder het meel vermengd.

* * *

Sedert dien waren er zeven jaar verstreken en daaraan dacht zij, terwijl zij het deksel van de warme kruik vastmaakte en zij zegende haar goede mevrouw.

„Wat is het hier Kerstmisachtig en gezellig bij je!"

De doktersvrouw stond in de deur en drie kinderen — twee meisjes en een lieve jongen — huppelden haar voorbij in de keuken.

„Zoo, heb je daar de warme kruik al? Dat is goed. Ik kan het anders niet goed vinden, dat moeder bij dit koude weer op reis gaat. Haar borst is niet zoo sterk. Ik begrijp niet, dat mijn broer het goed vindt."

„Grootmoeder wordt niet ziek; wij zullen haar wel warmen. Grootmoeder krijgt van mij mijn chocolade!"

„En van mij een paar mofjes!"

Het was de baby van toen, die het met zekeren trotsch zeide, terwijl de kinderen de logeerkamer binnenstormden. Het *was een vriendelijke kamer:* dikke gordijnen, zachte tapijten, een divan en een gemakkelijke stoel met zachte kussens.

„Hier is alles in orde." De moeder zag rond. „God geve, dat alles goed mag gaan."

Er werd gebeld; het was een telegram: „Tien graden vorst. Moeder blijft hier. Kerstmispakket onderweg. Gelukkig Kerstfeest!"

Mevrouw Saring was tegelijkertijd teleurgesteld zoowel als opgelucht. Maar de kinderen vonden het erg verdrietig. De Kerstmisgast, de geliefde grootmoeder, kwam niet.

„Wat is hier te doen?" De dokter kwam onverwachts binnen.

„Mijn broer heeft getelegrafeerd, dat *moeder niet komt; hij* vertrouwt het niet, haar te laten gaan. Ik vind het verstandig en ben er eigenlijk blij om, maar toch is het nu zoo ledig.

„Dus je moeder komt niet!" zeide de dokter, met een betrokken gelaat. „Dus zij komt niet," herhaalde hij langzaam.

Mevrouw Saring zag haar man verwonderd *aan, terwijl hij* daar *diep* in gedachten stond, de hand op de leuning van een stoel.

„Beste Albert, scheelt er wat aan?"

„Ga maar naast mij zitten, dan zal ik je alles vertellen. Wij, dokters, zijn gewoon veel ellende te zien, maar dit is toch wel een bijzonder geval.

Vanmorgen was *ik* bij een jonge vrouw, die doodziek is. Zij werd dit voorjaar weduwe; ik heb gezien, hoe zij haar man, een egoïstische, karakterlooze zwakkeling met nooit moe wordende *liefde* verzorgde. Des daags werkte zij voor hem, des nachts waakte zij bij hem.

Het was vanaf het begin voor mij wel duidelijk, wat het einde van deze overgroote inspanning zou zijn. Haar huis zag er keurig netjes uit, maar langzamerhand verdween het een na het ander. De kamer werd heel schoon en in orde gehouden, maar werd hoe langer hoe leeger. Toen stierf haar man. Ik heb haar in een enveloppe iets gezonden, maar de geërfde familieklok moest toch nog verkocht worden. Daar-

op kwam de instorting. Nu heeft zij alleen haar bed nog maar en een stoel.

Ik geloof, dat zij geen mensch in de stad kent. De eenige, die nog naar haar omziet, is een oude jodin, die in een dakkamertje daarnaast woont en in haar onderhoud voorziet door vesten te maken. Zij komt elken morgen en

avond met een schort vol hout en turf van haar eigen kleinen voorraad. Ook het bed maakt zij op en kleedt de kleine aan. God zegene haar daarvoor!

Maar meer kan zij ook niet doen. Een beetje brood en een schaal met melk, die op den half kouden kachel staat, moeten moeder en kind den geheelen dag voeden."

„Heeft zij kinderen?"

„Ja, een meisje van drie jaar, een allerliefst kindje met bruine lokken en donkere oogen. Daarom wil zij in geen geval opgenomen worden in het ziekenhuis. Zij kan haar kind niet missen, verzekert zij mij steeds weer.

Vandaag trof ik den predikant bij haar. Wij gingen samen heen; hij was ook zeer onder den indruk. Onderweg dacht ik, dat we haar in huis moesten nemen. Maar grootmoeder neemt die kamer in beslag, wanneer zij komt. Dus gaat het niet."

Het werd gedurende eenige oogenblikken diep stil in 't vertrek. Mevrouw Saring sprak het eerst, maar haar stem was onzeker: „Die hindernis is nu uit den weg geruimd."

„Je moet me goed begrijpen, vrouwtje. Wanneer zij komt, blijft zij hier tot men haar wegdraagt. Dat kan nog dagenlang duren, misschien wel maanden."

„Ik vermoed, dat je het die arme vrouw in je hart beloofd hebt?"

„Maar het wordt een moeilijke taak, vooral voor jou."

Het gelaat van mevrouw helderde geheel op.

„Kom, en bekijk de kamer, Albert!. Het kind kan hier op den divan liggen. Elsje en Johanna, wij krijgen toch nog een Kerstmisgast, en zij neemt een klein meisje mee. Wat zeggen jelui daarvan?"

De kinderen jubelden en de dokter omarmde zijn vrouw.

„Dan zal ik haar halen, maar je moet voor haar en het kind dekens en kleeren meegeven. Het weinige, dat zij heeft, is schoon en heel, maar zoo dun door het gebruik, dat het geen warmte meer kan geven. Sta je ook voor Anna in?"

Mevrouw Saring knikte en dit knikken was een vaste verzekering en zulk een bevestigend knikken had nog nooit teleurgesteld.

Terwijl de kleine uitrusting werd bijeengezocht, werd het dienstmeisje in de plannen ingewijd.

„Je zult mij zeker wel willen helpen, nietwaar, Anna? Wij zullen haar ontvangen als een gast, die de Kerstmiskoning ons zendt."

„Als Hem zelf," zeide Anna met half gesmoorde stem. Daarop ging zij heen en haalde haar nieuwe, warme sjaal. „Het zal de zieke zeker goed doen, wanneer zij die om kan slaan."

„Dat zal waar wezen! Ga jij maar met mijn man mee, Anna, en help haar bij het aankleeden!"

Een uur later stopte de ziekenauto voor de deur en de gast werd binnengedragen. De doek van Anna en de pelsmuts van den dokter beschermden haar tegen de koude, maar zij beefde toch en de groote en glanzende oogen zagen verschrikt en verward in 't rond, alsof zij niet goed wist, of 't een droom of werkelijkheid was.

Mevrouw Saring maakte den bundel waarin het meisje gepakt zat, los. Zij was allerliefst, maar het blauwe gehaakte jurkje van de kleine, dikke Johanna hing haar veel te wijd om haar lichaam. Vervolgens zette mevrouw warme melk en heerlijk versch brood klaar en ging voor het bed van de zieke zitten. Deze scheen iets rustiger te worden. Er gleed zelfs een zwak lachje over haar gezicht, toen zij zag, hoe de kleine meid op het eten aanviel.

„Nu moet u zelf ook iets gebruiken; hier is een beker bouillon met een ei er door."

Zij dronk, maar kon niet alles op.

„Dank, dank," stamelde zij, „maar ik begrijp het niet. De dokter is altijd zoo goed voor mij geweest, maar nu dit nog! Wat ben ik toch voor hem en wat ben ik voor u?" Er klonk iets van ongeduld in haar stem.

Mevrouw Saring boog zich over haar heen en kuste haar voorhoofd. Een traan viel daarop, terwijl zij fluisterde: „Een zuster!"

Tegen den avond ontwaakte de zieke na een verkwikkende sluimering. Waar was zij toch? Een groen scherm hing voor de lamp. Wat lag zij hier heerlijk. Het was, alsof zij hier in deze warme, zuivere lucht beter kon ademhalen. In de kamer daarnaast werd gezongen en direct daarop hoorde zij jubelende kinderstemmen en gelach. Zij kon duidelijk de stem van haar eigen klein meisje onderscheiden; haar vroolijke kreten klonken het allerluidste. O, als zij dat eens kon aanschouwen.

„Nu, hoe gaat het?" De dokter kwam zachtjes binnen. „Heeft u geslapen?"

„Ja, en ik ben als nieuw geboren."

Zij verhief zich op haar ellebogen en luisterde.

„Verheugen de kinderen zich zoo bij den Kerstboom?"

„Ja. Wilt u ook eens kijken?"

Hij opende de deur en zij zag den prachtig verlichten boom in de mooiste kamer en dat haar meisje door mevr. Saring in de hoogte werd gehouden.

Zij zonk terug in de kussens en sloot de oogen voor het stralende licht, en toen de dokter was heengegaan, vouwde zij de handen.

De zwaarste last was haar afgenomen. Zij wist, dat haar kind in een goede haven was aangekomen.

Deventer. G. BOURITIUS.

ONZE WERELDBEWEGING

Door Dr. J. H. Rushbrooke, secretaris van het Baptist Wereldverbond.

Het behoeft zeker niet gezegd, dat ik in zulk een kort bestek, als waarover ik in dit kerstnummer mag beschikken, onmogelijk meer kan aanbieden dan een zeer oppervlakkig overzicht.

Laat mij dezen keer eens niet van huis uit maar met het verre Oosten beginnen, waar onder de evangeliseerende krachten onze broeders in de voorste gelederen staan.

Het arbeidsveld van onzen William Carey, de grondlegger van de nieuwe zendingsbeweging, geeft een indrukwekkend schouwspel. In dat gedeelte van Britsch Indië tellen we over de 20.000 gemeenteleden.

Niet ver verwijderd ligt Burma, waar Adoniram Judson, indertijd door onze Amerikaansche geloofsgenooten uitgezonden, den Christus Gods bracht. Wat heeft deze held niet gearbeid en geleden! Wat waren er zijn teleurstellingen vele en soms bijna onoverkomelijk! Thans brengen er meer dan 100.000 leden met ons het Lam lof en dank toe.

Zuid Centraal Britsch-Indië! Welk een ontroering maakt zich van ons meester als we aan de „Lone Star" zending denken! Ze leek een sombere mislukking. Onze Amerikaansche broeders dachten er over om het werk prijs te geven. Welk een prediking tegen moedeloosheid kunnen wij hier beluisteren! Op dit aanvankelijk zoo onvruchtbaar gebied is een inlandsche Baptistengemeenschap opgegroeid, die thans over de 90.000 leden heeft. En wat zal ik van Assam zeggen met zijn 43.500 Baptiste geloovigen, en van Mymensingh, waar Canadeesche en Australische zendelingen de handen ineenslaan en 23.000 met ons Christus' voetstappen drukken? Indië keert zich van zijn godsdiensten, die een last en een vloek zijn geweest, naar den levenden en verlossenden Heiland toe.

De geschiedenis van China is zoowel tragisch als glorierijk. Het bloed der martelaren is er het zaad der kerk geworden en de trouw van onze zwaar beproefde broeders verzekert ons, dat er straks een nieuw China zal opstaan. Ook hier mogen we ons in zeer groote scharen verblijden.

In Japan vindt ons getuigenis allerwege weerklank. Op de Philippijnen hebben we de laatste jaren wonderbare triomfen van het evangelie kunnen aanschouwen.

Tot zoover over den bruinen en gelen mensch.

En hoe staat het met den zwarten?

Wend het gelaat naar Afrika.

In Nigeria hebben de Amerikaansche Baptisten ongeveer 75 jaar gepredikt. En de resultaten? Daar is op het oogenblik een behoorlijk georganiseerde Baptisten-gemeenschap, de eerste van al de zendingsvelden der aarde, die als een geheel onafhankelijk lichaam sa-

DE GEWESTELIJKE CONFERENTIE VAN HET BAPTIST WERELDVERBOND TE 's-GRAVENHAGE
1. De Voorzitter Dr. J. Mac Neill; 2. Dr. J. H. Rushbrooke.

menwerking heeft gezocht met en in het Baptist Wereldverbond! Zwart en blank ontmoeten elkander op voet van gelijkheid!

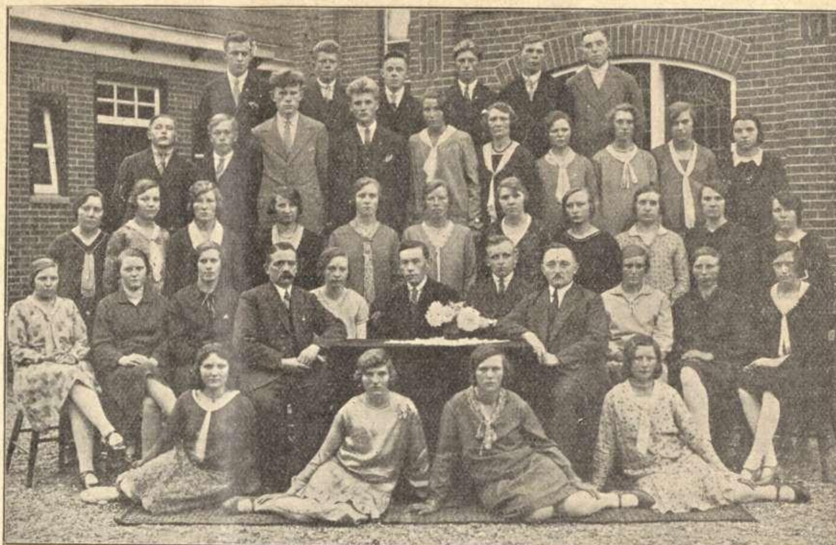
Dichtbij, in de Kameroens, werken onze Duitsche geloofsgenooten met bijzonderen ijver.

Congo is nog maar een halve eeuw aan ons toevertrouwd. Wat heeft dat land den Britschen Baptisten niet gekost! Hoeveel tranen, hoeveel bloed, hoeveel schatten gelds heeft het niet verslonden! Ik heb jonge mannen gekend, die frisch van hun colleges komende, met moed en verwachting naar Congo trokken om er binnen een paar maanden een graf te vullen. Maar voor elke ledige plaats boden zich twee jeugdige helden aan! Heden ten dage vinden we er meer dan 30.000 Baptisten. Een nieuwe christelijke beschaving neemt er allerwege vorm aan.

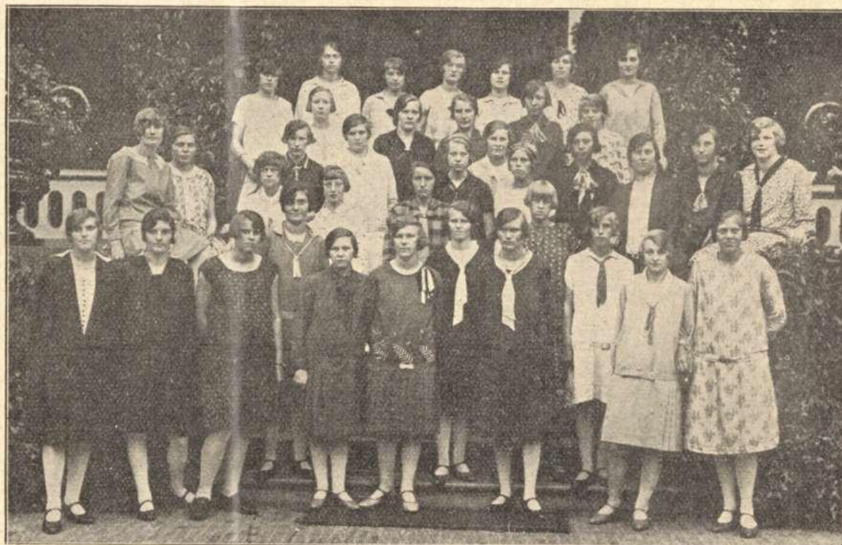
Zuid-Afrika heeft een Bantu Baptiste Unie, die nog geen vijf jaar oud is en een bewijs is van de innerlijke kracht der inlandsche gemeenten.

In Zuid-Amerika waren wij aan het begin van de tegenwoordige eeuw slechts een korporaalsectie sterk. Thans hebben we op zijn minst een houvast in de meeste landen en meer dan dat in sommige, o.a. Argentinië, Chili en Brazilië.

Chili heb ik op mijn onlangs ondernomen reis naar dit gedeelte der wereld niet kunnen aandoen, ofschoon ik er dicht genoeg bij geweest ben om het te zien, indien slechts de Andes doorzichtig ware geweest. Toch ben ik niet onbekend met de schoone vooruitzichten, waarin het werk zich daar mag verheugen. Argentinië heeft een geopende deur en onze broeders hebben het vaste voornemen die door te gaan. In Montevideo, de hoofdstad van Uruguay heb ik kleine doch krachtige gemeenten ontmoet. En wat Brazilië betreft, zeggen ons de jaarverslagen, dat wij daar in vijf en twintig jaar vertienvoudigd zijn en thans 40.000 gemeenteleden hebben.

ZANGVEREEN. „LOOFT DEN HEER", TE NIEUW-WEERDINGE.

BAPTISTE MEISJESVEREENIGING TE ALMELO.

JONGEDOCHTERSVEREEN. TE MUNTENDAM.

KLEINE MEISJESVEREEN. TE MUNTENDAM.

WINTERSTILTE

'k Zal de Engelsch-sprekende wereld, als Brittannië, Noord-Amerika, Zuid-Afrika, Australië met zijn honderdduizenden en millioenen Baptisten maar laten rusten en een oogenblik aan het vasteland van Europa wijden.

Honderd jaar geleden was er geen enkele Baptiste gemeente.

De eerste werd in 1834 te Hamburg met slechts 7 leden geformeerd.

En thans vinden we gemeenten van de Noordelijke IJszee af tot de Middellandsche zee en van den Atlantischen Oceaan tot het Oeralgebergte. Het Baptiste getuigenis heeft een geopend hart gevonden onder alle volken en rassen — Italianen, Scandinaviërs, Teutonen, Slaven, Mongolen en zelfs Hebreeën en Zigeuners. Er zijn slechts twee landen, n.l. Albanië en Europeesch Turkije, waarin geen Baptisten worden gevonden. De standvastigheid van onze broeders is vooral de laatste jaren in Rusland bewezen, waar hun getal het millioen verre overschrijdt en zij meedoogenlooze verdrukkingen hebben te lijden.

Ik kan niet nalaten hieraan nog een enkel woord toe te voegen. Toen het Baptist Wereldverbond een protest indiende tegen de vervolging onzer broeders in Roemenië, kwamen de handteekenlijsten in vele talen naar mijn bureau. Twee van deze lijsten hebben mij diep getroffen. Op de eerste waren protest zoowel als handteekeningen in het Arabisch geschreven. Ze was gedagteekend van uit „des Heeren Jezus eigen stad" en de onderteekenaren waren allen leden van de Baptistegemeente te Nazareth. De andere kwam van de Baptisten in Jeruzalem, de stad die Hem aan het kruis heeft gebracht. Het dierbaar evangelie is van Palestina uitgegaan; het heeft Oosten en Westen doorkruist en keert nu terug om het land te zegenen, dat het geboren heeft doen worden.

Dr. Alldredge publiceert een tabel van den groei van verschillende godsdienstige gezindten gedurende de laatste honderd jaar. Hij schenkt aan vier groepen bijzondere aandacht: Oostersche Orthodoxen, Roomsch-Katholieken, Protestanten en Baptisten.

Hij komt tot de conclusie, dat de aanwas van de drie eerste groepen in die periode tusschen 140—160 % is. Die van de Baptisten echter 2216 %. Met andere woorden, waar een eeuw geleden één Oostersch Orthodox of één Roomsch-Katholiek of één Protestant was, daar zijn er nu 2½. En waar een eeuw terug één Baptist was daar zijn er nu 23¼.

De Heer heeft waarlijk het werk van onze gemeenschap overvloedig willen zegenen.

Maar te roemen in getallen is ons niet oorbaar.

Wanneer wij roemen, roemen we hierin, dat het evangelie nog altijd een kracht Gods tot zaligheid blijkt te zijn.

BOVEN HET RECHT UIT

Ze stonden heelemaal niet onaardig naast elkander, de groote villa van mijnheer Wevers en het eenvoudige huisje van Jonkman. Geen voorbijganger kreeg bij het zien van die twee woningen het akelige gevoel der sociale ongelijkheid. 't Is waar, de villa was schitterend en de tuin rondom bloeide van de keurigste bloemen van vroeg in de lente tot laat in den herfst. Maar ook het huisje van Jonkman was allerliefst. Witte muren met goed onderhouden vensters en deuren. In 't voortuintje reseda en anemonen, later prachtige asters en tegen het huis aan fuchsia's, terwijl de heldere gordijnen maar halverwege konden neergelaten worden vanwege de bloemenweelde, die zich binnen voor de ramen ten toon spreidde. Wat echter nog het mooiste was, ook de bewoners dier beide huizen leefden in mooie verhoudingen tot elkander. Waarom ook niet? Het standsverschil, waarop de wereld ziet en — grootsch op is of er zich kwaad over maakt, was voor deze lieden weggevaagd, omdat zij beiden eens welbewust gekozen hadden voor Jezus, den Koning van het heelal.

Als mijnheer Wevers dan ook des Zondags met z'n luxe auto naar het dorp reed om te kerken, vond hij het heelemaal niet nederbuigend goed, om Jonkman ook een plaatsje in zijn wagen te gunnen. Hij beschouwde dat als de doodgewoonste zaak ter wereld, sinds zij in Jezus broeders geworden waren.

En Jonkman was er in 't geheel niet kruiperig beleefd om, al spaarde het hem elken Zondag een langen weg — maar behield bij alle erkentelijkheid genoeg zelfrespect om eerlijk te blijven tegenover dezen rijken broeder.

Zoo waren er reeds drie Kerstmissen over hun broederlijke vriendschap verstreken in echte, goede, van God gewilde harmonie.

Maar toen Kerstmis voor den vierden keer kwam herinneren aan het feit, dat zij eens samen voor het Kindeke bogen, vond zij de broeders vervreemd van elkaar.

Het was in November van dat jaar gekomen. Er was een stuk land, dat aan de beide woningen grensde, verkocht geworden. Jonkman had al lang begeerig naar den akker gezien, want hij had hem noodig voor zijn talrijk gezin. Toen dan ook die akker te koop kwam, was hij naar mijnheer Wevers gegaan en had hem geld ter leen gevraagd. Tot zijn teleurstelling echter vernam hij, dat zijn rijke buurman zelf voornemens was het land te koopen, tot uitbreiding van zijn moestuin. Toen was Jonkman heengegaan en had elders geld weten los te krijgen en in de verkooping hadden zij tegen elkander opgeboden. Jonkman was te hoog gegaan en had den prijs opgedreven, maar Wevers had geen kamp gegeven en het slot was, dat hij voor een beslist te hoogen prijs eigenaar geworden was.

Sindsdien was er wat tusschen de vriendschap gekomen.

Wat was dat dan? Hadden Jonkman en Wevers niet beiden recht tot bieden gehad? Maar toch .... maar toch .... 't was niet als vroeger.

Sinds die verkooping had mijnheer Wevers altijd net een anderen kant op gekeken, als hij 's Zondags met de auto zijn buurman passeerde, of hij had wat aan het stuurrad of aan de remmen zitten morrelen.

Ook nu, Kerstmorgen, reed hij weer met vrouw en dochter Jonkman voorbij. De nattige sneeuw spatte door de snelle vaart hoog op en terzijde uit en verontreinigde zoo waar Jonkman's kleeding. Deze zuchtte. Hij leed er onder, niet omdat hij de gunst van den rijken broeder moest derven, maar hij voelde het onrecht, hem aangedaan, tegelijk als een kwaad, dat ondermijnend inwerkte op het geestelijk leven van zijn buurman. Met schrik bijna herinnerde hij zich, dat het nu met Kerstmis juist vier jaar geleden was, dat hij met Wevers samen zich aan den als kind geboren Heiland had verbonden.

Met een bezwaard hart bereikte hij de kerk. Geheel voorin zat Wevers; daar had ook hij zijn plaats, maar dezen morgen zocht hij achterin een plekje.

't Was een mooie preek, dien morgen. De dominee verkondigde het blijde evangelie van den geboren Zaligmaker. Aan het slot van de preek zei hij: „Weet u, broeders en zusters, wat mij altijd weer zoo treft in de overdenking van het evangelie van heden? Dat Jezus recht zou gehad hebben om van ons weg te blijven. Maar dat Hij de liefde heeft gehad om tot ons te komen. Boven het recht uit staat de genade, die in Jezus verpersoonlijkt is. Daarom: laat ook ons leven een genadeleven zijn. Ook in ons wil Jezus leven en tot heerschappij komen met Zijn genadevolheid. Zoo worden wij menschen, die door de genade nog boven het recht uitgroeien."

Het woord had een diepen indruk gemaakt op den heer Wevers. Boven het recht uitgroeien. Hij voelde wel, dat beteekende niet onrecht doen.Maar dat beteekende, dat het formeele recht in het licht der genade soms onrecht is. En dat een leven in de genade daarom vaak moest afstand doen van het formeele recht. En het was werkelijk geen groot wonder, dat hij opeens weer dacht aan de wanverhouding tusschen hem en zijn broeder Jonkman, trots alle formeel recht. Uit de kerk ontmoette hij zijn buurman.

„Rij je mee naar huis?" vroeg hij, tot verbazing van zijn vrouw en dochter.

Maar Jonkman antwoordde waardig en beslist: „Neen, buurman, vanmorgen nog niet," en ging peinzend den weg van 4 K.M. loopen.

's Avonds echter klopte Wevers bij hem aan. Hij werd als gewoonlijk heel hartelijk ontvangen. Toen men een poosje had gekeuveld, vroeg hij Jonkman alleen te spreken. Even later stonden de beide mannen met vasten blik tegenover elkander.

„Jonkman," zei Wevers, „ik ben hier gekomen, om iets, wat niet genoemd kon worden, toch te noemen. Ik heb je formeel geen onrecht aangedaan. Maar bij dien landaankoop heb ik niet uit de volheid der genade geleefd, en van dat gezichtspunt uit heb ik je door al die weken heen schreeuwend onrecht aangedaan. Ik heb er spijt van en vraag je hartelijk om vergeving."

Natuurlijk wilde Jonkman die graag geven.

„Maar," zei hij, „door het opjagen van den landprijs ben ik ook bij jou in de schuld gekomen, wel niet formeel, maar naar den maatstaf der genade. Ik heb dat ook vanmorgen zoo gevoeld, daarom wilde ik ook niet meerijden. Ook ik vraag je hartelijk om vergeving."

Toen knielden die rijke en die arme, die in Jezus weer één geworden waren, samen neer en in den hemel was blijdschap. Jezus Christus zag met voldoening in hen de vrucht van Zijn vernedering.

Toen ze opstonden, zei Wevers:

„En nu, beste Jonkman, je zult het land, dat je noodig hebt voor je gezin, hebben tegen den prijs, dien het je oorspronkelijk waard was. Het zal mij een vijfhonderd gulden kosten, maar 't zal mij een leergeld zijn, dat zijn rente wèl opbrengt."

Geroerd reikte Jonkman hem de hand en zei het eigenaardige, maar onder deze omstandigheden zoo beteekenisvolle woord: „Ik wil volgenden Zondag wel weer meerijden naar de kerk."

A.P.B.

VAN EIGEN AKKER

EEN NIEUWE KLANK

Siddeburen! Deze naam heeft een nieuwen klank in de rij van onze Baptiste gelederen. Tot voor korten tijd was deze naam een ongehoorde klank in de ooren van de meesten onzer. En toen de eerste geruchten over onzen arbeid in deze plaats door u vernomen werden, zullen sommigen de kaart wel eens ter hand genomen hebben om uit te vinden, waar Siddeburen toch wel ligt. En eindelijk hebt ge het gevonden, nietwaar? Ach, het is maar een dorp onder de dorpen, midden in een landbouwdistrict.

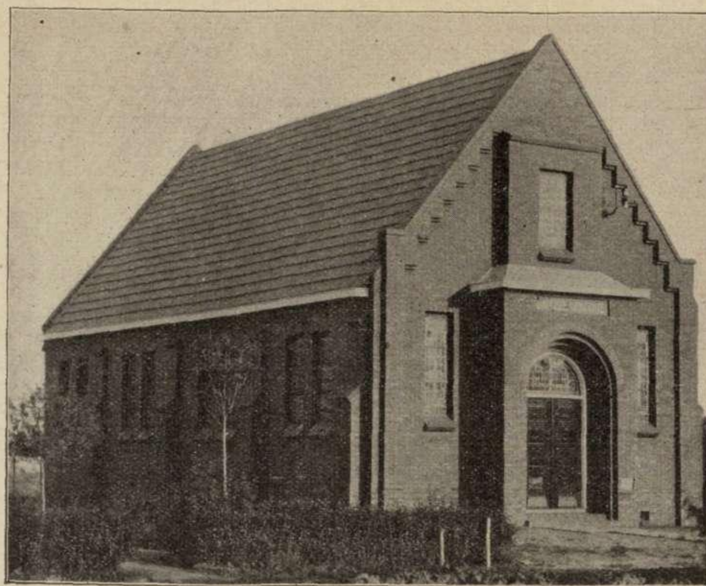
Ds. W. M. ROEST.

Siddeburen heeft geen industrie of iets anders, waardoor zijn naam wereldkundig gemaakt wordt. Ook bezit het niet de bijzondere „e e r" van beruchtheid, waardoor sommige plaatsen in ons vaderland bijzonder gekenmerkt zijn. Siddeburen leefde stil en zijn rust was zoet. En nu kwamen de Baptisten zoo maar plotseling die zoete rust verstoren. Die daad bracht beroering en het gerucht hiervan hebben velen vernomen en nu is Siddeburen voor elken meelevenden Nederlandschen Baptist een bekende klank geworden.

Wij verblijden ons hierover en we spreken den wensch uit, dat maar meer van die ongehoorde namen nieuwe klanken mogen worden in onze gelederen. Maar éér dat een onbekende plaats een bekenden klank onder ons krijgt, moet eerst in die plaats voor velen het Evangelie, de bekeering en het Baptisme een lieflijken klank gekregen hebben. Deze drie moeten noodzakelijk samen gaan.

En hoe treffend is dat in Siddeburen tot openbaring gekomen.

Tijdens de tentcampagne in den zomer van 1929 beluisterde men hier het Evangelie, zooals wij, Baptisten, dat gewoon zijn te brengen. Dat wil zeggen: recht op den man af met den onverbiddelijken eisch van persoonlijke overgave aan den Heiland. Reeds toen drong het Woord Gods diep weg in menig hart, en het gevolg was, dat men ons na eenigen tijd dringend uitnoodigde om nogmaals in deze plaats de boodschap van verlossing te brengen. Zoo gebeurde het dan, dat we op 18 Nov. 1929 voor het eerst samenkwamen in de zaal van een café.

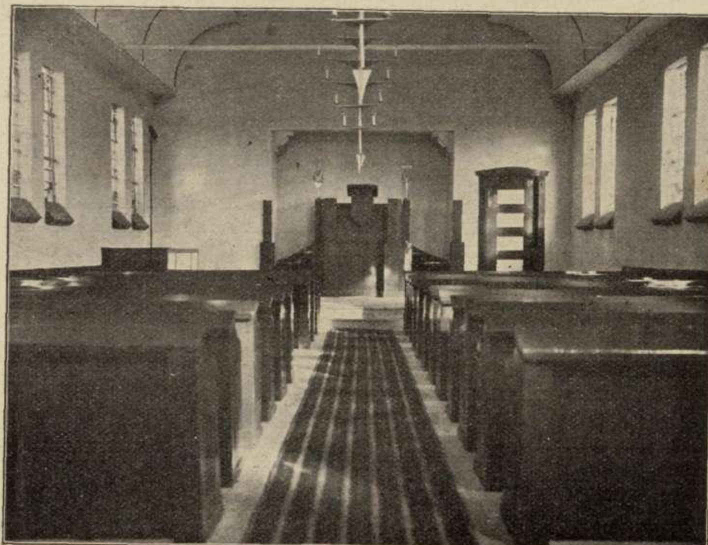

DE NIEUWE BAPTISTE KERK TE SIDDEBUREN.

Nieuwe klanken, Evangelieklanken werden toen gehoord in een zaal, waar anders cabaret, dans en publieke verkoopingen werden gehouden. Nieuwe klanken van zonde, gerechtigheid en oordeel, maar ook van genade, schuldvergeving en het eeuwige leven mochten we brengen in een zaal met een tapkast en een prediker op het tooneel tusschen de coulissen.

Nimmer zal ik de heerlijke avonden vergeten, die we daar beleefden. Zeer veel menschen kwamen elke week samen en luisterden met begeerige harten naar de boodschap van Hem, Die gekomen was om het verlorene te zoeken. Bij sommigen, die dachten aan hunne zonden en schuld, zagen we meermalen een stillen traan langs de wangen biggelen.

O, heilzaam Evangelie! Het verwondt wel eerst 't hart en breekt veel stuk in het leven, maar daarna leidt het tot waarachtige bekeering des harten!

HET INTERIEUR VAN DE NIEUWE KERK.

Verschillende mannen en vrouwen vonden den Heiland als hun Verlosser en Zaligmaker. Treffend is het, hoe de menschen mij soms op den weg, wanneer ik hen tegenkom, of in hun huizen, wanneer ik hen bezoek, vertellen, dat ze vrede gevonden hebben voor hun hart door het bloed des kruises.

Dan jubelt mijn hart en dank ik God dat het bij vernieuwing weer bewezen is, dat het Woord Gods een levendmakende kracht bezit.

Maar, als het zoover is, zijn we er nog niet! Wij moeten verder. Ook het woord Baptisme moet een liefelijken klank krijgen. En dat mogen wij in Siddeburen ook opmerken. Geloovigen, die

tot ons overgekomen zijn en zij, die bekeerd werden, vragen naar den doop der geloovigen en begeeren zich als Nieuw Testamentische Gemeente naar de Schrift te openbaren. Wij gelooven, dat het Baptisme in Siddeburen eene goede toekomst tegemoet gaat.

En nu zal het straks Kerstfeest zijn. Het feest van de geboorte van den Heiland.

Dat feest mogen we te Siddeburen vieren in onze mooie, nieuwe kerk, met een groote schare van mannen en vrouwen, wier harten tintelen van nieuw leven en dankbaarheid.

Plechtig zal dan 't Kerstlied klinken:
Daar is uit 's werelds duist're wolken
Een licht der lichten opgegaan.

Dan voelen we ons allen te zamen gelukkig en geven God de eer voor Zijn groote weldaden, onder ons bewezen.

Delfzijl. W. M. ROEST.

EEN HEILIG BESLUIT

Ik liep door de verlaten straten van een groote stad. Stil staarden de oude, verweerde gevels in den zwarten nacht — neerdwarrelende sneeuwvlokken in de eng begrensde lichtvelden der straatlantarens deden het schijnen, of het aardrijk door onzichtbare koorden naar boven getrokken werd. Het nog onbezoedelde sneeuwtapijt dempte het geluid der voetstappen en spreidde de rust en den vrede van een dorp over de anders zoo woelige stad.

Kerstavond ....

Doelloos dwaalde ik verder, totdat ik bij een kerk gekomen was. Feeëriek kaarsenlicht stroomde door de hooge, gothische vensters, als gedragen op de teere accoorden van het orgel. Een enkele late bezoeker spoedde zich de grauwe zandsteenen treden op, het licht tegemoet.

Was er door den loop der tijden geen te groot verschil ontstaan tusschen de omstandigheden, waarin Jezus Christus op aarde verscheen en die, welke n u de sfeer van het Kerstfeest scheppen? Toen een eenvoudige stal, nu kerken en kathedralen in wijdschen pracht; toen het rondborstig, maar ruwe lied van schamele herders, nu kunstvolle koralen en liederen. Is, in weerwil van het schoone, niet de eigenlijke kern, het wezenlijke verloren gegaan?

Tot maning, tot troost en wederom tot maning zij het gezegd: de kern bleef zichzelf getrouw.

Bij de stadspoort van Bethlehem is een bont gewoel van vele reizigers. Zij komen op 's keizers gebod. De rijken stappen het eerst van hunne kameelen en kloppen het eerst aan de poorten der herbergen. Hun klinkt 't eerst den vredegroet in de ooren. Armen zwerven langer. De straten zijn al uitgestorven, als nog steeds twee menschen een schuilplaats voor den nacht zoeken. Om zijn schouders hangt ook maar een grof gewaad, en haar ontbreken de eenvoudigste voorhoofdssierselen. Aan elke deur hetzelfde antwoord: „Geen plaats meer!" Ook geen plaats voor Hem, Dien Maria nog koestert. Eeuwen gingen voorbij, maar dat „geen plaats" werpt nog steeds een droevig waas over het Kerstfeest. 't Zij tot maning gezegd.

Stil sluimeren de velden van Efratha. Roerloos staat een vereenzaamde vijgeboom en laat zich den zachten glans der sterren welgevallen. En de herders houden de wacht over hunne kudde. Toen .... een hemelsch licht, een hemelsche boodschap: „U is heden geboren Christus, de Heer!" Gods welbehagen openbaart zich. Eeuwen gingen voorbij, maar dat Goddelijk welbehagen bleef de kern van het Kerstfeest. 't Zij tot troost gezegd!

In den stal in Bethlehem is nu alles stil. De herders zijn juichend weggegaan. Maria en Jozef en het Kindeke slapen. Niets te hooren dan ademhaling. Geen beweging in de bescheiden ruimte. Alleen het kleine lichtje in het midden trilt en beeft. Het schijnt te beven van ontroering. Zoo wil het een antwoord zijn op de komst van 't groote Licht. Eeuwen gingen voorbij, maar nog steeds zoekt het Licht der wereld andere lichtjes, die bevend van ontroering voor Hem een getuigenis willen zijn. Het zij tot maning gezegd.

En met een heilig besluit zette ik mijn wandeling voort.

Haulerwijk. C. BRANDT.

„Door Zijne armoede rijk"
(2 Kor 8:9)

De krib te Bethlehem teekent ons iets van de armoede, waarin Christus zich vrijwillig bedde.

Het leven van Jezus was rijk aan ontbering en armoede. Op ontroerende wijze blijkt ons daarvan iets uit Zijn woord: „de Zoon des menschen heeft niets waarop Hij Zijn hoofd kan neerleggen".

En het kruis op Golgotha zegt het ons nog nadrukkelijker hoe arm Jezus werd, toen de wereld Hem uitwierp en de hemel zich boven Hem sloot.

'Was de armoede, waartoe wij eeuwig zouden moeten vervallen, en die Hij voor Zijn rijkdom verruilde.

Hij, de onmetelijk rijke werd arm en maakte ons daardoor onmetelijk rijk.

Welk een genade!

Dat wij deze genade meer mogen leeren, weten, door geloof en ervaring nu wij weer Kerstfeest vieren

Z. bidt uwe in Chr. J. liefh. br.
[illegible]

Hengelo. Kerstfeest. 1930.

KOMT, EN LAAT ONS CHRISTUS EEREN.

Matig. Oud-kerkelijke melodie.

mf

1. Komt, en laat ons Chris - tus ee - ren, Hart en zin - nen tot Hem kee - ren,
2. O, hoe is Hij ons ge - ne - gen; Lou - ter goed - heid, lou - ter ze - gen
3. Hem, wien blij - de her - ders von - den, Toen hun d'En - ge - len ver-kond - den,
4. Zin - gen wij met dank en be - de 't Lied der heil - ge Eng - len me - de;

Zingt dien trou - wen Heer der hee - ren, Christ-nen, in Zijn Naam ge - doopt.
Komt ons van dien Hei - land te - gen, Ie - der dag en ie - der uur.
Dat Hij red - den kwam van zon - den: Hem zij lof in eeu - wig - heid!
„Eer om - hoog, op aar - de vre - de, Door het wel - be - ha - gen Gods!"

Overgenomen uit „Oude en nieuwe zangen", bijeengebracht door M. van Woensel Kooy. Uitgave J. M. Bredée, Rotterdam.

DE ZALIGMAKER CHRISTUS, DE HEER

Met groote blijdschap en diepen eerbied denken wij elk jaar weer aan de komst van den Zaligmaker.

Ja, Zaligmaker! In dat woord is de geheele eenige beteekenis van Jezus aangeduid.

Er is veel gepredikt, wijsgeerig en godsdienstig; er zijn dwaze, maar gelukkig ook veel wijze dingen gezegd en geschreven. Maar de zielen konden daarmee niet geholpen worden. De arme mensch hunkert naar iets onuitsprekelijks; hunkert naar liefde, vrede, blijdschap; hunkert naar zaligheid!

Liefde, vrede, blijdschap! O, menschenziel, wat vraagt gij veel! Heel uw wereld is immers vol verdriet en wrevel en oorlog. En gij begeert toch zoo hoog en zoo diep? Ziet gij dan niet, dat gij uzelf telkens met nieuwe zonden bezoedelt en uw ellende steeds vergroot?

Maar gij kunt het niet laten, om altijd weer opnieuw naar het allerbeste te smachten, ook al weet gij, dat gij het niet bereiken kunt. Het komt, doordat gij van God zijt. O, let dan op de boodschap van den engel. Hij verkondigt u groote blijdschap, want ook u is de Zaligmaker geboren. Ga en beproef Hem. Klaag Hem uw nooden; leg — al belijdend — uw zonden op Hem. Dan zult gij ondervinden, dat Hij de Zaligmaker is. Liefde, vrede, blijdschap zullen uw deel zijn door Jezus.

En deze Zaligmaker is Christus, de H e e r!

Dat is om te jubelen! Lang hebt gij, hunkerende ziel, rondgezworven, soms wanend vrij te zijn, soms pogend vrij te worden, maar steeds meer gevoelend, dat een duistere macht u tyranniseerde. Er was geen ontkoming en geen vrijheid voor u. Maar Jezus, de Zaligmaker, is Christus, de Heer. Wie tot Hem vlucht, wordt door Hem aangenomen en onder Zijn heerschappij beveiligd ook!

Maar wat is dat?
Aarzelt gij, o mensch?
Begeert gij Hem dan niet als Heer?
Wilt gij „vrij" zijn, alleen uzelf zijn en uzelf leven?

Dan kan Jezus uw Zaligmaker niet wezen en .... dan kunt gij ook niet waarlijk vrij zijn. Eer zou een visch vrij kunnen zijn in het gras, inplaats van in het water, dan dat gij echt vrij en blij zoudt kunnen zijn buiten Jezus.

Wie zalig wil worden, moet tot Jezus komen, zich aan Hem toevertrouwen en Hem gaarne Heer laten zijn. Onder Jezus' heerschappij zijn wij zalig, zijn wij vrij. Gelukkig, dat de Zaligmaker Christus de Heer is.

K. REILING.

JEUGDBEWEGING

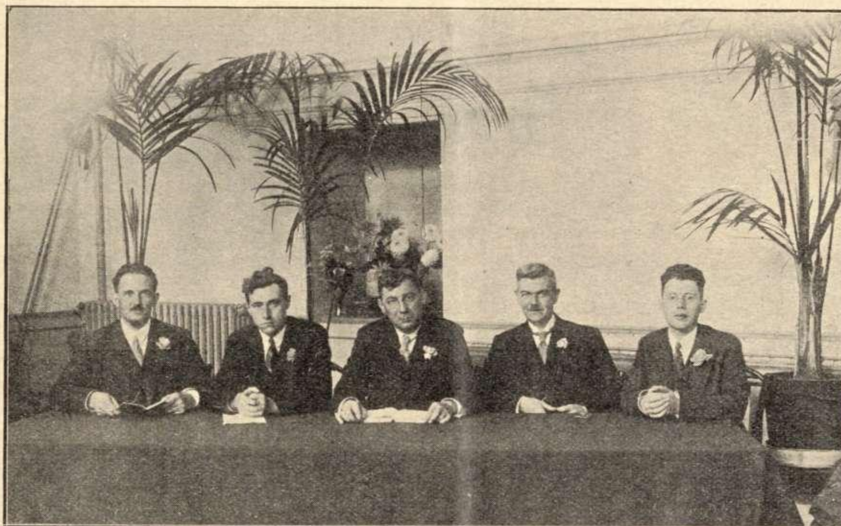

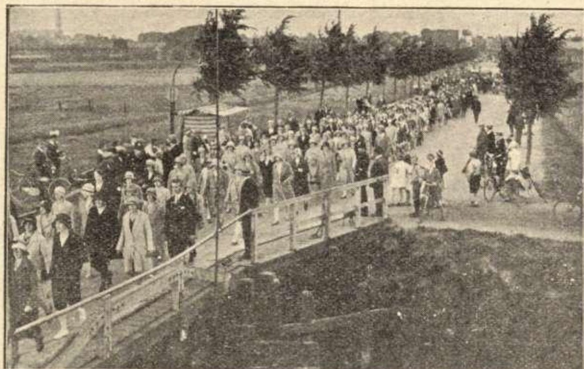
DE MUZIEKVER. VAN PATRIMONIUM VOOROP.

DOOR DE STRATEN VAN GRONINGEN.
(Op den voorgrond de Jeugdraad.)

DE NEDERL. BAPTISTE JEUGD -BEWEGING mag zich in toenemende belangstelling verheugen. Geen der deelnemers zal de nationale conferentie, den 9en en 10en Juli van dit jaar te Groningen gehouden, kunnen vergeten. Wat een jongelui! Wat een bezieling! Door politie geëscorteerd en geuniformde muzikanten geleid, werd in processie naar het Stadspark getrokken. Op de midden-foto zien we den Jeugdraad afgebeeld. — Van links naar rechts: Ds. J. Hekhuis, Ds. A. P. Barendrecht, secr., Ds. J. W. Weenink, voorzitter, Ds. J. Jeronimus, de heer D. Molijn.

BUITEN DE STAD.

DE VERGADERING IN HET PARK.

EN EEN KLEIN JONGSKE ZAL ZE DRIJVEN

Buiten woedde een sneeuwstorm bij ongewone koude, maar binnen in het hotel was het gezellig en warm.

De gasten bestonden grootendeels uit reizigers.

Sommige zaten om den kachel en praatten over den gang van zaken. Anderen bestudeerden hun correspondentie en genoteerde bestellingen, of staarden door de vensters en verbeten zich op het gure weer.

Plotseling ging de deur open en stapte een krantenjongen binnen. Hij zag er uit als een sneeuwman, behalve dat zijn gelaat gloeide en een onbedekt oor door de vorst scheen aangetast. Na zich eerst wat afgeklopt te hebben, vroeg hij met heldere stem aan iemand, wiens stoffelijke belangen nauw verbonden waren met het wel en wee van een ijzerfabriek: „Nieuwsbladen, mijnheer?"

De toegesprokene nam geen notitie van de vraag en ging rustig voort met het typen van een brief.

Daarop wendde de knaap zich tot een ander en riep: „Nieuwsbladen?"

Thans trof hij het beter. „Wat heb je vanmorgen?" vroeg deze.

Intusschen was de handelaar in ijzer met zijn schrijfwerk gereed gekomen, draaide zijn stoel om en nam den vrijpostigen venter eens op. Diens schamele plunje en gezwollen oorschelp vervulden hem met medelijden.

„Zeg eens, jongen, wie stuurt je met dit weer er op uit?"

„Moeten is ook wat, mijnheer! Moeder is ziek en mijn beide zusjes lusten wel een boterham. Wij hebben geen kruimel brandstof in huis. Kranten?"

„Heb je geen overjas en geen heele schoenen?"

„Neen, mijnheer, luidde 't antwoord en hij vervolgde met 'n paar schalksche oogen: „maar ik heb vijftien kranten!"

Een kellner, voor wien de tegenwoordigheid van den armen jongen lang niet strookte met het aanzien van het hotel, meende, dat het oogenblik was gekomen om zijn gezag te laten gelden en gelastte op barschen toon:

„Wil jij wel eens maken, dat jij weg komt?"

Maar dit hoog bevel was niet naar den zin van den ijzerhandelaar.

„Even wachten, ober!" zei hij. „Hij kan aanstonds gaan!"

Met deze woorden nam hij den voorraad kranten van den knaap over, klom boven op een stoel, bepleitte voor al de aanwezigen in gevoelvolle woorden de belangen van den jeugdigen, wakkeren koopman en diens hulpbehoevende huisgenooten en noodigde elk uit, om een exemplaar te nemen voor den prijs van niet minder dan 25 cent.

Binnen enkele minuten was de bescheiden voorraad geheel uitgeput en stelde hij den verbaasden jongen *f* 3,75 ter hand.

„Kunnen we niet wat meer voor hem doen?" vroeg een reiziger in heerenconfectie. „Misschien hebben we artikelen bij ons, die wij wel kunnen missen. Ik geef een overjas!"

En hij voegde de daad bij 't woord en haalde uit een grooten handkoffer, gemerkt „Jongenskleeding" een heerlijk dikke winterjas met een paar wollen handwarmers te voorschijn.

Het menschelijk medevoelen was in aller hart ontwaakt en de begeerte om verrassend steun te bieden bij ieder opgestaan. Een vertegenwoordiger van de „Monta" morrelde wat tusschen de monsterschoenen en vond een paar vetleeren rijgbottines.

„Hier, kerel, zouden deze je passen?" En of ze hem pasten!

Een ander, die in dames-ondergoederen deed, gaf 'n dikke borstrok voor een volwassene en twee paar kinderkousen, waarmede de vinnige koude getrotseerd kon worden.

En nog een ander zonderde uit zijn voorraad hoeden, petten en mutsen een hoofddeksel af, waarop een zoon van een baron jaloersch mocht wezen. Een grossier in suikerwaren wilde niet ten achter blijven bij de gulheid van zijn medegasten en vulde al de zakken van den knaap, ook die van zijn nieuwe jas, met de heerlijkste koekjes en bonbons.

„Het is overmorgen Kerstfeest," lachte hij. „Pak aan, man! Er moet dan wat lekkers wezen!"

Den handelaar in ijzer ging het recht naar genoegen en toen elk zijn deel had gegeven, vatte hij de hand van den verlegen geworden krantenjongen, drukte er een papiertje van tien gulden in en zeide: „Nu kun je wel gaan. Je hebt vandaag betere zaken gedaan dan ik!"

De knaap wist bij zulk een onverwachten rijkdom niet, wat hij moest zeggen. Hij zette zijn splinternieuwe muts beleefd af en stamelde eenvoudig:

„Ik dank u allemaal. Wat zal moeder blij wezen! Dag heeren!"

En toen hij de deur uit was, verdrongen allen zich voor het venster, om hem te zien stappen!

Wat stonden moeder en de zusjes te kijken, toen hij als een banjer heer met volle beurs en een pak onder den arm thuis kwam!

Moeder vouwde de magere handen en staarde naar boven. Wat had ze een rijken Heiland, die nimmer de Zijnen vergeet en door middel van haar kind wonderlijk wist te helpen!....

Intusschen had men in 't hotel nog geruimen tijd schik over den krantenman.

„Je moest hem eens zien kijken!" zei de een.

„Wat een aardige vent!" verzekerde de ander.

„Die zal zijn weg wel vinden!" meende een derde.

Maar een van de blijde gevers, die de E.C. insigne op de revers van zijn jas droeg, merkte op:

„Ik weet niet, hoe u over den bijbel denkt. Verschillend wordt er over geoordeeld. Maar zou het ook waar kunnen wezen, wat de profeet Jesaja eens geschreven heeft: „De wolf zal met het lam verkeeren en de luipaard bij den geitenbok nederliggen en het kalf en de jonge leeuw en het mestvee tezamen en een klein jongsken zal ze drijven!"

S. W.D.

VREDE OP AARDE

Eenige dagen geleden merkte een onzer op: „Echt Kerstfeestweer!"

Daarmee werd niet bedoeld sneeuw en koude, maar warmte en droogte.

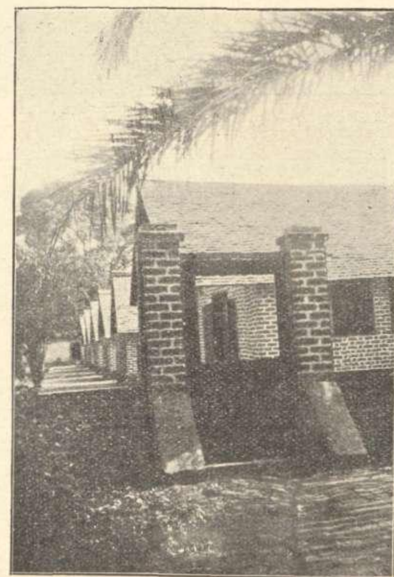
Dus Kerstweer is hier heel anders dan bij u, maar toch weerklinkt ook hier de jubelzang der engelen. Het „Eere zij God en vrede op aarde" is de klank, die naar alle oorden snellen wil.

Waar geen „Eere zij God" wordt gehoord, daar is geen vrede.

Verleden week hadden we bezoek van een paar zendelingen. Het gesprek kwam op een avond over de opvatting, die de menschen hier van God hadden, vóórdat 't evangelie werd verkondigd.

De oudste onder ons zeide: „Heelemaal geen idee van God."

„Maar," merkte een der bezoekers op, „waaraan schreef men toe, dat menschen stierven?"

DE MEISJESGEBOUWEN TE YAKUSU.
(Het eerste gebouw achter de poort is de school. Daarop volgen 5 Meisjeshuizen).

EEN KIJKJE OP HET ZENDINGSERF TE YAKUSU.

„O!" was het antwoord, „aan den invloed van andere menschen, die hen betooverden. De dingen, die men niet kon verklaren, werden immers toegeschreven aan een verborgen macht of een persoon."

Een dergelijke macht werd en wordt nog geen eere toegebracht.

Wat was het gevolg?

Dat men geen vrede kende. Slechts angst voor zijn medemenschen en voor het onzichtbare. Niemand en niets was te vertrouwen.

In dezen is echter verandering gekomen. De Kerstboodschap, de blijde boodschap van Gods groote liefde werd verkondigd. Langzamerhand werd geleerd, zij het ook door weinigen, om God te eeren en te aanbidden. En zoo daalde de vrede neer. De vreeze werd verbannen; de duisternis verdween en Gods koninkrijk kwam.

Op dit oogenblik denk ik aan onze meisjes. Neen, de vreeze is nog niet geheel verdwenen. En toch, de Vredevorst wordt verkondigd en verheerlijkt en verdrijft de vrede den angst. Een van onze meisjes kwam een jaar geleden hier. Zij was altijd bang, dat ze gestraft zou worden. De onrust en vreeze had een stempel gezet op haar jeugdig gezicht. Nu begint de vreeze te wijken en wordt ze rustiger.

In mijn gedachten zie ik de meisjes samen aan den maaltijd. Ze hebben juist veel drukte gemaakt, want 't eten werd verdeeld. Daarop wordt een lied gezongen. Na het zingen is het heel stil. Een van de meisjes bidt en allen luisteren. Daarna worden ze weer druk en beweģelijk. Alles gaat niet zoo ordelijk en rustig, als we gaarne zouden willen zien, maar ze hebben Gods zegen gevraagd en Hem eere toegebracht.

Ik denk aan gesprekken, die ik met sommige meisjes heb gehad en aan sommige gebeden, die ik heb gehoord. Daaruit sprak vertrouwen in God.

Niet, dat allen, die met het Evangelie bekend zijn geworden, volkomen op God vertrouwen. Maar naar mate dat vertrouwen groeit, daalt ook de vrede neer.

Straks zullen we weer Kerstfeest vieren. We doen het hier in de warmte; wat anders dan bij u, in de koude! Ook anders, omdat we hier nog leven te midden van het heidendom. We willen gaarne de Kerstboodschap aan allen brengen. Dat is heel moeilijk, want zij, die niet willen komen om te luisteren, kunnen de boodschap niet ontvangen. We kunnen ze geen gedrukte boodschap zenden, omdat de meesten niet kunnen lezen. Het verblijdt ons echter te kunnen zeggen, dat de boodschap door velen gehoord en verder gebracht wordt, zoodat wij, met goddelijk optimisme vervuld, mogen jubelen:

Hij komt eerlang, de Vrede,
Halleluja! Hij komt!

Yakusa (Centr. Afr.). G. REILING.

Beminnaars van den Heer!
Verbreeders van Zijn eer!
Wij maken ons heden weer op tot
een bedevaart naar Bethlehem.
In Ephrata's velden luisteren we
naar het wondere lied der engelen.
Wij beluisteren daarin een heerlijke drieklank;
„den hoogsten toon: Eere zij God in de hoogste hemelen,
„den diepsten toon: Vrede op aarde, en
„den heerlijksten toon: In de menschen een welbehagen!
En zoo gestemd tot dank en aanbidding
gaan wij den weg, ons door den Engel gewezen,
om rond de kribbe geschaard het
Kindeken te aanbidden; den Zone Gods
en der menschen. Komt en schouwt
Hem, in Wien God Zich met ons
geslacht heeft vereenigd = Immanuel.
Jezus, mijn Heiland, groot is Uwe liefde!
Gij kwaamt op aarde tot redding der wereld,
Om haar van zonden eeuwig te bevrijden.
Dank, Heere Jezus!
Den Haag Jeronimus.

INTERIEUR BAPTISTE KERK TE AMSTERDAM.

OPVATTINGEN
DIE GECORRIGEERD MOETEN WORDEN

De oogen heb ik mij bijna uitgekeken, toen ik in het Zwolsche Nieuws- en Advertentieblad van 26 Maart j.l. dit fraais over de Baptisten te lezen kreeg:

„Baptisten zijn Christenen, die den „kinderdoop verwerpen. Met de Mor„monen hebben zij den doop door on„derdompeling gemeen. Sommige sec„ten willen in plaats van den Zondag „den Zaterdag vieren. Zij houden het „afleggen van den eed, het dragen van „wapenen, het voeren van processen „voor ongeoorloofd. Zij hebben geen „afzonderlijke leeraren. De beste spre„kers voeren het woord. Zoo is de leer. „De practijk is „dat op hun bij„eenkomsten „soms politiehulp „moet komen, „omdat de eene „secte de andere „pest."

Wat moet het leesgrage publiek van Nederland toch wel van ons denken?

Dr. Gunning schreef in zijn lijfblad „Pniël", in het begin van dit jaar: „Ons land wordt „afgeloopen door „colporteurs van „Baptistische, „Sabbatistische, „Mormoonsche „en andersoort„tige geschriften. Nu, wij leven in een „vrij land. Doch waar ik tegen ópkom „is, dat de meeste van die mannen on„der een valsche vlag komen. Huis aan „huis vertellen zij, dat zij komen van „de zending", waaronder bedoeld is „hun zending", vaak die van het Ham„burgsche Baptistengenootschap ...."

Wij zijn zoo vrij geweest, den geleerden schrijver, die zelf groote bewondering koestert voor Baptisten als Spurgeon en Dr. F. B. Meyer en op verdienstelijke wijze een van de meest bekende Baptisten der wereld, John Bunyan, tot ons volk heeft geïntroduceerd, op zijn vergissing te wijzen.

Want wij werken niet door middel van colporteurs, en nog minder door bedriegers, terwijl een Hamburgsch Baptistengenootschap bij ons algeheel onbekend is. Daarop publiceerde Dr. Gunning de volgende rectificatie:

„In Pniël 1986 heb ik onder het op„schrift „Misleidende colportage" ook „genoemd de Baptisten. Maar die pas„ten daar in het lijstje heelemaal niet! „De Nederlandsche Baptisten zijn „vreedzame broeders, die geen enkelen „colporteur in het veld hebben, en ze„ker een colportage als ik bedoel even „nadrukkelijk veroordeelen als ik. Ik „bedoelde de Adventisten, die met hun „tractaten uit Hamburg, evenals de „Zevendedags Baptisten en Mormonen „met de hunnen de woningen afloopen „en geregeld „voor de zending", d.i. „niet voor Oegstgeest, maar voor hun „zending collecteeren.

„Daartegen meende ik te mogen en „te moeten waarschuwen."

Intusschen hebben vele Christelijke en kerkelijke bladen wel de waarschuwing tegen ons overgenomen, terwijl maar een enkel, o.a. de Gereformeerde Kerkbode die te Heerenveen verschijnt, ook de rectificatie aan zijn lezers heeft voorgelegd.

En zoo blijven wij voor Jan en Alleman menschen, die thuis hooren bij Mormonen en andersoortigen!

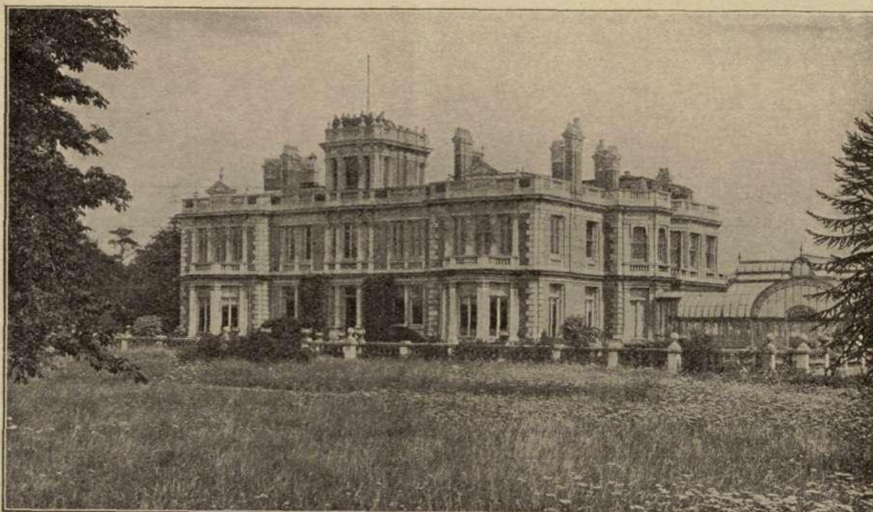
Wij staan over deze denkwijze eenvoudig verwonderd.

En wij niet alleen, doch allen, die niet tot ons gerekend worden en ons van nabij kennen. Ik kreeg half Juni nog een brief van „een onbekend vriend, lid der Geref. kerk, uit Bedum, waarbij deze de waarschuwing van Dr. Gunning, uit een plaatselijk verschijnend krantje geknipt, had gevoegd met het verzoek erbij, om Dr. G. „een wat duidelijker kijk op de Baptisten te geven." Wij zijn dezen vriend van de waarheid en vijand van verdichting dankbaar voor zijn broederlijken wenk. Maar dat we allesbehalve prettig gestemd waren over het feit, dat men ongeveer vijf maanden, nadat Dr. Gunning zijn rectificatie heeft aangeboden, zijn autoriteit gebruikt om de Baptisten bij honderden en wellicht duizenden verdacht te maken, behoeft zeker niet gezegd.

Wij gelooven daarom, dat het onze plicht is, om maar eens een woordje aan onszelf te wijden. Wanneer wij niet kunnen zeggen, wie wij zijn, wie dan wel?

Onze gemeenten vindt men overal in Friesland, Groningen en Oostelijk Drenthe, waar sommigen tot grooten bloei zijn gekomen. Ook treft men ze in onze groote steden als Amsterdam, 's-Gravenhage, Haarlem, Utrecht enz. aan.

Wij willen een gemeente uitsluitend van Christus-belijdende en Christusbelevende Christenen. Men treedt tot haar toe door den doop, die, na belijdenis van persoonlijke bekeering en Christuservaring, in den oorspronkelijken vorm van onderdompeling wordt bediend. Wij noemen onszelf Baptisten of ook wel „gedoopte Christenen", in tegenstelling met allen, die niet op gelijke voorwaarden en wijze zijn gedoopt en dus als ongedoopt worden beschouwd.

HET SPURGEON COLLEGE TE LONDEN,
genoemd naar den vermaarden prediker, die het gesticht heeft. Meer dan dertienhonderd predikanten en Zendelingen hebben in deze inrichting hun opleiding ontvangen.

Elke plaatselijke gemeente is i n d e p e n d e n t of onafhankelijk.

De g e m e e n t e - i n r i c h t i n g is democratisch, d.w.z. de leden hebben directe medezeggingschap over alle aangelegenheden, de gemeente betreffende. Ze helt in zoover naar den presbyterialen vorm over, dat zij voorganger, ouderlingen en diakenen kent.

Sedert 1881 zijn de gemeenten in een Unie veeenigd.

Waar voor het beginsel van de independentie zorgvuldig wordt gewaakt, heeft deze Unie geen andere beteekenis dan die van de vrijwillige coöpera-

tie. Door haar tusschenkomst worden jongelieden tot het predikambt opgeleid. Doorgaans zendt zij ze naar het seminarie van de Duitsche Baptisten te Hamburg, maar ook wel naar een inrichting in Engeland of een universiteit in Nederland.

Haar periodieke uitgaven zijn: „De Christen," een weekblad voor de gemeenten, en „De Zaaier", een maandblad voor evangelisatie. Bovendien doet ze lectuur betreffende haar beginselen het licht zien. Ze ijvert voor de uitwendige zending en draagt in het bijzonder zorg voor een post in Yakusu (Belgisch Congo).

VOOR JONGELINGEN EN JONGEDOCHTERS

HET WAS TOCH ZIJN LIED

Filip was een echte kwajongen.

Sommigen geloofden, dat hij een slecht karakter had, maar die zoo oordeelden, vergisten zich in hem. Onder zijn kiel klopte werkelijk een eerlijk hart.

Hij hield echter van een grap, en niet in het minst van een soort, die door de andere menschen gewoonlijk weinig op prijs wordt gesteld. Omdat men wel wist, dat hij vaak bij het een of ander avontuur betrokken was, kreeg hij al bij voorbaat de schuld, wanneer er weer iets ten ongerieve van de buren of leeraren had plaats gevonden. Er ging nu eenmaal een verkeerde reuk van hem uit.

Op zekeren dag nam de directeur van de school de vierde klassers flink onderhanden, dewijl een leeraar zich voor de zooveelste maal over verregaand gebrek aan ontzag had beklaagd.

Onze Filip behoorde — het behoeft nauwelijks gezegd — tot degenen, die het ernstigst werden verdacht. De directeur gaf dan ook hem en den anderen dat heel duidelijk te verstaan, hetgeen lang niet naar den zin van onzen baloorigen knaap was. Hij kon niet anders zien, dan dat sommigen van zijn kameraden minstens even schuldig waren als hij. Toen de directeur zijn boetepredikatie beëindigd had, kon Filip zijn wrevel niet langer bedwingen en veroorloofde zich om zonder blikken of blozen opmerkingen te maken, die de jongens deden proesten van het lachen. Dit kon de opvoeder van de rijpere jeugd niet verdragen en met tranen van verontwaardiging in de oogen riep hij tot den dwarsen jongen:

„Ja, Filip! Jij bent hier het zwarte schaap. Indien jij je maar beter gedroegt, zou er met de vierde klasse niet zooveel te doen zijn!"

Van dat oogenblik af werd Filip door de scholieren het zwarte schaap genoemd. Kwam bij de behandeling van het een of ander leervak dit wollige dier ter sprake of slechts in het zicht, dan kon hij er op rekenen, dat zijn buurman hem een veelbeteekenend duwtje met den elleboog gaf. En toen hij eens op een avond een openluchtvergadering voorbijging en een heilssoldaat het lied van „Het verloren schaap" hoorde zingen, merkte zijn kameraad spottend op:

„Dat is jouw liedje, zwarte!"

* * *

Een paar jaren waren heengesneld en Filip had zich intusschen met enkele andere wakkere jongelingen naar Australië begeven, om van dit werelddeel zijn tweede vaderland te maken. Hij was op een zeer afgelegen boerderij terecht gekomen, waar hij van den morgen tot den avond de handen flink uit de mouwen moest steken. Bij afwezigheid van een betere partij, had hij vriendschap gesloten met de paarden en ze met namen vereerd, die, alle aan de vierde klasse ontleend waren. Zoo sprak hij 't eene beestje met Wim toe, omdat het, evenals Wim van vroeger, wat hoog op zijn beenen stond.

Een ander heette hij „Pummel", dewijl het, precies als de zoon van den notaris, tamelijk klein en dik was uitgevallen.

Ook had hij er een „Kale Jonker" en een „Dominee" bij, beiden dieren, waarin hij eigenschappen meende te ontdekken, die hem aan een zoon van een deftig doende familie en een preekerigen leeraar herinnerden!

Ongeveer vier maanden had hij bij zijn boer gewoond, toen zijn leven een geheel andere richting insloeg.

Eens op een Zaterdagmiddag moest hij voor zijn baas naar de dichtstbijgelegen stad toe, om er allerlei levensbenoodigdheden te halen.

De tocht te paard had ongeveer anderhalf uur voor zich opgeëischt, toen hij in de hoofdstraat voor den bazar stond, uit welker volheid hem rijkelijk zou worden afgewogen. Daar hij op de uitvoering van de bestellingen geruimen tijd moest wachten, besloot hij buiten ergens op een rustbank in een plantsoentje van de mooie natuur te genieten.

Van genieten echter kwam niet veel. Hoe het gebeurde, kon hij zelf niet verklaren, — maar zijn gedachten vlogen over zonnige vlakten en hooge bergen en uitgestrekte oceanen naar zijn dorp toe. Hij zag zijn lieve vader en moeder om zich staan en hoorde de huiskamerklok tikken; Caesar, die mooie hond, sprong weer vroolijk blaffend tegen hem op en hij voelde, dat zijn zuster hem een kus op de lippen drukte. Zou hij ze ooit weerzien? De tranen rolden hem over de wangen, terwijl het heimwee als een donkere wolk over zijn ziel kroop.

Plotseling drong de melodie van een min of meer bekend lied tot hem door. Hij keek in het rond en ontdekte op een hoekje, niet ver van hem verwijderd, een groepje mannen en vrouwen, dat een openlucht-samenkomst was begonnen. Er was iets onweerstaanbaars in het zingen en bidden en Filip stond werktuigelijk op, om zich bij ze te voegen. Een oude heer, over wiens hoofd blijkbaar vele stormen hadden gewoed, sprak over de vreugde, die de levende Heiland het bekommerde hart bereidt.

Daarop plaatste zich voor de kleine schare een vrouw, die wel moeder kon wezen van jonge mannen als Filip. Ze zeide: „Ik ga een solo zingen. Het is een oud, bekend lied. Ik weet niet, vrienden, waarom ik juist dit lied zingen moet, maar ik voel, dat God er mij toe aanspoort, en ik kan Hem onmogelijk weigeren. Hij zal er Zijn wijze bedoeling wel mee hebben."

En toen hief ze met een klankrijke, teedere stem aan:

Zie, negen en negentig keerden weer
  Tot rust en veilig dak.
Maar hoe men ook tellen mocht, keer
  Het honderdste ontbrak. (op keer:

Het was nog verdoold in bosch en
(kloof,
En ver van zijn stal aan 't gedierte
(ten roof.

„Heer, negen en negentig tellen wij!
Een enkele slechts ontbreekt!
„Zwijg stil," zegt de Herder, „Ik hoor,
(hoe Mij
Die eenling klagend smeekt.
't Is guur op 't gebergt', en donk're
(nacht;
Ik voel, met wat angst die verlorene
(wacht.

Filip was, al luisterende, in een zacht snikken uitgebroken. Werd hem niet op de vlerken van den wind in het hart gedragen, wat eens in gindsche gewesten, ver, ver van hier, een schoolmaat hem spottend had toegevoegd: „Dat is jouw lied, zwarte!"?

„Mijn lied," prevelde hij, „dat is mijn lied!"

En het werd nog in hetzelfde uur zijn lied in den besten zin van het woord. Hij zag zichzelf, zooals hij zichzelf tevoren nimmer had gezien. Was hij niet dit dwalende, hulpbehoevende, verloren schaap?

En hij zag Jezus Christus, zooals hij Hem nog nooit had aanschouwd, n.l. als de groote, machtige, toegewijde Herder, die met een onuitsprekelijk groote volheid van liefde en wijsheid en sterkte het verdoolde zwarte schaap Zijner kudde te hulp komt.

En eer dat de openlucht-samenkomst gesloten werd, was er een jonge man binnen den kring neergeknield om zijn zonden te belijden en zich aan den Heiland der wereld toe te vertrouwen.

En door het gebergte weerklonk de
„Weest nu met Mij verblijd! (kreet:
Mijn schaap, dat een lokaas verdwalen
Is van den dood bevrijd!" (deed,

Mijn vrienden! Hoe staat het met u? Leeft gij nog alleen in de wereld? Jezus Christus is op aarde gekomen om te zoeken en zalig te maken, dat verloren is. Hoe kunt gij alleen blijven, terwijl Hij nabij is? „Waarom weerstaat gij? Hoor naar uw Heiland. Kom toch, zooals gij zijt!"

S. W.D.

IN ZIJN DIENST

„Zeg, vader, over vijf dagen hebben we weer Kerstfeest. Mogen we niet een kerstboom hebben en nog eens als vroeger het geboortefeest van Jezus vieren?"

„Ik vrees van niet, Iwan," antwoordde de vader. „Je weet, mijn jongen, hoe de overheid dit streng verboden heeft en de spionnen van den Gepoe sluipen overal rond, zoodat 't zelfs schijnt, of de buren ooren hebben."

„Helaas, ik weet het, vader, en toch, ik zou het zoo gaarne willen en ook moeder en de broertjes zouden het zeker heerlijk vinden. Kunt u er niets op bedenken?"

„Ja, ik weet een weg, maar hij brengt heel wat moeilijkheden mee. We zouden op reis kunnen gaan naar je oom, die hier vier uren vandaan woont. In dat eenzame bosch, waar zoo zelden menschen komen, zouden we het wel durven wagen, een verlichten kerstboom te hebben en als voorheen onzen Heiland te aanbidden. Maar de reis is in dezen tijd nogal gevaarlijk."

„O, vader, dat is een heerlijk idee. Ik weet zeker, dat moeder het ook van harte toejuichen zal."

Dit gesprek had plaats in een kleine boerenwoning in een der buitenwijken van de Russische stad Kazan op den 20sten December van het jaar 1929.

Hoe treurig is de toestand van het oude tsarenrijk. De bijbel is een verboden boek. De christelijke feestdagen zijn afgeschaft en zelfs de huiselijke godsdienst is, op straffe van dood en verbanning, verboden.

Maar de liefde tot Christus is daardoor niet uitgebluscht, integendeel, bij velen juist toegenomen en menig hart gevoelt heimwee naar God. Zoo was het ook in de woning, waar we zooeven een gesprek afluisterden. Nog eens werden de plannen zorgvuldig overwogen en ook moeder in het geheim ingewijd en toen deze haar blijde instemming betuigde, de zaak voor goed vastgesteld. Op den 23sten December zou men de slede inspannen met de vier sterke honden er voor en het geheele gezin zou op reis gaan naar moeders broer, die in het eenzame bosch woonde, om daar de Kerstdagen door te brengen.

De toebereidselen werden zorgvuldig gemaakt en eindelijk brak de lang verwachte dag aan. Men nam geweren en kogels mee, om tegen een mogelijken overval van wolven gewapend te zijn.

De reis verliep zeer voorspoedig en met het middaguur bereikte men ooms woning, waar hartelijk ingestemd werd met het doel der gasten. Iwan ging naar het bosch en hakte er een mooien kerstboom om, die 's avonds thuis werd opgetuigd en versierd.

Den volgenden dag schaarden de beide familiën zich rondom den boom en zongen de aloude liederen van Jezus' geboorte. Oom vertelde, hoe Jezus, die als Zone Gods nameloos rijk was, vrijwillig arm was geworden, zóó arm, dat Hij in een stal werd geboden, om zondaren nameloos rijk te maken.

Allen luisterden met gespannen aan-

dacht en toen de oude man zijn verhaal geëindigd had, vroeg Iwan met trillende stem: „Maar oom, waarom werd Jezus toch in een stal geboren?"

„Wel, mijn jongen, dat zal ik je zeggen. Stel eens voor, dat Jezus geboren was in het paleis van Herodes, — dan hadden die arme herders er zeker niet heen durven gaan. Maar nu Hij in een stal lag, hadden al de herders en arme boeren vrijen toegang tot Hem."

„Ja, oom, ik begrijp het, maar wat moet men eigenlijk doen om door Jezus gered te worden?"

„Wel, eenvoudig, als die herders buigen voor Jezus en Hem bidden: Heere Jezus, neem ook mij aan en wil in mijn hart een woning maken. Zeg, Iwan, zoudt ge dat niet gaarne willen?"

„Ja, oom, maar zou Jezus mij ook liefhebben?"

„Zeker, willen we 't Hem eens vragen?"

Met tranen in de oogen stemde de jongen toe en daar knielden zij allen rondom den Kerstboom en vroeg de oude man, of die machtige Heiland, die eens als kindeke in Bethlehem geboren werd om een wereld te redden van zonde en schuld, ook dezen Iwan wilde aannemen als Zijn kind. En toen hij daarop: amen, zei, bad ook Iwan: Heere Jezus, neem mij, zooals ik ben en maak mij tot uw kind.

Zalige vrede daalde neer in dien kleinen kring. Het was, of Jezus zelf kijken kwam en toen men gezamenlijk zong: „Heer, mijn God, bestuur mijn wegen, strijden wil ik slechts voor U," straalde ook Iwans aangezicht en zong hij mede uit volle borst: „Jezus' bloed kocht ook mijn leven, Hem behoor ik nu."

De feestdagen spoedden voorbij en weldra was de tijd van vertrek weer

aangebroken. De slede werd weer ingespannen, menige handdruk gewisseld en bij het afscheid zei oom tot Iwan: „Jongen, blijf trouw aan den Heiland, dien je hier onder dit dak gevonden hebt."

„Oom," antwoordde Iwan, „met Gods hulp hoop ik mijn leven in Zijn dienst te besteden."

Nog een laatste vaarwel, en voort ging het naar huis.

Nauwelijks was men een uur op reis, of de honden werden zeer gejaagd. De boer verbleekte en fluisterde Iwan in het oog: „Jongen, er zijn wolven in aantocht. Houd de geweren gereed. De honden bemerken ze reeds."

Helaas, het bleek maar al te ras, dat de vader wel goed gezien had. Het akelig gehuil klonk weldra over de vlakte en spoedig was de slede door die bloeddorstige roofdieren omringd. De moeder was doodsbleek en de kinderen schreeuwden van vrees, doch vader en zoon bleven kalm en vuurden om beurten hun geweer af. Telkens, wanneer weer een wolf gedood werd, bleven de anderen een oogenblik achter om hem te verscheuren, maar gedurig werd hun getal grooter, terwijl de voorraad kogels snel verminderde. Weldra was de laatste verschoten.

„Heere, help ons," zuchtte de boer.

„O, lieve Jezus, geef mij kracht, om mijn leven in uw dienst te besteden tot redding der mijnen," bad de jonge Iwan.

„Hier, Iwan, keer je geweer om en sla er met de kolf op in; ik zal den bijl nemen. Nog een half uur, en dan zijn we gered!" zoo riep de vader.

Beiden verdedigden zij met den moed der wanhoop het leven hunner dierbaren. Links en rechts sloegen zij, maar de overmacht was te groot. Ten einde raad hakte de boer een der strengen los en een hond werd oogenblikkelijk een prooi der wolven.

JONGEDOCHTERSVEREENIGING TE HARLINGEN.

De slede kreeg nu een kleinen voorsprong. Wéér moest een der honden worden opgeofferd, maar nu was ook het einde nabij. Vader en zoon zagen elkander vertwijfeld aan.

„Jongen, het is gedaan!" snikte de vader.

Maar welke gedachten flitsten thans door het hoofd van den jongen?

„Vader," zoo roept hij, „geef mij de bijl, en ik zal u allen redden."

„Neen, Iwan, laat mij het doen," antwoordde de vader, die de bedoeling van den jongeling begreep.

„Neen, vader, gij moet voor moeder en de kinderen zorgen."

Met dit woord omklemde hij de bijl en sprong uit de slede, midden tusschen de ondieren. De slede schoot vooruit en weldra was de stad bereikt.

Direct waarschuwde de boer de buren en vrienden en zij trokken er gezamenlijk op uit om den jongen te redden. Helaas, toen men aan de plaats des onheils kwam, vond men wel vele gedoode wolven, die door de bijlslagen van Iwan gevallen waren, maar men vond ook de beenderen van hem, die uit liefde tot Jezus voor zijn familie zijn leven gegeven had. Met eerbied nam men den droeven last mede naar huis en toen den volgenden dag de eenvoudige kist in de groeve daalde en de vader de geschiedenis van den jongen vertelde, bleef er geen oog droog en ondanks alle verbod zette een onbekende in den nacht een ruw kruis op het graf met het opschrift: „Hij stierf voor de zijnen door Gods kracht."

Dat eenvoudige gedenkteeken is reeds voor velen ten zegen geweest.

Zeg, lezer of lezeres, deze jonge man gaf zijn leven voor zijn geliefden, maar het Kind van Bethlehem, dat wij thans begroeten, deed eindeloos meer.

„Mijn Heiland heeft Zijn bloed geplengd voor zondaars, snood als wij."

O, laat u raden en doe als deze jongeling en buig onder den kerstboom of in de eenzaamheid uw knieën en open uw hart voor Jezus.

Wat zou dat een heerlijk Kerstfeest voor u zijn.

Harl., Dec. 1930. VAN DONGEN.

ZANGVEREENIGING „POLYPHONIE", STADSKANAAL.

VOOR ONZE KINDEREN

EEN VAN DE AARDIGSTE BIJDRAGEN TOT DIT KERSTNUMMER, VINDT GE NIET?

Lieve Oome van het Kerstblad!

Verleden jaar hebt u mijn pappie in uw boek opgenomen. Hij stond midden op het blad en heel veel andere pappies om hem heen. Ik kom u nu vriendelijk om een plaatsje vragen. Ik vind het zoo leuk mijzelf in een boek te kunnen bekijken. U kent mijn pappie nog wel, niet waar? Hij leert op de Zondagsschool. Hij heeft een groot huis en een winkel en verkoopt ook suikerklontjes. Weet u al, dat ik verleden week een broertje heb gekregen?

U ziet mij in de handen klappen en dat doe ik voor het Kerstnummer. Ik vind het zoo mooi. Het heeft vaak vele prentjes van jongens en meisjes en enkele hebben zwarte gezichten en handen en zwarte bloote voeten en zij wonen ver weg, zegt pappie. Ik vond het eerst heel naar, maar nu hoop ik, dat ik straks ze helpen kan om net zoo mooi blank te worden als ik zelf ben. Dat zal nog een lange poos duren, want ik ben ruim twee en een half jaar!

Ik schrijf u dezen brief, omdat ik u wat verzoeken wil. Mag ik zeven Kerstnummers van u hebben? Ik stuur dan een naar mijn opa in Veenendaal. En ik heb nog een opa. Mammie vertelt mij, dat hij al negen en zestig jaar is. Die krijgt er ook een. Dan heb ik een oome in Indië en een neef in Canada. Dat zijn er al vier. En onze buurman heeft een jongetje, dat een beetje ouder is dan ik. Hij zegt, dat z'n pappie toch geen Kerstnummer wil koopen. Ik wil er ook een hebben voor een arme vrouw die elken Maandag hier met een mandje kavalieren of galanterieën of hoe ze heeten mogen, komt. En een moet ik

natuurlijk voor mijzelf houden, dat is samen zeven. Ik heb een gulden en een kwartje in mijn spaarpot.

Dag lieve oome van het Kerstblad.

Mag ik eens bij u komen en u een handje geven? Pappie zegt, dat u veel van kleine kinderen houdt.

Johannes van Keuvelen.

III

NUMMER TWEE IN DEN BIDSTOND

Het was een koude, natte avond; regen en sneeuw kletsten tegen de vensterruiten. Een ieder was blij z'n woning te hebben bereikt en zich knusjes in de warme huiskamer te kunnen nestelen en gezamenlijk de voorbereidingen voor het aanstaande Kerstfeest te bespreken.

Dominee Trouwhart was van een lange, onprettige reis thuisgekomen en zat thans met zijn, al jaren door krankheid aan de sofa gebonden vrouw het avondbrood te nuttigen. Hij wist, dat zij gelijk had, wanneer ze zei, dat de bidstond vanavond zeker door niemand zou worden bezocht!

„Toch moet ik gaan," zei hij, „want één is er tenminste, die altijd op haar post is, dat is oude zuster Houdaan en zij zal mij verwachten. Voor enkele weken zeide ze nog na den bidstond tegen mij: „Dominee, laat U niet ontmoedigen, want twee van ons brengen biddend den Heer in ons midden en tienduizend bidders zullen niet meer kunnen dan dat."

Hij verstond het: „de Meester roept"; en de dienstknecht ging.

En vrouw Houdaan?

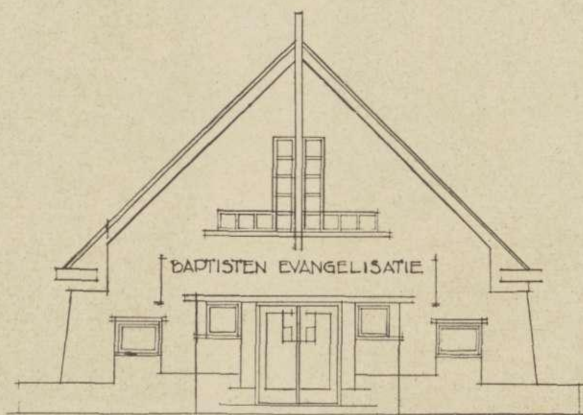
Zij lag dezen Vrijdagavond kreunend van pijn op haar bed.

Wat was gebeurd?

Toen zij 's namiddags van 't trapje, dat naar haar kleine bovenwoning voerde, wilde afgaan, was haar voet uitgegleden en zij was naar beneden gerold, waar de buren haar eenigen tijd later bewusteloos hadden gevonden. De

BAPTISTE KERK 2e EXLÖERMOND.

PLAN VOOR HET BAPTISTE EVANGELISATIEGEBOUW TE ALMELO.

BAPTISTE MUZIEKGEZELSCHAP „DE BAZUIN" TE TREEBEEK.

dokter had dadelijk 't oude menschje geholpen. 't Was moeilijk gegaan, doch de voet was gezet en zoo lag zij op haar leger. Buurvrouw verpleegde haar. Juist komt 't lieve krullekopje van haar eenigst jongetje om de deur om te vragen hoe het met zijn lieve „grootje" gaat, want grootje en hij konden het goed met elkaar vinden, zij was gewoon hem die mooie verhalen van Jezus te vertellen.

Toen hij een tijdje bij 't bed gestaan had zei hij: „Maar grootje! wie zal er nu vanavond met den dominee bidden?"

„Ja, mijn lieve jongen," antwoordde zij, „ik weet het niet." En dan tot de buurvrouw: „Het is niet gemakkelijk hier zoo te liggen en niet naar den bidstond te kunnen gaan. Het zal dien goeden dominee erg ontmoedigen, wanneer ik er niet ben."

„Och", zei deze, „je moet niet zoo overgeestelijk zijn en bovendien zullen er nog wel andere menschen komen."

Vrouw Houdaan hield echter vol: „Hij zal mij erg missen, en de Heer heeft toch gezegd: „Wanneer twee uwer op aarde eenstemmig om een zaak bidden, zij zal hun geworden van mijn Vader *in de hemelen*". Ik ben al 6 weken lang nummer twee in den bidstond geweest en hoe zal 't nu toch wel gaan als die goede dominee alleen overblijft."

Terwijl de vrouwen nog wat praten, hadden ze niet bemerkt, dat de kleine Karel stilletjes de kamer had verlaten.

Hij zocht zijn overjasje op, stapte stevig in de klompen en zei in zichzelf: „Dominee zal niet alleen zijn, Karel zal met hem zijn gebed opzeggen."

Hij kende den weg naar de Zondagsschool heel goed. Hij ontmoette alleen een boer, die om 't koude en gure weer trachtte zoo gauw mogelijk thuis te komen. Toen hij den jongen zag, riep hij: „Maar jongen, wat moet jij toch met dit weer op de straat?"

Karel bleef staan en zei kalm: „Ik ga voor grootje om met den dominee mijn avondgebedje te bidden."

De boer wist niet, hoe hij 't had, krabde zich eens achter 't oor en zei: „Ben jij niet die kleine Karel, die zoo vaak bij oude vrouw Houdaan in 't kamertje zit en is 't waar, dat zij vanmiddag haar been heeft gebroken?"

De kleine knikte: „Grootje" is in bed en nu ben ik nummer twee. Dan kan de lieve Heer komen. Hij kwam altijd als „grootje" er was, want dat had *Hij* haar beloofd."

Karel stapte door en liet den boer met zijn gedachten achter. Doch deze, door nieuwsgierigheid geprikkeld, besloot hem te volgen en trad na Karel de deur van 't lokaal binnen. Hij kwam niet verder dan de deur, want hier reeds overviel hem de gedachte, hoe hij zich eigenlijk moest schamen, dat hij zoo weinig de bidstonden had bezocht. Hij had echter altijd gemeend, dat h ij het daarvoor te druk had.

Dominee was alleen aanwezig. Slechts een olielampje verlichtte maar matig het ledige lokaaltje.

Hij zag verwonderd op, toen de deur openging en de kleine man parmantig op hem toestapte.

„Wel, wel! daar komt vrouw Houdaan's zonnestraaltje nog aan! Heb je misschien een boodschap van grootje, mijn beste jongen?"

„Neen", antwoordde Karel, „ik ben zelf gekomen."

„Maar je grootje dan?"

„Die is vanmiddag van de trap gevallen," zei 't kind ernstig. „Het been is gebroken en zij moest in bed en de dokter is ook geweest."

„Ach, lieve jongen, hoe treurig; ik zal haar morgen dadelijk bezoeken."

Dominee geraakte in gepeins verzonken. Hoe had hij gehoopt en gebeden, dat dit kleine vertrek eenmaal een Bethel voor zijn gemeente mocht worden! En nu liet zij hem geheel alleen staan.

EEN OPENLUCHTVERGADERING IN DE EMMER DENNEN.
uitgaande van de Gemeenten Emmererfscheiderveen en Nieuw-Weerdinge.

Dominee Trouwhart stond op om de lamp uit te draaien, doch de kleine Karel verhinderde hem hierin door te zeggen: „Is de lieve Heer hier niet vanavond? Ik dacht toch, dat Hij wel zou komen, als Hij mij zag?"

„Waarom dacht je dat?" De dominee begreep niet wat 't ventje bedoelde.

„Grootje heeft gezegd, dat de lieve Heer beloofd heeft te komen, wanneer er twee zouden wezen en daarom ben ik zelf hier. Ik ben nummer twee, voor grootje!"

Dat onschuldig tot hem opziende gezicht van den kleine deed een traan wellen in 't oog van den dominee en de oude boer bij de deur kreeg een prop in zijn keel.

„Mijn jongen," zei hij, terwijl hij zijn hand op den krullekop legde, „ben jij gekomen om vanavond met mij te bidden?"

De knaap knikte bevestigend. „Ik kan immers mijn gebed opzeggen en gij kunt 't uwe opzeggen en dan zal de lieve Heer niet boos weg gaan, omdat er geen een met Hem bidden wil."

Zonder nog een woord te spreken knielde de dominee neer en de kleine probeerde het hem na te doen.

De boer deed een stap binnenwaarts en knielde ook neer, en zoo hoorde hij hoe zijn leeraar zijn hart voor zijn God uitstortte — het kind en zijn eenzame omgeving vergetend. Hij hoorde hem als in doodsangst zijn Heer smeeken hem voor ontmoediging te bewaren. Hij bad om verlevendigende kracht van boven voor de hem toevertrouwde zielen, opdat ze terug zouden keeren tot de eerste liefde, waar ze nu vaak alleen oog en oor hadden voor 't tijdelijke. Hij bad om doorwerking van den Heiligen Geest, opdat nog onbekeerde zielen gered mochten worden in en door Jezus Christus. De kranken, zwakken, stervenden en degenen die temidden van vele verzoekingen staan, de eigengerechtigen en ontevredenen, allen en alles werd door hem gedacht. En de kleine zag intusschen maar aldoor naar den zolder, waar, volgens zijn opvatting, de lieve Heer straks te zien zou zijn.

De dominee zweeg en om ook aandeel in den bidstond te hebben, zei Karel recht kinderlijk zijn gewone avondgebedje op.

Toen de boer het zacht trillend kinderstemmetje hoorde, greep een diepe ontroering hem aan. Hij stond op en ging naar de biddenden toe, knielde neer en sprak zich weenend en schuldbelijdend voor den Heer uit.

Daarna greep hij de hand van den leeraar en sprak: „Dominee, U zult mij niet weer in den bidstond missen!"

Vol verwondering zag Kareltje hem aan: „Dat is nog een nummer twee," riep hij uit, „dat zal ik gauw aan grootje vertellen."

Later begreep vrouw Houdaan, dat haar gebroken been een keerpunt in de bidstonden was geworden.

De boer verhaalde ieder, die 't hooren wilde, de geschiedenis van den kleinen Karel.

Het werd een heerlijk Kerstfeest in die gemeente. Er kwam nieuw leven onder de leden en er werden menschen tot haar toegedaan, die vrede en blijdschap vonden in Christus Jezus.

(naverteld). Hoorn. G. V.

OM TE KLEUREN.

Vrijdag 3 Januari 1930 No. 2112 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

OM TE BEGINNEN.

Een bede.

Schenk mij krachten om te wachten
tot Gij blinkende verschijnt.
En de laatste mijner nachten
in het eeuwig niet verdwijnt.
Doe mij dragen zonder klagen
levensmoeite en wereldstrijd;
Heerlijk zal dan de uchtend dagen,
als Gijzelve ons bevrijdt.

Laat mij 't toeven niet bedroeven
aan de donkre wereldkust.
Wijl geen leed toch duchten hoeven,
wie in 's Eeuw'gen armen rust.
Want de Vader voert hen nader
tot des hemels heerlijkheid.
En de milde Levensader
laaft hen in den levensstrijd.

't Wicht der zorgen houdt verborgen
's Hemels leiding, wijs en teer,
maar bij 't blinken van den morgen
blinkt ook Zijn ontferming weer.
God zal hoeden alle goeden
voor verderf en ondergang,
schoon bij 's vijands haatlijk woeden
't hart ineen krimpt, lijdensbang.

Schenk mij krachten om te wachten
tot Gij blinkende verschijnt,
en de laatste mijner nachten
in het eeuwig niet verdwijnt.

W. W. B.

III

Heil den Lezer.

Voor het jaar, pas ingetreden, wenschen we onze Nederlandsche Gemeenten Gods zegen toe.

Het verleden noopt tot *verootmoediging.* Niet al de zegen werd ons deel, die God ons toegedacht had.

Kortzichtigheid, eigenzinnigheid, traagheid en andere zonden, belemmerde de volle werking van Gods Heiligen Geest. Vaak stond de Heer in ons midden met gebonden handen. Ons ongeloof was, wie weet hoe menigmaal! oorzaak, dat er zoo weinig kracht van Hem uitging. Rotterdam en Arnhem verdwenen uit de rij der Baptiste Gemeenten in Nederland.

Deze dingen moeten we wel ter harte nemen. Wij zijn tekort geschoten.

We hebben het licht, dat we moesten laten schijnen, vaak en op vele manieren verdonkerd, en daar door is onze hemelsche Vader niet verheerlijkt, gelijk het had kunnen zijn.

Deze gedachte drukt ons terneer en doet ons hart pijn.

Het verleden *bemoedigt* ons.

De Heer hield ons staande.

De prediking van Zijn Woord leidde tot bekeering van zondaren.

Verscheidene personen beleden in den Doop, dat Christus het leven van hun leven geworden was. Er wordt door tal van broeders en zusters gewerkt met een trouw en toewijding, die slechts de Heer kent, en welke te loonen Hij zichzelf heeft voorbehouden. Hen gade te slaan is echter voor ons een groote blijdschap, vervult onze harten met dankbaarheid en sterkt onze trouw.

Onze invloed breidt zich uit. Het Baptiste getuigenis, dat is het getuigenis van het N. Testament, dringt verder door. Daarmede is veel gewonnen. We wenschen, dat men zich met ons bezig zal houden. We zijn overtuigd, dat ons standpunt de instemming der geloovigen zal krijgen, wanneer men het leert kennen.

Vóór ons ligt *de toekomst* met haar mogelijkheden.

Laat ons voorzichtig doorwerken. De oude mensch moet ten onder gebracht en ten onder gehouden worden. Christus moet heerschen. Ootmoed opene ons leven voor den alleen Groote, den eenigen Heerscher. Laat ons met vertrouwen de deuren ingaan, die de Heer voor ons opent! Kleine kracht diene nooit ter verontschuldiging voor traagheid in werken en offeren.

De Heer wil het voorhandene gebruiken — laten we het Hem geven!

Werken is de voorwaarde om te ervaren dat de Heer leeft, dat Hij met ons is. Werken — niet zeggen, dát er gewerkt of, dat er meer gewerkt moest worden. Neen, doen!

Laat ons mannen van gebed, mannen van de daad wezen! Is ons leven een doorloopend omzetten van geloof in daden, dan zal onze God zijn beloften omzetten in zegeningen.

Laat ons gemeenschap zoeken met al Gods kinderen, doch niet zóó, dat het Nieuw Testamentische getuigenis a.g. de Gemeente der geloovigen, er door verzwakt wordt.

Groot is de neiging onder de ontwaakte kinderen Gods om de waarheid van den Doop en vooral van de georganiseerde Gemeente van geloovigen, op te offeren aan eigen ijdele wijsheid en in deze zaak de traditie boven Gods Woord te stellen, en het historisch gewordene boven den wil van den Heer en het voorbeeld Zijner Gezanten.

Tegenover hen, die zeggen tot de wedergeborenen, »dat ieder in zijn eigen kerk moet blijven«, stellen wij den eisch van Gods Woord dat, die gelooven zich samen moeten voegen, dat, die één zijn, zich moeten vereenigen door één Doop, aan één Disch.

We zoeken hierin niet onszelf. We beschouwen de Gemeente niet als ónze zaak. We brengen deze boodschap, omwille van het Nieuwe Testament en de gehoorzaamheid aan Hem, dien wij onzen Heer noemen.

Red.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

Bij den Heer ter bewaring.

De Heere zal uwen uitgang en uwen ingang bewaren. Ps. 121 : 8.

»Uw uitgang« dat wil zeggen wanneer uw dag begint en uw kracht vernieuwd is door een verkwikkenden slaap en uw arbeidslust frisch is als de dauw en uw bezieling het ongestadige heeft van een ontwakend vuur.

»Uw ingang« dat wil zeggen, wanneer uw dag is gedaald en uw kracht is

Welk een ramp ik moog beweenen,
God, mijn God, verandert niet.

Hiervan hangt het dan af of wij, de grens overschreden hebbende, weer met nieuwen moed en grootsche verwachting den nieuwen tijdkring intreden zullen. Wij staan eendeels voor een geheime toekomst. Wat zal ons wedervaren in 1930? Zullen we door te sterven van dit leven moeten scheiden? Zullen we nog voor groote en uiterst moeilijke bezwaren geplaatst worden? Zal in dit jaar de groote beslissing van 's Heeren wederkomst gezien worden? — Wij weten het niet. Dit weten wij wel: Jezus Christus is het licht Gods en het licht der wereld. In Zijne gemeenschap zullen wij licht genoeg hebben, hoe donker het ook wordt om ons heen. Hij, onze trouwe Helper, zal ons leiden met Zijn licht, kracht en troost in leven en in 't sterven. Onder die leiding komen wij, door heiliging des Heiligen Geestes, steeds nader tot God.

Ook weten we, dat wij in den tijd een verhevene roeping hebben te vervullen, tot heil der wereld, tot welke Christus gekomen is, om 's Vaders liefde mede te deelen en zich voor haar behoud ten offer te geven.

N. v. B.

III

WANNEER HET ECHTER REGENT.

De godvreezende professor Tholuck uit Halle reisde eens in den trein met verscheidene lieden die een groot woord voerden en verzekerden dat zij voor hun godsdienst geen kerk of iets dergelijks noodig hadden. Hun God woonde in de natuur en wanneer ze op een schoonen zomermorgen naar buiten gingen, dan gevoelden zij iets van Gods tegenwoordigheid en werden meer gesticht als in de kerk.

Toen riep Tholuck uit zijn hoekje: „Als het nu echter regent, wat dan?"

III

BAPTIST WERELDVERBOND.

Zondag, 4 Februari 1930,

Alliantie-Zondag.

Aan de voorgangers, ouderlingen, diakenen en leden der Baptiste Gemeenten van het gansche aardrijk.

Het Uitvoerend Comité van het Baptiste Wereldverbond noodigt hierbij de Baptisten van alle landen dringend uit om, gelijk reeds gebruikelijk geworden is in vele Uniën, in 1930 een Zondag af te zonderen als *een dank- en biddag ten behoeve van en tezamen met de geheele Baptiste broederschap der aarde.*

Het Comité beveelt hiervoor in het bijzonder den *eersten Zondag van Februari* aan, die de laatste jaren algemeen als Alliantie-Zondag werd gehouden. Deze Zondag valt in 1930 op den vierden der maand, en verwacht wordt, dat de 4e Februari 1930 een rijk gezegende en onvergetelijke dag zal worden voor al onze gemeentelijke bijeenkomsten.

Wij doen goed op dezen dag des Heeren de overvloedige genade Gods te gedenken, die op menigerlei wijze tot openbaarheid is gekomen in het leven van onze gemeenten.

Onze zielen immers moeten zich wel zeer gedrongen gevoelen God's naam te danken en te loven, wanneer zij bedenken:

a) dat onze zwakke pogingen om in woord en wandel het Evangelie te verkondigen, zulke goede gevolgen hebben gehad en gebruikt werden om velen op den weg des heils te brengen en anderen tot zegen te zijn;

b) dat in bijna elk land de deuren openstaan voor de Baptisten en de zending, waarmede God ze heeft belast en dat de gelegenheden voor arbeid niet alleen vele, maar ook veelbelovend zijn geweest, al moeten we met droefheid bekennen, dat wij aan sommige achteloos zijn voorbijgegaan;

c) dat er in wijde kringen van het Baptist Wereldverbond een opvallende en diepe begeerte is naar een rijker en krachtdadiger geestelijk leven en een biddend streven om den vollen zegen, dien onze Heere geven wil, deelachtig te worden.

Laat ons toch niet verzuimen, God voor alle deze weldaden en voor de bijzondere teekenen Zijner liefde, persoonlijk ondervonden, te danken.

Ook moet de dag een dag van gebed en aanbidding wezen. Bij deze gelegenheid dienen wij met deernis onze beproefde en lijdende broeders in het geloof den Heere op te dragen, bovenal hen, die in Rusland zijn, en eendrachtelijk God ernstig afsmeeken,

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

1. door L. Müller.

(Nu ons geliefd weekblad „De Christen" in vergroot formaat verschijnt en mij ongeveer een derde meer plaatsruimte voor het vervolgverhaal is toegestaan dan anders, waag ik het onze lezers en lezeressen wederom een meer uitgebreid vervolgverhaal voor te zetten.

Het verhaal verplaatst ons in de achter ons liggende oorlogsjaren en doet ons kennis maken met allerlei toestanden onder de burgers van een oorlogvoerend land. Afgaande op de belangstelling, die dit verhaal opwekte bij vele lezers in het buitenland, ben ik overtuigd, dat het ook de aandacht zal trekken, na de bewerking mijnerzijds, van vele getrouwe lezers van ons lijfblad. G. B.)

Men schrijft het jaar 1916.

Op de Enke-hoeve heerscht de grootste bedrijvigheid. In dit jaar heeft men een bijzonder goede hooitijd. De oogst is bijzonder ruim. Bij het maaien stond men tot onder de armen in het gras. Oude Joost, de knecht, heeft met de meiden bij het uit elkaar werpen nauwelijks al het hooi op het land kunnen bergen.

De zon straalt van den hemel zooals in jaren niet meer. Het hooi is dan ook door en door droog geworden en moet noodig weggehaald worden van het land. Alle vrouwen en meisjes werken ieder voor twee.

In vroegere jaren ging het altijd vroolijk en lustig toe in de hooiïng. Maar sedert de oorlog uitbrak, zoo plotseling en onverwacht, en sedert de boer van de Enke-hoeve bij een aanval der Russen in Russisch-Polen vermist werd, lag op de geheele Enkehoeve een diepe ernst.

Voor vier weken was van de compagnie, waarbij de boer diende als onderofficier, bericht gekomen.

En nu heeft Siebe, die hulpbesteller bij de post geworden was in deze oorlogstijd, nog een brief van den boer op den hoeve gebracht, de laatste, die hij schreef.

Binnen, in de »mooie« kamer, zat de boerin bij de tafel en hield in beide handen den brief geklemd.

De roodgeweende oogen staarden onafgebroken op de regels, volgden langzaam het geschrevene en staarden dan weer half afwezig naar het op tafel liggende schrijven van de compagnie.

Dan brak de boerin weer uit in een hartstochtelijk, vertwijfelend gesnik en geween. Zij had den linkerarm op de tafel gelegd en het hoofd daarop, de brief van haar man had zij zacht op de tafel geschoven.

En zoo zat zij, en onophoudelijk rolden de tranen over de wangen. De vreeselijke smart, waaronder zij voor vier weken haast geknakt was, was weer met alle kracht over haar gekomen.

Buiten zeide een der werkvrouwen tot Joost: »Joost, ik zou eens naar de boerin toegaan! Spreek haar eens bemoedigend toe. Zij weet op 't oogenblik werkelijk geen raad meer!«

»Joa!« zuchtte de oude. Dan veegde hij het zweet van zijn voorhoofd, zeide nog eens ernstig en nadenkend: »Joa!« en ging daarop het huis binnen. De vrouwen laadden met de meiden ondertusschen het voer hooi af, dat bij de schuur was aangekomen.

Oude Joost was reeds bij de ouders van den boer in dienst geweest op de Enke-hoeve, hij werd daarom gerekend tot de familie te behooren. En vooral nu den laatsten tijd, sedert de boer onder een aardstorting verdwenen was, gold hij meer als een soort bedrijfs-

dat zij onwankelbaar vast mogen blijven en te midden hunner zware beproevingen kracht en wijsheid bekomen voor de taak, die zij hebben te vervullen. Ook ligt het op onzen weg, dat wij aan die dingen denken, die het leven der wereld raken, en bidden, dat gerechtigheid en vrede de overhand hebben in de verhoudingen tusschen de menschen onderling, tusschen de klassen, rassen en volkeren.

Laat ons vooral vurig bidden:

a) dat God ons onze zonden en tekortkomingen in denken en doen, vergeve;

b) dat Hij ons helpe om af te zien van hetgeen van weinig of geen belang is en om onze harten te zetten op de groote geestelijke waarheden, die van beslissende beteekenis zijn voor onze eigene verlossing en voor die der wereld;

c) dat wij allen ons vereenigen mogen rondom onzen Heer en Heiland, Jezus Christus, Die alleen ons met God en met elkander kan vereenigen;

d) dat een ernstig besef van verantwoordelijkheid en vurigen ijver ten opzichte van de ver-strekkende rechten, die de Christelijke Zending op ons thans laat gelden, in ons worde gevonden;

e) dat de eenheidsgedachte onder de Baptisten der wereld, die gedurende de vijf en twintig jaren uitdrukking heeft gevonden in het Baptist Wereldverbond, levendiger en dieper worde tot verrijking van onze blijdschap in God en in den dienst, waartoe Hij ons heeft geroepen;

f) dat de bijzondere ondernemingen, waarbij het Baptist Wereldverbond is betrokken, door de goddelijke genade gekroond worde met succes en een stroom van zegen in de wereld doe vloeien en dat vooral het Zuid-Amerikaansch Baptist Congres voor de Romaansch-Amerikaansche broeders, en de Gewestelijke Conferentie der Europeesche landen, op krachtdadige wijze het werk des Heeren en de heilige zaak van het Evangelie bevordere;

g) en ten slotte, dat de eenheid, waarvoor onze Heer en Meester gebeden heeft, onder ons, Baptisten, een heerlijke werkelijkheid worde, en dat daardoor de eenheid van alle ware christenen, welke gegrondvest is op het Woord van God, dat blijft tot in der eeuwigheid, meer tot uitdrukking moge komen.

Wij groeten onze broederen van alle landen en rassen met de bede, dat genade en vrede van God, den Vader, en onzen Heere Jezus Christus, rijkelijk hun deel mag wezen en dat onze Zondag, gewijd aan het Wereldverbond, — onze Alliantie-Zondag — de gelegenheid mag zijn, waarop de Heilige Geest Gods Zijn tegenwoordigheid en kracht overvloediglijk openbare. *Namens het Comité:*

JOHN MAC NEILL, president.
J. H. RUSHBROOKE, alg. secr.
CLIFTON D. GRAY, ass. secr.
N. J. NORDSTRöM.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Salomo met wijsheid gezegend.

I Kon. 3; 4 : 29—34.

Les voor Zondag 2 Febr. 1930.

De les begint met de mededeeling, dat Salomo den Heere liefhad, v. 3. V. 1 en 2 slaan we maar over. Ze maken de les moeilijker, zonder veel op te leveren. Aansluitende bij de vorige les kunnen we beginnen door te zeggen: Vandaag hooren we iets over de eerste jaren van Davids opvolger, koning Salomo. En we vernemen van hem iets heel moois. Er staat van hem in den Bijbel: „Salomo had den Heere lief." Over deze opmerking spreke men eventjes. En dan met een waarschuwing volgens Jezus' woord: „Waar uw schat is, aldaar zal ook uw hart zijn." Toen Salomo den Heere lief had, was hij een gelukkig mensch, maar later had hij iets anders als zijn schat, en toen werd hij van den Heere afgetrokken.

Salomo had den Heere lief, en dat wilde hij ook gaarne in een koninklijk offer toonen. In dien tijd werd niet uitsluitend op het brandofferaltaar bij den tabernakel geofferd. Sedert de ark naar het land der Filistijnen was gekomen, hadden de Israëlieten op verschillende plaatsen geofferd, en hoogten schijnen daar wel 't meest voor gebruikt te zijn. Ook toen de ark weer terug was in 't land, ging dat

---

leider dan als een knecht. Hij was beide tegelijk.

De boerin had de zacht binnentredende zeker niet bemerkt. Joost stond nog bij de deur. Maar dan ging hij langzaam en behoedzaam, alsof hij het niet waagde, te storen, op de vrouw toe.

»Vrouw Enke . . . . !«

Zij hief het hoofd omhoog en zag in het bekommerde gezicht van de oude man. »Joost . . . . hij komt nooit terug!«

»Vrouw, zoo mag je niet spreken. Dat kan geen mensch weten. Voor onze lieve Heere God is geen ding onmogelijk!«

»Denk je dan, dat hij nog in leven is?« ging de boerin angstig verder. Deze vraag had zij den ouden man in de laatste vier weken wie weet hoe vaak al gesteld.

Hoofdschuddend gaf de oude knecht ten antwoord: »Dat kan men niet weten. Wij zijn maar onmachtige menschen. Maar onze lieve Heere God kan ons zeker nog wel genadig zijn en kan onze boer nog wel weer thuis brengen!«

»Joost, lees deze brief maar eens! Alsof hij er een voorgevoel van had!« »Joa . . . dat kan ik zonder bril niet zoo!«

Toen las de boerin hem voor:

Lieve Anna!

Hoe lang zal deze ontzettende oorlog nog wel duren? Nu ben ik al bijna twee jaar weg van jou, onze lieve kinderen en huis en haard. Ik moet zoo vaak aan jullie allemaal denken.

Wat zal je weer een massa werk hebben, wanneer ik ook dezen zomer niet thuis kan komen!

Lieve Anna, als ik eerst maar weer eens thuis ben, zul je het goed hebben en dan behoef je niet meer zoo hard te werken. Hopelijk zal het heel, heel gauw wezen! Tegenwoordig schiet de Rus weer allerdolst! Maar och, dat zal ook wel weer voorbijgaan.

Hoe gaat het je toch, beste Anna, mijn lieve, dappere vrouw? O zeker, het is een moeilijke en ernstige tijd, en ieder moet hard aanpakken en werken. Maar, lieve Anna, nu moet je goed naar mij luisteren. Wat je al te moeilijk wordt, moet je gerust liggen laten! En wanneer je een paar morgen land minder bewerkt, blijft de Enke-hoeve toch nog evengoed bestaan. Maar boven zijn krachten werken kan geen mensch.

Hoe gaat het met onze lieve kinderen, Greta, Ali en onze kleine Hans? Die lieve kinderen! Zij worden groot, en hun vader ziet er niets van. En hoe gaat het overigens thuis? Hoe is 't met Joost? Gaat het hem ook nog goed? Je hebt mij geschreven, dat hij voor twee werkt en daarbij voor allen en alles zoo bezorgd is.

Nu, mijn lieve Anna, dat zal ik niet vergeten. En wanneer hij eenmaal stijf wordt en niet veel meer kan, zal hij nog evengoed zijn brood van onze tafel eten. Dat staat ook op die tekst boven het raam van de deel: »Dwalen zij niet, die kwaad stichten? maar weldadigheid en trouw is voor degenen, die goed stichten!« (Spr. 14 : 22).

»Onze meester is altijd goed voor ons geweest«, onderbrak hier Joost.

De oude stem had iets van de binnen in hem trillende ontroering verraden. De boerin zag hem in de vochtig glanzende, trouwhartige oogen. Maar dan klaagde zij met luider stemme: »O, mijn lieve, beste man! Marten . . . . ! Marten . . . . !« En daarop brak zij weer in een luid weenen en snikken uit.

(Wordt vervolgd).

offeren op de hoogten door. Wellicht heeft het feit, dat de ark toen in een particulier huis was, daartoe bijgedragen. Voorbeelden voor offeren op andere plaatsen dan bij de ark zijn: I Sam. 9 : 12; 13 : 9. Later is dit verboden. Salomo bracht een koninklijk offer. Vertel v. 4.

Bij die gelegenheid had Salomo een kostelijken droom. De Heere verscheen hem. Voor dien droom behoef ik zeker geen toelichtingen te schrijven. Wellicht zal 't het beste zijn, dezen droom deels te lezen, deels te vertellen; men zie maar hoe het 't best gaat.

Na dezen droom begaf Salomo zich naar Jeruzalem, naar den nieuwen tabernakel, die David voor de ark des verbonds bereid had en naar het altaar. Daarop offerde hij ook nog een brandoffer. En toen richtte hij een grooten maaltijd aan voor al zijn knechten. — De kinderen weten, dat slechts een deel der offers werd verbrand; er werden ook maaltijden van gehouden. Bij den in v. 15 bedoelden maaltijd, zal ook wel vleesch van de offerande te Gibeon zijn gebruikt.

Herinner dan, voor gij met het tweede deel der les begint, nog even aan het begin: Salomo had den Heere lief. Dat is mooi. — En Salomo heeft ondervonden, dat God hem ook zegende; hem was wijsheid en rijkdom en eer beloofd, en hij ontving het ook. Een enkel voorbeeld daarvan hooren wij vandaag. Later hooren wij er nog wel meer van.

Vertel nu de rechtspraak, v. 16 tot 28. „Toen", in v. 16, neme men niet al te eng. Zeg liever: „Korten tijd later".

Dat het hoeren waren en dat de vrouwen 3 dagen na elkander gebaard hadden, kan men gerust verzwijgen. Er woonden 2 vrouwen in een huis en ze hadden ieder een heel klein kindje. De kinderen waren bijna even oud.

De kinderen lagen ook niet in wiegjes. Ze sliepen bij de moeder. Dit gebeurt op het platteland bij onze arbeiders ook nog heel veel.

Het laatste deel van de les is een korte opsomming van datgene, waarbij en waarin de wijsheid van Salomo is gebleken. De in v. 31 genoemden, zullen beroemde mannen uit dien tijd zijn geweest. Bij de spreuken verwijze men naar het boek der spreuken in den Bijbel. De vele liederen van Salomo schijnen bijna allen verloren te zijn gegaan.

Het spreekt vanzelf, dat dit deel zeer kort is. Men make er een kort „slotwoord" van.

K. R.

NIEUWJAARSGROETEN
van den Algemeenen Secretaris van het Baptiste Wereldverbond.

Aan mijn broederen in alle landen: Groetenis!

Mag ik vragen, of voorgangers en gemeenteleden van de volgende data en dingen, het jaar 1930 betreffende, goede nota willen nemen?

1) 4 Februari, Zondag, gewijd aan het Baptiste Wereldverbond.
2) Van 22 tot 29 Juni wordt te Rio-de-Janeiro het eerste Congres gehouden van de Romaansch-Amerikaansche Baptisten in Midden- en Zuid-Amerika.
3) 17 Juli zal het 25 jaar geleden zijn, dat het Baptiste Wereldverbond werd opgericht.
4) In September en October zullen in Europa Gewestelijke Conferenties worden georganiseerd.
5) Laat ons het gansche jaar door gedenken onze broeders en zusters, vooral die van Rusland, die om der wille van hun geloof, wreede vervolgingen moeten verduren.

Ik vertrouw, dat gij deze data en dingen in uw geheugen prenten en God den lof en dank geven zult, die Hem toekomen. Moge zijn nabijheid en macht door al de leden van onze wereld-wijde beweging worden gevoeld.

Londen. J. H. RUSHBROOKE.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Jeugddag te Muntendam, 18 Dec.

De Gemeente te Muntendam had in deze wintercampagne de eer, om het eerst de jeugd en de jeugdwerkers van de omliggende Gemeenten in haar midden te mogen ontvangen.

Een belangrijke factor, waaraan voor een groot gedeelte het slagen van een jeugddag afhangt, is het weer. En wat zal een week van te voren menig jong hart angstig hebben geklopt en zich hebben afgevraagd: hoe zal het weer de volgende week met onze jeugddag zijn?

En wat voor weer hebben we gisteren — ik schrijf dit verslagje op Dond. 19 Dec. — gehad? 't Was bepaald een uitgezochte dag. En menigeen heeft dan ook in de bidstond, die aan het eind van de middagvergadering werd gehouden, de Heere hartelijk gedankt voor de rust, die teruggekeerd was in de natuur.

Wat hebben we reuzen-fijn gefietst! We lieten ons gaarne bestralen door de vriendelijke en verwarmende stralen van de zon. En 's avonds hadden we zóóveel warmte in ons, dat we de maan al lang dankbaar waren, dat ze onze wegen zoo fijn verlichtte. Och ja, jonge menschen houden soms evenveel van het maanlicht als van het zonlicht!

Maar nu heb ik al te veel gezegd over het weer en wat daar al of niet van afhangt. We komen dan tot de beide vergaderingen.

De opkomst was zeer bevredigend. Velen konden deze jeugddag niet meemaken, om de eenvoudige reden, dat ze op een of andere wijze dienstbaar waren. In Januari a.s. zal de gelegenheid voor sommigen wellicht gunstiger zijn, om zich voor een middag vrij te maken.

In de middagvergadering had de Voorganger van de Gemeente te Vrieschelo de leiding. We werden toen bepaald bij Daniël, en hoe dat zijn leven steeds gekenmerkt werd door getrouwheid.

Het leven bestaat uit een aaneenschakeling van kleine dingen en daarom moet men beginnen met getrouw te zijn in het kleine! Dan zijn we ook getrouw, wanneer we een functie bekleeden in een vereeniging of wanneer we ons een positie in de maatschappij hebben weten te verwerven.

Voorts beluisterden we twee opstellen, die ons bepaalden bij de rijke jongeling en bij Samuel.

Het muzikale gedeelte werd verzorgd door een duet, gezongen door twee leden van Muntendam.

Een bidstond besloot deze vergadering.

In de avondvergadering had de Voorzitter van de Nederl. Bapt. Jeugdraad — Ds. Weenink — de leiding.

Het zangkoor „Euphonie" van N.-Pekela, verleende zijn medewerking.

Het onderwerp „Geloof en Leer", werd door mij ingeleid.

Een lid van Muntendam had een opstel gemaakt over „Waarheid". Tevens beluisterden we nog een voordracht.

Ik ga deze dingen alleen maar even noemen, want het zou te veel plaatsruimte vragen, aan alles bizondere aandacht te schenken. 't Is mij meer te doen, om U een algemeene indruk te geven van onze jeugddag.

Ook de avondvergadering is bepaald een gezegende vergadering geweest. Weet ge, wat mij vooral trof? Dat wij jonge menschen zoo vroolijk, zoo opgewekt en tevens zoo gezegend samen kunnen zijn! Dat gaat heusch wel samen: vroolijkheid en ernst van het leven. Tenminste deze jeugddag te Muntendam is daarvan het bewijs.

Weet ge, wat mij vooral in de vergadering zoo goed deed? Dat ik de juiste ernst en de gepaste vroolijkheid als broertje en zusje samen zag gaan, hand aan hand en volkomen

met elkaar harmonieerend!

De Heere heeft ons te Muntendam rijkelijk gezegend en onze harten weer blijde gestemd.

Korte getuigenissen werden aan het eind gegeven en daarna werd de vergadering met dankgebed gesloten.

Wij allen van St.kan., Musselk. en N.Buinen zijn weer behouden — hoewel van buiten iets koud — bij de onzen aangekomen. Moge dat ook het geval zijn met de standvastige Pekelders en de trouwe en dappere Vrieschelosters!

Zoo God wil, tot 8 Jan. 1930 's middags om 3 uur te Stadskanaal.

L. DE HAAN.

III

UIT DE GEMEENTEN

UTRECHT. Geliefde mede-brs. en -zrs. Wij mogen wederom eens melding maken van 's Heeren zegeningen in ons midden. Wij lezen dit zoo menigmaal door middel van De Christen van onze Zr.-gem. en zijn daarom dan ook verblijd, dit op dezelfde wijze U kenbaar te maken.

Zondag 2: Nov. j.l. was Ds. Planting voor Doopsbed ening tot ons gekomen teneinde een br. op deze wijze de gem. binnen te leiden. Openb. 3 vers 8: „En gij hebt Mijn woord bewaard", diende tot uitgangspunt in dit avonduur.

Dat in dit woord den H. Doop zooals wij die bedoelen, als één der overtuigenste bewijzen van de woordbewaring naar voren gebracht werd, behoeft voor ieder rechtgeaard Baptist dunkt ons, niet eens vermeld te worden. Na afloop schaarden wij ons om den Disch des Heeren.

Zondag 8 Dec. j l. hadden wij het genoegen Ds. Barendregt van E.-E.veen binnen de Stichtsche muren te hebben. Onze Br. was zoo vriendelijk des Maandagsavonds een Unie-avond te houden, zie voor verdere bijzonderheden De Christen d. d. 12-11 j l.

Wij willen hierover niet veel schrijven, want het is het hooren ruimschoots waard, wij raden iedere gem. ernstig aan een dergelijke avond te organiseeren, want dit is werkelijk van groot belang voor onze organisatie in het algemeen.

Er werd o. a. door Ds. Barendregt op gewezen, wat door samenwerking in het verleden reeds tot stand is gebracht en wat met Gods hulp in de naaste toekomst nog tot stand gebracht zal moeten worden.

De lijfspreuk van onze spreker had in dit avonduur wel kunnen zijn: „Eendracht maakt macht". Dit woordje „macht" natuurlijk in de goede zin van het woord, want zelfs om het evangelie te verkondigen hebben wij macht noodig en deze is te bereiken door samenleving en samenwerking, immers, brs. en zrs., met vele duizenden beoogen wij hetzelfde doel en dit is te bereiken door nauwe vereeniging, n.l. door ééndracht.

Doch laat ons nu niet meer schrijven, 't is alleen maar om U nieuwsgierig te maken. Alle brs. en zrs. in Nederland: wij roepen U hier uit het centrum toe: „Help mee, dat ons Unie-leven op hooger peil kome".

D. M., Secr.

AMSTERDAM. De gemeente in de hoofdstad viert feest.

Zondag den 22sten December was het den verjaardag van haar herder-leeraar-evangelist. Er was veel belangstelling voor den jubilaris. Deze dag werd beëindigd met een dankfeest aan Hem, die al dit goede heeft gegeven. In volhardenden ijver kon onze dominee in gezondheid des lichaams de omvangrijke taak blijven waarnemen. Er werd hem als „dankoffer den Heere", een stoffelijk blijk van erkentelijkheid door de gemeente en jeugdvereenigingen aangeboden.

Het feest der feesten vond kort daarop plaats. Ditmaal had men een afwijking gemaakt van den sleurvorm. 's Morgens 10 uur was er een zangdienst met lezen en korte toespraak; 's nam. 3 uur kinderfeest. Den volgenden dag werd weer met een zangdienst begonnen. 's Avonds 7 uur was 't feest voor ieder die wilde komen. Een groote schare vulde de kerk. Vele onbekenden lieten zich zien. Zang, muziek, voordracht en toespraak deden zich hooren, gevolgd door een vloed van getuigenissen. Een deel der vruchten werd direct openbaar. Moge het voor velen een Kerstfeest in den rechten zin des woords geworden zijn. Hem zij de eere.

W. VEENSTRA, Secr.

HAARLEM. De beide Kerstdagen — biddend voorbereid — waren weer echte dagen van hoogtij voor onze gemeente. Vier keer hebben we ons „Salem' vol, soms zelfs overvol gehad. 't Begon reeds den eersten morgen toen onze jonge broeder, student Bakker, ons voorging en sprak over de blijdschap van 't geloof in onzen Heer en Heiland. 's Middags te 4 uur wederom geen plaatsje onbezet. Immers, 't groote kinderfeest was aangebroken. Heerlijk, alle die gespannen gezichtjes bij den verlichten Kerstboom te zien. Aandachtig werden de Kerstverhalen aangehoord zoowel door groot als klein. Uit volle borst werden de Kerstliederen gezongen en door harmonium en mondorgels begeleid. Moeilijk doch ook dankbaar werk is door de onderwijzers verricht. Moeilijk, omdat dikwijls onder tranen wordt gezaaid, doch ook dankbaar, omdat 't zaad in jonge kinderhartjes dikwijls een vruchtbaren bodem vindt. Een woord van dank aan de onderwijzers onder leiding van onzen ouderling Bakker, die dit werk reeds tientallen jaren doet, is hier wel op zijn plaats.

Tweeden Kerstdag. 's Morgens een Kerstprediking van onze geliefde Voorganger en 's middags het liefdemaal. Dit waren weer heerlijke oogenblikken. Met ernst en bezieling werd door velen getuigd van de liefde Gods. Eenige jonge zielen namen in 't openbaar de toevlucht tot Jezus. Halleluja! De bekeeringsgeest schijnt door te werken; de genade breekt uit in onze gezinnen. We bidden, dat thans meerderen mogen volgen en vertrouwen hierop want: „Hij laat geen bidder staan".

DE CORRESPONDENT.

NW. WEERDINGE, Dec. 1929. Schreef ik voor eenige weken, dat ik hoopte binnenkort weer bijzondere zegeningen te kunnen vermelden, dit kan ik nu reeds doen.

10 en 11 Dec. hielden we bijzondere samenkomsten te Ter-Apel, waar de broeders Ds. Bouritius en Ds L. de Haan hunne medewerking verleenden.

Zondag 22 Dec. hadden we weer 't groote voorrecht een broeder en een zuster in ons midden te hebben, welke door den doop wenschten te belijden, voortaan met Jezus en Zijne gemeente te willen leven. Onder diepe stilte werd deze plechtige handeling voltrokken nadat onze Voorganger eerst tot de groote schare aanwezigen had gesproken over de beteekenis van den doop.

Ten slotte schaarden we ons om 's Heeren Disch, om bij brood en beker 's Heeren dood te gedenken

Als bijzonderheid wil ik nog even vermelden, dat onder de vele aanwezigen ook de burgemeester der Gemeente Emmen was, die hierdoor blijk gaf van zijn belangstelling ook in ons werk.

1e Kerstdagmorgen was voor velen een groote teleurstelling. 's Nachts had het flink gevroren en 's morgens viel er plotseling regen, zoodat alles met een gladde ijskorst was bedekt. En doordat de afstanden hier nogal groot zijn, was het voor velen niet mogelijk om naar Gods bedehuis te gaan, om daar met hun gedachten te vertoeven in Bethlehems stal.

Toch was er naar omstandigheden een mooi getal aanwezig en mocht onze Voorg. ons bepalen bij het feit „Geen plaats voor Jezus in de herberg". Allen keerden gezegend huiswaarts. Inmiddels had de invallende dooi haar werk voortgezet en waren de wegen weer begaanbaar, zoodat de kinderen onzer vijf Zondagsscholen feest konden vieren. 't Was op de aangezichten der kleinen te lezen dat ze recht genoten.

2e Kerstdagmiddag kwam de gemeente bijeen om liefdemaal te houden. Dat was me nog eens een mooie middag. De kerk ongeveer geheel gevuld en toen onze Voorganger gelegenheid gaf om een vrij woord naar het hart te spreken, kwam er een stroom van spreeksters en sprekers los. Als ik 't wel heb, hebben 19 zusters en broeders het woord gevoerd, terwijl 4 maal een of meerdere zusters en ook een broeder, Jezus' groote liefde bezongen.

Dat is een middag om niet gemakkelijk te vergeten. Geve de Heer, dat de onbekeerden die aanwezig waren, hierdoor gedrongen mogen worden ook hun hart en leven aan Jezus te geven. 's Avonds gaven de Muziek- en twee Zangvereenigingen een uitvoering, welke ook geslaagd mag heeten. De kerk was overvol.

Nu, tot de volgende keer.

De Secr.

III

MEDEDEELINGEN

De oplage van ons Kerstnummer was reeds 10 dagen vòòr het Kerstfeest geheel uitverkocht.

We brengen hierbij onzen oprechten dank aan alle onze ijverige broeders en zusters, die ook dit jaar den verkoop tot een groot succes hebben gemaakt.

J. W. W.

Woensdag 8 Januari a.s. JEUGDDAG te STADSKANAAL.

AGENDA van werkzaamheden.

Namiddagvergadering. Aanvang 3 uur.
Leider: Ds. J. Hekhuis.

Duet door vrienden van Muntendam.
Opstel door een lid van Muntendam.
Voordracht door een lid van Stads- [kanaal.

— Koffie-pauze. —

Avondvergadering. Aanvang 7 uur.
Leider: Ds. G. Bouritius.

Opstel door een lid van Vriescheloo.
„ „ „ „ „ N. Pekela.
Voordracht door een lid van Stads- [kanaal.
Medewerking van de Zangver. van Muntendam.

Vrienden van Muntendam, Vriescheloo, Nieuwe Pekela, Stadskanaal en omgeving, komt in grooten getale en opgewekte stemming. Vergeet niet mondvoorraad mee te nemen.

DEVENTER.

Na biddende overweging aangenomen naar Deventer Ds. G. Bouritius te Nieuwe Pekela.

III

AAN ONZE LEZERS!

Nu onze periodiek aanmerkelijk is vergroot, terwijl de abonnementsprijs gelijk is gebleven, zijn er zeer zeker nog vele nieuwe abonnee's te winnen.

Wij geven voor elke nieuwe abonnee welke ons aangebracht wordt 40 cent provisie.

Bovendien stellen wij U gratis proefexempl. ter beschikking.

Heeft U zelf geen tijd, zend mij dan adressen van menschen, die geen abonnee zijn, doch het misschien willen worden.

Wij zenden hun dan gratis proefnummers. Bij voorbaat dank.

H. DE JONGE, Adm. N. Weerdinge.

III

LEESTAFEL

Zesde Kerstboek, Uitgave G. F Callenbach te Nijkerk.

Dit werk is het eerste deel van den 33sten jaargang der Chr. Bibliotheek. Het telt 243 blz. en bevat bijdragen van vijftien schrijvers. Tusschen het artikel over de Galileesche zee van Dr. J. R. Callenbach zijn keurige illustraties van die zee en haar omgeving ingevoegd. Over het kind in de schilderkunst wordt gesproken aan de hand van een reeks van reprodukties van schilderijen uit de laatste zes eeuwen. Een enkele bijdrage is in dialekt gesteld.

We worden hier op verschillende terreinen gebracht: bekende en onbekende. Juist lektuur voor het christelijk *gezin*. Het verruimt den blik en wekt nieuwe belangstelling.

Vaders en moeders! breng deze lektuur in uw huiskamer! L.

III

ADVERTENTIEN

Ondertrouwd:

PIETER KLAAIJSEN

en

CORNELIA PLEYZIER.

Huwelijksvoltrekking D. V. Vrijdag 3 Jan. 1930. Huwelijksinzegening Zaterdag 4 Jan. in de Bapt. Kerk te Delfzijl.

Eindhoven, 17 Dec. 1929.

Toekomstig adres:
Kemperschebaan 76, Tongelre
Eindhoven.

Verloofd:

IETJE VAN DER HEIDE

en

TEIJE JANSMA
Theol. Stud. Hamburg.

Veenhuizen I (Dr.)
Haulerwijk (Fr.) 28 Dec. 1929.

Verloofd:

TINI BLAAUW

en

JAN KUILDER

Hengelo (O), (Uitslagsweg 68.
(Oude Molenweg 26.
22 Dec. 1929.

De Bazaar is heusch geen bedelarij,
De kerk alleen moet schuldenvrij.
Zij neemt daarom ook 't geldstuk (aan,
Wat liefde daarvoor af wil staan.

BAZAAR DEVENTER . . . . . ZIE VERVOLG.

Heden ontsliep in zijn Heer en Heiland in het Acad. Ziekenhuis te Groningen tot onze diepe droefheid onze zeer geliefde Zoon, Broeder, Behuwdbroeder en Oom

EGBERT MULDER,

in den ouderdom van 24 jaar, na een zeer geduldig lijden van ruim 5 jaar.

Bellingwolde, 24 Dec. 1929.

Namens de familie,
L. MULDER.

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland, onze geliefde Echtgenoote, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

ADRIANA KRUISINGA,

in den ouderdom van bijna 63 jaar.

Groningen, 30 Dec. 1929.
Damsterdiep Buiten 108

M. MOSTERT
C. MOSTERT
Overveen, M. MOSTERT—JACOBY
E. J. TEPPER—MOSTERT
J. H. TEPPER
en Kleinkinderen.

Bij de wisseling des jaars *des Heeren zegen* toegebeden aan al de Broeders en Zusters en Vrienden en Bekenden, van D. LAANSMA en Echtgenoote en Kinderen.

Grand Rapids, Mich. U. S. A.
1069 Duarry ave.

1930

veel Heil en Zegen toegebeden.
W. VEENSTRA.
W. VEENSTRA—de Vries.
A'dam [O.], *Smitstr. 28.*

Heilwensch.

Bij tijdsgelegenheid voor al mijn medegeloovigen in Christus:
De genade zij met u allen.
N v. BEEK.

Des Heeren *onmisbaren en rijken zegen* gewenscht aan alle Brs. en Zrs. zoowel in 't Binnen- als Buitenland door de Fam.:
N. ZERBST Jzn. en A. H. ZERBST.
Utrecht, *Rijnlaan 128bis.*

Nieuwjaarswensch.

H. KROMHOUT van Vlieland wenscht de Gemeente te Harlingen *Gods onmisbaren zegen* voor het jaar 1930.

Bij de intrede van 't Nieuwe Jaar *'s Heeren zegen* toegewenscht aan familie, vrienden en begunstigers door
O. OLDENBURGER en Echtgenoote.
Emmen, Jan. 1930.

's Heeren besten zegen toegewenscht aan Broeders, Zusters, familieleden en vrienden bij de wisseling des jaars.
Wed. B. ROELES.
Arnhem, Koningstraat 62.

Voor direct gevraagd:
een flinke NAAISTER.
J. v. DAM, Manufacturen.
Nieuw Weerdinge, *3e Kruisdiep.*

Vrijdag 10 Januari 1930 No. 2113 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

ZONSOPGANG.

De zon ging op toen Lot . . . Gen. 19.

De zeppelin komt!

Deze uitroep heeft onlangs op vele plaatsen een groote massa toeschouwers op de been gebracht; op de daken en torens doen klauteren om dat menschelijk kunstgewrocht zoo spoedig mogelijk te kunnen zien.

Het was dan ook werkelijk interessant, dat kolossale schip van uit de verte te zien naderen; die zilverkleurige, sigaarvormige bus te zien voorbijdrijven; om den toren te zien cirkelen, om dan zijn voorgenomen tocht voort te zetten.

Wij geraken echter al spoedig aan dergelijke nieuwigheden gewend en wanneer dit 10 weken lang elken Zondag passeerde, dan zou niemand er meer de Godsdienstoefening om verzuimen. Wij kunnen iederen dag veel grootere wonderen in de Schepping aanschouwen, waarop wij vanwege de kracht der gewoonte nauwelijks acht geven.

De zon gaat op!

Welk een schitterend natuurverschijnsel is dat! Wat een reusachtig tooneel als de dagvorstin met gouden gloed hare nadering aankondigt en weldra aan de kimmen verrijst, om vroolijk als een held, haar pad te loopen.

Als zooiets éénmaal in een menschenleeftijd te zien zou zijn, en dan op onbepaalden tijd; hoe zouden overal de hoogten als observatieposten beklommen worden, hoe zou het eerste lichten van den dageraad met gejuich worden begroet en wat zou er een geroep uitgaan over de gansche aarde van Oost tot West: »De zon gaat op! De zon gaat op!«

Nu dit evenwel elken dag te zien is; nu men op de minuut af weet, wanneer het komt, nu neemt men er weinig notitie van, hoe majestieus 't ook mag zijn, zoodat de zeppelin er nog maar een nietig vliegje bij genoemd kan worden.

En nu willen wij het nut van de luchtscheepvaart geenzins ontkennen, al was 't alleen maar om wat meer ruimte en veiligheid op onze overdrukke verkeerswegen te bekomen, maar gesteld, dat de zon eens niet opging, wat zou dat een consternatie veroorzaken. Wat een onoverkomelijke ramp!

Het genot van de zeppelin werd kosteloos verschaft, de armste kon er in deelen, maar, laat ons niet vergeten, dat elke zonsopgang een genadeweldaad Gods voor de menschheid is.

Het is niet *onze* zon, die daar opgaat, waarop menschen trotsch mogen zijn. Het is het wettig eigendom des Heeren, die haar niet zendt op *ons* verlangen, of om *onze* waardigheid, maar omdat wij er bepaald niet zonder kunnen. »Hij doet *Zijne* zon opgaan over boozen en goeden«.

Daar mocht dus bij elke zonsopgang wel een luide juichtoon over 't aardrijk schallen: »De zon gaat op! De zon gaat op!« en een danktoon uit het hart van Gods volk: »Zijne goedertierenheid is elken morgen nieuw over ons!«

* * *

De zonsopgang was voor Lot, den neef van vader Abraham, ook een heel gewoon iets, dat hij van der jeugd af aan had mogen aanschouwen in Mesopotamië, in Haran, in Kanaän, in de vruchtbare landstreek van Sodom, waar hij zich vestigde.

Het schijnt echter wel, dat de lagere dingen der menschelijke kunst hem meer belang inboezemden dan de groote werken Gods en dat hij meer de heerlijke gevolgen der zonnewarmte waardeerde dan de zon zelve, door God gegeven. Daarbij kwam, dat hij te midden van de goddelooze inwoners van Sodom zijn rechtvaardige ziel voortdurend kwelde bij het zien en hooren hunner ongerechtigheden en een dusdanig gekwelde ziel is niet erg vatbaar om zich te verlustigen in de groote werken Gods.

Een eenzame woestijn is zeker meer geschikt om den zonsopgang te bewonderen, dan een woelige stad.

Deze zonsopgang, toen Lot te Zoar inkwam, zal voor Lot niet ongemerkt zijn voorbijgegaan. Gewoonlijk moet God den mensch eerst alles ontnemen, waar oog en hart op gericht zijn, en *dan* bemerkt hij de groote wonderwerken des Heeren, die hem dagelijks omringen; *dan* leert hij waardeeren, wat voorheen hem onbelangrijk scheen.

Hoe wordt vaak na een bangen nacht van krankheid en doodsgevaar met verlangen uitgezien naar den lichtenden morgen, naar de eerste stralen der zon, die weer hoop en moed doen herleven.

De arme Lot had een vreeselijken nacht doorgemaakt, zooals zelden eenig ander mensch gebeurde. Daags tevoren nog een rijk bezitter in Sodom, en nu een berooide vreemdeling in het kleine Zoar. Met vrouw en kinderen aan de hand van Engelen uitgeleid, tot haast aangespoord, om het naderend verderf te ontkomen en ernstig gewaarschuwd voor omzien op de vlakte, heeft hij geloopen, geloopen in het geloof, dat dood en verderf hem op de hielen zaten. Intusschen werden door een ontzaglijken regen van vuur en zwavel de bloeiende steden achter hem vernield en zijn ongehoorzame vrouw door 't verderf overgoten, in een zoutzuil veranderd.

Hij en zijn beide dochters ternauwernood ontkomen; als een brandhout uit het vuur gerukt, de zoo vruchtbare en schoone landstreek een verderf ademende diepte! Ziedaar de droevige aanblik, die zonsopgang hem vertoonde.

Zijn diepe ellende, maar tevens zijn rijkdom in God, den Almachtige. Vele duizenden zijner natuurgenooten hadden het leven er bij ingeschoten, zagen de zon niet weer opgaan, maar hij zag daarin, dat hij nog in de gunst van dien Almachtige deelde, die met die heerlijke zon ook vele andere benoodigdheden kon geven.

* * *

Doet ons dit niet denken aan een anderen Zonsopgang, waarvan de profeet Maleachi gewaagt: »Ulieden zal de Zon der gerechtigheid opgaan« en daarmede is bedoeld, de komst van Gods lieve Zoon en Zijne verlossing. De apostel Paulus ziet daarin de oneindige liefde Gods geopenbaard, als hij

schrijft, Rom. 8: »Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven. Hoe zal Hij ook met Hem ons niet alle dingen schenken?«

De dag der zaligheid is daar; het heden der genade duurt nog voort. De H. Geest strijdt nog door middel van het evangelie, maar voor vele duizenden is dat een gewoonte geworden, zij haasten zich niet om huns levens wil. Zij zien om naar achteren en worden door het verderf meegesleept.

Hoe gelukkig, na een bangen nacht van zondegevoel en vreeze, ontkomen te zijn in Jezus veilige armen, en dan het groote wonder van Gods liefde te aanschouwen, dat alle wonderen der schepping verre overtreft. Zich daar in de warme, levenwekkende stralen van die Zon der gerechtigheid te mogen koesteren. Mogen wij daarvan niet zeggen:

»Dit is de dag, de roem der dagen,
Dien Israëls God geheiligd heeft.
Laat ons verheugd, van zorg ontslagen,
Hem roemen, die ons blijdschap geeft«.

»De zon ging op!« Een nieuwe dag, een nieuwe kans voor Lot, om zijn ziel niet langer te kwellen in 't midden van zonde en ijdelheid, maar met God te wandelen, gelijk Abraham, en zich te verlustigen in de groote werken Gods. Of hij die kans heeft waargenomen??

De dag der zaligheid; een nieuwe kans in den tweeden Adam, om een Gode welbehagelijk leven te leiden.

»Het oude is voorbijgegaan, het is alles nieuw geworden«. Grijp toch die kans, en gij grijpt naar het eeuwige leven. »Die zijn leven zal willen verliezen, die zal het behouden«. Het licht van God openbaart u, dat deze wereld voorbijgaat, met al hare begeerlijkheid, maar die den wil Gods doet, blijft in der eeuwigheid.

Wandel in het *licht* en verlustig u in de *warmte* van de Zon der gerechtigheid, die God u deed opgaan, maar volhard daarin, opdat wereld en zonde uwe ziel niet bij vernieuwing inpalmen.

»Zondig niet meer, opdat u niet wat ergers geschiede!«

Het verlies van al 't goed dezer aarde is nog gering te noemen, bij een verloren ziel in het eeuwig verderf.

Eer dan voor u de Zon voor altijd ondergaat; eer de schoone dag der genade door uw dood voor eeuwig afgesneden wordt, haast u om uws levens wil, loop in 't geloof en zie niet om naar de wereld, want: »Die de hand aan de ploeg slaat en ziet om naar hetgeen achter is, is onbekwaam tot het Koninkrijk Gods.

K. KUIPERS.

ZENDING.

Nu ons blad in eenigszins vergroot formaat verschijnt, zal de Redactie wel wat meer ruimte voor deze rubriek kunnen toestaan. Dit is belangrijk om het onderwerp zelf en ook voor de lezers. Immers de lezers van „De Christen" zijn veelal christenen in goeden zin.

De behandeling van en herinnering aan den zendingsarbeid, ver en nabij, is hoogst noodzakelijk en is eigenlijk een levenskwestie voor een christen en voor de gemeenten. Een christen moet actief zijn en altijd overvloedig in het werk des Heeren. Waar dit gemist wordt, zal hij weldra aan spierverlamming lijden (geestelijk gedacht), of gaan versteenen.

Gewichtig is het derhalve, dat ook de lezers van ons blad voortdurend bij de Zending worden bepaald en met het gebeuren op het groote arbeidsveld der Zending in kennis gesteld worden.

Wij zullen zooveel mogelijk van de gelegenheid gebruik maken om onze lezers met berichten te dienen. Iedere broeder of zuster op het arbeidsveld, die ons daarbij behulpzaam zoude kunnen zijn, zou ons een belangrijke dienst bewijzen, wanneer zij ons een en ander wilden mededeelen.

Ook is 't van belang een juiste gedachte te vormen van het werk, dat men „Zending" noemt. Bij 't noemen van Zending, denken we aan een *Zender*. En christenen weten, dat we slechts één autoriseerenden Zender hebben, n.l. Jezus Christus. Wat er ook gedaan worde op christelijk terrein, moet geschieden in den naam of op autoriteit van Jezus. De bewustheid van door Jezus Christus gezonden en in *Zijn* werk te zijn, werkt bezielend en geeft heldenmoed. De Meester zorgt dan voor Zijn dienaren en geeft hun door Zijn Geest licht en kracht.

De Heere heeft tot de vertegenwoordigers der gemeenten, de Apostelen, gezegd: „Gelijkerwijs de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u lieden". (Joh. 20:21). De gezondene doet niet zijn eigen werk, maar dat van zijn Zender.

Dit geldt op elk deel van 't Zendingsgebied. We behoeven bij de benaming „Zending", niet alleen aan den arbeid in de verte, onder vreemde, ons onbekende natiën en verschillende kleurlingen te denken. Ook wat wij werken en offeren in Jezus naam en in gehoorzaamheid, is Zendingswerk, en wordt door den Heere gewaardeerd, nimmer vergeten en steeds beloond.

Het is genade, als God ons een plaats op Zijn akker geeft en aanwijst en ook onze offers, die Hem met dankbaarheid geheiligd zijn, aanneemt.

Naarmate wij dat beseffen, wordt onzen blik verruimd, om het groote arbeidsveld te overzien en naar de verschillende middelen, die God gebruiken wil, om te zien en ze in acht te nemen.

Zending onder de volken, die nog in schemering of nog in totale duisternis verkeeren, is noodig, omdat onze Heiland, Jezus, de Zielsvriend der menschen, het wil en gebiedt, en dewijl de wereld boven alles het Evangelie Gods noodig heeft, om de haar verworven zaligheid deelachtig te worden. Hoe zullen de volken gelooven, wanneer hen niets gepredikt wordt? En hoe zullen de zendelingen prediken, indien zij niet gezonden worden? (Rom. 10:14, 15). Dit is door God zoo bepaald en is het werk der Gemeente, volgens aanwijzing des Heiligen Geestes uit te voeren. (Hand. 13:2).

De plicht tot Zendingsarbeid rust alzoo op alle door Jezus geredden, d.i. op de gansche Gemeente. Hetzij geloovigen uittrekken naar vreemde landen en volken, of hetzij zij zich geroepen achten, om in eigen land en onder eigen landgenooten, door hun belijdenis en levensvoorbeeld, zegen te verspreiden en met hun offers en gebeden aan het Zendingswerk deel te nemen — allen hebben die roeping met ernst te aanvaarden en trouw te vervullen.

De Zending omvat en bedoelt alle menschen, die Jezus nog niet kennen en zich nog niet aan Hem hebben overgegeven. Anderen, zelfs de ouders voor hunne kinderen, kunnen dat niet doen. Dat overgeven is geheel iets persoonlijks, elk voor zich. Aan de kinderen en aan al onze medemenschen, Christus in al de volheid der genade te prediken — is de roeping van alle geloovigen. Evengelijk of iemand naam-christen of heiden, natuur- of cultuurmensch geacht moet worden, ieder heeft noodig met het Evangelie bereikt te worden, teneinde tot zijn Zaligmaker geleid, zalig te worden.

Nu is het goed noodig voor christenen, zich de vraag te stellen: welke middelen, om dit doel te bereiken, zijn ons gegeven of staan ons ten dienste? Wat is eigenlijk geschikt, om 's Heeren zendingsbevel naar Zijn wil uit te voeren? — Hierop geeft ons de Schrift duidelijke aanwijzing. De orders van onzen Goddelijken Zender worden ons genoemd: „Ga heen, onderwijst alle volken . . . . predikt het Evangelie. . . . weest Mijne getuigen... maakt allen, die gij bereikt, Mijne leerlingen en doopt ze, die gelooven, en leert hen vervolgens onderhouden alles wat Ik u geboden heb. — Dat is duidelijk genoeg. En met het oog op die grootsche taak is het diep treffend,

dat de Heere er op heeft laten volgen: *„En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld."*
N. v. B.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De tempel gebouwd en ingewijd.

I Kon. 5, 6, 8.

Les voor Zondag 9 Febr. 1930.

De les over den tempel is vol van gegevens. Wie ze alle bestudeerd heeft en wil behandelen, krijgt geen vertelling. Het wordt dan een dorre opsomming van bijzonderheden. Wij doen dat niet, maar gaan volgens onze gewoonte overleggen, wat we gebruiken kunnen en wat niet.

't Eerste deel van de les vinden we in hoofdstuk 5. Ter inleiding herinneren wij er even aan, dat David reeds had overwogen inplaats van den tabernakel, een mooien tempel te bouwen. Hij werd wel geprezen om dat voornemen, maar mocht het toch niet uitvoeren. Zijn zoon en opvolger zou het doen. Wij weten nu, wie die opvolger was en hebben reeds vernomen, dat hij den Heere liefhad. Daarom verwondert het ons niet, dat hij de rijkdommen en de wijsheid, die hem waren geschonken, gaarne wilde gebruiken om, naar den wensch van zijn vader en naar het Woord van God, een tempel te bouwen.

Maar dat was geen kleinigheid. Daar was heel wat voor noodig. De bouwsteenen kon Salomo niet eventjes bij een groote steenbakkerij bestellen; die moesten uit de bergen worden gehakt en over grooten afstand vervoerd. Hout was er ook genoeg, maar het lag niet in verschillende maten en soorten in den houthandel gereed. Het stond nog als boomen in de bosschen in het land Fenicië op het Libanongebergte. En over dat land was niet Salomo koning, maar Hiram, die te Tyrus woonde. Gelukkig bestond er reeds in Davids tijd een vriendschapsbetrekking met Hiram, die tusschen Salomo en Hiram bevestigd werd. Dat kwam nu heel mooi uit, want Salomo had de hulp van Hiram en zijn volk noodig, als hij iets heel moois bouwen wilde. En dat was immers zijn doel! Wat toch was het geval? In Hirams land was niet alleen een rijke voorraad van cederhout en geschikte steen, dat land telde onder zijn burgers ook vele echte vaklui in de bewerking van hout en steen en metaal. Natuurlijk zijn er ook wel bekwame mannen in Israël geweest maar Salomo dacht: De Sidoniërs moeten mij helpen. En Salomo stuurde boden naar Tyrus om met koning Hiram te spreken, I. 5 : 2—6. Vertel! (Let op, dat in vers 6 niet staat, dat in Israël niemand de houtbewerking verstond, maar niemand evenaarde den Sidoniërs. Vooral kennis van de boomen was van belang, om geen verkeerde te hakken.

Hiram schijnt wel ingenomen te zijn geweest met Salomo's boodschap. Hij vond, dat Salomo heel verstandig deed, met hem te verzoeken hout en steen en helpers te verschaffen.

„Jehovah zij geprezen, want Hij heeft zijn volk Israël een wijzen koning gegeven", sprak Hiram. En Hiram gaf de boodschap met Salomo's knechten mee terug, dat alles in orde zou komen. Vertel, wat hij zei, v. 8 en 9. Het laatste deel van v. 9 moet even apart verteld worden: Natuurlijk kon Hiram dat niet alles kosteloos doen. Hij moest er ook wat voor hebben. Als Salomo (zie v. 11) flink wat koren en olie aan Hiram wilde leveren, dan kon het wel. Zoo werd dan een overeenkomst tusschen de beide koningen gesloten en spoedig begon het werk. Natuurlijk niet het bouwen, daar was het dadelijk niet aan toe, maar het hakken en houwen en zagen. Een reuzenwerk, waaraan duizenden menschen arbeidden. Vertel hiervan een beetje volgens v. 13—18. De in v. 15 genoemde 70 + 80 duizend, zijn zonder twijfel slaven geweest uit de overgebleven Kanaänieten, vergelijk Joh. 16 : 10; de 30000 kunnen min of meer vergeleken worden met onze jongelingen, die voor den mil. dienst worden opgeroepen.

De steenen werden heel zorgvuldig volgens maat gehouwen, zóó, dat ze later precies op hun plaats pasten.

Wat was dat een werk. Wat een drukte; wat een werkvolk. Maar meen niet, dat dit alles was. Dan kwamen de schippers nog, want het hout ging in vlotten over zee tot Joppe. En al die steen moest vervoerd worden. Bedenk eens: zonder een spoortrein te kennen! En dan nog van Joppe naar Jeruzalem. Geweldig, wat een werk!

En dan te Jeruzalem! Toen de eerste steenen gereed en wel op de plaats van bestemming waren aangekomen, kon men ook daar beginnen. Kolossale steenen waren dat. Hier is geen maat aangegeven, maar we weten dat Salomo voor de fundamenten van zijn paleis steenen gebruikt heeft van 10 en van 8 el, zie 7 : 10.

Hoe groot werd die tempel wel? Nu, voor ons begrip, niet zoo geweldig groot. Maar de tempels waren meestal niet zoo erg groot. Het waren immers geen vergaderzalen. Maar de tempel werd zoo ***kolossaal,*** en zoo *mooi.*

Beschrijf dan den omvang, 6 : 2. Vóór (naar 't Oosten) werd bovendien nog een groote hal gebouwd. En hoe dik zouden de muren geweest zijn, denkt ge? Nu, van onderen ongeveer een el of vijf. (Er waren drie inkortingen van een el, v. 6, waarop de balken lagen van de rondom gebouwde kamers. Deze „hielden" zich niet „in" den muur, waren er niet in gewerkt, maar steunden er op. Zulk een muur kan ook niet op een dikte van 20 à 30 c.M. uitloopen, maar we weten de maat der boveneinden niet. Laat ons aannemen, dat de muur boven 2 ellen breed was. Dit alleen ter oriënteering voor onderw.) Stel zulk een fundament voor en laat de muur 5 ellen hoog worden; dan komt de *) eerste inkorting, vergel. v. 10. Waarvoor? Vertel nu van de kamers, die om den tempel heen gebouwd werden, d.w.z. aan 3 zijden. Trek dan de muur op tot op 15 ellen.

Maar waar moeten de vensters nu zitten? Ik denk in het bovenste deel der muren — behalve in het achterste deel van den tempel, het heilige der heiligen, hier „aanspraakplaats" genoemd. Dat deel bleef geheel donker. En ofschoon de muren 30 ellen hoog werden, werd dit deel toch tot een kubusvorm gebouwd; het werd op 20 ellen hoogte gezolderd. Misschien is daarboven een „opperzaal" geweest. In het voorste deel kwamen vensters, maar niet zulke als wij hebben. Vensters van traliewerk. In de huizen maakte men beweegbare tralies, zooiets als jalouziën. In den tempel bouwde men ze met vast traliewerk. Dat is de beteekenis van v. 4.

De tempel werd daarmee maar matig verlicht. God woonde in de donkerheid. Deze tralievensters waren natuurlijk ook noodig voor ventilatie, de rook van het reukwerk moest daar ook uit.

Vertel nu nog een beetje over de betimmering der wanden: ceder met goud overtrokken. Er kwam inplaats van een voorhang, een wand tusschen de twee afdeelingen. In de wand deuren; wellicht daarachter een voorhangsel. De opgaven zijn m.i. niet geheel duidelijk.

Dan de tafel der toonbrooden en de 10 gouden kandelaren, zie 7 : 48, 49.

Vervolgens: Buiten een voorhof; er kwam ook nog een „buitenste voorhof" bij den tempel. In den binnensten stonden het brandofferaltaar, tien waschvaten op tien stellingen, en dan „de eenige zee". Alles van koper.

Men kan daar niet veel meer over zeggen; het wordt dan te veel, en

---

*) Sommigen denken, dat dan reeds de tweede inkorting kwam, dat er n.l. reeds een inkorting was gemaakt voor vloerliggers. Dan zouden er 4 zijn geweest. Maar we weten niet, of er een houten vloer geweest is of b.v. plaveisel.

daardoor zou de indruk van het geheel verloren gaan; en die moet m.i. vooral blijven.

Ook van de inwijding zegge men slechts een enkel woord: 't Was alles te zamen een groot werk geweest, 7½ jaar was er aan gearbeid, zie 6 : 37, 38. Maar nu kwam dan de ingebruikneming. Waarin zou die bestaan? 't Overbrengen van de ark des verbonds; en natuurlijk offeranden. Dat werd een groot feest, 8 : 2, 5, 6.

Koning Salomo hield de feestrede; ook bad hij een lang gebed. En God aanvaardde het huis, dat Salomo gebouwd had, 8 : 10, 11. Toen Israëls mannen weer naar hun steden en dorpen terug keerden, wisten zij: Voor onzen God en Zijn dienst is een allerkostelijkste tempel gereed gekomen, en God heeft in Zijn groote goedheid dit huis als *Zijn* huis aanvaard.

K. R.

»NIEUWJAARSWENSCH«.

Het oude jaar is vervlogen — het Nieuwe jaar 1930 zijn we ingetreden. Voor velen is dit een gewichtig feit. Immers, op oudejaarsavond laten ze voor de laatste maal nog eens de gebeurtenissen van het afgeloopen jaar aan hunne oogen voorbijglijden. Ze roepen in hun geheugen terug de gedachten, die hun bezig hielden op den eersten dag van het jaar.

Hoevele dingen waren ze niet van plan. Welke goede dingen hadden ze niet op 't oog om te doen. Geen offers waren voor hun te groot om te brengen. En dat alles om het leven aangenaam en gelukkig te maken.

Zie nu, hoevele gelegenheden door hen versmaad zijn.

Merk op, hoeveel werk onverricht is gebleven; hoevele malen ze gestruikeld zijn.

Vergeet nochtans niet, waarde vrienden, hoeveel goedheid en genade God aan ons heeft betoond.

Gestruikeld zijn we, misschien vele malen, doch zie, hoe ge telkens door de Onzichtbare Hand weer opgericht werd.

Ziekte is misschien uw deel geweest, ge hebt misschien uitgeroepen: „Waarom?!" Weer was de reddende Hand Gods nabij, en 't was, alsof ge hoordet fluisteren: „Zwak zijt ge, sterk kunt ge worden in en door Mij."

Droefheid, kwelling, verdriet is nabij u gekomen.

„Hoe zal ik dit doorworstelen?" was de kreet van uwe lippen. Ge zijt weer sterk geworden, de wonde is geheeld.

Zoo kunt ge doorgaan; alles nog eens weer doorleven en het doet u goed, wanneer ge opmerkt, dat na ziekte de gezondheid, na droefheid de blijdschap komt. Hoe zou de mensch de gezondheid leeren waardeeren, anders, dan door te ervaren wat ziekte is? Eerst nadat de droefheid verdwenen is, weet hij wat het is, gelukkig te zijn.

„De Goedheid Gods straalt toch door alles heen.', kunt ge met zekerheid zachtjes bij uzelf zeggen, als de oude kerktoren twaalf slagen door de nachtelijke stilte laat hooren, ten teeken dat we „Het Nieuwe Jaar" zijn ingegaan.

Op dezen morgen regent het Nieuwjaarswenschen, en aan de uwe ontbreekt het natuurlijk ook niet.

Een Nieuwjaarswensch is iets moois, en ik vraag me af, wie het eerst op dit schitterend idee kwam.

Laten we echter een oogenblikje stil staan, en er over nadenken, wat we daarmee bedoelen.

Natuurlijk hebt ge in de eerste plaats Nieuwjaarswenschen te koopen van kleine straatjongens of van dezulken, die op een eerlijke, gemakkelijke wijze door het leven wenschen te gaan.

Hierbij sta ik echter niet stil. De wenschen, die ik op het oog heb, zijn die van dezulken, die uw hand in broederschap en vriendschap in de hunne nemen, u in de oogen zien en een gelukkig Nieuw Jaar toewenschen. Deze

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

2. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Op de Enke-hoeve heerscht groote bedrijvigheid nu midden in den hooioogst. Maar allen zijn ernstig en bedroefd gestemd, sinds vier weken geleden bericht kwam, dat de boer in den strijd tegen de Russen onder een aardstorting bedolven en sedert vermist was. Nu was er nog een brief van de boer aan zijn vrouw gekomen, de laatste, die hij geschreven had. De boerin, buiten zichzelve van smart, voelt de wonde even sterk als voor vier weken. De oude, vertrouwde knecht Joost gaat naar de boerin om troostwoorden tot haar te spreken.

Hij wijst er op dat God de Heer almachtig is, wie weet, of Hij niet zorgt, dat de boer toch weer thuis komt. De boerin leest de knecht den ontvangen brief voor. Joost kan zelf zijn ontroering haast niet verbergen als hij de woorden hoort, die de boer aan hem zelf gewijd heeft. En de vrouw barst dan eveneens weer uit in geween.)

Radeloos stond oude Joost daarbij. Langzaam rolde hem traan na traan over het bruin-verbrande, magere gezicht. Hij veegde zich met de rug van de hand het zweet van het gezicht en droogde eveneens zijn oogen.

Daarop probeerde hij weer te troosten: »Vrouw Enke, je moet niet zoo vreeselijk klagen! Onze lieve Heere God leeft nog. Hem moeten wij onze geheele groote nood klagen!

En je moet ook aan de kinderen denken. En onze lieve Heere God zal wel raad weten!«

De oude man sprak als een vader met zijn dochter. Zijn rechterhand had hij op den arm van de boerin gelegd, met de linker veegde hij nog de laatste sporen van zijn tranen weg.

Zijn flink, open en eerlijk gelaat verried duidelijk, hoezeer hij met de boerin leed. Deze echter ging plotseling rechtop zitten, zag haar knecht met wijd opengesperde oogen strak aan en zeide met overslaande stem: »De boer van de Enke-hoeve is dood! Hij moet wel dood zijn! Zij hebben het toch geschreven. Daar staat het! Bedolven is hij onder een aardstorting, in een kuil, waarin zij dekking voor de granaten gezocht hebben. Maar zij hebben niet naar hem kunnen graven, daar de Russen een aanval deden en de onzen zich moesten terug trekken.

De compagniescommandant schrijft de geheele compagnie betreurt het verlies van hun trouwe kameraad, wiens voorbeeld en mannelijkheid en oprechtheid voorbeeldig geweest is!«

»Vrouw Enke, doe toch niet zoo, alsof gij door God en alle menschen verlaten zijt! Denk er ook aan, dat zoo heel velen door dezelfde ellende getroffen worden als wij, en toch moet een ieder zijn plicht doen en het hoofd omhoog houden!«

De boerin staarde de oude als afwezig in het diep bekommerde trouwe gezicht.

»Vrouw Enke, neem de Bijbel ter hand en lees daaruit een troostwoord voor u. Of neem het kerkboek en verkwik u aan een der schoone liederen!«

Toen liet de boerin van de Enkehoeve zich weer achterover in haar stoel vallen en snikte opnieuw hartbrekend.

»Laat u toch troosten, wees toch niet zoo verschrikkelijk treurig!« smeekte oude Joost met stokkende stem. Toen stond hij nog een poosje zwijgend te kijken naar de groote smart van zijn meesteres. Daarbij werd het hem ook zelf weemoedig om het hart. Hij bemerkte dat hij weer tranen in de oogen kreeg, draaide zich toen om en ging langzaam met gebogen hoofd heen.

Buiten gekomen ging hij naar de vrouwen en zeide met eenigszins gedempte stem: »Met vrouw Enke is het weer heelemaal mis.

Ik weet haast geen raad meer.

Wanneer dat zoo verder moet gaan, gaat zij zelf ook ten gronde.

Mij dunkt, ik zal maar eens naar de dominé gaan!«

De meisjes en de vrouwen, die aandachtig naar hem geluisterd hadden,

zijn misschien schaarsch, doch ge ontvangt ze zoo nu en dan.

Welke bedoeling ligt in den wensch van zoo iemand?

Beteekent het:

„Broeder ik wensch je van harte toe een jaar, waarin je van alle zorgen vrij zult zijn?"

Dit schijnt aanlokkelijk, doch of het u voorthelpt in uw leven, is de tweede vraag.

Bedoelt men er mee:

„Waarde vriend, ik hoop dat je van alle ziekte gevrijwaard moogt blijven?"

Het is aantrekkelijk, doch wordt uw leven daarmee in de goede richting gestuurd? Dit is evenzeer de vraag, waar het geldt den wensch, die uitdrukt, dat uwe zaken flink vooruit mogen gaan.

Ge kunt wellicht den wensch uitspreken:

„Ik hoop, dat al uwe wenschen vervult zullen worden".

Nu, als we voor „wenschen" de woorden „nobele besluiten" substitueeren, geloof ik dat wij er zijn.

Immers dat is, wat ge uzelven toewenscht, als ge een waar Christenleven wilt leiden.

Hoevele nieuwe, edele besluiten hebt ge opgevat in het begin van dit jaar? — Vele, is het antwoord. — Hoeveel zullen er verwezenlijkt worden? — God alleen weet dat.

Zoovele zijn mislukt verleden jaar, mijmert ge voort; doch laat me u zeggen, verleden is verleden, doch de toekomst ligt voor ons.

Vele besluiten hebt ge gemaakt. Zeer goed.

Doch hoe kunt ge er zeker van zijn, dat ge ze zult kunnen doorvoeren? Met uw eigen kracht? Dat hebt ge beproefd. Zie dit jaar echter omhoog, biddend in het geloof. Maak nieuwe, edele besluiten, niet alleen aan het begin van dit jaar, neen, elken dag opnieuw, ja zelfs elke minuut en ieder oogenblik.

Dat deze uwe besluiten mogen worden uitgevoerd in den bijstand en de kracht Gods; dat is de Nieuwjaarswensch, die ons welkom is, en die wij aan anderen moeten brengen.

Dan alleen kunt ge al het verdriet, moeite en zorgen onder 't oog zien. Dan alleen zult ge overtuigd worden van het woord, dat als ge eerst het Koninkrijk Gods zoekt, en dat in uwe besluiten ook waarlijk nummer één is, alle andere dingen u zullen worden toegeworpen.

Dan alléén zult ge een Nieuw Jaar hebben dat verschilt met al de voorgaanden, n.l. dat het werkelijk *is* een *Nieuwjaar*.

Moge het jaar 1930 voor u en voor mij zulk een Nieuwjaar zijn.

A. A. HARDENBERG

„GIJ HOORT HET GEBED«.

EEN GEESTELIJKE OPERATIE.

De volgende geschiedenis laat ons zien, hoe gemakkelijk wij, én den Heere, én onszelven in den weg kunnen staan.

Zekere broeder had eenigen tijd met eene krankheid te worstelen en wou er gaarne van verlost worden. De hulp van den dokter baatte hem niet, en de dokter wees hem er op, dat zijne hulp slechts wat kon verzachten, maar dat voor geheele wegneming een operatie noodig was. Voor een operatie was onze broeder zoo bang, dat hij daartoe niet kon besluiten, maar nu wilde hij den weg bewandelen, dien Jak. ons aanwijst. De dominee werd daartoe uitgenoodigd. Door omstandigheden, »buiten de zaak om«, waren er geen Ouderlingen of Oudsten bij tegenwoordig, maar een vijftal brs. en zrs.

Voordat overgegaan werd tot eenige handeling, vroeg dominee aan den kranken broeder of hij zich ook bewust was van eenige zonde, die niet behoorlijk was opgeruimd, waarom de Heere hem wellicht met deze krankheid bezocht? Maar de kranke kon zich iets dergelijks niet herinneren. Verder werd aan allen hoofd voor hoofd gevraagd, of zij zich iets konden herinneren, waaraan die br. zich schuldig gemaakt hebben.

knikten veelbeteekenend.

Joost zocht zijn muts, die een Hessische boer zelfs midden in den zomer niet ontberen kan als hij de straat opgaat, en ging de dorpsstraat in, naar de pastorie toe.

Bij de dominé ging het al precies als op de Enke-hoeve: allen hadden de handen vol om het hooi binnen te krijgen. Juist had men het eerste voer hooi binnengebracht en werd het door een groot luik op den hooizolder geschoven.

De dominé zelf was met een ladder op de wagen met hooi geklommen en met de groote hooivork stootte hij telkens diep in de sterk geurende massa, om in groote bundels door de dochter en de meid te worden overgenomen en op zolder ter bestemder plaatse gebracht.

Joost zag, dat hij juist niet op een passende tijd was gekomen. Maar die nood, die groote nood op de Enkehoeve! En daarom vatte hij moed en riep naar boven: »Dominé! Dominé!«

De geroepene richtte zich uit zijn gebukte houding op en zag om. »Nu... wat is er dan?«

»Wilt u niet zoo goed zijn een oogenblik naar beneden te komen?«

»Wat heb je dan? Wat is er dan te doen?« vraagde de predikant naar beneden.

»Och, of u als 't u blieft een oogenblikje naar beneden wilt komen!«

»Nu, maar zeg mij tenminste eerst maar eens even, wat er dan aan de hand is!«

Joost klauterde een paar treden omhoog, rekte zijn hals uit en zeide met gedempte stem: »Dominé, u moest eens even mee bij vrouw Enke komen. Zij is heelemaal . . . ja . . . heelemaal! Ja, wij denken dat ze haast gek zal worden. Siebe heeft van middag nog een brief van de boer gebracht. En nu klaagt en jammert zij weer, dat het hart je gaat breken!«

»Zoo . . . . zoo! Ja, 't is goed! Ik zal van avond wel eens even aankomen!«

Een heete lucht steeg uit het hooi op. Het zweet parelde de dominé op zijn gezicht. Voortdurend veegde hij zijn gezicht en de handen af.

Een poosje stond de knecht van de Enke-hoeve nog als een zwijgende smeekeling. Maar de predikant stak kuchende al weer de vork in het hooi. En dan riep hij: »Zoo . . .! Vooruit, aanpakken!«

Toen klom oude Joost de paar treden weer omlaag en keerde zich om, om heen te gaan. Maar toch draaide hij zich nog eens om en riep met een ernstig gezicht: »Dus van avond wilt u komen?«

»Heden avond, jawel!« riep hoofdknikkend de predikant naar beneden.

Daarop stootte hij opnieuw de vork in de van warmte rookende hooimassa.

Joost echter keerde naar de Enkehoeve terug. Daar hadden de meisjes en de vrouwen den wagen intusschen afgeladen. De oude vertelde kort zijn gesprek met den predikant. Daarop haalde hij de paarden weer uit den stal, spande ze voor den wagen en reed weer terug naar het hooiland. Maar voor hij de paarden uit den stal had gehaald, was hij enkele oogenblikken tusschen de dieren staan gebleven, alsof hij vreesde gezien te worden, daar had hij de eeltige handen in elkaar gelegd en gebeden: »O Gij lieve hemelsche Vader, Gij zult ons immers niet geheel verlaten!

Geef dat onze vrouw gauw weer terecht komt! En geef haar toch een ware, hemelsche troost in het hart!«

Nog drie voer hooi reed Joost nog naar huis, daarop zeide hij, dat de oudste meid in huis blijven zou; het werd straks avond.

In de kamer zat nog altijd de vrouw des huizes in diepe smart.

Het was haar geheel onverschillig, wat er buiten op de Enke-hoeve gebeurde. De haast, die men gebruikte bij de massa arbeid en de groote hitte, waaronder men leed, scheen haar in 't minst geen belang in te boezemen.

(Wordt vervolgd).

Een der broeders, die zeer intiem met den kranken br. bekend was, zeide zich wel iets te kunnen herinneren, waaraan die broeder zich schuldig maakte en waarin hij ook anderen deed dwalen. Nu werd deze br. verzocht om die zaak bloot te leggen; en nauwelijks heeft hij iets van de zaak aangestipt, of de kranke broeder betoont zijn afkeuring en wil daar niets van hooren. Maar Ds. zegt: »mijn broeder! Als een huisvrouw in haar huis een groote schoonmaak houdt, dan moeten ook die kasten, die anders nooit van haar plaats komen, verschoven worden, opdat het vuil, dat daar achter zit, opgeruimd kan worden. Zoo ook hier! Hier is het noodig dat deze zaak onderzocht worde!«

Het mocht echter niet baten. Over die zaak moest gezwegen worden. Dat was al oud!

Ieder gevoelt dat hier geen geloovig gebed opgezonden kon worden, en voor zoover er nog werd gebeden, leek het niet op een geloovig gebed, dat veel vermag bij God.

Onze kranke broeder heeft na 20 jaren nog dezelfde krankheid, al is het niet in die mate als voorheen, maar omreden hij nu een rustig leven heeft, hindert het hem niet zooveel als vroeger. Men kan hieruit merken, dat een geestelijke operatie al even onaangenaam is als een lichamelijke. Wat heeft echter een geestelijke operatie veel zegeningen in zich, als men er zich aan kan overgeven! Ieder doe er winst mede!

III

ONDER BROERS EN ZUSTERS.

't Is enkele jaren geleden en 'k was nog niet bekeerd, dat het gebeurde.

We hadden een vrachtauto, welke moeder *beslist niet* wilde laten rijden, omreden er een ongeluk mee gebeurd was, en daarom, ingeval van schade alle schade op den eigenaar (in dit geval mijn moeder) verhaald kon worden.

Moeder was op visite. Mijn broer komt thuis en zegt: ik moet direct de auto klaar maken en er mee weg, er is een bode-auto van . . . . naar hier onderweg defect geraakt en ze vroegen mij hun te helpen. Ik zeide: er zijn toch wel anderen die deze menschen kunnen helpen, nu je weet, dat moeder 't beslist niet wil hebben; ik zal je dan ook niet helpen of permissie geven. Hij moest de auto nog eerst heelemaal klaar maken, omdat zij in rust stond. Maar hij deed het en ondanks herhaalde waarschuwing ging hij.

't Was inmiddels al laat geworden dat hij wegging, en toen ik mij ter ruste begaf, kon ik niet nalaten God te bidden om mijn broer op deze reis eens een gevoelige waarschuwing te geven, »niet Heere, dat hij lichamelijke letsel krijgt, maar toch zoo dat hij van zijn ongehoorzaamheid genezen wordt«. 's Nachts om 3 uur komt hij thuis. Ik vraag hem hoe 't gegaan is. Hij zegt: goed. Maar des anderen daags vertelt hij mij, dat hij met de auto vol goederen op 2 leege banden hier heen is gereden, daar deze beide banden geheel stuk waren gegaan, en later hoorde ik ook nog dat één velg stuk was gereden, zoodat hij voor deze daad van ongehoorzaamheid met een f 40.— onkosten uit z'n eigen beurs heeft moeten boeten. Hij heeft toen een les gehad, die ik voor hem van God gebeden had en 'k heb Gode ook gedankt voor Z'n verhooring. 't Heeft gebaat.

III

UIT DE GEMEENTEN

GRONINGEN. Aan de Kerstdagen wordt door de gemeente elk jaar weer opnieuw bijzondere verwachtingen verbonden. En hoe kan het ook anders? Immers, het geboorteuur van den Zone Gods op aarde is in werkelijkheid ook het geboorteuur van de Nieuw Testamentische gemeente. Gedenkende aan deze historische feiten, heeft ook de gemeente te Groningen weer de Kerstdagen gevierd.

Zeer duidelijk is echter uitgekomen, vooral op het liefdemaal den 2den dag, dat de historische feiten alléén o n z e ziel en o n s leven n i e t k u n n e n v u l l e n. Wij leven n u, en hebben n u behoefte aan den levenden, altijd komenden Heiland. Met dien Heiland in l e v e n s g e m e e n s c h a p te treden is het hoogste wat de enkele mensch hier op aarde kan ervaren. Door Zijn verlossingsd a a d op Golgotha heeft Jezus, voor de menschheid, den weg tot het Vaderhart geopend. Hierbij is het echter, Gode zij dank, niet gebleven. De geschiedenis der eeuwen bewijst, dat Jezus niet ten hemel is gevaren om zich in eeuwige Goddelijke sferen terug te trekken. Hij heeft het verlossingswerk niet aan zijn beloop overgelaten, maar Hij is doorgegaan in der eeuwen loop om dat werk uit te breiden en te bevestigen. In alle geslachten heeft Hij mannen en vrouwen verwekt die de fakkel van het l i c h t d e r w e r e l d op den kandelaar plaatsten.

We leggen vollen nadruk op de waarde van historische feiten. Bovenal echter heeft onze ziel, heeft heel de menschheid, behoefte aan den l e v e n d e n C h r i s t u s. De levensgemeenschap met den levenden Verlosser stelt ons in staat om te overwinnen, alles wat ons naar beneden wil trekken. Die gemeenschap plaatst ons leven onder wetten van hoogere orde. Geve de Heer dat wij, kinderen Gods, temidden van ons geslacht, onze taak als dragers van het licht welbewust mogen volbrengen.

Voor de leerlingen van onze vier Zondagsscholen zijn de Kerstdagen ook niet onopgemerkt voorbij gegaan. Bij het schijnsel van twee mooie Kerstboomen is geestelijk en lichamelijk heerlijk genoten. Kinderen, zoowel als onderwijzenden, hebben zich beijverd om een sfeer van gezelligheid te scheppen, overeenkomende met den leeftijd en stemming der feestvierenden. Deze kinderfeesten worden doorgaans bijgewoond door velen, die wij anders in ons kerkgebouw niet aantreffen. Het zijn de ouders der leerlingen. Getracht wordt om ook hen een woord mede te geven waardoor hun leven gezegend kan worden. Mocht door deze arbeid aan de ziel van het kind nog menig ouderhart bereikt worden en gewonnen voor het Koninkrijk van Jezus Christus.

De Corr.

HENGELO. Zondag 15 Dec. '29 was voor Hengelo's gemeente weer een feestdag. 't Was het feest der geboorte van een drietal zielen, die door den doop beleden der zonde gestorven en in Christus opnieuw geboren te zijn. Op helderen, klaren toon mocht de gem. hooren dat ze het eigendom des Heeren waren en op hun belijdenis van zonde en schuld en getuigenis van vrede door het bloed des Lams, was er voor de gemeente geen reden, om hun verlangen, te worden gedoopt, en ook daarin den wil des Heeren te volbrengen, uit te stellen. Onder dit drietal bevond zich nog een zeer jong meisje, dat echter volmondig beleed, den Heere Jezus van ganscher harte lief te hebben. We hopen, dat, als de stormen des levens over haar komen, zij steeds haar kinderlijk geloof mag blijven behouden en de Heere zal ook aan haar dan Zijn werk volbrengen.

Het blijkt voortdurend dat onze kerk veel te klein is. De twee rijen stoelen, die altijd in de geheele lengte der kerk bijgeplaatst worden, geven ook al geen zitplaatsen meer genoeg. Met bijzondere gelegenheden moeten ook reeds de schuifdeuren van het gebouwtje open en wordt ook dat benut. Toch is dit hinderlijk voor den Voorganger die daardoor een deel der schare achter zich heeft zoodat, wanneer de toeloop nog grooter wordt, in 1930 verbouwingsplannen moeten worden gemaakt. We hopen en bidden dat de Heer wijsheid en middelen geeft om die plannen in toepassing te kunnen brengen

„Welkom" lichtte ons 1e Kerstdag tegen toen we het Godshuis binnentraden, want zoo lazen we in een anderen hoek „Jezus kwam ook vóór U". En het welkom hebben we ook gehoord uit de gloedvolle toespraak van onzen Voorganger. En dat Jezus voor ons gekomen was voelden we met hernieuwde verzekerdheid. Ja, Hij kwam ook voor ons. Ook voor mij. Goddank ook voor mij. Ook voor u mijn br. en zr. Hij kwam voor allen. Dat is de zalige Kerstvreugde, dat Jezus kwam. De muziek en zang, die 's morgens de wijding verhoogden, de bidstond om 6 uur 's morgens, die ons den zegen bracht, de toespraak, die ons bezielde, 't was alles een goede inzet voor beide dagen. Zondagsschoolfeest, liefdemaal en prediking waren druk bezocht. God achtervolge alles met Zijn zegen.

De Correspondent.

WINSCHOTEN. Geliefde Brs. en Zrs. Wij lieten in langen tijd niets van ons hooren, maar nu betaamt het ons om een enkel woord te schrijven over het werk hier in Winschoten.

Wij hebben een heerlijk Kerstfeest gevierd met een 35-tal kinderen. Zij waren recht in feeststemming. Ook vele ouders waren aanwezig. 's Avonds hadden wij een gezellige bijeenkomst met onzen Voorganger, waar velen hun getuigenis gaven, en waar eenige jonge menschen van N. Pek. een paar mooie liederen lieten hooren. De Heer was in ons midden.

Verder gaat het hier in W. vrij goed met de opkomst, maar binnenkort zullen wij onzen Voorganger moeten missen. De Heer zal ons echter ook verder wel leiden, als wij maar waken en biddende blijven.

Van ons, Afd. Winschoten, veel heil en zegen in 't nieuwe jaar. J. K.

HAULERWIJK. Het is reeds geruimen tijd geleden, dat de gem. Haulerwijk door middel van De Christen iets van zich liet hooren. In het laatste bericht maakten wij melding van de bekeering van eenige jonge menschen met de hoop, dat de Heer ons meerdere zegeningen wilde schenken. Die zegeningen heeft de gem. nog niet mogen aanschouwen. Waarom niet? God weet het. Toch gaat de Heer door en bouwt zelf Zijne gemeente en waar men het van het Oosten verwacht komt het menigmaal van het Westen, en schenkt God ons Zijne verkwikking. De Kerstdagen waren voor

ons heerlijke dagen. Wij werden beide dagen in de voormiddagprediking van onzen geliefden Voorganger bij de geboorte van onzen Heiland gezegend. De avonden van die dagen waren waarlijk feesten. Den 1en Kerstdag vierden de kinderen der Zondagsschool feest. Vreugde was op ieder gezichtje te lezen; maar ook was bij deze gelegenheid onze kerk tot in alle hoeken bezet, zoodat de Blijde Boodschap aan vele ouders en vrienden kon verkondigd worden. Den 2en Kerstavond had de Jeugdver. ons uitgenoodigd, om met haar het Kerstfeest te vieren. Ook deze avond was een ware feestavond. Vele tongen maakten den Heere groot, zoodat ook hier de blijdschap van Gods kinderen werd vernomen. Den 5en Januari was echter een dag, die ons allen dankbaar stemde, want een echtpaar, dat reeds lang met de gemeente had opgegaan, en van wie wij allen hadden vernomen, dat zij vrede hadden gevonden door het geloof in den Zone Gods, wenschte op dezen dag hunne éénheid met God te betuigen en door den Doop in de gemeente te worden opgenomen. Onze Voorganger sprak bij deze gelegenheid voor een flink bezette Kerk over Rom. 6 : 3—14. Met groote aandacht werd geluisterd, waarna de Doop werd voltrokken. Hierna schaarden wij ons om den Disch des Heeren, waar de nieuwe leden een hartelijk welkom werd toegesproken.

Wij hopen en bidden van God, dat Hij op deze eerstelingen, ons in het begin van dit jaar geschonken, velen moge doen volgen, en dat alle gemeenten in ons Vaderland en daar buiten, 's Heeren zegen mogen ervaren, doch ook, dat wij allen steeds meer mogen leven tot Zijn eer. Dat geve de Heer!

De Secr.. L. J.

SNEEK. Sedert onze laatste mededeelingen in dit blad gedaan, zijn er weer verschillende momenten geweest in ons gemeentelijk leven, welke wij gaarne U willen bekend maken. Zoo hebben we het voorrecht mogen beleven, dat een zuster, welke geruimen tijd buiten de gemeente heeft gestaan en van Godswege door diepe en moeilijke wegen werd geleid, weer tot de gemeente terugkeerde, tot haar en ons aller groote blijdschap. Doch, zoo als het lied zegt:

Blijde en droeve dagen,
Uren ook van rouw,
Wisselen elkander
Hier op aarde trouw.

Zoo ging het ook ons, want kwam een zuster tot ons, een andere zuster werd ons ontnomen door den dood. Hoewel zulks ons smart, is het toch heerlijk dàt we weten, dat ze is ingegaan in de zalige rust die er overblijft voor Gods kinderen.

De achter ons liggende feestdagen zijn ook rijk gezegende dagen geweest. Bij de morgendienst, 1ste Kerstdag, zong het mannenkoor een paar Kerstliederen.

's Middags 3 uur hadden we met onze Zondagsscholen feest in de groote zaal van de Harmonie. Bij den verlichten kerstboom en onder het uitdeelen van verschillende versnaperingen werd den kinderen o.m. het heerlijk Kerstevangelie verkondigd, terwijl na afloop van het feest, elk kind een cadeautje mee naar huis kon worden gegeven.

2e Kerstdag, 's morgens prediking en 's middags 3 uur een gezegend liefdemaal. Door velen werd met ernst getuigd van de liefde Gods in Christus Jezus en aangemaand om Hem te volgen. Dat deze uren nog voor velen tot een eeuwigen zegen mogen zijn, is onze innigste wensch.

Met br.groeten, de Secr., J. v. d. HEIDE.

TREEBEEK. Geliefde medeverbondenen in Christus Jezus. Het is geruimen tijd geleden, dat ge door middel van ons Weekblad iets hoorde van de gemeente in de Mijnstreek. Moeilijkheden zijn ook ons niet gespaard gebleven, maar Gode zij dank, die zijn voorbij en we gaan moedig voorwaarts, wetende dat God het werk Zijner handen niet laat varen. We hebben een recht gezegend Kerstfeest mogen vieren, den 1sten dag feest met de kinderen der Zondagsschool en den 2den dag een Liefdemaal, enkele brs. en zrs. uit Eindhoven waren voor deze gelegenheid tot ons overgekomen, en allen te samen hebben we genoten door woord en lied en we ondervonden, dat de Heere dáár in het midden wil zijn, waar liefde woont. Het waren blijde dagen, die ons moed hebben gegeven, om het Nieuwe jaar vol verwachting in te gaan, ziende op onzen oversten Leidsman en den Voleinder des geloofs, Jezus Christus.

Geliefde brs., en zrs. moge de zegen des Heeren rijkelijk Uw aller deel zijn in 1930. Dat is de wensch en bede van de brs. en zrs. der gemeente Treebeek.

Namens de gemeente K. TEN CATE.

GEDACHTENIS.

AMSTERDAM. Den 3den Jan. j.l. 's nam. 3 uur werd onze broeder Frans Hamersma uit ons midden opgeroepen. — Hij aanschouwt thans zijn Jezus in wien hij geloofde. Broeder Hamersma werd 11 Mei 1866 te Franeker geboren en was sedert 30 Nov. 1890 een trouw lid der gemeente. Hij behoorde tot een der medepioniers van de middernachtzending te Amsterdam. Ook werd de gastvrijheid door hem in hooge eere gehouden. Zijne gedachtenis blijft in zegening.

BERGUMERHEIDE Jan. 1930. Het is reeds geruimen tijd geleden, dat de gemeente alhier iets van zich liet hooren. Thans willen we weer eens onze stem laten hooren. Het is een stem waarin vreugdegezang kan vernomen worden, tenminste voor het hart dat geoefend is in de godzaligheid. Want gelijk het met de jaren gaat, broeders en zusters, dat we thans ook kunnen zeggen het oude is voorbij gegaan, het is alles nieuw geworden en we weer hoopvol de toekomst tegemoet treden, zoo mochten we ook stemmen beluisteren in de gemeente die van nieuwe dingen gewaagden. 't Was Zondag 1 Sept. '29 dat we, nadat onze broeder Voorganger de vraag behandeld had, Wat is de oorzaak, dat ge hier zijt? na den dienst het getuigenis hoorden van een bijna 70-jarige, die getuigde: „het oude is voorbij gegaan, 't is alles nieuw voor mij geworden" en die daarom wenschte gedoopt te worden, zoodat we hem als broeder de rechterhand der gemeenschap konden geven. Zondag 29 Dec. j.l. was weer een vreugdevolle dag. Alle plaatsen bezet in onze localiteit. Onze Voorganger sprak naar aanleiding van Lukas 5 : 27, 28, waarin uitkwam, dat de stem van Jezus komt tot tollenaren en zondaren en hen liefdevol noodigt: volg Mij! Aan deze stem had een jonge dochter gehoor gegeven, welke des voormiddags gedoopt zou worden, hetwelk met diepen eerbied geschiedde. Daarna schaarden we ons als brs. en zrs. rondom den Disch des Heeren en dankten Hem voor Zijn groote genade aan ons bewezen. Alzoo brs. en zrs., hebben we het oude jaar zien voorbij gaan en hopen biddende, dat we het nieuwe jaar de genade des Heeren mogen zien vermenigvuldigd worden, hetwelk we U als gemeenten ook van harte toewenschen.

de Secr. S. v. d. M.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Ziezoo, nu zijn we in het jaar onzes Heeren 1930.

Juist waar de oude tijdkring in den nieuwen glijdt, heb ik mij in een spiegel om en bij de ooren opmerkzaam bekeken, want ik wilde weten of er al iets van een sierlijken kroon was te vinden. Over mijn ontdekkingen in dit zeer afgelegen deel der wereld, zal ik maar zwijgen. Het algemeen belang stoort er zich absoluut niet aan of ik er weiden in lentegroen of dreven in herfsttinten of woeste plaatsen heb opgespoord. Wat ik zeggen wil is, dat de tijd mij zoo onrustbarend snel wegvliegt en ik meer dan ooit met de gedachte vervuld ben geworden, om spoed te maken. Het oogenblik is weldra aangebroken, waarop wij op reis gaan en de vensters voor altijd toesluiten. En er staat nog onnoemelijk veel op onze hand te wachten. Ook wil het mij voorkomen, dat onze gemeenten zich dienen te reppen. Heeft de Heere ze niet een schoone taak toebetrouwd? En hoe begeert Hij, dat zij Zijn vertrouwen niet beschamen! De akker, die door hen nog ontgonnen moet worden, is uitgestrekt. De werkers, die er den rug op moeten krommen, zijn weinige en niet al te sterk. Er mag geen tijd zoek gebracht worden met elkaar familie-aangelegenheden te verwijten of ruzie te maken over de vraag, of we spoedig regen zullen krijgen. Het is hun roeping niet om te twisten, maar om te arbeiden. Daartoe heeft de Meester hen in dienst gesteld.

* * *

Dat al onze gemeenten bij de vervulling van hun taak in 1930 in de ruimte staan! Daar in de ruimte zien wij de hemelen over ons welven. In hun verten drijven machtige wolkenbergen, die ons tot geloof in en aanbidding van den Schepper van het gansch heelal, stemmen. Daar in de ruimte worden we gewaar hoe het land met z'n beboschte heuvelen en zilverglinsterende stroompjes en rivieren ligt — en wat gedaan moet worden om het in z'n geheel in exploitatie te kunnen nemen. Daar in de ruimte bemerken we de leelijke molshoop niet en kunnen wij onmogelijk besluiten om ons in een hoekje op te bergen, ten einde er ons onledig te houden met wat te piekeren.

Wie onzer voelt niet onmiddellijk of een ziel in de engte opgesloten zit, dan wel of ze de ruimte tot woonstede heeft gekozen? Wie ontdekt dadelijk niet het verschil tusschen den politicus en den staatsman? Tusschen den man of de gemeente, die zich door onbeduidende dingen laat beïnvloeden en overheerschen, en tusschen degenen, die bij al hun overwegingen zich door de ambities der ruimte laten leiden? Wie merkt niet met één oogopslag het verschil tusschen de gebondenen en de vrijen? Tusschen degenen die van beneden, en die van boven zijn?

Onze gemeenten moeten gemeenten van staatslieden wezen!

Onze Unie, een Unie waarin de staatsmansgeest overvloedig gevonden wordt!

De Psalmist verklaart: „Hij voerde mij uit in de ruimte."

Waar God voert, daar voert Hij altijd in de ruimte, op de bergtoppen! Waar de Geest des Heeren is, daar is vrijheid.

Moge het jaar 1930 voor elk onzer gemeenten, alsmede voor onze Unie, een jaar zijn, dat zich bijzonder kenmerkt door de aanwezigheid van den Geest des Heeren en — als onvermijdelijk gevolg daarvan — door een wandelen in de ruimte en het doen van groote daden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

VERBETERING.

In de overdruk van les VI van het Smalle Pad, zijn enkele regels van hun plaats gekomen.

De regels 26, 27 moeten volgen op regel 14 en de regels 15 en 16 moeten de slotregels worden.

III

MEDEDEELINGEN

Ontvangen van E. te W. f 5.—

Hartelijk dank.

Heemstede, 2 Jan. '30. G. BROERTJES
Postrekening 142741. Penn. U. R. C.

Op verzoek vermelden we hier in hoofdlijnen het programma van de herdenkingssamenkomsten ter gelegenheid van het *vijftigjarig bestaan* der Gemeente *Groningen*.

Vrijdag 24 Jan., 's avonds 8 uur, Herdenkingsdienst. Historisch Overzicht. Toespraken. Koorzang.

Zaterdag 25 Jan., 's avonds 7.30 uur, Openbare, Feestelijke samenkomst, georganiseerd door de Vereenigingen.

Zondag 26 Jan.:

10 uur. Herdenkingsdienst, Voorganger Ds. N. v. Beek. Koorzang.

3.30—6.00. Liefdemaal, Openingsrede Ds. Planting. Toespraken van afgevaardigden van Unie en Gemeenten.

6.30—9.00 uur. Voortzetting liefdemaal. Vrije toespraken. Dankstond.

Gedenkboekjes zijn tot een beperkt aantal verkrijgbaar à 30 cent franko. Men storte op postrekening Ds. Louw, Nr. 102064.

De Gemeente Harlingen heeft tot haar Herder en Leeraar beroepen Ds. J. van Dongen van Stavoren.

III

AAN ONZE LEZERS!

Nu onze periodiek aanmerkelijk is vergroot, terwijl de abonnementsprijs gelijk is gebleven, zijn er zeer zeker nog vele nieuwe abonnee's te winnen.

Wij geven voor elke nieuwe abonnee welke ons aangebracht wordt 40 cent provisie.

Bovendien stellen wij U gratis proefexempl. ter beschikking.

Heeft U zelf geen tijd, zendt mij dan adressen van menschen, die geen abonnee zijn, doch het misschien willen worden.

Wij zenden hun dan gratis proefnummers. Bij voorbaat dank.

H. DE JONGE, Adm. N. Weerdinge.

AAN ONZE ABONNÉ'S

die hun abonnementsgeld per post betalen, zond ik een stortingsformulier met beleefd verzoek, hun abonnementsgeld te storten op mijn postrek.

Mag ik op Uw aller medewerking rekenen?

Ja?

Toon dit dan, door direct naar het postkantoor te gaan en het geld te storten.

Bij voorbaat dank. De Adm.

ONZE CORRESPONDENTEN

ontvangen de eerste weken eenige exemplaren extra, om deze uit te reiken aan niet-abonné's en te trachten dezulken abonné te maken.

Niemand late dus zijn extra exemplaren liggen, maar ieder weet nu, wat hij of zij doen moet.

Meerdere exemplaren worden op aanvraag gratis gezonden.

Natuurlijk komt er nu een stroom van nieuwe abonné's.

Ik wacht al. H. DE JONGE, Adm.

III

ADVERTENTIEN

Onze advertentie is nu uit,
God geve U een goed besluit.

BAZAAR DEVENTER . . . . .

Heden nam de Heere uit ons midden weg, mijn lieve Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

FOKKIENA ALTHOF,

in den gezegenden ouderdom van 78 jaren en 10 maanden.

De wetenschap, dat zij ingegaan is in het Vaderhuis met zijn vele woningen en wij haar daar straks weer zullen ontmoeten, is ons tot rijken troost.

Uit aller naam:
J. BOLMAN.

Veendam, 1 Jan. 1930.
Middenweg 75.

Op den Nieuwjaarsdag werd onze Gem. opnieuw getroffen door het overlijden onzer geliefde Zuster

Fokkiena Bolman-Althof,

de trouwe Gade van onzen zeer geachten, oudsten Ouderling, J. Bolman,

in den ouderdom van bijna 79 jaar.

Haar leven was een zegen, haar heengaan vrede.

Namens de Gem. Muntendam,
M. GROARD, Secr.

Heden nam de Heere tot zich onzen trouwen Broeder

FRANS HAMERSMA,

geboren 11 Mei 1866 te Franeker. Hij was sedert 30 Nov. 1890 lid der Gemeente. De Trooster van weduwen en weezen sterke in dezen zijn weduwe en zoon.

Namens de Baptiste Gemeente,
W. VEENSTRA, Secr.

Amsterdam, 3 Januari 1930.

Heden overleed in het Tesselschade-Ziekenhuis, Amsterdam, onze geliefde Echtgenoot en Vader

FRANS HAMERSMA,

in den ouderdom van bijna 64 jaar.

J. HAMERSMA—ZWAAN.
F. HAMERSMA Jr.

Amsterdam, 3 Januari 1930.
Daniël Stalpertstraat 80[1].

Den 24 December verblijdde ons de Heere door de geboorte van een welgeschapen Dochter

LUTSKE.

G. H. VISSER.
A. VISSER—FRANSBERGEN.

Harlingen, *Zuiderstr. 25.*

Dat volkomen overgave des harten, en berusting in des Heeren wil over ons, worde vermenigvuldigd in het jaar 1930, is onze wensch voor alle Brs. en Zrs., die met ons één zijn in Chr. Jezus.

W. TALENS en Echtgenoote.
2e Exloërmond, Kijl 17.

Aan allen, die ons bij de wisseling des jaars hun gelukwenschen zonden, onzen hartelijken dank!

Gron. 8 Jan. 1930. J. LOUW.

Vrijdag 17 Januari 1930 No. 2114 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

SIMEONS PROFETIE AANGAANDE JEZUS.

En Simeon zegende henlieden, en zeide tot Maria Zijne Moeder: zie deze wordt gezet tot een val en opstanding van velen in Israël, en tot een teeken, dat wedersproken zal worden, opdat de gedachten uit vele harten geopenbaard worden. Luk. 2 : 34, 35.

Simeon, zie daar „een mensch te Jeruzalem", waarschijnlijk voor velen uit het volk een onbekende figuur. Misschien was hij onder de andere aanbidders en tempelbezoekers meer bekend dan wij weten. Zeker was hij als ambtelijk *profeet niet* bekend. Lukas kan van hem vermelden: „hij was rechtvaardig, Godvreezende, verwachtende de vertroosting Israëls" enz.

Wellicht had hij wegens ouderdom sedert eenigen tijd niet tempelwaarts kunnen gaan; maar nu was hij na een heerlijke openbaring Gods door den Heiligen Geest uitgedreven, om naar Gods huis te gaan, en gevoelde wel, dat er iets bijzonders van God in werking was.

Zoo kwam hij dan in den tempel. En als dan daar twee eenvoudige menschen met hun 40-daags kindeke binnenkomen, is het den ouden man direct wel duidelijk, dat nu de hem bijzonder geschonken belofte Gods aan hem vervuld werd, en hij den Christus des Heeren nog in dit leven zou zien. Zoo zag hij in dat kindeke op Maria's armen, de beloofde Messias. En zijn geloof toonde hij terstond door het jongske in zijn armen te nemen, terwijl hij God begon te loven, voor die groote gave, die voor hem de zaligheid Gods was, waardoor zijne ziel met vrede en blijdschap als overstelpt werd.

Maar nu treedt hij dan ook op als priester-profeet, en zegent de gelukkige bevoorrechte ouders, die hun eerstgeborene, overeenkomstig de wet, den Heere komen voorstellen, eigenlijk offeren, (ofschoon door een dierlijk offer gelost), zooals dat onder Israël met ieder eerst geboren zoon geschieden moest (Ex. 13 : 2). Ook hier werd Jezus den menschen gelijk.

Maar aangrijpend, ja wonderbaar, begint Simeon nu te profeteeren betreffende dat Kind op zijn armen. Hij zelf had een Goddelijke openbaring ontvangen, en hij geeft een Goddelijke openbaring. Het woordje „gezet" wijst er reeds terstond op, dat hier van een Goddelijke beschikking sprake is. En deze is de oplossing van het wonderbare in Simeons woorden. Hier was een Godsopenbaring, die Simeon met een geloovig hart had aangenomen, en het is de vraag of hij dat alles met zijn menschenverstand bevatte. Ook die hem hoorden, hebben niet alles begrepen, maar geloofd en verwacht totdat er na 33 jaar, een zwaard door Maria's hart gegaan is op Golgotha's heuveltop.

Hoor hoe de oude profeet zegt: Deze wordt gezet tot een VAL veler in Israël. Hoe is dat mogelijk — Israëls Messias-Koning, de Zaligmaker, zou worden tot een *val?* Onmogelijk zegt ons nuchter menschenverstand! Toch is het zoo, en 't is zoo geworden, en 't wordt nog bewezen, niet slechts onder Israël, maar ook onder de volken der wereld, van Europa — van Nederland! Het is er mede zooals de Heiland zelf gezegd heeft: Meent niet, dat Ik gekomen ben, om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard; want Ik ben gekomen om den mensch tweedrachtig te maken, tegen zijnen vader en de dochter tegen hare moeder", enz. — (Matth. 10 : 34, 35).

Daar hebt ge ook een van die onmogelijkheden, en toch de geschiedenis heeft bewezen, dat zóó voor duizenden, ja millioenen het resultaat van 's Heeren woord en werk onder de menschen geworden is. Maar de oorzaak daarvan ligt niet aan de zijde des Heeren of van God, maar absoluut aan 's menschen zijde.

Met betrekking tot Israël staat er geschreven: „Hij is gekomen tot het Zijne; (tot Israël als volk) maar de Zijnen hebben Hem *niet* aangenomen". Niet aangenomen, dat is het feit, en dat is de oorzaak van Israëls — althans van velen uit Israël — diepen val!

En dat is nog de oorzaak, dat vele duizenden onder de door het Evangelie verlichte volken, ook onder ons Nederlandsche volk, tot zulk een diepen *val* komen, en in hun denken en doen al dieper wegzinken, onder de leuze van hooge wijsheid en cultureele verlichting! — Precies als Israël geschied is!

Die in den Zoon van God gelooft heeft het eeuwige leven, maar die Hem ongehoorzaam is zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem.

Maar gelukkig, Simeon spreekt ook van een opstanding. Dat is Jezus ook voor velen, onder Israël en onder de volken!

In den in Bethlehem geborene is het leven Goddelijk leven, opstandingsleven. Dat heeft de historie des Christendoms ook bewezen en bewijst dat nog. Nog wordt door het Evangelie leven en onverderfelijkheid aan het licht gebracht. Welk een verheffing van den mensch is het, tot een opstanding te komen, uit den dood tot het eeuwige leven opgevoerd, een kind van God, een erfgenaam Gods des Vaders te worden!

Wie Jezus als de onuitsprekelijke Gave Gods aanneemt, neemt God aan, neemt het eeuwige leven aan.

't Is opmerkelijk, dat Simeon in zijn spreken tot Maria, naar Golgotha heen wijst. Daar is lezer, voor U en voor mij, dat leven door Gods Zoon verworven! O, neem het aan!

„Een blik op het Kruis — en de wereld verdwijnt,
De wereld van 't booze en 't kwade;
Een blik op het kruis — en een wereld verschijnt,
De wereld van heil en genade.
Gedurig, o zondaar, naar 't kruis u gewend,
De handen eerbiedig gevouwen;
Slechts daar is genezing voor al uw ellend',
Die blik zal u nimmer berouwen".

N. v. B.

MENSCH EN MENIGTE.
MAHATMA GANDHI.

Engeland krijgt de handen in het haar met zijn bezittingen in Azië. In Indië gist en kookt het als nimmer tevoren en Mac Donald zal al zijn s aatsmanskunst noodig hebben om te verhoeden, dat het tot een afscheiding komt. Indië is wakker geworden en zich bewust van zijn kracht en het weigert langer de ezel te zijn, waarop een belangrijk deel van Europa rijdt. Het heeft leeren inzien, dat het Westen het aan zich ondergeschikt houdt, ten einde zelf weelderig te kunnen leven.

Het Al-Indisch Congres, den eersten Januari j.l. te Lahore bijeen gekomen, heeft geestdriftig den eisch van volledige onafhankelijkheid bekrachtigd.

Dat is heel wat anders dan de nog jonge belofte van den onderkoning, om wanneer Indië goed oppast naar het oordeel van de Britsche regeering, het te beloonen met den dominionstatus. Intusschen hebben de vrijpostige Indiërs gevoeld, dat de Engelschman bij zulke vér-strekkende verlangens wel wat sip zou kijken. Daarom hebben zij, met medelijden vervuld, hem precies gezegd, waar het op stond en hem den raad gegeven, om dezen keer zijn koopmanstactiek van loven en bieden in den zak te houden, vastbesloten als zij zijn om alleen dan te onderhandelen, wanneer er over onafhankelijkheid gepraat kan worden! Medelijden is immers niet altijd zwijgzaam, maar soms buitengewoon openhartig! De oppermachtige leider van deze vrijheidsbeweging is Mahatma Gandhi, die gelukkig niet als de Valera in Ierland een geweldenaar is en alle middelen, hoe weerzinwekkend ook, heiligt door het doel. Gandhi is pacifist.

* * *

Bismarck's oog viel tijdens de afwikkelingen van den oorlog van 1870 op een jongen man. Hij informeerde naar diens naam en hem werd verteld, dat hij Clemenceau heette. „Houdt dien in de gaten", zeide de ijzeren kanselier, „we zullen meer van hem hooren". En zoo is het geworden. Of vroeger iemand als Bismarck de aandacht op Gandhi heeft gevestigd, weet ik niet. Dit is zeker, dat het Britsche bestuur hem aanvankelijk onderschatte, maar op het oogenblik geen weg meer met hem weet. Millioenen eeren hem als een heilige. Hij is ongetwijfeld de meest op den voorgrond tredende persoonlijkheid. Tijdens de vergadering te Lahore drong een dichte menigte de congrestent binnen en smeekte Gandhi om zijn zegen. Zij werd uitgedreven, maar keerde terug. Sommigen hadden niet minder dan tachtig kilometer geloopen alleen om den heilige te zien! Nu deze vrijheidsheld zich onomwonden aan de zijde van de extremisten heeft geschaard, ligt het voor de hand, dat hij de weinige sympathie, die hij in Engeland had, geheel verloren heeft. Ook het christelijke Engeland heeft voorloopig met hem afgerekend. Het is van meening, dat hij in een koppige, onhandelbare stemming verkeert, met Sinn Fein is besmet en verantwoordelijk moet gesteld worden voor de mislukking van de ronde tafelconferentie.

* * *

Gandhi wordt door velen voor Christen gehouden, maar hij zelf zegt Hindoe te zijn. Toch gaat zijn hart naar Christus uit en doet het zich geregeld te goed aan de woorden van het eeuwige leven, door Hem gesproken. Hij leest het Nieuwe Testament om zich te sterken voor de vervulling van zijn roeping. Dr. Jones vertelt, dat toen Gandhi ergens met den trein was gearriveerd, zich een groote schare om hem verzamelde, ten einde een woordje van hem te mogen opvangen. De leider haalde het Nieuwe Testament voor den dag en las de zaligsprekingen voor! „Dit is alles wat ik u te zeggen heb. Doe dat", zeide hij. Vele van zijn volgelingen gelooven, dat hij discipel is van Jezus en in zijn leven een zuiver beeld van Jezus geeft. Toen een zendeling over de wederkomst van Christus sprak, riep een van de aanwezige Hindoe's uit: „Waarom predikt u de wederkomst van Christus? Christus is alreeds gekomen. Hij is hier — Gandhi". Nu moeten we dit den vrager niet als laster aanrekenen, maar aldus: de zending heeft een eeuw lang bepaalde voorstellingen van Christus gegeven en in Gandhi zien de Indiërs die voorstellingen belichaamd. Indien ook de Indiër beter kan zijn dan zijn belijdenis, zoo is er plaats voor zijn grooten voorman in de rij van degenen, die zich naar Jezus Christus noemen.

* * *

In elk geval is Gandhi de wegbereider van den Zone Gods, de Johannes de Dooper voor de millioenen van de Indische schiereilanden. Gelijk opgemerkt is hij pacifist, d. w. z. hij gelooft in de kracht der ziel en weigert zijn toevlucht te nemen tot de physieke teweerstelling Hij is er van overtuigd, dat de waarheid zichzelf wel handhaven kan en daarvoor de bijstand van bommen en kanonnen niet noodig heeft. En nu is het Gandhi's onvervreemdbare eer, dat hij voor den Indiër zoowel als voor de geheele wereld de buitengewone kracht van het konsekwent doorgevoerde pacifisme heeft gedemonstreerd. De ruimte ontbreekt mij hier om voor zichzelf sprekende voorbeelden aan te halen. Maar laat mij de woorden van Cornelius citeeren: „Gandhi's grootste verdienste is, dat hij de wereld heeft laten zien, dat het beginsel van Christus om kwaad met goed te vergelden door de sterkte der ziel, door geestelijke kracht practisch uitvoerbaar is, zoowel voor den enkeling als voor een volk. Hij heeft nieuw licht geworpen op het evangelie van het plaatsbekleedend lijden en heeft daardoor de oogen der menschen naar Christus aan het kruis weten te richten. Het gevolg is, dat duizenden ontwikkelde Hindoe's en Mohammedanen overwegen den door Christus aangewezen weg des levens, die door Mahatma Gandhi aan zijn volk zulk een groote mate van kracht, weerstandsvermogen en eenheid heeft geschonken, te bewandelen".

* * *

We kunnen niet anders dan God danken voor den figuur van dezen oprechten vaderlander, die niet in de gezwollen zinnen van een dichter of van het afgeleefde Christendom, doch inderdaad en der waarheid leeft, zucht, weent, lijdt en zijn lichaam ter dooding overgeeft voor zijn volk.

En heeft Gandhi ons, Westerlingen, die zoo gaarne te rade gaan met vleesch en bloed en onze zielen zelfs verkapitaliseeren, niet wat te leeren?

Indien ons Christendom wat meer van zijn interpretatie van Jezus had, zou het de wereld meer doen denken aan Hem, die voor haar aan het hout gestorven is.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Salomo's wijsheid, rijkdom en macht. Gods woord aan Salomo. Salomo's zonde.

I Kon. 7 : 1—12; 9; 10; 11 : 1—13.
Les voor Zondag 16 Febr. 1930.

In de vorige les hadden wij het over den tempelbouw, dien koning Salomo in ruim 7 jaren liet uitvoeren. Wat was dat een werk! Wat hadden daar een menschen aan geholpen. En wat was die tempel heerlijk; niets was er aan bezuinigd. Vast en sterk en schitterend mooi.

In de les van heden vernemen we nog weer van Salomo's rijkdom en macht en eer. Het scheen wel, of hij maar over al de schatten der aarde beschikken kon. Bovendien was hij gezegend met wijsheid, zooals geen ander. Daardoor kon hij alles goed ordenen en regelen. Ook kwamen velen, om zijn wijsheid te hooren. Door oorlog werd zijn rijk niet verstoord. Hij scheen wel een profetie van den grooten Davids Zoon, Jezus, die ook een Vredevorst was, en die niet alleen over de aardsche dingen te gebieden had, maar ook over de hemelsche schatten beschikken kon. Die ook liet zien, dat Hij aardschen rijkdom en tijdelijk ook hemelsche heerlijkh. gaarne wilde opgeven, als Hij maar in

de hemelsche schatten zich mocht verblijden.

Maar er was ook een groot onderscheid tusschen Salomo en Jezus. En dat bestond niet alleen hierin, dat Salomo groot was in rijkdom en macht terwijl Jezus, wien alles ter beschikking stond, het zich ontzegde. Het grootste onderscheid is, dat Jezus ook de Zoon van God was en geheel zondeloos bleek te zijn. Salomo was enkel een zoon van David, met zonde behebt; in zijn ouderdom week hij zelfs ver van den weg des Heeren af.

Ik stel er prijs op, dat er voor deze les een inleiding wordt gegeven in den geest als boven is aangeduid. Wij hebben bij de oude geschiedenissen niet dikwijls goede gelegenheid om een woord over Jezus te zeggen. De enkele, die er zijn, moeten gebruikt worden.

De aangegeven gedeelten volgend, vinden we, dat de les wel uit 6 bijzonderheden bestaat, n.l.

1. Paleisbouw.
2. Gods woord tot Salomo.
3. Bouw van steden en vloot.
4. 't Bezoek van de koningin van Scheba.
5. Rijkdom en handel.
6. Salomo's zonde.

Wij kunnen deze volgorde wel gebruiken voor de vertelling met dien verstande, dat 5 meteen bij 3 wordt gevoegd.

Toen het groote werk van den tempelbouw voltooid was, begon Salomo een nieuw, groot bouwplan uit te voeren. Hij bouwde zich een reusachtig paleis. Wij kunnen niet zeggen, hoe dat precies is geweest, want het bericht daarover is zeer beknopt. Misschien mogen wij daaruit wel afleiden, dat dit paleis voor ons niet zoo belangrijk is als de tempel, Gods paleis. Salomo heeft er echter nog meer tijd voor noodig gehad dan voor den tempel. De paleisbouw duurde 13 jaren.

Het schijnt een groot gebouwencomplex te zijn geweest; 7 : 1 is te beschouwen als de samenvatting van wat in de verzen 2—12 is vermeld.

V. 2—5. Het huis des wouds van den Libanon. Dit stond niet op het gebergte Libanon, maar was een paleis, waarvan het onderste deel op groote zuilen stond. Er waren wel buitenmuren, maar in de onderste verdieping waren geen binnenmuren of wanden. Daarboven waren nog drie verdiepingen, en elke verdieping had naar den kant van de binnenplaats een rij vensters, v. 4.

V. 6 meldt van een groote hal. Of daar ook verdiepingen op geweest zijn weten wij niet, waarschijnlijk niet.

V. 7 noemt een gebouw, dat tegelijk troon- en gerichtszaal schijnt te zijn geweest.

V. 8. Verder — waarschijnlijk achter de troonzaal — bouwde Salomo het eigenlijke residentie-gebouw: Het woonhuis voor zichzelf en — ongetwijfeld daar achter, want de vrouwen kregen gewoonlijk hun plaats achteraan — het woonhuis voor zijn Egyptische vrouw.

Hoe deze gebouwen er alle hebben uitgezien, laat zich niet beschrijven. Zelfs voor deskundigen zijn de gegevens onvoldoende om met eenige zekerheid te kunnen teekenen. Wel mogen wij gerust aannemen, dat al deze gebouwen bij elkaar hebben behoord, hetzij zij aan elkander verbonden zijn geweest, hetzij ze dicht bij elkander doch gescheiden hun plaats hebben gehad.

Is het niet waarlijk zoo, alsof deze vorst maar over al de schatten der aarde kon beschikken?

Ik ben weer een beetje uitvoerig geweest over 't moeilijkste deel van de les. Het volgende zal ik meest aan U overlaten.

Het tweede deel der les is 9 : 1—9: G o d s w o o r d t o t S a l o m o. Men trachtte deze belofte en vermaning in voor kinderen verstaanbare taal weer te geven.

Deel drie, verbonden met vijf, wordt er slechts tusschen gevoegd om den indruk van Salomo's macht nog te versterken.

De in v. 11 bedoelde steden lagen in in 't Noorden van Galilea. De steden, die Salomo bouwde, waren volstrekt niet allemaal nieuwe steden. In de meeste gevallen betrof het bevestiging van bestaande.

Ze werden tot vestigingen en waarschijnlijk tot opslagplaatsen van handelswaren gemaakt. Gezer, in het zuiden, aan de grens van 't Filistijnsche land, worde even afzonderlijk ter sprake gebracht met het oog op de betrekkingen met Egypte. De Eg. hadden die stad op de Kanaänieten veroverd.

Te Ezeön-Geber werd in combinatie met Hiram een handelsvloot gebouwd. Dit deel kan men in 3 minuten af. Ik herhaal: 't Is alleen om nog even de aandacht te vestigen op Salomo's rijkdom en macht.

Een beetje breeder spreke men over het bezoek der koningin van Scheba (Rijk Arabië).

»Raadselen« zijn spreuken, waarvan de diepere zin alleen door nadenken op te merken was. De Arabieren hadden een groote voorliefde voor zulke spreuken. De koningin heeft waarschijnlijk in zulke spreuken met S. een samenspreking gevoerd, om te vernemen, of hij haar verstond en hoe hij antwoordde, dus of hij 't ook kon.

Hfst. 11 : 1—13 meldt ons Salomo's zonde. Toen hij ouder werd liet hij zich door zijn vrouwen verleiden. Het feit, dat hij zooveel heidensche vrouwen had, was de eerste stap op dezen weg.

Voor »verfoeisel« kan men »afgod« zeggen.

Hoe droevig toch, zóó te eindigen.

K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

GELOOF EN LEER *).

Wellicht vinden eenigen van ons dit onderwerp, „Geloof en leer", te moeilijk voor een Jeugddag. Ik zelf ook vind deze beide woorden, geloof en leer, wel wat zwaar en nochtans moeilijk te verteren voor jonge, gezonde magen.

Maar men kan een zaak altijd van verschillende kanten bekijken. En zoo is het ook met dit onderwerp. We willen daarom trachten vanuit het volle, praktische leven wat licht op dit onderwerp te laten vallen.

Hoe ik tot dit onderwerp ben gekomen? Dat wil ik hier graag vertellen. Ja, het is zelfs noodzakelijk, omdat ge dan dadelijk merkt, welke richting we inslaan.

Ik las voor eenige tijd het bekende gedicht: „Twee in één huis", van P. A. de Genestet. Laat mij hier slechts drie strofen, die het meest typeerend zijn voor onze gedachtengang, mogen weergeven.

Hij was een zeer rechtzinnig man;
Zij was een vrome vrouw;
Hij in elk puntje van de Leer,
In 't kleene zij, getrouw.

Hij was ervaren in de Schrift,
Zij kende 't groot gebod.
Hij was een Godgeleerde. . . omtrent . . .
Zij was een kind van God.

Hij jammerde over „'t zondig hart",
Heel waar soms en heel goed:
Doch elk, die háár ooit kende en sprak,
Dacht: welk een rein gemoed!

En dan komt de dichter aan het eind van zijn gedicht hierop neer:

Zij had het leven des geloofs,
Hij had de leer alléén. . .

—o—

Geloof en leer behooren eigenlijk bij elkaar en behoeven elkaar geenszins uit te sluiten.

Zie, de mensch is van nature wat onevenwichtig, d. w. z. hij verliest zoo gauw het evenwicht en slaat dan over naar de een of andere zijde. De mensch, hij valt dikwijls van het eene uiterste in het andere. Hij is zoo zelden evenwichtig.

En vooral op het godsdienstig gebied hebben we evenwichtige menschen noodig: menschen, die van ganscher harte gelooven in Christus Jezus en in Zijn zoenverdienste èn die tevens weten, wàt ze gelooven, waaròm ze juist lid wenschen te zijn b.v. van een Baptiste Gemeente.

*) Onderwerp behandeld op de namiddagvergadering van de Jeugdconferentie te Muntendam, d. d. 18 Dec. j.l.

verbruikt en een nevel van moedeloosheid over uw ziel kruipt, omdat in weerwil van al uw inspanning de idealen van de morgenstond niet bereikt zijn.

En nu komt de psalmist u zeggen, dat God u zegent zoowel op uw morgen als op uw avond en dat gij onder de vlerken Zijner liefde geborgen zijt, hetzij gij opvliegt met vleugelen gelijk de arenden, hetzij gij loopt en moede wordt.

»Uw uitgang« moge het prachtige durven zijn van een jongen ridder in het Koninkrijk Gods, uit wiens oogen een heilige vlam vonkt en die als een Elia of als een Johannes de Dooper te velde trekt tegen de zonden van zijn tijd.

En »Uw ingang« moge de aftocht wezen van dienzelfden ridder, die de worsteling heeft moeten opgeven. Zijn hart bloedt uit vele wonden en hij keert naar huis met het wanhopige gevoel, dat zijn tegenstanders de overwinning hebben behaald.

En nu deelt U de vriendelijke zanger Israëls mede, dat die ridder door de arbeidende liefde van God wordt omringd zoowel in zijn opgaan als in zijn afgaan.

* * *

Het kan zijn, dat »uw uitgang« niet met kracht is, maar met vreeze en beven.

Gij loopt dan niet op de maat van de muziek, doch aarzelend, nauwelijks wetend waar de volgende stap geplaatst moet worden. De duisternis rondom u is dicht en gij kunt geen pad onderscheiden, zoodat de onrust in u rondspookt gelijk een vledermuis in den nacht. Wat kan het zijn, dat u uw hulpbehoevendheid openbaart en op de knieën brengt? Een zoon misschien, die onlangs de schoolbanken den rug heeft toegekeerd en thans zijn geluk beproeft op de fabriek van een groote stad ver van huis. Of een dierbaar familielid, dat voor een wijle moet afgestaan worden aan den specialist, opdat het genezing vindt van een voortwoekerende kwaal. Of een moeilijke taak, die gedaan moet worden, omdat de arbeid voor God en menschen ze eischt, doch die te zwaar lijkt voor de weinige en zwakke leden der gemeente en bij al deze dingen is »uw uitgang« met vreeze en beven.

Daarom moogt gij »uw ingang« vieren! Uw hart is vroolijk gestemd en het is feest in u en om u. Gij voelt u als een lichte hinde bij een beek van een rotspartij, die eveneens vol uitbundigheid is.

Maar zijn deze tijden van »uw ingang«, waarop de schuchterheid u is ontvallen en plaats heeft gemaakt voor de sjerp van den zegepraal, eigenlijk niet tijden, waarop de voorzichtigheid dubbel in acht dient te worden genomen? Is menigeen in zijn overwinning niet verslagen geworden? Niet zonder reden waarschuwt Jezus zoo dringend: »die sta zie toe, dat hij niet valle«.

En nu moogt gij weten, dat God zijn bewarenden zorg over u uitstrekt, zoowel in »uw ingang« als in »uw uitgang« en dat geen kwaad u zal genaken.

* * *

En voor wien zal de Heer aldus zorg dragen?

De psalmist heeft het over dengene, wien de Heer een »Bewaarder« is.

Die zichzelf den Heer ter bewaring heeft gegeven, is wel geborgen. Zijn »ingang« en »uitgang« zijn aan goede handen toevertrouwd.

Zullen wij bij de intrede van het nieuwe jaar onszelf niet bij den Heer wegleggen?

Dat lijkt mij het beste toe.

Want God is goed! Vaak mocht ik dit [ervaren:
Wanneer ik, blij maar trouwloos, U begaf,
dan wildet Gij, de trouwe, mij bewaren,
trokt Gij van mij Uw liefdehart niet af.

En daarom kan en zal ik steeds getuigen:
Mijn God is goed, barmhartig en getrouw!
Ach, dat een elk zich voor Hem wilde [buigen,
ach, dat een elk de Zijne wezen wou!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

NIEUWJAARSGROET van den President van het Baptiste Wereldverbond.

In mijn nieuwjaarsboodschap aan alle Baptisten over de geheele wereld is het mij een behoefte om in uwen naam God onzen diepgevoelden dank te brengen voor de zichtbare zegeningen, waarmede de arbeid der Baptisten in het afgeloopen jaar is gezegend geworden. „De Heere heeft groote dingen gedaan, dies zijn wij verblijd". Deze zegelen van Zijn gunst zijn uitnoodigingen Zijnentwege tot inniger toewijding en meerdere activiteit en ondernemingsdurf in het jaar, dat voor ons ligt.

In 1930 zal het Baptiste Wereldverbond, dat in Juli 1905 werd georganiseerd, de eerste 25 jaren van zijn geschiedenis vol maken. Ik vertrouw, dat dit feit op waardige wijze door de gemeenten en conventies en Uniën zal worden herdacht.

Wat het Verbond in een kwarteeuw heeft tot stand mogen brengen, is bepaald opmerkelijk. Het heeft gediend om een Baptiste wereldbewustheid te scheppen, die een niet te onderschatten kracht is geworden. Het heeft ons in aanraking met elkaar gebracht en ontzaglijk veel ertoe bijgedragen, dat wij elkaar beter begrijpen. Vanwege de inspiratie en het medeleven, die ervan uitgingen, hebben kleine en zich met moeite handhavende en vervolgde groepen een riem onder het hart gekregen. Door zijn onvermoeiden arbeid en zeer geduldige toewijding heeft Dr. Rushbrooke, zijn vertrouwde Algemeene Secretaris, de doeleinden van het Verbond aanmerkelijk dichterbij gebracht en het gebied van zijn arbeid zeer uitgebreid. Op het oogenblik roepen de tijden de Baptisten dringend op om biddende tusschenkomst ten behoeve van onze verschrikkelijk vervolgde broeders in Rusland. Laten wij, Baptisten, niet verslappen in het gebed, totdat de lasten van deze trouwe zielen zijn afgewenteld en zij de vrijheid hebben herkregen. Gaarne zenden wij ze de liefhebbende verzekering van onze diepste sympathie en onze oprechte gebeden.

Het jaar 1930 zal een verjaardag aankondigen, die van de allergrootste beteekenis is voor de gansche Christelijke kerk, n.l. de 1900ste geboortedag van de uitstorting van den Heiligen Geest. Allerwege worden voorbereidingen getroffen om deze gebeurtenis te vieren. En Baptisten voelen zich bijzonder gedrongen om dat te doen. Wij hebben immers door al de eeuwen heen geloofd in en getuigd van de tegenwoordigheid en de kracht, de leiding en de verlichting van den Heiligen Geest van God. O, laat ons ernstig zoeken en bidden om een nieuwe uitstorting van Gods Heiligen Geest op al onze menschen. Wij hebben dringend behoefte aan een blijvenden doop in Goddelijke kracht. Wij groeien in getallen en invloed bij den geest van eensgezindheid. Onze boodschap is duidelijk omlijnd en wordt nauwgezet verkondigd, gecentraliseerd als ze is in de heerschappij van Christus onzen Verlosser en onzen God. Alleen door middel van den Heiligen Geest kunnen ons leven en ons woord invloed hebben. »Maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, die over u komen zal".

Het verblijdt mij u te kunnen mededeelen, dat de president, in gezelschap van Dr. Rushbrooke en andere vooraanstaande Baptiste mannen, van plan is verschillende groepen van Baptisten op het vasteland van Europa te bezoeken en een reeks gewestelijke conferenties te leiden in bepaalde centra. Wij vragen u ernstig, om voor deze conferenties te bidden, opdat zij een bemoediging, een inspiratie en een zegen mogen zijn voor de steeds toenemende schare van Baptisten in deze Europeesche landen. De herinnering aan de presidentieele rondreis van 1926, ondernomen door mijn overleden voorganger, Dr. Mullins, stemt mij vol goede verwachtingen. De inspiratie, die van de tegenwoordigheid en de woorden van dezen beminden en hoogstverdienstelijken leider uitging, is nog niet uitgewerkt.

Ook vraag ik om de gebeden van geheel ons volk ten behoeve van de Romaansch Amerikaansche, Baptiste Conferentie, die in Juni in Rio-de-Janeiro wordt gehouden, en waarop onze Algemeene Secretaris het Wereldverbond zal vertegenwoordigen.

Geen goed Baptist is hij, of hij ont-

waart, hoe volkomen onze onderscheidenlijke beginselen passen bij de opdringende nooden van den tegenwoordigen tijd. Wij hebben gulden kansen. Laat mij u er dringend aan herinneren, hoe de Geest Gods ons roept tot volhardende evangelisatie. Laat ons verkondigen en beleven Christus en Hem gekruist. Het is die Christus, die de menschen van noode hebben. Laat ons met een geloovig hart in onze gebeden op onzen Heer wachten en dat onze zelfovergave van den geest van Zijn kruis hebbe. Laat ons — en dat juist is ons voorrecht — beslag leggen op de kracht van Hem, bij wien niets onmogelijk is. „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde en zie, Ik ben met u alle de dagen”.

Toronto, Canada. JOHN MAC NEILL.

III

LOSSE SCHAKELS

De ontbrekende Schakel. Hiermede is bedoeld — niet een schakel uit deze zeer gewaardeerde rubriek — maar de schakel tusschen het dierenrijk en den mensch. Nu is ’t ons menschen eigen, dat we er ons slecht bij kunnen neerleggen, dat er iets weg is. Het afwezige prikkelt onze nieuwsgierigheid. Verondersteld is, dat er een schepsel zoekgeraakt is, hetwelk de overgang vormde tusschen ons en de dieren des velds. En deze veronderstelling, eenmaal geopperd, heeft velen aan het zoeken gebracht, want ieder wil graag de eer hebben deze »schakel« te hebben weergevonden.

Chineesche en Zweedsche geleerden hebben een oud kalksteenachtig terrein onderzocht en hebben daar de overblijfselen gevonden van wat naar ’t hun voorkwam, wel eens de ontbrekende en lang gezochte schakel kon zijn. Tanden en beenderen werden gevonden van zekere schepselen temidden van versteende dierenresten en deze schepselen moeten voor een millioen jaren geleefd hebben.

Deze »Peking mensch« was veel »menschelijker« dan de Filtdown mensch en de Java-aapmensch, die eigenlijk nog geen menschen waren. Hij had een goed stel hersens en tanden gelijk aan die der menschen. Hij was bepaald een mensch, ofschoon niet behoorende tot het tegenwoordige menschengeslacht. Hij bewoog zich — volgens de deskundigen — in de menschelijke lijn.

Afgezien van de waarde van deze vermoedens, bevestigen deze vondsten de opvatting, dat Centraal Azië de bakermat der menschheid is.

Hoorn valt uit. Een correspondentie van den Voorganger der Hoornsche Gemeente blijk ik verkeerd te hebben verstaan. Niet, dat die dapperen niet vast besloten zouden zijn hun gouden jubileum te vieren, maar ze willen daarmede wachten tot het jaar onzes Heeren 1932. Dan zal het n.l. vijftig jaar geleden zijn, dat de Gemeente aldaar in de verschijning trad. Dat verandert echter niets aan hun dringende bede om hen finantieel te helpen hun gebouw te repareeren. Laat ons dat nu doen, dan komt Hoorn als vijftigjarige straks netjes voor den dag.

De kracht der zwakken. Toen Moody, de bekende Evangelist, in 1872 Londen bezocht, ging het gebed van een zieke op merkwaardige wijze in vervulling. Marianne Adlard was biddende tot God dat Hij de Gemeente, die ze liefhad, maar die ze nooit kon bezoeken, een opwekking mocht schenken. Ze las over Moody’s wonderheerlijd werk in Amerika en bad dag en nacht, dat God hem naar Engeland mocht doen komen. Moody kwam, maar voelde niet aan het werk te mogen gaan, aleer er om gevraagd werd. Maar op zekeren dag, op een bidstond in het oude Londen, vroeg de predikant van de Armedel square kerk, in het Noorden van Londen, hem om den volgenden Zondag voor hem te preeken. Moody nam deze uitnoodiging aan. In die dienst was een zuster van het zieke meisje aanwezig. »Wie denk je, dat er vanmorgen voor ons gepreekt heeft?« vroeg ze, thuisgekomen, aan de zieke. »Moody van Amerika!«

Die voormiddagdienst was dor en koud, maar Marianna Adlard voelde zich nu door deze aanvankelijke gebedsverhooring aangespoord tot verder pleiten bij God. Nu bad ze voor een opwekking in de Gemeente.

Dien avond zette de opwekking in, want door heel de kerk stonden bebekommerde zielen op, om redding vragende. In den loop van enkele dagen beleden honderden hun bekeering tot God en vierhonderd werden aan diezelfde Gemeente toegedaan.

Voelen onze zieken misschien niet, dat ze nog een heerlijk werk voor de Gemeente kunnen doen?

L.

III

Op de grens.

Het jaar 1929 behoort weer tot de domeinen der eeuwigheid. ’t Was een deel van onzen leeftijd en van dien der schepping, dat we nooit weer zullen zien. Wij gaan een eeuwige ruimte tegemoet, waar het heeten zal: geen tijd meer.

Nu bevinden wij ons nog eens weer op de grenzen van twee jaarkringen. Dat heeft beteekenis voor ons, bijzonder als wij acht willen geven en nadenken. Immers wij zijn kinderen des tijds, en met den wegstroomenden tijd wordt ook onzen leeftijd weggesleurd. »Uren, dagen, maanden, jaren vliegen als een schaduw heen«. Zoo wordt vele malen en door duizenden monden gezongen, telkens weer als men op de grenzen van twee jaarkringen gekomen is. Of men dan zoo verheugd is over het heensnellen van den tijd? In den regel niet. ’t Hangt er van af, of wij ons gelukkige eeuwigheidskinderen weten, zoowel als tijdskinderen.

’t Kan ook zijn, dat men met wijlen den dichter Borger instemt, als hij zegt:

Noeme hij deez’ aard een hof als Eden,
Die altijd mocht op rozen gaan,
Ik wensch geen stap terug te treden,
Op d’ afgelegde levensbaan.

Dit zijn uitzonderingen en in den regel gevolg van bitter levensleed en duisternis, die de ziel omsluit.

De tijd is ons ook van God gegeven, om dien wel te besteden en dankbaar te waardeeren tot verheerlijking van God, in Wiens hand onze tijden zijn.

Onze tijd — ook de achterliggende — kan als een kapitaal in de eeuwigheidsbank, en eeuwige renten opleveren. Vreeslijk jammer daarentegen wanneer er van den ons geschonken tijd gezegd moet worden: verloren tijd! In Psalm 90 : 12 vinden wij de bede van Mozes, die luidt: »Leer ons alzoo onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen«.

Wie zoo bidt, geeft blijk van achtgeven op en waardeeren van den leeftijd, met het belangrijk gevolg: een wijs hart. En een wijs hart beteekent te wandelen in de vreeze des Heeren en naar Zijn wil te handelen. Dan komt den ons geschonken tijd tot zijn recht. Dan wordt de tijd niet verspild in ijdele bedrijven, noch met een leven bij en een streven alleen naar de dingen, die beneden of louter aardsch zijn. Dan is het leven vruchtbaar, draagt eeuwigheidsvrucht.

Zie, deze overwegingen behooren ons wel bezig te houden, staande op de grenzen van twee jaarkringen. In meerdere of mindere mate zullen wij, wanneer wij althans ernstig willen nadenken, met een terugblik naar het voorbijgegane jaar en den door ons verbruikten tijd, gedrongen worden tot schaamte en verootmoediging tegenover God, die toch ons overal heeft gadegeslagen bij ons denken, spreken en handelen. Wij zijn toch aan Hem verantwoording schuldig, aan Hem, den Heilige en Rechtvaardige.

Geliefde lezer, welk een voorrecht, als ons, staande op de grens der jaren, er nog tijd voor gegeven wordt, om zóó in de juiste verhouding tot God te komen en door het geloof in het Lam Gods, die zichzelven voor ons offerde op Golgotha, vergeving van zonden te ontvangen. Waar dit geschiedt, is er vrede in het hart en wordt de ziel bewogen om aan te heffen:

Snel dan jaren, snel vrij henen
Met uw blijdschap en verdriet;

Nee, nee, geloof en leer behoeven elkaar niet uit te sluiten. Maar... geloof mag niet leiden tot een verachten van alle leer. En een leer zonder levend geloof is dood en van geenerlei waarde.

Wanneer een leer enkel léér is, dan moet ik wel denken aan een mummie, die wel herinnert aan een mensch, maar waaruit het leven is gevloden.

Leer mag nooit leiden tot énkelleer, tot „de dood in de pot", tot een woorden-christendom. En eveneens: geloof mag niet zoo doen, alsof alle leer overbodig is. Het een zoowel als het andere is eenzijdig en eenzijdige menschen ziin onevenwichtig.

—o—

Weet ge, waarom ik dat gedicht van de Genestet zoo mooi vind? Omdat de Genestet hier — evenals in bijna al zijn gedichten — de puntjes zoo keurig op de i's zet! Hij houdt niet van vormen zonder inhoud, van ceremoniën zonder geest, van phrazen zonder zin! Het artikel van Ds. Weenink „Een dichter naar ons hart" in no. 2107 van „De Christen", is waard, om gelezen te worden.

En mogen de gedichten van de Genestet ook niet een groote letterkundige waarde bezitten — de Genestet heeft onder ons volk zijn naam als dichter gevestigd.

—o—

In dit gedicht, „Twee *in één huis*", maakt het vrouwtje bepaald een aardige indruk, slaat ze een goed figuur. En misschien hebben de dames onder ons zich heel eventjes daarover verblijd.

Onze echtvriend speelt echter een minder mooie rol. Worden daarmee alleen de mannen bedoeld?

Zal ik u het geheim daarvan eens verklappen? De Genestet zal het mij zeker niet kwalijk nemen. De vraag is dus: waarom laat de Genestet het vrouwtje een betere indruk op ons maken dan haar echtgenoot?

Kijk, de Genestet was behalve een spotvogel ook een zeer bescheiden man! En daarom geeft hij als een echte man die eer natuurlijk gaarne aan het zwakke geslacht. Hij was immers ook dominé!

—o—

Maar om nu tot ons onderwerp terug te komen. De Genestet schildert ons in het gedicht twee groepen van menschen.

Van de menschen, die tot die eene groep behooren, kan men zeggen:

1. ze zijn zeer *rechtzinnig!*
2. in elk puntje van de leer getrouw;
3. ervaren in de Schrift, (hetgeen meestal daarin bestaat, dat ze veel Bijbelteksten kennen);
4. ze kunnen preeken keuren;
5. ze jammeren over „'t zondig hart".

Dit alles is heel goed, maar er moet nog iets meer in zulke menschen aanwezig zijn.

Wee de mensch, die alléén de leer heeft. Dan is hij alleen christen in zijn denken; dan vertoont zijn christendom een vorm, maar zonder inhoud; dan gelijkt hij op een mummie, die alleen nog maar herinnert aan het leven van weleer.

—o—

Van de menschen van die andere groep wordt gezegd:

1. ze zijn vroom (vroom en oprecht);
2. getrouw in het kleine;
3. laten zich leiden door de geest van liefde;
4. zijn in waarheid kinderen van God;
5. doen gewillig, wat God verlangt in Zijn Woord;
6. hebben daardoor reeds een hemel op aarde.

Deze menschen bezitten het *leven des geloofs!*

Het *leven* des geloofs! Daar komt het op aan. Jacobus zegt in zijn brief: het geloof zonder de werken is dood.

En Jezus zegt: „aan de *vrucht* kent men de boom. Een goede boom brengt voort goede vruchten en een kwade boom brengt voort kwade vruchten".

—o—

Dat het leven des geloofs — het geloof dat zichtbaar wordt in onze werken — in ons allen gevonden moge worden.

De Heere zegene onze jeugd, ons jeugdwerk en onze jeugdwerkers!

Jeugddag te Stadskanaal, 8 Jan.

Op mij rust weer de taak, om de Christen-lezers een verslagje van onze jeugddag, gehouden te Stadskanaal, aan te bieden. En ik wil wel eerlijk bekennen, dat ik het gaarne doe. Want

---

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

3. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Op de Enke-hoeve heerscht groote bedrijvigheid nu midden in den hooitijd. Maar allen zijn ernstig en bedroefd gestemd, sinds vier weken geleden bericht kwam, dat de boer in den strijd tegen de Russen vermist was. Nu was er nog een brief van de boer aan zijn vrouw gekomen, de laatste, die hij geschreven had. De boerin is buiten zichzelf van smart. Tevergeefs probeert oude Joost, de knecht haar te troosten. Ten einde raad zoekt hij den dominé op om die mee te nemen naar de boerin.

Maar achter de pastorie is men eveneens druk bezig met de zomersche werkzaamheden. Met de belofte, 's avonds te zullen komen, kan Joost huistoe gaan.

In den stal, tusschen de paarden, smeekte Joost in het gebed of God wilde helpen en troost geven. Later werd de oudste meid door hem in huis gezonden om daar één en ander voor te bereiden, want de avond naderde.

Vrouw Enke zat echter nog steeds op dezelfde plaats in de diepste smart.)

De oudste meid, die reeds meer dan twaalf jaar op de boerderij diende, opende zacht de deur en zag naar binnen. En toen zij de boerin in haar groote smart stil en stom voor zich uit zag staren, kwam zij geheel binnen, deed de enkele schreden, die haar van de boerin scheidden, legde haar hand op de schouder van haar meesteres en zeide: »Vrouw, u moet niet zoo verschrikkelijk bedroefd doen!«

De boerin van de Enke-hoeve keek op, zag de meid met starende blik aan en zeide slechts: »Lieze, ik wou dat ik dood was!«

Eenigszins opstandig barstte de meid los: »Zoo moogt u niet spreken! U kunt zich ook verzondigen! Wat zal er dan van de drie kinderen worden zonder u? Dat zou me wat wezen! O neen! Zoo moogt gij niet spreken! Juist, nu de boer er niet meer is, moet u geheel op zijn plaats staan. En ik geloof, als de boer u dan zien kon, hij zich zeer zou verblijden!«

»Lieze, je bedoelt het zeker wel goed, maar mijn smart is nu toch eenmaal te groot! O, God!« Zij drukte haar beide handen tegen de borst en zeide dan: »Laat mij alleen! Ik kan niet, ik zal zien, of ik straks weer in de keuken zijn kan. Zorg voor de boterhammen, zorg voor alles, maar laat mij allemaal met rust!«

Toen Joost met het laatste voer hooi van het land kwam, zag hij juist de dominé de hoeve binnengaan.

Hij richtte zijn schreden naar de keuken. Daar kwam Lieze hem reeds tegemoet.

»Goeden avond, dominé!«

»Goeden avond! Zoo, ben je hier alleen? Waar is vrouw Enke?«

»In de voorkamer.«

Lieze ging hem voor. Maar daar ging de kamerdeur reeds open en de boerin kwam naar buiten.

»Goeden avond, vrouw Enke!«

»Goeden avond, dominé!«

Hij had haar de hand gegeven en haar daarbij onderzoekend aangezien: »Ik wou u eens even bezoeken, als u het goedvindt«.

Zij knikte met een weemoedig lachje en noodigde hem in de kamer.

Toen beiden plaats genomen hadden, ging de predikant voort: »U is nogal wat afgevallen en bleek in uw gezicht, vrouw Enke, sedert ik u voor veertien dagen het laatst gezien heb«.

»Ja . . . !« zuchtte zij. »Dat is ook geen wonder«.

»Vrouw Enke, het is waar, u heeft een zwaar verlies geleden, maar . . . uw man stierf den heldendood!«

De boerin veegde een paar tranen weg, maar sprak geen woord.

Daarop ging dominé met bijzondere

wie vindt het geen aangename taak, wanneer hij iets goeds kan en mag mededeelen? En allen, die het voorrecht hadden, deze jeugddag te bezoeken, zullen met mij kunnen getuigen: het was ons goed, daar te zijn.

De middagvergadering was zelfs heel goed bezocht, de zaal was aardig bezet en we zaten gezellig om de tafeltjes. 't Is bepaald een groot voorrecht zoo'n groote schare van jonge menschen bijeen te zien, waarvan bijna allen Christus belijden. Moet dat niet hoop geven voor de toekomst? Weet ge, welke gedachte mij bezig hield, toen ik die jongeren gekomen uit verscheidene plaatsen rondom, bijeen zag? Ze was deze: wat zou het heerlijk zijn, wanneer al die jonge geloovigen ook leden waren van onze Gemeenten. Geloof en doop behooren immers bij elkaar? En wij hebben niet het recht, ze van elkaar te scheiden of de volgorde te veranderen. En al weten we wel, dat menig ongedoopte een voorbeeld kan zijn voor een lid eener Baptiste Gemeente, nochtans zal dat geen vrijbrief zijn, om 's Heeren bevel niet op te volgen.

Maar nee, we hebben op die namiddag-vergadering niet over geloof en doop gesproken. Het was alleen maar een gedachte, die bij mij opkwam. We mogen de dingen niet forceeren en moeten ook het geschikte oogenblik daartoe afwachten, maar toch zou ik het persoonlijk toejuichen, wanneer de gemeente-gedachte wat meer postvatte bij onze jonge menschen.

—o—

Ds. Hekhuis leidde 's middags in met de bekende woorden: Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid.

Opstel, voordracht en kwartet wisselden elkaar af.

Op het opstel volgde zooals gewoonlijk een bespreking. De maker van het opstel toonde bijzondere handigheid in het beantwoorden van de gestelde vragen! Ja, ja, vragen beantwoorden is ook beslist een gave.

Een bidstond besloot de middagvergadering. Er was veel vrijmoedigheid tot gebed en we mochten in het gebed beluisteren, hoe dat in het nieuwe jaar reeds zielen tot Jezus kwamen. Zijn dat misschien de voorboden van die zegen, die God ons wil schenken?

—o—

De avond-vergadering begon om 7 uur. De zaal was geheel gevuld.

Ds. Bouritius, die eerlang zijn tenten in de beroemde Yselstad zal opslaan, had de leiding. In zijn openingswoord beluisterden we reeds afscheidsklanken. Op de jeugddag, die D. V. 12 Febr. a.s. te Nieuwe Pekela gehouden zal worden, hopen we nog een definitief afscheidswoord te beluisteren.

Ietwat teleurstellend was het, dat de Muntendammer zangvereeniging niet in staat was haar medewerking te verleenen. Maar jonge menschen laten elkaar nooit in den steek. Eenige leden van Muntendam zongen een lied en tevens verleende het bekende dubbel kwartet van St. kan. zijn medewerking.

Het opstel lokte weer een levendige bespreking uit. Zoo'n opstelmaker heeft het dan lang niet gemakkelijk, want het gebeurt wel eens, dat hij er zich met een Jantje van Leiden wil afmaken en dat dan de vrager natuurlijk niet bevredigd is. En dan wordt het wel eens duister, totdat .... er in eens licht ontstoken wordt — ....

Een voordracht werd onder ademlooze stilte aangehoord.

De vergadering eindigde met het geven van korte getuigenissen. Velen stonden vrijmoedig op en betuigden hun geloof in Jezus Christus.

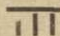
Precies 9 uur werd met dankgebed gesloten. De tweede jeugddag in deze winter-campagne behoort dus weer tot het verleden. Eenigen gingen treinende huiswaarts, de meesten maakten gebruik van hun fietsen.

We willen hopen, dat ieder op de plaats zijner bestemming is aangekomen.

Het weer was zacht en de wind de meesten gunstig.

En nu zien we weer uit naar de komende jeugddag, die D. V. 12 Febr. te Nieuwe Pekela gehouden zal worden. Geve de Heer ons ook dan een gezegende dag, opdat deze laatste jeugdvergaderingen de kroon mogen zetten op deze arbeid, die 's winters in onze Gemeenten geschiedt.

L. de HAAN.

---

nadruk verder: »Uw man stierf den heiligen dood voor het vaderland«. »Zalig zijn de dooden, die in den Heere sterven van nu aan. Ja, zegt de Geest, dat zij rusten van hun arbeid, want hun werken volgen hen na!«

»En laat uw man nu de laatste rust, gunt hem die!«

Vrouw Anna wist, dat de dominé gekomen was, om haar te troosten. Zij loosde onwillekeurig een diepe zucht.

»U heeft nog een brief van uw man ontvangen?« vraagde de predikant na een poosje.

Vrouw Enke haalde den brief te voorschijn en gaf hem den dominé.

Toen hij hem gelezen had, gaf hij hem weer terug en zeide: »Ja, ja, uw man is altijd een flink, rechtschapen christen geweest. Maar, lieve God, wat is daar nu aan te veranderen? Het treft nu zoo velen, zoo velen! Daar moet de een zich met den ander troosten«.

Daarop zweeg hij weer een poos.

De boerin snikte nu en dan.

Wat zij daar hoorde, klonk haar in de ooren als uit de verte.

Och, wanneer zij toch uit de woorden van den dominé troost mocht putten! Hoe onuitsprekelijk had zij haar man lief! De lange scheiding had zij geduldig verdragen, moeizaam had zij van de eene week tot de andere geworsteld, maar dat hij nu dood was en heelemaal niet terug zou komen, dat was toch vreeselijk.

»Het was erg heet vandaag«, begon dominé weer.

»Wat blieft u?« Zij had hem niet verstaan.

»Het was erg heet vandaag«, herhaalde de predikant nog eens en ging dan verder: »Hoeveel voer hooi heeft u heden binnen gebracht?«

»Ik weet het niet«, gaf de gevraagde weemoedig ten antwoord.

»Bij deze hitte wordt het hooi vanzelf goed. Er groeit heel wat dit jaar, het is enorm! Nu, wij hebben het ook wel noodig.

Mijn zoon schreef mij, dat de Franschen een aanval gedaan hebben. Daarbij hebben de onzen bijna alle bagage verloren; zij waren bijna in krijgsgevangenschap geraakt. Ach ja, die verschrikkelijke oorlog!«

Buiten kwam Joost net uit den stal. Lieze kwam toen direct ook naar buiten en gaf hem te kennen, wie bij de boerin in de kamer was.

»Zoo! Ja, als 't daar nu maar goed gaat!« knikte Joost Lieze toe en ging weer verder met zijn werk.

In de kamer echter sprak de dominé verder: »Het schijnt dit jaar een in alle opzichten goede oogst te zullen worden. Ik hoorde overigens zoostraks ook, dat Hans Balzer geschreven heeft. Hij was immers in Engelsche gevangenschap geraakt«.

»Zoo? Hm!«

De predikant zag op de klok: »Nu, ik moet nu weer opstappen«.

Hij ging staan. »Hopelijk houden we dit weer nog een paar dagen, dan is het hooi gauw allemaal binnen. En troost u zich, beste vrouw Enke; u moet er zich toch een keer over heen zetten!«

»Gelooft u werkelijk, dominé, dat mijn man dood is?«

»Ja, wat zal ik zeggen? U heeft toch dat bericht van de compagnie gekregen. En wie bedolven is onder de aarde, komt er niet weer levend uit, vooral niet, als de vijand meester van het terrein geworden is. Neen, uw man is helaas dood. Dat staat helaas wel vast. En nu ....« Hij gaf haar de hand ten afscheid. »De lieve God moge u met Zijn troost nabij zijn! Wij menschen zijn toch slechts moeilijke vertroosters. Gode bevolen, vrouw Enke!«

(Wordt vervolgd).

LOSSE SCHAKELS

Persoonlijk Christendom. Dezer dagen kwam mij nog eens Funcke's boek over Paulus in handen. Daarin bladerende viel mijn aandacht op de volgende ontboezeming:

> „Het bloot „*kerkelijke* Christendom" bevredigt niemand en moest ook niemand bevredigd hebben; ook het overgeërfde *familie-christendom*, waar het nog bestaat, kan niemand boven water houden. De tijd is nabij gekomen, dat geen mensch meer aan het Evangelie gehecht zal zijn, die niet uit persoonlijke ervaring kan zeggen: „*Ik* geloof, daarom spreek ik; ik leef in Christus en door Christus, daarom ben ik een christen"

Zoo schreef Funcke, predikant der Luthersche kerk in Duitschland, ruim veertig jaren geleden.

Nu voltrekken godsdienstige veranderingen zich langzaam. Op geen punt is een sterveling zoo konservatief als op dat van den godsdienst. Funcke zag, voor ruim veertig jaren, den tijd al nabij, dat geen ander dan persoonlijk Christendom zich zou kunnen handhaven.

Dat is een groote omweg. Van de Israëlietische volggodsdienst met zijn besnijdenis, maakte het N. Testament onze verhouding tot God tot een strikt persoonlijke zaak. Inplaats van een volk, dat zich op een natuurlijke wijze voortplantte, kwam de Gemeente der geloovigen, die zich, in gehoorzaamheid aan den Heer, vrijwillig aaneen sloten.

Hoe spoedig heeft men deze geestelijke hoogte verlaten! De Gemeente werd een massa-kerk; de Doop, eens uiting van persoonlijk geloof, een middel tot inlijving van natuurlijk-geborenen, in de kerk. Er ontstond een kerkelijk-Christendom, en een familie-Christendom verdonkerde de noodzakelijkheid eener persoonlijke keuze voor den Heiland.

Funcke zag in, dat het oude, het N testamentische beginsel, zijn invloed zou herwinnen. Niets anders wenschen wij als Baptisten. Het buiten- en benedenchristelijke, dat zich aan het Christendom gehecht heeft, moet worden opgegeven Christen-zijn is een persoonlijke zaak en daarbij behoort de vrijwilligheidsgemeente met den geloofsdoop. Het een eischt het ander en roept het ander te voorschijn.

We gelooven — met Funcke — in de toekomst van de N. testamentische beginselen en wenschen niet anders, dan hun getuigen te zijn.

Suggestie. Eens nam op den Dam in de hoofdstad van Nederland, een oud heertje plaats, zette de verrekijker voor het rechteroog, en legde het hoofd wat achterover. Zoo stond hij daar als een, die het luchtruim doorzoekt. Na een poosje stak hij de rechterarm met uitgestrekten wijsvinger omhoog.

Dat trok. Er zijn altijd Amsterdammers, die niets te doen hebben. Er schaarde zich een clubje om den ouden heer en tuurde ingespannen omhoog om in de luchtige verte te ontdekken, wat hij er blijkbaar zag.

Eindelijk zei hij: „een vliegmachine" ('t was in den tijd, toen deze voorwerpen nog heel zeldzaam waren) „ook eens zien?" Begeerig strekten zich vele handen naar den kijker uit. De een gaf — na het vliegtuig ontdekt te hebben — de kijker over aan den ander, en wees de omstanders eveneens naar zeker punt in het zwerk. Verscheidene zagen, naar ze elkander verzekerden, weldra al met ongewapend oog de zeldzame machine. Toen een paar honderd menschen zoo ver waren, verwijderde het oude heertje zich ongemerkt met z'n kijker en liet de schare, waarvan de een den ander opmerkzaam maakte op hetgeen er *heelemaal niet was*, laat staan dus, *te zien was*, aan haar lot over. Dat is *suggestie*!

Geen suggestie maar overtuiging. Of dat oude heertje nog leeft is mij onbekend. Boezemt ons verder ook geen belang in. Maar er zijn vele van dergelijke oude en ook jonge heertjes, mitsgaders heertjes van middelbaren leeftijd, en evenzoo dergelijke vrouwtjes. Zij suggereeren de omstanders dat zij hooren en zien wat noch gezegd, noch vertoond is.

De kerk is net uitgegaan. „Heb je 't wel opgemerkt?" vragen ze Enkelen hooren deze vraag. Er viel iets op te merken! Natuurlijk iets bizonders, iets wat afweek. Maar wat? Eerlijk zeggen, dat ze niets bizonders hebben opgemerkt, willen ze *niet*. Dat zou er net uit zien, alsof zij minder opmerkingsgave hadden dan de anderen. Dus knikken ze vragend-voorzichtig: „ja". Nu gaat de eerste spreker verder en beschrijft het delict nader met al de gevaren, die uit een dergelijke afdwaling moeten voortkomen. Bezwaard scheidt men; een tiental personen meenen nu vast en stellig gehoord te hebben, wat in 't geheel niet gezegd werd. Ze zijn onder suggestie gekomen. Hoe lang zal 't duren?

Toepassing: Wacht u voor de macht der suggestie en mijd den invloed van suggestieve naturen. Kweek een overtuiging aan, want die berust op eigen ervaring en inzicht. Hoe sterker de overtuiging wordt, hoe minder ontvankelijk ge wordt voor suggestie.

I.

III

HET SMALLE PAD.

IX.

DE GEMEENTE.

De geloovigen, die allen, hoofd voor hoofd, met den Heere Jezus Christus verbonden zijn, vormen tezamen een *Gemeente*. Ze zijn *van* deze wereld en *voor* God afgezonderd uit alle volken. Christus is het Hoofd der Gemeente; Hij leidt haar door Zijn Heiligen Geest; zij is Zijn lichaam, waardoor Hij zich op aarde openbaart en Zijn werk voortzet. Ieder lid in 't bizonder is een lid van dit lichaam en heeft een meer of minder gewichtige funktie te vervullen. I Kor. 12 Wijl Christus in de Gemeente woont door Zijn Geest, wordt ze ook genoemd een tempel, een woning Gods, bestaande uit levende steenen. (I Petr. 2 : 5),

Fundament der Gemeente zijn de Apostelen (Matth. 16 : 18; Ef. 2 : 20 —22; I Joh. 1 : 3). Zij zijn de schakels, de tusschenpersonen tusschen Christus en de Gemeente, die door hun woord gesticht is en opgebouwd wordt.

De Gemeente heeft een zichtbare en een onzichtbare zijde. Naar haar onzichtbare zijde ziet God haar; Hij kent al de Zijnen. De Heere Jezus heeft echter uitdrukkelijk gewild, dat de Gemeente in de wereld openbaar zou worden. De geloovigen moeten zich organiseeren, samenvoegen in plaatselijke gemeenten. De wereld moet kunnen zien, dat Gods kinderen één zijn. (Joh. 17 : 21).

Het *vereenigingspunt* is Christus; de *voorwaarde* het geloof, het gedoopt zijn in den Heiligen Geest, en het *middel* de waterdoop.

Verschil van inzicht mag niet gesteld worden boven eenheid van leven, Dat we één zijn is van grooter beteekenis, dan dat we het eens-zijn.

Elke geloovige is verplicht zich met zijn medegeloovigen te vereenigen op de door den Heer voorgeschreven wijze (Hand 2 : 38, 41). Met anderen dan geloovigen, mag men niet in één Gemeente samen wonen (2 Kor. 6 : 11 —18).

III

Sport op Zondag?

Vraag: Mag ik des Zondags aan sport doen?

Deze vraag werd door een jonge man gedaan aan den Redacteur van „Onze Hoop". Het kwam mij wel dienstig voor het antwoord hierop, een weinig gewijzigd t.o.v. het persoonlijke, in „de Christen" te doen opnemen. Deze Red. schrijft:

„Om U maar dadelijk de volle waarheid te zeggen, moet ik verkla-

ren niet precies te weten wat een mensch op Zondag wel of niet *mag* doen. Voor minderjarigen is daar, om te beginnen, het ouderlijk gezag. Geen rechtschapen zoon (of dochter) zal met een gelukkig hart dingen doen, welke hem door vader of moeder verboden zijn.

Ik veronderstel echter, dat U bij Uw vraag niet zoozeer gedacht hebt aan het ouderlijk, maar aan het Goddelijk gezag. En dan sta ik allereerst voor deze vraag: Wat is Uw verhouding tegenover God? In welke betrekking staat ge tot Hem? Zijt gij een *schepsel* Gods, zooals alle menschen dat zijn, of moogt ge U Zijn *kind* noemen, omdat Jezus Christus Uw persoonlijke Zaligmaker is, Dien ge door het geloof als zoodanig hebt aangenomen?

Een oogenblik aannemende dat ge een *schepsel* Gods zijt, zonder meer, moet ik U zeggen, dat Gods wil en wensch niet zoozeer Uw *daden* als wel Uw *toestand* betreffen. Hij weet immers, dat ge, zonder het *kindschap* Gods, met of zonder sport op Zondag, voor eeuwig verloren zijt. Voor iemand, die in 't water ligt, komt het er vóór alle dingen op aan, dat hij gered wordt. Andere zaken zijn van latere zorg. Mocht U inderdaad in geestelijk opzicht nog in zulk een toestand verkeeren, dan is Gods boodschap tot U: „Geloof in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden."

Maar hoe, indien ge een *kind* Gods moest zijn? Dan betreffen Gods wil en wensch niet meer Uw *toestand*, doch Uw *daden*. Ge staat dan voor teksten als deze: „Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zoo zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods. En al wat gij doet met woorden of met werken, doet het alles in den naam van den Heere Jezus, dankende God en den Vader door Hem." (Kolossenzen 3 : 1,17.)

Het leven tusschen God en Zijn verloste kinderen is geen leven van wetten en reglementen. Het is een liefdeleven in den hoogsten zin des woords.

In de steden ziet men dikwijls Zondagsmorgens groepen van mannen, meerendeels kennelijk huisvaders, met allerlei soorten groote-menschen-speelgoed de stad verlaten. Zij maken dan den ganschen dag plezier en komen laat in den avond terug. Anderen blijven in de stad, maar houden zich met hun kornuiten in allerlei clubs den ganschen Zondag buitenshuis (liefst in de kroeg) op.

Op welk peil moet het liefdeleven in huwelijken staan, waar man en vrouw den rustdag in volkomen afzondering van elkander doorbrengen, en ieder bezig is met zijn eigen vrienden en vermaken?

Deze gewoonte kan men er slechts op nahouden ten koste van de liefdevolle gemeenschap met elkander.

Zoo en niet anders staat het met sport op Zondag voor een Christen. Die sport zegt, zegt ook club. Die club zegt, zegt ook wedstrijd. Het eene zit aan 't andere vast. Wat is de sfeer van een sportclub? Wat de geest der gesprekken? Hoeveel practische gemeenschap is er tusschen God en Zijn kind, dat op den wekelijkschen rust- en feestdag het gezelschap zijner geestelijke familie prijsgeeft voor den omgang met kinderen der wereld?

Sporten is duur. Inzonderheid is dit waar voor een kind van God, dat aan sport wil doen op Zondag. Hij staat er zijn heiligmaking door in den weg. In geestelijk opzicht zal hij een minderwaardige blijven. Het zal zoo worden, dat zijn sport hem een lust, doch zijn godsdienst hem een last is. Zijn sport op Zondag wordt de bloedzuiger, die hem de geestelijke krachten afzuigt. Hij kan niet opgroeien tot de mate van een volgroeid kind van God. De Heere kan de volle zegeningen Zijner liefde in dat van twee tegenovergestelde terreinen genietende hart niet uitstorten.

Ik hoop, dat U zeggen zult: die kosten zijn mij te hoog; ik wil ze niet betalen.

God heeft op Zondag andere sport voor Zijn kinderen. Als ge een paar flinke beenen bezit en behoefte hebt om 's middags eens de frissche lucht in te gaan, schaf U dan Evangelisatielectuur aan en draag die uit door verspreiding. Dat is gezond voor lichaam en ziel en daar zijn prijzen mede te winnen, die eeuwig duren.

(Voor overname: Hoorn, G. Visser.)

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

De secretarissen onzer gemeenten zijn gewone menschen, die bij hun dagelijkschen arbeid allerlei vergaderingen hebben bij te wonen en te beschrijven. Doorgaans zijn ze zeer optimistisch, getuige de vele gemeente- en jaarverslagen. Of ze nauwgezet op tijd zijn, kan ik nog niet zeggen en moet mij de ondervinding leeren. Ik heb ze allen een vragenlijst toegezonden met beleefd verzoek erbij ze ingevuld vóór 1 Februari a.s. aan mij te retourneeren.

* * *

Geldt een gewaarschuwd mensch voor twee? Gewoonlijk wel, maar in onze kringen soms voor veel minder dan 't derde deel van een geheel!

Deze week kreeg ik een brief van een onzer broeders Commissie-leden, waarin hij eenige bijzonderheden vertelt van een zekeren Zöllner, die alles bij elkaar genomen hierop neerkomen dat deze jonge man ons vertrouwen niet verdient.

Ik meende, dat onze waarschuwing tegen dezen beminnelijken onbekende, die met de waarheid op geen vriendschappelijken voet leeft, afdoende was. Hoe heb ik mij verbaasd te lezen, dat niemand minder dan een bestuurslid eener herderlooze gemeente hem op het voorgangerschap opmerkzaam moet hebben gemaakt! En dat heeft onze goede gemeenteleider gedaan, nadat de waarschuwing in „De Christen" behoorlijk was gepubliceerd! Kunt ge er bij? Leve de anarchie!

St. J. W. W.

III

UIT DE GEMEENTEN

HOORN. *Nu wij het Kerstfeest weder achter* den rug hebben en ook het jaar '29 tot het verleden behoort, kunnen wij niet nalaten, u, geliefde brs. en zrs., iets van onze gemeente mede te deelen, omtrent de dagen die achter ons liggen.

Wij kunnen den Heere onzen God danken voor de gezegende dagen.

Den 1sten Kerstdag hadden wij des morgens leesdienst, daar onze gel. Voorg. in onze zustergem. Workum de Kerstdagen doorbracht. Des namiddags was er liefdemaal, waar menig woord werd gesproken tot eer en verheerlijking van Zijn naam. Het was een ernstige ure. Geve God dat het uitgestrooide zaad vrucht mag dragen!

Den 2den Kerstdag hebben wij met onze Zondagsschoolleerlingen Kerstfeest gevierd en gingen wij hoogst voldaan huiswaarts om in stilte alles nogmaals te overdenken.

Oudejaarsavond was onze gel. Voorg. weder in ons midden en werd ons de zeer ernstige vraag voorgelegd: „Heeft het u aan iets ontbroken?" in de 1e helft v. d. prediking, in het 2e gedeelte werd dit omgekeerd, en dat wij nog veel te kort schieten, zal iedere br. of zr. moeten toegeven. O, dat wij dit meer en meer mogen beseffen en, nu we 1930 zijn ingetreden, trachten dit tekort met Zijn hulp aan te vullen!

De Correspondent, P.

III

De oude Bijbel en het Nieuwe Geslacht.

(Toespraak, gehouden op een Ouderavond.)

Met deze woorden zijn wij, toehoorders! de polen genoemd, waarin het Zondagsschoolwerk rust. De Zondagsschool is de school, die werkt onder het nieuwe, jonge geslacht, en zonder den Bijbel zou de Zondagsschool haar werk niet kunnen doen. De Zondagsschool heeft ten doel om tusschen den ouden Bijbel en de zich telkens verjongende menschheid, het kontakt te bewaren en, zoo mogelijk, te versterken.

I. *Waarom?* De reden daarvoor ligt:

a. in *den Bijbel, in de aparte waarde en ongeëvenaarde beteekenis, die de Bijbel heeft.* Hij is het heiligste bezit der menschheid en het beste erfstuk, dat reeds vele geslachten voor elkander bewaard en aan elkander vermaakt hebben. Er zijn ook andere, heilige boeken, in 't bezit van Oostersche volken, maar deze bezitten geen van allen de veroverende levenskracht van den

Bijbel. De Bijbel is al overgezet geheel of gedeeltelijk — in ongeveer 800 talen; wordt overal opgenomen in het geestesleven der volken, om dat geestesleven op z'n beurt te doortrekken en te vernieuwen.

In het bewustzijn, in den Bijbel den hoogsten schat der menschheid te bezitten, voelen we ons geroepen dien Bijbel in 't bereik van alle volken te brengen en hem te maken tot levensbezit van de opgroeiende geslachten.

De reden, waarom wij den Bijbel de hoogste schat der menschheid noemen, ligt daarin, dat hij wijs kan maken tot zaligheid.

Dat geeft den Bijbel zijn bizondere waarde. In iets anders moet ge zijn beteekenis niet zoeken. De ervaring van velen bevestigt echter dit, dat men zich niet tevergeefs tot de Schrift wendt, wanneer men wil weten, hoe men behouden moet worden.

't Gaat dus om zaligmakende wijsheid, een wijsheid, die allen van noode hebben. Er is velerlei wijsheid, die *niet* voor allen is. De behoefte aan *die* wijsheid echter, die de Schrift kan mededeelen is *algemeen*. Dat we ons geroepen voelen om *deze* wijsheid het deel van *allen* te doen worden, behoeft niet te verwonderen.

b. We gevoelen ons, als oudere generaties, zedelijk verplicht, het *nieuwe geslacht mede te deelen wat het noodig heeft* voor de vervulling van zijn taak op aarde. Wat we weten, mogen we niet voor ons zelf houden. Onze scholen, Lagere, Middelbare en Hooge-scholen zijn uiting en getuigen van dit besef, dat we het nieuwe geslacht onze geestelijke schatten moeten overhandigen.

Dieper dan de behoefte aan natuurlijke kennis gaat echter de behoefte aan die wijsheid, die den geestelijken achtergrond van het leven raakt. Voorbereid moet het nieuwe geslacht voor zijn aardsche taak; doch bovenal opgevoed en gevormd voor zijn geestelijke bestemming. Want we gevoelen de ongewone kracht van de vraag van den Heiland: »wat baat het de mensch, zoo hij de geheele wereld wint en lijdt schade aan zijn ziel?« Gewichtiger dan de vraag, wat de mensch *doet*, is deze: wat de mensch *wordt*, wat er van hemzelf terecht komt.

En nu komt de Bijbel tot ons en zegt, dat hij wijs kan maken tot zaligheid. Nochtans zou de Bijbel reeds lang vergeten zijn, wanneer er niet in alle geslachten duizenden geweest waren, die door middel van den Bijbel verlossing en eeuwigen vrede gekregen hadden.

Daarom moet het nieuwe geslacht in aanraking gebracht worden met den ouden Bijbel. Het nieuwe geslacht heeft den ouden Bijbel noodig, want elk nieuw geslacht brengt de oude behoefte mee aan *verlossing* aan het eeuwige, — een behoefte, voor welker bevrediging de Bijbel den weg wijst.

Het nieuwe geslacht heeft dus den Bijbel noodig.

Aan deze overtuiging dankt de Zondagsschool haar ontstaan en daarom wordt ze gehandhaafd. Des te dieper deze overtuiging in ons gaat wortelen, des te grooter zorg zullen we besteden aan de godsdienstige opvoeding van het nieuwe geslacht.

II. De tweede vraag, die hierna opkomt is deze: wat is de meest doeltreffende wijze, om het N. geslacht samen te brengen met den Ouden Bijbel? M. a. w. *hoe moet het kontakt gelegd worden?*

Deze vraag is niet gemakkelijk te beantwoorden. Ze is grootendeels van zielkundigen aard. Haar beantwoording wordt, behalve door den leeftijd der kinderen, ook bepaald door de omgeving, waaruit ze komen. De bevolking der Zondagsschool bestaat uit zeer heterogene elementen. Dat maakt het moeilijk te zeggen, hoe het kontakt gelegd moet worden tusschen het Oude Boek en het Nieuwe Kind. De onderwijzer van jonge kinderen, b.v. van 5—7 jaar zal het anders moeten doen dan die van kinderen van 10—12 jaar. De broeder die geheel Schriftonkundigen moet onderwijzen, zal 't anders moeten aanleggen, dan zijn vriend, die Bijbelvaste leerlingen heeft.

Op deze vragen nader in te gaan, is hier echter de plaats niet. We noemen ze slechts om u een indruk te geven van de moeilijkheden, die de Zondagsschool ontmoet bij het vervullen van haar taak — moeilijkheden, die wel nooit een volledige oplossing zullen vinden.

En zich er van bewust blijvende, het volmaakte niet bereikt te hebben, zal de Zondagsschool er naar moeten streven het zoo goed mogelijk te doen.

Hoofdzaak is, dat wij, ouders, gemeente en Zondagsschoolpersoneel, doordrongen zijn van de hooge, uiterst gewichtige roeping om het nieuwe geslacht in nauwste aanraking te brengen met het Oude Boek. Onze drukke wereld legt beslag op tijd en aandacht van het kind. We hebben temidden van dit gedrang ons te handhaven als geloovigen en te leven uit, en te handelen naar Jezus' woord: »Zoekt *eerst* het Koninkrijk Gods en Zijne gerechtigheid . . .« 't Geestelijke en eeuwige voorop! In de jeugd reeds; dan vooral! Heel onze omgang met het nieuwe geslacht, overal, sta in het teeken van deze overtuiging: het *eerste* is Gods Koninkrijk — al het andere komt als nevenresultaat.

En dan denken we hieraan: de arbeid zonder gebed baat niet. De Heer moet door Zijn Heilige Geest de vonk doen overspringen van Zijn Woord in de ziel van het kind. Zoo zal het nieuwe geslacht den diepen en eeuwigen zegen uit het Oude Boek ontvangen.

L.

MEDEDEELINGEN

JEUGDDEMONSTRATIE.

De vijfde jaarlijksche jeugddemonstratie der Bapt. Gem. te Haarlem vindt D. V. Zondag 19 Jan. des nam. 4 uur in gebouw »Salem«, Bakenessergr. 65, plaats.

Het programma is te rijk aan verscheidenheid en daardoor ook te te omvangrijk om het hier af te drukken.

Alle jeugdvereenigingen komen in het front.

Belangstellenden, zoowel van elders als uit de naaste omgeving, zijn bij dezen hartelijk tot bijwoning uitgenoodigd. Ge wordt gaarne verwacht.

Wie echter niet gaarne voor een gesloten deur wil komen, die zorge op tijd te zijn.

4 Uur precies wordt begonnen.

Wij vertrouwen dat er veel genoten, en ook wel iets geleerd kan worden.

Kom en zie!

VAN DEN ZENDINGSPENNINGMEESTER.

Ontvangen van de Gemeente te Harlingen f 71,57.

Ontvangen van »Zusterhulp« te Nieuwe Pekela voor Zr. Reiling f 128,35. Opgebracht door: Den Haag f 10,—; Utrecht f 10,—; Workum f 10,—; J. Groos, Amsterdam f 5,—; Haarlem f 2,50; Hoorn f 10,60; Sneek f 18,—; Deventer f 22,—; Harlingen f 16; Leeuwarden f 13,50; Stavoren f 5,—; Apeldoorn f 5,75

Vroeger reeds ontvangen en verantwoord van N. Pekela f 50,— en van Bergumerheide f 25, zoodat de zusters uit de genoemde Gemeenten voor de arbeid van Zr. Reiling vanaf Sept. 1929 tot nu hebben opgebracht f 203,35.

N. Pekela. G. BOURITIUS.
Giro 151970.

ATTENTIE S. V. P.

Zij, die met 1 Jan. hebben bedankt als abonnee op ons blad, heb ik toch tot op heden »De Christen« nog gezonden, zulks om hen kennnis te doen nemen van de vergrooting van dit blad.

Willen zij echter in de toekomst het blad weer blijven ontvangen, dan verzoek ik hun zich opnieuw als abonnee op te geven.

Velen der abonnee's, die hun abonnementsgeld per post betalen, voldeden reeds aan mijn verzoek en stortten hun abonnementsgeld voor 't 1ste kwartaal op mijn postrek.

Toch zijn er ook nog, die het hebben nagelaten.

Mag ik U er bij dezen nog even aan herinneren?

De Adm.

Vrijdag 24 Januari 1930 No. 2115 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

WINTERNACHT.

Zoo stil, zoo blank, zoo rein ligt daar
[de sneeuw,
en over haar het kuische licht der
[maan;
zoo stil, zoo statig in zichzelf gekeerd,
zie ik de teerbevlokte boomen staan;
kilflonkrend in den wit bevrozen nacht
reien de sterren uit het Oosten aan;
geen krekel tjirpt, geen vogel kwinkeleert,
't is alles in een slaap des doods
[gegaan.

Een slaap des doods? — Neen, wondre
[dichterdroom!
Het lijkt wel dood, maar 't is al
[levend schoon;
in 't stille maanlicht fonkelt iedre vlok
als diamant in eedle koningskroon;
de priesterlijke hulst houdt in zijn blaân
de wierooksneeuw geheven tot Gods
[troon;
'tgetakte, wieglend tegen 't lucht opaal, —
wat teer, wat fijn, wat gracelijk
[vertoon!

De koude sterrenglans aan 't kille zwerk
spreekt niettemin van leven, macht en
kracht;
de krekel slaapt en droomt van
[lentelucht;
het vooglenheir zit op den uitkijk,
[wacht
op 't eerst signaal der lent'; — dan
[breekt het uit,
bedwelmt zichzelf en ons met
[toonenpracht;
dan spruit het groen alom in beemd
[en gaard,
de wei bebloemt zich, alles leeft en
[lacht.

O menschenziel, ligt gij in winterboei
en vreest gij dat de dood u over-
[mocht?
't Is tijdelijk! Diep in u werkt en woelt
Het Godlijk Leven dat weer Lente
wrocht!

NELLIE.

AAN ZEER STILLE WATEREN

Jezus, de ware Mensch en de Verlosser der menschen.

„God . . . . . wil, dat alle menschen zalig worden, en tot kennis der waarheid komen.

Want er is één God, er is ook één Middelaar Gods en der menschen, de mensch Christus Jezus, Die zichzelven gegeven heeft tot een rantsoen voor allen". 1 Tim. 2 : 4—6.

Van een Grieksche wijsgeer wordt verteld, dat hij op klaarlichten dag met een brandende lantaarn door de straten der stad in zoekende houding ging. Toen men hem vraagde, wat hij zocht, gaf hij ten antwoord: „Ik zoek een mensch!"

Een bitter ernstig woord.

Deze wijsgeer was door zijn ervaringen met het menschelijke, met de menschen zoo geschokt, dat hij zich teleurgesteld en met verachting van de menschheid afwendde, om den waren mensch te zoeken.

Het is in den grond der zaak hetzelfde, wat ook Saulus van Tarsen ondervond, toen hij zeide; „Er is geen onderscheid, zij zijn allemaal zondaars".

Niemand kan iets aanwijzen, waarin God een welbehagen zou kunnen hebben, onvoorwaardelijk.

Zoo velen, als de jeugdige geestdrift voorbij is en vele idealen verbroken zijn, zijn tot menschenverachting vervallen.

Ook zijn er dezulken, die de menschheid omhoog trachten te werken, die er ook op wijzen, dat men de menschen niet naar de geestelooze doorsneemenschen moet beoordeelen, maar naar de besten en de grootsten.

En zeker, er zijn genie's geweest, groote dingen hebben zij gedaan.

Maar hebben zij de menschheid als geheel op een hooger niveau gebracht? Waren zij niet dikwijls on-sociaal en daarom eenzaam en onbegrepen?

—o—

Maar er is ook nog iets anders in de geschiedenis. Dat is de Blijde Boodschap, dat is het erbarmen van den levenden God, dat Hij zich opgemaakt heeft, Zijn verdwaalde, verwarde menschheid *te redden, te gewinnen* voor het verloren gegane leven Gods. Wel vlammen de bliksems van de Goddelijke strafoordeelen over ons menschen op. Maar daarachter schijnt warm en levenwekkend de Zonne der gerechtigheid.

Zoo zijn we toch niet volkomen geisoleerd op onze kleine, den ondergang gewijde planeet. Een Hand wordt ons toegestoken uit een andere, een hoogere, eeuwige wereld. Het boven-historische, eeuwige, boven-wereldlijke openbaart zich aan ons in de alomvattende liefdesen reddingswil van den levenden, eeuwigen God. Open uwe oogen, opdat gij midden in een wereld van zonde en schuld en ondergang Hem ziet, die God zelf gezonden heeft, opdat Hij redding en vrijheid mocht geven.

Jezus, de ware Mensch en de Verlosser der menschen.

—o—

Jezus, de ware Mensch! Het is voorzeker niet bij toeval, dat Paulus hier zegt: „De Mensch Christus Jezus".

Hij is er van overtuigd, dat Jezus in de menschheid een heel bijzondere plaats inneemt. Christus is de deutero-Adam, de tweede, de nieuwe Mensch, waarmede een nieuwe menschheidsontwikkeling begint, het middelpunt der menschheidsgeschiedenis, van Wien alle volgende geschiedenis zin, inhoud en doel ontvangt.

In Hem is de geheele menschheid als *in een brandpunt* samengevat.

Alle verlangens naar mensch-zijn komen in Hem in vervulling.

Zeer dikwijls noemde de Heer Jezus zich „Zoon des menschen".

Slechts van Hem en van geen ander mensch heeft God getuigd: „Deze is Mijn geliefde Zoon, in Welke Ik een welbehagen heb!" Boven alle anderen zweeft Gods oordeel. Maar in Jezus kwamen Gods gedachten over de menschheid weer helder naar voren.

In Hem is het oerbeeld weer duidelijk tot uitdrukking gebracht.

—o—

Jezus is de ware Mensch! Dat is geen vrome fantasie en uitvinding, maar historische werkelijkheid, die elk kan onderzoeken, want de bronnen over dit wonderbare menschenleven staan ieder ten dienste.

Het is merkwaardig, hoeveel geesten zich in 1900 jaren met dit leven hebben bezig gehouden en in woord en beeld dit probeerden te teekenen.

Vooral in de laatste eeuw heeft men er zich misschien meer mee bemoeid dan ooit te voren.

Waardoor wordt ieder bewogen, die met dit leven in aanraking komt?

Vooral door Zijn innige, levensvolle gemeenschap met God. Stil, gehoorzaam wachtte Hij op Gods ure, Gods leiding, omdat Gods wil te vervullen de spijze Zijner ziel is.

Hij is de ware Zoon van God, die gewillig, getrouw en dankbaar den Vader eert, liefheeft en Zijn wil doet. Geen eigenzinnigheid of iets van dien aard. Slechts stil gehoorzamen.

Alles is bij Hem in harmonie.

Nergens een hiaat, nergens een angstvol schuldbewustzijn. Wel is er soms verzoeking en strijd, maar steeds eindigt die met de overwinning. Het hart is vol van reinheid, heiligheid en waarheid. Hij heeft kracht om te verlossen, genezen, liefhebben, den enkeling te zoeken, de eenzamen, de vermoeiden. De tegenstand van den vijand verbittert Hem niet. Hem hebben wij noodig. Jezus, de ware Mensch, de Zoon van God.

—o—

Jezus is de Verlosser der menschen. „Er is één Middelaar Gods en der menschen, de mensch Christus Jezus, Die zichzelven gegeven heeft tot een rantsoen voor allen".

Jezus is het reuzenwerk begonnen, de van God afgevallen menschheid in den schoot van den hemelschen Vader terug te brengen, de vreeselijke machten van verwoesting, die de toorn van den heiligen God verkondigen, ellende, ziekte, schuld, zonde, dood, oordeel en Satans macht te overwinnen, niet door ruw geweld, maar innerlijk door in den mensch te gaan wonen door den Heiligen Geest. Hij volbracht het groote werk, de rechtvaardige toorn van den heiligen God te verzoenen om ruimte te maken voor de Goddelijke vergeving. Hij bracht de verlossing tot stand. „God was in Christus de wereld met zichzelven verzoenende". Het is het wezen der liefde, zich steeds dieper en dieper in de toestand van den geliefde te verplaatsen en die zich zijn leed en nood ten eigen maakt om het te dragen. De groote nood der menschheid is de last van het schuldbeladen geweten. Het is het bewustzijn der zonde en der schuld. Het is de zekerheid, dat Gods toorn terecht over ons bestaat en wij niets van ons zondig leven voor God weer goed kunnen maken. Deze last nam Jezus voor ons op Zijn heilig Heilandshart, gaf God gelijk en trad op als Verzoener en Middelaar voor onze zonden. Zoo werd Hij onze Middelaar, Borg, Plaatsvervanger, die Zijn dierbaar bloed stortte als losgeld voor velen, tot begronding van een nieuw verbond, waarin genade Gods en vergeving het resultaat van heilige verzoening is.

—o—

Maar belangrijker dan alle woorden is Zijn daad. Gethsemané en Golgotha zullen een geweldige prediking voor de menschheid zijn, zoolang nog gewetens wakker worden en spreken van zielelijden, God-verlatenheid en eenzaamheid, van vloek en dood en angst en bitter sterven, maar dan zal ook gesproken worden van een liefde zoo rein, groot en heerlijk, dat alle menschelijke grootheid daarbij verzinkt in het niet, een liefde, die zelf de straf en vloek der zonde op het brekende hart neemt om den weg vrij te maken voor Gods genade, een nieuw leven in God. Kom dan tot Hem, Hij stierf ook voor u.

N. P. G. B.

III

ZENDING.

Verschillende middelen, die ten dienste staan.

Het levendig getuigenis in woord en wandel.

De zending heeft een boodschap aan de ongeloovige wereld over te brengen. Paulus zegt; zoo zijn wij dan gezanten van Christus wege (2 Cor. 5 : 20). Zij heeft een getuigenis tegenover de onbekeerden af te leggen De veronderstelling daaromtrent is, dat de boodschappers in dienst van Christus, hun boodschap k e n n e n, dat zij aangaande hun getuigenis zelf innerlijk en grondig o v e r t u i g d zijn en dat zij bekwaam zijn, dat, wat zij weten en gelooven, ook zoo verstandelijk v o o r t e d r a g e n, dat hunne hoorders hen kunnen begrijpen en door hen overtuigd kunnen worden.

Voor de Apostelen en eerste Evangelieboden was dat eenigszins gemakkelijker, dewijl zij meerendeels onder volken arbeidden, die ongeveer dezelfde of althans zeer gelijkende levensvormen en talen hadden. Zoo hadden ze geen bijzondere vooroefeningen van talen- en volkenkunde noodig; doch bijzondere uitrusting des Heiligen Geest boven alles. Deze is thans nog de allergewichtigste uitrusting voor den dienaar des Woords of voor den Zendeling. Deze sluit nu echter niet uit een ernstige studie betreffende de vreemde talen, welke de volken spreken, die zij zullen moeten toespreken en leeren, benevens een zorgvuldige onderzoeking betreffende hunne zeden en wijze van leven.

Toen indertijd de z.g.n. „tongenbeweging" zich, vooral in Duitschland en ook een weinig in Nederland, liet gelden, meende men wel, tengevolge van de ontvangen volheid der gave des Geestes, Chineesch te kunnen spreken zonder het geleerd te hebben. Maar toen hnnne zendelingen in China kwamen, werden zij teleurgesteld, want geen Chinees verstond een woord van hen. Het bezit van den Heiligen Geest maakt het aanleeren van vreemde talen niet overbodig. Wil een dienaar van Jezus Christus niet in de lucht slaan met zijn spreken, wil hij zich niet laten uitlachen, maar met ernst de boodschap van den Heiland van zondaars overbrengen, dan is nauwgezette studie niet alleen van de taal, doch ook van het volk en zijn bijzondere levensbehoeften voor de ziel noodzakelijk. Dit is geen gemakkelijke taak, waartoe men maar niet in een geestdriftige of zalige ure gereed is, maar waartoe soms vele weken, maanden of zelfs jaren noodig wezen kan. Vervolgens moesten de e e r s t e Zendelingen in den nieuweren tijd, onder een vreemd volk zonder eenige beschaving, niet slechts de woorden uit den mond des volks opvangen en in zich opnemen, maar ze voor later ook trachten op te schrijven, opdat zij bewaren, wat zij opgenomen hebben. Denk daarbij, dat de meeste volken, aan wie het Evangelie door de zending gebracht moet worden, niet eens een schrijftaal hebben. 't Is dan het werk van den Zendeling om voor die eigenaardige, voor een Westerling nauwelijks uit te spreken klanken, veelal eerst schriftteekens te maken en woorden te vormen. Wanneer men 't dan zoover gebracht heeft, dat men met de verkregen woorden zinnen kan opstellen, dan volgt eindelijk de bewerking van eenige deeltjes der H. Schrift, en het overbrengen in de nieuwe taal van eenige bijbelsche begrippen, en die leesbaar te maken om ze de menschen te leeren lezen. Dit kost ontzaglijk veel inspanning. De bijbelsche voorstellingen, die wij ons gemakkelijk eigen maken, zijn vaak onmogelijk voor die volken, welke de Zendelingen moeten onderwijzen.

De Zendelingen b.v. die eerst de Groenlanders bearbeidden, hebben ook den Bijbel vertaald in de sprake van die menschen, en toen zij, om iets te noemen, bij het ons zoo bekende zinnetje: „het Lam Gods" kwamen, konden zij, dewijl die menschen nooit een „lam" gezien hadden, om het bijbelsch begrip weer te geven, niet anders vertalen dan „Zeehondje Gods". Dit werd door de Groenlanders wel verstaan, en ook gevoeld wat het was, een zeehondje, dat men zoo liefhad, te offeren.

Om de heidenen te verstaan en zich voor hen verstaanbaar te maken, moet de Zendeling zich geheel geven en in-

leven in de gedachtenwereld des volks, dat hij bewerkt

Van den vroegeren Hollandschen Zendeling v. d. Kemp, die onder de Hottentotten in Zuid-Afrika gewerkt heeft, hoorde ik Prof. Hofstede de Groot Jr. eens zeggen, dat Zendeling v. d. Kemp bijna Hottentot mee geworden was. 't Was dien dienaar Gods er om te doen den Hottentotten zoo nabij mogelijk te komen met het Woord des levens, om ze voor Jezus Christus te winnen. In 1 Cor. 9 : 20 lezen we van Paulus: „Ik ben allen alles geworden, opdat ik velen van hen winnen zou".

En ter voltooiïng van het gesproken e woord is noodwendig nog het beleefde woord of voorbeeld van liefde van de Zendelingen en hunne familie, als zijnde een afspiegeling van de leer van Christus, in een christelijken wandel. De heidenen, evenals de onbekeerden in onze omgeving hier, letten op de christenen en hun gedrag. Daarnaar schatten zij de waarde van het Evangelie, dat hun verkondigd wordt. Zij willen 't weten of het loont een christen te zijn en welk nut de bekeering tot God sticht. De vraag van Petrus: „wat zal ons geworden?" is voor hen heel gewichtig. Het antwoord moeten de Zendelingen geven door hun woord en wandel, bijzonder door hun familieleven. Zulk een voorbeeld behoort ook tot de middelen, die God in handen wil geven, om de prediking kracht bij te zetten.

Dit geldt ook voor alle medelevende geloovigen op het geheele arbeidsveld des Heeren.

N. v. B.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

SCHEURING DES RIJKS.

I Kon. 11 : 14—12 : 24.

Les voor Zondag 23 Febr. 1930.

Deze les is niet moeilijk te vertellen, maar den schrijver der toelichtingen bracht zij nog wel eenige zeer tijdroovende verrassingen. Daar is al dadelijk 11 : 28b. Wat is bedoelt met „al den last van het huis Jozefs?" Daarover bestaat verschil van opvatting. Ik heb sommige van die opvattingen met elkander kunnen vergelijken en ben aan 't einde daarvan onvoldaan: Geen zekerheid hebbende! 't Meest waarschijnlijk lijkt mij nog, dat hij chef geworden is over al de arbeiders van de stammen Manasse en Efraïm (Jozefs zonen,) voor zoover die ook mee moesten arbeiden aan verschillende groote werken, die Salomo liet uitvoeren. In die kwaliteit had hij ongetwijfeld goede gelegenheid om ontevredenheid te zaaien in die stammen, die altijd min of meer als voornaamste tegenover Juda hadden gestaan. Een oude Joodsche overlevering — waarop men echter niet gerust bouwen kan — zegt, dat Jerobeam, na de profetie van Ahia te hebben ver nomen, niet nagelaten heeft Salomo's bestuur te critiseeren en vooral te wijzen op zijn zeer monarchaal optreden, waarbij natuurlijk het opleggen van dienstplichten niet vergeten werd.

Een andere vraag is: Wiens kleed heeft Ahia verscheurd? Ik heb zelf al dikwijls verteld; Jerobeams kleed. En gij, mijne broeders en zusters? Maar ik geloof nu, dat het Ahia's kleed was. Onze Statenvertaling is in dezen niet duidelijk. Men kan — zonder den zin geweld aan te doen — er zoowel het eene als het andere uit opmaken. Maar in dit geval heeft de arbeid mij meer voldoening gegeven, dan in het eerst genoemde. Het zou te veel ruimte eischen — zelfs voor De Christen in vergroot formaat — wanneer ik hierover ging uitweiden. Dus zie ik daarvan af. Ik deel U alleen mede, dat er m. i. alles voor te zeggen is om hier te denken aan een nieuwen mantel (misschien apart voor dit doel over de andere kleeren heengeslagen) van Ahia.

De eerste verzen van hfst. 12 zijn niet al te duidelijk. Vergelijking met II Kron. 10 geeft evenwel het noodige licht.

In 31 en 32 wordt van 10 stammen en 1 stam gesproken. Men beschouwe dat als het vele (10 = volheid) tegenover het geringe. Dus min of meer symbolisch.

De les bestaat duidelijk uit twee deelen: De scheuring, en wat er aan vooraf ging. 't Laatste moet natuurlijk eerst verteld worden, hoofdst. 11 : 14—43.

Men kan gemakkelijk beginnen met even te herinneren aan 11 : 1 13, wat verleden week reeds verteld is. En dan gaat men verder met te zeggen, dat Salomo een paar lastige vijanden had, één te Damaskus en één in Egypte. Zij hebben hem, volgens 't bijbelsch verhaal, kwaad gedaan, 11 : 25. Een omvangrijken oorlog konden en durfden zij echter niet beginnen. Met deze enkele woorden volsta men over Hadad en Rezon. Dat wij hen vermelden is bij wijze van inleiding op 't verhaal van Jerobeam.

Behalve deze twee buitenlanders, was er ook een Israëliet, die probeerde een opstand tegen koning Salomo te beginnen. (Dat is de beteekenis van: „Hij hief zijn hand op tegen den koning"). Dat is een heel merkwaardige geschiedenis geweest. Vertel nu maar 11 : 26—39.

De uitdrukking: „Breuk der stad" in v. 27 moet niet verstaan worden, alsof er een aanval op Jeruzalem was gedaan. Het schijnt, dat de laagte, die als een kloof tusschen de zoogen. stad Davids en het overige Jeruzalem lag, toen door een muur met kasteel aan de overige vestingwerken is verbonden.

Tusschen 39 en 40 zou ik gaarne iets gelezen hebben over wat Jerobeam eigenlijk voor kwaad gedaan heeft. Dat hij wat gedaan heeft, blijkt duidelijk uit vers 26. Hij heeft niet — als David weleer — zijn tijd kunnen afwachten. David hief zijn hand niet op tegen Saul. En dat Jer. niet wachten kon, moet hier ook verteld worden, al weten we ook niet, wat hij gedaan heeft. En dan kan v. 40 volgen. Jer. had vooralsnog geen succes; en dat had hij ook wel kunnen begrijpen, zie v. 34, 35.

Eindelijk stierf Salomo. Jeruzalem was in rouw, Israël treurde. (Natuurlijk, dat mogen we er gerust tusschen vertellen). Maar Salomo's vijanden schepten nieuwen moed.

In Jeruzalem werd Salomo's zoon Rehabeam gezalfd. Juda, met het grootste deel van Benjamin en Simeon waren dadelijk bereid Rehabeam als koning te aanvaarden. In het overige (noordelijke) deel des lands stond het anders. Wel werd er een volksvergadering gehouden, zoogenaamd om Rehabeam koning te maken, maar in werkelijkheid om eens met Rehabeam te onderhandelen. De oudsten kwamen dan ook niet tot Reh. te Jeruz., zooals vroeger tot David te Hebron. Zij vergaderden te Sichem. En Rehabeam kwam daar tot hen. Dat was al niet bemoedigend voor den jongen vorst.

Maar er was nog iets ergers. Zie II Kron. 10 : 3. Ze hadden reeds bericht gezonden aan Jerobeam den bekenden tegenstander van Salomo. Hij was op hun bericht dadelijk uit Egypte terug gekomen. En nu vond Rehabeam hem aan het hoofd van de vertegenwoordigers van deze groote volksvergadering Dat voorspelde ook niet veel goeds.

Op een bepaalden dag kwam er een deputatie bij den jongen koning .... Vertel maar verder, v. 3—6.

Bij de beraadslagingen van den koning is het woord van de oudere raadsheeren opmerkelijk, v. 7. De meeste is hij, die dienen, helpen wil.

Dan komt het antwoord. Vertel 12-15.

Toen de deputatie dit bericht aan de vergaderden overbracht, brak er een storm van verontwaardiging los, v. 16.

V. 17 sla men over; 't stoort den gang der vertelling.

Nog deed Rehabeam een poging om verder te onderhandelen. Ongetwijfeld wilde hij op het hooren van het verzet der volksvergadering wel graag wat water in den wijn doen. Hij zond Adoram. Maar 't was te laat. De vergadering liet niet meer met zich praten. Ze steenigde Adoram. En in allerijl vluchtte de Koning.

Korten tijd later werd er een nieuwe volksvergadering gehouden. Jerobeam had zich, naar 't schijnt, „bescheidenheidshalve" (of uit voorzichtigheid?) teruggetrokken. In die verg. werd besloten Jer. tot koning te zalven. Boden haalden hem, en de verg. liet hem zalven en huldigde hem.

Zoo was dus ook Ahia's profetie vervuld, in weerwil van Jerobeams voorbarigheid met zijn opstand.

Vertel tot slot v. 21—24.

De omwenteling was van den Heere. Wie gelukkig wil zijn, wandele gehoorzaam en toegewijd in Zijn wegen.

K. R.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

OVERGAVE.

(Toespraak gehouden door Ds. Barendregt op den Jeugddag van 10 Jan. te 2e Exloërm.)

Geliefde jonge Vrienden.

Ik wil heden een enkel woord tot u spreken over Overgave. Zoo heelemaal geen jeugd-thema, zou men zoo zeggen. Werken, strijden, worstelen en dergelijke, zijn veel meer slagwoorden der jeugd. Men kan ze in vele jeugdtoespraken telkens weer hooren. Ze werken bijna niet meer. Hun kracht lijdt ook onder 't veeivuldig gebruik. Overgave... Is echter overgave werkelijk een zaak die in de jeugd thuishoort? Strijdt het niet met het bruisende bloed, met de sterke ontwakende wilskracht? Ondergraaft „Overgave" niet het doelbewust streven en maakt het ons niet tot laffe menschen, die 't leven niet aandurven?

Ik hoorde eens een jonge man zeggen: „Ik heb me zelf een doel gesteld in het leven en 'k werk er aan om het te bereiken, en rusten wil ik niet, voor ik het bereikt heb''. Dat klinkt fier nietwaar? Daarbij treedt die schuchtere „Overgave" geheel in de schaduw. Overgave... en dat nog wel in onzen tijd van jeugdbewegingen in verschillend genre, tot aan „Opstandige Jeugd" toe.

Toch mijn vrienden, ga ik u de overgave aanprijzen en 'k wil u toonen hoe in de overgave de grootste lijnen verborgen liggen en hoe zij is, de weg om uw doel te bereiken, mits uw doel niet kleinzielig en egoïstisch is.

Vooraan in onzen bijbel hebben wij de geschiedenis van de drie Aartsvaders: Abram, Izaäk en Jakob. Van deze drie worden de eerste en de laatste het meest genoemd. 't Gaat met hen als met het klaverblad: „Geloof, hoop en liefde". Hoop is er zoo wat bij, omdat het nu eenmaal een klaverblad moet zijn. Zoo ook Izaäk. In den regel denkt men zóó van hem. Een wat ziekelijk, vroom jongetje in zijn jeugd, wat femelachtig toen hij jongeman was en in zijn ouderdom een eigenzinnig, lekkerbekkig man, over 't geheel echter goedig, ja, eigenlijk meer goed dan oolijk. Neen, dat staat allang vast bij ons, dat hij zich noch met zijn vader, noch met zijn zoon, kon meten. Dat is echter ten eenenmale een valsch oordeel over Izaäk. Zijn leven glanst in het zachte licht der overgave en de resultaten van zijn leven, staan innerlijk wel op eenen lijn met die van den geloovigen Abram en rijzen hoog op boven die van den sluwen en berekenenden Jakob.

Reeds zijn geboorte scheen hem voor een leven van overgave aan den hoogsten God voor te bestemmen. Hij was een kind van veel gebed, waar lang opgewacht was en voor wiens verkrijging Abram en Sara hadden moeten leeren God te vertrouwen.

De eerste maal dat wij eigenlijk recht goed met Izaäk kennis maken is op den heuvel Moria. Drie dagen is de krachtige jonge man van plm. 17 jaren naast zijn vader voortgeschreden. Al die drie dagen brandt hem een vraag op het hart. Die vraag kan hij echter niet doen in 't bijzijn van de knechten. Zij zouden zijn ouden, geliefden, eerwaardigen vader uitlachen als zij méé deze vraag aanhoorden. Daarom bewaart Izaäk ze tot een geschikt oogenblik. Daar zien wij reeds iets van „de groote lijn" in zijn leven. 't Is niet noodig, dat die vraag *direkt* beantwoord wordt. Wel dat ze beantwoord wordt. Daarom zoodra ze samen zijn, vraagt hij ze.

Boven op den heuvel gekomen heeft Abraham natuurlijk Izaäk eerst alles verteld. Dat God hem deze opdracht gaf, en dat hij zich innerlijk gedrongen gevoelde deze opdracht te volbrengen.

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

4. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Op de Enke-hoeve heerscht groote bedrijvigheid nu midden in den hooitijd. Maar allen zijn bedroefd, daar de boer in den strijd tegen de Russen vermist werd. Nu was er nog een brief van hem aangekomen, de laatste, die hij schreef. De boerin is buiten zichzelf van smart. Ten einde raad heeft oude Joost, de knecht, dominé laten komen

De vrouw is ontroostbaar, zij wordt geslingerd tusschen hoop en vrees.

Daar haar man vermist werd, begraven onder een aardstorting tijdens een aanval, meent zij een kleine hoop te hebben om aan vast te klemmen, dat hij toch nog in leven zou zijn.)

Weder zijn vier weken voorbijgegaan. De oorlog raast verder in het Westen en het Oosten en in het Zuid-Oosten. Er is niets meer gekomen van den boer der Enke-hoeve. Voor acht dagen heeft oude Joost bij het voeren in den stal weer naast de paarden gestaan en nog eens de handen gevouwen en gesproken: »O, Gij lieve, hemelsche Vader! Wij weten ons nu geen raad meer. En wanneer onze vrouw zoo voortgaat, gaat zij nog dood. En dat zou een groot ongeluk zijn. Het moet anders worden. En Gij moet ons in ons ongeluk helpen, dat wij er ook weer doorheen komen. Amen«

Het tweede meisje stond in de gang, die naar de stal leidde.

Joost wist dat niet. Het meisje had den adem ingehouden en was muisstil geweest.

's Avonds, toen Lieze en het meisje nog laat in de keuken bijelkaar waren, zeide de laatste: »Joost heeft vandaag gebeden!«

»Wat?« was de verwonderde vraag van Lieze.

»Joost heeft vandaag gebeden!«

„En wat heeft hij dan gebeden?"

»Om onze vrouw!« vertelde het meisje verder en ging dan met een ernstig gezicht voort: »Hm, het was net, alsof men in de kerk was! Ik heb geluisterd, maar Joost heeft er niets van gemerkt. Zou men zoo maar in een stal kunnen bidden?«

„Ja, dat weet ik ook niet", gaf Lieze ten antwoord.

Het meisje vertelde verder: »Juffrouw Veerman heeft vanmorgen, toen zij de melk haalde, zoo goed met de vrouw gesproken. Zij heeft er ook over gesproken, dat zij wel op kleine Hans wilde passen overdag, omdat wij zooveel werk hebben en zoo weinig hulp. Maar ik geloof, dat onze vrouw dat niet wil. Of eigenlijk, ik weet het niet of zij wil of niet«.

Twee dagen later, toen Joost met de meiden, de zevenjarige Greta en de vierjarige Ali bij de avondmaaltijd zaten, begon Lieze: »Joost, jij bent de oudste onder ons. Wil je niet elken avond zoo'n gebed met ons bidden? Ik meen, omdat je de oudste bent«.

Joost had zijn hoofd opgestoken en gevraagd: »Wie heeft daar dan over gesproken?« Lieze wees toen op het meisje en zeide: »Zij heeft het gehoord. En ik vind, wat je in de stal kunt, dat kun je ook hier binnen bij ons doen«.

Joost wendde zich tot het meisje en zeide: »Zoo, zoo, dus je hebt mij beluisterd. Maar dat kan geen schade voor je ziel zijn. Weet je, kind, wie geen God in het hart heeft en ook niet in den nood, die is voor de geheele wereld verloren«.

Lieze sprak daarop: »Ja, ik houd het ook daarvoor, dat wij ons meer aan God moeten houden, vooral in dezen tijd«.

Na het avondeten had Joost den

Denk u daar Izaäk in. Hij is een sterke jongen van 17 jaar. Hij heeft alleen een ezelslast hout den berg opgedragen. Hij is een verstandige, stille maar besliste natuur, dat heeft zijn vraag bewezen. Nu spreekt zijn vader hem van hem te slachten en te offeren. Natuurlijk spreekt hij hem ook van zijn verwachting, dat de Heere toch zijn belofte over hem zal vervullen.

'k Stel me voor, dat toen Abraham uitgesproken had, zij elkander een heele poos zwijgend in de oogen en in het hart geblikt hebben. En dan begint de overgave weer te glanzen over Izaäk, de groote lijn begint zich in zijn overleggen scherp af te teekenen tegenover kleine, zelfzuchtige gedachten en zijn slotoverweging is deze: „'t Is *niet noodzakelijk* dat *ik* in 't leven blijf, *maar* 't is *wel noodzakelijk 's Heeren wil* te doen. Vader, zie hier ben ik".

Een volgend tafereel uit zijn leven is de geschiedenis, hoe hij een vrouw krijgt. Daar ook al overgave in? In deze bizonder belangrijke aangelegenheid, werken de jonge menschen liefst maar op eigen initiatief. Zij zullen wel uit hun oogen kijken. Zelfs de ouders worden niet om raad gevraagd en mogen niet raden. Wat is het resultaat? We willen er niet van spreken, maar eens op Izaäk letten.

Vader Abraham belast met deze zaak een getrouwe en godvruchtige knecht. 't Waren toen andere tijden en andere zeden dan nu. Maar dat is niet het punt waar 't om gaat. 'k Lees van Izaäk dat hij in dien tijd biddende was. Dat zegt veel. Dat is weer de groote lijn en de stille glans der overgave. „'t Is niet hoofdzaak dat *ik* een *vrouw* krijg, maar dat ik *die* vrouw krijg die *Gij, Heere*, voor mij bestemd hebt, met wien ik samen U kan dienen. Heere God mijns vaders Abrams en mijn God, doe ze toch Eliëzer ontmoeten!" Wat was het resultaat? „Izaäk had Rebekka lief". Hoevelen die zonder God en zonder overgave gezocht en gevonden hebben, hebben elkander *niet* lief.

Dan naderhand toen Izaäk zelf baas was, en te zorgen had en als vreemdeling in Kanaän moest verkeeren, twistten de Filistijnen met hem over waterputten. Izaäk had eigenlijk recht op die putten. Maar bij die twist ging zich die groote lijn weer afteekenen en verspreidde de overgave haar licht. Izaäk redeneerde aldus: 't Is niet noodzakelijk, dat mijn vee uit déze put drinkt, maar 't is wel noodzakelijk, dat ik den vrede najaag, welnu ik graaf een andere put.

Toen men hem ook die put betwistte, toen ging hij wéér zoo te werk en groef een derde put... Nu, is dát dan zoo begeerenswaard. Moet men zich om vroom en goed te wezen dan tóch op z'n kop laten zitten. Is dát dan het resultaat van die geprezen overgave? Neen, dat is niet het resultaat, dat zijn kleine, begeleidende bijzaken, die Izaäk nooit voor hoofdzaak aanzag, omdat hij juist door zijn overgave een groote eeuwigheidslijn in zijn leven had. Wat dan het resultaat is? Bij hem was het dit:

De vorsten der Filistijnen zoeken zijn gunst en als Izaäk naar de reden vraagt, zeggen zij: „Wij hebben gezien, dat de Heere met U is". Izaäk was een zegen, een licht voor zijn tijd, juist door zijn overgave.

Als dit uw doel is, jonge menschen, een zegen en licht te zijn voor uw omgeving, welnu, laat mij u dan dit mogen zeggen. Dat doel bereikt ge niet zonder overgave, door intens werken, niet door krachtig willen, niet door mooi spreken of speechen, niet door organiseeren of propageeren. Maar dit doel bereikt ge door waarachtige overgave van hart en leven, van tijd en kracht aan den Heere God en Zijnen Christus, onzen Heiland. Dan komt het vanzelf tot intens werken, tot krachtig willen van wat echt goed is, tot bezielend spreken of speechen, tot echte aaneensluiting der gelederen en tot een vruchtbrengende propaganda.

III

DE HEILIGE DOOP *).

De zeergeleerde en geloovige Dr. Gunning Jr. heeft, nu ruim 3 jaar geleden, zijn hart eens gelucht betreffende den christelijken doop.

Het no. van »Pniël«, waarin Dr. G. de Redacteur van dat blad, zich over bovenstaand onderwerp heeft geuit, kwam mij eerst dezer dagen onder de

*) Zóó geschreven door Dr. J. H. Gunning, thans te Bildhoven, in zijn blaadje „Pniël" — Nov. 1926.

---

mond afgeveegd, de handen gevouwen en toen ook de anderen de handen gevouwen hadden, had hij gesproken: »Lieve, hemelsche Vader! Onze nood is zoo zeer groot. En onze vrouw plaagt het leed zoo slim en maakt haar zoo treurig, en wij vreezen, dat zij ook nog sterft van verdriet. Maar onze dominé heeft gepreekt: »Als de nood het grootst is, is God het meest nabij«. En ik houd dat er ook voor. En daarom moet Gij ons met Uw groote hulp helpen. Wij kunnen het niet. Help onze vrouw, lieve Heere God! Amen«.

Toen de oude knecht gebeden had, begon de meid, Lieze, met de omgekeerde punt van haar schort de oogen uit te wrijven, zeggende: »Joost, zoo moet je het elken avond doen. Ik kan het niet in woorden brengen, dat je toch zoo bidden kunt!«

»Dat is niet de hoofdzaak, Lieze,« beleerde de oude haar. »Maar wanneer men wil, dat de lieve God zal helpen, moet men het Hem klagen, als ons wat bezwaart«.

Elken avond had Joost dan zoo gebeden na het avondeten.

De laatste avonden had hij zijn oud kerkboek er ook nog bij gehad en een paar verzen gelezen van de liederen: »Wie slechts den goeden God laat zorgen .... « en »Beveel den Heer uw wegen! .... «

Net had Joost weer zijn gebed uitgesproken en zijn gezangverzen gelezen, of de kamerdeur werd geopend en de stem van de boerin klonk over de kamer: »Joost, kom straks even hier!«

Joost stond op en ging er heen. En toen hij in de kamer tegenover de boerin aan de tafel had plaats genomen, begon deze: »Joost, God zal u nog in de eeuwigheid beloonen voor wat gij aan mij en de arme kinderen doet«.

De geel-bruine gelaatskleur van den ouden knecht was nog een tintje donkerder geworden, Stotterend kwam het over zijn lippen: »Maar .... dat is niets! Daarvoor ben ik toch hier!«

De boerin probeerde te lachen, maar haar stem behield toch denzelfden, bijna zwaarmoedigen klank, toen zij verder zeide: »O zeker, ik weet het wel!« Daarop reikte zij hem de hand, drukte de zijne met stevigen greep en verzocht: »Ga zoo maar voort, Joost, ga zoo maar voort! Moge God ons genadig zijn, wanneer ons einde nadert! Ik heb zoo een gedachte, die ik wel graag eens met je bespreken wilde«.

Joost keek er van op

De boerin van de Enke-hoeve ging verder: »Al een paar dagen denk ik er over na, of wij niet juffrouw Veerman bij ons in huis zullen nemen«.

Zij zweeg en zag den oude onderzoekend aan. Maar hij zeide niets en zweeg geruimen tijd.

Joost Arnold Zaadhof of »oude Joost« zooals men hem kortweg noemde, had altijd tijd noodig voor alle overleggingen. Het typische karaktervolle gezicht van den Hessischen landman neigde zich daarbij in diepen ernst een weinig voorover. Twee loodrecht uitloopende rimpels in het voorhoofd gaven het baardelooze gezicht bij ernstig nadenken een bijna gestreng uiterlijk.

De oude knecht van de Enke-hoeve had over alle dingen een ernstige meening. Het was zijn aard niet, direct te spreken over dingen, waarvan hij net gehoord had. Altijd weer werd alles zorgvuldig doordacht, het voor en tegen nauwgezet overwogen.

De boerin van de Enke-hoeve kende de aard van den oude en waagde het daarom niet, hem te storen.

(Wordt vervolgd).

oogen. De lezing er van deed mij nog eens denken aan een artikel in »De Standaard«, no. 97 in 1874, van wijlen den vader van den Dr. Gunning van nu, den Hooggeleerden Dr. J. H. Gunning Sr., toenmaals predikant te Utrecht en waarop toen door een onzer predikanten per open brief gereflecteerd werd. In bedoeld stuk handelde Dr. G. over »Waarheid in de taal«. In dat stuk dan werd gehandeld over en gewaarschuwd tegen de leer der Jesuïten, waarin zij de leer der reservatio mentalis toepassen, volgens welke men een andere bedoeling in zijn binnenste mag houden en later ook uitvoeren, dan welke het woord, dat men spreekt, aanduidt. Iets verder wordt opgemerkt: »Wanneer ten onzent en elders de moderne (of vrijzinnige) theologen onder de woorden Zoon Gods, wedergeboorte, levende God en dergelijke heiligheden een andere beteekenis schuiven, dan die door het gebruik der eeuwen en door de eischen van den taalvorm gewettigd is, wordt zij reeds daardoor openbaar als niet uit de waarheid«. Daar is dan ook reservatio mentalis.

Het lag voor de hand, dat bovenbedoelde Bapt. predikant o. m. Dr. G. wees op de leer aangaande den doop van zuigelingen en wat de protestantsche kerken of hare leeraren aangaande die onbewuste doopelingen verklaren, in formulier en catechismus b.v. En dan als men zegt »doopen« en dan eigenlijk toch bedoelt besprengen of begieten, en als men het water bij den Doop gebruikt, de reinigende (zij 't ook symbolisch) kracht van het bloed van Christus toeschrijft, ofschoon een goed protestant het toch zelf niet gelooft.

Zie, dit een en ander kwam mij weer voor den geest, toen ik het volgende van den jongen(?) Dr. Gunning in zijn »Pniël« las:

»Vele dingen heb ik thans, aan het einde mijns aardschen levens gekomen, anders leeren inzien dan ik vroeger deed. Ik heb mijn God voor heel veel vergeving te vragen, ook voor menig overijld, ondoordacht woord over de kerk en de H. Sacramenten. Het sacramenteele leven komt mij thans voor van oneindig grooter beteekenis te zijn dan ik vaak gemeend heb, en de grondslag van alle geestelijk bestaan in de christenheid is de Heilige Doop. Ik heb mij blind gestaard op vragen als deze: welke is toch de ware kerk? Wie is de geroepen bedienaar der sacramenten? Welke is de juiste vorm van Doops- of Avondmaalsbediening? En onder die, op zichzelf natuurlijk zeer gewichtige vragen, heb ik de hoofdzaak uit het oog verloren.

Wat den H. Doop betreft: nooit heb ik eenige verhandeling gelezen, die mij meerder licht gaf dan: »Wedergeboorte en Doop in verband met den eersten en laatsten Adam. Een Schriftstudie, — Zwolle J. P. van Dijk 1876«. Dit geschriftje van 80 bladzijden is een ware goudmijn, een klare uiteenzetting van de leer der H. Schrift. Het is goed dat de schrijver niet genoemd wordt; men zou hem natuurlijk dadelijk bij een der kerkelijke of onkerkelijke partijen indeelen. Nu valt alle nadruk op het woord der Schrift en na lezing en herlezing begrijp ik het woord van Wormser — dat ik misschien niet volkomen letterlijk, maar dan toch zeker wel naar zijn zin herhaal: — »Leer ons volk zijn Doop verstaan en het is gered«.

Wij, die der zonde gestorven zijn, hoe zullen wij nog in dezelve leven? vraagt de Apostel.

Wáár is nu de mensch op aarde te vinden, die waarlijk der zonde gestorven is?

»Weet gij dan niet, antwoordt de heilige Apostel, dat zoovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn?«

Daar staat toch niet meer of minder dan dit: dat elk gedoopte in den dood van Christus wordt ingedompeld, niet alleen, zóó dat de verzoeningsdood hem wordt toegerekend, maar zóó, dat zijn oude mensch in den dood gegeven en begraven wordt. Zijn wij gedoopt, dan zijn wij met Christus eene plant geworden in de gelijkmaking Zijns doods?

Tot dusver heb daar eindelooze »jamaars« en nadere besprekingen en voorwaarden aan vastgehecht. Ik heb gelezen over uitverkiezing en veronderstelde wedergeboorte en (waar het den kinderdoop gold) over ware geloovigen en doopgetuigen of over Baptisme en onderdompeling óf besprenging, en wat al niet meer? totdat ik er waarlijk wanhopig onder werd en in mijn hart zeide: »geen schepsel die er het rechte van weet!« Maar nu ben ik voor den sonoren klank van het Goddelijk Woord gezwicht, en heb ik mij, in den donkersten en moeilijksten tijd van heel mijn leven, weer opgericht en bemoedigd door de verzekerdheid: ik ben Gods gedoopte kind en ik wil kinderlijk aannemen wat Zijn Woord mij over mijn doop verzekert, al gaat het ook al mijn denken en bevatten te boven.

Nu heb ik ook op eens verstaan dat de vorm der doopsbediening van ondergeschikt belang is: besprenging, indompeling of overgieting. Onder welke dezer drie vormen het Sacrament des Doops ook worde bediend, de realiteit der goddelijke genadewerkingen (der besprenging met het bloed van Jezus Christus tot afwassching der zonden, het begraven, verdrinken, zie 1 Petr. 3 : 20, 21 van de vermogens en krachten der oude Adamsnatuur, het uitgieten in den geheiligde van het leven des Verrezenen Hoofds) is daar, wanneer het essentieele (het wezen, 't echte) van het Sacrament aanwezig is: het water, de bedoeling om te doopen en het uitspreken van de door Jezus zelven verordende woorden. Nog eens, ik »begrijp« hier niets van, en ik zit ook nu nog vol met overgeërfde en aangeleerde theologische bezwaren en bedenkingen, maar sedert ik mijn Doop aldus ben gaan beschouwen heb ik eindelijk, eindelijk rust gevonden voor mijn moede ziel«.

Tot zoover de woorden en beschouwingen van Dr. Gunning, zooals wij ze uit »Pniël« overnamen.

Wij, geloovig gedoopten, mogen ons wel dankbaar verblijden, dat er door wetenschappelijk hoogstaande mannen, nog zóó over den ons gegeven dierbaren Doop nagedacht en gesproken wordt, als dat door bovenstaande van Dr. G. blijkt. Deze geleerde christen behandelde er in het innerlijke wezen der Sacramenten, maar het nadrukkelijkst den Doop, zooals de Baptisten over bijna de gansche aarde ook steeds doen. Hij is daar bijzonder toe gedrongen geworden door het lezen eener brochure over den Doop. Dit is te begrijpen.

Wij verwonderen ons het meest er over, dat de uitgesproken denkbeelden aangaande den Doop, wat de handeling betreft, nog zoo onzeker, zoo zwevend zijn. Wie er eigenlijk gedoopt moet worden, en op welke wijze er gehandeld moet worden om werkelijk te doopen en er mede af te spiegelen, wat God er mede, als onder een teeken, zeggen wil, zie dat laat Dr. G. — evenals vele anderen, liefst onbesproken.

Op den vorm komt het niet aan, als het innerlijke, het essentieele, maar aanwezig is.

Dat is nog niet eens een halve waarheid. Er is geen wezen zonder vorm, maar vorm én wezen moeten elkander dekken. Het is er mede als met geloof en de belijdenis. Met het hart gelooven — ja, dat is allereerst noodig — en met den mond (iets uiterlijks) belijden, mag er niet bij gemist worden.

Op een dorp met een orthodoxe bevolking werd er in een gezelschap opgemerkt, dat men op het geheele dorp geen enkele levende christen kon opmerken. Een van 't gezelschap zeide: »Er zijn er wel, maar ze willen 't niet weten!«

De Heere Jezus eischt tot ons deel hebben aan Zijn zaligheid geloof en belijden van Hem voor de menschen.

De Doop der geloovigen is ook een belijdenis, en die moet duidelijk zijn. Waar zulks oprecht geschiedt, in wezenlijke overtuiging, daar volgt zeker de vrucht, als innerlijke ervaring. Wij vinden rust voor onze »moede ziel«, niet door te weten dat we gedoopt of een gedoopt kind van God zijn, maar door ons met God verzoend en door Jezus verlost te weten (zoodat wij ons lieten doopen) en omdat Gods Geest met onzen geest getuigt, dat we kinderen Gods zijn.

De leer van onzen hemelschen Meester en der Apostelen is inderdaad niet onduidelijk.

De vertalers van ons N. Testament hebben het onderwijs aangaande den doopvorm wel wat onduidelijk gemaakt door te schrijven: *met* water doopen, maar taalkenners kunnen in hun Gr. N. T. lezen: *in* water.

S. N. v. B.

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. Waarde brs. en zrs.; U zult misschien wel eens gezegd of gedacht hebben: „Hoe zou het wel met de gemeente te Vriescheloo gesteld zijn?" Nu, we zijn thans geroepen iets van ons te doen hooren, omtrent de gemeente en haren arbeid. Wij mochten te Vriescheloo het heerlijk Kerstfeest op waardige wijze vieren. De Zondagsscholen in hare 3 verschillende vertakkingen n m.l. Vriescheloo, Bellingwolde en 't Hebrecht bij br. L. Nobbe, hebben heerlijk genoten en zijn de kleinen opnieuw bepaald bij den Zone Gods, Die kindje werd te Bethlehem. Ook wij als gemeente hadden veel belangstelling bij het herdenken van het geboortefeest van onzen gezegenden Heiland. God werd geprezen en vele goede woorden werden gesproken.

Vreugde en droefenis wisselen elkaar vaak af in het leven. Ook dat hebben we in niet geringe mate ondervonden. Vreugde genoten we, wanneer er zielen tot overgave kwamen en door den Doop de gemeente werden toegevoegd. Dan was daar feest in onze ziel.

Droefheid was ons deel, wanneer daar enkelen onzer geliefden uit ons midden werden gerukt om dit tijdelijke met het eeuwige te gaan verwisselen. In Augustus trof de familie Wijbenga een gevoelige slag door het overlijden van hun echtgenoot en vader. Groot was de deelneming der gemeente, daar deze br. eenige jaren lid onzer gemeente was en zijn leven in alles blijk gaf het eigendom van Jezus Christus te zijn. Eenige dagen voor Kerstmis was het de familie L. Mulder, die een zoon van 24 jaar grafwaarts moest dragen. Tot groote troost en blijdschap was het hun (en ons allen) dat hun zoon in zijn laatste uren nog blijken gaf, dat hij volkomen vrede had gevonden in het bloed des Kruises.

Nog juist in het oude jaar moesten br. en zr. Schreuder een kindje van 3 jaren missen. Dit was hun natuurlijk een oorzaak van groote droefheid. Deze droefheid was echter oorzaak van groote vreugde, daar hun beide oudste kinderen de toevlucht namen tot den Heere Jezus. God zij geloofd! Nog dient aangestipt dat br. en zr. Wildeman ook een klein kind grafwaarts moesten dragen in deze afgeloopen tijdkring. Zoo ziet gij brs. en zrs. dat ook veel droefheid ons deel was. En toch kunnen we God danken, want uit hetgeen ons vaak een oorzaak van grooten smart is, laat Hij het goede te voorschijn treden tot onze zaligheid en vrede.

De arbeid der gem. heeft een gezegend verloop. De opkomst is vooral des Zondags buitengewoon goed. Onze geachte Voorganger, br. de Haan, is altijd flink op zijn post. Ook de andere brs. en zrs. mede-arbeiders zullen hun loon geenszins verliezen. Dat we allen steeds meer getrouw mogen bevonden worden, opdat we zielen mogen winnen voor Koning Jezus. Hem ter eer.

De uwe in Christus Jezus,

Wedde. E. KUILMAN.

2e EXLOËRMOND. Geliefde medeverbondenen in onzen Heer en Heiland! Het is al zoo'n langen tijd geleden, dat ge iets gehoord hebt uit de gemeente Exloërm., dat misschien bij deze of gene wel eens de gedachte opgerezen is, dat die gemeente stil verdwijnt. Gelukkig, zoo is het nog niet. Wel heeft ons gemeentescheepje het hard te verduren op de financieele zeeën, maar ze is drijvende gebleven in 1929. Ook hebben we in het afgeloopen jaar ervaren, dat het niet altijd blijdschap is in het gemeentelijk leven, want wij werden twee keer opgeroepen om er getuige van te zijn, dat de dood ook onze leden niet spaart. Twee onzer zusters, die ons lief waren, moesten we zien wegdragen naar de groeve. Toch konden wij blijde zijn, omdat beide getuigden, ook in hun laatste ure: ik ga naar Jezus, naar mijn Heiland en Verlosser! Halleluja! Wij zullen haar straks wederzien.

Ook mochten wij in 't afgeloopen jaar getuige zijn van een andere begrafenis. Twee zusters werden op hun belijdenis gedoopt en aan de gemeente toegevoegd. Mogen zij zijn en blijven sierlijke leden onzer gemeente.

Wij hebben gezegende Kerstdagen achter ons. Den eersten Kerstdag hadden wij zoo'n onderonsje. Nu het was ons goed, daar geweest te zijn. Vele tongen kwamen in beweging, die vertelden welke groote dingen de Heer aan hun ziel had gedaan. 2en Kerstdag hadden de kinderen der Zondagsschool feest en het was den kinderen aan te zien, dat ze genoten rondom den versierden Kerstboom en van de vele tractaties, die ze kregen. Nu, de leiding was bij broeder H. Koops in goede handen. 's Avonds hadden de Jongel.- en Meisjesvereen. een Propaganda-avond georganiseerd. Broeder Mets was als feestleider tot ons overgekomen. Ook daar werd 's Heeren naam groot gemaakt.

Zoo zijn we weer een nieuwen tijdkring ingetreden. „In Uwen Naam zij ons begin", dat is ook de leus van onze gemeente.

P. DE RAAF.

HOOGEZAND. Het is al lang geleden dat onze gemeente iets van zich liet hooren. Doch gemeld kan worden, dat de Heere het werk dat Hij heeft begonnen, ook zal voltooien.

Den 1sten Kerstdag mochten we met een 50-tal kinderen den dag herdenken waarop onze Heiland in het vleesch was gekomen. Rijk voldaan keerden we dien dag huiswaarts, om dan den 2den Kerstdag wederom op te gaan naar Foxhol om daar gemeenschappelijk Liefdemaal te houden. We mochten een rijken zegen genieten.

Den 12den Januari was onze gemeente bijeen om haar zesde jaarfeest te houden. In ons midden waren twee zusters, welke op hartelijke wijze te kennen gaven, dat zij gaarne hunne zonden zouden zien afgewasschen, om in nieuwigheid des levens den Heer te mogen volgen.

Den 19den Jan. was onze gemeente als naar gewoonte bijeen, om onderwezen te worden uit de H. Schrift, en zagen we voor ons optreden onze geliefde oude br. ds. van Beek, die het Woord van onzen Heiland zoo wist te vertolken, dat drie jonge zusters hunne harten overgaven.

Ja Jezus neemt de zondaars aan
Roept dit troostwoord toe aan .... ALLEN.

Namens de gemeente,

JAC. BOS Jr., Secr.

FOXHOL EN HOOGEZAND. Gel. brs. en zrs. Den 8sten Dec. werd er een gecombineerde vergadering gehouden der beide gemeenten Foxhol en Hoogezand. Als eindresultaat dier vergadering mogen we noemen, dat we elkander de broederhand mochten reiken, en vergetende hetgeen achter is en ons strekkende naar hetgeen voor is, mochten we den 15den December wederom samenkomen, waar dan besloten werd op den 2den Kerstdag, voorm. 10 uur, in de Bapt. Kerk te Foxhol een begroetingssamenkomst der leden van beide gemeenten te hebben en 's nam. 5 uur liefdemaal te houden. In eerstgenoemde verg. waren we echt broederlijk samen en mochten we ervaren en gevoelen, dat de band der liefde nauw werd gebonden. Vol blijde verwachting gingen we huiswaarts, om 's avonds aldaar andermaal bijeen te zijn. Vele monden werden geopend, om hunne harten te uiten over de groote liefde Gods. We ontvingen allen een rijken zegen.

Namens de Gemeenten,

JOHs. SIEKMAN, Secr., Foxhol
JAC. BOS Jr., Secr., Hoogezand

HET SMALLE PAD.

X.

DE TAAK DER VERLOSTEN.

Vóór de Heere Jezus opvoer naar den hemel, heeft Hij Zijn discipelen hun taak aangewezen.

Jezus Christus is Heer der wereld geworden. Hij heeft haar verlost en nu komt ze Hem van rechtswege toe. Daarom moet Hij overal als Heer worden uitgeroepen (2 Kor. 4 : 5) en moeten allen Hem als Heer belijden en eeren Fil. 2 : 1—5.

Daarom moeten de discipelen als Jezus' Gezanten alle volken er mede bekend maken, dat Christus door Zijn dood en opstanding hun wettige Heer is, en hen bewegen om Jezus' discipelen te worden.

Zij, die Jezus Christus als hun Heer aanvaarden, moeten zij doopen, want door den Doop belijdt men een onderdaan van Jezus Christus te zijn geworden. Over den Doopeling wordt de Naam des Heeren aangeroepen, d. w. z. dat hij in gemeenschap met den Heer is opgenomen.

Zoo hebben de Apostelen het ook gedaan. Zij verkondigden Joden en heidenen de blijde boodschap, dat Jezus stierf voor de verlossing der wereld en doopten allen, die dat woord gaarne aannamen.

Het derde is, dat zij, die door den Doop als discipelen van Jezus aanvaard zijn, onderwezen worden om te wandelen overeenkomstig den wil van hun nieuwen Meester.

Daarom moeten zij als gedoopten vereenigd blijven en geregeld samenkomen. En de Heer geeft daartoe aan enkelen gaven en krachten; Hij geeft Herders, Leeraars en Evangelisten 1 Kor. 14 : 1—5; Ef. 4 : 11, 12.

Zoo wordt het oude, zondige meer en meer uitgestooten, gelijk een lichaam verkeerde stoffen verwijdert, en verkrijgt Christus een gestalte in het leven der geloovigen.

Aan deze opdracht is de belofte verbonden: Ik ben met ulieden, alle dagen, tot aan de voleinding der wereld.

Als we den Heer gehoorzaam zijn, ervaren we Zijn nabijheid en hulp. Door Hem kunnen we volbrengen, wat Hij van ons vraagt.

INGEZONDEN.

Deventer, 4 Januari '30.

Geliefde Brs. en Zrs.!

Nu het nieuwe jaar z'n intrede gedaan heeft, zijn we ook maar een korte tijd meer voor onze „Bazaar".

Wij wenschen D. V. deze te houden 4, 5 en 6 Februari a.s. en verzoeken allen dus vriendelijk het ons toegedachte aan het depôt te bezorgen, en deze worden op hun beurt verzocht het ons zoo spoedig mogelijk te doen toekomen.

Inmiddels zijn we reeds erg dankbaar

hen, die blijk hebben gegeven goede voornemens in daden om te zetten.

Ons depôt-adres is J. RIETBERG, Kolkweg 64, Deventer.

Groeten en heilbede van het

DEVENTER BAZAARCOMITE.

CORRESPONDENTIE

G. M. H. te H. Toen uw stuk in ons bezit kwam was De Christen grootendeels reeds gezet, wijl veel kopy al lang had overgestaan. E.-R.

Wij vernemen, dat De Christen in zijn nieuw formaat met genoegen ontvangen wordt. Slechts moet men aan het uiterlijk nog »wennen«. Geen wonder; men was al zoolang een andere »verschijning« gewoon. Een enkele zag in het weglaten van de lijnen tusschen de kolommen een »verflauwing der grenzen«. Moge de inhoud maar toonen, dat de heusche grenzen goed getrokken worden!

De bescheiden afmetingen van den titel vergeleken met die van een vijf jaren geleden, zal toch niemand een teeken van achteruitgang willen noemen? E.-R.

LEESTAFEL

Eiberslust, door W. Schippers. Uitgave J. N. Voorhoeve te Den Haag

Schippers is een schrijver, die door ons christelijk volksdeel graag gelezen wordt. Van bovengenoemd werkje verscheen een herdruk, voor massaverspreiding, als een bijzondere vorm van Evangelisatielektuur. L.

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van de Gem. Hoogezand f 12,50; van de Bapt. Jongeliedenver. »Eben Haëzer« te Leeuwarden f 15,—; van de Gem. Haarlem f 50,—

N. Pekela. G. BOURITIUS.
Giro 151970.

Van den Depôthouder

Zoo pas ontvangen: Statuten en Huishoudelijk Reglement van de Unie van Bapt. Gemeenten in Nederland, gewijzigd en vastgesteld 11 Juli 1929. Prijs slechts 5 cent per stuk. Bestelt per giro.

N. Pekela. G. BOURITIUS.
Giro 151970.

Wie zend mij het t.w. adres van K. Baptist, v.h. 2e Exloërmond? „De Christen" komt retour.

Bij voorbaat mijn dank. De Adm.

Vrijdag 31 Januari 1930 No. 2116 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

HET VADERLAND.

Oord van vrede en liefde en reinheid,
Plaats van hemelweeld' en lust,
Met uw vele, vele woon'gen,
Huis des Vaders! Huis der rust!
O, wat zoete melodieën
Ruischen als met vol accoord
Mijn verlangend harte tegen
Uit dat schoon en heerlijk oord!

Hebt Gij in die hemelzalen
Armen zondaars plaats bereid,
Zult G' ook mij daarbinnen leiden,
Heiland, in Uw heerlijkheid?
O, hoe zalig zal 't mij wezen,
Jezus, Redder mijner ziel!
Als ik daar in blij aanschouwen
Aan Uw voeten nederkniel!

Als ik in Uw oog mag lezen
Loutre ontferming en gena,
En mijn oor Uw stem vernemen:
„'k Heb voldaan op Golgotha!
Ook voor u aan 't kruis geleden,
Al uw schuld betaald bij God;
Ga de vreugd uws Heeren binnen,
't Huis des Vaders! 't Huis bij God".

Dr. GUNNING.

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET KONFLIKT.

Aan de vreemdelingen . . . . . . den uitverkorenen. I Petr. I : 1 en 2.

Petrus behandelt in zijn eersten zendbrief het christelijk leven als konflikt.

In den aanhef, de verzen een en twee van het eerste hoofdstuk, beschrijft hij den aard van het konflikt.

Christenen zijn vreemdelingen en uitverkorenen. Ze zijn vreemdelingen, dewijl ze uitverkorenen zijn.

Het laatste roept het eerste te voorschijn en sluit het altijd in.

Wie als christen zijn leven verstaan wil, houde dit in het oog.

* * *

Uitverkorenen zijn de geloovigen.

Ze zijn weggeroepen uit de wereld, van haar afgezonderd.

Hun tegenwoordige positie is de omgekeerde van die van vroeger. Eens waren ze „vervreemd van het leven Gods", „vreemdelingen" ten opzichte van het Koninkrijk Gods.

Daarin kwam verandering. Er had een omzetting plaats.

God riep hen tot zich, eigende hen zichzelf toe. Ze werden Zijn kinderen. Ze kregen hun burgerschap in de hemelen.

Dit riep een vervreemding te voorschijn van hetgeen hun vroeger eigen was.

Het leven, dat hen tot kinderen Gods maakte, past niet in den ouden samenhang. Hoe meer dat leven toeneemt, hoe minder ze zich in het groote verband „dezer tegenwoordige booze wereld" zullen thuis voelen; in hoe sterker mate hun leven *konflikt* zal worden.

Men behoeft niet z'n best te doen om zich in de tegenwoordige orde der dingen een vreemdeling te gaan voelen. Dat gevoel komt vanzelf, wanneer men zich z'n uitverkiezing door God den Vader maar bewust is; maar bedenkt: ik ben afgezonderd voor God.

Het christelijk leven is niet negatief, maar positief georiënteerd. Niet wereldontwenning, maar gewenning aan God is de oefening der godzaligheid. Het negatieve komt dan als nevenresultaat.

Grondslag van het christelijk leven is Gods voorkennis.

Geen toeval ligt aan ons leven ten grondslag. Ook geen willekeur. Neen, een plan: Gods plan draagt ons leven. Dat is het raam, waarop ons leven geweven wordt.

De Schrift drukt dat uit door te spreken van „uitverkiezing". Dit zoo veel gevreesde en zoo licht misbruikte woord geeft ons leven zin, achtergrond, waarde. Het laat het opkomen uit God en heft het boven het tijdelijke en toevallige uit. Het legt er de eeuwigheid in.

Middel, waardoor het christelijk leven, het leven, waartoe we zijn uitverkoren, verwerkelijkt wordt, is de heiligmaking des Geestes.

„Uitverkiezing" en „heiligmaking" behooren bij elkaar. Uitverkiezing — letterlijk: er-uit-roepen, bepaalt des christens betrekking tot de w e r e l d; heiligmaking zijn betrekking tot G o d. „Uitverkoren" wil zeggen, dat de christen niet meer de wereld toebehoort — uit haar weggeroepen is. En „heiligmaking" vult dit aan, door dat het zegt, dat de christen God gewijd is.

Er is geen ander middel om de uitverkiezing te verwerkelijken dan toewijding aan God.

Tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds van Jezus Christus, wil God u brengen.

Gehoorzaamheid en bloedsgemeenschap met Jezus Christus zijn de posten van de hemelpoort.

Ze zijn de rails, waarlangs het leven opwaarts gaat naar zijn duurzame bestemming.

En omdat het zich in die baan beweegt, is het konflikt van aanvang tot einde.

L.

LOSSE SCHAKELS

Geen gereorganiseerde N. Herv. kerk. De Synode dezer kerk verwierp opnieuw een reorganisatievoorstel. Dat voorstel beoogde de kerk een presbyterialen vorm te geven en leertucht in te voeren, voor dat laatste een kriterium aangevende. De bedoeling was om de vrijzinnigen zoo zoetjes aan de kerk uit te werken, althans van de kansels te weren. De ethischen waren op die verklaring echter niet allen gerust, doch vreesden zelf ook nog eens slachtoffer der voorgestelde leertuchtbepaling te zullen worden. Deze ethische broeders wenschen langs den medischen weg de kerk genezen te zien.

Geen leertucht in het N. Testament. Prof. A. M. Brouwer, een van de tegen-

standers van het ingediende en nu verworpen reorganisatievoorstel, betoogt in het Algemeen Weekblad dat er in het N. Testament van geen leertucht sprake is. Wie haar voorstaat zou zich dus niet op bijbelschen bodem bewegen. Deze bewering zal velen nieuw zijn en niet aller instemming kunnen vinden. Hoe heeft de Synode der Ger. kerken haar best gedaan te Assen in een leertuchtkwestie. Vanwege »de slang en haar spreken« zijn daar enkele leeraren afgezet. Dit geval heeft velen huiverig gemaakt voor leertucht en daar we nu eenmaal gewoon zijn de bijbel te raadplegen, zal het velen een herademing gebracht hebben, te lezen, dat leertucht heelemaal niet bijbels is.

Waar moet de wachter staan? Ons lijkt dit de groote fout in de kerken, dat men de wachter er een verkeerde plaats geeft. De Synode der Ned. Herv. kerk wilde een wachter bij den kansel plaatsen, doch de kerkdeur onbewaakt laten.

Wanneer men eens begon de Gemeente te bouwen met levende steenen; alleen zulken te aanvaarden, die belijden den Heere Jezus te kennen als hun persoonlijken Zaligmaker — zou dan de kanselnood daar niet verdwijnen? Wanneer men de Heilige Schrift ontrouw wordt, blijven moeiten niet uit. En is het billijk, is het redelijk dat men op de kansel niet mag verkondigen, waarop men wel als lid aanvaard werd? De reorganisatie moet bij de kerkdeur, bij den Doopvont beginnen. L.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

De statuten en het huishoudelijk reglement van de Unie van Baptiste Gemeenten zijn van heden af afzonderlijk verkrijgbaar bij den depôthouder, Ds. G. Bouritius, Nieuwe Pekela. De prijs is 5 cent per ex.

* * *

Ds. J. Hekhuis, Muntendam, heeft reeds van vele gemeenten uitnoodigingen aan br. B. Götze, Warschau, ontvangen. Indien er nog zijn, die overwegen om dezen broeder een avond te gunnen — het wordt zeer zeker een avond van grooten zegen — zij worden vriendelijk verzocht niet langer te aarzelen en zich onmiddellijk met den voorganger van Muntendam in verbinding te stellen.

* * *

Onze Nederlandsche Baptisten hebben een goeden naam en wij zijn er zeer dankbaar voor.

Wanneer onze Nederlandsche Baptisten al zoo goed zijn, hoe goed moeten dan haar secretarissen niet wezen! Ik heb dezen in het begin van Januari een vragenlijst toegezonden met het vriendelijk verzoek ze ingevuld aan mij te retourneeren vóór den eersten van Sprokkelmaand.

We vertrouwen, dat zij aan dit verzoek met al de bereidwilligheid, die functionnarissen van Baptiste gemeenten behoort eigen te zijn, tegemoet zullen komen.

* * *

Hoe staat het met onze Unie-avonden? De gemeenten, die ze gehouden hebben, zijn er, naar ik hoor, zeer over tevreden. En geen wonder, want zij zijn er immers op gericht om de christenen zonder onderdak te bewegen een vaste woonplaats te kiezen, om het gemeente-besef bij de leden en het Unie-besef bij de gemeenten aan te wakkeren. Enkele gemeenten staan nog op het lijstje om door een voorganger van de Unie-Commissie te worden bezocht. Maar er zijn ook gemeenten, die niets van zich hebben laten hooren. Werd het vergeten om deze nuttige zaak op de agenda van de gemeentevergadering te plaatsen? Men doet goed om voor een Unie-avond niet alleen de gemeenteleden, doch ook de trouwe bezoekers van de godsdienstoefeningen uit te noodigen.

J. W. WEENINK.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jerobeams zonde.
Ongehoorzaamheid van een man Gods gestraft.

I Kon. 12 :25-33; 13; II Kron. 11 : 13-16.

Les voor Zondag 2 Maart 1930.

Verleden week maakten wij kennis met Jerobeam, zoon van Nebat. Hij werd koning over 't grootste deel der stammen Israëls. Toen hij lang te voren nog in Salomo's dienst was, had deze koning reeds opgemerkt, dat men Jerobeam wel wat toevertrouwen kon; hij betoonde zich een flinke jonge man. Maar toch heeft hij ons teleurgesteld, nietwaar? Hij kon niet wachten op 's Heeren tijd. De profeet Ahia had hem een voortreffelijke boodschap gebracht, maar hem ook zeer duidelijk gezegd, dat de vervulling daarvan pas na Salomo's dood zou plaats vinden. Doch Jerobeam hief zijn hand op tegen den koning Salomo. Hij scheen niet op Gods woord te letten.

Wat wij in deze les van Jerobeam vernemen is nog meer bedroevend. Hij was — zooals verleden week verteld is — koning geworden. Ahia's profetie was vervuld. Men zou denken, dat Jerobeam door de mislukking van zijn opstand wel geleerd had, nu nauwkeurig op Gods woord acht te geven. Helaas, het tegendeel bleek waar te zijn. Jerobeam overlegde en maakte plannen alsof God niet bestond. Hij rekende heelemaal niet met God en hij nam tenslotte een besluit, waarvan hij wel wist, dat het lijnrecht tegen Gods wil in ging.

Een poosje was Jerobeam koning; we weten niet precies hoelang. Hij had Sichem tot residentie gekozen en natuurlijk had hij de muren en poorten der stad laten nazien en verbeteren. Ook had hij al een andere stad versterkt. (Het is niet gewenscht de vertelling zwaar te maken met namen, tenzij het namen zijn, die de kinderen moeten onthouden). Maar in dien tijd had hij ook iets opgemerkt, dat hem heel erg ongerust maakte. Het koninkrijk was wel in tweeën, maar de godsdienst was één. En heel Israël had maar één tempel en één altaar. Uit Jerobeams koninkrijk gingen velen naar Jeruzalem om daar te offeren en om daar de hooge feesten mee te vieren. Vertel nu 12 : 26—33.

V. 31: H u i s d e r h o o g t e n. De kalverbeelden konden natuurlijk niet zoo maar in de openlucht geplaatst worden. Dus werd er haastig een gebouw opgericht, dat als tempel moest dienen. En daar Jerobeam, volgens de gewoonte van zijn tijd — een hoogte voor zijn „godsdienst'' uitzocht, is de naam heel begrijpelijk.

V. 32. Dat was het loofhuttenfeest. In Jeruzalem werd het, volgens de wet, in de 7e maand gevierd. Waarom Jerobeam de 8ste koos, is niet met zekerheid te zeggen. Misschien om de scheiding tusschen Israël en Juda meer opvallend te maken; misschien ook, omdat de oogst van zeer vele producten in het noorden van Palestina ongeveer een maand later rijp was, dan in Juda. Daar het loofhuttenfeest ook het dankfeest was, kwam voor het noorden de 8ste maand wellicht nog meer gelegen dan de 7de. Het is ook mogelijk, dat deze dingen samen Jerobeam deden besluiten om het wettelijke voorschrift los te laten.

V. 33. Priesters. Ook hierin week hij van het wettelijke voorschrift af. Misschien verwachtte hij van de Levitische priesters, — waarvan er natuurlijk genoeg in zijn land woonden — geen goede medewerking. „Van de geringsten des volks'' is geen gelukkige vertaling. Bedoeld is: Van den geringsten af. Dus: Uit alle standen en rangen; ook die er 't minst voor in aanmerking schenen te komen.

Tegen 't midden van de 8ste maand was er veel volk te Dan, in 't uiterste noorden, en ook te Beth-El was veel volk. Hier was de koning ook. Op den 15den dag begon het feest. Wat een drukte! Reeds rookte het altaar. Koning Jerobeam zelf stond er vlak bij. Het schijnt, men krijgt haast dien indruk uit het verhaal, dat hij zelf een begin wilde maken met den nieuwen „godsdienst''. Zie 13 : 1 en v. 4 midden: hij *hief zijn hand* op van het

altaar. Hij was dus met zijn hand aan het altaar. Misschien had hij — terwijl het vuur reeds goed brandde — het eerste vleesch daarop gelegd. De laatste woorden van 12 : 33, waarvan de vertaling niet geheel zeker is, schijnen ook op een begin van den dienst te wijzen.

En zie, daar kwam op eenmaal een man door de vroolijke menigte. Niet ver van het altaar, tegenover den koning, bleef hij staan. Wat zou die man willen, en vanwaar zou hij gekomen zijn? Het was een man Gods uit Juda en hij wilde Gods boodschap brengen aan Jerobeam en aan diens altaar. Hij moest het vlug doen; hij mocht zich heelemaal niet ophouden, zelfs niet om te eten of te drinken; hij moest zorgen, zoo spoedig mogelijk weer terug te zijn. Daarom wachtte hij ook geen oogenblik. Zoodra hij dicht genoeg bij het altaar en bij den koning was, begon hij te spreken. Vertel 13 : 2 en dan maar ineens door tot v. 10. Zie bij v. 2 II Kon. 23 : 15—20.

Ja, de man Gods ging dadelijk terug; en hij sloeg een anderen weg in dan dien, waarlangs hij gekomen was. Hij moest toch ook gehoorzaam zijn! Gods bijzondere knechten moeten vooral gehoorzaam zijn!

Maar deze man was toch niet heelemaal gehoorzaam. Weet ge, wat hij deed? Toen hij een eindje weg was, stapte hij af en ging aan den kant van den weg zitten om te rusten. Dat was mis; en deze man Gods, die zoo pas des Heeren woord had gebracht aan Jerobeam, moest nu zelf bestraft worden. En dat gebeurde ook.

Vertel 13 : 11—32.

Zeg voor: „Zijn zonen hadden den weg gezien" in v. 12: „Zijn zonen hadden hem nagekeken".

V. 18. Wat deed die oude profeet gemeen. O, als gij Gods wil weet, laat u dan niet verleiden. Want allen, die iets zeggen, dat tegen Gods wil is, zijn verleiders, al noemen ze zich ook profeten.

Wat zal dat een opschudding geweest zijn in Beth-El en op het feest. Maar Jerobeam trok zich van heel deze gebeurtenis verder niets aan, v. 33. Zelfs breidde hij het aantal zijner priesters nog uit. Zwaar bezondigde hij zich in dezen weg, v. 34.

't Schijnt wel, dat de meeste menschen zich gemakkelijk door den koning lieten meevoeren in deze afgoderij. Maar toch niet allen. Die menschen kregen het nu wel moeilijk. Weet ge wat ze deden? Ze gingen verhuizen. De priesters en de Levieten uit de noordelijke stammen gaven het voorbeeld; zij gingen naar koning Rehabeam en vestigden zich in zijn rijk. En daarna volgden ook nog vele anderen, die van harte aan den dienst van Jehova hingen. Natuurlijk waren zij in Juda hartelijk welkom. K. R.

— — — — — — — —

Mag ik sommige lezers nog eens aan mijn postrekening herinneren? 't Is no. 109502. Dit met het oog op de nog niet betaalde roosters. K. R.

III

OOGSTVREUGDE.

(Toespraak, gehouden ter inleiding van de jubileumsamenkomsten te Groningen 24 Jan. j.l.)

Geliefde Gemeente, Genoodigden, Vrienden en Belangstellenden van hier en elders!

Het Jubeljaar der Gemeente is haast verstreken. Wij zijn hier nu samen gekomen om de weldaden des Heeren te gedenken. Daartoe zal straks een beknopt overzicht gegeven worden van de gebeurtenissen, die tot het ontstaan der Gemeente leidden, en van haar levensgang gedurende de halve eeuw van haar bestaan.

In het feit, dat de Gemeente vijftig jaar mocht bestaan, ligt een mèèr dan *gewone* reden tot dankbaarheid.

En dat hierom:

De Gemeente is geen *menschelijke* vereeniging en ze wortelt niet in het *natuurlijke* leven. Geen bloedsbanden binden de leden samen. Als N. Testamentische Gemeente draagt ze een geestelijk karakter. Geen natuurlijke geboorten houden haar in stand, daar ze alleen zulken omvatten wil, die uit *den Geest* geboren zijn. Haar *Vereenigingspunt* is de Levende, in den Geest waarlijk onder ons wijlende Christus; de *voorwaarde* voor de vereeniging met haar is het beleden geloof, en het *middel* tot vereeniging, de Doop.

Wijl dus de Gemeente niet op het natuurlijke leven steunt; doch geheel afhankelijk is, ook in haar voortbestaan van de werking van den Heiligen Geest, die zielen ten leven moet baren, zal zij niet sterven, ligt in het feit, dat zij vijftig jaar stand hield niet slechts, doch ook gedurig zich uitbreidde, een mèèr dan *gewone* reden tot dankbaarheid.

De Psalmist zegt: voor U verblijdt men zich, gelijk men zich verblijdt ten tijde des oogstes.

En zoo staat de Gemeente in deze dagen voor haar Heer. Ze smaakt oogstvreugde.

I. *Oogstvreugde is de vreugde van den bekroonden arbeid.*

De oogst, waarover wij ons verblijden, is de vrucht allereerst van wat Jezus Christus deed. Omdat die zich ten doode gearbeid heeft, is de Gemeente ontstaan, en in Zijn Werk wortelt ze. Zijn leven was hoogste arbeid, zielearbeid; was èèn overgave, een zich-zelf-zaaien in den bodem der menschheid. En resultaat van dien arbeid, vrucht, eeuwigblijvende vrucht van dat zich-zelf-zaaien is de Gemeente des N. Testaments, de Gemeente dergenen, die belijden kunnen, dat Christus in hen leeft.

Maar gevolg is deze oogst, òòk van den arbeid, de levensovergave van hen, die in den loop der jaren de Gemeente vormden. Want zeer zeker is Christus het zaad, dat in de aarde viel, stierf en nu in de Gemeente vrucht draagt, maar de Heer heeft zelf gezegd: het zaad zijn de kinderen des Koninkrijks.

De Heer arbeidt niet allèèn. Hij doet Zijn werk niet buiten de Zijnen om, maar door hen. Wij hebben de eer Zijn medearbeiders te mogen zijn. Gelijk in de natuur God moet werken èn de mensch moet werken, zal er een oogst gezien worden, zoo is het ook in het Rijk der Genade.

Door velen heeft de Heer gearbeid in het verleden. Het historisch overzicht zal er iets van laten hooren. Maar de *eigenlijke* zielearbeid blijft verborgen. Paulus spreekt als hij gewaagt van zijn arbeid in 't Koninkrijk van den Heer, van een zich „afbeulen". En de Psalmist spreekt van een met tranen zaaien. De Gemeente is geboren uit een *Offer*: het Offer van Christus en kan niet anders dan door *offers* in stand gehouden worden.

En die arbeid van onzen hooggeloofden Verlosser en van zoovelen Zijner verlosten gedurende het bestaan der Gemeente, is bekroond geworden. Geestelijke vrucht werd gezien; voor het Rijk des Vaders werd geoogst. Daarom verblijden we ons voor Hem, gelijk men zich verblijdt ten tijde des oogstes.

II. *Oogstvreugde is de vreugde van de vervulde hoop.* De arbeid, die aan den oogst voorafgaat, is arbeid op hope. Zoo de Heere geen wasdom geeft, bestelt de boer tevergeefs den akker. Er is geplant, er is begoten, en God heeft dat levende, dat daadwerkelijke vertrouwen niet beschaamd gemaakt.

De Schepper vraagt vertrouwen; Hij verlangt, dat we beginnen zullen met zaaien, d. i. met geven, verliezen, met overgave. Maar wanneer dat vertrouwen metterdaad wordt bewezen, wordt Zijn trouw ervaren.

Dat geeft zulk een *diepe* vreugde aan den oogsttijd. 't Was en 't is steeds: *eerst* verliezen. Maar wat om Christus' wil en om des Evangelies wil verloren wordt, keert in veelvoud weer. Zaaien is *verliezen. Verliezen* geen verkwisten. En vanwege den nood van het zaaien, van het verliezen, is de vreugde van den oogst, wijl zij de vreugde van het w e e r vinden, van het t e r u g keeren is, zoo groot. 't Is de vreugde der vervulde hope, der ervaren trouw.

Het vertrouwen, waarin Christus

zich offerde, en waarin de Zijnen in deze Gemeente zichzelf gaven door Hem, is beloond geworden, „Die maait ontvangt loon, en vergadert vrucht ten eeuwigen leven; opdat zich tesamen verblijden, beide die zaait en die maait".

III. *Oogstvreugde is de vreugde van het opnieuw ontvangen vertrouwen.* Tagore de Indische dichter, zegt, dat kinderen het teeken zijn, dat God het vertrouwen in de menschheid niet heeft verloren. Is elke nieuwe oogst eigenlijk niet een bewijs, dat God vertrouwen in ons heeft? Immers, daardoor verlengt Hij het leven en geeft nieuwe kansen.

De oogst van nu is tegelijk het zaad voor 't volgend jaar. Die *brood* geeft den eter, geeft ook *zaad* den zaaier.

In den oogst geeft God brood om te eten — die arbeidt zal verzadigd worden — èn in den oogst geeft God zaad om te zaaien d. w. z. niet slechts nieuwe doch ook vermeerderde kansen.

De Gemeente staat hoopvol voor de toekomst. De oogst van nu is het zaad voor morgen. In de resultaten van het verleden sluimeren de mogelijkheden der toekomst.

Dit geeft aan onze vreugde de onmisbare, ernstige ondertoon. God heeft ons veel toevertrouwd. Nu dragen we een groote verantwoordelijkheid.

Een legende zegt, dat de engel Gabriël met den Heiland door den hemel wandelde. „Meester" zeide Gabriël, terwijl hij naar een donkere stip, ver weg wees: „dat is immers de wereld waarvoor Gij gestorven zijt?" „Ja" antwoordde de Heer: „En welke maatregelen hebt Ge genomen, opdat allen daar het weten zouden?" „Ik heb Petrus en Johannes en de anderen gezegd, dat zij het overal moesten bekend maken", antwoordde de Meester. Een oogenblik ging Gabriël zwijgend naast den Heer verder. Toen vroeg hij: „maar als Petrus, Johannes en die anderen het nu *niet* doen, welke maatreglen hebt Ge daarvoor getroffen?" „In 't *geheel geene*", antwoordde de Heer, „*Ik vertrouw op hen*".

Duidelijk stelt deze legende ons onze verantwoordelijkheid voor de aandacht, De Heer vertrouwt ons. In den oogst ligt een oproep, een oproep tot nieuwen arbeid en meer arbeid.

God heeft zich afhankelijk gesteld van ons.

De boer roept om God en God roept om den boer.

De Gemeente vertrouwt op haar Heer en de Heer vertrouwt op Zijn Gemeente.

En in dit samen werken, dit gemeenschappelijk arbeiden ligt de diepe vreugde ,van den Oogst, gelijk het de wortel is van alle diepe levensvreugde.

L.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Samuël een voorbeeld voor jonge menschen *). 1 Sam. 3.

De laatste richter in Israël was Samuël, dat zooveel beteekent als: van den Heere gebeden of van den Heere verhoord. Prof. Jastrow van Philadelphia meent, dat dit onjuist is. Hij heeft aangetoond, dat Samu het Assyrisch woord is voor zoon. Samuël is dan zoon van God. Deze bijzonderheid pleit voor de oudheid van het boek Samuël. Samuël was echter wel van den Heere gebeden, want zijne moeder had den Heere ernstig gesmeekt om een zoon te mogen hebben. Eens toen zij met haar man te Silo was, waar de tabernakel was opgericht en zij hare begeerte voor den Heere uitstortte in het gebed, meende Eli, de hoogepriester, dat zij dronken was, omdat zij wel hare lippen bewoog, maar geen woord uit haar mond gehoord werd. Daarmede deed hij haar groot onrecht en handelde tegen zijn roeping als hoogepriester. Doch zij zeide: „Neen mijnheer, ik ben een vrouw bezwaard van geest", en verhaalde hem vervolgens, wat zij gebeden had. Toen

*) Opstel van br. W. Wiersema, N. Pekela, voorgelezen op den Jeugddag te Muntendam.

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

5. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de vermissing van den boer aan het Russische front. Door een nagekomen brief van hem is de smart van de boerin weer vernieuwd. Ook de dominé was er reeds geweest. De oude knecht Joost had gebeden in de stal, was beluisterd door het meisje en op verzoek der dienstmeisjes bad Joost voortaan ook in huis. De boerin was daarvoor ook zeer dankbaar. Met haar oude knecht besprak zij dan haar plan, juffrouw Veerman in huis te nemen. Deze had al eerder aangeboden op kleine Hans te passen. De oude knecht dacht ernstig na.)

Maar eindelijk zag oude Joost de boerin aan en zeide bedachtzaam: »Denkt u, dat juffrouw Veerman goed bij ons passen zal? Stads- en dorpsmenschen onder één dak, zitten gauw in pak en zak. Dan komt er onvrede. Want het zijn twee verschillende volken«.

»O, het zal vast wel gaan«, gaf de boerin ten antwoord. »Juffrouw Veerman is een christelijk persoon, en ik geloof, het zal ons allen goed doen, als zij bij ons in huis is.«

»Zoo, zoo!« De knecht zag de boerin recht aan. Daarna ging hij voort: »Juffrouw Veerman is een zeer net en fatsoenlijk persoon, en geen mensch kan op haar iets zeggen. Maar . . . . wat zii nu juist bij ons moet doen, dat weet ik niet«.

»Ik denk, dat zij voor de kinderen zal zorgen. En wanneer die goed verzorgd worden en tot goede menschen worden opgevoed, is dat toch ook wat grootsch. Dat is alleen al een boerenplaats waard. Maar juffrouw Veerman kan daarvoor heel goed zorgen. Ik geloof zelfs, dat het voor haar een groote blijdschap zal zijn. Zij heeft kleine Hans al een paar dagen 's morgens bij zich genomen en hem 's avonds weer teruggebracht. En de kleine hangt zoo erg aan zijn »tante«, dat ik haast vrees, dat hij langzamerhand wat van ons afwent.

En daarom denk ik, dat wij het best juffrouw Veerman geheel bij ons in huis nemen. Dan is er ook meer orde met de andere kinderen«.

»Wil zij het dan wel?«

»Ja, dat weet ik niet. Ik heb er nog niet met haar over gesproken. Ik wilde eerst eens vernemen, wat jij er van dacht«.

»En wanneer zij dan eens ziek wordt en komt te liggen?

Dan moet zij ook verpleegd worden«.

»En wanneer ik dan ook ziek word, wat dan?«

Beiden zwegen een tijdlang.

»Nu«, begon eindelijk Joost weer, »vraag dan juffrouw Veerman maar eens, of zij wil«.

»En dan nog iets, Joost«, begon de boerin nog eens. »gij wordt nu ook zestig jaar oud, en het werk wordt voor u alleen te moeilijk, omdat gij de eenigste man hier zijt. Dat gaat op den duur niet. Ja, wanneer mijn man nog leefde. Maar zoo . . . . wie weet, hoe het allemaal nog komt! Ja, wanneer mijn man zich laatst bij de burgemeestersverkiezing niet candidaat had gesteld, was hij ook wel thuisgekomen. Maar . . . . er is geen draadje zoo fijn gesponnen, of het komt toch eindelijk wel aan het zonlicht«.

»En God leeft ook nog«, voegde Joost er beteekenisvol aan toe.

»Joost, ik heb gedacht, laat ons drie of vier gevangenen aanvragen uit het gevangenenkamp bij Kassel«.

Nu ging de oude rechtop staan, en met het oog vast op de boerin gericht zeide hij: »Vrouw Enke! Meer dan veertig jaar lang ben ik reeds op deze plaats. En wanneer onze boer nu weg is, moet ieder van ons een beetje harder aanpakken, en dan gaat het ook goed«.

Een dankbare blik van de boerin trof hem.

troostte Eli haar, zeggende: „Ga heen in vrede en de God Israëls zal uwe bede geven, die gij van Hem gebeden hebt".

En dit woord werd bewaarheid, zooals wij weten. Toen Samuël groot genoeg was, bracht zij hem naar Eli, want zij had den Heere beloofd, haar zoon aan den dienst des Heeren te wijden, en bezocht hem jaarlijks. Alzoo werd Samuël reeds vroeg aan den levenden God verbonden. De eerste prikkels daartoe ontving hij reeds in het ouderlijk huis te Rama. Als knaap klemde hij zich reeds aan God vast en daardoor ontstond een vruchtbaar leven.

Jonge menschen verbinden zich vaak liever met de wereld dan met God. Het gevolg hiervan is, dat men niet op Christus, maar op de wereld begint te gelijken. Want waarmee men omgaat, neemt men iets van over. Er is een bekend spreekwoord, dat zegt: „Zeg mij met wien gij omgaat, en ik zal u zeggen wie gij zijt". Onze vrienden met wie wij omgaan, oefenen invloed op ons uit òf ten goede òf ten kwade. Reeds vroeg wijdde Samuël zich aan den dienst van Jehovah. Toen hij nog heel jong was, kwam hij in 't heiligdom. Hoe verheugd nam hij deel aan de godsdienstoefeningen. In hoeverre dienen wij God? Nemen ook wij met blijdschap deel aan 't werk, dat God ons geeft en aan de gelegenheden, die Hij ons biedt? Wie zich God niet ter beschikking stelt, verspeelt jeugdige kracht.

In booze tijden toonde Samuël zich bijzonder standvastig. Want hoe droevig zag het er toen in Israël en de naaste omgeving uit! Bovendien waren ziin ouders er niet, dus die konden ook geen wakend oog op hem houden. Maar toch zondigde hij niet. Integendeel luisterde hij gaarne naar de stem Gods, die tot hem kwam in de nacht, toen hij in den tempel lag en toen hij meende dat Eli hem riep. Doch die zeide dat de Heere hem riep en als hij dan de stem Gods voor de vierde maal hoorde zeide hij: „Spreek Heere, uw knecht hoort". Wat doen wij, als God ons roept, als wij de stem van God vernemen? Zijn ook wij direct bereid om te zeggen: Spreek Heere, want uw knecht hoort?

Het was inderdaad geen gemakkelijke boodschap, die Samuël van God kreeg, want hem werd gelast om Eli aan te kondigen, dat het strafvonnis over hem en zijne zonen gewisselijk komen zou. Den volgenden morgen vreesde Samuël eerst de woorden des Heeren aan den grijzen Eli bekend te maken; maar het moest, dus deed hij het.

Wat doen wij als de Heere soms met een moeilijke opdracht tot ons komt? Deinzen wij er voor terug en laten het maar aan een ander over, of zeggen wij met Samuël: Spreek Heere, uw knecht hoort?

Dan kunnen ook wij voor velen ten zegen worden, evenals Samuël ten zegen werd voor de Israëlieten. Want hij riep de Israëlieten op tot berouw en tot ware bekeering. Hij vermaande hen steeds ernstiger de vreemde goden uit hun midden weg te doen en riep tenslotte de Israëlieten bijeen te Mizpa om gezamenlijk den Heere te bidden. Daar offerde Samuël brandoffers en verootmoedigde Israël zich voor God. De Filistijnen kwamen haastig toe, om deze samenkomst te verstoren; maar de Heere verschrikte en vernielde hunne legerbenden door een zwaar onweder. Zóó werd Israël van hunne dwingelandij verlost. Samuël richtte nu bij Mizpa een steen op en noemde dien: Eben-Haëzer, d. i. „steen der hulpe", terwijl hij in dankbare blijdschap uitriep: „Tot hiertoe heeft ons de Heere geholpen!"

God helpe ons allen zooals wij hier zijn, om een leven te leiden als Samuël en Hij schenke ons genade om telkens als wij Zijn stem vernemen, steeds blijmoedig te antwoorden: „Spreek Heere, want uw knecht hoort". En dan zal ons leven nog voor velen ten zegen zijn!

Is uw leven voor anderen ten zegen?
Zijt gij vol van de liefde van God?
Helpt gij mee aan de redding van
[zondaars?
Is de dienst van den Heer uw genot?

»Joost, het is wel! Dat verheugt mij zeer van je. Maar je bent nu in de jaren, dat de krachten niet meer toenemen. En wij wilden je toch nog graag langer in het leven houden dan slechts een paar jaar. Wie weet, hoe zeer ik je raad later nog noodig zal hebben!«

»Nu, wij zullen zien, of wij het niet met Gods hulp alleen kunnen doen. Met dat vreemde volk komt men toch niet zoo goed uit vrees ik. Wat hebben ze op de plaats van Sterzel niet een rompslomp en drukte met hun Franschen! In het werk kunnen ze nooit zoo goed meekomen en met het eten zijn ze nooit tevreden. Ze willen altijd nog wat extra's er bij hebben.

En met Engelschen of Russen zullen we ook al niet verder komen«.

Daarmee was het gesprek afgeloopen.

Den volgenden morgen, toen juffrouw Veerman op de gewone tijd op de Enke-hoeve verscheen, om haar halve liter melk te halen, vraagde de boerin, of zij niet een oogenblikje mee in de kamer wilde komen. Toen beiden daarin plaats hadden genomen, begon de boerin: »Juffrouw Veerman, ik heb een verzoek«.

»Zoo? Wanneer ik u op de een of andere manier kan helpen, wil ik dat met blijdschap doen«, zeide de aangesprokene.

»Het is een groot verzoek aan u«, ging de boerin verder.

»Waarmee kan ik u dienen, beste vrouw Enke?«

»Nu ja, ik weet haast niet, hoe ik mij uitdrukken zal. Maar ziet u, nu mijn man dood is, sta ik als vrouw zoo heel alleen.

Mijn familie woont zoo ver weg, en elk van hen heeft ook zijn eigen last te dragen. De familie aan mijn mans kant bekommert zich niet om mij.

Daarom heb ik een groot verzoek aan u, kom bij ons in huis en help ons!«

Juffrouw Veerman keek verbaasd op: »Wat? Voor altijd?«

»Ja!«

»Maar vrouw Enke, ik kan u toch heelemaal niet helpen!«

»O zeker, zeker! Met de kinderen weet u zoo goed om te gaan, dat ik u het liefst hier geheel in huis had.

Dan konden ook Greta en Ali, altijd bij u zijn. En nu mijn lieve man dood is, heb ik nog maar een wensch: mijn kinderen tot flinke menschen op te voeden. Dat gevoel ik als de grootste verantwoordelijkheid tegenover mijn man op mij drukken. En daarbij wensch ik mij geen andere hulp dan die van u. Zou u geheel bij ons willen komen?«

Over het gezicht van de gevraagde was een heldere glans van blijdschap gekomen. Maar nu begon zij op moederlijk-liefdevolle toon: »Lieve vrouw Enke!

Uw aanbod verblijdt mij ten zeerste maar toch kan ik er niet toe besluiten, het aan te nemen. Ziet u, vooreerst zou ik mij in uw geheele bedrijf moeilijk kunnen bewegen, en dan is ook mijn bijziendheid of eigenlijk kortzichtigheid een groot kwaad, hoewel het niet meer zoo erg is als voor jaren, toen ik gepensionneerd werd. Neen, lieve vrouw Enke, het spijt mij heel erg, maar dat kan ik helaas niet«.

»Juffrouw Veerman, en wanneer ik u er nogmaals uitdrukkelijk om verzoek? U zult in ons huis niets anders doen, dan verzorgster van mijn kinderen zijn«.

»Neen, lieve vrouw Enke, ik kan werkelijk niet Ziet u, als ik ergens geroepen word, wil ik graag dat werk, dat God mij geeft, geheel doen. En dat kan ik helaas heelemaal niet. U zou een groote teleurstelling met mij beleven. Wat ik echter doen kan, wil ik graag doen; ik wil helpen Greta, Ali en de kleine lieve Hans op te voeden en zal, zoo vaak u het wenscht en ik kan, overdag hier komen of de kinderen bij mij in huis halen, zooals u het wenscht«.

(Wordt vervolgd).

VERSLAG van den gewestelijken Jeugddag te 2e Exloërmond.

Onze tweede Jeugddag, waar wij zoo naar verlangd hebben, is weer aangebroken en met blijde verwachting trekken we allen op naar 2e Exloërmond, waar de Jeugddag zal worden gehouden. God heeft onze verwachting van den eersten Jeugddag niet beschaamd, want we hebben rijke zegeningen genoten. Daarom gaan we nog met meer vertrouwen voorwaarts, nu naar de tweede Jeugdconferentie.

Na een gezellige pauze wordt de vergadering geopend door den leider, Ds. Barendregt, met gebed en het lezen van Ps. 27. Naar aanleiding van het eerste vers van dezen Psalm, spreekt de leider een kort inleidingswoord. Ook op aarde kunnen we reeds een stukje hemelsche blijdschap smaken, als de Heer slechts ons Licht is en Hij ons bestraalt.

Een kwartet uit 2e Exloërmond laat ons een mooi lied hooren, waarna aan Ds. Reiling het woord wordt gegeven. »Traagheid en Oppervlakkigheid«, heet het onderwerp, waar we nu naar luisteren. Bij de tragen is de goede wil wel aanwezig, maar het komt niet tot een daad. Ook oppervlakkigheid is een kwaad, dat in heel veel menschenharten gemakkelijk wortel schiet. Ze houden er niet van om alle dingen te doorvorschen; ze geven hun krachten niet ten volle aan het doel, waarnaar ze moeten streven. Op heel veel dingen uit het dagelijksche leven kan men dit toepassen. Er zijn er, die o zoo duidelijk gevoelen, zich te moeten bekeeren, maar ze zijn te traag en te oppervlakkig om het te wagen, want indien ze belijdenis van zonden doen, moeten ze zichzelven pijn aandoen en daar zijn ze bang voor. Wees niet traag en oppervlakkig, maar geef u volkomen aan den Heer en Zijn dienst. Ongetwijfeld hebben velen hun eigen traagheid gevoeld op dit oogenblik, en hebben God in stilte de gelofte gegeven om met Zijne hulp zich te bekeeren van dezen verkeerden weg.

Het volgend punt op de agenda luidt: »Opstellen door jonge menschen«.

Allereerst hooren we dan een opstel, gegeven door een der jongelui van 2e Exloërmond, getiteld: »Verblijdt u in de dagen uwer jongelingschap«. Op duidelijke wijze wordt ons de inhoud van dit wijze woord van den Prediker uit den ouden tijd verklaard. Het blijkt, dat ook de menschen uit dien tijd reeds de beteekenis van de ware blijdschap kenden. We worden opgewekt, om niet onze blijdschap in de wereld te zoeken, maar in Jezus Christus, den Heer.

Het tweede opstel luidt: »Jezus zorgt«. Jezus is in alle levensomstandigheden de groote Vriend. Als we geen raad kunnen inwinnen bij menschen, is Jezus steeds daar, om ons te helpen.

Allen hebben we, sinds langen tijd, geweten, dat Jezus helpt, maar als we er weer bij bepaald worden, is Hij ons steeds dierbaarder, omdat we weer zoo duidelijk Zijn zorgende hand opmerken.

Het laatste opstel gaat over de verhouding van Paulus tegenover de jeugd. Het blijkt, dat deze Apostel zich vaak bezig heeft gehouden met de jongeren. Maar hij heeft ook niet de gevaren van het »jong-zijn« onderschat. Hij heeft hen gewaarschuwd om toch voorbeeldig te leven.

Als gewoonlijk wordt nu de middagvergadering gesloten met een korten bidstond. Degenen, die voorgaan, zijn de tolken van ons allen, als ze God danken voor de rijke zegeningen, ons ook nu weer geschonken.

Tegen zevenen wordt het kerkgebouw steeds voller en vroolijk wordt het openingslied opgezongen. Ds. Reiling, de leider van de avondvergadering, opent met gebed en het lezen van een gedeelte uit de H. Schrift. Het kwartet zingt nogmaals een lied voor ons en dan spreekt Ds. Barendregt ons toe.

»Overgave« is het onderwerp. Dit is niet een van de leuzen van de jeugd. Deze hoort liever praten over worstelen, strijden e d. Maar toch is overgave de grootste eisch in het Godsrijk. Izaäk's leven is een van de treffendste voorbeelden van overgave. Denk slechts aan Moria, en nog later, als er een vrouw voor hem wordt gezocht. Hij weet, dat het niet hoofdzaak is, als hij zijn zin krijgt, maar dat Gods wil geschiedt. Hij ziet de lijnen, die er moeten loopen in het leven van een Christen. Zalig wij, als ook in ons dát leeft. Dan leeft ook in ons iets van de eeuwigheid.

Het zangkoor van Nw. Weerdinge zingt nog een paar maal en ook uit deze liederen klinkt ons tegen: Geef u over, dan wordt ge zalig.

In het slotwoord van Ds. Reiling wordt ons nog gewezen op Eén, die nog tot veel grootere overgave kwam dan Izaäk, n.l. onze Heiland. Hij is het groote Voorbeeld.

Velen hebben meegedankt in het dankgebed. Steeds weer worden we gezegend op onze Jeugddagen. Gode zij daarvoor de dank toegebracht.

G. v. V.

III

JEUGDDAG IN TWENTE.

„Exelsior blijft staan boven ons werkprogram" was een alinea uit het verslag van onzen eersten Jeugddag in Twente te Hengelo (O), gehouden. En werkelijk, onze 2de Jeugddag, ditmaal plaatsvindend in Almelo, stond in dat teeken.

Onder stroomenden regen begaven de Hengelo'sche en Enschede'sche jongelui zich Zaterdag 11 Jan. Almelo-waarts om toch vooral om vier uur in het lokaaltje Krikkengang present te zijn. Dat we ons in de Almeloërs niet vergist hadden en hartelijk welkom waren bleek uit alles. Uit den snorrenden ketel op het vuur, wiens inhoud het hoofdbestanddeel bevatte voor een niet te versmaden kopje thee, de keurig gedekte tafel, de glimmende ruiten en lachende muren, het pas aangelegd electrisch licht en last not least de glundere gezichten van Almelo's jongelui. Bravo Almeloërs, een goed begin.

Eivol was het er in de zaal. Weldra klonk uit volle borst „Komt voorwaarts in den heilgen strijd". Onze leider voor middag- en avondvergadering, Ds. J. Huizinga, las ons uit den Bijbel het verhaal van Nicodemus' nachtelijk bezoek aan Jezus voor, waarna een korte, vlotte bidstond volgde. Na een hartelijk welkomstwoord kreeg aanstonds br. S. W. Vis uit Hengelo gelegenheid zijn opstel te doen hooren met het opschrift „Mijn zoon, mijn dochter, geef Mij uw hart" naar aanl. van Spreuken 23 vs 19 t/m 26. Het tweede opstel werd ons ten gehoore gebracht door br. E. Huizinga, oudsten zoon van onzen leider, onder het opschrift „Koop den tijd uit" dit onderwerp nemende uit Efeze 5 vs 16. Vervolgens kreeg br. E. Bakker namens Almelo de gelegenheid het product zijns arbeids te doen hooren, het noemende „Jeugd en Jeugdwerk". Na elk opstel werd van de gelegenheid om vragen te stellen, dankbaar gebruik gemaakt. Drie jonge menschen dankten God voor het reeds nu genotene en vroegen Hem tevens ook op onze avondvergadering Zijn tegenwoordigheid aan die van ons te paren.

Geestelijk gespijzigd, echter niet verzadigd, was nu de tijd daar om ook onzen maag blijken van sympathie te doen toekomen. Geholpen door een kopje thee en onder gezelligen kout gelukte ons dit wonderwel. Werkelijk, het zijn hier in Twente innemende jonge menschen.

Om zeven uur begon onze avondbijeenkomst. Om allen een zitplaats te kunnen verzekeren hadden we een mooie ruime zaal van de Groote Kerk kunnen huren. Het geacht bestuur dier Kerk zij op deze plaats nog eens onzen dank gebracht.

Enkele honderdtallen waren sâamgestroomd en ook in dit gebouw waren nog plaatsen te kort.

Schitterend was de aanblik. Staande zongen we: Heer ik hoor van rijken zegen, waarna Ds. Huizinga, na een zegen gevraagd te hebben, ook hier allen een hartelijk welkom toeriep.

Br. E. F. Huizinga uit Hamburg sprak daarna een woord tot ons naar aanl. van Genesis 3 vs 9. Waar God Adam riep en zei: „Waar zijt gij?" Daarna werd nog een kort uitnoodigingswoord beluisterd door een jongeman uit Hengelo uitgesproken. Dit alles heerlijk afgewisseld door zang van de Hengelo'sche Zangvereeniging, een dubbelkwartet uit Almelo en een enkelkwartet uit Hengelo. Twee damesleden uit Almelo hadden

onze onverdeelde aandacht met hun voordrachten. Mej. J. Zuidema met „Een droombeeld" en mej. M. van Zuilekom met „Het hemelsch appèl". Te spoedig ging de tijd voorbij en moest onze leider het slotwoord spreken. Ondoenlijk is het en tevens hier teveel ruimte vergend, om ook maar kortelijks het gesprokene van deze Jeugddag weer te geven. Maar weest allen in den lande, jong en oud, er van verzekerd, dat we met volle teugen hebben gedronken van het levende water, welks stroom zijn oorsprong vindt in Jezus Christus. Dat op dit werk vruchten zullen volgen, gelooven we. En in 't geloof willen we er Hem om bidden.

Ik neem afscheid. Zoo God wil schrijf ik u een volgend maal hoe we onzen derden Jeugddag te Enschedé hebben doorgebracht.

Hartelijke groeten aan Jeugdwerkers en Jeugd.

H. G. M. H.

GEDACHTENIS.

Van het wonderbaar gezegend zendingsveld aan de Elpenbeenoevers (Ivoorkust) werd kortgeleden bericht, dat aldaar is overleden de voortreffelijke Negerevangelist Harres. Deze zeldzame man, die zelf door de zending voor Christus gewonnen was, reisde sedert jaren van dorp tot dorp en van volksstam tot volksstam, verkondigende het Evangelie der genade, zooals hij het zelf had leeren kennen. Toen aan het einde van den laatsten wereldoorlog de Methodistische zendeling Platt van de geweldige gevolgen op den arbeid van dien bode van Christus vernam, begaf hij zich naar het Elpenbeenland in Noord-West Afrika om zich persoonlijk te overtuigen omtrent de waarheid der berichten.

Hij vond er 150 welgeordende gemeenten met tesamen ongeveer 20.000 leden, christenen, die allen, als een vrucht van den levensarbeid van dien eenen Negerbroeder Harres.

N. v. B.

UIT DE GEMEENTEN

HAARLEM. Op de gehouden jaarvergadering werden de brs. G. Broertjes en J. Tiggelman resp. als ouderling en diaken herkozen terwijl in de vacature, ontstaan door het bedanken van br. Maters, werd voorzien door de benoeming van br. B. Kuurstra.

Uit de verslagen bleek, dat de Gemeente zich steeds in een gestadigen bloei mag verheugen. Ook onze jongste spruit, ons maandblad „Omhoog", geeft blijken van levensvatbaarheid en voorziet in een reeds lang gevoelde behoefte. Zij stelt ons in staat in duizenden gezinnen van onze Spaarnestad het Evangelie des Kruises te brengen. — Met hoopvol vertrouwen gaan wij thans ons 50-jarig jubileum als Gem. tegemoet, welk feit D. V. op de Pinksterdagen zal worden herdacht.

Ook onze 5e jaarlijksche Jeugddemonstratie behoort weer tot het verleden en kenmerkte zich door een blijde, opgewekte stemming. Een afwisselend programma, bestaande uit voordrachten, zang en spel, werd door de kleine meisjes- en knapenvereeniging afgewerkt, welke werden afgewisseld door verslagen en opstellen van de grootere jeugd. Een en ander gaf ons een duidelijken kijk op het werk wat door de verschillende jeugdvereenigingen wordt verricht en waarbij ook, Gode zij dank, van eeuwigheidszege mocht worden gewaagd. Aan het slot werd door een 16-tal jeugdigen getuigd van hun liefde tot den Heiland en anderen opgewekt de goede keuze te doen in de tijden hunner jongelingschap. Het waren gezegende uren. CORRESPONDENT.

NA VIJFTIG JAAR.

GRONINGEN. Hoe verschillend kunnen ze er uit zien, die vijftigjarigen. Waar sommigen reeds beginnen te voelen de lasten des ouderdoms, daar ontmoeten we anderen, die in blakenden welstand, met opgericht hoofd nog steeds eerste klas door het leven reizen.

En al is nu dit laatste misschien niet ten volle van toepassing op de Groninger Baptisten Gemeente, toch kan van haar gezegd worden, dat ze door Gods genade haar taak als vijftigjarige met frissche kracht blijft vervullen.

Wij hadden de viering van ons jubileum verdeeld over drie dagen. Vergun mij U van het officieele gedeelte op Vrijdag 24 Jan. iets te vertellen. 's Avonds 8 uur kwamen we in de smaakvol versierde en verlichte kerk met een breede schare samen. Verschillende officieele personen en Kerkgenootschappen waren uitgenoodigd. Het College van B. en W. had bericht van verhindering gezonden. Afgevaardigden waren aanwezig van de Chr. Gereformeerde Gemeente, het Leger der Heils, de Doopsgezinde Gemeente en de Remonstrantsch-Gereformeerde Gemeente, die met eerlijke woorden hun gelukwenschen uitspraken.

De Voorganger der Gemeente wees in zijn herdenkingsrede op zaaiïng en oogst. (In dit No opgenomen).

In een keurig verslag gaf de Secr.. de heer A. Bos, hierna een beknopt overzicht van de geschiedenis der Gem. Het kleine spruitje is tot een krachtigen boom gegroeid. Aan God alleen de eer.

Een paar liederen, gezongen door het Kerkkoor, verdiepten de stemming. Het was een avond van rustig gedenken, een avond, die de Gemeente lang in het geheugen blijft.

In het volgend nummer, D. V., iets over den Zaterdagavond. — De Corr.

HET SMALLE PAD.

XI.

DE INRICHTING DER GEMEENTE.

Een geordend en gezegend samenleven in de Gemeente vereischt den geregelden dienst van ouderlingen en diakenen. De ouderlingen heeten ook opzieners, en moeten waken voor het geestelijk welzijn der kudde van Jezus Christus. Ze dragen een groote verantwoordelijkheid en moeten dus hooge eischen aan zich zelf stellen. De gemeenteleden moeten naar hen hooren, hen zeer hoogachten in liefde om huns werks wil, en zich beijveren hun eer en goeden naam hoog te houden.

Sommige opzieners zijn tevens leeraar.

Voor zoover noodig voorziet de Gemeente in hun levensonderhoud, opdat ze zich geheel of voor een gedeelte van hun tijd aan den arbeid in de Gemeente zullen kunnen wijden. De Heer heeft gewild dat, die het Evangelie predikt ook van het Evangelie zal leven.

De diakenen (dienaren) hebben vooral tot taak om de onderscheidene stoffelijke belangen der Gemeente te behartigen. En dit is ook voor het welslagen van het geestelijk werk, van het grootste belang.

Ouderlingen en diakenen worden door de Gemeente gekozen. Ze moet daarbij niet alleen letten op de natuurlijke begaafdheid, doch ook op de geestelijke geschiktheid. Slechts broeders, wier natuurlijke gaven door den Geest geheiligd zijn in een Gode gewijd leven, *kunnen de organen zijn, door welke Christus Zijn Gemeente geestelijk leidt en stoffelijk verzorgt.*

Ouderlingen en diakenen moeten zich beschouwen als dienstknechten van Christus, naar Zijn wil door de Gemeente gekozen en Hem in alles verantwoording schuldig.

Zij vormen tesamen den Raad der Gemeente.

De diakonessen voorzien in de behoeften der zieken aan hulp en troost en helpen in al zulke gevallen, waarin de dienst van een zuster gewenscht of noodzakelijk is.

MEDEDEELINGEN

Verantwoording. Beroep.

De penningmeester der Bapt. Gem. te Hoorn wenscht verantwoording te doen van de gelden, die reeds zijn binnengekomen voor ons gebouw, maar doet meteen een beroep op de beurzen der broeders en zusters, die ons tot heden nog niet verblijdden met het slijk der aarde. De Gemeente te Hoorn is klein en vraagt nu aan haar grootere zusters om hulp en kunnen zij dat weigeren? Dat God uwe harten neige tot een goed werk want dat is het zeker en God zal u daarvoor zegenen want God heeft de blijmoedige gever lief.

In dank reeds ontvangen:

Zr. Roeles te Arnhem f 5,—; Zr. H. te W. f 10,—; Gem. Apeldoorn f 17,50; Gem. Deventer f 10.05; N. N te ? f 100,—; Gem. te Emmer-Erfscheidenveen f 13,40.

Met br. gr.

HOORN, Keern 32. S. PROST.

De Gemeente Delfzijl voor 83 leden, Workum voor 56 leden en Hoorn voor 29 leden, verzoek ik vriendelijk alsnog hun contributie over het jaar 1928—1929 te willen storten voor „Voorzorg" of mij het adres van den Penningm. te willen zenden, dan in ik per postkwitantie.

Haulerwijk. De Penningm. S. HOUKES.

Met dank aan God mogen we vermelden dat Ds. J. van Dongen het beroep naar de gemeente Harlingen heeft aangenomen.

Namens de Bapt. Gem. te Harlingen.

III

INGEZONDEN.

Daar de Jongeliedenvereeniging Theofilis nog nooit iets van zich heeft laten hooren, wil zij nu eens een uitzondering maken en wel door middel van ons blad De Christen.

De achttiende Januari, des avonds acht uur, mocht onze vereeniging feestvieren; zij had een propaganda-avond georganiseerd. Onze vereeniging kwam dan ook voor den dag met een zeer goed en verzorgd programma.

Om acht uur werd onze feestelijke bijeenkomst geopend door het zingen van een lied, waarna onze voorzitter, br. de Jong, voorging in gebed.

Nadat de voorzitter een kort openingswoord had gesproken, werd ons programma afgewerkt en wisselden zang, voordrachten en samenspraken elkander af, terwijl wij aan het einde van ons programma nog een tableau te zien kregen, voorstellende: De strijd des levens Dat de dienende Martha's het ons aan niets deden ontbreken, laat zich begrijpen.

Hierna bracht de voorzitter dank aan allen, die hadden meegewerkt tot het welslagen van dezen avond. Tot slot werd nog gezongen: Ik wil U, o God, mijn dank betalen, want wij mochten het allen ervaren, dat de Heer dezen avond in ons midden was. Hierna werd door br. R. v. d. Goot met dankgebed gesloten,

Zoo gaat dan onze vereeniging weer hoopvol de toekomst in, hopende, dat de Heer ons verder rijkelijk mag zegenen, en wij nog voor anderen ten zegen mogen zijn.

Een groet voor alle jonge mede-Christenen.

Namens de Baptiste Jongeliedenvereeniging Theofilis te Deventer,
W. DE VRIES, Secr.

III

CORRESPONDENTIE

C. B. te S. Uw stukjes worden geplaatst als ze geschikt bevonden worden en als er plaats voor is. Anderen zijn u echter nog voor en wachten al gauw een paar maanden. Deze rubriek echter kán wachten. Uw E.-R.

III

BONTE STEENEN

HIJ KREEG GEEN WEERBERICHTEN.

De Belgische luchtballonvaarder De Muyter is uit Amerika in Antwerpen teruggekeerd. Hoewel hij een schoone vlucht gemaakt heeft bij den wedstrijd om den Gordon-Bennet beker, kwam hij toch te spoedig aan den grond om den prijs te behalen. »Wij konden door ons radio-toestel *allerlei schoone muziek* hooren«, zoo verklaarde hij aan de journalisten, »en zelfs een preek van een dominee over den Gordon-Bennet beker, maar . . . wij kregen geen weerberichten«.

Zoo zullen er in de wereld ook velen verloren loopen en den prijs missen, omdat ze wel schoone muziek en preeken over alles en nog wat hebben beluisterd, maar geen profetische weerberichten hebben gekregen.

Deze wereld waarin wij leven, is zoo verleidelijk en bedriegelijk, dat we den rechten kijk op de dingen en daardoor den rechten koers zeker zullen kwijtraken, als we ons bij het licht van het profetische woord geen rekenschap geven van den toestand.

Laat ons wakend en biddend Gods profetische waarschuwingen bestudeeren, opdat de dag van 's Heeren wederkomst ons niet onvoorziens overkome en wij den prijs zouden missen van »niet beschaamd te worden in Zijn toekomst«.

BEVRIJDING.

Uit duistere aarde breekt de spruit
En klimt naar 't zonlicht op.
Uit duis'tre hulsels maakt zich vrij
Voor schoonen bloei de knop.

Uit duister weefsel breekt zich baan
De vlinder en ontplooit
Zijn kleur'ge wieken en vliegt blij
Naar dreven, bloem—getooid.

Uit 't duist're stofrijk maakt zich vrij
De ziel door leed en strijd,
Voor 't hoogste, heerlijkste bestaan
In 't licht der godd'lijkheid.

T. H.

EEN AANBEVELING.

In den staat Kansas moest een Ier door den rechter onderzocht worden. Deze vroeg hem of er onder de aanwezigen iemand was, die getuigenis omtrent zijn karakter kon afleggen. „Zeker, Edelachtbare," sprak de Ier, „daar is de sheriff". Deze politieautoriteit keek verbaasd op en verzekerde den rechter, dat hij den beschuldigde nooit eerder gezien had. „Edelachtbare" zoo kwam de Ier snel tusschenbeide, „ik heb meer dan twaalf jaren in deze streek gewoond en de sheriff kent mij niet eens. Denkt ge niet dat dit een gunstig getuigenis is?"

ZELFVERLOOCHENING.

Onder de heerschappij van den protector der vereenigde republiek Engeland, Schotland en Ierland (in Februari 1649 werd de republiek uitgeroepen) leefde de prediker John Howe. Hij was een van Cromwell's kapiteins. Menschen uit de verschillendste partijen verzochten om zijn voorspraak bij de algemeen gevreesde. ijzeren protector en hij was onvermoeid, de vele verzoeken en wenschen aan Cromwell voor te leggen.

Op zekeren dag zeide Cromwell tot hem: »Mijn beste Howe, gedurig komt ge met wenschen van anderen, maar wanneer komt gij nu zelf eens aan de beurt?«

Toen gaf de edele man het schoone antwoord: »Ik ben steeds aan de beurt wanneer ik een ander dienen kan«.

III

Aan onze abonné's te Groningen!

Zuster Wildevuur heeft haar werk als Correspondente voor ons blad neergelegd. Wij zeggen haar langs dezen weg hartelijk dank voor het vele werk dat zij gedurende vele jaren geheel belangloos voor ons Orgaan heeft gedaan.

Als haar opvolger zal nu optreden br. P. Deursen, U allen bekend.

Wij bevelen dezen broeder gaarne aan. De Adm.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 7 Februari 1930 No. 2117 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Onder de schaduw Uwer vleugelen.

Ps. 36 : 8.

Al onze last hebt Gij voor ons gedragen,
Ook 't meest verborgene kan men [gerust U klagen,
Gij Heer, verstaat het wel.
Als een der Uwen zich heeft [moegestreden,
Dan laat G' hem stil aan Uwen [boezem weenen,
Want Gij verstaat het wel.

Uw goede hand — hoe weet zij troost [te brengen,
Vaak met schier onbeduidend, kleine [dingen,
En toch — *Gij* zijt het Heer!
De vreugd wordt ons verstoord, het [leed is niet te mijden
Toch speuren wij o Heer, Uw God'lijk [medelijden.
O ja, *Gij* zijt het Heer!

Gij komt ter rechter tijd, hetzij met [haastig ijlen;
Of soms ook eerst na schijnbaar lang [verwijlen
Doch, Gij vergist U niet.
Gij hebt Uw eigen weg voor elkeen [uitgeteekend
En weet het rechte woord, ter rechter [tijd te spreken
En Gij — vergist U nooit!

Ja, wonderbaar verstaat Gij 't, te [verkwikken.
In storm, in angst, in moeilijk' oogen- [blikken
Zijt Gij m' altijd nabij;
Geeft steeds de nood'ge kracht, de [rechte spijze
Om moedig te voleinden onze reize
Ja, Gij zijt steeds nabij.

In Uwe sterke hand vertrouw ik al [mijn zaken
En wil voor d' uitkomst mij geen [zorgen maken
Neen, nimmermeer!
Want Gij, Gij kunt het Heer!

Vertaald en overgenomen uit Der Missionsfreund.

Utrecht. K. KUIPERS.

AAN ZEER STILLE WATEREN

Een leeuw ontvluchten en dan een beer tegenkomen.

Deze woorden zijn niet van mij maar van een eenvoudigen ossenherder, die voor een wijle den profetenmantel heeft gedragen. Ik bedoel Amos. Wij, bewoners van het land van plassen en van mist en paddestoelen, zouden zeggen: van den regen in den drop geraken.

Nu is het altijd heel verstandig om den regen te ontloopen, als men dat tenminste doen kan. Maar soms is dit onmogelijk zonder zichzelf in grootere ongelegenheid te brengen. Kent het leven niet vele moeiten en zorgen, die wij als menschen van eer en plicht ridderlijk behooren te aanvaarden. Wij mogen ons er niet aan onttrekken en zoo wij ons toch daartoe laten verleiden, zullen wij tot ons verdriet bemerken, dat onze vrijheid van korten duur is.

Ik heb altijd diep medelijden met lieden, die hun handen aan het eigen leven slaan. Hun sombere daad is wel verklaarbaar, doch zeer ondoordacht. De moeilijkheden hebben ze als in een stikdonkeren nacht gehuld. Geen enkel lichtje zien ze branden. Wat zij meenen te kunnen onderscheiden, lijkt o zoo dreigend. En nu gaan ze den leeuw ontvluchten door een onheilige sprong in het eeuwige. En .... wie zal zeggen, wat hun daar te wachten staat! Mevrouw Antoinette Sterling, in haar tijd een beroemde zangeres, ontmoette eens aan den oever van de Serpentine een dame, die zich voorgenomen had haar verdiet te smoren in het water vlak voor haar. De zangeres legde haar hand op haar schouder en verzekerde haar vriendelijk, dat zij niet op zulk een gemakkelijke wijze haar leed kon kwijt worden. „Je bent altijd nog jezelf, al heb je ook je lichaam achtergelaten, weet u!" zeide ze.

Ja, wij zijn altijd nog onszelf, al laten we ook het lichaam liggen voor den eerlijken vinder!

Wij moeten den moeilijken plicht aandurven. Wij worden er beter en gelukkiger bij. De bekende schrijver van jongensboeken, Stevenson, bad eens: „O Heer, zegen ons met Uw buitengewone zegeningen. Indien deze komen, sta ons bij, opdat wij met mannenmoed onze smarten dragen". Hij zag blijkbaar in de groote moeilijkheden des levens buitengewone zegeningen van God verborgen. En hij zag juist. Want zij willen voor ons zijn, wat de Maartsche buien voor struik en boom zijn, n.l. helpers bij het uitbotten.

En laat ons niet alleen den zwaren last aandurven, maar hem ook liefhebben. In een zeker boek wordt ons van mijnheer Tulliver verteld, die op een morgen tot de ontdekking komt, dat hij een geruïneerd man is. Hij deelt zijn trouwen huisknecht Lucas, den toestand zijner financiën mee en zegt: „Ik kan zoo niet langer leven. Je moet je maar op het ergste met mij voorbereiden". „Och, mijnheer!" troost Lucas dan. „U zult strak wel andere gedachten krijgen. Dat zeide mijn moeder altijd van haar kortademigheid. In het eerst vocht zij ertegen, maar later heeft zij er vriendschap mee gesloten".

Vriendschap sluiten met de kortademigheid, met de sleepende ziekte, met onze groote zorgen, met onzen moeilijken plicht, met onze tegenvallers met menschen en dingen. Dat is den

leeuw verslaan. Dat is onze voeten zetten op den weg van 's levens opgang. Dat is het doen van den wil van Hem, die gezegd heeft: „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.... Gaat gij heen .... Zie Ik ben met u".

* *

Men hoort vaak beweren, dat het Christendom het voortdurend heeft over de kortstondigheid van dit leven en over den dood en dat het daarom de menschen zwaarmoedig maakt. Wat het eerste betreft, bekennen we zonder eenige reserve, dat het waar is Maar het tweede, de conclusie — aanvaarden wij niet.

Veronderstel, dat twee kooplieden de aanzegging krijgen om over veertien dagen een groote som te betalen De eene zet zich onmiddellijk achter zijn schrijfbureau en houdt zich met de vordering bezig. Hij ontwerpt plannen en treft maatregelen en heeft verder geen zorg.

Wordt de kwitantie gepresenteerd, dan is hij klaar. de andere daarentegen slaat de schrik om het lijf en wil voorloopig niet aan zijn schuld denken Men moet immers leven om te genieten! Maar — o, de mensch is zoo'n eigenaardig schepsel — wat hij niet wil, dat doet hij! Telkens worden zijn gedachten afgetrokken naar die rekening. Zelfs op het gezellige avondje of op de verjaardagvisite of in de schouwburgzaal zag hij zoo nu en dan de rekening schemeren.

Zeg mij, wie krijgt het meeste genot uit die veertien dagen zicht?

De koopman natuurlijk, die dadelijk schikkingen voor de betaling heeft getroffen!

Moeten wij allen niet de rekening aan den dood voldoen? De verstandige sluit zich op in zijn binnenkamer en buigt zijn knieën voor Hem, die het begin is en het einde en dood en graf als triomfen in z'n handen draagt Hij bindt de worsteling aan met den leeuw. Hij rust niet eerder voor hij weet, dat hij zoowel in leven als in sterven des Heeren is! Daarna kan hij „het leven genieten vol vreugd, ongestoord".

De onverstandige echter besluit om den eersten tijd zich door de gedachten aan den dood niet te laten plagen. Hij wil van het leven profiteeren zonder den dood in het aangezicht te hebben gezien. En het gevolg is, dat hij herhaaldelijk door hem wordt opgeschrikt.

Is het niet het beste om eerst zijn dood te sterven teneinde daarna gelukkig te leven? Het is nog niet zoo onredelijk Christen te zijn, vindt ge wel?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

Gedenkrede bij gelegenheid van het 50-jarig Jubileum der Bapt. Gemeente te Groningen, door Ds. N. V. BEEK.

Na een paar opmerkingen van persoonlijken aard, noemde spr. zijn te behandelen onderwerp:

VERMELDING VAN DEN NAAM DES HEEREN.

Tekst Ps. 20 : 8*b*.

Wij denken dan:

I. Aan de wonderbare beschikking van den Heere bij het ontstaan van deze jubileerende gemeente.

Wij behoeven niet en wij mogen thans ons niet bezig houden met de reeds vermelde geschiedenis der gemeente, maar wij sluiten er ons bij aan, en het is onze taak en behoefte om in die geschiedenis te doen opmerken dat, wat zoo kennelijk God en Zijn werk op de spits doet komen. Immers wij wenschen met onze feestviering God alleen te verheerlijken. Alle roem in menschen zij uitgesloten!

Deze gemeente is, evenals de geheele Gemeente des Heeren op aarde, een strijdende gemeente, doch in zichzelve weerloos. Gelijk David in Ps. 20 laat merken, dat hij door geweldige tegenstanders bedreigd werd, en zich voor een moeilijke actie geplaatst zag, zoo is het in den regel ook met de gemeenten.

Doch David sprak zichzelven moed in, dewijl hij wist op Wien hij vertrouwen stelde.

Ook zijn bestrijders hadden vertrouwen, maar op een geheel anderen basis: „Deze vermelden van wagenen en die van paarden" — alles oorlogstuig, waarmede zij zich sterk waanden en waarop zij hun vertrouwen stelden; „m a a r w ij — zegt de Psalmist — z u l l e n v e r m e l d e n v a n d e n N a a m d e s H e e r e n o n z e s G o d s".

Met den Naam des Heeren is bedoeld, Gods w e z e n, in Zijne openbaring door Zijn woord en werk.

In dien N a a m behoort en kan ook deze gemeente zich beroemen, en dien te vermelden, ten aanhoore van alle burgers van Groningen en verder in zoo wijde omgeving als mogelijk is.

Hoe en waardoor is deze gemeente ontstaan? Wij kunnen zeggen precies als de geheele Gemeente des Heeren voor en gedurende vele eeuwen ontstaan is:

Niet gemaakt maar g e b o r e n. Niet door menschelijk wijs overleg of berekening is zij tot stand gekomen, maar alleen door Goddelijke wilsbeschikking. Wel heeft God menschen als middelen en instrumenten in Zijn hand willen gebruiken, maar die middelen en instrumenten waren, menschelijk bezien, zóó gering en zóó zwak, dat men er in 't begin over 't algemeen geen rekening mede hield. Wie nam notitie van nog geen twintig menschen, meest menschen op klompen (?) die daar samenkwamen in een onvoltooide woning in de Warmoesstraat?! Gestel, dat het gehoord was, dat die daar vergaderden zeiden: „Wij, Zijn knechten, zullen ons opmaken en bouwen, en God van den hemel zal 't ons doen gelukken", en dan verder: „dit clubje zal opgroeien tot een groote gemeente, met een flinke, artistiek gebouwde kerk, en een beroemde Dominé er in!" Men zou hen uitgelachen hebben, en hoogstwaarschijnlijk heeft men 't wel gedaan. Maar men begreep niet, dat God onder die eenvoudigen en in die enge ruimte Zijn raad uitwerkte!

Laat mij ook mogen zeggen, dat die eerste opkomst dezer gemeente niets aan de gunst der menschen te danken heeft, eigenlijk werd het tegenovergestelde ervaren; maar van de gunst en genade Gods mocht zij veel genieten, en er was veel gebed en toewijding onder den kleinen kring, bestaande uit oudere en jongere menschen, mannen en vrouwen, jongelingen en jongedochters, die allen voor zich persoonlijk wisten door Jezus Christus gered te zijn. Er was een opgewekt, verblijd leven.

Er zijn gedurende de laatste halve eeuw meer kerkgemeenten en gemeentetjes verrezen onder anderen naam en van andere gezindheid dan onze gemeente. Maar dat geschiedde veel door erge verdeeldheid in sommige kerken, zoodat er een deel van de leden eener kerk zich afscheidde en terstond begon met dat deel, dat ze mede kregen, een andere kerkgemeente te stichten (denk o.a. aan 't gebeurde in 1886) dat was in den regel nog wel spoedig voor elkaar.

Zoo is het der Bapt. gem. niet gegaan. Niet door kracht of geweld; maar door het werk des Heiligen Geestes ontwikkelde zij, niet opschietende als boschkruid, maar als een levende stevige plant in den vollen zonneschijn, als schepping Gods. Het middel, dat door de leden werd aangewend, was evangeliseeren, naar vermogen en kennis en er kwamen gedurig zielen tot overgave aan hun Zaligmaker.

Maar toen in Jan. 1882, onder Gods wijs en genadig bestuur, de groote Ev. samenkomsten in Concerthuis en Huis de Beurs gehouden konden worden, toen was het alsof God voor de oogen van geheel de stad Groningen wilde toonen, wat Hij door de kleine Bapt. gemeente binnen hare veste voornam te doen. De geheele bevolking kwam toen in beweging en vele godsdienstige, doch nog onbekeerde menschen, werden ontroerd en diep in de ziel getroffen. Een menigte van zielen kwam tot bekeering en besliste overgave aan Jezus Christus, en velen van die zijn later der gemeente toegevoegd. Zoo ontstond er binnen eenige maanden een gemeente van minstens 'n 60 leden. — Was dat niet Gods werk?

Ja waarlijk.

Des Heeren werken zijn zeer groot;
Wie ooit daarin zijn lust genoot,
Doorzoekt die ijv'rig en bestendig.

II. Wij denken vervolgens aan 's Heeren bijzondere leiding en bewaring der gemeente in den loop der jaren. Stormen zijn niet alleen over haar heen gegaan, maar zijn menigmaal op haar aan komen bruisen. waardoor zij geweldig geschokt werd; van binnen uit en van buiten af is zij somwijlen aangegrepen. Waarlijk, als zij geen schepping Gods geweest ware, ze zou ineen gestort zijn, en de vorst der duisternis had zich met al zijn aanhang over haar val verheugd.

Ja het was God, die aan Zijn volk hier sterkte gaf en dikwijls uit het kwade het goede voor haar en haren arbeid op verrassende wijze deed voortkomen. Wat menschen ten kwade dachten, deed God ten goede gedijen. Wat werden er van tijd tot tijd in den storm schoone geestelijke gaven onder hare leden openbaar!

Inderdaad men behoefde dikwijls niet verre te zoeken, om te kunnen zien, dat God de leiding in Zijne hand had en de gemeente met trouw en ondenkbare liefde leidde. Halleluja!

En voor welk een schare van vroegere zondaars is de arbeid, de vele arbeid tot een eeuwigheidszegen geworden; niet slechts voor hen, die nu nog de gemeente vormen, maar ook voor velen buiten haar organisatie, velen, die nog in verstrooiïng zijn en in verschillende kerken en kringen vertoeven. Wij kunnen ze niet tellen, maar God weet hun aantal wel.

Voorts danken wij God voor de heilige beginselen, die wortelen in *Zijn* woord en die de gemeente de hare mag noemen, waardoor zij onderscheiden is van verschillende kerkvormen en gemeenschap mogen oefenen als kinderen Gods naar den regel van den H. Schrift. Dat was wel dikwijls een protest tegen de afwijkingen van andere geloovigen, wat betreft het gemeentelijk leven en de heilige bedieningen, als van Doop en Avondmaal, die der Gemeente gegeven zijn; dit wekte wel eens weerstand op, maar de gemeente mocht en kon niet anders dan aan de hand van 't woord des Heeren, haar beginsel en daarbij aansluitende levensmethode hoog houden. Ook daarbij is het gebleken, dat God met haar was en haar ondersteunde, terwijl zij genade verkreeg om de consciëntie van menige waarheid-zoekende tegemoet te komen en te bevredigen en hen den schriftuurlijken weg te wijzen, waarop God Zijn kinderen wil zien wandelen.

Zeker, er bleef in de organen, die God tot dien dienst wilde afzonderen, nog veel onvolkomenheid en gebrek over — we willen zulks op dit jubileum ootmoedig erkennen — maar daarom roemen we niet op menschen en menschendaden, maar vermelden van den Naam des Heeren onzes Gods. — Laat dit ons getuigenis zijn:

„Mijn hart zal steeds op U vertrouwen;
Mijn mond vindt, tot Uw lof,
Gedurig ruimer stof,
En zal Uw recht en heil ontvouwen;
Schoon ik de reeks dier schatten,
Kan tellen, noch bevatten!"

III. En eindelijk, nu we zooveel van 's Heeren werk en van de aan de gemeente geschonken hulp hebben mogen opmerken, meenen we daarin wel een reden tot bemoediging voor de toekomst van de jubileerende gemeente te mogen zien.

Immers al is de Groninger gemeente nu 50 jaar oud geworden, ze krijgt tòch nog geen emeritaat!

Die den Heere verwachten, zullen de jeugd vernieuwen als des Arends. Dat dier wordt in den regel zeer oud en als zijn oude, zwakke vederen uitvallen, krijgt hij nieuwe, krachtige in de plaats en kan dan weer opvaren, de lucht snijdende, de zon tegemoet. Zoo moge 't ook de 50-jarige gemeente gaan!

'k Herinner mij uit mijn jongensleeftijd, een plaat gezien te hebben, die 's menschenlevens op- en neergang moest voorstellen. 't Was een teekening in den vorm van een dubbelen trap of ladder met 50 treden of sporten op- en neerwaarts. De mensch, zoo beweerde men, klom 50 treden in 't leven omhoog en dan had hij 't hoogste punt bereikt en begon dan te dalen, was hij dan tot beneden afgedaald, dan was hij 100 jaar oud. Zeker wel wat een primitieve afbeelding. Maar met u, feestvierende gemeente, mag en zal het zóó niet gaan. Al staat ge nu op uw gouden toppunt, nu niet gaan dalen, ge hebt uw wezenlijke toppunt nog niet bereikt. 't Moet nog uwe leuze blijven: excelsior!!

Daar ligt nog een grootsche taak voor u. Duizende zielen wachten nog op uw boodschap aangaande uw Heiland. Een menigte uwer medebelijders van Jezus Christus, maar die in hunne verhouding tot het woord Gods, in betrekking tot het schriftuurlijk gemeenteleven en de geboden des Heilands, niet rustig zijn, zien naar uw voorbeeld en voorlichting uit. En nu, met 't oog op uw verleden en op al hetgeen God u gedaan en geschonken heeft, hebt ge reden, om als het ware een nieuw verbond met uw Verbondshoofd aan te gaan, zoo met moed des geloofs en in vol vertrouwen op God, uw Vader, voort te treden en krachtige daden te doen!

Het motto van den pionier der nieuwere zending onder de heidenen in Indië, William Carreh, luidde: „Verwacht veel van God en onderneem veel met God!" En hij is niet beschaamd geworden. De man was ook een Baptist of gedoopte christen.

Tenslotte moet mij nog een enkele opmerking, voor u, gemeente, van 't hart.

Wees er op bedacht, dat ge niet alleen denkt aan wat ge naar buiten voor anderen doet en denkt te doen. Laat allereerst uwe zorg en belangstelling zich richten op uw eigen innerlijk leven. Dit zeg ik met het oog op de leden persoonlijk, maar ook op de geheele gemeente globaal. Uw innerlijk leven, ook uw karakter, moet tegenover God in orde zijn, anders zal er van uw werk naar buiten niet veel terecht komen. Wanneer dat gemist zou worden, zoudt ge ook voor elkander, als leden der gemeente niet kunnen zijn, wat ge behoort te zijn en dan zou de gemeente beginnen te kwijnen. De Schrift stelt elk christen en daarmede ook de geheele gemeente, den eisch der heiligmaking of der heiliging voor. Het doel des Heeren met ons is, dat wij Zijne heiligheid zullen deelachtig worden (Hebr. 12 : 10). En de Heiland zelf zorgt daarvoor, als wij de heiligmaking slechts als een vrucht willen plukken (Rom. 6 : 22). Dit is de wil van God, uwe heiligmaking. Wat ons onmogelijk toeschijnt, ziende op ons zelven, maakt God mogelijk in ons, door den Heiligen Geest.

De gemeente staat nog voor een heerlijke toekomst! Hier nog eenigen tijd op aarde strijden en zwoegen, maar Jezus, onze Verlosser, keert eens persoonlijk tot ons weer; Hij zal de gemeente van de gansche aarde tot Zich nemen in heerlijkheid. Dan is de gemeente voltooid. Dan zien we onzen Zaligmaker, zooals Hij is in 's hemels glans. Dan zullen we daar ook al onze dierbaren, die ons van de aarde voorgegaan zijn, ook gedurende de 50 jaren, die achter liggen, weerzien en daar zijn we eeuwig ongestoord één met hen en met alle verlosten, door het bloed des Lams. Maranatha, Halleluja!

Amen.

ZENDING.

Verschillende middelen, die ten dienste staan.

Vervolg.

2. Onder de verschillende middelen om het zendingswerk uit te voeren, neemt de zendings-lectuur een voorname plaats in, voornamelijk de bijbelgedeelten. Van deze middelen kan allereerst gebruik gemaakt worden onder meer en minder beschaafde volken, die eigen taal en literatuur hebben. Het is duidelijk, dat bij het aanwenden van geschriften de colportage bijzondere dienst bewijst. Moet de zendeling, naar den aard van zijn werk, zich steeds meer in een

eenigszins beperkten kring rondom zijn station bewegen, de colporteur heeft een ruimer terrein en trekt een geheel land door en bereikt vele menschen, meer dan een zendeling bereiken kan.

Bij de colportage is de verspreiding der H. Schrift hoofdzaak. Hierdoor kunnen de menschen kennis bekomen van Christus en van de grondslagen des christendoms. Daarom moet op zendingsgebied de vertaling des Bijbels een eerste zorg zijn. Dit wordt door de christenen in Europa en Amerika wel begrepen, vandaar dat de Bijbelgenootschappen in verschillende landen en ook in ons land zoo ontzaglijk veel doen om de vertaling der Schrift te bevorderen, opdat de heidenen den Bijbel in hunne eigene taal zouden kunnen lezen. Het Nederlandsch Bijbelgenootschap heeft nu reeds, voor de bevolking van Ned. Indië, den Bijbel geheel of bij gedeelten in honderde talen en dialecten laten overzetten. Een arbeid dus, die de steun van alle christenen verdient.

Door dien arbeid wordt het Evangelie toegankelijk gemaakt voor allerlei natuurvolken. Deze vinden dat veelal zoo bijzonder leuk, dat zij onwillekeurig aan het lezen en onderzoeken gaan en onder den invloed van Gods woord komen.

Daarop volgt dan weer, dat de zendelingen gelegenheid bekomen om te prediken en scholen in te richten om oude en jonge menschen te onderwijzen en met den inhoud des Bijbels bekend te doen worden. Van zeer veel beteekenis is het gedrukte woord, als een getuigenis naast en tegenover de godsdienstige boeken van verschillende oude cultuurvolken. Die boeken te vergelijken met den Bijbel bevordert krachtig de kennis in de Heilige Schrift en werkt nog meer uit dan een vluchtig aanhooren van des zendelings woord.

3. Een derde middel is nog de medische zending.

Deze dient om lichamelijk lijden te verzachten en in sommige gevallen te genezen. De wonderen en krachten bij de hulp der kranken, worden niet zoo gezien op het zendingsveld als in de eerste eeuw der Gemeente. Dat geeft zeker wel te denken.

De zendelingen en zendingsdokters gebruiken in hun dienst medicijnen en artsenijen. Het is wel een belangrijk middel om liefde te betoonen en het vertrouwen der menschen te winnen, en ook dat bevordert zeer den geestelijken arbeid van den zendeling. Daarbij bemerken de arme lijders dan ook het groote onderscheid van behandeling door de zendelingen tegenover de menigmaal doodelijke behandeling door toovenaars en kwakzalvers. De liefderijke behandeling der boden Gods is een afstraling der liefde Gods voor de heidenen.

Ook als er rampen en hongersnooden zich voor doen, zooals dat zoo menigmaal onder de natuurvolken gezien wordt, vinden de dienstknechten Gods steeds ruime gelegenheid om zich uit liefde hulpvaardig te betoonen, iets waarvan zij onder hun volksgenooten uiterst zelden iets bemerken. Zoo ontstaan er dan eindelijk klinieken, met verpleging door diaconessen. Alles dient om den weg voor het Evangelie te banen tot de harten der menschen, en heeft het werk een goeden voortgang tot heil van zielen, ook voor de lichamen.

4. Ook thans zijn de moderne vervoermiddelen de zending gunstig.

Moesten de zendelingen, om nieuwe zendingsgebieden op te sporen, nog voor weinige jaren in draagstoelen gedragen of met ossenwagens of met primitieve booten van plaats tot plaats vervoerd worden, thans kan men reeds meermalen van de nieuwere techniek genieten en van motorbootjes, auto's of sneltreinen zich bedienen, en zoo het woord van den Apostel Paulus voor zich toepassen: „Alles is het uwe!" — Wat er slechts als bruikbaar voorkomt, en niet in strijd is met den geest

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

6. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Een nagekomen brief deed oude wonden opengaan. De dominé was op bezoek geweest. Oude Joosf de knecht, had gebeden in den stal, was beluisterd en bad voortaan ook in huis, waarvoor de boerin dankbaar was.

Joost vond eindelijk goed, dat de boerin juffrouw Veerman aanbood, geheel in huis te komen voor de opvoeding van de drie kinderen.

Zij maakte echter bezwaar, wel wilde zij elken dag komen of de kinderen bij zich in huis nemen.)

»Juffrouw Veerman, het is er mij juist om te doen, dat u steeds hier in huis is. Er zal natuurlijk in elk opzicht voor u gezorgd worden, en dat is in deze noodtijd ook de overweging wel waard«.

»Beste vrouw Enke, ik ben er u hartelijk dankbaar voor, dat ik mijn halve liter melk altijd mag halen evenals vroeger. Maar u laat mij toch in mijn klein kamertje, nietwaar? Aan mij is werkelijk niet veel gelegen. En uw kinderen, mijn kleine lieve vriendjes, zal ik heel graag mee verzorgen«.

»Dus u wilt werkelijk niet bij mij in huis komen?« vraagde de boerin van de Enke-hoeve langzaam met weeke stem.

»O zeker,« antwoordde de voormalige onderwijzeres lachend en ging dan op de haar eigen warme toon verder: »Vrouw Enke, ik heb u lief.

En vooral nu, nu uw man gevallen is, gevoel ik mij bijzonder met u verbonden. Om welke oorzaak . . . . . dat kan ik u later wel eens vertellen. Ja, ik heb u lief, hartelijk lief, en ik weet wel, hoe moeilijk u het heeft. En ik zal u ook vaak, heel vaak bezoeken, zoo dikwijls u maar tijd voor mij heeft. En zoo stellen wij het dan maar vast, nietwaar? En samen willen wij een paar echte vriendinnen worden. Maar dan is u ook niet boos op mij en ook niet meer zoo bedroefd, hé?«

Zij had haar rechterhand uitgestoken en de boerin van Enke-hoeve had als in een droom die hand aangenomen. Het geheele wezen der onderwijzeres ademde een zachte, stille rust. Haar gezicht met eenigszins grove trekken verried iets van de in haar wonende vastberadenheid, die echter door de uit de oogen lichtende vriendelijke warmte nog des te aantrekkelijker werkte. Er ging iets weldadigs van de geheele verschijning uit. Dat gevoelde ook de boerin steeds meer.

»Ja, wanneer u dan in 't geheel niet wil, moet ik er wel tevreden mee zijn«.

Het was, alsof de vroegere onderwijzeres met het een of ander streed.

Dan zeide zij, terwijl zij de rechterarm om de schouders der boerin legde: »Lieve vrouw Enke, laat mij u een ding steeds weer en ook nu mogen zeggen: Er is maar een troost, er is maar een Helper, er is maar een Vriend: onze Heere Jezus Christus, onze Heer en Heiland.

Wanneer wij leeren willen, van Hem troost aan te nemen, dan moeten wij eerst leeren, »stille menschen« te worden.

Maar dan geneest Hij ook onze grootste smarten, de groote hemelsche Geneesmeester. Hij helpt dan ook door de diepste duisternis heen, en Hij blijft als de eeuwige Vriend ons troostend, liefhebbend, helpend ter zijde tot in der eeuwigheid. Ik zeg u dat niet, omdat ik dat in den Bijbel gelezen heb, maar omdat het mijn ervaring in het leven is, omdat het waarheid en werkelijkheid is«.

Nog eenmaal zag de oude onderwijzeres de boerin liefdevol en vriendelijk aan, gaf haar de hand ten afscheid en zeide: »Nu neem ik dus het kleine, lieve clubje direct maar mee, nietwaar? Van middag stuur ik ze dan weer terug om te eten en daarop stuurt u ze onmiddellijk weer naar mij?«

Toen juffrouw Veerman een eind met de drie kinderen van de Enke-

des Evangelies, mag aangewend worden om het Evangelie te dienen en alle menschen zooveel mogelijk te bereiken met de boodschap des heils ten dienste van den Heiland der wereld.

Eindelijk moet als onontbeerlijk middel niet uit het oog verloren worden, — in verband met de zending — de offervaardigheid der Gemeente des Heeren. Is deze aanwezig en wordt die practisch zichtbaar, dan is er ook gemeentelijk, zoowel als persoonlijk gebed voor de zending. Deze middelen zijn noodig, niet slechts om de aangevangen arbeid loopende te houden, maar ook om ze uit te breiden, hare grenzen te verwijden. Nooit zal er te veel geld kunnen verzameld worden, en als er al zooveel vrijwillige bijdragen als in Davids tijd [1 Chr. 29] inkwamen, zoodat het zou schijnen teveel te zijn, dan zal er toch nog wel een goed gebruik van gemaakt worden, ter eere Gods en tot heil der volken. In ieder geval zou dit beter zijn dan wanneer wegens geldgebrek het werk zou moeten ingekrompen worden.

Intusschen blijft het allergewichtigste middel voor de zending: de hartelijke voorbede der gemeenten. Door alles, wat wij menschen ondernemen kunnen, kan er alleen iets grootsch geschieden, als God Zijn zegen er over gebiedt. Zonder dien zegen is al ons streven tevergeefs. Het is des Heeren werk.

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Gods woord tot Jerobeams vrouw. Rehabeam.

I Kon. 14. Vergelijk II Kron. 11:5-12:16

Les voor Zondag 9 Maart 1930.

Het valt dadelijk op, dat deze les uit twee gedeelten bestaat, en er bestaat tusschen die beide deelen weinig of geen verband, ofschoon ze ongeveer in den zelfden tijd vallen. Men kan ze dus afzonderlijk overdenken, er zich op prepareeren en straks vertellen.

Gods woord aan Jerobeams vrouw nemen wij 't eerst. Deze geschiedenis kan geheel aansluiten bij de vorige les.

Jerobeam, de man, die zoo bevoorrecht was als weinigen, die zooveel aan God te danken had, hij deed, alsof er geen God bestond Hij trok er zich *niets van aan, dat hij precies het omgekeerde deed van wat God wilde.* Verleden week hebben we dat wel heel duidelijk gezien. Zelfs toen hij op zulk een treffende wijze gewaarschuwd werd, ging hij toch door. Dat kon God niet gedoogen. Dan had Hij Salomo ook niet zoo behoeven te straffen. De Heer had hem immers reeds zoo heel duidelijk gewaarschuwd. Eindelijk kwam Hij Jerobeam straffen.

Jerobeams zoontje werd ziek, heel ernstig ziek .... enz., enz. Eerst een beetje de zorg van de ouders schilderen, toen het maar steeds erger werd. En dan beginnen over de gedachten van Jerobeam. Die zijn ons wel niet beschreven, maar we kunnen er toch wel een en ander van vertellen. Het is toch altijd zoo, dat men eerst denkt en dan er over gaat spreken, vooral als het iets is, waar men een beetje tegen op ziet. En dat zal toch wel zoo geweest zijn in dit geval. Hij had zich immers niet gehouden aan de boodschap, die Ahia hem indertijd had gebracht. Toch moest het maar dacht hij, en hij praatte er met zijn vrouw over en zij deed naar zijn woord. Als zij op reis is, hebt gij tijd, om even wat langer dan gewoonlijk adem te halen.

Dan gaat gij Ahia voorstellen, gezeten in zijn huis; *een oude, blinde* knecht des Heeren. Wat de Heer hem *openbaarde, vertelt* gij ook; en dan is er weer gelegenheid, om te doen, alsof er wel 2 punten (..) achter uw zin moesten staan inplaats van 1.

---

hoeve op weg was, de dorpsstraat langs, stuurde de boerin het tweede *meisje met een korf vol levensmiddelen*, brood, boter, eieren en een kan vol melk hen achterna.

Daarop zat de boerin weer alleen in de kamer, net als gedurende weken lang, peinsde en peinsde, weende en snikte, werd weer stil en peinsde en dacht weer van voren af aan. Alleen *zijn, alleen met zichzelf en het groote* leed en de ellende des harten, dat was haar eenigste behoefte tot nog toe geweest. Maar toch was er innerlijk nog iets bijgekomen, dat door twee dingen veroorzaakt werd: Oude Joost begon te bidden, en juffrouw Veerman had haar herhaaldelijk van God en den Heiland verteld. Van beiden echter, oude Joost zoowel als juffrouw Veerman, ging zulk een stille kracht uit, dat zij die niet weerstaan kon. Zij gevoelde het als iets dat kalmeerde, verkwikte, versterkte. Zij bemerkte, dat beiden een sterk houvast moesten hebben.

O, hoe graag had zij de oude onderwijzeres, die langzamerhand haar vriendin geworden was, geheel bij zich in huis genomen, hoe gaarne! Wat zou dat goed voor haar geweest zijn! Van stil-worden had juffrouw Veerman gesproken. Maar hoe kon zij nu stil worden, als haar hart bloedde, als zij leed in onuitsprekelijke smart en niemand, niemand haar begreep, niemand haar helpen kon?

Dan lag zij weer met haar hoofd *op de tafel, de armen er onder*, terwijl haar geheele lichaam sidderde in nameloos lijden.

Tegen den middag stak Joost het hoofd binnen de kamer. Toen pas kwam de boerin weer overeind. De oude knecht zag zijn meesteres bezorgd aan, zag haar door het vele weenen roode gezicht, de van tranen dikke oogen.

»Vrouw Enke, heb je met juffrouw Veerman gesproken?«

»Ja, Joost. Zij wil niet«.

»Wil ze niet bij ons komen?« vraagde de knecht verbaasd.

»Neen«.

»En waarom dan niet?«

»Zij is bang, dat zij bij ons niet genoeg werken kan. Zij denkt waarschijnlijk, dat zij ons tot last zal zijn«.

»En wat heeft u gezegd?« polste Joost verder.

»Nu, ik moet er wel tevreden mee zijn, hoe graag ik ook die lieve oude juffrouw in huis gehad had, vooral om de kinderen«.

»En de kleinen heeft zij alle drie weer meegenomen?«

»Ja. Al het mogelijke bij haar is, dat zij zich zoo met de kinderen bezig houdt, en dat is mij reeds een steen van het hart. Want wanneer ik al de kinderen steeds zie, word ik telkens zoo zeer aan mijn man herinnerd. En dan zou ik willen weenen, zoo luid en zoo lang ik maar kan, en loopen, zoover mijn voeten mij slechts willen dragen. Ach, Joost, dat deze vreeselijke oorlog ook komen moest, die zooveel gezinnen en huishoudingen ongelukkig maakt!«

»Beveel gerust uw wegen,
Al wat u 't harte deert,
Der trouwe hoed' en zegen
Van Hem, die 't al regeert:
Die wolken, lucht en winden
Wijst spoor en loop en baan,
Zal ook wel wegen vinden,
Waarlangs uw voet kan gaan«.

Dat had Joost met grooten ernst, op elk woord de nadruk leggend, opgezegd. Toen scheen het als een verlichting over de boerin te komen; hoog richtte zij zich op, met wijd geopende oogen zag zij naar de oude, trouwe knecht. Maar dan zonk zij ook weer wat terneer, gaf de oude de hand en zeide: »Heb dank Joost! Gij meent het goed met mij om mij te willen troosten. Bid ook verder voor mij. En laat mij nu als 't u blieft alleen, ik ga maar naar bed, ik voel mij heden niet erg goed«.

Joost ging naar buiten en stuurde Lieze naar binnen; maar de boerin had geen enkele wensch, enkel de behoefte naar rust, naar alleen-zijn.

(Wordt vervolgd.)

Weldra was Jerobeams huisvrouw gekomen tot bij het huis van den ouden profeet; en gij vertelt maar weer, alsof gij haar zaagt binnen komen en haar hoordet schuifelen en stommelen. Gij laat haar een beetje bedeesd doende in de gang, vestibule, „voorzaal" of zoo iets staan en dan moet Ahia sprekend ingevoerd worden. Ahia's rede liefst niet al te haastig op zijn eerste aanspraak laten volgen. Mij dunkt, de koningin moet na de eerste woorden van den profeet nog maar wat nader treden, wat dichter bij den profeet komen; dan kunnen wij beiden tegelijk zien. Want we moeten opmerken, dat ze schrikt en ontroert. We lezen wel niet, dat ze schrok, maar ik heb in een geval als dit heelemaal geen bezwaar om tusschen de woorden van den profeet door te zeggen: Wat zal die koningin geschrokken zijn. Dan wordt de rede van den profeet meteen even onderbroken en daardoor minder eentonig. Ik acht het niet noodig, dat v. 7—16 geheel en volledig wordt verteld. Men kan het allervoornaamste letterlijk overzeggen en andere gedeelten in eigen woorden weergeven.

Ook v.v. 17 en 18 zijn niet moeilijk. V.v. 19 en 20 kunnen dienen als aanleiding voor een slotwoord over Jerobeam. Daar wij toch niet weer op zijn geschiedenis terugkomen, kan men hier hfst. 15 : 25—30 er wel even bij nemen!

Nu gaan we eens met elkander kijken, hoe Rehabeam het maakte in Jeruzalem. Dat hij met een leger wilde uittrekken om de noordelijke stammen aan zich te onderwerpen, maar dat de profeet Semaja dit verbood, is reeds verteld. We gaan dus kijken naar 't vervolg van zijn leven.

In den eersten tijd van zijn koningschap ging het niet slecht met Rehabeam. „Hij handelde verstandiglijk", zoo staat er van hem beschreven, zie II Kron. 11 : 23. Ook werd zijn macht versterkt door godvreezende vluchtelingen uit de noordelijke stammen, vooral van de priesters en Levieten kwamen er vele zich in Juda vestigen; 2 Kron. 11 : 13. Ook zorgde hij voor goed bevestigde en goedvoorziene proviand- en wapenmagazijnen, 2 Kron. 11 : 6-12.

Maar toen het Rehabeam goed ging, ging hij den veekeerden weg op, 2 Kron. 12 : 1. Toen zond God hem een zware beproeving. Niet door ziekte, zooals Hij deed in Jerobeams huis. Vertel maar verder volgens II Kron. 12. We hebben in Kron. een vollediger bericht dan in Kon., dus volgen wij dat nu maar.

Op de verootmoediging kwam er wel verzachting, maar geen opheffing van de kastijding, zie v.v. 7, 8, 9.

V.v. 10, 11 eerst even overslaan. Met v. 12 weer verder gaan. Rehabeam kwam er langzaam weer een beetje bovenop. Vertel dan van de koperen schilden en van des konings tempelgangen, 11, 12.

Toch bekeerde Rehabeam zich niet van harte, zoodat er tenslotte nog van hem geschreven moest worden: Hij deed, dat kwaad was, v. 14.

Opmerking: v.v. 10, 11. De gouden schilden waren in het Libanon- of woudpaleis bewaard geworden. De koperen schilden werden bewaard in der trawanten wachtkamer. Misschien mogen we wel zeggen: In de wapenkamer van de lijfwacht des konings. Ze waren veel minder in waarde en kregen ook een daarbij passende bewaarplaats.

K. R.

III

HET SMALLE PAD.

XII.

DE DOOP.

De Schrift spreekt van een gedoopt worden in den Heiligen Geest (Hand. I : 5), een gedoopt worden in vuur (Matth. III : 11) en een gedoopt worden in water (Matth. III : 16; Hand. XVIII : 36).

De doop in den Heiligen Geest heeft plaats gehad op den Pinksterdag en heeft bij den enkele geloovige plaats bij de bekeering. De doop in vuur zal voltrokken worden op den jongsten dag aan hen, die geweigerd zullen hebben het Evangelie te aanvaarden.

De doop in water behoort bij het geloof.

Deze doop heeft de Heere Jezus ingesteld. Reeds gedurende Zijn leven werden zij, die in Hem geloofden, door den doop in den kring Zijner discipelen opgenomen (Joh. 4 : 1, 2). Vòòr Zijn hemelvaart gebood de Heer, dat Zijn boden hiermede moesten doorgaan, niet alleen in Israël, maar in heel de wereld, tot aan de voleinding toe.

Grond voor den doop is dus de wil des Heeren.

Voorwaarde voor den doop is het beleden geloof des harten. Het geloof moet aan den doop *vooraf gaan*; de doop mag na het geloof ***niet achterwege*** blijven.

Dit drukt onze gemeenschap met Christus uit. Zijn Naam wordt in den doop over ons aangeroepen (Petr. d. w. z. in den doop belijden wij, dat Hij onze Heer is, dat wij ons op Hem verlaten, ons lot in Zijn hand stellen. Christus stierf voor ons en stond voor ons op uit de dooden: en in den doop belijden wij, dat Hij *voor ons* stierf en opstond, en dat we ons geroepen weten naar onzen ouden mensch met Hem te sterven, teneinde als nieuwe schepselen met Hem op te staan tot een nieuw leven.

De doop is een grensteeken; wie zich laat doopen zegt: dat hij de grens tusschen de wereld en het Koninkrijk Gods is overgegaan door het geloof. Welke de beteekenis van het geloof is, welke waarde de overgave aan den Heere Jezus heeft, blijkt uit den doop: wie gelooft, zich aan den Heere Jezus heeft toevertrouwd, is overgegaan uit den dood in het leven; hij behoort niet meer tot de wereld, maar is een burger van het Koninkrijk van God.

Daarom is de doop een onderdompeling. Besprengen of begieten zijn woorden, die in den Bijbel nooit voor den doop gebruikt worden. Doopen was voor den Heer en Zijn Apostelen niets anders dan onderdompelen.

Vandaar dat Johannes te Enon doopte (Joh. 3 : 23); de kamerling zeide (Hand. 8 : 36).

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Jezus en de rijke jongeling *).

De geschiedenis van Jezus en de rijke jongeling vinden wij opgeteekend in Mattheüs 19, Markus 10 en Lukas 18. Deze drie plaatsen geven ons een duidelijk overzicht van den jongen man.

Wij kunnen ons zijn geheele levensomstandigheden voor den geest stellen, wanneer wij maar even samenvoegen, wat wij in den bijbel van hem vinden opgeteekend.

Hij was b.v. een goed ontwikkeld mensch, die in aanzien boven de gewone menschen stond, want in Lukas 18 staat geschreven, dat hij overste was. Verder lezen wij van hem, dat hij zeer rijk was. Bovendien krijgen wij den indruk, dat hij ingetogen en wijsgeerig moet zijn geweest. En deze jonge man richtte nu de vraag tot Jezus: »Goede Meester! wat doende zal ik het eeuwige leven beërven?« En welk antwoord hij kreeg. Jezus zeide tot hem: »Wat! noemt gij mij goed? niemand is goed dan Eén, namelijk God. Gij weet de geboden: Gij zult geen overspel doen; gij zult niet dooden; gij zult niet stelen; gij zult geen valsche getuigenis geven; eer uwen vader en uwe moeder«. En hij zeide: »Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid aan«.

En Jezus hem aanziende, beminde hem en zeide tot hem: »Eén ding ontbreekt u. Ga heen, verkoop al wat gij hebt en geef het den armen en gij zult een schat hebben in den hemel en kom herwaarts, neem uw kruis op en volg Mij«.

Wanneer ik de vraag van dezen rijken jongeling goed overdenk en mij in zijn plaatsga stellen, dan kom ik tot het gevoe-

*) Opstel van br. G. Duursema Stadskanaal, op den Jeugddag te Muntendam.

len, dat hij. die zich de weelde kon verschaffen van den rijkdom en vermoedelijk dat gedaan had, toch niet met die weelde tevreden was. Immers zocht hij rust en vrede voor zijn hart, hij geloofde in het bestaan van een almachtigen God en in een leven na dit leven. Vandaar zijn onrust.

Wat was het dan toch dat hem nog ontbrak? Hij wist, dat hij iets miste, maar wist zelf eigenlijk niet wat. Hij had niet dien vrede en blijdschap, die Jezus Christus bezat, vandaar dat hij besloot, toen hij daartoe gelegenheid kreeg, Jezus den Nazarener zelf eens om raad te vragen. Hij zag Jezus natuurlijk niet zooals wij Hem zien n.l. als een Verlosser van zonden. Hij zag Hem slechts als een groot mensch, als een groot profeet, die naar zijn meening, wel zou weten, wat hij moest doen om het eeuwige leven deelachtig te worden. Hij geloofde, dat Jezus het zelf had. Als Hij hem Zijn geheim eens kon mededeelen. Vandaar de vraag: »Goede Meester! wat doende zal ik het eeuwige leven beërven?«

* * *

Toen de Heiland dezen jongeling zag en hoorde, hield Hij van hem. We lezen dat Jezus »hem beminde«. Hij ontdekte in hem zeer goede eigenschappen als rechtschapenheid, ernst, liefdadigheidszin, waarheidsliefde en wellicht nog veel meer, waarmede hij Gods Koninkrijk kon dienen. Maar in weerwil daarvan was hij niet vrij. Hij had vele goederen en bepaalde zijn meening en gedrag dikwijls naar zijn bezit en stand.

Zou hij als Jezus blijde zijn en het eeuwige leven hebben, dan moest hij als Jezus vrij zijn. Vandaar dat de Heer hem zeide: »Één ding ontbreekt u: ga heen, verkoop al wat gij hebt en geef het de armen en gij zult een schat hebben in den hemel en kom herwaarts, neem uw kruis op en volg Mij!«

Wij lezen verder, dat de jongeling bedroefd wegging. Maar de bijbel verhaalt ons niet, dat hij deed wat Jezus hem gebood. Dus ligt het als het ware voor de hand, dat hij den raad te hard heeft gevonden. De Heer had onder zijn discipelen gegoede vrouwen. We lezen nergens, dat zij alles moesten verkoopen, wat zij bezaten. De rijke jongeling daarentegen werd het wel gezegd, dat was de eenige weg tot zijn vrijheid.

* * *

Welke rijke les ligt er toch voor ons in deze geschiedenis?

Hoevelen zijn er hier nu aanwezig, die belijden christenen te zijn, doch zij zijn niet vrij. Zij hebben iets, dat opzichzelf misschien wel goed is, maar dat hun in den weg staat om zich met hart en ziel aan den dienst van God te verbinden. Dat iets kan ook wel een zeer verkeerde zaak zijn, een zonde. In elk geval zijn zij gebonden. Zij mogen overigens eerlijk en waar en kameraadschappelijk en nog veel meer zijn, doch het ware geluk missen zij. Jezus wil ze vrij maken. Hij zegt tot hen: »Mijn zoon, mijn dochter, gij moet dat ééne opgeven Verkoop het. Word het kwijt«.

O vrienden, zult gij de voetstappen van den rijken jongeling drukken en u bedroefd afwenden en het half-christelijke leven van voorheen voortzetten? Neen, dat moet niet. Maakt u vrij. Weest christen in al uw doen en late en betracht in alle dingen Jezus' wil. Dan zult gij de gelukkigste menschen op deze wereld zijn.

III

EEN STRIJD OP AARDE?

Heeft niet de mensch enz.
Job 7 : 1.

Deze vraag, vele eeuwen geleden, door den zwaar beproefden Job gedaan, zal voorzeker ook ten huidigen dage nog wel bevestigend moeten worden beantwoord, hoewel het: »Vrede op aarde« der Engelenzang niet zonder beteekenis mag geacht worden.

Het menschenleven is een onophoudelijke strijd met den dood; van de wieg tot het graf, het maatschappelijk leven een voortdurenden strijd om het bestaan. Telkens dreigen weer nieuwe krankheden en nieuwe gevaren leven en welzijn ten gronde te richten, en alle krachten moeten in 't werk gesteld, om zulks te voorkomen.

Het is hier op aarde strijden of ondergaan.

Is dat nu des menschen bestemming?

O neen, hij werd geschapen om over het geschapene te regeeren, in den geest van den Schepper, in dienende liefde, maar geenszins om er door bestreden te worden. Hij is echter van *»heerscher in de kracht Gods«*, *»soldaat in het commando der zonde«* geworden, die geen andere bezoldiging uitkeert dan: den *dood*; en dit is wel de allerellendigste strijd die de mensch op aarde voert.

Hij verkeert in onmin met zijn Maker en verzet zich ten allen dage tegen Diens wijze ordonnantiën, waardoor hij zich niets dan smart en wroeging berokkent.

Deze hopelooze strijd is niet door den mensch begonnen op de aarde; maar in hooger sferen door den Satan, die tegen den Almachtige in opstand gekomen, als een bliksem uit den hemel viel met zijn legioenen, die hun beginsel verlaten hebben en hun booze macht stelden tegen Hem, die hun het aanzijn schonk.

Tot dien boozen strijd heeft Satan den mensch ook weten te bewegen, door de overtreding in 't Paradijs en Adams kinderen zijn allen met dien hatelijken geest vervuld. Een duivelsche strijd dus, die den armen, bedrogen mensch doet deelen in des duivels opstand, in diens onvermijdelijke nederlaag en in diens *vloek en duisternis*.

Hoe gelukkig, dat er *nog* een strijd ontbrand is op aarde, waaraan de mensch mag deelnemen, zoodra zijn oogen voor 't helsch bedrog geopend zijn.

Dat is de strijd van den tweeden Adam, den Heer uit den hemel, die tot des menschen verlossing op aarde gezonden is. Hij stelde zich door Zijne menschelijke geboorte aan het hoofd der menschheid, om den helschen tyran te overwinnen en diens booze werken te verbreken. Hij opent ieder, die in Hem gelooft, de oogen om te zien, de onzinnige dwaasheid van den *kwaden strijd* tegen den goeden God. Hij geeft hun de vrijheid, de lust en de kracht om hunne leden te stellen Gode tot wapenen der gerechtigheid.

Zóó deelen zij uit vrije genade in het volbrachte verzoeningswerk van hun Heiland; zóó hebben zij vrede bij God, als kinderen bij den Vader; zóó zijn zij medeërfgenamen van Gods eeniggeboren Zoon; maar zóó zijn zij ook Zijne medearbeiders geworden. Zijn werk op aarde is hun werk en Zijn strijd hun strijd.

Dat is de heilige strijd, de goede strijd des geloofs onder de liefdebanier van den overwinnenden Christus, tegen reeds overwonnen vijanden, die Zijne macht niet willen erkennen.

Dat is de strijd dien de Apostel Paulus volstreden heeft, waarop de kroon hem wachtte, om n.l. door alle tegenstand van duivel, wereld en eigen vleesch heen, den eenigen Naam tot zaligheid te prediken, de menschen te bewegen tot het geloof in Hem en geen gemeenschap te hebben met de onvruchtbare werken der duisternis, maar die veeleer te bestraffen, zooals het 't Licht der wereld betaamt.

Welke strijd strijdt gij, geachte lezer? Den hopeloozen strijd tegen den goeden God, die Zijn Zoon tot uwe verlossing zond; den strijd uwer aangeboren natuur, die uit den booze is, die u onder den toorn Gods doet blijven en u een plaats bezorgt bij den duivel en zijne engelen; of den *goeden* strijd des geloofs, door den Geest van Christus tot zegen en behoud uwer medemenschen, die u Gods gunst doet verwerven en de onverwelkelijke kroon der eeuwige heerlijkheid?

De vriendelijke Jezus zoekt nog heden, door middel van Zijn getrouwe krijgsknechten, uw hart te veroveren, om er dien *goeden* strijd in te doen geboren worden.

Kom toch nu tot bezinning en kies, eer het heden der genade voor u ten einde is.

Utrecht. K. KUIPERS.

III

UIT DE GEMEENTEN

Wed. Jan List, geb. T. Bos.

APELDOORN. Den 23en Jan. j.l. overleed, nadat ze een ernstige operatie had ondergaan,

in het ziekenhuis alhier, de oudste zuster onzer gemeente Wed. J. List, in den gezegenden ouderdom van 75 jaar. Zondag te voren had zij de morgendienst in de gem. met blijdschap bijgewoond.

Den 27en dezer hebben we haar stoffelijk omhulsel aan den schoot der aarde toevertrouwd tot den grooten morgen der Opstanding onder veel deelneming en belangstelling van de gemeente. In het sterfhuis hebben we getracht haar beeld te schetsen als trouwe moeder, als getrouwe discipelin des Heeren en als getrouwe medearbeidster op het arbeidsveld der gem., terwijl we bij de geopende groeve allen konden wijzen op Hem, die onze zuster tot een eeuwigheidskind had gemaakt en die Zich over allen wil ontfermen met eeuwige liefde, als ze naar Zijn roepstem willen luisteren en hart en leven aan Hem betrouwen.

Onze zuster was reeds bijna 50 jaar lid eener Bapt. gem. In ons midden was zij als een moeder in Israël. Trouw getuige van Jezus Christus, mocht ze voor velen ten zegen zijn. Met wijlen haar echtgenoot heeft ze in volle toewijding des harten haren Heiland gediend en bleef tot het einde haars levens de gemeenschap der geloovigen zoeken. Voor ons is haar heengaan een gevoelig verlies, voor haar eeuwige winst. Na 't heengaan van haar echtgenoot 't vorig jaar trok haar ziel met heimwee naar het Vaderhuis.

De gemeente heeft in den laatsten tijd vele beproevingen door te maken. Het lijden trekt diepe voren in ons midden. Onze harten zijn bewogen; onze harten en monden zenden gebeden op tot den Heere Zebaoth voor onze kranken. Bij Hem zijn uitkomsten en rijke vertroostingen. v. B.

GRONINGEN. Overeenkomstig mijn belofte nu iets over den tweeden avond van ons Jubileum.

Deze avond, georganiseerd door de vereenigingen, zou een meer feestelijk karakter dragen. Reeds voor den aanvang, om half acht, was ons kerkgebouw tot in alle hoeken bezet. Naast de Groninger jeugd, die goed vertegenwoordigd was, hadden ook vele ouderen een plaatsje gezocht.

Er heerschte al direct een gepaste-vroolijke stemming, die tot uiting kwam in de gezongen liederen en aan de glimlach op bijna ieders gelaat. Van sommige gemeenten waren ook reeds de afgevaardigden aanwezig, waardoor de vergadering een interlocaal stempel kreeg. Mevr. Louw had zich voorgenomen om de vier jaargetijden symbolisch voor te stellen. Heel wat jonge menschen had ze hiervoor een paar weken in vrije uren aan 't werk gezet. Ze mocht met haar medewerkers-sters de voldoening smaken, dat allen met groot genoegen de vier jaargetijden hebben laten passeeren. Alleen de zomer was ons wat te vlug om. We houden van een langen zomer.

Ons kerkkoor heeft zich dien avond van zijn taak op verdienstelijke wijze gekweten. Enkele damesleden toonden ons echter, dat ze nog tot iets anders in staat waren, dan tot zingen alleen. We kregen te zien een keurig tableau, voorstellende Engelenfiguren waarbij door onzichtbare zangeressen een indrukwekkend lied werd gezongen. Tusschen dit alles door werd er getracteerd en gecollecteerd, waardoor meteen weer heel wat afwisseling in het programma ontstond. Vooral de dames, die aan de lichamelijke verzorging deel namen, gaven aan de vergadering een aardig cachet. Getooid met hagelwitte boezelaars was het hun aan te zien, dat ze van plan waren om goed voor ons te zorgen. Nu ik echter aan 't opsommen ben van allen, die hebben meegewerkt, gevoel ik, dat de kans groot is om iets of iemand te vergeten. Ik som dus niet langer op. Eén naam wil ik echter nog noemen. De heer S. Huberts had zich bereid verklaard om een voordracht te houden. En als br. Huberts het podium betreedt, dan zijn we onbezorgd, want naar hem luistert ieder graag. Zijn voordracht „De Blinde" werd dan ook met onverdeelde aandacht beluisterd.

Iets bijzonders voor Groningen was het gedenkboekje, dat we hadden laten drukken. Als je geen uitgever of boekhandelaar van professie bent, dan kijk je wel even schuin naar zoo'n stapel van 600 boekjes, die in één avond en op één vergadering eigenlijk in contanten moeten worden omgezet. Dus koopman of geen koopman, we gingen met een man of 5 de kerk in en .... daar gingen ze bij twee, drie tegelijk soms. Geen wonder dat met het verdwijnen van dien stapel ook onze zorg verdween. Enkele exemplaren hebben we nog overgehouden, dus wie er vlug bij is kan aan het adres van br. J. Doornkamp, Jacobstr. 23, Gron., tegen betaling van 30 cent, franco per post f 0,35, nog een boekje bekomen. Ik kom tot de ontdekking dat mijn epistel niet langer mag worden. In een volgend nummer dus D. V. iets over den grooten dag voor de gemeente. Had de Vrijdagavond ons geplaatst in de sfeer van het rustig gedenken, de Zaterdagavond was vooral voor de jeugd een ware feestavond. De Zondag echter, was de dag, waarvan wij alles verwachtten voor de gemeente. De Corr.

2e EXLOËRMOND. Geliefde medeverbondenen in den Heer! Zondag, 2 Febr., was voor ons als gemeente een blijde dag. Wij hadden het genoegen om een van onze oud-Voorgangers in ons midden te hebben, en wel onze geliefde broeder Ds. Hekhuis. Zijn Eerwaarde was op verzoek tot ons overgekomen, omdat wij een drietal Doopcandidaten hadden en wel twee jeugdige broeders en een jeugdige zuster. Het waren alle drie kinderen van leden der gemeente, alzoo ook groote blijdschap in die ouderharten, die zagen dat hun kinderen denzelfden Heiland wilden volgen. Ds. Hekhuis bepaalde zijn aandachtig gehoor bij Jesaja 40 : 14. Deze gloedvolle rede werd door een groote schare belangstellenden aangehoord, want, alhoewel het weer veel te wenschen overliet, daar het aanhoudend sneeuwde, toch was ons kerkgebouw geheel gevuld. Velen hadden dan ook den slechten weg getrotseerd om hun ouden Voorganger nog eens weer te hooren. Na den dienst werd onze nieuwe leden een woord van welkom toegesproken door onzen broeder ouderling Talens.

Mogen zij zijn en blijven sierlijke leden onzer gemeente! De Heere ondersteune hen op hun verder levenspad.

Geef Heer, dat op deez' eerstelingen nog velen mogen volgen! Hier zijn nog zooveler die den Heiland niet volgen in den Doop. Mogen zij er spoedig toe komen!

P. DE RAAF, Secr.

III

IN MEMORIAM C. POSTMA.

Op Vrijdag 31 Jan. j.l. werd tot heerlijkheid bevorderd onze br. C. Postma. Wie had het kunnen denken, dat deze forsch gebouwde man met zijn sterk gestel reeds zoo spoedig, op 58-jarige leeftijd, van de zijde zijner gade zou worden weggenomen? Dit is wel een treffend bewijs van de broosheid van het aardsch bestaan. Heeft zr. Postma in haar man een liefhebbend echtgenoot verloren, en de kinderen, hoewel volwassen, een biddende vader, de gemeente verliest in br. C. Postma een harer beste leden.

Vele jaren heeft onze br. als ouderling zijn gaven en krachten op het altaar des Heeren gelegd. De schrijver van deze regelen heeft het voorrecht gehad, om br. P. op zijn wandeling door de gem. enkele jaren te vergezellen.

In vele gezinnen heeft hij een woord van troost en bemoediging gesproken. Door zijn gebed om hulp en sterkte is menigeen getroost geworden. Wij kunnen niet anders dan God danken, voor wat Hij ons in onzen br. zoo vele jaren heeft geschonken. Hoewel hij de laatste dagen lichamelijk zwaar moest lijden, was zijn heengaan vrede.

Geve de Heer ons allen genade, om, aan onze roeping getrouw, te werken zoo lang het dag is.

Groningen, 31 Jan. 1930.

De Corr.

III

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van de Jongeliedenvereen. »Jezus alleen« te Muntendam, f 10,— voor de Congo; van de Gem. te Drachten f 23,—; van de Gem. te Hoorn voor de Congo f 19,20.

Nieuwe Pekela G. BOURITIUS.
Giro 151970.

III

CORRESPONDENTIE

Bazaar en Loterij. Een broeder vraagt of het geoorloofd is een Bazaar te houden, een Loterij te organiseeren ten behoeve van aflossing kerkschuld. Hij wenscht daarop graag een principieel antwoord.

Wie wil hem dienen?

E.-R.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 14 Februari 1930 No. 2118 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

EERE DEN HEILAND.

Wij waren verloren; Gij hebt ons [gezocht,
Gevonden en behouden!
Gij hebt ons met Uw bloed gekocht
Opdat wij U liefhebben zouden.

Wij waren gevangen; Gij hebt ons [verlost,
Bevrijd op onze bede;
Die vrijheid heeft Uw dood gekost;
Wij willen haar wel besteden.

Wij sliepen den doodslaap; Gij hebt [ons gewekt;
Uw Geest kan levend maken.
Wee ons, indien deze weldaad niet [strekt
Om ons te doen bidden en waken!

N. BEETS.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN MENSCH IN HET TOLHUIS.

En Jezus, vandaar voortgaande, zag een mensch in het tolhuis zitten, genaamd Mattheüs, en zeide tot hem: volg Mij.
Matth. 9 : 9.

„Een mensch in het tolhuis". Deze vermelding van dien mensch, Mattheüs zelf, verdient onze aandacht. Mattheüs heeft ze ook alleen onder de Evangelie-schrijvers geboekstaafd. Ze staat immers in nauw verband met de ervaring van den schrijver zelf.

't Gebeurde te Kapernaüm, een stad met een zeer roekelooze en goddelooze bevolking. Ze lag in een landstreek, van welke de profeet Jesaja reeds melding maakte als van een land, dat in duisternis en schaduwen des doods lag. Kapernaüm was daar wel zoo ongeveer de hoofdstad, met drukke handel, vooral in visch, die op het Gallileesche meer gevangen werd.

In die stad koos zich Jezus, na zijn eerste openbaar optreden, zijn woonplaats en ontstak met Zichzelf in die duisternis hemelsch licht, waarin echter slechts weinige burgers dier stad wilden wandelen. Vandaar heeft de Heere van die stad gezegd, dat ze ten hemel toe verhoogd was, maar dat ze ter helle toe zou neergestooten worden, omdat ze op den dag harer bezoeking geen acht had gegeven. Nochtans heeft Jezus er zijn eerste volgelingen gevonden, onder de visschers. (Hfst. 4 : 18).

Wat heeft de Heere er vele wonderen en krachten getoond!

Aan den buitenkant dier stad was een tolhuis, niet een zooals onze tolhuizen langs de wegen, neen, een voorname inrichting van den Romeinschen staat. Een flink kantoor, waar ten bate van dien staat in- en uitgaande rechten moesten betaald worden. Waarschijnlijk betrof dit wel het meest den vischhandel. Het kantoor stond niet ver van het strand.

Jezus wandelt op zekeren dag de stad uit naar het strand en langs het tolhuis, en daar ziet Hij in dat huis een tollenaar — neen dat staat er niet — een m e n s c h zitten. Zijn naam was Mattheüs, maar zijn oorspronkelijke naam was Levi, en die zit daar nu in het tolhuis en is daar de chef de bureau. Hoe is 't mogelijk! Geen wonder dat hij zijn naam Levi kwijtgeraakt is. Met dien naam was hij toch gekenmerkt als een zoon uit den Israëlitischen stam, die door God bijzonder was afgezonderd en aan het volk gegeven om als een priesterlijk geslacht aan den dienst des heiligdoms gewijd te zijn. Dit drukte de naam Levi ook uit. O, Levi, Levi, nu in 't tolhuis en in dienst van de veroveraars en onderdrukkers van uw volk! Geen wonder, dat de Joden nu dien naam Levi voor dien tollenaar niet meer op de lippen willen nemen! Mattheüs = de vrijzinnige — zal hij heeten! Geen wonder dat de F[illegible] toen zij J[illegible] het huis van M[illegible] met meerdere tollenaren, de discipelen onder de neus wreven: „eet uw Meester met de tollenaren en zondaren?"

Maar, geliefde lezer, hoe leeren wij hier onzen Heiland kennen! — Hij is de Zondaarsvriend.

Daarom heeft Hij bij een blik in het tolhuis niet gezien een vroegere Levi en geen Mattheüs, maar eenvoudig e e n m e n s c h.

Hoe en waarom die mensch tollenaar in dienst der Romeinen geworden is weten we niet, maar 't is wel het meest waarschijnlijke, dat hij den eerbied voor zijn volk en zijn godsdienst had verloren, en dat de mooie positie en de ruime inkomsten hem hadden aangetrokken en verlokt.

Zou dat zoo'n wonder zijn? Gebeurt zulks nu niet meer, onder christenen zelfs?

Het is ons niet bekend welk een indruk de openbaring van Jezus daar in Kapernaüm op Mattheüs' hart gemaakt had, en ook niet met welke overdenkingen hij zich bezig hield, toen Jezus hem in 't tolhuis zag zitten. Maar de Heere wist dat alles wel. De Heiland was een hartenkenner. Hij wist wat in den mensch was — ook in dien mensch in het tolhuis.

Wij kunnen slechts vermoeden, maar dat doen we dan ook, en durven aannemen dat die mensch diep in de ziel getroffen was door alles wat hij van den Meester in zijn stad had gehoord en gezien; maar er niet aan durfde denken, dat die groote Leeraar, die wel de Messias zou zijn, zich met hem zou willen bemoeien!

De Heere zag hem zitten als een mensch = een zondaar — een zondeslaaf — of zooals Paulus uitdrukte: een „verkochte" onder de zonde (Rom. 7 : 14).

Jezus neemt de zondaars aan, dat is de glans van het Evangelie. Jezus, de Geneesheer der kranke zielen, kent alles wat binnen in een mensch woelt, werkt en benauwt. Hij heeft het radicale geneesmiddel. Hij verkiest en roept ieder op zijne wijze, die er behoefte aan heeft en voor redding vatbaar is.

De Heere achtte voor dien mensch in 't tolhuis niet noodig meer te zeggen dan: „Volg Mij", dat wil ook

zeggen: sluit U bij Mij en de Mijnen aan. Dat was voor Mattheüs met zijn voordeelige positie, geen kleine zaak. Doch hij stond op en volgde Hem. De Evangelist Lukas zegt: „En hij, alles verlatende, stond op en volgde Hem".

Dat was gelooven en is gelooven — gelooven met de daad. Gelooven is gehoorzamen — inwendig en uitwendig.

Welk een verandering is er in het leven van dien Mattheüs gekomen! Hij was een heer met een voordeelige en eervolle betrekking, in dienst van de wereldregeering te Rome; hij werd een arme, verachte volgeling van den door het volk verworpen Christus! En hoe hij dat was, dat zegt ons zijn Evangelieboek wel.

Doch de Heere heeft ook aan hem bevestigd: „Die Mij eeren, zal Ik eeren".

Levi is Mattheüs geworden, en dien naam is gegraveerd in de annalen van het eeuwig koninkrijk van God en Zijnen Christus!

Lezer, wilt gij een volgeling van Jezus zijn?

N. v. B.

III

LOSSE SCHAKELS

Russische onvrijheid. De Sovjet is haar macht gaan stellen in den dienst der onderdrukking der geloovigen. Een teeken van zich innerlijk-sterk-voelen is dit niet. Wie geweld gebruikt om overtuigingen te bestrijden, legt een duidelijke belijdenis van zwakheid af. We gelooven, dat in dezen strijd de innerlijke meerderheid van het geloof in God zal blijken. Maar voor onze broeders en zusters daar willen we een gedurig gebed opzenden. De jonge gemeenten komen in een ernstige vuurproef. Laat ons bidden — gelijk we voor enkele dagen een broeder voor hen hoorden vragen — dat zij gesterkt mogen worden om stand te houden opdat de beteekenis van het geloof moge blijken; de meerderheid der geestelijke kracht boven uiterlijk geweld. Toen de Joodsche Raad tegen de Apostelen optrad en hen dreigde, baden de geloovigen: „Heere! zie op hunne dreigingen, en geef Uwe dienstknechten met alle vrijmoedigheid Uw woord te spreken". Zij baden niet *tegen* de vijanden, maar vóór de Apostelen. De strijd behoeft niet weggebeden te worden, maar de overwinning mag gevraagd worden. Laat ons dat aanhoudend doen voor onze mede-verbondenen in Rusland!

Vluchtelingen. Tal van Doopsgezinden verlaten het uitgestrekte Rusland. Het zijn nazaten van hen, die eens voor een drietal eeuwen, om huns geloofs wille Duitschland en Nederland verlieten en zich in Rusland en Siberië vestigden. Het verbod van de godsdienstige opvoeding der kinderen maakt het hen onmogelijk langer onder het Sovjetbewind te blijven. In scharen verlaten zij dat land om zich elders te vestigen. De meesten bezitten zoo goed als niets. Velen stierven op de lange en bezwaarlijke reis. Duitschland ontvangt ze hartelijk en geeft ze een tijdelijk onderdak. De vraag is nu: waarheen? Canada en Zuid-Amerika trekt hen aan. Doch om naar die vergelegen landen te gaan hebben ze veel geld noodig. Men houdt nu inzamelingen voor hen. Prof. Unrech richtte een hartroerenden oproep om steun tot alle christenen, en vooral tot de Doopsgezinde geloofsgenooten. De Nederlandsche Doopsgezinden slaan de handen flink ineen. In korten tijd is reeds ruim 45000 gulden gekollekteerd.

Baptisten in Brazilië. In Brazilië telt men meer dan 300 Baptiste gemeenten met ruim 30.000 leden. Het werk is daar den laatsten tijd snel gegroeid. Deze Unie zal de gastvrouwe zijn van het Latijnsch-Amerikaansche Baptiste Kongres, dat in Juni 1930 te Rio de Janeiro zal gehouden worden. De Baptiste Unie van Porto Rico welke 50 gemeenten telt met ruim 3600 leden en over de 7000 Zondagsschoolleerlingen, heeft zich aangesloten bij den Bapt. Wereldbond.

Versterking van den Wereldbond. De Baptiste Unie in Nigeria heeft gevraagd, lid te mogen worden van de Wereldbond. Dit is de eerste Baptiste Unie van Afrikaansche inboorlingen, die aansluiting begeert. Vijfenzeventig jaar is daar gewerkt en men telt er 20.000 Baptisten.

Onze broeders in Australie. De Baptiste Unie in Australië nam de volgende verklaring aan:

„De Baptiste Unie van Australië ontving met dank de broederlijke groeten van de Bapt Wereldbond. We beantwoorden de groeten hartelijk en verzekeren onze broeders in andere landen dat we ons verblijden in de werkelijkheid van onze eenheid in Christus. Wij gedenken onze broeders die om huns geloofswille lijden, in gebed en liefde. Wij bidden, dat ze spoedig de vrijheid mogen krijgen om Hem te dienen, Wiens recht het is te regeeren in de harten aller menschen, en dat het Koninkrijk van God moge worden uitgebreid door onze trouw en ons geloof in Hem".

Hoeveel Baptiste Gemeenten zijn er? In Europa 8.291, Azië 3.446, in Afrika 1.393, in Noord-Amerika 55.458, in Centraal-Amerika en de West-Indische eilanden 678, in Zuid-Amerika 493, in Australië en Nieuw-Zeeland 475, totaal 70234. Deze worden bediend door 56.768 predikers en zendelingen. De Zondagsscholen tellen 6.473.667 leerlingen. L.

III

ZENDING.

Duitschland heeft zijn kolonie, Cameroen, nog niet weerom, maar onze Duitsche gemeenten verheugen zich, dat zij hun zendingswerk aldaar toch weer mogen voortzetten, en veel, wat op dat schoone arbeidsveld door den oorlog zoo veel geleden had, zien herstellen en groeien.

In No. 2096 van dit ons blad, maakten we melding van den terugkeer van br. Bender tot zijn gezegenden arbeid in Cameroen. Deze broeder werd tijdens den wereldoorlog uit Afrika verdreven en vond eerst een toevlucht in ons land, en tijdens zijn verblijf in Rotterdam, is hij financieel een weinig door onze gemeenten gesteund, al spoedig is hij met zijn gezin naar Amerika vertrokken, waar hij familie had wonen.

Thans is die broeder met de zijnen sedert enkele maanden weer met opgewektheid werkzaam te Gr. Soppo (West-Afrika).

Aan het Missions-comité zond hij den hier volgenden brief:

Geliefde Broeders en Vrienden!

Nu zijn we reeds enkele maanden te Soppo. Hoe snelt de tijd rasch heen! We werden hier buitengewoon vreugdevol ontvangen, en onze aankomst verwekte, bijzonder ook bij de inboorlingen, groote vreugde. Het meest verheugden zij er zich over, dat ik de meesten hunner nog bij name kende en mij direct weer in hun eigen taal kon toespreken. Dagenlang kwamen afgevaardigden van buiten-stations ons begroeten en welkomstcadeautjes brengen. Dit bewijs van liefde en deelnemen van onze Christen-inboorlingen, deed ons o zoo goed. De wijze, waarop zij van hun blijdschap blijk gaven, was soms van komischen aard. Zulks kwam bijzonder uit door een oud moedertje op een onzer buiten-stations. Aan 't einde van een samenkomst kwam zij schoorvoetend op mij aan, bekeek mij van onder tot boven, betastte mij en streelde mij de wangen, totdat zij opeens uitriep: „Ach, Sango, gij zijt het werkelijk!"

Mijn aankomst te Soppo geleek inderdaad op een thuiskomst. Het scheen mij toe, alsof ik van een lange vacantiereis terugkeerde. En toch was er in die achterliggende jaren zoo veel veranderd. De boomen, die ik voor jaren geplant had, waren tot tamelijke hoogte opgegroeid; een nieuw geslacht van menschen was ontstaan, en vele ouden, naar wie ik vroeg, waren niet meer op deze aarde, maar tot hun vaderen verzameld.

Ds. J. LOUW.

RADIO-ZIEKENUURTJE.

Vanwege de Ned. Chr. Radio-Vereen. zal D. V. op ***Donderdag 20 Febr., des namiddags van 4-5 uur***, een ziekenuurtje worden uitgezonden, te leiden door Ds. J. Louw, pred. der Gem. Groningen.

1. Lied 647 vers 1, 2 en 3 (bundel Joh. de Heer).
2. Lezen uit de Heilige Schrift.
3. Gebed.
4. Lied 128 vers 1, 3 en 4 (bundel Joh. de Heer).
5. Toespraak, onderwerp: Is het wel met uw ziel? Tekst 3 Joh. : 2.
6. Dankgebed.
7. Lied 171 vers 1, 2, 3 en 4 (bundel Joh. de Heer).

Secr. U. R. C., J. BOITEN,
Den Haag.

Ook in de gemeente waren vele veranderingen afwisselend voorgekomen. Nieuwe leden waren er bijgevoegd en menigeen der oude leden was op afwijkende wegen geraakt en door het opnieuw zich verheffende heidendom en door den geest des tijds met de kinderen des ongeloofs medegevoerd. Dat stemde wel droevig Maar, Gode zij dank, ook Gods Geest werkt nog door en ruischt als een naderende, milde regen. Wanneer niet alle verschijnselen bedriegen, staan we voor heerlijke zegentijden. Ons geloof zal triumpheeren en de harten der inboorlingen zullen door ons vertrouwen op God, mede tot geestdrift ontstoken worden. Wat ons zeer ter harte gaat, is, dat vele God-zoekers dooponderwijs wenschen te ontvangen; daaronder zijn verdwaalden en afgewekenen van de waarheid, maar die nu weer het woord des Heeren Jezus met vreugde hebben aangenomen. Zij hebben nog veel verzorging en opvoeding noodig. De jeugd vereischt bijzonder veel zorg en op de school leeren velen nuttige dingen en dagelijks ontvangen zij bijbelsch onderricht. Kortgeleden werd hier te Soppo ook een Zondagsschool met 100 leerlingen opgericht. Hier wordt het onderwijs in vier verschillende talen gegeven.

Zoo streeft het werk des Heeren in Cameroen langzaam maar zeker voorwaarts. In Gods Naam en op bevel gaan wij voort met het zoeken van verlorenen, om zoo de breuken der gemeente te herstellen.

Broeders en vrienden, het is een heerlijk en veelbelovend werk, medearbeiders Gods te mogen zijn. Laat ons trouw zijn, in hetgeen, wat God ons op het hart legt, ook met onze hartelijke voorbede en mede-zorg als onze taak. Slechts op een blijde offervaardigheid en volkomen zelfovergave en toewijding aan 's Heeren zaak, kunnen wij genadewonderen verwachten. Hij, die het beloofd heeft, is getrouw, Hij zal doen, naardat Hij belooft.

Met broedergroeten in de liefde van Christus, Uw C. J. BENDER.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

ASA.

I Kon. 15 : 9—24; II Kron. 14—16.

Les voor Zondag 16 Maart 1930.

Allereerst een opmerking in verband met de keuze der te behandelen gedeelten. Het kwam mij voor, dat wij niet moesten trachten een volledige behandeling van de geschiedenis der koningen te geven. Wij moeten ons beperken tot de meest leerzame gedeelten. Voor de grootere leerlingen, die het verband wel kunnen vasthouden, is het goed om even te zeggen, dat hij zoon, kleinzoon of nog iets anders is van een koning, wiens geschiedenis reeds verteld is. Zoo b.v. in deze les: Asa was de kleinzoon van Rehabeam, dus de derde koning van Juda, na de scheuring v. h. rijk.

De les, die drie hoofdstukken omvat, bestaat uit twee deelen. 't Eerste deel is wel wat omvangrijker dan het tweede, maar er zijn toch maar twee deelen. Van het eerste deel — hoofdst. 14 en 15 — is de inval van Zerah de Moor het feit, waarom de gebeurtenissen gegroepeerd zijn, en in het tweede deel — hoofdst. 16 — de vestingbouw van Baësa. In het eerste deel zien wij Asa als een man, die God kent en vertrouwt; in het tweede gedeelte is hij los van God, koud voor God, gaande op den weg des verderfs.

Zonder den inval der Mooren en de vestingbouw van Baësa te noemen, kan men wel beginnen met te vertellen, dat Asa eerst handelde als iemand, die God kent en vertrouwt, ja, met God in de eerste plaats rekent, terwijl het later precies andersom was. En zoo gelukkig als hij in den eersten tijd was, zoo ongelukkig was hij in die latere periode. En dan maar van wal gestoken!

Eerste deel

a. Toen Asa pas koning was. Hij begon goed, 14 : 2—7.

De hoogten in v. 3 waren hoogten, waarop de altaren en beelden der afgoden waren geplaatst. Sommige van

deze zullen natuurlijke hoogten geweest zijn, andere waren misschien ook apart voor het genoemde doel gemaakt.

Voor bosschen lees gerust: Boomstammen, die door snijwerk tot beelden van Astarthe waren gemaakt, of anders gebeeldhouwde zuilen.

Vergelijk in de geschiedenis van Gideon, Rich. 6 : 25.

V. 7, terwijl het land nog is voor ons aangezicht = terwijl we nog doen kunnen in 't land zooals we willen; terwijl niemand het ons verhindert.

b. De inval der Mooren.

In het 10e jaar van zijn regeering begon het er opeens donker uit te zien voor Asa en zijn land. 't Was zoo gelukkig, dat Asa God voor oogen hield, want daardoor wordt het zelfs licht in den nacht

V. 9—15 brengt geen moeilijkheden. Ieder kan dat wel vertellen. Maar 't is wel een belangrijk gedeelte; dus vertelle men het fijn! Vooral v. 11 moet mooi worden.

c. Wat er na dien tijd gebeurde.

Ofschoon dit deel een geheel hoofdstuk is in den bijbel, hoeft het in de vertelling toch niet zoo breed uitgemeten te worden.

In 15 : 3 zal wel aan den tijd der Richteren gedacht moeten worden. Men kan ook wel volstaan met te zeggen: Israël heeft in 't verleden dikwijls God verlaten, maar .... (v. 4).

De hoogten in v. 17 zijn te vergelijken met de in I Kon. 3 : 2 bedoelde; men offerde er aan Jehovah. Aan het bericht is duidelijk te merken, dat men ook dit offeren maar liever had moeten nalaten, maar zoo heel erg wordt het toch ook niet gevonden.

Tweede deel.

a. Baësa, de koning van de noordelijke stammen, bouwt Rama. Baësa regeerde over het rijk van Jerobeam, maar was geen zoon of kleinzoon van dezen, zie I Kon. 15 : 25—29. Waartoe die vesting dienen moest, wordt heel duidelijk, als men 16 : 1*b* vergelijkt met 15 : 9. 10. Vertel dit maar een beetje breed.

Er waren nu al weer 25 jaren verstreken sedert den inval der Mooren. Zou Asa nog dezelfde zijn en weer God voor oogen houden? Helaas niet. 't Was dezelfde Asa niet meer.

b. Wat Asa deed, 16 : 2—6.

Bouwen worde in deze geschiedenissen meestal opgevat als bevestigen, tot vesting maken.

V. 2. Hij „zond" natuurlijk boden, die de schatten en de boodschap overbrachten.

„Er is een verbond tusschen u en mij" (niet tweemaal „tusschen" zeggen, als 't u blieft), versta ik zoo, dat Asa bedoelde: Zoo wil ik het gaarne; mijn geschenk bewijst dat wel; laat het ook van uw kant zoo zijn en toon dat, door het aannemen van dit geld. Waarlijk geen mooie politiek.

c. Hoe het met Asa afliep, 16 : 7-14.

De profeet Hanani bij Asa.

Asa's ziekte en dood.

Hij kreeg wel een eervolle begrafenis; maar 't was toch een droevig einde: Het einde van iemand, die zich van God afgekeerd had. K. R.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

MET EEN VAST VOORNEMEN DES HARTEN.

Wij menschen van den modernen tijd eischen voor onszelf het zelfbeschikkingsrecht op. Zouden wij wel een halve seconde rust hebben voor het hol van onzen voet, indien ons dat werd onthouden? Vooral de jongeren onder ons laten op dat recht hun aanspraken gelden.

Toch vertoonen wij — ouderen en jongeren, beide, maar de jongeren niet in het minste — opvallend veel overeenkomst met henendrijvende schepen! Het is immers hoogst zelden, dat wij met grimmige onverzettelijkheid tegen den storm en wind opvaren.

Iemand schreef onlangs: „Wat voor een wil moet doorgaan, is meestal een chaos van besluiteloosheden. Waarlijk

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

7. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Een nagekomen brief had de oude wonde weer doen opengaan. Oude Joosf de knecht, had gebeden in den stal, was beluisterd en bad voortaan ook in huis. Juffrouw Veerman, een oude gepensionneerde onderwijzeres, paste meestal op de drie kinderen, maar had geweigerd, geheel op de Enke-hoeve te wonen.)

's Avonds, toen de paarden op stal stonden en gevoerd waren, ging Joost nog voor het avondeten naar het dorp.

Hij had Greta, Ali en Hans gevraagd, toen zij thuisgekomen waren: »Zoo, en hoe hebben jullie het vandaag wel gehad bij juffrouw Veerman?«

»Goed!« had Greta gezegd.

»Fijn!« was het antwoord van Ali geweest.

»Fijn!« had het stemmetje van Hansje als een echo achterna geklonken.

Maar aan de glans der oogen, aan de stralende gezichten had Joost gezien, wat hij weten wilde.

»Willen jullie er morgen wel weer heen?«

»Ja!«

Dat werd zoo krachtig door alle drie tegelijk gezegd, dat Joost volkomen overtuigd was.

Joost was de geheele dorpsstraat doorgegaan. Aan het andere einde woonde in een klein huisje juffrouw Veerman. Toen zij hier te Burgheim gekomen was, had zij dit huisje van de gemeente gehuurd. Voor dien tijd was het gebruikt als dorpsarmhuis.

Juffrouw Veerman had het van binnen en van buiten eerst laten opknappen voor zij er in trok.

Oude Joost vond de vroegere onderwijzeres nog op. Hij was al bang geweest, dat zij naar bed was gegaan. Met groote vriendelijkheid werd hij ontvangen.

»U zult wel verwonderd zijn, mij nog hier te zien komen«, begon hij.

»Ja, daar heeft u gelijk aan«, was het antwoord.

Joost probeerde, zooals ook steeds tegenover de boerin van de Enkehoeve, zoo min mogelijk zijn dialect te gebruiken.

»Ja, waarom ik bij u kom, dat is een bijzondere geschiedenis«, ging Joost verder. »'t Is moeilijk met onze vrouw. Omdat de boer gevallen is, komt zij niet terecht. En wanneer het zoo verder gaat, gaat zij ons nog heelemaal naar lichaam en ziel verloren. En daarom moeten wij iets doen. Het kan zoo niet verder gaan.«

»Hm.«

Joost wachtte op een antwoord of een vraag, maar omdat er niets kwam, ging hij na een poosje verder: »Onze vrouw is een zielsgoede vrouw. En daarom spijt het mij ook.

Ach, als u het leven tusschen die beiden, onze vrouw en de boer, maar goed gekend had! Dat was allemaal niets dan blijdschap en heerlijkheid. Maar nu, sedert de man gevallen is, is 't net, alsof ook alles voorbij is, alsof de lieve Heere God zelf dood was en alsof er heelemaal nergens geen troost meer is op den ganschen aardbodem«.

»Hm.«

Na eenige oogenblikken van afwachten zonder dat er antwoord kwam, zeide de knecht van de Enke-hoeve verder: »Wij zijn u zoo dankbaar, dat u de drie kleinen nu helpt verzorgen. Bij het vele werk, dat wij nu allen op de boerderij hebben, zouden zij zeer tekort komen. Onze boerin speelt het niet klaar, om zich nu om het een of het ander te bekommeren. Dat is een ellende, zoo iets heb ik nog niet beleefd, zoolang ik op de Enke-hoeve ben!«

»Hm.«

is er *niets*, dat zoo volkomen willoos is als de wil van verreweg het grootste deel der menschen". Op het eerste gezicht dezer woorden zouden wij zeggen, dat hier overdreven wordt. Twintig jaar geleden zou ik het stellig hebben volgehouden, doch dat doe ik nu niet meer. Ik stem toe, dat de woorden de zaak meer dan dekken. Echter ben ik het met de bedoeling van den schrijver geheel eens. Het beeld dat wij van onszelf laten zien, mist helaas de strakke lijn. Waar deze moest liggen, vinden wij een donkere doezeling, die bij het bleekend licht van onzen tijd maar al te spoedig verdwijnt.

* * *

Een wijs en vast gevoed voornemen legt het niet gemakkelijk tegen de omstandigheden af. In ons haasten zeggen we wel eens, wat het liberalisme van het midden der vorige eeuw doceerde, n.l., dat alles binnen het bereik ligt van den menschelijken wil; dat rijkdom en macht en roem ons in de schoot worden geworpen, wanneer wij onzen wil erop hebben gezet. Dit is natuurlijk een ernstige vergissing. De ervaring van het leven leert wel wat anders. Wij hebben iemand gekend, die zich in het hoofd had gezet om honderd jaar oud te worden. Hij zou werkelijk zijn doel hebben bereikt .... als niet de doodgraver jegens hem zijn plicht had moeten doen!

Niettemin is in ons sociaal en geestelijk leven een gesterkte wil van groote beteekenis. Soms hoort ge iemand zeggen — en wat hij zegt houdt nauw verband met zijn toekomst; gemeente, vereeniging of iets dergelijks; het is wel mooi, maar mooi gelijk de allergoedkoopste kunstzijde mooi is—; „Ik ben half van plan ...."

Daar hebt gij weer de afwezigheid van de *strakke lijn*. Wat een eigenaardig ding is toch zoo'n half plan, zoo'n gedeelde wil!

Dit halve plan schildert doeken, waarbij die van Van Goch in de schaduw worden gesteld; het schrijft boeken, die wedijveren kunnen met de werken van onze beste auteurs; het ontwerpt paleizen voor den Volkenbond, die met de bekroonde plannen kunnen worden vergeleken; het pionniert in Thibet op een wijze, die de heer Visser met afgunst gaat vervullen; het exploreert de Zuidpool met zulk een groot succes, dat Byrd wel kan gaan rentenieren; het gaat schulden delgen van de gemeente en nieuwe werkmethoden voorstellen op de vereenigingen, die de belofte hebben van de toekomst .... En met dit al is er niemand, die ook maar een enkelen stuiver over heeft voor al de wonderen, die het halve plan tot stand wil brengen!

Bij een half plan gaat de wereld mooi verloren!

Een half plan heeft geen waarde. Doch een heel plan; een vast en telkens gevoed voornemen!

Zelfs de medische wetenschap houdt rekening met het groote heil, dat er ligt in een sterken wil. Het is nog niet zoo heel lang geleden, dat een dokter schreef: „Geen geneesheer beschikt over zulk een krachtig geneesmiddel als de wil van den patiënt om genezen te worden". Patiënten moeten medewerken aan eigen beterschap. Als zij in eigen herstel gelooven en willen, kan er veel worden bereikt.

* * *

Wees met een voornemen des harten christen.

Er is veel slordig christendom. Dat slordige christendom bewijst het Koninkrijk Gods slechte diensten. Eens kwam een jongedochter tot mij, die de roepstem van Jezus had gehoord. Zij wilde wel christin worden, maar aarzelde. Op mijn vraag, wat haar deed dralen antwoordde zij: „O, als ik op mijn vader zie, die toch ook beleden heeft, en op mijn oom ....". Zij is besluiteloos heengegaan en wanneer ik mij niet vergis, thans geheel verdoold op 's werelds wegen, al tracht ze nog een schijn van chistendom te bewaren. Wij leven niet onszelf. Wij leven ook anderen. Hoe donker moet de eeuwigheid wel zijn voor degenen, die onder de menschen bekend hebben gestaan als christenen en anderen verhinderd hebben tot Christus te komen!

En wees met een voornemen des

Dan kwam er weer een pauze.

Joost zat op zijn stoel heen en weer te draaien. Hij draaide zijn hoofddeksel links en rechts om en om, schraapte zijn keel en begon dan weer opnieuw: »Juffrouw Veerman, u moet bij ons op de hoeve komen, heelemaal, voor altijd. U is de eenigste persoon, van wie onze boerin een troost krijgt. Ik weet wel, onze vrouw heeft zelf ook al met u daarover gesproken, maar zij weet niet, dat ik nu hier bij u ben, en dat behoeft zij ook niet te weten. Wilt u bij ons komen, juffrouw Veerman? U zult een Godsloon verdienen. Wij zijn wel slechts eenvoudige boeren, maar misschien zult u ook bij ons u thuis kunnen gevoelen.«

Weer klonk een langgerekt: »Hm« door het kleine kamertje. Maar Joost bleef thans hardnekkig zwijgen. Toen begon de oude onderwijzeres eindelijk: »Door uw aanbod ben ik zeer vereerd. Bijzonder verblijdt mij uw goede gezindheid tegenover vrouw Enke. Gij hebt allen een goede gedachte van mij gij vertrouwt mij, vrouw Enke en u.

Ik zou u niet graag teleurstellen. Maar ziet, de zaak zit zoo: Ik ben niet meer geheel zooals ik vroeger was. De slechte oorlogsvoeding maakt zich bij mij toch zeer bemerkbaar. En ook is mijn kortzichtigheid vaak echt hinderlijk. Maar ook . . . en dat moet u nu ook maar weten . . . ziet,« en zij zwaaide met beide armen door de kamer, »dit is hier mijn koninkrijk, hoewel ook zeer bescheiden, mijn kleine wereld vol van de vrede Gods. En wanneer dan ook nog het lieve zonnetje naar binnen schijnt, denk ik altijd, dat het in den hemel nauwelijks schooner kan zijn.

En toch,« zoo ging zij met zachte stem verder, »ik weet, dat dit een groote dwaling is. Want boven, in de stad met gouden straten, waar Jezus Christus in de heerlijkheid van den eeuwigen vrede woont, waar Hij de moede aardsche pelgrims verkwikt en vertroost, daar is het oneindig veel schooner dan hier, veel en veel heerlijker . . . «

De vroegere onderwijzeres was heel ernstig geworden en zat nu in gedachten verzonken ter neer.

De knecht van de Enke-hoeve echter hield letterlijk zijn adem in. Hij keek met heilige eerbied naar juffrouw Veerman. Hij wilde nog wel graag wat zeggen, maar waagde het nu niet meer den mond open te doen.

Het was voor hem als een weldaad, toen de voormalige onderwijzeres weer begon: »Joost, jullie wilt mij allemaal graag bij u hebben.

Daar ben ik blij om, ja, dat vind ik prachtig. Ik heb ook anders geen mensch meer. Maar ik ben een oud, gebrekkig schepsel. Laat mij, waar ik ben. Dan ben ik niemand tot last. En overigens wil ik graag en met blijdschap doen, wat ik doen kan.«

Joost was nu opgestaan en was dicht naar de juffrouw toegegaan.

Hij was zeer opgewonden en dat sidderde door zijn stem, als het met schokken over zijn lippen kwam:» Gij moet bij ons komen, gij moet! Nu moet ieder zijn geheele plicht doen, zooals de lieve Heere God het van ons verwacht. Wanneer men daar buiten zijn leven op het spel zet, mogen wij ons hier in het vaderland er niet voor schamen. Men kan maar eenmaal sterven. En dan is het goed, dat de lieve Heere God ons op de plaats vindt, waar wij staan moeten.«

De oude had met merkwaardige levendigheid gesproken. Het was juffrouw Veerman niet ontgaan, dat twee dunne tranendrupjes daarbij over het magere zonverbrande gezicht gegleden waren.

Zij stond nu ook op, gaf den oude de hand en zeide langzaam, alsof zij elk woord nog eens wilde overleggen: »Ik zal komen! Ja, ik zal komen!«

(Wordt vervolgd.)

harten voor Christus werkzaam. Waar mag men u verwachten? Op de Zondagsschool, de zangvereeniging, de knapenbrigade, het jongeliedencomité, of op een andere organisatie ten behoeve der jongeren? Maak, dat men van uw dienst ten volle verzekerd kan zijn! Er zijn meer dan genoeg tragen en gemakzuchtigen en afbrekers en mooi-weer-helden. Wij moeten jongelingen en jongedochters wezen van stavast.

En worden wij bij al de moeilijkheden, die wij in ons en rondom ons hebben te overwinnen, niet bijzonder aangemoedigd om deze beide voornemens des harten ten uitvoer te brengen? Immers laat de Heer ons niet alleen. Hij heeft ons de belofte van Zijn helpende tegenwoordigheid gegeven: „Vrees niet, Ik ben met u", dat heeft Jezus beloofd.

De lendenen omgord: schik weg wat [u zou hinderen,
Gehoorzaam te aller uur op de ongewisse pâen,
Als christ'nen in Zijn dienst, als Zijn [geliefde werkers
Den weg, dien Hij u wenkt, te gaan.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

„GIJ HOORT HET GEBED".

Van zijn kinderen tot in geslachten in den hemel ontmoeten.

In het kleine S. leefde voor vele jaren een stille in den lande naast haar echtgenoot, een gewezen zeekapitein. Mijn vader, kind van dit echtpaar, sprak soms met aandoening in zijn stem over zijn moeder, die — 'k meen op haar sterfbed — gezegd had, dat ze van haar kinderen tot in geslachten zou ontmoeten in den hemel.

Eens, in een eenvoudige woning in hetzelfde plaatsje, stonden vader en moeder, die reeds vele kinderen grafwaarts hadden gedragen, bij hun zwaar ziek kind en vrees vervulde hunne harten. Vaders broeder kwam op een avond bij hem en zegt: zullen we eens samen bidden? Na het gebed zeide deze: „nu sterft hij dezen nacht of wordt beter". Schrijver van deze regelen was dat kind. Als kind was Jezus' Naam mij dierbaar. Verschillende dingen, toen gehoord, zijn mij bijgebleven. Maar mijn jongelingsjaren, tot het 22ste toe, vormen donkere bladzijden in mijn levensboek. Ofschoon overtuigd van mijn ellendigen staat, holde ik voort, tot, o broeders! ook voor mij de ure der verlossing sloeg. Als een verlorene wierp ik mij voor Gods troon neder en toen klonk het in mijn ziel: „Mijn zoon, wees welgemoed, uwe zonden zijn u vergeven!" „De nacht vlood heen, 't is helder dag", zongen wij. 't Was mijn zielservaring.

Daar stond ik, midden in de wereld. 'k Had geen steun dan bij den Heer, dien ik hoe langer hoe beter leerde kennen. Een paar jaar later kwam de begeerte in mij op, om iemand aan mijn zijde te hebben, die met mij naar het hemelsch tehuis reisde. Dit werd mij een zaak des gebeds. De Heer wees mij een weg, ik schreef aan haar, die nu reeds 28 jaren mijn geliefde vrouw is, en zij ontving mijn schrijven als een antwoord op haar gebed.

Ons eerste kind stierf op tweejarigen leeftijd. Het tweede, een meisje, werd op vijftienjarigen leeftijd tot den Heere bekeerd. Onze jongen, een kind van veel gebed, bezocht de Ambachtsschool en vertrok later voor zijn werk naar een andere plaats. Met de kreet in de ziel: „o God! bewaar ons kind", namen we afscheid van hem. En hij is goddelijk bewaard gebleven!

Te H. werd Bondsdag gehouden. Velen getuigden. Ik zeide o.a.: „op deze mijne handen en op die mijner geliefde vrouw, ligt onze jongen, en daarmede staan we voor Gods aangezicht en we gaan niet weer heen, voor dat hij gered is, tenzij de Heere tot ons zegt: spreek mij niet meer van deze zaak. Beleven wij zijn bekeering niet, dan zal onze laatste bede voor hem zijn.

In den nazomer vindt onze zoon in diezelfde plaats werk en komt bij een broeder in den kost. O! ik verwonderde mij over deze leidingen. Op een samenkomst sprak een der predikanten hem aan en bemerkte dat er wat in hem omging. Na een korten zielsstrijd beloofde onze zoon dien avond nog zijn hart aan den Heer te zullen geven. En des Zondagsmorgens beleed hij den broeder, bij wien hij inwoonde: Jezus is ook mijn Heiland. Toen hij ons dit schreef, zijn er tranen van blijdschap gestort.

Kort daarna op den bidstond zijnde, gaf een broeder op te zingen: „Open uwen mond; eisch van Mij vrijmoedig". Ik bad voor mijn vrouw, dat zij in de vrijheid mocht komen. Zeven dagen later zei ze: „nu zie ik, dat Jezus ook voor mij gestorven is, en ik ben vrij".

Is grootmoeders gebed niet verhoord en komt haar verzekering, dat ze tot in geslachten van haar kinderen in den hemel zal ontmoeten, niet uit?

III

HET SMALLE PAD.

XIII.

HET AVONDMAAL.

Het Avondmaal is door den Heere Jezus ingesteld den laatsten nacht voor Zijn dood. — Het is een gedachtenismaal. Brood en wijn zijn daarbij teekenen die het gebroken lichaam en vergoten bloed van Christus voorstellen. Het Avondmaal is geen offer doch herinnert aan Christus' offer: stelt ons voor oogen wat Christus voor ons deed; waardoor Hij onze Zaligmaker werd.

Aan het Avondmaal geeft Christus ons door brood en wijn de verzekering dat Hij voor ons stierf. Ze zijn onderpanden van de vergeving onzer zonde.

Wie aan het Avondmaal deelneemt, belijdt daarmede dat hij *gelooft*, dat Christus voor hem stierf; hij aanvaardt het offer dat Christus bracht voor zich persoonlijk.

Door het Avondmaal belijden de geloovigen ook hun onderlinge eenheid. Wat hun overigens ook moge onderscheiden, door het gebruik van dat brood en dien wijn, die Christus heiligde tot teekenen van zijn geofferd lichaam en bloed, belijden zij te weten, dat ze in zichzelf verloren zijn en dat Zijn bloed hen redde.

In den Apostolischen tijd werd het Avondmaal elken rustdag gevierd. Dat is echter geen voorschrift. Thans viert de gemeente het eenmaal per maand.

Om het Avondmaal met zegen te kunnen vieren, moet men zijn zonde betreuren, van harte gelooven dat Christus voor de zonde gestorven is, en het voornemen hebben zich steeds en geheel aan Hem te wijden.

Vier het Avondmaal geregeld. Het houdt uw geestelijk leven rein

III

UIT DE GEMEENTEN

DEVENTER. Gel. Broeders en Zusters! Eindelijk eens een gemeenteberichtje uit Deventer. Ja, Brs. en Zrs., wij hebben lang gezwegen, doch geen bericht, goed bericht.

De gemeente is langen tijd herderloos, en toch gaat het ons goed. De omstandigheden in aanmerking nemende, hebben wij groote reden tot dank en blijdschap. De jaarvergadering werd gehouden en het overzicht over 1929 gaf ons veel te denken. Waren wij begonnen met een nadeelig saldo, de uitkomsten waren schitterend, en hoopvol gaan wij de toekomst tegen. Terwijl wij dit schrijven ligt de bazaar weer in het verleden. Ons geloof is ook hierin niet beschaamd geworden. Hoewel de netto winst nog niet bekend is, weten wij nu al dat onze verbouwing schuldenvrij zal zijn. Wij hebben een machtigen Heiland, die nimmer de Zijnen vergeet! Geve Hij ons genade om in alle omstandigheden van het leven Hem toch niet te vergeten.

Den 2 Maart a.s. hoopt onze nieuwe Voorganger, Ds. Bouritius, zijn intrede in onze gemeente te doen, na te zijn bevestigd door den Weleerw. Heer Ds. J. W Weenink te Stadskanaal; des avonds feestelijk samenzijn.

Onze zustergemeenten worden uitgenoodigd zich te doen vertegenwoordigen; vriendelijk wordt verzocht, even bericht te zenden aan ondergeteekende voor 23 Februari a.s., met het oog op logies, wanneer zulks wordt gewenscht. Zooals uit bovenstaande blijkt, gaat het ons zeer goed.

Moge de Heer der gemeente ons zoo bevinden, dat Hij ons kan zegenen. Binnen afzienbaren tijd hopen wij weer iets van ons te laten hooren!

Met heilbede en groeten aan al onze medeverbondenen in Christus,

Namens de gemeente,

1e Weerdsweg 114. A. DIJKSTRA.

's-GRAVENHAGE. De gemeente alhier mocht — den 29sten Januari j.l. in jaarver-

gadering bijeen — met dankbaarheid aan haren Heer. terugzien op den in 1929 afgelegden weg. Een terugblik, waarbij de gemeente, ofschoon niet alle verslagen even bevredigend luidden, werd herinnerd aan de vele, haar van God geschonken zegeningen.

Vooral ook de verslagen van verschillende vereenigingen deden een frisch geluid hooren en gaven een juist overzicht van de vele, in het midden der gemeente verrichte werkzaamheden. Een en ander geeft moed om, steunende op dien machtigen Heiland, Die nimmer de Zijnen vergeet, den arbeid onder oud en jong voort te zetten.

In de namiddagbijeenkomst op den 1en Zondag dezer maand was het lokaal bezet door een talrijke schare, luisterend naar een predikatie naar aanleiding van Efeze 4 : 5 : „Eén Heere, één geloof, één doop".

Een broeder werd op zijn belijdenis des geloofs door den Doop de gemeente ingeleid. In aansluiting aan de doopsbediening schaarde de gemeente zich met hare nieuwe leden, waarvan één broeder en twee zusters, elders gedoopt, reeds tevoren waren welkom geheeten, aanden disch haars Heeren.

Moge zulks steeds geschieden ter gedachtenis aan onzen Heiland — het Hoofd der Gemeente — tot dat Hij komt!

Dan leven wij, getrouwe Heer!
Tot Uw en tot Uws Vaders eer,
En ons geloof zal vruchten geven.

C. MEIJNER, 2e Secretaris.

LEEUWARDEN. Op den 1en Zondag in Februari kwam de gemeente in jaarvergadering bijeen. Bij den terugblik in het afgeloopen jaar, kwamen weder allerlei blijde en droeve gebeurtenissen voor de aandacht. Het stemde de gem. tot blijdschap, dat zij, hoewel klein, toch nog hare plaats mag innemen onder hare zusters. Dit feit geeft haar de overtuiging, dat God nog een taak voor haar heeft. Tot blijdschap stemde eveneens het feit dat zij in ledental iets vooruit ging.

Met droefheid werd in het verslag van den Secretaris nog herinnerd aan het gevoelig verlies dat de gem. in 1929 leed, door het overlijden van Zr. de Vries.

Bij stemming besliste de gemeente, dat aan dezelfde mannen die verleden jaar het commando over het scheepje gevoerd hadden, ook het komende jaar het roer wordt toevertrouwd.

Eén wensch bleef onvervuld, n.l. om een eigen voorganger te mogen hebben. Wellicht echter, heeft God de vervulling daarvan voor 1930 bewaard.

De Secretaris.

GRONINGEN. En nu de derde dag van het gouden feest der Groninger gemeente. Schreven we in ons vorig opstel, dat we groote verwachtingen hadden voor den Zondag, de werkelijkheid heeft onze verwachtingen ver overtroffen, brs. en zrs.

Van den Heer der Gemeente mogen we groote dingen verwachten. Met den Heer kunnen we ook groote dingen ondernemen. We willen hiermede niet uitdrukken, dat elke goed bezochte, oogenschijnlijk geslaagde samenkomst, de goedkeuring van den Meester heeft, wel echter kunnen we er zeker van zijn, dat, wanneer wij in oprechtheid des harten ons opmaken om de weldaden Gods te verkondigen ons den zegen van boven niet zal worden onthouden. Mede op aandrang van den Voorganger der Gemeente, hadden we Ds. N. v. Beek gevraagd om in de voormiddagprediking de gemeente te dienen. In een kort en duidelijk betoog heeft de grijze prediker ons het verleden der gem. geschilderd, ons bepaald bij het heden, en daarna onzen blik gericht op de toekomst.

Voorwaarts blijve het parool van 's Heeren gemeente op aarde. Van verschillende gemeenten waren er reeds brs. en zrs. gekomen, die we, zoover ze zich bij ons hebben aangemeld, een thuis voor dezen dag hebben verschaft.

En nu de middagsamenkomst. Hoe krijg ik dat klaar om U een indruk van de werkelijkheid te geven? Het gaat eenvoudig niet. Zooiets moet men zelf doorleven. Op verzoek van onzen predikant hield Ds. Planting de openingstoespraak. Al direct werd hiermede de vergadering in den goeden toon gezet. De toon van het dankbaar gedenken en het blijmoedig offer. Daarna kwam de stroom los van gemeentelijke gelukwenschen en zegenbeden. Afgewisseld door zang en tractatie volgden ze elkander op; de brs. en zrs., die de gevoelens hunner gemeenten vertolkten. Hoewel de geheele vergadering ons plaatste in de sfeer van rustig, ernstig gedenken, ontbrak toch ook de humor niet. Eén der afgevaardigden wist er zelfs een aardig rekensommetje van te maken en kon ons precies vertellen, hoeveel Baptisten er over 50 jaar in Groningen zullen wonen. Na de pauze hadden we een oogenblik van indrukwekkende stilte. Met behulp van onze projectielantaarn werd achtereenvolgens het beeld van drie personen op het witte doek zichtbaar, wijlen Ds. A. Hof, ouderling D. Klooster en ouderling J. v. Duinen hebben in hun goede dagen als vooraanstaande mannen de gemeente gediend. Staande heeft de vergadering hun nagedachtenis geëerd. Nadat het koor een passend lied had gezongen, moesten we ons weer bepalen bij de levenden. Onder getuigenis en lied vloog de tijd om en aan het slot vroegen velen: is 't al afgeloopen? — En dit zegt wat brs. en zrs. de meesten zaten er om drie uur 's middags al. Van 3 tot 9 is 6 volle uren en dan nog de verwonderde vraag of 't al afgeloopen is. Ds. Louw, die de vergadering leidde, heeft werkelijk geen moeilijke taak gehad. Zonder dat iemand er zich speciaal voor inspande, liep alles fijn. We hebben heerlijk genoten. We zijn rijk gezegend. We gaan met God moedig voorwaarts.

De Corr.

AMSTERDAM. Ds. Barendregt sprak alhier j.l. Woensdagavond over: „Het Baptistenwerk in Nederland". Spreker bepaalde zijn gehoor bij den arbeid, die verricht is geworden, bij de wijze waarop de Unie thans haar taak volbrengt en hoe er in de toekomst zal moeten worden gehandeld.

De rede werd met groote belangstelling gevolgd en een van veel offervaardigheid getuigende collecte zette een dikke streep onder het gesprokene. — De Unie dient te zijn *een krachtig organisme, met een sterk dienend vermogen.*

Den volgenden dag stond in het teeken der zending. Deze dag bracht het volle evangelie onder leiding van denzelfden broeder in de saamgestroomde menigte. En — hoewel er geen directe vruchten openbaar werden, kon men toch merken dat het woord weerklank vond in de harten van velen.

W. VEENSTRA, Secr.

INGEZONDEN.

VOOR DAKLOOZEN EEN VRAAG!

Onlangs deed ik wel een vreemde ervaring op. Ik had n.l. een ontmoeting met iemand, wien ik niet vaak ontmoet. Bijgeval (om zoo maar te zeggen) kwam bij ons iemand, die onzen naasten buurman wou bezoeken maar omtrent het nummer onzer buren eenigszins onzeker was, en zoodoende een nummer verder, bij ons terecht kwam.

Na een handdruk te hebben gewisseld, en na een: »ga zitten«, nam onzen vriend plaats.

Ons gesprek gaat al gauw over het aardsche leven en deszelfs wederwaardigheden in al hare geledingen, namelijk, dat ons lief en leed wacht, en ons pad soms effen en glad, dan weer hobbelig en stroef kan zijn.

Men ervaart zoo voornamelijk als kind Gods, dat de hoogere idealen alleen verwezenlijkt worden wanneer men in onderworpenheid in 's Heeren wil en weg berust in hetgeen Hij ons toeschikt.

Er moet soms heel wat ballast over boord, om daar te komen, waar de Heere ons wil hebben. —

Men denkt er te wezen en heeft een zeker welbehagen met zich zelven, en o, als dan beproeving of verzoeking komt, wat dan nog een ballast. — In Christus alleen zijn we meer dan overwinnaars.

Hierover gaat ons gesprek. We waren beide een poos lang geplaagd door lichaamskwalen, ik en onze bezoeker.

»U is nog altijd onder de Baptisten?« vraagt onzen vriend. »Ja, men is 't liefst bij diegenen, die met ons één in Chr. Jezus zijn,« was mijn antwoord. »En U?« is mijn wederwoord »Ik ben al een tijdlang dakloos,« zeide hij. »Dakloos? . . . . Ja, dat lijkt me wel erg wonderlijk,« zeg ik, »en doet me denken aan andere menschen, die ook dakloos zijn . . . .

In onze Gem. Odoorn hebben we zoo'n tehuis voor dakloozen. Nu wil ik juist niet oordeelen over die menschen, en met steenen gooien, maar toch . . . in vele gevallen mankeert er iets aan dezulken, denk ik vaak. —

Het kan zijn, dat ze tevreden zijn, met wat ze zijn. Ze hebben vaak geen lust tot initiatief, durven of kunnen niet aanpakken, maar blijven bij de pakken zitten, zoolang . . . . totdat ze worden opgepakt en hun onderdak wordt bezorgd in een tehuis voor dakloozen«.

Onze vriend moest weg . . . nog een handdruk . . . en een goede reis gewenscht . . . .

Ik dacht nog eens na. Zouden er onder de lezers zijn, die raad weten met »daklooze« Christenen?

2e E.mond. W. T.

TOURNEE PASTOR GöTZE.

De tournee van Br. B. Götze, geregeld door Ds. Hekhuis, begon in onze meer Zuidelijk gelegen gemeenten. Ondergeteekende had het voorrecht dezen rijk begaafden, van God gezalfden broeder, in enkele gemeenten als tolk bij te staan. Zonder twijfel zullen de bezochte gemeenten, Haarlem, Hoorn, Utrecht en Eindhoven, eenstemmig getuigen, we hadden een paar hemelsche, goddelijke uren; bij vernieuwing werden we doordrongen van de heerlijkheid en de kracht des Evangelies.

Ja, het is waar, de mededeelingen van dezen geliefden broeder stemmen tot ootmoedigen dank, maar ook tot ernstige aanbidding en voorbidding. Bij velen zal onwillekeurig de bede over de lippen komen: „Kom haastelijk Heere Jezus, ja, kom haastelijk!"

Hij bepaalt zijn toehoorders in diepen ernst en heilige geestdrift bij de groote daden Gods in dezen tijd. En wie het groote leert zien, begint zich te schàmen, dat zijn blik nog zooveel aan het kleine, en zelfs aan hetgeen der wereld is, gekluisterd is. Ja, die krijgt in zijn ziel de drang tot nieuwe toewijding. En juist dat is het, wat onze tijd behoeft.

We mochten ons in al de gemeenten in een flinke opkomst en een warme belangstelling verheugen. Allen deden hun best. Mijn eere-saluut voor u hoor broeders en zusters. In Haarlem sprak onze broeder Zondagavond nog een afscheidswoord. Ik geloof, ons „Salem" was voller dan een ei kan zijn. We wisten ons in Gods heiligdom. En welke Baptist zou het hart niet in den boezem zwellen, als hij hoort, dat de Heere juist door de Baptisten zulke groote dingen doet, maar dat ook juist de Baptisten zoo vervolgd worden?

De Heere zegene onzen broeder op zijn reizen, en Hij geve den vervolgden en verdrukten getrouw makende genade, en helpe ons onzen taak zien en aanvaarden.

H. v. d. S.

III

Martelaren uit den nieuweren tijd.

In het jaar 1921 kwamen ongeveer 50 leiders van christelijke jeugdvereenigingen van den Bond van Evangelische christenen in de stad T w e r tezamen voor een conferentie onder voorzitterschap van hun president J. St. Prochánow. Zij wilden tezamen beraadslagen, hoe zij de grootere godsdienstvrijheid, die God hun door de Revolutie geschonken had, zouden kunnen aanwenden, om de jeugd voor Christus te winnen.

Plotseling, op den derden dag der vergadering, werd het huis door soldaten van het Roode Leger omsingeld en dienaren dezer geheime politie traden onder aanvoering van een beambte der Tsjeká, in de zaal, waar de broeders vergaderden. Natuurlijk hielden zij hun terstond een geladen revolver voor, want zij meenden dat zij met gevaarlijke contra-revolutionairen te doen hadden.

Toen onze broeders echter heel rustig bleven zitten, lieten zij de revolvers zakken, maar, na een grondige visitatie, verklaarden zij ze alle voor gevangenen.

Voor dat ze weggevoerd werden, vereenigde Prochánow allen in het gebed, in tegenwoordigheid der hoogst verbaasde soldaten en politiedienaren en beval hij zichzelf, de broeders en ook hun tegenstanders aan in Gods genade.

Onder het zingen van geestelijke liederen, kwamen de gevangenen nu op straat. Daar had zich reeds een groote volksmenigte verzameld, die den optocht volgde, om te zien hoe de zaak verder zou verloopen

Soldaten met geladen geweren liepen vóór en achter den stoet en daar tusschen onze 50 broeders, onder dekking van politiedienaren. Zoo wandelden zij zingend naar het gevreesde gevangenisgebouw.

Het was een wonderlijke processie, die door haar rustige houding en door vroolijke, van geloofsblijdschap getuigende liederen, een diepen indruk maakte op de steeds aangroeiende volksmassa's.

In de gevangenis werden de broeders in een groote zaal gevoerd, waar ze werden opgesloten met allerlei goede en kwade lotgenooten.

In het blijde bewustzijn, onschuldig te mogen lijden voor des Heeren zaak, zwegen ze natuurlijk niet; maar hun liederen klonken luid en indrukwekkend door tot in de zalen en gangen en zelfs in de dienstvertrekken der beambten en de binnenplaats van de gevangenis.

Toen er maar geen eind aan het zingen kwam, verscheen de Directeur van de gevangenis en wilde hij hen tot zwijgen brengen, met de bewering dat de beambten door het zingen, hun werk niet konden doen en dat de menschen op straat in groepen bleven staan.

Toen stuitte hij echter op een energiek protest. De broeders verklaarden dat ingevolge van de constitutie der Sovjetunie, ieder burger het wettelijk recht had op religieuse en anti-religieuse propaganda. Van dit recht wilden zij geen afstand doen, vooral waar men de andere gevangenen ook niet verbood te vloeken en lastertaal te spreken.

Na eenige onderhandeling kwam men tenslotte overeen, dat de broeders 's morgens en 's middags twee uur mochten zingen, maar de rest van den tijd rustig moesten blijven, opdat de beambten konden werken.

Om hun tijd nu goed te gebruiken, opperde broeder Prochánow het plan, de beraadslagingen der conferentie voort te zetten. Men stelde een program op en onder afwisselend bijbellezen, gebed, gezang en beraad, vloog de tijd voorbij.

Dat moet toch een interessant gezicht geweest zijn. In het midden van de zaal zaten onze broeders en om ze heen tegen de wanden en deuren, een groote schaar van medegevangenen, waaronder ook wachters en soldaten, die heel aandachtig luisterden naar hetgeen de geloovigen in woord en liederen verkondigden. Bij menigeen van deze toeschouwers is het gegaan, zooals met den gevangenisbewaarder te Philippi, die uit het diepst zijner ziel uitriep: »Wat moet ik doen om zalig te worden?«

Na een paar dagen werd het grootste gedeelte onzer vrienden weer vrijgelaten, onder schriftelijk onderteekende belofte, dat zij Twer niet zouden verlaten voor het gerechtelijk onderzoek ten einde was. Twaalf broeders, waaronder ook Prochánow, bleven in hechtenis en werden gevoerd naar een kamp van gestrafte dwangarbeiders, waaronder zij een gezegenden bijbelcursus gehouden hebben

Na vele maanden sloeg ook voor hen eindelijk het uur der bevrijding.

De Centrale raad van den Bond van Ev. Chr. in Leningrad had inlichtingen verstrekt aan de regeering te Moskou en zich borg gesteld, dat de conferentie in Twer zich uitsluitend had bezig gehouden met godsdienstige vragen, daar de Bond van Ev. Christenen zich uit beginsel afzijdig houdt van iedere politieke bemoeienis.

Zoo besloot de regeering te Moskou tot de vrijlating der broeders, maar — en dit is het merkwaardige van het geval — zij gaf tegelijkertijd bevel dat de Tsjeká-beambte, op wiens aanklacht wegens contra-revolutionaire pogingen, de gevangenneming der broeders had plaats gehad, tot verantwoording zou geroepen worden. Deze droevige figuur was een gewezen priester, die zijn ouden haat tegen de »sekten« zelfs in dienst van de geheime politie nog niet vergeten was.

Toen de broeders dit besluit vernamen, richtten zij een verzoek tot de Tsjeká, om vrijlating van den aanklager, daar zij als jongeren van Christus hem het onrecht dat hij hun had aangedaan, vergeven hadden.

Maar hierop volgde een afwijzend antwoord van de Tsjeká met deze motiveering: »Het is in de Evangelische christenen zeer te prijzen, dat zij hun vijand vergeven en voor hem bidden, maar voor de betrokken persoon zal het toch zeer heilzaam zijn, wanneer hij een poosje voor straf moet zitten!«

(De Ned.) Naar W. L. JACK.

MEDEDEELINGEN

Rotterdam.

Naar wij vernemen, vergaderen eenige broeders en zusters in het lokaal Rembrandtstraat 57c, ROTTERDAM.

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van de Gem. Stavoren f 60,— voor de Congo; van de Gem. te 's-Gravenhage f 100,— voor de Congo en f 22,— zonder bestemming; door mevr. S. Reinsdorf te Arnhem f 43,—.

Nieuwe Pekela G. BOURITIUS.
Giro 151970.

CORRESPONDENTIE

Enkele mededeelingen kwamen voor het Nr. der vorige week te laat in ons bezit. E.-R.

N. N. Dat artikel hadden wij vooraf niet gelezen. Neem het met een korreltje zout. E.-R.

Met innigen dank aan God mochten onze geliefde Ouders, Behuwd- en Grootouders

H. STEENBERGEN en
J. H. STEENBERGEN—Voortman

den 4 Febr. hunne 55-jarige Echtvereeniging herdenken.

Voor de vele blijken van belangstelling en medeleven, inzonderheid van de Broeders en Zusters, betuigen zij langs dezen weg ***hun hartelijken dank.***

Hunne dankbare Kinderen, Behuwden Kleinkinderen.

Deventer, *Badhuisstr. 12.*

Vrijdag 21 Februari 1930 No. 2119 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

STILTE.

Stil! wees stil; op zilvren voeten
Schrijdt de stilte door den nacht,
Stilte, die der goden groeten,
Overbrengt naar lage wacht....
Wat niet ziel tot ziel kon spreken
Door der dagen ijl gegons,
Spreekt uit overluchtsche streken,
Klaar als ster in licht zou breken,
Zonder smet van taal of teeken
God in elk van ons.

P. C. BOUTENS.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE EENVOUDIGHEID, DIE IN CHRISTUS IS.

„Doch ik vrees, dat niet eenigszins, gelijk de slang Eva door haar arglistigheid bedrogen heeft, alzoo uwe zinnen bedorven worden, om af te wijken van de eenvoudigheid, die in Christus is." 2 Cor. 11 : 3.

Wij leven in een zeldzaam veelbewogen tijd. Het is, alsof een stok in een mierennest gestoken is en allen druk in de weer zijn om te herstellen wat zich herstellen laat. Velen probeeren in troebel water te visschen.

Allerlei aanschouwingen, leeren, ideeen, oude en nieuwe dwalingen doen thans opgeld.

Men spreekt daartegenover wel eens van het eenvoudige evangelie.

Men eischt, in 't bijzonder in onzen tijd, de verkondiging van dit eenvoudige evangelie. En wij verblijden ons ten zeerste daarover, dat het evangelie zoo eenvoudig is, dat het geen ingewikkeld systeem is, geen leer, alleen begrijpelijk voor geleerde menschen.

Aan den anderen kant echter is het evangelie zoo oneindig diep, dat ook de allergeleerdste menschen niet alles verstaan.

—o—

De Apostel Paulus denkt in bovengenoemd bijbelwoord aan de innerlijke toestand, de richting des harten, die wij moeten hebben tegenover Jezus. Dat noemt hij eenvoudigheid, die in Christus is.

Wat beteekent deze eenvoudigheid?

Wanneer van iemand gezegd wordt, dat hij of zij een eenvoudige ziel is, heeft dat wel eens een leelijk bijsmaakje, wordt het wel eens bedoeld als iets kleineerends.

En toch kan in werkelijkheid van iemand, in 't bijzonder van een kind van God, niets mooiers en grooters gezegd worden, dan dat hij een eenvoudige is in den zin van het Nieuwe Testament, van Jezus Christus. Wat hebben andere gaven, hoe goed en schoon ook, te beteekenen, wanneer deze eenvoudigheid ontbreekt?

O, wanneer de mensch alle bijgedachten laat varen, oprecht is in geheel zijn doen en laten, wat hebben andere geestesgaven, hoe schitterend ook, daarbij te beteekenen, wanneer deze zou ontbreken? Dit is een gave, die ook den allergrootste goed staat en die heel goed kan samengaan met de allergrootste bekwaamheden. Had Paulus deze gave ook niet zelf? Deze man, die voor de gemeente geen grooter wensch had, dan dat zij zou staan in de eenvoudigheid, die in Christus is, heeft goed geweten, wat dit beteekende, en heeft er zelf naar gehandeld.

—o—

Paulus gebruikt in de beide voorgaande verzen het beeld van de verhouding tusschen bruid en bruidegom. Paulus gevoelt zich in zekeren zin als de vriend des bruidegoms, die de bruid moet zoeken en tot hem brengen.

En hij heeft de bruid, de gemeente van Jezus, gevonden.

Paulus gevoelde zich als Gods medearbeider. En nu is het hem er om te doen, dat de verhouding werkelijk rein, echt, diep, edel mag blijven, echt maagdelijk. Hij waakt er mee voor, dat de eenvoudigheid en de maagdelijke getrouwheid in geen enkel opzicht schade zal lijden.

Een echte bruid heeft geen dubbelzinnig hart. Haar geheele zinnen en denken is vervuld met dien Éene, die zij trouw beloofd heeft.

En zoo moet het toch ook met de gemeente des Heeren zijn. Wat en wie er gaat of komt, de gemeente moet bovenal vervuld zijn met dien Éene, haar Heer en Heiland, Jezus Christus.

—o—

Maar wat heeft deze eenvoudigheid, die in Christus is, meer in 't bijzonder te beteekenen?

Een ziel, die in de eenvoudigheid leeft, die in Christus is, spreekt:

„Ik vertrouw op U, Heer Jezus,
Ik vertrouw op U alleen!"

Er waren in de gemeente te Corinthe menschen opgetreden, die naast Christus nog de wet tot heerschappij wilden brengen, waarop de menschen zich verlaten zouden voor hun eeuwig heil.

O, met welk een ijver is de Apostel toen opgetreden tegen deze menschen, hij gebruikt woorden, die wij anders niet van hem gewend zijn. Hij wordt scherp als nooit tevoren, want hij ziet het heil in Christus bedreigd.

Die tijd is lang voorbij! Maar is 't wel veel anders geworden? O, de oude vijand is ook in onze dagen zoozeer aan 't werk. Wanneer hij de gemeente verwoesten kan, doet hij dat. Soms neemt hij andere vormen aan, treedt weer eens op in een nieuwe gestalte, kleedt zich in andere kleederen. Maar 't is en blijft nog steeds de oude vijand!

Hoe dikwijls, ach, stelt men zich tevreden met enkele uiterlijke vormen.

Maar de ergste vijand woont eigenlijk in ons eigen hart, in eigen boezem; dat is deze oude Adam, die niet van genade leven wil, die zich niets wil laten schenken, die zelf alles wil doen. O, wanneer wij van dezen geest iets in ons zouden bemerken, in de één of andere vorm, dan verliezen wij de eenvoudigheid, die in Christus Jezus is. Dan verbreken wij de maagdelijke trouw tegenover onzen Heiland, want die spreekt:

„Ik vertrouw op U, Heer Jezus,
Ik vertrouw op U alleen!"

Buiten U is er geen verlossing, geen heil. „Want niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus!"

—o—

Een ziel, die in de eenvoudigheid leeft, welke in Christus is, spreekt ook:

„Ik bemin U vurig, Jezus,
Meer dan alles hier op aard!"

Is dat ook uw innerlijke toestand en ervaring? Daarmee is niet gezegd, dat we niets anders mogen liefhebben in de wereld. Wij moeten zelfs den naaste meer liefhebben dan ons zelf. Jezus verdrijft de liefde tot vrouw en kind, tot vriend en bloedverwant niet uit het hart.

Maar 't moet toch zoo bij ons zijn, dat ons niets boven den Heiland gaat. Eigenlijk is dat vanzelfsprekend! Iets anders is ons ondenkbaar! Denk slechts aan hetgeen Hij voor u heeft gedaan! Hij gaf Zijn eigen leven voor ons in den bitteren kruisdood, om ons rein te wasschen in Zijn bloed. Toen is er ware bloedsverwantschap met Hem ontstaan bij ons. En wat doet Hij niet dagelijks nog voor ons!

Wij kunnen van harte belijden:

„Ik min U, want Gij, Heer,
Hebt 't eerst mij bemind,
En leed ook voor mij, eens
Uw afgedwaald kind.
Gij droegt ook voor mij eens
Die doornen, zoo ruw;
Als 'k ooit U beminde, dan
Is het Heiland, nu!"

—o—

Een ziel, die in de eenvoudigheid leeft, welke in Christus is, spreekt ook:

„Ik gehoorzaam U, Heer Jezus,
En wel snel, geheel en stil!"

Ja, deze kostelijke, onvoorwaardelijke, blijmoedige gehoorzaamheid behoort tot de eenvoudigheid, die in Christus is. „Wat Hij U zal zeggen, doe dat!"

Wat Jezus ons zegt, is voor ons onverbreekbaar bindende wet. O, hoe kostelijk is deze gehoorzaamheid, die niet lang vraagt en allerlei bezwaren oppert, die niet in twijfel staat en beraadt, maar direct handelt en den weg gaat, die Jezus eerst gegaan is.

—o—

Wat kunnen wij nu doen, om deze eenvoudigheid te bewaren? De Apostel is vervuld met zorg, wanneer hij aan de gemeente denkt. Ook voor ons dreigen gevaren. 't Zou goed zijn, als in menig hart een heilzame schrik kwam, wanneer een stem daar binnen zeide: „Ja, 't is waar, ik sta niet meer zoo tegenover den Heer, zooals vroeger, toen ik nog pas bekeerd was.

Niet zoo eenvoudig en oprecht als in vroeger dagen".

Wij hebben een intensief, krachtig christendom noodig.

Wanneer wij in alle eenvoudigheid, vast en beslist Jezus volgen en Zijn wil voor ons hoogste wet is en blijft, komt ook het Koninkrijk der hemelen voor ons met macht in ons eigen en gemeentelijk leven.

En wij zullen zijn vrije, gelukkige, zalige en dankbare kinderen Gods.

N. P. G. B.

III

LOSSE SCHAKELS

De „reine" Gemeente. Ons gemeentelijk standpunt wordt vaak bestreden met de opmerking, dat het niet mogelijk is, op aarde een reine gemeente te stichten. Daarmede meent men dan, dat de kerk gerechtvaardigd is.

Inderdaad raakt deze opmerking ons echter niet. We wenschen gemeenten van geloovigen te vormen en dat is niet hetzelfde als reine, volmaakte gemeenten. De reinheid, volmaaktheid is doelwit, niet uitgangspunt. Uitgangspunt is het geloof en op grond van de geloofsgemeenschap met Christus streeft de Gemeente er naar te worden een bruid zonder vlek of rimpel of eenig gebrek. Wijl dit laatste hier op aarde *altijd* doelwit zal blijven en *nooit* bereikt zal zijn, behoeft men de Gemeente der geloovigen niet op te geven. Want als men dat moest doen, moest men meer schrappen. Goed gezien, zou daarmede heel het chr. leven hier op aarde losgelaten worden.

De geloovige geen volmaakte. De Heere Jezus zeide: weest gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, die in den hemel is, volmaakt is. De volmaaktheid is het doelwit van het christelijk leven. De heiligmaking moet de christen najagen.

Het blijft echter leidster, doelwit. Verwerkelijkt wordt de volmaaktheid hier echter niet bij een geloovige. „Niet dat ik het alreede verkregen heb", is de belijdenis en zal de belijdenis blijven van iederen geloovige.

Wat nu? Nu deze eisch maar uitschakelen? Nu maar niet meer tot het geloof opwekken? Een geloovige blijft immers altijd onvolkomen?

We meenen, dat dit leven niet daarom onnut is, wijl het niet het volmaakte laat bereiken.

Volmaakt wordt ge hier nooit, maar nochtans moet ge er in 't geloof naar uitstrekken.

De Gemeenten in den Apostolischen tijd. De Apostelen zagen de gemeenten als gemeenten van geloovigen. Voor hen waren alle leden het eigendom des Heeren, bekeerde menschen. Als iets vanzelfsprekends, als iets, dat ieder wel wist, wordt dat in hun brieven verondersteld. „Gij, die wedergeboren zijt", zegt Petrus tot hen.

Toch waren deze gemeenten nog verder van de volmaaktheid af dan de gemeenten onzer dagen. In haast alle brieven worden zonden ontdekt en tot afstand van zonden vermaand. Er was vooral veel verdeeldheid, oneenigheid, partijzucht, twist. Dat valt bepaald op, bij het lezen der Apostolische brieven. En toch wordt de gemeente niet opgegeven. De Apostelen zeggen nergens: een gemeente van geloovigen te vormen is iets onmogelijks. Zij gronden al hun vermaningen op het feit, dat de leden der Gemeente wedergeboren menschen zijn, menschen, die den Heere Jezus hebben aangenomen. En nu laten zij zien, wat uit dat feit voortvloeit aan roeping en mogelijkheden. — Rein — neen, dat waren de Ap. gemeenten op geen stukken na. Maar gemeenten van geloovigen, ja, dat wel.

De Gemeente is een taak. De Gemeente is en blijft hier op aarde een taak. Ze was nooit af, ze is niet af en zal het niet worden, voordat de Voleinder weerkomt. Ze is steeds Gemeente in *wording*. Maar ze moet *Gemeente* d. w. z. vergadering van geloovigen blijven. Dat ze niet *af* is, steeds onvolkomen, raakt haar *wezen* niet. Daarom kan ze heel goed echt, heelemaal Gemeente van Christus zijn. Wanneer er echter ongeloovigen (ook nog-niet-geloovigen) in haar opgenomen worden, dan *ontaardt* ze. En dat is iets heel anders en iets dat veel erger is dan niet rein, niet volmaakt te zijn.

Wezen en welwezen. Laat de leden onzer gemeenten, die gemeenten van geloovigen willen zijn, wel onderscheiden tusschen het wezen en het *wel*wezen der gemeente. Een gemeente staat niet steeds op hetzelfde peil. Er kunnen in de gemeente, gelijk in elk organisme, storingen optreden. Dan zijn er bitterheid, traagheid, ontrouw en dergelijke symptomen van geestelijke verzakking. Men bedenke echter goed, dat dat nog alleen het *wel*wezen, niet het wezen der gemeente raakt. En wat doet men met een patiënt? In de allereerste plaats: men heeft geduld en nog eens geduld met hem. En dan doet men wat men doen kan voor zijn herstel: Men bidt er om.

We mogen dus nooit de gemeente verlaten. Nooit. Eerst als ze heeft opgehouden een gemeente te zijn, verbreken we de band met haar. Maar dan verbreken we niet de band met de gemeente, doch met een organisatie, die eens de gemeente was. Maar een gemeente te verlaten, omdat het hapert aan haar *wel*wezen, is een groote zonde. Des te grooter, omdat het ontrouw is aan een patiënt, die extra veel liefdebetoon behoeft. Wie laat nu een hulpbehoevende in den steek?

Gouden Jubileum van het Seminarie te Hamburg. De School te Hamburg, ons Nederlandsche Baptisten wel bekend, viert in dit jaar haar vijftigjarig bestaan. De 1e, 2e en 3e Juni zijn de feestdagen. O.a. worden de oud-kweekelingen der school hartelijk uitgenoodigd aan de feestelijkheden deel te nemen. Men moet zich opgeven vóór 15 Mei. Gemeenten, wier herder en leeraar in Hamburg zijn opleiding ontving, moeten hem in de gelegenheid stellen straks te Hamburg in de vreugde te deelen. De School schonk onze Unie veel. Bizonderheden zullen later bekend gemaakt worden.

Baptisten in Rusland. De Baptist Times, zegt dat er in Engeland en in Amerika verschillende onafhankelijke organisaties zijn, die zich tot taak gesteld hebben in Rusland te evangeliseeren. Rusland is een groot land en er zijn vele mogelijkheden, maar onze gemeenten die wenschen, dat hun giften het beste resultaat zullen hebben, moeten zich in verbinding stellen met de organisaties, die in onmiddellijke verbinding staan met het Baptisme. Berichten over Rusland van hen, die er in jaren niet waren, zijn niet altijd juist.

Tweeërlei vrijheid. Er is tweeërlei vrijheid. Dat moet tot voorzichtigheid stemmen. Zoo wie de Zoon zal vrij gemaakt hebben, die is waarlijk vrij. De Heere Jezus zegt hiermede, dat er tweeërlei vrijheid is. Er is een echte en een onechte vrijheid. Een vrijheid, in schijn en een ware vrijheid. En als Paulus zegt: staat dan in de vrijheid, waarmede Christus u vrijgemaakt heeft, maakt hij dan ook geen onderscheid tusschen „christelijke" vrijheid en een andere vrijheid? Tegenover de vrijheid waarmede Christus vrij maakt, staat een andere vrijheid, die niet van Christus is. Voor die „vrijheid" moet de christen zich in acht nemen. Zij moet bepaald iets verleidelijks hebben dat de Ap. het noodig acht, zoo nadrukkelijk op te wekken om te gaan staan in *die* vrijheid, die Christus schenkt. Gezien de groote vrijheidsdrang, die ons leven kenmerkt, is het wel noodig, ons rekenschap te geven van de vrijheid, die we ons practisch toeëigenen. Als Nederlandsche Baptisten geldt dat allicht in versterkte mate. Hoedanig is de vrijheid, die wij in praktijk brengen?

De vrijheid der wereld. Ook de wereld heeft, gelijk wij in het bovenstaande al aanduidden, haar „vrijheid". Zij is los van God. Zij gaat over Zijn geboden heen. Ze doet wat haar past. Haar leven is geen onderwerping, doch het volbrengen van de wil „des vleesches en der gedachten". Dat is een schijnvrijheid. Want de ervaring zegt telkens weer, dat men Gods wetten wel kan overtreden, doch niet buiten werking kan stellen. „Wie zondigt, doet *zijn ziel geweld aan*", zegt de wijze Spreukendichter. Wie zondigt, doet zichzelf schade. Want welke vrijheid *de mensch ook moge hebben, in* geen geval heeft hij de vrijheid, om Gods wetten te overtreden. Doet hij het, dan ervaart hij, wat Paulus zegt: het gebod, dat mij ten leven gegeven was, is mij ten doode geworden. Deze geroofde, den roover verslindende vrijheid, moet de christen zorgvuldig mijden. Hij moet staan in de vrijheid, waarmede *Christus* hem heeft vrijgemaakt.

De christelijke vrijheid. Waarin bestaat die vrijheid dan? Christus maakt ons vrij om te doen wat recht is. Hij brengt ons tot onderwerping aan God. „Gehoorzaamheid" is de grondtoon geworden van het nieuwe leven. Wie dus zegt, wanneer hij op zijn plicht gewezen wordt: „ik wil vrij blijven", verloochent zijn christelijke vrijheid, en kust den schepter des Boozen. Het is de dingen op zijn kop zetten, als men zegt, als christen al of niet vrij te zijn om zijn plicht te doen. Het tegendeel zegt het Evangelie en is Christus' roem: Hij maakt ons één met onze roeping; Hij stelde ons leven onder den wil van God. En Gods wil is het toch ongetwijfeld, dat we onzen plicht doen. Hij die zijn plicht doet, is de mensch, in wiens hart de gebaande wegen zijn. Zeg dus als een goed christen nooit, als u gevraagd wordt te staan voor uw deel aan den arbeid en de lasten: „Ik wil vrij blijven". Neen, toon dan dat ge staat in de vrijheid waarmede *Christus* u heeft vrijgemaakt.

De kracht van Gods Woord. De Sadhoe Sundar Singh vertelde eens, dat hij aan een Indiër een ex. gaf van het Ev. van Johannes. De man scheurde het in stukken. Een paar van de snippers werden later gevonden door iemand, die naar vrede hunkerde. Zij behelsden de woorden: „eeuwig leven" en „Brood des levens". Deze woorden spraken tot de verbeelding van den man, en hij voelde dat hij niet meer zou kunnen rusten, voor hij hun beteekenis gevonden had. Hij vroeg overal om inlichtingen, en kwam zoo te weten, dat de woorden c h r i s t e l i j k e woorden waren. Men waarschuwde hem voor het lezen van het Evangelie, doch hij antwoordde: „ik moet er meer van weten", en zoo kocht hij een Nieuw Testament. Hier vond hij verlossing, vrede en blijdschap. Thans is hij een prediker van het Evangelie. L.

Openbaart God zich heden nog aan de menschen?

Die vraag wordt wel eens gesteld door ongeloovigen en twijfelaars. Vroeger, zegt men, deed Hij het wel, naar dat wij in den Bijbel lezen. Thans geschiedt dat niet meer.

Menschen zondigen, bidden, lijden en brengen verwoestingen aan, en God zwijgt. De wereld is een groot waanzinnigenhuis. Koning wellusteling voert in zwendelarij zijn schepter, de overste dezer wereld speelt zijn rol uit, en millioenen huppelen oproerig door het leven. En daarbij wordt gelasterd, gezwetst, gespot, gevloekt en gelachen. Men zegt: „wie is de Heere, wiens stem ik zou moeten gehoorzamen?" „Wat gaat ons Jezus aan, een mensch evenals wij?" „Dwaasheid is het om aan een eeuwig leven te gelooven!" „Laat ons eten en drinken, want morgen sterven wij!"

Zwijgt God werkelijk tegenover dat alles? — God, de alwetende en almachtige spreekt .... „Onze God zwijgt niet. Een verterend vuur gaat voor Zijn aangezicht (Ps. 50) en vreeslijk onweder". In het waanzinnigenhuis dezer wereld dringt Zijne ontroerende stem door. Hij roept allen, die God willen vergeten, toe: „gij dwazen, wanneer zult gij verstandig worden? Zou Ik, die het oor gemaakt heb, niet hooren, en die de hand geformeerd heb, niet straffen?"

God spreekt door geweldige natuurverschijnselen en verwoestingen. Wie denkt nog niet aan het gebeurde in 1907 in Italië, toen daar duizenden menschen als op een oogenblik in hun roekeloos zondig vermaak jammerlijk omkwamen aan den voet van den Vesuvius. Nog velen van het tegenwoordig levend geslacht der menschen zullen zich nog voor hun geest kunnen roepen de ontzettende ramp met het wereldberoemde en bewonderde schip de „Titanic", waarmede vele honderde in vroolijkheid en zingenot zich badende passagiers, plotseling in de diepte van den Oceaan wegzonken. De historische gedenkteekenen van Gods gerichten wijzen ons terug naar Pompeije en Herculanum. En vernemen wij nog niet telkens de waarschuwende stemmen als uit het hart der aarde, waar het kookt en rommelt en waarop vaak uitbarstingen volgen, die voor oogenblikken vele volken doen sidderen en beven? Op zoo menige plaats of stad moet men 't ervaren, dat de bodem waarop men woont begint te golven en te schudden, en huizen en andere gebouwen ineenstorten, terwijl vele bewoners onder 't puin verpletterd, een plotselinge dood vinden. Al dergelijke rampen op land en zee zijn er vele, en de eene catastrophe volgt op de andere. Men is er echte zoo aan gewoon, dat men er weinig meer acht op geeft, gelijk de

hond, die bij het aanbeeld van den smid slaapt en de spranken onopgemerkt over zich heen laat vliegen.

De oordeelen Gods, die onze Heiland voorspeld heeft, zijn vaak op aarde gezien en worden vermenigvuldigd. 't Zijn sprekende teekenen Gods, die spreken van den komenden Christus, en het einde aller dingen op aarde. 't Zijn waarschuwende stemmen Gods, om alle menschen tot bekeering te roepen, en alle geloovigen tot waakzaamheid aan te sporen.

Vreeselijk is het te vallen in de handen des levenden Gods (Hebr. 10:31).

God spreekt door aangrijpende gebeurtenissen in persoonlijk- of familieleven. De meeste menschen bewegen zich snel voort als een schip met volle, uitstaande zeilen over de zee des levens. Weldra echter vallen de stormen op hen aan en hunne zeilen verscheuren, en zoo draagt men zijn schitterende verwachtingen ten grave. Het eene graf na het andere wordt gegraven, daarin moet men neer laten dalen een beminde Rachel, een stille Izaäk, een trouwe Lazarus. Wanneer de wanden van menige woning konden spreken, van hoevele tranen, zuchten en smarten zouden zij getuigen. Zijn deze bittere ervaringen geen stemmen Gods, die ons toeroepen: „Als ge nog niet bekeerd zijt, bekeer u dan in tijds tot Mij!"

God spreekt tot ons door de stem des gewetens. Paulus leert, dat de heidenen de mozaïsche wet niet hebbende, om daardoor tot Godskennis en Godsvrucht gedreven te worden, de wet in hun binnenste hebben, namelijk het getuigenis van hun geweten. Dat is ook een getuigenis Gods om goed en kwaad te onderscheiden. Een bijgeloovige Rus — zegt men — keert wanneer hij kwaad wil doen, zijn heiligenbeeld met zijn aangezicht naar den wand, dewijl hij meent dat God tot hem zal spreken door dat beeld en zoo zijn geweten zal treffen. Inderdaad die wet vervolgt ieder mensch. Bij de meesten is inderdaad het geweten als een droom, en vangt dan eerst aan zich te laten gelden, wanneer het door den Heiligen Geest wakker gemaakt wordt om dan zijn aanklagende stem te verheffen, totdat zij tot den uitroep komen: wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?

Bijzonder spreekt God tot ons door Zijn Woord. De prediking van hetzelve is gelijk een bazuinklank, door welke God een geestelijk doode mensch uit zijn onverschilligheid of zorgeloosheid wekt. Zoo wekte God door de bazuin der Pinksterprediking te Jeruzalem 3000 menschen, die zich bekeerden, gedoopt en aan de Nieuw Testamentische Gemeente toegedaan werden. Paulus blies die bazuin voor den stadhouder Felix en die begon te sidderen. En God laat heden nog Zijn woord verkondigen, opdat de menschen ontwaken, en met hunne zonden toevlucht tot Jezus zouden nemen, en om van zonde verlost op den weg der gerechtigheid geleid te worden. Het Evangelie is van groote kracht. „Het woord Gods is levend en krachtig, en scherpsnijdender dan eenig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeeling der ziel, en des geestes, en der samenvoegselen, en des mergs, en is een oordeeler der gedachten en der overleggingen des harten".

En wat is het dan eigenlijk, dat God ons door de verschijnselen in de natuur, door levenservaringen, door het geweten en door Zijn woord heeft te zeggen?

Drieërlei: „Ik leef, richt en red! Ik, de almachtige, leef en kan rijken arm, en armen rijk maken. Volken verootmoedigen en spotters verdelgen".

Menschen vergeten dat zoo licht en derhalve worden zij al overmoediger en in hun verbeelding kloeker in booze handelingen. Maar gelijk een vader zijn kind van tijd tot tijd er aan moet herinneren, dat hij er nog is en regeert, en zijn recht niet uit zijn handen geeft, zoo doet ook God in de wereld-historie, en laat Zijn macht gelden in den hemel en op de aarde.

Ja, God zegt niet alleen, dat Hij leeft, maar ook, dat Hij 't bestuur in handen houdt en de overtreders straft. De allesverterende vuurvlammen, die een stad in asch verkeeren, in welke de godshuizen verlaten staan en de lichtzinnigen zich uitleven, spreken steeds

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

8. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Een nagekomen brief had de oude wonde weer doen opengaan. Oude Joosf de knecht, had gebeden in den stal, was beluisterd en bad voortaan ook in huis. Juffrouw Veerman, een oude gepensionneerde onderwijzeres, paste meestal op de drie kinderen, maar had geweigerd, geheel haar intrek te nemen op de Enke-hoeve. Het gelukte echter oude Joost haar er toe te brengen, dat zij toch beloofde, te zullen komen.)

De zomer van 1916 is voorbijgegaan met zijn gloeiende zomerwarmte, met zijn bergen van werk voor hen, die in het vaderland waren achtergebleven. Wanneer de tijding van een nieuwe overwinning het dorp bereikt en alles in opwinding brengt, is het net, alsof het de Enke-hoeve in 't geheel niet raakt, alsof men hier voor dergelijke tijdingen volkomen ongevoelig is, alsof het een afgesloten wereld is voor zichzelf alleen.

Toen de wind over de stoppelvelden waaide en de herinnering aan alles, wat vergankelijk is, weer meer dan ooit in de menschenziel post vatte, vloeiden ook weer rijkelijker de tranen over de bleek en mager geworden wangen der boerin van de Enke-hoeve.

Juffrouw Veerman heeft haar intrede gedaan op de Enke-hoeve. Zij heeft een kamer op de eerste verdieping gekregen, en Joost en Lieze hebben haar geholpen om de kamer precies zoo in te richten als het kamertje van het armhuis geweest was. Alleen was haar nieuwe kamer grooter dan de vorige.

»Dat moet wel zoo zijn«, meende Lieze, »uw gezin wordt ook met drie leden vergroot«.

»Onze Heere God zal alles heerlijk wel maken. En dat is het beste voor ons allen«, voegde Joost er met ernstige blik aan toe. Maar voor hij met Lieze weer heenging, had hij eerst nog de rechterhand der oude onderwijzeres gegrepen en gezegd: »Juffrouw Veerman, onze hemelsche Vader zal het u loonen, dat gij bij ons in huis gekomen zijt en wat u aan de kleinen en aan onze vrouw doet! En de kleinen zijn zulke lieve snaken. En wij bedanken u allemaal, dat u het doet. Nu zal het ons toch niet al te moeilijk vallen, en wij zullen weer eens verlicht kunnen ademhalen«.

Oude Joost zweeg. Het was, alsof hij nog iets wilde zeggen, dat hij echter eerst nog eens even overdenken moest.

Maar juffrouw Veerman merkte het niet, drukte Joost de hand en zeide: »Ik ben hier nu eenmaal. En nu zal ik ook probeeren, het zoo goed te maken, als ik kan met Gods hulp«.

Intusschen scheen de knecht van de Enke-hoeve met zichzelf in 't reine gekomen te zijn; hij zeide verder: »Nog één ding wilde ik u vragen. Of u ons de liefdedienst wilde doen om 's avonds een zegen voor ons allen te vragen. Dat heb ik tot dusver gedaan; schade berokkend heeft ons dat nog niet. Maar mijn gedachten zijn mij niet zoo stijf en stoer als mijn beenderen. En om te bidden, daarvoor ben ik toch overigens ook niet de rechte man. Dat kan een van ons toch niet zoo goed«.

»Maar Joost«, viel de vroegere onderwijzeres hem in de rede, »het komt God niet op mooie woorden en zinnen aan. God ziet het hart aan«.

»Jao!« antwoordde Joost aarzelend.

»Maar wanneer ik oude kerel nu pas leer, daarop te zien, denk ik, dat onze Heere God van louter onkruid niets goeds ziet«. Hij haalde eens diep adem. Daarop ging hij verder: »Maar, nietwaar, juffrouw, u doet het en neemt

van Gods gerechtigheid. De rommelende aardbevingen, die dikwijls voor duizenden, die God versmaden en lasteren, een graf graven, kunnen der wereld slechts deze waarheid teekenen: „Bedrieg u niet God laat zich niet bespotten; wat de mensch zaait, dat zal hij maaien". De houthakker gaat in het woud, beproeft zijn bijl, de eene slag volgt den andere, tot dat de boom valt. Zoo openbaart zich steeds nog in de wereld de gerechtigheid Gods, en houwt hier en daar een nutteloozen boom —een onnutte — Godevijandigen mensch met een slag terneer. En zooals de boom valt blijft hij liggen. Echter de bedoeling des Heeren is, om door alles wat Hij doet — zondaars tot bekeering te roepen en zalig te maken.

(Gedeeltelijk vertaald) N. v. B.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Elia en Achab.

I Kon. 16 : 29—33; 17; 18.

Les voor Zondag 23 Maart 1930.

Men zou ook wel boven deze les kunnen schrijven: „Gods bemoeiïngen met het in afgoderij wegzinkende Israël". Maar dat kan men boven meer lessen schrijven, en dan zou het opschrift de les niet meer van andere lessen onderscheiden. Toch moet deze gedachte vastgehouden worden en leiding geven aan de vertelling. Het is duidelijk, dat deze les te veel stof heeft. Wat moet nu terloops en wat nadrukkelijk en omslachtig worden verteld? De gedeelten, die Gods bemoeiïngen met Israël vermelden, moeten het breedst verteld worden.

Als wij met deze gedachte de les bezien, valt het op, dat hfst. 17 bijna geheel handelt over de verzorging van den profeet. Dat is een heel interessant gedeelte. Toch komt het mij voor, dat wij het slechts terloops moeten vertellen. Als wij door de bovenvermelde gedachte ons laten leiden in de beoordeeling van de stof, is het min of meer een tak, die op zij uitgroeit. Hfst. 17 : 1 is evenwel zéér belangrijk!

Met deze les zijn wij weer in het rijk Israël, dus bij de noordelijke stammen, we kunnen ook zeggen: in het koninkrijk van Jerobeam. De tijd van Jerobeam ligt met deze les reeds een flink eind in 't verleden. We slaan eenige jaren over. In den tijd, waarin wij ons nu verplaatsen moeten, regeerde koning Achab. Dat was een zeer goddelooze koning. Hij bestendigde den dienst bij de gouden kalveren, de afgoderij, die Jerobeam het volk geleerd had. Maar hij deed meer; hij leerde het volk opzettelijk de afgodendienst van de Sidoniërs. Hij legde het er op toe, dat Jehova vergeten zou worden maar dat Baäl en Astarthe zouden worden geëerd.

Wellicht zou Achab in deze dingen uit zichzelf nog niet zoo doorgedreven hebben, maar hij was getrouwd met een Sidonische princes, Izébel geheeten, en die dreef er hem toe aan, zooveel ze maar kon. Izébel deinsde nergens voor terug; de gemeenste dingen durfde ze wel te doen. Met Achab, die zelf ook goddeloos was, vormde zij een treurig echtpaar.

In zijn hoofdstad Samaria — zijn vader had die gesticht — bouwde Achab een tempel voor Baäl. Hij wilde Baäl dus ook nog boven de gouden kalveren stellen, want die waren opgericht aan de einden van het land.

Ook maakte Achab een „gebeeldhouwde boomstam" — Astarthe-beeld. (Een bosch kan men wel aanleggen en planten, niet maken. 't Zal hier ook wel niet in dien zin bedoeld zijn). Zoo ging Achab steeds verder in 't kwaad. En Israël ging mee. De kinderen leerden den dienst van Jehovah niet meer.

Sla v. 34 maar over; 't leidt in deze vertelling af.

Gelukkig, dat God Zijn volk nog niet aan zichzelf overliet. Er waren nog wel menschen, die niet meededen aan

---

van mij oude man die zorg af?«

En toen de nieuwe bewoonster van de Enke-hoeve haar toestemming gaf, gingen Joost en Lieze tevreden heen.

Buiten op de deel zeide de oude knecht tot Lieze: »Dit wil ik je wel verraden: wanneer de lieve hemel ons weer genadig wil zijn, heeft hij juist nu er een begin mee gemaakt. Wanneer nu ook maar Antje, ons tweede meisje, dat ijdele ding, zich maar een beetje voor de oude vrouw in acht neemt!«

»Daar zal ik wel eens flink op toezien. En aan haar muilwerk krijgt zij een halster en gebit. En als haar ratel er dan weer met haar wil vandoor gaan, moet men er maar eens een ruk aan doen: Halt, juffrouw Antje! of: Ruk op! Precies zooals het 't best is!«

»Lieze, de oorlog is niet goed. Ook niet voor onze jeugd. In de stad verdienen zij in de fabrieken nu verschrikkelijk veel geld. De mannen, de huisvaders zijn haast allemaal in den oorlog; de vrouwen thuis hebben nauwelijks nog macht over hun eigen kinderen. Als je te veel zegt, zul je zien, dat Antje op zekeren dag verdwenen is.«

»'t Kan me niets schelen!« hield Lieze vol. »Ik ben hier op de hoeve de vaste meid en Antje is maar het tweede meisje. Bovendien weet dat mensch toch, dat zij onder toezicht staat en steeds weer haar oude verblijf in het gesticht wenkt. Ik zal haar wel dresseeren. Laat haar 't maar met mij probeeren . . . . !«

En Lieze rekte haar krachtige, door harde levensarbeid pezige gestalte uit en deed een paar flinke stappen.

Van toen af bad juffrouw Veerman elken avond om den avondzegen, zooals oude Joost had verlangd, en ook de boerin van de Enke-hoeve zelf had gewenscht. Alleen deed de oude onderwijzeres het eenigszins anders, dan Joost het gedaan had.

Zij had een boek mee naar beneden gebracht, en daaruit las zij een gedeelte voor, waarop zij een korte toespraak hield. Tenslotte ging zij dan voor in gebed, de groote nood van gansche volk aan God klagend en Hem smeekend om een goeden vrede.

Dat deed de voormalige onderwijzeres voortaan elken avond. Wanneer zij met haar boek onder den arm bij de gemeenschappelijke avondmaaltijd verscheen, had iedereen het gevoel, alsof dan het belangrijkste gedeelte van den dag gekomen was.

De schreeuwende smart van de boerin der Enke-hoeve was bedaard. Slechts de glazige blik der oogen, het bijna doorzichtige van de geel-bleeke gelaatstrekken verrieden iets van datgene, dat zich in het leven der meesteres van de Enke-hoeve in het verborgen afspeelde.

In den oogsttijd, toen de werkvrouwen uit het dorp ook op de hoeve bezig waren, namen ook deze herhaaldelijk deel aan de kleine godsdienstoefeningen of aandachten op de Enke-hoeve.

»Vrouw Leppers«, had Antje eens gevraagd, »wat denkt u wel van juffrouw Veerman's voorlezen en haar bidderij? Het loopt mij heet en koud over de rug als zij begint. Ik griezel er dan van«.

»Nu, meisje, dat wil ik je wel zeggen: Men weet niet, waarvoor het goed kan zijn. En een beetje vroomheid zal toch niets hinderen, en ik geloof, ook jou niet«.

»Och, vrouw Leppers, houdt toch op! Mijn haren staan rechtop, als ik er maar aan denk!«

»Kind, je weet nog niet den avond van elken dag. Je weet ook nog niet, wat er allemaal nog in je leven gebeuren kan«. Zoo sprak vrouw Leppers.

Antje had echter wel bemerkt, dat de vrouwen een goede gedachte van de nieuwe huisgenoote hadden, ja, een zekere achting.

(Wordt vervolgd.)

de afgoderij en die vasthielden aan Jehovah. Een van dezen was Elia; hij woonde te Thisbe in Gilead. Hij had den Heere lief en geloofde in Hem met geheel zijn hart. En dezen man gebruikte God om Israël en zijn koning te overtuigen van hun zonden en hen op te wekken om Hem weer te dienen.

Ik denk, dat Elia dikwijls in zijn gebed gezegd heeft: „O, Heere, wat moeten wij toch doen voor ons volk? Want wij staan machteloos, omdat de koning voorgaat in 't kwaad". En tenslotte werd het hem duidelijk: Israël moest door moeilijke tijden gedrongen worden om weer naar God te vragen.

God liet het hem zien; en toen bad Elia. Zie Jak. 5 : 17. En toen werd het hem zonneklaar, wat hij verder doen moest; God gaf hem een boodschap aan den koning. Vertel 17 : 1 een beetje omslachtig.

Maar jonge, jonge! dat was gevaarlijk werk. Want de koning zou dat wel niet zoo maar aannemen. 't Was wel een wonder, dat hij den profeet niet dadelijk liet grijpen. Dit is ongetwijfeld Gods bestuur zoo geweest. Maar toen Elia goed en wel weg was, werd Achab woedend en Izébel zal hem ook nog wel aangepord hebben. Vertel hier 18 : 10.

Nu Achab mocht gerust zoeken, want God had Elia verborgen en geen mensch wist waar hij was. Hij zat heelemaal op z'n eentje ergens aan de beek Krith. Uit de beek dronk hij en God bestuurde het zoo, dat de raven hem eten brachten. In deze schuilplaats kon Elia eerst een heelen tijd vertoeven. En toen hij er niet langer blijven kon, omdat het beekje droog werd, had God een andere schuilplaats voor hem. Bij een weduwe te Sarfath, in het land van Sidon, was hij toen weer een heelen tijd wel verzorgd, zóólang, totdat hij weer terug moest naar zijn volk en naar zijn koning.

Met elkander waren er nu ruim drie jaren verloopen. In Israël zag het er treurig uit. De weiden waren verdord. Het vee was vermagerd. En de menschen hadden gebrek, want de oogsten waren mislukt door de droogte. Achab was zeer bezorgd over zijn legerpaarden en besloot tot een inspectietocht door 't land om te vernemen, of er nog ergens weide vóór die dieren te vinden was. Zelf ging hij daartoe op reis en zijn hofmeester Obadja stuurde hij er ook op uit.

In dienzelfden tijd kwam juist Elia terug en hij ontmoette Obadja. Obadja was een van de weinigen, die in 't verborgen nog aan God vasthielden; en ik geloof, dat hij blij was, toen hij Elia zag. Maar wat Elia tot hem zei, beviel hem minder, vertel 18 : 8. Hij dacht: v. 12*a*. En dat zei hij ook. Maar Elia sprak v. 15. (Mij dunkt, dat er over de ontmoeting met Obadja niet uitgewijd moet worden. Bovenstaande is wel voldoende. Denk aan de hoofdgedachte en aan het feit, dat we vanwege de veelheid der stof niet alles even breed kunnen vertellen).

Dan vertelt gij de ontmoeting van Achab en Elia. Toelichtingen van mij zijn daarbij niet noodig. Ga tot v. 20. Dan komt er een goede adempauze, want er is tijd noodig om zulk een groote vergadering (van oudsten of vertegenwoordigers natuurlijk!) bijeen te doen komen.

Op den bepaalden tijd kwamen de vertegenwoordigers van Israël bijeen op den berg Karmel. De priesters van Baäl en Astarthe waren er ook, 850 mannen; en Elia was er met zijn knecht. De koning was zelf ook tegenwoordig.

Voor v. 21—40 schrijf ik geen toelichtingen, dan alleen dit: Meet de inspanning en de zorg der Baälpriesters niet te breed uit om der wille van uw tijd. En zeg in v. 40*b* voor „slachten" liever „dooden".

Van v. 41—46 maak een kort en bondig slot.

Elia ging den berg op om te bidden. Hij bad om regen. Zijn knecht stuurde hij naar de zee om uit te kijken, of er ook wolken opkwamen. De zevende keer, 44*a*! Dadelijk waarschuwde Elia den koning, die nog aan den maaltijd was, 44*b*. Elia voegde zich bij de loopers en kwam met den koning en zijn personeel te Jizreël.

De volgende week zullen wij zien, hoe het verder gegaan is!

K. R.

III

Verslag van den Gewestelijken Jeugddag, gehouden te Nieuw Weerdinge.

Op 10 Febr. j.l. trokken velen naar Nw Weerdinge. Van alle kanten stroomde men samen, n.l. van E. Erfscheidenveen, 2e Exloërmond, Valthermond, Exloo, Odoornerveen en Ter Apel. Ongetwijfeld lokte het prachtige weer ook velen uit om op te trekken en ik geloof dat niemand er spijt van heeft gehad.

Na de theepauze, die als altijd heel gezellig was, werd door den leider, den weleerw. heer Ds. Reiling, namens de jeugd van Nw Weerdinge, een hartelijk welkom toegeroepen aan alle gasten. Een bijzonder welkomstwoord werd nog tot Ds. Weenink gesproken, die als afgevaardigde van de Ned. Bapt. Jeugdraad in ons midden was. Het was ons een eer twee leden van het Dagelijksch Bestuur van de Jeugdraad op onzen Jeugddag te zien, n.l. de voorzitter en de secretaris-penningmeester. Ik hoop dat ze, indien noodig, een goed getuigenis zullen geven van onze Jeugddagen.

Nadat de vergadering op de gebruikelijke wijze was geopend, werd het woord gegeven aan Ds. Weenink, die ons de hartelijke groeten overbracht van de geheele Nederlandsche Jeugdbeweging. In 't kort werden de voornaamste werkzaamheden uiteengezet en werden we wat bekender gemaakt met den Jeugdraad. Verder sprak Ds. Weenink nog tot ons over: De eenheid in Gemeente en Vereeniging.

Spreker toonde ons aan door voorbeelden dat op elk gebied eenheid voordeelig is.

1e. Op economisch gebied.

2e. Ook uit de geschiedenis blijkt duidelijk, dat coöperatie een heilzaam gevolg heeft.

3e. In de natuur. Hier helpen zon en storm in de lente tezamen om de planten te doen groeien.

Ook in de gemeente en in de vereeniging is eenheid noodzakelijk. En hoe is het mogelijk om daar eenheid te krijgen en te houden? De verschillende karakters komen zoo vaak in botsing. De een heeft de natuur van den doordrijvenden Petrus, de ander het geloovig karakter van Johannes enz. Het zal mogelijk zijn de ware eenheid te bewaren, als we slechts in de liefde van Christus blijven. Dan kunnen we verdraagzaam zijn; willen wel de minste plaats innemen, als dit noodig is. God geve, dat we elkander meer leeren verdragen en liefhebben.

Na dit leerzaam onderwerp kregen we een toespraak van Ds. Barendregt. Deze toespraak paste precies bij de voorgaande, want nu werd ons gewezen op de noodzakelijkheid om zelf een eenheid te zijn. Dit werd ons duidelijk gemaakt door de geschiedenis van Maria en Martha. Maria koos wel het goede deel, maar toch ware het beter geweest, als ze Martha eerst wat had geholpen, dan hadden ze later samen kunnen luisteren naar de woorden van Jezus en Martha was dan niet prikkelbaar op haar zuster geweest.

Zoo gaat het ook dikwijls in de gemeente. Hier treffen we menschen aan, die altijd, evenals Martha, arbeiden in Gods wijngaard; anderen daarentegen denken niet aan het werk, als ze slechts genieten mogen van de woorden Gods. Ze vergeten daarbij het werk. Vaak gebeurt het dan, dat de werkzame natuur wrevelig wordt over dit alleen denken aan zichzelf van deze menschen. Het is echter beter om deze personen te wijzen ook op de plicht van het werken. We moeten van beide doen: bidden en werken, maar alles op z'n tijd. Als we dan zoo een eenheid op ons zelf zijn geworden, zal de eenheid op vereeniging en dergelijke ook goed zijn. De goede harmonie heerscht er dan. Helpe God ons om nauwkeuriger te leven, opdat we geschikt zijn lid van de gemeente en vereeniging te zijn.

Verder kregen we een opstel te hoo-

ren: Een schijnend licht. Christenen moeten, doordat ze in gemeenschap met God leven, gelijk schijnende lichten zijn. Ze komen dan immers voortdurend in aanraking met het Licht der wereld. Als we niet in het licht wandelen, zijn we struikelblokken voor onze onbekeerde medemensch. Laat ons dus voorzichtig leven en achtgeven op onze levensuitingen.

Het volgend opstel luidde: Verantwoordelijkheid. Christenen hebben een groote verantwoordelijkheid voor het heil van hun eigen ziel en voor de zielen van vele anderen. God geve, dat we daar steeds meer en meer aan mogen denken.

De middagvergadering werd met een bidstond, waarin verscheidene jongelui voorgingen, gesloten.

Na de koffiepauze begon de avondvergadering om 7 uur. De kerk was tjokvol en velen hebben de boodschap van het Kruis kunnen hooren. Ds. Weenink sprak naar aanleiding van Openb. 15 : 2, hoe we kunnen komen aan de glazen zee; door de overwinning der zonde. Satan komt vaak in de gestalte van een beest tot ons. Denk aan de slang en aan den vos. Hij vertoont zich echter als de gans en lokt ons daardoor mee om te zondigen. Laat ons letten op de zonde, dan kunnen we overwinnen, evenals zij daarboven hebben overwonnen.

Ds. Barendregt waarschuwde ons, de wereld niet lief te hebben, want ze gaat voorbij met al haar schoonheid. Wij zijn geschapen voor de eeuwigheid en moeten onze verwachtingen hooger stellen. We moeten Gods wil doen, door ons over te geven en Hem te volgen, ons leven rein houden in Zijne gemeenschap.

Met een hartelijk: »Tot weerzien de volgende winter«, scheidden we, na nog met elkaar God gedankt te hebben. We kunnen dankbaar zijn voor deze wintervergaderingen. Steeds meer krijgen wij de Jeugddagen lief. In de middagvergadering vergastte het zangkoor van E.E.-veen ons op een paar liederen en 's avonds verleende de zang van Ter Apel haar medewerking.

N. W. G. v. V.

III

„GIJ HOORT HET GEBED".

„HIER IS EEN WONDER GEBEURD".

Een broeder en zuster hadden een zoon van 19 jaar, die ernstig krank was, zoodat zij daardoor in groote vrees en angst verkeerden. Zelf was onze broeder er niet voor, maar op ernstig aandringen van anderen, laat onze broeder den dokter ontbieden, die bij onderzoek *longontsteking* en *pleuris* constateerde. Ten einde van 4 lange, bange weken, waarin de jongeling zoo zwak en slap was geworden dat hij zich niet meer kon oprichten, en door hoesten en opgeven zoo uitgeput, dat hij de bedkwast niet kon vatten, stelde de dokter een operatie voor als het eenige redmiddel, teneinde zoo de etter te verwijderen. De ouders konden daartoe niet besluiten, omdat hij reeds zoo verzwakt was. Terwijl de vader in bange zielestrijd verkeerde, valt zijn oog op den tekst, die boven het ledikant hing: „Roep Mij aan in den dag der benauwdheid, en Ik zal er u uithelpen en gij zult Mij eeren".

Wel 100 maal en meer had hij dien tekst gelezen, maar nooit nog zooals thans; het meest trok het nog zijn aandacht *„en gij zult Mij eeren!"* Terwijl die broeder zich op grond van die belofte aan den Heere overgeeft, en toewijdt, en Hem in dezen moeilijken weg wenscht te eeren door kinderlijk geloof, komt de Voorg. der gem., aan wien hij het alles meedeelt. Niet lang bezinnen nu deze brs. zich, maar knielen met de moeder bij het ledikant van den lijdende, en dragen den nood van den jongeling den Heere voor, pleitende op 's Heeren beloften en geloovende, dat de Heere uitkomst zal geven. In dat geloof gaat straks de vader naar den dokter en zegt, dat hun zoon niet geopereerd zal worden, maar dat zij van den Heere hun heil verwachten. De dokter werd boos en noemde onzen broeder den moordenaar van zijn kind.

Maar wat gebeurde? De jongeling werd merkbaar beter, het hoesten en opgeven werd minder en binnen korten tijd was er zulk een verandering ten goede, dat het ook den dokter ter oore kwam, die uit nieuwsgierigheid kwam kijken, en toen de handen ineen sloeg en erkende, dat hier een wonder gebeurd was; de jongeling herstelde geheel en is nu, na verloop van 19 jaar, een gelukkige man en vader van twee kinderen.

Roep Mij aan in den dag der benauwdheid, Ik zal er u uithelpen *en gij zult Mij eeren!*

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

IETS OVER GROOTE DINGEN.

Onlangs bladerde ik door het boek Jeremia en mijn oog viel op een van zijn kleinste hoofdstukken, waarin gesproken wordt over groote dingen, met den ernstigen raad erbij, om ze niet te begeeren. Zoowel de groote dingen als den ernstigen raad hebben mijn geest een wijle bezig gehouden en ik meen eenige redenen ontdekt te hebben, waarom wij het heel goed zonder de groote dingen kunnen stellen.

* * *

Zijn wij groot — en christenen zijn het — *dan zijn groote dingen niet noodig om onze grootheid te openbaren.*

Menige dorpsarchitect meent een genie te zijn. Hij vindt het van de omstandigheden een onvergeeflijke zonde, dat zij hem slechts permitteeren om huisjes te bouwen voor arbeiders en kleine burgers. Werd hem maar eens opdracht gegeven om een ontwerp te maken voor een provincie-huis of een paleis! Wat zou de wereld dan versteld staan over zijn talent!

Menige organist van een achteraf gelegen evangelisatielokaal is er van overtuigd, dat de ziel van Bach in hem woont. Hij moet zich voortdurend behelpen met een tweede handsch, Fransch instrument, indertijd door een filantroop met breed gebaar voor den arbeid in Gods Koninkrijk geschonken. Kon hij maar achter het orgel zitten van de St. Bavo in Haarlem! Even gewis als het water vochtig is, zouden de scharen diep ontroerd worden!

Menige schoenmaker — waarom ik nu juist den schoenmaker noem, weet ik eigenlijk niet; misschien wel omdat er onder deze ambachtslieden naar verhouding de meeste filosofen schuilen — is er zeker van dat hij de taak van den eersten minister des lands evengoed zoo niet beter, kan vervullen dan Kan of De Beerebroek. Hij vindt het o zoo jammer, dat de maalstroom van den tijd hem met rust heeft gelaten. Indien hij hem op zijn vloed had meegenomen en aan het Binnenhof afgezet, dan zoudt ge nog eens wat gezien hebben . . .!

Dergelijke beschouwingen zijn velen eigen en worden niet in het minst onder ons gevonden.

Doch zij zijn verkeerd. Zijn wij waarlijk groot, dan behoeven wij niet op groote dingen te wachten. De kleine maken ons behoorlijk openbaar.

Heeft Guido Gezelle, de eenvoudige pastoor van een dorpje in vlaanderen, zich geen plaats veroverd onder de onsterfelijken? En het waren de insecten en de bloemen en de vogels, die zijn grootheid hebben gedemonstreerd.

Wat is een klomp met een enkele snaar over haar holte gespannen? »Goed voor kinderen«, zeggen wij. Dat is ook zoo. Maar als Paganini ze in zijn hand neemt, weet hij er een vloed van welluidende klanken aan te doen ontspringen, die de scharen met verwondering vervullen. De klomp brengt het muzikaal genie voor het voetlicht.

Wat kan een verver met een vierkanten decimeter linnen doen? Hij werpt het op de vuilnishoop. Doch dit kleine stukje stof is juist voldoende om Raphaël te onthullen als de prins der kunstschilders.

Zijn wij waarlijk groot, dan behoeven wij de groote dingen niet om te laten zien, wie wij zijn.

* * *

Zooeven heb ik opgemerkt, dat wij als christenen groot zijn en ik kom dit weer even bevestigen.

Ook als nieuwe schepselen en bur-

gers van het Koninkrijk der hemelen, hebben we te bedenken, dat het betoonen van onze voorname gebooite en stand niet afhankelijk is van bijzondere en groote dingen.

Onze groote Koning heeft ons hierin een voorbeeld gegeven.

Wie is er grooter dan God? En de vlieg, die wij nog minder achten dan stof, heeft Hij vleugeltjes geschonken, die zoo volmaakt zijn afgewerkt, dat geen honderd fabrikanten met een wereldreputatie tezamen Hem zelfs bij benadering daarin zouden kunnen evenaarden! Welk een combinatie: God en vlieg! Is het niet treffend?

Ja, wie is er grooter dan God? En verleden zomer zag ik van uit ons tuinhuisje ergens tusschen de bladeren der bloemen een diamant van de allereerste grootte schitteren. De heerlijkheid van de Koh-i-noor kon niet uitbundiger wezen. Het was precies alsof de zon zelve zich binnen zijn wanden had ingeperkt. Ik wilde het wonder van nabij bekijken en na eenig zoeken vond ik . . . . een gewone dauwdruppel, een uit ettelijke millioenen!

Aldus handelt de Allerhoogste. Hij wacht niet op de groote dingen. Hij houdt zich bezig met de kleine en zij verkondigen Zijn eer en majesteit.

Wij, kinderen van God door Jezus Christus, moeten Hem hierin volgen.

Wat is het groot als martelaar te sterven! Geen duimbreed van de waarheid te wijken, al grimt ook de vurige hel u aan! Maar de tijd van de martelaarskroon is voorloopig voorbij. Het is nu de tijd van de kleine dingen, van huiselijke verhoudingen, van omgang met iedereen, van samenwerking, van de behartiging van dagelijks terugkeerende plichten. Zullen wij deze niet mooi maken? Zij worden even mooi als wij mooi zijn!

Wat is het groot om als een Rockefeller een millioenregen te kunnen doen neerdalen op dorstige kerken en zendingsvereenigingen. Maar wij hebben over geen millioenen te beschikken en met het geven te wachten, totdat het millioen in onzen schoot ligt, moeten we niet doen. Wij kunnen onze karige zakcenten, honderd in getal of wat meer of minder, zoo besteden, dat de Vader, die in den hemel woont, zich in Zijn arm kind geprezen vindt.

* * *

Nog een enkel woord moet mij uit de pen.

Groote dingen zijn niet noodig om zich aan de zijde van de christenen te scharen.

Er zijn er, die schijnen te denken, dat men eerst een bepaalde emotie moet hebben, b.v. een groote lust tot weenen, of een zekere opgewektheid of iets dergelijks, alvorens te mogen verklaren, dat men discipel is van den Heiland. Wanneer ik hun vraag: »Wat verhindert u Christus te belijden?« antwoorden zij: »Dat weten we niet«, en uit het gesprek, dat zich dan ontwikkelt, blijkt, dat zij op een bijzondere gewaarwording wachten.

Een bijzondere gewaarwording! Toen Jezus tot Petrus en Johannes zeide: »Volg mij«, hebben zij niet naar een groote ontroering uitgezien, maar gehoorzaamd en zijn Hem nagewandeld.

Is Jezus uw beste Vriend? Uw Hoop voor tijd en eeuwigheid? Houdt gij steeds rekening met Zijn wil? Dus zijt gij een discipel van Hem?

Zeg het! Zeg het de gemeente! Zeg het allen, die het hooren willen!

En de emotie, waarnaar gij tevergeefs hebt uitgezien, klopt bij u aan.

Want: »met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid en met den mond . . . ter zaligheid«.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. Zondag den 9 dezer was het voor de gem. een dag van blijdschap. 2 Jonge menschen, kinderen van leden der gemeente, werden door den doop in de gemeente binnengeleid.

Zooals het bij ons steeds gewoonte is sprak onzen Voorganger, br. De Haan, ook nu weer betrekking hebbende op de bijbelsche doop. Voor een groote schare menschen stelde onze eerw. broeder wederom in het volle licht, wat de wil des Heeren is, wanneer zielen komen tot het geloof in Jezus Christus. Nadat onze jonge broeders waren gedoopt, werden ze welkom geheeten aan den disch des Nieuwen Verbonds. Tot onze blijdschap mochten we ook weer een zuster begroeten en welkom heeten, die een heele tijd buiten de gem. had gestaan; doch thans weer met ons lief en leed wenschte te deelen.

Vele goede woorden werden nog gesproken en den Heer van harte gedankt voor deze eerstelingen in 1930.

Maandag den 10 dezer sprak br. Ds. Götze van Warschau voor een stampvolle kerk en deelde ons mede met welk een vreeselijke strijd en verdrukking onze brs. en zrs. in Sovjet Rusland hebben te kampen. Dit werk van Ds. Götze wordt overvloedig gezegend. Laat ons Rusland gedenken in 't gebed.

Wedde. E. K.

DEVENTER. De Deventer bazaar is achter den rug. Zij had veel succes. Kan het ook anders? Immers hebben alle handen samengewerkt, zoowel in onze gemeente, als ook in onze zustergemeenten; bovenal echter heeft onze God ook nu weer aan Zijn volk rijke zegeningen gegeven. Met blijdschap en dankbaarheid deelen wij u dan ook mede, dat onze gemeente hiermede plm. f 800.— heeft overgehouden. Dus is onze verbouwingsschuld van plm. f 700.— ruimschoots gedekt, en een kleine gemeente als de onze kan ook best het overschotje gebruiken.

Wij zijn de brs. en zrs., welke ons zoo geholpen hebben, ook hartelijk dankbaar en hopen, dat God er hun voor mag loonen.

Voor hen, die loten van onze baz. hadden, doen we hier nog de uitslag bij, als volgt:

Loten van 50 ct.	Loten van 25 ct.
1e prijs No. 58	1e prijs No. 161
2e prijs No. 70	2e prijs No. 158
3e prijs No. 185	3e prijs No. 212
Hoofdprijs een Vrijheid rijwiel.	Hoofdprijs een sprei, handwerk.

Met br. groeten, namens de Bapt. Bazaarcommissie, de uwe in Chr.
Deventer, Kl. Overstr. 79. W. de JONG.

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van de Gem. te Workum f 55,— voor de Congo; van de Gem. te Haulerwijk f 91,80.

Vergeet niet te vermelden, waarvoor de gelden bestemd zijn, voor de zending, Unie, Depôt enz.

Vanaf 24 Febr. a.s. is mijn adres: Korte Straat 6*B* Deventer.

Het giro*nummer* blijft natuurlijk zooals 't is, alleen de plaatsnaam wordt anders.

N. Pekela. G. BOURITIUS.
Giro 151970.

Paramaribo.

Een belangstellende broeder vraagt inlichtingen omtrent de Gemeente aldaar, welke straat, kerk of locaal, hoeveel leden enz. Inlichtingen gaarne aan
J. WIERSEMA, Landbouwer,
Oude Pekela.

Bij voorbaat dankend.

Ontvangen van de Bapt. Gem. te H. f 7.—; idem te S. f 7.50.
Bijeen f 14.50. Hartelijk dank.

Heemstede, 10 Febr. '30.
Postrekening 142741.
G. BROERTJES,
Penn. U. R. C.

A.s. Vrijdag hopen we de Statistiek over 1929 te plaatsen. E.-R.

ADVERTENTIEN

Voor een klein Kinderhuisje in Haarlem van de Ned. Vrouwenbond tot verhooging v. h. Zed. Bewustzijn, wordt

een hulp voor de Zuster gezocht,

bekwaam in de Kinderverzorging, die haar zoo noodig kan vervangen.

Brieven: Mevr. SCHIEFENDECKER,
Mollaan 7,
Bloemendaal.

Op Zondag 2 Februari nam de Heere tot zich na volstreden strijd onze geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader

PAULUS REKKER,

Echtgenoot van SIETSKE ADEMA,
in den hoogen ouderdom van 93 jaar en 4 maanden.

FAM. SCHUT.

Vrijdag 28 Februari 1930 No. 2120 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

OUDERDOM.

Zacht nadert ouderdom — toch hoor
[ik zijnen tred,
En zie zijn hand mijn jongen lust
[bezweren,
Mijn ziel en zinnen zijn in stil verzet,
En wat zijn ernst verkondt, 'k wil
['t angstig keeren.
O leven, met uw goed en slecht,
Met roos en doorn, te zaam gehecht,
Met zorg en zonde en zotternij
Mijn geest schaart hen in bonte rij;
Herinn'ring brengt heur kleuren bij, —
In mij zingt staag weer d'oude
[melodij,
Die menigmaal mij boven 't heden
[hief:
„Ik heb u lief, ik heb u lief!"

Mijn harte heeft uw stem verstaan,
o, God!
Daar is een ongekend, een hoog
[genot,
Niet onder zonde en smart verborgen,
Dat is het heil van eenen nieuwen
[Morgen.
Het is een jeugd die nooit verdwijnt,
Het is een kracht die nimmer kwijnt,
Het is een zon die altijd schijnt,
Het is een lach die niet meer schrijnt,
Het is geen schijn die liegend pijnt,
't Is 't Leven in uw Zaligheid, —
Kom, ouderdom, maak mij bereid!

Overgenomen. V. LOOSJES.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

Gaat gij mee naar dat land?

Indien de Heere een welgevallen aan ons heeft, zoo zal Hij ons zekerlijk in dat land brengen en ons dat geven. (Num. 14 : 8.)

Zóó sprak eens de geloovige Jozua tegenover de 10 verspieders, die de verovering van het beloofde land onmogelijk waanden, vanwege de Enakskinderen, die zij daar gezien hadden. Jozua houdt daar geen rekening mee, maar wèl met Jehovah, den Machtige Jakobs. Zou iets voor den Heer te wonderlijk zijn? Zou dan de Hand des Allerhoogsten verkort zijn: die Sterke hand, die hen uit Egypte's dienstbaarheid verlost had, die de wateren van de Schelfzee als muren deed staan, die in de dorre woestijn voor hen gezorgd had? Zou Zijn machtige arm door die Kanaänietische reuzen tegengehouden kunnen worden in het vervullen Zijner beloften?

Neen, dat zij verre! maar 't was iets anders, dat hun den ingang belette.

In het meerendeel van hen heeft God geen welgevallen gehad; zij zijn in de woestijn ter neder geslagen. (I Cor. 10 : 5).

Kinderen van vrome Aartsvaders, erfgenamen der beloften, rijk aan ervaringen van de trouw en macht van Jehovah en nog slechts tot aan de grens van het begeerde land Kanaän. Gods welgevallen was de voorwaarde.

—o—

Een ernstige vraag voor allen, die op weg zijn naar het hemelsch Kanaän.

Noch uw geboorte *uit* — en uwe opvoeding *door* vrome ouders, noch uwe Schriftkennis, noch uwe ondervinding van 's Heeren trouw en macht zal u baten, indien de Heere geen welgevallen aan u heeft. Voorwaar geen geringe eisch! Hoe zal die God, die de harten doorzoekt, die te rein van oogen is, dan dat Hij het kwade zou kunnen aanschouwen, een welgevallen kunnen hebben in een onrein, zondig menschenkind, wiens gedichtsel des harten van der jeugd aan, ten allen dage, alleenlijk boos is?

Wanneer wij eens eerlijk en oprecht onze daden onderzoeken; op onze woorden letten en vooral de geheime gedachten onzes harten, waaruit die daden en woorden hun oorsprong ontleenden, proeven, moeten wij dan niet dikwijls van ons zelven walgen? En wanneer eens de beweegredenen onzer harten voor onze edele daden en schoone woorden op ons voorhoofd te lezen waren, zouden wij dan niet de hoed over de oogen trekken, om den afkeer onzer medemenschen niet op te wekken?

Hoe kan dan ooit eenig menschenkind welgevallig zijn in de oogen Desgenen, voor Wien alle dingen naakt en geopend zijn? Wij mogen dus wel wanhopig uitroepen: „Wie kan dan den Hemel binnengaan?"

Bij de menschen is het onmogelijk; en God heeft zeker wel de meeste afkeer van hen, die zich bekwaam achten Gods welgevallen te verwerven door zelfverbetering.

Abraham is een vriend van God genaamd. David was een man naar Gods hart. Daniël werd een zeer gewenschte man genoemd door den bode Gods, maar daar is er maar Één, van Wien God gezegd heeft: „Deze is Mijn geliefde Zoon, in denwelken Ik Mijn welbehagen heb".

Deze Éène is de Godmensch Jezus Christus, de van God gegeven Zaligmaker; en in dien Éénen te gelooven, is beslist noodig om Gode welgevallig te zijn. „Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen". (Hebr. 11 : 6).

Reeds de erkentenis onzer onreinheid en onbekwaamheid ten goede, maakt ons meer welgevallig in Zijn heilige oogen, dan iemand, die met zijn eigene gerechtigheid zich wil dekken, want in dit geval strijden wij tegen de Waarheid en versmaden wij den Zaligmaker als iemand, die wij niet noodig hebben. Hem te aanvaarden en in genade alleen te roemen, dat is God welgevallig.

Die Hem vindt, *die* vindt het Leven en trekt een welgevallen van den Heere (Spr. 8 : 35) n.l. wanneer het een geloof des harten is, dat een nieuw leven teweegbrengt. Een geloof zonder werken is een dood geloof (Jac. 2 : 17), waarin God ook geen welgevallen kan hebben.

Sommigen trachten den Heiland na te volgen, maar dat is eigenlijk ook nog een beleediging voor God, die Zijn Zoon niet slechts tot een voorbeeld, maar eerstens tot verlossing gegeven heeft. Eer zou een koe een luchtschip

kunnen navliegen, dan dat een onwedergeboren zondaar Jezus volgt in Zijn woorden en daden.

Daartoe is noodig, dat de Geest van Christus *in* ons wone en werke; dat Hijzelf onze Levenskracht zij en wij niet meer onszelven leven, maar Dien, die voor ons gestorven en opgewekt is. Dan staan wij met den Zoon aan de zijde des Vaders, onze oude mensch des doods schuldig oordeelende: dan worden onze gedachten door de liefde van Christus in andere banen geleid, onze mond gaat Gods deugden vermelden en wij hebben lust om Gods welbehagen te doen. (Ps. 143 : 10).

Dan getuigt Gods Geest met onzen geest, dat wij kinderen Gods zijn, en als wij kinderen zijn, *dan* zijn wij ook erfgenamen, die, niettegenstaande groote machten, die in den weg staan, zooals *Satan, zonde en dood*, zekerlijk naar het Kanaän daarboven gaan, omdat de Heer, die alle macht heeft in den hemel en op aarde een welbehagen in ons heeft. Ps. 73 : 12.

Gij zult mij leiden door Uw raad, enz.

Utr. K. KUIPERS.

III

LOSSE SCHAKELS

De positie der Roomsche kerk. „Het Vaderland" vertelt een en ander uit een artikel van prof. H. Mulert uit Kiel, voorkomende in de „Prot. Rundschau", over Rome's aanspraak op wereldheerschappij en den kans op verwezenlijking daarvan. De veranderingen in de wereld en in Europa bevatten volgens hem, veel ongunstigs voor de positie van den paus en zij maken zijn aanspraak op wereldheerschappij twijfelachtig. Omstreeks 1560 waren drie groote mogendheden Roomsch, dat waren Oostenrijk, Frankrijk en Spanje.

De grootste verandering daarin bracht het opkomen van Engeland en het dalen van Spanje. In de 19e eeuw berustte de leiding der wereld bij drie Roomsche en vijf niet-Roomsche mogendheden, terwijl toen alleen Oostenrijk-Hongarije bewust en trouw Roomsche politiek voerde. Juist deze mogendheid echter is verdwenen. De val van het Duitsche keizerhuis en het ontstaan van de Poolsche Republiek brachten Rome geen belangrijke voordeelen.

Behalve deze machtsverschuiving heeft ook een verandering plaats gehad in de verhouding der getalsterkte van Roomsch en Protestantsch. Omstreeks 1800 was nog meer dan de helft van de bevolking van Europa Roomsch; heden nog maar $^3/_8$. De Protestantsche en vooral de Oostersch-Christelijke volken zijn veel sterker toegenomen dan de Roomsche. Heden is nog slechts de kleinste helft der Christenheid Roomsch. In Zuid- en Midden-Amerika heeft de Roomsche kerk den voorrang, doch in de Ver. Staten behoort slechts $^1/_5$ der bevolking tot de R.-Katholieke kerk. Na den wereldoorlog hebben Engeland en Amerika de hegemonie. Londen en New-York zijn de middelpunten der wereldpolitiek.

De toekomst van het Protestantisme. Het Protestantisme moet zich — volgens prof. Mulert — met moed en vertrouwen richten op zijn wereldtaak. Dat de paus te Rome zetelt, is in het nadeel van zijn kerk. Rome is geen wereldmiddelpunt meer. De overige wereld onttrekt zich aan de voogdij van het oude Europa. Bovendien zijn sedert de 16e eeuw haast uitsluitend Italianen paus geweest. Zou de samenstelling van het college van kardinalen meer in overeenstemming gebracht worden met het internationaal karakter van de kerk, dan zou Rome den steun verliezen, die het nu ondervindt van nationaal-Italiaansche zijde, waar men het pausdom als een nationaal bezit beschouwt. Dit zal, bij de zinkende beteekenis van Europa, in het nadeel den Roomsche kerk blijken te zijn.

Het wezen en het wel-wezen der Gemeente. Wij wezen er onlangs op, dat men goed moet onderscheiden tusschen het wezen en het wel-wezen der Gemeente. Hetzelfde geldt voor den enkele geloovige. Tusschen staat en toestand moet onderscheid gemaakt worden. Dit is vooral van beteekenis, waar het gaat om tuchthandelingen. De tucht wil genezing bewerken. Wat geestelijk verstorven is, moet afgesneden worden. Op dezulken wordt geen tucht meer uitgeoefend: ze worden afgesneden. Afsnijden is geen tuchtoefening meer. Door iemand van de Gemeente af te snijden, maakt men kenbaar, dat hij er niet meer bijhoort, dat men zijn geestelijk gestorven-zijn gekonstateerd heeft. Levenden af te snijden — zou het geen ongehoorde wreedheid zijn?

Het doel van den tucht. De tucht heeft ten doel te behouden. De tuchtiging wil genezing. Ook een ziek mensch is een mensch. Hij vraagt veel geduld. Hij heeft recht op liefdevolle verpleging. Wie zou een zieke, wijl hij ziek is, buiten de deur willen zetten? Dat doen de Indianen, die onbarmhartige heidenen, doch welke Chr. Gemeente zou zoo iets durven te bestaan? Wat ons recht geeft op een plaats in Christus' Gemeente is het l e v e n, niet de g e z o n d h e i d. Van een zieke verdraagt men het, dat hij lastig is. Als een patiënt in hooge koorts u in 't gezicht slaat, verdraagt gij het. Waarom zouden we van iemand, aan wiens geestelijk welzijn iets hapert, geen ongelijk verdragen?

Wanneer treedt de genezing in? Het berouw is de voorwaarde van het geestelijk welzijn. Niets anders dan berouw is noodig om behouden te worden. Is berouw ingetreden, dan heeft de tuchtoefening haar doel bereikt. Iemand onder tucht te stellen, nadat het berouw al is ingetreden, lijkt mij in strijd met het Evangelie. Het is voor mij aan ernstigen twijfel onderhevig of men iemand, die berouwvol aan het Avondmaal wenscht deel te nemen, hetzelve mag onthouden. Ongetwijfeld ontvangt ieder berouwhebbende de vergeving zijner zonde. De verhoogde Middelaar schenkt ze onverwijld. Hoe men zoo iemand *de teekenen* van de vergeving zou mogen onthouden, *is mij niet duidelijk*. Waar het *wezen* voorhanden is, mogen wij de *teekenen* toch niet onthouden?

En wat de heiligheid der Gemeente aangaat: bestaat ze niet dáárin, dat ze geen andere dan berouwhebbenden aanvaardt, en zulken in haar midden, die over een bepaalde zonde geen berouw toonen, onder specialen tucht stelt?

L.

III

IETS PERSOONLIJKS.

Ondergeteekende mocht op Zondag 16 dezer zijn 29220sten levensdag bereiken en dien in blakenden welstand vieren.

Ziet dat is een genade en groote weldaad van God, Wien dank en eere toekomt en gebracht wordt, zij 't ook nog in zwakheid.

Eveneens dank aan de v e l e n die op dien dag van hunne belangstelling en liefde op zichtbare, hoorbare, leesbare, tastbare en smaakbare wijze hebben blijk gegeven. 't Waren Broeders en Zusters in Christus — en dat zegt wat!

Doch we verblijdden ons ook uitnemend over sommige G e m e e n t e n: die te Stadskanaal, die te 's-Gravenhage, (die haar afgevaardigde zond), die te Muntendam en die te Apeldoorn, die hunne belangstelling toonden.

Hartelijk dank, geliefden in Jezus Christus! De genade Gods zij met u!

Stadskanaal. N. v. BEEK.

III

DE STATISTIEK.

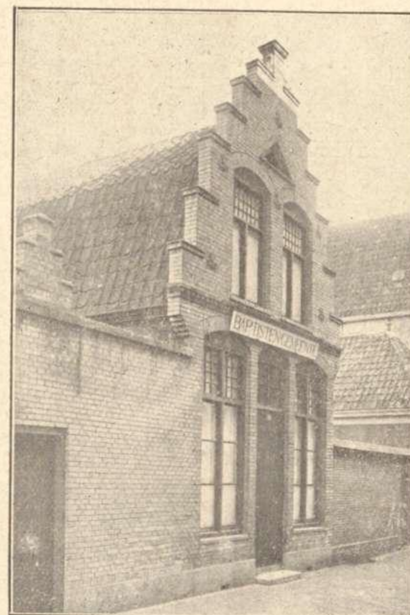
Voor het eerst doen hun intree in onzen statistiek de stichtingsjaren en de stations der gemeenten. Bij vernieuwing verschijnt de rubriek: »aantal zitplaatsen«. Afgevoerd zijn de rubrieken mannen, vrouwen, totale toename en afname. De beide eerste, omdat sommige gemeenten ze òf niet òf naar schatting hebben in-

≡ DE GEMEENTE TE HOORN. ≡

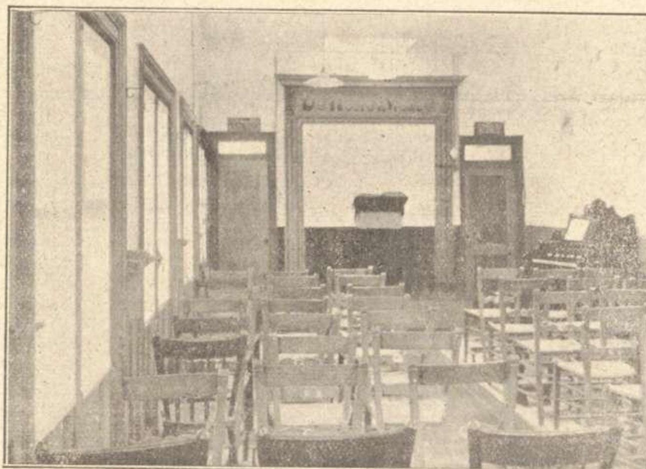
Ds. G. VISSER,
Voorganger der Gemeente sinds 1928.

Van de Gemeente Hoorn kan met recht gezegd worden dat ze is „geboren". Immers in de harten van enkele broeders en zusters in den Heer, ontstond het verlangen naar een andere gemeenschap dan de bestaande kerkelijke. Ds. J. Horn, toenmaals predikant der Gemeente Sneek, vond hier dus een door Gods Geest toebereide aarde voor de stichting eener Gemeente. Dit geschiedde doordat op den 23 Sept. 1883 ten huize van br. Z. Groet te Berkhout 8 broeders en 3 zusters werden gedoopt. De leiding werd in handen gesteld van br. D. van Velden, welke bij dezelfde gelegenheid tot ouderling der Gem. werd verkozen. Uit de oude geschriften der Gem. bemerken wij hoe ernstig of in deze kleine kring werd gebeden en gewerkt. Men evangeliseerde, waar 't maar eenigszins mogelijk was, door samenkomst en Zondagsschool. Naast br. v. Velden diende als

Vooraanzicht.

diaken br. Groet de Gemeente en tot hun dood zijn ze op hun post gebleven. De eerediensten bestonden in 't begin hoofdzakelijk in kamervergaderingen, waarmede men voortging, niettegenstaande vervolging: bespotting, hoon, lastering en 't zooveel mogelijk uitsluiten van allerlei arbeid. De Heer der Gemeenten bewaarde haar echter en deed haar toenemen in aantal leden en in kracht. In 1907 kreeg de Gem. een eigen vergaderlokaal (zie foto) dat ze nog heden mag „bewonen".

Interieur.

Na verloop werd echter de behoefte gevoeld een eigen Voorganger in de Gem. te hebben. In 1924 beriep de Gem. Ds. v. Dongen. Deze nam dit beroep aan en diende met zegen de Gemeente $2^1/_2$ jaar, waarna deze br. de Gem. verliet als gevolg van beroep en aanname van en naar de Gem. Stavoren. Sterker dan ooit tevoren werd nu 't gemis van een Voorg. opgemerkt. Door combinatie met de Gem. Workum in 1928, was men in staat weer een beroep uit te brengen.

Ds. G. Visser, Voorg. der Gem. Emmer-Erfscheidenveen werd als zoodanig verkozen, welke hierop tot de Gem. overkwam, om vanuit Hoorn ook de Gem. te Workum te dienen.

Ook nu gaat de Heere, zooals steeds, door met de Gem. te zegenen. Zij heeft kleine kracht, doch bezit geloof in haar Heer en Hoofd, Jezus Christus. Zijne kracht wordt ook in hare zwakheid volbracht.

Nu moet echter 't gebouw der Gem. worden gerestaureerd. Reeds mochten we hier en daar vandaan iets ontvangen en deze gaven stemmen ons tot dankbaarheid. Edoch... 't is nog lang niet toereikend. Naar schatting zal er ± f 1000.— noodig zijn. Willen de Gemeenten eens toonen voor den arbeid in eigen land evenveel te gevoelen als voor die in 't buitenland? Buiten de grenzen is de nood groot, doch daarbinnen niet veel minder.

Wie helpt mede een steentje bijdragen om te voorkomen dat de kleine Gemeente hier straks „dakloos" zou worden?

De Gem. is slechts 29 leden in aantal.

---

gevuld; de beide laatste omdat ze geheel overbodig zijn. De opbrengsten der gemeenten en vereenigingen heb ik niet opgeteld. Er zijn gemeenten, die tegen publicatie van haar inkomsten bezwaar maken, zoodat ze geen mededeeling hebben gedaan van den stand harer verschillende kassen. Het totaal van de opbrengsten der Unie-gemeenten kan dus niet met zekerheid worden vastgesteld.

Het is bepaald vreemd, dat er in het jaar 1929 22 attestaties meer zijn ontvangen dan afgegeven. Hoe kan dat? Zijn ze misschien 'op Oudejaarsavond aan de reis gegaan? De gemeente Arnhem is uitgevallen. Zij heeft den laatsten adem uitgeblazen en daarmede de profetie van den vorigen Unie-Secretaris in vervulling gebracht. De gemeente Zwolle heeft geen opgaaf gezonden en omdat ze geen Unie-gemeente is, hebben we gemeend, haar een plaats in onze rij te moeten weigeren. Verschillende rubrieken stemmen tot nadenken. Gedoopt zijn in het afgeloopen jaar 141 personen. Wederopgenomen 30. Samen 171. Overleden zijn 34; zich onttrokken 50; uitgesloten 41. Samen 125. Zuivere winst 46. J. W. WEENINK.

Statistiek der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland op 1 Januari 1930.

PLAATSNAAM der GEMEENTE	Gesticht in:	ADRES van KERK of LOKAAL	Aantal zitplaatsen	PREDIKANT VOORGANGER of LEEREND-OUDERLING	SECRETARIS	LEDEN 1 Jan. 1929	LEDEN 1 Jan. 1930	TOENAME Doop	TOENAME Attestatie	TOENAME Wederopname	AFNAME Overleden	AFNAME Attestatie	AFNAME Uitgesloten	AFNAME Onttrokken	OPBRENGSTEN Gemeenten	OPBRENGSTEN Vereenigingen	OPBRENGSTEN Totaal	VEREENIGINGEN Jongelings	VEREENIGINGEN Jongedochters	VEREENIGINGEN Jongelieden	VEREENIGINGEN Knapen	VEREENIGINGEN Meisjes	VEREENIGINGEN Vrouwen	VEREENIGINGEN Zang	VEREENIGINGEN Muziek	VEREENIGINGEN Tractaat of Zending	Catechisanten	ZONDAGSSCHOLEN Aantal	ZONDAGSSCHOLEN Personeel	ZONDAGSSCHOLEN Leerlingen
Amsterdam	1866	Kerkstraat 204	150	B. Planting, Tolstraat 117	W. Veenstra, Smitstraat 28³	127	136	4	13	—	—	6		2	6173	375	6548	—	25	60	—	—	—	20	7	78		2	6	60
Apeldoorn	1902	Hoogakkerlaan 50	120	K. A. van Beek, van Hasseltl. 39	R. Zwaal, Zwolsche Binnenweg 34	64	60	—	2	—	1	5	—	—	1344	—	1344	—	—	30	—	—	—	—	—	20	—	1	3	20
Bergumerheide		(Afd. Leeuwarden)	200	K. Koopmans	S. v. d. Meer	*56	57	2	—	—	—	1	—	—	928	—	928	10	7		16	10	9					1	1	110
Delfzijl	1923	Waterstraat	200	W. M. Roest, Waterstraat	P. W. Brongers, Oranjestr.	83	81	—	4	—	—	6	—	—	2604	800	3404	—	15	—	4	25	15	25		2		1	6	100
Siddebuiren			200																											
Garrelsweer			20																											
Deventer	1884	Binnensingel	150	G. Bouritius	A. Dijkstra, 1e Weerdsweg 114	*87	85	2	6	—	2	8	—	—	2882	—	2882	12	10	20	—	12	—	—	—	—	9	1	4	38
Drachten	1923	Vogelzang	200	S. Veltman, Stationstr.	S. Wobbes	*34	32	—	—	—	—	2	—	—	**)	—	—	—	—	16		12	10			4		1	5	67
Eindhoven	1925	Plaggestraat 54	120	D. Prins, Staringstr. 29	A. H. Verheul, Bakkerstr. 35	50	74	11	18		1	2	2		1662	277	1939	—	21	18	—	—	—	26				1	5	40
Em.-Erfscheidenveen	—	Kanaal A	300	A. P. Barendregt	G. J. Olijslager, Kanaal A	168	156	5	4	10	3	15	5	8	4533	116	4650		15	75	10	25		25				1	4	70
2e Exloërmond	1906	Zuiderdiep no. 65	300	W. Talens, Kijl 17, 2e Exl.	P. H. de Raaf, Kijl 7, 2e Exl.	122	95	2	1		2	24	4		1808	300	2108	16	28	50	12	10						1	3	60
Foxhol	1886	„Rehobôth"	200	H. Mostert, 29a v. Seisenstr. Gron	Joh. Siekman, Stationsweg 45, Foxhol	48	49	1		3		1		2	590	246	836			14		12	15	12	15			1	3	60
's-Gravenhage	1892	Zuid Binnensingel 10	350	J. Jeronimus, Kepplerstr. 326	P. Buining, Z. Binnensingel 10	202	206	4	17		1	8		8	6060	892	6952	21	20	30	35	45	17					1	7	90
Groningen	1880	Meeuwerderweg	*)	J. Louw, Piet Heinstr. 58a	A. Bos, Verl. Heereweg 62	469	483	17	9	2	5	3	1	5	11508	1844	13352		32	120	14	22	43	70	14		50	4		300
Haarlem	1880	Bakenessergracht 65	117	J. v. d. Schors, Bosch en Vaartstr 30	G. Broertjes, Heereweg 82, Heemstede	131	125	5	8			5	5	9	6893	1203	8096	18	25		13	56	13	36		20	12	1	12	84
Harlingen	1902	Noorderhaven 49	220	J. van Dongen	Mej. R. v. d. Sluis, Liemendijk 22	103	112	6	4		1				**)				17	22		18	14	30				2	7	120
Haulerwijk	1882	Boven	270	C. Brandt, Boven	L. Jansma, no. 242	62	62		1		1				2399	701	3100			54		34	11	12	17	10	30	2	12	160
Heeg	1882	„Silo" Schatting	70	P. v. Netten	P. de Vries	21	21								360		360										10	1	4	60
Heerlen	1925	Spoorstr. hoek Koolw.	100	J. R. Fijn, Sterrestr. 6, Treebeek	H. Niemeijer, Boxdillestr. 18, Brunssum	*38	45	2	11			4		2	318		318											1	3	26
Hengelo (O.)	1919	Jacob Catsstr. 36	300	J. Huizinga, Jacob Catsstr. 34	K. Drent, Woolderschweg 98	358	400	18	37	6	5	5	4	5	9162	2150	11312		84	190		29		46		20	15	5	12	170
Almelo		Krikkengang	100																											
Enschedé		Meenkmaatstr.	100																											
Hoogezand	1923	Kielsterstraatweg	200	J. Reinholt, Kielsterstraatweg	J. Bos Jr., Wijk D no. 967, Slochteren	*97	82	1	2	2		5	8	7	831	438	1269					10		25				1	4	45
Hoorn	1883	Mossteeg	60	G. Visser, Tweeboomlaan 40	W. Spanger, ~~Veenenlaan 205~~	*30	30	1					1		1547		1547		13	12		16		10	14	28	12	1	3	18
Leeuwarden		Noordvliet 11	125	H. v. d. Heide, Noordvliet 11	J. Visser, v. d. Kooystraat 16	*64	66	3	3		1	2		1	1499	210	1709		12	25	10	40	12					1	4	60
Muntendam	1891	Kerkstr. 868	300	J. Hekhuis, Kerkstr. 88	M. J. Groard, Middenweg 64, Veendam	164	160	9			2	5	6		3742	1017	4760		39	58		89		50	18		40	3	8	145
2e Veensloot			100																											
Nieuwe Pekela	1875	Hoofdweg E 46	210		J. Wiersema, K. 1, Oude Pekela	98	105	5	2	1	1				3759	300	4059		18	40		18	37	35		45	28	2	8	105
Winschoten		St. Vitusstraat 12	90																											
Oude Pekela		tenhuize van H. Wester	20																											
N. Weerdinge	1882	N. Weerdinge	350	K. Reiling, 3e Kruisdiep	H. de Jonge, N. Weerdinge 73	258	251	11	16	3	2	31	3	1	5634	150	5784	18	32	120	8	34		60	14		28	5	24	325
Ter Apel			100																											
Sneek	1880	Oppenhuizerweg	200	H. Visser, Willem Lodewijkstr. 45	A. Wielinga, 3e Selfhelpstr. 3	106	112	7	3	1	3	2			3738	200	3938	16	16	30	12	12	16	31		80		4	8	135
Stadskanaal	1845	nabij het Hoofdstation	350	(J. W. Weenink	P. Smit, Schoolkade, Musselkanaal	*301	309	11	11	2	2	14			7064	1441	8505		52	250	34	55		35	17	136	87	5	23	304
Musselkanaal			200	(L. de Haan, ass. pred. Musselkan.																										
N. Buinen (Dwarsd.)			200																											
Odoornerveen			60																											
Stavoren	1880	Voorstraat	130		J. W. Zwaan, Voorstr 103	77	79	4				2			**)			9	15				12	15			25	1	2	20
Utrecht	1924	Kerkstraat 28	110	A. H. Zerbst, Rijnlaan 128bis	D. Molijn, Rijnlaan 160	55	72	6	13					2	2024	585	2609		8	23	20	12	8					1	8	38
Vriescheloo	1877	Vriescheloo	250	J. de Haan	E. Kuilman, Wedderbergen—Wedde	95	96	4	2		1	4			1100		1100			30			10		13			3	8	130
Bellingwolde		Rhederweg	70																											
Workum	1898	Zuidend	90	G. Visser, Hoorn	P. Hornstra, Zuid F 4	56	51		1			6			1835	120	1955		8	12		35					16	1	4	36
					Totaal	3624	3692	141	188	30	34	166	41	50				120	512	1299	188	631	242	563	129	443	364	56	201	2996

OPMERKINGEN

* verschil met de opgave van verleden jaar.

*) Geen opgave gedaan.

**) Geen inkomsten opgegeven.

E. Breedstraat 1.

39 comiteleden Voorweg.
108 Unie [illegible]
60 Unie [illegible]
48 Unie [illegible]

ZENDING.

Van het breede zendingsveld.

Betreffende de zegetocht des Bijbels.

Ieder, die het Koninkrijk Gods wil helpen bevorderen in de heidenwereld en in eigen omgeving, stelt veel belang in de toenemende verspreiding der H. Schrift. Door het Britsch- en Buitenlandsch Bijbelgenootschap is de Bijbel in de laatste jaren weer in 15 nieuwe talen uitgegeven geworden. Negen van die overzettingen hadden hunne bestemming in Afrika, twee op de Zuid-zee eilanden en vier in Europa. Onder deze is ook de Bijbel in het plat-duitsch Een vers daaruit luidt aldus: „Grad so, segg ick, werden sick dem leiwen God zien Engels freuen, wenn ok man 'n einzigen slichten menschen in sick sleiht." — Voor vele jaren was er door een Rus, die door George Borrow daarbij gesteund werd, een vertaling des N. Testaments in 't Mandsjoerisch vervaardigd, gedrukt door het Britsch Bijbelgenootschap. George Borrow en zijn vrienden hoopten, dat de Mandsjoeren, wanneer zij christenen werden, geheel China voor het Christendom zouden winnen. Maar geen enkel exemplaar van dien Bijbel werd aan den man gebracht. Thans heeft een China-Inland-Zendeling in centraal-Azië een kolonie van 40.000 Mandsjoeren gevonden, en verzoekt dringend om ieder nog bij het genootschap aanwezig Nieuw Testament in die taal. Hieruit blijkt, dat die eerstvermelde arbeid toch niet tevergeefsch geweest is.

Crisis in 't Amerikaansch zendingsleven.

Mr. W. M. Turnbull spreekt zich in een artikel in het blad „World Dominion" aldus uit over het Amerikaansche zendingsleven: In de zendingsbeweging der studenten Amerika's is thans een sterke achteruitgang te bespeuren. De Amerikaansche zendingsgenootschappen trokken grootendeels hunne zendelingen uit de studentenkringen, nu zijn ze gedwongen hunne uitzendingen heel wat in te krimpen. Ook zijn de ontvangsten voor de zending in de laatste zes jaren bedenkelijk verminderd, terwijl de kerkelijke inkomsten aanmerkelijk gestegen zijn. De schrijver ziet als voornaamste reden noch in het zich terugtrekken van zendelingen in China in 1927, noch in den strijd van modernen tegen confessioneelen, maar in de verscheurdheid der christenheid, in de veel verschillende gezindheden en partijen, en aan gemis van vertrouwen op hunne zendboden, die op de arbeidsvelden zijn. Dan, er gaan immer meer stemmen op, dat de zendingsondernemingen veel te groot worden opgezet. Het is een verkeerde zendingsmethode, wanneer de inboorlingen met van elders gegeven of geleend geld kerken bouwen.

De gemeenten moeten van jongsaf tot zelfonderhoud opgevoed worden. Ook dient er wat minder schoolwerk, medisch bedrijf en ander filanthropisch werk gedaan, en meer nadruk gelegd te worden op evangelisatie.

Een andere oorzaak van het afnemen der belangstelling in het zendingswerk is, dat in zendingskringen en vereenigingen de beschouwing postvat, dat de wereld nu reeds op zendingsgebied genoegzaam bezet is, althans geographisch gedacht.

De diepste oorzaak ziet de schrijver nog in het geestelijk tekort in de Amerikaansche kerken, die in de weelde van uitwendigen rijkdom verstrikt zijn Alleen een opwekking in de vaderlandsche kerken, kan de zending een nieuwe stootkracht geven, de offervaardigheid weer opfrisschen en een *gemeenschappelijke arbeid tot het winnen* van menschenzielen voor Christus mogelijk maken.

Dit zijn ernstige woorden van dien Amerikaanschen broeder. Misschien zullen alle lezers dier woorden 't niet met hem eens zijn. Maar toch velen zeker wel.

Opmerkelijk en belangrijk — naar wij achten — is het, dat studenten mee de bezwaren gevoelen. Of het nu juist is, dat zij om die bezwaren, zich van de zending terug houden, dat zouden we niet in bevestigenden zin durven beweren. Is het nu zooals Mr. Turnbull meent, dat ook bij hen de diepste oorzaak is de „verscheurdheid" van de christenheid, dan blijkt daaruit wel, dat de studenten, evenals hijzelf, onder den indruk van die „verscheurdheid" zijn. En dat is dan gunstig.

Tot welke kerkgroep Turnbull behoort weten we niet. En of hij, evenals Katholieken en de meeste Hervormden, Gereformeerden etc. weinig of geen onderscheid denkt tusschen „christelijken" en wezenlijke christenen, weten wij niet, maar over 't algemeen zal 't in Amerika wel zijn als in Europa, dat men op dat verschil minder nadruk legt, of er beslist voor ijvert.

Immers men verklaart zoo gemakkelijk de menschen tot christenen, denk maar aan de zuigelingenbesprenging en wat daarbij ambtelijk gezegd wordt. Het grootste deel der christelijke (?) menschenmassa weet dan ook niet wat werkelijk christen-zijn is of beteekent. Vandaar ook hun vreemd staan, ja vijandig zijn zelfs tegenover het evangelie, als dat als een getuigenis van Jezus en als een eisch van bekeering en wedergeboren worden tot hen komt.

Dit brengt mede, dat er verdeeldheid of „verscheurdheid" m o e t komen. Bloot christelijk en christen-zijn staan tegenover elkander als water en vuur — het water bluscht het vuur of het vuur verteert het water, op geloofsgebied.

Zoolang de misleidende kerkstelsels, vooral ook betreffende den doop, worden in stand gehouden, is vereeniging en samenwerking op zendingsgebied uitgesloten. Immers ook op zendingsgebied past men, bijzonder als de zending kerkelijk gedreven wordt, de zelfde stelsels en vormen toe als in christelijk-beschaafde gebieden. Men telt toch met huisgezinnen. Wordt een heiden of Mohammedaan als hoofd van een gezin tot het christendom gebracht, dan wordt hij met al zijn minderjarige kinderen gedoopt, en dan schrijft men: zoo en zooveel gedoopten.

Als nu geloovigen zich met zulke, tegen het christendom strijdende handeling *niet* kunnen en *niet* willen vereenigen, maar er tegen waarschuwen en protesteeren, waardoor er natuurlijk verdeeldheid ontstaat, kan of mag *dat* toch geen „verscheurdheid der christenheid" genoemd worden.

Ware geloovigen z ij n één in Christus of zij zijn geen geloovigen. 't Is maar de vraag of die éénheid zóó door de geloovigen geëerbiedigd en gewaardeerd wordt, als een genade van God, dat zij er door verheven worden boven hun kerk- en partijideeën, zoodat de persoonlijke verhoudingen er niet door bedorven worden.

Het valt, wat die verhoudingen tusschen belijders van Christus aangaat, in den regel nog wel toe, als men maar eenigszins vertrouwelijk met elkander in contact komt, vooral op het arbeidsveld van het Koninkrijk Gods.

Dat er op dat terrein niet altijd een absoluut s a m e n w e r k e n van christenen kan zijn, ligt voor de hand en schaadt niet. Wij zijn het dan tamelijk eens met een gezegde van wijlen H. C. Spurgeon, dat concurrentie en een weinig naijver in den chr. arbeid wel een goede prikkel kan zijn om tot ijver aan te sporen.

Maar een christen mag nooit medewerken met wat naar zijn overtuiging in strijd is met Gods woord of evangelie. N. v. B.

III

WAT TE DOEN MET HEN, DIE NIET HOOREN WILLEN?

Een zuster vraagt: Wat beteekent Matth. 7 : 6? Daar staat:

»Geeft het heilige den honden niet, noch werpt uw parelen voor *de zwijnen*; opdat ze niet te eeniger tijd dezelve met hunne voeten vertreden, en (zich) omkeerende, u verscheuren«.

Het meest bevredigt ons de verklaring, die BORNHÄUSER geeft. Hij zegt ongeveer het volgende:

Het gaat hier om de vraag: hoever

gaat de plicht om iemand terecht te wijzen? Vers 6 heeft betrekking op een geval, dat de terechtgewezene bewust en beslist in zijn zonde volhardt, of, nadat hij voor een oogenblik haar heeft losgelaten, weer tot haar terugkeert. Spr. 11 : 26 vgl. met Jak. 5 : 20 bevestigen deze veronderstelling. In 2 Petr. 2 : 20—22 wordt gesproken over menschen, die de kennis van den weg der gerechtigheid, die zij verdankten aan den Heere en Zaligmaker Jezus Christus, verloochend hebben, en in verband daarmede over wat zwijnen en honden doen. Daar hebben we allicht een aanspeling zoo niet een uitlegging van Matth. 7 : 6.

Wat staat Jezus' Bode te doen, wanneer zijn terechtwijzing beslist en vijandig wordt afgewezen? Dan moet hij zich stil houden en terugtreden. Hij mag het gebod, waarop hij zijn terechtwijzing grondt, niet opdringen. Wie naar het heilige (gebod) niet *wil* hooren, *zal* het ook niet meer hooren.

Bij beide beelden gaan beeld en werkelijkheid direkt in elkaar over, iets, dat ons Westerlingen vreemd is. Want de heusche zwijnen zijn het niet, van welke gevaar dreigt, maar de booswichten, die met het beeld gemeend zijn. De Apostelen mogen »zwijnen«, d. w. z. zulken, die toch niet zijn te winnen, omdat het hun in de zonden beter bevalt, niet de kostelijke spreuken (paarlen), die ze van Jezus ontvangen, opdringen, zooals men b.v. zwijnen hun voeder toewerpt. Het zou soms kunnen gebeuren, dat de »zwijnen« hun gaven niet slechts verachten, en verachtelijk behandelen zouden, maar zich ook nog geergerd tegen hen zouden keeren.

Verder mogen Jezus' Boden echter niet gaan. Ze mogen den tegenstrevende niet vloeken, gelijk de Schriftgeleerden deden. Jezus' Boden zwijgen, trekken zich terug en geven het in de hand van Hem, die rechtvaardig oordeelt.

L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Elia's nieuwe opdracht. Achab en Naboth.

I Kon. 19 en 21.

Les voor Zondag 30 Maart 1930.

't Eerste gedeelte van deze les is geheel een voortzetting van de vorige. Na even aan het slot van de vorige les te hebben herinnerd, kan men zoo maar verder gaan.

Toen Achab thuiskwam, moest hij verslag uitbrengen aan Izébel. Natuurlijk moest zij ook weten, wat er gebeurd was. En Achab vertelde alles. Wat zal ze eerst verwonderd opgekeken hebben, toen ze hoorde van de onmacht der priesters van Baäl en van Astarthe, en van het vuur, dat op Elia's gebed uit den hemel viel. Maar toen Achab vertelde van de dood der priesters, werd zij woedend, o, zoo woedend! Vertel wat ze deed.

Dat had Elia niet verwacht. Misschien had hij wel gedacht, dat Iz. zich nu ook wel gewonnen zou geven. Hij was verslagen en vluchtte het land uit.

Het volgende behoeft m. i. geen toelichting. Opmerkelijk is het, dat God zich niet openbaarde in het geweldige maar in het zachte suizen. Dat was niet volgens de ideeën van Elia; Elia moest er m. i. uit verstaan, dat God zijn werk ook, en vooral, in de stilte doet; er waren nog vele „stillen in den lande" voor den Heer.

In de vertelling zou ik 't liefst het gedeelte van v. 15 tot v. 18 omwerken, b v. de Heere zeide: Ga weer terug Elia, want ik heb nog werk voor u. Hazaël moet gezalfd worden tot koning over Syrië; en Jehu, de zoon van Nimsi, moet gezalfd worden tot koning in Israël. En gij moet naar Abel Mehola gaan en Elisa, de zoon van Safat, zalven om profeet te zijn en later als uw opvolger op te treden. V 17 overslaan, en dan v. 18 weer vertellen.

De laatste verzen, 19—21, vormen dan weer een nieuw stukje en zijn meteen het slot van het eerste deel van de les. Men voege er aan toe, dat Elia de andere beide opdrachten niet zelf heeft uitgevoerd, maar dat Elisa het later gedaan heeft.

Wij slaan enkele jaren over; we kunnen niet alles behandelen. Dus gaan we ongeveer als volgt voort: Enkele jaren later had de profeet Elia weer een boodschap aan Achab. Er was iets heel leelijks gebeurd.

Vlak bij Achabs paleis te Jizreël lag een wijngaard en de koning wilde dien gaarne koopen om er een groentetuin van te maken.

In deze geschiedenis volgt het eene zoo gemakkelijk op het andere, dat ik er alleen maar een paar opmerkingen over behoef te schrijven.

Vergelijk bij v. 3 Lev. 25 : 23 en Num. 36 : 7.

In v. 7 spreekt Izébel minachting uit. „Is dat nu een koning, die om zoo'n kleinigheid in de war is?"

V. 8. Voor de håndteekening werd dikwijls een stempel gebruikt. De brieven schenen dus in 's konings naam te zijn geschreven.

V. 9. Deel dit korte vers in tweeën. Neem eerst: „Roept een vasten uit". Het volk moest in den waan gebracht worden, dat er een misdaad jegens God was gepleegd, die op de geheele burgerij drukte. Algemeene verootmoediging was noodig! Vervolgens: „Naboth in de hoogste plaats". In de vergadering der oudsten, die gehouden moest worden, moest Naboth in de plaats van den beklaagde zitten.

V. 10. Getuigen (valsche) moesten tegenover hem plaats nemen. „Gezegend" wil zeggen: 't Afscheidswoord gegeven, en bedoelt dus eigenlijk „gelasterd". 't Is het eenvoudigste, in de vertelling dadelijk „gelasterd" te zeggen.

V. 15. Deze dood hield in verbeurdverklaring der goederen.

V. 21—24 geve men in eigen woorden kort weer. Het doet mij altijd pijn, als zulke vreeselijke dingen breed uitgemeten worden voor jonge kinderen. Als b. v. in dit geval v. 19 in 't verband verteld is, waar het staat, is het wel voldoende als men na v. 20 zegt, dat Elia de boodschap des Heeren overbracht omtrent Achab en zijn huis. En dat de profeet ook nog een woord van den Heer had over Izébel. Want ook Izébel zou haar straf niet ontgaan. Zij zou een vreeselijken dood hebben en een prooi der wilde honden worden. Zoo is het m. i wel voldoende.

Men sluite met een korte mededeeling over hetgeen in v. 27—29 is beschreven. Een enkel woord van ernstige waarschuwing voor de wegen der zonde is hier wel op zijn plaats.

K. R.

III

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM. De gemeente alhier kwam 16 Febr. j.l. in jaarvergadering bijeen om de daden des Heeren te vermelden en dankbaar den Allerhoogste te prijzen voor al het goede, dat zij in 1929 had genoten. Het was een belangrijk jaar. Zij mocht een tweejarige periode zonder sterfgevallen boeken, terwijl de financieele prestatie tot een tevoren ongekende hoogte was gestegen.

Kwamen er s'echts vier door den doop binnen haar levenskring, meerderen lieten zich door haren arbeid beïnvloeden.

De vereenigingen deden in jaarverslagen hoopvolle klanken hooren. Het geheel stemde harmonisch samen tot dank en aanbidding.

Een belangrijke interieurvernieuwing kwam tot stand, wat in bijzondere mate het aesthetisch gevoel bevredigt. De gemeente worde waardig bevonden meerdere zegeningen uit te dragen tot heil des Lands en ter verhaasting van het Koninkrijk Gods.

W. VEENSTRA, Secr.

NIEUW WEERDINGE. 't Is al weer twee maanden geleden, sedert ons laatste berichtje in dit blad.

Wij hebben als gemeente goede dagen gehad. Nieuwjaarsmorgen was direct een goed begin.

Nadat we de prediking beluisterd hadden, hielden we een korte gemeentevergadering waar twee zusters, die waren afgedwaald, met berouw tot de gemeente terugkeerden; en drie beleden wat Jezus voor hun geworden was en het verlangen uitspraken om hun Meester ook te volgen in den Doop.

5 Jan. werd aan hun verlangen voldaan en mochten we met een zeer groote schare deze plechtige doopsbediening aanschouwen.

8 Jan. was br. Ds. Barendregt in ons midden, om ons uitvoerige mededeelingen te doen over onze Unie, haar doel en haar werken. Zoo volledig waren zijn inlichtingen, dat aan 't slot niemand meer iets had te vragen.

We vertrouwen dat er velen aanwezig waren, die de Unie in 't vervolg anders zullen beschouwen dan voorheen.

't Was een goede avond.

13, 14 en 15 Jan. hielden we Evangelische samenkomsten, met medewerking van de broeders Ds. Hekhuis en Ds. Barendregt. Elken avond vulde een groote schare onze kerk en met aandacht werd er geluisterd naar de heerlijke boodschap van Gods genade.

22 Jan. hadden we onze gemeentelijke jaarvergadering. Uit de verschillende jaarverslagen bleek duidelijk, dat de Heer ons in 1929 rijkelijk heeft gezegend. Wel is ons ledental terug gegaan, zulks door het steeds aanhoudend vertrek van broeders en zusters naar elders, doch de onderlinge verhouding en waardeering is goed te noemen.

30 Jan. kwamen we samen om de verjaardag van onzen beminden Voorganger feestelijk te herdenken. Muziek- en zangvereenigingen deden hun best, en uit de verschillende toespraken bleek duidelijk, dat men Gode zeer dankbaar was voor het voorrecht, dat Ds. Reiling dezen dag weer in gezondheid mocht beleven temidden van zijn familie en van onze gemeente. Dat de Heer hem nog vele jaren voor ons allen spare en hij nog velen mag leiden tot Gods wonderbaar licht, was aller wensch. Ook eenige kleine stoffelijke bewijzen van waardeering ontbraken niet.

12 Jan. was br. Prediger B. Götze alhier, om ons mededeelingen te doen over het werk in Polen en Rusland. Bij deze gelegenheid was de kerk meer dan vol; er werd aandachtig geluisterd.

Doch 'k moet eindigen, anders wordt de eind-redacteur boos en haalt hij 't blauwe potlood er door. Dus tot later.

God zegene u en ons, naar Zijn welbehagen.

De Secr.

III

HET SMALLE PAD.

XIV.

DE BIJBEL.

De Bijbel, een bibliotheek.

De Bijbel is niet een boek, maar een verzameling van boeken. Deze vormen twee groepen: een Joodsche (Oude Testament), ontstaan onder het Israëlietische volk en een Christelijke (Nieuwe Testament) ontstaan in de Christelijke Gemeente van de eerste eeuw.

Het Oude Testament is oorspronkelijk in de Hebreeuwsche en het Nieuwe Testament in de Grieksche taal geschreven. Het eerste telt 39 boeken en het tweede 27 grootere en kleinere geschriften. Verschillende personen hebben deze boeken geschreven in den loop van meer dan 1000 jaren.

1. *Het Oude Testament* bevat drie onderafdeelingen:

a. *de Wet.* Genesis tot en met Deuteronomium, dus vijf boeken. Dit gold bij de Joden voor het heiligste deel van hun Bijbel en werd door de latere Samaritanen alleen als echt erkend.

b. *De Profeten:* de boeken van Jozua tot Maleachie met uitzondering van Daniël en de Klaagliederen, en het 1ste en 2e boek der Kronieken, dus 21 boeken.

c. *de andere Schriften:* dus Ruth, Psalmen, Spreuken, Job, Hooglied, Klaagliederen, Prediker, Esther, Daniël, Esra, Nehemia, samen 13 boeken.

2. *Het Nieuwe Testament* is ontstaan tusschen de jaren 40 tot 100 na Chr. en bevat:

a. *de vier Evangeliën;*

b. *1 Geschiedboek*; de Handelingen der Apostelen;

c. *21 brieven,* waarvan 13 brieven van Paulus en Algemeene brieven.

d. *1 Profetisch boek:* (De Openbaring)

De eerste drie Evangeliën en de Handelingen zijn geschreven tusschen 66 en 70 na Chr. De brieven van Paulus, Petrus, Johannes en Judas zijn vermoedelijk eerder, de andere later geschreven dan deze 4 boeken.

Alle schrijvers van den Bijbel waren Joden, uitgezonderd Lukas (Kol. 4 : 4).

3. *De Apokrieve boeken.*

Alle bovengenoemde boeken worden *Kanonieke boeken* genoemd, d. w. z. dat ze als heilig erkend zijn en geschikt bevonden om in de openbare godsdienstoefeningen te worden gebruikt. Daarnaast waren tal van godsdienstige boeken in omloop, die niet in den Kanon zijn opgenomen, doordat hun inhoud niet is aanvaard als regel voor geloof en wandel. Ze heetten: *Apokrieve boeken* (letterlijk verborgen boeken).

4. *Het ontstaan van den Bijbel.*

De boekenverzameling, die wij Bijbel noemen, is eerst ontstaan, nadat de betreffende boeken reeds lang in omloop waren. Langzamerhand werd hun bijzonder Goddelijk karakter ingezien en eindelijk formeel erkend. Voor het Oude Testament was dit omstreeks 200 voor Chr. en voor het Nieuwe Testament omstreeks 400 na Chr. Zoo ontstond in den loop der eeuwen die boekenverzameling, wier inhoud Goddelijk gezag over ons leven toekomt, die den regel (Kanon) voor ons geloof aangeven en wij Bijbel noemen.

III

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van de Gem. te Utrecht f 40,77; van de Wed. Drent—Westenborg Hengelo (O.) f 10,— voor de Congo.

N. Pekela. G. BOURITIUS.
Giro 151970.

De gemeente Harlingen noodigt belangstellenden onzer gemeenten uit om tegenwoordig te zijn bij de bevestiging en intrede van Ds. J. van Dongen.

De bevestiging zal plaats hebben D. V. door Ds. J. v. d. Schors, op Zondag 16 Maart.

Afgevaardigden en gasten gelieven vóór 9 Maart zich op te geven aan de Secretaresse der gemeente:

Mej. R. v. d. SLUIS.

Heeg.

Secretaris dezer Gemeente is thans br. F. P. van Netten.

CORRESPONDENTIE

E. T. Dr. te D. De advertentie 25-jarige bruiloft kwam te laat in ons bezit.
E.-R.

Br. A. W. te S. 'k Heb Uw stuk opgezonden aan den Redakteur, onder wiens rubriek Uw stuk valt. E.-R.

Broeders Correspondenten

die het eerste kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik beleefd dit nu ten spoedigste te doen. Bij voorbaat mijn dank. De Adm.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 7 Maart 1930 No. 2121 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

MAART.

De Maartsche zonne wisselt
Met buien guur en koud;
De bui brengt zilvren hagel,
De zonne geeft haar goud;
En beide, storm en zonnegloed,
Zijn voor der lente ontwikkling goed.

Zoo wisselt in mijn leven
De blijdschap met de smart;
De vreugde doet mij juichen,
De droefheid krenkt mijn hart;
En beide, voor- en tegenspoed,
Zijn voor mijn zielsontwikkeling goed.

Ik weet niet wat 'k zou kiezen,
Indien ik kiezen kon:
Der droefheid storm en hagel,
Der vreugde lentezon;
Gij, Heer! weet beter, of voor mij
De storm of 't zonlicht dienstig zij.

Dit weet ik: storm en zonne
Zijn boden van de lent';
Dit weet ik: vreugd en droefheid,
Ze brengen heil in 't end.
En daarom ga ik moedig voort:
De zomer staat toch voor de poort!
(Overgenomen.)

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE SLUIERS, DIE JEZUS WEGNEEMT.

Want mijne oogen hebben Uwe zaligheid gezien. Luk. II : 30.

Simeon sprak deze woorden, toen hij Jezus zag.

Wie Jezus ziet, ziet de zaligheid.

Zelf vatte de Heiland Zijn arbeid samen in dit woord: „Vader, Ik heb Uw Naam geopenbaard den menschen".

Jezus bracht openbaring; Hij maakte ons ziende. Hij nam de sluiers weg, die zich om onze ziel geweven had.

—o—

Jezus neemt den sluier der onwetendheid weg.

Verlichting brengt Jezus. Verlichting is de eerste behoefte der ziel. Wie verstaat het leven? Wie ontraadselt zijn zin? Wie zegt ons, wat we aan het leven hebben, met welke bedoeling het ons gegeven is? We tasten als blinden tegen de wanden der schepping. In Athene vond Paulus een altaar, gewijd aan den onbekenden God. Gesluierde aangezichten! We zijn als een groep zwervers, die in de diepste duisternis door een oerwoud dolen: voortdurend hooren we geluiden, die zeggen, dat er Iemand in onze nabijheid is, nu eens ons volgt, dan weer voor ons henengaat — die er *is*, maar we weten niet, *wie* hij is. „In Hem *leven* wij", maar we *kennen* Hem niet.

Jezus neemt dezen sluier weg. Ook Hij stelde vast: „Niemand kent den Vader dan de Zoon", maar voegde er aan toe: „en wien het de Zoon wil openbaren". En toen Zijn leven achter Hem lag, zeide Hij: „Vader Ik heb Uw Naam geopenbaard den menschen". Dat was Jezus' *leven*: ontsluiering van God, openbaring van den Vader. Niemand dan Jezus kan dezen sluier, den sluier der onwetendheid, wegnemen.

Het hoofd kan helder zijn, en het hart duister en leeg. Er is zooveel zielsarmoede; zooveel onzekerheid, zooveel opgeschrikt worden. Jezus echter doet de duisternis opklaren, en dan zien wij dat Hij, Dien wij altijd in onzen omtrek hoorden, onze Vader is — en zijn zalig.

Onwetend zijn we aangaande *onszelf*. — Schopenhauer, de wijsgeer, liep eens in gedachten verzonken langs de huizen. Op den hoek van twee straten botst iemand tegen hem op. „Mensch!" roept deze geërgerd uit: „wie bent U?" „Ik gaf mijn vermogen er voor, als ik het kon zeggen", antwoordde Schopenhauer.

Jezus zegt het. Hij neemt den sluier weg. Hij doet ons tot onszelf komen en belijden: „ik ben Gods kind".

—o—

Jezus neemt den sluier der zonde weg.

Dat doet Hij door Zijn *dood*

Onreinheid is onzaligheid. Den zondig geworden mensch ging het Paradijs verloren, zegt het oude bijbelverhaal. Dat gaat, voor wie zondigt heel vanzelf verloren. De zonde trekt over het Paradijs een nevelsluier. Zij onttrekt den hemel aan onzen blik; ze zet den hemel buiten onzen horizont.

Jezus heeft dezen nevelsluier weggenomen, den nevel der zonde doen opklaren. Toen zagen we dat er niets veranderd was. Onze gezichtskring is verlegd tot achter den hemel.

Stervende heeft Jezus onze zonde uitgedelgd als een nevel, en onzen levenshorizont tot in het oneindige verwijd.

—o—

Jezus neemt den sluier der sterfelijkheid weg.

Dat doet Hij door Zijn *opstanding*. Leven en onverderfelijkheid brengt Hij daardoor aan het licht.

Onze groote zorg is het raadsel des doods. Verandering — ja, daarnaar hunkeren we. Maar een verandering zóó — daarvoor huiveren we. De dood blijft ons diepste wezen vreemd. Alle geslachten hebben over den dood gepeinsd, en gefantaseerd over wat daar achter ligt.

Jezus heeft onzen horizont verlegd. Niet in het graf, doch in het Vaderhuis leidt het.

Drie sluiers neemt Jezus weg:
de sluier der onwetendheid;
de sluier der zonde;
de sluier des doods

De sluier der onwetendheid neemt Hij weg door Zijn leven, waarin Hij de Vader openbaart.

De sluier der zonde verteert Hij door Zijn sterven, waarin Hij de schuld verzoent.

De sluier des doods licht Hij door Zijn opstanding, waardoor Hij leven

en onverderfelijkheid te voorschijn brengt.

Aanschouwt gij, als met ontsluierd aangezicht in Jezus Christus de heerlijkheid des Heeren, als in een spiegel?
L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Onlangs stuurde mij een broeder een nummer van „Pniël", waarin de redacteur, Dr. J. H. Gunning, ernstig waarschuwt tegen de colportage manieren van o. a. Baptisten en Mormonen. Ik ben zoo vrij geweest den schrijver er op attent te maken, dat Hij ons schromelijk onrecht aandoet en niet in het minst door ons bij zulke heilige mannen als de Mormonen in te deelen. In het blad van 15 Februari wordt in de volgende woorden amende honorable gemaakt:

„Rectificatie. In Pniël 1986 heb ik onder het opschrift „Misleidende colportage" ook genoemd de Baptisten. Maar die pasten daar in dat lijstje heelemaal niet! De Nederlandsche Baptisten zijn vreedzame broeders, die geen enkele colporteur in het veld hebben en zeker een colportage als ik bedoel even nadrukkelijk veroordeelen als ik. Ik bedoelde de Adventisten, die met hun tractaten uit Hamburg evenals de Zevendedags Baptisten en Mormonen met de hunne de woningen afloopen en geregeld „voor de zending", d. i. niet voor Oegstgeest, maar voor hun zending collecteeren. Dáártegen meende ik te mogen en te moeten waarschuwen".

* * *

We wisten wel, dat Dr. G. zich vergist had. Want hij voelt zich immers nauw verwant aan Dr. F. B. Meyer, den begaafden Baptisten prediker, die onlangs het tijdelijke met het eeuwige heeft verwisseld, terwijl Bunyan geen beter pleitbezorger onder ons volk heeft dan hij. Maar toch geeft het feit, dat wij, Baptisten, tegelijk met de Mormonen en dergelijke menschen uit zijn pen huppelen — zonder onmiddellijk te bemerken, dat de Baptisten in geheel verkeerd gezelschap terecht zijn gekomen, te denken. Wat weet de groote wereld toch weinig van ons af! Wat vereenzelvigt men ons gemakkelijk met allerlei geestelijke overdrijvers! Wij bestaan in een Unie van Baptiste Gemeenten bijna een halve eeuw. Sommige gemeenten zijn zelfs eenige tientallen jaren ouder. En nog worden wij niet gekend. Nog gaan eerlijke en trouwe werkers op het groote christelijke erf — afgaande op de eerste indrukken, die onze naam hun geeft, ons thuis brengen bij dweepende secten.

Is het hun schuld? Ik beantwoord deze vraag met een krachtig **neen**. Het is *onze* schuld. Wij hebben ons volk te weinig ingelicht. Wij zijn tot nog toe veel te veel locaal geweest en lang niet genoeg nationaal. Wij hebben tot doel van onze Unie gesteld o. a.: „Om de beginselen der gemeente bekend te maken en het evangelie te verbreiden; om mede te werken tot verbreiding van het evangelie in het algemeen". Het papier is gewillig, maar het vleesch is zwak. Ik vraag mij af, wat wij als Unie doen tot de verwezenlijking van dit doel? Niet: wat de gemeenten doen. Elke gemeente doet haar best. Zelfs de kleinste onder ons beijvert zich en dit vervult ons allen met blijdschap. Maar: Wat doet de Unie ter voorlichting van ons volk? Waar zijn onze Unie-evangelisten, onze Unie-pionniers in onze groote Protestantsche en Roomsche steden? Wij moeten aan het werk. Al veel te lang hebben de velden braak gelegen. En wat het geld betreft — o, ja, dat is ook zoo; wij zijn steeds gevoelig geweest voor Nederlandsche klinkende munt — dat kan voor elkaar gebracht worden. Wij vormen immers samen de Unie en maken onze fondsen even sterk als wij zelf willen. Maar gaan wij voort om het locale verre boven het nationale te verheffen, dan lijdt het geen twijfel of onze bijdragen blijven aan den zuinigen kant. Geld voor de Unie is slechts een kwestie van waardeering. Weegt de roeping, die wij te vervullen hebben jegens ons volk even zwaar als die jegens onze plaatsgenooten? Ja? Dan komt er geld! Neen? Dan kunnen wij maar weinig geld voor Unie-doeleinden missen!

* * *

Maar nu even wat anders.

Op initiatief van het Baptist Wereldverbond zal er in den Haag een regionale of gewestelijke conferentie worden gehouden en wel op Donderdag en Vrijdag, 11 en 12 September van dit jaar. Sprekers zullen zijn: Dr. Mac Neill, voorzitter en Dr. Rushbrooke, secretaris van het Verbond. Verder de beide Amerikaansche gedelegeerden Dr. Gill en Dr. Lewis en vele van onze voorgangers. Onze Engelsche broeders zijn van plan met een reisgezelschap te komen en doen nu al pogingen om velen op te wekken zich daarbij aan te sluiten. En wanneer ook in ons land de broeders van Oost en Zuid en Noord deelgenooten zijn, dan belooft het een groote bonte schare te worden, die geheel één is in Christus Jezus. De Commissie der Unie gelooft stellig, dat deze conferentie de bijzondere belangstelling onzer gemeenteleden heeft en dat een ieder, die kan, haar zal bijwonen. Ook al om deze conferentie zooveel als mogelijk is ter wille te zijn, heeft ze besloten om de Unievergadering er aan te laten voorafgaan en die te houden op Woensdag 10 September a.s., eveneens in de residentiestad. Ze meent dit besluit met alle vrijmoedigheid te kunnen nemen, omdat art. 2 van het huishoudelijk reglement der Unie zegt: „De Algemeene vergadering zal gehouden worden eenmaal 's jaars op tijd en plaats, die minstens drie maanden te voren door de commissie zijn bepaald en in het orgaan der Unie gepubliceerd zijn".

Ik hoop later meerdere bijzonderheden alsmede de volledige agenda van de conferentie te kunnen openbaar maken. Geve de Heer ons Zijn zegen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

De algemeene weerstand in deze wereld tegen de Gemeente van Jezus.

Onder dezen titel las ik in het Orgaan van onze Duitsche gemeenten — „Der Wahrheitszeuge" — een artikel, waarin in verband met de verschijnselen in onzen tijd, die op godsdienstig en tegengodsdienstig gebied zijn op te merken.

Het stuk in z'n geheel is te uitgebreid voor ons blad, maar eenige gedachten ten slotte, die de schrijver bijzonder de gemeenten voorlegt, nemen we gaarne vertaald over.

Wanneer wij juist zien, dan beangst en ontroert al het gebeuren, waarop wij wezen, vele christelijke kringen of gemeenschappen in hooge mate. Vergeleken met vroeger, is de vijandelijke weerstand thans heel wat heftiger en scherper geworden. Wij bedriegen ons, wanneer wij de neerdrukkende, verlammende, stagneerende oorzaken in den zendingsarbeid slechts in de gemeente zelf zouden zoeken. Wij mogen nu nog Petrus' woorden in acht nemen als hij zegt: „Geliefden! houdt u niet vreemd over de hitte der verdrukking onder u, die u geschiedt tot verzoeking, alsof u iets vreemds overkwame; maar gelijk gij gemeenschap hebt aan het lijden van Christus, zoo verblijdt u, opdat gij ook in de openbaring Zijner heerlijkheid u moogt verblijden en verheugen". (1 Petr. 4 : 12, 13).

Zoo ongemerkt kunnen wij ons, ook onze gemeenten, aan de misleidende voorstelling eener christelijke wereld, een christelijke cultuur (beschaving) en een christelijke wereldbeschouwing gewennen. Wij onderschatten niet den beschavenden invloed en de taak ten dien opzichte van het christendom. De indirecte invloed der Gemeente des

Heeren op het openbare en private leven der menschen is nog heden veel grooter dan veelal wordt vermoed. Laat ons blijven acht geven op de lijnen, die Gods Woord trekt. De Heilige Schrift laat ons zien en duidt ons aan twee in den grond onderscheidene ontwikkelingsgangen van het menschelijk samenleven. De eene lijn is de Gemeente van Jezus, die uit de Zijnen is samengebracht en die in de hemelsche Godsstad haar eindpunt vindt. De andere lijn is de goddelooze en God wederstrevende cultuurgemeenschap, die in het wereldrijk eindelijk in Babel haar toppunt vindt.

De stroom der algemeene afval der menschen van God heeft zijn oorsprong in den afval van satan. Opgeblazen, hoogmoedig en ongehoorzaam verhief zich satan tegen God en werd de vorst der duisternis, erfvijand, die slechts ééne taak kent: de absolute goddeloosheid des menschen te bewerken en te bevorderen. Aan het einde der tijden behaalt hij zijn laatste triumph, wanneer de anti-christ zich verheffen zal boven alles wat God en godsdienst genaamd wordt, en wanneer hij door de verblinde menschheid als God vereerd worden zal.

Alleen op den bodem van een nuchter, gezond en nauwkeurig zich vastklemmen aan de Heilige Schrift zullen wij weerstand kunnen bieden in den boozen dag. Alle vrome gevoelens, christelijke speculatie en eenzijdige schriftbeschouwingen zullen ten laatste verdwijnen als kaf, dat door den storm wordt weggeveegd.

Laat ons vervolgens bedenken, dat de boven aangeduide geestesstroomingen niet te weerhouden zijn door ons persoonlijk christenleven en door ons gemeentelijk leven. Wij bevinden ons allen op gelijk gevaarlijk terrein. Gods souvereine autoriteit en heerschappij staan „vrome" eigenzinnigheid en „christelijke" ijdelheid tegenover. Een der gevaren voor de geloovigen in toespitsing der eind-historische verhoudingen had de Heere duidelijk op het oog toen Hij Zijn vermanend woord ons gaf: „En wacht uzelven, dat uwe harten niet te eeniger tijd bezwaard worden met brasserij en dronkenschap en zorgvuldigheden dezes levens, en dat u die dag niet onvoorziens overkome" (Luk. 21 : 34). Stoffelijke oorzaken en behoeften mogen bij een ware discipel van Jezus nooit de eerste plaats innemen. Tusschen vleesch en geest, zal er in de tegenwoordige bedeeling noch voor den godvruchtigsten christen, noch voor de levendigste gemeente ooit een wapenstilstand gesloten worden.

Het moge aan onze aandacht niet ontsnappen, dat reeds bij de eerste christenen noodig was de vermaning: „Wij vrijen, hebbende niet de vrijheid als een dekmantel der boosheid, maar als dienstknechten en (dienstmaagden) Gods". (1 Petr. 2 : 16). Halfheid en traagheid, wereldgelijkvormigheid en gebedsnalatigheid, zijn de innerlijk vijandige machten, die de Gemeente des Heeren Jezus het meest schaden. De compromis (minnelijke schikking) met de zonden is de gevaarlijkste vijandelijkheid in de gemeente.

De dringendste behoefte der gemeenten is ten allen tijde, ook in den eindtijd, qualiteits-christenen, zonder farizeïsme, menschen Gods, die in het licht wandelen en in den Geest leven. Het Oud-Testamentische, evenals het Nieuw-Testamentische verbondsvolk blijven niet slechts naar hun eigen aard, maar ook naar hun eigen karakter vreemdelingskorpsen, die zich nooit met het karakter dezer wereld verbinden of vereenigen. (Uit deze booze wereld getrokken en uitverkoren, vert.) Wanneer ons de wereld niet meer als lastige vreemdelingenkorpsen aanmerkt, wanneer men ons niet meer als christenen weerspreekt, dan zijn we smaakloos zout geworden!

De defensive (verdediging) stelt aan een korps strijders nog hoogere eischen dan de offensive (aanvallende) partij.

Mogen wij toch, evenals Paulus eens in Rome was, met hart, mond en handen zendelingen of Evangelisten zijn! Bij ieder onzer moet het zoo zijn, dat we iederen dag als verloren achten, op welken wij niets tot heil van zondige medemenschen hebben gedaan.

Vijanden rondom! dat is de positie van 's Heeren Gemeente van den dag harer vestiging af tot op heden. Bij 't begin van zijn Evangelie spreekt Lukas aangaande Christus als zijnde een teeken, dat wedersproken zou worden, en de Handelingen der Apostelen eindigt hij met heen te wijzen naar de weerstand, die de Gemeente van Christus, van alle zijden heeft te verduren. Een gemeente, die tegengesproken wordt, zal zij blijven totdat Jezus, haar Hoofd, wederkomt.

Aanmerkt Jezus, Die een zoodanig tegenspreken van de zondaren tegen Zich heeft verdragen, opdat gij niet verflauwt en bezwijkt in uwe zielen. (Hebr. 12 : 3).

(Vertaald). N. v. B.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

DE KONINKLIJKE BRUILOFT (*.

Deze gelijkenis staat opgeteekend in het Evangelie van Matth., hoofdstuk 22.

Aldaar lezen we van een koning met uitgestrekte bezittingen en zeer veel macht, die een groot feestmaal wilde aanrichten. De prins, zijn beminde zoon en erfgenaam, zou n.l. in het huwelijksbootje stappen. Alles zou zoo voortreffelijk mogelijk worden gedaan en daar de koning bogen kon op een menigte van bijzondere vrienden, die tevoren reeds van de plannen des zoons waren verwittigd, zond hij dienstknechten uit om deze ter bruiloft te roepen.

Welk een voorrecht moest het hun zijn om met bruidegom en bruid aan te zitten! Maar toen de dienstknechten teruggekeerd waren, brachten zij een ontmoedigende boodschap. De genoodigden wilden niet komen. De koning, die zeer lankmoedig en goedertieren was, vond de houding der genoodigden wel zonderling, doch veronderstelde, dat zij de boodschappers niet begrepen hadden. Daarom zond hij andere dienstknechten uit zeggende: »Zie, ik heb het maal bereid, mijne ossen en gemeste beesten zijn geslacht en alles is gereed; komt tot de bruiloft«.

Welk een geduld en welk een verwachting! Ze zullen toch het aanbod van den koning niet afslaan? Maar andermaal klonken de antwoorden teleurstellend. Sommigen gingen naar den akker, anderen gingen koopmanschap drijven, weer anderen deden den dienstknechten smaadheid aan en doodden ze.

Wat afschuwelijk, zouden wij zeggen. Boven anderen bevoorrecht en verkoren en welk een onverschilligheid! Het is haast ongeloofelijk, dat menschen zoo kunnen wezen.

Toen de koning aan de onverschilligheid der bevoorrechten niet langer meer kon twijfelen en hij ze dus als vaststaand moest aannemen, zeide hij: »De bruiloft is gereed, doch de genooden zijn het niet waardig«.

Maar er moesten gasten zijn. Daarom zegt hij tot zijn dienstknechten, dat zij op de wegen moesten gaan en zoeken al de lieden, die te vinden waren, beide goede en kwade. Zij werden allen op de bruiloft verwacht. De zaal liep vol en ieder kreeg, naar Oostersche gewoonte, een bruiloftskleed aan. Doch als de koning ingegaan was, zag hij er een zonder bruiloftskleed. Dat ontstemde hem. Hoe kon iemand aanzitten zonder het kleed dat bij den ingang werd uitgereikt.

De koning stelde onmiddellijk een onderzoek in naar de oorzaak. Maar op 's konings vraag verstomde de man. Het was iemand, die niet door de deur was ingekomen en daarom werd hij uitgeworpen in de buitenste duisternis, daar, waar weening is en knersing der tanden.

Welk vreeselijk lot. Wat een strenge straf werd dezen man toegediend. Ware hij door de deur gegaan, hij zou zekerlijk zonder kleed niet ingekomen zijn, maar nu hij van elders ingekomen was,

*) Inleiding van br. A. Deelstra, Stadskanaal, op den Jeugddag aldaar.

waren de gevolgen niet te verhinderen.

Vrienden en vriendinnen! Leert deze gelijkenis ons geen mooie les? En geeft ze ons geen helderen kijk op de zaak? Ik wil tenminste mijn meening er eens van zeggen en we vragen ons af: Wat stelt de bruiloft voor? Wie is de koning? Wie zijn de genoodigden of uitverkorenen? Wie zijn de geroepenen? Wie is de mensch zonder bruiloftskleed en wie de deur?

Nu de eerste beide vragen zijn gauw beantwoord, want het staat aan het begin van onze gelijkenis. Daar vinden wij: Het koninkrijk der hemelen is gelijk een koning, die zijn zoon een bruiloft bereidt. God is die koning en onze Zaligmaker, Jezus Christus, Gods Zoon, stelt de bruidegom voor. De Heer Jezus bepaalt ons hier bij een voortreffelijk beeld. Al de eeuwen door zijn de dienstknechten bezig geweest om den genoodigden, die onze hemelsche Vader had uitverkoren, te vertellen, dat een bruiloft gegeven zou worden. Toen de bruidegom verscheen en het dus bruiloft zou zijn, gingen de dienstknechten het den genoodigden zeggen.

Maar zij werden lang niet vriendelijk ontvangen.

Ik voor mij kan voor deze gelijkenis van onzen Heer geen andere verklaring vinden dan dat de uitverkorenen en uitgenoodigden het zaad Abrahams zijn. Zij waren het volk, dat God gezegend had boven alle andere volkeren. Aan hen kwam de belofte toe, doch zij waardeerden ze niet. Zij waren 't niet waardig. Zij sloegen geen acht op de dienstknechten Gods, die hun de boodschap brachten, dat de bruiloft gereed was. Zij waren de bruiloft niet waardig. Als nu Gods volk geen gehoor gaf aan de uitnoodiging, kwam het woord tot ons. De Vader wilde Zijn Zoon een volle zaal met vereerders toonen en daarom zeide Hij: »Gaat uit in struik en in heg en breng ze tot de bruiloft«. Een ieder mag komen. Het woord luidt nu: »Zoovelen als gij vindt, roep ze«. Nu zijn het alleen geen uitverkorenen, maar nu is voor ieder de toegang vrij, totdat de zaal vol is. Voor elk, hoe slecht ook of hoe braaf, voor jong en oud, voor rijk en arm is er plaats. Daarom komt allen tot de bruilofts des Lams, geslacht voor u en mij.

En gij, die hier zijt, de tijd om tot de bruiloft te gaan, is er nog. Er is *nu* nog plaats. Of hebt gij ook geen tijd? De vader roept u, maar als geroepene kunt ge ook nog wel andere bezigheden hebben Voor u kan het werk ook boven Jezus gaan. Een ander stelt zijn jongen of meisje boven Jezus en wil liever met hem of haar buiten gesloten worden. Velen zijn er die over de muur gaan. Dat merkte ik aan onze gelijkenis. Daar wordt er maar één man genoemd, maar ik geloof, dat die éene in onzen tegenwoordigen tijd niet meer alleen is.

Alleen die door de deur kwamen, kregen een bruiloftskleed. Zoo ook op geestelijk gebied. Men kan niet door de deur gaan, zonder het kleed der verlossing. De deur stelt immers voor: het verootmoedigen voor Christus den Heer. Door bekeering en belijdenis onzer zonden bekomen wij het witte kleed der verlossing. Wanneer we ons dus niet bekeeren van den weg des verderfs, niet rechtsomkeert maken, wandelen wij het eeuwig verderf tegemoet. We worden buiten gesloten en komen in de buitenste duisternis terecht. Dus door de deur van bekeering tot het koninkrijk der hemelen. En ook al zijn wij door de deur getreden, laten we dan onze kleederen niet bezoedelen door de zonde, opdat we niet zullen aanzitten met een vlekkerig kleed. Uw kleed moet gewasschen zijn in het bloed van het Lam, geslacht voor u en voor mij.

III

HET PENSIOENFONDS.

Ja, hoe komt het daar wel mee? We hooren er niets meer van! — —

't Is ook zoo. Maar, waarde belangstellende lezers en lezeressen, zijn niet de wintermaanden in onze gemeenten gelijk bloeitijd en oogstmaand in den landbouw? En wie heeft dàn tijd om aan pensioen te denken? Duidt het mij niet euvel, dat ik U een poosje wachten liet. U zult er n u meer van vernemen. U zult er nu (D. V.) a l l e s van te weten komen, indien U maar verder leest.

Onder het lezen zullen er ongetwijfeld vragen bij U opkomen. Wilt U die dan wel dadelijk even opschrijven?

In het volgende nummer van ons blad hoop ik bij enkele artikelen toelichtingen te schrijven, opdat het

---

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

9. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Een nagekomen brief had de oude wonde weer doen opengaan. Oude Joosf de knecht, had gebeden in den stal en bad voortaan ook in huis, tot juffrouw Veerman, een oude gepensioneerde onderwijzeres, haar intrek had genomen op de hoeve. 's Avonds hield zij met de bewoners een korte godsdienstoefening, waaraan ook de werkvrouwen in den oogsttijd deelnamen. Het tweede meisje, Antje, bemerkte uit een gesprek met vrouw Leppers, hoe het gewaardeerd werd. Zelf had Antje er echter niets mee op).

Op zekeren dag waren er twee ernstige tijdingen het dorp binnengekomen. Siebe, de brievenbesteller, bracht één er van aan vrouw Leppers, de andere was voor de vrouw van lamme Wimmers. De compagnie, waarin de man van vrouw Leppers diende, deelde haar mee, dat hij bij een stormloop bij Verdun gevallen was. Aan Wimmers en zijn vrouw werd medegedeeld, dat hun zoon Frits in de wouden van Argonne den heldendood gestorven was.

Dat gaf veel stof tot klagen en weenen in het kleine huisje van vrouw Leppers, dat zij met haar beide dochters, twaalf en zestien jaar oud, bewoonde, en in de armzalige hut, waarin lamme Wimmers met zijn Sophie huisde en bezems maakte.

Vrouw Leppers was na de eerste smartaanval verstomd; het was, alsof het groote ongeluk, dat de vreeselijke oorlog gebracht had, haar geheel ter neer drukte. Een verschrikkelijk angstvol iets gierde uit haar oogen, boorde zich met starren blik in het ledige.

Toen dominé Lothuizer kwam om haar te troosten, zag zij als geestesafwezig rond en knikte en zuchtte onophoudelijk.

»Vrouw Leppers«, begon de predikant nog eens weer, bekommerd zuchtende, dat zij zich niet wilde laten oprichten, »het ongeluk heeft u hard getroffen, ja! Maar de onzen daar buiten zijn helden! En uw man is nu de heldendood gestorven zooals zoovele anderen. En het einde is er nog niet!« Hij hield plotseling op, streek een paar maal haastig over de kin van zijn gladgeschoren gezicht en ging dan weer verder: »De lieve God moge u troosten! En het moet voor u een eere zijn, uw man stierf den heiligen dood voor het vaderland!«

Toen had vrouw Leppers de brandende oogen op den predikant gericht en meer uitgeschreeuwd dan gesproken: »Maar mijn man is dood! En hij komt nooit terug, dominé! Weet u, hoe het is, als het hier van binnen knaagt?«

Vrouw Leppers was niet te troosten. Daarom ging de dominé spoedig daarop weer heen en richtte zijn schreden naar het kleine huisje van Wimmers, dat eerder den naam »hut« verdiende, om ook hier zijn vertroostend ambt uit te oefenen.

»Goeden avond, Hans! Goeden avond, Sophie!« Ds. Lothuizer sprak hen beiden met hun voornaam aan; hij kende hen reeds sedert hun kinderjaren en had hun huwelijk ook ingezegend.

Hij had elk een hand gegeven en daarna plaats genomen op de hem aangeboden stoel, vier pooten uit ruw hout vervaardigd met een paar latten dwars er overheen.

»Gij hebt een ernstige moeilijke dag gehad, beide!« begon de predikant, de een na den ander toeknikkend.

Sophie zuchtte met een werkelijk

U gemakkelijker valle den geheelen opzet te verstaan. Misschien vallen bij 't lezen van die toelichtingen enkele vragen weg; misschien komen er ook nog nieuwe op. Noteert U die dan als 't U blieft ook even. En dan zal het schrijver dezes zeer aangenaam zijn, Uw vragen en Uw op- en aanmerkingen zeer spoedig te lezen als „ingezonden stuk" in De Christen, want wij moeten deze gewichtige zaak van alle kanten bekijken en belichten, voor het tot een definitief vaststellen komt.

Onderstaande artikelen zijn ontworpen door een commissie, benoemd door de Broederschap van Voorgangers, en een commissie, benoemd door de Vereeniging „Voorzorg". Deze beide commissies hebben samenvergaderd en zijn tot overeenstemming gekomen. Wat hierbij onder Uwe — naar ik vertrouw — wèlwillende aandacht wordt gebracht, gelieve U dus ook niet te lezen als een werk van een persoon en dus min of meer als een persoonlijke zaak, maar als de zaak van velen. En wel van velen, die gelooven, dat tot heden nog niet gedaan is, wat gedaan kan worden en wat wij ook behooren te doen in deze belangrijke aangelegenheid.

En nu de bepalingen.

Bepalingen voor het pensioen- en invaliditeitsfonds der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland, ten dienste van haar erkende voorgangers en hun weduwen.

1. Het fonds wordt gevormd door:
a. verplichte bijdragen, die als volgt worden verkregen:
1. De gemeenten betalen gezamenlijk $^{1}/_{8}$ van het bedrag.
2. De voorgangers betalen (eventueel tezamen met hun respectieve gemeenten) $^{2}/_{8}$ van het bedrag, doch ten hoogste 6 % van hun inkomen, met inachtneming van het bepaalde in art. 3 en art. 5.
b. Gekweekte renten.
c. Andere baten.

2. De te betalen premiën zullen jaarlijks vastgesteld worden, echter met dien verstande, dat er naar gestreefd zal worden om te komen tot een reservekapitaal van minstens f 20.000.—

3. Voorgangers betalen premie naar hun traktement, doch niet minder dan naar een traktement van f 1500.— en niet meer dan naar een traktement van f 2500.—.

4. Wie na zijn 30ste levensjaar tot het fonds toetreedt, moet bij toetreding voor de jaren, die hij meer dan 30 telt, de premiën ($^{3}/_{8}$) met de samengestelde interest betalen naar een traktement van f 1700.—; deze jaren gelden voor dienstjaren. Deze bepaling geldt niet voor de bij oprichting van het fonds toegetreden erkende voorgangers.

5. Traktementen worden als volgt berekend:
a. betaling in contanten.
b. betaling in natura.
c. betaling in vrije woning.
d. elke andere bijverdienste voor arbeid in en buiten de gemeenten.

6. Woninghuur wordt voor iederen voorganger op f 200.— gerekend. Het traktement van een voorganger, die zelf een woning huurt, zal verminderd worden met het bedrag, dat hij meer dan f 200.— aan huur moet betalen.

7. Het recht op pensioen gaat in op 65-jarigen leeftijd en bij invaliditeit. In 't laatste geval na een wachttijd van 6 maanden.

8. Het pensioen per jaar bedraagt voor den voorganger f 25.— per dienstjaar, met in achtneming van een minimum-uitbetaling groot f 400.— per jaar. Wanneer de uitbetalingen meer dan het in art. 1 bepaalde percentage zouden eischen en de commissie van beheer er niet in slaagt op andere wijze de benoodigde gelden te verkrijgen, zullen ze naar evenredigheid verminderd worden.

9. Het pensioen eener weduwe bedraagt $^{3}/_{4}$ deel van het bedrag, waarop haar echtgenoot volgens zijn dienstjaren recht zou hebben gehad, indien hij op den datum van zijn overlijden gepensionneerd ware geworden. Indien zij kinderen beneden 16 jaar heeft, ontvangt zij voor elk kind minstens f 25.— per jaar.

Haar recht op pensioen gaat in met het overlijden van haar echtgenoot. Wanneer zij hertrouwt ontvangt zij geen pensioen meer.

10. Indien een pensioentrekker

---

klagend geluid; haar man zat op een houtblok dat voor stoel dienst deed en staarde zwijgend voor zich uit. De eene traan na de andere zocht een weg over de ingevallen stoppelig-harige wangen.

»Frits Leppers is ook gevallen«, begon ds. Lothuizer opnieuw.

»Nu is vrouw Leppers ook weduwe geworden. Dat is ook zeer hard voor haar. Waar is uw zoon wel gevallen?«

»In de bosschen van Argonne«, gaf vrouw Wimmers ten antwoord.

»Zoo, in de bosschen van Argonne, ja, daar is reeds menigeen getroffen. Maar .... er gebeurd niets bij geval, de hand des Hoogsten bestuurt het al. God legt ons wel een zware last op, maar Hij helpt ons ook te dragen. Ach, wanneer de oorlog eerst maar eens voorbij was«. De predikant loosde een diepe zucht.

Vrouw Wimmers echter zeide: »Dominé, de lieve Heer heeft het nu eenmaal toegelaten, dat het over ons komen moest en onze jongen nu ook gevallen is. Dat is voor mijn verlamde man en mij een harde, harde zaak. Maar onze Heer en Heiland heeft gezegd: »Zoo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zich zelven, en neme zijn kruis op en volge Mij!«

En nu zal onze lieve Heere God ons in Zijn barmhartigheid niet geheel en al verlaten. Dat is mijn eenigste troost nu, dat ik mij aan God en onzen Heer en Heiland kan vastklemmen«.

De Dominé had verwonderd geluisterd naar deze woorden; dat waren in deze omgeving voor hem gêheel nieuwe klanken. Maar het verheugde hem, dat Sophie de zware slag zoo gelaten opnam en zich zoo spoedig had laten troosten.

»Zoo is het, Sophie! Zoo draagt gij uw leed als echte christenmenschen!«

Ds. Lothuizer stond nu op en gaf beiden de hand ten afscheid.

»Moge de Heere, uw God, u vertroosten, die spreekt: »Ik zal u troosten, als een, dien zijn moeder troost!« Hm. En overigens, zijt omtrent uw toekomst niet bezorgd, gij krijgt een ondersteuning, een oorlogsrente«.

Vrouw Wimmers hield de hand van den predikant een oogenblik vast en zeide: »Dominé, ik weet, dat u het goed meent. Ik dank u wel. Maar zeer dankbaar ben ik de lieve God, dat ik nog bidden geleerd heb en dat ik ook voor mijn jongen nog bidden kon, voor hij viel!«

»Zoo, aha, daar ben ik blij om. Dat is onze plicht als christelijke ouders. Maar ja, lieve God, verder kunnen wij dan ook niets doen. Oorlog is oorlog. Wat kan men er aan doen? Vandaag treft het deze en morgen gene. Mijn Erich zit er ook tusschen en soms is 't ook voor hem zeer gevaarlijk«. Hierbij knipperde hij nogal levendig met de oogen.

Een plotselinge hoestbui noodzaakte hem, met de zakdoek over mond en oogen te vegen.

Daarop gaf hij beiden nog eens de hand en nam nogal haastig afscheid. »Dat God zich onzer erbarme en ons spoedig de overwinning schenke!« zeide hij nog. Hij had de deurklink in de hand en tastte naar buiten. Maar nog eens keerde hij zich om en riep: »Ja .... en troost elkander. God is onze troost, en .... ja, goede nacht!«

Toen de bezembindersmenschen weer alleen waren, stond Sophie met gevouwen handen voor haar verlamde man en zag hem langen tijd aan met haar grijs-blauwe oogen, boog zich tot hem neer en zeide: »Beste Hans, wat is er nu met ons beiden te beginnen? Onze lieve, goede jongen is dood. En hij komt nu nooit weer thuis, nooit, neen nooit weer!«

(Wordt vervolgd.)

trouwt, en bij zijn overlijden een weduwe achter laat, heeft deze weduwe geen recht op pensioen.

11. Invaliditeit moet worden vastgesteld door twee artsen, van wie één aan te wijzen door de commissie van beheer en één door den betreffende. Het ophouden der invaliditeit zal op dezelfde wijze worden vastgesteld. De commissie van beheer kan, zoo dikwijls zij dit noodig oordeelt, den betreffende verplichten zich aan een geneeskundig onderzoek te onderwerpen.

12. Bij het ophouden der invaliditeit zal de betreffende zich weder beroepbaar stellen; zoodra hij weer een gemeente dient, ontvangt hij geen pensioen meer. Weigert hij een beroep aan te nemen, dat door de commissie van beheer niet onaannemelijk wordt geacht, dan vervalt zijn recht op pensioen. Hij heeft het recht, zich op de Algemeene Vergadering te beroepen. Stelt deze hem in 't gelijk, dan blijft zijn recht op pensioen bestaan.

13. Wanneer de invaliditeit voortduurt, maar de betreffende wel in een andere betrekking geheel of gedeeltelijk in zijn onderhoud kan voorzien, ontvangt hij geen pensioen meer. Hij wordt gelijk gesteld met iemand, die met eervol ontslag tot een anderen staat des levens is overgegaan. Indien zijn loon minder bedraagt dan zijn pensioen, ontvangt hij het verschil.

14. Wanneer iemand met eervol ontslag overgaat tot een anderen staat des levens, kan hij verder de volle premie ($^{3}/_{3}$) betalen naar zijn inkomen en met in achtneming van het in art. 3 genoemde minimum en maximum. Hij behoudt dan zijn rechten op het fonds. Deze jaren zullen als dienstjaren meetellen. Indien hij ophoudt de premie te betalen, verliest hij alle rechten op het fonds.

15. Bij oneervol ontslag verliest de betreffende alle rechten op het fonds, wanneer een door de commissie van beheer benoemde commissie van onderzoek dit ontslag bevestigt. Hij heeft het recht zich op de Algemeene Vergadering te beroepen. Stelt deze hem in 't gelijk, dan geldt voor hem het in art. 16 bepaalde.

16. Oordeelt de commissie van onderzoek anders, dan kan de betreffende doorgaan met premie te betalen. Hij wordt dan gelijk gesteld met iemand, die met eervol ontslag overgegaan is tot een anderen staat des levens.

Is hij door dit ontslag zoodanig gedupeerd, dat hij niet meer betalen kan, dan kan de commissie van beheer besluiten, hem voor een bepaalden tijd vrij te stellen van premie betalen. Deze tijd zal niet als diensttijd gelden.

17. Wie na beëindiging van zijn 65ste levensjaar nog verder een gemeente als voorganger dient en als zoodanig traktement ontvangt, geniet gedurende dien tijd geen pensioen, maar behoeft geen premie te betalen. Deze tijd zal als diensttijd geteld worden.

18. Wie — behalve in geval van invaliditeit — voor het beëindigen van zijn 65ste levensjaar ophoudt te betalen, verliest alle rechten op het fonds.

19. Alle loopende zaken worden geregeld door de commissie van beheer, die telkens voor den tijd van een jaar benoemd wordt door de commissie der Unie, aan wie zij ten allen tijde verantwoording verschuldigd is. De commissie van beheer bestaat uit drie personen: Voorzitter, Secretaris-Penningmeester, Assessor.

20. De Secretaris-Penningmeester brengt jaarlijks verslag uit in de Algemeene Vergadering op dezelfde wijze als de andere functionarissen der Unie. Hij moet een nader te bepalen borgstelling geven en ontvangt voor zijn risico een jaarlijks bij de begrooting vast te stellen bedrag.

21. De gelden van het reservefonds zullen door de commissie van beheer belegd worden met goedkeuring van de Algemeene Vergadering.

22. De Secretaris-Penningmeester zal het kasgeld, dat hij naar zijn oordeel voor de loopende betalingen niet noodig heeft, beleggen volgens de aanwijzingen van de commissie van beheer.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Achab en Josafat. Achabs dood.

I Kon. 22 : 1—38; II Kron. 17, 18.

Les voor Zondag 6 April 1930.

Een paar weken geleden hebben wij verteld van koning Asa. En daarna van Achab. Toen Achab koning was geworden in Israël, heeft Asa nog ongeveer 3 jaren geregeerd over Juda. Toen Asa stierf was Achab dus ongeveer 3 jaar koning. Asa werd opgevolgd door zijn zoon Josafat, een godvreezende jonge man, van wien heel wat goeds te vertellen is.

Hij wandelde in de wegen Davids, en diende de Baäls niet. Hij wandelde in Gods geboden. Zijn hart verhief zich in de wegen des Heeren. Zoo is in het boek der Kronieken van hem geschreven. Is dat niet mooi? Ik hoop maar, dat van alle leerlingen der Z.-school hetzelfde gezegd kan worden, wanneer ze eenmaal mannen en vrouwen geworden zijn.

Josafat deed nog meer. Hij zond leeraars door 't land, die het volk moesten onderwijzen in de wet des Heeren. Hij deed dus precies het omgekeerde als koning Achab, want Achab ging zijn volk voor in 't kwade.

Josafat werd ook door God gezegend in zijn regeering. De nabuurvolken brachten hem geschenken en waagden geen oorlog tegen hem.

Maar toen Josafat eenige jaren koning was, deed hij toch iets, dat God niet goedkeurde. Hij verzwagerde zich aan Achab; zijn zoon Joram kreeg de dochter van Achab, Athalia, tot vrouw. En Athalia had veel van haar goddelooze moeder Izébel. Als Josafat later nog eens had kunnen zien, welke gevolgen dit huwelijk heeft gehad, dan zou hij zijn stap wel heel erg betreurd hebben. Ook hij zelf is reeds door deze verzwagering aan Achab in moeilijkheden gekomen. 't Had hem zelfs bijna het leven gekost.

Eenige jaren later bracht Josafat een bezoek aan Achab, misschien wel om de vriendschapsbetrekkingen te bevestigen. Het spreekt vanzelf, dat Achab toen in zijn hoofdstad een groot feest aanrichtte ter eere van den koning van Juda. Maar tijdens deze visite deed Achab nog meer. Hij sprak tot Josafat over Ramoth in Gilead. Wat was er dan met die stad? Wel, die was in de handen van de Syriërs; en Achab deed zijn best om Josafat te overreden, te helpen en met hem samen de Syriërs te verdrijven, II Kron. 18 : 2. En het gelukte hem. Josafat beloofde hem met zijn leger te zullen helpen.

Maar heelemaal gerust was Josafat toch niet over zijn eigen besluit. Het schijnt, dat hij wel wilde, maar toch ook vreesde, dat het niet goed zou zijn. En wat Josafat allereerst had moeten doen, dat deed hij, toen hij reeds zijn woord aan Achab had gegeven: Hij zei tot Achab, dat hij gaarne wilde weten, of het wel naar Gods wil zou zijn en hij wenschte, dat er profeten zouden worden voorgebracht, om hierover inlichtingen te verstrekken.

Het komt mij voor, dat het vervolg van de geschiedenis ook voor die brs. en zrs., die nog niet lang in de Z.school meehelpen, niet te moeilijk is. En zulk een mooie gelegenheid, om eens een eindje alleen op eigen beenen te loopen, wil ik hun niet ontnemen. Twee opmerkingen nog slechts:

Het gedrag van Josafat is zeer opmerkelijk. Hij wilde weten, of het naar Gods wil was, maar vroeg dat niet e e r s t. En toen Micha weer in de gevangenis werd gezet en met verdrukking bedreigd, was Josafats mond gesloten; geen woord van bescherming kon hij spreken. En ten slotte moest hij toch met Achab mee en doen, wat hij beloofd had. Zoo gaat het bijna altijd als men den Heer niet eerst vraagt, maar pas later.

De opmerking: „Waar de hoeren wieschen" kan men gerust weglaten.

K. R.

HET SMALLE PAD.

XV.

DE BIJBEL (2).

In den Bijbel spreekt God. Daarom kan de Bijbel ons leeren hoe we zalig moeten worden. (2 Tim. 3 : 16, 17). En daar Jezus Christus de Zaligmaker is, is Hij de inhoud en het middelpunt des Bijbels. (Joh. 5 : 39).

De inhoud van het Oude Testament is samen te vatten in den naam „Christus" en die van het N. Testament in den naam „Jezus". Het Oude Testament zegt, hoe God de komst van den Zaligmaker heeft voorbereid. Door tal van profeten heeft Hij daartoe tot de menschen gesproken. In het N. Testament zien we, hoe God de belofte, aan de menschheid gegeven, vervuld heeft. — Het O. Test. spreekt van de voorbereiding van de komst van Jezus Christus, het N. Test. van Zijn komst en van Zijn toekomst. (Gal. 4 : 4).

De Bijbel is geschreven voor menschen en door menschen, doch door menschen, gedreven door den Heiligen Geest. (2 Petr. 1 : 21) En ten laatste heeft God gesproken door Zijn Zoon (Hebr. 1 : 1), in Wien wij dus God kunnen leeren kennen, zooals Hij is. Daarom moeten we ons aan Hem onderwerpen, want Hij is onze overste Leidsman ter zaligheid.

God heeft zich in den loop der eeuwen steeds duidelijker geopenbaard, naarmate de menschen het beter verstaan konden. Het licht der waarheid is steeds helderder gaan schijnen, en daardoor ging men steeds beter het onderscheid voelen tusschen goed en kwaad en werden de zeden zachter en verkeerde gebruiken ondermijnd. Dit moeten we bij het lezen van het O. Testament steeds in het oog houden, want het leven van de godvreezende uit het O. Test. kan ons niet in alles tot een voorbeeld wezen.

Lees den Bijbel geregeld. Lees hem vaak. Draag een zakbijbeltje bij u. Juist het geregeld lezen heeft grooten invloed op ons leven. Lees hem biddende. Bezoek kerk en bijbellezing trouw, om steeds beter inzicht in den Bijbel te krijgen en den wil van uw Heer en Heiland steeds beter te verstaan. Boven-al: *leef* overeenkomstig den Bijbel, en ge zult in uw leven ervaren, dat hij de Waarheid is.

III

UIT DE GEMEENTEN

Francina Brandt †

APELDOORN. Den 20 Febr. j.l. nam de Heer, na langdurig doch geduldig gedragen lijden, tot zich in het hemelsch Vaderhuis onze zuster FRANCINA BRANDT, pas 29 jaar oud. Ze was een trouw lid der gemeente, steeds tot allen dienst voor Koning Jezus bereid en bij jong en oud om haar opgewekt karakter en trouwe toewijding geacht en bemind. We gevoelen haar heengaan als een zwaar verlies. Dat ze thans verlost van lijden en strijd, veilig bij haren Heiland is, geeft troost in scheidingssmart.

Den 24 Febr. werd haar stoffelijk omhulsel onder veel deelneming van de zijde der gemeente en van vrienden ter laatste rustplaats geleid. Het heerlijke Opstandingsevangelie weerklonk over de groeve en allen werden opgewekt tot den dienst van dien Heiland, door Sientje in haar leven met beslistheid gediend en tot Wiens eer zij als zangeres bij de gratie Gods — de Heer had haar een goede stem geschonken — zoo menigmaal gezongen had. Het zangkoor „de Blijde Boodschap", van hetwelk de overledene een verdienstelijk lid was geweest, had een fraaie krans doen leggen op het graf en zong eenige toepasselijke liederen.

Nadat we het stof der aarde bevolen hadden tot den grooten Opstandingsmorgen en nog gemeenschappelijk gezongen was „Jezus Uw verzoenend sterven blijft het rustpunt van ons hart", verliet de schare diep onder den indruk der plechtigheid den doodenakker. Moge het voor velen een roepstem ten eeuwigen leven zijn!

God trooste ook in 't bijzonder de bejaarde ouders, zoo diep beproefd. Hij is immers de God aller vertroosting. v. B.

NIEUWE PEKELA. In de maand Januari hadden we een Unie-avond met Ds. Weenink, die ons schilderde de macht en de noodzakelijkheid van organisatie voor den christen en voor de gem., ons tevens opwekkende ons geheel te geven zonder vragen.

In dezelfde maand hadden we Evangeliesatiesamenkomsten, waar als spreker optrad Ds. Barendregt, die op ons verzoek welwillend tot ons was gekomen. Den eersten avond werd gesproken over „Bidden", terwijl den tweeden avond het Evangelie van Gods genade werd gepredikt. Het waren een paar goede avonden.

Den 21 Febr. sprak Ds. Götze van Warschau voor een talrijk publiek over den toestand in Rusland.

Dan rest ons nog de voor ons minder aangename mededeeling, dat onze voorganger is vertrokken naar Deventer. Zondag, 23 Febr., had Zijn Eerw. nog het voorrecht 3 broeders en 1 zuster op hun belijdenis te mogen doopen en alzoo de gem. binnen te leiden. 's Nam. half 5 nam Ds. Bouritius afscheid van de gem., met de woorden, die we vinden in 1 Thess. 4 : 1 en 10b. Onze oudste ouderling, br. Potjewijd, sprak een woord tot den scheidenden leeraar namens de gem., waarna nog gesproken werd door Ds. Gijsman, Ned. Herv. Pred., namens het Bijbelgen., door Ds. Hekhuis, namens den Bond van Baptisten in de Veenkoloniën, en door br. H. Enter, als vertegenwoordiger der Chr. School „Doorsnede". Ds. N. v. Beek en Ds. P. Teakema spraken nog een persoonlijk woord. Door de gem. werd gezongen: Dat 's Heeren zegen op u daal enz., waarna de zangver. het bekende „Nu tot wederzien" zong. 's Avonds werd nog in kleineren kring afscheid genomen en werden goede wenschen voor de toekomst uitgesproken.

Dat de Heer nu in deze ledige plaats voorzie, is de bede der gem.

De Secr.

PARAMARIBO. Des Heeren zegen over allen, zrs. en brs., in Nederland, die in hunne gebeden als anderszins, der gemeente hebben gedacht gedurende 1929. Wij bevelen ons blijvend in aller voorbede aan!

Tot de meerdere eere des Heeren willen ook wij Zijne groote daden vermelden door en in onze kleine kracht verricht.

Bewaakt en beschermd heeft Hij ons. Genade ontvangen hebbende, staan wij tot heden en zijn wij wat wij zijn, ja, wat Hij van ons heeft willen maken!

Wij hebben ons doopvont drie keeren mogen openzetten, teneinde aan vier zusters en een broeder de gelegenheid te geven van hunne overtuiging belijdenis af te leggen in het openbaar.

Thans bevinden zich in Nederland twee onzer zusters, één te Eindhoven en één te den Haag. Het verblijdt ons te weten, dat deze laatste nu ook deelt in de gemeenschap der gemeente te den Haag.

Op den 3en Maart had de gemeente het voorrecht een tweede Zondagsschool te openen buiten het stadsdistrict.

De Evangelieprediking op straat, alsook in de gevangenissen heeft evenals het ziekenbezoek in ons hospitaal ongestoord voortgang gehad.

Gevolg van den arbeid in onze gevangenissen is, dat ook een cipier tot de overgave des harten is gekomen; meer nog, zijne bekeering heeft ook zijne vrouw op de knieën gebracht met de bede: „Wees mij zondares genadig".

Even voor het einde van 1929 is deze zuster het watergraf ingedaald en bewandelen thans man en vrouw vereenigd — in dubbelen zin — het pad des levens: Jezus achterna. En . . . reeds is hunne oudste dochter openlijk uitgekomen in hare keuze voor Jezus.

Geve onze Heiland, dat ons watergraf dit jaar nog meerdere malen moge geopend worden ter Zijner eere en tot de toevoeging aan Zijne Gemeente.

Aangaande den arbeid in onze scholen mag eveneens getuigd worden, dat de Heere met ons mede optrekt. Het stemt tot dankbaarheid en gebed te weten, dat de meeste van onze jongere gemeenteleden oud-leerlingen onzer scholen zijn.

Onze Fröbelschool mag boeken eene vermeerdering met 21 procent en staat nu op 95 leerlingen. Hier arbeiden drie Fröbelonderwijzeressen.

De groote school, geheeten de „Christelijke" heeft ook mogen deelen in de vooruitgang; zij is vermeerderd met 11 procent en telt thans 433 leerlingen plus 69 cursisten, d. z. totaal 502 pupillen.

Deze school telt twaalf leerkrachten, waarvan op het oogenblik één met verlof vertoeft in Nederland.

Met onzen God aan onze zijde willen en zullen wij niet vertragen; onze verwachting is van Hem!

Onze nooden en behoeften tot de handhaving van Zijne eere, tot de medewerking aan de uitbreiding van Zijn Koninkrijk, alsmede tot het heil van zielen, zijn Hem bekend. Looft Hem! prijst Hem!

Met radiogroet en heilbede,

Namens uwe zustergemeente,

J. M. BLUFPAND.

2e EXLOËRMOND.

Wij hebben een machtigen Heiland,
Die nimmer de Zijnen vergeet,
Laat ons van Zijn liefde niet zwijgen,
Zorg toch, dat ieder het weet.

Dat hebben wij als gemeente ook weer in den laatsten tijd zoo rijkelijk ervaren. Wij hebben sedert onze laatste mededeeling eenige goede avonden en dagen beleefd. Den 14 Febr. hadden wij het voorrecht Ds. Götze in ons midden te hebben, die ons den toestand in Rusland schetste. Uit ons aller harten steeg een gebed tot den Heere, om voor zulke moeiten bewaard te blijven. Ds. Hekhuis fungeerde als tolk, ons kerkgebouw was geheel gevuld.

Den 21 Febr. hadden we iets nieuws, en wel een Unie-avond. Ds. Reiling was in ons midden, die ons uitvoerige mededeelingen deed over de Unie, haar doel en haar werken. Volgens ons inzien, moesten zulke vergaderingen een 25-tal jaren eerder gehouden zijn, dan was het Unie-leven beter doorgedrongen tot vele leden der gemeenten. Het was een leerzame avond, en er werden nog al eenige vragen gesteld, die vlot en goed beantwoord werden.

Den 23 Febr. hadden we Ds. Barendregt in ons midden, die ook een goed aandachtige schare onder zijn gehoor had. Broeder Barendregt heeft ons dezen winter vier keer gediend. Wij zijn hem en ook de andere broeders hartelijk dankbaar. De Heere gaat voort om ons te zegenen; we ondervinden dat dagelijks, want er komen zoo nu en dan vrienden, die de toevlucht nemen tot hun Heer en Heiland. Zoo hadden wij op 2 Maart weer het voorrecht, dat wij ons doopvont mochten openen om den Doop te zien voltrekken aan 2 jonge broeders. Onze oude nestor, Ds. van Beek, sprak bij deze gelegenheid met nog jonge bezieling over de woorden: „Heer, ik zal u volgen, waar Gij ook henengaat", Matth. 8 : 19b. Ons kerkgebouw was ook nu tamelijk goed gevuld. Na de doopsbediening schaarden wij ons om den Disch des Nieuwen Verbonds en sprak onze broeder Ouderling Talens een hartelijk woord van welkom toe aan onze beide broeders. Mogen zij goede strijders zijn en blijven voor Koning Jezus!

Ook werd nog een woord van afscheid gesproken tot onzen broeder Kalsbeek, die ons met zijn gezin gaat verlaten en naar Enschedé gaat verhuizen. Moge het hun daar wel gaan.

Hier zijn nog velen, die nog vertoeven om te komen en te zeggen: wat verhindert mij nog? De Heere geve, dat spoedig de tijd daar is, dat ook onze gemeente weer een eigen Voorganger mag bezitten. De behoefte er aan wordt meer en meer gevoeld.

Zoo gaan wij dan blijmoedig voort,
In vast vertrouwen op Zijn Woord,
Hoe moeilijk soms de weg ook schijn,
Het eind — ja het eind — zal zeker [zalig zijn.

Tot later D.V. P. DE RAAF, Secr.

HEEG. Geliefde broeders en zusters in den Heere! Het is reeds geruimen tijd geleden, dat onze kleine gemeente iets van zich liet hooren. Doch thans mogen we weder melding maken van 's Heeren zegeningen in ons midden.

Zondag 16 Febr. hadden we het voorrecht op te trekken naar Sneek met een zuster, welke door den Doop wenschte te belijden, voortaan met Jezus en Zijn gemeente te willen leven. Nadat onzen br. Voorganger, Ds. Visser, ons had bepaald bij de woorden uit Efeze 4: „Eén Heer, één Geloof, één Doop", mochten wij dan ook onze zuster zien nederdalen in het watergraf om daarna met Christus op te staan, om voortaan in nieuwigheid des levens te wandelen. Daarna mochten we ons met de brs. en zrs. van Sneek scharen om den Disch des Nieuwen Verbonds.

Wij willen bij dezen ook nog onzen hartelijken dank betuigen aan de gemeente Sneek en haren Voorganger, voor hunne gastvrijheid en medewerking aan ons betoond. En we hopen en bidden van God, dat er nog meerdere zegen moge komen.

Namens de gemeente, F. P. v. NETTEN.

III

INGEZONDEN.

Bedenkelijk.

Onze U.-Secr. scheef 'n aanteekening bij de Statistiek. Ik vind dat prachtig van hem. Maar is het niet bedenkelijk, als we daar lezen: 50 onttrokken zich en 41 uitgesloten? Samen 125 leden, die we kwijt zijn. Hoe is 't toch mogelijk en wat is toch de drijfveer bij deze menschen? Zou 't niet meer dan tijd worden om de hooge, hooge beteekenis van den Doop op belijdenis, in het zuivere licht te stellen? Misschien zeg ik het wel wat te onbeholpen, maar ik begrijp niet, waarom zulke personen zich hebben laten doopen. Van zulken wordt gezegd: zij zijn der zonde gestorven, om een nieuw leven met Chr. te beginnen. Zoo dikwijls ik deze gedachte betreffende doopelingen lees, denk ik: ja, ja, 't moet eerst maar eens in 't leven bevestigd worden, wat voor waarde de doopeling aan den Doop hecht. Meermalen hebben we er op gewezen, dat de Doop in water totaal geen waarde heeft, voor wie niet inwendig heeft ondergaan, wat de Doop uitwendig voorstelt. Doch er is nog een andere zijde, die me bezig houdt, met betrekking tot die uitgeslotenen en die heengeganen, n.l. deze: leven die menschen nu heelemaal hun Doop niet? Verstaan ze hun Doop niet? O, misschien heel, heel goed en doen er ook naar. En toch verdwenen ze? Waarom toch? Hebben de desbetreffende gemeenten zich ook te onderzoeken? Gemeentelijke tucht. — Ja, wat is de oorzaak en de drang daartoe? Waarop is zij gegrondt? Wat op aarde ontbonden is, is dàt ook in den hemel ontbonden? Mat. 18 : 18. Durft men die consequenties aan? Eenige jaren geleden lazen we in een buitenl., ons bekend tijdschrift: een gemeente, die tucht oefent, moet, alvorens zij daartoe overgaat, ten volle overtuigd zijn, zelve onberispelijk voor God te zijn.

Is gem. tucht, uitgeoefend met meerderheid van stemmen, wel bijbelsch en heeft dit de goedkeuring des Heeren, die de Zijnen kent?

Misschien vernemen we antwoorden?

S X.

III

MEDEDEELINGEN

Rotterdam.

Men meldt ons dat men te Rotterdam Zondag 23 Maart denkt over te gaan tot konstitueering eener Gemeente.

Het adres van br. D. Prins is:
Mauritsstraat 14, Eindhoven.

's-Gravenhage.

Het Secretariaat der gemeente is thans:
C. Meijner, Neptunusstraat 136c,
Scheveningen.

Sla dit niet over!

DRACHTEN is dit jaar voor het eerst de plaats waar onze 21ste Friesche Bondsdag gehouden zal worden. Ja, dit is zeer belangrijk, want hoevele Drachtster broeders en zusters hebben menigmaal geprofiteerd van die vergaderingen, als zij met vele anderen, o.a. ook van Bergumerheide en in den laatsten tijd ook van Haulerwijk in de bus naar elders reisden; maar nu is 't de Drachtsters ernst geworden: dat zij onze Friesche broeders en zusters, of wie dan ook, die mee willen gaan, gastvrijheid willen verleenen dien dag, n.l. de 2e Paaschdag op 21 April a.s. Zoo God wil, naar Drachten dus. Beraadslaag nu reeds. Maak u op, opdat ge gereed zijt op tijd. Wil uw getal a. u. b. intijds opgeven aan br. T. WOBBES, Secr. der gem. te Drachten. De agenda wordt spoedig geplaatst. Zegt het voort!!

Wie 't hoort, zegge: kom!!

III

CORRESPONDENTIE

N. v. B. te S. Deel uw gevoelen. E.-R.

W. te Sn. Die rede heeft het grootste deel onzer lezers gehoord. Daarom treft opname verslag geen doel. E-R.

III

Ondertrouwd:

JAN PRINS
en
JOHANNA BEEN.

Haarlem, *Zuiderstraat 5rood.*

Sneek, *2e Woudstraat 44.*

7 Maart 1930.

Huwelijksvoltrekking D. V. 31 Mrt. a.s.

Kerkelijke inzegening door den Eerw. Heer Ds. H. Visser, van 1—2 uur in de Bapt. Kerk te Sneek.

Receptie op den trouwdag van 5—6 uur, 2e Woudstraat 44, Sneek.

De Heere behaagde het, zeer onverwacht, na een ziekte van 3 dagen, tot zich te nemen ons innig geliefd Kleinzoontje en Neefje

TONNIS,

in den aanvalligen leeftijd van 1 jaar en 9 maanden.

Zwaar valt ons dit verlies, doch wij zien op Hem, die ons langs dezen moeilijken weg leidt.

Matth. 19 : 14.

Fam. T. ENGELSMAN.
Fam. J. PLEIJZIER.

Delfzijl, 25 Febr. 1930.

De Heere behaagde het, zeer onverwachts tot zich te nemen onze eenigste lieveling

TONNIS,

in den aanvalligen leeftijd van 1 jaar en 9 maanden.

Droefheid heerscht in onze harten, maar wij wenschen te berusten in Hem, Wiens doen enkel wijsheid is.

Matth. 19 : 14.

L. ENGELSMAN
H. ENGELSMAN—PLEIJZIER.

Delfzijl, Kroonstad 25 Febr. '30.

Vrijdag 14 Maart 1930 No. 2122 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONZICHTBARE KRACHTEN.

„Heere, open toch zijne oogen, dat hij zie! En de Heer opende de oogen des jongens, dat hij zag: en zie, de berg was vol vurige paarden en wagenen rondom Elisa". 2 Kon. 6 : 17.

Wij menschen loopen voortdurend gevaar te meenen, dat alleen de zichtbare en tastbare dingen onze problemen beheerschen.

Welk een eerbied hebben wij voor onze oogen! En welk een lof zwaaien wij ons nuchter verstand toe! En zijn wij niet dadelijk klaar om de wijze voorzichtigheid der vaderen — om eigen ongeloof — tot in de wolken te verhoogen?

Wij zijn de slaven van hetgeen wij aanschouwen en bezitten. Geen wonder, dat wij ook de slachtoffers ervan zijn.

Wij gaan onze omstandigheden zorgvuldig na en ons hart klopt van onrust, want de dingen, die onwillig zijn zich naar ons te voegen, of die zich tegen ons schrap zetten, schijnen zeer talrijk en zoo goed als onoverkomelijk te wezen.

Wij, schepselen van onzen tijd, bemerken de legerscharen der lucht niet, die onzienlijke legioenen, die de bergen met hun paarden en wagenen bedekken, gelijk het zand den oever der zee. Wij slaan geen acht op de hemelsche heirlegers en houden geen rekening met ze.

* * *

„En zie de berg was vol vurige paarden en wagenen rondom Elisa!"

Hoe waren zij er gekomen? Toch zeker niet met wapengekletter en wielgekners en hoefgetrappel? Neen, want dan zou de jongen van den profeet het wel geweten hebben.

Hoe gekomen?

In alle stilte!

Het hemelsche heirleger verplaatst zich en opereert met een opvallende onmerkbaarheid. Zwijgend neemt het zijn stelling in, zwijgend gaat het tot den aanval over en zonder dat eenig geluid wordt vernomen of geritsel zijn aanwezigheid verraadt, overrompelt het den vijand en voert hem weg.

Waarmede zal ik het vergelijken? Met den wind, die gaat, waarheen hij wil. Of neen, het is eigenlijk geen wind. Het is veel meer als een adem met een onweerstaanbare macht in zich, bijvoorbeeld als de adem van een helderen vorstigen najaarsnacht. „Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest des Heeren daarin blaast". Ja, dat is het. Als een adem. En deze adem ademt op alle werkers der ongerechtigheid en vijanden van Gods Koninkrijk. Hij werkt verlammend en vernietigend en niemand kan zich voor hem beveiligen. Geen masker kan zijn binnendringen verhinderen, geen manoevre hem ontloopen, geen spitsvondigheid hem ongevaarlijk maken. Wel mag de psalmist uitroepen: „Wie zoude bestaan voor Zijn koude!"

* * *

Maar deze adem met zijn onweerstaanbare kracht is niet alleen als de adem van een killen Decembernacht. Hij is ook als de adem van de lente, namelijk een levendmakenden geest.

Hij is het geheim van de kracht der zwakken en hij houdt de trouwe strijder frisch en jong tot zijn laatsten levenssnik toe.

Wat kon de apostel Paulus zich in die zwijgende helpers des hemels met hunne alles en allen doordringenden invloed verblijden! Het is waar, hij zag ze niet gelijk de profeet als vurige strijdrossen en bepantserde wagens. Hij zag eigenlijk in het geheel geen helpers. Wat hij zag was de Helper, de Alomtegenwoordige en diens stille adem maakt hem moedig. Het was het zien van zijn God in Christus en de inwerking van diens stillen adem, dat de apostel de twijfel kon overwinnen, waarmede de verschillende gemeenten hem bezagen: dat hij naar Epheze en Corinthe kon gaan en dat hij zelfs ongeduldig wachtte op den tijd, dat hij zich te Rome zou moeten meten met allerlei bitteren tegenstand. Geen taak was hem te zwaar en geen plicht te moeilijk. Geen land te ver en geen offer te groot. Geen slagboom te stevig en geen vijand te machtig. Hij zag de Alomtegenwoordige en wist, dat geen haar van zijn hoofd zou vallen zonder Diens wil en dat met Zijn adem als wapen hij alle sterkten kon nederwerpen.

Zoo zal het ons ook gaan, wanneer wij tenminste in gemeenschap leven met den Heer des hemels en der aarde en in reinheid des harten Hem voortdurend gadeslaan.

Zetten wij onze voeten op den weg, die leidt tot de vervulling van den plicht onzer goddelijke roeping, dan mogen de vijanden in dichte drommen op ons komen aanstormen — wij vreezen niet, want wat ons betreft, wij worden bijzonder bekrachtigd en wat hun betreft, hun strijd is hopeloos. Immers is de Heere der heirscharen met ons en is de God Jacobs ons een hoog vertrek en zijn de bergen rondom vol vurige paarden en wagenen!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Protestvergaderingen tegen Sovjet-daden. De maatregelen, door de Sovjetoverheid genomen tot belemmering van het godsdienstig leven in de Rus. Republieken, lokt allerwege protest uit. Het is vaak een bont gezelschap, dat daartoe samenkomt. De protesten komen haast van alle kanten, ook van zulke, waarvan men het eigenlijk niet verwacht zou hebben. Aartsbisschoppen der Anglikaansche staatskerk protesteeren; Patriarchen der Rus. orthodoxe kerk buiten Rusland laten protest hooren, en zelfs de Paus heeft zich onder de protesteerende geschaard. In ons land zijn reeds vergaderingen gehouden te Amsterdam en te Rotterdam, om uiting te geven aan de verontwaardiging, die ten onzent gaande gemaakt is door de Rus. anti-godsdienstactie. Hervormden, Lutherschen, Joden, Roomschen en Oud-roomschen

protesteerden eendrachtig, en namen tezamen een motie aan.

Een verrassend samengaan. Het samengaan van zoo uiteenloopende groepen heeft iets verrassends. Hoe ver staan die groepen, die tegen den Rus. dwang protesteeren, toch van elkaar af! Zelfs de Roomschen treffen wij op deze protestvergaderingen aan, — de Roomschen — die zich anders altijd van samengaan met andere kerkgenootschappen onthouden. Dit wekt bevreemding. Zoo „ruim" is Rome anders niet. Men vraagt zich af: hoe denken de Roomschen in Spanje over deze houding hunner Nederlandsche kerkgenooten? Weet men daar niets van vrijheidsbeperking in geloofszaken, waar het niet-Roomschen betreft? En van de verdraagzaamheid der Roomschen in landen, waar zij de politiek beheerschen, weten onze geloofsgenooten in Oostenrijk ook wel een woordje mee te praten. We meenen dat het niet tot de beginselen der Roomsche kerk behoort voor anderer geloo'sovertuiging dezelfde vrijheid op te eischen, als ze gelooft, dat haar toekomt. Of gaat haar protest tegen de Sovjetmaatregelen niet zoozeer tegen het feit, dat Evangelischen, Baptisten, Lutherschen enz. gekneveld worden, dan wel hiertegen, dat die maatregelen den godsdienst als zoodanig treffen? In onze verbazing vragen we maar.

Een verblijdend verschijnsel. Ondanks de boven uitgesproken gedachten, die onwillekeurig bij ons opkwamen, verblijden we ons in het geschetste verschijnsel. Het spreekt wel zeer krachtig de taal van den geestelijken vooruitgang! Hoe anders ging het in de Middeleeuwen! Hoe zijn de geesten omgezet! Wie verwonderden zich toen over godsdienstvervolgingen? Dat het geloof van den Landsheer ook het geloof zijner onderdanen moest zijn, sprak voor Roomsch en Protestant vanzelf. Wie niet gelooven kon wat zijn Vorst geloofde, moest het land verlaten, met achterlating van zijn eigendommen. Wanneer toen die opvattingen geheerscht hadden, die in de protestvergaderingen onzer dagen tot uiting komen, dan hadden veel Doopers een langer leven genoten.

Hoe gelukkig dat die opvattingen, waarvoor de Doopers geleden hebben, thans allerwege tot heerschappij komen! Zij — de protestvergaderingen n.l., waarover wij spreken — getuigen wèl daarvan, dat Jezus ten Troon gestegen is, en Zijn Koningschap over de volken uitbreidt! Zijn Geest, de beginselen, in Hem geopenbaard, komen steeds meer tot heerschappij. — En dat is de zeer verblijdende kant aan de zeer droeve zaak der Rus. geloofsvervolgingen! L.

ZENDING.

Bolsjewistische Zending.

Als christenen, die zich hunne roeping bewust zijn, om het Evangelie der zondenvergevende genade over de geheele wereld bekend te maken en door woord en wandel zooveel mogelijk al onze medemenschen voor Christus en Zijne Gemeente te winnen mengen we ons niet noodeloos in politieke strijdvragen, aangezien wij daardoor licht de hoofden en harten van andersdenkenden in verwarring brengen. (Dit wil niet zeggen dat wij ons aan onze burgerplicht willen onttrekken als het onze taak is, naar onze overtuiging onze Overheden en onze natie te dienen en te steunen).

In onze bladen en geschriften laten wij ons mitsdien niet door politieke, nationale of eenige gezichtspunten dienaangaande beïnvloeden.

Voorzooveel er nu in 't volgende iets over Bolsjewisme gezegd wordt en van deszelfs propaganda en baanbreken in Europa en elders, willen we toch alleen de aandacht op de wereldbeschouwing van het Bolsjewisme vestigen, waarmede het staat tegenover het christendom, geheel in anti-christelijke gezindheid, met het welbewuste doel het christendom te bespotten en uit te roeien.

Met deze overweging en in verband met de christelijke Zending, stellen we ons tegen het Bolsjewisme.

In het boek: „Evangelischer Missionsverlag", Stuttgart, geschreven door den Zendeling Hans Anstein, komt het volgend verhaal voor, dat we hier overnemen.

„Gedurende den overtocht (einde 1925) over de golf van Petschili, met een kleine, overvolle Japaneesche stoomboot, trof ik een groot gezelschap eerste klasse pasagiers aan, meest Russen, hoogst elegante lieden, heeren en dames, gekleed in de fijnste pelsmantels. Zij namen de fijnste beleefdheidsvormen in acht, en voerden onder elkaar gesprekken in zes tot acht talen. Zij hadden een levendige conversatie. Mijn persoon voelden zij aan als een vreemd eend in 't bijt, en wilden nauwkeurig weten wie ik was. Zij stelden zich aan mij voor; ik kreeg een visitekaartje in de hand, waarop een voor mij onuitsprekelijke Russische naam gedrukt, waarop volgde de titel: „Secretaris der vereeniging Sovjetrepubliek tot beschaving en opvoeding in het buitenland". Ik had dus inderdaad te doen met een uitgelezen Bolsjewistisch Agitatoren gezelschap, dat rechtstreeks uit Moskou kwam.

Zij spraken zich tegenover mij openhartig aldus uit: „Wat aangaat de Zending — beweerden zij — als ik daarvoor uitging, kon ik wel direct terugkeeren. De Zending heeft haar rol uitgespeeld, evenals het christendom, dat van alle gemeenheden in de wereld de oorzaak is; bijzonder is het schuldig aan het imperialisme (politieke heerzucht) en kapitalisme. Wij reizen naar China, om daar twee uit Europa en Amerika ingedrongen verderf aanrichtende machten te bestrijden. Daarbij hebben we noodig eerst het christendom alsook de Zending uit te roeien. Wij zijn reeds een agitatie begonnen en zullen die nog wijder uitvoeren, om hoofdzakelijk de jeugd in de Zendingsscholen te bereiken en deze tegen hun misleiders, de zendelingen, te waarschuwen. Eerst dan, wanneer de christelijke godsdienst uit de harten des volks uitgereten is, kan men een sovjetstaatsinrichting in China tot stand brengen. En dan geldt het de families uit elkaar te drijven, opdat de vastgestelde traditie, de invloed en afhankelijkheid der jonge generatie van de oude, eindelijk een einde neme. Er mogen beslist geen „oudsten" meer erkend worden. De kinderen moeten geheel niet weten, wie hunne opvoeders waren. Terstond na de geboorte moeten zij in staatsverpleging overgebracht worden en later slechts in inrichtingen opgevoed en geschoold worden. De ouders moeten van iedere verantwoordelijkheid betreffende de kinderen ontheven worden. Alleen zoo bekomen wij de garantie, dat er een zuiver sovjetburgerschap opgroeit.

Wij bestrijden ook elke soort philanthropie. Er moet alleen van rechtswege ondersteuning verleend worden en niet meer door weldadigheidsstelsels hoegenaamd ook, geholpen worden.

Ook de vrijheid der drukpers behoort opgeheven te worden. Zij is de grootste hindernis tot het doorvoeren der sovjetgedachte. Er mogen in een staat slechts officieele couranten bestaan. Privaat uitgaven komen onder strenge controle te staan en mogen niet anders dan de staatsgedachten publiceeren, want er kan slechts een regeering bestaan, wanneer alle burgers gelijk denken en zich geenerlei weerspraak tegen den staat veroorloven. Wie een andere meening dan die van den staat naar voren brengt, moet eindelijk met geweld verbannen worden. . ."

Ik weet niet het ooit beleefd te hebben dat een programma van politieken of socialen aard, zoo nauwkeurig tot in de kleinste bijzonderheden was opgesteld, als bovenstaande met een onderneming in China, en in overeenstemming met de daar heerschende toestanden.

Reeds vroeger had ik — zegt genoemde zendeling — door geheel China heen een door Moskou aangestookte vreemdelingenhaat en een tevoren ongehoorde baldadigheid der jeugd en ordeloosheid opgemerkt. Van Kanton uit hadden de Bolsjewisten reeds lang de nationale beweging voor de politieke vereeniging in China trachten te

benutten, om hun invloed uit te breiden, en getracht van Peking uit, door Moskou aangespoord, de Bolsjewistische agitatie op te wekken. China zou onder hun macht bukken.

Reeds drie weken na mijn aankomst te Peking heette het: „op Kerstmisdag zullen de studenten alle gebouwen der Zending, kerken, scholen, hospitalen en woningen der zendelingen tot den grond toe neerhalen". Ook het gebouw der Chr. jongemannenvereeniging zou 't moeten ontgelden. Van de regeering uit werden al de nederzettingen der Zending op Kerstdag door de militairen beschermd en er volgde niets kwaads.

Maar door geheel China vertoonde zich een nieuwe, planmatige aanhitsing van de jeugd, bijzonder gericht tegen de Zendingsscholen. Iedere leerling ontving persoonlijk een circulaire om tot opstand aan te sporen tegen ouders en ouderen, en werd in dat stuk als slechte patriot geteekend, wanneer hij nog langer zich als „jachthond der vreemde duivels" zou laten gebruiken, door hun scholen te bezoeken en de godsdienst der zendelingen aan te nemen.

Men kan zich denken welk een diepen, demoraliseerenden indruk zulk een pamflet op tienduizende van de leerlingen der Zendingsscholen moest uitwerken, en hoe diensvolgens deze Bolsjewistische opruiïng o n t e l b a r e s c h o l e n d e r Z e n d i n g d o o r g e h e e l C h i n a h a d d e n m o e t e n g e s l o t e n w o r d e n. Zoo liet zich het programma der Bolsjewisten aanzien en stond uitgevoerd te worden. Doch er bestond nog een ander programma, n.l. dat van generaal Feng, dat onder de hulpe Gods veel sneller uitgevoerd werd, en waardoor de overrompeling der Bolsjewisten op een fiasco in geheel China afliep. Zoo was het althans, ten tijde toen in 't voorjaar van 1929, het boek waaraan deze mededeeling ontleend is, werd uitgegeven. N. v. B.

III

HET PENSIOENFONDS.

Dat er zooiets als een pensioenfonds komen moest in onze organisatie, is reeds sedert jaren door velen ingezien. De oprichting van de vereeniging „Voorzorg" is daarvan het sprekendste bewijs. Behalve dat is er ook in sommige niet bij „Voorzorg" aangesloten gemeenten meer dan eens gepoogd iets te doen. Men kwam evenwel niet verder dan tot praten. Een woord van waardeering aan de „Voorzorg"-mannen mag hier niet achterwege blijven. Zij kwamen ook tot een daad.

Wel scheen het inzicht steeds algemeener te worden, dat een eenigszins bevredigende oplossing niet te vinden zou zijn in de door „Voorzorg" aangewezen richting. Niet alleen buiten maar ook in deze vereeniging zelve was dat te merken. En toen nu de voorgangers onzer gemeenten ook gingen probeeren om iets te doen en van hun ideeën en plannen kennisgaven aan „Voorzorg", benoemde deze vereeniging een commissie, die tot taak kreeg voeling te nemen met de commissie der voorgangers en zoo mogelijk plannen uit te werken, die tot een betere regeling dezer aangelegenheid zouden kunnen leiden. Het plan, dat door vereende actie in elkander is gezet, is U reeds bekend.

Twee voorname principiëele en tevens practische vragen traden op den voorgrond: *Volgens welke regelen zal de uitkeering plaats hebben?* en: *Hoe moet het fonds aan de noodige middelen komen?*

De ontworpen bepalingen gaan uit van de gedachte, dat de uitkeeringen niet als een gunst volgens bedeeling maar als recht volgens vastgestelde regelen moeten geschieden.

Toch hebben wij ons niet laten leiden door de zuivere verzekeringsgedachte. Practisch is dat voor een kleine organisatie ook heel moeilijk met het oog op mogelijke onregelmatigheden. We zouden ons dan wel moeten wenden tot een verzekeringsmaatschappij, liever dan een eigen fonds te stichten. We hebben echter gemeend, dat we elkander moesten helpen. Immers in den weg der verzekering zouden al onze oudere broeders voor onmogelijkheden komen te staan en dus aan hun lot overgelaten zijn. Bovendien hebben we gemeend, dat ook de finantiëel zwakkeren en sterkeren elkander de hand moesten reiken.

Hoe komen wij aan geld? Wij hebben gezegd: Het pensioen moet uit den arbeid komen, ook bij ons.

Verder hebben wij gezegd: Het werk der voorgangers geldt in de eerste plaats hun respectieve gemeenten, maar het komt ook de gemeenschap van gemeenten, de Unie, ten goede. Ook de vacante gemeenten genieten mede van hun werk, in prediking, evangelische samenkomsten, in onze bladen, in het jeugdwerk en wellicht nog in meer. Goed; dan behoort het bedrag, dat jaarlijksch moet inkomen, in hoofdzaak getrokken te worden uit den plaatselijken arbeid, en voor een kleiner deel uit alle gemeenten, wij stelden voor de verhouding $^2/_3$—$^1/_3$. Aan dat $^1/_3$ deel zullen alle gemeenten naar ledental dragen.

Hoe groot de verschillende te storten bedragen elk jaar zullen moeten zijn, kunnen wij niet p r e c i e s zeggen, wel gelooven we het eenigszins te kunnen benaderen. Een voorbeeld kan misschien helpen. Gestel eens, dat we moeten beginnen met f 2100.— verplichte bijdragen. Dan zouden de gemeenten daarvan $^1/_3$ = f 700.— moeten betalen, wat voor 3500 leden (we waren 1 Jan. 1930 bijna 200 leden meer) precies f 0,20 per hoofd zou worden. De overige f 1400.— zou moeten komen uit den arbeid van de voorgangers plaatselijk. Wie of dat betalen zal, mag men gerust plaatselijk regelen. De ontworpen bepalingen dwingen daarin geen gemeente; de verplichtingen zijn gesteld op naam van de voorgangers. Willen nu een gemeente en haar voorganger het samen doen, dat is goed, wil een van beiden het alleen doen, dat is ook goed; als het maar in orde komt. Hier hebben wij de moeilijkheden vooral in 't begin. Over enkele jaren is alles vanzelfsprekend. Men kan het immers bij nieuwe beroepingen dadelijk vastleggen.

Maar hoe groot zullen die bedragen nog weer worden? Houden wij ons aan 't bovengestelde voorbeeld, dan moeten we rekenen op 4 % van het traktement van elken voorganger berekend volgens de artikelen 3 en 5. We krijgen dan een minimum-premie van f 60.— en een maximum-premie van f 100.—.

Natuurlijk is het bedrag f 2100.— slechts raming. En mettertijd zullen de uitgaven steeds stijgen, maar daar staat tegenover, dat de inkomsten ook zullen stijgen. We mogen toch verwachten, dat er meer jonge voorgangers bij komen, dan er oude met pensioen gaan.

Maar als er nu door bijzondere omstandigheden eens plotseling hooge eischen aan het fonds worden gesteld, wat voorkomen kan, dan kunnen de betalingen wel een groot bezwaar worden. Ongetwijfeld! Maar daarom zeide ik reeds, dat we ons niet op zuiver verzekeringsstandpunt hebben gesteld. De broeders van „Voorzorg" zullen dat ongetwijfeld met voldoening constateeren. We hebben gezegd: Als er dan geleden moet worden, dan moeten in het uiterste geval ook de gepensionneerden mee lijden; vergelijk het tweede gedeelte van art. 8 met art. 1*a* ten tweede.

Maar als allen per dienstjaar evenveel pensioen zullen genieten, waarom dan die $^2/_3$ van art. 1*a* niet eenvoudig per hoofd omgeslagen, ongeacht het inkomen der voorgangers? Al weer, omdat we meenden, elkander tegemoet te moeten komen. Men kan zeggen, dat nu de allerkleinste traktementen naar verhouding toch nog 't zwaarst worden belast, maar dat lijkt ons toch niet juist gezien. Immers zij krijgen het r e c h t op een even groot pensioen als de anderen, en ze betalen in elk geval minder dan het gemiddelde. Voorganger en gemeente moeten het tenslotte met elkander klaar spelen. Door nog geringere premie te stellen, of misschien wel vrijstelling van premie betalen, zouden deze personen hun pensioen weer geheel als een gunst van de anderen moeten aanvaarden en dat zou hen in een onprettige ver-

houding brengen tot hun collega's. Het zal alles wel in orde komen, hoe dan ook, als maar eerst allen er van doordrongen zijn, dat er premie betaald moet worden, zal er ooit een pensioen komen.

Ik meen hiermee voorloopig genoeg te hebben geschreven en zie vol verwachting op- en aanmerkingen van velen tegemoet.

Namens de gecombineerde commissie
K. REILING, Secretaris.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

JOSAFAT (vervolg).

II Kron. 19, 20.

Les voor Zondag 13 April 1930.

Hè, hè, dat was bijna slecht afgeloopen met koning Josafat. Ja, als je vriendschap gaat aanknoopen met mannen als Achab, dan moet je maar niet veel goeds verwachten, want die zien er niet tegen op om hun vrienden in gevaar te brengen. Toch had het Achab niet geholpen. En gelukkig kwam Josafat nog met den schrik vrij. Hij keerde met vrede, d. w. z. zonder ongelukken weder naar Jeruzalem.

Een ernstige bestraffing had Josafat wel verdiend, en hij kreeg die ook, v. 2. Er kon gelukkig een vertroosting aan toegevoegd worden, v. 3.

Josafat doet verdere moeite, om Juda te leiden in den weg van recht en godsvrucht, 19 : 4—11, in de provincie, 4—7, en in de hoofdstad 8—11.

Josafat ging zelf door 't land en wekte het volk op om God te vreezen. In de steden stelde hij rechters aan, en hij sprak ernstig met hen. Hij zei: Pas wel op, wat gij doet! Een rechter mag niet lichtzinnig handelen. God zelf houdt het toezicht over u, ook over dingen, waar de andere menschen niets van weten. Voor Hem moet gij schrikken, als gij onrecht doet. Vooral moet gij niet op de menschen zien; recht is recht, onverschillig wien het geldt. Wil iemand u een geschenk geven, opdat gij hem dan maar in 't gelijk zult stellen, neem dat dan niet aan, want dat vindt Jehovah, onze God, heel verkeerd.

In Jeruzalem stelde de koning een dubbel gerechtshof een voor godsdienstige aangelegenheden, en een hooggerechtshof voor maatschappelijke zaken. De minder gewichtige zaken werden in de steden der provincie afgehandeld; we mogen hier wel vergelijken met onze kantonrechters. Voor moeilijke, ernstige zaken kon men zich te Jeruzalem vervoegen. V. 10 „tusschen bloed en bloed" = zaken die over doodslag gaan; b.v. of de dood met of zonder schuld door iemand was veroorzaakt; dus of de vervolgde in de vrijstad mocht of niet. Eveneens konden meeningsverschillen over de bedoeling van artikelen der wet voor het hof te Jeruzalem worden gebracht.

Al deze rechters werden ernstig vermaand, om toch volkomen gehoorzaam te zijn aan God: niet zwak te zijn; en zich te laten bepraten, maar sterk, beslist, om het goede te doen.

Hoe God Josafat en Juda verloste van een groote overmacht, 20.

Levert de vertelling van hfst. 19 niet veel stof, hfst. 20 is tamelijk groot; gelukkig niet al te moeilijk. Ik vind het bij zulk een lang hfst. altijd gemakkelijk om de op elkander volgende bijzonderheden te noemen en afzonderlijk goed in mijn geheugen te prenten. Daarom raad ik dikwijls aan, om er een lijstje van te maken. Als men de les reeds bestudeerd heeft, repeteere men uit het hoofd; dat is een goede zelfcontrôle. Ik wil hier nog eens weer een voorbeeld geven en een goede raad er kosteloos bij: Zie het hoofdstuk zóó zorgvuldig na, dat gij, b. v. wandelend of fietsend, of, als uw werk het toelaat, werkend uzelf kunt ver-

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

10. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Een nagekomen brief had de oude wonde weer doen opengaan. Juffrouw Veerman, een vroegere onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve. 's Avonds hield zij geregeld een korte godsdienstoefening met de bewoners. Op zekeren dag hadden vrouw Leppers en Wimmers met zijn vrouw ernstige berichten gekregen. De man van de eerste was gevallen en de zoon van de laatstgenoemden. Ds Lothuizer kwam om te troosten. De half verlamde Wimmers en zijn vrouw waren werkelijk geloovige menschen. Het moederhart leed zeer bij de gedachte, dat haar jongen nooit terug zou komen.)

Nu kwamen haar de tranen in de oogen, zij snikte en zuchtte en allerlei geluiden deed zij hooren, daar moederliefde om erbarming riep.

Toen ontwaakte Wimmers uit zijn droef gepeins, het was, alsof hij al zijn droefheid van zich afschudde en hij riep zijn vrouw toe: Sophie, Sophie, je mag niet klagen! Mijn lieve Fieke! Wat zal er van mij arme kerel worden, wanneer het met jou ook nog verkeerd gaat?«

Nu de predikant weg was, spraken beiden in hun eigen dialect.

»Die Godvergeten schoften, die de oorlog gemaakt hebben!« schreeuwde de lamme plotseling luid. Hij maakte zich los van de handen zijner vrouw en hompte met zijn houtstompzitplaats een beetje dichter bij de kachel.

De echtgenoote van den bezembinder wreef gauw de oogen droog; daarop zeide zij tot haar man: »Wees toch kalm, man, wat scheld je toch? Onze jongen is nu in de eeuwige rust!«

»Die moordenaars, die misdadigers! Al onze gezinnen maken zij ongelukkig: Onze jongens stoppen zij onder de grond en wij ouders worden opgevreten door kommer en ellende!« riep Wimmers vol toorn en haat verder.

Maar Sophie was bij haar man gekomen, streek met haar eeltige hand zacht over zijn dun roodachtig-geel haar en sprak met hem, zools zij vroeger met haar jongen gedaan had, op moederlijk-warmen toon: »Dat moet je niet doen, Hans. Dat hoor ik niet graag van je. Wij moeten ons ongeluk met Gods kracht dragen. Dan zal God ons helpen. Hij is dan met ons.

En wanneer de lieve Heer ons beiden eens van de aarde wegneemt, vinden wij boven onze lieve jongen weer. We zullen dan eens zien, hoe goed hij het heeft. Dan zal onze jongen ons tegemoet komen en ons de hand geven en zal zeggen: Goeden dag, vader! Goeden dag, moeder! En dan zijn wij alle drie weer bij elkaar«.

Wimmers was kalmer geworden.

Hij had zijn vrouw bij de hand gepakt en snikkend zeide hij: »Je hebt gelijk! Maar het pakt me aan en worgt in mij. En wanneer jij geen troost voor mij had, ... dan, dan . . . .!« De verdere woorden gingen verloren in een hartstochtelijk geween.

Toen nam zij zijn hoofd en drukte die vast in haar schoot, en zacht zeide zij, bijna vleiend: »Och, mijn lief, arm hoopje ongeluk! Ik zal je nu nog meer liefhebben!«

»Fieke, vertel mij nog eens, wat juffrouw Veerman u laatst avonds voorgelezen heeft«.

Het lage houtblok, dat haar man bij het werk gebruikte, legde zij terecht en ging daarop naast haar man zitten. En daarop vertelde zij hem nog eens, wat zij hem reeds herhaaldelijk verteld had. En dan troostte zij hem, zoo goed zij het vermocht.

Een paar dagen waren verstreken, toen er bezoek kwam in het eenige woonvertrek van het bezembindershutje, dat tegelijk dienst deed als slaapkamer, keuken, woonvertrek en werkplaats voor Wimmers.

Wimmers die druk aan 't werk was,

tellen, wat er onder 1, 2, 3 enz. te vertellen is.

1. Bericht van den inval.
2. De koning en het volk voor den Heer.
3. Des Heeren woord door Jeháziël.
4. Het uittrekken van het leger; zangers en muzikanten (tempelkoren) voorop.
5. De vijanden verwoesten elkander.
6. De buit. Lof aan den Heer.
7. Laatste mededeelingen over Josafat.

Wie er voor zich zelf bij noteeren wil, van welk vers en tot welk vers het telkens gaat, die doe het. Met een klein potloodstreepje in een eigen bijbel kan men het geheugen ook zeer te hulp komen.

Ik ga nu voor dit hoofdstuk geen geregeld verhaal schrijven; alleen nog enkele opmerkingen; de cijfers noemen de verzen.

1. Hier is sprake van kinderen Ammons en Ammonieten. Dat zou het zelfde zijn. Waarschijnlijk zijn hier de ook in 26 : 7 genoemde Menuieten bedoeld, wonende op het gebergte Seïr.

2. Syrië, lees Edom. Deze namen worden in 't Hebreeuwsch bijna gelijk geschreven. Slechts één letter verschilt, en die kan vanwege den vorm licht verward worden. Ik denk hier dus aan een schrijffout.

De invallende benden schijnen langs de westkust van de Doode zee te zijn opgedrongen.

21. Na overleg met de oversten te hebben gepleegd, stelde hij....enz.

22. Een deel van het leger stelde zich in een hinderlaag. Wellicht was het plan der invallers aldus: Als de strijd begint, moet de hoofdmacht wijken; Juda volgt, en wordt dan door de hinderlaag in den rug aangevallen, zoodra de hinderlaag het afgesproken signaal verneemt. Dat had God hen zoo ingegeven.

23. Er ontstond verwarring. Of het gejubel van Josafats leger verward is met het afgesproken signaal is niet met zekerheid te zeggen. Het komt mij voor, dat de hinderlaag veel te vroeg opgetreden is en de hoofdmacht van het eigen leger is aangevallen. Het werd een groote verwarring. De legers vernietigden elkander

26. Berácha = lofvallei, dal des lofs. Met dezen naam is het natuurlijk evenzoo gesteld als met Beth-El en Eben-Haëzer. Met de bedoelde gebeurtenis is de naam gegeven en dus pas daarna in gebruik gekomen.

36. Tharsis—Spanje. Maar hoe moest men dáár komen van Ezeön—Geber uit? Dat lag immers aan de Roode Zee! Waarschijnlijk mogen wij aannemen, dat „schepen voor Tharsis" of „Tharsisschepen" opgevat mag worden als schepen voor de groote vaart, zoodat we dus in dit vers de gedachte aan Spanje geheel los kunnen laten. K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

WAAR IS DE BRUID?

We hadden Jeugddag te Stadskanaal, waarop een van de medewerkers met een inleiding verscheen over de gelijkenis van het koninklijke bruiloftsmaal. Die inleiding hier te herhalen is overbodig, omdat ze in het voorgaande nummer van ons blad is opgenomen. Ze werd met onverdeelde aandacht aangehoord en gevolgd door een zeer geanimeerde bespreking. Een van de aanwezigen viel het op, dat er in dit verhaal van Jezus wel sprake is van een vader en een zoon en verder van een bruiloftsmaal en bruiloftsgasten, maar over de bruid niets gezegd wordt. »Waar is de bruid?« vroeg hij. »Men kan toch geen bruidegom wezen zonder een bruid!« Allen gaven toe, dat hij daarin groot gelijk had en dus ging men op zoek naar de bruid. »Keer weder, keer weder, o Sulammith! keer weder, keer weder, dat wij u mogen aanzien«.

Verschillende meeningen werden te berde gebracht. Sommigen haalden enkele bijbelteksten aan om te bewijzen, dat de bruid de »gemeente des Heeren« is. Anderen erkenden, dat de »gemeente des Heeren« dikwijls bij een bruid wordt vergeleken, maar het was hun niet dui-

---

liet verbaasd de handen in den schoot zakken.

»Goeden dag, Wimmers!«

»Goeden dag, juffrouw Veerman!«

Sophie veegde gauw de handen af aan haar dunne rok en gaf de hand.

»Goeden dag, juffrouw Veerman! En ook hartelijk welkom!« Zij haalde den eenigsten stoel te voorschijn.

»Goeden dag, vrouw Wimmers! Dank u wel. Nu, laat u als 't u belieft niet storen, Wimmers!«

»O, dat is zoo'n lief bezoek, daar wil ik wel graag een beetje luisteren!« gaf deze ten antwoord.

»Nu, ik kom u beiden zeggen, dat de dood van uw zoon vrouw Enke en mij zeer leed doet, en dat wij beiden met u meevoelen en leed dragen!« Zij zag hen beiden met een ernstige blik vol warme deelname aan.

Wimmers begon iets weg te slikken en stootwijze zeide hij: »Ja, ik geloof u. U meent het goed. Maar hoe moeilijk het is, wanneer zulk een jong leven, de eenige hoop en steun des ouderdoms wordt weggenomen, weet slechts degene, die er door getroffen wordt!«

»Hans, jammer toch niet weer zoo!« smeekte de vrouw van den bezembinder.

»Neen, neen!« Hij slikte nog een paar maal en verkneep het vochtige in zijn oogen.

»Zeg dat niet te gauw, beste Wimmers«, begon de voormalige onderwijzeres.

»Ik zou u nog iets anders kunnen zeggen, zou u daarvan kunnen vertellen, dat de onweders van moeite en verdriet soms boos gewoed hebben, dat ook ik eens over iets te klagen had, evenals gij, en dat ik meende, het nooit te kunnen overwinnen, daar het mij te vreeselijk trof, wanneer niet de Heere Jezus Christus mijn troost geworden was en het geloof in Hem mij geen houvast had gegeven.

O, hoe heerlijk is het, wanneer in zulke dagen van leed en smart, de Zone Gods tot onze ziel spreekt: »Komt herwaarts tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven!« Dat helpt. Maar men moet den Heer Jezus ook met zich spreken laten. Mij werd het stil-worden niet gemakkelijk, indertijd. Maar de genade des Heilands was genoeg.

En nu heb ik het vele jaren lang kunnen beproeven hoe oprecht en waar Gods Woord is, dat ons van God en van onzen Heer en Heiland vertelt, en hoe getrouw de heilige God zich tot Zijn Woord bekent en hoe goed Hij het met hen meent, die Hem van gansche harte liefhebben en volgens Gods Woord leven«.

Wimmers had zijn eigen groote smart, zijn geheele armzaligheid, bezems en alles vergeten en zat daar als een verwonderd kind met groote oogen en half geopende mond. Het leek wel alsof hij nog meer begeerde te hooren. Zijn vrouw stond daarbij met gevouwen handen en zag met vochtige oogen, waaruit de kiemende hoop schemerde, naar de spreekster.

»En nu, gij lieve oude menschjes!« ging juffrouw Veerman na een poosje verder, nu wilde ik u wel een goeden raad geven, de beste, die ik u te geven weet: Doe net als ik: geeft uw geheele hart en leven aan uw Heiland! Dat zal u nooit in uw leven berouwen. En dan: O, bij den Heiland is het zoo goed te zijn! Hij is de beste en getrouwste Vriend van ons leven. Men gevoelt zich in Zijn machtige hoede zoo wel geborgen, onder Zijn leiding zoo veilig!«

De schemering verbreidde reeds haar schaduwen, toen de voormalige onderwijzeres pas het kleine huisje der bezembinders verliet en zoo vlug mogelijk naar de Enke-hoeve toeliep. Onderweg klonk het halfluid van haar lippen als in zelfgesprek: »O Heer, Gij goede en genadige God, neem Gij nu de lieve oude menschjes in Uw hoede en schenk hun Uw gansche Heilands troost in hart en gemoed, dat ook zij nu uw eigendom mogen zijn!«

(Wordt vervolgd.)

delijk, hoe zij in de onderhavige gelijkenis als zoodanig kon optreden, want wat moesten zij dan van de gasten denken. Vormden de gasten niet de gemeente? vroegen zij.

Ik heb waarlijk met veel genoegen naar de vaak mooie en vernuftige opmerkingen geluisterd. Zelf heb ik het zwijgen bewaard — niet omdat ik niets had te zeggen, maar om zooveel mogelijk plaats te maken voor een ander. En toen mijn beurt gekomen was, leek het mij toe, dat ik de vergadering geen beteren dienst kon bewijzen dan voor te stellen om de discussie te sluiten.

Maar zie hier mijn opvatting. Voor zoover ik mij herinner, is zij door niemand uitgesproken.

* * *

Laat ons nimmer uit het oog verliezen, dat een gelijkenis slechts een bepaalde gedachte wil vertolken. Wie meent, dat zij onze geheele geloofsbelijdenis illustreert, vergist zich.

Een van de schoonste verhalen van het Nieuwe Testament is dat van den verloren zoon. »Is er wel plaats voor Jezus in deze gelijkenis?« werd mij eens gevraagd. »Waar is de Middelaar?« Doch de Heer heeft ons deze gelijkenis niet verteld om den Middelaar te teekenen. Hij wilde den bijzonderen nadruk leggen op de wonderbare Vaderliefde van God, die ten allen tijde bereid is om den slechtsten mensch als Zijn zoon of dochter te erkennen.

Zoo zou ik op een onjuistheid kunnen wijzen in de gelijkenis van het bruiloftsmaal. Daarin wordt verklaard, dat de koning den gast, die geen bruiloftskleed had, aan handen en voeten liet binden en werpen in de buitenste duisternis, waar weening is en knersing der tanden. Doch heeft de Heer ons niet elders verzekerd, dat de Vader het oordeel den Zoon heeft gegeven? Neen, wij moeten in een gelijkenis geen theologische stelling zien en ze ook niet beschouwen als de volledige weergave van het gansche evangelie. Ze dient, gelijk we reeds hebben opgemerkt, alleen om een scherp licht te werpen op een bepaald feit.

* * *

Toch behoeven we de vraag: »Waar is de bruid?« niet onbeantwoord op zijde te schuiven.

Er is wel ter dege een bruid bij den bruidegom en op het bruiloftsfeest.

Ze is hier niet de gemeente des Heeren, die in het Nieuwe Testament dikwijls als bruid wordt voorgesteld. Ze is hier iets geheel anders, n.l. de vleeschelijke gestalte van Hem, die was van vóór de grondlegging der wereld.

Jezus is de bruid en Christus de bruidegom.

Zie, hoe dit schoone bruidspaar beantwoordt aan de verschillende bijzonderheden van de gelijkenis.

We lezen, dat de koning zijn dienstknechten uitzond om »de genooden ter bruiloft te roepen«.

Genooden! Dat wil zeggen ze hadden tevoren kennis gekregen van het voorgenomen huwelijk tusschen God en den mensch.

En wie het waren, die voor de kennisgevingen zorg droegen? De zieners, de profeten natuurlijk. Hoe hebben zij zich beijverd om de komst van Emmanuël aan te kondigen, en met welk een hoop vervulde die komst hun eigen hart!

Eindelijk werd het huwelijk voltrokken.

God met ons! God op de aard! God [uit de heerlijkheden
des ontoegankbren lichts in 't stofge- [bied getreden!
God van de Majesteit, die englen [siddren doet,
Zichzelf ontblootend, om uit menschlijk [vleesch en bloed
een tempel, waar geheel Zijn volheid [in wil wonen,
te vormen, zich als mensch aan [menschen te vertoonen.
O Almacht van verstand! o diepte [van gena!
O Voorwerp voor de lier des zangers [zonder gâ . . .!

En hetgeen de menschen van Christus Jezus zelf of van Zijn discipelen hoorden, was een dringende uitnoodiging van de zijde des Vaders, om zich rondom bruidegom en bruid te scharen en in volle sympathie met hun huwelijk te zijn. »Deze is Mijn geliefde Zoon, hoort Hem«.

Toen klonk het plots, op spottend- [ruwen toon:
»Is deze niet des timm'raars Jozefs [zoon?
En 't is naar *dezen* dat wij zouden [hooren,
naar hem, als armer lieder kind [geboren,
die jukken voor ons schaafde om [arbeidsloon? . . .
Godslastring is het wat hij spreekt [en hoon!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

HET SMALLE PAD.

XVI.

GEESTELIJKE WASDOM.

De wedergeboorte is een geheele vernieuwing van den mensch. Maar deze nieuwe mensch is aanvankelijk te vergelijken met een pasgeboren kind. Hij moet groeien, I Petr. II : 2; II Petr. III : 18, en tot volle wasdom komen. Eerst wanneer hij is, zooals Christus is, is hij volwassen. Ef. IV : 13. Daartoe is noodig:

I. GOED VOEDSEL.

Dat voedsel is Christus, die het Brood des levens is; de Wijnstok, waardoor de ranken moeten leven. Daar de inhoud des Bijbels Christus Jezus is (vgl. les 15), moeten wij om Christus te kunnen genieten den Bijbel lezen, deszelfs inhoud in ons opnemen en over heel ons leven laten heerschen. — Daarom is geregeld bijbellezen noodzakelijk. Lees de Bijbelboeken steeds achter elkaar door. Begin met het N. Testament en lees het O. Test. in het licht van het Nieuwe. En vergeet nooit, dat ge den Bijbel slechts in zooverre verstaan en door hem gezegend zult worden, als ge hem zult gehoorzamen. — Lees naast den Bijbel uitsluitend goede boeken. Weiger beslist elk boek, tijdschrift en elke krant, waarvan een ongunstigen invloed uitgaat.

Omdat in godsdienstoefeningen en bijbellezingen het Woord gebracht wordt, moeten we die getrouw bezoeken, en biddend en denkend luisteren. Dus niet vermoeid en gejaagd in de kerk komen.

II. ZUIVERE LUCHT.

Deze verkrijgen wij door het gebed. Het bidden brengt ons in Gods tegenwoordigheid. Dan ademen we de reine lucht des hemels in. Het gebed is onmisbaar voor het geestelijk leven (Luk. 18 : 1). Het is de omgang van het kind met zijn Vader. Zeg Hem in het gebed alles, wat u bezig houdt, het kleine zoo goed als het groote, en de vrede Gods zal in uw hart heerschen. Reken daarmede, dat ge altijd en met alles welkom zijt. Bidt in het verborgene. Bidt op geregelde tijden. *Neem ook actief deel aan de bidstonden. Oefen u jong in het openbaar gebed.* Daarvan zult ge heel uw leven vreugde hebben. door het openbaar gebed wordt uw geestelijk leven een zegen voor anderen.

Ook heeft uw Heer er recht op, dat ge Hem in 't openbaar belijdt, doordat ge Hem in 't openbaar aanroept.

III. ARBEID.

De Heer heeft ons geroepen om te arbeiden. Dat deed Hij niet, omdat Hij het zonder ons niet zou kunnen doen, maar omdat de arbeid voor onze ontwikkeling noodig is. Doe dat werk, waarvoor ge geschikt zijt. Hebt ge slechts één talent, gebruik het, want ook daarop rekent God. De belooning is voor allen, die trouw zijn, dezelfde. En wat ge ook doet, doe het nooit om door de menschen geprezen te worden, want dan onteert ge uw hemelschen Heer en wordt zelf ongelukkig.

III

UIT DE GEMEENTEN

HENGELO. Als Hengelo gaat schrijven in „De Christen", dan is dat omdat ze haar hart moet luchten, om de blijdschap, die haar deel is, te deelen met de andere brs. en zrs. in ons land.

Ons persoonlijk leven staat in het teeken van blijdschap, omdat de Blijdschap zelve ons hart vol vreugde en vrede gemaakt heeft. Maar ook als gemeente hebben we alle redenen om gelukkig en blij te zijn. Hoe groeide en bloeide ons hart, toen wij ons Zondag 2 Maart opmaakten, om te luisteren naar onzen Voorganger, die ons zou toespreken naar aanleiding van het woord: Wij, die der zonde gestorven zijn. Zulks in verband met het feit, dat een elftal jonge brs. en zrs. door den doop wenschten te belijden, dat zij der zonde gestorven waren en met Christus begraven

wilden worden door den doop in den dood, om met Hem weer opgewekt te worden en voortaan Christus te leven.

Nog werd onze blijdschap verhoogd, toen we in het bedehuis aangekomen, alle plaatsen bezet zagen, terwijl de toeloop nog steeds aanhield. Zoo groot was de toeloop, dat enkelen genoodzaakt waren terug te keeren. Aan een schare van meer dan 500 menschen mocht onzen Voorganger het heerlijk evangelie brengen. God zegene het aan veler hart.

Ook 's middags was het ons goed te mogen genieten, met de nieuwe brs. en zrs., aan den Disch des Heeren. En zouden we dan als gemeente niet blijde zijn? En zouden de brs. en zrs. in heel ons land en daarbuiten, niet verheugd zijn dat God kennelijk werkt den laatsten tijd? En dat niet alleen hier, maar ook elders, naar we vernamen, de kerken vol stroomen. We bidden, dat God met Zijn Geest doorwerkt en nog vele harten bekeert.

Zondag en Dinsdag, resp. 23 en 25 Februari, vertelde br. Götze, voor een overvolle kerk, over de Russische toestanden. Ook dat waren gezegende samenkomsten, die de liefde tot onze brs. en zrs., die om des geloofswille vervolgd worden, heeft versterkt en vergroot.

De Heere zegent ons voortdurend. Waarom? Wij weten het niet, maar laat het ons een aansporing zijn om, ondanks uiterlijke groei en bloei, in eigen oogen klein en gering te blijven en vragen of onze God wil voortgaan met Zijn handen zegenend over ons uit te strekken.

Laat het ons dankbaar stemmen en dat ook aan den Heere kenbaar maken door woord daad. De Correspondent.

DEVENTER. Gel. broeders en zusters! De gemeente te Deventer heeft den 2 Maart j.l. een bijzonder gezegenden dag gehad en wij meenen, dit onze medeverbondenen door middel van „De Christen" even te moeten vertellen. Des voorm. werd onze nieuwe Voorganger bevestigd door Ds. J. W. Weenink te Stadskanaal. Ons „Bethel" was vol. Tot tekst had Zijne Eerw. gekozen een gedeelte van het 19e vers van Matth. 4: „Ik zal u visschers der menschen maken", de klemtoon leggende op de woorden I k en m a k e n. De inhoud der prediking weer te geven is mij niet mogelijk; als gemeente en Voorganger werden wij in het bijzonder bepaald bij onze roeping. Het was een gezegende ure.

Na de bevestiging werd de nieuwe Voorganger een welkom toegezongen door ons zangkoortje.

Des nam. te vier ure werd de intreepreek gehouden voor een flink bezette kerk. De nieuwe Voorganger stelde zich de gemeente voor en wenschte te zijn zooals een Paulus, beschreven in Romeinen 1. Hij wenschte in navolging van deze groote apostel een visscher der menschen te zijn. Met aandacht werd de rede beluisterd.

Des nam. te zeven uur was de gemeente met verschillende afgevaardigden wederom samen gekomen tot een feestelijk samenzijn. Door verschillende afgevaardigden, leden der gemeente en aan de gemeente verbonden vereenigingen, werden gelukwenschen uitgesproken, ook door middel van zang.

Schriftelijke felicitaties van gemeenten en vrienden werden voorgelezen en gaven het bewijs, dat ook andere gemeenten met ons verblijd waren. Onze kerk was weer overvol en voldaan keerden wij huiswaarts. De eerste dag met onze nieuwe Voorganger overtrof onze verwachtingen, en het is de wensch van ons hart, dat God hem te Deventer tot een rijken zegen stelle.

Maandag, 3 Maart, hadden wij Unieavond. De opkomst was niet moedgevend, doch de wegblijvers hebben heel wat gemist. Op zeer duidelijke wijze werd het doel en wezen der Unie en gemeente geschilderd door Ds. J. W. Weenink. Ook deze avond, wij twijfelen niet, is niet ongezegend geweest.

Broeders en zusters (in en buiten ons land) de gemeente te Deventer groet u hartelijk en zij hoopt binnen afzienbaren tijd van heerlijke zegeningen melding te kunnen maken.

Namens de gemeente
De Secretaris, A. Dijkstra.

Deventer, 7 Maart 1930.

GRONINGEN. Dat een Gemeente ook zonder jubileum-vreugde een feestdag kan beleven, hebben we Zondag 3 Maart j.l. ervaren. In eene ernstige prediking voor een stampvolle kerk wees de Voorg. der Gem. de toehoorders op den Doop, als onze belofte van trouw aan den Koning onzer ziel. Hij zei ons, wat deze belofte inhield, welken zegen ze brengt en wanneer men haar kan afleggen.

Aan het slot van dezen dienst verrezen zeven personen, 3 zusters en 4 broeders, van hunne zitplaatsen. Op de vragen, die hun werden gesteld, klonk een welbewust „ja". Hierna werden allen in het gebed den Heere opgedragen en kon de doopsbediening plaats hebben. Het stemt ons steeds tot dankbaarheid, als op den eersten Zondag in een maand het doopwater in beroering wordt gebracht. Wanneer echter zeven maal de doopformule door het kerkgebouw klinkt is dit voor ons brs. en zrs., toch wel een reden tot meer dan gewone dankbaarheid. Rondom den disch des Nieuwen Verbonds verzamelde zich dan ook een groote schare brs. en zrs. om 's Heeren dood te gedenken. Het was een ure van diep geestelijk genieten, een ure ook van persoonlijke dankbaarheid voor wat de Heer ons in en door de Gem. wil schenken. De Corr.

III

„GIJ HOORT HET GEBED".

Toen ik hedenavond in ons blad »De Christen« het stukje las van »Gij hoort het gebed«, kwam ook mij een gebeurtenis uit ons leven in gedachte, die we nimmer zullen vergeten, en wanneer het tot eer van onzen God kan strekken, zou ik het gaarne meedeelen.

't Is ruim 21 jaren geleden, dat onze jongste dochter, die toen elf jaar oud was, krank werd, zoodat we een Homoeopatisch arts ontboden, die borstvliesontsteking constateerde.

De krankheid was ernstig en werd bij den dag erger. De koorts was elke dag zeer hoog, zoodat haar lichaam van dag tot dag zwakker werd.

Een verpleegster kwam elken dag een nat verband leggen en ook de dokter kwam elken dag.

Toen de toestand zoo ruim 7 weken geduurd had meende de dokter dat de long niet langer in 't water mocht liggen, en heeft hij driemaal haar in de rug geprikt om te zien of het water of etter was. De derde maal leek het niet gunstig en stelde hij voor met een andere dokter consult te houden.

Dan bracht hij de tijding dat ze geopereerd moest worden maar dan moesten we een andere dokter hebben want een Homoeopaath opereert niet graag.

Mijn man, die in dien tijd veel van huis was zou 's Maandags thuis komen, en daarom vroeg ik de dokter, of we Maandag mochten beslissen, welke dokter we zouden nemen. Dit werd goedgevonden. 't Was Donderdag toen ik het bericht kreeg dat ons lief kind geopereerd moest worden.

Wat ik toen doorgemaakt heb, kan ik moeilijk alles meedeelen. Mijn man van huis en de kinderen overstuur omdat ze hun zusje zoo lief hadden.

De Heer schonk mij kracht en zoodra ik even gelegenheid had, ging ik in de eenzaamheid om alleen met den Heer te zijn.

Ik worstelde met God om het herstel van onze lieveling en terwijl ik mijn hart uitstortte kwam mij dit versje in de gedachte uit Ps. 43: „Mijn ziel, hoe treurt ge dus verslagen, Wat zijt ge onrustig in uw lot, Berust in 's Heeren welbehagen, Hij doet welhaast uw heilzon dagen enz. en hoewel het alles troost was, 't was voor mij geen troost.

Ik breidde mijn handen uit naar den hemel en zei: „Heere hier is ons lief kind. Ik geef het aan U neem het Heere" en ik was gesterkt en geloofde zooals de Heere deed was het goed.

's Nam. kreeg ik bericht van mijn man, die zoo verlangend was te weten hoe het thuis was. Ik schreef mijn man dadelijk terug, dat de Heere ons lief heeft en wanneer Hij ons kind tot zich nam, dat enkel liefde was. Hij schreef terug, dat 't een ster was in zijn donkeren nacht, dat ik het kind aan den Heere gegeven had. Maar als ik 's nachts bij haar in 't ledikant lag, gelijk ik altijd deed, hoorde ik een stem, niet gewoon, maar die in mijn hart weerklonk, deze woorden: „Heb Ik u niet gezegd, indien gij gelooft, zult gij de heerlijkheid Gods zien?"

Toen werd het mij te machtig, en hoewel het weer een troostwoord bevatte, had ik er geen houvast aan. Ik dacht niet anders, dan dat de Heer ons kind tot zich zou nemen en ik bad alleen om te mogen gelooven, dat wat de Heere deed, 't beste was. Ik was gesterkt, en kon kalm tot Maandag wachten, toen mijn man thuis kwam; even daarna kwam ook de dokter.

Dokter moest haar eerst bekloppen en terwijl hij daarmee bezig was, slaat hij zijn handen in elkaar en zegt: „Kind waar is 't water gebleven?! alles is weg". Toen kon ik mij niet bedwingen, maar riep uit: „Dat heeft God gedaan". „Ja", zegt de dokter, „dat heeft God gedaan. Maar, voegde hij er aan toe, u moet niet al te blij zijn, want de long is halverwege dicht geknepen".

Toen zei ik: „O, dat is niets, onze God doet geen half werk. Ik heb ons kind aan den Heer gegeven en was haar kwijt, maar nu geeft de Heer ze ons weer terug en nu wordt ze geheel beter".

Toen de dokter den volgenden dag haar weer onderzocht, zei hij: „'t is een wonder, maar de long begint al te werken".

Toen de dokter haar een paar maanden later onderzocht, vroeg hij: „aan welken kant heeft 't gezeten?" ik zei: „aan den rechterkant". „Nu", zei hij, „dan moeten we overtevreden zijn, want

nu wil ik het u zeggen, ze was niet vrij van t.b.c., maar alles is weg". Wij hebben den grooten Geneesmeester in dit alles gezien.

Ons kind is hersteld en nooit weer ziek geweest, maar 't was niet ons geloof, neen, de Heer heeft ons kind, niettegenstaande ons klein geloof, aan ons teruggegeven.

Iets heb ik er uit mogen leeren om ons meer met alles den Heer te geven en:

Eischt Hij dan Zijn giften weer,
Nimmer is dit onrechtvaardig,
Alle ding behoort zijn Heer. S. V.

MEDEDEELINGEN

Sla dit niet over.

Vergeet het niet, dat *Drachten* de a.s. 2e Paasdag, 21 April, de plaats is waar onze 21ste Friesche Bondsvergad. staat gehouden te worden. De tegenwoordige reisgelegenheden maken het ons gemakkelijk daarheen te gaan. Met een goede wil en een opgewekt hart, dat vol van de liefde Gods is, kan er heel wat geschieden om de kosten voor de reis daarheen zeer dragelijk te maken. Als er zich flinke gezelschappen vormen en vroegtijdig afspraken gemaakt worden met autobus-ondernemers, dan laten die zich gewoonlijk vinden om 't zoo goedkoop mogelijk te doen, zoo draagt de een des anderen last. Laten de gemeenten *Haulerwijk, Bergumerheide, Leeuwarden, Harlingen, Workum, Stavoren, Heeg, Sneek* zoo spoedig mogelijk hun getal opgeven aan br. T. Wobbes, secrt. der gem. te Drachten. Zegt het voort!

Wie 't hoort, zegge: kom!!

Het nieuwe adres van den
Unie-penningmeester
Zendings-penningmeester
Depôt-houder der Unie
Bijbel-Colportage der Unie en
Archivaris der Unie is
Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat 6*b*. Giro 151970.

Verbetering Statistiek.

De secretaris der gemeente Utrecht deelt mede, dat er niemand is uitgesloten maar er 2 leden zijn vertrokken.

LEESTAFEL

Uit mijn pastoraal leven, door J. C. Prins. Uitgave J. R. Callenbach te Nijkerk.

Dit werk verscheen als tweede deel van den drie en dertigsten jaargang der „Chr. Bibliotheek". Prof. W. J. Aalders, te Groningen, schreef er een inleidend woord voor. 42 Jaren was Ds. Prins predikant, en in dit boek geeft hij dertien schetsen uit zijn ambtsleven. Wanneer men maar rekening houdt met het feit, dat de Schrijver de N. H. Kerk diende, zal men zijn schetsen met genoegen kunnen lezen. In een „ter toelichting", waarmede de Schrijver zijn boek besluit, vergelijkt hij het godsdienstig leven van heden met dat van een veertig jaren geleden, en komt tot de gevolgtrekking, dat het thans beter, wijl zuiverder is. Wel een bewijs, dat de Schrijver jong gebleven is. L.

CORRESPONDENTIE

Korrespondenten en Sekretarissen! Mogen wij U vriendelijk verzoeken om, zoo mogelijk, te zorgen dat verslagen van gebeurtenissen, die Zondags in Uw Gemeente hebben plaats gehad, des Maandagsavonds in ons bezit zijn, dan kunnen wij ze als regel den daarop volgenden Vrijdag nog publiceeren. E.-R.

BONTE STEENEN

DE MOEDER VAN JEZUS.

Door Lt. Kolonel G. ISELY.

„En het geschiedde, als Hij deze dingen sprak, dat een zekere vrouw, de stem verheffende uit de schare tot Hem zeide"... (Lukas 11 : 27.)

Ik houd toch zoo veel van die verheugende gebeurtenis, die Lukas ons in die paar verzen zoo echt naar het leven vertelt.

Juist was er een stomme man genezen en de Heer sprak de oplettende, bewonderende schare toe, toen een schrille stem Hem in de rede viel en alle aanwezigen deed opschrikken. Wat zij zeide, hield ongeveer het volgende in: „Ik wilde wel, dat ik uw gezegende moeder was geweest". Haar stem ging verder verloren in de drukte en het rumoer, dat er door haar uitroep ontstond in de vergadering.

Ofschoon de overlevering haar Veronica noemt, geef ik er de voorkeur aan, deze zoo welmeenende en geestdriftige vrouw geen bepaalden naam te geven, evenmin als het Evangelie dat doet. Zij was juist iemand uit de schare, die onmachtig om haar gevoelens van bewondering voor Jezus te onderdrukken, zonder zich om de menschen te bekommeren, van de plaats waar zij stond, uitriep, eenvoudig omdat zij het niet laten kon: „Gezegend is Uw moeder! . . . Ik wilde, dat ik Uw moeder ware!"

Luister naar Zijn antwoord: „Mijn moeder te zijn, zou dat u gelukkig maken? Ja, gelukkig en gezegend zijn zij, die het woord Gods hooren en het bewaren!"

Wij, Christenen, in het bijzonder, koesteren eerbied voor de moeder van Jezus, achten haar gezegend en verheven boven alle vrouwen; wij kennen haar heilige voortreffelijkheid toe als vrouw, moeder en geloovige. Wij denken er aan, dat ook de engel Gabriël haar gezegend noemde en Elizabeth haar eveneens op deze wijze begroette.

Maar er is een menschelijke klank in den uitroep van deze onbekende vrouw, wanneer zij Maria gezegend prijst, een klank, die nog teerderder weerklank vindt in ons hart dan de begroeting van den engel of de bezielende ontboezeming, want in antwoord op haar kreet, verkondigde de Heer ons een blijde tijding vol hoop. Zij behelst een aanmoediging voor ons allen: „Ja, zalig zijn degenen, die het woord Gods hooren en het bewaren".

Door deze uitspraak worden de koorden, waarmee genade ons bindt, sterker dan die der natuur. Aan degenen, die Hem gehoorzamen, is een heerlijk voorrecht beschoren; zij zullen zijn Zijn moeder, Zijn zusters, Zijn broeders, als zij slechts Zijn wil willen doen. Zoudt gij gaarne tot die Heilige familie behooren? Ga datgene, wat Hij u vraagt te doen, niet achteloos voorbij, want zelfs Zijn eigen moeder zou al haar gezegend-zijn hebben verbeurd, indien zij niet Zijn woord had gehoord en bewaard. (De Strijdkreet.)

ADVERTENTIEN

Vrijdag 21 Maart 1930 No. 2123 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

WANNEER?

Schuchter nog omsluierd, spruiten
uit de aard, de donkerzwarte
scheutjes, die het leven tarten;
Vogels fluiten, vogels tuiten.

Alles slaat nu blij naar buiten,
gaat aan 't groeien, gaat aan 't bloeien;
jonge dieren dartel stoeien,
vogels fluiten, vogels tuiten.
Wat in winter scheen verstorven
heeft blij leven nu verworven,
dieren stoeien, vogels fluiten.

Ligt in u niets te versterven
dat u vreugd kan doen beërven?....

Wanneer gaat uw ziel aan 't spruiten?

N v. K.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN ONTROERENDE VRAAG.

Doch de Zoon des menschen als Hij komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde. Luk. 18 : 8

De Heere Jezus had pas een rede voor de schare uitgesproken, betreffende de toekomende dingen en Zijne wederkomst. Hierdoor waren de leerlingen wel onder den indruk gekomen, en wellicht iets ontmoedigd. Hoe zullen wij door al die ontzettende gebeurtenissen heenkomen? Zoo hebben ze wellicht zichzelven afgevraagd. En de Heere wist alles wat zij dachten, en begint door een gelijkenis uit te spreken, hun terechtwijzing, raad en bemoediging toe te spreken.

Zij moeten bidders, onverdroten, volhoudende bidders zijn. Hun wordt een treffend voorbeeld van een arme weduwe, die beleedigd of in hare rechten gekrenkt voorgesteld. 't Wordt haar lastig gemaakt en het reeds zware weduwenleven verzwaard. Ze moet zich wel tot een rechter wenden, en wenscht op billijke wijze recht gedaan te worden. Doch die man is haar ook al niet genegen, maar wendt zich onwillig van haar af. Hij was een hardvochtige man en gevoelloos tegenover de mishandelde weduwe. Hij vreesde God niet.

Wat doet de arme verdrukte? Geeft zij den moed op? Geenszins. Zij maakt het door haar aanhouden den rechter zoo lastig, dat hij eindelijk zegt: Ik zal haar recht doen. Hij is door de smeekende vrouw overwonnen!

Door dit beeld wilde Jezus Zijne leerlingen duidelijk maken, wat zij noodig hadden en ook in de toekomst zouden behoeven, om den strijd en de moeiten des levens door te komen en te overwinnen.

Zij moeten bidden, altijd en volijverig bidden. Maar i n 't g e l o o f. Zij zouden zoodoende al meer hun behoefte en afhankelijkheid leeren inzien, en tot volharden in 't gebed aangespoord worden. De Heere doet hen, als geen geloovige bidders zijnde, verstaan dat zij hun God dan nog minder dan een ongeloovige, wel te bewegen rechter, achten. Als zij volharden in 't bidden, naar 't voorbeeld der weduwe, dan was het voor hen zeker dat God hen zou helpen en recht doen.

Welke wijze, goddelijke lessen gaf de Heere hier. En die gelden nog, ook voor ons, lezer. Ook in ons leven komt het voor, dat ons onrecht en onbillijkheden worden aangedaan. Maar dan gebeurt het zoo veel, dat men boos en bitter wordt, en inplaats van te bidden en zijn recht bij den Rechter des hemels en der aarde te zoeken, en al zijn belangen in de handen des rechtvaardigen Rechters te stellen, zelf z'n eigen rechter wil zijn en mislukking op mislukking beleeft, zoodat het geheele leven er door onder gaat. Men geraakt zóó al verder van God af en tenslotte wordt men vol nijd en bitterheid t e g e n G o d, en tegen de menschen, die het ons niet naar genoegen maken. Welk een rampzalig leven wordt dat, en welk een einde zal zulks worden!

De diepste oorzaak van alles is: g e e n g e l o o f. Vandaar dat de Heere op Zijne verhandeling liet volgen: „Doch de Zoon des menschen, als Hij komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde?".

Dat is een vraag, die als wij er ernstig onze aandacht bij bepalen, ontroert, tot in 't diepst van onze ziel.

„De Zoon des menschen", spreekt van Zijne komst, dus van den eindtijd of van de laatste periode van deze bedeeling. En Hij stelt het als twijfelachtig voor, of dan nog geloof op de aarde te vinden zal zijn! En Hij zelf toch is er de Onderzoeker naar. Wij menschen kunnen licht in ons naspeuren te optimistisch of te pessimistisch zijn. Zoo is het met de Heere Jezus niet.

Of wij leven in de laatste periode dezer wereldgeschiedenis lijdt geen bedenk. Evenmin mogen wij het komen van onzen Heere verre stellen, of sleursgewijze denken: 't zal alles wel terecht komen! Wij weten er toch niets van. Dat is juist de taal des ongeloofs. Ook mogen we niet mismoedig en vreesachtig ons terugtrekken uit den strijd des levens, want ook dat is de practijk van ongeloof. Uit christelijk oogpunt gezien is 't lafhartigheid! De Heere Jezus wekt ons op, spoort ons aan tot een gebedsleven, altijd biddende.

Doch daartoe moet er g e l o o f zijn in ons hart, zoodat ons denken en berekenen, van het standpunt des geloofs uitga.

Als de Heere komt om ons te onderzoeken, geliefde lezer, zal Hij dan geloof bij mij en bij u vinden? Daar hangt alles van af.

Geen geloof, wil zeggen geen vertrouwen op en geen overgave aan den levenden God, aan Zijn wijsheid, liefde en leiding.

Gemis van geloof is toch:
gemis van kracht;
gemis van licht;
gemis van leven;
gemis van God en Zijn Christus en
gemis van de liefde des Geestes.

Dit is *de* kwaal van onzen tijd. Daar zien we de oorzaak van zoo menige nederlaag ook in 't christelijk leven en in de christelijke gemeenschap. 't Loopt op ontmoediging en pogingen tot zelfhelp uit. Dit eindigt in een mislukt leven en een rampzalig sterven.

Geloof alleenlijk. Zonder geloof kan niemand Gode behagen. Die tot God komt moet gelooven dat Hij is en een Belooner is dergenen die Hem zoeken.

Het geloof werkt in ons hoop en die hoop beschaamt niet.

Het geloof des harten is de band, die aan God verbindt, en de zaligheid Gods doet genieten.

Wees als een vogeltje, op een takje
[neergezeten,
Dat door elk windje buigt en beeft —
Toch vroolijk zingt, en van geen vrees
[wil weten,
— Omdat het vleug'len heeft.

N. v. B.

III

LOSSE SCHAKELS

De onderdrukking der Christenen in Rusland. Het comitee der vrij-kerkelijke Gemeenten in Duitschland, heeft de volgende verklaring gepubliceerd:

„Volgens betrouwbare mededeelingen, heeft het lijden der Christenen in Rusland, om huns geloofswille, zulk een hoogte bereikt, dat het als een noodschrei door heel de wereld dringt. Wij volgen de gebeurtenissen met diep medegevoel, en onze harten zijn ontroerd, vanwege onze onderdrukte broederen. We roepen al onze Gemeenten op tot geloovige en aanhoudende voorbede, en voor elke praktische hulp, waarvoor zij maar in de gelegenheid zijn."

Geloofsvrijheid. In verband met de Protestvergaderingen tegen de onderdrukking der geloofsvrijheid in Rusland, wezen wij op het verblijdend feit, dat thans door alle kerken dwang in geloofszaken wordt afgekeurd. We stonden stil bij de triumf van het Evangelie, die in deze veranderde geestesgesteldheid openbaar wordt. We vragen nu slechts: zal men konsekwent zijn? Zal men nu met elken geloofsdwang durven breken? Iemand niet in zijn brood treffen, als hij zijn overtuiging volgend, de kerk verlaat? Zal men toegeven, dat het lidmaatschap eener kerk — die toch een g e e s t e l ij k lichaam wil zijn — zaak van overtuiging behoord te zijn, en niet van geboorte? Zou het godsdienstig leven er niet door aan oprechtheid winnen? En zou het daardoor niet winnen aan innerlijke sterkte?

Staat en Kerk. Wat leeren de gebeurtenissen over de verhouding van Staat en Kerk? Is het niet het beste, dat ze onafhankelijk naast elkaar staan? Boet het Russische Christendom van heden niet voor de slavinnendiensten, voorheen door de Kerk aldaar aan den Staat bewezen? Diende ze niet om de staatsbelangen te behartigen? Werd ze daarvoor niet door den Staat onderhouden? Geeft een Kerk, die zich door den Staat laat ondersteunen, haar vrijheid niet prijs? Zal de Staat dulden, dat een Kerk, wier „Voedsterheer" hij is, het Koningschap van Christus praktisch eert? De geschiedenis zal steeds duidelijker het geestelijk onzuivere van „Staatskerk" en „Volkskerk", aan 't licht brengen. De Gemeente moet in de wereld staan als een van haar *on*afhankelijke.

Een opstandige Baptist. Den 16en Maart is de kerkelijke protestdag tegen de geloofsvervolging in Rusland. Nu heeft de Engelsche Regeering de Leger- en Vlootpredikanten verboden in hun toespraken en gebeden dien dag dat onderwerp aan te roeren. Dit wegens politieke elementen in de kwestie. Dr. J. H. Carlile, predikant bij de Engelsche Luchtvloot, heeft verontwaardigd gezegd, zich aan dit verbod niet te zullen storen. Hij acht het een groote fout, en wenscht liever ontslagen te worden, dan er zich bij neer te leggen. Dr. Carlile is Baptist.

Aldus gelezen in het Alg. Weekblad.

De positie der Baptisten in Rusland. Betreffende de positie der Baptisten in Rusland ontvangt Dr. Rushbrooke geen goede berichten. Br. Ivanoff Klishnikoff — als we ons goed herinneren de Leider van ons werk in Rusland — is verbannen naar Centraal-Azië. Zeventien personen deelden na hem hetzelfde lot. Terechtstellingen van Baptisten moeten — zoo ze al voorkomen — groote uitzonderingen zijn. Dat de Kommunistische Partij, die in Rusland de alleenheerschappij heeft de ontworteling van alle godsdienst beoogt, blijkt wel hieruit, dat ze Voorgangers en aktieve leden in de gevangenis laat zetten, verbannen, hen maatschappelijk verongelijkt, totdat ze volkomen geruïneerd zijn; dat ze de kerken laat sluiten; de uitgaven van godsdienstige geschriften verhindert; het drukken van den Bijbel liet stop zetten en de reeds voorhanden exemplaren vernietigen; dat ze alle scholen en andere inrichtingen voor godsdienstonderwijs liet sluiten, en de propaganda van het atheïsme in de Staatsscholen alleen veroorloofde.

Vrouwenarbeid voor den Vrede. Voor eenigen tijd verzond Dr. Rushbrooke, op verzoek van den Baptiste Vrouwenbond in Engeland, een circulaire aan de Bonden en Unies in de verschillende landen, teneinde te vernemen, of de in hun midden bestaande Vrouwenorganisaties ook eenigen bepaalden arbeid voor den Vrede verrichten. Onder de eerste antwoorden, die binnenkwamen, was er een, komend uit een der landen van het vasteland van Europa, hetwelk luidde: „Het eenige, wat onze Baptiste vrouwen doen in 't belang van den Internationalen vrede is, dat zij een goed maal voor hun mannen koken".

President Masaryk. Bij gelegenheid van den tachtigsten verjaardag van den President van de Republiek Tsjecho-Slowakije, zond Dr. Rushbrooke hem het volgende telegram:

„Baptisten in heel de wereld wenschen Uwe Exellentie geluk en zijn dankbaar voor de godsdienstvrijheid, waarin Tsjecho-Slowakije zich verheugt".

L

III

HOE EN WAT GEEFT GIJ?

Wij geven het U uit Uwe hand.

David.

Geven schijnt velen een nog zeer onbekende zaak te zijn. Zij doen het niet en 't is tot hun schade. Men bedenkt niet genoeg, dat ons gansche zijn door geven ontstond en met geven daarmede samenhangt.

Wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen? Denk eens over uzelven na. Wat hebt ge van uzelven? Overdenk eens, wie u het aanzijn, uw gezondheid, ja, al wat ge zijt en hebt, schonk? Vanwaar is uw verstand? Van wien hebt ge uw kennis, uw vermogen, uw overleg, uw beleid, uwe voortvarendheid? Gij ontvingt in uw prille jeugd. Gij ontvingt bij uw groei, uw ouder worden. Gij ontvingt, toen ge de wijde, wijde wereld in moest. Gij ontvingt, toen ge uw levenskeuze deedt. Gij ontvingt, toen ge overleg pleegdet omtrent uw levenspositie. Gij hebt ontvangen voor uw kleeding, voedsel, deksel. Gij ontvingt almaar door. Noem eens iets op, wat ge niet hebt ontvangen? Gij hebt letterlijk, letterlijk niets van uzelven. Neen, wij hebben niets in de wereld gebracht en wij zullen er ook niets uitdragen.

Hoe komt het dan toch, dat dàt zoo weinig, weinig bedacht en getoond wordt? Waarom doet de mensch, alsof hij heer en meester is over hetgeen hij bezit? Waarom doet de mensch, alsof hij 't zichzelf verwierf, wat hij bezit?

Ja, deze vragen brengen tot nadenken, want 't is ontstellend, hoe weinig dat men steeds door ontvangt.

Daar hebt ge een zakenman, die zwoegt en ploetert van den morgen tot den avond en zie hij komt niet verder. Waarom niet? Och, omdat hij

niet bedenkt: *ik* moet ontvangen. — Dus: de handen in de schoot leggen en dan zeggen: ziezoo, de raven zullen 't mij wel brengen? Eilieve, wat zegt ge? De raven zullen 't u brengen? Gij weet wel beter, want Elia had zijn uiterste best gedaan, toen hij ontving. Heere, laat 't bekend worden in Israël, dat ik alle deze dingen naar Uw woord *gedaan* heb. God gaf zijn knecht. God gaf de raven en de raven gaven hem.

Weet ge wel, dat God Zijn raven heeft? Raven zijn gaven, die gaven brengen. Elia ontving om voor zijn God te leven en hij leefde voor God; hij gaf wat hij ontving. Gij doet en deedt, wat uwe hand vond te doen, want gij ontvingt om te doen. Bedenk het toch, dat uw doen een geven is om te ontvangen.

Zoo is er in het leven der menschen, in het wereldleven, in het maatschappelijk leven een onophoudelijke circulatie.

Duizenden loopen met een suf hoofd, om maar te ontvangen, meer te ontvangen, almaar meer, zonder te bedenken, dat zij moeten geven van hetgeen ze ontvingen. Hier ligt de oplossing voor een gezond, Godgewild leven in de maatschappij.

Is het anders in het Koninkrijk Gods? Denkt gij, dat het het uwe is, wat gij hebt? Gij vergist u zeer en dat blijkt uit uw geven en gaven. Gij zijt een dief, indien gij inhoudt wat gij geven moet, teneinde een gezonden levensgang voor uzelven en voor anderen te bevorderen. Gij berooft Mij, Maleachi 3 : 8.

Zal een mensch God berooven?
Wie durft het bestaan?

Wie zal de vloek des Heeren ontkomen, die God berooft? Mal. 3 : 9.

En toch is de mensch vermetel, óók die zich met den Naam des Heeren dekt. Maar dat kan niet goed gaan, neen, neen! Let op de onbedriegelijke gevolgen! Onherroepelijk is de wet van oorzaak en gevolg.

Hoe en wat geven wij? Elkeen kan geven. Zelfs de armste *moet* geven, om te ontvangen. Geeft gij van uw overvloed? Geeft gij om te nemen? Of geeft gij om te *ontvangen* teneinde weer te kunnen geven en weer te ontvangen, in opgaande lijn?

Geeft gij aan God, die alles onderhoudt, regeert en bestiert? Of geeft gij aan een mensch met de gedachte: hij heeft meer dan ik. O, eigenlievende, o, roofzuchtige mensch: uw roof zal u ontnomen worden en wiens zal het zijn? Wat geeft gij? Wat hebt gij te geven? Wat hebt ge, dat ge niet ontvingt? Welke zijn uw dochters, Spr. 30 : 15. Geeft en u zal gegeven worden om te kunnen doorgeven, wat ge ontvingt. Zalig zijn de gevers, want wie geeft, ontvangt.

S. RESSIV.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

PAASCHFEEST.
OPSTANDING DES HEEREN.

Mat. 28; Luk. 24 : 1—49.

Les voor Zondag 20 April 1930.

Vandaag hebben we een grooten feestdag. De Russische Christenen begroeten elkander door te zeggen: „De Heer is waarlijk opgestaan", en de aangesprokenen antwoorden: „Ja, Hij is waarachtig opgestaan!" Hoe kan er grooter blijdschap komen!

Voor de Israëlieten was het Israëlietische Paaschfeest ook een blij feest, want het was het feest, dat herinnerde aan den uittocht uit Egypte en aan de bewaring der Israëlietische eerstgeboornen, toen alle eerstgeboornen van Egypte stierven. Maar ons Paaschfeest is nog veel mooier, omdat Jezus dood en graf overwon en allen, die in Hem gelooven, van den eeuwigen dood bevrijd worden. Dat maakt ons blij.

Maar ik denk, dat de kinderen ook blij zijn om Jezus. Hij was eerst zoo treurig verongelijkt, en Zijn kruisdood was zóó verschrikkelijk! Is het niet kostelijk dat Zijn vijanden tenslotte beschaamd stonden en Jezus verheerlijkt werd? Ik vind het wel zoo mooi; ik zou den Heiland wel graag even heel eerbiedig willen feliciteeren.

En voor de disc. was het ook heerlijk: Hun Meester was opgestaan uit de dooden. Zij waren niet bedrogen uitgekomen, zooals het een paar dagen tevoren wel scheen te zijn. Ja, ik ben ook blij om de discipelen. Wat zullen ze blij geweest zijn. Maar met de disc. was het toch wat anders dan met ons. Immers zij wisten nog niet dat Jezus opgestaan was! De disc. en de vrienden van Jezus begonnen dien heerlijken dag met een bedrukt gemoed. Eerst in den namiddag en in den avond werden zij gerustgesteld en verblijd.

Wij gaan vanmiddag nog eens weer een beetje vertellen van hetgeen er in den vroegen morgen, in den middag en den avond van dien Paaschdag is gebeurd.

Probeer het maar eens met een inleiding als boven. 't Hoeft natuurlijk niet precies zoo te zijn; maar omdat wij toch niet bij de geschiedenis kunnen aansluiten, moesten wij het m. i. maar eens in zoo'n geest probeeren. — — We vatten dan na Paschen onze geschiedenissen weer op.

Heel vroeg in den morgen is Jezus opgestaan. Soldaten hielden de wacht bij Zijn graf, opdat de disc. het lichaam van Jezus niet zouden stelen. Nu, die zouden 't ook niet doen. Die waren zóó in de war, dat ze aan zulke dingen niet dachten. Maar *indien* ze het zouden wagen, dan zouden de wachters in elk geval op hun post zijn en wel weten wat ze doen moesten.

Nu, ze moesten dan maar goed oppassen, want er zou inderdaad iemand komen om het zegel te verbreken. En hij kwam, heel vroeg in den morgen! Een engel was 't! Regelrecht op 't graf aan! Toe nu, wachters, slaat hem, grijpt hem! Hij wil het zegel verbreken! Hij rolt den steen weg van het graf! Maar de soldaten deden niets. Zagen ze hem dan niet? Of ze hem ook zagen. Vertel hoe hij er uit zag, Mat. 28 : 3! En ook waarom de wachters niets deden, v. 4. Toen zij weer een beetje tot zichzelf kwamen, gingen ze er hard van door en kwamen in de stad!

Vertel dan van de vrouwen, die naar 't graf gingen; hun toebereidselen en hun ervaring. — — Na hen gingen ook Petrus en Johannes nog naar 't graf.

En de disc. en vrienden van Jezus kwamen heelemaal in de war. Sommigen geloofden in 's Heeren opstanding en anderen konden het maar niet gelooven.

Twee mannen uit het dorpje Emmaus gingen in den namiddag naar hun huis terug. Zij zagen er droevig uit en ze praatten druk over hetgeen er gebeurd was, maar ze wisten niet wat ze er van denken moesten.

Ongemerkt voegde een derde zich bij hen. Misschien heeft Hij hen van achteren ingehaald..... Vertel nu Luk. 24 : 13—33*a*.

„Dat zal nog een heerlijke avond worden te Jeruzalem", zullen ze wel gedacht hebben. Iedereen is natuurlijk blij, als wij vertellen, wat wij beleefd hebben. Vertel dan v. 33*b* tot 49.

Nu, dat was ook een heerlijke avond. En wij kunnen nu nog in onze gedachten met die vrienden van Jezus blij zijn, omdat wij ook Jezus liefhebben en ons verheugen, dat Hij voor ons gestorven èn opgestaan is.

Opm. We vertellen ditmaal maar niet van Maria Magdalena. Het zou te veel worden. Ook van Petrus en Johannes zou ik ditmaal slechts terloops willen vertellen. Op een anderen keer D. V. weer eens wat compleeter.

K. R.

CORRESPONDENTIE

KORRESPONDENTEN! Beschrijft uw papier a. u. b. slechts aan een kant!

ADVERTENTIËN en adreswijzigingen zende men aan de Administratie te Nieuw Weerdinge.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

CORNELIUS MARTENS.

Ik heb hier een boek voor mij liggen, dat onlangs het licht heeft gezien en de lotgevallen verhaalt van Cornelius Martens. De titel is: „Wonderbare genade in bolsjewistisch Rusland", of eigenlijk: „Grace astounding in Bolshivik Russia", want het is in het Engelsch geschreven en van de hand van Dr. A. Mc. Caig. Het werkje is geen Engelsche bewerking van een Duitsche uitgave, immers heeft, wanneer ik mij niet vergis, niet lang geleden Martens ook zijn intrede in de Duitsche martelaren-literatuur over Rusland gedaan. Het is de weergave van de gesprekken, die de geleerde schrijver in den zomer van 1927, tijdens zijn verblijf te Riga met Martens persoonlijk heeft gevoerd. Voor degenen, die eenvoudig Engelsch kunnen lezen en lust hebben het zich aan te schaffen, deel ik mede, dat de prijs f 1,50 is en het besteld kan worden bij „The Russian Missionary Society", 43 Newington Butts, Londen.

* * *

Cornelius Martens werd in 1876 in het dorpje Romanov, een Duitsche Mennonieten-nederzetting geboren. Zijn ouders waren zeer arm. Volgens z'n eigen verklaring was hij een echte belhamel, die een bijzonder welbehagen had in het vernielen van houten schuttingen, sleden en alle andere dingen, die tegen zijn kracht en vernuft niet bestand waren. Deze daden van vandalisme echter gaven hem behalve genot ook een onrustig geweten.

Op zekeren dag ging hij met twee kameraden het bosch in. Ze kregen ruzie en sloegen elkaar builen en wonden. Toen zij in de verte een jongen man, Simons geheeten, zagen naderen, besloten zij hun oneenigheden te vergeten en zich tezamen tegen hem te keeren. Ze hadden namelijk een grooten hekel aan dezen Simons, want deze was een „geloovige". „Daar hebt ge dien vrome", zeiden zij. „Weet je wat wij doen? Wij draaien hem den nek om". En zij zochten een plekje in hun omgeving uit, waar ze hem zouden vermoorden en begraven.

Toen Simons zich bij hen had gevoegd, noodigde hij ze uit om een eindje met ze op te loopen. Hij bracht ze op dezelfde plaats, die door het drietal was bestemd om hem van het leven te berooven. Daar gingen zij zitten. Simons haalde zijn Nieuw Testament voor den dag en las het derde hoofdstuk van Johannes' Evangelie voor. Hij vroeg, wat de vrienden van het leven hiernamaals dachten? Daarna knielde hij neer en zoo ernstig bad hij, dat Martens onder het bidden ook neerhurkte en zijn kameraden zijn voorbeeld volgden. Het behoeft zeker niet gezegd, dat er van de moordplannen geen draad meer over bleef en Martens had van Simons zulke diepe indrukken ontvangen, dat hij begeerig werd naar een beter leven.

Gedurende twee jaren zocht hij naar vrede en daarbij werd hij soms zoo hopeloos, dat hij aan zelfmoord dacht. Eens stuurde zijn vader hem naar het dichtstbij gelegen dorp om koren te halen. In een slede had hij zeven kilometer afgelegd en was al den tijd in grooten kommer geweest over zijn ziel. Toen hoorde hij plotseling een stem driemaal tot hem zeggen: „Waarom weent gij? Uw zonden zijn u vergeven". Het was vermoedelijk de echo van woorden, die hij in den bijbel had gelezen. In elk geval waren het de woorden van God. Hij geloofde ze, sprong van zijn voertuig en huppelde rond van blijdschap.

Teruggekeerd vond hij zijn ouderlijke woning vol gasten. Hij noodigde ze onmiddellijk uit om met hem te bidden en knielde neer. Zijn vader beloofde hem een ouderwetsche kastijding, want hij kon niet dulden, dat de gevoelens van zijn vrienden werden ge-

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

11. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve. 's Avonds hield zij steeds een korte godsdienstoefening met de bewoners en het verdere werkvolk. Ds. Lothuizer ging rond om de achtergeblevenen uit den oorlog te troosten. Ook juffrouw Veerman deed wat zij kon. Zoo was zij ook bij de half verlamde bezembinder Wimmers en zijn vrouw gekomen en had daar gewezen op den Heiland. Onderweg naar de hoeve bad zij in stilte nog voor de oude menschen.)

In het hutje echter, tusschen het rijshout en de half afgemaakte bezems, zaten op hun houtblokken Wimmers en zijn vrouw, wel als dezulken die bedroefd zijn, maar tevens toch altijd blijde.

Thuis aangekomen, ging juffrouw Veerman direct naar de boerin van de Enke-hoeve, die zoolang op de kinderen had gepast.

»Nu, hoe gaat het met de Wimmersmenschen?« vraagde de boerin.

»Ik denk, dat zij hun smart met de hulp des Heeren zullen overwinnen!« gaf de gevraagde ten antwoord.

»O, maar het is zoo moeilijk, het is zoo moeilijk!« zuchtte de boerin.

»Lieve vrouw Enke!« De grijze vriendin gevoelde, dat de boerin bijzonder behoefte had aan troost.

Daarom ging zij verder: »Ik heb u reeds eerder beloofd, te vertellen waarom ik mij zoozeer met u verbonden weet. Daarom wil ik u iets mededeelen. Als u wilt, doe ik het vanavond, als de anderen al naar bed zijn. Ik vertoef nu al eenigen tijd in uw huis, en daarom wilde ik u graag een blik in mijn leven laten slaan, hoewel ik dat zelden iemand heb toegestaan!«

»Och, juffrouw Veerman, er knaagt dikwijls iets op vreeselijke wijze in mij. Vaak wordt ik overvallen door groote zwakte en dan is het mij, alsof het gauw met mij gedaan is. Ik ben dan bedroefd tot den dood toe!«

»Hm . . . ja!« De voormalige onderwijzeres schudde nadenkend het hoofd.

Daarop zeide zij: »Wanneer u zoo geheel alleen op de wereld stond als ik, zou ik zeggen: »Ga heen in vrede!« Dan zou u gerust de hemelsche heerlijkheid kunnen verkiezen en verruilen tegen al de onrust en de ellende hier beneden. Maar zoo . . . neen. Ik kan mij ook beslist niet indenken, dat dit Gods wil zou zijn!«

Zij riep de kinderen binnen: »Greta, Ali, Hans, komt eens hier en zingt voor moeder het nieuwe liedje, dat jullie geleerd hebt!«

Zij begon, Greta en Ali zongen toen mee:

»Als de Heiland zal verschijnen
In glorie op aard',
Met de Zijnen, al de Zijnen,
Rondom Hem geschaard.
O, dan zullen zij schitt'ren,
Gehecht aan Zijn kroon.
Als de fonk'lende sterren,
Zoo heerlijk en schoon«.

Kleine Hans had ondertusschen in alle toonaarden slechts de beide woorden meegezongen: »Heiland! Lieve Heiland! Lieve Heiland!«

De oogen van de boerin der Enkehoeve werden vochtig, toen zij zag, met welk een ernst en zalige ijver haar drie spruiten het liedje gezongen hadden. Zij breidde haar armen uit en trok alle drie tot zich.

Daar kwam Lieze de kamer binnen en wendde zich tot de oude onderwijzeres: »Vrouw Leppers is buiten, juffrouw Veerman en wilde u graag spreken!«

»Zoo . . .? Nu, laat haar maar binnenkomen!«

»Dat wil zij liever niet, dunkt mij!«

»Hm. Nu, ik kom direct«. En zich tot de boerin wendend ging zij verder: »U neemt mij zeker niet kwalijk, vrouw Enke? En jullie, mijn drie kameraden, weest zoolang lief en braaf, hoor, tante komt aanstonds weer. Vertelt moeder

schokt. Zijn moeder daarentegen begon ook te bidden en binnen weinige oogenblikken riepen allen tot God om vergeving van schuld. De vader echter bleef onverteederd. Hij klaagde zijn zoon bij de dorpsoverheid aan, die hem tot een reeks stokslagen veroordeelde, want dat zou het beste middel zijn om dat bidden uit zijn beenderen te drijven. Alle pogingen om den jongeling tot rede te brengen faalden en vader besloot eindelijk om Martens het huis uit te zetten.

* * *

Tot zijn een-en-twintigste jaar zwierf Martens van de eene mijn en fabriek naar de andere, totdat hij in aanraking kwam met een Joodsch ingenieur, die hem overhaalde om naar Kharkov te gaan. Hier werkte hij gedurende zeven jaren op een groote fabriek. Hij was nog niet lang in deze plaats of hij stichtte er een Baptiste gemeente, die vanwege de vijandige houding der overheid in bosschen en andere afgelegen plaatsen vergaderde. Niettemin groeide en bloeide ze en kwamen velen tot de kennis van de verlossende macht van Christus Jezus. Intusschen nam hij zijn vrijen tijd ook te baat om een avondschool te bezoeken ten einde meer wetenschap te vergaderen. De lust om het evangelie te verkondigen en den zegen, waarmede die verkondiging gepaard ging, deden hem eindelijk besluiten, zich geheel aan den dienst van God te wijden. De ruimte ontbreekt mij om u te vertellen van de vele gemeenten, die hij heeft mogen vormen, van de wonderbare opwekkingen, die in sommige steden en dorpen en provincies op zijn prediking ontstonden, van de vervolgingen, waaraan hij heeft blootgestaan, van rechtzalen en gevangenissen, die tijdens zijn verschijning veranderd werden in bedehuizen, van de bekeeringen van bankdirecteuren, roovers en moordenaren. Martens werd lid van de Commissie der Russische Baptiste Unie en later haar reizende prediker.

* * *

Het boek werpt een fel licht op de houding en handelingen der Bolsjewisten.

Twee voorbeelden haal ik slechts aan. Het eene betreft de wet, die de verhouding regelt tusschen ouders en kinderen. De kinderen van een zeker gezin werden meegelokt naar de vergaderingen van de Communisten. Toen ze eens op een avond laat thuis kwamen en moeder naar de oorzaak vroeg, antwoordde het meisje: „Jij bent mijn moeder niet, ik behoor aan den staat. Jij hebt geen recht om je met mij te bemoeien. Ik zal je aanbrengen". De jongen liep daarop op zijn moeder toe en gaf haar een klap in het gezicht. De arme ouders moesten om hun op reden jegens hun kinderen voor de rechtbank verschijnen en ..... werden ter dood veroordeeld. Het vonnis echter werd veranderd in tien jaren gevangenisstraf!

Het tweede geval is niet minder tragisch. Ergens kwamen drie Communisten om het leven. Besloten werd het geheele dorp te straffen en duizend boeren dood te schieten. Elke derde persoon in de straten viel onder het moordend lood, totdat het getal was bereikt. Achteraf bleek, dat de overheid inplaats van 10C0, 1023 had laten dooden. Voor de 23 extra bood zij haar verontschuldiging aan!

* * *

Het laatste hoofdstuk bevat het pamflet, dat Moscou heeft uitgegeven tegen de Baptisten. Wij citeeren de volgende zinnetjes:

„Baptisten zijn de slechtste en gevaarlijkste schijnheiligen .... Achter de schare van Baptisten („Broeder! Broeder!") kwispelt de vos zijn staart en laat de wolf zijn tanden zien. Zij zijn vijanden van de arbeidende klasse".

* * *

„Wonderbare genade" is door en door een Baptist boek. Het is waard om voor Nederland bewerkt te worden. Jammer, dat onze Unie geen eigen uitgeverij heeft.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

---

maar wat moois. Dan zal ik straks eens hooren, wie van jullie het mooist verteld heeft!«

Na een korte begroeting ging zij daarop met de buiten wachtende de trap op. Boven in haar kamer stak zij het licht aan, gaf de bezoekster de hand en zeide: »Neem mij niet kwalijk, vrouw Leppers, dat ik u nog niet bezocht heb. Ik wilde vanmiddag reeds naar u toe, maar werd in het dorp langer opgehouden, dan ik verwacht had«.

»O, dat is niets. U zal hier in huis altijd wel zooveel te doen hebben, dat er nauwelijks eens een vrije middag overblijft«.

»Uw man is nu ook gevallen!«

Een zacht, trillend: »Ja!« kwam er over de lippen der vrouw.

Juffrouw Veerman zag haar bezoekster met een innige blik vol hartelijke deelname aan.

Vrouw Leppers was het, alsof er in haar nacht van ijzige koude en verbroken hoop de warme adem van een goddelijke zonnestraal was gekomen. Innerlijk werd zij week gestemd. En nog altijd zag de oude onderwijzeres als tot in de doodelijk getroffen ziel van de eenvoudige arbeidersvrouw, alsof zij onderzoeken wilde, waar en hoe de balsem der vertroostende liefde aan te wenden was.

Langzaam rolde er traan na traan over de wangen der weduwe, krampachtig perste zij haar gevouwen handen tegen de borst en smeekte als één, die bedelt om een aalmoes: »Geef mij een troost, juffrouw!«

De grijze oude juffrouw legde haar arm om de schouders der vrouw, leidde haar naar de canapé en beiden zaten nu eenigen tijd in stomme droefheid naast elkander. Daarna knielde de onderwijzeres neder om op hartroerende wijze te bidden, te bidden voor de zielenood der arme, vertwijfelende vrouw van den gesneuvelden Leppers.

Beneden in de kamer hadden de kinderen moeder verhalen verteld zoo goed zij het vermochten. Met stille blijdschap had de boerin hen gadegeslagen en al eenigen tijd waargenomen, dat haar kinderen op een andere manier opgroeiden dan gewoonlijk, ja, dat de goede invloed, die er van de vroegere bewoonster van het voormalige armhuis uitging, bijna overal bemerkbaar was, sedert zij in huis verkeerde. Dat men vroeger toch zoo weinig notitie van haar genomen had!

Ali, die gauw vijf jaar werd, had verteld, dat de Heer Jezus eens de kinderen tot zich geroepen had en toen zeide: »Laat de kinderkens tot Mij komen en verhindert hen niet, want hunner is het Koninkrijk der hemelen!«

In een adem vraagde zij verder: »Moeder, tante zegt, dat de Heer Jezus geen paarden bezat en ook geen boerderij. Slechts een ezel heeft Hij gehad, net als een lompenkoopman. Moeder, waarom heeft de Heer Jezus dan geen paard voor zich gekocht?«

»Och, dommert!« lachte de zevenjarige Greta. »De Heer Jezus heeft toch heel geen paard noodig!«

»Neen?«

»De Heer Jezus is immers in den hemel!«

»Ja!« was het antwoord van Ali vol overtuiging gegeven.

Daarop werden de bruine oogen op moeder gericht en verder gevraagd: »Maar wanneer de Heer Jezus nog leefde, zou Hij dan ook wel eens in ons dorp willen komen?«

»Kind, de Heer Jezus leeft nog. Hij leeft in den hemel, bij den lieven Heer!« beleerde de moeder hen.

»En . . . en . . . bij de lieve engeltjes!« voegde met een gewichtig gezicht Hansje er aan toe.

»Zoo . . .! Ja!« knikte Ali beteekenisvol.

»Op de hoeve van Boltens waren heden twee kinderen en wilden brood en aardappels hebben. Toen heeft Boltens de hond op hen aangehitst, die heeft het meisje toen in het been gebeten, o, wat heeft dat gebloed! Het meisje heeft toen o zoo geschreid!« vertelde Greta ondertusschen.

(Wordt vervolgd.)

RADIO-UITZENDING.

Evangelisatie-Samenkomst, vanuit het Kerkgebouw der Bapt. Gemeente te Muntendam, *op Donderdag 27 Maart,* des avonds 8 uur.

Leider: Ds. J. LOUW, pred. te Groningen.

Sprekers: Ds. J. HEKHUIS, pred. te Muntendam en Ds. J. LOUW.

De Organist, de heer S. ROSENBAUM, en het Gemeentelijk Zangkoor „Looft den Heer", Dir. M. MOSTERT, verleenen medewerking.

1. Orgelspel.
2. Gemeenschappelijk gezang no. 33. (Bundel Joh. de Heer.)
3. Zangkoor: „Genadeklokken" en „Blijdschap in God".
4. Bijbellezing: Pred. 12 : 1—7.
5. Gebed.
6. Gemeenschappelijk gezang: Psalm 25 : 2 en 6.
7. Toespraak Ds. J. Hekhuis. Onderw.: „*Vanwaar en Waarheen?*"
8. Zangkoor: „De stroom des levens" en „Heimwee".
9. Gemeenschappelijk gezang: no. 233. (Bundel Joh. de Heer.)
10. Toespraak Ds. J. Louw. Onderw.: „*Tusschen twee werelden*".
11. Zangkoor: „De paarlen Poort" en „De verlosten wenken".
12. Gemeenschappelijk gezang no. 458 (Bundel Joh. de Heer.)
13. Sluiting.
14. Orgelspel.

's-Gravenhage. JAC. BOITEN. Secr. U. R. C.

III

INGEZONDEN.

»Bedenkelijk«.

Naar aanleiding van het ingezonden stukje „Bedenkelijk", voorkomende in De Christen van 7 Maart j.l., moet mij ook iets van het hart.

Ik ben het met de schrijver volkomen eens en vraag mij zelf ook vaak af: wat kan toch de oorzaak zijn, dat we na eenig tijdsverloop van hem of haar, die gedoopt werd, zoo weinig openbaring zien van de, in den Doop afgelegde, stille belijdenis? Hebben ze in hun Doop wel den ernst verstaan van het begraven zijn van den ouden mensch en de opstanding tot een nieuw leven met Christus? Op de, hierop slaande, vragen, hun voor den Doop voorgelegd, gaven ze een bevredigend antwoord, en we gelooven ook dat ze bekeerd zijn, en hetgeen ze hebben uitgesproken, oprecht meenden.

En toch, de ervaring leert, dat de uitingen des harten vaak zoo zijn, dat het weemoedig stemt. De gesprekken en uitlatingen zijn vaak zoo zouteloos. Hebben wij als ouderen daar ook schuld aan? Voeden we de jeugd op? Is het in het gezin altijd zoo, dat in onze gesprekken de Heer er Zijn goedkeuring over uit kan spreken? Er is in het leven zoo veel, op elk gebied, dat besproken kan worden; de tijden zijn ernstig en daar vooral moet de christen rekening mee houden.

Laten we het woord van den Apostel in gedachtenis houden: Uw woord zij ten allen tijde met zout besprengd. Zulks is ook mogelijk, wanneer er blijdschap onder de huisgenooten is.

Er is nog een gevaar, is men wel niet eens te haastig tot doopen overgegaan? Zijn we ook te bang voor uitstellen? S.

»Bedenkelijk«.

„Misschien vernemen we antwoorden" is de laatste zin van een ingezonden stukje van 7 Mrt. l.l. Ja, dit „misschien" is zeer terecht, want om over de uitgeslotenen en hen, die zich onttrokken, of liever over de oorzaak of aanleiding daarvan te schrijven, is niet zonder gevaar. Men bedenke, dat het over zielen gaat, welke zich misschien niet kunnen vereenigen met bestaande toestanden of genomen besluiten of wel met de wijze, waarop het Bestuur eener gemeente zich handhaaft of ook wel over zielen, die de tegenwoordige wereld hebben liefgekregen.

Ten eerste: 125 leden, die we kwijt zijn, (De statistiek spreekt van 50 die zich onttrokken hebben en 41 die werden uitgesloten en 30 werden weder opgenomen, zoodat we er 61 „kwijt" zijn. E-R.) dit is betrekkelijk. Velen hiervan zijn nog van harte Baptist en sommigen mogelijk wel zuiverder als enkele nog ingeschreven leden. Ook is het in den loop der jaren gebleken, dat van de uitgeslotenen en die zich hadden onttrokken, in later jaren weer velen tot de gem. kwamen. Men kan van hen allen niet zeggen, dat ze den Doop niet hebben verstaan. Dikwijls waren het inzichten of kwesties, welke door onvoldoende verdraagzaamheid van beide zijden, tot scheiden aanleiding gaven. Zeer zeker hebben zich leden onttrokken, die den Doop niet hebben verstaan en juist daarom den Doop niet konden uitleven. Wiens schuld? Mogelijk is eenige meerdere voorzichtigheid van de zijde der Voorgangers in sommige gevallen wel noodig. Toch zal m. i. dit euvel nooit geheel verdwijnen, omdat het inzicht in de beteekenis van den Doop bij iedereen niet dezelfde diepte heeft, evenmin het gemeentelijk bewustzijn. Dit wordt bij velen later door opvoeding verdiept. Gehoorzaam zijn is nog lang niet altijd begrijpen. Wat den gemeentelijken tucht aangaat, en wat aangaat de reden, waarom die 50 zich onttrokken, kan m. i. hier niet besproken worden, omdat bijna elk feit op zich zelf staat.

Dat de gemeenten niet altijd de consequentie van haar daden aandurft, behoeft geen betoog. De ondervinding heeft geleerd, dat men in veel gevallen geen onderzoek duldt, dat is niet gezond. De gemeentelijke tucht uitgeoefend met meerderheid van stemmen, is m. i. juist, als de gemeente niet vooraf beïnvloed wordt, en men zonder beïnvloeding van menschen alle plaats aan den H. G. zou afstaan. Tenslotte nog dit: dat er in de gemeenten een ijver is om de gem. uit te breiden is goed, doch men vergete nooit, dat wij werken en de Heere den wasdom geeft. Een groote gem. met een nieuwe kerk mag nooit meer doel zijn dan een gem. van bewust verloste zondaren en zondaressen, want dat kan noodlottig worden voor de gem. E.

Een mooi Evangelisatiewerk bedreigd.

II Thess. 3 : 1.

Met dit Woord van God komt de Bapt. Gemeente te 2e Exloërmond tot alle medeverbondenen in den Heer, om hun aandacht te vragen voor onderstaande circulaire.

Wie uwer kent de Gemeente te 2e Exl. niet? Ze ligt in een veenhoek in het Zuidoosten van Drente, 't welk gebleken is een vruchtbaar evangelisatie-terrein te zijn. Vele zondaren hebben er hun heil in Jezus Christus gevonden, en voor enkele jaren is daar een flink kerkgebouw verrezen. Het was een blijde tijd, doch wie had ooit kunnen denken, dat de malaise in het Veenbedrijf ons zòò zou treffen, dat wij als Gemeente de kracht zouden verliezen, haar financieele gevolgen alleen weer te boven te komen? We hebben als Gemeente zeer geleden door den grooten economischen achteruitgang, die heinde en ver bekend geworden is. Er dreigt voor onze Gemeente gevaar. In 1925 telde de Gemeente nog 165 leden, waaronder vele flinke en financieel weerbare huisgezinnen, die er niet voor terug deinsden offers te brengen uit liefde tot de Gemeente en in vertrouwen op den Heer.

Thans telt de Gemeente 95 leden, maar de financieele kracht der huisgezinnen is gebroken. Draagkrachtige gezinnen vertrokken naar de fabrieksplaatsen. We kunnen U echter met cijfers aantoonen, dat de offervaardigheid

vóór, en de liefde tot de Gemeente niet verdwenen zijn. Op de lijst, hun ter teekening aangeboden, voor aflossing der nog ongedekte schuld, rustende op ons kerkgebouw, is door 37 gezinnen geteekend de som van Fl. 1535.— (vijftien honderd-vijfendertig gulden). Is dat geen sprekend staaltje van de toewijding der leden? Konden we echter van de schuld, rustende op ons kerkgebouw plm. Fl. 3000.— aflossen, dan bestond er groote kans, dat de Gemeente met Gods hulpe weer een Voorganger kon beroepen. Daaraan heeft de Gemeente dringende behoefte, en ook de arbeid onder de Jeugd roept om leiding. Wij gelooven, dat er velen zijn die ons willen steunen, omdat zij het werk des Heeren en de Brs. en Zrs. liefhebben. We zijn aangemoedigd door het feit, dat het vijftal Brs. dat de Gemeente als Voorganger gediend heeft, alle verlangde inlichtingen wil geven. Daarom wenden wij ons met vertrouwen en vrijmoedigheid tot U, en verzoeken U om ons een handje te helpen. Voor elke gave, klein of groot zijn wij dankbaar. Doch kunt ge een groote gift schenken dan verblijd ons met een groote!

Help ons zoo veel gij kunt, en de Heere moge het U rijkelijk vergelden!

Namens de Gemeente:
W. TALENS, Ouderling.
P. DE RAAF, Secretaris.

P.S. Alle giften zullen in De Christen verantwoord worden. Men zende ze aan den tweeden ondergeteekende *P. de Raaf, Kijl 7, 2e Exloërmond.*

Bovenstaande bede om hulp wordt recht hartelijk aanbevolen door Ds. Hekhuis, van Muntendam. Ds. Huizinga van Hengelo, Ds. Jeronimus van den Haag en Ds. Louw van Groningen, allen oud-voorgangers der Gemeente te 2e Exloërmond.

* * *

De Commissie der Unie verblijdt er zich in, dat Exloërmond uit haar geestelijken sluimer is wakker geworden en opgestaan tot vernieuwde werkzaamheid. De Heer der gemeenten heeft nog arbeid voor haar. Binnen afzienbaren tijd komen er nieuwe veenplaatsen aan de snede die vele tientallen gezinnen in staat zullen stellen om een flink stukje brood te verdienen. Deze belangrijke werkverruiming zal de bevolking doen toenemen. De Gemeente behoort dan geheel toegerust te zijn, met aan haar hoofd een vurigen voorganger, die geflankeerd wordt door broeders en zusters vol bezieling. Niet in het minst om deze reden hoopt de Commissie van harte, dat de bede om hulp der Gemeente te 2e Exloërmond in onze Gemeenten en bij al onze broeders en zusters weerklank vindt

UIT DE GEMEENTEN

DELFZIJL. De lezers van ons Unieorgaan zullen zeer zeker wel eens hebben gedacht: hoe gaat het toch met de gemeente te Delfzijl, zou ze in haar winterslaap gedoken zijn en zoodoende het stilzwijgen bewaren? Neen, verre van dat! Het moge uit het volgende blijken.

De predikbeurten worden geregeld gehouden. We mochten gezegende Kerstdagen beleven. Naast de prediking vierden we Isten Kerstdag feest met de kinderen der Zondagsschool en 's avonds met de ouders.

Den 2den dag hield de gemeente liefdemaal, waaraan we met dankbaarheid terug denken. De Heer was kennelijk in ons midden, dies waren wij verblijd.

Twee jaren achtereen mochten we in samenwerking met plaatselijke kerkgenootschappen, de tent der Noordelijke Tentzending in onze plaats hebben. Het vorige jaar was deze tent ook enkele dagen voor oostelijk Groningen gereserveerd, evenwel kon wegens staking in het landbouwbedrijf dit niet doorgaan. Na eenige moeilijkheden te hebben overwonnen, vond men te Siddeburen gelegenheid om aldaar aan vele belangstellenden het Woord van leven en vrede te verkondigen.

Onze Voorganger had voor deze dagen de leiding op zich genomen. Eenigen tijd later kwam uit Siddeburen herhaaldelijk het verzoek, of onze Voorganger daar nog eens het Evangelie wou brengen.

Nadat dit rijpelijk was overwogen, werd besloten, om 3 weken aaneen, telkens een avond aan dit verzoek te voldoen. Een groote zaal was hiervoor disponibel. Aan vele dorstige zielen mocht de boodschap des heils worden gebracht. Het verzoek, om verder iedere week aldaar te prediken, heeft tot gevolg gehad, dat dezen winter geregeld het Evangelie aldaar is gebracht, en dat zielen kwamen tot overgave des harten.

Zondag, 2 Maart, was de dag, waarop 5 brs. en zrs. door den Doop den Heere wenschten te gehoorzamen. Edoch, de mensch wikt, God beschikt. 2 Zrs. en 1 br. waren door ongesteldheid verhinderd. Zoo de Heer wil, zal thans binnenkort de Doop aan deze 2 zrs. en die br. worden voltrokken.

3, 4 en 5 Maart hadden we samenkomsten, waartoe br. Barendregt van E.-E.veen tot ons was overgekomen. De eerste avond was voor Siddeburen gereserveerd. Plm. 300 personen luisterden aandachtig naar het woord des levens.

De beide andere avonden was br. Barendregt te Delfzijl in ons midden. Zichtbare vruchten mochten we niet aanschouwen, maar we weten, dat de arbeid, gedaan uit liefde tot Jezus, zeker niet ijdel zal zijn.

De Secr., Br.

SNEEK. Gel. brs. en zrs. Wanneer men iets omtrent den toestand van één onzer gemeenten wil weten, kan men nooit beter doen dan de laatste statistiek te raadplegen. Ik zou dus kunnen volstaan met u hiernaar te verwijzen, doch ik vrees, dat de meesten, die dit bericht lezen, onwillekeurig denken: Als je zóó redeneert, behoef je geen gemeentenieuws meer aan de redactie in te zenden. Voor hen, die dus iets méér willen weten, nog eenige bijzonderheden.

In de laatstgehouden jaarvergadering mochten we dankbaar bemerken, dat onze gemeente, hoewel zeer langzaam, dan toch vooruitgaande is. Werden sommigen opgeroepen tot heerlijkheid, anderen werden ons tot vreugde teruggegeven, hetzij door Doop, hetzij met attestatie.

Ook beluisterden we eenige broeders met actueele onderwerpen, zooals br. Ds. G. Visser: Hoe denkt God over de beweging der volkeren in onze dagen; br. Götze: Gods daden in Rusland, terwijl ook br. J. Sevensma ons drie avonden het blijde Evangelie verkondigde, met welke gelegenheid ons kerkgebouw was gevuld tot in alle hoeken, met belangstellenden zoowel van eigen gemeente als van andere gezindten.

Hoewel we gaarne reeds directe zegen aanschouwden, zullen we toch eenmaal in den hemel vruchten vinden van het zaad, dat we op aarde strooiden.

We kunnen ook een zegen ontvangen door blijde te zijn met de blijden. Dat ondervond onze gemeente, toen ze het doopvont beschikbaar stelde voor de gemeente Heeg, welke tot ons kwam met een jonge zuster, die haar Heiland ook in den Doop wenschte te volgen.

Bemoedigd gaan we de toekomst tegen en zoodra er weer druppelen van zegen nedervallen, hopen we het u te laten weten.

Met br. groeten, de Secr., A. WIELINGA,
3e Selfhelpstraat 3.

DE HONGER NAAR CHRISTUS.

I.

Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijnen dood gelijkvormig wordende: of ik eenigszins moge komen tot de wederopstanding der dooden.
Fil. II : 10 en 11.

Toen Paulus dezen brief schreef, had hij een leven van zwaren arbeid en van vele ontberingen in den dienst zijns Meesters achter zich. Een dood als misdadiger scheen het einde van zijn aardsche loopbaan te zullen zijn. Had hij eer en aanzien gezocht toen hij een heraut van Jezus Christus werd, dan moest hij zich wel zeer teleurgesteld voelen, en met weerzin denken aan het oogenblik, toen hij den eersten stap zette op den nu welhaast afgelegden weg.

Doch niets van wat daarnaar zelfs maar zweemt, vindt ge in dezen brief. Integendeel: nog eenmaal aan 't begin van zijn loopbaan gesteld, zou hij, ook na alle opgedane ervaringen, geen andere keus doen.

Niet den klaagzang van een mislukte, maar den zegezang van een overwinnaar, hoort ge in dezen brief.

Paulus had groote voorrechten, verbonden aan geboorte en aanleg prijsgegeven om Jezus' wil. En heel zijn tegenwoordig bezit vat hij samen in dit eene woord: »CHRISTUS«. Zeer sterk drukt Paulus zich uit: Ondanks lijden, smaad en verachting, die hij om Christus' wil overvloedig moest dragen, is Deze hem zóó dierbaar, dat hij zelfs geen vergelijking wil trekken tusschen Christus en hetgeen hij voor Christus opgaf. Hij acht elk bezit zonder meer schadelijk, wanneer het van Christus afhoudt.

* * *

Voor den denkenden lezer komt hier met groote kracht de vraag op, waardoor Christus zóó dierbaar geworden was. Immers, er zijn menschen voor wie »Christus« een klank zonder meer is; een naam, die geenszins tot bizondere daden vermag uit te drijven. En hebben zij die zich naar Christus noemen, allen reeds datgene in Christus gevonden, dat Paulus in Hem bezat? Ik geloof, de vraag stellen, is haar beantwoorden.

Op welke voorwaarde wordt Christus levenscentrum? Hoe werd Hij dat bij Paulus?

Paulus zag Christus in het licht van den hemel, en dat zette hem om.

De verandering, die daardoor met hem plaats gehad had, heeft Paulus nooit begrepen, doch met steeds klimmende verwondering en vreugde beleden.

De breuk met het verleden, welke die ervaring in zijn leven sloeg was volkomen. Zij plaatste hem in een andere verhouding tot allen. Hij heeft naar de hoogste uitdrukkingen gegrepen, om de verandering onder woorden te brengen, die de verschijning van Christus in zijn leven bracht. In het licht van Christus zag hij de besnijdenis anders, zag hij den tempel anders, zag hij zichzelf anders. Christus en niets dan Christus is de verklaring van Paulus' leven na zijn ervaring bij Damaskus. Toen is in Paulus Paulus gestorven en Christus opgestaan. En het is de drang van dit leven, dit *tweede* leven, die zich uit in de woorden: opdat ik Hem kenne!

* * *

Hij onderscheidt daarbij drieërlei:
de kracht Zijner opstanding;
de gemeenschap Zijns lijdens;
de gelijkvormigheid met Zijn dood.

Dat de kennis, die de Apostel hier bedoelt, slechts door de ervaring verkregen wordt ligt voor de hand. Immers het *feit* der opstanding kan men uit het N. Test. leeren kennen, doch nooit de *kracht* derzelve.

En als hij er aan toevoegt: Zijnen dood gelijkvormig wordende, dan zegt dat langs welken weg hij die kennis hoopt te verwerven.

Hem kennen.

Wij leeren den Heer kennen door g e b e d s o m g a n g met Hem. Immers, door 't gebed openbaren wij ons niet slechts aan den Heer, maar openbaart de Heer zich ook aan ons. Op 't gebed wordt ervaren, wie de Heer is. Op 't gebed volgt Zijn antwoord, geeft zich de Heer, zooals Hij is. Voor hem, die bidt, blijft de Heer geen Vreemdeling. Paulus heeft veel gebeden, stond voortdurend in omgang met zijn Heer. Er was wisselwerking tusschen zijn leven en dat des Heeren. Daarom werd zijn kennis van den Heer steeds dieper en meer omvattend.

Wij leeren Hem kennen door S c h r i f t o n d e r z o e k. De aanraking met Christus maakt niet van de Schrift los, doch leidt in de Schrift in. Naar Jezus' eigen woorden getuigt zij van Hem. En deze verklaring van hun Meester hebben de discipelen nooit vergeten. Voor Zijn heengaan van de aarde heeft Hij hen de Schriften geopend; hun Zijn beeld daarin getoond. En hun brieven zeggen ons met welk een ijver zij zijn blijven luisteren naar de getuigenis der Schriften aangaande hun Meester. Niet buiten het Woord om, maar in het Woord spreekt de Heer tot ons. Daarin treedt Zijn beeld ons steeds duidelijker voor oogen.

Wij leeren Christus kennen door o m g a n g m e t g e r ij p t e c h r i s t e n e n. Paulus werd door Ananias onderwezen. Te Jeruzalem bezocht hij hen, die geacht werden Pilaren te zijn. Voor ieder christen draagt het leven ongetwijfeld een eigen aangezicht, maar nochtans kunnen we uit elkanders ervaringen leeren. De Heer voegde de Zijnen samen. In het leven van een ieder van hen straalt iets weer van den Heer. Als het waar is dat het leven van Jezus in het sterfelijk vleesch der geloovigen openbaar wordt, dat Zijn licht door hun zeer gebrekkig leven heenschijnt, dan kunnen ze door elkander Christus leeren kennen.

* * *

De kracht Zijner opstanding kennen.

De opstanding van Christus was de zegepraal der genade over de zonde. Paulus wenscht geheel en al te komen onder de zonde-overwinnende, zondeverdrijvende kracht van Christus verrijzenis. Johannes zegt, dat, wie uit God geboren is niet altijd zondigt, en bedoelt daarmede dit, dat de zoodanige niet door blijft zondigen. De zonde is uit zijn leven verdwijnende. De *overmacht* der genade wordt bij hem openbaar. In de opstanding bleek dat het leven van Jezus sterker was dan de zonde. Datzelfde zal blijken bij den wedergeborene. Wie verstaat dat de strijd tegen de zonde een strijd is om zijn of niet-zijn, zal zich verlangend uitstrekken naar de ervaring van de kracht van Christus' opstanding, de eenige, die boven de zonde kan uitheffen.

De opstanding van Christus was de zegepraal van het leven over den dood. Christus' dood was de negatieve zijde onzer verlossing, Zijn opstanding de positieve. Ongetwijfeld is de ervaring van de schuldvereffende kracht van Zijn dood het eerst noodzakelijke, maar ze mag niet de eenige blijven. Met de ervaring van de zondeverwinnende werking van Christus' dood moet die van de levenwekkende kracht Zijner opstanding hand aan hand gaan. Vergeving der zonde zonder levensvernieuwing, laat ons arm. De ervaring van Jezus' jongeren moet zijn: een Heiland, door wien zij der zonde kunnen sterven, en door wien zij kunnen opstaan tot een nieuw leven. (Slot volgt.)

MEDEDEELINGEN

's-Gravenhage, Maart 1930.

De Gemeente alhier maakt belanghebbenden bekend dat van de te haren gunste gesloten geldleening 1918, coupon 1930, alsmede **alle** nog in omloop zijnde obligaties per 1 April a.s. aan onderstaand adres betaalbaar zijn.

Verzoeke de in Uw bezit zijnde obligaties vóór dien datum in te zenden.

De Secretaris, C. MEIJNER,
Neptunusstraat 136c, Scheveningen.

ADVERTENTIEN

Zoo de Heer wil en zij leven, hopen onze geliefde Ouders
SIJMON BROLSMA
en
CORNELIA VISSER,
den 26sten Maart den dag te herdenken dat zij voor
25 JAAR
in den Echt zijn verbonden.
Geve God, dat zij nog lang voor ons gespaard mogen blijven.
Dat is de wensch van hun geliefde Kinderen.
Musselkanaal, Maart 1930.
Markstr. 79.

Vrijdag 28 Maart 1930 No. 2124 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE GOLVEN.

Zonder rusten
Langs de kusten
Vloeien ginds de golven neer;
En van allen,
Duizendtallen,
Keert er nooit een enk'le weer.

Geen verwijlt er,
Ieder ijlt er,
Zonder toeven, ongestoord;
Murmlend, ruischend,
Schuimend, bruisend,
Reppen zij zich ijlings voort.

En nog feller,
En nog sneller,
Jaagt ons wiss'lend leven voort,
De uren ijlen
Zonder wijlen,
Wier genot ons thans bekoort.

En er keert geen enkel weer.
Leer dan 't heden
Te besteden.
Kort slechts duren
Al de uren
In den dienst van God den Heer.

J. DE LIEFDE.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE WIJSHEID GODS IN DEN GEKRUISIGDE.

1 Cor. 1 : 21—31.

Langzamerhand komen de feestdagen weer naderbij, de Paaschdagen.

En in deze voorbereidingstijd denken we steeds meer aan het lijden en sterven van onzen Heiland. Het kruis staat weer voor ons in zijn stille majesteit.

Is het u, lezer van dit blad, aangenaam of onaangenaam?

Het is juist het bijzondere van het christelijk geloof. Wanneer wij vragen, wat het onderscheid is tusschen Christen en Jood, Mohammedaan, Boeddist of Hindoe, moet het antwoord zijn: het kruis! de gekruisigde Heiland!

Waar het ontbreekt, komt men er toe, zooals zoovelen in onzen tijd, het christelijk geloof op een lijn te plaatsen met de andere godsdiensten op aarde.

Juist tegen den gekruisigden Christus gaat de vijandschap, en die is al oud.

De Joden hebben aan Jezus steeds den glans van uiterlijk machtsbetoon gemist.

Velen spotten met het kruis zooals de Joden in Paulus' dagen, zooals Paulus zelf vóór zijn bekeering niets van den gekruisigden Heiland wilde weten. Deze Jezus van Nazareth is voor velen een ergernis, een skandalon.

Deze indruk is bij de Joden steeds gebleven.

Daarbij komt ook nog de afkeer van vele ontwikkelden, bij wie wijsheid en wetenschap hetzelfde is, die als eenmaal de verlichte Grieken schitterende theoriën verkondigen. Hun vijandschap is even groot als bij de Joden. „Zouden wij aan een Gekruisigde moeten gelooven? Hoe dwaas is dat!"

Ja, zegt Paulus, wij ontkennen niet, dat de prediking van het kruis voor allen, die in de wetenschap alles vinden, weinig aantrekkelijks heeft. Maar het kruis is ook niet voor het verstand gegeven, maar voor het hart en het geweten.

Iemand heeft gezegd: „Het kruis van Christus is het middelpunt van alle waarheid!" God zelf, Jezus zelf, heeft ons het kruis gegeven.

Jezus zelf is de vader van de kruisprediking. Wij laten ons door geen critiek in de war brengen. Wij roemen de wijsheid Gods in Jezus, den Gekruisigde.

—o—

Hij oordeelt ons. Het kruis van Christus oordeelt de menschelijke wijsheid en maakt die grondig tot schande. God heeft onze kleine lichtjes niet noodig, wanneer Hij Zijn werk volbrengt. Wat vermogen wij met onze wijsheid? Het laatste en hoogste, God, vinden wij daarmee toch niet. Wanneer wij heel oprecht zijn, moeten wij zeggen: „Het kruis van Christus heeft gelijk, het vernietigt alle menschelijke wijsheid".

Zullen wij ons dan aanmatigen, het kruis van Christus te becritiseeren? Het is ons onmogelijk om onpartijdig tegenover het kruis te staan. Wij kunnen God niet becritiseeren, tegenover God is onze plaats op de knieën. Maar juist dat willen wij van nature niet. Wij willen ons niet buigen. Niet klein worden. Wij meenen dat dan onze menschenwaarde te kort komt. Baas wezen, heerschen, dat zit ons menschen in het bloed.

Soms ook is dat te zien in de kringen der geloovigen. Wij weten ook uit den Bijbel, hoe sommige menschen plegen te bidden: „God, ik dank U, dat ik niet ben als andere menschen, roovers, onrechtvaardigen, echtbrekers, of ook als deze tollenaar. Ik vast tweemaal per week en geef tienden van alles wat ik bezit". Maar dezulken waren het, die Jezus aan het kruis hebben gehangen. Niet de tollenaars en hoereerders en moordenaars hebben Jezus gedood, maar de vromen, godsdienstigen, zedelijke idealisten die een groote streep, een strenge grens maakten tusschen zichzelf en zondaars. Zie, zoo wordt aan het kruis het beste stuk van de menschelijke wijsheid, onze natuurlijke godsdienstigheid en zedelijkheid veroordeeld.

—o—

Sommigen zeggen: „Wat kan het ons schelen, dat voor een paar duizend jaar een vrome Jood ten onrechte gekruisigd is. Het was een rechterlijke dwaling".

O, wanneer wij aan eigen hart en geweten denken. 't Is waar, wat een moderne geleerde zelfs schrijft: „Elk stuk geschiedenis, al gebeurde het in de oudste tijden en meest afgelegen hoek, spreekt tot de geheele menschheid de woorden: Zoo zijt gij! Niets gaat verloren, alles kan weer ontwaken en voor alles is de mensch verantwoordelijk!"

Wanneer wij het kruis voor oogen

hebben, moeten wij belijden: „Ja, ik kost Hem die slagen, die smarten en dien hoon..."

Ook wij zijn verraders en egoïsten. Ook wij willen onvoorwaardelijk eigen autoriteit bewaren.

Prof. Gunning heeft eens gezegd: „Zoolang het ideaal slechts in het idee aanwezig is, dweepen wij met het ware en goede. Maar wanneer het levend verschijnt als vleesch en bloed, wijzen wij 't af".

De koude, berekenende diplomaat, die slechts aan opklimmen denkt en de glans van zijn huis, zooals Pilatus, de bange, voor de menschen vreezende discipelen, die uit angst en berekenende menschelijke wijsheid, Jezus loochent; wij gelijken op hen.

De wijsheid van het kruis spreekt van oordeel zelfs over den gekruisigden Zoon van God. Gods oordeel gaat ook over den Zoon. Gethsemané en Golgotha spreken van ontzettende verlatenheid van God. En wanneer dat reeds geschiedt met het groene hout, wat zal er met het dorre geschieden?

—o—

Het is Gods wijsheid, dat Hij de zonde niet toedekt, maar juist openbaart bij het kruis, opdat wij eerlijk en waar zullen worden, onze goddeloosheid zullen zien. Wij bidden Gods wijsheid in den Gekruisigde aan. Hij oordeelt ons! Maar wie dat heeft ervaren, krijgt ook een blik op het tweede: „Hij redt, Hij verlost ons!" Gods kracht raakt ons aan, komt over ons bij 't kruis.

Dat geeft aan 't kruis blijvende beteekenis. Wie wil het oor sluiten voor de prediking des kruises?

God geeft ons in 't kruis Zijn heerlijkste liefdedaad. Daarin openbaart Hij Zijn hooge, goddelijke wijsheid, hoe Hij juist door de eenvoudige kruisprediking het doel bereikt. Aan het kruis werd een geweldig „neen" gezegd tot de zonde, maar tegelijk een heerlijk „ja" der liefde.

—o—

De Gekruisigde geeft gerechtigheid, Gods welbehagen, de zekerheid, dat God den zondaar vergeeft. Er is niemand, waarover God Zijn volle tevredenheid kan uitspreken, dan enkel over Zijn Zoon, die gekruisigd is. Gods welbehagen kunnen wij nooit verkrijgen, wanneer wij ons niet in kinderlijk vertrouwen aan Jezus vastklemmen. Hij is onze Plaatsvervanger, die onze schuld en krankheid gedragen heeft. Dat zijn geen theologische leerstellingen, maar het is werkelijkheid. God geeft ons door het kruis gerechtigheid, en daarna heiligmaking, een nieuw leven in de kracht Gods, een leven, dat werkelijk geworteld is in de gemeenschap Gods, een leven, dat een ernstig, dagelijksch sterven van alle zonde is. Dat hebben wij enkel in de gemeenschap met den Gekruisigde. Och, vanwaar zouden wij de kracht en de vrijmoedigheid nemen tot een leven van zelfverloochening, het „neen" zeggen tot de begeerlijkheden des vleesches? O, alleen uit de stervensgemeenschap met Jezus bloeit het rein en eeuwig leven Gods.

—o—

En dan tenslotte: volkomen verlossing! Zoodat ook het lichaam des doods straks vernieuwd en verheerlijkt wordt! Zoodat de dood verslonden wordt tot overwinning.

Levensmoede zielen gaan dan vol vrede over naar de overzijde, in vertrouwen op Jezus' kruis. Het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, rédt ons voor tijd en eeuwigheid. En daarom roemen wij als Paulus in het kruis als de kracht Gods en de wijsheid Gods. Wat alle wijsheid en scherpzinnigheid der menschen niet vermag, heeft God volbracht door de dwaasheid der prediking van het kruis. God roept ook u! Opdat ook gij zult nederknielen en aanbidden bij het kruis van Golgotha.

„Zondaar, zoekt gij rust en vrede,
Levenskracht en stervensmoed,
Niets deelt u de wereld mede,
Alles vindt g' aan Jezus' voet.
Kom, o kom met al uw nooden,
Vrede wordt u aangeboden,
Vlucht dan, eer gij sterven moet
Met uw zonde aan Jezus' voet".

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Jubileum Hamburger School. A.g. de viering van het gouden feest der Hamburger school wordt nog het volgende medegedeeld:

Zondagsnam. 5 uur godsdienstoefening in de kerk der Gemeente Hamburg I. Voorganger is in dezen dienst Ds. Simoleit. 7 Uur begroetingssamenkomst, leider Doc. Neuschäfer. Deze geeft een kort historisch overzicht van de ontwikkeling van het Seminarie. Daarna toespraken van verschillende Organisaties.

Des Maandags d. a. v. wordt in de kerk der Gemeente Eilbeck een theologische Konferentie gehouden. Besproken worden dan: „Zonde en zoen in het O. Test."; „Van apostolisch Christendom tot Roomsch Kerkendom." Op elk onderwerp volgt bespreking. 's Avonds 8 uur is er een openbare Samenkomst in de Kerk van Hamburg I; leider Carl Schneider, onderwerp: „De dienst en de dank van het Seminarie." Verschillende sprekers.

Dinsdag voortzetting der theol. Konf. Behandeld worden dan: „De gerechtigheid Gods volgens de Bergrede en den brief aan de Romeinen"; „Inwendige verhinderingen bij onzen arbeid in het Koninkrijk Gods." Des avonds is er openbare Samenkomst in de kerk der Gemeente te Altona; onderwerp: „De zielsarmoede van den modernen mensch als vraagstuk der zielszorg"; Muziek.

Deelnemers moeten zich opgeven voor 15 Mei. Ze hebben vrij logies.

De Baptisten in Rusland. A.g. den toestand in Rusland deelt Dr. Rushbrooke o. a. nog het volgende mede:

Het vermoeden is gewettigd, dat een 200 Baptisten gearresteerd zijn, waarvan sommigen ongetwijfeld sindsdien alweer zijn vrijgelaten. Godsdienstoefeningen kunnen, naar ik meen, thans nog wel gehouden worden, maar elke godsdienstige aktie is onmogelijk. Voortdurend worden de Baptisten nieuwe plaatsen voor het houden hunner samenkomsten ontnomen. Te Novo Sibersk werd hun kerk, die 100,000 Roebel gekost heeft, in beslag genomen. Hetzelfde is te Leningrad gebeurd met het grootste gebouw der Baptisten.

De onderdrukking van thans is algemeener, beter georganiseerd, en scherper dan ooit voor den aanvang van 1929. De grootste voorzichtigheid wordt in acht genomen om de schroef langzaam aan te draaien en niet meer dan het lijden kan. De bedoeling zit niet voorop om de menschen te doen lijden om de zaak zelf, maar de onderdrukking geldt de godsdienst als zoodanig, dien men wenscht uit te dooven. Veel te veel nadruk is gelegd op gruweldaden, die thans tot de zeldzaamheden behooren. De Baptiste oproep (ten behoeve van Rusland), heeft niets te doen met politiek; wij bevelen geen andere dan godsdienstige wegen aan, en bedoelen sympathie te wekken met hen, die lijden onder het pogen der Russische Regeering om haar beschaving een materialistischen grondslag te geven.

De techniek der onderdrukking is voortdurend verbeterd, en wat beoogd wordt, is de langzame verstikking van den godsdienst.

Iets uit de praktijk der oude Baptisten. In Der Täuferbote vertelt Br. Köster een en ander uit een handschrift, afkomstig van Baptisten, die voor 400 jaren uit Moravië verdreven werden. We nemen er iets uit over.

Aangaande den Doop.

1. De Doop is een belijdenis van waar berouw over de zonde.
2. Een gerechtigheid, die men moet vervullen, waardoor men er aan herinnerd wordt, dat men niet meer der zonde maar Gode moet leven.
3. Een verbintenis en verzegeling door Christus der aangenomen waarheid.
4. Een dooding van den ouden mensch, en een opstanding tot een nieuw leven, dat uit God is.

5. Een teeken, dat men met alle geloovigen, door het Woord der waarheid herboren is tot een waar lid van het lichaam van Christus.
6. Een vaste belofte en het verbond van een goed geweten met God.
7. De echte verzekering, dat men van den dood in het leven komt, wanneer men, gelijk geschreven staat in 't geloof gefundeerd en vast blijft.

De steunende handen. Van welke groote beteekenis zijn de bidstonden! Toen Israël tegen Amalek streed, liet God de beteekenis van het gebed zoo duidelijk uitkomen. Israël moest strijden en Mozes moest bidden. Doch niet eigen dapperheid gaf Israël de overhand, maar Mozes' opgeheven handen. Daalden die, dan was Israël in de minderheid. Mozes haalde, al biddende, Israël de overwinning uit den hemel. Toen Mozes, Israëls geestelijke aanvoerder, moede werd, steunden Aäron en Hur zijn handen. *Gebeden* moest er worden. Aanhoudend gebeden. Gebeden, zoolang de strijd duurde. Door het gebed werd Israëls strijd een overwinning.

Laten onze leden toch allen daaraan denken. Gebeden moet er worden. Israël moest Mozes zien; hij stond op een berg, zichtbaar voor allen. 't Gebed in de huiskamer, het stille verborgen gebed heeft zijn waarde, maar de strijders moeten weten, dat er gebeden wordt. Broeders en zusters, bedenkt het! Laat de strijd met gebed gepaard gaan. Bezoekt de bidstonden en bidt mede. Zóó helpt ge de overwinning te behalen. L.

ZENDING.

Uit China komen nog steeds berichten van den vreeselijken hongersnood, die in sommige gedeelten van dat groote rijk heerscht. Zendeling Watson uit Sianfoe telegrafeerde eenige weken geleden, dat de toestand nog steeds ontzettend was, en vroeg dringend om verderen steun ten einde de verhongerende menschen van voedsel te kunnen voorzien. De zendelingen in de provincie Shensi doen wat zij kunnen, vooral door de soepkeukens, die zij op verschillende plaatsen in San Yuan en omstreken hebben, en waar zij dagelijks honderden spijzigen. Zij willen dit gaarne blijven doen tot den volgenden oogst, in de hoop, dat die een einde zal maken aan den hongersnood. Duizenden bij duizenden zijn reeds omgekomen door gebrek, en die konden namen de vlucht naar andere streken, waar voedsel was.

In de provincie Shantung heeft de zending veel te lijden door den burgeroorlog. De Regeering van die provincie is beslist vijandig tegen den godsdienst en waar vroeger de bepaling gemaakt was, dat het onderwijs op de lagere en hoogere scholen neutraal moest zijn en dat godsdienstig onderwijs alleen op afzonderlijke uren mocht gegeven worden, zoodat de leerlingen die 't niet wenschten 't niet behoefden bij te wonen, daar is dit nu geheel verboden. De Chineesche leiders en onderwijzers hebben daarover vergaderd met de zendelingen, en zij waren allen van oordeel, dat zij zich aan deze bepaling *niet mochten* onderwerpen, en dat het beter was om de scholen te sluiten en te trachten op andere wijze onder de jeugd te werken.

Toen het publiek vernam, dat de Chineesche christenen zich geheel aan de zijde der zendelingen schaarden, brak de vijandschap los en vooral in de steden Tsingchowfoe en Chowtsun hebben zij veel te lijden gehad. Acht Chineesche ouderlingen werden gruwelijk mishandeld door een woedende menigte, de kerk in eerstgenoemde stad werd opengebroken en alles stuk geslagen. Te Chowtsun drong tijdens de godsdienstoefening op 't Kerstfeest een bende de kerk binnen en vernielde zooveel, dat de reparatie ongeveer f 2400 zal moeten kosten. Zij vreesden nog meer baldadigheden, maar gelukkig hoorde een Chineesch generaal er van, wiens vrouw juist in het zendingshospitaal ziek lag, en hij zond politie en militairen om de eigendommen der zending te beschermen.

Bij dit alles is het verblijdend te vernemen, zooals de secretaris der zending in China schrijft, dat de Chineesche leiders en christenen moedig stand houden en zich verblijden waardig geacht te worden om te lijden om Christus' wil. A.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Elia en Ahazia. Elia opgenomen. Elisa profeet.

II Kon. 1 en 2.

Les voor Zondag 27 April 1930.

Met deze les vertoeven wij weer in het rijk der noordelijke stammen van Israël, het rijk, waar na de scheuring Jerobeam de eerste koning was. Van koning Achab is verteld; ook van zijn dood. Hoe en waar is Achab gestorven?

Zijn zoon Ahazia volgde hem op. Lang heeft deze evenwel niet geregeerd, doch lang genoeg om blijk te geven van zijn goddeloosheid. Zijn sterven in den bloei des levens is als een oordeel van God over hem gekomen en is voor ons een ernstige waarschuwing om toch niet goddeloos te leven. Al treft ons ook niet dadelijk een strafgericht, we zullen toch aan Gods oordeel nooit ontkomen.

Van de regeering van Ahazia is ons zoo weinig beschreven, dat we daarover niet behoeven te vertellen. Maar we hebben een bericht van zijn ziekte en dood. Ziek in den gewonen zin van het woord is hij eigenlijk niet geweest; hij is gevallen door een tralie. Hoe dat precies geweest is, weten wij niet. Misschien is hier het traliewerk van een venster in de bovenverdieping bedoeld en heeft de koning daartegen geleund, of is hij door de een of andere oorzaak daar tegen aan en er doorheen gevallen naar de grond van de binnenplaats. Ernstige verwondingen en kneuzingen waren natuurlijk het gevolg. Mogelijk is er toen infectie bij gekomen. Hoe het ook zij, Ahazia werd ziek tengevolge van zijn val. 't Was nog al erg ook en Ahazia maakte zich over den afloop ongerust. Hij dacht: Wist ik maar, dat ik weer beter wordt.

Ieder kan wel zonder toelichtingen van mij vertellen, wat er toen gebeurd is. De lezer heeft wellicht gemerkt, dat ik v. 1 geheel buiten beschouwing heb gelaten. Dat lijkt mij voor de vertelling het beste.

Men lette vooral op het onderscheid tusschen de eerste twee officieren, v. 9 en 11, en de derde, v. 13, 14.

Met hfst. 2 begint weer een heel ander stukje geschiedenis. De profeet Elia kennen de kinderen nog wel. En ze weten ook, dat Elisa, de zoon van Safat, gezalfd werd tot Elia's opvolger en dat hij van dat oogenblik Elia's knecht was geworden. Elia had daarna nog geruimen tijd als profeet gediend en Elisa had door den omgang met dezen dienstknecht des Heeren veel geleerd. Nu was de tijd nabij, dat Elia thuis zou worden gehaald en Elisa het werk zou overnemen. Elia wist dat, en Elisa wist het ook, ook wisten de leerlingen van de profetenscholen het. Maar Elia schijnt niet te hebben geweten, dat al dezen er mee bekend waren. Voor zijn heengaan naar betere gewesten, wilde Elia nog eenmaal enkele van die scholen bezoeken, zeker om leeraren en leerlingen toe te spreken tot versterking van hun geloof; of ook om te vermanen tot trouw aan den Heer. Vertel v. 1—12.

Met Gilgal is in v. 9 en 10 natuurlijk weer bedoeld het Gilgal ten N.W. van Beth-El, evenals in Joz. 9 : 6.

Bij v. 9 versta men „2 deelen" in den zin van Deutr. 21 : 17, lees v. 15—17. De eerstgeboorne kreeg „twee deelen" of een dubbel deel. Elisa vroeg geestelijk behandeld te mogen worden als een eerstgeboorne. Denk niet, dat Elisa tweemaal zoo groot wilde worden als Elia was geweest. Indien het aldus was geweest, zou wellicht in de

eerste verzen van Matth. 17 niet Elia maar Elisa zijn genoemd.

Elia noemde het verzoek „een harde zaak". Hij zal hebben bedoeld: Ik ben niet in staat, u dat te zeggen. Elisa zou zijn opvolger worden, maar of hij tegenover de andere profeten van zijn tijd als een eerstgeboorne zou staan, dat durfde Elia zoo maar *niet* te beloven.

Vijftig leerlingen van de school te Jericho stonden op eenigen afstand van de plaats van overtocht aan den Jordaan, 7. Zij wilden blijkbaar zoo lang mogelijk den hooggeachten man Gods zien.

Elisa kwam terug. *Vertel* v. 13—18.

De leerlingen schijnen aan de rivier te hebben gewacht. Wat er gebeurde, toen Elisa met Elia's mantel het water sloeg, was hun een teeken, dat Elia's geest op Elisa was. Zonder aarzelen betoonden zij hem eerbied, alsof hij hun heer was, v. 15.

Van dat oogenblik af trad Elisa op als profeet. Een paar bijzonderheden uit zijn leven gaan we in deze les nog vertellen; tenzij iemand te breed van stof is geweest en den vastgestelden tijd reeds heeft gebruikt. Dan late men v. 19—25 weg.

Beth-El was de plaats, waar Jerobeam een gouden kalfbeeld had geplaatst in een „tempel"; een altaar er bij. Dat zooveel knapen tegelijk den profeet kwamen bespotten, schijnt er op te wijzen, dat we hier met een afgesproken zaak van de burgerij te doen hebben. Streng was de straf. 't Bleek duidelijk, dat men in Elisa den opvolger van Elia had te zien. De jongens en hun ouders moesten wel verstaan, dat God *niet onschuldig* houdt degenen, die zijn knecht bespotten; zij bespotten feitelijk God, die zijn werk liet doen door zulk een „kaalkop". K. R.

Gedurig wordt mij gevraagd om aparte versjes voor de jongste leerlingen der Zondagsschool. Het kaartje is velen te moeilijk. Ja, mijne geliefden, de uitgave van zulk een rooster is niet onmogelijk, als wij maar een behoorlijke oplaag kunnen krijgen. Wanneer alle Zondagsscholen mij eens wilden opgeven, hoeveel van die roosters ze zouden wenschen (die m.i. *maar niet* in de Kindervriend moesten verschijnen) zou ik gaarne de mogelijkheid van zulk een uitgave nader onderzoeken. Gaarne ontving ik uw opgaven in de eerste helft van Mei.

De Uwe in het werk der Zondagsschool.

K. REILING.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

IETS OVER WEERKLANK.

Gisteravond laat ging ik het huis uit om een brief te posten, dien ik *niet* tot den *volgenden* morgen kon laten liggen. Het nachtelijk donker, hier en daar opgelicht door een lantaarn, omstuwde mij en een zonderlinge gedachte hield mij bezig. Of het de duisternis alleen was, die verantwoordelijk moet worden gesteld voor het onderwerp mijner bepeinzingen, of dat zij tezamen met de diepe, ledige stilte er aansprakelijk voor stond, weet ik niet. Maar ik overwoog de veronderstelling, dat ik het eenige levende schepsel was, binnen een circel, waarvan de straal een lengte had van eenige duizenden kilometers. Dus bevatten de heerenhuizen aan deze en tegenovergestelde zijde van het water geen sterveling, d. w. z. mensch noch dier, plant noch insect. De boomen werden mij als grimmige geraamten, die een vracht doodsbeenderen omhoog houden en nooit moede worden van het torsen. De lampen langs den weg schenen beseffeloos tot in lengte van dagen, de wijzers van de stationsklok vastgeroest op twaalf uur en het gras van het talud van het kanaal veranderd in

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

12. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve. 's Avonds hield zij steeds een korte godsdienstoefening met de bewoners en het verdere werkvolk.

De half-verlamde bezembinder Wimmers en zijn vrouw, die een zoon in den oorlog verloren, had zij gewezen op den Heiland. Vrouw Leppers, wier man eveneens gesneuveld was, trachtte zij eveneens te troosten, toen deze kwam om haar te spreken. Tijdens dit gesprek waren de drie kinderen Greta, Ali en Hans bij hun moeder, de *boerin* der Enke-hoeve. Greta vertelde juist hoe boer Boltens de hond op een paar bedelkinderen had aangehitst, die het meisje in het been beet.)

»O, maar dat was ook heel niet goed!« zeide de boerin van de Enkehoeve. »Dat willen wij nooit doen.

Dat zijn zeker kinderen van arme menschen, wier vader misschien ook in den oorlog gebleven is.«

»Waarom laat de lieve Heer het eigenlijk oorlog worden?« ging Greta met een vragende blik op moeder verder.

»Waarom . . ?« De boerin van de Enke-hoeve peinsde over de vraag van haar kind na, het was dezelfde vraag, die haar hoofd al weken en weken lang gepijnigd had. Zij had er tot dusver nog geen bevredigend antwoord op gevonden.

»Moeder . . .?« vraagde Greta nog eens.

De boerin van de Enke-hoeve schrok op en zeide: »Vraag het maar eens aan tante, die zal het je wel zeggen!«

»Moeder! Kan de Heer Jezus onze vader niet weer levend maken?« vraagde Ali.

»Neen«.

»Kan Hij dat niet? Maar moeder, dan kan de Heer Jezus het toch wel aan God zeggen. En die kan het toch vast wel!«

»Ja, Hij kan het wel!« moest moeder toegeven.

»En zal God het ook doen?« onderzocht Ali verder.

»Dat weet ik niet!« was het antwoord, op weemoedigen toon gegeven door de bewoonster der Enke-hoeve.

»Weet tante het dan wel?«

»Vraag haar er maar eens naar«.

»Ja!« zeide Ali daarop op vasten toon.

Men hoorde iemand de trap afkomen, en juffrouw Veerman verscheen weer in de kamer.

»Zoo, kindertjes, daar ben ik weer. Hebben jullie goed opgepast? En zijn jullie voor moeder ook niet lastig geweest?«

»Tante, tante! Zal God onze vader wel weer gezond willen maken?«

Ali had zich in haar haast versproken, daarom verbeterde zij direct: » . . . . levend maken?«

»En waarom laat God het eigenlijk oorlog worden?« vraagde Greta in aansluiting daarop.

Hansje was gauw van de schoot zijner moeder afgegleden en op die van de oude juffrouw geklommen, had zijn armpjes om haar hals geslagen en drukte haar uit alle macht.

Lachend maakte juffrouw Veerman zich los uit de armpjes van de kleine baas en gaf hem op elke wang een hartelijke kus en zeide toen: »Zoo, kleine kerel, we hebben jou nu gehad, nu zijn de anderen aan de beurt en dan moeten de klappermolens eerst maar eens stilstaan. Nu gaan we eten en dan haast je, rep je in bed!«

Toen op de Enke-hoeve allen reeds ter ruste gegaan waren, brandde er in de kamer nog licht. De boerin van de Enke-hoeve en juffrouw Veerman zaten nog bijelkaar.

»Ik heb U beloofd, te vertellen, waarom ik mij bijzonder met u verbonden gevoel!« had de voormalige onderwijzeres gezegd.

verf. In de beide schepen met hun hoogen turflast, die tegen den wal aansluimerden, geen schipper, geen schippersgezin.

De schrik sloeg mij om het hart.

Ze zeggen, dat die het langste leeft, alles krijgt, maar is hij te benijden? O, wat is het moeilijk om te leven, waar beslist geen leven is! Wat schrijf ik: moeilijk? Neen, het is om wanhopig en krankzinnig er bij te worden. Het is onmogelijk.

Het leven roept om het leven.

* * *

De Russische schrijver Turgenieff vertelt ons van zijn eerste en laatste jachtsucces. „Toen ik nog maar tien jaar oud was", zegt hij, „nam mijn vader mij mee op jacht. Terwijl wij door het stoppelveld liepen, snorde vlak voor mijn voeten een goud-fazant de lucht in. Aangegrepen door de opwinding, die sportmenschen zoo goed bekend is, sloeg ik het geweer aan mijn schouder en vuurde. De rook trok op en tot mijn uitbundige blijdschap zag ik den vogel een paar meter van mij neerfladderen. Het leven vloeide snel weg, doch het instinct van het dier was sterker dan de dood, want met een laatste poging van haar vleugelen strompelde de gewonde moeder naar haar nest, waarin haar jongen bijeen gehurkt beefden. Toen keek zij mij aan met zulk een diepen, verwijtenden blik, dat mijn hart stil stond bij den jammer, dien ik had veroorzaakt. Daarop viel haar bruin kopje voorover en niets anders dan het doode lichaam van de moeder verleende bescherming aan de nestbewoners. Mijn vader feliciteerde mij met het succes van mijn eerste schot. Maar terwijl ik op die rommelige hoop vleesch en veeren staarde, die eenige oogenblikken geleden aangegord was met onvergelijkelijke schoonheid, zwoer ik, dat ik nooit meer eenig levend ding zou dooden. Tot aan mijn stervensuur zullen mij de schande en schuld van dit oogenblik bijblijven. Dit voorval heeft kleur gegeven aan al mijn geschriften".

Wat was het, dat Turgenieff zoo benauwde en een bijzonder sterke gewaarwording van verlatenheid gaf? Was het niet de tegenstelling tusschen de schichtigheid en moederlijke bezorgdheid, waarmede de vogel gewoon was voor elken indringer den wijk te nemen en die het leven van den jongen jager scherpte en ten toppunt deed stijgen, en tusschen de logge onverschilligheid, die daarvoor in de plaats was getreden? Ja, het was de droeve afwezigheid van reactie op zijn actie, van echo op zijn naderen, van weerklank op zijn bedrijvigheid.

In den grond der zaak week het geen duimbreed van hetgeen mij gisteravond onrustig begon te maken. Wij hebben slechts een dooden huishond of kanarie of iets, dat ons oneindig dierbaarder is, gade te slaan en zijn algeheele stomheid jegens ons, maakt ons duidelijk als de dag, welk een ruime plaats de weerklank van hun levens in onze levens inneemt en welk een belangrijk aandeel zij heeft in ons levensgeluk.

* * *

Het leven roept om het leven.

Zie hoe de musschen stoeien in het voorjaarszonnetje. Zij zijn de zorgen van den winter vergeten en de een pocht nog harder dan de andere over de gemakkelijkheid, waarmede hij in koude dagen aan kost en warmte wist te komen. Gij staat op een afstand naar ze te luisteren en het heeft den schijn, alsof ze u niet bemerken. Maar in weerwil van dezen schijn zijn de oogjes van allen onafgebroken op u gericht. Vindt ge het niet heerlijk en wonderlijk? En is het u niet een behoefte om een oogenblik roerloos op uw plaats te blijven, opdat die gevederde pochhanzen niet bang worden en wegvliegen?

De bladeren knoppen der seringen beginnen te zwellen onder den warmeren adem der lente. Hier en daar is een crocusje te voorschijn gesprongen en ziet er uit, alsof het zich een weinig over zijn eigen driestheid schaamt. Is de Maartmaand niet eenig mooi? Ver-

---

Zij wachtte eenigen tijd, haalde diep adem en begon toen: »Mijn vader was hoofd der school in onze woonplaats. Als eenigst kind mijner ouders groeide ik op met de eenigste zoon van een collega van mijn vader.

Hoe het kwam, dat wij reeds als kleine kinderen onafscheidelijk van elkaar waren, weet ik tot op dit oogenblik nog niet. Misschien omdat wij het in elk opzicht zoozeer eens waren. Toen wij ouder werden en voor ons beiden de jaren van het nemen eener beslissing kwamen, was het voor ons vanzelfsprekend, dat wij ook onzen verderen levensweg gemeenschappelijk wilden gaan. Daar door de wederzijdsche ouders hetzelfde begeerd, of tenminste toch graag gezien werd, stond onze verbinding niets in den weg, vooral omdat Gerard een goede positie bezat. Wij verloofden ons. En dan brak een tijd aan, zoo gelukkig, zoo vol blijdschap, dat wij ook niet door de adem van een schaduw gestoord werden«.

De vertelster hield een oogenblik stil, dan richtte zij zich weer op en ging verder: »Wij dachten reeds aan een spoedige bruiloft, toen zich bij mijn verloofde de kenteekenen openbaarden van tuberculose, hij werd ziek. Dat heeft dan weken en maanden geduurd. De dokters waren machteloos. Voor mij was het een tijd van vreeselijke zielestrijd. Ik moest het langzame wegzieken van mijn aanstaande mee aanzien en kon het niet gelooven dat God ons zoo vroeg reeds zou scheiden.

Wij zaten op een namiddag samen op de canapé, hij had den wensch gehad eens van bed af te zijn, en toen verzocht hij mij, of ik nog eens zijn lievelingslied wilde zingen:

»Als ik maar weet, dat hier mijn weg
Door U, Heer, wordt bereid,
En dat die weg, hoe moeilijk ook,
Mij nader tot U leidt.
Nader tot U, nader tot U,
Nader, mijn Heiland, tot U;
Als ik maar weet, dat alles hier
Mij nader brengt tot U«.

Toen ik eindigde, bemerkte ik, dat zijn ziel tijdens mijn zingen heen was gegaan. Hij was zalig heengegaan en nu veilig in Jezus' armen«.

Wederom zweeg zij enkele oogenblikken, maar dan zeide zij verder: »O, hoe heeft mij dat toentertijd neergeworpen! Hoezeer wij in elkaar waren opgegaan, hoe de een voor den ander geleefd had, gevoelde ik pas goed, toen Gerard er niet meer was. Het was mij precies, alsof mijn eigen ziel mede gestorven was, alsof ik wel uiterlijk nog leefde, maar dat ik innerlijk ook dood was. Ik was de vertwijfeling nabij. Ik heb gevraagd, geschreeuwd: Waar is God? Waar is Zijn liefde? Ik kon het toen niet begrijpen, dat God mij mijn verloofde, een mensch van zeldzame reinheid, oprechtheid en goedheid, afnam. Maar Gods wegen waren anders met mij.

Na den dood van mijn verloofde had ik slechts nog een wensch, verpleegster te worden. Maar mijn vader raadde het mij nadrukkelijk af en gaf mij den raad, onderwijzeres te worden, daar ik dan bijna geheel onafhankelijk was en toch ook een ideaal levensberoep had. En zoo ben ik dan onderwijzeres geworden. Later kwam ik door Gods goedheid in aanraking met een werkelijk geloovige predikant, die mij het heil in Christus Jezus uitlegde en mij leerde mij te verzoenen met alle tegenstellingen en moeiten van mijn leven. Deze oude, een godzalig leven leidende man werd toen mijn geestelijke vader. Maar nu is hij reeds lange jaren thuis bij den Heer«.

De voormalige onderwijzeres zweeg en zag in gedachten verdiept naar den grond. Opeens werd haar rechterhand door de boerin gegrepen en zacht gedrukt. Toen zag zij op, zag vrouw Enke in de oogen en zeide: »Wel, zijn wij niet lijdensgenooten?«

»Zusters!« gaf de boerin van de Enke-hoeve met licht bevende stem ten antwoord. »Wij zijn zusters, en zusters zullen wij van nu af aan ook blijven«.

(Wordt vervolgd.)

vult ze uw hart niet met jubel en dankbaarheid en verwondering?

Leven!......leven!

Maar laat mij u nu terugleiden naar wat ik gisteravond meende te moeten veronderstellen, naar die huizen zonder bewoners, naar die boomen als grimmige geraamten, naar die schepen zonder gezinnen, naar die wallen zonder het groene gras, naar die klok, waarvan de wijzers hardnekkig op twaalf blijven staan. Of laat mij u bij de hand nemen en bij die moedervogel brengen, die niet langer meer bij machte is haar jongen te verzorgen. Krijgt gij geen prop in uw keel? Wordt uw ziel niet onrustig in u? Valt ;u niet in bijzondere mate de afwezigheid van de weerklank op?

Leven!......

* * *

Wij slaan nu onze oogen naar boven!

Wij zien thans af van het leven rondom ons en dat op ons reageert en vestigen onze blikken op Hem, op Wien ons leven gericht moet wezen, daar het met die bedoeling gestalte is gegeven.

„Ik ben *het Leven!*"

Vindt het Leven weerklank in ons?

„Ik ben gekomen, opdat Ik de wereld zalig make!"

Richten wij een aangezicht naar den hemel, dat straalt van blijdschap?

„Voorwaar voorwaar zeg Ik u, die Mijn woord hoort....die heeft het eeuwige leven en is uit den dood overgegaan in het leven".

Leven wij Hem, dien de Vader gezonden heeft?

Of hebben alle deze uitingen van God niets tot ons te zeggen? Verwekken zij geen enkele vibreering? Roepen ze geen enkele echo in het leven? Ritselt er niets, absoluut niets bij wijze van antwoord?

Indien dat het geval is, dan is het verschil tusschen ons en den dood bepaald onmerkbaar.

Leven.......!

* * *

Hoe komen de dooden tot het leven? Hoe worden wij 's Vaders aanvulling en welbehagen?

„Ik zal opstaan en tot den Vader gaan".

In de armen van den Vader wordt het zoonschap opnieuw geboren.

„Deze Mijn zoon was dood en is weder levend geworden. Hij was verloren en is gevonden".

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

STAVOREN. Het is geruimen tijd geleden, dat de gem Stavoren iets van zich het hooren in „De Christen". En geen wonder. Een, twee, neen driemaal werd er door de brs. en zrs. van Harlingen alles in het werk gesteld of het dan niet mogelijk zou zijn om onzen br. Voorganger tot hen te doen overkomen en eindelijk na een spannenden tijd van een week of 6 werd het ons medegedeeld, dat onze br. het beroep naar de gem. Harlingen had aangenomen. Het zal dan ook de brs. en zrs. wel bekend zijn uit de dagbladen, welk een beroepsrevolutie het geweest is. Doch hoe het zij, onze br. Ds. van Dongen is thans Voorganger der gem. Harlingen. En wanneer ik nu in de gemeenteberichten lees, welk een blijdschap er in verschillende gemeenten heerscht, dan verblijden wij ons daarin. Kunnen wij op dit oogenblik niet van groote zichtbare uitbreiding der gemeente gewagen, toch gelooven wij, dat het zaad, door onzen gel. br. zoo rijkelijk gestrooid, op Gods tijd zegen zal afwerpen.

Zondag, 9 Maart, sprak onze br. op roerende wijze zijn afscheidswoord tot de gemeente. Ons kerkje was tot in alle hoeken bezet, ook de burgemeester onzer woonplaats was als vertegenwoordiger van den Raad der gemeente tegenwoordig, en sprak onze br. woorden van dank en waardeering toe.

Een ding troost ons: onze groote Voorganger blijft, bij alles wat hier wisselt en verandert. Hier leest men van blijdschap, daar van droefheid, en dat zal ook wel zoo blijven, totdat het onvolmaakte plaats moet maken voor het volmaakte. Daar zal niet meer 't gemis worden gevoeld van een br., neen, daar hebben wij een blijvende stad. En dan èn nu is onze verwachting alleen van Hem, die ons het eerst heeft liefgehad.

De Secr. J. W. ZWAAN.

AMSTERDAM. De gemeente hield alhier j.l. Zondag een Bunyan-gedenkdienst. De heer L. Attema had voor dit doel zijn projectielantaarn welwillend afgestaan.

Ds. Planting, die bij wijze van inleiding in korte trekken Bunyan's geboorte, jeugd, beroep, leven en bekeering schetste, merkte daarbij op, dat we niet aan dezen martelaar konden denken, zonder tevens aan het wereldberoemde boek „De Pelgrimsreis" te worden herinnerd. We mogen, aldus spreker, dit bij uitstek geestelijk geschrift gerust als een inspiratie van den Heiligen Geest beschouwen.

Hoewel de weersgesteldheid niet medewerkte, om een groote schare te verwachten, waren velen niettemin gekomen om deze wijze van evangelieverkondiging in zich op te nemen.

De beelden kwamen scherp op het doek uit, terwijl korte toelichtingen het geheel gemakkelijk deden begrijpen.

Moge ook dit beeldend woord kiemkracht vinden in de harten van velen.

W. VEENSTRA, Secr.

Bevestiging en intrede Ds. J. van Dongen.

HARLINGEN. Ons kerkgebouw was tot in alle hoeken bezet, toen Ds. J. van Dongen, overgekomen van Stavoren, Zondag 16 Maart zijn intrede deed.

Voor de gemeente zelf was het een dag van groote blijdschap, aangezien zij ongeveer anderhalf jaar herderloos was geweest.

Des voormiddags werd de nieuwe leeraar in zijn ambt bevestigd door Ds. J. v. d. Schors uit Haarlem, die tot tekst had gekozen: 2 Cor. 5 : 18b, waar wij bepaald werden bij de woorden: „Die ons met zichzelven verzoend heeft door Jezus Christus en ons de bediening der verzoening gegeven heeft".

Spreker wees er o. a. op: dat God zelf begonnen was, de verzoening aan de gevallen menschheid te prediken en dat het nu de taak Zijner dienaren in de eerste plaats ook was, zulks te doen. Niet, om gezanten van menschen te zijn, maar van Christus. En voorts ook een dure roeping, daar gezanten in hunne boodschap getrouw behooren te zijn, n.l. er niets af of toe mogen doen, doch juist zeggen, waar het op aan komt.

Des namiddags verbond de nieuwe leeraar zich aan de gemeente met een predikatie naar aanleiding van Lukas 4 : 18—22a en ontwikkelde 4 gedachten: a. Het oogpunt waaruit de prediker zijn taak mag beschouwen; b. de wijze, waarop hij haar heeft te verrichten; c. de vruchten, welke hij verwachten mag; d. de stemming, waarin hij zijn taak mag aanvaarden.

Aan het einde zijner toespraak richtte hij zich a.e.v. tot zijn bevestiger, tot Ds. N. v. Beek, Nestor der Bapt. Predt., tot zijn broeder, den heer v. Dongen, van Zaandijk, tot het bestuur der gemeente, e. a., welke allen hem daarop hartelijk het welkom in Harlingen toeriepen. Toegezongen werd Gez 127 en 96.

Des avonds acht uur was de gemeente weer bijeen om gezellig samen te zijn. Vele hartelijke groeten van verschillende afgevaardigden onzer gemeenten uit Friesland, Groningen en Utrecht werden gemeente en Voorganger toegesproken. Het was voor ons allen een zeer aangename dag, die veel goeds voor de toekomst belooft, zoo God ons werk met Zijn zegen bekroont. Van Hem is en blijft toch onze verwachting.

Een getrouwe broeder, die Zondag nog in de volle feestvreugde meeleefde, heeft thans, terwijl we dit schrijven, het tijdelijke reeds met het eeuwige verwisseld. Donderdag, 20 dezer, gevoelde hij zich niet recht wel en Vrijdagmorgen, toen men hem wilde wekken, was hij reeds ontslapen, G. z. d. in de volle verzekerdheid des geloofs, om straks, wanneer Christus wederkomt, mede in te gaan in de vreugde des Heeren. Voor ons al weer een wekstem, om steeds bereid te zijn.

Namens de gemeente, G. DE VRIES.

APELDOORN. Zondag 16 Maart j.l. was in ons kerkgebouw een propagandaverg. belegd door onze jongelieden, voor den arbeid onder de rijpere jeugd. Toen te zeven uur de verg. geopend werd, was er een groote schaar van jonge menschen aanwezig, terwijl ook van de zijde der gem. een warme belangstelling werd getoond. 't Was een prachtige aanblik.

Na opening met gezang, Schriftlezing en gebed, sprak de Voorganger der gem. als leider een korte openingstoespraak uit over: „De veilige plaats voor de jeugd", naar aanleiding van Hand. 20 : 7—10. Hierna werd een rijk programma afgewerkt: Voordrachten, Samenspraken, Zang- en Muziekvoordrachten, Tableaux enz. Er werd keurig werk geleverd. Onze jonge menschen hebben hun beste beentje voorgezet. Soms werden we geroerd tot in het diepst onzer ziel door het schoone lied; dan weer konden we een gulle lach niet weerhouden. 't Was een prachtig geslaagde avond.

Toch mocht onze leider aan het eind betuigen: Bij alles wat we gehoord hebben, heeft het toch luide weerklonken: „Jezus geeft vrede, ja, Jezus alleen". Allen werden aangespoord om Hem te kiezen tot Heiland en tot Leidsman op heel hun levenspad. Een br. ouderling sloot ons samenzijn met dank aan God, die onze gebeden kennelijk had verhoord.

We scheidden van elkander met de wensch, dat deze samenkomst ons jeugdwerk ten goede moge komen.

JEUGDDAG IN TWENTE.

Hier volgt dan het U reeds tevoren beloofde verslag van onzen derden Jeugddag, ditmaal te Enschedé, gehouden 22 Febr.

Was de regen op onzen Jeugddag in Almelo geen beletsel om allen op te doen gaan," thans kon de felle koude de Hengeloërs en Almeloërs niet verhinderen naar Enschedé te tuffen of te peddelen, alhoewel er van Almelo op

meer belangstelling gerekend was. Hoe zat dat Almeloërs? Uw tegenvisite had beter moeten zijn.

Om vier uur was het appèl in de ruime zaal van den heer Bras. De opkomst was goed. Na het zingen van lied 345 vs 1 en 3 was het Ds. J. Huizinga, die ons allen op dezen 3den Jeugddag hartelijk welkom heette, niet in 't minst een negental jongelui uit Gronau die op ons verzoek, om tot ons over te komen, zich met moeite uit eigen arbeid hadden losgemaakt om ons met hun zang en guitaarmuziek te komen helpen.

Na het lezen van een gedeelte uit Psalm 119 vroegen twee broeders den Heer om Zijn bijstand en zegen. Drie onderwerpen zouden behandeld worden, die alle nauw aan elkander verwant waren. Het eerste opstel: *Jeugd en arbeid*, werd bij afwezigheid van haar die 't maakte, mej. M. v. Zuilekom van Almelo, door ondergeteekende voorgelezen. Br. S. W. Vis hield namens Hengelo een inleiding over: *Jeugd en ontspanning*, terwijl br. J. Ziegerink namens Enschedé met het derde onderwerp van wal stak: *Jeugd en roeping*. Na elk referaat werd van de gelegenheid om vragen te stellen en opmerkingen te maken dankbaar gebruik gemaakt. Na een korte dank- en bidstond was ook aan dezen leerzamen middag, welke aangenaam werd afgewisseld door Gronau's gitaarkoor, een einde gekomen.

Voordat we nu gingen verhuizen naar een nog ruimere zaal, werd de thee geserveerd, door 't gebruik waarvan zelfs de meest zwakhartige geen nadeeligen invloed zou ondervinden.

Om zeven uur waren we weder present in de groote zaal van Jeruël.

Weldra klonk uit honderden kelen: „'k Moet den Heiland met mij hebben, want ik kan alleen niet gaan".

Opnieuw werd het hartelijk welkom door Ds. J. Huizinga alle opgekomenen toegeroepen. Br. S. W. Vis sprak ons toe over het onderwerp: *Zijt gij rijk?* en daarna br. E. Huizinga over: *Werk het werk des Heeren*. Mej. A. Veltman en mej. W. Dokter, beide van Enschedé, vroegen onze aandacht voor hunne voordrachten resp. getiteld „Het afscheid van mijn vader" en „Ter elfder uur" terwijl de heer Bruning van Hengelo ons deed genieten van een prozastukje „Opstanding" genaamd. Voor vocale en instrumentale afwisseling droegen zorg een kwartet uit Enschedé en Gronau's gitaarclub. Tot slot bepaalde ons onze Ds. op ernstige wijze bij de tragedie van Simson. Waarschuwend drong Spr. er op aan, toch niet als een Simson op kwajongensachtige wijze met de krachten en gaven door God ons geschonken, om te springen, maar dat, wat ons door genade van Hem gewerd, te gebruiken in Zijn dienst met al de energie, die in ons is. Bij al onzen arbeid, bij al onze ontspanning, toch vooral het voornaamste niet uit het oog te verliezen n.l.: Onze roeping welke is: Jezus zoeken, Jezus liefhebben, Jezus belijden, kortom: Jezus' volgeling zijn. — Ook onze derde Jeugddag was ten eind. Ongetwijfeld keerden allen rijk gezegend huiswaarts. Voorloopig is hiermede onze wintercampagne gesloten.

Dit zegt echter niet dat we stil gaan zitten. O nee! Nieuwe plannen zijn door het centraal comité reeds weer in voorbereiding. We prijzen ons gelukkig, dat in onze nabijheid iemand „metterwoon" zich vestigde, wiens borst, hoewel jong nog, reeds gesierd is met ordelinten, met werken onder de jeugd behaald. Ons aller oogen zijn gericht naar Deventer. Niets is ons liever dan een nauwe samenwerking ook met U, Deventenaren!

Hartelijk groeten wij Jeugd en Jeugdwerkers in ons gansche vaderland.

H. G. M. H.

MEDEDEELINGEN

's-Gravenhage, Maart 1930.

De Gemeente alhier maakt belanghebbenden bekend dat van de te haren gunste gesloten geldleening 1918, coupon 1930, alsmede **alle** nog in omloop zijnde obligaties per 1 April a.s. aan onderstaand adres betaalbaar zijn.

Verzoeke de in Uw bezit zijnde obligaties vóór dien datum in te zenden.

De Secretaris, C. MEIJNER,
Neptunusstraat 136c, Scheveningen.

LEEUWARDEN. De gemeente heeft tot haren Voorganger beroepen: br. F. E. Huizinga, student te Hamburg.

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van: Gem. Amsterdam f 63,50 voor de Kameroen-zending; N. N. f 70,— voor Baptiste zending in Ned Oost-Indië; Gem. Nieuwe Pekela f 25,24 voor zr. Reiling.

Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat 6*b*. Giro 151970.

Indien de straatnaam vergeten is mag men gerust enkel Deventer schrijven, daar ook dan alles mij goed bereikt.

G. B.

Met hartelijken dank ontvangen voor het bouwfonds der Gem. te Hoorn, van N. N. te N. Pekela f 5,00. Ds. N. van Beek f 2,50. Zr. Hof, Haulerwijk f 3,00. Gem. Amsterdam f 23,75. Wij zijn zeer dankbaar voor hetgeen wij ontvangen hebben maar onze verwachting is *veel* grooter, hopende en biddende dat God uwe harten neige tot een goed werk, en dat is een postwissel te zenden aan de ondergeteekende.

Met h. br. gr. S. Prost, Keern 32, Hoorn

21e BONDSDAG van de Baptisten Gemeenten in Friesland,

D. V. op Paasch-Maandag 21 April 1930 in het gebouw der Baptisten Gemeente te DRACHTEN.

AGENDA:

9—9½ uur. Bidstond, leider br. S. W. Veltman.

10—12½ Morgenvergadering.

a. Opening door den Voorz. Ds. H. Visser.
b. Notulen door den Secret. H. Fennema.
c. Verslag door den Penningm. H. Leenstra Sr.
d. Zang en Muziek.
e. Bespreking Jeugdwerk. Toelichting over het werk v/h Jeugdcomité en zijn verantwoordelijkheid.
f. Referaat: »Godsdienst en de menschen«, door H. Leenstra Sr. van Workum.

Pauze.

Bestuursverkiezing wegens aftreding der broeders H. Visser, H. Leenstra Sr., S. W. Veltman en Sch. v. Netten, aftredenden zijn herkiesbaar.

Tegen-candidaten: P. Hornstra, P. Dijkstra, T. Wobbes en P. v. Netten

Jeugdcomité, aftredend: Ds. J. van Dongen, S. Hellingwerf, S. v. d. Werf.

Tegen-candidaten: H. v. d. Heide, Leeuwarden, S. W. Veltman Drachten en S. Houkes, Haulerwijk.

Eveneens afdracht der contributie aan den Penningm. groot f 5.— per gem.

Elke gem. zende a. u. b. minstens twee afgevaardigden.

In de pauze zal de meegebrachte proviand gemeenschappelijk genuttigd worden.

2—5 uur. Middagvergadering.

1. Opening, zang en muziek.
2. Inleiding van vrij bijbelonderwerp door . . . . . daarna bespreking.
3. Vrij woord van de vergaderden en Sluiting.

Allen op naar Drachten met een blij hart!!

De Secr., H. FENNEMA.

Sla dit niet over.

Hebt gij uw getal, die naar *Drachten* hopen te gaan D.V. op 2e Paaschdag 21 April, opgegeven aan den Secrt. der Gem. br. T. Wobbes? Vergeet niet, dit *dadelijk* te doen, want daar door ondervangen wij moeilijkheden.

De Drachtster Gem. doet haar uiterste best, om ons allen een waardige ontvangst te bereiden. Gij zult ervaren, hoe aangenaam en gezellig het er is, als gij vóóraf den Heere om eene zegen bidt; zelf met een zegen te komen en een te ontvangen, zoo wisselen wij ons elkaar uit. Laten de Gemeenten, vooral de verst verwijderde, met een goede wil en gepast overleg toonen

aan de ontvangende brs. en zrs.: dat wij gaarne gebruik maken van hunne gastvrijheid en herbergzaamheid, om elkaar in deze tijden te sterken in 't geloof en de liefde.

Ja, nietwaar? dàt doen wij!!
Zegt het voort!
Wie het hoort, zegge: Kom!!!

Aan de luisteraars en allen die belangstellen in de Unie-Radio-uitzendingen deelen wij mede, dat de onkosten daaraan verbonden tot heden ruim gedekt zijn door de milde bijdragen welke binnenkwamen. Hartelijk dank daarvoor. Het maakt ons werk gemakkelijk en prettig.

De Ned. Chr. Radio Ver. deelde ons echter mede, dat zij niet langer toe kon staan, dat wij door middel van den zender hiervoor collecteerden. Wel verlaagde zij de kosten der uitzendingen, maar we zijn nu toch vrijwel geheel op onszelven aangewezen en kunnen moeilijk rekenen op fin. steun buiten onze gemeenten en hare leden.

Wij gelooven en vertrouwen echter, dat waar een en ander U nu bekend is, dit belangrijke werk er niet onder zal lijden.

Met hartel. br. gr.,
G. BROERTJES,
Penn. U. R. C.

Postrekening 142741.

INGEZONDEN.

Zending - Zusterhulp.

Gel. zusters, leden van „Zusterhulp".

Op onze jaarvergadering j.l. 12 Febr., besloten we een stukje in „De Christen" te plaatsen, teneinde elkander aan te moedigen om hetgeen we begonnen zijn, met moed voort te zetten. Zooals u zeker uit de verantwoording van de Unie-Penningmeester vernomen hebt, heeft „Zusterhulp" ruim f 200.— opgebracht. Wij danken u allen vriendelijk voor uwe medewerking en hopen, dat de inkomsten van „Zusterhulp" steeds mogen groeien en de liefde voor den Heer en Zijn zaak steeds grooter moge worden. „Zusterhulp" N. Pekela heeft in haar Jaarv. besloten, zoo mogelijk weer voor 2 meisjes te zullen zorgen. Onze leden collecteeren steeds met vreugde en het werk heeft een groote plaats in het hart van allen. Om nu ook onderling de liefde voor onze Zendelinge en haar werk op te wekken, hebben wij zr. Reiling gevraagd om ons zoo mogelijk om de 3 maanden een brief te schrijven, waarin ze ons iets over haar meisjes vertelt. We willen dan deze brief bij de aangesloten afdeelingen rondzenden en hopen zoo de belangstelling gaande te houden. Onze afd. Pekela heeft besloten een verg. te beleggen zoo dikwijls er een brief komt van zr. Reiling. Is dit eerst geregeld, natuurlijk verloopt daarover eenigen tijd, dan kunnen we dus een keer per 3 maanden een brief in circulatie geven. Wij hopen op de instemming onzer zusters mede-leden. Zooals U weet, heeft onze penningmeesteres, mevr. Bouritius, ons verlaten, om naar Deventer te vertrekken, en nu hebben we mevr. B. gevraagd om algemeene penningmeesteresse van Zusterhulp te blijven. Wij dachten dat dit voor het werk beter zou zijn, we voelen dan meer nationaal. Onze algemeene penningm. zal dan ter bestemder tijd zeker wel vragen om de gecollecteerde gelden aan haar af te dragen. Misschien is dit de eerste stap om tot een hoofdbestuur te komen en zoo onze vereeniging tot meerderen bloei te brengen. Gaarne ontvangt onze Secretaresse een woord van instemming. Veracht de dag der kleine dingen niet, want wij hebben een machtigen God, die he kleine kan zegenen en groot maken en steeds nieuwe wegen voor ons opent als wij ons aan Zijn trouwe leiding overgeven.

Met hartl. groeten van „Zusterhulp",
D. DE GROOT—VERVELD,
Secretaresse, N. Pekela, D. 33.

ADVERTENTIEN

CORRESPONDENTIE

De Kindervriend. In de Nrs. 29 en 30 zijn in de onderschriften der plaatjes een paar ongepaste uitdrukkingen blijven staan. Daar we de cliché's van een goede uitgeverij betrekken, kon dit aan onze aandacht ontsnappen. We vragen vergeving en beloven beterschap.

J. LOUW.

Br. A. B. te S. Uw grieven raken een plaatselijke Gemeente. Door ze voor te leggen aan de lezers van ons blad, die niet tot oordeelen in staat zijn en bovendien buiten de zaak staan, komt de kwestie immers niets dichter bij de oplossing. Uw stuk wordt dus niet geplaatst.

E.-R.

Enkele stukken kwamen vorige week te laat ter drukkerij.

Men beschrijve het papier aan één kant.

E.-R.

Overwacht nam de Heere, die geen rekenschap van Zijn daden geeft, uit ons midden weg onze geliefde Zoon en Broeder

KARST VAN DER SLUIS,

in den ouderdom van 43 jaar.

De wetenschap, dat hij nu tehuis is, ontheven van alle strijd en lijden, die zoo rijkelijk zijn deel waren en hij nu juicht bij zijn Heiland, die hij zoo innig liefhad, trooste ons in dit smartelijk verlies.

Uit aller naam:
FAM. v. d. SLUIS.

Harlingen, 21 Maart 1930.

Heden overleed plotseling, in zijn Heer en Heiland, onze geliefde Broeder

KARST VAN DER SLUIS,

in den ouderdom van 43 jaar.

Bewust zijnde een kind van God te zijn, was zijn sterven een overgang voor hem van een moeilijk leven op een teleurstellende aarde naar een gelukzalig Vaderhuis.

Hem te moeten missen valt ons allen zwaar. God trooste de rouwdragende en heilige de roepstem aan aller hart.

Namens de Gem. van ged. Chris.
HET BESTUUR.

Harlingen, 21 Maart 1930.

Vrijdag 4 April 1930 No. 2125 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

APRIL.

Nu prijkt het veld weer met jeugdig [groen,
Nu prijst de vogel het nieuw seizoen,
Nu tooit de bloesem den boomgaard [weer,
Nu groent de hage zoo licht en teer,
Nu botten bladren de boomen uit,
Nu gonst het bijtje met blij geluid,
Nu is vergeten des winters leed.
Nu is voor 't leven Natuur gereed,
En maakt de kou nog ten strijd zich [klaar,
Zij is verwonnen: de Lente is daar!

Zoo zij het ziele thans ook met u.
Laat u bestralen door 't Zonlicht nu.
Dat 's Heeren liefde u gansch doordring',
En heel uw leven een lofzang zing'.
Zie wie uw Heiland u is geweest.
Dan viert gij dankbaar uw lentefeest.
Zijt uit de zonden gij opgestaan,
Dan vangt voor u ook nieuw leven aan,
En zoo nog Satan een aanval doet —
Hij is verwonnen door 's Heilands [bloed!

(Overgenomen).

AAN ZEER STILLE WATEREN

LIJDENS-OMZETTING.

De ure is gekomen, dat de Zoon des menschen zal verheerlijkt worden.
Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft zoo blijft het alleen: maar indien het sterft, zoo brengt het veel vrucht.
Die zijn leven liefheeft, zal het verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal het bewaren tot het eeuwige leven.
Zoo iemand Mij dient, die volge Mij.
Joh. XII : 23b—26a.

Het spreekt wel sterk voor de grootheid van Christus, dat door Hem tegenstellingen zijn veranderd in overgangen. — Kruis en heerlijkheid — dat was voor Zijn tijdgenooten eigenlijk een volstrekte tegenstelling. Wie den kruisdood stierf, onverschillig wie hij was, was zijn eer kwijt, diens heerlijkheid was uitgedoofd voor goed.

Leven en dood vormden voor Jezus' tijdgenooten, en nu nog voor allen, die buiten het Evangelie leven, een tegenstelling. De dood heft het leven op, dooft het leven uit, verslindt het leven.

Daarom werd door 's Heeren tijdgenooten voor Hem het kruis geëischt. Het kruis zou Zijn invloed vernietigen, Zijn heerlijkheid uitdooven, het geloof in Hem onmogelijk maken. Als Hij maar als een gekruisigde gestorven zou zijn, zou Zijn naam wel van de aarde verdwijnen.

Zoo dachten Jezus' vijanden en.... zoo dachten Jezus' vrienden. Zij geloofden beide in de vernietigende macht van het kruis. Zij waren beide van gevoelen, dat — hoe machtig Jezus ook was — kruis en dood machtiger waren dan Hij. Toen Hij gekruisigd en begraven was, geloofden Zijn discipelen niet meer in Hem.

Het wonder is nu, dat Jezus Christus deze tegenstellingen is te boven gekomen; ze heeft veranderd in overgangen; het kruis is het middel geworden tot Zijn eeuwige verheerlijking, inplaats dat het Zijn heerlijkheid voor goed heeft vernietigd. En de dood is door Hem gemaakt tot een doorgang tot hooger leven. — Kruis en dood die Jezus moesten vernietigen, zijn door Hem omgezet in middelen tot Zijn verhooging.

Dat Hij dat doen zou, stond voor Christus vast. Zoo overtuigd was Hij van Zijn grootheid. Hij wist: Ik treed zonde, schande en dood onder den voet; ik zet het kruis om in een middel tot Mijn verheerlijking.

* * *

„De ure is gekomen, dat de Zoon des menschen zal verheerlijkt worden", zegt de Heer. Waaraan denkt Hij? Niet op den kruin van den Tabor, doch aan den voet van den kleinen heuvel staat Hij, op welks top Zijn lichaam zou worden uitgestrekt langs een kruishout, en overgegeven aan de grootste schande en smarten. Daar zou Hij van Zijn jongeren verlaten, van spotters omringd zijn. En daaraan denkende, zegt Hij: „De ure is gekomen dat de Zoon des menschen zal v e r h e e r l i j k t worden". Dat zegt Hij zonder het kruis ook maar een oogenblik te vergeten.

De verklaring daarvan is deze, dat de Heer niet slechts het kruis zag, maar ook wat daar achter lag, en nergens anders gevonden kan worden, dan achter het kruis.

Het treft, dat daarop de toon ineens zoo geheel anders wordt. „Voorwaar, voorwaar....." 't Is als vreesde de Heer een misverstand te voeden. Zijn heerlijkheid was de droom Zijner discipelen, maar dat Zijn dood voorwaarde zou zijn voor Zijn verheerlijking, verstonden ze niet. En om hen dat te doen verstaan, tracht de Heer hun oogen te openen voor een, in heel de schepping heerschende wet, wier werking Hij illustreert met het beeld van het tarwegraan.

Met een tarwekorrel kan tweeërlei plaats vinden: hij blijft op den zolder en blijft daar wat hij is, òf hij wordt in de aarde gestrooid en komt er in veelvoud uit te voorschijn. Maar in de aarde moet hij iets ondergaan. Voordat de korrel in veelvoud kan terugkeeren in het licht, moet hij een vermindering ondergaan. In de aarde verliest hij zijn bestaansvorm en schijnt met het verlies van zijn bestaans*vorm*, zelf te niet te gaan. Maar — en dit is het wonder der natuur — daarmede houdt de verandering, die de korrel in de aarde ondergaat, niet op: hij komt weer terug, maar nu in anderen, veel rijkeren bestaansvorm. Nu ziet het oog het: de korrel hield niet op te bestaan, doch verwisselde slechts van bestaans*wijze*. De eene korrel van voorheen zet nu in vele korrels zijn leven voort. En dat rijkere leven dankt

hij daaraan, dat hij in de aarde gestrooid en daar ontbonden werd.

Deze wet keert weer in alle kringen der schepping, natuurlijk niet met opheffing, doch met inachtneming van de aard van het leven, dat in die verschillende kringen gevonden wordt. Aan haar onderwierp ook Jezus zich.

Zijn leven was een doorgaande zelfontlediging, en deze bereikte aan het kruis haar eindpunt. Minder kon Hij niet worden, dieper niet zinken, meer niet afleggen, armer niet worden. Sedert het oogenblik, dat de hand des Allerhoogsten Hem zaaide in den akker der menschheid, was Zijn leven één sterven, één van gedaante veranderd worden, één opgeven van eigen leven. Hij gaf zich dagelijks in den dood en voltooide die overgave aan het kruishout.

Overgave was het leven van den Zaligmaker, alleen overgave. Hij heeft zichzelven vernietigd, zichzelven vernederd. Hij deed dat in het volle licht. Ten volle bewust wat hij deed onderwierp hij zich aan de wet van het tarwegraan. Hij wilde sterven, want Hij wist dat ook voor Hem gold: „indien het sterft, draagt het veel vrucht".

De profeet, die had gebroed over het vraagstuk van de verlossing van ons geslacht, had de wet van het tarwegraan ook ontdekt en gezegd: „als Hij Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zal Hij vrucht zien".

Jezus is nóch als een blinde, nóch als een onwillige gestorven. Hij gaf zich in den dood, omdat Hij wist zoo, en zóó alleen vrucht te zullen zien. „Indien het niet in de aarde valt en sterft, zoo blijft het alleen". Hij wilde echter Zijn heilig leven in millioenen uitstorten, en Hij wist, wist zéker: „Indien het in de aarde valt en sterft, draagt het veel vrucht", d. w. z. sterf Ik, dan slaag Ik.

* * *

Met nadruk wijst de Heer er dan op, dat deze wet voor allen geldt. De gemeenschap met den Heere Jezus zaligt — ongetwijfeld!.... indien men n.l. zijn kruis opneemt en Hem navolgt. Jezus is de overste Leidsman ter zaligheid — onfeilbaar!..... indien men n.l. Hem gehoorzaam is.

Die zijn leven liefheeft, die zal het verliezen. Wij moeten van dit leven, het leven zooals het *nu* is, af. De verlossing, die Christus bewerkte is, dat dat mogelijk is. Hij opende de mogelijkheid het zoo te verliezen, dat men het vernieuwd terug ontvangt. De Doop stelt de wet, die Jezus hier met het tarwegraan illustreert, klaar voor oogen: Zal het zalige leven intreden, dan moet het oude weg, sterven en begraven worden. De weigering om zich te onderwerpen aan de wet van het tarwegraan, beteekent schijnbaar zelf*behoud*, doch is inderdaad zelf*verlies*.

Dat beteekent het geloof, de gemeenschap met den Heere Jezus: met Hem lijden en met Hem verheerlijkt worden. Het geloof maakt het leven tot een overgave of.... het is geen geloof.

Toen men den Amerikaanschen Staatsman Daniël Webster vroeg, wat de groote gedachte was, die heel zijn leven en werken beheerschte, antwoordde hij: „de grootste gedachte, die ooit mijn ziel vervulde, is die aan mijn verantwoordelijkheid".

Sedert Christus stierf om onze zonde en opstond om onze rechtvaardigmaking, en ons nu oproept ons te laten doopen in Zijn dood, teneinde met Hem op te staan tot een nieuw leven, is onze verantwoordelijkheid buitengewoon groot.

L.

III

ZENDING.

Moeilijkheden en hindernissen.

De zeer gunstig bekende zendeling Hofmeister, in Afrika, schreef begin dezes jaars over het zendingsveld in West-Afrika en over de verschijnselen, die zich daar voordoen.

De zending in Afrika, schrijft hij, staat heden wezenlijk in een geheel andere conditie dan voor 75 jaar, zelfs dan voor 25 jaar. Afrika heeft zich aan de zeden en gewoonten, die thans in de z.g.n. beschaafde wereld heerschen, aangepast. Wat hier mode is, wordt daar tamelijk wel nagemaakt, ofschoon het daar in vele gevallen een ander gevolg heeft. Veel wordt slechts ten halve of slechts uiterlijk den Europeanen afgekeken en nagebootst, zoo b.v. wat de mode-kleeding betreft. Men ziet er de modeplaten, met welke Afrika als overstrooid wordt door Europeesche firma's en kooplieden. 't Geldt vooral de korte rokken en fijne kousen, maar men let er minder op, dat ook de noodige onderkleeding daarbij behoort. Dat is het typische voor alle andere nabootsingen.

Dat zich de Europeanen christenen noemen, met bijvoeging van verschillende gezindheden, dat trekt hun aandacht en moet ook nagemaakt worden, maar dieper willen zij niet doordringen; zoo is het in de kustlanden vrij algemeen. Dit brengt de lieden tot de gedachte, dat het precies gelijk is tot een Protestantsche of Roomsch Katholieke zending te behooren. Het behoort eenvoudig tot de welvoegelijkheid, christen te zijn. Bij hen is Europeesche beschaving en godsdienst van gelijke beteekenis.

Dit schijnt wel een trek van de menschelijke natuur te zijn, dewijl hetzelfde onder de volken van Europa, vooral op kerkelijk terrein, zich vertoont, zeer ten nadeele van vele zielen, ofschoon zij niet van levensernst ontbloot zijn. Duizenden bij tien- of honderdduizenden uit de Europeanen stellen er zich tamelijk mede tevreden, dat ze tot een of andere kerk behooren, of althans „dooplid" zijn. Dit valt op te merken, zoowel bij Protestanten als bij R. Katholieken. Deze denkvorm en inbeelding, waartoe de Bijbel geen aanleiding geeft, wordt uit het Westen naar het Oosten overgebracht — helaas ook door zendelingen! Slechts weinige in de tropen verkeerende zoogenaamde Europeesche christenen, bekommeren zich in 't algemeen om de religie, en nog minder om het heil der zielen van de inboorlingen. En als deze al er toe gebracht worden om aan den christelijken vorm te voldoen, en zich laten doopen, als 't volwassen menschen geldt, bemoeien zich daarna in een regel weinig meer met godsdienst of christelijke verplichting.

Ook in ons land hebben we velen ontmoet, die in de kerk waren „aangenomen" en bij die gelegenheid mede Avondmaal gevierd hadden, en daarna nooit meer, en velen zelfs, die met alle godsdienstig leven hadden gebroken en zeer sporadisch de kerkelijke samenkomsten bezoeken. Alleen als zij kinderkens krijgen, zijn ze er bij om die kleintjes te laten doopen of besprengen. Daarbij spreken zij dan vóòr den kansel op de vragen van den predikant gewichtige beloften uit, die zij wellicht vergeten zijn voor zij het kerkgebouw hebben verlaten.

Dat nu zulk een vorm of caricatuur van christendom ook door sommige „zending" ook naar niet-christelijke volken wordt overgebracht en daar ingeplant, is zeer droevig. Het brengt het ware christendom of de Gemeente des Heeren in discrediet en den evangelischen boden des Heeren veel smart, zorg en teleurstelling aan. 't Is ontaarden van 't christendom.

Niet het minst wordt ook een gezonde opvoeding der gemeente van geloovigen verhinderd. Omdat velen, die als christenen zijn opgenomen en gedoopt, doch eigenlijk nog niet begrijpen wat christen-zijn beteekent. Er mogen, bijbelsch gedacht, geen onwaardigen in de gemeente toegelaten worden, en dat kost reeds veel bezwaar om het wezen van den schijn te onderscheiden, temeer — zegt zend. Hofmeister — omdat het den aard van een Afrikaan is om met een vloed van woorden zijn innerlijk te versieren.

Vandaar dan dat de tucht en bestraffing van het kwaad, dat in het leven des volks een gewoonte geworden is, de meesten vreemd voorkomt en zij zich niet verplicht achten om de beloften bij den doop afgelegd, na te komen. Om een voorbeeld te noemen: Als iemand, die meerdere vrouwen heeft, christen wil worden, moet hij die wegzenden en één overhouden.

Die eene is dan ook in den regel de „hoofdvrouw" geweest. Wanneer zoo iemand later weer meerdere vrouwen neemt en dan door de gemeente wordt uitgesloten, trekt hij er zich weinig van aan en zegt: christen ben ik toch.

De noodzakelijkheid van dooponderricht voor wie wenschen gedoopt te worden, is wel duidelijk. Vooral de Baptisten zijn daarop bedacht.

Dit systeem van voorafgaand dooponderricht aan bekeerlingen uit de heidenen is overigens geen nieuwigheid onder 't christendom. Reeds in de eerste eeuwen werd er de hand aan gehouden. Toen waren er zoogenaamde Catechumenenscholen, die door de bekwaamste leeraren geleid werden. Eerst na bekomen voorgeschreven onderricht, konden de Catechumenen voor den doop in aanmerking komen.

De algemeen aangenomen regel op het zendingsveld onder de heidenen, is nu deze: wanneer iemand wenscht of besluit een christen te worden, heeft hij zich bij den zendeling, of bij een der medearbeiders of hulppredikers te vervoegen. Dan wordt hem den plicht aangewezen, geregeld de godsdienstoefeningen en bijzonder aan het dooponderricht deel te nemen. Zoo kan men hem dan meer persoonlijk leeren kennen en hem nauwkeuriger met de heilswaarheden bekend doen worden, opdat hij ook werkelijk moge weten, wat christen-zijn beteekent.

Nu is er tegen zulk een wijze van handelen zeker niets in te brengen; echter onder deze conditie, dat het onderwijs steeds door mannen gegeven wordt, die van den Heiligen Geest vervuld zijn en geleid worden. Hier is de bijzondere moeilijkheid. Waar vinden we zulke christenleeraars voor zulk een wijd arbeidsveld? Van een zendeling moet men inderdaad kunnen veronderstellen, dat hij een door den Geest bezielde persoonlijkheid is. Hoe dit er mede staat, dat moet de Heere beoordeelen De zendelingen zijn algemeen te weinig in getal, om genoegzaam op alles te letten en moeten zich vergenoegen met een algemeen overzicht en moeten veel aan de helpers overlaten.

(Wordt vervolgd).

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Onlangs zag ik een prachtige evangelisatie-auto in een vriendelijk dorpje ergens in Drente stilhouden. Het was een splinternieuwe Ford, een zeldzaam mooie wagen. Op de zijwanden stonden in groote, gouden sierletters de woorden: „Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland". De chauffeur droeg een eenvoudige uniform met de letters E. B. U. aan weerskanten op den kraag. Uit de auto stapten vier dames en vier heeren alsmede een jonge man van nog geen dertig jaren, eveneens in een dienstpakje gestoken, waarop dezelfde distinctieven als die van den bestuurder, echter niet op den kraag maar midden op de mouwen. In een minimum van tijd was een klein platform in elkaar gezet. De dames en heeren sprongen er vroolijk op, schaarden zich heel dicht bij elkaar en begonnen te zingen: „Looft nu den Heer! Looft nu den Heer! Looft Hem in Zijn heiligdom!" Hun gezang werd begeleid door de muziek, die de chauffeur aan een kofferorgeltje wist te ontlokken. Intusschen stroomden honderden menschen toe en toen het gezang beëindigd was nam die andere uniformman het woord. Hij sprak op boeiende wijze over het grootste drama der wereld. n.l. over den kruisdood van onzen Heiland. Tot mijn spijt kon ik deze openluchtvergadering niet tot het slot bijwonen. Ik was aan een trein gebonden en moest heel hard fietsen om hem niet te missen. Onderweg dacht ik herhaaldelijk aan die letters E. B. U. en vroeg mij af, wat ze toch wel te beteekenen hadden. Plotseling ging mij een licht op: Evangelisatie-afdeeling van de Baptiste Unie! En juist toen mij het licht opging, gebeurde er iets, dat gewoonlijk plaats vindt als de zon is verschenen: ik werd wakker! Het was een droom.

* * *

Het was een droom. Maar was het geen mooie droom? Ik wil wel bekennen, dat het mij bij het ontwaken uit mijn droom gegaan is als menig kind, dat zich te goed heeft gedaan aan zijn droom. Ik probeerde weer in te dommelen teneinde verder te kunnen droomen, want ik voelde mij zoo gelukkig bij die auto met haar uniformmannen en zangers en bij die verwonderde dorpelingen en bij dien politieagent, die een lintje wilde verdienen met een proces-verbaal, doch die spijtig salueerde, toen hij de permissie zag, welke de chauffeur hem onder den neus duwde. Ook herinner ik mij nog, dat ik mij trotsch voelde op een Unie, die de geestelijke nood van haar tijd besefte en met een bijzonder sterke evangelisatiedrang was vervuld. Ja, ik deed mijn best mijn droomgebied te herwinnen, want waarom zal men waken, wanneer droomen zoeter is? Mijn pogingen faalden jammerlijk en hoe ernstiger ik zocht, hoe verder ik van mijn doel geraakte.

* * *

Het was waarlijk een mooie droom. Ik ben met de theorie van het droomen niet tot in alle bijzonderheden op de hoogte. Dit weet ik echter wel, dat elke droom, hetzij angstaanjagend of genotbrengend, verband houdt met een of ander, dat tijdens de uren van ons waken en werken, bewust of onbewust de opmerkzaamheid van onze ziel heeft getrokken. En naar de oorzaak van mijn mooien droom behoefde ik niet lang te zoeken. Ze was een briefje, dat ik van een broeder uit Hengelo ontvangen had en dat als volgt luidde:

Waarde Dominee,

Met belangstelling heb ik uw stuk in „De Christen" no. 2121 en getiteld „Van de Secretaristafel" gelezen. Het meest interesseerde mij, dat ons Nederlandsche volk zoo weinig van de Baptisten afweet. Wat kunnen wij hieraan doen? Mijns inziens was dit een goed middel: een evangelisatie-auto voor de zomermaanden. Is er geen kans om zoo'n auto machtig te worden en openluchtsamenkomsten te organiseeren? Wanneer onze predikanten zich daarvoor eens wilden geven. Wanneer twee predikanten zich een week beschikbaar stellen, is het werk te doen. We hebben achttien predikanten, dus na negen weken komen de paren weer aan de beurt. Het zou voor hen tegelijk een aardige verandering zijn. Onze organisten zouden ook gaarne op deze manier mee willen doen. Wellicht zijn er dan nog muziek- en zangvereenigingen, die haar medewerking wenschen te verleenen. Zoo'n auto moet natuurlijk zoo groot zijn, dat ze een gezelschap gemakkelijk kan vervoeren.

Hopende, dat het tot heil van zondaren en tot opbouw der gemeenten mag wezen, uw broeder in Christus. K.

Wat zegt u wel van dit briefje?

En wat van mijn droom?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

DE HONGER NAAR CHRISTUS.

(Slot.)

Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijnen dood gelijkvormig wordende: of ik eenigszins moge kome tot de wederopstanding der dooden.
Fil. II : 10 en 11.

De gemeenschap Zijns lijdens.

Het gaat hier om *Christus'* lijden. Geen lijden dus dat vrucht is van eigen overtredingen. Het gaat hier om een lijden — niet dat voortvloeit uit de zonde, maar uit de gemeenschap met Christus.

Christus leed onschuldig.

Het is genade te mogen lijden om Christus' wil. De voortgang van Zijn zaak op aarde is zonder dat niet mogelijk. Door het lijden heen kwam Christus tot heerlijkheid. Als Hij in ons leeft zal onze weg aan den Zijne paralel gaan loopen. Niet anders dan door met Hem te lijden zullen we met Hem verheerlijkt worden.

Christus leed om gehoorzaamheid te leeren.

Wij weten uit den brief aan de Hebreën: dat Christus gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen Hij geleden heeft. Ook Zijn leven was een school, en de les was te leeren gehoorzaam te zijn.

Tot zulk een school wil God ons leven maken. Twee wegen staan steeds open: een gemakkelijke en een moeilijke. De laatste is daarom moeilijk, omdat hij ingaat tegen vleesch en bloed. Dien weg gaan mag gehoorzaamheid heeten. In dien weg wordt waarlijk de wil „des vleesches en der gedachten" gebroken. Dat lijden te ontgaan is altijd mogelijk, maar op den bodem van dat lijden ligt het gewasschen goud; ligt de zuivere vreugde des heils. Het doet de inwendige mensch dieper wortelen in Christus.

De weg die tot de kennis van Christus van de kracht Zijner opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens leidt, is de weg waarop men Zijn dood gelijkvormig wordt.

Door Zijn dood heeft Christus de zonde teniet gedaan; elke betrekking tusschen de zonde en zichzelven opgeheven. Tot dien staat begeert ook Paulus te komen. Hij wenscht elke betrekking tusschen de zonde en zichzelf teniet te zien gaan. In onze Doop is dat afgespiegeld; als nieuwe levenswerkelijkheid den Christen toegezegd. Wie zijn Doop verstaat, verstaat heel het christelijk leven; dat leven zoowel als gave alsook als taak.

WAT HOOPT PAULUS ZOO-DOENDE TE BEREIKEN?

Hij zegt het in vers 11: of ik eenigszins moge kome, tot de wederopstanding der dooden.

Wat is daarmede gemeend? De uitspraak klinkt allicht eenvoudiger dan haar verklaring is.

De Schrift maakt onderscheid tusschen de opstanding *der* dooden, en de opstanding *uit* de dooden. Er is een eerste en een tweede opstanding. De eerste opstanding is het deel der zaligen. Zij vindt plaats op het oogenblik van de verschijning van den Heere Jezus. Dan heeft de verandering der levende geloovigen plaats, en de opstanding dergenen, die in Jezus ontslapen zijn. Deze allen gaan dan Jezus tegemoet in de lucht. Zoo redt Jezus hen van den toorn, die komt.

Een moeilijkheid vindt deze verklaring hierin dat het schijnt, dat de Apostel hier het oog heeft op iets, dat reeds in dit leven bereikbaar is.

De Apostel drukt zich heel voorzichtig uit. Hij schijnt iets op het oog te hebben, dat heel hoog staat — onbereikbaar hoog? Hij zegt: of ik eenigszins, op een of andere wijze, of ik wellicht — het is alsof hij wil zeggen: het is wel een zeer stoute begeerte, die ik waag te koesteren; het ideaal, dat ik in 't oog gevat heb staat wel ontzaglijk hoog — maar wellicht.

Bedoelt Paulus een leven, gelijk aan dat van den verrezen Heiland? Van welk een vertrouwen in den Verlosser zou dat getuigen! Hoe ernstig nam hij dan dat woord, eens door hem gesproken: reken daarmede, ga daarvan uit, dat gij der zonde gestorven zijt. Hij wenschte dat het leven van Jezus niet later, maar nu, terwijl hij nog in het sterfelijk vleesch was, openbaar zou worden.

Christus verlost van zondeschuld én van zonde-macht. Daarom werd Paulus bewogen door de vraag: kan ik zoover komen? Hij durft Jezus' triumf niet te beperken.

Inderdaad: deze man mocht zeggen:

WEEST MIJNE NAVOLGERS, GELIJK IK VAN CHRISTUS! L.

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

13. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve. 's Avonds hield zij steeds een korte godsdienstoefening met de bewoners en het verdere werkvolk. Sommigen had zij gewezen op den Heiland en zag vrucht daarvan bij hen. Zij had de boerin een zeer belangrijk deel van haar leven verteld en beiden gevoelden zich als lijdensgenooten en als zusters aan elkander verbonden).

Het jaar 1916 is ten einde gegaan. Het einde van den oorlog, door millioenen bang sidderende menschenharten hartstochtelijk gewenscht, was niet gekomen.

Zal het jaar 1917 den vrede brengen, of zal nieuwe nood de ellende nog grooter maken en het nauwelijks dragelijke voortaan geheel onmogelijk maken?

Onbarmhartig drijft de oorlog het uit alle aderen bloedende volk aan om nieuwe daden van vertwijfeling te doen en nieuwe, ongehoorde offers aan goed en bloed te brengen.

De bewoners van de Enke-hoeve doen wat zij kunnen om met inspanning van alle krachten de zaken loopende te houden, maar ook hier dreigt de nood binnen te sluipen.

Het in beslag nemen van menschen, vee en al het andere, dat tot instandhouding van het leven behoort, had alles zeer moeilijk gemaakt. Zelfs het benoodigde zaai- en pootgoed was niet meer aanwezig.

Het levendige en sterke Godsvertrouwen, dat in de eerste oorlogsjaren zoo velen had vervuld, was hoe langer hoe meer verdwenen.

Maar op de Enke-hoeve leerden de bewoners zich hoe langer hoe meer vastklemmen aan het woord: »Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u!«

Daartoe kregen zij steeds opnieuw moed door juffrouw Veerman, die evenals voorheen ook nu geregeld haar godsdienstige bijeenkomsten hield. Daar ook vrouw Leppers gevraagd had, met haar beide dochters daaraan deel te mogen nemen en ook vrouw Wimmers hetzelfde had gevraagd, had juffrouw Veerman en de boerin overlegd om 's Zondags, 's middags of 's avonds een soort dienst voor allen te houden.

En zoo hield juffrouw Veerman sedert den winter 's Zondagsavonds een bijeenkomst voor lijdenden en treurenden. En toen de kring al grooter werd, had zij het gevoeld als een noodzakelijkheid, niet meer uit het dagboek voor te lezen maar een gedeelte uit den Bijbel te verklaren.

Dat was voor deze menschen iets nieuws, maar 't werd met groote blijdschap begroet.

In Burgheim had het nieuws van de godsdienstoefeningen op de Enke-hoeve zich spoedig verbreid.

De een zeide het tot den ander en zoo kwamen er steeds meer.

Weduwe Leppers was nog eens op een avond gekomen en had in stomme vertwijfeling geklaagd: »Juffrouw . . . . ik red het alleen niet! Bid met mij. Waar ik ook ga of sta, het is mij steeds, of ik mijn man voor mij zie. 's Nachts vind ik geen slaap, dan verbeeld ik mij steeds, dat mijn man mij roept!«

De beide vrouwen zijn langen tijd samen geweest. Wat zij beiden met elkaar besproken hebben heeft God alleen gehoord. Weduwe Leppers is daarna regelrecht naar huis gegaan en heeft zich daar geruimen tijd in haar kamer opgesloten, tot groote verwondering van haar dochters.

Maar vanaf dien tijd is het met vrouw Leppers anders geworden. Aan vrouw Wimmers heeft zij verteld: »Je kunt me werkelijk gelooven, er is mij een ware troost van God in het hart gekomen. Alsof de lieve Heer mij kracht gegeven heeft, zoo draag ik mijn pak nu veel lichter dan eerst!«

»Dat wil ik je wel zeggen,« heeft toen de vrouw van den bezembinder geantwoord, »ik heb nooit gedacht, dat er zooveel troost in den Bijbel stond, als juffrouw Veerman er uithaalt!«

Ds. Lothuizer had de boerin van de Enke-hoeve herhaaldelijk bezocht. Bij zijn laatste bezoek vraagde hij onder anderen: »U houdt in uw huis nu

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Elisa profeet.

II Kon. 4 : 1—37 en 5.

Les voor Zondag 4 Mei 1930.

In de vorige les hebben we reeds vernomen, dat Elisa profeet werd. Vandaag vernemen we enkele bijzonderheden uit zijn leven. En dan bemerken wij wel eenig onderscheid tusschen hem en zijn voorganger. De geschiedenis van de knapen te Beth-El deed sterk aan Elia denken. Het strafgericht trok onze aandacht. Maar in verschillende ervaringen uit zijn later leven krijgen wij veel meer de gedachte, dat Elisa niet de man was van het geweld, maar van de vriendelijkheid en de hulpvaardigheid.

Zoo was er b.v. eens een weduwe, die in groote moeilijkheid verkeerde. Zij was zoo arm, dat zij haar schulden niet kon betalen. En nu wilde de schuldheer haar zoons tot slaven nemen. Haar man was een goede bekende van Elisa geweest. Deze weduwe ging naar Elisa om hem met haar nood bekend te maken. Ze dacht zeker: Als de profeet kan, dan zal hij mij wel helpen.

Vertel maar, wat er gebeurde.

Eischen is in v. 3 te verstaan als te leen vragen.

Onder „vaten" versta men alle mogelijke potten en pannen en kannen, waar maar wat in kan.

Elisa woonde niet op een bepaalde plaats, zoodat een stad of dorp in hoofdzaak van zijn werk profiteerde. Hij doet ons denken aan een reizend prediker. Hij schijnt vaste rondreizen te hebben gemaakt. Onder anderen kwam hij ook gedurig te Sunem. En in het huis, waar hij gelogeerd had, koesterde vooral de vrouw hooge achting voor hem. Vertel v. 9 en verv.

Groote vrouw versta men als: vermogende vrouw, v. 8.

Een opperkamer van een wand is eenvoudig een kamer met houten wanden. Men kan gerust zeggen: Laat ons voor hem een bovenkamer timmeren, v. 10.

Na v. 11 vertelle men eerst 13—15. Elisa had eerst al gevraagd, of hij iets voor haar doen kon, v. 13. „Ik woon in het midden mijns volks" is zooveel als: Ik heb alles, wat ik noodig heb. Dan volgt het overleg tusschen Elisa en Gehazi, v. 14, met als resultaat v. 15 of v. 13. Het is m. i. niet noodig er bij te vertellen, dat haar man oud was.

De vrouw kon het niet al te best gelooven, 16, maar het gebeurde toch.

Zij kreeg werkelijk een zoontje op den tijd, dien Elisa haar gezegd had; aldus v. 17.

Met v. 18 begint een nieuw stukje. Het kind was al een knaapje geworden. Enz....

Jongen = knecht of slaaf. v. 19.

Men vertelle niet al te breed; dan kan er ook nog een beetje tijd over blijven voor Naäman.

Wij gaan nog een mooie geschiedenis vertellen uit het leven van Elisa. Er zou nog veel meer te vertellen zijn, doch we hebben niet voldoende tijd om alles te vertellen.

Elisa heeft eens een Syrische generaal kunnen genezen van de melaatschheid. Vertel maar weer; het is gemakkelijk genoeg.

„Oorzaak" in v. 7 versta men als oorzaak om oorlog te maken.

---

ook openbare godsdienstoefeningen-vrouw Enke?«

»Eigenlijk moest ik wel met »ja« antwoorden!« gaf de boerin ten antwoord. »Maar, eigenlijke godsdienstoefeningen in kerkelijken zin zijn het juist niet«.

»Nu, ik heb gehoord, dat juffrouw Veerman telkens een Bijbeltekst of een gedeelte uit den Bijbel voorleest en dan daarover preekt!«

»O werkelijk, zoo is het!«

»Hm....! Waarom doet u dat eigenlijk?«

»Waarom wij dat doen? Nu, omdat wij dat werkelijk noodig hebben. Zoo noodig wij voor onze lichamen het dagelijks brood noodig hebben, heeft mijn ziel behoefte aan Gods Woord als voedsel! En zoo gaat het de anderen ook!«

»Zoo? Hm! Zou dan werkelijk die behoefte zoo groot zijn, dat er naast de Zondagsche godsdienstoefeningen nog een dienst onder elkaar voor u apart moet zijn?«

»Dominé, zoo mag u de zaak niet bezien. Wij komen slechts in een kleine kring samen in de kamer van juffrouw Veerman, zij leest ons dan iets uit den Bijbel voor en verklaart het voorgelezene«.

»Maar dat is een aanmatiging van juffrouw Veerman, om zonder theologische studie als predikant te willen optreden, en dat nog wel een vrouwspersoon!«

De predikant schudde krachtig met het hoofd, dat was voor hem een ongehoord iets.

»Ik geloof, dominé,« begon de boerin weer, »wanneer God iemand zulk een gave gegeven heeft als aan juffrouw Veerman, dan geeft God zoo iemand ook de verantwoordelijkheid daarvoor. En wanneer wij bijna wegzinken in onze jammer en ons harteleed en de oude juffrouw Veerman heft ons weer op, dan danken wij dat zeker zonder uitzondering naast God aan onze oude juffrouw. Ik ben God dankbaar voor elken dag, die juffrouw Veerman in ons huis doorbrengt«.

»Zoo...? Dus, wanneer ik u goed begrepen heb, meent u, dat u veel goeds aan juffrouw Veerman te danken hebt?«

»Ja. Zij is als de liefde zelf. Och dominé, kom als 't u blieft Zondagavond ook zelf eens in ons midden en zie en luister mee met ons!

Sedert juffrouw Veerman in huis is, is 't net, alsof het elke dag Zondag is!«

Ds. Lothuizer had weer heftig met zijn hoofd geschud. Haastig zeide hij: »Neen, neen. Ik dank u wel voor uw vriendelijke uitnoodiging, maar.... komen doe ik niet. Ik ben predikant voor de geheele gemeente en als zoodanig wil ik geen verbinding hebben met de aparte belangen van een klein kringetje. Dat zijn sektarische pogingen, die ik in mijn gemeente niet goedkeuren kan!«

»Maar.... dominé...!«

»En dan nog iets!« viel Ds. Lothuizer haar in de rede. »Wanneer juffrouw Veerman haar plaats, die u haar op voorbeeldige wijze hier in huis hebt gegeven, op christelijke wijze gebruikt door u te dienen, dan verblijd ik mij zeer zeker daarover, maar .... daarmee moest zij ook tevreden zijn. Zij moest blij zijn hier een werkkring te hebben gevonden!«

»Dominé, daarop moet ik u zeggen, dat juffrouw Veerman deze werkkring niet gezocht heeft, maar dat wij haar dringend hebben gesmeekt, hier in huis te komen«.

De stem van de boerin had bijzonder ernstig en nadrukkelijk geklonken.

»Zoo, zoo! Hm!« De dominé kuchte herhaaldelijk. Daarop ging hij verder: »Nu, het mag dan zijn, zooals het wil, in elk geval duld ik geen pogingen, die ten slotte nergens anders toe dienen, dan ook het laatste restje vrede, dat wij nog in het volk bezitten, te vernietigen.

En niets is zoo noodzakelijk voor ons volk, dan innerlijke vrede.

Slechts wanneer wij die innerlijke vrede bewaren, kan ons volk één zijn en sterk zijn. Slechts zoo kunnen wij overwinnen. Niemand mag zich door zijn partijzucht tot doodgraver van het eigen volk maken, want ten slotte graaft de enkeling daardoor elk zijn eigen graf. Overigens zal ik deze zaak misschien nog eens in de kerkeraadsvergadering ter sprake brengen«.

De predikant was bij deze woorden opgestaan.

(Wordt vervolgd.)

V. 12; achter „zoude ik mij" denke men zich de woorden: als zooiets hielp. Tusschen v. 12 en 13 zal wel een tusschenruimte gedacht moeten worden. Ik denk: toen ze een eind weg waren, traden enz... Eveneens zal er weer tijd gedacht moeten worden tusschen 13 en 14, of ze moeten al juist heel dicht bij de Jordaan zijn geweest.

De verzen 17 en 18 vertelle men uitsluitend in eigen woorden. Naäman wilde gaarne een vracht aarde mee hebben om daarop in zijn eigen land een altaar te bouwen voor Israëls God. En dan had hij nog een verzoek. Hij wilde zich niet weer voor de afgoden buigen, maar als de koning naar den tempel van Rimmon ging, leunde hij op Naäman. Als de koning zich dan boog, moest Naäman zich ook buigen. Als hij dat voortaan nog deed, zou dat niet zijn om een afgod te eeren, maar alleen om zijn plicht te doen jegens den koning. Hij vroeg of Jehovah hem dat wel vergeven wilde. Elisa zeide: Ga in vrede. Hij zal daarmee wel bedoeld hebben: Maak u daarover maar niet ongerust; onze God is geen booze God.

Vers 20 is een treffend voorbeeld van lichtzinnig zweren; immers, om te liegen.

V. 26 toont, dat Gehazi al heele luchtkasteelen had gebouwd.

K. R.

LOSSE SCHAKELS

Opwekking in Engelsch Indië. Uit het zuiden van Engelsch Indië komen goede berichten. Op verschillende zendingsposten heerscht een geestelijke opwekking. De konferentie der zendelingen zond het volgende telegram aan het Bestuur van het zendingsgenootschap in Kanada:

„God werkt machtig in scholen en dorpen. De opwekking breidt zich uit. Op alle terreinen heerscht een geest van verwachting. Honderden worden gedoopt. Scharen van zielen zijn in de vallei der beslissing. Bidt."

Dit telegram werd aan het zendingsbestuur gericht in antwoord op de mededeeling, dat de poging, om ten behoeve van de buitenlandsche zending Fl. 750.000 op te brengen, met goeden uitslag bekroond was.

Onze president. De president van het Baptiste Wereldverbond, Dr. John Mac Neill, heeft een benoeming tot Rector van de theologische faculteit en hoogleeraar in de praktische theologie aan de Mc Master Universiteit in Kanada aanvaard. Zijn tegenwoordige gemeente te Toronto diende hij 24 jaar. De Mc Master Universiteit is een Baptiste inrichting voor hooger onderwijs. Wij wenschen onzen President Gods zegen toe in zijn nieuwen werkkring.

Herademing onder de geloovigen in Rusland. Onverwacht is halt gemaakt met de onderdrukking der geloovigen in Rusland. De doorvoering der „Nieuwe Economische Politiek", mag niet gepaard gaan met de toepassing van dwangmiddelen, zoo is bekend gemaakt. De boeren zullen hun produkten weer op de markt mogen verkoopen. Kerken mogen alleen gesloten worden, wanneer heel de bevolking dat wenscht. Wie de gevoelens der boeren bespot, wordt gestraft. — Afgezien van de beweegredenen die de Sovjetregeering tot deze bepalingen hebben geleid verblijden wij ons over deze verlichting in het lot der geloovigen in dat groote rijk. L.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

UIT ONZE VEREENIGINGEN.

Namens de Baptiste Jongedochtersvereeniging „Maranatha", is mij opgedragen om iets mede te deelen over ons werk hier in Eindhoven.

We hebben kort geleden ons 3de jaarfeest gevierd. Met een verwisseling in ledental zijn we nu gekomen tot 21. We zijn bezig met handwerken, die we eens in het jaar gaan verkoopen. Het geld, dat er voor komt, wordt veelal aan de gemeente besteed.

Dit afgeloopen jaar hadden we niet veel om te verkoopen. Toch hebben we er verbaasd van gestaan, dat we zooveel geld er voor inbeurden. De verkoop is geschied op den avond van ons jaarfeest in de pauze. Intusschen werd thee gepresenteerd enz. We zijn gezellig samen geweest. We hebben vernomen, dat de Heer met Zijn Geest in ons midden was. We hadden niet durven verwachten, wat we dien avond hebben genoten. Bij alles wat er ten beste werd gegeven, werd de goede geest bewaard.

Ook velen van de ouders van leden onzer Jongedochtersvereeniging waren in ons midden. We hadden ons niet in kunnen denken, dat ons feest zoo goed zou slagen. We waren wel een beetje neerslachtig. De omstandigheden kunnen soms er naar zijn, nietwaar? We zijn zoo gauw verlegen en zoo gevoelig soms. Maar nu we het jaarfeest achter ons hebben, is er veel stof tot dankbaarheid.

We gaan nu vol moed en met blijdschap verder. We zijn gesterkt geworden nu we hebben gezien, dat de gemeente achter ons staat. We gevoelden ons altijd zoo gering en dan heeft men soms een gedachte, waar we geen woorden voor kunnen vinden. We zijn echt dankbaar, dat de Heer ons ook eens de zegeningen heeft laten zien. Niet alleen in het geld, wat ook een sprekend bewijs is, maar veel meer in de band der liefde onderling, die versterkt is geworden en op zulke avonden zoo echt gevoeld wordt.

We bevelen ons in de voorbede van alle broeders en zusters aan.

De Secretaresse, A. DANKER.

ONZE JEUGDCONFERENTIE.

Waarde vrienden.

't Is zeker wel weer tijd dat u eens iets van den secretaris van het jeugdwerk hoort, want anders zou u bijna in twijfel komen of u een secretaris had of niet.

Nu 't is met blijdschap dat ik de pen opneem om in deze rubriek wat met u te praten over de dingen van het werk, nader bepaald over onze jaarlijksche conferentie.

Zooals u weet, wordt die in den regel gehouden in aansluiting aan de A. V. We zijn dan voor een gedeelte toch bij elkaar en de meesten behoeven dan niet een extra reis er voor te maken. Dit heeft echter dit nadeel, dat wij langzamerhand de conferentie als een bijzaak zijn gaan beschouwen, wat zij toch niet is.

Er is aan deze manier van confereeren nog een nadeel verbonden en wel, dat velen van ons door de voorgaande dagen al moede geworden waren en niet meer zóó frisch waren, als voor een jeugdconferentie noodig is. Wil de conferentie productief werken, de jonge en oudere harten werkelijk met nieuwe, frissche gedachten bevruchten, dan is het noodig, dat we beginnen met een apart staande jeugdconferentie. Niet dat ik het verfrisschende, wat we noodig hebben alleen van het apart staan verwacht, maar 't zal ongetwijfeld mede werken. Dit jaar nu biedt ons bij uitstek een goede gelegenheid, om het eens met een aparte jeugdconferentie te probeeren. De A. V. toch zal eerst in Sept. dagen. In aansluiting daaraan zal een gewestelijke conferentie van de wereldbond worden gehouden. Dus zou er voor de jeugdconferentie geen gelegenheid zijn, en al zou het ook, zoo waren toch de data al wel wat laat in 't jaar. Daarom is het als jeugdraad ons streven, dit jaar te komen tot een zelfstandige jeugdconferentie. Dat moet dan echter een conferentie worden, die *uw aller belangstelling* heeft. Daarom gaan we er al vroeg over schrijven. U kunt dan de data vrijhouden en er voor gaan sparen. Met de jonge garde in Groningen hebben wij reeds gecorrespondeerd. In Groningen is men enthousiast voor het plan. Alle conferentiegasten wil men gratis logies en wat daartoe behoort, verschaffen. Alle mo-

gelijke medewerking is ons van daaruit toegezegd, wat ons de hoop op een goed slagende vergadering versterkt. Voor de zuidelijk gelegen deelen van ons land, ligt Groningen wel wat ver, maar toch zal 't geen bezwaar zijn voor onze jonge menschen om aan de conferentie deel te nemen. Als 't logies gratis is komen er alleen maar de reiskosten op en de collekten. Dat ik daarover schrijf heeft zijn reden. Een conferentie wordt namelijk beter, naarmate men in de collekte geeft. Waar Groningen zooveel arbeid zich wil getroosten, zonder ook maar over de onkosten, aan deze vergadering verbonden, te reppen daar is het onze plicht reeds in 't vooruit er mede te rekenen, de collekten goed te gedenken, zoodat we daaruit de noodzakelijke onkosten van thee's en dergelijken kunnen vergoeden. De reiskosten en een rijksdaalder b.v. voor de gezamenlijke collekten kunnen echter de meeste jonge menschen wel besparen in de maanden die nog voor liggen. De jonge mannen wat minder rooken. De dames doen wat langer met kleeren en kousen en u zal zien, ge komt er.

Gezien het program, beloofd de conferentie goed te worden. Als God onze plannen zegent, en wij gelooven dat, dan wordt deze conferentie een gebeurtenis in 't leven der deelnemers. Over 14 dagen ga ik er nog meer over schrijven. De data wil ik echter alvast zeggen. Ze zal D. V. dagen op 9 en 10 Juli. Dinsdagavond 8 Juli begroetingsavond.

Uw secretaris, A. P. BARENDREGT.

UIT DE GEMEENTEN

UTRECHT. Ook Utrecht wenscht weer eens een plaatsje in „De Christen" voor enkele vermeldingen, die van ons hart moeten. Brs. en zrs., de Heer gaat gestadig voort de arbeid onzer gemeente te zegenen.

Onze jaarvergadering behoort ook weer tot het verleden en al is het bij ons nu nog geen gouden jubileum geweest, zooals wij dit jaar van zoovele gemeenten hopen te gedenken, toch hebben wij als gemeente onze 5den verjaardag mogen vieren en bespeurden, dat de gemeente in dien tijd in ledental verdubbeld is geworden, zoodat wij hoopvol de toekomst tegemoet zien.

Verder dienen wij nog mede te deelen, dat Zondag 16 dezer, wij Ds. Reiling in ons midden mochten hebben, om 2 jonge zusters, oorspronkelijk afkomstig uit Nieuw Weerdinge, te doopen. Wij werden bepaald bij de ons zoo bekende tekst, Mark. 16 : 16: „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden". Vele belangstellenden waren bij deze H. handeling tegenwoordig. Het schijnbaar onduidelijke of onvolmaakte in dezen tekst werd op zoo'n eenvoudige wijze wederlegd, dat wij heel voorzichtig moeten zijn met deze ernstige woorden, door Jezus zelf ons toegesproken.

De handeling des Doops is nu wel niet heelemaal de sleutel der zaligheid, maar de ongehoorzaamheid aan Gods bevelen sluit geenszins het voor eeuwig verloren gaan uit. Laat ons toch met deze dingen in alle ernst rekening houden. Door enkele treffende voorbeelden werd dit nog duidelijk gemaakt.

Na afloop schaarden wij ons om den Disch des Heeren.

D. M., Secr.

ROTTERDAM. Het zal voor vele brs. en zrs. een verblijdende mededeeling geweest zijn, toen onlangs in „De Christen" melding werd gemaakt, dat eenige brs. en zrs. te Rotterdam weer vergaderden, nadat de ranke hulk het verleden jaar voor de stormen des levens had moeten opgeven.

Maar Gode zij dank, die ons altijd doet triomfeeren door Jezus Christus, onzen Heer, kunnen we nu mededeelen dat, na enkele maanden van geregeld samenkomen, de brs. en zrs. op Zondag 23 Maart j.l., definitief tot gemeentevorming zijn overgegaan.

Moge God onze zwakke pogingen zegenen, opdat we eens, onder de leiding van br. T. ten Hove van Utrecht, in een stad van meer dan 500.000 inwoners, een gemeente rijker mogen zijn, waardig om de grondbeginselen der Baptisten in ruime mate te verbreiden.

Ons in uwe voorbede aanbevelend.
Met hartelijke br. groeten.
Namens de gemeente,

BEREND FABRIE, Secr., Hoofdsteeg 37.

AMSTERDAM. De Jongedochtersvereeniging „Lydia" vierde j.l. Zondag haar 35-jarig bestaan in het midden der gemeente. Ds. Planting, de leider van dezen feestavond, bepaalde de feestgenooten bij Lydia, de eerste die in Europa tot Christus werd bekeerd, de eerste Baptiste van dit werelddeel. Deze vereeniging wil haar naam eeren en doen wat Lydia gedaan heeft.

De presidente, zr. D. Palman, sprak voor dit zevende lustrum het welkom.

Afgevaardigden van Haarlem, den Haag en Utrecht deden hun gelukwenschen hooren, ook brachten de Jongelieden en de Zondagsscholieren van Amsterdam hun felicitaties in het midden der feestvierende menigte.

De Godssprake der levensperiode werd in korte trekken door de secretaresse gememoreerd en bracht velerlei dankensstof in herinnering.

Voordrachten en samenspraken kwamen in geestelijke strekking degelijk tot hun recht. Met een opwekkend woord om zonder uitstel voor het eerst of bij vernieuwing zich geheel aan Christus te geven, werd dit zevende lustrum besloten. Dat er nog menigerlei gezegend, vruchtdragend leven openbaar worde, totdat Hij komt, zij ons aller bede.

W. VEENSTRA, Secr.

HET SMALLE PAD.

XVII.

DE SCHEPPING.

1. *Het scheppen.*

Wanneer we b.v. een stoel of tafel zien dan weten we, dat die gemaakt is. Er was iemand die dat voorwerp *wilde* en *kon* maken. Zoo'n voorwerp zegt dus, dat er een wezen bestaan moet met *wil* en *verstand*.

Het zelfde moeten we aannemen van al het bestaande: het is gemaakt.

Scheppen is: iets vorm en gestalte geven, maar ook: iets, dat er niet is, in 't aanzijn roepen. God spreekt en het is er. Zoo scheppen kan God alleen.

De Schepping is dus een openbaring van Gods *wil* en *wijsheid* (zie boven de voorbeelden van stoel of tafel).

2. *Het geschapene.*

a. Er heerscht in de Schepping een ontzaglijke *verscheidenheid*. (Delfstoffenrijk, Plantenrijk, Dierenrijk, de mensch.) In deze verscheidenheid heerscht echter eenheid, zooals de verschillende tonen van een muziekstuk een *harmonie* vormen. Dat komt omdat alles door één God gedacht en gemaakt is, naar één plan.

b. *Opklimming.* Al het geschapene staat niet op een hoogte, is niet van dezelfde beteekenis. De Bijbel zegt ons dat God begon, met de aarde bewoonbaar te maken, toen de lagere, daarna de hoogere schepselen en eindelijk het hoogste schepsel, den mensch formeerde.

3. *Het doel der schepping.*

De mensch is het hoogtepunt en het naaste doel der Schepping (Psalm 8).

De mensch is haar koning, de aarde is zijn woning, zijn koninkrijk en zijn arbeidsveld. God heeft alle dingen gemaakt om den mensch, maar de mensch om zichzelf.

Daarom is God het *einddoel* der Schepping. Zij moet Hem verheerlijken, Hem weerspiegelen en de mensch moet Zijn beeld het zuiverst weerkaatsen in alles wat hij is en doet. De mensch moet zijn zooals God is; Gods beeld en gelijkenis vertoonen.

MEDEDEELINGEN

Br. D. Prins te Eindhoven gaat niet langer meer in de gemeente aldaar voor. Hij zal zich 1 Mei metterwoon te 's-Gravenhage vestigen.

Van den Unie-Penningmeester.

Vriendelijk verzoek ik aan onderstaande Gemeenten mij ten spoedigste de halfjaarlijksche Unie-contributie te willen zenden.

Het is het 2e halfjaar van het Unieboekjaar, of het 1e halfjaar van het kalenderjaar. Gemeenten waarvoor een * worden door mij verrekend.

Amsterdam	f 27,20	Heeg	- 4,20
Apeldoorn	- 12,—	Heerlen	- 9,—
Bergum.heide	- 11,40	Hengelo (O.)	- 80,—
Delfzijl	- 16,20	Hoogezand	- 16,40
Deventer	- 17,—	*Hoorn	- 6,—
Drachten	- 6,40	Leeuwarden	- 13,20
Eindhoven	- 14,80	Muntendam	- 32,—
E.-Erfsch.veen	- 31,20	Nw. Pekela	- 21,—
2e Exloërmond	- 19,—	N. Weerdinge	- 50,20
Foxhol	- 9,80	Sneek	- 22,40
'sGravenhage	- 41,20	Stadskanaal	- 61,80
Groningen	- 96,60	Stavoren	- 15,80
Haarlem	- 25,—	Utrecht	- 14,40
Harlingen	- 22,40	*Vriescheloo	- 19,20
*Haulerwijk	12,40	*Workum	- 10,20

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van de Meisjesvereeniging »Febe« te Hengelo (O.) voor de Congo f 20,—

Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat 6b. Giro 151970.

3888

Van de algemeene Penningmeesteresse »Zusterhulp«.

Ontvangen van »Zusterhulp« te Deventer f 16,40.

Gaarne belast ik mij met het ontvangen van gelden voor het bekende doel. (Zie ingezonden stuk in „De Christen" no. 2124, 28 Maart 1930).

Vergeet bij de geldzendingen niet het woord »Zusterhulp« te vermelden.

Deventer, S. BOURITIUS-HAMER,
Korte straat 6b Girono. 151970.

Bond van Baptiste Gemeenten in de Veenkoloniën.

AGENDA van den te houden Bondsdag op 2de Paaschdag a.s. in de Bapt. kerk te STADSKANAAL.

10—10½ uur. Bidstond. Leider broeder W. Talens van 2de Exloërmond.

10½—10¾ Zang van het Zangkoor van Nw. Pekela.

10¾—11 Opening door den Voorzitter Ds. L. de Haan van Stadskanaal.

11—11½ Referaat Ds. L. de Haan.

11½—12 Bespreking van het referaat

12—1½ KOFFIEPAUZE. (gelegenheid tot het stellen van schriftelijke vragen).

1½—1¾ Zang van het Zangkoor van Nw. Pekela.

1¾—2¼ Bijbelbespreking over Johannes 20 : 19—29, inleider broeder Joh. Brongers van Veendam.

2¼—3¾ THEEPAUZE Liefdemaal.

3¾—4 Zang van het Zangkoor van Nw. Pekela.

4—4¼ Slotwoord door den Voorzitter.

Zusters, broeders en vrienden neemt uw boterham mede.

de Secr. J. BOITEN Johzn.

CORRESPONDENTIE

Br. P. H. te W. Geen gemeentebericht van uw hand is meer in ons bezit. Zend er ons een, en het wordt opgenomen! E.-R.

LEESTAFEL

De Evangelieboodschapper. Uitgave Bureau »De Evangelie Boodschapper« te Delfzijl.

Dit Evangelisatieblad geeft een Paaschnommer uit. De voorpagina geeft een schitterende natuuropname »Herleving«. Ook andere reprodukties verblijden de oogen. Verschillende brs. Voorgangers verleenden medewerking. 't Is een No., waarmede goed zal kunnen worden gewerkt. De prijs is per 100 ex. en meer 5 cent per stuk. L.

ALLE ABONNEE'S

die hun abonnementsgeld *per post* betalen, zond ik deze week een stortingsbiljet met het beleefd verzoek, hun abonnementsgeld 2e kwartaal op mijn postrek. te storten.

Mag ik erop rekenen, dat U aan mijn verzoek voldoet. Doe het dan nu en stel niet uit.

Bij voorbaat dank. De Adm.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 11 April 1930 No. 2126 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

GOD REGEERT.

Niets blijvends hier beneên,
Slechts wiss'ling om mij heen!
Maar bij wat wendt en keert,
Dit weet ik: God regeert.
'k Ga stil vertrouwend voort,
Niet twijf'lend aan Zijn woord;
Jehova Zelf mijn Heer en God,
Bestuurt mijn weg en lot.

Verlaten vrienden mij,
De Heer blijft steeds nabij,
Mijn rust in 't grootst gevaar,
Is: 'k Weet, mijn God is daar.
'k Ga stil vertrouwend voort,
Niet twijf'lend aan Zijn woord;
'k Hoor boven elken storm, die woedt:
„Ik ben 't, heb goeden moed!"

Wel hem, die God bemint,
En in Hem — àlles vindt!
Welk leed hem dan weervaart,
't Maakt losser hem van de aard.
'k Ga stil vertrouwend voort,
Niet twijf'lend aan Zijn woord;
Des Heeren blijdschap is mijn kracht,
Mijn ster in donk'ren nacht.

Mevr. Komm. C. Oliphant—Schoch.
(Overgenomen).

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

KONING MET EEN RIETSTOK.

. . . en een rietstok in zijn hand.
Matth. 27 : 29.

Het was bij de Romeinen de gewoonte om een veroordeelde eerst te beleedigen en te mishandelen alvorens hem ter dood te brengen. Toen dus de soldaten hoorden, dat Pilatus den Joden had toegegeven, namen ze Jezus en brachten Hem in een kazernevertrek — om ruwe pret met Hem te hebben. Hoe sarcastisch moeten zij wel te werk zijn gegaan! Hier was een Jood en wie kon hun rassenhaat feller doen oplaaien dan een nakomeling van Jacob? Hier was een Jood, die geen zonde had! En waar wordt iemand, die rein is van ziel en zwak van lichaam, grover bejegend dan in de kazerne?

Zij hadden vernomen, dat Hij zich koning noemde. Dan moest Hij koning wezen! Weldra hebben ze onder uitbundig gelach en allerlei bemerkingen een spot-uitrusting voor elkaar gekregen. Een oude officiersmantel om de schouders. Een doornenkroon op het hoofd. Een rietstok tusschen de saamgebonden handen. Vol afkeer wenden wij ons van dit tafereel af, maar toch valt het ons op, dat soldatenspot de waarheid soms nauwkeuriger aanvoelt en weet uit te beelden dan sympathieke ernst.

Hadden zij Jezus wel een geschikter scepter kunnen geven dan een rietstok? Wat door hen als kazerne-satyre werd opgediend, was een aangrijpende waarheid.

* * *

Die rietstok beeldt Jezus uit zooals Hij geweest was.

Hij was te Bethlehem geboren in een stal, omdat er geen plaats meer in de herberg kon worden gevonden. Zijn jeugd heeft Hij te Nazareth in Galilea moeten doorbrengen. Zijn ouders behoorden tot de allereenvoudigsten van hun dagen en konden Hem den luister van een voornaam geslacht niet meegeven. Toen Hij in het openbaar optrad, werd Hij om Zijn afkomst uitgelachen, terwijl de geschoolde leiders van den godsdienst aanmerkingen maakten op het accent, waarmede Hij sprak.

Bij een vorming in nederige omstandigheden voegde Hij een zachtmoedig karakter. Eens werd Hij openlijk op een onheusche wijze behandeld. Hij was tot een maaltijd uitgenoodigd om de nieuwsgierigheid van den gastheer en diens vrienden te bevredigen. De gebruikelijke beleefdheden werden bij de ontvangst achterwege gelaten, omdat Hij maar de zoon van Jozef was. Hij aanvaardde de behandeling in allen ootmoed en zou er nimmer gewag van gemaakt hebben, ware het niet, dat Hij voor een arme, berouwvolle zondares in de bres moest springen.

Hij kon warm worden van verontwaardiging en Zijn oogen konden gloeien van heiligen toorn over onrecht anderen aangedaan. Moest Hijzelf echter kwade bejegingen verdragen, dan zweeg Hij! Wel mag een vrome geleerde uitroepen: „Alle macht te bezitten en toch te zijn als iemand, die geen macht heeft! O welk een zichzelfverloochenende liefde, die enkel aan de behoeften van anderen denkt en de eigene vergeet!"

Christus was Koning met een rietstok in de hand.

* * *

Die rietstok beeldt Zijn krijgsmiddelen uit.

De geschiedenis kent geen grooter wonder dan de veroveringen van Jezus. Hij strijdt en behaalt de overwinning niet door modern uitgeruste troepen, die door de nieuwste vernietigingsmethoden den vijand verrassen. De eenige slag met een zwaard, in het belang van Zijn zaak toegebracht, toen Hij nog op aarde was, beantwoordde Hij met een afkeuring: „Steek uw zwaard in de scheede, want allen die het zwaard trekken, zullen door het zwaard vergaan".

Zijn strijdmiddelen waren Zijn eigen eenvoudig leven, Zijn woord vol teerheid en ontferming en Zijn kruis der schande. En met deze zonderlinge wapens heeft Hij een schare, die niemand tellen kan, aan zich weten te onderwerpen.

En nog heden ten dage behalen Zijn gemeenten kostelijke voordeelen op het rijk der duisternis, naar de mate zij den nadruk leggen op de rietstok en niet op iets anders.

Eens werd een bezoeker door een monnik in een rijke kerk rondgeleid. Terwijl deze al de schatten tentoonstelde, merkte gene op: „De kerk van Christus kan niet langer meer zeggen: zilver of goud heb ik niet". „Dat is zoo", luidde het kloeke antwoord, „en ze kan ook niet zeggen: in den naam van Jezus van Nazareth sta op, neem

uw beddeken op en wandel".
Met de rietstok alleen worden zielen voor het Koninkrijk Gods gewonnen.

* * *

Die rietstok beeldt Zijn heerschappij uit.

Welk een ontferming was de Zijne, toen die vrouw bij Hem werd gebracht, die in overspel was gegrepen. Geen enkel verwijt kwam er over Zijn lippen. Zij had een strenge zedepreek verwacht. Hij gaf die niet maar inplaats daarvan een woord van vergeving en raad.

Toen Petrus Hem lafhartig verloochend had in het huis van den hoogepriester, draaide Jezus zich om en staarde hem een oogenblik droevig aan. Met den moordenaar aan het kruis verdiepte Hij zich niet in diens zondig verleden, doch sprak met hem over het paradijs en dat hij bij Hem wezen zal.

En heeft de Heer niet op gelijke wijze steeds met ons gehandeld?

Moeten wij het den apostel niet nazeggen, dat we door de genade Gods zijn, die wij zijn? Hoe komt het, dat Hij niet doet naar onze tekortkomingen? Dat aan onze wegen de bloemen bloeien? Dat boven onze hoofden de hemelen lachen? Dat de zware wolken, die hun inhoud op ons dreigden uit te storten, zijn voorbijgedreven?

Het antwoord vinden we in die soldaten-satyren. Onze Koning is een Koning met een rietstok in de hand.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

Meer schriftkennis. Het gebrek aan schriftkennis is — zooals van tijd tot tijd blijkt — bij velen van ons volk ontstellend groot. Maar op dit punt doet men ook teleurstellingen op onder hen, bij wie men bijbelkennis zou mogen verwachten. Hoe komt dat? Wij vragen dit omdat we vooral hier graag beterschap zagen intreden. Welk een belangrijke faktor is het slagen van onzen geestelijken arbeid, dat de menschen de H. Schrift kennen! Ze is de vooronderstelling bij onze toespraken en preeken. Hoeveel moeilijker wordt het werk, wanneer men die vooronderstelling moet laten vallen! Laat ons toch vooral trachten, dat te voorkomen. De Zondagsschool in eere! Waar de katechisaties bij ons, vanwege ons on-kerkelijk standpunt minder populair zijn — helaas moest men overal streven naar het oprichten van bijbelklassen. Die kunnen het werk der katechisaties heel goed vervangen en zoo houdt men de kinderen nog enkele jaren vast, jaren waarin met veel vrucht godsdienstonderwijs gegeven kan worden. Daardoor kan men een meer dan oppervlakkige schriftkennis aankweeken; men kan den zin en de waarde der openbaring verduidelijken.

Een tweede, en zeer belangrijk hulpmiddel zien wij in het bezoek der christelijke school. Wanneer men al gelooft voor zijn eigen gezin de chr. school niet noodig te hebben zoo moest men er zijn kinderen toch heen zenden omwille van het voorbeeld dat men daarmede aan anderen geeft. Het groote voordeel der chr. school is dat de kinderen er een schat van bijbelkennis opdoen. Die kennis is voor hun geestelijke bearbeiding op rijper leeftijd van groote waarde. Wat in die jaren verzuimd wordt, is in het later leven heel moeilijk in te halen. Daarom, ouders! mijn raad is: zendt uw kinderen naar de christelijke school.

Een derde zaak, in verband met dit onderwerp van gewicht, is het bijbellezen thuis. Men onderschatte de beteekenis van het geregeld bijbellezen niet. Wat zoo dagelijks weerkeert, sijpelt diep het hart in. Men bepale zich niet tot een keer lezen per dag. De scheurkalender kan den Bijbel niet vervangen. Men neme heel den Bijbel. Ook die stukken, die niet direkt tot het hart spreken. De Bijbel is een geheel. Dus: in Gemeente en huisgezin, de Schrift in eere gehouden geliefde broeders en zusters.

Getuigenisavond te Deventer. Ook te Deventer heeft men gemeenschappelijk den toestand in Rusland besproken. Ds. Bouritius deed voor de Baptisten mee. Het was een bont gezelschap. Ook hier liet de Pastoor zich niet onbetuigd. Men nam tenslotte een motie aan, waarin men zijn leedwezen uitdrukte over de huidige godsdiensttoestanden in Rusland, de geloofsvervolgingen betreurde, en zijn medelijden uitsprak met hen die zich aan deze dingen schuldig maken.

Tenslotte wordt de wensch uit gesproken, dat de regeeringen zich met de zaak zullen gaan bemoeien.

In Spurgeon's Tabernakel. De tegenwoordige predikant in Spurgeon's tabernakel, diende de Gemeente, die daar samenkomt, tien jaar. In zijn toespraak aan het slot der herdenkingsamenkomst zeide hij o.a.: „De tabernakel heeft goede toehoorders, en goede toehoorhoorders maken goede predikers..... Ik denk terug aan de bizondere samenkomst, heden voor tien jaar; hoe ik vervuld was met vrees en beven, en hoe diep tevens mijn vertrouwen in God was. Wat kan ik anders prediken dan het Evangelie? Het Evangelie is mijn leven. Ieder ding, dat voor mij wezenlijke waarde heeft is in het Evangelie te vinden. Wij verlangen niet te zien „het vergelegen land". We gaan verder, niet wetende wat de dagen zullen brengen, maar dit wetende, dat de Heere de dagen kent. Heden dank ik God en grijp moed".

Een andere spreker vertelde, dat de oester gedurende zijn leven vijftig millioen eieren legt. „Iemand", zoo zeide hij, „die dat hoorde, merkte op: „Hoe gelukkig is het dan, dat de oester niet kakelt!"

De gewichtigste dingen gebeuren geruischloos. Geruischloos groeien gras en boomen, geruischloos valt de regen neer. Bij den bouw van den Tempel werd hamer- noch bijlslag gehoord. Eere den stillen werkers in de Gemeenten!

Noodzakelijk verlies. Twee cijfers in onze jongste statistiek hebben bizonder de aandacht getrokken: dat der uitgeslotenen en dergenen die zich onttrokken hebben. Ze hebben eenige ontsteltenis te voorschijn geroepen. Men vond deze cijfers te hoog. Te hoog n.l. in verhouding tot de anderen. Geen wonder, dat men naar de oorzaak van dit abnormale verschijnsel graag een onderzoek ingesteld zag. Enkele inzenders hebben schuchter naar oorzaken gegist. Bevredigd zal wel niemand zijn. Immers, wie zou een afdoend antwoord kunnen geven?

Laat ons echter niet vergeten, dat deze cijfers ook een verblijdenden kant hebben. Misschien zijn er zulken heengegaan, die hadden behooren te blijven. Dat zou te betreuren zijn. Maar er blijkt, dunkt ons, toch ook uit, dat de gemeenten hun naam van gemeenten van geloovigen, waard willen blijven. De rubriek „zich onttrokken" is mij in zooverre liever, dan die van „uitgesloten". Ik heb een zwak voor den medischen weg. Hij lijkt mij de zuiverste resultaten op te leveren.

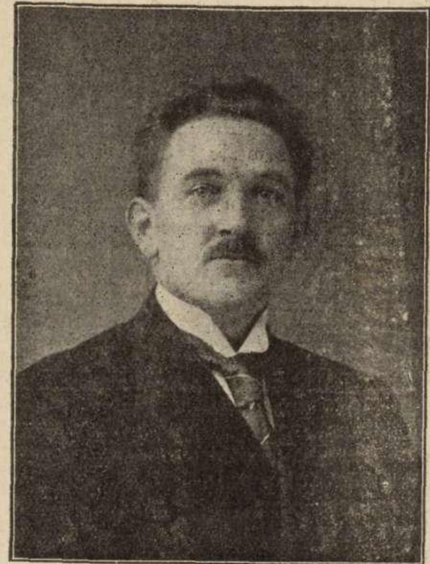
De natuur zegt ons, dat het leven den dood afstoot. Hoe krachtiger de Heilige Geest in de gemeente werkzaam is, hoe eerder zal het zieke genezen en het doode verdwijnen. De tucht des Geestes is de heilzaamste. Bij deze tucht is vergissing buitengesloten. Staat de gemeente onder de tucht van den Heiligen Geest, dan zal menschelijk ingrijpen tot de zeldzaamheden gaan behooren. En hoe minder dat noodig is, hoe beter.

Niet alleen omdat wij in onze tuchtoefening zoo licht falen, maar ook omdat zij zoo licht onder ons den geest van het farizeïsme aankweekt. Met huivering stellen wij iemand onder tucht! Zijn ook wij geen zondaren? Zoo de Kenner van de harten van allen eens met ons in het gericht ging? Zijn wij beter, omdat de zonde zich bij ons minder opvallend openbaart? Natuurlijk willen we dat volstrekt niet beweren, wanneer we een lid der gemeente onder speciale tucht stellen, doch hoe licht sluipen deze gevoelens ons hart binnen!

En .... men vergete niet, dat de

Zangkoor „Loof den Heer" te Muntendam, Directeur de heer M. Mostert, dat medewerking verleende bij de uitzending op 26 Maart vanuit het kerkgebouw aldaar.

Ds. J. Hekhuis, van Muntendam, spreker bij genoemde uitzending.

gemeente van Christus is en niet van ons. Niemand stelle zichzelf op den voorgrond, als ware hij met zijn opvattingen en inzichten, maatstaf, maar ieder probeere zichzelf kwijt te worden. Christus heersche! maar Hij kan allerminst heerschen door heerschzuchtige naturen.

De macht van het Evangelie. Ook Israël onderging, zijns ondanks, den invloed van het Evangelie. Christus is het einddoel der wet, Zijn offer het laatste der offers. Na den oorlog keerden de Joden in groote scharen naar Palestina terug, en ..... bouwden er een Universiteit, geen tempel. Het is Israël innerlijk onmogelijk geworden den offerdienst des O. Testaments te herstellen. Ook zij ondergaan de macht van Christus' Geest, die Hem niet willen erkennen. Christus heerscht — erkend of niet erkend. Zijn Geest wordt hoe langer hoe meer de beslissende faktor in het menschheidsleven. Zijn Koningschap zal ten laatste — zij het ook door de groote crisis (het laatste oordeel heen) heerschen over alles De groote Ziener hoorde in den geest reeds de kreet opstijgen: „de koninkrijken dezer wereld zijn geworden van God en Zijnen Christus".

De slaaf. Een kolporteur in een der provincies in Centraal China, was overvallen door het anti-christelijke janhagel, 't welk aanstalten maakte om hem door de straten te slepen. Zij eischten dat hij onderwijl zou uitroepen: „Ik ben een slaaf der vreemdelingen". Dit weigerde hij echter te zeggen, doch vroeg inplaats daarvan te mogen roepen: „Ik ben de slaaf van Jezus Christus", hetgeen goedgevonden werd. Zal deze man niet hebben ondervonden, wat Petrus zegt: Doch zoo gij lijdt om der gerechtigheid wil, zoo zijt gij zalig, want de Geest Gods, die een Geest der heerlijkheid is, rust op u?

Geen dwangmaatregelen. De Heere Jezus stuitte op veel tegenstand. Hij *verdroeg* echter het tegenspreken der zondaren. Welk een teer aanvoelen van den tegenstand tegen Zijn boodschap ligt er in het woord: „en niemand, die den ouden wijn proeft, begeert terstond nieuwe, want hij zegt: de oude is beter".

Dit is een woord, dat alle maatschappij- en wereldhervormers, van groot en klein formaat, wel voor oogen mochten houden. De Heere Jezus kwam om groote, ja de grootste veranderingen te voorschijn te roepen, doch werkte uitsluitend door overtuiging. Geweld was verre van Zijn boodschap.

Wil iedere broeder, die voor verbeteringen van sociale of internationale verhoudingen ijvert, ook hierin aan den Heere Jezus een voorbeeld nemen? Geen beleedigingen aan het adres van uw tegenstanders, geen krenkende veronderstellingen omtrent hun beweegredenen, en, natuurlijk — natuurlijk: geen handtastelijkheden! Probeer uw tegenstander te overtuigen, neem den tijd, die daarvoor noodig is, doch vergrijp u niet aan zijn recht een eigen meening te mogen hebben en uit te leven. Ook hij staat en valt zijn eigen heer! Verwonder er u niet over, dat hij niet terstond uw nieuwen wijn verlangt, doch zegt: de oude is beter. Dus, welkome mede-propagandisten voor een betere wereld, een wacht voor onze lippen, en geen dwang!

L.

ONZE OUDERLINGEN.

In het N. Testament wordt op verschillende plaatsen en met nadruk gesproken over de Ouderlingen der Gemeenten en van hun verheven, ernstige taak (o. a. in Hand. 20: 17 v.v.) De benaming schijnt ontleend aan het college van Oudsten, zooals dat voorheen onder Israël fungeerde. In de brieven van Paulus en Petrus wordt dikwijls gesproken over de Ouderlingen en Diakenen en hun taak in de Gemeenten. Ook Jakobus noemt de Ouderlingen, als vertegenwoordigers der Gemeente, waar het geldt de gebeden voor kranken (H. 5 : 14).

De beide eerstgenoemde Apostelen wijzen de Ouderlingen aan als de verantwoordelijke voorgangers, leiders en leeraren der Gemeenten. Er is verschil in of iemand persoonlijk een bezoek aflegt bij een der gemeenteleden of hun gezin, of dat hij het doet als vertegenwoordiger der Gemeente. Dit wordt in den regel wel gevoeld. Een Ouderling is „Opziener" of Ambtsdrager in de Gemeente en bij haar organisatie en arbeid.

Paulus had op verschillende plaatsen op het eiland Creta het Evangelie verkondigd, en gezien, dat menschen waren bekeerd, en deze als geloovigen bij elkander gebracht. Maar de Apostel moest, om welke reden ook, plot-

seling dat arbeidsveld verlaten en liet zijn medearbeider, Titus, er achter, met de bepaalde opdracht, om hetgeen hij in den arbeid nog onvoltooid had moeten laten, terecht te brengen, en van stad tot stad Ouderlingen te stellen, een regel waarmede Titus wel bekend was. (H. 1 : 5.)

Dit is wel een verweer tegenover nog zoovele christenen, ook in onzen tijd, die gaarne betoogen, dat het op gemeentelijke organisatie minder aankomt onder de geloovigen.

Voorts toont de Ap. Paulus in zijn pastorale brieven aan Timotheüs en Titus, duidelijk aan, welke broeders voor het ambt van Ouderling geschikt mogen geacht worden en welke gaven en eigenschappen zij moeten verkregen hebben. Altijd weer wordt daar, ook in Petrus' brief, met diepen ernst op gewezen tot heil der Gemeenten en om groot gevaar te voorkomen.

Wij mogen dus wel hoogst dankbaar zijn als wij in een welgeordende Gemeente en onder leiding en opzicht van bekwame, Gode gewijde Ouderlingen mogen meeleven.

Voorts behoort er op de Apostolische vermaning achtgegeven te worden: „Dat de Ouderlingen, die wel regeeren, dubbele eer waardig geacht worden, voornamelijk die arbeiden in het woord en de leer". Dat zijn de broeders, die men thans Predikanten noemt. Het is de roeping van al de leden der Gemeenten, ten allen tijde hunne Ouderlingen door hun hulp en voorbidding te steunen en te verblijden.

Hierbij werden we nog eens bijzonder bepaald, toen in de nos. 2116 en 2123 van dit ons blad het een en ander geschreven werd naar aanleiding van de statistiek onzer Gemeenten over het jaar 1929. Ofschoon de statistieken van vorige jaren er niet veel anders uitzagen dan deze, werd er toch iets bij opgemerkt aangaande de getallen van „uitgeslotenen" en van zich teruggetrokkenen. Inderdaad ontroerende getallen. Zich onttrekken, och ja, dat valt bij sommigen nog wel gemakkelijk; er is iets in de Gemeente of bij de bestuurders, wat hun bezwaar oplevert of ergert, of men meent het beste te doen door zich te onttrekken, dan gaat men heen, en als men dan toch gemeenschap zoekt, vindt men in den regel kringen, gezelschappen en vergaderingen genoeg, waar men dan weer welkom is. En wat het „uitsluiten" betreft (ik vind dat een slecht gekozen woord. We denken ons een gezin met eenige kinderen. Daar is allicht eens een lastige en ondeugende jongen of meisje onder, die zoo nu en dan bestraft en soms gestraft moet worden. Maar geen rechtgeaard ouderpaar zal zulk een kind de deur uit en de straat opjagen en buiten sluiten. Ik geef dus de voorkeur aan bestraffen, tuchtigen of censureeren) deze kan, zoo 't schijnt niet gemist worden.

En 't is gunstig voor een Gemeente, hoe smartelijk ook, als er op den wandel der leden gelet wordt en na veel vermanen in liefde, de tucht of gemeentelijke bestraffing toegepast wordt, om van het kwaad afgebracht te worden. „Houdt hem (of haar) niet als een vijand, maar vermaant hem (of haar) als een broeder of zuster" (2 Thess. 3 : 15). Er kunnen gevallen zich voordoen, dat het woord des Apostels: „Doet gij dezen booze uit uw midden weg", moet toegepast worden. Een Gemeente, die de tucht verwaarloosd, nadert haar ondergang. Doch alle dingen moeten door de liefde geschieden, anders wordt het wereldsche wraakneming, of politieke strafoefening.

Doch dit alles doet ons denken aan de verzuchtingen en tranen van ware Ouderlingen, die handelend moeten optreden. 't Valt hun zwaar, maar 't is hun heilige taak. En zij vervullen die onder de oogen van hun Zender, en onder toezicht der Gemeente, die de handelingen van haar leidslieden

---

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

14. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve. 's Avonds hield zij steeds een korte godsdienstoefening met de bewoners en het werkvolk. Sommigen had zij kunnen wijzen op den Heiland en „zag zij ook vrucht bij hen daarvan. Zij had de boerin een belangrijk gedeelte uit haar leven verteld en beiden gevoelden zich lotgenooten en zusters. Ds. Lothuizer kreeg bij zijn laatste bezoek een gesprek met de boerin over de bijeenkomsten op de Enkehoeve en gaf zijn ontevredenheid daarover te kennen. Hij meende, dat zoo het laatste restje vrede in het volk zelf vernietigd zou worden en hij wilde de zaak ook in de vergadering van den kerkeraad ter sprake brengen. Daarop stond Ds. Lothuizer op en wilde gaan).

»Och, dominé, neem toch nog een oogenblik plaats!« noodigde de boerin van de Enke-hoeve. »Zoo laat ik u niet uit mijn huis heengaan. Ik geloof, dominé, dat u de zaak geheel verkeerd beziet!«

Ds. Lothuizer begon nu een beetje opgewonden: »Ja, maar kinderen, wat wilt gij dan eigenlijk? Uw geestelijk leven was anders altijd tot uw volle tevredenheid! Of...? Ben jullie met je oude dominé niet meer tevreden? Ben ik u niet vroom genoeg?«

»Maar dominé, wie zegt dat nu, of wie heeft dat zelfs in gedachten gehad? Maar wij hebben behoefte aan onze bijeenkomsten. God en Zijn woord kan ons slechts troosten. En daarom komen wij elke week eenmaal bijelkander, en wel op Zondagavond. Daardoor versterkt en vertroost de een den ander. Dominé, een vriendelijk verzoek: »Spreek u zelf eens met juffrouw Veerman. Zij is boven in haar kamer!«

»Neen, neen!« Weer schudde Ds. Lothuizer krachtig het hoofd.

»Neen. U, beste vrouw Enke, bent voor mij de persoon, waarmee ik bij deze aangelegenheid te spreken heb. Zeker, ik ontken het moeilijke van uw omstandigheden als weduwe volstrekt niet. Maar of voor u iemand als die oude juffrouw Veerman de aangewezen persoon is, u de juiste raad en bijstand te geven, betwijfel ik nog!«

»Dominé, ik acht juffrouw Veerman zeer hoog, sedert ik haar nader heb leeren kennen. Zij is mij meer geworden, dan zij vroeger was: zij is voor mij een zuster geworden, voor wie ik overal en te allen tijde in de bres zal springen«.

»Zoo...! Hm...! Zoo...!« De predikant was nu langzaam van zijn stoel opgerezen. »Nu, dan tot ziens, vrouw Enke! Gode bevolen!«

De winter van het jaar 1917 duurde tot het einde van de maand April. Men begon haast te vertwijfelen, de levensmiddelennood werd voor de groote massa des volks werkelijk onverdragelijk.

In de maand Maart was de Russische revolutie losgebroken, het volk in Duitschland had gehoopt, dat nu misschien gauw vrede kon worden gesloten, maar het was een bedriegelijke hoop.

Het ging zelfs van mond tot mond, dat de nieuwe machthebbers van Rusland een nieuwe groote slag wilden slaan. Bovendien groeide het aantal vijanden van Duitschland nog steeds aan.

Daar brak in de maand Juli de Russische storm op Galicië los, terwijl de westelijke vijanden in verbitterde aanvallen probeerden, Duitschland neer te werpen. Maar de Russische storm verbrak op de levende muur, die Duitschland's weermacht had opgesteld. De ongehoorde menschenmassa's, die door Rusland hier in den dood gedreven werden, leverden het afschuwelijkste lijkenveld op uit den geheelen oorlog.

In de pastorie te Burgheim was een brief van den zoon aangekomen, waarin deze mededeelde, dat hij bij een andere groep gekomen was en waarschijnlijk naar een ander oorlogsterrein moest; wanneer er eenigen tijd geen bericht van hem kwam,

mag beoordeelen, zoodat het toch een handeling der Gemeente wordt (1 Cor. 5 : 4).

Zoo ook is de dienst van Ouderlingen ontzaggelijk gewichtig bij het ondervragen van broeders en zusters, die wenschen gedoopt en in de Gemeente opgenomen te worden. Wij hebben in onze Gemeenten den gelukkigen regel, die toch in de meeste Gemeenten, zoo niet in allen, toegepast wordt, dat de doopcandidaten eerst door Ouderlingen bezocht en persoonlijk worden gehoord aangaande hun geloof en bekeering enz.; daarna komen ze in een gemeentelijke vergadering om zich uit te spreken, en brengen de bezoekende Ouderlingen hun rapport of bevinding uit voor de Gemeente. En indien er van de zijde der Gemeente geen bezwaren tegen de belijdende personen worden ingebracht, worden zij tot den doop toegelaten.

Wanneer de Ouderlingen zoo hun plichten getrouw vervullen, mogen zij zeker de goedkeuring en zegen des Heeren inwachten.

De geschiedenis der Apostolische Gemeenten leert ons echter ook, dat ondanks de stipste maatregelen, er toch nog verkeerde elementen kunnen insluipen.

En die meent te staan, zie toe, dat hij niet valle. N. v. B.

ZENDING.

WEER AAN HET WERK.

De vacantie is weer voorbij en de stilte die hier een paar weken heerschte in en om ons huis werd in het eind van Januari weer verbroken. Toch was het hier niet heelemaal stil in de vacantiedagen want het bouwen ging langzaam verder. Nu zijn er 10 kamers gereed en ook de keuken en eetkamer. Beide zijn heel eenvoudig. De eetkamer bestaat slechts uit pilaren en een dak, zoodat de wind er steeds kan doorwaaien, dat is te zeggen, wanneer de wind waait. De keuken heeft 3 raamkozijnen niet voorzien van glas maar van gaas met tamelijk groote gaten. Onder de ramen is een kleine verhooging en daarop maken de meisjes hun vuren, waarop ze hun eten koken. De rook wordt meer of minder opgevangen door ijzeren platen en zoo voor het grootste gedeelte naar buiten geleid. Dit eenvoudige gebouw met de beide ruimten is een heele aanwinst voor ons werk. Nu kunnen de meisjes allen tegelijk aan tafel eten en daardoor is het nu beter te regelen, dat ze samen een lied zingen, waarna een van hen voorgaat in gebed voor dat ze eten. Een dergelijke regeling was voorheen haast niet mogelijk.

„Laat de heidenen weten dat ze menschen zijn".

Eenigen tijd geleden heb ik u verteld over de meisjes van Yalocha. Ze kwamen wel weer terug, maar konden het hier toch niet uithouden. In alle stilte verdwenen ze weer. Omdat het toen al zoo dicht bij Kerstfeest was wilden we er geen meisjes meer bij nemen en zoodoende hadden we nog 43 meisjes toen de vacantie begon. Op één na zijn allen weer teruggekomen en nu hebben we de ledige plaatsen weer aangevuld, zoodat we nu weer 51 meisjes hebben. We hebben nu 8 kamers in gebruik, maar naar we hooren zijn er meer meisjes die probeeren geld bijelkaar te krijgen zoodat ze hier kunnen komen. Al vragen we slechts 7 gulden van hen, dat is voor eenigen toch een heel bedrag. Maar we meenen dat het goed en noodig is dat ze iets betalen als ze komen.

Zooals ik eerder al verteld heb, helpen de oudsten of meest ontwikkelde meisjes om de anderen te onderwijzen. Ze worden helpsters of onderwijzeressen genoemd. Maar nu gaan 4 van de oudste meisjes alle dagen naar het ziekenhuis en zij zijn dus leerling-verpleegsters. Verleden jaar werd er een ziekenzaal voor vrouwen gebouwd en nu was het goed dat meisjes daar gingen

---

moest men zich maar niet ongerust maken. Meteen deelde hij ook mede, dat hem het ijzeren kruis eerste klasse verleend was.

Deze brief bracht Ds. Lothuizer in de grootste opwinding, die hij naar buiten trachtte te verbergen. Vooral tegenover zijn vrouw probeerde hij, meer nog dan anders, een vroolijke opgewekte toon aan te slaan.

Zoo ging week na week heen, zonder dat er van de zoon eenig bericht kwam.

Op de Russische aanval volgde de Duitsch-Oostenrijksche tegenaanval, die de vijand op de geheele ongehoorde frontlijn tot de terugtocht dwong.

Maar toen ook deze en alle zich daarbij aansluitende vijandelijkheden ten einde gingen, en er maar steeds geen bericht van de zoon kwam, steeg de opwinding van den predikant tot ondragelijke hoogte. Hij wist zich bijna geen raad meer. Op de dagelijksche vraag van zijn vrouw »Is er vandaag van Erich iets gekomen?« had hij steeds geantwoord: »Neen, moeder, Erich heeft nog geen tijd om te schrijven. Die moet eerst met de Russen klaar zijn«.

Maar toen de eene week na de andere voorbijging, zonder eenig levensteeken van den zoon te brengen, dreigde Ds. Lothuizer door angst en opwinding over den zoon geheel in te storten. En toch mocht zijn vrouw van alles niets merken, daar hij wegens haar zwakke zenuwen zeer vreesde voor haar gezondheid, die, sedert de zoon ten oorlog trok, zeer zwak geworden was.

Nu schreef Ds. Lothuizer aan de compagnie en verzocht om inlichtingen. Hij hoopte opnieuw en troostte ook zijn echtgenoote daarmee. Maar de eene maand na de andere ging heen, zonder dat er bericht kwam van de compagnie. Ds. Lothuizer ging toen op reis naar Cassel naar het generaalcommando, hopend, dat hij tenminste daar wel iets gewaar kon worden. Maar ook daarin werd hij teleurgesteld.

Acht dagen later kwam er een schrijven van het regiment te velde, waarin onder betuiging van oprechte deelname medegedeeld werd, dat de compagnie bij een aanval der Russen in Galicië bijna geheel vernietigd was. Volgens mededeelingen van enkele teruggekeerden, was luitenant Erich Lothuizer door een hoofd- of borstschot gevallen. Zijn lijk had men echter niet kunnen bergen.

Wanhopig zonk Ds. Lothuizer in zijn stoel achterover. Het woelde en stormde in zijn binnenste. Nu was er ook voor zijn echtgenoote niets meer te verbergen. Maar toch wenschte hij, dat zij hem niet zwak vond, en toch vond hij schier nergens een houvast, waaraan hij zich had kunnen vastklemmen.

Hij was alleen in zijn studeerkamer.

»Heere God, wie zal mij troosten, als Gij het niet doet?« steunde hij.

»God in den hemel, het is onmogelijk, ik kan het niet verstaan: mijn Erich, mijn jongen, dood? O God, mijn jongen!«

Het geheele lichaam beefde in heftige, onderdrukte snikken.

»Mijn arme, lieve vrouw! Heere God, wij gaan allen te gronde!« klaagde hij in diepe smart met nauwelijks in te houden stem. Hij hield zijn gezicht met den zakdoek bedekt en weende onafgebroken.

Daarom was het hem ontgaan, dat zijn dochter Rika het hoofd binnen de deur had gestoken en diep getroffen geluisterd had. Nu echter kwam zij haastig binnen en vraagde angstig: »Vader . . .! Wat is er?«

Ds. Lothuizer kon zich bij het hooren van de toon in de stem zijner dochter niet inhouden.

»Ach, Rika, Erich is gevallen.

Het regiment heeft geschreven!

Daar, lees!«

En dan klaagde ook de zuster in hartbrekende tonen over de geliefde broeder, de trotsch der familie.

De predikant probeerde onder tranen, zijn dochter te troosten: »Rika, kind, wees toch stil, dat moeder toch nog niets bemerkt. Ach, God! Wat is het toch vreeselijk!«

De overgroote smart overmande hem weer.

(Wordt vervolgd.)

verplegen. Vroeger kon dat niet, maar nu is het noodig. Eerder waren de meisjes ook niet ver genoeg gevorderd om zulk werk te doen, maar nu was het mogelijk voor een paar om te gaan verplegen. We hopen en verwachten dat nu de vrouwen door meisjes verpleegd worden, ze niet zoo bang zullen zijn om zich te laten verplegen. Bij de vrouwen schijnt de vrees voor en het geloof in allerlei toovermiddelen, nog dieper te wortelen dan bij de mannen. Maar nu leeren deze meisjes iets over oorzaken van verschillende ziekten, en zullen ze hun eigen ziekten ook in ander licht zien. En ze leeren om zieken te verzorgen. De meisjes zijn nog maar 3 weken in dit werk bezig, maar tot nu toe zijn de verpleegsters en dokter zeer tevreden met hun werk. We hopen dat hun werk en de kennis die ze verkrijgen, voor hen zelf en voor anderen tot een zegen mag zijn. Dat maar velen zich mogen afkeeren van tooverij en bedrog en hun toevlucht in gezondheid en in ziekte mogen zoeken bij den Heere hunnen en onzen God en Heelmeester. G. R.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Elisa profeet.

II Kon. 6 : 8—33; 7.

Les voor Zondag 11 Mei 1930.

Ook in deze les vernemen we weer iets van het werk van Elisa. En weer zien wij hem als degene, die helpt en zegent; evenwel moest ook hij een spotter zijn straf aankondigen.

De tijd, waarvan we eerst te vertellen hebben, was een booze tijd voor Israël. De Syriërs voelden zich, naar het schijnt, sterk; en van hun macht bewust, deden ze telkens invallen in het land van Israël. Het spreekt vanzelf, dat de koning van Israël (Joram heette hij) wel bezorgd was over den uitslag van dezen strijd. In dezen strijd had Elisa een zeer merkwaardige taak te vervullen.

Als de koning van Syrië weer een plan van aanval klaar had, dan openbaarde God het aan Elisa, en Elisa ging den koning waarschuwen. Natuurlijk was de koning dan wel op zijn hoede, om te doen, wat in de gegeven omstandigheden het beste was; gevolg: het plan der Syriërs mislukte. Een poosje later ..... weer net zoo! En dat gebeurde keer op keer.

Eindelijk werd de koning van Syrië boos. Wat dacht hij? ..... Vertel maar door. 't Is gemakkelijk genoeg. Ik volsta met enkele opmerkingen te maken.

De verzen 9 en 10 zijn niet geheel duidelijk; daarom heb ik geprobeerd het zóó te zeggen, dat men in elk geval niet met de waarheid in conflict komt en ook begrijpelijk spreekt.

Bij vers 17 bedenke men, dat Dothan op een vrij hoogen heuvel was gebouwd. Dat nu, volgens v. 18, de Syriërs tot Elisa afkwamen, versta men aldus: Ten Oosten van Dothan waren ook heuvels. Elisa zal uit de stad zijn gegaan; en in het dal kwamen de Syriërs tot hem; hij kwam af, maar zij ook.

Joram wilde zeer onedelmoedig handelen. Zoo doet men immers (v. 22) nog niet met gewone krijgsgevangenen. Zulk een daad zou de beteekenis en de uitwerking van het wonder ook geheel weggenomen hebben!

Nu had het wonder resultaat, v. 23. Ze waren verbluft èn bevreesd, denk ik. Ze zullen wel gedacht hebben: In het land van dien God en zijn profeet ben je nooit zeker, wat er met je gebeurt.

Tusschen v. 23 en 24 moet natuurlijk heel wat tijd gedacht worden: Een tijd later was er weer oorlog! Enz.

Ook voor dit gedeelte behoef ik alleen bijzonderheden toe te lichten.

Toen de hongersnood zoo groot werd, als v. 25 vertelt, moet de belegering natuurlijk al een heele poos hebben geduurd. De ezel was een „onrein" dier, mocht dus niet gegeten worden. De kop moet het slechtste deel van het dier zijn, naar men verhaalt. De waarde der genoemde geldsommen is niet met voldoende zekerheid bekend, om tot een bepaald bedrag in guldens te worden omgerekend. Trouwens, wij weten, dat een gulden ook een zeer relatieve waarde heeft. In 1910 kon men er heel wat meer voor koopen dan in 1920. Misschien mogen we de genoemde prijs voor een ezelskop op ongeveer f 50,— rekenen, zonder er al te ver naast te zijn. Ik zou over de duivenmest maar zwijgen, als ik vertellen moest. Sommigen meenen, dat het heusch gegeten is. Anderen veronderstellen, dat het de naam geweest is voor een toen bekende, zeer onsmakelijke spijze. Laat ons er over zwijgen. De vertelling kan er wel goed om worden.

Het verhaal van de vrouw is ontzettend. Men trachte niet, dit stukje extra aanschouwelijk te vertellen. Zeg het, maar meer ook niet. Wees voorzichtig met het gevoelige kindergemoed.

Vindt gij niet vreemd, wat de koning volgens v. 31 heeft gezegd? Kon Elisa dit alles dan helpen? Zoo doet een goddelooze, die zich niet voor God verootmoedigt in de beproeving.

In v. 33*b* is de koning zelf reeds aan 't woord. Wij moeten dus vooraf vertellen, dat de bode kwam en buiten de deur gehouden werd. Hij moest maar even wachten, tot zijn heer kwam. Toen werd natuurlijk de deur geopend.

Het mag ons bevreemden, dat de melaatschen, die even buiten de poort een eindje van de weg af wellicht hun hut hadden, zoolang door de Syriërs met rust zijn gelaten. Maar wij vernemen, dat ze er waren, en dat is voor onze vertelling genoeg. Dat ze in het leger der Syriërs wilden „vallen", is natuurlijk niet als een aanval om te vechten bedoeld, maar als een inval om te bedelen.

Wat in v. 6 en 7 staat, beware men in de vertelling tot na v. 14. De spanning van de onzekerheid, waarin die menschen hebben geleefd, blijve ook in de vertelling. Na v. 14 moet in de vertelling de opheldering komen. Dat geeft dan meteen de noodige ontspanning voor de kinderen.

Het getal 5 in v. 13 versta men als ons „een stuk of vijf", of „een paar", wat immers lang niet altijd gezegd wordt voor precies *2*. De ruiters moet men er bij denken.

Die ruiters werden er dan wel aan gewaagd, maar daar was niets mee verloren. Kwamen ze — na den vijand te hebben ontdekt — behouden terug, dan deelden zij het lot van allen, die nog in de stad waren; werden ze gesnapt en gedood, nu, dan hadden ze het lot van al de anderen, die reeds omgekomen waren. Zoo versta ik v. 13*b*.

Nadat de ruiterpatrouille weggestuurd is, vertelle men v. 6 en 7. De koning wist nog niet, wat er gebeurd was. Niemand wist het toen nog. Maar wij weten het nu gelukkig wel. De ruiters zouden niet gesnapt of doodgeschoten worden, want er waren geen Syriërs meer ..... enz.

Ik neem aan, dat in v. 16 met „volk" het krijgsvolk bedoeld is. En dat spoedig daarna de verkoop der in beslag genomen levensmiddelen aan de burgerij is begonnen.

Hiermee moge het verhaal duidelijk zijn voor allen, die vertellen moeten. K. R.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

DE SOCRATISCHE METHODEN.

Sommige onderwijzers meenen, dat het hun taak is om den kinderen en jeugdigen alles te vertellen, dat verteld kan worden. Zij doen den arbeid en de jongelui blijven tot het laatste toe passief.

Anderen daarentegen laten de aan hun zorg toevertrouwde jongens en meisjes alles verrichten en bepalen zich er alleen toe om te informeeren of zij de les wel goed bestudeerd hebben.

Van deze beide methoden is de laatste beter dan de eerste, maar geen van beide verdient beoefend te worden. Er zijn verschillende goede onderwijsmethoden en alle hebben met elkaar

gemeen, dat zij het werk tusschen meester en leerling verdeelen.

De methode, waaraan wij dezen keer onze aandacht willen schenken, is die verbonden met den naam van den Griekschen wijsgeer Socrates. Hij werd in ± 470 vóór Christus geboren en zijn leven lang zocht hij naar de waarheid. Ieder, die met hem in aanraking kwam, werd door hem aangemoedigd om ook te zoeken. Hij woonde in Athene en onderwees elk, die naar hem wilde luisteren. Zijn manier van onderwijzen was zeer eigenaardig en geheel oorspronkelijk. Hij hield geen lange redevoeringen als iemand, die het weet en anderen wil doen weten. Integendeel. Hij beweerde niets te weten en dat het zijn bedoeling was van anderen te leeren. Het eenige, dat hij volgens zijn zeggen wist, was, dat hij beslist niets wist. Hij hield dan ook vol, dat hij nooit iemand iets had bijgebracht. Wel had hij zijn best gedaan de menschen te helpen om zichzelf te leeren.

Socrates gaf geen onderwijs aan een bepaalde groep leerlingen. Hij ging gewoonlijk naar het marktplein toe en bemoeide zich met allen, die zijns weegs kwamen. Meestal begon hij naar de beteekenis van het een of ander woord te vragen. De toegesprokene diende hem van antwoord, maar de wijsgeer maakte dan duidelijk, dat het antwoord zijn vraag niet geheel dekt. Daarop ging de leerling naar een verbeterd antwoord zoeken en als hij het gevonden had, haalde de meester tegen deze tweede uitgave zijn bezwaren aan. Dit spelletje duurde zoolang, dat de leerling ten einde raad werd. Dan achtte Socrates het zielkundig oogenblik gekomen om door wijze en handige vragen zijn vriend regelrecht tot de juiste beteekenis van het woord te leiden.

Leeringen wekken en voorbeelden strekken. Wij kunnen niet beter doen dan de methode van onzen Griekschen filosoof te illustreeren met het volgende gemoderniseerde geval. Veronderstel, dat Socrates uit zijn vier en twintig honderdjarig graf opstaat en de Nederlandsche taal vloeiend spreekt.

Veronderstel verder, dat hij aan den Nieuwen Wandelweg broeder Jansen ontmoet, die des Zondags geregeld in een bijbelklas van twintig jongens voorgaat. Het leidt geen twijfel of binnen weinige minuten ontwikkelt zich het volgende gesprek:

»Zeg eens, vriend Jansen, wat is een insect? Ik hoor de menschen vaak over insecten praten en ik zou gaarne willen weten, wat zij bedoelen«.

Jansen vindt deze vraag natuurlijk heel gemakkelijk en antwoord losjes:

»O, een insect? Ik dacht dat iedereen dat wel wist. Een insect is — laat mij eens kijken — ja, een insect is een klein dier met vleugelen«.

Socrates wijst op een musch, die op een akker voedsel zoekt, en zegt: »Zoo, zoo! Is dat beest ginds een insect?«

Jansen verklaart nader, dat een insect een klein diertje is met vleugels.

Socrates: »Is de kolibri een insect?«

Jansen: »Neen, een insect is geen vogel«.

Socrates: »Dus is een insect een klein diertje met vleugels, maar geen vogel. Ik zag gisteren een aardige reclame ten gunste van insectenpoeder. Ze was verlucht met afbeeldingen van kleine diertjes, die geen vogels waren. Ze hadden echter ook geen vleugels. Het komt mij voor, dat zij op die reclame niet thuis behoorden, overmits zij geen insecten kunnen zijn zonder vleugels«.

Jansen (verlegen): »Maar ze zijn toch insecten. Iedereen weet dat«.

Socrates: »Ik begrijp er zoo goed als niets van. Een insect is een klein diertje en geen vogel en dat in sommige gevallen geen vleugels heeft. Het is mij werkelijk niet duidelijk«.

Jansen krijgt een gelukkigen inval en antwoordt: »Een insect is een diertje, dat als larve begint, vervolgens pop wordt en als vlinder eindigt«.

Socrates: »Dat is interessant! Hoe lang heeft een insect, waarvoor het insectenpoeder is bestemd, noodig om vlinder te worden?«

Jansen: »Ik weet er waarlijk geen weg mee: zeg mij, wat is een insect?«

Socrates: »U vergeet, waarde vriend, dat ik het niet weet. Ik vraag alleen maar. Laat ons eens drie of vier diertjes, waarvan wij weten, dat zij insecten zijn, onderzoeken en zien, wat zij met elkaar gemeen hebben. Welke dieren zullen wij kiezen?«

Jansen: »De vlinder, de bij, de spin en de kever«.

Socrates: »Goed, maar ik hoorde mijn vriend de professor onlangs beweren, dat een spin geen insect is. We doen verstandig met ons aan den veiligen kant te houden en de spin uit te sluiten«.

Op deze wijze gaat de conversatie verder.

Zij ontdekken dat de spin acht pooten heeft en alle echte insecten zes; dat alle echte insecten zijn samengesteld uit ringen, die op hun beurt drieledig zijn; dat alle echte insecten òf vleugels bezitten, òf sporen van vleugels vertoonen, enz.

Deze methode heeft in het oog springende voordeelen, al kan ze niet tot in bijzonderheden op onze Zondagsscholen en bijbelklassen worden toegepast. Ze prikkelt de belangstelling van de leerlingen en houdt hen bezig tot de laatste minuut. Bovendien stelt ze hen in staat om zelf het feitenmateriaal te veroveren.

We hopen den volgenden keer een bijbelles te behandelen op de manier hierboven aangegeven.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

WORKUM. Allereerst iets over het gewone De arbeid der gemeente heeft zijn gewoon beloop gehad. Wij werden om de 2 weken in prediking enz. gediend door onzen Voorganger, br. G. Visser, dien we met onze zustergemeente Hoorn tezamen in onzen arbeid mogen hebben. Al is dat nu gedeelde arbeid, toch zijn wij er dankbaar voor. Nu zijn er twee geholpen en helpen wij elkander. Kunnen we niet op groote dingen wijzen, toch is er zegen ontvangen door den dienst des Evangelies in ons midden. Dit afgeloopen jaar werd onze gemeente Workum zeer getroffen door ernstige krankheden van enkele harer leden. En dan terug ziende, dan zeggen we ook als gemeente dienaangaande: tot hiertoe heeft de Heere geholpen. Hij was nabij in moeilijke omstandigheden en ernstige krankheden. Veel is er gebeden en gevraagd en de Heere heeft die gebeden zeer heerlijk willen verhooren.

Ook verder is onze verwachting dienaangaande van Hem. De arbeid der verschillende vereen. enz., wordt met ijver en liefde verricht door diegenen, die zich daarvoor hebben gegeven. Ook de geschriftverspreiding is onder ons niet onbeduidend voor een kleine plaats als Workum. Wij kunnen elke maand een kleine 300 Zaaiers verspreiden, alsmede een getal „Kindervrienden". Ons „Kerstnummer" vond 300 koopers in en buiten onze plaats. Onze jeugd en enkele ouderen interesseeren zich voor dit werk, wat werkelijk niet gemakkelijk is. Dan mogen we verder getuigen, dat onze leden over 't algemeen, een ieder in zijne of hare omstandigheid, medearbeidt aan den arbeid in Gods Koninkrijk. Onze bidstonden worden een geheel jaar door elken Dinsdagavond gehouden. Wij mochten als gemeente aan onzen Frieschen Bondsdag in Sneek in flinken getale deelnemen. Onze jeugd was provinciaal ook op post. Ons ledental leed verliezen door vertrek. Dit is jammer! Moge de Heer zelf weer zielen toevoegen tot onzen kring. Hierom bidden wij en werken wij en van Hem is onze verwachting. Wij hadden een goede Kerstfeestviering op de beide Kerstdagen. Werden we in de voormiddagdiensten bij het oude doch altijd nieuwe Kerstevangelie bepaald door onzen broeder Voorganger, 1e Kerstdag 's middags hadden we om half drie gemeentelijk liefdemaal, dat was een goed tezamen zijn. Er werd een zegen ontvangen en er was veel vrijmoedigheid om te spreken van de liefde Gods in Jezus ons geopenbaard. Des avonds vierde onze Kleinemeisjesvereen. haar Kerstfeest. Daar hielp alles mee, klein en groot, er was een flinke opkomst en er werd een zegen ontvangen.

Den 2en Kerstdag was het Kerstfeest der Zondagsschool. Ook daar was het goed. Het „Jezus is geboren, ook voor mij", werd duidelijk gehoord en dat is toch het ware. Oud- en Nieuwjaar wisselde in het voorbijgaan der tijden. Wij hielden dank- en bedestond en aller bede was: Heer, blijf met ons en ga met ons.

Januarimaand hielden we onze jaarvergadering met dank aan God, want immers, daarvoor was reden. De gemeente Workum kan en mag zeggen: de Heere is onzer gedachtig geweest, Hij zal zegenen en Hij heeft gezegend op verschillende manieren.

In het afgeloopen jaar 1929 zat onze gemeente in bijzondere omstandigheden, wat de financiën betrof, en wij hebben leiding gevraagd van den Heere onze God en door menschen voorgelicht, hebben we wegen en banen gezocht, en Godlof wij zijn ook weer door menschen, door medeverbondenen in Christus, bekenden en niet bekenden geholpen, en werkelijk zòò geholpen, dat we mogen zeggen: ook in dezen de Heere is onzer gedachtig geweest. Wij danken nogmaals alle broeders en zusters, alsmede ook vele onzer gemeenten, voor datgene wat ze voor ons

deden. De Heer zal een iegelijk vergelden naar zijn werk.

Wij gaan nu weer voorwaarts, op onzen God vertrouwende, arbeidende in de verwachting, dat ons werk niet ijdel zal zijn in den Heere. Wij willen bij dezen alle broeders en zusters in Christus groeten.

Namens de gemeente,

Workum. de Secretaris H.

LEESTAFEL

Evangelisatie-Bibliotheek. Van den nieuwen Jaargang dezer Bibliotheek ontvingen we de eerste zending. Ze bestaat uit:

Haar eigen keuze, een boek van 263 blz., geschreven door Amy le Fuevre.

De gouden sleutel, een geschriftje van 16 blz.

Twee gelegenheidskaarten, en

Vier geïll. traktaten van vier blz.

Deze Bibliotheek heeft, gedurende de 14 jaren van haar bestaan reeds veel goede lektuur onder het bereik van haar leden gebracht en door dezen in veel breeder kring. We kunnen het lidmaatschap van deze Bibliotheek onzen lezers slechts aanbevelen. L.

MEDEDEELINGEN

Sla dit niet over.

Nog enkele dagen scheiden ons van onze 21e Friesche Bondsvergad. Zoo God wil te houden in *Drachten.*

Zijdelings vernamen we reeds, hoe velen zich gereed maken daar heen te gaan, wat ons uiteraard verheugt. Gij wilt toch ook gaan nietwaar? Ook gij hebt u reeds aan den Secrt. Br. T. Wobbes opgegeven? Verzuim deze gelegenheid niet want we hebben in onze tijden o zoo noodig elkaar te sterken in het geloof en getrouwheid voor onzen Heere en Heiland, die ons Zijnen Geest gegeven heeft als Vaders belofte.

Laat ons als kinderen der opstanding, die in Chr. Jezus wedergeboren zijn tot eene levende hope, opstandingsvreugde elkaar bereiden. Laat ons Chr. in ons midden, de Centra van onze saamhoorigheid, groot maken en verheerlijken door den H. Geest. Komt brs. en zrs.! versterken wij de liefdeband door wederzijdsche onbevangenheid in ongeveinsde liefde, zonder eenige menschelijke naijver; daartoe helpe ons de Heere. De reeds geplaatste agenda v. d. vorige week vroeg uwe welwillende aandacht; ook mede om de tijdsbepaling daarin vermeld, omdat we daarmede terdege hebben te rekenen. Dat we elkaar dan in Drachten bejegenen met Goddel. Paaschvreugde en de blijde jubel: *de Heere is waarlijk opgestaan!!*

De Gemeenten worden nog enkele agenda's toegezonden, zoo spoedig mogelijk.

2e EXLOËRMOND.

De eerste droppelen zijn gevallen!

In hartelijken dank ontvangen voor aflossing kerkschuld: van Br. H. P. G. te Amsterdam Fl 10.— van Zr. de Wed. D. D. V. te Hollum (Am) Fl 5.—

De Heere zegene de gevers!

Wie volgt, zend een gave aan onderstaand adres?

Namens de Gemeente,

P. DE RAAF, 2e Exloërmond Kijl 7.

EKKE DE HAAN
en
JANNA SISSING

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen Huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben D. V. 10 Mei a.s.

Oudeschoot 151a,) 31 Maart 1930.
Vriescheloo L. 112,)

Kerkelijke inzegening in de Baptiste Kerk te Vriescheloo op den trouwdag, 's nam. 2 uur door den Weleerw. Heer J. de Haan.

Toekomstig adres:
Heerenveen, Heideburen 109.

HET PAASCHNOMMER

van DE EVANGELIE BOODSCHAPPER is thans verschenen. Het is een uitstekend verzorgd nommer met rijken inhoud. De inhoud is als volgt:

De vrouwen bij het graf, door Ds. A. P. Barendregt. De bekeering van Thorpe, door Ds. H. Visser. Uit den dood overgegaan in het leven, door Ds. W. M. Roest. Paaschfeest in Jeruzalem, (met 4 foto's) door Mej. A. Th. Knuttel. Paaschlicht in donker Afrika, (met 4 foto's) door Ds. W. M. Roest. Gedachten over Jezus Christus naar Pascal, door Ds. H. Visser. Waar men nog geen Paaschfeest kent. Van en voor onze zieken. Kent ge uw Bijbel? enz.

Voor de te houden openluchtsamenkomsten en bondsdagen op 2e Paaschdag, vormt ons blad een uitstekend Evangelisatiemiddel. Vele bestellingen kwamen reeds binnen, zoodat we onze oplage nog wat moesten vergrooten.

De verkoopprijs van ons blad is 10 cent. Bij afname van 50 ex. 5 cent.

Men bestelle nog heden aan:

Bureel: DE EVANGELIE BOODSCHAPPER
WATERSTRAAT 385 :-: DELFZIJL
Giro No. 139013

Vrijdag 18 April 1930 No. 2127 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

BIJ HET KRUIS.

Daar hangt, hier beeft mijn harte, —
Omringd door smaad en hoon,
Mijn Heiland, Man van smarte,
Aan 't schandlijk kruis ten toon!
'k Zie naaglen in Zijn handen,
Een doornen kroon op 't hoofd,
Zijn lichaam is, o schande!
Van kleeding gansch beroofd!

O, Lam van God! geslagen
Om mijne zonde en schuld,!
Wat smaad hebt Gij gedragen,
Wat pijn hebt Gij geduld!
Ik kan ze niet doorgronden
O, Jezus! Uw gena!
Maar 'k weet: om mijne zonden
Stierft Gij op Golgotha!

Och, Heiland! wil mij leeren
De zonde steeds 't ontvlien;
En mocht ik haar begeeren,
Geef me op Uw kruis te zien
Och! maak mijn zwakke harte
Toch van de zonde vrij
O Jezus, Man van smarte,
Gestorven ook voor mij!

P. J. M.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

CHRISTUS DE GEKRUISIGDE.

Doch wij prediken Christus den gekruisigde. 1 Cor. 1 : 23a.

Christus — met de nadere aanduiding: de gekruisigde. Inderdaad geen fraaie betiteling voor onzen Heere Christus! Geen verachtelijker, wreeder en schandelijker benaming dan een gekruisigde.

Sommige Joden zelfs, beginnen zich te schamen in onzen tijd over hun voorgeslachten, die dien goeden, ja voortreffelijken mensch Jezus zoo schandelijk en gruwelijk behandeld hebben, en spreken er nu over om het over Jezus gevelde vonnis te herzien.

Ach, daar is voor die Joden ook al geen heil in, en God verlangt zulks ook niet van hen. God eischt uitsluitend verootmoediging, schulderkentenis en geloof.

Doch niet alleen onder de Joden is het kruis van Christus een ergernis, eveneens ook onder de andere volken. Ook onder zich noemende christelijke volken.

O, dat kruis brengt wat tongen en pennen in beweging. Weinige menschen echter, die er zich heen laten trekken. Weinigen hebben behoefte aan den kruiszegen. Dit is zoo, omdat men niet als een verloren, schuldig mensch, of als zondaar voor God komt, en zijn verloren staat niet erkent. Het kruis staat als een brandpunt midden onder het menschdom. Wie bij het kruis geen zieleredding zoekt, vliedt er van weg of ergert er zich aan.

Het kruis van Christus staat daar op Golgotha's heuveltop en het wordt door de menschen van verschillende zijden en uit verschillend oogpunt beschouwd. De zeer verstandige mensch, de vroom-godsdienstige en de wijsgeerige mensch, spreekt er zijn oordeel over uit, maar weinigen komen er door tot vrede des harten. Men moet zich ergeren. Immers het kruis is een teeken van twee groote werkelijkheden.

Het kruis toont aan, de diepgezonkenheid van den mensch door de zonde en 's menschen verdorvenheid. En dat niet slechts de ruwe, onbeschaafde en diep onkundige mensch, maar wel in de eerste plaats de godsdienstige en op zedelijk gebied vooraanstaanden, toonaangevende menschen, op wie velen zien en naar wie velen luisteren. Waren Israëls leidslieden niet zulke voorname lieden, die eerbied afdwongen! En zijn zij 't niet geweest, die het eerst de handen hebben uitgestrekt, en al hun vernuft en al hun godsdienst-ernst hebben aangewend om Jezus aan 't kruis te nagelen en Hem dan nog te bespotten en te tarten. Maar zij meenden toch nog iets goeds te doen; immers het ging om 't volksbehoud, zeide Kajafas eens, (Joh. 11 : 50) en om den vrede des lands.

Zoo verblind, en zoo verkocht onder de zonde waren zij, dat ze steeds dieper zonken. Zij, Israëls oudsten met het gansche volk achter zich, hadden zich afgekeerd van het licht der waarheid, door den Heere ontstoken, en waren diensvolgens totaal verblind geworden; zij wisten niet meer wat ze deden (Hand. 3 : 17). Zij, de meest verlichten, wat de Godsopenbaring betrof, en de meest bevoorrechten onder alle volken der aarde, zonken tot de diepste diepte in een oceaan van zonde en ongerechtigheid, en daarvan getuigt het kruis.

En hoe was het met anderen of niet-Joden? Denk aan Pilatus, trotsch en verheven, maar als het op waarheid en recht aankomt is hij de zwakkeling, die als een onnoozele jongen naar alle zijden gedrongen wordt, om tegen zijn overtuiging en zijn geweten in, voor de overmacht der Joodschen raad moet knielen.

Zoo diep was het menschengeslacht gezonken, en werd door den Satan geboeid weggevoerd. Doch onwetend hebben allen die Jezus behandeld of mishandeld en aan het kruis gebracht hebben, den raad Gods uitgewerkt. Hiervan heeft de Heilige Geest getuigd. (Hand. 3).

Al de zonde van het geheele geslacht der menschen heeft zich tegen God en Zijn Zoon toegespitst op Golgotha. Hiervan is het kruis een gedenkteeken. Geen wonder, dat door al de eeuwen heen de prediking van den Christus en Zijn kruis, zoo hatelijk weerstaan en bespot wordt. Doch Paulus bleef er bij:

„Wij prediken Christus den gekruisde". Den Joden was dit wel een ergernis en den Grieken een dwaasheid, maar voor hen die geloofden, en geroepenen waren tot de gemeenschap van Christus en zijn lijden, was de kruisprediking de kracht Gods en de wijsheid Gods.

Ja, ook daarvan is het kruis het teeken. In de gansche openbaring van Gods genade en waarheid in Christus zien we het kruis des Heeren als toppunt. Het uiterste middel Gods om

zondaren zalig te maken, hen met Zich te verzoenen en tot Zich te trekken, is Jezus Christus en Zijn kruisiging. Daar blinkt zoowel de wijsheid als de kracht Gods uit. De verraders en moordenaars van den Zoon Gods, worden door een geloovigen blik op het kruis gered, met God verzoend en in Christus als kinderen aangenomen. Zoo van zonde en schuld vrij gemaakt, verlost, alsof zij nooit gezondigd hadden.

Ach de meesten onzer mede-menschen erkennen dat groot genadewerk Gods voor zich niet, en gaan daarom verloren. Dit is een droevig feit. Nochtans willen wij, zoolang we nog het Evangelie hebben, dat een kracht Gods tot zaligheid is voor ieder die gelooft, — moed behouden en prediken het Woord.

Liefde was het onuitputt'lijk, —
Liefde en goedheid eind'loos groot, —
Toen de Levensvorst op aarde.
Tot ons heil Zijn bloed vergoot,
Kom, laat ons Zijn liefde prijzen!
God geeft vreugd en dankenstof, —
Eenmaal zingen wij voor eeuwig
In den hemel rein Zijn lof!

N. v. B.

LOSSE SCHAKELS

Acht den ander uitnemender. God schiep alle menschen niet even groot. We moeten dit feit aanvaarden. Als we het negeeren, is het tot onze schade. De maatschappij moet de ongelijkheid der menschen aanvaarden. De gemeente niet minder. Democratisch zijn we van huis uit. Ook in de gemeente. We meenen zelfs, dat dat bijbelsch is. Zoo leggen we de gelijkheid aller menschen in Christus uit. Voor het gevaar in deze opvatting verscholen hebbe men echter een open oog! God schiep de menschen ongelijk van grootte. De een ontving, zegt de Zaligmaker, één talent, den ander twee talenten, en een derde vijf talenten. Niet allen hebben dezelfde gaven; niet aller gaven zijn van gelijke waarde.

Waar God het zoo maakte, moeten wij er rekening mede houden. Erken den man, die een hoofd grooter is dan al het volk. Geef hem de plaats, die overeenkomt met zijn gave! De velen zijn onmisbaar, doch de enkelen, die boven de massa uitstaken, hebben den vooruitgang bewerkt. Laat ons altijd groot genoeg zijn om ons te verblijden, als er eén is, die boven ons uitgroeit. De gaven, die er zijn, zijn door God gegeven. Hen erkennen, is God erkennen.

Hooge boomen vangen veel wind. Er ligt wijsheid in dit gezegde. Wij gelooven, dat het leven der spitsen niet gemakkelijk is. Gij kent het fabeltje van Damocles, die zijn jaloerschen slaaf een dag de weelde van het koningsleven liet smaken; en ge weet hoe de arme gedurende dien ganschen dag boven zijn hoofd een zwaard zag hangen aan een zijden draad. Laat afgunst aan uw ziel niet raken! Elke recht geaarde leeraar verheugt er zich over, als zijn leerlingen knapper worden dan hij is. En laat het maar aan God over om er voor te zorgen, dat de boomen niet tot in den hemel groeien. Van wien veel gegeven is, zal immers veel geëischt worden! Bidt dus voor degenen, die een hoofd grooter zijn; in wier leven bizondere kansen, doch ook bizondere gevaren liggen.

Allen een gelijk loon. Wat we bezitten, bezitten we niet voor onszelf. We hebben het alleen om te dienen. Wordt dit niet gauw over het hoofd gezien? Hoe graag wil men zichzelven bevoordeelen met hetgeen men tot aller voordeel ontving. Heel onze tegenwoordige maatschappij is op deze gedachte gegrondvest. Ze mag daarom, naar onze meening, niet Christelijk heeten. Dat een andere, werkelijk Christelijke maatschappij, hier, waar verreweg de meeste menschen geen wedergeborenen zijn, mogelijk is, zal hiermede niet gezegd zijn. Doch in de samenleving der wedergeborenen moet de gedachte steeds worden vastgehouden, dat ieder tot *dienen* geroepen is. Ieder ontvangt loon, naardat hij gediend heeft. De innerlijke waarde van onzen arbeid hangt niet af van de grootte der gaven, doch van de wijze, waarop deze gebruikt zijn.

Verschillende methoden, een doel. We moeten ons niet vastleggen op één methode van werken. Elke methode past niet voor alle tijden. Veranderde omstandigheden schrijven vaak een andere manier van werken voor. Wat in den ouden tijd goed gewerkt heeft, deugt in den nieuwen tijd niet altijd meer. Het aangezicht der wereld verandert. We moeten ook in onze arbeidsmethoden gelijken tred trachten te houden, met deze veranderingen. Hoe, dat is niet zooeven te zeggen. Door overleggen en probeeren, moet men daarachter probeeren te komen. Reklame lijkt mij een dringende eisch des tijds. Natuurlijk een reklame, in overeenstemming met het onderwerp. Reeds is een onzer in een droom de Evangelisatie-auto verschenen. Enkele gemeenten geven een eigen periodiek uit. Wat op de eene plaats kan, kan echter niet overal. Wij verwachten van deze dingen geen resultaat van vandaag op morgen. Wij moeten werken én wij moeten de tijd voor ons laten werken. Als wij zaaien, laat dan anderen maaien. Leven wij in den zaaitijd — goed: dat wij dan maar onze roeping mogen volbrengen! Het nageslacht vinde de sporen van onzen arbeid, zoo mogelijk in geheel Nederland! Het is een ander die zaait, en een ander die maait, doch God is het, die den wasdom geeft!

L.

ZENDING.

(Vervolg).

Missionar Hofmeister,*) aan wiens mededeelingen aangaande de zending in West-Afrika we reeds de vorige week het een en ander ontleenden, schreef verder: De zendeling woont op het hoofdstation en heeft van daar uit een uitgestrekt en zeer verantwoordelijk werk te doen. Hij heeft tot taak om op verschillende hulppredikers (uit de inboorlingen) en gemeenten toe te zien, en moet daartoe vele en moeilijke reizen afleggen. Daarbij gevoelt hij dan, dat hij nog slechts ten deele doel treft, aangezien zijn bezoek en onderzoek veelal slechts op een plaats in één dag moet afgedaan zijn, om bij allen rond te komen, terwijl de arbeid op het hoofdstation ook menigvuldig is en steeds zijn aanwezigheid verlangt. Hoe is het den mogelijk om op verschillende plaatsen waar doop-candidaten zijn, de verschillende personen, benevens de hulpleeraars te behandelen en te onderrichten? Over 't algemeen hebben de hulppredikers of de onderwijzers, zooals ze meestal genoemd worden, ook nog onderricht noodig, want zij moeten behalve onderwijs op de school, ook de doop-candidaten in vereeniging met de gemeente beproeven en voorlichten. Eindelijk geven zij dan het resultaat hunner onderzoeking te kennen aan den zendeling en noodigen dezen uit om den Doop te komen bedienen. Op sommige plaatsen moet de zendeling zelf dat onderzoek waarnemen, voor hij den Doop toedient.

Daarbij gebeurt het dan wel, dat de zendeling, dien 't maar niet gaat om een groot aantal doopelingen in de gemeente te brengen, maar een degelijk onderzoek instelt naar de zielsgesteldheid van den doopeling, zijn bekeering en wedergeboorte, door volkomen overgave aan Christus, soms wel, tot leedwezen van den onderwijzer en van de gemeente, sommigen moet afwijzen of althans hun Doop uitstellen. Doch veelal heeft de leeraar vooral de leerlingen ook van zijn dagelijksche school, wel zóó onderwezen, dat zij op de meeste vragen van den zendeling kunnen antwoorden. De jonge zendeling, die nog weinig ervaring heeft en daarbij de taal des volks nog niet geheel machtig is, vervalt daarbij soms wel in groote moeilijkheid.

*) Deze hooggewaardeerde en rijk gezegende zendeling der Baptisten keerde in September des vorigen jaars met een krank en afgewerkt lichaam uit Cameroen in Duitschland terug, maar vond, ondanks de teedere verzorging en verpleging geen herstel en na veel lijden en in vollen vrede der ziel, overleed hij op 4 Maart j.l., in den leeftijd van 58 jaren. Voor hem was het sterven gewin, doch voor zijn Echtgenoote en trouwe hulp, ook in 't zendingswerk, alsmede voor de zending een pijnlijk verlies. N. v. B.

Hoe noodzakelijk echter een grondig onderzoeken van de doopelingen is, bewijst wel het feit, dat niet zelden velen, na gedoopt te zijn, weer afvallig worden, en ook velen, die, als zij afgewezen zijn, zich beleedigd gevoelen en dan tot de Katholieken overgaan. 't Bewijst wel, dat het hun geen ernst was om in de waarheid dieper ingeleid te worden en zoo het volle heil in Jezus Christus deelachtig te worden. Een andere zijde der zaak is deze, dat wanneer het geschiedt, dat onwaardige personen gedoopt worden, zij het werk des Heeren te schande maken en zelf geenszins gebaat worden. Een nauwgezet onderzoek bij de belijdenis is dus hoogen eisch.

Het meest bezwaarlijke voor den zendeling is in zulke gevallen, dat de afgewezenen veelal niet meer door den onderwijzer te bereiken zijn, om ze verder op te leiden; en de zendeling zelf heeft er bij den besten wil, absoluut geen tijd meer toe.

Het is een feit, dat door alle waarlijk Evangelische zendelingen toegestemd wordt, dat grootendeels de medearbeiders uit de inboorlingen, niet diep en grondig genoeg ervaren zijn, om hunne leerlingen te geven, wat zij noodig hebben, ten einde in de waarheid vast te staan.

Als een zendeling de meening heeft, reeds aan zijn door Jezus gegeven opdracht gevolg gegeven hebben, wanneer hij een Afrikaansche volkskerk, naar al de vormen, die men er in Europa aan bijzet, te stichten, ja dan kan hij met bovenbedoelde oppervlakkige arbeidsmethode volstaan. Maar wie zich een gezant des Heeren Jezus weet, die zegt, dat het te betreuren is, dat voor zulk een arbeid het leven van een zendeling opgeofferd en zoo vele geldsommen aan het moederland onttrokken worden, om slechts naamchristenen te gewinnen en te vormen.

Dikwijls kan men hooren beweren, dat de neger niet vatbaar er voor is, om een geestelijk gemeenschapsleven met den Heere uit te leven, of, met andere woorden, naar heiliging te streven. Wanneer een zendeling zoo denkt en spreekt, laat hij slechts blijken, dat hij afgeschoven is naar de oppervlakkige methode van christenen maken. De zendeling is geroepen, om den negers den geheelen raad Gods tot zaligheid te verkondigen en niet de heerlijke waarheden Gods stelselmatig te bemantelen. De mensch, en daartoe behoort ook de Afrikaan, kan niet met minder toe dan door en in Christus het leven te h e b b e n, „Christus in ons de hope onzer heerlijkheid". Zonder dat heeft hij geheel niets dan een ledigen godsdienstigen vorm, die hem eeuwig teleurstelt. Wanneer Christus in een mensch is, dan is er ook leven in hem, en leven is het juist, wat vele kerken in Afrika ontbreekt. Gedurende mijn laatste verblijf in Afrika, heb ik getracht mijn gansche kracht naar die zijde aan te wenden, om dat groote gebrek bloot te leggen en er tegen te waarschuwen en ik ben in mijn verwachting niet teleurgesteld geworden.

Het moet wel toegegeven worden, dat de Heere ook de zwakken en onvolkomenen in hun geloof en belijden, genade wil bewijzen, maar indien zij niet werkelijk door de liefde, leden van Christus' lichaam worden, missen zij toch hun eigenlijke bestemming.

Wij hebben inderdaad hier in onze gemeenten en gemeenschappen een menigte van zoodanigen, die zich spoedig tevreden stellen met de gedachte, dat wanneer zij Jezus maar wat nader gebracht zijn en gelooven, dat Jezus voor zondaren gestorven is, wel gereed en ver genoeg zijn. De ware zendeling en de zending, waarvoor mannen en veel geld geofferd wordt, moet meer bereiken.

De vraag kan gesteld, hoe moet en hoe kan dat probleem naar eisch opgelost worden? Ons antwoord op die vraag kan alleen dit zijn: Er moet welgegronde w o o r d b e d i e n i n g in de gemeente zijn, en van de gemeente uit Evangelisatie geschieden. Hiertoe moet bij de leeraren en medearbeiders begonnen worden. Deze moeten werkelijk levende persoonlijkheden zijn, getrouw om door den Heiligen Geest de gemeenten uit te breiden en op te bouwen. Om daartoe te geraken hebben we bekwame, begaafde broeders noodig, gelijk aan de gekozen broeders diakenen volgens Hand. 6. Zulke broeders zijn geroepenen des Heeren, die geholpen moeten worden, om hunne ontwikkeling te verhoogen.

Anderzijds moet door de gemeenten zooveel mogelijk gezorgd worden, dat de zending niet door financieele druk verhinderd wordt om broeders uit te zenden.

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jehu koning. Izebels dood. Dood van Elisa.

II Kon. 9; 13 : 14—20*b*.

Les voor Zondag 18 Mei 1930.

Herinner er aan, dat Elia eens vluchtte uit vrees voor koningin Izebel, denkende, dat hij de eenigste was, die nog God dienen wilde. Daarom bad hij, of hij sterven mocht. Maar God liet hem weten, dat hij zich vergist had. Er waren nog 7000 getrouwen. Bovendien had God nog werk voor hem. Hij moest Hazaël tot koning over Syrië zalven en Jehu tot koning over Israël; ook moest hij een opvolger voor zichzelf zalven n.l. Elisa. Dat laatste heeft hij eerst gedaan en de beide eerste opdrachten zijn niet door Elia maar door Elisa uitgevoerd.

Over de zalving van Hazaël lezen we wel een bericht in den Bijbel, maar we gaan daarover toch niet vertellen, maar we gaan wel vertellen over de zalving van Jehu. We worden dan meteen gewaar, hoe het oordeel over Achabs huis voltrokken werd en hoe ook de goddelooze Izebel gestraft werd. Men kan God niet straffeloos verachten en bespotten. Het oordeel komt, 't zij vroeg of laat. En het is vreeselijk voor degenen, die zich niet bekeeren, maar hun eigen lust volgen tegen den wil van God.

Op zekeren dag riep Elisa een van de leerlingen eener profetenschool tot zich, en hij gaf hem een zeer gewichtige opdracht. Hij gaf hem een oliekruikje en zond hem naar Ramoth in Gilead. Daar was het voornaamste deel van het leger, want Hazaël, de koning van Syrië, deed een inval in het Overjordaansche, en de Israëlieten deden hun best, om hem te beletten verder naar 't Zuiden te dringen. Gemakkelijk ging dat nu juist niet; koning Joram was al gewond in dezen strijd en was daarom naar zijn paleis in Jizreël gegaan. De koning van Juda, die oom tegen hem zeggen moest, kwam hem daar bezoeken, om te zien, hoe het met hem ging. Nu, Joram beterde al weer wat, maar hij was toch nog niet weer bij het leger. Het schijnt wel, dat een zekere Jehu, de zoon van Josafat, maar meestal naar zijn meer bekenden grootvader de zoon van Nimsi genoemd, het opperbevel over 't leger gehad heeft en voorzitter van den raad van officieren is geweest. De jonge profeet werd dan naar Ramoth in Gilead gezonden met een boodschap aan Jehu. Hij moest Jehu opzoeken, hem alleen te spreken vragen in een binnenste kamer, het oliekruikje over zijn hoofd uitgieten en zeggen, dat God hem tot koning liet zalven, en dat op hem de plicht rustte om het oordeel aan Achabs huis te voltrekken, dat Elia reeds geprofeteerd had. Daar was Jehu wel mee bekend, want toen Elia die boodschap aan Achab had gebracht, waren Jehu en nog een andere hoofdman — Bidhar heette hij — bij den koning geweest. En dan moest de jonge man dadelijk weer terug gaan.

Zoo ging dan de jonge profeet op stap en bereikte waarschijnlijk in een paar dagen Ramoth in Gilead. In de stad gekomen vond hij weldra het huis, waar de officieren bijeen waren, misschien in een zaal, misschien op de binnenplaats, we weten dat niet precies. Hij kwam in den kring en zag Jehu aan; hij schijnt hem dus wel te hebben gekend. „Ik heb een woord aan u, hoofdman", sprak de jonge

profeet. Jehu dacht: Het kan ook zijn, dat hij een der anderen bedoelt en nu eerst aan mij verlof wil vragen om dien even te spreken, en Jehu zeide: ... v. 5*b*.

Als men begonnen is op een manier als hierboven, dan is het niet moeilijk om de rest te begrijpen en begrijpelijk voor te stellen, vooral niet, wanneer ik nog enkele opmerkingen ten beste geef.

V. 11 „uitgaan" beteekent natuurlijk: uit de bedoelde binnenkamer komen. „Onzinnige" is hier wel bedoeld als spotnaam voor profeet. Met „gij kent den man en zijn spraak" zal bedoeld zijn: Gij ziet, wie 't was, natuurlijk had hij een godsdienstige boodschap, maar daar behoeven we nu niet nader over te praten.

V. 12. Daar waren de andere officieren niet mee tevreden. 't Was naar hun meening geen gewone boodschap. Misschien is het te merken geweest, dat Jehu er erg van ontroerd was.

V. 13. Voor „hoogste trap" mag men ook wel zeggen: Op een hooge plaats, bij wijze van troon. 't Is evenwel niet geheel zeker, hoe hier vertaald moet worden.

„Bewaard" beteekent in v. 14 ongetwijfeld: Verdedigd.

Met v. 14 begint ook weer een nieuw gedeelte. Jehu trof zijn maatregelen en ging zich gereed maken om koning Joram te overrompelen. Waarschijnlijk heeft hij daartoe een kleine afdeeling van het leger gebruikt. Als hij in uw vertelling op weg is, moet nog even weer gezegd worden, hoe het met Joram was, en wie bij hem was.

Het naderen van Jehu en zijn mannen en het uitzenden en achter Jehu's troep gaan van de ruiters is hoogst interessant om te vertellen, vooral voor jongens; laat hen goed meeleven.

„Hij drijft onzinniglijk" omschrijve men als: Hij schijnt een geweldigen haast te hebben.

Na de ontmoeting met Joram en Ahazia late men in Jizreël vertellen, wat er gebeurd was, want ook in de vertelling — evengoed als in de werkelijkheid — moet de trotsche Izebel tijd hebben om zich op te poetsen. Dat heeft ze natuurlijk alleen gedaan om zich groot te houden en Jehu haar minachting te toonen. 't Bedoelde „vertreden" zal wel door de ruiters zijn gedaan.

Dat was een vreeselijk einde. Maar o, wat had zij ook tegen God gestreden. Haar einde roept ons toe, dat wij toch **haar voorbeeld *niet* moeten** volgen, want God is ten allen tijde de Heilige.

Wij slaan nu weer een deel van de geschiedenis over en gaan naar de laatste dagen van den profeet Elisa; onder de regeering van Jehu's kleinzoon Joas. Elisa was ziek en koning Joas hoorde het. Deze koning schijnt groote eerbied voor den profeet te hebben gehad, want *hij ging hem bezoeken*, 13 : 14—19.

Spoedig daarna is de profeet Elisa gestorven. Ongetwijfeld hebben velen hem met dankbaarheid in gedachtenis gehouden.

Als iemand de stof in deze les te veel mocht vinden, worde 13 : 14—20 weggelaten. K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

DE SOCRATISCHE METHODE.

Een bijbelles volgens deze methode behandeld.

Wij hebben in ons voorgaand opstel

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

15. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve. 's Avonds hield zij een korte godsdienstoefening en ten slotte ook 's Zondagsavonds voor verschillende belangstellenden. Ds. Lothuizer gaf bij zijn laatste bezoek zijn ontevredenheid daarover te kennen, maar de boerin van de Enke-hoeve wilde daarin verder voortgaan en sprong voor juffrouw Veerman in de bres. Het was 1917 geworden en de toestanden werden steeds moeilijker. Erich Lothuizer, de zoon van den predikant, was verplaatst en eindelijk kwam van zijn regiment het bericht, dat luitenant Erich Lothuizer in Galicië gevallen was. Voor de vader en ook de dochter Rika een ontzettende tijding. Men zag er vreeselijk tegen op, de boodschap aan moeder mee te deelen, daar zij sedert het vertrek van Erich naar het front een zeer zwakke gezondheid had.)

Intusschen hief de predikant zijn door opwinding roode hoofd omhoog, zag met door tranen natte oogen zijn dochter aan en snikte: »Ach, Rika, arm kind! Dat jij zulke vreeselijke dingen ook reeds meemaken moet!«

Met bevende hand zocht hij haar en trok haar naar zich toe. Daarop echter, in vreeselijke smart, sloeg hij de handen voor het gezicht en kreunde: »O God, o God! Hoe vreeselijk zijn Uw oordeelen! O, die ontzettende, vreeselijke oorlog!« Onophoudelijk stroomden de tranen uit zijn oogen door het groote leed, dat over hen gekomen was.

Maar eindelijk probeerde de dochter zich een weinig te herstellen en zeide: »Vader, nu moet ik toch eerst eens naar moeder gaan, anders mist zij mij. Maar . . . . zij zal zien, dat ik geschreid heb, en dan zal zij vragen . . . .«

Met moeite richtte Ds. Lothuizer zich op en zeide met sidderende stem: »God moge al het kwade verhoeden, mijn kind! Ga nu naar de keuken, Rika. En wanneer moeder je zou roepen, houd je flink. Wij moeten sterk zijn, ander wordt onze ellende nog grooter. Ik weet haast geen raad. God moge zich onzer erbarmen!«

Maar tijdens het avondeten had de scherpe blik der moeder toch ontdekt, dat het één of 't ander met man of kind niet in orde was, en dat zij dat probeerden te verbergen voor haar.

»Wat heb jullie toch, vader, en jij, Rika? Is er wat gebeurd? Is van Erich . . . . ?« De scherpzinnigheid der moeder had direct de toestand begrepen. Met bijna angstaanjagende rustige stem ging zij vragend verder: »Erich is gevallen?«

En toen de predikant met een onderdrukte zucht een zacht fluisterend: »Ja!« kreunde, toen sloeg de vrouw van den predikant met een hartverscheurende kreet in haar stoel achterover en zou op den vloer gegleden zijn, als de dominé niet opgesprongen was en haar had vastgegrepen.

Ook de dochter vloog op haar moeder toe.

»Rika, wij dragen moeder maar naar de slaapkamer en het best is 't, direct in bed!« gebood de predikant met krijtwit gelaat. Toen droegen zij de bewustelooze vrouw weg. De dochter begon daarop het gezicht van haar moeder te wasschen met water en azijn, legde een natte doek op het voorhoofd en wreef haar handen en voeten.

De dominé had echter op een stoel plaats genomen en weende gedurig.

»Wanneer wij nu maar een dokter konden halen!« jammerde de predikant. »Maar in deze tijd gaat er geen mensch de twee uren midden in den nacht naar Dorenfelde. En ik kan toch ook niet van hier wegloopen«.

Ongeveer te middernacht kwam er uit de half geopende mond der vrouw een eigenaardig, snorrend geluid, dat soms sterk aanzwol maar dan weer in onverstaanbare klanken eindigde. De predikant werd door een vreeselijke angst aangegrepen.

Plotseling kwam er over de lippen van de nog steeds bewustelooze een heesch, gorgelend geschreeuw.

een en ander over de Socratische methode medegedeeld.

Deze keer gaan we een bijbelgedeelte onze bijzondere aandacht schenken en het à la Socrates onzen pupillen duidelijk maken. Het onderwerp onzer keuze is

een tiental verzen van Psalm 51.

Willen we maar dadelijk van wal steken?

„Werd deze psalm, dien wij zooeven hebben gelezen door een mensch geschreven of door God?”

„Door een mensch”.

„Wat voor mensch is hij geweest? Een goed mensch?”

Sommigen zijn van meening, dat hij goed, anderen daarentegen dat hij „leelijk” moet geweest zijn.

„Laten wij eerst eens over het „leelijke” praten. Wat doet je denken, dat hij „leelijk” was?”

„Hij wil graag gereinigd worden. Dus moet hij leelijke plekken hebben gehad”.

„Goed! En wie zou hem reinigen?” (Sommigen aarzelen. Daarop wordt voorzichtig God of Jezus genoemd).

„Volkomen juist. God zou hem reinigen. Maar wat was „leelijk” bij den mensch, die gereinigd wilde worden?”

Geen antwoord.

„Had hij misschien leelijke handen? Of een bevlekt gezicht?”

„Neen, mijnheer”.

„Of waren zijn voeten niet zooals ze behoorden te zijn?”

„Neen, mijnheer”.

„Kijk eens in je bijbeltjes en lees vers 12 en zie of het je niet vertelt, wat God van plan was te reinigen”.

„Zijn hart”.

„Lees nu ook vers 8. Waar is het, dat God gaarne de waarheid wil vinden?”

„In het binnenste”.

„Dus was de mensch, die dezen psalm schreef, niet leelijk en bevlekt, wat het uiterlijk betreft, zooals bij voorbeeld een schoorsteenveger of een kolendrager, maar een mensch, wiens hart reiniging noodig had”.

„Ja, mijnheer”.

„Sommigen van jelui zeiden, dat hij een goed mensch moet geweest zijn. Wat denkt ge: heeft het hart van een goed mensch reiniging noodig?”

„Neen, mijnheer”.

„Hij zegt in vers 5: „ik ken mijn overtredingen”. Wat zijn overtredingen?”

„Zonden”.

„Goed. Dus heeft de schrijver van dezen psalm gezondigd. Heeft hij slechts ééne zonde begaan of heel veel zonden?”

Allen aarzelen.

„Wat staat er? Overtreding? Of overtredingen?”

„Overtredingen”.

„En overtredingen zijn zonden, nietwaar? De psalmist heeft dus vele zonden gedaan. Is iemand, die vele zonden heeft gedaan en een hart bezit, dat reiniging noodig heeft, een goed of een slecht mensch?”

„Een slecht mensch”.

„Kijk nu eens waar de psalm begint en zie hoe de schrijver heette. Wie was hij?”

„David”.

„Spreekt David in dezen psalm tot zichzelf of tot iemand anders? Tot wien spreekt hij eigenlijk?”

„Tot God”.

„Wanneer je tot God spreekt, wat doet gij dan? Hoe heet dat?”

Geen antwoord.

„Wanneer spreek je tot God?”

„'s Avonds en bij het eten”.

„Wanneer je tot God spreekt en iets van Hem vraagt, wat doe je dan?”

„Bidden”.

„Wat voor menschen bidden? Goede of slechte?”

„Goede menschen”.

„Was David dan goed?”

Verwondering teekent zich af op aller aangezicht.

„David was slecht, omdat hij vele zonden heeft gedaan; hij heeft een leelijk, onrein hart. Toch is hij goed, om-

---

Een hevige siddering doortrilde de geheele gestalte en dan begon zij met armen en beenen om zich heen te slaan, eerst met rukken, daarna onafgebroken. Daar tusschendoor het huiveringwekkende, heesche schreien, dat soms als een blaffend, krijschend gelach klonk.

De dominé staarde in de grootste ontzetting naar zijn echtgenoote. Koud, kleverig zweet bedekte zijn voorhoofd. Hij was niet meer in staat om te denken.

»O God, o God! Moedertje, liefste moedertje . . . .!« weende Rika luid en streek met sidderende handen over haar gezicht.

Toen ontwaakte de predikant uit zijn halve verdooving, in vertwijfelende angst kwam het over zijn lippen: »O God, o God! Wilt Gij mij dan geheel verpletteren?«

»Vader . . . .! Bid toch eens tot God!« In de stem van de dochter klonk namelooze angst.

De dominé had de handen krampachtig in elkaar geschoven, hij bewoog de lippen, maar geen geluid werd gehoord.

»Vader . . . .! Ik ben zoo vreeselijk bang! Help mij! Bid toch vader!« schreeuwde in de grootste vertwijfeling zijn dochter.

»Mijn God, mijn God! waarom hebt Gij mij verlaten? verre zijnde van mijn verlossing, van de woorden mijns brullens?

Mijn God! ik roep des daags, maar Gij antwoordt niet; en des nachts, en ik heb geen stilte.

Doch Gij zijt heilig, wonende onder de lofzangen Israëls!«

Uitgeput zweeg Ds. Lothuizer, maar dan bad hij in sidderende opwinding verder: »Uit de diepten roep ik tot U, o Heere! Heere! hoor naar mijne stem, laat Uwe ooren opmerkende zijn op de stem mijner smeekingen! Zoo Gij, Heere! de ongerechtigheden gade slaat . . . . Heere! wie zal bestaan? Maar bij U is vergeving . . . . opdat Gij gevreesd wordt . . . .!«

Een opnieuw opstijgende angst deed zijn stem overslaan. Met zijn zakdoek veegde hij het zweet af, dat in dikke druppels op zijn voorhoofd kleefde, terwijl toch een ijzige koude hem beving.

Daarop bad hij tusschen het gorrelende lachen en schreien zijner echtgenoote, dat als van een krankzinnige klonk, met bevende stem verder: »Ik verwacht den Heere; mijn ziel verwacht, en ik hoop op Zijn woord. Mijne ziel wacht op den Heere, meer dan de wachters op den morgen!

Israël hope op den Heere: want bij den Heere is goedertierenheid, en bij Hem is veel verlossing.

En Hij zal Israël verlossen van al zijn ongerechtigheden . . . .!«

Hier begaf zijn stem hem geheel. Met moeite herhaalde hij nog eens den laatsten zin en zeide met een stem als van een stervende en flauw wegklinkend: »Amen!«

Een heftig schokken doortrilde zijn geheele lichaam. Hij perste de tanden op elkander, had echter niet de macht ze op elkander te houden.

Nog steeds liet de zieke het weenende gejammer hooren, nog steeds sloeg zij om zich heen en beefde over het geheele lichaam.

Zacht voor zich heen schreiend was Rika ijverig bezig, haar moeder elke denkbare verlichting te verschaffen.

Daar bedacht de predikant opeens, dat hetgeen hij zoopas gebeden had, tot de lijkdienst behoorde, waarmee de achtergeblevenen bij het graf der overledene vertroost werden. Toen weende hij opnieuw voor zich heen.

Het werd hem zoo wee, zoo angstig te moede, hij leed zoo ontzettend onder het harde verlies, dat hem getroffen had, en bovendien was elke vezel van zijn hart vol vrees voor de zoo plotseling ziek geworden echtgenoote.

De nacht scheen de predikant eindeloos lang toe.

Maar toen de wijzer van de klok langzamerhand naar vijf toeging, zeide hij tot zijn dochter: »Rika, ga en maak het meisje wakker.

Stuur ze naar Johan Guldenrood, of Pieter Sterzel of naar Matthias Bolte, één van hen zal wel naar Dorenfelde willen rijden om den dokter te halen!«

(Wordt vervolgd.)

dat hij tot God bidt. Kan iemand goed en slecht zijn tegelijk?"

Allen verzekeren zoo beslist mogelijk: „Neen!"

„Nu, laat mij eens zien. Wanneer een smid 's avonds van zijn werk thuis komt, is hij dan mooi schoon of vuil en leelijk?"

„Leelijk".

„Maar wanneer hij zich heeft gewasschen en den maaltijd genuttigd en zijn nieuwsblad gelezen heeft, is hij dan nog vuil en leelijk?"

„Neen, mijnheer".

„Is hij schoon en netjes geworden?"

„Ja, mijnheer".

„En is hij dezelfde smid van zooeven, de man, die zwart binnen kwam?"

„Ja, mijnheer".

„Dus kan dezelfde mensch beide schoon en leelijk zijn?"

„Ja, mijnheer".

„En op hetzelfde oogenblik?"

„Neen, mijnheer".

„Dus is hij de eene keer schoon en de andere keer leelijk en zwart. Doch wat is het, dat de leelijke mensch in een nette en reine mensch verandert?"

„Het wasschen".

„En dat juist begeerde David, dat God met zijn hart zou doen. In vers 4 lezen we: Wasch mij wèl, dat is, wasch mij zoo goed als het kan van mijn ongerechtigheid en reinig mij van mijn zonde. Wordt ons in dezen psalm gezegd, dat God zijn hart heeft gewasschen?"

Verschillende antwoorden: Ja, neen.

„Kan God doen, wat Hij gaarne wil doen?"

„Ja mijnheer".

„Vindt Hij het goed, dat de menschen onreine harten hebben?"

„Neen, mijnheer".

„Dan vindt Hij het ook niet goed, dat David een onrein hart heeft. Hij begeert het te reinigen, nietwaar?"

„Ja, mijnheer".

„God kan doen wat Hij gaarne wil doen. Hij wil en kan dus Davids hart wasschen. Wanneer David maar wil, kan God ermee beginnen. Hoe lang heeft God voor het wasschen van Davids hart noodig? Hoe lang heeft een smid werk om zich schoon te ploeteren?"

„Vijf minuten". Tien minuten".

„Heeft God misschien langer werk?"

„Neen, mijnheer".

„Neen, God heeft in het geheel geen tijd noodig. Gebeurt dan het wasschen onder het bidden?"

„Ja, mijnheer".

„Toen dus David gebeden had, was hij gewasschen en veranderd in een goed mensch?"

„Ja, mijnheer".

„En hij had vele zonden gedaan. Waren zij alle weg?"

„Ja, mijnheer".

„Er zijn nog slechte menschen. Kan God deze ook wasschen?"

„Ja, mijnheer".

„Waarom zijn zij dan leelijk en onrein?"

„Omdat zij niet bidden".

„Dus wascht God niet iedereen. Wie wascht hij dan? Alleen degenen, die Hem bidden?"

„Ja, mijnheer".

„Wat doet ze bidden?"

Geen antwoord.

„Wat dringt de smid om zich te wasschen?"

„Hij is zwart. Hij is vuil".

„Wanneer de smid graag zwart wilde blijven, ging hij zich wasschen?"

„Neen, mijnheer".

„Zou het water misschien naar de smid loopen om hem te wasschen?"

„Neen".

„Hij wascht zich, omdat hij gaarne schoon wil zijn en dadelijk schoon worden kan".

Enz., enz., enz.

* * *

We hebben genoeg geschreven om te doen zien, dat deze vraag- en antwoordmethode bij goede toepassing veel van den onderwijzer vergt, doch uitnemende resultaten afwerpt.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

Teekenen van levensvernieuwing.

Johannes de Dooper sprak eens van vruchten „der bekeering waardig". Hij bedoelde daarmede dat zij, die door hem gedoopt wilden worden, teekenen moesten geven van een veranderde gezindheid. Immers de Doop *verandert* een mensch niet, maar is *afspiegeling* van de verandering, die er in hem heeft plaats gehad. Dat wil niet zeggen, dat de Doop er is voor menschen bij wie die verandering *voltooid* is (want wie mocht er dan gedoopt worden?), maar voor hen bij wie die verandering is *begonnen*.

Wat zijn echter de vruchten der bekeering? Wat zijn de blijken eener veranderde gezindheid?

* * *

Een der eerste teekenen, van die heilzame verandering, die ten leven voert, is o v e r g a v e a a n d e n w i l v a n G o d. Bekeering is wilsovergave. Dat allereerst. Doordat de mensch *zijn eigen* wil boven *Gods* wil plaatste, viel hij, werd hij zondaar. Daarom moet op dit punt de groote verandering inzetten. Bekeering is onderwerping aan God, en die onderwerping zet den mensch in het eeuwige leven.

Buiten deze daadwerkelijke onderwerping om, blijft de zaligheid een gedroomd goed. Wie eigen begeerte volgt, legt zijn handen in de boeien der hel. Wie wil, dat zijn leven een gang opwaarts zal worden, mag zich niet „laten gaan", maar moet opgaan in den wil van God. Zijn uitgangspunt moet liggen in de Gethsemané-bede: „niet mijn wil maar Uw wil geschiedde". En slechts in dat leven, waarin God Zijn wil kan uitwerken, kan Hij Zijn heerlijkheid leggen.

Wie Gods wil aanvaard heeft als levenswet, blijkt veranderd te zijn, op ander spoor, op het *heilsspoor* te zijn gekomen.

* * *

Deze verandering b r e n g t s t r ij d. Geestelijke vooruitgang is slechts mogelijk door overwinning van tegenstand. Menig jongbekeerde verstaat dat niet, en twijfelt daarom of het wel „echt" is bij hem. Welnu, de Heere Jezus heeft het nieuwe leven een s t r ij d genoemd. En als Paulus op zijn leven terug ziet, zegt hij: „Ik heb den goeden strijd gestreden". Tweestrijd is het nieuwe leven. Oud en Nieuw zoeken elkander te verdringen. Gelukkig als gij dien strijd kent. Ontga hem niet!!

Hij is een der vruchten der bekeering. Door den tweestrijd heen, groeit Uw innerlijke zekerheid. De Vrede Gods is het bestendig deel van hem, die hier dag aan dag den goeden strijd strijdt.

* * *

Waar de bekeering heeft plaats gehad, wordt a f s t a n d g e d a a n v a n b e w u s t e zonden. De zonde, die men zich bewust is, wordt beleden. Wie zulke zonden niet belijdt, kan geen vergeving ontvangen en wie geen vergeving ontvangt, heeft geen vrede. Vergeet nooit, dat het bekende woord, dat het bloed van Jezus Christus van elke zonde reinigt, tot geloovigen gericht is. Na de bekeering is het leven geworden een leven in het licht. Dat heeft tengevolge, dat men in zichzelven de zonde steeds beter ziet. Het Christelijke leven is geen leven van stilstand of zelfvoldaanheid. Steeds moet men doen, wat men de eerste keer deed: vergeving vragen. Wie vergeving vraagt, breekt met de zonde, doet van haar afstand. En wat hij zelf niet kan doet het bloed van Jezus Christus: het r e i n i g t hem.

Geen bekeerd mensch kan met zonde, die hij zich bewust werd, vrede hebben Daarom zegt de Apostel: die uit God geboren is, zondigt niet door.

* * *

Een andere vrucht der bekeering is d e l i e f d e t o t C h r i s t u s e n t o t G o d s k i n d e r e n. Uitdrukkelijk heeft de Heere Jezus dit gezegd: hieraan zal de wereld bekennen, dat gij mijne discipelen zijt, zoo gij l i e f d e h e b t o n d e r e l k a n d e r. Tot Simon Petrus, die ontrouw geworden was, richtte de Heiland geen andere vraag dan deze: „Hebt gij Mij lief?" Zoo gewichtig is dit kenteeken der bekeering. Uw tekortkomingen wekken misschien twijfel in U, maar dat ge Uw Heiland lief hebt kunt gij zeker weten. En met die belijdenis uitgesproken voor het oog van Hem, die a l l e dingen weet, gewint ge Uws Heeren welbehagen.

De echtheid dezer liefde blijkt uit Uw verhouding tot Gods kinderen. Wanneer

ge Uw medegeloovigen niet liefhebt, doorstaat Uw liefde tot Christus den toets der echtheid niet. Om te weten wat dat insluit, behoeft ge I Kor. 13 slechts te lezen.

* * *

Een echte bekeering zal zich openbaren in verlangen naar Gods Woord. 'k Herinner U aan de eerste Gemeente. Van hen lezen wij: Ze waren volhardende in de leer der Apostelen. Dat wil zeggen, dat ze geregeld de Godsdienstoefeningen bijwoonden. Wie eenmaal gesmaakt heeft, dat de Heere mild, goedertieren is, zal verlangen Hem geheel deelachtig te worden. Wat leeft, vraagt voedsel. Wat geboren werd, wil groeien. Door het Woord komen we tot God, en door de gemeenschap met het Woord behouden we de gemeenschap met God.

Een huisbijbel zal in geen Christelijk gezin ontbreken. Maar we zien gaarne in het bezit van ieder lid van het huisgezin, dat den Heer belijdt, een zakbijbeltje. Vindt men een compleet bijbeltje te dik om geregeld bij zich te dragen, dan neme men een N. Testamentje. Bij het Nederlandsche Bijbelgenootschap is een heel handige uitgave verkrijgbaar voor slechts 40 cent. Maar ieder christen streve er naar in den Bijbel thuis te raken. Is er bij de bekeering op dat punt een groot tekort, zoo probeere men dat in te halen. Die begeerte mag ongetwijfeld worden aangemerkt als blijk van een innerlijke omkeer naar het licht.

* * *

Als andere uiting noemen wij gebedsbehoefte. Waar leven is, is weerklank. In den Bijbel spreekt God tot ons, in het gebed spreken wij tot God. De levend gemaakte ziel heeft omgang met God. Vrij tot God te mogen gaan, gevoelt zij als een groot voorrecht. Aan den verborgen omgang met God heeft zij behoefte. Op dit punt kan ieder slechts zichzelf oordeelen. Dat men het echter ook doe! Geef acht op Uw gebedsleven!

* * *

Arbeidslust is een blijk van levensvernieuwing. De Heer verwacht van de Zijnen, dat ze in Zijn wijngaard zullen werken. Hij rekent op hen. Hij laat Zijn werk niet door engelen doen. In de Zijnen wil Hij vruchtdragen, door de Zijnen werken. Doen zij het werk niet, dan blijft het ongedaan. Daarom schenkt de Heer met het nieuwe leven, arbeidsdrang. Elke bekeerde moet een schakel zijn tusschen den Heer en de nog verlorenen. „Die zielen vangt is wijs", zegt de Spreukendichter. Het vangen van zielen is de toets der wijsheid; wie dat kan, mag wijs genoemd worden.

Door heel het leven zal de begeerte heengaan den Heer welbehagelijk te zijn. Hij is levensmiddelpunt geworden en levensdoel. De natuurlijke mensch wil zichzelven behagen; hij zoekt bij al wat hij doet zichzelf. Dat ontneemt ook nog aan zijn goede daden elke verdienste. Maar het nieuwe leven cirkelt om Christus. Het is des christens vreugde zichzelf als een offerande aan God te wijden. Het welbehagen Gods weg te dragen is hem genoeg. Waar hij die zoekt kan miskenning noch teleurstelling zijn kracht breken.

* * *

Hebt gij U bekeerd?
Wie in Hem blijft, draagt veel vrucht!

L.

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND. Geliefde medeverbondenen in den Heere Jezus!

Het was Zondag, 13 April, voor onze gemeente weer een vreugdevolle dag. Wij hadden weer het voorrecht een tweetal broeders en een tweetal zusters in ons midden te hebben, die de begeerte hadden te kennen gegeven om naar 's Heeren bevel gedoopt te worden. Alhoewel die eene zuster al voor een tiental jaren haar Heer en Heiland had beleden in de Nederl. Hervormde kerk, zoo kon zij den waren vrede toch niet deelachtig worden voor en aleer zij ook den Heiland had beleden in den Doop. Hier zijn nog zoo velen, die ook net als deze zuster hinken op twee gedachten. Mochten zij haar nu ook spoedig volgen inzake den Doop!

Bij deze gelegenheid was op verzoek tot ons overgekomen Ds. Weenink van Stadskanaal. Zijn Eerwaarde sprak naar aanleiding van 2 Kor. 8 : 10, voor een groote, aandachtige schare, want ons kerkgebouw was overvol. Op zeer treffende en kernachtige wijze werd de beteekenis der Doop voor de zooveelste maal uitgelegd. Na den Doop werd onze nieuwe leden een woord van welkom toegesproken en schaarden wij ons om den Disch des Nieuwen Verbonds.

Mogen ook de jeugdige doopelingen sierlijke leden zijn en blijven voor onze gemeente, en mochten er nog vele volgen! Wij zijn vol goeden moed, want wij ervaren het dagelijks in onze samenkomsten, dat de Heere ons wil zegenen. De arbeid in de gemeente gaat goed. Er komen vele zielen tot de overgave des harten en velen vragen om voorlichting. Ook wordt nu meer en meer gevoeld de behoefte aan een broeder, die onze gemeente kan dienen als haar Herder en Leeraar.

Geve de Heer, dat de tijd nabij is, dat wij weer een eigen Voorganger mogen bezitten! 't Is de bede van vele kinderen Gods in Exloërmond.

Komt, voorwaarts in den heiligen strijd.
Komt, broeders, niet versagen!
Met Jezus kunnen wij altijd,
De felste worsteling wagen. —

Tot later. Uw broeder in Christus,
P. DE RAAF, Secr.

INGEZONDEN.

I. RADIO-GEVAAR.

Ofschoon het radio-toestel in zeer korten tijd in honderdduizenden gezinnen is doorgedrongen, bestaat er onder onze menschen nog lang geen eenstemmigheid over de vraag, hoe wij aan moeten met deze vinding van den modernen tijd. Daarom kan het goed zijn in enkele korte artikelen een paar dingen onder de oogen te zien, die als vanzelf opkomen in de gedachten van hem, die zich met het voor en tegen van de tegenwoordige massale toepassing der draadlooze telefonie bezig houdt.

Velen onzer zien in de radio allereerst een gevaar. En dat gevaar is er inderdaad. Op dat gevaar wordt maar al te weinig de aandacht gevestigd.

De radio brengt het gezin, de cel van het maatschappelijk leven, in verband met de buitenwereld, met de groote, internationale wereld. In de wereld is de drukte, de onrust, het lawaai. In ons gezin vinden wij, die het buiten in het leven toch al zoo druk hebben, de rust. Wat moet er van worden als de radio ons de rust daar zelfs komt benemen?

Metterdaad hier dreigt een gevaar.

Er is meer. Ons leven vervluchtigt. Van alles, wat de wereld aan kennen en kunnen biedt, wil men ons laten kennis nemen. Hier moet les genomen, daar een cursus gevolgd worden; een paar lezingen zullen de kennis aanbrengen en de krant, die weet dat wij geen tijd tot lezen hebben, zegt ons de dingen van den dag met een plaatje. Het oog neemt vlugger het beeld op dan de letters. De radio komt helpen. Ze geeft zoo maar achter elkaar: zieken- en verteluurtjes, bioscoopmuziek, opera's, Fransch, Esperanto, Maleisch, een lezing, kerkmuziek enz. enz. Terwijl we luisteren, drinken we een kop koffie, praten we over onderwerpen, die heel ver van het gehoorde af liggen. Zoo raken wij en onze jeugd verder verwijderd van den diepgang in het leven. Radiogevaar!

Nog erger. Door de radio komt de „wereld" in ons huis — de wereld zooals we die kennen in tegenstelling met „de kerk". De wereld, dat is de opera, de operette, dat is de cabaret- en bioscoopmuziek; de wereld, dat is de frivoliteit, de lichtzinnigheid van den uitgaanden mensch onzer eeuw. Hielden we het groote gevaar, dat we de moderne bioscoop noemen, buiten onze woning: de radio brengt „de wereld in Uw huis".

Weest op Uw hoede!

En dan nog wordt er in christelijken kring gesproken van kerkverzuim door de radio. In de praktijk valt dit iets mee. Op den duur zal dit gevaar nog geringer worden. Om gedrukte preeken blijft ook niemand thuis. Maar waar dit kwaad voorkomt, moet het getrouw bestreden worden.

Er zijn radio-gevaren.

Wat doen wij daar tegen? Dit, bidden en strijden, opdat in moeilijke tijden, waarin nieuwe dingen tot bezinning nopen, we onszelf onbesmet mogen bewaren van de wereld. Zoo we als vader of moeder aan het hoofd van een gezin geplaatst zijn, hebben we te bedenken, dat we van Godswege op een verantwoordelijke plaats zijn gesteld. We hebben te verantwoorden ook wat door de

A. Dekker Bos
Raamstr. 47
Delft.

radio wordt beluisterd. In een gezin dat den christennaam hoog houdt, is niet het kind baas over „de radio", maar daar bepalen vader en moeder wat zal worden gehoord.

Een radio-toestel is een gevaarlijk ding. Kerk en wereld kunnen er door spreken, maar de wereld doet het het meest. Ziet dan toe, wat gij hoort!

Gemakkelijk zal het niet altijd zijn uit de radio-programma's een juiste keus te doen; maar gelukkig, ons volk behoeft het op dit gebied niet zonder goede voorlichting te doen. De Nederlandsche Christelijke Radio-Vereeniging is er eenerzijds om te wijzen op de gevaren die onze gezinnen bedreigen door den draadloozen omroep, maar ook anderzijds om te wijzen op de heerlijke mogelijkheden, die de cultuurverrijking door de radio den Christus-belijders biedt.

Waarover een volgend maal meer.

III

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van de Gem. Eindhoven f 7.10 voor de Congo.

Het boekjaar loopt tot 1 Mei a.s.

Zorg er voor, dat uw Gemeente een goed figuur maakt in het verslag. Zend vóór 1 Mei, wat ge nog zenden kunt.

Van den Unie-Penningmeester.

Wegens het afsluiten der boeken op 1 Mei verzoek ik alle Gemeenten dringend de verschuldigde contributie ten spoedigste te zenden.

Raadpleeg het lijstje in »De Christen« van 4 April.

Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat 6*b*. Giro 151970.

2e Exloërmond.

Ziezoo: als het zoo dòòr gaat met druppelen, dan gaat het goed, en dan komen wij vrij van onze ongedekte kerkschuld.

Met hartelijken dank aan de gevers ontvangen:

van br. H. te Erica f 2.—;
van br. T. te N. W. - 1.67;
van de Gemeente te Den Haag f 30.—;
van br. G. M. te Stadskan. f 25.—;
samen f 58.67

Wie volgt nu en zendt een gave aan onderstaand adres? De Heere zal U rijkelijk er voor zegenen.

Namens de Gemeente,

P. DE RAAF, 2e Exloërmond Kijl 7.

De Commissievergadering

zal op Donderdag 22 Mei a.s. te Assen worden gehouden. Voorstellen moeten vóór 8 Mei a.s. worden ingediend bij de Secretaris.

De Bapt. Gemeenten Hoogezand en Foxhol hopen, D. V., den 2den Paaschdag 's namiddags 4 uur Liefdemaal te houden.

Allen zijn hartelijk welkom.

De Secretarissen:
J. Bos Jr. en J. Siekmans.

TWEEDE PAASCHDAG
Jeugddag in de Baptiste Kerk te Hengelo (O.)

's Morgens half elf:
Jongelieden-godsdienstoefening,
Voorganger Ds. G. Bouritius v. Deventer.
Zang van Immanuël uit Hengelo.
's Middags drie uur: Jeugdconferentie, waar namens Almelo ? ? ?
« « Enschedé br. K. Buining,
« « Deventer « J. Rietberg,
« « Hengelo « G. Heijnen,
een vrij onderwerp zullen inleiden, met de bedoeling dit nadien gezamenlijk te bespreken.
Ter afwisseling zang van Almelo en Deventer (?).
Half zes pauze.
's Avonds half acht:
Openbare Samenkomst.
Bijdrage br. K. Buining: »Een pleidooi«.
Vrije getuigenissen. Zang.
Allen welkom! Brengt boterham mede en een jong hart! G. H.

Paasch-Jeugdavond te Stadskanaal

De Jongeliedenvereeniging te Utrecht zal de Paaschdagen te Stadskanaal doorbrengen. De Jongelieden te Stadskanaal noodigen de vrienden van 2e Exloërmond, Nieuwe Pekela, Muntendam, en Vriescheloo uit om op Paasch-Zondagavond de Utrechtenaren een hartelijke ontvangst te bereiden.

Aanvang van de vergadering $7^1/_2$ uur.

III

BONTE STEENEN

EEN ANDERE VADER.

De man was een verschrikkelijke dronkaard. Als hij dronken thuiskwam, sloeg hij vaak zijn vrouw en schopte naar zijn zoontje van vier jaar. Het kind kroop dan zoo spoedig mogelijk weg, buiten het bereik van zijn vreeselijken vader. Pas als de beschonkene wederom vloekend en tierend de deur was uitgegaan, kwam het kind weer te voorschijn en trachtte zijn weenende moeder te troosten.

Eens, toen er weer zoo'n tooneel had plaats gehad, zei de kleine tot zijn moeder: „Moeke, zullen we morgen naar 't Warenhuis gaan en een anderen vader koopen?"

Pas vier jaren oud en in zijn hart reeds verachting voor zijn vader: Spreekt dat geen boekdeelen? Ook dàt is een vloek van den alcohol.

III

Wie kan mij de adressen zenden van:

Mej. Lekkamp, voorheen te Groningen.
Mej. A. Bos, voorheen te Delft.
Den heer F. Hupkes,
voorheen te Deventer, Groenedijk 5.

Bij voorbaat mijn dank. De Adm.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 25 April 1930 No. 2128 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
— CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

HET LAM GODS.

O Lam van God voor mij op aard
[gekomen,
Gij naamt de zonde van de wereld
[weg;
Gelijk een hert schreeuwt naar de
[waterstroomen,
Alzoo verlangt mijn ziel naar U,
[o Heer, mijn God.

'k Betreur, 'k betreur mijn schuld,
[die U verjaagde,
En donkerheid in mijne ziel deed
[zijn;
Nu geef ik alles op, wat U mishaagde,
En kom nog eens tot U, maak Gij
[mij nu gansch rein!

Kom, Heil'ge Geest, wil mij Uw
[hulpe schenken.
Verbreek des satans werken nu in
[mij;
Wees steeds mijn Licht en Gids
[op al mijn wegen,
Bereid mijn hart voor Hem, Die
stierf aan 't kruis voor mij!

Uit: „Zangen des Heils".

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

OPSTANDINGSKRACHT.

„Dezen Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn".
Hand. 2 : 32.

Twee aangrijpende beelden, uit marmer vervaardigd, bevinden zich op het kerkhof te Keulen. Het eene, in relief, laat een donkere, geopende poort aanschouwen. Er staan menschen voor, die met verschrikte, wijd geopende oogen naar de onbekende diepte staren! Vol van smart rukken sommigen zich los van de hunnen, nog een laatste blik richtten zij op hen, die zij lief hebben, maar hun voet staat reeds op den drempel des doods.

Anderen zijn diep terneer gebogen, stom en willoos, alsof een verlammende macht hen van alle bezinning en wil beroofd had. Weer anderen, zich verzettend, het lichaam tegenhoudend, met ontzetting op het gezicht en toch door een onzichtbare macht heengedreven naar die geheimzinnige poort. Nog anderen tenslotte, die met rustige, opgeheven blik, stil en kalm de donkerheid tegemoet gaan. Maar allen moeten achter elkander binnentreden in het rijk des doods: Een beeld der hopeloosheid.

En nu die andere voorstelling op hetzelfde kerkhof. Een prachtig marmeren beeld van de opstandingsengel, met peinzend oog, met wonderbare, reine glans op het jeugdige gezicht, het omhoog gerichte zonneaangezicht.

De vleugels van den engel zijn wijd uitgebreid, alsof hij direct omhoog wilde vliegen naar lichte hoogten, al het aardsche wegstootend, voor den Eeuwige bestemd, den Eeuwige zoekend. Alles ademt aan deze figuur:

„Hoog, omhoog, het hart naar boven,
Hier beneden is het niet!"

Wat is uw uitzicht? Een donkere poort of licht, eeuwig licht?

—o—

Het leven van zooveel menschen is mat, donkerkleurig, prozaïsch, doodsch en onwerkzaam. Maar dat behoeft niet zoo te zijn.

Bij een gelegenheid bad Paulus eens ernstig, of hij Christus mocht kennen, en de kracht Zijner opstanding en dat hij de gemeenschap met Zijn lijden ervaren mocht.

Hij brandde van verlangen, dat zijn leven een volkomen overgave aan den Heer mocht worden, dat het een werkzaam leven mocht zijn, de moeite waard, brandend van energie en hartstocht voor de zaak des Heeren.

De wensch was bij Paulus de vader van het feit, dat hij daadkrachtig, koninklijk kon leven doordat hij Christus kende. Leven, eendeels zelfverloochenend en opofferend, anderdeels zegevierend en eeuwig machtig.

Dit daadkrachtige, werkzame leven is mogelijk voor iedereen door een levend geloof aan den Zone Gods. Het is niet mogelijk op een andere manier. Daarnaast verbleekt het monotone doorsnee-leven, het wereldsche leven, in volkomen beduideloosheid.

—o—

Door de opstandingskracht kregen de discipelen moed.

Volgens ons oordeel was het leven der discipelen, zooals zij het leefden tijdens de aardsche omwandeling des Heeren, niet veel belovend. Het waren geen menschen van genie, zij beschikten niet over ongewone intellectueele krachten, noch energie, noch inzicht, zij waren dikwijls het ofter van vrees, van twijfel, van pessimisme. De verandering, die plotseling bij hen plaats vond, kan niet door de gewone wetten verklaard worden. Hoe laf waren zij op Golgotha! Zij verlieten Hem allen en namen de vlucht!

Maar hoe moedig waren zij op den Pinksterdag! Zij stonden voor een geweldige menigte niet slechts onversaagd, maar met zegevierende kracht, zoodat drie duizend personen om genade en heil riepen. Zeer gewone mannen waren veranderd in zeer buitengewone mannen.

—o—

Het was de Heilige Geest, die deze kracht schonk als antwoord op het gedurig gebed en als vervulling der belofte van den opgestanen Christus. Maar het was het feit van de opstanding, die de geheele kijk op het leven, op de wereld en op de boodschap van Christus veranderde en het voor hen mogelijk maakte, die kracht te ontvangen. Het was de heerlijkheid der opstanding, die de ziel en het wezen hunner prediking werd. De Heilige Geest was de kracht, de opstanding de dringende oorzaak.

Het feit der opstanding maakte Petrus vrij en moedig. Dezelfde man, die zijn meester driemaal verloochende onder vloeken en zweren, dezelfde man en toch een ander, een vernieuwde Petrus electriseerde met zijn rede een groote menigte Joden, beschuldigde hen van moord, op Jezus Christus begaan.

„Dezen Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn".

Stefanus, een diaken, een man vervuld met den Heiligen Geest en kracht, valschelijk aangeklaagd, versaagt niet voor zijn vervolgers, maar beschuldigt hen openlijk van zonde, dat zij den „Rechtvaardige gedood hebben". En toen hij door hun handen stierf, zag hij den hemel open en Jezus staande ter rechterhand Gods.

Hij bad: „Heer, reken hun deze zonde niet toe", en dan: „Heer Jezus, in Uwe handen beveel ik mijn geest!"

Wanneer wij het bericht van de discipelen zorgvuldig bestudeeren, bemerken wij steeds, dat zij Christus niet anders predikten als opgestaan en verheerlijkt. Het prediken van een doode Christus, een menschelijke held, een edele martelaar had misschien een momentane golf van sympathie opgewekt, maar zou nooit wonderen hebben gewerkt, geen vestingen van Satan hebben neergeworpen, nooit zich hebben uitgebreid als een laaiende vlamme vuurs van het eene einde van het Romeinsche rijk naar het andere. Het was de kracht der opstanding!

—o—

De opstandingskracht schiep een soliede ondergrond voor de boodschap van het evangelie.

Christus werd niet door den dood overweldigd, maar de dood werd verslonden tot overwinning. „Is Christus niet opgestaan, zoo is onze prediking ijdel". Een doode Christus beteekent de nederlaag.

De „arc de triomphe" te Parijs is een centrum, van waaruit het leven der stad uitstroomt. Het is een van de prachtigste triomfbogen van de geheele wereld. Een dozijn van de voornaamste en mooiste straten loopen van hieruit in wijde verten. Al het leven der stad vloeit hier te samen en al het leven stroomt uit van hier. Zoo heeft het leven der wereld zijn triomfboog in Christus' kruis en opstanding. Twee geweldige steenzuilen verheffen zich tot machtige, ontzaglijke hoogte en vormen dan een triomfboog.... twee en toch één. Geen van beide is één geheel en volmaakt zonder het andere. Christus stierf en is opgestaan, maar de opstanding geeft beteekenis aan de kracht des kruises.

—o—

In de opstanding vinden wij het wezen en het doel van ons geloof.

Christus is opgestaan en leeft in eeuwigheid; daarom is de verzoening een glorierijke triomf. Christus is opgestaan en leeft in eeuwigheid, daarom hebben Zijn woord en leer eeuwige beteekenis en waarde. Christus is opgestaan en leeft in eeuwigheid, daarom zullen zij, die op Hem vertrouwen, nimmer te schande worden, maar verlost tot in eeuwigheid.

Gode zij dank voor het nieuwe Testament, maar het geloof aan de opstanding schiep het nieuwe Testament. Gode zij dank voor de Gemeente, maar het geloof in de opstanding riep de Gemeente in het leven. Deze twee onvergelijkelijke verschijningen in de geschiedenis, het N. Testament en de Gemeente, zouden zonder aannemelijke verklaring voor ons staan, als de opstanding van Christus geloochend kon worden.

—o—

De kracht der opstanding geeft de vaste hoop op een zalige onsterfelijkheid.

Jezus zegt: „Ik leef, en gij zult leven!" Hoe zou de Heer over leven en dood overweldigd kunnen worden?

Hij kan het niet, door niets en niemand, noch allen, die in Hem gelooven.

Paulus, schrijvende aan de Corinthiërs, zegt: „Nu is Christus opgestaan uit de dooden en de Eersteling geworden dergenen, die ontslapen zijn!"

Hij was de eerstelingsvrucht, wij zijn een deel van den grooten oogst, die bijeen vergaderd wordt, nadat de eerstelingsvrucht geoogst is. Omdat Christus opgestaan is, zullen ook wij opstaan; omdat Hij leeft zullen ook wij leven. Het feit der opstanding stilt het verlangen der ziel.

D. G. B.

III

LOSSE SCHAKELS

Ouderwetsche dwalingen. Er zijn dwalingen, die het nadeel hebben, dat ze oud zijn. Dat is daarom jammer, omdat ze nu des te moeilijker zijn uit te roeien. Velen meenen dat iets goed is, alleen omdat het reeds lang bestaat. En daarnaast spreekt misschien gebrek aan energie een woordje mee. Het leven heeft zich naar die dwalingen gezet. Wie ze uit wil roeien, wrikt heel wat los.

Tot het uitroeien van die dwalingen, die een echten vooruitgang in den weg staan, is geduld noodig. Maar de ervaring leert, dat, wie van taai aanhouden weet, slaagt.

Ik denk aan de drinkgewoonten. Was het Schaapman niet, de R. Katholieke staatsman, die beweerde dat één borrel per dag den arbeider toekwam? Onlangs hoorden we iemand, die tegenover een kroeg woont opmerken, dat de mannen die daar naar binnen schoven, personen waren, van zoo ongeveer 60 jaar. Jonge kerels zoo werd opgemerkt, ziet men er niet ingaan.

We gelooven, dat dit over de geheele linie waar is. Dit is ongetwijfeld resultaat van de jaren aanéén gevoerde actie voor geheel-onthouding èn van de arbeidersbeweging. Langzamerhand zijn de geesten omgezet. Maar nog is de eindoverwinning niet behaald, en blijft waakzaamheid geboden. We moeten komen tot een drankvrij Nederland. De ouderwetsche dwaling, als zou de drank bij het leven behooren, moet geheel worden uitgezuiverd.

Een andere dwaling. Een andere dwaling is deze: Wie den vrede wil, ruste zich ten oorlog. Tenminste, er zijn er zeer velen, die aan de juistheid van deze stelling ernstigen twijfel opperen, terwijl anderen, ook ter zake kundigen, haar juistheid beslist ontkennen. Wie de ervaring raadpleegt, heeft het er moeilijk mede om nog aan dat oude oorlogsdogma te gelooven.

Dat er een gewapende macht moet zijn, ter handhaving der nationale en internationale rechtsorde, wordt door deze menschen uit volle overtuiging beaamd. De broeders militairen, die deze regelen lezen, behoeven dus niet te schrikken. Op dit punt hebben slechts de anarchisten een afwijkende meening. Er zijn verkeerde elementen, die eventueel met geweld in bedwang gehouden moeten worden. En heeft een internationaal rechtscollege vastgesteld, dat tegen een bepaald volk gewapenderhand moet worden opgetreden, dan ontmoet dat ook bij ons geen bezwaar. Maar het gebruik van geweld, anders dan voor de ten uitvoerlegging van een, door een onpartijdig college geveld rechterlijk vonnis, lijkt ons uit den Booze, iets waartegen men beslist behoort te ageeren.

De leuze: „Waar 't gaat om mijn Vaderland, vraag ik niet naar recht of onrecht", is een ouderwetsche dwaling.

Dwalingen van klein formaat. Ook in kleine kringen heerschen verouderde begrippen. En daar wij in de kleine kringen meer vermogen dan in groote, en hier spoediger succes kunnen hebben, willen wij ook hier trachten te verbeteren.

Er zijn menschen, die aan de gewoonte, wijn of sterke drank te gebruiken, niet mee doen. Maar als er bruiloft gevierd wordt, kan de wijn op eenmaal niet gemist worden. Bruiloft vieren zonder wijn — dat kan niet. Zoo zijn ze onder de suggestie van het verleden. We willen 't de jeugd onvermoeid zeggen, dat dit niets is dan een ouderwetsche dwaling. Wij maken van de Geheel-onthouding geen afgod, doch wenschen ook niet te leven onder de hypnose der voorbijgegane eeuwen. We moeten omhoog, over heel de linie.

Een andere dwaling, die men op vereenigingsgebied zoo hier en daar nog wel aantreft is deze, dat het lang moet duren, zal 't mooi zijn. Is ergens een jaarfeest gehouden, dat tot drie uur in den morgen geduurd heeft, dan is dat ongetwijfeld mooier geweest, dan het feest van die andere vereeniging, dat 's nachts om een uur „al" was afgeloopen. We hoorden eens van een vereenigingsjaarfeest, waar 7 samenspraken waren opgevoerd. Blieft U

nog wat? De deelnemers waren dien nacht maar niet meer naar bed gegaan.

Welnu, we hebben ook hierin te doen met een ouderwetsche dwaling. De geest blijft maar tot op een zeker moment frisch, bekwaam om indrukken op te nemen en te verwerken. Wie meer van hem eischt, misbruikt hem. Zou het geen aanbeveling verdienen den regel op te stellen, dat samenkomsten moeten eindigen in het etmaal, waarin ze begonnen zijn? Dat het mooie, of het geslaagde van een bijeenkomst zou liggen in haar lengte, is niets dan een ouderwetsche dwaling, die we ernstig naar het leven behooren te staan.

Meer ouderwetsche dwalingen? Zijn er nog meer ouderwetsche dwalingen, van wier suggestieven invloed we het opkomend geslacht moeten trachten te bevrijden? Allicht wel. Welnu, die wil, doe een poging. Hij wijze ons den vijand aan.

Spener, de vader van het Piëtisme heeft God gebeden de menschen te verlossen van het gebruik „de Schrift uit te leggen volgens de belijdenisschriften, en zoo een nieuw Pausdom in de kerk op te richten".

Bengel, de schrijver der onvergelijkelijke G n o m e n, volgde dit beginsel der Schriftverklaring: „Leg niets *in* de Schrift, doch haal de volle beteekenis er uit, daarvoor zorg dragende, dat niets, van hetgeen er in is, „verborgen blijft". — En

Herder? die „meer deed dan iemand anders om het oog der menschen te openen voor de goddelijke schoonheid en waarheid des Bijbels", heeft gezegd: „Hoe meer zuiver-menschelijk gij het Woord Gods leest, hoe dichter gij komt bij den Geest van den Schrijver, die den mensch gemaakt heeft naar Zijn Beeld, en die in al Zijn daden van kracht en genade, waarin Hij zichzelf openbaart als onze God, voor ons werkt in menschelijke wijze".

Kruis en last. De Heer heeft gezegd dat wie Zijn discipel wil zijn, elken dag zijn kruis moet opnemen. De menschen spreken nog al eens van een kruis, hun door God o p g e l e g d. Dit is toch wel iets anders. Het is een verandering in het schriftwoord, die zijn beteekenis wijzigt. Daarom moesten we dit spraakgebruik afschaffen. Het kruis-dragen is een vrijwillig iets. Slechts wat om Christus' wil als leed gedragen wordt is een kruis. En daar de Heer niemand *noodzaakt* om Zijn navolger te worden, legt *Hij* niemand een kruis op. Johannes zegt dat Jezus, toen Hij ter richtplaats geleid zou worden, z e l f Zijn kruis opnam. En dat is het wat Hij van Zijn discipelen verwacht. En bij hen, die geen discipelen van Jezus zijn, kan van kruisdragen geen sprake zijn.

Wel legt het leven ieder mensch zijn lasten op. Lasten vloeien uit de zonde voort, zoowel uit persoonlijke zonden als uit de gemeenschappelijke zonden. De zonden van het verleden leggen het geslacht dat nu leeft lasten op, en die na ons komen zullen een soortgelijke erfenis van ons moeten aanvaarden. Deze gevolgen van ons zondig zijn, kan men niet ontgaan. Ze m o e t e n gedragen worden. Wie christen geworden is, draagt ze zonder murmureeren; hij aanvaardt ze als uitvloeisels van de algemeene schuld. Hij k a n ze dragen omdat hij weet dat er een tijd komt dat God alle tranen van de oogen zal afwisschen en er geen dood, geen rouw en geen gekrijt meer zal zijn, wijl de eerste dingen alsdan voorbij gegaan zullen zijn.

Bij het dragen van deze lasten zullen we elkaar naar vermogen helpen. Dat te doen is de wet van Christus. Hij leert ons om het woord van sympathie te spreken, en de helpende daad te verrichten.

De zondvloed begon den achtsten Januari van het jaar 3189 voor Christus. Aldus is vastgesteld door den heer Duncan Macnaughton in een werk over de Babylonische tijdrekening.

L.

ZENDING.

Opdat ik Hem kenne en de kracht Zijner opstanding.

Zich verlost en gerechtvaardigd te weten in Jezus Christus door het geloof in Hem, leidt tot kennis en wekt begeerte tot kennis van Hem en de kracht Zijner opstanding.

Deze kracht is ons in Christus gegeven. Ze is levenskracht, ze wordt ervaren, als wij op niets anders tot overwinning van inwendigen en uitwendigen strijd vertrouwen stellen of er verwachting van iets anders hebben. Die kracht verdrijft de zonde uit ons en biedt weerstand tegen aanvallen der zonde van buiten. Gode zij dank, die ons de overwinning gegeven heeft door onzen Heere Jezus Christus (1 Cor. 15 : 57). Dat dan Christus, door het geloof, in uwe harten wone, om in de liefde geworteld en gegrond te zijn. Wij kunnen dit zelf en voor onszelven niet bewerken; 't is gegeven, en wat gegeven is moet door ons aanvaard worden, door waarachtig vertrouwen. Alles is uit God en werkt zich in ons uit tot God. Dan zijn wij overwinnaars — ja meer nog. Wij mogen veranderen en verzwakken — Jezus Christus verandert niet. Hij is gisteren en heden de zelfde en in eeuwigheid.

Wij hebben noodig Hem te kennen, Hem steeds meer te kennen, door Zijne eigen openbaring en door geestelijke gemeenschap en omgang met Hem en met Zijne leden.

Hierdoor kunnen ook alleen goede arbeiders op 't gebied der zending, zoo der inwendige als der uitwendige, verwekt en gevormd worden. Niet om zelf belangrijke en menschelijk bekwame persoonlijkheden te worden, maar opdat Christus' opstandingskracht in en door hen tot groote overwinning leide; de satan terug gedreven en hem zijn prooi ontrukt worde!

De kracht van Christus dient in de eerste plaats om ons te trekken uit deze tegenwoordige booze wereld, volgens de wil van God en Vader (Gal. 1 : 4).

Goede, waardige zendelingen, predikanten en evangelisten gaan niet uit om van ondeugende menschen deugdzame of brave menschen te maken, — dat gelukt nog wel eenigermate buiten Christus om — *maar teneinde alle* menschen, zoovelen zij slechts kunnen bereiken, door het Evangelie met Christus' genade in kennis te brengen, en door Jezus Christus en Zijn kracht tot God, den Koning der eeuwen, te leiden en aan Hem te onderwerpen.

Deze arbeid geldt voor alle menschen, voor Joden en heidenen, voor beschaafde en onbeschaafde natiën. Dien arbeid uitvoeren onder voorlichting des Heiligen Geestes, is de taak der Gemeente des Heeren op aarde, door middel van hare bedienaren en de verschillende gaven des Geestes, haar gegeven.

Welk een breed veld ligt daar voor haar open. De arbeiders zijn nog weinige! Tal van middelen liggen voor de hand om ze tot het verheven doel der wereldevangelisatie aan te wenden. 't Is alsof die allen ons toeroepen: De zaak des Konings heeft haast!

N. v. B.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Onze Unie-vergadering.

We brengen hierbij nogmaals ter kennis der gemeenten, dat onze Unievergadering op Woensdag 10 Sept. a.s. te 's-Gravenhage zal worden gehouden.

Voorstellen voor de agenda.

Art. 2 d van het huishoudelijk reglement onzer Unie luidt: „Teneinde in de agenda te kunnen worden opgenomen, zullen alle voorstellen in schrift en geteekend en van toelichting voorzien, aan den Secretaris der Unie moeten worden toegezonden, minstens acht weken voordat de algemeene vergadering gehouden wordt. Toelichtingen van de zijde der voorstellers kunnen worden gepubliceerd".

Art. 2 e zegt: „Voorstellen kunnen worden gedaan door de commissie, de sub-commissies der algemeene vergadering en door de gemeenten".

Ik zie dus de voorstellen vóór 1 Juli a.s. tegemoet.

Het stellen van candidaten.

Art. 3 b van het huish. regl. deelt mee: „*De leden der commissie* worden gekozen voor den tijd van drie jaren, Zij aanvaarden hun functie na afloop van de alg. verg., die ze gekozen heeft. Zij treden volgens rooster af *en zijn in het jaar van aftreden niet herkiesbaar*".

Deze keer treden als leden der commissie af: Ds. K. Reiling en Ds. G. Bouritius, voor wie dus candidaten moeten worden gesteld.

De commissie van redactie van ons weekblad bestaat uit de brs. Ds. J. Louw, Ds. N. van Beek, Ds. G. Bouritius en Ds. J. W. Weenink. Alle deze broeders treden af, maar zijn volgens art. 9 sub I a huish. regl. herkiesbaar.

Verder treden af en zijn herkiesbaar: de redacteur van „De Zaaier", Ds. B. Planting; de redacteur van „De Kindervriend", Ds. J. Louw.

Volgens den eisch van art. 3 sub d van het huish. regl. moeten de namen der candidaten *minstens 8 weken* vóór de alg. verg. aan den secretaris worden bericht. Ik verwacht uw candidaatstellingen vóór 1 Juli a.s.

Het Jaarverslag.

Het huish. regl. zegt hiervan: „De secretaris der Unie zal aan de algem. verg. een jaarverslag aanbieden. Gemeenten, *wier secretarissen acht weken vóór de algem. verg.* niets voor het jaarverslag hebben ingezonden, behoeven in het verslag niet besproken te worden".

Mag ik de secretarissen vriendelijk verzoeken mij vóór 1 Juli over hun gemeenten in te lichten? Een verslag van ongeveer 40 regels is al voldoende.

Afgevaardigden.

Het gebeurt meermalen, dat de gemeenten te weinig of te veel afgevaardigden benoemen. Het desbetreffende art. van het huish. regl. zegt:

„Gemeenten mogen voor elke vijftig leden of gedeelte daarvan, benevens haar predikant of voorganger, één afgevaardigde zenden".

Verder zegt het huish. regl.: Van hun benoeming zal behoorlijk kennis worden gegeven aan den secretaris der Unie minstens zes weken vóórdat de algemeene vergadering zal gehouden worden".

Dus mag ik uw kennisgeving van de benoeming uwer afgevaardigden vóór 15 Juli verwachten. Doe mij echter een genoegen en zend mij bericht vóór 1 Juli.

* * *

Nu ik toch met onze Unie-agenda bezig ben, wil ik ook de klok luiden over *onze Conferentie*, die gehouden zal worden op Donderdag en Vrijdag, volgende op den Woensdag van onze algemeene vergadering.

Onze broeders en zusters moeten in grooten getale deze conferentie bijwonen.

Tot nog toe hebben wij niet al te veel aan conferenties gedaan. We zijn doorgaans zeer blijde elkaar op een Unie-vergadering te ontmoeten, maar het is een haast-je-rep-je. We bespreken er onze zaken lang en breed en vliegen tegen den middag van den tweeden dag onder onzen hoed en in onze jas om nog den trein te kunnen halen.

Dat dient anders te worden. Het karakter van onze jaarlijksche bijeenkomsten moet meer confereerend, meer leerend, meer geestelijk opbouwend zijn. Wij moeten goed begrijpen, dat een Unievergadering van drie dagen, waarvan het tweederdedeel in beslag wordt genomen door een ernstig zoeken naar Hem, die bemint tot in den dood van het kruis, en naar onzen medebroeder, dien we te weinig begrijpen en daarom te weinig waardeeren, en naar onze opdracht in het midden van een deels streng-kerkelijk deels geheel onverschillig volk, en naar den Heiligen Geest, — die wonderbaar vrij en ge-

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

16. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve. 's Zondagsavonds hield zij een korte godsdienstoefening, tot groote ontevredenheid van den predikant Ds. Lothuizer.

In 1917 werd de toestand veel moeilijker. Velen waren in den oorlog gebleven of gewond.

Ook luitenant Erich Lothuizer, de zoon van den predikant, was volgens regimentsbericht gevallen. Zijn moeder was met een hartverscheurende kreet bewusteloos geworden en daarna geleek zij een krankzinnige. De dominé en de dochter Rika waren radeloos. Om vijf uur 's morgens zond de predikant het meisje om één van een drietal genoemde mannen te verzoeken naar het twee uur verwijderde Dorenfelde te rijden om de dokter te halen).

Meer dan een uur bleef het meisje weg. Toen zij weer terugkwam, antwoordde zij op de vraag van den predikant, of iemand heengereden was, met: »Ja!«

Drie uren later reed een wagen voor, en toen Ds. Lothuizer uit het venster keek, hield Joost van de Enke-hoeve met zijn wagen stil voor de pastorie en de dokter uit Dorenfelde stapte uit het rijtuig.

De predikant schudde het hoofd. Daarover verlangde hij opheldering, hoe, waarom het meisje tegen zijn nadrukkelijke wensch in . . .

Hij hoorde den dokter de trap opgaan.

Haastig deed hij het venster, dat hij even geopend had, weer dicht, de heldere, koude lucht van den wintermorgen had hem goed gedaan. Toen opende hij de deur en begroette de aangekomene.

»Goeden morgen, dominé! Nu, wat is hier dan te doen? Of eerst: mijn oprechte deelname! 'k Heb gehoord, dat uw zoon ook gevallen is. Och, wat is dat toch een ellende. Zooals u weet zijn mijn beide jongens ook slachtoffers van den oorlog geworden.

De één bleef bij Skagerrak, de andere bij Lille«.

De oude dokter ging naar de kachel, warmde zijn handen en zeide: »Zoo, terwijl ik mijn vingers ontdooi, vertelt u als 't u belieft, wat er aan de hand is. Mevrouw plotseling ziek geworden, hoorde ik?«

Ds. Lothuizer gaf uitvoerig verslag.

»Zoo, zoo! Zoo, zoo! zeide de Dorenfelder dokter eenige malen.

»Dus: zenuwschok met schreikrampen! Geen aangename gewaarwordingen voor mevrouw. Maar ook voor u niet, die er bij moet zijn. Maar ja, wij zullen eerst maar eens gaan kijken!

De dominé leidde den dokter in het ziekenvertrek.

»O!« verklaarde de dokter. »Mevrouw is heelemaal niet bijzonder onrustig, tenminste: u behoeft niet bijzonder bezorgd te zijn!«

»Jawel!« bevestigde hoofdknikkend de predikant. »Zij is ook rustiger geworden. Maar nog tegen den morgen was het vreeselijk om aan te zien«.

Toen de geneesheer met zijn onderzoek gereed was, zeide hij: »Ja, het is zoo, als ik gezegd heb. Met het oog op het zwakke hart van mevrouw zal ik maar geheel afzien van het aanwenden van een of ander geneesmiddel, ook zelfs bij krampaanvallen.

Ik verwacht, dat het ook verder wel meer zal afzakken en dan zal er een ontspanning van het geheele lichaam intreden. Geef haar dan maar iets verfrisschends te drinken en licht verteerbaar eten, vooral gekookt ooft. Overigens moet zij behandeld worden als tot dusver. Zou zij opnieuw een aanval krijgen, dan had ik graag direct bericht.

Als ik geen bericht krijg, kom ik met een paar dagen nog weer even kijken!«

De predikant begeleidde de dokter tot aan de deur. Hier drukte de geneesheer hem nog eens de hand ten afscheid en zeide: »Dominé, troost u

schikt en moedig maakt — ik herzeg, wij moeten er goed van overtuigd zijn, dat zulk een Unievergadering een veel grooter succes is voor de gemeenten dan tien Unievergaderingen elk van anderhalven dag, waarop we niets anders hebben gedaan dan commissies gekozen, begrootingen veranderd, voorstellen warm aanbevolen of vurig bestreden en besluiten genomen, die een half jaar later bijna niemand zich meer herinnert.

We gaan dus dezen keer aan onze Unievergadering een tweedaagsche conferentie verbinden, waarin broeders van binnen- en buitenland verschillende onderwerpen, het gemeentelijk leven betreffende, zullen behandelen.

Deze eerste poging om de Unievergadering aan een conferentie te koppelen moet kostelijk slagen, des te meer daar den Haag onze gastvrouwe is en de kopstukken van den Wereldbond hun medewerking hebben toegezegd.

Het ligt aan de gemeenten om van deze eerste poging een groot succes te maken.

Laten alle gemeenten besluiten om al haar afgevaardigden te zenden.

Laten alle afgevaardigden besluiten om tot het einde toe te blijven.

Laten vele vele leden onzer gemeenten zich voornemen om naar de residentie-stad te gaan.

Waarom nu reeds niet reisclubjes georganiseerd om de Unievergadering en de conferentie bij te wonen? Naar ik hoor, is men met het oog op den Haag in Engeland daar reeds mee bezig. Zullen wij dan ten achter blijven? Een en ander is toch zeker uitvoerbaar. Nog ongeveer achttien weken scheiden ons van het tijdstip onzer bijeenkomst. Indien van stonde aan één gulden per week wordt weggelegd, is de portemonnaie zoo goed gevuld op den dag van den afreis, dat er niet veel meer aan toegevoegd behoeft te worden om de uitgaven te kunnen bestrijden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

JONA.

Les voor Zondag 25 Mei 1930.

In deze les zullen wij weer iets hooren van een profeet n.l. van den profeet Jona. Wij weten niet veel van hem; slechts één geschiedenis is ons verteld. Toch heeft hij wel meer gesproken voor den Heer. Wij vernemen dat uit II Kon. 14 : 25. Maar wat hij gedaan heeft, weten wij niet. Van die eene geschiedenis, die wij uit Jona's leven kennen, gaan we dus nu vertellen. Maar 't is geen mooie geschiedenis voor Jona zelf. Jona lijkt wel wat op een verdrietig kind, dat een ander om diens verkeerde dingen wel een pak slaag toe wil, ook al heeft die er nog zoo'n spijt van, maar dat heelemaal niet opmerkt hoe verkeerd het zelf wel is.

Jona kreeg eens een gewichtige opdracht van den Heer ..... enz. enz.

Bij v. 6 bedenke men, dat het scheepsvolk gelijk alle heidenen aan het bestaan van vele goden geloofden. Natuurlijk erkenden zij ook gaarne het bestaan en de kracht der goden van andere volken. Daarom moet in den laatsten zin nadruk vallen op „die".

Vers 8 doet denken, dat het scheepsvolk niet erg bekend was met de volkstypen van het Joodsche land en omgeving. Ze schijnen in elk geval niet aan Jona te hebben gezien, dat hij een Israëliet was. Het is echter ook mogelijk, dat zij maar een heele serie vragen hebben opgezegd, om hem aan 't praten te krijgen en zelf te laten vertellen.

Bij v. 9 moeten wij het verhaal wel wat aanvullen, want uit 10*b* blijkt duidelijk, dat Jona a l l e s verteld heeft, niet alleen dat hij een Hebreër was en Jehova vreesde.

V. 14 is zeer opmerkelijk. De zee-

---

zich met mij. 't Geeft toch allemaal niets, wij moeten het hoofd omhoog houden en onze plicht doen, zoolang het gaat, tot wij ook rijp worden als een wormstekige appel!«

»Hm, jawel, ja! De tijd mag misschien ook deze wonde genezen, maar wanneer . . . ?

God moet iemand troost geven!« zeide de dominé met een diepe zucht.

»God . . . ?« vraagde de Dorenfelder dokter, maar dan ging hij hoofdknikkend verder: »Zal ik u eens iets zeggen dominé? De internationale geldwereld heeft behoefte aan conjuctuur, en dan wordt geen middel daartoe verworpen. Of zou van de geheele wereld ook een slachthuis gemaakt worden! Wie weet, wie nog allemaal in de slagerswinkel terecht komt!«

Toen de Dorenfelder dokter weer weg was, hield Ds. Lothuizer zich nog steeds bezig met de trivialiteit, waarmee de geneesheer zijn meening gezegd had. Hij ging naar de ziekenkamer en gelastte zijn dochter, een paar uur naar bed te gaan.

Zij wilde er echter niets van weten, maar smeekte haar vader, zich zelf ter ruste te willen begeven.

Maar de predikant weigerde pertinent en nam bij het bed zijner vrouw plaats.

's Namiddags sloeg de zieke eindelijk haar oogen op, en als zij het diep bezorgde gezicht van haar echtgenoot aanschouwde, vraagde zij verwonderd: »Wat is er . . . met mij . . . ?«

»Lieveling, je bent in onmacht gevallen, toen hebben wij je naar bed gebracht, en nu pas ben je weer ontwaakt«.

»In onmacht . . . ?« Zij dacht na. Toen kwam de herinnering terug aan de vorige avond, en met een angstige schreeuw verbergde zij haar gezicht in het kussen.

Vol vrees, dat de aaval terug zou keeren, praatte de predikant aan één stuk door tot haar.

»Liefste, troost je toch! Wees toch kalm! Houd je maar rustig, o, ik lijd zoo veel om je! En Rika ook! God heeft hem gegeven, God heeft hem genomen, hij heeft uitgestreden! Liefste, heb erbarmen, heb medelijden met mij, met Rika; Denk aan het eenigste kind, dat wij nu nog hebben. Wij moeten elkander troosten, jij ons, en wij jou!«

Maar de dominé's vrouw was niet te troosten. Onafgebroken vloeide een stroom van tranen in het witte beddegoed. En steeds weer riep zij met snikkende stem de naam van den zoon.

De volgende nacht bracht wederom geen slaap voor den predikant en zijn dochter, de bedroefde moeder snikte en weende nog steeds in ontroostbare ellende.

De nieuwe dag was een Zaterdag, de dag, waarop Ds. Lothuizer altijd zijn preek voor den Zondag uitwerkte.

Maar daaraan was vandaag niet te denken. Daarom stuurde hij het meisje naar de leden van den kerkeraad en liet hen zeggen, dat de dienst op den komenden Zondag moest vervallen. Ook naar de beide stations, die bij Burgheim behoorden, stuurde hij het meisje met dezelfde opdracht.

Langzaam, zeer langzaam werd het iets beter met de predikantsvrouw in de komende dagen. Ging het met de nachtrust weer tamelijk goed, toch wekte elke nieuwe morgen de herinnering aan het vreeselijke weer op. Ds. Lothuizer hield zich tegenover zijn vrouw goed en sprak haar op alle mogelijke manieren troost toe. Maar in zijn studeerkamer, die hij nu en dan weer opzocht, weende hij in onderdrukte snikken hartbrekend, van tijd tot tijd daarbij kreunend: »Het gaat boven mijn kracht, o God! Het gaat boven mijn kracht!«

Met moeite en veel innerlijke nood probeerde de predikant op den volgenden Zaterdag zich op de prediking voor te bereiden voor den komenden Zondag. Maar hoe hij ook nadacht, geen woord der Heilige Schrift leek hem passend om als onderwerp voor zijn preek gebruikt te kunnen worden.

(Wordt vervolgd.)

lieden waren heusch niet onverschillig. Het ging hun moeilijk af, maar het moest. Als nu tenslotte Jona's God het hun toch maar niet kwalijk nam.

V. 15 versta ik niet zoo, dat de zee opeens geheel stil werd, maar dat het stil worden dadelijk begon; 't was dadelijk te merken, dat er verandering kwam.

Hoofdst. 2 kan men m. i. niet na vertellen. Men zegge liever, dat God Jona in den visch voor verstikking heeft be waard en dat Jona in den visch tot God gebeden heeft en dat God hem ook heeft verhoord. Daarna gaat de vertelling verder met hfst. 3.

Bij 3 : 10 en hfst. 4 denke men aan wat ik in de inleiding van Jona heb opgemerkt. God zag de algemeene verootmoediging en bewees opnieuw zijn genade. Maar dat kon Jona niet hebben. Hij had het al gezegd. Zoo zou 't wel gaan. Als de menschen berouw kregen zou God hen niet dooden en dan zou Jona's woord niet uitkomen. Daarom had hij 't maar willen ontloopen. Dus niet, omdat hij er tegenop zag om naar Ninevé te gaan, maar omdat hij wist hoe genadig God was. En Jona was zoo verdrietig, dat hij dood wilde, v. 3.

Of Jona op de vraag van God (v. 4) niet geantwoord heeft? Misschien niet met woorden maar met een zuur gezicht. Jona de stad uit.

En nu is het mij precies, alsof God dacht: Jona, jongen, ik moet jouw eens een lesje leeren. Vertel v. d. wonderboom.

De sleutel van dit gedeelte is m. i. Gods woord in v. 10: „Gij verschoont den wonderboom", dat is: Gij neemt het voor hem op, omdat gij 't zoo wreed van Mij vindt, dat Ik hem zoo maar in eens weer sterven laat, dien mooien boom.

O, wat was Jona verdrietig, toen die boom zoo plotseling verdorde. 't Was zoo'n mooie boom; en wat had Jona er nog een pleizier van kunnen hebben! En nu liet God zoo maar dien boom doodgaan. Neen Jona was 't heelemaal niet met God eens. „Was ik maar dood", dacht hij; „niets liever dan dat".

Maar toen hoorde Jona weer opeens de stem van God, v. 10 en 11.

Gelukkig maar, dat God barmhartiger is dan Jona; gelukkig voor Ninevé, maar ook gelukkig voor Jona, want wat voor een straf had die anders wel moeten krijgen! En ook gelukkig voor ons. Want wij willen ook gaarne, dat God streng is tegen anderen, terwijl we onze eigene boosheid nauwelijks opmerken. Wij moeten uit deze geschiedenis twee dingen leeren: Blij zijn als andere menschen berouw krijgen van hun verkeerde dingen en God hun vergeeft; en: Ernstig bedenken, hoe boos ons eigen gemoed is. K. R.

BOEKBESPREKING.

„Wanneer de rogge stuift . . . ." Een bundel toespraken en overdenkingen, door Hilbrandt Boschma.
Uitgave van Erven J. Bijleveld, Utrecht.
Prijs gebonden f 2,90.

Hilbrandt Boschma, de bekende strijder voor den vrede en tegen den oorlog, geeft ons dit boek bij gelegenheid van zijn 25-jarig jubileum, als evangelist te Ruurloo. Hij is noch orthodox, noch modern en dat in een tijd, waarin de orthodoxie of de moderne gedachte bij uitstek geschikte middelen zijn om zichzelf te verheerlijken! Boschma kan schrijven. Oorspronkelijk als een genie weet hij de dingen op te diepen en zuiver als een kunstenaar te presenteeren. De lezer geniet en wordt gezegend tegelijk op elke bladzijde van dit mooie boek. Hij ontmoet in hem den teervoelenden dichter en den onverschrokken profeet, den man met een boodschap. Dit is een boek, waarmede in het bijzonder onze voorgangers en leekepreekers groot voordeel kunnen doen. Ook is het een zeer geschikte bundel voor onze kleine gemeenten en kringen, die zich des Zondags door een voorlezer moeten laten stichten, terwijl wij allen, die op den eersten dag der week verstoken zijn van de gemeenschap der heiligen, dit werk gaarne aanbevelen.

Dit is zijn inhoud : Wanneer de rogge stuift . . . . — Wat dunkt u van den Christus? — Gelukkig door het geloof. — De Levenshonger der Menschheid. — Vreugdebronnen. — Waarom vasten wij? — Een operatie. — Moeders kind. — Een Koningsdochter. — Het Wondergeloof. — God maakt ieder ding schoon op zijn tijd. — Schaduwen. — „And the shadows fly away". —

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

NAAR HAARLEM!

Neem U voor in uw hart, schrijf het op uw dag-kalender of in uw notitieboekje: „De tweede Pinksterdag naar Haarlem".

Waarom? Wel, op dien dag hoopt de Bapt. gem. op waardige wijze te gedenken dat de Heere haar vijftig jaar geleden het aanzijn gaf. We richtten ons reeds per brief tot al onze gemeenten met het verzoek afgevaardigden te sturen, doch wij wenschen ons thans tot heel Baptist Nederland te richten.

Hebt ge hier familie of kennissen, die ge wel eens moet bezoeken, doe dat dan de a.s. Pinksterdagen, en kom met uw familie in ons midden.

Oud-Haarlemmers, U inzonderheid verwachten we dan in ons midden.

Natuurlijk verwachten wij er velen uit de omliggende gemeenten, zooals Amsterdam, Utrecht, Hoorn, den Haag etc.

We bezorgen U voor dien dag gaarne logies en zoo noodig ook nog nachtlogies.

Ge weet, Haarlem heeft naar alle richtingen schitterende treinverbindingen en is gemakkelijk te bereiken.

Neem vroegtijdig uw maatregelen. Met een groep van 20 personen reist ge per gezelschapsbiljet al heel goedkoop. Dat is vooral van belang voor die gemeenten, die besluiten allemaal te gaan. Hoorden we niet dat Utrecht en Hoorn zulks van plan zijn?

Of we U dan allen kunnen bergen? In ons »Salem« niet. We hebben echter voor dien dag het kerkgebouw der Broedergemeente (Hernhutters) Parklaan 34 ter onzer beschikking. (5 minuten van het station verwijderd).

's Morgens 10 uur, feestprediking door Ds. N. van Beek. Des namiddags herdenkingsdienst met liefdemaal. Dan is het aantal sprekers en spreeksters natuurlijk legio.

Stel nu niet lang uit, maar bericht reeds zeer aanstaande dat gij komt en ook wanneer. Adres: J. A. Boogaard,

Van Oosten de Bruynstraat 125

Haarlem.

III

Onze a.s. Jeugdconferentie.

Ik trof gisteren mijn vriend zwartbril. Hij had ook het stukje gelezen over onze aanstaande jeugdconferentie. Hij zag er geen licht in. „Kan je begrijpen" zei hij „dat jonge menschen, alleen om een conferentie bij te wonen, al weken van te voren gaan sparen. Neen, vriendje, je kent het geslacht van tegenwoordig nog niet. Vroeger ja toen wist men van sparen. Maar tegenwoordig is 't een en al verkwisting". Ja maar, trachtte ik er tusschen in te brengen, ze zullen toch voor hun eigen conferentie zich wel eens een sigaret of wat uit den mond willen sparen, en . . . . . Maar hij viel me al weer in de rede. „Eigen conferentie! 't Is de conferentie van een paar heeren predikanten, ja en misschien van een paar afgevaardigden die de reis betaald krijgen en voor de collecten een kwartje centen bij zich steken, maar 't jonge volk zelf voelt er niet zooveel voor". En hij maakte een minachtend geluid met zijn vingers.

Ik probeerde hem tot betere gedachten te brengen door op onze jeugddagen te wijzen, die altijd best bezocht zijn en die dooreen goed geslaagd heeten te zijn. Maar neen, hij liet zich niet van zijn stuk brengen. „Praat me er niet van" zei hij. „'t Jonge volk in onze kring is te oppervlakkig om te willen confereeren. Uitstapjes maken ja. Boottochtjes op 't Sneeker meer, of autoritjes naar Wassenaar, daar kan men ze voor vinden. Dan geeft het ook niet, al kost het wat, maar conferenties! Neen. Daarvoor moet je trouw Zoek-

lichtlezer zijn. Op de conferenties van Joh. de Heer daar zijn genoeg jonge menschen, maar hoeveel zie je er uit onze gemeenten ?"

Nu eerlijk gezegd, 'k begon een beetje verstoord te worden. Want ik had ook al eens bij mijzelf gedacht: Wanneer wij Baptisten eens een conferentie belegden. Zouden wij dan in onze gemeenten wel een deelname vinden, die in de verte met het succes van dezen broeder zou te vergelijken zijn ? „En" . . . . ging hij verder „dat is voor mij 't bewijs dat ze ook niet naar Groningen zullen gaan". Die conclusie bracht me gelukkig weer in m'n evenwicht. Want ik wist dat hij hiermede de bal missloeg.

Ik zei: „dus vriend, U verwacht niet dat er iets goeds van terecht zal komen?" „Nu", zei hij, „om je de waarheid te zeggen, neen!" „Maar", vroeg ik hem verder, „hoe lijkt U zoo'n conferentie dan voor de jongelui van Groningen zelf. Voor hen, die er niet voor behoeven te sparen en te reizen". „Ach" was 't antwoord „voor hen is 't wel aardig, maar 't mooiste zou zijn, wanneer er ook heel wat uit Twente en uit Friesland en uit Holland waren". Nu dat beaamde ik van harte en ik was hem voor dit woord dankbaar.

„Wat dacht U, dat nog het beste middel zou zijn om een enkele van hen te trekken", vroeg ik verder.

„Daar zie ik geen licht in" was het antwoord, „maar je zal toch wel doorgaan met je plannen en daarom wil ik je een goede raad geven". „En die is?" vroeg ik gespannen.

„Laat het een goede conferentie wezen, waar ze wat aan hebben. Die hen wat medegeeft voor 't leven, die ze niet laat zeggen: 't Is zonde van 't geld en de moeite".

„Nu", zei ik, „dat is 't plan, wil je eens even het voorloopig program inzien, dan zal je verblijd wezen".

Maar hij had geen tijd meer, hij moest heen.

„'k Kom een volgende week nog wel eens even aanloopen" en weg was hij.

't Kan zijn dat we onder onze jonge menschen eenige hebben, die op die conferentie wat willen bijdragen. Zij worden verzocht zich bij onderget. te melden met opgave van naam en thema en lengte van opstel of referaat.

In afwachting dan van de inzendingen wacht ik nog wat met het publiceeren der agenda.

Jeugdsecr. A. P. BARENDREGT.

III

EVANGELISATIE.

Zondert Mij af. Handl. 13 : 2.

Welk een onuitsprekelijk voorrecht is het, te mogen en te kunnen Evangeliseeren. De lust en de begeerte daartoe te hebben, als een heilige drang van God, die der menschen behoudenis wil. Immers, dat God dit wil, komt telkens weer uit door Zijne verdraagzaamheid en Zijn geduld met de menschen ondanks hunne zonden. Neen, Hij wil niet, dat eenigen verloren gaan, maar dat ze allen tot bekeering komen. Daar hebben wij dan ook dadelijk de grondslag van Evangelisatie. Door dien arbeid geschiedt, wat God wil. Daaraan te gehoorzamen, is Zijnen wil te doen. Dien arbeid uit te voeren, behaagt God. Zijn heilige goedkeuring rust op dien arbeid, die zoovelen geleid heeft tot de rechte kennis van het heil, den menschen geopenbaard.

Van de vroegste tijden af, zouden wij kunnen zeggen, is er geëvangeliseerd. Het woord is taalkundig afgeleid van het woord »Evangelium«, hetwelk »blijde boodschap« beteekent. Daarmede begon de Heere reeds zelf, toen Hij bekend maakte de strijd, de vijandschap tusschen het zaad der vrouw en dat der slang. In die boodschap klinkt voor 't eerst de aankondiging van de zegepraal, die behaald zal worden door het goede over het kwade. En dit is tot op heden voortgegaan, wel onder verschillende vormen en omstandigheden, maar toch heerlijk bevestigende wat de Heere bedoelt, totdat ook de laatste vijand zal zijn teniet gedaan. Want het is God te doen om de in Zijn schepping en schepsel ingekomen boosheid, door het werk van Evangelisatie te doen verdwijnen. En dit verdwijnen gaat niet plotseling, maar geleidelijk naar den raad van des Heeren voorzienigheid en Zijn vrijmachtig welbehagen.

God, de alwijze, overziet het terrein in zijn geheel van de vroegste tijden tot op heden, ja tot in de nog verre, verre toekomst. Immers er staat van onze Heere Jezus Christus geschreven: opdat Hij alle dingen vervullen zoude, wat eigenlijk zeggen wil: de ontstane leegten zullen door Christus worden gevuld.

En zoo is het toch inderdaad ook, als wij denken en spreken over de ruimten, de oorden, de plaatsen, ja de menschen die nog ledig zijn van God. Door de zonde, die in de wereld kwam, ontstond de aanvulling van de ruimte met wat des Satans is en welke ruimte de mensch voor zijn Heer en Schepper had moeten vullen. Satan werd door de verleiding de plaats gegund, die hem niet toekwam. Uit die plaatsen, uit de menschen, uit de landen, steden, dorpen of waar ook, moet hij worden verdreven. Voet voor voet, stuk voor stuk, persoon voor persoon moet hem worden ontnomen, totdat bij tenslotte niets meer over heeft. De hemel, het firmament boven ons, moet hij ontruimen. De landen die bevolkt zijn geworden en door vele en goede activiteit in cultuur gebracht zijn, die zijn nog niet wat ze behooren te zijn want daarin zijn nog ledige ruimten, die door Christus moeten worden gevuld.

De bewonderenwaardige technische ontwikkeling als een goede gave Gods, zal dienstbaar gemaakt worden tot heerlijkheid Gods en ook de leemten daarin moeten door Christus worden gevuld.

Onze literatuur, hoe schoon en verheven soms, daarin zijn ledige ruimten nog, die zullen gevuld worden door Christus. Ja alle dingen zal Hij vervullen. Alles en allen zullen samenstemmen den lof en de eere en heerlijkheid Gods te verkondigen. Maar daarom moet Satan, moet het booze verdwijnen.

Het middel daartoe is »Evangelisatie«, want in dien arbeid komt God; komt de Heere Jezus Christus, de Zone Gods. Hij heeft het kroonrecht om alles op te eischen. God de Vader heeft Hem eenen Naam gegeven, boven alle namen, opdat in den Naam van Christus alle knie zich buigen zal en alle tong Hem belijden. Neen, daar zijn we nog niet, maar er komt ontwaking, overal. De volkeren van het Oosten waken op. Christus vertoont zich ook daarin. De machten van staatsgeweld, die niet naar den Geest des Evangelies zijn, moeten derven wat ze zich hebben voorgesteld. Het leven en de leer van Christus, vermengd met de politieke leuzen, deugt niet. Weg moeten die ledige [ruimten. Christus' leven en leer mogen allerminst vermengd worden met de idealen der aardsche grootmachten, want hoe schromelijk is daarmede gezondigd. Ach, nog komt het voor, gelijk voorheen, dat de vlag des Evangelies van Christus een lading dekt, die materiaal des boozen was. Het komt nog voor, gelijk voorheen, dat de natuurvolken iets opgedrongen wordt, wat niet van Christus is. Weg met alles wat niet van den Heere is. Weg met de beginselen van den booze. Laat Christus spreken. Laat Zijn persoon, Zijn leven, Zijn leer, die in Zijn wonderbaar, heerlijk leven gerealiseerd is, verkondigd worden, overal, opdat verdwijne, opdat op de vlucht gedreven, opdat verdrongen worde, de tegenstander(s) Gods.

Zij dan, die mededoen in het werk der Evangelisatie, mogen zich gelukkig achten en dankbaar zijn. Want hun is de zege beschoren. Achter hunnen God, hunnen grooten kampvechter aan, is de overwinning zeker. Ja, wij zijn meer dan overwinnaars dezer wereld, omdat Hij ons lief had. Neen, het gaat niet bij hen om eer en aanzien. Het gaat niet bij hen om schitterende gewaden en een prachtige hofstoet. Het gaat niet bij hen om paleizen en de schoonste opschik, maar 't gaat bij hen om de eere en de glorie van hunnen God. Alles en allen voor den Heere.

Evangelisatie, och daartoe kan zelfs een jong kind gebruikt worden. Wie weet hoevele lieve kinderen als werktuigen Gods gebruikt zijn! Ja dit werk behoeft heelemaal geen opzien en sensatie te wekken, want zoowel in de keuken als in de werkplaats, op kantoor of straat geschiedt het door hen, die waarlijk van Christus zijn en Christus

beleven. Treedt dit werk somtijds op buitengewone wijze naar buiten, zichtbaar voor 't oog der menschen en engelen, welnu dan blijkt het menigmaal dat Jezus' woord waarheid is: het is als een mosterdzaad, klein, zeer klein in begin, groot, zeer groot in voleinding.

O machtig' Evangelie-woorden!
Spoedt heerlijk voort en overwint!
Och, dat u alle volkeren hoorden,
Zoo ver men immer volkeren vindt!

S. RESSIV.

III

HET SMALLE PAD.

XVIII.

DE ENGELEN.

In de H. Schrift lezen wij dat er engelen bestaan. Zij behooren niet tot deze aardsche wereld. Zij zijn onstoffelijke wezens. Daarom staan ze in een andere betrekking tot de natuur dan wij.

Wij hebben een gemengd bestaan van ziel en lichaam, van stof en geest. Onder ons staan schepselen, die *alleen stof* zijn, terwijl de engelen een uitsluitend *geestelijke bestaanswijze* hebben. Ze zijn eerder dan de mensch geschapen. Ze worden in den Bijbel slechts vermeld, voorzoover ze in de geschiedenis der menschheid optreden.

Er zijn zeer vele engelen (Hebr. XII: 22). Er is onder hen een groote verscheidenheid van begaafdheid en rang. (Ef. I : 20; Kol. I : 16).

Er zijn goede, heilige engelen.

Onder hen worden in het bizonder genoemd de Cherubijnen. De Cherubijnen zijn de beschermengelen van Gods Heiligdom. Vandaar dat ze in de poort van het Paradijs staan, en boven de Ark waren afgebeeld. (II Sam. VI: 2; II Kon. XIX: 15; Ps. LXXXIX: 2; Ps. 99 : 1). Ze worden ook de „Wagens" genoemd, op welke de Heere nederdaalt, als Hij tot de aarde komt. Ze bevinden zich dan tusschen God en de gevallen Schepping in. (Ps. 18 : 2; I Kron. 28 : 18).

De Serafijnen worden allen genoemd in Jes. VI: 2 en 6.

De engelen, die met name genoemd worden, zijn: Gabriël, die aan Maria verscheen, en Michaël —, de engel van het Israëlietische volk. (Dan. 8: 16; 9: 21; 12: 1 Openb. 12: 2).

De Engel des Heeren was geen gewone engel, doch een openbaring van God zelf.

Het is de taak der engelen om Gods lof te vermelden, de oordeelen des Heeren uit te voeren (denk aan het dooden der eerst geborenen in Egypte, aan Sanheribs leger, aan den dood van Herodes) en om de geloovigen te dienen. (Hebr. 1: 14; Luk. 9: 26). Daar ze schepselen zijn mogen we ze niet aanbidden, en daar ze in dienst van God staan mogen wij hun hulp niet inroepen. Wij mogen in onze nood God aanroepen, het aan Hem overlatende hoe en door wie Hij ons wil helpen.

De duivelen zijn engelen, die aan God ontrouw geworden zijn, en daarom uit Gods gemeenschap zijn uitgestooten. Hun hoofd is de Satan, welk woord „tegenstander" beteekent, ook wel duivel genoemd, hetwelk beteekent lasteraar. De menschheid is door den duivel verleid en staat nu onder zijn invloed en macht. Hij is nu de Overste dezer wereld. Wanneer we niet uit zijn macht verlost worden, deelen we voor altijd in zijn lot. Daarom was de strijd van de Heere Jezus een strijd tegen den Satan. Christus heeft den Satan overwonnen, en als hij wederkomt zal Hij de macht van Satan op deze aarde voor altijd teniet doen.

L.

III

CORRESPONDENTIE

Stukken of mededeelingen van grootere lengte, moeten tenminste Zaterdags voor het verschijnen van het Nr., waarin men ze wenscht opgenomen te zien, in ons bezit zijn, wanneer men zeker wil zijn dat ze in dat Nr. verschijnen zullen.

Uw E.-R.

Men zende mededeelingen enz. aan mij, en niet rechtstreeks naar de drukkerij. Ik kan de voorhanden ruimte dan naar billijkheid verdeelen.

Uw E.-R.

Men zende liever vaker een kort gemeentebericht, dan een enkel maal een langademig epistel.

Uw E.-R.

III

MEDEDEELINGEN

Van den Unie-Penningmeester.

Gemeenten, die nog *Unie-Contributie* schuldig zijn, verzoek ik dringend dat voor Woensdag a.s. te doen.

———

Gemeenten, die *subsidie* wenschen, worden verzocht hunne aanvragen met financieel overzicht, begrooting alsmede gezinnenstaat *binnen een week* in te zenden.

Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat 6*b*. Giro 151970.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 2 Mei 1930 No. 2129 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

VERRIJZEN.

Verrijzen! heerlijke gedachte!
Welzalig, die u mag verstaan!
Gij waait den kranke, die versmachtte,
Als de adem van den Levende aan.
Een voorglans van des Hemels weelden,
Doet ge opgaan in dit heilig uur,
En juichend kleedt ge uw zinnebeelden
In alle vormen der natuur.
Het beekje smelt zijn winterteugels,
De bloemen klimmen uit heur graf,
De vooglen schudden van hun vleugels
Een dauw van melodieën af.
„Hernieuwing" preekt de jonge lelie;
Een Gods beloft in 't kleinste blad;
De gansche hof een Evangelie,
Een weg ten Nebo ieder pad.
Ja, zelfs de vlinder schijnt te roemen:
„Ik spon mij stervend in mijn web;
„Daar wekt me een hemel vol van [bloemen,
„En 'k zweef, waar ik gekropen heb!"
Wat droomgestalten zien wij zweven,
Sinds lang begraven en beweend!
De hoop der lente kleurt elk leven,
En groent zelfs over 't lijkgesteent.
In klank en kleur, beneên en boven,
Tot waar de blauwe kimmen vliên,
Roept aarde en hemel tot gelooven;
Onsterflijkheid en wederzien!

Ten Kate.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

JEZUS KOMT.

Als het dan avond was .... waar de discipelen vergaderd waren .... kwam Jezus en stond in het midden ....
Joh. 20 : 19.

De verschijning aan enkele discipelen, op dien bekenden „eersten dag der week", werd bekroond door een verschijning aan de *vergaderde* jongeren. Daardoor bracht die dag de groote omkeer in hun leven, een omkeer, die groote gevolgen gehad heeft, en nog steeds doorwerkt. Onvergankelijk leven is op dien dag doorgebroken in menschenharten.

Door Christus' komst werd het samenzijn een zegen voor de deelnemers. Zonder Hem ware het gebleven bij een bespreking; een misschien belangwekkende bespreking, maar een bespreking, die niemand *verder*, niemand tot *zekerheid* en *vrede* gebracht zou hebben.

* * *

Christus' verschijning brengt VREDE. Vrede brengt de Verzoener onzer zonde, waar Hij verschijnt.

In den nacht voor het Paaschfeest waren de discipelen voor het laatst samen geweest met hun Heer. En in de weinige dagen, die daarna verstreken waren, had de instorting plaats gehad. Het geloof der discipelen had gefaald. Zij hadden hun Meester verlaten, losgelaten, opgegeven. En nu komt Jezus en reikt hun opnieuw de hand, trekt hen andermaal naar zich toe, en herstelt — over hun zonde en ontrouw heen — de gemeenschap met hen door Zijn: „Vrede zij ulieden!"

De Heer herstelt daardoor den vrede, dat Hij hart en geweten met elkander doet samenstemmen. De zonde is de verstoring van de harmonie tusschen deze twee voornaamste krachten van ons leven. Het hart gaat naar den Heer uit; het geweten veroordeelt ons. We zijn inwendig tegen onszelf verdeeld. Ons leven is op de gevoeligste plaats gebroken. Het is binnen in ons „ja" en „neen" tegelijk. We zitten vol zelfverwijt en verontschuldiging. Het hart der jongeren hing aan Jezus; Zijn kruis stootte hen weg. Hun hart kon Hem niet missen; het vleesch had het bij Hem niet kunnen uithouden.

Nu komt Jezus weer, en zegt: „Vrede zij ulieden!" en daarmede trekt Hij over de zonde heen hun hart binnen.

Zoo is Christus' wijze van doen: Hij komt en brengt vrede. Als wij gefaald hebben, door het kwaad dat in de wereld en de zonde, die in ons is, overmand zijn en met een verward, onrustig gemoed in ons zelf gekeerd leven, komt Christus en schept vrede.

* * *

Het andere, dat Jezus' komst brengt is HOPE.

De hoop, die de gemeenschap met Jezus eens bij de jongeren gewekt had, was gebroken, verdwenen, door de ervaring van de macht der wereld en der zonde. Het gesprek der Emmausgangers geeft ons daaromtrent zekerheid. Maar de komst van den Heer deed die verwachting weerkeeren. De vraag: „zult Gij in dezen tijd aan Israël het koninkrijk weder oprichten?" getuigt daarvan.

Heeft de ervaring van de macht der wereld bij u geen idealen uitgedoofd? Zoo Christus niet Zijn intrede in het leven doet, houdt de hoop geen stand. Wereld en zonde zijn sterker dan gij zijt. Maar als de Heer Jezus komt gaan nieuwe vooruitzichten het hart vervullen. Dan durft ge weer aan den hemel denken; op het hoogste hopen, hoe diep de vijand u ook in het stof wierp.

Zonde en wereld — de machten die u leeghalen, in onrust zetten, verjagen — zeggen Jezus' litteekenen niet, dat ze zijn overwonnen? In het leven, 't welk de Heer binnentreedt, keert de hope weer.

* * *

Daar waar Jezus komt, komt BLIJDSCHAP.

De discipelen hoorden hun Heer, zij zagen Zijn litteeken en werden verblijd.

Het merkwaardige is, dat deze blijdschap over hen kwam toen ze nog midden in de moeilijkheden zaten. Ze herademden, de last viel weg, alleen omdat ze den Heer weer hadden. Van 't geen ze gehoopt hadden, was nog niets vervuld, maar alleen reeds de komst van den Meester deed de droefheid plaats maken voor blijdschap.

Er behoeft voor U niets te veran-

deren, zal er vrede en blijdschap in Uw ziel komen, dan dat ge Uw Heiland ziet.

De discipelen werden zichtbaar anders op het oogenblik, dat ze den Heer zagen. De wolken trokken op. Nu was alles wel. De Heer zalfde hen met olie der vreugde.

* * *

De komst van Jezus beteekent een innerlijk herstel. Zijn komst redt in den diepsten zin van het woord.

Dat blijkt daaruit, dat Hij het leven, waarin Hij komt een TAAK geeft.

Hij maakt hen, bij die het nieuwe leven uitbreekt in vrede, hope en blijdschap, tot schakels tusschen Zichzelf en de nog verlorenen.

De wereld heeft Christus noodig. Maar Christus kan niet tot de wereld komen dan door Zijn gemeenten. Daarom heeft de wereld de gemeenten noodig. Als de Heer de wereld bereiken zal, dan zal het zijn door de gemeenten. De Vader stelde zich afhankelijk van den Zoon, en de Zoon stelt zich afhankelijk van de gemeente.

„Die U hoort, hoort Mij, en die Mij hoort, hoort Dengene, die Mij gezonden heeft".

Weer is het Paaschfeest voorbij gegaan — draagt Uw leven nu de teekenen, dat Jezus tot U gekomen is?

L.

LOSSE SCHAKELS

De Augsburgsche geloofsbelijdenis. Den 25sten Juni van dit jaar zal het 400 jaar geleden zijn dat deze, door Melanchton opgestelde belijdenis, Keizer Karel V te Augsburg werd voorgelezen. Heel de Luthersche wereld maakt zich op om dit feit te herdenken. Ds. Wiswedel, een onzer Duitsche Voorgangers, die zich reeds een 20 jaren bezig houdt met de bestudeering van de geschiedenis der oude Doopers, wijdt daaraan een art. in „Der Wahrheitszeuge". Hij merkt daarin o. a. op, dat die dwalingen, op grond waarvan de Doopers in deze belijdenis verworpen worden, bij hen niet gevonden werden. Hij sluit zijn art. met dezen wensch:

> „Wij hopen, dat de vertegenwoordigers der Luthersche kerk, die dit jaar op het gedachtenisfeest te Augsburg zullen samen komen, op een of andere wijze zullen laten weten, dat Luther, Melanchton en hun vrienden, die deel genomen hebben aan de opstelling der Augsburgsche Belijdenis, zich niet slechts aan de Zwinglianen doch ook aan de Doopers hebben bezondigd, en dat er ook buiten het officieele Kerkendom nog een Christendom voorhanden is, dat op grond van het N. Testament, bestaansrecht heeft. De Doopers van het heden (Baptisten), zoowel als de Doopers uit den tijd der Hervorming, stemmen in de fundamenteele stukken van geloof en leven, overeen met de Hervorming. (Vgl. de art. van 1, 2, 3, 4, 6, 19, 20, der Augsb. Bel.). Anderzijds zullen ook vele Lutherschen van heden achter verschillende uitspraken der overige art. een vraagteeken zetten. Luther was een baanbreker, maar geen voleinder. „De kerk sleept heden nog vele Middeleeuwsche resten mee", schrijft prof. Dr. H. Wolf, en verder: „Noch bedenkelijker is het wanneer men van godsdienstig-theologisch-kerkelijken kant er bezwaar inziet boven Luther uit te gaan".

In alle aangelegenheden, die ons Christelijk geloof en leven raken, mag men niet blijven staan bij de vraag: wat leerde Luther? of wat leerde Calvijn? of wat leerde Zwingli? maar moet men vragen: wat leert de H. Schrift, wat leert het N. Testament?

Wanneer we dat doen, zullen we heel vanzelf dichter bij elkaar komen en onze broeders, die een anderen naam dragen beter gaan verstaan, want het is ons toch zeker alleen te doen om de vervulling van de bede van onzen grooten Hoogepriester „Opdat ze allen één zijn gelijk Gij Vader, in Mij, en Ik in U; dat ook zij één zijn, opdat de wereld bekenne, dat Gij Mij gezonden hebt"".

L.

HET BAPTISME EN DE TOEKOMST *).

I.

Laat mij beginnen te zeggen, hoe ik wel tot dit onderwerp ben gekomen.

Er schijnt in de laatste tijd een opwekking, een geesteswaaien door onze gemeenten te gaan. God is bezig door Zijn Geest te werken. Geen wonder dan ook, dat we mogen hooren van bekeeringen.

Vele geloovigen, die altijd trouw met ons in- en uitgingen, zijn de oogen opengegaan voor de doopwaarheid en zijn op hun belijdenis met hun Meester begraven door de doop in de dood en kunnen nu met Spurgeon zeggen: „Gezegend water! Liefelijk zinnebeeld van mijn sterven aan de geheele wereld!"

We verblijden ons er over, dat gedurende de laatste maanden — ik denk hier in hoofdzaak aan de Veenkoloniale gemeenten — een vrij groot aantal geloovigen is gedoopt, en betreuren tevens, dat nog altijd velen het juk der ongehoorzaamheid dragen.

Hoewel ik nog niet lang in de praktische dienst sta als een geroepene van Jezus Christus, is het mij toch, of ik vele geopende deuren zie; is het mij, of God ons vele arbeidsmogelijkheden aanbiedt.

Voorwaar, de velden zijn wit om te oogsten. De oogst is wel groot, maar waar zijn de arbeiders?

—o—

Een tweede reden, waarom ik hier over bovengenoemd onderwerp dacht te refereeren, is naar aanleiding van een gesprek, dat ik voor een veertien dagen had. Ik was toen gelogeerd bij een broeder, die een warm hart heeft voor ons werk en die al het mogelijke doet, om aan onze beginselen meer ruchtbaarheid te geven. We spraken samen over de arbeid, die door onze gemeenten geschiedt en kwamen tot de conclusie, dat er in ons klein Nederland nog heel wat land braak ligt.

Terwijl we zoo spraken over verschillende mogelijkheden, deed ik mijn gastheer de volgende vraag: „Gelooft u in een toekomst van het Baptisme?"

„Ja, zeker", was het antwoord.

En plotseling schoot het door mijn brein: hé, het Baptisme en de toekomst, een mooi onderwerp voor mijn referaat op de bondsdag.

—o—

Nu dan, het Baptisme en de toekomst, zoo luidt het onderwerp.

Een mensch kan zich en zijne prestaties over- en onderschatten. Hoewel het eerste uit de aard van ons menschzijn nog al vaak voorkomt, zoo mag men toch ook niet lijden aan onderschatting, omdat men dan tekort doet aan zijn zedelijke kwaliteiten.

Eveneens is dat het geval met onze beginselen, die wij voorstaan en in overeenstemming achten met Gods Woord. We kunnen ons overschatten en gaan dan onwillekeurig hetzelfde doen, hetgeen we anders-denkenden zoo gauw verwijten, namelijk: pausje spelen.

Veelal ontstaat deze overschatting uit kortzichtigheid, uit onwetendheid en enghartigheid.

We mogen echter ook niet van de eene uiterste in de andere vallen, d. w. z. ons gaan onderschatten. We moeten weten: wie we zijn en wat we willen. En daarom gaan we er niet mee accoord, wanneer men ons in een hoekje tracht te duwen, of wanneer men ons beschouwt als geestelijke drijvers en eenzijdige Schriftuitleggers, of wanneer men ons vergelijkt met onevenwichtigen en fanatici uit de geschiedenis.

Het doet per slot van rekening aan de waarheid wel niets af, wanneer men ons voor fanatici of geestelijke onevenwichtigen *verslijt* — de hoofdzaak is, dat we het niet *zijn*.

*) Referaat, gehouden Paasch-bondsdag te Stadskanaal.

Maar de tijden zijn ook voorbij, dat men zich met een schouder-ophalen van ons afwendt of dat men ons tracht dood te zwijgen.

Het Baptisme, dat zijn aanhangers bij de millioenen telt en internationaal is, is tegenwoordig één van de machtigste en invloedrijkste geestesstroomingen.

De Baptisten zijn voorstanders van geloofs- en gewetensvrijheid, achten scheiding van kerk en staat beslist noodzakelijk voor beider belang en wenschen de geloovige en ongeloovige niet te vereenigen in één gemeenteverband.

't Is vooral het laatste, wat ons Baptisten onderscheidt van alle kerken. We willen geen staats- en ook geen volkskerk, maar gemeenten van geloovigen! En we mogen ons er over verblijden, dat deze stellingen steeds meer gemeen goed worden van de christenheid.

Het Baptisme kenmerkt zich door zijn gemeentebeginsel.

Hoe denken wij ons dan een N. Test. gemeente? Hoe wordt die gemeente gevormd en welk beginsel openbaart ze?

Voor eenige tijd las ik in ons weekblad „De Christen" een definitie van een N. Test. gemeente en deze definitie was gevloeid uit de pen van Ds. Louw. Om goed duidelijk te zijn lees ik inplaats van „de gemeente" „een Baptiste gem." We krijgen dan de volgende definitie: „Een Baptiste gem. is geen menschelijke vereeniging en ze wortelt niet in het natuurlijke leven. Geen bloedsbanden binden de leden samen. Als N. Test. gemeente draagt ze een geestelijk karakter. Geen natuurlijke geboorten houden haar in stand, daar ze alleen zulken omvatten wil, die uit den Geest geboren zijn. Haar vereenigingspunt is de Levende, in den Geest waarlijk onder ons wijlende Christus; de voorwaarde voor de vereeniging met haar is het beleden geloof en het middel tot vereeniging de doop".

Ziedaar de N. Test. lijn aangaande de gemeentevorming, die we niet kunnen en niet mogen verlaten.

Kort voordat de opgestane Heiland ten hemel voer, sprak Hij tot Zijn achterblijvende jongeren: „Gaat dan henen, maakt tot Mijne discipelen alle volkeren, dezelve (n.l. de discipelen-geloovigen) doopende in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, leerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb".

Deze opdracht van de nu verhoogde Heiland wenschen ook wij ten uitvoer te brengen. En we willen niet versagen, omdat Hij, Die deze opdracht gegeven heeft ook heeft gezegd: „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde" en Die ons altijd weer bemoedigt en vertroost met de woorden: „En zie, Ik ben met ulieden alle de dagen tot de voleinding der wereld".

Aan wie heeft Christus dus Zijn tegenwoordigheid beloofd?

Aan dezulken, die zich houden aan 's Heeren Woord en die de hun gegeven opdracht nauwgezet ten uitvoer brengen. *Alleen dezulken hebben een toekomst.*

—o—

Hebben wij als Baptisten een toekomst?

Na hetgeen ik reeds gezegd heb, durf ik deze vraag nauwelijks meer te stellen.

Ik voor mij geloof stellig in een toekomst van het Baptisme, omdat ons gemeentebeginsel, dat wij voorstaan, in overeenstemming is met de H. Schrift.

Wij waren er treurig aan toe, wanneer we geen toekomst hadden. Het zou een veroordeeling zijn van ons bestaansrecht als gemeenten van geloovig gedoopte christenen en het zou een bewijs zijn, dat het leven Gods niet meer in ons midden werd gevonden.

Wanneer we geen toekomst hadden, dan zouden we bezig zijn ons eigen graf te graven, onder het zingen van het treurlied:

Wij graven ons eigen graf;
Omdat we niet bewaarden,
Hetgeen dat God ons gaf.

We hebben geen toekomst meer;
Omdat we niet vertrouwden
Op Jezus, onze Heer!

We worden niet meer gehoord;
Omdat we niet geloofden
In de kracht van Gods Woord.

met het refrein:

Baptisten, Baptisten,
Ze bestonden weleer;
Baptisten, Baptisten,
Men kent ze niet meer!

Ja, zoo zóu het zijn nietwaar, wanneer het leven Gods van ons gevloden was, wanneer we slechts vormen hadden en geen inhoud, wanneer we het Woord Gods kenden en het niet tot een richtsnoer maakten van ons leven, wanneer we Gods wil wisten en er niet aan gehoorzaamden.

Maar Gode zij dank, dat Hij, Die ons levend gemaakt heeft door het geloof in Jezus Christus, Zijn Zoon; Die ons Zijn onfeilbaar Woord heeft gegeven en Wiens wil het is, dat de geloovigen hun geloof zullen belijden in de doop; en Die ons vereenigd heeft in een N. Test. gemeenteverband — deze God, Die in het verleden Zijn kracht heeft geschonken aan onze voorvaderen en Die heden ten dage nog onder ons werkt; deze God, Heer des hemels en der aarde, zal ook met ons zijn in de komende tijden. Hij doet Zijn Woord gestand en Zijne beloften zijn in Christus ja en amen.

Slot volgt.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Ondergang v. h. rijk der tien stammen.

II Kon. 15 : 8—31 ; 17.

Les voor Zondag 1 Juni 1930.

Enkele weken geleden hebben wij vernomen, dat Jehu gezalfd werd tot koning over Israël, en dat hem opgedragen werd, Gods straf over het huis van Achab uit te voeren. Nu zou men denken: Jehu en zijn opvolgers zullen wel trouw den Heere dienen. Toch deden zij dit niet. Zij hielden den dienst bij de gouden kalveren in stand en ook andere afgoderij werd door hen niet uitgeroeid. Daarom kon ook op dit vorstenhuis Gods zegen niet rusten en aan Jehu zelf was reeds voorspeld, dat het met het 4e geslacht af zou loopen. Zoo is het ook gebeurd. Na Jehu hebben geregeerd zijn zoon Joahaz, diens zoon Joas, diens zoon Jerobeam en diens zoon Zacharia. De laatste slechts zes maanden. Toen werd hij gedood door een zekeren Sallum, die zelf gaarne koning wilde zijn. Sallum heeft echter niet veel vreugde van zijn koningschap beleefd, want reeds na een maand werd hij zelf gedood door Menahem, de zoon van Gadi.

Met Menahem kwam er dus een nieuw vorstenhuis aan de regeering. Maar het was ook al niet beter dan de vorige. Menahem regeerde 10 jaren, en hij deed, dat kwaad was in de oogen des Heeren. Deze enkele mededeeling zegt genoeg, nietwaar?

In dezen tijd vernemen wij in de bijbelsche geschiedenis voor 't eerst iets van het volk, tot welks hoofdstad in zijn tijd Jona was gezonden en waarvan in de vorige les is gesproken. De Assyriërs kwamen opdagen en vielen met hun legers het land van Israël binnen. Pul, de koning van Assyrië legde Menahem een zware belasting op.

Menahem werd opgevolgd door zijn zoon Pekahia, die evenwel slechts korten tijd gelegenheid gehad heeft om als koning te doen, dat kwaad was in de oogen des Heeren. En dat heeft hij gedaan ook. Maar reeds na twee jaren werd hij gedood door een van zijn generaals, Pekah geheeten.

Pekah heeft 20 j. geregeerd, maar hij was ook al niet beter dan de anderen. Met den koning van Syrië vereenigd heeft hij oorlog gevoerd met Achaz, de koning van Juda. Achaz kocht zich de hulp van de Assyriërs. Daar heeft Achaz niet veel pleizier van gehad, want ze hielpen hem tot zijn eigen schade, maar zijn vijanden, Pekah en Rezin van Damaskus, hebben het ook zwaar te verantwoorden gekregen. De Assyrische koning Tiglath Pilézer onderwierp de geheele land-

streek aan zijn macht en voerde vooral uit het Oost-Jordaanland en uit Galilea veel volk weg naar Assyrië.

Op zijn beurt werd ook Pekah weer gedood, n.l. door Hosea de zoon van Ela. Hij is de laatste koning geweest in het rijk der tien stammen van Israël, nog 9 jaren.

In zijn tijd was Salmaneser koning van Assyrië, en deze bevestigde de Assyrische macht in Kanaän. Hosea moest hem jaarlijks een flinke belasting betalen. Natuurlijk eerbiedigde Hosea daarin niet de straffende hand Gods, want ook Hosea deed, dat kwaad was in de oogen des Heeren. Hosea probeerde een verbond te sluiten met So, de koning van Egypte, en toen hij zich diens hulp meende te hebben verzekerd, hield hij op met geld te betalen aan Assyrië. Natuurlijk liet Salmaneser dat niet stil begaan. Hij belegerde Samaria, dat zich ongeveer 3 jaren verdedigde maar tenslotte toch wel moest overgeven. Toen werd bijna de geheele bevolking weggevoerd en in verschillende deelen van het Assyrische rijk geplaatst.

Nu was het met het koninkrijk Israël gedaan. Wat God reeds lang te voren had laten verkondigen was geschied. God had Israël van het begin af laten waarschuwen om toch geen afgoden te dienen, want dan zou God tenslotte het volk aan de heidenen overgeven. Maar Israël hoorde *niet naar* Gods profeten. En Israël heeft moeten ondervinden, dat God niet met zich spotten laat. Vele bezoekingen had God reeds over Israël gebracht en toen eindelijk niets hielp, werd, althans over het tienstammenrijk, ook deze bedreiging uitgevoerd, dat geheel het volk onder de heidenen verstrooid werd. En tot op onzen tijd is niet te zeggen, waar het op den duur gebleven is. Men moet dus wel aannemen, dat dit deel van Abrahams zaad zich later met de heidenen heeft vermengd en vereenigd.

Maar hoe ging het nu met het l a n d van Israël? Bleef dat onbewoond liggen? Dan zou het wel spoedig een wildernis worden! Zoo dacht ook de koning van Assyrië en hij wilde niet, dat dit land een wildernis werd. Ik denk, dat hij het veel liever wilde maken tot een vast punt van Assyriërs macht tegen Egypte. Denk maar even aan wat So had gedaan!

Weet ge, wat de koning van Assyrië deed? Hij stuurde van zijn eigen volk naar Samaria en omstreken, II Kon. 17 : 24. Die zouden daar wonen als in hun eigen land. Het was wel een smaad voor Israël. Nu woonden weer heidenen in het land, waaruit God eens de heidenen voor Israël had verdreven. Maar voor de Assyriërs was het een versterking van hun macht.

Hoe ging het met deze kolonisten in hun nieuwe vaderland? Nu, aanvankelijk niet al te best. Ze hadden veel last van leeuwen. Die zullen, begunstigd door de ontvolking eerst van de omgeving door Tiglath Pilézer en toen van Samaria zelf door Salmaneser in dien tijd wel sterk vermenigvuldigd zijn. Want die Assyrische kolonisten zijn natuurlijk niet de volgende week na de uitvoering der Israëlieten gekomen. Die leeuwen waren een plaag voor de Samaritanen Vertel, wat de Samaritanen voor de oorzaak dezer plaag hielden. En wat ze deden.

Zoo kregen die menschen een dubbele godsdienst, wat op den duur een gemengde godsdienst werd. Die priester was natuurlijk een van de „kalverpriesters"; al te veel mogen wij ons van zijn onderwijs dus niet voorstellen.

De heidensche gedachte: elk land heeft zijn eigen God, is hier duidelijk op te merken.

Het is geen wonder, dat twee eeuwen later de Joden, die in Jeruzalem woonden, zich niet met deze heidenen wilden vereenigen al dienden ze ook op hun wijze Jehovah.

K. R.

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

17. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve. 's Zondagsavonds hield zij een korte godsdienstoefening, tot groote ontevredenheid van den predikant Ds. Lothuizer.

In 1917 werd de toestand veel moeilijker. Velen waren in den oorlog gebleven of gewond.

Ook luitenant Erich Lothuizer, de zoon van den predikant, was volgens regimentsbericht gevallen. De moeder had bij het vernemen van die tijding een zenuwschok gekregen met schreikrampen. De Zondag daarop had Ds. Lothuizer de dienst laten uitvallen. De daarop volgende Zaterdag moest hij evenwel probeeren zich voor te bereiden voor den volgenden dag. Hoe hij echter nadacht, hij kon geen tekst vinden.).

Over de Herodiaansche kindermoord te Bethlehem zou hij willen preeken en alle ellende van zijn ziel, zijn gansche diepe leed zou hij daarin willen neerleggen. Maar hij gevoelde zich te weinig sterk en vreesde, dat onder de prediking het leed hem overmannen zou en hij alle kalmte zou verliezen. Dat leek hem onmannelijk en niet in overeenstemming met de waardigheid van een geestelijke. Bovendien zou hij dan de geheele godsdienstoefening verstoren.

Om over de ervaring en de belijdenis van Job: »De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd!« te spreken, gevoelde hij zich in 't geheel niet in staat.

De gedachten van den predikant dwarrelden door elkaar. Steeds weer moest hij denken aan de dokter uit Dorenfelde. Die was er nog eens geweest had hem over de toestand zijner echtgenoote gerustgesteld en verder gezegd: . . . en overigens?

Zwak, zwak en nog eens zwak.

Er goed van leven. En het verleden begraven. Wat dood is, is dood, is uit en voorbij en komt nooit terug. Het leven moet voor het leven zorgen.

Hij had daarop geantwoord: »De smart is nog te groot!«

»Waar het zeer doet, verbind ik het wel. En waar een wonde is, daar plak ik wel een pleister op.

Laat dat maar gerust aan mij over. En dan scheurt en trekt men er niet onophoudelijk aan!« had de dokter daarop gezegd.

»God zal ook ons nog eenmaal troosten!« kwam er over de lippen van den predikant.

Toen was de dokter uit Dorenfelde vlak voor hem gaan staan, had hem door de brilleglazen op eigenaardige manier aangestaard en had gevraagd: »Kunt u een mensch een andere aard, een geheel andere gezindheid inplanten? Neen; dus dat moet de mensch zelf in orde maken. Daar ligt het fijne van alle troost!«

Hij, de dominé, had toen op de troost van God gewezen, die door de kerk aangeboden werd.

De dokter had toen slechts een beetje gekucht en tusschenbeide gevraagd: »Hoe? Wat? Nu, als 't u blieft, dominé, houd maar op!«

Daarop had hij zich half afgewend, maar het hoofd naar den predikant gekeerd zeide hij nog slechts op korten toon: »Ik moet er niets van hebben!« En toen was hij heengegaan.

Ds. Lothuizer zat voor zijn schrijftafel en moest nog eens over alles nadenken. De krasse logica, die de geneesheer naar voren had gebracht, maakte het hem niet gemakkelijk. Ja, hij gevoelde zich absoluut niet in staat, zichzelf of zijn echtgenoote ook maar werkelijke troost in het hart te geven.

Hij ontdekte, dat de zielskracht van een mensch voor een groot leed niet voldoende was. Wel gevoelde hij in zich een groot verlangen naar troost, ontwaardde in zich de begeerte des Geestes, zich boven de schaduwen van het leed en de ellende te verheffen, maar de smart legde steeds weer beslag op zijn ziel, en met groote kracht werd hij door het leed telkens weer overmeesterd.

»O God! Paulus, met u klaag ik: Ik ellendig mensch, wie zal mij verlossen van het lichaam des doods?«

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

ONZE VRAGENBUS.

Kon Elisa er zich mee vereenigen, dat Naäman zich voor God schaamde?

We lezen in 2 Koningen 5 de verzen 18 en 19: „In deze zaak vergeve de Heere Uwen knecht wanneer mijn heer in het huis Rimmons gaan zal om zich daar neder te buigen en hij op mijnen hand leunen zal — als ik mij alzoo nederbuigen zal in het huis Rimmons, de Heere vergeve toch uwen knecht in deze zaak".
En hij zeide tot hem: „Ga in vrede".
Mijn vraag is: hoe kon Elisa zulk een handeling van Naäman goedkeuren?

De bladzijde, waarop ons een gebeurtenis uit het leven van den Syrischen commandeur Naäman wordt beschreven, is eene van de mooiste uit het Oude Testament. Telkens wanneer ik ze lees, sta ik er verwonderd over, dat ons zoo buitengewoon veel gegeven wordt in zulk een buitengewoon kort bestek. Want het verhaal van Naäman's ziekte en zorgen; van een op veroveringstochten ontwrichte Joodsche familie, welker dochter om haar beschaving toegevoegd werd aan het personeel van zijn vrouw; van de vriendelijke behandeling, die dit meisje in haar nieuwe omgeving ondervond en van haar meeleven met haar patroon en patrones; van zijn reis naar en aankomst te Samaria met vele paarden en een statiewagen; van de koele ontvangst van Elisa, die niet eens te voorschijn komt om zulk een voornaam personage eerbiedig welkom te heeten, maar door zijn knecht laat zeggen, wat er gedaan moest worden; van de woede, die zich van den opper-officier meester maakte en van zijn plan om terug te keeren; van eerlijke en trouwe bedienden, die van hun meester hielden, omdat hij van hen hield en die hem wisten te overtuigen om het aangewezen middel te probeeren; van een begrijpelijke aarzeling om zich aan den zoom der Jordaan te ontblooten en van zeven keeren wasschen, waarna het vleesch weder kwam gelijk het vleesch van een kleinen jongen — dit alles en nog veel meer wordt ons samengepakt in slechts ..... veertien verzen! Dat is nog eens literatuur! Sommige van de Oud-Testamentische auteurs hebben een bijna miraculeus talent van stijl. Wat zijn ze zuinig met hun woorden en wat weten zij er ontzaglijk veel mee uit te beelden! Ons volk is gezegend met uitnemende schrijvers, maar zelfs de beste onder ze staan ten achter bij deze kunstenaars van lang vervlogen eeuwen uit dat Aziatische land aan de Middelandsche zee.

Maar ik mag mij niet verliezen in een causerie over de literairische waarde van den bijbel, hoe gaarne ik dat op het oogenblik zou willen doen. Ik moet naar de vraag terug en wil dan bovenstaande opmerking beschouwen als een inleiding op het antwoord.

* * *

Vele bijbelgeleerden nemen het gaarne voor onzen Naäman op. Zij werpen de gedachte, dat hij God zou verloochenen verre van zich en wijzen op zijn nadrukkelijke verklaring, dat hij niet meer brandoffer of slachtoffer anderer goden doen zou maar den Heer.

Verder beroepen zij zich op den profeet van Samaria, die met zijn: „Ga in vrede" de voorgenomen handeling van den machtigen Syriër blijkbaar goedkeurde. Zij prijzen hem om zijn wellevendheid en houden hem hoog als een voorbeeld van verdraagzaamheid voor ieder volgeling van Jezus. Zij redeneeren aldus: Naäman bekleedt de hoogste positie in zijn land. Een van zijn voornaamste plichten is den koning te vergezellen, opdat deze „op zijn hand leune", wanneer hij naar den

---

kreunde hij halfluid voor zich heen. Daarop stond hij op, liep een paar stappen in de kamer op en neer, bleef weer staan, sloeg de handen ineen en zeide met tranen in de oogen: »Gemeente, nu moet ik voor je preeken en ben zelf niets dan een onmachtig kind! Heere, help mij! Laat Uw dienstknecht toch niet ondergaan, mijn God!«

Hij liet zich weer in zijn armstoel neervallen. Nog eens kwam hem de dokter uit Dorenfelde voor den geest. Wat die wel allemaal zeide! Was dat het juiste? Kon men met een doode alle herinnering daaraan begraven? Neen, dat was een totale onmogelijkheid! Ja, die er misschien licht en oppervlakkig genoeg voor was of zooals de Dorenfelder dokter ijzeren zenuwen had, die zou er wel gauw overheen zijn, misschien wel heel gauw, zonder er zich veel meer van aan te trekken. Maar wie zijn doode werkelijk lief had gehad, zooals hij zijn jongen . . .!

Onweerstaanbaar brak de groote smart met alle bitterheid weer los en sleepte hem mee. Voortdurend wreef hij met zijn zakdoek de oogen droog, maar de bron van tranen geleek wel onuitputtelijk.

In den geest ging hij door de verschillende families zijner gemeente, waarin de dood de laatste jaren opruiming had gehouden; nu verstond hij iets van de groote smart bij de betrokkenen.

Nu begreep hij ook de boerin van de Enke-hoeve, begreep, waarom zij gezegd had: »Wij hebben dat noodig! Wij gaan onder in onze jammer en ellende, maar juffrouw Veerman trekt er ons uit!«

»O God, wie vertroost mij? Wie troost mij? Ach God, Heere God! Troost Gij mij, opdat ik Uw troost mag ontvangen en allen kan troosten, die door het leed verslagen zijn!« kwam er uit het diepst van zijn hart over zijn lippen.

Neen, dat was hem als predikant der gemeente niet gegeven, dat ook hij de godsdienstoefeningen van de oude juffrouw op de Enke-hoeve zou bezoeken. Dat kon hij reeds niet met het oog op de collega's in de omgeving.

Neen, dat mocht in geen geval gebeuren.

De boerin van de Enke-hoeve had laten vragen, of zij mevrouw Lothuizer een bezoek mocht brengen. Maar vooraf reeds had de predikant last gegeven, dat er geenerlei bezoek uit de gemeente mocht worden ontvangen. En zoo kreeg ook de boerin van de Enke-hoeve de boodschap dat zij haar bezoek nog maar wat moest uitstellen.

De dominé dacht aan de vrouw van den bezembinder. Hoe had zij hem in haar groote smart toch hoopvol aangezien! Hij haalde de schouders op. »Andere menschen!« fluisterde hij zacht voor zich heen.

En morgen was het Zondag. Nog nooit was zijn geestelijk ambt hem zoo zwaar gevallen als nu. Wat zou hij zeggen, over welke tekst zou hij nu prediken? Nu, over hetgeen waaraan de menschen, waaraan het vaderland nu zoo hoognoodig behoefte had: Eensgezindheid en vrede in het land, hoop en moed tot volhouden!

Ja, maar hoe kan men anderen prediken, hetgeen men zelf niet bezit: Moed en hoop? De vertwijfeling verscheurde hem bijna.

Wanneer het met het tot een bijna gevleugeld woord geworden: »Erbarmen Gods« ook niets gedaan was, dan bestond er geen middel tegen.

Het erbarmen Gods! De dominé probeerde grondgedachten voor dit onderwerp bijeen te vergaderen, die te verdeelen. Maar wat hij anders met innerlijke geestdrift gedaan had, was hem nu tot last geworden. Had hij anders altijd een zekere blijdschap gesmaakt, wanneer de opbouw en de uitwerking van een preek hem bijzonder goed gelukt was, zoo was het hem nu, alsof hij niet voor het Boek der boeken zat, maar voor het ledige niets.

Tot diep in den nacht zat hij achter zijn schrijftafel en dacht en peinsde, noteerde, schreef en corrigeerde weer. En wanneer hij dan weer door zijn groote ellende overvallen werd, dan wierp hij alles in de papierkorf, om later weer een andere preekschets uit te werken. (Wordt vervolgd.)

tempel ging om voor Rimmon neer te buigen. Is de koning een mensch op leeftijd, dan moet hem bepaald dezen dienst worden bewezen. Waarom zal de gelukkige krijgsoverste nu weigeren? Omdat hij bekeerd is tot den God van Israël? Maar mag men van zoo'n bekeerde niet verwachten, dat hij zich beter van zijn taak kwijt dan een heiden? Dat hij met den koning meebuigt voor den afgod, doet hij uitsluitend als dienstknecht des konings. Zijn neerbuigen is slechts een onderdeel van de eerbewijzen, die zijn meester brengt. Zoo zal het iedereen opvatten, ook zijn vorst. Want het is immers alom bekend, dat hij persoonlijk brand- en slachtoffer offert op een altaar, dat op Palestijnsche grond staat en gewijd is aan den God van dat land.

* * *

We hebben doorgaans grooten eerbied voor de meeningen van schriftkundigen, vooral wanneer zij aan hun schriftkennis het kinderlijk geloof paren. Maar met bovenstaande zienswijze kunnen wij ons beslist niet vereenigen. Wij hebben de volgende bezwaren:

1. dat Naäman over het eeren van Rimmon in diens tempel niet de instemming van Elisa vraagt. Wat de Palestijnsche grond betreft, doet hij dat wel. Hij loopt daarbij geen gevaar. Doch over zijn neerbuigen voor den afgod begeert hij het oordeel van den profeet niet te weten, omdat hij het wel raden kan. Hij deelt kortweg mee, wat hij van plan is;

2. dat Naäman den Heer om vergeving meent te moeten verzoeken, wanneer hij met zijn vorst in den tempel van Rimmon verschijnt. Wij raden niemand aan deelgenoot te zijn aan handelingen, waarvoor hij God om vergeving moet smeeken;

3. dat de profeet met zijn: „Ga in vrede" geen antwoord heeft willen geven, Elisa begreep de moeilijkheid van den opperofficier en wist, dat geen redeneering, hoe overtuigend ook, hem van houding zou kunnen veranderen. Daarom zwijgt hij over diens voornemen en scheidt van hem op de gebruikelijke wijze van dien tijd.

* * *

Naäman de Syriër is degrondlegger van een vereeningspolitiek, die in onze eeuw en in onze omgeving en vermoedelijk ook in onze gemeenten vele voorstanders vindt. Men ziet den mensch als lid van een groep en wat hij als groepslid verrichten moet, komt voor rekening van het geheel. Daarvan wordt hem geen persoonlijke nota thuis gestuurd.

Ge kunt in den oorlog gerust uw tegenpartij met een machinegeweer bij honderden neerschieten, als gij maar persoonlijk anti-militarist zijt!

Uw hart worde niet ontroerd om u aan te passen bij de gebruiken van den winkeliersstand, hoe bedriegelijk en oneerlijk die ook moge wezen. Hoofdzaak blijft, dat gij persoonlijk die oneerlijke practijken sterk afkeurt en dat iedereen weet, dat gij ouderling zijt in de gemeente van gedoopte christenen!

* * *

„Je moet buigen", zeide eens een minder standvastige voorganger tot een jongeren collega, die in de dagen der hervorming was gegrepen om op den brandstapel te worden gebracht. „Wees toch verstandig! Je moet buigen. Door te buigen gaat het water over je heen!"

Het fraaie antwoord luidde: „Buigen? Buigen? Ja, dat kan ik wel, maar ik kan Christus niet verloochenen!"

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

DE GEWICHTIGSTE LEVENSERVARING.

Het was in den nacht en alles stil en rustig. Door een der straten van Jeruzalem, waar geen wandelaar zich meer bewoog, spoedde zich een blijkbaar diep in gedachten verzonken oude man. 't Was merkbaar, dat hij iets in zich omdroeg, wat hij gaarne wilde uiten. Zijn doelwit was Jezus, met Wien hij in aanraking wenschte te komen. Dit gelukte hem, en weldra ontmoeten we hem in ernstig gesprek met den Heere Jezus. Hij behoorde tot de gezindte der Farizeeën, welker wettische en schijnheilige ijver voor de inzettingen der ouden en hun haat tegen Jezus, de Vriend van zondaren, uit de heilige geschiedenis onzen lezers genoegzaam bekend kan zijn. Krachtens het ambt van bedoelden bezoeker, behoorde hij tot de aanzienlijken van de stad, en was lid van den raad der Oudsten. Zijn naam was Nicodemus.

De drang tot dien nachtelijken tocht hield verband met de begeerte zijner ziel naar waarheid; hij deed zulks blijken in alle oprechtheid, ofschoon hij een leeraar onder zijn volk was. Hij had de wonderen des Heeren gezien en Zijne machtige prediking gehoord en dat had indruk op hem gemaakt, dewijl hij de waarheid wilde eeren, en nu was hij ernstig overtuigd geworden, dat hetgeen Jezus sprak en deed, niet — als wel gezegd werd door zijn collega's — uit den duivel kon zijn, maar daarentegen een teeken van Zijn goddelijke zending moest wezen. Rond en vrij erkende hij: „Wij weten, dat Gij zijt een Leeraar van God gekomen, want niemand kan de teekenen doen, die Gij doet, zoo God niet met hem is".

Eenigszins bevreemdend valt het eerst op, dat Jezus hem zoo terstond aanvallend ontvangt met de woorden: „Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: tenzij iemand wederom geboren worde, kan hij het Koninkrijk Gods niet zien!" De schriftgeleerde fronste zijn voorhoofd en murmelde: „Geboren worden — een mensch reeds oud geworden zijnde, nog eens geboren worden? Neen, Meester, dat vat ik niet!" Bijna belachelijk komt het hem voor, die eisch was te hoog; want „hoe kan een mensch geboren worden, nu oud zijnde?" — Verneem dan Jezus antwoord: „Zijt gij een leeraar in Israël en weet gij deze dingen niet?" Het is alsof de Heere wilde zeggen: dan mist gij inderdaad een allergewichtigste kennis. Toch is het gelijk Ik u zeg: „Tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan!" Dien vromen Nicodemus werd het woord van Jezus al meer raadselachtig, en vraagt eindelijk: „Hoe kunnen deze dingen geschieden?" Dan begint de Heere hem op zijn bede te onderrichten en verklaart hem het geheim der wedergeboorte. En we twijfelen er niet aan, dat in deze ure de wedergeboorte in het hart van Nicodemus een aanvang genomen heeft.

Wedergeboorte — dit woord is thans nog voor talloos velen iets geheel vreemds. Moeten we er onder verstaan een verbetering van den ouden mensch, of een gemoedsbeweging, een ontroering, of een beschaving of veredeling der menschelijke natuur? Och neen, daar komt niets van terecht. En als het al eens gelukte, wat kan dat dan nog den mensch baten voor de eeuwigheid? De wedergeboorte is een werk Gods door de opstanding van Jezus Christus uit de dooden (1 Petr. 1 : 3) en door de vernieuwing des Heiligen Geestes in de ziel des menschen, waardoor hij een nieuwe persoonlijkheid wordt. Een mensch met een nieuw denken, willen en ervaren.

Bij een geboorte treedt een nieuw, aardsch menschenleven in; bij de wedergeboorte een nieuw geestelijk leven in een nieuwe geestelijke wereld; een leven voor den hemel bestemd. De wedergeborne heeft naar zijn aard een verlangen in zich naar de hemelsche, eeuwige dingen. Hij heeft slechts ooren om op geestelijke dingen acht te geven; oogen, die naar goddelijke dingen uitzien; lippen, die van eeuwige dingen liefst spreken; een hart dat voor heilige dingen klopt; een denkvermogen om de dingen, die bovenaardsch zijn te bedenken. Hier zijn twee menschen. De een zegt: „eten, drinken, zich vermaken, lustig zich uitleven, dat is mijn ideaal". Een ander zegt: dat, wat mijn vriend nastreeft, verafschuw ik; Gods woord, de gemeenschap met God, den omgang met Gods kinderen is mijn lust". Die beide menschen leven in twee verschillende werelden; de een in de wereld des vleesches met haar begeerlijkheden en zinnelijkheden, de andere in de geestelijke wereld des Geestes, naar hoogere begeerten der ziel. En deze scheidingslijn is gedurende alle eeuwen en door de gansche menschheid heen op te merken geweest. De uit God geboornen

leven boven die lijn en hebben gemeenschap met God en worden geheiligd; de onwedergeboornen leven onder die lijn en vermaken zich in het zondigen. Jezus drukte het zoo uit: Wie van nieuws geboren is, leeft in het Rijk Gods, waar Jezus Koning is en heerscht; wie niet wedergeboren is, leeft nog in het rijk der wereld, waar satan zijn macht laat gelden. (Slot volgt).

III

UIT DE GEMEENTEN

VRIESSCHELOO. Den eersten Paaschdag j.l. was het voor de gemeente alhier een bijzonder schoone dag.

Drie menschen werden op hun belijdenis gedoopt. Twee van dezen waren vrouwen van leden onzer gemeente en reeds lang het eigendom des Heeren. Op bijzondere wijze waren ze tot overtuiging gekomen, dat de doop voor een geloovige beslist vereischte is. Hun echtgenooten waren zeer onder den indruk en waren God recht dankbaar voor deze overwinning.

Onze waarde Voorganger behandelde bij deze gelegenheid: Jacobus 4 : 17.

Aan den Disch des Heeren werden onze drie zusters van harte welkom geheeten door onzen br. Voorganger Ds. De Haan. Onze kerk was bij deze gelegenheid geheel bezet.

Wij hopen en bidden, dat God ons spoedig nog eens weer zulk een heerlijke dag moge schenken.

Namens de gem.
E. KUILMAN, Secr.

HAARLEM, De beide Paaschdagen waren weer blijde dagen voor onze gem. Voor het eerst in 1930 mochten wij aan den avond van den 1en Paaschdag ons watergraf weer openen, daar 2 zusters hun Heer en Heiland in den Doop wenschten te volgen. Moge deze daad velen, die reeds geruimen tijd met ons opgaan en den Zaligmaker belijden, tot heilige jaloerschheid opwekken, opdat spoedig meerderen volgen.

In den morgendienst ging onze jonge student, br. H. Bakker, ons voor. Beide keeren mochten wij ons in een groote opkomst verheugen.

Wij verwachten vele mede-verbondenen op den tweeden Pinksterdag om met ons 's Heeren goedheid te loven.

De Correspondent H.

N.-WEERDINGE. Het is mij een genoegen U langs dezen weg deelgenoot te maken van de bijzondere zegeningen, welke de Heer ons heeft geschonken.

6 April was voor ons een groote feestdag. Een broeder en vier zusters waren in ons midden, die door den Doop wenschten te bevestigen wat zij in 't midden der gemeente hadden beleden n.l. dat zij voortaan niet meer zichzelven wilden leven maar alleen in en door Jezus Christus.

Bij die gelegenheid was onze kerk overvol, waaronder velen van andere kerkelijke richtingen, die met groote aandacht luisterden naar de gloedvolle rede van onze Voorganger over de beteekenis van den Doop. Dat het nog velen er toe moge brengen om in dezen nauwkeurig en onbevooroordeeld Gods Woord te onderzoeken en ernaar te handelen.

Na afloop schaarden we ons om 's Heeren Disch en werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheeten.

1e Paaschdag waren we weer met een groote schare te samen om het heerlijk Opstandingsevangelie te beluisteren en wederom getuige te zijn dat een zuster in het watergraf afdaalde om weder in nieuwigheid des levens op te staan. Na afloop mochten wij weer *bij brood en beker den dood onzes Heeren gedenken.*

2e Paaschdag 's middags om 2 uur kwamen we weer samen, nu met de gemeente Em. Erfsch.veen, die in groote getale aanwezig was, *om liefdemaal te vieren.* De kerk was geheel bezet.

Ds. Reiling, die de leiding had, sprak een hartelijk welkomstwoord, waarna Ds. Barendregt sprak over „Baptisten zijn Opstandingschristenen *en moeten worden christenen, vervuld met den Heiligen Geest, ofwel christenen van de daad".*

Br. Wijnsema sprak nu over: „Het lezen van den Bijbel". Het waren leerzame toespraken.

Hierna begonnen de „vrije toespraken" en hoe zal ik u van al het gesprokene iets weergeven, 't is mij niet mogelijk, maar wel dit, het was aan de gezichten der aanwezigen te zien, dat allen recht genoten. Het was in één woord een gezegende samenkomst. Al te spoedig was het sluitingsuur daar en gingen allen zeer voldaan huiswaarts, na het zingen van „Wij reizen met elkander enz."

De Secr. De J.

AMSTERDAM De jongeliedenvereeniging „Dient den Heere met blijdschap" vierde j.l. Zondag haar jaarfeest. De gemeente stemde met haar dochter samen in jubel- en dankgezangen.

Ds. Planting sprak een openingswoord ontleend aan den naam der vereeniging, terwijl de Voorzitter een krachtig welkom deed hooren.

Samenspraken, voordrachten en liederen werden als een tractatie genoten. Ook bracht de leider der Zondagsschool „De goede Herder" zijn zegenwenschen in het midden, er op wijzende dat Zondagsschool en Jeugdvereeniging elkander moesten aanraken, om het kind te doen opgroeien tot Jongeling of Jongedochter en ze te brengen tot Christus den Eenigen Herder.

W. VEENSTRA, Secr.

III

MEDEDEELINGEN

Ontvangen van: Wed. B. te G. f 2,00; Coll. luisteraars te 's-G. f 13,—; idem te H. f 3,52; idem te 's-G. f 3,20; de B. te H. f 5,—; J. te 's-G. f 1,—; Bapt. Gem. te U. f 2,30; P. V. en N. N. te 's-G f 3,45. Bijeen f 33,47.

Hartelijk dank. Maar de aderlating uit onze kas dient nu toch wel aangevuld; anders . . . ?

Heemstede, 23 April 1930.
G. BROERTJES,
Postrekening 142741. Penn. U. R. C.

2e EXLOëRMOND.

De Heer zegene onderstaande brs en zrs. voor de giften, door hen geschonken tot vermindering der schuld, lastende op ons kerkgebouw.

We ontvingen in dank van: Br. de Jong te Eindhoven f 25.—; N. N. te N. f 5.—; de Gemeente te Em. E.veen f 41,22; Br. J. M. te N. Buinen f 6.—; Jongeliedenver. te Exl. f 15.—.

Te samen f 92.22.

Volgt het voorbeeld dezer gevers na en zendt een bijdrage aan onderstaand adres:

P. de RAAF, 2e Exloërmond, Kijl 7.

VERANTWOORDING
JUBILEUM-BOUWFONDS-COMM. DER BAPT. GEM. HAARLEM.

Met een dankbaar hart kunnen wij melden dat wij als eerste aanloop de volgende gaven mochten ontvangen: J. v. d. S. f 120.—; W. K. f 25.—; B. A., allen te H., f 20.—; P. G. te IJ. f 5,05; Wed. K. de B. te N. f 10.—; Mevr. de Wed. R. de J. te A. f 10.—; N. N. f 20.—; N. N. f 10.—; C. v. d. R. f 25.—; B P. f 10.—; N. R. f 15.—; N. J. P. f 115.—; D. B. f 10.—; G. N. f 8.—; N. den B., allen te H., f 18.—

Totaal f 421,05.

B. BAKKER,
Penningm. Jub. Bouwfonds Comm.
Spionkopstraat 18, Haarlem.
Giro No. 146660.

LEEUWARDEN.

De gemeente kan tot hare vreugde mededeelen, dat Br. F. E. Huizinga het door haar op hem uitgebrachte beroep heeft aangenomen.

v. d. Kooystraat 16. J. V.

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van de Gemeente Heeg f 20.— voor de Congo; de Gem. Nw. Weerdinge f 270.— voor de Congo; de Gem. Stadskanaal f 480.— voor de Congo; van de Meisjesvereeniging te Stadskanaal f 20.— voor de arbeid van Zr. G. Reiling te Yakusu.

Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat 6*b*. Giro 151970.

TE HAARLEM!

Is men druk in de weer het u zoo aangenaam mogelijk te maken;

Stelt men er prijs op, dat ge den tweeden Pinksterdag aanwezig zijt om met de gemeente de goedertierenheden des Heeren te gedenken, die zij al die jaren in ruime mate heeft mogen ervaren;

Rekent men er op, dat gij er ook bij anderen op aandringt mede derwaarts te trekken;

Biedt men u logies en zoo noodig ook nachtlogies;

Zijt ge hartelijk welkom ook al hebt ge er geen enkele kennis en zijt ge er nog nooit eerder geweest;

Verlangt men daar zelfs des te meer met u de gemeenschap der heiligen te smaken;

Zijn eveneens al uw onbekende en ook onbekeerde familieleden en kennissen hartelijk welkom;

Worden vooral vele broeders en zusters van Amsterdam, Utrecht, Hoorn, den Haag etc. verwacht;

Rekent men op de overkomst der oud-leden van Haarlem;

Ziet men ook gaarne de »Noorderlingen« onder de Baptisten;

Kunt ge heel gemakkelijk, en met een gezelschapskaart ook goedkoop, komen;

Roept men u toe: »Laat den tweeden Pinksterdag vrij voor Haarlem«;
Wacht op uw zeer spoedige aanmelding, de secretaris der Regelings Com.

J. A. BOOGAARD,
Haarlem, Van Oosten de Bruynstraat 125

III

EEN HERINNERING.

Nu wij allen weer in onze gewone doen teruggekeerd zijn, gevoelen wij behoefte onzen hartelijken dank aan onzen God door middel van ons orgaan aan onze ontvangende Gem. *Drachten* en aan al de verbondenen in Chr. Jezus, die onze 21ste Friesche bondsvergad. vormden, te doen blijken en opdat wij tevens in levendige herinnering zullen houden *het vele goede* door ons genoten.

Wij hebben toch opnieuw ervaren de opstandingskracht van onzen gel. Heiland. Ja, Hij *is* waarlijk opgestaan, dàt hebben wij beluisterd in het lieflijk gezang, in muziek, in gebeden en dank, in de vele goede terechtwijzende en bemoedigende woorden. Alles te resumeeren kan niet en is overbodig, doch laat ons nooit vergeten: dat wij een dienst Gods hebben, wortelende in den levenden Chr. en dat wij Hem zullen belijden voor de menschen in woord en daad, om eenmaal voor den Vader beleden te mogen worden. Welk een harmonische gang was er in het hartelijk bekennen en roemen van de genade ons in Christus Jezus geschied; Hij die de Persoon onzer vreugden is.

Het was ons aangenaam al de Friesche Gemeenten, van ons landelijk Unieverbond, aanwezig te zien in eene zeer talrijke vergadering; zelfs hadden we het genoegen een br. en zr. der Gem. Groningen te zien en te hooren. Dit was eveneens het geval met onzen jonge br. E. Huizinga, die Leeuwardens Gem. in de feestdagen diende in 't Woord; ook mochten we voor 't eerst de Voorg. der Gem. Haulerwijk met een talrijke ledenschaar begroeten.

Door Heeg's vertegenwoordiger werd de wensch, die met blijdschap werd aanvaard, geuit, om, zoo God wil, de e.k. bondsvergad. aldaar te mogen hebben. Blijkbaar veroveren al meer en meer onze bondsvergaderingen de harten van ouderen en jeugdigen, waarin wij zijn bestaan bevestigd zien. Geve de Heere, dat onze opkomende generatie moge voortwerken aan het doel, waartoe onze bond ontstond, n.l. om onze geestel. en stoffel. band te sterken tot in lange dagen. — Ja, tot Jezus komt. — Maranatha.

God alleen de eere!!

L. Secr. H. FENNEMA.

III

BONTE STEENEN

HET SEIN.

Een reizend prediker zou een samenkomst houden op een dorp in een ruwe streek. »Daar zullen we pret van hebben«, zei Lars Poter tot zijn kameraden. »We zullen de heele samenkomst in de war jagen«. En ze spraken af, dat ze samen op één bank zouden gaan zitten. Wanneer dan de prediker op zijn ernstigst bezig was, zou Lars een sein geven, en dan zouden ze allen tegelijk hun voeten afzetten tegen de bank voor hen, zoodat ze met hun bank achterover gingen tegen wie achter hen zaten, en deze misschien weer tegen de volgende bank.

Ze zorgden, dat ze vroeg kwamen, en het gelukte hun samen op één bank te komen. En nu zaten ze te wachten op het sein van Lars. Doch de prediker begon en ging voort en eindigde, zonder dat het sein kwam.

Buiten omringden de anderen Lars Poter. »Waarom gaf je geen sein?« zeiden ze.

Lars zag bleek. »Ik heb zelf een sein gekregen«, zei hij.

»Gij een sein?« vroegen ze.

»Ja«, was 't antwoord; »dit sein: Als Lars Poter zich niet bekeert, dan gaat hij verloren«.

De anderen lachten hem uit doch hij bleef even ernstig. »Laat het ook een sein voor u wezen«, zei hij. — En het liep zoo, dat Lars zelf een sein werd. Hij kwam tot bekeering. Doch of de anderen op dat sein acht gegeven hebben kunnen we niet zeggen.

III

Vrijdag 9 Mei 1930 No. 2130 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

MEIMAAND!

Met een hoog gestemd gemoed,
Breng ik u een blijden groet,
Schoone Meimaand vol van zangen,
Met uw rijke bloemenpracht,
Met uw schat van groen omhangen,
Met uw koesterende zon
Met uw klaterende bron,
Met uw blijde oogopslag,
Met uw warme zonnelach,
Wat ge ons biedt is wonderbaar
Meimaand, schoonste van het jaar.

't Murm'lend beekje.
De Nachtegaal
't Dansend mugje,
't Woudkoraal,
De witte boomgaard,
De zwarte kluit,
't Roept al te samen
Gods grootheid uit.
Met dankbaar harte
Genieten wij
Van uwe weelde
O schoone Mei
Maar boven alles
Gij mensch van 't stof,
Breng Hem den Schepper
De eer, en lof.

Apeldoorn. J. H. van DIJK.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

GEEF GOD EEN KANS.

Er zijn menschen, die beweren in hun leven geen kans te hebben gehad.

Ik denk nu niet aan degenen, die naar een zekere betrekking solliciteerden, of gaarne naar het een of ander werelddeel wenschten te emigreeren, of vanwege gebrek aan financiën moesten gedogen, dat een ziekte ze hoe langer hoe meer in haar macht kreeg.

Mijn gedachten gaan naar de vele ongelukkige schipbreukelingen op de zee des levens.

Sommige vielen reeds als slachtoffer bij de eerste windrukken, maar geen enkele kan koers blijven houden en allen klagen dat ze eigenlijk geen kans hebben gehad. Zij wijzen op hun onbekendheid met den aard van het schip en dien der wateren, waarop zij moesten koersen, of — om alle beeldspraak te laten varen — op hun verkeerde opvoeding, op de hardvochtigheid van de samenleving, op het wantrouwen, dat zij allerwege hebben ontmoet en op de omstandigheden, die hun steeds den pas hebben afgesneden.

Arme menschen! Maar zouden zij werkelijk geen enkelen kans hebben gehad?

Eén ken ik echter, die in waarheid wel eens zeggen mag, dat hem geen enkele kans is aangeboden en telkens wanneer hij het zegt, zegt hij het met een traan en een snik.

Wie die eene is?

„Die meest van al verdient, dat elk zijn wille diende,
die alles wetende is. De eeuwig alles ziende . . . . ."

Die eene is God.

* * *

Zullen wij onzen Heer leeren kennen, dan moeten wij Hem een kans geven.

Er is geen andere weg. Wij zouden naar een leerrede kunnen luisteren, die zich tot diep in den nacht uitstrekt, zoodat wij evenals Eutychicus slaapdronken van onze zitplaatsen vallen.

Of wij zouden ons kunnen laten ontroeren door de gevoelvolle getuigenissen, die sommige broeders van hun ondervindingen met God weten te geven.

Maar daarmede leeren wij Hem niet kennen.

Wij moeten onzen Heer een kans geven!

Er zijn kinderen, wier harten van liefde voor vader overvloeien en gaarne op zijn knie willen kruipen teneinde de armpjes om zijn hals te slaan en hem te koesteren. Doch vader is altijd druk. Of als hij niet druk is, dan is hij uit. Weet vader eigenlijk wel, welk een goddelijken rijkdom aan kinderliefde hij bezit? Immers neen, want hij schenkt de zijnen geen gelegenheid.

Iemand brengt mij de bol van een hyacinth van een bijzonder edel soort. Veronderstel eens, dat ik specialist ben in bollen en in staat over allerlei problemen, de bollencultuur betreffende, geleerde lezingen te houden. Blijft niet in weerwil van mijn wetenschap de kleurenpracht van deze bol en het carillon van haar ontelbare klokjes geheel voor mij verborgen, indien ik ze geen kans geef?

De landbouwer moge haarfijn op de hoogte zijn met het wezen van den aardappel en als vakman uitnemend geschoold op onze inrichtingen van middelbaar en hooger onderwijs, het staat als een paal boven water vast, dat hij zijn schuren in het najaar niet gevuld krijgt, zoo hij deze knol verhindert om voor zichzelf te arbeiden.

Willen wij onzen Heer leeren kennen, dan is het niet genoeg, dat wij van Zijn eigenschappen afweten, en Zijn woord gaarne lezen. Ja, dan is het zelfs niet genoeg, dat wij professor zijn in de godgeleerdheid.

Wij moeten als practische menschen Hem in onze levens eenvoudig een kans bieden.

* * *

Wat doet onze Heer met degenen, die Hem een kans geven?

Hij maakt er flinke, fiere christenen van. Hij schenkt ze een levensdoel en een levensroeping. Hij vult ze met Zijn Geest en helpt hun op deze wijze om met al hun zwakheden sterk te zijn. Hij begint met ze als een Simon, een man met al de zonden van een visscher, en verandert ze in een Petrus, een van de waardigste karakters van het verleden.

En Hij doet ze zingen. Het christendom, dat niet zingen kan is zijn naam niet waard. Hij doet ze zingen zelfs in den nacht.

Wanneer de vijg niet uit zal botten,
geen druif meer zwellen zal van wijn,
de olijf haar kweekers zal bespotten
en alle vruchtboom kaal zal zijn;
als nergens graanveld meer zal rijpen,
de herder tevergeefs zal grijpen

ken van Kopenhagen ter beschikking werden gesteld, zoodat hij achtereenvolgens in alle deelen van de stad de jeugd kon bereiken.

Van den beginne af was het het streven van Ricard om voor de jongens den bijbel te openen. En hij had succes. Zijn bijbeluren trokken van 400 tot 500 bezoekers.

Hij heeft veel geschreven, maar voor de jeugd gaf hij steeds het beste. „Wat hij als schrijver gepresteerd heeft, is wel het meest omvangrijke, dat in de Deensche kerk in de elf honderd jaren van haar bestaan geleverd is", heeft iemand na zijn dood van hem gezegd. En bisschop Ostenfeld beweerde in zijn lijkrede dat hij de meest gelezen schrijver van zijn vaderland is.

* * *

Wat beoogt Olfert Ricard met „Jeugdleven?"

Ik kan niet beter doen dan hemzelf het te laten zeggen.

„Jonge menschen van veertien jaar en daarboven bewegen zich op allerlei terrein, waar ze telkens voor moeilijkheden komen te staan. Ik wil probeeren zoo goed als ik kan hen te helpen bij die moeilijkheden, waarmede zij te worstelen hebben. Als men heel geleerd wilde doen, zou men dit boek een korte jeugdethiek kunnen noemen, een practische zedeleer of een geestelijke gezondheidsleer voor jonge menschen in den overgangstijd . . . . . We willen een heel eenvoudig en natuurlijk, maar ook door en door uitnemend en gezond jong mensch schetsen. We zullen op geen enkel punt iets laten vallen — laat dat maar over aan de harde werkelijkheid van het leven! — maar het is evenmin onze bedoeling om een opgezet, sentimenteel en prachtig voorbeeld van braafheid te teekenen. We willen hier alleen zeggen, wat zonneklaar is, zoodat de lezer onwillekeurig tot zichzelf zegt: „Ja, dat is waar. Zoo zou ik ook willen zijn".

* * *

Is Olfert Ricard geslaagd?

Wel duizend keer! Ik heb mij in jaren niet zoo opgetogen gevoeld over een boek voor onze jongelingen als met dit kleinood in mijn handen. Laat mij u er het een en ander uit voorleggen. Nadat de schrijver vaders en jeugdigen heeft opgewekt om te trachten elkander te begrijpen, wijdt hij eenige mooie regelen aan moeder.

„En je *Moeder*, — ik ken haar niet, maar ik ken mijn Moeder. Zij was de beste moeder, die ooit op deze aarde is rondgegaan. En wanneer er iemand van jelui zou willen beweren: „maar mijn moeder was ongetwijfeld nog beter", dan zeg ik: „alles goed en wel, maar de mijne was toch de beste".

Mijn jonge vrienden, soms komt er over mij zulk een ontzaggelijk verlangen om haar lieflijke gestalte nog eens een enkele maal te mogen zien en om haar te mogen omarmen en haar tegen mij aan te drukken, en mijn wang tegen de hare te leggen, dat ik haast het gevoel heb, dat ik een jaar van mijn leven zou willen geven, wanneer ik haar een enkel oogenblik bij mij zou mogen hebben. Want je moet weten, dat zij niet meer leeft.

Ik herinner mij nog, toen ik een kleine jongen was, dat de gedachte soms plotseling bij mij kon opkomen: „Stel je eens voor, dat moeder stierf! Ja, soms hield ik mij zoozeer met deze gedachte in al haar onuitsprekelijke smart bezig, dat de tranen mij in de oogen sprongen en ik met al mijn droefenis naar de andere kamer liep, waar zij zat te naaien. Dan klemde ik mij aan haar vast, om mij toch vooral maar te verzekeren: „Ik heb haar. Ik heb haar nog".

De vrije tijd van den jongen mensch moet naar zijn meening op de beste manier worden besteed.

„Ons werk gaat precies volgens het uur en het wordt allernauwkeurigst gecontroleerd. Als we eens zouden willen afdwalen, dan is de leeraar of de baas daar. En als er eens iets niet in orde is, dan is vader niet zoo gemakkelijk. Maar onze vrije tijd, wie denkt er nu aan om ons eens te raden hoe die te gebruiken?"

En de reden, waarom hij het dringend noodzakelijk acht om den vrijen tijd vooral bijzonder te verzorgen, is, dat de eigenlijke vooruitgang in de ontwikkeling, — datgene wat de geheele zienswijze en levensrichting van den mensch zal bepalen — komt in onzen vrijen tijd en niet op de schoolbanken. De wenken, die gegeven worden zijn alle practisch en uitvoerbaar en van iemand, die het jonge leven niet vergeten is:

„Nu is het al dadelijk maar gelukkig, dat een derde deel van ieder etmaal als vanzelf geregeld is. Dan slapen we namelijk. Op jelui leeftijd moet de nachtrust niet korter duren dan acht uur. Het beste is als regel op denzelfden tijd naar bed, — en dan niet in bed om romans te lezen, en evenmin om te liggen fantaseeren; nog minder om tabak te rooken, maar om te slapen . . . . . Des morgens staan wij op, maar dan bepalen wij in den regel niet zelf den tijd, behalve op Zondag, wanneer velen de leelijke gewoonte hebben om tot tien of elf uur in hun bed te blijven liggen. Zoo verknoeien zij den gezondsten en besten tijd van den dag . . ."

In het hoofdstuk „Uw werk" vertelt Ricard, dat hij reeds vroeg de begeerte had om dominee te worden, omdat zijn grootvader dominee was en in geen enkelen tuin zulke heerlijke kruisbessen en kersen groeiden dan in dien van de pastorie. De zekerste weg om eenmaal ook zulke mooie kruisbessen en kersen te krijgen is door dominee te worden, dacht hij. Later werd hij student en begon theologie te studeeren — hij wilde nog immer niets liever dan dominee worden, maar toen was het motief een heel ander. Toen dacht hij: ik zou niets liever willen dan mede te arbeiden aan de komst van Gods Koninkrijk. God heeft hem tot zegen willen stellen voor een ontelbare schare. Maar hij was een eerste werker. En met zichzelf als voorbeeld beveelt hij elken jongen man het volgende ernstig aan:

„Orde op zijn kamer, orde op zijn lessenaar, orde in het teruggeven van geleende dingen, orde in zijn kleeren en orde wat zijn geld betreft, — ik verzeker jelui, dat is van grooter beteekenis dan je denkt. En dan orde in het gebruik van zijn tijd. Past op, dat er in je dag geen ledige oogenblikken zijn, die verloren gaan, doordat je noch flink werkt, noch werkelijk vrijen tijd neemt. Wie zijn tijd weet te gebruiken en zich rekenschap geeft, hoe hij hem gebruikt, die zal zeker iets worden in de wereld. Wie altijd de zweep moet voelen en anders zijn tijd verknoeit door met de handen in de zakken te zitten staren of door eindelooze praatjes te houden, die zal het niet ver brengen".

* * *

Of Olfert Ricard's boek aangeprezen moet worden?

Van ganscher harte. Ik voel, dat ik met bovenstaande citaten het geen recht heb gedaan, want het is wel twintig maal mooier dan deze doen vermoeden. Hier is zijn inhoud: Uw land; Uw huis; Uw vrije tijd; Uw strijd (en hoe teer en toch onverbloemd weet hij daarover te redeneeren); Uw woorden en uw gedachten; Uw karakter en uw uiterlijk; Uw Heer en uw Heiland. Spreken deze titels niet voor zichzelve?

Het boek heeft in Denemarken een geweldig succes gehad. Niet minder dan 95000 exemplaren zijn daar de wereld ingegaan. Ik kon deze mededeeling van den bewerker haast niet gelooven. Maar nu ik het gelezen heb, verwondert het mij in het geheel niet. Was ik rijk, dan liet ik er een honderdduizend drukken en ze uitreiken aan de jongelingschap der hoogere klassen van onze inrichtingen van middelbaar onderwijs en onze gymnasia, aan al de jonge menschen van kerk of vereeniging.

Dit boek mag in geen van onze gezinnen ontbreken. Het is juist het boek, dat de ouders, die min of meer verlegen zitten met hun jongens boven 14 jaar, aan ze moeten geven. Al onze jeugdleiders behooren het zich aan te schaffen en onze bibliotheken eeren zichzelve door het op te nemen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZENDING.

Een bewijs, dat de arbeid onzer Engelsche broeders in het Congoland door de Belgische Regeering gewaardeerd wordt, is wel, dat de zendeling H. Ross Phillips, die reeds 40 dienstjaren achter den rug heeft en nog steeds werkzaam is, benoemd is tot Ridder van „l'Ordre Royal de la Couronne", en de zendelingen J. A. Clark, met 42 dienstjaren, W. B. Frame, met 34, C. E. Pugh, met 21 en W. D. Reynolds met 18 dienstjaren tot Ridder „de l'Ordre Royal du Lion", terwijl mevrouw Frame en de zendingszuster mej. D. H. James de gouden medaille „de l'Ordre Royal du Lion" ontvingen Onze lezers herinneren zich zeker wel uit de mededeelingen van zr. Reiling, dat de kroonprins en later de koning en de koningin van België verschillende zendingsstations, waaronder ook Yakusu, bezochten en zeer ingenomen waren met de vruchten van het werk, vooral op het gebied van opvoeding en onderwijs.

In een artikel in het Aprilno. van „The Missionary Herald". wijst de secretaris van het Engelsche Bapt. Zendinggenootschap, Rev. C. E. Wilson, er op, dat hun zendelingen zooveel doen voor Bijbelvertaling en christelijke lectuur in heidensche landen. Hij zegt a. o.: „Er zijn zendelingen en zendinggenootschappen, die in dat opzicht leven van den arbeid van anderen en zelfs maaien wat anderen gezaaid hebben .... Als wij mogen „roemen", om met den Apostel te spreken, dan mogen wij zeggen, dat, ons getal en onze uitgaven in aanmerking genomen, wij veel meer gedaan hebben aan Bijbelvertaling en aan het schrijven, drukken en verspreiden van christelijke geschriften en boeken in heidensche landen dan eenig ander zendinggenootschap".

En toch blijft er vooral in Congo, nog ontzaggelijk veel te doen in dat opzicht. De zendelingen van onze Engelsche broeders arbeiden in dat groote land onder volken die *zeventien* verschillende talen spreken, en in slechts zes daarvan is het geheele Nieuwe Testament vertaald en nog maar kort geleden kwam de geheele Ki Kongo Bijbel klaar, „waarvan Dr. Holman Bentley de grondslagen zoo goed gelegd heeft" , zegt de heer Wilson.

„De vreemdeling is en blijft vreemdeling in zijn voorkomen en in zijn spreken en in vele andere opzichten, en opdat wij aan onze medechristenen van de nieuwe gemeenten de heilige taak mogen overdragen, als zij opwassen in kennis en ervaring, is het onze plicht en ons voorrecht om hen zooveel wij kunnen te geven van de schatten der Waarheid in hun eigen taal. En dat kan geschieden met meer nauwkeurigheid en minder gevaar van verloren te raken, wanneer het toevertrouwd wordt aan het gedrukte boek, dat men telkens kan lezen en onderzoeken, dan wanneer men niets heeft dan het gesprokene woord van den onderwijzer. In al de eeuwen die achter ons liggen, is duidelijk gebleken, dat de Waarheid is bewaard gebleven en verspreid door heilige geschriften".

A.

III

DE GEWICHTIGSTE LEVENSERVARING.

(Slot).

Door de wedergeboorte wordt een mensch ook geschikt voor de eeuwige heerlijkheid. Toen Mohammed met de bewering optrad, dat hij de profeet van God was, spiegelde hij den wereld een hemel voor, die er nog ver van af was een geestelijke heilige plaats te zijn; 't was een hemel waar men zich kon uitleven in onbedwongen zinnelijkheid, en waar men tallooze jaren lang aan alle lijden zou kunnen ontkomen. Waarlijk, om in zulk een hemel te kunnen komen, behoeft men geen nieuw mensch te worden! Wel is het noodig om aan de heerlijkheid van den bijbelschen hemel deel te hebben, dat iemand wederom geboren wordt.

Nieuwe menschen moeten wij worden, omdat we zoo door en door bedorven zijn.

Denk maar een wilden vruchtboom; hij kan slechts zure, wrange vruchten voortbrengen. Gij moogt hem omgraven en mest toebrengen, zorgvuldig bewaren en de bast zuiveren etc., nog des te meer zal het dienen om nog meer slechte vruchten te dragen. Houw hem echter de takken af en zet er van een goeden boom een of meer enten op en weldra zal hij goede, edele vruchten dragen. Zoo moet den verdorven mensch, die alleen slechte vruchten voorbrengt, iets goddelijks ingeplant worden om zijn denken, spreken en doen nieuw te doen worden. En wat is dit goddelijke? Niets minder dan Jezus Christus, die door den Heiligen Geest in ons hart komt wonen en werken en dat hart vernieuwt en van Zijne zaligheid vervult. Waar Christus woont, is de hemel. Uit een zoo herschapen hart komen dan niet meer voort de werken des vleesches, als: moord, echtbreuk, dieverij, valsche getuigenissen, lastering, maar gedachten en werken des Geestes: liefde, vrede, zachtmoedigheid, kuischheid.

Jezus zegt: „Wat uit het vleesch geboren is, is vleesch", d. w. z. is door de zonde verdorven en onrein. Nicodemus was een godsdienstig, zedelijk hoogstaand man, maar Jezus bevestigde het, dat ook hij wedergeboren worden moest, dewijl hij vleesch uit vleesch geboren was. Te denken, dat slechts diep gezonken menschen wedergeboren moeten worden, is een gevaarlijke dwaling. Er mogen menschen met hoogen aanleg of als groote geesten — dichters, denkers, uitvinders — geboren worden in de wereld en deze met veel wetenschap verrijken, nochtans moeten ook dezen wedergeboren worden. Zoodra een kind bewustheid van de zonde in zich en van de noodzakelijkheid van 't verlossingswerk bekomt, is het voor zijn zaligheid verantwoordelijk en moet en kan door de wedergeboorte, door het geloof in Jezus Christus, een kind van God worden.

Om ons te vernieuwen gebruikt God twee middelen: „water en Geest" (Joh. 3 : 5). Dat wij onder „Geest" den Heiligen Geest hebben te verstaan is buiten twijfel. Wat de Heere met de uitdrukking „water" heeft bedoeld? Niets anders dan Zijn woord, dat als water alles doordringt en reinigt (Zie Ps. 23 : 2; Jes. 55 : 1; Ezech. 36 : 25; Joh. 4 : 14, waar Gods woord met water vergeleken wordt). Bekeeringen van welke de Bijbel melding maakt (Hand. 2 : 38—41; 8 : 35—38; 9 : 1—15; 16 : 30—34) werden door Gods Geest en woord gewerkt. Dienshalve kon ook de Apostel zeggen: „Haar (de Gemeente) gereinigd hebbende met het bad des waters door het woord" (Eph. 5 : 26) „Hij heeft ons verwekt naar Zijn wil door het woord der waarheid" (Jak. 1 : 18). „Wedergeboren, niet uit vergankelijk maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende woord van God" (1 Petr. 1 : 23).

De Heilige Geest werkt door Gods woord en de prediking er van tweeërlei in menschen: zonde-erkentenis en Heilands-erkentenis. Hij verzekert hun in de eerste plaats een blik in de diepe bedorvenheid des harten, die het onmogelijk maakt in Gods gemeenschap te verkeeren, en deze erkentenis leidt tot de bede: „o God wees mij, zondaar, genadig!" Wie zoo den Heere aanroept uit den grond des harten, wordt gered. De boetvaardige zal den Heiland ontmoeten met Zijn genadige vergeving. Zoodra nu de verloren mensch Jezus als zijn persoonlijken Zaligmaker aangenomen heeft, is hij wedergeboren. De wedergeboorte geschiedt dus op twee voorwaarden: Verootmoediging (boete) en geloof. Verootmoediging is berouw over en afkeer van de zonden, en geloof is toevlucht nemen tot Christus.

Wilt gij met God, als 't hoogste goed,
In zielsgemeenschap leven,
Moet Hij u nieuwen zin en moed,
Bezielend krachten geven.
Want slechts Zijn godd'lijk evenbeeld
Is 't wat Zijn welbehagen deelt. —
Hij wil geheel vernieuwing.

(Naar 't Duitsch) N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Uitstorting van den Heiligen Geest

Handel. 1 : 15—2 : 47.

Les voor Zondag 8 Juni 1930.

Met dezen feestdag laten we de geschiedenissen van het O. T. niet voor een enkelen Zondag los; we nemen er voor verscheidene weken afscheid van, om nu in aansluiting op het Pinksterfeest de geschiedenissen te behandelen, die ons in de Handelingen der Apostelen zijn beschreven.

We weten, — ook de kinderen weten het, want nog op het laatste Paaschfeest is het verteld, — dat Jezus uit de dooden is opgestaan. En 40 dagen na de opstanding volgde de hemelvaart. Dat is dit jaar in de Zond.school niet verteld, maar de kinderen weten het toch wel. Men kan m.i. heel geschikt aan het begin van deze les even deze groote heilsfeiten memoreeren om dan met de eigenlijke vertelling te beginnen.

Reeds voor zijn sterven had Jezus gezegd, dat de disc. den Heiligen Geest ontvangen zouden (Joh. 14 : 16, 17). Maar toen de Heiland als zichtbare gestalte afscheid van hen nam, bij zijn hemelvaart, sprak Hij er nogmaals van en zeer nadrukkelijk ook. Gij moet nu niet weer van Jeruzalem weggaan, — zoo sprak Jezus — voordat de belofte vervuld is; want nu zal de H. G. over u komen. En gij zult de kracht van dien Geest ontvangen. Dus blijft nu in Jeruzalem om dien Geest te verwachten. En daarna zult gij Mijn getuigen zijn in Jeruzalem en in Samaria en heel de wereld door.

Natuurlijk deden de disc. zooals hun gezegd was, en ook nog vele andere vrienden en vriendinnen van Jezus met hen. Ze waren geregeld bijeen en verbeidden in gebed, wat Jezus hun had beloofd

In die dagen dachten de disc. dikwijls met weemoed aan Judas. Wat was hij ongelukkig uit het leven gescheiden. En daardoor waren er nu maar 11 apostelen. Dat deed hen weer denken aan een woord van Ps. 109: „Een ander neme zijn ambt". Op zekeren dag stond Petrus in de samenkomst op, — ze waren wel met ongeveer 120 personen bijeen — en sprak over Judas en ook over enkele profetische uitdrukkingen, die naar zijn meening er op wezen, dat er een ander in de plaats van Judas moest worden gesteld. De vergadering was het met hem eens. Natuurlijk moest het iemand zijn, die de heele geschiedenis van Jezus wist en ook altijd al tot zijn vrienden had behoord. Twee mannen schenen er bijzonder voor in aanmerking te komen. En ze wisten niet wie van beiden het meest. Vertel wat ze deden.

Zoo bleven ze wachten op den H. G. Op welken dag en op welke wijze de H. G. zou komen, schijnt de Heer hun niet te hebben geopenbaard, dus bleven zij maar biddend wachten ... totdat de dag van het Joodsche pinksterfeest aanbrak, 7 weken na paschen. Weer waren zij bijeen, natuurlijk, want dat had de Heer toch ook gezegd. 't Was in den voormiddag om een uur of 9. . . . . . Vertel wat er gebeurde tot v. 13. [Verzuim vooral niet bij de verzen 9—11 even op de kaart te kijken. Onder al die verschillende volken woonden ook Joden. Wat waren ze toen toch al verstrooid hé! Maar ze bleven een apart volk. En van die verstrooide Joden waren er evenals andere jaren, ook toen uit alle landen naar Jeruzalem gereisd om de hooge feesten mee te vieren.

Toen sommige omstanders begonnen te spotten over het wonder, dat in alle talen, die door de aanwezigen vertegenwoordigd waren, verstaan werd, wat de disc. van Jezus getuigden van de groote werken Gods, begonnen de disc. hun eerste prediking tegen de buiten-

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

18. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve. 's Zondagsavonds hield zij een korte godsdienstoefening, tot groote ontevredenheid van den predikant Ds. Lothuizer.

In 1917 werd de toestand veel moeilijker. Velen waren in den oorlog gebleven of gewond.

Ook luitenant Erich Lothuizer, de zoon van den predikant, was volgens regimentsbericht gevallen. De moeder was bij het vernemen van de boodschap half krankzinnig geworden; Ds. Lothuizer was verpletterd door smart. De dienst liet hij voor den komenden Zondag uitvallen, maar voor den daarop volgenden rustdag had hij de allergrootste moeite gehad zich voor te bereiden.)

Den volgenden morgen was bijna het geheele dorp in de kerk. De een fluisterde tot den ander, hoe het wel gaan zou, en hoe de dominé zich zou houden onder zijn leed.

De liturgie, die in de Luthersche kerk bij het altaar moet worden gehouden, had Ds. Lothuizer onder voortdurend kuchen, hoesten en onderdrukt slikken en zuchten ten einde gebracht. Daarna liet de predikant het lied zingen:

»Beveel gerust uw wegen,
Al wat u 't harte deert . . .«

Tot groote verbazing der gemeente moest het geheele lied gezongen worden, dat in het Duitsch twaalf verzen telt. En daarop beklom hij langzaam, met gebogen hoofd de treden van den preekstoel.

Het was nu doodstil in de kerk. Iedereen rekte den hals, om dominé beter te kunnen zien.

Ds. Lothuizer stond nu voor den opengeslagen bijbel en veegde met zijn zakdoek voortdurend over zijn gezicht. Maar dan begon hij: »Ge... lief... de...!« Verder kwam hij niet. Een hevig, snikkend geween verstikte zijn stem.

De geheele gemeente zat als versteend. Weldra herstelde de predikant zich echter, hief de gevouwen handen omhoog en zeide onder weenen en snikken: »God is ons een Toevlucht en Sterkte; Hij is krachtiglijk bevonden een Hulp in benauwdheden! Uit de diepten roep ik tot U, o Heere! Heere, hoor naar mijn stem! . . . Heere, hoor naar mijn stem! . . . Laat Uwe ooren opmerkende zijn op de stem mijner smeekingen! . . . Zoo Gij, Heere! de ongerechtigheden gadeslaat, Heere! Wie zal bestaan ? Heere, wie . . . ?«

Hij hield plotseling op, greep met de handen in de lucht en wankelde achteruit.

Maar op 't zelfde oogenblik klemde hij zich weer vast aan de preekstoelleuning, hield zich krampachtig vast en riep: »Ik kan niet meer . . .!«

De groote wereldoorlog van 1914 tot 1918 is geëindigd. Meer dan vier jaar lang heeft Duitschland met zijn medeverbondenen zich tegen een haast verpletterende overmacht van vijanden met den moed der vertwijfeling geweerd.

Maar de vreeselijke nood van het tot de laatste druppel bloed uitgezogen volk dreef het tot de catastrofe en maakte het er voor rijp.

Het kwam niet geheel onverwacht, maar toch voor breede lagen des volks onverhoopt.

Duitschland had in het begin van de maand October de bekende veertien punten van den president van Amerika, Wilson, aangenomen, die als uitgangspunt voor de onderhandelingen voor den wapenstilstand zouden gelden en ook later voor de vredesonderhandelingen. Maar Wilson begon niet met directe wapenstilstandsonderhandelingen, doch eischte verder, dat de voorwaarden tot den wapenstilstand alleen door Duitschlands vijanden zóuden worden vastgesteld en door Duitschland onvoorwaardelijk moesten worden aangenomen. Verder eischte Wilson de afschaffing van de monarchistische regeering en invoering van den republikeinschen staatsvorm. Ook

Bond van Baptisten Gemeenten in de Veenkoloniën.

Der gewoonte getrouw vergaderde op den 2den Paaschdag de bond in de Kerk te Stadskanaal. Hoewel het een gure Aprildag was bleek de belangstelling voor den bondsdag weer groot te zijn. De ruime Kerk kon de aanwezigen dit maal dan ook niet bevatten. Velen moesten zich tevreden stellen met een plaats in het gebouw achter de Kerk. Ouderling W. Talens van 2e Exloërmond leidde den bidstond die 's morgens om 10 uur begon.

Om half 11 sprak de Voorz. Ds. L. de Haan van Stadskanaal een pakkend welkomstwoord. De Zangver. „Euphonie" van Nieuwe Pekela, dir. G. Olijslager, zong 2 mooie Paaschliederen. De agenda bevatte ook een referaat. Ds. L. de Haan refereerde over het onderwerp „Het Baptisme en de toekomst". Op een aangename en duidelijke wijze behandelde spreker dit onderwerp. Het hart van ieder br. en zr. werd er door verkwikt. Br. de Haan heeft een vast geloof in den levenden Christus die hel en dood overwon, wiens Woord en geboden wij Baptisten willen eerbiedigen. Daarom zal Hij Zijn beloften ook in de toekomst aan ons vervullen. Wij willen leeren en onderhouden alles, wat Jezus ons geboden heeft. Aan de levendige bespreking en de betuigingen van instemming bleek, dat de vergadering dankbaar was voor dit referaat. Twee jongelingen beleden in de vergadering naar aanleiding van het beluisterde referaat zoo spoedig mogelijk te willen gedoopt worden. Dit was zichtbare vrucht*).

Om 12 uur trad de koffiepauze in, die tot $1^1/_2$ uur duurde. De Bijbelbespreking over Joh. 20 : 19—29, ook een belangrijk punt van de agenda, werd geleid door Ouderling J. Brongers van de Gem. Nieuwe Pekela. De vragen, die tijdens de koffiepauze bij het bondscomité waren ingekomen, konden tijdshalve niet meer behandeld worden. Hierna volgde een opgewekt liefdemaal. Oud en jong getuigde met vrij- en blijmoedigheid van den vrede, die Jezus geeft. Ook merkte men aan verschillende afgevaardigden, dat God de Gemeenten rijkelijk zegent. Van de Gem. Utrecht waren afgevaardigden aanwezig om kennis te maken met den bond en tevens met het jeugdwerk te Stadskanaal. Br. Molijn, de Secr. van de Gem. Utrecht maakte nog gebruik van de gelegenheid om een vriendelijk en opwekkend woord te spreken. „Euphonie" verleende meerdere malen op verdienstelijke wijze medewerking. De Voorz. dankte de Gem. Stadskanaal aan het einde der bondsvergadering voor haar hartelijke ontvangst en onberispelijke bediening, en verder allen, die aan het welslagen van den gezegenden dag hadden meegewerkt. Op verzoek van den Voorz. werd door twee broeders de vergadering met dank aan God gesloten. Met blijdschap reisden de aanwezigen hunnen weg huiswaarts.

*) Het referaat zal in ons bondsorgaan „De Christen" gepubliceerd worden.

UIT DE GEMEENTEN

GRONINGEN. Aan allen die met ons één Heer, één geloof en één doop belijden, hebben we behoefte iets te vertellen van de zegeningen des Heeren in de gem. Groningen. Ds. Louw bepaalde ons in den voormiddagdienst, op Zondag 4 Mei, bij het zich steeds vernieuwende leven in de natuur. Dit zich steeds weer verjongende natuurleven is slechts een zwak beeld van den arbeid Gods in de menschheidsgeschiedenis. Het is de eere des Scheppers, om de aan zijn bestemming ontzonken mensch, weer tot zijn bestemming terug te brengen. Aan het slot van dezen dienst werden de brs. L. Kruizinga en J. Bakker in hun ambt als ouderling bevestigd. Geve de Heer hun genade om deze gewichtige taak, steeds met het oog op onzen gezegenden Verlosser te mogen verrichten. — „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn zal zalig worden". Deze woorden uit het evangelie van Marcus, als onderwerp voor een Baptist Predikant, beteekenen in den regel een doopsbediening aan 't slot. Dit was dan ook inderdaad het geval in den namiddagdienst van den zooeven genoemden Zondag. Zes jonge menschen, 3 zrs. en 3 brs. hadden de belijdenis van hun persoonlijk geloof in den verrezen Verlosser afgelegd. Zesmaal klonk de doopformule door het overvolle kerkgebouw en bij het avondmaal, dat op dezen dienst volgde, sprak br. ouderling H. Bos de nieuwe leden een hartelijk welkom toe. We hooren wel eens van oudere brs. en zrs. een zucht van verlichting, met de ontboezeming: Gelukkig, nu zijn ze toch binnen de gemeente. We kunnen dit verstaan en ook wij zijn dankbaar. Tot onze nieuwe leden, vooral tot de jonge garde, gebruiken we echter deze uitdrukking bij voorkeur niet. Neen, we zijn er niet. We beginnen pas. Onze intrede in de gemeente beteekent: We sluiten ons aan bij het legioen van vrijwilligers, dat de wereld opeischt voor Koning Jezus.

Geve de Heer onze nieuwe leden de kracht om strijdbare helden te zijn. D.

HARLINGEN. Hoewel kort, toch willen wij in enkele trekken gewagen van de zegeningen, welke de Heere der Gemeente ons gaf. Laten we dan beginnen, met te zeggen, dat wij als gemeente de broeders Voorgangers recht dankbaar zijn, welke ons gediend hebben met de prediking des Woords in den vacanten tijd. Het zaad, wat gestrooid is geworden, zal zeker vruchten dragen. De gemeente mag zich verheugen in een gestadigen bloei. Thans, onder leiding van onzen Herder en Leeraar Ds. J. v. Dongen, is ons gebouw bijna weer te klein.

Reeds sedert Januari mochten we negen personen tot de gem. zien toegedaan, zonder de met attestatie van elders overgekomenen. De doortrekkende schippers hebben in onze gemeente als gast een geopend hart en een geopende deur. Heden, Zondag 4 Mei, hadden wij niet minder dan zeven verschillende gemeenten vertegenwoordigd, door schippersleden uit andere gemeenten. Ons bijgebouwd lokaaltje is dan ook Dinsdagsavonds geheel gevuld, wanneer de gemeente samenkomt tot bidden en danken. Gerekend dat, als het wezen moet, wij circa 80 menschen in dat bijgebouwtje kunnen ontvangen.

Natuurlijk vertrekken er ook wel leden met attestatie, zooals kortgeleden, een broeder en zuster naar Hillegersberg, en een onzer ijverigste leden, een bekende figuur br. K. van der Sluis, verwisselde het tijdelijke met het eeuwige, wat voor de plaatselijke gemeente een verlies is, doch allen in het hemelsch register van het burgerschap staan ingeschreven, zoodat deze afgevoerden uit ons gemeentelijk register, slechts een verplaatsing ondergingen, welke hun, wat de eerstgenoemden betreft, een plaatselijke verandering moesten ondergaan, en de laatste zijn geloofsleven verwisselde, door het aanschouwen van de heerlijkheid, daarna volgende.

Broeders en zusters, wij zijn blijde en dankbaar, voor alles wat de Heere ons gaf. En wij bidden, dat Hij ons leere stil te zijn, in hetgeen, wat Hij ons ontnam.

Bidden wij veel om bereid te zijn, als Jezus komt.

Namens de gem. Harlingen,
S. P. HELLINGWERF, Ouderl., w.n. Secr.

MEDEDEELINGEN

RADIO-UITZENDING.

Vanwege de Ned. Christelijke Radiovereen. zal Ds. J. HUIZENGA, Voorganger der gemeente Hengelo (O.) een MORGENWIJDING leiden op a.s. Zondag 11 Mei, des voormiddags van 8.25 tot 9.20 uur.

Golflengte 1875 M., Huizen.

1. Zingen Gez. 43 : 1, 5 en 6.
2. H. Schriftlezing Ev. Joh. 21 : 4-17
3. Gebed.
4. Zingen lied 171, (bundel Joh. de Heer).
5. Toespraak onderwerp: „Liefde tot Jezus".
6. Dankgebed.
7. Slotzang Gezang 267 : 1, 2 en 6.

Den Haag. JAC. BOITEN, Secr. U R.C.

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van: de Gem. Groningen f 116,93 voor de Congo; de Gem. Sneek f 30,— voor de Congo; de Jongeliedenvereen. „Jezus alleen" te Muntendam f 10,— voor de Congo.

Van den Unie-Penningmeester.

Mag ik de gemeenten te: Groningen, Eindhoven, Hoogezand, Foxhol, Muntendam, Heerlen, Drachten en Apeldoorn verzoeken, om hun bijdrage voor het *Studie-fonds*, indien zij dat fonds willen steunen, p. o. aan mij te zenden?

Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat 6*b*. Giro 151970.

VERANTWOORDING

JUBILEUM-BOUWFONDS-COMM. DER BAPT. GEM. HAARLEM.

We zijn op den goeden weg, 'n vierde deel van het ons voorgestelde bedrag zijn wij gepasseerd. Kom brs. en zrs. wie helpt ons over de helft? Met vriendelijken dank ontvingen we

van: A. B. f 12.—, M. v. M. f 6.—, S. B. f 13.— allen te H., B. te B. f 10.—, Zr. P. f 50.—, K. D. f 6.—, L. T. 25.—, Fam. M. f 6.— allen te H., K. te O. f 10.—, Z. P. f 5.—, H. ter B. f 2.—, A. B. f 5.20. A. J. M. f 5.—, H. v. A. f 8.—, M. de B. f 2.50, C. M. M. f 4.—, E. f 5.—, N. N. f 3.50, A. R. f 2.50 allen te H., tezamen f 180.70. Vorig saldo f 421.05. Totaal f 601.75.

B. BAKKER, penningm.,
Spionkopstraat 18, Haarlem,
Giro no. 146660.

BERICHT.

Aan al onze jongelieden in Friesland.

D. V. hoopt het Comité voor de jeugdleiding op Pinkstermaandag te Leeuwarden, een jeugddag voor te bereiden.

Daarvoor heeft zij noodig een Agenda welke goed verzorgd is.

Alle jonge menschen in Friesland worden nu opgeroepen om hunne medewerking te willen verleenen, deze dag te doen slagen. Hiervoor worden door het Comité eenige wenken gegeven

in de *eerste plaats*, bereid deze dag voor door uw gebed;

in de *tweede plaats*, zorg, dat de aan alle afdeelingen toegezonden vragenlijst vóór of op 17 Mei bij den Secretaris is ingeleverd;

in de *derde plaats*, zorg *intijds* voor een zoo goedkoop mogelijk vervoermiddel naar Leeuwarden.

Dan zal deze dag slagen. Gods Naam zal dan verheerlijkt worden. En allen, zonder onderscheid zullen een Pinksterzegen ontvangen.

Namens het Friesch Jeugd-Comité,
Ds. J. VAN DONGEN, Voorz.
S. v. D. WERF, Penningm.
S. P. HELLINGWERF, Secr.

III

INGEZONDEN.

RADIO-ZEGEN.

Tegenover de gevaren staan de zegeningen, tegenover de schaduw is de lichtkant.

Wordt de gave Gods, die wij de radio noemen, goed gebruikt, dan biedt zij ons, onze gezinnen, onze jeugd, onmiskenbaar voordeelen, die tot zegen kunnen zijn.

De radio heft velerlei isolement op. Niet alle isolement is leed, maar er is toch stellig een door den nood gedwongen afzondering, die den mensch tegen zijn verlangen van het medeleven met anderen uitsluit. Velen zijn om hun dagelijks brood gescheiden van de kringen, waarmee ze zoo gaarne contact hadden. Ze zijn als Nederlanders geplaatst op een eenzame post in het buitenland, ze staan als eenige protestant in een roomsche omgeving aan onze zuidergrenzen ze varen ter zee, ter koopvaardij of bij de marine. Weken en weken duurt het, eer ze weer met gelijkgezinden van gedachten kunnen wisselen.

Daar is gekomen de radio, die niet aan afstanden is gebonden. Ze hooren goede muziek, lezingen, preeken. Ze voelen dat de last der eenzaamheid lichter wordt. Dat is een goede zijde van de radio.

Het aantal zieken, zwakken, invaliden, ouden van dagen, gebondenen aan huis en kamer is veel en veel grooter dan de meesten vermoeden. Voor hen ook is de goedgebruikte radio een genot. Van zieken- en kinderuur wordt door zoo menig afgezonderde genoten.

De radio biedt groote mogelijkheden aan de volksontwikkeling. Heeft in latere jaren met name voor onze plattelanders het instituut „schriftelijke lessen" een hooge vlucht genomen, hoeveel beter worden de studeerenden geholpen door de mondelinge toelichting en wat beteekent zoo de radio alleen al niet voor de uitspraak der vreemde talen!

Radio kent geen grenzen. Ze brengt landen en volken dichter bij elkaar en doet genieten de cultuur van vele naties.

Radio populariseert de vruchten van wetenschap en kunst.

Altemaal voordeelen!

Maar meer beteekenis krijgt dit alles echter, wanneer het gebruikt wordt door hen, die in alle dingen, ook in de radio, wenschen te rekenen met de Openbaring Gods. Radio is volksopvoeding, is de bewerking der publieke opinie. Daarvoor is de eenig goede basis: Gods heilig Woord.

Dat heeft de Ned. Chr. Radio-Vereen. ingezien. Zij heeft den strijd aangebonden tegen de z.g. „neutraliteit" wijl men in geestelijke zaken niet onzijdig kan zijn. Zij wijst den honderdduizenden, die haar hooren, op den eenigen troost in leven en sterven.

De Ned. Chr. Radio-Vereen. heeft gezien, dat de radio een Evangelisatiemiddel bij uitnemendheid is. Waar evangelist en bijbelcolporteur aan de deur worden afgewezen omdat men „er niet aan doet", daar klimt de radioprediker door het dak in, om zoo God wil harten te treffen.

Daarom is de zaak van de N. C. R. V., de Omroep met den Bijbel, geen zaak van een aantal radio-luisteraars, maar verdient zij de steun van allen, die voorstaan de verbreiding onder ons volk van de christelijke gedachte!

De radio is dan alleen goed, wanneer ze gebonden is aan het eenig ware beginsel. Dan kan ze strekken tot heil der menschen. Dan dient ze God door muziek en woord en geeft ze de eere aan Hem, Die den hemel en de aarde, en ook de radio gemaakt heeft

ZWOLLE — JONGELIEDENVERG.

Waarde medeverbondenen in Chr.!

Den 9en Maart j.l. zijn we hier met enkele gemeenteleden en vrienden het Jeugdwerk begonnen. Over een zaal beschikken we niet en daarom vergaderen we bij brs. en zrs., 3 familiën, van huis tot huis, elken Zondagavond van 8 uur tot half tien. Zeer gezegend zijn we al vaak huiswaarts gegaan. Voor eenige weken liet God ons dien zegen aanschouwen, doordat eenige jongedochters de goede keuze deden. Daardoor zijn we verblijd en ons aller jubellied is: »Sinds Jezus nu woont in mijn hart«.

Zondag, 27 April, hadden we een mooien avond. Met 16 jonge menschen waren we bij elkaar en alles, dat werd gesproken en gezongen, was een aansporing Jezus te kiezen. Maandagavond daaropvolgend waren we weer met 16 personen te samen, onder wie tot aller blijdschap, Ds. en Mevr. Bouritius van Deventer. Ds. B. had de leiding en bepaalde ons bij de verloren penning. Aan toespraak en zang heeft het verder niet ontbroken. In de pauze werden we vergast op thee en onderwijl gefotografeerd. Ons dubbel kwartet bezong ook Hem, die toegang vraagt in elk menschenhart.

De verslagen van onze afgevaardigden, die we naar Hengelo en Stadskanaal gestuurd hadden, deden ons van genot in de handen klappen en aanheffen lied 184. Ver over tienen eindigde Ds. B., met wien we zoo echt hebben kennis gemaakt, met dankzegging. Zeer gezegend trokken allen huiswaarts.

Indien geslaagd, hopen we omschreven foto later in »De Christen« weergegeven te zien.

Ons in uw voorbede aanbevelend, namens de Bapt. Jongel.ver. te Zwolle,
P. NOORDIJK, Secr. *St. Jozefstr. 1.*

III

Vrijdag 16 Mei 1930 No. 2131 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

VOORJAARSREGEN.

De regen ruischt den ganschen nacht.
En op den harden akker
Daar murmelt zegenend en zacht
Hij 't warme leven wakker.
Daar fluistert hij de lente aan,
Die komt langs alle wegen,
Die heeft zijn milde stem verstaan
Bij 't ruischen van den regen.

En als de morgen openbloeit,
Dan is een groene wereld
Uit al het donkre hout gegroeid,
Dan ligt het land gepereld
Met d'onvermoede flonkering
Van àl maar nieuwen zegen,
Dan is de aarde een wonderding
Na 't ruischen van den regen.

De regen — 'k luister naar zijn lied
En denk aan goede dingen,
Want hoorde ik in dat ruischen niet
Gods zachte stemmen zingen?
Zóó ging het d'akker mijner ziel,
Zoo groende 't allerwegen
Toen daar genade in nederviel
Als 't ruischen van den regen.

Uit: *Voor Hooger Leven.*

P. J. SMINK J.Bz.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE MACHTIGING VAN DE APOSTELEN.

Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zend Ik ook ulieden. Joh. 20 : 21b.
Zoo gij iemands zonden vergeeft, dien worden zij vergeven; zoo gij iemands zonden houdt (laat gelden), dien zijn ze gehouden. vers 23.

Aan den avond van den opstandingsdag des Heeren, vergaderde Hij met zijn apostelen (behalve Thomas) en handelde met hen over hun toekomstige roeping en taak in zijn dienst.

De Heere Jezus verklaarde Zich de Gezondene des Vaders. Die zending stond in verband met de zonde der menschen. De Heere had die zending des Vaders aanvaard, om de zonden en schuld der menschen te vergeven en weg te nemen, en Zichzelven als een schuld- en zoenoffer te offeren in gehoorzaamheid aan 's Vaders wil.

Hij had de machtiging de zonden te vergeven (Matth. 9 : 6 en elders). Hij had ook de macht om zijnen gezanten macht te verleenen, zelfs om duivelen uit te werpen en kranken te genezen.

En de discipelen zijn, voorzooveel zij er geloovig gebruik van maakten, niet teleurgesteld geworden. Gelijk de Vader Hem gezonden heeft, zendt de opgestane Christus zijne apostelen. Hier bevestigt de Heiland hen in hun ambt, en machtigt ze om te doen, wat Hij op aarde gedaan had in Zijn Naam en kracht, want, zoo had Hij hen vroeger reeds geleerd: zonder Hem konden zij niets doen. Hieraan werden zij nu nog opnieuw herinnerd, als Hij Zijn adem over hen uitblaast, die Goddelijke levensadem, met bijvoeging van den priesterlijken heilwensch: „Ontvangt den Heiligen Geest". Tot de vervulling daarvan maakt Hij hen zelf bekwaam. Trouwens alles, wat de opgewekte Christus nog onder de Zijnen gesproken en gedaan heeft, was kennelijk een voorbereiding tot den Pinksterzegen, die volgen zou.

Dat de apostelen geroepen en verplicht waren, om het Evangelie in den Geest en naar het voorbeeld van hun Meester te prediken en zoo het heil der menschheid te bewerken door hun woord en leven, is licht te vatten. Zij hebben later daaraan op bevel huns Heeren getrouwelijk gevolg gegeven. Het Nieuwe Testament leert ons slechts van enkelen hunner, hun arbeid kennen. En van Paulus, die later nog tot het apostelschap afgezonderd werd, weten we nog het meest. En deze Paulus heeft zich meermalen op zijn verkiezing tot het apostelschap door den Heere zelf, beroepen .....

Doch de moeilijkheid, die door vele geleerde bijbelverklaarders (Exegeten) gevoeld is, geldt meer vers 23, waar de Heere spreekt van zonden vergeven of zonden laten behouden, waartoe Hij zijn apostelen machtigt.

De priesters in Rome's kerk meenen ook de macht verkregen te hebben, om in de biechtstoel aan schuldbelijdende zondaren absolutie (vrijspraak van schuld) te verleenen. Dat wordt door protestanten niet geloofd of erkend. De priesters zijn trouwens ook geen apostelen in bijbelschen zin of geest.

Wij leeren dan uit het N. T. ook niet dat de ware apostelen des Heeren het woord van hun Meester in dien zin opgevat of naar de methode der Roomsche of andere priesters gehanhandeld hebben, of als gevolmachtigden zonden vergeven of gehouden hebben.

En toch hebben de apostelen in betrekking tot zonden vergeven enz. wèl recht verkregen.

Doch laten we ons dat denken in verband met hun prediking. De Heere heeft hen aangesteld om door hun prediking, geïnspireerd door den Heiligen Geest, de grondslagen te leggen voor geloof en leven van allen, die zalig worden, en tot bewustheid of zekerheid van de vergeving van zonden. Een leeraar vroeg in den regel aan belijders, die b.v. zeiden, ik geloof in de vergeving mijner zonden: „waar grondt ge dat op?" Dan moesten ze zich tot de Schrift en tot de autoriteit der apostelen des Heeren wenden en daar den grond voor hun geloof vinden of gevonden hebben.

Alle menschen hebben vergeving noodig. Ook christenen moeten, helaas, nog zoo dikwijls met zonde en schuldbesef tot den troon der genade met belijdenis, om vergiffenis te ontvangen.

Zelfs vele niet-geloovigen gevoelen wel, onder drang van hun geweten, dat ze schuldig zijn tegenover God, maar ze gaan niet tot de H. Schrift als zijnde *het* woord Gods om te vernemen op welken grond zij vergeving kunnen bekomen op deugdelijken grond door God zelf gelegd. Zij beginnen dan liever zichzelven een grond te scheppen — hetzij van deugdelijke werken of ook innerlijk gevoel, en niet minder

door verschillende godsdienstvormen of kerkdiensten, hetzij Roomsch of protestantsch, te betrachten, waarop God dan wel zoo goed zal zijn alle zonden hun te vergeven! In-droevig.

De ware geloovige heeft waarachtig schuldgevoel, en kan niet rusten zonder op goeden-Gode-waardigen grond verzekerd te zijn om te kunnen zeggen: de zonden zijn mij vergeven. Het gaat hen dan als een kind, dat een ondeugd heeft uitgehaald en daarover bestraft wordt, het staat weldra schreiend aan moeders schoot, wenscht vergeving, maar rust toch niet en wischt de tranen niet af, voordat het vergevende woord gesproken is, en wellicht met een kusje is bekrachtigd. O, kinderlijke naïveteit en eenvoud!

Lezer, dat is ons voorbeeld!

Gods woord door apostelen en profeten geeft zekerheid.

N. v. B.

LOSSE SCHAKELS

Rusland. Over de Protestvergaderingen en Getuigenisavonden, die hier en daar in onze groote steden gehouden zijn, wordt verschillend geoordeeld. Sommigen vinden ze prachtig als blijk van solidariteitsgevoel tusschen al wat godsdienstig is. Anderen veroordeelen ze als uiting van een sterk ongeestelijk aanvoelen der dingen.

Een protestvergadering tegen geloofsbemoeilijking lijkt ons niet bijster op zijn plaats. Onze Heer heeft gezegd: In de wereld zult gij verdrukking hebben. Komen nu die verdrukkingen, dan maakt het toch daar wel wat een vreemden indruk als Zijn discipelen daartegen een protestvergadering gaan houden. 't Is hun immers voorzegd. En brengt men heel deze aangelegenheid niet op een verkeerd plan, wanneer men de Overheid van andere staten verzoekt, in Rusland ten behoeve der geloovigen tusschenbeide te komen? Is het wapen, dat de Heer aan de Zijnen gegeven heeft, niet het gebed?

De beste hulp. Ik lees in Hand. XII : 5: „Petrus dan werd in de gevangenis bewaard; maar door de gemeenten werd een gedurig gebed tot God voor hem gedaan". We gelooven niet dat men moet verlangen dat, ten behoeve van onze beproefde geloofsgenooten in Rusland, het zwaard getrokken wordt. Geweld moet niet met geweld gekeerd worden. De zaak van den Heere Jezus wordt niet met het zwaard gediend. Een ander zwaard, dan het zwaard des Geestes mag, noch tot haar uitbreiding, noch tot haar verdediging, getrokken worden. We gelooven dat de gemeenten onzer dagen het voorbeeld der Apostolische gemeente te Jeruzalem moet volgen. Herodes liet Petrus gevangen zetten en was voornemens hem te laten ombrengen. Petrus werd echter dienzelfden nacht nog bevrijd. Tegen Herodes' voornemen ging de gemeente in het gebed tot haar Heere. Ons dunkt: dat is de weg, dien wij voor onze Russische geloofsgenooten hebben in te slaan.

Het juiste gezichtspunt. In verband met velerlei uitlatingen over belemmering van het godsdienstig leven in Rusland, rijst ook de vraag of men deze gebeurtenissen wel genoegzaam van *boven* beziet. Wat heeft God door deze gebeurtenissen de Christenheid te zeggen? Is het God niet die haar oordeelt door deze dingen? Kan de Sowjetoverheid geen tuchtroede in Zijn hand zijn? Wordt thans in Rusland geen systeem geoordeeld? Is het wonder, dat een Kerk, die zich met den Staat vermaagschapte, ook met dien Staat ondergaat? Staatskerk en Volkskerk zijn benedenchristelijke vormen. Is het niet mogelijk, dat God bezig is Zijn Gemeente los te maken uit het onheilig en schadelijk verband met Staat en Volk?

Ons dunkt, wanneer men de huidige gebeurtenissen in Rusland eens ging beschouwen in het licht van het N. Testament en in verband met het geestelijk karakter der N. Testamentische gemeente zou men geen protestvergaderingen gaan beleggen, maar er allicht winst mee kunnen doen voor zichzelf. En voor de verdrukten ga ons gebed op tot God.

Kerken kunnen onteigend worden, maar de eigenlijke kracht der gemeente schuilt noch in haar eigendommen, noch in haar organisatie, maar in den Geest, dien elk harer leden ontvangen heeft. En van deze gemeente geldt, het woord, dat de poorten der hel haar niet zullen overweldigen. L.

ZENDING.

De arbeid onder Israël.

In Januari l.l. werd het door het kerkelijk college in Den Haag aan de zendelingen onder Israël, Dr. W. ten Boom, Amsterdam en Ds. J. Rottenberg, Rotterdam (Elim) vergund, in de Regentessekerk over den arbeid onder Israël het woord te voeren.

Tot ons leedwezen kunnen we niet alles vermelden, wat er gesproken werd. 't Was alles hoogst gewichtig. Maar wij nemen hier alleen over uit het orgaan de Elimbode, wat door Ds. R. is gesproken. Z.Eerw. was dankbaar voor dien avond en de gelegenheid om over het werk onder zijn volk te mogen spreken. Hij zeide dan:

„Sinds ik in Nederland kwam, vervulde mij als een lier'lijken droom de gedachte aan een Christelijk Nederland, ijverig in den arbeid der zending onder Israël, en ik mag in dezen avond en in dit samenzijn een vervulling zien. In uw land toch is in de 17e eeuw deze zon opgegaan en heeft hare stralen krachtig uitgezonden, totdat zij in de wolken van geestelijk verval wegzonk. Een avond als deze belooft haar herrijzenis in dezelfde kerk, waarin zij zoo droevig onderging. Het is niet alleen het heimwee naar de zaligheid van mijn volk, die mij daarnaar doet uitzien, maar ook naar de zaligheid, den opbloei dier kerk, waarin ik nu ruim 18 jaar geleden den eersten evangelischen dienst als Jood bijwoonde en waarvan ik een diepen, onuitwischbaren indruk meenam.

De kerk en de Jood! Wie deze twee woorden uitspreekt, brengt twee problemen naar voren: het Jodenprobleem en het kerkprobleem. Het eerste is zoo oud als het Jodendom en reeds de oude heidenwereld werd er heftig door bewogen. Zij trachtte het op te lossen door water, door vuur, door galg en door zwaard, zonder eenig bevredigend resultaat. De Christelijke kerk van de Middeleeuwen beproefde het door de inquisitie, door de kruistochten en door minstens even wreede middelen als de Heidenen en de Mohammedanen. Ook dit alles bracht geen oplossing. En ten slotte namen de Joden het zelf ter hand, maar tot heden bleef ook hun poging vruchteloos.

En het kerkprobleem! Hoeveel geld en krachten en ernstige toewijding en vrome studie zijn ook daar niet aan ten koste gelegd, en ook deze questie blijft naar oplossing vragen. Wie diep voelt en wie zuiver hoort, voelt niet het smachtend heimwee en hoort niet de droeve klacht der stillen in den lande onder Jodendom en kerk: „O God, hoe lange?"

Hoe komt het toch, dat beide vraagstukken na duizenden jaren nog op antwoord wachten? Wat het Jodenprobleem betreft, geeft Rom. 11 : 11 daarop het antwoord. Daar staat: „Hebben zij (de Joden) gestruikeld, opdat zij vallen zouden? Dat zij verre; maar door hunnen val is de zaligheid den Heidenen geworden, om hen tot jaloerschheid te verwekken". En vers 31: „Alzoo zijn ook deze (de Joden) nu ongehoorzaam geweest, opdat ook zij door uwe barmhartigheid zouden barmhartigheid verkrijgen".

Alzoo ligt de oplossing van het Jodenprobleem in de kerk. En zoo niet, wel, dan kunnen we gevoegelijk wachten met onze zending onder de heidenen, want dan ontbreekt ons de kracht, die tot hunne zaligheid noodig is. Het evangelie van Jezus Christus moet zich als een kracht Gods tot zaligheid openbaren, eerst den Jood. En als het voor den Jood geen kracht is, dan is het ook

geen kracht voor den Griek. De waarheid van dit woord der H. Schrift moet het eerst in den Jood getoetst worden.

Indien de kerk onder de Joden, die in ons midden gezet zijn, had gewerkt, niet alleen theoretisch en scholastisch, maar praktisch het woord van Paulus had geloofd en beoefend en overwinningen behaald, hoe zouden haar die overwinningen overtuigd hebben van de kracht des evangelies en daardoor bemoedigd en aangegord om met volle verzekerdheid des geloofs ook tot de heidenen te gaan!

Nu is de kracht van het evangelie van Jezus Christus niet getoetst in het werk onder Israël. En het Christendom heeft nu als het meest verstrekkend resultaat beschaving aan de heidenen gebracht. Een beschaving, die deze uitnemend weten te gebruiken in hun strijd tegen de Christenen. Het geheele Oosten: Indië, China, en Japan, zijn daar, om dit te bewijzen.

En nu het kerkelijk probleem. Zijn oplossing ligt in Israël. Zegt Paulus niet: „Wat zal hun aanneming wezen, anders dan het leven uit de dooden?" Rom. 11 : 15 b. Ik verwacht niet, dat mijn volk daar: „amen" op zal zeggen, zoo min als ik geloof, dat de kerk dit doen zal. Beiden hebben elkander gehaat en geen van beiden ziet de oplossing. De Jood ziet ze niet, omdat hij het kruis slechts van ééne zijde ziet en de kracht der opstanding niet kent. En de kerk ziet ze niet vanwege een zelfde eenzijdigheid. Zij ziet van den Jood slechts één kant. Hij is veracht en in allen deele onwaardig, neen, hij kan de oplossing onmogelijk geven.

Maar niettegenstaande dit: hier staat de Jood, en hij zegt: „Wereld, gij hebt alles, letterlijk alles, beproefd om mij te vernietigen, maar hier ben ik en of gij wilt of niet: gij moet mij een plaats onder de onsterfelijken geven". En Gods Woord valt hem bij en het verklaart: „Ik, Jehovah, word niet veranderd, daarom zijt gij, o kinderen Jacobs, niet verteerd". En een andere Schrift zegt: „De kinderen Israëls zullen vele dagen blijven zitten, zonder koning en zonder vorst, en zonder offer, en zonder opgericht beeld, en zonder efod en terafim. Daarna zullen de kinderen Israëls zich bekeeren en zoeken den Heere, hunnen God en David, hunnen Koning, en zij zullen vreezende komen tot den Heere en tot zijn goedheid, in het laatste der dagen". En ook deze woorden zijn waarachtig en getrouw, zoo waarachtig en getrouw als hun Auteur zelf is. En dat niettegenstaande de wederzijdsche antipathie van Jodendom en kerk.

Waarom zijn de Joden toch in ons midden gebleven? Niemand verhinderd hen toch om heen te gaan? Zou dat toevallig, of naar den raad van Gods voorzienigheid zijn, die wil, dat zij door de kerk tot jaloerschheid verwekt worden? Wij, leden der kerk, hebben in de Joden den zeer zuiveren thermometer voor ons Christendom. Is dit ons Christendom in staat hen tot jaloerschheid te verwekken? Ziedaar de vraag, waarmee we ons in de binnenkamer hebben bezig te houden. Is dit ons Christendom, ons persoonlijk Christendom, klaar en onwedersprekelijk het bewijs voor de kracht Gods tot zaligheid, die we in het Evangelie belijden? Men spreekt vaak over de verharding der Joden. Ik wilde wel, dat ik dit argument kon bijvallen. Maar ik weet, hoe de Jood daarginds in Polen bijv. een Christendom ziet, dat evenver van het Christendom staat als het heidendom. Hoe kunnen wij weten, dat de Joden verhard zijn, indien wij hun niet prediken? Nergens in de wereld is het Jodendom zoo onverschillig als hier. En evenwel is hun invloed machtig op het gebied van den handel, de financiën, de litteratuur, het woord. We hebben door de radio begrepen, hoe het woord niet langer iets abstracts, maar iets concreets is geworden. En we denken bij het lezen onzer couranten er niet aan, dat we voor Christelijke of zoogenaamd Christelijke lectuur aanzien, wat voor een zeer groot deel Joodsch is. En de invloed, die daaruit voorvloeit kan geen Christelijke, moet een anti-Christelijke zijn. Dat is onze schuld. *Zij* beïnvloeden *ons*, terwijl wij het hen behoorden te doen.

De Nederlandsche kerkvaders hebben in de 17e eeuw dit feit onder de oogen gezien en zij zijn actief geworden. Zij ontvingen de Joden uit Spanje en Portugal met al de gastvrijheid, die den Christen betaamt, maar zij begrepen, dat zij den Joden met de vrijheid nog iets anders moesten geven, zouden zij in dat volk niet een zwaard tegen zichzelf smeden. En zij brachten hun het Evangelie. Niet alleen scholastisch, maar practisch gingen zij te werk. En dat in een tijd, toen de Jood nog geen burgerrechten had in dit land. Hoeveel te meer is die actie noodig in een tijd als den onzen en met de ervaring van ruim een eeuw achter ons, waarin de Jood dat burgerrecht heeft beoefend en zijn machtigen invloed heeft doen gelden op ons maatschappelijk leven. Ik sta verbaasd, hoe passief de kerk (en dan bedoel ik zeer bijzonder de Ned. Herv. kerk) staat tegenover dit probleem.

Vaak komt nog de vraag naar voren: „Is de zending onder Israël niet onvruchtbaar?" Ik kan de vraag van Paulus en het antwoord daarop overnemen: „Heeft God zijn volk verstooten? Dat zij verre, want ik ben ook een Israëliet".

Holland heeft geen recht die vraag te stellen. Heeft het niet zijn Da Costa, Capadose, Salomon Deutsch, Van Ronkel, en zooveel anderen gehad?

De beste zendelingen onder de Mohammedanen zijn — volgens Dr. Samuel Zwemer — de Joden en wat zullen we nog herinneren aan een Scherschewsky als pionier en bijbelvertaler in China of een Neander als historicus?

Als de Gemeente actief wordt, dan komt de oppositie. Gode zij dank, als zij komt! N. v. B.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Genezing van den kreupele aan de Schoone Poort.

Hand. 3; 4 : 1—31.

Les voor Zondag 15 Juni 1930.

Een mooie geschiedenis met weinig behoefte aan opheldering. Toch bedenke men wél, dat de vertelling nog wel verongelukken kan. Ook de duidelijkste en mooiste geschiedenissen kunnen dood en onduidelijk verteld worden. En zij worden zoo verteld, indien de onderw. er niet inzit. Daar zorge men dus altijd voor.

Voor 't gemak raad ik aan het eerste hoofdstuk in uw gedachten in tweeen te breken.

a. De kreupele genezen, 1—8.

b. De rede van Petrus, 12—26.

Tusschen beide, als overgang, de volksoploop, beschreven in de verzen 9—11.

In het volgende gedeelte (hoofdst. 4 : 1—31) is het voornaamste samen te vatten onder het hoofd: Voor den Joodschen raad, 5—22. In dit deel zijn nog weer duidelijk drie bijzonderheden te onderscheiden:

a. De verantwoording van Petrus, 5—12.

b. De Raad verlegen, 13—17.

c. Het vrijmoedige antwoord der disc., 18—22.

Als tusschenschakel tusschen beide hoofddeelen van de les dient het bericht over de gevangenneming, 4 : 1—3.

En het slot wordt gevormd door het verhaal van het samenzijn der geloovigen, 4 : 23—31; „bij de hunnen" zou het opschrift daarvan kunnen heeten.

Wie aan de hand van deze schets het aangegeven gedeelte in den bijbel leest en herleest, zal zich gemakkelijk de opeenvolging der bijzonderheden eigen maken.

Op een paar kleinigheden wil ik nog wijzen.

Men kan de vertelling beginnen door te zeggen: Een poos na het Pinksterfeest gebeurde het eens, dat ..... enz.

Godzaligheid in v. 12 = vroomheid. De onwetendheid in v. 17 was slechts gedeeltelijk een verontschuldiging. Zij zagen in Jezus niet den Christus, maar dat hadden ze ook niet willen zien. Er was echter vergeving voor.

Verkoeling in v. 19 versta ik als verkwikking. Die tijd zou voor hen aanbreken, als Gods aangezicht voor hen niet meer was als een verterende gloed vanwege hun verzet tegen Hem, maar als een verkwikkende regen over een dorstig landschap, wanneer zij namelijk tot inkeer kwamen en hun schuld beleden.

Bij wederoprichting in v. 21 heb ik moeten denken aan Gen. 3 : 15. Hoe dat echter éénmaal zal zijn, waag ik niet mij voor te stellen. In de vertelling lijkt het mij altijd het beste, moeilijke uitdrukkingen stilzwijgend voorbij te loopen. Wie dat wil, kan er altijd wel een goed woord voor vinden. Hier zou men b.v. gerust kunnen zeggen, dat Jezus zoolang in den hemel blijft, totdat Hij wederkomt om het groote werk Gods te voltooien.

Het hooren in v. 23 bedoelt tevens: gehoorzamen.

En slechte in 4 : 13 beteekent: gewone.

In v. 31 is gezegd, dat de plaats bewogen werd. Maar ook, dat zij allen vervuld werden met den H. Geest. Misschien is er een herhaling geweest van Hdl. 2 : 2, die zelfs trilling veroorzaakte in het gebouw.

Meer aan u te schrijven heb ik — naar 't mij voorkomt — ditmaal niet van noode. K. R.

III

MENSCH EN MENIGTE.

GUIDO GEZELLE.

Het was den 1sten Mei honderd jaar geleden, dat die zachte en innige en schuchtere dichter Guido Gezelle in de nabijheid van Brugge geboren werd. Allerwege heeft men dit feit herdacht en menige lofredenaar heeft op zijn wijze de buitengewone verdiensten van den Vlaamschen Grootmeester bezongen. Wij Baptisten hebben zoowel door middel van ons weekblad als door de stichtelijke toespraken onzer Voorgangers en leiders meermalen mogen genieten van zijn dichterslier. Waarom zullen wij dan bedeesd van verre staan en het zwijgen bewaren, nu Vlaanderen en Nederland en Zuid-Afrika luide zijn roem verkondigen?

* * *

Eerst enkele bijzonderheden over zijn leven.

Gezelle heeft geen gemakkelijke jeugd gehad. Zijn vader was een arme boomkweeker en voor Guido was aanpakken reeds vroeg de boodschap. Zijn ouders zagen gaarne een priester uit hem groeien en stuurden hem op twaafjarigen leeftijd naar het klein-seminarie te Rousselaere, waar hij in zijn vrijen tijd zijn kostgeld verdiende met arbeid tot onderhoud van den tuin. Reeds hier waagde hij zich aan dichtwerk. Toen hij in 1850 examen deed voor het groot-seminarie te Brugge zou hij stellig gezakt zijn, ware het niet dat zijn gedicht „de Mandelstroom" onder de aandacht van zijn docenten was gekomen. Na een vierjarige studie werd hij tot priester gewijd.

Gezelle heeft in zijn letterkundigen arbeid langen tijd veel miskenning ondervonden. Menige roos wilde hij doen bloeien voor anderen, maar met menige doorn heeft men zijn gevoelige ziel verwond. Zijn kerkelijke superieuren negeerden hem en trokken zijn Roomsche orthodoxie in twijfel. Het is de aandacht geweest, welke breede kringen van ons land aan hem schonken, die de oogen der Vlamingen eindelijk voor hem deden opengaan. Hij werd later dan ook benoemd tot lid van de Vlaamsche academie en door de hooge school te Leuven bevorderd tot doctor honoris causa in wijsbegeerte en letteren. Maar zijn ware grootheid hebben zijn landgenooten pas begrepen lang nadat hij in 1899 het tijdelijke met het eeuwige verwisselde.

* * *

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

19. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve. 's Zondagsavonds hield zij een korte godsdienstoefening, tot groote ontevredenheid van den predikant Ds. Lothuizer.

In 1917 werd de toestand veel moeilijker. Velen waren in den oorlog gebleven of gewond.

Ook luitenant Erich Lothuizer, de zoon van den predikant, was volgens regimentsbericht gevallen. De moeder was bij het vernemen van de boodschap half krankzinnig geworden. De predikant was verpletterd van smart. — De wereldoorlog was geëindigd en Duitschland had harde wapenstilstandsvoorwaarden moeten aanvaarden. De revolutiestorm was losgebroken. De legers keerden zoo spoedig mogelijk naar het vaderland terug. Voorbij Dorenfelde trok een legerkorps uit Beieren. Half Burgheim was uitgetrokken om dat te aanschouwen. Ook Ds. Lothuizer was naar Dorenfelde gegaan om het schouwspel te zien).

Daar, waar de beide hoofdstraten van de grootere plaats Dorenfelde elkander kruisten, bleef hij staan, niet ver van een groepje dorpsbewoners, menschen uit Burgheim en andere plaatsen, die daar bijeengekomen waren, om de terugkeerende strijders gade te slaan en die daarbij levendig over de revolutie en de nieuwe republiek debatteerden.

Het sneed den predikant diep door het hart, toen hij de voorbijtrekkenden gadesloeg, troepen infanterie, machinegeweerafdeelingen, artillerie.

Men zag het den manschappen en paarden aan, dat zij uit zwaren strijd kwamen; nog kleefde voor een deel het vuil der loopgraven aan het geschut en aan de verschillende wagens, die voorbij trokken. Zoo groot was dus de haast geweest, waarmee men de terugtocht had aanvaard, er was geen tijd voor een goede reiniging overgebleven.

Maar de geest, die onder deze menschen heerschte, scheen toch geen slechte te zijn. Zoo vaak de dominé een der officieren of soldaten aanzag, ontmoette hij vragende oogen, die hem met donkere ernst aanzagen, mannen met volle baarden, jongelingen, op wiens gezichten het eerste dons groeide, dat de jeugdige gezichten op eigenaardige manier omlijstte, hetgeen juist niet aan hun uiterlijke schoonheid ten goede kwam.

De dominé van Burgheim werd weemoedig gestemd. Hij bemerkte, dat zijn oogen nat waren en de tranen hem over de wangen rolden. Maar spoedig herstelde hij zich weer.

Daar klopte iemand hem op den schouder. Toen hij zich omkeerde, stond de dokter uit Dorenfelde voor hem.

»Goeden morgen, dominé!«

»Goeden morgen, dokter! Kom, schuil mee onder mijn paraplu.«

»Dank u, het is niet zoo erg, zooiets ben ik wel gewend«. Hij wees op de voorbij trekkende soldaten: »Is dat daar niet een treurspel?«

»Maar, ... dat is nog niet het einde. Het dikke einde komt nog«.

»Wat? Denkt u, dat er nu nog burgeroorlog komt?«

»Kan zijn«, antwoordde schouderophalend de geneesheer. »Maar dat is misschien nog niet het ergste; dan zullen zij elkaar bebloede hoofden slaan, en wanneer de raddraaiers van de heele comedie achter slot en grendel zitten, is het theater afgeloopen. Misschien moeten de Franschen dan geheel Duitschland bezetten. Maar neen, daaraan geloof ik niet. Daar is de Franschman te verstandig voor. Maar misschien was zulk een paardemiddel voor ons Duitschers wel goed! — Kijk nu eens die jonge kereltjes er tusschen in!«

Na een poosje ging de Dorenfelder dokter verder: »En waarvoor hebben onze jongens nu hun gezonde leven moeten laten? Voor wie?«

Gezelle heeft slechts een muziekinstrument in Gods hand willen zijn. Niet als een metalen, zware klok heeft hij uitgebeierd over de gouwen en landouwen van Vlaanderen en Nederland, — dat heeft Da Costa in ons land genoeg gedaan — maar als een innige en blijde fluit, aangeblazen door den Heiligen Geest van den Allerhoogste, heeft hij gespeeld voor den eenzamen wandelaar. Hoe ontroerend schoon weet zijn vroom hart de scheppingsgeheimen van God in de natuur te vertolken. De musch, de bij, de vlieg, de dauwdroppel, de zandkorrel zoowel als de zon, de hemelen, de zee, de rivier, de dennebosschen teekent hij als liggende of zich bewegende in de handen van den Heer, dien hij dient. Hij legt zijn oor te luisteren aan bloem en insect, struik en beek, en door hem als hun geluidversterker hooren wij, wat zij hebben te vertellen en welke lofliederen zij zingen tot prijs van den grooten Schepper.

Hij weet door middel van taal een wonderbaar zuiver beeld te geven van het wezen en de muziek van alles, dat hem in de natuur bezig houdt.

Wilt gij weten wie Gezelle is? Ik denk aan zijn „Winterstilte" en aan „Winterstilte" van Jacqueline van der Waals. Jacqueline beschrijft ze aldus:

De grond is wit, de nevel wit,
De wolken, waar nog sneeuw in zit,
Zijn wit, dat zacht vergijzelt.
Het fijngetakt geboomte zit
Met witten rijm beijzeld.

Hier hebt ge *de weelde* van de winterstilte. Het vrouwenhart verliest zich in de uitbundigheid ervan, zelfs zoo, dat de eigenlijke stilte op den achtergrond geraakt.

Gezelle echter heeft van de „Winterstilte" niets anders te zeggen dan:

Een witte spree
ligt overal
gespreid op 's werelds akker;
geen mensch en is
men zeggen zou,
geen levend wezen wakker.

Voelt gij hier niet, dat het stil is, ontzaggelijk stil? De stilte is hoog en wijd en zwaar en men kan er niet aan ontkomen.

Dat is Gezelle. Hij doet het ranke riet ruischen, de meezen stoeien, de vlinder vroolijk maar bedachtzaam vladderen, de stilte stilte wezen. En daarbij laat hij uitkomen, dat het aangezicht aller dezen dingen blijde naar God is gekeerd.

* * *

Maar is de dichter ons vooral niet dierbaar wanneer hij zijn Heiland bezingt? Wat voelen wij ons, Protestanten uit de Protestanten, na verwant aan hem, den Roomschen priester, als hij stamelt:

Gij badt op eenen berg alleen,
en ..... Jesu, ik en vind er geen
waar 'k hoog genoeg kan klimmen,
om U alleen te vinden;
de wereld wil mij achterna,
alwaar ik ga
of sta,
of ooit mijn oogen sla;
en arm als ik en is er geen,
geen een,
die nood hebbe en niet klagen kan;
die honger en niet vragen kan;
die pijne en niet gewagen kan
hoe zeer het doet!
O, leert mij, armen dwaas, hoe dat
[ik bidden moet!

En is het ons niet, alsof hij vlak naast ons op onzen bidstond of in onze godsdienstoefening of na-samenkomst een plaatsje heeft ingenomen, wanneer hij, jong als hij dan nog is, zich wijdt aan zijn goddelijken Meester?

'k Beminne U uit der maten zeer,
O liefste Jesu zoet,
Gij zegt, dat ik u volgen, Heer,
en U beminnen moet.
Ik vrage U dan, o Jesu kind,
die kinderharten meest bemint,
dat Gij mij 't allerhoogste goed
in U beminnen doet.

Van herten zijn wij één voortaan

De predikant onderdrukte met groote moeite en geknipper met de oogen de te voorschijn komende tranen. Tot den dokter echter zeide hij met tamelijk te luide stem: »Jawel, dokter, ja! Maar zij hebben met hun leven het vaderland .... ons .... onze have en goed gedekt. Een heilig offer op het altaar van het vaderland zijn zij geworden«. De wonde van den predikant brandde nu in wilde smart; met zijn zakdoek veegde hij de tranen weg, die hij nu niet meer kon inhouden.

De dokter zag hem weer met groote oogen door de brilleglazen aan en zeide: »Dominé, gelooft u dat dan? Wanneer er in de wereldgeschiedenis een volk op grandioze manier belogen en bedrogen werd, dan was het het Duitsche volk. Wij waren niet slim, niet berekend genoeg, anders hadden wij ons nooit in dezen oorlog laten betrekken. Heilige offers op het altaar van het vaderland? Die tijding hoor ik wel, alleen, 't geloof ontbreekt mij! Zal ik u eens iets zeggen, dominé? Offers van de internationale hooge geldwereld zijn onze arme jongens geworden! Have en goed beschermd? Jawel, bijna! Let u maar eens op, dominé, nu gaat de goederenslagerij en rooverij pas goed beginnen! Dat is voor de heeren van »De gouden ster" nog altijd de liefste bezigheid geweest. Misschien zal ons de huid haast van het lichaam worden gezogen, wanneer men daaruit nog winst zou kunnen maken«.

»Maar wij hebben toch niet de verschrikkingen van den oorlog hier te lande gehad!«

»Zeker niet op de manier zooals in België, Frankrijk enz., maar toch ook weer op niet minder ontzettende wijze. Wat ons volk in den oorlog aan honger en ontbering heeft moeten lijden, spot met elke beschrijving. Dat zeg ik als geneesheer. Hoe velen in ons volk aan ondervoeding, ja direct den hongerdood gestorven zijn, weten maar weinigen.

De voortzetting van de oorlogsverschrikking gaat door, Oostenrijk en wij ervaren het, wie weet, wie het na ons zal moeten doormaken!«

»Ja, maar wat kan men daar aan doen? Wij hebben den oorlog moeten beëindigen, wij hebben geen leger meer!«

»Dat zou ook allemaal niets geven«, zeide de Dorenfelder dokter. »Zoolang de zoogenaamde christelijke volkeren, vanaf de eenvoudigste arbeider tot den hoogstgeplaatsten ambtenaar, de oogen er niet voor opengaan, wie in werkelijkheid regeert en hen knevelt, zoolang is er niets meer te hopen, maar dan ook absoluut niets!«

Een machinegeweerafdeeling was pas voorbij getrokken; in de verte kwamen nieuwe troepen aanmarcheeren. Nu behoefde men eenige oogenblikken niet meer zoo hard tegen elkaar te schreeuwen. Verstaanbare woorden vernam men uit de menschenmenigte.

»Dominé, luister maar eens! Hoor die daar eens spreken!« zeide op gedempten toon de dokter.

»Nu .... heb ik het niet gezegd? Ja, ja, voor twee, voor drie jaar heb ik het al gezegd, dat wij de oorlog niet zouden winnen, zoowaar als ik Meyer Kats heet!«

»De oorlog konden wij ook niet winnen!« liet een andere stem zich hooren.

»Och, hoe zouden wij den oorlog ook hebben kunnen winnen? Ze hadden te Berlijn de oogen beter open moeten hebben. Maar afijn, nu is 't voorbij!«

»Ja, God zij dank, dat de ellende nu achter de rug is!« zeide weer een ander.

»Nu, dat zul je gewaar worden. Dat komt nog wel, en dan zul je rare oogen opzetten!« gaf Meyer Kats ten antwoord.

»Hoort u wel, wat deze zoon Israëls zegt, dominé? Die weet meer dan de Duitsche Michiels, die om hem heen staan!«

(Wordt vervolgd.)

O liefste Jesu zoet;
Ik wil door alle smerten gaan,
door allen tegenspoed.
En sterven zal ik onversaagd,
Zoo Gij mij in Uw herte draagt
en nimmermeer daaruit en doet,
O Jesu, Jesu zoet.

Wel mag Jan F. Celliers, de bekende Zuid-Afrikaansche dichter, bij gelegenheid van het eeuwfeest van Gezelle schrijven:

„Gezelle? Wat roep die naam ons nie voor die gees nie?

„Gezelle, — in eie oog 'n krukkerige swakke riet; dog waarin die tale Gods ruis!

„Gezelle, — 'n nederige „skrywerke", dog skrywende, in elke gedig „den heiligen name van God".

„Gezelle, bij wie die liefde vir God en Sy skepsele één was....

„Gezelle! Ons besef dat so een die geheim van 'n vreugdevolle toekomst had, en ons die weg daarheen op eenvoudige en klare wijse aangedui het, — dit was geen geheim nie".

* * *

Gezelle heeft de Vlaamsche taal uit het slijk gehaald, waarin ze vertreden lag. Het is hem gelukt haar schoonheid te doen zien en de verachting van haar te verwijderen, die eigen landgenooten en vreemdelingen op haar hadden geworpen. Zoo genotvol en heerlijk heeft hij haar weten te maken, dat zelfs een Franschman in naam der Fransch-Belgische letterkundigen verklaart, dat ze „de zachtste, de sappigste, de meest vloeiende, de zangerigste der talen" is.

Voorwaar geen onbeduidend compliment. Gezelle heeft den Vlamingen hun taal gegeven en met hun taal zelfrespect, eensgezindheid, geloof in de toekomst en liefde voor hun gewest. Hij streed door goed en kwaad gerucht voor zijn vertreden volk en predikte het in de welluidendste klanken de spoedige terugkeer van zijn lang vervlogen glorie:

Welaan wie zal den stroom beteugelen,
die breken wil door boei en band?
Wie kort het volk zijn vrije vleugelen?
Wie temt het jonge Vlaanderland?
Geen zuiderlings ontaarde krachten:
de Kerels zijn weer opgestaan,
hun stem en zal geen dwang versmachten,
het Vlaamsche volk is vrij voortaan.

Geen wonder, dat men den dichter heeft gehuldigd met zooveel officieele praal, als was hij een voornaam staatsman of een groote politicus geweest. Hij is de man, die Vlaanderen uit de asch heeft doen opstaan.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

JEUGDDAG IN TWENTE.

Herhaalde malen ben ik na Paschen aan mijn mouw getrokken, welk trekken gepaard ging met de vraag: „waar blijft toch het verslag van onzen Jeugddag in De Christen?" Ik kan er dus niet voor weg.

Er is in dit leven reeds zooveel te „verslaan", dat men wel eens geneigd is, een verslag in de pen te houden. Ditmaal mag het zeker niet zoo zijn. Wordt dan allen deelgenooten in de vreugde die wij jonge en oude menschen van Hengelo en omliggende plaatsen op den 2en Paaschdag te genieten kregen. Die vreugde vond haar glanspunt in het slot van den avond, toen twee jonge menschen hun hart aan Jezus gaven; één afgedwaald schaapje tot de kudde terugkeerde en nog twee anderen de wensch te kennen gaven, in gehoorzaamheid aan Jezus, Hem te willen volgen in den doop. God zij gedankt voor die zichtbare zegeningen en het zij ons allen tot een aansporing om trouw te blijven in ons werk, hoe klein het soms ook schijne in onze oogen, wetende, dat aan onze trouw in het minste, God ziet, of Hij ons ook het meeste kan toevertrouwen.

Ik zou hier gevoegelijk kunnen eindigen ware het niet dat nog enkele vermeldenswaardige dingen U bekend gemaakt dienen te worden. Aan onze uitnoodiging om tot ons over te komen, gaven vijf broeders en zusters uit Zwolle en pl.m. 30 uit Deventer gehoor, terwijl natuurlijk Almelo en Enschedé niet ontbraken. Reeds in de Jongeliedengodsdienstoefening 's morgens waarin Ds. G. Bouritius uit Deventer voorging, was de opgestane Heiland in ons midden.

De middagconferentie werd geleid door Ds. J. Huizinga en kenmerkte zich door een opgewekten geest. Veel leerzaams en opbouwends werd ons te genieten gegeven door opstel, referaat en bijdrage, alles afgewisseld met zang.

De openbare avondbijeenkomst leidde Ds. Bouritius. Dat ook in die bijeenkomst Jezus binnen was gekomen, zooals op den dag Zijner verschijning aan Zijn discipelen en Zijn vrede onze rijen doorwoei, zult ge allen die dit leest, gelooven, wanneer ge nog eens U gaat verblijden in de zegeningen, die aan het slot van dien dag op zichtbare wijze ons deel werden.

Bemoedigd en gesterk door den band van saâmhoorigheid vervolgen wij onzen weg en bereiden we onze plannen voor den Hemelvaartsdag voor.

Een hartelijken groet aan Jeugd en Jeugdwerkers in ons gansche land.

H. G. M. H.

III

INGEZONDEN.

VOORZORG.

Toen op 3 September 1913, broeders, afgevaardigden van verschillende gemeenten uit ons Vaderland samen kwamen, saamgeroepen door eenige broeders uit Friesland, kwamen zij niet samen om een soort filantropische ondersteuning of een instituut voor armenzorg op te richten, ter voorziening in de finantieele behoeften van invalide of oude Voorgangers der Baptisten gemeenten.

Neen! Neen! Heelemaal niet!

VOORZORG is opgericht uit het besef, dat indien de Voorganger eener gemeente invalide, of door hooge ouderdom ongeschikt voor zijn werk is geworden, de zorg van de gemeente voor zijn behoefte (finantieele) eventueel zijne Wed., niet ophoudt. Hieraan ligt de gedachte ten grondslag dat iemand, die aan een beroep zijn gave en krachten, ja zijn leven wijdt, uit dien arbeid zijn levensonderhoud heeft, ook dan, als de krachten zijn verbruikt, of in en door den dienst of hoe ook verloren zijn gegaan, DUS NIMMER VAN EEN AALMOES sprake kan zijn[1]).

VOORZORG's Statuut zegt duidelijk dat de gemeente het beginsel tot die verplichting aanvaardt. Zij toch wil naar vermogen in de behoefte voorzien[2]).

Van den aanvang af gevoelde men, dat de finantieele zorg, zich niet verder moest uitstrekken dan tot voorziening in de behoefte van het levensonderhoud. We waren het met de Heiden-Apostel eens waar hij aan zijn zoon Timotheüs schrijft, dat — als wij voedsel en deksel hebben — wij daarmede vergenoegd zullen zijn.

MET MINDER ACHTEN WE HET DOEL NIET BEREIKT, en dit geldt m. i. voor elk Christen; jacht naar geld is, dunkt mij geen Baptistisch beginsel.

Uit het beginsel van VOORZORG vloeit voort dat er rekening mee gehouden wordt of een Voorganger bijv.: jong of oud invalide is, 1, 2, 3, 4, of meer kinderen tot zijn verzorging heeft en of zoo'n invalide Voorgânger of wed. al of niet uit eigen inkomen voldoende in zijn behoefte kan voorzien.

VOORZORG is mede van de gedachte uitgegaan, dat het geld voor Voorzorg, samen gebracht wordt voor het meerendeel door leden, die het zelf geen overdaad hebben en zelf voor invaliditeits- of ouderdoms-verzekering geen voorzieningen kunnen treffen, anders dan misschien door de Staatsverzorging, en dat men ook mede uit dien hoofde geen vrijheid heeft van den zoodanigen geld te vragen en het te brengen aan hen die het absoluut niet van noode hebben.

Bij de oprichting ging men mede van de gedachte uit, dat de Voorgangers de gemeenten dienden, een bepaalde gemeente — die wel eens verwisseld wordt — en b.v. als lid Uniecommissie, als Redacteur of medewerker aan geschriften enz. enz. Daarom werd de bijdrage voor elken Baptist — de Voorgangers geenszins uitgesloten — op een cent per week gesteld. Dit was ons inziens voor allen wel te doen. Hierdoor werd de eene gemeente niet bevoordeeld boven de andere afgezien daarvan of zij een Voorganger heeft of niet. ~~XX zie III.~~

De uitkeeringen zijn zoo geregeld, dat Voorzorg ten alle tijde kan voldoen aan hetgeen zij heeft toegezegd; daarom moet zij de uitkeering facultatief stellen; afhankelijk van vermogen en situatie. Immers van uit Christelijk standpunt mogen we toch niet meer toezeggen dan wat redelijkerwijs verwacht mag worden dat we ook kunnen volbrengen.

1) Hoeveel malen is het bovenstaande niet herhaald, toch schijnt het zelfs voor meer ontwikkelden voor doovemansooren gesproken te zijn.

2) En omdat dit voor een gemeente zeer moeilijk zoo niet onmogelijk zou kunnen zijn, heeft men zich vrijwillig vereenigd, en draagt alzoo elkanders lasten.

Ik houd mij overtuigd, dat zoo'n kleine groep van 30 gemeenten geen voldoende waarborg bezit, om als een solide verzekeringsmaatschappij absolute bedragen vast te stellen. Sub. b. van artikel 10, 2de alinea is noodig geacht omdat, stel, dat reeds uitgekeerd moet worden het geheele bedrag van ontvangsten, er nog een derde geval bijkomt.

Het eerste geval betrof een Voorganger oud 70 jaar, (Wed.) met 40 dienstjaren aan hem werd uitgekeerd f 750.00 per jaar, het tweede geval betrof een Wed. die met zes kinderen beneden 10 jaar achter bleef, aan haar werd f 1000.00 uitgekeerd.

Het derde geval van vanmorgen betreft een Voorganger die invalide is geworden op 35-jarige leeftijd, en heeft ook zes kinderen beneden 10 jaar.

Totaal is f 1750.00 voor uitkeering beschikbaar, nu kan men tegen den laatste niet zeggen, „ge meldt u te laat er is niet meer", maar er zal overleg gepleegd moeten worden, om meer geld te krijgen of de uitkeering van de twee eersten zal herzien moeten worden, en wel zoodanig, dat aan no. 3 ook wat uitgekeerd kan worden.

Hierdoor stelden wij ons voor een uiterst moeilijk geval. Toch meenden wij als Christenen niet anders te mogen doen.

Daar echter het comitee in zijn geheel over de uitkeering, in onderling overleg beslist, is er mijns inziens zekerheid voor een billijke, dat wil zeggen rechtvaardige uitkeering, daar niet een bestuur maar alle bij Voorzorg aangesloten gemeenten, de uitkeering regelen, zoodat willekeur van een bestuur of van eenige gemeente vrijwel uitgesloten is.

~~XX. En~~ waren wij ook in de lijn die de geunieëerde gemeenten thans volgen, waar zij het oude systeem met het groote verschil in de Uniebijdragen, voor hare uitgaven, door eene gemeente van 50 of 51 leden, als ondeugdelijk heeft verlaten.

Zie bijv. bladzij 7 en 8 van het rapport van de commissie door en uit Voorzorg in 1927 benoemd. Voor belangstellenden is bedoeld rapport ter inzage bij ondergeteekende en ook bij de bij Voorzorg aangesloten gemeenten te verkrijgen.

Bezien we nu het pensioenfonds zooals door een com. uit de Voorgangers en een com. uit Voorzorg is voorgesteld.

Als ik — zal gemakshalve maar zeggen — Voorgangers voorstel — daar toch een paar Voorgangers zoowat van den aanvang van Voorzorg af, haar beginsel niet vatte of er zich niet mee kon vereenigen, hoewel zij tot nog toe in gebreke zijn gebleven aan te toonen, dat zij niet in de christelijke lijn liggen en wanneer zij zich al uitten, zooiets als in het voorstel, begeerlijker achten.

Hoewel het allen schijn heeft alsof slechts alleen stoffelijke belangen in het geding zijn, vergist men zich daarin toch m. i.

De beginselen van VOORZORG hebben hun ligging in dieperen grond, 't komt er nu maar op aan van welk beginsel wij uit moeten gaan.

Het voorstel van de Voorgangers is puur materialistisch.

Houdt geen rekening met behoeften, noodgedwongen met vermogen, waardoor het recht weer in de knel komt.

Het voorstel is mijns inziens een koude berekening, de barmhartigheid zit m. i. alleen daarin, dat men om deel te hebben aan het pensioen geen geneeskundige verklaring behoeft te overleggen, waaruit blijkt, dat men eene goede gezondheid geniet, en dat de uitkeering aan een laag gesalarieerde gelijk is met een hoog gesalarieerde, terwijl de premie minder bedraagt. Maar hier houdt het ook op.

Toch lijken mij de bepalingen wreed toe. Moet gelijke uitkeering plaats hebben aan een armen of meergegoeden Voorganger met voor de eerste een onvoldoende uitkeering? Dat is niet de OPZET van Voorzorg. Voorzorg wil naar vermogen in de behoefte voorzien met minder dan die voorziening acht Voorzorg haar doel niet bereikt.

Dat men dit toch niet uit het oog verlieze.

Waar door de com. toegegeven wordt, dat de Voorgangers de gemeenten in het algemeen dienen, en daarom $^1/_3$ gezamenlijk door hen opgebracht moet worden, is toch de verdere regeling zóó dat bovendien in de eene gemeente een lid f 1.45 en in een andere gemeente slechts f 0.90 bijgedragen moet worden.

Stel dat Harlingen en Haulerwijk op f 1500 aangeslagen worden, terwijl de uitkeering het zelfde is, terwijl ze in de bate van de algemeene bijdragen gelijkelijk deelen, is dat nu zoo gewenscht?

Art. 2 zegt: De te betalen premiën zullen jaarlijks vastgesteld worden, mede tot vorming van een reserve kapitaal van *minstens* f 20.000.00.

Zou men dat werkelijk mogen doen om een reserve kapitaal te vormen, wanneer men aan een invaliden Voorganger met eenige jeugdige kinderen slechts f 450.00 à f 600.00 uitkeert, en de betokkene geen andere inkomsten heeft?

Wij hebben, meen ik, als christenen, met het heden aanwezige te rekenen. Hulp, die heden noodig is, gaat voor die der toekomst.

De toekomst mogen we aan den Heer over laten, dank zij Zijne beloften.

Daar het zeer gewenscht is dat men geen andere Voorganger beroept, dan waarvan men met eenige zekerheid aan mag nemen dat hij door GOD tot het Voorgangersambt is geroepen, is het niet zonder eenig gevaar, wanneer slechts *erkende* Voorgangers in de baten van het fonds deelen. Een gemeente die altijd trouw aan hare verplichtingen heeft voldaan, zou ten slotte niet geholpen kunnen worden.

Punt 8. Het pensioen bedraagt voor den Voorganger f 25.00 per dienstjaar, met in achtneming van een minimum van f 400.00 per jaar.

Dat is dan voor allen gelijk.

Iemand heeft 1 of 16 dienstjaren gehuwd of ongehuwd, hij ontvangt f 400.00 rijk of arm, 't doet er niet toe.

Tegenover een invaliden Voorganger met 16 dienstjaren en met vrouw en zes kinderen is de verhouding van een weduwnaar met veertig dienstjaren toch wel erg opvallend, waar aan de eerste f 550.00 en aan de laatste f 1000.00 uitgekeerd wordt.

Punt 13. „Wanneer de invaliditeit voortduurt, maar de betreffende wel in andere betrekking geheel of gedeeltelijk in zijn onderhoud kan voorzien, ontvangt hij geen pensioen meer enz." Valt hier onder „andere betrekking" bijv.: coupons knippen ten eigen bate, of andere bate uit kapitaal, vermogen, of worden die krachten niet geacht; niet in aanmerking genomen, zoo niet is dat dan billijk?

Punt 14. Wanneer iemand met eervol ontslag overgaat naar een anderen staat des levens — het zij na een of meer jaren, behoudt hij zijn rechten op het pensioen, indien hij de volle premie $^3/_5$ blijft betalen — stel met een minimum inkomen van f 1500.00, krijgt hij nog een douceurtje op de koop toe, daar het pensioen toch berekend wordt naar een te betalen premie van f 2000.00.

Punt 18. „Wie behalve ingeval van invaliditeit voor het beëindigen van zijn 65e levensjaar ophoudt te betalen, verliest alle rechten op het fonds".

Bij Voorzorg verliest de gemeente bij niet betalen der verschuldigde bijdrage, ook haar rechten op het fonds. Zij betaalde echter voor het algemeen, hier betaalt de Voorganger persoonlijk, voor hem zelf. Indien hij nu niet meer betalen kan, is zijn gestort geld weg. Dit is zelfs bij een solide Verzekeringsmaatschappij uitgesloten.

De waardeering in De Christen no. 2122 is dunkt mij niet misplaatst. Toch zou zij meerdere beteekenis hebben, indien de beginselen van Voorzorg waren begrepen en uit dien hoofde gehuldigd.

Dat, waar de andere gemeenten met hare Voorgangers, ZEVENTIEN JAAR lang met een gesloten portemonnaie toezagen, zal van waardeering moeilijk sprake kunnen zijn.

Dat in VOORZORG — voor zoover mij bekend enkele — ontevredenen waren, kwam m. i. meer daaruit voort, dat andere gemeenten zich afzijdig hielden, en we gaarne aller medewerking hadden. De beginselen van VOORZORG waren daarvan in de eerste plaats niet de oorzaak.

De ontevredenheid werd ingeblazen, helaas door Voorgangers. Zelfs profeteerde een dezer in 1921 dat geen enkele gemeente zich meer bij VOORZORG zou aansluiten, terwijl nadien het leden-

tal met 50 % toenam, ondanks het feit, dat door Voorgangers geen — of slappe — medewerking werd verleend.

„Het aangeboden plan is door vereende actie in elkaar gezet".

Mag ik — nu als secretaris van VOORZORG — vriendelijk verzoeken een uitgebreid verslag van het gesprokene, dat tot het veranderd beginsel heeft geleid? Bij zulke ingrijpende wijzigingen is dit, dunkt mij, een gebiedende noodzakelijkheid. Hetzij van de gecombineerde com. of van de com. uit Voorzorg.

„Dan twee principieele, tevens practische vragen".

Is het van niet veel meer inhoud en gewicht, dat wij aan de Voorgangers de geestelijke en eeuwige belangen van ons en onze kinderen toevertrouwen, dan dat de zorg bij invaliditeit, aan de gemeenten wordt overgelaten?

„De ontworpen bepalingen gaan uit van de gedachte, dat de uitkeeringen niet als een gunst volgens bedeeling, maar als recht volgens vastgestelde regelen moeten geschieden". Hoe nu? Strekt het recht zich niet verder uit dan tot eenige honderden guldens? Bij Voorzorg strekt het zich veel verder uit, daar gaat het tot de behoeften.

„Vastgestelde regelen", waar zijn die? Zie art. 8.

Voorzorg heeft het verzekeringsstandpunt, het noemen van vaste bedragen, om andere reden niet aangenomen. In het voorgestelde is het noodgedwongen uit onmacht, uit gebrek aan geld. Bij Voorzorg kan de uitkeering om des gewetenswille belet worden, maar ook uit gebrek aan geld.

„Vast leggen bij nieuwe beroepen".

Daar moet men m. i. maar niet te veel op rekenen.

Het finantiëele mag geen doorslag geven, dunkt mij.

Indien men het voorgestelde wil, zou het dan niet gewenscht zijn, de salarissen eenvoudig zooveel te verhoogen als nu de gezamentlijke premie bedraagt, en dat dan de Voorgangers het zelf maar regelen, buiten Unie of Gemeenten om. Dan brengt men anderen niet zoo om des gewetenswil in moeilijkheden.

Met br.groet, C. J. LOUW.
Scheveningen, 6 Mei 1930.
Kanaalweg no. 5a.

III

MEDEDEELINGEN

VERANTWOORDING
GEM. HOORN.

In dank ontvangen van Gem. Workum f 18.70; de heer Hettema te Erika f 2.—; collecte Gem. Hoorn f 165.65; Gem. Leeuwarden f 10.34; E. V. te P. f 3.—; P. S. te H. f 5.—; br. Br. (schipper) f 2.50.

Wij blijven nog steeds in het geloof afwachten. Hebt gij br. of zr. al iets afgezonderd voor de Gem. te Hoorn, doe het spoedig, anders mocht u er later berouw van hebben. Het is niet ons werk maar het is Gods werk, en zoudt ge dat niet steunen?

Met br. gr. S. PROST, Keern 32.

U. R. C.

Ontvangen van: luisterclubje te H. f 3.60; N. N. te G. f 2.50; H. te E. f 2.20; Coll. Bapt. Gem. te M. f 24.20; luisterclubje R. te V. f 1.—; idem H. te V. f 1.—; idem S. te V. f 2.—; idem A. P. te V. f 1.10; idem v. D. te D. H. f 1.—; idem v. d. M. te H. f 1.70; Jongeliedenver. J. A. te M. f 3.—. Bijeen f 43.30. Hartelijk dank.

Heemstede, 8 Mei '30.
G. BROERTJES,
Postrekening 142741. Penn. U. R. C.

III

VERBETERING.

Boven de overdenking in ons Nr. 2129, geplaatst onder »Aan zeer stille wateren«: Als Jezus komt, en niet: Jezus komt.

Vrijdag 23 Mei 1930 No. 2132 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

HET ANKER ONZER HOPE.

Aan de hoop is heil verbonden ;
Zij verheft het treurend hart,
Druppelt balsem in de wonden,
En verdringt de boezemsmart;
Hopen wil ik; altijd hopen!
Hopen, waar geen uitkomst schijn',
Hoop sluit ons den hemel open,
Zij is d' eêlste medicijn.

* * *

Maar wat hoop ik? Op wat gronden
Werpt mijn ziel het anker uit,
In dit stormgewoel van zonden,
Waar mij klip aan klip omsluit?
Zal het in het steengruis vatten?
Vatten in een wellend zand?
Waar de kiel vaneen moet spatten?
In eens draaikolks woesten brand?

* * *

Neen, mijn Heiland! aan geen klippen,
Aan geen welgrond houd ik vast,
Neen, 't orakel van Uw lippen,
En Uw bloed, om 't kruis geplast,
Hierop rust mijn ziel volkomen,
'k Weet voor wien Gij hebt geleên;
Zondaars hebt Gij aangenomen,
En 'k erken: Ik ben er één.

BILDERDIJK.

AAN ZEER STILLE WATEREN

GEEF ACHT, ALS DE HEER SPREEKT.

„. . . Maria, welke, zittende aan de voeten van Jezus, Zijn woord hoorde. Doch Martha was zeer bezig met veel dienens . . ."

Lukas 10 : 38—42.

Beide zusters hebben het als een bijzondere gebeurtenis gevoeld, dat Jezus, „en die met Hem reisden", in hun huis wilde komen. En daarom waren de zusters gereed, hun hooge, vereerde Gast met liefde en dankbaarheid te ontvangen. Zij wisten wel, dat de Heiland niet elken dag kon komen, hoe lief Hij hen had, want Hij trok door dorp en stad om de vele zoekenden en dwalenden, de troost en hulp behoevende menschen te dienen. En toch was er tusschen de beide zusters een groot verschil.

De een ziet blijkbaar in Hem slechts een vriendelijk en beminnelijk mensch; de ander ziet in Hem de hoogste openbaring, de tegenwoordigheid van den levenden God. Jezus geeft de laatste gelijk.

—o—

Lezer! wat is Jezus voor u? Is Hij voor u slechts een mensch zooals andere menschen, die u lief zijn, of is Hij voor u God, de Levende, die op deze aarde kwam, om ons de eeuwigheid te ontsluiten?

Is Jezus de Gezondene Gods, dan bestaat er geen hooger bezoek voor hart en huis dan Hij! Dan is het een geweldige gebeurtenis, wanneer Jezus voor de deur staat en aanklopt. En dat doet Hij, Hij is de Opgestane, levende, tegenwoordige Heiland, die ook nu zoekt om zalig te maken hen, die verloren zijn.

Maar zou God elken dag even dicht nabij zijn? Spreekt de Schrift niet van een welaangename tijd?

Sommige menschen hebben jarenlang geleefd, zonder aan God en de eeuwigheid te denken. En ineens staat dan voor hen de geweldige eeuwigheid en de vraag naar God kan niet weggedoezeld worden.

't Is toch gevaarlijk te meenen, dat wij ons precies naar eigen keuze en te allen tijde naar believen kunnen bekeeren. In Job lezen wij: „Zie, dat doet God twee- of driemaal met een iegelijk, opdat hij zijn ziel terug hale uit het verderf en Hij hem verlichte met het licht der levenden".

't Komt er op aan, dat de uren van bijzondere nabijheid des Heeren gebruikt worden en wij Hem niet weerstaan. Als Hij u de genadeboodschap doet hooren, geeft dan wel acht, als de Heer tot u spreekt!

—o—

Als wij op Martha letten, gevoelen wij, dat zij het zoo hartelijk en zoo goed meende. Niemand van ons heeft het recht een steen op haar te werpen. Zeer bedrijvig was zij bezig, het maal te bereiden voor haar gasten, de Heer en Zijn discipelen.

Wie zou niet van Martha houden met haar ijver, haar overgave aan het werk, haar zorgzame natuur. En toch heeft zij het uur niet verstaan, toen Jezus op bezoek kwam. Zij nam Hem op als gast, als een lieve vriend, een goede bekende, die men 't goed naar den zin wil maken, wien 't aan niets mag ontbreken. En daardoor heeft zij den Heer Jezus juist geheel verkeerd begrepen. Jezus is veel meer dan een goed en beminnelijk mensch. Hij is de Brenger der zalige eeuwigheid.

Hij is de Gezondene des Vaders. Ja, God zelf staat hier voor Martha. Kent zij Hem dan nog zoo weinig, dat zij niet weet, wat Hij brengt? Zocht Hij niet de zielen der menschen? Was Hij niet de Brenger van de groote, heerlijke genade Gods, die zielen rijk en blij en gelukkig kon maken? Had Hij niet gesproken van blijdschap in den hemel over één zondaar? Had Hij niet gesproken van een spijze der ziel, daarin bestaande, den wil des Vaders te doen en Zijn werk te voleindigen?

Neen, zij heeft dat niet verstaan; zij vermoedt niet de diepte der liefde en vergeving, die juist nu haar aangeboden wordt. Zij blijft steken in haar lieve, welgemeende bedrijvigheid. Haar gedachten, haar hart blijft staan bij hetgeen zij den Heer nu geven en voorzetten zal. Maar daardoor eeren wij ons eigenlijk zelf, niet God.

—o—

Dat is juist het groote bij Maria: zij vergeet letterlijk alles om die Éene, Jezus Christus. In dit oogenblik denkt zij niet meer aan het werk, eten klaarmaken en alles gereed maken. Al het aardsche zinkt weg in deze oogenblikken voor de stralende glans der eeuwigheid. Daarom zeg ik tot u: Geef acht, als de Heer spreekt!

Laat dan al het aardsche varen!

Wij verachten daardoor den arbeid niet, ook niet al het werk der lieve

Martha. Zielen, die hun geheele leven besteden met koken, wasschen, naaien enz. Geen enkele eerlijke arbeid, waarin die ook moge bestaan, willen wij verachten. Maar . . . „wat baat het een mensch, zoo hij de geheele wereld gewon, en schade lijdt aan zijn ziel?" Er komen soms uren, dan geldt het parool: „Laat al het aardsche varen". Het aardsche verzinkt, als de eeuwigheid opstraalt! Laat los en u zal losgelaten worden!

—o—

Geef acht, als de Heer spreekt!
Geef u dan over aan Hem!

Dat deed Maria. Haar hart brandde van verlangen om te luisteren, naar Jezus, haar Heiland.

Zij zat daar in overgegevenheid aan Hem, vol aandacht en stilte, in deemoed en ernst, in heilige concentratie op Zijn woord, want Zijn woord was haar licht en kracht en leven. Het eeuwige toevluchtsoord der ziel ontsloot zich voor haar, de bron van het levende water stroomde haar tegemoet. Hoe zou zij dan niet met heilige eenzijdigheid, met heilig egoïsme deze ure hebben uitgekocht tot aan de laatste seconde! Vele menschen verstaan dat niet, noemen het fanatisme, zenuwoverspanning; maar geen mensch ontvangt werkelijk de vrede Gods zonder deze beslistheid en eenzijdigheid. Daarom heeft Jezus haar gelijk gegeven en Martha den weg gewezen.

—o—

„Eén ding is noodig!" zeide de Heiland. Het is de levende God! Het is de levende Heiland! Zonder Hem versplintert en versnippert ons leven in vele deeltjes. Zonder Hem plagen we ons tevergeefs. Jezus alleen is de Weg, de Waarheid en het Leven! Niemand komt tot den Vader dan door Hem! Eén ding is noodig!

Maria heeft het goede deel uitgekozen!

Hebt ook gij reeds de goede keuze gedaan? Wie het gedaan heeft, weet dat het strijd kost. Vrienden raden het vaak af, vader en moeder verstaan het soms niet. Maar toch . . . „Eén ding is noodig!" Hebt gij dit eene reeds gekozen? O, geef wel acht, als de Heer tot u spreekt! Want dan hebt gij niet met een mensch te doen, maar met den levenden God.

En wanneer gij Jezus gevonden hebt, deze ééne parel van groote waarde, komt er orde en waarheid in uw leven, dan kunt gij een zegen zijn en wordt geschikter voor uw dagelijks beroep. Dan wordt het een vruchtbaar leven tot eer van Zijn Naam!

—o—

Ja, Martha wil Jezus ontvangen;
Zij opent haar woning voor Hem,
Die komt, om Zijn zegen te brengen,
Te nooden met vriendlijke stem.
Maria zet rustig zich neder,
Zij kiest zich een plaats aan Zijn voet,
Ontvangt daar het woord van haar [Meester,
Die haar met Zijn zegen begroet.

Heb plaatse, . . . gij ook . . . voor [den Heiland,
Ontvang Hem in huis en in hart,
O weet het: Er is er géén ander
Die troost brengt als Hij, in uw smart.

O, kies u een plaats aan Zijn voeten!
O weet, Hij heeft plaats ook voor u,
Hij noodt door Zijn boden u heden!
O, talm toch niet langer. Kom nu!

Die keus zal u nimmer berouwen,
Weet — wat ooit op aard u ontviel —:
„Niet één zal dien schat mij ontnemen,
Mijn Heer blijft de rust mijner ziel!"

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Een zilveren jubileum. Het Baptiste Wereldverbond zal D. V. 17 Juli a.s. 25 jaar hebben bestaan. Zijn eerste president was Dr. John Clifford, die werd opgevolgd door de heeren Dr. R. S. Mac Arthur en Dr. E. Y. Mullins. De vierde en tegenwoordige Voorzitter is Dr. John Mac Neill, die dit jaar voor 't laatst in functie is. Secretaris voor het oostelijk halfrond was van het begin Dr. Rushbrooke, die in 1928 gekozen werd tot Algemeen Secretaris.

Unies, Bonden en Zendingsorganisaties in meer dan 65 landen zijn nu in het Verbond opgenomen. Zijn bestaan heeft het saamhoorigheidsgevoel der Baptisten over heel de wereld tot openbaring gebracht en gesterkt. Het was in staat reeds voor den oorlog iets te doen voor godsdienstvrijheid in het toen nog tsaristisch Rusland en elders op het vasteland van Europa de broederen te steunen. Na den oorlog breidde het zijn werkzaamheden uit. De konferentie te Londen, in 1920 gehouden, opende een nieuw tijdperk. Daar werd het initiatief genomen tot het ondersteuningswerk en tot samenwerking op het terrein van Evangelisatie-arbeid, waarbij Dr. Rushbrooke het Verbond zou vertegenwoordigen. In verschillende landen is het Verbond krachtig opgetreden voor de vrijheid van geweten. Roemenië is een mooi bewijs van het resultaat van dat optreden. In het laatst verstreken jaar hebben de toestanden in Rusland bijzondere opmerkzaamheid geëischt. Reeds in Mei 1929 (verscheidene maanden voor de Paus en de Bisschoppen van de Engelsche Staatskerk hun stem lieten hooren), riep het Verbond de geloovigen der wereld reeds op tot het gebed ten behoeve der onderdrukten in Rusland.

Dit jaar in Zuid-Amerika en Europa. Dit jaar zal voor het Wereldverbond een jaar van beteekenis worden in twee werelddeelen. In Zuid-Amerika zal het eerste Latijnsch-Amerikaansche Baptiste Kongres worden gehouden, en wel te Rio de Janeiro, alwaar Dr. Rushbrooke ook present zal zijn. In Europa zal de President Dr. John Mac Neill, in gezelschap van den Algem. Secretaris, een rondreis maken gedurende de maanden Augustus, September en Oktober, teneinde gewestelijke Konferenties te houden. Hij zal eveneens Londen en Schotland bezoeken.

De Konferentie te 's-Gravenhage zal gehouden worden op 11 en 12 September. — Houdt U gereed, Nederlandsche Baptisten! L.

RUSSISCHE TOESTANDEN.

Hiervan wordt melding gemaakt in „Der Missionsfreund" van Mei, door Prof. Sergius Stein. Wij geven er een en ander van door voor onze lezers, ondanks men in verschillende couranten en tijdschriften dagelijks allerlei over Rusland en de regeering aldaar lezen kan. 't Geldt hier meer het gruwelijke en ontzettende lijden, dat onze medebelijders van den Christus hebben te verdragen. Deze folteringen mogen niet aan onze opmerkzaamheid ontglippen, opdat wij volgens de bijbelsche leer beoefenen: „Lijdt met de lijdenden" en volharden in gedurig gebed voor hen.

Gedurende de laatste maanden — schrijft Prof. S. — werd de strijd gevoerd tegen het geloof en tegen de geloovigen in Sowjet Rusland en duurt voort. De kerken worden gesloten. Voorwerpen, bij den eeredienst in gebruik, worden verwoest, de geestelijken vervolgd enz. Intusschen schijnt het, dat men meer dan ooit begint stelselmatig op te treden tegen alle godsdienst en atheïstische „kunstgrepen" te regelen.

Dit laat zich op verschillende wijzen opmerken, nu ook, dat de weerstand der geloovigen nog tegenstand biedt. Volgens bericht in de „Rode" Courant „Poflednisa Nowosti (laatste berichten)" werd in Petersburg een Jeugd-Universiteit voor anti-godsdienstige opvoeding opgericht.

Om het Atheïsme (Godloochenarij) onder de breede massa te propageeren, werden bijzondere comitees gevormd. Zoo hoorden wij onlangs: „In Moskou is een atheïstisch congres gehouden, waardoor een programma voor 5 jaar samengesteld is, dat van 15 Maart af geacht wordt in werking te zijn getreden om weerstand te propageeren tegen de viering van het Paaschfeest. Het motto of parool luidt: „Voor

een goddeloos Moskou en voor een goddeloozen boerenstand!" „Nowosty Wremja" („De nieuwe tijd") van 19 Febr. Tot dat doel hebben drie der grootste handelsfirma's een prijsraadsel uitgeschreven voor het inrichten van twee anti-religieuze Theatervoorstellingen, een voor het stedelijke Theater, de andere voor de arbeidersclubs. De voorzitter bij deze onderneming is een regeeringspersonage, een specialist in opvoedkunde en bij 't voeren van anti-godsdienstige propaganda.

Ook de anti-godsdienstige literatuur moet natuurlijk dienst doen. Daarmede staat in verband de vernieling der H. Schrift. Op bevel van de Sowjet-regeering werden een groot aantal Bijbels, die door Amerikaansche en Engelsche organisaties beschikbaar gesteld waren geworden, in beslag genomen. Geestelijken van de oude staatskerk werden en worden nog gevangen genomen en afschuwelijk behandeld. Uit de provincie Nowgorod wordt bericht, dat den Baptisten en Lutherschen hun grondbezittingen zijn ontnomen en dat hun leeraars als „verderfelijke" elementen beschouwd worden. In vele koloniën zijn alle Baptistische en Luthersche kerken gesloten. Kortgeleden werden 6 Bisschoppen, onder welke een van 80 jaar oud, gevangen genomen in de Oekraine.

Te Petersburg werden de Protestantsche Predikanten met hunne vrouwen (en kinderen?) gevangen genomen (8 Fbr. l.l.)

De berichten uit Moskou maken melding van althans voorgewende onrustigheid in verband met de protestmeetings in Europa tegen de geloofsvervolging in Rusland en de regeering wil die vervolging ontkennen. Het bewijs van het tegendeel is zichtbaar in den stroom van vluchtelingen, die over de grenzen van Polen, Lettland en Estland zich vertoonen.

Wij besluiten met dit laatste en gewichtig bericht. 't Is van 14 Mrt. j.l. Het luidt: „Door het centrale comitee der Communistische partij is openbaar gemaakt een verklaring, dat de politiek der Sowjet-regeering aangaande hare verhouding tegenover de geloovigen in Rusland veranderd heeft".

Dit besluit zou medebrengen de erkenning, dat er erge fouten gemaakt werden in het gerechtelijk sluiten van kerken. Daarin zou verandering gebracht worden. Voortaan zullen de kerken alleen met meerderheid van stemmen der leden van 't parlement gesloten worden.

Is dit een ernstig besluit? — vraagt Prof. S. Hoe zeer zouden wij het wenschen en denken. Maar de toekomst zal eerst de waarheid er van openbaren. Wij willen den Heere bidden, dat de harten en zinnen der leidende personen er toe geneigd mogen worden en dat zij hunne verkeerdheden inzien en zich aan God onderwerpen en zich tot den Heiland bekeeren! N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Uit de gemeente te Jeruzalem. Vijandschap van den Joodschen Raad.

Hand. 4 : 32—37; 5.

Les voor Zondag 22 Juni 1930.

Hoe vijandig de oversten van Israël ook waren, zij konden toch het werk Gods niet verstoren. Integendeel, het werk des Heeren bleek sterk te zijn aan innerlijke kracht. De apostelen waren bezield met den Heiligen Geest. En door dien Geest gedrongen, gaven zij met groote kracht getuigenis van de opstanding des Heeren Jezus, 33. Zij waren blijkbaar heelemaal niet bevreesd geworden door het dreigement van den Joodschen Raad, zie 4 : 18. En niet alleen werden de apostelen gesterkt voor hun taak, de geheele gemeente gevoelde zich begunstigd door God, 33*b*.

Er wordt ons iets heel moois verteld van die gemeente te Jeruzalem, 32*a*. Dat is mooi, precies volgens den wil des Heeren: „Gij zult den Heer uw God liefhebben met geheel uw hart, en uw naaste gelijk uzelf". Er waren ook in dien tijd rijken en armen in de gemeente. Maar de rijken zeiden niet: „Het gaat ons niet aan, dat zij arm zijn; onze goederen zijn van ons en voor ons". Neen, ze zeiden: „Alles is van den Heer. En die het heeft, die moet er ook anderen mee helpen, want dat wil de Heer". Dat hebben die menschen goed begrepen. Zoo moet het zijn. Bezitters van aardsche goederen zijn des Heeren rentmeesters. Zij moesten er mee doen, wat de Heer wil. Het is heel jammer dat de Christenen dit later zoo weinig bedacht hebben en dat het ook tegenwoordig zooveel vergeten wordt. De Heer heeft de armen nergens het recht gegeven om maar te stelen, als ze wat noodig hebben, maar ongetwijfeld is het de de wil van den Heiland, dat wij elkander hartelijk liefhebben en dat onze woorden en daden daarmee in overeenstemming zijn.

In Jeruzalem ging de liefde zóó ver, dat sommigen huizen en akkers verkochten en het geld ter uitdeeling aan de apostelen gaven. Dit had de Heer niet bevolen. Zij mochten het wel doen, maar een bevel was het niet. (Dit blijkt duidelijk genoeg uit de woorden van Petrus in 5 : 4*a*.) En ik geloof, dat het ook maar alleen in ernstigen nood goed te keuren is, want door zoo te doen verliezen ook degenen, die iets bezitten, hun gewone inkomsten, en het gevolg wordt: Armoede van allen. En als allen arm zijn, kan de een den ander ook niet meer helpen. Maar in een tijdelijke en zeer groote beproeving kan het niet allen goed maar zelfs plicht zijn, om zoo te doen. En wij kunnen ons verblijden over de hartelijke liefde, die in Jeruzalem ook hierin zich openbaarde.

Eens gebeurde er iets, dat groote droefheid veroorzaakte. Ananias had ook een stuk land (vergel. v. 3) en verkocht het om het geld aan de apostelen te kunnen afdragen. Hij overlegde echter met zijn vrouw, dat zij stilletjes een deel van het geld zelf zouden houden en net zouden doen, alsof ze alles afgaven. Vertel maar. Ik moet nu een beetje karig zijn met mijn woorden, daar ik er tot hier toe nog al scheutig mee ben geweest. 't Kwam mij voor, dat het eerste deel nog al moeilijk was. Vertel dus maar tot 5 : 11.

Het kleine stukje van 12—16 vereischt weer bijzondere zorg; het is altijd een beetje moeilijk om mededeelingen als deze tot een vertelling te maken; en dat moet toch, al is het dan ook maar een klein stukje van de vertelling.

Men kan m. i. ongeveer zóó zeggen: Behalve dan deze droeve zaak met An. en Saf. ging het met de gemeente heel goed. Zij genoot de achting van het publiek in Jeruzalem. Dat had mede zijn oorzaak in de wondermacht, die de Heer aan Zijn apostelen gaf, tot bewijzen voor de buitenstaanders, dat de kracht van Jezus in hen was. Iedereen praatte er over; zieken werden in 't openbaar tot de apostelen gebracht; als de schaduw van Petrus op iemand viel, was hij al gelukkig. Zelfs bezetenen werden genezen, net als eertijds door Jezus. Dat was heel wat anders, dan de oversten hadden bedoeld, toen Petrus en Johannes bestraft werden. Scharen menschen, zoowel mannen als vrouwen, kwamen tot het geloof. En niet in een kleine zaal met gegrendelde deuren werden de samenkomsten gehouden, neen, in een van de voorhoven van den tempel, in het zoogenaamde voorhof van Salomo kwamen de scharen bijeen. We kunnen haast wel denken, dat de oversten gloeiend kwaad werden, als ze dat zagen. Dat was dan ook werkelijk het geval. Vooral de partij der Sadduceën was boos. Daar de hoogepriester ook tot hun partij behoorde, konden zij gemakkelijk gedaan krijgen, dat er besloten werd tot de arrestatie van de apostelen; en weldra zaten dezen achter slot en grendel, om reeds den volgenden dag voor den Raad gebracht te worden.

De hoogepriester en zijn helpers hadden de raadsleden opgeroepen voor een vergadering in de morgenuren. Maar, o wee, toen een paar dieners weggestuurd werden om de apostelen voor te brengen, vonden zij de gevangenis ledig. Wat was er gebeurd? Vertel.

Weldra kwam er iemand vertellen, dat de apostelen alweer aan 't prediken

waren tegen de menschen, die den tempel bezochten. Vertel nu maar verder tot het eind. Er zijn nu geen moeilijkheden meer, en dus leg ik gerust mijn pen nu neer. K. R.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Maakt het leven en werken voor den Heer ons echt gelukkig?

Een meisje bad eens: „O God, maak alle slechte menschen goed en maak alle goede menschen blijde!"

Goedheid op zichzelf vond ze blijkbaar nog niet zoo bijzonder begeerlijk.

Vergis ik mij, wanneer ik zeg, dat een zeer groot deel van onze jongelieden het gevoelen van dit kind deelen? En dat behoeft in het geheel niet te bevreemden, want de eerste indrukken, die zij hier op aarde van goedheid kregen, was, dat zij een zeer onprettige noodzakelijkheid is! Een bedreiging van de ouders hield ze van het een of ander, waarop zij hun harten gezet hadden, af en zij waren goed. En dank zij de vreeze voor de gevolgen, zijn ze tot op dit oogenblik tamelijk ingetogen gebleven met een matige waardeering voor goedheid. Dat de dienst van God op zichzelf heerlijk is en verkwikt gelijk een milde Mei-regen de bloem, weten ze niet. Dat hij de ziel verzadigt en zalig maakt, is hun vanwege de dagelijksche onweders, waaronder zij zijn opgegroeid, onbekend en nauwelijks geloofwaardig.

„Maak alle goede menschen blijde!" Goedheid moet, wanneer ik dat meisje tenminste begrijp, bloeien in vriendelijkheid en vreugde, voordat het summum bonum bereikt is. Wordt uit den mond van dit kind ons de waarheid niet verkondigd?

* * *

Het leven voor den Heer moet ons echt gelukkig maken.

Er zijn jonge Christenen en Christinnen, die belijden het eigendom te zijn van Jezus en die toch maar magertjes zijn ingenomen met den nieuwen Eigenaar. Zij doen mij aan dien schooljongen denken, die op een mooien lentemorgen voor het geopende venster van zijn studeervertrekje was gezeten en geschiedenis verwerkte. „In het jaar 1600 werd de slag bij Nieuwpoort geleverd, waarbij de Hollanders onder de meesterlijke aanvoering van Prins Maurits . . . . ." en plotseling vloog er voor zijn verbeelding een stille waterplas met een bootje en eenige hengelaars, die samen uit de diepten van zijn jongensziel de verzuchting deden opborrelen: „Dat je met dit pracht-weer over dooie dingen moet tobben!" Verder las hij: „Tijdens het twaalfjarig bestand braken er hevige godsdienst-twisten uit, die zelfs zoo hoog liepen, dat . . . . ." en het gejubel van een roodborstje drong tot hem door, dat zulk een dringende uitnoodiging aan zijn adres bevatte om de boeken dicht te smijten en zich buiten uit te springen, dat hij er bijna wanhopig onder werd.

Helaas, wat al bezwaren zijn niet verbonden aan de studie van onze vaderlandsche geschiedenis!

En wat al bezwaren ontmoeten sommigen onzer in de leerschool van den grooten Meester!

Ook ken ik jonge Christenen en Christinnen, die mij heel sterk aan — ik heb het wel eens vaker gezegd — aan linoleum herinneren. U weet wel, die vloerbedekking, die tot nog toe voor onmisbaar wordt gehouden in kamer of gang. Men roemt het als mooi en mooi is het, maar akelig mooi. Draagt het bloemen op zijn gelaat, dan is het duizend keer precies dezelfde bloem, waarvan de vijf kroonbladeren zoowel als de meeldraden

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

20. door L. Müller.

(Men schrijft 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve. 's Zondagsavonds hield zij een korte godsdienstoefening, tot groote ontevredenheid van den predikant Ds. Lothuizer.

In 1917 werd de toestand veel moeilijker. Velen waren in den oorlog gebleven of gewond.

Ook luitenant Erich Lothuizer, de zoon van den predikant, was volgens regimentsbericht gevallen. De moeder was bij het vernemen van de boodschap half krankzinnig geworden. De predikant was verpletterd van smart. — De wereldoorlog was geëindigd en Duitschland had harde wapenstilstandsvoorwaarden moeten aanvaarden. De revolutiestorm was losgebroken. De legers keerden zoo spoedig mogelijk naar het vaderland terug. Voorbij Dorenfelde trok een legerkorps uit Beieren. Half Burgheim was uitgetrokken om dat te aanschouwen. Ook Ds. Lothuizer was naar Dorenfelde gegaan om het schouwspel te zien, en kreeg daar een heel gesprek met den dokter van Dorenfelde.)

Men verstond nu niets meer van hetgeen de sprekers van zoopas zeiden; er naderde artillerie, vermoeide paarden sleepten zich voort, kanonnen en bont beschilderde wagens, met allerlei oorlogstuig beladen, achter zich meesleepend.

»Dokter, u schijnt een zeer bekwaam politicus te zijn«.

»Zeer gevoelig voor uw compliment, dominé. Maar ik weet niet, of men dat bij mij zoo mag noemen, want: politiek naar vaderlandsche aard met een paar dozijn partijen en heel veel kinderachtig gedoe is niets voor mij. Ik neem er ook niet aan deel. Maar mijn vaderland, mijn arm geworden Duitschland, heb ik lief. Dan bloedt mij het hart. Dat moet men maar eens uitspreken«.

De dominé knikte beteekenisvol met het hoofd. Daarop zeide hij: »Naar het lijkt is de geest onder deze troepen hier nog goed«.

»Bij mij was een luitenant ingekwartierd«, vertelde de dokter.

»Die zeide, dat de wapenstilstand en de terugtocht volkomen onverwacht gekomen waren. Hun troepen waren in goede welstand en ook in een gunstige positie tegenover den vijand. Daarom was voor hen alles wat er gebeurde een groot raadsel. Natuurlijk was ook bij hen de verzorging van voedsel enz. niet goed, maar dat was toch geen voldoende grond, om zich maar op genade of ongenade aan den vijand over te geven. Ja, dat zijn nog de menschen met den ouden, goeden geest! Maar dat is de anderen een doorn in het oog; daarom weg er mee, daarom moet Duitschland weerloos en eerloos gemaakt worden«.

De fijne motregen werd hoe langer hoe erger, het nat-koude weer liet de menschen bij langdurig stilstaan verkleumen.

»Dominé, het is hier niets meer. Het is te nat en te koud, ook niets voor ons beiden. Hoe gaat het met mevrouw? Langzaam? . . . Ja, ja! Dan moet men geduld hebben, en 't hoofd maar omhoog! Nu, mijn beste wenschen; tot ziens!«

Ook Ds. Lothuizer keerde zich om om heen te gaan. Maar toch bracht hij ook nog een kort bezoekje in de pastorie van Dorenfelde. Daar werd hij zeer hartelijk welkom geheeten.

»Goeden morgen, collega! Kom maar gauw binnen! Bij dit weer heelemaal van Burgheim hier?«

»Goeden morgen! Ja, ik wilde toch nog eens onze troepen zien, voor dat alles te gronde gaat«.

»Lieve help, ja, wij leven in een tijd, die geheel dol geworden is!«

»Collega, ik geloof bepaald, dat de tijden nog ernstiger worden, dan wij ook gedacht hebben«, zeide Ds. Lothuizer.

»Ja, ja, het is allemaal wel heel merkwaardig; overal schijnt wel de goede gezindheid, op getrouwheid en geloof gegrondt, verloren te zijn gegaan!«

»Wat zal dat nog worden?«

»Nu, men smijt de oude loop der dingen om en maakt ons gelukkig met nieuwe toestanden. Of die nu juist het geluk zullen brengen, staat nog te bezien. Overigens, hoe maken

allen gelijk en gelijkvormig zijn en de stengel loodrecht naar beneden loopt. Zijn het blokken, die het vertoont, dan is het een zuivere vermenigvuldiging van een enkele blok. O, linoleum maakt me vanwege zijn onberispelijke regelmatigheid zenuwachtig. Bel ik ergens aan, dan kan ik aan de voetstappen van het dienstmeisje al hooren of mij bij het openen van de deur dat akelig mooie goedje met een wassen-beeldenglimlach zal begroeten.

Linoleum-christenen! Ze worden niet heet of koud. Ze zijn altijd goed, altijd dezelfde, altijd waardig en stijf.

Komen ze onder de ouderen veel voor, onder de jongeren laten zij zich ook wel zien.

Wij moeten door en door blijde Christenen zijn. Met minder is onze Heer niet tevreden en mogen wij niet volstaan.

* * *

Het werken voor den Heer moet ons echt gelukkig maken.

Wat wordt er verschillend gearbeid in den wijngaard van God.

Een zeker dichter vertelt van een jongen, die met een stralend morgen-gelaat als een slang onwillig naar ..... school kruipt!

Heeft Christus niet menigen werker in Zijn dienst, die sprekend op dezen schoolknaap gelijkt?

Wat denkt ge van een dokter, voor wien zijn vak geen voorrecht is? Kunt ge hem het volle vertrouwen schenken?

Wat zegt ge van een vriend, voor wien vriendschap geen genot is. Zoudt gij op zoo'n vriend gesteld zijn? Heeft zijn vriendschap eenige waarde? Zou hij vrienden kunnen verwerven?

Wij moeten echt gelukkig wezen in des Heeren aanbevolen werk.

Welk een offer bracht David Livingstone en hij was zich nimmer bewust iets voor den Heer te hebben opgeofferd! Hij was uit de dorre binnenlanden van Afrika in Engeland teruggekeerd en had zich in het hartje van Londen gevestigd om van daar uit lezingen te houden over het donkere werelddeel. Maar lang kon hij er niet blijven. In weerwil van het ontzaggelijk gezoem van het geweldige verkeer der straten hoorde hij de kreten van de inboorlingen gindsch, roepende: „Kom over". Hij keerde vriend en vaderland voor den tweeden keer den rug toe en begroef zich andermaal in gebieden, waarin een Europeaan nog nimmer een voet had gezet.

Het werken voor den Heer was Livingstone een genot.

En welk een offer bracht Paulus! Maar heeft hij er ooit òp gezinspeeld? Ik vraag mij af, of in zijn hart wel eens de gedachte aan een offer is opgeklommen, want als ik hem in de gevangenis opzoek, hoor ik hem God danken, dat Hij hem waardig gekeurd heeft om te arbeiden aan de verbreiding van het het evangelie.

* * *

Hoe worden het leven en het werken voor den Heer ons een genot?

Door te willen zijn, waartoe wij worden geroepen.

Wees Christen, wees jeugdwerker!

De onlangs ontslapen Nellie van Kol schreef eens:

Vreugd in den Heere, — ze is er voor [allen;
needrig, aanzienlijk machtig of klein;
vreugd in den Heer zal doen jublen en [schallen
iedere ziel — *die des Heeren wil zijn.*

De dichteres heeft volkomen gelijk: wil Christen zijn, wil Zondagsschoolonderwijzer, knapenleider zijn en de vreugde des Heeren wordt uw deel.

Het behoeft zeker niet gezegd te worden, dat dit *willen zijn* niet zonder moeilijkheden gepaard gaat. Vooral in het begin. Doch zoo is het met alles. Ik heb onlangs eenige komkommerzaden aan den bodem toevertrouwd en ga

---

uw menschen op de onderlinge vergadering het? Gaat die zaak wel vooruit?«

»'t Spijt mij, dat ik u niet kan inlichten, collega. Daar weet ik beslist niets van«, gaf de predikant van Burgheim ten antwoord.

»Ja, hoe komt dat dan? Is u daar dan werkelijk nog niet geweest?«

»Neen, dat is niet mijn ambt. Men kent dergelijke dingen te veel van ervaringen door andere collega's. Het zijn in den regel altijd menschen zonder veel onderscheidingsvermogen; zij worden dan door de een of ander aan de leiband geleid. Wanneer men zich men zulke dingen bemoeit, zullen vroeg of laat de meeningsverschillen aan den dag komen, en de oorlog is er weer.

Ik vind het veel beter, dat men deze menschen, zoolang zij de grenzen in acht nemen, eenvoudig geworden laat, zij vinden nu eenmaal hun bevrediging daarin«.

»Maar dat zou ik anders aanpakken«, gaf de dominé van Dorenfelde te kennen. »Ik zou, hoewel niet gedurig, dan toch zoo nu en dan, de vergaderingen van deze menschjes bezoeken.

Ik wil zien en weten, wat er in mijn gemeente gebeurt. Is de zaak in kerkelijke zin gezond, nu, ik ben toch de predikant der gemeente; is de zaak niet goed, wel, dan zou ik van mijn ambt gebruik maken«.

»Ach«, meende Ds. Lothuizer, »men heeft daarvan niets dan twist, ergernis en verdriet. Ik houd al deze aparte vergaderingen van bedenkelijken aard, in elk geval tegen alle kerkelijke verordeningen ingaande«.

»Ho, ho, mijn waarde«, lachte de predikant van Dorenfelde, »wij hebben daar toch niet met bolsjewieken te doen, maar met menschen, die op een naïve manier hun leven volgens de Bijbel willen opbouwen!«

»Jawel! En heelemaal volgens eigen richtlijnen, zonder zich op de een of andere manier te laten beïnvloeden«.

»Nu, het gaat vaak heel eigenaardig toe in het leven. Daar zit ik hier in Dorenfelde en doe de grootste moeite, menschen voor een volksvereeniging bij elkaar te brengen tot weder opwekking van het godsdienstige leven en alle moeite ten spijt wil het me maar niet gelukken, en daar bij u loopt de zaak vanzelf los; en juist daarom moet de geschiedenis zoo ongezond zijn? Maar, neem me niet kwalijk, daar voer ik een lang gesprek met u en vergeet daarbij heelemaal de regels van de gastvrijheid.

Mijn maag herinnerde mij zoopas ...«

»Neen, neen, doe geen moeite, neen! Ik wilde enkel maar even »goeden dag« zeggen. Ik heb mij al veel te lang opgehouden; mijn vrouw is misschien al zeer ongerust over mij geworden. Maar nu moet ik zoo gauw mogelijk weg«, weerde Lothuizer af.

»Werkelijk? Niet eens een half uurtje nog? Men ziet elkaar eigenlijk zoo weinig, hoewel wij heel niet ver van elkander wonen. Het komt zeker, doordat elk van ons tot een andere ring behoort«.

»Dus tot ziens, waarde collega! En vooral de groeten en beste wenschen voor mevrouw!«

»En ja, neem me vooral niet kwalijk, dat mijn vrouw schittert door afwezigheid, zij brengt soep in het dorp. Dat doet zij zoo graag. Nu dan, als het niet anders zijn kan, dan tot ziens!

En Gode bevolen! Kom maar veilig thuis! En dan nog wat: Laat die zaak met die onderlinge vergadering niet geheel uw aandacht ontsnappen; men weet niet . . . en ja, overigens heeft ons volk de Godsdienst werkelijk wel noodig!«

»Meent u in alle ernst, dat men die zaak moet sanctionneeren?«

»Noemt u het, zooals u wilt.

Maar ik zou mij zonder meer met de zaak gaan bemoeien. Bij zulke menschen ontbreekt ook het kleinste greintje theologische wetenschap, en wanneer zij nu daarnaar hongeren en dorsten, dan zal het ons toch niet op een paar kruimeltjes of een paar druppeltjes aankomen«.

»Nu, we zullen wel eens zien. Tot ziens!«

De Dorenfelder predikant geleidde zijn bezoek tot de huisdeur. Daar namen de beide geestelijken afscheid van elkaar.

(Wordt vervolgd.)

naar ooi of rund op veld of stal;
zoo weet ik nog, dat onder 't lijden
mijn ziel in God zich zal verblijden,
mijn hart in Hem opspringen zal.

God is mijn heil! Ik zal niet vreezen
Hij is mijn rots! Ik wankel niet.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

HET BAPTISME EN DE TOEKOMST *).

(Slot).

Wanneer ik niet geloofde in een toekomst van ons werk, ik zou hier vanmorgen niet voor U staan als een Baptist, d. w. z. als iemand, die oprecht gelooft in God en in Zijn woord; als iemand, die uit genade en alleen door het geloof in Jezus Christus, Gods Zoon, gerechtvaardigd is en die dat geloof in het openbaar heeft beleden door zich, gehoorzamende aan 's Heeren wil, te laten doopen.

O nee, we gaan geen treurlied aanheffen, maar gaan met de vrome Jood zingen:

„Ik hef mijne oogen op naar de bergen,
Vanwaar mijne hulpe komen zal.
Mijne hulp is van den Heere,
Die hemel en aarde gemaakt heeft".

—o—

Gelukkig, de tijden veranderen. Velen ontwaken uit hun lange, zoete, godsdienstige slaap. Men vraagt meer dan ooit, welke is de wil des Heeren; welke is de N. Test. lijn, die wij moeten volgen en wat zegt de Schrift ons over de gemeentevorming.

En nu kom ik tot een meer *praktische vraag*: welke verplichtingen hebben wij als geloovig gedoopte christenen denkende aan de toekomst?

Een ieder, die niet met ernst denkt aan de toekomst, is niet waard, dat hij heden leeft. De toekomst wordt uit het heden geboren. God schenkt ons in Zijne genade een heden en dat heden mogen wij niet laten voorbijgaan, zonder ons met ernst en ijver gekweten te hebben van de ons toevertrouwde taak, namelijk de *gansche* Christusboodschap uit te dragen in de geheele wereld.

Daarom moeten wij voorwaarts in de naam onzes Heeren! Voorwaarts met gesloten gelederen, zingende liederen van overwinning, predikende Gods liefde en ontferming; voorwaarts, propageerende wie we zijn en wat we willen; voorwaarts, ziende alleen op onze overste Leidsman en Voleinder van ons geloof. Ja, we willen en we moeten voorwaarts, maar dan vervuld met Zijn Geest en aangedaan met Zijne kracht.

We mogen niet langer zwijgen en kunnen niet meer verbergen, hetgeen wij voor waar hebben erkend.

Hoe weinig zijn we nog bij ons volk bekend! Ik denk hier aan het feit, dat onlangs Dr. J. H. Gunning in Pniël onder het opschrift „misleidende colportage" o. a. ging waarschuwen voor de colportage-manieren van de Baptisten (Dr. Gunning bedoelde de Adventisten) en Mormonen.

De Secr. onzer Unie heeft Dr. Gunning er op attent gemaakt, dat hij ons Baptisten gruwelijk onrecht aandeed door ons bij zulke heilige! mannen als de Mormonen in te deelen. In het Piëlnummer van 15 Febr. j.l. werd de fout dan ook op een ridderlijke wijze erkend en hersteld.

Naar aanleiding van deze vergissing van Dr. G. schreef Ds. Weenink terecht in „De Christen" van 7 Mrt.: „Maar toch geeft het feit, dat wij Baptisten tegelijk met de Mormonen en dergelijke menschen uit zijn pen huppelen — zonder onmiddellijk te bemerken, dat de Baptisten in geheel verkeerd gezelschap terecht zijn gekomen, te denken. Wat weet de groote wereld toch weinig van ons af! Wat vereenzelvigt men ons gemakkelijk met allerlei geestelijke overdrijvers! Wij bestaan in een Unie van Bapt. Gem. bijna een halve eeuw. Sommige Gemeenten zijn zelfs eenige tientallen jaren ouder. En nog worden wij niet gekend. Nog gaan eerlijke en trouwe werkers op het groote christelijke erf — afgaande op de eerste indrukken, die onze naam hun geeft — ons thuis brengen bij dweepende secten".

Ds. Weenink gelooft, dat wij ons volk veel te weinig hebben ingelicht, en ik geloof het met hem.

Laten wij ons toch niet onderschatten. O, zeg mij, wat is het toch, dat ons zoo achteraf doet blijven? Is het loomheid, of is het alleen een zien op onszelf dat ons zoo bescheiden doet zijn? Waarom zoo schuchter, zoo bedeesd? Waarom gaan we ons zoo schoorvoetend in het openbaar vertoonen?

Onze beginselen zijn het waard, dat er wat meer bekendheid aan wordt gegeven. Wie vermag te zeggen, hoevelen reeds daarop wachten?

Ons aantal is klein, dat is volkomen waar. Maar heeft Gideon met slechts 300 getrouwen niet de overwinning behaald op een groot en sterk leger der Midianieten? En zoo zullen ook wij in de kracht onzes Gods groote daden kunnen doen.

„Gaat dan henen" heeft Jezus gezegd. *Wij moeten meer actief worden.* Aan de *geheele* opdracht van Christus moeten wij getrouw blijven en wij mogen geen halve boodschap overbrengen. „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden".

—o—

Maar deze activiteit houdt verplichtingen in jegens onszelf. Hoe staat het met ons? Wij gelooven toch in Jezus Christus? Wij hebben ons op dat geloof immers laten doopen. Maar verstaan wij onze doop wel goed? Beleven wij ook dagelijks, hetgeen de doop symboliseert?

Hoemeer ons leven in overeenstemming is met hetgeen door de doop is beleden, des te grooter zal onze invloed zijn en des te sterker de indrukken op onze medemenschen.

Het licht dat wij zelf bezitten, moeten wij daarom op een kandelaar plaatsen en niet onder een korenmaat.

Ieder geloovige, die met Christus begraven is door de doop in de dood, om voortaan in nieuwigheid des levens te wandelen, moet dus zijn belijdenis gaan waar maken door zijn levenswandel, en wel in de eerste plaats in zijn eigen huis en omgeving.

Dat is het begin en *dit begin mag niet ontbreken* willen we als Gemeente en als Unie van Gemeenten in het openbaar optreden, om meer bekendheid te geven aan onze beginselen.

Laat ons echter eerlijk strijden tegen alle dwalingen en onchristelijke praktijken. Laten we toch niet langer zwijgen, waar het gaat om de waarheden in Gods Woord vervat. Laten we planten en natmaken en de Heer vragen om Zijn zegen. Wij zijn in alle opzichten immers afhankelijk van onze Zender. En daarom: „Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden", spreekt de Heere.

Wij Baptisten strijden voor een schoone zaak. We willen strijden met het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord, in onze vuist. We gaan blijmoedig voorwaarts, wetende, dat Hij, Die ons roept, getrouw blijft.

Onze Gemeenten zijn ons lief en dierbaar.

Ons gemeentebeginsel blijven we trouw en we gaan hoopvol de toekomst tegemoet, ziende op Jezus, den verrezen Heiland!

O, Heer, help ons allen, om U trouw te blijven, om U nimmer te verloochenen en om onze tijd, ons geld, onze krachten en gaven — zooveel als Gij wilt — in Uw dienst te besteden. Want immers:

„U geldt de zaak, Uw roem en eer,
De zaak, waarvoor wij staan;
En daarom strijden wij te meer,
Steeds door U voorgegaan.
Maar wenschen wij de oogst zeer groot,
Dan moeten wij gansch in de dood.
Ziet maar op 't land naar 't tarwegraan;
Het sterft, om daarna op te staan;
Door onze dood
Wordt d' oogst van zielen groot!"

L. de HAAN.

*) Referaat, gehouden Paasch-Bondsdag te Stadskanaal.

staanders. Petrus hield dadelijk een heele rede, en hij maakte den menschen duidelijk, dat wat zij zagen niets met dronkenschap te maken had, maar dat het was de vervulling van een belofte, die God reeds heel lang te voren door den profeet Joël had laten profeteeren. Men vertelle in 't kort het voornaamste uit dit deel van Petrus' betoog. 't Loopt tot v. 21.

Vervolgens toonde Petrus aan, dat Jezus van Nazareth de beloofde Messias was. Vooral door zijn opstanding was dat gebleken. En weer kon Petrus op de profetieën wijzen, vooral uit de psalmen. Vertel dit ook weer in hoofdzaken; tot v. 31.

Dan volgt de conclusie van Petrus. Al die profetieën zagen op Christus. God heeft Hem opgewekt. Wij zijn er getuigen van. En Hij heeft Zijnen Geest uitgestort. Zoo is het! David is immers niet opgevaren naar den hemel. Maar wat hij gezegd heeft, is in Chr. vervuld. Daarom moet het gansche huis Israëls wel goed bedenken, dat God Jez. van Naz. tot een Heer en Chr. gesteld heeft, dienzelfden Jezus, dien gij gekruisigd hebt.

Nu, dat was wat voor de hoorders van Petrus. Wat moesten ze daar wel tegen inbrengen? Ze konden er niets tegen zeggen. Ze zagen duidelijk in, dat de kruisiging van Jezus een groot onrecht was geweest en verslagen van harte vroegen zij: „Wat zullen wij doen, mannen broeders?" Vertel nu maar verder tot v. 41.

Tenslotte moeten dan nog enkele woorden gewijd worden aan de eerste dagen van de eerste gemeente. De volgende week zullen wij, zoo de Heer wil, vertellen hoe het verder ging met Jezus' disc. in Jeruzalem.

Overzicht:

I. Verkiezing van Matthias, 1: 15-26

II. Uitstorting van den H. G. en de openbaring daarvan 2 : 1—13.

III. Rede van Petrus, 2 : 14—36.

IV. De eerste bekeerden; de eerste gemeente, 2 : 37—47.

Opmerking.

Sommige menschen meenen, dat de disc. geheel verkeerd gedaan hebben met iemand te kiezen in de plaats van Judas. Nu, we zijn allen verheugd, dat wij er een eigen meening op na mogen houden. Ik geloof evenwel, dat het niet goed is, d e z e meening den kinderen der Zond.school op te dringen, aangezien het een meening is, waar nog heel wat tegen in gebracht kan worden. Men vertelle alleen de geschiedenis en veroordeele in het openbaar de apostelen niet. K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

»JEUGDLEVEN« *).

Wie is Olfert Ricard?

Een Deen, die in 1872 geboren en op 20-jarigen leeftijd lid van het bestuur van de jeugdafdeeling van de Christelijke Jonge Mannen Vereeniging werd. Nadat hij in 1895 theol. candidaat was geworden, trad hij in het volgend jaar op als secretaris van de C. J. M. V. te Kopenhagen, wat hij tot 1908 is gebleven. Daarbij was hij gedurende 3 jaar algemeen secretaris van de Deensche C. J. M. V.

Ricard was bij uitstek de man voor de jeugdbeweging. Hij was welsprekend, wist den weg te vinden tot het hart van jonge menschen en was boven alles een levend Christen. Hij poogde niet slechts de jeugd te vinden in de groote stad, maar hij ging er ook op uit, reisde naar de provinciesteden en vroeg en verkreeg verlof van de rectoren der gymnasia om tot de leerlingen het woord te voeren. Hij hield bovendien jeugddiensten, waarvoor hem gewillig de ker-

*) Door Olfert Ricard naar het Deensch bewerkt door J. Henzel. N. V. G. J. A. Ruys' uitg. maatschappij, Zeist, 1930. Prijs ingen. f 2.20; geb. f 3.—.

---

verlangde Wilson de terugtrekking der Duitsche troepen uit de bezette gebieden.

De vijanden van Duitschland lieten, voorzeker niet zonder bedoeling, lang op de bekendmaking der wapenstilstandsvoorwaarden wachten.

Ofschoon vooruitziende mannen luid genoeg hun waarschuwende stemmen lieten hooren, zij werden overstemd door de revolutiestorm, die den derden November 1918 in Kiel losbrak.

Te laat begreep het Duitsche volk, dat het niet zoover op de eischen van zijn verbitterde vijanden had moeten ingaan, daar ook dezen ten zeerste verzwakt en tot een verder doorzetten van den oorlog ook nauwelijks in staat waren. Toch ademde het Duitsche volk verlicht, dat tenminste het ongehoorde bloedvergieten en de vreeselijke nood nu geëindigd was.

Generaal-veldmaarschalk van Hindenburg, de geniale aanvoerder der Duitsche strijdkrachten, richtte de volgende proclamatie aan de troepen:

»Aan het leger! De wapenstilstand is onderteekend. Tot op den huidigen dag hebben wij onze wapenen met eere gebruikt. In getrouwe overgave en plichtsvervulling heeft het leger geweldige dingen volbracht. In zegevierende offensieven en taaie devensieven, in zwaren strijd te lande en in de lucht hebben wij de vijanden van onze grenzen verre weten te houden en het vaderland voor de verschrikkingen en verwoestingen van den oorlog bewaard. Bij het groeiende aantal onzer tegenstanders, bij de ineenstorting van de ons tot het einde hunner kracht ter zijde staande medeverbondenen en bij de steeds drukkender wordende voedsel- en economische zorgen heeft onze regeering moeten besluiten tot het aannemen van harde wapenstilstandsvoorwaarden.

Maar rechtop en trotsch gaan wij uit den strijd, die wij meer dan vier jaar lang tegen een wereld van vijanden hebben gevoerd. Uit het bewustzijn, dat wij ons land en onze eere tot het uiterste verdedigd hebben, putten wij nieuwe kracht.

Het wapenstilstandsverdrag verplicht ons tot een snelle terugtocht naar het vaderland, onder de heerschende omstandigheden een zware taak, die zelfbeheersching en de getrouwste plichtsvervulling van ieder van u in 't bijzonder vraagt, een harde proefsteen voor den geest en de innerlijke kracht van het leger. In den strijd hebt ge uw generaal-veldmaarschalk nooit in den steek gelaten. Ik vertrouw ook nu op u!«

Langzamerhand keerden de troepen terug. Onophoudelijk rolden dag en nacht de treinen vol soldaten het land binnen. Geheele regimenten, verschillende korpsen trokken langs de groote wegen naar hunne garnizoenen terug.

Daar ging het gerucht door Burgheim, dat in Dorenfelde, dat aan den grooten verkeersweg lag, waarlangs vroeger de Nürnberger kooplieden met hun wagens naar Hannover en Hamburg reden, soldaten ingekwartierd werden, die tot een Beiersch legerkorps behoorden, waarvan verschillende afdeelingen morgen en de volgende dagen door Dorenfelde zouden trekken.

Den volgenden morgen maakte zich half Burgheim op en marcheerde naar Dorenfelde. Ook Ds. Lothuizer had niet tegen den tocht opgezien en was meegegaan, want hij verlangde er zeer naar, toch iets, al was het dan een brokstuk, een kleine rest van Duitschlands krachtvolle macht en grootheid te zien.

Het was een regenachtige-nat-koude Novemberdag. Toen Ds. Lothuizer eindelijk den berg was gepasseerd en Dorenfelde en de groote Nürnberger verkeersweg, die ginds over een berg liep, kon overzien, zag hij daarop een lange rij soldaten wegtrekken, naar het zuiden toe. Nu stapte hij wat vlugger aan en was over een goed half uur te Dorenfelde aangekomen.

(Wordt vervolgd.)

elken dag kijken of ze de kluisters van den dood hebben afgeschud. Mijn buurman, een trouw en eerbaar zoon der Gereformeerde kerk geloofde niet, dat ik ze aan den loop zou krijgen. Gij moet weten, dat hij het altijd over „den loop" heeft, van den kippenloop af tot den loop der tien geboden toe, een afstand — ik stem het toe — die lang zoo groot niet is als ze schijnt. Welnu, mijn plantjes staan er gezond en dapper boven. Dat heeft ze deze Meimaand groote moeite gekost want ze werden leelijk bestookt door nachtelijke koude en droogte. Wie zal zeggen, hoe vaak ze in de verzoeking waren om den strijd op te geven. Maar telkens als ik ze bezocht en de gebogen nekjes zag, waaraan de verborgen kopjes, hoorde ik ze bidden:

Geef ons de overwinning, Heer,
Sterk onzen wil, zoo broos!
Geef ons de overwinning, Heer,
Heden en morgen, altoos.

Nu ze er eenmaal goed en wel zijn, komen ze gemakkelijk verder en worden lachend grooter.

Wij moeten Christen en jeugdwerker willen zijn en met de hulp van Hem, die zelfs op het smeeken van een plantje in een komkommerhof acht geeft, de eerste aanvallen van den vorst der duisternis afslaan. Dat is de weg om een blij kind van God en een opgewekt werker van Hem te worden.

* * *

En de gevolgen?

Ze zijn, dat wij niet tevergeefs leven en arbeiden.

Tolstoy besloot de voetstappen van Jezus te drukken en wat hem daartoe gedrongen had was dit: „Ik zag rondom mij menschen, die het geloof hadden en daaruit kracht putten om in vrede en blijdschap te leven en te sterven".

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

'S-GRAVENHAGE, Mei 1930. Den 17en April j.l. mocht de gemeente samenkomen, teneinde den geboortedag van haren Voorganger op feestelijke wijze te herdenken. De wensch der gemeente is, dat Z.Eerw. moge zijn als een, die plant, dan wel nat maakt, opdat de Heere des wijngaards den wasdom zal kunnen geven.

Aan het einde der vorige maand werd de gemeente, staande aan het graf van een oude, in vrede ontslapen zuster, wederom bepaald bij den ernst van het leven. Zoo vaak toch een der onzen heengaat, gevoelen wij ons bijzonder voor de vraag gesteld: „Ben ik bereid en was mijn leven voor anderen ten zegen?" De Heer geve, dat we deze vraag te allen tijde bevestigend zouden kunnen beantwoorden. Het kan, want immers, Jezus Christus is in ons leven ingetreden!

Met dankbaarheid mogen we ook melding maken, dat Zondag 4 dezer een broeder, op zijn blijmoedig getuigenis, zich een kind van God te weten, door den doop in het midden der gemeente werd opgenomen. Aan den disch des Heeren werd onzen broeder, bij monde van één der brs. Ouderlingen, het welkom toegeroepen. De Heere zegene hem in en met de gemeente, en leere ons getrouw te zijn, opdat de gezamenlijke arbeid nog voor velen ten zegen mocht worden.

De Secretaris, C. MEIJNER

HENGELO. Reeds veel eerder hadden de Halleluja's uit onze gemeente in „De Christen" moeten verschijnen om de groote dingen, die God onder ons gedaan heeft, den laatsten tijd, bekend te maken aan alle brs. en zrs. in ons land opdat onze blijdschap, waardoor wij uitroepen: „Looft den Heer", ook de hunne worde.

De ontelbare zegeningen die Hij ons geeft, persoonlijke en gemeentelijke, kunnen we niet allen vermelden, omdat we dan te veel ruimte van onzen redacteur zouden moeten vragen. Maar de grootste dingen moeten toch even vermeld.

't Was met groote dankbaarheid, dat we de laatste keer ons gemeentebericht opzonden ter plaatsing. Immers, we konden er melding van maken, dat een elftal brs. en zrs. tot den Heere kwamen en dit door den doop ook beleden.

Onze blijdschap werd nog vermeerderd toen enkele weken later nogmaals een 8-tal zielen door den doop beleden dat zij niet meer zichzelf, maar Christus wilden leven. Ja, Jezus leeft en werkt met Zijn Geest door in de tegenwoordige wereld en ook onder ons, want weer enkele weken later werd het een viertal zielen onmogelijk, zich tegen den opgestanen Heiland te verzetten en besloten *hun leven voortaan Hem* te wijden, wat zij ook door den doop en toetreding tot Christus' Gemeente beleden en beloofd hebben.

En nu? Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde tot in der eeuwigheid, want weer wacht een jonge br. met blijdschap op het oogenblik dat hij zijn overgave aan Jezus ook in het watergraf kan toonen. En waar God zoo kennelijk onder ons werkt den laatsten tijd, hebben wij goede hoop, dat deze br. straks niet alleen zal staan, maar dat meerderen, die nu nog hinken op twee gedachten, zich bij hem zullen aansluiten en de besliste keuze doen.

Vorige week heeft onze Jeugdverslaggever u de gezegende Jeugdconferentie op 2en Paaschdag, ter kennis gebracht. Onze blijdschap over het slagen daarvan werd nog vergroot, *toen wij vernamen*, dat ook een der tot ons overgekomen jonge brs. uit Deventer tot Jezus was gekomen. Halleluja!

En al wordt zoo nu en dan onze blijdschap wat getemperd, als wij zien op eigen gebrek en tekortkoming, en wij vernemen dat een enkele afdwaalt, toch wordt onze blijdschap niet gedoofd, omdat wij weten dat de machtige Jacobs alles in Zijn hand heeft. Ons om Jezus' wille alles wil vergeven en de afgedwaalde terug kan brengen. Willen we daarom met elkander bidden gemeente van Hengelo, brs. en zrs. daar buiten?

De Correspondent, S. W. V.

MEDEDEELINGEN

VERANTWOORDING

JUBILEUM-BOUWFONDS-COMM. DER BAPT. GEM. HAARLEM.

Hebt u niets vergeten?

Met dankbaarheid maken we weer melding van onderstaande giften. We zijn er daarom zoo dankbaar voor omdat het om 's Heeren zaak is, en omdat wij vertrouwen dat de broeders en zusters het niet slechts ons maar ook den Heere hebben gedaan. Hij zal het niet vergeten.

Maar lezers, heeft niemand uwer iets vergeten? Behoorde uw naam ook niet op dit lijstje voor te komen? Overweeg dit nog eens, ja overweeg het voor den Heere. Ge stelt toch niet uit, en maakt het nog deze week in orde. 't Adres is nog steeds: B. Bakker, enz.

A. B. f 12.—, P. de K. f 12.—, Tj. B. f 5.—, J. C. f 12.—, J. R. f 1.50, J. N. f 5.—, S. N. f 5.—, allen te H., J. L. te G. f 1.—, F. v. d. W. te S. f 1.—, E. te N. f 1.—, Mej. T. H. te E. E. f 2.50, W. A. R. te T. f 2.50, Wed. J. v. d. M. te L. f 2.50, H. T. S. te H. f 2.50, P. K. te D. f 2.50, N. N. te H. f 2.50, N. N. te N. N. f 2.50. Totaal f 320.50, vorig saldo f 601.75. Tezamen f 922.25.

HAARLEM ROEPT

elke broeder en zuster toe, kom met Pinkster tot ons en verblijdt u met ons mede in de trouw en weldadigheid des Heeren.

We willen u zoo gaarne mede-deelgenoot maken van onze blijdschap in God. Ge moest nu eigenlijk niet langer talmen, maar onmiddellijk even een kaartje schrijven dat ge komt.

Toe Amsterdammers en Hagenaars, zeg nu dat ge komt, we rekenen op u. En Hoorn en Utrecht, gij zijt het er reeds over eens dat ge komt? Zeg ons nu nog even met hoevelen.

Niemand zij beschroomd. We zorgen zoo noodig gaarne voor nachtlogies.

De eerste Pinksterdag 's voorm. 10 uur prediking; 's nam. 3 uur receptiedienst in ons gebouw „Salem", Bakenessergracht 65.

Daar komen afgevaardigden van plaatselijke kerken hun wenschen aanbieden.

Tweede Pinksterdag 's voorm. 10 uur Feestprediking door Ds. N. van Beek: 's nam. 2½ uur Herdenkingsdienst en liefdemaal; inleidend feestwoord van Ds. B. Planting.

De tweede Pinksterdag wordt vergaderd in de kerk der Broedergemeente, Parklaan 34.

We zien elkander D. V. nietwaar. Aanmelden vóór 1 Juni a.s. bij Br. J. A. Boogaard, Van Oosten de Bruijnstraat 125, Haarlem.

2e Exloërmond

Na onze laatste verantwoording in hartelijken dank aan de gevers ontvangen

Van broeder R. te Drouw.	f 40.—
N.N. Stadskanaal	f 2.50
Gemeente te Nieuw Weerdinge	f 55.44
Broeder A. B. te Exl.	f 1.—
Broeder Th. B. te Exl.	f 5.—
Gemeente Sneek	f 5.—
Samen	f 108.94

Wie volgt en zendt een gave aan onderstaand adres en helpe ons zoo uit onzen nood? De Heer zal U er rijkelijk voor beloonen.

Namens de Gemeente Exloërmond,
P. DE RAAF, Exloërkijl 7.

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van de Gem. te Muntendam f 30.— voor de Congo; de Vrouwenvereeng. „Looft den Heer" te Groningen f 25.— voor de Congo.
Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat 6b. Giro 151970.

De Gemeente te DELFZIJL bericht, dat de eerste steenlegging van haar nieuw kerkgebouw te Siddeburen D. V. zal plaats hebben op Woensdag 28 Mei des n.m. 3 uur (zomertijd).

Zij noodigt daartoe de Zustergemeenten uit, om haar Voorganger of een afgevaardigde te zenden.

Siddeburen kan vanaf Groningen bereikt worden met de Woldjerspoor (Vertr. Gron. 14.03) en vanaf Zuidbroek per rijwiel ongeveer drie kwartier.

N. Pekela

De Gemeente alhier beriep, onder biddend opzien tot den Heere, Ds. J. HEKHUIS tot haar Herder en Leeraar.
Namens de Gemeente,
J. WIERSEMA, Secr.

Zij, die aan de a.s Jeugdconferentie op 9 en 10 Juli te Groningen willen deelnemen, en daarvoor behoefte hebben aan logies en verzorging worden beleefd verzocht dat nu reeds, of uiterlijk 15 Juni, op te geven aan Adr. Kruizinga, Nw. Bleekerstr. 107 te Groningen, of aan den Secr. Ds. A. P. Barendregt te Emmer Erfscheidenveen.

Over 14 dagen zal in dit blad de Agenda voor die Conferentie te lezen zijn. A. P. B.

III

GOUDEN JUBILEUM van de opleidingsschool voor predikanten der Duitsche Baptisten in Hamburg

door Carl Schneider.

Laat, echter toch niet te laat, werd de Duitsch-Baptistische opleidingsschool voor voorgangers in het jaar 1880 te Hamburg gesticht. De eerste gemeente van Baptisten van het Europeesch vasteland werd in 1836 in het leven geroepen. Door Gods genade was zij binnen enkele jaren de moeder van vele gemeenten in Duitschland en Europa. In het jaar 1849 reeds kon in Hamburg een bond van Duitsche Baptistengemeenten gesticht worden. Onder de krachtige leiding van J. G. Oncken, den vader der Baptistische beweging, en van zijne gelijkwaardige medewerkers, G. W. Lehmann en Jul. Köbner, bloeide het werk in weerwil van zware stormen. Staat en kerk poogden het op allerlei wijze te onderdrukken, omdat zij er een herleving in zagen van de met bloed en ijzer onderdrukte Anabaptisten van den hervormingstijd.

Tot het jaar der revolutie 1849 ging het werk erg moeilijk. Daarna werd de staat tolerant; de staatskerk echter bleef onverdraagzaam en hinderde het Baptisme zooveel zij kon. Maar God was met de Baptisten en den nieuwen tijd. Met het jaar 1880 begint de geschiedenis van de school en daarmede haar grooten invloed op het werk der Duitsche en der andere Baptisten van het vasteland.

Een moeilijk begin.

De Baptistische vaderen hadden een groote afkeer van een theologische vorming der predikanten; en dat niet geheel ten onrechte. Waren het toch juist de theologen der staatskerk, die het vuur der vervolging aanwakkerden en die bewezen vijanden van bijbelsche gemeenten te zijn. De vaderen veroorloofden den jongen voorganger slechts een behoeftige vorming.

Tot het jaar 1874 werden onder de leiding van Oncken in 9 cursussen van 6—9 maanden ongeveer 100 Evangeliedienaren opgeleid. Deze kwamen voor het grootste gedeelte uit den handwerkersstand en zijn bijna allen goede pioniers en gezegende voorgangers geworden. Hoe meer echter het werk groeide, des te grooter werd het gebrek aan theologisch geschoolde voorgangers en leiders. Dat toonde zich ook in innerlijke moeilijkheden en twisten die in 1870 te voorschijn traden en het geheele werk te verscheuren dreigden. Na 4 jaren broederoorlog werd de strijdbijl begraven en alle belangstelling en zorg begon men nu te wijden aan het werk des vredes en aan het vestigen van een school voor voorgangers waartoe men in 1879 besloot.

Paschen 1881 kon deze met 6 leerlingen en een leeraar, predikant Geiszler, geopend worden. Deze moest echter wegens ziekte na enkele maanden het werk neerleggen. Nu kwamen twee nieuwe leeraren, die de Heer bizonder bekwaamde, en door wie de school tot bloei gekomen is en die haar voor de eerste 25 jaren hun stempel opgedrukt hebben. Het waren de voorgangers J. G. Fetzer, schoonzoon van Prof. A. Rauschenbusch in Rochester, N. Y., en predikant Jos. Lehmann, zoon van den stichter der eerste Bapt. gemeente te Berlijn.

Een eigen, mooi tehuis.

Tot 1888 moest men zich behelpen in de onvoldoende ruimten der historische „oude kerk" in de Böhmkenstrasze, te Hamburg. De woningen der kweekelingen waren dakkamertjes die niet verwarmd mochten worden. Maar in 1888 kon men het nieuwe eigen gebouw te Hamburg-Horn betrekken. Het bevatte twee groote leerzalen, twee woningen voor de leeraren en ruimte voor 24 studenten. Het gebouw met de inrichting kostte Mk 110.000.— (Fl. 66.000.—). Hoe groot de belangstelling der gemeenten was, blijkt uit het feit, dat het nieuwe Seminarium vrij van schulden geopend kon worden. En geen kapitaal werpt zooveel rente af als dat, dat voor de vorming van dienaren des Woords uitgegeven wordt. Het Duitsche Baptisme breidde zich uit tot ver over de grenzen van 't land en van jaar tot jaar groeide het getal der studeerenden.

Het kleed wordt te nauw.

Reeds in 1894 moesten de gezinnen der leeraren in huurwoningen trekken, om aan de studenten, welker getal nu 42 bedroeg, de noodige ruimte te geven. Het dak moest veranderd worden om nog enkele kamers te verkrijgen. Eindelijk werd het huis ernaast gehuurd, omdat het aantal studenten tot 70 steeg. Ongeveer een derde de studeerende broeders kwam uit het buitenland en wel uit: Holland, Oostenrijk, Zwitzerland, Hongarije, Bulgarije, Roemenië, en in 't bizonder uit Rusland. In het jaar 1905 werd het 25-jarig jubileum onder groote deelname der gemeenten gevierd; een gedenkschrift werd uitgegeven. In 1906 kwam nog een derde theologische leeraar, Ds. A. Hess. Het Seminarium werd in 4 klassen verdeeld met een vierjarige leergang en jaarlijksche opname. Dan stierven de eerste leeraren: Lehmann 1907 en Fetzer 1909. Als nieuwe leeraren kwamen: A. Scheve 1908, E. Müller 1909, J. Janssen en C. Neuschäfer 1911.

LEESTAFEL

De Evangelie Boodschapper. Van dit blad, dat reeds een ruime bekendheid geniet, zal een *Pinksternr.* verschijnen, uitgevoerd op goed papier, met mooie foto's verlucht en gevuld o. a. met bijdragen van enkelen onzer Voorgangers. De voorpagina geeft een goede reproduktie van de schilderij van J. Aubert, voorstellende de uitzending der Apostelen. Over de prijs licht een advertentie u in.

L.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 30 Mei 1930 No. 2133 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

NA DE HEMELVAART.

„En keerden weder naar Jeruzalem met groote blijdschap".
Luk. 24 vs. 52.

Hij leek hun vreemd, Hij leek hun ver
Als 't lichten van een verre ster;
En toch was Hij hun meer nabij
Dan toen zij gingen aan Zijn zij.

Zij stonden en zij staarden lang,
Verbaasd om 's Meesters hemelgang;
En toch was Hij hun zeer nabij:
Zij wisten 't niet, maar waren blij.

Zij wisten 't niet, maar waren blij
Als ging Hij troostend aan hun zij;
Hun ziel was nu één lofgezang
Om 's Meesters schoonen hemelgang.

Zij keerden naar Jeruzalem
Hart en gedachten vol van Hem,
Die bleef nabij al leek Hij ver,
Als 't lichten van een verre ster.

Zij liepen licht, zij liepen blij,
Als kwamen z' Hem steeds naderbij.
Alsof Hij niet was heengegaan
Maar bij hen bleef — van nu voortaan!

O wonder heil van dezen dag!
Want, schoon hun oog Hem niet [meer zag,
Vond hunne vreugde maat noch grens,
Als hadden zij hun hartewensch.

Z. A. WAPENAAR.
(*Overgenomen.*)

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET ERFDEEL DES GEESTES.

. . . . . dat toch twee deelen van uw geest op mij zijn. II Kon. 2 : 9b.

De verborgenheid van het leven ligt in den geest. Altijd en op elk gebied. Oorzaak en kracht van alle mechanische beweging is de geest. De geest is de meerdere van de stof; motor, drijfkracht is hij van allen arbeid.

Elisa had het goed verstaan: het geheim van Elia's leven was de geest, die in hem woonde, en vandaar zijn bede.

Elisa was Elia's discipel geweest om Elia's opvolger te kunnen worden. Voordat hij opgenomen werd in die andere wereld, wilde de meester nog iets voor zijn discipel doen. Nog eenmaal wilde hij voor zijn opvolger bidden, voorspraak voor hem doen. Want het gebed was Elia's groote kracht.

* * *

Zoo is Christus van de Zijnen heengegaan. Hij liet een belofte, een toezegging na. Hij wil iets geven, iets in verband met onze taak. . . . . Wee den mensch, die niets te vragen heeft, als zijn Heer zegt: begeer, wat Ik u geven zal!

Onze bede aan onzen verhoogden Heer moet zijn de bede om den Geest. De Heere Jezus is steeds er op bedacht geweest om de begeerte naar dèze gave in Zijn jongeren op te wekken. In het bezit van den Geest „zonder mate" lag het geheim van Zijn gezegend leven.

Elisa had het geheim ontdekt: hij bad om den geest, die in Elia gewoond had.

De geest is het, die onderscheid maakt tusschen mensch en mensch. Wie nadenkt, kan zich er niet over verwonderen, dat de Heer Zijn discipelen vòòr alle dingen wou doordringen van de beteekenis van den geest. De geest bepaalt onze waarde. Een lichaam zonder geest is heel nog geen mensch. We oordeelen niet gunstig over hem, die zijn arbeid „machinaal" doet. De arbeid van dien mensch, wiens geest het rijkst en het hoogst ontwikkeld is, heeft de hoogste waarde. De geest is het voornaamste, het beslissende in heel het leven.

Wie deze dingen voor oogen houdt, kan iets gaan beseffen van de wijsheid van Elisa's bede, en van de beteekenis van den Pinksterdag. Die zal niet langer „verlegen zijn met het Pinksterfeest", gelijk men zegt, dat de Christenheid onzer dagen is.

* * *

Als dat nu zoo is, dat het de geest is, die ons tot menschen adelt, dan is geen vraag zoo gewichtig als deze, wat voor een geest in ons woont.

Denk aan twee bekwame schrijvers. Ze zijn beide even begaafd maar hun boeken zijn van zeer uiteenloopende strekking. De boeken van den eenen schrijver leiden ten verderve, maar de werken van den andere verwekken heilige bezieling en Gode welbehagelijke voornemens en besluiten.

Daar zijn twee jonge mannen. Beide gefortuneerd en ontwikkeld. De eene is lichtzinnig en verkwistend, valt, en trekt anderen mede in zijn val. De andere is ernstig, werkzaam, stijgt, en verspreidt zegen.

En de oorzaak van dat verschil ligt in den geest.

Terwijl tien verspieders van de twaalf, die Mozes had uitgezonden, het volk moedeloos maakten en zeiden dat Israël het land Kanaän, met zijn bevestigde steden en sterke bewoners, nooit zou kunnen innemen, verklaarden Jozua en Kaleb, dat dat wel gelukken zou. Zij werden daarom verschoond van het oordeel, dat de anderen trof, en mochten het land der belofte betreden.

Vanwaar dit verschil in de beoordeeling van Israëls kansen om Kanaän te onderwerpen, een verschil, dat zoo diep in hun persoonlijke toekomst ingreep? De Schrift zegt: *Omdat een andere geest met hen geweest was.*

Elisa bad om twee deelen van Elia's geest, en wat wij noodig hebben als discipelen van Christus, is den Geest van Christus. Het leven van den Heiland was een leven vol kracht, een leven vol heerlijkheid, vol geduld, een leven van overwinning. Dat was Jezus' leven door den Geest die in Hem woonde. Door den Geest heeft Hij Zijn leven onstraffelijk Gode geofferd.

Ons levensresultaat hangt tenslotte niet af van ons lichaam, noch van

ons bezit, of onze kennis, maar van den geest die in ons woont. Is dat de HEILIGE Geest, dan is ons ons leven gered, onze toekomst verzekerd. Daarom is onze grootste behoefte, behoefte aan den Geest, aan den HEILIGEN Geest, dien de Heer ons wil schenken. Ons leven lijdt door tekort aan den Heiligen Geest.

Heerlijk zou het zijn, als dat steeds dieper door ons beseft werd. Dan zou er openbaar worden een bestendig streven om vervuld te mogen worden met den Heiligen Geest. Dan zou er meer dankbaarheid zijn voor, en meer vreugde op den Pinksterdag.

* * *

De beteekenis van ons leven, van onze gaven, van onze bezittingen, van onze instrumenten, van onze kerkgebouwen en onze organisaties, hangt af van den Geest, die ons beheerscht.

Laat ons niet verlegen opzien tegen het Pinksterfeest, want we hebben het bitter noodig. Laten we het doorleven met de bede *heel het erfdeel des Geestes te mogen ontvangen!* L.

III

BOUWEN EN BEWAREN.

»De leer der doopen«.

De Brief aan de Hebreeën spreekt van „de leer der doopen" en zegt, dat die bij den aanvang van het Christelijk leven behoort. Over de fundamenteele dingen nu moet helderheid heerschen, dus ook over de leer der doopen.

Het N. Testament kent ***drieërlei Doop***. Het kent *een Doop in den Geest, een Doop in vuur* en *een Doop in water*. We mogen dus aannemen, dat de leer der doopen, waarin de christenen in de dagen der Apostelen werden onderwezen, bestond in een uiteenzetting van de beteekenis dezer drie Doopen.

I. *Over den Doop in den Heiligen Geest* hebben zoowel Johannes de Dooper als de Heiland gesproken. Johannes voorspelde, dat de Christus zou doopen in den Heiligen Geest en in vuur. En kort voor Zijn hemelvaart zeide de Heiland tot Zijn jongeren dat ze, niet lang daarna, gedoopt zouden worden in den Heiligen Geest.

Deze Doop in den Heiligen Geest heeft plaats gehad op den Pinksterdag, daarop volgende, en deze Doop heeft bij den enkelen geloovige plaats bij diens bekeering. Dan wordt de Geest het element, waarin zijn ziel gaat leven. En hoe meer hij ontledigd wordt van zichzelf, hoe meer hij met den Heiligen Geest vervuld wordt. G e d o o p t worden in den Heiligen Geest wil dus niet zeggen, er een keer ingedompeld en er dan weer aan onttrokken worden, doch er in gebracht worden en *er in blijven*. — Gelijk de atmosfeer *bestendig* ons *lichaam* omgeeft, we in haar ademen en door haar leven, zoo omgeeft de Heilige Geest den wedergeborene *bestendig*; geestelijk *ademt hij er in* en *leeft hij er door*.

Deze Doop in den Geest, dit overbrengen in de nieuwe levensfeer, heeft uit den aard der zaak slechts één keer plaats: bij de bekeering. Doch heeft hij plaats gehad dan moet men zich steeds meer voor den Geest openen, Hem steeds meer in zich opnemen.

We worden dus slechts één keer in den Geest gedoopt. Dat bewerkt onze wedergeboorte. Voor den tijd, die dan volgt, heet het: wordt vervuld met den Geest. — De Doop in den Heiligen Geest bewerkt de wedergeboorte, daardoor ontstaat de nieuwe mensch. En door te *blijven* in den Heiligen Geest, zich te laten *vervullen* met Hem, krijgt de nieuwe mensch zijn wasdom, komt hij tot volle groote.

Geef u slechts over aan den Heere Jezus, en Hij zal u doopen in den Heiligen Geest!

* * *

II. *De tweede Doop is die in Vuur*. De Doop in vuur heeft nog niet plaats gehad. De Heere Christus zou tweeërlei doen: doopen in den Heiligen Geest én doopen in vuur. Dit is in overeenstemming met de tweeërlei werking van Zijn verschijning: bekeering en verstokking; val en opstanding; leven en dood. Het leven der menschen eindigt aan Zijn rechter- of Zijn linkerhand; in de vreugde des hemels of in het vuur, dat den Duivel en zijn engelen bereid is. Jezus is Redder en Rechter. Wie zich door Hem laat redden, doopt Hij in den reinigenden, levendmakenden Geest. Wie aan Zijn Evangelie ongehoorzaam is en *blijft*, doopt Hij in vuur. — Het is nu de tijd wa rin genade verkrijgbaar is: die berouwhebbend tot Hem komen, redt Hij, en over de anderen is Hij lankmoedig. Als deze tijd voorbij is, heeft de scheiding plaats tusschen dat, wat *waardeloos* bleef, *dood* voor God, én dat, wat *waarde* kreeg, *tot God terugkeerde* en *voor God ging leven*. Het beeld, dat de Dooper gebruikt, spreekt van koren en kaf, en van een doorzuiveren van den dorschvloer.

Om dezen Doop moet men dus nooit bidden. Voor dien Doop, voor dat overgegeven worden aan vuur; voor dat verwijderd worden van Gods heerlijkheid en sterkte, moet men steeds *vreezen*.

Dringend is de eisch: Bekeert U! Gaat het koninkrijk Gods binnen; laat Christus U mogen doopen in den Heiligen Geest, want zoo alleen kunt ge in den dag des oordeels den Doop in vuur ontgaan.

* * *

III. *De derde Doop is de Doop in Water*. Reeds gedurende Zijn aardsche leven had de Heere Jezus een kring van discipelen, die uit tenminste 150 personen bestaan moet hebben. Zij vormden de „Voor-gemeente". Deze discipelen waren afgezonderd van de andere Israëlieten. Zij, die in den Heiland geloofden, van Hem hun heil verwachtten, werden in dien kring opgenomen, en dat geschiedde, zoo zegt het Evangelie door den Doop. Zij zullen tegenover den Heere Jezus zelf hun belijdenis hebben afgelegd, en dan werden ze op Zijn bevel door een der latere Apostelen gedoopt. Zoo werd reeds in de dagen voor 's Heeren dood en hemelvaart, de Gemeente gebouwd.

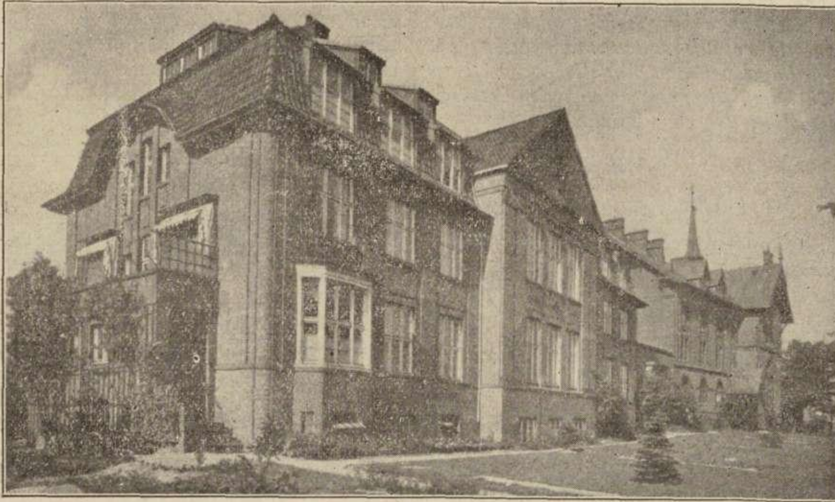
Nu is het gewichtige dit, dat de Heere Jezus voor Zijn hemelvaart, Zijn Apostelen geboden heeft om hiermede door te gaan. Ze moesten doorgaan met het Evangelie te verkondigen, én doorgaan met de bekeerlingen te doopen. Er was slechts één verschil: vóór Christus' hemelvaart moesten ze zich beperken tot Israël; na dien moesten ze heengaan in heel de wereld, en de Gemeente opbouwen met bekeerlingen uit al de volken.

De g r o n d voor den Doop is dus de wil des Heeren. Hij heeft den Doop ingesteld en later uitdrukkelijk bekrachtigd, en gezegd, dat men met prediken en doopen moest voortgaan tot aan de voleinding der wereld.

De v o o r w a a r d e voor den Doop is het beleden geloof des harten. Op dit punt spreekt het N. Testament met groote duidelijkheid. B e k e e r t u, en en een iegelijk van u late zich doopen .... Die Zijn w o o r d g a a r n e a a n n a m e n werden gedoopt. En de Zaligmaker heeft Zijn eigen bevel bekrachtigd met de belofte: wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal z a l i g worden. Niemand stelle zich boven den Heer. Hij verlangt van Zijn discipelen een zichtbaar teeken van hun geloof in Hem, en van hun scheiding van de wereld. — Zoo heeft Zijn wijsheid het voorgeschreven voor iedere bekeerling, voor alle eeuwen. De Heer houdt Zijn beloften, houdt gij Zijn bevelen.

De beteekenis van den Doop blijkt misschien het duidelijkst hier uit, dat over den doopeling den NAAM DES HEEREN wordt aangeroepen. Ananias zeide tot Paulus: sta op en laat U doopen, a a n r o e p e n d e den Naam des Heeren. En Jakobus spreekt tot de Christenen zijner dagen van menschen, die den goeden Naam lasteren die over zijn lezers was a a n g e r o e p e n.

(*Zie verder pag. 3949*).

Exterieur Seminarie.

GOUDEN JUBILEUM van de opleidingsschool voor predikanten der Duitsche Baptisten in Hamburg

door Carl Schneider.

II.

Verbouwing en nieuwbouw.

De omstandigheden drongen tot uitbreiding der ruimten en tot het aanstellen van een directeur. De keuze voor directeur viel op G. Gieselbusch, een leerling van Prof. Harnack, Berlijn. Hij kwam tijdens het bouwen van het nieuwe pand en bleef tot zijn overlijden 1922. Het nieuwe gebouw, dat het seminarium zijn tegenwoordig voorkomen gaf, werd in 1913—'14 opgetrokken en kostte Mk 160,000.— (Fl 96000,—). Toen het gebouw klaar was, was ook het geld aanwezig. Door deze uitbreiding verkreeg de school kamers voor 70 studenten, verder een aula, een ruime bibliotheek, vier groote, goed verlichte leerzalen en een hal voor gezellige doeleinden. Ook de eetzaal en keuken werden vergroot.

Het Seminarium en de wereldoorlog.

God toonde vooral daarin zijne genade en voorzienigheid, dat met het nieuwe gebouw nog voor den oorlog begonnen en in het eerste oorlogsjaar voltooid werd. Na den oorlog en den inflatietijd zou ons geld verloren zijn geweest en ware daardoor tot op heden bouwen onmogelijk gebleven. In het jaar 1915 werd de school gesloten, omdat alle studenten en twee leeraren in den oorlog waren. De meesten dienden bij den gezondheidsdienst, omdat zij als Christenen geen wonden slaan, alleen maar heelen wilden. Velen werden gewond, maar niemand is gesneuveld en in 1919 kon de school weer heropend worden. Het nieuwe begin was zeer moeilijk, door innerlijke en uiterlijke oorzaken. Het jongere geslacht ontbrak in de Gemeenten, daar de bloem der jonge mannen vernietigd was en het ontbrak aan geld, daar de oorlog en de inflatie alles verslonden hadden. Slechts de krachtdadige hulp der Baptisten in het buitenland, die uit alle werelddeelen kwam, maakte de opbouw van het werk en de instandhouding van de school mogelijk.

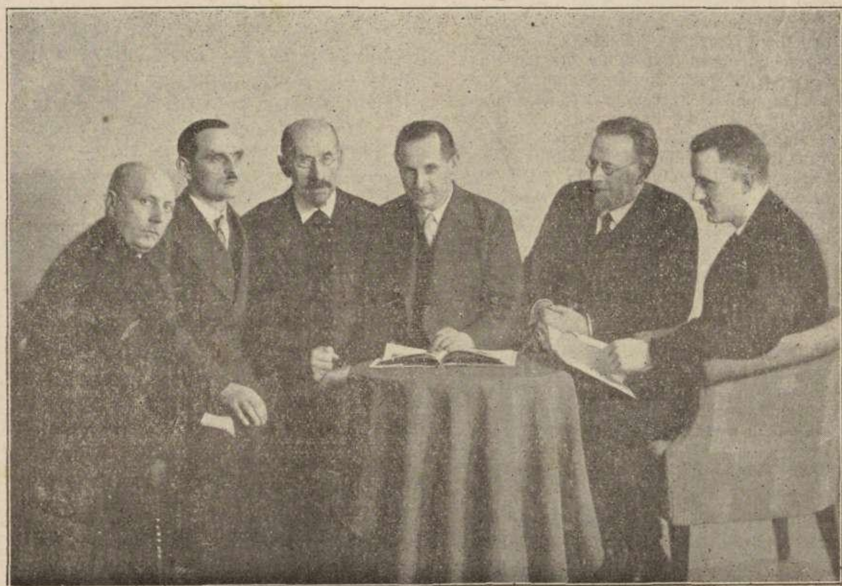
Het Seminarium in het jubileumjaar.

In de 50 jaren hebben 528 broeders gestudeerd en zijn als predikers en zendelingen naar alle oorden der aarde gegaan. Het gezicht van Europa heeft zich door den oorlog veranderd; vele nieuwe Baptistische scholen zijn in die landen ontstaan, waarheen vroeger onze studenten gingen. En de menschen hebben zich veranderd. Een golf van wereldgelijkvormigheid en goddeloosheid gaat over Europa. Niettegenstaande dat leeft en groeit het Duitsche Baptisme en onze school telt heden weer 60 studenten, waaronder 10 uit het buitenland. De faculteit bestaat uit 5 theologische leeraren: C. Neuschäfer, directeur betreffende studie-aangelegenheden, sedert 1910; C. Schneider, directeur betreffende administratie en financiën, sedert 1922; J. Janssen, sedert 1911; Dr. M. Slawinski, sedert 1926; en Lic. Dr. H. Luckey, sedert 1929; E. Müller, die 20 jaren als leeraar werkzaam was, en nu sedert '29 rustende is.

Voor het gouden jubileumfeest van 1—3 Juni 1930 verschijnt een geïllustreerd gedenkschrift, dat door de leeraren geschreven is en een duidelijk beeld van het worden en werken van het seminarium geeft. Het feest zelf is met een theologische conferentie verbonden en zal een groote aantrekkingskracht op de gemeenten en hunne predikanten uitoefenen.

De toekomst van het Seminarium.

De waarde en zegen van de school in de geschiedenis bepaalt ook zijn toekomst. De reeds door Oncken 1849 aangegeven richtlijn, dat alleen beproefde broeders opgenomen worden en

De theologische docenten: J. Janssen, Dr. M. Slawinsky, E. Müller, C. Schneider, C. Neuschäfer, Dr. H. Luckey.

dat de cursus zich tot het noodzakelijkste beperkt — deze eenvoudige richtlijn wordt door het seminarium tot nu toe gehouden; het verzekert het meeste succes.

Richtinggevende geestesarbeid en opvoedende werkzaamheid van de school heeft aan het Duitsche Baptisme dieper inzicht en rijker leven gegeven. Zonder dit theologisch werken zouden de gemeenten overgeleverd zijn aan onzuivere leerstellingen en aan stokpaardjes; en de lust tot evangeliseeren zou dan niet uit het geloof ontspringen. De toekomst der gemeenten zal hoofdzakelijk daarvan afhangen of het seminarium innerlijk en uiterlijk zich houdt aan de eenvoudige richtlijn en meegaat met den nooit rustenden tijd. Het geloof der gemeente mag de verbinding met het geestelijk wereldgebeuren niet verliezen. Het geloof moet de mogelijkheid hebben, zijn getuigenis over de geheele lengte en breedte van het wereldweten uit te strekken. Theologische kennis, bijbelsche leer en christelijke beschaving wil het seminarium geven, zoodat de dienaren des Woords en der gemeente geschoold denken kunnen en geoefende zinnen hebben ter onderscheiding van goed en kwaad. Tegen alle onder- en overschatting van theologische vorming wenschen wij uit de fundamentale oerkrachten der Baptistische beweging en uit dit jubileum dit ééne mede te nemen in de toekomst: *Niet onze beschaving, ontwikkeling, zal de wereld redden, maar alleen het goedbegrepene evangelie van Jezus Christus, die gisteren en heden dezelfde is en in der eeuwigheid.*

III

(*Vervolg pag. 3947*).

Wanneer in het Oosten iemand vervolgd werd, in doodsgevaar verkeerde, dan riep hij luid den naam uit van een of ander bekend en machtig persoon. Daarmede zeide hij zijn belagers: ik stel mij onder de bescherming van dien persoon. Deden de vervolgers hem nochtans kwaad, dan gold dat als dien persoon aangedaan, wiens naam hij over zich had aangeroepen. En die was het nu aan de eere zijns naams verplicht, als beschermer of wreker van den belaagde op te treden.

Zoo wordt in den Doop den Naam Gods over ons aangeroepen. Dat wil zeggen, dat we ons als schuldigen, als in nood, in eeuwig gevaar verkeerende, onder Gods bescherming stellen.

Dat nu mogen we doen. God wil ons aanvaarden als de Zijnen, ons voor Zijn rekening nemen en zich voor ons behoud Borg. stellen „De Naam des Heeren is een sterke toren". Daarom wordt ons verzekerd : Wie den Naam des Heeren zal aanroepen, *zal* zalig worden.

En nu wat toeft gij? Sta op en laat U doopen, en uwe zonden afwasschen, AANROEPENDE DEN NAAM DES HEEREN.

L.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Armenverzorgers gekozen. Stefanus, de eerste bloedgetuige voor Christus.

Hand. 6 en 7.

Les voor Zondag 29 Juni 1930.

Het is mijn gewoonte, om telkens weer mij zelf af te vragen: Hoe kan men van de gegevens uit het aangegeven schriftgedeelte een vertelling opbouwen? Want dat is de kunst, die de Zondagssch.onderw. leeren moet. Ja, opbouwen. Men moet rustig het eene stuk op het andere kunnen zetten als van te voren behouwen steenen of op maat gezaagd houtwerk. Hoe zal ik beginnen? Wat moet dan komen? enz. Wie zich daarin oefent, zal gewis vorderingen maken.

Op de gewone wijze zat ik ook bij

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

21. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld. De moeder werd half krankzinnig van smart. De wereldoorlog was geëindigd en de revolutie-storm in Duitschland losgebroken, de legers keerden zoo spoedig mogelijk huiswaarts. Om een deel daarvan te zien was ook Ds. Lothuizer met vele anderen van Burgheim naar Dorenfelde gegaan, had daar een gesprek met den dokter op straat en verder nog een onderhoud met den predikant van Dorenfelde, die hem den raad gaf zich wel te bemoeien met de vergadering op de Enke-hoeve.)

Ds. Lothuizer had Dorenfelde spoedig weer verlaten en wandelde nu naar Burgheim terug. Hij dacht nog eens na over de woorden van zijn collega uit Dorenfelde.

»Zeker, hm, ja, ook een standpunt, dat er wezen mag! Lang niet kwaad!« mompelde hij zoo voor zich heen. »Maar toch . . . wat niet bij het ambt behoort, moet men laten varen! Ik zou er toch voor bedanken om ten slotte de geheele gemeente in opstand te laten komen om een paar menschen. Zeker, het is wel waar, die menschen hebben werkelijk honger en dorst, maar niet naar theologische wetenschap, waarde collega, maar naar troost uit het woord van God. Dat weet ik wel beter.«

Een poosje stapte hij zwijgend en diep in gedachten verzonken voort. Hij dacht aan de boerin van de Enke-hoeve, aan de oude onderwijzeres; die beiden stonden klaarblijkelijk toch in een zeer vriendschappelijke verhouding tot elkander. En het was ook boven alle twijfel verheven: de omgang met de oude juffrouw had de boerin goed gedaan. Zij had zich stil en rustig aan het onvermijdelijke overgegeven.

Ach, wanneer toch ook hijzelf . . .! Hier, waar hij op de eenzame weg door niemand gezien en gehoord werd, liet hij de weer te voorschijn komende tranen den vrijen loop. Thuis mocht hij dat niet, de toch al wankele gezondheidstoestand van zijn echtgenoote was bedenkelijk zwak geworden.

Was de boerin van de Enke-hoeve er eigenlijk niet beter aan toe dan hij? Was ook niet het bezembinders-echtpaar gelukkiger dan hij? Hij had hen kunnen benijden, wanneer hij daartoe in staat geweest was. Wat hadden deze menschen bij hem voor?

Zeker, Wimmers en zijn vrouw waren heel eenvoudige menschjes, wier behoeften niet zoo veelvuldig waren; maar dat kon hij van de boerin der Enke-hoeve niet zeggen. Daar lag het geval heel anders. De boerin was een kind van een zeer rijke landbouwersfamilie met groot grondbezit in de nabijheid van Marburg. Zij had ook een zeer goede opvoeding genoten.

Bovendien was de boerin van de Enke-hoeve een opgewekte, intelligente persoonlijkheid, van wie men ook niet zeggen kon, dat zij zich door ziekelijke gevoelens of door drijverij van de oude juffrouw liet leiden. En oude Joost? Dat was de knoestige, oprechte, oude Hessische boerenarbeider, vol vreeze Gods en getrouwheid, nog van de oude soort.

Het kwam den Burgheimer dominé in den zin, dat de dienstbode toen op zijn vraag, waarom juist Joost van de Enke-hoeve den dokter uit Dorenfelde had gehaald, geantwoord had: »De anderen moesten allemaal naar het goederenstation, om de opbrengst van het land te verzenden!«

En toen hij later de boerin van de Enke-hoeve bedankt had en haar de tocht betalen wilde, had zij gezegd: »Neen, dominé, dank u wel. Dat was

deze les. Waar moet de vertelling mee begonnen worden? Mijn pen begon te krabbelen, terwijl ik dacht. Na een poosje stonden er enkele schijnbaar onsamenhangende woorden op papier; hier volgen ze: Er was armoede; bedeeling; niet naar genoegen; gemopper! Hoe nu? Armenverzorgers.

Het was mij duidelijk, hoe de vertelling begonnen moet worden. Niet met de mededeeling, dat er gemurmureerd werd, zie v. 1; maar met een woord over de armoede, die er was.

In de gemeente te Jeruzalem, waar alles zoo mooi ging, hadden vooral de weduwen het moeilijk; sommigen waren toch zoo arm; als anderen haar niet wat gaven, hadden ze gebrek aan het noodigste. Dat was misschien ook de reden, waarom sommige broeders huizen of land verkochten en 't geld aan de apostelen gaven. (Natuurlijk kwamen er daardoor tevens meer armen). Met dat geld hielpen de ap. de armen, vooral de weduwen. Dat was een uitkomst voor de arme vrouwen.

Maar de apostelen hadden het zoo druk. Dan moesten ze hier een bezoek brengen en dan daar spreken! En dan ook nog voor de armen zorgen? Dat viel niet mee. Sommige arme weduwen werden vergeten. En dan komen er zoo licht booze gedachten. Werd een Grieksche weduwe vergeten, dan dacht ze, (soms haar familie misschien ook), „als ik maar een Hebreeuwsche was, dan zouden de ap. wel aan mij denken". Dat was gevaarlijk. Er kon wel twist komen op die manier. Gedurig werd er reeds gemopper gehoord. Hoe nu? Vertel eerst, wat de ap. dachten; dan wat ze deden, v. 3; dan wat de gemeente deed ..... Toen konden de apostelen zich geheel aan hun eigenlijke werk wijden. Natuurlijk deden ze dat met heel hun hart. En het evangelie werd steeds meer verbreid. Velen kwamen tot het geloof in Jezus; de gemeente werd groot, v. 7.

Mochten nu die armenverzorgers niets doen dan armen verzorgen? Zeker wel. Ze mochten zelfs wel in 't openbaar prediken. Maar het stond met hen precies andersom dan met de apostelen. De apostelen moesten in de eerste plaats zorgen, dat het evangelie verkondigd werd; alleen indien hun werk het toeliet, mochten zij zich voor iets anders geven. En de zeven armenverzorgers moesten het in de eerste plaats tot hun plicht rekenen de stoffelijke nooden der armen te behartigen; dat verwachtte de gemeente van hen; met oplegging der handen waren ze tot dat werk gewijd. Als ze dan nog meer konden, mochten ze ook gerust aan ander werk mee helpen, hoe meer, hoe beter.

Al spoedig bleek het, dat één van deze zeven, Stefanus, de gaven van God ontvangen had om ook aan het werk der prediking deel te nemen. Zelfs kon hij in 's Heeren naam wonderen doen, v. 8. Vertel dan apart, wat 7*a* van hem zegt en laat er nadruk op vallen.

Dat was één heele steun voor de apostelen. Zoo kon er steeds meer gedaan worden. Later heeft ook Filippus gepredikt; daar hooren we nog wel van.

Vertel nu van de vijandschap, die tegen Stefanus losbrak! v. 9. Maar niemand kon tegen St. op, v. 10.

Toen probeerden de vijanden het op een gemeene manier, v. 11, vertel! Weldra was Stef. een gevangen man en werd hij als een misdadiger voor den Hoogen Raad gesteld. Vertel maar hoe dat toeging, v. 13—15. En dan lijkt het mij het beste om te vertellen, dat hij een lange rede hield, waarin hij bij verschillende feiten uit de geschiedenis stilstond om tenslotte aan te toonen, dat Israël een hardnekkig volk was, v. 51, 52; dat was opnieuw gebleken in den laatsten tijd! Vertel dan de boosheid der heeren en het einde van Stefanus. Vertel daarbij ook 8 : 2.

De volgende week zullen we zien, hoe het verder ging met de gemeente des Heeren. Haar leden waren in der daad als schapen tusschen de wolven;

---

een reis uit nood, om mevrouw. Zoo iets wil geen christenmensch betaald hebben. Overigens, ook wij moesten, zoodra de dag aanbrak, de oogst wegbrengen naar het station, net als de anderen. Maar waar een wil is, is ook een weg«.

Hm, hij zou het met die samenkomsten nog wel goedgevonden hebben, wanneer deze menschen dat, alle vormen in acht nemend, hem hadden medegedeeld en hem verzocht hadden, dat hij als plaatselijke geestelijke de leiding op zich wilde nemen en in de bijeenkomsten wilde voorgaan.

Dat men dit juist niet gedaan had, was toch voor hem het bewijs, dat de één of ander, wiens invloed sterk genoeg was, bezig was, de heilige te spelen en daarbij in troebel water te visschen. Wie zou dat wel zijn? Waren het enkel zijn dorpsbewoners, die bij deze vergaderingen betrokken waren, dan was de zaak maar half zoo erg. Maar had de één of andere godsdienstige zonderling van één of andere secte uit de stad de hand er in, dan kon de zaak nog bedenkelijk genoeg worden. Daarom was het geraden, tegenover deze aangelegenheid een afwachtende houding aan te nemen en er zich vooral niet mee in te laten. Bovendien waren de tijden bedenkelijk onzeker, ja eigenlijk gevaarlijk in dit opzicht. Dus was het wel het beste, zich van al die dingen verre te houden.

Ook moest hij zich zelf nog zeer in acht nemen na die aanval van zwakte in de kerk. Het was een aanval van duizeligheid geweest. De opwinding van dien tijd had te veel van zijn kracht gevergd. Wel is waar ging het hem nu aanmerkelijk beter, maar geheel in orde was hij toch nog niet. De godsdienstoefening had hij toen niet tot het einde kunnen leiden, daarvoor was hij innerlijk te zeer verscheurd geweest.

Er was een groote beweging in de kerk ontstaan; maar toen ouderling Johan Guldenrood opstond en mededeelde, dat de predikant onwel geworden was en daarom de godsdienstoefening niet verder houden kon en verzocht, dat de gemeente naar huis wilde gaan, toen hadden de aanwezigen zich voor en na, hoofdschuddend en sommigen weenend, verwijderd.

Ja, zij hadden met hem, den weenende, geweend en droegen klaarblijkelijk allen het zware kruis met hem mee. Steeds weer hadden zij allen, de één na den ander, naar de toestand van zijn echtgenoote gevraagd. Mocht dat bij de meesten misschien nieuwsgierigheid zijn, daaruit bleek toch ook duidelijk, dat zij aan hem, den predikant, hingen. En dat was voor hem een lichtstraal in alle duisternis, die hem omgaf en hem dreigde te zullen verstikken.

Hij probeerde nog steeds den raad van den Dorenfelder dokter op te volgen en zich los te maken; maar dat ging slechts voor een kort poosje goed, dan brak de groote smart over de geliefde zoon steeds weer door. »O Heere! straf mij niet in Uwen toorn, en kastijd mij niet in Uwe grimmigheid! Wees mij genadig, Heere! want ik ben verzwakt; genees mij, Heere! want mijne beenderen zijn verschrikt. Ja, mijne ziel is zeer verschrikt; en Gij, Heere! hoe lange?« bad hij nu luid en onder tranen.

Verschrikt keerde hij zich om; maar er was heinde en ver geen mensch te zien, en toch was het hem, alsof hij een vreemde stem had gehoord. Maar dat moest een vergissing zijn. Het was in elk geval de klank van zijn eigen stem geweest.

Daar hoorde hij weer dezelfde stem, hij meende die te hooren.

Maar, merkwaardig genoeg, drong die stem niet van buitenaf klankvol in zijn ooren, maar sprak zoo helder en rein in zijn binnenste, als de stem eens menschen: »Zoo gij Mij van ganscher harte zoeken zult, zoo zal Ik Mij door u vinden laten!«

(Wordt vervolgd.)

maar de Heer had immers gezegd: „Ik ben met ulieden, al de dagen". En dat heeft Hij ook in werkelijkheid betoond.

K. R.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

De geheimen van Assen.

De commissie der Unie heeft onder aanvoering van Ds. K. Reiling, Nieuw Weerdinge, den 22sten dezer van 's morgens $9^1/_2$ uur af tot 's avonds 10 minuten vóór 8 toe te Assen vergaderd. Het was een heel stijf zitje, dat slechts door 2 maaltijdpauzes werd onderbroken. Maar het kon niet anders, want het gewicht van een overladen agenda drukte op ons aller gemoed. En in het voorjaar inplaats van één dag twee dagen over Uniezaken te praten, vraagt niet alleen een offer van tijd, dat sommige broeders onmogelijk kunnen brengen, doch ook een offer van geld, dat de Uniekas niet in al te ruime mate bezit. Heel hard is er gewerkt, dat kan ik u verzekeren en we waren wat blij, dat we onze hoofden weer in de frissche Meilucht konden steken!

Van al hetgeen ter tafel is gebracht, wil ik hier enkele van de voornaamste dingen noemen, omdat ik weet, dat onze broeders en zusters belang stellen in de Unie en in al den arbeid, waarvoor zij verantwoordelijk is en oor hebben voor geheimen!

* * *

Onder de ingekomen stukken bevonden zich o. a. een schrijven van de gemeente Haarlem, bevattende het verzoek om een afgevaardigde van de Unie en Unie-commissie op haar jubileum, dat ze de Pinksterdagen zal vieren. Aangezien op de Christelijke feestdagen onze voorgangers zich uiterst moeilijk van hun gemeenten kunnen losmaken, hebben we gemeend eens onder de zakenmenschen onzer commissie te moeten neuzen. Br. A. Dijkstra van Deventer zal met de vertegenwoordigende waardigheid worden omhangen, wanneer hij zich onder de feestgangers der oude Spaarnestad begeeft. —

De broederschap te Bergumerheide verblijdde onze harten met de mededeeling, dat ze zich heeft geconstitueerd tot een zelfstandige gemeente en zich gaarne bij de Unie wenscht aan te sluiten. Vermoedelijk zal de commissie straks met een voorstel van opname komen.

Br. Götze van Warschau, naar wien we dezen winter met veel belangstelling hebben geluisterd, vroeg ons per brief, of hij éénmaal per maand mededeelingen over het werk in Oost-Europa mag doen in ons Orgaan „De Christen". De commissie had daartegen geen bezwaar en besloot de redactie te verzoeken met den wensch van br. G. rekening te willen houden.

De Bond van Baptiste gemeenten in Duitschland houdt zijn driejaarlijksche vergaderingen van 24—28 Aug. a.s. te Koningsbergen en zou gaarne eenige afgevaardigden van Nederland welkom willen heeten. Als wijze en zuinige vaderen hebben we gemeend onze recht hartelijke gelukwenschen voordeeliger in een brief dan in een mensch te kunnen oversturen!

Wat het jubileum van het Seminarie te Hamburg betreft, hebben we eenparig besloten Ds. Reiling te verzoeken, de Unie te willen vertegenwoordigen. Noblesse oblige.

* * *

Het mondelinge rapport over de Unie-avonden stond in de majeur. In de volgende gemeenten zijn deze gehouden: Amsterdam, Utrecht, Deventer, Zwolle, Leeuwarden, Haulerwijk, N. Pekela, Foxhol, Stadskanaal, 2e Exloërmond, N. Weerdinge, Emmer-Erfscheidenveen. Uit de besprekingen kwam duidelijk naar voren, dat deze vergaderingen

a) de gemeenten rijkelijk hebben gezegend, zoodat alle gemeenten, die ze hebben gehouden, ze gaarne weer willen beleggen;

b) de Unie een klein financieel voordeel hebben bezorgd;

c) moeten worden voortgezet en met ijver gepropageerd, totdat zij een plaats hebben gevonden in elke gemeente, aangesloten bij onze Unie. Want met waarheid mag van deze bijeenkomsten gezegd worden: eenmaal gekend, voor altijd bemind!

* * *

Vervolgens werd mededeeling gedaan van het programma van de Gewestelijke Conferentie te 's-Gravenhage, zooals het is vastgesteld door het dagelijksch bestuur in overleg met Dr. Rushbrooke.

Het ziet er als volgt uit:

DONDERDAG 11 SEPTEMBER a.s.

Voormiddag van 9.30—12 uur.

Voorz.: Ds. J. Jeronimus, pastor loci.
9.30 Begroeting door Ds. J. Jeronimus, 's-Gravenhage.
10.15 Antwoord door den voorzitter der Unie-commissie en bezoekers uit het buitenland.
10.45 Korte toespraken van Dr. John Mac Neill, President van het Baptist Wereldverbond, en Dr. J. H. Rushbrooke, Algemeen Secretaris, idem.
11.30 Bidstond.

Namiddag van 2—5 uur.

Voorz.: Ds. B. Planting, Amsterdam.
2.10 „De taak van het gemeentelid", door Ds. J. v. d. Schors, Haarlem.
2.45 „De taak der gemeente" (naar binnen en buiten) door Ds. J. Louw, Groningen.
3.30 „De verhouding der gemeente tot het Koninkrijk Gods", door Dr. Everett Gill.
4.15 „De Baptisten in de Geschiedenis", door Dr. J. H. Rushbrooke.

Avond van 7.30—9.30 uur.

Voorz.: Ds. J. Hekhuis, Muntendam.
Predikatie: Dr. John Mac Neill.
Avondmaalsviering.

VRIJDAG 12 SEPTEMBER a.s.

Voormiddag van 9.30—12 uur.

Voorz.: Ds. J. W. Weenink, Stadskan.
9.30 Bidstond.
9.45 „De taak der jonge Baptisten", door Ds. A. P. Barendregt, Emmer-Erfscheidenveen.
11.00 Conferentie met de voorgangers. Toespraken van Dr. Mac Neill en Dr. Rushbrooke. (Vrije toegang voor alle Conferentiegangers)

Namiddag van 2—5 uur.

Voorz.: Ds. G. Bouritius, Deventer.
2.10 „De drukpers", door Dr. W. O. Lewis.
3.10 „Wat onze eigen Baptiste geschiedenis ons leert, door Ds. K. Reiling, Nieuw Weerdinge.
4.00 „De taak der Unie en hoe ze te vervullen", door Ds. J. W. Weenink, Stadskanaal.

Avond van 7.30—9.30 uur.

Voorz.: Ds. J. Huizinga, Hengelo.
Toespraak van Dr. John Mac Neill.
Toespraak van Dr. Rushbrooke.
Slotwoord.

Na de behandeling der onderwerpen kan van gedachten worden gewisseld, voorzoover de tijd zulks toelaat. —

Het behoeft zeker niet gezegd, dat de commissie der Unie met zulk een goed verzorgd programma verwacht, dat van de zijde der gemeenten zal worden betoond *enorme belangstelling* voor deze Gewestelijke Conferentie. Met dankbaarheid heeft ze kennis genomen van de mededeeling van de gemeente in de residentiestad dat ze slechts f 2.50 vergoeding vraagt voor logeeren en verdere verzorging per persoon en per dag.

* * *

Nog moet ik vermelden, dat wij hebben besloten om het jaarverslag van onzen Unie-arbeid en Unie-rust niet nà maar vóór de Algemeene Vergadering te publiceeren en dat ter besparing van tijd de stemmingen bij de opening dier vergadering zullen plaats hebben. We gelooven hiermede in het belang van onzen Unie-dag en naar het hart van Jeruzalem te hebben gehandeld.

Of er humor in getallen schuilt, zooals ik wel eens heb hooren beweren, weet ik niet. We hebben de rest van onze krachten aan de financieele verslagen en begrootingen gewijd en daarbij rimpelden onze aangezichten zich nimmer tot een lach.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

KEN UW KIND.

(Toespraak gehouden op een Ouderavond.)

Een boerenechtpaar was op visite bij familieleden in een ander dorp. Nadat men een uurtje gepraat had, werd natuurlijk besloten eens het land op te gaan en de beesten te bekijken. 't Maakte alles een besten indruk maar wat de bezoeker het meest opviel, was de uitstekende toestand, waarin de schapen verkeerden. „Hoe legt ge 't wel aan, om zulke prachtige schapen te krijgen? vroeg hij zijn zwager. Deze antw. eenvoudig: „Wij dragen groote zorg voor de lammeren". Dat was het geheim.

De H. J. heeft eens gezegd, dat de kinderen dezer wereld verstandiger zijn in hun geslacht dan de kinderen des lichts. En wij moeten erkennen dat wij verstandiger en voorzichtiger zijn in de aardsche dingen dan in de hemelsche. 't Zou er met de menschheid vermoedelijk beter voor staan, wanneer de enkele mensch met dezelfde zorgvuldigheid behandeld werd die nu getoond wordt in de dingen van lager orde.

Een eerste vereischte om iets met goed gevolg te kunnen behandelen of besturen is het te kennen. „Ken Uw zaak", roept men den koopman toe. „Ken Uw land, ken Uw vee", is het wachtwoord voor den boer. Wie met goede resultaten een zaak wil drijven, moet zijn zaak kennen, en wie den bodem bebouwen wil, moet den bodem kennen.

We zijn hier vanavond samen als ouders en ouderen. Wat ons samenbracht is niet de handel, of het land, of het vee maar *het Kind*. Het Kind is voor ons ouderen een *taak*, een *verantwoordelijkheid*. En we zullen deze taak beter kunnen vervullen, naarmate we *het Kind* beter leeren kennen. Daarom roepen we U als onderwijzers, ouders en ouderen toe:

Ken Uw Kind.

We kennen de figuur van Mozes: een man van onvergankelijke grootheid, een held, een heilige zooals er zeer weinige geweest zijn. Hoe is hij die man geworden? Niet buiten zijn ouders en opvoeders om. We lezen, dat de ouders zagen dat het Kind *uitnemend schoon* was. En de Z.sch. brengt heel het pogen der ouders om het kind in het leven te behouden en een *toekomst* te verzekeren, in verband met de gunstige eigenschappen, die hun ouderoog er in zag. —

Het ouderoog moet gescherpt worden voor de gunstige eigenschappen van hun kind. Ze moeten hun kind bestudeeren teneinde die eigenschappen te ontdekken, want dat zijn de gewichtigste aanknoopingspunten voor de opvoeding. Wie ze verwaarloosd zal geen aansluiting krijgen; er telkens naast zijn; het kind geen recht laten wedervaren en het doen lijden onder het gevoel van niet begrepen te worden. Wanneer ge U den arbeid niet noodeloos verzwaren wilt, geef dan acht op de gaven, door den Schepper aan uw kind geschonken.

Let op verstand, gemoed, inborst, zooals die zich bij het opgroeien openbaren. Hoe zorgvuldiger ge op deze dingen acht geeft, hoe doeltreffender zal Uw leiding en onderwijs kunnen zijn. Want wie weet wat het kind *bezit*, weet ook wat het *mist* en heeft minder kans met het kind wegen in te slaan, en het een bestemming te geven, waarvoor *God* het niet bestemd heeft. Die wordt niet uit ouderlijke trotsch of misplaatste liefde, de kwelgeest zijner kinderen. Wilt ge geen plaag maar een vriend voor Uw kinderen zijn, wilt ge Uw eigen taak niet noodeloos verzwaren, wilt ge geen arbeid doen, die teleur zal moeten stellen, dan is de eerste eisch: *ken Uw kind*, onderzoek, wat God er in gelegd en waartoe Hij het bestemd heeft.

Liefde is wel onmisbaar maar niet genoeg. Kennis is het licht zonder hetwelk de liefde in het donker tast. — Op de vraag, waarmede Vader en Moeder zich buigen over hun jonggeborene: „wat zal toch dit kindeke wezen?" ligt voor een belangrijk deel het antw. al in het kind zelf.

Ons past, tegenover al het geschapene de deemoedige houding. Dus hoe vreemd het moge klinken, ook tegenover het kind. Het kind is méér dan Uw *kind*, het is schepsel Gods, uitdrukking, openbaring van een goddel. gedachte. De handarbeider, de kunstenaar, ze hebben zich te schikken naar hun materiaal. En over de vraag: wat kan ik hiervan maken? hoe moet ik dit bewerken? beslist tenslotte het materiaal *zèlf*. En wie over het materiaal wil heerschen, wie zich niet schikt naar de mogelijkheden, die het materiaal biedt, naar de eischen, die het voor z'n bewerking stelt — *vernielt* het. En wie zich niet *onder* het kind, als schepsel Gods plaatsen wil, niet van het kind wil leeren, waarvoor en hoe het gevormd moet worden, plaagt en vernielt het kind. Daarom: *Ken Uw kind.*

Allen kinderen gemeen is dit: het heeft waarde voor God, het heeft zijn eindbestemming in den Schepper. „Uit Hem . . . . ". Hoe zwak ook bedeeld met gaven, in Gods oog heeft het toch oneindige waarde. Die krijgt het niet eerst later, die heeft het onmiddellijk al. *God* legde er de eeuwigheid in. Het kan God leeren kennen, gemeenschap met Hem hebben, in Zijn heerlijkheid deelen. Daarom wilde de Heiland met kinderen te doen hebben. Hij kan reeds aan de kinderen iets kwijt worden.

Het schoonste in kinderen en het kind als kind eigen, is zijn gezindheid, zijn vertrouwen en z'n gewillige overgave. Dat beminde Chr. in hen. In dat opzicht stelde Hij het kind allen tot een voorbeeld: kind moeten wij blijven *d. w. z. willens* afhankelijk. De kinderen zijn als kinderen, d. i. door de gemakkelijkheid, waarmede ze anderen hun vertrouwen schenken, het dichtst bij het Koninkrijk Gods. Wanneer zij het Evang. leeren kennen, valt het hun niet moeilijk den Heiland aan te nemen — als wij 't ze maar niet moeilijk maken. Wie om de ziel van het kind zich niet bekommert, miskent het kind. Er ligt in elk kind een *vraag*, waarop Jezus het antwoord is. — Moge ook de Zondagsschool den kinderen dat antwoord doen hooren!

L.

LOSSE SCHAKELS

Wanneer is de preek goed? Vele jaren is 't geleden. Een predikant der Hervormde kerk te 's-Gravenhage had een predikant uit een andere kerk voor zich laten optreden. Dit feit deed veel stof opwaaien, en daaraan wijdde Ds. v. Gheel Gildemeester in de 's-Gravenhaagsche Kerkbode de aandacht. We herinneren ons dat hij dankbaar vaststelde dat de predikant, die voor den Haagschen Herv. dominee was opgetreden, „zijn hart eens had opgehaald aan de schoone Nieuwe Gezangen". Dan zeide hij ook iets over de preek, die hij zelf niet gehoord had. De een zoo had hij vernomen „had er niets aan gehad", een ander „had heerlijk genoten", een derde was van meening dat „Christus er niet in geweest was", een vierde had gezegd „de preek was goed" en een vijfde „'t was heel gewoon". En welke gevolgtrekking maakte nu deze wijze man en zeer ervaren prediker uit deze staalkaart van oordeelvellingen? *Deze „de preek zal dus wel goed geweest zijn"*.

De Bijbelverspreiding in 1929 door het B.Gen. Het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap, verspreidde in het laatste jaar meer dan 12.000.000 exemplaren van den Bijbel en van Bijbelgedeelten, welke gedrukt waren in 630 talen. Deze oplaag overtreft die van het vorige jaar met 775.752 stuks 1.800.000 verschenen in de Engelsche taal. Ondanks den verwarden staat van zaken, was China de voornaamste afnemer. Meer dan 6.800.000 ex. werden daar gedrukt, dat is 1.354.000 meer dan een jaar eerder. Van dit totaal werden er reeds meer dan 5.000.000 ex. onder het volk geplaatst. Sovjet Rusland is nog voor den arbeid van het genootschap gesloten, en in Afghanistan worden geen zendelingen toegelaten. Tot alle andere landen der wereld staan de deuren voor het genootschap open. Twaalf nieuwe talen werden aan de lijst de uitgaven toegevoegd, waar onder 8 Afrikaansche.

Het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap bestaat thans 126 jaar en nog steeds groeit zijn werk. Laat ons God voor dezen arbeid danken! L.

MEDEDEELINGEN

HAARLEM VERTROUWT

Dat iedere lezer van „De Christen" er thans wel van overtuigd is, dat hij de a.s. Pinksterdagen in Haarlem een welkome gast zal zijn, en dat menigeen aan de vriendelijke uitnoodiging gehoor zal geven.

We houden dus nu maar op met aanmoedigen. Alleen zeggen we nog, wilt ge dat men met U zal rekenen, voor logies, dag- of ook nachtlogies zal zorgen, zeg het dan nu *per keerende post*. Doet ge dat niet dan kunnen we er niet voor instaan of ge onaangemeld of te laat aangemeld alles voor U in orde zult vinden.

We rekenen op U en zien uit naar Uw bericht. Het adres is: J. A. Boogaard, Van Oosten de Bruijnstraat 125, Haarlem.

Iets ontbreekt

aan de laatste verantwoording van de Jub.-Bouwfonds-Comm., en wel adres en girono. van den penningmeester. We willen U gaarne helpen. Ge moet immers weten waarheen met Uw gaven. Het adres is: B. Bakker Spionkopstaat 18, Haarlem, Giro no. 146660.

Ja, dan ontbreekt er aan al de verantwoordingen nog, of nog te veel van Gemeente A. . . .; Gemeente B. . . .; Gemeente C. . . .; Gemeente D. . . .; enz. Heeft men vergeten voor Haarlem eens te collecteeren, of een bedrag uit te trekken? Of komt dat nog en brengen Uw afgevaardigden die bedragen mede en overhandigen ze op ons Jubileumfeest? Nu, dat mag ook. We kunnen maar niet gelooven dat er van niet meerdere gemeenten iets zou komen. Haarlem vraagt immers nooit. Ge zijt het er immers mee eens, dat een stad van 120.000 inwoners een andere vergaderplaats voor de Baptisten Gemeente moet hebben, dan een laag, onhygiënisch lokaal met nog geen 120 zitplaatsen, terwijl de Gemeente 130 leden telt.

Dit is ons laatste woord. Nu is het woord aan U.

BAPTISTE LANDDAG

te ZUIDLAREN, in het „Laarwoud", *den 2den Pinksterdag a.s.* Voorafgegaan door een optocht door het dorp af „Laarwoud" om 12,45 uur

Opening 1.30 uur; Sluiting 4 uur.

Muziek en Zang. Verschillende Sprekers.

Georganiseerd door Foxhol, Groningen, Hoogezand.

Zondag, den eersten Juni, viert de School te Hamburg waaraan verscheidene onzer Voorgangers hun opleiding hebben ontvangen, haar

Gouden Jubileum.

Mogen we de Voorgangers in de godsdienstoefeningen op dien Zondag verzoeken de School in hun gebeden te gedenken?

E.-R.

Bond van Bapt. Gemeenten in de Veenkoloniën.

AGENDA

van den te houden Bondsdag op *2den Pinksterdag a.s.* in de Bapt. Kerk te 2de Exloërmond.

10—10½ uur. Bidstond. Leider br. Hamster van Vrieschelo.

10½—10¾ uur. Zang van het zangkoor „Polyphonie" van Stadskanaal.

10¾—11 uur. Openingswoord door den Voorzitter Ds. L. de Haan van Stadskanaal.

11—11½ uur. Referaat Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal.

11½—12 uur. Bespreking referaat.

12—1½ uur. KOFFIEPAUZE. (Gelegenheid tot het stellen van schriftelijke vragen).

1½—1¾ uur. Zang van het zangkoor „Polyphonie".

1¾—2¼ uur. Bespreking der ingekomen schriftelijke vragen.

2¼—3¾ uur. LIEFDEMAAL (Theepauze).

3¾—4 uur. Zang van het zangkoor „Polyphonie".

4—4¼ uur. Slotwoord door den Voorzitter.

Zusters, broeders en Vrienden neemt een warm Bondshart en boterham mede.

De Secr. J. BOITEN Johzn.

VERANTWOORDING

JUBILEUM-BOUWFONDS-COMM. DER BAPT. GEM. HAARLEM.

Met dank aan God, die de harten neigt tot offervaardigheid, ontvingen we van: J. S. te H. f 10.—, E. B. te H. f 1.—, Z. R. te B. f 2.—, fam. v. A. te H. f 2.50, Vrouwenvereeniging te H. f 5.—, A. B. te H. f 5.88, F. v. d. V. te A. f 2.50, N. N. te P. f 5.—, Wed. L. L. te R. f 1.—, W. B. te A. f 3.—, B. M. te S. f 1.—. B. A. te L. f 20.—, W. K. te H. f 2.50, Wed. A. v. B. te R. f 2.50, H. K. te A. f 3.—, Mej. D. H. te W. f 2.50, N. N. te St. f 5.—, M. K. te A. f 3.— Tezamen f 77.38, vorig bedrag f 922.25, totaal f 999.63 Hartelijk dank. Wie volgt?

B. Bakker, penningm. J.-B.-C.
Spionkopstraat 18. - Giro No. 146660
Haarlem.

III

BONTE STEENEN

Napoleon I vond in een Italiaansche kerk twaalf zilveren beelden van de Apostelen. Hij liet ze smelten en geldstukken er uit slaan, waarbij hij het Heilandswoord gebruikte: „Gaat heen in de geheele wereld!"

Dat was een lasterlijk woord. Maar een korreltje waarheid ligt er toch in. Dat wij veel geld mogen weten te vinden, dat wij het commandowoord kunnen toeroepen: „Gaat heen in de geheele wereld!"

G. B.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 6 Juni 1930 No. 2134 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

HOOGTIJD.

Wijze: Lied 64 uit de bundel van J. d. Heer.

Hoogtijd is het Pinksterfeest,
Ons zoo boven alles noodig.
God zond ons Zijn eigen Geest —
Acht dat feit niet overbodig! —
Slechts toch in des Geestes kracht
Kan des Christens taak volbracht.

* * *

Hoogtijd in den Heil'gen Geest,
Daar roept 's Heeren Woord ons [henen.
Voelt g' u angstig en bevreest,
Staak uw klacht, laat af van [weenen, —
Heft het blijde feestlied aan,
Want God heeft u welgedaan!

* * *

God gaf 't zegel op Zijn werk,
Dat de Heiland kwam volbrengen.—
Op het groot verlossingswerk,
Dat Hij *in* ons wil volbrengen;
Zoo spreekt Hij nog tot Zijn volk —
En geeft hun Zijn Geest als tolk!

* * *

Gods Gemeent', vrucht van den Geest,
O, drijf uit, wat nog kan hind'ren
Aan den Geest van 't Pinksterfeest —
't Heil, als 't wezen van Gods [kind'ren;
Vat dit als in heil'gen drang,
Zij 't uw dankend feestgezang!

* * *

Feest nu van den Heiligen Geest,
Feest voor de verloste zielen;
Weldra wordt het gansch vervuld,
Als zij heilig nederknielen,
Voor den troon van Godes Lam,
Die ze heerlijk tot Zich nam!

N. v. B.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

MET KRACHT VERSTERKT.

Met kracht versterkt te worden door Zijn Geest . . . Efeze 3 : 16.

Op velerlei terrein zijn wij zwak, maar dat wij zwak zijn, hindert niet, want we weten ons met kracht te versterken.

De rotsmassa, die het doortrekken van een kanaal wil tegenhouden, ruimen we op, zonder dat het ons een druppeltje zweet kost. Niet dat we over eenige Herculessen beschikken, die met hun duwende ruggen de hindernis tot wijken kunnen dwingen. We sluiten vriendschap met de natuur en plaveien voor haar een weg, waarop zij zich vrij en gemakkelijk kan bewegen. We boren een gat, vullen het met springstof, leggen een draad en een druk op de knop door uw jongste dochter vervult het onverzettelijke gevaarte met een onbedwingelijk verlangen om te vliegen en het vliegt weg.

De spoortrein, die vele honderdduizenden kilogrammen weegt, brengen we binnen weinige uren van de uiterste deelen van ons land in de hoofdstad en als het moet, doen we met dezelfde vracht de reis ook nog terug, eer dat de zon ondergaat. Weer gaan we de natuur eeren en haar een kans geven. Met wat water en wat vuur verrichten we dingen, die onze voorouders naar het rijk der fabelen zouden verwijzen, indien een Jules Verne onder hen er van verhaald had.

Ja, op velerlei terrein worden wij met kracht versterkt.

* * *

Zouden wij ook met kracht versterkt kunnen worden in onzen strijd tegen de zonde?

Ik geloof, dat er zijn, die de zonde niet heel ernstig opnemen en haar beschouwen als het gevolg van onwetendheid. Wij leenen ons oor niet aan hun voorstellingen, om de eenvoudige reden, dat de voorstellers ons menschen schijnen te zijn, die diepte van denken missen. Wij kennen ze, die geheel de slaaf waren van de zonde. Zij hadden een vinnigen afkeer van haar en grepen haar soms bij de keel om ze te worgen. Wij hebben ze hooren zweren bij God en bij hun huisgenooten, dat zij ze zouden laten. Toch werden zij opnieuw verleid om met haar het roekelooze spel te spelen, totdat zij in haar armen stierven en begraven werden.

Welk een sterkte heeft de drankzonde toch!

Maar zou de hoogmoed minder sterk zijn?

En wat zullen wij van den naijver zeggen, die verwoester van het geluk van het eigen hart en dat van anderen? En wat van de leugenachtigheid voor de zielen, die daaraan kreupel gaan?

De zonde is een ontzaggelijke zaak voor ieder, die ervan verlost wil worden. Daarvan leggen de groote zondeslaven getuigenis af. Dat wordt bevestigd door elk hart, dat het ernstig met zichzelf neemt. En dat zegt ons ook het Woord van God, dat eigenlijk een woord is over zonde en vrijmaking. De zonde is naar de beschrijving van dat woord en naar de ondervinding van den heilzoekende de macht van den vorst der duisternis.

Zouden wij met kracht versterkt kunnen worden in onzen strijd tegen de zonde?

* * *

Zouden ook de gemeenten met kracht versterkt kunnen worden in de vervulling van haar roeping?

Met welke bezwaren hebben zij niet te kampen!

Ik denk aan de wereld, die om der wille van de cultuur de kerk gaarne een plaats der eere inruimt, maar die van de gemeente van Christus Jezus niets wil weten. Die wel het evangelie van de democratie predikt, voorzoover als zij er persoonlijk belang bij heeft, maar van de kruisiging van „den ouden zin'' niet wil hooren. Die terstond klaar staat de gemeente haar zwakheid te verwijten — zwakheid financieel en intellectueel — zoodra deze in den naam van haar goddelijken Zender den eisch der wedergeboorte doet klinken.

Doch de bezwaren liggen niet uitsluitend buiten op het erf der wereld.

Zij worden ook binnen in de gemeente gevonden. Is de in onze kringen niet geheel onbekende zelfingenomenheid geen groot gevaar? We hebben

blijdschap en rust, waar wij blijdschap en onrust moesten hebben. Blijdschap, omdat we bewust zijn Hem toe te behooren, die dood en graf heeft overwonnen. En onrust, omdat onze taak nog lang niet is volbracht en onze dagen weinige zijn, terwijl er tienduizenden in nood verkeeren. Wij moeten onze zelfingenomenheid kwijt, die de moeder is van een paralyseerende rust. Doch hoe?

Zouden ook de gemeenten met kracht versterkt kunnen worden? Zouden zij de wereld kunnen overtuigen van zonde en gerechtigheid en het oordeel? Zouden zij onrustig gemaakt kunnen worden en onrustig kunnen blijven?

* * *

Vleien de krachten der natuur zich neder aan onzen voet, teneinde ons overwinnaars te maken over stoffelijke hindernissen, — God heeft er ook voor gezorgd, dat wij behoorlijk toegerust zijn tegenover de onzienlijke machten.

Dat is het heerlijk Pinksterevangelie. Er is een reservoir van kracht ter onzer beschikking, waaruit wij persoonlijk en gemeentelijk zooveel kunnen putten, dat wij meer dan overwinnaars zijn!

Wat deed de apostelen over de zonde triomfeeren? Wat veranderde een Simon bar Jona in een Petrus? En wat was het, dat hen met onrust vervulde over het kerkelijke Jeruzalem? Wat was het, dat hen daar onweerstaanbaar maakte, zoodat zelfs de schriftgeleerden en de priesters vertwijfelden?

Het was de Heilige Geest.

En hoe verkregen zij de zegenrijke medewerking van den Heiligen Geest?

In de gemeenschap met den ten hemel gevaren Jezus.

Het is nog altijd in Jezus, dat wij van den Heiligen Geest worden vervuld.

Och of alle onze strijders toch gingen gebruik maken van die heilfontein, zoo goddelijk, mild en rein. Och of alle onze gemeenten zich met kracht lieten versterken door Zijnen Geest.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZENDING.

Het comité der Bapt. Cameroenzending vergaderde 24 April j.l. Er was veel te behandelen. Moeilijke aangelegenheden en verblijdende ervaringen moesten in bespreking gebracht worden. Smartelijk was, met het oog op de zending, de herinnering aan het overlijden van Br. Hofmeister, waarvan wij ook voor eenigen tijd melding maakten.

Aangaande den arbeid in Afrika, bijzonder Cameroen, was er veel verblijdends en hoopgevends te vermelden.

Men verblijdde zich zeer over 't open en vrije arbeidsveld, om er arbeiders in te zenden. De opleiding van broeders voor het werk baarde nog al zorg. Pijnlijk was voor de broederen het voorlezen van de missive van de Fransche Regeering, inhoudende, dat voor hun arbeid op Fransch gebied nog geen vrijheid verleend werd, met heenwijzing naar de verdragen, te Versailles vastgesteld. Droevig gevolg van den oorlog!

25 April vond de algemeene vergadering van de zendingsvereeniging plaats in een der kerken (Schmidstrasse) te Berlijn. Men had daarbij ook afgevaardigden uit Amerika verwacht, doch die waren afwezig gebleven. Het waren zeer opgewekte en bemoedigende samenkomsten, met muziek en zang en vele ernstige gebeden.

Nu, zoo besloot men, gaan we weer verder aan den arbeid. De oogst in Afrika roept ons en de dag om te werken zinkt ten avond. Wij roepen al onze waarde medegenooten toe: Wordt niet moede, maar ga met ons om trouw den akker onzer Cameroenzending te bedienen. God gaf ons dat arbeidsveld weer, opdat het onder onze bearbeiding niet verdorre, maar bloeie en vruchtbaar zij. Geloofd zij Jezus Christus!

* * *

Om onze lezers eens een blik te doen slaan op het heidendom, waarheen onze zendelingen gezonden worden, geven we hier een verhaal weer van zendeling Sieber.

Onder hen, die om medische hulp of om medicijnen kwamen vragen, merkte ik in den laatsten tijd geregeld een oud moedertje, die erg aan rheumatiek en asthma leed. Adzuma heet ze, en is slechts een afzichtelijke negerin; maar in hare houding lag toch iets, dat haar gunstig onderscheidde van anderen in hare omgeving. Toen mijn vrouw haar een stukje zeep gaf, deed zij hare dankbaarheid en vreugde op roerende wijze kennen. Telkens weer klapte zij in de handen, roepende: esoko, esoko! = ik dank u! Wat mij intusschen bijzonder opviel, was de heldere glans in haar oogen. Dit sprak mij van buitengewone leefwijze en diepgaande ervaring. Ik vroeg haar dus naar hare levensgeschiedenis, en vertelde zij mij zoo ongeveer het volgende:

„Onze hut lag aan den rand des dorps. Een der dagen was mijn moeder met eenige andere vrouwen op vischvangst uitgegaan en ik bleef alleen in de hut. Plotseling vertoonde zich in de hut een slavenhandelaar, greep mij aan en bracht mij naar een bepaalde plaats in het bosch. Daar kwamen nog drie zulke personen aan.

Zij pakten mij in een hunner manden, evenals hun andere rommel. Ik weet niet precies meer hoelang wij onderweg waren; zij liepen zeer snel en wij hadden binnen eenige dagen het land, Fulla geheeten, bereikt. Daar verkochten zij mij voor drie koehuiden aan een rijken Fulla (landheer) en ik moest zijne 5 vrouwen als slavin dienen. Ik moest voor 't geheele gezin water halen en ook het brandhout helpen aanslepen. Toen ik wat ouder werd, moest ik maïs en durrha (?) afstroopen, en dat iederen dag eenige uren lang. Weldra waren mijne handen geheel stuk en vol scheuren, en ik kon weldra de steen, die bij het werk gebruikt werd, onmogelijk meer vasthouden, en dan sloegen mij de vrouwen vreeselijk en schopten mij. Haar kinderen tuimelden en bewogen zich vrij buiten en deden hoegenaamd niets. Ze lachten mij uit en riepen hoonend: matjudo, matjudo! = slavin, slavin! Dat deed mij nog meer pijn dan de slagen der vrouwen. Nooit hoorde ik een vriendelijk woord!

Toen ik bijna 12 jaar oud was, nam mijn gebieder mij tot vrouw. Wel behoefde ik nu niet meer zoo hard en zwaar werk te doen, maar daarom kwelden mij nu de andere vrouwen des te meer. Zij maakten mij het leven zoo zwaar mogelijk". (Slot volgt).

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Het evangelie in Samaria en bij den Moorschen kamerling.

Hand. 8.

Les voor Zondag 6 Juli 1930.

Na een- en andermaal Hand. 8 te hebben gelezen, neemt de onderw. De Christen ter hand om de toelichtingen te raadplegen. (Ik heb gehoord, dat er ook zijn, die eerst de toelichtingen lezen en dan het Schriftgedeelte, maar die zijn even verstandig als de man, die eerst zijn jas aantrok en toen het vest. Zijn jas was hem tot last; hij had er nog wel wat warmte van maar. . . ach, ieder kan zich wel voorstellen, hoe het was, dus zwijg ik er verder over.) Maar als Hand 8 een- en andermaal door u gelezen is, met aandacht gelezen is, dan is u ten eerste reeds duidelijk, dat wij twee afzonderlijke geschiedenissen te vertellen hebben. Maar nog meer is door u opgemerkt: Vers 2 is reeds verteld, en de verzen 1, 3 en 4 geven ook nog een stukje — maar een heel belangrijk stukje — geschiedenis. Daarmee moeten we beginnen. We sluiten aan bij de geschiedenis van de vorige week en komen dan door deze 3 verzen vanzelf bij de geschiedenis van Filippus.

Van de vorige les herinneren we ons nog, dat de getuigen, die in Israël ook het vonnis der steeniging moesten voltrekken, hun lange mantels in bewaring gaven aan een jonge man, die Saulus heette. Nu, ik zou liever de mantels

RADIO-UITZENDING

A.s. Donderdag 12 Juni, des avonds 8 uur zal gehouden worden een

EVANGELISATIE-SAMENKOMST,

vanuit het kerkgebouw der Baptiste Gemeente te AMSTERDAM, Kerkstraat 204.

(Huizen, golflengte 1875 M.)

Voorganger: Ds. B. Planting, Predikant der Bapt. Gemeente te Amsterdam.

Sprekers: Ds. J. Jeronimus, predikant te 's-Gravenhage en Ds. B. Planting, predikant te Amsterdam.

Onderwerp: „Een levensprobleem en hare oplossing", naar aanleiding van Handel. 16 : 30 en 31: „en hij zeide: lieve heeren! wat moet ik doen, opdat ik zalig worde? En zij zeiden: geloof in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden!"

Organiste: Mej. J. v. Velden,

Medewerking verleent het gemeentelijk zangkoor „De Lofstem".

1. Gemeenschappelijk gezang Psalm 95 : 1, 4.

2. Zangkoor: E e r e n k o n i n g.

Eerenkoning, in uw woning
Buig ik mij ootmoedig neer
'k Breng niets mede dan de bede,
Die ik opzend keer op keer:
Laat U vinden, laat U vinden,
Door het kind des stofs, o Heer!

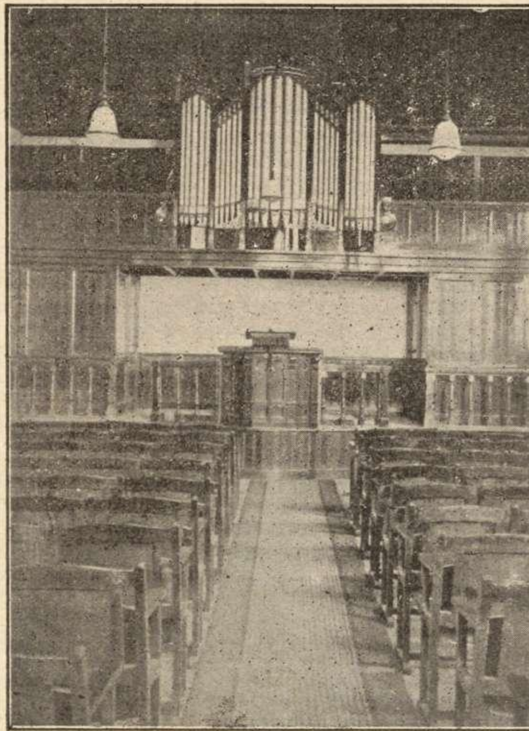
Heer verhoor mij! niets bekoor mij
Dan Uw liefdemacht alleen,
Daarop bouw ik en vertrouw ik
Ook als alles duister scheen.
Laat U vinden, laat U vinden,
Trek mijn harte naar U heen!

In mijn nooden kom 'k gevloden
Heer tot U met al mijn smart,
Met Uw handen scheur de banden
Van den angst die mij benart.
Laat U vinden, laat U vinden,
Want naar U verlangt mijn hart.

D' ijdelheden, hier beneden,
Daar de wereld zich mee vleit,
Zijn maar smarte, daar mijn harte
Haakt alleen naar d' eeuwigheid!
Laat U vinden, laat U vinden,
Zoon van God, ik ben bereid.

3. Bijbellezing Handel. 16 : 16—34.

4. Gebed.

Interieur der Bapt. Kerk te Amsterdam.

5. Zangkoor: V r e d e.

U behoort geheel mijn leven,
U te dienen is mijn eer,
U te volgen keer op keer,
Gij der ziele hoop en leven,
Gij alleen kunt vrede geven,
Door het bloed van Golgotha,
Gij alleen kunt vrede geven
Slechts bij U vind ik gena.
Rust en vrede slechts in Jezus;
nu en in der Eeuwigheid.

Wijd mijn handen, dat ze werken,
Wat mijn Heiland U behaagt.
Als de ziele angstig klaagt
Wil dan Satans macht beperken.
Gij alleen kunt vrede geven
Door het bloed van Golgotha.
Gij alleen kunt vrede geven
Slechts bij U vind ik gena.
Rust en vrede slechts in Jezus;
nu en in der Eeuwigheid.

Hoor den Heiland vriend'lijk nooden,
Gij vermoeiden komt tot Hem,
Teeder klinkt Zijn Herdersstem.
Hoor wat U wordt aangeboden.
Hij alleen kan vrede geven,
Door het bloed van Golgotha.
Wijdt aan Hem geheel Uw leven
En roem eeuwig Zijn gena.
Rust en vrede slechts in Jezus;
nu en in der Eeuwigheid.

6. Gemeenschappelijk gezang: Zangb. (J. de Heer) no. 626.

7. Toespraak Ds. J. Jeronimus, Onderwerp: „Een levensprobleem" (Hand. 16 : 30).

8. Zangkoor: 't G e b r o k e n h a r t.

Kent gij reeds 't verhaal van 't smaad'lijk kruis,
Waar Jezus kocht u vrij.
Waar Uw schuld geboet werd door 's Heilands bloed,
dat vloeid' uit Zijn open zij.

Koor:

Uw zonde verbrak Zijn schuld'loos hart,
Hij droeg z' aan het hout zoo ruw.
't Was wond're liefde, die Hem dreef,
te sterven daar voor u.

Wordt uw hart gekweld door bitt're smart,
Drukt 't zondejuk u neer,
Waarom vlucht gij dan niet naar Golgotha,
wat toeft gij, vliedt tot den Heer.
Koor: Uw zonde enz.

Daar aan Zijne voeten vindt gij gena,
Geen eigen kracht redt U.
Geloof in Zijn macht en wond're vreê,
daalt neder van 't kruis, kom nu.
Koor: Uw zonde enz.

9. Gemeenschappelijk gezang: Zangb. (Joh. de Heer) no. 647.

10. Toespraak Ds. B. Planting, Onderwerp: „De oplossing van een levensprobleem, (Handel. 16 : 31).

11. Zangkoor: W a a r o m n i e t n u?

Bedroef den Geest Gods nu niet meer;
Sluit de oogen langer niet voor 't licht;
Verhard u niet, kom tot den Heer.
Gij woudt gered zijn; waarom niet nu?

Wellicht is dit uw laatste kans!
Verwerp niet 't aanbod van gena!
Nu is 't de tijd, — God noodt u thans:
Gij woudt gered zijn: waarom niet nu?

Vol meêlij dringt Gods Geest u nog;
Beantwoordt gij Zijn liefde dus?
Verlaat uw eigen wegen toch!
Gij woudt gered zijn; waarom niet nu?

„Die tot Mij komt", luidt 's Heeren Woord,
„Dien werp Ik geenszins uit!" dus kom,
Eer gij voor 't laatst die roepstem hoort!
Gij woudt gered zijn; waarom niet nu?

12. Dankgebed.

13. Slotzang: Zangb. (Joh. de Heer) no. 655.

JAC. BOITEN,
Secrt. U.-R.-C.

Den Haag.

bewaren, dan mee helpen om Stefanus te steenigen, want dat lijkt mij verschrikkelijk werk. Mantels bewaren zou mij al erg genoeg zijn, indien er onverbiddelijk een doodvonnis uitgevoerd *moest* worden, want een doodvonnis is in elk geval een vreeselijk iets.

Maar van dezen Saulus lezen wij, dat hij een welbehagen had in den dood van Stefanus. Zou hij een wreedaard zijn geweest? Uit zijn later leven blijkt dat niet; maar deze Saulus had een gruwelijken haat tegen allen, die in Jezus geloofden en daardoor werd hij zoo wreed, dat hij een behagen kon hebben in de steeniging van Stefanus.

Na den dood van dezen eersten bloedgetuige voor Jezus begonnen de Joden op groote schaal de Christenen te vervolgen. En een van de voornaamste vervolgers was Saulus. Hij ging — natuurlijk bijgestaan door soldaten — de huizen binnen en liet de Christenen gevangen nemen.

Toen is menig discipel van Jezus hard geslagen, omdat hij zijn geloof niet wilde prijsgeven. Ook zijn sommigen bang geworden en hebben op bevel van Saulus den Heiland gelasterd; anderen zijn gedood. (Uit Hdl. 26 : 10, 11 kan men hfdst. 8 : 1, 3 aanvullen.) Zoo werd in Jeruzalem de gemeente verwoest, want de Christenen durfden daar niet blijven wonen; velen namen de vlucht naar andere steden en dorpen. Sommigen gingen heelemaal naar het buitenland.

Maar al werd dan op deze manier de gemeente van Jeruzalem verwoest, het werk des Heeren ging door, want de vluchtelingen lieten niet na van Jezus te getuigen. Feitelijk werd er met de verwoesting van de gemeente een stroom van zendelingen in alle richtingen het land ingedreven. Dat is de moeite waard om te onthouden. En als *wij* eens de wereld ingejaagd werden, wat zouden *wij* doen? Ook van Jezus getuigen?

Een der broeders, die Jeruzalem verlieten, kennen wij reeds uit de vorige les, Filippus. Hoe dan? Dit even herinneren, s.v.p.

Fil. ging naar Samaria en begon daar te prediken. Herinnert gij u nog de Samaritaansche vrouw uit Joh. 4? En ook, dat Jezus zeide: „De velden zijn wit om te oogsten?" Toen reeds waren er heilbegeerige zielen te Samaria en vele Samaritanen kwamen tot het geloof in Jezus. Dat zal nog wel niet geheel vergeten zijn, toen Filippus daar begon te prediken.

Spoedig had Filippus de belangstelling van zeer velen gewonnen. Vertel v. 6, 7.

In Samaria was een toovenaar, die in 't verleden in hoog aanzien stond bij het volk, v. 9, 10, 11. Hoe veranderde alles door de prediking, v. 12. (In v. 12 is niet uitgesproken maar wordt als vanzelfsprekend iets gesteld, dat zij zich van de tooverij losmaakten.)

Ja, nog grooter werd de verandering, want Simon kwam ook zelf tot het geloof en werd gedoopt.

Te Jeruzalem, waar nog steeds vele Christenen woonden en nog de meeste apostelen vertoefden in weerwil van de vervolging, hoorde men van de gebeurtenissen te Samaria. Ga nu maar verder zonder mij, want ik kom anders nog ruimte te kort.

Het laatste gedeelte is bijzonder gemakkelijk, vooral voor ons Baptisten. We behoeven onder het vertellen onze gemeenten niet te verontschuldigen, zooals onlangs een onderwijzer in een Chr. school deed, die zeide: „In dien tijd werden de menschen nog ondergedompeld, maar wij zijn nu gelukkig reeds als kind gedoopt". Ook behoeven wij geen valsche voorstelling te geven, alsof Filippus aan den oever of aan den rand in 't water staande, den kamerling heeft besprengd.

Een paar opmerkingen nog: Men beginne: Een poosje later sprak de engel des...

Jeruzalem lag hooger, Gaza lag veel dichter bij de zee. Woest = eenzaam.

V. 35 is een zeer sobere mededeeling; die houdt echter heel wat in. Vraag uzelf maar eens af, hoe die kamerling er toe kwam om zoo maar in eens om den doop te vragen! Heeft misschien Filippus hem ook verteld van den voorlooper van den Messias, Johannes de Dooper en van den doop,

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

22. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld. De moeder werd half krankzinnig van smart. De wereldoorlog was geëindigd en de revolutie-storm in Duitschland losgebroken, de legers keerden zoo spoedig mogelijk huiswaarts. Ook Ds. Lothuizer was naar Dorenfelde gegaan om iets van de troepen te zien. Na een bezoek aan den predikant van Dorenfelde ging hij weer terug naar Burgheim. Over allerlei dingen dacht hij na, over de samenkomsten op de Enke-hoeve, over zijn zoon, over zich zelf en zijn smart. Tenslotte bad hij luid tot God op den eenzamen weg. Als een antwoord Gods vernam hij duidelijk en rein de stem in zijn binnenste: „Zoo gij Mij van ganscher harte zoeken zult, zoo zal Ik Mij door U vinden laten!")

Dat was geen inbeelding meer, hij stond te geweldig onder den indruk van een hem totaal onverklaarbare gebeurtenis. Met aarzelende schreden ging hij verder. Hij hoorde niets meer. Hem kwam in den zin, dat de gehoorde woorden stonden in Jeremia 29.

Hoe kwam het toch, dat deze bijbeltekst juist nu zoo levendig voor zijn aandacht stond, nu, nadat hij van ganscher harte met David den zesden Psalm, het begin daarvan, gebeden had? Was dat een onwillekeurige en geheel van zich zelf uitgaande werking van zijn neven-zieleleven, van zijn onderbewustzijn?

Nog nooit was hem tot dusver iets dergelijks overkomen. Hij overdacht nog eens alles te zamen.

Hij had gebeden, zijn ziel had geschreeuwd tot God, en dit woord was nu met groote nauwkeurigheid tot hem gekomen. Was het Gods antwoord op zijn gebed?

Hij had tot dusver gemeend, de verhooring Gods op de gebeden te vinden in een uitrijping en uitwerking van al het goede.

Wat zou gebeuren, wanneer hij de tot dusver algelegde weg verder bewandelde, wanneer hij verder bad?

Zou dan nogmaals de geheimzinnige reactie er op volgen? Wanneer het gebeurde, dan....? O God! hij waagde het nu nauwelijks, verder door te denken. En toch werd hij daartoe als 't ware aangespoord.

Dan.... dan bleef er geen ruimte meer voor twijfel; dan was het een antwoorden op zijn roepen, een ingaan van de onzichtbare wereld op de behoeften van een sterfelijke op deze aarde.

En wanneer hij zoo tot God zou bidden, dan was die duidelijke en onbeschrijfelijke stem in hem het antwoord van den levenden God.

»Heilige God, wie ben ik, dat Gij mijner gedenkt?« zuchtte hij onwillekeurig. Maar dan begon hij zich tot rust te dwingen, want hij wilde het onverklaarbare, als het terugkeeren zou, met helder verstand en volkomen kalmte ervaren.

Na een poosje stil verder gewandeld te hebben, bleef hij plotseling aan den kant van den weg staan en zeide met tot den hemel opgeheven blik en gevouwen handen: »Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstroomen, alzoo schreeuwt mijne ziel tot U, o God!« Zijn stem werd krachtiger, en luider klonk het: »Mijne ziel dorst naar God, naar den levenden God: wanneer zal ik ingaan, en voor Gods aangezicht verschijnen? Mijne tranen zijn mij tot spijze dag en nacht....!«

zooals die in de gemeente werd bediend? Mij dunkt het kan niet anders. Laat dan deze gelegenheid vooral in de grootste klassen niet ongebruikt om een beetje van den doop te vertellen. Ik moet aannemen, dat alle Zondagsschoolonderw. behoorlijk onderwezen zijn in deze dingen, 't zij in de catechisatie of elders. Mijn ruimte is te beperkt, om dat te doen.

Azote in v. 40 is Asdod.

K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

ONZE VRAGENBUS.

De kunst van het vragen.

„Ik heb uw artikelen over de Socratische methode met belangstelling en dankbaarheid gelezen. Toch hebben ze mij doen vragen, of men bij de leerlingen geen gevaar loopt, dat zij antwoorden zoeken met de bedoeling om eens grappig te zijn en de lachlust op te wekken, wat dan gewoonlijk geschiedt ten koste van het gezag van den onderwijzer". L. te D.

Vragen is ieders werk niet.

Zij eischen vaak rijpe overweging. Wie meent, dat goed vragen gemakkelijk is, vergist zich deerlijk. Oefening kweekt kunst, ook de kunst van het stellen van goede vragen.

Wilt gij voorbeelden van verkeerd vragen?

Ik denk aan de samengestelde vraag, zooals die helaas heel dikwijls den kinderen en jonge menschen wordt voorgelegd. „Wie was keizer, toen Jezus werd geboren, en welk gebod vaardigde hij uit, en weet je misschien ook hoe lang hij geregeerd heeft en waar hij is gestorven?"

Het behoeft nauwelijks gezegd, dat zulk een vragenkluwen de jeugdige toehoorders in de war brengt, met het gevolg, dat zij zwijgen — of verschillende antwoorden dooreen roepen, waarvan een vrijbuiter gemakkelijk gebruik kan maken om met een opmerking een lachsucces te boeken.

Samengestelde vragen verdeelen de aandacht en brengen sommige dartele zielen er toe om met haar aardigheidjes op de proppen te komen.

Vragen moeten dus in de allereerste plaats *enkelvoudig* zijn.

* * *

Verder dienen ze zoo ingekleed te worden, dat ze den leerlingen geen kans geven om grappig te zijn ten koste van ons.

Wij doen verstandig zooveel mogelijk den indirecten vorm te vermijden. Wat deze vorm is? Hier is een voorbeeld: „Kunt u mij ook zeggen, vrienden, waar de spelonk van Adullam ligt?"

Natuurlijk verwacht de onderwijzer een beschrijving, die aardrijkskundig volkomen juist is. Maar het eenige correcte antwoord is ja of neen! Veronderstel, dat een gevatte knaap, op wien de hoop van zijn meester gevestigd is en die het vertrouwen heeft van al zijn klassegenooten, eenvoudig zegt: „ja, mijnheer!", dan behoort de vrager hem een pluimpje te geven voor zijn kennis, terwijl allen met den jongen aan den spits hem stiekempjes uitlachen.

Hier is nog een voorbeeld van een indirecte vraag: „Wat weet je van de aartsvaders, Gerrit?" Als de toegesprokene antwoordt met een: „Geen klein beetje, juffrouw!" heeft hij zich volkomen juist tegenover de dame gedragen en krijgt daarbij de lachers aan zijn zijde. Deze vraag is indirect, omdat de vraagster daarin niet uitdrukt, wat zij bedoelt. Zij had moeten zeggen: „Vertel mij, Gerrit, wat je van de aartsvaders weet".

* * *

Natuurlijk worden er, in weerwil van de beste pogingen van den leider, wel eens opzettelijk verkeerde antwoorden gegeven teneinde een lachbui te ontketenen.

Wie is dat niet overkomen! Ik herinner mij eens aan een levenslustigen jongen gevraagd te hebben: „Hoe vond Eliëzer haar?" De bedoeling was op welke wijze deze dienstknecht van Abraham te werk ging om in den

---

Daartusschen kwam als een lichte erkentenis in zijn herinnering: »Zalig zijn de reinen van hart; want zij zullen God zien!«

En daarop: »Zalig zijn de treurenden, want zij zullen vertroost worden!«

Dat waren toch woorden der Heilige Schrift, dat was troost van God!

Maar midden onder zijn hardop bidden, in de gedachten der herinnering, die bij hem opkwamen, sprak weer de stem van voorheen met groote duidelijkheid en helderheid, zoodat hij het zuiver moest hooren en geheel onder de indruk daarvan stond: »Ziet! Ik heb een geopende deur voor u gegeven, en niemand kan die sluiten!«

Dat was toch veel meer dan eigene herinnering, een ervaring beleefde hij, een gebedsverhooring, zooals hij nog nooit ervaren had, toen deze woorden uit Openbaring 3 hem toegeroepen werden, ja, dit was de stem van God!

Een heilige huivering doortrilde zijn ziel, trilde na door zijn lichaam.

Een vermoeden werd wakker in hem, als het morgenrood van een naderende schoone dag.

Hij ervoer het als eens Jacob: »Hoe heilig is deze plaats! Hier is niets anders dan het huis Gods, hier is de poort des hemels!« En met een bevend hart en trillende lippen bad hij: »Heilig! heilig! heilig! zijt Gij, o God! Mijn ziel, mijn stof bidt U aan. Maar wee mij, ik verga in mijn smarten, en er is geen troost in mij!«

Plotseling en onophoudelijk liepen de tranen hem over de wangen.

»Heere, mijn ziel weent in grooten nood!« perste zich over zijn lippen en uit zijn angstig hart.

O, deze eigenaardige ervaring, die hij nu meemaakte die hem aangreep, hem tot alle diepten van zijn wezen doordringend!

Was dat het suizen van den Heiligen Geest, dat eertijds met Pinksteren de harten der discipelen ontroerde, hen met groote blijdschap vervullend en hen de overtuiging gevend, apostelen van Jezus Christus te zijn? Een heilige en overgroote blijdschap doortrilde zijn aderen; het was zijn ziel te moede, alsof deze op onzichtbare handen gedragen werd. Het was hem net, alsof hij niet meer alleen wandelde, maar zich bevond te midden van een schare verwante zielen, alsof de heilige engelen Gods hem begeleidden. Zooiets had hij nog nooit beleefd. Nog altijd rolden de tranen, maar het waren nu niet meer tranen van smart, maar tranen van wonderbare blijdschap alsof een stroom van diepe vrede zijn ziel overgoot.

Het was een geheel onverwachtte toestand, die hij nu met alle nuchterheid van zijn verstand doorleefde.

Het was geen gesuggereerde extatische trance-toestand, geen door inbeelding ontstaan bedrog der zintuigen, maar een toestand van werkelijke vreugde des harten, waarin hij zich bevond, zoo sterk, zoo overweldigend groot en sterk, dat alle smart, alle nood van het verleden verbleekte en in de verte verdween als een vluchtende schaduw.

En wanneer hij nu aan zijn Erich, zijn eenigen jongen dacht, dan was het hem, alsof deze niet dood was, maar een eind weegs hem was vooruitgegaan, den hemel binnen. Dat was voor hem nu geen smart meer, maar deze gedachte gaf hem de sterke zekerheid: Gij zult uw jongen wederzien! En zijn hart werd daarbij zoo blijde en zoo licht!

»Spreek, Heer, Uw knecht hoort!« bad hij nu verder. En daarop luisterde hij scherp verder. Maar hij vernam niets. Daarom keerde hij met zijn gedachten bij het gehoorde terug. Van nu aan wilde hij met heiligen ernst zijn ambt als predikant waarnemen.

Een geopende deur had God hem gegeven! Waar? Waar was die open deur?

(Wordt vervolgd.)

vreemde een vrouw voor Isaäc te vinden. Ik had mijn vraag volkomen juist gesteld en mocht een antwoord verwachten dat in het kader van mijn toelichtingen viel. Toch juichte het lummeltje „schoon!" De oude vertrouwde van de aartsvader vond haar schoon! Het uitbundig gelach van allen was de kroon der eere, die onze held zichzelf gaarne op het hoofd duwde.

Maar hoe moeten we met dergelijke gevallen aan?

Niet boos worden! Boos worden is altijd verkeerd. Het is een doodzonde onder zulke omstandigheden.
Het beste is rustig het salvo over het hoofd te laten vliegen en daarna de vraag te herhalen aan het adres van een goede en zich beter gedragende leerling.

Het is regel dat ernst geplaatst tegenover ongepaste vroolijkheid eerbied afdwingt.

—
—

AGENDA der Jeugdconferentie

op 9 en 10 Juli e.k. te Groningen, in de Baptiste kerk Meeuwerderweg.

Dinsdag 8 Juli 's avonds 8 uur begroetingsavond.

Woensdag 9 Juli v. 9.30—11 uur, zakelijke aangelegenheden:

a Teekenen der presentielijst.
b Afdracht van contributie.
c Bestuursverkiezing.
d Jaarverslag van den Secretaris.
e Rapport van den Jeugdraad over de reorganisatiequestie van N. W.

Van 11—12 uur. Inleiding over het „Gebed", door Mej. Gr. v. Veen, en bidstond.

Van 3—5 uur. Inleiding over „Wat moeten wij lezen", Ds. J. W. Weenink.

Opstel over „Gewoonten", door J. Doornkamp.

Te 7 uur Demonstratie i/h Stadspark.

Marcheeren in gesloten rijen.

Sprekers: Ds. J. Jeronimus, onderw.: „Beslistheid".
Ds. A. P. Barendregt, onderw.: „Hoe God ons aan 't lachen maakt".

Medewerking van Zang en Muziek.

Donderdag 10 Juli.

Van 9—9.30 uur. Bidstond.

Verder referaat door Ds. J. Louw, onderw.: „Groote lijnen in het leven van Dr. E. Feisser".

Speech van Ds. A. P. Barendregt, onderw.: „Levensdurf".

Referaat Ds. J. Hekhuis, onderw.: „Gemeenteïdeaal".

Te 2 uur Gezamenlijke opmarsch naar Paterswolde.

Spelen, varen en fotografeeren.

Te 5 uur Ontbinding der Conferentie.

N. B. Verschillende vrije bijdragen als voordrachten en getuigenissen zijn niet genoemd. De Conferentie wordt opgeluisterd door muziek en zang.

Het D. B. behoudt zich het recht van programwijziging voor.

Aftredend bestuurslid is Ds. J. W. Weenink, die zich herkiesbaar stelde. Meerdere candidaten kuunen staande de vergadering opgegeven worden.

Zij die logies noodig hebben, worden verzocht zich vóór 15 Juni te melden bij Adr. Kruizinga, Nw. Bleekerstr. 107, Groningen. De dagjesgasten doen goed, zich behoorlijk van proviand te voorzien.

Jonge menschen tracht deze dagen vrij te maken om elkander te ontmoeten en voor Gods aangezicht ernstig en vroolijk te zijn.

Vereenigingen van overver, stuur minstens 2 afgevaardigden.

Uw aller Secretaris,
A. P. BARENDREGT.

III

DE BETEEKENIS DES GELOOFS

De H. Schrift spreekt veel over en legt veel nadruk op de hooge, ernstige beteekenis van ons geloof. Het geloof, gedacht tegenover het ongeloof, bepaalt geheel onze verhouding tot God en onzen Zaligmaker, Jezus Christus.

Alleen in het N. Testament wordt er niet minder dan 460 maal van het geloof melding gemaakt — óf in vermanenden, óf in verzekerenden en vertroostenden zin.

Het geloof is een daad des harten en daarom is geen geloof bij eenig mensch, dan gepaard met bekeering des harten. Het geloof is een nood- en redmiddel. Zonder hetzelve kan geen mensch — hoe vroom en godsdienstig hij moge zijn — aan God behagen. God moet alles afstooten, wat met Zijn heilig Wezen in strijd is. Hij heeft slechts van één mensch gezegd: „In Hem heb Ik mijn welbehagen", en deze was Zijn mensch-geworden Zoon!

De afstand tusschen God en Zijn menschen is door de zonde o zoo wijd en diep geworden. De oorzaak daarvan ligt niet bij God, maar bij den mensch en bij 't voorwerp van zijn geloof — d. i. den satan, de vader der leugen, zooals de Heiland Hem genoemd heeft.

Tegenover dien vijand, dien moordenaar van den mensch, heeft God den Zoon Zijner liefde der wereld gegeven, opdat nu alle menschen in den Redder en Levensvorst zouden gelooven en behouden worden.

Wij worden, zegt de H. Schrift, gerechtvaardigd door het geloof. Wanneer iemand in Jezus Christus gelooft, dan is hij gered. Hoe is dat zoo? Niet, gelijk sommigen wel meenen, dat in 't geloove eenige verdienste ligt. Waar zulk een denkbeeld naar voren gebracht wordt, verrijzen de eigen denkbeeldige gerechtigheid en de leer van zaligheid door deugd en goede werken, op zeer zeldzame en fijnberekende wijze uit hun graf. Wij hooren niet zelden, wanneer er van 't geloof aan het Evangelie gesproken wordt, de meening uiten, dat het geloof zulk werk van een mensch is, dat God in zekeren zin en tot een zekere mate zoodanig beloont, dat Hij den zondaar de zaligheid schenkt.

Wat is dit anders dan een weder opduiken van de leer der werkheiligheid in een nieuwe gestalte?

't Is eenvoudig in den mensch zoeken en den mensch toeschrijven, dat, wat Gods genade hem alleen kan doen bereiken en wat in Christus den menschen aangeboden wordt. 't Is het noodlottigste zelfbedrog, de loochening van Gods getuigenis en 't versmaden van Hem zelf!

Wanneer wij weten door het geloof zalig te worden, dan weten en bedoelen wij daarmede door het geloof als m i d d e l tot verkrijging van genade om behouden te worden. God is het, die behoudt en zalig maakt. Het is Christus, ons van God gegeven, die ons de zaligheid *mogelijk gemaakt heeft. Het* is Christus' leven voor ons in het vleesch, Christus' bloed, Christus' offer, Christus' voorbede, die ons tot de zaligheid verheft. *En daarin wordt God verheerlijkt.* Paulus spreekt van de zaligmakende genade Gods, die verschenen is, evenals de opgaande zon, voor alle menschen. (Tit. 2 : 11.)

Het geloof is, om het nog eens zoo te zeggen, het kanaal, door hetwelk de volheid Gods in mijn ledigheid uitgestort wordt, en, om nog eens de goede oude illustratie te gebruiken het geloof is de geopende, ledige hand, die uitgestoken wordt, om de aangeboden gave te ontvangen, welke Jezus Christus door den Heiligen Geest er in legt. Een levend, oprecht vertrouwen op Christus heeft daardoor *macht om de zaligheid* te ervaren. Het Evangelie is daarom ook een kracht Gods tot zaligheid voor een iegelijk, die gelooft. Daar is de oceaan, in welke wij ons dompelen, als in de volheid van Christus' liefde, Christus' verzoening, Christus' gerechtigheid — of anders gezegd, en dat alles omvat, n.l.: daar is Hij zelf! En hier is m ij n ledig vat mijner ziel. Een buis heeft niets anders te doen dan het frissche water door te laten stroomen. Dat is de daad des geloofs. Aan doode werken is geen verdienste en aan bloote beweging geen deugd verbonden. Het is niet het geloof, dat ons zalig maakt; Christus alleen maakt ons zalig, en Hij maakt ons zalig door het geloof in Hem.

N. v. B.

III

Op bezoek in 't Zuiden.

Op vriendelijke uitnoodiging waren we Zondag 25 Mei in Treebeek, om het Woord Gods te verkondigen. Van Frieslands overal bekend stedeke naar Limburg is geen onbeduidende afstand, ook al om de offers die de Maatschappij van het rollend materiaal daarvoor vraagt.

In 't oord der mijnen van het zwarte goud waren we nog nooit geweest.

Zeer hartelijk was de ontvangst aan den avond van 24 ten huize van de fam. J. Fijn, die in de straat der Sterren (Sterrenstraat 6) woont. Wat 'n aanblik zulk eene talrijke kinderenschaar, waarmede onze br. en zr. F. gezegend werden en waarvan de oudsten reeds als sterren in kennis beginnen te gloren tot blijdschap der ouders en naar we hopen, tot voordeel van gemeenschap aan 's Heeren werk óók; dat geve de Heere.

Zondag maakten we kennis met de gel. brs. en zrs. met hunne kinderen, toen ze 's morgens en 's nam. talrijk tegenwoordig waren in hun gehuurd lokaal van de Gereform. school. De beide diensten waren kostelijk door ons samenzijn en de aangename geest die tegenwoordig was, omdat de liefde Gods in onze harten is uitgestort. Het trof ons zeer, dat velen brs. en zrs., uit het verre Noorden wegens de aldaar onstane toestanden hierheen gedreven, zoo spontaan zich bijeen hebben gevoegd en zich constitueerden tot een gem. Br. en zr. Fijn wonen reeds jaren in 't Zuiden, maar toen velen van onze verbondenen zich metterwoon hier vestigden zochten ze voeling, die een allergunstigst verschijnsel is. Waarlijk, hier is voor onze Unie arbeid, en hetwelk de brs. aldaar ook goed zien, een geopende deur die getrouwelijk benut moet worden. Hier is een kans voor het werk onzes Gods, waaraan een jeugdige kracht, met de liefde en toewijding van God bezield, zich kan wijden. Dikwijls toch is de opmerking gemaakt en ook er voor gebeden: dat wij in het Zuiderland onzer gewesten arbeidsmogelijkheden en aansluiting mochten bekomen en zie, God gaf ze ons óók in de wereldberoemde lichtstad Eindhoven die wij inderhaast voorbij snorden, zonder, tot onze spijt, de gelegenheid te hebben persoonlijk kennis te maken met onze huisgenooten des geloofs.

Ons is 't een behoefte des harten door middel van ons blad de attentie van onze lezers(essen) te vestigen op de gel. kinderen Gods in 't Zuiden, die veelal door zware lichaamsarbeid in hun dagelijks onderhoud moeten voorzien: dat wij hun allen veel gedenken in onze gebeden en naar wij, allereerst de dienaren Gods, naar ons vermogen helpen, opdat ze samengevoegd blijven in éénzelfde gevoelen en zin.

Ja laten we die taak met heiligen ernst doen, waar God ons de mogelijkheden schiep, tot zegen en zaligheid der zielen.

Ten besluite nog mijnen hartelijken groet en handdruk in den geest hen met wie wij in 't Zuiden zoo lieflijk kennis maakten, terwijl wij onverholen onzen dank betuigen aan onzen God voor den aangenamen rustdag ons bereid. De Heere zegene grooten en kleinen en sterke de voorstanders in 's Heeren werk aldaar met de kracht des H. Geestes.

Sn. H. V.

III

UIT DE GEMEENTEN

DELFZIJL. Den 28sten Mei was voor onze gemeente een gedenkwaardige dag. Bij velen van onze medeverbondenen zal het wel bekend zijn, dat door onze gemeente gedurende het laatste half jaar geëvangeliseerd werd in Siddeburen. De arbeid in deze plaats werd door den Heere zoo rijk gezegend, dat op bovengenoemde datum, onder groote belangstelling, door onzen geachten voorganger Ds. Roest de eerste steen werd gelegd voor het aldaar te bouwen Baptiste kerkgebouw.

Verschillende afgevaardigden uit de omliggende gemeenten waren tot het bijwonen van deze plechtigheid tot ons overgekomen.

Allereerst sprak onze voorganger Dr. Roest naar aanleiding van Nehemia 2 : 20b. God van den hemel, die zal het ons doen gelukken, en wij, Zijne dienstknechten, zullen ons opmaken en bouwen. Vervolgens ging hij in het kort na de gebeurtenissen van het laatste half jaar en opnieuw trof het ons dat de Heere door nietige menschenkinderen groote dingen tot stand kan brengen. Wij werden er door onze voorganger nog eens op gewezen, dat het werk in Siddeburen niet door menschen, maar door God zelf tot stand was gebracht.

Nadat we gezamenlijk Ps. 118 : 11 gezongen hadden en Ds. Reiling een zegen had gevraagd, werd de steen gelegd.

Vervolgens voerde Ds. Reiling, namens de Unie-Commissie, het woord. Hij bracht de hartelijke gelukwenschen der Unie over en het deed allen goed te mogen hooren, dat ook de Unie-Commissie van harte met ons verblijd is.

Hierna spraken achtereenvolgens verschillende afgevaardigden, waaronder Ds. Louw namens onze moedergemeente Groningen, Broeder Bosma, namens de gemeente Muntendam, Ds. de Haan, namens de gemeente Vrieschelo en Broeder Pleijzier van Delfzijl.

Allen wenschten ons Gods zegen toe over den nieuwen arbeid te Siddeburen.

Nadat wij te zamen den Heere een loflied hadden gezongen en Ds. Louw ons in dankgebed voorging, keerden wij rijkgezegend en vol vertrouwen voor de toekomst huiswaarts.

Wij bevelen gaarne deze arbeid in uw aller voorbede aan.

GRETA PLEIJZIER.

AMSTERDAM. De gemeente vierde j.l. Zondag een doopfeest. —

Een bedaagde broeder, die reeds eenige jaren zich schaarde onder de luisterende menigte, beleed hoe hij zoekende in de Baptisten kerk was gekomen en door haar arbeid tot bekeering des harten en tot het Licht der lichten.

Een jonge broeder en jonge zuster brachten gelijksoortige getuigenissen naar voren. Het drietal werd hierna gedoopt.

Ds. Planting sprak in de gelegenheidsrede over de opdracht van Jezus aan zijn leerlingen om alle volkeren te onderwijzen, de geloovigen te doopen en hen te leeren dat de Heere met hen is alle dagen tot aan de voleinding der wereld.

Aan de tafel des Heeren werden de nieuwe leden verwelkomd door Ouderl. W. Panjer, die dit drietal bepaalde bij de oneindige rijkdommen, die de gemeente in Christus bezit.

W. VEENSTRA, Secr.

III

INGEZONDEN.

III. RADIO-ROEPING.

Wanneer we bezien de voor- en nadeelen van den Radio-omroep, waarover we het in de beide vorige artikelen hadden, dan kan daarop misschien een conclusie gebouwd worden ter beantwoording van de vraag of we voor ons en de onzen een radio-toestel zullen aanschaffen. Maar voor de beantwoording van de vraag, of wij als Christenen den Omroep met den Bijbel hebben te steunen, moeten wij iets anders onder het oog zien.

De radio is in deze wereld een machtsmiddel. Haar invloed wordt grooter dan die van de pers. Waar men lezen „saai" vindt daar pakt de radio. De radio omspant landen en volken; zij vernietigt grenzen en helpt mede om van de naties cultureel één groot geheel te maken: een eenheid. Daardoor stuurt zij duidelijk heen naar den tijd, dat er eenheid in de wereld zal zijn, de dagen van den anti-christ. Door den antichristelijken geest wordt van de radio een veelvuldig gebruik gemaakt. Hebben wij dat maar lijdelijk aan te zien?

De Schrift leert ons op vele bladzijden, dat Gods kinderen getuigen in deze wereld moeten zijn: lichten op den berg. De historie leert, dat daarvoor alle middelen en vooral de nieuwste middelen worden gebruikt. Beklom niet Paulus de Areopagus? Wat was Luther's werk zonder de boekdrukkunst? Hoe moet de zendeling aan zonder de nieuwste middelen van vervoer?

Zouden we dan ten opzichte van de radio geen roeping hebben? We moeten ze gebruiken in den dienst des Heeren. Ook daardoor moeten we getuigen zijn.

Radio vernietigt de afstanden. Ja, en des Konings zaak heeft haast! „Gaat dan heen, onderwijst AL de volken". Daarom moet onze stem klinken voor de microfoon, opdat internationaal ons geluid dóórdringe.

Het gaat hier om het gebruik van een machtig wapen. Niet om een liefhebberij. Wie bedenkt, dat zeker meer dan 300.000 gezinnen alleen al in Nederland dagelijks naar de radio luisteren, begrijpt reeds, dat de tijd voorbij is, waarin de draadlooze een liefhebberij was van een aantal knutselaars.

We weten wel, dat er onder die honderdduizenden talloozen zijn, wie het bij de radio meer om lichte muziek, dan

om een ernstig woord te doen is. Maar mag dat ons verhinderen te trachten ernst te brengen in anderer leven? De radio is er niet om den tijd te dooden, maar om te zeggen: er is één Naam, die den tijd niet doodt maar vervult; dat is de Naam van Jezus.

De radio is één van de middelen, waardoor gij verwerkelijken kunt de groote roeping, om het oordeel uit te dragen uit het huis Gods de wereld door en zoo Jezus' Naam te brengen den volken

Gij kunt dat niet alleen; neen, zeker niet. Maar door samenwerking wel. Daarom is opgericht de Nederl. Chr. Radio-Vereeniging Zij heeft de heerlijkheid van den Naam des Heeren door den aether over de aarde uit te roepen. Daaraan kunt *gij* helpen, doordat gij U voor twee kwartjes per half jaar garant stelt voor de kosten, die deze vereeniging maken moet ter volbrenging van haar schoone en verantwoordelijke taak. *)

Sommigen zeggen: ik heb geen radio en doe daarom niet mee. Zij verstaan de roeping niet. Gij hebt misschien geen kinderen. Gaat daarom de zaak van het Christelijk onderwijs U niet aan?

Gij hebt geen zieken. Onttrekt gij U daarom aan de steun voor Stichtingen van Barmhartigheid?

Doe zoo ook niet bij de radio. Gij erkent Christus als Profeet en Priester — geeft voor onderwijs en barmhartigheid. Geef dan ook om Zijn Koningschap practische beteekenis te geven door de aethergolven!

Want *daarom* gaat het bij den Omroep met den Bijbel!

Het adres der N. C. R. V. is: Huize „Vooglenzang" te Ede. Girono. 21400.

III

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van de Gem. te Zwolle f 13,15 voor Rusland.

Studiefonds.

De Gem. te Groningen zond alsnog f 80.— voor dit fonds. Daar de boeken afgesloten zijn verzoek ik de gemeenten gelden voor het studiefonds nu weer af te dragen aan de bekende Commissie voor inzameling der gelden voor dit doel.

Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat 6*b*. Giro 151970.

III

AAN ONZE ABONNEE'S

te Haarlem en omstreken deelen wij mede, dat br. C. Huyzer te Haarlem het correspondentschap van ons blad heeft overgedragen aan br. C. M. Moorhoff, Korte Begijnerstraat 30rood, aldaar.

Wij zeggen br. Huyzer bij dezen hartelijk dank voor zijn arbeid voor ons blad en bevelen zijn opvolger gaarne bij U aan.

Broeders Correspondenten

die het 2e kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik vriendelijk dit nu zeer spoedig te doen. Bij voorbaat dank.

De Adm.

III

BONTE STEENEN

VERLANGEN NAAR HUIS.

Sundar Singh vertelt in zijn boek „De Werkelijkheid Gods" het volgende:

Een vogel werd bij de golf van Mexico gevangen, in een kooi gezet en 850 mijlen ver weggestuurd. Na verloop van tijd keerde hij zonder leiding en hulp naar zijn geboorteplaats terug. Zijn instinct leidde hem.

Nog opvallender is het volgende:

Een natuuronderzoeker bracht de eieren van een nachtegaal naar een koud land en hoopte, dat de daaruit komende jongen dit land als hun vaderland zouden erkennen. Toen zij echter uitgekomen waren, vlogen zij aan het eind van den zomer weg naar hun vaderland en kwamen nooit meer terug.

Zijn dat niet beschamende voorbeelden voor ons menschen? God de Schepper heeft dien drang in deze dieren gelegd. Zij kunnen niet anders, zij moeten dien volgen. Zou het voor onze ziel ook niet het natuurlijkste zijn, wanneer wij de leidingen des Heeren zouden volgen? Een brandend hart, een bewustzijn van onvrede zijn ons meegegeven op de pelgrimsreis door dit aardsche land. Moet onze ziel zich vergenoegen met hetgeen deze vergankelijke wereld ons kan bieden? Moet ook zij niet naar Huis verlangen?

Iemand kwam eens tot den Evangelist Moody en vroeg: „Is het niet zoo, mijnheer, als ik mij waarlijk bekeerd heb, dan moet ik zeker wel heel de wereld opgeven?"

— Dat is niet noodig, antwoordde Moody, gij behoeft de wereld niet zoozeer op te geven. Legt gij maar een openlijk, voor allen verstaanbaar getuigenis af van den Heere Jezus, dan zal de wereld u spoedig genoeg opgeven, want zij kan u dan niet meer gebruiken.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 13 Juni 1930 No. 2135 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

VAN DE RUST DER ZIELEN.

Al ruisen alle Wouden,
Al bruist het wilde Meer,
Al beeft het al van Donder,
Al straalt de Blixem neer:
Mijn hert blijft zonder vreezen,
In zijn wezen.

Het kan ons niet verschrikken,
Al wat van buiten woeld,
Wanneer men maar van binnen,
De schoonste ruste voeld:
Die schoonste rust van binnen,
Kan 't verwinnen.

Als Jezus zich in 't herte,
Te ruste heeft gezet:
Laat eens een onweer komen,
Dat deze rust belet:
Al 't quaed versmelt in vreezen,
Voor zijn wezen.

O, menschen, woudt gij leeren
Waarin uw heil bestaat:
't Is hierin, dat gij weelde,
En aardse rijkdom haat:
En dat gij tracht te winnen,
Rust van binnen.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE PINKSTERZEGEN.

Joh. 16 : 13.

Het pas gevierde Pinksterfeest heeft ons weer nadrukkelijk bepaald bij de verschijning des Heiligen Geestes op aarde, en dat in en door de Gemeente, als de uitkomst van 's Heeren Jezus opstanding en hemelvaart. Dat feit is de eigenlijke Pinksterzegen, die alle geestelijke zegeningen insluit. Geen licht, geen geestelijke kracht, geen geestelijke wijsheid of kennis dan door den Heiligen Geest. Wie dit gelooft en daarvan bewustheid heeft, heeft geloofsmoed.

Hiervan heeft de Heiland Zijn leerlingen, tot hunne bemoediging en vertroosting, willen overtuigen, gedurende de sombere, bange uren voor Zijn scheiden van hen, om Zijn aardsche bestaan te eindigen in Zijn bitter lijden aan het kruis, en eindelijk Zijn triumfeerend weerkeeren naar het huis des Vaders.

Aan die bijzondere onderwijzing en bemoediging, die de Heere Jezus Zijnen jongeren gaf, juist toen zij 't noodig hadden, danken ook wij de leering aangaande den Heiligen Geest in bovenstaanden tekst. Immers daarin wordt ons de groote en diepe beteekenis van den Heiligen Geest tot ons heil voor oogen gesteld, en al de rijkdom van geestelijke schatten ons bloot gelegd. 't Zijn eeuwige schatten, welke der discipelen deel zouden worden.

Tevoren reeds had de Heere gezegd: „Ik zal den Vader bidden, en Hij zal u een anderen Trooster, (Raadgever, Paracleet) zenden, (Joh. 14 : 16) opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid".

Een Christen, die zich zijne onbekwaamheid en zwakheid bewust is, en toch aan zijne verheven roeping en persoonlijke heiliging getrouw wenscht te zijn; daarenboven inziet welke booze, ver- en misleidende machten steeds om hem heen zweven en dreigen, kan niet anders dan met innig, biddend verlangen uitzien naar die goddelijke kracht, die der Gemeente, en ieder geloovige in den Heiligen Geest door den Vader gegeven en door Gods Zoon ons verzekerd is. Jezus maakt vatbaar voor den Geest.

De rechthebbende op die Gave is Christus en door Hem wordt zij ook het deel van allen, die in Christus zijn. In Jezus Christus gelooven wil voor ons zeggen: leven door den Geest, wil ook zeggen, God in ons te hebben; de openbaring daarvan is de liefde, want God is liefde (1 Joh. 4 : 16).

Dit te leeren verstaan, en altijd meer te verstaan, is het werk en de onderwijzing des Heiligen Geestes — de Geest der waarheid. Hij zal u in *al* de waarheid leiden, beloofde de Heere. Wat is dat veel! Niet alleen ons hart, ook ons verstand wordt verlicht. Niet slechts voor dit dagelijksch leven, niet slechts bij 't volvoeren van bijzonderen geestelijken arbeid, maar tot kennis van den weg der waarheid en het geloof in Jezus Christus tot zaligheid, — en de hoop of verwachting voor de toekomst; vandaar, dat de Heilige Geest ook de „toekomende" dingen ons verkondigt. En waar wij 't nog zoo menigmaal in onszelf opmerken, dat ons hart zoo koud, zoo somber, zelfs zoo gevoelloos voor de hemelsche gaven en krachten kan zijn, daar verzekert ons de Heere, dat Hij door den Heiligen Geest de liefde van God uitstort in de harten der geloovigen.

Het is opvallend, dat er zulk een menigte menschen zijn, die wel een groot en helder verstand en wel veel kennis hebben op verschillend gebied, terwijl zij aangaande God en Zijne openbaring, aangaande geestelijke zaken en den weg ter zaligheid zoo zeer onwetend of gansch duister zijn. Dit brengt dan ook mede, dat ze weinig of geen zelfkennis en kennis van hun hart hebben.

Die soort onwetendheid wordt ten deele ook nog al te veel bij belijdende christenen aangetroffen. Dit doet blijken, dat zij al te weinig aan den Heiligen Geest hebben. Die is toch „de Geest der waarheid" en leidt in alle waarheid, opdat wij zelf daardoor steeds meer volkomen zalig en zoo voor anderen tot licht en zaligheid zouden dienstbaar zijn. Waar het met iemand anders gesteld is, bereikt in hem of haar de Heilige Geest zijn heerlijke bedoeling niet.

In dat verband spreekt de Apostel Paulus van 't „bedroeven" en van 't „uitblusschen" van den Geest.

Oudtijds zeide de Heere door den Profeet Hosea: „Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is". Hiermede is niet bedoeld gemis van wereldlijke wijsheid of geleerdheid, of ook bloot menschelijke scherpzinnigheid, — deze zijn alle gaven Gods aan den mensch — maar de bedoeling is gemis van kennis van de dingen, waar-

bij ieder mensch boven alles belang heeft, n.l. kennis van God en den Zaligmaker Jezus Christus, en dus van de hemelsche, eeuwige dingen.

Deze leert ons de Heilige Geest alleen kennen, dengenen, die Hem voor zich persoonlijk hebben en Hem gehoorzaam zijn. Voor hen is het maar niet een aangeleerd geloofsartikel als zij belijden: „Ik geloof in den Heiligen Geest". Hij is voor hen kracht en leven. Hij biedt hun troost onder lijden en smart, in dagen van beproeving. Hij geeft moed, wijsheid en bezieling om hun christen-taak uit te voeren.

Gelukkige Gemeenten, die uit zulke leden zijn samengevoegd, en wier bedienaren hun bediening vervullen onder den drang der liefde des Geestes.

Moge dit de Pinksterzegen zijn, die vervolgens de Gemeenten en den geheelen arbeid, onder oude en jonge menschen beheerscht en doordringt!

N. v. B.

LOSSE SCHAKELS

Waarom een eigen opleiding? In het gedenkschrift, door de school te Hamburg uitgegeven bij het vijftig-jarig Jubileum, bevindt zich onder anderen ook een bijdrage van Dr. Max Slawinsky over de beteekenis van het Seminarie voor ons gemeenschappelijk werk. Wijl het daarin opgemerkte voor elke Baptistische inrichting voor de opleiding van Voorgangers geldt, nemen we er iets uit over.

„Het bijbelsch-theologisch onderwijs op ons Seminarie is principieel verschillend van dat aan een protestantsche faculteit. (In Duitschland heeft men aan de Staatsuniversiteiten Prot. en Roomsche faculteiten, Vert.) De eerste vraag voor elke theologischen arbeid „Wat is waarheid en welke is de juiste methode van onderzoek?", ontvangt hier een verschillend antwoord. Het theologische denken in Horn voltrekt zich principieel in een van het individueele onafhankelijke sfeer, d. w. z. men stelt zich onder de, in de H. Schrift voor alle tijden geopenbaarde, geloofswaarheden. Bij de protestantsche theologie tracht men daarentegen door het subjektieve denken en meenen den enkelingen heen tot zekerheid van de kennis der objektieve waarheid te komen. Daarom hebben we in het Baptisme, op grond der gemeenschappelijke objektieve waarheid een groote eenheid in geloof en denken, terwijl we in het Protestantisme een menigte elkaar weersprekende leeropvattingen, en een groote versplintering en onzekerheid op dogmatisch gebied waarnemen. De protestantsche kerk heeft over het hoofd gezien, dat op het gebied van den godsdienst der openbaring andere methoden van onderzoek gevolgd moeten worden, dan op het terrein der andere wetenschappen".

Hieruit maakt onze broeder dan deze gevolgtrekking:

„Gevolgtrekking". Reeds uit datgene, dat hier wegens gebrek aan ruimte slechts kon worden aangeduid, volgt, dat ons Seminarie iets anders is dan een prot. faculteit, zoodat het een ernstige vergissing is, wanneer vaders en hun voor de studie rijpe zonen meenen, dat men als Baptist evengoed, zoo niet beter, aan een prot. faculteit theologie kan studeeren als te Hamburg-Horn. Voor een Baptist is het tegendeel het geval. Reeds het juiste uitgangspunt voor de theol. kennis is gewichtiger en van grooter beteekenis bij de beslissing inzake de vraag: waar studeeren? dan het grootere wetenschappelijke apparaat, waarover de rijke prot. kerk met haar grooten staatssteun in verhouding tot ons, kan beschikken".

Vervolgens somt onze broeder dan drie bezwaren op, verbonden voor den toekomstigen bapt. prediker aan de studie aan een staatsuniversiteit. Deze komen in het kort hierop neer:

1. In twijfel en aanvechting te komen, waardoor het evangelische vuur in hem uitgedoofd wordt. 2. Aan de apostolische schriften en de apost. gemeente-inrichting slechts historische waarde toe te kennen, waardoor de apost. gemeente slechts de beteekenis krijgt van een historisch begin en niet van openbaring van den goddelijken wil. 3. Een niet te billijken opvatting van Schrift en gemeente en een onzuivere verhouding tot de anders opgeleide Voorgangers, als gevolg van het niet verstaan van het uitgangspunt der bijbelsch-theologische studie op het Seminarie

Besluit. Dr. Slawinsky besluit:

Bij alle bescheidenheid moet hier toch in het belang van vele broeders en van heel ons werk worden gezegd: „Er is voor de bizondere behoeften der baptistisch theologie studeerenden maar één voor hen (in Duitschland) in aanmerking komende studie-inrichting, n.l. het Seminarie te Hamburg. Hierin ligt een vermaning en een eisch. Een vermaning van onze geroepene, voor de academische studie rijpe broeders, om in ieder geval op het Seminarie hun studie te beginnen. En de eisch aan het Seminarie om niet tevreden te zijn met het juiste uitgangspunt en de geestelijke diepte, maar om ook er naar te streven in zijn intellektueele prestaties gelijkwaardigs te bieden".

De kern der zaak. In Nederland zijn de verhoudingen wel niet geheel dezelfde als in Duitschland. Wij gelooven echter, dat het gezegde van br. Slawinsky in zijn algemeene strekking juist is. Onze toekomstige voormannen moeten de vorming voor hun, voor onze gemeenten zoo gewichtig beroep, niet ontvangen geheel buiten de bapt. sfeer om. *Zij moeten zichzelf als Baptisten* bijbelsch en historisch verstaan. Het baptistisch standpunt moet bij hen ook intellektueele overtuiging zijn. Niet de Doop alleen maakt ons tot Baptisten, doch het oer-christelijk aanvoelen der dingen. Daarom diende raad geschaft te worden, dat alle onze toekomstige Voorgangers, of vóór of ná hun studietijd elders doorgebracht, nog eenigen tijd in een bapt wetenschappelijke omgeving hun studies voortzetten. Ook om het baptistische wereldwerk in grooteren samenhang te leeren kennen. We hebben in ons kleine land behoefte aan broeders, die internationaal georiënteerd zijn. God geve ons mannen met zuiveren, diepen en breeden blik. Op niets komt het voor de toekomst van een werk wel zoozeer aan, als op mannen van karakter en ontwikkeling — en zulke mannen in de hand des Heeren.

L.

GOUDEN JUBILEUM van de opleidingsschool voor predikanten der Duitsche Baptisten in Hamburg

door Carl Schneider.

(Slot).

De school en het Hollandsch Baptisme

De eerste Hollander, die naar Hamburg ging om te studeeren, moet in een der dakkamertjes van de „Oude kerk" in de Böhmhenstrazse gewoond hebben. Het was een jonge man uit de Franeker gemeente, Pieter Betzou geheeten. Hij trok echter ook nog het nieuwe gebouw in Hamburg-Horn binnen; zijn studietijd ging van 1887 —1891. Hij keerde niet naar Holland terug, maar werkte in verschillende Duitsche gemeenten. Hij stierf in 1920. Van hem is dus geen invloed op het Ned. Baptisme uitgegaan.

Van 1891—1892 studeerde hier br. K. Kuipers. Hij werkte in de plaatsen: Vriescheloo, Sneek, Nieuwe Pekela, Haulerwijk, als reizend prediker en daarna in Deventer. Hij deelde den menschen mede uit de schatten, die hem ten deele door het seminarium geworden waren.

Van 1893—1897 vertoefde br. B. Planting op de school. Daarna ging hij naar Groningen en vandaar naar Amsterdam.

Br. A. Karsiens was hier in 1895/96. Over hem vindt men veel in Dr. Wumkes' boek over het Baptisme in Nederland.

In 1895 kwam br. J. Lukas, die tot 1898 bleef, om daarna naar Amerka te gaan.

Br. E. Harmsen, studeerde hier van 1897—1901. Hij diende de gemeente Harlingen.

Van 1901—1905 studeerde hier br. A. Hof, die de gemeente Groningen mocht dienen van 1913—1927. In de maand Maart van dat jaar ging hij naar betere gewesten.

In de jaren van 1908—1912 studeerde hier br. J. Louw; vervolgens diende deze de gemeenten: Nieuwe Pekela, 2e Exloërmond en staat nu in Groningen.

Br. J. Hekhuis was van 1912—1916 in Horn; hij werkte in de gemeenten te 2e Exloërmond, Haulerwijk en nu nog in Muntendam.

Van 1914—1915 studeerde hier br. K. Reiling. Hij diende de gemeenten: Workum en tot op heden Nieuw Weerdinge.

In de jaren van 1919—1923 werkte br. G. Bouritius hier, en was daarna voorganger der gemeenten Workum, Nieuwe Pekela en nu van Deventer.

Van 1921—1925 was br. A. P. Barendregt hier en werkte vervolgens in de gemeenten: Harlingen en tot nu in Emmer-Erfscheidenveen.

Br. C. Brandt was van 1924—1928 in Horn, en is nu dienaar der gemeente Haulerwijk.

Van 1925—1928 vertoefde br. L. de Haan hier; bezocht daarna één jaar de Universiteit in Groningen en is nu hulpprediker in de gemeente Stadskanaal.

Heden zijn in de school nog de broeders Huizinga, Bakker en Jansma.

Hoe groot de invloed der school op het Holl. Baptisme is geweest, en nog is, laat zich moeilijk zeggen. Dat die invloed bestaat, spreekt vanzelf. In Hamburg zijn al deze voorgangers onderricht, het hier gedoceerde hebben ze in zich opgenomen, van den hier heerschenden geest hebben zij daardoor overgenomen. Ik geloof niet, dat dat een nadeel beteekent. De Duitscher staat bekend als een nauwkeurige werker en scherpe denker. Een rij van wijsgeeren geeft daarvan getuigenis. De invloed van de school beteekent geen gevaar, omdat men Gods Woord tot de kweekelingen laat spreken. We worden onderwezen in de leer des Bijbels, bekend gemaakt met onze beginselen en die der andere gezindten uit de geschiedenis en den hedendaagschen tijd.

In deze school zijn vele Hollandsche broeders tot ontwikkeling, ontplooiïng gekomen; ze zijn hier uitgerust „met geschoold denken en geoefende zinnen", en sommige hebben als zoodanig ons Baptisme vele jaren kunnen dienen; wij kunnen niet anders dan God danken, dat Hij ons deze inrichting heeft geschonken. En voor de toekomst rijst onze bede tot den Almachtige: „Bewaar ons dit huis, en laat Uw Woord daar rijkelijk wonen. Laat Uwen Geest zijn met de leeraren en leerlingen, opdat ook door het werk, dat daar verricht wordt, Uw naam geheiligd worde, Uw Koninkrijk kome en Uw wil geschiede". H.

III

ZENDING.

JAMMEREN DES HEIDENDOMS.

(Slot.)

In den loop der jaren —zoo laat de Zendeling zijn bezoekster mededeelen — schonk ik mijn meester een knaapje. Mijn Timi werd de vreugde mijns levens. Ik hield hem steeds onder mijn oogen en verpleegde hem, zooveel in mijn vermogen was. Nu stond ik toch niet meer alleen in de wereld, maar had iemand, die mijn hulp noodig had. Hij ontwikkelde zich goed en werd een sterke jongen. Ik gevoelde mij nu als een geheel ander mensch. Ik was zoo gelukkig en kon mijn slavenlot bijna geheel vergeten, ook dat, dat ofschoon moeder des kinds, ik toch geen eigendomsrecht op hem had, iets wat mij op hartelooze wijze onder de aandacht werd gebracht. Toen mijn jongen zoo ver was, dat hij reeds kleine handreikingen uitvoeren kon, gaf mijn gebieder op zekeren dag aan twee zijner slaven orders om naar mij te gaan om mijn kind weg te nemen. Timi was in de hut en merkte wel wat er gaande was. Hij klemde zich aan mij vast. Toen ik hem niet wilde loslaten, ontscheurden de mannen mij hem met geweld. De smart dreef mij naar buiten, ik kon 't in de hut niet meer uithouden. Ik liep weg, zonder te weten, waarheen ik mij zou begeven; ik had immers geen tehuis en kende ook geen weg. Ik had noch geld, noch iets te eten. Ik weet niet hoe lang ik wel geloopen heb, maar eindelijk ben ik uitgeput ergens neergezonken, en werd daar na eenigen tijd, gevonden. Aan het slaventeeken, dat ze aan mij vonden herkende men mij en brachten mij op het erf van mijn gebieder terug.

Niet lang daarna werd mijn meester ziek en stierf. Een rijke nabestaande erfde zijn vrouwen. Als slavin ging ik in zijn bezit over. Hem heb ik nog vier kinderen geschonken, twee jongens en twee meisjes, maar aan geen van deze heb ik zooveel genot gehad als aan mijn Timi. Niet één kind mocht ik behouden. Ik weet niet, of zij nog in leven zijn, en waarheen ze weggevoerd zijn.

Toen ik aan mijn meester niet meer bevallen kon, schonk hij mij aan een anderen man. O, hoe zeer hijgde ik naar vrijheid en naar een beter leven!

Daar kwamen de blanke menschen in ons land. Vele slaven verkregen hunne vrijheid. Ook mij viel dit geluk ten deel. Nu wilde ik niet langer bij den „Fulla" (man-gebieder) blijven, en ik week uit op weg naar Fikarland — haar geboorteland. In mijn dorp kende ik ongeveer niemand meer. Al mijn verwanten waren gestorven, ik ben alleen overgebleven. Maar ik ben toch vrij! Te Bamkin hoorde ik, dat gij goede medicijnen hebt, en dat ge armen gaarne helpt. Zoo ben ik hier dan heen gekomen".

Welk een ellende voor de menschen onder het heidendom! Een menschenleven voor drie koehuiden! Nog drukt de vloek van Chams zonde op het gansche werelddeel met zijn vele millioenen zielen. Nochtans vervult ons ondanks dat feit een verblijdende verwachting: 's Heeren opdracht en beloften omvatten ook Afrika! Wij noodigden het oude moederje, die we voor ons lieten verhalen, vriendelijk uit om Zondags onder de prediking te komen. Ze kwam vervolgens geregeld. Zij nam de blijde boodschap met een kennelijk geopend hart aan. Zij leerde o.a. een familie uit een twee dagreizen verwijderd dorp kennen, die hier ook om medische hulp gekomen was. Mede uit dankbaarheid wegens zijn genezing, verklaarde de man zich bereid, om de oude vrouw in zijn dorp op te nemen en te verzorgen. Wij hopen, diensvolgens in dat dorp en omgeving het Evangelie te gaan brengen en daar een buitenstation te kunnen vestigen. Zoo moge ook over dat donkere land — de lichtglans opgaan!

N. v. B.

III

Het Jubileum van het Seminarie te Hamburg.

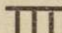
Reeds enkele weken heeft ons orgaan de aandacht der lezers gevestigd op het Baptiste Prediker-seminarie te Hamburg, en wel vooral met het oog op 't vijftigjarig bestaan dezer inrichting. Dat was een feit van beteekenis. Het mocht geenszins aan onze aandacht ontsnappen. Ik houd er mij dan ook van verzekerd, dat heel Baptist Nederland heeft ingestemd met het onlangs gepubliceerde besluit der Uniecommissie om een afgevaardigde naar dit jubileum te zenden. Een bijzonder genoegen is het mij geweest, dat ik als Voorzitter der Uniecommissie onze hartelijke felicitatie en beste wenschen den Duitschen Baptis-

ten persoonlijk kon overbrengen. In een groote vergadering, waar minstens 1200 personen aanwezig waren, heb ik in een korte toespraak uiting mogen geven aan onze levendige belangstelling in deze feestviering en in den arbeid van het seminarie, die ook ons Nederlanders ten goede komt. Het feit, dat niet alleen een afgevaardigde was gezonden, maar dat bovendien ook nog drie andere broeders waren gekomen heeft — naar het mij voorkwam — den indruk mijner woorden zeer versterkt. De broeders J. Louw, J. Hekhuis en J. v. d. Schors werden aan de vergadering voorgesteld.

Thans behoort die heele feestviering als zoodanig al weer tot het verleden. In de harten der deelnemers evenwel zal zij ongetwijfeld nog lang in levendige herinnering blijven.

Natuurlijk zijn vele lezers van ons blad zeer begeerig om er het een en ander van te vernemen. Aan dien wensch wil ik gaarne tegemoet komen. Thans ontbreekt mij daartoe echter de tijd; ik laat het dus nu maar bij dit voorloopige berichtje. D. V. de volgende week meer.

K. R.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Saulus van Tarsen bekeerd.

Hand. 9 : 1—31.

Les voor Zondag 13 Juli 1930.

„Geen moeilijke les", zoo zullen, naar ik vermoed, vele brs. en zsts. denken. Neen, moeilijk is de les ook niet voor wie graag werken mag; de anderen kunnen deze niet moeilijke les heel gemakkelijk verprutsen. Meer dan eens moet er veel nagedacht worden over een enkel vers of over twee verzen, omdat de daarin vervatte mededeeling van belang is en door de beknoptheid der mededeeling toch bijna over 't hoofd kan worden gezien. Zoo hebben we bijna in elke les weer wat nieuws. Wie nu maar gaarne werken mag, die komt klaar niet alleen met deze les, maar die leert ook zelf opletten er zelfstandig zich voorbereiden. En nu aan de les.

De kinderen zijn er reeds mee bekend, dat de gemeente te Jeruzalem vervolgd werd en ook, dat Saulus van Tarsen daar groot behagen in vond en er zelfs een leidend aandeel in had. Men roepe dit door een kleine herhaling, misschien door een paar vragen, in de herinnering terug.

Dan volgt 9 : 1, 2, en men vertelt verder: Nog steeds werden de Christenen heftig vervolgd in en om Jeruzalem. Stel die vervolging een beetje aanschouwelijk voor. Laat het niet bij een kaal telegram blijven; 8 : 1 en 9 : 1*a* moet men zich goed indenken, dan kan men het weer uitspreken.

Is dit geschied, dan laat gij Saulus met een nieuw plan voor den dag komen, een plan, dat nog veel meer omvatte, dan tot dusver was gedaan, 9 : 1*b* en 2. Ook dit mag geen „telegrammetje" worden. Stel Saulus voor, peinzende over nieuwe pogingen om de Chr. uit te roeien. Laat hem dan naar den H.priester gaan en met hem samenspreken, bij hem instemming vinden, brieven in ontvangst nemen, dan op reis gaan en tot dicht bij Damaskus komen.

Wat had hij een haast, wat meende hij het vurig. Zelfs in de heete middaguren gunde hij zich, naar 't schijnt, (22 : 6) geen rust.

Maar toen op eenmaal kwam God tusschenbeide, want God wilde S. v. T. gebruiken voor Zijn Koninkrijk; een ijverig prediker van het evangelie zou hij worden, voor velen tot een grooten zegen.

En nu wordt v. 3—8 verteld. Geweldig spannend moment moet dat geweest zijn; vertel het ook zoo; we moeten het mee-beleven, terwijl we

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

23. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld. De moeder werd half krankzinnig van smart. De wereldoorlog was geëindigd en de revolutie-storm in Duitschland losgebroken, de legers keerden zoo spoedig mogelijk huiswaarts. Ook Ds. Lothuizer was naar Dorenfelde gegaan om iets van de troepen te zien. Op den terugweg naar Burgheim dacht hij over vele dingen na, over de samenkomsten op de Enke-hoeve, over zichzelf en zijn smart. Eindelijk bad hij luid tot God; het was hem, alsof hij Gods stem hoorde als antwoord en nam zich heilig voor, met grooten ijver en vollen ernst zijn ambt als predikant waar te nemen.)

De onderwijzer Günter Sonwald had zijn lezing, die hij in de groote zaal van de eenigste herberg in Burgheim »In 't gouden veld« had gehouden, geëindigd. Hij had een kort overzicht gegeven over den oorlog en daarna in een uitvoerige rede aangetoond, dat nu iedereen klein en groot, oud en jong, weer nieuwen moed moest vatten en opnieuw moest beginnen te werken en niet vertwijfelen.

De Duitsche geest die vier jaar lang tegenover de vijanden had stand gehouden, moest nu aan zich zelf denken, dan zou de oude kracht wel weer terugkeeren. Zoo slechts zou het Duitsche volk met eenheid en kracht weer meester over den toestand worden.

Meer dan eens werd door tegenstanders de rede onderbroken door geroep en geschreeuw. En nu aan het einde der lezing nam een van de dorpsbewoners het woord en zeide: »Wanneer u zou denken, meester, dat wij met mooie woorden om den tuin kunnen worden geleid, dan vergist u zich zeer. Die tijden zijn voorbij. Wij verlangen thans klare wijn. Zoo dom als vroeger is de Duitsche arbeider niet meer. Wij verlangen van u, in de eerste plaats een duidelijk antwoord op de vraag, wat u zich onder »Duitsche geest« voorstelt! Bedoelt u daarmee de »Duitsche geest« uit den oorlogstijd, of bedoelt u den nieuwen geest van het republikeinsche Duitschland?«

»Bravo! Bravo!« schreeuwden een paar dozijn luide mannen- en vrouwenstemmen opgewonden doorelkaar.

Maar degene, die gesproken had, ging op een stoel staan en riep: »Stilte! Stilte! Men verstaat anders zijn eigen woorden niet! Wij moeten kalm zijn en zakelijk blijven!«

»Bravo! Bravo! riepen weer een paar mannen. Maar op een wenk van den man op den stoel hielden zij zich verder stil. Daarop stapte de spreker weer van zijn stoel en ging zitten.

Allen zagen nu met groote nieuwsgierigheid naar den onderwijzer.

Deze begon: »Mijne heeren, ik zou degenen onder ons, die buiten in het veld waren, willen zeggen, dat wij met elkaar voor de vijand hebben gestaan en in de loopgraven hebben gelegen. Alle anderen zou ik willen toeroepen: Wij . . . en ook ik . . . hebben de zorgen en de moeiten van den oorlog minstens evenzeer te dragen gehad als gij! Wij moesten allen bedenken, dat wij door eenzelfde lot aan elkaar verbonden zijn. Dat moet ons aaneen doen sluiten. Duitschland heeft een groot verleden. Ook deze oorlog hebben wij zegevierend volgehouden tot het laatste, toen wij den strijd opgaven. Dit bewonderenswaardige vooruitdringen in den oorlog, dit onbuigzame, taaie volhouden in de harde jaren van den oorlog hebben wij enkel en alleen te danken aan den Duitschen geest, de Duitsche aard. De Duitsche geest heeft aan de menschheid steeds weer

vertellen. Met v. 8 komt er vanzelf weer een beetje ontspanning. Bij dit gedeelte nog een paar opmerkingen: Het licht (v. 3) was boven den glans der zon (26: 13). Saul is de Hebreeuwsche vorm, de oorspronkelijke Joodsche naam. Het is u hard, enz. v. 5, zegge men in andere woorden nog eens: Gij zijt als een os, die zichzelf zeer doet als hij tegen de prikkels van den ploeg slaat.

Bij v. 9 bedenke men, dat die 3 dagen te Damaskus belangrijke dagen zijn geweest. Laat dus de mededeeling er van al weer geen kaal telegrammetje blijven: Daat zat Saulus nu in de Rechte straat te Damaskus, in 't huis van Judas. Wat zal er wat in hem omgegaan zijn! Begin niet dadelijk over zijn bidden. Tracht u in te denken in zijn stillen strijd, die hem den eetlust deed vergaan; denk b.v. aan 26 : 9. Denk dan aan zijn ijver voor de wet; en nu had hij — 't was duidelijk — den Messias verworpen en Zijn gemeente vervolgd. Hoe moet hij wel zichzelf veroordeeld hebben. „Vervloekt, vervloekt, dat ben ik, dat heb ik verdiend. Christus is gestorven voor de zondaars, maar o, ik zelf heb het oordeel Gods verdiend". Denk b.v. aan Gal. 2 : 19, 20*a*. Laat hem zoo nu en dan eens beschroomd zuchten tot God, en tenslotte laat hem recht b i d d e n, telkens weer. Zoo zullen deze dagen van bekeering zich vasthechten in het geheugen der kinderen. Men kan voor zichzelf vergelijken, hoe David nadacht, Ps. 51, nadat de profeet Nathan gekomen was.

Voor het gedeelte v. 10—19 behoef ik nauwelijks iets te schrijven. Alleen bij v. 18 nog iets. Lees eens 22 : 12-16 en let dan vooral op de eerste woorden van 16. Saulus heeft geaarzeld, heeft het heerlijke haast niet durven aannemen. Ananias moest hem aanmoedigen tot den doop; door den doop zou het hem duidelijker worden. Vul dus v. 18 een beetje aan.

Hiermee hebben wij 't voornaamste gehad. Ook is de rest duidelijk. Dus leg ik de pen maar neer. Tusschen Damaskus en Jeruzalem ligt nog een reis naar Arabië, zie Gal. 1 : 17. We kunnen dit als een „telegram" berichten. Iets er over vertellen kunnen wij niet.

K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

OP IEDEREN WEG CHRISTUS.

Dit is het derde boek van Dr. E. Stanley Jones. Uitgever is weer H. J. Paris, Amsterdam. De prijs is gebonden f 2.90. Ingenaaid f 2.25.

In zijn inleiding vertelt ons de schrijver, dat hij na zijn laatste pennevrucht in boekvorm „Christus en de tafelronde", vastbesloten was de eerstkomende jaren geen nieuw boek te schrijven. Toen hij echter niet lang geleden een zendingsreis maakte door Zuid-Amerika, kwam op zee in de rustige uren van meditatie het verlangen bij hem boven dit boek te schrijven.

In de Vereenigde Staten teruggekeerd bereikte hem het verzoek van zijn uitgever ter gelegenheid van de negentiende eeuw-herdenking van de uitstorting van den Heiligen Geest, een boek te willen schrijven over Pinksteren. Nu meende hij een vingerwijzing van God te hebben gekregen en is aan het werk getogen.

De stof is vastgelegd in 216 bladzijden en verdeeld over 25 hoofdstukken, waarvan de titels zijn: 1. De vooravond van een nieuw, geestelijk ontwaken. 2. De kerk achter gesloten deuren. 3. Het vergeten accoord. 4. Wat is er op Pinksteren gebeurd? 5. Wij zien het Leven. 6. Vijanden des Levens. 7. Het Leven overwint. 8. Het Leven wordt bereikbaar. 9. Heel gewone menschen. 10. De persoonlijkheid. 11. De vrouw. 12. Vooruitstrevend of conservatief. 13. Godsdienstig imperialisme. 14. Liturgische diensten en heilige gebruiken 15. Aardsche

---

en op bijna elk gebied de beste gedachten, de grootste meesters gegeven. De Duitsche geest is het gezonde in de wereld. Wij worstelen er ons weer doorheen, wij komen er weer bovenop als wij die geest den vrijen loop laten. Van Duitsche aard zijn beteekent, voor waarheid, recht, al het goede en edele strijden met alle kracht, zoodat alles in ons en uit ons zich steeds verder ontwikkelt tot de voleindiging. Zoo bedoel ik dat, mijn geachte toehoorders. En wanneer ik toch nog niet goed begrepen zou worden, ben ik gaarne bereid mij nog duidelijker uit te spreken«.

De spreker van zoopas ging weer opstaan en zeide: »Gij hebt ons schoone woorden gezegd, mijnheer Sonwald, maar ook met vele woorden bedroevend weinig«. Door een paar woeste toestemmende stemmen werd dit onderstreept. De spreker wendde zich tot de vergadering en zeide met doordringende stem: »Wat geeft dat nu allemaal! Wanneer jullie geen vijf minuten stil kunt wezen, is 't maar het beste, dat wij heelemaal ophouden«.

»Ho, ho! Wij mogen hier ook wel eens wat zeggen!« riep iemand uit de verste hoek.

»Ja zeker, dat mag je ook, maar alleen dan, wanneer het er tijd voor is?«

»Lauterborn! Je behoeft hier geen schoolmeester te spelen, hoor! Dat kun je laten! Dat heeft geen waarde voor ons. Spreek maar gauw Duitsch met hem! En anders doen wij het.

Waarvoor eerst zoo'n lang gekauw?

De met Lauterborn aangeduidde spreker van straks wilde er tegen ingaan, maar hield plotseling even op, alsof hij met zichzelf aan 't overleggen was, en begon dan: »Ja, je hebt niet heelemaal ongelijk. Maar je moet iemand toch eerst laten uitspreken«. En zich tot den onderwijzer wendend, ging hij verder: »Wij willen dus nu van u hooren, of wij u als kameraad beschouwen kunnen of niet. Wij arbeiders moeten thans weten, wat wij aan de menschen hebben. En bovendien is u pas in ons dorp komen wonen, wij kennen u nog heelemaal niet. Wel zijn wij erkentelijk voor uw welwillendheid, waarmee u zich als spreker ter beschikking hebt gesteld in de volksvergadering van heden. Dat heeft op ons den indruk gemaakt, alsof u aan onze zijde stond. Maar toch wenschen wij evengoed van u een kort en bondig antwoord.

Mijnheer de onderwijzer Sonwald . . . is u een revolutionair republikein, of is u het niet. Ja of neen«.

Günter Sonwald gaf zich de grootste moeite. Hij gevoelde, dat het geheele succes van den avond voor hem op het spel stond. Gaarne wilde hij met de menschen in zijn nieuw arbeidsveld in goede gemeenschap en verhouding leven, hoewel hij aan de andere kant ook niet tot elken prijs zijn eerlijke overtuiging, zijn eerlijke gezindheid op het spel wilde zetten.

Met al zijn welsprekendheid zeide hij op ernstigen toon: »Laat ons, geachte aanwezigen, op datgene zien, wat ons vereenigt!«

»Dan schaart ge u toch aan onze zijde, dan zijn wij het al eens!« schreeuwde iemand achteraan.

Sonwald ging verder: »Ik acht het onvereenigbaar met mijn werk, u iets te zeggen, dat tegen weten en geweten ingaat. Als vrije Duitscher en niet in 't minst als onderwijzer zeg ik u: Slechts den Duitschen geest kan Duitschland redden! Duitschland voor de Duitschers! Duitsch recht, Duitsche waarheid, Duitsche trouw en goed-Duitsche zeden alleen zullen ons weer omhoog brengen!«

»En vroom ook nog er bij! Dat heeft hij vergeten! Veerman-club! Enke-hoeve . . .!«

Een wild door elkaar geschreeuw had Sonwald het spreken verder onmogelijk gemaakt. Lauterborn scheen geen zin te hebben, den onderwijzer op de een of andere manier te helpen.

(Wordt vervolgd.)

goederen. 16. De natuurlijke rechtsorde. 17. Moderne godsdiensten. 18. Onze omgeving. 19. De wapenrusting Gods. 20. Eenheid. 21. Sterke karakters. 22. Geestelijke beschaving. 23. Zaligheid hier op aarde. 24. Hoe kunnen we vinden. 25. Aan de oevers van de Beas.

* * *

En wat ik van dit boek denk? Ik weet, dat het in sommige kerkelijke kringen van ons vaderland niet met onverdeelde welwillendheid is ontvangen. Maar dit verwondert mij niet, want Dr. Jones is verre van zoet in zijn woorden, terwijl hij dikwijls zeer rake dingen zegt aan het adres van de kerk en haar bedienaren. Hoort hem maar eens de dominees aftakelen:

„Wij dominees nemen onszelf veel te ernstig. Wij zijn alleen heilig, wanneer er werkelijk heiligheid is. Ons beroep is heilig, wanneer het heilig wordt gehouden. Door bezorgd te zijn over onze positie en onze rechten kunnen wij geen el tot onze lengte toedoen. Wij zijn, die wij zijn. En ons ambt als predikant geeft ons geen enkel geestelijk voorrecht boven den eenvoudigsten geloovige. Ik ben blij, dat het niet anders is. Ik zou een gave weigeren, die een ander niet op dezelfde voorwaarde kan krijgen. Pinksteren beteekent het doodvonnis van alle Brahmanisme, van allen priesterlijken eigenwaan, alle geestelijke poenigheid. Als wij nog pretenties hebben, blijkt daaruit, dat wij Pinksteren niet hebben doorleefd. In het Nieuwe Testament heet een dominee een *diaconos*, dat wil letterlijk zeggen: „iemand, die gaat door het stof" — zooiets als een kameeldrijver, die voortsloft door het stof der straten om den kameel te leiden, waar een ander bovenop zit. Maar wij zullen nooit Nieuw-Testamentische dominees worden, die gewillig door het stof gaan, tenzij en voordat wij innerlijk vernederd zijn tot in het stof. En dat doet het Pinksterfeest. Het neemt ons allen eigenwaan af, allen trots, alle prat gaan op stand en positie en maakt ons tot heel gewone menschen. De apostelen hadden apostolische kracht, omdat ze nooit aanspraak maakten op een apostolische positie. Wij hebben geleerd aanspraken te doen gelden en daardoor hebben wij de krachten verloren".

En dit zegt hij o. a. van de geliefde kerk:

„Het moderne leven is georganiseerd terwille van de bezitters om de velen, die niets bezitten, in bedwang te houden. In onze hebzuchtige maatschappij is geld de gouden sleutel, die al de voorrechten van opvoeding, positie en macht bereikbaar maakt. In het diepst van ons hart weten we allemaal, dat dit verkeerd is en onchristelijk, dat het lijnrecht ingaat tegen de geest van Jezus. Maar de kerk is zoo afhankelijk van die hebzuchtige maatschappij, omdat ze er financieel door moet worden onderhouden, dat zij zich verschanst heeft achter een vast economisch systeem. Wanneer iemand spreekt van een rechtvaardiger en betere maatschappijorde dan behoeft het woord „bolsjewiek" maar te vallen en wij kruipen allemaal in onze schulp. We zijn bang, dus sluiten we de deuren".

Op een andere plaats noodigt hij de kerk uit het volgende te overwegen:

„Tegenwoordig vinden we het veel praktischer den dominee voor geld te laten optreden als onzen zaakwaarnemer. Dat is gemakkelijk . . . . maar het is doodend. De kerk wordt een arbeidsveld voor evangelisatie inplaats van zelf een arbeidskracht te zijn. En dat veld wordt al spoedig hard en droog, want het is een vaste, geestelijke wet, dat alles wat niet geuit wordt, sterft. Iedere uiting verdiept de innerlijke ervaring. Iemand heeft eens gezegd, dat impressie zonder expressie wordt depressie. Onze kerken zijn geestelijk zoo arm, omdat er zoo weinig geestelijk getuigd wordt. Geen deugd is veilig, die niet vurig is, geen hart is rein, dat niet warm gloeit. Geen Christendom is christelijk, als het niet evangeliseert.... Wij moeten het evangelie loslaten op de wereld. Maar wij sluiten het evangelie op in ons hart . . . ."

* * *

Hierbij moet ik nog voegen zijn meening over aardsche goederen:

„De eenige manier om de vonk des levens gloeiend te houden is de behoefte tot een minimum te beperken en alles wat er boven dat minimum in ons bezit komt weg te geven. Een van de lasten, die het geld met zich brengt is, dat het een scheiding opwerpt tusschen de menschen, dat het een nieuw kastestelsel in het leven roept, dat het de broederschap doodt. De eerste christenen gaven alles prijs, wat ze niet strikt noodig hadden en behielden de broederschap. Wij behouden allerlei wat niet strikt noodig is en geven de broederschap prijs . . . . Rijkdom die gegrond is op de exploitatie van anderen is heidendom. Broederschap gegrond op het deelen van alles wat wij bezitten, dat is Pinksteren".

Bevreemdt het ons, dat sommige predikanten, met meer historische sympathieën dan christelijke, het met Dr. Jones niet al te best kunnen vinden?

* * *

Maar wat ik van dit boek denk? Dat het ons van God gegeven is om ons de waarheid te zeggen. De schrijver is een man, vervuld met den Heiligen Geest. Dat voelt ge op bijna elke bladzijde. De boodschap, die hij brengt, was hem de last des Heeren. Ik beveel het boek met hart en ziel aan. Wie het leest, wordt er door gezegend. Onze broeders voorgangers, onze ouderlingen en diakenen, onze jeugdwerkers, ja, al onze broeders en zusters moeten het aanschaffen. Doen ze het, zoo zou het mij niet verwonderen, dat wij van opwekkingen gaan hooren.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

IN MEMORIAM.

LEEUWARDEN. In de afgeloopen week werd de gemeente getroffen door een ernstig verlies. Br. S. A. Hof, werd door den dood plotseling uit haar midden weggerukt. Br. Hof was zeer zeker een van de oudste Baptisten in Nederland. Meer dan 50 jaren was het reeds geleden dat hij door den doop dezen naam ontving. Een van de meest kenmerkende karaktereigenschappen van onzen broeder was: getrouwheid. Trouw in het vervullen van zijn dagelijksche plichten, trouw in het vervullen van zijne beloften, trouw aan het eens gegeven woord en trouw ook als lid der gemeente. Hij is hierin voor ons tot een voorbeeld geworden, dat wij eerbiedig wenschen na te volgen. Alhoewel hij, tengevolge van zijn hoogen leeftijd, in de gemeente niet meer op den voorgrond trad, leefde hij met alles mede. Het was werkelijk verkwikkend zijn hartelijke belangstelling en sympathie in en tot den arbeid der gemeente op te merken. Zelfs ging zijn belangstelling uit naar elk van de leden in het bizonder. Vrijdag j.l. werd zijn stoffelijk overschot, onder groote belangstelling van de zijde der gemeente, aan den schoot der aarde toevertrouwd. Br. van Dongen van Harlingen sprak aan de groeve een ernstig woord tot de aanwezigen. Hen opwekkende het voorbeeld van onzen gestorven broeder na te volgen. Ook werd nog een woord van dankbare hulde gebracht door een vertegenwoordiger der afd. Leeuwarden van Prot. Chr. Spooren Tramw.pers. van welke afd. onzen br. eere-voorzitter was.

Br. v. d. Heide, ouderl. der gem. Leeuwarden, sprak een woord van hartel. dank voor alles, wat onze br. voor de gemeente had gedaan. Enkele broeders van den gestorvene spraken tenslotte nog een kort woord van afscheid. Daarna werd door den oudsten zoon dank gebracht voor de betoonde belangstelling. Op verzoek van den ouderling der gemeente werd nog gezongen: Die hoop moet al ons leed verzachten, (Gez. 189 : 6).

Aan onzen broeder wordt bevestigd het bijbelwoord: De gedachtenis des rechtvaardigen zal tot zegening zijn.

De gemeente bidt dat de opengevallen plaats spoedig weer moge worden ingenomen.

V.

TREEBEEK, 25 Mei 1930. Geliefden! wij hebben Zondag, 25 Mei, een gezegenden Zondag gehad, en nu willen we die zegen mededeelen aan alle broeders en zusters

en aan alle lezers en lezeressen van De Christen.

Zondag, 25 Mei, was Ds. Visser van Sneek in ons midden; hij heeft op een schitterende wijze ons het Evangelie gebracht, door tot ons te spreken des morgens over de woorden „er is geen andere Naam onder den Hemel, onder de menschen gegeven, door welken wij en zij moeten Zalig worden n.l. Jezus Christus". Zijne Eerwaarde bracht het Evangelie beide keeren voor een stampvol lokaal, en we keerden allen gezegend huiswaarts. Om 7 uur hadden we in gemeenschap met de Hervormden een Bidstond voor de Tent, die hier van 6 tot 10 Juni komt, waarin ook een van onze brs. Voorgangers het Evangelie zal brengen. We hopen dat deze poging, die aangewend is om Zuid-Limburg bekend te maken met het heil, dat in Jezus Christus te vinden is, bekroond zal worden met Zijne liefde en zegen. Bidt met ons broeders en zusters! tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk, en tot opbouwing van Zijn Gemeente in Zuid-Limburg. – Om 8 uur had de fam. broeder Fijn, de Gemeente uitgenoodigd om in tegenwoordigheid met onzen Eerwaarden broeder Visser nog een gezellig samenzijn te hebben. Toen we dan om tien uur huiswaarts keerden was het als uit één mond: het was ons goed broeder Visser dezen dag in ons midden te hebben gehad. Wij danken de Gemeente Sneek voor het afstaan van haar Voorganger. Hartelijk dank, broeders en zusters! En wij, die hier zijn achter gebleven in Zuid-Limburg, wij gaan voorwaarts in de kracht des Heeren. Wij maken ons op, geliefden, om geheel Zuid-Limburg bekend te maken met Zijn dierbaar Woord. Elke maand verspreiden we 300 Zaaiers, dan hier dan daar. Tenslotte willen we u nog mededeelen, dat onze Gemeente met haar muziekliefhebbers een muziekcorps heeft opgericht met aanvankelijk 12 leden, die de „Bazuin" heet. Als we zoo ver zijn, dat we onze koperen kelen kunnen gebruiken, dan zullen we de heerlijkste liederen door God ons aangegeven, laten klinken langs Limburg's dreven tot eer van Zijn Naam en tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

J. N.

III

AANDACHT ZUSTERS!

Iets over het Engelsch Baptist vrouwenverbond en de zaak des vredes.

Twintig jaar geleden werd dit verbond in het leven geroepen. Men wenschte door organisatie en koöperatie den arbeid der vrouwen in de gemeenten meer vruchtdragend te maken, en ter eere Gods grootere dingen te ondernemen.

Het begin was heel bescheiden; thans doet men echter in 1000 gemeenten mee, terwijl het verbond buiten Europa vertakkingen heeft. Men sloeg de hand aan den ploeg en zag niet om in zijn arbeid voor zuiverheid en rechtvaardigheid in de maatschappelijke verhoudingen. Thans zoekt het een beweging voorwaarts te verwekken in de grootste van alle christelijke bewegingen: de beweging voor wereldvrede „Op het succes van deze beweging berust het succes van alle anderen". De geschiedenis toont, dat de vrouwen steeds de hand hadden in de bevordering van een rechtvaardige zaak. Op hun medewerking berust de vooruitgang der wereld. Volkomen terecht heet het: „Mannen en vrouwen rijzen of zinken tesamen".

Het behoeft nauwelijks gezegd, waarom de vrouwen de zaak des vredes voorop zetten, en den vrede bovenal begeeren. Zij gevoelen wat oorlog in al zijn gruwelijkheid beteekent. Zij hebben maanden en jaren doorgebracht, waarin ze onuitsprekelijk gekweld werden door de gedachte aan het lijden van hun mannen en kinderen. Zij vragen zichzelf af, waarom zij zonen baarden, wanneer het dezen niet geoorloofd is het leven te leeren kennen in zijn volheid en blijdschap. Zij moeten voor de kinderen zorgen, als de harten het teederst en de gemoederen het meest ontvankelijk zijn, en wanneer zij verzuimen zouden den kinderen den oorlog als zedelijk slecht voor te houden, zouden zij zich moeten schamen voor het aangezicht des Heeren.

Het volk moet er van doordrongen worden dat de oorlog barbaarsch, ontaardend, on-christelijk is. Het is onmogelijk den godsdienst te verdedigen en tegelijkertijd zich wetenschappelijk voor te bereiden op den modernen oorlog.

Mag ik — zoo vraagt de secrt. van het Verbond — in alle bescheidenheid, de vrouwen van andere landen iets vertellen van hetgeen wij doen in het belang van den vrede?

Wij geven den raad:

1) Dat enkele vrouwen een studiecircel vormen, waar zij zich bezig houden met de beginselen, die aan de vredesbeweging ten grondslag liggen. Het geestelijk karakter dezer beweging moet steeds op den voorgrond gesteld worden.

2) Dat een afvaardiging van vrouwen den leider van de godsdienstoefeningen wijst op de beteekenis van een geregelde herinnering, in lied, gebed of preek, aan de verzoening van de volken der wereld Laat geen bijeenkomst van vrouwen eindigen, zonder dit gebed: „Geef vrede in onzen tijd, o Heer!" Legt allen nadruk op de kracht van het gebed.

3) Dat de vrouwen de zondagsschool wijzen op de dringende noodzaak om de kinderen het nauwe verband te toonen, dat er is tusschen het onderwijs van Jezus Christus en het Internationalisme. De kinderen moet geleerd worden, dat er geen heerlijkheid schuilt in den oorlog, dat het even verkeerd is de massa te dooden als den enkeling; dat het oorlogssysteem alles beteekent, wat Jezus niét meende, en niets, van wat Hij wèl meende.

4) Dat vrouwen van tijd tot tijd stukken opzenden voor het orgaan hunner gemeenten *), en, indien die stukken niet geplaatst worden, moeten vragen: Waarom niet geplaatst?

5) Dat elke organisatie van vrouwen, bij het opstellen van een program, tenminste een vergadering moet wijden aan het vredesvraagstuk.

6) Dat in landen met vrouwenkiesrecht geen vrouw haar stem zal geven aan een kandidaat, die niet bereid is het werk van den volkenbond naar krachten te bevorderen.

7) Dat de vrouwen kontakt zoeken met de leiders van het Jeugdwerk en de sympathie dezer mannen en vrouwen voor het werk des vredes zoeken te bevorderen.

8) Dat vrouwen den vrede bedenken en den vrede verkondigen. Wanneer iemand zegt: „oorlog is onvermijdelijk", dan moeten we hem zeggen dat dit niet waar is, en dat Jezus Christus een boodschap van verlossing bracht, zoowel voor de volken, als voor de enkelingen.

„De Heere gaf het Woord. De vrouwen, die de goede tijdingen brachten, waren een groote menigte". Het heden roept de vrouwen toe, mede te werken, dat de jongelingen droomen zullen droomen en gezichten zien van nieuwe en betere idealen, en in het belang van hun kinderen en van de kinderen van hun kinderen moeten zij pleiten voor de zaak des vredes, zoodat de menschen door heel de wereld mogen leven als een groote familie. En de vrouwen moeten dezen arbeid doen, in de overtuiging dat „alle dingen mogelijk zijn dengene die gelooft".

Alzoo schrijven onze zusters van over de Noordzee. Voor Nederlandsche ooren nu juist geen bekende klanken. Onze zusters werken meer op bescheiden schaal. Toch is het goed, de dingen eens breed te zien. Groote gedachten in zich op te nemen, leidt tot verruiming van den geest. In ieder geval is het goed, ernstig en nadenkend stil te staan bij het groote vraagstuk van den wereldvrede, en

„Dat nooit het diep gevoel,
Van onmacht ons verkoel!".

*) Wie der zusters begint daarmede?
E.-R., „De Chr.".

III

MEDEDEELINGEN

VOORZORG.

Aan de comitéleden van Voorzorg wordt medegedeeld, dat de Gemeente te Bergumerheide — die de vereischte Kon. goedgekeurde statuten inzond — het lidmaatschap heeft aangevraagd.

Bezwaren tegen opname worden binnen drie Weken ingewacht. (Voor 25 Juni a.s.)

„Voorts: een fout, gemaakt in De Christen Nr. 2131, hersteld: De toe-

name van het getal leden na 1921 is niet 1/5, maar klom van 12 tot 18, alzoo met 50 %".

C. J. LOUW, Secretaris.

Scheveningen, 3 Juni 1930.

In dank ontvangen van de Gemeente Utrecht f 36.— contributie Voorzorg, jaar 1930.

De Penn., S. HOUKES.
Girono. 134474.

III

CORRESPONDENTIE

Br. J. N. te T. Het laatste stukje van Uw Gemeentebericht heb ik er afgeknipt, want een verzoek, als daarin vervat, mag slechts geplaatst worden met toestemming van de Uniecom.!

E.-R.

III

VERBETERING.

Op de jeugdkonferentie te Groningen, levert niet br. *J.* Doornkamp maar br. *H* Doornkamp een opstel over *Gewoonten.*

III

LEESTAFEL

Friedrich von Bodelschwing, door Dr. J. R. Callenbach. Uitgave van G. F. Callenbach, te Nijkerk.

Dit boek is de Nederlandsche bewerking van de Duitsche levensbeschrijving van den bekenden van Bodelschwing. De aanraking met groote mannen brengt een zegen in het leven. Zij heeft een genezenden invloed; zij verheft en bezielt. Van Bodelschwing was een groot man; een onvervaard strijder tegen de zonden, die de samenleving bedreigen, en iemand met een teer hart voor alle gehavenden. Hij toonde praktisch wat het Evangelie waard is, en door zijn dienst is het voor velen geworden de kracht Gods tot zaligheid. Wij bevelen de lezing van dit boek allen aan.

Het verscheen in de „Vereeniging, Christelijke Bibliotheek". L.

III

BONTE STEENEN

DE ZEGEN VAN HET GEBED.

Toen er nog slaven in Suriname waren, kwamen enkele van deze menschen des avonds tezamen, om te bidden.

Eens werd hun gevraagd: „Waarom doet gij dat, gij kunt toch ieder wel alleen bidden". „Mijnheer", antwoordden zij, „als wij een stukje gloeiend houtskool afzonderlijk leggen, dooft het geheel uit, maar als wij vele stukken te zamen brengen dan brandt spoedig een lustig vuurtje". —Zoo is het ook met ons gemeenschappelijk gebed. De vrager had de bedoeling goed begrepen en wenschte, dat alle Christenen dit in zagen, dan zouden zij meer te zamen komen tot het gemeenschappelijk gebed.

Uit de Herv. Kerkbode.

AAN DEN HEILAND.

Gij hebt den weg g e w e z e n,
Gij hebt den weg g e b a a n d;
Gij wilt de Leidsman wezen,
Voorkomend en meêgaand,
Besturende de schreden
Van die het steile pad,
Het steile pad betreden
Ter hooge hemelstad.

Gij hebt de poort ontsloten,
Ontsloten door Uw bloed,
Die al de tochtgenooten
Vervult met blijden moed;
Gij zult hen welkom heeten
In 't vaderlijk paleis,
Waar spoedig zijn vergeten
De moeiten van de reis.

NICOLAAS BEETS.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 20 Juni 1930 No. 2136 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

ZONDER HEM.

Het kleintje bad, geknield aan moeders
[schoot,
Met de oogjes toe, de handjes
[saamgevouwen,
En in die bee, zoo vol geloofsvertrouwen,
Lei het zijn hartje voor den Heiland
[bloot.

Het moedertje bad mee. — Zij had
[veel leed,
Want zware lasten waren er te dragen,
Die drukkend op haar jonge schouders
[lagen...
Hoe goed, dat God toch alles kent en
[weet!

En 't kleintje bidt tot zelfs voor poes
[en hond,
Ook voor de school, die morgen moet
[beginnen.
Nu aarzelt het... want 't schijnt op
[iets te zinnen...
En dan: „Och, lieve Heer! blijf toch
[gezond".

(De moeder vraagt zich af: „wat volgt
er nu?")
„Wil als 't U blieft goed voor U
[eigen zorgen!"
(Dit met het hoofdje in moeders schoot
geborgen)
„Want wat begonnen wij, Heer, zonder
[U!?"

Ja! wat zou 't worden zonder Hem
[op aard?
Hij, Die steeds hulp en troost en
[kracht wil geven,
Wiens trouw ons nimmer falen kan
[in 't leven!
Wel hem, die „als een kind" 't geloof
[bewaart!

Celestine OLIPHANT-SCHOCH.

(*Overgenomen.*)

AAN ZEER STILLE WATEREN

Kom, Heilige Geest,
Vervul nu onze harten!
Hand. 2 : 32—41.

De levende God heeft ons menschen Zijn Heilige Geest gegeven! Dat is een wonderlijke boodschap, die wij vernomen hebben. God heeft ons het grootste gegeven, wat Hij ons geven kon.

Het is de laatste groote openbaring van den onzichtbaren God geweest, die daarmee Zijn werk heeft voleindigd, dat op de verlossing en voleindiging van ons menschen doelt, de laatste openbaring, die ons blijft en die ons leidt, tot onze Heer en Heiland komt om de Zijnen op te nemen en om straks de menschheidsgeschiedenis af te sluiten.

Wij verblijden ons zeer over de gave des Heiligen Geestes.

* * *

Wij menschen hebben een diep verborgen, geheim verlangen naar leven in ons binnenste, nietwaar?

Waarom gaan zooveel menschen in dezen zomertijd uit, waarom gaan zij zoo graag wandelen onder het jonge groen der boomen?

De groote steden loopen soms bijna leeg. O, de menschen hunkeren er naar om eens een poosje bevrijd te worden van de drukkende last der steenwoestijn, zij verlangen naar licht en lucht en zonneschijn; naar leven!

Maar daar achter verborgen ligt het ongestilde roepen naar God uit een versmachtende, dorstende ziel.

Naar leven strekken ook wij ons uit. Wanneer wij samenkomen als Gemeente, willen wij niets weten van duffe kerklucht en grijze kerkstof. Wij willen niet naar koude leerstellingen hooren, niet onverstaanbare formulieren beluisteren, wanneer wij niet uit wandelen, maar naar de kerk gaan als het tijd daarvoor is.

Wij willen leven hebben! Petrus verkondigde leven, eeuwig, heilig leven Gods door den Heiligen Geest, toen hij op den Pinksterdag vervuld met den Heiligen Geest, met brandend hart, met nieuwe kracht ijverde voor den Heer Jezus Christus om de zielen van zijn toehoorders. Gaarne zouden ook wij zeker hebben geluisterd.

Maar Lukas heeft ons de grondgedachten van Petrus' rede meegedeeld. Ook wij willen dankbaar opmerken en als kinderen Gods belijden, dat ook wij den Heiligen Geest Gods mogen bezitten, en met Petrus mogen wij zeggen:

De opgestane Heiland geeft dien Geest, en de berouwvolle zondaar ontvangt dien Geest.

* * *

Uit de prediking van den apostel blijkt wel voldoende, dat hij geen geleerde uiteenzetting geeft over het wezen en de openbaringen des Geestes; dat hij geen interessante dingen zegt over God en onze menschelijke verhouding tot Hem. Het belangrijkste in Petrus' preek is het rustige, geloovige wijzen op de groote daden Gods.

God heeft alles gedaan, niet de menschen. God zond den Christus, geboren door den Heiligen Geest, uitgerust tot Zijn ambt door den Heiligen Geest.

Christus gaf ons de woorden des Geestes des Levens, deed daden des Geestes, want Zijn liefde was daad en was waarheid.

Maar de menschen hebben Hem vermoord. Doch ook in Zijn sterven openbaart zich Gods daad, Gods Geest.

Jezus drinkt de drinkbeker des Vaders. Zijn sterven was het zoenoffer, de reddingsdaad der heilige liefde.

De stervende Jezus is de brenger van Gods genade. Gods Geest maakte Jezus bij het sterven stil, gehoorzaam en overgegeven aan God, daarom heeft God Hem door dezelfde Geest opgewekt tot nieuw leven, heeft de smarten des doods ontbonden, heeft Hem verhoogd en ter rechterhand gezet als Heer en Koning.

En als Hij aan de discipelen was

verschenen, getuigden zij: „De Heer is waarlijk opgestaan!" En als in Jezus' geweldige prediking een hoogtepunt bereikt is in de aankondiging van den Trooster, de Geest der waarheid, die in alle waarheid leiden zal, dan is dat nu werkelijkheid geworden.

God gaf Zijn Geest aan Zijn Zoon. Maar Deze behield Hem niet voor zich zelf, maar gaf den Geest aan de Zijnen. Den levenden Heiland hebben wij. Zijn Geest te hebben is leven!

* * *

Dat kan men ook nu beleven, net zoo goed als toen.

Toen zagen zij in het aangezicht van een man, die los van zich zelf, met kracht, blijdschap en groote ernst den Heer Jezus verkondigde.

Zij zagen een man, die zich niets inbeelde van geleerdheid, beschaving, afkomst, natuurlijke karaktereigenschappen, maar die alles wat hij goeds had, dankte aan de inwoning des Geestes.

En zij hoorden de boodschap van Jezus! Maar niet zoo, alsof Jezus een geliefde doode was. Neen, zij wisten, dat Jezus in hun midden was.

Is 't nu niet net zoo eigenlijk?

Ik was misschien nooit tot bekeering gekomen, en nooit een verkondiger van het Evangelie geworden, wanneer ik niet in aanraking was gekomen met mannen, vervult met den Heiligen Geest, in vergaderingen en liefdemalen, waar Gods Geest werkte.

En als Gods Geest werkt, wie zal het keeren.

In Rusland, alle tegenstand ten spijt, ontstaat een Baptiste gemeenschap van miljoenen leden. De werkzaamheid van Gods Geest bestaat daarin, dat Hij Jezus verheerlijkt, de levenskrachten openbaart die van Jezus uitgaan, en eeuwigheidskrachten aanbiedt van Jezus aan alle menschen.

Is Jezus reeds uw deel? Woont Zijn Geest reeds in uw hart?

* * *

Een berouwvolle zondaar kan Gods Geest ontvangen.

Petrus predikt de groote daden Gods.

En dan wijst hij den weg tot Christus, en daarna den weg om den Heiligen Geest te ontvangen. Als Petrus hen wijst op hun schuld ten opzichte van Jezus, „werden zij verslagen in het hart". O, dat ook in onze dagen dat te zien moge zijn, berouwvolle zondaars, die verslagen in het hart worden, als ze herinnerd worden aan hun zonde en schuld. Niet God moet zich veranderen, maar gij! Bekeert u!

Wanneer gij het doet, zult gij ook Gods wil willen doen en u laten begraven in den dood van Christus, om verder met Hem te leven in nieuwigheid des levens. Vertrouw op den Heer Jezus Christus! Dan ontvangt gij, wat hier wordt aangeboden: Vergeving der zonden, door Jezus! Dan leeft gij in Gods licht, door Gods genade! Dan zijt gij vrij! Dan kunt gij zeggen: Ik ben Zijn en Hij is mijn!

Maar niemand kan God Vader noemen in waarheid dan door den Heiligen Geest! Gods Geest moet in het hart wonen en werken!

* * *

Och, dan komt het niet zoozeer op allerlei natuurlijke gaven aan.

Wij moeten ons steeds verbazen, wat God uit heel eenvoudige menschen maken kan wanneer men Hem ruimte geeft.

Ook menschen met geringe gaven kunnen groote dingen verrichten in het Koninkrijk Gods. Wij mogen werken met de kracht des levenden Gods!

De opgestane Heiland geeft den Geest van God, ook nu! En de berouwvolle zondaar ontvangt dien Geest, ook nu!

O, dat ook uw gebed mag zijn: Schep, o Heer, in mij een nieuw hart, en vernieuw in het binnenste van mij Uw vasten Geest. Verwerp mij niet voor Uw aangezicht en neem Uw Heiligen Geest niet van mij!

Kom Heilige Geest,
Vervul nu onze harten,
En breng het heerlijk nieuwe leven aan!

D. G. B.

III

ZENDING.

Iets uit het jaarverslag van het Zendinggenootschap der Engelsche Baptisten.

„„De scharen ziende" is een uitdrukking, die we meermalen in de Evangeliën lezen", zegt de verslaggever in zijn inleiding en hij wijst er op bij welke verschillende gelegenheden ze voorkomt en welken indruk ze teweeg brengt. Jezus, de scharen ziende, is geklommen op een berg, en toen Zijne discipelen tot Hem kwamen, sprak Hij tot hen de onvergelijkelijke woorden, die wij vinden in Matth. 5, 6 en 7, algemeen bekend als „de bergrede". Markus verhaalt, dat de Heer „innerlijk met ontferming bewogen" was, de scharen ziende, die nu drie dagen bij Hem gebleven waren en niet hadden wat zij eten zouden. De discipelen werden verlegen met het oog op „die scharen", maar met den Heer konden zij hun te eten geven. En Mattheüs verhaalt ook, dat de Heer „de scharen ziende innerlijk met ontferming bewogen was over hen, omdat zij vermoeid en verstrooid waren, gelijk schapen die geen herder hebben", en weer wendt Hij zich tot de discipelen en zegt tot hen: „De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige. Bidt den Heer des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijnen oogst uitstoote".

Als wij het jaarverslag lezen, denken wij ook onwillekeurig aan „de scharen", de millioenen, die leven in duisternis en schaduw des doods, terwijl hier en daar een licht schijnt, het licht des Evangelies, op de zendingsstations, en wij komen tot de verzuchting der discipelen: „Wat zijn dezen onder zoovelen?"

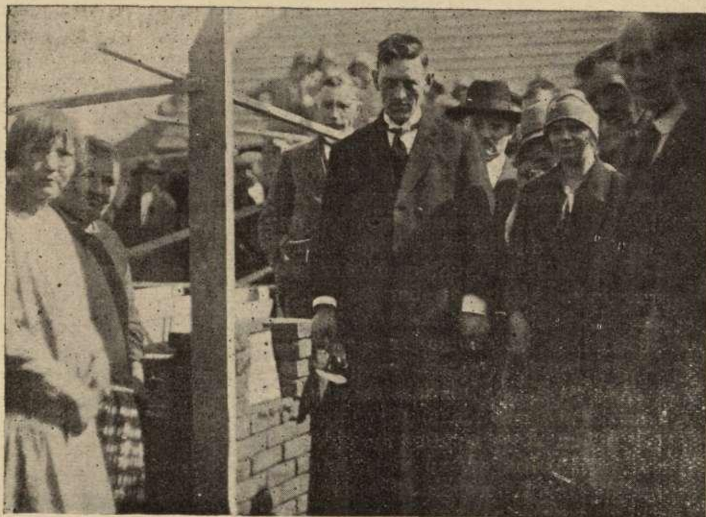
Toch, als wij de bijzonderheden vernemen, ondanks moeilijkheden en teleurstellingen, danken wij God, dat ook wij mogen medewerken door ons gebed en door onze gaven aan het groote werk dat in 1929 gedaan is.

De hongersnood in China was en is nog verschrikkelijk. Vooral in de provincie Shensi zijn duizenden van honger omgekomen. Onze broeders, die daar arbeiden, vroegen ons f 1200 per maand, om voedsel te kunnen verschaffen aan de ongelukkigen om hen heen en het Bestuur van het Zendinggenootschap voldeed dadelijk aan het verzoek. Later vroegen zij om meer, en nu in de laatste maanden ontvangen zij geregeld f 2400 om de hongerigen te spijzigen en zijn zij het middel om duizenden in het leven te houden. Het was verblijdend, dat telkens als daarvoor gevraagd werd, de bijdragen overvloedig inkwamen.

Ondanks burgeroorlog en hongersnood werden in China veel bijbels, N. Testamenten en Christelijke geschriften verkocht. Er werden 473 personen gedoopt, waarvan bijna twee derden bekeerlingen waren uit de heidenen. Er zijn ook reeds familiën, wier ouders en grootouders Christenen waren en het is verblijdend, dat kinderen en kleinkinderen in hun voetspoor treden.

In de couranten lezen wij tegenwoordig veel over de beweging in Engelsch Indië, geleid door Gandhi, die het land los wil maken van Engeland, en het is te begrijpen, dat deze beweging veel harten in spanning houdt, die daardoor minder toegankelijk zijn voor het Evangelie. Toch kon er van de 52 zendingsstations nog bericht worden van 1208 doopelingen, de meesten van de laagsten kasten en van de kaste-loozen, m. a. w. van de armsten en diepstgezonkenen in de landelijke streken. Het aantal zendelingen is echter kleiner dan het geweest is en zelfs in de laatste vier jaren daalde hun aantal van 74 tot 65. Verscheidene zendelingen van wie nog veel verwacht werd, werden door den dood weggenomen, waaronder de vrouwelijke arts Janet Hoare, de eenige dochter van den predikant H. C. Hoare, die pas dit voorjaar naar Indië vertrok en reeds den 9den April te Palwal aan longontsteking overleed.

De Congo-zending heeft met het oog op den zich steeds uitbreidenden arbeid in de scholen vooral behoefte aan zendeling-onderwijzers. Het Evangelie heeft rijke vruchten gebracht in de ruim 50 jaren van zendingsardeid,

De eerste steenlegging van de nieuwe Baptiste kerk te Siddeburen. Op de foto komen voor van links naar rechts: Ds. J. Louw, Ds. W. M. Roest, Ds. K. Reiling, Zr. Roest, de heer J. v. Dam (aannemer) en Ds. J. de Haan.

Onze nieuwen arbeid te Siddeburen.

Delfzijl. Waarde brs. en zrs., in de loop van het vorige jaar werd door onze gemeente de Evangelisatie-arbeid ter hand genomen in Oostelijk-Groningen. Tijdens de landarbeidersstaking van het vorige jaar heeft men kunnen opmerken dat deze bevolking sterk communistisch denkt en leeft. Toch mochten we hier met zeer grooten zegen werken.

Onze prediking te Siddeburen wordt geregeld door 150 à 200 menschen bezocht. Met groote aandacht wordt onze Evangelie-boodschap beluisterd. Telkens weer komen er menschen tot bekeering. Voor verschillenden moesten wij te Delfzijl reeds ons doopvont openen. Onder deze zijn er die zelden of nooit in de kerk kwamen. Plaatsruimte verhinderd mij hier in bijzonderheden te treden.

Voor veel geld huren wij te Siddeburen een zaal van een café. Deze is slechts door een houten schot van de gelagkamer gescheiden en wanneer daar nu dronken of luidruchtige personen aanwezig zijn, is dat zeer hinderlijk.

Meer en meer, en ook om de uitbreiding van onzen arbeid, werd de behoefte gevoeld aan een eigen gebouw. Hiervoor bracht men in Siddeburen in enkele weken tijd een bedrag van ongeveer f 1600.— bijeen. We hebben echter meer noodig. Onze in aanbouw zijnde kerk met ongeveer 200 zitplaatsen zal ruim f 6000.— kosten. Waar nu de inwoners van Siddeburen reeds zulk een groot bedrag bijeen brachten, vertrouwen wij dat de Baptisten in geheel ons land gaarne een offer willen brengen voor dezen nieuwen veel belovenden arbeid. We zijn ongeveer nog duizend gulden noodig. Wanneer nu elke gemeente de eerste Zondag in Juli eens een collecte hield, dan kwam dit bedrag heel gemakkelijk bijelkander. Wie helpt ons? Giften kunnen gestort worden op de postrekening van onzen Voorganger Ds. W. M. Roest te Delfzijl, Giro No. 139013 en worden in „De Christen" verantwoord.

Onze arbeid te Siddeburen heeft de belangstelling en medewerking der Unie-Commissie welke ook voor deze collecte haar toestemming verleende.

Corresp.

---

waar op de verschillende stations en buitenposten bijna 13000 leden der gemeenten zich mogen verblijden in den Heiland der wereld. Voor de toekomst echter verwacht men veel van het onderwijs op de scholen. In het afgeloopen jaar werden wederom 1125 geloovigen door den doop in de gemeente opgenomen.

Het medische werk breidt zich steeds uit, de inboorlingen toonen hoe langer hoe meer vertrouwen in de blanke dokters en verpleegsters, en de inlandsche helpers en helpsters geven blijk van steeds meerdere geschiktheid. Het plan bestaat om een nieuw hospitaal te stichten te Pimu, bij het station Upoto. Er arbeiden tegenwoordig 4 dokters in Congo en 7 gediplomeerde verpleegsters

Sommige der stations, o. a. Thijsville en Kibentele (vroeger tot het station Wathen behoorende) verloren heel wat jonge mannen, die de streek verlieten om in de fabrieksplaatsen enz. te gaan werken, en de invloed daar op hen uitgeoefend, is niet altijd gunstig. Toch konden te Thysville 95, te Kibentele 121 en te Wathen zelfs 65 bekeerlingen gedoopt worden.

Van Yakusu, vanwaar wij door zr. Reiling gedurig vernemen, bericht zendeling Millman, dat over het geheel genomen, in het afgeloopen jaar meer vrucht gezien werd op het station zelf dan op de buitenposten, 't geen hij gedeeltelijk toeschreef aan de afwezigheid van de zendingsstoomboot „Grenfell", waarmede anders de buitenposten bezocht werden. De boot was naar Kinshasa gezonden voor reparatie, die hoog noodig was.

Al de scholen op het station zijn in bloeienden toestand. Mevr. Chesterman's school voor de kleinen telt 200 leerlingen, die van Mevr. Millman voor vrouwen en moeders 70 volwassenen, zendeling Parkinson's jongensschool is geheel vol, en van de opleidingsschool voor inlandsche onderwijzers deden in 1929 drie hun eindexamen. Oudere onderwijzers, wier opleiding vroeger niet zoo grondig was, vragen nu dringend om verder onderricht, en de zendelingen hebben besloten aan dit verzoek te voldoen.

De auto deed goede diensten om buitenposten te bezoeken, die men langs goede wegen bereiken kon.

Het Meino. van de „Herald" bevat o. a. het portret van de zendingszuster L. de Hailes. Jaren geleden ging haar verloofde als zendeling naar de Congo. Hij bereikte niet eens zijn bestemming, maar stierf onderweg aan de koorts. Zijn verloofde, die gehoopt had met hem samen te werken, bood nu zichzelve aan voor den arbeid, en na 35 jaren haar krachten gegeven te hebben voor Gods Koninkrijk in 't Congoland, zal zij nu uit den actieven dienst treden en naar Engeland terugkeeren. Van de Belgische Regeering ontving zij de ridderorde van Leopold II.

Het zendinggenootschap zucht weer onder een aanzienlijk tekort, ongeveer f 240.000. Zooals vroeger werd medegedeeld, konden onze Engelsche broeders door een groot legaat veel doen. Hieraan was echter de bepaling verbonden, dat het geld moest gebruikt worden voor nieuwen arbeid, waardoor het werk zich zeer uitbreidde, dat nu alles in stand gehouden moet worden. Voeg daarbij den hongersnood in China, en men begrijpt, dat de uitgaven groot waren in 1929.

We eindigen deze zeer beknopte mededeelingen met de woorden van den verslaggever: „Laat ons danken voor de overwinningen der Genade op al onze arbeidsvelden, voor de standvastigheid van onze leiders daar in groote moeilijkheden, maar laat het verslag ook een roepstem zijn tot gebed en tot bereidheid om ons deel te doen in het verlossingsdoel onzes Heeren in de wereld".

A.

RADIO-UITZENDING

Vanwege de Ned. Chr. Radiovereen. zal op DONDERDAG 26 JUNI A.S. een *ziekenuurtje* worden uitgezonden, geleid door Ds. J. v. D. SCHORS, Baptisten Predt. te Haarlem.

1. Orgelsolo.
2. Zingen Ps. 97 : 7.
3. Lezen Ps. 46.
4. Gebed.
5. 1e gedeelte der toespraak, onderw.: »Niet altijd zal Hij ploegen«. Jes 28: 29.
6. Zingen lied 252. (J. d. H. bundel.)
7. 2e gedeelte der toespraak.
8. Dankgebed.
9. Zingen Gez. 54 : 5.

Den Haag. JAC. BOITEN, U.R.C.-Secr.

III

Het Jubileum van het Seminarie te Hamburg.

Daar zou ik nu — volgens belofte — meer van vertellen. Wilt dan als 't U belieft een poosje aandachtig naar mij luisteren.

Zondagavond, 1 Juni, begon het met een groote begroetingssamenkomst, die geleid werd door Dir. C. Neuschäfer. Deze zeer geachte leeraar bepaalde ons bij enkele treffende bijzonderheden uit de geschiedenis van het seminarie.

Vooral over hetgeen ons verteld werd van het begin hebben wij verbaasd gestaan .... met eerbied. De kerk diende tot leerzaal. Nu, dat kon; daar was tenminste ruimte genoeg. En daar boven was het „internaat" maar dat kon niet. Echter, naar het schijnt kon het toch, want het heeft jaren dienst gedaan! Wij hebben het nu eens met eigen oogen bekeken, en toen eerbiedig gedacht en ook wel gezegd: Zij moeten er wat voor over hebben gehad, die hier hun intrek namen èn „volharden tot het einde". Kleine, laag gezolderde kamertjes voor twee broeders. Verlichting en ventilatie? Een dakraam!! Dat was dus met recht: alleen uitzicht naar boven. Snikheet moeten die broeders het daar in warme zomerdagen, dunkt me, gehad hebben. En in den winter? Zoo koud als het op elk dakkamertje zonder kachel is, want op verwarming was dat „internaat" niet ingericht.

De menschen van dien eersten tijd moeten het wel als een bijna ongeoorloofde weelde hebben beschouwd, toen later het nieuwe gebouw aan de Rennbahnstr. verrees. En wat zouden ze wel zeggen, als ze dat gebouw zagen, zooals het is sedert de vergrooting, die in 1914 tot stand kwam? En toch moet niemand denken, dat onze jonge broeders nu verwend en bedorven worden, waarlijk niet; maar het verschil met het eerste begin is groot. Eerbied voor hen, die dien eersten moeilijken tijd doorworsteld hebben!

Na de rede van Dir. C. Neuschäfer kwamen de vertegenwoordigers van verschillende corporaties aan 't woord, wel 14 aan de rij. Daarvan flink wat te vertellen is niet mogelijk; waar zal men beginnen en waar eindigen?! Onvermeld mag echter niet blijven de mededeeling, dat de Theologische Hoogeschool te Chicago Dir. Carl Neuschäfer benoemd had tot Doctor in de Godgeleerdheid. Het krachtige applaus, dat deze mededeeling uitlokte, bewees wel hoezeer geliefd deze br. bij onze Duitsche geloofsgenooten is. Maar dat het een grootsche avond was, dàt vertel ik U; een die ons heugen zal.

Ofschoon het dien Zondagavond laat geworden was, waren we toch den volgenden morgen al weer flink op tijd present. Om 9 uur begon de dag met een bidstond, en om half 10 ving de eigenlijke theologische conferentie aan. Het onderwerp van den morgen was: „Zonde en verzoening in 't Oude Testament", spreker de voorganger onzer gemeente te Keulen. Dat was een kluif, dat zeg ik U. Er waren ook nog al wat niet-theologen aanwezig, of die het wel hebben kunnen volgen betwijfel ik ernstig. Maar voor de predikanten is zoo iets een heele opfrisscher. Dit geldt van al de onderwerpen der conferentie. Wij moesten het mogelijk kunnen maken, dat al onze broeders voorgangers minstens één keer per jaar een dergelijke conferentie konden mee maken. Dat zou hun en hun werk goed doen. Naar mijn oordeel zijn de sprekers van deze conferentie wel een beetje te uitvoerig geweest; er bleef daardoor te weinig tijd over voor bespreking, en een flinke bespreking zou de waarde der conferentie ongetwijfeld nog vergroot hebben.

Broeder Mundhenk, de dominé van Keulen, heeft zeer nauwkeurig nagegaan, welke beteekenis volgens het Oude Testament toe te kennen is aan het begrip „zonde". Ik kan dat hier niet opsommen. Uit alles kon echter worden aangetoond, dat zonde een verstoorde verhouding met God is, verloochening van God en van zijn goedheid; „echtbreuk jegens God" hebben sommige profeten gezegd. De offers, die in Israël gebracht werden, golden dan ook niet als gaven der menschen aan God, maar veel meer als teekenen van verootmoediging, als schulderkentenis. Wanneer ze met andere bedoelingen gebracht werden, b.v. als prestaties van eigen deugd en trouw aan Gods wet, dan waren ze den Heer een gruwel.

Na de koffiepauze luisterden wij naar Lic. Spörri, docent aan het seminarie der Methodisten te Frankfort a. d. Main. Een onbekende voor ons; maar wiens beeld ons wellicht voor goed bij zal blijven. Zijn onderwerp lag op het terrein der kerkgeschiedenis; het heette: „Van het oerchristendom tot het Katholieke Kerkendom". Wat is toch de diepste verandering van deze inderdaad belangrijke verandering? Veel zeggend voor alle tijden is het antwoord op deze vraag: De natuurlijke mensch. O, wee, als die onzen godsdienst beheerscht in plaats van met Christus gekruisigd te worden.

De twee onderwerpen van den volgenden dag waren al even belangrijk, maar het is moeilijk om in een tiental regels in De Christen er iets van te zeggen, dat eenigszins een indruk kan geven van hetgeen er verhandeld is. Ik moet er wel van afzien om er meer van te schrijven, temeer, daar ik beslist nog een enkel woord moet wijden aan de middaguren en avondsamenkomsten.

Maandagnamiddag, d. w. z. na half 5, waren we bijeen in den tuin van het diakonessenhuis Tabea. Dat was nu weer meer een feestelijk gedeelte, waarbij als vanzelf de traktatie niet ontbreekt en de toespraken rijkelijk vloeien. En Dinsdagnamiddag was er een soortgelijk samenzijn in den tuin van het seminarie.

's Avonds waren we telkens met een groote schare in de kerk. Daarvan was naar mijn gevoelen, behalve de begroetingsmeeting van Zondag, Maandagavond het mooist. Het onderwerp was: Dienst en dank van het seminarie. Verscheidene broeders voerden het woord om in kortere of langere speeches te getuigen van den dienst, dien de school hun had gedaan en van hun dank voor dit alles. Deze samenkomst zou men kunnen vergelijken bij een getuigenissenavond of een liefdemaal, maar dan was het er een van de allerfijnste soort. Ik kan ook dit weer niet allemaal vertellen, maar geef er toch nog één stukje van weer. Dat mag dan — hoop ik — meteen een goed slot wezen. Br. H. Schulz, die indertijd met onzen br. Hekhuis de kamer deelde, knoopte zijn getuigenis aan een woord, ergens door hem gelezen, dat luidt: „Wij leerden elkander liefhebben". Verschillende bijzonderheden en ervaringen uit den studietijd werden even genoemd en telkens kon als resultaat gezegd worden: Wij leerden elkaar liefhebben.

Ik geloof, dat dit woord vele oudstudenten uit het hart gesproken is. Niet alles was ons altijd precies naar den zin, maar veel daarvan is gelukkig vergeten. Nu wij bijeen waren om feest te vieren werden we opnieuw gewaar, dat er in de jaren, die we in 't Seminarie doorbrachten, liefdebanden zijn gelegd door de gemeenschap in Jezus en Zijn werk

Onze bede blijft voor het seminarie: Dat daar nog velen mogen worden onderwezen in alle dingen, die een herder en leeraar eener gemeente noodig heeft te weten. Dat daar nog velen mogen leeren elkander lief te hebben in Jezus. K. REILING.

GEMEENSCHAP.

Dat is weer zoo'n algemeene, bijzondere, Nieuw Testamentische benaming, betreffende de levensopenbaring der kinderen Gods. Ze komt menigvuldig voor in de boeken des N. Verbonds. De benaming „Gemeente" is er mede verwant.

Er kan zijn gemeenschap van bezitting, van lot en levensvorm, van vreugde en smart, van willen en doen, en wat wel het hoogste is, van geloof en leven.

De Pinkstergeschiedenis geeft ons te verstaan, dat het eerste werk des Heiligen Geestes in en onder de geloovigen was, het werken van gemeenschap. Deze trok hen tot elkander — zoo werd de gemeente gevormd en openbaar. Er werd gezien gemeenschappelijk samenleven, gemeenschappelijk bidden en gemeenschappelijk broodbreken en eten. (Avondmaalhouden).

Daaruit zijn ook gemeenschappelijke belangen en gemeenschappelijken arbeid, ook strijd en lijden ontstaan. In dien zin spreekt de Schrift ook van gemeenschap des lijdens van Christus.

Vermanend wordt er ook gewaarschuwd tegen een andere gemeenschap, b.v.: „hebt geen gemeenschap met de onvruchtbare werken der duisternis", (Eph. 5 : 11); „hebt geen gemeenschap met anderer zonden", (1 Tim. 5 : 22) enz.

Een leerear in natuur- plant- en dierkunde vertelde eens: „Toen ik nog een leerling was, leerden we in de plantenkunde alles verdeelen naar ordening en klassen, in de dierkunde naar geslachten en naar soort en aard. Toen ik later zelf les moest geven in dezelfde vakken en zelf de leerstof verdeelde, kwamen we tot een iets andere opvatting, en in de vergadering van leeraren werd er op gewezen, dat men niet meer naar de oude methode onderscheiden moest, maar alles naar levensgemeenschap moesten groeppeeren. Hieraan werd gevolg gegeven en weldra verscheen mijn nieuw leerboek, waarin een nieuwen regel werd aangewezen".

Geldt dit voor het natuurleven, veel meer nog voor het geestesleven. Alle leven is op gemeenschap aangelegd, allermeest het leven uit God door den Heiligen Geest.

In het natuurlijk, vleeschelijk bestaan, hebben alle menschen gemeenschap met de zonde, daarom is er geen mensch, vroom of on-vroom, Jood of heiden, rechtvaardig voor God; ze hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods, allen zijn onder het oordeel Gods begrepen. De Schrift — zegt Paulus — heeft het alles onder de zonde besloten, opdat de belofte uit het geloof in Jezus Christus aan de geloovigen zoude gegeven worden. (Gal. 3 : 22.) God kan en wil allen gelijkelijk genadig zijn. God werkte door Jezus Christus levensgemeenschap en legt door den Heiligen Geest hemelsche, eeuwige banden. Zulks moet in en door de gemeente openbaar worden.

Hieruit volgt, die moet ieder, die doordenkt, duidelijk zijn, dat er, om tot de ware geestelijke gemeenschap die uit God is te komen, met gewone oude gemeenschap, met wereld en zonden, moet gebroken worden Gemeenschap met God en Zijne gemeente, tegelijk met gemeenschap met wereld en zonde, is onmogelijk en ieder, die deze laatste nog wil vasthouden sluit zichzelven reeds van de gemeente = gemeenschap uit.

Zonder zelfovergave en zonder zelfverloochening en heiligen strijd, is er geen heilige gemeenschap = gemeenteleven mogelijk. Ook het gemeenschapsleven in de practijk kan slechts gezond blijven door toepassing van zelfverloochening. Daarentegen, waar zelfzucht en ikkigheid zich vertoont, komt verbreking van gemeenschap en twist en tweedracht.

Wie de ware heilige gemeenschap aanvaart, stelt zich onder leiding des Heiligen Geestes, onder Wiens leiding moed en kracht ervaren wordt. In dien weg is de gemeenschap machtig, niet menschelijke vereeniging en kracht der meerderheid, maar door de kracht Gods, die in de zwakheid der Zijnen volbracht wordt.

Alzoo zullen de gemeenten nog een macht kunnen betoonen, boven alle menschelijke berekening!

N. v. B.

VIJFDE FRIESCHE JEUGDDAG

gehouden te Leeuwarden op 9 Juni, tweeden Pinksterdag, op de bovenzaal van den heer Klopma.

Begunstigd door schoon zomerweer, kwamen uit alle deelen der Provincie autobussen en treinen Frieslands hoofdstad binnenrijden, om naar schatting, ruim 300 jongelieden op één punt samen te brengen tot grootmaking van den Naam des Heeren, en tot onderlinge versterking van den band des Geestes. De leiding van dezen jeugddag berustte in handen van Ds. van Dongen van Harlingen, voorzitter van het jeugdcomité.

Aanwezig waren twee bestuursleden van den Bond van Bapt. Gem. in Friesland, Ds. H. Visser van Sneek en H. Leenstra Snr. van Workum, alsmede de jeugdleiders uit de resp. Gemeenten, Ds. Brandt van Haulerwijk, Ds. G. Visser van Workum-Hoorn Br. H. v. d. Heide van Leeuwarden en onze Theol. Student Brongers van Groningen.

Om kwart voor tien werd de vergadering geopend met een voorwoord door den voorzitter naar aanleiding van Hand. 2, waardoor wij werden gewezen op den Schepper der natuur, en den Herschepper in het rijk der genade, in verband met het Pinksterfeest. Na deze ernstige woorden, gesproken door den leider, werd de morgenvergadering ingeluid met een korten en bezielenden bidstond, wat leiding gaf aan heel den dag. Deze kenmerkte door een ernstig pogen om een waar Pinksterfeest te vieren. Een paar ingekomen stukken werden voorgelezen. O. a. een schrijven van Ds. A. P. Barendregt, Algem. Secr. van den Ned. Bapt. Jeugdraad, behelzende een zegenwensch voor dezen dag en tevens een opwekking om op 9 en 10 Juli a.s., zoo God wil, ter Nationale Jeugdconferentie te komen. Ten tweede een schrijven van de Redactie, ons weekblad De Christen, dat wegens een verzuim harerzijds de Agenda van den jeugddag niet was opgenomen, gepaard gaande aan het ernstig voornemen, een herhaling te voorkomen. De secretaris krijgt opdracht van de vergadering, beide ingekomen stukken te beantwoorden in den geest van aanhankelijkheid en vergevensgezindheid. *)

Achtereenvolgens werd de Agenda vlot afgewerkt, ze bestond uit drie opstellen, vier voordrachten, zes personen deden mee aan een improvisatie, over de eerste zes zaligsprekingen uit de Bergrede Matth. 5. Vier personen leverden, een door hen zelf gemaakt gedicht, over doel en streven van het jeugdwerk. De muziekvereeniging van Haulerwijk vergastte ons zoo nu en dan met een stukje muziek, onder leiding van hare eminente Directrice Mej. van der Heide. De verschillende zangkoren der respect. Gemeenten, lieten zich naar volgorde hooren, terwijl ook driemaal door *alle* koren gezamenlijk werd gezongen. Ds. Brandt, sprak in den namiddagsamenkomst een krachtig inleidend woord, over den Rotsman Petrus, die het durfde te zeggen, toen hij vervuld was met den Heiligen Geest, 't welk een beter wapen in den strijd is, dan het zwaard, door ons zelven gesmeed. Hij wekte ons allen op, om te bidden, vervuld te worden met dien Geest en alzoo ook Rotsvaste Christenen te worden.

Op de dingen, zoo in 't kort vermeld, verwachten wij den zegen, die van boven komt. Te oordeelen naar de spontane getuigenissen, welke door vele jongemenschen werden uitgesproken, dat Jezus hun èèn en al is, mogen wij vertrouwen, dat deze jeugddag ons *aller* leven heeft verrijkt, voor het eerst of bij vernieuwing, en roepen wij als uit èèn mond: Tot wederziens, jonge broeders en zusters, tot wederziens, zoo God wil. Zij het hier, of aan de Godsrivier!

Namens het Fr. jeugdcommité.

S. P. HELLINGWERF, Secr., Harlingen.

*) Nobel! E.-R.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Zendingswerk van Petrus.

Hand. 9 : 32—43 : 10.

Les voor Zondag 20 Juli 1930.

We hebben enkele weken aaneen niets van Petrus gehoord. Vandaag zullen we ons eens de geheelen middag met hem bezig houden. We vernemen dan meteen, hoe de verbreiding van het evangelie veld won, niet alleen te Jeruzalem maar ook in het land.

Petrus was lang te Jeruzalem geweest en had daar al zijn kracht gewijd aan de prediking. Hij had zelfs aparte armenverzorgers aangesteld om maar niet zelf door dat werk in beslag te worden genomen. Nu weten wij niet, hoe het verder in Jeruzalem gegaan is; of ze daar vanwege de vervolging nog wel door konden gaan valt in elk geval te betwijfelen. En zoo laat het zich licht verstaan, dat Petrus naar een andere gelegenheid heeft gezocht om het woord Gods te verbreiden. Hij verliet Jeruzalem en nam den weg naar Joppe om in die omgeving de prediking te brengen. Lydda, Sarona en Joppe zijn de namen, die in deze geschiedenis ter sprake komen.

Bij dezen arbeid ondervond Petrus weer op treffende wijze, dat God zijn dienstknechten niet aan hun lot overlaat. Hij werd in staat gesteld om wonderen te verrichten, die de menschen gaarne aannamen als bewijzen, dat God met hem was.

Te Lydda b v. was een .... vertel maar, v. 32—35.

Ook 36—43 behoeft geen toelichtingen.

Dan volgt de geschiedenis van Cornelius, die ook geheel duidelijk is. Men kan eventueel beginnen met te zeggen: Nu laten wij P. eerst wat te Joppe blijven, en wij gaan met onze gedachten een paar dagreizen naar het noorden, naar Cesarea. Daarna wordt Cornelius voorgesteld, v. 1—8.

Als 't eerste deel verteld is en de boden op reis zijn, gaat de onderw. met zijn kinderen vooruit naar Joppe, om te zien, hoe 't met Petrus is. Wat zal hij er wel van zeggen, als de boden van den Romein komen? Zal hij mee durven gaan? Het kan best zijn van niet! De Joden gingen niet op bezoek bij de Heidenen. En nu zouden die boden wel zeggen, dat hun heer een engel had gezien, maar zeggen is goedkoop, dat kan ieder wel. Het is heel wel mogelijk, dat Petrus uit zichzelf nooit zou besloten hebben om met de boden mee te gaan. Maar God wilde het, en daarom maakte de Heer hem van te voren duidelijk, wat hij doen moest. Vertel v. 9—23.

Zeg voor „vat" in vers 11: „voorwerp", „iets" als een groot laken, enz.

Wat te Cesarea geschied is, laat er zich heel gemakkelijk aan toevoegen, 24—28. Toelichtingen en opmerkingen behoef ik daarbij niet verder te schrijven.

K. R.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Over dingen, die nog eens genoemd moeten worden.

Willen onze gemeenten er om denken, dat zij vóór 1 Juli a.s. aan mij mededeeling doen van:

1) haar voorstellen voor de Algem. Verg.;

2) haar candidaten voor 2 leden van de Unie-Commissie. De aftredende broeders zijn Ds. K. Reiling en Ds. G. Bouritius, die dezen keer niet herkozen kunnen worden;

3) haar candidaten voor de commissie van redactie »De Christen«. De aftredenden zijn herkiesbaar;

4) haar candidaten voor de redactie van »De Zaaier«. Ds. Planting treedt af en is herkiesbaar;

5) haar candidaten voor de redactie van »De Kindervriend». Ds. Louw treedt af en stelt zich niet herkiesbaar. De commissie der Unie komt met het voorstel dit blaadje op te heffen;

En mag ik de gemeenten verder nog verzoeken om vóór 1 Juli a.s. mij toe te zenden:

1) een kort overzicht van zichzelve teneinde in het jaarverslag der Unie te worden opgenomen. Een 40-tal regels is voldoende;

2) opgave van haar afgevaardigden. Het desbetreffende artikel van het huish. regl. luidt: »Gemeenten mogen van elke 50 leden of gedeelte daarvan, benevens haar predikant of voorganger, één afgevaardigde zenden«.

* * *

En nu nog een enkel woord over onze Gewestelijke Conferentie. Onlangs heb ik het volledig programma ervan gepubliceerd. Heeft het iederen Baptist niet de overtuiging gegeven, dat er ernstig en degelijk werk zal worden geleverd? Waar broeders van de overzijde van de zee en den oceaan tot ons komen om ons te versterken in de roeping, die wij hebben te vervullen en waar broeders van onze eigen taal en volk zich inspannen om den arbeid, die ons allen zoo dierbaar is, vooruit te brengen, daar mogen de gemeenten niet ten achter blijven.

Laten alle gemeenten toch besluiten om al hun afgevaardigden te zenden.

Laten alle afgevaardigden besluiten om tot het einde toe te blijven.

Laten vele, vele leden onzer gemeenten zich voornemen om naar de residentie-stad te gaan.

Laat ieder, dien het mogelijk is, vacantie nemen in de Conferentie-week, d. i. in de week van 11 en 12 September a.s. en naar den Haag trekken. De gemeente te den Haag ontvangt ons voor f 2.50 per dag, volledig pension.

Broeders en zusters! Maakt kennis met uw wereldleiders, met uw buitenlandsche geloofsgenooten, met uw trouwe makkers uit alle hoeken van uw vaderland.

Komt! De heerlijkheid des Heeren zal over ons zijn.

* * *

Tenslotte vraag ik nog even aandacht voor onze Jeugd-conferentie, die 9 en 10 Juli a.s. te Groningen zal worden gehouden. De leiders hebben er naar gestreefd om er een echte conferentie van te maken. Ze zal geen mager nagewas zijn, zooals in het verleden, maar een hoofdteelt, waaraan de beste krachten worden gewijd. Het komt mij voor dat deze conferentie recht heeft op de sympathie en medewerking van al onze Voorgangers en jeugd-ouderlingen en andere bestuursleden onzer gemeenten. Laat het elke gemeente een eerezaak zijn om het grootst mogelijk aantal jongelieden naar deze Jeugdconferentie te zien afreizen. En willen onze dienende broeders deze conferentie op den eersten Zondag van Juli in de gebeden gedenken?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

UIT DE GEMEENTEN

N. WEERDINGE. Geliefden in den Heere Jezus, 't is mij een waar genoegen, U opnieuw deelgenoot te mogen maken van de heerlijke Pinksterdagen, welke we als gemeente mochten beleven.

Zondagsmorgens kwamen we met een groote schare samen om te luisteren naar het heerlijk Pinksterevangelie en er getuige van te zijn, hoe twee jonge menschen op hun belijdenis werden gedoopt. Na afloop schaarden we ons om 's Heeren Disch met vele gasten van elders, die de Pinksterdagen in hun oude woonplaats doorbrachten.

2e Pinksterdag togen wij in groote getale naar de mooie Emmer dennen met vele broeders en zusters van Emmer-Erfscheidenveen, waar door onze twee gemeenten een Pinkstermeeting werd gehouden, die door plm. 800 menschen is bezocht, naar mij werd medegedeeld.

Nadat Ds. Reiling met een hartelijk welkom deze samenkomst opende, zong de zangvereeniging van E.-E.veen eenige mooie liederen, waarna onze ouderling br. Wiersema sprak over „Het dienen van den onbekenden God".

Ds. Barendregt sprak vervolgens over „Levenslust en Stervensmoed", waarna Ds. Reiling een toespraak hield over „Gods bede aan ons". Tusschen de toespraken zorgden de zangvereenigingen Ter-Apel en N. Weerdinge en de muziekvereeniging van N. Weerdinge voor de noodige afwisseling.

Alles liep mooi van stapel, een woord van dank aan allen die hebben meegewerkt tot het welslagen van dezen dag is zeker op zijn plaats.

Het was een g o e d e dag en ik geloof, allen keerden voldaan en met een dankbaar hart huiswaarts.

De Secr.

HENGELO. Gedachtig aan het Bijbelwoord verblijd u met de blijden, willen we onze medeverbondenen in Christus deelgenooten maken van onze vreugde. Op den 1sten Zondag dezer maand mochten we weer een paar jonge menschen, n.l. een jonge br. en een zuster door den Doop de gem. binnenleiden.

Op het Pinksterfeest zou een zangkoor van plm. 50 leden uit het naburige Duitschland, (Dortmundt) ons met haar liederen komen verblijden. Bij aankomst aan 't station Enschedé, waar ze door den voorz. van ons gemeentelijk koor werden welkom geheeten, steeg de blijdschap ten top en gevoelden we een eenheid die geen wereld geeft maar ook niet heeft. Om halftien ving te Hengelo de morgengodsdienstoefening aan, waar onze voorg., Ds. Huizinga, voor een stampvolle kerk de Pinksterrede uitsprak en bij die gelegenheid liet het Duitsche zangkoor zich hooren op zeer verdienstelijke wijze. In den avonddienst gaf het Duitsche zangkoor een concert in onze kerk, welke wederom stampvol was. Prachtig werd er gezongen en aandachtig geluisterd en toen tenslotte het machtige Halleluja van Händel ten gehoore werd gebracht, kon men het niet langer uithouden en barstte de menigte uit in een daverend applaus.

De 2de dag begon met een openluchtmeeting op het Letterveld bij Borne, waarbij we onze gasten van de prachtige Twikkeler bosschen lieten genieten. Van zang en toespraken, o. a. door de studenten Huizinga en Bakker, werd genoten. 's Middags om 5 uur waren we weer in de kerk om van elkaar afscheid te nemen. Onze Duitsche gasten drukten, vertaald door onzen jongen br. Huizinga, hun volle tevredenheid uit over de ontvangst en verzochten ons koor in Dortmundt, nadat nog door Pastor de Haan en Ds. Huizinga hartelijke woorden van eenheid in den Eenen waren gesproken, was de tijd van scheiden weer daar.

Een onzer oude brs. verklaarde nog niet eer zoo'n Pinksteren te hebben beleefd, we hebben hier een gemeente, waarvan we mogen zeggen, dat bij alle gebrek en onvolkomenheid, liefde en eenheid heerscht. God zegene u allen.

A. H.

HAARLEM. Wat waren het toch goede, gezegende dagen! Direct de eerste Pinkstermorgen was ons „Salem" reeds zeer dicht bezet. En wie gevoelde niet iets van de warmte, de kracht en het licht van het Pinkstervuur in ons midden? En dan 's middags die receptiedienst. Wat werden daar goede, bemoedigende en vooral ook waardeerende woorden gesproken door de afgevaardigden der plaatselijke godsdienstige gezindten. Daar voerden het woord: afgevaardigden der Ned. Herv. kerk, Waalsche gem., Doopsgezinde gem., Geref. kerk in H. V. en het Leger des Heils. Van andere kerken werd een schriftelijke gelukwensch voorgelezen. Een van Haarlem's wethouders sprak ook een zeer bemoedigend en waardeerend woord. En niet het minst verblijdde ons het feit, dat ook de Burgemeester met zijn echtgenoote aanwezig was. Deze richtte na afloop nog woorden van persoonlijke waardeering en gelukwensch aan onzen Voorganger, die de leider van deze vergadering was, alsmede aan Ds van Beek, die een slotwoord had gesproken. We zijn geen vergeten volkje meer. Neen, men begint met ons te rekenen en dat verblijdt ons om des beginsels wil.

De tweede dag kwamen we samen in het vriendelijke kerkgebouw der Broedergem. Hoewel dit gebouw minstens tweemaal zoo groot is als het onze, was het toch beide keeren flink bezet. Ds. v. Beek sprak 's morgens een feestrede uit. Hij deed dit met nog jeugdig vuur en bepaalde ons bij beteekenis, taak en zegen eener Baptiste gemeente, en dat onder gedurig verwijs naar de gemeente te Jeruzalem. Ook het zien van vele geestverwanten uit andere plaatsen, alsmede vele vrienden uit onze stad, verhoogde het genot. De middagdienst zou het hoogtepunt worden. Een kort historisch overzicht werd ons voorgelezen en daaruit bleek, dat het ten allen tijde met veel moeite en gebrek gegaan is. Ds. Planting sprak een inleidend feestwoord uit en moest er o. a. van gewagen, hoe er in het verleden zoo zeer veel gekibbeld is. Waar ook anderen dit nog betuigden, gevoelden we dan ook wel oorzaak om voor God te buigen. Doch er mocht ook van zegen, van zeer veel zegen zelfs, gewaagd worden, zoodat er ook voldoende ruimte voor een blij Halleluja overbleef. Wat zijn daar heerlijke woorden gesproken door de afgevaardigden der zuster-gemeenten. Alles weergeven is ons onmogelijk. Hoe goed was ook het woord van br. Panjer, die in het verleden zoo dikwijls raadsman der kleine gemeente was. Hoe gaarne namen we zijn vermanend woord aan, om toch vooral in dezen tijd, waar zoo veel verwereldlijkt, op onze hoede te wezen. Er was tevens nog een stroom van felicitatiebrieven, met welks inhoud we in groote trekken bekend gemaakt werden. Br. Dijkstra van Deventer, die de U. C. vertegenwoordigde, heeft zich van zijn taak zeer goed gekweten. We wisten niet, maar het bleek ons, dat hij de poëtische ader der U. C. is. Onze broeder betuigde, dat hij eigenlijk als een ander mensch Haarlem verliet, n.l. met een zeer sterke wijziging ten goede in zijn gedachten. Hij achtte het zich een eer en vreugde onder ons te zijn. Wij zeggen het gaarne nog eens op deze plaats, zoo was ook voor ons zijn verwijlen onder ons. De gemeenten Amsterdam, den Haag, Utrecht, Deventer en Sneek waren door afgevaardigden vertegenwoordigd.

De diverse jeugdvereenigingen lieten zich op deze vergadering ook niet onbetuigd, tot Zondagsschool, Knapenver. en kleine Meisjesvereen. toe voerden hun afgevaardigden het woord, en droegen nog iets af voor het jubileumbouwfonds. De Jongedochters spanden wel de kroon met het afdragen van f 300. , het batig saldo der gehouden fancy-fair. De Vrouwenver. gaf een pracht kanselbijbel en liederenboek. Een kostbaar cadeau, 't welk dan ook zeer op prijs gesteld werd. De voorzitter, Ds. v. d. Schors, deelde nog mede van een zuster-gemeente uit Duitschland 50 Mark te hebben ontvangen en van een kind van God, 't welk wenscht dat alleen God de dank zal worden gebracht, f 1000.—. De wakkere jubileum-comm., die alles zoo keurig geregeld en verzorgd had, maakte nog melding van een saldo van f 1300.—. Het was dus in elk opzicht een goede dag voor de gem. Het kerkkoor zong een aantal prachtige liederen, op een wijze, die een bijna hoorbare stilte veroorzaakte. Hoe gaarne zouden we ook het koor niet een klankvoller gebouw dan ons „Salem" toewenschen. Hoe veel beter, en tevens gemakkelijker, komt dan alles tot zijn recht.

Allen hebben hun best gedaan, en hebben zich mede beijverd ons jubileum te maken tot wat het was. Allen nog eens onzen hartelijken dank. En nu geliefden, met nieuwe toewijding en vertrouwen voortgeschreden op den ingeslagen weg. Wij hebben een machtige Helper, die krachtiglijk bevonden is te zijn een hulp in benauwdheden.

GRONINGEN.

„Dankt, feestgenooten! dankt den Vader
Geeft eer aan 's Vaders grooten Zoon.
Zijn Geest brengt ons der Godheid nader,
En voert ons loflied voor den troon".

Met deze woorden uit Gez. 153, zette de gemeente te Groningen het Pinksterfeest in. En geen wonder. Op den eersten Pinksterdag zou de Doop worden voltrokken aan acht personen, bijna alle jonge menschen.

In de morgendienst bepaalde de Voorganger de gem. bij de behoefte van een wedergeboren mensch aan de dagelijksche inwoning des H. Geestes. Het leven der kinderen Gods moet afgestemd zijn op de v o o r t d u r e n d e gemeenschap met God. Leven, ook geestelijk leven, kan zich niet handhaven als het niet steeds weer gevoed wordt.

Aan het slot van deze inhoudrijke prediking, daalden 4 jonge zusters af in het doopwater om hiermede in het openbaar te belijden: „Ik ben gestorven en mijn leven is voortaan met Christus verborgen bij God".

In den namiddagdienst op den eersten Pinksterdag werden weer vier personen gedoopt, zoodat het Avondmaal, waarmee de gemeente dezen dag besloot, stond in den toon der dankbaarheid. Het was dan ook een zeer groote schare brs. en zrs, die plaats namen om 's Heeren dood te gedenken. Bij monde van br. H. Bolman, werden onze nieuwe leden welkom geheeten. De gem. bekrachtigde deze hartelijke woorden door staande, een, op deze jonge leden in hun nieuwen levensstaat, passend vers te zingen.

Voor den tweeden Pinksterdag stond op het programma: „Een groote uittocht naar Zuidlaren". In het Laarwoud was een openluchtsamenkomst georganiseerd in samenwerking met de gemeenten Foxhol en Hoogezand. Ook deze uittocht, waarvan het slot toch weer een intocht was voor ieder in eigen kring, is uitstekend geslaagd. Dus brs. en zrs., was ons openingslied: „Dankt, feestgenooten! dankt den Vader", 't kon met recht ook ons slotlied zijn.

De Corr.

Bond van Baptisten Gemeenten in de Veenkoloniën.

Dit jaar vergaderde volgens rondgang de bond, den 2den Pinksterdag, in de ruime kerk te 2e Exloërmond. Begunstigd door het prachtige weer, was ook deze vergadering uitstekend bezocht. Br. Hamster van de gem. Vriescheloo, leidde den bidstond, die om 10 uur begon. Ook had de bond weer voor zang gezorgd. Het zangkoor „Polyphonie" van Stadskanaal, dir. Joh. van der Baren, wist de aanwezigen goed te stichten, door zeer mooi gezongen liederen. Om 11 uur heette de voorz. ds. L. de Haan van Stadskanaal, de aanwezigen allen welkom en sprak een doeltreffend openingswoord. Spreker dringt er op aan om toch vooral vervuld te worden met de H. Geest, die de Geest is der sterkte. Deze is het immers, die de kinderen Gods vertroost en bemoedigt, op hunne reis naar de eeuwigheid.

De agenda bevatte ook een referaat. Ds J. W. Weenink van Stadskanaal behandelde het onderwerp: „Wat wij in onzen arbeid behoeven?" Het gehoor zal den referent ongetwijfeld dankbaar blijven voor de leerzame wijze, waarop hij dit actueele onderwerp behandelde. Op verzoek van de vergadering zal ds. Weenink het referaat afstaan voor ons orgaan „De Christen".

In de theepauze bestond gelegenheid om schriftelijke vragen bij het bondscomité in te dienen. Deze vragen werden verklaard door ds. J. de Haan, ds.

Hekhuis en ds. Weenink. Het liefdemaal stond weer in het teeken van geestdriftige toespraken.

Groningers en Drenthenaren, ja, zelfs enkele Friesche brs. uit Workum waren aanwezig, die we allen de groote werken Gods hoorden spreken. De zangver. „Polyphonie" diende nog enkele malen met pakkende liederen. De nummers werden heel goed gezongen. Ds. de Haan dankte aan het slot de gastvrouwe 2de Exloërmond voor haar warme ontvangst en goede bediening. Nadat 2 brs. op verzoek van den voorz. God gedankt hadden voor de vele genoten zegeningen van dien dag, waardoor ook de bondszin weer verstrekt was, gingen allen dankbaar en verblijd in den Heere huiswaarts.

J. H. M.

MEDEDEELINGEN

VERANTWOORDING

JUBILEUM-BOUWFONDS-COMM. DER BAPT. GEM. HAARLEM.

J. N. f 10.—, S. S. f 7.—, F. B. f 6.—, J. v. d. W. f 12.—, P. R. f 6,—, M. B. 6,—, J. H. N. f 9.—, A. S. B. f 6.—, A. N. f 0.50, E. de J. f 10 —, M. J. B. f 10.—, W. K. f 3.—, G. de B. f 1.—, G. N. f 10.—, J. H. K. f 2.50, allen te H., H. B te B. f 1.50, K. v. d. W. te M. f 2.—, S. J. v. d. M. te H. f 2.50, A. L te S. f 2.50, T. de G. te M. f 1.—, J. T. te V. f 2.—, J. B. te H. f 5.—, G. I. H. te H. f 2.—, C. J. L. te S. f 1.—. Tezamen f 118.50, vorig saldo f 999.63. Totaal f 1118.13.

Erratta. In het no. van 23 Mei stond vermeld N. N. te N. N. f 2.50, dit moet zijn f 250.—. De optelling was echter juist.

B. BAKKER, penningm. J.-B.-C., Spionkopstraat 18. - Giro No. 146660, Haarlem

Ontvangen van: B. te G. f 1.—, D. te D. f 1.—, H. te V. f 1.—. Bijeen f 3.—. Hartelijk dank.

Hebben onze uitzendingen echter wel aller aandacht en belangstelling?

Heemstede 11 Juni '30.

G. BROERTJES,
Postrekening 142741. Penn. U. R. C.

»Zusterhulp«.

Alle afdeelingen van „Zusterhulp" noodig ik vriendelijk uit mij deze maand hun bijdragen te zenden voor Zr. Reiling. Enkele afdeelingen zonden reeds iets. Begin volgende maand hoop ik in ons blad de ingekomen gelden te verantwoorden.

Vergeet vooral niet, op girostrook of postwisselstrook het woord „Zusterhulp" te vermelden.

Deventer, S. BOURITIUS-HAMER.
Korte straat 6b. Girono. 151970.

Ds. Hekhuis heeft voor het beroep naar N. Pekela bedankt.

CORRESPONDENTIE

A de B. te Zw. Heb Uw brief gelezen en opgezonden aan den Unie-Secr. E.-R.

Mijn brief aan den heer J. Jansma, Drachten is mij als onbestelbaar weer in de bus gedaan. Wil genoemde jonge man mij zijn juiste woonplaats opgeven?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VERBETERING.

Br. v. d. Schors, die thans de gemeente Haarlem dient, en daarvóór de gemeenten Muntendam en Emmer-Erfscheidenveen voorging, is waarschijnlijk tengevolge van een verzuim in de „Festschrift", niet genoemd onder de broeders, die korter of langer tijd te Hamburg in opleiding waren.

BONTE STEENEN

ZONNESTRAALTJES.

Waarom, crocus, glanst uw kelkje
Zoo van louter goud?
Zonnestraaltjes zijn het, die ik
Daar geborgen houd.

Bloesemknopje, waarom ziet gij
Toch zoo blij in 't rond?
Omdat God, om mij te wekken
Zonnestraaltjes zond.

Regenboog, vanwaar uw kleuren?
Zeg, vertel het mij!
Wel, de regendroppels spelen
Met de zon zoo blij!

En wie moogt gij toch wel wezen,
Kind'ren klein en teer?
Wij zijn 's Heeren zonnestraaltjes,
Schijnend tot Zijn eer!

ADVERTENTIEN

Vrijdag 27 Juni 1930 No. 2137 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

BLOEMENHULDE.

'k Zie menigmaal een lijkstoet langs
[de straten
Heel statig voortgaan naar de plaats
[die allen wacht,
Men zegt dan, als het stof is nêer-
[gelaten:
„RUST ZACHT".

Maar 'k zie nog meer, ik zie een
[bloemenweelde
Zoo grootsch, zoo schoon, als trok
[men op ten feest,
Terwijl men in het leven van zoo
[eenen
Nooit hartelijk en vriend'lijk is geweest.

Men strooide wel vaak doornen voor
[de schreden,
Van hem of haar, wiens graf men nu
[zoo tooit
En spreekt geveinsd'lijk uit: Hij ruste
[nu in vrede,
Maar vrede bracht men in het leven
[nooit.

En 't leven is zoo kort aan deze zijde
Zoo spoedig dat de scheidensure slaat;
En menig doet zijn naaste bitter lijden,
Omdat zijn woord soms diepe wonden
[slaat.

Wees vriend'lijk, maar voorkomend al
[uw dagen
Voor ieder dien gij op uw weg
[ontmoet,
En komt men ooit om hulpe bij u
[vragen,
Wel u, als gij 't met blijdschap voor
[hem doet.

Dan staat gij bij de groeve niet te
[beven,
Omdat gij hier zijn leven vaak bedierf
Geen bloemen strooit uw hand, gij
[gaaft ze hem in 't leven
En hebt ze niet bewaard, totdat hij
[eind'lijk stierf.

Apeldoorn. J. H. van DIJK.

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAT GODS KINDEREN NOODIG HEBBEN.

Wordt vervuld met den Geest.
Efeze V : 18b.

Op „vervuld" moet hier allen nadruk gelegd worden. En niet slechts in den tekst, maar ook in het leven dient dit woord den klemtoon te hebben.

Wie christen werd, heeft deel ontvangen aan den Heiligen Geest. Met de komst van dien Geest in het hart begint dât leven, dat den christen kenmerkt. Maar gewichtig wordt dan de vraag, of de *vervulling* met dien Geest plaats vindt.

Stilstaand Christendom, is bedervend Christendom.

Zal de christen zijn levensroeping kunnen vervullen, en zijn levensbestemming kunnen bereiken, dan moet in zijn leven een *doorgaande opneming* van den Heiligen Geest plaats vinden.

* * *

Hoe doordringend en ernstig heeft de Heer Jezus Zijn jongeren zoeken te doordringen van de noodzakelijkheid van den Heiligen Geest. Lees eens aandachtig de laatste gesprekken, die Hij met hen had, gelijk Johannes die mededeelt.

Gelijk een kind vraagt om *brood*, zoo moet Jezus' discipel vragen om den Heiligen Geest. Hij is *levensnoodzaak* voor den wedergeborene. Wordt dien Geest, dat Brood voor het nieuwe Kind, niet voortdurend genomen, genuttigd, dan volgt het sterven. Het kind, dat brood eet, wordt door dat brood ingeschakeld op de bronnen van het lichamelijk leven, die in de natuur voorhanden zijn. Zoo heeft Gods kind behoefte ingeschakeld te worden op de krachten des hemels. Anders wordt zijn leven een prooi van die sloopende krachten, die van beneden zijn en ter helle trekken.

* * *

De Heilige Geest is de Inwendige Verlosser, de Christus in u. Hij brengt het verlossingswerk van Golgotha in ons over. Hij herhaalt *in* ons, wat Christus op Golgotha *voor* ons deed. Verlossen kan Hij ons echter alleen van wat wij loslaten. Hij wil alle vertrekken van ons leven binnengaan, maar wij moeten Hem de deuren openen.

Gewichtig is daarom voor u de vraag, of de Heilige Geest de sleutels van alle deuren uws levens in Zijn hand heeft!

Wat de Heilige Geest immer als zonde aantoont, moet door u worden losgelaten. Als ge dat verzuimt, treedt stilstand en teruggang in. Dan gaat het leven weer in tegenovergestelde richting: van boven naar beneden, van het licht naar de duisternis.

* * *

Johannes besluit zijn eersten brief met de verrassende woorden: *„Kinderkens! bewaart uzelven van de afgoden"*. Wat is dit anders, dan een waarschuwing voor het gedeelde hart? Een afgod is al datgene, waarvan men iets verwacht, dat alleen gevonden kan worden in de gemeenschap met *God*. Jakobs weg ging van Pniël — de plaats der bekeering — naar Bethel — de plaats der heiliging — over Sichem. En eerst toen hij in Sichem, als vrucht van een groote verdrukking naar het vleesch, de afgoden begraven had, was de weg naar Bethel, de weg tot levensheiliging, open.

Mijdt den omweg! Laat uw leven zich in rechte lijn bewegen van Pniël naar Bethel! Dan zal de vervulling met den Heiligen Geest bestendig kunnen doorgaan.

* * *

Wanneer *ik* zie op den levensgang van Hem, aan wien de Geest zich *geheel* is kunnen kwijt worden, dan merk ik dat de Geest het leven tot een *offer* wil maken.

De bereidwilligheid daartoe behoort dus mede tot de openstelling van het leven voor den Geest.

Nu is zonde nalaten *niet* een *offer*

brengen. Neen, wij offeren onszelf, doordat wij bereid zijn schade en onrecht te lijden, goede wenschen te laten varen, een moeilijke taak te volbrengen, *en dit alles om Jezus' wil.*

* * *

Gehoorzaamheid is de sluis des levens openhouden voor de toestrooming des Geestes. „ . . . . de Heilige Geest, die God gegeven heeft dengenen, *die Hem gehoorzaam zijn*". Hand. V : 32.

Als ik de Heilige Geest mag vergelijken met de olie, die de kracht is, die de motorboot voortdrijft, dan zou ik de gehoorzaamheid willen vergelijken met de bladen van de schroef, die de boot voortstuwt.

Ontbreken de schroefbladen, dan baat het loopen van de motor niet. En zoo komt eerst door onze gehoorzaamheid de kracht des Geestes ons ten goede, wordt zij de stuwkracht, die ons hemelwaarts brengt. „Indien we door den Geest *leven*, bewogen worden, laat ons ook door den Geest *wandelen*".

Vraag wat de goede, welbehagelijke, volmaakte wil van God zij, en, zooals Elia's offer de vlammen des hemels aantrok, zoo zal uw leven den Heiligen Geest aantrekken.

L.

III

LOSSE SCHAKELS

Dr. Rushbrooke. Er is vermoedelijk geen Baptist, zoo goed bekend over heel de wereld, als Dr. Rushbrooke. Hij dankt deze bekendheid aan de positie, die hij in het Baptisten Wereldverbond inneemt. Eer was hij de secretaris voor het oostelijk deel der wereld (wat wij de „oude" wereld te noemen plegen), en thans is hij Algemeen Secretaris. In die kwaliteit heeft hij Europa verschillende malen doorkruist en bezocht een en ander maal Amerika. Hij kent de Baptiste Wereldkaart als geen tweede. Vooral Oost-Europa dankt aan zijn arbeid en tusschenkomst in gevallen van achteruitzetting en onderdrukking veel.

Onze Br. besloot onder den bezielenden invloed van den bekenden Dr. Clifford zich te geven voor den arbeid in de Bapt. Gemeenschap. Na zijn opleiding in Engeland, studeerde hij nog te Halle en Berlijn in Duitschland. Van 1901 tot 1920 diende hij verschillende gemeenten in zijn Vaderland als predikant. In laatstgenoemd jaar werd hij vrijgestelde voor Europa. In deze hoedanigheid regelde hij den fin. steun van het opkomende werk in het verjongde Oost-Europa. Enkelingen werden zoo bewaard voor wanhoop en dood. Met deze steunverleening was een bedrag van 3.600.000 Gld. gemoeid. Hij diende het jonge werk bovendien met raad en leiding, en was een trouw pleitbezorger voor godsdienstvrijheid in Rusland en Roemenië. — In de voorbereiding van het Bapt. wereldkongres te Stokholm in 1923 en dat te Toronto (Kanada) vijf jaar later, had hij een belangrijk aandeel.

Gedurende de gewichtige jaren, waarin Dr. Rushbrooke het Bapt. Wereldwerk dient, zijn op het Vasteland van Europa verscheidene opleidingsscholen geopend. Talrijk waren de Bapt. Gemeenten in Amerika, minder sterk waren de Baptisten in Engeland, Zweden en Duitschland. Thans vindt men in alle landen van Europa georganiseerde Baptisten, uitgezonderd in Griekenland en Turkije. Velen hebben gewerkt — zegt Dr. Blomfield — maar de arbeid van slechts weinigen kan vergeleken worden met dien van Dr. Rushbrooke, die onder zijn gelijken de hoogste achting geniet.

Mevrouw Rushbrooke. Gaarne bekent Dr. Rushbrooke, dat hij zijn vrouw veel verdankt. Zij is de dochter van een bekend kunstenaar, den overleden Prof. Anton Weber, te Berlijn. Het eenige waardoor hem zijn werk zwaar valt is — zegt hij — dat het hem meermalen tot een lange afwezigheid van zijn vrouw en dochter noodzaakt.

Een knap werker. We bezitten in dezen broeder een knap werker. Zijn rapporten zijn modellen: duidelijk, beknopt en getuigend van een levende belangstelling in het onderwerp. Hij is een geliefde broeder, vriendelijk en voorzichtig, zichzelf niet sparend waar het geldt anderen te helpen. Ervaren en taktvol wijst hij de weg ter overwinning over schijnbaar onoverkomenlijke moeilijkheden.

Baptisten zijn niet in staat groote eerbewijzen te verleenen. Hij bezit reeds alles waarover zij beschikken. Doch hij zoekt ze niet en ze zijn in zijn oog zeer gering, zoo hij slechts de zaak onzes Heeren Jezus Christus en Zijner Gemeenten mag bevorderen, aan welke hij zijn leven gewijd heeft.

Een stukje van den ouden Adam. In de voor kort bij Callenbach verschenen levensbeschrijving van Friedrich von Bodelschwingh, vertelt Bodelschwingh het volgende voorval uit zijn leven: Eens nam hij op een zijner wandelingen een klein boekje ter hand, waarin hij eenige gedichten geschreven had, met het plan daaraan enkele op reis toe te voegen. „Toen ik ze ging lezen en vergeleek met den rijken schat van geestelijke liederen, die God ons geschonken had, zag ik welk een droevig maaksel mijne gedichten waren. 'k Zocht een steen op, bond boekje en steen met een touwtje aan elkaar en smeet het in 't meer. Dankbaar was ik, dat ik van een stukje ouden Adam was verlost en dat ik met een lichter hart mijn pelgrimsreis kon voortzetten".

Zijn er onder onze lezers soms, die ook dit stukje van den ouden Adam nog kwijt moeten? Dat ze er zich dan gauw van ontdoen! Er is in Nederland gelukkig water genoeg om het te verdrinken. En.... vergeet vooral den steen aan het pakje niet!

Bederf der oogen. We weten dat goed, juist handelen, een verhelderenden invloed op den geest heeft. De goede daad verlicht, de verkeerde daad vervalscht den blik. Deze waarheid is wellicht nergens gewichtiger dan waar het gaat om de uitlegging der Heilige Schrift. We hoorden eens op een „Bijbelzondag" een predikant eener kerk, die geen persoonlijk geloof des harten voor het lidmaatschap eischt, in zijn preek over 2 Petrus 1 : 19, de moeilijke slotwoorden van dit vers, zoo uitleggen, dat de lezers, door acht te geven op het Woord, dat schijnt als een licht in een duistere plaats, tot bekeering zouden komen. We voelden onmiddelijk dat, wat die woorden ook mogen beteekenen, ze deze strekking niet konden hebben. Die zouden ze wel kunnen hebben, wanneer Petrus zijn brief gericht zou hebben aan menschen, die lid waren van een kerk, als waartoe deze predikant behoorde. Petrus schreef echter aan een apostolische gemeente, en de leden dier gemeenten „hadden even dierbaar geloof met ons (de apostelen) gekregen". In de praktische opvolging van de voorschriften van het N. Testament ligt een uitnemend voorbehoedmiddel tegen verkeerde Schriftuitlegging. Het verkeerd handelen bederft de geestelijke oogen.

Een ander voorbeeld. We weten, hoe de kerken zijn afgeweken van de doopspraktijk der eerste gemeenten. En wat heeft men sedert de kinderbesprenging regel geworden is, al in den Bijbel over den Doop gevonden? De bestaande doopspraktijk moest nu met den Bijbel verdedigd, dus ook in den Bijbel gevonden worden. Gewend aan een doopsbediening, die los van het geloof van den doopeling voltrokken werd, verstond men niet meer wat de Bijbel over den Doop zegt. Zoo kan men thans hooren beweren door geloovigen, die onder een kinderbesprengende christenheid zijn opgegroeid, dat, wat de Bijbel van den Doop zegt, niet slaat op dien Doop, dien Jezus Christus Zijn jongeren opdroeg te voltrekken aan hen die gelooven, maar op den „geestesdoop". Met een, in ongeloof „gedoopte" christenheid voor oogen, lezen ze de uitspraken des N. Testaments over den Doop en de gedoopten. Ze voelen zeer sterk, dat, wat het N. Testament over Doop en gedoopten zegt, volstrekt niet past bij den „doop" en „gedoopten", uit hun kringen.

Van deze ontdekking tot het inzicht; dus is de Doop, die onder ons bediend wordt, niet de Doop des Bijbels, en zijn wij geen, in bijbelschen zin gedoopten, was, zou men zoo zeggen, maar een stap. Deze stap zetten ze echter niet. De moeilijkheid wordt op een andere wijze weggenomen Men zegt: wat de Bijbel over den Doop zegt moet ge verstaan — niet van den Doop — maar van den „geestesdoop". We meenen dat Ströter in Duitschland de eerste geweest is, die dit geleerd heeft.

De groote fout dezer vrienden is, dat zij het, voor de verklaring der doopteksten beslissend feit buiten beschouwing laten dat, in de gedachten der Apostelen, geloof en Doop niet gescheiden bestonden. Voor hen was de Doop altijd met het geloof vereenigd. Een Doop zonder geloof bestond in de wereld hunner voorstellingen niet. Spraken ze dus over den Doop, dan spraken ze steeds over den geloofsdoop, den Doop, die op 't geloof werd ontvangen. En van dezen Doop is waar, wat de Apostel b.v. in Rom. 6 zegt.

De subjektieve faktor. Dat er ten allen tijde menschen waren, bij wie niet subjektief voorhanden was, wat de Doop objektief uitbeeldt, en voor wie de Doop dus niet de beteekenis had als b.v. Rom 6 aan hem toekent, mag geen aanleiding geven om te zeggen: hier zijn menschen, die den waterdoop hebben ontvangen, doch niet met Christus gestorven zijn, bijgevolg kan in Rom. 6 de waterdoop niet bedoeld zijn, — maar laat geen andere conclusie toe dan deze: deze menschen hebben den waterdoop ten onrechte ontvangen, hun Doop was subjektief een leugen.

Denken we b.v. aan het Evangelie. Het is — in zich zelf — een kracht Gods tot zaligheid. Voor den mensch heeft het echter deze beteekenis eerst, als hij het in 't geloof aanneemt. Evenmin als het Evangelie nut doet, als het met het geloof niet gemengd is in degenen die het hooren (Hebr. 4 : 2), evenmin doet de Doop nut, als hij met het geloof niet gemengd is in degenen, die hem ontvangen. Dit moet ons echter geen vraagteeken doen zetsen, noch achter de objektieve waarde van het Evangelie, noch achter de objektieve waarde van den Doop!

Rom. 6 geldt van den waterdoop, doch uitsluitend van dièn waterdoop, die voldoet aan de veronderseltlingen, waarop de N. Testamentische Doop berust.

L.

III

VAN DEN JEUGDSECRETARIS.

Geliefde jonge menschen. Ik moet nog eens even een hartig woordje met U spreken. Vanuit Groningen heb ik bericht ontvangen over de aangelegenheden der Jeugdconferentie van 9 en 10 Juli. Daar is echter iets, dat mij ernstig bezorgd doet zijn dat vriend „Zwartbril" tóch gelijk zal hebben en het geen nationale Jeugdconferentie zal worden. Uit Twente hebben zich geen afgevaardigden gemeld, laat staan dat er bericht ingekomen is van velen, die de Conferentie willen medemaken.

Uit Friesland zijn de aanmeldingen bedroefd weinig. Hoe is dat Friesche Jeugd. Wij kennen elkaar toch, en de Friesche stabiliteit zult ge toch ook wel aan onze Jeugdzaak doen ten goede komen?

Uit Holland zoo goed als geen aanmeldingen. Zit dat nu in het rijke Holland op die paar simpele guldens reisgeld vast? Of is er voor ons Jeugdwerk toch niet zóóveel belang als eenigen altijd voorgeven. Mijn vriend „Zwartbril" zei mij toen, dat de Bapt. Jeugd te oppervlakkig was voor een Conferentie. 'k Ben hem toen bijna naar z'n keel gevlogen van kwaadheid en heb jullie eer hoog gehouden jongelui! Daarvoor ben ik uw Secretaris. Maar zorg er nu voor, dat wij tegenover alle zwartkijkers geen mal en beschaamd figuur slaan.

Ik verzoek vriendelijk dat ons uit iedere Jeugdkring afgevaardigden gezonden worden. Voorts dat ik uit elke gemeente namens het Jeugdwerk op de Conferentie de vastgestelde contributie, zijnde f 5.00, mag ontvangen.

Naar de gegevens die ons geworden zijn, zal de Conferentie door velen uit de provincies Groningen en Drenthe bezocht worden. Wij verblijden ons over dit uitzicht. Maar de bedoeling is een nationale Conferentie en daarom roepen we nog eens U allen toe: Jonge menschen en Jeugdvereenigingen in het geheele land, komt zelf en zendt afgevaardigden. Er is voor allen plaats.

Tot ziens dan den 9den en 10den Juli in Groningen.

A. P. BARENDREGT.

Opgaven ten spoedigste aan den heer Adr Kruizinga, Nw. Bleekerstr. 107, Groningen.

III

OVER BOEKEN.

De bedoeling is niet een recensie te schrijven. Wij denken slechts de aandacht te vestigen op een boek, dat mij en anderen bij het lezen zeer getroffen heeft, en verband houdt met het gebeuren in Rusland. De titel van bedoeld boek luidt: „Het werk Gods in Sovjet-Rusland", door W. Ph. MARZINKOFSKI. Het is uit het Russisch overgebracht in 't Duitsch door den bekenden Ds. W. L. Jack en uit het Duitsch door M. Visser en uitgegeven door H. J. Paris, Amsterdam, en is natuurlijk bij iederen soliden boekhandel te bestellen.

Een Duitsch blad „Der Reichsbote", geeft er deze recensie van: Hier spreekt een Rus tot ons, die aan zeldzaam gedegen ontwikkeling, stipte zakelijkheid, rijpe Christelijke kennis, hoogen moed in het belijden paart. Met zeer veel ontroering leest men deze ervaringen, diep bewogen legt men het boek neer met deze betuiging: Een volk, dat zulke geloofsgetuigen voortbrengt, kan nog niet verloren zijn, dat heeft nog een toekomst".

Aangaande den persoon des schrijvers, Marzinkofski, geeft Pastor Jack in een voorwoord in het boek, dat hij vertaalde, de volgende beschrijving:

„Wie Ruslands grenzen overschrijdt, betreedt niet alleen een ander land, maar ook een andere wereld. Wat geschiedt daarginds in dat reusachtige rijk met een volk, dat ons zoo vreemd is en ons tegelijkertijd zoo bijzonder aantrekt? Zal uit het Oosten „de ondergang van het Avondland" komen? Of sticht men daar het Paradijs, een toestand van maatschappelijke gerechtigheid en menschelijk geluk, zooals op aarde tot heden nimmer heeft bestaan?

In dit boek neemt een man het woord, die zelf Rus is; een zoon van het volk, niet uit de hoogste kringen, die in menig opzicht uit de voegen gelicht en door de schijnbeschaving van West-Europa aangetast zijn. Marzinkofski is een man, die iets kent van Habakuk's profetenwachttoren*), een man, die het verstaat, dank zij zijn naar den Christus gerichte levenshouding, het leven in en om zich van een goddelijk standpunt uit gade te slaan en te waardeeren.

Voor hem is niet het beslissende wat *menschen* in Rusland doen, hetzij verwoesten of opbouwen, — hij ziet God arbeiden, die ook op de puinhoopen eener wegzinkende, oude wereld iets nieuws kan bouwen, ja, die zich tenslotte zelfs van Zijn tegenstanders als opperlieden en medearbeiders bedient. Geen reactie, geen revolutie van den geest, door het Evangelie zal de grondslag van het nieuwe Rusland gelegd worden.

Daaraan gelooft Marzinkofski, daarvan weet hij iets te verhalen, daar hij het wonder der opstanding aan zichzelven en aan duizenden zijner medebroederen ervaren heeft. Daarom ook kan hij schrijven over: „Het Evangelie in Sovjet-Rusland".

En moet nu deze werkzaamheid van den levenden God zich slechts tot Rusland beperken? — Moet het Evangelie, wanneer daarvan als van de blijde boodschap van Gods Koninkrijk levendig getuigd wordt, ook niet onder ons weer wonderen kunnen bewerken? Marzinkofski heeft ons daarover wat te zeggen".

*) Habakuk 2 : 1, naar de vertaling van Prof. Obbink.

En verder, wat betreft den persoon van Marzinkofski: „hij werd in 1884 in een Wolhümisch dorp in Zuid-West Rusland geboren. Nadat hij het gymnasium met de zilveren medaille verlaten had, volgde hij de colleges der historische-philologische faculteit van de Petersburgsche universiteit.

Midden in deze studie, die hij met den hoogsten lof beëindigde, viel de groote gebeurtenis in zijn leven — zijn ontmoeting met Christus, in het jaar 1904. Het voorrecht hem in dezen weg te leiden had de bekende en gezegende leider der Russische Chr. Studentenbeweging, Baron Paul Nikolai".

En als we nu in het boek gaan lezen, en in gedachten dien merkwaardigen persoon volgen, we vinden hem dan niet alleen in de zalen der universiteiten, waar hij zijn lezingen voor geleerden en studenten houdt, niet alleen in kerken en zalen, waar hij voor groote scharen volks het woord Gods predikte, maar ook met een tasch Bijbels, colporteerende bij de boeren in verschillende dorpen!

Doch later nog sterker — hij wordt gevangen genomen, omdat hij niet zwijgen wil of kan van de dingen, die zijn hart vervulden, en komt voor vele maanden lang in de vuile Russische gevangenissen, opgesloten in enge cellen, soms nog met een of twee medegevangenen bij zich. Doch waar hij ook heen gebracht werd, overal leerde men hem kennen als een ijverige dienstknecht van Jezus. Soms bekwam hij de vrijheid om in die groote gevangenissen rond te gaan om de gevangenen in hun cellen op te zoeken, met ze te spreken van Jezus en ze te troosten in hun smart. En in die gevangenissen ontmoette hij prelaten en priesters der officieele kerk, ook professoren en rechters en tot die bracht hij het woord Gods. En het is zelfs zoo ver geweest, dat hem toegestaan werd ook anderen in zijn cel te ontvangen, en dan werd zoo'n akelige cel een heiligdom, waar Gods woord gelezen, gebeden en gezongen werd en waar mannen uit verschillende levensstand de knieën voor Jezus Christus leerden buigen.

En vol moed — al was 't soms door de tranen heen — zong men soms het Russische versje:

„Als weer een liefdeketen
Zich om aller harten sluit,
Dan zullen wij 't wonder
[schouwen,
Hoe leed in geluk herschapen
[wordt".

Nog eene bijzonderheid deelen we hier mede: Marzinkofski kwam onder al den arbeid en onder al den bangen strijd tot het inzicht van den alleen bijbelschen doop der geloovigen en liet zich doopen en werkte verder in gemeenschap der Baptisten.

Inderdaad bij het lezen van het boek wordt men beurtelings geroerd en vertroost, verblijd en beschaamd, neergedrukt door zoo veel geloof en liefde te zien en tot aanbidding en vertrouwen opgewekt.

Hoe wenschte ik, dat in alle huizen der Christenen dit zeldzame boek gelezen werd. N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Petrus weer in Jeruzalem; door een engel bevrijd.

Hand. 11 : 1—18; 12 : 1—19.

Les voor Zondag 27 Juli 1930.

Na een repetitie van de vorige les, laten wij Petrus weer naar Jeruzalem gaan. Wat zal hij blij geweest zijn! Wat kon hij heerlijk nieuws vertellen. Daar zouden de geloovigen te Jeruzalem zich ook wel over verblijden, als hij 't hun vertelde.

Te Jeruzalem had men al gehoord, wat te Cesarea was geschied, tenminste iets er van. Hoe alles door den

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

24. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld. De moeder werd half krankzinnig van smart. De wereldoorlog was geëindigd en de revolutie-storm in Duitschland losgebroken, de legers keerden zoo spoedig mogelijk huiswaarts. Ook Ds. Lothuizer was naar Dorenfelde gegaan om iets van de troepen te zien. Op den terugweg had hij een ervaring met God. In Burgheim had de onderwijzer Günter Sonwald een lezing gehouden, waarna de arbeiders hem trachtten te bewegen een verklaring te geven, dat hij aan hun zijde stond, een revolutionair republikein. Ten slotte werd er wild doorelkaar geschreeuwd Lauterborn, een der woordvoerders onder de arbeiders, scheen geen zin te hebben, den onderwijzer op de een of andere manier te helpen.)

Na een poosje echter liep hij op den onderwijzer toe en zeide: »Het spijt mij, mijnheer Sonwald, dat de avond zoo verloopt. Ik had iets geheel anders verwacht. Ik had gedacht, dat u geheel open kaart zou spelen. Wanneer u zich vanavond openlijk voor ons had verklaard, zou het voor u zeer ten voordeel zijn geweest, maar zoo . . . ?«

Hij haalde de schouders op.

»Ik doe als onderwijzer mijn dienst volgens plicht en geweten. Wie zal mij dan schaden?«

»Mijnheer Sonwald . . . ! Wij hebben spoedig verkiezing voor een burgemeester! Wij zijn de sterkste partij in deze plaats, wij zullen den toekomstigen burgemeester kiezen!« gaf Lauterborn met een veelzeggende blik ten antwoord.

(In Duitschland kiest de bevolking zelf den burgemeester.)

»Mag ik u nog een kort woord zeggen?» vraagde Günter Sonwald.

Lauterborn klom weer op zijn stoel en riep: »Stilte! Stilte! Wees toch eens stil! Stilte! Opgepast! Mijnheer Sonwald wil nog een verklaring afleggen!«

Het luide rumoer verstomde langzamerhand. Hier en daar bromden nog een paar halfluide stemmen.

Günter Sonwald begon met heldere en duidelijke stem te spreken: »Wanneer gij mij nu misschien niet goed begrijpen kunt, vlei ik mij toch met de vaste hoop, dat de tijd komen zal, dat gij, waarde aanwezigen, overtuigd zijt, dat ik waar en oprecht tot u gesproken heb!«

Hij hield even op, om de uitwerking zijner woorden af te wachten.

Maar reeds riepen weer de schreeuwers van zoopas: »Rechts-om-keert, marsch! Afdanken! Sluit het debat!«

Günter Sonwald had in menig kritiek moment voor de vijand gestaan, maar hier meende hij toch niet den vijand tegenover zich te hebben, maar Duitsche mannen en Duitsche vrouwen met Duitsch bloed. En toch had hij een zwaren strijd om weer innerlijk rust en kalmte te vinden.

Dan wendde hij zich tot Lauterborn en vraagde: »Denkt u, dat het nog zin heeft voor mij, hier te blijven? Wenscht u het?«

De gevraagde, die kalmweg op zijn stoel bleef zitten, haalde de schouders op en zeide: »Het schijnt van niet!«

»Nu . . . dan kan ik wel heengaan? Goeden dag!«

Hij maakte een kleine buiging voor de vergadering en verliet de zaal.

Buiten op straat liep hij langzaam naar huis, dat stond tegenover zijn school. Een week geleden was hij te Burgheim gekomen, om de door den oorlog opengevallen onderwijzersplaats te bezetten, die den laatsten tijd vervuld was door een onderwijzer uit het een uur vandaar gelegen plaatsje Singelheim, gedurende drie dagen in de week. Sonwald had op den dag van zijn aankomst reeds een bezoek gebracht bij den predikant en den burgemeester, en, merkwaardig genoeg, hadden beiden hem aangeraden zeer voorzichtig te zijn en een afwachtende

Heer zelf was geleid, wisten ze niet, maar ze wisten wel, dat Petrus tot de Heidenen was gegaan, en dat hij hun het evangelie had verkondigd, en dat hij met hen gegeten had. Dat zal wel letterlijk en overdrachtelijk verstaan moeten worden: samen den maaltijd gebruiken (Petrus logeerde immers bij Cornelius) én samen avondmaal vieren. Waarom ook niet? Deze menschen hadden het woord Gods aangenomen, den H. Geest ontvangen en waren gedoopt. Maar toen dat de Jeruzalemmers gehoord hadden, waren ze heelemaal niet blij geweest. Ze dachten, dat Petrus dit niet had mogen doen. En toen hij te Jeruzalem kwam, waren de geloovigen daar eerst heelemaal niet blij met hem. Integendeel, zij begonnen met hem te twisten.

Maar gelukkig schijnt Petrus niet boos te zijn geworden. Hij begon bij het begin en vertelde hun alles. Vertel het ook in 't kort nog weer eventjes. Wat zullen ze opgekeken hebben van dat groote laken en de woorden, die Petrus hoorde. En dan, dat die Heidenen den H. Geest ontvingen! Dat kon toch Petrus ook niet bewerkstelligen; dat moest van den Heer zijn. We kunnen begrijpen, dat Petrus besloot met te zeggen: Mannen broeders, hoe kon ik anders doen, dan ik gedaan heb? v. 17.

Toen was er algemeene blijdschap, v. 18.

— o —

Een paar weken geleden hebben we reeds vernomen, dat de Christenen te Jeruzalem vervolgd werden door de Joden; Saulus van Tarsen was een zeer ijverig vervolger. Na zijn bekeering deed hij natuurlijk niet meer mee tot groote vreugde voor de gemeente. Maar de vervolging eindigde met de bekeering van Saulus niet. We vernemen zelfs, dat later niet alleen de Joodsche Raad maar ook Herodes de Christenen vervolgde. Hij liet ze gevangennemen en mishandelen (12 : 1). Een der apostelen werd ook door hem gegrepen, Jakobus, de broeder van Johannes. Vertel hoe 't afliep.

Dat vonden de Joden *fijn*. Herodes deed toch nog wel eens wat, dat zij gaarne hadden. Zóó hielden ze wel van hem.

Herodes op zijn beurt vond het weer mooi, dat de Joden over hem tevreden waren. Hij dacht: Dan moet ik nog maar eens eentje van de voormannen zien te vangen! Wie zou dat eens moeten zijn?

't Liep tegen 't Paaschfeest. Daar opeens werd de gemeente verschrikt door het bericht: Nu is Petrus gevangen. Als die nu ook maar niet gedood wordt. Veel is er toen voor Petrus gebeden. 't Waren geen mooie Paaschdagen voor de geloovigen, en natuurlijk voor Petrus *zelf allerminst*. Na Paschen zou hij voorgebracht worden. Zoolang werd hij zorgvuldig bewaakt, v. 4.

Eindelijk kwam de laatste nacht. Vertel, wat in 't huis van Maria gebeurde, v. 12. Vertel dat Petrus rustig sliep. En dan, hoe hij tusschen soldaten sliep; repeteer de bewaking. En vertel dan van den engel, en wat er meer gebeurde. Het heele verhaal is gemakkelijk en loopt nu vanzelf.

K. R.

III

WAT WIJ IN ONZEN ARBEID BEHOEVEN. *)

I.

Voordat wij gaan vaststellen, wat wij van noode hebben, willen we eerst vragen, welke eischen ons worden opgelegd.

Met welke opdracht is onze gemeente belast?

Waartoe is zij in het leven geroepen? Wat is haar doel?

Haar Grondlegger heeft zich daarover duidelijk genoeg uitgelaten, zoodat wij

*) Referaat van Ds. J. W. Weenink, gehouden op den Pinksterbondsdag te 2e Exloërmond.

houding aan te nemen.

Naar het verloop van dezen avond te oordeelen, was het misschien onverstandig geweest, om te beloven een lezing te houden, op verzoek van Lauterborn, in de zaal van »In 't gouden veld« over »Duitschlands heden en de toekomst«. Sonwald begreep, dat de menschen, tot wien hij vanavond gesproken had nog geen begrip hadden voor de goede orde in het land, dat elk afzonderlijk daarvan profiteerde. Deze menschen leefden nog in de roes van de revolutiekoorts.

En hij, Sonwald, kon het geloof aan een Duitsche opstanding niet kwijt worden. Het geloof aan Duitschlands wederopstanding moest algemeen goed in het land worden.

Het moest ieder Duitscher, jong en oud, steeds weer gezegd worden.

En juist het beroep van onderwijzer scheen hem zoo geschikt daarvoor te zijn. En daar wilde en moest hij niet achter blijven, maar zou zijn man staan.

Den volgenden morgen tijdens de les kwam de dienstbode uit de pastorie en zeide: »Dominé laat vragen, of mijnheer Sonwald zoo vriendelijk wilde zijn om vanmiddag een bezoek bij dominé te willen brengen«.

Eerst wilde Sonwald zich verontschuldigen, maar daarop beloofde hij, hoewel met lichte, innerlijke onwil, te zullen komen.

Toen hij 's middags in »In 't gouden veld« zijn middagmaal gebruikte, kwam de waard bij hem en zeide halfluid: »Mijn compliment, mijnheer Sonwald! Wat heeft u gesproken gisteravond . . .! Dat was verbazingwekkend! Ik heb tegen de anderen gezegd: Ja, zoo'n man moeten wij hier in de gemeente hebben! U kunt mij gelooven, mijnheer Sonwald! ik heb den geheelen nacht bijna geen oog dicht gedaan. Ik heb tegen mijn vrouw gezegd: Zooals onze meester is er in geheel Burgheim geen tweede!«

Günter Sonwald zag den spreker daarbij zwijgend aan. En als de waard van »In 't gouden veld« onder de onderzoekende blik van den onderwijzer langzamerhand den draad verloor en geen woorden meer vond, geloofde Günter Sonwald zijn man reeds te kennen.

De waard deed echter nogmaals een aanloop: »U moet beslist spoedig weer eens een lezing houden. 't Mag dan gaan, zooals het wil. Zooiets heeft Burgheim noodig. Daar zullen zij van opfrisschen! Ja . . . en smakelijk eten ook, mijnheer Sonwald!«

Nu verdween de waard.

Daar kwam langzaam, met onzekere stappen, een oude man naar de tafel van den onderwijzer toe.

Hij opende zijn tandelooze mond, waardoor het gezicht, met wit-grijze haarstoppels bezaaid, in eigenaardige plooien en rimpels getrokken werd.

Daarop sprak hij, terwijl hij met den rechter voet een soort maat er bij sloeg: »U is zeker de nieuwe onderwijzer? Hé? Joa, joa, joa?«

»Ja!« gaf Günter Sonwald ten antwoord.

De oude man sloeg weer de maat en vraagde nog eens: »Zeker de nieuwe meester? Hé, joa?«

»Jawel, dat ben ik! gaf Günter Sonwald op vriendelijken toon nog eens ten antwoord.

Nu kwam de oude nog dichterbij, begon weer met de voeten te bewegen en zeide: »Neem me niet kwalijk! Maar ik hoor niet best meer!«

»Ja, ik ben de nieuwe meester!« gaf Sonwald luid ten antwoord.

Zijn heldere en duidelijke stem schalde door het geheele huis.

»Joa . . . joa! Soa . . . soa! Joa . . .! Nu, dat zal er weer om spannen. Uw voorganger heeft de jongens goed opzitten geleerd, dat de flarden er af vlogen!« sprak de oude, begeleid door de maatslag van zijn rechter voet.

Zoo nu en dan, om een woord er met bijzonderen nadruk uit te brengen, gebruikte hij ook zijn linker voet er bij, zoodat het soms leek, alsof hij een trappelende aanloop nam, om aanstonds met beide voeten op de tafel van den meester te springen.

»Zoo . . . zoo!« lachte Sonwald vroolijk.

(Wordt vervolgd.)

niet in twijfel behoeven te verkeeren. Heeft Hij niet kort voor zijn verscheiden tot Zijn vrienden nadrukkelijk gezegd: „Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zend Ik ook ulieden?” En heeft Hij daarbij niet op hen geblazen om hun Zijn Geest te geven? Zij hebben dien Geest toen niet ontvangen — zij waren nog niet geschikt om Hem te nemen — maar het feit, dat Jezus op hen blies geeft teekening aan hetgeen Hij van hen verwachtte.

Zij moesten te zamen en ieder persoonlijk de plaats van Jezus innemen, als Hij er niet meer was.

En welke plaats had Jezus hier op aarde bekleed?

Wat was Zijn taak van den beginne geweest?

Hoor Hem het zelf zeggen: „De Zoon des menschen is gekomen om te zoeken en zalig te maken, dat verloren is”.

De taak van onze gemeente is dus om als Jezus te zoeken en zalig te maken. Waar dat niet het geval is, doet ze haar plicht niet en levert zij een schouwspel, waarover de engelen in den hemel vele tranen laten vallen.

Wel mogen wij ons afvragen, of onze eigen gemeente aan het zoeken is en het werk van Jezus hier op aarde op denzelfden voet voortzet.

* * *

Maar zoeken stelt zekere eischen aan de zoekers. Zij moeten het gevondene kunnen thuisbrengen en bewaren. Wat geeft het, indien het gevondene verloren gaat bij de zoekers!

Zoo zien wij, dat de taak van onze gemeente om te zoeken van haar verlangt, dat zij een toonbeeld van een gemeenschap is.

Onze Heer heeft niet nagelaten daarop den nadruk te leggen, toen Zijn loopbaan hier op aarde het einde naderde en Hij meer dan tevoren aan de gemeente in verband met de voortzetting van Zijn arbeid dacht. Wie kan Zijn toespraken in de opperzaal te Jeruzalem en onderweg naar den Olijfberg alsmede Zijn hoogepriesterlijk gebed lezen en komt niet onder de bekoring van de ideale gedachte, die hij van de gemeente heeft: „Ik ben de wijnstok en gij de ranken”. Hij zegt niet, dat Hij de stam is, of een ander deel van deze plant.

Neen, Hij verklaart — en wat we hooren, doet ons niet vreemd aan, want Hij heeft het ons tevoren reeds te verstaan gegeven — dat Hij het geheel is en wij de deelen! En is er wel een schooner geheel denkbaar dan Jezus zelf? In dit zelfde hoofdstuk van den wijnstok waarschuwt de Heer, dat de wereld de gemeente zal haten en vervolgen en liegende alle kwaad tegen haar zal spreken. Geen wonder, dat Hij naar haar toekomstige ondervindingen heenwijst. Zij is immers Hij en wat Zijn lot geweest is, zal de hare worden.

Ook hebben de apostelen onze gemeente steeds gedacht als een toonbeeld van een gemeenschap, die door haar liefde onderling en eensgezindheid de gemeenschappen dezer wereld verre in de schaduw plaatst en profetisch is van het zalig verkeeren met elkaar in het Vaderhuis boven.

Paulus vergelijkt in zijn brieven onze gemeente gaarne bij een lichaam en het liefst bij het lichaam van Christus: „maar nu zijn er wel vele leden, doch één lichaam. En het oog kan niet zeggen tot de hand: ik heb u niet van noode, of wederom het hoofd tot de voeten: ik heb u niet van noode. Ja veeleer de leden, die ons dunken de zwakste des lichaams te zijn, die zijn noodig en die ons dunken de minst geëerde leden des lichaams te zijn, denzelven doen wij overvloediger eer aan . . . . . opdat geen tweedracht in het lichaam zij, maar de leden voor elkaar gelijke zorg dragen . . . . . en gijlieden zijt het lichaam van Christus en leden in het bijzonder”.

Heeft de apostel dit vastgelegd in zijn brief aan de Corinthiërs, in dien aan de Romeinen oppert hij dezelfde gedachte: „Alzoo zijn wij velen één lichaam, maar elkeen zijn wij elkanders leden”. Vervolgens haalt hij daaruit een raad, dien de lezers vermoedelijk dringend noodig hadden en die ons werk zeer ten goede komt, indien wij hem opvolgen, namelijk, dat wij niet wijs mogen zijn boven hetgeen wij wijs behoeren te zijn en dat wij in elk geval wijs zijn tot matigheid!

Ja, onze gemeente moet een model van een gemeenschap zijn. Zoo heeft de Heer het gewild en hebben de apostels haar beschouwd en dat is de groote eisch, die haar wordt opgelegd krachtens haar roeping om het verlorene te zoeken en zalig te maken.

Onwillekeurig rijzen er enkele vragen in ons hart op.

Is onze gemeente zich wel ten allen tijde bewust geweest van haar roeping en staat? Wie kan hierop een bevestigend antwoord geven! Ons past verootmoediging en belijdenis van schuld. Hebben wij niet onze Petrussen en Johannessen en Andreassen gehad die tegen elkander krijg voerden om de eerste plaats te veroveren? En zitten wij soms nog niet verlegen met ze? En wat zullen wij zeggen van de rol, die de afgunst heeft gespeeld? Hoe vaak toch werden onze harten om kleine dingen verbitterd en wat een toonbeeld van een gemeenschap moest zijn werd voor de wereld zelfs een waarschuwing van wat zij niet moet wezen. Het woord Gods, bedoeld als de edelste balsem voor gewonde zielen, veranderde, dank zij de chemische werking van de bitterheid, in een wapendepôt, waaruit men de scherpste zwaarden koos om den tegenstander af te maken.

Maar hoe kan onze gemeente trouw aan haar hoogste roeping en een voorbeeld van een gemeenschap blijven? Zij bestaat toch uit gewone menschen als Johannessen en Petrussen en Filippussen en Andreassen en — niet te vergeten — Euodia's en Syntiche's? Hoe worden al deze menschen met hun deugden en gebreken op hun plaats gehouden en tot een schoon geheel vereenigd en bezield met een passie voor evangelisatie?

(Slot volgt.)

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

HET JEUGDWERK!

Komt vrienden, aan het werk getogen,
Blijf niet van verre staan,
't Is nú de tijd om aan te pakken
Wil 't werken niet versmâan;
Het Jeugdwerk biedt toch schoone [kansen
Aan ieder wie maar wil,
De oogst is rijp, gij kunt gaan zaâm'len
En staat gij dan nog stil? —
Wat zijn die kansen zegt gij allen?
Hoor eens aandachtig toe:
Gij kent ze toch, die arme tobberds
Door zondestrijd zoo moe?
Gij kent ze toch die afgedwaalden
Verward in struik en heg?
Gij kent toch hen, die door verleiding
Gedwaald zijn van de weg?
Welnu, tot zulken gaan w' ons wenden,
Alleen in 's Heilands kracht,
Ons Jeugdwerk dient om hen te wijzen
Op wat de Heer volbracht.
Wij willen hen in liefde dienen
En helpen waar 't maar kan,
Wij helpen gaarn' een arme zondaar,
't Zij jong'ling, vrouw of man,
En wijzen hen op Jezus henen,
Die eens aan 't smaad'lijk kruis
Voor allen stierf, om te bereiden
Een plaats in 't Vaderhuis,
Aan zondaars, die oprecht geloovend
Hem dienen als hun Heer,
En die zoo gaarne afgedwaalden
Ziet tot Hem keeren weer. —
Ook willen wij elkander reiken
De ware broederhand,
Wij werken, strijden, waken, bidden
Op reis naar 't Vaderland.
Geen tijd staat ons meer te verliezen,
Dus állen aangepakt,
Komt Frieslands jeugd! helpt allen [mede,
Nu niet in 't werk verslapt.
Toch niemand die wil achterblijven?
Helpt allen dapper mee,
De strijd is zwaar, maar onze Helper,
„De Heiland”, helpt ook mee,
En met Zijn hulp de zege is zeker,
Klink' 't straks dan tot Zijn eer,
Roept allen uit, verheugd en dankbaar
„Heel Friesland voor den Heer!”

Harlingen. H. de VRIES.

Onze arbeid in Siddeburen.

Waarde broeders en zusters.

Zeer waarschijnlijk hebt U al een en ander vernomen over onzen rijk gezegenden arbeid in Oostelijk-Groningen. Treffend is het dat men ons vanuit Wagenborgen en Siddeburen verzocht om daar het Evangelie te prediken. Toen wij hieraan gehoor gaven werden onze verwachtingen verre overtroffen.

Te Wagenborgen hopen wij volgenden winter op een avond in de week weer geregeld prediking te houden. Hiertoe zal een autogarage, die het eigendom van een lid onzer gemeente is, veranderd worden tot een geschikt Evangelisatielokaal.

Te Siddeburen bereiken we elke week 150 tot 200 menschen. Gedurende den winter waren er soms wel bij de 300. Kostelijk is het om aan zulk een schare het heerlijke Evangelie te mogen brengen. Velen kwamen reeds tot bekeering. Met alle vrijmoedigheid mogen wij zeggen, dat er te Siddeburen en omgeving een geestelijke opwekking plaats heeft. Overal spreekt men nu over het Evangelie. Schertsenderwijze schreef iemand dezer dagen: De buren zijn gaan sidderen. Weer anderen zeggen: De Baptisten brengen heel Siddeburen in rep en roer. Verschillenden werden reeds gedoopt en weer anderen hebben de doop aangevraagd. Onder deze is een man, die een zeer Communistische overtuiging had. Hij was in zijn leven slechts eenmaal in een kerk geweest, doch kwam onder onze prediking heerlijk tot bekeering en is nu reeds met zijn vrouw en zoon lid van onze gemeente. Door zijn vrijmoedig getuigenis is hij voor velen een voorbeeld. Vele treffende gebeurtenissen zou ik kunnen verhalen, doch zal het nu hierbij laten

Reeds spoedig zagen wij in, dat onze arbeid te Siddeburen van blijvenden aard zou zijn. Dit deed ons de behoefte gevoelen aan een eigen gebouw, temeer daar we nu voor een zeer hooge prijs vergaderen in de zaal van een café, en nog afgezien van den prijs, zal ieder zich kunnen indenken, welke groote bezwaren aan deze plaats verbonden zijn.

Te Siddeburen brachten de menschen die geregeld onder ons gehoor komen de som van f 1600.— bijeen, benevens krijgen we van iemand een zoo goed als nieuw vijfspel orgel in bruikleen. De grond voor ons kerkgebouw kregen we voor een zeer geringen prijs en de benoodigde kerkbanken kochten we te Groningen uit een kerk voor slechts f 100.— Zoo ziet U, dat de Heer op een buitengewone wijze zijn zegen schenkt. Doch er is veel noodig en daarom doen wij een beroep op al onze gemeenten. Wij vertrouwen dat elke Baptist zich met ons zal verblijden over dezen nieuwen arbeid. Wij verzoeken U daarom zoo mogelijk op den eersten Zondag in Juli een collecte voor ons te houden. Wij weten, dat er heel veel van onze gemeenten gevraagd wordt, doch we hopen, dat ge voor ditmaal aan ons vriendelijk verzoek zult willen voldoen.

De Unie-Commissie gaf ons alle mogelijke medewerking en verleende ons tevens toestemming om in „De Christen" en in de gemeenten gelden voor dit doel te vragen.

Gelden kunnen gestort worden op de postrekening van Ds. W. M. Roest te Delfzijl No. **139013** en zullen in „De Christen" verantwoord worden.

Namens het bestuur van de Bapt. Gem. te Delfzijl.

Uw broeder in Christus, W. M. R.

III

UIT DE GEMEENTEN

MUNTENDAM. Geliefde Brs. en Zrs.! Het is al weer een heele poos geleden, dat de gemeente wat van zich heeft laten hooren. Geen bericht is echter ook in dezen goed bericht. Zondag, 5 Januari, mochten we een br. en zr. door den Doop in de gem. opnemen. Als de geestelijke familiekring grooter wordt, is er steeds vreugde bij Gods kinderen.

Den 26 April verjaarde onze geliefde Voorganger. Op dien dag was er feest in de pastorie. Op verzoek van verschillende gemeenteleden werd de verjaringsvisite niet op Zaterdagavond, maar op Zondagavond, 27 April, in de kerk gevierd. Evenals andere jaren was ook nu de kerk weer volgestroomd met gemeenteleden, vrienden, verschillende vereenigingen en de Evangelisatie van 2e Veensloot. Onze Voorganger werd weer overladen met liefde en achting. Sprekers en zangers hadden slechts één wensch: Heere spaar hem nog lang voor de gem. en vrienden. Bij woorden van liefde bleef het echter niet, want toen Ouderling Bosma, de feestleider, aan den oudsten Ouderling, br. Bolman, verzocht om namens de gem. Ds. Hekhuis toe te spreken, bood deze met sympathievolle woorden onzen Voorganger van gem. en vrienden een prachtig eikenhouten salonameublement aan. De Heere geve, dat onze Voorganger en zijn geachte Gade het met veel vreugde en genot mogen gebruiken.

Op Donderdag, 22 Mei, hield de groote en kleine meisjesver. „Dorkas" haar jaarlijksche uitvoering van bijbelsche voorstellingen. De kerk was ook bij die gelegenheid overvol en bevatte, zooals bij het koppen ronddienen bleek, 340 personen. Na gemeenschappelijk gezang en gebed van Ds. Hekhuis, sprak de presidente, mevr. Hekhuis, een boeiend openingswoord, tevens mededeelende, dat de vereenigingen in een bloeienden toestand verkeeren, ook de kleine meisjesver. te 2e Veensloot en dat, mede met deze ver., met de Kerstdagen 95 pakjes met gemaakte kleedingstukken, lektuur en een wandtekst, waren rondgedeeld aan de behoeftigen van Muntendam, 2e Veensloot (gem. Meeden) en Veendam. 't Vorige jaar konden 87 pakjes worden uitgedeeld.

Alles wat 's avonds ten beste gegeven werd, viel zeer in den smaak. Niet alleen wordt de meisjes naaien en breien geleerd, maar tevens bekend gemaakt met het eene noodige. We feliciteeren de presidente en haar dappere medebestuursleden wel met dit gezegende werk.

Zondag, 4 Juni, hadden we weer een dubbele vreugdedag. Ten eerste mochten we 's morgens van onzen geliefden Voorganger aan de gem. hooren mededeelen, dat hij ook ditmaal voor het beroep naar de gem. N. Pekela bedankt had. Ten tweede hadden we 's avonds 3 broeders en 1 zuster in ons midden om door den Doop begraven te worden naar 's Heeren woord. De kerk was ook bij deze gelegenheid weer tot in alle hoeken bezet. Het ernstige woord, bij deze gelegenheid gesproken, zal niet zonder vrucht blijven. Onze Voorganger deelde bij het Avondmaal nog mede, dat de laatste van de 4 doopelingen juist het 100ste lid was, dat hij door den Doop in Muntendam aan de gem. had mogen toevoegen. We riepen dan ook met elkander uit: „De Heere heeft groote dingen gedaan, daarom zijn we verblijd!" Onze wensch en bede blijft: „Heere, geef ons verder Uw zegen en doe ons ook verder nog vele vruchten des Evangelies plukken".

Wij gaan voorwaarts, roemend in des Heilands kracht.

De Secr. M. J. GROART.

III

MEDEDEELINGEN

Vacantie-adres.

Het adres van Br. H. Bakker, is, gedurende de zomervacantie (Juli en Augustus), Viersterrenstraat 15, Haarlem.

VERANTWOORDING

JUBILEUM-BOUWFONDS-COMM. DER BAPT. GEM. HAARLEM.

J. B. S. te Ter A. f 2.50; B. V. H. te A. f 2.50; H. K. te Ter A. f 5.—; C. L. te S. f 2.50; D. M. v. d. B. te Z. f 0.50; Wed E. de V. te H. f 1.50; Wed. R. H. te W. f 5—; D. de B. te S. f 1.—; M. H. te A. f 2—; M. M. te G. f 2.50; G. de V. te H. f 1.—; R. P. M. te S. f 10.—; B. te A. f 5.—; C. B. te H. f 5.—; Collecte Baptisten Gem. te U. f 14.28; B. A. H. te G. f 2.50: H. v. d. L. te A. f 1.—; J. L. te G. 1.—; N. W. te E. f 5.—; Wed. C. M. te G. f 2.50. Te zamen f 72.28. Vorig saldo f 1118.13. Totaal f 1190.41.

B. BAKKER, penningm. J-B.-C., Spionkopstraat 18. - Giro No. 146660, Haarlem.

Gel. broeders en Zusters!

De Baptisten Gemeente te Utrecht zou met het oog op den schuldenlast, waarmede haar vergaderlokaal bezwaard is, gaarne iets ter aflossing ondernemen. Waar dit door gewone offers zeer langzaam vordert, is zij thans bezig een Bazar te organiseeren, die D. V. einde dezes jaars nog zal worden gehouden.

Velen uwer zullen zeker uit eigen ervaring weten, dat daarvoor heel wat noodig is en daarom hulp en medewerking van buiten hartelijk welkom zal zijn. Wij geven daarom door deze bekendheid aan ons *werk* en onze *nood*, en vragen beleefd, ons in dezen te willen steunen, hetzij met geld of goederen ons te zenden.

Wanneer nu in elke Gemeente eens één broeder of één zuster zich wilde interesseeren voor onze zaak, door eventueele bijdragen in te zamelen, dat

zou reeds een belangrijke hulp voor ons zijn
Hopende op uw aller medewerking, blijven wij in afwachting van verrassende resultaten. Het Bazarcomité:

Ds. K. KUIPERS, Eere-Voorz.
L. H. JANSEN, Voorz.
B. MAARSSEN, Secr.

Utrecht, Juni 1930.

N. B. Gelieve goederen en gelden te zenden aan:
L. H. Jansen, Berkelstraat 32, Utrecht.

III

ZANGERSDAG TE EMMER DENNEN.

Zaterdag, 14 Juni, vergaderden de afgevaardigden der verschillende zangkoren, die hadden medegewerkt aan het 7e Baptisten Zangersfeest. De voorz., Ds. Hekhuis, ging voor in gebed, heette allen hartelijk welkom en sprak zijn groote vreugde uit over het welslagen van ons Zangersfeest.

De secretaris gaf een kort overzicht waaruit we een en ander aanstippen.

Doordat er de laatste jaren telkens een flink nadeelig saldo was en de bodem der kas zichtbaar werd is alles zoo zuinig mogelijk geregeld en is zoodoende heel weinig reclame gemaakt, en was de verwachting niet heel hoog gespannen.

Reeds om een uur of elf waren de meeste zangers en zangeressen present, om nog eens voor de samenzang te repeteeren, wat nog wel noodig was. Het schoone Emmer Bosch leent zich bij uitstek voor zoo'n feest en in den middag was het heerlijk uit zoovele monden te hooren galmen van de grootheid en heerlijkheid des Heeren.

Het zingen geschiedde vanaf een op een heuveltje gebouwd podium en alles kwam best tot zijn recht.

In br. Mosterd hadden we een man die geschikt is om de samenzang te leiden.

Ook de zang van ieder koor getuigde dat er met veel ambitie en ijver gestudeerd was.

De sprekers hadden een zeer aandachtig gehoor.

Ds. de Haan sprak over »Jezus en de schare«, terwijl Ds. Weenink tot onderwerp had: »Jezus en het individu«.

Ds. Hekhuis sprak een openingswoord en kon aan het einde van ons 7e feest, na een kort slotwoord, onze dank vertolken in zijn dankgebed, want we zagen in alles de verhooring onzer gebeden.

Ofschoon er in de buurt vele festiviteiten waren, was het bezoek best, plm. 1200 menschen waren op het terrein, zangers inbegrepen.

De muziekvereen. Elad heeft ook bijgedragen tot het welslagen van dezen dag.

Met blijdschap en vertrouwen gaan we de toekomst tegen en ook staan we financieel beter dan de laatste jaren, want de penningmeester gaf met een blij hart verslag over zijn financieel beheer.

Verder werden nog eenige huishoudelijke zaken behandeld, waarover nader met de verschillende vereenigingen zal worden gecorrespondeerd.

Br. de Boer van Ter Apel sloot deze geanimeerde vergadering met dankgebed.

G. O.

BONTE STEENEN

HEILIGE TEMPELS.

Burton Holmes, de wereldreiziger, vertelt van een oude gewoonte der Japanners, als zij de heilige gebieden betreden, waarop de tempels van Nikko staan. Elke man doet dan een stuk wit papier voor zijn mond, opdat zijn adem de heilige gebouwen niet verontreinigen zal

De apostel Paulus zegt, dat de lichamen van Gods kinderen heilige tempels zijn. Zijn wij voor een tiende deel zoo bevreesd als deze Japanners om dien tempel van ons lichaam te ontheiligen?

Vijf invalspoorten zijn er, waardoor Satan tracht binnen te dringen: het gezicht, het gehoor, de smaak, het gevoel en de reuk. Hoe kan deze tempel rein bewaard worden?

Ten eerste: hij moet rein *gemaakt* worden. Het is onmogelijk om rein te houden wat nog vuil is. Wij hebben allen de reiniging noodig door het bloed van Christus, dat ook den snoodsten zondaar rein maakt.

Ten tweede: hij moet rein *gehouden* worden. Het geheim hiervan is: met geheel ons hart, dat is: met alle begeerten, voortdurend „in Hem te blijven". Hij is machtig om ons zelfs voor struikelen te bewaren. Die in Hem blijft, zondigt niet.

EEN AFDOEND BEWIJS.

Zekere Zalim — zoo verhaalt zendeling Leupolt in zijn »Herinneringen«, voer met twee Brahmanen in een boot den Ganges af en werd op dien tocht hevig door hen aangevallen, omdat hij Christen was geworden. »Wat weet gij, onwetende knaap, van uw eigen godsdienst en van het Christendom? Wat heeft u bewogen den godsdienst uwer vaderen te verlaten?«

»Wat gij daar zegt van mijn onwetendheid«, sprak Zalim, »is volkomen waar. Of ik echter dwaas gehandeld heb, is een andere vraag. Ik had een prachtig afgodsbeeld in mijn huis. Het was netjes afgewerkt en had mij veel geld gekost, want de man die het maakte was een kunstenaar en ik betaalde hem ruim. Dezen god diende ik jaren achtereen hoewel hij mij nimmer zegende. Veronderstel nu dat ik hem hier in de boot had, en hem in mijn rechterhand nam, en in mijn linkerhand deze kleine hond. Indien ik dan beiden in den Ganges wierp, wat zou er van hen worden?«

De Brahmanen zwegen, de andere passagiers antwoordden echter: »Natuurlijk zou de god, die van steen is, naar den bodem zinken, maar de hond zou naar den oever zwemmen«.

»Zie«, zeide Zalim nu, »de hond is dus grooter dan de god, want hij kan zich zelf redden, wat het beeld niet kan. Verlang dan niet van mij, geleerde heeren, dat ik een god dien welke beneden een hond staat«.

Vrijdag 4 Juli 1930 No. 2138 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

LICHT IN HET DONKER.

Al is het donker om ons henen,
Toch kan het licht zijn in ons hart;
Wanneer wij weten: 't geen doet
[weenen,
Beschikt het beste Vaderhart.
Dan wordt het klagend harte stil.
En leert zich voegen naar Gods
[wil. —

O, zekerlijk, ook van den Christen
Buigt vaak de ziele zich ter neer!
Maar toch, hoe velen die niet
[wisten,
Hoe groot de liefde is van den
[Heer,
Eer Hij hen, uit barmhartigheid,
Had langs een droevig pad geleid. —

Als God ons leidt langs donk're wegen,
Dan zoeken we eerder 't licht
[omhoog:
In 't lijden legt de Heer een zegen,
Voor hen, die met hun geestesoog
De hand zien van een liefd'rijk God,
Ook in hun eigen weg en lot. —

Eens zullen wij met blijde klanken,
Bestraald door 't reine hemellicht,
Voor donk're dagen 't meeste
[danken;
Hem zien, wiens Godd'lijk aangezicht
Een vriend'lijk troostend licht
[verspreidt
In aardsche smart en donkerheid. —

(Overgenomen). GRETA.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

LOGISCH LEVEN.

Immers zullen mij het goede en de weldadigheid volgen . . . . .
Ps. 23 : 6.

Wij moeten als rijken leven hier op aarde en niet als degenen, die niets bezitten. Wat hebben sommige menschen het toch akelig arm bij al het goud en zilver, dat zij hun eigendom mogen noemen. Zoo nu en dan deelen de dagbladen ons mee van schatrijke straat-armen, die onder de grootste ontberingen den dood vinden in de een of andere kelderwoning. Beklagenswaardige schepselen zijn het, die vanwege gebrek sterven, terwijl ze in overvloed zich konden verlustigen. Vele christenen vertoonen opvallende overeenkomst met deze stumperds en laten hun vermogen in Christus Jezus zoo goed als onaangeroerd liggen. De psalmist wil van zijn geestelijk kapitaal profiteeren en logisch leven. De Heer is zijn Herder, verklaart hij bij het begin van zijn onsterfelijk lied. Hoe zal hij dat lied anders kunnen eindigen dan het als zijn onwankelbare overtuiging uit te spreken, dat het goede en de weldadigheid hem zullen volgen alle zijn levensdagen?

Hoog boven in een ouden acaciaboom van mijns buurmans tuin zit mijn trouwe vriend de merel te kweelen, terwijl ik deze woorden in ons zomerhuisje schrijf. De warmte is drukkend; zware onheilspellende wolken slepen zich langzaam naar elkander toe alsof een ontzaglijk moeten ze bevangen heeft Een ver gerommel van den donder is profetisch van wat er zal komen. Het duurt dan ook niet lang meer of de bliksem vliegt door het luchtruim en de slagen knetteren. Terwijl ik eenige papieren bij elkaar pak teneinde mij in onze veiliger woning terug te trekken, valt er een slag, die de vensters rinkelen en de gansche omgeving doodstil van schrik doet zijn. Maar daar hoor ik mijn vriend de merel zoo welluidend zingen, als dat maar zelden het geval is. Hij werpt zijn jubellied hoog boven de zware golven van den donder uit. Ik moet hem nog even een afscheidsgroet brengen, doch hij ziet mij niet; hij blijft zingen en heeft zijn kopje naar den hemel gericht.

Is deze merel een vogel van het logisch leven, van het „immers-type"?

Gelooft hij, dat Gods trouwe Vaderzorg zich ook over hem uitstrekt? Of zingt hij uitsluitend volgens de wet van de reactie? Wie kan een vogelhart doorgronden en een vogelbrein peilen? Maar aangenomen dat zijn zingen enkel het gevolg is van reactie, hoeveel te meer behooren wij, die toch zoo rijk zijn in God, ons gerust en gelukkig te gevoelen en te zingen, al trekt ook een onweer over ons heen.

Zijn wij christenen van het „immers-type"?

De Heer is mijn herder! En wat moet nu de onvermijdelijke konsekwentie zijn?

„Immers zullen mij het goede en de weldadigheid volgen".

Leven wij als christen logisch?

* * *

Immers!... Ja, de conclusie is volkomen juist. Met den Heer als herder moeten het goede en de weldadigheid als twee engelen des hemels ons zegenen. Maar onze verkeerde handelingen, onze zonden en mislukkingen dan? Volgen die ons niet langer? Is het geen droevig feit, dat menigeen probeert een rein leven te leven en in zijn eigen verleden een onoverkomelijke hindernis ontmoet?

De grootste vijand van den drankslaaf is immers de zucht, die hij in voorbije dagen zelf heeft gekweekt. En de jongeling en jongedochter worden het meest gekweld door de richting, die zij aan hun verbeelding zelf hebben gegeven. Een dichter teekent in een van zijn drama's een ridder, die de zonden en slechte gewoonten van zijn leven wil opgeven. Maar dan staan deze kwelgeesten tegen hem op en schreeuwen dreigend: „Gij hebt ons heer gemaakt, gij kunt ons niet verdoen!" En zegt Zofar niet van den goddelooze en huichelaar, dat zijn beenderen vol zijn van verborgen zonden? Met „verborgen zonden" worden de zonden van vroegere dagen bedoeld, die hem in het heden geheel in haar macht hebben.

Immers!....Zeker, doch onze vijanden dan, die wij zelf gestalte hebben gegeven? Een ieder, die het ernstig met zijn roeping als christen neemt, weet bij ervaring, dat zij niet gemak-

kelijk tot den afmarsch zijn te dwingen.

Onze vijanden behoeven we niet te vreezen!

Welke herder plaatst zich niet onmiddellijk tusschen den wolf en het schaap, wanneer dat in gevaar verkeert? Welke herder zal niet de worsteling aanbinden met het ondier, dat op het punt staat een lam van de kudde te verscheuren?

Wanneer een gewone herder dusdanig is, hoeveel te meer moet de groote God dan niet bijspringen, uit wiens liefdezee een enkel straaltje is neergedruppeld in het gemoed van dezen herder en die hem alzoo heeft gemaakt!

En de Heere legerde zich tusschen de Israëlieten en de Egyptenaren....

De Heer is mijn herder... Immers!...

Leven wij, kinderen van God door Christus Jezus logisch?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Maak Groningen verlegen!

Woensdag en Donderdag 9 en 10 Juli e.k. Jeugdconferentie in de oude Gruno-stad.

Willen wij onze vrienden aldaar en de geheele Baptiste gemeente met hen eens leelijk verlegen maken?

Ik bedoel niet met onze jeugdige buitensporigheid maar met onze getallen. Wij moeten van Oost en West en Zuid en Noord in groote drommen opmarcheeren of opfietsen of opsporen of opvliegen.

Niemand blijve achterwege.

Vrienden! Het is uw eerste 18 karaats nationale conferentie, en moet gij die niet doen slagen, zoodat zelfs de ruiten van Maastricht ervan rinkelen?

Aanvang van de conferentie telkens 's morgens om $9^1/_2$ uur. Begroetingsavond Dinsdag, 8 Juli, 8 uur. Alles in de Baptiste kerk, Meeuwerderweg.

Met strijders-saluut,

J. W. WEENINK,
Voorzitter Nationale
Baptiste Jeugdraad.

III

Gedachten over Jeugdwerk,

voorgedragen op de Friesche Jeugddag 2e Pinksterdag te Leeuwarden.

Iets zeggen over jeugdwerk vrienden,
[men komt op een terrein
Mij dunkt, je moet haast Dokter in de
[letteren zijn
Ja, honderdtallen Bijbelwoorden
Die eigenlijk bij het jeugdwerk hoorden
Ja jeugdwerk, is zoo omvangrijk
Maar laat eens zien, hoe 't is in de
[praktijk
Want niet de kracht, ligt in 't getal
Maar wel, of ieder staat, steeds pal.
Er wordt gevraagd, aan leiders van
[de jeugd
Hoe het wel gaat met bloei en deugd,
En gaat het slecht, of gaat het goed,
Men meent, dat zulks de leider doet.
In zeker zin, is daar wel iets van aan
Maar jeugd en leider, moet toch
samengaan
Al spant een leider zich voor 't werk,
[met al zijn kracht
De jeugd kan hem ontnemen, alle macht
Ja jeugdwerk, 't woord is schoon te
[noemen,
Als wij maar niet in eigen kracht gaan
[roemen.
En als maar ieder, voor zichzelf verstaat
Dat 't om de eer des Heeren gaat.
Elk jongeling, elk jongedochter, ja
[ieder lid,
Als die maar voor de leider, en voor
['t jeugdwerk bid,
En 't kwaad niet doet naar willekeur.
Maar voor de zonde sluit de deur.
Ja, wij gevoelen, zonder meer,
De groote Leider, is de Heer.
Want, doet een lid, het jeugdwerk
[smart,
Dan stort die uit, voor God zijn hart,
Ja, wij gevoelen, jeugdwerk, 't wordt
[nog schooner
Want, God de Heer, wordt ons
[belooner,
En zijn wij niet te grootsch, als wij
[het zijn vertrouwd,
Dan kunt gij er op aan, dat God zijn
[zegen niet onthoud.
Het jeugdwerk brengt naar mijn idee
Dan voor de toekomst, zegen mee.
Want God zal ons als jeugd, als wij
[dan zijn volwassen
Met vrucht, en zegen; van 't jeugd-
[werk nog verrassen.
En nu, God wil ons groote Leider zijn
Als wij maar wezen willen, klein,
Want, doen wij iets om eigen eere,
Geen waarde heeft ons doen, voor
[onzen Heere,
Och Heer, geef dat het jeugdwerk
[krijgt tot loon,
Noch vele paar'len aan Uw
[Midlaarskroon.
Geef Heer, dat ieder lid, nu maar van
[ijver blaakt,
En dat zij door Uw woord, daartoe
[maar vruchtbaar wordt gemaakt
Ja, leiders, val 't jeugdwerk zwaar, of
[is het licht
Houdt steeds, met alle vragen, uw
[oog op God gericht.
En mede-leden, hier in deze zaal
[aanwezig
Wees toch vooral, met beuzelarij nooit
[bezig
Maar werk, met ijver, en ontzag
Opdat het jeugdwerk bloeien mag.

TJAMKJE DE BOER,
Stavoren.

ZENDING.

IETS UIT KOREA.

Korea is een schiereiland en een keizerrijk in Oost-Azië. Voor eenige tientallen jaren was het voor ons Europeanen nog slechts weinig bekend. Sedert 1896, toen de oorlog tusschen Rusland en Japan losbrak, en die eigenlijk om Korea gevoerd werd, heeft het meer bekendheid verkregen en is er ook meer ruimte gekomen voor de christelijke zending. De bevolking zal ongeveer negen en een half millioen bedragen.

De twee daaronder heerschende godsdienstige gezindheden zijn: Confucianisme en Boeddhisme. Er is wel eenige beschaving.

Van het zendingswerk in dat land weten we betrekkelijk weinig. 't Was ons des te meer verrassend, wat wij er over lazen in het orgaan der „Belgische Evangelische Zending" „Onze Hoop", waarin voorkomt een bericht van een zendeling (of althans iemand, die met de zending in Korea in verband leeft).

Wij lezen o. a. daarin: Pyengyang is een klein Koreaansch stadje met ongeveer 80.000 inwoners. In dit stadje zijn 20 Evangelische kerken, die zelf in hunne financiëele behoeften voorzien. Ik ben, zoo schrijft hij, tegenwoordig geweest in 7 of 8 dezer kerken, en heb mij onderhouden met hare predikanten. Ik kan slechts God danken voor hetgeen ik er gezien heb. De kerkgebouwen zijn geheel gebouwd van de bijdragen der inboorlingen en in twee kerken heb ik de vermelde opgaven gezien, die melden van meer dan 1100—1200 toehoorders op den vorigen Zondag. In een der kerken heb ik meer dan 1000 geloovigen ontmoet bij de morgendienst. Er waren er evenveel geweest op de voorafgaande Zondagsschool. 's Avonds was de kerk weer geheel vol met inboorlingen, die zeer aandachtig luisterden. Vóór alles eeren zij den Bijbel, waaruit zij in geordende bijbelklassen worden onderwezen. Zij leggen een voorbeeldigen ijver aan den dag voor het woord Gods en beijveren zich om er hun leven naar in te richten. Dit is een karakteristieke trek van het Koreaansche christendom.

Eén ding heeft mij bijzonder bij de zendelingen van Pyengyang, evenals ook op andere gedeelten van 't arbeidsveld in Korea — deze zendelingen gelooven zonder eenig voorbehoud den Bijbel en hun werk is gefundeerd op het onwankelbare vertrouwen op de H. Schrift. Zij toonen geen neiging om de moeilijke gedeelten te schiften of uit te schakelen, noch om menschelijke uitleggingen te vinden om de moeilijkheden op te lossen. Zij verdragen het niet, dat men op een profane

wijze het woord Gods aanraakt, en ik ben er van overtuigd, dat God hen juist daarom zegent. Zelfs de zoogenaamde kleine toegeeflijkheid aan het modernisme wordt door de algemeene Koreaansche gemeente niet verdragen.

Voorbeeldig is het ook, dat deze kerken van hare leden zelf verlangen, dat er in hare behoeften door hen voorzien worde. Zij prediken dat niet alleen, doch gevoelen, dat een christelijke kerk haar naam niet waard is, indien hare leden bij de uitbreiding der gemeente niet in de behoeften en stoffelijke uitgaven zouden voorzien.

Zij zorgen ook voor de opleiding van jonge mannen uit hun midden, totdat zij een diploma van een seminarie verkregen hebben, en dan zijn ze verder voor rekening eener inlandsche kerk, die een beroep uitbrengt.

Een vastgelegde regel voor de Koreaansche kerken of gemeenten is, dat ieder in eigen behoeften, ook voor haar evangelisatiearbeid behoort te voorzien. Dit is het practisch beginsel, waar men aan vasthoudt; noodzakelijk is voor iedere organisatie, dat er l e v e n zij.

Voorts moet, zoo neemt men aan, elke kerk of gemeente een vergadering van aanbidders van den waren God zijn, die door al hare onkosten te helpen betalen, te kennen geven, dat ze iets gevonden hebben, dat hun waard is hun geld en hun leven er aan op te offeren.

Zoo is ook Korea, het eerste land, waar de aan het heidendom ontkomen gemeente zelf begonnen is met „Buitenlandsche Zending" en zendelingen uit te zenden uit haar midden naar vreemde volken. Reeds in 1913 werden drie Koreanen tot predikanten gewijd en naar China uitgezonden".

Zóó, zoo zien wij Gods Rijk komen!

N. v. B.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Het Evangelie naar de Heidenen.

Paulus' eerste zendingsreis.

Hand. 11 : 19—30; 12 : 25—13 : 12.

Les voor Zondag 3 Aug. 1930.

In de geschiedenissen, die we de laatste weken in de Zond.sch. verteld hebben, is gebleken, dat de geloovigen aanvankelijk het evangelie alleen onder de Joden wilden prediken. Te Samaria had Filippus gepredikt, maar de stap tot de Samaritanen was voor de Joden nog niet zoo groot als die tot de Heidenen. Toen de Heer wilde, dat Petrus naar den Heidenschen hoofdman Cornelius zou gaan, moest hij daarop speciaal door den Heer zelf op voorbereid worden door het gezicht van dat groote laken met allerlei dieren en door hetgeen hij toen hoorde: „Wat God gereinigd heeft, zult gij niet gemeen maken". En toen Petrus later te Jeruzalem kwam, moest hij er zure gezichten om zien, dat hij tot de onbesnedenen was gegaan. Zoo bleef dus aanvankelijk in Palestina het evangelie bijna alleen bij de Joden.

Maar zoo zou het niet blijven. De boodschap des heils was voor de geheele wereld bestemd, en in de les van heden vernemen wij er iets van, hoe het evangelie werkelijk zijn weg naar de Heidenen vond.

Vertel van de vluchtelingen, bedoeld in 11 : 19. Deze broeders spraken nog alleen tot de Joden. Maar een poosje later kwamen er te Antiochië nog andere vluchtelingen, v. 20 (m. i. kunnen die vreemde namen wel verzwegen worden, vooral bij de kleintjes), en die verkondigden den Heere Jezus ook aan de Heidenen. En wonderlijk werden ze daarbij gezegend; „de hand des Heeren was met hen; een groot getal geloofde en bekeerde zich tot den Heere".

Dat was heerlijk! Dat was wonderlijk voor vele bekeerde Joden. Dus, ook Heidenen kunnen behouden worden. Ja; hier bleek weer hetzelfde als te Cesarea, maar nog op grooter schaal.

Ook te Jeruzalem werd bekend, wat wonderen van genade er te Ant. gebeurden, maar nu werden de broeders er niet boos om, zooals eerder, toen ze hoorden van Cesarea. Ze zeiden: Daar moet onze broeder Barnabas maar eens heen om te zien hoe het gaat. Misschien kan hij hen ook nog wat helpen en voorlichten. Barnabas is daar net geschikt voor, dachten ze. Misschien is er in zoo'n gemeente van pas bekeerde Heidenen ook nog wel wat, dat veranderen moet. Wie zal dan beter helpen dan Barnabas. Zoo dachten ze; lees maar wat in v. 24 staat en let er vooral op, dat dit vers met „want" begint. Alleen, ik zou dit vers niet dadelijk vertellen.

Laat Barnabas nu maar trekken.... en te Ant. komen. Vertel van zijn blijdschap en van zijn goede woorden. Natuurlijk zal er ook wel wat geweest zijn, dat hem minder beviel, maar als het maar het voornemen huns harten was om bij den Heer te blijven, dan zou alles wel terecht komen dacht B., want ..... v. 24a.

Nog meer menschen kwamen tot bekeering v. 24b. Natuurlijk hielp B. ook mee in de prediking. Maar B. dacht, dat er te Ant. nog wel meer gedaan kon worden; hij dacht aan Saulus, die om de vijandschap te Jeruzalem naar zijn geboorteplaats Tarsen was gegaan. Dat was een heel eind van Ant.; ik denk wel een dag of 4 reizen. Maar B. dacht: Ik moet er maar heen, want Saulus moet hier te Ant. komen om te helpen. Laat B. maar weer trekken en terugkomen, enz.; vertel maar tot v. 30.

Na verloop van tijd kwamen B. en S. terug, 12 : 25; en er was ook nog iemand van Jeruzalem meegekomen, een jonge man, die ook gaarne voor den Heer wilde leven en werken, Johannes heette hij, en ter onderscheiding van een anderen Johannes noemde men hem Johannes Markus.

Te Ant. gekomen namen ze natuurlijk weer ijverig deel aan den arbeid. Zij waren niet de eenigsten, die daar arbeidden. Er waren meer, 13 : 1. Soms hadden deze mannen langdurige bidstonden; op zekeren keer kon men van een biddag spreken, ze stelden 't eten er opzettelijk voor ter zijde. Met bidden en vasten waren ze bijeen. Wat mag hen daartoe wel gedrongen hebben? Ik vermoed, dat zij zich ernstig bezig hielden met de vraag, hoe zij 's Heeren bevel, om het evangelie te prediken in de geheele wereld, het best konden uitvoeren. In elk geval kregen zij, toen zij zoo biddende waren, een antwoord van den Heer, dat hier heel goed bij past, vertel v. 2.

Dan laat gij een vergadering bijeenkomen voor het afscheid en let daarbij op 13 : 3 en 14 : 26.

Vervolgens gaan B. en S. en Joh. Markus op reis. Te voet naar Seleucië en dan per schip, want hun eerste doel was het eiland Cyprus. Waar men een kaart heeft, studeere de onderw. bij de kaart. Ook voor de grootere kinderen kan men best van een kaart gebruik maken. Vertel dan maar 13 : 5—12.

K. R.

III

WAT WIJ IN ONZEN ARBEID BEHOEVEN. *)

Slot.

II. *Onze gemeenten hebben in de vervulling van haar taak bovenal den Heiligen Geest noodig.*

Organisatie is ontegenzeggelijk van zeer groot belang voor onze kringen, en er kan nooit genoeg den nadruk op worden gelegd, zoolang ze tot het strikt noodzakelijke beperkt blijft. Ze maakt elk lid mobiel, ze plaveit den weg tot de grootst mogelijke arbeidsprestatie en houdt de menschen op hun plaats, zoodat de vrede niet verstoord wordt.

Ook is talent een factor van beteekenis voor den groei en bloei van de gemeente. Alleen bekwame menschen mogen de verantwoordelijke posities bekleeden. De voorganger moet bekwaam zijn om te leeren; de ouderlingen en diakenen en zondagsschoolon-

*) Referaat van Ds. J. W. Weenink, gehouden op den Pinksterbondsdag te 2e Exloërmond.

derwijzers en jeugdleiders behooren verstandige menschen te zijn, berekend voor hun werk. Wie een schaap voor de omnibus spant, moet niet verwonderd zijn, dat hij in weerwil van de uiterste krachtsinspanning van het goede beest weinig vooruit komt!

Dan nog moeten we de waarheid noemen, zonder dewelke de gemeente onmogelijk gezond en flink wezen en haar roeping vervullen kan.

Maar nobel als dit trio, organisatie en talent en waarheid, ook moge zijn, toch is het niet het eene noodige. Heeft menige gemeente geen schoone triomfen behaald met behulp van een uiterst gebrekkige organisatie, of met weinig begaafden op het voorgestoelte of met geringe kennis van de waarheid? Organisatie zou ik kunnen vergelijken met het beenderenstelsel en de organen van het lichaam. Talent met de hersenen, het verstand, de gave van denken en spreken. De waarheid met het bloed.

Welnu, ik ken een mensch, die een prima beenderenstel en organisme heeft. Ook is hij gezegend met een verstand, waarop menigeen jaloersch mag zijn. Verder moet ik nog verklaren, dat zijn bloed in uitstekende conditie zich bevindt. En toch richt deze mensch niets uit.

Hij is geheel verlamd!

Ja, gij kunt een mooie huid hebben, een organisme zonder eenig gebrek, een wervelkolom van behoorlijke ontwikkeling, hersenen als die van een wereldvermaarden geleerde, bloed in voldoende hceveelheid en gehalte en. . . dood wezen!

Wat mensch en gemeente bovenal behoeven is leven.

Vindt ge het niet bijzonder opmerkelijk, dat de eerste gemeente tien dagen zweeg, voordat zij in het openbaar verscheen om haar arbeid ter hand te nemen? Zij kwam in die periode geregeld en zeer dikwijls bijeen en beschikte over leiders, die, al behoorden ze niet tot de eerste rangs menschen van die dagen, in elk geval in staat waren te leiden. Zij kon van Jezus vertellen zooals geen rabbi van dien tijd dat vermocht, want Hij en zij waren samen over den weg gegaan en hadden elkanders geheimen gedeeld. Toch zweeg ze en onwillekeurig vragen wij: „Waarom aarzelt gij, o bruid van den ten hemel gevaren bruidegom? Waarom zegt gij niet tot de wereld: „Kom?" Waarom laat gij haar voortsluimeren. Loopt zij dan geen gevaar om verloren te gaan?" Haar antwoordt luidt: „Wij wachten, totdat wij aangegord zijn met kracht uit den hooge!"

Wij behoeven bovenal „een doop van Uw vuur en Uw kracht, Heilige Geest".

Wij hebben meerdere en mooiere kerken dan ooit; wij zijn beter geordend dan ooit; wij zijn talrijker dan ooit; wij worden meer geacht dan ooit; wij doen deftiger dan ooit; wij hebben meer geschoolde krachten dan ooit; wij werken meer samen dan ooit; wij offeren meer dan ooit en meer dan ooit behoeven wij het heilig vuur van God, dat onze harten in brand zet, ons denken in gloed, onze tongen in beweging, onze voeten in rapheid, onze aangezichten in glans en onze handelingen in harmonie met het Koninkrijk des hemels.

III. *Hoe krijgen wij de kracht des Geestes?*

Wanneer een docent wil laten zien dan een mensch overvol vuur kan zijn, dan plaatst hij hem op een bankje met glazen voeten. De glazen voeten dienen om hem van de aarde te scheiden, want glas laat, zooals ge weet het vuur, de electriciteit niet door. Waren de voeten niet van glas, dan zou elke poging om vuur in hem te storten tevergeefsch zijn omdat het zou wegloopen. Met glas als scheidingsmiddel echter kan hij worden gevuld. Gij ziet geen vuur. Gij hoort geen vuur. Toch is de man vol vuur.

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

25. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

Over Duitschland was de revolutie gegaan.

Ds. Lothuizer ervoer God buiten op den weg.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Hij had een mislukte lezing gehouden in de herberg „In 't gouden veld", ontving een uitnoodiging om bij den dominé te komen en had een ontmoeting bij den middagtafel in „In 't gouden veld" met een oude, zeer hardhoorende man).

Daar werd de deur opengeworpen, met haastige stappen kwam de waard binnen. Achter hem, met gerekten hals en angstige groote oogen, verscheen zijn vrouw.

»Jandorie nog toe . . .! Doove Jorg! Heeft de kerel u iets gedaan, is hij onfatsoenlijk geweest?« vraagde de waard eenigszins opgewonden. En voor Sonwald iets zeggen kon, pakte de waard de oude man ruw bij den arm en trok hem buiten de deur. Daarbij zeide hij op scheldenden toon: »Er uit, oude zuiplap! Je hebt hier lang genoeg omgehokt. Wanneer je geen geld hebt, dan blijf je maar weg! Zoo . . . daar heeft de timmerman het gat gemaakt! En nu marsch! En probeer het nu niet weer binnen te komen. Is me dat een manier! 'k Heb zoo al ergernis genoeg!«

Daarop gooide hij met een forsche slag de deur dicht en zeide als een verontschuldiging: »Neem ons niet kwalijk, mijnheer Sonwald, dat die oude, vuile kerel u is lastig gevallen. Die oude drinkebroer. Er zijn van die menschen, die erger zijn als het lieve hoornvee!«

»Maar . . .! Een oogenblik!« wierp Sonwald eenigszins onaangenaam getroffen er tegen in. »Hij is mij niet in 't minst lastig gevallen!«

»Ja . . . ? Maar wij hoorden u toch tot buiten in den stal schreeuwen?«

Günter Sonwald verklaarde wat er gebeurd was.

»Zoo? Maar ik wil de kerel hier niet meer in huis hebben. Hij heeft al meer zulke dingen uitgehaald. Ik wil dat niet meer hebben!«

De vrouw van den waard was intusschen naderbij gekomen. Zij begon nu: »Och, mijnheer Sonwald, wat heeft u gisteravond toch prachtig gesproken. Hoe kunt u dat toch zoo goed klaarspelen! Ik had den geheelen nacht door naar u kunnen luisteren! Och, het was werkelijk prachtig, buitengewoon!«

»Ik heb het gisteravond nog tot hen gezegd: Jongens! Nu opgepast! Van de nieuwe onderwijzer kunnen jullie allemaal nog wat leeren! O, wat een drukte en lawaai, toen u weg was.

Zij zijn allemaal niet erg bij. Zij denken, dat zij allemaal haast rijkspresident zijn. Een van ons mag als zakenman ook nog niet zooveel zeggen. Maar gezegd heb ik het hun toch. Zij hebben hun deel wel gekregen!« zeide de waard met grooten nadruk.

Günter Sonwald antwoordde niets daarop. Hij had zoopas mes en vork aan den kant gelegd en stond nu langzaam op

»Ach neen, het was werkelijk wonderlijk mooi, hoe u over Duitschland gesproken hebt, mijnheer Sonwald!« begon de echtvriendin van den waard weer, en daarbij straalde haar vol, rond gezicht van blijdschap, zooals het scheen. »Eerst wist ik niet, wat u met dien geest bedoelde, met dien Duitschen geest. Ik dacht zoo bij mij zelf: mijnheer de onderwijzer gelooft toch niet aan geesten? Maar later heb ik al begrepen, wat het moest zijn. Wij vrouwen moeten tegenwoordig ook al onze stem uitbrengen, en dan moeten wij ons kunnen aanpassen bij zoo iets! Ach neen, het was werkelijk prachtig!«

»Wanneer de vrouwen de kookpot maar niet vergeten bij al die politiek!« zeide Günter Sonwald met lachende ernst.

En om te bewijzen, dat dit zoo is, wordt gij gevraagd dicht bij hem te gaan staan en de hand vlak bij de zijne te houden. Wat gebeurt er? Vuur schiet uit de man naar u toe!

Jezus is vol heilig vuur en willen wij onze zielen vervuld hebben van den Heiligen Geest, dan moeten wij of dan moet onze gemeente dicht bij Jezus wezen.

En dat wij dicht bij Jezus den Heiligen Geest ontvangen, is in het geheel niet iets buitengewoons. Het zou bepaald iets buitengewoons zijn, wanneer wij Hem daar niet ontvangen. Waar twee zielen voor elkaar leven, daar brengt elk alles [dat zij heeft aan den voet van den andere. Aldus voltrekken zich de dingen onder de hoogst staande menschen. Hoeveel te meer vindt dit plaats bij Hem, in wien alleen de menschheid tot volkomenheid is opgebloeid ten behoeve van degenen, die zich zoo aan Hem hebben overgegeven, als Hij aan hen. Tien lange dagen waren de discipelen na 's Meesters verscheiden volhardende geweest in het gebed. Dat wil zeggen, dat zij in die periode zichzelve geheel aan Hem waren kwijt geworden. Het leven was hun Christus geworden, evenals voor Hem het leven steeds zijn discipelen geweest was en het onvermijdelijke ging gebeuren namelijk de overstorting van hetgeen Jezus had in de harten van Zijn vrienden! „De techniek van het vinden van den Geest was op Pinksteren iets heel natuurlijks", zegt Dr. Stanley Jones in zijn onlangs verschenen boek: „Op iederen weg Christus". Ja, iets heel natuurlijks!

We lezen in het boek van de Openbaring, dat Johannes het Lam zag op den troon en dat vóór den troon zeven vurige lampen branden, welke zijn de zeven Geesten Gods.

Waar het Lam zit op den troon, daar brengt Hij den Heiligen Geest mede.

De vraag is of het Lam op onzen troon gezeten is.

Onze taak is zeer verheven. Wij moeten zoeken om te verlossen. Wij moeten een voorbeeld van een gemeenschap zijn. Is het Lam op den troon gezeten?

III

TER CONFERENTIE IN EMDEN.

Op 15—17 Juni vond de 22ste Conferentie van de Noordwestelijke vereenig. van den Duitschen Bond der Baptisten plaats.

Wij waren op vriendelijke uitnoodiging van den tegenwoordigen Pastor, br. E. Wedewardt aanwezig op 16 en 17 Juni. Daartoe reisden we Zondagav. 15 af en overnachten tenhuize van onze gel. in Chr. br. en zr. Terpstra aan de Eemkade te Groningen, om de 16e met de eerste gelegenheid via N.-Schans naar E. te gaan. Op het perron te N.-Schans troffen we tot onze blijdschap br. J. de Haan van Vriescheloo, terwijl wij onderweg de Voorgangers van Wijmeer en Weener begroetten. In aangenaam gezelschap dus naar Emden. Wij kwamen juist op tijd, om br. Janssen, een der leeraren van het Hamburger Seminarie, het onderwerp te hooren behandelen: „De bronnen des levens" volgens 2 Petr. 1. Al dadelijk werden we toen als „aan zeer stille wateren gevoerd, waar onze ziele verkwikt werd.

De conferentie werd gepresideerd door br. Wupper, predikant te Oldenburg. Hij werd bijgestaan door den 2en Voorzitter en tot Notulisten werden 2 anderen aangewezen uit de afgevaardigden.

Het verslag der financiën was zeer belangrijk, want in weerwil van de nog steeds drukkende lasten des oorlogs hebben de vereenigde 21 gemeenten in de vereenigingskas R.M. 8160.25 = f 4896.15 gestort. Het bericht van den kashouder is dan ook bemoedigend, maar met vriendelijke aansporing om de stortingen te doen stijgen, teneinde in de onderscheiden behoeften, die 't verslag duidelijk aangeeft, te voorzien. Dit financiëel verslag betreft slechts de kas der vereeniging. De verschillende berichten over het Zondagssch.- en Jeugdver-

---

»Ja, ja . . .!« lachte de vrouw hardop.

»Dat zou erg genoeg worden!«

Günter Sonwald was blij, dat hij eindelijk weer buiten was. Het was een milde dag voor in Maart. Er was echter niet veel zonneschijn, slechts spaarzaam gleed die over bosch en veld, over de straten en tuinen van Burgheim, klom ten slotte over het kleine huisje van Siebe op het hoogste gedeelte van het dorp om daarna weg te vluchten over het donkere dennebosch. Een tijdlang wandelde Sonwald in de bosschen, maar vond het eindelijk tijd om naar de pastorie te gaan.

Ds. Lothuizer ontving de bezoeker in zijn studeerkamer met groote vriendelijkheid.

»Goeden dag, mijnheer Sonwald! U is hartelijk welkom!« De oude heer schoof een stoel dichterbij.

»Goeden dag, dominé! Dank u zeer«.

Neem mij niet kwalijk, mijnheer Sonwald, dat ik u geen tegenbezoek bracht, maar u liet uitnoodigen hier te komen. Maar . . . u is vrijgezel, en dan weet ik, hoe het dan is. Bovendien . . . ik zeg het maar ronduit . . . ga ik niet graag van huis. Dus . . . u is zoo goed mij te verontschuldigen?«

»O zeker, heel graag!«

»En nu? Hoe vindt u de soort van menschen hier? Kan u nogal met hen opschieten?«

»O, ja, dat moet eerst langzamerhand komen!« gaf Günter Sonwald ten antwoord.

»Ja, ja, ja! Dat heb ik al gedacht. Het is altijd nogal moeilijk in zulke kleine plaatsjes met een eenvoudig schooltje, het alle menschen naar den zin te maken. En vooral is dat ook hier in Burgheim het geval. In zulke kleine dorpen komen de tegenstellingen eerder en scherper uit dan anders. Het zal u hier zeker niet gemakkelijk gemaakt worden door de in twee kampen verdeelde bevolking. Vroeger was dat anders hier.

Dan trok de arbeidersbevolking na nieuwjaar steeds naar Westfalen, in het industriegebied en kwam dan voor kerstmis terug voor veertien dagen tot vier weken en ging dan weer naar Westfalen. Dat was natuurlijk geen aanbevelenswaardig huiselijk leven, maar . . . de menschen waren tevreden, en er was rust in het land. Dat is anders geworden, sedert tijdens den oorlog achter Dorenfelde het groote bazaltwerk aangelegd werd. De menschen verdienen daar nu allen veel geld, maar zij zijn sedert dien ook door politiek haast tot fanatisme geladen. Ga maar door de huizen . . . van tevredenheid, van stil, bescheiden geluk is er geen spoor meer te vinden!«

Innerlijk schrok Ds. Lothuizer even bij deze woorden. Want hij zag ineens sommige gestalten in den geest voorbijtrekken: de bezembinders, weduwe Leppers, de oude onderwijzeres, de boerin van de Enke-hoeve . . .!

»Ja, dominé!« lachte Günter Sonwald. »Daarvan heb ik gisteravond reeds iets gemerkt«.

»Zoo?« Vragend zag de predikant hem aan.

»Gisteravond was er in »In 't gouden veld« een groote Burgheimer volksvergadering, waarvoor ik gevraagd was, een lezing te houden«.

»Door wien? viel de dominé hem in de rede.

»Een zekere mijnheer Lauterborn vraagde mij daarom, toen hij mij voor de vergadering uitnoodigde!«

»Zoo, zoo, Justus Lauterborn. Dat is nog niet de slimste, hoewel hij de aanvoerder hier is in zulke dingen. Maar men krijgt soms geen verstand van de menschen. Hij leeft in goede omstandigheden, is geen drinker, geen verkwister, een goed huiselijk leven . . . en toch!

Maar de revolutie heeft hen allemaal het hoofd op hol gejaagd!

Nu, daar zal het dan wel levendig zijn toegegaan!«

»Ja, zeg dat wel. Ik zou over Duitschlands heden en toekomst spreken.

Dat heb ik dan ook vanuit het Duitsche standpunt gedaan. Maar het viel helaas niet in den smaak van mijn toehoorders. Toen heb ik spoedig daarop maar afscheid genomen en . . .!«

»Bravo!« Spontaan was dat woord uit den mond van den predikant daartusschen gevallen.

(Wordt vervolgd.)

eenigingenwerk zijn zeer belangrijk. Er waren verschijnselen waargenomen, die op vermindering van Zondagsschoolbezoek wezen, zoodat sterk werd aangedrongen op meerdere actie en degelijk ontwikkelde leerkrachten, waarbij uiteraard niet vergeten werd dat sommige broeders de nadruk legden op grondige bekeering der kinderen, waartoe het Zondagsschoolwerk dient. Het werk onder de rijpere jeugd gaf dankbare resultaten.

Na de eerste Pauze van twaalf tot halfvier werd door br. Janssen, genoemde leeraar, op zeer eminente wijze de aandacht der broederen gevestigd op het Zendingswerk v. d. Bond en zijne onderscheiden behoeften. Zal het werk van den grooten Bond ongestoord voortgaan, dan is er, gelijk al meermalen is betoond, per lid per jaar R.M. 4 is f 2.40 noodig.

In de leerzaal achter de kerk vond gelijktijdig een nam. conferentie der zusters plaats over „het Diaconessen werk in den Bond", welke vergad. geleid werd door zuster Hoefs en goed bezocht was.

Twee referenten, n.l. br. Popkens, Jun. von Ihren „De noodzakelijkheid van geschoold bijbelsch onderwijs" en br Wegerman van (?) „Waarom ben ik Baptist", gaven ons over deze urgente onderwerpen hun gedachten te hooren. Vooral het eerste referaat sloeg in en gaf stof tot geanimeerde bespreking, wijl de referent duidelijk heenwees op de dringende noodzakelijkheid van bijbelonderzoek en studie. De verschijnselen van den tijd zijn sprekende oorzaken om het bijbellezen in de familiekring te handhaven, terwijl bijzonder klem gelegd werd op het onderwijs der jeugd in de Zondagsscholen, hoe gebiedend noodzakelijk het is dat onderwijzers-(essen) bijbelcursussen vormen voor hun belangrijke arbeid in verband met de gemeenten en hun Voorgangers. Wij vonden de aangegeven lijnen treffend schoon.

Men kwam onder deze bespreking ook op het terrein „scholen met den bijbel" waarin Nederland, gelijk door sommigen gezegd werd, zich jegens Duitschland gunstig onderscheidt en hetwelk br. de Haan, onze medebezoeker, de gelegenheid bood, om in enkele woorden het nut van genoemde scholen aan te toonen en wat hij zelf met andersgezinde broederen gedaan en ook in Vriescheloo verkregen had. Velen gaven hun bijval te kennen met duidelijk te doen hooren, dat er toch ook meer door onze Baptiste brs. in D. in die richting gewerkt moet worden in gemeenschap met de vrijkerkelijken.

Des avonds, 8 uur aanvang, zaten wij in een talrijke schare te luisteren naar een zeer ernstige predikatie van den Voorganger der gem. Wilhelmshaven over het onderwerp: „'s Heeren groote genade en toch verloren", over Judas, die Jezus verried.

De slotdag der conferentie begon 's morgens halfnegen met een bijbelinleiding door genoemde br. Janssen over „Het uitzicht op den tijd v. h. einde", naar 1 Joh. 2 : 18-33. De schoone en leerzame beschouwingen brachten ons als in een hemelschen sfeer, zoodat velen in roerende gebeden voorgingen om eerlang Jezus Christus in Zijne schoonheid te zien en Hem gelijk te mogen wezen; hoe zalig was die ure!! Zeer practisch en snel, gelijk we dat van onze Duitsche brs. gewoon zijn, werd daarna het zakelijke gedeelte in de voorm. zitting behandeld. Het liep alles als gesmeerd, want de olie der liefde was in de raderen. Wij hebben veel, zeer veel genoten. Ons stoffel. offer is geestel. vergoed. Om des tijds en onzes werks wil reisden wij na de tweede pauze op 17 dezer af. Helaas! wij konden de nam. vergad. niet bijwonen, maar het was ons goed vele, vele oude bekenden nog eens weer de hand te hebben gedrukt en mondeling te spreken. Br. de Haan ging landwaarts, terwijl wij met br Pleijzier, die in den nam. van den eersten dag verschenen was, via Delfzijl, God dankende voor het vele goede genoten en met de hartel. wensch: auf wiedersehen!! in welstand huiswaarts keerden.

Sn. H. V.

III

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND.

Al den weg leid mij mijn Heiland,
Wat verlangt mijn ziel dan meer?
Zou ik immer aan Hem twijf'len,
Die mij voortleidt, keer op keer?

Dat was de aanhef van onze godsdienstoefening op Zondag 29 Juni 's morgens. Wij hadden het voorrecht om weer twee broeders en twee zusters in ons midden te hebben, die vrede gevonden hadden door het Bloed des Kruises, en die nu ook hun Heiland wenschten te volgen in den Doop. Voor deze gelegenheid was tot ons overgekomen Ds. Barendregt van Em. Erfscheidenveen.

Zijn Eerwaarde bepaalde ons dien morgen bij de woorden van onzen Heiland: „Laat nu af, want aldus betaamt ons om alle gerechtigheid te vervullen", Matth. 3 : 15. In zeer ernstige en kernachtige, duidelijke woorden werd ons de beteekenis der Doop voorgesteld. Nadat de Doop aan onze broeders en zusters was voltrokken, schaarden wij ons om de tafel des Nieuwen Verbonds en werden onze nieuwe leden welkom geheeten in de gemeente bij monde van onzen Ouderling, broeder Talens.

Hier staan nog zoovelen, die hinken op twee gedachten. Mochten ze toch komen om ook hun Heiland geheel te volgen en niet half.

Ook hebben wij voor de zooveelste maal weer gevoeld hoe noodig het is, dat onze gemeente weer een broeder krijgt, die haar kan dienen als herder en leeraar. De Heere geve, dat die tijd spoedig aanbreke. Wij hebben als gemeente rijkelijk stof tot danken, en dat doen wij ook langs deze weg aan alle broeders en zusters, die ons financiëel hebben geholpen door ons iets te zenden tot aflossing van onzen kerkschuld.

Nog zijn wij niet klaar, doch onze hoop is ook in dezen op den Heer gericht, dat Hij nog vele harten moge neigen. En die nog iets kunnen missen en ook gaarne willen helpen — zij kunnen nog klaar komen. Het is nog niet te laat.

Onze Hulp is van den Heer alleen
Die hemel, zee en aarde,
Eerst schiep, en sinds bewaarde.

Tot later D. V.
Uw heilbiddende broeder
P. DE RAAF, Secr.

HARLINGEN.

Nog steeds kunnen we dankbaar melding maken van zegeningen, die ons als gemeente rijkelijk toevloeien. „En de Heer deed tot de gemeente die zalig werden". Dit Schriftwoord mochten we weer bij vernieuwing ervaren. Sinds de Heer ons wederom een herder en leeraar schonk, werden er reeds een zestal door den Doop aan de gemeente toegevoegd.

De Pinksterdagen waren zeer gezegend, terwijl de Pinkstergeest nog nawerkte in vele harten. Een zestal jonge menschen werden tot God bekeerd en in de harten dezer jeugdigen klonk het: „Welk een omkeer heeft God in mijn leven gewrocht, sinds Jezus nu woont in mijn hart". Twee jonge broeders en zusters deden met vrijmoedigheid belijdenis voor de gemeente van die omkeer en wenschten ook hun Heiland te volgen in den Doop. Hiervan mochten we Zondag, 29 Juni, getuigen zijn. Onze geachte Voorganger sprak naar aanleiding van Jes. 48 : 17 en 18.

Een aandachtig luisterende schare volgde de prediking, waarna de doopelingen nog speciaal werden toegesproken en hun een ernstig woord werd meegegeven op hun levensweg. Daarna daalde het viertal af in het watergraf; 't was een plechtig oogenblik, waarbij we telkens weer even ontroerd worden, en 't is een handeling, welke steeds weer voor zichzelve spreekt. We gelooven dan ook, dat meerderen zullen komen en verblijden ons met die ouders, welker kinderen kwamen tot Christus.

Ook bij de Avondmaalsviering, waar de nieuwe leden hartelijk welkom werden geheeten, hadden we een goede ure, door woord en lied werd getuigd van Gods liefde.

R. v. d. S. Secr.

III

INGEZONDEN.

RADIO-TAAK.

De Omroep met den Bijbel, zooals hij te onzent belichaamd is in het werk van de Ned. Chr. Radio-Vereeniging, heeft niet alleen te waarschuwen voor de gevaren, die ons volk door den aether bedreigen; heeft ook niet alleen een schoone roeping U voor te houden, maar heeft ter wille van „de eere Gods in de radio" ook practisch werk te doen.

Waarin bestaat dat werk?

Allereerst hierin, dat gezorgd wordt, dat bij de verdeeling van de zendgelegenheid (den zendtijd) door de landsoverheid een rechtvaardig gedeelte beschikbaar komt voor hen, die ook in den omroep wenschen te leven uit het christelijk beginsel.

Dan heeft de N. C. R. V. de beschikbare uren te vullen. Haar taak is daarbij een dienende. De N. C. R. V. beschikt op dit oogenblik over ongeveer drie en een halve dag zendtijd op den zender te Huizen.

Des Zondags dient zij met haar zendtijd de kerken. Per jaar heeft de Christelijke Radio-vereeniging te beschikken over circa 75 kerkdiensten. In overleg met de betrokken kerken worden die diensten tusschen de verschillende kerkgemeenschappen verdeeld. Daarin deelen thans mede de Ned. Herv. Kerk, de Geref. Kerken, de Luthersche Kerken, de Geref. Kerken in Hersteld verband, de Vrij-Evangelische Gemeenten, de Baptisten, terwijl diensten gereserveerd zijn voor Chr. Geref. Kerk en het Leger des Heils. Natuurlijk komen alleen orthodoxe predikanten in aanmerking.

Deze kerkdiensten worden uitgezonden ten behoeve van allen, die verhinderd zijn ter kerk te komen. Daartoe behooren ouden van jaren, zieken, invaliden, zwakken en allen die ze verzorgen, zeevarenden, Nederlanders in het buitenland, enz.

Indirect dient de chr. radio ook de kerk, doordat bovendien 6 maal per week een ziekenuurtje wordt uitgezonden, waarbij predikanten uit verschillenden kerken troost brengen aan allen, die het hooren willen. Alleen reeds daardoor is het bestaan der vereeniging gerechtvaardigd en heeft ze recht op aller steun. Talloos zijn de brieven, waardoor bewezen wordt, hoe deze arbeid wordt op prijs gesteld. Nemen we slechts één voorbeeld. Nog kort geleden schreef iemand o.a.: „Ik heb U reeds geschreven, dat ik altijd met een zeer pijnlijke ziekte te bed lig, reeds 15 jaar ziek ben, in en door mijn werk als verpleegster geworden . . . . Ik wil niet eindigen voor ik mijn groote waardeering uitspreek voor al Uw werk. Ik heb het radiotoestel naast mijn bed staan. Wat doet het goed de kerkdiensten en ziekenuurtjes te beluisteren en wat krijgt men vaak troost door dit alles. Ik mag nooit uit bed, heb erg veel pijn, maar God gaf me een opgewekt humeur. God ontnam mij veel, maar ik kreeg ook veel terug; Hem zij daarvoor de dank!"

De christelijk-nationale omroep doet meer. Hij dient het maatschappelijk en vereenigingsleven in allerlei schakeeringen en vertakkingen. Hij is een buitengewoon krachtig propagandamiddel voor den arbeid van allerlei nuttige christelijke organisaties. Het is onmogelijk op te sommen, welke vereenigingen hun belangen al via de radio-microfoon bij ons christenvolk hebben bepleit. Uit onze herinnering grijpen we slechts: jeugdorganisaties, vakcentralen, werkliedenverbonden, Blindenbond Reisvereeniging, Stadszending, Bijbelgenootschap, Zendingscorporaties, enz.

Het werk voor de jeugd behoort mede tot de taak der N. C. R. V. Wekelijks wordt een radio-kinderuur gegeven, dat geheel ligt in de lijn van de School met den Bijbel.

Door de radio wordt ons volk in kennis gesteld met de resultaten van wetenschap en kunst. Daartoe worden lezingen gegeven door mannen die staan op de basis van Gods heilig Woord. Muziek wordt ons volk door den aether toegezonden, die spreekt van schoonheid en levensernst.

Veel uitgebreider nog is de taak van onzen chr. nationalen omroep. We kunnen er hier niet op ingaan. Maar dit is zeker: de Omroep met den Bijbel doet een belangrijk werk: volksopvoeding en volksvoorlichting naar ons beginsel: dat is practische beteekenis gegeven aan Christus' koningschap in de radio-wereld. Daarom verdient hij Uw steun.

UIT AMERIKA OVER HOLLAND.

Onlangs kwam mij een Amerikaansch weekblad in handen „The Baptist Record", waarin de aandacht gevestigd wordt op den arbeid in Holland, en meer bijzonder op Rotterdam, en het is zeker goed, dat alle Nederlandsche Baptisten dit weten, dan kan het ook meer hun belangstelling opwekken. We lezen daar:

„De Baptisten van Iowa zullen zeker met belangstelling kennisnemen van een brief, dien Rev. H. L. van Dellen,*) van Pella, ontvangen heeft van den heer H. Enter in Nederland met betrekking tot den arbeid der Baptisten, den vooruitgang en de behoeften daarvan. De brief was in 't Hollandsch geschreven en door broeder van Dellen vertaald.

Hij schrijft als volgt:

Waarde Vriend.

Ik ben tegenwoordig bezig de aandacht der Baptisten te vestigen op Rotterdam, die belangrijke havenstad in Holland. Duizenden schepen komen daar jaarlijks binnen van alle landen der wereld. Dit vertegenwoordigt een groote schare menschen, velen van hen ongetwijfeld leden van Bapt. gemeenten.

Deze Baptisten, in wie wij veel belang behooren te stellen, vooral op geestelijk gebied, vinden in Rotterdam niets — geen Bapt. gemeente, geen tehuis voor zeelieden — niets.

De Bapt. Unie in Holland, met haar dertig gemeenten, is niet in staat om in deze behoefte te voorzien, want zij kunnen slechts f 700.— bijeen brengen voor het fonds ten behoeve van student-predikers.

In September zijn dr. Mc. Neill, dr. Rushbrooke, dr. Gill en dr. Lewis van plan om de vijftigste Unie-vergadering der Hollandsche Baptisten, die in Den Haag gehouden zal worden, bij te wonen.

Hoe gaarne zou ik wenschen de belangstelling der Baptisten in Amerika op te wekken met betrekking tot dit zoo noodige Bapt. Tehuis voor zeelieden, en dat op de vergadering te Den Haag bepaalde en vereenigde stappen konden gedaan worden voor dit doel.

Het zou mij aangenaam zijn als de Bapt. pers. in Amerika bovenstaande wilde overnemen. H. ENTER.

*) Jaren geleden stond te Nieuwe Pekela een Gereformeerd predikant Ds. L. van Dellen, die later naar Amerika beroepen werd en met zijn gezin daarheen vertrok. Een van zijn zoons, bovengenoemde Rev. H. L. van Dellen, is Baptist predikant. Hij is gehuwd met een dochter van den onder ons bekenden Bapt. pred. Aukema.

MEDEDEELINGEN

SIDDEBUREN.

Voor onze nieuwe kerk te Siddeburen ontvingen wij de volgende giften: Bapt. Gem. te Sneek f 5.— ; Ds. V. te Sneek f 1.— ; G. te Sneek f 2.50 ; M. te Sneek f 5.— ; G. te Sneek f 5.—; Bapt. Gem. te Makkum f 52.— ; H. te Drachten f 2.50; T. te Drachten f 1.— ; W. te Drachten f 1.— ; V. te Drachten f 3.— ; W. te Nijega f 2.50 ; Bapt. Gem. te Harlingen f 34.25 en H. te Erica (Dr.) f 2.50.

Samen f 117.25.

We zeggen de gevers vriendelijk dank. Op één na, kwamen alle giften uit Friesland en tusschen twee haakjes (men heeft mij gezegd, dat er nog meer uit Friesland komt). Nu de Friezen geven een goed voorbeeld en we wekken anderen op, om dit na te volgen.

Natuurlijk verheugt elke Baptist zich over onze nieuwe en zoo rijk gezegende arbeid in Oostelijk Groningen en zal daarom wel met een dankbaar harte een gave willen brengen voor de nieuwe kerk te Siddeburen.

Met verlangen zien we het oogenblik tegemoet dat de kerk klaar zal zijn en we niet meer voor zulk een hooge prijs in een kroeg behoeven te vergaderen.

Gelden kunnen gezonden worden aan Ds. W. M. Roest te Delfzijl, Giro No. **139013.**

Ontvangen van de gemeente Apeldoorn f 30.— contributie „Voorzorg".

Slechts Utrecht en Apeldoorn betaalden hun contributie. Al de andere gemeenten gelieven spoedig te willen storten op postrekening 134474.

De penningm van „Voorzorg",
S. HOUKES.

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van: De gemeente te Nieuwe Pekela f 24.70 voor de Congo; De gemeente te Apeldoorn f 50.— voor de Congo, f 20.— voor Rusland, f 10.— voor de zending onder Israël, en f 10.— voor de zendel. v. d. W. Indië; De gemeente te Franeker f 18.— zonder aanduiding, is dat voor de zending?

Zelfs nu nog zenden enkele gemeenten, waarbij een Unie-gemeente, het zendingsgeld naar de vorige Penningmeester Br. Zerbst te Utrecht, hetgeen onnoodig werk en kosten met zich meebrengt. Stuur het dus rechtstreeks

aan ondergeteekende, zoo lang hij nog penningmeester is! En vergeet ook nimmer op postwisselstrook of girostrook te vermelden *waarvoor* het gezonden geld bestemd is! Afdeelingen van „Zusterhulp" kunnen volstaan met het vermelden van dit woord „Zusterhulp".

Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat *6b*. Giro 151970.

Ontvangen van: S. te Z. f 4.—; Bapt. Gem. te U. f 0.75. Bijeen f 4.75. Hartelijk dank.

Moet ik hierbij nog een onderschrift plaatsen?

Deze cijfers spreken m. i. hun eigen taal.

Heemstede, 28 Juni '30.
G. BROERTJES,
Postrekening 142741. Penn. U. R. C.

2e EXLOËRMOND.

Aflossing kerkschuld.

Hartelijk dank aan de gevers en geefsters van onderstaande bedragen. De Heere zegene U allen verder en beloone u rijkelijk voor uwe gaven.

Van de gem. Haarlem f 10.—, gem. N. Pekela f 10.—, gem. Haulerwijk f 19.19, gem. Hengelo (O.) f 48.00, gem. Stadskanaal f 87.42, gem. Treebeek (L.) f 5.50. Samen f 180.11.

Onze vorige opgave was f 275.16, zoodat nu tezamen is binnengekomen f 435 27. „Mooi bedrag", hoor ik iemand zeggen. Ja dat is zoo. Wij zijn er recht dankbaar voor, doch wij hebben nog iets meer noodig. Wie wil en wie kan ons nog helpen? Wij zijn wachtende. De Heer heeft den blijmoedigen gever lief. Zendt uw giften aan onderstaand adres:

PIETER DE RAAF,
2e Exloërmond, Kijl 7.

De Commissie van Samenwerking in de gemeente Groningen deelt Baptist Jong-Nederland mede, dat het de Groninger Baptiste en Baptistgezinde Jeugd een eere en een genoegen zal zijn de Eerste Nationale Baptiste Jeugdconferentie in haar midden te ontvangen. Daar de ervaring haar inzake de voorbereiding nog geen wegen gewezen heeft, verzoekt zij vriendelijk, wel te mogen rekenen op de tegemoetkoming van alle deelnemers.

Met een hartelijk: „Tot ziens in Groningen!"

De Com. v. Samenwerking.

III

BONTE STEENEN

DEN DOOP BETREFFENDE.

De welbekende Baptisten predikant Spurgeon vertelde eens:

„Ik heb een jongeling gekend die gedoopt wenschte te worden; maar zijn vrienden hielden hem terug, en hij liet zich terug houden. Kort daarna werd hij ziek en was zeer verontrust over zijn nalatigheid, en omdat hij zijn Heiland niet volgens den regel der H. Schrift beleden had. „Maar Izak", zeide zijne moeder. „je weet toch wel, dat de doop je niet zalig maakt!" „Neen moeder", zeide hij „dat mag hij niet doen, want ik weet dat ik gered ben; maar wanneer ik in den hemel Jezus zie, zou ik niet gaarne willen, dat Hij tot mij zou zeggen „Izak, het was iets gerings wat Ik van je verlangde, hebt ge Mij niet genoeg liefgehad om Mijn wil te kunnen doen?

Heilig, heilig moet ons blijven,
Wat ons God heeft laten schrijven
Van Zijn raad ten zaligheid
Loof en prijs Hem voor die gave.
Zij is onze rijkste have
In de armoe van den tijd.

N. v. B.

III

AAN ONZE ABONNEE'S

Die 't abonnementsgeld per post betalen zond ik deze week een stortingsformulier met beleefd verzoek, hun abonnementsgeld op mijn postrekening 42318 te willen storten.

Mag ik U nogmaals aan dit verzoek herinneren? En ook U beleefd vragen het nu direct te doen?

Ik dank U. Uw Adm.

III

Zoo de Heer wil hopen onze geliefde Ouders

P. HORNSTRA
en
T. de VRIES

Dinsdag 8 Juli 1930 den dag te herdenken, dat zij

VOOR 30 JAREN

in den echt werden verbonden.

Dat de Heer hen nog lang spare, is de wensch van hun dankbare Kinderen

A. REILING-Hornstra
J. REILING
H. HORNSTRA
D. JONGERT
M. HORNSTRA
en Kleinkinderen.

Ps. 103.

Workum, Juli 1930.

Vrijdag 11 Juli 1930 No. 2139 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-, BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

VERLANGEN.

Hoe lang nog Heer! Eer Gij de beden,
't Geroep van Uwe kind'ren hoort?
Uw trouw en Uw weldadigheden
Ons doet verschijnen naar Uw woord?
Hoe lang, eer Gij Uw heerschappij
Eer Gij Uw heerschappij en recht
Bevestigt en Uw zaak voor goed
[beslecht.

Wat toeft Gij Heer? ai hoor ons
[smeeken
Met sterk verlangen zien wij uit,
Wanneer de morgen aan zal breken,
Waarop Ge Uw heem'len ons ontsluit
Geef ons weldra van Uw gena,
Geef ons van Uw genade blijk!
O kom met spoed, verhaast Uw
[Koninkrijk.

Ach waarom Heer! laat Gij ons
[smachten
Naar 't rijk van waarheid en van licht,
Van liefde en trouw, daar wij op
[wachten
Waar zonde en duisternis voor zwicht
Wanneer Uw hand den tegenstand
Uw hand den tegenstand vernielt,
En needrig voor Uw voetbank alles
[knielt.

Versterk het hart toch van Uw kind'ren
Die aan Uw dienst zijn toegewijd;
Blusch uit, verdoof, wat hen kan hindren
Om één te zijn in harden strijd.
Roep allen saam, die in Uw naam,
Roep saam, die in Uw naam op aard
Zich hebben aangegord en 't kruis
[aanvaard!

Blaas leven, Heer! in 't dor gebeente
En roep Uw waarheid uit haar graf!
Hoor naar de bee van Uw gemeente,
Ontferm U, wisch haar tranen af.
Des Heilands bruid ziet naar Hem uit,
Zijn bruid ziet naar Hem uit met smart
Geef haar een straal van hoop in 't
[somber hart!

Wees ons tot heil, doe ons niet vreezen
Gij, onze steenrots, wankel niet!
Zoudt Gij niet steeds dezelfde wezen,
Die nooit Uw volk, Uw werk verliet?
Gij, die ons sterkt, en wondren werkt,
Die sterkt, en wondren werkt met
[macht
Vertoon in onze zwakheid al Uw
[kracht.

(Overgenomen). H. PIERSON.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

ZEKERHEID.

Ik weet Wien ik geloofd (vertrouwd) heb, en ik ben verzekerd, dat Hij machtig is mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot dien dag.
2 Tim. 1 : 12b.

Verzekeren — z'n aardsche leven, zijn bezittingen tegen alle mogelijke schaden, is aan de orde van den dag. Het is bekend, dat er nog al eenigen onder de geloovigen gevonden worden, die, van geloovig standpunt gezien, tegen alle verzekering en assurantie zijn. Wellicht heeft het zijn oorzaak in te weinig burgerlijk solidariteitsbesef.

Ieder zij in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd.

Eene verzekering, als waarvan in bovenstaanden tekst sprake is, is onmisbare voorwaarde van waarachtig geluk van een menschenhart. Zulk een hart kan niet rusten, zoolang het niet weet, dat het het met zijn hemelsche, eeuwige belangen in orde is. Een mensch is een eeuwigheidswezen; nochtans leeft hij maar zoo kort in den tijd, en zijn aardsche loopbaan is spoedig ten einde gebracht en 't einde is menigmaal zoo plotseling daar.

De schrijver van bovenstaande woorden, Paulus, heeft daarover geen bekommernis. Wat er ook in en om hem heen gebeurde, welke vervolgingen, om des Evangelies wil hem zouden treffen, zijn eeuwig heil was veilig bewaard in de handen van Jezus Christus. Hem, Wien hij geloofd of vertrouwd had, kende hij; van Hem verwachtte hij alles, in dit en het toekomende leven. Hem zag hij met zijn geestesblik, en dat deed hem alle aardsch levensleed voorbij zien. Groot was zijn verwachting voor de toekomst en de openbaring der heerlijkheid op den dag van 's Heeren komst, en wanneer hij de eeuwige erfenis in ontvangst zou nemen. Wanneer toen reeds Gezang 51 in gebruik geweest ware, zou de apostel zeker gezongen hebben vers 3:

Mijn verwachting zal niet wijken,
Niet bezwijken.
'k Sta op een rots gegrond;
Jezus heeft mijn naam ten leven
Opgeschreven,
Hij, die nooit beloften schond!

De apostel zag — en dat is ons ten voorbeeld, lezer — de grond van zijn vertrouwen niet in zich zelven, niet in zijn bekeering en ervaring, niet in zijn getrouw dienen van zijn Heere, maar alleen in de groote beteekenis van zijn getrouwen Heere en Zaligmaker, die voor hem gestorven was, maar nu ook voor hem leefde in den hemel, en dien hij verwachtte op den dag zijner toekomst.

Inderdaad een wonderbaar heerlijke verzekering. Zij is een geloofsvrucht. Door het geloof verstaan we de dingen, die we niet zien met ons lichamelijk gezichtsvermogen. In ons zieleleven ervaren wij er de verheffende realiteit van. Door zulk een geloofservaring verkrijgt men kracht in 's levens strijd en wordt men gezegend, menigmaal door ondervindingen, die het tegenovergestelde van zegeningen schijnen te zijn. Er is teleurstelling, lijden, soms bitter lijden in ons lichamelijk, aardsch bestaan. Wij begrijpen het dikwijls niet. Maar in het licht der eeuwigheid, in het licht van God zelf, ons zelven gezien, en in verband daarmede onze eeuwige toekomst voor oogen, merken wij hoe God met ons bezig is om ons van de aardsche dingen en van banden los te maken en ons te bewaren en te bevorderen tot eeuwige heerlijkheid.

Snoeit de tuinman niet de loten
Van zijn zeer geliefde plant,
Opdat zij te schooner tiere,
Als een sieraad van het land?

gedeelte der Schrift betreft. Ze zien de moeilijkheden, die hier liggen, weten van de excessen, waartoe verkeerde uitleg van de profetie aanleiding gegeven heeft, en mijden daarom liever dit terrein. Alleen het woord „Adventisten" is al een waarschuwing op zich zelf.

Nu is uit de aard der zaak *bizondere voorzichtigheid* geboden, waar men zich zet tot verklaring van het profetisch woord. De schriftverklaarder, die zich zijn verantwoordelijkheid bewust is, gaat hier schoorvoetend. Calvijn b.v., heeft geen verklaring van de Openbaring geschreven, omdat hij, zooals hij zeide, dat boek niet verstond. Dat behoeft nu voor anderen geen reden te zijn om het ook na te laten, maar waarschuwt wel voor een zich al te gauw zeker voelen. Naar hem, die toont zich de moeilijkheden, die hier liggen, bewust te zijn, willen we opmerkzaam luisteren.

Voordat men de bizonderheden probeert te verklaren, zal men de *groote lijnen* moeten *blootleggen*. Wanneer men die scherp opgehaald heeft zal men met minder kans op dwaling de details kunnen invullen. Met groote behoedzaamheid wagen we het nu, in verband met de toekomstverwachting der Gemeente, een dragende gedachte van het Evangelie aan te geven.

Het Evangelie is „Blijde Boodschap". Het *berust op een vooronderstelling*, die zoowel Jezus als zijn Apostelen duidelijk zagen, en waarop zij hun prediking baseerden. Deze gedachte is volstrekt geen eerst in het N. Testament optredende, maar dezelfde, die heel de O. Testamentische openbaring beheerscht. Ze is gegeven met de Heiligheid Gods. Israëls God is de Heilige, en deze God is de Vader van onzen Heere Jezus Christus. *Centraal-gedachte*, Wortel *der Openbaring is: God is de Heilige*. Vanuit dit gezichtspunt moet Israëls geschiedenis en de geschiedenis van Israëls Zoon en Heere, Jezus Christus, gezien worden.

Deze Heiligheid is, voorzoover ze ons toegekeerd is, *Toorn*. Wij zijn gevallen, zondig, tegen God in levend; ons leven is opstandigheid en vijandschap. Wij zijn „vijandig in de gezindheid", daarom „van nature kinderen des toorns". Daarom zeide de Heiland zelf, dat op of boven een ieder, die niet in Hem gelooft, de Toorn Gods *blijft*. In verband nu hiermede, dat de Schrift ons, vanwege onze zonde onder den Toorn van den Heilige gesteld ziet, spreekt ze van een derde feit: *de Dag des Toorns*, of de Dag des Oordeels of des Gerichts.

De verwachting van dien Dag is oeroud. Ze is gewetensbehoefte, en ze is geloofsovertuiging van alle godvreezenden. De Apostel Judas zegt, dat reeds Henoch „de zevende van Adam", van dezen Dag geprofeteerd heeft. De verwachting van dezen Dag trekt door heel het Oude Testament. De Profeten beschrijven hem uitvoerig. Hun woord is voor een zeer belangrijk deel gerichtsverkondiging. Gericht en heil, oordeel en behoud, zien ze onderling verbonden, als zich door middel van één „proces" uitwerkende.

In dit waarheidscomplex nu kan van Genade gesproken worden. Onze zonde brengt ons onder den Toorn van den Heilige, en deze Toorn wordt eens openbaar, uitgegoten. Eens heeft een summarishe afrekening plaats. Dat is de Dag des Oordeels.

De tijd nu, die aan dat ongewisse oogenblik vooraf gaat, is de tijd der Genade. Het is de tijd van het opgeschorte oordeel, van de voorwaardelijke veroordeeling. God wil niet dat iemand verloren ga. Zijn Genade openbaart zich echter niet alleen als lankmoedigheid, geduld, verdraagzaamheid, doch ook in positieve wijze: in het Kruis.

Waar we spreken over de leer der laatste dingen, willen we op de leer van het Kruis hier niet uitvoerig ingaan. Het N. Testament zegt, dat aan het Kruis, in het vleesch van Christus, de zonde geoordeeld is. In den Gekruisigde

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

26. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

Over Duitschland was de revolutie gegaan.

Ds. Lothuizer ervoer God buiten op den weg.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Hij had een mislukte lezing gehouden in de herberg „In 't gouden veld", waar hij ook voorloopig zijn maaltijden gebruikte. Op bezoek bij Ds. Lothuizer vertelde hij van de volksvergadering en dat men het niet met hem eens was en dat hij toen maar afscheid genomen had, waarop de predikant spontaan „Bravo!" had geroepen.)

Sonwald sprak echter verder: »... en toen ben ik weer naar huis gegaan. Die kerels hebben soms een keel opgezet ...! Neen, daar had ik er meer dan genoeg van!«

»Ja, ..!« zeide de dominé schouderophalend, en daarbij schudde hij ernstig met het hoofd.

»Dat is dan toch helaas een fatale geschiedenis voor u geworden«.

»Zoo ...? vraagde Sonwald verbaasd.

»Ja ...!« zeide Ds. Lothuizer knikkend, en met bijzondere nadruk ging hij verder: »Een echt miserabele geschiedenis zelfs!«

»Maar dominé ...! U maakt mij wel erg nieuwsgierig!«

»Ja, ziet u! Nu is toch gebeurd, wat ik voor u graag vermeden zou hebben!«

»Ik moet eerlijk bekennen, dominé, dat ik de zaak nog niet goed begrijp«.

»Ja ...! U bevindt zich nu tusschen twee partijen! Tusschen twee vuren!«

»Zoo, nu, dat is niet zoo erg!« gaf Sonwald kalm lachend ten antwoord.

»Maar het kan erg genoeg worden!« zeide de predikant met bezorgd gezicht.

»Dominé, ... ik geef toe, dat de zaak voor mij niet zoo is, zooals die zijn moest, maar ... ik zal mijn man staan. Ik ben Duitscher en ik gevoel alles Duitsch aan, en ik schaam mij voor niemand daarover. Het vaderland gaat bij mij ook nu nog boven alle kleine partijgevoelens. Dat mag men ook hier wel weten en zal men ook hier weten.

Ik denk er zelfs aan, om, als ik hier eenigen tijd zal zijn geweest, de mannelijke jeugd bijelkaar te roepen en hen voor de groote vaderlandsche gedachten in geestdrift te brengen, hen op te voeden in die richting!«

»Hoho!« Ds. Lothuizer richtte zich in zijn leunstoel iets hooger op. Daarbij zag hij de tegenover hem zittende onderwijzer met groote oogen aan.

Günter Sonwald gevoelde in dit oogenblik, dat hij de sympathie had van den ouden dorpsgeestelijke. Deze echter vraagde nu langzaam op nadenkelijke toon: »En hoe wilt u dat hier dan aanvangen, meester?«

»Nu, men moet maar eens zien, hoe dat het best gaat. In elk geval zal ik, wanneer ik dat bereiken kan, geregeld een avond in de week en Zondagsavonds de jongelui uitnoodigen. Daar zal dan zooveel mogelijk vrij met elkaar gesproken worden, er zal worden gezongen en gespeeld, uit een goed boek zal voorgelezen worden, allerlei gebeurtenissen zullen wij bespreken en zoo verder!«

»Of u daar veel pleizier van zult hebben, geloof ik niet!« zeide de predikant, maar uit zijn stem was op te merken groote welwillendheid.

»Dat is ook niet de hoofdzaak, maar dat ook ik een weinig er toe mag bijdragen, dat Duitschland niet in het moeras blijft steken!«

was God de wereld met zichzelven verzoenende. Daarom ligt in het Kruis Zijn bede aan Zijn vijanden: laat u met Mij verzoenen.

Met Zijn komst in het vleesch trad de Zoon van God in betrekking tot de zonde. Hij vereenigde zich op het allernauwst met haar: Hij droeg onze zonde in Zijn lichaam op het hout, ja, Hij werd tot zonde gemaakt. Daarom werd, toen Zijn lichaam verbroken werd, de zonde verbroken, vernietigd. En deze zegen wordt het werkelijk deel van hen, die zich laten verzoenen. Zij zijn Toorn-vrij; voor hen is er geen verdoemenis meer.

We staan echter voor het feit, dat het geloof niet aller is, dat niet allen zich laten verzoenen. En over wie geen genade aanvaarden wil, moet het rechtvaardig oordeel komen. De Toorn moet dus komen. Hoe zullen nu de verzoenden verschoond worden? Daarop geeft de prediking van Jezus' tweede komst het antwoord.

De eigenlijke, uiteindelijke *verlossing* is toekomstig. Ze heeft plaats dàn, als de Toorn Gods openbaar wordt. *Ze is verlossing van den Toorn*. Let op de volgorde der woorden in I Kor. 1 : 30. De verzoening, rechtvaardiging, licht achter ons; ze had op Golgotha plaats; de behoudenis ligt voor ons. Hoe duidelijk brengt Paulus de verzoening in het verleden, en de redding in de toekomst in verband met Jezus' eerste en tweede komst in Rom. 5 : 9 en 10. Als in het bloed van Christus' gerechtvaardigden, zullen we behouden worden van den Toorn (die komt). Als vijanden werden we met God verzoend door den DOOD Zijns Zoons, hoeveel te meer zullen we nu verzoend zijnde, Gods kinderen geworden zijnde, behouden worden door den LEVENDEN Christus? God heeft ons niet gesteld tot toorn, maar tot verkrijging der zaligheid, door onzen Heere Jezus Christus. I Thess. 3 : 9.

De onverzoenden zijn „gesteld tot Toorn", „vaten des Toorns". De verzoenden worden daarentegen „behouden van den Toorn", hen treft de Toorn niet. Dat is het doel, waartoe Jezus ten tweede male komt. *Die tweede komst geldt dus uitsluitend de geloovigen*. Duidelijk zegt dit de Brief aan de Hebreën: Eenmaal werd Christus geofferd om veler zonde weg te nemen, ten tweede male zal Hij komen „zonder zonde" d. w. z. Zijn tweede komst zal in geenerlei betrekking tot de zonde staan. De eerste maal kwam Hij om zondaren zalig te maken, de tweede maal komt Hij ten behoeve van de verzoenden. Heb. 9 : 28. Alleen de verzoenden zullen Hem dan zien, en Zijn komst zal hun uiteindelijke zaligheid beteekenen.

Deze ontmoeting der verzoenden met hun verlosser zal in de lucht plaats vinden, I Thess. 4 : 17, en wel ten dage, als ge het niet meent.

Met de vraag, welke plaats deze opname der Gemeente inneemt in de rij der laatste dingen, treedt men in bizonderheden, waarover voor ons oog nog een sluier hangt. Beter dan daarin af te dalen, is het acht te geven op Johannes' woord, dat een iegelijk, die deze hope op Hem heeft, zichzelven reinigt, gelijk Hij rein is.

Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding, de opstanding uit de dooden! L.

MEDEDEELINGEN

Het adres der redactie is van 17 JULI tot 6 AUGUSTUS Ds. N. van BEEK, te STADSKANAAL. (W.)

Door de Baptiste Gemeente te Heerlen (Treebeek) is tot herder en leeraar beroepen Ds. L. de Haan, die indertijd aan het Baptiste seminarie te Hamburg

»Hm! Hm!« De predikant was zeer ernstig geworden. Langzaam sprak hij verder: »Moge de lieve God u daarbij helpen!«

Günter Sonwald deed of hij de laatste woorden van de dominé niet gehoord had en zeide op beslisten toon: »De hoofdzaak is, dat mannen in ons volk zich bereid verklaren, handlangersdiensten te doen. En moge het zijn met gebruikmaking van hun geheele kracht. Ik hoop bepaald, dat ik toch niet de eenigste ben«.

»God geve het!« was het antwoord.

»Een ding wilde ik u nog graag vragen dominé!«

»Heel graag!«

»Men riep mij gisteravond van allerlei toe. Zoo bijvoorbeeld: »Veerman-club!« en »Enke-hoeve!« Kunt u mij misschien zeggen, wat dat te beteekenen had? Met wie ik daar de eer had, dezelfde roem te genieten?«

»Ja . . . !« zeide de predikant op langgerekten toon. »Ziet u, meester, dat is ook zoo'n geval! Precies hetzelfde geval als met u. De eigenares van de Enke-hoeve hier, wier man in Rusland is gevallen . . . !« De lippen van den dominé begonnen te trillen, hij hield eensklaps op, kuchte een paar maal en ging dan verder: »Hm, een oude, alleenstaande dame, een voormalige onderwijzeres, heeft zij bij zich in huis genomen, om de kinderen en om ook zelf wat gezelschap en afleiding te hebben. Nu ja, ieder moet zoo zien . . . ja . . . hm!« Hij hield weer plotseling op en streek opgewonden met de hand over het gezicht. Dan sprak hij verder: »Nu . . . zij moet natuurlijk zien, hoe zij er over heen komt. In elk geval is het niet gemakkelijk. Deze oude juffrouw Veerman heeft nu in het huis van vrouw Enke samenkomsten belegd voor de dorpsbewoners, samenkomsten, waarin zij uit Gods Woord voorleest en dan het voorgelezene verklaart. Tot dusver was de zaak heel onschuldig, maar volgens genoemde uitingen, begint de zaak nu toch bedenkelijk te worden. Hm! Nu, in elk geval: daarom de u toegeroepen woorden: »Veerman-club! Enke-hoeve!«

»Enke-hoeve?« vraagde Günter Sonwald. Is dat de hoeve met de bruin geverfde kozijnen en deuren?«

»Ja, die is het«.

»Zoo? En daar komen dus die vrouwen bij elkander, om . . . nu ja, laat ons zeggen: om de Bijbel te bestudeeren?«

»Wanneer u het zoo noemen wilt, . . . nu ja, voor mijn part: ja!« gaf Ds. Lothuizer met een snel weer verdwijnend lachje ten antwoord.

»Dus een van die zoogenaamde »vroome« vergaderingen van piëtische oorsprong?« vraagde Sonwald verder.

»Dat weet ik juist nog niet!«

»Bezoekt dominé deze vergaderingen niet?«

»Neen«.

»Nog niet éénmaal?«

»Neen«.

»Neem me niet kwalijk, dominé, maar dat zou ik anders doen.

Neem eens aan, dat iemand hier in deze plaats, naast mij, buiten de wettelijke regeling om aan de kinderen onderwijs ging geven, dan zou ik zoo spoedig mogelijk mij er van overtuigen, wat soort onderricht dat was, om dat zoo mogelijk, ik bedoel indien noodig, te verhinderen«.

Ds. Lothuizer knikte bedachtzaam met het hoofd en zeide: »Dat heb ik allemaal zeer goed overwogen, maar ik zie uit uw ervaringen van gisteravond, dat het heel juist gezien is, dat ik er niet heenga!«

»Dus deze menschen, deze »Veerman-club«, zooals ze genoemd wordt, hebben ook de vijandschap van deze schreeuwers van gisteravond te verduren?«

»Ei . . . ! Dat hoor ik toch uit alles, wat u mij verteld hebt, meester!«

Günter Sonwald was stil geworden. Zijn oogen staarden enkele oogenblikken droomend in de verte.

(Wordt vervolgd.)

en aan de Hoogeschool te Groningen studeerde en thans werkzaam is als hulpprediker bij de Baptiste Gemeente te Stadskanaal.

Unievergadering en Conferentie Wereldbond.

De broeders en zusters die voornemens zijn bovengenoemde vergaderingen bij te wonen, worden in hun eigen belang verzocht zich, onder opgave van het aantal dagen dat men logies verlangt, *vòòr 1 Augustus a.s.* te melden aan onderstaand adres.

De Commissie zal het voorts op prijs stellen, wanneer het voor logies verschuldigde bedrag —zijnde f 2.50 p. d. p. p. — *voor 1 September d. a. v.*, eveneens aan ondergeteekende wordt overgemaakt.

Bij eventueele verhindering wordt het tevoren betaalde bedrag t. z. t. gerestitueerd.

Wij vertrouwen dat belanghebbenden, teneinde van een goede regeling zooveel mogelijk verzekerd te zijn, ons in een en ander ter wille zullen wezen en *zich aan bovengenoemde data zullen houden.*

Meldt U vroegtijdig.

De Commissie ter regeling v/d ontvangst v. Afgev. en gasten,
C. MEIJNER, Secretaris.
Scheveningen, Neptunusstraat 136c.

VERANTWOORDING

JUBILEUM-BOUWFONDS-COMM. DER BAPT. GEM. HAARLEM.

S. D. te D. f 1.50; T. S. te L. f 2.50; T. de H. te W. f 1.—; W. F. te A. f 2.50; gem. te S. f 5.—; gem. te N. P. f 10.50; gem. te S. f 26.—; Zr. B. R. te N. f 5.—; gem. te H. f 5.85; gem. te 2e Ex. f 15.50; gem. te D. f 5.93; H. v. P. te H. f 10.—; J. de J. te L. f 50.—; G T. te H. 10.—; Br. S. te 's-G. f 2.—: P. N te Z. f 1.—; Jd. Ver. te H. f 10.—; Z. v. H. te H. f 5.—. Samen f 168.78. Vorig saldo f 1190.41. Totaal f 1359.19.

B. BAKKER, penningm. J-B.-C., Spionkopstraat 18. - Giro No. 146660, Haarlem.

Siddeburen.

Voor onze nieuwe kerk ontvingen wij de volgende giften: v. M. te Groningen f 10.—; T. te Groningen f 10.—; collecte in de Maranatha-tent te Groningen f 27.38. Samen f 57.38. Vorig saldo f 117.25 Totaal f 174.63.

De gevers vriendelijk dank. Er is nog veel noodig! Wie wil helpen??? 't Geldt hier een nieuwe en veelbelovende arbeid. Siddeburen vormt zoo ongeveer het middelpunt van een groote reeks van dorpen en gehuchten waaruit wij elke week menschen onder onze prediking bereiken. Om maar enkelen op te noemen Wagenborgen, 't Waar, Nieuwwolde, 't Hamrik, Noordbroek, Siddebuursterveen, Hellum, Schildwolde, Slochteren, Laskwerd, Tjugchem, Meedhuizen enz. Een geheel zendingsterrein. 'k Ben er zeker van, wanneer onze brs. en zrs. er de toestanden zouden kennen en eens een blik konden werpen op onze rijke vruchten, de giften rijkelijker zouden vloeien.

Elke week komen we met een groote schare samen in een kroeg. Met verlangen zien we er naar uit, dat onze nieuwe kerk klaar zal zijn. Gelden hiervoor kunnen gezonden worden aan Ds. W. M. Roest te Delfzijl Giro 139013.

N B. In één van mijn vorige artikelen schreef ik, dat we voor zeer geringe prijs de benoodigde kerkbanken kochten, maar nu moeten deze nog geschilderd worden. Is er mogelijk een br. of zr. die dit voor zijn of haar rekening wil nemen? 't Zijn ongeveer 200 zitplaatsen. Gaarne willen wij prijsopgaaf zenden.
D. W. M. R.

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen van de gemeente te Deventer f 50.—.
Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat 6*b*. Giro 151970.

Ontvangen van:
Wed V. de B. te H. f 2.50; Coll. Bapt. Gem. te A. f 22.05; luisterclubje te D. f 6.50; v/d W. te M f 2.—. Bijeen f 33 05. Hartelijk dank.
Heemstede, 7 Juli '30.
G. BROERTJES,
Postrekening 142741. Penn. U. R. C.

N. PEKELA.

De Gemeente alhier beriep tot haar herder en leeraar Ds. L. de Haan, te Musselkanaal.

III
ONGELOOF.

Ongeloof is de rechtgeaarde dochter van den Vader der leugenen, de vlijtige medehelpster van den Vorst der Duisternis, de getrouwe handlangster van den Menschenmoorder van den Beginne, om den mensch van Zijn Schepper en Weldoener te vervreemden, en haat en vijandschap tegen den Algoede in het zondaarshart te bestendigen.

Ongeloof is geenszins van alle geloof ontbloot, o neen, zij gelooft wel iets, zij gelooft zelfs veel, zij gelooft veel meer dan Geloof, die uiterst voorzichtig is, en alleen op goede gronden iets wil aanvaarden.

Ongeloof is op hare manier ook uiterst voorzichtig en verklaart niets voor waarheid aan te nemen, wat met het oog niet gezien, met het oor niet gehoord en met het verstand niet begrepen kan worden.

Derhalve vindt zij den inhoud des Bijbels grootendeels fabelachtig en dwaas, en het bestaan van God, die alles ziet en hoort, louter bangmakerij. De klare bewijzen van het Godsbestaan in de Schepping, negeert zij eenvoudig maar, om zonder eenig bewijs te gelooven, dat dit alles zich vanzelf heeft ontwikkeld, zonder eenige hoogere macht of leiding, dat vindt Ongeloof heel niet moeilijk.

Dat na den dood een oordeel volgt, en rechtvaardige vergelding, is volgens Ongeloof niets dan onzin, maar om voor vast en zeker aan te nemen, dat met den dood alles uit is, dat gaat gemakkelijk.

Ongeloof houdt er derhalve wel degelijk een geloofsbelijdenis op na, al is die niet zoo duidelijk omschreven.

Art. I. zou luiden: Ik geloof, dat er geen God bestaat, die alle dingen gemaakt heeft en regeert, want ik heb Hem nergens gezien.

Art. II Ik geloof, dat er geen sprake kan zijn van een Zoon Gods, die mensch werd, voor de zonde der wereld stierf en weer opstond uit de dooden.

Art. III. Ik geloof, dat alles vanzelf ontstond en weer vergaat, zoodat met den dood alles uit is, en geen oordeel volgt.

Art. IV. Ik geloof, dat Hemel en Hel, met eeuwige gelukzaligheid of rampzaligheid, niets dan hersenschimmen zijn, waarover ik mij niet blij te maken en anderszins mij niet te beangstigen heb.

Art. V. Ik geloof, dat ik mij dit kortstondig leven zoo aangenaam mogelijk moet maken door onbevreesd mijn eigen zin te doen. Laat ons eten en drinken en vroolijk zijn, want morgen sterven wij, en laat ons breken met alles, wat ons hierin belemmert.

* * *

Ongeloof gaat met deze belijdenis nog een belangrijke schrede verder dan de duivelen, die gelooven, dat God een éénig God is en sidderen, wetende, dat hun tijd komt. Ongeloof is boven dat sidderen verheven en lacht om elke tegenbedenking.

Zij komt evenwel niet op eens den mensch met dat grove materiaal aanvallen.

Bij Eva zou art. I bijv. niets dan ontzetting en afschuw verwekken. Daarom begint zij daar met:

Art. I. Ik geloof dat God het geluk van den mensch in den weg staat met dat dwaze boomverbod.

Bij Kaïn: Ik geloof, dat God een bloeddorstig Wezen is, omdat Hij de schoone akkervrucht afwijst en het bloedend lam met welgevallen aanneemt.

Art II. Ik geloof, dat bij God geen vergeving is voor broedermoord, enz.

Bij Noachs tijdgenooten:

Art. I. Ik geloof, dat God door het dreigement van een zondvloed de menschen alle genot wil ontrooven.

Bij Babels torenbouwers: Ik geloof, dat God de samenwoning der menschen

tegenhoudt, om Alleenheerscher te blijven, terwijl bij Farao de menschelijke macht zoo groot is, dat zij art. 1 durft beginnen met:

Ik geloof, dat die God der Hebreeën tegen Uwe majestueuze macht niets vermag.

Alzoo gaat ook in onzen tegenwoordigen tijd Ongeloof hare geloofsartikelen stellen naar den aard en omstandigheid van de persoon, maar altijd in de richting van haar hoofdartikel *„Daar is geen God"*, waartoe zij elke mensch tracht te bewegen.

Waarde lezer! Verkeert gij misschien ook onder haar boozen invloed, zoodat allerlei verkeerde gedachten omtrent God uw hart binnensluipen, wees dan gewaarschuwd, dat uwe ziel in groot gevaar zich bevindt. Ongeloof ontneemt u op deze wijze de eenige kans om behouden te worden en biedt u geen enkele troost, ingeval haar redeneering leugen blijkt.

Waarom zoudt gij hare drogredenen, die alle grond van waarheid missen, zoomaar aannemen en daarvoor verwerpen het heerlijk Getuigenis des Geloofs, dat U verzekert, dat God Uw eeuwig welzijn bedoelt, zoowel met *ver*bod als met *ge*bod; dat God weliswaar een bloedig offer der Gerechtigheid vraagt, maar dat zelf gegeven heeft, in Jezus Christus, Zijnen Zoon als het Lam Gods dat aan het Kruis de zonde der wereld droeg; dat Hij U de voorbijgaande wereldsche begeerlijkheden ontraadt, zeggende: Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijne Gerechtigheid en dat gij met Uw eigen *„laat ons"* den Hemel nooit zult bereiken, maar enkel en alleen door de kracht van den Heiland, die de Weg, de Waarheid en het Leven is.

Niemand komt tot den Vader dan door Hem en die tot Hem komt, wordt geenszins door Hem afgewezen. Die op Hem betrouwen, zullen niet beschaamd worden maar met Hem deelen in eeuwige Heerlijkheid.

Wilt gij met hem deelen of met Ongeloof in hare rampzaligheid; in haar *niets na den dood* dan ellende?

Utrecht. K. KUIPERS.

III

INGEZONDEN.

De komende opwekking en wij Baptisten.

(Vereenv. spelling).

Red degenen die ter dood gegrepen zijn.
Spr. 24 : 11.

OOGSTLIED.

Sikkels klinken;
Sikkels blinken;
Ruisend valt het graan.
Zie de bindsters garen,
Zie in lange scharen,
Garf bij garven staan.

Een oogstlied in onze Noordse Mei. Voorjaar is toch geen najaar en zaaitijd geen tijd des oogstes?

„Zegt gijlieden niet: Het zijn nog vier maanden en dan komt de oogst?" Joh. 4 : 35a.

Zeker, vrienden, wij koele Noorderlanders zijn gewoon, dat alleen de zomerzon het gezaaide doet groeien, bloeien en vruchtdragen.

En toch — nu — een oogstlied, want een opwekkingstijd is oogst- en zaaitijd beide.

„Zie, Jezus Christus zegt u: Heft uw ogen op, en aanschouwt de landen, want zij zijn alrede wit om te oogsten". Joh. 4 : 35b.

En ik vrees, dat onze Heer en Heiland eraan zou toevoegen: „De oogst is wel groot, en de arbeiders zijn vele, doch zij die werken zijn weinig. Daarom, bidt de Here des oogstes, dat Hij de arbeiders in Zijn oogst uitstote, dat Hij hun ijver opwekke". Luc. 10 : 2 en Jes. 42 : 13.

Dan komt er — neen — dan is er een opwekking.

Mijn vrienden, zijn wij reeds aan de arbeid? — voor de Heer? Willen we eens een oogst gadeslaan en dan doen, wat de Here daarin tot ons zegt? Luc. 6 : 46, 47.

Hoort gij de sikkels klinken? Ze worden gescherpt, want de oogst is rijp geworden. Joël 3 : 13.

Onze sikkel is Gods Woord, Ef. 6 : 17, Hebr. 4 - 12, hetwelk wij door en door moeten kennen, opdat we anderen wijs kunnen maken tot zaligheid. 2 Tim. 3 - 15.

Daarom, onderzoek persoonlik, of vorm bijbelklassen.

En zou het voor ons orgaan „De Christen" niet heerlik zijn leiding te geven door geregelde besprekingen van gedeelten en van onderwerpen uit de Bijbel? Geen lange beschouwingen, maar korte opmerkingen en dan vooral met verwijzingen naar andere teksten.

Gods Woord moet niet door schijnwetenschap van mensen verdoezeld, maar door God zelve opgehelderd worden. 1 Cor. 2 - 13.

Ziet gij de zwaaiende sikkels blinken in het hemelse zonlicht?

Ze zijn niet alleen gescherpt, maar worden ook gebruikt.

Daarom, wat de Heer u in het verborgen heeft geleerd, predikt dat van de daken. Matt. 10 - 27.

Niet alleen in kerk en huis, maar vooral ook daarbuiten.

Een evangelisatieauto zou heel mooi zijn. Maar noodzakelijk is het niet. Laat iedere gemeente samenkomsten houden in zaal en veld der naburige dorpen. „Gij hebt het om niet ontvangen, geeft het om niet; Matt. 10 - 8, niets nemende van de heidenen". 3 Joh. 7. In de kerk dus geen storende bedelzakken!

Zijt alzo uitdelers der verborgenheden Gods 1 Cor. 4 - 1, 1 Pet. 4 - 10, en een hemelse glans van de zonne der Gerechtigheid, Mal. 4 - 10, zal uw aangezichten doen schitteren. Zegenende zult gij gezegend worden. Gen. 12 - 2.

Hoort gij de ruisende zwaai van de sikkels, en ziet gij de halmen zich nedervlijen ter rust?

Het zijn de zielen, die zich neervlijen in de armen van Jezus en vrede vinden. Matt. 11 - 28. En het zijn de zangen, die zullen ruisen op onze konferenties. Want voortaan, hoop ik, — en gij toch ook — houden we niet eens per jaar een konferentie, — als men tenminste het referaatdessert der Unievergadering aldus mag noemen — neen, maar we houden er vele.

En dan groepsgewijze, zodat allen kunnen genieten van de wijn en melk des evangelies om niet. Jes. 55 - 1, 2. Waarom zouden we geld weggooien voor reis en verblijf? Laten de gemeenten, b.v. gewestelik, afspraken maken voor het houden van twee of meer konferenties per jaar — en — zich aan die afspraak houden.

De neergevlijde halmen — ze blijven niet liggen ten prooi aan weer en wind!

Zie, de bindsters komen, en vergaderen ze tot garven.

Is het niet, alsof wij dat zijn, die de vrede gevonden hebbende zielen vergaderen in geordende gemeenten, opdat zij niet worden omgevoerd met alle wind der leer? Ef. 4 - 14.

Die bindsters kunnen veel ons leren.

Allereerst reeds de naam. Die is hun gegeven naar de handeling, welke zij verrichten op bevel van de heer des oogstes.

Worden ook wij niet genoemd: Baptisten, naar de handeling des doops, welke wij verrichten naar het bevel des Heren? Matt. 28 - 19

Gaarne waren wij genoemd naar onze Verlosser en Zaligmaker, die ons Gode gekocht heeft met Zijn bloed. Hand. 11 - 20. Openb. 5 - 9. Of met namen zoals de H. Geest ons geeft, en die zeggen wie wij zijn: broeders, Gal. 6 - 1. 1 Joh. 2 - 7, heiligen; 1 Cor. 1 - 2. Rom. 8 - 27, kinderen Gods; Rom. 8 - 15—17. Ef. 5 - 1

Doch wat deert ons de minder zeggende naam: Baptisten, als uit ons leven maar blijkt: wie wij toebehoren, opdat de wereldling ziet: wie wij zijn.

Vervolgens zien we, dat niet alleen de vaste arbeiders, maar allen medewerken.

Is dat bij ons het geval?

En bestaat er gelegenheid voor? 1 Cor. 14 : 26—40.

Of worden de onderlinge bijeenkomsten nagelaten terwille van een jongeliedenvereeniging, die de Zondagavond voor zich opeist?

Dat moet niet zo zijn; Heb. 10 : 25. — Dan is het beter de Zondagmorgendienst als een onderlinge bijeenkomst volgens 1 Cor. 14 te houden, zodat allen kunnen dienen met de gaven, die ze ontvangen hebben; Rom. 12 : 6—8, 1 Pet. 4 : 10.

Laat ons bedenken, dat Mozes bevel kreeg alles voor de godsdienstoefeningen precies zo in te richten, als de Here hem getoond had, Ex. 25 : 9, 40.

Welnu ook ons is duidelik geopenbaard de inrichting en bediening der gemeentelike godsdienstoefeningen; 1 Cor. 11 : 14. Ef. 4.

Laat ons dan, evenals Mozes, toezien, of het alzo is in onze gemeente. Dan kunnen wij zegen verwachten; Ex. 39 : 43.

Zou het in verband met bovenstaand geen aanbeveling verdienen, op elke eerste dag der week gelegenheid tot avondmaalsviering te geven? Han. 20 : 7.

Laat persoonlik en gemeentelik onze wandel zijn overeenkomstig de Schrift; Ef. 4 - 1. Col. 1 - 10. Fil. 1 - 27, 1 Pet. 1 - 15, 2 - 12. Dan zal de heerlikheid des Heren onze gemeenten vervullen; Ex. 40 - 34.

Ziet ge daar die grootvader met zijn kleinzoontje naderen met spijs en drank voor de vermoeide oogstlieden?

O — mijn vrienden — noem toch de vergrijsde voorgangers geen invaliden!

Is de voorbede der ouden en zieken niet als een verkwikkende dronk en een versterkende bete?

Misschien is hun stervensbede nog tot uw heil.

Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel. Jac. 5 - 16.

En zoudt gij hun achtergelaten betrekkingen niet verzorgen, als zij zelf zijn opgeroepen, om van het waken over uwe zielen rekenschap te geven? Jac. 13 - 17.

Dat zij verre!

En toch — er wordt een lichte murmurering vernomen. Han. 6 : 1.

Welnu — laat ons dan, evenals de apostelen, omzien naar enkele mannen vol des H. Geestes, welke wij mogen stellen over deze nodige zaak. Han. 6 - 3.

Let wel — niet -- laat ons een regeling ontwerpen om een pensioenfonds te vormen.

Al die ontwerpen veroorzaken maar tegenwerpingen en verwerpingen.

En welk een kostbare tijd zou daarmede verloren gaan.

Zegt liever met de apostelen: „Maar wij zullen volharden in het gebed en in de bediening des Woords"; Han. 6 - 4. En laat dan enkele broeders de hun toegestroomde gelden geregeld doen toekomen aan bedoelde betrekkingen.

„En God is machtig alle genade te doen overvloeien in u"; 2 Cor. 9 - 8.

Immers, als ons bekend wordt gemaakt, hoeveel de Heer nodig heeft, hoe zouden wij dan niet geven van hetgeen des Heren eigendom is? 1 Kron. 29 - 14, 1 Tim. 6 - 7—10, 1 Cor. 4 - 7.

Zie in lange scharen garf bij garven staan!

Ziedaar het resultaat!

Hetwelk ons bovendien leert, dat maaien alleen niet voldoende is.

Er zijn in dorp en stad rondgaande predikers, die maaien en zaaien, doch — het samenbinden — nalaten.

Doch wij hebben alzo niet van Christus geleerd.

Laten wij de volle Raad Gods verkondigen, Han. 20 - 27, opdat de neergevlijde tarwe niet door bederf wordt aangetast.

Dan zult gij scharen van geordende gemeenten zien ontstaan, welke wel genoemd worden: Baptisten.

„En als de overste Herder verschenen zal zijn, zo zult gij de onverwelkelike kroon der heerlikheid behalen"; 1 Pet. 5 - 4.

Slaat uw ogen
Naar den Hogen;
Alles kwam van daar!
Zachte regen daalde,
Vriendlik zonlicht straalde
Mild op halm en aar.
Jac. 1 - 17.

Erica. M. HETTEMA.

Denkt U om de tijdelijke adresverandering der redaktie?

ADVERTENTIEN

L.S.!

Velen voldeden reeds aan mijn verzoek en zonden mij het abonnementsgeld voor het derde kwartaal. Anderen, die ik ook wel een stortingsbiljet heb toegezonden, nog niet.
Mag ik dezulken nogmaals verzoeken het *nu* te doen. Volgende week worden de kwitanties verzonden, dus die het wil opzenden, make haast!
De Adm.

Vrijdag 18 Juli 1930 No. 2140 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Het adres der redactie is van 17 JULI tot 6 AUGUSTUS Ds. N. van BEEK, te STADSKANAAL. (W.)

III

EEUWIGHEIDSLICHT.

PSALM 90.

Droomzwanger zweeft der eeuwen
[zwarte nacht
In zwijgend duister, over al wat leeft.
Maar verre heug'nis bleef van Licht
[en Scheppingsmacht,
Die soms, als bleeke schim, diep in
[ons denken beeft,

Ons peinzen wijlt in starloos-duisteren
[nacht:
De zwak-bewuste ziel, die zoekend
[opwaarts streeft,
En eeuw'ge Wáárheid vaag te tasten
[tracht.
Ervaart, dat schoon-verloren Droom
[door d' eeuwen zweeft.

Maar hoe, met ijlend' ommezwaai de
[Tijd ook henenvaart,
En suizelt over bang-gebogen
[menschenhoofden,
Die beven, dat in eeuw'gen sluimer
[dra deez' droom verkeert —,

De glans der eeuwigheid, waar 't
[stervend stof op staart,
Omlicht mijn goddelijke ziele, die
[geloofde
En sinds, in ned'righeid, den God haars
[Levens eert!

(Overgenomen). GERARD GRAVE.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

ZEG MIJ, WAAROM GIJ HIER ZIJT!

„Maar wij vermanen u, broeders! dat gij meer overvloedig wordt!
En dat gij u benaarstigt stil te zijn, en uwe eigene dingen te doen, en te werken met uwe eigene handen, gelijk wij u bevolen hebben; opdat gij eerlijk wandelt bij degenen, die buiten zijn, en geen ding van noode hebt!"
1 Thess. 4 : 10b—12.

Een oud Romeinsch spreekwoord zegt: „Zeg mij, waarom gij hier zijt!" Dat is een diep en ernstig woord! Het raakt de grondvraag van ons aardsche bestaan: „Waarom ben ik hier op aarde? Welke zin, welk doel heeft mijn leven? Welke taak heb ik in dit leven te vervullen?" Men kan zulke ernstige vragen lang uit den weg gaan, zooals velen doen, vooral in de jeugd. Men leeft het liefst onbezorgd, plukt het roosje, voor het is uitgebloeid en denkt weinig aan de toekomst.

Maar vroeg of laat komt die vraag toch, in een stille ure, misschien op het ziekbed, misschien aan het graf van een geliefd leven. Het einde kan er zoo plotseling, zoo onverwacht gauw zijn!

Het leven lag nog zoo rijk voor iemand met zijn vele mogelijkheden en eischen. Maar dan ontwaakt weer die oude vraag: „Heeft 't leven een zin? Is 't meer dan een verwelkend blad? Viel het voorhangsel voor altijd?"

„Zeg mij, waarom gij hier zijt?"

Misschien, dat velen, bij het nadenken over deze vraag tot de slotsom komen: Dat weet ik niet! En dat kunnen en zullen wij menschen ook nooit weten!

Maar weet gij ook, dat, als gij zoo spreekt, het beste in u, uw ziel dan verhongert? Neen, bedrieg u zelf toch niet!

Gij moogt nog zoo vaak tot uzelf zeggen: Ik ben niet meer dan een blad in den wind, dat snel en spoorloos wegwaait! g e l o o v e n doet gij dat zelf niet. Een stem binnen in u roept u toe: Dat is niet waar! Tot iets beters zijt gij geboren!

Ja, waartoe dan? Zeg mij, waarom gij hier zijt?

* * *

Ons tekstwoord geeft een tweevoudig antwoord, n.l.:
1. Gij moet iets worden voor uzelf!
2. Gij moet ook iets zijn voor anderen!

* * *

Paulus schrijft hier aan de Thessalonicensen: „Maar wij vermanen u, dat gij meer overvloedig wordt". Zij waren bekeerd, deze menschen uit Thessalonica, zij hadden den Heer Jezus in het geloof aangenomen.

Het gemeentelijk leven bloeide! Het is toch veelzeggend, als Paulus hen kan schrijven: „Van de broederlijke liefde nu hebt gij niet van noode, dat ik u schrijve; want gijzelven zijt van God geleerd om elkander lief te hebben". (vs. 9). En dat de gemeente in geheel Macedonië bekend staat, dat zij de broeders goed doet!

En toch zijn vermaning, nog overvloediger te worden.

Wat blijkt daaruit? In de eerste plaats al, dat, al is een mensch bekeerd, er nog wel wat te doen overblijft. Ook voor een kind van God is het van belang overvloediger te worden, op te wassen.

Stilstand is achteruitgang. Een boom, die niet meer groeit, sterft af. Zoo is 't ook in 't geestelijk leven, zelfs in nog sterkere mate. In 't geestelijk leven mag geen stilstand zijn. Slechts verdere ontwikkeling of achteruitgang.

„Voor ieder staat het beeld, van 't geen hij worden wil, zoolang hij dat niet is, kan niet zijn hart zijn stil!",

Misschien hebt gij er een idee van, wellicht een vaag beeld, van 't geen gij zijn moet en innerlijk worden moet, een ideaal van een beter ik. Nadert gij dit ideaal, of verwijder gij u daarvan door wegen van zonde? Dan zijt gij ongelukkig, hoe gelukkig gij uiter-

lijk misschien ook schijnen moogt. Iemand schreef eens onder zijn portret de woorden: „Wat ik ben, groet treurende datgene, wat ik zijn moest!"

En Carlyle heeft gezegd: „Wij blijven wel op zekeren afstand van idealen af, maar dat mag ons niet verhinderen, hartstochtelijk te pogen, die te benaderen". Dus innerlijk opwassen tot de hoogst mogelijke volmaaktheid is taak en zin des levens. Daartoe zijt gij hier, om iets te w o r d e n, in de eerste plaats om zelf en voor uzelf iets te worden.

* * *

Maar naar welk voorbeeld zullen en willen wij iets worden? O, er is slechts één volmaakt Voorbeeld, één volmaakte, ongebroken Persoonlijkheid, waar het de moeite waard van is, op te gelijken: De Heer Jezus Christus! „Laat ons opwassen in alle dingen in Hem, Die ons Hoofd is, Christus!" Ja, Hij alleen heeft ons verlost en kan ons verlossen van den dwang der zonde; Hij alleen leidt ons tot een waarachtig, persoonlijk leven, dat pas daar begint, waar wij ons geheel overgeven aan God, en in Hem verankerd worden!

Dan eerst komt er stilte en vrede over ons, hoe ook het leven ons wild ombruist. Daarom schrijft de apostel ook: „En dat gij u benaarstigt stil te zijn!"

Het is die innerlijke stilte, het zichgeborgen-weten. Is dat ook uw begeerte? O, wanneer gij nog onrustig zijt,

„Kom tot uw Heiland en toef langer niet!
Kom nu tot Hem, Die vrede ook u biedt!"

Een schilderij van Rubens laat ons zien den verloren zoon. Hij is thuis gekomen met een gewond, schreiend hart. Nu ligt hij voor zijn vader en legt zijn hoofd in 's vaders schoot. Onder dit schilderij kon heel goed geschreven staan: „Uit genade! Zie, daarin ligt het geheim van al het innerlijk zijn en worden: Uit genade! Wilt ook gij stil worden, alle onrust, zorg, zonde en schuld ten spijt? Gij kunt het slechts: Uit genade! Paulus heeft het zelf ervaren en roemt daarin. „Door Gods genade ben ik, wat ik ben!" Ook gij kunt iets worden door genade!

* * *

Zeg mij, waarom gij hier zijt!

Gij moet ook iets worden voor anderen!

Was het voorgaande een eisch voor de innerlijke wereld, deze eisch geldt voor de buitenwereld. Paulus noemt verschillende dingen op en zegt dan, dat men zoo moet handelen: „Opdat gij eerlijk wandelt bij degenen, die buiten zijn!"

Bekend is het woord: Het leven der christenen is de eenige Bijbel, die de kinderen der wereld nog lezen!" Zien zij een oneerbare wandel bij hen, die christenen willen zijn, dan halen zij de schouders op en zeggen: „Kijk nu eens, dat zijn dezelfde menschen die 's Zondags zoo hard naar de kerk loopen! en zij zullen het christendom tweevoudig verachten.

Daarom, wilt gij een christen zijn, toon het door uw voorbeeld en uw daad en wees u bewust van de groote verantwoordelijkheid, die gij hebt voor uwe omgeving en uwe medemenschen! Ieder mensch heeft in zijn leven invloed, hetzij ten goede of ten kwade. „Legt mijn invloed met mij in het graf!" heeft eens een man geroepen in het gezicht der eeuwigheid. De naderende dood had hem de oogen geopend voor de oogst zijns levens en toen schreeuwde zijn geweten: „Legt mijn invloed met mij in het graf!" Tevergeefs! Want geen graf begraaft de invloed, die wij hebben gehad op anderen. Vraag u zelf eens af, lezers en lezeressen! „Wat ben ik voor anderen?

Voor mijn omgeving? Een schaduwen werpende wolk of een zonnestraal? Een voorbeeld ten goede of ten kwade? Een grijze, teneerdrukkende woestijn of een leven verspreidende oase?

* * *

Bij den aanleg van een ondergrondsche leiding in een van de hoofdstraten van Berlijn was een ongeluk gebeurd. De plankenmuur van de onderaardsche gang was inelkaar gestort en had een arbeider daaronder begraven. Spoedig stond een nieuwsgierige menigte er om heen. Langzaam slechts vorderde het reddingswerk.

Ook een jonge man stond daarbij en rookte tamelijk onverschillig zijn pijpje.

Toen drong een oude vrouw tot hem door en fluisterde hem iets in het oor. Direct gooide hij zijn pijp weg, wierp zijn jas uit en groef en werkte harder dan al de anderen. Waardoor was zijn houding zoo veranderd? Wat had die oude vrouw .... zijn moeder .... tot hem gezegd? Slechts deze woorden: „Jacob, het is je broer, die daaronder ligt!

* * *

Zie eens om u heen! Nu loopt deze, dan gene gevaar onder te gaan, lichamelijk of (en) geestelijk. Laat het u dan in het oor zeggen: „Het is uw broeder, die daaronder ligt!" En dan zult gij weten, wat gij te doen hebt!

God helpe ons allen door Christus Jezus, dat wij Hem, den eeuwigen Rechter, eens in diepe deemoed, maar ook met heilige blijdschap een goed antwoord weten te geven op die twee vragen:

„Wat zijt gij geworden voor uzelf?"
„Wat zijt gij geweest voor anderen?"

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Onder Russ. Doopsgezinden. Vervolgingstijd is beproevingstijd. Tal van Doopsgezinden verlaten thans Rusland. Waar hun in de Sovjetrepublieken de vrijheid ontnomen wordt om God te dienen naar hun geweten, zoeken ze in Kanada of Zuid-Amerika een nieuw vaderland. Niet allen echter zijn zoo gelukkig de grenzen van Rusland te kunnen bereiken. De regeering wil hen niet laten trekken, vanwege den ongunstigen indruk, die deze exodus in de overige wereld maakt.

Voor degenen die genoodzaakt zijn achter te blijven, is het echter een zeer moeilijke tijd. Sommigen bezwijken, die geacht werden pilaren te zijn, die althans in den arbeid vooraan stonden. Daarentegen ziet men — zoo vertelde op een conferentie van Doopsgezinden te Elspeet onlangs een Russische Mennonieten-prediker — dat eenvoudige mannen met hun bijbel in de hand hun geloofsgenooten bezoeken, en in bosschen, schuren en andere stille plaatsen, samenkomsten houden.

Ongetwijfeld: een tijd van verdrukking is een tijd van openbaarworden. In zoo'n tijd leert een mensch zichzelf en — als hij wil — zijn Heer kennen.

Men kan met beven in het hart zulk een tijd tegemoet zien. Laat ons echter niet vergeten, dat de Heiland ons heeft leeren bidden: „geef ons heden ons *dagelijks* brood" brood genoeg voor één dag. Zoo deelt God ook het genadebrood uit; genoeg voor het heden. Laat ons hier zeker van zijn dat, als moeilijke tijden mochten komen, de Heer ons die kracht zal schenken, die we dan noodig zullen hebben. „Hij geeft meerdere genade".

Oud-Baptisme. Onder de Russische Doopsgezinden heeft men, zoo werd ons verteld, twee richtingen. Een deel is verwereldlijkt en heeft in godsdienstig opzicht het erfdeel der vaderen opgegeven. De anderen zijn Doopsgezinden gebleven van den ouden stempel. Ze doopen ook door onderdompeling. Een paar van hun jonge mannen bezochten in onzen studietijd de school te Hamburg. Deze Doopsgezinden verschillen slechts in naam van de Baptisten. Ze behielden echter hun naam, omdat ze als Mennonieten bepaalde voorrechten genoten d. w. z. onder het Tsaristisch bewind. Zoo waren ze vrijgesteld van krijgsdienst, mochten hun eigen scholen hebben, waar de kinderen in de Duitsche taal werden onderwezen.

Baptisten en Doopsgezinden. Op een vergadering van Doopsgezinden van den kring Zwolle, heeft Ds. Hofstede een referaat gehouden over „Verwante Stroomingen". Hij noemde als aan de Doopsgezinde verwante stroo-

mingen: de Schotsche Kerk, de Gereformeerde Kerken en de Baptisten.

Over de verwantschap der Neo-Calvinistische opvattingen omtrent de verhouding van kerk en staat, met die der oude Doopers, is vroeger in dit blad reeds gewezen. Dr. Kromsight, N. Herv. Predikant te Amsterdam en aanhanger van de „Friesche" richting in de Chr. Historische Unie, mag de Gereformeerden gaarne op deze „doopersche smet" wijzen. Daarom verwondert het niet dat, naar we meenen te weten, Ds. Hofstede lid is der Anti-Revolutionaire Partij. In deze Partij hooren allen, die op den Dooperschen wortel stoelen, eerder thuis dan in de Chr. Hist. Unie, die tegen zuivere en algeheele scheiding van Kerk en Staat is.

Op de nauwe verwantschap van Doopsgezinden en Baptisten legde Ds. Hofstede vooral den nadruk. De oorspronkelijke opvatting der Doopsgezinden omtrent Gemeente en Doop, vindt men bij hen. Terwijl de Mennonieten — als historische voortzetting der oude Doopers — zich echter weinig hebben uitgebreid, heeft de Neo-Doopersche Beweging (Baptisten) zich over heel de wereld verspreid.

Uit de geschiedenis der Gemeente Haarlem. De Gemeente te Haarlem vierde onlangs haar gouden jubileum. Er was veel vreugde en de Gemeente ontving vele geschenken. Ze werd geboren uit een reeds bestaanden arbeid. Met 14 leden trad ze in de verschijning. De Gemeente Franeker was vroedvrouw. De Gemeente had haar tijden van eb en vloed maar aan getrouwen heeft het nimmer ontbroken. Wat ons in haar geschiedenis wel sterk opvalt, zijn de vele verhuizingen waaraan ze onderworpen was. Aanvankelijk vergaderde ze als huisgemeente. In de Coortingstraat schijnt ze de eerste localiteit gehad te hebben, geschikt voor openbare samenkomsten. Wanneer ik goed geteld heb is ze na dien tijd nog negenmaal verhuisd! En zooals we weten, ziet ze alweer naar een betere woning uit. Het locaal aan de Bakenessergracht is te klein en biedt geen mogelijkheden tot uitbreiding. Nu met het plan een nieuw kerkgebouw te verkrijgen, blijkt zooveel sympathie te bestaan, dat Haarlem wel binnen niet langen tijd iets definitiefs zal hebben: een kerk niet te groot voor den eersten tijd, maar met praktische vergrootingsmogelijkheden. En dan (en dit even tusschen haakjes: men bouwe er een doopvont in van voldoende diepte, zooals de oude Christenheid ze had, zoodat er ongeveer drie voet water in kan staan).

Een werkzame Gemeente. Het beknopt overzicht doorlezend krijgt men wel sterk den indruk, dat de Haarlemmer Baptisten altijd een werkzaam volkje zijn geweest. Ontmoedigen lieten zij zich nooit. Ze begrepen wel van zaaien komt maaien. Zoo zijn ze ook alle moeilijkheden te boven gekomen, en genade van God gekregen hebbende, staan ze tot op dezen dag. Een van de groote gebeurtenissen was het zilveren ambtsjubileum van haar voormaligen Voorganger Ds. Planting, wiens samenbindenden en opbouwenden invloed ze een reeks van jaren genoot.

In de laatste jaren riep ze ook meermalen de hulp in van buitenlandsche predikanten; Duitsche zoowel als Engelsche. Na het heengaan van Ds. Planting, die in Mei 1925 afscheid nam, kreeg ze in Ds. J. v. d. Schors iemand, die zich geheel aan haar kon geven, en door wiens arbeid het ledental spoedig een belangrijke uitbreiding onderging.

Dat de Gemeente, mede door de uitgifte van een maandblad „Omhoog" haar taak tracht te vervullen, weten onze lezers reeds. De Heer zegene den arbeid Zijner kinderen in de oude Spaarnestad!

L.

III

ZENDING.

Een en ander uit de Duitsche Bapt. Zending in West-Afrika.

Door wijlen zendeling Hofmeister.

Wij moeten thans nog melding maken betreffende een groote hindernis in den arbeid in Afrika, om dien tot een degelijke ontwikkeling te verheffen. Ja, wat ik bedoel is een last, die als een berg op de harten der zendelingen drukt, en het is noodig, dat de gemeenten in Europa er kennis van nemen, teneinde zij medearbeiden en bidden om dat verderfelijke, waarop wij willen wijzen, te verdrijven, het is de slavernij der vrouw en de verachtelijke behandeling haar voortdurend aangedaan. Nog steeds worden de vrouwen als koopwaar verhandeld en verkwanseld door de mannen. Het is ondoenlijk al de troostelooze toestanden te schilderen, die uit dat kwaad voortspruiten. Dit echter moge reeds genoegzaam zijn, om alle krachten en middelen aan te wenden, om dien hinder te helpen overwinnen. Wellicht kan het als een vraagstuk in overweging gebracht en op de gewichtigheid der zaak de aandacht der Regeeringen gevestigd worden.

Wat heeft de negers in Amerika, die uit dezelfde aangelegenheden voortgekomen zijn, tot een verhoogd menschelijk en burgerlijk leven opgevoerd, terwijl zij nu onder wettelijke regelen leven, ook wat het huwelijk betreft, gelijkgesteld aan de blanke rassen? De staatswet schrijft aan blanken en kleurlingen monogamie (één-vrouwen-regel) voor, als algemeen geldende eerbaarheid. Daardoor heeft zich in Amerika onder de negers een zedelijk familieleven gevormd, en dat is de grondslag van iedere degelijke ontwikkeling van een volksbestaan. Waarom doen nu de koloniale regeeringen en gevolmachtigden niets om den wortel van zooveel volksellende uit te roeien? Zou het misschien hierin liggen, dat men in dat kwaad nog een melkkoetje ziet. Zooals ik uit den mond van meerdere regeeringsbeamten gehoord heb zouden 90—95% van alle processen of rechtsbeslissingen uit zoogenaamde vrouwenhandel ontstaan. Wanneer 't nu hier gaat om een geldelijk voordeelig zaakje, dan behoorde toch de geheele christenheid vereenigd zich op te maken met een protest tegenover de respectievelijke volksregeering, vooral als het koloniale regeeringen geldt, om tegen die gruweldaden middelen en verzet aan te wenden.

Een gemeente van geloovigen weet echter nog een anderen en beteren weg, dat is vereenigd zich te wenden in ootmoedig gebed tot den Koning der koningen, (en krachtig steunen van de zending) opdat Hij dat bolwerk des satans moge verwoesten.

Door de koop en verkoop eener vrouw is deze tot handelswaar vernederd, want voor zoo en zooveel stuks vee en wat geld is er wel eene vrouw te bekomen.

Wanneer iemand slechts over vee en geld te beschikken heeft, kan hij zich vrouwen koopen, zooveel hij er begeert. Die zulks niet kan, komt nooit in rechtmatig bezit van eene vrouw. De liefde, die toch de werkelijke drijfveer bij een echtverbintenis moet zijn, is daar geheel uitgesloten. Door deze eeuwenlange leefwijze worden ook alle vrouwelijke idealen afgestompt, zoodat ongelukkige vrouwen-wezens met hun lot zich geheel bevredigen. Ja, integendeel, zij houden zelve het meest hunne vrijmaking tegen. 't Weldadige der vrijheid en der gelijkheid met den man is hun gansch niet begeerlijk, zij willen iets waard zijn. Daardoor gevoelen zij zich vrij en hebben een sterk wapen bij de hand tegen den man. Zij kunnen hem daarmede geducht tyranniseeren, want wanneer hij haar niet ter wille is, dreigt zij met wegloopen, en dan kan de man zien, hoe hij weer tot zijn geld komt.

De meisjes hebben in 't algemeen niet de minste vorming of opvoeding. In enkele gevallen, wanneer zij naar een school gebracht worden, geschiedt dat slechts, opdat de vader voor zulk een ontwikkelde dochter een des te hooger prijs kan bedingen, of, zooals het bijzonder in de kuststeden voorkomt, dat hij haar aan een blanken man afstaat. Natuurlijk onder voordeelige condities (Vert.).

Wat kan nu zulk een wezentje, dat meestal reeds tusschen 10 en 15 jaren verkocht wordt, voor den man zijn? Zij komt in haar nieuw tehuis onder den invloed van de schoonmoeder of een zoodanige oude vrouw. Dat de vrouw met den man samen aan de tafel zit en het maal gebruikt, is eenvoudig uitgesloten. Zij zit in een ander vertrek of keuken met de moeder en de aanwezige kinderen en eet met ze.

Dat ook zelfs christelijke vrouwen tot het bijwonen van de huiselijke godsdienstoefening nauwelijks te bewegen zijn, is de gedurige klacht der mannen. Zelfs onder de helpers in het zendingswerk treft men zoo enkelen aan. Moeders, ook die reeds tot de gemeente behooren, die met hunne kinderen bidden of een chr. lied zingen, zijn zelden te vinden. De vrouw heeft hoegenaamd geen idee voor kinderopvoeding. Het valt haar niet in zich kennis te verzamelen in de Heilige Schrift, om ook iets in het Koninkrijk Gods te kunnen mededoen.

Op een rondvraag in onze gemeenten, ook op Fransch gebied, of ergens een vrouw te vinden was, om als bijbelvrouw dienst te doen, gelijk men die in Indië aantreft, kwam als antwoord telkens bericht, in dien zin, dat ik toch moest weten, dat iets dergelijks in Afrika niet als denkbaar te beschouwen was.

De vrouwen hebben, tengevolge van hunne opvoeding — als die zoo heeten mag — geen hoogere idealen. Haar gansche denken en drijven is zinnelijk, dikwijls dierlijk. Een vrouw is bevredigd, wanneer zij maar nieuwe kleeren krijgt, die zij binnen korten tijd verslodert, en wanneer zij uren lang met haar kapsel bezig kan zijn en zichzelve voor den spiegel kan bewonderen. Of de familie iets te eten heeft, is haar een nevenzaak. Nu kan men zich indenken, dat de mannen onder die omstandigheid het product van de vrouwen zijn. Is het dan wel te verwonderen, wanneer we opmerken, dat ook de mannen in zulk een neiging en levensrichting worden medegevoerd?

Nu tracht men toch ook wel de vrouwen te naderen en te redden, ze zoo te bearbeiden, dat zij innerlijk in Christus vrij worden, daarom is men ook zeer tegemoetkomend jegens haar, dat wil zeggen, men stelt hun niet dadelijk hooge eischen, wanneer ze als christenen aangenomen wenschen te worden. Daar dient echter zeer veel voorzichtigheid met ze in acht genomen te worden, dewijl zij in den regel op zoo laag zedelijk en geestelijk peil staan. Dit merkt men als men persoonlijk over haar zieleheil met ze spreekt. Gedurende mijn geheele dienst en zielenzorg, weet ik slechts één geval, dat een vrouw mij vroeg, hoe men dieper bewust tot heilsverzekering komen kan.

(Slot volgt.) N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Tweede zendingsreis. Naar Europa geleid.

Hand. 15 : 35—16 : 40.

Les voor Zondag 17 Aug. 1930.

Verleden week zijn wij geeindigd te Antiochië (in Syrië). We hebben vernomen, dat Paulus en Barnabas daar vertelden van hun ervaringen op hun eerste zendingsreis. Ze zijn nog al een tijdje te Ant. gebleven en hebben toen natuurlijk meegeholpen aan het werk in de gemeente.

In dien tijd ontstond er een twisting in die gemeente. Sommigen wilden, dat bekeerde heidenen als Joden zouden gaan leven. P. en B. dachten daar heel anders over, en toen besloot de gemeente, hen en nog eenige anderen naar Jeruzalem te zenden en die gemeente en de daar vertoevende apostelen om raad te vragen. Zij kregen van Jeruzalem een brief mee terug,

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

27. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie losgebroken.

Ds. Lothuizer had op den weg een ervaring met God.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Hij had een mislukte lezing gehouden in de dorpsherberg. Op bezoek bij Ds. Lothuizer vertelde hij van deze volksvergadering en bij het bespreken van de uitroepen „Veermans-club" en „Enke-hoeve" was hij enkele oogenblikken stil geworden.)

Ds. Lothuizer ging echter verder, en er was een warme klank in zijn stem: »U ziet nu zelf, beste meester, dat u groot gevaar loopt, in dingen verwikkeld te worden, die onaangenaam, zelfs pijnlijk genoemd kunnen worden! En daarvoor wilde ik u juist bewaren!«

»Viendelijk dank daarvoor, dominé!« Sonwald maakte een lichte buiging. »Het kwam mij pas in den zin, dat in de compagnie, die ik commandeerde, ook een zekere Enke was. Wat was de voornaam van vrouw Enke's man?«

»Marten! Marten Enke!« antwoordde de predikant.

»Marten . . . ?« Sonwald dacht na. »Marten? Het kan zijn dat deze Enke ook zoo heette, maar ik ben den voornaam helaas vergeten. Deze Enke hadden wij met andere kameraden ter versterking gekregen; hij was nog maar ongeveer een veertien dagen bij ons. Toen begonnen de Russen met ongehoorde troepenmassa's een doorbraak te beproeven, na een zeer vreeselijke artillerie-voorbereiding. Wij waren gedwongen terug te trekken, tot ten slotte Hindenburg den aanval ondernam!«

»Waar was dat, meester?«

»Tusschen Wilna en Dünaburg. Wij waren aan de kant van Wilna«.

»Wel, dat is heel merkwaardig! Wanneer was dat?«

»Het was in het voorjaar van 1916. Reeds in Maart begon het zoo langzamerhand. Wij verloren Enke in onze compagnie, toen de hoofdaanval der Russen tegen onze afdeeling begon, zoo tegen het eind van April in 1916. Het was vreeselijk, toen de Duitsche tegenaanval kwam en de Rus zijn troepen door Kozakken met de knoet steeds weer in massa's in ons machinegeweervuur opjoeg. De arme kerels hebben geschreeuwd als waanzinnigen. Het was in één woord ontzettend!«

Er werd een zucht vernomen in de studeerkamer. Die was afkomstig van den ouden heer.

»Hoe oud zou de Enke van uw compagnie ongeveer geweest zijn?«

»Midden in de dertig. Een flinke, vlaskleurige baard. Een flinke man en een goede kameraad, voor zoover ik mij nog herinneren kan!«

Ds. Lothuizer werd bij het vernemen dezer woorden zeer opgewonden. Hoog opgericht, zat hij nu in zijn leuningstoel en met horten en stooten kwamen de woorden over zijn lippen: »Dat is onze Marten Enke van hier! Dat was hij! Alleen droeg hij geen baard, enkel een knevel, maar opvallend vlaskleurig!«

»Hij was het!« bevestigde Sonwald. »Baarden droegen toen ter tijd bijna alle oudere manschappen bij ons, ik zelf ook. Later niet meer zoo algemeen«.

»En heeft u, heeft de compagnie heelemaal niet kunnen uitvinden, hoe Marten Enke aan zijn einde gekomen is?«

»Neen. Hij werd als vermist beschouwd. Wij moesten half vluchtend onze stellingen verlaten, wij werden plotseling onder het zwaarste artillerievuur genomen. Menigeen kon toen niet meer meekomen. Wij moesten

waar het antwoord in stond. Het kwam hierop neer, dat de bekeerde heidenen vrij zouden zijn van de vele voorschriften, waaraan het leven der Joden gebonden was, natuurlijk ook van de besnijdenis, maar dat zij zich zouden onthouden van afgodenoffer, van bloed, van het gestikte en van hoererij. Twee toegewijde broeders uit Jeruzalem gingen ook nog mee om mondeling den brief te bevestigen. Ze heetten Judas en Silas. Men was in Ant. heel blij met het antwoord van Jeruzalem. Na eenigen tijd ging Judas weer terug, maar Silas besloot om voorloopig te Ant. te blijven.

Een poos later voelde Paulus een sterk verlangen in zich, om de gemeenten te bezoeken, die op de 1e zendingsreis gesticht waren. Hij sprak er met Barnabas over en B. wilde wel graag weer mee. Maar toen kwam er iets op, waarover de beide zendelingen het maar niet eens konden worden. Barnabas begon over Joh. Markus, die ook te Antiochië schijnt te hebben vertoefd. Hij wilde hem wel graag weer mee hebben. Paulus dacht er anders over. Die wilde J. M. beslist niet weer mee hebben. Je kon niet op hem rekenen, meende Paulus. Hij was de eerste keer immers ook halverwege gekeerd. Maar B. stond er op, dat hij weer mee zou, en P. stond ook op zijn stuk. De twee broeders hielden ieder hun eigen meening vast, en toen is het zoo gekomen, dat B. Joh. M. meegenomen heeft en naar 't eiland Cyprus is gegaan, terwijl Paulus van Ant. uit door het noordelijkste deel van Syrië en verder door de prov. Cilicië naar de vroeger gestichte gemeenten in Kl. Azië is getrokken met Silas als metgezel. Hiermee begon Paulus' tweede zendingsreis.

Dat was een heel getippel, want het moest natuurlijk alles te voet gebeuren. Het schijnt echter geen onprettige reis voor de evangelieboden te zijn geweest, want het ging goed in de gemeenten, 16 : 5. Overal werd ook gesproken over den brief, dien men in Ant. van Jeruzalem had ontvangen, en wat daar in Jeruzalem goed gevonden was, werd nu in alle gemeenten tot regel gemaakt, v. 4.

Een bijzonderheid van deze reis is aangeduid met den naam Timotheüs. Dat was de naam van een jongeling, dien Paulus misschien reeds van zijn eerste reis kende. Paulus geloofde in hem een goeden helper te zien en nam hem daarom mee. De moeder van Timotheüs was een vrome Jodin, maar zijn vader was een heiden; Timotheüs was niet besneden, zooals de kinderen der Joden. Nu was dat wel geen bezwaar om zalig te worden, maar wel vreesde Paulus, dat het een bezwaar zou zijn om ingang onder de Joden te krijgen. Daarom ontving Tim. eerst nog de besnijdenis, en toen ging hij met Paulus en Silas mee. In Derbe, Lystra en Ikonium was hij wel bekend en daar gaf men overal een gunstig getuigenis van Tim.; wel een bewijs, dat hij — ofschoon nog maar een jongeling — flink mee geleefd had in de gemeenten.

Verder ging de reis; nu met z'n drieën. Paulus wilde nog andere steden bezoeken om ze de blijmare te brengen. Maar het ging niet voorspoenig ditmaal. 't Was, of overal de deuren gesloten waren. Ze reisden van stad tot stad, totdat ze eindelijk te Troas de zee zagen, die daar Azië en ons werelddeel van elkander scheidt. Wat nu? Ik kan mij voorstellen, dat de evangelisten er wel wat verlegen mee zijn geweest. Maar in Troas werd het P. duidelijk. Vertel van het gezicht, 16 : 9, 10. Te Troas schijnt een vierde in het gezelschap te zijn gekomen, n.l. Lukas, de schrijver der Handelingen.

Weldra begon de arbeid in Filippi, die zeer gezegend is geweest.

a. Het bezoek aan de bidstond en de bekeering van Lydia, 13—15.

---

aannemen, en ik neem het ook nu nog aan, dat, wie niet meegekomen is, begraven is onder de puinhoopen der loopgraven of getroffen is!«

»Het één is al even erg als het andere!« zeide de predikant zacht in zichzelf.

Daarop echter zag hij den onderwijzer ernstig aan en zeide: »Meester . . .! Ik heb een dringend verzoek aan u: Laat er van hetgeen u mij nu verteld heeft niets in Burgheim bekend worden! Want als vrouw Enke er iets van merkt, komt de oude smart opnieuw weer boven, en dan is de arme vrouw er misschien nog ellendiger aan toe dan in het begin. Zulke wonden genezen meestal slechts zeer langzaam«.

Om den mond van den ouden predikant trilde het voortdurend. Maar nu ging hij verder: »Ik ben blij, dat vrouw Enke er nu tamelijk over heen is. Toen onlangs de mannen uit den oorlog weer terugkwamen, heeft zij wel is waar nog heel wat innerlijk doorgemaakt. Zou vrouw Enke te weten komen, dat u met haar man samen in het veld was, zijn compagniescommandant was, dan zou vrouw Enke . . . bij haar natuur . . . heelemaal niet weer tot rust komen!«

Langzaam gleden de tranen weer over de wangen van den predikant. Hij ging evenwel dapper verder: »Laat ons als 't u blieft zwijgen over deze treurige geschiedenis en er met niemand over spreken. Mag ik op uwe medewerking rekenen, meester?«

»Ik ken vrouw Enke niet, wel heb ik twee kinderen van haar op school. Maar . . . wanneer u vreest, dat één of andere mededeeling nadeelig voor vrouw Enke zou zijn, ben ik natuurlijk gaarne bereid, te zwijgen«.

»Ik dank u zeer, meester!«

»O, geen dank daarvoor! Ik heb dominé te danken, dat u er mij opmerkzaam op hebt gemaakt!«

»Tot uw dienst. Ik deed het slechts in het belang van die beklagenswaardige vrouw, de weduwe Enke. En nu nog iets, beste meester: U heeft mij bij het eerste bezoek verklaard, dat u de kosters- en organistendiensten niet wilt verrichten. Ik merkte, dat wij elkander bij die gelegenheid niet goed begrepen, en daarom maakte ik er maar een eind aan. Ik denk echter, dat wij elkaar nu iets beter hebben leeren kennen. Ik mag er nu dus wel op rekenen, dat u de genoemde diensten mee wilt waarnemen, net als uw voorganger dat ook gedaan heeft.«

»Dominé, ik moet u verzoeken, daarmee niet te rekenen!«

»Ja, maar waarom dan niet? Welke redenen heeft u daarvoor toch?« vraagde Ds. Lothuizer.

»Nu moet ik wel even openlijk antwoorden!« zeide Günter Sonwald met een fijn lachje.

»Wanneer ik op mijn standpunt blijf staan, gebeurt dat niet om eenigerlei reden mijn nieuw-Duitsche richting betreffende, maar enkel en alleen hierom, dat ik den Zondag geheel en onbesnoeid voor mij zelf hebben wil. En het is mij een geheel onverdragelijke gedachte, dat ik voor den gang, die ik 's Zondags naar de kerk zou maken, ook nog betaald zou worden. Dat gaat geheel en al, maar dan ook absoluut tegen al mijn begrippen in, die ik over het ware menschzijn als Duitscher heb!«

»Neen . . .! Maar . . .!« De oude dominé was ten hoogste verbaasd. »Maar neem mij niet kwalijk . . . dat doen toch al uw heeren collega's net zoo! De bedragen voor organisten- en kostersdiensten zijn vastgesteld en goedgekeurd en moeten daarom uitbetaald worden! Bovendien heeft u er uw werk toch mee, en daarom een moreel recht ook op vergoeding!«

»Bedoelt u het orgelspelen? Dat is de moeite niet waard. Dat zou ik thuis en in ieder gezelschap op verzoek doen en dan zonder eenige betaling. En dan zou ik de godsdienstoefening wel tot een betaalde zaak maken? Neen! Neem mij niet kwalijk, dominé, maar dat kan ik niet. En de kostersdiensten zal ik net zoo min overnemen«.

(Wordt vervolgd.)

b. De slavin en haar vrijmaking. Vertel, dat P., S. en Tim. al een heelen tijd in Fil. waren geweest (vele dagen lang), en telkens nageroepen werden ; enz., 16—18.

c. De gevangenneming, 19—24.

d. Bekeering van den stokbewaarder en de zijnen, 25—34. Daar deze geschiedenis nog wel eens gebruikt wordt om de kinderbesprenging te steunen, legge men de nadruk op v. 32 en 34 b.

e. De bevrijding.

Hoe het verder met P. en *zijn* metgezellen gegaan is vertellen wij D. V. de volgende week.

K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Jeugdconferentie te Groningen.

Ze behoort alweer alweer tot het verleden. Maar ze was mooi. De Heere heeft onze verwachtingen niet beschaamd. Hetzelfde is ook van vele menschen te zeggen. Velen die het vertrouwen in hun gesteld niet beschaamd hebben. In de eerste plaats denk ik aan de gemeente Groningen en in 't bijzonder aan haar jeugdkring, De voorbereidende arbeid voor deze conferentie is met veel enthusiasme verricht, en toen wij bij elkaar waren, hebben we daarvan de vruchten genoten. Een kleine honderd menschen nachtlogies te verschaffen en dat wel in een stad is geen kleinigheid. Bijna het dubbele aantal 's middags aan tafels onder te brengen zoo zonder veel beweging of drukte of zenuwachtig gedoe.... 't Is een prestatie ! !

Honderden in 't conferentiegebouw bijna geruischloos van koffie, thee en bijbehooren te bedienen . . . . 't verdient onze dankbare bewondering. De Groninger jeugd heeft zich prachtig gehouden. De Groninger Bapt. gemeente niet minder.

'tIs niet mogelijk in dit overzicht alles te memoreeren en vooral wat de referaten en verdere bijdragen aangaat, zal ik mij kunnen beperken, aangezien die in ons blad zullen verschijnen. Maar toch wil ik trachten vooral degenen die de conferentie niet bezochten een beeld van haar te geven.

Reeds de begroetingsavond werd een hoogtepunt. Het feestelijk versierde platform en de verblijde gezichten van jongen en ouden wekten in ons de verwachting van veel zegen in de komende dagen.

De volgende morgen begon onze conferentie met een zakelijk gedeelte van anderhalf uur lang. Het teekenen der presentielijst wees uit, dat officieel twaalf jeugdkringen vertegenwoordigd waren. Dat was op zichzelve een tegenvaller. 't Geheele district Twente was absent. Uit Holland was één vertegenwoordiger. A'dam en Haarlem schenen er in 't geheel niet aan gedacht te hebben. Uit Eindhoven waren wel afgevaardigden en dat ligt toch nog wel zooveel verder weg.

Nu over deze teleurstelling werden wij heengeholpen door het verblijdend feit, dat onze voorzitter, Ds. J. W. Weenink, bij 't ontbreken van een tegencandidaat zonder hoofdelijke stemming opnieuw aan ons Jeugdwerk kon verbonden worden.

Velen van de afgevaardigden hadden de contributie bij zich en droegen die af. De andere jeugdkringen in Nederland verzoek ik vriendelijk mij de contributie per postw. te willen zenden. Ze bedraagt f 5.— per gemeentelijk jeugdwerk.

Aangaande de reorganisatie werd een rapport uitgebracht. De Jeugdraad ziet, alles overwogen hebbende, nu nog geen licht in reorganisatie. Wij gaan voort op den ingeslagen weg en de conferentie van dit jaar bewees, dat ook zóó veel goeds te bereiken is. Wel werd besloten een insigne te laten slaan en dit te gaan dragen als demonstratie naar buiten, en tot het wekken van het saamhoorigheidsbesef naar binnen. Hierover zullen binnenkort nog wel berichten in „De Christen" verschijnen.

Ook werd besloten, dat de Jeugdraad een prijsvraag zou stellen om te komen tot een Ned. Bapt. Jeugdbondslied. Ook hierover later meer.

Na afloop van dit zakelijk gedeelte hield mej. Gr. v. Veen haar inleiding over het gebed. 't Was een ernstig woord aan een ieder en de bidstond, die er op volgde, was een betere toepassing dan welke bespreking ook had kunnen zijn.

Te drie uur begonnen wij onze vergadering weer met een inleiding van den Voorzitter over het onderwerp: Wat moeten wij lezen? Ook dit stuk zal in ons blad verschijnen. 't Was leerzaam, en de korte bespreking, die er op volgde, stelde zeer de wenschelijkheid van kleine keurbibliotheken in onze vereenigingen in het licht.

Het opstel over „Gewoonten" van onzen jongen broeder H. Doornkamp bevatte vele goede gedachten en werd met bijzondere warmte en overtuiging voorgedragen.

Van 5—6 uur hadden wij een vrije samenkomst. Uit Drachten was men met ongeveer 24 personen aanwezig en 10 van die beleden ter conferentie zich den voorgaanden Zondag aan den Heere Jezus te hebben gegeven. Hun vreugde en het getuigenis van hun blijdschap werkte zeer aanstekelijk, zoodat dit uur, wat de gevoelszijde der dingen aangaat, zeker wel mede een der hoogste oogenblikken in de conferentie was.

Te 7 uur zouden wij demonstreeren.

Deze demonstratie is een waar succes geweest. Het stedelijk muziekcorps verleende medewerking, terwijl een politiemacht van 7 personen ons het geleide bood en ons alleen al door hun aanwezigheid voor last (b.v. van het verkeer) en *overlast vrijwaarde.*

Een doek van 4 M. lengte vertoonde in groote groene letters onzen naam, zoodat niemand behoefde te vragen : „Wat wil toch dit zijn ?" Want ieder zag : Dit was een demonstratie van de NEDERLANDSCHE BAPTISTEN JEUGDBOND.

De orde onder de plm. 400 jonge menschen en de vele oudere, die medeliepen in den optocht, was bijzonder verheffend. Netjes uit elkaar en achter elkaar overtrof de optocht met z'n verrassend groote lengte onze stoutste verwachtingen.

De fotografen waren druk in de weer en ter gelegener tijd zal wel eens iets van de vrucht van hun arbeid in ons blad te zien zijn.

De openluchtmeeting was prachtig. Heerlijk weer, veel aandacht, keurige medewerking van de Groninger zangvereeniging „De Lofstem" en van het muziekcorps. Wij keerden 's avonds naar onze verblijven met een dankbaar hart, dankbaar aan God, die ons dit alles gaf te beleven.

De tweede dag der conferentie begon met een zeer opgewekte bidstond, die telkens ongezocht dankstond werd voor den vorigen dag.

Daarna verkreeg Ds. Hekhuis het woord over gemeenteïdeaal. En in aansluiting daaraan Ds. Louw over „Groote lijnen in het leven van Dr. E. Feisser". Vooral dit referaat heeft ons dien morgen gezegend. Dezen pionier der Baptisten in Nederland werd ons uit zijn levensloop geschetst als een man van oprechtheid, van de daad en van het offer. Deze drie dingen zijn de groote lijnen in zijn leven geweest. Wij werden tegelijk beschaamd en opgewekt om zijn goed voorbeeld te volgen.

Een opstel van br. A. Kruizinga dient hier bijzonder genoemd te worden, omdat de opsteller, die de ziel der voorbereidende commissie was, niet eer tijd vond om het te maken dan in den nacht van Woensdag op Donderdag. 's Morgens te 3 uur zat hij er nog aan te werken. 't Was getiteld „Iets over het karakter van onzen Heiland". 't Opstel was best en juist het weten, dat deze jonge man met opoffering van nachtrust bij alle drukte, die hij met de conferentie had, over dit onderwerp sprak, verleende aan het geheel een bijzonder karakter. Is het niet fijn, wanneer jonge menschen wat over hebben voor de zaak van Koning Jezus ?

„Een korte tijd restte den laatsten spreker nog over het onderwerp : Levensdurf. Om des tijds wille werd van de voorgenomen speech alleen de toepassing gebracht.

's Middags te twee uur marcheerden wij weer onder politiegeleide naar de groote Markt, waar wij in tramwagens zouden stijgen teneinde de reis naar Paterswolde te vergemakkelijken. Wat is er onderweg fijn gezongen en de oogenblikken, die wij op het marktplein moesten wachten, heeft het weerklonken van geestelijk gezang.

Ook te Paterswolde hadden wij 't nog goed. We gingen als conferentie naar een van de eilanden in het meer, alwaar door Ds. Jeronimus, nadat hij nog gelegenheid tot enkele korte speechen gegeven had, met een kort slotwoord de conferentie ontbonden werd.

Over deze heerlijke dagen past het veel gebruikte woord van zoo diepe beteekenis:

Soli Deo Gloria.

A. P. BARENDREGT,
Jeugdsecr.

Onze prachtig geslaagde Nationale Conferentie te Groningen.

Willen de vrienden, die deze conferentie hebben bijgewoond, mij in een paar regels eens melden, hoe zij het er hebben gehad? De bedoeling is natuurlijk om de weggeblevenen in te lichten door middel van een kolom in dit blad. Dus nu de pen ter hand genomen, opdat jong aan jong vertelle hoe gezegend de dagen zijn geweest.

Met vriendelijke groet,

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester

Ontvangen door br. L. d. B. te Amsterdam: f 2.50 voor de Congo.

Van den Unie-Penningmeester.

Vanaf *Maandag 21 Juli tot en met Maandag 4 Augustus a.s.* is mijn adres inplaats van te Deventer: G. Bouritius, Priorstraat 54 te SNEEK.

Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat 6*b*. Giro 151970.

„ZUSTERHULP".

Tot dusver in dank ontvangen van: „Zusterhulp" te Utrecht f 2.70; Deventer f 33.95; Delfzijl f 7.50; Stavoren f 8.50; Workum f 16.24; Hoorn f 11.25; Apeldoorn f 8.— ; Nieuwe Pekela f 25.— ; Sneek f 20.—. Totaal f 133.14.

Afdeelingen van „Zusterhulp", die tot nog toe vergeten hebben, iets voor onze hulp aan zuster Reiling te zenden, noodig ik vriendelijk uit hun bijdrage spoedig te zenden.

S. BOURITIUS—Hamer.
Algemeene Penningmeesteresse,
Deventer, Korte straat 6b
Gironummer 151970.

VERANTWOORDING GEM. HOORN.

Voor bouwfonds gem. Sneek f 5.— br. Hommersen Canada f 25.— ; G. W. P. te L. f 10.— totaal met vorige opgaven f 437.10.

Hartelijk dank, brs. en zrs., maar wij zijn er nog niet. Als ik De Christen lees komt de gedachte in mij op, zou men Hoorn vergeten, gezien de cijfers der anderen gemeenten?

Wij gelooven dat als de brs. en zrs. ons eindcijfer zien, zij zich direct zullen opmaken om de gem. te Hoorn een extra gave te zenden. Wij zijn hier klein van kracht en zijn gedwongen te vragen daar de muren van ons locaal vervaarlijk scheuren en wij iedere dienst bang zij door de vloer te zakken. De Heer onze God neige uwe harten, geloovende dat Hij ons zal helpen, blijven wij in afwachting. M. h. br. gr.,

Hoorn, Keern 32. S. PROST.

»GIJ HOORT HET GEBED«.

Hoewel wij tot roem van Gods genade, van het begin van ons huwelijk een veelvuldig gebruik mochten maken van het gebed, zoo waren er toch ook bijzondere momenten, waarin wij uit bijzonderen nood tot den Heere om hulp mochten roepen, en ook kennelijk werden verhoord.

Een van die oogenblikken was in den tijd, dat br. t. B. onze plaats bezocht en bij ons logeerde.

Wij hadden toen een onzer kinderen, dat een geheele week lusteloos was, liever op bed lag, dan dat hij speelde en haast niet wilde eten. Wij dachten en vreesden, dat hij het in de ingewanden had, en trachtten op allerlei wijze hem wat af te leiden en op te wekken, doch het lukte niet. Op een Zondag was het al heel erg, en daar hij in de kamer lag waarin wij woonden, hoorden wij hem onophoudelijk steunen en zuchten. Het geluid van kreunen en steunen van een zieke is voor gezonden zeer onaangenaam, waarom bovengenoemde broeder zich niet langer kon inhouden, maar zeide: ik begrijp u niet br. B, hoe u dat nog langer kunt aanhooren?! Waarom laat gij den dokter toch niet komen, en hem onderzoeken? Mijn antwoord was: Daar heb ik nog geen oogenblik over gedacht; maar wij hebben in dit geval nog niet ernstig gebeden, en dat willen wij nu doen. Wij voegden de daad bij het woord, bogen ons neder en vroegen den Heere „ieder met zijn eigen woorden" (onze oudere kinderen eveneens) of Hij hier met ons kind, of met onze broeder, een gunstige verandering wilde schenken.

Onder ons gezamenlijk gebed gevoelde ik mij buitengewoon gelukkig, dat wij kinderlijk genoeg waren om van den Heere genezing te vragen en te verwachten. En de Heere heeft ons niet alleen gehoord, maar ook verhoord: Den volgenden dag omtrent dien tijd, dat wij samen gebeden hadden, kwam er zulk een ontspanning, dat ik tegen mijn vrouw zei: Nu is het gevaar geweken! en van dat oogenblik herstelde ons kind en werd geheel beter.

Dat dan geen donker oogenblik
't Kleinmoedig hart vervull' met schrik,
Geen onheil ons doe wijken!
Neen! voor den troon waar God ons [wacht
Is raad, en troost, en moed, en kracht;
Welk hart zou dan bezwijken?
't Is God, die onze tranen telt,
En 't smeekend kind ter hulpe snelt.

III

INGEZONDEN.

RADIO-STRIJD.

Er moest in Nederland slechts zijn één Christelijk-Nationale Radio-Omroep, die geheel gesteld werd in dienst van het christendom en uitsluitend propageerde de beginselen der Schrift. Zoo zouden wij het wenschen. Maar zoo kan het helaas niet.

We leven in een land met een zeer gemengde bevolking. De radio-zendtijd wordt door de overheid verdeeld. Van die overheid zijn alle Nederlandsche burgers onderdanen. Met de rechten van al die onderdanen heeft de overheid rekening te houden.

Groepen van zeer uiteenloopende levens- en wereldbeschouwing zijn bij de landsregeering om zendtijd komen vragen. Er zijn maar twee goede radio-omroepzenders in ons land: Huizen en Hilversum. De overheid heeft per week dus maar 2 x 7 is 14 zenddagen te verdeelen. De 4 belangrijkste groepen, die zendtijd willen hebben, zijn de christelijke, de roomsche, de socialistische en de vrijzinnig-neutrale organisatie. Een enkele van die groepen vraagt zooveel, dat er voor de andere maar heel weinig overblijft.

Over de verdeeling van den zendtijd nu is strijd ontstaan. Dat is de *politieke radiostrijd*, de strijd om recht op zendtijd als burgers van Nederland, die uit een beginsel leven, dat het geheele leven beheerschen moet.

De christelijke groepen aanvaardden als een billijke maatstaf de verdeeling naar de grootte der volksgroepen. De Nederl. Christelijke Radio-Vereeniging, vertegenwoordigend het rechtzinnig protestantsche volk, komt daarbij op voor het recht van één vierde der natie. Zij moet naar billijkheid dan ook hebben één vierde van den totalen Nederlandschen zendtijd.

Bij de verdediging van dien billijken eisch zijn er tegenstanders, menschen, die meenen, dat „neutraliteit" in de radio mogelijk zou zijn, en die nu voor een z.g. „neutralen" (in wezen vrijzinnigen) omroep veel meer dan een billijk deel opeischen.

Noch op de onhoudbaarheid van neutraliteit in de radio, noch op den strijd om ons staatkundig recht kan hier worden ingegaan. Alleen kan worden verzekerd, dat het noodig is, dat bij dien strijd alle christenen hun eigen Radiovereeniging steunen.

Het gaat als bij den Schoolstrijd. Het liberalisme van allerlei schakeering wil aan ons recht te kort doen. Daartegen moet alle man in het geweer. Slechts een krachtige N. C. R. V., gesteund door de massa van onze menschen, is met Gods hulp waarborg voor de verkrijging van ons staatkundig recht in den aether.

Als de Christelijk-Nationale Omroep der N. C. R. V. een billijk aantal zenduren heeft, kan zij strijden dien anderen strijd: den strijd *om de ziel van ons volk.*

Dagelijks weerklinken allerlei stemmen door de radio in de gezinnen. Daarbij zijn stemmen van hen, die het

gezag ondermijnen, die den klassestrijd prediken, die theorieën verkondigen in strijd met de waarheid. Daar zijn ook stemmen van hen, die zielen trachten te winnen voor het Kruis, die naar maatschappelijke verbetering streven door liefde en overleg, die ons volk zoeken te behouden bij Gods waarheid. Zij allen bewerken de ziel van ons volk; zij strijden erom.

Aan welke zijde ge U scharen wilt is U wel duidelijk. Goed, maar doe het dan ook werkelijk: Steunt de N. C. R. V. door Uw lidmaatschap en gedenkt haar leiders en haar arbeid in Uw gebed.

Naar aanleiding van het stukje in De Christen van 4 Juli j.l. getiteld: „*Uit Amerika over Holland*", zou ik gaarne mijn verwondering willen uitspreken over het feit, dat er van redactiewege geen onderschrift aan toegevoegd is.

Het kan de redactie toch niet onbekend zijn, dat er wel degelijk sedert 23 Maart j.l. een Baptiste gemeente in Rotterdam is geconstitueerd, daar hiervan toch en in De Christen van 4 April j.l., en in een officieel schrijven aan de Unie-Commissie, kennis is gegeven.

Een zeemans-tehuis bezitten we nog niet, maar wel vergadert de gemeente iederen Zondagavond om 5½ uur in de Rembrandtstr. 57c voor het houden van een openbare godsdienstoefening, welke arbeid nog steeds, vanwege zijne vele moeilijkheden waarmee hij te kampen heeft, Uwe bijzondere voorbede behoeft.

Dat er dus „niets" is in Rotterdam voor de Baptisten, is naar onze meening onjuist er is „iets" aanwezig en wij bidden van God, dat Hij dat geringe wil gebruiken om daarin Zijn onbeperkte macht te openbaren tot eer Zijns Naams.

Dankende voor de verleende plaatsruimte.

Met hart. br. gr. Uwe in Chr.
BEREND FABRIE, Secr.
Hoofdsteeg 31.

Enschede, 12 Juli 1930.

Tot mijn groote blijdschap las ik in „De Christen" 11 Juli j.l. een stukje over de Toekomst onzes Heeren Jezus Christus, van de hand van Ds. Louw. Is genoemde Ds. voornemens om voortaan iedere week een rubriek in „De Christen" te wijden aan dat onderwerp? of is het zoo maar voor een keer dat zoo iets geschied? We willen hopen, dat het in 't vervolg geregeld voorkomt.

Mij dunkt het is broodnoodig dat in een blad als „De Christen" voortdurend gewezen wordt op de toekomst (of wederkomst) van onzen verhoogden Verlosser, want wat moet ons als Gods kinderen meer interesseeren als de wederkomst van onzen Heiland Jezus Christus. Zou het misschien nog zijn nut kunnen hebben, dat naast de reeds bestaande *Maranatha*-beweging van br. de Heer en Co, ook zoo iets aanhangig werd gemaakt in de Baptistische kringen? Zou het misschien nog zegen van zich kunnen werpen als Baptistisch Nederland eens Maranatha-kringen ging oprichten met geloovigen uit andere kerken? Om als kinderen Gods bij de reeds aangeheven „Maranatha"-roep, krachtig de onze te voegen?

Maranatha! Jezus komt. Naar het mij wil voorkomen was het in de zendbrieven van br. Paulus wel terdege de behoefte van zijn hart in die dagen steeds de verschillende gemeenten er op te wijzen. Ten eerste 1 Cor. 11 : 26, totdat Hij komt, 1 Cor. 15 : 23 en 52, 1 Cor. 16 : 22, 2 Cor. 5 : 1—9 verlangende uitzien naar de wederkomst. Filip. 3 : 20, Kolos. 3 : 4, 1 Thes. 2 : 19, 3 : 13, 4 : 13—17, 5 : 2 en 23, 2 Tes. 1 : 7, 2 : 1, 1 Tim. 6 : 14, 2 Tim. 4 : 1, Tit. 2: 13. Hebr. 1 : 10—12, Hebr. 9 : 28, Hebr. 10 : 25 en 37, 2 Petr. 3 in zijn geheel, maar let vooral op de verzen 15 tot 18. Zie daar eenige uitspraken uit het hart van onze brs. Paulus en Petrus, vele meer dergelijke uitspraken zouden we kunnen noemen uit het Bijbelboek. Maar genoeg. Het gaat mij hierom: zouden een of meer van onze broeders Voorgangers niet geregeld willen schrijven in „De Christen" over dit onderwerp, en daarbij die onderwerpen willen toetsen aan het profetische woord? Het gaat om voorlichting der onkundigen en tot opscherping der liefde. De Heere verbinde er zijn zegen aan als het door mag gaan, dat is onze bede.

E. H. ELIVELD.

NASCHRIFT. Baptisten eerbiedigen héél de Schrift, en brengen héél haar boodschap. De toekomst onzes Heeren Jezus Christus is *een deel* van het Evangelie. Hieruit volgt tweeërlei; zij worde nòch verwaarloosd, nòch op zich zelf gesteld en gepredikt als ware zij hèt Evangelie. Daarom stichte men zoo min een „Maranathakring" als eenige anderen kring, maar bouwe aan de *Gemeente des Nieuwen Testaments*, die het volle Evangelie brengt en naar de Schrift *handelt*, ook in de bediening van Doop en Avondmaal. E.-R.

CORRESPONDENTIE

Adreswijzigingen en wijzigingen in het adres gelieve men op te geven aan de *Administratie* te Nieuw-Weerdinge!
E. R.

BONTE STEENEN

VERANDERING.

Het is bij velen onzer lezers wel bekend, dat wijlen Rev. C. H. Spurgeon nimmer een orgel in zijn kerk of Tabernakel wilde hebben om den zang te leiden. De menschelijke stem, zoo meende hij, is het orgaan om door zang God te loven.

Een voorzanger gaf den toon aan, dan moesten alle aanwezigen, soms 6000, maar mee zingen. 't Is wel gebeurd, dat een nog onbekende melodie geheel gezongen werd al waren er 10 coupletten. Als dan het laatste gezongen was zouden allen 't wel kennen meende Spurgeon.

Thans is toch een orgel in den Tabernakel geplaatst, berekend om 6000 zangers te leiden. 't Is op 22 Jan. j.l. plechtig ingewijd en der gemeente ter beschikking gesteld. 't Instrument kost maar even f 72000.—. In 5 jaar tijds is die som bijelkaar gebracht. 't Orgel staat daar nu schuldenvrij.

BEMOEDIGING!

Zoo u de weg wat duister schijn'
Vraag nooit waarom dat zoo moet zijn;
God weet wat 't beste voor u is,
òf helder licht, òf duisternis.

Wordt u de weg soms bang en zwaar,
En wordt gij niet 't „waarom" gewaar
Ga in 't geloof maar verder voort,
En houdt u vast aan 's Heeren woord.

Straks drijft Hij al de neev'len heen,
En wat u stof gaf tot geween,
En zooveel zucht u heeft gekost,
Wordt in een danklied opgelost.

Als gij u kind des Vaders weet,
Die in Zijn liefd' u nooit vergeet
Dan is, wat Hij beschikt u goed
Alleen omdat uw Vader 't doet.

Apeldoorn. J. H. van DIJK.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 25 Juli 1930 No. 2141 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN OVEROUDE VERKEERSWEG.

We zien het goede graag dicht bij. Eva verbond alle groote verwachtingen van haar hart met de geboorte van haar eersten zoon. Maar diens leven werd voor haar wreede teleurstelling.

De naam van Kaïn gaat als een verschrikking over de aarde en klinkt als een waarschuwingssignaal door de eeuwen heen.

* * *

In steden noemt men de straten naar personen, wier gedachtenis men graag bewaren wil.

Er loopt echter een weg door 't leven, die een naam draagt, door den Bijbel hem gegeven. 't Is de naam van Eva's eerstgeborene, een naam, hem gegeven ter waarschuwing voor allen. 't Is de *Kaïnweg*.

En „wee hun!" roept de Bijbel uit over hen, die dien weg betreden.

* * *

De weg van Kaïn is *de weg van ongeloof*. We weten dat zeker. We weten dat door de tegenstelling tusschen het offer van Kaïn en het offer van Abel, Abel's offer werd aangenomen door den hemel en we weten dat God het hart aanziet. Door het *geloof* heeft Abel een meerdere offerande gebracht dan Kaïn; hij gaf er zichzelf in.

Aan Kaïn's offer ontbrak het hart.

Het offeren nalaten durfde hij niet. Maar zijn offerande was niet de overgave van zijn eigen leven. Zijn hart was niet recht voor God. Daarom wees God zijn offer af.

Dat is de weg van Kaïn.

Wee hun! die dien weg ingaan. Zij brengen wel offers, doch God neemt ze niet aan.

Zij zijn verstoken van Gods welbehagen.

Daarom is de eerste vraag deze, of ons leven door 't *geloof* gedragen wordt? Of het een leven is, in welks daden het hart tot *God* weerkeert, aan *God* gegeven wordt?

Offeren doet ge? Ge durft het niet na te laten?

Kaïn deed het ook. Hij zoo goed als Abel. Maar God wees zijn offer af, omdat hij zijn hart verre van God hield.

Kan God *uw* offer aanvaarden? Is uw hart er in, of wandelt ge, met uw offers langs den weg van Kaïn, den weg van het ongeloof?

* * *

De weg van Kaïn is *de weg van liefdeloosheid*. Kaïn's trotsch werd getroffen toen hij zag, dat Abel's offer was aangenomen en het zijne niet. Hij gunde Abel deze voorrang niet Hij begon hem te haten den jongeren broeder. Zag hij hem dan voer de afgunst als een vlam door zijn ziel. De moordzucht ontbloeide aan den stam van gekwetsten eigendunk.

Komen we niet licht op den weg van Kaïn? Ik zeg niet, dat we hem gemakkelijk ten einde toe afloopen. Maar we hebben er waarschijnlijk al menigen voetstap liggen. Misschien wandelen we er nog op.

Op den weg van Kaïn is het ver van stil en eenzaam.

Volgelingen heeft Kaïn velen al volgen ze hem ook nog maar van verre.

Want op den weg van Kaïn wandelen niet alleen zij, die bloed, broederbloed hebben vergoten. Zoovelen als er door afgunst worden voortgedreven, zoovelen als zich in hun trotsch gekrenkt voelen; zoovelen, wier eigendunk gekwetst is — in één woord: — allen, die niet *recht staan* tegenover hun naaste, hem niet liefhebben.

* * *

Niet allen geven zich rekenschap van den weg, dien ze zijn ingeslagen. Zij volgen hun hart, hun begeerten. En de weg schrikt niet af. 't Begin lijkt goed. Offerde Kaïn niet? Kaïn wist zelf niet waarheen zijn weg hem leiden zou. Als men 't hem gezegd had, dat hij nog eens zijn broeder zou doodslaan, zou hij dat stellig niet geloofd hebben. Dat geloofde niet één van hen, die den weg van Kaïn zijn *afgeloopen*. De Heilige Geest heeft de groote verkeerswegen des levens van namen voorzien. En boven één daarvan schreef hij:

de Weg van Kaïn.

Geef, mijn lezer, eens acht op den weg, dien gij zijt ingeslagen. Is het misschien de Kaïnweg, de weg van liefdeloosheid? Deze weg leidt naar de buitenste duisternis.

* * *

De weg van Kaïn is *de weg der vervreemding van God*. Kaïn's geest werd vergiftigd en langzamerhand stierven alle betere gevoelens in hem. Zijn levenslust verdween; zijn aangezicht werd somber. De duisternis, die zich in zijn ziel samenpakte, verdonkerde zijn blikken. Hij zag de dingen in valsch licht.

Zoo gaat de ziel de katastrofe tegemoet.

God vraagt eenvoudig: waarom? Waarom zóó?

God wijst het *offer* van Kaïn af, maar wil met Kaïn zelf wel te doen hebben en hem terecht brengen.

Geef acht op Gods waarschuwingen.

Geef u rekenschap van het „waarom" uwer gevoelens, uwer daden: van het „waarheen" van uw leven.

Kaïn verhardde zich. Hij keerde niet om; hij bleef bij zijn gevoelens.

Hij liet zich vleien door den Verleider, zich stijven in zijn boosheid.

„Niet toegeven, niet buigen, niet omkeeren", fluistert de stem uit den afgrond.

Sommigen gaan beslist in tegen Gods Woord. „Neen, dat doe ik nooit", zeide iemand, toen hem gezegd werd, dat hij een zondig voornemen moest opgeven.

Wie dat zegt, óók als hij het met daden zegt, wandelt op den weg van Kaïn.

Wéé hem!

* * *

De weg van Kaïn is ***de weg van onverschilligheid voor het lot van anderen.***

Kaïn wou voor zijn broeder niet verantwoordelijk gesteld worden. „Ben ik mijns broeders hoeder?" Hij weigerde rekenschap af te leggen van wat hij zijn naaste geweest was. Hij billijkt die vraag niet: „waar is Abel, uw broeder?" Ze veronderstelt, dat hij voor den naaste moet zorgen, verantwoordelijk is. Die veronderstelling is hem hinderlijk en weerspreekt zijn opvattingen. Volgens die opvattingen moet ieder voor zichzelf zorgen.

Wie die opvatting deelt en z'n verantwoordelijkheid voor anderen ontkent, is den weg van Kaïn ingegaan.

Wat voelt ge voor anderen?

Wat doet ge, wat laat ge voor de zwakken, de zinkenden, de gezonkenen? Draagt ge met anderen den last des levens, die voor hen wellicht bijzonder zwaar is? Zoekt ge hun ondergang te voorkomen?

* * *

Treed in den weg van het Lam, van den Christus van Golgotha, die zich overgaf tot ons heil.

Neem uw kruis op en volg hem.

Want niet in den weg van Kaïn, maar in den weg van het Kruis wordt de vrede voor het hart en het heil der wereld gevonden. L.

LOSSE SCHAKELS

Een mooie Gemeente-vergadering. De gemeentevergadering, die we hierbij op het oog hebben, werd eens gehouden te Antiochië. Ze wordt vermeld in Hand. 14 : 27. Men zegt van de gemeentevergaderingen, dat ze niet altijd opbouwend zijn. Sommigen mijden ze daarom. Dat is verkeerd. Zijn ze niet goed, laat men dan probeeren ze beter te maken. Van de gemeentevergadering, indertijd te Antiochië gehouden moet groote stichting zijn uitgegaan. Hoe kwam dat? Paulus en Barnabas vertelden, wat groote dingen God door hen gedaan had, en dat God de heidenen de deur des geloofs geopend had.

We leeren hieruit, dat een werkzame gemeente mooie gemeentevergaderingen kan hebben. De gemeente te Antiochië was een echte zendingsgemeente. Ze strooide het zaad wijd uit. Ze had een breede opvatting van haar taak, ze had twee van haar beste mannen uitgezonden om het Evangelie in grooten omtrek bekend te maken. En deze mannen kwamen niet ledig weer. Ze hadden wat te verhalen. Ze konden spreken van het werken Gods, van Gods daden. En wat sticht meer en bindt meer samen, dan te hooren wat Gòd gedaan heeft?

Nog iets anders treft ons. Volgt de genoemde mannen op hun zendingsreis, dan merkt ge, dat het hun niet altijd naar den vleesche ging. Te Lystre werd Paulus gesteenigd. 't Schijnt echter, dat dat maar zoo terloops ter sprake gekomen is, àls er al over gesproken is. 't Gewichtigste moet steeds voorop gezet worden. Dat wij „door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk Gods" kan als vanzelfsprekend worden aanvaard.

Twee dingen blijken hieruit dus mede te kunnen werken voor het verkrijgen van stichtelijke gemeentevergaderingen: w e r k e n en l ij d e n. Zetten we ons dus tot beiden.

Ossen en Ploegen. Onze vaderen, die Nieuw-Amsterdam — thans Nieuw-York stichten, hebben een penning laten slaan, aan den eenen kant stond er een span ossen op afgebeeld, een ploeg trekkende. Aan de keerzijde zag men een paar flesschen staan. Onder deze flesschen stonden de woorden: „tegen elkander gaan we in stukken". En onder de voorstelling aan de andere zijde: „met elkander zijn we sterk".

Een penning om opnieuw te laten slaan! Bij wrijving en botsing denkt men te weinig aan het resultaat. Het in den regel droeve resultaat is door niemand gewild. Ondertusschen blijft het niet uit. Met veel moeite moet vaak weer opgebouwd worden, wat in goed gemeenden, doch ongeestelijken ijver werd afgebroken. Overleg dus eerst als ge wilt afkeuren en afbreken, of het resultaat wel aan het doel zal beantwoorden. Door geduld en vertrouwen komt veel terecht.

Altaar en Ploeg. Een Christen moet voor beide klaar staan. Oudtijds werd het rund zoowel voor den ploeg gespannen als op het altaar gelegd. Het was trekdier en offerdier. De Heer vraagt van de Zijnen arbeid en offer. Ja, de arbeid in Zijn Koninkrijk gaat niet zonder zelfofferande. Het is geen arbeid, die met het hoofd alleen gedaan kan worden. Hij vraagt de ziel; vraagt zelfovergave. De groote Meester heeft met zijn ziel gearbeid, en dáárom heeft Hij vrucht gezien. Zijn levensdag was één arbeidsdag en een zèlfofferande. Zijt gij een verloste, dan moet gij klaar zijn voor het altaar. Gij voelt u misschien al klaar voor den troon? Gij zult nog even moeten wachten, voor gij uw geschiktheid voor die plaats kunt toonen. Zijt gij een verloste? Dan moet gij klaar zijn voor den ploeg. Voor den arbeid roept de Heer u. De rust is elders. Mocht er heil van verwacht worden, dan moesten we een insigne laten slaan, met altaar en ploeg, en moest iedere Baptist in ons vaderland het dragen, tot nut voor zichzelf en zijn broederen.

Het Duizendjarig Rijk. Bekend is, dat de leer van het Duizendjarig Rijk, de eeuwen door een twistappel geweest is in de Christenheid. Haar aanhangers vinden haar in Openb. 20. Satan, zoo staat daar, werd gegrepen, en voor duizend jaar gebonden : 2. In vers 4 wordt dan gezegd, dat Satan in een afgrond geworpen en deze boven hem gesloten werd DE duizend jaren. Doel van deze gevangenschap is, de volken te bewaren voor de verleiding des Satans. In het daarop volgend vers wordt dan gezegd, dat zekere groep van menschen, met Christus als koningen leefden en heerschten DE duizend jaren. Maar — vers 5 — de overige der dooden werden niet weder levend, totdat DE duizend jaren geëindigd waren. Zalig en heilig — zoo gaat de schrijver dan voort — is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding; over deze heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en Christus zijn, en zij zullen met Hem als koningen heerschen, duizend jaren.

Dit Schriftgedeelte maakt toch wel den indruk op een bepaald tijdperk te slaan, een tijdperk, dat gedacht schijnt te zijn aan het einde der eeuwen.

Openbaring 20 vergeestelijkt. In zijn werk: Opstanding en eeuwig Leven, wijdt Ds. J. J. Knap ook een hoofdstuk aan het Duizendjarig Rijk. Volgens hem zijn de zielen, die Johannes op tronen ziet zitten, in den hemel. „Met Christus, saam, die even als zijzelf, in den hemel is, zenden zij geestelijke krachten op aarde uit, om de menschheid in de duizend jaren van verademing in het zuivere spoor van Gods Woord te leiden . . . dat is hun heerschappij en koningschap".

Deze verklaring is toch wel moeilijk te aanvaarden. Hoe moet men zich dat nu voorstellen? Dat Christus van uit den hemel invloed uitoefent door Zijn Woord en Geest, ja — maar de geloovigen? En dan: waarom zou de uitoefening van dezen invloed beperkt zijn tot den tijd waarin Satan gebonden is? Waarom zou zoo'n invloed — gesteld dat ze bestaat — *niet* steeds van de hemelsche zaligen kunnen uitgaan?

Zeer vreemd doet na boven weergegeven uiteenzetting de verklaring aan van de woorden, dat de overige der dooden niet weder levend werden, totdat de duizend jaren geëindigd waren. Dat „niet weder levend worden" geeft Ds. Knap weer als „leefden niet" en verklaart dit van den geestelijken dood, waarin de ongeloovigen liggen.

Maar hoe vreemd is dit, dat juist in de perioden, waarin de zaligen, met Christus, geestelijke krachten uitzenden naar de aarde, de ongeloovigen geestelijk dood *blijven*. Voorwaar! een bevreemdend resultaat. Men zou zeggen: dat moeten dan wel tijdperken van groote geestelijke opwekkingen zijn. Inplaats daarvan vernemen we, dat de dooden — geestelijk dooden, volgens Ds. Knap — in die tijdperken

NIET weder levend werden. Pleit dat nu niet tegen heel deze verklaring?

We spraken hierboven enkele malen van tijdperken in verband met de duizend jaren. We deden dat op het voetspoor van Ds. Knap.

De eerste Opstanding, die hier met name genoemd wordt (vers 6) is „het ontwaken der zielen in hemelsche heerlijkheid". „Het woord opstanding is hier gekozen, omdat de Schrift het komen tot geestelijk leven ook een opstanding noemt".

Ongetwijfeld biedt de leer van het Duizendjarig Rijk den schriftverklaarder vele moeilijkheden, maar met de vergeestelijking van Openb. 20 op de wijze als boven aangegeven, zijn we er ook niet.

Dat men in de Schrift nergens leest over een eerste en een tweede opstanding, zooals de bekende schrijver van „Opstanding en eeuwig Leven" zegt, is, dunkt ons, te boud gesproken. In Openb. 20 : 6 leest ge het in ieder geval, afgezien nu van de vraag, wat er onder te verstaan zij. Voorts meenen wij dat het niet van beteekenis ontbloot is, dat de Schrift spreekt van een opstanding UIT de dooden, en een opstanding DER dooden.

L.

III

DE GROOTMOORDENAAR.

Wanneer wij eenigszins kennis genomen hebben van de ontzettende gruwelen van den laatsten Europeeschen oorlog, dan noemen wij dat een onmenschelijk bloedvergieten, een menschenslachting op groote schaal, zooals zeker onder de meest verwilderde kannibalen nog noooit is voorgekomen. En wij heffen met vele anderen in onze dagen de schoone leuze aan:

De wapens neer! Weg met den oorlog!

Soms wordt de schuld van dat *„Massamoorden"* op den goeden God geschoven. Die moest (*als Hij tenminste bestaat*) zooiets nooit gedoogen, en men vindt daarin dus een reden te meer om Hem te verachten, of Zijn bestaan te betwijfelen.

Daar woedt echter al vele eeuwen lang een nog verschrikkelijker menschenmoord over de geheele wereld, waarvan wij allen vroeg of laat het slachtoffer worden.

Buiten den oorlog om, worden elken dag vele duizenden weggemaaid door storm- en waterrampen, aardbeving en vulkanische uitbarstingen; door pestilentie, hongersnood, tuberculose en allerlei krankheid; door ongelukken op den weg, zooals onze nieuwsbladen elken dag bij tientallen publiceeren.

Wanneer wij eens hooren konden, al die jammerkreten der verongelukten; al die bange verzuchtingen der stervenden; wanneer wij eens zagen, al die tranenbeken van liefhebbenden, die heengaan, of troosteloos achterblijven, dan zou het hier op aarde niet uit te houden zijn, en wij zouden uitroepen: Daar moet een einde aan komen! Dat is nog veel erger dan oorlog!

Wellicht zijn wij geneigd ook daarvan te denken of te zeggen: „Hoe kan God, die *Liefde* heet, zooiets gedoogen? Waarom daaraan niet een einde gemaakt, als Hij toch de Almachtige is?"

Achter de schermen lacht echter de Satan om deze dwaze redeneering van menschen, die intusschen voortgaan, zulk een God te haten en Zijn Raad te verwerpen.

De eigenlijke Grootmoordenaar is de Duivel zelf; en de wapenen, die dood en verderf allerwege verspreiden, zijn de zonden en ongerechtigheden der menschen.

Weg dus met Satan's heerschappij! Weg met dat vreeselijk wapentuig der opstand tegen den heiligen God.

De bezoldiging der zonde is immers de dood! De dood, die maar rusteloos voortmaait, die rijken noch armen spaart; die ouden en jongen wegrukt en zich niet stoort aan het gekerm en de tranen der bitter bedroefden.

Ja, sterven moeten wij allen! Daar is helaas geen ontkomen aan en al is het met tegenzin, wij berusten in dat onvermijdelijke.

Wij hopen, dat wij maar niet in een oorlog of door een ongeluk op den weg omkomen, ofschoon een ziekbed met lichaamspijnen en benauwdheid misschien veel minder verkieslijk kan wezen.

Laat ons echter niet vergeten, dat er, na onzen lichamelijken dood, nog een verschrikkelijker dood ons wacht; wanneer wij in den oorlog tegen den goeden God volharden.

Hij liet de bedreigde gevolgen der zonde over het menschdom komen, al werd daardoor ook het aardrijk vervloekt en doornen en distelen voortbrengende; al werd het gedrenkt met het bloed der verslagenen en vervuld met de jammerkreten der ellendigen.

Wij moeten nooit meenen, dat God goede vrucht geeft, zoolang wij doornen zaaien; alzoo ook geen vrede, zoolang de volken oorlog zaaien, door Godverzaking.

Evenmin zullen wij het eeuwig verderf ontvlieden, zoolang wij geen achtgeven op de groote zaligheid, die Hij ons biedt in Christus Jezus; zoolang wij geen gehoor geven aan de vriendelijke roepstemmen des Evangelies.

Hoe ontzettend het ook mag wezen in die plaats, die den Duivel en zijn engelen bereid is, God gedoogt, dat degenen, die den Duivel dienen, ook in Zijn verderf deelen, omdat zij niet anders gewild hebben.

Ons past dus in geen geval een beschuldiging van God, maar veel meer een ootmoedige zelfbeschuldiging, en een beslist breken met alle zonde en ongerechtigheid.

De wapens neer! die gedurig tegen God opgeheven worden. Nooit meer oorlog! tegen Zijne heilige geboden en inzettingen en geloofd in de heerlijke verzoening, die Hij zelf in en door Zijnen Zoon, Jezus Christus, teweeggebracht heeft.

Dat is de éénige weg om vrede bij God te bekomen om van de vreeselijke macht der zonde en des Satans bevrijd te worden. Dan zullen wij in waarheid vredelievende menschen worden in de maatschappij, hoewel strijdende tegen de werken der duisternis, tegen het zaaien van oorlogszaad. Dan zullen wij ware onderdanen en medewerkers zijn van den Vredevorst, die den Zijnen eeuwig leven geeft, bij Wiens geboorte de engelen het: *„Vrede op aarde"* zongen.

Hij zal dat eens ten volle verwezenlijken, als Hij aan de wreede heerschappij van den helschen Grootmoordenaar voor goed een einde zal gemaakt hebben.

In Zijn heerlijk Vrederijk zal de wolf met het lam verkeeren, de luipaard bij den geitebok nederliggen. Dan zal men den krijg niet meer leeren en de zwaarden zullen spaden, de spiesen sikkelen worden, want onze Jezus zal niet, zooals de wereldsche machten, het geweld van wapenen noodig hebben om Zijn Rijkstroon staande te houden.

Utrecht. K. KUIPERS.

III

ZENDING.

Een en ander uit de Duitsche Bapt. Zending in West-Afrika.

Door wijlen zendeling Hofmeister.

(Slot).

Bij mijn evangelisatie vanuit de gemeenten meldden zich overal een aantal jonge mannen aan, die beleden, zich nu den Heere geheel uitgeleverd te hebben en Hem voortaan getrouwelijk te willen volgen; maar nergens stond een enkele vrouw op, om een zelfde getuigenis af te leggen.

Nu mag ik echter, voor ik dit ontmoedigend artikel sluit, nog wel meedeelen, dat onze Baptistengemeenten, op Engelsch gebied, op een algemeene conferentie besloten hebben, trots de tegenkanting van meerdere vrouwen, den geheelen vrouwenhandel af te schaffen. Er zijn ook reeds baanbrekende toepassingen gemaakt, en wij hopen, dat niemand weer terug krabbelt. De bezwaren, die zich zullen voordoen, zijn als het ware niet te overzien. Denk slechts dat de vader van een meisje bij het uithuwelijken zijner dochter het niet alleen te zeggen heeft, maar dat de geheele familie of

verwantschap daarin betrokken wordt. Het gebeurt b.v., dat een familielid des vaders hem geld of iets anders verstrekt heeft om een vrouw te koopen, onder conditie van gedeeltelijke terug betaling van den koopprijs, die hij voor zijn dochter ontvangt, en daar is veel kans op zoolang de geldschieter of beiden nog heidensch zijn. Wanneer nu de vader niet in de verkoop van zijne dochter bewilligt, ontstaat er tusschen hem en zijn schuldeischer een hopelooze strijd.

Daarom is het voor onze mannen in de gemeenten zeer moeilijk om aan het besluit der conferentie stipt getrouw te blijven.

Wanneer echter de Geest Gods de heerschappij in de gemeenten behoudt, dan zal het dezen gelukken dat bolwerk des satans te verstoren, ook zelfs al zouden de regeeringen niet medewerken. Om dat echter te bereiken is ernstige voorbede door de gemeenten in ons vaderland zeer noodwendig.

Wellicht zal nog menigeen mij toevoegen, dat ik wel wat te donkere schildering geteekend heb, en dat er toch nog wel uitzonderingen zullen zijn. Inderdaad, er zijn uitzonderingen, die eenigszins gunstig zijn. Ja, er zijn zelfs verblijdende uitzonderingen, maar die heffen den algemeenen regel niet op. Wij hebben waarlijk door de opvoeding der meisjes gezien, dat het vrouwelijk geslacht voor verheffing vatbaar is. Maar daarbij viel het ons des te sterker op, hoe zedelijk diep de jeugd gezonken is.

Tijdens eenige maanden mijner afwezigheid, wegens een reis in het binnenland, werd mijne vrouw door een harer dienstmeisjes toovermedicijn in het eten gedaan, omdat mijn vrouw onwel was en niet in de keuken komen kon. Een tweede maal werd het door een der jongens verhinderd en openbaar gemaakt.

Het was bij mijn gevangenneming in 1915, dat mij meer dan ooit opviel hoe zedelijk diep gezonken de vrouwen waren. Daar lag ik gebonden in een kanu (bootje) en werd zoo de rivier afgevoerd, dicht aan onze zendingsposten voorbij. De mannen der gemeenten met hunne kanu's kwamen tot dicht bij mij om mij troostwoorden toe te spreken, de vrouwen daarentegen liepen langs den oever en volgden de kanu en hoonden mij. Het meest bedroefde het mij te hooren : „A. Sango, gij hebt ons immers gedoopt" (en naar ik meende, na grondig onderzoek) „kom nu uit uwe positie, dan kunt ge ons nog eens doopen !" Toen heb ik tot mijzelven gezegd : wanneer ik weder vrij zou worden, zal ik niet licht meer eene vrouw doopen. Ik heb gedurende mijn laatste zijn op het arbeidsveld geen vrouw meer gedoopt, ik heb zelfs in 't geheel niet gedoopt, maar het evangelie gepredikt en het doopen aan de zendelingen overgelaten. Ik heb intusschen wel grondig onderwijs aangaande den Doop gegeven.

Uit hetgeen ik zeide zou kunnen afgeleid worden, dat ik wegens mijne ervaring haat tegen de vrouwen in mijn hart omdroeg. Dat is toch waarlijk zoo niet, maar ik heb een diep medelijden met ze ; ik weet toch, dat ze door het vreeselijk slavenjuk geworden zijn, wat ze nu zijn. Juist daarom schreef ik zoo, opdat er voor haar hulp gezocht zoude worden. Wil men in Afrika grondig werk doen, dan moet het kwaad bij den wortel aangepakt worden.

Er is slechts één weg om aan die arme zielen hulp te verleenen, en dat is, dat trouwe, toegewijde zendingszusters uitgaan, om benevens zielszorg, ook in 't algemeen het vrouwelijk geslacht te bewerken en goede zeden te leeren kennen. Ook door scholen te stichten en te bedienen voor meisjes, en zoo bij de jeugd beginnen, waarmede gemakkelijker iets te bereiken is dan onder oudere vrouwen, was er veel te veranderen.

Doch ook hier geldt de algemeene regel : „spoedige hulp is dubbele hulp".

(Vertaald). N. v. B.

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

28. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

Ds. Lothuizer had op den weg een bijzondere ervaring met God.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Hij had een mislukte lezing gehouden in de dorpsherberg. Op bezoek bij Ds. Lothuizer vertelde hij daarvan. Tijdens het onderhoud bleek, dat Sonwald de compagniescommandant van Marten Enke was geweest. Tot groote verbazing van den dominé wil Sonwald er niets van weten, om gelijk zijn voorgangers organisten- en kostersdiensten te verrichten.)

»Nu, kostersdiensten behoeft u ten slotte ook niet te doen. Daarvoor zullen wij altijd nog wel iemand in het dorp kunnen vinden. Maar het orgel moet u toch bespelen. Dat moet u als 't u belieft doen ! Ik heb er anders niemand voor !«

»Beste dominé . . . ! Ik zal het slechts zoolang doen, tot u er iemand voor gevonden heeft. Maar ik moet u dringend verzoeken, naar een andere organist om te zien. Op den duur wil ik het niet doen !«

De predikant zag hem bijna troosteloos aan. Maar spoedig verhelderde zijn blik weer en hij zeide : »Nu, voorloopig dank ik u dan. Komt tijd, komt raad. In elk geval komen wij toch iets dichter bij elkaar. Maar nu genoeg van al dat gedisputeer. Wij dienen ons nu bij mijn vrouw en dochter aan om een kopje thee !« Daarbij lachte hij vriendelijk.

Günter Sonwald wilde zich verontschuldigen, maar Ds. Lothuizer weerde dat af : »Storen ? O, in geen geval! Ik heb u lang genoeg op de folter gehad Bovendien zal het ook mijn vrouw zeer aangenaam zijn, kennis met u te maken !«

De avond begon reeds te vallen, toen meester Sonwald de pastorie weer verliet.

Daarom ging hij direct naar »In 't gouden veld« om den avondmaaltijd te gebruiken. Het liefst zou hij er niet weer zijn heengegaan. Maar dat zou men zeker verkeerd gaan uitleggen. De waard werd hem steeds onsympathieker. Bij elke volzin, die hij uitsprak, spuwde de man zoo onfatsoenlijk mogelijk op den grond.

Toen Sonwald met zijn maaltijd gereed was, ging hij zoo spoedig mogelijk naar zijn eigen huis. De waard had ook nu weer allerlei te vertellen, maar de meester had zich verontschuldigd, dat hij nu weinig tijd had, en zich nog voor de lessen van morgen moest voorbereiden

Hij was nog niet zoo lang thuis en overdacht, op de canapé gezeten, nog eens het besprokene van dezen middag. Daar hoorde hij, dat buiten de huisdeur geopend werd en iemand tastend naar boven ging.

Sonwald sprong op en opende de deur, zoodat het licht uit de kamer nu ook op de trap scheen. Iets vlugger kwam de bezoeker nu naar boven.

»Goeden avond, meester !«

»Aha ! Mijnheer Lauterborn ! Goeden avond ! Nu . . . ? Wilt u mij eens bezoeken ?«

Hij bracht den bezoeker in de kamer.

»Ja. En wel naar aanleiding van gisteravond.«

»Zoo ? Nu, neemt u dan eerst maar eens plaats ! Zoo ! Ja en . . . ?«

»Meester, ik wilde u nog eens te bedenken geven : Is u dat geheel ernst, wat u gisteravond allemaal over Duitsche geest enzoovoort hebt gesproken?«

»Maar natuurlijk, mijnheer Lauterborn. Daarvan neem ik ook nog geen jota terug ! 't Is alleen maar jammer, dat uw geachte collega's zoo rumoerig werden en uitdrukkingen gebruikten, die een langer vertoeven voor mij

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Tweede zendingsreis.

(Vervolg).

Hand. 17.

Les voor Zondag 24 Aug. 1930.

De vertelling kan geheel aansluiten bij de vorige. We hebben P. en zijn metgezellen te Filippi achtergelaten. . . neen toch niet. Het laatste was: „En zij gingen uit de stad". Vervolgd, geslagen en gehaat gingen zij heen. Maar niet *ver*slagen! Een nieuw arbeidsveld was spoedig gekozen en opgezocht en met onverminderde toewijding zetten zij het werk voort in 't vaste geloof, dat het evangelie nog velen tot zegen zou worden. Daarin zijn ze ook niet beschaamd. Door hun arbeid is het evangelie nog velen ten zegen geweest.

Thessalonika heette de stad, waar nu de gezanten des Heeren den arbeid begonnen. 't Was ook een stad met een synagoge. Joden en godvreezende heidenen (Jodengenooten wellicht) kwamen elken sabbat bijeen om de wet te lezen en onderwezen te worden in de Schriften. Vertel, wat P. deed, v. 2, 3. Vertel ook het resultaat v. 4. Tusschen de verzen 4 en 5 zullen wij ons wel eenigen tijd van verderen arbeid moeten denken, waarin het echter moeilijk is geweest, zie II Thess. 2 : 1—12. Men krijgt den indruk, dat Paulus geruimen tijd te Th. is geweest onder veel moeite en strijd. Ook het woord „nooit" in v. 5 past niet bij een oponthoud van ± 4 weken. Trouwens zóó spoedig is in den regel ook geen gemeente gesticht. Wij gaan dus, als we van die eerste weken verteld hebben, aldus verder: spoedig werd het ook in Thess. moeilijk voor de zendelingen. De vijandschap der Joden hinderde hen zeer. Toch hebben ze 't werk niet opgegeven. Onder veel strijd hebben zij verder gewerkt, soms in 't openbaar, dikwijls ook door persoonlijke gesprekken. Zoo hebben ze velen tot den Heer kunnen leiden, en ook velen, die geloovig waren en daarom gehaat werden, kunnen troosten. In zijn brief aan de Thess. heeft Paulus daar nog wel een en ander van geschreven. Maar eindelijk werd de vijandschap zoo heftig, dat de arbeid vooreerst onmogelijk werd. Vertel nu v. 5—9. (Paulus is zeker bij Jason in kwartier geweest).

Nu werd overlegd, wat te doen. Het scheen wel onmogelijk, nu dadelijk verder te gaan met het werk in Thess. Zoo werd dan besloten, dat de broeders nog dienzelfden nacht naar Berea zouden vertrekken (natuurlijk gingen er wel enkele broeders als geleiders mee).

Dus alweer een nieuw arbeidsveld. Hoe zou het te Berea gaan? Ik kan mij voorstellen, dat ze met spanning afgewacht hebben, hoe men hen daar ontvangen zou. Zouden de Joden te Berea ook reeds na een week of drie beginnen hun 't leven moeilijk te maken?

Het ging te Berea best; fijn ging het. De Joden daar namen de boodschap beslist ernstig op. Wat Paulus zeide van de profetieën (zie v. 3) aangaande den Christus, namen ze niet overhaast aan, maar ze gooiden het ook niet weg. Ze onderzochten zelf de Schriften om zich te overtuigen of Paulus gelijk had. Het is een lust om voor zulke menschen te prediken. Dat waren edele, eerlijke toehoorders. De vruchten bleven dan ook niet uit. Vertel v. 12.

Toch werden de apostelen na verloop van tijd ook hier lastig gevallen. Dat kwam zoo: In Thess. hoorden de vijanden, hoe goed het te Berea ging. Natuurlijk werden ze boos en ze peinsden op middelen om dat te verhinderen. Weet je wat ze besloten te doen? Ze gingen er met een heel gezelschap heen en ruiden het volk op, vooral tegen P. De Bereërs begrepen, dat dit vreeselijke gevolgen kon hebben. Lie-

---

onmogelijk maakten!«

De andere zag hem aan met een blik, waarin zich zoowel oprechtheid als ook een zekere neerslachtigheid weerspiegelde.

Hij haalde eens diep adem en begon dan: »Meester . . . ! De Duitsche geest heeft ons toch maar leelijk in den steek gelaten!«

»Zoo . . . ? En weet u misschien ook, waar en bij wien die ons in den steek gelaten heeft?« Günter Sonwald zag den bezoeker met vasten blik aan.

»Overal!« was het antwoord. »Onze diplomatie is te kort geschoten, de legerleiding eveneens, tevens de levensmiddelenvoorziening, alles en alles is te kort geschoten!«

»U zegt veel met dat »alles«. Maar u wilt toch zeker niet algemeene gezegden eenvoudig nazeggen? Zulk een man is u niet. Wanneer ik toegeef, dat misschien . . . ik zeg misschien . . . onze diplomatie te kort is geschoten, dan lag dat zeker wel in de eerste plaats daaraan, dat aan de Duitsche zijde niemand ernstig met een onmiddellijk uitbrekenden oorlog gerekend heeft, terwijl . . . zooals men nu weet en steeds duidelijker bemerken zal . . . aan de zijde van onze tegenstanders reeds sedert jaren met taaie volharding en in alle stilte deze oorlog werd voorbereid. Of . . . ? Geloofde u misschien een paar maanden voor het uitbreken van den oorlog, dat u een kwart jaar verder reeds buiten in het vijandelijke land zoudt strijden?«

»Neen, dat kon geen mensch weten!« zeide de aangesprokene op een toon van overtuiging.

»Nu begaat u een vergissing, mijnheer Lauterborn! Wanneer u zou zeggen, dat kon b ij o n s geen mensch weten, dan is dat juist. Want onze tegenstanders wisten het en zagen alles met de koelbloedigheid van een gewiekste handelsman aankomen.

En wanneer de levensmiddelenverzorging te kort is geschoten, is dat toch des te meer een bewijs daarvoor, dat wij met het uitbreken van een oorlog . . . ik zou haast zeggen . . . gedurende een menschenleeftijd n i e t gerekend hebben. Hadden wij alles maar zoo goed geweten als onze vijanden . . . ja, lieve tijd! Dan zou de zaak anders, heel anders aangepakt zijn geweest. Dan hadden wij gedaan als Jozef in Egypte: voorraadschuren gebouwd lang voor dien tijd, de één nog grooter dan de andere. En dan er maar reusachtige voorraden ingestopt. Maar zoo . . . ? Wij waren nauwelijks boven het normale gebruik gedekt. Neen, mijnheer Lauterborn, dat zult u zelf moeten toegeven, de levensmiddelenverzorging, het geheele economische leven was niet op den oorlog ingericht!

U beweert verder, dat de legerleiding is te kort geschoten! Daarop moet ik in de eerste plaats antwoorden: Had men bij ons met den oorlog gerekend, dan had men toch tenminste onze plaatsvervangende reserve intijds onder de hand geoefend. Maar dat was heel kort na het begin van den oorlog onze groote zwakheid! Wel heeft men steeds aan een oorlog met Frankrijk moeten denken! Ja, maar men heeft nooit kunnen denken, dat bijna de geheele wereld aan den oorlog zou deelnemen en tegen ons zou optrekken, om van deze voor hen veilige zaak te profiteeren!

En dan kom ik nog tegen uw bewering op met de hoofdgetuige Hindenburg! Is een oorlog door wapengeweld beslist, dan heeft de overwonnen veldheer zooals bekend is zijn degen aan den overwinnaar over te geven: Onze Hindenburg echter is in volle uitrusting met ons naar huis gegaan! Of . . . was u daar niet bij?«

Lauterborn had zwijgend geluisterd. Met het hoofd knikkend zeide hij alleen het eene woord: »Zeker«.

»Aldus! Uit al de u genoemde feiten blijkt voor iedere denkende Duitscher, dat de oorlog door onze tegenstanders reeds van voor lang voorgenomen werd, en tot welk doel? Alleen om Duitschlands handel en industrie lam te slaan en iedere Duitscher, hetzij arbeider, ambtenaar of werkgever, te dwingen voor onze vijanden geweldig veel op te brengen!«

(Wordt vervolgd.)

ver wilden ze, dat het werk nu maar een poos stilstond, dan dat er een groot oproer zou komen. Daarom.... v. 14.

Zoo was dan P. weg, en het publiek van Berea wist niet eens waar hij gebleven was. Maar wij weten het gelukkig wel. Hij was niet naar de zee gegaan en dus ook niet overgevaren. Hij had, geleid door eenige vrienden, den weg naar het zuiden genomen en .... kwamen na eenige dagen aan te Athene, de tegenwoordige hoofdstad van Griekenland. De geleiders gingen weer terug. Ze hadden een boodschap bij zich voor Silas en Thim. Paulus wenschte, dat ze zoo spoedig mogelijk tot hem zouden komen.

Zoo was dan P. op z'n eentje te Athene. Hij wandelde de stad door, natuurlijk om Joden te ontmoeten en om de synagoge te vinden. Maar dat was geen gemakkelijk werk voor den dienstknecht des Heeren. Ik bedoel niet, dat het hem moeilijk viel om de synagoge te vinden, maar het gaan door de stad viel hem zwaar, vanwege de dingen, die hij zag: Wat een tempels! Wat een beelden! Wat een altaren! Zijn geest werd in hem ontstoken, toen hij zag, dat de stad zóó zeer afgodisch was „Het is toch verschrikkelijk", dacht P., „zoo heb ik het nog nergens gezien". En — alsof de Atheners bang waren nog een god te vergeten — daar zag hij op zekeren dag zoo waar een altaar met het opschrift: Den onbekenden God!

P. greep elke gelegenheid aan, om in deze stad van Jezus te getuigen. In de synagoge sprak hij tot de Joden en de godvreezende heidenen; maar ook met anderen sprak hij. Op straat trachtte hij gesprekken aan te knoopen, en daar was veel gelegenheid voor, zie v. 21, ja, overal sprak hij de menschen aan Spoedig werd hij bekend in Athene, zelfs onder de wijsgeeren, zoowel bij de Epihureïsche als bij de Stoïsche (de voornaamste richtingen onder de geleerden worden met deze namen aangeduid). Zij spraken druk over hem en velen wilden meer van hem weten.

Toen kreeg P. een uitnoodiging om voor hen een rede te houden en zijn opvattingen nader te verklaren. De Areopagus (Marsheuvel), de plaats waar het Hooge Gerechtshof zijn zittingen hield, werd voor deze samenkomst uitgezocht. En zoo gebeurde het, dat P. sprak voor een heele vergadering van wijsgeeren Dat waren evenwel niet zulke dankbare toehoorders als hij in de synagoge te Berea had gevonden. Sommigen hadden reeds met hem getwist, sommigen hadden hem al een praatjesmaker genoemd. Toch wilde P. de gelegenheid niet voorbij laten gaan om ook tot dezen te spreken.

Vertel in eigen woorden de hoofdzaken uit de rede van P., voeg er aan toe, hoe het afgeloopen is en eindig de vertelling. K. R.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

WAT MOETEN WIJ LEZEN?

Referaat, gehouden door Ds. Weenink op de Nationale Baptiste Jeugdconferentie te Groningen.

Wij moeten lezen!

Eenige jaren geleden schreef de bekende Amerikaansche predikant Dr. Fosdick: „Het is niet meer noodig, dat iemand ons opwekt om te lezen. Wij lezen genoeg".

Of hij het nog zou beweren? Het is een vrij algemeen erkend feit, dat de lust om te lezen bij de jongeren lang zoo sterk niet is als een vijf en twintig jaar geleden. Sport en techniek oefenen momenteel grooter aantrekkingskracht op de jeugd uit dan lectuur.

Nu behoeft ons dezen achterstand in het lezen niet al te zeer te verontrusten, want hij is een gezond en natuurlijk verschijnsel. Immers was het de zucht naar avontuur, die het jonge leven van vroeger steeds op een boek africhtte, omdat er geen andere weg openstond. Thans kan deze zucht op velerlei wijze worden bevredigd. En wanneer een mensch voor drie vierde deel verzadigd is met een bepaalde spijze, bevreemdt het ons niet, dat hij van de andere hoogstens een kleine portie neemt.

Er bestaat echter gevaar, dat vanwege de afleidingen het lezen geheel op den achtergrond wordt geschoven en er te weinig wordt gelezen.

Dat mag niet.

Wij moeten lezen.

* * *

De keuze van onze lectuur is niet gemakkelijk.

Een stroom van leesstof ontspringt er elken dag aan de pers. Is de overvloed niet verbijsterend?

Ook is de tijd, dien wij voor het lezen beschikbaar hebben, betrekkelijk kort. Het is daarom niet verstandig te lezen wat een blinde koop ons biedt. Ruskin zegt terecht: „Weet gij, dat wanneer u dit boek leest, u dat andere niet kunt lezen?"

Bovendien zijn wij jong en is niet alle lectuur geschikt voor ons. Baby's voedt men niet met vaste spijze. Neen, wij zijn geen baby's, maar de rustiger middenstroom van het leven hebben wij ook nog niet bereikt.

Vervolgens moeten wij wijzen op het vele verderfelijke dat de drukpers op ons loslaat. Vergif mag niet anders verkocht worden dan in flacons of doozen, waarop het doodelijke van zijn werking duidelijk staat aangekondigd. Doch de drukpers is zoo goed als ongebreideld. Ze kleed haar lectuur aan als een engel des lichts, terwijl de lompen van een vagebond of de weerzinwekkende plunje van een zielemoordenaar veel juister haar inhoud zouden weerkaatsen.

Dan nog hebben wij te bedenken, dat onze karakters grootendeels gevormd worden niet in onzen gebonden, maar in onzen vrijen tijd. De weinige uren, waarin wij niet ter beschikking zijn van een ander, beslissen over onze persoonlijkheid. Zij dicteeren, wat wij zullen worden. Daarom is het lang niet om het even, waar wij in onzen vrijen tijd zijn en wat wij lezen.

* * *

Wat wordt er door ons niet gelezen!

Shakespeare laat Polonius tot Hamlet zeggen: „Wat leest gij, mijnheer?" Hierop doet hij den toegesprokene antwoorden: „Woorden! Woorden! Woorden!"

Met deze bekentenis wordt een vrij juiste beschrijving gegeven van den lectuur van menigeen. Nietszeggende verhalen, sentimenteel op bijna elke bladzijde.

Ook gluren wij gaarne eens in een realistisch boek. Dat doen wij natuurlijk niet in de huiskamer onder den rook van vader's pijp. Ik zeg niet, dat alle dergelijke boeken verkeerd zijn. Ik zeg wel, dat wij zeer verstandig handelen om romans, die de hartstocht aanprijzen als de ware liefde en de bandeloosheid rechtvaardigen op grond van geërfde eigenschappen en de opstand bewierooken tegen de van God ingestelde wetten, niet aan te raken. Ik weet wel, dat sommige van ze tot de belletrie, de schoone letteren worden gerekend. Maar wanneer wij bemerken dat zij belletrie of niet, onze zielen bezoedelen en bederven, zijn wij aan onszelf verplicht ze den rug toe te keeren.

En vinden we een spannende detective geschiedenis niet een groot genot? Waarom ook niet! De onlangs overleden Sir Arthur Canon Doyle heeft met zijn held Sherlock Holmes millioenen aan zich verplicht. Er zijn echter boeken van dit genre, die den misdadiger in bescherming nemen. Dat moeten wij niet dulden.

En wat zal ik zeggen van sommige van onze zoogenaamde christelijke boeken? Wat zijn ze vervelend en onmogelijk vroom en allerakeligst zoet! Wat staan ze ver van het leven verwijderd!

* * *

Wat wij moeten lezen!

Wat is lezen? Het is eigenlijk niets anders dan op visite gaan. Wie legt gaarne bij karakterloozen vriendschapsbezoeken af? Alfert Ricard geeft ons een aardige definitie van lezen: „Lezen toch is van aangezicht tot aangezicht, of beter van ziel tot ziel staan tegenover een ander, die op een bepaald punt verder is dan wij. Dan ondergaan wij,

zonder het misschien te weten, den invloed van dien ander".

Ja, dat is lezen. En nu weten we tegelijk, wat wij *moeten* lezen!

De werken en de levensbeschrijvingen van de beste auteurs!

Waren al de profeten en zieners en dichters en apostelen en pioniers nog in leven, zoo zou het ons onmogelijk zijn ze persoonlijk de hand te drukken, laat staan om met ze te converseeren. Doch in een boek kloppen ze bij ons aan, alsof zij niemand anders hier op aarde hebben, dien zij kunnen opzoeken.

Is het niet wonderlijk, dat Paulus, Franciscus, Luther, Calvijn, Bunyan, Dickens, Vondel, Bosboom—Toussaint, Oncken, enz. een rustig uurtje bij ons gaan praten?

Wij behoeven daarom niet rijk te zijn. Slechts enkele kwartjes stellen ons in staat ze te ontvangen, en in onze gemeenschap met hen komt er iets van hun geloof, moed, waarheidszin, volharding, opoffering in onze harten. We leeren dan de woorden waardeeren, die eens een vrome dichteres schreef: „Geen sterveling is alleen, wanneer hij het gezelschap heeft van God en een goed boek".

Ook mag ik zeker wel herinneren aan reisverhalen, boeken over geschiedenis, de natuur, de zeden en gewoonten van de volken der wereld, zending en ons eigen Baptist verleden.

En dan niet te vergeten onzen bijbel!

De bijbel is een boek voor jongelieden door jongelieden!

Dat zoudt ge zoo niet zeggen! Vindt ge niet, dat menig hoofdstuk echt vervelend is? Toch is de bijbel vol jong leven. Denk aan Jozef. Gideon, Samuel, Saul, David, Jeremia, Daniël. Waren de apostelen niet jong? En de joden zeiden eens tot Jezus: „Gij hebt nog geen vijftig jaren", dat wil zeggen, zij verweten Hem zijn jonkheid.

Welnu, dit boek voor jonge levens door jonge levens is een lamp voor onzen voet en een licht op ons pad.

Wij moeten het dagelijks lezen.

III

INGEZONDEN.

LAAT DE GELEGENHEID NIET VOORBIJGAAN!

Dat klinkt nog al ernstig. Is ook wel zoo bedoeld. Toch is de zaak niet zoo heel erg. Het gaat er alleen om U te vragen, of gij niet mee wilt doen in het mooie werk van „Vacantie Buiten"

Met het oog daarop roepen wij: „Laat de gelegenheid toch niet voorbijgaan!"

Woont gij in een gezonde streek van ons land?

Doe dan een weldaad aan een gezond, maar zwak kind uit de groote stad, dat behoefte heeft aan frissche lucht en goede voeding. Doe het om Christus' wil! Wij vragen vier weken. Dikwijls mocht ons bleekneusje langer blijven en kwam met rozen op de wangen terug. Welk een voldoening!

Komt, geliefde mede-christenen, toont Uw christelijke liefde aan kinderen van Uw eigen volk. Dat zegent God! Dat beloont Hij rijkelijk! Honderden getuigen, wat rijke zegen het in heeft zoo'n kind wel te doen.

Vierentwintig jaar mocht de Vereeniging „Vacantie Buiten" reeds de ontvangende families en de door haar uitgezonden kinderen dienen.

Kindervrienden! „Laat de gelegenheid niet voorbijgaan!"

De zomer draait. Gaat snel voorbij! Even een berichtje aan onzen Secretaris G. Muys, Amsterdam en op den door U bepaalden dag komt het door U gevraagde lieve meisje of aardige jongetje van Uw goedhartigheid en liefde genieten.

Het Bestuur:

J. Th. R. SCHREUDER, Voorzitter.
Dr. J. H. v. d. BEND, Vice-Voorz.
G. MUYS, 1e Secretaris.
Not. J. KLOPPER, 2e Secretaris.
C. v. d BEND, 1e Penningmeester.
K. v. d. BERG, 2e Penningmeester.
D. v. d. VLIET, Alg. Adjunct.

Tijdelijk adres: 1e Helmerstraat 139.

RADIO-PERSPECTIEF.

Wat wil de Chr. Radio-Vereeniging voor de toekomst?

Zooveel radiopreeken geven dat alle dominees overbodig worden? Gelukkig, deze opmerking van vijf jaar geleden wordt tegenwoordig niet meer gehoord. De Radio-Vereeniging wil niet de kerk afbreken. Integendeel, zij wil de kerk helpen bij de prediking tot hen, die in de kerk niet komen kunnen of willen. Ze wil de kerkmenschen helpen in den strijd tegen het ongeloof, tegen de wereld en de wereldgelijkvormigheid.

Ze wil de school dienen en niet de onderwijzers overbodig maken — zooals ook hier en daar haar nog fluisterend wordt verweten.

Ze wil nuttig werkzaam zijn voor de organisaties, die haar hulp voor christelijke doeleinden inroepen.

Maar boven alles wil zij zijn de helpster bij de prediking des Woords. Daarbij is ze niet aan de Nederlandsche grenzen gebonden. Algemeen bekend is, dat het aan de Nederlandsche industrie gelukt is, een zender te bouwen, die omroepen kan over de geheele wereld en speciaal voor ons Indië zal worden gebruikt. De N. C. R. V. spant haar krachten in om met de regeering en industrie tot overeenstemming te komen over het gebruik van dien zender. Zonder moeite en strijd zal ook voor dezen wereldomroep wel geen billijk gedeelte voor den christelijken omroep worden beschikbaar gesteld. Maar als de zendtijd op dien wereldzender zal zijn verdeeld, wat wijde perspectieven openen zich dan voor onzen christelijk nationalen omroep!

Dan zal het mogelijk zijn, om toe te spreken onze stamverwanten, die zijn uitgezworven naar Ned. Oost- en West-Indië, Noord-Amerika, Suriname en Curaçao, Argentinië en Zuid-Afrika. Dan zal het mogelijk worden, dat de radio de banden met het moederland vernieuwt, dat er in vele streken weer belangstelling komt voor onze Nederlandsche cultuur.

Wij weten, dat er speciaal van onze christelijke volksgroep velen zijn heengetrokken naar Indië, Amerika en Zuid-Afrika en daar dikwijls bloeiende kerken hebben gesticht. De radio zal doen herleven veler herinnering aan den tijd dat ze me: Vader en Moeder hier in 't oude vaderland 's Zondags opgingen naar Gods bedehuis. De radio zal iets verzachten van het heimweeleed bij velen, wier hart in de diepte naar Holland trekt, maar die om den broode niet repatrieeren kunnen.

De radioprediking zal een zegen worden voor hen, die in onzen Oost-Indischen Archipel diep in de „rimboe" zitten, die bij de kerken als „verstrooiden" staan ingeschreven en wien alle gemeenschapsoefening met geloofsgenooten vreemd is.

Wijde perspectieven openen zich inderdaad!

Denk slechts aan de zending. Hoe moet het niet gewaardeerd worden, wanneer zij, die hier in Nederland leiding hebben te geven aan het zendingswerk, rechtstreeks den zendingsarbeiders over geheel Insulinde zullen kunnen toespreken; wanneer de zendeling zelf zal kunnen luisteren naar preeken, redevoeringen, college-voordrachten, die hem rechtstreeks uit Patria worden toegezonden!

We kennen ook de schaduwzijde. Deze serie artikelen begon er mee.

Maar we mogen toch niet vergeten de mogelijkheden, die God ons door de radio biedt; niet vergeten onze verantwoordelijkheid voor het wapen, dat Hij den kinderen der twintigste eeuw in de hand heeft gedrukt.

Gij, die daarvan iets voelt; laat uw broederen in den radio-strijd niet alleen, maar trekt mede op onder de banier der N. C. R. V., waarin geschreven staat de allesbeheerschende leuze: Pro Rege![1])

[1]) Ned. Chr. Radio-Vereen. te Ede.

III

Het adres der redactie is van
17 JULI tot 6 AUGUSTUS
Ds. N. van BEEK,
te STADSKANAAL. (W.)

MEDEDEELINGEN

Van den Unie-Penningmeester.

De Penningmeester van ons Studiefonds deelde mij mede, een gift groot f 25 — te hebben ontvangen voor bedoeld fonds van de Veenkoloniale Bond van Bapt. Gemeenten.

Ik geef deze verblijdende tijding door in de hoop, dat het goede voorbeeld op mag wekken tot navolging, te meer waar het een zeer noodige zaak betreft, waarvoor onze Gemeenten en zoo mogelijk ook allerlei organisaties meer nog dan tot dusver moesten offeren om des Heeren wil.

Van den Depôt-houder.

Daar de Unie-vergadering in het zicht komt zoo langzamerhand, vestig ik de aandacht van onze Gemeenten op de nieuwste „STATUTEN en HUISHOUDELIJK REGLEMENT van de UNIE", die à 5 cent slechts te verkrijgen zijn.

Deventer. G. BOURITIUS.
Korte straat 6*b*. Giro 151970.

Zooals ook in de vorige jaren stellen wij Kindervriendbandjes verkrijgbaar tegen de volgende prijzen:

a. Roodbruine band met gouddruk á 50 c. per stuk.

b. Grijze band bruin bedrukt á 45 c. per stuk.

Voor inbinden wordt f 0.50 berekend. De porto per band bedraagt 5 cents.

Men bestelle spoedig bij Adm. „Kindervriend", Haulerwijk.

VERANTWOORDING

JUBILEUM-BOUWFONDS-COMM. DER BAPT. GEM. HAARLEM.

N. N. te N. f 12.—; N. N. te S. f 2.50; Opbr. oude postz. en zilverpapier f 4.—; Opbr. oude postz. van H. te H. f 3.—; J. B. te H. f 2.50; Jongelingsver. te H. f 10.—; Kleinemeisjesver. te H. 10.—; Opbr. Bazar Jonged.ver. f 300.—; Knapenver. te H. f 2.50; Gem. 's-G. f 20; Duitsche Bapt. Gem. 50 Mk. = f 29.20; N. N. te N. N. f 1000.—. Totaal met vorige verantw. f 2754.89. Uitgaven aan drukwerk, porto's en Jubileum f 189.34. Blijft totaal f 2565.55. Bovendien ontvingen wij nog een toezegging van f 115 – van een br. te H.

Brs. en zrs. allen nogmaals onzen hartelijken dank.

B. BAKKER, penningm. J-B.-C., Spionkopstraat 18. - Giro No. 146660, Haarlem.

SIDDEBUREN.

Voor de nieuwe kerk te Siddeburen ontvingen wij de volgende giften: K. te Groningen f 10.—; de J. te Groningen f 5.—; zr. B. te Gent f 4.63; zr. H. te Groningen f 5.—; gem. Haulerwijk f 22.95; H. te Groningen f 2 50; S. te Groningen f 5.—; gem. Stavoren f 25.—; gem. Hoorn f 5.—; K. te Groningen f 20.—; gem. Nw. Weerdinge f 31.42 en de Jongel.ver. aldaar f 0.95. Samen f 137.45 Vorig saldo f 174.63. Totaal f 312.08.

We zeggen de gevers vriendelijk dank en wekken tevens anderen die nog niet gaven op, om dit nu toch vooral te doen. God schonk ons in Oostelijk-Groningen een groot en ruim arbeidsveld. Uit wijden omtrek bereiken we telkens zeer velen met het Evangelie. Wij gelooven zeker, dat God ons de noodige middelen voor deze rijk gezegende arbeid zal verschaffen. Hij hoort ook in deze ons gebed, en . . . . van Hem is immers het goud en het zilver en het vee op duizend bergen? Hij kan immers de harten neigen als waterbeken? Ook uw hart broeder en zuster! Wij hopen, dat velen ons deze week een gift zullen zenden voor de nieuwe kerk.

Gelden kunnen gezonden worden aan Ds. W. M. ROEST te Delfzijl. Giro **139013.**

N. B. Voor twee weken vroeg ik, of er mogelijk iemand was, die het schilderen der banken in de nieuwe kerk wilde bekostigen. Tot op heden ontving ik hierop geen schrijven. Gaarne willen we prijsopgaaf zenden. Het betreft ongeveer 200 zitplaatsen.

D. W. M. R.

In dank ontvangen van de Gemeenten: Deventer f 42.50; Heeg f 11 50; Hengelo f 200.— Van de N. B. B. Nieuwe Pekela f 25.—.

De Penningm. „Voorzorg"
Giro no. 134474. S. HOUKES.

LEESTAFEL

Christus onze hoop, door J. N. Voorhoeve te Den Haag.

Dit boekje biedt een beschouwing over den Brief aan de Kolossers en bespreekt den inhoud van dezen Brief in 5 hoofdstukken, getiteld: Christus — onze Hoop; Christus — de Eerstgeborene; Christus — in Hem voleindigd; Christus — alles en in allen; Christus — de Heer. De verklaring is eenvoudig en stichtelijk. „Christus onze hoop" verscheen in de „Bijbelstudie-bibliotheek", door Voorhoeve uitgegeven.

BONTE STEENEN

VERTROUWEN OP GOD.

„Ik heb olie noodig", zeide een oude monnik en plantte een olijvenboompje. „Heere", zoo bad hij „hij heeft regen noodig, opdat zijn wortels kunnen drinken en zich uitbreiden; zend zachte regenbuien". En de Heere deed het.

„Heere", zoo bad de monnik verder, „mijn boom heeft behoefte aan zon. Och, zend toch zonneschijn". En de zon scheen en verguldde de regendruppels".

„Nu vorst, Heere, om hem te harden", zeide de monnik, en zie daar, de kleine boom glinsterde van de rijp.

Maar 's avonds stierf het boompje.

Toen zocht de monnik de cel van een andere monnik op en vertelde dien van zijn eigenaardige ervaring. Deze echter zeide: „Ik heb ook een boompje geplant, en ziet het gedijt goed. Maar ik vertrouwde mijn boompje aan God toe. Want Hij die het gemaakt heeft, weet beter wat het noodig heeft dan een mensch als ik. Ik stelde geen voorwaarden en gaf geen wenken over de wijze waarop gezorgd moest worden. „Heere, zend Gij wat het boompje noodig heeft", bad ik „ storm of zonneschijn, wind, regen of vorst. Gij hebt het gemaakt en weet het het best".

D. G. B.

DANKBETUIGING.

Ondergeteekenden betuigen door dezen hun hartelijken dank voor de vele blijken van liefde en belangstelling bij hun 25-jarig huwelijksfeest ondervonden. 1 Thess. 5 : 18.

H. v. d. HEIDE
F. v. d. HEIDE—Kuiper.

Leeuwarden, Juli 1930.

D. V. hopen onze geliefde Ouders

ELTJE DE VRIES
en
TRIENTJE KLUIN

den 26 Juli hunne

30-jarige Echtvereeniging

te gedenken.

Hunne dankbare Kinderen en Kleinkinderen.

Siddeburen 't Veen.

Vrijdag 1 Augustus 1930 No. 2142 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

GOD ZORGT.

Wijk twijf'ling, wijk! laat mij met rust,
Want God zal voor mij zorgen;
Zendt Hij nog heden de uitkomst niet,
Wellicht zendt Hij haar morgen.
En als het morgen niet geschiedt,
Er komen nog meer dagen;
Want Hij, Die weet wat mij ontbreekt,
Hij hoort ook al mijn klagen.

Wie weet, wie zich reeds met mijn lot
Gansch ongedacht, bemoeie,
En wie wellicht reeds 't veld bezaait,
Waarop mijn graan eens groeie.
Wie weet, wie reeds de tafel spreidt,
Die mij tot spijs zal strekken,
En waar nu nog het schaapje weidt,
Welks wol mij zal bedekken.

Wie weet, waar reeds het beekje vloeit,
Dat mij zoo straks zal drenken;
Wie weet het, Heer! Wie? Gij alleen,
Gij, Die mij 't al kunt schenken.
Wis hebt Gij reeds mijn weg bepaald;
Wellicht leidt die door streken,
Die ik niet ken, maar waar Gij 't mij
Aan niets zult doen ontbreken.

Wie weet het plekjen op deze aard'
Dat Gij mij hebt beschoren?
Wie kent het dorpje en den gaard,
Die voor mij zijn verkoren?
Gij weet het, trouwe Vader! Gij!
Voor U is niets verborgen.
Dus, twijf'ling wijk, laat mij met rust!
Want God zal voor mij zorgen.

GELLERT.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE SAMENBINDENDE MACHT VAN DE ARMOEDE.

En als Hij in een zeker vlek kwam, ontmoetten Hem tien melaatschen.... en een van hen.... was een Samaritaan. Luc. 17 : 12, 15, 16.

Eén van hen was een Samaritaan.

En de overigen?

Joden, of Joden en Samaritanen.

Vindt ge het niet zeer opmerkelijk, dat Joden en Samaritanen het recht broederlijk met elkander konden vinden, nu ze beiden door de melaatschheid aangetast en van de gemeenschap uitgesloten zijn?

En in het dagelijksche leven van stad en dorp dan?

Daar gingen ze aan elkaar voorbij als minderwaardige partijen.

„De Joden hebben geen gemeenschap met de Samaritanen" en omgekeerd de Samaritanen niet met de Joden. Deze beide groepen stonden elkander niet. De Jood was trotsch op zijn afkomst en godsdienst, die hem van vreemde smetten vrij van de vaderen was overgeleverd. De Samaritaan liet een hooghartige glimlach om de lippen zweven, als hij den Jood hoorde beweren, dat God in Jeruzalem moest worden aangebeden, en de berg Gerizin dan? Eer dat Jeruzalem gebouwd was, had God immers van dezen berg den zegen laten proclameeren! Moest de Jood van zijn land naar Galilea reizen, zoo zou hij het kortste pad zeker niet kiezen. Hij gaf den voorkeur aan een langen omweg teneinde niet met de Samaritanen in aanraking te komen. En wanneer soms een eenzame, door den nacht overvallen Jood in Samaria's dreven om gastvrijheid aanklopte, werd hem de deur voor den neus toegesmakt en toegegrendeld.

Jood en Samaritaan! Welk een klove gaapte er tusschen beiden in de wereld van gezondheid en kracht!

En wat zien wij in het boven aangehaalde woord uit het evangelie van Lucas?

O, het was een wonder! Wie had het durven vermoeden? Wat filosofen en politicie voor onmogelijk verklaarden, wat alle weldenkende menschen voor een onbereikbaar ideaal hielden, vond plaats: de klove is gedempt en Jood en Samaritaan wonen vredig als broeders tezamen!

Wat was het, dat in deze kleine maatschappij de afstand heeft vernietigd? Wat heeft de afgescheidenen tot elkaar gebracht?

Was het niet de ellende en armoede, waartegenover zijzelve volkomen machteloos stonden? Geld of goed, kennis of onwetendheid speelden hier geen rol meer. Alles lag ondergeschikt aan de allen teisterende melaatschheid.

Heeft armoede niet altijd een sterke samenbindende macht in zich?

Wat heeft het noodlottige provincialisme in der tijd op de vlucht gedreven en den stugge Groninger en vrijen Fries gedrongen om den soepelen Limburger en den onafhankelijken Zeeuw en den trotschen Hollander de hand te geven? Was het niet de ellende en de armoede door de Fransche vrijheidsmannen over ze uitgestort? Wij leven in de gouden eeuw van de verbonden: werknemer en werkgever, elk is een onderdeel van een machtige organisatie geworden. Is in den grond der zaak persoonlijke machteloosheid niet de moeder van de vak- of patroonsbeweging?

* * *

Geef mij het Koninkrijk der hemelen teneinde de waarachtige broederschap te mogen genieten.

Want in een bond of vereeniging vindt men slechts een kruimel van broederschap. Slechts een kruimel zeg ik, omdat men daar weinig arm is, arm in één, hoogstens twee opzichten. In vele andere voelt men zich ongelijk en acht de een zich uitnemender dan zijn buurman. Het Koninkrijk Gods daarentegen stelt in staat de broederschap in haar hoogte en breedte en diepte te genieten, want daar is ieder arm in alle dingen.

Immers kan de burger in dat Koninkrijk niets het zijne noemen en is hetgeen hij heeft enkel leengoed.

„Ik beschouw het geld dat ik verdien niet als mijn eigendom. Het is het geld van de gemeenschap. Het is een fonds, dat mij is toevertrouwd om te beheeren", schrijft Fritz Kreisler, een van de grootste realisten der wereld.

En zoo denkt de christen er over.

„Muziek is veel te heilig om te

worden verkocht en de exorbitante prijzen, die muzikale beroemdheden eischen, zijn een misdaad tegen de maatschappij", schrijft dezelfde, en de burger van het Koninkrijk verblijdt zich over dit woord, want hij ziet ook in zijn talenten geen persoonlijk bezit maar goed, hem door God in bruikleen gegeven.

Er is niets in dat Koninkrijk, waarop de burger roemen kan, daarentegen alles waarvoor hij God moet danken.

Wat in de wereld een oorzaak is van scheiding, vervreemding, afgunst en haat, namelijk het persoonlijk eigendom van gave en goed, wordt in dat Koninkrijk niet gevonden. En juist omdat hetgeen men daar hebben mag, geen eigendom is maar leengoed, kan men er doen, wat men in de wereld haast niet doen kan, n.l. deelen.

Gelukkig de gemeente, waarin deze beginselen van het Koninkrijk niet enkel praatzaken doch ook daadzaken zijn; waarin alle leden één zijn in armoede, en ieder bezit als niet bezittende.

Daar is God alles in allen en bloeit als onvermijdelijk gevolg de broederschap hoog op tot aan de poorten des hemels.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

Als een brieschende leeuw. Deze duivel komt velen *niet* zoo gevaarlijk voor. Komt de duivel als een brieschende leeuw, zoo zegt men, dan kan men zich voor hem *in acht nemen*. Anders is het echter met den duivel op sokken, waar de volksmond van spreekt. Nadert de duivel onhoorbaar, dan ligt men in zijn klauwen, voor men het weet. En zou de duivel wel ooit zoo dom zijn, zijn tegenwoordigheid te verraden door te gaan brieschen als een roofdier? Neen, men wil Petrus niet tegenspreken, doch acht hem dit keer niet gelukkig met zijn beeldspraak.

Waarom is een brieschende duivel een gevaarlijke duivel? Van den duivel op sokken heb ik in den Bijbel niet gelezen. Wel, dat hij verschijnen kan als een engel des lichts. Dat is echter iets heel anders, als ik het goed begrijp. Men moet het beeld, 't welk Petrus gebruikt, echter goed verstaan, wanneer men er nut van hebben wil. Door te brieschen verraadt de leeuw zijn tegenwoordigheid — ongetwijfeld! Maar dat zal toch wel niet de eigenlijke reden zijn, waarom hij briescht. Indien dat zoo ware, zou Petrus toch geen aanleiding gehad hebben om, in verband met het brieschen van den leeuw, te zeggen: „zijt nuchteren, en waakt". Het brieschen van een leeuw is immers waarlijk wel in staat een slaper te wekken en tot bezinning te brengen. Hoe ongerijmd ware het dus te vermanen: „zijt nuchteren en waakt, *want* uw tegenpartij, de duivel, gaat om als een brieschende leeuw, zoekende wien hij zou mogen verslinden", wanneer de leeuw door te brieschen, slechts zijn tegenwoordigheid verried!

Het punt van vergelijking. Het punt van vergelijking moet in iets anders liggen. Petrus blijft met den brieschende leeuw geheel in het beeld van dit hoofdstuk. Hij ziet hier de Gemeente als de kudde Gods (: 2), waarvan de ouderlingen voorbeelden geworden zijn, (: 3), en waarvan Jezus is de Overste Herder (: 4). Bij dit beeld: de Gemeente als kudde, de ouderlingen als voorbeelden, en Jezus als Herder, past de duivel als brieschende leeuw. De brieschende leeuw vertegenwoordigt het gevaar, waaraan de kudde blootstaat. En omdat dat gevaar voorhanden is, moeten allen, die tot de kudde behooren, nuchteren zijn en waken. *Op zichzelf is de leeuw voor de kudde niet gevaarlijk,* hij wordt haar eerst gevaarlijk door zijn brieschen. *Want de leeuw briescht om vrees aan te jagen.* Hij valt geen rund temidden van de kudde aan, maar gaat al brieschende om de kudde heen, de vreesachtigste er uit zoekende. Voor het vreesachtige rund gaat hij liggen, briescht uit alle macht, slaat met zijn staart de grond, treed dan weer enkele schreden achteruit, totdat het beest, geheel door vrees bevangen, uit de kudde treedt, en op den leeuw toeloopt. Dan treedt de leeuw achteruit, steeds brullende en zijn offer in den ban van zijn blik houdende. Dat gaat zoolang door, totdat het roofdier met zijn prooi midden in het woud is, waar hij het dan bespringt en verslindt.

Brieschen is vrees aanjagen. Er staat niet zonder zin: zoekende wien hij zou mogen verslinden. De duivel zoekt zijn prooi uit. Slechts die zich bang laat maken kan hij kwaad doen. Daarom „GAAT" hij „OM", daarom springt hij maar niet toe, doch „ZOEKT". En tegenover een, die ons bang wil maken, is niets zoozeer op zijn plaats, als *nuchteren* zijn. Zoolang gij in de kudde zijt, het verband met de kudde bewaart, onder het toezicht der ouderlingen en de bescherming van den oversten Herder blijft, kan de duivel u geen kwaad doen. Daarom is het zijn toeleg om u van de kudde af te zonderen.

Wie nu een weinig heeft omgezien in het leven, weet welk een ontzettende macht de vrees is. Heel de dierendressuur berust op de vrees n.l. de vrees voor pijn. En hoeveel goeds blijft niet achterwege, hoeveler geweten weent niet, omdat de vrees zijn eigen ik beheerscht! Menigeen deinst om een bloote bedreiging er voor terug om te doen wat hij voor recht houdt.

Wijl de duivel slechts dàn macht over ons heeft, als hij er in slaagt ons vrees aan te jagen, om voor hem veilig te zijn, niet meer noodig, dan zich niet bang te laten maken.

Daarom zegt de Apostel ook, dat we het gevaar, dat van den duivel dreigt, daar door ontkomen, dat we hem *wederstaan*, vast zijnde in het geloof. „De Overste dezer wereld komt en hij heeft niets aan mij" zeide de Zaligmaker, die zich door geen kruis, geen smarten en schande, vrees liet aanjagen. En dit is de weg der overwinning voor ieder: niet bang worden, want: die vóór ons is, is sterker dan onze tegenpartijder.

Gemeente en vereeniging. De Gemeente is geen vereeniging of kring. Ze is geen menschelijke, doch een goddelijke stichting. Niet door menschen maar door den verhoogden Heer werd ze in het leven geroepen op den Pinksterdag te Jeruzalem. Ze was geen vrucht van onderling overleg tusschen de Apostelen. Ze ontsproot *niet* aan hun organisatietalent. Neen, 't was den Heiland die haar in het leven riep. Ze heeft tot grondslag Zijn volbracht werk, en is het rusultaat van de toepassing van dat werk, door den Heiligen Geest aan menschenharten.

Haar oorsprong bepaalt haar wezen. De Gemeente is hier, in deze bedeeling, nooit af, doch steeds in de geboorte. Ze wordt van oogenblik tot oogenblik in stand gehouden door den arbeid des Heiligen Geestes. Bij Zijn gratie leeft ze. Zou Hij ophouden te werken dan was haar ondergang bezegeld.

Dat zou anders zijn als ze een vereeniging ware. Een vereeniging bestaat bij de gratie van menschen. Menschen richten haar op, verlaten haar, heffen haar op — en dit alles naar eigen goedvinden. Een vereeniging is h u n werk, ofschoon ze — gelijk voor alle menschenwerk — ook daarvoor Gode verantwoording schuldig zijn. Maar dat er een Gemeente *is*, is, in laatste instantie, niet gevolg van o n s willen, maar is G o d s werk. Als H ij met werken ophield, verdween ze.

De Gemeente behoort tot het werk der herschepping. Ze ontstaat door de wedergeboorte, en de wedergeboorte is uitsluitend Gods gave en werk. Het lidmaatschap der Gemeente is niet een zaak van onze keus, maar van Gods genade. Al wilde iemand nog zoo gaarne lid der Gemeente worden doch zou van geen wedergeboorte getuigenis kunnen afleggen, dan zou hij afgewezen worden. Over het toetreden tot een vereeniging, beslist men zelf; over ons toetreden tot de Gemeente beslist de Heer.

Handhaaf de Gemeente als Gemeente. Men eerbiedige de Gemeente als Gemeente, als werk des Heeren. Dat wil wel allereerst zeggen: aanvaard alleen zulken, die krachtens wedergeboorte inderdaad tot haar behooren. Maar sta er ook op, dat allen, die belijden het eigendom des Heeren Jezus te zijn geworden, zich bij haar voegen, en uitwendig wáár leven. Sluit men zich bij de natuurlijke geboorte aan, zooals de kerk doet, dan haalt men de Gemeente uit de sfeer der herschepping, in de natuurlijke sfeer, de sfeer van het onwedergeboren leven. Daarmede boet ze zichzelf in, en wordt ze een menschelijke vereeniging, een vereeniging ontstaan „uit den wil des mans". Joh. I : 13.

In de tweede plaats sluit dit in, dat men niemand uitsluiten mag, die ondanks fouten en misstappen wellicht, toch inderdaad tot haar behoort. Uitgestooten moet slechts worden hij, die niet w e r k e l ij k lid is van het lichaam van Christus. Eerst, waar de levensband met Christus verloren is, een innerlijk versterven is ingetreden, moet de Gemeente ook de band, die dan nog slechts voor het uitwendige met haar samenbindt, doorsnijden. Want het lidmaatschap van zoo iemand is dan nog slechts een fictie, een vorm zonder meer.

In de derde plaats: men stelle niet allerlei eischen. Eén eisch kent het Evangelie slechts: geloof in den Heer Jezus. Er zijn daar daarnaast nog tal van dingen, die wij goed en nuttig kunnen achten, maar die niet als eisch voor toelating gesteld mogen worden. Aangaande die dingen kan men nader onderwijzen, doch mag men niet dwingen. Ik moet er mee rekenen, dat er dingen zijn, die voor mij uit het christen-zijn voortvloeien, zonder dat ik ze nochtans van anderen mag eischen, en wel allerminst verheffen tot voorwaarden van het lidmaatschap der Gemeente, zal ik de Gemeente niet tot een vereeniging degradeeren. Er is wel niets zoo erg, dan dat in een Gemeente, m e n s c h e n gaan heerschen. Men zij gerust: houdt men ernstig vast aan den eisch dat zij, die men opneemt, zich tot den Heere bekeerd hebben, dan heeft men de heerlijke zekerheid dat de Heilige Geest in de Gemeente zijn werk zal voortzetten, en de zielen zal voortleiden van licht tot licht. Op dat werken vertrouwe men! Is het metterdaad onze begeerte dat de Gemeente G o d s Gemeente zal zijn, dan mogen we zeker zijn dat de Heer haar als Z ij n Gemeente zal besturen en voor alle kwaad bewaren.

L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Tweede zendingsreis.

(Vervolg).

Apollos.

Hand. 18 : 1—22, 24—28.

Les voor Zondag 31 Aug. 1930.

We hebben Paulus de vorige week te Athene gelaten. Laat ons daar nu weer beginnen. We vertellen dus eerst dat P. niet lang meer in Athene is gebleven. Hij schijnt niet veel hoop voor een vruchtbaren arbeid te Athene te hebben gehad. Hij besloot naar Korinthe te gaan. Korinthe was niet ver van Athene en was een belangrijke handelsstad van dien tijd.

Te Korinthe maakte Paulus kennis met een Joodsch gezin uit Rome. Zeg hoe man en vrouw heetten. Ze hadden Rome moeten verlaten, omdat .... v. 2. Waarschijnlijk waren deze menschen toen reeds Christenen, anders zou er wel melding gemaakt zijn van hun bekeering, evengoed als b.v. van de bekeering van Lydia te Filippi. (Wellicht is er toen reeds een gemeente in Rome geweest, misschien wel gesticht door buitenlandsche Joden, die in Jeruzalem geweest en daar bekeerd waren). Met deze kennismaking zal Paulus wel heel blij geweest zijn, temeer daar Silas en Timotheüs nog altijd te Berea waren. En dan was er nog iets, waarom hij blij was met Aquilla en Priscilla. Zij waren tentenmakers, en dat vak had Paulus ook geleerd. Gedurende zijn reizen is hem dat goed te pas gekomen, want daardoor heeft hij — als hij geen andere bronnen van inkomst had — zijn brood verdiend. Nu ging Paulus met Aquilla samen aan 't werk. Zoo hielpen ze elkander blijde, dat God hen samen had gebracht; dat begrijpt ieder wel.

Paulus begon weer — als gewoonlijk — in de synagoge van de Joden. En het schijnt dat de arbeid zeer gezegend is geweest, zie v. 4b. Zoo ging het eerst een tijdje. Maar toen kreeg P. hulp. Silas en Timotheüs, die nog een tijd in Berea waren gebleven en daar zeker verder gepredikt hebben, kwamen weer bij hem. Dat zal P. wel zeer verblijd hebben denk ik.

In dien tijd gevoelde P. zich zéér gedrongen, om vooral den Joden uit te leggen, dat Jezus is de Christus. Maar .... evenals overal kwamen toen ook te Kor. de Joden in verzet. En 't werd zoo erg, dat ze begonnen te lasteren, zoodat P. hun gezelschap wel verlaten moest. Dat vond hij een zeer ernstige zaak en opdat zij dat ook zelf zouden verstaan, schudde hij zijn kleeren af, terwijl hij sprak .... 6b. Vertel, wat met dat afschudden bedoeld werd.

Nu, dat was geen mooi slot, maar de arbeid was niet te vergeefs geweest. Een zekere mijnheer Justus, wiens huis aan de synagoge grensde, stelde zijn woning gaarne voor de apostelen open. De overste van de synagoge, Chrispus, was ook bekeerd en geloofde aan den Heer „met geheel zijn huis". (Die zal dus ook wel met geheel zijn huis gedoopt zijn geweest, en toch is dat alweer geen bewijs voor den kinderdoop, want allen waren geloovig). En deze twee, Chrispus en Justus, zijn slechts een paar uit velen, want vele Korinthiërs, die Paulus gehoord hadden, geloofden en werden gedoopt.

Met dat al was het toch wel onprettig, dat P. nu weer met zooveel vijandschap te kampen had. Doch God zorgde, dat hij niet moedeloos werd. Vertel, wat er in zekeren nacht gebeurde, 9, 10. (Vers 11 slaan we eventjes over). Natuurlijk gaf dat nieuwen moed. Onversaagd werkten P. en zijn helpers voort, verzekerd van des Heeren hulp.

Eindelijk werd de vijandschap toch wel wat erg. Vertel v. 12—16. Dat liep sneu af voor de Joden. Gallio wilde met godsdienstzaken niets te maken hebben. Hem waren stellig, gelijk zoovele voorname mannen van dien tijd, alle godsdiensten even veel en even weinig waard. Wat hem betrof, mocht ieder wel gelooven, wat hij wilde. De Grieksche bevolking vond het optreden van de Joden heel leelijk, en in hun opgewondenheid grepen ze Sosthenes, en sloegen hem in tegenwoordigheid van den stadhouder. En Gallio dacht stellig: „Ze hebben 't wel verdiend". Hij trok er zich niets van aan.

Dat liep dus voor Paulus best af. Hij kwam niet in de gevangenis, zooals te Filippi en behoefde ook de stad niet te verlaten. Hij kon nog een heelen tijd doorgaan met zijn werk.

Tenslotte was hij er al 1½ jaar geweest; er was een heele gemeente ontstaan. Toen wilde P. toch graag weg, niet uit vrees voor vijanden, maar omdat hij verlangde naar het Pinksterfeest. Dan wilde hij heel graag te Jeruzalem zijn. Vertel v. 18—22. Bij 22 P. niet al te haastig laten vertrekken. Eerst Pinksterfeest vieren. V. 23 bewaren we maar tot de vertelling over de 3e zendingsreis.

Een poosje nadat P. Efeze weer verlaten had, om verder te reizen naar Jeruzalem, kwam daar een andere prediker, een echte redenaar; ook een Jood. Men kan eigenlijk niet zeggen, dat hij een Christen was; misschien was hij het b ij n a. Hij was schriftgeleerde. Nou, die wist, wat er in den bijbel stond (O. Test.), dat zeg ik je. Met Joh. de Dooper was hij ook heel goed bekend en hij predikte naar 't mij voorkomt wel in diens geest. Natuurlijk wist hij ook iets van den Heere

Letten we dan ook op de afscheidsgetuigenissen van dien zelfden apostel Paulus aan het einde van zijn aardsche loopbaan. Daar heet het dan: „De tijd mijner ontbinding is aanstaande. Ik heb den goeden strijd gestreden; ik heb den loop geëindigd; ik heb het geloof behouden; voorts is mij weggelegd de kroon der gerechtigheid, welke de Heere, de rechtvaardige Rechter, mij in dien dag geven zal; en niet alleen mij, maar ook allen, die Zijne verschijning liefgehad hebben".

Stel in gedachten tegenover dit een ander getuigenis, waaruit ook een zekerheid sprak, maar van geheel anderen aard. De beroemde, maar ongeloovige dichter, wiens dichterlijke producten met hoogen prijs betaald werden, Byron, die op zijn krankbed, dat ook zijn sterfbed werd, onder smartelijk lijden, nog dichterlijk zijn smart uitte, aldus:

Mijn leven is als loof verdord,
Waar bloem noch vrucht gevonden [wordt —
Ik heb er geen.
En nu, en nu, wat is nog 't mijn?
De worm, de kanker en de pijn,
Ja, die alleen.

Geliefde lezer, wilt gij een volgeling van Paulus zijn, gelijk hij het van Christus was?

Dezelfde God, dezelfde Christus, dezelfde Heilige Geest, waar Paulus in roemde, hetzelfde Evangelie, dat Paulus geloofde en predikte, zijn nog onder ons. Dezelfde kracht en verlossing, waardoor Paulus zijn strijdend en lijdend, doch zalig leven uitleefde en ten einde bracht, zijn nog onder ons bereik en deelachtig te worden door het zelfde geloof, dat de apostel ten einde toe behouden heeft. O, geloof het Evangelie!

N. v. B.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

ONZE VRAGENBUS.

De sterren tegen Sisera.

In Richteren 5 : 20 staat „De sterren streden uit hare loopplaatsen tegen Sisera". Ik heb mij vaak afgevraagd, wat deze woorden beteekenen. Hier kan niemand een oplossing geven, zoodat ik de vragenbus eens probeer. Weet U er raad mee? R. te M.

Deze woorden komen in het loflied voor, dat de richteres Debora zong op de nederlaag en den dood van Sisera

Ze zijn dus hoogst waarschijnlijk poëzie.

Allerlei verklaringen, waarbij de sterrenwichelarij een rol speelt, heeft men aan de hand gedaan. Het zal u hoogstwaarschijnlijk niet onbekend zijn, dat van de vroegste eeuwen af tot op den huidigen dag toe er menschen zijn geweest, die gelooven, dat de hemellichamen invloed uitoefenen op hun lot en leven. Plato was een vriend van de sterrenwichelarij, terwijl de geneesheeren van het Griekenland van zijn dagen de ziekteverschijnselen van hun patiënten in verband met den stand van de maan en de planeten brachten. Het is een doorgaans verzwegen maar niet te loochenen feit, dat zelfs een hervormer als Melanchton met de sterrenwichelarij sympathiseerde. En toen ik eenige jaren geleden in het noorden van ons land reisde en daarbij kennis maakte met een van de vooraanstaande burgers onzer residentiestad, verzekerde deze mij tot mijn niet geringe verwondering, dat hij in de sterrenwichelarij geloofde. „Het eerste geluid van de baby brengt wetten in beweging, die wij niet kennen, maar die tezamen zijn ster aan den hemel doen verschijnen", verklaarde hij.

„Brengt wetten in beweging". Het vroegste geschrei is het trekken van den pas-geborene aan het touwtje en .... de ster komt eraan!

„Brengt wetten in beweging, die wij niet kennen".

Maar wel wordt geweten, dat zijn ster gearriveerd is! Dat een weelderige fantasie den sterrenwichelaar heel goed te pas komt, behoeft zeker nauwelijks gezegd te worden.

Doch ter zake. Hetgeen Debora verhaalt van de sterren in verband met den zoozeer gevreesden generaal der Kananieten, Sisera, is meer een dichterlijk juichen dan een objectief beschouwen. Het is Debora's wijze van zeggen, dat God de gansche schepping aan de zijde van Israël heeft doen staan.

* * *

En heeft bij menige geweldige worsteling hier op aarde de levenlooze natuur niet kennelijk partij gekozen?

In de Heilige Schrift vinden wij hiervan enkele voorbeelden vermeld.

Gij moet namelijk weten, dat vijf koningen van de Amorieten eens oorlog voerden tegen de Gibionieten. Daar deze niet bij machte waren de vereenigde legers te keeren, vroegen ze op grond van een onlangs gesloten overeenkomst hulp van Jozua. De zoon van Nun verleende krachtigen steun. Hij viel de geallieerde strijdkrachten aan en dwong ze om te vluchten. Maar die van Jozua's leger waren, konden den strijd nimmer vergeten en het opmerkelijke optreden van de schepping. Want onmiddelijk na den slag, die door de Israëlieten werd gewonnen, stortte een hagelvloed op het land neer zoo verschrikkelijk, dat hij nog meer vijanden doodde dan het zwaard! Het scheen wel, alsof de natuur zelve voor Israël opkomen en haar verbolgenheid over de Amorieten uitstorten wilde.

En vond er iets dergelijks niet plaats met de Spaansche onoverwinnelijke vloot? Toen de armáda kant en klaar lag, ontving ze eerst den zegen van den paus, alvorens de haven te verlaten. Zij bestond uit niet minder dan 130 groote vaartuigen, waartegen onze provinciën en Engeland samen nog niet de helft van dat getal en dan nog met veel kleinere tonnenmaat konden plaatsen. Was er wel een hopeloozer worsteling denkbaar en is het niet verklaarbaar, dat de overheden van het Iberisch Schiereiland haar vloot de onoverwinnelijke noemden? Welnu, onoverwinnelijk bleek zij niet te wezen. Over de bekwaamheid van onze en de Engelsche bevelhebbers zwijgen we maar Zij hebben wonderen van durf verricht en bewezen, dat hun notedoppen onder kundige leiding voor zeekasteelen niet uit het water behoeven te gaan. Maar elke Nederlander weet, dat die trotsche vloot niet door hen is ten onder gebracht. Zij hebben ze verslagen en de natuur heeft ze vernield. De storm nam hun werk over en liet de schepen van het wereldlijk Spanje te pletter loopen tegen de rotsen van Schotland en Ierland. Van al de uitgevaren zeekasteelen keerden slechts 54 naar hun vaderland terug. Op den gedenkpenning van die dagen heeft men dan ook de woorden laten aanbrengen: „Deus flavit et dissipati sunt" d. w. z. God blies en zij werden verstrooid.

„De sterren in hare loopplaatsen streden tegen Sisera".

* * *

Laat mij, eer ik dit eindig, nog een voorbeeld noemen, dat slechts ruim een eeuw oud is.

Napoleon was een man met een onverzadigbare heerschzucht en dank zij deze heerschzucht, besloot hij naar Moskou te trekken. Zijn leger telde niet minder dan 600 000 man van de allerbeste troepen der wereld en hij was er geheel zeker van, dat hij met zulk een macht den Rus wel naar zijn hand kon zetten. Hij heeft zich echter deerlijk vergist Hij is wel in Moskou geweest, doch hij moest er spoedig weer uit. Welk een debacle is het tsarenrijk voor hem geworden! De Beresina slokte zijn mannen bij duizenden op en een huivering loopt over ons lichaam als we denken aan die dam van lijken in deze rivier gelegd, opdat de rest van het leger kon overtrekken Toen het Fransche leger zich aan al de gevaren van het verre oosten ontworsteld had, was het tot nog geen 150.000 man geslonken. Wat had het zoo gehavend? De Russen, die het aan de flanken bestookten? Wel neen, hun successen waren betrekkelijk gering. Maar de winter, die dezen keer buitengewoon vroeg was ingevallen had al de berekeningen van den genialen keizer omver geworpen. „God almachtig is mij te sterk geworden!"

riep hij in zijn vertwijfeling over de geweldige nederlaag uit. En zoo was het.

„De sterren in haar loopplaatsen streden tegen Sisera".

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Eerste zendingsreis.

(Vervolg).

Hand. 13 : 13—14 : 28.

Les voor Zondag 10 Aug. 1930.

Ofschoon deze les nu niet zoo extra moeilijk is, toch eischt ze een zeer *zorgvuldige voorbereiding*. Anders komt er van de vertelling niet veel terecht. Laat ons beginnen met de deelen van de les te onderscheiden. Overzien wij 't geheel met vluchtigen blik, dan merken wij op, dat er gepredikt is te Antiochië (in Kl. Azië; wel te onderscheiden van het Ant., dat hen uitzond en dat in Syrië lag), Ikonium, Lystra en Derbe. Over den arbeid te Derbe is echter zoo weinig beschreven, dat het in de vertelling niet veel meer kan zijn, dan een aanhangsel van het verhaal over den arbeid te Lystra. Zoo gezien houden wij dus drie hoofddeelen in 't oog.

Kijken we dan wat voorzichtiger toe, dan zien we nog eenige bijzonderheden, die onze aandacht vragen. Eerst iets, waarmee ons verhaal moet beginnen: Het terugkeeren van Johannes Markus en de reis naar Antiochië. Ook aan 't einde is iets waarop de aandacht gevestigd moet worden: De terugreis van Derbe naar Antiochië (in Kl. Azië), dan de thuisreis weer eventjes en tenslotte de thuiskomst en de ontmoeting in de gemeente.

We houden dus bij de voorbereiding drie namen als „hoogste punten in onze gedachten: Antiochië, Ikonium en Lykaonië (het gebied, waarin Lystra en Derbe lagen). Daar voor een begin; daar achter een einde.

Nu bezien wij de deelen van de les afzonderlijk. Eerst het begin.

Wij hebben Saulus, die ook (voortaan Paulus genaamd wordt, 13 : 9), en zijn metgezel Barnabas en hun helper Joh. Markus op het eiland Pafos achtergelaten, maar van hun werk is verteld. Hier weer aanknoopende laten wij hen eerst overvaren naar Perge. Wellicht hebben ze daar een paar dagen vertoefd; in elk geval neem ik aan, dat ze er den sabbat over gebleven zullen zijn. Vandaar naar de plaats, die zij zich gekozen hadden om er te werken, was een reis van ongeveer zes dagen; dat kon dus mooi tusschen twee sabatten gebeuren. Terwijl ze te Perge waren hebben ze natuurlijk verschillende bijzonderheden gehoord over stad en omgeving. Ten noorden van Perge lag het Taurusgebergte, en de stammen die dit weinig vriendelijk bergland bewoonden, waren zeer berucht om hun rooverijen. Naar Antiochië liep de weg in hoofdzaak door het dal, waardoor de rivier Cestrus stroomde. Die weg was moeilijk te bereizen: soms door een eng gedeelte van het dal, verstoken van eenig koeltje, gekweld door de brandende zon; soms over hoogten, waar het geducht koud kon zijn; en bij dat alles telkens in gevaar van roovers. Dat alles werd — naar ik vermoed — Joh. M. te bar en hij besloot, om maar niet verder mee te gaan. Let op de woorden „naar ik vermoed". 't Staat niet uitdrukkelijk beschreven. We moeten evenwel bedenken, dat dit teruggaan van Joh. M. zeer kwalijk genomen is door Paulus. Later wilde hij hem beslist niet weer mee hebben, en hij offerde er zelfs de vriendschap met Barnabas voor op, zie 15 : 35—40. Ik stel voor, aldus te vertellen: Nadat van de weg gesproken is, zeggen we: Dat was dus geen mooi uitzicht voor de drie evangelieboodschappers En het werd voor de twee hoofdpersonen nog minder mooi, door dat hier te Perge hun helper, Joh. M., besloot om terug te keeren naar zijn moeder, die te Jeruzalem woonde, 12 : 12 en 25. Dat was niet mooi van Joh. M., maar gelukkig werden P. en B. er niet door tegengehouden, om hun plan uit te voeren. In 't vertrouwen, dat God met hen was, gingen zij den weg door het gebergte, en vervolgens over de hoogvlakte, die verder noordelijk lag — tezamen een weg van ongeveer 6 dagen —, en kwamen ook behouden te Antiochië aan, waar ze zich natuurlijk allereerst onderdak hebben gezocht. Vertel dan nog even, dat dit weer een ander Antiochië was dan dat, waarvan ze uitgegaan waren, 13 : 1—5.

Nu heb ik al heel wat geschreven, en toch zijn we nog niet verder dan het tweede vers van het aangegeven schriftgedeelte. Gelukkig maar, dat we de waarde van een goed begin kennen. Het volgende vraagt ook niet zooveel letters van mijn pen.

Toen de sabbat gekomen was, gingen P. en B. met de Joden en de Jodengenooten en misschien ook nog eenige belangstellende heidenen naar de synagoge. Ant. was een tamelijk belangrijke stad. 't Lag aan een hoofdhandelsweg, natuurlijk woonden er heel wat Joden. En in zulke steden wisten in den regel ook vele heidenen wel iets van den Joodschen godsdienst. Ongetwijfeld hadden P. en B. er daarom ook zoo'n moeilijke en gevaarlijke reis voor over om te Ant. te komen.

Vertel wat er in de synagoge gebeurde. De rede van Paulus niet heelemaal weergeven. Zeg, dat hij sprak van wat God aan Israël in 't verleden had gedaan; eventjes bij David stilstaan en bij de belofte aan David. En dan maar over de vervulling. Die heeft God gebracht, nadat hij eerst Joh. de D. had gezonden. (Daar schijnt men in de buitenlandsche synagogen wel van te hebben geweten). En dan over Jezus zelf.

V. 42 brengt moeilijkheden, waar wij echter niet op in kunnen gaan. Oude handschriften zijn hier niet gelijkluidend. Vertel na 41 maar, dat P. en B. hier een heelen tijd gearbeid hebben. Vooral de heidenen waren zeer begeerig. Vele Joden betoonden spoedig vijandschap. Dan v. 45 en verv.; vergeet vooral 49 niet.

V. 50: De Joden ruiden enkele eerbare, godsdienstige dames op en door dezen hun mannen, die tot de voornaamsten der stad behoorden.

Dan volgt het werk te Ikonium, 14 : 1—5. Hierover behoef ik, na al 't voorgaande, wel *niets te schrijven*. Ten overvloede wijs ik nog even op de woorden in v. 3: langen tijd.

Met vers 6 gaan wij dan in Zuidoostel. richting, naar Lykaonië; eerst naar Lystra. Hier was geen synagoge; er schijnen slechts enkele Joden te hebben gewoond.

Let vooral op v. 7. Wij moeten het niet laten voorkomen of de genezing van den kreupele op den eersten dag plaats vond en (zie v. 19) de verdrijving op den tweeden. Dan zouden er later (zie v. 21 en 22) te Lystra wel niet veel zielen zijn geweest, die versterkt konden worden; nog veel minder had men er dan ouderlingen noodig gehad, v. 23. Laat dus volgens v. 7 de broeders eerst maar eens een poos prediken. Dan volgt v. 8—18.

In v. 19 *vertaal ik*: „Maar er kwamen Joden enz." Dat is waarschijnlijk weer wat later geweest.

't Werk te Derbe wordt aansluitend verteld met weinig woorden.

Dan komt het laatste. Eerst 21b tot 23. Daarover valt weinig te vertellen, maar het mag aan onze aandacht niet ontglippen.

Vervolgens weer terug naar de zeekust, verder per schip naar Ant. in Syrië . . . en dan een bijeenkomst, waarin de broeders vertellen. Klaar zijn we. K. R.

III

AANGAANDE DE TOEKOMST ONZES HEEREN JEZUS CHRISTUS.

In de leer der toekomstige dingen mogen sommigen zich gaarne verdiepen. Anderen echter zijn zeer schuchter en terughoudend, waar het het profetisch

Jezus, maar 't rechte wist hij nog niet. Apollos zoo heette deze man, deed net als Paulus. Hij was een vreemdeling in Efeze; Alexandrië (in Egypte) was zijn geboortestad; maar in Efeze gekomen ging hij naar de synagoge, en daar kreeg hij natuurlijk wel gelegenheid om een woord te zeggen. Dat weten wij wel van Paulus. Apollos maakte daarvan gaarne gebruik en predikte dan wat hij wist. Maar Aquilla en Priscilla kwamen daar ook. En toen zij Apollos een paar malen gehoord hadden, vroegen ze hem om met hen mee te gaan of hen te bezoeken. Met elkander spraken zij over de Schriften en natuurlijk over Jezus; en Aq. en Pr. die wel geen schriftgeleerden waren, maar zelf den Heere Jezus al lang als hun Heiland hadden, konden Apollos den weg des Heeren nauwkeuriger uitleggen.

Apollos is na een poos van Efeze naar Korinthe gegaan. De broeders gaven hem een aanbevelingsbrief mee. En te Korinthe heeft hij nog veel voor den Heer mogen doen.

Zoo laten we dan voor heden Apollos maar te Korinthe en Paulus op het Pinksterfeest te Jeruzalem.

K. R.

III

»VERKIEZING!«

Dit woord duidt eene onderscheiding aan — iets kiezen uit een hoeveelheid van artikelen of zaken, om het uitgekozene tot zich te nemen en het andere te laten liggen. Welk levend wezen is er, dat geen voorliefde of verkiezing heeft voor het eene boven het andere? Het gras, wat schapen en runderen tot voedsel is, wordt door een kat of hond niet begeerd. Daarentegen zal noch schaap, noch rund, dierlijk voedsel gebruiken. Deze dieren hebben dus verkiezing betreffende hun voedsel. Welk mensch heeft geen verkiezing in zijn voedsel? Wie heeft niet het eene liever dan het andere? Gelijk het met het voedsel is, alzoo ook met de kleeding, zoowel in kleur en stof als in vorm of model. Ook hier geldt, wat de eene mooi vindt, keurt de ander af, zoodat ook daarin de verkiezing uitkomt.

Weinig menschen verkiezen in het natuurlijk leven de duisternis boven het licht, en zijn er al dezulken dan is er in den regel iets verkeerds in 't spel, wat het licht schuwt. In zekeren zin is het ons allen goed en aangenaam de zon te aanschouwen, en verkiezen wij het licht boven de duisternis.

Gelijk het met het licht is, is het ook met het leven; welk schepsel verkiest niet het leven boven den dood? Hoevele schatten zouden sommige stervenden niet willen geven als het leven nog wat gerekt kon worden!

Hoe gansch anders is het met den mensch in betrekking tot het geestelijk leven! Daarvan wordt in de Schrift gezegd, dat de menschen de duisternis liever hebben dan het licht; en dat zij in het algemeen dus den dood boven het leven verkiezen. Het is een wonder van Gods genade als een mensch dermate verandert, dat hij in geestelijken zin, het licht boven de duisternis verkiest, en het leven boven den dood begeert. Ofschoon God in Christus alles, wat tot het leven en de godzaligheid behoort, geschonken heeft, en de meeste menschen dat niet achten, blijft Hij nog voortgaan met hen toe toe te roepen door Zijn Woord en Geest: „Ontwaakt gij die slaapt, en sta op uit de dooden: en Christus zal over u lichten". Hierin komt echter *Gods verkiezing naar voren!* Gelijk de mensch verkiezing heeft over allerlei dingen en zaken, heeft ook de Heere in hooger zin verkiezing, met betrekking tot de menschen aan wie Hij zich bekend maakt, en die Hij Zijn heil doet zien. Wat nu in dit opzicht voor ons verborgen is, is alleen open-

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

29. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

Ds. Lothuizer had op den weg een bijzondere ervaring met God.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Hij had een mislukte lezing gehouden in de dorpsherberg. Op bezoek bij Ds. Lothuizer vertelde hij daarvan. Het bleek o. a. dat hij ook de compagniescommandant van Marten Enke was geweest. Er wordt gesproken over de schuld aan den oorlog, als Sonwald 's avonds bezoek krijgt van Lauterborn. Sonwald voorspelt, dat in de toekomst iedereen in Duitschland geweldig veel voor de vijanden zal moeten opbrengen, hetzij arbeider, ambtenaar of werkgever).

»Maar dat zal niet zonder meer gebeuren!«

»En toch zult u het beleven! U zult in de toekomst zeker bitter weinig pleizier beleven van uw belastingbiljet!«

»Meester, wanneer men zoo naar u luistert, zou men u haast gelijk willen geven. Maar de zaak ziet er toch wel wat anders uit!

De revolutie moest er wel komen, want anders was de arbeider nooit vrij geworden!« zeide Lauterborn nu met een eigenaardig lachje.

»Wat voor een vrijheid bedoelt u, mijnheer Lauterborn?«

»Wel, nu is de arbeider zelf heer van den arbeid en niet meer het grootkapitaal.

En dan hebben wij heden den achturigen werkdag. Dat heeft de Duitsche werkman toch maar aan de revolutie te danken!« gaf de gevraagde ten antwoord.

»Mijnheer Lauterborn . . . ! Kunt u als verstandige man werkelijk gelooven, dat het allemaal zoo blijven zal?«

»O, dat geloof ik zeker, meester!«

»Neen, neen!« antwoordde Sonwald hoofdschuddend. »Dat zal en dat kan niet zoo blijven, daarvoor zullen onze vijanden wel zorgen. En in de plaats van het verloren gegane en nog te verliezen Duitsche kapitaal zal buitenlandsch groot-kapitaal komen. Dat kan nooit anders gebeuren. Zonder kapitaal blijven alle raderen stilstaan. Maar dat het internationale groot-kapitaal voor ons duurder zal zijn, en dat het mede uit uw schotel zal eten, zult gij nog wel ervaren.

En de acht-urige werkdag? Ik wil u niet beleedigen, mijnheer Lauterborn, maar die zaak is zoo naïef, dat men er haast om lachen kan. Hebt u vroeger niet tien tot twaalf uren gewerkt, om dan reeds voor den oorlog tot negen uren te dalen? En dat allemaal z o n d e r revolutie. Dat éne uur minder van den nieuwen acht-urigen werkdag moest men liever heelemaal niet eens noemen, want ten slotte is het best mogelijk, dat die slechts op het papier gehandhaafd blijft, in de praktijk zal het op den duur niet vol te houden zijn, daarvoor zullen eveneens onze heeren vijanden wel zorgen!«

»Dat geloof ik niet, dat laat de Duitsche arbeider zich zoo niet afnemen. Wanneer het zoo zou komen, zooals u zegt, mijnheer, dan zou ik zeggen: U heeft gelijk, meester! Van nu af aan sta ik aan uw zijde!«

»Dat is goed, mijnheer Lauterborn! Ik zal u aan uw woord houden! Hier is mijn hand daarop!«

Lachend legde de andere de zijne daarin.

Op de Enke-hoeve ging onder de zorgzame leiding van den ouden Joost alles zijn gewonen gang, voor zoover dat in de na den oorlog heerschende toestanden mogelijk was. Men had trotsch alles tevreden kunnen zijn, ware de herinnering aan den boer van de Enke-hoeve er niet geweest, die bij alle beslissingen liet gevoelen, dat de boer er zelf niet meer was.

Joost deed zijn best, zoo goed hij

baar voor den Heere; maar wat geopenbaard is, is voor ons, en voor onze kinderen.

De meest duidelijke onderwijzing in Gods verkiezing vinden wij in 1 Cor. 1 : 27—29. Uit die verzen kunnen wij wel bemerken, dat de zaak waar 't om gaat, geheel anders bij den mensch is dan bij den Heere. Want wat voor den Heere als wijsheid geldt, wordt door den mensch als dwaasheid aangemerkt. Bij de eerste Gemeente bleek dit reeds duidelijk, overmits daar algemeen geen menschen tot haar toetraden, die als wijs of als machtig konden beschouwd worden.

Het Evangelie van Jezus Christus was den Joden een ergernis en den Grieken eene dwaasheid. Gods verkiezing is echter alzoo, dat Hij het dwaze der wereld, voor het wijze bemint en verkiest, omreden Hij als Souverein gekend en geëerd wil zijn, en de wijze der wereld wil Hem die eer niet geven. Het zwakke der wereld heeft God uitverkoren boven het sterke der wereld om dezelfde reden; het zwakke heeft hulp noodig en is er dankbaar voor, maar het sterke kan zichzelf helpen, en wijst niet alleen gehoorzaamheid, maar ook alle hulp af. Zie het aan Farao als hij zegt: Wie is de Heere, dat ik hem zou gehoorzamen? En dan is hij zijn ondergang nabij.

Vervolgens gaat de keuze des Heeren over het onedele der wereld, dat verkiest Hij boven hetgeen in de wereld hoog wordt geacht. Hoezeer wordt het onedele door de meer bevoorrechten over den schouder aangezien, en hoe dient ons oog door Geesteslicht bestraald te zijn, om deze kleinen niet te ergeren, als wij er mee in aanraking komen, maar ze hoog te achten, gelijk de Heere Zijne keus op hen gevestigd heeft. Hoe is het onedele dikwijls, zoo al niet aan verachting, dan toch blootgesteld aan minachting. Wat geeft men om zulke stumpers? Wie tracht hun leven wat op te vroolijken? en hun positie te verbeteren, of hun blik wat te verruimen? Wie zoekt hun tegenwoordigheid om hun eenig goeds mee te deelen? Des Heeren verkiezing gaat om dezulken!! En een bewijs van door 's Heeren Geest geleid te worden is, dat de christelijke liefde sommigen in het hart geeft, om aan zulke onedelen weldadigheid te bewijzen; en het ook ik dezen weg ervaren, dat het zaliger is te geven dan te ontvangen; en dat, wat men aan een van deze kleinen doet, de Heere er rekening mede houdt. Alzoo bij den Heere; en bij hen, die den Geest van Christus hebben, is er een zekere verkiezing voor zulke verachten om hen te helpen en te redden, te zegenen en wel te doen. Het dwaze der wereld! Het zwakke der wereld! Het verachte der wereld! Het onedele der wereld heeft God uitverkoren! Maar om de kroon op alles te zetten, opdat er geen misverstand zou zijn, volgt er: Hetgeen *niets* is, heeft God uitverkoren! en de bedoeling staat er bij: Opdat Hij hetgeen *iets* is, zou beschamen; *opdat geen vleesch zou roemen voor Hem!*

Veel is er over verkiezing gesproken en geschreven, maar misschien is er weinig rekening gehouden met hetgeen ons hierin zoo duidelijk wordt voorgehouden. Misschien heeft de vijand Gods en der menschen er de hand in, om als een Engel des lichts, van dit heerlijk onderwerp een struikelblok te maken voor velen, en voor anderen tot een twistappel te doen zijn. Maar iemand, die oprecht begeert zijne roeping en verkiezing vast te maken, opdat hij niet struikele, die heeft hier in datgene, wat de Heere verkiest, aanmoediging om, hoe dwaas ook, of hoe zwak ook, hoe onedel en veracht ook, hoe nietswaardig in eigen oogen, of ook in die van anderen, toch op de gunst des Heeren te mogen hopen en te gelooven, dat hunne nietswaardigheid geen belemmering is, maar dat

---

kon, maar de oude knecht werd natuurlijk steeds ouder, en de harde werkjaren van den oorlog hadden niet nagelaten, zichtbare sporen achter te laten. Het was niet aan het scherpe oog van den boerin ontgaan. Daarom had zij er op aangedrongen, dat er zoo spoedig mogelijk nog een knecht bij zou komen, zoodra de mannen weer uit den oorlog terug zouden zijn.

En zoo was Sander uit Hilberode, ongeveer vijf uur van Burgheim af, een nog kleiner en hooger gelegen bergdorpje, op de hoeve gekomen. Hij was wel gedienstig en gewillig, en daarom haalde de boerin van de Enke-hoeve wat meer verlicht adem.

Dat Sander menigmaal iets onverklaarbaars aan zich had, was haar echter ook niet ontgaan. Hij was eenigszins schuw en gedrukt soms. Dat stak eigenaardig af tegen zijn anders zoo levendige, luide manier van doen.

»Die man liegt, liegt en bedriegt!« had de oude onderwijzeres eens tot de boerin gezegd. »Onze Heer Jezus zeide: »De kaars des lichaams is het oog!« Maar dat wat in het oog van Sander te zien is is geen licht, maar de uitdrukking der leugen. Ik kan het niet verder beschrijven, maar . . . ik zie het! Ik zie het!«

De boerin van de Enke-hoeve had verwonderd opgezien bij de woorden van de oude onderwijzeres, die als 't ware een moederlijke vriendin voor haar geworden was. Zij besloot, den knecht nog meer dan gewoonlijk in het oog te houden. Sander werkte echter met zooveel ijver en kracht, dat hij het drievoudige verrichtte van hetgeen oude Joost deed.

In de godsdienstoefeningen kwam Sander niet. Eenmaal, de eerste Zondag, dat hij op de hoeve was, was hij er geweest. Maar sedert dien tijd was hij er niet meer toe te bewegen.

De vrede Gods werkte op een zachte, stille manier steeds machtiger in de harten der menschen van de Enkehoeve en deed hen toenemen naar den innerlijken mensch in Christus Jezus.

De boerin hielp nu zelf weer mee in huis, in de keuken en overal en roerde de handen weer met haar vroegere ijver. De vroegere onderwijzeres was daarbij voor haar een onontbeerlijke helpster geworden, die altijd, bij elk werk vroolijk en vriendelijk bleef, zoodat de boerin daarbij dikwijls haar zorg en nood vergat en een stille blijdschap ondervond.

In de godsdiensoefeningen waren steeds meer menschen gekomen, zoodat op menige Zondagavond de kamer van »Tante Veerman« zooals zij nu op de Enke-hoeve genoemd werd, bijna te klein was. Toen kwam echter de wapenstilstand, toen de revolutie met alle gevolgen, daaraan verbonden; en dat nam de bezoekers van deze avonden zeker zeer in beslag. En toen dan de mannen uit het veld teruggekeerden, bleven heel wat vrouwen en meisjes weg.

»Dat is het werk van den zielevijand!« troostte juffrouw Veerman dan telkens weer.

»Maar blijft gij anderen maar dicht bij den Heer en strijdt voor Zijn zaak, blijft bij Hem en weest getrouw! Waar de vijand machtig aan het werk gaat, blijft het ingrijpen des Heeren niet uit, want: »Den Heere, aangaande, Zijne oogen doorloopen de gansche aarde, om Zich sterk te bewijzen aan degenen, welker hart volkomen is tot Hem!« Dat staat zoo in Gods woord geschreven. God zal met zijn ingrijpen wel komen. Dat zal vast niet uitblijven. Dan zult gij grootere dingen nog dan voorheen beleven, en gij zult u verblijden in den Heere uwen God! Dan zult gij erkennen, hoe lief Hij u heeft en dat Hij de Zijnen nooit in den steek laat!«

En zoo waren de overigen dan gebleven, standvastig en getrouw kwamen zij elken Zondag weer terug om gemeenschappelijk opgebouwd en versterkt te worden.

Te Burgheim was de nieuwe onderwijzer gekomen, en de kinderen wisten niet genoeg over hem te vertellen. Bij hen was voor alles het belangrijkste, dat de nieuwe meester »goed« was, veel »goeder« dan de vorige meester. Hij vertelde ook steeds zulke prachtige verhalen.

(Wordt vervolgd.)

het juist een kenmerk mag zijn van de toegenegenheid des Heeren tot hen; en zij daardoor in hunne zielen zich mogen verzekerd houden, dat zij door 's Heeren Geest dermate bearbeid zijn om tot 's Heeren kinderen aangenomen te worden. Hiermede komt overeen, wat de Heere tot Zijne discipelen zeide: Indien gij u niet verandert en wordt gelijk de kinderkens, zoo zult gij in 't Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan. Matth. 18 : 3. Een algemeene grondregel is dan ook, dat de Heere een iegelijk, dien Hij aanneemt, aan wien Hij de bewustheid van genade verleent, eerst vernedert, en in hun eigen schatting en bewustheid tot *niets laat worden*, opdat geen vleesch zou roemen voor Hem. Deze kleinmaking en vernedering zou de Heere ook toepassen op Zijn volk als Hij hen uit de volken zoude halen gelijk Ezechiël in 's Heeren Naam moest spreken: Ik zal ulieden onder de roede doen doorgaan, en Ik zal u brengen onder den band des Verbonds (Ezech. 20 : 37.) Ook vinden wij met andere woorden het zelfde in Hebr. 12 : 6: *Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geeselt een iegelijken zoon dien Hij aanneemt.*

Sp. C. B.

III

DE OOGST.

De oogst, daar wordt in dezen tijd des jaars onze aandacht onwillekeurig heengetrokken, vooral als men in landelijke omgeving verkeert. 't Is dan een schoone maar ook een drukke tijd voor den landman, bijzonder als de weersgesteldheid wat gunstig is. Maar in ieder geval de handen moeten vaardig uitgestoken en alle krachten ingespannen, om het koren, dat God deed groeien en rijpen, zoo vlug mogelijk veilig in schuren en hoopen te brengen.

Doch daaraan is direct vooraf gegaan maaien en binden. In verband met die bedrijven kan men dan in 't Noorden van ons land in de couranten in advertenties lezen: „Zichters en bindsters gevraagd". Die beide bedrijven behooren bij elkaar. Op maaien, binden (in schooven brengen) kan inzamelen volgen. De landbouwer weet, wanneer het de tijd daartoe is.

Bij hooger licht gezien weten wij, dat het oogsten niets anders is dan het in ontvangst nemen van Gods goede gave.

Het is belangrijk voor ons, op te merken hoe onze Heiland, toen Hij het arbeidsveld, op 't gebied van Zijn koninkrijk, voor Zich zag, dat zag als een oogstveld, waarop Zijne dienaren hun arbeid zich zagen aangewezen, terwijl zij moesten bidden om meerdere arbeiders, die God, de Heere des oogstes, moest uitstooten of afzonderen. De Heere kiest Zijn dienaren.

Hun taak en roeping is op het oogstveld des Heeren, en dat is de geheele aarde. Ook in dit verband geldt het: De aarde is des Heeren en hare volheid. De Heere Jezus heeft de geheele wereld als het eigendom Zijns Vaders gezien, en is gekomen om dat rechtmatig eigendom Zijns Vaders op te eischen, vrij te maken, te koopen voor den prijs van Zijn bloed. Hij heeft dien akker tot een vruchtdragend veld gemaakt.

Nu weten we wel, dat de Heere den arbeid van Zijne dienaren ook met zaaien heeft vergeleken. Maar wat is den akker bereiden en zaaien anders dan voorbereiden van een oogst? De knechten bearbeiden niet hun eigen akker, maar des Heeren, zij zaaien niet hun eigen zaad, maar het zaad des Meesters. Op zaaien volgt maaien, dat is de natuurlijke gang der natuur.

Op geestelijk gebied kan een zaaier, die het zaad des Heeren uitstrooit, volkomen zeker zijn, dat zijn arbeid niet ijdel is in den Heere. (1 Cor. 15 : 58). Nu kan het mogelijk zijn, dat een zaaier persoonlijk niet aan het oogsten toekomt, maar dat anderen zijn zaaisel overnemen en oogsten, maar dan blijft zijn werk niet minder in waarde.

Wij denken daarbij aan het gebeurde bij de stad Sichar, Samaria. (Joh. 4 : 35 v.v.) Daar stond de Heere met Zijne discipelen, en een menigte van belangstellende zielen hadden de stad verlaten en kwamen aan om Jezus, van Wien zij door een waterputtende vrouw gehoord hadden, te zien en te hooren. Dan zegt de Heere Jezus: „heft uwe oogen op en aanschouwt de velden; want zij zijn alrede wit om te oogsten". En dan verder: „Een ander is het, die zaait, en een ander, die maait". En vervolgens: Ik heb u uitgezonden, om te maaien hetgeen gij niet bearbeid hebt; anderen hebben het bearbeid, en gij zijt tot hun arbeid ingegaan".

Zoo gaat het immers meermalen op het terrein van evangelisatie en zending.

Thans is het vrij algemeen in den arbeid onder eenigermate christelijk beschaafde volken. En dit is heerlijk, want dan wordt in den regel het arbeidsveld uitgebreid, of het reeds vroeger voltrokken werk bevestigd.

De sterke openbaring van den oogst in Samaria wordt ons eerst in Hand. 8 beschreven.

Maar om nu nog eens tot het oogstbeeld terug te komen, moet nog opgemerkt, dat het oogsten naar 't bestel van den landbouwer en in orde moet geschieden. Maaien en binden moeten samengaan. Wat zou er van den oogst terecht komen, als er wel gemaaid werd, maar het koren verward op den akker verspreid bleef liggen? Het gemaaide zou omkomen en verderven. Het werk van een binder of bindster heeft groote beteekenis voor den oogst! Na gemaaid te zijn moet er nog belangrijk veel met het koren geschieden, voor er brood van gebakken kan worden!

Het is schrijver dezes menigmaal tot zijn leedwezen opgevallen, dat er zooveel kostelijke vruchten van evangelisatiewerk op den wereldakker bleven liggen, overal verstrooid, zoodat er dikwijls van zaaien en maaien, zoover het zichtbaar was, weinig terecht kwam. De zielen, die voor den Heiland waren gewonnen, gemaaid, werden aan zichzelf overgelaten en zoo veel verwaarloosd; niet in de gemeenschap of gemeenten der geloovigen binnen geleid, en werden dus niet opgevoed of gesterkt in een gezond geloofsleven, om in de genade en kennis van den Heere Jezus Christus op te wassen. Er moet zoo nauwgezet op de jeugdige belijders in liefde toegezien worden! Ze staan inwendig en uitwendig aan zoo vreeselijk veel gevaren bloot! Oudere christenen met de Opzieners der gemeenten hebben daartoe zoo'n hoogst ernstige roeping, en hebben zooveel wijsheid des Heiligen Geestes noodig, dat het wel hun dagelijks gebed moet zijn om in die roeping in 's Heeren kracht bekwaam en getrouw te kunnen zijn. — laat de oogst niet bederven.

Hiertoe komt het aan op de gehoorzaamheid des geloofs en een gezond, bijbelsch gemeentelijk leven. De gemeente is het tehuis voor de geloovigen. Jongen en ouden. N. v B.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Jaarverslag der Jeugdconferentie te Groningen aangeboden.

Dit jaarverslag behoeft niet lang te zijn al zijn er tal van vermeldenswaardige dingen te noemen. 't Is ons niet mogelijk mededeelingen te doen over elke Jeugdarbeid in de afzonderlijke gemeenten. Daartoe zou noodig zijn, dat wij evenals de Uniesecretaris dat in de gemeenten doet, in elke jeugdkring gingen vragen om speciale inlichtingen. Tot hiertoe hebben wij echter dit systeem nog niet toegepast.

De duidelijkste uiting van het Jeugdleven in onze gemeenten zijn ongetwijfeld de Jeugddagen of gewestelijke Conferenties.

In Twente zijn er dit jaar drie gehouden, te Almelo, te Enschede en te Hengelo, die volgens de verslagen in De Christen uitstekend geslaagd zijn.

Op geen van die was de Jeugdraad vertegenwoordigd, ofschoon de Twentenaren het niet aan uitnoodigingen hebben laten ontbreken. 't Moeilijke van het geval in Twente is dat vanwege de vele jongelieden, die op de fabrieken werken, de Jeugddagen, willen zij kans

van slagen hebben, op Zaterdagmiddag gehouden moeten worden. Zaterdagmiddag is echter voor alle Jeugdraadsleden de minst geschikte tijd die te bedenken is, om dan een vertegenwoordiging op zich te nemen, zoodat wij, ofschoon met leedwezen, steeds van het bijwonen dier vergaderingen moesten afzien.

De laatste Jeugddag, die op Paaschmaandag te Hengelo gehouden werd, was al zeer gezegend, doordat er twee jonge zielen zich aan den Heere gaven, twee den Doop aanvroegen en een afgedwaalde terugkeerde.

In Friesland heeft men ook twee gewestelijke Conferenties gehad, een te Haulerwijk en een te Sneek, die zeer eigenaardig precies dezelfde programma's hadden, ofschoon ze telkens door anderen werden uitgewerkt.

De Friezen hebben geen vertegenwoordiging gevraagd, wat jammer is, daar de Jeugdraad ook zeer veel belang stelt in 't werk in Friesland. Zij hadden echter wel de attentie om programma's te zenden, die in de provincie altijd zeer best verzorgd zijn, en hoofdzakelijk door de jongelieden zelf kunnen worden uitgewerkt.

De groote Friesche Jeugddag, de vijfde in dit genre, te Leeuwarden den 2en Pinksterdag gehouden, is met zijn 350 bezoekers en zijn rijk programma, een waar succes geweest. Per brief werd aan die vergadering de sympathie van den Jeugdraad en voorts van alle jonge Baptisten in Nederland verzekerd. 't Zou ons verheugen indien in dit jaar, dat nu weer voorligt, de Friezen de band der gemeenschap en der organisatie wilden versterken, door voor hun conferenties vertegenwoordiging van den Jeugdraad te verzoeken.

In de provincies Groningen en Drente zijn Jeugddagen gehouden te Stadskanaal, N. Pekela, Vriescheloo, 2e Exloërmond, N. Weerdinge en Emmer Erfscheidenveen. Volgens de berichten waren zij allen best, en dat die berichten niet overdreven zijn, bewijst het vele bezoek, dat van geval tot geval nog steeds toeneemt.

De gewestelijke Conferentie in Holland en Utrecht, die andere jaren den 2en Pinksterdag te A'dam, Haarlem, Den Haag of te Utrecht gehouden werd, is dit jaar uitgevallen omdat Haarlem's gemeente jubileerde. Wij kunnen niet anders dan hierover onze spijt uitdrukken. Had men den Jeugdraad in deze om *raad* gevraagd, dan zou zijn avdies ongetwijfeld „doorzetten" geluid hebben. In dat geval zou hij ook *mogelijkheden* gezocht hebben om dezen dag, trots de afwezigheid van enkelen, die er anders zouden geweest zijn, te doen doorgaan.

In Haarlem beoefent men nog steeds, d. w. z. al jaarlijks, een Jeugddemonstratie. Ze bestaat daarin, dat alle vereenigingen ieder in eigen kader, in 't midden der gemeente en belangstellenden toont wat en hoe er gewerkt wordt op de vergaderingen. Deze Jeugddemonstraties kunnen zeer ertoe bijdragen om den band tusschen jeugd en gemeente te versterken. Wij ontvingen van die Jeugddemonstratie *geen program*, wat wij betreuren. Door van dergelijke gelegenheden aan het Centraal bestuur uitvoerige mededeeling en program te doen toekomen dient men zijn eigen zaak en die van het geheel.

Te Zwolle heeft zich een Bapt. Jongeliedenvereeniging geconstitueerd, en ons kennis gegeven van haar bestaan en zich ons verbonden verklaard. Wij juichen dien arbeid van harte toe en begroeten die jonge strijders met warmte. Dat God ze daar in die stad van het zwarte water mag stellen tot een heldere klare stroom en ze mag doen uitgroeien tot een gemeente is onze wensch en bede.

Niet onopgemerkt mag voorbijgegaan worden wat in Den Haag door br. C. Mostert, ons vroeger Com.lid, dit jaar werd ondernomen. Het zij hem tot eer dat hij het initiatief genomen heeft om met een groep knapen per fiets een toer te maken van enkele dagen. Zijn berichten over dezen arbeid, die ons van dichtbij vele malen bevestigd zijn, spreken van een schitterend slagen. De troep heeft 's nachts bij een bevriende boer in de schuur in 't hooi geslapen en voorts geleefd, alsof 't een kleine legerafdeeling was. Eigen keuken, alle werkzaamheden volgens een program en staat geregeld tot aan 't zich wasschen en schoenpoetsen toe. De leider spreekt er van, dat hij bij die gelegenheid menig oogenblik gevonden heeft om met de jongens ernstig te spreken. Dit jaar wilde hij met zijn troep Apeldoorn bezoeken. Of zijn voorbeeld al navolging vond is hem niet en ons niet bekend.

De apparte Jeugdconferentie is in onze beweging iets nieuws en . . . . . een onderneming! Wij twijfelen niet aan het slagen van de conferentie. Maar nu wij hier te samen zijn roep ik U toch allen toe: „Laat in ons de goede wil, de vriendschappelijke gezindheid en 't heilig vertrouwen in God en in elkander zijn, om ze te doen slagen. De ontvangende Jeugdkring te Groningen willen wij óók hier onze erkentelijkheid uitspreken voor haar enthousiaste gastvrijheid en medewerking.

De Jeugdraad heeft met zorg gewerkt aan de opdracht inzake het reorganisatieontwerp, maar stuitte daarbij op zooveel bezwaren, dat hij practisch nog geen licht ziet in 't geval, waarover het betreffende rapport nadere uiteenzetting zal doen.

Voor dit jaar staat op het progam, te komen tot een meer geregelde correspondentie tusschen het gemeentelijk Jeugdwerk en den Jeugdraad. Daaruit zal ongetwijfeld veel goeds kunnen voortvloeien, en op die wijze langzaam iets rijpen, dat wanneer 't compleet is zal blijken een band te zijn.

A. P. BARENDREGT, Jeugdsecr.

III

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND.

Geliefde medeverbondenen in den Heere!

Zondag 20 Juli was voor onze gemeente weer een vreugdevolle dag, want wij hadden weer het voorrecht om een zuster in ons midden te hebben, die haar Heer en Heiland toebehoorde en Hem ook wenschte te volgen aangaande den Doop. Bij deze gelegenheid was tot ons overgekomen Ds. de Haan van Stadskanaal, die voor een goed gevuld kerkgebouw voor een aandachtig luisterende schare de beteekenis des Doops volgens de Heilige Schrift schetste en wel naar aanleiding van Hand. 8 : 35—38. Voor de zooveelste maal hebben velen het gehoord en gezien en toch staan hier nog zoovelen van verre, weifelende te komen, en hun geldt de vraag: wat verhindert U om gedoopt te worden?

Na den Doop schaarden wij ons om den disch des Nieuwen Verbonds, en daar werd een woord van welkom tot onze zuster gesproken. Moge zij bevonden worden een sierlijk lid der Gemeente des Heeren te zijn.

Zoo gaan wij dan blijmoedig voort,
In vast vertrouwen op Gods Woord.

Tot later. Uw broeder in den Gekruisigde,

P. DE RAAF.

III

MEDEDEELINGEN

SIDDEBUREN.

Met deze berichten wij, dat de inwijding van de nieuwe Bapt. kerk te Siddeburen D.V. zal plaats hebben op Woensdag 27 Augustus des n.m. om half vier. De avonddienst begint om zeven uur. (N.T.)

Wij verzoeken onze zuster-Gemeenten om zich te doen vertegenwoordigen door haar Voorganger of een afgevaardigde. Tevens stellen wij het zeer op prijs, dat vele broeders en zusters van elders, die dag tot ons overkomen, om te deelen in onze feestvreugde.

De Gemeente zorgt voor koffie en thee en voor hen, die van verre komen worden in de pauze gratis broodjes verstrekt.

Gaarne ontvingen wij, zoo mogelijk voor 20 Augustus, opgave van de namen der afgevaardigden en tevens van hen, die voor nachtlogies in aanmerking wenschen te komen.

Opgaven kunnen gedaan worden aan de Secretaris der Gemeente, P. W. BRONGERS, Oranjestraat, DELFZIJL.

Siddeburen is te bereiken voor hen, die per trein komen vanaf Groningen

(Vertr. 14.03) met de Woldjerspoor en vanaf station Zuidbroek per rijwiel. (Ong 12 K.M.)

Ds. L. de Haan te Stadskanaal heeft voor een beroep van onze Gem. te Heerlen—Treebeek bedankt en dat naar de Gem. te Nieuwe Pekela aangenomen. Eerstgenoemde Gemeente beriep nu Ds. H. Visser te Sneek.

Sedert onze laatste opgaven nog in hartelijken dank ontvangen: Van de Gemeenten Deventer f 10.88; Utrecht f 9.— : Vriescheloo f 16.50. Samen f 36.38.

Wie volgt nog, wij zijn wachtende en geduldig hoor, ook al duurt het wat lang, als 't maar komt. De Heer weet wat wij nog noodig hebben en ons gebed is: Heere neig nog vele harten, zoo dat ze ons iets zenden tot aflossing van onze kerkschuld.

Uw medebroeder

PIETER DE RAAF,

2e Exloërmond, Kijl 7.

SIDDEBUREN.

Voor de nieuwe kerk ontvingen wij de volgende giften: K. te Groningen f 10.—; Bapt. Gem. te Vriescheloo f 10.—; K. te Groningen f 10.—; B. te Groningen f 10.—; Bapt. Gem. te Nw. Pekela f 15.— en K. te Zuidwolde f 25.—. Samen f 80.—. Vorig saldo f 312.08. Totaal f 392.08.

Alle gevers vriendelijk dank. Met verlangen zien we de volgende giften tegemoet. Wij weten dat er tegenwoordig heel veel van onze Gemeenten gevraagd wordt, doch voor zulk een prachtig werk als te Siddeburen en waar de menschen zelf zoo heel veel bijelkander brachten, hebben we groote vrijmoedigheid, om voor het restant bij U aan te kloppen.

Gelden kunnen gezonden worden aan Ds. W. M. Roest te Delfzijl. Giro **139013.**

Wij ontvingen nog van niemand een aanbieding om het schilderen van de banken in onze nieuwe kerk te bekostigen. Dat zal ongeveer f 100.— bedragen. Wie wil dit voor zijn of haar rekening nemen? Die schrijve dit even aan onze Secr. P. W. Brongers, Oranjestraat, Delfzijl.

D. W. M. R.

III

Het adres der redactie is tot

6 AUGUSTUS

Ds. N. van BEEK,

te STADSKANAAL. (W.)

BONTE STEENEN

HET HOOGSTE.

Jezus is mij 't hoogste goed
In den hemel en op aarde.
Jezus' naam geeft kracht en moed
'n Andre naam heeft mij geen waarde
Jezus' naam welk schoon er schijn,
Zal mij steeds het schoonste zijn.

N. v. B.

DE DWALENDE TERUGGEBRACHT.

Trouw had een Herder vele dagen.
Een dwalend schaap gezocht,
Of hij haar uit de doornenhagen
Ter weide lokken mocht.

Wel smeekte haar de Goede Herder,
Wel wenkte haar Zijn hand:
Maar zinloos doolde ze altijd verder,
Tot aan des afgronds rand.

Toen boog de Herder uit erbarmen
Waar 't eenig ooilam lag,
En droeg het weg in bei zijn armen,
Zoodat zij 't niet meer zag.

De Moeder stond met angstige oogen.
En kreet met droeve stem —
De Herder had zich niet bedrogen:
Zij keerde, en volgde Hem!

(Naar het Engelsch).

WAAR ZIJN DE MEESTE ALCOHOLISTEN?

Het antwoord op die vraag werd dezer dagen gegeven door een onderzoek op last van het Zwitsersche Departement van Financiën ingesteld in de strafgevangenis Regensdorf in het kanton Zürich.

't Bleek namelijk dat de gevangenis het in dit opzicht van het krankzinnigengesticht nog verre wint.

Men rekent in Zwitserland, dat in het krankzinnigengesticht elke vierde mannelijke verpleegde slachtoffer van den alcohol is. Maar in de gevangenis Regensdorf bleken 163 van de 275 mannelijke gevangenen zich aan alcoholmisbruik te hebben overgegeven, dat is dus bijna drie vijfde deel. En dat niet enkel de sterke drank, maar ook wijn en bier schuld dragen, wordt hieruit duidelijk, dat van de 163 drinkers niet meer dan 53 zich aan sterken drank te buiten gingen.

Het onderzoek in Regensdorf betrof ook de ouders der gevangenen. En zoo bleek dan ook, hoeveel kwaad de drinker zijn kinderen doet. Wij wisten dat toch wel: in het huis van den drinker heerschen verwaarloozing en gezinsverwording en zien de kinderen voortdurend het slechte voorbeeld, wat soms ook afschrikwekkend werkt, maar meermalen meesleept op den verkeerden weg, mede ten gevolge van de overgeërfde zwakheid. In de Zwitsersche strafgevangenis waren twee derden van de bewoners kinderen van drankzuchtige ouders.

Ja, Prof. Stoos had wel gelijk, toen hij schreef: „De drankzucht is de vruchtbaarste bron van misdaden".

THEORIE EN PRACTIJK.

Theorie is goed is noodig zelfs. Alle practijk moet de vrucht zijn van goede theorie. De practijk zelf is echter ook noodig. De arbeid van hoofd en hand sluiten elkander niet uit, maar vormen één geheel.

Op een zeer eigenaardige wijze kwam dit uit bij de volgende gebeurtenis.

Een professor, die zich over een stroom liet roeien, vroeg den veerman:

— Kent gij iets van filosofie?

— Neen, nooit van gehoord.

— Dan is een vierde van uw leven verloren. Weet gij iets van astronomie?

— Totaal onbekend.

— Dan is uw halve leven weg. Kent gij geologie?

— Hoor het woord thans voor het eerst.

— Dan hebt ge drie kwart van uw leven verloren.

Op dit moment sloeg de boot om en vielen beiden in het water.

— Kunt gij zwemmen? vroeg de veerman.

— Neen.

— Dan is uw geheele leven verloren!

III

VERBETERING.

Niet over „Ossen en Ploegen", doch over „Ossen en Flesschen" ging het in den tweeden Losse Schakel in De Christen Nr. 2141.

III

VRIENDELIJK VERZOEK!

Abonnee's die gaan verhuizen gelieven mij direct hun oud en nieuw adres op te geven.

Zij die hun blad niet geregeld of aan een verkeerd adres ontvangen geleven mij zulks te berichten.

Bij voorbaat dank. De Adm.

III

Vrijdag 8 Augustus 1930 No. 2143 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

OP ARENDSVLEUGELEN.

Ex. 19 : 4.

Op arendsvleugelen gedragen
Over bruisende golven der zee,
Gedragen op arendsvleuglen,
Snel voort naar de eeuwige ree.
Over bergen en dalen en kloven,
Steeds hooger ten hemelschen top;
De vleug'len zijn sterk, die mij dragen,
En zij heffen tot God zelfs op.

Ja, onder die sterke vleug'len,
Hoe liefelijk rust ik daar uit!
Daar, daar is m' een toevluchtsplekje,
Mijn vastheid, mijns harten besluit!
De vijand moog boven mij krijschen,
En dreigen en klapp'ren naar lust —
Die vleug'len blijven beschermen,
'k Blijf onder die vleug'len gerust.

En onder die vleug'len geborgen,
En op die vleug'len bewaard,
Dat biedt een zalig genieten,
Wordt ons door Gods liefde verklaard.
Dat geeft zoo bewuste verzek'ring
't Ervaren bij dag en bij nacht;
Want onder die vleug'len is vrede,
En op deze vleug'len is kracht.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAT DUNKT U VAN DEN CHRISTUS?

Matth. 22 : 42.

Dat woord „dunken" wordt in ons spraakgebruik niet dikwijls genoemd, maar in den Bijbel komt het meermalen voor. 't Staat met denken in nauw verband, maar is in beteekenis toch iets anders. Over iemand of over iets denken wil zeggen, er een meening over hebben, dienaangaande tot een conclusie gekomen te zijn.

Nu, bovenstaande vraag werd eenmaal door den Heere Jezus zelf den Farizeën voorgelegd. Ze wordt ons ook nog voorgelegd. Ze is meer dan een gewoon antwoord waard; er dient een hartelijke, besliste verklaring op te volgen. Die verklaring bepaalt onze verhouding tot den Christus.

Uit het antwoord der Farizeën blijkt, dat zij wel een meening hadden aangaande den verwachtte Christus (Messias), die gedeeltelijk waarheid inhield; maar in hunne aardschgezindheid dachten zij wel over het koningschap van den Messias, doch in wereldlijken, politieken zin. Een Christus dus naar hun eigen opvatting, maar niet naar hetgeen God reeds door de profeten van den te verwachten Christus had laten verkondigen.

In de dagen van 's Heeren omwandeling op deze aarde waren de gedachten en meeningen der menschen reeds zeer verschillend. Te Cesarea Filippi, vroeg de Heere eens aan Zijne leerlingen: „Wie zeggen de menschen dat Ik, de Zoon des menschen, ben?" Hierop volgen dan verschillende mededeelingen betreffende de gangbare meeningen of opvattingen onder het volk. (Zie Matth. 16 : 13—16) Maar dan volgt er van de zijde des Heeren eene vraag, die tot Zijne discipelen persoonlijk gericht werd. Deze: „Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben?" Hierop moest een beslist antwoord volgen. En dat kwam er ook, uit den mond van Petrus luidt het weldra: „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods".

Deze belijdenis behaagde den Heere, en Hij liet er de verklaring op volgen: „Zalig zijt gij, Simon, Bar-Jona!" (De Heere spreekt Petrus hier niet aan als apostel, maar alleen als mensch-zoon van Jona!) Maar dan nog: „Vleesch en bloed heeft u dat (wat ge daar beleden hebt) niet geopenbaard, maar mijn Vader, Die in de hemelen is". Die openbaring des Vaders aan een menschenhart, die alleen geeft dengenen, die gelooven, de wezenlijke kennis en genade, om te belijden, wat Petrus beleed.

Nu nog zullen ware, bijbelsche geloovigen de belijdenis van Petrus gaarne onderschrijven, en Jezus als de Zoon des levenden Gods eeren. Ze erkennen de groote wonderwerking Gods in de verlossing der menschheid: het voor velen nog duistere woord van Johannes: Het Woord, dat van eeuwigheid is, is vleesch geworden, wordt voor de geloovigen verklaard, door de verschijning van Christus Jezus in deze wereld. Hij is God geopenbaard in het vleesch. Christus verscheen in de „gestaltenis" dit is in de persoonlijkheid Gods onder de menschen. Die Hem ziet, ziet den Vader. Dat feit laat ons de ontferming Gods jegens de menschheid zien: zoo diep boog God zich tot de diep gezonkenen neder, opdat zij gered zouden worden door Zijn eeniggeboren Zoon! O, liefde, onuitsprekelijk groot!

* * *

Doch hierdoor wordt ons dan ook de groote en diepe beteekenis van Jezus menschheid openbaar. In de zelfde verhouding waarin Hij stond tot God stond Hij ook tot de menschen. Zoo is Hij ook de Middelaar Gods en der menschen. Het valt toch op, dat de Heiland zich het meest „de Zoon des menschen" noemt. Hij was mensch gelijk alle menschen, alleen met dit verschil, dat Hij geen zonde had. Hij was *de* volmaakte mensch, ook naar de oorspronkelijke bedoeling van Gods schepping van den mensch. En gelijk God eens onze stamvader Adam schiep, als een beelddrager van zijn Schepper, met het doel om zulk een menschengeslacht op aarde te doen worden; zoo zien we Jezus Christus, als de tweede Adam om, door en uit Hem uit de oude verdorven schepping, een nieuwen mensch en een nieuwe schepping te doen voortkomen door de levens- en opstandingskracht van Hem, Gods Zoon en door den Heiligen Geest.

God heeft in den mensch Christus Jezus den waren, door Hem bedoelden mensch te aanschouwen gegeven, en verheft in Hem Zijne menschheid, ten spijt van Satan.

Daardoor heeft Jezus den Vader verheerlijkt en kunnen wij door overgave aan en gemeenschap met Hem ook den Vader verheerlijken door veel vrucht te dragen.

In den heerlijken mensch Christus Jezus is het menschelijk geslacht verheerlijkt en in zijn wezenlijke menschenwaarde en beteekenis hersteld.

Als Christus Jezus de rechtvaardige voor ons onrechtvaardigen sterft aan het kruis der verzoening, doet Hij dat om ons, menschen, tot God te brengen.

Jezus, de Middelaar is, door Zichzelven als een volmaakt rein offer in gehoorzaamheid den Vader te offeren en Zijne ziel in den dood uit te storten, ons rantsoen d. i. losprijs en voldeed als plaatsbekleeder der menschen onze schuld bij God en wendde van ons Gods oordeel af.

Ieder, die niet in Jezus Christus gelooft, zich niet aan Hem overgeeft, verwerpt Hem, en daarmede het groot genadewerk Gods door Christus uitgewerkt en tot de menschheid gebracht.

Er volgt een ontzettend oordeel over degenen, die het Evangelie van (aangaande) onzen Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn. (2 Thess. 1 : 8).

Eer en heerlijkheid daarentegen voor hen, die zich door het Evangelie laten leiden; zij zullen eeuwig met Jezus zijn en aan Hem gelijk, in Zijn heerlijkheid deelen.

N. v. B.

III

LOSSE SCHAKELS

Mozes' grootheid. „Zijn karakter — iets zeer zeldzaams — evenaart zijn grooten geest. Het schoonste in zijn werk is hij zelf.

Mozes heeft e e n v o l k g e v o r m d. Van een troep slaven heeft hij weten te maken het volk van Jehova, dat de heidensche wereld zou brengen tot den monotheïstischen godsdienst, en dat, volgens de belofte van Elohim aan den Chaldeeschen aartsvader, de zegening zou worden voor de geheele aarde, maar nog moeilijker, hooger werk, dat tevens het voorgaande verklaart heeft Mozes verricht: hij heeft z i c h z e l v e n g e v o r m d. Hij heeft weten te overwinnen den bovenmatig hartstochtelijken ijver, die hem den Egyptischen opzichter had doen dooden; en hij is geworden de zachtmoedigste, geduldigste, onder de menschen (Num. 12 : 3), die zichzelven wist te vergeten.

Er zijn drie gelegenheden, waarbij Mozes zijn zielegrootheid op geheel eenige wijze heeft getoond: toen hij zijn toekomst als Egyptisch prins opofferde om het lot van zijn arm en ten doode opgeschreven volk te deelen; toen hij bij Jehova pleitte ten gunste van zijn volk, van dat halstarrige, ondankbare, klagende volk, in woorden, waaruit de grootste zelfverloochening straalt (Ex. : 7—13, 31—34); Num. 14 : 10—19); en eindelijk, toen hij aan iemand, die hem vertelde dat eenige Israëlieten zich aanmatigden, door den Geest van Jehova te spreken, dit edele antwoord gaf: „IJvert gij voor mij? Och of al het volk van Jehova profeten waren!" (Num. 11 : 24—30).

Dit zijn een paar regels, overgenomen uit het werk van Paul Vallotton, getiteld: UREN MET HET OUDE TESTAMENT", geheel omgewerkt onder toezicht van, en met een inleiding voorzien door Dr. J. J. P. Valeton, in leven hoogleeraar te Utrecht".

Gevaarlijke veelweterij. Het Bureau „Aëro-Dilettant" zend een circulaire de wereld in, waarin de verschijning van een boek wordt aangekondigd, in hetwelk het raadsel van het aardsche paradijs, het stroomverloop van Pison, Gihon, Hiddekel en Frath „volkomen verklaard wordt" en waarin onder heel veel andere ongelooflijke dingen verklaard wordt, dat de (ongenoemde) schrijver er volkomen in geslaagd is den tot dusverre over het Paradijs Mysterie nederhangenden sluier op te lichten.

Voorts wordt dan nog verteld, dat men om dit werk goed te kunnen verstaan tevens een ander, reeds eerder verschenen boekske moet aanschaffen, getiteld: Het Maanprobleem opgelost. Teneinde u tot de noodige spoed bij deze bestelling aan te sporen, wordt u met vette letters voorgehouden, dat onder „geen voorwaarde herdruk van het eerste werk zal plaats vinden" d. w. z. van het werk over het Maanprobleem.

De circulaire richt zich tot de „theologen en goed-geloovigen", en 't is ter wille van de laatsten, dat wij ernstig waarschuwen voor deze veel te veel belovende boeken. Geen „goed-geloovige" late zich door dergelijke humbug het geld uit den zak halen.

Eisch niet te veel. Een proffessor zeide zijn studenten eens dat ze, als ze een lezing hielden, altijd beslist moesten zijn in hun uitspraken. De voorzichtigheid der wetenschap vindt onder het volk geen waardeering. Als het niet-wetenschappelijk publiek van een lezing naar huis gaat, dan moet het probleem opgelost zijn. Daarvoor betaalt het zijn intree-geld. Het interesseert zich slechts in zooverre voor vraagstukken als ze opgelost zijn, en brengt de lezing geen oplossing, dan acht het publiek zich teleurgesteld. Dat dit den man, die in het openbaar spreekt, gemakkelijk verleiden kan om meer te zeggen, dan hij kan bewijzen, ligt voor de hand. Daarom is het noodig, dat we bescheiden zijn in onze eischen. De dingen zijn nu eenmaal niet zoo eenvoudig en zoo gemakkelijk op te lossen, als we, gemakshalve, wel zouden wenschen. Zij, die het beste op de hoogte zijn, zijn in hun uitspraken het voorzichtigste. Leen den bescheidene uw oor, en laat de veelweters maar praten. Zijn zij het niet „die verstaan, noch wat zij beweren, noch wat zij bevestigen?"

Maak het U gemakkelijk. Ik, geloof, dat we het vaak moeilijker hebben, dan noodig is. Wanneer jonge menschen hun zelfopvoeding niet verwaarloozen, profiteeren zij er later van. Het spreekwoord zegt: jong gekend, oud gewend. De heerlijke tijd, waarin de taak der opvoeding van de ouders op den jongen mensch zelf is overgegaan, er is geen tijd, waarin men het er eens lekker van nemen kan, doch de tijd, waarin men zijn vrijheid vrijwillig beperken moet. Het karakter blijft ongevormd, wanneer men er zich niet in oefent de heerschappij over zich zelf te krijgen. En die verkrijgt men daardoor, dat men *niet* doet wat men gaarne zou willen, en datgene volbrengt, waar men erg tegen op ziet. Heeft men zich zoo in zijn jeugd aan tucht gewend, dan beweegt men zich later gemakkelijk in de rechte banen. Dwing uzelf in uw jeugd tot goede gewoonten, en in uw latere jaren geniet ge den zegen er van. Wat anderen dan moeilijk valt, gaat bij u als van zelf. Ge kunt in uw jeugd de duivelen opkweeken, die u in uw later leven zullen hinderen en kwellen, èn gij kunt dan de dienaren vormen, die later steeds voor u gereed zullen staan.

Maak het uw kind gemakkelijk. Het boven opgemerkte geldt ook voor de opvoeding door de ouders te geven. Een slappe opvoeding kweekt geen flinke menschen. „Het is goed dat de mensch het juk in zijn jeugd draagt!" zegt de Schrift. Men moet kinderen niet beklagen in hun bijzijn. Echt meevoelen, als ze zich hard moeten inspannen, moet zich op andere wijze toonen dan in beklag. Een flinke jongen en een flink meisje willen ook niet beklaagd worden. Dat strijd met hun gevoel voor het heldhaftige. Doch er zijn kinderen, die er wel van gediend zijn. Ze voelen zich graag zoo'n beetje slachtoffer. Als er geen wonder gebeurt, worden zij de lastposten in de maatschappij, en — als ze in de Gemeente komen — ook daar. Het is

niet noodig, medelijden te hebben, met wie hard moet werken. En hoe zal een kind, dat op Zondagmorgen tot elf uur in bed mag liggen „omdat het het in de week zoo druk heeft", geschikt worden voor een waardige taak in het leven, en — vooral — voor den niet lichten arbeid in den Wijngaard des Heeren? Een harde opvoeding geeft een gemakkelijk leven in rijper jaren. Een slappe opvoeding daarentegen is in heel het verdere leven een plaag.

L.

Gemeenten, die aan haar financiëele verplichtingen jegens de Unie niet hebben voldaan, hebben geenerlei rechten tot de Algem. Verg.

50ste Algemeene Vergadering

der Unie van Baptiste gemeenten in Nederland op Woensdag 10 September 1930 te 's-GRAVENHAGE, Zuidbinnensingel 10. Aanvang 's morgens 10 uur precies.

Afgevaardigden! De eerste stemmingen worden reeds bij het begin der vergadering opgenomen. Weest op tijd en levert Uw ingevulde biljetten bij den ingang van het locaal aan de stemcommissie in, die twintig minuten vóór de opening zitting neemt. Een afgevaardigde mag per stemming slechts één stem uitbrengen.

AGENDA:

1. *Opening* door den voorzitter Ds. K. Reiling.

2. *Opname der presentielijst.* Afgevaardigden, die deze niet hebben geteekend, derven het stemrecht.

3. *Verkiezing van een leider* der vergadering uit de leden der Unie-Commissie. Deze leden zijn: Ds. K. Reiling, voorzitter; Ds. G. Bouritius, penningmeester; Ds. J. W. Weenink, secretaris; Ds. A. P. Barendregt; Ds. J. Louw; br. A. Dijkstra, Deventer; br. J. v. d. Heide, Haulerwijk.

4. *Bespreking van de jaarverslagen.*
a. van den secretaris;
b. „ „ penningmeester;
c. „ „ zendingspenningmeester;
d. „ „ administrateur van „De Christen".
e. „ „ administrateur van „De Zaaier".
f. „ „ depôthouder;

5. *Vaststelling der begrooting* 1930—1931.

6. *Verkiezingen.*

a. Twee leden van de Unie-Commissie.
Aftredend zijn: G. Bouritius en K. Reiling.
Candidaten zijn: H. v. d. Heide, Leeuwarden; J. Huizinga, Hengelo; J. Jeronimus, 's-Gravenhage; H. Visser, Sneek; J. Visser, Leeuwarden; B. Planting, Amsterdam.

b. Redactie „De Christen".
Aftredend: alle redacteuren.
Er zijn geen tegencandidaten gesteld.

c. Redactie „De Zaaier".
Aftredend: B. Planting.
Candidaten: B. Planting, Amsterdam; A. P. Barendregt, Emmer-Erfsch.veen.

d. Redactie „De Kindervriend".
Aftredend: J. Louw.
Candidaat: A. P. Barendregt, Em.-Erfscheidenveen.

7. *Voorstellen van de Unie-Commissie.*

a. de brs. H. Hornstra en J. Schuil als Unie-kweekelingen aan te nemen en den eerstgenoemde nog dit jaar en den laatstgenoemde in 1931 ter opleiding naar het Seminarie te Hamburg te zenden;

b. de gemeente te Bergumerheide op haar verzoek in de Unie op te nemen. Zoowel de statuten als het huish. reglement dezer gemeente voldoen aan de voorwaarden;

c. een Kerst- en Paaschnummer uit te geven;

d. zij, die vragen de financiën betreffende willen stellen, worden verzocht deze indien mogelijk, 14 dagen tevoren, schriftelijk bij den penningmeester in te dienen, daar het staande de vergadering niet altijd mogelijk is alle gegevens dadelijk bij de hand te hebben en het tijd bespaart;

e. de studenten niet eerder beroepbaar te stellen dan na een onderzoek, dat de Commissie der Unie bevredigt;

f. Het batig saldo van het Kerstnummer en dat van het Paaschnummer voor onze inwendige zending te besteden;

g. de Commissie tot inzamelen van gelden voor het studiefonds en de Unie-Radio-Commissie (U.R.C.) opnieuw voor een jaar te benoemen;

h. het ontwerp van pensioenregeling voorgangers, vastgesteld door de commissie, benoemd door „Voorzorg" en de Broederschap van Baptiste predikanten, aan te nemen. (Zie bijlage I).

8. *Voorstellen uit de gemeenten.*

1. Emmer-Erfscheidenveen:
De Unie-commissie trachtte te komen tot een regeling, waardoor elke week een gedrukte preek van onze eigen voorgangers verschijnt.
Toelichting: In verschillende gemeenten wordt bij afwezigheid van den voorganger een preek gelezen, die een kerkelijk cachet draagt. Dit kan hierdoor worden verholpen. Ook zouden velen, die door ziekte of anderszins (schippers enz.) soms geruimen tijd niet kunnen opgaan met de gemeente door deze regeling zeer gediend worden.

2. 's-Gravenhage:
a. De Algem. Verg. drage de Unie-Commissie op de wenschelijkheid te onderzoeken om in België (Vlaanderen) van Uniewege evangelisatie-arbeid te verrichten en bij gebleken wenschelijkheid middelen en wegen te beramen om tot deze arbeid te geraken.
Toelichting: Uit de berichten, die ons bereiken, blijkt, dat de bevolking van dit gebied omtrent het evangelie vrijwel onkundig is. Wel wordt ter plaatse reeds gearbeid, doch worden de gemeentelijke beginselen niet uitgedragen.
b. De Algem. Verg. verzoeke de redactie van „De Christen" om in dit blad een vragenrubriek te openen.
Toelichting: Het is de bedoeling, dat men zich met verschillende vragen tot een centraal punt kan wenden vanwaaruit zoo mogelijk beantwoording volgt.

3. Hoorn en Workum.
De Algem. Verg. besluite de regeling voor het studiefonds zoo te treffen, dat de inkomsten jaarlijksch zijn verzekerd en wel door middel van heffing van een gemeentelijke omslag berekend naar het aantal leden.
Toelichting: O. i. moeten òf de bijdragen geheel vrij blijven, waardoor vaststelling van het benoodigde bedrag niet kan geschieden — òf ze worden bepaald naar het aantal leden. Dit laatste is tegenover de kleine gemeenten, die bij het huidige systeem per lid meer betalen dan de groote, niet meer dan billijk.

4. Utrecht.
De winsten van „De Zaaier" aan te wenden tot dekking der eventueele tekorten op de Unie-radio-uitzendingen.
Toelichting: Wij doen dit voorstel gezien de tekorten op de begrooting Uniekas en meenen op deze wijze de voortzetting van de radio-uitzendingen in de toekomst mogelijk te maken.

5. Nieuw-Weerdinge.
De Algem. Verg. besluite om het nog een jaar met „De Kindervriend" te probeeren.

BIJLAGE I.

Bepalingen voor het pensioen- en invaliditeitsfonds der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland ten dienste van haar erkende voorgangers en hun weduwen.

1. Het fonds wordt gevormd door:
a. verplichte bijdragen, die als volgt worden verkregen:
1. De gemeenten betalen gezamenlijk $^1/_3$ van het bedrag.
2. De voorgangers betalen (eventueel tezamen met hun respectieve gemeenten) $^2/_3$ van het bedrag, doch ten hoogste 6 % van hun inkomen met inachtneming van het bepaalde in art. 3 en art. 5.
b. Gekweekte renten.
c. Andere baten.

2. De te betalen premiën zullen jaarlijks vastgesteld worden echter met dien verstande, dat er naar gestreefd zal worden om te komen tot een reservekapitaal van minstens f 20.000.—.

3. Voorgangers betalen premie naar hun traktement doch niet minder dan naar een traktement van f 1500,— en niet meer dan naar een traktement van f 2500,—.

4. Wie na zijn 30ste levensjaar tot het fonds toetreedt, moet bij toetreding voor de jaren, die hij meer dan 30 telt, de premiën ($^3/_3$) met de samengestelde interest betalen naar een traktement van f 1700,—; deze jaren gelden voor dienstjaren. Deze bepaling geldt niet voor de bij oprichting van het fonds toegetreden erkende voorgangers.

5. Traktementen worden als volgt berekend:
a. betaling in contanten;
b. betaling in natura;
c. betaling in vrije woning;
d. elke andere bijverdienste voor arbeid in en buiten de gemeenten.

6. Woninghuur wordt voor iederen voorganger op f 200,— gerekend. Het traktement van een voorganger, die zelf een woning huurt, zal verminderd worden met het bedrag, dat hij meer dan f 200,— aan huur moet betalen.

7. Het recht op pensioen gaat in op 65-jarigen leeftijd en bij invaliditeit. In 't laatste geval na een wachttijd van 6 maanden.

8. Het pensioen per jaar bedraagt voor den voorganger f 25,— per dienstjaar, met in achtneming van een minimum-uitbetaling groot f 400,— per jaar. Wanneer de uitbetalingen meer dan het in art. 1 bepaalde percentage zouden eischen en de commissie van beheer er niet in slaagt op andere wijze de benoodigde gelden te verkrijgen, zullen ze naar evenredigheid worden verminderd.

9. Het pensioen eener weduwe bedraagt $^3/_4$ deel van het bedrag, waarop haar echtgenoot volgens zijn dienstjaren recht zou hebben gehad, indien hij op den datum van zijn overlijden gepensioneerd ware geworden. Indien zij kinderen beneden 16 jaar heeft, ontvangt zij voor elk kind minstens f 25,— per jaar. Haar recht op pensioen gaat in met het overlijden van haar echtgenoot. Wanneer zij hertrouwt, ontvangt zij geen pensioen meer.

10. Indien een pensioen trekker trouwt, en bij zijn overlijden een weduwe achter laat, heeft deze weduwe geen recht op pensioen.

11. Invaliditeit moet worden vastgesteld door twee artsen, van wie één aan te wijzen door de commissie van beheer en één door den betreffende. Het ophouden der invaliditeit zal op dezelfde wijze worden vastgesteld. De commissie van beheer kan zoo dikwijls zij dit noodig oordeelt, den betreffende verplichten zich aan een geneeskundig onderzoek te onderwerpen.

12. Bij het ophouden der invalidi-

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

30. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.
In Duitschland was de revolutie uitgebroken.
Ds. Lothuizer had op den weg een bijzondere ervaring met God.
In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Hij heeft heel andere gedachten over de toekomst van Duitschland dan het meerendeel der bevolking. Op de Enke-hoeve was een nieuwe knecht, Sander, gekomen. Van bezoek aan de bijeenkomsten op de hoeve wilde hij niets weten, men vertrouwde hem niet recht, hoewel hij zeer goed zijn werk deed. De kinderen in het dorp waren vol over hun nieuwe meester, die zoo „goed" was en zulke prachtige verhalen kon vertellen.)

Veertien dagen lang waren de kinderen reeds bij hem op school geweest, maar niemand had tot nog toe klappen gekregen. Dat was zulk een geweldig en ongehoord feit voor de jeugd van Burgheim, dat daarvoor voorloopig wereldoorlog en revolutie moesten verbleeken.

Wanneer ook enkelen der grootste jongens het waagden, wegens de goedmoedigheid van den nieuwen meester een bijzonder vrijmoedige toon aan te slaan, zoo bemerkten zij toch al heel gauw, dat hij heel goed ook de brutaalsten zonder stok in bedwang had.

Wanneer het algemeene rumoer tot dolle uitgelatenheid uitbrak, klapte Günter Sonwald slechts een paar maal in de handen, liet daarop een krachtig »Stilte!« hooren en zag daarbij ieder met doordringende blik aan. En dan werden ook de luidruchtigste helden onder hen zoo stil als leeuwen onder den blik van hun temmer.

Op zekeren middag werd er aan de deur van de Enke-hoeve geklopt.

»Greta, zie maar eens, wie daar buiten is!« zeide de boerin tot haar oudste.

En toen Greta de deur open deed, sprong zij opeens achteruit en riep in de grootste opwinding: »Moeder . . . het is meester!«

De boerin ging nu zelf naar de deur, en deze geheel openend, zeide zij: »Komt u binnen!«

Met een korte groet stapte hij naar binnen, maakte een buiging en zeide: »Sonwald, onderwijzer!«

De boerin van de Enke-hoeve boog eveneens een weinig en zeide: »Zeer aangenaam! Neemt u als 't u belieft plaats!«

Günter Sonwald liet van zijn verbazing, die over hem gekomen was, niets merken.

Hij was aangenaam verrast.

»Dank u zeer! Zoo, en daar zijn Greta en Hans! Maken jullie het schoolwerk?«

Beiden zagen hem blijde aan en knikten lachend: »Ja!«

»Dat is prachtig! Het schoolwerk niet bewaren tot het avond is. Maar altijd direct flink aangepakt, dat is haast het halve werk!« Nu wendde hij zich weer tot de boerin en zeide verder: »Ik ben een vreemdeling in Burgheim, daarom ben ik maar eens op huisbezoek gegaan, om de ouders van mijn schoolkinderen te leeren kennen. De opvoeding in school en in huis moet elkaar zooals bekend is aanvullen. Ik ben daar wel bijzonder op gesteld en daarom is het mij veel waard, van tijd tot tijd met de ouders der kinderen in aanraking te komen«.

»Dat zal zeker niet zonder goede uitwerking blijven! De kinderen zijn door het mindere onderricht in de laatste jaren heel wat achtergebleven!«

Toen Günter Sonwald in het bleeke, doorgeestigde gezicht zag, welks bruine oogen met een weemoedige uitdrukking op hem rustten, ja, toen begreep hij Ds. Lothuizer en zijn wenken, toen begreep hij, dat deze vrouw dieper gevoelde dan velen van haars gelijken, dat zij een groote smart kon doorvoelen. Het glanzende bruine haar omgaf het gezicht als een zware omlijsting en gaf het iets koninklijks-madonnaächtigs.

Een stille trek van diepe smart en onvergetelijk leed maakte het gezicht des te aantrekkelijker.

Günter Sonwald bemerkte een diep medegevoel voor deze vrouw. Neen,

teit zal de betreffende zich weder beroepbaar stellen; zoodra hij weer een gemeente dient, ontvangt hij geen pensioen meer. Weigert hij een beroep aan te nemen, dat door de commissie van beheer niet onaannemelijk wordt geacht, dan vervalt zijn recht op pensioen. Hij heeft het recht, zich op de Algemeene Vergadering te beroepen. Stelt deze hem in 't gelijk, dan blijft zijn recht op pensioen bestaan.

13. Wanneer de invaliditeit voortduurt, maar de betreffende wel in een andere betrekking geheel of gedeeltelijk in zijn onderhoud kan voorzien, ontvangt hij geen pensioen meer. Hij wordt gelijk gesteld met iemand, die met eervol ontslag tot een anderen staat des levens is overgegaan. Indien zijn loon minder bedraagt dan zijn pensioen, ontvangt hij het verschil.

14. Wanneer iemand met eervol ontslag over gaat tot een anderen staat des levens, kan hij verder de volle premie ($^{8}/_{8}$) betalen naar zijn inkomen en met in achtneming van het in art. 3 genoemde minimum en maximum. Hij behoudt dan zijn rechten op het fonds. Deze jaren zullen als dienstjaren meetellen. Indien hij ophoudt de premie te betalen verliest hij alle rechten op het fonds.

15. Bij oneervol ontslag verliest de betreffende alle rechten op het fonds, wanneer een door de commissie van beheer benoemde commissie van onderzoek dit ontslag bevestigt. Hij heeft het recht zich op de Algemeene Vergadering te beroepen. Stelt deze hem in 't gelijk, dan geldt voor hem het in art. 16 bepaalde.

16. Oordeelt de commissie van onderzoek anders, dan kan de betreffende doorgaan met premie te betalen. Hij wordt dan gelijk gesteld met iemand, die met eervol ontslag overgegaan is tot een anderen staat des levens.

Is hij door dit ontslag zoodanig gedupeerd, dat hij niet meer betalen kan dan kan de commissie van beheer besluiten, hem voor een bepaalden tijd vrij te stellen van premie betalen. Deze tijd zal niet als diensttijd gelden.

17. Wie na beëindiging van zijn 65ste levensjaar nog verder een gemeente als voorganger dient en als zoodanig traktement ontvangt, geniet gedurende dien tijd geen pensioen, maar behoeft geen premie te betalen. Deze tijd zal als diensttijd geteld worden.

18. Wie — behalve in geval van invaliditeit — voor het beëindigen van zijn 65ste levensjaar ophoudt te betalen, verliest alle rechten op het fonds.

19. Alle loopende zaken worden geregeld door de commissie van beheer, die telkens voor den tijd van een jaar benoemd wordt door de commissie der Unie, aan wie zij ten allen tijde verantwoording verschuldigd is. De commissie van beheer bestaat uit drie personen: Voorzitter, Secretaris-Penningmeester, Assessor.

20. De Secretaris-Penningmeester brengt jaarlijks verslag uit in de Algemeene vergadering op de zelfde wijze als de andere functionarissen der Unie. Hij moet een nader te bepalen borgstelling geven en ontvangt voor zijn risico een jaarlijks bij de begrooting vast te stellen bedrag.

21. De gelden van het reservefonds zullen door de commissie van beheer belegd worden met goedkeuring van de Algemeene Vergadering.

22. De Secretaris-penningmeester zal het kasgeld, dat hij naar zijn oordeel voor de loopende betalingen niet noodig heeft, beleggen volgens de aanwijzingen van de commissie van beheer.

---

hij mocht niet op onvoorzichtige manier de nauwelijks geheelde wonde weer opnieuw bloedig openscheuren. In den geest zag Sonwald de zorgen en de last der arbeid van de vervlogen jaren, die op deze vrouw als een zware last gedrukt had, waarbij nog kwam de diepe smart om de verloren echtgenoot.

Zij scheen hem een heldin te zijn, het ideaal van Duitsche trouw en standvastigheid.

»Ja, veel zal er moeten worden ingehaald!« antwoordde Günter Sonwald op de woorden van de boerin. »Ik probeer de kinderen zoo op te voeden, dat zij later in den besten zin van het woord als Duitsche mannen en vrouwen geheel doen wat van hen verwacht kan worden. De geest, die nu onder het Duitsche volk gezien wordt, is niet goed. Dat moet weer anders worden! En daarom is het ouderlijk huis de eenigste plaats eigenlijk, waar de grondigste en beste arbeid gedaan kan worden in dit opzicht!«

»Meester . . . ik ben blij zulke woorden van u te hooren. U zult echter, althans voorloopig, daarmee in Burgheim weinig ingang vinden. De opvoeding der kinderen is op het platteland helaas lang niet zoo belangrijk bij de meesten dan al het andere. Om een ziek kind bekommert men zich dikwijls lang niet zooveel dan om een stuk vee! Het is moeilijk dat zoo maar te zeggen, maar het is nu eenmaal zoo. Ik zou zeer dankbaar zijn, wanneer u helpend wilde ingrijpen«.

»Ik ben van plan, om in den komenden winter ouder-avonden te houden, misschien elke maand eenmaal, om met de ouders de vragen over de opvoeding tijdens den schooltijd, en ook de ontwikkeling na den schooltijd met elkander te bespreken. Daarbij zal natuurlijk ook de eveneens noodzakelijke gymnastiek of de lichaamsoefeningen besproken worden. Want slechts in een gezond lichaam kan een gezonde geest wonen!«

De boerin van de Enke-hoeve zag een oogenblik met groote belangstelling den spreker aan. Daarop zeide zij: »O, dat zal wel een heel moeilijk werk voor u zijn! Want er is niets, waarvoor de boer en de boerin zoo weinig belangstelling heeft als voor lichamelijke oefeningen!«

»En toch is de gezondheid de grootste schat!« zeide Sonwald.

De kinderen waren met hun schoolwerk gereed gekomen en begonnen nu drukker te worden.

»Greta, Hans! Ga nu maar een poosje buiten spelen, jullie hebt er nu nog wel tijd voor!«

Toen werden de boeken gauw aan den kant gelegd, daarop gaven beiden den meester een hand, en waren toen in een ommezien buiten.

»Meester, u zei, dat gezondheid de grootste schat is! Neemt u mij niet kwalijk, als ik het waag, u tegen te spreken. Maar . . . de ervaring heeft mij anders geleerd.

Ik was steeds gezond en ben het nog, maar toch was ik op zekeren tijd zoo diep ongelukkig, zoo nameloos ellendig, dat ik soms vreesde, het verstand er bij te zullen verliezen. Toen in mijn vreeselijken nood, liet God mij door Zijn genade met geloovige menschen in aanraking komen, waardoor God mij dan innerlijk weer terecht hielp brengen. Daarom moet ik zeggen, dat gezondheid wel een groote schat is, waarvoor zeer goed gezorgd moet worden. Maar de grootste schat is het toch niet! Dat zeg ik niet alleen, maar dat wordt bevestigd door de armste menschen hier in het dorp: De lamme bezembinder en zijn vrouw. Daar is beide te samen, ziekte en armoede. En toch, hoe gelukkig zijn die beiden met elkaar, trotsch hun armoede, trotsch hun ellende! Zal ik u vertellen, wat hen en ook mij heeft opgericht? De liefde van God, die Hij ons toonde vooral ook door een werkelijk geloovig menschenkind!

Ik leerde gelooven in de opzoekende erbarmende liefde van God. Daardoor kwam de vrede Gods over mij. Dat heeft mij diep ontroerd. Ik gevoelde, dat ik gedragen werd door een sterke macht. Ik heb mij toen geheel daaraan overgegeven. Die heeft mij dan steeds verder gedragen en draagt mij nog tot op dit oogenblik. Daarom kan ik niet anders, ik moet zeggen: Niet gezondheid is de grootste schat, maar de grootste schat is de vrede Gods, die alle menschelijk verstand te boven gaat! Maar neem mij niet kwalijk, meester, ik wilde geen preek voor u houden!«

(Wordt vervolgd.)

BIJLAGE II.

Lijst van afgevaardigden.

Amsterdam: B. Planting, P. Berkhout, G. Planting, W. Veenstra.
Apeldoorn: K. A. van Beek, B. Waldner, R. Zwaal.
Delfzijl: M. Roest, J. Pleijzier.
Deventer: M. Hulleman, R. v. d. Goot.
Drachten: geen vertegenwoordiging.
Eindhoven: J. Danker, J. de Jonge.
Em.-Erfsch.veen: J. G. Olijslager, H. Wils en ?
2e Exloërmond: E. Grooten, D. Wever.
Foxhol: geen vertegenwoordiging.
's-Gravenhage: J. Jeronimus, J. Boiten, J. Buining, C. J. Louw, C. Meijner, F. H. de Ruyter.
Groningen: J. Bakker, H. Bolman, A. van Deemter, J. G. Dethmers, J. Doornkamp, K. Heiklaar, R. Hof, T. Hof, C. van Meekeren, G. Weersing.
Haarlem: J. v. d. Schors, ?, ?, ?
Harlingen J. v. Dongen, S. P. Hellingwerf, P. de Boer.
Haulerwijk: C. Brandt, P. v. d. Heide, S. Houkes.
Heeg: Sch. v. Netten.
Heerlen: J. R. Fijn.
Hengelo: J. Huizinga, G. Varenhorst, M. Stenvers, G. Fisscher, H. E. Kuipers, K. Drent, H. Kievit, H. Kruithof, ?
Hoogezand: geen vertegenwoordiging
Hoorn: G. Visser, S. Prost.
Leeuwarden: H. van der Heide, H. Fennema.
Muntendam: J. Hekhuis, ?, ?, ?, ?.
Nieuwe Pekela: L. de Haan, G. U. Olijslager, J. Wiersema.
Nieuw Weerdinge: R. Reiling, J. Wiersema, K. Dokter, L. Wijnsema, P. de Jong, P. de Boer.
Sneek: H. Visser, H. de Jong, H. Geeloff.
Stadskanaal: H. Aeilkema, F. de Glint, H. Huizing, K. Kosmeijer, G. Metz, J. Reiling Jr., P. Smit.
Stavoren: geen vertegenwoordiging.
Utrecht: A. H. Zerbst, D. Molijn.
Vriescheloo J. de Haan, R. Wijbenga, A. Wildeman.
Workum H. Leenstra Sr.

* * *

Bergumerheide K. Koopmans, S. v. d. Meer.

* * *

Baptist Wereldverbond
GEWESTELIJKE CONFERENTIE
te 's-Gravenhage,
ZUID-BINNENSINGEL 10
(met uitzondering der slotsamenkomst)
op Donderdag en Vrijdag,
11 en 12 September 1930

DONDERDAG 11 September

Voormiddag van 9.30—12 uur.

Voorzitter: Ds. J. Jeronimus.

9.30 Begroeting door den voorganger der plaatselijke gemeente.

10.15 Antwoord door den voorzitter der Unie-Commissie en buitenlandsche gasten.

10.45 Toespraken door Dr. John Mac Neill, President van het Wereldverbond en Dr. J. H. Rushbrooke, Algemeen Secretaris van het Wereldverbond.

11.30 Bidstond.

Namiddag van 2—5 uur.

Voorzitter: Ds. B. Planting.

2.10 „De taak van het gemeentelid", Ds. J. v. d. Schors.

2.45 „De taak der gemeente", Ds. J. Louw.

3.30 „De verhouding der gemeenten tot het Koninkrijk Gods", Dr. Everett Gill.

4.15 „De Baptisten in de geschiedenis", Dr. J. H. Rushbrooke.

Avond 7.30—9.30.

Voorzitter: Ds. J. Hekhuis.

Predikatie Dr. John Mac Neill.
Avondmaalsviering.

VRIJDAG 12 September.

Voormiddag van 9.30—12 uur.

Voorzitter: Ds. J. W. Weenink.

9.30 Opening.

9.45 „De taak der Jongeren". Ds. A. P. Barendregt.

11.— Conferentie met de voorgangers. Toespraken van Dr. Mac Neill en Dr. Rushbrooke. Vrije toegang voor alle conferentiegangers.

Namiddag van 2—5 uur.

Voorzitter: Ds. G. Bouritius.

2.10 „De drukpers", Dr. W. O. Lewis.

3.10 „Wat de geschiedenis van het Baptisme in Nederland ons leert", Ds. K. Reiling.

4.— „De taak van onze Baptiste Unie en hoe ze te vervullen", Ds. J. W. Weenink.

Avond 7.30 9.30.

Openbare Slotsamenkomst.

Toespraak: Dr. J. Mac Neill.
Onderwerp: „Wat wij Baptisten gelooven".

Toespraak: Dr. J. H. Rushbrooke.
Onderwerp: „De Baptisten in de Twintigste eeuw".

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Derde zendingsreis.
Paulus te Efeze.

Hand. (18 : 23b.); 19.

Les voor Zondag 7 Sept. 1930.

Bij de voorbereiding beginnen we met ons rekenschap te geven van hetgeen we reeds van Efeze weten. En zoo doen we ook in de vertelling. Zie 18 : 19—21. Wat in hfst. 19 niet gezegd is, is zeer zeker geacht. voldoende bekend te zijn geweest: Paulus had er al een vluchtig bezoek gebracht en had er Aquila en Priscilla achter gelaten. Een poosje later was Apollos gekomen, en had eerst alleen den doop van Johannes geleerd, doch door de onderwijzing van A. en Pr. was hij in staat gesteld een goede evangelieprediking te brengen. Zou daar niet een gemeente zijn ontstaan? Ongetwijfeld! Wel is Apollos spoedig afgereisd naar Korinthe, maar Aq. en Pr., die Apollos den weg Gods nader hebben uitgelegd, zullen ook wel in staat zijn geweest een geestelijk middelpunt onder de geloovigen te vormen in een kleine, jonge gemeente.

Dat Paulus sterk naar Efeze heeft verlangd, is zeer te begrijpen. Met Efeze als doel vertrok hij van Antiochië en doorreisde hij Klein-Azië. Overal, waar hij een gemeente vond, werd een poosje halt gehouden. De gemeenschap van vroeger werd bevestigd; de geloovigen werden bemoedigd. En in den tijd, toen Apollos te Korinthe was, kwam Paulus eindelijk te Efeze aan, om nu, volgens zijn belofte, daar gedurende langeren tijd te werken. Natuurlijk heeft hij zich bij Aquila en Priscilla gevoegd en bij de gemeente, zoo groot en zoo klein als die geweest mag zijn.

Te Efeze schijnt in dien eersten tijd, vóór dat Paulus daar het werk opvatte, nog geen scheiding te zijn gekomen tusschen de geloovigen in Jezus en de andere Joden. In elk geval was er nog geen openbare vijandschap. Paulus had dus nog vrijen toegang tot de synagoge en deed te Efeze gelijk overal: Hij sprak in de synagoge over het Koninkrijk Gods.

Al spoedig kreeg hij kennis aan een groepje menschen, 12 in getal, die met den doop van Johannes gedoopt waren, wier harten ook wel uitgingen naar den Heer, maar die — naar 't schijnt tenminste — van den Heere Jezus niet meer geweten hebben, dan Joh. de Dooper van Hem vertellen kon, en die van den Heiligen Geest totaal niets af wisten. Toen Paulus wat met hen gesproken had, en natuurlijk heel spoedig had gemerkt, dat

er iets aan haperde, vroeg hij: v. 2; vertel ook v. 3. Toen legde Paulus hun den doop van Johannes nog nader uit, sprak ook met hen over Jezus en over den H. Geest, en het gelukte hem, deze menschen tot het volle licht te brengen; ze kwamen tot het geloof in Jezus Chr., den Gekruisigde, werden in Zijn naam gedoopt en ontvingen ook den H. Geest.

Toen P. omstreeks 3 maanden te Efeze was, begon er steeds duidelijker een onderscheid tusschen de Joden openbaar te worden. Sommigen geloofden wel in Jezus, maar sommigen betoonden ongehoorzaamheid, die spoedig tot vijandschap werd. Ze begonnen te kwaadspreken en de menschen tegen het evangelie op te zetten. Toen besloot P. om naar een andere vergaderzaal om te zien. Hij slaagde daarin spoedig en vergaderde voortaan in een school. En nu was er nog wel vijandschap, maar de prediking kon toch doorgaan. Gedurende twee volle jaren kon Paulus zijn arbeid voortzetten en niet alleen in Efeze maar ook in de omgeving hoorde iedereen van Jezus.

Deze algemeene belangstelling voor het evangelie werd voor een groot deel veroorzaakt door wonderen, die Paulus in den naam des Heeren mocht verrichten. Wonderen van genezing gebeurden er in Efeze. Men stond er verbaasd van, v. 11 en 12.

Eenige Joden waren hierdoor vooral geboeid. 't Waren geen vrome Joden. Ze waren zoogenaamde duivelbezweerders. Vertel wat ze dachten, ... en dan, hoe ze het beproefden, v. 13—16. Dit droeg er natuurlijk ook nog weer toe bij, dat Jezus verheerlijkt werd en Paulus als zijn knecht, 17. Velen werden zoo zeer in 't hart gegrepen door al deze dingen, dat ze ook tot dusverre nog verzwegen zonden kwamen belijden. Vooral op de toovenaars maakten deze dingen diepen indruk, v. 19 .... Men kan dus niet anders zeggen, dan dat het werk zeer gezegend ging, v. 20.

Intusschen begon er vijandschap te komen, niet van de Joden, maar van de zijde der zilversmeden met zekeren Demetrius aan 't hoofd. Vertel van Diana, van haar tempel en van de beeldjes. De rest volgt wel, als ieder er tenminste maar studie van maakt. Ik wil er niet veel over schrijven. Let op: Eerst vergadering, die eindigde met lawaai, 28. Dan de tocht door de stad; velen liepen mee, die nergens van af wisten, ook niets met de zaak te maken hadden. Toenemend lawaai! Zoo naar de schouwplaats. Alexander. Toenemend lawaai!! Eindelijk komt de stadsschrijver; kalmte.

K. R.

III

UIT DE GEMEENTEN

BERGUMERHEIDE. Waarde brs. en zrs. in den Heere! Aangezien er in den laatsten tijd weinig of geen bijzonderheden uit de gemeente hier te vermelden waren, is reeds een geruimen tijd overheen gegaan, sedert wij iets van ons in ons orgaan deden vernemen.

Ons leven wordt voortgedreven als wolken voor den storm. Weldra zijn wij aan 't einde van onzen aardschen loop, en wordt ons graf geopend, en ons lichaam daalt er in neer.

Hieraan werden we bijzonder herinnerd toen we stonden bij 't geopende graf van een ouden broeder, die op 8 September des vorigen jaars op 70 jarigen leeftijd gedoopt werd, nu van ons heenging naar een beter vaderland, met de getuigenis op de lippen: »Zalig zijn de dooden, die in den Heere sterven«. Gelukkig, dat die oude broeder de toevlucht tot Jezus genomen had.

De vraag: vanwaar komt gij en waar gaat gij heen? komt nog gedurig tot de menschen. Deze vraag greep ook een jongeling hier aan, terwijl hij nog midden in de wereld leefde. Het antwoord bleef eerst nog uit van hem, toch liet de vraag hem niet los, totdat hij uitgedreven werd om tot den Heiland toevlucht te nemen, en onder bijzondere omstandigheden werd hij er toe geleid om den Doop aan te vragen. Op zijne belijdenis kon hij toegelaten worden en werd op 3 Aug. j.l. gedoopt.

Bij die gelegenheid was onze plaats van samenkomst door een breede schare toehoorders en aanschouwers gevuld. Onze Voorganger sprak over »een groote wolk der getuigen« naar Hebr. 13 : 1. Deze getuigen hebben be'eden, dat gasten vreemdelingen op aarde waren, maar het vertrouwen op de leiding en bewaring Gods deden hen, evenals een Abraham, getrouw en moedig voortgaan, naar het woord Gods. Ook onze jonge doopeling verkeerde in dergelijke positie dewijl hij door zijn ouders, broers en zusters en door zijn geheele familie uitgeworpen en vervloekt werd, omdat hij Jezus wenschte te volgen. Nu heeft hij reeds ondervonden, dat de Heere getrouw is, om Zijne beloften te vervullen.

Thans wandelt onze jonge broeder zijn weg met blijdschap. Moge deze ervaring de gemeente ten zegen zijn!

Groetend namens de gemeente,
de Secretaris v. d. M.

III

MEDEDEELINGEN

SIDDEBUREN.

Voor de nieuwe Bapt. kerk te Siddeburen werden de volgende giften ontvangen: Mej. Wed. K. te Stadskanaal f 10.—; Ds. v. B. te Stadskanaal f 2.— K. te Zuidbroek f 1.—; K. te Stadskanaal f 10.—; v. B. te Stadskanaal f 10.—; B. te Muntendam f 10.—; P. te Muntendam f 2.50; K. te Stadskanaal f 5.— en B. te Muntendam f 5.—. Samen f 60.50. Vorig saldo f 392.08. Totaal f 452 58.

We zeggen de gevers vriendelijk dank. Br. en zr. het gaat nu om het laatste. Doch het spreekwoord zegt: De laatste loodjes wegen het zwaarst. In den aanvang vroegen wij om ongeveer f 1000.—. We hebben nu nog niet de helft. Wie wil ons nu verder helpen? Het gaat toch om een geheel nieuw en veel belovend werk. Wij als Hollanders staan bekend als nuchtere menschen, die gewoonlijk eerst de kat eens uit den boom kijken en dat is zeer goed, maar sommigen hebben zich dat zoo aangewend, dat ze altijd te laat komen. Nu, dat willen wij als Baptisten niet doen, niet waar? Wij willen het ijzer smeden wanneer het heet is. Br. en zr. zonder daarom eens wat af voor Siddeburen. Het gaat om de zaak van Koning Jezus. Siddeburen staat voor ons als Baptisten open. Elke Zondag komt een groote schare onder onze prediking.

Vele vruchten mochten wij reeds op die arbeid zien. De zaak van Koning Jezus heeft haast. Laat ieder daarom doen wat in zijn of haar vermogen is. Wij zijne dienstknechten zullen ons opmaken en bouwen en God van den hemel zal het ons doen gelukken.

Gelden kunnen gezonden worden aan
Ds. W. M. ROEST te Delfzijl
Giro **139013**.

Ontvangen van: D. te D. f 1,60; Bapt. Gem. te H. f 7,—. Bijeen f 8,60.
Hartelijk dank.
Heemstede, 29 Juli '30.
G. BROERTJES,
Postrekening 142741. Penn. U. R. C.

III

BONTE STEENEN

DOOR ZIJNE STRIEMEN GENEZEN.

In het jaar 1526 werd in Parijs iemand, van ketterij beschuldigd, verbrand. Om den brandstapel stond een talrijke menigte als toeschouwers: Priesters, soldaten, burgers en studenten.

De martelaar was tot den vuurdood veroordeeld, dewijl hij door het lezen in den Bijbel overtuigd was geworden, dat beeldendienst en aanbidding van heiligen en veel meer nog, waarin duizenden menschen het heil hunner ziel zochten, dwaling was. Nog op het schavot legde hij getuigenis af van den vrede zijner ziel, die hij alleen door het geloof in den Zoon Gods, die over geleverd was wegens onze zonden en op-

gewekt was om onze gerechtigheid, had verkregen.

Onder de toeschouwers bevond zich ook een jeugdige student, een jongeling met een zeer ernstig karakter. Hij zag wel in dat de vrede van dien ketter onmogelijk een gevolg van verstoktheid tegen de waarheid kon zijn. Maar hoe kon die man in de ontzettende vlammen nog gelukkig zijn? Vanwaar had hij zijn wonderbare zielerust? Deze ketter heeft in den Bijbel gelezen. Zou men in den Bijbel vrede met God kunnen vinden?

De jonge student begon van toen aan ijverig in den Bijbel te lezen. Maar ach! hij vond bij het lezen van het Woord Gods geen vrede voor zijn ziel. Hij vond daarentegen een aangrijpende schildering van zijn boos hart en zondig leven, vond ook een schildering van het heilig, rechtvaardig oordeel Gods over de zonde. Uren, dagen, weken van angst en wee volgden. Maar de ernstige jongeman voer voort met in den Bijbel te onderzoeken. En God laat niemand los, die Hem waarlijk zoekt. Hij verwekte eindelijk een honger in zijne ziel en de jongeling kwam tot rust en vrede toen hij in Jes. 53 las: „Door Zijne striemen is ons genezing geworden".

De jonge student was Johann Calvijn.

(Der Wahrheitszeuge). N. v. B.

DE REKENING VAN DEN DAG.

In een hotel te Stockholm geldt een gebruik, dat ik in de andere hotels niet heb aangetroffen. Iedere reiziger vindt er 's avonds op zijn tafel, als hij ter ruste gaat, de afrekening van dien dag. Zóóveel voor logeeren, zóóveel voor het ontbijt, zóóveel voor de koffie, zóóveel voor de thee enz; alles in bijzonderheden vermeld. Op deze wijze kan aan het eind van het verblijf de rekening nooit tegenvallen. En als iemand de kosten te hoog vindt, dan kan hij bijtijds zijn uitgaven beperken.

Zou het geen aanbeveling verdienen, dat wij iederen avond op onze slaapkamer de rekening van den weggesnelden dag opmaakten?

Wat heb ik sedert vanmorgen gedaan?

Heb ik mijn taak verricht, of heb ik ze veronachtzaamd? Welke beproevingen of verzoekingen hebben zich op mijn weg voorgedaan?

Hoe heb ik die doorgemaakt, of hoe heb ik die weerstaan? Welke woorden heb ik dezen dag geuit?

Waren het woorden van waarheid, en welwillendheid, of waren het harde, bittere, booze woorden?

Heb ik aan de tegenwoordigheid Gods gedacht en er ook mede gerekend?

Heb ik mij verheugd over het werk, dat Christus voor mij heeft volbracht? Verlang ik naar Zijn wederkomst?

En voor wie nog niet behouden is:

— Waar zal ik zijn, indien ik morgen vroeg niet weder ontwaken mocht?

(*Overgenomen*).

DE ARBEID IN BELGIË.

De uitgebreide Evangelisatie in Vlaamsch België, die onder leiding staat van den bekenden Mr. R. C. Norton heeft nog steeds een gezegenden voortgang. Reeds op 18 plaatsen zijn vaste punten of stations, waar en vanwaar uit het Evangelie gepredikt wordt door huisbezoek, colportatie met Bijbels en geschriften, gepaard met tractaatverspreiding, het houden van samenkomsten in huizen en zalen enz. terwijl veel voor de jeugdigen gedaan wordt.

Er wordt geregeld in de Vlaamsche taal gesproken.

De plaatsen vanwaar uit gearbeid wordt zijn de volgende. Antwerpen, Brugge, Brussel (in twee deelen der stad), Eecloo, Gent (waar onze Hollandsche zr. J. Borg werkt), Hasselt, Kortrijk, Leuven, Loberen, Moerbeke, Oostroosebeke, Poperinghe, St. Nicolaas, Thielt, Tongeren, Willebroeck en Winterslag (Genck).

Nog voortdurend bidden de Belgische broeders en zusters — en wenschen dat met hen gebeden worde — om meer arbeiders, die de Heere des oogstes moge uitstooten.

Inderdaad op 't terrein des Evangelies is er nooit werkeloosheid! N. v. B.

1 CORINTHE 3 : 9

Wij zijn medearbeiders Gods.

Gods hart lijdt onder de weinige medewerking, die Hij ondervindt, en Hij wil zich verheugen, wanneer wij zijne medearbeiders zijn. Hij vraagt ons slechts den wil om met Hem mee te werken en zal zelf ons een tong der geleerden geven om met de moeden een woord te rechter tijd te spreken.

Zijt gij zelf gelukkig, welnu, verheerlijk uw geluk door anderen daarin te doen deelen, en daal neder tot de ongelukkigen, opdat uw voorspoed u het hoofd niet doe verliezen. Het is beter te gaan in een huis des geweens dan in een huis der maaltijden. Zijt gij ongelukkig, troost u zelf door mede te lijden met anderen.

Hoe meer gij u in hunne smart verdiept, des te dragelijker zal de uwe worden. O, daar zijn zulke gezegenden, wier aardsch geluk, onder tranen ten grave gedragen daaruit opstaat in menigte van bloemen en vruchten, die vele bedroefden harten tot heilzame balsem zijn. (Uncle Tom's Cabin).

En wilt ge de schoonste taak voor uw deel nemen, wijdt dan uwe zorgen aan de laatsten, aan de minsten.

God vindt medearbeiders genoeg, om zijne belangwekkende kinderen te helpen; maar die moedige zielen zijn zeldzaam welke zich willen wijden aan de verlorenen, aan de lastigen, aan de vervelenden.

Indien eene moeder in de kring harer kinderen één misvormd, akelig wezentje heeft, met welk een jaloersche angstvalligheid zal zij er op letten, of hare vrienden zich juist jegens *dit* kind wel vriendelijk gedragen.

God heeft zulk een moederhart, wilt gij Hem verblijden, wees vooral voorkomend jegens hen, die voor niemand aantrekkelijk zijn.

Uit: „Evangeliewoorden" door Christ. Blumhardt. (Het Oosten).

ADVERTENTIEN

Vrijdag 15 Augustus 1930 No. 2144 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Van oude en nieuwe dingen.

TREED BINNEN, HEER!

'k Ontsluit de deur mijns harten wijd, —
treed binnen, Heer!
Doe d'ouden mensch weg voor altijd,
ik wil van hem niets weten meer, —
treed binnen, Heer!
Uw bijzijn is 't wat ik begeer,
Uw leven is 't waarnaar ik jaag
Uw zegen is 't waarnaar ik vraag, —
treed binnen, Heer!

Kom binnen in mijns harten woon
en 'k sluit de deur. En voor het schoon
van Uw hoogheilig Wezen kniel
ik neder met geheel mijn ziel, —
treed binnen, Heer!

En daar is niemand in 't heelal
die nevens U daar wonen zal,
't Mysterie dat geen wijze duidt,
leef ik met U ten volle uit:
Gij mijn, ik Dijn — ik Dijn, Gij mijn!...
En zòò zal 't àl — àl — eeuwig zijn!
Treed binnen, Heer!

NELLIE VAN KOL.

(„Stamelingen").

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

WATER -- LEVEND WATER!

Joh 4 : 5—14.

Volgens een oude Chineesche legende leefde er voor vele jaren in China een grootmachtig keizer. Zijn krijgsroem was groot, zijn macht was onbetwist, zijn schatkamers waren goed gevuld! Zijn schepen doorkliefden alle zeeën, en brachten schatten aan uit alle landen. Niets ontbrak aan den keizer om gelukkig te zijn. En toch viel er een donkere schaduw op het keizerlijk geluk. Deze schaduw werd steeds donkerder, deze schaduw groeide, hoe ouder de keizer werd. Deze schaduw heette „vreeze des doods!" Te moeten sterven, afstand te moeten doen van al die macht en al die pracht; vreeselijk toch! Hij liet zijn wijzen bij zich komen, en zij zeiden hem, dat volgens een oer-oude overlevering op zekere plaats der aarde een fontein moest ontspringen, een „water des levens", en wie daarvan zou drinken, behoefde niet te sterven.

Toen zond de keizer schepen uit naar alle oorden der wereld, naar alle stranden.

Zij moesten het „water des levens" zoeken, en wie het zou vinden, zou de helft van het machtige rijk ontvangen.

Maar zij kwamen allen terug, — het eene schip na het andere, — en zij brachten allen dezelfde boodschap: „Neen, o keizer, wij hebben het niet gevonden, het water, het water des levens!"

En zoo moest hij sterven, trots al zijn macht, de groote keizer van China.

* * *

Deze Chineesche legende weerspiegelt het leed en het verlangen van ontelbare menschen. Vreeze des doods ligt er als een schaduw over hun leven, en deze schaduw groeit met de jaren. Wat zouden zij er wel voor geven, wanneer er een water bestond om het leven verder te rekken!

Kent ook gij, die dit leest, deze schaduw? En verlangt ook gij naar dit water, dit levende water? Kom dan in den geest mee naar de Jacobs-fontein, in de nabijheid van de stad Sichar, in het land van Samaria, waarop bovenstaande Bijbelwoorden wijzen. Daar wordt aangetoond, waar dat water ontspringt, voor wie het is, en wat het uitwerkt.

* * *

Op den rand van die oude fontein Jacobs bij Sichar zit de Heer Jezus, moe van de verre voetreis. Hij komt nu uit Judea.

De vijandschap van de Farizeërs heeft Hem verdreven. Maar nog was Zijn ure niet gekomen, nog moest Hij werken de werken Desgenen, Die Hem gezonden heeft. De discipelen zijn de stad ingegaan, om brood te koopen. Peinzend zit Hij op de oer-oude fontein, eens door aartsvader Jacob gegraven. Zijn gedachten gaan terug naar de oude tijden van het volk Israëls.

Wat een moeite heeft Jacob zich moeten getroosten, om deze diepe fontein te graven! Hoeveel geslachten hebben na hem reeds hun dorst gestild uit deze fontein!

Maar dit water kon slechts de dorst van het lichaam stillen, niet hun zieledorst.

En — zij kenden deze zieledorst toch wel, zoo diep en geweldig tot uitdrukking gebracht in psalm 42: „Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstroomen, alzoo schreeuwt mijne ziel tot U, o God! Mijne ziel dorst naar God ....!" Zij hebben dien dorst niet, of slechts voor een klein deel kunnen stillen in tempeldienst, offerdienst, het houden der wet. Anderen zijn weer heengegaan en hebben zich zelven bakken uitgehouwen, gebroken bakken, die geen water hielden, fonteinen van wereldlust, van den mammon, de zonde. Maar in de harten van de besten in Israël brandde het verder, was daar de dorst naar het water des levens, het wachten en hopen op een Jacob, die een andere fontein zou graven, ten leven. En — met overweldigende zekerheid weet deze eenzame man daar aan de fontein van Jacob, dat de Vader Zich openbaarde: „Gij zijt Mijn geliefde Zoon, in Wien Ik een welbehagen heb! Gij zijt de Fontein Israëls! Gij zijt het Water des Levens voor alle geslachten der aarde!"

* * *

Ja, in den Heer Jezus vloeit het water des levens ook heden nog, in Hem alleen!

Zijn woorden zijn als de dauw, die onze moede, matte zielen verkwikt, wanneer wij onder de harde druk des levens, de zorg en nood gevaar loopen te vertwijfelen. Allen, die vermoeid en belast zijn, mogen tot Hem komen! En Zijn levensadem is het water, dat de dorre staf van Aäron opnieuw groenen laat, dat leven, nieuw, eeuwig le-

ven laat uitspruiten op de velden des doods, want Hij is het leven, en wie in Hem gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven!

* * *

Voor wie is het water des levens? Alleen voor het Israëlietische volk? Of toch slechts voor een kleine schare uitverkorenen?

Als de Heer daar zit aan den rand van den put, komt een Samaritaansche vrouw water halen. Na gegroet te hebben naar de gewoonte van 't land, zegt de Heer Jezus: „Geef Mij te drinken!" Groote verbazing bij de Samaritaansche vrouw, want zij bemerkt, dat zij een Jood voor zich heeft.

Een Jood echter, die van een Samaritaan, die als onrein beschouwd werd, een dronk water zou aannemen, maakt zichzelf onrein. De vrouw weet dat zeer goed, en zegt daarom: „Hoe begeert Gij, die een Jood zijt, van mij te drinken, die een Samaritaansche vrouw ben? Want de Joden houden geen gemeenschap met de Samaritanen."

Voor den Heer Jezus valt echter de omheining van nationale trotsch geheel weg. Hij kent geen nationale voorkeur. Zijn strijd gaat nooit tegen natie's, maar enkel tegen de zonde. Om de zonde weg te nemen met het gevolg van nood en dood is Hij gekomen als het water des levens. En dat water des levens is er niet enkel voor de Joden, neen, ook voor de anderen, Samaritanen, Kananiters, Grieken, Heidenen: een bronwel des levens voor alles, wat mensch heet! Wij allen hebben het water des levens in den Heer Jezus Christus, dat den dorst voor eeuwig stilt en zonde en dood straks uitdelgt!

* * *

Maar ontvangen allen het water des levens dat hier wordt aangeboden? De Heer zegt tot de Samaritaansche vrouw: „Indien gij de gave Gods kendet, en wie Hij is, die tot u zegt: „Geef Mij te drinken!" zoo zoudt gij van Hem hebben begeerd, en Hij zoude u levend water gegeven hebben!"

Daar hooren wij van twee voorwaarden, waaraan voldaan moet worden om het levende water te verkrijgen. Men moet die gave Gods eerst kennen en dan begeeren!

Kent gij die Gave Gods?

Wanneer iemand de catechisatie bezoekt en een inzicht krijgt in de werken der genade Gods en het heilige leven van den Heer Jezus, en er zelfs ook iets over kan zeggen, k e n t die dan de Gave Gods? Neen, nog lang niet! Hier geldt een kennen niet met het verstand, maar van het hart; een diep innerlijk aangegrepen worden, overweldigd worden door de genade Gods in den Heer Jezus, dat dan, vanzelfsprekend, overgaat in het roepen naar deze genade, naar het Water des Levens. Kent gij dat, lieve ziel, als de kreet van een versmachtende?

Menigmaal hebben de kinderen Israëls in de woestijn versmacht van dorst naar water, maar eens, toen zij riepen in doodsnood, sloeg Mozes op goddelijk bevel op de harde steenrots, en toen ontsprong water aan het harde gesteente, en allen dronken, en aller dorst werd gestild.

En het water, dat de Heer Jezus u aanbiedt?

„Die van dit water drinkt, zal wederom dorsten, maar zoo wie gedronken zal hebben van het Water, dat Ik hem geven zal, dien zal in eeuwigheid niet dorsten!" zeide de Heer Jezus. Hebt gij gedronken van het water der wereldlust, vermaak, verstrooiïng, dan roept gij voortdurend: „Meer! Meer!"

Alleen bij den Heer Jezus wordt uw zieledorst werkelijk gelescht. Ga daarom heen tot Hem, en uw dorst wordt gestild tot in eeuwigheid!

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Ons Wereldverbond. Dr. Rushbrooke keerde den 18 Juni j.l. terug van zijn bezoek aan Zuid-Amerika. Een telegram van den volgenden inhoud, afgezonden door den Voorzitter van het Baptist Wereldverbond wachtte op hem:

> „Hartelijkste groeten bij Uw terugkeer te Londen, de geboorteplaats van het voor vijfentwintig jaar, op den 17 Juli, gestichte Wereldverbond. Gedurende dit eerste vierde eener eeuw heeft zijn groei en werkzaamheid zijn stichting overvloedig gerechtvaardigd, en belooft nog grooter daden in de toekomst. Ik verblijd mij over Uw pas verrichtte, waardevolle diensten in Zuid-Amerika. Ik verlang naar het bezoek, dat we dezen herfst samen aan de Baptisten van Europa zullen brengen".

Hierop antwoordde Dr. Rushbrooke:

> „Veel dank. Goede ervaringen in Zuid-Amerika opgedaan. Veel geestdrift voor het Wereldverbond. Uw boodschap werd door de vergadering te Rio gewaardeerd, en nu maakt Europa zich klaar om U welkom te heeten. Ik ben vast overtuigd, dat het Wereldverbond nog grooter taak heeft in de tweede kwart eeuw van zijn bestaan".

Hierbij zij nog opgemerkt, dat de stichting van ons Wereldverbond plaats had op het eerste Wereldcongres van het Baptisme, dat te Londen gehouden werd. Zijn eerste president was Dr. John Clifford, die werd opgevold door de Drs. R. S. Mac Arthur en E. Y. Mullins. De laatste zinsnede uit Dr. Mac Neills' telegram — boven weergegeven — heeft betrekking op de gewestelijke Conferenties, die dit jaar in Augustus, September en October gehouden zullen worden in Europa. Op dezen tocht door het vasteland van ons werelddeel, zal Dr. Rushbrooke hem vergezellen. Hij zal dan in aanraking komen met de Baptisten van alle landen, uitgezonderd Rusland.

In Zuid-Amerika. Over het Congres der Baptisten Zuid-Amerika's schrijft de „El Expositor Bautista" o.a.:

„Dr. Rushbrooke is als het ware het symbool van de eenheid der Baptisten van heel de wereld. Zijn bizondere taak is het leggen en versterken van gemeenschapsbanden tusschen de broederen van heel de wereld, en voor dat doel kwam hij tot ons. In zijn hoedanigheid van Algemeen Secretaris behoort hij tot alle landen en rassen. Zijn parochie is even groot als de paus beweert, dat de zijne is, en daarom gaat zijn geestelijke invloed door heel de wereld.

„In de eerste vergadering legde hij (Dr. Rushbrooke), ons het doel van het Verbond uit. Het is een organisatie die geenerlei gezag heeft over den enkelen geloovige, noch over eenige gemeente of Unie. Het verricht evenmin in eenig land zendingsarbeid, doch heeft als eenige taak de eenheid onder de Baptisten, en een hartelijke verstandhouding tusschen de onderscheidene groepen van Baptisten over heel de wereld te bevorderen".

De Haagsche dagen. Ze namen in het laatste Nr. van De Christen wel een breede plaats in: de 50e Algemeene Vergadering der Unie en de Gewestelijke Conferentie! Ditmaal zal de Alg. Vergadering in één dag afgeloopen móéten zijn. En 't zal blijken, dat het kan ook! We moeten van dat kauwen af. Op groote vergaderingen kan men de zaken niet bespreken als op een visite. Een organisatie kan slechts functioneeren op de basis van gecontroleerd vertrouwen. Op groote vergaderingen nog eens in de puntjes te willen overdoen, wat kleine lichamen reeds zorgvuldig overwogen hebben, gaat niet. Daardoor maakt men grooten arbeid onmogelijk.

Een belangrijk onderwerp is het onderwerp pensioenregeling. Het betaamt ons niet daarover hier onze meening te zeggen. We hopen slechts dat deze aangelegenheid voorloopig geregeld zal worden en dat voor- en tegenstanders genegen zullen zijn eens af te wachten, hoe het in de praktijk zal werken. Wij Nederlandsche Baptisten, maken immers geen wetten van Meden en Perzen.

De gewestelijke Conferentie. Om harentwil is de Alg. Vergadering een

paar maanden opgeschoven. De voornaamste sprekers op de Conferentie zullen de Voorzitter en de Secretaris van ons Wereldverbond zijn. Het program ziet er aanlokkelijk uit. Het belooft verheldering van inzicht en praktische voorlichting te geven. In 't bizonder zijn we natuurlijk nieuwsgierig naar hetgeen onze „groote broers" zullen zeggen. Wij hebben behoefte aan de breede oriënteering, die we van hen verwachten. En misschien, dat zij eenig inzicht zullen meenemen in de moeilijkheden, die wij in onzen arbeid hebben.

De laatste samenkomst, die niet in de kerkzaal der Haagsche gemeente gehouden zal worden, is vooral voor het niet-baptistisch-publiek bestemd. We hopen dat ze maar komen zullen, de Hagenaars.

De drie Haagsche dagen beloven veel. Wanneer ze hun belofte echter zullen houden, *moet er voor hen gebeden worden*. Laat dat door allen geschieden. Door hen, die denken te komen, en door hen die daarin verhinderd zullen zijn. Goed voorbereid door allen, zullen deze dagen een zegen brengen in alle gemeenten.

De Gemeente in het midden. Hebt ge wel opgemerkt, hoezeer de Gemeente in het middelpunt der besprekingen zal staan ter Conferentie? Dat feit is teekenend! Wij Baptisten zijn gemeente-christenen. Onze naam legt den nadruk op onze doopspraktijk. Dat is jammer, maar niet meer te veranderen. Achter onze naam schuilt een historie. Ze is mij nog liever dan "Doopsgezind". „Doopsgezind" zegt mij te duidelijk, dat het om den Doop gaat. Het vreemde woord „Baptist" noodzaakt tot nadere informatie. En om den Doop gaat het bij ons gelukkig niet. 't Gaat bij ons om de Gemeente. Aan ons gemeentelijk standpunt is de Doop ondergeschikt. Wij willen de Nieuw-Testamentische Gemeente, de Gemeente der geloovigen, de Gemeente dergenen, voor wie Jezus de Heere is. Welnu, dit komt op het program onzer Conferentie prachtig uit. Denkt maar aan de onderwerpen:

De taak van het GEMEENTELID.
De taak der GEMEENTE.
De verhouding der GEMEENTEN tot het Koninkrijk Gods.

Minder centraal, doch waarlijk niet minder belangwekkend, zijn de onderwerpen voor Vrijdag op het program gezet!

De taak der JONGEREN.
De DRUKPERS.
Wat de geschiedenis VAN HET BAPTISME IN NEDERLAND ons leert.
De taak van de BAPTISTE UNIE, en hoe ze te vervullen.

Uitnemend gekozen voor de openbare samenkomst zijn, dunkt ons, de onderwerpen:

Wat wij BAPTISTEN GELOOVEN.
De BAPTISTEN IN DE TWINTIGSTE EEUW.

We hopen in staat te zijn om hen, die zich het genot van een persoonlijk beleven van deze belangrijke dagen zullen moeten ontzeggen, door ons blad een zoo getrouw mogelijk beeld dezer samenkomsten te geven. We roepen daartoe langs dezen weg de medewerking in van allen, die door referaat of toespraak op de Conferentie zullen dienen. Doch vooral: gaat zelf heen! Persoonlijke indrukken zijn door geen verslagen en mededeelingen te vervangen. De Haagsche gemeente zal U gul en hartelijk ontvangen! L.

III

BRIEF VAN ZR. G. REILING.

Yakusu, Juni 1930.

Waarde broeders en zusters.

Soms schijnt het of alles zijn gewogang gaat en er weinig gebeurt dat de moeite waard is om te vertellen.

Als we zoo de eene week bij de andere vergelijken dan is er weinig verschil in. Alle dagen zijn er van die kleine dingen, die even de gewone gang schijnen te verstoren. De eene dag gaat een meisje kwaad naar huis, omdat ze haar werk niet wil doen, en moet 's avonds gehaald worden en een anderen dag blijft iemand te laat weg omdat er het een of ander in haar familie is gebeurd. Soms is er blijdschap omdat er een meisje flink vooruit komt in school en een andere keer die stille blijdschap als we meenen dat een van de meisjes een strijd heeft gestreden en overwonnen. Ook is er droefheid als we weer de een of andere teleurstelling ondervinden. Maar u kunt zich wel eenigzins voorstellen dat vreugde en droefheid, hoop en teleurstelling zich afwisselen in een groot gezin.

Als ik zou schrijven wat de hoofdtoon geweest is deze week, dan moet ik zeggen dat deze week zich gekenmerkt heeft door droeve dagen. Deze week kunnen 2 van onze meisjes niet naar school gaan, omdat ze waterpokken hebben. Ze zijn er gelukkig niet erg ziek bij en zullen als het zoo doorgaat wel spoedig weer beter zijn. Een broertje van 2 van onze meisjes is ernstig ziek, een neefje van 2 andere meisjes is deze week overleden en Maandag bracht droefheid aan allen toen we bericht ontvingen dat een van onze meisjes plotseling gestorven was.

Bochecheli, zoo heette het meisje, kwam hier verleden jaar in Juli. Hoewel zij al eerder naar school ging bracht ze het toch niet ver in school. In het begin van dit jaar werd ze ziek en de dokter raadde aan dat ze een paar weken in het ziekenhuis zou blijven. Maar naar een paar weken liet hij haar naar haar familie gaan, omdat ze niets voor haar konden doen. Nu kwam Maandag het bericht dat ze plotseling was overleden. 's Middags was ze naar haar omstandigheden nog heel wel geweest en om 4 uur kwam plotseling het einde.

Dinsdagmiddag ben ik met de meisjes meegeweest om bij de begrafenis tegenwoordig te zijn. Ze hadden een weg gemaakt in het bosch achter de huizen en aan het einde van den weg een graf gegraven. Terwijl we door dit nieuwe boschpad gingen, werd ik bepaald hoe alles in de natuur spreekt van leven en sterven. Daar op de grond zijn de rottende bladeren en daar boven onze hoofden vereenigen zich de takken der boomen en groeien naar boven. De kist werd neergelaten en bij het open graf zongen we samen van het betere land, het land van onzen Koning. Een van de mannen ging voor in gebed, daar bij de groeve der vertering dankte hij dat we nu weten van dat betere land. We toefden nog een korte wijle en dan als laatste groet werd een weinig aarde neergelaten, waarna wij stil huiswaarts keerden.

De menschen in het dorp hadden ons stil nagekeken, terwijl de meisjes 2 aan 2 in hun schooljurken gekleed rustig voorwaarts gingen. Enkelen van de schoolmeisjes sloten zich bij ons aan, en zeker was het een prediking voor allen, dat men zonder met luide stemmen te schreien en te klagen kon loopen naar een open graf.

Toen we 's avonds weer allen hier waren, was er groote stilte onder de meisjes en toen ons de volgende dag een ander doodsbericht bereikte was er weer stilte en droefheid.

Een paar dagen zijn voorbij gegaan sinds ik deze brief begon te schrijven. Vrijdagnacht was er weer klagen en geween en Zaterdag werd dat broertje van 2 van onze meisjes begraven. Zoo eindigde de week die ons zoo bij de dood bepaalde en wij hebben onze gedachten gericht, naar dat heerlijke land waar geen zonde en dood, geen rouw en tranen zullen zijn.

Zondagmorgen mochten we samen luisteren naar de prediking over het onderwerp „Onze Vader". Onze gedachten werden henengeleid naar de liefde en zorg van God, die ons als een Vader bemint. Maar als we bidden „Onze Vader" bidden we ook, „Uw Naam worde geheiligd, Uw wil worde gedaan". Moge deze week ons allen leeren om Gods wil te doen en om ons toe te vertrouwen aan Onzen Vader, die ons niet begeeft ook in de ure des doods. Hartelijk groetend,

GEERTRUIDA REILING.

JAARVERSLAG UNIEJAAR 1929--1930

door den Secretaris.

I.

„De gemeenten dan door geheel Judea en Galilea en Samaria hadden vrede en werden gesticht en wandelende in de vreeze des Heeren en vertroosting des Heiligen Geestes, werden vermenigvuldigd", schrijft Lucas in zijn „Handelingen der apostelen", nadat hij eerst had medegedeeld, dat Saulus bekeerd was geworden. Onwillekeurig komt dit woord ons voor den geest nu wij een terugblik werpen. Het is zeker niet de vermenigvuldiging geweest, die ons met deze verklaring van den medicijnmeester in verbinding heeft gebracht, want ofschoon wij in ledental zijn toegenomen, is deze winst toch niet zoo groot, als wij wel zouden wenschen. -- Vermoedelijk hebben vrede en stichting het gedaan, want in den hof van het verleden valt ons vooral de duif op, die vroolijk kirt boven stoere mannen, die den troffel doen klinken bij het leggen der steenen. In rustige opgewektheid is er aan alle deelen van het Unie-bouwwerk gearbeid. En wanneer sommige gedeelten nog niet zoo breed en hoog zijn geworden, als wij het zouden hebben begeerd, en uitbreidingen, die vanwege de zeer gunstige gesteldheid van den bodem gemakkelijk hadden kunnen worden aangebracht, achterwege zijn gebleven, ligt dat niet aan een tekort aan arbeidslust bij de arbeidenden, maar uitsluitend aan het schromelijk gebrek aan arbeiders, die door den Heer zijn uitgestooten!

I. *Commissies.*

Evenals alle jaren heeft de *Commissie der Unie* dit jaar haar taak met bijzonderen ernst ter hand genomen. Tweemaal heeft zij vergaderd n.l. op 21 en 22 Oct. te Deventer en 22 Mei te Assen. Teneinde het saamhoorigheidsbesef onder ons aan te kweeken en het groote nut der Unie meer in het licht te stellen en met onze beginselen sympathiseerende vrienden aan te sporen zich aan te sluiten, heeft zij bij de gemeenten er op aangedrongen om Unie-avonden te organiseeren, Amsterdam, Utrecht Deventer, Haulerwijk, Leeuwarden, Foxhol, Nieuwe Pekela, Stadskanaal, 2e Exloërmond, Nieuw Weerdinge en Emmer-Erfscheidenveen hebben deze avonden gehouden. Blijkens de verslagen zijn ze boven verwachting geslaagd.

De *Commissie voor het verzamelen van gelden voor het Studiefonds* heeft andermaal haar pogingen met succes bekroond mogen zien, dank zij den ijver van haar leden.

Voor het rapport van de *Radio-Commissie* verwijzen we naar bijlage I, terwijl over *de Commissie voor het Australische Leenfonds* niets valt te melden, omdat ze vanwege de afwezigheid der gelden nog niet actief is geweest.

II. *Periodieken enz.*

In de allereerste plaats dient ons weekblad „*De Christen*" genoemd, dat sedert 1 Jan '30 in grooter formaat en aantrekkelijker uiterlijk in onze woningen verschijnt. We gelooven dat deze veranderingen alom op prijs worden gesteld. Wanneer de loopende jaargang aan het einde is gekomen, viert Ds. N van Beek zijn gouden jubileum als redacteur. De geschiedenis van de journalistiek zal wel weinig jubilea van dit edele metaal kunnen aanwijzen.

Ons maandblaadje „*De Zaaier*" heeft geregeld in duizenden harten het evangeliezaad uitgestrooid. Is het geen groot voorrecht de vriendelijke uitnoodiging van Jezus Christus aan zulk een groote, onzichtbare schare te mogen brengen? Wie zal het getal noemen dergenen, die door middel van deze papieren boodschapper hun heil gezocht hebben aan den voet van het kruis!

„*De Kindervriend*" is minder fortuinlijk geweest. Het getal vrienden van deze vriend is door allerlei oorzaken aanmerkelijk geslonken, zoodat de Commissie der Unie op haar laatst gehouden bijeenkomst besloten heeft om de Alge-

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

31. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

Ds. Lothuizer had op den weg een bijzondere ervaring met God.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Hij heeft heel andere gedachten over de toekomst van Duitschland dan het meerendeel der bevolking. Op de Enke-hoeve was een nieuwe knecht, Sander, gekomen. Men vertrouwde hem niet recht. De nieuwe onderwijzer bracht o. a. een bezoek op de Enke-hoeve. Hij vertelde van zijn ideeen over de kinderopvoeding. De boerin vertelde van haar ervaringen, en hoe zij vrede voor haar hart gevonden had. Ten slotte verontschuldigde zij zich, dat zij geen preek had willen houden).

Een weemoedige glimlach speelde bij de laatste woorden om de lippen van de boerin.

»O, in 't minst niet, het was niet enkel interessant, maar ook zelfs zeer belangrijk dat te hooren!« was het antwoord van meester Sonwald. »Ik zeide reeds«, zoo ging hij verder, »dat ik juist op huisbezoek ga, om de ouders van mijn leerlingen kennen te leeren. Daarom ben ik er zeer mee ingenomen, wanneer de ouders zich heel openhartig uitspreken. Ouders en onderwijzers doen als opvoeders hetzelfde en moeten daarom bevriend met elkander zijn.

Wederkeerig vertrouwen is daarbij beslist nooodzakelijk. Wanneer dat ontbreekt, bereiken wij niet de helft van hetgeen bereikt kon worden. Maar als wij van beide kanten ons best doen, vormen wij karakters«.

»Neen, karakters ontwikkelen zich het edelst en het reinst in de leerschool van God. Maar daarvoor kan zeer goed de opvoedingsarbeid in school en in huis benut worden. Wanneer u het zoo bedoelt, beste meester, ja, dan heb ik u wel goed begrepen!«

De bruine oogen van de boerin van de »Enke-hoeve« zagen den onderwijzer vast, maar eveneens vragend aan.

Günter Sonwald zag nadenkend voor zich.

Dan zeide hij rustig, met een fijn lachje: »Ja . . .! Het godsdienstonderwijs op school . . .! Dat is een moeilijk probleem.

De kinderen vatten alles volgens hun kinderlijk begrip op en komen meestal later tot heel andere inzichten. Bij kinderen ontbreekt in de meeste gevallen het zelfstandige nadenken. En wanneer bij het verlaten der school het kritische nadenken begint, is meestal alles zoo goed als verloren«.

»Hecht men op school niet te weinig waarde aan het geloofsleven, meester?«

»Ja . . .! Wat zal men den kinderen daarover vertellen, dat boven de bijbelsche stof uitgaat? Wat moet men bijvoorbeeld over de wonderen zeggen? Toch enkel, dat zij volgens de leer van den Bijbel eenmaal gebeurd zijn. Men kan toch onmogelijk aan de kinderen zeggen, dat zij tegenwoordig nog gebeuren!«

»Zoo?« Er lag iets zeer bijzonders in de klank van haar stem, toen de meesteres van de Enke-hoeve dit »Zoo?« uitsprak.

Sonwald ging echter verder, en werd zelfs geestdriftig daarbij: »Men moest inplaats van die oude Jodenverhalen uit het Oude Testament liever aan de kinderen vertellen uit de Germaansche geschiedenis en hen het groote verleden van het Duitsche volk schilderen! Dat was beter dan het internationalisme reeds op school in te prenten!«

»Zoo?«

Günter Sonwald werd door dit weer herhaalde »Zoo?« eigenaardig getroffen. Daarom ging hij verder: »Ja!

meene Vergadering voor te stellen hem op te heffen.

Bijzonder succes oogstte het „*Kerstnummer 1929*" zoowel numeriek als financiëel. De oplaag bedroeg 19000 ex. die reeds vroeg geheel was uitverkocht.

Ons *depôt* is zijn verleden getrouw gebleven, dat wil zeggen, er werd betrekkelijk weinig omgezet.

Naast bovengenoemde Unie uitgaven mogen wij zeker die van onze gemeenten ook wel vermelden. Het maandblad van Haarlem „*Omhoog*" zag op de gezette tijden het licht; het *Kerkblad* van Groningen heeft het formaat vergroot; ook is Stadskanaal er toe overgegaan een eigen orgaan uit te geven. Haar „*Gemeentebode*" heeft een oplaag van 1500 ex.

III. ***De Nederlandsche Baptiste Jeugdbeweging,***
aan welker spits de Jeugdraad staat waarvan twee leden door de Commissie der Unie worden aangewezen, is meer dan tevoren in beweging geweest. De Friezen hielden hun provincialen jeugddag op den 2den Pinksterdag te Leeuwarden en hun gewestelijke conferenties tijdens het winterseizoen te Sneek en Haulerwijk. De Overijselaren wisten op den 2den Paaschdag beslag te leggen en te Almelo te vergaderen op een wijze, die lang in de harten der aanwezigen heeft nageleefd. De Hollanders, Utrechtenaren, Brabanders en Limburgers hebben elkander op den 2en Pinksterdag in de Doopsgezinde kerk te Utrecht ontmoet, terwijl de Noord-Oosthoek verzamelen heeft geblazen te Muntendam, Nieuwe Pekela, Stadskanaal, Nieuw-Weerdinge en Emmer-Erfscheidenveen. Voor meerdere bijzonderheden verwijs ik naar het verslag van den secretaris opgenomen in bijlage II.

De *Zangersdag*, wel niet onmiddelijk op den Jeugdraad ingeschakeld maar niettemin een zeer mooi stukje jeugdwerk, werd onder begunstiging van kostelijk weder in de Emmer-dennen gehouden. Vele van onze zangvereenigingen verleenden medewerking. De belangstelling van de zijde van het publiek was bijzonder groot.

IV. ***Het gemeenschapsleven***
kwam weder tot uiting in de bondsdagen en liefdemalen. De *Friesche Bond* vergaderde op Paaschmaandag te Leeuwarden. De *Veenkoloniale Bond* kwam op dienzelfden dag te Stadskanaal bijeen en op den 2den Pinksterdag in de 2de Exloërmond. Vele gemeenten als Groningen, Hengelo, Den Haag, enz. hebben een der feestdagen benut om een liefdemaal te houden.

De broederschap van Baptiste predikanten werd in het najaar van 1929 door het gastvrije Deventer ontvangen. Allerlei vragen, den arbeid betreffende, heeft ze onder de oogen gehad. Dat dergelijke bijeenkomsten van zeer groot nut kunnen zijn voor het werk onzer gemeenten, ligt voor de hand. Tezamen met de vereeniging „*Voorzorg*" heeft ze een concept-reglement voor een pensioenfonds ten behoeve van oude en invalide voorgangers ontworpen en de Commissie der Unie verzocht dit op de agenda van onze eerstkomende Algem. verg. te plaatsen.

Verder vermelden we hier met groote dankbaarheid, a) dat de gemeenten *Hoogezand* en *Foxhol*, die sedert de oprichting van de eerste op onvriendschappelijken voet met elkander leefden, zich op 8 Dec. j.l. verzusterd hebben en deze verzustering nu uitdrukken in een maandelijksche gecombineerde samenkomst; b) dat de kwijnende gemeente te *2e Exloërmond* opnieuw is aangegord met kracht uit den hooge en met goed gevolg aan de verlichting van haar schuldenlast heeft gewerkt; c) dat zoowel *Groningen* als *Haarlem* haar 50 jarig bestaan op luisterrijke wijze hebben gevierd; d) en dat *Delfzijl* in Siddeburen een veel-belovend evangelisatiewerk is begonnen, waarvoor zij thans een kerk bouwt.

De belangstelling voor

V. ***de buitenlandsche Zending,***
in het bijzonder van Yakusu, Congo, is onverzwakt gebleven. Van onze zuster

---

Wat leeren wij in hoofdzaak in werkelijkheid van het geheele Joodsche volk, van de aartsvaders tot Jezus? Niets anders dan leugen en bedrog.

Het is een bloeddorstig volk! En de Jood van thans? Daar spreekt men liever niet eens over. Zeker, de leeringen van Jezus zijn ongetwijfeld zeer verheven en schoon, wanneer men die tenminste van alle mystieke wondergeloof verre houdt!«

»Meester, is u nooit in uw leven met ernstige christenen, met vrome, geloovige kinderen Gods in aanraking gekomen?«

»O, ik geloof van wel!« gaf Sonwald lachend ten antwoord.

Zij ging echter vastberaden verder: »Ik bedoel zulke menschen, waarvan gij de diepe indruk hebt gekregen, dat Jezus Christus de Heer van hun leven geworden was, en die een heilige levenswandel leidden voor God, voor hunne medemenschen en voor hun eigen geweten«.

»Zulke merkwaardige menschen zijn er ten allen tijde en in elke godsdienst geweest en er zullen ook nu nog wel dezulken zijn die volgens hunne overtuiging leven!«

»Dus dan ook wel in de christelijke godsdienst?«

»Nu ja!«

»Goed! Dan zou ik u graag met zoo iemand in aanraking willen brengen, opdat u zich persoonlijk kunt overtuigen. Ik zou het nu direct kunnen doen, maar liever noodig ik u uit om Zondagavond onze godsdienstoefening hier in huis, of de bijbelbespreking, zooals u wilt, bij te wonen. Leidster is juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, die hier in huis woont. Zij is het, die ik zoopas bedoelde. Een lieve ziel! Alleen zou ik, in uw eigen belang, er voor zijn dat niemand, ook juffrouw Veerman niet, van uw bezoek afwist. Daarom ben ik bereid, u een plaats te geven in de kamer, die naast die van juffrouw Veerman is gelegen, opdat u alles goed mee kunt aanhooren! U zult toch komen!?«

Sonwald streed met zich zelf. Maar eindelijk kwam het over zijn lippen: »Nu ja, ik zal komen. Maar bij voorbaat verzoek ik u er verder niets achter te zoeken. Ik wil echter ook niet, dat mijn bezoek zal worden beschouwd als een Nicodemus-bezoek, daarom zal ik zoo vrij zijn na het begin van de samenkomst in de vergadering zelf te verschijnen. Tot zoolang maak ik echter gaarne gebruik van uw aanbod om mijn komst geheim te houden«.

»Dus u komt wel, meester?«

»Ja, zegt u mij maar, waarheen ik mij hier in huis begeven zal«.

»Komt u dan als 't u belieft even na acht uur hier in deze kamer. Ik zal hier dan op u wachten en u in de vergadering brengen«.

Günter Sonwald ging opstaan.

»Nu moet ik heengaan. Het was een bijzonder genoegen voor mij, juffrouw Enke, dat ik u mocht leeren kennen!«

»En ik dank u vooral voor uw bezoek! En mag ik u vriendelijk uitnoodigen, ons zeer dikwijls met een bezoek te vereeren?«

»Wanneer mijn tijd het mij toestaat, gaarne!«

Toen namen zij afscheid van elkander.

Günter Sonwald ging nu eerst een wandeling maken, de prachtige dennebosschen in die gelegen waren op de bergen en heuvels in de omgeving. Eenzaam was het er, zooals altijd. Tot zijn verwondering zag hij plotseling in de verte een grijs stipje, dat zich scheen te bewegen. Hij versnelde zijn schreden. Langzamerhand werd toen het grijze stipje grooter en spoedig ontdekte hij, dat het de een af andere mensch was. Spoedig kwam Sonwald nu iets dichterbij, want die daar in de verte liep was nu staangebleven. Nu was Sonwald zoo dichtbij gekomen, dat hij hem had kunnen beroepen, maar de gestalte ging nu langzaam, met slepende stappen verder. Plotseling ging de voorste links af en verdween tusschen de hooge rijen boomen.

(Wordt vervolgd.)

G. Reiling ontvingen we steeds bemoedigende berichten. Niet minder dan 118 geloovigen werden in 1929 op haar station gedoopt. Het ledental was op den 1sten Januari van dit jaar bijna gelijk aan dat van onze geheele Unie. Wij danken God voor het voorrecht om het evangelie, ons toebetrouwd, door haar in Centraal Afrika te mogen uitdragen. Met blijdschap hebben we de oprichting van de vereeniging *„Zusterhulp"* begroet, die, ofschoon ruim een jaar oud, thans reeds 14 afdeelingen telt. Zij stelt zich ten doel zr. Reiling finantiëel te helpen bij de opvoeding van vrouwen en meisjes en heeft, jong als ze nog is, daarvoor reeds de som van f 336.— bijeen weten te brengen. Ook buiten onze grenzen heeft onze zendelinge voor haar werk sympathie kunnen verwekken. Niemand minder dan Mevr. van Hoogstraten-Schoch, de bekende schrijfster, heeft zich gedrongen gevoeld om zoowel haarzelf als haar meisjesarbeid in het Mei-nummer van „Onze Gids", maandblad uitgegeven door de Ned. Ver. ter behartiging van de belangen van jonge meisjes en door den Chr. Jonge Vrouwen-Bond, warm aan te bevelen.

Nog dienen wij te vermelden het bezoek, dat pastor B. Götze van Warschau dezen winter in het belang van zijn evangelisatiewerk onder de Russen in Polen heeft gebracht. De verslagen maken doorgaans van overvolle kerken melding.

De betrekkingen met het

VI. *Buitenland*

zijn behoorlijk onderhouden. Op het gouden jubileum van het seminarie te Hamburg d.d. 1 en 2 Juli j.l. — dus eigenlijk niet meer in dit Uniejaar vallende — werden we officieel vertegenwoordigd door den voorzitter onzer commissie, Ds. K. Reiling. Ook waren er Ds. J. Hekhuis en Ds. J. Louw aanwezig.

De *arbeid van wijlen br. R. Klickmann* ten behoeve van onze gemeenten heeft langen tijd stil gelegen wegens gebrek aan een opvolger. Het is ons eindelijk gelukt de „Pionneer Mission" te Londen bereid te vinden de administratie te voeren en het contact tusschen de contribuanten en ons zooveel mogelijk te bewaren.

De *Australische Unie* heeft Dr. Waldock op diens verzoek ontheven van de taak om het „Holland-fonds" te behartigen. In diens plaats werd br. A. White aangewezen. We hopen, dat deze meer succes heeft.

Binnen eigen grenzen teruggekeerd vragen nog

VII. *eenige Personen*

onze aandacht, die wij om den wille van hun verleden, heden of toekomst liefhebben.

Ds. N. van Beek, de kranige tachtiger, bleef een voorbeeld van arbeidslust en is op de meeste Zondagen van het jaar in verschillende gemeenten actief geweest. *Ds. K. Kuipers*, die na het neerleggen van zijn ambt Deventer met Utrecht heeft verwisseld, kan evenmin zwijgen van onzen Heer en evangeliseert nu en dan met de pen.

Van onze studenten *Jansma* en *Bakker*, die in Hamburg studeeren en *Hardenberg*, die Rawdon College, Engeland, als voedster heeft, hebben wij goede berichten ontvangen. Vermoedelijk is het in onze Unie niet bekend, dat het de taak is van den voorzitter der Commissie om met onze studeerende broeders voeling te houden, hetgeen dit jaar trouw is geschied. *Br. Brongers*, die student is aan de Universiteit te Groningen, heeft in het afgeloopen jaar vele van onze gemeenten met het woord kunnen dienen, terwijl *Br. Huizinga Jr.* na beëindigden studietijd te Hamburg het beroep van de gemeente Leeuwarden meende te moeten aannemen.

VIII. *Allerlei.*

Alvorens we ons op de hoogte gaan stellen met den welstand der gemeenten, deelen wij u nog mede, dat:

het legaat van wijlen br. Nienhuis, Amerika, eindelijk den buidel van onze Unie is binnengegleden;

in het eigen gebouw onzer Unie — *de Vredekerk in de Valthermond* — door eenige broeders van Nieuw Weerdinge Zondagsschool wordt gehouden en het gebouw meermalen aan andersdenkenden voor godsdienstige vergaderingen werd verhuurd;

de Baptiste Wereld-Zondag op den eersten dag des Heeren in de maand Februari, in alle landen gevierd, ook ten onzent vrij algemeen werd geëerd;

de statistiek van den 1sten Jan. j.l. vermeldt, dat er in 1929 141 broeders en zusters zijn gedoopt en het getal leden der aangesloten gemeenten 3692 bedraagt. (Wordt vervolgd.)

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Derde zendingsreis.

(vervolg).

Handel. 20.

Les voor Zondag 14 Sept. 1930.

Het hoofdstuk valt duidelijk in drieën, maar het eerste deel is voor de vertelling erg klein, omdat we er maar zoo weinig bijzonderheden van kunnen zeggen. 't Loopt tot v. 5 en vertelt van een lange reis, maar 't verzwijgt, wat P. op die reis heeft ervaren. 't Tweede gedeelte doet ons te Troas vertoeven en het derde deel plaatst ons te Milete.

Van het eerste deel is niet veel te maken; toch moeten wij probeeren, het een weinig aan te kleeden.

We beginnen met onze vertelling, waar we de vorige week gebleven zijn: bij het oproer te Efeze. Hè, dat was me een herrie toch daar te Efeze. Wat een geschreeuw. Gelukkig maar, dat ze er zulk een verstandigen stadsschrijver hadden.

Reeds voor het oproer uitbrak had Paulus plan om voor de tweede keer naar Macedonië en Griekenland te gaan. Na deze herrie is hij dan ook niet lang meer te Efeze gebleven, maar heeft hij zijn voornemen uitgevoerd. Dat was een heele reis, eerst per schip en later te voet. De Christenen in de steden, waar P. vroeger had gepredikt, zullen wel heel blij geweest zijn, dat ze den apostel weer eens een poosje in hun midden hadden. Hij bleef niet lang, maar toch was zulk een bezoek van groote beteekenis voor de jonge gemeenten. In Griekenland bleef Paulus ongeveer drie maanden (Waarschijnlijk in hoofdzaak te Athene en Korinthe). Maar daar werd hem het leven weer moeilijk gemaakt door de Joden. Toen hij vertrekken wilde, werd bekend, dat er mannen waren, die plan hadden hem onderweg te overrompelen en te dooden. Paulus besloot toen om een anderen weg te kiezen, ofschoon die om was. Hij ging terug weer door Macedonië en deed toen ook Troas aan.

Te Troas bleef hij met zijn gezelschap een volle week. Ja, er was een heel gezelschap bij hem, v. 4. (Voor de grootste klassen kan het geen kwaad, die namen een keer te noemen. Voor de kleintjes late men v. 4 eenvoudig weg). 't Werd Zondag. Den volgenden dag zouden de broeders vertrekken. De menschen, die midden in 't heidendom woonden, hadden natuurlijk nog geen vrijen Zondag. Maar des avonds kwamen ze bijeen om het avondmaal te vieren. (Voor de grootere kinderen is het wel goed, even bij het avondmaal en deszelfs beteekenis stil te staan. Het schijnt spoedig gewoonte te zijn geworden, om niet meer dagelijks, of wanneer men er met een groepje naar verlangde avondmaal te vieren aan huis, maar om het op vaste tijden met heel de gemeente te doen, waarschijnlijk elken Zondagavond).

Na het avondmaal bleven de geloovigen nog een tijd bijeen, want Paulus hield een toespraak, een lange toespraak. Ach, dat was geen wonder. Hij wist wel, dat hij voorgoed afscheid van hen nemen moest, en er was zooveel dat hij hun gaarne zeggen wilde.

Het volgende laat ik maar zonder toelichtingen blijven, om de beschikbare ruimte nog wat vrij te houden voor Milete. Het zal U ook wel geen groote moeilijkheden meer opleveren, denk ik.

Den volgenden dag werd dan de reis voortgezet. Paulus ging eerst een eind loopen en toen verder langs de vele eilanden en de kust van Klein Azië met een schip. Niet alle plaatsen,

waar het schip aanlegde, interesseeren ons, maar Milete maakt een uitzondering. Vertel wat Paulus deed en waarom v. 17, en wat de ouderlingen deden, v. 18. Zoo vond dan te Milete een lange samenspreking plaats tusschen de apostelen en de ouderlingen van Efeze.

Paulus herinnerde de broeders aan den tijd, toen hij te Efeze was. Hij sprak met hen van zijn moeiten. Vele tranen had het hem gekost. Vele verzoekingen had hij moeten doorstaan, vooral door de vijandschap der Joden. Maar — zoo zeide Paulus — ik heb niets voor U verzwegen. Alles heb ik U uitgelegd soms in openbare toespraken en ook heel dikwijls in persoonlijke gesprekken bij de menschen aan huis. Joden en Heidenen heb ik vermaand om zich tot God te bekeeren en in onzen Heere Jezus Christus te gelooven.

En nu — zoo ging de apostel verder — reis ik naar Jeruzalem. Ik voel mij daartoe genoodzaakt door de H. Geest. Wat mij daar te wachten staat weet ik niet in bijzonderheden maar wel . . . 23. Dat maakt mij echter niet bang. Ik heb alles voor onzen Heiland over, als 't moet ook mijn leven ; als ik maar met blijdschap mijn taak mag vervullen, die de Heer mij heeft opgedragen, n.l. het verkondigen v. h. evangelie der genade Gods.

Ik weet zeker dat ik hier nu voor de laatste keer ben. Wij zullen elkaar niet weer zien. En daarom moet er mij nog een laatste woord van 't hart. Gij kunt niet zeggen, dat ik niet alles gedaan heb, wat ik kon. Als 't niet goed met U gaat is 't mijn schuld niet. Ik ben rein van Uw bloed. Nu ligt de verantwoordelijkheid op U, Zeg v. 28 letterlijk.

Ja, gij hebt een groote verantwoordelijkheid want er zullen moeilijke tijden aanbreken voor U en voor de geheele gemeente. Als ik weg ben, zullen er zware wolven tot U inkomen, zei P. Hij bedoelde: Menschen zullen zich bij U voegen, die in de gemeente veel kwaad zullen doen. Uit Uw eigen midden zullen mannen opstaan, die . . . 30. Daarom . . . 31.

Het slot loopt gemakkelijk, v. 32—35. Hè, dat was een ernstig woord. Allen waren er van onder den indruk. Toen knielden ze nog samen neer tot gebed, om daarna voor altijd afscheid van elkander te nemen. O, wat viel dat moeilijk; dat ze P. nu nooit weer zouden ontmoeten, was hun 't ergste. Weenende vielen ze den apostel om den hals. Eidelijk was het oogenblik van scheiden gekomen. Het schip moest vertrekken. Zij brachtten den apostel nog naar het schip. Daar namen ze nu afscheid, en terwijl hij zijn reis naar Jeruzalem voortzette, keerden zij naar Efeze terug. De volgende week zullen wij verder zien, wat er met Paulus gebeurd is. K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Voorgedragen op den 5den Friesche Jeugddag, 9 Juni te Leeuwarden.

Wanneer men zoo de jeugd beschouwt
En laat de oogen er over gaan,
Dan zegt men : 't Is de lentetijd,
De tijd van opgaan en van bloeien.
Hoe kost'lijk schoon is toch de jeugd.
De jeugd, voor wie haar waarlijk kent.
O, dat toch al de jeugd'gen saam
Den naam des Heeren prezen.
De jeugd is noodig, dat men haar leidt
In 't rechte spoor, in goede baan,
Dus is het noodig, dat dit werk
In handen van ervaren Christ'nen staat.
Het jeugdwerk is een kost'lijk werk.
„De jeugd voor Christus" zij de leus.
Ja, Christus wil, dat ook de jeugd,
Eenmaal zal deelen in de vreugd,
Die Hij bereidt voor al Zijn Kind'ren.
O, leiders van de blijde jeugd,
Gij, die door God geroepen zijt,
Gij draagt een groote verantwoord'lijkheid.
De zaligheid der jeugdige zielen.
Van Uwe hand wordt eens geëischt,
Deez' kost'bre rijke zielen.
O, dat gij de jeugd er steeds op wijst,
Dat Jezus redden wil hen allen.
O, jeugd, ook voor U nog een vermaning :
Versmaad toch niet het woord,
Dat door uw leiders wordt gebracht
Van 's Heeren wege.
O, dat gij steeds den raad, dien zij u geven,
Ter harte neemt, er winste mede doet.
Zij wijzen u toch steeds op Hem
En op 't volbrachte offerwerk.
Ja, Jezus gaf zijn dierbaar bloed
Om ons te redden van den dood.
O, neem toch aan den goeden raad
En vlied, vlied *nu* tot Hem.

Drachten J. HANSMA.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. Wat hadden wij Zondag, 3 Aug. een goeden dag, een dag, door veel gebeds voorbereid. Een jongeling, die na een goede belijdenis te hebben gegeven, is bovengenoemden Zondag gedoopt en tot onze gemeente toegevoegd; onze kerk was tamelijk bezet, met leden der gem. en ook enkele vreemdelingen. Met aandacht werd geluisterd naar het woord, dat onze geachte br. Voorganger bracht over Joh. 17 vers 23, waar de Heere smeekt tot Zijnen Vader om de ware eenheid tusschen Hemel en aarde. Onze br. noemde het een Heilig Unie-verbond.

Na de prediking daalden Voorganger en doopeling in het watergraf neder, alwaar de jongeling zich met Christus liet begraven om ook weder met Hem op te staan.

Een schippersvrouw had zich ook opgegeven en omdat er altijd voor varenden geen gelegenheid is, wenschte ook zij nu des Heeren bevel op te volgen — na een goede belijdenis te hebben afgelegd — werd onze zuster namiddags gedoopt, onze geachte br. had nu psalm 16 vers 6 voor zijn onderwerp. De beteekenis van deze lieflijke snoeren werd ons duidelijk gemaakt.

Na de doopsplechtigheid schaarden we ons om des Heeren heiligen disch en werd den doopelingen een hartelijk welkom toegesproken. Het was voorwaar een rijk gezegende dag, die toch ook weer een schaduwzij had: een jonge zuster, die den zelfden wensch te kennen had gegeven en ook reeds belijdenis had gedaan, werd plotseling ongesteld door keelontsteking, gelukkig heeft de Heere ook in deze onze gebeden verhoord en nu gaat genoemde zr. in beterschap vooruit en wordt ze D. V. nu met nog een andere zr. later gedoopt.

Zoo maakt de Heere alles wel met ons en gaan wij weer bemoedigd voort in vast vertrouwen op Zijn woord, hoe moeilijk ook de weg soms schijnt Hij weet wat voor elke gemeente het nuttigst zij. —

R. ZWAAL, Secr.

MEDEDEELINGEN

Unievergadering en Conferentie te Den Haag.

Waarom wachten de afgevaardigden en gasten zoo lang met zich te melden voor logies?

Voor broeders en zusters, die zich na Dinsdag 19 Augustus melden kan dezerzijds *niet* worden gezorgd.

Degenen, die alsnog logies, c. a. wenschen schrijven dus *vòòr 19 Augustus a.s.* aan den Secretaris der Regelingscommissie, wiens adres thans is:

C. MEIJNER
Weimarstraat no. 316 Den Haag.

ADRESVERANDERING.

Het adres van den Secretaris der Gemeente te Den Haag is thans:

C. MEIJNER
Weimarstraat 316 's Gravenhage.

Het adres van den Secretaris van Gemeente Hoorn is:

W. SPANGER, Breed No. 1, Hoorn.

In dank ontvangen van de Gemeenten Delfzijl f 41.50; Sneek f 56.— ; Workum f 52.50; Haarlem f 62.50.

Nog 7 Gemeenten gelieve hun contributie omgaand te willen stotren op Giro No. 134474. De Penningm.
S. HOUKES.

Zoo de Heere wil en wij leven zal het a.s. 13 September, 50 jaren zijn dat de Gemeente Sneek bestaat.

Met het oog op de Unievergadering is de herdenkingsdag bepaald op Zondag 21 September.

Zij hoopt als dan vele broeders en zusters ook van elders te mogen ontvangen en verzoekt daarom deze datum al vast te noteeren.

Nadere bijzonderheden zullen later bekend gemaakt worden.

Het Feest Comite.

ZUSTERHULP.

Nog ontvangen voor Zr. Reiling te Yakusu in Belgisch Congo, van de Afd. „Zusterhulp" te Bergumerheide f 12.50; van de Afd. „Zusterhulp" te Harlingen f 12.50. Hartelijk dank!

De Alg. Penningm.esse,
Deventer, S. BOURITIUS—HAMER
Korte straat 6b. | Girono. 151970.

VERANTWOORDING

JUBILEUM-BOUWFONDS-COMM. DER BAPT. GEM. HAARLEM.

Nog in dank ontvangen van N. N. te N. N. f 10.— en zr. H. de R. te H. f 2.20. Bij de laatste verantwoording was gemeld dat nog f 115.— was toegezegd; dit bedrag was echter al in de verantwoording opgenomen. Het eindbedrag wordt dus alleen verhoogd met bovengenoemde f 12.20.

B. BAKKER, penningm. J.-B.-C.,
Spionkopstraat 18. - Giro No. 146660,
Haarlem.

NIEUWE PEKELA.

Zondag 24 Aug. a.s. zal, D. V., de door de gemeente beroepen Voorganger, Ds. L. de Haan van Musselkanaal, des nam. om *4 uur*, zijn intrede alhier doen, na des morgens om *half 10* door Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal in zijn ambt te zijn bevestigd.

's Avonds *6 uur* begroetingssamenkomst. Sluiting uiterlijk *9 uur*.

Broeders en Zusters afgevaardigden van andere gemeenten, hartelijk welkom!

Zij, die logies verlangen, worden verzocht dit even tijdig te willen melden.

De secr., J. W.

2e EXLOËRMOND.

Sedert de laatste opgaaf werd door ons in hartelijken dank ontvangen: van de Gemeente Groningen Fl. 57.05. God de Heer zegene gave en gevers. We ontvingen tot nu toe tezamen Fl. 548.25 Wij zijn Gode dankbaar, die zoovele harten bewerkt heeft om ons te helpen. Gaarne kwamen we echter geheel door onze ongedekte schuld heen, teneinde weer met een broeder Voorganger aan het hoofd den arbeid hier te kunnen voortzetten. Vele kostbare zielen zijn hier nog te winnen voor Koning Jezus.

In afwachting, P. DE RAAF,
Kijl 7, 2e Exloërmond.

III

Lektuur.

Evangelisatie-bibliotheek 1930. Uitgave J. N. Voorhoeve, te Den Haag.

We ontvingen van deze Bibliotheek de 2e zending. Ze bestaat uit: 1. Blinde Hendrik; 2. De gelijkenis van den verloren zoon; 3. Kan het bestaan van God worden bewezen? 4. Zestien traktaten. Hieraan zijn gratis toegevoegd vier en twintig kaarten met dier- en bloemstudie. Lektuur, geschikt voor het doel, waartoe ze wordt aangeboden! L.

CORRECTIE.

Verzuimd is in het programma van de Gewestelijke Conferentie te 's Gravenhage den leider van de slotsamenkomst te vermelden. Deze is Ds. J. Huizinga van Hengelo.

III

BONTE STEENEN

WAARHEID BOVEN ALLES.

De verleidende geesten, die invloed willen uitoefenen in de Gemeente Gods, zijn daaraan te herkennen dat ze liegen. De waarheid is zeer ernstig en spaart niets, wat met ondeugelijk materiaal opgebouwd of op bedriegelijken bodem opgetrokken is. Wanneer lieden meenen van eenheid te kunnen spreken, waar *toch oneenigheid is, zoo zijn ze verwoesters der waarheid*. Wie zondigt verstoort de samenhang des levens voor zichzelven en voor de gemeenschap.

Laten we nimmer te vroeg spreken van vergeving, van eenheid, van vrede in het hart en van vrede in vereeniging met de wereld! Wij zullen allen moeten omkomen, wanneer wij niet met de volle scherpte der waarheid blootleggen en verwijderen, wat de ware gemeenschap met God en de werkelijke eenheid der Gemeente in den weg staat!

(Naar Dr. E. Arnold) N. v. B.

III

Zoo de Heere wil en zij leven, hopen onze geliefde Ouders

LIEUWE MEIJER

en

GEESINA BARELDS

Zaterdag 23 Augustus a.s. hunne

25-Jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Dat God hen na dezen dag nog vele jaren spare is de wensch van

Hunne Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.

Emmer-Erfscheidenveen,
Kanaal A.

Ondertrouwd:

ANNEGIENUS VEENDORP

en

ALBERDINA PALMANS

Amsterdam 19 Augustus 1930.
Rustenburgerst. 163²
Ceintuurbaan 75¹

Huwelijksvoltrekking D. V. 4 Sept. a.s.

Kerkelijke inzegening 4 September in de Bapt. kerk 's nam. 3 uur door den WelEerw. Heer Ds. B. Planting.

Toekomstig adres:
Hudsonstraat 121², Amsterdam.

Heden overleed in haar Heer en Heiland, na een kort, smartelijk lijden, onze lieve, zorgzame Vrouw, Moeder, Zuster en Behuwdzuster

JETSKE ATTEMA,

in den ouderdom van 51 jaar.

Namens wederzijdsche Familie,
A. BEIMA
HAAYE
JELLE

Amsterdam, (N.), 4 Aug.
Plejadenplein 34

Heden nam de Heere tot Zich onze Zuster

JETSKE BEIMA-Attema,

na een leeftijd van 51 jaren.

Zij was een trouw lid der Gemeente en werd na weinig lijden opgeroepen.

De Heere trooste haar achtergebleven Man en Kinderen.

Amsterdam, 4 Augustus 1930.

Namens de Gemeente,
W. VEENSTRA, Secr.

Zaterdag 30 Aug. hopen D. V., onze geliefde Ouders

HENDRIK B. DE RUYTER

en

JEANNETTE A. VAN EWIJK

hunne

25-Jarige Echtvereeniging

te gedenken.

Ps. 118 : 1.

Hunne dankbare Kinderen,
F. DE RUYTER
en Verloofde
H. J. DE RUYTER

Den Haag, Loenenschestr. 118

Receptie: Loenenschestr. 118, op Zondag 24 Augustus a.s. van 3-5 uur.

Vrijdag 22 Augustus 1930 No. 2145 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

O JESU.

O Jesu, hoe zijt ghy door-wondt!
Hoe blaeuw, hoe pers is uwen mondt!
U aensicht bleeck en leven-loos!
Dat schoonder als den daegh-raet bloos.
U hooft, klaer als den Sonne-glans,
Door-boort den vreeden dooren-krans.
V sijde vol van louwter min
Daer steckt de ys're lancie in.
V leden spier-wit over al
Zijn root van bloet, en groen van gal!
Ick bid u door u lijden groot,
Leert mij oock lijden tot de doodt:
En dat de Cruycen die ik draegh,
Dat ick die draegh, en niet en klaegh.
Want schoon die bitter zijn en swaer,
Den loon ver-soetse allegaer.

P. ADRIANUS POIRTERS.

III

VRUCHTBARE LIEFDE.

En dit bid ik (God), dat uw liefde nog meer en meer overvloedig worde in alle erkentenis en gevoelen:
Opdat gij beproefd de dingen, die (daarvan) verschillen, opdat gij oprecht zijt, en zonder aanstoot te geven tot den dag van Christus;
Vervuld met vruchten der gerechtigheid, die door Jezus Christus zijn tot heerlijkheid en prijs van God.
Fil. 1 : 9, 10, 11.

't Ligt niet in onze bedoeling, over deze verzen een medidatie te schrijven. We wenschen slechts enkele opmerkingen te maken, die, naar we hopen, de beteekenis dezer woorden wat meer naar boven zullen brengen.

Paulus geeft hier den inhoud weer van het gebed, dat hij voor de geloovigen te Filippi opzendt. Dat gebed betreft hun liefde. Aangaande hun liefde bidt hij, dat die

„nog meer en meer overvloedig worde in alle erkentenis en gevoelen".

„Nog meer en meer". Hierin ligt waardeering. Hier spreekt de gevoelige ziel, die het oor weet te winnen voor zijn boodschap. In zijn bede ligt de erkenning, dat de liefde der Filippenzen, niet geheel ontbloot was van „erkentenis en gevoelen". — Wie bidt, moet bidden met geestelijk ontsloten oogen.

„Uw liefde moge meer en meer overvloedig worden", d. w. z. gestadig toenemen, „in erkentenis en gevoelen". Bij het liefhebben moet heel de mensch betrokken zijn. Men mag niet liefhebben met toegeknepen of ongewasschen oogen. Het verstand en het geweten moeten er bij geraadpleegd worden. Daarom moeten deze organen tot steeds krachtiger en zuiverder werkzaamheid gebracht worden. De ERKENTENIS toch is vrucht van verstandelijk onderzoek en nadenken, en het GEVOELEN is het vermogen om te onderscheiden tusschen goed en kwaad. De liefde kan niet zonder een paar heldere kijkers en een gevoeligen, geestelijken tastzin.

Dit woord is van veel gewicht. Hoe licht meent men, dat men met liefhebben alleen wel volstaan kan. Inderdaad is het verre van dat. Liefde, die niet gepaard gaat met een helder verstandelijk inzicht en een gevoeligen geestelijken tastzin, is niet slechts onnut, doch zal vaak schade doen.

Waarom het onderzoekend verstand en de geestelijke tastzin tot steeds volkomener werkzaamheid moeten worden gebracht, zegt vers 10:

„Opdat ge beproefd de dingen, die (daarvan) verschillen".

De dingen, die w a a r v a n verschillen? Er staat „de diaphéronta". Deze „diaphéronta" vormen een wereld op zichzelf. 't Zijn de dingen, die hun kleur aan de omgeving ontleenen; de dingen, die niet op zichzelf goed of kwaad zijn, doch die in bepaalde omstandigheden goed, en in andere kwaad kunnen zijn. Het moeilijkste is voor den christen niet om het goede te doen en het kwade te laten, doch om in de verschillende, zoo vaak en zoo snel zich wijzigende omstandigheden des levens uit te maken wat goed is. Ongetwijfeld: het goede moet steeds gedaan en het kwade verworpen worden. Maar hoe zal men weten wat, bij soms plotseling opkomende moeilijkheden goed is?

Om dat te kunnen vaststellen, (en hoe noodig is het dat te kunnen!) heeft men noodig het verhelderde verstandelijk inzicht en den geoefenden geestelijken tastzin.

Een geestelijk wetboek heeft Jezus Christus ons niet nagelaten. We kunnen ook niet tot een priester gaan: we zijn zelf priesters. Maar we kunnen onze positie als christenen niet innemen, we kunnen niet leven naar den standaart van het Evangelie, zoo onze liefde niet gepaard gaat met groeiend verstandelijk en zedelijk onderscheidingsvermogen.

Het resultaat is tweeërlei.

Het eerste is een gelouterd, rein leven, een leven, dat geen aanstoot geeft.

Hoe zeer ware het te wenschen, dat ieder christen zich naar zoo'n leven uitstrekte?

En niet slechts wordt het onloutere, het onzuivere uit zoo'n leven uitgestooten, het brengt ook de vrucht der gerechtigheid te voorschijn. De vrucht, „die door Jezus Christus is". Want waar de liefde gepaard gaat met een toenemend verstandelijk en geestelijk onderscheidingsvermogen, is voor Jezus Christus de gelegenheid voorhanden, ZIJN leven tot openbaring te brengen.

En dat leven, dat een poort is, waardoor Jezus Christus Zijn leven tot openbaring kan brengen is tot heerlijkheid en prijs van God. L.

III

ZENDING.

We blijven ditmaal eens dicht in de buurt, terwijl wij zendingswerk vermelden. Wij denken aan het Z e n d i n g- o f E v a n g e l i s a t i e w e r k i n B e l g i ë. We denken hoofdzakelijk aan het werk, dat in verband met den grooten oorlog en de vele in Engeland geïnterneerde Belgische militairen onder lei-

ding van den Heer en Mevrouw Norton, die zich zeer het lot en de belangen der militairen hadden aangetrokken, en bij hun terugkeer naar hun vaderland, medegetrokken zijn, om in 1919 dezen gezegenden arbeid onder de Vlaamsch en Fransch sprekende Belgen tot stand te brengen. Dat werk is onder biddend opzien en in 't geloof begonnen en voortgezet, en is gedurende de 11 jaren van zijn bestaan, steeds meer gebleken noodzakelijk te zijn. België is geen heidensch land meer, maar zijn bevolking heeft niet minder bearbeiding met het Evangelie noodig dan de Afrikanen en Indianen. Denk u een bevolking van ongeveer acht millioen zielen, die door geboorte vrijwel geheel Roomsch-Katholiek is. Zij is dat sedert minstens elf eeuwen.

Principiëel worden de menschen door de dienaars der kerk van het Evangelie, volgens de Heilige Schrift, verre gehouden. De Bijbel is onder de Roomschen een verboden boek, vooral voor de leeken.

Het was en is nog door de stichters van dien arbeid goed gezien, dat men hoofdzakelijk met bijbelcolportatie en lectuurverspreiding begon en voortzette, om in den eersten geestelijken nood der Belgen tegemoet te komen.

(Wij denken daarbij ook aan het begin van den arbeid der Baptisten in Duitschland, onder leiding van br. Oncken, die ook bijna uitsluitend met colportatie begon in de eerste helft der vorige eeuw. Moge de arbeid in België ook zulke groote gevolgen hebben, als er in Duitschland gezien wordt!)

De colporteurs zijn de baanbrekers geweest en zijn het nog voor veel Evangelisatie.

Ook van andere Prot. kerken en gemeenschappen uit wordt er gewerkt, maar van de acht millioen zielen der bevolking zijn er nauwelijks 40 duizend in naam Protestant.

Dat het zeer moeilijk is onder een bevolking die grootendeels onder de Tirannie van Romes Priesters gebukt gaat en zelf naar den aard van zijn godsdienst fanatiek is, laat zich licht begrijpen. Nochtans heeft zich het werk krachtig uitgebreid, en door middel van den arbeid der colporteurs zijn ongeveer een 30 tal Evangelisatie-posten gesticht, waar thans vrij geregeld het Evangelie verkondigd wordt. Het centrum van al dien arbeid en der gemeenten is nog te Brussel. Daar zijn in de loop der jaren verschillende gebouwen en zalen voor den arbeid gebouwd of gehuurd en o a. ook een school voor Fransche en Vlaamsche jonge menschen, die opgeleid en geoefend wenschen te worden voor Evangelisatie- en Colportatiewerk. Vele jonge mannen — ook uit ons eigen land — hebben daar opleiding genoten en zijn nu in den arbeid. Ook onze zuster J. Borg uit Den Haag is er in den arbeid en is thans gestationeerd in Gent.

De Bijbelschool staat wat het Vlaamsche gedeelte betreft, onder leiding van een Hollandsche broeder J. Knecht en voor het Fransche gedeelte onder die van Mr. H. K. Bentley, een gegradueerde van het Moody-Bijbelinstituut in Chicago.

Voorts zijn er in verschillende provinciën en op vele plaatsen gebouwen verrezen tot gebruik voor Evangelisatie.

Ook maakt men gebruik van tenten om te evangeliseeren, en daarbij, evenals bij openluchtsamenkomsten, werken de studenten van de bijbelschool trouw mee. Ook een Evangelisatie-auto bewijst goede diensten.

Bijbels en Nieuw Testamenten benevens bijbelgedeelten worden bij honderdduizenden verspreid.

Ook worden vele boeken, die in Engeland en Amerika een goede uitwerking onder het volk gehad hebben, in de beide in België gesproken talen overgebracht en verkocht of verspreid.

In 't Fransch werd vroeger reeds vertaald en uitgegeven het beroemde boek „Wat de bijbel leert", van Dr. Torrey, een standaard werk van 550 bladzijden, dat door geheel Europa gevraagd wordt.

Hoe wordt het Evangelisatiewerk in stand gehouden? vraagt Mr. Norton. Hij geeft zelf een antwoord en zegt: het is een werk des geloofs. Er zijn geen directe fondsen voor aanwezig, en nimmer werden er giften van bijzondere beteekenis voor ontvangen. Nochtans heeft God van het begin af in de behoeften van het oogenblik voorzien. Somtijds werd het geloof wel beproefd, moesten wij een weinig wachten, maar menigmaal hebben wij groote en verblijdende verrassingen ondervonden van giften die juist voorzagen in den nood, die drong op het rechte oogenblik. Per jaar is er ongeveer 200.000 Gulden noodig voor aankoop van geschriften, voor de Evangelisatie, voor vertalingen, enz.

Meer en meer trachten wij de Evangelisatie-posten in hun eigen uitgaven te doen voorzien, waarbij reeds eenig succes behaald is.

De colporteurs bezoeken honderden steden en dorpen, waar de Bijbel geheel onbekend bleek, maar waar toch de eenvoudige dorpbewoners gretig het hun aangeboden Woord van God aannamen en verder begeerden onderwezen te worden in de Schrift en in „dien nieuwen godsdienst".

Om te kennen te geven welke gevoelens aangaande de christelijke leer men toegedaan is, en wat men leert hebben de leiders van het werk een korte „geloofsverklaring" geschreven, die we hier nu niet geheel kunnen overnemen. Alleen kunnen we verzekeren, dat wij in hunne geloofs artikelen niet vinden, wat ook in ons land, op vrijkerkelijk gebied, niet geloofd en beleden wordt en in de H. Schrift geleerd wordt. Ook wat betreft de organisatie der gemeenten, staan zij op denzelfden grondslag, waarop wij hier ons gezet weten. Na de geloovige verhouding tegenover Jezus Christus verklaard te hebben, welke de verhouding moet zijn van allen die in de gemeente worden opgenomen, wordt onder de gemeenten nog het volgende beleden: „Ik geloof, dat de gemeente van Jezus Christus alleen bestaat uit degenen, die door zijn bloed gekocht en gewasschen zijn, wedergeboren en verzegeld door den Heiligen Geest, en dat zij gered zijn om den levenden God te dienen" enz.

Voorts: „Ik geloof dat Jezus Christus het Heilig Avondmaal heeft ingesteld tot een gedachtenis aan Zijn dood totdat Hij wederkomt; en den Doop als een symbool van der geloovigen eenheid met Christus in Zijn dood en opstanding". Zij aanvaarden dus de beginselen der Baptisten, ofschoon zij nog niet in deze organisatie zijn ingevoegd.

N. v. B.

III

HET PENSIOENFONDS.

In dezen tijd, nu de Unievergadering voor de deur is, moet het wikken en wegen tot een rusultaat komen. Er moet vóór of tegen worden gestemd. Daarom moge thans nog een enkel artikeltje welwillende aandacht vinden.

Het is van 't grootste belang, hoe men over de zaak als zaak denkt, afgezien van de vraag, hoe de details het best geregeld kunnen worden.. Ik bedoel dit: Is een pensioenfonds noodig of is het luxe? Is het laatste het geval, dan is het in dezen gedrukten tijd geraden, er niet mee te beginnen. Wie er aan begint, moet kunnen aantoonen, dat hij voor zijn actie gegronde reden heeft. Natuurlijk zal hier ten allen tijde verschil van opvatting blijven. Wat de een noodig acht, beschouwt soms een ander als weelde terwijl nog een ander het als onmisbaar zal beschouwen.

Ik durf niet te zeggen, dat het pensioenfonds absoluut onmisbaar is. Dat durf ik trouwens van vele dingen niet te zeggen. Daar is b.v. mijn overjas. Ik heb hem noodig! Toch kan ik hem niet tot de onmisbare dingen rekenen; vele leden mijner gemeente hebben er geen en zij worden ook oud. Absoluut onmisbaar is dus mijn overjas niet, maar als ik er geen had, zou ik dikwijls door regen opgehouden worden, terwijl ik er nu door kan. Noodig heb ik mijn jas wel.

Zoo'n ding is geen luxe.

Zoo is ook het pensioenfonds noodig, zoowel voor de gemeenten als voor de voorgangers.

Het gaat voor een gemeente niet aan, tegen haar ouden of invaliden voorganger te zeggen: „U begint ons te zwak te worden en daarom kunnen we U niet langer in onzen dienst houden”. Zuiver rechtskundig gezien, kan een gemeente dat even goed doen als elke werkgever of werkgeefster, maar in de praktijk liggen de zaken anders. Men kan er den voorganger om benijden, dat hij niet zoo gemakkelijk op straat wordt gezet als andere werknemers, maar veranderen kan men het niet; dus dient men er mee te rekenen De gemeenten hebben de een of andere vorm van voorzorg noodig.

Ook de voorgangers hebben zoo iets noodig „Zij leven tot hun dood”, en leven vraagt levensonderhoud. Waar moeten ze van leven? Van hun werk! Niet alleen nu, maar totdat zij ophouden te leven. Daarom hebben zij de een of andere vorm van voorzorg noodig.

Nu kan men zeggen dat elke voorganger daar maar zelf voor zorgen moet. Zuiver rechtskundig gezien is daar alweer niets tegen in te brengen. Maar de praktijk zegt, dat er dan niet veel van terecht komt. Bovendien is dat veel kostbaarder. Ook zoo gezien hebben voorganger en gemeente beide belang bij een goede regeling. Als de voorganger niet zelf zorgt, zit de gemeente met hem als een vader met een zoon, die niet al te goed opgepast heeft. Zij moet hem wel weer helpen. Zij kan het niet op haar naam hebben, dat zij hem maar aan zijn lot overlaat. Daarom spreke de gemeente op tijd een woordje mee en verplichte den voorganger, rekening te houden met den ouden dag.

Daar nu toch alle voorzorg voor den ouden dag uit het traktement moet komen, en menige gemeente slechts een klein salaris kan geven, heeft de gemeente er belang bij, dat de goedkoopste mogelijkheid worde gevonden. Want tenslotte moet zij het traktement betalen. Zelfs de leden onzer gemeenten, voor wier ouden dag het er donker uitziet, kunnen er zich niet af maken. Omdat zij leden van de gemeente zijn kunnen zij dat niet.

Dit alles te samen zegt ons, dat de voorgangers en de gemeenten de handen ineen moeten slaan.

Maar waarom nu een pensioenfonds inplaats van de bestaande vereen. „Voorzorg”? Nog onlangs heeft br. C. J. Louw een artikel geschreven tegen een pensioenfonds, voor de methode van „Voorzorg”. Daar de toon van dat artikel mij niet beviel, wil ik er niet nader op ingaan. Wel meen ik mijn verwondering te moeten uiten over het feit dat br. L. zijn artikel onderteekende als Secr. van „Voorzorg”. Dat maakt den indruk, alsof die vereeniging hem voor deze correspondentie opdracht had gegeven, en het komt mij voor dat dit niet waar kan zijn. Die vereeniging heeft toch niet weer vergaderd seder Juli 1929, is 't wel? En toen heeft zij besloten, samenwerking met de voorgangers te zoeken, die haar hun bedoelingen bekend hadden gemaakt. Als het artikel van br. L. de daad van „Voorzorg” is, had deze vereeniging beter gedaan de samenwerking weer op te zeggen. En als het alleen de daad van br. L. is, had hij zijn relaties tot de vereen. „Voorzorg” moeten verzwijgen, zoodat zijn artikel geheel persoonlijk was gebleven.

Waarom nu een andere weg voorgesteld dan die van de vereen. „Voorzorg?” Omdat deze vereeniging wel wil, er ook wel voor offeren wil zelfs dat de voorgangers, ook als ze niet meer dienen kunnen, leven, maar daarbij over 't hoofd heeft gezien, dat de voorgangers gaarne van hun arbeid willen leven, liever dan van de liefdadigheid. Het laatste is in tijd van nood een hartelijk „dank U wel” waard jegens God en menschen. Maar het eerste moet als redelijk ideaal vastgehouden en nagestreefd worden voor normale omstandigheden. „De arbeider is zijn loon waard”. Ook hier heeft het schriftwoord de gewetens aan zijn zijde, daar twijfel ik geen oogenblik aan.

Zal ik nu nog een enkel woord wijden aan hen, die alle voorzorg voor ziekte en ouderdom uit den booze achten en meenen, dat men zich met zoo iets los maakt van Gods vaderzorg en dus ongeloovig handelt? Dan zal dat een zeer kort woord zijn. Wie leeft in omstandigheden, die het hem onmogelijk maken voor iets anders te zorgen of te sparen dan voor het heden, die houde zich geloovig aan God. Maar wie iets over heeft, die moet sparen. Doet hij 't niet, dan is hij een roekelooze zoon. Men vergelijke in den bijbel wat gezegd is van de musschen en van de mieren.

Als de gemeenten en de Unie zich genoodzaakt achten om te zeggen: Wij kunnen alleen salarissen geven, die voor het allernoodigste in het heden voldoen, laat dan de toekomst gerust aan God over. En de voorgangers moeten hetzelfde doen. Maar als de gemeenten en de Unie door God in staat gesteld worden, om op de een of andere wijze te zorgen voor het noodzakelijke levensonderhoud van de werkende en van de niet meer werkende voorgangers, dan is het plicht, naar wegen te zoeken, waarin deze mogelijkheid tot werkelijkheid wordt. Bij deze plichtsbetrachting mogen we vrijmoedig bidden om 's Heeren hulp.

Nw. W. K. REILING.

JAARVERSLAG UNIEJAAR 1929--1930

door den Secretaris.

(Slot.)

IX. *Overzicht der Gemeenten.*

We zijn zoo vrij eenvoudig door te geven wat de secretarissen ons hebben toegezonden.

Amsterdam: „De gemeente verheugt zich in een stillen groei. Er werd haar geen enkel lid door den dood ontnomen. Door bijzondere offervaardigheid verkreeg zij 100 nieuwe zitplaatsen, terwijl een vriendenhand zorgde voor een geruischlooze vloerbedekking. De voorm. diensten doen geregeld de kerk vol worden, terwijl een stelselmatige persverzorging gunstig op het publiek werkt”.

Apeldoorn: „Het berichtje over den stand onzer gemeente kan kort zijn. Ze is en blijft stationnair”.

Bergumerheide: Geen bericht.

Delfzijl: „Aanvankelijk hebben we een zeer moeilijken tijd doorgemaakt. Het was voor onze gemeente een zware dobber. Later is het beter gegaan. De predikdiensten worden goed bezocht. Ook wordt geregeld prediking te Siddeburen gehouden. Bijzonderheden hierover zijn onlangs in „De Christen” vermeld”.

Deventer: „De gemeente alhier is actief. Het jeugdwerk mag zich in gestadigen groei verheugen. Voor den volgenden winter zijn grootsche plannen in het programma opgenomen. De eerstelingen staan voor de doopvont en wij gelooven, dat meerderen spoedig zullen volgen. Van groote dingen kunnen wij niet gewagen. Na heel veel schommelingen bevindt zich het gemeentescheepje in open zee, doch in kalm water”.

Drachten: Geen bericht.

Eindhoven: „Ofschoon zonder voorganger en het met de Philipsfabrieken er niet rooskleurig uitziet, is de gemeente toch vol actie. De belangstelling voor de prediking is zeer groot, zoodat we er wel eens verlegen mee zijn om alle toehoorders een plaats te geven. De jongeliedensamenkomst wordt zeer goed bezocht en neemt in opkomst toe. De zangver. is zoo gegroeid, dat het bestuur ervan zich genoodzaakt heeft gezien om voorloopig geen nieuwe leden meer aan te nemen”.

Em. Erfsch.veen: „Het zijn niet direct opgewekte klanken, die wij laten hooren. Er komen zeer zelden menschen tot bekeering, terwijl er in het laatste jaar maar een enkele door den doop aan de gemeente werd toegevoegd. Het woord Gods wordt trouw elken Zondag in ons midden neergelegd en wij hopen en gelooven, dat het op zijn tijd zal levend maken. De eendracht onder ons is goed, maar we hebben behoefte aan verlevendiging door den Heiligen Geest”.

2e Exloërmond: „Onze gemeente

24 regels vanaf ...

maakt het goed en ziet reikhalzend naar een voorganger uit. Zij is zoo moedig als zij langen tijd niet geweest is".

Foxhol: „Van opzienbare dingen kunnen wij niet gewagen. Wij zijn klein maar zoowel voorganger als gemeente blijven pal staan in de verkondiging van 's Heeren deugden in de plaats onzer inwoning".

's Gravenhage: „De arbeid in haar midden vindt geregeld voortgang. De persoonlijke gemeenschap met God en het zichzelf minder achten dan den ander word ook hier gevoeld als noodzakelijk om de boodschap des heils vruchtbaar te kunnen uitdragen. De arbeid der verschillende vereenigingen is erop ingesteld velen met het heil in Jezus Christus bekend te maken. Voort te gaan in gemeenschap met haar Oversten Leidsman is de wensch der gemeente".

Groningen: „De godsdienstoefeningen worden goed bezocht. Gedurende de zomermaanden trekt de straatprediking bijzonder de aandacht Dat door dezen arbeid velen, die met ons onbekend zijn, des Zondags bij ons eens komen luisteren, behoeft nauwelijks gezegd. De gemeente heeft een afzonderlijke kas gevormd om ook in het noorden der stad een evangelisatiegebouw te krijgen. De arbeid onder de jeugd staat er alleszins gunstig voor. Met blijdschap denken wij terug, hoe op waardige wijze het 50-jarig bestaan is herdacht, waarvan een gedenkschrift is uitgegeven, dat vele foto's bevat".

Haarlem: „De vrucht die blijft werd in ons midden ervaren, doordat hongerende zielen vrede vonden, maar ook tegenovergestelde invloeden hebben getracht zich te laten gelden. Inzonderheid de herdenking van de stichting der gemeente vijftig jaar geleden gaf aanleiding tot bijzondere oriënteering en overweging. Dit was mede oorzaak, dat wij ons gunstig bij nevenstaanden konden laten gelden. Financiëel hadden wij veel stof tot danken".

Harlingen: „Thans mogen wij ons weer verheugen in het bezit van een herder en leeraar. De Heer heeft ons zeer gezegend in het achterliggende Uniejaar zoowel geestelijk als stoffelijk. Het ruime lokaal, dat aan het bestaande gebouw is toegevoegd, bewijst ons goede diensten voor de wekelijksche samenkomsten, terwijl het 's Zondags bij bijzondere gelegenheden in gebruik kan worden genomen. De doopvont is al zeer vele malen gebruikt. Het ledental gaat snel vooruit onder den arbeid van onze voorganger. De godsdienstoefeningen worden goed bezocht. Onder de jeugd is een opwekking te bespeuren. Reeds een zevental gaven zich aan Christus. Het bezoek op de jongeliedenvergaderingen neemt steeds toe".

Haulerwijk: „De arbeid in de gemeente gaat zijn gewonen gang. De opkomst onder de prediking is vrij goed. De jeugdvereenigingen genieten veel belangstelling. Voorganger en gemeente zien verlangend uit naar een stroom van zegen".

Heeg: „In onze gemeente blijft het bij het oude. 's Zondags wordt er 2 maal preek gelezen en met 50 á 60 kinderen school gehouden. 's Winters komt Ds. Visser van Sneek om de 14 dagen over om bij ons te prediken. Het ledental blijft vrijwel op een hoogte.

Heerlen: „De gemeente telt 40 leden en is ijverig bezig in 's Heeren werk. De vergaderingen des Zondags worden door de broeders en zusters trouw bezocht. Ook de bidstond op Woensdagavond. We hebben hier echter dringend behoefte aan een voorganger".

Hengelo: „Vele jonge menschen in de gemeente geboren traden herboren tot haar toe. . . . . . Het arbeidsveld Twente is te groot voor één voorganger. Vandaar dat besprekingen werden geopend over een tweede kracht. Er heerschte hierover echter geen voldoende overeenstemming, waaruit we concludeerden, dat het 's Heeren tijd nog niet was. Dat ons kerkgebouw voor vele vergaderingen dikwijls te klein is, deed pogingen geboren worden om gelden bijeen te krijgen voor uitbreiding. . . . . Voor ons station Almelo kochten we in het centrum van het nieuwe stadsgedeelte een flink bouwterrein en werken thans aan de plannen voor een kerk. Op ons station Enschede is men nog niet zoo ver, doch ook daar wordt in die richting gearbeid. Het station Winterswijk bleef klein, doch niet zonder vrucht. Voor geregelden arbeid te Borne werd ons juist dezer dagen een gelegenheid in uitzicht gesteld. . . . . . Tot samenwerking met andere kerken kwamen we niet en vermoeden, dat de vrees voor het groeiend Baptisme daaraan niet vreemd is".

Hoogezand: Geen bericht.

Hoorn: „De gemeente werd innerlijk gesterkt. Ze is dankbaar o. a. voor het feit, dat ze 6 zusters heeft boven de 70 jaar, die allen bewaard zijn gebleven. De voorganger staat trouw op zijn post en verkondigt het evangelie aan allen, die het willen hooren".

Leeuwarden: „De arbeid werd onverzwakt voortgezet. Zichtbare vruchten mochten we echter niet aanschouwen. Het heeft de gemeente zeer verheugd, dat br. F. E. Huizinga haar beroep aannam. Vol verwachting wordt zijn komst tegemoet gezien. De afd. Bergumerheide heeft zich tot onze blijdschap tot een zelfstandige gemeente geconstitueerd. De gemeente wenscht ook in het komende jaar door te gaan met den arbeid in 's Heeren Koninkrijk en trouw te blijven aan het beginsel".

Muntendam: „Is de gemeente niet met vele leden vooruit gegaan, toch kunnen we mededeelen, dat zij zich in een goeden welstand mag verheugen. Twee broeders gingen ons voor naar onze bestemming (en eenigen vertrokken met attestatie). Tot onze smart moesten we ook aan eenigen de gemeenschap ontzeggen".

Nieuwe Pekela: „De gemeente is thans in ledental de 100 gepasseerd en hoewel niet met reuzenschreden gaat het toch steeds voorwaarts. Ds. Bouritius, die 5 jaar ons als voorganger heeft gediend, ging ons verlaten en zich aan de gem. Deventer verbinden en nu wordt het werk hier zooveel mogelijk in stand gehouden door onze brs. ouderlingen en door welwillende brs. predikanten van elders. In Winschoten vindt de arbeid in het vriendelijk kerkje geregeld behartiging en we gelooven niet zonder vrucht. In Oude Pekela wordt één avond in de week vergaderd en ook daarvan kunnen we getuigen, dat de Heer zegeningen geeft".

Nieuw Weerdinge: „De prediking wordt steeds door een groote schare belangstellenden beluisterd. Onze voorganger vervult zijn taak met heilig en jeugdig vuur. De vereenigingen en Zondagsscholen maken het goed. De arbeid te Valthermond moest wegens gebrek aan belangstelling worden stop gezet. Alleen de Zondagsschool bleef bestaan en wordt door plus minus 45 kinderen bezocht. De uittocht onzer leden naar andere plaatsen was grooter dan in de voorafgaande jaren. Niet minder dan 31 attestaties werden afgegeven. Dat ondanks dit aanhoudende vertrek onze kerk 's Zondags flink bezet is, stemt tot dankbaarheid en is ons een bewijs, dat de Heer ons nog geopende deuren geeft".

Sneek: De gemeente blijft stationnair. We danken God dat de tijd van geestelijke revolutie tot het verleden behoort. In de gemeente heerscht een broederlijke geest. Er geschiedden geen opzienbarende dingen noch ten goede noch ten kwade. De gemeente leeft dit jaar in jubileumstemming en als de dag van herdenking daar is, hopen we met broeders en zusters van elders den weg te gedenken, waarin de Heer ons 50 jaar geleid heeft".

Stadskanaal: „De godsdienstoefeningen te Stads- en Musselkanaal en Nieuw-Buinen, alsmede de bidstonden werden flink bezocht. Met de jeugdvereenigingen ging het excelsior. Broeders en zusters mochten we door de wateren des doops heen leiden en welkom heeten in de gemeente. Onze voorganger, trouw bijgestaan door zijn echtgenoote, werd gespaard om met volle ambitie en liefde aan de spits te staan van al onzen arbeid. En last not least kunnen wij melden, dat de gemeente er toe overging om een hulpprediker te beroepen. Hierdoor werd een zwaarder offer van haar gevraagd, maar alle broeders en zusters — geen uitgezonderd — hebben gaarne het hunne willen brengen, wetende, dat een belegging bij onzen hemelschen Meester steeds goede rente geeft.

De ervaring heeft ons andermaal geleerd, dat waar Gods kinderen schouder aan schouder staan en Jezus in hun midden is, zij niet alleen tot zegen zijn van elkander, maar, halleluja, ook van anderen".

Stavoren: Geen bericht.

Utrecht: „De vergaderingen werden beter bezocht dan in het voorgaande jaar. De financiën bewogen zich in stijgende lijn. Het aantal leden klom van 55 tot 72, van wie 6 gedoopt en de overigen van andere gemeenten afkomstig. Vele gemeenten stonden hun voorganger voor een Zondag aan ons af. Tot 14 maal toe werden wij op deze wijze geholpen. Met het jeugdwerk vooral onder de kleineren gaat het niet vooruit, omdat wij in een wijk zijn komen wonen, waarin zoowel de Herv. kerk als het Leger des Heils intensief arbeiden. Niettemin staat een flinke propaganda dit jaar op ons programma".

Vriescheloo: „Over het geheel genomen staat de arbeid er goed voor. De opkomsten zijn beter dan ooit. In het openbare leven wordt meer met ons gerekend. Dank zij de aanwezigheid van een Chr. Nat. school bereiken wij veel jeugd. Ook laat zich veel jong leven op de avondsamenkomsten zien. De 3 Zondagsscholen verblijden zich in flinke belangstelling. De arbeid te Bellingwolde is gelijk gebleven".

Workum: „Van toename kunnen we geen melding maken. — Wel van afname wegens vertrek. Dit is ontmoedigend en maakt de lasten zwaar om te dragen. De arbeid wordt niettemin trouw voortgezet. We hebben een Zondagsschool van plm. 50 kinderen; een bloeiende meisjesver. Geregeld verspreiden we „De Zaaier" en een flink getal Kerstnummers. Des Zondags predikt br. Visser 2 maal tot ons. Als hij er niet is, lezen we een leerrede van Spurgeon".

* * *

En hiermede zijn wij aan het einde van ons overzicht gekomen. — Wat ons in het bijzonder is opgevallen, is het groot tekort aan werkers. Eindhoven, Heerlen, Utrecht, Stavoren, 2e Exloërmond, Hoogezand, deze allen zijn vacant, Almelo, Enschedé, Groningen, Stadskanaal vragen om een extra arbeider. Binnen enkele jaren zullen menschelijker wijze bezien, eenige van onze vergrijsde broeders den actieven dienst hebben neergelegd. En onze arbeidsmarkt kan veel te weinig aanbiedingen doen . . . . Wel mogen wij den Heer bidden, dat Hij ons bouwlieden uitstoote.

Namens de Commissie der Unie,
J. W. WEENINK, Secretaris.

Bijlage I.

Rapport Radio-Commissie.

Door de Ned. Christ. Radio Vereen. werd voor 1930 de Unie van Bapt. Gem. 3 radio-uitzendingen toegewezen, verdeeld over de maanden Maart, Juni en Oct.

Deze uitzendingen zijn 1/3 in onkosten verminderd, zoodat thans per uitzending buiten het honorarium en reiskosten der predikers f 100.— moet worden vergoed.

4 Ziekenuurtjes kregen we te verzorgen hetgeen voor rekening der N. C. R. V. geschiedde.

2 Morgenwijdingen vielen ons ten deel, waarvoor alléén honorarium en reiskosten der pred. moet worden betaald.

De 1e uitzending in het afgeloopen Unie-jaar had plaats te Hengelo (O.)

Als sprekers traden op Ds. J. Huizinga voorg. der gem. aldaar en Ds. A. P. Barendregt van Em.-Erfscheidenveen. Het gemeentelijk zangkoor verleende haar medewerking.

Den 14 Nov. hadden de zieken en gezonden gelegenheid te luisteren naar hetgeen Ds. B. Planting van A'dam voor de microfoon sprak.

Den 16 Dec. verzorgde de residentie predik. Ds. J. Jeronimus voor een onzichtbare schare een ziekenuurtje.

Den 20 Febr. '30 konden we ons toestel wederom op Huizen instellen en luisteren naar het ziekenuurtje geleid door Ds. J. Louw van Groningen.

Den 27 Maart '30 was de gem. Muntendam in de gelegenheid, te laten hooren, dat terwijl zij wel is waar niet op de kaart van prov. Groningen (zie A. H. Bos) voorkomt, dat zij er mag zijn.

Haar voorg. Ds. J. Hekhuis en Ds. J. Louw van Groningen traden op als sprekers, terwijl haar zangkoor dapper meewerkte.

Den 11en Mei was de eerste Zondagmorgenwijding die ons tot dusver was toegewezen.

Ds. J. Huizinga van Hengelo, was zoo welwillend die dienst te verzorgen.

Den 12en Juni de laatste avonduitzending in ons Unie-jaar, werd uitgezonden vanuit de gemeente A'dam.

De sprekers waren Ds. B. Planting aldaar en Ds. J. Jeronimus van Den Haag.

't Spreekwoord zegt: „lest 't best": dat was inderdaad zoo, doch alléén voor de toehoorders in de zaal, want buiten het kerkgebouw waren elementen of machten aanwezig om te beletten dat het gesprokene en gezongene behoorlijk uit het toestel kon komen.

Den 26en Juni had het laatste ziekenuurtje plaats, geleid door Ds. J. v. d. Schors uit de stad van Kenau Hasselaar.

De uitzendingen hadden, uitgezonderd A'dam, vrijwel zonder luchtstoringen plaats en hebben haar gezegende uitwerking niet gemist.

Vele berichten mochten de predikers ontvangen van genoten zegeningen, hetgeen ons moed geeft, om niet tegenstaande de geldelijke offers, die gebracht zullen moeten worden, voort te gaan met deze kostelijke gelegenheid die de Heere ons geeft, zielen heen te wijzen naar Jezus, als de alléén algenoegzame Zaligmaker.

J. BOITEN, Secr. U.R.C.

Bijlage II.

Ons Jeugdraadswerk.

Het verdient hier een plaatsje te vinden. Wel zijn er nog velen, die niet recht weten, wat eigenlijk de jeugdraad doet en ook is het moeilijk precies te formuleeren, wat hij doet, ... maar gedaan wordt er wel terdege wat, ofschoon zijn werk noch in resultaat noch in karakter compleet te noemen is.

De jeugdraad werkt voor alle dingen aan het saamhoorigheidsbesef van ons in de gemeenten opkomend geslacht.

't Is meer dan een idee, 't is een waarheid, dat het ons in 't Noorden niet precies gelijk is, hoe onze geestverwanten het in 't Zuiden hebben. We hooren tezamen. Hebben dezelfde belangen, ofschoon ze weer steeds anders genuanceerd zijn. We streven naar één doel. Maar we streven, weer een elk naar *zijn* aard, en naar 't karakter *zijner* gemeente *anders*. Daarom is het noodig onze jonge menschen telkens te doen zien en hooren en te doen gevoelen, dat wij één zijn. De middelen, waardoor 't geleerd wordt, zijn nog in hoofdzaak conferenties, gewestelijke hier en daar in den winter en een nationale in den zomer. Voorts een rubriek in ons blad „De Christen" en het zoeken van persoonlijk contact met de jeugdigen. Zijn die middelen goed? Ongetwijfeld. Zijn ze compleet? Neen! Hebben ze al wat gewerkt? Ja! Getuige onze laatste nationale conferentie te Groningen en den zegen der gewestelijke vergaderingen. Zijn we al aan 't doel? Neen! Maar we zijn het doel nader dan 5 jaar geleden, en . . . . . Wij gaan voorwaarts roemend in des Heeren kracht en bevelen ons als jeugdraad aan in de voorbede en sympathie der gemeenten.

A. P. BARENDREGT,
Jeugdsecretaris.

III

RAWDON COLLEGE.

Op de helling van een der talrijke heuvels in het Westen der provincie Yorkshire, als weggedoken tusschen de omgevende bosscherijen; met muren welke begroeit zijn met klimop en rozestruikjes, ligt daar ons College in de stilte en eenzaamheid der omgeving. Verder op de top van deze heuvel ligt het dorpje Rawdon, het gieren van de tramwielen in de rails, het welbekende geraas der auto's en autobussen, het geroezemoes van een klein plaatsje hetwelk aan de hoofdweg tusschen twee groote steden ligt, klinkt en dringt tot je door.

Beneden, waarop ook de voorgevel van ons gebouw uitziet, is de vallei met de vele boomen en weilanden. Juist aan de andere kant van een klein beekje, genaamd Air, dat zich een weg baant door de rotsachtige bodem, ontdekt ge een spoorwegbaan. Ge luistert, en in de verte hoort ge reeds het puffen en blazen eener locomotief, 't welk het naderen van een trein aanduidt. Weer iets verder, ontwaart ge een kanaal dat zich heenslingert om gindsche heuvelrij. Het schittert in de avondzon als een breede, koperen band.

Aan de eene kant is ons College begrensd

door een paar weilanden en een boerderij, waarop een herstellingsoord volgt (want Rawdon wordt, misschien tengevolge van de hooge ligging, als een gezonde plaats beschouwd); aan de andere kant staat een R. K. kerkgebouw.

Velen, die voor het eerst het Bapt. College bezoeken, begaan de fout de verkeerde poort binnen te treden; doch zoodra ze het groote beeld van den gekruisigden Jezus zien, keeren ze zich stilletjes vlug om, daar ze niet graag de veronderstelling willen maken dat al de studenten plotseling tot een ander geloof zijn bekeerd geworden. Doch spoedig worden ze ons gebouw met zijn vijf torentjes die hemelwaarts wijzen gewaar.

Voor de breede voorgevel bevind zich een terras, 't welk gelegenheid biedt om op en neer te wandelen. Vooral in den zomer wordt hier veel gebruik van gemaakt. Als de vogels ter ruste zijn gegaan en hun gezang verstomt, als de zon juist verdwijnt achter een der heuvels in al haar pracht, met de velerlei kleuren die weerkaast worden door de kleine wolkjes aan de horizont: als alles zoo heel kalm is rondom zich niets meer beweegt dan de bladeren die zacht ritselen door de koelte van een zomeravond, dan krijgt men een eigenaardig gevoel van de nabijheid Gods Men ziet nu Zijne grootheid en liefde in de natuur, men voelt dat Hij alom vertegenwoordigd is. — Geen woorden kunnen uitdrukken wat men gevoelt, men kan het alleen ondervinden en daarna bevestigen dat deze de gelukkigste en heerlijkste stonden zijn in je leven.

Over de borstwering heenleunend, turend in de verte naar de electrische lampjes die langs de straat staan en opwaarts stijgen al naardat de heuvel steiler wordt; om dan verder te gaan en zichzelven te verliezen in de ontelbare lampjes die door Gods hand aan het firnament zijn geplant; sta je daar te droomen Soms komen oude herinneringen terug, de gedachte aan de allereerste keer toen ik hier rondwandelde, hoe alles zoo vreemd om me was, de omgeving, de taal, bovendien de menschen met hun verschillende zeden en gewoonten. Alles vreemd, en toch véél gemeen. Wij waren verbonden door de liefde Gods, een ieder van ons was naar deze plaats gekomen terwille van Hem en om zich te bekwamen voor het groote en majestieuze werk dat ons door Hem werd toevertrouwd. En dit te weten en te gevoelen, trekt je hart naar boven en versterkt je.

Gelukkig is het een mensch ingeschapen om zich spoedig bij omstandigheden aan te passen. Zeker is het dat deze eigenschap meer nitkomt bij de een dan bij de andere; doch het is een der kenmerken die men kan onderscheiden bij het menschelijk geslacht. Het ging mij precies zoo. De omgeving en de gewone gang van zaken werden me zeer spoedig eigen. Ik behoefde niet meer te vragen wanneer de bel zou luiden voor de morgengebeden, wanneer we het ontbijt gebruikten, welke lessen we hadden op de verschillende voormiddagen, wanneer we het middagmaal moesten nuttigen, wat we behoorden te doen in de namiddag en wat te bestudeeren in den avond. Aan dat alles geraakt men zeer spoedig gewoon.

't Is iets heel anders wanneer men verschillende beschouwingen en uttleggingen hoort over de H. S. en omtrent alles wat door ons als zoo heel belangrijk voor het ware Leven wordt gehouden. Men komt wel eens in strijd en actie als de oplossingen van quaesties van belangrijken aard niet geheel en al strooken met eigen meening. Doch gelukkig mijne vrienden leert men ook spoedig dit onder de ware broederschap; dat men behoort te rekenen met de kans van dwaling. Men moet weten, dat ook anderen een oordeel en opinie vormen die men niet onmiddelijk als onwaar en onchristelijk moet gaan beschouwen. De volgende vraag blijft er altijd over: „Zou hij misschien ook gelijk kunnen hebben en ik niet?"

Gelukkig kan ik zeggen dat vele mijner gedachten aangaande God en Zijn Koninkrijk aan stukken geslagen zijn, dat vele andere beschouwingen aan het wankelen zijn gebracht; doch ook kan ik hier tevens openlijk belijden dat er betere voor in de plaats zijn gekomen, dat hoogere idealen de mijne zijn geworden en dat God oneindig veel grooter is voor mij nu dan Hij was twee jaar geleden. Dit is een van de kostbaarste schatten die men verkrijgt in een Theologische school, dat God grooter en heerlijker wordt en dat Hij meer en meer geplaatst wordt in het centrum van je leven.

Ik moet hier niet verzwijgen welk een voordeel men heeft om als studenten met elkaar om te gaan en elkaar van nabij te bestudeeren. Wat is grooter dan een menschenziel en waar ligt een grooter sluier omheen dan om het leven van een mensch? Zichzelven te verstaan is moeilijk, doch anderen te doorgronden is bijna geheel onmogelijk.

Hier zijn we, 28 jonge mannen, die trouw beloofd hebben aan den Allerhoogste en zich geheel wenschen te geven aan Zijn dienst. Een van de voornaamste taken die ons wachten is het binnendringen, verstaan en helpen van een menschenziel. Is het dan niet schitterend om alrede hier in het College te beginnen? Men ziet elkaar, en we leven zoo intiem dat het niet mogelijk is zijn ware gedaante te verbergen. Men ziet de tekortkomingen van deze, de gebreken van een ander en de zwakheden van een derde. Niemand is volmaakt.

Doch we merken ook op de kracht die in ons allen schuilt en de moed om te verbeteren. We bouwen elkaar op en stichten elkaar in de liefde Gods en we worden tezamen als broeders, één in het geloof, één in de liefde.

Ongeveer een week geleden kreeg ik „De Christen" in handen, waarin Ds. Reiling sprak over het Seminarie te Hamburg Een van de schoonste dingen die men daar geniet is: „de broederschap", sprak hij. En volgaarne stem ik daarmee in. Wij zijn geen menschen die zich ver van elkaar moeten houden, neen, ons leven is gebouwd op gemeenschap, op het leven met elkaar in harmonie met God.

Zullen wij dit allen niet trachten? Willen wij elkaar niet beminnen als broeders en vrienden? Wat is hooger dan dát en wat verlangt God meer van ons dan Hem en elkaar dienen en beminnen?

„Voorwaarts en opwaarts in de liefde Gods" zij ons aller leuze.

A. A. HARDENBERG.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Paulus te Jeruzalem; gevangen genomen.

Handel. 21; 22 : 1—29.

Les voor Zondag 21 Sept. 1930.

De vorige keer eindigde onze vertelling met de mededeeling, dat de ouderlingen van Ef. Paulus te Milete naar het schip geleidden, waarna zij weer naar Efeze terugkeerden en Paulus de reis naar Jeruzalem voortzette. Het schip, dat onzen apostel en zijn metgezellen aan boord had, legde in verschillende havens even aan en kwam eindelijk te Tyrus, waar het zijn lading moest lossen. Hier moesten dus ook de passagiers het schip verlaten.

Paulus vond spoedig de kleine gemeente, die daar was, en bleef er zeven dagen. Hij was nu niet ver meer van Jeruzalem. Hij zal wel blij geweest zijn, dat de vaart zoo voorspoedig was gegaan, want hij was vroeg genoeg om volgens zijn voornemen (20 : 16) tegen het Pinksterfeest te Jeruzalem te zijn. Maar dan kwam ongetwijfeld ook weer dikwijls een gevoel van bedruktheid die blijdschap verdringen. Want de Geest van God zeide hem telkens weer, dat .... 20 : 22, 23. Te Tyrus openbaarde de H. Geest ook de leden van die gemeente, wat Paulus te Jeruzalem te wachten stond. Die broeders en zusters hadden met P. te doen en wilden hem van zijn plan afbrengen. Maar Paulus geloofde, dat hij naar Jeruzalem gaan *moest*, hij gevoelde zich daartoe door den H. G. gebonden (20 : 22). Die telkens vernieuwde kennisgeving van zijn aanstaande verdrukking zal hij beschouwd hebben als een voorbereiding van den Heer. In geen geval meende hij zich er door te mogen laten bewegen om niet naar Jeruzalem te gaan. Hij zette dan ook na 7 dagen zijn reis per schip voort tot Ptolemaïs. De heele gemeente deed P. uitgeleide naar de kust; aan den oever knielden allen nog neer tot gebed en daarna waren ze weldra voor goed van elkander gescheiden.

Het schip bracht onze reizigers tot Ptolemaïs. Ook daar waren Christenen, bij wie P. ook een dag bleef om dan zijn reis te voet voort te zetten naar Cesarea. Daar ontmoette hij den evangelist Filippus, van wien wij ook reeds verteld hebben; bij hem nam P. zijn intrek om een mooi poosje te blijven. Vertel van Agabus en wat daar op volgt, v. 10—16.

Te Jeruzalem waren de broeders blij met Paulus, toen hij kwam. En toen hij in een vergadering van den voorganger en de ouderlingen der gemeenteverteld had van den zegen, die God over zijn werk had gegeven, loofden zij den Heere.

Ze hadden echter ook iets, waarover ze meenden eens met Paulus te moeten spreken. Te Jeruzalem had men n.l. kwaad van P. gesproken. Men had verteld, dat hij de buitenlandsche Joden leerde, dat ze zich maar los moesten maken van de wet van Mozes. En de Joden-Christenen te Jeruzalem leefden trouw volgens alle voorschriften der wet. Ze vernamen wel, dat P. voor zichzelf ook zoo leefde, en dat hij alleen had geleerd, wat indertijd in Jeruzalem was besloten (hfst. 15), dat men den Heidenen de wet van Mozes niet zou opleggen.

Al spoedig wisten ze wat ze doen zouden. Vier mannen hadden een gelofte gedaan en het was de tijd, dat beloofde offer gebracht kon worden. Als Paulus zich nu bij hen voegde en de onkosten van de offers geheel of

gedeeltelijk betaalde, dan zouden alle gemeenteleden van Jeruzalem omtrent de opvattingen van P. gerustgesteld zijn, dachten zij. Paulus had daartegen geen bezwaar: hijzelf had ook wel eens een gelofte gedaan volgens de daarvoor in Israël geldende gewoonten (zie hfst. 18 : 18), en dus ging hij dadelijk op het voorstel in, en toen de bepaalde dag gekomen was, ging hij met de vier mannen naar den tempel. Het schijnt, dat deze aangelegenheid geheel zonder stoornis is beëindigd.

Plotseling gebeurde er echter iets bijzonders. De zeven dagen der voorbereiding voor het Pinksterfeest waren vervuld. Met vele, vele Joden was ook Paulus geheiligd (24 : 18) voor het feest. In den voorhof was hij onder de feestgangers. Hier waren ook Joden uit Klein-Azië, die Paulus op zijn eerste en tweede zendingsreis hadden leeren kennen en toen zijn werk hadden tegengestaan. Toen deze hem zagen, kwam hun vijandschap weer boven en uit al hun macht begonnen ze te schreeuwen: v. 28. Dadelijk waren er eenige van de brutaalsten bij de hand, die Paulus grepen en begonnen hem te slaan. Ze hadden kort te voren Paulus met den Efeziër Trofimus in de stad gezien en deden nu net, alsof P. dien man, die geen Isr. was, ook meegenomen had naar den tempel. 't Werd een woest geroep en getier. Onder stompen en slaan werd P. buiten den tempelvoorhof getrokken. Achter hem werden dadelijk de deuren gesloten. Zoo hevig was de volkswoede, dat men P. dooden wilde. Maar dat mocht niet gebeuren. God regeert.

Plotseling verscheen de overste van het garnizoen met een afdeeling soldaten. Hij had het lawaai gehoord en was er dadelijk op af gegaan en kwam nog juist op tijd om Paulus voor 't ergste te bewaren. Vertel verder maar tot v. 36 en laat eenige keeren achter elkander de kreet „weg met hem" hooren.

Boven gekomen betoonde Paulus zich opnieuw een onverschrokken apostel. Met groote tegenwoordigheid van geest begreep hij, dat er nog één kans voor hem was. Dadelijk wendde hij zich in 't Grieksch tot den overste met de vraag: 37. De overste keek hem verwonderd aan. „Spreekt U Grieksch? Ik dacht dat U een rooverhoofdman was; misschien wel de Egyptenaar, die hier onlangs met zijn bende is geweest en veel schrik heeft verspreid, maar nu zich in de woestijn teruggetrokken heeft". „Neen, Overste" — sprak P. —, v. 39". Zóó, dacht de overste, misschien kan hij dan door een toespraak het volk wel kalmeeren. Dus werd het verzoek van P. ingewilligd.

Vertel nu in 't kort de rede.

Ook het slot geeft geen moeilijkheden.

Wat het burgerrecht betreft, tasten wij vrijwel in 't donker. Wellicht heeft de fam. van P. zich op de een of andere wijze verdienstelijk gemaakt bij de Romeinen, wat de Romeinen toen met burgerrecht hebben beloond.

Opm. 21 : 4 brengt een moeilijkheid. P. was volgens 20 : 22, 23 gebonden door den Geest om naar Jeruzalem te gaan. Hij kon niet anders. Daarbij past dit vers niet. Misschien mogen wij 't zoo verstaan, dat de H. Geest hier gelijk elders, geopenbaard heeft, dat P. te Jeruzalem zou moeten lijden en dat men toen door medelijden hem heeft willen bewegen niet te gaan.

In elk geval blijft er een moeilijkheid, want zoo staat het er niet. Men vertelle, zooals aangegeven is en late de moeilijkheid rusten. K. R.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Onze Nationale Jeugdconferentie te Groningen.

NAKLANKEN.

Hoe sommige deelnemers het er hebben gehad.

We geven maar dadelijk het woord aan zr. T. de H. te *Winterswijk:*

„De Conferentiedagen in Groningen zijn voor mij onvergetelijke dagen geweest".

Br. H. A. te *Stadskanaal* schrijft:

„Dat wij werkelijk zulke mooie dagen voorhanden hadden, had ik niet gedacht. Daar is voor die dagen gebeden en God heeft ons niet beschaamd. Wij zijn gezegend, vooral den eersten dag. Wat is het fijn, dat we met zoovele jonge menschen bij elkander waren, nadat we onze zaken gedaan hadden, een inleiding kregen over het gebed, waarna een bidstond werd gehouden, waarin men kon zien, dat de Heer in ons midden was.

De middagvergadering was mooi en vooral het einde. Hoevelen hebben daar niet getuigd van de liefde van Jezus en ongetwijfeld is het tot zegen geweest van iedereen.

De optocht, die naar het Stadspark ging, was wat mooi. Wij, de Baptiste Jeugd, brachten heel Groningen in rep en roer. Den tweeden dag hebben we het ook recht gezellig gehad.

Groningen was, dunkt me, wel de mooiste plaats om zooiets te ontvangen. Bijna allen waren vlak in de buurt van de kerk te logeeren. We waren recht thuis bij hen, die ons in hun woningen gastvrij hebben ontvangen.

Het volgende jaar moet er weer zoo'n conferentie worden gehouden. En die er dezen keer niet is geweest, moet er dan ook heen".

Zr. G. v. V. te *Nieuw-Weerdinge* is eveneens vol lof over hetgeen zij gezien en gehoord heeft:

„De conferentie-dagen zijn gezegend geweest en zullen ongetwijfeld bij velen nawerken. De geest, die er heerschte was goed en wij hebben er rijkelijk genoten".

Zr. W. d. V. te *Harlingen* was nog maar goed en wel thuis of zij gevoelde zich gedrongen om de volgende regelen te schrijven:

„Prijs den Heer met blijde galmen,
Gij, mijn ziel, hebt rijke stof.

Ik heb een reuzen zegen mogen ontvangen op de conferentie. Gods geest was in ons midden. Eere zij Zijn Naam".

Br. N. te *Zwolle* heeft zijn indrukken in deze woorden weergegeven:

„De conferentie behoort tot het verleden. We hebben met volle teugen genoten. Prachtig en leerzaam waren de opstellen en referaten. Hoe daverden onze liederen door Groningen, alsof we de wereld opnieuw de scheidsbrief wilden geven en haar laten zien, hoe gelukkig wij in Jezus zijn. 't Was kostelijk, eenig, verrukkelijk dat te mogen meemaken. Vereenigingen! waarom zijt gij niet alle opgekomen. Gij had die bidstonden eens moeten bijwonen. Spontaan 20 gebeden, soms 2 tegelijk, afgewisseld door liederen en koren. Ik geloof zeker, dat met mij honderden jonge menschen het besluit hebben genomen om in het vervolg moediger nog Jezus te belijden en onszelf meer te verloochenen. Zondag, volgende op de conferentie te Groningen, las ik het door mij gemaakte verslag op onze jongeliedenvergadering voor. Dit deed zoo weldadig aan, dat een dankstond gehouden werd, waarin een viertal jonge menschen den Heer voor Zijn milde zegeningen van de laatste dagen hartelijk dankte".

Hier is nog een kaart van een opgetogen zuster uit *Nieuw-Weerdinge*, G. S. schrijft:

„Ik ben ver in mijn verwachtingen overtroffen. Ik had mij iets moois voorgesteld, maar zooals het was, heb ik niet durven denken. Het zijn voor mij dagen geweest van geestelijken opbouw en verkwikking en ik ben met het blijde gevoel naar huis gegaan, dat ik mocht weten lid te zijn van een gemeente naar den wil des Heeren. En door deze spreek ik de wensch uit, dat wij nog menig keer dergelijke dagen mogen beleven. Ook vind ik, dat wij, die de conferentie hebben bezocht en nu weten wat ze brengt, anderen voor een volgende conferentie moeten opwekken. Dat de Heer ons jeugdwerk met Zijn leiding zegene, is mijn bede".

Tenslotte beluisteren we andermaal

een geluid uit *Stadskanaal*. Het is onze jonge zuster S. A. die de harp der dankbaarheid betokkelt:

„De Jeugd-conferentie is mij uitstekend bevallen. Het waren hoogst gezellige dagen. Ik vond de heele conferentie fijn, maar dat gedeelte van den eersten dag, toen zoovele jonge menschen getuigden, hoe gelukkig ze waren, nu ze Jezus tot hun Vriend hadden, vond ik wel een van de allermooiste oogenblikken. Ik hoop, dat de heeren van den Jeugdraad gauw een nieuwe J. C. beleggen. Hartelijke groeten".

III

MEDEDEELINGEN

EEN GEWICHTIG BESLUIT

is, voor hen die thans nog geen of juist 4 pct. interest van hun spaargelden ontvangen, dat de gemeente Hengelo andermaal een 4 pct. Obligatieleening uitschrijft. Vroegere deelnemers aan onze leeningen hebben reeds lang hun gestorte gelden terug ontvangen en de rente steeds prompt op tijd. Thans vragen we niet voor Hgl. doch ten name onzer gemeente voor de bouw van een kerk of evangelisatielokaal te Almelo. De totaalkosten inclusief grond zijn geraamd op f 11000,—, waarvan de grond à f 3500,— reeds is gekocht en betaald. Vele giften voor den bouw, waarvan de planteekening j.l. Vrijdag 8-8 in dn gemeentevergadering werd goedgekeurd, kwamen reeds binnen. We denken thans nog c.a. f 6000,— noodig te hebben, waarom we U tot deelname aan bovengenoemde leening opwekken. Broeders, zusters en vrienden die ons vroeger voorthielpen, we rekenen natuurlijk op U en uw reclame voor 's Heeren en onze Baptiste zaak. Inschrijvingen worden spoedigst ingewacht door onze penningmeester M. Stenvers, Geerdinksweg 7. Rentmeesters, die over veel of weinig talenten beschikt, besteed ze nuttig ter uitbreiding van Gods Koninkrijk in Twenthe!

Namens de gemeente Hengelo,
K. DRENT, Secr.

„VOORZORG" Vereeniging tot ondersteuning van rustende Voorgangers, gevestigd te 's-Gravenhage,

erkend bij Kon. Besl. d.d. 29 Januari 1916, No. 34, Staatsbl. No. 94, d.d. 19 April 1916.

16e JAARVERGADERING

te houden op Dinsdag, 9 September 1930, des namiddags 3 uur, te 's-Gravenhage, Zuid-Binnensingel No. 10.

Te behandelen punten:

1. Opening. 2. Notulen. 3. Mededeelingen. 4. Jaarverslag van den Secr. 5. Jaarverslag van den Penningmeester. 6. Verkiezing van een bestuurslid, aftredend den Heer S. Houkes. 7. Vaststelling van de uitkeeringen aan de Gemeente te den Haag en aan de Gemeente te Deventer, ten behoeve van hunne Oud-Voorgangers. 8. Voorstel van de Com. uit en door Voorzorg gekozen, in verband met het Voorstel van de Unie Commissie. 9. Rondvraag. 10. Sluiting.

Op de mededeeling — zie De Christen van 13 Juni — dat de Gemeente te Bergumerheide het lidmaatschap heeft aangevraagd, zijn geen bezwaren ingekomen. Moge iedere Gemeente de belangrijkheid van deze vergadering inzien en een vertegenwoordiger zenden.

De Secretaris, C. J. LOUW.
Scheveningen 15 Augustus 1930.
Kanaalweg 5a.

TREEBEEK.

Ds. H. Visser te Sneek heeft voor het beroep naar Treebeek bedankt.

III

INGEZONDEN.

Met leedwezen hebben velen naar ik vertrouw, kennis genomen van het voorstel der Unie Commissie om het weekblad „De Kindervriend" niet langer te laten verschijnen. 't Is ongetwijfeld waar de vooruitzichten voor ons kinderblad zijn ver van rooskleurig. De redacteur ging bedanken, 't getal afnemers daalt, en het tekort wordt grooter. Gelukkig is de opvolger van den redacteur bij enkele candidaatstelling reeds benoemd. Een tekort van een paar honderd gulden is geen bezwaar, want verleden jaar besloot de Alg. Verg. dat onze uitgaven zoo noodig elkanders lasten zullen dragen. En wat aangaat de afname; ja brs. en zrs., dat ligt in de eerste plaats aan ons. Zijt gij gesteld op een goed blad voor onze kinderen, steun dan het voorstel van Nw. Weerdinge. Vindt ge het goed, dat uw kind zich verlustigt in lectuur uit dag- en weekbladen van twijfelachtigen inhoud, laat dan ons kinderblad maar verdwijnen, dan is er lectuur in overvloed. Gelukkig we weten beter. Laten we dan allen meewerken aan de oplage van „De Kindervriend" door ieder enkele nummers voor onze rekening te nemen. We verwachten dat de inhoud geschikt zal worden om het blaadje te verspreiden. Op deze wijze krijgt het blad vele lezers en vele medewerkers.

Met br. gr. R. REILING

ADVERTENTIEN

Vrijdag 29 Augustus 1930 No. 2146 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

GELOOFSROEM.

Rom. 1 : 16—17.

Neen, Jezus, wien mijn hart bekoort!
Wie roemen moog' in andre namen,
Ik zal me Uw Evangeliewoord
Voor vriend en vijand nimmer schamen;
Want Gij, Gij hebt mijn ziel verlost:
Ik draag Uw merk en legerteeken,
Mijn leven heeft Uw bloed gekost,
Ik zag 't van 't hout der schande leken.
Dat kruisgezicht, o Man der smart!
Doorboorde en overmocht mijn hart.

Daar zag ik Gods rechtvaardigheid
Zich van den hemel openbaren;
De ziel, wier schuld ten hemel schreit,
In 't godlijk oordeel vrij verklaren,
Omdat een vlekloos Offerlam
Waarin 'k mijn Heiland mocht [begroeten,
Den last dier bloedschuld op Zich nam
En door Zijn stervenssmart wou boeten.
Ik lei de hand op 't boetend hoofd,
En 'k heb aanschouwd en 'k heb geloofd.

Ja, 'k heb aanschouwd en 'k heb geloofd.
Versterk, o Heer, dat heilgeloove!
Dat nooit zich voor mijn schuldig hoofd
De glans der eeuw'ge Liefde doove!
En straal' nog in mijn jongsten stond,
Wanneer mijn stervend oog gaat breken,
Het licht der woorden uit Uw mond
Me in 't oog als eeuwig vredeteeken!
Wat me immer smart of vreugde bied',
Ik schaam me Uw Evangelie niet.

(Overgenomen). H. J. K.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

GOD IS LIEFDE.

Een zeker schrijver vertelt van menschen, die de maan kwamen binnenvallen.

De hoofdman van de maanbewoners maakte nieuwsgierig kennis met ze en ontving ze vriendelijk. Hij informeerde naar allerlei dingen deze aarde betreffende, maar tot zijn verwondering konden de mannen hem geen inlichtingen geven. Wat hij ook vroeg, steeds bleven ze hem het antwoord schuldig. Teleurgesteld zeide toen de hoofdman: „Wat ik mij niet begrijpen kan, is, dat gij de maan wilt onderzoeken, terwijl gij van uw eigen aarde zoo weinig afweet!"

Wij weten waarlijk weinig van onszelf af.

Zijn wij niet dikwijls een groot mysterie zoowel voor onze medemenschen als voor onszelf?

Toch zoeken wij God en zijn niet eerder gerust dan wanneer wij bij Hem hebben gevonden.

Het is volkomen waar, dat wij meer dan een kluif aan onszelf hebben en het gansch heelal mag ons, gelijk die maan-hoofdman den weetgierigen ontdekkingsreizigers van deze aarde deed, naar onszelf verwijzen. Niettemin is de nood ons opgelegd en steken wij in het duister, dat ons omringt, onze handen uit naar God in de hoop Zijn vingertoppen te mogen raken.

Wij allen zijn op God gericht precies als de zwaluw op het warme zuiden. Wie stort er niet een stil gebed uit, als de tuchtiging over hem is?

* * *

Wie is God? Wat is Hij?

Wij beoordeelen Hem naar Zijn daden.

Wij zien Hem de bergen opheffen en in het hartje van de zee dragen. Wij lezen van de steenkoollagen, dat Hij orkanen heeft ontketend, die trotsche wouden omver liepen. Wij bemerken, dat Hij in den nacht de dorstende velden laaft met de verkwikkende dauw en Hij doet dat niet rukkende, gelijk een zwakkeling, die zich inspant, doch geruischloos gelijk een sterke. Wij ontdekken, dat Hij door Zijn vermogen de aarde op haar plaats houdt en tallooze werelden, grooter dan de onze, een vaste baan doet loopen. En wij trekken onze conclusie: God is kracht! God is kracht!

Maar we hebben meer van Hem gezien.

Wij zijn gewaar geworden, dat Zijn daden niet onafhankelijk van elkander geschieden en dat de krachten, die Hij loslaat, gebreideld zijn en over bepaalde wegen worden gestuurd. Die koude, gure winters dragen bij tot de vruchtbaarheid van den bodem en het succes van den oogst. Die stugge Maartsche buien helpen boomen en struiken in het uitbotten en verwijderen hetgeen dood is, opdat het ontwaakte leven meer ruimte vinde. Wij hebben de ontdekking gedaan, dat alle dingen werken, dat alle dingen samenwerken, dat alle dingen samenwerken ten goede en wij stamelen: God is wijsheid! God is wijsheid!

En wij zijn nog verder tot de geheimen van God doorgedrongen.

Wij hebben het verre en nabije verleden aan ons laten voorbijgaan, het verleden van volkeren, die reeds lang zijn begraven en dat van mannen en vrouwen van eigen omgeving en familie. Het is ons daarbij opgevallen, dat alles bezoldigd en niets vergeten wordt; dat het kwaad zijn straf ondergaat, al beleeft het een tijd van jubel; dat de goddelooze zijn verderf even stellig tegemoet treedt als de dag den avond; dat de rechtvaardige, hoe geslagen ook voor een wijle, toch de gloriekroon op het hoofd krijgt gedrukt; dat de dingen van de duisternis slechts een korten nacht bestaan en de dingen van het licht een eeuwigen dag. En wij zeggen: God is gerechtigheid! God is gerechtigheid!

* * *

Toen hebben wij, arme zoekers, Hem mogen ontmoeten, van wien sommigen beweren, dat Hij Elia is en anderen Jeremia en die van zichzelf getuigt, dat de Vader in Hem woont.

Wij hebben in Hem God gezien als een God van kracht en als een God van wijsheid en als een God van gerechtigheid.

Maar we hebben in Hem veel meer van God gezien. Wat?

Op een kerkhof vindt ge boven het graf van de vrouw van een dichter een zuil, waarop de volgende woorden zijn uitgebeiteld:

Zij was —
Maar 'k kan niet zeggen wat.
Denk, wat een vrouw behoort te zijn.
En zij was dat!

En wat hebben wij in Jezus gevonden?

Hij was —
Maar 'k kan niet zeggen wat.
Denk, wat een God behoort te zijn.
En Hij was dat!

Wordt het niet het beste benaderd door het woordje liefde?
God is liefde!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Een nieuw graf voor Oncken. De eerste Baptist en de grondlegger van het Baptistisch werk op het vasteland van Europa was J. G. Oncken. Op 84 jarigen leeftijd overleed hij te Zurich, den tweeden Januari 1884. Hij werd te Hamburg begraven, op het kerkhof der Gereformeerde Gemeente. Velen, die thans nog in leven zijn, hebben toen het aangezicht van den grooten doode gezien.

De Hamburgsche Senaat besloot tot opheffing van het kerkhof, waar op ook Oncken ter ruste gelegd is. Op het groote Ohlsdorfer kerkhof stelt het echter eere-graven ter beschikking van diegenen onder zijn burgers, die wereldvermaard zijn geworden. De Senaat heeft nu ook aan Oncken wereldvermaardheid toegekend, en het onderhoud van zijn graf en het daarop staande gedenkteeken voor alle tijden overgenomen.

Den 28 Juni j.l. was de overbrenging van den doode en de wederoprichting van het gedenkteeken voltooid. De Hamburger Gemeente hield een eenvoudige herdenkingsplechtigheid, waarbij Dr. Carl Neuschäfer een rede hield. Hij zeide daarin o. a.:

„Een hooge leeftijd mocht hij bereiken. Maar al de strijd, de vele vervolgingen, zorgen en moeiten hadden zijn kracht volkomen opgeteerd. In Zurich is hij gestorven. De kist werd naar Hamburg over gebracht, en velen, nu nog levenden hebben toen Oncken's aangezicht nog eenmaal gezien. Het was voor ons, die voor eenige maanden bij de overbrenging tegenwoordig mochten zijn, een aangrijpende, onvergetelijke gebeurtenis, dat wij de edele trekken van onzen Baanbreker nog duidelijk konden herkennen".

Eens verguisd nu geëerd. Dr. Neuschäfer sprak van de vervolgingen, waaraan Oncken heeft blootgestaan. De eerste Baptisten in Duitschland hebben het hard te verduren gehad. Het Duitschland dier dagen kende geen godsdienstvrijheid. Fanatieke Luthersche predikanten riepen de overheid te hulp om de nieuwe geestelijke beweging, die door Oncken geleid werd te smoren. En nu? De Senaat van Hamburg vraagt „voor alle tijden" zijn graf en gedenkteeken te mogen onderhouden, omdat hij een van de wereldvermaarde burgers van Hamburg geweest is, die wereldvermaardheid heeft gekregen. Nu is de Staat Hamburg trotsch op dezen doode. Zoo kan 't verkeeren. Wij verheugen ons over de eere, dezen groote onder onze dooden aangedaan, doch zijn overtuigd, dat ieder christen, ook de eenvoudigste, die in oprechtheid Jezus Christus volgt, een zegen voor de wereld is — erkend of niet erkend. — Van allen echter, die des Heeren zijn geldt dit woord:

Hij zal genade en eere geven.

De Doopsgezinden in Nederland. Blijkens het laatst verschenen Doopsgezind Jaarboekje, telt men in Nederland 146 Doopsgezinde gemeenten met 42265 leden. Daaronder zijn enkele zeer groote gemeenten. En deze groote gemeenten vindt men in de groote steden. Zoo telt de gemeente Amsterdam 7274 leden. Zij is de grootste, en mag krachtens haar historie wel beschouwd worden als de Moeder onder de Doopsgezinde gemeenten. Vijf predikanten bedienen haar. Haarlem heeft 4095 leden, terwijl die te 's-Gravenhage 2800 leden sterk is. Leeuwarden telt 1350, Rotterdam 1300, Groningen 1000 leden. Dan zijn er ook kleinere plaatsen, waar het ledental naar de duizend loopt. Maar er zijn ook tal van gemeenten, die beneden de honderd leden tellen, waarvan verscheidene toch een eigen predikant hebben. Wat ons bizonder opviel was het groot aantal catechisanten in verhouding tot het ledental der gemeenten.

De gemeenten zijn vereenigd in de „Algemeene Doopsgezinde Societeit". Tal van organisaties verbinden de gemeenten voor verschillende belangen en werkzaamheden. De Doopsgezinde Zondagsbode en de Gemeentedagsbrieven zeggen trouwens wel, dat deze gemeenten niet slapen. Voor de bewaring en versterking van het gemeentelijk beginsel wordt geijverd, het voor en tegen van de weerloosheid wordt bepleit, en onder de Doopsgezinde jongeren heerscht groote activiteit. Voor bijbelstudie, zending en geheel-onthouding bestaan „Arbeidsgroepen". Te Elspeet staat een Doopsgezind Conferentie-oord, terwijl de Jeugd in „Fredeshiem" bij Fredriksoord, een eigen plaats voor ontmoeting heeft.

De Doopsgezinden onderhouden een eigen Seminarie te Amsterdam. Op 1 Dec. 1929 had men daar 19 studenten, onder welke 9 dames. Deze kweekelingen studeeren tevens aan de Universiteit. Voor „liefdepredikers" is onder Nederlandsche Doopsgezinden geen plaats meer.

Iets uit een bijdrage. Onder de bijdragen, in het Jaarboekje opgenomen, is een art. over „Rechtvaardiging", van Ds. C. Nijdam te Borne, waarin gewezen wordt op de verzoenende kracht van het lijden van den onschuldige. Wij nemen er deze zinsnede uit over:

„Door den ondergang van den schuldelooze mogen anderen hopen op behoud. Dat is het ongerijmde van het christelijk geloof. Niemand kan dit doorgronden. Geen mensch zal dit ooit verklaren. Onredelijk blijft dit geloof voor alle tijden. Maar dit is juist de waarborg van het goddelijk gehalte van dit geloof. Daarom dat ons het Evangelie geen menschelijke wijsheid bericht, maar ons een blik gunt in den raad van God. Menschen begrijpen het menschelijke. Maar Gods gedachten zijn voor menschen onnaspeurlijk. Met recht heeft iemand gezegd: een begrepen God is geen God".

Even tevoren had de schrijver dit opgemerkt:

„En zoo is ook de weg, die hier den mensch gewezen wordt, een ondoorgrondelijke weg. Breken met de zonde is uitgesloten. Maar Eén heeft voor de zonde geleden, onschuldig. Zijn lijden heeft verzoening gewerkt. Zijn lijden delgt de schuld van anderen uit. Zijn lijden doet velen hopen. Door dit lijden worden anderen om niet gerechtvaardigd, die zelf volkomen hebben gefaald".

Is het noodig te zeggen, dat wij dergelijke klanken met blijdschap opvangen uit de Doopsgezinde gemeenten? Mocht daar allerwege een terugkeer komen, tot dat Evangelie, dat Paulus gepredikt heeft. We spreken dezen wensch uit, innig overtuigd, dat alleen dát Evangelie beantwoordt aan den diepen nood van het hart.

L.

Tegenstelling. Volgens opgaaf van het Centraal Bureau voor de Statistiek is in 1929 door het Nederlandsche volk aan sigaren en tabak besteed een bedrag van f 173.024.875.—, (honderd drieenzeventig millioen, vierentwintig duizend, acht honderd en vijfenzeventig gulden),

En hoeveel moeite kost het — merkt het Nederlandsch Zendingsblad op — om één millioen voor de Zending bijeen te brengen!

En wij vragen: mag een Christen — al is hij overigens ook getrouw in

het bijdragen voor de Zending — deel hebben aan de ontzettende uitgaaf van die vele millioenen alleen voor het zoogenaamd rookgenot? N. v. B.

ZENDING.

Verblijdende mededeeling uit Camaroeng (West-Afrika).

Br. C. J. Bender berichtte: „De Heere heeft groote dingen aan ons gedaan, dies zijn we verblijd". Dit is de diepste stemming van ons hart, bij het schrijven en verzenden van dit bericht. Mijn geliefde dochter en ik mochten in de pas verloopen drie maanden niet alleen persoonlijk Gods liefde en goedheid rijkelijk ervaren, maar ook wonderen Zijner genade aanschouwen in de redding van zondaren.

Gedurende de maanden Januari, Februari en Maart mochten wij 233 personen, meestal volwassen jonge menschen, op hunne belijdenis des geloofs doopen en de gemeente binnenleiden, en 28 vroeger uitgeslotenen werden weder opgenomen.

Tezamen met die, welke in December des vorigen jaars gedoopt werden hebben we een toename (te Soppo) van 348 personen te vermelden, zoodat nu ons geheele getal 1064 zielen bedraagt.

Dat is van den Heere geschied en 't is een wonder in onze oogen. Dat ons echter daaruit ook nieuwe gewichtige verplichtingen voortvloeien, zal ieder, die zulke tijden van opwekkingen eenigermate kent, wel vatten. De nieuwgedoopten moeten opgevoed en vooruit gebracht worden op den geloofsweg. Daartoe hehoeven wij bekwame inboorlingen als de zendelingen, die ook een deel van de verantwoording op zich nemen, genade en wijsheid van God.

Nevens het evangelisatiewerk en de opbouw der gemeenten, welke steeds de eerste plaats moeten innemen, is daar ook nog de bevordering der krankenverpleging en opvoeding van de jeugd, die onzen tijd en opmerkzaamheid vragen. Zij zijn belangrijke middelen ter bereiking van het ons voorgestelde doel — de inboorlingen voor Christus en Zijne Gemeente te winnen. Ook in deze beide ondergeschikte takken van arbeid heeft God ons rijkelijk gezegend. Er worden vrij geregeld 165 jongens en meisjes in onze scholen te Soppo onderwezen. Onze jonge Zondagsschool met regelmatig 135 leerlingen, neemt eene bijzondere plaats in bij de godsdienstige opvoeding der jeugd. In de ziekenverpleging, die zich in den laatsten tijd ook tot verloskundige hulp en tandentechniek heeft uitgezet, wordt in alle stilte een groot en zegenrijke arbeid uitgevoerd. Moge de Heere ons hier op dit zendingsveld, evenals ook de belangstellende kinderen Gods in het vaderland genade schenken, om getrouw te zijn in betrekking tot dat, wat ons als taak toevertrouwd is! Zonder gebed en offer geen gevolg.

—o—

Vervolgens nog een enkele greep uit een schrijven van de toegewijde mede-zendelinge, mevrouw Sieber, die evenals haar man, zendeling Sieber, met veel ijver, liefde en zelfverloochening arbeid onder de bevolking in de zoogenaamde graslanden; daarmede is bedoeld een uitgestrekte vlakte, diep landwaarts in, waar hier en daar kleine dorpen gevonden worden, welker bewoners in veel ellende en ondenkbare onkunde hun leven voortslepen. Daar doen zich dan ook vele onzedelijkheden en afschuwelijke ziekten voor.

Mevr. S. schrijft dan o. a. over haar arbeid onder de kranken. Vooral komen er vaak vele verwonde jonge menschen tot haar om zich te laten verbinden. Maar, zoo schrijft zij, wat biedt het een bevrediging, hen in hunne nooden en smarten een weinig te mogen helpen! Door dezen dienst hebben wij in wijden kring om ons heen ingang verkregen. Welk een vertrouwen in ons betoonen de menschen en hoe betoonen velen hun dankbaarheid voor ervaren hulp! Een gebrekkig oud vrouwtje kwam een tijdlang in de kliniek. Drie uren ver kwam zij weg om bij ons te komen en dan altijd met een vriendelijk gezicht. Naar hare omstandigheden gevraagd, vertelde zij, dat ze in haar jeugd te Haussa (een plaats) geroofd was geworden en als slavin was vastgehouden enz.

Het heidendom is gruwelijk en wreed, liefde is er onbekend.

De vrouw, hierboven genoemd, was in het binnenland opgegroeid, was nooit met eenige beschaving der cultuurvolken in aanraking geweest en toch leefde er in het diepst van haar wezen een trek naar iets hoogers. Daar de meesten van hen geheel ongekleed rondloopen, komen ze ook niet tot den drang om te wasschen of kleeren te verstellen, helaas ook niet tot eenig begrip van de waarde en zegen van den arbeid. Om nu de leerlingen mijner school, zegt mevr. Sieber, in gelegenheid te stellen, om hun eigen kleeding te kunnen vervaardigen of verstellen, ben ik begonnen de grootere meisjes naailes te geven. Het is komisch te zien, als zij eerst leeren de naald naar behooren in de hand te houden! Maar toen het moeilijkste begin eerst overwonnen was, kwamen alle toch gaarne op de les en hadden schik aan het werk.

Dat hunne harten maar voor den Zondaarsvriend mogen gewonnen worden! Dat zij onze bede.

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Voor het Sanhedrin. Naar Cesarea.

Hdl. 22: 30; 23.

Les voor Zondag 28 Sept. 1930.

Nog net op 't nippertje was Paulus aan de geeseling ontkomen. In de legerplaats moest hij nu afwachten wat er gebeuren zou. Nu, lang behoefde hij niet te wachten. De overste wilde er ten spoedigste meer van weten en gaf bevel, dat de Joodsche Raad den volgenden dag zou vergaderen. Hij zou dan ook tegenwoordig zijn en eveneens de gevangene Paulus. De overste had waarschijnlijk al begrepen, dat deze gevangene geen maatschappelijke misdaad had begaan, maar dat het een godsdienstige kwestie was. Als hij ze tegenover elkander had en beider redeneering had gehoord, zou hij er misschien beter over kunnen oordeelen.

't Was dus den volgenden dag geen gewone zitting van den J. Raad. De Hooge Priester was ook niet de voorzitter, dat was veel meer de overste. Misschien heeft daarom de H. Pr. ook niet zijn ambtsgewaad maar gewone kleeren aan gehad, zoodat hij niet dadelijk kenbaar was. Vermoedelijk heeft de overste de vergadering met een enkel woord geopend, waarvan Lukas evenwel geen melding heeft gemaakt. Het eerste, wat we vernemen, is, dat P. het woord nam. Met vrijen, vasten blik zag hij op den Raad en begon te spreken: v. 1. Maar dadelijk toonde een der aanwezigen zich zeer verbitterd. Het was de H. Pr., maar P. wist niet wie het was. En deze mijnheer zeide: v. 2. Voeg er v. 3 aan toe. Ja dat was geheel tegen de wet. Het was nog niet eens wettelijk bewezen, dat P. schuldig was. En dan moest ook niet die m'nheer maar de overste het vonnis uitspreken. We kunnen begrijpen dat het P. al te bar werd. Maar toch had hij wel wat haastig gesproken, v. 4. Voeg er v. 5 aan toe.

Het begon dus al dadelijk niet heel mooi. Waarschijnlijk zal er toen wel verder gesproken zijn, maar daarover is niets beschreven. Alleen vernemen we, dat P. op zeker moment weer aan het woord was en het over de opstanding der dooden had. Daarbij hield P. er rekening mee, dat één deel van de raad, n.l. de Farizeën, wel in de opstanding geloofde, maar het andere deel, n l. de Sadduceën niet. Toen sprak P. v. 6.

Door op deze manier de opstanding der dooden als de voornaamste zaak, waar het om ging, naar voren te brengen, kreeg P. de Sadd. voor goed tegen zich (zie ook 4: 1, 2), maar de

Farizeën waren nu wel genoodzaakt het min of meer voor hem op te nemen. Het gevolg was, v. 7 en 9. Met de woorden „indien een engel tot hem gesproken heeft" zullen zij wel gezinspeeld hebben op wat hij van zijn bekeering verteld had. De herrie tusschen de raadsleden werd zoo groot, dat de overste vreesde voor ongelukken; het leven van zijn gevangene was in gevaar. Hij vreesde dat ze hem verscheuren zouden. Daarom liet hij vlug de soldaten komen.... v. 10.

We kunnen licht begrijpen, dat P. door dat alles wel een beetje geschrokken is. De H. Geest had hem immers ook reeds gezegd, dat „banden en verdrukking" aanstaande waren. Jonge, jonge — zal P. wel gedacht hebben — het ziet er nu donker voor mij uit. Maar in dien moeilijken tijd kwam de Heer hem op een bijzondere manier vertroosten. Vertel v. 11. Is dat niet een treffend bewijs van de goedheid Gods? Ja als wij het bijzonder noodig hebben, dan zorgt de Heer ook bijzonder voor ons. We kunnen ons altijd gerust aan hem toevertrouwen.

Intusschen was de verbittering onder de Joden tegen P. veel grooter dan hij zelf wist. Vertel v. 12, en 13. Was dat niet verschrikkelijk? Ze spraken een vloek uit over zich zelf, als ze in gebreke zouden blijven, om dit snoode plan uit te voeren.

En hoe wilden ze dat dan doen, denkt ge? Ze hadden het zich zoo gedacht: De Hooge Raad moet aan den overste vragen of morgen P. weer in hun midden mag komen, opdat de zaak nader onderzocht worde. Als de overste dat toestaat, en dat zal hij toch wel doen, dan zullen wij de soldaten, die P. geleiden, overrompelen en hem dooden. Wat er dan van komt, dat komt er van, maar dan is die P. dood. Zoo dachten zij, en daarom.... v. 14 en 15.

Ja, dat was geen kleinigheid, want meer dan veertig mannen hadden zich tot deze misdaad vereenigd. Met elkander zouden ze best een kleine patrouille soldaten kunnen overweldigen. Maar we weten, wat de Heer van plan was en wat Hij tot P. had gezegd, v. 11. Hij zou ook nu wel weten wat Hij doen moest.

Te Jeruzalem woonde een zuster van P. en deze zuster had een zoon. God bestuurde het zoo, dat deze zoon van het booze plan hoorde. Er weet je wat hij deed? v. 16.

Het volgende deel is m. i. heel gemakkelijk te vertellen. Veel gemakkelijker dan het eerste. Daarom leg ik de pen maar neer. s' Heeren zegen zij Uw aller deel bij Uw werken!

K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Gedicht, voorgedragen op de 5de Friesche Jeugddag gehouden 2e Pinksterdag te Leeuwarden.

De tweede dag van Pinksterfeest
Hoe zullen wij die vieren?
Een dag van uitgaan is het meest
Een dag om feest te vieren.
De Wereld viert ook feest, o ja,
Maar denkt niet, wat het wel beduidt,
En springt en danst van tralala,
En springen vrij en luid.
Maar weten niet dat God de Heer
Die dag gesteld heeft tot Zijn eer
Zij zien niet om kennen geen grenzen
Wat jammer toch voor deze menschen.
't Is uitgaan en ook voetbalspel,
Maar Jezus heeft bij hen geen tel.
Voor hen alleen een vrije dag
En op 't gezicht een blije lach.
Wij zien dat aan, geliefde makkers
Het feestgetier van al die stakkers

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

32. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Hij bracht o. a. een bezoek op de Enke-hoeve en vertelde daar van zijn ideeën over de kinderopvoeding. De boerin vertelde van haar ervaringen, en hoe zij vrede voor haar hart gevonden had. Tenslotte noodigde zij den onderwijzer uit, eens de samenkomst in haar huis bij te wonen, hetgeen Sonwald aannam. Daarop ging meester Sonwald een wandeling in de bosschen maken, waar hij in de eenzaamheid plotseling een grijs puntje zag, dat een mensch bleek te zijn, die weldra tusschen de hooge rijen boomen was verdwenen.)

Toen Sonwald eindelijk op de plaats kwam, waar de ander verdwenen was, zag hij onwillekeurig tusschen de boomen door, om te onderzoeken, of hij nog iets van den verdwenene kon ontdekken.

Maar ineens was het, alsof hij een schok kreeg, het was alsof zijn voeten niet meer verder konden. Het was vreeselijk, hetgeen hij daar aanschouwde, het was in een woord ontzettend!

De man in het bosch had een lang stuk touw om een boomstronk geworpen en het eene eind met een strik vastgemaakt. Hij was zelf halverwege in den boom geklommen en was nu bezig zijn hoofd door den strik van het andere eind te steken, en . . . .

»Halt, halt!« Sonwald schreeuwde in zijn ontzetting zoo hard hij maar kon. Dan liep hij met groote sprongen op den man toe.

Maar het was te laat. De man had niet op zijn schreeuwen gelet. Het vreeselijke was reeds gebeurd.

»Heere God . . . .! Man . . . .!« Sonwald schreeuwde in de grootste opwinding. Het was een afschuwelijk gezicht, wat zijn oogen daar voor hem aanschouwden! Wanneer hij maar niet voorgoed te laat kwam!

Haastig haalde hij zijn zakmes te voorschijn. Nog een paar groote sprongen, dan was hij bij hem. Een haal met het mes, nog een, nog een. Machteloos gleed de stuiptrekkende en krommende gestalte naar beneden. Met forsche greep hield Günter Sonwald hem omklemd. Nu legde hij hem behoedzaam en zacht op den grond, het bovenlichaam tegen den boomstam aangeleund.

Daarbij zag hij hem in het gezicht en herkende hem: doove Jorg. Dan wredf hij de borst en de plaats waar het hart moest zijn van den ouden man, en meende eindelijk te bemerken, dat de blauw-grijze kleur langzamerhand weer verdween.

Daarop legde hij hem met het bovenlichaam nog iets lager, om beter de omgeving van het hart te kunnen wrijven.

Nu legde hij hem geheel plat op den grond en begon met kunstmatige ademhalingspogingen. Van tijd tot tijd hield hij een oogenblik op, om te luisteren.

Eindelijk ging de borst vanzelf weer op en neer. En na een poosje deed doove Jorg de oogen weer open, die hem na het afsnijden langzamerhand waren dicht gegaan. Zwaar en moeilijk, rochelend en kuchend haalde hij adem. Als verdwaasd staarden zijn oogen rond.

»Man, man! Wat heb je toch gedaan!« schreeuwde Günter Sonwald de oude man in 't oor. Hij probeerde nu zich op te richten.

Met Sonwald's hulp gelukte het.

Langzaam scheen het geheugen bij Jorg weer terug te keeren.

Met zoekenden blik zag hij omhoog naar de boomstronk.

»Ik heb je afgesneden!« riep Sonwald opnieuw. »Waarom heb je je opgehangen?«

Nu zag oude Jorg hem aan en zei-

Wij zullen strijden voor den Heer
En leggen ze biddend voor Hem neer
Vijfduizend, met gebed begonnen
Door Petrus voor den Heer gewonnen
Hoe heerlijk vrienden, Kunt gij 't zien?
Komt laten wij ook Hem onzen hulde [biên.
Zijn wij soms moe en afgemat?
Voorwaarts dan en aangepakt,
De vruchten zullen zeker komen,
Als God ons roept, dan zonder schromen
Daarom geliefde vriendenschaar
Wij zijn nu één dag bijelkaar,
Laat ons dan nu op Hem vertrouwen,
Zij worden niet beschaamd die op [Hem bouwen.
Men moet vooruit, straks daalt de nacht
Dan is onze arbeid hier volbracht.
Laat nu de liefde van ons hart,
Hen helpen uit hun zondensmart.
Wat zeggen wij? — wij kunnen niet,
Ik zeg maar zoo — door woord en lied,
Tractaat verspreiding en dies meer,
Dat doen w' uit liefde tot den Heer.
De een kan dit — de ander dat,
Al is 't niet veel, toch altijd wat,
En bidden? Kan toch iedereen?
Want wie bidt is nooit alleen.
Ik houd nu op met mijn gedicht
Met blijde toekomst in 't gezicht.
Met Jezus gaan wij moedig voort
En strijden moedig, ongestoord.

Sneek. P. HOEKSTRA.

Groote lijnen in het leven van Dr. JOH. EL. FEISSER.

(Referaat, gelezen op de eerste Nationale Jeugdconferentie van den Ned. Bapt. Jeugdraad, gehouden te Groningen, 9 en 10 Juli j.l., door Ds. J. Louw).

In het leven van den eersten Ned. Baptist, Dr. JOH. EL. FEISSER, heeft, toen deze ongeveer 30 jaar oud was, een omzetting plaats gehad van zulk een diepte en kracht, dat ze dat leven in opvallende wijze in twee, zeer ongelijke helften, gedeeld heeft. Deze verandering plaatste FEISSER in een andere verhouding tot God, vervreemdde zijn familie van hem, kostte hem zijn vrienden, en leidde tot een breuk met de Nederl. Herv. Kerk.

En aan de verandering, door Gods genade gewrocht in de ziel van dezen man, heeft het Baptisme in Nederland zijn ontstaan te danken. Noch door vreemden invloed, noch door de wekstem der historie, maar uit de geestelijke worstelingen van een zuivere, het licht toegekeerde, in de greep der waarheid vastgehouden ziel, is *die* Beweging geboren, waarvan wij de jonge vertegenwoordigers mogen zijn.

Het leven van dezen eersten Baptist op Nederlandschen Bodem — een leven van strijd en lijden, rijk aan onderwijzing en inspiratie moest elk nieuw geslacht bekend gemaakt worden.

In grove trekken vinden we een beschrijving van FEISSER's levensgang op de eerste veertig bldz. van Dr. Wumkes' boek over „De Opkomst en Vestiging van het Baptisme in Nederland". — Mij is opgedragen enkele lijnen aan te geven, waardoor dit leven zijn bepaalde gestalte gekregen heeft.

* * *

I. De OPRECHTHEID heeft FEISSER gebracht op en voortgeleid langs zijn zeer moeilijk pad. Hij was een kind des lichts. „Die de waarheid DOET", voor wie de waarheid Gebod, Gebiedster, Majesteit is, „komt tot het licht". heeft de Heiland gezegd, en zoo ging FEISSER van licht tot licht. „Spreek en doe alzoo", was zijn stelregel, de grondtoon van zijn leven. Overeenstemming moest er zijn tusschen woord en daad, tusschen inzicht en handel. En dat die bij hem gevonden werd, blijkt overtuigend uit de pijnlijken strijd, die hij, een van nature stil en vredelievend man, gevoerd heeft. Hij was een *praktische idealist.*

Het lijden, dat over hem kwam door het verlies van zijn eerste echtgenoote

---

de: »Ik wil niet meer! Ik wil niet meer!«

De diep treurige blik in de oogen, de levensmoede klank in de stem sneed Sonwald diep door de ziel. Zijn oogen werden er vochtig van.

»Waarom wil je dan niet meer?«

»Voor een als ik ben is het niets meer in de wereld!«

Jorg schudde daarbij afwerend met het hoofd.

»Maar waarom niet?«

»Ja! Wanneer de boeren een mee onderploegen konden! Dat was het beste. Maar dat gaat niet. Daarom hang ik mij op!«

De oude ging opstaan, greep naar het touw, dat Sonwald hem van zijn hals had gedaan en probeerde met onzekere stappen heen te gaan.

»Halt!« beval de onderwijzer.

»Je blijft hier! Voor de tweede maal zul je dat niet weer doen! Begrepen?«

Doove Jorg zwaaide met zijn arm door de lucht en riep: »Ja, lieve tijd nog toe! Maar wat moet ik dan beginnen?«

Eerlijke vertwijfeling sprak uit alles, wat de oude deed en zeide.

»Waarom hebt gij u willen ophangen? Vertel het mij maar eens eerlijk en openhartig! Je kent mij toch wel?«

»Jao! Jao! Jao! U is de nieuwe meester! Maar wat zal ik toch beginnen? Wanneer men niets meer te leven heeft, moet men wel verhongeren! En zoo heelemaal spinnakend kan ik toch ook niet gaan«.

»En daarom hang je je op? Na!«

Günter Sonwald zweeg en zag dan enkele oogenblikken zwijgend voor zich uit. Dan vraagde hij: »Heb je dan niemand meer? Geen familieleden?«

»Nee«.

»Ja . . . ? Hoe heb je dan tot dusver geleefd? Wie heeft je dan te eten gegeven?«

»Bij Pieter Sterzel heb ik het laatste jaar in den paardenstal geslapen. En te eten heb ik ook altijd iets gekregen. Maar nu, als alles zoo'n razende hoop geld kost, staan bij hen ook de halzen allemaal open. Nu kan Sterzel mij ook niet meer gebruiken, die hebben zelf misschien niet genoeg te eten! Den laatsten nacht heb ik in 't stroo geslapen, bij de herberg. Maar de waard is een menscheneter. Vroeger, bij de oude patroon, heb ik jarenlang in de herberg gediend. Die was altijd heel menschelijk en reëel. Maar toen deze hier introuwde, toen werd het anders. Wanneer ik het wilde, dan zat die misdadiger, die vagebond in het tuchthuis!«

Meester Sonwald keek verbaasd op. Doove Jorg, wiens tandelooze mond weer met de vroegere bewegelijkheid ging, ging verder: »Wanneer ik toen maar één woord gezegd had, dan had men hem meegenomen, toen de schuur afbrandde. Ik heb het gezien! Ik was er dien nacht een oogenblik uitgegaan buiten op het terrein. En toen ik weer terugkwam, zag ik reeds van verre dat er eenig licht flikkerde in de schuur. Boven op zolder was een klein kamertje, waar ik altijd sliep.

Terwijl ik daar nu buiten sta te turen, word ik als verlamd van schrik: daar komt de waard uit de schuur geslopen, en heel zacht gaat hij de herberg binnen, in huis.

Ik bleef als vastgenageld staan waar ik stond en loerde verder door de duisternis naar de schuur. Plotseling begon het toen te knetteren en te kraken rook en vonken vlogen naar boven en direct stond alles daarop in lichte laaie. Dus die bandiet had de schuur aangestoken, en ik zou radikaal mee zijn verbrand!«

»Neen . . . is dat mogelijk?«

»Jao . . . jao . . . jao . . . ! Toen kon de spitsboef wel een nieuwe schuur laten bouwen!«

»En is dat in 't geheel niet aan het licht gekomen?«

»Het was er wel dicht aan toe. Ik had maar één woord behoeven te zeggen! Maar zijn vrouw en de kleine kinderen deden mij tot in de ziel leed. En toen zweeg ik stil«.

»Weet de waard, dat je dat allemaal weet?«

»Dat weet hij. En daarom kan hij mij niet voor zijn oogen zien. En daarom ben ik ook in het dorp bij de anderen over en te veel!«

(Wordt vervolgd.)

— eerst 24 jaar oud — en zijn beide kinderen in de pastorie te Franeker, werd — zegt Dr. Wumkes — geheiligd aan zijn hart. Het maakte zijn oor open en zijn hart ontvankelijk voor de wekstem van het Evangelie. In 1841 brak het nieuwe leven door. Hij was toen Ned. Herv. predikant te Gasselte-Nieuwveen.

In het licht, boven den glans der zon, dat hem nu bescheen, zag hij zijn verleden als een leven van zonde en dwaling. In dat verleden had hij echter gepreekt en geschreven en in zijn hoedanigheid van predikant invloed uitgeoefend En nu voelde hij zich gedrongen om openlijk, plechtig te herroepen alles „wat hij in dien staat van zijn verblinde ziel tegen de waarheid gesproken en geschreven had", terwijl hij bad „dat God het voor anderen onschadelijk maken en hem vergeven mocht". — Hoe sterk spreekt hieruit de behoefte om zuiver te staan tegenover God en tegenover de menschen! Van welk een innerlijke kracht getuigt het, openlijk zijn dwaling te erkennen en te herroepen! Had de oprechtheid in hem niet overheerscht, dan zou de hoogmoed van het natuurlijk hart, zulk een zelfvernedering zeker verboden hebben!

In Gasselte-Nieuwveen had hij, wat men zou kunnen noemen „succes". De opkomst onder de prediking was zoo groot, dat de kerk te klein werd. De kinderen werden op tijd gedoopt, de jongelui deden op ongeveer twintigjarigen leeftijd belijdenis; de inkomsten stegen; van de tweehonderd leden kwamen er honderd tot honderdvijftig aan het Avondmaal. Wat kan een dominee in de „groote" kerk nog meer wenschen? Er was opgewekt, bloeiend kerkelijk leven.

FEISSER's ziel had aan dezen schijn echter niet genoeg. Hij was te eerlijk, had een te sterke geestelijke werkelijkheidszin om met dit bloeiend kerkelijk leven zonder geestelijken achtergrond en inhoud vrede te kunnen hebben. Hij, die zelf de *kracht* der godzaligheid had leeren kennen, wilde bij anderen meer zien dan de bloote *gedaante* derzelve. Het was hem innerlijk onmogelijk om met vorm en schijn in zijn kerk tevreden te zijn.

Hij zocht het echte. Hij had een hartgrondigen afkeer van het klakkeloos overnemen van dingen. De vruchten moesten door innerlijke groeikracht uit den boom gedreven worden. Eigen inzicht moest tot overtuiging rijpen, en op grond van die overtuiging moest gehandeld worden. Zóó moest de Gemeente geboren worden, een Gemeente, waarbij naam en werkelijkheid, vorm en wezen elkaar dekten.

Dr. FEISSER was tot verzoening bereid, doch wilde van geen vrede weten, die verkregen moest worden ten koste der waarheid, en van den goddelijken wil. Eerlijkheid moest de verhouding tusschen hem en zijn kerk beheerschen. Slechts in de sfeer van een oprechte vrede kon zijn ziel ademen.

* * *

II. Dr. FEISSER was een MAN VAN DE DAAD. Hoe valt dat op als men zijn optreden stelt tegenover de slappe en weifelende houding van Joh. de Liefde. De Liefde dorst niet doorzetten. In de beslissende oogenblikken faalde deze — een man, meer van bespiegelingen dan van durf. FEISSER zette steeds de daad achter 't woord; zijn overtuiging beheerschte hem. Hij was geen theoreticus, maar een man van praktischen zin, die bij *daden* leefde.

Daardoor was FEISSER's leven een leven van *botsingen*. Hij weigert het Avondmaal te bedienen aan onboetvaardigen. De kerkeraad weigert hierin zijn zijde te kiezen en dan verklaart hij, dat hij hen de rechterhand der gemeenschap niet langer kan geven.

Door deze botsingen met de gebruiken en voorschriften der kerk, WORDT DE KERK ZELF VOOR HEN EEN PROBLEEM. Het onderscheid tusschen de kerk en de Nieuw-Testamentische Gemeente dringt zich aan hem op. De Kinderdoop verliest voor hem zijn bestaansrecht. Een zuivere Gemeente van geloovigen die op hun geloof gedoopt zijn, is eisch der Heilige Schrift — Zich aan de Waarheid onderwerpende, gaat hij van licht tot licht.

Konsekwent weigert hij nu kinderen te doopen en het Avondmaal aan onboetvaardigen te bedienen, en wereldsch-gezinde menschen tot ouderlingen te bevestigen.

Eenvoudig uit de Schrift levende, komt hij tot konflikt op konflikt met de Volkskerk, die, haar reglementen boven de Schrift stellende. dezen trouwen dienaar Zijns Heeren, mét de eischen des Nieuwen Testaments betreffende Doop en Gemeentevorming buiten haar deur zet.

Aan een „spreek alzoo" had FEISSER niet genoeg. Zoolang het bij preeken bleef kon men het nog verdragen, en zag men „om de sympathieke persoonlijkheid van den Prediker veel over het hoofd" zegt Wumkes. Maar FEISSER's lijfspreuk was: „spreek alzoo, en DOE alzoo", en toen werd zijn leven één botsing met de onbijbelsche Volkskerk, een innerlijk breken met haar, 't welk met zijn afzetting eindigde. Hij beschouwde zijn strijd als een „reformatie aan de reformatie", als een konsekwent toepassen van de beginselen der Hervorming, gelijk ook de oude Doopers zich de konsekwente hervormers gevoeld hebben.

Ofschoon lichamelijk zwak en zachtmoedig van aard, was FEISSER een man van daden. Het ontbrak hem niet aan den moed der overtuiging.

* * *

III. Dr. FEISSER's leven zou niet die gestalte, zijn levensgang niet die richting genomen hebben, ware hij niet ook een CHRISTEN VAN HET OFFER GEWEEST. Zijn overtuiging *kostte* hem wat. Hij was een gevierd prediker, een wetenschappelijk man, die behoefte had aan den omgang met ontwikkelden. Maar toen hij zijn overtuiging getrouw, den strijd tegen een vervallen kerk aanbond, werd hij door zijn vrienden gemeden als iemand, die een besmettelijke ziekte had. Zijn familie keerde zich van hem af, zijn moeder wou hem niet meer zien. Onder het volk boette hij niet slechts zijn populariteit in, doch met ruwe bejegeningen en botte beleedigingen wreekte men zich op den man, wiens eenige misdaad was, dat hij de waarheid der Schrift voorop zette en daar voor pal stond. Wie zal zeggen, hoeveel hij onder deze geestelijke stompheid en gemoedsmishandeling geleden heeft? Daarbij kwamen de teleurstellingen opgedaan met de kerkelijke besturen en bij de godvreezenden, die om een nadere uiteenzetting van zijn gevoelens riepen en . . . . hem alleen zijn weg lieten gaan.

Ofschoon hij na zijn afzetting als predikant geen broodsgebrek leed, blijkt wel uit de brieven, door De Liefde en De Pinto aan hem gericht, dat hij het financieel moeilijk had. Wél heeft hij ondervonden dat, wie Christus in deze wereld wil volgen, zijn kruis dagelijks moet opnemen; zijn leven als een offer moet beschouwen.

Dr. Wumkes vertelt dit teekenende voorval: Toen een der broeders bij een verkooping een te hoog bod gedaan had, en niet betalen kon, kwam hij in zijn nood bij Ds. FEISSER. Deze, vreezende, dat de Naam des Heeren er om gesmaad zou worden als dit bekend werd, gaf den broeder het antieke tafelzilver, om dat te gelde te maken, teneinde zoo zijn schuld te kunnen voldoen.

Zoo was Dr. FEISSER: man van het offer, waar het ging om de eer van den Naam des Heeren.

Als een OPRECHT waarheidlievend eerlijk man, een man van de DAAD en van het OFFER, staat het beeld van Nederlands eersten Baptist voor ons. Menschelijk gezien heeft hij niet veel bereikt, maar hij heeft gegrepen naar het hoogste, naar de Waarheid Gods. En zulk een leven is *niet* verloren. Die den wil Gods d o e t, blijft in der eeuwigheid.

Wij brengen zijn nagedachtenis den tol onzer oprechte bewondering, en danken God voor het edele voorbeeld, dat Hij ons in dezen man geschonken heeft. En in Zijn kracht willen we de Banier

der Nieuw-Testamentische Gemeente, door FEISSER opgeworpen, trouw omhoog heffen voor de oogen van heel ons volk!

—

NOG EEN NAKLANK.

WAAR BLIJVEN ZE NU?

Ruim een maand is verloopen sedert de Jeugdconferentie elk Baptistenhart in Groningen *deed tintelen van geestdrift.*

Ge had ze moeten bijwonen, vrienden van elders, die niet in de gelegenheid waart naar hier te komen en ik weet dat ge nu reeds het besluit zoudt hebben gevat *twee dagen van uw vacantie te reserveeren* voor de eerstkomende en ook, dat er reeds evenveel *kwartjes in uw Jeugdconferentie-spaarpot* zouden zitten als er weken verloopen zijn.

En nu, waar blijven ze?

Ik bedoel de uitingen van genoten zegen, welke ter conferentie zoo overvloedig over de tong kwamen. Gaan ze misschien moeilijker door de pen?

Dat zou jammer zijn, want een zegen voor ons zelf gehouden, wordt ontijdig in haar loop gestuit.

Ge hebt hem meegenomen naar uw woonplaats, zonder twijfel, maar geeft u thans de moeite vrienden, ze even op papier te zetten en den redacteur der Christen te zenden en *'t kanaal van den zegen* te verlengen.

Eigenlijk vind ik 't woord kanaal in dat bekende lied verkeerd. Rivier moet het zijn, want onze God is de bronwel, *dichtslippen is onmogelijk*, wanneer we den stroom ongehinderd laten in zijn loop. Laat uw pen ook een mond zijn, waardoor de stroom zich kan uitwerpen in de wereldzee.

Laat mij tenslotte mijn overtuiging uitspreken, dat een jaarlijksche conferentie als deze ons jeugdwerk uitstekend dient en mee zal werken om het doel, *een georganiseerde Baptisten-jeugdbeweging* in ons land, te bereiken. Alleen dit . . . een volgend jaar . . . *alle strijders op 't appèl.*

Een gezegend conferentie-bezoeker.

III

UIT DE GEMEENTEN

NIEUWE PEKELA. Zondag, 24 Aug. j.l. was voor onze gemeente een ware feestdag. 's Morgens om half tien was ons kerkgebouw al flink bezet met vele brs. en zrs. en vrienden die van verre en nabij gekomen waren, om getuige te zijn van het feit, dat onze nieuwe Voorganger. Ds. L. de Haan, aan de gemeente werd verbonden.

Ds. Weenink van Stadskanaal had welwillend één van zijn vacantie-Zondagen hiervoor geofferd en sprak nu tot Voorganger en gem. naar aanleiding van de woorden uit 1 Samuel 9 v 11b. „Is de Ziener hier?" Waarna de verbintenis tusschen leeraar en gem. door handoplegging en het bevelen aan den Opersten Herder der gemeenten werd bevestigd.

's Middags om 4 uur was de schare belangstellenden nog aanmerkelijk gegroeid, zoodat onze gebouwen ze maar nauwelijks konden bevatten. We luisterden toen naar de eerste preek van onzen nieuwen herder en leeraar, met de woorden uit Joh. 6 v. 63a. „De Geest is het die levend maakt".

We gevoelden onder het luisteren de heerlijke waarheid van deze woorden. Geve de Heer dat en in Nw. Pekela en in al onze gemeenten deze levend makende Geest mag heerschen. Dan zal het zeker goed gaan.

Enkele officieele personen voerden nog het woord en daarna werd een half uur gepauzeerd.

Na de pauze werd de bezoekers koffie met een broodje gepresenteerd.

Om half zeven begon onze welkomstavond en toen kwamen we eerst te weten wat er leefde in de vergadering. Vele afgevaardigden van omliggende gemeenten, van onze Uniecommissie, van het Bijbelgenootschap, van verschillende vereenigingen enz. spraken hartelijke woorden. Er was blijdschap in de harten der kinderen Gods, die met elkander de naam des Heeren groot maakten.

De gem. Nieuwe Pekela kan met blijdschap op dezen eersten dag met Voorganger en zijn echtgenoote doorgebracht, terugzien.

Geve de Heer, dat we met elkander een voor de gemeente goede toekomst tegengaan.

De Secr. J. W.

III

MEDEDEELINGEN

Aan afgevaardigden en gasten!

De begroetingssamenkomst wordt Dinsdag 9 Sept. 's av. 8 uur in de Baptiste kerk, Zuidbinnensingel 10 te 's-Gravenhage gehouden.

De slotsamenkomst Vrijdag 12 Sept. 's av. 7½ uur in de Doopsgezinde kerk, Paleisstraat.

Commissies van stemopnemers.

De Unie-commissie noodigt de volgende broeders uit om de stemmen der Algem. verg. op te nemen:

Voor een leider der vergadering: de broeders H. Fennema van Leeuwarden; S. P. Hellingwerf van Harlingen; R. v. d. Goot van Deventer.

Voor twee leden der Unie-commissie: de broeders F. de Glint van Stadskanaal; J. G. Olijslager van Em. Erfsch. veen; S. Houkes van Haulerwijk.

Deze broeders worden vriendelijk verzocht om 30 minuten vóór den aanvang van de Alg. verg. ter plaatse te zijn.

J. W. WEENINK,
Unie-Secretaris.

VERANTWOORDING

SIDDEBUREN.

In onze laatste verantwoording in De Christen van 8 dezer zijn ongemerkt twee fouten ingeslopen. De eerste: wanneer men het bedrag der giften optelt dan komt men tot f 55.50. Er staat echter f 60.50. Vergeten is om in te vullen B. te Veendam f 5.—. Voegt men dit er bij dan komt men tot hetzelfde eindbedrag f 60.50.

Verder staat er *B.* te Stadskanaal f 10.—. Dit moet zijn *v. d. B.* te Stadskanaal f 10.—

Heden ontvingen wij van mej. T. tijdelijk te Baarn f 25.—; mej. N. te Groningen f 2.—; N. N. te Siddeburen f 10.—; Bapt. Gem. te Leeuwarden f 15.20. Samen f 52.20. Vorig saldo f 452.58. Totaal f 504.78.

We zeggen de gevers vriendelijk dank. We zijn nu even over de helft van hetgeen we vroegen. Wie helpt ons aan het laatste? Willen degenen die ons wat beloofden te zenden, en dit nog niet deden, nu doen? Gelden kunnen gezonden worden aan Ds. W. M. Roest, Delfzijl. Postrekening 139013.

III

IN MEMORIAM.

N. ZERBST Jzn.

Br. Zerbst is ten laatste afgereisd naar het land, waar de zon nimmer daalt en dat ons hoe langer hoe dierbaarder wordt, omdat het „velen, die wij hier beminden" in zich heeft opgenomen. Wat was hij in de dagen van zijn kracht een werker voor onze beginselen! En wat had hij de gastvrijheid lief! We kunnen ze eigenlijk niet missen, die trouwe mannen, die fiere getuigen, ook al dwingt de ouderdom ze om werkeloos te zijn. Hun heengaan maakt ons eenzamer. Vele jaren heeft onze broeder aan ons weekblad „De Christen" medegearbeid. Zijne was nimmer een benijdenswaardige redactietaak, want immer deed hij wat anderen niet gaarne wilden. Hij liet zich enkel leiden door den lust om te dienen en wanneer hij dienen kon, waren lof of blaam bijkomstige dingen en gaf hij zich geheel. Wij danken God voor mannen als onze broeder en terwijl wij nogmaals een blik werpen op zijn patriarchale verschijning bidden we, dat God ons bekrachtige om hou en trouw te zijn aan onze schoone beginselen.

Namens de Commissie der Unie.
J. W. WEENINK, Secr.

III

LEESTAFEL

Josephine, door J. M. Westerbrink—Wirtz. Uitgave Christelijke Bibliotheek, J. N. Callenbach te Nijkerk.

Josephine, een meisje met een gesloten karakter, behoort tot een huisgezin zonder geestelijke basis. De vader wordt door geld-, de moeder door genot- en

pronkzucht beheerscht. De kinderen gaan, zonder steun of leiding, elk een eigen weg. Josephine, die om gezondheidsredenen bij een ietwat exentrieke tante gaat logeeren, komt daar met een flink predikantsgezin in aanraking, wat tengevolge heeft, dat ze zichzelf en de diepe behoefte van haar hart gaat verstaan, die in Christus bevrediging vinden. Daardoor is ze, teruggekeerd, in staat eenigen zegen in het ouderlijk huis te brengen. Van de armoede van het leven buiten Christus spreekt dit boek, wel zoo duidelijk als van den rijkdom van een leven, in hetwelk Hij binnentrok. L.

III

BONTE STEENEN

DEN OPRECHTEN GAAT HET LICHT OP.

„Ik was een wetenschappelijk overtuigd atheïst, volkomen zeker dat er geen God was. Een serie lezingen echter, gehouden door een bekenden professor, schokten de grondvesten van mijn atheïsme en ik werd ongelukkig, wat ik als atheïst nooit eerder geweest was. Ik kwam toen in aanraking met den eersten waarlijk wedergeboren mensch, dien ik ooit gezien had. Hij gaf mij een Bijbel. Ik wendde mij tot God en zeide: „Indien Jezus Christus de door U gezonden Verlosser was, geef mij dan licht om het te zien en genade om te volgen, want ik heb gezondigd”. God hoorde mijn gebed, en vandaag, als een begenadigde en geredde ziel, geloof ik elke bladzijde van den Bijbel”.

Prof. Ludw. von Gerdtell. (Onze Hoop).

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van een flinke jongen, die wij

JAN

noemden.

E. HUIZINGA
T. HUIZINGA—Drenth.

Hengelo (O), Krabbenbosweg 141.

Heden schonk de Heer ons een schat van een jongen, welke we

JOANNES FREDRIK

zullen noemen.

M. F. DEKKERS
G. G. DEKKERS—Hasperhoven.

Aalst bij Eindhoven, Willemstraat 6

Vrijdag 5 September 1930 No. 2147 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

EEN WISSE WETENSCHAP.

„Zoo lief, o zondaar! heeft de
[Vader u gehad,
Dat Hij voor U Zijn Zoon op aarde
[heeft gezonden!"
O Evangeliewoord, dat al ons heil
[bevat,
Ik hoorde u langen tijd, maar kon u
[niet doorgronden.

En ik geloofde u niet! Doorgrond
[ik u dan nu?
Neen, 'k doorgrond u nooit; maar 'k
[mag u thans gelooven,
En 'k vind mijn beste hoop, mijn
[laatste troost in u.
Mijn lichaam sterve in 't stof, mijn
[ziele leeft daarboven!

Neen, 'k zoek niet meer: ik heb!
[Ik heb en — ik behoud!
Vergeving voor mijn schuld, genezing
[voor mijn wonden!
Daar is een zien van 't hart, ook
[waar geen oog aanschouwt,
Een wisse wetenschap, ook waar wij
[niet doorgronden.

Gij, God! doorgrond òns: o, wat
[zaligheid is dàt!
Ik, Vader! ben Uw kind: behoef ik
[meer te weten?
„Zoo lief, o zondaar! heeft de
[Vader u gehad" —
Wisch al mijn kennis uit, dit kan ik
[nooit vergeten!

TEN KATE.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

LICHAAMS- EN ZIELSRUST.

Hand. 12 : 6.

Zeer belangrijk is de rust voor het vermoeide lichaam, nog belangrijker is de rust, die in de Schrift meestal **vrede** wordt genoemd, voor de ziel des menschen. Is de zielsrust daar, dan heeft die ook gunstige resultaten voor de rust des lichaams. Vrede der ziel bepaalt ook 's menschen verhouding tot zijn God. De goddeloozen hebben geen vrede, zegt de Heer. Alleen zij die zich met God verzoend weten door den dood Zijns Zoons, en zoo in 's Vaders gemeenschap overgebracht zijn, kunnen rusten in God en hebben vrede, een vrede, die alle menschelijke berekening verre overtreft.

Een beeld van dien vrede, een voorbeeld van zielsrust, die de onmisbare voorwaarde tot moed en kracht is, vinden wij opgeteekend in de merkwaardige geschiedenis in Hand. 12, waarvan we in het zesde vers lezen:

„Toen nu Herodes hem zou voorbrengen, **sliep** Petrus dienzelfden nacht tusschen twee krijgsknechten, gebonden met twee ketenen en de wachters voor de deur bewaakten de gevangenis".

Het was eenige jaren lang een rustige tijd geweest voor de jeugdige gemeente, die steeds toenam en uitgebreid werd tot buiten de landpalen Israëls. Daar op eens brak de vervolging tegen de geloovigen in Christus los. Een echte vertegenwoordiger van het Herodesras, bloeddorstig en behaagziek, slaat zonder eenigen vorm van proces de handen aan sommigen van de gemeente om die kwalijk te behandelen. De kleinzoon van den Herodes, die het kindeke Jezus had zoeken te dooden, de neef van den vorst, die Johannes den Dooper had vermoord, sloeg de handen aan Jacobus, „en doodde hem", Omdat hem dit zoo inviel. Spoedig merkte hij, dat hij daardoor „het volk behaagde", en dit soort van koningen, dat eigenlijk geen vastheid van beginsel heeft, richt zich gaarne naar hetgeen aan het volk behagelijk is. Nu achtte Herodes ook de beste tijd en gelegenheid om ook Petrus te grijpen en gevangen te nemen, gekomen. Dat mocht natuurlijk niet op het Paaschfeest der Joden, want dan zou hij van de gunst des volks verliezen. Petrus wordt dus in voorarrest opgesloten in de gevangenis en zorgvuldig bewaakt, alsof de vrees Herodes beknelde, dat zijn gevangene hem kon ontsnappen. Hier werkte andermaal in Jeruzalem de macht der duisternis.

Maar nog een andere macht was hier in werking. „Van de gemeente ging een gedurig gebed tot God voor haar leeraar op. En Petrus sliep in de gevangenis omringd door Engelen, in zalige zielsrust. En de biddende gemeente zou voor het aanbreken van den morgen heerlijk de verhooring van hare gebeden aanschouwen, en met vrede en blijdschap bezield worden, maar ook beschaamd wegens haar kleingeloovig zijn.

Petrus, die eens in Gethsemané zijn Heere bedroefde door zijn slapen, toen hem moest gevraagd worden door zijn Meester, die in doodsnood verkeerde: „Simon slaapt gij?" „Kunt gij niet één uur met Mij waken?" In dezen nacht heeft Petrus den Heere verheerlijkt door zijn slaap.

Uit dien slaap werd hij door een lichtstraal des hemels gewekt, en hij zal nog tot in Babylon toe van zijn Heiland getuigen. Hier predikte hij zonder woorden. De zielsrust, die zijn slaap kenmerkte, is een machtige prediking:

Ach, hoe weinige menschen treffen wij op onzen weg aan, die de ruste Gods in hun ziel ervaren en vrede hebben, om zoo onder allerlei beslommeringen, levenszorgen en leed, met den dichter van Psalm 3 te getuigen:

„Ik lag en sliep gerust,
Van 's Heeren trouw bewust,
Tot ik verfrischt ontwaakte;
Want God was aan mijn zij".

Juist dit laatste heeft Petrus rustig doen slapen, terwijl zijn lichaam daar op den kouden bodem van een vunzigen kerker in boeien geklonken nederlag.

Alleen de vrede Gods in het hart, door de bewustheid van verkregen zondevergeving door het bloed des Kruises, van de verzoening en gemeenschap met God in Christus Jezus, werkt de ware zielsrust, bij dag en bij nacht.

Hoe geheel anders is het met de

menschen in 't algemeen, die God niet kennen. Zijn woord niet gelooven en Jezus Christus niet als hun Zaligmaker en Heiland eeren of gehoorzamen. O, er worden zoo ontzettend veel onrustige nachten doorleefd, omdat er geen zielsrust in God aanwezig is. Hoe vaak zijn het de ijdele zorgen, nijd, gevoeligheden, ja wraakzucht, of ook de ongegronde hoop, de fantasie, de wereldsche overleggingen en plannen, een en ander wat de slaap uit de oogen weert. Hoevele belijders des Heeren, die zich zoo sporadisch, zoo weinig beslist den Heere hebben gewijd, moeten het nog erkennen, dat die eigenlijke vrede nog hun deel niet is. Daar helpen geen zelfgekozen middelen van godsdienstigheden en vroomheid tegen. Het moet gezocht worden bij de bron der genade, bij onzen Verlosser, Die ons hart, ja onze geheele persoonlijkheid opeischt om ons te maken, zooals wij zijn en te brengen waar we wezen moeten. De De Heiland heeft gezegd en zegt nog tot de Zijnen: „Mijne vrede geef Ik u". „Niet gelijk de wereld dien geeft". De wereld belooft wel geluk, vrede en voldoening voor het hart en voor de zinnen, maar kan ze niet geven. Jezus Christus geeft zeker vrede aan ieder, die beslist in Hem gelooft en zich geheel met beslistheid aan Hem toevertrouwt.

Een reeds overleden geloovig geleerde heeft eens dit geschreven:

„Wij, wanneer wij zien hoe begeerlijk, hoe noodzakelijk deze kracht (des H. Geestes) is voor onze taak en in den strijd des levens, zullen niet spoedig een prijs te duur achten, om die kracht te verkrijgen. Ja, laat het ons alles waard zijn, de duivel, die lust heeft in verstrooien en verstrooidheid, wil ons liefst ook bij andere dingen, en *eerst* bij andere dingen bepalen; maar de Heiland leert ons: één ding is noodig. Hij „vereenigt" ons hart, dat het van gedeeldheid afkome; vereenigt het tot de vreeze Zijns Naams. Hij leert ons Zijne kruisgenade verstaan. Het oordeel begint bij het huis Gods, en wanneer wij onze roeping als gemeente verstaan en vervullen willen, dan mogen we niet tevreden zijn met een krachteloos, wereldsch-christendom. Daar gaat een zucht naar beslistheid, naar breken met het wereldsche, naar breken met de halfheid door de gemeente. De Bruid des Heeren begint de stem van haren hemelschen Bruidegom te verstaan; de teekenen der tijden prediken luide „Maranatha"!

N. v. B.

III

LOSSE SCHAKELS

't Gemengde huwelijk. Er moet te Parijs een bureau zijn, dat bedoelt Protestantsche jongelui, die naar een huwelijk verlangen, bij elkaar te brengen. De bedoeling is om ook hierdoor den Roomschen invloed tegen te gaan. In het zoo sterk overheerschend Roomsche Parijs, is het voor Protestantsche jongelui niet gemakkelijk om met elkaar in aanraking te komen. Dat werkt natuurlijk het gemengde huwelijk Roomsch-Protestant in de hand, waarbij dan in den regel de Roomsche Kerk de Protestantsche helft naar zich toetrekt. Om deze verzwakking van het Protestantisme te voorkomen, heeft men dan bovenbedoeld bureau opgericht. Of de resultaten aan het doel beantwoorden is mij onbekend, maar wel blijkt, dat deze methode sommigen wat te geforceerd voorkomt. Een jonge dame vertelt van jonge mannen, die met Roomsche meisjes zijn getrouwd, en die toch onder een heele groep Protestantsche meisjes verkeerden. En gaat dan verder:

„Het kwaad zit veel dieper en heeft gansch andere redenen. Ik zie er een gebrek in aan echt geloof en vroomheid. Het is zeker goed, dat men zich met de jeugd bezig houdt; maar ik bid u, stel ons het huwelijk niet voor als een zaak, al is 't dan ook een Protestantsche zaak. Wat wij noodig hebben is een opwekking die ons solide bekeeringen schenkt. Geef ons Gods Woord met al zijn eischen. Wij jongeren schuwen 't kruis niet, ik geloof veel meer dat het ons aantrekt".

Hoe te handelen? Naar aanleiding hiervan schrijft mevr. van Hoogstraten—Schoch het volgende:

„Ik geloof dat wij ouderen er veel op uit moeten zijn om de gelegenheid te scheppen, dat gelijkgezinde jonge menschen elkaar op gepaste manier ontmoeten, niet in losbandige vrijheid maar op ongedwongen wijze. Ik geloof aan de christelijke zangvereenigingen en debatingclubjes, en hockey- en tennismiddagen, waar ergens op den achtergrond op de een of andere manier toch een zeker toezicht is.

Ik herdenk op het oogenblik met groote sympathie de namen van hen, die hun woning hebben gebruikt en nog gebruiken om jonge menschen te ontvangen en die wel niet als Ds. Chastand (voorstander van bovengenoemd huwelijksbureau) kunnen zeggen: „bij ons zijn honderd huwelijken tot stand gekomen", maar wel dat er echt gelukkige verbintenissen uit dit ongedwongen verkeer zijn ontstaan van jongelieden van christelijken huize".

Wij meenen dat deze woorden op een zekeren kant van ons jeugdwerk, die door sommigen te zeer als schaduwzijde betracht wordt, een gunstig licht werpen. Misschien kunnen ze bij dezen of genen bedenkingen wegnemen!

Het gezin. In een artikel over „Het Duitsche gezin", schrijft Philip J. Idenburg in „Het Algem. Weekblad voor Christendom en Cultuur" ook over de toekomst van het gezin. Hij heeft eerst gewezen op de sterke daling der geboorte-cijfers, en vraagt dan:

„Het is begrijpelijk, dat met zorg wordt gevraagd, waar dit heen moet gaan, Is er een toekomst voor het Duitsche gezin?

Neen, wanneer de ontwikkeling zich in de aangegeven richting voortzet.

Ja, wanneer het kind weer in 't gezin terugkeert.

Daarvoor zal meer dan een economische, een geestelijke vernieuwing noodig zijn".

Hij bewijst dan dat de daling der geboorte-cijfers niet in de eerste plaats in economische oorzaken gezocht moet worden. Immers in de maatschappelijk meest welgestelden breidde dit kwaad zich het sterkste uit. Men kan bovendien gemakkelijk waarnemen dat die kringen des volks, waar men de talrijkste gezinnen aantreft, in maatschappelijke welvaart niet bij de anderen ten achter staan.

Het schijnt eerder, dat zij juist den volksrijkdom naar zich toe halen.

Wat is dus noodig? Idenburg zegt:

„Noodig is een *omkeer van den volkswil.* Treffend is wat Tews daarover zegt: „Het is te hopen dat de afkeer van het kind een eind zal nemen. Ons volk zou daardoor anders in korten tijd te gronde gaan. Maar dit laatste zal slechts de meer ernstige en dieper aangelegde naturen beïnvloeden. Wat allen echter op den duur zoo sterk zullen voelen, dat het hun handelen bepaalt, is het feit *dat de volwassene van het kind meer ontvangt dan het kind van den volwassene.* De gezonde mensch heeft het kind noodig....."

Hij eindigt zijn artikel met de opmerking:

„Wij gelooven dat eerst *zedelijke vernieuwing, terugkeer tot de Christelijke moraal,* weer een toekomst voor het gezin kan scheppen".

Waar we dit laatste met den schrijver eens zijn, gelooven we dat een leven in tegenovergestelde richting, ontrouw beteekent aan de Christel. moraal. Daar waar men vertrouwen toont te bezitten in den *levenden God,* draagt men het welbehagen des Schep-

pers weg. God heeft ons het *geweten*, onze *zedelijke overtuiging*, als gids medegegeven, en welke bronnen HIJ nog ontsluiten kan, tot onderhoud van het natuurlijk leven, weet geen schepsel. Voor een honderd jaren telde ons volk misschien drie millioen zielen en thans bijna acht millioen, en het algemeene welvaartspeil staat thans beduidend hooger dan toen. Wie nadenkt, merkt, dat de Schepper het menschelijk leven gefundeerd heeft op *vertrouwen, niet op begrijpen*.

En welgelukzalig is de mensch, is het volk dat op HEM vertrouwt!

Over het Zondagsschoolvraagstuk. Naar aanleiding van den achteruitgang van het Zondagsschoolwerk in Engeland, schrijft in de Baptist Times iemand o. a.:

„Is het redelijk, jaar op jaar op dezelfde wijze voort te gaan, terwijl het aantal leerlingen en onderwijzers steeds achteruit gaat?"

Hij is van oordeel, dat op het oude fundament een nieuw gebouw moet worden opgetrokken.

„Waarom", zoo gaat de schrijver voort, „waarom in de tegenwoordige omstandigheden en bij de eischen van het heden, vastgehouden aan den naam „Zondagsschool?" Een dertig jaar geleden zeiden de jongens en meisjes van 10 jaar oud al dat ze 15 waren, en de naam „Zondagsschool" trekt niet.

Waarom op Zondagmiddag? Ik verzond eens aan het kind of de kinderen, die in de huizen in de buurt mijner kerk woonden, een gedrukte en passende uitnoodiging om te komen op een kinderuurtje des Woensdagsavonds om 6 uur. Ik begon met een wedstrijd naar het zoeken van de ontbrekende woorden van een Bijbelvers. Toen zongen we een half dozijn koren. Daarop kwam op een zwart bord de: „Gedachte voor de week". Toen zei ik hun een zorgvuldig voorbereid gebed voor. Mijn „vergadering" wist heelemaal niet wat er komen zou. Den ouderen kinderen werd opgedragen om de presentielijst bij te houden, nieuwe leden aan te brengen, de zieken te bezoeken en met bloemen te verblijden. Elke week kregen ze een gedrukte vraag, waarmede prijsjes verdiend konden worden.

Sommige Zondagsscholen kunnen zich zonder moeilijkheden handhaven. De meesten echter voeren een harden strijd om het bestaan. Waarom het niet eens op een andere manier geprobeerd?

Er moest een museum zijn — een Heilige Plaats! — voor de meeste onzer Zondagsscholen, en een ernstig rekenen met het feit, dat we leven in het jaar 1930".

Of in het boven geciteerde iets voor ons bruikbaars is, moet ieder voor zichzelf uitmaken. Doch over het vraagstuk moet worden nagedacht. Waar het getij verloopt moeten de bakens verzet worden. Doch hoe? We moeten het leven gehoorzamen, of het leven ontwijkt ons. Moge de Heer ieder die een hart heeft voor het geestelijk heil van het kind en den bloei der gemeenten, een weg wijzen naar een nieuwe toekomst!

Welke arbeid adelt? Wat gedaan wordt, moet van harte gedaan worden. Hoe adelt het Evangelie den mensch en zijn werk! Den slaven zegt Paulus, dat ze zich moeten beschouwen als dienstknechten van Christus. Het merkwaardige is echter, dat dat geen opheffing van hun positie als slaaf insluit. Ze kunnen dienstknechten blijven van hun aardschen heer, en tegelijkertijd dienstknechten van Christus zijn. Dezelfde dienst verandert daardoor van karakter. 't Blijft dezelfde dienst, maar hij wordt anders gedaan. Over den aardschen heer heen, ziet de slaaf op Christus. Daardoor wordt zijn leven godsdienst; hij volbrengt in zijn taak Gods wil.

Van beteekenis is echter, dat de Apostel er aan toevoegt: van harte. Van harte kan een slaaf zijn werk alleen doen als hij er Gods wil voor hem in ziet. En wie zijn werk van harte kan doen, is de vrije. Die staat boven den arbeid; die is v r ij.

Daarom zegt Paulus ook in Kol. 3 : 23 tot dezelfde klasse van menschen: En al wat gij doet, doet het van harte, als den Heer, en niet den menschen. Wie alleen oog heeft voor de betrekking, waarin zijn dagelijksche arbeid hem tot de menschen stelt, zal hem menigmaal moeilijk van harte kunnen doen. Zoodra gij echter tusschen uw werkgever en uzelf den Heer ziet, zult gij uw werk van harte kunnen doen. In den arbeid schuilt een zegen — ongetwijfeld! — doch adelen doet de arbeid slechts dàn, als hij den Heer gedaan wordt.

Leg uw ziel er in. Zijn werk „van harte" doen, wat wil dat anders zeggen, dan zijn ziel in zijn werk leggen?

Alles wat leeft heeft een ziel. De ziel is het leven. Wilt gij, dat iets „leven" zal, dan moet ge het een ziel inblazen. Wanneer een werk kwijnt, zegt men wel eens: de ziel is er uit. Een „ontzielde" vereeniging, is ten doode opgeschreven, d. w. z. dood is ze al, ze gaat nu haar verdwijning tegemoet. Hier ligt de wortel van alle kwaad. Moeilijkheden zijn te overwinnen, tegenstand kan gebroken worden, maar wat geen ziel heeft, houdt geen stand.

Wanneer iemand tobt met een kwijnend werk — hij vrage zich eens af: hebben we onze ziel, onszélf, heel ons wezen, er wel ingelegd? We willen de resultaten wel eens te goedkoop bereiken. We geven onze contributie, een uurtje van onzen vrijen tijd, een kwartiertje voorbereiding, en .... we verwonderen ons dat het niet goed gaat. Hebt ge uw ziel er niet voor over, wilt ge heel uw persoonlijkheid niet in het werk leggen — goed, maar verwacht dan ook niet dat het werk leven zal, vrucht zal geven en voldoening schenken. Gij overtreedt tegen den Schepper, die ons rondom leert, dat alles wat leven zal, een ziel moet hebben. De hoeveelheid geld, die gij geeft, de hoeveelheid vrijen tijd, die gij voor het werk afzondert, is op zichzelf niet beslissend. De beslissende vraag is slechts, of gij in dat geld, in dien vrijen tijd uw ZIEL geeft. Doet gij dat niet, dan kan uw geld en dan kan uw arbeid den dood niet keeren. In de wortel van alle levende ding heeft God niet „tijd", niet „geld" maar „ziel' gelegd. En al wat ge doet ... leg uw ziel er in! En ge zult merken, dat het gaat groeien, bloeien en vrucht gaat dragen. Dus: heb uw ziel er voor over!

Genieten of dienen? Paulus schrijft aan de Filippenzen, dat hij door tweeërlei begeerte gedrongen werd. Hij had de begeerte om op te breken, om te worden uitgespannen en met Christus te zijn. Van dat samenzijn met Christus zegt hij, dat het zeer verre het beste is. Maar hij wou ook wel in het vleesch blijven. Dat niet om zichzelf, maar omdat dat noodiger was voor de lezers. Sterven was voor hem persoonlijk winst. Blijven in het vleesch beteekende voor hem: gelegenheid te hebben om vrucht te scheppen.

Het is hem niet onmiddelijk duidelijk, wat hij kiezen moet. Machtig ondergaat hij de bekoring van het vooruitzicht eener persoonlijke vereeniging met Christus: „zeer verre het beste". Maar de andere overweging triumfeert. In dit geloof n.l. dat het om uwentwil noodiger is dat ik blijf denk ik dat ik zal blijven. Paulus onderwerpt zijn sterke begeerte, om hier te mogen opbreken, en zich bij Christus te mogen nederlaten, aan het belang zijner broederen.

En wij? En bij ons? Wat staat bij ons voorop? Kunnen wij het smaken van genot, van *rein* genot, ten achter stellen bij het belang der zielen? Gij ziet in het bijwonen van een goede bioscoop- of tooneelvoorstelling geen kwaad; gij zegt dat ge er genot, zuiver genot smaakt. Maar voor anderen

effent het den weg ten kwade. Wat zult ge nu doen? Paulus stelde het genot van de persoonlijke gemeenschap met den Heiland ten achter bij het belang zijner broeders. En wat is nu tooneelgenot, of welk aardsch genot ook bij de heerlijkheid van de hemelsche gemeenschap met Christus?

Als niet *genieten*, doch *dienen* het uitgangspunt van uw leven is, zal het anderen niet tot schade, maar tot voordeel en blijdschap zijn. L.

III

's VADERS WIL.

In het Ev. van Mattheüs H. 6 : 9—13 vinden wij het nu nog zoo algemeene voorschrift bij het bidden zooals de Heere Jezus dat Zijnen discipelen voorlegde: Daaruit blijkt wel dat de Heere wil, dat Zijne leerlingen ordelijk, zakelijk en naar waarheid zouden bidden. Elk woord en elk zinnetje in dat voorschrift heeft breede en diepe beteekenis, en het is eerbiedig en van groote beteekenis als wij bidden, ook als er letterlijk naar 's Heeren voorschriften gebeden wordt, bij de uit te spreken woorden of beden, na te denken. Iemand, die ook wel het „onze Vader" bad stuitte steeds bij de bede: „Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren". De man liep vaak met vijandschap en wrevel in zijn hart tegen iemand, die hem tegen was!

Alleen discipelen van Jezus, kinderen Gods, kunnen naar waarheid het „onze Vader" uitspreken.

Het gebed des Heeren, in proza of berijmd, wordt dikwijls uitgesproken in samenkomsten of op kansels en platforms, ook in huiselijke gezelschappen of kringen, vooral als de bidder niet gewoon is van hart tot hart met den Heere te spreken. 't Gaat er soms wel wat erg banaal bij toe, niet alleen bij Roomsch Catholieken met hun „Vaderonsjes", maar ook wel bij Protestanten.

In sommige deelen van ons land, vooral in zuidelijke, vindt men veel, dat het „onze Vader" tot een gewoon tafelgebed voor den maaltijd gebruikt wordt, wanneer men althans nog bidt voor het eten. Gewoonlijk draagt dan de huisvader of bij diens afwezigheid de moeder het gebed voor, en het moet gezegd, dat in die wijze van doen wel eenige stichtelijkheid voor het gezin ligt. Doch het gebed zelve komt veelal weinig tot zijn recht.

Wij kunnen thans niet al de afzonderlijke beden, in 't gebed des Heeren behandelen, dat ligt ook niet in onze bedoeling. We wekken alleen tot ernstig nadenken en eerbied op, wanneer dat gebed uitgesproken wordt.

Eén bede treft ons menigmaal, 't is deze: „Uw wil geschiede, gelijk in den hemel, alzoo ook op de aarde". Als die bede door ons in waarheid uitgesproken wordt, staan we inderdaad op een hoog standpunt des levens. Immers dan is onze ziel tot zwijgen gebracht, en 's Vaders wil beslist alles in ons en voor ons! Dan is er bij ons een besliste onderwerping aan God en Zijn wijzen en heiligen wil. En indien de oprechte begeerte, die dan in 't gebed wordt uitgesproken, aanwezig is, zal de groote verandering in ons hart en leven practisch openbaar worden.

Maar dat bewijst dan ook waarachtige bekeering en zelfovergave aan den wil des Heeren en is er een wezelijke overtuiging van de verkeerdheid en het zondige van onzen eigen wil, en een vast vertrouwen op de liefde en trouw van God, die niets

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

33. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Hij bracht o. a. een bezoek op de Enke-hoeve en werd daar uitgenoodigd, eens de samenkomst op de Enke-hoeve bij te wonen, hetgeen Sonwald beloofde. — Op de wandeling in de bosschen zag meester Sonwald, hoe iemand zich door ophanging van het leven trachtte te berooven. Spoedig was de man losgesneden en het gelukte meester Sonwald, „doove Jorg", want dat was de levensmoede, weer tot het bewustzijn te brengen. Doove Jorg vertelde daarop iets van zijn levensomstandigheden, hoe hij vroeger jarenlang in de herberg gediend had, en dat Pieter Sterzel eens de schuur in brand had gestoken, waar het slaapkamertje van Jorg was; daar Jorg toevallig in dien nacht een poosje naar buiten was gegaan werd zijn leven gespaard. Men had het Sterzel nooit kunnen bewijzen, daar doove Jorg ter wille van Sterzel's vrouw en kinderen zich stil hield).

Günter Sonwald hoorde dat alles aan en schudde voortdurend met het hoofd.

De groote ellende, die anderen op de oude man hadden losgelaten, de edele trek, die hij ontdekt had in deze verloopen oude man, wekten een diep medelijden bij hem op.

»Zij houden het allemaal met elkaar!« zeide doove Jorg verder »Zij zitten allemaal aan elkander vast als pek en zwavel!«

»Oude, ik zal je eens wat zeggen: Je mag je *niet weer ophangen*; ik zal wel voor je zorgen!«

»Wat . . .? het gezicht van doove Jorg vertrok weer in allerlei zonderlinge plooien; hij begon te beven en met zijn voeten begon hij weer de maat te slaan, evenals hij gedaan had toen hij meester Sonwald voor de eerste maal in de herberg »In 't gouden veld« ontmoet had.

Günter Sonwald herhaalde nog eens het gesprokene.

»Nee, dat kan u geen ernst zijn!«

»En toch is het mij volkomen ernst!« zeide Sonwald verder. »Je zult zeker ook wel honger hebben?«

»Ja, nu, als men niets te eten heeft, krijgt men honger!«

»Wanneer heb je voor het laatst iets gegeten?«

»Gistermorgen«.

Sonwald ging opstaan. Hij hielp de oude man ook overeind.

»Kom, wij gaan naar huis. Wij gaan straks in het bosch nog bij elkaar weg, jij gaat nog vóór mij naar het dorp terug. Dan heeft niemand er erg in, en je moogt ook tegen geen mensch daarover spreken. En wanneer het dan straks duister begint te worden, kom je maar bij mij in school. Daar kun je dan wel eten. En een slaapplaats krijg je ook!«

Den volgenden Zondagavond, 10 minuten over 8, verscheen meester Günter Sonwald in de woonkamer van de Enke-hoeve, waar hij door de boerin verwacht werd. Toen zij beiden in de kamer van tante Veerman kwamen, was deze reeds met de bijeenkomst begonnen.

De geheele vergadering, ongeveer twintig vrouwen en meisjes en enkele kinderen, zag verwonderd om, de verbazing was algemeen.

Günter Sonwald groette met een hoofdknik en ging daarop zachtjes naar een stoel, die achteraan was neergezet.

De oude onderwijzeres, die voor de vergadering aan een klein tafeltje zat, ging na de kleine pauze, die zij gemaakt had, verder: »Wanneer wij nu vanavond de geschiedenis van den kleinen twaalfjarigen Jezus in den tempel te Jeruzalem overdenken, gaat er zeker een aangename herinnering door ons gemoed, want deze geschiedenis staat toch als liefste kindergeschiedenis uit de jeugd van onzen Heiland voor onze ziel. Maar het is nog meer dan dat, veel meer. Wij willen nu eens hooren, wat deze geschiedenis ons, die al lang geen kinderen meer zijn, nog te zeggen heeft!«

En nu ging zij de eigenlijke geschiedenis verklaren en wees er o. a.

anders wil, dan wat met Zijn wezen overeenstemt en voor al de Zijnen tot tijdelijk en eeuwig heil strekt

Gelukkig de mensch, die zich, met verloochening van eigen wil, aan den wil van God onderwerpt; want Hij wil, dat alle menschen zalig worden en tot de kennis der waarheid komen. Hierop wijst het Evangelie van Gods genade en biedt de kracht aan om door het geloof die kracht te bekomen en er door tot overwinning en nederwerping van eigen wil en tot de ervaring van de behoudende en sterkende wil van God te komen. Dan vloeit als vanzelf de bede over de lippen: Vader, Uw wil geschiede.

Dan kunnen tegenspoeden, zorgen en rampen ons overvallen, doch rustend in den wil en het heilig bedoelen van God is er kracht om te dragen en .... uitkomst!

Indien iemand lijdt als een Christen, wordt hij bewaard tegen wraakgevoel in het hart tegenover zijn belager, en om stil te verdragen tot verheerlijking Gods. (Lees 1 Petr. 11).

Niemand zegge: dit is een ideale zielsgesteldheid, die toch op deze aarde niet bereikt wordt. Waarom niet? Is iets onmogelijk van wat God in en door Zijn kinderen wil doen? Wij bidden toch „gelijk in den hemel alzoo ook op de aarde".

God geeft altijd kracht en genade, naar dat wij hebben te dragen!

In die bewustheid door het kinderlijk vertrouwen op den Vader in de hemelen, zijn wij ook bekwaam en bereid tot den dienst des Heeren. Dan vragen wij ootmoedig: Vader wat wilt Gij dat ik doen zal. En evenals de Engelen in de hemelen, worden wij dan ook bereid, om gehoorzaam te zijn, als onze Heiland zelf gehoorzaam was.

Onze Vader, die ons in Christus Zijn wedergeboren kinderen ziet, trekt ons tot Zich op en zal ons voor eeuwig tot Zich nemen en ons met Zijn hemelschen erfenis rijk maken.

O, daar te zijn, waar nimmer tranen [vloeien,
Waar 't hart geen angst, geen kommer [kent noch pijn,
Waar doorn noch distel groeien, —
O daar te zijn, o daar te zijn.

O daar is 't schoon, in 't vaderland [der vromen,
Daar is geen Kruis, daar wordt de [doornenkroon
Van 't buigend hoofd genomen
O daar is 't schoon, o daar is 't [schoon!
(J. de L.)

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Voor Felix en Festus.

Handel. 24; 25 : 1—12.

Les voor Zondag 5 Oct. 1930.

Zoo was dan Paulus aan den vlammenden haat der Joden te Jeruzalem ontkomen en overgebracht naar Cesarea. Maar dat beteekende natuurlijk niet, dat Paulus nu vrij was. Zijn zaak moest nog evengoed verder onderzocht worden. Dat zou gebeuren ook en wel heel spoedig.

Reeds na 5 dagen kwam de zaak voor. De hoogepriester Ananias verscheen zelf aan 't hoofd van de oudsten der Joden bij den stadhouder Felix. En dan had hij bovendien nog een

---

op, dat de ouders van Jezus Hem dagenlang onvermoeid gezocht hadden van den vroegen morgen tot den laten avond, overal, waar zij maar eenigszins vermoeden konden, dat zij Hem zouden kunnen vinden. En hoe zij dan, na dagenlange omzwerving, na zorgenvolle doorweende nachten eindelijk geen raad meer wisten, en met al hun eigen weenen, al hun eigen plannen en zoeken, maar ook met al hun eigen kracht aan 't eind waren, om dan met hun geheele, groote nood in hun namelooze smart naar den tempel te gaan, om daar voor God hun hart uit te storten.

En daar in den tempel, daar, waar zij Hem in het geheel niet vermoed hadden, vinden zij Hem, midden tusschen de leermeesters der Wet, naar hen luisterend en hen allerlei vragen voorleggend. En als Zijn ouders Hem daar zagen, werden zij verslagen, en ontzetten zich zeer.

De oude onderwijzeres wees bijzonder daarop, dat Maria en Jozef wel zeer geschrokken moesten zijn, ten eerste al, omdat zij hun Jezus zoo plotseling en in het gezelschap van de geleerdste en wijste mannen van het volk wedervonden; maar ook, omdat zij Hem juist daar vonden, waar zij Hem geen oogenblik zouden hebben gezocht. En dat allemaal in het oogenblik, dat zij als innerlijk en uiterlijk gebroken menschen in den tempel verschijnen, om tot God te naderen, want de vrome Jood kon slechts in den tempel te Jeruzalem aanbidden.

De spreekster sprak met groote innigheid en warmte, maar ook heel eenvoudig en zakelijk, zoodat Günter Sonwald aangenaam getroffen werd. Er was niets te bemerken van de een of andere vrome sentimentaliteit, van geestelooze, nietszeggende frasen.

Nu bond de spreekster het alle aanwezigen dringend op het hart, om met alle nood en zorg, met alle smart toch onverwijld naar de juiste plaats, naar de juiste Helper te gaan: naar den Heer Jezus Christus. Niet eerst het geheele land en alle menschen afloopen, God is het, Die alleen waarlijk helpen kan. Waarom dus eerst de menschen te bedelen, op menschenhulp te wachten, wanneer wij alles, alles aan Hem mogen vertellen, Die ons in Zijn heilig Woord toeroepen laat: »Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u!« Weten wij het? Denken wij er steeds aan, dat de bekommernis van Zijn kinderen Gods zorg is?

Günter Sonwald luisterde met alle aandacht, dat was een uitlegging van deze kindergeschiedenis, zooals hij die nog nooit gehoord had.

Dan ging de oude onderwijzeres in de vertelling van de geschiedenis verder, hoe de moeder zegt: »Kind! waarom hebt Gij ons zoo gedaan? zie, Uw vader en ik hebben U met angst gezocht!« waarop Jezus antwoord: »Wat is het, dat gij Mij gezocht hebt?«

Ja, waarom ook hadden zij zoo lang gezocht zonder tot God te naderen, zonder te gaan in het gebed? Waarom arbeiden wij menschen zooveel zonder gebed en ook zonder zegen van God in ons werk? Daarom ook is de arbeid voor velen een last geworden, een noodzakelijk kwaad. Dan is het werk niet meer de door God gewilde en verordende arbeid, die lichaam en geest gezond en frisch houdt en beiden voor een voortijdig verval bewaart!

»In het verwijt van Maria aan Jezus: »Kind! waarom hebt Gij ons zoo gedaan?« zien wij onze geheele menschelijke aard, die nooit de schuld bij zichzelf zoekt, maar God en de menschen het verwijt voor de voeten gooit: »Waarom hebt Gij mij zoo gedaan?« Jezus zegt verder tot Zijne moeder: »Wist gij niet, dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders?« Neen, dat wist Maria, dat wist Jozef niet, en daarom ook »verstonden zij het woord niet, dat Hij tot hen sprak«. Neen, dat weten helaas ook tegenwoordig zoo vele ouders niet, dat reeds hunne kinderen, ook hunne kinderen daar behooren te zijn, waar van God, Gods liefde en genade en trouw, van Zijn wijsheid, macht en groote kracht gesproken wordt, om zoo reeds in de kinderjaren te worden ingeleid in de groote wereld van onzen grooten God en Zijn heilsbedoelingen, in alles, wat betrekking heeft op onzen Vader in den hemel en onzen Heer Jezus Christus!«

(Wordt vervolgd.)

advokaat meegebracht, ongetwijfeld in de hoop, dat die nog beter de rechte woorden zou weten te spreken voor de rechtbank, dan hijzelf. Tertullus heette deze man.

Voor de rechtbank kreeg allereerst Tertullus namens de aanklagers het woord. Vertel, wat van zijn rede beschreven staat. Vers 7 biedt een mooie gelegenheid om een beetje te schilderen; b.v.: „Toen kwam plotseling de overste Lysias met soldaten tusschen beide. Hij wilde onzen gevangene hebben. Wij wilden zelf hem oordeelen, omdat het hier over zaken van onze wet gaat, maar de overste kwam met groot geweld. Toen moesten wij natuurlijk gehoorzamen. En nu hij dezen gevangene naar Cesarea had laten brengen en ons beval, hier voor u te verschijnen, zijn wij gekomen". Natuurlijk kan het ook nog wel anders; ik geef slechts een voorbeeld.

Na Tertullus moet gij den hoogepr. nog een enkel woord laten zeggen ter bevestiging; en ook de andere Joden moeten zich even laten hooren.

Dan laat gij P. aan 't woord, de gevangene, beschuldigd van al wat slecht is, maar toch moedig in den Heer zijn God. Wij zullen hooren, wat hij te zeggen had, v. 10—21. Bestudeer dit gedeelte goed en tracht het eerst in uzelf te vertellen. Let vooral op v. 15, waar P. spreekt van zijn hoop op God. En v. 16 worde vooral niet vergeten, daar dit als tekst is geleerd.

Met v. 22 en 23 wordt dan aan dit gedeelte een slot gemaakt. Paulus kwam weer in de gevangenis en de Oversten van Jeruzalem vertrokken. Toch had P. het niet al te moeilijk (23). Evenwel, hij was en bleef gevangen.

Wat had de Heer ook weer aangaande hem gezegd tot Ananias van Damascus? (9 : 15). Een deel daarvan was reeds vervuld met het verhoor voor Felix. Maar P. zou nog meer voor de grooten der aarde getuigen.

Eén tijdje na dit eerste verhoor van P. dacht de stadh. F.: Ik moet dien P. nog wat beter leeren kennen. Ik moet er meer van weten, wat hij eigenlijk voor bijzonders te vertellen heeft. En mijn vrouw moet hem ook hooren. Zijn vrouw was n.l. een Jodin. F. deed, zooals het hem goeddacht en ontbood P. En toen P voor den stadh. en diens gemalin stond, vernam hij, dat zij nader op de hoogte gesteld wilden worden aangaande het geloof in Chr. Dat was nog eens een fijne gelegenheid voor P. Wat zal hij zijn best gedaan hebben om van Jezus te spreken.

Maar ... hij sprak over ... (25). Felix kreeg het te benauwd. Hij had heel wat op zijn geweten. Hij werd bang. O, had Felix toch naar de roepstem des Heeren geluisterd; o, had hij zich toch bekeerd van zijn ongerechtigheden en goddeloosheid. Maar dat deed F. niet. Vertel 25b.

Zoo werd dan P. weer in de gevangenis gebracht en wachtte af. Maar F. had geen haast om zijn zaak opnieuw voor te brengen. Hij dacht: Misschien wordt mij binnenkort wel geld geboden, wanneer ik beloof hem los te laten. F. zal wel vaker in rechtzaken het geld hebben laten beslissen, en dat zullen de menschen wel geweten hebben. Hij dacht: Ik moet P. zoo nu en dan maar eens bij mij laten komen; dan heeft hij gelegenheid, om mij geld aan te bieden. Maar P. sprak wel met den stadhouder, doch niet over geld. Zoo verliepen de maanden; ze werden tot jaren zelfs. En toen P. ongeveer twee jaar te Cesarea gevangen gezeten had, werd F. van zijn post afgeroepen en door een nieuwen stadhouder, Porcius Festus, vervangen.

Een nieuwe stadhouder, dat was een heele drukte in de provincie. Zoo spoedig mogelijk bracht Festus een bezoek aan Jeruzalem. Of er ook een feest van gevierd is, weten wij niet, maar heelemaal met stille trom zal het wel niet toegegaan zijn. Bij zulk een gelegenheid verleende de stadh. natuurlijk ook aan verschillende personen audiëntie, (vertel, wat dat is). De hoogepr. en eenige van de voornaamste der Joden dachten: Wij moeten maar dadelijk van de gelegenheid gebruik maken en probeeren, nu klaar te komen met P. Laat hen naar den stadh. gaan. Vertel, wat ze vroegen, en wat Festus antwoordde. Gelukkig maar, dat F. hun verzoek niet toestond, want ze waren nog even boos gezind als twee jaar te voren. Vertel wat ze van plan waren.

Toen de stadh. terug was van zijn bezoek aan Jeruzalem, begon hij reeds den volgenden dag met de behandeling van de zaak van Paulus. De oversten waren ook tegenwoordig en zij beschuldigden hem weer van al wat leelijk was.

Paulus verantwoordde zich. Vertel.

Festus wist, dat de oversten gaarne wilden, dat de zaak te Jeruzalem zou behandeld worden. En hij dacht: Ik moest hun maar ter wille zijn; 't is beter goede vrinden dan vijanden te maken. Hij zei .... Maar Paulus kende het gevaar te Jeruzalem. Daar wilde hij niet weer heen. Hij dacht: Dan nog liever naar Rome! en hij zei ... v. 10, 11. Festus had er niets tegen te zeggen en zoo was voorloopig de zaak van de baan. Paulus ging weer de gevangenis in om te wachten op een geschikte gelegenheid. Dan zou de stadh. hem naar Rome zenden. De volgende week zullen wij zien, wat er in dien wachttijd nog gebeurde.

K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Het persoonlijk gebed.

Opstel, voorgelezen door zr. G. v. Veen op de 1e Ned. Bapt. Jeugdconferentie te Groningen.

In het gebed ligt het geheim en de kracht van het Christen-zijn. We weten allen, dat we in ons bidden in nauw contact staan met God. We zijn dan als het ware Gods heiligdom binnengetreden. En welk menschenkind zal dan niet een heilige ontroering over zich voelen komen als hij, de onreine, de zondige, daar van aangezicht tot aangezicht zich bevindt met den Heilige, den Reine, den Vlekkelooze, die ver, ver boven de zonde zich verheft en geen gemeenschap kan noch wil hebben met de zonde. Hoe zal de onreine dan kunnen bestaan?

Daar staat hij: zonder steun of staf, en naakt en open ligt de zondige ziel voor den Smettelooze. Kunnen we het niet begrijpen, dat de mensch zich dan schaamt over zijn zonde? O, moet hij zich dan niet diep in het stof buigen en moet hij dan niet zijn zonde belijden, omdat hij staat tegenover zijn God, de Heilige?

En hoe komt het, dat Hij, die geen gemeenschap wil hebben met de zonde, zich toch bemoeit met dengene, die de zonde doet? O, (en dit is de vreugde van alle geloovigen), Christus heeft immers alles geboet; al de zonde heeft Christus de wereld uitgedragen en Hij heeft ook ons verlost van alle zonde. Daarom en alleen door dit verzoenend sterven bemoeit de Vader zich met den zondaar.

Is het niet of ook de zondige dat begrijpt, die daar ligt geknield voor God! En hooren we ook niet de danktoon, die er klinkt door zijn belijden heen? Hij moet immers wel danken en aanbidden dien grooten heiligen God, die hem Jezus heeft getoond en ook voor hem Jezus heeft gegeven!

We gevoelen, dat hier een hechte band wordt gelegd tusschen den Vader en Zijn kind. Het kind heeft geloof in den Vader en het heeft Christus hartelijk lief gekregen. Er ontstaat een innige verhouding tusschen die twee.

Voelt ge niet, dat dit het werkelijke bidden is en wilt ge niet van mij gelooven, dat hier de kracht en het geheim liggen voor het geheele leven van den geloovige? Is dit niet de eenige goede basis, waarop we ons geloof kunnen bouwen?

Kan zoo'n ontmoeting zonder uitwerking blijven voor de ziel zelve, ja ook voor haar omgeving? O neen, duizendmaal neen, zeg ik u, dat kan niet! Hier heeft de ziel zich gespijzigd en gelaafd; hier heeft zij het hemelsch manna genoten, dat ze noodig heeft voor haar

geestelijk leven en bestaan. Degene, die zoo met z'n God heeft gesproken, is geheiligd en verplicht ook te laten zien, dat hij geheiligd is geworden. Datgene, wat hij ontvangt, ontvangt hij niet alleen voor zichzelf...

Sankey b.v. de meeste kracht uitging, van zijn woord of wel van zijn liederen.
Elke Baptisten gemeente of -kring, die naar buiten toe evangelisatie-arbeid verricht (of eigenlijk mag dit niet veron-

zijn keuze. Indien eenigszins mogelijk. dient hij lid der gemeente te zijn, — in elk geval een belijdend Christen, die ook met evangelisatie-ijver bezield is, en die met het koor steeds voor den

Parties. Less attention has been | MacDonald

omgeving. I verity
voor zichzel the
uitdeelen zo ormity
de liefde o lished
weer door a
Mijn vrie r hill
ontmoeting to be
en verlangt deep,
dan en sta I on its
Ik kan u ver wind
beschaamd w ndon.
En gij, di wdery
geweest met ed by
op 't oogen Hill,
nog steeds ir and
En is het uw offers
weer geheilig here
gemeenschap cele-
werk geword ng of
zegen in uw ed a
zoek dan uz cross,
steeds Christ cken
uwe gedachte hop's
Ik geloof, dat ndis-
en hoe kan just
Hem hebt ve ob-
dan wel verc king
Jezus Christus close
tot God! Be ying
laat u leiden d hills,
en gij zult w and
moeten en doc hill
Ik bid allen hich
of te nimmer, hold
gij geen Chr is a
morgen en elk reen
in het bidden are
geloof en belijd olet.
kel maar een have
uw gebeden. La man
punt, de spil zi pro-
en laat u alleen sals
gebed rein, gij ags
I
ING ge
ONZE BAPTIS th
EVANGEL tic
ese
ave
of
iber
on
iles
aid
to
it
red
Het lied heeft the
Als het woord her
den spreker niet ge,
het somwijlen g nd
kunstelde lied,
wijde zangers, o
een tranenvloed
schijn te roepen.
Woord en lied
tige wapenen, do
gesteld in hande
waarmede de bo
stookt, en de zo... gedreven in de armen van Jezus.

Vele groote evangelie-predikers hebben hiervan de waarheid ervaren, en het is niet te zeggen, waarvan bij een

CONFERENCE SUNDAY IN WESTMINSTER

With Rev. R. MOFFAT GAUTREY

IN London, as at Bristol and throughout the country, the Methodist people were rejoicing on Sunday over the extinction of the large debt which had threatened to cripple their efforts in the foreign field. The Rev. R Moffat Gautrey, who spoke from Dr. Dinsdale Young's platform in the Central Hall, Westminster, referred with thankfulness in his morning prayer to the sacrificial effort which has been made. Throughout the service—and not from a few individuals only—the old Methodist ejaculations, "Amen!" "Hallelujah!" "Praise God!" were frequently heard.

In perfect summer weather, with a cool wind blowing, and the parks softly green after Saturday's rain, a congregation, largely composed of young people, gathered round a minister who won national fame in East London. Mr. Gautrey has aged little since the London days. His poise remains active and alert, the voice keeps its old resonant vigour, the fresh complexion and thick white hair tell of health preserved through working years. As he read with rising emphasis two great passages from Isaiah, he seemed to identify his own experience with the prophet's, and if any worshipper had arrived in a slack and languid mood, the last remnants of drowsiness would have been swept away by the preacher's energy. The choir helped him and us by the perfect rendering of "Comfort the soul of Thy servant" as an introit, and Sullivan's fine anthem, "Hearken unto Me My people," with its echoes of Handel. As always at the Central Hall, care was taken to avoid dull and outworn hymns. The best choice—reserved, however, for the evening—was "Rejoice and be glad! the Redeemer hath come." Ought not every service to include one piece like that, with a stirring refrain?

"Their Rock and Ours"

Mr. Gautrey took a text from Deuteronomy, on which pulpit anthologies are almost silent: the words of Moses in chapter xxxii. 31, "For their rock is not as our Rock, even our enemies themselves being judges." Dr. Moffatt translates as follows: "The foe's strength is not like our strength, as the foes themselves admit."

The preacher began with an eloquent character-sketch of Moses as seer and poet. He believes that many of his writings, besides Psalm xc., have found their way, though anonymously, into the Hebrew Scriptures.

"Never let us think that the God of Moses dismissed His faithful servant in disgrace. At the prophet's lonely tomb the divine mourner stood.

'The angels of God have turned the sod,
And laid the dead man there.'"

The place of the rock in the Old Testament was next discussed in thoughtful passages. The people had been slaves in Egypt, accustomed through centuries to the sandy plains and deserts of the Nile delta. Their hearts leaped up when they entered a rugged and broken territory, where they could lift up their eyes to the hills.

The Verdict of Foes

A great lawyer is always well satisfied when he can buttress his case with evidence extracted from the other side.

"In the East End we had opportunities of proving the truth of this text. If a group of Socialists founded some new association, it was to a Methodist local preacher that they chose to entrust their funds. If you have got any money put by for a rainy day, the passbook is safer in the hands of a saint than of a sinner."

Again, from his ministerial experience, Mr. Gautrey told how in the hour of desperate trouble, men who had scoffed at religion would seek the prayers of Christian friends. "We hear no cheap sneers at religion in days when the sun is turned into darkness and the moon into blood."

"The real testimony to the worth of your religion is that the man who has sneered at you as a Methody, seeks your aid when his trial comes."

"I talked once with a rich man, whose only reading for many years had been the financial papers, and whose mind could hardly be diverted from the subject of stocks and shares. He said to me sorrowfully, 'Mr. Gautrey, if I had my life over again I would not spend it in money-making.' He spoke with disgust, as if he knew he had fooled away his life—and so he had."

J. T. S.

te disponibel kan zijn.
kwaamheid ook iets
oit ten achter gesteld
, die meer capacitei-
aan bovengenoemde
an krijgt men exces-
mij bekend koor, dat
vig onderwijzer werd
niet kon laten met den
gen liederen den draak

ente honderd procent
or kunnen genieten, dan
er volkomen met den
nte te sympathiseeren.
eperking, die de naam
r", der vereeniging
ten aanzien van haar
. — Een evang.-koor
n doel om een toon-
en, dat de moeilijkste
uitvoeren en op wed-
ogste punten uitkomt.
deze idealen gewijd,
ente totaal onproduc-
op wedstrijden stree-
oel doch werken niet
n te trekken.
echter wel, hiermede
gd, dat een evang.-
tevreden mag stellen
allerlaagste trede van
der te blijven staan.
geval. Men houde
het oog.
ch zijn mooiste liedje,
enkele voorbijganger
emen. Doch als de
d doet hooren, dan
d stil en schroomt
om nu bij dit beeld
lle zich niet tevreden
, doch trachte den
benaderen!
e de heilsboodschap
die zeggingswijze en
an zijn stem, welke
wijze de heerlijkheid
vertolken en welke
dichtst bij het hart
gen.
gelisatie-lied. — Een
gen lied, onzuiver
al zijn de woorden
mist zijn effect en
gendeel van haar
wekt ergernis. —
de krachten gaat
den lachlust op en
ar doel.
voudig van inhoud
harmonie, gezon-

Een wezenlijk nog moeilijker kwestie, vooral voor kleinere gemeenten, is die van den directeur. Een bekwame koorleider is voor de vereeniging van groot belang. — Men zij echter voorzichtig in

gen door toegewijde, ernstige zangers, — nu eens zacht en teeder vragend, — dan weer in een ernstig dringend crescendo, — of jubelend de heerlijkheid der verlosten bezingend, — zulk een

advokaat meegebracht, ongetwijfeld in de hoop, dat die nog beter de rechte woorden zou weten te spreken voor de rechtbank, dan hijzelf. Tertullus heette deze man.

Voor de rechtbank kreeg allereerst Tertullus namei woord. Vertel, schreven staat. gelegenheid om ren; b.v.: „Toe overste Lysias beide. Hij wilde ben. Wij wilde omdat het hier wet gaat, maar groot geweld. T tuurlijk gehoorzam gevangene naar brengen en ons b verschijnen, zijn wi lijk kan het ook geef slechts een vc

Na Tertullus mo nog een enkel woo bevestiging; en oc moeten zich even l

Dan laat gij P. gevangene, beschu slecht is, maar tc Heer zijn God. Wi hij te zeggen had deer dit gedeelte eerst in uzelf te v op v. 15, waar hoop op God. En niet vergeten, daa leerd.

Met v. 22 en 2 gedeelte een slot ge weer in de gevang van Jeruzalem ver P. het niet al te wel, hij was en ble

Wat had de l gaande hem geze Damascus? (9 : 1 was reeds vervulc voor Felix Maar voor de grooten c

Een tijdje na di P. dacht de stac P. nog wat bet moet er meer genlijk voor l heeft. En mijn hooren. Zijn vr F. deed, zooals ontbood P. Er en diens gema zij nader op d worden aanga Dat was nog heid voor P. daan hebben c

Maar . . . hi Felix kreeg he... heel wat op zijn geweten. Hij werd bang. O, had Felix toch naar de roepstem des Heeren geluisterd; o, had hij zich toch bekeerd van zijn ongerechtigheden en goddeloosheid. Maar dat deed F. niet. Vertel 25b.

Zoo werd dan P. weer in de gevangenis gebracht en wachtte af. Maar F. had geen haast om zijn zaak op- ... staan... hem naar Rome zenden. De volgende week zullen wij zien, wat er in dien wachttijd nog gebeurde.

K. R.

Rosevear, one of the departmental treasurers, pointed out that Sir Henry's indictment told equally against the pulpit, modern theology and all the Churches, and he protested that the Sunday-School Department of Methodism should be made the area of a heresy hunt. The debate was mainly a plea for the old ways, made by laymen and ministers not now in Sunday-school work, and the Conference by an overwhelming vote told the pioneers of modern methods to go on. Sir Henry Lunn had ascertained that only 600 copies of a catechism produced ten years ago had been sold in a year. A later report indicated that the purchasers were chiefly candidates for the local preachers' plan who wanted Methodist doctrine boiled down to a minimum.

Social Welfare

Opinion differs in Conference as to the value of the "surveys" of the Social Welfare Department. These closely reasoned surveys cover a large area of Christian ethical application and define Methodism's idea of the meaning of New Testament teaching in modern life. This year, the Rev. E. C. Urwin, B.D., presented what amounted to a thesis on "The Use of Leisure," and he did it with some very pertinent illustrations from industrial conditions. Mr. Urwin is a Christian social reformer of the best type, and he talks about industry with inside knowledge, both from the office and the bench points of view.

October will see the inauguration of a movement for the education of Methodist youth in citizenship and their enrolment in social service. The President will make this movement his special service for the year. A notable feature of the youth meetings to be held throughout the country will be the pledges upstanding young men and women will give to "personal resolves" and "social aims." The Rev. Henry Carter said that the Youth and Citizenship Movement would be in line with the appeal of early Methodism. "Its evangelical call, its standard of upright living and its concern for social righteousness would be the undivided claim made in the name of Jesus Christ, the Saviour." The Conference laughed when Dr. A. W. Harrison and Mr. Carter were announced as the mover and seconder of a resolution on Peace. They have recently figured in a Methodist Press controversy as the non-pacifist and pacifist warriors respectively, and, as often happens under compromise, their resolution had no teeth beyond the joint condemnation of war.

Laymen's Missionary Movement, and in his later years almost obsessed with Wesleyana. So long as Methodism survives, the Church will be indebted to him for his research into early history and for his generosity in preserving priceless relics of the Wesleys. The President-designate for the Newcastle-on-Tyne Conference next year is the Rev. C. Ensor Walters, the secretary for the London missions and a "great human." Everybody loves him, and he moves about the London mission churches like both a father and a bishop. The Vice-President will be a Scottish ex-Primitive Methodist, Baillie James Gray, J.P., of Pollockshaws. Mr. Gray is the leader of the Moderate Party on the Glasgow Town Council. His first Conference was Nottingham in 1916, when he nominated his circuit minister for some office. The Conference so took to the breezy Scot that by acclamation it designated him for the Vice-Presidency the following year. He is remarkably like Mr. Lloyd George, and has repeatedly, on entering a meeting, received the ovation intended for the veteran statesman.

Changing Pilots

Richmond College is this year to have a new tutor in the Rev. S. G. Dimond, M.A., to take the place of Dr. Leslie F. Church, who will in future produce Methodist literature. Rev. E. W. Hirst, M.A., B.Sc., and Rev. A. L. Humphries, M.A., retire this year from the staff of the Hartley-Victoria College, Manchester. Dr. J. W. Lightley will retire next year from the Principalship of Headingley, Leeds, and will be succeeded by the Rev. Vincent Taylor, D.D. Ph.D. The new tutor designated is the Rev. Norman H. Snaith, of Luton, a brilliant Old Testament scholar. Mr. W. J. Mallinson, J.P., will become co-treasurer with Mr. Arthur Rank of the Home Missions Department. Rev. H. G. Fiddick will become the Chairman of the Scotland Methodist Church. Sir Josiah Stamp will be the Fernley-Hartley Lecturer next year, and he has chosen "Motive and Method in the Christian Order" as his subject.

More Ritual Wanted

Conference passed into the "approved list" 114 probationers from the home and overseas churches. Eighty-three of these were ranged round the gallery, all rising at the calling of their names. The Conference received them into the full ministry by a solemn standing vote. In some words of counsel, the President with some sternness gave them to understand (possibly with a recent secession in mind) that if ever they felt in the Providence of God that they could not fulfil their vows they should

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Het persoonlijk gebed.

...or zr. G. v. Veen ...Jeugdconferentie ...ren.

...et geheim en de ...l-zijn. We weten ... bidden in nauw ... We zijn dan als ...n binnengetreden. ... zal dan niet een ... zich voelen ko... ...ine, de zondige, ...t aangezicht zich ...e, den Reine, den ... er boven de zonde ... gemeenschap kan ...t de zonde. Hoe ...nnen bestaan? ...der steun of staf, ...t de zondige ziel ... Kunnen we het ... mensch zich dan ...nde? O, moet hij ... het stof buigen en ...ijn zonde belijden, ...over zijn God, de

..., dat Hij, die geen ...ben met de zonde, ...et dengene, die de ... dit is de vreugde ... Christus heeft im... ...al de zonde heeft ... uitgedragen en Hij ...st van alle zonde. ...oor dit verzoenend ...Vader zich met den

...ok de zondige dat ... ligt geknield voor ...e ook niet de dank... ...t door zijn belijden ...mers wel danken en ...ooten heiligen God, ...ft getoond en ook ...ft gegeven!

...t hier een hechte ... tusschen den Vader ... kind heeft geloof in ... heeft Christus harte... ...r ontstaat een innige ...n die twee.

...at dit het werkelijke ... ge niet van mij ge... ...de kracht en het ge... ...et geheele leven van ...s dit niet de eenige ...arop we ons geloof

...noeting zonder uitwer... ... de ziel zelve, ja ook ...ng? O neen, duizend... maal neen, zeg ik u, dat kan niet! Hier heeft de ziel zich gespijzigd en gelaafd; hier heeft zij het hemelsch manna genoten, dat ze noodig heeft voor haar

geestelijk leven en bestaan. Degene, die zoo met z'n God heeft gesproken, is geheiligd en verplicht ook te laten zien, dat hij geheiligd is geworden. Datgene, wat hij ontvangt, ontvangt hij niet alleen voor zichzelf, maar ook voor zijn omgeving. Hij mag niet de liefde Gods voor zichzelf houden, maar moet haar uitdeelen zooveel hij kan. Hebt ge zelf de liefde ontvangen van Hem, geef ze weer door aan anderen.

Mijn vrienden, hebt ge ooit zoo'n ontmoeting gehad met den Heer? Niet, en verlangt ge er naar? Zoek Hem dan en sta Hem toe, dat Hij u aanziet. Ik kan u verzekeren, uw geloof zal niet beschaamd worden.

En gij, die -
geweest n
op 't oog
nog steeds
En is het
weer gehe
gemeensch
werk gew
zegen in
zoek dan
steeds Ch
uwe geda
Ik geloof,
en hoe
Hem heb
dan wel
Jezus Ch
tot God
laat u lei
en gij zu
moeten er
Ik bid
of te ni
gij geen
morgen
in het b
geloof en
kel maar-
uw gebed
punt, de
en laat u
gebed rein

ONZE BA
EVAN

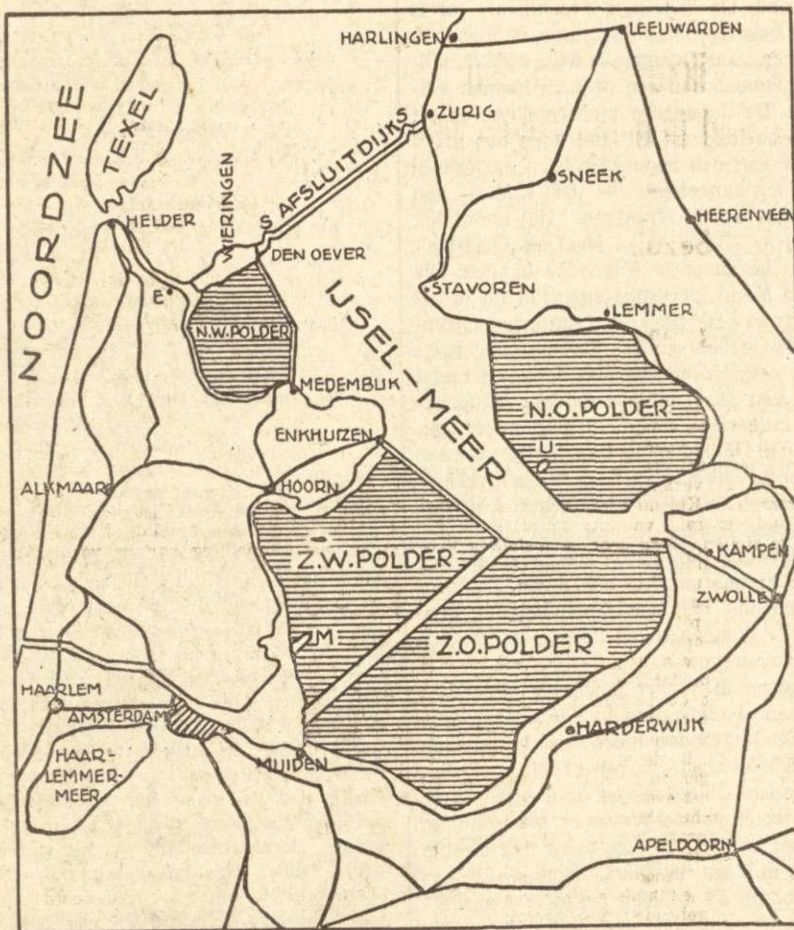
Het lied
Als het w
den spreker
het somwijle.. Spr. bestrijdt ook de wijze van financie-
kunstelde lied, gezongen door toegewijde zangers, om harten te treffen en een tranenvloed van berouw te voorschijn te roepen.

Woord en lied zijn als twee machtige wapenen, door den Heiligen Geest gesteld in handen van Zijn Gemeente, waarmede de booze moet worden bestookt, en de zondaar gedreven in de armen van Jezus.

Vele groote evangelie-predikers hebben hiervan de waarheid ervaren, en het is niet te zeggen, waarvan bij een Sankey b.v. de meeste kracht uitging, van zijn woord of wel van zijn liederen.

Elke Baptisten gemeente of -kring, die naar buiten toe evangelisatie-arbeid verricht (of eigenlijk mag dit niet verondersteld worden, — Baptisten gemeenten en evangelisatie-arbeid behooren bij elkaar —) kan dan ook een gemeentelijk evangelisatie-zangkoor niet missen.

In haar godsdienstoefeningen op Zondagmorgen, op haar openbare evangelisatie-avonden, op haar openlucht samenkomsten of op haar bijzondere gelegenheden — kortom, wanneer de gemeente haar noodig heeft, moet zij er zijn om haar lofliederen. — haar liederen van

werkt, ont in het openbaar de evangelie-prediking aan te vullen met haar liederen, moet samengesteld zijn uit liefst Baptiste, in elk geval belijdende personen. Personen, waarvan bekend is, dat ze niet bekeerd zijn, *late men niet in het openbaar met het koor, liederen van uitnoodiging zingen.*

Een wellicht nog moeilijker kwestie, vooral voor kleinere gemeenten, is die van den directeur. Een bekwame koorleider is voor de vereeniging van groot belang. — Men zij echter voorzichtig in zijn keuze. Indien eenigszins mogelijk, dient hij lid der gemeente te zijn, — in elk geval een belijdend Christen, die ook met evangelisatie-ijver bezield is, en die met het koor steeds voor den arbeid der gemeente disponibel kan zijn. — Al is zijn bekwaamheid ook iets minder, hij mag nooit ten achter gesteld worden bij iemand, die meer capaciteiten heeft doch niet aan bovengenoemde eischen voldoet. Dan krijgt men excessen, als van een mij bekend koor, dat door een ongeloovig onderwijzer werd geleid, welke het niet kon laten met den inhoud der te zingen liederen den draak te steken.

Zal ... gemeente honderd procent
'zangkoor kunnen genieten, dan
koorleider volkomen met den
gemeente te sympathiseeren.
tweede beperking, die de naam
satie-koor", der vereeniging
er een ten aanzien van haar
streven. — Een evang.-koor
nooit ten doel om een toon-
te worden, dat de moeilijkste
s kan uitvoeren en op wed-
t de hoogste punten uitkomt.
ijd, aan deze idealen gewijd,
e gemeente totaal onproduc-
cijfers op wedstrijden stree-
t eergevoel doch werken niet
zondaren te trekken.
rsta mij echter wel, hiermede
is gezegd, dat een evang.-
er mede tevreden mag stellen
op de allerlaagste trede van
unst-ladder te blijven staan.
in geen geval. Men houde
doel in het oog.
een musch zijn mooiste liedje,
g geen enkele voorbijganger
hem nemen. Doch als de
zijn lied doet hooren, dan
ontroerd stil en schroomt
len. En om nu bij dit beeld
Men stelle zich niet tevreden
engetjilp, doch trachte den
ang te benaderen!
iker, die de heilsboodschap
t naar die zeggingswijze en
onatie van zijn stem, welke
t juiste wijze de heerlijkheid
odschap vertolken en welke
ap het dichtst bij het hart
ers brengen.
iet evangelisatie-lied. — Een
g gezongen lied, onzuiver
g, ook al zijn de woorden
van inhoud, mist zijn effect en bereikt juist het tegendeel van haar doel. Zulk een lied wekt ergernis. — Een lied dat boven de krachten gaat van het koor wekt den lachlust op en komt evenmin tot haar doel.

Een lied echter, eenvoudig van inhoud en melodie, rein van harmonie, gezongen door toegewijde, ernstige zangers, — nu eens zacht en teeder vragend, — dan weer in een ernstig dringend crescendo, — of jubelend de heerlijkheid der verlosten bezingend, — zulk een

lied zal den weg banen voor Gods Geest en den zondaar doen verlangen naar dien vrede, die alle verstand te boven gaat.

Het ligt niet in het bestek van dit artikel, om hierin nadere aanwijzingen te geven. — Dit blijft het werk van den directeur. — Alleen blijkt in dit verband, en zij dit nog even aangestreept, hoe noodzakelijk het is, dat én leider én leden geloovigen zijn.

(Wordt vervolgd).

MEDEDEELINGEN

Aan afgevaardigden en gasten!

De begroetingssamenkomst wordt Dinsdag 9 Sept. 's av. 8 uur in de Baptiste kerk, Zuidbinnensingel 10 te 's-Gravenhage gehouden.

De slotsamenkomst Vrijdag 12 Sept. 's av. 7½ uur in de Doopsgezinde kerk, Paleisstraat.

Aan de afgevaardigden.

De biljetten voor de stemming van een redacteur van „De Zaaier" zullen aan de afgevaardigden worden uitgereikt 's morgens vlak voor den aanvang van de Algem. Verg.

De Secretaris.

50-JARIG JUBILEUM GEMEENTE SNEEK.

Agenda:

Zondag 14 Sept. feestelijk samenzijn der 4 Zondagsscholen in de Vredekerk n.m. 12—1 uur, waarin gezongen zal worden „Het Jubileumlied".

Vrijdag 19 Sept., n.m. 8—10 uur. Bijzondere dankstond. waarin vooraf een overzicht zal gegeven worden van de geschiedenis der gemeente.

Zondag 21 Sept., v.m. 9½—11 uur. Jubileumprediking door onzen geachten br. Ds. N. v. Beek.

2½—3½ uur. Receptie, daarna voortgezet in Liefdemaal met naar we hopen vele, vele broeders en zusters, afgevaardigden en gasten van elders, daarna Avondmaal.

Maandag 22 Sept., n.m. 8—12 uur. Feestelijk samenzijn met medewerking der vereenigingen, waarin tevens lichtbeelden zullen gegeven worden uit het verleden der gemeente.

Afgevaardigden van gemeenten en verdere gasten die met ons den Heere wenschen groot te maken, *hartelijk welkom!* Voor hen, die zich vóór 14 Sept. opgeven aan het adres P. Dijkstra, Kloosterdwarsstraat No. 14 Sneek, met opgaaf wanneer ze komen en tot hoe lang ze blijven wordt voor logies gezorgd.

Het feestcomité.

VOORZORG.

De 16e Jaarvergadering wordt niet gehouden in het lokaal Z.-Binnensingel, maar in het Geheelonthouderskoffiehuis en Hôtel „DE DAGERAAD" Assendelftstraat, van St. S. tramlijn 6 of 13, Hol. S. lijn 2 of 10.

De Secretaris.

UIT DE GEMEENTEN

DELFZIJL, 27 Aug. Op dezen stralenden Augustusdag maakten velen onzer gemeenteleden zich op naar Siddeburen waar ons nieuw kerkgebouw zou worden ingewijd. Ook vele leden van andere gemeenten kwamen daar met ons samen. Onze Voorganger sprak tot ons naar aanleiding van Psalm 84. Van ganscher harte konden wij aanheffen: 'k Zal met mijn gansche hart uw eer vermelden Heer. Immers wij allen gevoelden het, het was Gods hand die alles zoo geleid had, dat wij tot deze bijzondere dienst konden samenkomen. Herhaaldelijk is immers door Baptisten in den Oosterhoek gewerkt. De zichtbare resultaten hebben lang op zich laten wachten, en het stemde onze harten tot groote dankbaarheid, dat wij nu ons nieuwe kerkgebouw, dat werkelijk prachtig is, in gebruik konden nemen. Vele afgevaardigden voerden in den middag het woord, o.a. Ds. Louw, als afgevaardigde van de Commissie der Unie. Hij sprak hartelijke woorden en welgemeende wenschen uit voor den nieuwen arbeid. Na hem voerden verschillende predikanten en andere afgevaardigden het woord, allen wenschten zij ons van harte geluk met het schoone gebouw en spraken voor de toekomst hun beste wenschen uit. Het gemeentebestuur van Slochteren was vertegenwoordigd door een Wethouder, wel een blijk dat ook dit den nieuwen arbeid in hun gemeente niet afkeurt. Om 8 uur 's avonds kwamen wij weer bij elkaar tot het houden van een gezellige bijeenkomst. Zij was dit ook werkelijk, boven alles uit klonk steeds ons vertrouwen op den Heiland. Met Hem zien wij dan ook vol vertrouwen de toekomst tegemoet. Wij bevelen onzen arbeid te Siddeburen, die bij al het goede ook moeilijkheden met zich medebrengt, in Uw aller voorbede aan.

G. P.

BONTE STEENEN

TROOST.

Hoewel het lang kan duren,
Te lang toch duurt het niet.
Gij moet Hem niet steeds klagen:
„Ik kan het niet meer dragen!"
Is eerst de nacht ten einde,
Het licht Hij dan gebiedt!
Hoewel het lang kan duren,
Te lang toch duurt het niet!

D. G. B.

Een geestelijk mensch is spoedig tot zichzelven ingekeerd, omdat hij zich nooit geheel in uitwendige dingen verliest. Hem hindert geen uiterlijken arbeid, noch eene op dat uur juist noodzakelijke bezigheid, maar zooals de zaken voorvallen, weet hij zich er naar te schikken . . . . Slechts zooveel wordt men door uitwendige dingen verhinderd, als men zich zelf die dingen aantrekt.

THOMAS à KEMPIS.

Brs. Correspondenten

die het 3e kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik beleefd dit nu ten spoedigste te willen doen.

Bij voorbaat mijn dank.

De Adm.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 12 September 1930 No. 2148 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

WERKLUST EN VERTROUWEN

(Rede, gehouden ter opening van de vijftigste Algemeene Vergadering te 's-Gravenhage, door Ds. K. Reiling).

Geachte broeders en zusters!

Leden van de Alg. Verg. in 't bijzonder!

't Welkom is ons gisteravond reeds toegeroepen namens de gemeente, die ons gastvrij heeft ontvangen en wil verzorgen. En in de aangename sfeer van de begroetingssamenkomst hebben wij ons allen recht welkom gevoeld.

Als voorzitter der Uniecomm. mag ik ook zeggen: Welkom, hartelijk welkom! Niet omdat wij elkander hier in de oogen zien als gasten en ontvangenden zeg ik dit, maar omdat wij hier weer samen zijn voor den arbeid, den arbeid onzer gemeenschap, den arbeid des Heeren. Tot den arbeid begroet ik U gaarne; en wel met een woord der H. Schrift, dat met het oog op onze vergadering gedurig in mijn hart is geweest. Het is het bekende woord van Nehemia (2 : 20): „God van den hemel, die zal het ons doen gelukken, en wij, Zijne knechten, zullen ons opmaken en bouwen".

Nehemia's vastigheid was zijn geloof. God van den hemel zou het doen gelukken, dat stond voor hem vast.

Deze vastigheid hebben wij ook noodig. Wie niet verzekerd is, aan Gods werk te arbeiden, die neme ontslag uit dezen dienst en zoeke ander werk. En wie weet, dat het 's Heeren werk is, waaraan hij staat, die sta in 't geloof van Nehemia, in 't geloof, dat lust geeft en sterkt tot rustig arbeiden. Veel tegenstand was er in der tijd; zelfs aan verdachtmaking ontbrak het niet, maar het geloof in God, die het werk zou doen gelukken, had Nehemia lust en kracht gegeven om te beginnen; het gaf hem ook telkens nieuwe kracht om voort te gaan en om te slagen.

Het doet mij groot genoegen, dat er in de Uniegemeenten veel werklust blijkt te zijn. Het jaarverslag van onzen geachten secretaris getuigt er van! Er zal aan al dat werk wel veel menschelijks kleven; veel gebrek en zonde zelfs er aangewezen kunnen worden. Maar toch meen ik te hebben gehoord en gezien, dat het geloof in den Heer, het vertrouwen, dat God zal zegenen, de dragende en stuwende kracht is. Van 't uiterste Zuiden tot het koele Noorden, overal is actie, en de werklieden zingen elkander toe: „De arbeid zal in onzen Heer niet ijdel wezen. Hem zij de eer!" Dit geeft mij een gevoel van innige vreugde, dat wel eens door moeiten en teleurstellingen g e d r u k t wordt, maar n i e t v e r w o e s t.

Wat wij doen is evenwel nog bij lange niet genoeg! Het reeds genoemde jaarverslag getuigt van werklust en vertrouwen, maar toen ik het gelezen had en daarna weer met mijn gedachten alleen was, zag ik in den geest menige ongebouwde poort en vele opene plaatsen, waar muur komen moet! Of, zonder beeld gezegd: Er zijn overal nog zielen in nood, waarvoor nog wel iets te doen zou zijn. En als we denken aan de „opene plaatsen" in den muur van ons werk, dan zijn we niet klaar, als we elkander hebben opgewekt tot gebed om meer arbeiders. Er is helaas ook veel door de zonde der arbeiders verwoest; door ontrouw liep het soms in de war, door eigenzinnigheid of nalatigheid bleef veel ongedaan of verkeerd gedaan. De verootmoediging mag niet gemist worden, als wij de gedachten laten gaan over den arbeid der gemeenten. En een v o o r n e m e n d e s h a r t e n om ons opnieuw den Heer in vertrouwen te wijden tot den dienst, moge in ons allen gevonden worden.

Ook de Uniearbeid in engeren zin staat in het teeken van de werklust en van het vertrouwen, dat de arbeid niet ijdel zal zijn. Denkende aan de allerlaatste jaren, zag ik in den geest de Jeugdraad, de studiefondscommissie en de radiocommissie op het arbeidsveld treden. En dan de Unieavonden; getuigen ze niet van de begeerte om te bouwen aan de samenbinding der gemeenten tot sterking voor den arbeid?

Denk ik aan de Unievergadering zelve, dan blijkt mij, dat er voor de behandeling van verschillende zaken gezocht is naar verbetering; en het is niet zonder vrucht gebleven. Vroeger werden b.v. alle finantieele verslagen ter vergadering voorgelezen, . . . langzaam . . ., want de afgevaardigden deden hun best om de getallen van den penningmeester te noteeren. Dat er dan dikwijls heel wat bespreking noodig was eer alles voldoende werd begrepen, valt licht te verstaan. In 1924 werd een begin gemaakt met publicatie vooraf. Het was maar een begin, doch de verbetering bleef niet uit en ging door tot heden. Thans hebben wij ook het jaarverslag van den Secretaris reeds voor de vergadering ontvangen en onze eerste stembiljetten eveneens. Het zijn maar kleinigheden, maar ze getuigen van werklust en vertrouwen. „Wij gaan voorwaarts en wij winnen voet voor voet".

Voor deze vergadering hebben wij een punt op de agenda, dat bijzonder de aandacht heeft, ik bedoel het pensioenfonds. Dat is in zekeren zin een moeilijk punt, want daarover zijn er nog al uiteenloopende meeningen onder ons. Dat dringt te meer om deze zaak ernstig te nemen. Van 't grootste belang is, of ook hier met het oog op God is gewerkt. Over het voorgestelde als zoodanig heb ik thans niets te zeggen, maar over den arbeid die er is verricht, kan ik iets zeggen:

Het stemt mij tot vreugde, te durven getuigen, dat ook hier lust is geweest om te werken aan de bevordering van ons werk in 't algemeen, en vertrouwen, dat God ons wel zal helpen om ook in dezen de opene plaatsen te sluiten.

Het is en blijft het voornaamste van alles, dat het geloof van Nehemia ons geloof is, en zijn werklust voor den Heer onze werklust. Niet alleen tegen vijanden, ook in het midden der broederen hebben we dat noodig: Noodig bij ons werken in onze gemeenten; noodig bij het pogen om elkander te

naderen en zoo mogelijk te vinden in dingen, waarover we niet gelijk denken; noodig ook om ons naar elkander te voegen ... noodig, om — hoe de uitslag ook zal zijn — verbonden te blijven in den arbeid aan 's Heeren werk. Zijn Koninkrijk kome ook door ons.

Niet de werkers zijn het voornaamste; het werk gaat boven alles! En het werk roept overal. Wij moeten ons opmaken en bouwen en niet verslappen. Er zijn vele moeilijkheden maar het is het werk des Heeren: dit geeft vertrouwen, dat de arbeid niet ijdel zijn zal. Het is het werk des Heeren: dit geeft lust om er ons aan te wijden. Het is het werk des Heeren: daarom als broeders aangepakt!

God geve, dat ook deze vergadering in het teeken van werklust en vertrouwen moge staan. Ja God geve, dat ook door deze vergadering de werklust en het vertrouwen in ons gesterkt mogen worden. Het zij, zooals het geweest is: „God van den hemel zal het ons doen gelukken en wij Zijne knechten zullen ons opmaken en bouwen".

Hiermede is deze onze 50ste Algemeene Vergadering geopend.

ALGEM. VERGADERING 1930.

Begroetingsavond.

De vergadering wordt geopend met het zingen van Ps. 133 : 1 en 3.

Ds. Jeronimus leest denzelfden psalm, waarna hij voorgaat in gebed.

Vervolgens worden alle aanwezigen hartelijk welkom geheeten.

Naar aanleiding van het voorgelezen Schriftgedeelte wordt de wensch uitgesproken, dat deze conferentie, aan welker vooravond wij staan voor allen moge zijn als een verkwikkende dauw op het dorstige aardrijk.

Dat kan, wanneer de Heere het middelpunt is waarom ons spreken en handelen concentreert.

Na het openingswoord word gezongen Gez. 49 : 5.

Hierna verkrijgt Ds. N. v. Beek het woord.

De eerbiedwaardige grijsaard spreekt van het genot, dat hem de begroeting bereid van zoovele broeders en zusters.

Naar aanleiding van Ps. 133 legt hij den nadruk op het samenwonen der broeders. We hebben elkander noodig, we kunnen van elkander genieten, en we kunnen elkander opbouwen als we maar *samenwonen.*

Dan is het woord aan Ds. Reiling, Voorz. der Unie.

Hij antwoordt met een woord van hartelijken dank voor het hartelijk welkom. Op het stramien „samenwonen" borduurt hij verder. Als grond voor het samenwonen brengt Z.Eerw. de liefde naar voren. Hij spreekt den wensch uit, dat deze liefde moge blijken in de komende dagen, zoowel in het doen van zaken, als in het opbouwend deel der conferentie.

De oudste Baptist in deze vergadering, br. Reiling van Stadskanaal, verkrijgt het woord. Hij vermeld op verzoek van den leider, dat hij ongeveer 69 jaar Baptist is en de tachtig levensjaren gepasseerd.

Hij spreekt een kort woord over de rust in God. Die rust zal ons deel zijn, indien onze verhouding tot God de rechte is. Zij wordt vooral ons deel indien wij in ons leven *samenwonen* met de broeders en voor hen ten zegen zijn.

Hierna wordt het woord vrijgegeven waarvan een viertal broeders gebruik maken.

Ds. H. Visser van Sneek is de eerste. Hij legt de nadruk op de noodzakelijkheid, meer en meer van Christus Jezus te ervaren in ons leven. Dat is voor zichzelve en voor alle Voorgangers en leden zijn hartelijk gebed.

't Vervolg maakt Ds. Hekhuis.

Hij vergelijkt deze begroetingsavond met het vroolijk begroeten dat vroeger onder Israël plaats vond bij groote feesten. Alleen wat ons met elkander verbindt is nóg heerlijker. 't Is niet een natuurlijke verbondenheid, maar een samenhooren des Geestes in Jezus Christus.

Ds. Visser Junior is de derde.

Hij getuigt van den zegen, die hij gehad heeft bij het lezen van Marzinkowski's boek „Gods werk in Rusland. Het verheugt hem dat deze opwekking daar niet buiten het Baptisme omgaat. En spreekt de wensch uit, dat ook bij ons 't Baptisme niet verdeeld zij door kleinigheden maar groot in het belijden van onzen Heer en Zijn waarheid.

Ds. Louw herinnert dat alle goede wenschen nu reeds uitgesproken en aangehoord en waarmede wij 't allen eens zijn, zeker zullen vervuld worden in deze dagen, indien wij aan de voorwaarden voldoen.

De groote voorwaarde is elkander liefhebben. Dat echter beteekent, dat we tot het Kruis de toevlucht moeten nemen, om het daar te leeren.

Er is een kruis voor den Christen. Maar de Christen is er ook voor het kruis. Wij moeten rekenen om ook het kruis in ons leven te aanvaarden, niet alleen als bron van kracht, maar ook als mogelijkheid tot lijden om der liefde wil.

Door dankzegging van twee broeders en het zingen van lied 689 : 4 wordt deze samenkomst gesloten en zoekt een ieder zijn logies op.

AAN ZEER STILLE WATEREN

STIL, MIDDEN IN DEN STORM!

En als Hij in het schip gegaan was, zijn Hem Zijne discipelen gevolgd.

En ziet, er ontstond eene groote onstuimigheid in de zee, alzoo dat het schip van de golven bedekt werd; doch Hij sliep.

En Zijne discipelen, bij Hem komende, hebben Hem opgewekt, zeggende: Heere, behoed ons, wij vergaan!

En Hij zeide tot hen: Wat zijt gij vreesachtig, gij kleingeloovigen? Toen stond Hij op, en bestrafte de winden en de zee; en daar werd groote stilte.

En de menschen verwonderden zich, zeggende: Hoedanig een is deze, dat ook de winden en de zee Hem gehoorzaam zijn! Matth. 8 : 23--27.

Dat is de oude, welbekende geschiedenis, hoe Jezus den storm stilt. Heeft die ons niets te zeggen? Of stormt het nooit eens in ons leven?

O, hoe kan het soms stormen in de harten en in de huizen! Hoe kan het soms stormen in de samenleving! Alles is vaak zoo onzeker en wankelend, alsof wij voeren op wilde, door den storm opgezweepte wateren!

Waar vinden wij daar een rustpunt, waar vrede en rust?

Maar is 't eigenlijk wel goed, dat wij naar rust verlangen? Een vrome dienstknecht des Evangelies uit de vorige eeuw heeft eens gezegd: „Naar rust verlang ik niet, wel naar stilte!" Onrust behoort er nu eenmaal in ons leven te zijn als de slinger in een uurwerk. Steeds wacht in ons leven weer nieuwe arbeid, steeds komen weer nieuwe mogelijkheden. Wij zijn nu eenmaal geschapen om in het zweet van ons aanschijn ons brood te eten, om gedurig bezig te zijn. En zullen wij ons nu daartegen verzetten? Zeker niet! Maar stil worden, zoodat wij als een in den storm beproefde stuurman midden in den storm op de commandobrug staat, zoo moedig en stil onze plicht kunnen doen, dat hebben wij noodig! Daarom willen wij ons afvragen: Hoe worden wij stil, midden in den storm?

* * *

Deze oude geschiedenis geeft daarop het antwoord. Wij mogen zeggen: Wanneer ook wij stormen in het leven verwachten!

Is het niet opvallend, dat juist de Heiland in dit levensgevaar komt?

Zou men niet veel eerder denken, dat God Zijn geliefde Zoon voor zulke gevaarlijke stormen bewaren zou? En zou de Heer Jezus niet eerst tot God gebeden hebben, voor Hij zich in het schip uitstrekte om te gaan slapen? Voorzeker heeft Hij dat gedaan! En toch werd Hij niet voor het onweder verschoond. En ook anders is de Heer Jezus in Zijn leven niet verschoond van allerlei wederwaardigheden en moeite.

Och, wij zouden van Zijn leven en werk op aarde zoo bitter weinig verstaan wanneer Hij er zelf over gezwegen had. De Heer Jezus was zich heel goed bewust, dat Hij met Zijn komst op aarde een oproerige provincie be-

zocht. Hij was zich wel bewust, dat Hij op aarde zou staan tegenover de duistere macht, den boozen geest, die met alle mogelijke middelen en langs allerlei wegen zou trachten het Verlossingswerk te verhinderen, te verwoesten en den Verlosser naar het leven zou staan.

Reeds als klein kindeke is Hij met veel moeite nauwelijks aan den tyran te Jeruzalem ontkomen. En hoe dikwijls heeft de Satan een poging gedaan, om de fanatieke Joden tegen Hem op te hitsen, opdat zij Hem met steenworpen zouden dooden. En misschien is ook deze overval op Hem gemunt, om den gevaarlijken Tegenstander onschadelijk te maken. Jezus verwacht heelemaal niet, van de gevaren des levens verschoond te zullen blijven.

* * *

Daarom mag Hij echter ook van de Zijnen verwachten, dat zij niet enkel op uiterlijk geluk, voorspoed, een ongestoord genot en een lang leven bij Hem kunnen rekenen.

Hebt gij daar wel eens aan gedacht, lezer of lezeres van „De Christen?" Of wat zoekt g ij bij God? Wat verwacht g ij van Jezus' gemeenschap? Vervulling van uw aardsche wenschen? Bescherming voor aardsche gevaren? Een leven, vrij van verzoeking, angst, leed, ziekte en zorg?

Waar heeft God beloofd, dat er voor een christen geen ziektebacillen bestaan?

In mijn Bijbel staat er niets van, dat kinderen Gods nooit een ongeluk of ziekte zal overkomen. Wij leven niet in een ideale wereld. De werkelijkheid is zoo geheel anders.

Ook de Heer Jezus is een nuchteren Man der werkelijkheid. Hij verwacht van hen, die Hem willen volgen, dat zij hun leven niet lief zullen hebben, maar dat zij elk uur bereid zullen zijn, voor Hem het leven over te geven. Luther zegt: „Zoo gaat het, komt C h r i s t u s in het schip, dan zal 't niet lang stil blijven; dan zal er storm en onweer komen! Wanneer eerst ook alles stil was wanneer Christus zich bemerkbaar maakt, brandt het in alle plaatsen, en de duivel zelf begint juist dan te brullen en te woeden!"

En de theoloog Bengel merkt op: „Wie Jezus wil volgen, bemerkt in de eerste plaats een storm in zijn eigen hart, aanvechtingen en kleingeloof". Is dat niet juist geoordeeld? Begint de strijd niet in uw binnenste te woeden, als Jezus bij uw aanklopt en binnengelaten wil worden?

Komen er vaak geen scheuringen in het gezin en in de familie, wanneer een lid den Heiland aanneemt?

* * *

Maar ook zij, die Jezus reeds vonden, moeten bittere ervaringen opdoen. Reeds Paulus sterkte de Gemeenten er mee: „Wij moeten door vele verdrukkingen ingaan in het koninkrijk Gods!" Is dat een harde taal? Het is de stem der waarheid! God pakt zijn echte kinderen dikwijls harder aan dan de wereldmenschen. God weet wel, wat Hij doet. Het oude, morsche, doode valt af, en wat werkelijk leeft blijft staan en wordt sterker. Die de Heer liefheeft, die tuchtigt Hij! Er is ook veel wekelijk christendom, er zijn ook stemmingschristenen. Maar het christenzijn is geen zaak van stemming of gevoel! Het is kracht en leven en waarheid en daad!

„Wie het leven liefheeft, zal het verliezen, maar wie het verliest om Mijnentwil, zal het vinden!" Daarbij blijft het!

Stormen komen altijd weer opsteken. Maar als wij stormen verwachten, kunnen zij ons niet meer overmeesteren, dan zijn wij er op voorbereid. Alles in deze wereld is onzeker, ook ons aardsche leven. Dagelijks zijn wij in gevaar. Maar wij worden nochtans niet verschrikt, wanneer de storm losbreekt, plotseling en geweldig! Dan zijn wij stil! Maar daartoe is meer noodig dan levenservaring!

* * *

Hoe worden wij stil, midden in den storm? Wanneer wij geheel op onzen Heiland vertrouwen! Wij zien opwaarts naar onzen Heiland! Welk een contrast! Hier de brandende, kokende, schuimende zee, daarin een scheepje, heen en weer geslingerd en aan de golven prijsgegeven. En in dat geslinde scheepje den slapenden Heiland! Is dat een beeld van zwakheid?

Zeker niet! Het is het beeld van Gods kracht in menschengestalte! Zoo kan slechts Eén rusten, Die veilig in Gods armen ligt! Zoo kan slechts Eén rusten, Die Zijn werk heeft afgedaan! Eén, Die rein is van de zonde, Die den dood slechts ziet als een bondgenoot om in de heerlijkheid in te gaan! Eén, Die op God rotsvast vertrouwt zonder wankeling!

Zoo begrijpen wij de berisping, die de Heiland Zijn discipelen toedient. Vóór Hij den storm stilt, maakt Hij eerst de harten stil.

Maar moest Hij zich niet veel meer hebben verblijd over het zichtbare bewijs, dat zij Hem vertrouwden? Zij roepen Hem aan! Zij gelooven dus toch. Ja, wanneer Jezus een ijdel mensch geweest ware, Die Zijn eigen eere zocht! Wanneer Hij geen Kenner des harten geweest ware! Maar Hij weet wat er in het hart omgaat!

Zij zijn overweldigd door het gevaar! Zij staren den dood met bleeke ontzetting aan! En .... toch is Hij bij hen in het schip! Zullen zij in angst en vrees ondergaan, terwijl Jezus, de Koning van hemel en aarde bij hen is? Dat is geen geloof! Dat is kleingeloof!

Het oordeel des Heeren geeft ons veel te denken Hij berispt niet de omstandigheden, maar de menschen. Te allen tijde mogen wij bouwen op Zijn belofte: „Ik ben met ulieden alle de dagen, tot aan de voleinding der wereld!" Wat kunnen wij menschen doen te midden van moeite en nood, als de stormwind huilt? Slechts geheel op den Heiland vertrouwd! Het is voorzeker geen nieuw recept, dat u wordt aangeboden.

Maar het is nu eenmaal h e t middel, het éénigste! De discipelen hebben het ervaren na Golgotha, de Opstanding, Pinksteren! Degene, die vertrouwt op den Verlosser en Zaligmaker, wordt stil, midden in den storm!

* * *

Hoe worden wij stil, midden in den storm?

Wanneer wij Zijn hulp verwachten! Eén woord kwam er uit zijn mond, en de wilde storm moest zwijgen en de lachende zon verscheen weer aan den hemel, en de schuimende golven werden weder glad en droegen de boot stil en gehoorzaam aan land. Ja, H ij kan helpen. A l l e krachten moeten Hem onderdanig zijn! Onze levende Heer en Heiland heeft ook de natuurwetten in Zijn handen! Dat hebben de menschen toen met verwondering gezien.

Hebt gij reeds Zijn helpersmacht ervaren? Hij wil u helpen, als gij Hem vraagt om schuldvergeving. Hoe kunt gij worden stil, midden in den storm? Verwacht storm in het leven, vertrouw geheel op den Heiland, en verwacht Zijn hulp!

D. G. B.

LOSSE SCHAKELS

Te beknopt. In de Losse Schakel over Het Gezin in „De Christen" van de vorige week, zijn, door ons pogen beknopt te zijn, een paar gedachten in elkaar geschoven, waardoor de duidelijkheid geleden heeft. Opgemerkt werd daar, dat onder de maatschappelijk meest welgestelden, het moreele kwaad, dat in velè gevallen achter het kleine gezin staat, zich het sterkste uitbreidde. Dit is iets, dat door middel van de statistiek gemakkelijk kan worden vastgesteld.

Daarnaast wezen we echter, als in één adem op het feit, dat die geslachten, die den Schepper trouw zijn, en zich niet laten regeeren door de vrees voor het leven, den maatschappelijken rijkdom naar zich toehalen. Wij spreken hierbij uitdrukkelijk van geslachten. Op de geslachten, die den Schepper trouw zijn, daadwerkelijk vertrouwen toonen te bezitten in Zijn macht en wijsheid, en in Zijn voorzienig bestel, rust kennelijk Zijn zegen. Er is onder ons — Gode zij dank — nog een aanzienlijk volksdeel, dat moreel trouw is, en de ervaring zegt duidelijk dat het tot steeds

hooger peil van maatschappelijke welvaart en macht komt. God leidt ons — zoo merkten we tenslotte op — door ons geweten en niet door ons verstand. Daarom moet elk leven, dat op berekening inplaats van op vertrouwen is opgebouwd, fiasco maken. Niet genot, maar taak is het leven in de eerste plaats.

Sara's kinderen. Het voorstel van moderniseering van het huwelijksformulier, welk voorstel ditmaal op de Synode der Ger. Kerken in behandeling kwam, bevatte ook het voorstel om de woorden: „gelijk Sara aan Abraham gehoorzaam is geweest, hem noemende heer" te schrappen. Hiertegen diende de dichter Seerp Anema bezwaar in. De Heilige Geest heeft hiermede Sara willen eeren en tot een voorbeeld stellen voor de Christelijke vrouwen. Waarom — zoo vroeg hij — zouden wij het dan schrappen? En de Synode deelde zijn gevoelen en handhaafde bedoelde woorden.

De m laatschheid. Eeuwen aaneen stond men over deze ziekte machteloos. Thans kan ze binnen één tot drie jaar genezen worden. In geheel Palestina — zoo deelt de Wahrheitszeuge mede — zijn nog hoogstens tachtig melaatschen. Men schat dit getal voor heel de wereld op rond veertig millioen. In de grootste inrichting voor melaatschen, te Culion, worden vijfduizend patienten behandeld. Duizend zijn er reeds als genezen ontslagen.

Cadeaux van den duivel. Onlangs las ik ergens: „geef de duivel zijn cadeaux terug". Daar kon ik zoo gauw niet over heen komen. Zoo stelt men zich den duivel toch in den regel niet voor. Is de duivel geen vrek? En is iemand die cadeaux geeft, geen beminlijk persoon? Zou de duivel cadeaux geven? — Ja, hij doet het! Niet uit liefde, maar uit berekening. De duivel in lichtgestalte is 'n cadeaux-uitdeelende-duivel. Zoo probeert hij den mensch tot zich over te halen, voor zijn plannen te winnen. Als de duivel een cadeau geeft, dan zit daar wat achter. Het is het cadeau, dat de hengelaar den visch voorhoudt, die hij hoopt te vangen. Hij gooit een spiering uit om een kabeljouw te vangen. Opgepast dus.

Wat voor cadeaux zou de duivel wel uitdeelen? Ik denk dat hij er een heele voorraad op na houdt.

Daar is het cadeau van een hoog cijfer. Wie kent de aantrekkingskracht niet, die daarvan uitgaat? Cijfers zijn zoo duidelijk. Iedereen verstaat ze. Vooral de menschen zonder geestelijk onderscheidingsvermogen komen door cijfers onder den indruk.

Dan is er ook het cadeau van hooge inkomsten. Is geld niet gemakkelijk? Wat brengt het veel binnen ons bereik. We meenen nu wel eens, dat er heel wat ongedaan moet blijven, wegens gebrek aan geld. Dat weet de duivel wel, en daarom probeert hij ons — niet altijd zonder succes — met geld voor zijn plannen te winnen.

De „rijke" broeder wordt ontzien, mèèr, dan voor zijn zieleheil en het welzijn der gemeente goed is.

Soms heet het cadeau, dat de duivel aanbiedt: invloed. 't Is wel prettig te worden medegeteld. Wien streelt het niet, als hij merkt, dat er met hem gerekend wordt? En welke gemeente is er niet gevoelig voor?

We moeten hier nu nog iets aan toe voegen, opdat geen verkeerde gedachte wortel schiete. GENOEMDE DINGEN ZIJN OP ZICHZELF NIET VERKEERD! Men moet slechts toezien, dat ze niet tot een te dure prijs gekocht worden. Als GOD ze geeft zijn ze goed en brengen ze een zegen in de gemeente. En als ze gevonden worden in den rechten weg, zijn ze GODS gaven. Worden ze echter verkregen in ongehoorzaamheid aan den Heiligen Geest, dan is het de Booze, die ze ons in den schoot wierp.

L.

ZENDING.

Bericht uit Congo (Duitsche zending) van zendeling Anderson.

Na een vacantietijd in Europa doorleefd te hebben, reisde br. Anderson met zijne Echtgenoote weer naar hun zendingspost, Boshwe, Congo, terug, en schrijft dan van daar:

Gij ziet we bevinden ons reeds weer op ons arbeidsveld, en wel na twee maanden sedert wij van u heengingen. De trouwe Heere heeft ons gelukkig over land en water geleid, en we zijn weer in ons *tehuis* aangeland. Het was ons tot groote vreugde, zoo vele geliefde zendingsvrienden en kennissen in het vaderland te mogen bezoeken en andere kennissen te maken.

We hebben een zeer vermoeiende reis achter ons. Toch zijn we verheugd, zoo vele belangstellenden in de Afrikazending te hebben mogen begroeten, terwijl we overtuigd zijn, dat zij voor Afrika en bijzonder ook voor Congo bidden en offeren. Dit bewustzijn sterkt ons in onzen arbeid.

Wij zijn nu weer op het station, dat wij kort voor onze afreis naar het vaderland mochten openen. Al onze getrouwe vrienden hier en bijzonder de zendelingen waren verblijd, toen zij ons terug zagen. Thans staan we weer in den vollen arbeid. Het werk was tijdens onze afwezigheid zeer uitgebreid. Wij hebben nu reeds over de honderd leerlingen op de school. Dan vele kranken, die dagelijks onze hulp en verzorging vragen, alsmede veel andere arbeid, die al onzen tijd in beslag neemt, zoodat wij ons des avonds immer vermoeid en eenigszins overspannen gevoelen. De hitte is hier dit jaar tengevolge van betrekkelijk veel droogte in den regentijd, vrij erg, en wij zien dringend naar een verfrisschenden regen uit; doch de Heere laat ons nog wachten.

Ook om een geestelijke opwekking bidden wij voortdurend, maar de Heere laat ons ook daar nog op wachten. Wij bemerken wel droppelen, maar wij bidden om stroomen van zegen. Vele van de inboorlingen komen met de vraag tot ons: Wat moeten we doen om behouden te worden? Maar ze gevoelen ook hoe zwaar het valt voor hen, om geheel het heidendom los te laten en Jezus aan te nemen, en vreezen, als zij het doen, geen kracht genoeg te zullen hebben om stand te houden in de ure van bestrijding, die dan zeker voor ze losbreken zal. Desniettegenstaande is daar een aantal dergenen, die met ernst naar den weg der zaligheid vragen en die ook het onderwijs tot voorbereiding tot den Doop bijwonen. Moge de Heere door Zijn Geest nog velen bewerken, en ons smeeken om eene groote opwekking weldra verhooren! Wij gelooven dat Jezus spoedig komen zal, en wenschen er het onze toe bij te dragen, dat velen, ook van de Afrikanen, dan bereid mogen zijn Hem met vreugde tegemoet te gaan. — O, dat wij toch niet met ledige handen Hem behoeven te ontmoeten.

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Paulus voor Agrippa.

Handel. 25 : 13—26 : 32.

Les voor Zondag 12 Oct. 1930.

Dit gedeelte heeft m. i. in 't geheel geen moeilijkheden, die opgehelderd zouden moeten worden. Misschien vraagt nog iemand, wie eigenlijk die Bernice was (25 : 13). Nu Bernice was de zuster van Agrippa.

De vraag is dus in deze les alleen maar: Hoe bouw ik uit dit verhaal een goede vertelling. Denk er om dat een vertelling golven moet. Ik bedoel dit zoo: Er moeten hoogtepunten in zijn, gedeelten die extra boeien of die bijzondere beteekenis hebben, en daartusschen gedeelten, die zijn als een vlak stukje tusschen heuvels, als stil oogenblikje tusschen hevigen windvlagen, of hoe gij het beeld ook maar kiezen wilt. Zorg steeds voor die golving in de vertelling, dan luisteren de kinderen, ge kunt er zeker van zijn.

Begin deze les aldus: Jullie weten nog van de vorige week, dat Paulus stond voor de rechtbank van Festus, de nieuwe stadhouder, en ook dat F. wel genegen was om P. op verzoek van de Joden weer naar Jeruzalem te brengen, maar dat P. dat niet wilde en zich toen op den keizer beroepen heeft. Zoo lieten we P. achter in de gevangenis te Cesarea, wachtend op de gelegenheid om naar Rome te worden vervoerd. Dit is het eerste kleine heuveltje van uw vertelling. We zijn aan den gang. In uw gedachten komt gij nu weer in de laagte, d. w. z. na rustig adem te hebben gehaald begint ge opnieuw:

De nieuwe stadh. moest natuurlijk ook kennis maken met andere vorsten uit de omgeving, en zoo gebeurde het na een poosje, dat hij bezoek kreeg van .... Er zullen toen wel maaltijden en feesten gegeven zijn, maar dat kan ons nu minder schelen. Wat ons veel meer interesseert is dit: Toen de gasten al een mooi poosje te Ces. waren geweest en Festus zeker begrepen had, dat Agr. beter met de Joodsche zeden op de hoogte was dan hij zelf, dacht hij; Ik moet Koning Agr. maar eens van den gevangene Paulus vertellen; want — dacht hij — ik weet nauwelijks wat ik over dien man aan den keizer moet schrijven. Zie, dit was een vlak eindje in de vertelling. Nu beginnen we te klimmen.

Laat nu Festus de zaak aan den koning vertellen; laat Agrippa nieuwsgierig kijken; laat hem zeggen zooiets als: „Hé, dat is een merkwaardig geval. 't Zal wel, zooals u zegt, een godsdienstzaak wezen. Ja, daar zou ik wel over kunnen oordeelen. Ja, ziet u, ik zou die man wel eens zelf willen hooren". Dan laat gij Festus blij kijken. Gelukkig, zal hij wel gedacht hebben, nu kom ik er misschien achter. Laat hem antwoorden met v. 22b.

Dat was een hoogte in onze vertelling. Maak nu weer een laagte, maar dadelijk beginnen we weer te stijgen: Morgen dus; ja, want voor dienzelfden dag waren de plannen natuurlijk al zoo geregeld, dat het toen niet meer kon, en och, zoo'n haast had het nu immers ook niet; de volgende dag zou het gebeuren. Paulus wist er nog niets van, maar alweer zou vervuld worden, wat God tot Ananias had gezegd, toen Hij hem indertijd naar Saulus van Tarsen zond. Dat weten jullie nog wel, hé kinderen?

De volgende dag kwam. Wat een drukte! Beschrijf zoo goed mogelijk v. 23, recht aanschouwelijk .... Dan: Ondertusschen had Festus reeds bevel gegeven, dat P. dien dag voorkomen moest. Hij zal wel van te voren gereed gemaakt zijn, als hij nog wat opgeknapt moest worden. En toen 't laatste bevel tot voorbrenging gegeven was, werd aanstonds P. binnengeleid in de rechtzaal, waar al die voorname menschen al zaten. Wat zal er nu gebeuren? zal P. wel gedacht hebben.

Stadh. Festus nam het woord. Vertel. Dus, nu wist P., waar het om ging. Het zal hem wel goed naar zijn zin geweest zijn. Maar hij had niet veel tijd om met zichzelf te praten. Festus was nauwelijks uitgesproken of P. vernam reeds, dat koning Agrippa 't woord nam. Vertel wat hij zeide.

Dat is weer een stuk. Wij moeten weer eventjes dalen, maar niet veel. Het blijft nu zeer, zeer interessant. Alleen wat variatie in onze stem en wat lange rusten kan de verschillende deelen onderscheiden. Wij gaan verder:

Paulus was blij toen hij 't hoorde. Een mooie kans — dacht hij — om weer iets van mijn geloof te zeggen. En hij begon, v. 2 en 3. Deze verzen zijn inleiding.

Met v. 4 begint zijn vertelling van hem zelf, tot v. 7. Ik denk, dat sommige aanwezigen bij v. 7 een beetje geglimlacht hebben, in elk geval is er verwonderd gekeken. Daarop is dan v. 8 en verv. het antwoord. Tusschen 8 en 9 denk ik me dit: „Ik zal u eens zeggen, hoe vreemd het mij zelf gegaan is. Ik kon in 't eerst heel veel ook niet begrijpen". En dan gaat het verder, v. 9.

Als we tot v. 18 gekomen zijn moet de toon ernstig, plechtig worden; dan kan v. 19 er goed bij aansluiten, ernstig en beslist. Met v. 20 kan de vertelling weer levendiger worden. De verzen 22 en 23 vormen een schitterend hoogtepunt, waarna de rede ineens wordt afgebroken door de uitroep van Festus. Die zal het wel te benauwd gekregen hebben, net als Felix indertijd, toen hij Paulus voor zich optreden liet. Door even over Festus te praten en zelfs Felix eventjes te noemen komt er een beetje ontspanning, en dat is wel noodig, want direct daarna hebben we weer de allergrootste spanning. Vertel hoe P. Festus antwoordde. En dan, hoe hij zich tot Agrippa wendde .... Agrippa sprak: „Gij beweegt mij bijna een Christen te worden". P. antwoordde v. 29.

Dan is feitelijk de zaak af. De volgende verzen brengen het slot en ook de noodige ontspanning. De kinderen halen weer dieper adem. Dan: 't Is uit; 't was mooi.

K. R.

III

CONCLUSIE GENOMEN.

Naar aanleiding van Matth. 7 : 22 schreef kort geleden Prof. Dr. de Zwaan de hier volgende treffende opmerkingen in „Nieuw Christelijk leven". In bovengenoemden tekst wordt een vraag gesteld, die velen eens doen zullen op den grooten dag der afrekening des Heeren. 's Heeren antwoord volgt er op aldus: „Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij die de ongerechtigheid werkt".

Prof. de Zw. voert daarbij de woorden aan van een groot christelijk denker, als volgt:

„In plaats van de geheele wereld in al haar breedte en diepte op te eischen voor Christus, heeft de kerk groote speelruimte gelaten bij haar eischen, en in die leege huizen hebben de zeven duivelen van het nationaal eigenbelang en het persoonlijk winstbejag hun intrek genomen".

Iets verder zegt dan de Prof.: „Wie de dingen nuchter beziet zal niet veel hebben in te brengen tegen de beschuldiging, dat de kerk op het breede terrein des levens inderdaad groote speelruimten heeft gelaten, waar zij niet of niet voldoende de eischen van Gods Woord heeft doen gelden. Dientengevolge vinden we de leege huizen, waarin de duivelen van „nationaal belang" en „persoonlijk winstbejag" heerschappij hebben. Als Gods Woord niet het licht is bij het denken en handelen komt de mensch in het centrum te staan met zijn belangen, zijn inzichten, zijn begeerten.

De mensch in het centrum. Dat is ook in het geestelijke de list van den Satan. Christus stelt zijn taak, Gods heilswerk in het centrum. En wat Hij van ons vraagt, wat natuurlijk is voor hem, die werkelijk door den H. Geest in Christus is ingeplant, is: „de waarheid te doen" en niet „de ongerechtigheid te werken".

„Het is tenslotte niet de kerk, maar de H. Geest, die uit Gods Woord de kracht doet opkomen, die tot de erkenning van Christus' koningschap dwingen. Maar wij leven in het heden en in dát heden, waar de goddeloosheid en godloochening driest het hoofd opsteekt, is wel heel moeilijk.

Erger nog, men beschuldigt Gods wijsheid er van, dat de Schrift meer op het actueele (werkelijke) contact met die hedendaagsche werkelijkheid had moeten ingericht zijn. Dat zegt men wel niet zoo hard op, maar het komt er dan toch maar op neer. En wat is men dan welsprekend. Het is alleen maar de vraag, hoe of men zoo scherpzinnig wordt in het ontdekken van al die moeilijkheden en of de inspiratie van die welsprekendheid misschien niet van een anderen kant dan van Boven afkomstig zou wezen.

Gods Woord toch — aldus luidt daar de redeneering — en dus ook de kerk geven niet altijd een klaar en *duidelijk* antwoord op de vragen, die zich in de spanning van het volks- en wereldleven aan ons voordoen. Zoodoende kan het immers niet anders of hier moet de mensch zelf zich inspannen de oplossing te vinden. De mensch dus weer in het middenpunt en Gods getuigenis aan den kant!

En zoo nestelen zich in de leege huizen nog andere duivelen dan die van

nationaal eigenbelang en persoonlijk winstbejag . . . .

Gods Woord geeft ons de beginselen, waaruit wij persoonlijk hebben te leven, en die ons overal en *altoos* moeten leiden. Er is geen enkel terrein in het rijke leven, waar we dát licht kunnen missen. Wie — het zij mensch of volk — meent dat dit wèl kan, wordt teleurgesteld en bereidt anderen teleurstelling. Hoewel niet bedoeld, zal hij in het einde schade aanrichten en een werker der ongerechtigheid blijken".

Aldus Prof. de Zw. Wij verblijden ons over de ronde, fiere woorden des geloofs en der waarheid uit den hoek der geleerden.

N. v. B.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

GEWOONTEN.

Opstel van br. H. Doornkamp, voorgelezen op de Jeugd-Conferentie te Groningen

Sommige dingen zijn ons zoo eigen geworden dat wij ze doen zonder het te willen of er bij te denken. Waar dat zoo is, spreken we van gewoonten.

Evenals in de natuur de rivier zich een stroombed vormt, vormen de gewoonten zich een stroombed in ons leven. Maar ook zijn wij gedwongen gelijk het water dat is de eens ingeslagen weg altijd te gaan.

Een enkele op zichzelf staande daad gelijkt op een afzonderlijke golf. Ze heeft weinig te beteekenen en is bijna zonder kracht. Waar echter dezelfde daad zich dikwijls herhaalt, ontstaat de gewoonte, die met recht een macht genoemd kan worden.

De macht van een gewoonte bestaat daarin, dat zij de mensch min of meer van zijn vrije wilsbepaling berooft.

De gewoonte is dus een macht. Maar wat voor een macht, een macht ten goede of ten kwade ?

Beide zijn mogelijk. Dat ligt geheel aan de aard. Is de gewoonte goed, dan is ook haar macht en invloed in ons leven heilzaam en omgekeerd.

Dan is de macht der gewoonte geen macht, die op zichzelf staat. Achter haar staat een hoogere macht, waardoor zij een ver strekkende beteekenis krijgt.

Evenals het goede zijn oorsprong heeft in God en het kwade in Satan, zoo ontspringen ook de goede en slechte gewoonten aan deze twee bronnen.

Vervolgens kunnen we de goede zien als een middel in Gods hand om ons leven hooger op te brengen, en de slechte als een middel in dienst van Satan, waardoor hij ons leven dieper in het moeras der zonde trekt.

We willen eerst stil staan bij de slechte gewoonten.

Van nature hebben we meer neiging tot het kwade dan tot het goede. De slechte gewoonte is daarom ook eerder ons eigendom dan de goede. Maar zij heeft een verderfelijke werking in ons leven. Vaak is ze gegroeid en vergroeid met ons leven. Ze zonder meer af te leggen als men ze als een last gevoelt, gaat niet. Eerst als we er vrij van trachten te worden, ervaren we, hoe diep haar wortelen zitten.

In 't algemeen kunnen we twee soorten slechte gewoonten noemen : 1e die in hartstocht is ontaard.

Deze heeft ongetwijfeld de meeste kracht. Dit is b.v. het geval met de drink- of speelgewoonten.

In de 2e plaats is daar de gedachtenlooze, of die, waarbij we lijdelijk zijn. Deze schijnt onschuldig van aard, maar behoort in werkelijkheid tot onze ergste vijanden.

Een Fransche prins, die de gewoonte had nog 10 min. te slapen, nadat hij gewekt werd, was eens met het Fransche leger in Afrika. Nu gebeurde het dat de Franschen vroeg in den morgen overvallen werden. Onmiddelijk wekte men den Prins. Doch deze bleef getrouw aan zijn gewoonte nog 10 min. slapen! Hij viel den vijand in handen en heeft zijn traagheid met zijn leven betaald. Dit was een heel bijzonder geval en maar zelden heeft een kleine slechte gewoonte zoo'n tragische afloop, zeggen we bij onszelf. A la bonne heure! Maar het gaat toch altijd tragisch genoeg, als ze ons verhinderen volledige Christenen te worden.

Een kleine leugen, een liefdeloos oordeel, tijdverbeuzeling, onnut gepraat, ze werken alle mede ons het hoogste geluk te onthouden.

Omdat deze laatste beide slechte gewoonten niet direct als zoodanig opvallen, willen we er ons even langer mee bezig houden. En niet alleen hierom doch ook omdat de gevolgen van zoo'n ernstigen aard zijn.

De tijdverbeuzeling is iets onchristelijks en zondigs, daar elke minuut ons van God gegeven is om te gebruiken. Toch wordt er dikwijls met den persoonlijken tijd of met dien van anderen gespeeld. Sommige menschen doen alsof het voorhanden moment geen waarde heeft; maar dat de latere jaren van hun leven eerst groote waarde zullen krijgen. Roekeloos gaan ze thans met hun tijd om, en de kostbare jeugdjaren brengen ze door zonder te streven naar het hoogste.

Bij ons mag dit echter niet zoo zijn, want de tijd is het kostbaarste aardsche goed. De tijd is vooral voor de jeugd van onberekenbare waarde. Immers wat zullen we later in de maatschappij beteekenen, als wij nu onzen tijd verbeuzelen. Maar dit is nog niet het voornaamste. Van meer gewicht is het, dat als wij nu onzen tijd ledig of onnut doorbrengen, er niets terecht zal komen eerst van de voorbereiding en eindelijk van de vervulling van onze taak in 's Heeren dienst. Van het gebruik van den tijd hangt onze toekomst af. We worden niet plotseling, doch langs een geleidelijken weg gevormd.

We moeten dus nu vooral onzen tijd stellen in de hand van God, opdat de Heer ons voor onze taak geschikt zal kunnen maken, en door het goede gebruik van onzen tijd toonen, dat we goede rentmeesters zijn en een diep besef van onze verantwoordelijkheid hebben.

Dan leg ik er in de 2e plaats de nadruk op, dat het een slechte gewoonte is onophoudelijk te praten. Het spreken zonder eerst te denken is onnut en werkt bovendien schadelijk, daar het licht kan gebeuren, dat we spreken waar we hadden moeten zwijgen. Zulk spreken leidt er toe, dat men zich soms moet verbazen over de ontstellende uitwerking zijner woorden. Geen wonder! want het was ondoordacht gesproken.

Vele woorden zouden niet of anders zijn gezegd, als men ze vooraf maar had overdacht. Doch het grootste onheil berokkenen we onszelf door het lichtzinnig spreken. Let op wat Jezus zegt in Matth. 12 : 36 en 37. Hier zien we dus, dat hetgeen wij zeggen, niet alleen waarde heeft voor 't oogenblik, maar dat er ook in den hemel nota van wordt genomen.

't Is wellicht overbodig om bij meerdere slechte gewoonten stil te staan, daar we bij nauwkeurige beschouwing van onszelf ze spoedig genoeg zullen ontdekken. We weten dus, dat we ze hebben. Maar we weten even zeker, dat het niet goed is en we ze *kwijt* moeten. Doch hoe ? Door eigen kracht ? Het zal ons niet gelukken, want zoowel de zonde als de slechte gewoonten komen voort uit satan, de bron van al het kwade. Het is best mogelijk om in eigen kracht enkele verkeerde eigenschappen af te leeren. Dit brengt ons echter geen haar vooruit omdat we de oorsprong niet kunnen verwijderen.

Er is dus iets anders toe noodig, n.l. een macht grooter dan die van satan. Welke is dat? Dat is Gods macht. Daarom ligt de eenige bevrijdingsmogelijkheid ook in deze macht. Terwijl de kracht van God in ons komt door de wedergeboorte, treedt zij in werking en leidt tot rusultaat, als wij ons geheel door haar laten leiden en gebruiken, m. a. w. als wij elke slechte gewoonte *willen* afleggen, worden wij ze kwijt door de kracht van God.

Verder, heeft de *goede* gewoonte naar den anderen kant niet minder groote beteekenis dan de slechte. Evenals de slechte bestendig het leven in de zonde kweekt en onderhoudt, zoo verdiept en versterkt de goede bestendig het leven uit God. De goede heeft

in het leven van een christen zoo'n groote beteekenis, omdat zij *orde* en systeem brengt in het streven naar volkomenheid en er is niets, dat de arbeid zoo verlicht als orde. Ze is de ziel van het onderwijs genoemd. Ze is het vaste kanaal waardoor rustig en klaar het water der levensbron vloeit. We kunnen niet beter doen dan orde te brengen in heel ons denken, arbeiden en genieten. Goede dingen moeten we ons zoo vast aanwennen, dat ze ons tot een tweede natuur worden.

We hebben Gods kracht noodig bij het overwinnen van onze slechte natuur, maar niet minder bij het verwerven der christelijke deugden. Deze worden ook niet anders dan door strijd en moeite verkregen. We hebben hierbij de ergste vijand in onszelf, want we zijn zoo gauw tevreden met het bestaande en het reeds verworven bezit. Wij mogen het er niet bij laten zitten, daar de heerlijkste beloften er aan verbonden zijn. Niet in onze kracht maar in Gods kracht zullen wij het goede verwerven en tot ons onverliesbaar eigendom maken.

III

UIT DE GEMEENTEN

HAULERWIJK. Zooals de brs. en zrs. uit het jaarverslag van de Unie-Secr. mochten lezen was gem. en Voorganger alhier uitzien de naar zegen. De Heer heeft dit vertrouwen niet beschaamd. Een jongeling en een jongedochter, kinderen van leden der gem., hadden het bestuur te kennen gegeven, dat zij, waar zij wisten het eigendom des Heeren te zijn, ook gaarne in de gem. zouden worden opgenomen. Nadat deze belijdenis door de gem. was gehoord, werd besloten om 6 Sept de Doop aan hen te voltrekken. Vol verlangen werd naar dien dag uitgezien en hoe waren wij het eens met onzen Voorganger, toen hij bij den aanvang God dankte voor een feestdag als deze. Hoe goed was het ons dat een flinke schare aandachtig luisterde naar de prediking volgens Efeze 4: Eén Heer, Eén geloof, Eén doop. Op zeer duidelijke wijze werden deze drie punten uiteengezet. Nadat nog door de jongelui voor de aanwezigen getuigenis was afgelegd van hun vertrouwen op God en liefde tot den Heer, daalden zij af in het watergraf om in nieuwigheid des harten op te staan om verder met en voor de Heer te leven. Na deze plechtigheid mochten wij ons scharen om de disch des Heeren, waarbij de nieuwe leden het welkom werd toegesproken. Met dankbaar hart keerde dan ook ieder huiswaarts, hopende meerdere zegen waardig te mogen zijn, en te mogen ontvangen. De Secr., L. J.

HENGELOO. Waar het voor Baptist Hengeloo Zondag 7 Sept. weer een hoogtij-Zondag was, is het logisch dat hiervan het een en ander in ons orgaan verteld wordt.

's Morgens 10 uur prediking, 's middags 4 uur Doop en Avondmaal, zoo vermeldden de plaatselijke bladen. En zegt deze aankondiging voor de buitenwereld betrekkelijk weinig, ons, als insiders, zoo veel te meer. Dat beteekent voor ons, dat weer enkelen hun geboorteuur zullen vieren temidden van de groote Baptistenfamilie. 't Beduidt dat velen weer aan hun eigen geestelijk geboorteuur herinnerd zullen worden om daarbij de belofte te vernieuwen van zelf dood te willen zijn en Christus in ons te laten leven.

Het geeft ons ook aan, dat de Heere Zijne Gemeente Zijnen Geest niet onthoudt, doch rijkelijk geeft en dien Geest laat werken, zoo dat de vruchten voor ons oog zichtbaar worden. En toen wij hoorden dat zes zielen het volmondig beleden te hebben gezondigd, maar nu vrede te hebben, als wij mochten vernemen dat deze zes en nog twee, die teruggekeerd waren, hun hart en leven aan Jezus overgaven, dan was het als hoorden wij de Engelen Gods juichen over 8 zondaars en zondaressen die zich bekeerd hebben. Wat zouden de Engelen zingen? Wij weten het niet, maar ongetwijfeld zijn het schoone liederen ter eere van het Lam, waardoor het mogelijk is dat een zondige menschheid weer met God verzoend wordt.

's Morgens 10 uur prediking, d. w. z. dat met kracht en klem gewezen wordt op het heil dat er is in Jezus, dit maal door onzen jongen br. E. Huizinga.

's Middags Doop en Avondmaal en wij wisten dat God groote dingen gedaan had. Met kracht en klem werd door de gemeente Ps. 100 aangeheven en het klonk als een jubelzang van verloste zielen, die juichen ter eere Gods. En als daarna met ernst werd gezongen Gez. 265 dan was het of we gevoelden welk een groote gave we daarin vroegen, maar ook welk een groote gave gegeven werd.

Op het blinken Uwer stralen bogen acht voor Jezus neer. Leerden God hun harte geven met den zoeten Vadernaam. Waakt en bidt gemeente, maar ook: Ga voorwaarts o Zion in 't voetspoor van 't kruis en de bekroning daarvan zal niet uitblijven. Den zegen hebben we ervaren, de kroon komt gewis. „Jezus komt" zij ons wachtwoord.

De Correspondent.

III

INGEZONDEN.

CHRISTENDOM EN DRANKZUCHT.

„Naarmate in Rusland het Christendom opgeruimd wordt, neemt de drankzucht toe".

Bij deze woorden van Marzinkowski werd ik bepaald toen ik mij zette iets over onze jaarvergadering te schrijven. De 51e jaarvergadering der Nationaal Christen Geheelonthouders Vereeniging. Ik geef natuurlijk geen verslag van het vele goede en belangrijke, maar doe 'n greep en trek een conclusie. Moge het ons ten zegen zijn.

—o—

Een der vragen die ernstig onze aandacht vroegen, was deze: Hoe overtuigen we onze jonge menschen van het gevaar van de alcohol?

Dat gevaar bestaat, er gaan nog dagelijks huisgezinnen, menschenlevens, zielen van menschen bestemd voor eeuwige heerlijkheid, aan te gronde.

Maar er zijn velen die niet meer gezien hebben de talrijke dronken menschen op de straten en nu meenen dat er nauwelijks van alcoholisme sprake kan zijn en we dus onze krachten beter elders kunnen spandeeren.

Waar is ongetwijfeld, dat er minder gedistilleerd (jenever, brandewijn, enz.) wordt gedronken, maar even waar is, dat het bier- en wijnalcoholisme toeneemt. Allerlei oorzaken werken daartoe mede. Een zekere welvaart die velen gelukkig genieten, het staat netjes, deftig wijn te drinken, menschen, die vroeger niet aan buitenlandsche reizen dachten, trekken nu met de reisvereenigingen overal heen, komen in hotels en ('t hoort immers zoo) drinken wijn bij hun diner. Thuis gekomen gaat men er mee voort.

De verkoop in kruidenierswinkels maken het gemakkelijk. Velen, die een instinctmatige afkeer hebben van kroeg en slijterij, komen er gemakkelijk toe om de „onschuldige" dranken van de kruidenier gelijk met hun koffie, thee en suiker mee te nemen. Typeerend is het geval van een geheelonthoudster die haar verjaardag vierde en wijn schonk en toen een medestrijdster haar er opmerkzaam op maakte, was het antwoord „ja maar er zit niks in, 't is van onze kruidenier". Zij had beter kunnen weten, ik geef het grif toe, maar zij zou nooit er toe gekomen zijn als ze de drank bij de tapper had moeten halen.

Ook noemen de winkeliers vaak dranken alcoholvrij die het absoluut niet zijn.

Iemand had alcoholvrije wijn gehaald om dominé te kunnen tracteeren, die onthouder was. Deze vloog er echter niet in, 't bleek Port te zijn met een gehalte van 30% alcohol. In dit verband is van groot belang het streven der drankbestrijdersvereenigingen om alle alcoholvrije dranken te waarmerken met een speciaal etiket, zoodat men weet wat men koopt.

Een wettelijk voorschrift, dat alle alcoholische drank uit kruideniers- en alle andere dan drankwinkels weerde, zou van groot belang zijn. Dat wijn (echte wijn, hier drinken we goeddeels surrogaten, die nog slechter zijn) niet zoo onschadelijk is als velen denken, kwam aan het licht, toen een uit Duitschland afkomstige predikant iets vertelde uit zijn ervaring.

Het is niet alleen een bekend feit dat brouwers en wijnhandelaren, vaak kerels als boomen, als regel niet ouder worden dan 50 jaar, maar van de wijnboeren in de Palz, het wijnland, sterven er velen reeds voor hun vijf en dertigste levensjaar.

—o—

Ds. Ledeboer was 25 jaar lid van het bestuur der N.C.G.O.V. en werd als zoodanig gehuldigd. Ontroerend was het, toen deze sterke man met een traan in 't oog betuigde: „Ik ben mijn gansche leven God er dankbaar voor geweest dat ik geheelonthouder ben geworden. Onthouding is mij nooit een last geweest, maar het was mij altijd een lust er voor te mogen werken".

Al neem ik niet zulk een plaats in in dezen strijd, toch is zijn getuigenis ook de mijne en ik ben dankbaar dat ook reeds van mijn kinderen mee strijden.

Strijd mee mijn broeder en zuster. Als al onze gemeenteleden eens over-

tuigd waren dat zij zich niet alleen zelf moeten onthouden, maar ook om Christus' wil en om der wille van hen, die dreigen verloren te gaan, de drank moeten bestrijden en zich aansluiten bij het leger der Chr. Drankbestrijders, dan zouden wij als Baptisten een niet onbelangrijke plaats innemen in de Christelijke drankbestrijding.

Wij willen eindigen met een ander woord van boven geciteerde Marzinkowski: „Alleen op de bodem van de godsdienst van Christus kan de strijd tegen dit kwaad (de drankzucht) met succes worden gevoerd".

Wat zit achter het alcoholisme vroeg Dr. v. d. Spek op de jaarvergadering. Men wil zich onttrekken aan de wereld der werkelijkheid. Realiteitsontvluchting. De mensch heeft het Paradijs verloren en grijpt nu naar een surrogaat, de bedwelming.

Positie nemende tegen den alcohol nemen wij positie tegen de booze.

Daarom kan alleen de Christen op de juiste manier de drank bestrijden omdat hij tegenover de beker der bedwelming kan wijzen op stroomen van water des levens die Christus schenkt aan elk die gelooft.

Levend water dat geen surrogaat biedt van wat de menschheid verloor maar dat blijft stroomen tot in het eeuwige leven en ons terug voert naar het Paradijs, door Christus voor ons herwonnen.

Zeist, 6 Sept. '30 J. R. F.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 19 September 1930 No. 2149 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN GOD.

Leer mij mijne dagen tellen,
Gij, die hun getal bepaalt!
Ieder dag die mij bestraalt,
Op zijn rechte waarde stellen!
Ieder uur van mijn bestaan
Zie ik als een weldaad aan.

Leer mij ieder stond beklagen,
Die mij nutteloos ontschiet!
Leer mij blijdschap en verdriet
Zedig en gemoedigd dragen,
En met voor- en tegenspoen
Als een Christen voordeel doen.

Geef mij 's ochtends lust en ijver;
's Daags aanhoudendheid en kracht;
Geef herhaling in den nacht.
Maak mij waakzaam, vlug en nijver,
En aan elke plicht gehecht,
Door Uw wil mij opgelegd.

Leid mij langs dit pad der smarte,
Naar de storelooze rust.
Niet verlangend, niet onthutst,
Maar met onverschrokken harte,
Dankbaar in het aardsch genot,
En gewis van beter lot.

Dit, o God, zij steeds mijn bede,
En die bede mij verleend,
Zij mijn hart met U vereend,
In Uw wijzen raad te vrede;
En, genadig Opperheer!
Niets op aard ontbreekt mij meer.

BILDERDIJK.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE LEVEND-MAKENDE GEEST.

Bekopte weergave van de intreepreek door Ds. L. de Haan te N.-Pekela, gehouden 24 Aug. j.l.

De Geest is het die levend maakt.
Joh. 6 : 63a.

Gel. broeders en zusters van de gemeente N.-Pekela.

Vanmorgen heeft de bevestiger — Ds. J. W. Weenink — mij aan Uwe gemeente verbonden, sprekende over de vraag: „Is de ziener hier?" (1 Sam. 9 : 11b.) Een ziener moet God zien, moet de menschen zien en hij moet de eeuwigheid zien, zoo luidden de drie hoofdgedachten.

En nu vanmiddag is het oogenblik gekomen, waarin ik mezelf aan U ga voorstellen. Ik ga mijn intrede hier doen d. w. z.: ge beluistert vanmiddag mijn eerste prediking als Uw eigen Voorganger.

Gewoonlijk beluistert men in een intreepreek klanken, die herinneren aan de dingen, die gaan gebeuren. Hij, die zijn intrede doet, ontvouwt dan zijn plannen en tracht zoo duidelijk mogelijk te zeggen, welke boodschap hij meent te moeten brengen en op welke wijze hij dat graag zal willen doen.

Ik ga vanmiddag nu eens niet zeggen, welke precies de inhoud van mijn prediking steeds zal zijn. Ik kom ook niet met een omlijnd werkprogram. Van een prediker van het Evangelie, en vooral van een Voorganger eener Baptiste gemeente, wordt meer verlangd dan goede preeken, groote welsprekendheid en een keurig verzorgd werkprogram.

De gemeente is niet enkel dat, wat ze des Zondagsmorgens in de godsdienstoefening is. Wie alleen Zondags zijn gemeente ziet, kan haar onmogelijk het hemelsch manna in de juiste proporties uitdeelen, omdat hij *niet* weet, hoe groot de behoeften zijn; kan onmogelijk een goede herder voor zijn schapen zijn, omdat hij zijn schapen niet voldoende kent; kan onmogelijk een goede Voorganger zijn, omdat hij niet vooraan gaat.

En wanneer ik nu aan deze gemeente denk, dan denk ik aan haar taak, die ze tracht te vervullen; dan denk ik aan de beide stations Winschoten en O.-Pekela; dan denk ik aan de jeugdarbeid en aan het vereenigingsleven dezer gemeente. En zal ik nu met een omlijnde boodschap komen? Zal ik nu in deze oogenblikken de weg afbakenen, dien ik wensch te volgen? Zullen we elkaar nu herinneren aan onze wederzijdsche verplichtingen?

O nee, het is iets anders, waaraan we elkaar in deze oogenblikken willen herinneren. Een boodschap kan zoo verschillend worden overgebracht (ook een goede boodschap). Een afgebakende weg kan men onder zeer verschillende gemoedsstemmingen betreden. En een herinneren aan elkaars wederzijdsche verplichtingen kan soms ietwat pijnlijk aandoen.

En daarom, brs. en zrs. van de gemeente N.-Pekela, acht ik het een groot voorrecht U vanmiddag te mogen wijzen: *niet* op een bepaalde boodschap; *niet* op een afgebakende weg en *ook* niet op onze wederzijdsche verplichtingen, *maar* op iets, waarop het vóór alle dingen en boven alles aankomt — n.l. *de Geest*, Die ons moet leiden en vervullen, wil het gemeentelijk leven zich gezond ontwikkelen.

Daarom vindt ge het woord, dat ons zal leiden in onze overdenking, in het 6e hoofdst. van het Joh. Evangelie, vers 63a:

„*De Geest is het die levend maakt*".

Letten we eerst op het verband van ons tekstwoord.

In Joh. 6 vinden we de geschiedenis van de spijziging der vijfduizend. De schare is daarover in extase en wil Jezus tot Koning uitroepen. Jezus trekt zich nu terug (vers 15). De schare zoekt en vindt Hem eindelijk terug in Kapernaum.

Jezus weet heel goed *waarom* ze Hem zoekt en zooveel belangstelling toont. „Gij zoekt Mij niet omdat gij teekenen gezien hebt, maar omdat gij van de brooden gegeten hebt en verzadigd zijt".

Jezus laat nu te Kapernaum duidelijk het verschil zien tusschen het manna uit de woestijn en het Brood des Levens, hetwelk Hijzelf is, wie eet van het manna, waarvan „de vaderen" gegeten hebben, zal toch nog sterven, maar wie eten zal van het hemelsch manna zal leven tot in eeuwigheid.

De mensch zal bij brood alleen niet

leven. De mensch heeft meer behoeften dan alleen stoffelijke.

Voor velen is deze rede hard (v. 60). Jezus wil echter van geen compromis weten en maakt duidelijk verschil tusschen het *vleesch* en de *Geest*, tusschen vleeschelijk- en geestelijk eten.

Alleen wie geestelijk gegeten heeft van het Brood des Levens, die ontvangt het leven, het eeuwige leven.

Het vleesch is niets nut. De *Geest* is het die levend maakt!

* * *

Een 5-tal opmerkingen willen we maken naar aanleiding van ons tekstwoord.

1. *Jezus legt de nadruk op de Geest.*

In het Koninkrijk van Christus heerschen geheel andere wetten dan in een aardsch koninkrijk. Daar komt het aan op de Geest!

Zoo ook in een gemeente volgens het N. Testament.

Een N. Test. gemeente draagt een geestelijk karakter, zoo lazen we voor eenigen tijd in ons weekblad „De Christen". Geen natuurlijke geboorten houden haar (de gemeente) in stand. Ze wil alleen dezulken omvatten, die uit de Geest geboren zijn.

Ook wij als Baptisten hebben de nadruk te leggen op de Geest!

Dat is onze dure roeping, die een groote verantwoordelijkheid in zich sluit.

2. *Zonder de Geest is er geen leven mogelijk.*

De mensch wordt in zonde ontvangen en geboren. Van nature zijn we allen dood in zonden en misdaden, d. i. geestelijk dood.

Zonder de werking des Geestes blijft de mensch dood.

Daar helpt geen godsdienstkennis; daar baten geen christelijke vormen; daar geeft de leer, hoe goed en bijbelsch zij ook moge zijn, absoluut niets.

Door niets en niemand kan de Geesteswerking vervangen worden, want de Geest alleen maakt levend en zonder Hem geen leven mogelijk.

3. *De machteloosheid van de mensch.*

Op het terrein des Geestes wordt onze machteloosheid openbaar.

We blijven machteloos met al onze kunstmatige middelen en christelijke methoden, die we soms gaan toepassen.

De mensch kàn niet levend maken.

Daaraan hebben ook wij, brs. en zrs., steeds te denken. Gij moet het niet van mij verwachten en ik mag mijne verwachtingen voor de toekomst niet op u stellen, „want de *Geest* is het".

4. *Waar de Geest werkt ontstaat leven.*

Een heerlijke opmerking.

Gelukkig, dat we ook deze opmerking kunnen en mogen maken.

Waar de Geest werkt, daar ontstaat leven, *nieuw* leven, *eeuwig* leven. Prijst Zijn naam!

Waar de Geest werkt, daar moet de dood wijken, want het leven is sterker dan de dood.

Waar de Geest werkt, daar vallen de dorre bladeren van eigen werk en eigen kunnen af. Daar begint het te groenen en het nieuwe leven breekt zich baan.

Willen ook wij allen daaraan denken? Hier in N. Pekela, in O. Pekela, in Winschoten en overal, waar de Heer ons geplaatst heeft als Zijne getuigen?

Het komt niet in de eerste plaats aan op het aantal.

Welk een troost en bemoediging!

De Geest baart nieuwe levens, maakt van ons nieuwe schepselen, stelt ons in het bezit van het eeuwige leven.

5. *Op welke wijze werkt de Geest?*

De Geest bewerkt geen anarchie of bandeloosheid.

In de eerste gemeenten werd naar orde en regel gestreefd.

Waaraan kenmerkt zich de werking des Geestes?

a. De Geest begint in het verborgene te werken.

Denk aan Jezus' gesprek met Nicodemus.

b. De Geest is de Geest der waarheid.

Zoo sprak Jezus in Zijn afscheidsrede.

Denken we daarom aan de discipelen en aan de eerste gemeente te Jeruzalem, die een gemeente was van geloovig gedoopte christenen.

Hoe meer Geest des te dichter bij de waarheid!

c. De Geest geeft mede getuigenis.

Denken we aan Petrus op die merkwaardige Pinksterdag. Wat gaf hij blijmoedig getuigenis en wat blies hij *duidelijk* en *zuiver* op de bazuin van Jezus' Evangelie!

Ook ons getuigenis en mijn getuigenis is op zichzelf arm. Maar wanneer de Geest medegetuigt, dan zullen vele bekommerde zielen roepen: „wat moeten wij doen? Hoe worden wij zalig?" En dan zullen ook wij met Petrus antwoorden: „Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt".

* * *

Brs. en zrs., de Geest maakt levend! We hebben het meest behoefte aan de Geest.

De Heer zegene de gemeente N. Pekela.

Hij vervulle ons allen van Zijn Geest.

We gaan ongetwijfeld een heerlijke en zegenrijke toekomst tegemoet, wanneer we steeds gedachtig blijven aan de woorden van onze Heiland, eens gesproken in de synagoge van Kapernaum:

„De Geest is het die levend maakt".

ALGEM. VERGADERING 1930.

De vergadering wordt geopend met het zingen van Ps. 68 : 10, het lezen van Ps. 13 : 23—28 en eenige minuten van gemeenschappelijk gebed, waarin acht broeders voorgaan. Er wordt nog gezongen Ps. 89 : 7.

Hierna houdt de Voorzitter Ds. K. Reiling zijn openingswoord, naar aanleiding van Nehemia 2 : 20. „God van den hemel, die zal het ons doen gelukken en wij Zijne knechten zullen ons opmaken en bouwen".

„Werklust en Vertrouwen" zijn de slagwoorden waarom zich de rede, die in ons blad is verschenen, opbouwt.

Nog in 't bijzonder wordt br. Terpstra van Welsrijp welkom geheeten.

Br. Dijkstra deelt mede dat de presentielijst aantoont, dat er 67 afgevaardigden zijn, 7 Com.leden en 1 eerelid, zoodat de A. V. bestaat uit 75 stemgerechtigde leden.

De stemming wijst uit dat Ds. Reiling tot leider dezer vergadering gekozen is. Hij aanvaardt deze taak, waarop de vergadering in een hartelijk applaus haar dank bewijst.

Het jaarverslag van den secretaris wordt in bespreking gegeven. Daar niemand het woord begeert, zegt de voorzitter den secr. dank voor zijn werk en prijst met instemming der verg. den secr. voor de enkele nieuwe lijnen waarnaar hij ons dit verslag heeft aangeboden.

Het verslag van den penningmeester wordt door handopsteken aangenomen en aan den penningmeester decharge verleend.

De begrooting voor 1930—31 wordt door de vergadering met algemeene stemmen aanvaard.

Naar aanleiding van de begrooting v. h. studiefonds wordt medegedeeld, dat br. H. Hornstra een jaar uitstel van uitzending naar het Seminarie heeft gevraagd.

Betreffende het depôt geeft de depôthouder inlichtingen over onze verhouding tot het Bijbelgenootschap.

Tot hiertoe konden de gemeenten goekoop bijbels krijgen, omdat wij als Unie bij het Bijbelgenootschap als een colporteerende vereen. zijn ingeschreven

Het recht en de billijkheid dwingen ons in 't vervolg alleen voor colportage-doeleinden bijbels tegen verlaagd tarief af te geven, daar de depôthouder ze alleen voor dit doel *mag* afgeven.

Als leden voor de U.-C. worden in eerste vrije stemming Ds. Planting van A'dam en in tweede J. Visser van Leeuwarden gekozen. Als redakteur voor de Zaaier is herkozen Ds. Planting.

Het verslag over de zendingskas wordt aanvaard, evenals het voorstel tot verdeeling. De U.-C. voegt nog aan dit voorstel toe het voorstel om het Bijbelgenootschap f 50.— te zenden.

Over de rekening en begrooting van

De Christen wordt het woord niet verlangd. Den administrateur wordt decharge verleend.

Rekening en begrooting van De Zaaier worden na luttele bespreking aanvaard.

Zonder bespreking wordt het verslag van De Kindervriend aanvaard.

Eveneens het verslag van de radiocommissie.

Br. Wupper van Oldenburg wordt nu welkom geheeten. Hij spreekt een kort begroetingswoord, dat door Ds. Planting vertaald wordt.

Hierna brengt Ds. Weenink in gevoelvolle woorden de groeten over van Ds. Kuipers uit Utrecht. De vergadering draagt den secr. op br. Kuipers en zr. Reiling onze groeten over te brengen. Er blijkt nog een buitenlander in ons midden te zijn. D. w. z. 't is een Nederlander, die reeds 23 jaar in Amerika woont. Hij wordt officieel begroet en antwoordt met enkele hartelijke woorden en brengt de groeten over van de gemeente te Paterson.

Br. Cand. E. Huizinga krijgt gelegenheid de vergadering toe te spreken. Zijn woord is een woord van dank aan de Unie, Gem. Hengelo en aan de Gem. Leeuwarden, die hem alle geholpen hebben *zijn doel* te bereiken.

Vervolgens komen in behandeling de voorstellen van de U.-C.

a. Br. J. Schuil wordt als kweekeling aangenomen om hem in 1931 met br. H. Hornstra naar het Seminarie te Hamburg te zenden.

b. Bergumerheide wordt welkom geheeten als nieuw lid der Unie.

c. Na bespreking van de vraag of wij een Paaschnummer zullen uitgeven, wordt daartoe met meerderheid van stemmen besloten en tot de uitgave van een Kerstnummer met alle stemmen.

d. Aangenomen wordt als regel, dat vragen de financiën betreffende 14 dagen voor de A. V. bij den penningmeester worden ingediend.

Een telegram uit Blaricum inhoudende de groeten aan de A. V. van ds. J. v. d. Schors en echtgenoote wordt voorgelezen en de secr. verzocht, hen onze groeten over te brengen.

e. Voor de bespreking van het voorstel, dat studenten eerst na een onderzoek dat de Comm. der Unie bevredigt, zich beroepbaar stellen, melden zich velen aan. Besloten wordt dit voorstel, met een amendement van Den Haag, inhoudende dat dit onderzoek jaarlijks zal zijn en hoofdzakelijk van geestelijke strekking, aan te nemen.

f. Het batig saldo van Kerst- en Paaschnummer zal voor ons binnenlandsch werk worden besteed.

g. 't Voorstel Hoorn en Workum om het studiegeld per hoofdelijk omslag te verkrijgen, wordt verworpen en het voorstel der U.-C. om de studiefondscomm. opnieuw te benoemen aanvaard, evenzoo wordt de U.R.C. opnieuw benoemd.

h. Het voorstel het onderwerp pensioenregeling te aanvaarden wordt, gezien de houding van „Voorzorg", toegelicht door haar secr., door de U.-C. ingetrokken.

Voorstellen uit de gemeenten.

Het voorstel van Em.-Erfsch.veen om tot uitgave van eigen preeken te komen, wordt verworpen, omdat de kosten hiervan veel te hoog zouden worden.

De voorstellen van Den Haag om te trachten in België tot evangelisatiewerk te komen en om een vragenrubriek in De Christen te openen, worden verworpen, a. omdat we onze aandacht op eigen werk moeten concentreeren, b. omdat deze rubriek in beginsel bestaat.

Het voorstel van Utrecht om de baten van De Zaaier aan de U.R.C. te doen toekomen wordt ingetrokken.

Het voorstel N.-Weerdinge om „De Kindervriend" nog een jaar door te laten loopen, wordt na veel bespreking aangenomen.

De voorzitter spreekt de wensch uit, dat wij nu allen dezen arbeid weer met kracht gaan steunen.

Daarna leest de Secr. de notulen voor en wordt de vergadering met gebed door den voorzitter gesloten.

A. P. B.

DE TAAK VAN HET GEMEENTELID.

Tot onzen spijt ontvingen wij heden bericht, dat de inleider van dit onderwerp, Br. v. d. Schors, niet aanwezig kan zijn.

Toch staat dit onderwerp op de agenda en is er eenige tijd voor beschikbaar.

Daarom wil ik probeeren, zonder te zijn voorbereid, enkele woorden over bedoeld onderwerp te spreken.

Het is een onderwerp, dat juist in onze kringen past, het is zoo echt baptistisch. In verschillende kerken zou men het onderwerp zoo niet stellen, maar veeleer zeggen: Heeft het gemeentelid ook een taak? De leden in die kerken zijn meestal zeer passief in hun verhouding tot hun kerk. Wanneer slechts een getrouw kerkbezoek plaatsvindt, het Avondmaal een enkele maal wordt bijgewoond, het huwelijk kerkelijk wordt ingezegend en de kindertjes besprengd, worden zulke lidmaten voorbeeldig genoemd.

Dat een gemeentelid een positieve taak zou hebben te vervullen, wordt zelfs in sommige kringen beslist ontkend! Een taak te vervullen heeft daar enkel de ambtsdrager, de geordineerde predikant, anderen niet. Daarom zijn de leden van zulk een kerk ook meestal zeer voorzichtig, en zijn spoedig klaar om naar hun dominé te verwijzen.

* * *

Bij ons is dat alles zoo geheel anders. Waarom? Ik zou zeggen, eenvoudig, omdat wij meer Bijbelsch georiënteerd zijn.

In de apostolische gemeenten van den Bijbel worden ons verschillende eenvoudige broeders en zusters genoemd, die een taak hebben vervuld. Paulus noemt hen zijn medearbeiders in den Heere. Zij hebben niet alleen de bijeenkomsten van de gemeente bezocht, maar zij hebben ook werkelijk meegewerkt om het Evangelie te verkondigen.

Om maar een voorbeeld te noemen, Priscilla en Aquila. Zij waren door hun handwerk, tentenmaken, met den apostel Paulus, die ook tentenmaker was, in aanraking gekomen. Hij had hun het Evangelie verkondigd, zij waren tot bekeering gekomen en stelden huis of werkplaats ter beschikking der broederen. Aquila had geen gave om het woord te voeren in de vergadering, ons wordt tenminste nergens daarvan gesproken. Maar te Efeze was een jonge man, Apollos geheeten, die alleen van den doop van Johannes afwist. Priscilla en Aquila noodigden dezen jongen man eens uit hen een bezoek te brengen. En toen legden zij hem de Schrift nauwkeuriger uit. De jonge man ontving licht ten opzichte van den doop in den naam van den Heer Jezus Christus, werd gewonnen voor de gemeente en werd een groote hulp en kracht voor de gemeente en op zijn beurt voor zeer velen ten zegen. Maar als men op zulk een wijze probeert te werken, is er veel takt noodig en vooral ook veel gebed.

* * *

In de meeste gemeenten vindt men altijd een betrekkelijk klein groepje, dat alles doet. Sommigen zitten overal in, in de Zondagsschool en in alle vereenigingen.

Laat ons probeeren anderen op te wekken tot intensief meeleven, in den arbeid der Zondagsschool, vereenigingen, tractaatverspreiding enz. Er is voor iedereen wel iets te doen.

Gij hebt er misschien allen wel eens van gehoord, hoe de communisten te werk gaan. Zij trachten ijverig hun ideeën ingang te doen vinden door de z.g. cellenbouw. Een lid van zulk een beweging doet niet voldoende als hij enkel de vergaderingen bezoekt, maar waar hij zich ook bevindt, zal hij probeeren invloed uit te oefenen, om de beginselen zijner partij ingang te doen vinden en leden en aanhangers te werven.

Toen onze gemeenten in den tegenwoordigen vorm ontstonden werd er ijverig gewerkt door alle leden. In

Duitschland was het vroeger de gewoonte dat jonge arbeiders van stad tot stad reisden, te voet, om dan bij deze, dan bij gene patroon te arbeiden, en zoo het vak grondig te leeren.

Kwamen zij zoo bijv. in de buurt van Hamburg, dan stonden bij den ingang der stad op den grooten verkeersweg altijd een paar leden der Baptiste gemeente, met tractaten gewapend, om de jonge menschen, gemakkelijk kenbaar aan hun uiterlijk, reiszak en gereedschap uit te noodigen mee te gaan. De broeders dienden hen als gids, brachten hen in aanraking met de gemeente, en als zij dan later de stad weer verlieten waren zij dikwijls bekeerde menschen en Baptisten geworden. Op hun beurt brachten zij de goede boodschap en onze beginselen dan weer verder.

Persoonlijk contact met de menschen is wellicht de beste methode van evangelisatie. Dan is het niet noodig zeer bespraakt te zijn en te kunnen preeken.

Als alle leden der gemeente het als hun taak leerden beschouwen in eigen omgeving door woord en vooral wandel en levenswijze Christus te brengen en een wegwijzer naar Hem te zijn, zouden onze gemeenten meer uitbreiding hebben dan nu het geval is.

De Heer der gemeente helpe ons een zout en licht te zijn in de wereld, helpe ons in de gemeente elkaar lief te hebben en te vertrouwen, opdat Zijn naam in alles verheerlijkt moge worden.

D. G. B.

III

DE TAAK DER GEMEENTE

(naar binnen en buiten).

(Op de gewestelijke Conferentie te den Haag werd door Ds. J. Louw dit onderwerp met onderstaande opmerking ingeleid.)

We gaan nu spreken over de taak der gemeente.

Dat de gemeente een taak te vervullen heeft, veronderstelt dit onderwerp, en wordt zeker als vanzelfsprekend door ons allen aanvaard. Dat ze een taak heeft „naar binnen en naar buiten", de tweede veronderstelling van dit onderwerp, wordt wel niet algemeen erkend, doch zal onder ons geen tegenspraak uitlokken. 't Is echter mogelijk, dat we die taak verschillend zien, en daarom is het nuttig, dat we dit onderwerp hier bespreken.

I. DE GEMEENTE HEEFT EEN TAAK NAAR BINNEN, d. w. z. tegenover haar leden.

Als we spreken over de taak der gemeente, dan bedoelen we niet de taak, die de enkele leden der gemeente tegenover elkaar hebben. De gemeente is het geordende geheel; de organisatie, waar*van* de enkele geloovigen leden, en waar*aan* de enkele geloovigen dienstbaar zijn.

De taak der gemeente is dus de taak, die het geheel heeft ten opzichte van de deelen; de organisatie ten opzichte van haar leden.

1. Het eerste is, *dat de gemeente haar leden leert te onderhouden alles, wat de Heer geboden heeft.* De gemeente is bestendig in wording. Ze bestaat niet uit rijpe, uitgegroeide geloovigen, maar uit menschen, die door wedergeboorte aan het beginpunt eener nieuwe ontwikkeling werden gebracht, en zich nu op weg bevinden naar het doelpunt van een tweede leven. Deze ontwikkeling, deze geestelijke groei moet de gemeente naar vermogen bevorderen.

Ze doet dat vooral door de prediking van het Woord Gods. Daardoor leeren de geloovigen zich zelf verstaan, Gos bedoeling met hen, en Zijn eischen kennen. Zoo alleen zal de geloovige zijn plaats kunnen innemen, en in heel zijn aard en werk resultaat kunnen worden van Gods genade. In heel den Raad Gods moet de gemeente haar leden inleiden en hen hun plaats en beteekenis daarin aanwijzen. Gods bedoeling met hen, Gods weg voor hen, moet hen nauwkeurig, onvermoeid worden geleerd. Bij het opgroeien en het voortschuiven der geslachten moet dit onverpoosd voortgaan. Door middel van het wederbarende, heiligende Woord Gods, dat Woord, dat verlicht en sterkt, tuchtigt en vertroost, moet de gemeente het genadewerk Gods aan de wedergeborenen bevorderen, en de verwerkelijking van Zijn eeuwig voornemen dienen. Daarom moet ze zorgen voor de geregelde, zuivere prediking van dat Woord, dat de zielen kan zalig maken.

2. Naast de verkondiging van Gods heilsplan en heilsweg, staat *de persoonlijke bearbeiding der leden, het herderlijk werk.* Vervult de gemeente eerstgenoemde taak hoofdzakelijk door haar Leeraar of Voorganger, het herderlijk werk doet zij door den dienst der ouderlingen of opzieners.

Voor het verrichten van deze taak is haast altijd huisbezoek noodig; onze leden gaan niet graag ter biecht, d. w. z. ze stellen zich niet licht uit eigen beweging onder persoonlijke zielszorg. Dat is jammer.

De ontaarding van de biecht in de kerk van Rome, waar de onmondige en altijd onmondig blijvende leek tegenover den priester staat met zijn door de wijding verkregen, aparte volmacht, heeft de goede en psychologisch juiste gedachte, die aan de biecht ten grondslag ligt, verdonkerd. We moeten die gedachte weer in haar zuiverheid naar voren brengen, en het vooroordeel tegen haar wegnemen.

Geen *verplichte* biecht! Volstrekt niet! Maar wel de vaste gelegenheid om met moeilijkheden, vragen en zonden tot de gemeente d. w. z. tot een harer organen, te komen. Ieder, die een weinig menschenkennis heeft, weet, dat alleen reeds de gedachte, dat men het niet meer *alleen* weet, een ontzaglijke innerlijke verruiming en verlichting beteekent. De mensch heeft behoefte om zich *uit te spreken,* behoefte aan een oor, dat naar hem luistert. Te zeggen, dat het verborgen gebed daaraan beantwoordt, is psychologisch onjuist. De mensch heeft behoefte aan een zielsvriend, d. w. z. aan een biechtvader.

Voorzoover de veroordeelen tegen dit instituut nog niet zijn overwonnen, en ook ter bestendige aanvulling daarvan, is het huisbezoek noodzakelijk. *Gedwongen* „vertrouwelijkheid" is uit den Booze. Daarom zal, ook al komt de biecht weer in eere, persoonlijk bezoek aan huis noodzakelijk blijven. Daarbij moet getracht worden „het aangezicht der schapen", den staat en de behoefte der enkelingen te leeren kennen, en moet den enkeling naar zijn bijzondere behoefte Gods Woord worden gebracht.

Hierbij is ook gedacht aan het onderhouden der gemeenschap met hen, die de samenkomsten der gemeente niet kunnen bijwonen.

3. Het derde, wat de gemeente haar leden schuldig is, *is te voorkomen, dat ze gebrek lijden.* Ze heeft in dit opzicht nog steeds een taak, hoezeer deze ook verlicht is door de sociale voorzorg. Ik zou deze niet willen uitschakelen, doch inschakelen op hetgeen de gemeente doet ter leniging van den stoffelijken nood harer leden. Naar een grootere gelijkheid tusschen haar leden dan dat niemand gebrek hebbe, behoeft de gemeente niet te streven, en heeft ze wel nooit gestreefd.

Deze taak vervult de gemeente door haar diakenen en diaconessen.

II. DE GEMEENTE HEEFT OOK EEN TAAK NAAR BUITEN d. i. tegenover hen, die niet tot haar behooren. Dit volgt uit de bijzondere betrekking, waarin zij tot Christus staat. Christus leeft in haar, belichaamt zich in haar. Daarom zeide Hij, die van zichzelven verklaart: „Ik ben het Licht der wereld", tot haar „GIJ zijt het licht der wereld". Daaruit vloeit voort, als haar taak tegenover degenen, die buiten zijn, „laat uw licht schijnen".

1. Als lichaam van Christus, is de gemeente geroepen *Christus te openbaren; Christus, het Licht, dat in haar is, te laten schijnen.* Dank zij haar betrekking tot Christus, is de gemeente „Pilaar en Vastigheid der Waarheid".

Ze is „Pilaar en Vastigheid der Waarheid", wijl Christus, die in haar is, „de Verborgenheid, het Geheim der godzaligheid", „God geopenbaard in het vleesch" is.

't Gaat er dus in de eerste en voornaamste plaats om, dat Christus door de gemeente, en de gemeente door Christus, aan de wereld GOD geeft. de kennis van God en de toegang tot God. Jezus Christus verklaarde van Zijn verschijning op aarde: „Ik heb Uw Naam geopenbaard den menschen". Hij heeft God geopenbaard, gelijk Hij *is*. En dezen God te kennen, is het eeuwige leven. Er is, gelijk Brunner zegt: „Nur eine Frage, die ganz ernst ist, und das ist die Frage um Gott". En dit ééne vraagstuk, dat bepaald *moet* opgelost worden, lost de gemeente op, omdat in haar „het geheim der godzaligheid", „God geopenbaard in het vleesch", Zijn tabernakel heeft.

„Doch wij weten, dat de Zoon van God gekomen is, en heeft ons het verstand gegeven, dat wij den Waarachtige kennen; en, zijnde in Zijn Zoon Jezus Christus, zijn wij in den Waarachtige, en, voegt Johannes er dan nog met nadruk aan toe: „Deze is de WAARACHTIGE God en het eeuwige leven".

De kennis van dezen God moet de gemeente bewaren en alom verspreiden.

2. *De gemeente heeft tot taak een reinigenden en verheffenden invloed uit te oefenen op het leven in al zijn verhoudingen en uitingen.* Door haar getuigenis moeten verkeerde gebruiken en zeden worden ondermijnd. Naast de wedergeboorte van enkelingen moet haar streven gericht zijn op verhooging van heel het levenspeil en loutering der samenleving. Zij moet de invalspoort des hemels zijn, de poort, waardoor Christus als Overwinnaar de wereld intrekt voor de eindoverwinning.

3. *De gemeente is de schatbewaarster van het Evangelie.* Het Evangelie, waardoor God zalig maakt, een ieder, die gelooft, is haar toevertrouwd. Dit moet zij, als Gods instrument, de wereld bekend maken.

Haar Heer is Heer der wereld. Overal moet ze Hem als Heer uitroepen. Voor Hem, den van God gegeven Koning der menschheid, moet zij allen opeischen. Met Zijn Koningschap moeten allen door haar bekend gemaakt worden, en tot de erkenning van dat Koningschap worden opgeroepen. „Jezus is Heere" is de korte inhoud van haar heilsprediking, en dat alle knie zich voor Hem buige en aller tong Hem belijde, is het einddoel van haar arbeid. In dat buigen en belijden ligt de zaligheid van het schepsel.

Het is door de gemeente, dat Jezus Christus zijn Koningschap vestigt en Zijn Koninkrijk uitbreidt op aarde. Door haar is Hij, de eeuwen door opklimmende naar den Troon der menschheid.

Dit verplicht de gemeente tot evangelisatie, catechisatie en zending. De middelen daartoe te bespreken of ook aan te wijzen ligt buiten mijn onderwerp.

De gemeente heeft tot „taak naar buiten" de kennis van God en het volstrekte Heer-zijn van Jezus te bewaren, bekend te maken, en uit te roepen in de geheele wereld.

En voor de vervulling van héél haar taak, geldt dit woord: „Niet dat we uit onszelven iets vermogen, maar onze bekwaamheid is uit God!"

III

DE TAAK DER UNIE EN HOE ZE TE VERVULLEN.

Referaat van Ds. J. W. WEENINK, gehouden op de Gewestelijke Conferentie te 's-Gravenhage.

Eens vroeg een meisje, dat door een wesp op de neus was gestoken met het gevolg, dat den slanke lijn was verloren gegaan: „Zeg moeder, waarom heeft de lieve Heer dat leelijke beest geschapen?" Wat moeder erop geantwoord heeft, weet ik niet. Dit weet ik wel, dat er in onze Baptiste beweging velen zijn, die een vraagteeken plaatsen achter doel en streven der Unie. Sommigen houden zich op eerbiedigen afstand en gelooven, dat de Unie met haar commissiën een leelijk beest is; anderen gelooven, dat zij al is het geen dood dan toch een levenloos beest is; weer anderen zijn van meening, dat zij, hoe verdienstelijk overigens ook voor de belanghebbenden, toch gevaarlijk is van karakter en steeds een oog in het zeil moet worden gehouden. Ook zijn er die ze een goed, een goedig beest vinden.

Het zij mij vergund om een inleidend woord te spreken of, zoo gij wilt, een causerie te openen over de taak der Unie.

Eens schreef een voorganger, die reeds lang Nederland verwisseld heeft met Amerika, mij: „Kunt u mij ook zeggen, wat de Unie doet?"

Hij hoopte een flinke subsidie voor zijn gemeente te kunnen lospingelen. Mocht de kans op deze subsidie bijzonder gunstig zijn, dan was hij wel bereid er aan mee te werken, dat de Unie een gemeente rijker werd!

De Unie is geen kolonie voor bedelaars en wie meent, dat zij in de allereerste plaats philanthropische doeleinden behoort na te streven, vergist zich.

I. *Wat is dan haar taak?*

Elke Baptiste gemeente, klein of groot, heeft een opdracht.

a. Wat is die opdracht? Gemeente te A. of te B! Gij, die gewasschen zijt door het bloed van het Lam! Gij, die de draagster zijt van het waarachtige geluk! „Wat is uw opdracht?" Is het niet om uw dorp, uw stad, uw land, uw werelddeel, uw wereld in de geheimenis van uw vrede en vreugde en hoop in te wijden? Zijt gij niet gered om te redden, zoowel plaatselijk als provinciaal, nationaal en internationaal? In de plaats uwer inwoning kunt gij uw getuigenis laten hooren. Doch hoe zult gij uw jubelzangen verstaanbaar maken voor de honderdduizenden, die elders wonen?

„Maakt alle volken tot mijne discipelen", riep de scheidende Meester eens tot een groepje getrouwen uit. Dat was het onsterfelijk verlangen van Zijn ziel. Dat was de taak van de plaatselijke gemeente van toen. En dat is de taak van de plaatselijke gemeente van heden, hetzij die gemeente haar tenten heeft opgeslagen in een afgelegen streek van een afgelegen provincie, of dat zij in de eene of andere hoofdstad troont.

De taak van de plaatselijke gemeente is echter niet beperkt tot evangelisatie.

b. De plaatselijke gemeente heeft ook *een werk te doen, dat haar zelfstandigheid haar oplegt.* Er zijn in ons land groote en machtige kerkelijke lichamen, die historisch diep wortelen en die een onberekenbare invloed ten goede op ons volk uitoefenen. Wat ligt nu eigenlijk meer voor de hand, dan dat levende christenen aansluiting zoeken bij die lichamen. Is dat niet dure plicht? Lijkt het niet een schreeuwende tekortkoming om als wedergeborenen voorbij te gaan aan wat historisch is geworden en eeuwen lang van God is gebruikt om Nederland te zegenen? Alleen de uiterste noodzaak kan dwingen om een afscheidende houding aan te nemen.

Wij hebben ons niet bij de toonaangevende, Christus belijdende kerken gevoegd. Wij hebben ons afzijdig gehouden. Onze houding vraagt het verklarende woord!

Het is niet geheel ten onrechte, dat men de scheidenden labelt als eenzijdigen, dweepers, ongeschikten, revolutionnairen, enz. De grondwet van het gansch heelal is harmonie en intuitief hekelt men iets, dat aan een kruisiging van deze grondwet herinnert.

Daarom behoeft het ons niet te verwonderen, dat men de zonderlingste opvattingen over ons bewaart. Wie uwer herinnert zich niet die ontboezeming van Dr. Gunning, waarin hij Baptisten bij de Adventisten en Mormonen op visite brengt? Zijn verzoek aan alle bladen om zijn waarschuwing over te nemen heeft bij vele redacteuren van kerkelijke periodieken een welwillend oor gevonden. Van Zeeland's beemden af tot aan het land van den Dollard toe werd het kerkelijk publiek het „Weest op uw hoede" toegeroepen. Onlangs ontving ik een courant *uit Zwolle*, waarin de Baptisten worden voorgesteld mor-

moonsch, dwaze pacifisten, en afkeerig van voorgangers te zijn.

Sommige encyclopediën werpen een geheel verkeerd licht op onze beweging, wat ons des te meer bevreemdt, omdat haar medewerkers wetenschappelijk gevormd zijn.

Wij zijn aan het feit, dat wij weigeren ons bij de toonaangevende kerken aan te sluiten, verschuldigd om een verklaring te geven van onze houding. *En doen wij het niet, dan is het niet haar schuld, doch de onze, dat de groote wereld zulke zonderlinge meeningen over ons bewaart.*

c. Verder heeft de plaatselijke gemeente een taak in verband met *haar karakter.*

Wij gelooven, dat onze Heer een gemeente gewild heeft van wedergeborenen, die zich in gehoorzaamheid aan Hem hebben laten doopen. Die gemeente moest Zijn plaats hier op aarde innemen. Zij moest Jezus zijn en Jezus in handel en wandel uitbeelden. Ik zou gaarne willen, dat dit op onze gemeentevergaderingen wat meer bedoeld werd. Is Hij niet de wijnstok? En zijn wij niet de ranken? Hij heeft het zelf gezegd. En wat is de wijnstok? Staat hij apart van de ranken? Immers neen! De ranken tezamen zijn de wijnstok. Een gemeente, zooals de Heer die gewild heeft, is de Heer, hetzij, dat zij vergadert om Hem te loven, of dat zij bijeenkomt om zaken te behandelen. En alleen degenen, die van den Heer zijn, kunnen aan haar worden toegevoegd. Dat is ons gemeentebeginsel. Dat is de ontdekking, die wij in het Nieuwe Testament hebben gedaan. Welnu, de gemeente mag deze ontdekking niet voor zichzelf houden. Zij behoort die wereldkundig te maken. Zij is aan haar karakter verplicht gansch ons volk te doen weten, hoe Jezus een gemeente wil hebben.

d Eindelijk nog herinner ik er aan, dat de plaatselijke gemeente moet *liefhebben*. „Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt", heeft Jezus eens gezegd. Elkander! En wij denken daarbij aan degenen, die wij wekelijks of vaker mogen ontmoeten op de plaats der samenkomst. Zij zijn leden van onze eigen gemeente. Maar rimpelt het woord elkander zich niet veel verder uit?

Omsluit het met zijn armen ook niet de broeders en zusters onzer zustergemeenten in hetzelfde gewest? In dezelfde provincie? In hetzelfde land? In hetzelfde werelddeel? In dezelfde wereld? Wat een contrast tusschen deze twee woorden van Jezus' vermaning! Ik bedoel *gebod* en *liefhebben!* Hoe kon Hij toch deze beide aan elkander verbinden! Alsof wij soms niet liefhebben, waar wij behooren lief te hebben. Alsof hij weet, dat wij ons geweld moeten aandoen om lief te hebben, die verder weg wonen.

Welnu, dit dan is de taak der plaatselijke gemeente. Zij moet — om het in andere woorden uit te drukken —

zielen vergaren;
haar houding verklaren;
haar karakter openbaren;
de liefde bewaren.

Welke zijn de onvermijdelijke conclusies?

1e. dat de plaatselijke gemeente krachtens haar taak op unieëering is aangewezen. Hoe zal zij op andere wijze haar taak kunnen vervullen. En evenals de uiterste noodzaak ons gedwongen heeft om afgescheiden te zijn van de groote historische kerken, aldus mag alleen de alleruiterste noodzaak een gemeente verhinderen om zich met anderen saam te voegen.

2e. dat de taak der Unie. die der plaatselijke gemeente is, voor zoover deze die zelve niet ter uitvoer kan brengen.

II. *Hoe die taak te vervullen?*

Nu weten wij dus wat de Unie doen moet. Zij moet zielen vergaren, d. w. z. *evangeliseeren*. Hoevele plaatsen zijn er niet in ons land, die op een arbeider wachten welke het evangelie, ons toebetrouwd, brengt. Denk aan de vele steden en dorpen, waarin enkele broeders en zusters elkander hebben gevonden en verlangend uitzien naar den verkondiger van de blijde boodschap! En hoort gij niet de tien-duizenden van Roomsch Nederland met de handen wenkend ons toeroepen: „Komt over en helpt ons!" Welk een prachtig werk verricht de Norton zending in België. Is er iets te wonderlijk voor den Heer in ons eigen land?

Ook moet de Unie de afgescheiden houding der gemeenten verklaren en haar karakter openbaren, d. w. z. zij behoort te *publiceeren*. Wij hebben behoefte aan goede evangelisatie-lectuur, aan apologelische geschriften enz. enz.

Verder ligt het op haar weg om ervoor te zorgen dat wij elkander gaan liefhebben, en dan elkander in den zin van den wijdsten cirkel. Zij moet *confereeren* d. w. z. alle middelen te werk stellen dat Oost en West, Zuid en Noord elkander ontmoeten en leeren kennen.

Maar, zullen sommigen vragen, hoe zal de Unie alle deze dingen doen? Waar krijgt de Unie de gelden weg ter bekostiging van een tiental evangelisten en colporteurs en ter bestrijding van de onkosten van het publiceeren en confereeren?

Ik antwoord: niet uit Amerika of Australië of Engeland. Men moet het van zijn rijke familie nooit verwachten! Maar uit de gemeenten!

De Unie doet niets anders dan wat de gemeenten behooren te doen. Bijgevolg moeten de gemeenten voor de benoodigde financiën zorg dragen! Dat spreekt als een boek. Tot nog toe hebben de gemeenten voor de Unie veel te weinig betaald. Zij hebben van haar eigen leden soms f 40.—, f 50.—, f 80.—, f 100.— en meer per jaar gevraagd en de Unie voor de diensten der gemeente bewezen f 0.40 uitgekeerd en daarbij gemurmureerd!

Deze dingen moeten veranderd worden. De nood der menschheid eischt het. Wij moeten voor de Unie bidden, alsof zij het verlengstuk is van onze gemeente. En wij moeten voor haar offeren.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

NAAR ROME.

Handel. 27, 28.

Les voor Zondag 19 Oct. 1930.

Sluit maar aan bij de vorige les. En dan: Eenigen tijd later kreeg te Cesarea een hoofdman, die Julius heette, bevel om eenige gevangenen naar Rome te brengen, onder wie ook P. Natuurlijk ging hij niet alleen. Eenige soldaten stonden hem in de bewaking van de gevangenen bij; Julius was de Commandant!

Het schip had bovendien nog passagiers aan boord. Ook enkele vrienden van Paulus (Lukas schrijft „wij"), waarvan Aristarchus met name is genoemd.

't Eerste deel van de reis ging langs de kust, want de kapitein moest in verschillende kustplaatsen lossen en laden. Zoo b.v. te Sidon. In die stad was ook een gemeente, dat wist Paulus natuurlijk wel. En de overste was zoo vriendelijk jegens Paulus, dat hij hem geheel vrij liet om, zoolang het schip in de haven van Sidon lag, bij leden der gemeente te logeeren. En die menschen in Sidon waren natuurlijk blij, dat ze P. nog eens in hun midden hadden.

Met dit schip kon de hoofdman de gevangenen evenwel niet naar Rome brengen; slechts tot Myra in Lycië konden ze er mee varen. In de haven van die stad vond de hoofdman een schip, dat bestemming had voor Italië, en daar mee ging hij met de gevangenen de reis voortzetten. Nu, dat was nog een heele reis; kijk maar eens op de kaart.

Op een goeden dag werden de touwen losgemaakt en begon de kiel het water te klieven: Het schip ging in zee! Maar 't ging niet hard. V. 7 en 8. Vertel dan maar van de gesprekken in Schoone Havens. Dan weer in zee om zoo mogelijk het andere eind van Kreta te bereiken. Een zacht zuidenwindje stuwde het schip, en de bemaning had goeden moed.

Maar dan . . . . Ik ga dit niet in bijzonderheden schilderen. Men denke aan hetgeen ik verleden week schreef en probeere om zelf te vinden hoe deze les verteld moet worden.

Vertel eerst v. 14—20. Dat is een geheel. De aandacht staat in het teeken der angst.

Dan even ademhalen, en daarna het bemoedigende woord van Paulus v. 21—26. Weer een nieuw onderdeel begint met v. 27, de veertiende nacht, tot v. 32.

In de v. 33—44 hebben we dan de schipbreuk. Eerst de bemoedigende voorbereiding door P., tot v. 36. V. 37 is een mededeeling, die er zoo eventjes tusschen gevoegd is, om te laten uitkomen dat bij deze schipbreuk zoo velen betrokken waren.

Dan begint met v. 38 de laatste actie. Allen hebben zich op het uiterste voorbereid, maar hebben goeden moed, dat zij het leven zullen redden. Het schip wordt zoo vlot mogelijk gemaakt, alles over boord geworpen, wat nog weg te gooien was, enz. enz. . . . . vertel door tot gij ze allen behouden aan land hebt gebracht.

Nu, daarmee was 't grootste gevaar doorstaan. We halen allen diep adem in het gevoel: Ze zijn behouden! En dan beginnen we te vertellen wat op het eiland gebeurde; hoe het heette, en hoe de bewoners hielpen. (Barbaren is de tegenstelling van beschaafden, meer ontwikkelden. Er is niet mee gezegd, dat die menschen een slechtere inborst hadden). Dit gedeelte geeft een beetje ontspanning, wat ons heel goed past na al de spanning van het verhaal van den schipbreuk. En ook past het ons, omdat we spoedig weer opnieuw verschrikt worden, n.l. door de adder aan de hand van Paulus. Tenslotte had Paulus dus ook op het eiland der barbaren nog iets voor den Heer te doen.

Het laatste gedeelte make men kort. Er zal na al het spannende voor de meer droge dingen weinig belangstelling meer zijn, en daar moeten wij rekening mee houden.

Als dan de vertelling zoo ver gevorderd is, dat P. weer op reis gaat, dan laat gij hem vlug opschieten, ook het laatste eind, ofschoon dat te voet moest gebeuren. Evenzoo de bespreking met de voornaamste Joden te Rome; ook die kan niet breed uitgemeten worden.

De verzen 30 en 31 geven een mooi slot. K. R.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

ONZE BAPTISTE EVANGELISATIE-ZANGKOREN.

(Slot.)

Waar dus het doel der vereeniging niet ligt in het jagen naar den hoogsten prijs in den wedstrijd met andere koren, — meen ik het doel te moeten zoeken in het streven om den arbeid der gemeente te dienen.

In de Zondagmorgen-godsdienstoefeningen zou het verheffend zijn, als het koor zich kon doen hooren in een lied dat sloeg op het door den voorganger behandelde onderwerp. — Woord en lied zouden de godsdienstoefening tot nog schooner geheel vormen, waardoor de harten werden opgevoerd, en, niet te vergeten, ook meer publiek in de kerk zou trekken. —

Als ik ooit een Baptiste kerk zou moeten bouwen, zou ik er voor zorgen, dat vlak bij den kansel een flinke ruimte gereserveerd werd voor het koor, zoodat zonder hinderlijk stommelen het geheele koor zich daar zou kunnen verheffen om na afloop van de predikatie een lied te zingen.

Zoo zij het koor voor elke evangelieverkondiging, in de kerk of openlucht, paraat om met het lied het gesproken woord te steunen en aan te vullen.

Is het niet mogelijk, om dat doel met onze Baptiste zangkoren te bereiken? Ik meen van wel.

En gemeentelid Jansen, die voorheen wel eens gehoord heeft, dat er zooiets als een Baptist zangkoor in zijn gemeente moest bestaan, zal groote oogen en ooren opzetten over het werk, hetwelk het gemeentelijk koor dan gaat leveren.

Zelfs de voorganger, die het koor altijd heeft beschouwd als een soort onschuldig vermaak voor zijn jongelui, zal er danig mee in zijn nopjes zijn.

En de gemeente, die het zangkoor steeds als een stiefkind heeft behandeld, zal het dan een recht goed plaatsje geven in haar ruim gemeentelijk hart, en wie weet, als eigen kind gaan vertroetelen en verwennen.

DE LIEDEREN.

De juiste liederen te vinden, welke zoo veel mogelijk aan het gestelde doel beantwoorden, is wel een der moeilijkste kwesties voor een evangelisatiekoor, dat zijn taak goed opvat. Niet alleen moeten de liederen goed van inhoud, pakkend van melodie, muzikaal van stemvoering zijn, doch ook moet er telkens weer iets nieuws zijn. Aan het allermooiste kan men gewend raken, en een nieuw lied kan men niet tot in het oneindige voor hetzelfde publiek herhalen. (Men zij echter ook niet te bang, om eenzelfde lied, als het mooi en goed is, vaker dan drie keer uit te voeren). Men bewandele den gulden middenweg.

Doch waar vinden wij steeds de geschikte liederen? Dat kost een serieuze directeur vaak heel wat hoofdbrekens. — De litteratuur, welke in een goede zetting en tegen lagen prijs voor evangelisatiekoren bestaat, is maar heel gering.

Vele koren wenden zich tot den bundel van Joh. de Heer, welke reeds in iedere huiskamer op het orgel te vinden is, — de Heils en strijdzangen, uitgegeven door het Leger des Heils, Sionsliederen, den bundel van Woensel Kooy en dergelijke meer. De schaduwzijden zijn echter van deze, overigens uitnemende liederen, dat ze óf overal bekend en gezongen, óf voor onze magere koorbeurzen veel te prijzig zijn. — De Christelijke populaire koormuziek, welke tegen geschikten prijs wordt uitgegeven, bevat juist niet die liederen, die wij in onze Evangelisatie-arbeid soms zoo dringend noodig hebben.

Het zoeken van, juist voor een Evang. koor geschikte liederen is een hoofdbrekend werk. Sommige directeuren hebben zich reeds naar het buitenland gewend, Duitschland, Engeland, Amerika, waar een overvloed van goede Evang. muziek aanwezig schijnt te zijn, en hebben zich aan de zware taak van de vertaling gezet voor hun koor een aantal gehectografeerd, en ze waren weer voor een keer geholpen. — Deze liederen met hun vaak zeer aardige molodiën en goede zetting, hebben tevens de bekoring van het nieuwe voor zulk een koor.

Er zijn echter groote bezwaren aan verbonden. Hectografeeren is niet ieders werk, en voor een oplaag van een dertig stuks is drukwerk veel te duur. Ook kan ieder al is hij een vreemde taal goed machtig, van een gedicht in die vreemde taal nog niet, één, twee drie een Hollandsch gedicht maken.

Ik geloof wel, dat elk Evangelisatiekoor, dat werkelijk zoekt naar doeltreffende Evang. liederen vrijwel alle met dezelfde moeilijkheden zitten te worstelen.

Welaan dan, broeders en zusters, zangers, zangeressen en koorleiders, van Limburgs heuvels tot aan den Friesche Noordkust en van de Schelde tot aan den Dollard, waarom zullen wij niet de handen ineen slaan en ons tot een groote Zangersorganisatie vereenigen? Een organisatie, waarin de gemeentelijke zangkoren elkaar ontmoeten en elkander hunne moeilijkheden voorleggen? Wij hebben oude koren met veel ervaring, ook jonge koren, nog onbeleerd. Laat er in de organisatie een uitwisseling van gedachten en ideeën zijn.

Wij leeren elkander en willen van elkander geleerd zijn. Geweldige perspectieven openen zich bij het tot stand komen van zulk een Nederlandsche Baptiste Zangersbond, of wil men de naam ruimer nemen, Nederlandsche Bond van Evangelisatie Zangkoren.

Zulk een bond zou de uitgave van goede Evang. muziek op zich kunnen nemen. Er zijn wel dichters in onze Baptiste beweging en ook duikt hier of daar misschien een componist op. Verborgen krachten worden zoo openbaar en wij allen profiteeren ervan.

Wellicht zijn er koren, die onuitgegeven liederen hebben. Als de Bapt. Ned. Zangersbond ze uitgeeft kan het misschien in een oplaag van 500 of 1000 exemplaren, waardoor de kosten per nummer zeer miniem worden.

Zie naar de samenwerking van andere

advokaat meegebracht, ongetwijfeld in de hoop, dat die nog beter de rechte woorden zou weten te spreken voor de rechtbank, dan hijzelf. Tertullus heette deze man.

Voor de rechtbank kreeg allereerst Tertullus name
woord. Vertel,
schreven staat.
gelegenheid om
ren; b.v.: „T
overste Lysias
beide. Hij wild
ben. Wij wild
omdat het hie
wet gaat, maar
groot geweld.
tuurlijk gehoorza
gevangene naar
brengen en ons
verschijnen, zijn v
lijk kan het ool
geef slechts een
Na Tertullus m
nog een enkel wo
bevestiging; en
moeten zich even
Dan laat gij F
gevangene, besch
slecht is, maar t
Heer zijn God. W
hij te zeggen ha
deer dit gedeelte
eerst in uzelf te
op v. 15, waar
hoop op God. E
niet vergeten, da
leerd.
Met v. 22 en
gedeelte een slot g
weer in de gevar
van Jeruzalem v
P. het niet al te
wel, hij was en b

Wat had de
gaande hem ge
Damascus? (9:
was reeds vervu
voor Felix Ma
voor de grooten

Een tijdje na
P. dacht de st
P. nog wat be
moet er meer
genlijk voor
heeft. En mij
hooren. Zijn
F. deed, zooa
ontbood P. F
en diens gem
zij nader op
worden aang
Dat was no
heid voor P.
daan hebben
Maar . . .
Felix kreeg
heel wat op zijn geweten. Hij werd bang. O, had Felix toch naar de roepstem des Heeren geluisterd; o, had hij zich toch bekeerd van zijn ongerechtigheden en goddeloosheid. Maar dat deed F. niet. Vertel 25b.

Zoo werd dan P. weer in de gevangenis gebracht en wachtte af. Maar F. had geen haast om zijn zaak op-

Rosevear, one of the departmental treasurers, pointed out that Sir Henry's indictment told equally against the pulpit, modern theology and all the Churches, and he protested that the Sunday-School Department of Methodism should be made the area of a heresy hunt. The debate was mainly a plea for the old ways, made by laymen and ministers not now in Sunday-

Laymen's Missionary Movement, and in his later years almost obsessed with Wesleyana. So long as Methodism survives, the Church will be indebted to him for his research into early history and for his generosity in preserving priceless relics of the Wesleys. The President-designate for the Newcastle-on-Tyne Conference next year is the Rev. C. Ensor Walters, the secretary

vlakte, dat van ouds tot China werd gerekend. De bodem is vruchtbaar, er is een overvloed van mineralen, en men acht dat er, naar Oostersche wijs, wel 100 millioen menschen een bestaan kunnen vinden. De Japansche rechten dateeren uit den oorlog met Rusland, toen een groot stuk van den spoorweg, dien de Russen hadden aangelegd, — 640 K.M. — aan Japan werd afgestaan. Het noordelijk deel — 1725 K.M. — bleef als Oost-Chineesche spoor in Russische handen. Die Zuid-Mandsjoerijsche spoorlijn nu is het centrum geworden van een grootscheepschen arbeid ginds. De schatting moet niet overdreven zijn, dat Japan in totaal wel een paar milliard guldens in de exploitatie van Zuid-Mandsjoerije heeft gestoken. De bedoeling was, het te veel aan eigen bevolking daarheen te doen verhuizen, doch dat lukte niet. Tegen den Chineeschen koelie, die met zooveel minder tevreden is, viel niet te concurreeren. Het guur klimaat werkte ook tegen. Zelfs de Koreanen, met wie Japan het ook probeerde, konden tegen de inheemsche bevolking niet op.

Naarmate nu het land zich onder Japansche leiding ontwikkelde en aan vele honderdduizenden werk en brood kon verschaffen, had er een groote toestrooming van Chineezen uit de aangrenzende provinciën plaats. Waren er, naar raming, op het eind der vorige eeuw nog slechts twee millioen inwoners, thans wordt hun aantal op 28 millioen begroot. Jaarlijks komt er gemiddeld een half millioen bij. Het totaal aantal Japanners is niet veel meer dan een kwart millioen, en dat der Koreanen ongeveer 'n millioen. Van deze

non-pacifist and pacifist warriors respectively, and, as often happens under compromise, their resolution had no teeth beyond the joint condemnation of war.

volgende week zullen wij zien, wat er in dien wachttijd nog gebeurde.

K. R.

en, 's halfvoornoens, nog duister in
de lanen;

de boomen, die 'k
nog nauwelijks zien kan weenen
dikke tranen.

't En regent niet,
mààr 't zeevert ... van die fijnge-
zichte, natte
schiervatbaarheid,
die stof gelijkt, en wolke en wulle
en watte.

't Is aschgrauw al,
beneên, omhooge, in 't veld en langs
de lanen:
de booomen, die 'k
nog nauwlijks zien kan, weenen
dikke tranen.

G. G.

DAT is een zomer zonder zon en een winter zonder sneeuw en ijs? Geen zomer en geen winter! Na een malaise-zomer nu een malaise-winter. „'t Heele kedaster is in de war, mijnheer", zei de conducteur van lijn 2. „'t Is alles malaise, ook met mijn baantje". Je zou gaan denken, dat er verband bestaat tusschen het weer en het wereldgebeuren. Alles in het teeken van „malaise", in 't Hollandsch uitgedrukt met één woord: „ziek". De zomer was ziek, de winter is ziek, het zakenleven ziek, de wereld ernstig ziek. Een abnormaal ziek wintertje, dat velen ziek maakt. Vroeger heette zoo'n winter „kwakkelwinter" en het spreekwoord luidt: Een kwakkelwinter, volle kerkhoven! Nu wordt het modewoord „malaise" gebruikt en praten wij van „malaise-winter", omdat letterlijk alles ziek is. Wij konden dus evengoed zeggen „kwakkelwereld". En in deze kwakkelwereld

dent with some sternness gave them to understand (possibly with a recent secession in mind) that if ever they felt in the Providence of God that they could not fulfil their vows they should

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Het persoonlijk gebed.

oor zr. G. v. Veen
Jeugdconferentie
gen.

het geheim en de
n-zijn. We weten
bidden in nauw
d. We zijn dan als
m binnengetreden.
d zal dan niet een
er zich voelen ko-
eine, de zondige,
tot aangezicht zich
ige, den Reine, den
ver boven de zonde
gemeenschap kan
et de zonde. Hoe
unnen bestaan?
nder steun of staf,
igt de zondige ziel
e. Kunnen we het
e mensch zich dan
nde? O, moet hij
het stof buigen en
zijn zonde belijden,
nover zijn God, de

t, dat Hij, die geen
ben met de zonde,
et dengene, die de
dit is de vreugde
Christus heeft im-
al de zonde heeft
uitgedragen en Hij
st van alle zonde.
or dit verzoenend
ader zich met den

k de zondige dat
ligt geknield voor
ook niet de dank-
door zijn belijden
mers wel danken en
oten heiligen God,
ft getoond en ook
ft gegeven!
at hier een hechte
tusschen den Vader
kind heeft geloof in
heeft Christus harte-
Er ontstaat een innige
en die twee.
dat dit het werkelijke
t ge niet van mij ge-
de kracht en het ge-
het geheele leven van
Is dit niet de eenige
aarop we ons geloof
?
tmoeting zonder uitwer-
or de ziel zelve, ja ook
ving? O neen, duizend-
ik u, dat kan niet! Hier
heeft de ziel zich gespijzigd en gelaafd; hier heeft zij het hemelsch manna genoten, dat ze noodig heeft voor haar

geestelijk leven en bestaan. Degene, die zoo met z'n God heeft gesproken, is geheiligd en verplicht ook te laten zien, dat hij geheiligd is geworden. Datgene, wat hij ontvangt, ontvangt hij niet alleen voor zichzelf, maar ook voor zijn omgeving. Hij mag niet de liefde Gods voor zichzelf houden, maar moet haar uitdeelen zooveel hij kan. Hebt ge zelf de liefde ontvangen van Hem, geef ze weer door aan anderen.

Mijn vrienden, hebt ge ooit zoo'n ontmoeting gehad met den Heer? Niet, en verlangt ge er naar? Zoek Hem dan en sta Hem toe, dat Hij u aanziet. Ik kan u verzekeren, uw geloof zal niet beschaamd worden.

En gij, die zoo in gemeenschap zijt geweest met uw Heer, hoe staat ge nu op 't oogenblik tegenover God? Is er nog steeds in uw bidden die danktoon? En is het uw innigste wensch om altijd weer geheiligd te worden door Zijne gemeenschap? Of is uw gebed sleurwerk geworden en ontvangt ge geen zegen in uw bidden? Ik bid u, onderzoek dan uzelven en zie of nog wel steeds Christus het middelpunt is van uwe gedachten en ook in uwe gebeden. Ik geloof, dat dit dan niet het geval is en hoe kan het ook anders als ge Hem hebt vergeten. Uw gebed moet dan wel verdorren, want alleen door Jezus Christus kunt ge immers naderen tot God! Bezin u op uw Heiland en laat u leiden door Zijnen Heiligen Geest en gij zult weer uw God kunnen ontmoeten en door Hem gereinigd worden.

Ik bid allen: Vergeet uw gebed nooit of te nimmer, want zonder gebed zijt gij geen Christen meer. Bidt elken morgen en elken avond; gewen u ook in het bidden aan vasten regel. Uw geloof en belijdenis is zonder gebed enkel maar een vorm. Sta steeds vast in uw gebeden. Laat Christus het middelpunt, de spil zijn van uw gansche wezen en laat u alleen door Hem leiden. Is uw gebed rein, gij zult ook rein zijn!

INGEZONDEN.

ONZE BAPTISTE EVANGELISATIE-ZANGKOREN.

Het lied heeft groot zeggingskracht. Als het woord van den meest begaafden spreker niets meer vermag, dan is het somwijlen gegeven aan het ongekunstelde lied, gezongen door toegewijde zangers, om harten te treffen en een tranenvloed van berouw te voorschijn te roepen.

Woord en lied zijn als twee machtige wapenen, door den Heiligen Geest gesteld in handen van Zijn Gemeente, waarmede de booze moet worden bestookt, en de zondaar gedreven in de armen van Jezus.

Vele groote evangelie-predikers hebben hiervan de waarheid ervaren, en het is niet te zeggen, waarvan bij een Sankey b.v. de meeste kracht uitging, van zijn woord of wel van zijn liederen.

Elke Baptisten gemeente of -kring, die naar buiten toe evangelisatie-arbeid verricht (of eigenlijk mag dit niet verondersteld worden, — Baptisten gemeenten en evangelisatie-arbeid behooren bij elkaar —) kan dan ook een gemeentelijk evangelisatie-zangkoor niet missen.

In haar godsdienstoefeningen op Zondagmorgen, op haar openbare evangelisatie-avonden, op haar openlucht samenkomsten of op haar bijzondere gelegenheden — kortom, wanneer de gemeente haar noodig heeft, moet zij er zijn om haar lofliederen, — haar liederen van uitnoodiging of bemoediging te kunnen zingen.

Het is een voorrecht voor den prediker, die met ernst en klem de heilsboodschap heeft gebracht, als hij, na het amen van zijn toespraak, het zangkoor hoort invallen met een lied, waarvan de woorden geheel aansluiten aan zijn onderwerp. — Onder hen, die luisteren, zullen er zeker zijn, in wier harten een gevoelige snaar resonneert bij het hooren van zulk een gezongen prediking.

Het zij mij vergund, enkele opmerkingen te maken over onze Baptiste evang.-zangkoren.

De naam, die ik haar gaf, zegt reeds, dat het een evangelisatie-koor moet zijn. — Doch, deze naam, die het doel der vereeniging aangeeft, legt haar direct al enkele beperkingen op, en wel ten aanzien van haar leden, en tevens ten opzichte van haar streven.

In een zangkoor dat zich Christelijk noemt en meer niet, is de keuze der leden niet zoo moeilijk. Voor een ieder toch die z.g. van Christelijk beginselen is (en wie zegt, dat hij dat niet is?) is er in zulk een koor plaats, mits hij of zij over een goede stem beschikt. Gewoonlijk, — soms ook niet —, worden aan zijn levenswandel in de statuten eenige grenzen gesteld, welke door dat lid niet mogen worden overschreden, doch dat is dan ook alles.

Een evangelisatie-koor is echter de liefelijke zanger van een blijde boodschap, en volgt m.i. daaruit, dat de brenger van deze boodschap ook doordrongen is van die tijding en zelf ook dat evangelie heeft aangenomen. — Het koor, dat dus met de gemeente samenwerkt, om in het openbaar de evangelieprediking aan te vullen met haar liederen, moet samengesteld zijn uit liefst Baptiste, in elk geval belijdende personen. Personen, waarvan bekend is, dat ze niet bekeerd zijn, *late men niet in het openbaar met het koor, liederen van uitnoodiging zingen.*

Een wellicht nog moeilijker kwestie, vooral voor kleinere gemeenten, is die van den directeur. Een bekwame koorleider is voor de vereeniging van groot belang. — Men zij echter voorzichtig in zijn keuze. Indien eenigszins mogelijk, dient hij lid der gemeente te zijn, — in elk geval een belijdend Christen, die ook met evangelisatie-ijver bezield is, en die met het koor steeds voor den arbeid der gemeente disponibel kan zijn. — Al is zijn bekwaamheid ook iets minder, hij mag nooit ten achter gesteld worden bij iemand, die meer capaciteiten heeft doch niet aan bovengenoemde eischen voldoet. Dan krijgt men excessen, als van een mij bekend koor, dat door een ongeloovig onderwijzer werd geleid, welke het niet kon laten met den inhoud der te zingen liederen den draak te steken.

Zal een gemeente honderd procent van haar zangkoor kunnen genieten, dan dient de koorleider volkomen met den arbeid der gemeente te sympathiseeren.

Een tweede beperking, die de naam „Evangelisatie-koor", der vereeniging oplegt, is er een ten aanzien van haar doel, haar streven. — Een evang.-koor stelle zich nooit ten doel om een toonkunstkoor te worden, dat de moeilijkste composities kan uitvoeren en op wedstrijden met de hoogste punten uitkomt. De studietijd, aan deze idealen gewijd, is voor de gemeente totaal onproductief. Hooge cijfers op wedstrijden streelen wel het eergevoel doch werken niet mede om zondaren te trekken.

Men versta mij echter wel, hiermede is geenszins gezegd, dat een evang.-koor zich er mede tevreden mag stellen om maar op de allerlaagste trede van den zangkunst-ladder te blijven staan. — Neen, in geen geval. Men houde echter het doel in het oog.

Al tjilpt een musch zijn mooiste liedje, dan zal nog geen enkele voorbijganger notitie van hem nemen. Doch als de nachtegaal zijn lied doet hooren, dan staat ieder ontroerd stil en schroomt adem te halen. En om nu bij dit beeld te blijven: Men stelle zich niet tevreden met musschengetjilp, doch trachte den nachtegalenzang te benaderen!

Een prediker, die de heilsboodschap brengt, zoekt naar die zeggingswijze en naar die intonatie van zijn stem, welke op de meest juiste wijze de heerlijkheid van zijn boodschap vertolken en welke die boodschap het dichtst bij het hart zijner hoorders brengen.

Zoo ook het evangelisatie-lied. — Een ruw, slordig gezongen lied, onzuiver van stemming, ook al zijn de woorden schoon van inhoud, mist zijn effect en bereikt juist het tegendeel van haar doel. Zulk een lied wekt ergernis. — Een lied dat boven de krachten gaat van het koor wekt den lachlust op en komt evenmin tot haar doel.

Een lied echter, eenvoudig van inhoud en melodie, rein van harmonie, gezongen door toegewijde, ernstige zangers, — nu eens zacht en teeder vragend, — dan weer in een ernstig dringend crescendo, — of jubelend de heerlijkheid der verlosten bezingend, — zulk een

Christelijke en Neutrale koren. Zij hebben zich in bonden vereenigd, hebben een eigen week- of maandblad, bezitten een eigen uitgeverij.

Onze arbeid, die wij ons voornemen in de gemeenten te werken is zeer zeker van niet minder belang. Coöperatie, samenwerking, dat is de geest van den tijd. En samenwerking van alle Nederl. Bapt. Zangkoren in een Baptiste Zangersbond, als onderdeel van onze prachtige Nederlandsche Baptiste jeugdbeweging, heeft zeer zeker recht van bestaan. Het is een geheel nieuwe zaak, die met dit artikel is aangeroerd. — Er zullen misschien bezwaren worden geopperd, — zeer zeker zullen er luide bijvalsbetuigingen worden vernomen en nog meer lichtzijden worden aangetoond. Er zullen velen enthousiaste optimisten zijn en wellicht ook een enkele pessimist. Welnu, de Zangvereeniging „Polyphoni" is er op gesteld, om al deze klanken eens te beluisteren. Ook van hen, die geen lid van een Zangvereeniging zijn, doch sympathiseeren met dit doel, vernemen wij gaarne hunne gedachten. — Laat onze voorgangers hun meening eens uitspreken. Van hen willen wij gaarne leeren en hunne adviezen worden zeer zeker niet teruggewezen.

Ik hoop, dat dit artikel vele pennen in beweging moge brengen en mijn brievenbus worde overstroomd met goede raadgevingen, met aanvullingen, met wenken aangaande de organisatie. Wij willen van elkander geleerd worden en uit al deze stemmen zullen dan voorstellen kunnen worden gedistilleerd welke ter nadere overweging aan de verschillende vereenigingen kunnen worden toegezonden.

Stadskanaal. Joh. van der BAAREN.

III

MEDEDEELINGEN

SIDDEBUREN.

Voor de nieuwe kerk ontvingen wij de volgende giften: K. te Groningen f 10.00; K. te Groningen f 10.00; R. te Veendam f 5.00; M. te Groningen f 10.00; M. aan boord schip Dankbaarheid f 3.00; Bapt Gem. Eindhoven f 14.50. Tezamen f 52.50. Vorig saldo f 504.78. Samen f 557.28.

Onze vriendelijken dank. Voor verdere hulp houden we ons aanbevolen. Willen de gemeenten die reeds een collecte voor ons hielden, en dat geld nog niet opzonden, dit heden doen, alsmede zij, die ons een gift beloofden?

Gelden kunnen gezonden worden aan

Ds. W. M. ROEST te Delfzijl

Giro **139013**

DE KINDERVRIEND.

De Alg. Vergadering besloot de redactie en administratie van De Kindervriend aan Ds. A. P. BARENDREGT te EMMER ERFSCHEIDENVEEN toe te vertrouwen.

Hij neemt dezen arbeid half October op. Wij hopen dat hij aller medewerking moge ondervinden en veler behoeften en wenschen bevredigen.

Ondergeteekende dankt hartelijk voor de hulp, bij den arbeid aan en voor De Kindervriend ondervonden.

J. LOUW.

De fotografische opname van de Conferentie te Den Haag, is uitnemend geslaagd. Exemplaren, groot 22 × 17 cM., zijn verkrijgbaar bij den heer C. MEIJNER, Weimarstraat 316, Den Haag, à f 1.60 per stuk, franco, na ontvangst van postwissel.

Wie kan mij het t. w. adres opgeven van den heer G. Houbein v/h Mereatorplein 22 Amsterdam.

Bij voorbaat dank. De Adm.

III

BONTE STEENEN

EEN „TRACTAATJE"

Ik was een kleine jongen, in Bangkok (Siam) en ging iederen dag met mijn vader naar de rivier waar hij sprak tot de drommen bruine mannen en vrouwen die op een pont wachtten om over te varen. Ik vond het heerlijk dan een pak tractaatjes te dragen, ofschoon het geheel mij tamelijk nutteloos voorkwam. Want sommigen lachten of jouwden den spreker uit of deden onbeschaamde vragen, waarop hij nooit op boozen toon antwoordde.

Hij was een geleerde en een zeer knap dokter en had machtige vrienden, maar besteedde iederen dag van zijn druk leven één kostbaar morgenuur om te spreken tot deze arme, eenvoudige menschen. Dwaas — ja, maar prachtig. Nu en dan vroeg een man, die ernstiger was dan de rest, om een tractaatje. Het werd hem met een glimlach gegeven.

Eens kreeg een man uit de bosschen ver in het Noorden, getatoeëerd en bedekt met lidteekens van gevechten met wilde dieren en wilde menschen, een tractaatje. Iederen dag, behalve Zondags, hield de spreker zijn dwaze preeken tot de menigte aan het veer. Ik was de jongen die de tractaatjes droeg en zag alleen het vaste geloof van dezen grijzen man.

Twintig jaar later kwam een zendeling die op een olifant reisde, tegen den avond aan een afgelegen dorp in het verre Noorden, waar nog nooit een blanke was doorgedrongen. Hij werd gastvrij ontvangen. Hij en zijn gevolg en olifanten kregen beschikking over een paar hutten en werden met rust gelaten tot zij hun maaltijd beëindigd hadden. Toen naderde het bejaarde opperhoofd met eenige volgelingen, een tractaatje in de hand. „Blanke man" zei hij, „wij zijn volgelingen van Jezus. Indien gij ook een volgeling van Jezus zijt, heeten wij u welkom". „Wat is dat?" vroeg de verbaasde zendeling, „hoe weet gij iets van Jezus?" „Uit dit kleine boekje dat een blanke man mij jaren geleden gaf toen ik naar Bangkok was gevaren met een boot met was en gom en ivoor. Ik nam het boekje mee, en leerde het lezen en heb het dikwijls aan de menschen van mijn dorp voorgelezen, en wij gelooven wat erin staat omtrent onzen naaste lief te hebben en neerig en mededoogend te zijn, zooals Jezus heeft geleerd. En nu hebben allen geprobeerd te doen wat dit boekje zegt en daarom zijn we volgelingen van Jezus".

Het was het Evangelie van Mattheüs. En de zendeling bleef en doopte het heele dorp. En in die streek is nu een school en een seminarie en over de honderd kerken en duizenden trouwe leden van de kerk, die in Christelijke tehuizen wonen en het land van bosch en wildernis, waar vroeger wilde stammen rondtrokken, tot een land van welvaart en vrede hebben gemaakt.

Uit „de Krant".

Vrijdag 26 September 1930 No. 2150 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

„WEENT OVER UZELVEN".

Matth 27 : 29.

Als ik, o Heer! in 't uur van stil [gepeinzen
Het beeld van 't God'lijk Lijden mij [voor oogen stel,
En bevend nader treed en dreig terug [te deinzen
Voor d' aanblik van het snood en [zondig spel,

Als in den geest den Lijder ik verzel,
En zie der spotters gruwzaam eerbied- [veinzen,
Van 't bloedbedropen Smartgelaat 'k [ontstel,
Dat zwijgend-bleek mij aanblikt in [mijn peinzen,

Dan leken stille tranen uit mijn oogen,
En vallen op gevouwen vingers neêr;
En weent 't gevoel, door 't heilig [Leed bewogen.

Maar in mijn hart, eerbiedig [neergebogen
Voor 't zaal'gend lijden, rijst de beê:
„o Heer,
Dat tranen van berouw mijn oogen [weenen mogen!"

Schiedam. D.

III

WAT DE GESCHIEDENIS VAN HET BAPTISME IN NEDERLAND ONS LEERT.

(Referaat, gehouden door Ds. K. Reiling op de Gewestelijke Conferentie te 's-Gravenhage)

Wie mijn onderwerp gelezen of gehoord heeft, weet, dat er niet gesproken zal worden over de vraag, òf de geschiedenis ons wel wat leert. Dat staat reeds lang vast voor iedereen. Het verleden heeft wat te zeggen aan het heden. Wie maar aannemen wil, kan uit de geschiedenis wat leeren, ook uit de geschiedenis van het Baptisme in Nederland.

Wàt de geschiedenis ons leert zullen wij in 't kort met elkander nagaan. Een studie over de bijzonderheden zou voor den beschikbaren tijd te breed worden en wellicht voor onze conferentie niet verheffend. Alleen enkele hoofdzaken kunnen worden genoemd en belicht.

Het eerste — en misschien is het ook wel het mooiste —, dat bij de bestudeering onzer geschiedenis mij trof, meen ik aldus te kunnen formuleeren:

Zonder bekeering des harten geen Baptisme.

Zoolang een mensch onverschillig voor God en zijn dienst is, kan hij misschien om de een of andere reden Hervormd worden, maar Baptist te worden komt niet bij hem op. Evenzoo staat het met hen, die zich door de z.g.n. „Verbondsbelofte" laten troosten (wat maar al te dikwijls hetzelfde schijnt te zijn als in slaap wiegen). Ook dezen ligt het Baptisme verre. Voor alle dezen moet de kinderdoop gehandhaafd blijven. Van tweeën één: Of zij hebben heelemaal geen behoefte om over den doop na te denken, òf de doop der geloovigen staat hun tegen, omdat hij hen veroordeelt.

Slaan wij even een blik op den aanvang: Dr. J. E. Feisser zou nooit Baptist zijn geworden zonder zijn eigen bekeering. En van Ds. J. de Liefde en zijn vrienden en volgelingen geldt hetzelfde.

Omdat zij de waarde, neen, de onmisbaarheid van persoonlijk geloof kenden, hadden zij geen rust meer bij de onpersoonlijkheid en plichtmatigheid der volksreligie. Zij gingen werken voor de gemeente van geloovigen, en kwamen toen vanzelf op den doop der geloovigen.

Zien wij naar de allerjongste gebeurtenissen, dan vernemen we het zelfde: Te Siddeburen heeft de evangelisatie velen wakker geschud, die sliepen op de verbondsbelofte, of onverschillig waren. Er kwamen menschen tot bekeering! Zij zochten andere bekeerden! Toen gingen de oogen ook open voor den doop.

Daar, waar het Baptisme reeds wortel geschoten heeft, is het niet anders. Het blijkt dat bestaande gemeenten in hoofdzaak uitgebreid worden door toetreding van kinderen van gemeenteleden. Maar ook onze kinderen vragen doorgaans niet om den doop, tenzij ze eerst bekeerd zijn en van hun eigen persoonlijk geloof belijdenis kunnen afleggen.

Het laat zich gemakkelijk verstaan, dat de evangelisatie in het Baptisme steeds gaarne is ter hand genomen, en zoo moet het ook blijven. Want als we Baptisme zonder bekeering en persoonlijk geloof krijgen, dan is het Baptisme dood. Er is soms verkeerd geëvangeliseerd, onrustig, haastig ging het soms; niet geloovig ziende op God. Daarom is er teveel teleurstelling beleefd, meer dan noodig was. Dit geeft evenwel geen reden om de evangelisatie na te laten maar om te trachten ze te verbeteren. Dan zal de evangeliesatie onze gemeenten gezond en jeugdig houden. Het moet ook in de toekomst zijn: Zonder bekeering des harten geen Baptisme in Nederland.

In de tweede plaats leert onze geschiedenis, dat de beteekenis van den doop in 't algemeen slecht wordt begrepen.

Overal, waar het Baptisme naar voren treedt, blijkt, dat de menschen den kinderdoop met hand en tand vasthouden, en soms heeft dat zijn oorzaak in een zeer merkwaardige vrees: Als dan onze kinderen eens ongedoopt stierven, zou het dan wel goed met hen komen? Deze vreesachtigen schijnen wellicht voor een groot deel onbewust een soort magische beteekenis aan den doop te hechten. Als zij de beteekenis van den doop beter kenden, zouden velen den kinderdoop gemakkelijker loslaten.

Helaas is ook binnen den kring van het Baptisme de beteekenis van den doop slecht verstaan.

Dat alleen geloovigen gedoopt mogen worden, heeft men wel begrepen; ook is verstaan, dat geloovigen gedoopt behooren te worden; maar te wei-

nig is „het waarom" verstaan. Voor talloos velen is het alleen geweest een kwestie van gehoorzaamheid aan een onbegrepen bevel. Over het betoonen van gehoorzaamheid mogen wij ons verblijden. Maar omdat de beteekenis van den doop onvoldoende wordt verstaan is dit gehoorzamen weinig meer dan een onderwerping naar een willekeurig opgelegde plicht. God geeft echter geen willekeurig bevel. Wat Hij verordent is tot zegening. Dat wie zich doopen laat goddelijke vertroosting en vermaning aanneemt schijnt onvoldoende te worden ingezien. Als 't anders was, zou het „moeten" veranderen in „mogen".

Dit kan men niet lezen in het bekende boek van Dr. G. A. Wumkes.[1]) Men moet het oor er voor te luister leggen bij de Baptisten van heden.

Bij velen kan men ook nog hooren, dat zij in den doop hun oude leven willen begraven . . . . alsof ze dat zoomaar, eventjes er onder konden stoppen! Daar dit vooral gehoord wordt bij vele oudere Baptisten en bij kinderen van Baptisten, neem ik aan, dat er vroeger meestal in dien geest over den doop gesproken is.

Hier leert ons dus de geschiedenis dat wij onze jongelieden beter moeten onderwijzen aangaande de beteekenis van den doop.

Helaas leert onze geschiedenis ook, dat het wezen van de Nieuw Testamentische gemeente weinig is verstaan; aan de gemeentegedachte is zeer onvoldoende vastgehouden.

Soms traden de persoonlijke gevoelens te zeer op den voorgrond, zoodat er gevaar bestond, dat de gemeente zou ontaarden in een kringetje van gelijkdenkenden. Toch schijnt mij dit niet het ergste te zijn geweest. Erger waren twisten tusschen personen.

Maar al te dikwijls werd getracht eigen zin door te zetten en tegenstanders uit de gemeente te dringen. Verloor men het, dan deugde vaak de gemeente niet meer en trok men zich terug!

Het is niet noodig, dit met voorbeelden te illustreeren. Het is maar al te zeer bekend, dat twisten het Baptisme in Nederland veel kwaad hebben gedaan. Heel dikwijls waren het eigenlijk maar enkele drijvers met hun meeloopers. Soms bracht één valschelijk ingedrongen broeder de zaak in de war. En dat het dan vaak zoo gemakkelijk gelukte om scheuring te maken of in elk geval partijen te vormen, dat is een bewijs, dat men de gemeente des Heeren niet zag en niet trachtte te verwerkelijken. Dan zou er ter wille van de gemeente en van de handhaving der eenheid in Christus meer toegegeven, desnoods schade geleden zijn. Meestal ging het wel onder de schijn van te strijden voor recht en voor des Heeren wil. Heel wat teksten zijn er bij te pas gebracht: en toch ging het er dikwijls in de eerste plaats om, eigen zin door te zetten. Dat er nog in de laatste jaren wel drie gemeenten opgehouden hebben te bestaan, dient hier met weemoed gedacht te worden en moge ons helpen tot meer ootmoedige overgave aan den Heer en aan de gemeente!

Ook in dezen is meer onderwijs aan de jeugd beslist noodig. Het wezen der Nw. Testamentische gemeente moet allen helder en klaar worden. Ieder moet leeren zich aan de gemeente te geven om Christus' wil. Niet om menschen en niet om genoegens maar om den Heiland zelf en om den Geest der aanneming tot kinderen, die ons gegeven is.

En evenals er te weinig gemeentezin is geweest, zoo is er ook te weinig Uniezin geweest.

Men heeft wel reeds vroeg gevoeld, dat de Unie er komen moest. Er zijn verschillende pogingen gedaan om de verschillende gemeenten in één gemeenschap te vereenigen. Heel begrijpelijk, want waar één Heer, één geloof en één doop zijn, daar *is* een eenheid. En dat dit ook tot openbaring moet komen, spreekt vanzelf.

Toch werd de Unie eerst in 1881 een feit. Dat er toen vele moeilijkheden overwonnen waren en van mislukte pogingen de bedruktheid nog werd gevoeld, blijkt wel uit de eerste regels op bladz. 245 van de Opkomst en Vestiging van het Bapt. in Ned.: „Toen deze waren aangenomen, verklaarden allen met de statuten in te stemmen en welde uit Kloekers' hart een innig dankgebed, daar de Unie een feit was geworden".

Zoo was dan de Unie er, en er was ook Uniezin. De eerste jaargangen van De Christen getuigen daarvan.

Maar als de Uniezin op de proef werd gesteld, bleek hij dikwijls zwak.

Evenals van de gemeente geldt ook van de Unie, dat men zich aan haar geven moet, zooveel men kan, en dat men persoonlijke en plaatselijke belangen zoo noodig bij haar ten achter stelt. Daaraan heeft het echter meer dan eens ontbroken. Het simpele feit, dat nog in de laatste jaren een groote gemeente voorstellen deed om voor de groote gemeenten de „Unielasten" te verlichten, zegt genoeg. Geld voor de Unie uit te geven wordt in de gemeente zelden of nooit als een oorzaak van vreugde aangemerkt. Daardoor komen we heel moeilijk tot grootere ondernemingen, die niet door één gemeente maar alleen door allen te zamen uitgevoerd kunnen worden.

Met dankbaarheid moeten hier vermeld de Unieavonden, die in den vorigen winter zijn gehouden. Niet om hun resultaat heb ik ze hier te noemen, maar omdat zij een bewijs zijn voor de aanwezigheid van Uniezin bij de leidende broeders. Zij hebben lust gehad om pogingen te doen tot het kweeken van Uniezin in de gemeenten. Zij hebbben het gebrek gezien en het hunne gedaan tot verbetering. Gods zegen moge er op rusten.

Echte Uniezin houdt echter ook in, dat wij ons door elkander laten dienen. En dat is soms nog moeilijker, dan iets voor elkander ten offer te brengen. Om zich te laten dienen moet men zeggen: Ik kan het zelf niet, in elk geval niet zoo goed als 't behoort. Maar als de Unie ons dienen wil, b.v. door haar vaste Commissie of door een subcommissie, en die dienst is anders dan een gemeente, of haar leidende broeders, of een groep van strijders had gehoopt, dan wordt de Unie een „heerschende macht" gescholden, en zij moet toch een dienende macht zijn!! Ja, zij trachtte ook heusch wel te dienen, maar men wilde zich niet laten dienen! Het kan zijn, dat er verkeerd gediend is. Zij waren immers maar menschenkinderen, die den dienst verrichten. In zulk een geval is er reden tot klacht. Maar ik geloof dat het zich niet willen laten dienen dikwijls de grootste verhindering was. Ook als gemeente of groep in een gemeente wil men maar al te dikwijls „vrij" zijn, d. w. z. vrij om eigen zin te kunnen doen. Dat is gebrek aan Uniezin. Dat maakt het de Unie onmogelijk om te helpen.

Gelukkig is er ook in dezen „een wolk als een manshand"! Enkele kleine, jonge gemeenten, die met groote moeilijkheden te worstelen hadden, hebben zich laten dienen. Ik hoop van harte, dat het zoo door gaan mag naar de beterschap.

Ik ben mij bewust slechts bij eenige hoofdzaken stilgestaan te hebben. Wanneer evenwel deze weinige door de geschiedenis geleerde lessen ter harte worden genomen, zullen zij ons bij 't voortgaan van groot nut kunnen zijn. Dat geloof ik zeker.

III

GEWESTELIJKE CONFERENTIE BAPTIST WERELDVERBOND

te 's-Gravenhage, DONDERDAG 11 September.

De zitting wordt geopend met een gemeenschappelijken bidstond, waaraan velen deelnemen.

De leider, Ds. J. Jeronimus, leest Zach. 4 voor. Daarna begroet hij alle tegenwoordigen. Hij spreekt er z'n

1) De opkomst en vestiging van het Baptisme in Nederland.

spijt over uit, dat de verwachtte broeders uit Engeland en Amerika er nog niet zijn.

Vervolgens wordt een woord gesproken door Z.Eerw. naar aanleiding van het voorgelezen Schriftgedeelte. Zooals Zerubabel eens neerzat, klein in eigen kracht, maar getroost werd door de toezegging, dat zijn werk door 's Heeren geest zal geschieden, dat de hoogten door 's Heeren kracht zullen worden geslecht, en dat niemand den dag der kleine dingen mag verachten'; zoo zitten ook wij hier. Klein in eigen kracht, vele moeilijkheden voor ons, wat reeds geschied is zijn slechts kleine beginselen. Maar ook wij mogen ons laten troosten met dezelfde troost, waarmede ook Zerubabel's kracht weer versterkt werd.

In Gods kracht zullen wij onze groote roeping kunnen vervullen. God van den hemel zal 't ons doen gelukken.

In antwoord op deze begroetingsrede spreekt Ds. Reiling als voorzitter der U. C.

Zijn Eerw. gewaagt van zijn blijdschap over het feit, dat hij deze Conferentie kan meemaken, en van zijn verwachtingen om de leiders van ons wereldwerk hier in onze Unie te mogen introduceeren. Doordat ze echter nog niet gearriveerd zijn kan de voorstelling nog niet plaats vinden. Desniettemin is spreker enthousiast over wat hij reeds ervaren heeft van de gemeenschap van onze wereldomvattende organisatie. Natuurlijk kan die niet zoo innig zijn als de omgang in de eigene gemeente, maar de eenheid is er, komt uit in het werk, en in den omgang met de enkelen in ons verbond met wie wij telkens weer in aanraking komen.

Terwijl deze gloedvolle rede gehouden wordt treden Dr. John Mac Neill, Voorz. v. h. Bapt. Wereldverbond en Dr. J. H. Rushbrooke, de Secr. van dit verbond binnen, en worden door den leider Ds. Jeronimus hartelijk verwelkomd.

Hierop volgt een koffiepauze. Na het zingen van lied 555, verkrijgt Dr. John Mac Neill het woord.

Hij dankt voor het hartelijk welkom. De conferentie is de vierde in dit genre die hij in dit jaar bezoekt. Zooeven is hij van Oslo uit, hier te Den Haag gearriveerd. Hij brengt de groeten van de Baptisten uit Canada, vanwaar hij is, waar zij 150.000 zielen tellen. Voorts brengt hij de groeten van het geheele Wereldverbond, maar zegt Z.Eerw., „zou ik dat doen, zooals het behoorde, zoo zou ik meer talen moeten spreken dan op den Pinksterdag gesproken zijn".

Voor een 25 jaar gebeurde er in de Bapt. wereld iets grootsch. Voor die tijd leefden de Baptisten overal op zichzelf. Maar in 1905 kwam het tot een verbond over de wereld.

Deze naam sluit niet in zich een stijf georganiseerd verband. Maar zijn doel is veel meer het Bapt. bewustzijn overal te wekken en te versterken en te verhoogen. De manier hiertoe is voor alle dingen het ontmoeten van elkander en vooral het samenbrengen der leiders van ons Baptistenvolk. Op het Wereldcongres te Toronto waren vertegenwoordigers uit meer dan 60 landen. Wij zijn in staat om over de heele wereld de aandacht der volken te vestigen op 't een of ander wat noodig is. Zoo b.v. toen voor enkele jaren in Roemenië de vervolging onder de Bapt. brandde, heeft de Roemeensche regeering door onze druk op haar uitgeoefend deze vervolging doen ophouden. Ja 't is bewezen dat de vergaderingen v. d. Volkenbondsraad rekent met de opinie van ons Wereldverbond.

Misschien dat wij in de eerste tijd wel geroepen worden op te komen voor een arm verdrukt volk in 't oosten van Europa.

Laten wij dankbaar zijn voor onze groote roeping en voor ons Baptistisch geloof, dat niet rust op traditie. Niet rust op autoriteit. Niet sacramenteel is, maar belijdt, de ervaring der ziel v. d. levenden God in Christus Jezus, naar Zijn Evangelie in het N. Testament.

„En wij", aldus spreker, „verzoeken U broeders, bidt voor ons. Vooral voor den Voorz. en Secr. van ons Wereldverbond, want we hebben Uw voorbede in onze zware taak noodig".

Hierna neemt Dr. Rushbrooke het woord.

Ook hij begint met te danken voor de begroeting en verklaart waarom zij zoo laat aangekomen zijn.

In Oslo zijn nog vele broeders achter gebleven, die nog hun best doen deze dagen hier te arriveeren. We kunnen nog heden en morgen enkele vooraanstaande mannen verwachten.

Ook hij spreekt bij wijze van voorstelling aan de Conferentie een enkel woord over de vele volken met wie wij verbonden zijn.

Honderd jaar terug was er in Europa geen Baptist. Tegenwoordig alleen niet in Turkije en in Albanië.

Een enkel woord spreekt hij als zeer ingewijd deskundige over Rusland. Kerken worden gesloten. Voorgangers gevangen genomen, verbannen. Bijbels worden verbrand, mogen niet meer gedrukt worden. Godsdienstonderwijs aan meer dan 3 kinderen tegelijk is een misdaad enz. En dat alles regelrecht van regeeringswege verordend. De Communistische leiders zoeken systematisch te komen tot een samenleving, waaruit zelfs de gedachte aan God verbannen is. „Daarom broeders bidt voor Rusland, bidt tot God uitkomst geeft. Alleen van Hem is nog hulp te verwachten".

Dit bidden is een deel van onze taak als Baptistisch Wereldverbond. We komen op voor de verdrukten der wereld bij menschen, maar ook bij God. En dan nog dit broeders: „Laat ons achter Jezus staan, want is Hij het niet zelf, Die ons verbond in 't leven riep? Alleen Hij is onze autoriteit, Hem willen wij gehoorzamen en Hij heeft ons gesteld om hier op aarde Zijn heerschappij uit te roepen".

Hierop volgt de koffiepauze waaraan vooraf Ds. Weenink eenige programmawijzigingen bekend maakt.

Te 2 uur wordt de Conferentie voortgezet. Ds. B. Planting is de leider van deze vergadering. Hij leest een gedeelte uit Gods Woord en geeft een oogenblik van vrij gebed, waarvan vijf broeders gebruik maken.

Hierna verkrijgt Ds. Bouritius het woord om te spreken over de taak v. h. gemeentelid. Dit onderwerp lijkt spreker een echt Bapt. onderwerp. Want het bergt de idee der activiteit van elk gemeentelid in zich. Wij toch zijn gemeenten van levende leden. Dan hebben wij ook elk een taak. Wat is die taak?

De nadruk wordt gelegd op het persoonlijk getuigenis in de wereld. Het gemeentelid moet dat niet aan de Voorganger overlaten. Dat doen b.v. ook de Communisten niet. Bij hen is bijna iedereen propagandist. Zoo is onze taak tegenover het Evangelie. Een korte geanimeerde bespreking volgt hierop, waarin naar voren gebracht wordt, dat het gemeentelid moet bidden voor het werk en in 't bijzonder voor den Voorganger. Dat hij zijn Voorganger *altijd* moet hooghouden voor de wereld. Dat hij niet onvriendelijk maar waardeerend moet spreken van zijn medeleden.

Ds. Louw verkrijgt het woord over het onderwerp: „De taak der gemeente naar binnen en naar buiten".

In de eerste plaats is de taak der gemeente, dat ze den enkeling inleidt in al den raad Gods. Daarom moet ze zorgen voor de geregelde en zuivere prediking van het woord.

In de tweede plaats is het noodig dat de leden herderlijk bezocht worden, om in de bijzondere behoeften van elk, Gods woord te brengen.

In de derde plaats heeft de gemeente te zorgen voor de armen in haar. Nog niet geheel is de taak door sociale voorzorg vervuld. Zij moet er naar streven, en doet het door haar diakonie, dat niemand gebrek lijde.

Naar buiten heeft zij ten eerste de taak der evangelisatie. De taak om der wereld God te brengen.

In de tweede plaats moet haar streven gericht zijn op de veredeling van het gemeenschapsleven in de wereld, en op het verhoogen van het zedelijk peil in 't algemeen.

Ten derde moet zij naar buiten heen het koningschap van Jezus prediken en niet rusten, tot dat alle knie voor Hem buige en alle tong hem belijde.

Na de theepauze verkrijgt Ds. J. W. Weenink het woord over de taak van onze Baptisten Unie en hoe ze te vervullen.

Referent zet uiteen hoe de taak der Unie eigenlijk de vergroote taak is der plaatselijke gemeente.

De taak der plaatselijke gemeente vat hij in een viervoudig steekwoord tezamen. Ze is:

Zielen vergaren
Zichzelven verklaren
Haar aard openbaren
en De liefde bewaren.

Dit zelfde is voor de Unie:

Evangeliseeren
Publiceeren
en Confereeren.

Dat is haar taak. Een korte bespreking volgt.

Hierop volgt een bespreking van Dr. Rushbrooke en Dr. Mac Neill met al de Voorgangers, ten aanhoore van de vergadering.

Er wordt gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen.

Ds. Visser van Hoorn vraagt naar het Baptisme in België.

In België zijn 5 Bapt. gemeenten, die samen 80 leden tellen.

Ds de Haan Sr. vraagt naar de oorzaak van het modernisme in sommige gemeenten in het buitenland.

Uit het antwoord blijkt, dat de geruchten hierover soms tendentieus overdreven zijn. Onze bond is in de centrale waarheden één. Ofschoon wij niet door formuleeringen gebonden zijn. 't Is ook hier weer het N. Testament, dat de basis is van ons gemeenschappelijk besef.

Ds. Louw verkrijgt het woord en dankt voor de activiteit van den Secretaris, waardoor wij altijd op de hoogte blijven van ons Wereldwerk. Hij vraagt o.a. naar de mogelijkheid om onze lectuur ook in de groote Nederlandsche pers besproken te krijgen.

Het antwoord van Dr. Rushbrooke is zeer waardeerend en hij heeft uit de opmerkingen van Ds. Louw volgens zijn zeggen verschillende praktische wenken gekregen, die hij in 't belang van het Wereldwerk zal behartigen.

Ds. N. v. Beek vraagt of onze Bapt. Wereldbond als een teeken des tijds, in verband met Jezus' wederkomst, zou mogen gerekend worden.

Beide broeders geven antwoord hierop, wat hierop neerkomt, dat zij samen twee dingen weten: a. dat het absoluut zeker is, dat Jezus weerkomt; b. dat het absoluut onzeker is, wanneer Hij weerkomt. Redenen waarom zij zeer voorzichtig zijn met het kwalificeeren van iets als een teeken des tijds. En ook reden genoeg altijd waakzaam en werkzaam te zijn.

De vergadering wordt nog door het zingen van een vers van lied 555 en gebed van Ds. Planting gesloten.

AVONDVERGADERING.

Leider: Ds. Hekhuis.

De vergadering wordt geopend met het zingen van Ps. 25 : 2 en 7 en gebed. Gelezen wordt 1 Cor. 15 : 1—10.

Dr. John Mac Neill houdt een predikatie naar 2 Tim. 2 : 8 „naar mijn Evangelie".

Vooral bij de laatste woorden bepaalde Z.eerw. zijn gehoor.

Paulus' Evangelie is niet het Evangelie dat hij uitgevonden heeft. Het is het volle Evangelie van het leven, lijden, sterven en opstanding van Jezus Christus. Overal waar men Paulus ontmoet, 't zij dat hij predikt, of brieven schrijft, altijd concentreert hij zich om deze feiten uit de geschiedenis van Christus. Paulus was met dit Evangelie in elke vezel van zijn wezen vervuld. Daarom kon hij het noemen *mijn* Evangelie.

Dit Evangelie is niet eng. Paulus brengt het in het persoonlijk, huiselijk, economisch, sociaal en politiek leven.

En zijn Evangelie blijkt een revolutionnaire kracht te zijn. Waar zijn Evangelie komt werkt het ingrijpende veranderingen.

Zouden wij Paulus vragen waarom hij het zijn Evangelie noemt, dan zou hij zeggen: „Ten eerste, omdat ik er mij geheel aan gegeven heb en ten andere, omdat ik het zoo geheel vrij doorgegeven heb". Paulus was zoo vergroeid met het Evang. dat hij kon zeggen: „Ik ben Christus gekruist en opgestaan". Alleen op zijn wijze kunnen wij 't hem nazeggen. Wanneer wij er ons zoo geheel aan geven als Paulus, dan kunnen ook wij zeggen dat het ons Evangelie is. Alleen dan, wanneer wij Jezus dag voor dag in ons hart ontvangen en Hij op den troon van ons hart zit, dan kunnen wij ook zeggen: „mijn Evangelie".

Maar ook was het zijn Evangelie omdat hij het zoo vrij doorgegeven heeft. Noodig is het ook voor ons, dat wij het Evangelie doorgeven.

Paulus kwam om het Evangelie door te geven in de gevangenis, hij leed er honger, slagen en schipbreuk voor, maar 't werd hoe langer hoe meer zijn Evangelie.

Als wij christenen zijn die genoeg hebben aan eigen redding, dan zullen wij 't Evangelie verliezen. Zijn wij gemeenten die er alleen op bedacht zijn maar goed ons bezit te verzekeren met allerlei dogma's, dan verliezen wij het Evangelie. Maar als wij trachten het kwijt te worden in getuigenis en zendingswerk, dan zal 't hoe langer hoe meer ons Evangelie worden. Ja, Paulus' Evangelie is ook ons Evangelie. Wij ook gelooven dat Jezus Gods Zoon is, gestorven en opgestaan voor ons. Aan dat Evangelie willen wij ons overgeven. Dat Evangelie willen wij verkondigen „Ons Evangelie".

Hierna vond de bediening van het Avondmaal onder diepe stilte plaats. Het verheffende van met zoovele verbondenen in Jezus samen te zijn, en de indruk van de rede van Dr. John Mac Neill, werkte zich in de harten der aanwezigen, tegelijk met de gedachtenis aan Jezus' werk voor ons, als een rijken zegen uit.

VRIJDAG, 12 Sept.

De dag wordt begonnen met een opgewekte bidstond en het zingen van Ps. 68 : 10.

Daarna verkrijgt Ds. Barendregt het woord over het onderwerp „De taak der Jongeren". Het referaat zal verschijnen in ons blad. Er volgde een uitgebreide bespreking op.

Intusschen treden de heeren Dr. Gill, Dr. Lewis, Dr. Gilbert Lewis binnen. Zij worden begroet door den voorzitter en verkrijgen het woord.

Dr. Lewis spreekt het eerst en spreekt zijn blijdschap uit onder ons te zijn. Zeer waardeerende woorden worden gesproken over Holland als volk, over wat Nederland in de geschiedenis beteekent voor het Protestantisme.

Vooral geeft spreker uiting aan zijn blijdschap als Baptist onder ons te zijn.

Hij gedenkt aan de Conferentie te Londen in 1920, zoo juist na den oorlog, waar trots het verloren evenwicht in de wereld, de Baptisten uit de verschillende volken de handen in elkaar sloegen om de nood van den tijd te lenigen.

Toen werd meer dan een millioen dollars verzameld en daarmede de groote steunactie in Rusland en andere landen *begonnen*. Wel kwamen later ook andere groepen helpen, maar het initiatief tot deze actie ging van deze Conferentie uit. Dat illustreert onze roeping. In dezelfde lijn ligt de zending op veel terreinen, waarover Z.eerw. kort spreekt en ook als vertegenwoordiger van groote vereenigingen hier voor ons staat en ons hun groeten overbrengt.

Dr. Gill brengt op aangename wijze de groeten over van de Baptisten der Zuidelijke staten van Amerika. Zij tellen tot aan vier millioen leden. In de laatste zeven jaar zijn ze met een millioen uitgebreid.

Deze uitbreiding brengt veel problemen met zich. De uitbreiding gaat bijna te vlug om de nieuwelingen behoorlijk te onderrichten.

Een van onze eerste vragen is dus de ontwikkeling van onze menschen tot echte Baptisten in het leven.

In verband daarmede is een ander groot probleem het schoolwezen. Dat te regelen kost zeer veel geld en 't loopt niet zoo best als we 't zouden verwachten.

Het derde probleem is onze finanti-

eele schuld. Na den oorlog zijn vele gemeenten in de schuld gekomen en we zijn er nog niet uit. Dat zijn groote moeilijkheden, maar geen moed verloren.

Dr. Gilbert Lewis krijgt het woord en brengt de groeten van de Eng. Baptisten over.

Daarna spreekt hij een woord over het verband tusschen het chr. geloof en het chr. leven.

Dat geloof moet niet met bijgeloof of menschelijke autoriteit vermengd worden of anders wordt het chr. leven zeer slapjes.

Wat is dit geloof? Niet wat wij uitvonden. Geen filosophie.

Het is geworteld meer in de diepte van God dan in de diepte des menschen. Het culmineert de daad van God in het zenden van Jezus.

Door vleeschwording en offerande heeft God de verlossing des menschen gewrocht.

Daaruit vloeit voort de Nieuw-Testamentische leer over de gemeente. De eeuwen hebben getracht het geloof juist uit te drukken in formuleeringen, maar het mislukt altijd. Wat wij noodig hebben is leven in het N. T. Daar zien wij de diepte van het geloof in Jezus. Daar zien wij ook de richtlijnen voor 't leven in de gemeente en in de wereld.

De koffiepauze treedt in, waarin onze buitenlandsche gasten met het dagelijks bestuur der Unie gefotografeerd worden.

Te half 3 heropening der vergadering.

Leider: Ds. Bouritius.

We beginnen met het zingen van lied 238, het lezen van *Fil.* 2 : 1—11 en een oogenblik van gemeenschappelijk gebed.

Dr. Lewis verkrijgt het woord over: De drukpers.

Hij gaat het ontstaan en de beteekenis na van de drukpers [en beziet vooral het nut dat ze voor de hervorming gehad heeft.

Vandaar uit gezien moeten wij niet bang zijn voor de vorderingen der cultuur. Radio, bioscoop enz. mogen wij niet aan den duivel overlaten maar we moeten ze exploiteeren in dienst van den Heer.

Nu is radio en bioscoop enz. nog niet voor een ieder te exploiteeren maar dat is het geval wel met de drukpers. De zakenwereld en de politieke partijen maken er veel gebruik van, maar ook wij moeten daarvan gebruik maken.

Wij moeten veel *drukken* en al het mogelijke doen om bijbels te verspreiden. Vooral ook het volk bekendmaken door de pers met onze speciale beginselen.

Spreker geeft nog eenige practische wenken, hoe het in onze beweging tot meer activiteit op dit gebied kan komen.

Hierna verkrijgt Ds. K. Reiling het woord over het onderwerp: Wat de geschiedenis van het Baptisme in Nederland ons leert. Het referaat zal verschijnen in dit nummer. Er volgt een korte bespreking op.

Dr. Everett Gill verkrijgt gelegenheid tot het spreken over de verhouding van de gemeenten tot het Koninkrijk Gods.

Hij begint te zeggen, dat Jezus veel over het Koninkrijk Gods gesproken heeft. 't Was een van z'n eerste woorden. 't Is een bede uit het Onze Vader. In de Bergrede roept Hij ons op eerst het Koninkrijk Gods te zoeken.

Zoo mogen wij concludeeren dat Jezus' werk eigenlijk was, het fundament te leggen voor het Koninkrijk Gods.

Anderzijds valt het op, dat Jezus zelf weinig of niets over de gemeente gesproken heeft.

Daarvoor moeten wij bij Paulus hooren. Hij besteedt zijn leven aan de gemeente. Hij sticht ze. Hij organiseert ze. Hij stelt er ouderlingen aan.

Toch is er geen grond voor om te meenen dat Paulus het woord van het Koninkrijk van God niet kende. In Rome heeft hij volgens Hand., twee jaren het Evangelie van het Koninkrijk van God verkondigt.

Neen, hij heeft in zijn hart aan dit Koninkrijk een groote plaats ingeruimd.

Hoe verstaat het N. T. de gemeente? In de eerste plaats als een groep menschen, door Jezus verkoren en geheiligd, om het Koninkrijk van God aan de wereld bekend te maken. De ge-

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

34. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Op een wandeling in de bosschen wist Sonwald nog intijds doove Jorg te redden, die zich door ophanging van het leven probeerde te berooven. Sonwald beloofde verder voor doove Jorg te zullen zorgen. Zooals de meester beloofd had, ging hij den volgenden Zondagavond naar de bijeenkomst op de Enke-hoeve, waar juffrouw Veerman sprak over den twaalfjarigen Jezus in den tempel.)

Zoo sprak de oude onderwijzeres, en Sonwald gevoelde een steeds toenemende hoogachting voor de oude dame. Waar had zij dat vandaan, deze diep-grondige uitlegging van den Bijbel? Was dat een lang achter haar liggende herinnering van de oude school, of was het een gevolg van een jarenlange, ernstige studie?

De oude onderwijzeres ging met haar vertelling verder: »En Hij ging met hen af, en kwam te Nazareth, en was hun onderdanig. En Zijne moeder bewaarde al deze dingen in haar hart«.

Zij wees er op, dat Jezus trots Zijn beter weten Zich geheel onderwierp, reeds als kind. Bij Hem is niets te bemerken van de luide toon der zelfverheffing, die men tegenwoordig zoo dikwijls verneemt, en die steeds het bewijs is, dat zoo iemand zich niet voldoende kan beheerschen. Vooral is deze luide, grootsprekerige toon bij de jeugd van heden waar te nemen, dat had de spreekster onlangs nog bemerkt, toen zij op reis moest. Niemand stond meer op voor het grijze haar, al zou van het zitten ook alles pijn doen. Maar opstaan, opdat de oudere man of vrouw ook eens een weinig kan uitrusten, neen, dat deed men niet, geen sprake van. Blijkbaar was zoowel de mannelijke als de vrouwelijke jeugd het hierin met elkaar eens: Slechts niet aan de ouderdom de door God geëischte eer bewijzen!

Tenslotte las zij nog het laatste vers voor uit de geschiedenis: »En Jezus nam toe in wijsheid, en in grootte, en in genade bij God en de menschen!«

Hierbij wees zij op de hoofdgedachte, dat, wie steeds bereid is, zich onder de leiding van anderen, boven hem gestelden te buigen, en tegelijkertijd zich zelf in acht neemt, zelf steeds in wijsheid toeneemt, zooals hij in zijn leven aan levensjaren toeneemt, voor zoover hij volgens den Bijbel levend, op Gods wegen blijft!

Dan volgt het andere vanzelf: Genade en aanzien bij God en de menschen. De vreeze des Heeren is het beginsel van alle wijsheid!

Enkele woorden van ernstige vermaning voegde de oude onderwijzeres nog daaraan toe.

Günter Sonwald luisterde aandachtig naar ieder woord. Hij was diep onder den indruk. Dat was niet enkel een naar den vorm in elk opzicht goede prediking, maar ook beleering en vermaning, zooals slechts een moeder haar kinderen kan geven.

Na het dankgebed gaven alle aanwezigen de oude dame nog een hand, die zich onder hen bewoog als een moeder met haar kinderen.

En op aller aangezicht lag zoo'n stille vrede. Deze menschen geleken

Geweldige prijsverlaging van Boeken!

Hallo! Dames en Heeren...! Hier is SNEEK! De Uitgeverij BOEIJENGA...!

met een even **onverwachte als verrassende** aanbieding van een Boekenschat, gelijk nog schier nimmer is voorgekomen! Met de snelheid van den Radio wilden wij dit wel omroepen, -- door heel Nederland en overal waar Nederlanders wonen! **Luister aandachtig!** En lees aandachtig! Want wij werpen b.v. op de Boekenmarkt voor **75 centen** de beste boeken van: **Alcock, Penning, Brouwer, Breevoort, Schrijver, Idsardi,** enz., enz. gebonden, bovendien stofomslag. Boeken van 200, 300 en 400 bladz. -- Verder opnieuw in prijs verlaagd: **Keuning, Penning, Mevr. Stowe** voor **99 centen** geheel linnen prachtband. Voorts Generaal de Meester „Episoden -- Wereldoorlog" voor een krats! Dan: „Verhalen Friesche Dorpsleven" voor een schuifje!! Enz. enz. Lees en zie en oordeel! Welk een keur van zeer bijzondere koopjes! Neem b.v. de royale, boeiende volksverhalen van **Schippers** e.a. voor **59 centen** Het is alles mooi en ongekend goedkoop. En welk een keuze! Deze Uitverkoop vlak voor het Leesseizoen zal opzien baren! Een stroom van duizenden bestellingen breekt los. Zorgt dat de Uwe er bij is. Alles is gereed om onze breede cliëntèle vlot en coulant te bedienen. **Neemt nu Uw pen en schrijft!**

1. DEBORA ALCOCK. De Czaar. Schitterend Hist. Verh. Inh. o.a. Tocht naar Rusland 1812. Moskou in brand. De ramp bij de Berezina, enz. 416 bl. geb. 75 ct.

2. BREEVOORT. Schipbreukeling. Aangrijpend verh. van karakterzonde en levensleed. 320 bl. geb. 75 ct.

3. BROUWER. Moeiten des Levens. De strikken der geldgierigheid en de kracht des Geloofs. Fijne karakterteekening. 240 bl. geb. 75 ct.

4. MARJ. BOWEN. George Washington. *De Vrijheidsoorlog.* Tocht door Virginië. Het Verraad. Washington's vermetele zegetocht enz. 256 bl. geb. 75 ct.

5. BREEVOORT. Vrouwenweelde en Vrouwensmart. Ook dit prachtverhaal gaat thans weg voor een schuifje. 200 bl. geb. 75 ct.

6. CHRISTALLER. Ruth's Huwelijk. Van een predikantsdochter. Haar verloving, bewogen huwelijksleven enz. Héél mooi. 240 bl. geb. 75 ct.

7. DEKKER. Uit de Strafgevangenis (Te Scheveningen). Deze gevangenisprediker vertelt ontroerend. Inh. o.a.: Een Indisch fourier. Den duivel te slim. Een kind v. gebed en tranen. Wijntje en Trijntje. Chantage. Vier boerenjongens enz. 232 bl. geb. 75 ct.

8. PENNING. De Olmhoeve. Treffende dorpsgeschiedenis. 214 bl. geb. 75 ct.

9. PENNING. De Bestorming van Arnhem. Prachtig vertelt Penning uit de bange dagen der Fransche overheersching. 268 bl. geb. 75 ct.

10. RÖDIGER. Haberman's Pleegzoon [illegible]

11. HOOGENBIRK. Een heel gewone Geschiedenis. Uit de papieren van een koopman. Mooi verhaal, fijne humor. 246 bl. geb. 75 ct.

12. OLGA v. H. Hetgeen God samengevoegd heeft.... Prachtverhaal uit een merkwaardig huwelijksleven. 246 bl. geb. 75 ct.

13. ROSEN. De Alpenkoningin. Verhaal uit de bergen, vol ontroerende tragiek. 238 bl. geb. 75 ct.

14. RUNA. Wildvogel. Uit een meisjesleven, vol kostelijke humor. 218 bl. geb. 75 ct.

15. PENNING. Vredeburg! Gloedvol verhaal uit Kaapland, uit dagen van strijd. 216 bl. geb. 75 ct.

16. SCHRIJVER. Het Eenzame Pad. Een der mooiste boeken ooit verschenen. 278 bl. geb. 75 ct.

17. EMMA W. Chrystie Tyndale. Van de donkerheid en wisselvalligheid des levens, en Gods zorg voor Zijn kinderen. 216 bl. geb. 75 ct.

18. SHELDON. Zijns Broeders Hoeder. Aangrijpend verhaal uit Noord-Amerika. 284 bl. geb. 75 ct.

19. MEVR. SCHROTT. Jacob Brunner. Uit de Tiroler bergen. Hoofdpersonen: Jacob, door zijn moeder bestemd om priester te worden en Mieke, het meisje, dat hij zielslief heeft. 212 bl. geb. 75 ct.

20. BREEVOORT. In den Kerkstrijd. Prachtverhaal uit „den goeden ouden tijd". 258 bl. geb. 75 ct.

21. Ds. STRAATSMA. Later Lente. Ontroerend beeldt de schrijver z'n kleine misvormde David uit, met zijn schuine angstoogen, maar scherp verstand. Late lente en late liefde, maar zij komen! 200 bl. geb. 75 ct.

22. IDSARDI. Als door Vuur. Buitengewoon prachtverh. Friesche volksleven. 280 bl. geb. 75 ct.

23. MEVR. HOOGSTR. SCHOCH. De Groote Levenswet. Een der mooiste boeken van de talentvolle schrijfster. 190 bl. geb. 75 ct.

24. AMY LE FEUVRE. Een gelukkige Vrouw. Schitterend verhaal uit een huwelijksleven. 260 bl. geb. 75 ct.

25. BREEVOORT. Tot het Licht. Aangrijpend verhaal, dat een antwoord geeft op de vraag of man en vrouw elkaar mogen verlaten ook als de liefde „verdween". 240 bl. geb. 75 ct.

DE GROOTE WERELDOORLOG. De belangrijkste Episoden. door Generaal De Meester, 4 dln.:

26. De Winterveldtocht 1914. Hindenburg verslaat de Russische legers bij Tannenburg en de Masurische meren. Met kaarten en schetsen. f 1.25 nu 39 ct.

27. Luik en Namen. Inval in België Aug. 1914. De val der Vestingwerken. Het 42 c.M. geschut. Met kaarten en schetsen. f 1.50 nu 42 ct.

28. De Slag bij Lodz. Generaal Mackensen werpt de ontzaglijke Russische legers terug. Met kaarten en schetsen. f 1.50 nu 42 ct.

29. De Slag aan de IJser en bij IJperen. Het Kleine Belgische leger houdt stand. Met kaarten en schetsen. f 2.— nu 49 ct.

De Nos. 26—29 ineens f 1.25. Met totaal 344 pag. en 50 reliefkaarten en schetsen.

30. SCHIPPERS. Het Loon der Zonde. Spannend verhaal Brabantsche platteland. 160 bl. 59 ct.

31. SCHIPPERS. Het Veerhuis en de Rozendonk. Prachtverhaal huwelijksleven. 160 bl. 59 ct.

32. PENNING. Noodweer! Schitterend hist. verh. 1672. 256 bl. fr. geb. 99 ct.

33. P. KEUNING. Kinderen in verstand en in boosheid. Een boek dat „Oostloorn" evenaart, zoo niet voorbij streeft. 250 bl. fr. geb. 99 ct.

34. MEVR. STOWE. De Parel van het Eiland. Ontroerende vertelling van de zee. 342 bl. fr. geb. 99 ct.

35. JOH. BOJER. De laatste Viking. Boeiend verhaal sombere leven Lofottenvisschers in het barre Noorden. 240 bl. f 3.90 nu 110 ct.

36. YASHKA. Mijn leven als Boerenmeisje, Bannelinge en Militair. Treffend verhaal Wereldoorlog en Revolutie 1914—'18 in Rusland. 312 bl. 150 ct., fr. geb. 225 ct.

37. MEVR. TAYLOR. De Opiumslaaf. Uit het bange Zendelingenleven in China. Prachtig! 160 bl. 59 ct.

38. CLARA HEITEFUSS. Ik zocht Hem. Het leven eener jonge vrouw. Innig schoon en ontroerend. 160 bl. 59 ct.

39. [illegible]

40. BREEVOORT. Tot Zijne Kinderen en Erfgenamen. *Prachtig.* 126 bl. geb. 54 ct.

41. LOUWERSE. Alfer en Wala. Uit den tijd der Batavieren. 190 bl. 69 ct.

42. LOUWERSE. De Vos van Berkenheim. Hist. verh. 192 bl. 69 ct.

43. LOUWERSE. Met Eere Verloren. Hist. verh. 192 bl. 69 ct.

44. LOUWERSE. Vorst en Edelman. Vol spannende episoden. 192 bl. 69 ct.

45. LOUWERSE. De Oude Valkenier. Uit oude tijden. 184 bl. 69 ct.

46. LOUWERSE. Bij Kijkduin. Uit de dagen van De Ruyter. 186 bl. 69 ct.

47. LOUWERSE. De Twee Hugo's. Hist. verh. 190 bl. 69 ct.

48. LOUWERSE. Trouw en Ontrouw. Hist. verh. 190 bl. 69 ct.

49. LOUWERSE. Peter de Wolfsjager. Uit bange dagen. 160 bl. 64 ct.

De Historische Verhalen van Louwerse zijn prachtig en goedkoop! De geheele Serie van 9 deelen, bijna 1700 bladz. druks, ineens genomen slechts f 5.75.

50. P. BROUWER. 't Moest 'n jongen zijn. Prachtverh. 190 bl. 95 ct.

51. WINTERF. PLATEN. Verwante Zielen. Uit den Franschen tijd. Van opofferende liefde. 200 bl. 90 ct.

52. KRISTINA ROY. Die Verloren gaan. Roerend verhaal uit het leven. 136 bl. 51 ct.

53. KRISTINA ROY. Drie Kameraden. Vol treffende episoden. 144 bl. 56 ct.

54. FR. BINDE. Genezen. Van levensleed en zielevrede. 144 bl. 56 ct.

55. MEVR. WESTERBR. WIRTZ. Gelouterd leven. Hoogstaand prachtverhaal, fraai geb. 200 bl. 150 ct.

56. Ds. v. d. MEULEN. Vertellingen uit het Friesche Dorpsleven. Uit Friesdorp I: De reis naar Verdorpe. Het *huisbezoek* op Raamtille. Een haastig verderf. 172 bl. gec. 69 ct.

57. Uit Friesdorp II: Wat Eke Plokstra in Amsterdam beleefde. Het Loterijbriefje. 166 bl. gec. 69 ct.

58. Uit Friesdorp III: De Gebroeders Laanstra. „Nuvere fienen." Het ongeluk van schipper Houtman. Dieven in den Kelder. 196 bl. gec. 69 ct.

59. Uit Friesdorp IV: De verboden vrucht. Onder valsche vlag, enz. 172 bl. 69 ct.

De geheele serie van 4 geb. dln. 700 bl. ineens slechts f 2.60.

60. STRAATMAN. De Jager van Velgersdijk. *Mooi verhaal jagers- en visschersleven.* 188 bl. 69 ct.

61. HOLLE. Het Veenwijker Viertal. Schitterend Jongensboek. 242 bl. 79 ct.

62. ROBINSON CRUSOE. Beroemd verhaal, groote uitg. 254 bl. met 105 platen. 98 ct.

63. ABRAMSZ. Honderd Kleine Vertellingen. Keurig vertelboek. 180 bl. 69 ct.

64. Vertellingen uit de Dierenwereld. Van Roofdieren, Visschen, Roofvogels, Slangen, enz. 274 bl. met 100 platen 74 ct.

65. SCHIPPERS. De Boschwachter v. d. Oldenborn. Prachtig. 160 bl. geb. 112 ct.

66. SCHIPPERS. De Pleegzoon v. d. Ketellapper. Treffend. 176 bl. 91 ct.

67. VERGERS. Napoleon, de Veroveraar der 19e Eeuw. Leven en daden. Schitterend! Zéér groot form. 600 pag. met de beroemde gekl. chromoplaten. Fr. geb. f 9.90 nu 490 ct.

68. A. v. S. Haar Levensdoel. Treffend levensverhaal. 320 bl. 79 ct.

69. JOH. DOSE. Vrouwenadel! Prachtig verhaal bange tijden. Welk een adeldom van geest en moed bezat deze jonge vrouw. 296 bl. geb. 139 ct.

70. PENNING. Neerland en Oranje hereenigd. Schitterende verhalen uit bange dagen, o.a. Napoleon's tocht naar Rusland 1812. De slag bij Waterloo 1815, enz. enz. 320 bl. met 80 pl. 179 ct. Rijk geb. 259 ct.

71. KRUISMAN. Kris uit de Nachtbuurt. „Opgeleid" tot zakkenroller, maar „als een brandhout uit het vuur gerukt". 116 bl. 39 ct.

72. BLOMBERG—ZEEMAN. Hij zorgt voor u! Treffend. 164 bl. met 14 pl. 79 ct. Rijk geb. 139 ct.

73. ALETTA HOOG. Tomba, het Soendaneesje. Fijn! 76 bl. met 17 pl. 49 ct.

74. GERDES. De Marskramer. Mooi verh. Spaansche tijd. 100 bl. 49 ct.

75. GERDES. In Leiden en Vlaanderen. Uit bange dagen. 190 bl. 79 ct.

76. ARNDT. De Vier Temperamenten. En Juweeltje, rustgevend in 't gejaagde leven. 82 bl. 29 ct.

77. ZUSTER DORETE. Uit het leven van een Pleegzuster. Treffend. 160 bl. 79 ct.

78. TEN KATE. De Schepping. Schoone, [illegible]

79. OLFERS. Oostloorn. Dorpsschetsen. Wereldberoemd. 340 bl. fr. geb. 250 ct.

80. A. HANS. De Bijbel van den Pastoor. Trefend verhaal van de grenzen, uit het Oorlogsjaar 1914. 208 bl. 91 ct., fr. geb. 131 ct.

81. WILMA. Achter de Heuvelen e.a. verhalen als: Het Allerliefste. De zonen der jeugd enz. *Voornaam, prachtig.* 312 bl. rijk geb. f 3.90, nu 175 ct.

82. ANNIE LUKAS. Niet door eigen kracht. Treffend verhaal doktersgezin. 272 bl. 96 ct.. geb. 136 ct.

83. MARRYAT. Japhet, de Vondeling. Spannend verhaal Londensch Weeshuis. 140 bl. 46 ct.

84. YESTER. Het Armenische meisje, vervolgd door de Turken. 132 bl. 51 ct.

85. HOCKING. De Overwinning der liefde. Meesleepend verh. uit een Huwelijksleven. 240 bl. 79 ct.

86. JO v. NEERDEN. Sanatoriumleven. Aangrijpend dagboek van een Verpleegde. 190 bl. 90 ct., fr. geb. 140 ct.

87. Dagboek van een ter dood veroordeelde. De bekeering van Ruurd v. Dijk in het tuchthuis te Leeuwarden (de beruchte moord te Balk 5 Dec. 1845). 130 bl. 56 ct.

88. KLICHE. Christiaan Roosekamp. Door dit fam. verhaal loopt een aangrijpende liefdesgeschiedenis. Gr. uitg. 280 bl. f 2.50 nu 99 ct.

89. PHELPS. De Zwarte Profeet (Pater Dahro). Kloostergesch. in prachtband met foto van de ontvluchte non (Joyce Melby). 330 bl. 196 ct.

90. JOH. BREEVOORT. Van Velerlei Begeerten. Prachtboek. 228 bl. 96 ct.

91. D. LANGENDIJK. De strijd om den Bijbel op de School. Bezielde historiebeschrijving, 80 jaren strijd. Foto's: Groen, Kuyper, Lohman, de Visser. Juweeltje! Prachtig. 130 bl. 49 ct.

92. VADER CHINIQUE. Vijftig jaren in de kerk van Rome. Treffende levensgesch. 320 bl. 112 ct.

93. Ds. WISSE. *Uit het zieleleven.* Over geloofsverzekerdheid. Voor eenvoudigen. 92 bl. 64 ct.

94. „Bewaar het Pand u toebetrouwd." 53 schoone, korte Leerr. van Z.-Afr. Predikanten Ds. Kruger e.a., over zéér bijz. texten. 590 bl. 129 ct.

95. Ds. G. DOEKES. De Beteekenis van Israëls val. Romeinen 9—11. Eervol vermeld hoofdwerk van den nu ontslapen dienaar. f 5.50. Uitsluitend voor dezen uitverk. 159 ct.

96. PROF. STEVENS. De Leer des N. Testaments, voorw. Prof. van Rhijn. 720 bl. f 7.90, nu 125 ct.

97. PROF. LEMME. (Heidelberg) Chr. Ethiek. 2 gr. dln. keurig geb. 1149 bl. f 14, nu 425 ct.

98. HUNTINGTON. Leerredenen, o.a.: „Kinderen in de genade bij het van een adder", enz. 61 bl. 29 ct.

99. Ds. MAKKENZE. De Treurige Sions getroost. 6 Leerr. nu 69 ct.

100. v. LODESTEIN. Boetpredikatiën uit Jesaja, Openb. enz. 84 bl. 39 ct.

101. LUTHER. Beroemde Leerr. als: De onrechtv. Mammon, Rome's Overwinnaar. enz. 46 ct.

102. BUNJAN. De onvruchtbare Vijgenboom. Vermaard. 96 bl. 49 ct.

103. Levensbeschrijving en 25 brieven van Kaatje v. d. Wekken. Een treffend sterven. 104 bl. 59 ct.

104. Mr. Gr. v. PRINSTERER. Ongeloof en Revolutie. Groote ed. bewerkt door v. Malsen. Met voorw. v. Mr. Lohman en Prof. Bavinck. 640 pag., rijk geb. met aant., een arsenaal van kennis. f 13.75, nu f 5.75.

105. DA COSTA. Complete Dichtwerken, 3 dln. ± 1000 bl. in één pr.bd. f 2.95.

106. DA COSTA. Compl. Dichtw. id. id. de Prachtuitg. blauw linnen band met goud. f 3.40.

107. VOORDRACHTEN. *Bundel I, o.a.:* Bach te Dresden. De Voddenkoopman, enz. 100 bl. 55 ct.

108. Bundel II, o.a.: De Zenuwachtige Voordrager. De onaangename koster, enz. 100 bl. 55 ct.

109. Bundel III, *o.a.: Heilige eenvoud.* God zorgt. Bertha's brief. enz. 100 bl. 55 ct.

110. Bundel IV, o.a.: De lange broek. De wandelende Jood, enz. 100 bl. 55 ct.

111. Bundel V, o.a.: Het Breistertje van Veenwouden. De Vondelingen, enz. 100 bl. 55 ct.

Nos. 107—111 samen f 2.50.

112. Dr. D. L. SCHAAP. Geneeskundig Handboek voor het Huisgezin. Zulk een boek *is goud waard wanneer de dokter niet direct* [illegible] Inh. o.a.: Typhus, Roodvonk, Pokken, Bloedvergiftiging, Kanker, Aambeien, Galsteen, Longontsteking, Zenuw-, Oor-, Oog- en Huidziekten. Wratten, Likdoorns, enz. enz. Met breed register. Alle ziekten. Gr. uitg. 174 bl. 79 ct.

113. Groot Kookboek voor Burgergezinnen. 600 recepten. 190 bl. 46 ct.

114. JOH. H. BEEN. Nationaal Kwartetspel. Aardig, leerzaam, gezellig. 48 fr. kaarten met opschrift. Te spelen door 3, 4 of 6 personen. In doosje 46 ct.

115. MEVR. BIENTJES—HULST. De Vrouw in het Huisgezin. Groot Huishoudboek voor *Vrouwen* en *Meisjes*. Vraagbaak voor heel het huishouden: Huiskamer. Keuken. Badkamer. Logeerkamer. Het linnen en huishoudgoed. Wasschen. Verstellen. Verzorging der meubelen. Verwijderen van vlekken. Mangelen. Strijken. Kleeding. Haarverzorging. Huiselijke vrede. Echtgenoot en Kinderen. Gastvrijheid. Vormen en manieren. Tafeldienen. Verhuizen. Levensmiddelen en bereiding. Vleesch. Vruchten, Dranken. Wild. Gevogelte, enz. enz. Honderden zaken! Prachtboek. 300 bl. f 2.90, nu 125 ct.

VOORWAARDEN:

1. Opgaaf der Nos. is voldoende.
2. Bestellingen per postw. of anderszins.

Op de strook s.v.p. DUIDELIJK de nos. en uw adres. Kan ook per Giro op ons No. 31769.

3. Beneden f 1 leveren wij niet.
4. WIJ ZENDEN FRANCO THUIS.
5. Buitenland met verhooging van 20 procent wegens extra vracht.
6. Dit aanbod is tijdelijk.

Uitgeverij Boeijenga
Kleinzand 89, Sneek

ALLE lezers van dit blad kunnen gratis aanvragen (zend b.v. naamkaartje, ansicht of briefkaart) onze nieuw verschenen

CATALOGI VAN BOEKWERKEN.

Dit jaar belangrijk uitgebreid!
Keus uit duizenden boeken!
Speciaal adres voor Blibliotheken!

meente wordt er in gekend als plaatselijk en universeel. In de 2 plaatsen, waar Jezus over Zijn gemeente spreekt, worden deze begrippen gevonden, en ook als Paulus er van spreekt, vinden wij ze terug. Als Paulus ons het universeele karakter wil bekend maken, spreekt hij van het lichaam van Christus.

Wat verstaan Jezus en Paulus echter onder het Koninkrijk Gods? Het geschieden van den wil van God. Waar Gods wil geschiedt, daar is Zijn Koninkrijk. Ook over de voltooing van Zijn Koninkrijk of over Jezus' wederkomst hebben Jezus en Paulus beide gesproken.

Wij moeten niet alleen bij 't een of bij 't andere blijven staan. Beide zaken zijn ons van Jezus geleerd. Daarom moeten wij er naar staan, dat Zijn Koninkrijk *nu* komt, en dat wel *in ons*. Ook zullen wij wachten op Jezus' komst en Hij zal komen en dan alles doen, wat wij niet kunnen.

De gemeente is niet zelf het Koninkrijk van God, maar het middel om er toe te geraken.

Dat is haar verhouding tot het Koninkrijk. Hoe dichter zij bij Jezus is, hoe meer zij mag helpen het Rijk van God te doen komen.

Na deze gloedvolle rede neemt de Secr. der Unie de gelegenheid om de gemeente van den Haag hartelijk te danken, alsook de afgevaardigden van den Wereldbond een woord van dank te brengen en ze een goede reis en Gods zegen voor hun werk te wenschen.

Hierna sluiting.

SLOTSAMENKOMST
in de Doopsgezinde kerk in de Paleisstraat te Den Haag.

Leider: Ds. J. Huizinga.

Er wordt geopend met het zingen van lied 10, het lezen van 1 Joh. 1 en gebed.

Z.Eerw. houdt een kort openingswoord over het woord: Opdat ook gij met ons gemeenschap zoudt hebben.

Daarna verkrijgt Dr. John Mac Neill het woord over het onderwerp: „Wat wij, Baptisten, gelooven". Het wordt vertaald door Ds. J. W. Weenink, die gedurende de geheele Conferentie dezen dienst verrichtte.

Dr. Mac Neill begint met eenige zaken te noemen, die in het Baptistisch gelooven principiëel zijn.

Wij zeggen, aldus spreker, dat het geloof innerlijk is en persoonlijk. Altijd is er in den godsdienst strijd geweest door het clericalisme. Wij, Baptisten, hebben de strijd er tegen aangebonden. Waar ooit in de wereld het geestelijke in den godsdienst werd aangegrepen, daar hebben de Baptisten den strijd aangebonden. Ritueel zonder wedergeboorte is ons vreemd. Er is geen godsdienst die zoo waar is, zoo heerlijk en schoon, als de godsdienst van Jezus Christus. 't Is dezen godsdienst, die wij voorstaan. Maar als wij Baptisten den levenden God zouden verliezen, dan vielen wij ook uit elkaar. Ons bindt geen Sacrament, geen hiërarchie, geen synodaal besluit. Ons bindt alleen het geloof in den levenden God, door Jezus Christus.

Godsdienst in zijn wezen is gemeenschap met God. Dit is wat wij U reeds keer op keer betuigen.

Een ander stukje van ons geloof is de erkenning van het individu. Wij leggen den nadruk op de grootheid, de heiligheid en de verantwoordelijkheid der persoonlijkheid.

Hieruit vloeit voort, dat ook een ieder afzonderlijk tegenover God staat. En voorts, dat wij hierdoor gedwongen worden de menschen als 't ware een voor een te bearbeiden voor Jezus.

Niet de massa komt tot Hem als massa, of als volk of als natie, maar een ieder persoonlijk moeten wij allen komen tot Jezus. Daarom is ook elke Baptist weer persoonlijk verplicht, de boodschap uit te dragen in de wereld.

Een derde kardinale punt van ons gelooven is onze gebondenheid aan het woord der Schrift. Zoodat wij zelfs Jezus' gebod ten opzichte van den doop niet gaan veranderen maar 't letterlijk nemen. Dit gebod is ons lief, want in die handeling belijden wij, dat wij der zonde gestorven zijn, maar den Heere leven. Zoo verkrijgt God in ons een woning, en in en door ons maakt God zich der wereld bekend. Zoo wordt ook

---

wel zonder uitzondering gelukkig.

Günter Sonwald zat nog altijd, in aandacht verzonken, op zijn stoel.

Maar eindelijk waren ook de laatsten heengegaan. Nu stond ook Sonwald op en ging naar de oude dame toe, die nu ook in gezelschap van de boerin van de Enke-hoeve op hem toekwam. De boerin stelde nu de beide anderen in alle vorm aan elkander voor.

Sonwald gaf haar de hand en zeide: »Mijn hartelijken dank, juffrouw Veerman! U heeft mij een buitengewoon aangename avond bereid!«

»Tot uw dienst!« lachte de juffrouw hoofdschuddend. »Maar deze ure, evenals alle anderen die op dezelfde wijze gehouden worden, is voor mij zelf steeds een behoefte en een verkwikking. En wanneer wij allen innerlijk getroffen, wanneer wij door God *gezegend* worden, is het doel bereikt. Dat maakt mij steeds zoo dankbaar tegenover God. Ziet u, beste meester, al de menschen, die u hier gezien hebt, hadden deze eene behoefte: een gemeenschappelijke ure van ernstige aandacht met gelijkgezinden!«

»Mag ik misschien ook vernemen, wat het verdere doel van deze vereeniging of gemeenschap is?«

»Nu, dat wij allen mogen opwassen in de kennis van het Woord van God en in een inniger geloofsgemeenschap met onzen Heer en Heiland! gaf de oude onderwijzeres ten antwoord.

»Jawel, dat ligt eigenlijk in de natuur der zaak opgesloten. Maar welke gedachte verbindt men er dan verder mee? Bij elke zaak heeft men toch wel een doel in het oog? U vormt toch een soort gemeenschap, elke arbeidsgemeenschap heeft toch het een of ander doel!«

»Nu, dan deze bede: Onze wandel zij in de hemelen, vanwaar wij ook verwachten onzen Heliand, Jezus Christus, den Heere!«

Sonwald zag verwonderd naar dat eenvoudige, bijna hoekige gezicht, maar waarvan warme, moederlijke liefde afstraalde.

»Maar nu willen wij toch eerst maar eens plaats nemen!« verzocht de boerin van de Enke-hoeve. »Ik zal gauw de stoelen een beetje anders zetten, dan is het hier zoo direct weer een woonkamer«.

Sonwald echter bleek plotseling een weinig onrustig te zijn. Hij keek op zijn horloge. Maar dan zei hij op aarzelende toon: »Nu, een oogenblikje kan ik toch nog wel blijven«.

Toen allen plaats genomen hadden, begon Günter Sonwald: »Wij zijn eigenlijk collega's, juffrouw Veerman! Waar stond u vroeger?«

»In Frankfurt am Main!«

»Zoo, in dat prachtige Frankfurt! Maar hoe komt u dan in dit afgelegen dorp? Ik moet u eerlijk bekennen, dat wanneer de plicht mij niet hierheen riep, en mij hier niet hield, dan wist ik voor een meer blijvende plaats nog wel iets anders te kiezen!«

»Wat dan bijvoorbeeld?«

»Nu, dan zou ik gaan naar Kassel of naar het mooie Wilhelmshöhe!«

»Dat kan ik begrijpen; maar tenslotte is toch elke plaats een goede plaats, waar men met God en met den Heer Jezus verbonden leeft! Juist een groote stad met al het rumoer en het zondige gedoe en allerlei misdaad dreef mij er toe, een stil plaatsje op te zoeken. En dat heb ik hier ook gevonden; maar tevens heb ik ontdekt, dat ellende en harteleed niet enkel in de groote stad, maar ook in het kleinste dorpje aanwezig is. God heeft mij getoond, reeds sedert jaren, dat hier mijn plaats is. Reeds jarenlang heb ik gebeden om een opwekking van het geestelijk leven. En nu heeft God zulk een opwekking gegeven. Want God verhoort de gebeden Zijner kinderen«.

(Wordt vervolgd.)

Zijn Koninkrijk gesticht en uitgebreid in onze omgeving, steeds wijder gedacht, totdat de kennis des Heeren alle einden der aarde vervult.

Hierna verkrijgt Dr. J. H. Rushbrooke het woord over: Het Baptisme in de geschiedenis.

Met veel enthousiasme wordt de vorderingsgang door de eeuwen heen van het Baptisme kort nagegaan.

Eenvoudig van aanvang, door vele verdrukkingen heen, kwam het tot groote uitbreiding.

Totdat het op heden in Amerika, Engeland, Europa, Indië, China, en ook in Afrika groote invloed uitoefent, niet alleen op godsdienstig gebied, maar ook door beïnvloeding van het denken op staatkundig en politiek gebied.

In de Nederlandsche koloniën echter is het Baptisme nog niet en Dr. Rushbrooke bindt de zorg daarvoor op het hart van alle Baptisten in Nederland.

Met het zingen van lied 689 en dankgebed wordt gesloten.

EEN BRIEF UIT RUSLAND.

Oekraine, 25 Mei 1930.

Waarde Vriend!

Gij zult U wel verwonderen en niet dadelijk begrijpen, door wien deze regels geschreven zijn. De inhoud van den brief verbiedt mij mijn naam te noemen, daar het in Rusland gevaarlijk is de waarheid te zeggen. Zooveel wil ik slechts verraden: In N. . . .sk leefde ik in 1919 in tenten, en gij had Uw onderdak in de oude cementfabriek. Het adres heb ik gekregen van Uw broeder in L. Wanneer ik mij nu veroorloof U onze omstandigheden en toestand te schilderen, doe ik dat in de hoop, dat ge daarvan een ruim gebruik zult maken en gij Uw kennissen er mede op de hoogte zult brengen, hoe het er hier in werkelijkheid uitziet en wat hier gebeurt. Men maakt hier zonder aarzelen van elk middel gebruik, om jullie zand in de oogen te strooien en de geheele beschaafde wereld knollen voor citroenen te verkoopen. Ik heb veel gelezen over de Middeleeuwsche heksenprocessen en inquisities, en de sluwheid en geslepenheid, waarmede men toen te werk ging. Maar ze verbleeken bij de omvangrijke en de gewetenlooze uitgesponnen laaghartigheden, die heden bij ons door de „humane socialisten" bedreven worden. Valt hun deze brief in handen en worden ze mijn adres gewaar, dan ben ik een kind des doods. Alle middelen van wetenschap en techniek worden gebruikt in dienst der menschenknevelarijen om de machtwellust van enkele schurken te bevredigen. Den eersten April werden duizenden van de flinkste boeren in bij 40 tot 50 tegelijk in een wagon geperst en onder strenge bewaking weggevoerd naar het hooge Noorden. Vele duizenden waren hun reeds voorgegaan. De wagons werden gesloten en zoo moesten deze menschen dertien dagen in hun eigen vuil doorbrengen. Leed en gekrijt overal. Familiën gescheiden, ja, echtparen uiteen gerukt. De ballingen behandeld als de ergste misdadigers. Duizenden kinderen zijn reeds gestorven. Alle plaatsen in het Noorden, waar bosschen gerooid worden, zijn bezet door deze menschen, die voor een pond brood en wat thee per dag het hout moeten leveren, hetwelk de Christelijke kapitalisten in het buitenland dan voor spotprijzen koopen, waarmede ze onze beulen de middelen in handen geven om ons verder te knechten. Zij bedenken daarbij echter niet, dat ze daarmede een sluwen en gewetenloozen vijand de middelen bezorgen om hen zelf te vellen en hen de strop om de hals te leggen. De vrouwen en kinderen der verbannenen worden in gevangenissen opgesloten en tot 6000 op de binnenplaatsen samengepakt en daar aan besmettelijke ziekten en hongerdood prijsgegeven. Ook enkelen der onzen zijn daar onder. Haast iederen dag ontvangen wij brieven van hen, waarin men ons vraagt om hen te helpen. Maar wij zijn machteloos. Men kan heelemaal niet probeeren om iets voor hen te doen, want dan deelt men in hetzelfde lot. De Regeering dwingt op deze wijze de menschen om toe te treden tot de „Kollektieve". Wee hem, die het weigert! En dat alles heet „vrijwillig"! Ja, zoo heet het officieel, niemand wordt gedwongen, tot de „Kollektieve" toe te treden. Maar bij U heeft men er geen begrip van, met welke middelen men ons wil doen gelooven, wat „vrijwillig" is. Wij worden geheel door de Gepeoe geregeerd, en weet ge niet wat dat voor een instelling is, vraag het den Rus maar. Nog nooit is een volk op aarde zoo geknecht geweest als wij, en dat nog wel onder het uithangbord der Vrijheid. Wanneer ik U de bizonderheden zou vertellen, dan zoudt ge me voor een leugenaar houden. In het Noorden zijn reeds vijftigduizend menschen gestorven, tengevolge van de gouden vrijheid. De Duitschers uit deze plaats liggen ten deele op het station Tjaschin, d.w.z. vrouwen en kinderen. De mannen zijn te voet langs onbegaanbare wegen naar de goudmijnen, ongeveer 100 K.M. meer Westelijk, gestuurd. Zou het Duitsche Roode Kruis daar niet kunnen helpen? Het is noodig, zeer noodig! Helpt spoedig! Moge God de Heer ons genadig zijn, Zijn reddende hand uitstrekken en Zijn kinderen bewaren voor het ergste! Bidt! Bidt! En de Heer moge onze gebeden verhooren! Groetend, Uw broeder in Christus.

WICHERN.

Johann Heinrich Wichern, een bekende figuur en hoogstaand christen, grondlegger den inwendige zending in Duitschland. en bijzonder filanthroop en vriend der jeugd. In 1808 geboren, groeide hij voorspoedig op onder de leiding van vrome ouders; studeerde later ijverig en werd theoloog, van wien veel te verwachten was voor de toekomst, doch in wien andere gedachten omgingen dan aan het gewone Pastorsleven en werken. De geestelijke zorg voor gevangenen en voor verwaarloosde kinderen drukten op zijne ziel.

We nemen een kijkje in zijn moeders huis. Moeder en dochter zitten behagelijk in een kamertje voor het raam, waardoor de koesterende zonnestralen naar binnen schieten. Zij hebben hun naaiwerk bij de hand, maar het is toch of 't werk heden niet best wil vlotten. Hun gedachten en gesprekken waren met iets anders bezig, en dan lagen de handen stil.

De pendule op de schoorsteenmantel liet als met zilveren klank vijf slagen hooren. De moeder zag op en zeide: „Thans zijn ze met elkaar aan 't verhandelen. Ja, kind, het is maar zoo, de wereld is vol tegenstrijdigheden. Eenerzijds rijkdom, welvaart, overvloed, anderzijds armoede, ontbeering en ellende. En dit uur komt ook weer de armoede tot de rijkdom en smeekt: och deel mede van uwen rijkdom. 't Is de vraag of er een gewillig luisterend oor zal zijn".

„Ach", hernam de dochter met een gedwongen lachje, „U bedoelt of de rijke S. den armen candidaat gunstig gestemd zal zijn, hé?"

De oude vrouw knikte en voer voor: „Het is maar goed, dat de arme candidaat niet voor zichzelven bedelt. Ik ben zoo blij, dat Johann bij zijn studie de theologie niet heeft vergeten, dat godsvrucht en naastenliefde de hoofdzaken van het geheele christendom zijn, en dat hij, naar het voorbeeld van onzen Heere Jezus Christus, het verlorene wil zoeken. Moge God den rijken S. gewillig maken om het oude huis daar buiten af te staan, dat toch voor hem van geen nut is. Welk een zegen zou het kunnen zijn, als 't een tehuis voor verdwaalden en verlorenen zou kunnen worden!"

De dochter was gedurende deze uiting der moeder opgestaan en zag het venster uit. Zij had hare blikken gericht naar den kerktoren in de nabijheid, en dacht er over na om los te komen van het denkbeeld, waarmede zij zich te vergeefs had bezig gehouden. En zei op eenigszins heftiger toon: „Moeder, ik wensch dat die rijke S. neen zal zeggen!"

„Maar, lief kind," voer de oude vrouw onbewogen voort, „hoe laat zich zoo iets denken! Gij weet toch, dat het ge-

heele streven van je broer er op gericht is om arme, verwaarloosde kinderen een tehuis te verschaffen . . . "

„Dat weet ik wel", hernam de dochter, „maar ik kan niet inzien, waarom Johann dat juist moet doen. Waartoe heeft hij theologie gestudeerd? Waarom zou hij, die iederen dag wel een beroep als predikant kan krijgen, zich in dat oude, ongezellige huis daar buiten — met recht door 't publiek „het Rauhe Haus" genoemd — voor altijd met verwaarloosde kinderen gaan bezighouden? Ik kan 't niet helpen, ik zou toch liever zien, dat Joh. predikant werd. Heeft hij eenmaal een predikantsplaats, dan weet hij wat hij heeft!"

De moeder zweeg eerst, eindelijk zeide zij zacht, maar beslist: „Maar hij weet wat hij doet. De Heiland heeft gezegd: Die een kind opneemt in Mijn Naam, die neemt Mij op. En Johann trekt uit deze woorden terecht de conclusie, dat er een bijzondere zegen moet volgen voor hen, die zich aan het liefhebben van arme kinderen wijden. En leert niet de ervaring, dat het zoo is? Zie op het voorbeeld van August Hermann Francke, die zijn 29-jarigen arbeid tot weezenverzorging met zeven gulden aanving, en zeide: Ik waag het met God!"

„Zeker, moedertje, dat alles geloof ik ook", was het antwoord der dochter, „ik sprak zoo maar mijn gevoelen uit. Dat die niet maatgevend zijn, ben ik mij wel bewust. Nu, wij zullen verder zien hoe het wordt; geeft de heer Sieveling zijn huis er aan, dan zal 't wel de wil van God zijn, dat wij er heen trekken, en Johann zijn arbeid daar opvat. Wat we dan wel beleven zullen!"

„Dat zal ik je zeggen, kind", merkte de moeder op, we zullen kennis maken met veel menschelijke ellende, veel treurige gevolgen van de zonde zien, maar ook menige heerlijke vrucht van Gods genade, en menige openbaring Zijner heerlijkheid zullen wij mogen genieten".

In dezelfde ure, waarin moeder en dochter dit gesprek voerden, spraken ook de kapitalist Sieveling en candidaat Wichern gewichtige dingen af. Wichern legde zijn plan voor den ouden heer bloot, en de vonken der goddelijke liefde vielen in het hart van den rijken man, zoodat hij met blijdschap het met stroodak gedekte huis, „das Rauhe Haus" bij Hamburg, voor de goede zaak afstond. Niet lang daarna, 31 Oct. 1833, toog de candidaat Wichern met zijn moeder en zuster naar het „ruige huis", vertrouwende en wachtende op God, en verwachtende de omzwervende, daklooze kinderen, om ze een veilig tehuis te bereiden. En God heeft het hun heerlijk doen gelukken.

Wat eens een zaadkorreltje was, dat is een boom geworden met sterke takken, waaronder vele ongelukkigen en verlatenen een toevlucht gevonden hebben. Na 9-jarigen stillen, doch ijverigen arbeid, kon er reeds aan de stichting een eigen drukkerij verbonden worden, en kon Wichern in 1842 zijn „vliegende bladeren" zelf drukken en uitgeven. Van toen aan werd dit liefdewerk meer openbaar, en God heeft het aan de toegenegenheid van velen, die dat werk wilden helpen bevorderen, niet laten ontbreken. Het veel beteekenende jaar 1848 werd ook voor Wichern en zijn arbeid een bijzondere verheffing. In dat jaar werd in de Lutherstad Wittenberg een groote kerkvergadering gehouden, en dat gaf W. de gelegenheid om een machtig aangrijpende rede uit te spreken met het doel om de Evangelische christenheid aan te sporen om werkelijk een christendom van de daad te zijn, ook op 't gebied der inwendige zending. W.'s voorbeeld heeft doorgewerkt in vele deelen van Duitschland, en 't is niet alleen bij de stichting het „Rauhe Haus" gebleven, maar vele andere zijn in navolging verrezen.

Johann Heinrich Wichern heeft veel ellende en nood, maar ook veel uitkomsten van heerlijkheid Gods gezien. Hij heeft het voorrecht gehad zijn arbeid sterk te zien uitbreiden, benevens overvloedige vruchten. Hij stief in 1881, nadat hij 10-tallen jaren met veel toewijding gearbeid had en nog 8 lijdensjaren had doorleefd, en overwonnen heeft om zalig te sterven.

Niet minder dan vijftig duizend brieven, die hij beantwoordde, heeft men gevonden en na zijn sterven geordend.

Hij is een hel schijnend licht geweest.

(M. Werner). N. v. B.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

AHAZIA'S DOOD. ATHALIA, JOAS.

II Kron, 22, 23 en 24,

Les voor Zondag 26 Oct. 1930.

We keeren nu nog eenige weken tot het Oude Testament terug, waarvan we met het Pinksterfeest afscheid namen. Zondag 13 April is de geschiedenis van Josafat verteld, en daarna de geschiedenis van het Tienstammenrijk alleen, tot den ondergang van dat rijk. We knoopen dus bij Josafat weer aan; d. w. z. bij de grootere leerlingen. De kleintjes onthouden toch alleen brokstukken; zij letten niet op het verband van de geschiedenis.

Josafat en Achab waren tijdgenooten. Herinner eventjes aan beide. Achab, de goddelooze (Izébel zijn vrouw), en Josafat, de godvreezende. Toch liet Josafat zich met Achab in. Zijn zoon Joram kreeg Achabs dochter Athalia tot vrouw, en Josafat verbond zich ook met Achab in den oorlog tegen Syrië; dit had hem bijna het leven gekost, doordat de Syriërs hem voor den koning van Israël hielden.

Van Josafats zoon Joram vertellen wij maar niet. Hij was, zooals reeds gezegd is, getrouwd met Athalia, de dochter van Achab en Izébel, en was even goddeloos als zij. Bij het bericht van zijn dood is aangeteekend: „Hij ging heen, zonder begeerd te zijn". Naar het schijnt waren de menschen dus blij, dat ze van hem af waren.

Deze Joram werd opgevolgd door zijn jongste zoon, Ahazia geheeten. De oudere zoons van Joram waren bij een inval van Arabieren alle om het leven gekomen.

Van Ahazia hebben we nu een beetje te vertellen (in 22 : 2 leze men voor „dochter" „kleindochter"; vergelijk 21 : 6). *Zijn goddelooze moeder* was zijn raadgeefster. Nu dat doet ons al dadelijk denken, dat hij ook goddeloos was. En dat was hij dan ook inderdaad. Ook met de familie van zijn moeder overlegde hij dikwijls. En hij leerde het volk van Juda heel veel kwaad.

Maar 't liep slecht met hem af. De groote kinderen herinneren zich, hoop ik, dat Jehu het oordeel moest voltrekken, wat Elia over Achabs huis had aangekondigd. Achab zelf was toen al dood.

En zijn zoon Joram was gewond. Ahazia van Juda was bij hem op bezoek, toen Jehu kwam met het gevolg, dat hij ook door Jehu gedood werd. (Meer vertellen wij van Ahazia maar niet).

Wij merkten op, dat zijn moeder Athalia een goddelooze vrouw was. Maar dat is nog te zacht gesproken: Zij was een goddeloos monster. Nu moet je toch eens begrijpen, wat ze deed, toen ze hoorde, dat haar zoon Ahazia door Jehu gedood was! Men zou denken: Athalia zou schreien van verdriet. Maar neen hoor! „Wacht — dacht ze — nu moet ik er bij wezen, dan krijg ik de regeering zelf in handen". Vertel wat ze deed met de kinderen van den koning [1]) . . . . Zoo, nu had ze haar zin. Athalia was koningin te Jeruzalem.

Maar toch zou Athalia ondervinden, dat ze onrecht had gedaan.

De jaren verliepen; en Athalia deed veel kwaad. Maar bij den tempel groeide een kleine prins voorspoedig op. Athalia had zich vergist. Ze had niet alle prinsen gedood. Een zuster van den koning, die de vrouw was van den priester Jojada — zij heette Jozabath — had een kleine tantezegster gered. De kleine Joas, één jaar oud bij zijn vaders dood, was door tante Jozabath stilletjes meegenomen en met medeweten van haar man door haar verzorgd. Dat duurde zoo ruim zes jaren.

Toen prins Joas 7 jaar oud was ge-

[1]) Daar een koning meestal meer vrouwen had, is het niet zeker dat het haar kleinkinderen waren.

worden, dacht zijn oom, dat de tijd gekomen was, om met Athalia af te rekenen. Joas wilde hij tot koning laten uitroepen. Hijzelf kon dan wel als des konings raadsman de leiding van de regeering nemen en dan was er toch weer een zoon uit het huis van David op den troon.

Jojada overlegde met de oversten van de priesters en de Levieten, en die waren 't met hem eens. Ook wilden ze wel graag mee helpen om deze zaak tot stand te brengen. Zij trokken door het land en noodigden vele Levieten voor dit doel naar Jeruzalem.

En op een goeden dag liet Jojada bij den tempel een troon oprichten. Ik weet niet hoeveel gewapende mannen op dien dag wel niet in de voorhoven bijeen kwamen. Ik denk, ieder begrijpt, wat er gebeuren zou, Joas zou koning worden! Jawel hoor; op het afgesproken uur kwam de jeugdige prins. Bij den pilaar voor aan den tempel was zijn plaats. Jojada, bijgestaan door zijn zonen, goot de zalfolie over zijn hoofd, de kroon werd hem op het hoofd gezet en meteen hief het volk juichkreten aan: Leve de koning! Leve de koning! Zoo klonk het ver in 't ronde.

Dat was een feest! Ja, maar niet voor Athalia. Zij hoorde ook, dat er zoo'n gejuich bij den tempel was, en ze dacht: daar moet ik meer van weten. Ze ging er zelf op af. En, o wee, ze kon net eventjes zien, dat daar bij den pilaar een heel jong persoontje stond met de kroon op. „Verraad! Verraad!" riep ze. En ze verscheurde haar kleeren. Maar meteen hadden een paar mannen haar ook al beet. Jojada had alles goed geregeld. En op zijn bevel werd ze weer uit den tempelvoorhof gebracht, en . . . . nog dien zelfden dag gedood. [2])

Joas was nu koning; maar omdat hij nog zoo erg jong was, stond zijn oom hem terzijde. En ook toen hij al een jongeman geworden was, liet hij zich nog gaarne door zijn oom raden.

Zoo begon Joas — ook in overleg met zijn oom natuurlijk — een plan uit te werken tot verbetering van den tempel, want die zag er leelijk uit. Joram en Ahazia hadden er geen belang bij gehad, dat God in Zijn tempel geëerd werd, en Athalia natuurlijk heelemaal niet. Vele kostbaarheden waren er uit gehaald en voor de afgoderij gebruikt. Vooral Athalia's eigen zoons, broers dus van koning Ahazia, hadden slecht gehandeld. Maar Joas liet alles weer herstellen. Er was veel geld voor noodig, maar dat kwam er ook wel. En zoo kwam onder de regeering van Joas heel de dienst des Heeren weer in eere. [3])

Jammer, dat Joas later zoo afgeweken is van den Heer. Vertel 24 : 17 en verv.

K. R.

---

[2]) Ik raad niet aan om al de bijzonderheden van deze kroning te vertellen. Er is geen kind, dat er zich een complete voorstelling van kan maken. Het wordt toch niet onthouden. En het doet weinig ter zake.

[3]) Ook hier vermoeie men zich niet met bijzonderheden.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

ONZE VRAGENBUS.

DE ZUURDEESEM.

Wat bedoelde de Heer met de gelijkenis van den zuurdeesum? Waarvan is de zuurdeesum het schaduwbeeld? Van het Koninkrijk der hemelen?

Wilde Jezus het Koninkrijk der hemelen werkelijk met een zuurdeesem vergelijken?

We trekken het ten zeerste in twijfel, de vele Bijbelgeleerden en Bijbelverklaarders ten spijt, die een positief bevestigend antwoord geven.

De volgende redenen meenen we voor onze zienswijze te kunnen aanvoeren:

1. Nergens in den Bijbel wordt de zuurdeesum gebezigd als symbool van het goede. Waar hij genoemd wordt, is het, zonder uitzondering, als teeken van verderf. Hij is verderf en verspreidt verderf en doet aan het verderf denken, in welken zin of samenhang hij ook wordt gebruikt.

2. Indien in de gelijkenis van den zuurdeesum deze het beeld is van het goede, dan spreekt zij al de andere van het Koninkrijk der hemelen tegen. Mattheus 13, dat in zijn voortzetting de gelijkenis van den zuurdeesum meeneemt, begint met ons te vertellen, dat er groote overeenkomst bestaat tusschen een zaaier aan den arbeid en het Koninkrijk. Niet overal, waar het zaad neerkomt. is de bodem ontvankelijk. Een deel valt op den weg en een ander deel op de steenachtige plaatsen en en ander deel, waar de doornen en distels zich zouden ontwikkelen. De Heer wil duidelijk maken, dat het Koninkrijk der hemelen in deze eeuw niet door iedereen met blijdschap zou worden begroet. Velen zou het niet aan zich kunnen onderwerpen en toch moeten dulden.

De volgende gelijkenis brengt ons in kennis met twee zaaiers. De een strooit het goede zaad uit; de andere onkruid. Als beide gewassen zich ontwikkelen, weigert de landman zijn toestemming te geven om het onkruid uit te roeien, omdat daarmee het goede kruid geschaad zou kunnen worden. Hier wijst de Heer op het feit, dat het Koninkrijk der hemelen in deze eeuw het kwaad verdringt om het goede te behouden.

Daarna behandelt Jezus de gelijkenis van het mostaardzaad, dat „het minste is van alle moeskruiden" en zich vrij snel ontwikkelt en waarvan sommige soorten zoo groot worden, dat de vogelen er in gaan nestelen. Jezus denkt aan den tijd, dat de wereld het Christendom ten huwelijk zou vragen, aan de eeuwen, waarin Hij d eplaats van Mozes of Jupiter zou innemen. Hij voorziet de dagen, waarin de monarchen het Christendom zouden omhelzen ten einde hun troon te bevestigen en hun opvattingen Onvergankelijk te maken. Dan zou ieder zich beijveren om tot het Christendom gerekend te worden. Jezus legt die komende buitengewone uitbreiding vast in de gelijkenis van het mostaardzaad. Het is een uitbreiding tengevolge van het samengaan van Kerk en Staat, Gemeente en Wereld, duisternis en licht.

Wanneer wij aannemen, dat de zuurdeesem het Koninkrijk der hemelen vertolkt, dan zou ons de gelijkenis leeren, dat het kwaad in deze eeuw geheel en volkomen aan het goede wordt onderworpen, hetgeen niet klopt met de nadrukkelijke bedoeling van de voorgaande gelijkenissen.

3. De geschiedenis der eeuwen en de ervaring van elken Christen verklaren juist het tegengestelde.

Waar en bij wien heeft het goede het kwaad volkomen uitgestooten? Wie zegt „heilig" te zijn, of wie den indruk geeft, dat hij het van zichzelf gelooft, wordt door ons stilletjes op de zwarte lijst gezet! Er zullen wel weinig gemeenten zijn, waarin het kwaad zoo geducht wordt gehekeld en veroordeeld en gedoodvonnisd, als de onze. Maar, voor zoover mij bekend, is er tot op den dag van heden geen enkele Baptisten-gemeente geweest, die beleed, dat de wil van Christus, haar Hoofd, door alle leden, zoowel in gemeentelijk als sociaal verband, onvoorwaardelijk werd geëerbiedigd. En te oordeelen naar hetgeen ik van onze gemeenten in een twintig-jarigen omgang heb kunnen gewaar worden, geloof ik niet, dat de doorzuivering binnenkort haar werk tot een heerlijk einde zal brengen.

4. Op de redeneering van degenen, die in den zuurdeesem het beeld zien van het Koninkrijk der hemelen, valt het een en ander af te dingen.

Zij zeggen: Er staat geschreven, dat het Koninkrijk der hemelen gelijk is aan een zuurdeesem, bijgevolg kan niemand met eenig recht vol-

houden, dat de zuurdeesem *niet* een gelijkenis is van het Koninkrijk der hemelen.

Wij meenen echter te moeten opmerken, dat er in het geheel niet staat, wat met zulk een nadruk wordt gezegd. In een van de voorgaande gelijkenissen lezen we : „Het Koninkrijk der hemelen is gelijk een mensch, die goed zaad zaaide in zijn akker". Mag ik nu met verheffing van stem verklaren, dat er geschreven is : „Het Koninkrijk der hemelen is gelijk een mensch" ? Dit gaat toch niet. Wij moeten de bijzonderheden later mede getuigen, want de gelijkenis ligt in het getuigenis van het geheel.

Het Koninkrijk der hemelen is dus niet gelijk aan een zuurdeesem. Het is wel gelijk aan een zuurdeesem, welken een vrouw nam en verborg in drie maten meel, totdat het geheel gezuurd was.

Over de bedoeling van de gelijkenis den volgenden keer.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

EMMER ERFSCHEIDENVEEN. Moesten we voor eenigen tijd aan den secr. van onze Unie berichten „onze gemeente heeft behoefte aan verlevendiging door Gods Geest", we mogen nu met een dankbaar hart melding maken, dat we iets van die verlevendiging hebben ervaren.

Zondag 7 Sept. mochten we aan 6 zusters, waarvan een van 76 jaar, den H. doop bedienen, omdat we met veel vrijmoedigheid deze zusters op haar belijdenis tot de gemeente zagen toetreden.

Dankbaarheid heerschte er in onze harten, omdat de Heere ons in menigerlei opzicht heeft gezegend.

Onze voorganger, die door een ernstig ongeval zeer in zijn arbeid werd belemmerd vanwege de gevolgen van dit ongeluk, kon boven verwachting den doop bedienen en we zagen hierin een verhooring van vele gebeden.

Tevens was het juist twee jaar geleden, dat Ds. B. zijn intrede in onze gemeente deed, en al leek het voor een jaar, alsof de hemel van koper was en er maar geen regen wou komen in den vorm van zielen, die tot den Heer en de gemeente kwamen, de Heer heeft ons nu een verkwikkende regen geschonken en we verwachten nog een stroom van zegen.

Ook kwamen eenige zielen met hun schuldenlast tot Jezus en vonden rust bij Zijn Kruis, de naam des Heeren zij geprezen.

De financieele stand onzer gemeente is gedurende de beide laatste jaren beter geworden, en al drukt nog een zware schuldenlast op onze schouders, we gevoelen den druk verlichten.

Zoo gaan we dan bemoedigd voort,
In 't vast vertrouwen op Zijn Woord.
Ons in Uw aller voorbede aanbevelende,
de Uwe in den Heer,
De correspondent.

MEDEDEELINGEN

ROTTERDAM.

De Gemeente maakt bekend, dat met ingang van 28 September a.s. hare openbare samenkomsten in de Rembrandtstr. 57 c des Zondagsavonds voortaan een $^1/_2$ uur later zullen aanvangen en wel om 6 uur.

Benevens zullen ook in bovengenoemd locaal des Woensdagsavonds om 8.30 uur bidstonden gehouden worden.

B. F. Secr.

In dank ontvangen van de Gemeente Workum f 39.—, contributie „Voorzorg".

De Gemeente Den Haag, Harlingen, Stavoren, en Leeuwarden gelieven alsnog hun contributie te storten op postrekening No. 134474.

De Penningm. S. HOUKES.

UITLOTING OBLIGATIE-LEENING GEMEENTE UTRECHT.

De navolgende obligaties zijn uitgeloot: No. 1, 7, 19, 38, 39, 41, 49, 61, 69, 98, 104, 107, 113, 142, 148, 164, 165, 173, 182, 186, deze alsmede coupon No. 2 zijn vanaf 1 Oct. a.s. betaalbaar bij de Penningm. J. Maarssen, Parklaan No. 13, Bilthoven.

Wij verzoeken vriendelijk zooveel mogelijk een giro rekening op te geven teneinde de incassokosten tot een minimum te beperken.

Namens de Gemeente
D. MOLIJN, Secr. Rijnlaan 160.

De Commissie der Unie is als volgt samengesteld:

Voorzitter: Ds. J. Louw, Groningen.
Secretaris: Ds. J. W. Weenink, Stadskanaal.
Penningmeester: Br. J. Visser, v. d. Kooystraat 16, Leeuwarden.
Leden: Ds. A. P. Barendregt, Em. Erfsch.veen.
Ds. B. Planting, Amsterdam.
A. Dijkstra, Deventer.
J. v. d. Heide, Veenhuizen (Dr.)

AAN DE LEDEN DER UNIE-COMM.

De e.k. commissievergadering zal plaats vinden op *Dinsdag 21 Oct. a.s.* 's morgens $10^1/_2$ uur te Utrecht.

Voorstellen enz. worden vóór 12 Oct. a.s. ingewacht. De secretaris,
J. W. WEENINK.

VOORZORG.

Den 9en Sept. hield „VOORZORG" haar 16e jaarvergadering te 's-Gravenhage.

Op gewone wijze werd de vergadering door den Voorzitter geopend, waarna hij allen welkom heette. De notulen van de vorige jaarvergadering werden gelezen, goedgekeurd en geteekend.

Hierna werd door den secretaris en den penningmeester jaarverslag uitgebracht, en met dank aanvaard.

Het aftredend bestuurslid Br. S. Houkes werd herkozen.

De gemeente te Bergummerheide werd als lid aangenomen en hartelijk welkom geheeten.

De uitkeering aan de gemeente te den Haag en te Deventer werd zonder discussie als het vorige jaar, respectievelijk f 425.— en f 1000.—, vastgesteld.

Het voorstel tot ontbinding van VOORZORG, door de Commissie, op de vorige jaarvergadering benoemd, verkreeg te weinig stemmen, zoodat VOORZORG op den ouden voet haar werk zal voortzetten.

Mogen we nu de nog niet aangesloten Gemeenten vriendelijk verzoeken de beginselen van VOORZORG in ernstige overweging te willen nemen ?

VOORZORG's statuut is gebaseerd op het beginsel, dat GOD den mensch het arbeidsvermogen geschonken heeft, om in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien. Wanneer hij niet voldoende voor zijn arbeidskracht ontvangt, is er een *tekort aan de organisatie van dien arbeid.*

Waar GOD dat arbeidsvermogen geschonken heeft aan al het geschapene, moeten wij dit erkennen, en de organisatie als verstandige menschen zoo zien *in te richten*, dat voorziening, *óók* bij invaliditeit, verzekerd zij.

Daarom neemt de gemeente bij VOORZORG aangesloten, de Voorganger, eventueel zijn Wed., voor hare rekening van af den dag, dat hij aan de gemeente verbonden is; dus geeft hem nimmer iets als een aalmoes, maar steeds als een recht.

Voor donateurs, Brs. of Zrs., of belangstellende gelegenheid.

Penningmeester is S. Houkes, Giro No. 134474. Haulerwijk.

Scheveningen, Sept. 1930.
C. J. LOUW.

SLA DIT NIET OVER!!

Den brs. Predikanten geven wij offic. kennis, dat, zoo God wil, onze 8e vergadering zal plaats vinden te *Utrecht*, op Woensdag en Donderdag 22 en 23 October; waaraan vooraf gaat de Com. vergad. op Dinsdag 21.

Nadere berichten volgen spoedig.

Uw dw. H. VISSER, Scriba.
Sneek, Sept. 1930.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 3 October 1930 No. 2151 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

„BOVEN VERMOGEN".

Dat in vele beproeving der verdrukking de overvloed hunner blijdschap, en hun zeer diepe armoede overvloedig geweest is tot den rijkdom hunner goeddadigheid. II Kor. VIII : 2.

Het Christendom is bovenredelijk.

Zoodra het Evangelie gemaakt wordt tot een boodschap, die restloos verklaard kan worden, is het verloren gegaan.

We weten dat het een boodschap Gods is, wijl het voor het wonder plaatst, en zegt, dat het onmogelijke geschied is.

* * *

Op den bodem dezer boodschap stonden de gemeenten in Macedonië en uit dit wonder leefden zij.

Wie voelt dit niet als Paulus zegt, dat in veel beproeving der verdrukking de overvloed hunner blijdschap en hun zeer diepe armoede, een rijkdom van goeddadigheid aan het licht gebracht had?

En dit schrijft Paulus aan de genade toe.

Genade schenkt het leven — ook het meest uitgeputte — een nieuwe vruchtbaarheid.

Zij is de kracht, die schatten aan het licht brengt, die anders nooit gedolven kunnen worden.

Schatten, in den mensch verloren gegaan, komen door de aanraking van het Evangelie weer boven. Krachten, die in hem zijn lam gelegd, worden door het Evangelie weer vrij gemaakt. Daar, waar de Kracht dezer Boodschap het leven aanraakt, worden „ongeloofelijke dingen gezien".

In de „vele beproeving der verdrukking" was er „overvloed van blijdschap". Dat kan alleen als er een nieuwe kracht ingeschakeld is. Als „genade" een „factor" geworden is in het leven, kan er „vele beproeving der verdrukking" zijn, en toch „overvloed van blijdschap".

En dan zegt de Apostel van hen, die uit het Evangelie, d. i. uit het wonder leefden: „hun armoede stortte zich uit in den rijkdom hunner goeddadigheid".

De armoede wordt hier voorgesteld als een vat, dat tot op groote diepte leeg is. Maar waar de genade als een nieuwe kracht is ingeschakeld, een „factor" van het leven geworden is, gaat dit vat overstroomen.

Dr. Cijfer kan dit niet verklaren.

De rekenmeester, die zegt: „dat kan niet", heeft gelijk.

De Macedoniërs gaven boven vermogen.

De rekenkunde is uit God, en rekenmeesters moeten er zijn, maar wee de gemeente, als 't allemaal cijferaars waren, ik vreesde voor een ijsperiode!

Gerekend moet er worden — ongetwijfeld! Maar die op den bodem van het Evangelie staat, mag nooit vergeten, dat het leven méér is dan een rekensom. Het is bovenrationeel. God kan krachten inschakelen, bronnen ontsluiten, waardoor het bovenmogelijke plaats grijpt.

De Macedoniërs gaven „boven vermogen". Eerst als de mensch zich uitstrekt naar hetgeen boven zijn vermogen ligt, zal hij ervaren welke mogelijkheden de Schepper in zijn leven gelegd heeft.

Dit handelen „boven vermogen" werd door de Macedoniërs beschouwd als een voorrecht: „Ons met vele vermaning biddende, dat wij wilden aannemen de gave!" Ook dit zegt dat het leven op nieuwe krachten werd ingeschakeld. De genade maakt de gave tot een offer. Zoo adelt genade het leven, en wijdt het tot religie.

* * *

Bedenk, christen, dat gij geestelijk zijt, dat gij zijt overgebracht in de sfeer van het wonder!

Niet berekening, doch vertrouwen moet in uw leven het LAATSTE woord spreken.

Zoo wordt de thuiskeer der „gevangenen Zions" tot een Heiligen Droom!

L.

III

EEN BEZIELENDE FEESTUITING

Tekst Psalm 122 : 8 en 9.

(Jubileum-rede te Sneek, op Zondag 21 Sept. j.l. door Ds. N. v. Beek.)

Na gezang van een mannenkoor en daarna door al de saamgekomenen, die het geheele versierde kerkgebouw vulden, trad de hoogbejaarde predikant op, ging in zegenbede en gebed en dankzegging voor, bijzonder in verband met het 50-jarig jubileum der Gemeente.

Gelezen werden de Psalmen 84 en 122.

Een inleidend woord volgde daarop naar aanleiding van het feest, dat de Gemeente mocht vieren, dat ze wenschte te vieren tot lof van God.

Daarna noemde spreker zijn tekst en het naar aanleiding daarvan te behandelen onderwerp:

E e n b e z i e l e n d e f e e s t u i t i n g, met een blik

I. o p d e s t a d d e s v r e d e s = de Gemeente.

Jeruzalem = vredestad — zoo ook geestelijk Jeruzalem. Jeruzalem, de stad Gods, en voor Israël middenpunt van Godsvereering en aanbidding. Deze stad was een stichting van Jehova en door God aan Zijn volk gegeven. Daarom ook aangewezen als plaats, waar God aangebeden wilde worden door het volk — de gemeenschap — en gediend en geofferd wilde worden. Een heilige plaats. Zij is type van de Gemeente des N. Testaments — het Jeruzalem, dat boven is — ons aller moeder. (Gal. 4 : 26).

Jeruzalem was de stad des grooten Konings en stond daardoor met den hemel in verband. Zij heette oorspronkelijk Salem = vrede, en was eens de residentie van den raadselachtigen koning Melchizedek, ten tijde van Abra-

ham. Hij leefde daar als koning en priester van den allerhoogsten God (Gen. 14 : 18) in het midden van een afgodisch menschengeslacht.

Dit verduidelijkt het typische van Salem, later Jeruzalem.

Onze Psalm is een optocht-Psalm. De feestgangers komen er aan, en zoodra zij Jeruzalem zien, en den tempel er boven uit schitterende — heffen zij hun lofzang met groote blijdschap en bewondering aan, en dan klinkt het tot hoog op den tempelberg : Jeruzalem is gebouwd als een stad, die wel samengevoegd is, waarheen de stammen opgaan, de stammen des Heeren!

Dit alles teekent ons in profetischen zin de Gemeente des N. Verbonds. De Gemeente is Gods heiligdom op aarde, de tempel, waarin Hij wil wonen en zich wil openbaren door het Hoofd der Gemeente en door den H. Geest. Uit dien tempel vloeit alle licht en kracht, om de menschheid in deze wereld te zegenen. In dat heiligdom heeft onze levende Heiland Zijne gaven uitgedeeld, om alle dingen te vervullen tot heil der wereld en tot verheerlijking van den Naam des Heeren.

De Gemeente is geen bijzondere kerk of vereeniging of partij van menschen, maar is een levende éénheid, gevormd door wedergeborene, levende menschen die met den Heere in den hemel één geworden zijn. Die door Christus voortgebrachte éénheid, een schepping Gods in Christus Jezus, moet door het geloof aanvaard worden, en dat geschiedt door zelfovergave aan Jezus Christus, door Wien God alles daargesteld en de Gemeente = gemeenschap — hare plaats in de wereld aangewezen heeft.

Door die Gemeente moet de ware éénheid, die God gewerkt heeft, openbaar worden, aan het licht treden, om de duisternis uit de wereld en uit de harten der menschen te verdrijven. Daartoe heeft de Gemeente haar Evangelie, als het middel om haar levensdoel onder de menschen te bereiken. Hiertoe is er ook gezonde organisatie noodig en alles, wat daartoe behoort.

Zoo zijn er ook in de gemeenten gaven en ambten en bedienaren gegeven (Ef. 4 : 11—13) om de Gemeenten in goede banen te leiden, op te voeden en te sterken door het woord. Daar hebben we de heilige instellingen des Heeren — Doop en Avondmaal — die in de Gemeente veilig moeten zijn, evenals oudtijds de heilige dingen in den tempel. Welk een voorrecht is het tot Gods geestelijken tempel te behooren; levende steenen te zijn, die door den Heiligen Geest in de wanden des tempels ingevoegd worden!

Hiervan behooren wij getuigenis te geven onder onze medemenschen, en in het midden van een afzinkend en verward christendom. We hebben de eer van 's Heeren Gemeente hoog te houden, door gehoorzaamheid aan de ordinantiën des H. Geestes, ons in het N. Testament blootgelegd. Alleen als dat geschiedt, is het betamelijk een 50-jarig jubileum eener plaatselijke gemeente te Sneek, of waar ook, blijde te vieren en zoo te jubelen tot Gods eere.

II. Nu gaan we nog een blik slaan op de hooge beteekenis van een Gemeente als broederschap.

Ook dat maakte de ware, vrome Israëlieten zoo verheugd, als zij op hun groote feesten elkander in Jeruzalem en in 't heiligdom mochten begroeten. Dan heette het uit de diepte des harten : „Ziet, hoe goed en hoe liefelijk is het, dat broeders *ook* samenwonen". Daarom luidt het ook in onzen tekst: „Om mijner broederen en mijner vrienden wil zal ik nu spreken : vrede zij in u!"

O, wanneer in onze gemeenten steeds naar vrede gestreefd en vrede gewerkt wordt, hoe gelukkig is dan het samenleven, en welk een kracht gaat er dan van haar uit in deze vredelooze wereld!

Wellicht betaamt ons op dit jubileum ook nog wel verootmoediging tegenover den God des vredes, omdat we niet altijd vredezoekers, niet steeds vreedzaam onder elkander waren, zooals onze Heere en Heiland het wil

Immers wij zingen zoo gaarne:
„Door éénen Heer zijn onze harten,
Door éénen Geest en Doop vereend"
enz. Zalig als dat het feit is in ons leven.

In dien levensvorm komt de bijzondere beteekenis van onze gemeentelijke openbaring als gedoopte christenen (Baptisten) naar voren.

Zou die levensvorm gemist worden dan heeft ons gemeentelijk leven geen waarde, dan zouden we aan alle andere christenen en naam-christenen gelijk zijn en zou het de moeite niet waard zijn een jubileum met de gemeente te vieren. 't Zou dan ook niet tot verheerlijking van God kunnen zijn.

Toen we voor ongeveer 50 jaar het eerst hier in conferentie geweest waren met een aantal broeders uit de provincie Groningen, en toen terug voeren met een boot naar Akkrum, stond zoo ongeveer de geheele gemeente aan den wal te wuiven met zakdoeken, hoeden en petten om ons een groet na te zenden, — toen merkte een oude broeder op de boot op: „Wat is het toch heerlijk elkander lief te hebben!" Dit is inderdaad zoo En als het nu na 50 jaar nog zoo is in de gemeente te Sneek, dan zal haar voorbeeld onder het Sneeker christendom een machtig getuigenis zijn, en de waarheid Gods alom worden uitgedragen, ten einde als een machtige werking Gods, velen tot eeuwigen zegen te zijn.

III. En nu nog ten derde en ten slotte richten we onzen blik op de roeping en zegen, welke het bijbelsch gemeentelijk leven ons, leden der gemeente, allereerst aanbiedt.

Wanneer we denken aan de duizenden van onze medemenschen, die de Schrift noemt „degenen, die buiten zijn" die God niet kennen en in de groote, ijdele wereld, met haar zonde en doodsellende, verslonden worden en wegzinken, terwijl wij mogen weten getrokken te zijn uit deze tegenwoordige booze wereld, naar den wil van onzen God en Vader, tot welk een hoogte zien we ons dan opgevoerd en als in Christus uitverkorenen, in de Gemeente der uitverkorenen te zijn opgenomen! Hoe moet dan onze ziel, met het oog op die genade, jubelen, en overeenkomstig onze belijdenis in den Doop, ons geheele bestaan Gode in Christus Jezus toegewijd zijn als een levend dankoffer! Gemeenteleven is gemeenschapsleven — gemeenschap met het Hoofd der Gemeente, en door Hem met God als Vader; gemeenschap met al Gods kinderen, al zijn er bij hen nog vele verhinderingen om met ons gemeenschap te oefenen; gemeenschap vooral met elkander, die onder de leuze: „één Heere, één Doop, één geloof", een verbond gesloten en elkander liefde verzekerd hebben. Worde dat verbond bij dit jubileum vernieuwd!

Wij zijn geroepen elkander om Jezus' wil lief te hebben en te eeren als zijnde duur gekochten des Heeren. Dan bouwen wij elkander op en sterkt en troost de een den ander in 's levens strijd.

Doch dat niet alleen, de Gemeente heeft ook een priesterlijke taak in de wereld. Zij heeft wat uit te deelen onder hare medeburgers in deze wereld. Zij is de uitdraagster van Gods wonderbaar Evangelie, verkondigster van de goede boodschap en Gods groot genadewerk. Zij heeft verantwoordelijkheid voor de zielen harer medemenschen. Wee ons, leden van 's Heeren Gemeente, als wij niet het Evangelie prediken door woord en wandel!

Wij hebben zoo'n groot geestelijk kapitaal in het rijke Evangelie, als middel om ons doel te bereiken, van den Heere verkregen. Laten wij er winst mede doen voor onze arme medeburgers! Wees overvloedig!

Uw arbeid in den Heere zal niet ijdel zijn, verzekert ons Gods woord. De ware godsvrucht heeft de belofte voor het tegenwoordig een toekomende leven.

Weest mild in het brengen van dankoffers en betaalt den Allerhoogste uwe beloften.

Zóó wordt de Gemeente voorbereid voor het groote jubelfeest, dat aanbreken zal, als het Hoofd der Gem. op de wolken verschijnen zal, om allen, die Hem verwachten tot zaligheid, en met allen, die ons reeds zijn voorgegaan van deze aarde, in Zijne heerlijkheid op te nemen om eeuwig met Hem te zijn en feest te vieren — Amen — Halleluja!

DE TAAK DER JONGEREN.

Zoo als het onderwerp luidt is het eigenlijk wat te groot. Immers wie zijn de jongeren. Van welke leeftijd uit worden zij gerekend en tot welke groep moeten zij behooren, wil ik er wat over zeggen. 't Zal toch wel niet de bedoeling zijn om de taak van de jongeren van ons geheele geslacht te teekenen, want dat zou meer dan een half uur tijds vragen en ook meer capaciteiten, dan hij die hier voor U staat, bezit.

Beginnen wij dus met de beperking van ons onderwerp, zoo merk ik op, dat ik het wil hebben over de taak van onze jonge Baptisten, en wel over hun taak, in verband met het Baptistisch werk in Nederland.

Over leeftijd valt niet te spreken daar sommigen met 16, anderen nog jonger, anderen met 20—25 jaar Baptist worden en allen nog tot de jongeren gerekend mogen worden.

Dat deze jongeren een taak hebben wordt in het onderwerp verondersteld en is dan ook geheel juist, want wij allen hebben een taak, een roeping waarmede de Heere, die ons 't leven schonk ons riep.

Ofschoon ieder weer een eigen roeping heeft, zoo hebben wij ook gezamenlijke plichten, waaraan wij ons niet onttrekken kunnen of mogen. Dat leert ons de geheele maatschappij, alsook het organisch leven. Vele leden vormen één lichaam, in dat lichaam is de roeping van elk lid bepaald en die van het oog anders dan die van het oor, maar tezamen stellen zij het lichaam in staat zijn roeping te gehoorzamen; den mensch zijn taak te vervullen.

Zoo hebben ook jonge Baptisten een gezamenlijke taak te vervullen. Hoe die is?

Ten eerste: Onze houding te bepalen tegenover de historie.

Ten tweede: Onze plaats te kennen in het levende heden.

Ten slotte: Ons te richten op het werk der toekomst.

Er zijn jonge menschen, die net kunnen doen alsof met hun ontwaken de wereld is begonnen. Dat wat vroeger was laat ze koud en kan niet anders zijn dan ouderwetsch en nietsbeteekenend. In hun tijd is alles veel grooter, veel ruimer, veel interessanter dan vroeger. Daarom hooren zij niet naar de ouden, want die verstaan de nieuwe tijd toch niet, maar ze gaan liever eigen wegen. Zoo moeten onze jonge Baptisten niet zijn. Zij moeten weten dat, wat wij hebben op gemeentelijk gebied, niet door *ons* is gewerkt, maar dat het een erfdeel is, door Gods geest aan hen die voor ons waren, gewerkt en geschonken. Die oude Baptisten, zij mogen wel eens ideeën gehad hebben, waarover wij reeds heengeleefd zijn, maar het waren stoere mannen, die voor hun beginsel vervolging en allerlei ontbering verduurd hebben.

Dr. Elias Feisser de stichter van het Baptisme in Nederland met zijn kleine gemeente te Gasselternijveen blijft het lichtende punt waarmede onze geschiedenis begonnen is.

Onder al onze jonge Baptisten wordt misschien niet één gevonden, die de bekwaamheid, de diepte, de durf en vreugde zou hebben om zoo, naar den mensch alleen, ten koste van alles, zijn beginsel getrouw te zijn en naar dat beginsel te gaan werken.

Wat als vrucht van zijn werken in de vorige eeuw is gezien met al de namen van mannen als de Pinto, de Liefde, Kloekers, de Neu en zoovele anderen, mag voor critiek niet gevrijwaard zijn; toch moeten wij zeggen: zij hebben een werk gedaan, dat God kan zegenen, en waarvan wij jonge Baptisten, nog de vruchten zijn. Deze overwegingen zullen ons voorzichtig maken in ons oordeel, omdat hun werk, in den duur des tijds, reeds zijn echtheid bewezen heeft, en 't onze dat nog niet heeft. Ze zullen ons ook dankbaar maken en tot getrouwheid aansporen.

Deze houding tegenover de historie in te nemen is een stuk der taak der jongeren en wij jongeren zullen voor dit deel beter bekwaam worden, indien wij 't niet eens bij een voornemen laten, maar er toe komen om *liefdevol* het boek van Dr. Wumkes te bestudeeren. 't Is eigenlijk jammer, ja laat mij toe dat ik het zeg, „*schande*", dat wij dit werk zóó weinig kennen. Welnu, waar de jongeren nog 't meest ontvankelijk zijn, roep ik als hunner een, ze op, dit deel van onze taak met ernst op te vatten.

Als onze houding tegenover de geschiedenis gezond is, zal 't ook beter gelukken onze plaats in het levende heden te kennen. Want ook in 't heden hebben de jongeren een taak en wel een die verband houdt met het Baptiste werk in Nederland. Aan Oncken werd eens gevraagd, hoe het kwam dat het Bapt. in Duitschland zulke groote vorderingen maakte. „Omdat elke Baptist een zendeling is", was het antwoord. Dat moet van onze jongeren gezegd kunnen worden. In ootmoed zeggen wij het, maar we weten dat het waar is, dat God ons Baptisten een zoo heldere en klare Evangelieverkondiging gaf, dat we als geheel een roeping hebben aan ons volk, dat voor een deel wel rechtzinnig is, maar dat in vele kerken geen of een verdonkerd Evangelie hoort. Maar hoe brengen wij de menschen onder ons gehoor? Daar ligt een stuk der taak der jongeren. Zij moeten zorgen voor een gezond en gezellig vereenigingsleven. Dit is licht te verkrijgen, niet alleen door reglementen en bepalingen en door allerlei kleine ambten uit te deelen of in te stellen, maar vooral door toewijding des harten aan den Heere Jezus die wij belijden onze Heer te zijn. Door getrouwheid in 't bezoeken der verg. en door ootmoed inplaats van betweterij. Daarom is het zaak dat de vereenigingsarbeid in de gemeente goed verzorgd wordt. Dat ook de ouderen de jongeren hierin dragen en bij gelegenheid hun sympathie doen ervaren. Dat ook de Voorgangers dien arbeid niet als een stuk nevenwerk verwaarloozen maar die behartigen, soms door er zelve te wezen, soms door er zelve weg te blijven, maar dan te zorgen voor leiders uit de gemeente. Waar in een gemeente deze arbeid goed loopt, daar hebben onze jongeren ruimschoots gelegenheid hun taak t.o.v. het heden te vervullen.

Laat ze er op uittrekken en jonge menschen van hun jaren in onze vereenigingen brengen. Zulken zullen allicht ook verder in aanraking met ons Baptisten en met het Evangelie komen. Zij zullen lichtelijk onze vergaderingen bezoeken. Onder die jongeren worde voorts groepen gevormd die regelrecht propaganda voeren voor onze bijeenkomsten, onder jong en oud. Waarom zullen ze het niet doen? Ze zegenen de menschen er mede. Onze bedoeling is toch niets anders dan de menschen te brengen tot geloof in Christus en onder de gehoorzaamheid aan 's Heeren woord?

Dat is uw taak in het heden jongeren! God gaf u een plaats, die van Evangelielicht overstroomd is. Uwe propagandistische werkzaamheid kan en moet de weerkaatsing zijn van dat Evangelielicht. Dat moet uw eer zijn, jonge Baptisten, dat ge de stoottroepen der gemeente moogt wezen. Dat is uwe plaats in het heden. Eerbied voor al de ouden, die hun roeping vervulden. Ook zij werken nog, zoowel actief als door hun voorbede en door hun voorbeeld. Sommigen door hun nagedachtenis. Maar in het heden is de roeping vooral aan U.

De taak der jongeren wordt ook bepaald door het werk der toekomst. Hoe zal dat wezen? Wie zal 't zeggen? In details weten wij het niet. Maar wij weten wel, dat het werk der toekomst nauw verbonden zal zijn met het al of niet vervullen van onze tegenwoordige taak. Een van de grondslagen der Marxistische propaganda is, het zich wenden tot de jongeren. Dat is zielkundig goed gezien. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. En waar de jeugd waanwijs en traag is, daar is de toekomst verloren!

't Is niet zonder meer zeker, of wij Baptisten over een eeuw nog onze plaats hebben in Nederland. Zeker, God laat zijn werk niet varen. Maar Hij kan ook wel zijn doel bereiken zonder ons. Ofschoon de toekomst niet van ons is maar van God, die ons het

heden gaf, wat wij besteden of verknoeien, zoo hebben wij als menschen die hun verantwoording kennen, toch te rekenen met die toekomst. Hoe meer wij er mede rekenen, hoe beter ons heden zal gebruikt worden.

Als het ons daarom eens overkomt, dat wij nieuwe dingen moeten scheppen, nieuwe stichtingen in 't leven moeten roepen, nieuwe reglementen moeten schrijven, nieuwe bepalingen moeten maken, zoo beware ons God, dat wij niet zeggen van dit of dat artikel, dat het niet voor verandering vatbaar is. Ouderen hebben dat wel gedaan en wij jongeren hebben er soms last mee of we storen er ons niet aan. Laten wij jongeren wijzer zijn. Niets gaan vastleggen voor eeuwig, niet in de leer, niet in regelingen.

Rekening houden met de toekomst, die anders is dan 't heden, maar er toch uit opgroeit.

Rekening houden met de toekomst door in 't heden hard te werken voor onzen Heiland en voor het heilig erfdeel dat we van God als uit de hand onzer vaderen kregen.

Rekening houden met de toekomst, die beter worden moet dan het heden.

Rekening houden met de toekomst en met het feit dat er dan menschen zijn, die de vrucht van ons werk kunnen beoordeelen en er zich over zullen verblijden of bedroeven.

De taak der jonge Baptisten in verband met ons werk in Nederland heb ik getracht aan te stippen. Ik weet dat deze gezamenlijke taak, onze persoonlijke roeping in 't leven niet zal hinderen, maar getrouwheid in 't eene zoowel als in 't andere zal wederzijds bevruchtend werken.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

AMAZIA, UZZIA.

II Kron. 25, 26.

Les voor Zondag 2 Nov. 1930.

In de vorige les hebben wij vernomen, dat Joas inplaats van zijn grootmoeder Athalia koning werd. Onder de leiding van zijn oom Jojada deed hij wat recht was in de oogen des Heeren, maar later liet hij zich verleiden om den Heer te verlaten. Zelfs liet hij den zoon van zijn oom, Zacharia, steenigen, omdat deze als profeet des Heeren hem op zijn zonde had gewezen. Tenslotte werd Joas door zijn eigen knechten gedood.

Nu krijgen we vandaag eerst de geschiedenis van Joas' zoon Amazia, die bij den dood van zijn vader een jongeman was van 25 jaar. Hij had iets van het tweeslachtige van zijn vader. Die deed ook, wat recht was in de oogen des Heeren, zoolang zijn oom naast hem stond. Als hij toen van harte, met liefde den Heer had gediend, dan zou het ook wel zoo gebleven zijn, toen Jojada er niet meer was. Amazia deed ook, wat recht was in de oogen des Heeren. En soms meende hij 't ook wel eerlijk, maar soms ging het ook weer niet van harte. Hij diende den Heer niet met een onverdeeld gemoed.

Toen Amazia een poosje aan de regeering was, strafte hij allereerst de moordenaars van zijn vader. Hij liet zich evenwel niet beheerschen door gevoelens van wraak, zooals in dergelijke gevallen wel eens gebeurde. De bloedverwanten van de schuldigen hadden van Amazia niets te vreezen.

Een tijd later kwam Amazia's tweeslachtigheid heel erg aan 't licht. Hij had het leger georganiseerd en zich klaar gemaakt om de Edomieten aan zich te onderwerpen. Daartoe scheen hem zijn eigen leger onvoldoende. Vertel, wat hij deed, v. 6.

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

35. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Op een wandeling in de bosschen wist Sonwald nog intijds doove Jorg te redden, die zich door ophanging van het leven probeerde te berooven. Zooals was afgesproken, bezocht Sonwald den volgenden Zondag de bijeenkomst op de Enkehoeve, waar hij na afloop der vergadering een gesprek kreeg met juffrouw Veerman en de boerin over het gebed.)

»Gelooft u dan aan een werkelijke verhooring der gebeden?« vraagde de onderwijzer.

»Ja. Wanneer ik dat niet geloofde, zou ik toch geen christen zijn? Misschien volgens den vorm wel, maar de vorm is toch niet de inhoud!«

»Ik moet wel toegeven, u weet te overtuigen«.

»Jacobus zegt: Een mensch, die bidt en meteen twijfelt, behoeft niet te gelooven, dat hij iets ontvangen zal. Wanneer dat fundament van alle gebeden ontbreekt, vernietigt men zelf elk uitzicht op verhooring. De souvereine majesteit van God, de Schepper en Heerscher van alle werelden, mag toch zeker wel zooveel geloofwaardigheid van ons verwachten! Geen wonder, dat er zooveel gebeden wordt en er toch zoo weinig van Gods zijde gebeurt! In 't algemeen rekent men op zondige manier met een soort van onbetrouwbaarheid van den heiligen en waarachtigen God. En toch is geen getrouwheid zoo vast en zeker als de getrouwheid van den onveranderlijken God jegens Zijn Woord!«

»Houdt u den Bijbel absoluut voor Gods Woord?«

»Ja. In elk opzicht zelfs«.

»Hoe redt u zich dan als denkend mensch met de . . . moeilijke dingen in den Bijbel?«

»Dat doe ik zooals vele groote geesten dat eveneens deden: Ik laat de beantwoording daarvan geheel aan God over. Bovendien geraken wij in dit leven toch nooit uitgeleerd. En straks, bij het aanschouwen van Gods heerlijkheid, en al datgene, wat Hij bereid heeft voor allen, die Hem liefhebben, zullen wij zeker ook nog veel, nog heel veel te leeren hebben. Dit leeren in de eeuwige wereld van God zal echter blijdschap op blijdschap geven, want God is liefde«.

»Hoe lang heeft u reeds deze overtuiging?«

»Reeds meer dan 35 jaar. En in heel deze lange, lange jaren heb ik nooit een dag, nooit een uur gekend, waarin ik het berouwd heb«.

»Ik kan steeds moeilijker begrijpen, dat u met zulk een levensbeschouwing u hebt opgesloten in het stille leven van het platteland, daar u toch juist in de groote stad een groot gebied had gevonden, om bezig te zijn!«

De grijze menschenvriendin zweeg een oogenblik. Dan zeide zij op langzame, nadenkenden toon: »Ik wil u in geen geval beleedigen, meester, maar ik begrijp uw vraag heel goed, en deze verlangt een antwoord. Maar eerst wil ik u een tegenvraag stellen: Zou u denken, dat de zielen der bewoners van de groote stad bij God van grooter waarde zijn dan die van de plattelandbewoners, zelfs in het kleinste dorpje? En dan verder nog, beste meester: Weet u wel, wat de diepste grond was, dat eens Abram uit zijns vaders huis en ver van zijn maagschap moest trekken? Nooit was er van Abram een Abraham geworden, als hij gebleven was. En weet u ook de geweldig groote achtergrond van Jakobs vlucht? Hij moest een Israëliet worden!

En nu nog een naam uit het Nieuwe Testament: Paulus! Hij moest er ook doorheen, door alles, tot dat punt,

Maar, wij weten, dat de koningen van het Tienstammenrijk afgodendienaars waren, en dat hun volk hun voorbeeld volgde. Daarom was het ook niet goed, dat Amazia zich daar hulp had gezocht. En toen Amazia gereed stond om zijn plan uit te voeren, kwam er een man Gods met een boodschap van den Heer. Vertel v. 7 en 8 en hetgeen daarop volgde, v. 9. Merkwaardig vind ik het woord, dat de Heer ook kracht heeft om te maken, dat wij vallen. Sommige ouders hebben hun kinderen zoo lief, dat ze meenen al hun daden te moeten steunen en goedkeuren. Dat is zwakke liefde. Gods liefde is sterker. Hij durft het aan, om ons droefheid te bezorgen. De laatste zin van v. 9 moet ook eventjes besproken worden. Daarna vertellen wij v. 10 en meteen v. 13. „Van Samaria af" zal wel zoo te verstaan zijn, dat zij eerst weer terug zijn gegaan en toen vandaar uit een inval in 't Noordwesten van Amazia's land hebben gedaan.

Amazia ging intusschen zijn plan uitvoeren, en hij had succes. Hij overwon de Edomieten en onderwierp ze. Een groote buit werd tevens in beslag genomen. Maar toen deed Amazia een dwaas ding, iets waar je echt aan zien kunt, dat zijn gemoed niet onverdeeld voor den Heer was geweest. Vertel v. 14 en zeg voor „goden" dadelijk „afgoden". Spreek meteen een woord over de dwaasheid van zulk een onderneming. Dan vertelt ge daarna de verzen 15 en 16.

Na zijn overwinning op de Edomieten ging het snel achteruit met Amazia. Hij had zich van God en diens profeet losgemaakt en aan den hoogmoed overgegeven. Hij dacht: „Ik wil de noordelijke stammen van Israël (waar toen Joas, de zoon van Joahaz, regeerde) ook onderwerpen". En waarlijk, hij daagde Joas uit, om maar eens op te komen met zijn leger! „Laten wij elkander eens onder de oogen zien" schreef Amazia aan Joas, en daarmee bedoelde hij: Laten wij eens probeeren wie de sterkste is.

Joas ging er niet dadelijk op in. Hij raadde Amazia dit ijdele plan af. Hij bedacht daartoe een leuk verhaaltje. Vertel v. 18 en laat dan de toepassing (v. 19) er op volgen.

Helaas, Amazia liet zich niet raden, maar ging door met zich op den oorlog voor te bereiden. Omdat hij God verlaten had, liet de Heer hem ook aan zijn eigen ideeën over. En 't liep slecht met hem af. Zijn leger werd verslagen en moest in wanorde vluchten. Zelfs Jeruzalem werd ingenomen en een deel van de stadsmuur werd verwoest. En met veel goud en zilver uit den tempel trok Joas weer naar Samaria.

Amazia heeft nog verscheiden jaren nadien geregeerd, maar hij heeft zich niet tot God bekeerd. Tenslotte is ook hij gedood.

Amazia werd opgevolgd door zijn zoon Uzzia, een jongeling van 16 jaren. Hij was een flinke jongeman. In zijn tijd voelden de vijanden van Israël, dat zij niet veel praats moesten hebben, want Uzzia was hun de baas. Filistijnen, Arabieren, Ammonieten en Meünieten voelden zijn geduchte macht. De vestingwerken van Jeruzalem werden hersteld en verbeterd. Uzzia's naam werd in alle omliggende landen met ontzag genoemd, want God was met hem.

Maar Uzzia kon de weelde niet dragen. Toen alles zoo voorspoedig ging, verzuimde hij om God te danken. Hij werd trotsch en eigenwijs en overtrad tegen den Heer. Hij verzette zich tegen de wet, die bepaalde, dat de priesters alleen in den tempel mochten en reukofferen. Hij wilde 't zelf doen. Hij stoorde zich aan niets en ging den

---

waar hij met een rein hart kon zeggen: »Ik vergeet, wat achter mij ligt, en strek mij uit, naar hetgeen voor mij ligt!« Voorheen had hij echter een tijd, waarvan hij zegt: »Ik ben niet te rade gegaan met vleesch en bloed; en ben niet wederom gegaan naar Jeruzalem, tot dengenen die vóór mij Apostelen waren; maar ik ging henen naar Arabië, en keerde wederom naar Damaskus«. Daar in de stilte, in de eenzaamheid van Arabië, in het alleenzijn met God, kon de verhoogde Heer en Heiland Zijn werktuig geheel voorbereiden«.

In het binnenste van Günter Sonwald stormde en brandde het geweldig. In de persoonlijkheid van de oude dame daar voor hem was uit die eenvoudige, nietige gestalte een heldin ontstaan, voor wier geestelijk leven hij grooten eerbied gevoelde, waarvoor hij zich innerlijk diep ter neder boog. Wat was zijn leven, zijn ernstig streven voor de gezondmaking van zijn arme Duitsche vaderland, tegenover deze geweldig hooge opvatting van de wedergeboorte van het volk, die beginnen moet en kan alleen bij den enkeling en in de gezinnen!

Hij begon het nu alles hoe langer hoe beter in te zien. Hij begreep, dat al zijn gedachten tot nog toe, al zijn ideeën, zijn arbeid en strijd voor de wederopbouw en vernieuwing van Duitschland slechts half werk geweest was.

Hij worstelde innerlijk met alles, wat er in hem omging.

»Gods werk aan de menschen, zoowel bij den enkeling als bij geheele volkeren, vraagt nog altijd de algeheele overgave van den geheelen mensch!«

De oude onderwijzeres had met bijzonderen nadruk deze woorden uitgesproken. Maar nu wendde zij zich tot de boerin van de Enke-hoeve en zeide: »Wel, mijn beste, jij zegt maar heelemaal niets daarvan«.

»Neen!« gaf deze ten antwoord. »Het is voor mij allemaal zoo groot en heilig! Ik ben al dankbaar, wanneer ik maar luisteren mag. Het is voor mij een geweldige prediking geweest!«

»En voor mij! zeide Sonwald nu. Dan stak hij haar zijn hand toe en ging verder: »U heeft mij overtuigd, juffrouw Veerman, ik kies Uw zijde. De waarheid, die u naar voren heeft gebracht, heeft mij overwonnen«.

»En deze waarheid is het waard, dat men die geheel dient. Met een verheugd hart en met een goed geweten kan ik daarvan getuigen: Te leven in gemeenschap met den Zoon van God is het schoonste en heerlijkste! En het zal ook u zoo gaan, beste meester, evenals mij, hoe langer wij met Jezus wandelen, des te meer leeren wij van Hem!«

»Is het geoorloofd, juffrouw Veerman en juffrouw Enke, dat ik uwe bijeenkomsten zoo nu en dan weer eens mag bijwonen?« vraagde Sonwald.

»Maar natuurlijk, heel graag!« zeiden de beide vriedinnen bijna op 't zelfde oogenblik.

»Ik was wel de eenige man in uwe vergadering, maar als u het toestaat?«

»Maar dat spreekt vanzelf, komt u gerust in onze vergadering!«

»Mag ik nog iets vragen?«

»Als 't u belieft!«

»Waarom komt de dominé niet in de vergadering?«

»Ja . . . .! Waarom komt de dominé niet?« luidde de wedervraag.

Günter Sonwald meende een zekere weemoed in de stem te vernemen. Dan vraagde hij verder: »Heeft u hem nooit eens uitgenoodigd?«

»O ja, zeker!« gaf de boerin van de Enkehoeve ten antwoord.

»En komt hij toch niet?«

»Neen, helaas neen!«

Sonwald schudde herhaaldelijk het hoofd.

De oude onderwijzeres zeide echter: »En toch zou ik dominé zoo dankbaar zijn, wanneer hij hier Gods Woord wilde verkondigen en een zorgende vader en zorgzame berader wilde zijn, die wij op biddende harten zouden dragen!«

(Wordt vervolgd.)

tempel binnen. Maar .... vertel 26 : 17—20.

Ja, toen moest Uzzia zich wel voor de bittere werkelijkheid buigen, want de melaatschheid is een vreeselijke besmettelijke ziekte. Uzzia moest heelemaal afgezonderd wonen en kon de regeering niet meer zelf waarnemen. Gelukkig kon zijn zoon Jotham dat doen. En het schijnt, dat het overigens wel goed gegaan is in Juda. Jotham was ook een godvreezende jongeman. We vernemen niet, dat er verder nieuwe bijzonderheden zijn voorgevallen, totdat de melaatsche koning Uzzia stierf. K. R.

III

ONVERANDERD.

Een van de groote deugden onzes Gods, die wij te verkondigen hebben, is wel Zijne **Onveranderlijkheid.** Weliswaar niet erg troostrijk voor den ongeloovige, maar wel een heerlijke steun voor het geloof, dat daarop veilig zijn hope bouwt voor de toekomst, hoe in het heden de storm ook moge woeden.

Rust mijn ziel, uw God is Koning,
Heel de wereld Zijn gebied ;
Alles wisselt op Zijn wenken,
Maar Hij zelf verandert niet.

Bij Hem is geen verandering of schaduw van omkeering en zelfs als de geloovigen van Zijne wegen zijn afgedwaald, dan nog noodigt a. h. w. die Onveranderlijkheid hen tot wederkeeren. „Ik, de Heere, word niet veranderd, daarom zijt gij, o kinderen Jakobs ! niet verteerd." (Mal. 3 : 6.)

Van onzen gezegenden Heiland. Jezus Christus, die het Evenbeeld des Vaders is, kan hetzelfde getuigd worden. Hij is dezelfde, gisteren en heden en tot in Eeuwigheid en als wij ontrouw worden ; Hij blijft getrouw, Hij kan zichzelven niet verloochenen.

Evenzoo is ook het Woord Gods (onze dierbare Bijbel) onveranderlijk ; en daarom terecht onfeilbaar genoemd. Het gras verdort, de bloem valt af, maar het Woord onzes Gods bestaat in eeuwigheid. (Jes. 40 : 8.)

Hoe ook de wetenschap der menschen vanwege nieuwe ontdekkingen, gedurig verandert, de Bijbel houdt stand en blijkt ten slotte de éénige kenbron der waarheid te zijn, die alle menschelijke meening overtreft.

De mensch, naar den Beelde en gelijkenis Gods geschapen, dient ook iets van deze Goddelijke eigenschap te bezitten en lichamelijk is dit ook nog wel het geval.

Dat er vroeger reuzen geweest zijn van buitengewone lengte en kracht, is zeker wel aan zondige ontaarding toe te schrijven, zooals 't in den beginne niet geweest is ; en de dwaze meening, dat wij 't door ontwikkeling tot de huidige gestalte zouden gebracht hebben, wordt voldoende gelogenstraft door de vele-eeuwenlangen stilstand dier ontwikkeling.

Geestelijk is de mensch helaas wel ontzettend veranderd en niet ten goede. Door de macht der zonde is hij gevallen en hij, die oorspronkelijk een vriend van God was, werd een hater van zijn Schepper en van zijn medemensch. Ook in dezen treurigen toestand is weer een zekere **onveranderlijkheid** op te merken. Was het gedichtsel van des menschen hart in de dagen van Noach, ten allen dage, alleenlijk boos, dat is heden ten dage nog niet anders ; en was de vrome David in zonde en ongerechtigheid geboren, ook nu is dit met elk menschenkind nog hetzelfde, al heeft het ook de deugdelijkste kinderen Gods tot vader en moeder.

Hier moet dus noodzakelijk eene hartgrondige verandering plaats vinden, indien de heilige God in Zijn gevallen menschenkind weer een welbehagen zal hebben, maar tot deze verandering is de mensch zelve nog evenmin in staat, als in vroeger eeuwen. Evenzoo min als de Moor zijn huid en de Luipaard zijn vlekken kan veranderen, kan ook iemand goed doen, die geleerd heeft kwaad te doen.

Hier geldt besnijdenis, noch voorhuid, hier baat geen waterdoop of lidmaatsplechtigheid, geen Schriftgeleerdheid of zelfverbetering, hoe ernstig ook voorgenomen, maar alleen de verandering des gemoeds door de Wedergeboorte : een nieuw schepsel in Christus Jezus.

Welgelukzalig zijn zij, die door Gods genade deze gezegende **verandering** hebben ondergaan. Die kunnen vertellen, wat **de Heere** aan hunne zielen gedaan heeft, want Hij alleen is het, die voor een doorn een den, voor een distel eene mirt doet opgaan en dat zal den Heere wezen tot een Naam, tot een **eeuwig** teeken, dat niet uitgeroeid zal worden. Dit zijn de ware kinderen Gods ; dit is het onvervalschte Christendom, zooals het van den beginne geweest is.

De tijden veranderen, de levensomstandigheden van den tegenwoordigen tijd verschillen veel met die van eene eeuw geleden, maar het Christendom, dat uit God is, moet zich kenmerken door **onveranderlijkheid.** Alle verandering in dezen is verwerpelijk menschenwerk, armzalige namaak, dat te zijner tijd verdelgd zal worden ; maar het ware steunt op den **onveranderlijken** Bijbel ; wordt gesterkt door den **onveranderlijken** Zoon van God, en veilig bewaard door de machtige Hand des Vaders, die Dezelfde is tot in alle eeuwigheid.

Streven wij, in gemeenschap met den Vader en den Zoon, die onveranderlijkheid nog na, of verschilt ons Christendom van dat onzer vaderen en voorvaderen, de Apostelen ? In onze dagen hoort men nog al eens de klacht, dat vele Christenen zoo wereldgelijkvormig worden en dat de jeugd zoo weinig geestelijk leven openbaart.

Dit is een bedenkelijke klacht en hoegenaamd niet te verontschuldigen met de bewering, dat met de tijd ook het Christendom verandert. De H. Geest is niet veranderd en onderwijst ons nog door het **onveranderlijke** Woord : dat de Christen zich dient te onderscheiden van de wereld, gelijk het licht van de duisternis ; en gelijk **het** zout, van al wat laf en smakeloos is

Wanneer wij dus gemeenschap hebben met de werken der duisternis en daar niet veeleer tegen getuigen met woord en daad, dan zal ons licht duisternis worden. Als wij ons licht onder een korenmaat plaatsen, door valsche schaamte of menschenvrees, dan onthouden wij anderen het zoo noodige licht niet alleen, maar wij brengen ook duisternis over onze **eigene** ziel.

En als wij mee kunnen doen aan allerlei laffe praatjes en smakelooze redeneering, waardoor alleen de mensch geëerd zoekt te worden, en daar niet het zout onzer vermaning en waarschuwing tusschen werpen, dan zal ons zout smakeloos worden, het deugt nergens meer toe, dan om op de straat geworpen en van de menschen vertreden te worden. Een alzoo veracht en vertreden Christendom wordt het, als wij der wereld gelijkvormig worden.

„Die een vriend der wereld wil zijn, wordt een vijand Gods gesteld." (Jak. 4 : 4.)

Daarom is het noodig, dat ons Christendom het stempel der **onveranderlijkheid** drage, want de onveranderlijke God erkent geen ander voor echt, dan dat zich afscheidt van de wereld en niet aanraakt, hetgeen onrein is : En wat baat 't ons, als de menschen ons toejuichen om ons meegaan en wij voor God verwerpelijk bevonden worden? (II Cor. 6 : 17, 18.)

Een kleine knaap, wiens oudere broer bekeerd heette, maar zulks niet bij voortduring toonde, zeide tot zijn vader : „Ik geloof, papa, dat onze Johannes zich **terugbekeerd** heeft, want hij spreekt zulke booze woorden".

Moge nooit zoo iets van ons gezegd kunnen worden, mijn broeder of zuster, maar, dat wij in de kracht des Heeren volharden met allen, die den Heere in onveranderlijkheid liefhebben, want die volharden zal tot het einde, die zal zalig worden.

(Matth. 24 : 13.)

Utr. K. K.

Iets van Ds. C. H. SPURGEON.

Hoe jammer, dat er geen belasting op woorden gelegd is! Was dat wel het geval, welk een winst zou de Staat daar van trekken! Maar helaas, alle praten is tolvrij. En wanneer dan nog voor leugens het dubbele betaald moest worden, dan kon de Regeering uit die belasting de geheele staatsschuld aflossen; maar wie zou dat geld kunnen incasseeren? Het algemeen gerucht is een algemeen liegen. Een verhaal wordt niet korter door het wederverhalen. „Hooren zeggen" is half gelogen. Gelijk een sneeuwbal bij het rollen, zoo verdikt zich een gerucht. Wie veel praat, liegt veel.

Wanneer de menschen slechts dat vertelden, wat waar is, in welk een vredige wereld zouden we dan verkeeren! Zwijgen richt zelden onheil aan, maar spreken is vaak een plaag voor de gemeenschap. Zwijgen is wijsheid, en naar den doorgaanden regel gedacht, treft men weinig zulke wijze mannen en vrouwen aan. Stille wateren zijn diep, maar de minst diepe beken murmelen het luidst; dit bewijst, hoe sterk de dwazen vertegenwoordigd moeten zijn. Een geopende mond verraad een ledig hoofd. Wanneer een brandkast goud en zilver of stukken van waarde bevat, blijft zij niet open staan. Het spreken komt vanzelf aan den gang, maar het vereischt een niet geringen dosis opvoeding en beschaving om rustig-zijn te leeren; doch behoort de eerbied voor de waarheid iederen eerlijken mensch een gebit in den mond en een eerbare vrouw een breidel op den tong aan te leggen.

Wanneer wij echter spreken moeten, zoo laat ons toch vooral lastering vermijden, laten wij ons wachten voor achterklap. We kunnen met de tong evengoed een moord begaan als met de hand. Het ergste kwaad, dat men iemand bejegenen kan, is dat men zijn goeden naam vernietigt. Laat ons dan behoedzaam zijn en onze naasten niet pijnlijk aantasten in de teerste plaats en zijn goeden naam schenden. Immers het is moeilijk van 't vuil verlost te worden, wanneer men eenmaal met modder geworpen is, en wanneer men in het zwarte boek van 't publiek aangeteekend is geworden. Wanneer wij zekerheid willen hebben, dat wij niet onrechtvaardig zijn in ons spreken, dan zou ik willen aanbevelen, dat wij zoo weinig mogelijk spreken over anderen; want wanneer de zonden van alle menschen in twee buidels te verdeelen zijn, zoo zal wel blijken, dat de eene helft bestaat uit zonden der tong. „Wie echter in geen woorden struikelt, die is een volmaakt mensch, machtig om ook het geheele lichaam in toom te houden" (Jak. 3 : 2).

Zwetsers en zwetserinnen, geeft het smadelijke bedrijf van verklikkerij op! Dient den duivel niet langer als blaasbalg met welke hij het vuur van den strijd aanblaast! Houdt op van menschen tegen elkander op te hitsen! Wanneer gij al niet een stuk van uw tong afsnijden kunt, bewerkt ze dan toch met het zout der genade! Prijst meer God, en bespreekt uwe buren minder! Denkt veel, maar spreekt weinig! Vooral bidt den God aller genade: „Zet een wacht voor mijnen mond, behoed de deur mijner lippen!" (Ps. 141 : 3).

Toen 'k bovenstaande van den hoogbegaafden Spurgeon vertaalde, viel mij ook op twee coupletten, die in een Wurtenbergsche slotenmakerij aangeplakt zijn:

„Een slot voor deur en kasten
Vindt ge hier iederen stond
Dat, wat we hier niet maken,
Zijn sloten voor den mond!

Want zoo voor ieder? boozen mond
Een slot te make ware,
Dan was de slotenmakerij
Het best bedrijf op aarde!"

(Naar 't Duitsch). N. v. B.

III

UIT DE GEMEENTEN

IN MEMORIAM „Zr. DE WIND".

GRONINGEN. Vrijdag 26 Sept. is tot heerlijkheid bevorderd onze zr. J. de Wind—Veenman, in leven diacones der gemeente. Ze bereikte den leeftijd van 67 jaar. Het bekende gezegde: „van de dooden niets dan goeds" is ongetwijfeld op zr. de Wind ten volle van toepassing. Haar heengaan wordt door de gem. gevoeld als een gemis. Als een stille werkster heeft ze op het terrein, waarop God haar plaatste, haar arbeid verricht. Menig woord van troost, bemoediging, ook van vermaning is over haar lippen gekomen. En we zijn er innig van overtuigd, dat zij in het vervullen van haar taak, met hart en leven stond in de dienst van haar Heer en Koning. Haar laatste levensdagen waren, naar den mensch gesproken, moeilijk. Haar Heiland, die zij als een getrouwe discipelin in haar gezonde dagen diende, heeft haar ook in de moeilijke dagen van lichamelijk lijden genade geschonken om 't hoofd blijmoedig opwaarts gericht te houden. Ze zag verlangend uit naar Zijn komst. Geve de Heer, dat haar voorbeeld in gezondheid en op het ziekbed, nu nog ten zegen zij voor allen, die haar omringden.

Namens de Bapt. Gem. te Gron.
De Corr.

III

INGEZONDEN.

Het was in den jare 1930, dat in ons land vele jubileums gehouden werden van allerlei aard en op verschillende wijze.

Ook in onze Unie kwamen zulke herdenkingsfeesten voor; o. a. van drie gemeenten, die in 1880 opgericht, hun 50-jarig bestaan mochten vieren.

Ondergeteekenden werden vereerd met een uitnoodiging tot bijwoning van zoodanig feest, maar ouderdom en zwakheid des lichaams in aanmerking nemende, achtten zij 't niet raadzaam, daaraan gehoor te verleenen; totdat de gemeente te Sneek ons verzocht, over te komen om met haar in die feestvreugde te deelen.

Toen werd opeens de reislust in ons levendig; de gewone bezwaren verdwenen als nevelen voor de zon, en vertrouwende, dat 't de goedkeuring Gods kon wegdragen, besloten wij de verre reis te ondernemen.

De gemeente Sneek bevat voor ons toch de dierbaarste herinneringen op geestelijk gebied, omdat wij daar, bijna een halve eeuw geleden, den Heiland voor onze zielen vonden, en door de liefde der brs. en zrs. aangetrokken, in gehoorzaamheid des doops, der gemeente werden toegedaan; omdat wij daar leerden medearbeiden in 's Heeren Wijngaard en later zelfs de leiding van den arbeid aan ons werd toebetrouwd. Deze gelegenheid ongebruikt te laten voorbijgaan was ons schier onmogelijk en wij zijn heengereisd over de Zuiderzee, waar de Heer den stormwind gebruikte om ons door bruisende golven heen te stuwen; zóó, dat wij beneden in de prachtige stoomboot zaten te discuseeren, zoo rustig, alsof wij in een fijne salon aan den wal zaten.

Na een verkwikkende rust in de gastvrije woning van Ds. Visser, hebben wij dan vroolijk en wel meegejubileerd en 't scheen wel, dat de gansche stad zich verheugde met de vijftigjarige, die in hare jeugd nog al met verachting bejegend werd.

Nu toch zat o. a. de Edelachtbare Burgervader vlak voor het spreekgestoelte, den geheelen voorm.dienst aandachtig te luisteren, naar het tot blijdschap opwekkend woord van onzen nestor (Ds. N. v. Beek), wat overigens bij alle aanwezigen hartelijke instemming vond.

Dit vond zeker zijn oorzaak in het feit, dat de Heer met Zijn goeden en H. Geest in 't midden was, die op allen en alles beslag legde, zoodat ieder tot welslagen meewerkte; en wij een gezegend feest vierden, dat nog lang in dankbare herinnering zal blijven.

Geen wanklank, geen kwetsende uitdrukking, waardoor de goede stemming kon worden verstoord, werd vernomen; geen tooneelstukken, waardoor de H. Geest kon bedroefd worden, werden opgevoerd, en zelfs de wereldgelijkvormige kleppermarsch werd slechts spaarzaam ten gehoore gebracht. Alleen toen des Maandagsavonds, bij gelegenheid van het feest der verschillende vereenigingen, de z.g.n. *film* vertoond werd, en de beeltenissen van de verschillende Voorgangers, die achtereenvolgens de gemeente gediend hadden, op den witten muur verschenen; en ook eenige der oudste leden, die nog in leven zijn, toen konden de handen der aanwezigen zich niet onthouden van mee te getuigen van de dankbaarheid des harten,

voor de ondervonden zegeningen in de voorbijgevlogen jaren.

Zoo liep dan dit heuglijk feest van begin tot einde in dezelfde aangename stemming voort in de fraai versierde Vredekerk, onder 't aanhooren van Godprijzende toespraken en hartelijke gelukwenschen voor Voorganger, bestuur en gemeente, tot eer des Heeren, die van al het goede de Oorprong is.

Wat ons betreft, wij hebben hoegenaamd geen spijt gehad van dit waagstuk, wij hebben heerlijk genoten en zijn door Gods bewarende hand veilig geleid en gezond in onze woning teruggekomen, waar wij nog meermalen tot elkander zeggen : Dat was nog eens feestvieren! Moge dit voorbeeld in al onze gemeenten navolging vinden! En moge de gemeente Sneek een heerlijke nawerking van dit 50-jarig jubileum ondervinden. Fam. K. KUIPERS.

Utrecht, 29 Sept. '30.

MEDEDEELINGEN

In dank ontvangen van de Gemeente Harlingen f 58.24. Voor contributie „Voorzorg".

De Penningm. S. HOUKES.
Giro no. 134474.

DE GEWESTELIJKE CONFERENTIE TE 's-GRAVENHAGE EN ONS KERSTNUMMER.

Wanneer we de dagen in Den Haag doorgebracht de revue laten passeeren, en dan in het bijzonder stilstaan bij het gebrachte woord, zijn wij met groote dankbaarheid vervuld. Onze buitenlandsche broeders hebben ons bij de hand genomen en gevoerd van bergtop tot bergtop, van waar wij de heerlijkheid Gods konden zien, terwijl onze eigen voorgangers ons wijze lessen uitdeelden over de geschiedenis van het Baptisme in ons vaderland, over de taak van het gemeentelid, over de taak der gemeente en over de taak van de Unie. Aldus werden we

vervuld met geestelijken drijfkracht

alsmede met de wetenschap, dat wij zoowel als de beweging, waartoe wij behooren, een werk, een groot en omvangrijk en belangrijk werk hebben te doen. Indien op de conferentie een bepaalde zaak bijzonder naar voren kwam dan was het wel deze n.l. dat

niets doen en Baptist zijn

twee tegenstrijdigheden zijn, die elkander geheel opheffen.

We zijn van onze residentiestad naar de vlakte van ons eigen dagelijksch leven teruggekeerd om er te arbeiden ten behoeve van het Koninkrijk Gods. Ons Kerstnummer moet verzorgd en straks bezorgd worden. Willen we besluiten om een

deel van de bezieling

op de Haagsche bijeenkomsten vergaderd, aan ons Kerstnummer af te staan en de oplage van deze bepaald schoone uitgave de

twintig duizend exemplaren

te doen overtreffen?

Onder de vele dingen die een kostelijk geheel vormen zijn een zegenrijke conferentie en een buitengewoon groote Kerstnummerverkoop!

Aan u nu het woord, Gemeenten!

Wil mij vóór den 1sten November a.s. mededeelen, met hoeveel exemplaren gij de heilige zaak uws Konings wilt dienen.

Rekenen kan iedereen. Gelooven kunnen christenen alleen en Baptisten in het bijzonder.

Leg geloof ook in uw Kerstnummerbestelling.

De uwe in den dienst van Hem,
Die voor ons kwam in Bethlehem.
Stadskanaal. J. W. WEENINK.

De Penningmeester der Unie deelt mede, dat het nummer van zijn **Postrekening** is **167305.**

Allen, die hem gelden hebben te zenden verzoekt hij hiervan goede nota te nemen.

Voorts verzoekt hij den Penningmeesters der verschillende gemeenten hem wel te willen overmaken de contributie voor het 1e halfjaar 1930/31. Ter vergemakkelijking volgt hieronder een lijstje van hetgeen iedere gemeente heeft te betalen.

Amsterdam	f 27.20	Heeg	- 4.20
Apeldoorn	- 12.—	Heerlen	- 9.—
Bergumerh.	- 11.40	Hengelo	- 80.—
Delfzijl	- 16.20	Hoogezand	- 16.40
Deventer	- 17.—	Hoorn	- 6.—
Drachten	- 6.40	Leeuwarden	- 13.20
Eindhoven	- 14.80	Muntendam	- 32.—
E.-E.veen	- 31.20	Nw. Pekela	- 21.—
2e Exloërm.	- 19.—	N.Weerdinge	- 50.20
Foxhol	- 9.80	Sneek	- 22.40
Den Haag	- 41.20	Stadskanaal	- 61.80
Groningen	- 96.60	Stavoren	- 15.80
Haarlem	- 25.—	Utrecht	- 14.40
Harlingen	- 22.40	Vriescheloo	- 19.20
Haulerwijk	- 12.40	Workum	- 10.20

De Penningmeester,
J. VISSER,
v/d Kooystraat 16, Leeuwarden.

VERANTWOORDING

Ten behoeve van het bouwfonds en de te houden bazar te UTRECHT werden in dank ontvangen: G. te U. f 1.—, T. te U. f 1.—, v. K. te U. f 2.50, Gemeente Haarlem f 20.—, G. te A. f 5.—, N. N. Den Haag f 2.50, Gemeente 2e Exloërmond f 11.45. Totaal f 43.45.

Wie helpt thans verder mede tot uitbreiding van Gods Koninkrijk te Utrecht?

Goederen zijn te zenden aan Mej. S. KUIPERS, Berkelstraat 32, Utrecht.

Gelden gelieve men te zenden aan: Mej. G. SWART, p.a. den heer D. Molijn. Rijnlaan no. 160, Utrecht.

Behoudens bijzondere omstandigheden zal de bazar worden gehouden op 20, 21 en 22 November. De BAZAR-COMM.

SLA DIT NIET OVER!!

Eenige dubbele briefkaarten verzonden we aan br. Predikanten om de agenda onzer 8e predikt. vergad. Mogen wij vragen: of er ook voorgangers zijn, die gaarne een voor hen belangrijk onderwerp willen besproken hebben, ons a.u.b. per omgaande op te geven? Help uwen Secrt. een handje mee, want wij moeten op tijd gereed zijn. D. V. Woensdag en Donderdag 22 en 23 October in Utrecht vergaderen, let daar op!! Zend spoedig bericht van uw komen aan den Secrt. der Gem. D. MOLIJN, Rijnlaan 160.

Sneek, uw dw. Scriba
W. Lodew strt. 45 H. VISSER.

CORRESPONDENTIE

Wegens gebrek aan ruimte moeten enkele stukken op plaatsing wachten. E.R.

ONZE ABONNEE'S

die hun abonnementsgeld per post betalen, ontvingen deze week p. post een stortingsformulier met beleefd verzoek hun abonnementsgeld op mijn postrek. te willen storten.

Mag ik U nog even aan dit verzoek herinneren en tevens vriendelijk vragen het niet uit te stellen doch het direct te doen!

Bij voorbaat mijn dank. De Adm.

Wie kan mij het t.w. adres zenden van den heer N. Boerma v.h. Oranjestr. 22 te Assen?

Bij voorbaat mijn dank. De Adm.

Heden ontsliep in de volle verzekering des geloofs in haar Heer en Heiland onze innig geliefde Echtgenoote, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

JELTJE VEENMAN,

in den ouderdom van 67 jaar.

Groningen, 26 Sept. 1930.
Barestraat 11.

M. DE WIND
J. HANSEN—de Wind
R. HANSEN
T. DE WIND
E. DE WIND—Bakker
R. LIST—de Wind
H. LIST

Anjum

E. DE WIND
T. DE WIND—Goossens

N. W. I. Curaçao

J. KEIZER—de Wind
E. KEIZER
T. M. HEINEN—de Wind
J. A. HEINEN

Delfzijl

J. DE WIND
S. DE WIND—Tonkes
en Kleinkinderen.

Vrijdag 10 October 1930 No. 2152 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN WOORD AAN U PERSOONLIJK.

„En als de overpriesters en farizeërs deze zijne gelijkenissen hoorden, verstonden zij, dat hij van hen sprak". Matth. 21 : 45.

Jezus was gewoon zeer persoonlijk te spreken.

Zoo doet de wijsgeer, de hervormer, de volksleider van onze dagen meestal niet. Die denkt in landen en eeuwen en rassen en menigten. Die staat op het spreekgestoelte en davert tot de natiën: „De wapens neder!" en wanneer daarop de enkeling tot hem komt met de vraag: „Moet ik wapen en wapenrok weigeren?", heeft hij geen antwoord. Of hij bepleit in gloeiende taal den plicht van de gemeenschap om voor de hulpbehoevenden in de bres te springen, terwijl hijzelf den buidel dichtgeknepen houdt, telkens wanneer hij aangezocht wordt om mee te werken aan een gelukkigen Zaterdagavond van het een of ander gezin.

Vele politici en andere verbeteraars zien en redeneeren doorgaans globaal.

Jezus daarentegen zag en sprak altijd op den man af.

En nu was dit wel het opmerkelijke bij al hetgeen Jezus zeide, dat men Hem aanvankelijk niet voor zichzelf nam.

De farizeërs dachten, dat Hij de sadduceërs hekelde en de sadduceërs vonden het heerlijk, dat Hij de farizeërs de les las. De aristocratie was er van overtuigd, dat er een reuzen invloed van Hem uitging om het volk onderworpen te houden, en het volk meende, dat Hij vernietigend zich uitliet over de rijken en edelen en machtigen. De priesters geloofden, dat Hij den gewonen menschen nuttige lessen uitdeelde en de gewone menschen waren van gevoelen, dat Hij degenen, die op den rechterstoel van Mozes zaten, netjes tot de orde riep.

„En zij verstonden niet, dat Hij van hen sprak".

Zoo is het thans nog.

Ook wij generaliseeren en criticeeren en vergeten, dat wat Jezus zegt, n.l. de waarheid, voor het eigen hart is bestemd. We luisteren steeds voor een ander: de winkelier voor zijn klanten, die bij hem in het krijt staan; de klanten voor den winkelier, die er warmpjes moet zitten; de werkgever voor den werknemer en omgekeerd; die vooraan staan voor degenen, die op den achtergrond een plaatsje hebben en deze op hun beurt voor alle anderen!

* * *

Er breekt echter in elk leven een dag aan, waarop het ontdekt, dat het woord van Jezus — de waarheid — persoonlijk tot hem is gericht.

Ja, in elk leven, geen enkel leven uitgezonderd.

Een van de evangelisten vertelt ons van een vrouw, die door haar vijanden tot Jezus was gebracht, opdat Hij haar zou veroordeelen. Maar Jezus antwoordde: „Die van ulieden zonder zonde is, werpe het eerst den steen op haar". Dit eenvoudige woord gevoegd bij het diepe zwijgen, dat Hij erop liet volgen, greep de beschuldigers in de ziel: „Zij dit hoorende en van hun geweten overtuigd zijnde, gingen uit, de een na den ander .... tot de laatsten".

Tot de laatsten! Deze laatsten waren me menschen! Zoo hard als graniet en eigengerechtig als weinigen, en eerzuchtig als de booze zelf.

Maar ook deze laatsten ontkwamen niet aan de macht van 's Meesters opmerking.

En aldus gaat het een ieder onzer. Wij allen beleven een uur, waarop wij op het woord van Jezus stamelen: „Dat geldt mij!"

Jezus roept: „Een gepleisterd graf!" en de schijnheilige buigt het hoofd en zegt: „Dat ben ik!"

Jezus roept: „Gijlieden moet wederom geboren worden!" en de kerkmensch duwt den hoed diep in de oogen en mompelt: „Dat ben ik!"

Jezus roept: „Er was eens een zeker rijk mensch en God zeide tot hem: „Gij dwaas!" en de proletariër krijgt een dikken rimpel op het voorhoofd en bekent: „Dat ben ik!"

* * *

De gewaarwording dat Jezus tot ons persoonlijk spreekt, heeft verschillende uitwerking.

Toen de farizeërs en schriftgeleerden bemerkten dat Hij hen waarschuwde ..... zochten zij Hem te vangen.

Eens was er een koning, die door een welmeenenden profeet op een groote fout werd gewezen en zijne majesteit ..... werd toornig en liet zijn beste vriend in de gevangenis zetten!

Zoo deden vroeger velen, die aan zichzelve ontdekt werden.

En zoo doen sommige van hen nog.

Zij maken ruzie met de waarheid, in plaats van ruzie te maken met hun eigen leven.

Zij keeren Jezus den rug toe in plaats van hun zonden in den steek te laten.

Welk een knevelende macht bezit de zonde!

Hebt gij ooit van een zeeman gelezen, dat hij zich aan een vuurtoren ergerde, die hem op de gevaarlijke rotsen opmerkzaam maakt?

Maar het persoonlijke woord van Jezus kan ook een ander gevolg hebben.

Nathan zeide tot David: „Gij zijt die man!" waarop de koning uitriep: „Ik heb gezondigd!"

Velen hebben op hetgeen Jezus hun had te zeggen, uitgeroepen: „Ik ellendig mensch, wie zal mij verlossen?"

Ja, wie zal mij verlossen?

Wie? Wel, dezelfde Jezus die ons dit woord van de lippen heeft gewrongen. Immers vertelt Hij ons de waarheid om ons vrij te maken. Want Hij laat het niet bij een persoonlijke beschuldiging; Hij voegt er een persoonlijke uitnoodiging aan toe.

„Komt tot Mij, gij allen, die beladen zijt".

Dat geldt mij!
„En als hij nog verre van hem was, zag hem zijn vader".
Dat ben ik!
„Die mij heeft lief gehad en zich zelven voor mij gegeven heeft."
En onder millioenen heeft Hij ook mij op 't oog!
Stadskanaal J. W. WEENINK.

III

GODS NAAM VERHOOGEN.

(Rede uitgesproken op het Gouden Feest der Gem. Sneek door den tegenw. Voorganger).

I.

Maakt den Heere met mij groot, en laat ons Zijnen Naam tezamen verhoogen. Psalm 34 : 4.

Met de hulp des Heeren hebben wij gepoogd ons in de historie onzer gemeente in te werken. Hiervan wordt ons bij dezen een kort overzicht aangeboden, want het is zeer belangrijk, nu wij ons 50-jarig bestaan mogen vieren.

Het ligt allerminst in onze bedoeling om alle zaken groote en kleine te resumeeren, want daarvoor zou ons allereerst den tijd ontbreken en ook zou het bij 't noemen van zekere gedeelten zeker niet noodig zijn voor publiciteit; want in de achter ons liggende halve eeuw heeft de gem. niet slechts veel, onuitsprekelijk veel goeds van den Heere verkregen, maar er zijn ook passages voorgekomen die minder aangenaam zijn en die de gem. ongewenscht in hare annalen bezit; maar God vergeeft menigvuldiglijk, omdat Hij is een genadig en barmhartig God, en dàt is genoeg. Maar, helaas! het is zoo in dit aardsche leven voor alle menschen, dat bij al het goede hun door God geschonken, dikwijls ongewenschte dingen binnensluipen. Dit moge ons nooit ontmoedigen noch verdrieten, maar ook daarom moet de historie van personen, van vereenigingen, van Chr. gemeenten nooit gezien, gehoord of gelezen in het gevoel van zuivere oordeelkundigheid, alsof hoorder of lezer(esse) een onweerlegbare maatstaf kon aanleggen, maar in het besef van ootmoedigheid door dankbare verootmoediging, vooral betreffende hun die God vreezen:

„dat het Hem heeft behaagd, zwakke, geringe, zondige menschenkinderen te willen gebruiken tot Zijne heerlijke daden en doel, zichzelven gesteld tot zegen der menschheid".

Uit hoofde hiervan past u noch mij het oordeel, maar uitsluitend Hem, die rechtvaardiglijk oordeelt naar eens iegelijks werk, want de dag zal het verklaren. — 1 Corinth. 3 : 13.

De Baptisten gemeente te Sneek, gezien in het licht harer historie, is eene schepping Gods en deswegen is zij tot op dezen dag gebleven, ondanks het minder aangename en hetwelk de Heere der gem. wellicht nog in haar afkeurt) De poorten der helle (Matth 16 : 18. hebben haar niet kunnen overweldigen, wat ze ook beraamden tegen haar. Want niet slechts is geweld op haar gepleegd door publieke tegenstand en onverholen smaad, maar ook menigmaal door bedekte, onder den schijn van zeer vrome leuzen. Wij laten dit echter] gerustelijk ter beoordeeling aan Hem, die eeuwig dezelfde blijft en niet laat varen het werk Zijner handen.

Van het begin der gem., zelfs vóór hare constitueering, heeft zij het aloude en toch frisch blijvende Evangelie: „Jezus Christus en dien gekruisigd" verkondigd, eerst bij monde van den toenmaals jeugdigen evangelist F r a n c i s c u s J o h a n n e s v a n M e e r l o o. Nemen wij nu in aanmerking dat in 1864 gansch andere toestanden waren in onze stad als tegenwoordig, dan stemme 't ons als gem. tot hartelijken en blijden dank, dat genoemden jongeling op 22-jarigen leeftijd de moed en lust van God verkreeg om in onze stad het *heerlijke evangelisatiewerk* aan te vangen. In die dagen was in Sneek, gelijk in verreweg de meeste oorden van ons land, het doode, starre kerkformalisme in verbond met modernisme hoog gestegen. Er was bij de meesten geen ernstig zoeken en vragen naar God en Christus door den H. Geest en Zijn zalige dienst, noch een volstandig wandelen op het pad der gerechtigheid ten leven. De christelijke feestdagen en veelal ook de Zondagen, werden bij velen, velen in- en uitgezet met drink- en twistpartijen. Duisternis des doods was in de meeste harten. De economische toestanden in het maatschappelijk leven waren somber te noemen.

Men sprak toen nog buiten onze grenzen van „arm Friesland". De meer gezette burger leefde voor zichzelf en om zijn kapitaal te vermeerderen. De werkman sloofde van den vroegen morgen tot den laten avond voor een klein loon en schamel stuksken brood en kon nauwelijks het veege lijf voor zich en de zijnen dekken. De fleur en kleur, die wij tegenwoordig schier overal ontwaren, vond men achter de muren en gordijnen van de patriciër. De cultuur had op geen deelen na die vlucht genomen als thans. Het onderwijs in de wetenschappen en in vele scholen was weelde voor den rijke. En in het huiselijk leven was 't in het algemeen zeer eenvoudig en sober. Doch wat het leven van dien tijd toch ook weer gunstig afsteekt bij dat van heden, is, dat men genoeglijk en tevreden was, doende den arbeid met besef van hooge verantwoordelijkheid en getrouwe plichtsbetrachting, onder genoeglijke arbeidsvreugden. Van het geringe en karige loon kon ook nog iets, al was 't niet veel, voor het Koninkrijk Gods af, hetwelk ondervonden werd door de pioniers onzer gemeente.

Deze pioniers behooren wij naast onzen zegenrijken God te waardeeren voor wat ze gedaan hebben in 's Heeren Naam en kracht. Ja hunne gedachtenis blijve tot zegening nu en in de toekomst. Zij hebben kostbare menschenzielen voor Jezus Christus en Zijne zaak mogen winnen. In hen heeft God zich verheerlijkt, want zij leefden en werkten getrouw. Zij hebben hun leven en arbeidskrachten gelegd als een offer op het altaar der liefde Gods, want Hij was in hen door den H. Geest. En al was het ook dat ze ontbloot waren van scholastike en gradueele wetenschap, nochtans bediende God zich van deze instrumenten voor wat Hij wilde doen en hebben in Sneek.

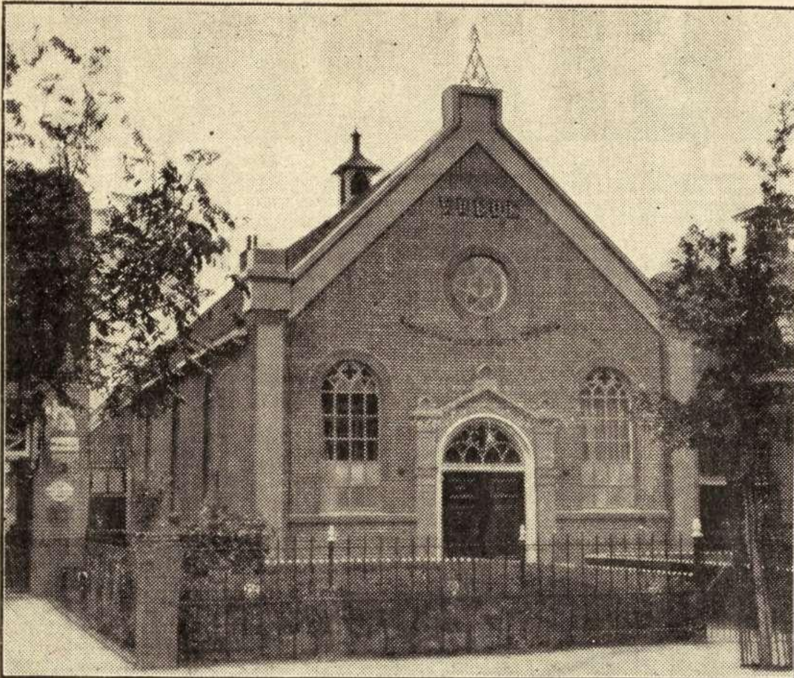
In Sneek toch wilde God een gemeente hebben naar de beginselen in de N. Testam. geschriften omschreven waarvan Jezus Christus het midden, *de* centraliseerende is. God wilde het zóó, dat de groepeering van oprecht bekeerde en geloovig geworden menschen zoude geschieden volgens de onveranderlijke regelen van Zijn woord, zonder menschelijke dwang. Hun devies zoude zijn: E é n H e e r, é é n G e l o o f, é é n D o o p. (Efeze brief 4 : 5.)

God wilde het zóó. dat een spontaan bijeen voegen van zielen wier leven liefde en liefde hun leven is, niet gebaseerd noch gebonden zoude wezen aan autografische kerkelijke reglementen, maar aan „daar staat geschreven" in het heilig Woord van God.

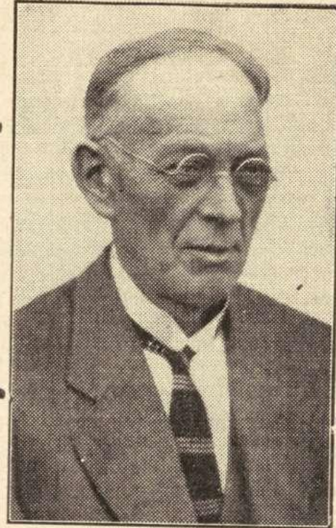
En Gode zij dank en eere dat op dien onverwrikbaren grond tot heden de gem. voortbestaat, voortwerkt onder ouden en jongen, in publieke prediking, in Zondagsscholen, in vereenigingen als anderszins. Die grondslag slechts zal dan ook voor hare toekomst de hechte waarborg zijn en moeten blijven; dat zij een plaats verkreeg in deze stad, om in alle getrouwheid hare door God vastgestelde ordeningen te bewaren en hare roeping, haar van God opgedragen, met een oprecht geweten voor God en menschen, in de geest der liefde en zachtmoedigheid, blijft vervullen.

De constitueering der gemeente vond plaats in de maand Sept. 1880, toen zij vergaderde in het gehuurde gebouw aan het Singel, met 42 geloovig en bij onderdompeling gedoopte personen, mannen en vrouwen, wier evangelist br. J o h a n n e s H o r n sedert 1869, die toen op 20-jarigen leeftijd br. van Meerloo, die in Amsterdam beroepen werd, opvolgde. Maar sedert de vestiging der gem werd br. Horn haar predikant-voorganger tot 1890, in welk jaar hij naar de Baptisten gem. te Groningen vertrok.

Van de 42 personen, die in 1880 de gem. vormden zijn met ons jubileum nog zes in leven, waarvan twee zusters en een broeder in Sneek, een broeder

Kerkgebouw der Baptisten Gemeente te Sneek in 1883 in gebruik genomen.
(cliché Leeuwarder Nieuwsblad)

Ds. H. VISSER, sedert 1909 predikant van de Baptisten Gemeente te Sneek.
(cliché Leeuwarder Nieuwsblad)

in Schoten, gem. Haarlem, een zuster in Arnhem en een zuster in Heeg. Hunne namen mogen wij met eere noemen, want tot heden zijn ze getrouw bij den Heere en hunne eenmaal uitgesproken belijdenis gebleven.

Johanna v. d. Wal (de vrouw van Wieberen Wielinga). Lolkje de Jong (wed. v. d. ons zeer bekenden pred.-voorganger B. Roeles). Deze beide zusters zijn de oudste leden der gem. want zij werden in 1872 te Leeuwarden door br. Holleman gedoopt. Wieberen Wielinga (oud Secr. der gem.) en Geert de Boer werden tezamen in 1873 te Sneek gedoopt. Antje de Boer (wed. van br. S. Gorter, in leven jarenlang ouderling der gemeente) in 1877 en Abeltje Bootsma (wed. van Jacob Zoethout, in leven ouderling der Bapt. gem. in Heeg) werd in 1879 te Sneek gedoopt. Hieruit merken we, dat reeds 36 van de oprichters der gem. uit dit aardsche leven zijn heengegaan; voor zoover we hebben kunnen nagaan, in het geloof gestorven.

Wij vonden onder hen, vermeld in onze kronieken, dat zij in de dagen van de opkomst en vestiging onzer gemeente met vele opofferende liefde pal hebben gestaan voor de heilige en heerlijke beginselen reeds genoemd. Hunne gedachtenis is waard in eere gehouden te worden bij allen die hen als eene nieuwe generatie mochten opvolgen en nog volgen zullen.

(Slot volgt).

III

HET GOUDEN FEEST DER GEM. SNEEK.

Gel. Brs. en Zrs.

Ons laatste gemeentenieuws besloot ik met de belofte om, zoodra we weer zegeningen konden melden, dit te doen door middel van ons blad.

Alvorens echter U deelgenoot te maken van den grooten jubileumzegen, wil ik een kleine tusschen-schakel maken waaruit U blijkt, dat ook reeds tevoren onze gemeente gezegend werd.

Het bezwaarde ons hart dat onzen geliefden en ook buiten onze gemeente beminden voorganger naar Heerlen werd verzocht over te komen, om daar Gods werk te dienen. We leefden om zoo te zeggen, tusschen hoop en vrees en konden niet beter doen, dan God te bidden het zóó te leiden, dat het tot heil van Zijn werk was.

We werden zeer verblijd dat onzen voorganger ons mededeelde in Sneek te blijven.

Vol vreugde togen we dan ook aan onze anti-kermis-actie, waarbij we het voorrecht mochten smaken dat één der Hervormde predikanten ons een avond diende door vrij en blij het Evangelie te brengen bij onze bijbeltent.

Was het te verwonderen dat onze gemeente reeds dagen te voren vol verlangen ons jubileum verbeidde?

Vrijdagavond den 19en September was het oogenblik gekomen, dat een groote schare ons kerkgebouw vulde tot in alle hoeken.

Zelfs waren er onder de aanwezigen vertegenwoordigers van dagbladen.

De kerk was uiterst keurig, evenwel eenvoudig versierd. Wie bij zoo'n aanblik „koud" zou blijven werd ook de geheele jubileumtijd niet warm.

Na gemeenschappelijk gezang en gebed ving onzen voorganger zijn herdenkingsrede aan, uitgaande van Ps. 34 : 4.

U vindt derzelve afgedrukt in het vorig nummer der Christen.

Tijdens de slotzang konden zij, die wilden heengaan vertrekken, terwijl aan de blijvenden de gelegenheid werd geboden om in stilte of openbaar God te danken voor genoten zegen.

Zondagmorgen was wederom ons kerkgebouw geheel bezet. Onzen, bij allen bekende, br. Ds. N. v. Beek was bereid gevonden een feestrede te houden 't Was voorwaar een feestrede, waarin de heerlijkheid van Gods gemeente werd geschilderd, doch ook tevens logisch werd aangetoond dat onze gemeentevorming onweerlegbaar bijbelsch is.

Alvorens heen te gaan werd de welgemeenden dank uitgesproken jegens den Edelachtbaren Heer Burgemeester der gemeente Sneek voor zijn aanwezigheid in dezen morgendienst waar ook het mannenkoor haar medewerking verleende.

De middagdienst ving aan te half drie en was bedoeld om aan hen, die met ons mede verblijd waren gelegenheid te geven hunne gelukswenschen aan te bieden.

Onze geachte voorganger bepaalde ons bij Paulus' woord in Romeinen 12 : „Verblijdt U met de blijden".

We mogen, aldus spr., uit dit woord afleiden dat in het apostolische tijdperk de geredden uit het heidendom, die

de vreugde Gods leerden kennen, verblijd waren, en Paulus alzoo zijn gemeente toeriep: „Verblijdt U met de blijden".

Ook wij staan in het teeken van vreugde, zoodat ik U, ambtsdragers, bestuur en verdere aanwezigen geenszins behoef op te wekken tot welgemeende blijdschap. Zelfs honderden buiten ons geboren, buiten onze gemeente zullen zich ongetwijfeld met ons verblijden in den zegen van Jezus Christus, aangezien zij arbeiden voor dezelfde zaak: Uitbreiding van het Godsrijk.

Uw koninkrijk kome, Uw wil geschiede. Amen.

De Edelachtbare heer burgemeester wenscht, mede namens het Dagelijksch Bestuur der stad, de gemeente Gods zegen op haar werk.

Ds. H. W. te Winkel heeft twee opdrachten n.l.

Hij spreekt eerst namens het Ned. Bijbelgenootschap, als plaatselijken voorzitter, en stelt dan twee vragen, waarop hijzelf ook een antwoord geeft.

Ten eerste: Wat heeft Uwe gemeente aan den Bijbel te danken en ten tweede: Wat hebt gij gedaan voor ons Bijbelgenootschap. En dan antwoordt zijn Eerwaarde:

Gij zijt geen groep die zich dogmatisch toelegt wat betreft uwe gemeenteformatie, doch neemt onzen Bijbel als grondslag voor geloofsleven en arbeid. Gij geeft gaarne, uit liefde tot de H. S. uw gaven en krachten voor de verspreiding van Gods woord: Omdat gij a l l e s aan den Bijbel hebt te danken. Gij steldet uw arbeidstaak om de H. S. in veler hand te brengen. Uw voorgangers gingen van huis tot huis, en ook uw liefde, Ds. Visser, tot Gods woord is groot, getuige uw functie als *afdeelings-secretaris*.

Namens onze afdeeling en hoofdbestuur dank ik U en uw gemeente daarvoor hartelijk.

Nog een enkel woord als predikant der N. H. gemeente. Uwe voorganger en ik hebben veel samen overlegd, en op het gebied van tentzending, week der gebeden e. m. a. hebben wij jaren samen gewerkt. Ook daarvoor Gods zegen toegewenscht bij den voortgang.

(Slot volgt).

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. De Heer verblijdt ons met Zijne daden. Mochten we den eersten Zondag in deze maand twee jeugdige zusters door den Doop in onze gemeenschap opnemen, heden den laatsten Zondag van Sept. was ons doopvont weder geopend en mochten we een bejaarde br. — een schipper — op zijn belijdenis in den Naam van Jezus doopen. Blijdschap en dank is er in onze harten voor Zijne zegeningen. We willen voortgaan met de menschen te wijzen den weg naar 't ware geluk.

Onze diaken br. Groenhuizen herdacht deze maand zijn veertigjarige werkzaamheid bij de Ned. Spoorwegen, welk gewichtig feit door den Voorganger in het openbaar gebed der gem. werd gedacht.

Het smart ons zeer, dat onze ouderling br. C. Brandt Sr. wegens krankheid niet meer in ons midden kan komen als onze trouwe medestander. Toch blijft hij met ons medeleven in den geest en medestrijden in 't gebed.

WORKUM. Zondag 7 September mochten wę als gemeente Workum het voorrecht hebben om een jeugdige zuster op belijdenis des geloofs te doopen, zij had voor de gemeente een helder getuigenis des geloofs afgelegd, bij de doopgelegenheid werden de verschillende vragen ook wederom met beslistheid beantwoord. De bediening des doops vond plaats met plechtige ernst. De uitgesproken prediking was voor doopeling, zoowel als voor de toehoorders, een woord tot leering en vermaan We zouden gaarne wenschen dat meerderen mochten komen tot bekeering des harten en tot gehoorzaamheid aan den doop als goddelijk bevel. We willen dan ook in geloof voortgaan en arbeidende, verwachtende, dat 's Heeren werk niet vruchteloos zal zijn ook in de plaats onzer inwoning.

Voor de gemeente,

P. HORNSTRA, Secr.

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

36. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Op een wandeling in de bosschen wist Sonwald nog intijds doove Jorg te redden, die zich door ophanging van het leven probeerde te berooven. Sonwald bezocht ook eens de bijeenkomst op de Enkehoeve, en kreeg na afloop nog een gesprek met de boerin en juffrouw Veerman, waarbij hij o. a. vernam dat Ds. Lothuizer ook na dringende uitnoodiging weigerde de samenkomst te bezoeken.)

»Wij zouden in alles dominé ter zijde staan!« voegde juffrouw Veerman er nog bij.

»Werkelijk?« riep Sonwald op verwonderden toon uit.

»Ja, dat zou een groote blijdschap voor ons zijn! Is 't niet zoo, juffrouw Enke?«

»Ja zeker. Ik heb dominé zelf uitgenoodigd om te komen, maar hij heeft het ronduit geweigerd!« was het antwoord van de boerin der Enke-hoeve.

»Haast onbegrijpelijk!« zeide Sonwald. Hij dacht aan zijn onderhoud met Ds. Lothuizer en begreep nu den dominé met al zijn motieven en beweegredenen in 't geheel niet meer. Vergiste Ds. Lothuizer zich niet geheel en al? En zou het niet mogelijk zijn tot overeenstemming te komen?

Over het gezicht van de voormalige onderwijzeres was een fijn lachje gevlogen. Dat was hem niet ontgaan.

»Wilde u iets zeggen?« vraagde hij.

»Neen, op 't oogenblik niet. Later eens, als de Heer wil!« gaf de oude dame op haar vriendelijke manier ten antwoord.

»Ik zou nu met u beiden, juffrouw Enke en juffrouw Veerman, graag iets bespreken, waarin u mij als ingezetenen van Burgheim een goede raad zult kunnen geven. Ik vertrouw u geheel, maar ben daarom juist niet hier gekomen heden avond!«

Hij zag weer op zijn horloge: »O, eigenlijk heb ik heelemaal geen tijd meer; maar ja . . . ! Ik zal het dan maar kort maken. De zaak moet echter geheel onder ons blijven! Dus, dien namiddag, toen ik u een bezoek gebracht heb, juffrouw Enke, ging ik ook nog een wandeling maken in het naburige bosch. Daar zag ik plotseling in de verte iets bewegen. Toen ik er achteraan ging, zag ik, dat het een man was.

Toen ik hem bijna had ingehaald, verdween hij eensklaps links tusschen de dennen.

Ik was nieuwsgierig om te zien, waar de man verder heen zou gaan, ik dacht niet anders, of hij was het bosch ingegaan, om een bundel hout te zoeken. Maar toen ik op de plek kwam, waar de man verdwenen was, en ik tusschen de rijen boomen doorkeek verlamde ik bijna van schrik.

Men is in den oorlog tamelijk afgestompt door alles, wat men daar moest beleven, maar dit plotselinge en geheel onverwachte, wat ik nu zag, schokte mij toch zeer!

De oude man had een eind touw om de stomp van een dikken tak geworpen en stak juist zijn hoofd door de lus aan het andere eind om direct daarop te hangen, terwijl zijn lichaam zich in allerlei bochten wrong, stuiptrekkend!«

»Ontzettend! Gruwelijk! Wat was dat vreeselijk!«

De beide vrouwen waren zeer opgewonden.

»Ja, dat moet ik toegeven, het waren vreeselijke oogenblikken voor mij, zooals ik die zelfs in den oorlog niet ontzettender heb meegemaakt. Maar het is nog goed afgeloopen. Nadat ik hem had afgesneden en kunstmatige ademhalingspogingen met hem gemaakt had, kwam hij langzamerhand

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

ONZE VRAGENBUS.

DE GELIJKENIS VAN DEN ZUURDEESEM.

WAT BEDOELDE ONZE HEER MET DEZE GELIJKENIS?

Wij hebben gezien, dat de zuurdeesem niet het beeld is van het Koninkrijk der hemelen maar van de zonde.

En de drie maten meel dan, waarin de vrouw den zuurdeesem verborg? Waarvan zijn de drie maten meel de tolk?

We lezen in het Oude Testament herhaaldelijk van drie maten meel.

Toen Abraham bij de eikenbosschen van Mamre woonde en de Heer hem verscheen, liep hij haastig naar Sara en zeide: „Haast u, kneed drie maten meelbloem en maak koeken".

Toen de Engel des Heeren Gideon sommeerde om het werk der bevrijding te ondernemen, meende deze eerst met schijnbaar zeer ernstige bezwaren te moeten komen. Op het aandringen van den bode Gods echter, stapte hij over alle vermeende moeilijkheden heen en besloot zich geheel voor de taak te geven, waarvoor hij werd uitgenoodigd en hij offerde een geitebokje en een efa d. i. drie maten meel.

Toen Hannach de gelukkige moeder van Samuël was geworden, begaf zij zich op zekeren dag naar het huis des Heeren te Silo en bracht er behalve haar zoontje het offer van o. a. drie maten meel.

Wat hadden de drie maten meel te beteekenen?

Meel is het product van langdurigen en moeitevollen arbeid. Om meel te krijgen moet de landbouwer bemesten, ploegen, eggen, zaaien, maaien, opbinden, inhalen, dorschen, wannen, malen.

Het meeloffer symboliseerde de wijding van de kracht.

Abraham wijdde al zijn krachten den Heer.

Gideon zeide in zijn spijsoffer als het ware: „Heere, ik zal Uwe zaak dienen met al mijn krachten".

De moeder stond Samuël aan den dienst des Heeren af en sprak in die drie maten meel haar begeerte uit, dat hij met al zijn kracht zich voor den God van Israël zou geven.

In de drie maten meel van de gelijkenis zien we dus onze kracht, al onze kracht.

God heeft recht op al onze kracht. Zijn Koninkrijk eischt ze en wij behooren die er aan af te staan. Doch het gebeurt meermalen, dat de een of andere zuurdeesem al onze kracht krachteloos maakt.

* * *

Wat voor zuurdeesems maken onze kracht krachteloos?

„Wacht u voor den zuurdeesem van de farizeën!'

Wat voor zuurdeesem was dat?

Eigengerechtigheid! Geveinsdheid!

Deze zuurdeesem is een van de allerkwaadste soort. Hij neutraliseert het laatste onsje kracht en maakt van den schijnbaren voorstander een verstokten tegenstander. De eigengerechtige heeft de waarheid, maar de waarheid heeft hem niet. Hij zit op den rechterstoel en oordeelt en veroordeelt. Nimmer zit hij als kind aan de voeten van de liefde teneinde in liefde wijs te worden. Weet gij welk een verschrikkelijk monster de eigengerechtigheid is? Zie langs den weg van het verleden ongeveer twintig eeuwen terug en gij ontwaart tot uw ontzetting, dat ze den Zoon van God, die de Weg en de Waarheid en het Leven is, aangrijpt en op een stuk hout werpt en eraan timmert, teneinde Hem onder haar adem, heet van vijandschap, te laten sterven! „Wacht u voor den zuurdeesem van de farizeën!" Wij allen

---

weer bij. Bij horten en stooten heb ik dan uit hem gekregen, waarom hij tot deze treurige daad kwam: De bitterste nood had hem tot vertwijfeling gebracht«

»Ontzettend! O God! Neen . . . !« steunde met een diepe zucht de oude onderwijzeres.

»En verder?«

»Mogen wij weten, wie het is?« vraagde de eigenares van de Enkehoeve.

»Men noemt hem hier meestal »doove Jorg« gaf Sonwald ten antwoord.

»Och, die . . . ? Maar die is toch altijd in de zaak van Sterzel?« zeide op verbaasden toon de boerin van de Enke-hoeve.

»Ja, dat heeft hij mij verteld; maar mijnheer Sterzel heeft hem juist geheel weggestuurd, men had zelf nauwelijks genoeg om te eten. De oude man kan ook bijna geen werk van eenige beteekenis meer doen. En blijkbaar is hij nu overal over en teveel. Ik zorg nu voor hem, en 's avonds tegen half tien komt hij bij mij in mijn woning en slaapt daar op de canapé. Bij het aanbreken van den morgen verlaat hij in den regel weer het huis Ik zou graag willen, dat de zaak volkomen verzwegen werd, maar op den duur zal ik hem helaas niet in mijn woning kunnen opnemen. Weet u mij nu te raden, hoe ik in deze zaak handelen moet? Wat zal ik met den ouden man beginnen?«

De beide vrouwen zaten stil en stom met gevouwen handen, in gedachten verzonken.

»Ik weet wat!« zeide plotseling de oude onderwijzeres, terwijl haar gezicht van blijdschap straalde. »Wij brengen die arme Jorg naar de familie Wimmers! Ik geloof, dat hij daar het best thuis past en in de beste omgeving is. Bij het bezembinden kan hij altijd nog wel een beetje behulpzaam zijn, en dan zal hij zichzelf ook niet meer zoo geheel nutteloos op de wereld vinden! Ik zal, wanneer u het goedvindt, direct morgen naar Wimmers toegaan en de zaak met hem bespreken.«

»Ik ben u zeer dankbaar! Wanneer u er misschien om denken wilt, dat de oude man een wollen doek om zijn hals draagt, die ik hem gegeven heb, om de blauw-groen-gele strepen te verbergen, die om zijn hals loopen. Hij moet zijn doek om zijn hals houden! Voor zijn onderhoud zal ik zorg dragen!«

»En ik!« zeide de boerin van de Enke-hoeve.

»En ik, wanneer u het toestaat!« sloot juffrouw Veerman zich daarbij aan. Toen zagen zij elkander aan en begonnen hartelijk te lachen.

»Ja . . . ? Wie zal ik dan het eerst de hand der dankbaarheid geven?« zeide Sonwald nog altijd lachend.

»Juffrouw Enke als 't u belieft! Die zal ook hier wel weer het meeste doen!«

»Neen, wij zullen juffrouw Veerman hartelijk bedanken, want zij zal wel weer het eigenlijke werk doen. En wij zijn dan slechts helpers, die haar echter met blijdschap gaarne ondersteunen!« antwoordde de boerin met liefdevolle beslistheid.

Günter Sonwald luisterde toe met blijde ontroering. Dit bescheiden achter elkander gaan om elkander den voorrang te laten, deed hem zeer goed. Het was hem, alsof zij geestverwanten van hem waren.

Toen stak hij zijn beide handen uit en zeide: »Zoo, dan bedank ik u beiden te gelijker tijd! Mijn hartelijken dank! Kan ik dan vast aan Jorg zeggen, dat hij morgenmiddag naar de familie Wimmers zal gaan?«

»Ja, ik hoop er dan ook te zijn!« zeide de oude onderwijzeres.

Sonwald stond op om afscheid te nemen.

»Jammer, dat u wegens uw beschermeling reeds heen moet gaan!« zeide de boerin van de Enke-hoeve.

»Ik kom gauw eens weer!« antwoordde Sonwald met een eigenaardig lachje.

»Zullen wij eerst nog den Heer danken voor Zijn wonderbare leiding? Deze dag was zoo rijk aan bijzondere gebeurtenissen!« zeide de voormalige onderwijzeres nog.

(Wordt vervolgd.)

doen goed voor dit kwaad op onze hoede te zijn. Schuilt er niet veel waars in hetgeen een boer eens zeide? Gij moet namelijk weten, dat zijn dominé en hij een gesprek hadden over de hindernissen op den weg der verlossing. „De grootste hindernis is het zondige ik", beweerde de man van den kansel. „U vergist zich, dominé", luidde het prompte antwoord. „niet het zondige, maar het eigengerechtige ik!"

Ja, van de zonde zijn we gauw genoeg verlost

Ook van de eigengerechtigheid?

* * *

Onze Heiland waarschuwt behalve voor den zuurdeesem van de farizeën ook voor dien van de sadduceën.

En wat voor euvel kleefde deze lieden aan?

Zij waren wereldsgezind en zelfbehagend. Wat Rome en Griekenland hadden aan te bieden, kochten zij gaarne, al was het ook tegen den prijs van een degelijk stuk erfgoed. Zij waren zoogenaamd vooruitstrevend, maar in den grond der zaak zelfverheerlijkers.

Was Lot niet door dezen zuurdeesem van de sadduceën aangetast? Petrus verklaart ons, dat hij een rechtvaardig mensch was en wat deze apostel zegt, willen wij niet tegenspreken. Maar in weerwil van de rechtvaardigheid, die Petrus hem toedenkt, had hij absoluut geen invloed in Sodom. Hoe hij ook sprak, mooi of mal, zijn getuigenis miste kracht. Indien Sodom bewaard had kunnen worden, zou dat niet gebeurd zijn om der wille van den wereldlievenden Lot, doch wel om der wille van Abraham, in wiens hart de zonden van zijn tijd geen plaats hadden gevonden.

* * *

En vertolkt de zuurdeesem nog meer?

Paulus gewaagt in zijn brief aan de Corinthiërs van den zuurdeesem van de kwaadheid en de boosheid, die een groot gevaar geworden is zoowel voor de leden afzonderlijk als voor de gemeente in haar geheel. Verder vermaant hij de Galatiërs om op hun hoede te zijn voor den zuurdeesem van het formalisme. En wij zijn verstandig wanneer ook wij naar deze apostolische waarschuwingen luisteren. Afgunst en nijdigheid, wellust en zonde ondermijnen onze kracht geheel en maken ons beslist waardeloos in den strijd tegen het rijk der duisternis. Ook hebben wij geen hoop noch voor gemeenten, noch voor haar bedienaren en leden, die hun heil zoeken in formalisme. De letter doodt! De vorm doodt tweemaal! Het leven brengt vormen mee, doch vormen voeren den dood in hun armen!

* * *

Heeft God onze drie maten meel? Of lijden we aan een of anderen zuurdeesem?

Indien dit laatste het geval is, doen wij goed den zuurdeesem uit te zuiveren.

Onze Heer, die Zijne kracht in de drie maten meel van Paulus verborg en ze aldus uitzuiverde, wil ze ook in die van ons leggen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

BOEKEN OVER RUSLAND.

Dr. Krop, predikant te Rotterdam, heeft verscheidene malen de aandacht gevestigd op de ontzettende gruwelen door de communisten in Letland en Rusland bedreven.

Hij heeft de wenschelijkheid uitgesproken met het oog op het medeleven met onze broeders ginds en de dreigende gevaren voor ons eigen land, zooveel mogelijk lectuur te doen verschijnen, die spreekt over het lijden in de landen der verdrukking.

In samenwerking met Dr. Krop zullen bij den uitgever Voorhoeve, Den Haag, in October D. V. verschijnen twee belangrijke werken. Het eerste is een martelaarsboek van dezen nieuwen tijd. Het zal de portretten met bijschriften bevatten van 48 predikanten, in de laatste jaren om hun geloof gedood. De titel zal luiden: „Martelaren van onzen tijd". Het is geschreven door Dr. Schabert, die het meerendeel der predikanten zelf gekend heeft.

Het tweede is een aangrijpende beschrijving van het leven van een predikant, driemaal ter dood veroordeeld, doch steeds weer op het laatste oogenblik bevrijd. Het boek, geschreven door Gurland zal heeten: „In Bolsjewistische Gevangenschap".

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

JOTHAM, ACHAZ.

II Kron. 27, en 28; Jes. 7 : 1—17.

Les voor Zondag 9 Nov. 1930.

Dit is niet een van de mooiste lessen. Er is heel wat narigheid in. Toch kan er met eenige zorg wel een goede vertelling uit groeien. Men moet zich echter ook thans weer niet uitsloven, om alle aanwezige gegevens te verwerken. Wij moeten een v e r t e l l i n g geven en geen wetenschappelijk complete historische lezing.

Na de herinnering aan Uzzia — die behalve zijn hoogmoedige afwijking een zeer rechtschapen vorst was — vertellen wij van zijn zoon Jotham. II Kron. 27.

Een jongeman van 25 jaren. Reeds eenigen tijd had hij de regeering in handen gehad, n.l. toen zijn vader ziek was. Er kwam door Uzzia's dood dus weinig verandering; alleen maar dit, dat Jotham nu geheel zelfstandig regeerde. 't Ging hem echter niet als Joas, die na den dood van zijn oom afweek. Jotham bleef ook na zijn vaders dood getrouw aan God. Hij deed . . . . v. 2.

Jotham is niet alleen bekend wegens zijn godsvrucht, maar ook wegens zijn voorspoed. En in voorspoed kan er nog wel eens wat gedaan worden, wat anders overblijft. Zoo ging Jotham aan 't bouwen. Hij bouwde vaste burchten hier en daar in 't land, tot verdediging in den oorlog; hij versterkte de muren der vestingen. En hij bouwde aan den muur, die den tempelvoorhof insloot. Daar bouwde hij toch zulke mooie hooge poorten in, dat het een lust was.

Van Jotham behoeven wij heelemaal niets leelijks te vertellen. Maar wel moet nog gezegd, dat het volk niet het goede voorbeeld des konings volgde. Zie 27 : 2, laatste woorden.

Toen Jotham gestorven was, volgde zijn zoon Achaz hem op, een jongeman van 20 jaren. Ach, die was nu precies het tegenbeeld van zijn vader. Hij diende God niet, en onder zijn regeering ging alles snel achteruit. De eene ellende kwam over de andere.

Zoo zou men door kunnen vertellen, maar ik wil dat nu dadelijk nog niet doen. De geschiedenis van Achaz moeten wij eerst eventjes overzien en de verschillende belangrijke stukken onderscheiden en inelkander passen.

't Eerste deel is vlug klaar; 't is een soort inleiding, waarin een en ander van zijn slechtheid wordt verteld; 28 : 1—4.

Dan moet men de gegevens wat zoeken en ordenen voor het tweede deel, de i n v a l v a n d e S y r i ë r s e n I s r a ë l i e t e n. Dit is het grootste deel van de vertelling, en kan ook nog weer een keer verdeeld worden, n.l. vóór den inval en de inval zelf.

De inleiding, waarmee ik boven reeds een begin maakte, moet ieder maar zelf klaar maken. Ik help U dan wat bij 't tweede deel.

De goddelooze Achaz hoorde, dat zijn land bedreigd werd met oorlog. Dat vervulde hem met groote zorg, zie Jes. 7 : 1, 2.

Achaz overlegde, wat hij nu wel doen moest. En wat denk je, dat hij deed? Vertel II Kron: 28 : 16 of wel II Kon. 16 : 7—9a, waar hetzelfde iets uitvoeriger staat. (In II Kron. staat het wel is waar pas in v. 16, maar deze poging, om zich Assyrische hulp te verzekeren, moet toch wel in 't begin plaats gevonden hebben. Deze heele oorlog is een onderdeel van de worsteling veler aan Assyrië onderworpen staten. Staten, die zich vrij vechten wilden, vochten met die, die zich liever aan de zijde van den grootvorst hielden).

De koning van Assyrië beloofde gaarne de gevraagde hulp maar daar hij groote moeilijkheden elders had, kon hij

niet dadelijk komen. In dezen tijd had Achaz een ontmoeting met den profeet Jesaja. Vertel Jes. 7 : 3—17. (De rede van Jesaja gaat nog door, doch het verdere laten wij in onze vertelling rusten).

Men moet dit gedeelte wel wat heel erg omwerken, wat de wijze van zeggen betreft. Niet al de namen gebruiken. Zeg b.v. in v. 4 maar alleen: De Syriërs en de Israëlieten. „Staarten der rookende vuurbranden" zal wel een uiting van minachting zijn. V. 9 kan men wel verzwijgen. Achaz schijnt niet op het woord van Jesaja te zijn ingegaan. Misschien heeft hij wel ongeloovig met de schouders getrokken. Toen vuurde de Heer Jesaja aan om Achaz dringend aan te spreken. „Vraagt U maar een teeken, mijnheer de koning. God wil U helpen om te gelooven". V. 12 bevat een leelijk woord: Achaz wilde God maar niet in moeilijkheden brengen. Toen vatte Jesaja vuur: V. 13 en 14. (Voor 14b is het voldoende te zeggen: Een jonkvrouw zal een zoon hebben en hem Immanuël noemen (God met ons). V. 15 kan wel verzwegen worden; 16 en 17 niet.

Achaz wilde zich dus maar liever niet door God laten helpen. Hij had meer verwachting van Tiglath-Pileser, de koning van Assyrië. Maar vooreerst kon die nog niet helpen. En zoo kwamen dan de vijanden. 't Werd een bittere oorlog. Er vielen vele dooden, en de vijanden maakten vele krijgsgevangenen. Toch konden ze Achaz niet voor goed overwinnen. Ook werd Jeruzalem naar 't schijnt niet verwoest. (Men vergelijke hier II Kon. 16 : 5b en II Kron. 28 : 5—8).

Maar nu gebeurde er iets heel bijzonders. Vertel van het leger van Israël en de krijgsgevangenen, en wat er mee gebeurde, v. 9—15. Daarmee eindigt dan dit deel van de vertelling. Nu nog het laatste deel.

In den tijd die nu volgde had Juda nog heel wat te lijden, want ook andere volken probeerden het te plukken: De Edomieten en de Filistijnen deden flink hun best.

Maar eindelijk kwam dan de koning van Assyrië opdagen, en toen kregen de Syriërs en de Israëlieten het zwaar te verantwoorden. Damaskus, de hoofdstad van Syrië, nam hij in, de bevolking voerde hij weg en den koning liet hij dooden. Toen moest Achaz van Jeruzalem naar Damaskus reizen en bij koning Tiglath-Pileser komen. Wat ze daar samen besproken hebben, weten we niet, maar wel weten wij, dat er in den bijbel staat, dat de grootvorst hem benauwd heeft inplaats van geholpen. Dus Achaz had maar beter naar den profeet Jesaja kunnen luisteren.

Toch dacht Achaz er niet aan om zich te bekeeren. Dat blijkt wel uit zijn daden. Vertel (zie ook II Kon. 16 : 10 —16) wat Achaz zag en deed. Wat bespottelijk, dien afgoden te offeren. „Ja — zei Achaz —, maar de Syriërs waren in den oorlog toch sterker dan ik. Misschien helpen deze goden mij nu ook wel". II Kron. 28 : 23.

Slot: Achaz stapelde 't eene kwaad op het andere 28 : 24 en 25. Nu. het volk schijnt te hebben gevoeld, dat het zóó toch niet ging. Op een goeden dag ging de mare door 't land: De koning is dood. Een groote begrafenis natuurlijk; maar zij begroeven hem niet bij de koningen.

Gelukkig, dat wij de volgende week over zijn zoon Hiskia wat beters te vertellen hebben.

K. R.

III

DE BIJBELSCHE GEMEENTE.

. . . . . een gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, of iets dergelijks, maar dat zij zou zijn heilig en onberispelijk,
Efeze 5 : 27b.

Wij behooren tot een christelijke gemeente. Wij nemen aan dat wij ook behooren tot de Gemeente van Christus. Zijn roepstem kwam tot ons toen wij nog zonder God en zonder Christus daarheen leefden. Zijn Geest bearbeidde ons hart zoodanig dat het zaad van het Evangelie van den Zoon Gods daarin een vruchtbare bodem vond en uitsproot tot vruchtdragen. Zijn hand voerde ons tot de kudde, de kudde van den Goeden Herder. Het is voor ons van 't grootste gewicht dat wij deze gemeenschap zoo nauwkeurig mogelijk leeren kennen en tevens ons onze eigene positie hierin bewust worden.

Uit 't gehoor kwam 't geloof, uit 't geloof sproot onze vrijwillige overgave, eerst aan den Heer, daarna aan de gemeente. Uit deze overgave vloeit voort onze kennis en deze kennis heeft tot gevolg dat de gemeente hoe langer hoe meer onmisbaar wordt voor ons leven.

Verstaan wij de beteekenis der gemeente voor ons leven. voor de wereld en in verband met Gods eeuwigen raad, zoo wordt zij ons „thuis", buiten hetwelk wij niet meer kunnen bestaan.

De schoone nieuwe liederen die wij zingen met onze mond en begeleiden met onze „zieleharp"; de opwekkende prediking, willen wij genieten als brood en water des levens; het gedrukte woord — de Bijbel — onze nimmer falende vraagbaak en levensgids, ja al de nieuw verkregen schatten zijn ondenkbaar buiten de gemeente om.

De gemeente is tot ons gekomen mede door 't geloofsleven en de trouw onzer voorvaderen. Met eerbied denken we aan hen, die in weerwil van alles zijn doorgegaan de waarheid der Schrift te prediken in woord en daad. De deur is open wij treden dezen „tempel Gods in den Geest" binnen, bidden om de leiding van Hem die hem bewoont.

1. *De gemeente is een verborgenheid Gods.*

Een verborgenheid, zeker, doch een geopenbaarde verborgenheid.

Alle eeuwen, vóór Christus' komst, was die kinderen der menschen deze verborgenheid niet bekend gemaakt geweest. Indien wij dus naar de gemeente van Christus zoeken in het Oude Testament, zoo zoeken wij tevergeefs. Na Jezus Christus is deze verborgenheid bekend gemaakt geworden, zegt de apostel Paulus in Efeze 3. De apostel had wel een bijzonder licht in deze zaak, alhoewel hij tevens zegt in vers 5 dat „zij nu is geopenbaard aan Zijn heilige apostelen en profeten, door den Geest".

Wij mogen niet denken dat de gemeente een toevallige tusschenschakel is, welke God genoodzaakt zou zijn geweest te formeeren, als gevolg van de verwerping van Jezus Christus door de Joden. Bij God bestaan geen toevalligheden en zelfs het woord „verborgenheid van Christus, die in de vorige eeuwen den kinderen der menschen niet is bekend gemaakt geweest" wijst er ons op dat de gemeente bestond in het „raadsplan" Gods tot verlossing der menschen, zie ook 2 Tim. 1 : 9 en 10.

Het is alsof God het ondoordringbare gordijn van Zijn „niet openbaren" heeft weg geschoven en in „Zijn gemaakt bestek" de plaats aanwijst waar de gemeente zal moeten worden gezocht.

Wij zijn hieraan al zoo gewoon geworden dat wij ons onmogelijk de verwondering en verbazing der apostelen en profeten kunnen voorstellen. Zij hadden Jezus Christus erkend als de van ouds beloofde en op grond van het O. T. hadden zij zich een gansch andere ontwikkeling der gebeurtenissen voorgesteld dan zij in werkelijkheid aanschouwden.

Zelfs na de uitstorting des Heiligen Geestes moest een Petrus nog door een bijzonder teeken worden gereed gemaakt om in dezen zijn roeping en taak te vervullen. Hand. 10.

Het is de vraag of wij, niettegenstaande onze christelijke opvoeding, reeds de rechte kennis bezitten aangaande de gemeente.

a. De verborgenheid Gods en ons verstand.

De gemeente van Christus is niet een zekere staat of positie van een groep menschen. die 't over verschillende zaken zijn eens geworden, doch zij is een feit, een persoonlijkheid, een ik. Hierbij moet reeds worden opgemerkt dat zij zulks alleen is in de persoonlijkheid van Christus. Zij is Zijn „lichaam", Hij haar „Hoofd". Het wezen der gemeente is dan ook niet met verstandelijke kennis alleen te doorgronden.

De verhandeling, zooals Paulus ze geeft in Efeze 3 teekent ons de machteloosheid van ons verstand t.o.v. verborgenheden Gods. Tenzij 't God behaagt te openbaren, zal 't verstand

nimmer een verborgenheid als deze kunnen ontdekken, noch doorgronden.

Deze wetenschap brenge ons tot een ootmoedig leven voor God, want uit genade zijt gij zalig geworden, d. i. het heeft God behaagd te openbaren en Zijn Geest om ons verstand te verlichten, niet alleen om te verstaan, maar ook om te gelooven.

De wereld kent de gemeente niet, omdat de wereld de Geest niet kan ontvangen (Joh. 14 : 17). De gemeente is niet van de wereld. Daarom haat de wereld de gemeente. 2 Tim. 3 : 12 ; Joh. 15 : 18 en 19.

b. De verborgenheid en hoe zij aan 't licht treedt.

Vanaf 't oogenblik dat de gemeente geopenbaard is, treedt zij aan 't licht. Er zijn tijden geweest van schijnbaar verval van krachten en schijnbare verdooving van licht. Toch is altijd de gemeente als een onweerstaanbare, niet te keeren persoonlijkheid aan 't licht getreden. Menigmaal hebben menschelijke stelsels een dam geworpen in dezen stroom en, hoewel tijdelijk tegengehouden, zocht deze „van boven" komende stroom zich weer een nieuwe bedding.

Zonder dat de menschen het zich bewust zijn, gaat er van de gemeente een geweldige invloed uit. Iemand heeft eens gezegd: „De gemeente is de kurk, waarop de wereld drijft".

Bovenaardsche krachten schuilen in den boezem der gemeente en onwrikbaar staat ze in haar houding tegenover 't goede en kwade, in haar midden tot uiting komend. (Slot volgt).

H. G. V.

III

MEDEDEELINGEN

ATTENTIE voor onze
Unie-Commissieleden en Predikanten.

Bovenbedoelde brs. worden vriendelijk verzocht ons per ommegaande te melden wanneer zijn te Utrecht zullen komen en hoelang zij wenschen te blijven.

Ons lokaal is te bereiken van het station met lijn 2a halte Kerkstraat.

Met br.groeten, D. MOLIJN, Secr.
Rijnlaan 160.

„VOORZORG"

Niet Workum maar Stavoren betaalde de Contributie voor „Voorzorg".

De penningm. S. HOUKES.

VERANTWOORDING

SIDDEBUREN.

Voor de nieuwe kerk ontvingen wij de volgende giften. Bapt. Gem. Amsterdam f 28.35; Bapt. Gem. te Deventer f 10.50 en de Bapt. Gem. te Foxhol f 3.32½. Samen f 42.17½. Vorig saldo f 557.28. Totaal f 599.45½.

Wij danken vriendelijk voor deze bijdragen en verzoeken verder allen die ons nog iets beloofden of die nog wat voor ons hebben afgezonderd dit heden te zenden aan Ds. W. M. ROEST te Delfzijl Giro **139013**.

De redaktie van De Kindervriend berust van af heden bij Ds. A. P. Barendregt van Emmer-Erfscheidenveen. Over de administratie zal volgende week in dit blad bericht staan. Men gelieve dus zoolang voor De Kindervriend geen gelden te storten. De red.

Iets over de Unievergadering, onze Gemeenten, ons zelf en ons Kerstnummer.

De Unievergadering van Den Haag heeft besloten om de winst van het Kerstnummer voor den arbeid van Gods Koninkrijk binnen de grenzen van ons Vaderland te gebruiken.

Dat is een besluit dat voldoening geeft, en moet ons allen ten zeerste opwekken om

met Kerstnummers te colporteeren.

Want wie nu met Kerstnummers werkt verspreidt een onafzienbaren zegen.

Ten eerste overwint hij zichzelf en wordt daardoor sterker dan iemand, die een stad inneemt.

Ten tweede geeft hij grootere bekendheid aan onze beginselen hetgeen een eisch des tijds is.

Ten derde helpt hij de finantiën van zijn gemeente versterken, zoodat deze in staat is in menig arm gezin het vriendelijke Kerstlicht te doen schijnen.

Ten vierde is hij een beschamend voorbeeld voor anderen, die om allerlei redenen — maar doorgaans zeer onchristelijke — zich laten verontschuldigen!

Ten vijfde is hij een helper van Jezus om den vrede, die alle verstand te boven gaat, te brengen aan menig onrustig hart.

Ten zesde bezorgt hij een opgewekte stemming onder jong en oud en in de geheele gemeente. Menige gemeente zou zich spoedig als herboren gevoelen, indien zij er toe kon overgaan om met een groot kwantum exemplaren van onze Kerstboodschap op stap te gaan!

Ten zevende helpt hij de Unie haar taak vervullen, in het bijzonder in het steunen van hulpbehoevende gemeenten. Hij werkt er aan mee, dat zij kan evangeliseeren, doen colporteeren en confereeren. Aldus brengt hij een grooten zegen

waar zijn beenen hem niet dragen.

Broeders en zusters in de verstrooiing! Wilt gij dezen keer niet eens toepakken? Sommigen uwer hebben verleden jaar prachtwerk geleverd. Zij doen het weer. Maar niet allen hebben hun plicht gedaan tegenover zichzelf, hun gemeenten en de omgeving, waarin de Heer hen heeft geplaatst. Zoolang er nog

één zich stiekem op den achtergrond houdt,

is er nog één te min in onze groote Kerstnummer-colportage-brigade!

En gemeenten, wilt ook gij dit jaar zeer groote dingen doen? Uw gansche dorp of stad, uw gansche gewest, uw gansche provincie moet ons Kerstnummer hebben. Zorgt er voor, dat ze het krijgen. Bestelt liever te veel dan te weinig. Gij kunt het overschot desnoods verspreiden in buurten, die daarvoor in aanmerking komen. Gemeenten mogen nimmer een tekort hebben aan evangelisatie-lectuur, ook niet aan Kerstnummers.

Aan u nu het woord!

Maak dat het Kerstnummer 1930 een groot succes wordt!

Rekenen kan iedereen.

Gelooven kunnen christenen alleen en Baptisten in het bijzonder.

Leg ***geloof in uw Kerstnummer-bestelling!***

Wil mij voor den 1sten Nov. a.s. mededeelen, met hoeveel exemplaren gij de heilige zaak uws Konings wilt dienen.

De Uwe in den dienst van Hem
Die voor ons kwam in Bethlehem.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Lektuur.

Ds. L. Putensen, Voorganger der Baptiste Gemeente te Frankfurt a. Main (Duitschland) Am Tiergarten 50, vraagt beleefd om toezending van Nederlandsche Evangelisatie-lektuur en Bapt. gegeschriften, om uit te deelen onder de vele Nederlandsche schippers, die den haven dier stad bezoeken.

III

LEESTAFEL

Langs hellend vlak, door J. Snoep Jr. Uitgave G. F. Callenbach te Nijkerk.

Dit boek is het vijfde deel van den 33sten Jaargang der „Christelijke Bibliotheek". Het vertelt van een jongeling, zoon eener weduwe, die de gevaren van een verhuizing van zijn landelijk dorpje naar Den Haag te offer valt. Bij het overhand nemen der zonde maakt zich echter de invloed eener godvruchtige opvoeding merkbaar. Een natuurlijke liefde komt in 't spel, die mede een macht ten goede blijkt te zijn. Na onder tal van zondelasten te zijn gekomen, heeft de besliste omkeer tot den Heiland plaats. — Een boek, dat tot eenvoudige jonge menschen spreken zal. L.

De Uitgever deelt mede welke boeken verschijnen zullen in den volgenden jaargang. Het zal de lezers interesseeren te vernemen, dat daaronder ook een werk zal zijn van Mevr. Westerbrink—Wirtz over „Thilde", de zuster van Josephine, de hoofdpersoon van haar dit jaar verschenen werk „Josephine". L.

Vrijdag 17 October 1930 No. 2153 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

MET INNERLIJKE ONTFERMING BEWOGEN.

Mark. 8 : 1—9.

Als de lezers van dit stukje zich de moeite of 't genot bereiden met het lezen van 't boven aangewezen gedeelte der Schrift, zullen zij terstond opmerken, dat bovenstaand opschrift verband houdt met een heerlijke treffende daad onzes Heeren Jezus. Hij deed hetgeen op dat tijdpunt voor een schare van duizende menschen behoefte was. Hij deed het met „innerlijke ontferming". Hoe treffend is dat woord, waarmede onze Heiland ons een blik geeft te slaan in Zijn heilig en teergevoelig binnenste. Met ontferming bewogen, dat kan eenigszins gedacht worden bij menschen, die God en hun medemenschen liefhebben; maar zooals het bij den Zoon van God was, is het nooit in een sterfelijk, zondig mensch voorgekomen. Bij Jezus was het niet slechts gevoeligheid of deelneming, maar de realiteit van den nooddruft der menschen, ook weer door de zonde van het menschelijk geslacht, zoo naar lichaam als naar de ziel. Jezus wilde zich openbaren als de eenige Helper in nood, terwijl de discipelen er geen kans toe zien. Hij had wel menschelijk medegevoel, maar dat was bij Hem de drijfveer om te handelen niet. 't Was de liefde des Vaders in Hem, die Hem bewoog.

Door innerlijke bewogenheid wilde Hij de liefde des Vaders jegens de menschen aan het licht doen komen. Daarom heeft Hij door de onberekenbare vermeerdering der spijzen, waarmede Hij de schare voedde, Zijn goddelijke scheppingsmacht doen blijken. Hij brengt wat niet is te voorschijn, alsof het ware. Hij deed door scheppingsmacht dat, wat God nog dagelijks in de schepping doet, als Hij uit één graankorrel of uit een nauwelijks zichtbaar zaadje honderde korrels laat voortkomen.

Die macht Gods, was ook de macht van Jezus, werkende door de *eene liefde*.

De liefdedaad van Jezus, waar wij thans aan denken, doet ons duidelijk merken, dat de Heere niet alleen voor de zielen der menschen wil zorgen, maar ook voor hunne lichamen. Waar Hij in de behoeften der ziel voorziet en voorzien kan, daar doet en is Hij dezelfde ook voor het lichaam.

Dit wordt vaak al te zeer voorbij gezien of geheel niet bedacht of aangenomen. Menschen, die nog eenigszins ernstig nadenken over de eeuwige dingen, zijn in den regel wel roerend eens met de gedachte, dat de Heere Jezus alleen de ziel redden en onderhouden kan, maar dat zij eveneens zich met hun lichaamsbehoeften aan Jezus en door Hem aan God mogen en kunnen toevertrouwen, en alles van Hem moeten verwachten, daaraan denken zij niet of ontkennen het, en achten zich geenszins tot het geloof daaraan geroepen.

Toch is dit een dwaling (om het maar eens zoo zacht uit te drukken), een ongeloovig standpunt tegenover den Heere, die zoowel het lichaam als de ziel voor zijne rekening wil nemen.

Wat de Heere doet, is altijd wonderwerk, om reden het goddelijk is. En daarom ook eischt Gods woord onvoorwaardelijk vertrouwen. Aangezien dit zoo jammerlijk veel veracht en zelfs niet noodig geacht wordt, dwalen duizende, ook rechtzinnige menschen van het heilspoor af, willen hun eigen verzorgers zijn en zelfs ook in de behoefte van hun eigen ziel voorzien.

Dit gelukt niemand, evenmin als de scharen daar bij Jezus in de dorre vlakte aan brood konden komen als Jezus niet hulpvaardig voor hen optrad.

Jezus begint niet met volle korven brood, maar eindigt er mee, om Zijne leerlingen tot vol vertrouwen op te wekken, en Zijn heerlijkheid te toonen als behouder en onderhouder der menschen. Hij begint met o zoo kleine voorraad, doch die kleinigheid moet er zijn, maar de Heere neemt ze zelf ter hand en zegent ze. Wat in menschenoogen klein en gering is, maakt Hij zelf groot en dit groote is de grootheid des Heeren, waarin Hij verheerlijkt wordt.

Ik zorg voor u, zegt de Heere, en bedoelt dan zoowel voor uwe lichaamlijke, als voor uwe zielsbehoeften.

Wij merken voorts nog even op, dat de Heere Zijne discipelen in Zijn wonderwerk laat deelnemen. Zij moesten het allereerst beginnen geloof te toonen en te gehoorzamen. Als zij het weinigje brood en de paar vischjes zien, zeggen zij „wat zijn deze onder zoo velen?" Dat was menschelijk een begrijpelijk bezwaar, maar nochtans doen ze wat de Meester zegt: ze brengen dat weinige in Jezus handen en beginnen op 's Meesters bevel alles voor 't maal in orde te brengen, om na het dankgebed des Heeren, trouwe tafelbedienaars te worden en overvloediglijk uit te deelen dat heerlijke brood en die fijne visch, uit 's Heeren hand.

Ja, zoo wil de Heere het. Het onkleingeloof der Zijnen wordt beschaamd en hun vertrouwen gewekt en gesterkt. — Groot zijn 's Heeren daden. — En van deze mogen de leerlingen gebruik maken, om hun dienst onder de schare te vervullen!

En vol verbazing mogen de dienaren aanschouwen, dat door het uitdeelen de middelen niet verminderen, maar vermeerderen, en ze zien daar de volle *zeven* manden met overschot!

Lezer hebben wij daar ook iets uit te leeren? N. v. B.

LOSSE SCHAKELS

De spiegel. Wij, die de slotsamenkomst der Gewestelijke conferentie te 's-Gravenhage hebben bijgewoond, hebben wel een beschamende les gehad. Het onderwerp, door den geëer-

den president van ons Wereldverbond behandeld, luidde: „Wat wij Baptisten gelooven", en het was bij dit onderwerp, dat wij Baptisten bloosden. Niet dat Dr. Mac Neill te veel zei — volstrekt niet. Zijn geloofsverklaring onderschreven wij. Maar ..... hij zij het zoo goed, dat we duidelijker dan wellicht ooit te voren voelden: zoo zijn we nog niet. Wat staan we nog verre bij onze schoone belijdenis ten achter! Was de samenkomst dus minder goed geslaagd? Integendeel! Een rede, die ons ons tekort doet voelen, ons van schaamte doet kleuren, heeft doel getroffen. Wij zijn ieder dankbaar, die ons het ideaal doet zien. En dat heeft Dr. Mac Neill dien avond gedaan.

De Chr. school te Paramaribo. Deze school, die gelijk we weten uitgaat van de Baptisten Gemeente te Paramaribo, zal den eersten Nov. van dit jaar, 34 jaar hebben bestaan. Deze school — zoo schrijft den heer Blufpand in het te Paramaribo verschijnend blad „De nieuwe stem" — is gesticht door den heer Bromet, en vrucht des gebeds. Ze is uitgegroeid tot een school met ongeveer 450 leerlingen, telt men de dertienjarigen mede, dan komt men verre boven de 500. Aan deze school is verbonden een „Kleuterschool" met honderd kinderen.

De oudste onder het personeel is Mejuffrouw M. E. Stuger, die de school van de oprichting aan gediend heeft, zal nu den schooldienst met pensioen verlaten. Ze heeft verschillende geslachten helpen vormen. Haar hoogste vreugde was het steeds als ze zag, dat haar oud-leerlingen zich aan den Heiland toevertrouwden.

Wij verblijden ons met onze broeders en zusters in dat verre gewest over het bezit van zulk een school en den zegen die op dezen arbeid gerust heeft. De Heere make ze voor velen tot een „doorgangshuis" naar Zijn gezegend Koninkrijk. L.

GODS NAAM VERHOOGEN.

(Rede uitgesproken op het Gouden Feest der Gem. Sneek door den tegenw. Voorganger).

(Slot.)

God heeft de gemeente sedert hare vestiging rijkelijk gezegend tijdel. en eeuwig en ten zegen gesteld. Haar arbeid strekte zich uit tot andere plaatsen in onze provincie en zelfs daarbuiten, waarvan de gemeenten Hoorn in Noord-H. en Heeg nog sprekende bewijzen zijn. De wortelen van haar Evangelisatiewerk liggen in onze Friesche hoofdstad, van waaruit br. v. Meerloo als leerling uit de school van Holleman, als genoemd, begon. Wij hebben behoefte om dit met dankbaarheid te erkennen en in 't openbaar uit te spreken.

En voorts heeft 't God behaagd om uit den boezem der gemeente mannen te verwekken, die in het werk van 's Heeren wijngaard vroeger en later zijn ingegaan en nog zullen ingaan. Wij zullen ze met dank en lof aan God gedenken, biddende: dat ze zich met ons verheugen over wat God door middel der gem. hun en door hen anderen heeft willen schenken. Hier volgen hun namen: br. K. Kuipers, die na lange jaren arbeid verl. jaar emerit. werd, thans wonende in Utrecht. Br. J. de Haan, de tegenwoordige predikant der Bapt. gem. in Vriescheloo (Gron.). G. Bouritius, Baptistisch predikant in Deventer. G. Visser die in diezelfde hoedanigheid de gecombineerde gemeenten Hoorn-Workum dient, woont in Hoorn. Jacob de Jong, thans in opleiding in de bijbelschool van de Norton missie in Brussel, en Jan Schuil, heden in kantoorwerk in Rotterdam, is op voorstel der gem. Sneek als kweekeling voor den dienst des Woords door de j.l. gehouden alg. verg. in den Haag aangenomen.

Wij brengen van deze plaats hulde en dank naast God aan allen, broeders en zusters, bestuurders der gem. in het verleden en heden — ja aan alle de leden, die, hetzij door het een of ander, hebben medegewerkt tot het welvaren der gem en hare instandhouding; God alleen de eere!!

Wij zetten nu door de genade Gods een gouden punt in onze historie, om vanuit dat punt met nieuwe moed en kracht, ons van God toegezeid, voort te gaan.

Wij willen het heden dankbaar erkennen dat God ons genade gaf bij Hem, maar ook in de oogen der menschen in wier midden wij leven en wandelen. God moge u allen en mij helpen, om ons devies getrouw, onze Heere en Heiland oprecht en waardig te leven, totdat Hij komt. Laat het nu in dit jubileum ons aller leuze zijn: *Laat ons Zijnen Naam tezamen verhoogen*. Amen.

Aanhangsel:

Kort chronologisch overzicht der broeders, die als Evangelist en daarna de gem. Sneek als Predt. dienden.

Fr. J. v. Meerloo kwam als Evangelist in Sneek in 1864, vertrok naar de kleine Bapt. gem. in Amsterdam, 1869.

J. Horn volgde hem in dat jaar op, diende als Evangelist tot Sept. 1880, toen de gem. geconstitueerd werd, vertrok in 1890 naar de Bapt. gem. in Gron., was dus 10 jaren in Sneek Predt. voorg.

J. de Hart, beroepen v. d. gem. Hengelo, kwam in Sneek Aug. 1890, vertrok op beroep naar Paterson, N.-Amerika, diende dus bijna 6 jaren de gem. als Predt.

K. Kuipers, uit den boezem der gem. voortgekomen, werd van Vriescheloo beroepen Aug. 1896, vertrok op beroep naar N. Pekela in Dec. 1900, ruim 4 jaren Predt. in Sneek.

G. de Wilde, voormalig Majoor v. h. Leger des Heils, ging tot de Bapt. over in Apeldoorn, werd vandaar beroepen in Juni 1903, beroepen naar Paterson, waar de gem. weer vacant was door terugkeer van br. de Hart naar Hengelo (O) Aug. 1909, diende de Sneeker gem. ruim 6 jaren.

De tegenwoordige dienaar volgde br. de Wilde op in Mei 1910. van Bergumerheide beroepen, heeft dus ruim 20 dienstjaren in Sneek.

Sneek. H. VISSER.

HET GOUDEN FEEST DER GEM. SNEEK.

(Slot).

Ds. Schuurmans spreekt namens de Doopsgez. kerkeraad: Al bestaat niet die intieme aanraking als waarover Ds. te Winkel sprak, toch mochten wij ons niet afzijdig houden.

De bejaarde doop toch brengt ons onwillekeurig samen, als band in ons christen-zijn. Wij zijn dankbaar, dat, een dertigtal jaren terug, verschillende dogmatisch aangelegde leden onzer gemeente bij U een geestelijk dak boven hun hoofd kregen.

Saamgevat is onze hartelijke, welgemeende wensch: Immanuël.

De Chr. Ger. gemeente zond, daar ze herderloos is, haar schriftelijke gelukwensch. Ook van de burgemeester van Wijmbritseradeel werd deze ontvangen.

Ook namens de wethouders spreekt de heer Blok een korte gelukwensch uit en hoopt dat Gods zegen zooals in het verleden ook in de toekomst op de gemeente moge rusten.

Ds. Hekhuis spreekt namens Muntendam hartelijke wenschen. Terecht bewegen wij ons niet op dogmatisch terrein. Ons terrein is „Jezus". God zal genade en eere geven. Dit psalmwoord is bij de Sneeker gemeente in vervulling gegaan. Niet alleen genade, ook eere. Zie maar hoe het kleine hoopske achting heeft afgedwongen. Vergelijk slechts het heden met vijftig jaren terug.

De afgevaardigde van Heeg getuigt van vreugde en zegt dat de geweldige regen van 's morgens hem niet van zijn plan afbracht om naar Sneek te gaan.

Als passend geschenk der kleine gemeente Heeg overhandigt hij onzen voorganger een keurige kansel-Bijbel, waarvoor deze, geroerd, zijn dank uitspreekt, om tevens ook even te wijzen op een, achter de kansel aangebrachte, schildering in lijst, voorstellende een

opengeslagen Bijbel met de ons allen zeer bekende woorden: één Heer, één geloof, één doop; allen één in Christus.
Ds. Honders, N. H. predikant, was door ambtsbezigheden verhinderd eerder aanwezig te zijn, doch kon niet nalaten, ondanks het feit dat hij geen opdrachten had, zijn persoonlijke gelukwensch aan te bieden.
Blijde te zijn met de blijden, aldus genoemde predikant, lijkt zoo gemakkelijk. Medelijden te hebben i s echter gemakkelijker. 't Is heel niet moeilijk met iemand, wien het slecht gaat, mede te lijden, doch vreugde te hebben met hen die blijde zijn, zonder zelf een oorzaak van blijdschap te hebben, is wel moeilijk.
Verschil in kerkelijke formatie vindt spreker niet erg, als we maar één zijn in Christus, één op den weg der zaligheid.
Ik hoop en bid uit het diepst van mijn hart, aldus spr., dat in dit kerkgebouw nog velen vrede zullen vinden voor hun hart.
Het officieele was nu afgeloopen en onder het gebruik van thee en wat daar zoo al bij behoort, werd het een genoeglijke conversatie.
Uit de verschillende omliggende gemeenten kwamen nu verschillende afgevaardigden hun gelukwenschen aanbieden.
Vertegenwoordigd waren Bergumerheide, Drachten, Groningen, Harlingen, Haulerwijk, Hoorn, Leeuwarden en Workum.
De grondtoon van al hunne wenschen was één. Zij prezen God voor het werk dat Hij door onze gemeente tot stand bracht, en wenschten hartelijk 's Heeren zegen op al de arbeid in de toekomst.
Br. J. Visser van Leeuwarden sprak namens de Unie Comm.: Het Evangelie van Christus is het Evangelie der gemeente. Versta uw dure plicht, gemeente van Sneek, in het verkondigen van dit Evangelie. Wat meer gij dit doet, wat meer gij door dit Evangelie ontvangt. Houd onze beginselen hoog, draag ze uit aan anderen. God geve U daartoe Zijnen Geest en zegen.
Ds. Kuipers was het een groote vreugde met zijne gade en jongste dochter op dit jubileum uitgenoodigd te zijn. Hoewel het reizen hun moeilijk valt en zij deswege zelden van huis gaan, was het toch hun begeerte om in de gemeente, waardoor zij vroeger tot God werden gebracht, bij de feestviering tegenwoordig te zijn.
Er werden lieflijke dingen gememoreerd, alles om ons tot danken te nopen, alsook tot het onvermoeid voortarbeiden.
Br. Terpstra uit Welsrijp was zeer verheugd aanwezig te mogen zijn: „Toon de band welke ons in Christus vereenigt".
De tijd verstreek rasch, doch alvorens van elkaar te gaan schaarden we ons nog om des Heeren tafel.
Ook daar was het goed, en werd door enkele brs. en zrs. de gelegenheid benut om den Heer te prijzen voor alles wat Hij gaf, doch ook om de gemeente te waarschuwen niet hoogmoedig te worden op al de attentie en eer, hen op dit gouden feest bewezen.
Br. Ds. G. Visser merkte terecht op dat wij Baptisten, wat aangaat onze belijdenis, nummer één zijn. Zorg brs. en zrs., onder biddend opzien tot God, dat ook uwe levenswandel nummer één is en blijft. Bezield met blijdschap en dank, dat ook hij in het verleden vrede vond in het midden der gemeente, wenscht hij in gloedvolle woorden de gemeente toe alles wat haar tot heil en zegen kan zijn. —
Staande, hand aan hand, werd deze feestdag met jubelzang beëindigd.
Maandag 22 Sept., 's avonds 8 uur was ons kerkgebouw weer tot in elke hoek bezet. Aanwezig waren leden der gemeente, leden der verschillende vereenigingen, eenige gasten en oudleden, alsmede een aanzienlijke schare uit de gemeente Heeg.
Onze voorganger opende met een woord uit Filip. 2. Spontaan werd ons jubellied gezongen: „Weest verheugd, want onze Koning, Bruidegom en Hoofd, Wil nu in ons midden wezen, Dat heeft Hij beloofd".
De ouderling der gemeente, br. S. v. d. Werf, behandelde het onderwerp: De Gemeente Gods en haar werk, en gaf heerlijke leeringen naar aanleiding van de bruiloft te Kana.
Wij hebben te zorgen voor watervaten (vereenigingen) en aan Jezus is de macht om de inhoud dezer vaten, het water, in wijn te veranderen en geschikt te maken voor de bruiloft. Aan Hem ook de macht om den inhoud der vereenigingen geschikt te maken voor Zijn gemeente.
Onder plechtige stilte deed onze ouderling de vraag: Wie mogen wij tot den hofmeester dragen om geschikt bevonden te worden voor Gods gemeente?
Br. Ds. Bouritius spreekt alsnog zijn gelukwensch uit, omdat hij de vorige dag de gemeente Stavoren diende. Hij deelt tevens de oorzaak mede waarom deze gemeente zich niet had vertegenwoordigd en brengt de groeten alsmede derzelver gelukwenschen over.
Br. E. W. v. d. Wal uit Alkmaar had ter gelegenheid van het jubileum een dertigtal reproducties gemaakt van oude foto's.
Hij projecteerde deze levensgroot op de muur onzer kerk. Uit het verleden werden ons personen en groepen getoond, welke de gemeente hadden gediend en met haar medegeleefd. Oude herinneringen gingen onze aandacht voorbij. Was het wonder dat, bij het zien van vroeger geliefden, welke nu juichen voor de troon van het Lam, hier en daar een traan in stilte werd weggepinkt?
Niet uit droefheid, doch uit dankbaarheid voor wat God, door hen, de gemeente gaf.
Menig woord werd hieraan nog toegevoegd door hen die getuigden van zegeningen, in het verleden ontvangen, waardoor ze tot bekeering en tot de gemeente waren gekomen en nu zelf een werkzaam aandeel mochten hebben.
De vrouwen- en jongedochtersvereeniging betuigde en betoonde haar blijdschap bij monde harer presidente, de echtgenoote van onzen voorganger en in het overhandigen van een tweetal couverten met geldelijken inhoud.
De kinderen der Zondagsschool hadden een speciaal „jubellied" geleerd, hetwelk door een aantal van de oudste leerlingen uit volle borst werd aangeheven.
Br. H. de Jong had „Herinneringen uit zijn jeugdleven" waarin ons werd verhaald hoe ze vroeger hun tijd besteedden in de diverse vereenigingen. Geassisteerd door een anderen broeder zong hij eenige coupletten van een in dien tijd gemaakt lied, tot groote hilariteit der aanwezigen. Onwillekeurig kwam ons het moderne woord klankfilm in de gedachten.
De zangvereeniging bracht enkele schoone liederen ten gehoore, welke onverdeelde aandacht hadden.
Twee, voor ons feest ontworpen, tableaux verwekten diepen indruk. Het eerste konden we noemen: „Het Evangelie aan alle volken", terwijl het tweede „Het Gemeenteschip" voorstelde
Zuster Hekhuis—de Hart werd nog gelegenheid geboden een woord te spreken.
Heerlijke, innige woorden werden door haar tot allen gericht. Laat ons niet critisch zijn ten opzichte van onze voorvaderen, maar laat ons enkel den zegen dankbaar waardeeren, welke God door middel van hen ons schonk.
Ongetwijfeld kunnen we dingen in hen afkeuren, die ze zelf, indien ze gelegenheid hadden, een tweede maal beter zouden doen. Steek echter de hand in eigen boezem en wied in eigen tuin. Dan zullen we, ootmoedig en deemoedig aan 's Heeren zijde, rijke zegen van Hem ontvangen. God geve U alles wat tot zegen en uitbreiding der gemeente kan strekken.
't Was reeds ver na middernacht, toen dit heerlijke feest eindigde. Geen wanklank werd vernomen, daarentegen wel dit éene: Wat maakte God alles wonderbaar heerlijk. Wat hebben we genoten.
Dankbaar verblijd ging elk huiswaarts
Zoo behooren ook deze dagen van zegen weer tot het verleden, maar, Halleluja, de bron van zegen duurt eeuwig.

Broeders en zusters, komt steeds bij vernieuwing tot dien bron en gij keert niet ledig terug.

Met hartelijke groeten, de uwe in onzen Heer en Heiland,

A. WIELINGA, Secr.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

DE VOGELVERSCHRIKKER.

Op een namiddag van deze zomersche week bezocht ik een van onze leden. Ik vind de familie teruggetrokken op een lommerrijk plekje achter de woning. Mijn oog viel onmiddellijk op een kerseboom voor in den tuin. Een vier stuks latten, waaraan witte lappen waren vastgeknoopt, staken gril uit de takken en vormden een dreigend contrast met het groene loover en de roodende vrucht. Ik had nog geen halve minuut op een bankje bij het gezin plaats genomen of eenige musschen streken vergenoegd op de latten neer en tjilpten zoo geanimeerd, alsof ze bij elkaar op visite waren.

„Uw vogelverschrikkers schijnen hun roeping al heel gebrekkig te vervullen", merkte ik op, „zij boezemen de musschen weinig ontzag in".

„Och, de musschen doen nog niet zooveel kwaad, maar we hebben hier in de buurt eenige lijsters. Ik geloof, dat ze eerder door die vogelverschrikkers worden aangetrokken, dan afgeweerd, want ze gaan rustig op hun armen zitten en pikken de rijpste vruchten weg", antwoordde de vrouw des huizes.

* * *

Het is de bekende geschiedenis.

Wie heeft niet eens zoo'n boeman gezien met een afgedankten hoogen hoed van een leedaanzegger en een vieze jas aan van een ouden, verboemelden straatmuzikant en op zijn gebarsten mopschoenen een afzakkende pantalon, vroeger de trotsch van een luitenant maar nu vol scheuren en gaten, en op elke uitgestoken pols . . . een spreeuw, die rustig overweegt welke aardbei de lekkerste is!

Niet alle lijsters en spreeuwen zijn zoo dom als zij behooren te wezen!

Er zijn er, die evengoed als wij, weten, dat, waar de vogelverschrikker is, het heerlijkste hapje wordt gevonden. Voor hen is de boeman een advertentie van den tuinier, dat aan zijn voet en in zijn omgeving het vette der aarde wordt gevonden.

Was ik vogel, dan wist ik wel, wat ik deed. Ik ging op de telegraafdraden zitten, of boven in een boom, of op het haantje van den toren om rond te zien waar in de omgeving de verschrikkers waren opgesteld. Daarna zou ik naar ze toevliegen, ze een paar pikken in den broek geven als om te zeggen: „Dank je, brave jongen", en mij vervolgens te goed doen aan een kostelijk maal. „Ho, ho!" hoor ik daar iemand uitroepen, „heeft Mozes niet geleerd: Gij zult niet stelen?" Zeker, dat heeft de groote wetgever van den Sinaï den menschen voorgehouden, maar voor zoover ik weet, niet den schepselen, die in vederen rokken zijn gestoken. Voor deze is het bemachtigen van een kers, of een zoeten dopper slechts een kwestie van persoonlijke behoefte en sport . . .

* * *

Een zeker schrijver noemt de geschiedenis van de twaalf verspieders het mooiste vogelverschrikkerverhaal in onze geheele literatuur en hij is niet ver bezijden de waarheid.

Palestina was „een goed land, een land van waterbeken, fonteinen en diepten, die in dalen en in bergen uitvlieten; een land, van tarwe en gerst en wijnstokken en granaatappelen, een land van olierijke olijfboomen en van honig; een land waarin gij brood zonder schaarschheid eten zult, waarin u niets ontbreken zal, een land welks steenen ijzer zijn, en uit welks bergen gij koper uithouwen zult". Maar toen een groep spionnen op verkenning uittrok, zagen de meesten niets dan vogelverschrikkers. Zij hadden geen oog voor de bebloemde weiden, waarin de bijen gonsden, of voor de heuvelen, welks hellingen bedekt waren met het goudgele graan, of voor de lachende dalen en vruchtbare vlakten, of voor de terrasvormige wijngaarden en de wouden van vruchtdragende boomen, of voor de bergen met hun talrijke uitgestrekte kudden en het vee half begraven in het lange voedzame gras. Zij zagen enkel . . . reuzen! Zij hadden de boeren verschrikkelijke verhalen hooren vertellen over de verdrukkingen door de bandieten, mannen, die breed geschouderd en wel zeven voet lang waren. En dank zij de vreeze, die nimmer objectief waarneemt doch immer bijzonder vergroot, rapporteerden zij bij hun terugkeer: „Het land, door hetwelk wij doorgegaan zijn om dat te verspieden, is een land dat zijn inwoners verteert en al het volk, dat wij in het midden van hetzelve gezien hebben, zijn mannen van groote lengte. Wij hebben ook daar de reuzen gezien, de kinderen Enaks; en wij waren als sprinkhanen in onze oogen, alzóó waren wij ook in hun oogen".

„Toen verhief zich de geheele vergadering en zij hieven hun stem op en het volk weende in dien nacht en alle de kinderen Israëls murmureerden . . ."

Welk een paniek vogelverschrikkers al niet kunnen ontketenen.

Twee mannen echter begrepen van meet af, dat zij met vogelverschrikkers te doen hadden en wilden gaarne weer naar den weelderigen hof terug. „Het land", verzekerden zij, „is van melk en honig vloeiende en dit is zijne vrucht. Laat ons vrijmoediglijk optrekken en dat erfelijk bezitten, want wij zullen dat voorzeker overweldigen".

* * *

Het geloof is als een vogel, die op voet van vriendschap met de vogelverschrikkers leeft.

Het weet, dat waar de aardbeien groeien, dus de vogelverschrikkers geplant zijn en waar de vogelverschrikkers staan, dus de aardbeien zich bevinden. Ook weet het, dat het op een telefoonpaal, of kerkdak geen zoete vrucht behoeft te zoeken.

Het neemt de vogelverschrikkers voor wat zij zijn en — ducht geen kwaad van ze!

Laat ons als Baptiste Jeugdbeweging, of op onze vereenigingen of in onze persoonlijke aangelegenheden niet al te bang zijn. De stem der waarschuwing is niet altijd die van de wijsheid. Ze is heel vaak die van de vreeze en de lafheid en de gemakzucht.

Hoofdzaak is en blijft: Hoe luidt het commando van boven?

Luidt dat: „Voorwaarts marsch!" dan weten we, dat geen enkele moeilijkheid ons kan tegenhouden.

Bunyan vertelt, dat de weg naar het schoone Paleis ernstig bedreigd werd door een paar leeuwen. Christen schrok ervan, toen hij deze beesten hoorde brullen, maar hij ontdekte weldra, dat ze . . . . aan zware ketenen lagen!

Zij waren maar vogelverschikkers en meer niet.

Spreekt Bunyan hier niet tot ons allen, zoowel gemeente en jeugdbeweging als belijdende christenen en zoekenden?

* * *

Ja, ook tot de zoekenden.

Onlangs kwam een jongeling bij mij, die heimwee had naar een leven met en voor Christus. Hij zag het land, overvloeiende van geluk en vrede voor zich uitgestrekt. Hij hoorde er de vogelen jubelen en de winden ruischen door de moerbeziën-boomen. Maar hij ging van mij heen zonder toe te treden en het beloofde land in bezit te nemen. „Ik ben zoo bang, dat ik het niet volhoud". zuchtte hij. „Als straks mijn leven in flagranten strijd komt met mijn belijdenis . . . ."

Dat was zijn vogelverschrikker!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

HIZKIA.

II Kron. 29, 30 en 31 : 1—12.

Les voor Zondag 16 Nov. 1930.

Dat was een droeve geschiedenis.

hé, die van Achaz. Gelukkig maar, dat we nu te vertellen hebben van betere dingen. Achaz' zoon en opvolger Hizkia was een heel ander man dan zijn vader. „Hij deed, wat recht was in de oogen des Heeren". En daar zullen we nu iets van hooren.

Men kan gerust Hizkia zeggen met weglating van den vorm Jehizkia.

Vertel van Hizkia's leeftijd bij zijn troonsbestijging. En dan, hoe hij dadelijk zijn oog richtte op de herstelling van den eeredienst bij den tempel. Daar dacht hij over; daar maakte hij een plan voor. En, zoo spoedig mogelijk begon hij aan de uitvoering[1]).

Hij liet de gesloten tempeldeuren weer openen en herstellen. Die waren leelijk geschonden, want Achaz had alles, wat kostbaar was, er af laten nemen.

Natuurlijk was deuren openen niet genoeg. Priesters en Levieten werden geroepen. Vertel de toespraak, die hij hield, v. 5—11. V. 5 kan men wel letterlijk over zeggen. Het andere moet men in eigen woorden beknopt weergeven.

Verder gaande vertelle men van vers 12 alleen tot de eerste komma. Het volgende tot en met v. 14 sla men over. Het „heiligen" in v. 15 bestond in 't zich baden en 't aantrekken van tempelkleeding. 't Was slechts een uitwendige zaak. Men sla dit evenwel niet over, want er spreekt iets uit. Is het vuil, dat ons uitwendig aankleeft niet een beeld van de zonde onzer zielen? Priesters en Levieten mochten niet zoo weer in den dienst des Heeren komen. Ze moesten zich heiligen.

Het werk *in* den tempel moesten de priesters doen. De Levieten waren hun helpers voor het werk buiten den tempel.

Vertel maar van die groote schoonmaak en voeg er meteen bij, dat ze alles, wat geschonden was, of wat heelemaal weg was (b.v. allerlei gereedschappen, zie v. 19) herstelden of nieuw lieten maken. En toen naar den koning, om hem alles te melden, 18.

Nu, de koning was wel te spreken over alles, wat de priesters hem te zeggen hadden van hun werk. Nu moest de eeredienst bij den tempel ook weer aanvangen. Dat zou met een groot offerfeest geschieden. De koning en de oversten met hem zouden wel zorgen voor de noodige offerdieren. Zelf ging de koning ook naar den tempel om tegenwoordig te zijn en bevelen te geven.

Eerst werden zondoffers gebracht. Daarvan werd niet gegeten. Deze offers dienden tot belijdenis en wegneming der zonde. Het bloed werd op het altaar gesprenkeld. Bij de bokken vond een bijzondere pechtigheid plaats (denk aan de Gr. Verzoendag), v. 23 laatste woorden.

Dat was het eerste deel van de plechtigheid der heropening van den tempeldienst. Het ernstige deel. Hizkia begreep heel goed, dat het volk als geheel eerst schuld behoorde te belijden voor God.

Het tweede deel van het openingsfeest stond in het teeken der blijdschap. Al de bijzonderheden te vertellen zou niet gaan. Vertel van het aansteken der brandoffers en daarbij de muziek, v. 27. O, wat waren er een muzikanten, v. 25. Tenslotte vertelle men ook van maaltijden, want van de brandoffers werd gegeten. Wat een feest, wat een feest, v. 34—36.

Spoedig na dit openingsfeest of herstellingsfeest — hoe men het maar noemen wil — zou een ander feest gevierd worden, n.l. het Paaschfeest. Dat behoorde elk jaar te worden gevierd, maar onder Achaz was dat niet geschied. Eigenlijk was het er al een beetje te laat voor. De tiende dag v. d. eerste maand was de eigenlijke tijd. Maar in bijzondere omstandigheden mocht het ook in de tweede maand, zie Num. 9 : 2.

De koning wilde ook de burgers van het tienstammenrijk uitnoodigen. ('t Was eenige jaren voor den ondergang van dat rijk. Hosea was er koning). Hizkia overlegde eerst, v. 2—4. Toen de boden weg. De inhoud der brieven moet wel weer een beetje beknopt in eigen woorden worden weergegeven; de tweede zin in v. 8 vindt ik evenwel zoo mooi, dat ik die wel een paar keer hardop zou willen laten nazeggen, als men dan de andere klassen tenminste niet stoort.

Hoe het dezen boden ging? Zie v. 10, 11. Die kwamen, vormden toch nog een heele schare; dat blijkt wel uit v. 18.

Deze menschen waren bijna een bezwaar geworden voor de anderen, die uit Juda waren. Vertel waardoor, v. 18. Hoe mooi kwam hier de koning te hulp.

Dit feest was natuurlijk veel grooter dan het eerste. 't Werd zelfs een zeer buitengewoon groot paaschfeest, v. 23. Wat een feest!

Na het feest 't land zuiveren, 31 : 1.

Toen regeling van de diensten der Priesters en Levieten, v. 2.

Maar hoe moesten al die menschen leven, en vanwaar moest alles komen, wat noodig was voor den gewonen dienst? Dat werd ook geregeld. De koning gaf zelf flink wat, v. 3. En vervolgens herinnerde men het volk aan zijn plicht, v. 4. Nu, dat was ook niet tevergeefs, v. 5—12.

Na al de droeve dingen uit de vorige lessen is het bepaald een genot om de geschiedenis van Hizkia te vertellen en te beluisteren. De volgende week zullen we, zoo God wil, nog meer van hem vernemen.

K. R.

[1]) De in 29 : 3 genoemde eerste maand zal wel de eerste maand zijn van het eerste jaar, dat begon na de troonsbestijging van H. Het is mogelijk, dat hij toen al eenige maanden koning was geweest.

III

DE BIJBELSCHE GEMEENTE.

. . . . . een gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, of iets dergelijks, maar dat zij zou zijn heilig en onberispelijk, Efeze 5 : 27b.

(Slot.)

2. *De gemeente is een schepping van den Heiligen Geest.*

Een schepping, een nieuwe schepping, in onderscheiding met de oude schepping. Deze nieuwe schepping kan niet weer door de zonde te gronde gaan, omdat van de gemeente gezegd wordt: „gij zijt gestorven", d. i. voorgoed van 't oude bestaan gescheiden en tot de nieuwe bestemming gereed gemaakt, „en uw leven is met Christus verborgen in God". De Heere God zou geen God meer zijn indien Hij dit Zijn woord zou laten vallen en de gemeente teniet zou laten worden.

Het is een groot verschil wanneer wij zouden zeggen: dit scheppingswerk *vond plaats* in Jeruzalem of: Dit scheppingswerk *begon* te Jeruzalem. In het eerste geval zou 't werk des H. Geestes reeds op dien dag zijn gereed gekomen terwijl in 't tweede geval het werk des H. Geestes voortgaat tot steeds meerdere vervolmaking, tot aan het einde dezer tijdsbedeeling (eeuw).

Wij moeten tot het laatste besluiten. De nieuwe schepping des Geestes wordt dagelijks meer voltooid.

Het spreekt dus vanzelf dat ieder lid dat tot het lichaam wordt toegevoegd op zichzelf een nieuwe schepping is. De Schrift zegt dan ook: „in Christus heeft nog besnijdenis, noch voorhuid eenige kracht, maar een nieuw schepsel". Op een andere plaats wordt dit werk ons voorgesteld als 't bouwen eener tempel, waarvan de steenen levende steenen zijn, die, bekwamelijk samengevoegd zijnde, opwassen tot een tempel Gods in den Geest.

De toestanden — vaak wantoestanden — van het „Christendom" van onzen tijd moeten niet ons oog verduisteren, waardoor wij zouden gaan vreezen voor den ondergang der gemeente.

De gemeente, als verborgen lichaam, wordt gevormd door de levende geloovigen en de reeds in Jezus ontslapenen. Als deze schepping voltooid is worden allen, levenden zoowel als ontslapenen, veranderd en den Heere tegemoet gevoerd in de lucht om alzoo altijd met den Heere te wezen.

Het aanwezig zijn van gemeente hangt

niet af van het aantal personen, maar van de aanwezigheid van den Heiligen Geest.

Waar Heilige Geest is daar is gemeente, al zal er ook slechts één persoon zijn en waar geen Heilige Geest is daar verliest ook zelfs de best georganiseerde christelijke gemeenschap haar recht van bestaan als gemeente. Hoe meer Heilige Geest, des te meer gemeente, zoowel in kwaliteit als in kwantiteit.

Veel wordt getracht den arbeid des H. Geestes na te bootsen. Gebrek aan Heilige Geest tracht men menigmaal door allerlei kunstgrepen, nieuwe methodes, opgeschroefde samenkomsten enz. enz. te ondervangen, doch zonder blijvend resultaat.

Gemeente wordt niet geleerd, noch geërfd, doch wordt geboren door den Heiligen Geest.

Wij mogen niet denken dat de Heilige Geest zich laat wringen in de vormen, die wij zelf hebben uitgedacht. Wij zouden den heidenen gelijk zijn, die een beeld snijden en beschilderen. Dan plaatsen ze het op een voetstuk en vallen er aanbiddend voor neer, meenende dat de godheid, die door 't beeld moet worden voorgesteld, daarin is gevaren. De gemeente is te heilig dan dat wij er zoo over zouden kunnen denken. Zij is het heiligdom Gods en wij moeten er verre van zijn om haar gelijk te stellen met de een of andere vereeniging of club. De gemeente is geen menschenwerk, wordt niet door menschenhanden geformeerd, noch bewaard.

Het al of niet bestaan der gemeente is niet afhankelijk van onze trouw of ontrouw.

Zelfs de poorten der hel zullen de gemeente niet overweldigen. Beef dan niet, gelijk een riet bij 't wentelen van 't rad van het wereldgebeuren. Niets, hoegenaamd, kan ons scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onze Heer.

Gij behoeft de gemeente niet te bewaren, want gij wordt zelf bewaard in de gemeente.

3. *De gemeente in haar zichtbare verschijning in deze wereld.*

Hoewel niet *van* de wereld, toch is de gemeente *in* de wereld, en zij neemt daarin haar plaats in, zich handhavende door de eeuwen heen. Wie echter al de christelijke gemeenschappen, die aanspraak maken op de naam van gemeente, aanziet voor de gemeente, vergist zich deerlijk. Uit deze vergissing is voor velen niet zelden ergernis en een totale verwerping van het Christendom en den Christus zelf voortgesproten.

Menigmaal wordt op vernuftige wijze getracht de niet te ontkennen moeilijkheid te ontkomen. Men spreekt dan van de eenheid die in de verscheidenheid tot uiting komt of men vergelijkt de zoo zeer verschillende kerkelijke groepen met de afdeelingen van een leger, die ieder hun eigen vaandel hebben, enz. Wij bemerken bij nauwkeurige beschouwing evenwel dat deze politiek niet opgaat. De onderdeelen van een leger bestrijden, in weerwil van hun ongelijke vaandels, niet elkander, zooals toch vaak de verschillende kerkelijke groepen, maar één gemeenschappelijken vijand. De gemeente moet in deze wereld zich vertoonen als:

a. Een geheel vrijwillige verbinding van ware geloovigen.

Het moet nooit of nimmer een dwangkerk worden. Niemand mag er deel van uitmaken, die niet door den Heiligen Geest tot de gemeente langs de weg van geloof en bekeering is toegebracht. In dezen kan niet genoeg tot voorzichtigheid worden gemaand, omdat reeds zoo menigmaal een overijlde opname een diepe teleurstelling is geworden. Zie Hand. 2 : 38 en 47; Rom. 8 : 30.

b. Afgezonderd van het wezen dezer wereld.

De verbinding is wel vrijwillig doch niet willekeurig. De leden zijn niet vrij om te doen of te laten wat ze willen, want zij hebben zich voor 't aangezicht Gods verbonden om zich te onderwerpen, zonder voorbehoud, aan de beginselen der gemeente. Wie zich hieraan niet houdt, komt onder de toepassing der tucht. Wie zich hieraan wel houdt, deelt de volle gemeenschap.

c. Naar Christus' wil ingericht.

Christus is het Hoofd der gemeente en wat Hij heeft voorgeschreven zal de gemeente, zonder beding ten uitvoer brengen. Hierbij past niet de opmerking dat men toch vooral verschillende omstandigheden in acht moet nemen.

Des Heeren verordeningen voor de gemeente zijn, naar haar uitwendige verschijning:

Doop (hen doopende enz. Matth. 28 : 19).

Avondmaal (tot Mijne gedachtenis 1 Kor. 11 : 23—26).

Prediking (predik het Evangelie Mark. 16 : 15; 2 Tim. 4 : 2).

Diakendienst (1 Tim. 3 : 1—13).

Leer 1 Tim. 4 : 11)
Vermaning) 2 Tim. 3 : 16

Gebed 1 Tim. 2 : 1—8; Efeze 6 : 18; 1 Tim. 5 : 17.

Lees in verband hiermede Efeze 4 : 11—16.

De uiterlijke verschijning in deze wereld is en moet zijn ingericht naar des Meesters voorschriften, doch zullen eenmaal gelijk al het zichtbare van voorbijgaanden aard blijken te zijn.

De steigers bij een bouwwerk behooren niet tot het bouwwerk zelf, doch zijn voor de totstandkoming en voltooiing beslist noodzakelijk. De steigers, ten behoeve der gemeente, vallen straks weg en 't bouwwerk des Heiligen Geestes zal zich vertoonen in al zijn pracht.

4. *De gemeente als voorwerp van liefde.*

Reeds in deze eerste beschouwing moeten wij wijzen op iets, waarop later in den breede wordt terug gekomen.

Het is namelijk noodzakelijk dat wij van den beginne ons bewust zijn dat de gemeente het voorwerp van liefde is.

a. Allereerst van de liefde van Christus.

Christus heeft de gemeente lief. Deze liefde wordt afgebeeld in de liefde die bestaat tusschen man en vrouw. Efeze 5 : 22—33.

Deze liefde vond haar uiting allereerst in Christus' zelfovergave tot in den dood. Ook hierdoor worden wij er in bevestigd dat de gemeente reeds bestond in 't raadsplan Gods.

Tweedens vindt deze liefde haar uiting doordat Hij haar reinigt met het bad des waters door het woord. Het wordt ons hier voorgesteld alsof de gemeente reeds geheel aanwezig was, doch dat zij onrein was geworden door de besmettingen der zonde, waardoor zij in een conditie verkeerde dat zij onmogelijk Zijn bruid kon zijn.

Zijne liefde was het, waardoor Hij zich niet van dit ontoonbare wezen afwendde, maar Zichzelve gaf, zoodat zij gereinigd werd door Zijn bloed.

Zij is Zijn eigendom en Hij laat haar nimmer weder los.

b. In de tweede plaats van onze liefde.

Christus' liefde voor de liefde, dat is Christus' liefde voor U en mij, voorzoover wij uit genade leden des lichaams zijn, verwekt in ons de liefde tot de gemeente, omdat onze liefde tot de gemeente ook de liefde is tot Christus.

„Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft lief gehad".

De gemeente is als zoodanig ons grootste genademiddel, omdat in de gemeente Christus tot ons komt.

Doop, Avondmaal, Gebed zijn alleen denkbaar en mogelijk door haar.

Indien wij Christus toebehooren, is onze plaats in de gemeente.

Die met Mij (Christus) niet vergadert (d. i. gemeente) die verstrooit.

Gemeente wees aan Christus, uw Heer, onderdanig!

H. G. V.

III

LEESTAFEL

De Olijftak, onze kleine vertrooster. Uitgave „De Olijftak", Franeker, met premieboek; Gravenmantel, Monnikspij, Koningskleed.

De voorstukjes van dezen kalender zijn bewerkt door predikanten uit de Herv. Kerk, de Vrije, Evangelische Gemeenten, Ger. Kerk, H. V. en Bapt. Gemeenten. Dit geeft dezen kalender zijn bizonder karakter. De achterkant

van de blaadjes bevatten verhalen en gedichtjes, zooals dat bij kalenders gebruikelijk is.

Het schild is keurig. Het geeft, in zachte kleuren uitgevoerd, een voorstelling van den Heiland gezeten op een berg in maanlicht. De beide teksten, links en rechts van het blok, verklaren de voorstelling.

Het premieboek geeft de levensgeschiedenis van een Duitschen graaf, wiens geschiedenis, naar het „woord vooraf'' zegt, vaak doet denken aan Luthers strijd en worsteling. Voor de waarheid der merkwaardige geschiedenis staat de schrijver in. L.

Julius Köbner, door Ruth Baresel. Uitgave van J. G. Oncken, Kassel, (Duitschland) Jägerstrasse 11, 1930.

Julius Köbner is voor den kenner van de geschiedenis van het Ned. Baptisme niet heelemaal een vreemdeling. Hij is een paar maal te Gasselte Nieuwveen geweest, en heeft de zeven eerste Nederlandsche Baptisten gedoopt.

Dit werk, geschreven door zijn dochter, brengt hem nader tot ons. Het bevat 7 afdeelingen: afkomst, jeugd, leiding, ambtswerk, levensvrucht, „Ausklang und Ende", en zijn sterven. Daarna volgt een uitvoerige opgave der bronnen, een facsimilé van Köbners laatste preekschets (zeer interessant, met een regenboog van kleuren) en elf bladz. met fotografiën, betrekking hebbende op Köbners leven en arbeid.

Het boek is in gewone letters gedrukt en door de uitgeefster goed verzorgd. Het laat zich door de onderverdeeling in vele korte stukjes, gemakkelijk lezen.

Het heeft een goede kijk in de wordingsgeschiedenis der Bapt. beweging in Duitschland. Tal van moeilijkheden moesten doorworsteld worden, aleer men zichzelf gevonden had — moeilijkheden, uit den aard der zaak niet alleen geheel ongelijk aan die, waarmede onze gemeenten getobt hebben. Des te meer treft ons bij het lezen opnieuw de trouw, waarmede aan de overtuiging werd vastgehouden, en het leed, daaruit voortvloeiende, gedragen.

Köbner was een man met een ruimen blik. Ofschoon overtuigd Baptist, verloor hij het geheel nooit uit het oog. Hij was met de Baptiste gemeente niet tevreden, doch herinnerde u steeds weer aan, dat ons standpunt is: de vereeniging *aller* geloovigen; niet een kerk(je) *naast* de kerken, doch *naast* en *tegenover* de *kerken* (vermenging van geloovigen en ongeloovigen) de *gemeente der geloovigen*. Deze zuivere Bapt. idee mag door ons niet worden losgelaten. We willen *noch* kerk *noch* secte zijn.

De mededeeling blz. 60 regel 2, dat Ds. Feisser, toen Köbner en Remmers in Gass. Nieuwveen aankwamen, op 't punt stond om hen, die met hem uit de kerk gingen, te besprengen, berust naar ons van bevoegde zijde wordt verzekerd, op een misverstand.

We raden onze lezers, die het Duitsch machtig zijn, aan om dit werk van Ruth Baresel over haar Vader te lezen. De prijs is, ingebonden, slechts 5 Mark.

III

MEDEDEELINGEN

ONS KERSTNUMMER en de Zwaluwen; Noorwegen; Geloof.

De eerste zwaluwen heb ik gezien.
Zullen zij de lente brengen?
Ik hoop het van ganscher harte.

Een broeder in de verstrooiing schrijft mij, dat hij

twee honderd vijftig Kerstnummers

voor zijn rekening neemt teneinde deze zelf of door anderen te verkoopen.

Is dit niet moedgevend?

Wij hebben tientallen broeders en zusters in de verstrooiing. Op hun afgelegen woonplaatsen zijn zij geroepen om te pionieren. Sluimeren zij? Of wenschen zij zich als waardige voorpostmannen en vrouwen van het dappere Baptistenleger te gedragen?

Een voorganger in de nieuwe veenkoloniën deelde mij mede, dat zijn gemeente vermoedelijk

duizend exemplaren

zou plaatsen. Het was nog niet besloten, maar dit zou een kwestie van tijd zijn.

Een anderen voorganger berichtte mij, dat zijn kleine schare de bestelling voor 1930 met

25 % zou verhoogen.

Zijn deze uitingen van meeleven en meestrijden — en zij zijn de eenige, die ik tot nog toe heb ontvangen — niet zeer bemoedigend? Ik hoop dat ik

enkel van dit soort

in ontvangst mag nemen. Het is immers niet ***mijn*** onderneming. Het is die van ***alle onze*** gemeenten en zullen deze niet haar uiterste best er voor doen?

De eerste zwaluwen heb ik gezien.
Zullen zij de lente brengen?

* * *

En nu stap ik pardoes naar Noorwegen toe. Daar vliegen de zwaluwen en daar is het lente in December!

Op de Conferentie te 's-Gravenhage vertelde ons Dr. Lewis — hij wilde ons duidelijk maken, wat een kleine Unie van Baptisten kan doen — dat onze broeders in dat koude, bergachtige land niet minder dan 18000 Kerstnummers aan den man wisten te brengen. Bij het hooren van dit getal, verscheen er

een geheimzinnige glimlach

op het gelaat van velen. Zij dachten aan het mooie resultaat, dat wij verleden jaar mochten behalen.

Toch moet ik met leedwezen bekennen, dat het succes van onze Noorsche broeders dat van ons verre heeft overtroffen.

De bevolking van hun land is immers slechts het derde gedeelte van die van Nederland. Nu hebben wij vele Roomsch Katholieken en zij niet. Goed. Laat ons een derde deel aftrekken. Dan hebben de broeders van dat Scandinavische land op een zelfde zielental toch nog

tweemaal zooveel

omgezet!

Wij nemen den hoed diep voor ze af en vragen: kunnen zij meer dan wij?

Gemeenten! Omgordt uw lendenen en doe extra uw best.

Rekenen kan iedereen.

Gelooven kunnen christenen alleen en de Baptisten in het bijzonder.

Leg veel geloof in uw Kerstnummerbestelling.

En de zwaluwen blijven vliegen. Het zal lente zijn in December!

Gaarne zie ik uw opgaven vóór 1 Nov. a.s. tegemoet.

De Uwe in den dienst van Hem,
Die voor ons kwam in Bethlehem.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Het adres van den Administrateur van »De Kindervriend« is: R. Reiling, Achterdiep, N.-Weerdinge.

Zijn gironummer zal zoo spoedig mogelijk worden bekend gemaakt! Tot zoolang gelieve men geen gelden te storten. Maar dan kan zelfs de ***oude*** schuld aan den nieuwen adm. worden voldaan.

A. P. BARENDREGT.

ONZE VEENKOLONIALE JEUGDDAGEN.

Gij stelt er toch prijs op te weten, wanneer de Veenkoloniale Jeugddagen gehouden worden?

Deze week (Maandagmiddag 6 Oct.) hadden we een vergadering, waarop de Jeugddagen van de komende wintermaanden besproken zijn. En het resultaat van die besprekingen? Zie hier:

5 Nov. a.s. Jeugddag te Vrieschelo.
3 Dec. » » » Nieuwe Pekela
7 Jan. 1931 » » Stadskanaal.
11 Febr. » » » Muntendam.

Binnenkort zal de agenda van de eerste Jeugddag, D. V. te houden in Vrieschelo, in »De Christen« verschijnen

Laten we deze Jeugddagen biddend en werkend voorbereiden, en het lijdt geen twijfel of we zullen tijden van geestelijke verkwikking beleven.

De Uwe in Zijn dienst.
L. DE HAAN.

CHRIST. RECLASEERING.

Op verzoek maken we onze Groningsche abonné's opmerkzaam op de in dit Nr. voorkomende advertentie betreffende een vergadering van de Afd. Groningen der Prot. Chr. Reclasseeringsver. Men late zich eens inlichten over het doel dezer nieuwe organisatie.

III

Nieuws van het Oostelijk front.

Enschede, 10-10-30.

Zaterdagmiddag 4 uur verzamelde de Jeugd uit Twente zich in Enschede. Ze waren gekomen uit Almelo - Borne - Hengelo - en uit Enschede zelf.

Deze conferentie en ook die van 's avonds stonden onder leiding van de voorzitter van het C(entraal) C(omité Ds. J. Huizinga.

Na het zingen van Ps. 89 : 1 en 7, werd de middagsamenkomst geopend met een korte bidstond. Reeds hier was er niet alleen een vragen om zegen, maar ook een danken voor het vele wat ons reeds in Twente gegeven is. Wie had dat durven denken voor acht jaren, dat de kring van een twintigtal zich zou uitbreiden tot een schare van honderden.

Wij luisterden nog naar ingekomen stukken: o. m. uit Gronau en een schrijven van onze Secr. der N. B. J. R. Ds. Barendrecht.

Daarna kreeg K. Buining het woord, die refereerde over het onderwerp „Wie ben ik". Vervolgens naar H. Kip, met het onderwerp „Wat kan Jezus van ons maken", en tot slot naar G. Steenkamp, die het onderwerp „Beslistheid" met ons behandelde. Op elke inleiding volgde een aangename bespreking. Die m. i. ter wille van de tijd wel wat bekort moesten worden.

Even voor de pauze werden nog enkele zaken afgewerkt n.l.: Het dragen van insigne B. J. B. en werden ons verschillende ontwerpen van vlaggen getoond. Dit is in handen van het C. C. gegeven.

Inmiddels was het zes uur geweest en tijd voor thee-pauze.

Klokslag zeven uur opende onze voorzitter de avondsamenkomst. 't Bleek dat niet alleen stoelen, maar podium, tafels, kortom alles bezet was en velen zich met een staanplaats tevreden moesten stellen.

Thans beluisterden wij enkele ernstige voordrachten, zang van het zangkoor uit Hengelo, vrije getuigenissen van jonge menschen en tot slot een ernstig woord van de voorz. naar aanleiding van 1 Cor. 9 : 24—27.

a. Het kost moeite een Christen te zijn.

b. Het is de moeite waard een Christen te zijn.

In alle opzichten een geslaagde conferentie.

Het offensief is geopend. Het signaal gegeven. Twentenaren, nu bij vernieuwing, of voor het eerst, Voorwaarts, Opwaarts, Hemelwaarts. En daar zullen wij zeker de vruchten zien, ook van deze dag. H. H.

III

Wie helpt

mij aan het t.w. adres van den heer K. Veen, voorheen Kerstroosplein, Eindhoven. Bij voorbaat mijn dank.
De Adm.

Velen onzer abonnee's

die ik een stortingsformulier toezond betaalden reeds het 4e kwartaal 1930. Anderen nog niet. Dezulken verzoek ik vriendelijk het voor 20 October te doen en daarna niet meer zenden, omreden dan de kwitantie's worden afgegeven. De Adm.

Heden verblijdde de ons Heer met de geboorte van een welgeschapen Dochtertje

HENDERIKA.

R. SISSING
A. H. SISSING—Spier

Rotterdam, 6 Oct. 1930
Schiekade 9.

Met dank aan God geven we kennis van de geboorte van een Dochter die we

EBELTJE

noemen.

A. KOST
R. KOST—Hofkamp

Eindhoven, 6 Oct. 1930
Zebrastraat 17.

Heden ontsliep na een langdurig, doch geduldig lijden, in de hope des eeuwigen levens, onze geliefde Man, Vader, Behuwd- en Grootvader

GEERT SCHILLERN,

in den ouderdom van 64 jaren.

Groningen 14 Oct. 1930.
Kanaalstraat 18.

Uit aller naam,
H. SCHILLERN—SUK.

De begrafenis zal plaats hebben a.s. Zaterdag op de Zuiderbegraafplaats. Vertrek van het sterfhuis half 11 uur.

Zoo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders, Behuwd- en Grootouders

ALBERT NIEMEIJER
en
WILLEMTJE OTTENS

den 26 Oct. a.s. den dag te herdenken, waarop zij voor

30 JAREN

door den band des Huwelijks zijn verbonden.

Gez. 207 : 5.

Dat de Heere hen nog lang moge sparen is de wensch van hunne dankbare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.

Velsen (N.), Oct. 1930,
Noorderlaan 20.

Vrijdag 24 October 1930 No. 2154 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

HET KOMPAS.

(Naar 't Engelsch).

Ik stond aan het strand van de
[bruisende zee;
De wind uit het Westen joeg de
[golven hoog op;
Veel schepen zag 'k liggen op veilige
[ree,
Maar andere kozen het ruimere sop.
Zij voeren naar 't Zuid of zij voeren
[naar 't Noord
En hadden een zeer talrijke lading aan
[boord.
Het een zette koers naar een zeer
[verre kust,
Het andere vertrok naar de haven der
[rust,
Schoon een krachtige bries
Uit het Westen steeds blies.

Ik vroeg aan een zeeman, die zeer
[langen tijd
De zee had bevaren: „O zeg mij toch,
[vrind,
Waarom raken schepen hun koers
[nimmer kwijt,
Ofschoon zij al varen bij allerlei wind?
Hoe komen zij altijd zoo veilig vooruit
Het een naar het Noorden, het ander
[naar 't Zuid?
Hoe vonden ze een weg naar de zeer
[verre kust,
En keerden terug naar de haven der
[rust,
Schoon die krachtige bries
Uit het Westen steeds blies?"

De zeeman gaf lachend mij 't volgend
[bescheid:
„Op zee kon ik varen al naar mijn
[begeert,
Naar Noord of naar Zuid alle winden
[ten spijt.
Bij dag en bij nacht, ging ik nimmer
[verkeerd,
Al richtte ik den steven naar zeer
[verre kust,
Of keerde op mijn reis naar de haven
[der rust,
Wanneer ik in 't zeilen maar 't oog
[op de naald
Van 't veilig kompas hield, dat nooit
[heeft gefaald,
Hoe die krachtige bries
Uit het West dan ook blies".

O gij, die daar vaart op d' onstuimige
[zee
Des levens, waar golven van zonde en
[strijd
Uw boot kunnen beuken, de winden
[er mee
Gaan spelen en 't is, of geen redding
[u beidt.
Geen nood, zoo ge 't oog houdt
[gevest op de naald,
Van 't hemels kompas, dat nooit heeft
[gefaald
Waarop gij den koers vindt naar d'
[eenwige kust,
Waar gij dan belandt in de haven der
[rust,
Schoon die krachtige bries
Uit het Westen steeds blies.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

VAN EEN ECHTPAAR UIT DE APOSTOLISCHE TIJD.

„Groet Priscilla en Aquila, mijne medewerkers in Christus Jezus, die voor mijn leven hunnen hals gesteld hebben; welken niet alleen ik danke, maar ook al de gemeenten der Heidenen. Groet ook de gemeente in hun huis". Rom. 16 : 3—5a.

In het laatste hoofdstuk van den Brief aan de Romeinen wordt veel gegroet. Het gaat bijna van vers tot vers. Onder de stad Rome vindt men de z g. catacomben, waar de christenen in vroeger dagen van vervolging vergaderden en waar de dooden werden bijgezet. In die dagen van vervolging was daar de strijdende en de triumfeerende gemeente dicht bij elkaar.

Het is, alsof wij die catacomben binnengaan, als wij Rom. 16 lezen. Allerlei namen staan doorelkander, Grieksche, Romeinsche, Joodsche namen, namen van mannen, vrouwen, ouden, jongen, vrijen, voornamen, slaven, geringen. Over de landen en zeeen steekt Paulus hen de hand der liefde toe en groet hen in den Naam van Jezus Christus. Het is nu één bloedsverwantschap.

Het is toch wonderlijk. Vroeger was Paulus een vervolger van die zelfde menschen. Toen reisde hij met bloedsbrieven naar Damaskus om in de gevangenis te werpen. En nu verstaat hij het op bijzonder hartelijke wijze te groeten. Vroeger waren zij voor hem misdadigers, maar nu zijn zij hem geliefden Gods en geroepene heiligen.

Ook in onze dagen is er Gode zij dank zulk een gemeenschap, zulk een bloedsverwantschap mogelijk. Dat is onder ons geen geloofsartikel, maar zalige werkelijkheid! Het was de kracht van de eerste christenen, dat bij elkander behooren, solidariteit te beoefenen.

Een kleine trek willen wij hier niet vergeten. Paulus zegt bij elke groet iets liefs. Dat was de taal des harten bij hem. Hoe blij zullen zij dan geweest zijn, afzonderlijk gegroet te worden door den apostel, de gemeenschap werd er weer rijker, schooner, sterker door.

* * *

Boven dit artikel staat de groet aan Priscilla en Aquila, dat christelijk echtpaar uit de apostolische tijd, dat bijzonder innig en hartelijk aan Paulus verknocht was. Op verschillende plaatsen in het Nieuwe Testament vinden wij mededeelingen over hen. Wij willen op drie dingen onze aandacht vestigen: 1. Hoe dit echtpaar de Heer gevonden heeft. 2. Hoe zij Hem hebben gediend. 3. Hoe zij bereid waren offers voor Hem te brengen.

* * *

Hoe hebben zij de Heer gevonden, deze beide luidjes?

Aquila woonde te Rome en beoefende daar zijn handwerk, tentenmaken.

Paulus bevond zich op een zendingsreis door Klein-Azië. Ja, maar hoe komen dan deze beiden tot elkander?

„Die wolken, lucht en winden, Wijst spoor en loop en baan" zal ook wel wegen vinden, dat deze verschillende menschen met elkander in aanraking komen. Die kan er ook voor zorgen, dat een menschenhart zijn Heiland vindt.

Zijn wegen zijn wel is waar in het begin vaak onbegrijpelijk hard, maar de uitkomst is wonderheerlijk.

Aquila was een Jood. Op zekeren dag geeft keizer Claudius bevel, dat alle Joden uit Rome moeten vertrekken. Dit lot treft ook Priscilla en Aquila. Zij moeten de wandelstaf opnemen. Allerlei gedachten zijn er wellicht in hen omgegaan. Waarom laat God dit toch toe? Waarom moeten wij Rome verlaten? Waarom ons bestaan en ons brood prijsgeven?

Zij wisten het niet, maar God had reeds iets met hen voor. Zij komen in de handelsstad Corinthe. Zij hebben misschien niet eens geweten, waarom zij juist hier terecht kwamen. Maar God wist het wel!

Aquila begint ook daar weer zijn oud beroep van tentenmaken.

Paulus reist nog steeds door Klein-Azië. Maar op zekeren dag beleeft hij iets zeer bijzonders. De Heilige Geest laat hem niet toe het woord te verkondigen. Paulus is gedwongen zijn reisplannen te veranderen. Hij gaat nu naar Troas. Daar heeft hij een wonderbaar gezicht. Aan de overzijde staat een Europeaan en smeekt: „Kom over en help ons!" Dan begint een nieuwe reisroute naar Europa. Over Filippi, Thessalonika, Berea, Athene, Corinthe reist hij.

En in de laatste plaats zoekt hij werk, een gelegenheid, om zijn beroep uit te oefenen. Men wijst hem het huis van Aquila, de Joodsche tentenmaker.

„En hij ging tot hen", zooals Handelingen het zoo eenvoudig vertelt, „en omdat hij van het zelfde handwerk was, bleef hij bij hen, en wrocht; want zij waren tentenmakers van handwerk".

Och, toeval! zegt de wereld. Maar wij zien daarin de hand des Heeren, die twee zoekende zielen een evangelist in huis zendt.

Het verdere kunnen wij ons wel indenken. Terwijl zij zoo samen aan het werk waren, vertelt Paulus van de Messias, waarop zij als Joden zoo verlangend wachtten. En dan vertelt Paulus verder van het lot, dat de Messias ten deel viel. Als Paulus naar Corinthe ging, wilde hij niets weten, dan van Jezus Christus, en Dien gekruisigd. Als Aquila deze dingen hoort, roept hij zijn vrouw Priscilla er ook bij, zij luisteren vol belangstelling, nemen het woord van harte aan en worden beide bekeerd en gelukkige kinderen Gods. Zie, zoo hebben zij beiden de Heiland gevonden.

„O, diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! hoe ondoorgrondelijk zijn Zijn oordeelen en onnaspeurlijk Zijn wegen!" Wanneer onze wegen zonder doel schijnen, laat ons onzen grooten God vertrouwen, Die alles ten goede zal leiden.

* * *

Hoe hebben zij beiden de Heer gediend?

Dàt zij Hem gediend hebben, is vanzelfsprekend. Hoe kan een mensch geloovig worden zonder de Heer te dienen?

Hoe zijn zij begonnen? Eerst zeker in hun gezinsleven. Steeds worden beide namen tegelijk genoemd, die van de vrouw nog wel het eerst. Zij hebben elkander voorzeker geholpen, en steeds beter geschikt gemaakt voor de heilige dienst. Zij waren ook getrouw in hun beroep. In de toekomst gingen zij nog vaak verhuizen. Wij vinden hen later weer in Efeze, en nog later wonen zij weer te Rome. Door zijn beroep was Aquila genoodzaakt daarheen te gaan, waar hij werk kon vinden.

Paulus noemt hen „mijn medewerkers in Christus Jezus". Zij waren echter geen officieele evangelisten of geordineerde predikanten, maar tóch geven zij steeds hun getuigenis van Jezus Christus. Want waar zij ook kwamen, daar namen zij hun christendom mee, te Rome, Efeze, Corinthe of waar ook. Er zijn ook menschen, die bij gelegenheid hun christendom stilletjes thuis laten.

Op reis, op pleziertochtjes, in zekere gezelschappen, in hun dagelijks beroep. O, laat óns nooit verloochenen wat we zijn en wat wij willen; Wiens wij zijn en Wie wij dienen. Laat ons geen oogenblik Hem verloochenen! Wij hebben veel behoefte aan predikanten en evangelisten, maar toch ook zéér véél aan handwerkslieden, kooplieden, ambtenaren en beambten, die, overal wáár zij arbeiden, getuigenis geven van hun christendom.

* * *

Zij dienden de Heer ook door de gemeente te dienen. Paulus zegt uitdrukkelijk: „Groet ook de gemeente in hun huis!" In die tijd had men nog niet die mooie kerken en practische vergaderlocalen van thans. In een groote stad als Rome had men vele gewone huizen, waar men als gemeente samen kwam.

En zoo'n huis was dat van Priscilla en Aquila. Misschien vergaderde men wel in de tentenmakerswerkplaats. Het zag er wellicht erg nuchteren en alledaagsch uit. Maar de Geest van God, de Geest der heerlijkheid rustte op de vergadering. Nooit was het Aquila en Priscilla te veel. Alle onaangenaamheden namen zij op zich, om Jezus' wil om Gods werks wil.

* * *

En dan: dit echtpaar heeft de Heer ook gediend aan enkellingen. Zij legden bijzondere zorg aan den dag voor onsterfelijke menschenzielen. Eens, te Efeze, kwam er een jonge man bij hen, die zeer ontwikkeld en begaafd was met vurige spreekgave en groote kennis van de Heilige Schrift. Apollos kende ook reeds de Heer Jezus. Maar betreffende de doop wist hij enkel de doop van Johannes.

Priscilla en Aquila noodigden hem bij hen in huis, en legden hem de weg der zaligheid nog duidelijker uit; daarop is Apollos naar Corinthe gegaan en heeft met grooten zegen het evangelie gebracht in deze handelsstad. Ons echtpaar heeft nooit kunnen vermoeden welke gevolgen hun arbeid aan deze ziel nog zou hebben. Wanneer onze motieven maar oprecht zijn en het ons werkelijk te doen is om de Heer en Zijn Koninkrijk, wordt ook het geringste door Hem gezegend.

* * *

En hoe hebben zij offers gebracht voor de Heere! Paulus zegt: „Die voor mijn leven hunnen hals gesteld hebben!" Wij weten geen nadere bijzonderheden. Waarschijnlijk was het te Efeze. Toen hebben zij hun eigen leven op het spel gezet om dat van Paulus te kunnen redden.

Hoe moeten zij de apostel Paulus hebben liefgehad. Echt geloof, ware liefde maakt ook heden nog tot helden. Zij waren in staat, over hun eigen belangen heen te zien, hun eigen leven niet lief te hebben tot den dood.

Wij hebben thans niet die zelfde gelegenheden als de christenen toen. Maar kent niet het dagelijks leven duizenderlei dingen, waarin wij elkander kunnen dienen?

* * *

Nog eenmaal worden deze beidjes genoemd. Het is in de 2e Brief van de apostel aan Timotheüs. Paulus staat als aan de poorten der eeuwigheid. „Want ik word nu tot een drankoffer geofferd, en de tijd mijner ontbinding is aanstaande.

Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb het geloof behouden; voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke de Heer mij in dien dag geven zal". In dit plechtig oogenblik dacht hij toen aan zijn oude vrienden, Priscilla en Aquila. Hij zendt hen in het bijzonder nog zijn groet. Of hij gedacht heeft aan het voorgevallene eens te Efeze? Wij weten het niet. Maar wel weten wij dat de Heer Jezus zelf geen enkele weldaad, aan de Zijnen gedaan, ooit zal vergeten, al ware het slechts een beker koud water.

Hij heeft gezegd: „Wie Mij belijdt voor de menschen, zal Ik belijden voor Mijn Vader die in de hemelen is".

Laat ons ook zooveel wij vermogen dit christelijk echtpaar uit de apostolische tijd navolgen.

D. G. B.

III

ZENDING.

Wanneer we denken, spreken of schrijven over de zending, en deze ook een plaats heeft in ons gebedsleven, is het ook van belang iets te weten van den arbeid der zendelingen en van het arbeidsveld, waarop zij hebben te arbeiden en zwoegen, worstelende tegen allerlei valsche, heidensche godsdiensten of godsdienstvormen.

We willen thans eens iets vermelden aangaande de HINDOES en hun godsdienstigheid in I n d i ë.

De werkelijke Hindoe is inderdaad een geheel ander mensch dan een gewoon mensch in Europa. Hoe zullen we hem beschrijven? Hij is voor alles een dorpsbewoner; negen tiende der 320 millioen Indiërs bewonen dorpen. Slechts in weinige gebieden als in de Caweri—Delta en langs den loop van den Ganges trekken zij zich in steden samen. Als men Indië in twee dagen en nachten per exprestrein van het Westen naar het Oosten door stoomt, komt men door geen enkele onbewoonde vlakte. Al de vlakten, die men passseert zijn vol van leven en nijver heid. Dorpen, dorpen overal. Men ontmoet er de ossenwagens, die krassend over den met leem verharden weg voortgetrokken wordt; men ziet er menschen bezig, bijna geheel naakt, die al hunne ledematen en spieren inspannen om hun verschillenden arbeid te verrichten; elders weer ossen, die van dag tot dag watermolens in beweging brengen, om water uit kanalen en bronnen omhoog te brengen, dat over de akkers uitgestort wordt voor den rijstbouw; een menigte van menschen ziet men tot de kniën in 't water staan een zachte melodie neuriënde, terwijl zij zich diepbuigende de rijst uitplanten; een knaap zittende in een boom heeft een gezellige zetel gevormd en een stroodak boven zijn hoofd ingericht; en maakt dan met een hoorn een schril geluid om de vogels van de velden in de omgeving te verdrijven; ginds bemerkt men groepen van 5 of 6 kinderen, die een kudde runderen, geiten of varkens met luid geschreeuw veldwaarts drijven; vrouwen, die met groote houten stampers gewapend in solide houten mortieren de rijst stampen en van omhulsels ontdoen — dat geschiedt zoo op groote afstanden, van dag tot dag voort, en daar vertoont zich het werkelijk Indië (in landelijke bedrijven). Zoo was het reeds in de dagen van de keizers Akbar, Alexander de Groote en Boeddahs, en wie weet hoeveel eeuwen tevoren. Koningen zijn opgestaan en ondergegaan. Rijken zijn gevormd en verdwenen, het dorpsleven in Indië blijft onveranderd, ongeschoold, nauwelijks zichzelf bewust.

Dit Indië is arm, ja buitengewoon arm. Wie kan het geheim dier vreeslijke armoede oplossen?

Dit Indië wordt oppermachtig beheerscht door de eigenaardige solidariteit van het kastenwezen. Ge beweegt u langs een landweg, onder een allee, langs weelderige kokospalmen. Naar beide zijden strekken zich groenende rijstvelden uit, waarop de rijstplanten, die in het water groeien, die watervlakte verbergen voor het oog. Met ganzentred komen van verschillende zijden, langs smalle paden, tusschen de rijstvelden door, rijen van arbeiders. Plotseling verdeelen zij zich in groepen, die op 'n dertig meter afstand van elkander, de velden ingaan, tot de knieën in troebel water.

Zij zijn de rustige werklieden en vertegenwoordigen daar 'n zestig millioen menschelijke wezens, die door het Indische kastensysteem tot onbeschrijfelijke vernedering en ellende veroordeeld zijn geworden. Dat systeem versplintert het Indische samenleven in ongeveer 3000 voortplantende groepen van menschen, die elk op zichzelf worden samengesnoerd door tal van voorschriften en ceremonische reinigingen, uiterlijk gescheiden van alle andere groepen, doch tot gelijke bestemming en oordeel. De overgang van eene kaste tot een andere, is naar alle zijden onmogelijk. Voorgeschreven plechtigheden gelden bij 't gebruiken van spijzen, in 't huwelijksleven — vaak ook bij beroeringen. De waarschuwing luidt: gij moogt met een lid van een andere kaste niet eten en — niet trouwen. Met iemand uit een andere kaste moogt ge niet in aanraking, zelfs niet in nabijheid komen. Uw toenadering bevlekt u. Gij roept uw dienaar (of slaaf) om hem orders te geven, de hand op den mond dan, opdat zijn adem u niet onrein make. Een kasteloze is buiten alle menschenrechten gesloten. Zijne kinderen en kudden mogen niet uit de dorpsbronnen en beken drinken, hij zelf ook niet. Hij mag de straten in een Brahmanenbuurt niet betreden.

Achter al die ceremoniën schuilt de godsdienst van den Hindoe, zoolang hij het Evangelie van Christus niet leert kennen. Dat het uiterst bezwaarlijk moet zijn voor zendelingen om eenigszins ingang te vinden onder zulk een volk ligt wel voor de hand.

Dit moge bemoedigen, — de woorden van Christus' Evangelie zijn machtig.

(Slot volgt). N. v. B.

EEN EN ANDER OVER CHINA.

„Men had mij gewaarschuwd, dat ik onder de Chineezen veel vijandschap jegens vreemdelingen zou ondervinden", schrijft Mevr. Silcock, „maar ik heb er zoo goed als niets van gemerkt. Maar de vroegere eerbied voor ouders en de achting voor vreemdelingen zijn weg. Er is een zekere ruwheid, die iemand pijnlijk aandoet, die de vroegere beleefdheid van het volk kende en liefhad.

De begeerte naar onderwijs is verbazingwekkend. Scholen springen overal als uit den grond. Onderwijs voor volwassenen en verspreiding van litteratuur worden door de Regeering bevorderd. Men schat dat in Chengtoe (de hoofdstad van de provincie Szechwan) 10.000 studenten zijn, waarvan 2000 vrouwelijke".

Dr. David Yui wordt de grootste burger van China genoemd. Alle hooge betrekkingen, die de Regeering te geven had, zijn hem aangeboden, maar hij heeft ze alle geweigerd, omdat hij zijn geheele leven wenschte te wijden aan christelijken arbeid. En zoo is hij nu Voorzitter van den Nationalen Christelijken Raad in China en Algemeen Secretaris van den Chineeschen Christelijken Jongelingsbond.

Op de laatste vergadering van bovengenoemde Nationale Christelijken Raad werd besloten om de vijandige houding tegen het christendom te beantwoorden met een vijfjarigen arbeid met het tweevoudige doel: verdieping van het geestelijk leven der christenen, en het verdubbelen van hun getal.

De verschillende Bijbelgenootschappen, die China werkzaam zijn, hebben samen in 1929 een getal van 35,882 bijbels, 134,876 Nieuwe Testamenten en 13,750,704 evangeliën enz. onder het volk verspreid.

„In de vorige maand hadden we hier zes doopelingen" schrijft zendeling J. C. Harlow te Taiyuanfoe den 7 Juli, „drie vrouwelijke en drie mannelijke. Een van de vrouwen is de echtgenoote van Mr. Li Tao An, vroeger Directeur van het Arsenaal en de Munt, de tweede is de dochter van Mr. Hi, de Mandarijn onderwijzer van onze nieuwe zendelingen, de derde komt uit het district Yoetse. Een van de mannen is werkzaam op het Bureau van Financiën van het provinciaal Bestuur van Shansi, de tweede is een schoenmaker, de derde is een student, die tot Christus gebracht werd door den invloed van een Evangelist in het mannen-hospitaal in deze stad".

Ondanks vijandschap en tegenstand komt Gods koninkrijk.

Van zendeling Bell vernamen we, dat zijn oudste zoon, nu student te Oxford, D. V. in 1931 als zendeling naar China denkt te gaan, en zijn eenige dochter, een onderwijzeres, in 1932. Beiden hebben het voorrecht met het volk en de taal bekend te zijn, omdat zij in China geboren en er tot ongeveer 13-jarigen leeftijd gebleven zijn. A.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

„WIE IS U TOCH?"

„Wie is u toch?" vroeg mij onlangs iemand die in mij een ouden schoolkameraad meende te herkennen. „Is u niet....?"

Hij had het geraden en wij schudden elkaar recht hartelijk de hand. Ik was....; hij was....; wij waren....

Intusschen hebben mij die woorden „Wie is u toch?" voortdurend bezig gehouden. Wie zijn wij?

Er is geen woord dat vaker door ons gebruikt wordt dan dit kleine tweeletterige ik. Van den vroegen morgen tot den laten avond is het op onze lippen: Ik heb dit gedaan. Ik ben van plan mijn medewerking niet te geven. Ik zeg het je. Ik loop er niet mee weg. Ik haat beuzelpraat. Ik houd van wandelen enz. enz. Het is steeds weer ik, ik, ik, telkens afgewisseld door mij, mijns, mijner, mijn. Wie is dat ik?

* * *

Is het mijn lichaam? Dat kan niet! Er zijn velen, die een voet, of een been, of een arm missen. Is hun ik ingekort? Ook kennen wij ze, die met een gebrekkig lichaam den levensweg moeten afwandelen. Is hun ik ook gebrekkig? Heel vaak bemerken we, dat het ik van de gebrekkigen minstens zoo actief is als dat van de lichamelijk volwaardigen. Dan hebben wij te bedenken, dat ons lichaam onophoudelijk verandert. Twintig jaar geleden waren wij jonge lieden, in wier uiterlijk wij onszelf nauwelijks kunnen terugvinden.

„Ben ik dat?" roept menigeen nit, wien een portret wordt voorgelegd uit zijn H.B.S. tijd. Maar hoe ook het lichaam van gedaante verwisselt, het ik is hetzelfde gebleven.

Is het mijn hersenen? Dat kan ook niet. De ervaring leert, dat de hersenen slechts een instrument zijn van mijn ik. Vergelijken wij ze met een viool, dan ben „ik" de onzichtbare vioolspeler die er achter staat. De musicus kan onmogelijk vioolmuziek zonder een viool voortbrengen. Maar de viool kan evenmin muzikale klanken opdienen zonder den violist. Het is mogelijk dat de snaren van het instrument beschadigd of bevuild zijn met vet en dan is het resultaat natuurlijk een wangeluid. Zoo kan het gebeuren, dat de hersenen verstomd zijn geworden, met het gevolg, dat krankzinnigheid zich voordoet. De hersenen kunnen van zichzelf niet denken. Dat doet het ik. Is het niet opmerkelijk, dat de hersenen van sommige aapsoorten en die van de menschen maar weinig verschillen? Het verschil schuilt in het wezen dat er achter staat. Een groot geleerde schreef niet lang geleden: Voor zoover ik oordeelen kan, is de ziel van een mensch in staat om de hersenen van een aap evengoed te gebruiken als die van haar zelf

* * *

Dit alles wijst er op, dat wij een persoonlijkheid zijn.

Ik ben een persoonlijkheid, geschapen door Gods hand.

Mijn lichaam is mijn omhulsel.

Mijn hersenen zijn mijn telegraaftoestel.

Wij zeggen: dat mooie meisje heeft een leelijken ziel; die gebrekkige man heeft een edele ziel. We zeggen de dingen altijd verkeerd. Wij zijn door en door materialistisch en daarom zijn wij zoo kortzichtig en kort van denken. Wij behooren te zeggen: die leelijke ziel heeft een mooi meisje; die edele ziel heeft een gebrekkig mensch! Dit is de eigenlijke waarheid.

O, het komt op onze ziel aan.

Hoe heeft God zich ingespannen in het eeuwig belang van onze ziel.

Hij heeft haar een wereld gegeven, waaraan Hij zelf millioenen jaren heeft gebouwd.

Hij heeft zichzelf in Christus Jezus geopenbaard, opdat zij behouden zou worden.

Hoe ernstig heeft Christus de menschen gewaarschuwd om toch vooral de belangen van hun ziel te behartigen.

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

37. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Op een wandeling in de bosschen wist Sonwald nog intijds doove Jorg te redden, die zich door ophanging van het leven probeerde te berooven. Sonwald, de boerin van de Enke-hoeve en juffrouw Veerman komen tenslotte overeen, „doove Jorg" te zenden naar de bezembindersfamilie Wimmers).

Ds. Lothuizer zat in zijn studeerkamer en overdacht nog eens de verschillende punten van de agenda, die behandeld moest worden in de vergadering van den kerkeraad aan den avond van dezen dag.

De groote klok had men tijdens den oorlog moeten afstaan. De nog aanwezige kleine klok had den laatsten tijd een eigenaardige gonzenden klank, zoodat men moest aannemen, dat die gesprongen was. Daarom verdiende het aanbeveling twee nieuwe klokken aan te schaffen, daar één nieuwe klok met de nog aanwezige maar defecte klok zeker nog erg disharmonisch zou klinken.

Maar het zou wel niet zoo gemakkelijk gaan en er zou eerst wel een harde strijd gestreden moeten worden. Daarvoor was hij altijd bang geweest, maar zoo kon het ook niet langer, de eenig overgebleven klok zou best geheel kunnen springen en dan had men in Burgheim heel geen klokgelui meer.

En dan zou de storm pas voorgoed losbreken, want alle uurwerken werden in Burgheim meestal gelijk gezet naar het klokgelui.

En dan was ook de blaasbalg van het orgel reeds lang niet meer in orde. Misschien ook dat het meer lag aan de inrichting voor de luchtverdeeling binnen in het orgel? In ieder geval was ook daar iets niet in orde, want reeds gedurende langen tijd ging er te veel lucht verloren en moest er daarom erg hard getrapt worden. En toch slikte het orgel de tonen soms half in. Daar moest dus ook verandering komen en de fout hersteld worden.

Verder was er door het aanhoudende regenweer van den vorigen herfst een groot stuk van het plafond naast het orgel naar beneden gevallen, zoodat men van beneden steeds daar boven een groote donkere vlek zag, waardoor het daglicht min of meer doorheen scheen. Dit gebrek moest wel als oorzaak de mindere deugdelijkheid van het dak hebben, ongeveer daar, waar de toren tegen de kerk aanstond. Het had daar altijd al doorgeregend, maar zoo bedenkelijk als nu was het toch nog nooit geweest.

Wanneer hij dat alles zoo eens overdacht, had hij alles liever nog een jaar uitgesteld, want zorg en opwinding had hij al genoeg gehad. Maar toch was hij God dankbaar, hartelijk dankbaar, dat God hem de zwaarste last van de ziel genomen had, en dat hij nu weer lichter kon ademhalen.

Hoe wonderbaar versterkte God hem toch zoo dikwijls in het gebed! Daarom werd het gebed bij hem in de laatste tijden bijna tot hoofdzaak. Daarop legde hij ook steeds de nadruk in zijn preeken. En hij meende ontdekt te hebben, dat zijn toehoorders begonnen, opmerkzamer te luisteren. Reeds meende hij, dat God hem een geopende deur begon te geven. Maar toen de opmerkzaamheid maar al te

Hoe ernstig heeft Hij hun verzekerd, dat hun ziel verloren kan gaan en dat men niets gewonnen heeft al heeft men ook een geheele wereld veroverd, indien de ziel de schade lijdt.

O, denk in de allereerste plaats aan uw ziel.

Uw lichaam wordt gij kwijt.

Uw hersenen eveneens.

Uw ziel, dit is uzelf, nimmer, nimmer, nimmer!

Leeft uw ziel in een goede verhouding tot God?

Lenigt gij haar nooden, en behoeften, gelijk gij in die van uw omhulsel voorziet?

Spant gij u voor haar in, gelijk gij dat voor uw lichaam doet?

Vraagt gij in de allereerste plaats naar den wil van Hem, die uw gestalte heeft gegeven?

Stadskanaal J. W. WEENINK.

III

DIE ZIELEN VANGT, IS WIJS.

Op welk woord moet hier den klemtoon gelegd worden? Moeten we zeggen, dat hij die ZIELEN vangt, wijs is? Ongetwijfeld getuigt het van een goed oordeel om aan zielen de grootste waarde toe te kennen. Grooter waarde dan al wat hier op aarde gevonden wordt, heeft de ziel. Daarom geeft ieder, die tracht zielen te vangen, blijk van een helder inzicht. Toch gelooven we dat de klemtoon niet op „zielen" moet liggen. Ons dunkt dat de Spreukendichter dit heeft willen zeggen, dat het van wijsheid getuigt, zielen te VANGEN.

Zielen zijn teere dingen. Daarom zegt de Schrift zoo terecht dat ze *gewonnen* moeten worden. Men moet voorzichtig met ze omgaan. Men kan ze gauw afstooten. Wie zielen wil vangen moet zich nauwkeurig op de hoogte stellen van alles, wat die zielen in 't bizonder eigen is, teneinde zich bij hen te kunnen aanpassen. Doet hij dat niet, dan zal hij tevergeefs naar hen tasten, hij zal geen vat op hen krijgen, ze niet weten te „vangen". Paulus was ongetwijfeld iemand, die zielen wist te vangen. En zegt hij niet: ik tracht allen alles te zijn?

Wie nu in een nieuwe *omgeving* komt en daar wat voor den Heere wil doen, gaarne zielen wil vangen, moet dus beginnen met die menschen in hun eigenaardigheden te bestudeeren. En dan moet men probeeren hun alles te zijn. Hun ter wille te zijn. Trouw aan het beginsel kan gepaard gaan met een groote veranderlijkheid in gebruiken en gewoonten. Van eenmaal aangenomen gebruiken en gewoonten geen afstand te willen doen, verraad een geestesgesteldheid, die wel afstoot, maar niet aantrekt. Wat in de gemeente, waarvan ge vroeger lid waart, gewoonte was, en goed werkte, kan in een andere omgeving afstooten. En dan moet men het nalaten.

In sommige kerken is het voor den aanvang van den dienst een groot rumoer. In een andere plaats zet, zonder eenige orde, dan deze, dan gene, den keel open en prijst den Heere, en die hem hooren, stemmen mee in. Dat kan ter plaatse een gewoonte zijn, die niemand schaadt. Men moet echter niet uit het oog verliezen, dat zulk een wijze van doen in een andere omgeving, een onaangenamen en onstichtelijken indruk kan maken. Dan moet men het nalaten. Men wil immers zielen VANGEN? En dan moet men toch probeeren hun alles te zijn? Dus hen ook in hun gevoelens ontzien?

En niet alleen in deze genoemde, doch in alle bijeenkomstige dingen, moeten we w ij s h e i d aan den dag leggen, die wijsheid, die zielen VANGT.

En — als iemand nu die wijsheid ontbreekt? Dat hij ze van God begeere, die mildelijk geeft, en niet verwijt!

III

---

spoedig weer verdween, wist hij, dat hij zich vergist had.

Midden in zijn overdenkingen werd er aan de deur geklopt. Hij ging rechtop zitten en riep: »Binnen!«

Nu werd de deur geopend en zijn dochter riep: »Vader, mijnheer Sonwald!«

De oude heer stond op, ging naar de deur en begroette den binnentredende: »Als 't u blieft! Goeden dag, meester! Welkom!«

»Goeden dag, dominé! Neem me niet kwalijk, stoor ik u? Dan kom ik wel eens een andere keer!«

»Neen, niet het minst! Hier is al een stoel; als 't u blieft, neem maar plaats!

Ik heb voor vanavond een vergadering van den kerkeraad uitgeschreven, waartoe ik eigenlijk u, beste meester, graag had uitgenoodigd wegens de orgelreparatie. Maar omdat u nog zoo kort hier bent, zal ik het maar nalaten«.

»Zooals u wilt, dominé, ik ben ter uwer beschikking«.

»Zeer vriendelijk. Ik dank u«. Op schertsenden toon zeide hij verder: »Ook voor het bespelen van het orgel?«

»Ja, ook daarvoor«.

»Werkelijk? Is dat u werkelijk ernst?«

Jawel, dominé, het is mij volkomen ernst«.

»Ja, maar hoe komt dat toch zoo? Zoo plotseling tot andere gedachten gekomen?« De predikant was zichtbaar verwonderd.

»Ik ben tot andere gedachten gekomen«.

»Hoe moet ik dat verstaan?«

»Mag ik heel openhartig zijn, dominé?«

»Maar dat spreekt vanzelf!«

»Ik heb in den laatsten tijd dingen beleefd, die mij tot nadenken gebracht hebben. Ik wil juist niet in bijzonderheden treden, maar enkel zeggen, dat ik gisteravond in de vergadering bij juffrouw Enke was«.

»Zoo?« Ds. Lothuizer richtte zich iets hooger op. Klaarblijkelijk verwachtte hij meer.

En Günter Sonwald ging verder: »Neem mij niet kwalijk, vereerde dominé, maar ik moet een openhartige bekentenis afleggen«.

»Zoo?« Dat klonk nu anders dan daar straks. Een eigenaardige, weemoedige uitdrukking lag er nu op het gezicht van den predikant. Met een zucht ging hij verder: »Wanneer ik u op de een of andere manier van dienst kan zijn, ben ik graag tot uw beschikking. Nu, wat heeft u dan?«

Dominé, ik heb reeds gezegd, dat ik gisterenavond in de bijeenkomst op de Enke-hoeve was. En ik zeg verder, dat het de eerste soortgelijke ure in mijn leven was, waar ik werkelijke, diepe indrukken van ernstig, waarlijk christendom ontvangen heb. Ik ken dergelijke vergaderingen nog wel van vroeger. Maar hetgeen ik in deze vergadering ontdekt heb, dit menschelijk zoo diep gevoelde, dit in de menschen levende heilige, heb ik nog nergens zoo ontmoet als juist gisterenavond«.

»Zoo?«

»Ik moet verder zeggen, dat ik gevoel, dat zulke uren de behoefte van mijn innerlijken mensch bevredigen en dat ik van plan ben, ook in 't vervolg die samenkomsten te bezoeken. Ik moet bekennen, dominé Lothuizer, dat ik ten zeerste verbaasd ben over deze oude dame, deze juffrouw Veerman«.

»Ja, ik ken haar zeer goed. Zij heeft jarenlang in het voormalige armhuis gewoond«, zeide Ds. Lothuizer met eenigen nadruk.

»Die zakelijke, diepe grondigheid, waarmee die oude dame spreekt, de gedachtenrijkdom en de diepte daarvan is haast fabelachtig, zoodat ik geneigd ben, te zeggen, dat is wijsheid Gods. Men verwondert zich en luistert en zit daar als een kind in de school«.

Günter Sonwald zag daarbij onderzoekend in het gezicht van den predikant.

De oude heer echter liet enkel zijn nauwelijks te verklaren: »Zoo?« hooren.

(Wordt vervolgd.)

UIT DE GEMEENTEN

DEVENTER. Gel. Brs. en Zrs. in Christus! Het gaat de gemeente te Deventer met haar nieuwen voorganger zeer goed en wij ontvangen zegeningen in velerlei opzicht. De opkomst in de gemeente is zeer goed en de Heere doet tot de gemeente die zalig worden. In Juli j.l. hadden wij het voorrecht twee zusters en een broeder in de gemeente te mogen opnemen en een broeder keerde met schuldbelijdenis terug; j.l. Zondag werd wederom een jonge broeder uit Zutphen gedoopt. Bij zulke gelegenheden in het bijzonder is ons kerkgebouw flink bezet; met velen (ook uit andere plaatsen) werd aangezeten aan de Avondmaalsdisch; het was een bijzonder goede dag.

Binnenkort hopen wij ons doopvont weer te mogen openen.

De arbeid wordt met lust en ijver verricht; het werkprogram voor deze winter is weer opgemaakt. De Heere make ons meer getrouw en doe ons Zijn wil ook in het uitleven als lid der gemeente maar meer verstaan.

Nog dient te worden vermeld dat een broeder (lid der gemeente) zeer ernstig krank was en de proffessor geen hoop meer gaf; doch in de gemeente werd gedurig en ernstig voor hem gebeden en onze broeder bleef tot heden voor ons gespaard: de proffessor verklaart thans, er is een wonder geschied. Ja, broeders en zusters, het gebed eens rechtvaardige(n) vermag veel. Wij hebben een machtigen Heiland, die nimmer de Zijnen vergeet.

De gemeente te Deventer groet u allen.

De Secretaris A. DIJKSTRA.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

HIZKIA. (Vervolg).

II Kon. 18—20; II Kron. 32; Jes. 36—39

Les voor Zondag 23 Nov. 1930.

Acht hoofdstukken? Hoe zullen wij die in één middag behandelen? Wie eenmaal deze drie gedeelten gelezen heeft, die weet, dat ze dezelfde geschiedenis bevatten en daarvan in hoofdzaak hetzelfde vertellen, alleen in enkele bijzonderheden elkander aanvullen. II Kon. 18 : 1—12 doet natuurlijk niet mee.

Hizkia had heel wat goede dingen gedaan en was onder Gods zegen voorspoedig geweest. We hebben in de vorige les daarvan verteld. Maar toen hij 14 j. koning was geweest en al dien voorspoed had gehad, deed Hizkia iets, dat wel goed is afgeloopen, maar waarover hij toch veel zorg heeft gehad. Zijn land was, wij weten dat nog wel van de geschiedenis van zijn vader Achaz, evenals de landen om Juda heen, onderworpen aan den koning van Assyrië. Maar evenals enkele andere Vorsten weigerde Hizkia langer de gewone belasting aan den grootvorst op te brengen. (Vandaar dat in Jes. 36 : 5 staat „rebelleert"). En wat gebeurde toen? De grootvorst kwam met een groot leger om die kleine koninkrijkjes dat eens af te leeren. Hij dacht: De koning van Egypte zal er ook wel mee onder zitten; die zal daar wel graag baas willen worden in die buurt, maar ik zal er op tijd bij wezen.

Hizkia had zich op Sanheribs komst zoo goed mogelijk voorbereid, vertel II Kron. 32 : 2—5. - - - Ook werd in het leger alles geregeld. Verschillende mannen werden belast met het commando over legerafdeelingen, v. 6a. En toen liet Hizkia de mannen op het plein bij de poort aantreden, en daar sprak hij hun bemoedigende woorden toe, 6b, 7 en 8. Ook vermaande hij zijn mannen om niets te zeggen, wanneer de vijand voor de poort mocht komen en tegen hen ging spreken (2 Kon. 18 : 36).

Sanherib kwam met een groot leger. Verschillende generaals voerden het bevel over de deelen er van. Zoo kon tegen verschillende vijanden tegelijk worden opgetreden. De hoofdmacht legerde zich in het land der Filistijnen, bij de stad Lachis; daar had ook de koning zijn tent. Afdeelingen van het leger trokken tegen de kleinere steden op en namen ze in; dat lot trof ook vele steden van Juda.

Toen werd Hizkia bang. Vertel II Kon. 18 : 14—16.

Sanherib liet zich echter niet afkoopen. Hij nam dat goud en zilver wel aan, maar zond toch een afdeeling van zijn leger naar Jeruzalem. Hè, dat was een benauwde tijd. De generaal Rabsaké (de andere namen verzwijgen we maar) vertelde aan de wacht, dat hij een boodschap aan den koning had. Een paar Joodsche hoofdmannen kwamen en luisterden. Vertel II Kon. 18: 19—37 of Jes. 36 : 4—22. Ik vind Jesaja hier het meest overzichtelijk. Natuurlijk kan men niet bij alle kleinigheden stilstaan. Men verzuime echter niet er op te wijzen, dat Rabsaké van Israëls godsdienst niets begreep; anders zou hij niet gesproken hebben, alsof Hizkia Jehova vertoornd had, Jes. 36 : 7.

Toen de boden bij den koning kwamen en hem vertelden, wat Rabsaké gezegd had, was de koning ontroerd; denk hier bij Jes. 37 : 1—4 vooral aan II Kron. 32 : 19; vers 20 lost er zich in op: De koning bad en op zijn verzoek de profeet ook.

Vertel het antwoord, dat Jesaja geven kan, Jes. 37 : 6 en 7. En een poosje later, werkelijk, daar trok Rabsaké af naar het noorden; Sanherib had n.l. zijn hoofdkwartier opgeslagen bij Ribla, II Kon. 19 : 8; Jes. 37 : 8.

In deze donkere dagen gebeurde er nog iets bijzonders. Vertel van Hizkia's ziekte. Jes. 38 en II Kon. 20 : 1—11. Dat we dit nu reeds vertellen heeft m. i. goede grond. Sanherib kwam in het 14e j. van Hizkia; Hizkia kreeg toezegging nog 15 j. te zullen leven; en hij is in 't geheel 29 j. koning geweest. Dus moet de ziekte in 't begin van de belegering zijn geweest.

Natuurlijk zijn de boden van Babel eenigen tijd na de belegering gekomen, *niet dadelijk na Hizkia's genezing.*

Na eenigen tijd kwam Rabsaké weer met zijn leger voor Jeruzalem en de oorlogsangsten ontroerden opnieuw de burgers van de oude stad. Weer sprak de Syrische generaal kwaad van Hizkia en van Jehova, zijn God. Ditmaal had hij ook brieven bij zich, die aan koning Hizkia werden overhandigd. Vertel Jes. 37 : 14—20. Vertel ook, hoe als een antwoord op des konings gebed Jesaja gezonden werd om de koning te verzekeren, dat de Assyriërs de stad niet zouden *innemen, en dat zij halsoverkop* zouden terugtrekken. Wij kunnen over dit gedeelte niet meer uitwijden en zeggen dus alleen maar eventjes, dat het zoo afliep. Van Sanheribs' dood kan men ook nog *eventjes* melding maken, Jes. 37 : 38.

Een heele poos later werden Jeruzalem en koning Hizkia vereerd met hoog bezoek. Merodach—Baladan, de koning van Babel, zond gezanten tot Hizkia, om hem te feliciteeren met de genezing van zijn ernstige ongesteldheid, en om eens naar het wonderteeken te informeeren, want daar hadden ze ook van gehoord. En natuurlijk ook om eens wat te praten over de nederlaag van de Assyriërs, want de koning van Babel hoopte, dat hij nogeens over de Assyriërs de baas zou worden. Hizkia gevoelde zich zeer geëerd, II Kon. 32 : 25 en 31. Vertel, wat hij deed, Jes. 39 : 2. Dit was mis van den koning. Vertel dan van Jesaja v. 3—7. V. 8 en ook II Kon. 20 : 20 zijn niet erg duidelijk, maar als men II Kron. 32 : 26 er bij neemt, is m. i. alles helder. Hizkia verootmoedigde zich, erkende de billijkheid van Gods woord, doch bad om uitstel.

K. R.

III

SCHENDEN.

Zoo iemand de tempel Gods schendt, dien zal God schenden; want den tempel Gods is heilig, welke gij zijt.
1 Cor. 3 : 17.

Eens kreeg Wedgewood, de stichter van de wereldberoemde aardewerkfabrieken van dien zelfden naam, bezoek van een rijke lord, die een spotter was. Hij werd door een jongmensch in de fabriek rondgeleid en al spoedig begon hij met spotachtige opmerkingen. De jongeling van christelijke huize zag zijn bezoeker eerst verwonderd aan, maar tenslotte begon hij ook met den lord

spotachtige opmerkingen te maken. Wedgewood, die een ernstig Christen was, hoorde dit alles in stilte aan. Eindelijk kwamen ze in een afdeeling waar een kostbare vaas stond, die even te voren uit den oven was gehaald. De edelman bewonderde het kunststuk met verbazing en begeerte, want hij overleide om dit prachtige voorwerp te koopen; maar daar opeens wierp de fabrikant, Wedgewood, het kunststuk op den grond en viel in honderden scherven. Ach, hoe vreeselijk jammer, zeide de lord, want ik was van plan haar te koopen. De jongeling had zich intusschen verwijderd voor zijn werk. Toen zeide Wedgewood tot zijn bezoeker: mijnh. weet u wat u gedaan hebt met dit jonge mensch? Dezen jongeling is door zijn ouders opgevoed in waarachtig godsdienstig leven; maar gij hebt gedaan in enkele oogenblikken, wat ik met deze kostbare vaas deed. Gij kunt niet weer herstellen wat u door uw 'spotternij bedorven hebt bij dezen jongeling. De lord was diep beschaamd over deze gevoelige, maar ware les en dankte den heer Wedgewood voor zijn eerlijke opmerking en verliet de fabriek als een geslagene.

Schenden is gemakkelijker dan te herstellen. Ik heb eens geschonden grafsteenen gezien, die uit louter vernielzucht onherstelbaar waren verminkt. Men vertelde mij, dat deze kostbare hist. gedenkstukken uit pure vijandschap tegen de reformatie waren geschonden. Uit de aard dezer vijandschap laat zich dit verklaren, maar wat te denken en te zeggen, wanneer de tempel Gods geschonden word door laksheid, ontrouw, liefdeloosheid en onbedachtzaamheid?

De tempel Gods, is het volk des Heeren aan welke plaats ook. Daaraan voegt de Heere toe, wie Hij wil. Menschenkinderen bekomen een plaats in Zijnen tempel. Op hen rust nu de verantwoordelijkheid en dure roeping, dien tempel te versieren. Hun woorden en hun levenswandel moet 't hunne daartoe bijdragen. Hun gaven en krachten, genadiglijk door God verleend, behooren in dienst te staan van dezen heerlijken tempel des Heeren. Maar helaas! het komt maar al te zeer voor, dat de tempel Gods geschonden wordt. Als iemand in het burgerlijke en maatschappelijke leven op een verkeerde manier zijn zaken beheert en straks failliet gaat, dan schendt zulk een mensch den tempel Gods. Wie met zijnen tong achterklapt en zijnen naaste benadeelt, die mensch schendt de tempel Gods. Wie in het geheim beroering verwekt en wantrouwen sticht tegen de leden van 's Heeren huis, die mensch is bezig op een schrikkelijke manier onherstelbare schending aan te richten. Gesprekken te voeren over deze of geene persoon, waarbij hij of zij niet tegenwoordig is, zich te verantwoorden, is de tempel Gods te schenden. Het is een verachtelijk gedoe wanneer een steen van den tempel Gods in het gezelschap zich bevindt, waar zot geklap en gekkernij door hem of haar medegedaan wordt, die mensch schendt de tempel Gods. De tempel Gods te schenden, ja, 't wordt gedaan in het zedelijk leven, als er niet naar de regelen van kuischheid gehandeld wordt. O, hoe wordt de tempel Gods geschonden door verdraaide leeringen, die inloopen tegen de zuivere voorschriften van den Bouwheer des tempels. Wat is er niet naamloos, ik zou zeggen onherstelbaar onheil en vernieling gesticht door menschelijke leeringen tegen de leeringen Gods te plaatsen!

Enkele jaren geleden zag ik een mooie kerk, die opzettelijk geschonden was door terugtrekkende oorlogstroepen. Uit wraak, omdat men vluchten moest, hadden de soldaten hun verwoestende projectielen naar die kerk geslingerd en de uitwerking was doeltreffend. Maar daar stond dit armzalige bouwwerk als een bewijs van die euveldaden. Ach, gel. lezers — er zijn plaatselijke gemeenten, afdeelingen van den grooten heerlijken Godstempel, die schandelijk geschonden zijn. Ze hebben 't daarna, nadat ze zoo grof aangetast waren, nog wel een poosje volgehouden, maar tenslotte werd 't een puinhoop, want er was niemand die zich ontfermde.

Door onderlinge en vleeschelijk dwaze fitterijen is de tempel Gods geschonden. Men was het niet meer met elkaar eens in wat van den mensch is, waardoor duidelijk bleek, dat de hoofdzaak plaats moest maken voor nevenzaken. Jezus Christus werd uit het oog verloren en de H. Geest werd het zwijgen opgelegd: de tempel Gods werd geschonden door zondige naijver en concurrentie of wat dan ook.

En wat zijn de gevolgen?

Hoort: *dien* zal God schenden, wie schendt, *dien* zal geschonden worden. Met wat maat gij meet, zult gij gemeten worden.

Het gebeurde in den tijd van de Boheemsche brs. die in voorgaande eeuwen dikwijls zooveel hebben te lijden gehad om Christus' wil, dat een vijftal halstarrige vijanden in conferentie met elkaar een helsch plan tegen die kinderen Gods beraamden. Een hunner, toen ze uit hun vergadering thuis kwamen zeide tot zijn knecht: ziezoo Johan, nu hebben we een mooi plan in elkaar gezet met ons vijven om die fijne kwezelaars op te ruimen". „Mijnheer", zeide Johan, „ik vrees, dat de 6e in uw gezelschap daarmede genoegen nam". „En wie is die zesde, Johan?" „O", zeide hij, „dat is de God der Boheemsche broeders". Johan zijn heer lachte hartelijk. „Ik zeg u", zeide hij, „binnen een jaar zijn allen verdwenen". Maar er was nog geen half jaar verstreken, of alle vijf waren op een verschrikkelijke manier uit het aardsche leven door God opgeroepen. De een door verdrinking, de ander bij 'n sledevaart sloeg zijn paard op hol en werd verpletterd, 'n derde hing zich in wanhoop op, enz., totdat alle vijf verdwenen waren. O, ontzagwekkende majesteit, vlammende heerlijkheid Gods!

Arme, diep beklagenswaardige mensch, die den tempel Gods durft schenden; ach, hoe zal God u schenden. Eenigen tijd geleden hoorde ik iemand ten opzichte van eenen anderen zeggen: die is een voorbeeld van ellende en 't was waar, want hij had den tempel Gods geschonden en God schond hem. „Zijn schoonheid is vergaan; zijn troon ligt neergestort".

Laat ons verder de schriftuurlijke gevolgtrekkingen maken voor alles wat beraamd wordt tegen de tempel Gods. Duizende oogen richten zich tegenwoordig naar 't oosten van ons Europa en niet ten onrechte. Want wij vragen dikwijls: wat zullen de gevolgen van die Bolsjewistische tirannie zijn? Zullen die geweldenaars dan maar ongestoord voortgaan, om 's Heeren tempel te verwoesten? Zal er dan in dat land niet één overblijven? Och, gedenk de dagen van ouds, de dagen van de bange klacht van Elia: Heere, ik ben alleen over gebleven, en zij zoeken mijne ziel. Maar 't Goddel. antwoord luidt: ik heb Mij zelven nog 7 duizend overgelaten, die hunne knie voor Baäl niet gebogen hebben. Schrikkelijk zal het zijn voor de verwoesters, die verwoest zullen worden, want onze God is waar. Gij inwoners van Sion, gij gemeente des levenden Gods, bidt voor uwe verdrukte leden. Smeekt uwen Heere, dat Hij zich opmake om zijn Sion te verlossen; om Zijn Sion te helpen getrouw te zijn aan haar geloof, zelfs tot in den dood.

Neen, wij bidden niet om de wraakoefeningen Gods, maar hierom: dat de Heere zegepraalt. Wij smeeken dat Satans rijk verdwijne en Zijn rijk kome. O, houd dan op, houd op! uwe schennende hand, of woord, of geschrift te richten tegen des Heeren tempel. Houdt op! houd op met uwen wandel, uwe woorden, uw leven als eens schennend projektiel te richten tegen des Heeren tempel. Houdt op! met uwe liefdelooze bedilzucht en verkettering, zonder eenig motief. Eerbiedig en waardeer alles en allen wat des Heeren is, Zijnen tempel tot sieraad en Hem tot lof. Wie zegent, *dien* zal gezegend worden!

Sn. H. VISSER.

III

MEDEDEELINGEN

Utrecht.

De bazarcomm. van de gemeente Utrecht deelt aan de belanghebbenden mede, dat de bazar NIET zal worden gehouden op 20, 21 en 22 Nov. doch op 27, 28 en 29 November.

Wij verzoeken de gemeenten vriendelijk de prikkaarten en de e.v. gelden te willen zenden aan de penningm.esse
Mej. G. Zwart, p. a. D. Molijn,
Rijnlaan 160 Utrecht.

Goederen zijn te zenden aan
Mej. S. Kuipers, Berkelstr. 32, Utrecht.

Brs. en Zrs. helpt allen mede tot uitbreiding van Gods Koninkrijk te Utrecht. De Bazarcomm.

Groningen.

Ondergeteekende deelt aan belanghebbenden mede, dat de volgende Nrs. der obligaties zijn uitgeloot: 245, 28, 64, 131, 81.

Groningen, 18 Oct. 1930.
Namens de fin.-Comm.
J. VELLINGA.

Hengelo (O).

Aan onze verstrooide leden berichten we door deze dat de gemeente op a.s. Zondag 26 Oct. n.m. 4 uur haar jaarvergadering hoopt te houden. Behalve de belangrijke punten eener jaarlijksche huishoudelijke vergadering, zullen D. V. een 4-tal doopcandidaten belijdenis huns geloofs afleggen, waarom we u vriendelijk uitnoodigen deze belangrijke vergadering niet te verzuimen.

Voorts brengen wij nog ter kennis van belangstellenden, dat nog eenige 4 % aandeelen à f 100.— voor onze kerkbouw te Almelo beschikbaar zijn en verzoeken we reflectanten ons van hun deelname spoedigst kennis te geven.

K. DRENT, Secr.
Woolderesch weg 98.

III

DE DRUKPERS.

(Toespraak gehouden door Dr. Lewis, op de Gewestelijke Conferentie, te 's-Gravenhage September 1930.

I.

Er zijn in Frankrijk twee monumenten, die mij zooveel belang inboezemen, dat ik, telkens als ik in hun buurt kom, even mijn weg verlaat om ze te bezichtigen. Het eerste is gewijd aan de nagedachtenis van Johan Gutenberg, van wien men in dat deel der wereld gelooft, dat hij de eerste was, die voor het drukken losse letters gebruikte. (Ik weet, dat de Nederlanders beweren, dat Coster te Haarlem, hem daarin eenige jaren voor geweest is). Het is bekend, dat Gutenberg als jongen letters uit de bast van een boom sneed, die tesamen zijn naam vormden. Al spelende daarmede viel een der letters in een pot met verf, die bij het vuur stond. Toen hij de letter er haastig uit wipte viel deze, zoo wordt verteld, op een wit doek, dat op een bank er vlak bij lag. Het gevolg was, dat er een mooie, roode letter op een witten grond stond.

Of deze geschiedenis nu waar is of niet, en onverschillig of het nu Gutenberg of Coster was, die de drukkunst uitvond, dat is van minder beteekenis. Maar gewichtig is het feit, dat ongeveer in het midden der vijftiende eeuw de boekdrukkunst werd uitgevonden. Renaissance en Hervorming hadden zonder de boekdrukkunst nooit zoo grooten invloed kunnen krijgen. De geleerden zouden niet zoo gemakkelijk toegang gekregen hebben tot de geestelijke schatten van Griekenland en Rome wanneer er geen drukpers bestaan had. En de groote ontdekkingen aan het einde dier eeuw zouden nooit zoo gauw en zoo algemeen bekend geworden zijn, wanneer men afhankelijk geweest zou zijn van geschreven mededeelingen. Zonder Frobenius, die de resultaten van Erasmus' studie drukte, zou deze geleerde slechts geringen invloed gehad hebben. Er kwam niemand opdagen om met Luther te disputeeren over de 95 stellingen, door dezen geslagen aan de deur van de slotkapel te Wittenberg. Maar dank zij een ondernemenden drukker werden ze gauw door geheel Duitschland bekend. En Luther maakte voor zijn vertaling van den Bijbel gebruik van het N. Testament van Erasmus, gedrukt door Frobenius te Bazel.

Het tweede monument is dat van den Franschen drukker Etienne Dolet. Hij had zooveel succes met zijn drukkerij, dat het de afgunst en vijandschap van zijn collega's opwekte. En de Sorbonne, die zoo reactionnair was, dat Frans de Eerste een nieuwe inrichting moest openen om de nieuwe kunst te onderwijzen, heeft Dolet gevangen laten nemen en verbranden als een atheïst. Ofschoon zijn opvatting van de christelijke waarheid noch den Roomschen noch Protestanten bevredigde, beval hij merkwaardigerwijze het lezen van den Bijbel toch aan als een middel voor geestelijke beschaving. En het is opmerkelijk, hoeveel uitgaven van die eerste drukkers Bijbels en andere godsdienstige boeken waren. Zonder de drukpers zou de Hervorming haar intrede niet hebben kunnen doen, en anders dan door de drukpers zou ze zich niet hebben kunnen uitbreiden, als ze gedaan heeft. (Wordt vervolgd).

III

RAADGEVING.

Wordt gij gekweld door angst en zorgen,
Zoodat gij waakt tot aan den morgen —
Ga met dien angst naar Jezus heen,
Maakt van uw zorgen smeekgebeên.

Welk wenschen ooit uw rust komt storen
Of vrees worde in uw hart geboren,
Maak voor den Heer, die hierop let,
Van wensch of vrees in smeekgebed.'

Uw hart vraagt steeds naar hooger leven,
Naar wat het stof u niet kan geven.
De Levensbron ontspringt uit God,
Door Jezus, ondanks haat en spot.

(Gedeeltelijk gevolgd). N. v. B.

III

ADVERTENTIEN

Zoo God de Heer wil hopen onze geliefde Ouders
LAMBERT WILS
en
GEERTJE DE GRAAF
den 28 October a.s. den dag te gedenken, waarop zij voor
25 JAREN
door den band des huwelijks zijn verbonden.
Dat de Heer hen nog lang voor ons mag sparen, is de wensch van
Hun dankbare Kinderen.
Nw. Buinen, Oct. 1930.

Heden overleed tot onze diepe droefheid, na een kortstondige ziekte, zacht en kalm, onze geliefde Echtgenoote, Zuster, Behuwdzuster en Tante
Johanna Alberta v. Kesteren
geb. Scheffer
in den ouderdom van bijna 72 jaar.
Uit aller naam
G. W. v. KESTEREN
Utrecht, 17 Oct. 1930.
Kerkstraat 26.

Heden nam de Heere tot Zich onze geliefde mede-Zuster
J. A. v. KESTEREN
geb. Scheffer
in den ouderdom van ruim 71 jaar.
Wij weten dat haar heengaan vrede was en dat haar boven wacht de kroon der zaligheid.
Namens de
Bapt. Gem. Utrecht.
Utrecht, 17 Oct. 1930.

Vrijdag 31 October 1930 No. 2155 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

ZALIG.

Zalig die minnen,
Zij worden bemind.
Liefde is een kracht, die den haat
[overwint.
Zalig die waken,
Zij worden bewaakt.
Zij zien Gods Engel, als 't kwade
[genaakt.
Zalig die wachten,
Zij leeren geduld.
Is niet de vrucht eens in bloesem
[gehuld?
Zalig die werken,
Hun bloeit de woestijn.
Arbeid doet wond'ren, maakt water
[tot wijn.
Zalig die strijden,
Zij worden gekroond.
Daar is geen deugd, die zich zelv'
[niet beloont.
Zalig die treuren,
Zij worden verblijd.
Lente nà winter, en 't al op zijn
[tijd.
Zalig die hopen,
Al wankelt de voet.
Daar is een Hemel, die de Aarde
[vergoedt.

J. J. L. TEN KATE.

III

WAT BEDOELT DE APOSTEL IN FIL. 3 : 11?

Dit is een duister woord. Daarom trekt het bijzonder de belangstelling. Er zijn reeds verschillende verklaringen van gegeven, maar niet een daarvan was voor allen overtuigend. — Laat ons hier eerst den tekst neerschrijven. In de vertalingen wordt hij verschillend weergegeven. Hij luidt:

> of ik eenigszins moge komen tot de wederopstanding der dooden. (Statenvert.)
> opdat ik tegemoetga de opstanding der dooden. (Luther).
> of ik mocht komen tot de opstanding der dooden. (Weizsäcker).
> of ik op een of andere wijze komen moge tot de opstanding uit (de) dooden. (Elberfelder Vert.)
> of ik op eenigerlei wijze moge komen tot de opstanding der dooden. (Eng. Vert. Rev. Vers.)

Wat is de wensch van den Apostel? Men verklaart:

I. De apostel drukt de hoop uit, deel te zullen hebben aan de opstanding der dooden. Zoo verklaren zij, die slechts één opstanding der dooden in de Schrift kunnen vinden.

Deze verklaring heeft veel tegen zich. Aan de opstanding der dooden zullen immers allen deel hebben. Dat was toch ook Paulus' overtuiging. Als farizeër had hij die overtuiging reeds. Niet slechts de vromen, ook de goddeloozen zullen opstaan, geloofde in zijn dagen het godsdienstig Israël. Had Paulus hier deze opstanding in het oog gehad, dan had hij geen reden gehad om zich zoo voorzichtig uit te drukken: „of ik eenigszins moge komen", want dat ook hij daaraan deel zou hebben, stond immers buiten twijfel. Vergl. 1 Kor. 15 : 21.

II. Anderen denken hier aan de eerste opstanding. Reeds Israël kende een opstanding der rechtvaardigen. Paulus schijnt geleerd te hebben dat de opstanding dergenen, die van Christus zijn, naar den tijd gescheiden zou zijn van de opstanding van „allen":

1. de Eersteling Christus,
2. daarna die van Christus zijn (in zijn toekomst),
3. daarna zal het einde zijn (1 Kor. 15 : 23).

De 2e gebeurtenis is eeuwen gescheiden van de eerste. Daarom is het wel mogelijk, dat de 3e ook door een groote tijdsruimte van de 2e gescheiden zal zijn.

De aanneming van deze verklaring stuit echter ook op het bezwaar, dat de apostel zich daarvoor te voorzichtig uitdrukt. De apostel drukt zich zoo uit, dat het duidelijk is dat hij spreekt over een doel, waarvan de bereiking zeer onzeker is. En wanneer nu bij de komst van den Heiland de Zijnen uit den dood zullen opstaan, kan het dan voor den apostel wel zoo onzeker geweest zijn of hij er ook bij zou hooren?

III. Dacht Paulus hier aan de geestelijke opstanding uit de dooden? In Efeze 5 : 14 wordt de uitdrukking „opstanding uit de dooden" in dezen zin gebruikt. Maar ook deze opvatting bevredigt niet, en dat om de zelfde reden, waarom de vorige niet voldeed. De apostel spreekt hier over iets toekomstigs, en zijn geestelijke vernieuwing had toch reeds plaats gehad. Sprak de apostel hier nu over een gelijkvormig gemaakt worden aan Christus, dan zou men die verklaring kunnen aanvaarden, want daar moet de christen zich naar blijven uitstrekken, en daarover kon ook de apostel — hoe verwonderd overigens — spreken als over nog iets toekomstigs.

Maar dat die beteekenis niet aan deze woorden mag worden toegekend, volgt reeds uit het feit, dat hij dat doel reeds in het voorafgaande vers besproken had.

Daarom moet vers 11, dat ons nu bezig houdt op iets anders, op een verder gelegen punt in de lijn der verzen 4—10 besproken levensontwikkeling liggen. Paulus moet hier gedacht hebben aan iets, dat komt na het geestelijk veranderd worden naar Christus beeld, en dat deze geestelijke verandering tot voorwaarde heeft.

IV. We neigen daarom tot deze verklaring: Het laatste, waarin de verlossing zich voltooit, is de verheerlijking van het lichaam. Zij beteekent het *openbaar worden* der geloovigen als zonen.

Paulus geloofde, dat deze plaats kon hebben, zonder voorafgaande begrafenis. Vergel. I Kor. 15 : 51 en 52.

Naar haar zal Paules zich hebben uitgestrekt. Dit alleen verklaart o. i. waarom de apostel zich zoo heel voorzichtig uitdrukt. De wijze waarop Paulus deze begeerte kenbaar maakt is zoodanig, dat hij een doel in het oog

gehad moet hebben, dat zoo hoog stond, dat hij het nauwelijks waagde er naar te streven.

En dit kan, dunkt ons, geen ander doel geweest zijn, dan de vernieuwing van het lichaam.

Paulus had juist daarover gesproken, : 11 dat het zijn streven was de kracht te ervaren, die er uitgaat van de opstanding van Christus. En die kracht beperkt zich immers niet tot de geestelijke vernieuwing, doch sluit de vernieuwing van het lichaam ook in. Het zal Paulus' begeerte geweest zijn om in den weg, aangegeven in den verzen 7—10, deze kracht te ervaren in haar *vollen* omvang, dus ook in de verheerlijking van het lichaam, en dat NU reeds, zonder begraven te worden.

Of dat mogelijk is, is iets waarvan de apostel niet zeker geweest is. Hij erkent, dat hij misschien te hoog greep. Maar 't is juist deze veronderstelling van den apostel, die ons verhindert met een verklaring, waarbij het hier om iets minder zou gaan, vrede te nemen.

En zoo komen m. i. ook alleen de eigenaardige uitdrukkingen tot hun recht, die de apostel hier bezigt: „of ik . . . . tot de uit-opstanding uit de dooden", dus doelend op een opstanding, van tusschen dooden uit.

Tenslotte stellen we deze verklaring gaarne ter bespreking.

L.

Mededeelingen over de 8e Predikantenvergadering

door A. P. Barendregt.

Op Woensdag 22 Oct. ontmoetten wij als Voorgangers elkander te Utrecht om eenigen tijd met elkander in gemeenschap te zijn.

Deze vergaderingen die nu reeds 8 jaren geregeld elk jaar gehouden worden, mogen voor ons werk een zegen geacht worden. Zij werken krachtig mede om elkander te leeren kennen, elkanders werk te leeren waardeeren en om elkanders blik in de dingen van 't leven te verruimen.

O o k d e v e r g a d e r i n g van 22 en 23 October j.l. is er weer een geweest die wij niet gaarne zouden gemist hebben.

De twee emeritus predikanten lieten zich verontschuldigen. Gebreken des ouderdoms en zwakheden van het lichaam waren de redenen. Hun harten leven nog mede, in alles wat het werk in de gemeenten bevorderen kan. Maar het aardsche huis huns tabernakels wordt een sta in den weg voor hun geest.

In ons midden merkten wij daarentegen een broeder op, die wij als gast begroetten. 't Was br. Terpstra van Welsrijp. Deze broeder, die den meesten van ons, tot aan de Gewestelijke Conferentie in Sept. in Den Haag gehouden, geheel onbekend was; gaf ons een beknopt overzicht van zijn leven en werk. Het resultaat daarvan was, dat onze broederschap hem van ganscher harte, de rechterhand der gemeenschap kon toesteken.

Onzen jongen broeder E. Huizinga konden wij nog niet begroeten, daar hij nog altijd in Engeland is, terwijl br. v. d. Schors door ziekte verhinderd was.

V e r s c h i l l e n d e o n d e r w e r p e n werden behandeld. De inhoud van die besprekingen hoop ik weer in enkele vervolgstukjes in dit blad aan onze gemeenten mede te deelen. Ook werd nog over eenige zaken van practischen aard gesproken. Zoo b.v. over onze Unieavonden. Het bleek dat er een behoorlijk animo was voor de voortzetting van dezen arbeid.

Over een speciale Zaaiercampagne waartoe br. Planting van Amsterdam, van de U.-C. opdracht heeft, gaf hij zijn plan te kennen. 't Bleek dat ook die arbeid door ons allen zou gesteund worden.

Op de vraag van den Secr. van de U.-C. of de predikanten bereid waren om b.v. op den 2en Zondag in Febr. d. i. den Wereldbond-Zondag, door het geheele land heen, met elkander te ruilen, werd toestemmend geantwoord. Voor zooveel aan ons ligt zijn wij wel bereid om ook dit middel tot demonstratie onzer saamhoorigheid aan te grijpen. Wij verwachten dan ook, dat als ter zijner tijd. deze zaak definitief in de gemeenten ter sprake gebracht wordt, zij ook in dezen achter haar Voorgangers zullen staan om hun geloof in elkander en in onzen eenheid na te volgen.

O v e r h e t p e n s i o e n f o n d s werd nog eens gesproken. Het verloop der dingen t. o. v. deze zaak op onze A. V. j.l. noodzaakte ons, onze plannen te herzien.

Onder onze Voorgangers bleek algemeen nog de wensch te leven, dat het in deze eens van praten tot daden zou komen. Ook kwamen er nog officieuse berichten in van gemeenten, die met ons streven sympathiseerden. Het slot van al onze besprekingen was, dat wij als predikanten begonnen zijn met h e t f o n d s t e s t i c h t e n. Vast en zeker zal de secr.-penn., Ds. K. Reiling, binnen korten tijd wel officieel bericht doen in ons blad.

Zooveel echter mag ik al wel mededeelen, dat het er dan eindelijk toe gekomen is, de datum, waarop wij beginnen premie te betalen, is gesteld. Wel is niet bereikt, wat wij op de A. V. hoopten te bereiken, en wat door onverwacht intermezzo in anderer organisate voor 't oogenblik onmogelijk werd. Wij leven echter in de verwachting, dat de tijd niet ver meer is, dat de gemeenten het heil van deze regeling zullen inzien. Natuurlijk staat het nu reeds elke gemeente vrij dit pensioenfonds te steunen. 't Adres van den secr.-penn., K. Reiling, te N.-Weerdinge, is bekend.

(Wordt vervolgd).

ZENDING.

DE HINDOES.

(Slot).

Daar tegenover verschijnt dan de trotsche Brahmaan, met een deftigheid en waardigheidsvertoon, zooals nooit een bevoorrechte volksklasse in eenige stand zich aanmatigde. Koningen en krijgslieden komen tot die priesters. Zij zijn de goden der aarde. Het is een eer voor de leden van andere kasten, het water te drinken, waarin die heeren hun voeten hebben gewasschen. In vroegere eeuwen kenden zij alleen de „heilige" sanscriettaal, en de in die taal kanonike literatuur. Een gewoon mensch of paria mocht ze niet eens hooren. Onder de veranderde verhoudingen van heden nemen zij de meest invloedrijke en goed betaalde ambten in beslag. Zij zijn als de olie, ze drijven altijd boven.

Om het kastensysteem beweegt zich het Indische volksleven; het geeft aan het Hindoeïsme zijn voortgaande en massieve sterkte; het bepaalt den levensvorm, maar laat het denken geheel vrij. De Hindoes denken en voelen niet politisch; hun regeeringen zijn veelal niet sterk geweest. Het kastenwezen heeft het Indische volk vast- en samengehouden, het vastigheid gegeven; het omvat de moralische (zedelijke) levensorde, het regelt de areidsbeweging, het is de kluis, die het bedrijfsgeheim insluit en doet voortbestaan, het heeft een armenwet in Indië overbodig gemaakt, het vertegenwoordigt de openbare meening, het bedwingt den wil van al deszelfs leden met een handzwaai. Maar het kastenwezen is te beschouwen zoowel als de sterkte, als ook de zwakheid van Indië. Het knevelt het geweten. Zijn voorschriften zijn grootendeels uiterlijk en oppervlakkig. De meeste Hindoes achten het veel verschrikkelijker, uit de hand van iemand uit de lagere kaste water te drinken, dan te liegen en te stelen. Liever willen ze verdrinken dan door iemand uit een lagere kaste gered te worden! Het kastenwezen verhindert iedere wetenschappelijke en geestelijke ontwikkeling. Tot zoolang het kastenstelsel niet gevallen is, kan er van een geestelijke of economische verheffing geen sprake zijn.

De door het kastenwezen gebonden Hindoe is religieus (godsdienstig), ja zijn godsdienstigheid is wel zijn meest opvallend merkteeken. Denk u een onafzienbare zandvlakte. Millioenen pel-

grims trekken daar door om den Ganges (een heilige rivier) te naderen. Om de twaalf jaar wordt zulk een tocht ondernomen, een tocht voor sommigen van duizende kilometers. Aan de rivier gekomen verdringen zich op betrekkelijk enge ruimte de duizenden, door hun geweten gedrongen, om naar hunne bijgeloovige meening hunne zonden in den heiligen vloed af te wasschen. Velen hebben den afstand van duizende kilometers, die zij aflegden met hun lichaam gemeten, d. w. z. zij hebben zich duizende malen op den bodem neergeworpen, telkens hun hoofd in 't zand gerold en met de hand een wenk gegeven om zich weldra weer neer te werpen (vorm van gebed).

Men denke aan de twee millioen Sadhoes of Fakirs en andere benamingen, aan de bedelaars en boetelingen, die voor de wereld en hun beroep als dood zijn, en half of geheel naakt, alleen met koemest bestreken, als wereldwonderen omzwerven en meditaties over de laatste wereldraadselen brabbelen. Duizenden zetten daar kracht bij door zelfkastijding en martelingen; ze werpen zich neer op planken, voorzien van scherpe spitsen of spijkers; ze laten zich ook wel tot hun hals toe in 't zand begraven, en laten zich dan roosteren onder de Indische zon, ook laten zij zich zweven boven een oplaaiend vuur, ze verblinden zich de oogen door in de gloeiende zon te zien, staan langen tijd op hun linker been met de rechter arm in de hoogte. Ontelbaar zijn de pijnigingen, welke zij zich vrijwillig aandoen om het vleesch te dooden! Zeker er zijn onder hen vele zwendelaars; wellicht de meerderheid; maar toch ontbreken ook de vele ernstige gemoederen niet, die met onbeschrijfelijke inspanning naar zielsverlossing zoeken.

Godsdienst is bij den Hindoe maar geen aandoening bij een bijzondere gelegenheid of voor een dag of uur in de week; zij is voor hem de roode draad, die door zijn geheele leven geweven is. Zijn bad, zijn maaltijd, zijn omgang met zijne vrouw, met vrienden en dienstpersoneel is door godsdienstige (religieuze) vormen geheiligd. Iedere beweging van zijn lichaam en wending in zijn leven houdt verband met godsdienstige ceremonie. Religieuze phantasie vergoddelijkt het heelal met wat zich daarin bevindt, en de Indische filosofie met onweersprekelijke gevolgtrekkingen, dat alles goddelijk is. (Pantheïsme). Dit geeft voeding aan de volksbegrippen en denkbeelden en schept vrees en eerbied voor grootheden bij millioenen en dit weer roept honderd millioen godheden en geesten op, van welke de meesten grillig en boosaardig zijn en op elke hoek van een straat gereed staan om den onnadenkenden wandelaar te overvallen. Wegens deze alles doordringende godsdienstzin bewandelt de boeddhist rustig en stil zijn levensweg. Men ziet immers naar de dieren der aarde en naar de vogelen in de lucht, die gerust en vertrouwelijk zich bewegen, beschut door het algemeen Indische gebod: „Gij zult nooit, onder geenerlei geval een levend wezen dooden". Men blikt in het groote, ernstige, stralende oog van een koe; deze treedt geheel zelfbewust het vertrek binnen waarin de geheele familie verblijf houdt, zij is de huisgenoot — die door allen daar binnen met religieuze eerbied behandeld wordt.

Onberekenbaar, hoe 't eens zijn zal, wanneer ook dat Indië, waarschijnlijk het meest religieuze volk op aarde, aan Jezus' voeten neerzinkt!

N. v. B.

(Naar een tijdschrift „Die Evang. Missionen" door Pof. Julius Richter).

B. M. S. YAKUSU.

Iets over onze vrouwen en meisjes.

Deze week ontving ik „De Christen" van 25 Juli, en las daarin onder meer, ook een stukje over zending, door wijlen zendeling Hofmeister. Nu is het mijn bedoeling niet om te zeggen, maar dan zijn de vrouwen hier toch heel anders. Ik zou zeggen dat het heidendom de vrouwen misschien meer gebonden houdt dan de mannen. Maar dat wil nog niet zeggen dat men een vrouw of een meisje zooveel minder kan vertrouwen dan een man. Hier in huis hebben we heelemaal geen jongens om het werk te doen. Alles wordt door meisjes verricht. Het is waar, soms komen hier zendelingen van andere plaatsen, die zich haast niet kunnen begrijpen dat ze zich werkelijk aan een maaltijd te goed doen die door meisjes bereid is. Maar dan moet je zeker zelf bijna al het werk doen in de keuken als je geen jongens hebt. Toch niet, daar heb ik ook geen tijd voor. Natuurlijk zijn er enkele dingen die ik altijd zelf doe, maar het meeste wordt toch door de meisjes gedaan. Als ze brood moeten bakken geef ik hun gewoonlijk alles wat ze noodig hebben, maar meer doe ik er zelf ook niet aan. Toch zijn er wel moeilijkheden, maar die heeft men ook als men jongens in de keuken heeft. Een paar dagen geleden had ik wat pudding overgehouden en toen ik het later wilde eten was het meeste al verdwenen. Maar zooals ik zeg, dat is niet het gebrek van de meisjes alleen. Dat is wel iets dat het leven hier vaak heel onaangenaam maakt. Er zijn niet velen die men volkomen kan vertrouwen.

Hier wordt ook een groote bruidschat voor een meisje betaald. Maar dat geld wordt gedeeltelijk aan het pas getrouwde paar gegeven. Toch kan op die manier iemand die veel geld heeft, ook vele vrouwen hebben en die niets heeft kan ook geen vrouw krijgen. Daardoor zijn de jonge menschen er wel haast aan gehouden om die te huwen die door de familie gewenscht wordt. Maar toch weten de meesten hun eigen zin te krijgen en in deze dagen, nu de meisjes gaan waar ze willen, is er van dwang niet zooveel te merken als vroeger. Soms wordt een huwelijk al geregeld als de jongen en meisje nog kinderen zijn. Dan wordt er af en toe geld betaald en als dan het meisje later weigert, weet men niet hoe men het geld kan terugbetalen, want dat was ondertusschen gebruikt. Zoo zijn er hier heel wat verkeerde toestanden.

Ook wordt over het algemeen het werk der zending meer door de vrouwen tegengehouden dan bevorderd. Maar dat is te verklaren. De mannen en jongens kwamen veel meer in aanraking met de zendelingen dan de vrouwen en meisjes. Ook waren de zendelingen toen vaak ongetrouwd en dus kon men niet beginnen om te werken onder de vrouwen. Toen mannen onderwezen werden gingen die op hun beurt uit om anderen te onderwijzen, maar wie kon de meisjes onderwijzen? Over het algemeen was de toestand zoo, dat men de meisjes zelfs niet zou durven aanraden om naar school te gaan. Slechts hier en daar is een dorpsschool waar men ook meisjes aantreft. Dus ook in de komende jaren zullen de meisjes veel ten achter staan. Dat niet alleen, maar zullen het de moeders zijn die alles willen doen om hun kinderen terug te houden. Daarom zijn we zoo blij dat we hier nu zooveel meisjes bij ons hebben, waarvan verscheiden van een lange afstand hier gekomen zijn. Over eenige jaren gaan ze waarschijnlijk naar hun eigen of een ander meer of minder afgelegen dorp terug. Enkele van onze meisjes zijn getrouwd en wonen hier nu tamelijk ver vandaan. Daar is het voor henzelf wel niet beter om, maar op die manier kunnen ze daar invloed uitoefenen, waar anders voor vrouwen en meisjes niets zou worden gedaan. Zoo hopen we met Gods hulp een invloed ten goede te zijn door onze meisjes. Een grootsche roeping en taak wacht hen die getrouw bevonden worden. Dat zullen misschien niet velen zijn. Wij zaaien echter in hope en laten het werk verder in de hoede van Hem die de Heer der wijngaard is. Zijt gij ook medewerker en medebidder in dit zoo noodige, maar naar het soms schijnt wat onvruchtbare werk?

G. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

DICHTERS AAN HET WERK!

Op onze laatste Jeugdconferentie te Groningen werd de wensch uitgesproken een eigen bondslied te hebben.

De Jeugdraad looft voor dit doel een prijs uit bestaande in een goed boek, tot den prijs van f 2,50.

Daarom aan het werk jonge menschen! Ook ouderen mogen mede naar den prijs dingen.

Inzendingen worden voor het einde van December ingewacht bij den secr.

De Jeugdraad beslist welk lied 't meest geschikt is.

Op zijn beslissing valt geen verhaal te doen.

A. P. BARENDREGT,
Jeugd-secr. E.-E.veen.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

MANASSA, AMON, JOTIA.

II Kron. 33—35.
Les voor Zondag 30 Nov. 1930.

De geschiedenis bestaat — goed bekeken — slechts uit twee deelen. Van Amon hebben we zoo weinig te vertellen, dat hij bijna in 't niet valt tusschen zijn vader en zijn zoon. Hij is als een klein schakeltje in een keten, waardoor twee groote aan elkaar verbonden zijn.

In 't eerste deel van de les hebben we te vertellen van Manasse.

Hoe geheel anders dan zijn vader. Of hij te vroeg groot geworden is? Ik weet het niet. In elk geval begon hij al spoedig den verkeerden kant uit te gaan. Het kwaad, dat Hizkia had bestreden werd door hem weer gekweekt, v. 1—9.

Het „door het vuur gaan" is misschien een door het vuur heen bewegen geweest, een soort vuurdoop ter reiniging en tot wijding aan den afgod Moloch. Of wat nog gruwelijker is, maar werkelijk gebeurd is in Israël, het beteekent een werkelijk offeren van kinderen. De uitdrukking in v. 6 doet m. i. meer aan het eerste denken.

Op v. 10 worde nadruk gelegd. En dan volgt vanzelf v. 11.

De verzen 12 en 13 moeten eveneens goed onder de aandacht der kinderen worden gebracht.

Dan begint met v. 14 de nieuwe periode in Manasses leven. Het is een lust, daarvan te mogen vertellen. Als iemand, die bekeerd is, dat met daden toont, dan is dat kostelijk.

Eventjes maken wij melding van Amon. Hij heeft slechts twee jaren geregeerd en in dien tijd veel kwaads gedaan. V. 23 verdient zeer de aandacht: Hij bekeerde zich niet, en hij vermenigvuldigde de schuld.

Hij werd door moord uit den weg geruimd. Maar de moordenaars ontgingen hun straf niet.

Dan hebben wij te vertellen van Josia. Men leze vooral ook 2 Kon. 23.

Jong, heel jong werd hij koning; 8 j. oud. Den eersten tijd is er ongetwijfeld een regent geweest naast den koning, evenals de priester Jojada naast Joas, 2 Kron. 24.

Het schijnt, dat hij reeds op 16-jarigen leeftijd duidelijk een eigen weg gekozen heeft. Hij begon den Heere te zoeken! Wijs daar vooral op. „Die Hem vroeg zoeken zullen Hem vinden".

Op 20-jarigen leeftijd trad Josia beslist zelfstandig op tegen de afgoderij, vers 3b. en 4. Eerst in Juda en Jeruzalem. En daarna zelfs in het land van het vroegere tienstammenrijk. Hier herinnere men even aan de geschiedenis van Jerobeam, I Kon. 12 : 26—13 : 6; natuurlijk moet dit zeer beknopt gebeuren, maar op de profetie

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

38. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Op een wandeling in de bosschen wist Sonwald nog intijds doove Jorg te redden, die zich door ophanging van het leven probeerde te berooven. Men besluit, doove Jorg te zenden naar de bezembindersfamilie Wimmers. Sonwald bracht een bezoek aan Ds. Lothuizer, waar hij o. a. vertelde van zijn bezoek aan de vergadering in de Enke-hoeve.)

Sonwald ging verder: »De avond van gisteren was in menig opzicht beslissend voor mij. Tot nog toe probeerde ik, met de beste bedoelingen, de kinderen tot flinke menschen en zoo bruikbaar mogelijke, volwaardige leden van ons Duitsche volk op te voeden, maar nu weet ik beslist, dat de vaderlandsche gedachte dat niet alleen doen kan. Uit zulke kinderen groeien later toch vaak min of meer politiek opgezweepte menschen. Het woord van Bismarck: „Politiek bederft het karakter!« heeft voor mij nu nog diepere beteekenis gekregen dan tot dusver«.

Ds. Lothuizer zat met de hand aan de kin in diep nadenken verzonken. Dacht hij aan zijn tocht van Dorenfelde naar Burgheim, aan Gods goedertierenheid, die hem op zulk een merkwaardige wijze uit zijn vreeselijke toestand had gered? Of dacht hij misschien zelfs nog verder?

Meester Sonwald verklaarde, overtuigd te zijn, dat God het Duitsche volk door alle leed en nood heen tot plichtsvervulling riep.

Een poosje was het stil in het vertrek van den geestelijke. Niemand sprak een woord. Door het half geopende venster kwam slechts een zacht ruischen van het naburige dennenbosch.

»U hebt een hooge opvatting van uw taak« klonk eindelijk de stem van den predikant.

»God moge u helpen, de verwerkelijking van uw idealen zeer dicht nabij te komen!«

»Dominé, wij hebben mannen noodig, die zonder te letten op eigen belangen, in de bres treden. De één moet den ander trachten te overtuigen. En allen, die ook slechts een vonkje godsvrucht en goede wil in zich hebben, moeten zich allen, allen geven, zonder uitzondering! Ons arme volk mag niet geheel en al in de ellende omkomen«.

»Ja, God moge ons mannen geven!«

Dominé, zullen wij tevergeefs alle narigheid van den oorlog hebben verdragen, de vijand met succes buiten de grenzen hebben gehouden, om nu passief toe te zien, hoe het alles verwoestende internationalisme ons volk verscheurt en het verbloeden laat? Moesten wij niet weenen over onze lauwheid en lamheid?«

»Maar wat wilt u dan doen, u, de enkeling?«

»Dominé, u en ik, dat zijn toch reeds twee?«

Ja — maar — hoe dan? U en ik? Ik ben nu eenmaal heel geen politicus«.

»Gode zij dank, dominé, dat wij dat beide niet zijn! Want nu zijn onze harten vrij voor veel hooger, edeler en heiliger dingen«.

»Maar hoe denkt u zich dan eigenlijk deze zaak?«

Dominé, u moet deelnemen aan de godsdienstige bijeenkomsten hier in het dorp«.

»Er ging een schok door het lichaam van den predikant. Daarop schraapte hij zich krachtig de keel en zeide dan: »Neen, neen, dat zal ik niet doen!«

»Neem mij niet kwalijk, dominé,

van den man Gods uit Juda moet terdege de aandacht gevestigd worden. Voor dit werk van Josia hebben we het uitvoerigste bericht in 2 Kon. 23 : 15—20.

Dan komt een groote tempelreiniging en vooral tempelreparatie 2 Kron. 34 : 8 en verv., waarbij een oude rol voor den dag kwam. De inhoud van die rol maakte grooten indruk, vooral op den koning.

Vervolgens krijgen we weer een bericht van een groot Paaschfeest, hfst. 35. Ofschoon het geen twee keer zeven dagen heeft geduurd, schijnt het aan luister het Paaschfeest van Hizkia nog te hebben overtroffen. Men vertelle de hoofdzaken van dit gedeelte.

Nu schijnen jaren van rustigen arbeid te zijn verloopen. Intusschen was er veel beweging in de grootmachten ten noordoosten van Palestina. Assyrië begon het te kwaad te krijgen, met Babylonië vooral. Egyptes koning wilde ook gaarne van de partij zijn, teneinde zoo mogelijk een deel van het oude rijk aan zich te onderwerpen, waartoe ook Palestina hoorde. Hij schijnt echter niet het plan gehad te hebben, met een inval in dat land te beginnen, maar zich regelrecht naar Karkemis aan den Eufraat te begeven.

Josia meende als trouwe vasal van Assyrië daar tegen op te moeten komen, en mobiliseerde tegen Farao Necho. Bij Megiddo kwam het tot een treffen. Josia werd gewond en stierf. — — — Het spreekt vanzelf, dat dit het begin was van de vestiging van de macht van Egypte, die al dadelijk in Jeruzalem gevoeld werd, toen er een nieuwe koning optrad. K. R.

Men zende mij ten spoedigste opgave van het benoodigde aantal roosters voor 1931. K. R.

MEDEDEELINGEN

ONS KERSTNUMMER en zijn inhoud ; adverteergelegenheid ; ons eerewoord en de heilige taak, ons opgelegd. de R 101.

Ons kerstnummer mag er dezen keer wezen ! Voor den luttelen verkoopprijs van hoogstens 15 cent koopt men

nergens zooveel druks

en zooveel moois en zooveel goeds. Hier is zijn inhoud en oordeel zelf :

Korte meditatiën van onze broeders voorgangers ; kerstgedichten ;
niet minder dan 5 kerstverhalen, die alle verlucht zijn door illustraties van de hand van een bekwaam teekenaar ;
een eenvoudig oud Hollandsch kerstlied ;
een bijdrage van den secretaris van het Baptist Wereldverbond, Dr. Rushbrooke ;
een voorpagina in tweekleurendruk, vele kieken o. a. van de Jeugdconferentie te Groningen, de gewestelijke conferentie te 's-Gravenhage, van vereenigingen, kerken, winterlandschappen, enz.

Heb ik teveel beweerd ? Ik meen van niet. Wij kunnen trotsch zijn op een uitgave, die voor het geld haarsgelijke bepaald niet heeft.

Maar wat ik u zeggen wil is, dat gij

niet moet verzuimen

een advertentie op te geven. Uw gemeente behoort haar werkzaamheden te publiceeren. De tijd, dat wij

stilletjes in een hoekje

moesten zitten is voorbij. „Het Koninkrijk der hemelen is gelijk een koopman". De gemeenten dienen gebruik te maken van de kolommen van onze kerstuitgave en aan haar diensten en vereenigingen de grootst mogelijke publiciteit

---

maar dan versterkt u het leger der tegenpartij, in dit geval dus : alle Gode vijandelijke krachten. Dat moet u wel bedenken !«

Neen, voor mij gaat dat niet !« De predikant was lichtelijk opgewonden. »Ik heb bij deze zaak te vele bezwaren«.

»En is het geoorloofd, te weten, van welken aard die zijn ?«

»Over het gezicht van Ds. Lothuizer gleed een eigenaardige trek. Daarbij zag hij met bitteren ernst naar den anderen hoek der kamer. Spoedig echter zag hij zijn bezoeker weer aan en zeide, luider dan eerst : »De zaak kon misschien nog overwogen worden, wanneer de geheele gemeente aan deze vergaderingen deelnam«.

»Neem mij niet kwalijk, dominé, maar in dezen zin neemt de geheele gemeente ook niet deel aan de godsdienstoefeningen in de kerk«.

Een half geërgerd : »Hm, hm !« klonk er door de studeerkamer. Daarop zeide hij : »Dat zal helaas overal wel zoo zijn«.

Meester Sonwald gaf het echter nog niet op, maar ging verder : »Zoolang u, dominé van deze vergaderingen nog verre blijft, kan men niet verwachten, dat de gemeente in grooter aantal daaraan deelneemt. Neem het mij niet kwalijk, dominé, maar ik zeg dit met grooten ernst : U is toch de zieleherder van deze plaats. Uw voorbeeld is beslissend voor de meeste menschen van het dorp«.

»Jawel, dat is zoo, dat heeft u wel goed opgemerkt. Maar aan die zijde, waar u zoo vol geestdrift voor strijdt, is dat anders«.

»Dominé, op mijn woord van eer, juist daar wenscht men, dat u het woord zult voeren in de bijeenkomsten«

»Zoo ?«

»Ja zeker ! Juffrouw Veerman heeft dat tijdens ons gesprek gisteravond zelf gezegd. Zij vindt zich zelf in 't geheel niet de geschikte persoon daartoe«.

»Ja, ik weet niet, wat de kerkeraad er wel van zeggen zou, wanneer ik deze geheele zaak daaraan zou voorleggen«.

»Meent u, dat dat beslist noodzakelijk is ?«

»Zonder twijfel ! Ja zeker !«

»Dominé — neem mij als 't u belieft niet kwalijk — maar ik moet ernstig vreezen, dat u dan het oordeel van menschen zult vragen, die elk begrip voor den diepen ernst dezer vergaderingen, en het goddelijk en menschelijk recht daarvan, missen. Zij zijn in dezen niet tot oordeelen bevoegd«.

»Ho, ho !« Ds. Lothuizer verhief zich een weinig op zijn zitplaats. »Wat wilt u van deze heeren zeggen ? Ik kan u de verzekering geven, meester, dat er zelfs zeer intelligente menschen bij zijn.«

Ja zeker, maar dan zoo heelemaal op hun eigen manier en voor zoover hun eigen belang dat meebrengt«.

»Maar meester, ik verzoek u ! U waagt het, hier aanklachten uit te spreken tegen mannen, wiens goede gezindheid en reputatie onvoorwaardelijk vaststaan«. Op het gezicht van den ouden heer verscheen een vlammend rood.

Günter Sonwald ging rechtop in zijn stoel zitten, zag den predikant met kalmen blik aan en zeide : »Dominé, alles, wat ik nu ga zeggen, zeg ik slechts onder het zegel van zielszorgerlijke geheimhouding.«

Dan vertelde hij al zijn ervaringen met doove Jorg, en ook deelde hij diens geheim mede over de brandstichting van den waard. Tenslotte schilderde hij dan nog, met welke bereidwilligheid de boerin van de Enke-hoeve en juffrouw Veerman zich het lot van den armen man hadden aangetrokken.

Ds. Lothuizer luisterde zwijgend naar dit alles. Hij had zijn hoofd diep op zijn borst laten zakken en zijn linker hand hield hij weer aan zijn kin.

Toen Sonwald ophield met spreken, tilde hij zijn hoofd weer omhoog en zeide met een diepe zucht : »Meester, het heeft mij diep geschokt«.

(Wordt vervolgd.)

te geven. Willen de secretarissen helpen onthouden? Het adres voor het inzenden van de advertentiën is de heer C. Huyzer, Ged. Schalkburgergracht 44 Haarlem, die op aanvrage gaarne opgave van tarieven zendt. De advertentiën moeten vóór 8 Nov. a.s. in zijn bezit zijn.

Verder bemerk ik, dat wij

beslist gebonden zijn

om een oplage van minstens 20.000 exemplaren aan den man te brengen. Ik heb namelijk den heeren adverteerders in onze circulaire, aan hen verzonden, deze oplage gegarandeerd. Wanneer deze oplage niet bereikt wordt, wat moeten de zakenmenschen dan van mij en van ons allen denken? Ik ben wellicht wat te optimistisch geweest, maar ik rekende volkomen

op uwen trouw.

Gemeenten! Broeders en Zusters en vrienden! Help mij om woord te houden en, indien het kan, zelfs meer te houden dan ons woord. Wij moeten ons uiterste best doen met ons kerstnummer, daar helpt niets aan. Dat is

de hteilige taak

ons van onzen grooten Koning opgelegd. Dat zijn wij verplicht aan zijn schoonen inhoud. En dat zijn wij verschuldigd aan ons eerewoord.

Onze kerstonderneming is duizendmaal veiliger dan

het luchtschip R 101.

Waarom zullen wij dan aan haar onthouden, wat die bemanning in zulk een groote mate aan dat gevaarte heeft geschonken, namelijk, al haar moed en al haar krachten?

Zijn de kinderen dezer wereld moediger en opofferender dan wij?

Omgordt toch uw lendenen en doe extra uw best, o Baptistenvolk!

Leg veel geloof in uw kerstnummerbestelling.

Gaarne zie ik uw opgave vóór 1 Nov. a.s. tegemoet.

De gemeenten en allen, die willen colporteeren, ontvangen de kerstnummers franco thuis voor den prijs van 10 cent het exemplaar bij een minimum afname van 25.

De Uwe in den dienst van Hem,
Die voor ons kwam in Bethlehem.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

P. S. De verkoopprijs van 15 cent wordt niet zooals verleden jaar op de voorpagina afgedrukt, tenzij de gemeenten er om verzoeken. W.

Jeugddag 5 Nov. te Vriescheloo.

Aanvang 's middags 3 uur in de Baptistenkerk.

Opening door den leider, Ds. J. W. Weenink.

Opstel van Mej. D. Smit van Nieuwe Pekela.

Voordracht van R. Kruizinga.

Zang van het zangkoor N. Pekela.

Duet van Muntendam.

's Avonds, leider Ds. L. de Haan van N. Pekela, aanvang 7 uur.

Opening door den voorzitter.

Opstel van Kuna Corporaal van Stadskanaal.

Voordracht van K. Prins van Muntendam.

Vrije toespraken.

Sluiting 9 uur.

In de pauze wordt koffie geschonken.

Ieder neemt eigen mondvoorraad mede

Het muziekgezelschap „de Bazuin" zal de pauze opluisteren.

Komt in grooten getale en laat deze eerste Jeugddag een goed begin zijn.

Daarom allen op 5 Nov. naar Vriescheloo!

Oude Pekela en onze Schippersleden.

Oude Pekela is een bekende industrieplaats.

Velen van onze schippersleden bevaren de wateren van de veenkoloniën en doen ook meermalen Oude Pekela aan.

Het blijkt echter, dat velen van onze brs. en zrs. schippersleden niet weten, dat iedere Woensdagavond om $7^{1}/_{2}$ uur ten huize van br. en zr. Wester een huissamenkomst wordt gehouden.

Verscheidene van onze varende leden hebben we reeds ten huize van fam. Wester de broederhand mogen drukken. Maar er zijn er nog altijd, die wel met hun schip in O. Pekela komen, maar nog niet op onze vergaderingen zijn geweest, om de eenvoudige reden, dat ze niet wisten van deze diensten. En het is daarom, dat we even de aandacht van onze schippersleden gaan vestigen op onze Woensdagavond-dienst in O. Pekela.

Ook zullen wij de daarvoor in aanmerking komende Voorgangers zeer dankbaar zijn, wanneer zij in hun gemeenten even de aandacht op bovenstaande willen vestigen.

Het gaat immers om de zaak des Heeren, en laten we elkaar ook op deze wijze helpen en dienen.

Met broedergroet,
L. DE HAAN.

Ontvangen van: D. te D. f 1,77. Hartelijk dank.

Heemstede, 21 Oct. '30.
G. BROERTJES,
Postrekening 142741. Penn. U. R. C.

De Unie-penningmeester deelt mede, dat hij ontving:

a. Voor de Congozending van Mej. S. Tiek, Dinxperlo f 2.50.

b. Van enkele penningmeesters de contributie voor het 1e halfjaar 1930/31.

Hij verzoekt:

a. Allen die iets voor de Zending hebben af te dragen, dit te storten op zijn *postrekening No. 167305.*

b. den penningmeesters, die de contributie van hun gemeente nog niet opzonden, dit alsnog ten spoedigste te doen.

De Penningmeester, J. VISSER.
v. d. Kooystraat 16
Postrekening 167305. Leeuwarden.

Vriendelijk verzoek.

De Administrateur van De Kindervriend verzoekt allen die de 4e jaargang nog niet geheel hebben afgerekend dit zoo spoedig mogelijk te doen. Zijn gironummer is **168677**.

Vervolgens niet langer dan 13 nummers te wachten met betalen, daar er anders te veel bedrijfskapitaal noodig is.

En ten derde, zooveel mogelijk de oplage helpen vergrooten.

R. REILING, Administrateur.

De vergadering van de Commissie der Unie,

Op Dinsdag 21 Oct. j.l. te Utrecht.

Alle broeders waren aanwezig.

Besloten werd o. a.:

a. om evenals verleden jaar de gemeenten op te wekken tot het houden van Unie-avonden en den voorgangers te verzoeken hun medewerking te verleenen;

b. finantieelen steun te verleenen aan de gemeente Deventer voor evangelisatiearbeid te Zwolle; idem aan de gemeente Haulerwijk voor evangelisatiearbeid in haar buurtschappen;

c. de benoeming van br. R. Reiling tot administrateur van „De Kindervriend" goed te keuren;

d. dezen winter bijzondere propaganda te voeren voor „De Zaaier" en Ds. Planting en Ds. Jeronimus die propaganda op te dragen;

e. de broeders Ds. Louw, Ds. Barendregt en Ds. Weenink aan te wijzen om de viering van het gouden jubileum der Unie voor te bereiden;

f. om voor de commissie voor het jaarlijksch onderzoek der studenten de broeders Ds. Reiling, Ds. Barendregt en Ds. Weenink te benoemen en deze broeders op te dragen [1]) naar het schriftelijk werk en de behaalde cijfers der studeerenden te informeeren; [2]) mede naar aanleiding daarvan met ze te confereeren; [3]) rapport uit te brengen van haar bevinding aan de Com der Unie.

De secretaris,
Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND. Geliefde medeverbondenen in den Heer!

Het is al weer een poosje geleden dat onze gemeente zich heeft laten hooren door middel van onze papieren boodschapper De Christen. Wel iets ongewoons, want den laatsten tijd was er altijd iets in opgenomen van onze gemeente, doch het schijnt dat het heeft opgehouden te druppelen voor de aflossing van onze kerkschuld. Wel hebben wij een mooie som, f 548.18, binnen gekregen, doch wij zijn nog niet waar wij zoo gaarne wezen wilden. Mochten er nog eenigen zijn, die ons nog konden en wilden helpen, wij zijn nog wachtende.

Zondag 12 Oct. was voor onze gemeente weer een vreugdedag. Wij hadden namelijk weer een broeder en zuster (Echtpaar) in ons midden, die vrede gevonden hadden door het bloed des Kruises en die nu ook hun Heer en Heiland wenschten te volgen in den Doop.

Ds. Reiling van Nieuw Weerdinge was voor deze plechtigheid tot ons overgekomen en na een zeer ernstige en leerzame rede, werd de Doop aan onzen broeder en zijn vrouw voltrokken.

Mogen zij op hun verder levenspad den Heere getrouw blijven en mochten er nog velen volgen. Wij zijn vol goeden moed. De Heer weet wat wij van noode hebben.

Verder gaat het hier in onze gemeente goed. Wij worden elken Zondag bediend door broeders van elders en de onderlinge samenkomsten worden flink bezocht, doch er is en blijft nog altijd een wensch, een begeerte in ons allen: geef, ja geef toch, Heere, ons weer spoedig een eigen Voorganger. Mocht die tijd spoedig aanbreken. De Heere geve het; wij zijn biddende en wachtende.

Wij hebben een machtige Heiland,
Die nimmer de Zijnen vergeet,
Laat ons van Zijn liefde niet zwijgen,
Zorg toch dat een ieder het weet.

Wij gaan blijmoedig voorwaarts in den heiligen strijd.

Namens de gemeente 2e Exloërmond,

P. DE RAAF, Secr.

HARLINGEN. Het stemt ons tot blijdschap nog weer eens te mogen vermelden dat de Heer nog steeds Zijne gemeente hier ter plaatse zegent door toevoeging van dezulken die vrede vonden door het bloed des Kruises. Volgens ons laatste bericht werden een viertal jeugdigen door den doop tot de gemeente toegevoegd.

Een korten tijd daarna kwamen er twee jeugdige meisjes tot den Heer en wenschten dit ook openlijk te belijden door den Doop. Vervolgens werden nog een tweetal zusters op hun belijdenis door den doop de gemeente ingeleid.

Terwijl we j.l. Zondag weer verrast werden door een nog zeer jeugdigen broeder, die ook den wensch te kennen gaf, den Heer te volgen in den doop. Ook aan zijn begeerte kon worden voldaan. Onze wensch en bede is, dat zij, die tot Christus kwamen, allen leesbare brieven van Hem mogen zijn en blijven en zonder uitzondering hun Heiland in gehoorzaamheid blijven volgen.

Alle jeugdarbeid staat in het teeken van vooruitgang, terwijl de openbare godsdienstoefeningen steeds goed worden bezocht.

We hebben dus vele redenen tot dank en gaan dan ook blijmoedig voort, met vast vertrouwen op Gods Woord.

Uw zst. in Chr.,

R. v. d. S.

ZUSTERHULP.

Nieuwe Pekela, 27 October 1930.

Geliefde Zusters.

De afdeeling Nieuwe Pekela van Zusterhulp vergaderde j.l. Donderdag. Naaste aanleiding: wij hadden 'n brief van zr. zendelinge Reiling ontvangen; en die werd voorgelezen en besproken. Dit is nu de 3de brief van onze zendelinge sinds Zusterhulp is opgericht; en zr. Reiling verheugt zich over de toenemende bloei onzer vereeniging; ook deze 3de brief geven wij dezer dagen in circulatie in de hoop dat gelijk de onze, ook andere afdeelingen er door opgewekt mogen worden om onze zuster door gebed en het werk door gaven te steunen.

Ingevolge een schrijven van een oude zuster uit Utrecht hebben wij zr. Reiling gevraagd of zij ons nog eens 'n brief wilde zenden die we dan in De Christen konden laten opnemen; in elk geval als de Redactie ons 'n plaatsje wil inruimen, en zoo zou dus elke afdeeling terstond van een en ander kunnen lezen; want onze Christen is „natuurlijk" in onze huizen.

En hoe gaat het zusters; zeker als altijd geregeld bezig, gelden te verzamelen, hé; straks zal onze alg. penningm. mevr. Bouritius wel opvrage bij u doen; moge door uwe trouw dit jaar het eindbedrag verrassend zijn; Gode tot eere en tot steun van het zendingswerk.

En nu nog een enkel woord tot die vele gehuwde zusters in Stad en Lande die nog niet aan Zusterhulp mee doen; het is juist zoo uitnemend geschikt voor deze dames; de jongeren hebben hun eigen vereenigingen; hier is werk voor gehuwde zusters; en .... de bestaande zendingsvereenigingen lijden er volstrekt geen kreuk onder, — gezien de ontvangsten der zendingsvereeniging Nieuwe Pekela; deze verzamelt heden ten dage vooral niet minder dan toen Zusterhulp nog niet bestond.

Is er hier of daar niet een energiek clubje of vrouwenvereeniging die voor 'n Congo-meisje wil bekostigen; f 25.- per jaar; gaarne verstrekt onze secretaresse inlichtingen.

Voorts zusters, de tijd is kort; laat ons niet bij de jongeren achterblijven.

Vriendelijke groeten van Zusterhulp te Nieuwe Pekela.

A. ENTER-Potjewijd, Pres.
D. DE GROOT-Verveld, Secr.
Adres D 34.
G. OLIJSLAGER-Muller, Penn.

LEESTAFEL

Nieuwe uitgaven van G. F. Callenbach te Nijkerk.

Evenals andere jaren brengt deze uitgever weer een reeks van goede christelijke boeken en boekjes voor onze schooljeugd op de markt.

De prijzen zijn werkelijk zoo laag gesteld, dat dit jaar zeker wel alle ouders, ook met de bescheidenste beurs, hun kinderen een aangenaam lezend, en nuttig boek kunnen verschaffen.

De serie „Voor onze Kleinen", door W. G. van de Hulst laten zich werkelijk wel aan kinderen vanaf het vierde jaar voorlezen. De taal is zoo berekend op het beperkte repertoir van het kleine kind, dat de kinderen goed luisteren, en ieder die met kleine kinderen heeft om te gaan goed doet, bij v. d. Hulst in de leer te gaan, hoe hij met de kleinen te spreken heeft.

Alle boeken en boekjes doen aangenaam aan door de verzorging zoowel van buiten als van binnen.

De banden zijn mooi en de illustraties pakkend. Boekjes van 55 cent en hooger kunnen ook in prachtband verkregen worden. In prachtband zijn ze in staat de beste jeugdbibliotheek te sieren.

Zondagsscholen kunnen hier te kust en te keur gaan. We zijn werkelijk opgetogen over de keurige collectie.

A. P. B.

DE DRUKPERS.

(Toespraak gehouden door Dr. Lewis, op de Gewestelijke Conferentie, te 's-Gravenhage September 1930.

II.

Niets zal in de prediking ooit de levende stem van een levend mensch kunnen vervangen. Dank zij de Radio kan de stem van den mensch door heel den wereld gehoord worden. Maar de menschen zullen er altijd de voorkeur aan geven den man te zien, die een boodschap voor ze heeft, want er gaat van de persoonlijkheid des sprekers een invloed op de zielen der toehoorders uit, en omgekeerd geven de toehoorders den spreker iets, dat wegblijft, als ze voor hem onzichtbaar zijn. Schilderijen van elken aard zijn nuttig om de waarheid over te brengen in het gemoed. De schilderkunst is oud, maar niet voordat de boekdrukkunst was uitgevonden, en niet voordat de kunst van het fotografeeren voldoende ontwikkeld was, was het mogelijk voor het illustreeren van boeken schilderijen goedkoop te reproduceeren. Het was een groote dag toen schoolboeken van plaatjes voorzien werden. Lichtbeelden en levende beelden kunnen gebruikt worden voor de uitbreiding van Gods Koninkrijk. Maar de drukpers zal steeds zijn bijzondere voorsprong houden. Wat gedrukt is kunnen we bij herhaling lezen. En het gedrukte woord kan komen waar persoonlijk bezoek niet gemakkelijk zou zijn te brengen. Hiervan maakte men

gebruik in de wereldoorlog, en bestendig wierp men propaganda-geschriften achter de vijandelijke linies. Hier werd een zoo druk gebruik van gemaakt, dat men mag zeggen, dat het gedrukte woord machtiger was dan zwaard, kanon en gas, want soms weigerden heele regimenten tot den aanval over te gaan of waren moreel lamgelegd door het lezen van geschriften, die door vliegtuigen waren uitgeworpen.

We zijn allen bekend met het gebruik, dat van de drukpers gemaakt wordt op de verschillende levensterreinen. Denk aan het adverteeren in de zakenwereld. Groote zaken hebben deskundigen voor het bedenken van belangstelling-opwekkende en aantrekkelijke manieren om hun waren bekend te maken, en geven daarvoor groote sommen uit. Vandaar dat men in heel de wereld bepaalde automobielmerken en merken van schrijfmachines, schoenen en schoensmeer enz. enz. kent. We ontvangen niet slechts veel door dàt gedeelte van ons dagblad, waarin de hoofdartikels en nieuwsberichten staan, maar zonder dat we 't merken maken de advertentie-pagina's ons ook heel wat wijzer. Een politieke campagne was heelemaal niet denkbaar zonder hulp van de drukpers. Wij moeten elk middel gebruiken om het Koninkrijk Gods te bevorderen. Een van de grootste zonden op godsdienstig gebied is, achter zijn tijd aan te komen. En een der belangrijkste middelen is de drukpers. Alle groote zendelingen hebben dat begrepen. Carey zag al gauw in, dat het weinig zin had om de Schrift over te brengen in de vele talen van Indië, wanneer hij ze niet kon drukken. Toen op een Zaterdagmiddag in September 1798 een drukpers aankwam, was er onder hem en zijn vrienden groote blijdschap. Ze konden nauwelijks wachten tot de Zondag voorbij was om hem uit te pakken en inelkaar te zetten. Toen de inboorlingen zagen hoe ijverig ze hiermede bezig waren zeiden ze: dit is „Sahib's afgod". Ze konden toen niet begrijpen, dat deze pers een machtig middel in de hand Gods zou blijken te zijn om hun afgoden te vernietigen.

Laat ons nu eens overwegen welke dingen ons door de drukpers gegeven moeten worden.

1. *Wij hebben Bijbels noodig en boeken, die ons helpen om den Bijbel te verstaan.* Wij gelooven als Baptisten, dat we directen toegang tot God hebben; maar we moeten onze ervaringen vergelijken met die der groote zielen die in het verleden dicht nabij God leefden. Wij hebben veel aan den zonneschijn, die ons gezondheid en vreugde geeft, maar we konden niet leven als we niet geregeld gebruik maakten van dingen, waarin gedurende de verstreken eeuwen zonneschijn is opgehoopt. Wij moeten meedoen aan het drukken van Bijbels, Nieuwe Testamenten en Evangeliën. In sommige Protestantsche landen is het drukken van Bijbels een Staatsmonopolie. Men zegt, dat op deze wijze er voor kan worden ingestaan dat er steeds overvloed van Bijbels tegen een schappelijken prijs voorhanden is. In zulk een geval moeten we er zooveel koopen en verspreiden, als maar mogelijk is. In Rusland is het thans onmogelijk Bijbels te drukken. Wanneer Sowjet-Rusland succes zou hebben met zijn poging om de Bijbel en de godsdienst te verdrijven en uit te roeien, dan zou veel van de kunst in de groote schilderijenmusea in Leningrad haar beteekenis verliezen. Er zijn groote Bijbelgenootschappen, die geen dogmatischen grondslag hebben, en goede uitgaven van den Bijbel zonder aanteekeningen drukken in vele talen. De Bijbel is geen kerkelijk boek. Wij moeten deel nemen aan het werk dezer genootschappen. Misschien zou het in sommige gevallen goed zijn, als we zorgden voor de verspreiding van het N. Testament in nieuwe vertalingen! Maar er moet meer gedaan worden. Er zijn talen, waarin nog geen concordantie's bestaan. Bijbelsche woordenboeken en verklaringen zijn noodig. In zulke gevallen waarin er ernstige behoefte aan dergelijke uitgaven is, zijn uitgevers wel bereid er geld in te steken. Maar in vele gevallen is dat niet genoeg en moeten wij, of alleen, of samen met andere christenen, goede Bijbels, gedrukt met prettige letter, en boeken over den Bijbel zien te verkrijgen. (Slot volgt).

INGEZONDEN.

Geachte Redactie.

In 't no. van 10 Oct. '30 van „De Christen" staat aan het hoofd 'n artikel: „Een woord aan U persoonlijk".

't Doet me 'n genoegen, dat br. Weenink 't voorbeeld van Jezus volgt, wat in dezen tijd van 't onpersoonlijke en onzijdigheid hoog noodig is. Doch dit: „aan U", geldt dat ook mij lezer van „De Christen"? Zoo ja? Mag ik dan 'n kort antwoord doorgeven op „de wapens neer"? De „stumper", die dit roept, kan op de vraag: „Moet ik wapen en wapenrok weigeren?" geen antwoord geven.

Doch de vrager behoeft niet in twijfel te staan wat te doen. Want 't antwoord, wat ik doorgeef heeft gezag, althans voor den geloovige, 't is van Christus: „Keer uw zwaard weder in zijn plaats; want allen, die het zwaard nemen, zullen door het zwaard vergaan". (Matt. 26 : 52).

Dit afdoend antwoord staat boven de schildering, die Christus geeft van dit bevel, opdat 't nooit uit 't geheugen Zijner duurgekochten zou vervliegen.

Zijne discipelen mogen 't zwaard niet gebruiken. En toch gebiedt Hij zwaarden te koopen, (Luk. 22 : 36). Waarom dan toch? De twee zwaarden gaan mee naar den hof, waar Christus om onzentwil ligt te worstelen. De bende met Judas aan het hoofd komt op Hem af; en — Petrus mag het zwaard, dat hij op Jezus' bevel bij zich heeft niet gebruiken om zijn Christus te beschermen . . . . . Twee zwaarden zijn genoeg, een slag met 't zwaard voldoende, om door deze schildering de les onvergetelijk in 't geheugen te prenten, de les: Gij, Mijne schapen, moogt noch Mij, noch Mijne Gemeenten, noch Mijn Koninkrijk door het zwaard veroveren, noch beschermen, want Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld. Niemand mag met 't zwaard gedwongen worden zich tot de gemeente van Christus te voegen. Geen lid mijner Gemeenten mag het zwaard nemen, want die het doet, zal door het zwaard vergaan, Matt. 26:52.

Van deze waarheid waren de Apostelen en gemeenten in de twee eerste eeuwen zoo doordrongen, dat wilde 'n soldaat gedoopt worden, dan moest hij zich aan den krijgsdienst onttrekken. Een broeder, die zich in den krijg begaf, moest uit de gemeente gestoten worden (Test. Dom. N. J. C. II. 2) De kerkvaders zijn van deze uitspraken in verschillende vormen getuigen, zooals Cyprianus, Origenus, Lactontius, en de Egyptische kerkorde niet minder (C. 41).

Wat meer de gemeenten door den kinderdoop e. a. afwijkingen vermengd worden met de wereld, naar die mate wordt 't standpunt tegen den krijgsdienst verlaten, vooral door den goddeloozen keizer Constantijn in 't begin der vierde eeuw.

De voorstanders van Kerk en Staat één komen met Rom. 13 aandragen om hun stelling: de christen moet met de wereld tegen den politieken vijand oorlog voeren met gasbommen enz., want de overheid moet men onderdanig zijn. Doch Paulus, de vermaner om de overheden onderdanig te zijn, koos den marteldood boven de gehoorzaamheid aan de overheid — ook Petrus, Jacobus, en duizenden met hen. — Rom. 13 staat buiten den krijgsdienst. Rom. 13 betreft alleen de burgerlijke verhouding tegenover de overheid tot handhaving der orde draagt zij 't zwaard niet te vergeefs. — Haar heeft de christen als burger, onderdanig te zijn: Voor zoo ver zij niet iets vergt, dat in strijd is met Gods gebod en inzetting.

Waar in Nederland de slavernij is verboden, heeft de regeering geen zedelijk recht de slavernij der krijgsdienst te handhaven. — Onze krijgsdienst behoort uit vrijwilligers te bestaan. De kinderen Gods zijn geroepen de overheid te waarschuwen: zie toe wat ge doet opdat de weeën niet over ons land komen, als die van Rusland na 1917. Want deze weeën zijn 'n gevolg van Ruslands Kerk en Staat één, van zijn schelden op 't volk, inplaats de waarheid van de klachten des volks te erkennen.

'k Eindig, want „De Christen" heeft zijn ruimte wel noodig. K. T.

Vrijdag 7 November 1930 No. 2156 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

Men zende copie voor het eerstkomende nummer van »De Christen« aan
Ds. J. W. WEENINK
te STADSKANAAL.

III

DE RAMP VAN DE R 101.

De ramp van de R 101 heeft ons allen diep getroffen.

Een ieder, die met zijn tijd meeleeft, volgde vol belangstelling de bewegingen van dit wonder der lucht en de trots van het naijverige Engeland. Het meest uitgelezen gezelschap, de bloem van de luchtvaartdeskundigen, was aan boord. Het gevaarte was immers technisch zoo geperfectionneerd, dat het als een koning der wolken alle vijandige machten aan zich zou onderwerpen en de aristocratie van de geïnteresseerden op zijn eerste tocht over het westelijk halfrond er aan kon worden toevertrouwd.

Toen stond de natuur op in haar kracht.

Het was dezelfde natuur, die de onoverwinlijke vloot, waaraan Philips al zijn energie en de paus zijn zegen geschonken had, tot spaanders sloeg op de kusten van Ierland en Schotland; die de zegepralende en alom gevreesde legers van den niet tegen te houden Corsicaan een koud graf groef in het verre oosten, zoodat deze in een oogenblik van verslagenheid uitriep: „God de Almachtige is mij te sterk geworden". Het was dezelfde natuur, die de majestieuze, onvergaanbare Titanic zonder orkaan of klippen of rotsen maar enkel door een rustig voortdrijvend ijsgevaarte voerde naar de diepten van den oceaan ....

Toen stond de natuur op in haar kracht en het wonder der lucht met zijn sluimerende bemanning en passagiers voer in het donkerste van den nacht den vuurpoel in.

* * *

Welk een tragedie! Was het toeval dat de elementen zich tegen de R 101 vereenigden en hem tegen de helling van een heuvel smakten?

Wij trekken het ten zeerste in twijfel. Voor den nadenkenden mensch die weet dat alles aan regel is onderworpen, mogen problemen bestaan, maar toeval kent hij niet. Wij houden het vooralsnog met onze vaderen, die met een eenvoudig geloof in alle deze rampen de hand van God zagen.

„Gij stormwind, die zijn woord doet". zegt de psalmist. De gewijde zanger ontwaarde in de elementen geen grootheden, die onafhankelijk waren en het zelfbeschikkingsrecht hadden, doch dienstknechten, die gingen, waar de Meester ze riep.

„Die de oorlogen doet ophouden, tot aan de einden der aarde, de wapenen met vuur verbrandt", verklaart een andere bijbeldichter. Deze zag in en achter de vuurpoel God met ontbloote armen.

En zoo mogen en moeten ook wij zien in hetgeen Engeland's meesterwerk is overkomen.

Behoorde de R 101 eigenlijk niet tot het oorlogstuig? Ik vraag mij ernstig af of het luchtwonder wel voortgebracht zou zijn, indien de leidende lieden der wereld van niets anders hadden willen weten dan van vredelievende doeleinden. Ik aarzel geen oogenblik te gelooven, dat dit schip het geniaal product is van een op oorlog afgerichten menschelijken geest.

En nu komt God dit trotsche wapen der lucht in één oogwenk vernietigen.

Dit is profetisch van hetgeen staat te geschieden.

God zal opstaan tot den strijd tegen den oorlog, tegen elk wapentuig, tegen onrecht, tegen rassenverdrukking, tegen alle kwaad.

Wij menschen kunnen onszelf alleen onmogelijk redden. Wij zijn zoo verdorven, dat wij ons vernuft voor een zeer belangrijk deel in dienst stellen van de vernietiging van onze concurrenten. Wij zijn zoo verdorven, dat wij rustig kunnen praten over den vrede, terwijl wij ons toebereiden tot een worsteling waarin het bloed van millioenen jonge levens zal vloeien. Wij kunnen onszelf alleen niet redden. Terwijl wij elkander opwekken om vertrouwen te schenken, wapenen we ons tot den strijd!

Mijn hoop is op God gevestigd.

Hij kan en Hij zal het doen. Zoo Hij niet tusschen beide komt zijn wij verloren.

Maar Hij komt tusschenbeide.

De dag breekt aan dat, ziet! een
[Koning zal regeeren,
een Rots, een schuilplaats voor den
[hoogen waterstroom,
En Hij zal zijn een Scheute uit d'
[afgehouwen boom
van Jesse, die den troon van David
[zal bekleeden
en richten Jacob's huis met heilgerech-
[tigheden
Hem staren als hun hoop de verre
[heidenen aan.
Met d' adem van Zijn mond zal Hij
[de boosheid slaan,
het juk verbrijzelen van 's werelds
[aartstirannen,
de macht der duisternis in 't eeuwig
[duister bannen,
en vestigen op aard Zijn eeuwig
[Koninkrijk
van waarheid, Recht en Rust.
Daar zal geen ongelijk noch haat zijn,
[Euphraim zal Juda niet benijden,
geen volk'ren meer elkaar, geen wolf
[het lam bestrijden.
Aan alle plaatsen zal Gods kennis zijn
[en vréé
en overdekken de aarde als wateren
[der zee.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

Mededeelingen over de 8e Predikantenvergadering

door A. P. Barendregt.

II.

Br. v. Dongen van Harlingen leverde een inleiding over het onderwerp: „De

tegenwoordige wereldcrisis belicht door Gods Woord".

Dat was niet een gemakkelijk onderwerp. Maar wel urgent. De besprekingen wezen wel uit dat onze broederschap nïet ontkomt aan het groote vragen, dat door deze tijd gaat. Onze tijd stelt ons zeker niet minder dan welken tijd ook voor groote problemen.

Toch is het nog niet zonder meer gezegd, dat wij nu reeds van een wereldcrisis kunnen spreken. Zeker er zijn crisistoestanden. Men denke b.v. aan de groote werkloosheid, slappen handel, anti-christelijk drijven der geesten enz. Maar ook al die dingen waren er vroeger; en als tegenwoordig de berichtendienst over de geheele wereld niet zoo perfect functioneerde, zou de indruk van dat alles misschien niet sterker zijn dan vroeger.

De gedachten aan en over de komst van Christus verliezen meer aan intensiviteit. De indrukken van de laatste jaren worden langzamerhand weer rustig verwerkt. Waar men nog voor een tiental jaren enthousiaste verwachtingen hoorde uiten, kan men nu bezonken oordeel waarnemen.

Neen onze tijd is nog niet die van den wereldcrisis. Maar onze tijd en het gebeuren van heden wijst wel heen naar een wereldcrisis. Nog is 't overal een vragen. Een vragen naar wat de toekomst ons zal brengen Maar ook een vragen naar de deugdelijkheid der beginselen waarop ons staatkundig, economisch en officieel godsdienstig leven rust.

Dit vragen leidt ons echter naar de crisis heen. De tijd komt dat er gekozen moet worden. Dat veel wat nu nog sterk vereerd wordt toch zal blijken niet in staat te zijn de wereld te overwinnen. Daarom is deze tijd, *voor ons* een tijd van werken. Dat nu het evangelie, maar dan het echte N. Testamentische doordringe, opdat wanneer 't straks crisistijd is, hij ons niet met een chaos als resultaat uitkome. Maar dat, al moet er ook veel traditioneels verzinken en veel conventioneels opgedoekt worden, de macht van het Evangelie de volken tot de erkenning en handhaving van Jezus' leer brengen.

Natuurlijk is dit niet te verwachten zonder ingrijpen van den Koning der koningen en van den Heer der heeren. Dat echter is een hoofdstuk van ons geloof dat Hij op Zijn tijd *zal* ingrijpen. Aan ons is echter de roeping om overal, 't zij 't ons vriend of vijand brengt achter het eenvoudige evangelie te staan. Alleen het evangelie van Jezus Christus heeft wereldtoekomst en de eigenlijke groote wereldcrisis zal dat Evangelie op den troon brengen.

Voor wie niet verwachtte dat deze inleiding en bespreking een definitief antwoord zou brengen op alle vragen was zij leerzaam en opwekkend. Eigenlijk moest men na zulk een bespreking eens een vol uur zich kunnen concentreeren op het onderwerp. Daardoor zouden de gevonden lijnen zich ongetwijfeld dieper in den geest ingriffen.

Een volgend punt op de agenda liet deze vrome wensch echter niet in vervulling gaan.

Dat punt was een boekbespreking over het derde boek van Standly Jones „Op iederen weg Christus". Dit boek, dat onlangs zijn derde druk in Nederland beleefde, vind niet die ontvangst die het verdient. Indien dit wel 't geval was, had het misschien z'n tiende oplage al gezien. 't Is een boek dat werkelijk medehelpt de wereldcrisis te verhaasten. Met meedoogenlooze scherpte en tegelijk met tranen der liefde, stelt het het groote tekort van de officieele christenheid in het licht. Maar niet alleen dat. Ook ieder persoonlijk die het leest met ernst, legt het zijn armoede bloot. Het toont ons hoe jammerlijk weinig van ons geestelijk en godsdienstig leven terecht gekomen is, en legt dan de grootste schatten zoo onmiddelijk ons nabij, dat het is alsof wij ze zoo maar grijpen kunnen. Wie er echter naar grijpt ziet plotseling tusschen zich en Gods bedoelen met hem een grootheid verrijzen, die 't ons absoluut verhindert, die schatten die God voor ons bedoelde te bemachtigen. Die grootheid is .... ons Ik. Meedoogenloos verwijst echter Standly Jones, als een echte Apostel van Jezus Christus ons Ik naar het kruis. En wij voelen het zóó, dat er een tinteling ons door 't leven jaagt .... *Dat Ik* neergestreden — en 't leven, de kracht, de vreugde des Heiligen Geestes vloeien ons toe.

't Is een boek dat het Baptisme voorwerkt, in zoover als het Baptisme Bijbelsch is. Het particularisme dat zich echter ook wel eens van de Baptisten meester maakt, wordt fel gestriemd. 't Is een boek dat ons leert buigen voor Gods Woord. Dat ons ootmoedig maakt, omdat het onzen menschelijken geest nooit prijst. Dat ons verlangend maakt naar den Geest van God en dat ons den weg duidelijk wijst dien Geest in ruime mate te ontvangen. Het boek wordt van onze vergadering uit dan ook hartelijk aanbevolen.

(Wordt vervolgd).

III

DE ZAAIER.

De Com. der Unie besloot op haar j.l. gehouden vergadering bijzonder propaganda te maken voor ons Evangelisatieblad „de Zaaier". Zij is — en zeer terecht — van oordeel, dat dit blad een veel breeder terrein bewerken kan.

Tot nu toe is er weinig of geen propaganda voor dit uitnemende middel tot Evangelisatie gemaakt. Niettemin heeft het zijn weg gevonden en is, reeds 18 jaren lang, voor velen een wegwijzer ten eeuwigen leven geworden

De t g.w. oplage bedraagt bijna 9000 ex. Wij meenen, dat het met eenige goede wil, binnen afzienbare tijd, gebracht kan worden tot het dubbele van dit getal, n.l. 18000 ex..

Daarvoor hebben we echter noodig, de hartelijke medewerking van al onze Voorgangers en onze Gemeenten. En waarom zouden we niet bij voorbaat ven die medewerking verzekerd mogen zijn? Zijn onze Voorg. dan slechts herders en leeraars en niet bovenal ook Evangelisten? En hebben onze Gemeenten hun ontstaan en ontwikkeling niet voor alle dingen te danken aan Evangelisatie? Neen, meer nog, voor onze Gemeenten is Evangelisatie een levensquestie.

Ons Evangelisatie-blad „De Zaaier" kan ons in dezen groote diensten bewijzen. Het geeft ons het middel aan de hand, om ieder Baptist te maken tot een Evangelist. Niemand behoeft thans meer ledig aan de markt te staan.

De Com. der Unie heeft ondergeteekende opgedragen bovenbedoelde propaganda ter hand te nemen. Met genoegen heb ik die opdracht aanvaard. Ik meen daarin ons werk en de zaak des Heeren te kunnen dienen.

Voor wenken en raadgevingen in dezen houden we ons ten zeerste aanbevolen.

En nu iets over de wijze waarop we meenen, bovengenoemd doel te kunnen bereiken.

In iedere Gemeente of op iedere plaats, waar Gemeenteleden wonen, moet — zoo mogelijk — door een traktaat- of zendingsvereeniging, deze zaak ter hand genomen worden. Deze vereeniging moet zich echter in de medewerking niet beperken tot haar leden, maar zooveel mogelijk al de leden der Gemeente daarin betrekken.

Is er zulk een vereeniging niet, dan is er allicht een br. of zr. met een warm hart voor Evangelisatiewerk, die zich daarmee belasten wil. Meld u dan even aan bij den Voorg. of leider uwer Gemeente, die u dan ongetwijfeld bij ondergeteekende wel zal willen aanbevelen.

Ook voor werkelooze brs. of zrs. is hier inderdaad loonende arbeid. Met eenigen ijver zal men ongetwijfeld, met het winnen van abonné's, minstens f 3 per dag kunnen verdienen. Uw Voorganger zal u zeker gaarne daarover nader willen inlichten.

Voorts ben ik gaarne bereid, voor zoover mogelijk, in de Gemeenten een propaganda-avond voor „De Zaaier" te houden of te organiseeren. De onkosten daaraan verbonden zijn voor rekening van „De Zaaier", alleen wordt verzocht, bij deze gelegenheid een collekte te houden ter tegemoetkoming in de onkosten.

RADIO-UITZENDING

A.s. Woensdag 12 Nov. 's avonds 8 uur, zal D.V. vanuit de Baptisten kerk te STADSKANAAL, de te houden

EVANGELISATIE-SAMENKOMST

per Radio worden uitgezonden.

Voorganger: Ds. J. W. Weenink, pred. der Bapt. Gem. te Stadskanaal.

Sprekers:

Ds. K. Reiling, pred. der Bapt. Gem. te N.-Weerdinge en Ds. J. W. Weenink.

Bapt. Evangelisatie-koor te Stadskanaal „Polyphonie", dir. en organist de heer K. v. d. Baaren, verleent medewerking.

1. Gemeenschappelijk gezang: Lied 53 : 1, 2 en 5 (bundel J. de Heer).

2. Gebed.

3. Zangkoor: „Mijn Kroon". (Sionsliederen no. 169).

Mijn Kroon heeft Jezus zelf gevlochten,
Den strijd heeft Hij voor mij volstreên,
De zege heeft Hij mij bevochten,
Ik leef nu door 't geloof alleen.
Geen toorn, geen vloek doet mij nog beven
De dood brengt geen verschrikking meer!
Zijn overwinning schenkt mij 't leven,
Mijn veil'ge toevlucht is de Heer!

Mijn ziel is nu niet meer gebonden
Door duistre machten van den dood.
Ik heb in Hem den Held gevonden,
Die 't pad des levens mij ontsloot.
Door Christus aan den vloek onttogen,
Hef ik mijn hart omhoog tot Hem
Mijn ziel zal eeuwig Hem verhoogen,
Bij 't englenkoor voegt zich mijn stem.

4. Bijbellezing: 1 Joh. 1 : 5—10.

5. Gemeenschappelijk gezang: Lied 723 (bundel J. de Heer).

6. Het dubbel kwartet v. het koor: „Jezus mijn toevlucht".

Jezus, mijn Toevlucht,
Onder Uwe trouwe hoede
Voel ik mij veilig, wat ook om mij woede.
Ging door 't sterloos duister,
En in diepten 't levenspad
'k Vreesde niet, daar Gij Heer
Hield mijn hand gevat.

Koor: Dichter, kom dichter,
Dat 'k met U vereenigd zij!
Dichter, kom dichter, lieve Heer, bij mij.

Als ik, gebogen, onder 't kruis ging, vol van [smart
Gaf mij Uw troostwoord, Hemelvreugd in ['t hart.
'k Hoorde Englen zingen,
En mijn dierb'ren van weleer
Met hun gouden harpen
Jub'len, God ter eer!

Koor: Dichter enz.

Jezus, mijn Helper.
Als in stervens stilte 't oog
Breekt, en Gods stemme
Zacht mij roept omhoog,
Laat in Uwe armen
Slapen mij, Uw hulploos kind
En ontwaken, waar het
Al de zaal'gen vindt.

Koor: Dichter, kom dichter enz.

(Eigendom van het kwartet.
Alle rechten voorbehouden.)

7. Beginselaankondiging: „Hoe Dr. Feisser Baptist werd".

8. Gemeenschappelijk gezang: Lied 67 (bundel J. de Heer).

9. Zangkoor: „Heerlijke tijding", (Sionsliederen no. 106).

Hoe groot is de liefde van Jezus
Den onoverwinlijken Held,
Die zich voor verlorene zielen
Bij God tot een Borg heeft gesteld.

Koor: O, heerlijke tijding
De rijkste, die 'k immer vernam
Ja, de hemelsche koren,
Die 't loflied reeds hooren
Ter eere van Jezus, het Lam.

Hij kwam uit de hemelsche sferen,
Vernederde zich tot den dood.
Zijn bloed bracht verlossing en redding,
Het bloed, dat Hij stervend vergoot.

Koor: O, heerlijke tijding, enz.

Hij heeft ons genade verworven,
En blijdschap doorstroomt ons gemoed
Wij nemen geloovig Zijn heil aan
En vallen Hem jub'lend te voet.

Koor: O, heerlijke tijding, enz.

10. Toespraak Ds. K. Reiling, Onderwerp: „Uitkomst".

11. Zangkoor: „Komt heden". (Sionsliederen no. 73).

Hoort de roepstem van Uw Vader,
Keert terug toch, komt naar huis!
Blijft niet verre, komt nu nader,
Vrijspraak wacht U bij het kruis.

Koor:
O, komt nu! Hij roept U!
Wacht niet, 't heil is U bereid.
O, komt nu! Hij roept U!
't Is de dag der zaligheid.

Hebt gij niet reeds lang gezworven
Levend in het vreemde land?
Hoort, het heil is U verworven,
Ziet, uw God reikt U de hand.

Koor: O, komt nu! enz.

Spreekt Uw Heiland van uwe zonden
Openbaart Hem al Uw leed;
Bij hem wordt de rust gevonden,
Bij Hem, die Uw schuld voldeed.

Koor: O, komt nu! enz.

12. Gemeenschappelijk gezang: Lied 689 (bundel J. de Heer).

13. Toespraak Ds. J. W. Weenink, Onderwerp: „Bewaring".

14. Zangkoor: „Vat Gij mijn hand" (Sionsliederen no. 148).

Vat Gij mijn hand! Ik ben zoo zwak en hulploos;
'k Durf zonder U geen enklen stap te gaan;
Vat Gij mijn hand! Want dan, o dierbre Heiland
Volg 'k onbevreesd langs onbekende paân.

Vat Gij mijn hand! de weg is o zoo duister
Heer, zonder 't licht, dat van Uw aanschijn straalt
Maar ziet 't geloofsoog weer dien glans van boven
Dan dankt mijn hart; geen rust, die daarbij haalt.

Vat Gij mijn hand! ook straks nabij den oever
Der doodsrivier, voor mij door U betreên;
Bestrale dan een hemelsch licht die waat'ren;
En leide Uw hand mij door die golven heen.

15. Gemeenschappelijk gezang: Lied 125 (bundel J. de Heer).

16. Dankgebed.

17. Het dubbel kwartet: „Het kruis blijft staan".

Het kruis bleef rustig staan. Halleluja!
Trotseerend elk' orkaan. Halleluja.
De hel zou 't doen vergaan,
De wereld het verslaan
Maar 't kruis bleef rustig staan.
Halleluja, 't kruis blijft staan.

Koor:
Halleluja, 't kruis blijft staan
Halleluja, het zal nimmer, nimmer ondergaan.

't Is 't oude kruis nog wel. Halleluja.
Van onz' Immanuel Halleluja.
't Kruis van Gods liefdegloed,
Waar Hij ons door het bloed
Zijns Zoons vergeving doet.
Halleluja, 't kruis blijft staan.

Koor.

Hier werd gedelgd de schuld. Halleluja.
Met vrede 't hart vervuld. Halleluja.
Komt, staan w' om 't kruishout saâm
Komt, looft met vollen aâm
Den dierbren Jezus naam
Halleluja, 't kruis blijft staan.

Koor.

(Eigendom van het kwartet.
Alle rechten voorbehouden).

De Secr. der U.R.C.
Den Haag. JAC. BOITEN.

Gaarne zie ik verzoeken dienaangaande tegemoet.

Vervolgens deel ik ook nog even mede, dat proefexemplaren, circulaires en inteekenbiljetten, in ruime mate, gratis verkrijgbaar worden gesteld. Van het e.k. no. zullen n.l. 10.000 ex. extra worden gedrukt.

Bericht mij s. v. p. hoeveel ge er denkt noodig te hebben.

En nu, brs. en zrs., laat ons werken zoolang het nog dag is; de nacht komt, dat niemand meer werken kan.

Mag ik s. v. p. ook om uw voorbidding in dezen verzoeken? „Ora et labora!"

In afwachting,
de uwe in dienst van den Meester,
B. PLANTING.
Amsterdam (Z.) Tolstr. 117.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

JOJAKIM. ZEDEKIA.

II Kron. 36 : 1—21. Jer. 36; 38.

Les voor Zondag 7 Dec. 1930.

Toen Josia dood was, maakte het volk zijn zoon Joahaz koning. De koning van Egypte, die na den slag bij Megiddo natuurlijk opperheer van Jeruzalem was, was daar niet mee tevreden. Hij liet Joahaz bij zich komen in zijn hoofdkwartier te Ribla en daarna liet hij hem naar Egypte brengen in de gevangenis. Een broer van Joahaz werd koning, nadat hij zich verplicht had aan Farao Necho een flinke belasting op te brengen. Farao, als wilde hij goed zijn macht demonstreeren, gaf den vasal een nieuwen naam: niet Eljakim, maar Jojakim zou hij voortaan heeten. Na een paar jaren kwam er weer een heele verandering in de toestanden van het oude Oosten. In de slag bij Karchemis aan de Eufraat werd Necho geslagen. In allerijl moest hij met de resten van zijn leger vluchten. Nebukadnezar volgde hem en bezette het land en nam ook Jeruzalem in. Het schijnt, dat Jojakim aanvankelijk niet de sympathie van Nebukadnezar had; zie II Kron. 36 : 6. Toch is hij niet naar Babel gevoerd, maar Koning gebleven. Wel heeft Neb. gevangenen meegenomen, Dan. 1 : 1. Jojakim schijnt dus een accoord van Nebukadnezar te hebben aangenomen, en Neb. heeft het met hem gewaagd. Dat was in het 3e of 4e jaar van Jojakim's koningschap.

Vertel nu maar eerst, wat voor een man hij was. Een goddelooze. Hij deed dat kwaad was in de oogen des Heeren, II Kron. 36 : 5. Voor zijn arbeiders was hij slecht, zie Jer. 22 : 13, 14, 17. Den profeet Jeremia haatte hij. Hij wilde hem soms dooden, maar het is hem niet gelukt. God beschermde Jeremia.

Hoe Jojakim over Gods Woord dacht, blijkt duidelijk uit de geschiedenis, die ons in Jer. 36 beschreven is.

Vertel deze geschiedenis beknopt zonder al te veel namen te noemen: Jeremia kon door bijzondere omstandigheden niet naar den tempelvoorhof gaan. Daar placht hij anders dikwijls te spreken tot de saamgekomen menigte. Enz., enz.; deze geschiedenis is niet moeilijk. Vertel vooral met nadruk v. 24. Ook dat eenige mannen er bij den koning op aan drongen om den rol niet te verbranden, baatte niets De koning vond het best.

Maar al liet hij ook den rol verbranden, God vergat zijn woord niet. En Jojakim zou zijn straf niet ontgaan.

Jeremia had hem een droevig einde geprofeteerd, Jer. 22 : 18, 19.

Na 4 jaren verbrak Jojakim den eed van trouw aan Nebukadnezar. Hij wilde de opgelegde belasting niet meer betalen,

Nebukadnezar kwam toen andermaal voor Jeruzalem. De strijd werd hard. En in dezen tijd moet Jojakim ellendig omgekomen zijn, naar Jeremia's woord, Dat in II Kon. 24 : 6 van Jojakim's

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

39. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Op een wandeling in de bosschen wist Sonwald nog intijds doove Jorg te redden, die zich door ophanging van het leven probeerde te berooven.

Doove Jorg komt bij de bezembindersfamilie Wimmers. Sonwald bracht een bezoek aan Ds. Lothuizer, waar hij allerlei mededeelingen doet, o. a. over de Enke-hoeve en ook de geschiedenis met doove Jorg vertelt, waardoor de predikant diep geschokt is.)

Sonwald ging echter verder: »Dominé, zullen wij deze menschen in hun stillen strijd tegen al het verkeerde en ongoddelijke alleen laten staan? Hebben wij niet den ernstigen, heiligen plicht, deze menschen te helpen, ons bij hen aan te sluiten, en dan ook geheel aan hun zijde te staan?«

»Ik moet eens met de burgemeester spreken«, zeide Ds. Lothuizer. »Oude Jorg is ingezetene en armlastig, dus de burgerlijke gemeente is verplicht, voor hem te zorgen«.

»Neem mij niet kwalijk, dominé, wanneer ik het waag, u tegen te spreken, maar oude Jorg is en blijft voor mijn rekening. Ik ben nog ongetrouwd, en mijn inkomen stelt mij wel in staat, dat ik voor het weinige, dat de oude man noodig heeft, mee kan zorgen. En bovendien: Als wij oude Jorg aan de gemeente toeschuiven, zal hij opnieuw bittere teleurstellingen beleven; een rustig, vredig uur zou hij dan nog nauwelijks hebben.«

»Ik versta u heel goed, meester, maar kan daarom uw opvatting nog niet onderstrepen.

Waarom zoudt u de kosten op u nemen, waartoe toch de geheele gemeente verplicht is?«

»Dominé heeft in de laatste godsdienstoefening een bijbelwoord genoemd, en wel: »Die zich des armen ontfermt, leent den Heere!« (Spr. 19 : 17). En nu wilde ik met vollen ernst inderdaad probeeren, kapitalist van den grooten God te worden«.

Een geluidlooze stilte heerschte geruimen tijd in de studeerkamer van den predikant.

Men hoorde buiten een vink zingen, alsof die het begin van een nieuwen tijd aankondigde. Om de ruiten van de halfgeopende vensters speelden in de warme zonnestralen een paar vliegen met een gezellig gegons.

Meester Günter Sonwald verbrak het eerst weer de stilte: »Vindt u het goed dominé, dat ik de kosterswerkzaamheden door oude Jorg laat doen?«

»Nu, wanneer u dat wilt, dan laat ik alles maar aan u over, hoe het werk gedaan wordt«.

»Dominé, mag ik u nog eenmaal verzoeken, die vergaderingen te willen bezoeken, daar het toch uitsluitend leden van uw gemeente betreft bovendien?«

»Meester, u kent deze menschen slechts korten tijd. Ja, wanneer er ook nog andere menschen bij waren! Maar u en ik zullen bij alle andere menschen in Burgheim erg veel inboeten, als wij ons om die vergadering bekommeren«.

Sonwald greep de rechterhand van den predikant en zeide: »Dominé, laat ons afdalen tot de armen van den armen Nazarener! Hij en de Zijnen behooren nog altijd tot de verachte menschen, in elk geval tot de niet getelden. Laat ons die kleine schare moedige vrouwen als een paar moedige mannen mee versterken!«

»Ik kan u nog niets beloven. De zaak is mij toch nog niet voldoende duidelijk Maar ik zal mijn dochter zeggen, dat zij, als zij lust daartoe

„ontslapen" gesproken wordt, behoeft daarmee niet in strijd te zijn. Dat staat er ook van Achab (1 Kon. 22 : 40), en toch is die ook in den oorlog omgekomen. Opmerkelijk is, dat in 2 Kon. 24 : 7 geen sprake is van begraven worden.

Jojakims zoon Jojachim nam de regeering over. Het was echter voor korten tijd, want reeds na 3 maanden werd de stad ingenomen en Jojachim als gevangene naar Babel gebracht. Toen werden vele Joden als gevangenen weggevoerd. Ook werd de tempel gedeeltelijk geplunderd. (Misschien waren ook vroeger reeds — gelijk met Daniël — tempelgereedschappen meegenomen).

Nebukadnezar stelde nu een anderen zoon van Josia tot koning (als 't nog een koning kan heeten). Mattanja heette hij. Maar ook hij mocht zijn eigen naam niet houden. De grootvorst noemde hem Zedekia. Hij is de laatste koning van Juda geweest.

Ook hij deed, dat kwaad was in de oogen des Heeren. Hij schijnt echter ook nog wel eens oogenblikken gehad te hebben, waarin zijn geweten sloeg. Dan zocht hij den profeet Jeremia op, maar in stilte. Hij schaamde er zich een beetje voor en durfde ook niet te doen, wat de profeet zei, dat hij doen moest.

Na ongeveer 7 jaren getrouw de belasting te hebben opgebracht, brak ook hij den eed van trouw aan Nebukadnezar. Natuurlijk werd weldra Jeruzalem door de legers van Babel omsingeld; bange tijden werden doorleefd. In dien tijd profeteerde Jeremia telkens, dat het het beste was, om zich vrijwillig aan de Babyloniërs over te geven. Jeremia zag al de ellende als straf van God; zich daartegen te verzetten was vermeerdering van de schuld. Ook profeteerde hij, dat Nebuk. hen bij vrijwillige overgave goed zou behandelen. Maar als men zich bleef verzetten, zou hij zeer hardvochtig optreden.

De koning was soms wel geneigd om naar Jeremia te luisteren, maar de groote heeren van het hof niet. Daarom waren zij zeer verbitterd op Jeremia, die het soms hard te verduren had. Eerst had hij al een tijd in een heel akelige gevangenis gezeten. Later was hij op zijn verzoek in den voorhof der bewaring gebracht, waar hij wel gebonden was, maar nog wel met menschen kon spreken.

Eens, toen hij weer gewaarschuwd had om toch tot overgave te besluiten, werden de vorsten zoo boos, dat ze niets liever wilden dan Jer. dooden. (Jer. 38 vertellen tot vers 13).

Zoo was Zedekia. Hij wist, dat hij verkeerd handelde, maar het kwade had de overhand in hem. Hij kwam er niet toe, om het goede te doen.

Eindelijk werd de stad ingenomen. De koning werd gebonden. Zijn zonen gedood voor zijn oogen. Toen werden hem de oogen uitgestoken (Jer. 39).

Jeruzalem werd geplunderd. De tempel leeg gehaald. Alles wat het meenemen waard was werd meegenomen. Een groot deel der burgerij ging in gevangenschap. Jeruzalem was dagen aaneen een geweldig groote brand. Tenslotte was al de heerlijkheid der oude stad, paleis en tempel inbegrepen, in een groote puinhoop veranderd.

En dat alles omdat God verlaten en veracht was door Zijn volk. Ja, het schijnt wel eens, alsof de goddeloozen goed af zijn, maar tenslotte komt het anders uit. Vreest God, en houdt Zijn geboden. K. R.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

ONZE LECTUUR.

„Hebt u al eenige nieuwe boeken besteld?" vroeg mij onlangs de biblio-

---

heeft, er wel eens heen kan gaan«.

Meester Sonwald scheen een oogenblik na te denken. Maar spoedig stond hij op en zeide: »Ik denk, dominé, dat u deze zaak nog wel goed zult overwegen. Maar wij willen beiden, nietwaar, daarbij op God en op de groote innerlijke nood van ons dubbel arme volk zien!«

Ds. Lothuizer noodigde weer uit tot de koffie. Maar Sonwald bedankte: »Ik moet mij wel vriendelijk verontschuldigen, maar ik heb nog enkele dringende bezigheden te doen; bovendien heeft u uw tijd misschien wel noodig in verband met de zitting van den kerkeraad hedenavond. Wilt u mevrouw en uw dochter vriendelijk van mij groeten?«

In den zelfden tijd, dat meester Günter Sonwald bij Ds. Lothuizer zat, bracht juffrouw Veerman een bezoek in de keuken-, slaap-, woon- en werkkamer van de bezembindersfamilie.

Een schok van blijdschap ging er door de leden van Wimmers. Hij liet zijn rijzen en touw los, wreef zijn handen zoo goed mogelijk schoon aan zijn dikwijls verstelde broek en gaf de binnenkomende de rechterhand met de woorden: »Wel, hartelijk welkom, hoor! Dat is nu eens prachtig. Wat ben ik daar blij om!«

Vrouw Wimmers had een bankje van latten, waarop het fonkelnieuwe deksel van een margarinekistje prijkte, met bevende ijver dichterbij geschoven en zeide: »En ga nu eerst maar eens zitten, juffrouw Veerman!«

En daarbij straalde het magere gezicht van innerlijke blijdschap.

»Nu, hoe gaat het u, Wimmers?« begon de bezoekster.

»Och, het gaat wel zoowat. Ik wil niet klagen. Het gaat nogal«.

»Nu, je krijgt nu ook de oorlogsrente, nu behoef je dus ook niet zoo te klagen.«

»Nee, dat doe ik ook niet. Maar onze jongen! Die had ik liever dan al het geld«.

»Dat geloof ik graag, beste Wimmers. Ik zal echter eens een voorstel doen«.

»Nu, wat is dat dan?«

»Ik heb iemand, waarvoor ik een onderdak in de een of andere familie zoek. En toen heb ik het eerst aan jullie beiden gedacht.

Het komt er nu maar op aan, of jullie deze mensch om Gods wil opnemen wilt. Voor zijn onderhoud wordt gezorgd. Je hebt hem enkel onderdak te geven; en misschien kan hij je ook nog wel bij het bezembinden behulpzaam zijn«.

Wimmers was ten hoogste verwonderd: »Ja, juffrouw, als ik u een plezier doen kan, zal ik het graag doen. Jij toch ook, niet vrouw?«

»Natuurlijk, dat spreekt!«

»Maar wie is het dan?«

»Oude Jorg«.

»Die? Maar die is toch bij Pieter Sterzel?«

»Die kan hem niet meer gebruiken en heeft hem weggestuurd«.

»Zoo? Heeft die arme, rijke man op zijn groote hoeve heelemaal geen plaats meer voor Jorg? En heeft hij ook niets meer te eten voor den ouden man? Och, wat is dat een verschrikkelijke armoede bij die rijke Sterzel. Eigenlijk moest ik het om Sterzel niet doen. O ja, dat is de ellende van de kleine menschjes op het dorp! Maar weet u wat? Om u, en omdat 't mij om oude Jorg begroot, zal ik het doen. Nietwaar, vrouw, wij zullen oude Jorg in huis opnemen?«

»Ja, ja, hij hoort alleen maar een beetje moeilijk. Maar onze lieve Heer zal ons wel genadig zijn!« Zij veegde met de punt van haar schort haar mond af; zij gevoelde: dit was een groot oogenblik in het leven van haar en haar man.

Wimmers ging verder: »Wanneer zal Jorg hier dan komen?«

»Hij zal om koffietijd hier eens aankomen, en wanneer jullie wilt, kan hij direct hier wel blijven«.

»Ja, dat is goed, hij kan direct hier blijven«, zeide de vrouw. »Hans, Jorg kan dan wel boven slapen in de jongen zijn bed, vind je ook niet?«

(Wordt vervolgd.)

thecaris van onze bescheiden boekenverzameling. „Donderdag a.s.", zoo vervolgde hij, „beginnen de bidstonden weer en dan trekken ze me aan de jas om boeken".

Ik beloofde de zaak zoo spoedig mogelijk in orde te maken en ik ben heusch eerlijk van plan de belofte te houden. Maar wat mij frappeerde en nog steeds frappeert, was en is dat met den aanvang der bidstonden de lust tot lezen den slaap uit de oogen wrijft, zoodat de boekenverzorger dubbel actief dient te wezen. Eigenlijk is het verschijnsel interessant, want voor onze menschen is er geen drukkere tijd dan de vier à vijf wintermaanden. Dan krioelt het van vergaderingen. Dan moeten wij aparte avonden geven aan de voorbereiding van allerlei feesten en bijzondere bijeenkomsten. Dan hebben wij onze catechisaties en cursussen. Dan wordt er bij lamplicht op de een of andere avondschool algemeene ontwikkeling of vakopleiding gezocht. Wij zijn overal en alleen thuis om te eten en te drinken en te slapen!

Onwillekeurig moet ik vragen, waar en wanneer er door ons gelezen wordt, want des winters is immers de begeerte naar boeken bijzonder levendig. Of wordt er dan vooral gelezen door degenen, die wij in den steek laten?

* * *

We laten dit probleem verder maar onaangeroerd en constateeren enkel het feit, dat er bij korte dagen en lange avonden onder ons een extra vraag naar lectuur wordt gevonden, waarvan ik vertrouw, dat ze voor een belangrijk deel van de jongeren uitgaat.

Nu moeten wij er op bedacht wezen om niet alles te lezen, wat ons wordt aangeboden. En waarom niet? Omdat daaronder heel wat vergif is, waartegen wij beslist niet zijn bestand.

Da Costa roemt in een zijner tijdzangen de uitvinding van de boekdrukkunst een stap ten hemel en ook .... ter helle.

„Ja, menschdom! ook ter helle.
O wie in arren moed' dat woord in [twijfel stelle,
zie om zich! zie de pers, die in haar [jongste kracht,
den dag des bijbels aan 't verduisterd [menschdom bracht,
sinds, tegen God in kamp, verharde [zonde kweekster,
verboden lust- en haat- en oproervlam [ontsteekster!
Zie spottend ongeloof aan waarheid, [hemel, deugd,
als opgedrongen door haar dienst aan ['t hart der jeugd,
aan 't oog der kind'ren! zie haar [legioenen romannen,
gezondheid beide en schaamt' van [maagdenwangen bannen" . . .

De dichter heeft gelijk. Boeken kunnen ons doen opgaan tot God, maar zij zijn ook in staat ons met „spottend ongeloof aan waarheid, hemel, deugd" te vervullen en de gezondheid en schaamte beide van de wangen te verdrijven.

Daar is de bijbel, het eerste boek, dat in het Nederlandsch werd gedrukt, en daar is wat Van Hulzen in zijn „De wijzende Spits" noemt de „rioollitera-tuur", waarin de ondeugd afgebeeld wordt met zulke trekken, dat zij zichzelf bewonderen leert!

* * *

Waren de rioolboeken maar dadelijk te herkennen aan hun uiterlijk, doch dat is niet het geval. Vaak zijn de bandjes soepeler en de kleuren vriendelijker en de verhalen boeiender naar de mate er meer van het riool in verborgen ligt.

„De dingen zijn niet als ze schijnen,
De worm zit binnen lekker ooft,
En levend' kleur bedekt venijnen.
In Paradijzen nest'len slangen;
De slangen hangen boven 't hoofd,
Waar gouden en blozende appels [hangen,
Dies wacht uw vingers, wacht uw [hand,
Noch vat den dood niet met uw [tand".

Wij doen verstandig leiding te zoeken bij het kiezen van onze ontspanningslectuur. Is hij niet wijs, die zich laat raden en behoort hij niet tot de dwazen, die meent onvatbaar te zijn voor het zondegif?

In sommige van onze openbare volksbibliotheken wordt de noodzakelijkheid van leiding goed ingezien en kunnen jongeren bepaalde boeken alleen krijgen, wanneer zij een bewijs overhandigen, waarop het hoofd van het gezin verklaart tegen het uitleenen geen bezwaar te hebben. Zoo doet, wat wij doorgaans „de wereld" noemen. Waar deze „wereld" leiding noodzakelijk acht, hoeveel te meer moeten wij „leiding" op prijs stellen en ze voor onszelf begeeren.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN

HENGELO. Waar een gemeente bloeit en Gods zegen duidelijk merkbaar is, is overvloedige reden tot dank.

Het stemt ons tot dankbaarheid in de eerste plaats omdat geestelijke bloei, in deze tijd van lage geestelijke moraal, des Heeren overvloedige genade toont. Het maakt ons ook dankbaar omdat wij, als gemeente, daardoor dichter bij het kruis komen en haar bekwaam maakt voor de evangelieboodschap, waarvan de vruchten geredde zielen zijn. Telkens weer mogen we het vernemen dat zielen, vooral jonge menschen, Jezus wenschen te volgen en zich willen aansluiten, bij Zijne gemeente.

't Was Zondag 26 October op onze 11e jaarvergadering, dat een 4-tal, 3 zrs. en 1 br., die van ganscher harte geloofden in Jezus als hun persoonlijke Verlosser en Zaligmaker, toegestaan werd, op hunne belijdenis van dat geloof, door den doop tot de gemeente toe te treden. Zondag 2 Nov. is de doop aan 3 hunner voltrokken en werden zij 's middags, aan den disch des Nieuwen Verbonds, hartelijk welkom geheeten.

Gaarne maken we nog eenige aanteekeningen uit het verslag van den Secr. op de 11e Jaarvergadering.

De groei van Hengeloo's gemeente mag een unicum genoemd worden. Het ledental is van 393 tot 439 gestegen.

De jaarlijksch wederkeerende klacht is: Het kerkgebouw is veel te klein.

De openluchtsamenkomsten zijn dit jaar bijzonder goed geslaagd.

De arbeid in Almelo staat in het teeken van bloei. Binnenkort hopen we daar een nieuw eigen gebouw te openen.

Enschede geeft aanleiding tot tevredenheid. Een nieuw locaal is in huur genomen, doch we hopen ook daar zoover te komen, dat we in een eigen gebouw het kruisevangelie kunnen brengen.

Winterswijk houdt onderling vergadering. Twee zielen werden daar voor Jezus gewonnen. Een gedoopt en een op het sterfbed gered.

We hebben dit jaar ook weer een gouden jubilaresse, waarop we, met goedvinden der Red., nog terug hopen te komen.

We ontvangen groote genade maar hebben deswege ook een zware plicht. Dat de Heere ons dat meer en meer leere verstaan.

De Correspondent, S. W. VIS.
Hengeloo, Celebesstr. 55.

DE DRUKPERS.

(Toespraak gehouden door Dr. Lewis, op de Gewestelijke Conferentie, te 's-Gravenhage September 1930.

(Slot).

2. ***We hebben boeken noodig over historische onderwerpen.*** We begrijpen onze godsdienst niet aleer we begrepen hebben wat hij heeft gedaan en wat hij nog doet in de wereld. Daarom hebben we boeken noodig over de kerkgeschiedenis. Op dit gebied is wederom goed materiaal voorhanden, door anderen verschaft. Maar we kunnen ons niet verlaten op anderen, waar het onze eigen geschiedenis betreft. Laten we er ons op toeleggen om de geschiedenis van onzen strijd in het verleden te bewaren. Wat bezielt en onderricht meer dan de levensbeschrijving van onze Voortrekkers? In sommige landen bestaat nog niet een beschrijving van onze beweging aldaar. Zulk een boek — mits goed geschreven — zou nuttig kunnen zijn om aanhangers onzer beginselen te winnen.

3. ***We hebben boeken noodig, die een leerstellig karakter dragen.*** Het is niet mogelijk om de Christelijke godsdienst volkomen uit te drukken in geloofsbelijdenissen en dogmatische systemen. Godsdienst is meer dan leer. Maar als denkende wezens moeten we zonder ophouden probeeren onszelf en anderen duidelijk te maken welke

de inhoud en beteekenis is van onze godsdienstige ervaringen. We hebben behoefte aan frissche verklaringen van die ervaringen in het licht van de wijsbegeerte en de wetenschap onzer dagen. We moeten klaar staan ter afweer van aanvallen op onzen godsdienst, onverschillig van welke zijde ze komen. En op dit gebied kunnen we, zoomin als op ander terrein, tevreden zijn met wat in het verleden gedaan werd. En we hebben niet alleen werken noodig, die de algemeene christelijke leerstellingen verklaren, maar we hebben ook behoefte aan heldere en frissche uiteenzettingen van die punten, waarin we van anderen verschillen. Ofschoon we allen liefhebben, die onzen Heere Jezus Christus liefhebben, en ons verblijden in alles wat zij doen tot verheerlijking van Zijn Naam, zijn we van meening, dat ook wij iets moeten bijdragen tot de uitbreiding van Zijn Koninkrijk!

4. *We hebben behoefte aan literatuur, geschikt voor de jeugd.* Onze oudere broeders kunnen zich soms niet vereenigen met zekere manieren van werken, die bij de jeugd passen. Zij zeggen dat de lammeren genoegen moeten nemen met hetzelfde voedsel, dat de schapen krijgen. Maar we weten zeer wel, dat we babies niet hetzelfde voedsel mogen toedienen, als oudere kinderen krijgen. Ik groeide op in een plaats en tijd, waarin het moeilijk was, goede lektuur voor de jeugd te krijgen. Ik had een honger naar boeiende lektuur. Mijn moeder had de gewoonte mij het lezen van den Bijbel aan te raden. Dat deed ik. Als jongen ondernam ik meermalen een poging om den Bijbel door te lezen. Genesis en Exodus konden mijn belangstelling gaande houden, maar als ik in Levitikus en Numeri zat, verloor ik den moed. Ik zal steeds een goede buurvrouw dankbaar blijven, die mij belangwekkende en opwekkende kranten en tijdschriften bracht, geschikt voor mijn jaren. Wij hebben goede en goed geïllustreerde verhalen noodig.

5. *We hebben behoefte aan lektuur, geschikt voor de praktijk van ons werk.* We hebben boeken noodig, die ons zeggen, hoe wij een Zondagsschool moeten organiseeren en leiden. We moeten op de hoogte komen met de beste plannen voor het werk onder jonge menschen. We hebben boeken noodig, die onze jonge predikers vertellen, hoe ze een preek moeten maken. Methode is niet alles, dat weten we zeer goed. Als de geest maar deugt, zal de goede methode ook wel gevonden worden. Maar de goede geest, gepaard met de juiste methode, zullen veel tot stand kunnen brengen. We zouden eens kunnen spreken over de resultaten onzer ervaringen met verschillende methoden.

6. *We hebben behoefte aan stichtelijke lektuur.* De strekking van dergelijke lektuur is meer bezieling dan beleering te brengen. Onze ziel zou sterven als we niets hadden dan concordantie, commentaren, woordenboeken en encyclopedies, hoe nuttig die ook mogen zijn. We hebben een van de grootste bijdragen geleverd in de stichtelijke literatuur der wereld met John Bunyan's „Pelgrimsreize". En de werken van Fosdick: „De beteekenis des geloofs", „De beteekenis van het gebed", „De beteekenis van het dienen" en „De manlijkheid van den meester", hebben duizenden aangespoord om een nauwere gemeenschap met God te zoeken in gebed en arbeid. Er zal steeds behoefte blijven aan nieuwe boeken van dit soort, die de oude bronnen weer uitgraven en ons het frissche water des levens geven.

7. *We hebben periodieken en tractaten noodig.* In ieder land behoort er een blad te zijn, dat fungeert als een orgaan van de Bapt. Unie in dat land. Het zou den invloed van het Wereldverbond ten goede komen, wanneer het een blad uitgaf in verschillende wereldtalen, behelzende mededeelingen over ons werk in heel de wereld. Eveneens moet er in ieder land een behoorlijke voorraad tractaten zijn, van varieerenden inhoud. Tractaten zijn goedkoop en kunnen vaak daar worden uitgereikt, waar men geen boek koopt of leest. Ze kunnen ook bij een brief worden ingesloten. We moesten een grooter gebruik van tractaten maken.

Alle deze dingen en nog andere hebben we noodig. Maar hoe ze te verkrijgen? Hoe zullen we doen datgene, waarvan we weten dat het gedaan moet worden? Ik geef een paar praktische wenken.

1. *We moesten elkaar dienen met wat we hebben.* Sommige landen zijn in dit opzicht rijk. Anderen arm. Het bureau van den Secretaris van het Bapt. Wereldverbond zou hiervoor kunnen dienen bij wijze van beurs, en van tijd tot tijd een lijst kunnen publiceeren van boeken, die een ruimere bekendheid verdienen, en daarom overgebracht moesten worden in andere talen.

2. *We moesten scheppen of gaan gebruiken wat in verschillende landen van noode is.* Bestaat er voor een bepaalde behoefte geen lektuur, dan moesten we bekwame broeders aanmoedigen om zoo'n boek te schrijven. Sommigen van onze beste krachten zijn te zeer bezet om veel te schrijven. Sommigen vreezen iets te schrijven, wat afwijkt van de traditie en daarmede zichzelven het misnoegen der broederschap op de hals te halen. Maar we kunnen niet verwachten dat onze mannen nieuwe boeken op de markt zullen brengen, als we hen geen redelijke mate van vrijheid schenken om af te wijken in niet wezenlijke punten, en tevens hèn niet eeren, die boeken schrijven, die bestemd zijn om tegemoet te komen aan den nood van den tijd. Nog slechts een korten tijd geleden gingen we door voor radicalen en onze leiders waren bezield door een geest van onderneming en durf. Nu zijn we — hier en daar — al zoo conservatief geworden, dat we meenen dat alle goede dingen, boeken incluis, in het verleden geproduceerd zijn. In zulke gevallen streelen onze menschen zichzelf met hetgeen ze in het verleden tot stand gebracht hebben. Onze vaderen zagen de eischen hunner dagen onder de oogen, en ze hadden een antwoord op de vragen die in hun dagen om een antwoord riepen. Maar sommige kwesties, die voor een vorig geslacht levende kwesties waren, hebben heden ten dage hun beteekenis verloren. In sommige gevallen heeft onze kijk op de dingen het gewonnen, in andere gevallen ligt thans de nadruk elders. Wat nut zou het mij doen, wanneer ik een cheque-boek kon vertoonen, ten teeken daarvan, dat mijn vader geld in de bank had, als ik zelf niets heb? Bestaat er in eenig land een boek, waaraan elders behoefte is, dan moest het vertaald worden. En teneinde boeken te maken en te vertalen, moeten we wel onderlegde leiders hebben.

3. *We moesten ons organiseeren om te drukken.* Ook hier moet vrijheid heerschen. Iedere Baptist moet zich vrij weten om te schrijven wat hem belieft, en door den druk te vermenigvuldigen, wat hij kan. Maar door een organisatie kan meer bereikt worden dan door den enkeling. Niet ieder land kan er een uitgeverij op na houden. En in sommige landen zou het niet aan te raden zijn, ook al ware het mogelijk. Maar overal moest de in- en verkoop van godsdienstige lektuur georganiseerd worden.

4. *We moesten aansporen tot het lezen van goede boeken.* In enkele gevallen zal het noodig zijn, dat we de menschen leeren lezen, opdat ze hun Bijbel zullen kunnen gebruiken. Predikers moeten goede boeken aanbevelen. Hier en daar heeft men leescirkels opgericht en gedurende den winter vele uitstekende boeken gelezen en bestudeerd. Kolportage is een der beste middelen om de menschen tot het lezen van goede lektuur te brengen. De verstandige kolporteur *verkoopt* zoo veel mogelijk en geeft zoo min mogelijk weg, want de menschen stellen het meeste belang in wat hen wat ge-

kost heeft. En de goede kolporteur onderzoekt later eens of de lektuur, die hij geplaatst heeft, ook gelezen en begrepen is. Hoe moeilijk het ook is, zoo is het toch gemakkelijker goede boeken te schrijven, dan ze gelezen te krijgen.

We moeten alle wetenschappen en allle kunsten gebruiken voor de uitbreiding van Gods Koninkrijk, en van deze kunsten beteekent de drukkunst niet het minste.

III

MEDEDEELINGEN

DISTRICTSVERGADERING te SNEEK, in de Vredekerk, op Woensdag, 12 Nov. 1930,

voor de Baptiste Jeugd-afdeelingen uit Sneek, Heeg, Stavoren, Workum en Harlingen.

Aanvang der vergadering 's avonds 5 uur. — — Pauze van 7—8 uur. —

AGENDA.

1. Opening door Ds. J. van Dongen, van Harlingen.
2. Hartelijke begroeting door Ds. Visser, van Sneek.
3. Zangvereeniging Stavoren „De Zwaluwen".
4. Opstel, B. de Jong, Heeg, „Hamans Onvrede".
5. Voordracht, Mej. W. de Vries, Harlingen.
6. Referaat, H. Leenstra Jr., Workum. „Onze roeping als jonge Christenen". (daarna bespreking).
7. Vrij woord.

— PAUZE. —

8. Opening.
9. Toespraak Ds. Visser, van Sneek „Onze jeugd op hooger peil".
10. Voordracht afd. Sneek, „Een kloek zeeman". S. de Jonge.
11. Zangnummer Workum.
12. Opstel Mej. T. Bandstra, Stavoren. „Het Leven".
13. Zangkoor Sneek.
14. Referaat H. Hornstra, Workum, „Wij en onzen Bijbel", (daarna bespreking).
15. Opstel, H. de Vries, Harlingen.
16. Vrij woord.

SLUITING OM 10 UUR.

Algemeene wenken:

1. Liederenbundels meebrengen.
2. De meegebrachte proviand wordt in de pauze van 7—8 uur genuttigd, voor koffie zorgt de Jeugdafdeeling Sneek.
3. Wijzigingen van het program door het comité voorbehouden.
4. Bereid U voor door gebed en zelfverloochening.

Namens het Jeugd-comm.:

Ds. VAN DONGEN, Harlingen.
S. P. HELLINGWERF, „
S. VAN DER WERF, Sneek.

Den Heer C. Huijzer is verhuisd van Schalkburgergracht 44 naar Duinoordstraat 72, Haarlem.

Adverteerders in Kerstnummer, gelieve hiervan NOTA te nemen.

III

INGEZONDEN.

't Woord is aan ....

HOORN. Geruimen tijd is 't geleden dat de lezers van dit blad iets onder de oogen kregen over de kleine Gem. te Hoorn. Menigeen heeft zich wellicht afgevraagd wat er nu toch eigenlijk in Hoorn gebeurt? 't blijft maar zoo stil in die hoek.

Neen, wij zijn nog niet met de zoo hoog noodige restauratie van ons gebouw begonnen om de eenvoudige reden dat wij nog te veel den bodem van de bouwfondskas kunnen zien. Evenwel er wordt gewerkt, en flink ook. De jongedochtersvereeniging heeft negen maanden aaneen in stilte voor dit doel gearbeid. En het resultaat was dat de verkooping der door haar vervaardigde goederen op 13 en 14 Oct. j.l. heeft opgebracht een som van ± f 250.— Prachtig! dat gaat in de goede richting. Maar we zijn er nog lang niet. En daarom doen wij nog eens bij vernieuwing een dringende oproep aan al de broeders en zusters in ons Vaderland het voorbeeld van verscheiden anderen op te volgen. Zooals b.v. S. B. te S. van wie we nog f 5.— moeten verantwoorden. Toe, laat 't nu eens niet bij een collecte, doch breng een „offer". 26 Oct. des Zondagsavonds vierde de Gem. haar 47e verjaardag. Zoo God wil in 1933 zal ze 50 jaren bestaan. Zal ze dan nog niet in een verbeterd kerkgebouw tezamen komen? Vermoedelijk zijn er slechts twee wegen; een nieuwe of gerestaureerde kerk of vergaderen onder den blooten hemel. Heel Baptist Nederland zegt: dat laatste mag in geen geval en daarom zenden wij een flinke bijdrage naar S. Prost, Penn. der Gem., Keern, Hoorn.

Uw G. V.

III

LEESTAFEL

Geïllustreerd Christelijke Scheurkalender 1931. Uitgave van J. N. Voorhoeve, Den Haag.

Het Schild geeft een voorstelling van Het groote Avondmaal. het feestmaal, waarvan het heette: Alle dingen zijn gereed. — In den kalender vindt men acht kaarten, eveneens gelijkenissen illustreerend en de Uitgever deelt mede, dat voor de kaarten, die jaar op jaar in zijn kalender verschijnen, een album door hem wordt uitgegeven.

De kalender (die ook gebonden verkrijgbaar is), is ook ditmaal weer uitstekend verzorgd: de voorzijde met kloek dagcijfer en tekst, en de achterzijde met korte verhalen.

De PREMIE-BOEKEN zijn: „*Zeldzame trouw*". door C. Staal Pzn, en „*Hermein*" door W. Schippers, beide gebonden.

De zelfde Uitgever stuurde ons ook weer zijn DRIEBLADIGE MAANDKALENDER, aardig versierd en voorzien van tekst en versje. L.

Truitje, door Gesina Ingwersen. Uitgave G. F. Callenbach, te Nijkerk.

„Truitje" is een echt meisjesboek voor een leeftijd van 12—15 jaar. Er is van dit boekje veel goeds te zeggen. De werking van het evangelie op een stille ernstige natuur als Truitje is, is er mooi in geschetst. Het psychologische element is zuiver. Zooals de menschen daar beschreven worden zijn ze inderdaad. De illustraties zijn karakteristiek. 't Zou een kerstprijsje kunnen zijn voor de hoogste klassen. Er is echter voor *onze* Zondagsscholen aan dit boekje een leelijk „maar". De kinderdoop wordt er in verheerlijkt op verschillende plaatsen. 't Is werkelijk jammer een zoo goed geschreven boekje, door deze dwaalleer bedorven te zien.

Hoe de zoon van den pionier president werd.

Dit boek, dat dit jaar weer in herdruk verschenen is, kan een zegen wezen voor ieder die 't leest. Jongens van 12—16 jaar zullen er al in smullen. Ook ouderen echter kunnen er in genieten en er uit leeren. 't Is een levensbeschrijving van Abraham Lincoln, den grooten president der Ver. Staten.

Wij bevelen dit boek als prijs voor de hoogste Zondagsschoolklassen zeer sterk aan. A. P. B.

Vrijdag 14 November 1930 No. 2157 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUI ENLAND PER JAAR Fl. 5.-

PSALM 23.

'k Weet, dat de Heer mijn Herder is;
Dies zal mij niets ontbreken.
Door Hem verkrijg ik lafenis;
Hij leidt m' in vruchtbre streken.
Hij schenkt mijn hart,
In angst en smart,
Verkwikking heil en zegen,
Voert keer op keer.
Zijn Naam ter eer,
Mij op de rechte wegen.

Al zou ik wandlen in een dal
Vol sombre duisternissen,
Ik vrees nochtans geen ongeval,
Ik zal zijn hulp niet missen.
Want Gij o God,
Mijn burg en slot — !
Bewaakt m' aan alle zijden;
Uw stok en staf
Weert onheil af
En steunt mij in het lijden.

Gods wondre goedertierenheid,
Nooit naar waardij verheven,
Zal over mij zijn uitgebreid,
Mij volgen al mijn leven.
Dies zal ik blij,
Van zorgen vrij,
In 't heilig Huis des Heeren,
Mijn leven lang,
Met Psalmgezang
Hem, mijn Ontfermer eeren.

(Overgenomen).

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

ÉÉN EN EENS.

Beide denkbeelden in bovenstaand opschrift vervat behooren in de Gemeente des Heeren thuis, en hebben een zelfde oorsprong.

Nochtans zeer verschillend.

Het eerste duidt het éénzijn dergenen, die in Christus Jezus zijn, aan. Uitsluitend en alleen degenen, die zich door het geloof aan Christus kwijt geworden zijn, behooren in de Gemeente, welke het l i c h a a m van Christus is. De leden van dat lichaam leven uit, in en voor Christus. Zij hebben Hem lief en eveneens Zijn lichaam met al deszelfs leden, met een meer dan natuurlijke liefde. Zij erkennen en verklaren: Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad. De levensgemeenschap met hun Hoofd, is de wortel en kracht van éénheid der Gemeente. Christus zelf zegt: Ik ben *het* leven .... en die in Mij gelooft zal leven". Dit feit is het heilgeheim van de eenheid der Gemeente.

Ieder mensch, die Jezus Christus en Zijn woord zoodanig aanneemt, verliest eigen leven, verliest zichzelven en ontvangt het nieuwe leven in Christus en vindt zoo zichzelven weer; wordt wedergeboren en is een nieuwe schepping Gods. Die mensch kan dan met den Apostel Paulus belijden: „ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij". De Heilige Geest verzegelt dit in het hart en leven dier geloovigen. Dit zijn de heerlijke waarheden, die door het geheele Nieuwe Testament heen geleerd worden; maar is ook de zielservaring van allen, die zoo den Heere en zijn waarachtig getuigenis aanvaarden, in nederigheid, zondebewustheid en geloof des harten. Dat is ook de wezenlijke levensgemeenschap door den H. Geest, met den levenden Christus en door Hem met God als Vader.

Gelijk God eenmaal den mensch, Adam en zijn vrouw schiep — en wel uit den eerste de laatste, zoo heeft Hij Christus gegeven en uit Hem de Gemeente gebouwd. 't Huwelijk is naar de gedachte Gods een getrouw beeld van de wezenlijke eenheid van Christus en Zijne Gemeente, die er nu nog is, ondanks de wanorde en verdeeldheid onder het christendom. Dit is een feit, dat helaas, ook onder vele geloovigen niet erkend, beleden of beleefd wordt.

Inplaats van de door God geschapen Gemeente heeft men een k e r k of kerkgenootschappen, op Oud-Testamentischen grondslag geschoven; inplaats van een verlost, een wedergeboren geslacht, spreekt men van een „verbondsvolk", op vermeenden grond van Gods beloften aan en verbond met Abraham en zijn zaad. Een totale verwarring van denkbeelden.

Nu wordt er, zooals wel bekend is, in onzen tijd veel over eenheid der Gemeente geschreven en gesproken en ook veel geklaagd over de verdeeldheid en onderlinge afscheiding onder de geloovigen. En geen wonder, want het ziet er met de e e n h e i d s o p e n b a r i n g onder de Protestanten zeer bedenkelijk uit, en onder de Roomsch Catholieken vertoont zich de splijtzwam ook meer nog dan we weten.

Nu trachten geloovigen in ons land, evenals ook in andere landen, wel veel te ondernemen, om daar verandering in te brengen, b.v. door verschillende vereenigingen, grootere en kleine kerken en corporaties, conferenties etc., om toch de kinderen Gods meer met elkander in contact te brengen en gemeenschap te bevorderen etc. Dit zijn wel hulpmiddelen, maar leiden slechts weinig tot het doel om de openbaring der Gemeente Gods te bevorderen. Als Evangelisatie-middelen bereikt men met sommige werken, die we noemden, nog wel veel goeds, wanneer het werk Gods betreffende de eenheid der Gemeente in Christus, er niet bij uit het oog verloren wordt.

De kortste weg en 't meest radicale middel om tot een wezenlijke openbaring der Gemeente en hare eenheid te geraken is het standpunt en beginsel der Apostolische Gemeenten, zooals we ze in het N. Testament leeren kennen, vooral uit de „Handelingen der Apostelen", en die gemeentelijk en persoonlijk uitleven, met achterlaten van alle wijzigingen en bijvoegingen in den gemeentevorm, die later door Bisschoppen, consilies etc. werden aangebracht, en waardoor menschen-gedachten, vindingen en instellingen in de plaats van Gods bedoelingen werden ingeschoven, gevolgd, opgedrongen en bevolen, zelfs wel met behulp

van wereldlijke staatsmacht, — om dat alles beslist los te laten en den rug toe te keeren, met het aangezicht naar het oud-Jeruzalem.

Nu weten we wel dat zulks een soort radicalisme is en dat zóó positie te nemen tegenover de ontzettend sterke wereldmachten, voor nederige, kleine, arme menschen naar de wereld, waaruit meerendeels de geloovigen in Christus bestaan, een ontzaglijke onderneming is, en niet zonder veel zelfverloochening, geloofsmoed, gebed en toewijding aanvaard kan worden.

Maar zoo stonden ook de eerste gemeenten van geloovigen en gedoopten tegenover het Jodendom hunner dagen en later ook tegenover de heidensche machten en kerkstelsels. Daarmede hebben zij ons een voorbeeld gegeven, opdat wij zien zouden wat geloof en liefde in den Heiligen Geest vermag, en door ware eenheid uitgewerkt kan worden in deze wereld.

Over het woordje „eens" heb ik thans niet niet kunnen schrijven, om niet teveel ruimte te nemen. Zoo God wil dus in een volgend nummer.

N. v. B.

III

LOSSE SCHAKELS

Doe er wat bij. We lazen van een klein meisje, dat op de toetsen van een piano trommelde en zoodoende wat leven maakte. Een kunstenaar op dat instrument zette zich naast haar en wist er zooveel „bij" te doen, dat de klanken een harmonie vormden. Dat is eigenlijk de kunst om het kwaad uit de wereld te helpen. Hij had het kind dat trommelen kunnen verbieden, het bij de piano kunnen wegsturen. Hij zou het daarmede waarschijnlijk ontstemd hebben. Toch was dat getingel niet aan te hooren, zooals ik me kan voorstellen. Nu maakte de knappe man aan dat getingel een einde, zonder het kind te ontstemmen. Ik waag zelfs te denken, dat hij haar eenigen dienst bewezen heeft, door haar te laten hooren, welk geluid men door zekere toetsen aan te slaan, kan te voorschijn roepen.

Zouden er in de wereld niet veel wanklanken verdwijnen, als men er wat „bij" deed? Komen ze niet voort uit een gevoel van onbevredigd zijn? Uit zich de honger niet in hen? Sterft het kwade niet door het goede? Hoe spaarzaam was de Zaligmaker met kritiek! Hoe weinig keurde Hij, die toch zooveel verkeerds moest opmerken, af! Was de Heer Jezus onverschillig voor misstanden? Verre van dat! Hij bestreed ze, doch Hij deed dat op deze manier! Hij deed er wat bij.

Hoort ge wanklanken van een broeder? Geloof gerust: het komt uit een tekort voort. Uit een tekort aan ontwikkeling, tekort aan vrede, tekort aan heiligheid, tekort aan zonneschijn. Doe er wat *bij*! Op schraal land groeit veel onkruid. De verstandige boer gaat heen, en doet er wat bij. En ziet! het kwade wordt overwonnen door het goede.

Plus- en minusmenschen. Bovenstaande doet me denken aan het onderscheid, dat eens gemaakt werd tusschen deze twee soorten van menschen. De minusmenschen verbeteren de wereld niet. Zij maken haar armer. Zij plukken u. Ze halen u leeg. Hun huis wordt gemeden. Zij kunnen niet zwijgen. Zij vergeten, dat alles wat waar is, daarom nog niet gezegd behoeft te worden, ja, menigmaal niet gezegd *mag* worden. Zij doen er niets „bij", en daarom brengt hun verschijning nergens beterschap.

Zie op den Heer! Hij was het Plus des hemels. Hij zag ons leeg, blind en naakt. Toen gaf hij zich om onze armoede om te zetten in rijkdom. Hij doet er zooveel „bij", dat we overvloed hebben. (Joh. 10) Ieder, die bij Hem geweest was, voelde zich verrijkt. Zoo redde Jezus de menschen. Het is heerlijk een Plusmensch te zijn. Dat voelen we nu wel. We hebben uit onszelf echter niets, hoe zullen we dan aan het leven van anderen iets kunnen toevoegen? We zullen moeten leven uit hetgeen den Heiland ons dag aan dag geven wil. Aangesloten op die Bron, dat Plus des hemels, zullen wij plusmenschen kunnen worden.

Jericho. Wanneer is Jericho verwoest? We bedoelen, in welk jaar heeft de verwoesting plaats gehad, waartoe Jozua bevel gegeven heeft? Wanneer we dat weten, weten we ook, wanneer de Israëlieten Kanaän zijn binnengetrokken.

Men graaft in den heuvel, waaronder deze stad zoekgeraakt is. Een prof. Garstang heeft daarbij de leiding. De meening, dat de verwoesting van die stad even na 1600 voor Christus heeft plaats gehad, blijkt niet juist te zijn. De binnenste steenen muur was 4 meter dik en opgetrokken uit harde steenen. Geblakerde steenen en grauwe asch en andere sporen wijzen er op, dat een hevig vuur de stad geteisterd heeft. Aan de gevonden scherven kan men zien, dat dit plaats gehad moet hebben vóór 1350 vóór Christus. Dat klopt met de mededeelingen in De Tell el Amarna brieven, waarin geklaagd werd over invallen van Habirn (Hebreën) in Kanaän.

Opgravingen bij Ur. Uit Ur kwam Abraham. Ur was een groote stad en middelpunt eener oude beschaving. Men heeft er over een tamelijk groot oppervlak de aarde tot een diepte van tien meter weggegraven en vond daarbij achtereenvolgens de resten van een achttal beschavingsperioden. Daarna stuitte men op een laag van zuiver zand, ongeveer vier meter dik. Deze zandlaag moet er achtergebleven zijn na een grooten vloed. Onder deze zandlaag vond men de overblijfselen van bewoning zoowel als graven. Men vond er resten, zoowel van rietwoningen als van steenen huizen. Hier woonden de menschen toen de groote vloed kwam, die alles met een dikke laag zand bedekte. Te Kisk, nabij Babel, een 200 K.M. ten Noorden van Ur, bracht de opgraving dezelfde dingen aan 't licht. — Het is duidelijk, dat de bodem van Babylonië nog belangrijke geheimen bewaart, die een verrassend licht kunnen werpen op de eerste hoofdstukken van Genesis.

De ontbrekende vitaminen. „De natuur is een zeer onbetrouwbare fabrikant van levertraan" heb ik ergens gelezen. Een professor is wel zoo goed geweest, dit natuurprodukt naar behooren te verbeteren, door de ontbrekende vitaminen A en D er ook een plaatsje in te geven. Gelukkig is dat nu dus ook in orde. Maar ik bleef — na deze mededeeling in ontvangst genomen te hebben — nog een poosje nadenken over de vitaminen, die geheimzinnige bestanddeelen in onze voedingsmiddelen, die 't eigenlijk doen. Voedt men zich eenzijdig, zoodat het lichaam zekere vitaminen niet krijgt, dan blijven de narigheden niet uit.

Maar hoe is 't dan met onze geestelijke voeding? Ik denk, dat eenzijdige voeding ook voor den mensch-vanbinnen niet goed is.

Vitamine L(iefde) mag geenszins ontbreken, zal de mensch gedijen. Niet slechts kinderen hebben er behoefte aan, — neen — de mensch kan op geen leeftijd deze vitamine ontberen. Een opvoeding zonder vitamine L levert geen gezonde menschen af. Zonder haar geneest ook geen zondaar, en iedere heilige heeft ze noodig voor een normalen groei. Laat ieder, die geroepen is kinderen op te voeden, zielen te redden en heiligen te leiden, nagaan of er wel genoeg vitamine L in het voedsel is, dat hij uitreikt.

Vitamine G(eduld) mag evenmin ontbreken in geestelijke spijze. Door geduld zult ge uw ziel behouden, heeft de Heer gezegd. En op een andere plaats zegt Hij, dat het zaad des Koninkrijks vrucht draagt door geduld. Een heel belangrijk ding. Door gebrek aan geduld gaat heel wat verloren en wordt veel bedorven. Geestelijk resultaat willen bereiken zonder over veel geduld te beschikken is kortzichtig. Vitamine G is onmisbaar, bepaald onmisbaar. Vitamine G schept geestelijke gezondheid.

En hoe zal een mensch in de fleur komen zonder vitamine W(ijsheid)?

Dat 't niet goed kan gaan, als die ontbreekt, zegt Jakobus duidelijk. De Spreukendichter achtte deze vitamine zeer gewichtig. Hij zegt ergens: wijsheid is het voornaamste. In ieder geval is het resultaat van L(iefde) zonder W(ijsheid) vaak een ruïne.

Over de beteekenis van de vitaminen H(eiligheid), T(rouw), V(ertrouwen) O(ptimisme) en dergelijken, zal niemand, die even nadenkt, in 't donker blijven tasten. Gelukkig, dat het Woord Gods ze allen bevat!

Op eigen beenen staan. Vaak ziet men jonge boomen voor de stevigheid aan een paal vastgebonden. Dat lijkt hulpvaardig. Toch — zoo las ik — verdient dat geen aanbeveling. De reden, waarom het beter is, dat niet te doen, laat zich gemakkelijk bevroeden. Zoo'n jonge boom houdt rekening met den stevigen paal en aanvaardt zijn hulp graag. De natuur past zich nu eenmaal bij de omstandigheden aan en neemt haar gemak, waar ze die krijgen kan. En aan die gemakzucht moet niet worden tegemoet gekomen. Noodzaak de natuur zich bij moeilijke omstandigheden aan te passen en ze doet het. Wordt een jonge boom niet vastgebonden, dan zullen de wortels zich vlugger en flinker ontwikkelen en den boom voldoenden steun geven. Natuurlijk veronderstelt dit dat de boom in goede aarde geplant is, aarde, waaruit hij alle voedingsstoffen kan halen, die hij noodig heeft.

Een bang hart is een slecht bezit. Geen angstvalligheid, maar vertrouwen moet het leven beheerschen; vertrouwen in den Schepper en vertrouwen in het leven. Men kan al te hulpvaardig zijn. Misplaatst medelijden kweekt zwakkelingen, en er zijn geen lastiger menschen dan zulken, die medelijden met zichzelf hebben. Niet steunsels om ons, maar uit innerlijke kracht, kracht, die eigen bezit werd, moeten we leven. Leer uw kinderen op *eigen beenen* staan, maar dan ook te *staan*. Ze moeten niet vallen, als gij ze loslaat. En doet de Heere zoo niet met ons? Maakt Hij de Zijnen niet tot *Koningen*?

L.

III

ZENDING.

Onlangs ontving ik van zr. Reiling het Octoberno. van „Yakusu Notes", een blaadje dat om de 3 maanden verschijnt, in de geest van de „Gemeenteboden" zooals wij ze hier kennen van de gem. Groningen, Stadskanaal enz. In een brief zegt zij o.a.: „Misschien zou u er iets uit kunnen vertalen, want in den laatsten tijd heb ik het nog al druk". Nu, als ik haar er een beetje mee van dienst kan zijn en tevens de lezers van ons blad een kijkje geven in den reusachtigen arbeid van dit zendingsstation, doe ik het graag.

Bovenaan zien wij dat de staf van het station bestaat uit 4 gehuwde zendelingen, wier echtgenooten eveneens ijverige medewerksters zijn, en 3 ongehuwde, benevens 2 zendingszusters, zr. Reiling en mej. Wilkinson. Van de gehuwde zendelingen is Dr. Chesterman voor het medische werk in het hospitaal, waarbij hem twee gediplomeerde verpleegsters behulpzaam zijn. Voorts zijn er nog zendeling en mevr. Wilkerson, die te Stanleyville gestationeerd zijn.

Er zijn (in ronde getallen) 400 inlandsche onderwijzers en evangelisten, 3300 leden der gemeente, 60 meisjes in de kostschool, 25 onderwijzers in opleiding en 15 inlandsche helpers in het hospitaal, waar in 1929 ongeveer 40.000 maal hulp aan patiënten verleend werd, terwijl in dat jaar 118 personen op de belijdenis van hun geloof door den doop in de gemeente konden worden opgenomen.

Vervolgens vertelt Mevr. Millman over: „Onze derde tentoonstelling van handwerken en kinderen".

Zij zegt: „Na onze eerste tentoonstelling waren wij vrouwen 't allemaal eens dat „het beste nog komen moest". Wij willen ons best doen voor „betere kinderen" en „beter handwerk". 't Eerste was heel moeilijk, 't tweede gemakkelijk.

Weken lang wedijverden de moeders in 't reinhouden van haar kinderen, maar al spoedig begonnen zij te verflauwen. Toch bleven reine kinderen regel en een verwaarloosd kind uitzondering.

Eenige weken vóór den grooten dag vroeg iemand: „Hoe gaat het er mee?" En 't antwoord was: „Niet te best; er zal niets bijzonders zijn deze keer".

Een besmettelijke ziekte, overgebracht uit een vuil dorp, maakte dat een aantal van onze kinderen niet mee konden doen en de moed ontzonk ons. Maar ik was blij dat ik geen rechter behoefde te zijn.

Wij hadden zendeling en Mevr. Wilkerson van Stanleyville gevraagd om over te komen om uitspraak te doen en de prijzen uit te deelen.

Toen de dag aanbrak was de groote zaal al geveegd en versierd, lange tafels in drie rijen gezet en de tentoongestelde zaken alle in hun eigen afdeeling geplaatst.

De kinderen werden geboend en hun kroese haren gekamd, zoodat de kleine slachtoffers een hartverscheurend protest lieten hooren.

De heer Wilkerson ging eerst rond om alles te zien wat de handwerkslui tentoonstelden. Ieder stond bij zijn eigen werk en hij wees hun telkens weer aan wat goed was en wat beter had kunnen zijn. Er waren rieten stoelen, tafels en manden, houtwerk en ivoor, kasten, houten tafels, kleine zwarte olifantjes, een houten automobile, door een gelukkige vader voor zijn zoontje gemaakt, en onder het ijzerwerk een met de hand gemaakte schaar.

Ik kan niet alles opnoemen. Toen wij den rechter volgden bij zijn rondgang, werden we al vroolijker. „'t Is nog niet zoo min", zeiden we.

Er waren bloemen en groenten en een tafel met gekookt inlandsch voedsel. En een massa mooi kralenwerk en een afdeeling voor naaiwerk. Mijn beste japon is in deze klasse gemaakt door een van onze meisjes, die nu getrouwd is.

Eindelijk was alles klaar, en de rose en blauwe kaartjes bevestigd aan de beste voorwerpen en de namen van de prijswinnaars opgeteekend.

Toen haastig eten en een korte rust, die niet veel beteekende, want wij dachten aan alles wat er nog gebeuren moest. Het programma van den dag eindigde met een zangwedstrijd.

Om drie uur ging de bel, maar wij waren er allen al vroeger. De moeders (zestig in getal!) en de kinderen werden in een grooten kring gezet. De kinderen zijn al een beetje bekend in 't hospitaal en lachten en kraaiden toen de dokter en mevr. Wilkerson en de verpleegsters ze onderzochten en noteerden waarin ze uitblonken.

Eindelijk werden de prijslinten om de dikke armpes van de verrukkelijkste kinderen van 't Congoland gestrikt en de vrouwen juichten de prijswinnaars toe en verklaarden, dat zij 't volgend jaar de prijzen wilden winnen.

En toen werd alles gereed gemaakt voor den zangwedstrijd. Het lied, dat ze moesten zingen was: „Ik hoorde Jezus' zachte stem". Wij hadden vooraf de besten van de mededingers uitgezocht, met het resultaat, dat drie jonlingen en drie meisjes zouden dingen om den prijs. Mevr. Ennals en de heer Ford vormden de jury.

Een jongen stond op en zong dapper de twee eerste regels, toen kreeg de vrees hem te pakken en hij ging zitten. Toen kwam de tweede, hij bracht het even ver, maar toen ontzonk ook hem de moed. Toen stond onze beste zanger op, maar bij den derden regel kwam hij in de war en trok zich verlegen terug. Het publiek werd zenuwachtig en kreeg medelijden.

Daar kwamen de meisjes. De moeders en vriendinnen zaten in ademlooze verwachting. Zij zongen prachtig. De punten werden geteld en Marie Litoi kreeg den prijs. Onze eerste zangwedstrijd was voorbij.

De schare ging nog eens naar de tentoonstellingzaal. 't Volgend jaar moet er nog veel meer tentoongesteld worden, zeggen zij. De keukenjongens willen ook meedoen. Een jongen van de wasscherij kwam op 't laatste oogenblik nog aanloopen met eenige stuks gesteven en gestreken goed en riep er bij: „Doe 't eens beter als je kunt".

En wij zeggen als vroeger: „Het beste moet nog komen".

* * *

Onder het opschrift:

Is het de moeite waard?

vertelt Mevr. Ennals van een ervaring, die zij had op een reis per stoomboot van Leopoldville naar Yakusu. Zij zegt: „De boot stopte in een klein dorp om hout in te nemen voor brandstof. Van zulke gelegenheden maken de passagiers gaarne gebruik, om een wandeling te doen en ditmaal zagen wij een bijzonder schouwspel.

Een opgewonden slaan op meerdere trommen trok ons naar een schare volk, en naderbij gekomen zagen wij in het midden een vrouw zitten op een mat. Zij was mager en blijkbaar ziek. Drie andere vrouwen dansten op de maat van de trommen, die door eenige mannen geslagen werden.

Deze drie vrouwen droegen een kleed van geweven gras met lange franje, zij droegen armbanden van de zelfde stof en hadden zweepen in de handen, van gras gemaakt en versierd met dierentanden en kralen.

Zij hadden het haar besmeerd met roet en olie, zoodat het in vette strengen naar beneden hing. De gezichten, borsten en armen waren besmeerd met roode verf en witte kalk; zij zagen er verschrikkelijk uit. Wij begrepen, dat zij tooverdokters waren, die door haar dansen en schreeuwen en het geraas van de trommen den boozen geest wilden uitdrijven, die de zieke vrouw betooverde, zooals zij meenden.

Wat 't meest indruk op ons maakte, was de groote ernst die allen bezielde, de beslistheid die te lezen was op de gezichten der vrouwen en de tromslagers, terwijl zij hun best deden om de zieke vrouw te helpen.

De lichamen der vrouwen trilden bij het dansen, alle spieren schenen in werking, wringende en draaiende, samentrekkende en uittrekkende, en dit duurde met korte tusschenpoozen gedurende twee uren, en werd waarschijnlijk later nog voortgezet.

Ik merkte verscheiden meisjes op onder de schare, die oplettend toezagen en blijkbaar leerden. Misschien hoopten zij later ook zoo te kunnen dansen als deze vrouwen, en de booze geesten te kunnen uitdrijven. Het was een deel van haar opvoeding.

Laat ons nu een ander tooneel gadeslaan. We zijn in de meisjesschool te Yakusu. Ongeveer negentig meisjes ontvangen hun morgenonderwijs. Een van de onderwijzeressen, een meisje dat op de kostschool geweest is, staat voor hen en spreekt op ernstigen toon over de beteekenis van de woorden van Christus: „Ik ben de weg, en de waarheid en het leven, niemand komt tot den Vader dan door mij".

Gedurende een week wordt deze tekst dan met de meisjes behandeld en van verschillende kanten beschouwd, en zoo leeren onze Yakusu meisjes en wij hopen en bidden dat zij Hem mogen vinden die de eenige weg is tot den Vader.

En nu denk ik nog eens aan die andere meisjes, die onderwezen werden in de praktijk der tooverdokters.

Wat zou het lot zijn van onze Yakusu meisjes, als God ons Zendinggenootschap er niet toe geleid had om hier een station te vestigen".

Het Oct.no. van „Yakusu Notes" bevat ook nog een artikel van zendeling Millman over „Inlandsche evangelisten", van Dr. Chesterman over „De oorzaak van al de moeite" enz. maar 't zou veel te uitvoerig worden, want de ruimte in ons blad is te beperkt. A.

III.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Hoe of het met de bestellingen van ons Kerstnummer gaat? Ik kan niet anders zeggen dan bepaald bemoedigend. De gemeenten zijn blijkbaar met een

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

40. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Op een wandeling in de bosschen wist Sonwald nog intijds doove Jorg te redden, die zich door ophanging van het leven probeerde te berooven.

Doove Jorg zal bij de bezembindersfamilie Wimmers onder dak worden gebracht. Juffrouw Veerman was bij Wimmers op bezoek om het te vragen; het werd volgaarne toegestaan).

Buiten naderde iemand. Vrouw Wimmers opende de deur. Daar kwam Greta van de Enke-hoeve binnen en zette een korf naast juffrouw Veerman neer.

»Aha, Greetje, daar ben je al!«

Greta had Wimmers en zijn vrouw elk de hand gegeven met een vriendelijk: »Goeden dag!«

»Kijk nu toch eens aan!« zeide in eerlijke verbazing de bezembinder. »Jij bent toch een flink meisje. Zoo iets wordt ons niet alle dagen aangeboden«.

De oude onderwijzeres had intusschen de korf opgetild, het deksel er afgenomen en legde nu de inhoud van den korf in de opgehouden schort van de verbaasde vrouw Wimmers. Boonen, erwten, een geheel brood, een dikke worst, een stuk spek en — o wat een verwondering — een groot stuk echte roomboter!

Men hoorde wederom voetstappen naderen.

En toen vrouw Wimmers de deur opende, kwam oude Jorg de drempel over.

»Dag!« Daar stond hij. Met een onzekere uitdrukking op zijn gezicht zag hij van de een naar den ander.

»Dag Jorg! Welkom hier!« zeide vrouw Wimmers met luider stemme.

»Dank je, jao!«

»Nu neem maar gauw plaats hier naast mij maar bedank eerst juffrouw Veerman maar eens!«

De oude ging naar haar toe, legde zijn kromgewerkte, beenige hand in de hand van de onderwijzeres en zeide: »Veel dank, hoor juffrouw!« De oogen van de oude man waren vochtig.

De bezembinder sprak verder: »Zoo en kom hier nu maar bij mij en ga naast mij zitten, dan behoeven wij niet zoo luid te krakeelen. Anders weet morgen heel Burgheim, wat wij hier verhandelen. Zoo, ga nu maar dicht bij de kachel zitten, oude baas. En dan de muts maar af en ook die dikke halsdoek!«

Jorg deed precies, zooals hem gezegd was; alleen zijn dikke doek, die hij vast om zijn hals gewikkeld had, deed hij niet af.

»Kerel, doe toch die dikke doek af! Men zou haast denken, dat je uit Siberië komt. De zon schijnt immers. Wanneer men je aanziet, zou men denken, dat er twintig graden vorst heerscht«.

»Och, ik zal hem toch maar omhouden!« zeide Jorg en drukte zijn doek nog vaster om zijn hals.

»Greta«, zeide juffrouw Veerman nu tot de dochter van de boerin van de Enke-hoeve, »je kunt nu wel weer naar huis gaan«.

Greta gaf hen allen de hand. Tenslotte nam zij ook afscheid van de huisvriendin met de woorden: »Tot ziens, tante! komt u ook gauw thuis?«

»Dat moet gezegd worden, een vriendelijk meisje is die Greta toch«, zeide vrouw Wimmers, toen Greta de deur uit was.

»Het komt er maar op aan, hoe de kinderen worden opgevoed. Als men hen steeds de goede dingen voorhoudt, dan leeren zij die ook«, zeide de ou-

voornemen des harten vervuld om haar Kerstuitgave, die dit jaar in alle opzichten de kroon spant, huis aan huis te presenteeren. Ook van particuliere zijde openbaart zich grootere animo dan voorheen. Dat is ten zeerste verblijdend.

Ik heb tot op heden van 20 gemeenten bestellingen ontvangen en deze zijn tezamen over de 2000 exemplaren hooger dan in 1929. Indien de gemeenten, die nog geen geluid hebben gegeven, naar evenredigheid voor den dag komen, dan zullen wij onze oplaag van 20.000 ex. nog belangrijk moeten verhoogen. Wat zou dat een succes zijn! We vertrouwen, dat de gemeenten Apeldoorn, Delfzijl, Drachten, Haarlem, Hoogezand, Hengelo (O), Hoorn, Muntendam en Workum ons ook niet zullen teleurstellen. Ongetwijfeld wachten zij zoo lang, omdat zij nog steeds zoekende zijn naar menschen en middelen ten einde het verlangde kwantum zoo hoog mogelijk op te voeren. Wie weet hoe ze ons gaan verrassen! Maar zou ik ze vriendelijk mogen vragen om mij maar alvast mee te deelen, hoe ver zij zijn gevorderd?

* * *

En nu iets over de Unie-avonden. De Commissie der Unie heeft in haar bijeenkomst te Utrecht besloten de gemeenten op te wekken om deze avonden te organiseeren.

Zij zijn van groot belang zoowel voor de plaatselijke gemeente als voor den gemeenschappelijken arbeid, omdat zij ten doel hebben het saamhoorigheidsbesef aan te kweeken. De gemeenten, die verleden winter kennis met ze hebben gemaakt, zijn alle vol lof over ze. Wij moeten aan deze leerzame en vaak inspireerende vergaderingen onze volle aandacht schenken. Elke gemeente behoort ze op haar programma te plaatsen. Finantieele bezwaren kunnen er onmogelijk zijn, daar enkel de collecte wordt gevraagd, verminderd met de gemaakte onkosten. De reiskosten van den spreker worden uit de Uniekas bestreden.

* * *

Voor degenen, die niet goed weten, welke de bijzonderheden van zoo'n Unie-avond zijn, deel ik het volgende mede:

Op zoo'n vergadering zijn welkom: a. alle gemeenteleden; b. alle vrienden van de gemeente; c. allen die tegenwoordig willen zijn.

De toespraak handelt over onze geschiedenis, of over samenwerking of over onze beginselen, enz. enz. Ze legt in elk geval nadruk op de noodzakelijkheid van bekeering, op het gehoorzaam volgen van Christus en op unieering als beginsel van het Koninkrijk Gods.

Verder wordt er gelegenheid gegeven voor het stellen van vragen in verband met onzen arbeid, het bespreken van de beste vormen van gemeente- en jeugdorganisaties en wat er meer zij.

De medewerking van een zang- of muziekvereeniging, of een enkel of dubbel kwartet, alsmede het presenteeren van een kop koffie of thee zijn wel geen onontbeerlijke factoren, maar geven toch aan het geheel het gezellige familiecachet.

Willen de gemeenten nu zoo goed zijn en den secretaris der Unie om een spreker verzoeken?

* * *

Dr. Rushbrooke zend ons enkele aanteekeningen van de vergadering van het uitvoerend comité van het Baptist Wereldverbond, den 17den October j.l. te Londen gehouden. Daarin wordt o.a. melding gemaakt van het eerstkomend Congres te Berlijn, waarvan de openingsdatum is vastgesteld op Vrijdag 4 Aug. 1933.

Ook deelen zij mede, dat sinds de voorgaande bijeenkomst vier Uniën tot het Wereldverbond zijn toegetreden, n.l. die van de Plata Rivier, Jamaica, Porto Rico en Nigaria.

Wat ons aller bijzondere aandacht verdient zijn de regelen, die over Rusland handelen.

Na het aankomen van rapporten, die verklaren, dat de toestand in Rusland

---

de onderwijzeres.

»Precies als wij ouden ook«, liet Wimmers zich hooren. »Houdt u ons ook maar steeds de goede dingen voor. Want ik zie nu, dat u slechts het goede wil«.

»Ja, dat wil ik steeds graag doen«, zeide juffrouw Veerman nadenkelijk. »Wij zijn onzen Heer en Heiland zoo'n groote dankbaarheid schuldig«.

Wimmers draaide zich op zijn houtblok een beetje om, trok zijn verlamde beenen er achteraan en zeide tot Jorg: »Dus Pieter Sterzel heeft geen plaats meer voor je in zijn grooten stal? En ook geen eten meer? Je bent toch niet te dik geworden bij Sterzel? Het is toch ook zoo'n verschrikkelijk groote nood bij de groote boeren. Ik heb haast medelijden met hen. Och, lieve tijd! Kom dan maar liever bij ons. Bij ons is nog plaats genoeg. En voor je maag zorgt die lieve juffrouw Veerman«.

Jorg had zich bij het eerste gedeelte der rede van Wimmers naar beneden gebogen en had een berkenrijsje opgenomen. Daarbij moest vrouw Wimmers iets opgevallen zijn.

Een poosje zat zij voor zich heen te staren en zag daarna de oude onderwijzeres vragend in de oogen. Daarop begon zij op fluisterenden toon: »Juffrouw Veerman, dat moet u weten, dien heeft de duivel aan den strop gehad; doove Jorg heeft aan den strop gehangen!«

De oude dame zweeg nog een oogenblik; maar dan begon zij: »Eigenlijk mocht geen mensch het weten, maar nu — jullie zult het vernemen. Maar gij moogt er met niemand over spreken. Ook Jorg behoeft niet te weten, dat gij die geschiedenis weet«.

En dan vertelde zij de beide verwonderd luisterende menschen van Jorg's donkerste ure en van zijn wonderbare redding door den onderwijzer.

»En nu«, zoo eindigde zij haar verhaal, »wanneer wij werkelijk christenen zijn willen, wanneer wij den Heer Jezus Christus werkelijk lief hebben, dan kunnen wij die oude arme man toch niet in ellende en nood laten omkomen«.

»O God neen!« riep vrouw Wimmers geschrokken uit. »Daar moge onze lieve Heer ons voor bewaren! Die gierigaards! Die vrekken! Weet juffrouw wel, dat Guldenrood, Johan Guldenrood, zijn eigen dochter heeft laten omkomen, toen zij zoo erg ziek was? Hij heeft haar geen melk gegeven; want daarmee moesten de jonge biggen gevoerd worden. Boter en brood heeft zij evenmin gekregen; dat moest allemaal verkocht worden. Maar wanneer iemand ziek is, dan is de maag toch zwak, dan kan men toch niet erwten, boonen en aardappelen doorelkander eten. Maar dat kan deze man niets schelen. Dat zijn eigenlijk geen menschen meer. Dat arme meisje van Guldenrood heeft het dan ook niet kunnen volhouden«.

Wimmers haalde nu eens diep adem en zeide: »Onze dominé heeft daar een drietal in den kerkeraad zitten, waarvan ik wel eens wilde weten, wat onze lieve Heer daarmee aanvangt, als die nog eens in den hemel zouden willen komen. Pieter Sterzel, Matthias Bolte en Johan Guldenrood, dat zijn er drie, o wee! Vrouw, vrouw, wat heeft de mammon toch een macht over de menschen!

Wanneer wij hier beneden ons wel eens een beetje behelpen moeten, dat hindert niets.

Van die kant zullen er tenminste geen bezwaren zijn, als wij beiden eens de eeuwigheid moeten ingaan«.

Dat zeide de bezembinder met lachenden mond. Dan zag hij oude Jorg aan en zeide: »Oude baas, ik heb medelijden met je. Zoo dicht ben je er aan toe geweest? En allemaal hebben zij er aan meegeholpen, dat je aan den strop bent gekomen? Maar onze lieve Heere God heeft je niet verlaten, zie je wel? Dat is voor mij een troost. Daar leer ik weer iets van. En ik verlaat mij daarop, ook de anderen vallen Hem niet uit de zeef.

Nietwaar, juffrouw Veerman, die komen nog wel eens aan de beurt?«

(Wordt vervolgd.)

niet verbeterd is, maar dat de communistische politiek om den godsdienst uit te roeien met volharding wordt voortgezet — hoewel soms plaatselijk en tijdelijk voorzichtigheidshalve gematigdheid wordt betracht — besloot het Comité om de aandacht van al de Baptisten van alle landen te vestigen op hetgeen te Detroit werd aangenomen:

„Het uitvoerend Comité van het Baptist Wereldverbond in Detroit U. S. A. op Vrijdag 17 Mei 1929 bijeen, wendt zich tot de Baptisten van alle talen en volken en tot alle voorstanders van godsdienstvrijheid in alle deelen der aarde met het verzoek om aanhoudend en vereenigd te bidden ten behoeve van hun mede-geloovigen in Rusland en ten behoeve van alle anderen, wien in de twintigste eeuw in dat land vrijheid van godsdienst wordt onthouden en die daar bloot staan aan achteruitstellingen en vervolgingen vanwege hun trouw aan hun geweten en hun Heer".

Het Comité dringt er bij de medeverbondenen op aan om aan te houden in het gebed, opdat degenen, die lijden moedig en geduldig blijven en opdat in de voorzienigheid van God de dag der vrijheid in Rusland weldra aanbreke.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jeremia en de overgeblevenen in Juda.

Jer. 40 : 1—6; 40 : 13—41 : 3; 41 : 10—18; 42; 43 : 1—7.

Les voor Zondag 14 Dec. 1930.

De les, die niet zooveel vertelstof biedt als 't wel schijnt, laat duidelijk een viertal bijzonderheden onderscheiden, die ik achtereenvolgens zal toelichten.

1. Jeremia van tusschen de gevangenen bevrijd.

Toen Jeruzalem ingenomen was werden vele burgers gevangen genomen en gebonden. 't Zou een lange, droeve stoet worden. Onder hen was ook de profeet Jeremia.

Maar God had voor zijn knecht bijzonder gezorgd. Hij had den koning van Babel in 't hart gegeven op Jeremia te letten en hem goed te behandelen. En Nebukadnezar had nu aan den legeraanvoerder gezegd, dat ze Jeremia goed moesten verzorgen. Daarom liet Nebuzáradan Jeremia zoeken. Vertel, waar hij was, 40 : 1. Vertel verder, in eigen woorden, wat Neb. tot Jer. sprak, hoe hij hem kiezen liet, en wat Jer. koos.

Gedalja was de nieuwe stadhouder. Jeremia kon op directe bescherming van Gedalja rekenen op grond van deze beslissing.

2. Gedalja gedood.

Een poos na het vertrek der Babijlonische legers en der gevangenen, kwamen verschillende personen, die gevlucht waren, weer uit hun schuilplaatsen te voorschijn en voegden zich bij Gedalja. (Dit is genoeg over 40 : 7—12).

In dien tijd was er bij stadhouder Gedalja ook een zekere mijnheer Ismaël. Gedalja vertrouwde hem als een eerlijk man, maar hij was niet te vertrouwen. Een andere overste, Johanan heette hij, vertrouwde Ismaël heelemaal niet. Vertel wat hij wilde en wat Gedalja antwoordde.

Maar eens op een keer, dat Ismaël en nog 10 andere voorname mannen bij Gedalja waren en met hem aten, bleek wel dat Johanan het goed had gezien. Vertel wat gebeurde. Na 41 : 3 ook v. 10.

3. Johanan bevrijdt Ismaëls gevangenen.

Gelukkig kwam Johanan spoedig te weten, wat er gebeurd was. Hij schijnt ook een van de officieren van den stadhouder te zijn geweest en soldaten onder zich te hebben gehad. Hij trok dadelijk Ismaël achterna en haalde hem in. En ja, hoor, het gelukte hem, om Ismaël op de vlucht te jagen en de gevangenen te bevrijden.

4. Jeremia waarschuwt om niet naar Egypte te gaan.

Maar wat moesten ze nu? Johanan en de andere hoofdlieden waren bang, dat de koning van Babel hen wel eens kwaad kon doen, en daarom meenden ze, dat het 't beste was om naar Egypte te vluchten. Dat was echter ook niet zoo'n kleine zaak en sommige mannen waren dan ook nog niet direct besloten om het te doen. Ze wilden eerst Jeremia met hun plan bekend maken en hem verzoeken tot God te bidden om raad.

Dat gebeurde ook. Jeremia werd gevraagd en was bereid tot God te bidden en hun het woord Gods bekend te maken. „Nu — zeiden die oversten — wij beloven u, dat we doen zullen wat God zegt. Daar kunt u vast op rekenen". Dat hoort ook zoo. Anders zou 't onzin zijn, om God te vragen, wat wij doen moeten.

Vertel welk antwoord Jeremia kreeg en wat hij vertelde: verkort hoor, want het staat er veel te omslachtig voor ons doel.

Helaas, de hoofdmannen hielden hun woord niet. Zij, die beslist naar Egypte wilden, hebben doorgezet. Zij namen al het volk mee. En ook Jeremia en zijn schrijver Baruch. K. R.

UIT DE GEMEENTEN

DEN HAAG. Het is reeds lang geleden, dat de gemeente Den Haag van zich liet hooren. Daarom heeft het ons evenwel aan zegeningen niet ontbroken. Verscheidene malen mochten we onze doopvont ontsluiten. Zondag, 2 November, was 't voor onze gemeente weer een vreugdevolle dag Een jonge broeder wenschte te bevestigen, wat hij in 't midden der gemeente had beleden, dat hij voortaan niet meer zichzelven wilde leven, maar alleen in en door Jezus Christus.

Onze geachte voorganger sprak naar aanleiding van Matth. 28 : 19 voor een groote, aandachtige schare. Op zeer treffende en begrijpelijke wijze werd de beteekenis van den doop weer uitgelegd.

Mocht deze daad van onzen broeder velen, die reeds geruimen tijd met ons opgaan en den Zaligmaker belijden, maar inzake den doop nog steeds niet tot een beslissing zijn gekomen, tot heilige jaloerschheid verwekken, opdat spoedig meerderen volgen in dien weg der gehoorzaamheid.

Na afloop der plechtigheid schaarden wij ons om den disch des Heeren en werd een hartelijk welkom toegeroepen aan ons nieuw lid, zoon van leden der gemeente. Er was dus groote blijdschap en dankbaarheid aan God, ook in die ouderharten, nu zij zagen, dat hun zoon denzelfden Heiland wilde volgen.

Mocht ook deze jeugdige doopeling een sierlijk lid van onze gemeente zijn en blijven! De Heere ondersteune hem op zijn verder levenspad.

En nu, wij gaan met moed voorwaarts, waar wij, trots moeite en strijd, steeds 's Heeren zegen mogen ervaren.

De arbeid in de gemeente gaat goed. Er komen zielen tot overgave des harten.

Wij blijven ook verder in alle aangelegenheden der gemeente alles verwachten van Hem, Die Zijn Gemeente zal bouwen en bevestigen. E.

TREEBEEK. Het is al eenige tijd geleden, dat ge van ons als gem. in Zuid-Limburg iets hoordet. Zoo nu en dan moeten we van ons toch eens iets laten weten, want daardoor wordt de band des geestes versterkt.

Allereerst willen we u dan mededeelen, dat onze gem. in een staat van vooruitgang is. Het was j l. Zondag, dat we als gem. zulks konden constateeren. Zondag, 2 Nov. hebben we ons nieuwe locaal, ons door de Staatsmijnen toegezegd, in gebruik genomen en daar hebben we voor 't eerst het evangelie van Jezus Christus verkondigd. Onze br. ouderling J. R. Fijn hield 's morgens een inwijdings-predikatie naar aanleiding van 1 Kon. hoofdst. 18. Des namiddags kwam de gem. om vier uur weer samen om het locaal feestelijk in te wijden. Onze br. ouderling ten Cate had de leiding op zich genomen. Deze begon met te zeggen, dat hij het ontstaan der gem. en haar ontwikkeling even wilde memoreeren. Het verleden geeft de gem. moed en vast geloof om door te gaan met 's Heeren werk.

Hierna schonk onze br. gelegenheid voor een vrij woord, waarvan door vele aanwezigen een dankbaar gebruik werd gemaakt.

Ons muziekcorps „De Bazuin" zorgde voor afwisseling en zoo konden we allen tezamen ons verblijden in de liefde des Heeren. Het is voor ons als gem. een dag geweest, die we niet zullen vergeten, daar we ons als broeders en zusters opnieuw aan den Heere hebben verbonden en als we als broeders en zusters aan den Heere verbonden zijn, dan moge de stormwind van zonde en ongerechtigheid bulderen en de wereld met ons spotten, wij hebben Jezus aan boord en veilig strand voor 't oog. De medeverbondenen van andere gem. weten dat Limburg groot is, maar dat het evangelie van Jezus Christus er niet in volle mate wordt gepre-

dikt. Helpt ons in de gebeden. Bidt voor ons opdat wij gesterkt worden in onzen arbeid om zondaren tot bekeering te brengen. Nogmaals, lezers van „De Christen", bidt zonder ophouden voor de gem. in Zuid Limburg. Zij heeft uw voorbede noodig.

Hiermede hebt ge vooreerst iets van ons gehoord en wil ik eindigen met: „Komt voorwaarts in den heiligen strijd! komt broeders en zusters, niet versagen".

Namens de gem. te Treebeek,

de Secr., H. NIEMEIJER.

III

De Baptisten in de Geschiedenis.

Wonderbare drie honderd jaren.

Door Dr. J. H. Rushbrooke, Algemeen Secretaris van het Baptist Wereldverbond.

I. Op den 10den Maart 1928, in somber en regenachtig weer, stond ik met eenige broeders Baptisten van Amerika en Europa op een openbaar plein in de stad Weenen. Wij lazen in de Heilige Schrift, aanbaden en dankten God en legden herdenkingskransen op het gras van een bepaalde plaats. Daarna gingen we naar een brug die de rivier de Donau overspande en vanaf het midden van de brug wierpen Amerikaansche en Europeesche vrouwen bloemen in den stroom. De eenvoudige plechtigheid riep weder in de gedachte het feit, dat juist 400 jaar tevoren, op den 10den Maart 1528, Baltasar Hubmaijer om zijn geloof op of nabij deze zelfde plek verbrand werd en dat drie dagen later zijn geliefde echtgenoote met een groote steen om haar hals gebonden, als martelares voor hetzelfde geloof, in den Donau werd verdronken.

Wie was Baltasar Hubmaijer? Waarom zou ik in opdracht van het Baptist Wereldverbond een krans hebben gelegd ter zijner herinnering? — Hij was iemand, die zich losmaakte van het Romanisme, waarin hij opgevoed was en die zich niet tevreden stelde met het toegeefelijke Protestantisme van Luther en Zwingli. Onder den dwang van een geweten, voorgelicht door den Geest Gods was hij er toe gekomen om aan zekere vastgestelde principes vast te houden en die bekend te maken. Hij kwam op voor het idee van de kerk als een broederschap van geloovigen en verwierp daardoor den kinderdoop en alle priesterlijke, valsche aanspraken: hij kwam op voor de eenige autoriteit van den Heer Jezus Christus, geopenbaard door het N. T. en daarom weigerde hij de onderwerping aan kerkelijke overlevering; hij hield vast aan de persoonlijke verantwoordelijkheid van elke man en vrouw aan God en veroordeelde derhalve het binnendringen van den Staat in het rijk der religie, mocht het zijn in den vorm van vervolging of bescherming. Hij was een der mannen, aan wie door de vijanden de scheldnaam werd gegeven van „*Ana*-baptisten" of „*Weder*-doopers". Zij tooiden zichzelven nooit met zulk een dwazen naam: Zij verklaarden op een definitieve en eenvoudige wijze, dat een kerkgebruik, dat op hen werd toegepast zonder hunne toestemming en zonder dat zij het begrepen en heelemaal buiten hun geloof om, geen Christelijke doop was en daarom, dat ze geen doop herhaalden, maar hem voor de eerste keer aanvaarden.

Ik heb verwezen naar deze Anabaptiste beweging, dewelke op een barbaarsche manier èn door de Katholieken èn door de Protestanten werden vervolgd om eerlijk te zijn t.o.v. een man als Hubmaijer en bovendien om aan te toonen, dat er ten tijde der groote Reformatie een groote en waarlijke behoefte was aan zulk een uitdrukking van Christelijken godsdienst, zooals de Baptisten die later aanboden. Is het verrassend dat het zoo zou zijn? Maken wij er geen aanspraak op den Nieuw Testamentischen Christelijken godsdienst te vertegenwoordigen? Is ons ideaal niet de bewaring van het evangelie? En waar wij gelooven, dat de boodschap die de menschen noodig hebben, gebracht wordt door het eenvoudige evangelie van het N. T. wat kan natuurlijker voor ons zijn dan dat er steeds menschen, onverzadigd en teruggedreven door de leer en het leven van de ambtelijke kerk, worden gevonden, die opnieuw de elementen van het geloof van degenen, die onzen Heer vergezelden en van de apostelen, bevestigen? Dat is waarom in de eene eeuw na de andere, toen de ingestelde Christelijke godsdienst was toegejuigd geworden ten koste van leven en vrijheid en waarheid, hervormers verschenen, die eenige beschouwingen van onze Baptiste beginsel gaven. Zij waren menschen met menschelijke bekrompenheden en fouten zooals wij, maar getrouw aan het licht welke zij bezaten, dienaren Gods voor wie we Hem prijzen. Zij (en vooral de latere hervormers, de Anabaptisten en de Mennonieten van Holland) maakten ongetwijfeld de sfeer gereed waarin het ver-dragende Baptiste getuigenis opsprong.

„Wij hebben gehoord met onze ooren en onze vaders hebben ons verteld de wonderlijke dingen die Gij in hunne dagen en in de tijden daarvoor gedaan hebt". Maar wij hechten de meeste waarde niet aan de historische dingen van de 2e graad: vormen, organisaties en dergelijke. Zij zijn ondergeschikt. Samenhang in geestelijke ervaring: daarin verblijden we ons en voor zoover als de geschiedenissen ons toestaan om een samenhang van gemeenschappen van geloovige mannen en vrouwen na te gaan, zijn we dankbaar. Het is van dit gezichtspunt dat ik u nu vraag om zeer beknopt de geschiedenis der Baptiste beweging van de laatste 300 jaar te overdenken, een geschiedenis welke wij verder brengen.

II. Het ononderbroken verhaal begint te Amsterdam, in het jaar 1609 met een klein groepje Engelsche „Afgescheidenen" — ballingen vanwege de vervolging in het eigen land. Zij hadden zich in een gemeente georganiseerd, gebaseerd op de overeenkomst om: „In alle Zijne wegen, *bekend of die bekend zullen worden aan hen allen*, te wandelen. Dat besluit maakte hun tenslotte Baptisten.

Aan het begin van de geschiedenis staat een man met name John Smith. Deze naam is ongetwijfeld symbolisch van heel vele dingen in de Baptiste geschiedenis: 1e het is typisch Engelsch — u zult later zien waarom ik nadruk op dit punt leg; 2e het is de meest alledaagsche en gewoonste der namen. Een groote christelijke democratische beweging begint met een John Smith — een naam zonder klank. De vraag was gerezen „Wie zijn de rechtmatige leden van een gemeente?" Spoedig werd het duidelijk door het N. T., dat de doop slechts voor de discipelen is. Smith aarzelde niet, doch ontbond de kerk — doopte zichzelf — tengevolge waarvan hij bekend is als „Zelf-Dooper" — en daarna doopte hij de anderen. Wij behoeven niet in details de geschiedenis van de ontwikkeling in Holland na te gaan. Genoeg dat eer dat de 17e eeuw ver gevorderd was er Baptiste gemeenten waren (deels samengesteld door teruggekeerde vluchtelingen) in Engeland en vooral in Londen. En heel vroeg is er een der tonen aangeslagen, die weerklinken zou door de nageschiedenis. Prof. Masson heeft verteld hoe de leer der godsdienstige vrijheid de roem der Onafhankelijken in het algemeen is en van de Baptisten in het bijzonder, en hoe uit het midden van dit kleine verachtte en vervolgde lichaam het eerste boek in de Engelsche taal werd uitgegeven, die de vraag belichaamde naar absolute vrijheid van geweten. De titel is „Godsdienstige Vrede" en de schrijver is Leonard Busher. Het eerste *boek* let op: het principe was reeds uitgedrukt door John Smith en een ander Baptist (Helwys) was in de kerker opgesloten voor het schrijven van een brief aan de Engelsche koning (James I) met denzelfden inhoud.

Een paar jaar gaan voorbij en Engeland ondergaat een burgeroorlog. Koning en parlement zijn in gevecht en de krijgsmachten van den koning zijn aan de winnende hand. Oliver Cromwell vermeld de reden. De troepen van het parlement, verklaart hij, zijn huurlingen, bedorven dienstknechten, schenkers, enz., hoe kunnen dezen bestaan tegenover mannen van eer, die hun zaak liefhebben? De zaak van het volk heeft godsdienstige mannen noodig (zoo dringt Cromwell aan), met eerlijke

overtuigingen, die weten, waar ze voor vechten en liefhebben wat ze weten. En Oliver kan ze vinden. Onder hen zijn menschen met den bijnaam Baptisten, waarop wordt nedergezien als op ketters en afgescheidenen, maar die een levendige ervaring van God hebben. Degenen die vrijheid in religie liefhebben, zullen de vrijheid in den staat verdedigen. Cromwell kent ze en vertrouwt ze en zijn Rondhoofden behaalden de overwinning. Baptisten zijn onder zijn beste officieren en vanaf zijn tijd hebben ze veel invloed gehad in Engeland.

Het is onmogelijk te verhalen, hoe ze over de zeeën heen werden verspreid met den groei der Engelsch-sprekende wereld. Onder de Stuarts van Engeland werden de puriteinen en afgescheidenen vervolgd, totdat het leven in hun vaderland ondragelijk werd en velen vertrokken om een Nieuw Engeland te stichten aan de andere zijde van den Atlantischen Oceaan. In de eerste dagen kwamen soms vragen op omtrent den kinderdoop, doch de zaak der Baptisten is verbonden met een van de groote namen in de historische worsteling voor godsdienstvrijheid, Roger Williams, de apostel van de „ziele-vrijheid". Hij beweerde, dat elke ziel het recht en den plicht heeft om zijn betrekkingen tot God te bepalen en dat daarom kerk en staat geheel gescheiden moeten zijn in hun functies. Deze gedachte werd geheel en al tegengestaan door die van de puriteinen die trachtten om een eenheidsvorm van hunzelf op te dringen en Roger Williams moest spoedig de colonie ontvluchten. Hij ging naar de Narragansett Baai, kocht gronden van de Indianen en stichtte een nieuwe colonie, dewelke nu de staat van Rhode Eiland is — de eerste gemeenschap in de wereld, opgebouwd op het fundament van algeheele godsdienstvrijheid.

Hier stichtte hij dan ook in 1639 de eerste Baptiste kerk op het Amerikaansche vasteland. In het kapitool te Washington is een prachtig borstbeeld van Roger Williams met de woorden „ziele-vrijheid" er onder geplaatst. Zijn daad opende een nieuw hoofdstuk in de geschiedenis. Hij verzekerde voor zijn Baptistisch beginsel een erkenning, hetwelk geholpen heeft om het fundamenteel principe van de Republiek der Ver. Staten te maken. Het was op het voorstel van de Baptisten, dat de eerste verbetering in de grondwet van dat land werd aangenomen, het maakte een Staatskerk voor altijd onmogelijk. In de sfeer van vrijheid en gelijkheid is ons volk gegaan van kracht tot kracht. Het is voor het strijden voor vrijheid en het gebruiken der gelegenheden voor vrijheid dat de Baptisten leven en arbeiden.

Ik kan slechts het allervoornaamste in onze geschiedenis aanroeren: zelfs de namen van de helden te noemen is onmogelijk. Wij zien de beweging zich verspreiden over de Engelsch-sprekende wereld en voor eenigen tijd bijna beperkt alleen tot Engelsch-sprekende menschen Eén vreemde uitzondering is er. Een kleine groep Duitschers in Westfalen werden Baptisten in 1708 als gevolg van Bijbelstudie, doch in een paar jaren moesten allen emigreeren over den Atlantischen Oceaan, waar ze nog bestaan als een afgescheiden lichaam; de „Dunkards".

Doch dit lichaam was zoo klein, dat het practisch juist is om te beweren, dat gedurende de grootste helft van onze geschiedenis (zegge ongeveer van 1609 — bijna 1800) de Baptiste beweging Anglo Saxisch was. Dat is een reden waarom ik zei dat „John Smith" een typisch persoon is om aan het hoofd van de Baptisten schare te staan. Als Engelschman ben ik dankbaar voor het aandeel, dat Engelsch-sprekende menschen hebben gehad in deze beweging van den Geest Gods. Wij hebben, zooals u weet, een Staatskerk, die zich met trots de Kerk van Engeland noemt. Ik aarzel niet om in het licht der feiten, er aanspraak op te maken, dat de meest karakteriseerende en opvallende trek in den godsdienst van de Engelsch-sprekende wereld als een geheel niet het Anglicaansche Episcopalisme is, maar de Baptiste kerken. Reglement, vrijheid, democratie, plicht, initiatief — de kenmerken van ons leven op zijn best genomen — zijn belichaamd in het geloof en den bestuursvorm der Baptisten. Vraag ook welke enkele persoon het meest de religie van Engeland vertegenwoordigt en het antwoord zal niet zijn de Aartsbisschop van Canterbury, maar onze Bunyan, die ook uw Bunyan geworden is.

(Wordt vervolgd).

III

INGEZONDEN.

In De Christen van 31 October j.l. trof ik een ingezonden stuk aan van K. T. (waarom niet onderteekend met naam?) die in dat stuk zijn meening weergeeft over het al dan niet toelaatbare voor een Christen om de wapenen te dragen.

Met verwondering las ik *het voor mij oncontroleerbare*, dat in de eerste gemeenten geen soldaat gedoopt werd of hij moest den krijgsdienst verlaten, terwijl een broeder die zich in den krijg begaf uit de gemeente moest gestooten worden. Ik las met verwondering, omdat de Heere Jezus in Luc. 7 over *het beroep* van den hoofdman niets zegt en hem alleen prijst om zijn geloof, terwijl van Cornelius in Handel. 10 zelfs vermeld is dat die op bevel van Petrus gedoopt werd. Ik heb mij afgevraagd of Petrus in dat geval gefouteerd heeft en peins nog over het feit dat ook op dien krijgsman de Heilige geest viel.

Ik vraag geen antwoord hierop, omdat het mijn bedoeling niet is over dit onderwerp een polemiek te voeren, want naar mijne meening en ervaring maakt dat heete hoofden en koude harten.

Wel zou ik aan de redactie van De Christen willen vragen om dergelijke stukken, die veeleer verdeelen dan samenbinden, niet op te nemen. Er zijn naar mijne meening andere onderwerpen, die zeker voor ons Christenen niet minder belangrijk zijn dan het door mij gewraakte die onze aandacht vragen en die kunnen dienen tot opbouw van het persoonlijke en gemeentelijke geestelijke leven. Wij hebben iets noodig dat niet het *hoofd* verhit maar dat het *hart* doet gloeien van liefde en ijver voor de eer van God en het zieleheil van hen die Jezus Christus nog niet kennen als hun Verlosser en Zaligmaker.

Met dank voor de plaatsing,

Hoogachtend,

J. DE NEEF.

EDE, 3 Nov. 1930.
Artillerielaan No. 6

NASCHRIFT. Br. K. T. behandelde in zijn „Ingezonden" een vraagstuk, dat van groot belang is en velen bezig houdt. Waarom zou daarover in „De Christen" gezwegen moeten worden? We kunnen toch wel verdragen, dat iemand er een andere meening op na houdt dan wij? En we staan toch hoog genoeg om daarover van gedachten te wisselen, zonder heethoofdig te worden en 't hart te laten bevriezen? Een gedachtenwisseling over een belangrijk onderwerp kan het inzicht verhelderen en het hart (de levenshouding) reinigen.

Voorts is het voldoende als de naam van inzenders de Redactie bekend is.

E.-R.

III

CORRESPONDENTIE

HET RADIOPROGRAM. Door de Redaktie was besloten in de programma's onzer uitzendingen de tekst der liederen niet meer op te nemen, daar die toch op andere wijze voldoende bekend gemaakt worden aan de bezitters van Radio-installaties. Door een samenloop van omstandigheden zijn ze j.l. week toch gepubliceerd in het programma van de uitzending te Stadskanaal. Voortaan bespare men zich echter de toezending van den tekst der liederen. E.-R.

Vrijdag 21 November 1930 No. 2158 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

AAN ZEER STILLE WATEREN

HOE STAAT HET MET ONZE LIEFDE?

Openbaring 2 : 1—7.

Dat is wel de blijvende beteekenis van het boek der Openbaring, dat het ons de laatste, alles afsluitende mededeeling van den verhoogden Christus en Zijn Geest geeft.

Wat wij over de toekomstige ontwikkeling der gemeente weten en weten moeten, heeft God ons daarin gezegd. Wel is veel voor ons nog duister, helaas voor velen een oorzaak, dat zij zich tot dit boek niet aangetrokken gevoelen.

Maar de 7 zendbrieven aan de 7 gemeenten in Klein Azië zijn helder genoeg, om daarover iets te zeggen. De apostel ziet deze gemeenten als 7 gouden kandelaren: Efeze, Smyrna, Pergamis, Thyathira, Sardes, Filadelfia en Laodicea. Als vertegenwoordiger wordt de engel, de ster of bisschop, de leerende ouderling genoemd. Maar zonder twijfel gelden de brieven niet enkel de leiders, maar ook de geheele gemeente zelf.

En meer dan dat, wij mogen gerust aannemen, dat de vermaningen, tot deze 7 gemeenten gericht, bestemd zijn voor alle gemeenten, ook voor die van onzen tijd.

Immers, elke brief sluit met de dringende vermaning: „Die ooren heeft, die hoore wat de Geest tot de gemeenten zegt!"

Dus elke gemeente, ja elk kind van God moet luisteren en wel bedenken, het zijn geen menschenwoorden, maar Gods woorden, van den Heer der gemeente afkomstig.

Elke gemeente heeft het haar eigen karakteristieke stempel, wat haar opgedrukt is.

Wat de Heer in deze gemeenten prijst of afkeurt zal in een of andere vorm steeds weer herhaald en teruggevonden worden.

Deze zendbrieven zijn als spiegelbeelden voor de gemeenten. Dat de Heer meer te bestraffen dan te prijzen heeft, moet ons tot ernstig nadenken stemmen. Ook wij hebben wellicht innerlijke reiniging van noode.

* * *

De gemeente te Efeze wordt hier het eerst genoemd. Hier had de apostel Paulus drie jaar lang met zegen gewerkt. En hier heeft hij zijn kostelijkste brieven geschreven. Hier had ook de apostel Johannes gewerkt. Maar juist deze gemeente heeft de apostel een zeer ernstig woord te zeggen. „Maar Ik heb tegen u, dat gij uwe eerste liefde hebt verlaten".

Daarbij willen wij ons thans een oogenblik bepalen en ons afvragen: Hoe staat het met onze liefde? Dit kunnen wij wel zeggen: Zonder liefde is alle christelijke arbeid waardeloos, en slechts door liefde handelend geloof leidt tot leven.

* * *

Zonder liefde alle christelijk werk waardeloos. Elk der 7 zendbrieven wordt ingeleid door een passend woord van volmacht en zelfbewustzijn, waaruit wij zien, dat de Heer het recht heeft de gemeente een spiegelbeeld voor te houden. De gemeente te Efeze wordt er aan herinnerd, dat Jezus als hoogste autoriteit en koning onder de gemeenten vertoeft. Wij leven onder de oogen van een onzichtbaren Toeschouwer, voor Wiens scherpe blik niets verborgen blijft, Die met onomkoopbare gerechtigheid licht en schaduw te teekenen weet. Hij overziet ook te Efeze het licht niet. Het is van groote beteekenis, als van een gemeente gezegd kan worden: „Ik weet uwe werken, en uwen arbeid en uwe lijdzaamheid, en dat gij de kwaden niet kunt dragen; en dat gij beproefd hebt degenen, die uitgeven, dat zij Apostelen zijn, en zijn het niet; en hebt ze leugenaars bevonden; en gij hebt verdragen en hebt geduld; een gij hebt om Mijns naams wil gearbeid, en zijt niet moede geworden". Daar werd dus gearbeid om 's Heeren wil, niet om eer of roem. Orde en tucht werd gehandhaafd onder de leden. Valsche apostelen werden ontmaskerd en de teugellooze lust des vleesches en de onkuischheid werd gehaat. Onwillekeurig komt de vraag in ons op: Kan de Heer ook ons zoo loven en prijzen?

* * *

En toch, deze groote ijver kan de Heer, die dieper ziet dan wij, niet bedriegen over een vreeselijk gebrek: In de gemeente ontbreekt het aan rechte liefde tot den Heer, aan liefde tot de broeders! Johannes zegt in zijn eerste brief: „Geliefden, laat ons elkander liefhebben, want de liefde is uit God: en een iegelijk, die liefheeft, is uit God geboren en kent God. Die niet liefheeft, die heeft God niet gekend; want God is liefde! God is liefde, en die in de liefde blijft, die blijft in God en God in hem.

Het was vroeger anders geweest te Efeze, zij leefden toen in de volle tegenwoordigheid des Heeren. Zijn liefde vervulde de harten, Zijn woord, Zijn werk, Zijn genade was hun hoogste vreugde. Brandende, offervaardige liefde was er tegenover den Heer Jezus Christus, een sterke band der liefde omstrengelde de broederschap der gemeente.

* * *

Maar nu was die liefde aan het verkoelen.

De christelijke bedrijvigheid ging wel verder, de vorm bleef; maar de kern van de zaak ging verloren. Jezus' tegenwoordigheid met Zijn Geest en gloed was uit de veruiterlijkte gemeente verdwenen en daarmee het innerlijk leven, want zonder liefde is alle werk in Gods koninkrijk waardeloos. Zonder liefde is er geen levende gemeenschap met God. Zonder liefde is het nog slechts een koude organisatie, maar geen levend organisme, waarin elk zich gevoelt als lid van Zijn Lichaam. Zonder liefde is alle werk voor Christus waardeloos!

* * *

Hoe staat het nu met ons? Met onze liefde? Zijn wij nog steeds vervuld

met liefde voor den bij ons tegenwoordigen Christus?

Of zou Christus' oordeel ook over ons moeten luiden: „Maar Ik heb tegen u, dat gij uwe eerste liefde hebt verlaten?!" Het kan zeker geen kwaad, ons dat eens voor te houden.

Toen onze gemeenten ontstonden, hoe waren toen de harten vervuld met liefde tot Jezus en Zijn zaak! De gemeenten waren in het begin o zoo klein, dan zijn zij nu toch reeds heel wat grooter geworden. Maar zijn zij ook grooter geworden in de gaven des Geestes, ook grooter in de liefde? Veel is er anders geworden. Allerlei takken van arbeid zijn ontstaan, en zij groeien en bloeien. Wij kunnen ons onszelf niet meer voorstellen zonder onze geliefde vereenigingen. Maar is er nog altijd dezelfde brandende liefde tot den Heiland en Zijn woord? O, wij willen het onszelf afvragen, of wij slechts onzen Heiland en niets dan Hem willen gehoorzamen en Zijn wil trachten te volbrengen.

* * *

Slechts door liefde handelend geloof leidt tot leven. Daarom roept de Heer de gemeente te Efeze in Zijn zendbrief toe: „Gedenkt dan, waarvan gij uitgevallen zijt, en bekeert u, en doet de eerste werken; en zoo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen, en zal uwen kandelaar van zijne plaats weren, indien gij u niet bekeert". Het is dus zeer gevaarlijk voor een christen zoowel als voor een gemeente, in de liefde achterlijk en slap en moede te worden. Het einde is de dood van het geestelijk leven. Het einde is Gods vreeselijk oordeel, dat met bijzondere scherpte over het kind van God en de gemeente kan gaan. Ieder weet, dat dit een feit is. De gemeenten van Klein Azië en Afrika zijn onder den stormloop van den valschen profeet Mohammed nagenoeg vernietigd. Efeze is nu een armzalig dorp. Waar men van het evangelie niet hooren wil, gaat men den ondergang tegemoet. Dwaalt niet. God laat Zich niet bespotten! „Want wat de mensch zaait dat zal hij ook maaien. Wie in het vleesch zaait, zal uit het vleesch verderving oogsten. Maar wie in den Geest zaait, zal door den Geest het eeuwige leven oogsten". Waar de liefde sterft, sterft het leven. En het einde is de dood.

* * *

„Bekeert u!" Ziet, dat is groote genade des Heeren, dat Hij nog waarschuwt en vermaant tot ommekeer. Dan is er toch nog uitredding mogelijk. Denk na over u zelf, zie niet altijd op anderen, ook niet te veel op hen die voorgaan. Van uzelf wordt rekenschap gevraagd. „Bekeert u!"

Velen schrikken van dit woord. En toch is het een genadewoord, een liefdewoord, een woord van uitredding, zoodat de verdwaalde eindelijk den rechten weg kan vinden, de verdrinkende het reddende touw kan grijpen. Bekeert u, wend u heen naar Christus, smeek om genade en ontvang het eeuwige leven na vergeving van zonden!

Er is geen andere weg tot behoud, dan zich te wenden tot den gekruisigden Heiland van zondaren. Hij wil u geven een nieuw hart, een hart vol liefde en ernst en overgave. Alleen een levend geloof stelt in staat lief te hebben en bij Jezus onzen Heiland, te blijven. Alleen zulk een heeft deel aan de belofte: „Wie overwint, Ik zal hem geven van den boom des levens, die in het paradijs Gods is".

Hoe staat het met onze liefde? Dat is een ernstige vraag. Dat is de levensvraag voor ieder christen en elke christelijke gemeente! Zonder liefde is daar alles waardeloos! De Opgestane heeft bij Zijn ontmoeting met Petrus enkel gevraagd: „Hebt gij Mij lief?" Welgelukzalig, die op deze vraag kan antwoorden: „Heer, Gij weet alle dingen, Gij weet, dat ik U liefheb!"

D. G. B.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Onze gemeente te Deventer gaat in Zwolle aan den arbeid. En gelijk de broeders en zusters al weten, is de Unie-commissie in volle sympathie met deze activiteit, zoo zelfs, dat ze haar finantieel behoorlijk steunt. Zooeven gewerd mij de mededeeling van br. Dijkstra, secretaris onzer gemeente te Deventer, dat Zondag 23 Nov. a.s. de groote dag zal zijn, waarop het pand aan de Thorbeckegracht 36, Zwolle, in gebruik wordt genomen. Het programma der plechtigheden luidt als volgt: 4 uur nam. Godsdienstoefening en wijding; 5½ uur koffiepauze; 6½ tot 9 uur Liefdemaal.

De poging van Deventer om te Zwolle te evangeliseeren en er, zoo de Heer wil, een gemeente te formeeren, die een juist beeld geeft van de idealen van het Baptisme, verdient ons aller biddenden steun. Eigenlijk behoorden al onze gemeenten een of meer afgevaardigden naar de openingsbijeenkomsten te zenden! Jammer, dat eerst heden van het een en ander kan worden kennis gegeven. Gij moet namelijk weten, dat de datum wel vroeg genoeg werd bepaald, maar dat de officieele vergunning om godsdienstoefening te mogen houden eerst den 14den November is afgekomen.

Nu een Uniegemeente met Uniesteun te Zwolle aan het werk is getogen en op geregelde tijden onderlinge en openbare vergaderingen houdt, mogen we natuurlijk verwachten — het spreekt vanzelf — dat de attestaties van leden onzer Uniegemeenten voortaan naar de gemeente Deventer worden gezonden. God zegene onze broeders te Zwolle.

* * *

Nog even moet ik met onze kerstnummers aan den loop. Verleden week kreeg ik een schrijven, waarin mij het geheim werd verklapt, dat „onze jonge menschen weinig willen doen", zijnde de reden, waarom „de bestelling niet hooger is uitgevallen".

Voor den honderdsten keer herhaal ik, dat onze kerstuitgave niet uitsluitend aan de welwillendheid of onwelwillendheid van de jongedochters en jongelingen mag worden overgeleverd. Dat is in den grond der zaak ongemeentelijk, on-nieuw-testamentisch, onbroederlijk en onchristelijk. Wij, Baptisten, beroemen ons er op Nieuw Testamentische gemeenten voor te staan. In zoo'n Nieuw Testamentische gemeente zijn noch Joden, noch heidenen, noch armen noch edelen; noch jonge menschen, noch oude lieden! Daar zijn allen broeders en zusters in Jezus Christus. Wanneer de ouderen en geëerden in ons midden niet voor kerstnummerarbeid in aanmerking komen, waarom de jongeren dan wel? In sommige van onze gemeenten zijn de jongeren met arbeid overladen, terwijl de ouderen rentenieren! En gij weet evengoed als ik, dat renteniers doorgaans critische menschen zijn! Ik hoop van harte, dat vele veertigers en daarboven zich van hun ingeroeste gewoonte om netjes te zeggen hoe het moet, losmaken en met kerstnummers gaan werken.

J. W. WEENINK.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Geboorte van den Voorlooper van den Messias. Maria.

Luk. 1.

Les voor Zondag 21 Dec. 1930.

Het Kerstfeest staat voor de deur in de laatste weken hebben de Zondagsscholen zich er al op geprepareerd door kerstliederen te leeren, maar met de vertelling waren wij nog 600 j. van het Kerstfeest verwijderd. Daarom maken wij nu maar een sprong, een reuzensprong, zoodat we in eenmaal komen in den tijd van Jezus' geboorte.

(Luk. 1 : 1—4 slaan we over).

In den tijd, toen de Heere Jezus geboren werd, woonde er ergens in het gebergte van Judea een godvreezend echtpaar; de man was priester en heette Zacharias, de vrouw heette Elisabeth. Deze twee menschen hadden zoo graag een zoon willen hebben. Dikwijls hadden ze er om gebeden,

maar de Heer had hun gebed niet verhoord. Ze waren al wat op leeftijd gekomen en hadden langzamerhand de gedachte aan een zoon maar opgegeven.

Omdat Z. priester was, moest hij evenals andere priesters, wanneer het zijn beurt was in den tempel dienen. Eens, toen Z. weer bij den tempel was en in den tempel het reukoffer moest bedienen, kreeg hij plotseling bezoek, waar hij van schrok. Vertel maar verder; 't is niet moeilijk. 't Reukofferaltaar stond in den tempel, in het eerste deel, het heilige, dicht bij het voorhangsel, tegenover de ark des verbonds, die achter het voorhangsel in het heilige der heiligen stond.

V. 24 en 25 overslaan.

Nu v. 26—38. Te Nazareth woonde een jongedochter, die Maria heette. Ze zou weldra in het huwelijk treden met den timmerman Jozef. Ik geloof, dat ze in haar dorp gunstig bekend stond.

Deze jongedochter kreeg ook vreemd bezoek. De engel Gabriël, die bij den ouden Z. was geweest, kwam ook bij haar. Hij groette haar heel vriendelijk; vertel v. 28. Maria dacht: „Wat mag dat wel beteekenen?" Maar de engel stelde haar dadelijk gerust, v. 30. En toen bracht hij zijn boodschap over, die God hem meegegeven had. „Maria — sprak hij — gij zult een zoon krijgen; en gij moet hem Jezus noemen, want Hij zal zijn volk zalig maken van hun zonden. (Mat. 1 : 21 voegen we hier tusschen). Hij zal groot zijn en Hij zal de Zoon van God heeten!"

Het kwam Maria vreemd voor en dat zei ze ook, maar de engel stelde haar weer gerust en zei: „Wat u onbegrijpelijk voorkomt, Maria, dat zal de H. Geest doen. En waarom vindt gij het zoo wonderlijk? Ik zal u nog eens wat anders vertellen. Zelfs uw nicht Elisabeth krijgt nog een zoontje van den Heer; want geen ding zal bij God onmogelijk zijn". Toen geloofde Maria. Ze was gerust, en ze zei: v. 38.

V. 39—56 slaan we maar over. We hebben toch niet veel tijd met 't oog op 't Kerstfeest. Er is den laatsten Zondag voor 't Kerstfeest gewoonlijk heel wat te doen.

Eindelijk brak de dag aan, dat de belofte, die de engel Gabriël in Gods naam aan Zacharias overgebracht had, vervuld werd. In de woning van Zacharias en Elisabeth was een zoontje geboren. Buren, familieleden en vrienden verblijdden zich mee. Vader Z. was natuurlijk ook heel blij, maar nog altijd was hij sprakeloos. Nu zou 't echter niet lang meer duren.

Op den achtsten dag, als bij de Joden de besnijdenis plaats vond, kregen de kindertjes ook hun naam. Vertel v. 59—66.

Als er nog tijd is, kan men wat van den lofzang van Zach. vertellen. Is er geen tijd, dan is 't beste, hier te eindigen. Als slot zou men kunnen zeggen: „We hebben nu al gehoord, dat de belofte aan Zach. vervuld werd; wat er terecht kwam van de belofte aan Maria zullen we op 't Kerstfeest hooren!

K. R.

III

Mededeelingen over de 8e Predikantenvergadering

door A. P. Barendregt.

III.

Een zeer interessant punt op de agenda bleek de inleiding van br. Louw te zijn over „Gemeentetucht".

De bespreking van dit onderwerp is voor ons allen, maar vooral voor de jongeren onder ons, van veel belang geweest. 't Is eigenlijk een onderwerp, waarvoor onze gemeenten zich in 't geheel wel interesseeren. Op dit gebied is er vast en zeker al heel veel gezondigd. Natuurlijk niet met opzet maar ter goeder trouw, omdat men zich het wezen en 't doel der tucht niet recht klaar maakte.

Gelukkig is in verreweg de meesten onzer gemeenten de tijd voorbij, dat men maar afsneed en royeerde.

Hoe stond vaak zoo'n gemeente zelf, die een of meerdere leden meende te moeten afsnijden? O, zoo vaak werd zij in die oogenblikken niet door den liefdegeest maar door zeker farizeïsme bezield.

Vaak werd nog tucht toegepast, vooral in zekere gevallen, als de patiënten al degelijk berouw hadden over hun misstap, enkel en alleen omdat de „naam der gemeente" door 't slijk gehaald was. Zoo werd de tucht, uitsluiting van het avondmaal, of uitdoen uit het ledenboek, regelrecht als een soort van zoeten wraak beoefend.

De zeer levendige bespreking bewijst wel, dat hoe langer hoe meer de overtuiging veld wint, dat al het mechanische uit de tucht moet worden uitgedreven. Tucht in de gemeente is en moet blijven een functie van het leven, zij 't dan ook een pijnlijke functie. Tucht mag niet wraak wezen, maar moet het middel zijn om dwalenden te redden. Daarom moeten degenen, die onder tucht gesteld moeten worden, *bijzonder* in de liefde en belangstelling der geheele gemeente deelen. Als 't doel echter bereikt is en degene die bestraft moest worden werkelijk tot berouw komt; dan moet de tucht zoo spoedig mogelijk weer plaats maken voor de volle gemeenschap. Daarom kan men moeilijk van te voren zeggen hoelang iemand onder toezicht of censuur moet blijven. Eigenlijk tot het doel, d. i. oprecht berouw bereikt is. Dat kan vlug zijn. 't Kan ook lang duren. 't Kan ook heelemaal uitblijven. Dan heeft zoo iemand zich gekenmerkt als niet tot de gemeente van Christus te behooren.

Er werd niet gesproken over de vraag, wat gedaan moest worden met leden, die van uit den tollenaarsstand, over het kindschap heen, in 't farizeïsme waren beland. Er werd ook niet gesproken hoe te handelen met beslist oud-testamentisch georiënteerde broeders en zusters. Volgens 't inzicht van enkele der broederen echter, waren dat soort van leden nog moeilijker dan degenen, die eens gerechtvaardigd, weer zondaren geworden waren.

III

ÉÉN EN EENS.

(Slot.)

In het voorgaande gedeelte van dit artikel spraken wij hoofdzakelijk over het éénzijn of de eenheid der Gemeente, zooals zij door God geschapen is in Christus Jezus. Die éénheid is naar de bedoeling Gods en de hoogste en treffendste openbaring Zijner genade onder de menschen. Vandaar ook, dat de Apostelen in hunne brieven aan de Gemeenten, dikwijls zulke heerlijke opvattingen omtrent de Gemeente, ondanks de vele gebreken en fouten in de Gemeenten, in het licht stellen.

In den brief van Paulus aan de Gemeente in Galatië, waarin zooveel strijd en ellende tot groot verdriet van den Apostel, zich vertoonde, schrijft hij nochthans: „Gij zijt allen één in Christus Jezus". (Gal. 3 : 28).

Nu is er, zoo naar de letter gezien, tusschen „een" en „eens" slechts weinig verschil, 't is slechts een „esje", maar dat klein letterteekentje kan nog wel veel te doen maken onder hen die streven naar eenheid der geloovigen of van de Gemeente. Dat kleine „esje" heeft de vorm van een slang, en doet ook wel het werk van een slang.

Dit noopt tot voorzichtigheid in de Gemeenten.

Dat alle oprecht geloovigen naar eenheid der en eensgezindheid in elke locale Gemeente verlangen, is naar den aard van hun leven, dewijl zij het leven van Christus door den Heiligen Geest leven. Maar nu ook te eischen, dat men het met alles en alles „eens" moet zijn, en de meening toegedaan is, dat als „eens" er niet is, dan ook de éénheid is verbroken, dan verlangt men het onmogelijke in het nog wisselende, onvolkomen menschenleven, ook der geloovigen!

Denk b.v. aan 't zeer groote verschil van opvoeding en onderwijs tusschen de een en den ander. Dit brengt ook mede verschil van karaktervorming, verschil van verstandsontwikkeling, verschil van geestelijke ervaring van ouden en jongeren, daarna ook

van de kinderen, verschil van wetenschappelijke opleiding en ook verschil van practische bedrijven enz. Daaruit volgt weer belangrijk verschil van *inzicht* en scherpzinnigheid, gelijk die overal onder de menschen in verschillende deelen en standen der maatschappij op te merken valt. Dit blijkt eveneens en hetzelfde, in de Gemeente des Heeren, zoolang zij nog in hare aardsche gestalte bestaat.

Laat ons God danken voor die verscheidenheid. Zij is onder de wijze leiding van Hem, Die ons zoo lief heeft, hoogst heilzaam, en maakt, dat de eene mensch den andere kan helpen en dienen, kan voorlichten en in de hand werken, opdat het geheele werk, dat God Zijnen menschen tot taak gesteld heeft, regelmatig zoude uitgewerkt worden naar Zijn bedoelen.

Het is er mede als met een kunstig gebouwde machine met honderden raderen en radertjes, die allen dienst doen, van het groote vliegwiel af tot het kleinste duimradertje, zie dat ook in uw uurwerk, er kan niets uit gemist worden, al het aanwezige doet dienst, en het werk loopt geregeld.

Nu is het wel bekend, dat er door de zondige menschen, als wij zijn, menigmaal van dat schoone samenstel ontzettend veel misbruik gemaakt wordt, en dat velen ontevreden en oneenig zijn, maar dat verandert niets aan de wijze samenstelling des Scheppers.

Past dit nu toe in de samenleving der Chr. Gemeenten, ook onze Gemeenten, en ge ontdekt dezelfde verschijnselen. De Heere heeft Zijne Gemeente *één* gemaakt, maar niet al de leden zijn het met elkander en met elkanders doen en optreden eens; ook niet „eens" met elkanders denken en spreken. Zoo eischt dan menigeen van een ieder ander, dat hij of zij het met hem eens zal zijn, en waar dat niet gelukt, denkt hij de eenheid weg en onmogelijk, terwijl hijzelf het met zijn andersdenkende tegenstanders niet éèns is.

Van het absoluut *eens* komt nooit iets terecht.

't Is ook niet noodig, mag ook niet noodig geacht worden.

We behoeven 't met niemand eens te zijn *dan met den Drieëenigen God en Zijn Woord.*

De eisch van eens zijn brengt tot veel strijd en oneensgezindheid in de gemeenten, en daardoor wordt veel goeds tegengehouden en bedorven, veel bitterheid verwekt, veel liefdeloosheid gekweekt, en veel kostbaren tijd verspild, die tot heil der gemeente en haren arbeid zou kunnen aangewend worden. Dit is in strijd met den wil des Heeren en met Zijne bedoeling aangaande de Gemeente.

De eisch van eens zijn met ons, die men anderen stelt, stoelt op den wortel *hoogmoed.* Men zegt er eigenlijk mede: ik alleen denk goed, spreek goed en doe goed — mitsdien als ge 't niet met mij eens zijt, deugt het met u niet!

Mogen we dan niet pogen 't met elkander eens te worden? O, zeer zeker, als we daar drang toe gevoelen en in den geest der liefde elkander willen trachten te *overtuigen,* van wat we voor goed en noodig achten, is dat zelfs roeping. Dan kunnen we het eens zijn, en ook *één* met onzen Heere en Zaligmaker en met Zijne Apostelen en Profeten, door wie God ons heeft willen overtuigen, om in onze harten geloof te wekken. Zoo kan 't worden: één en éèns.

N. v. B.

III

ONZE JEUGD OP HOOGER PEIL.

Toespraak, gehouden door Ds. H. Visser in de Jeugdvergad. op 12 Nov. te Sneek.

Vermoedelijk heeft 't onderwerp van mij, door u allen op de agenda gelezen, u niet bijzonder aangetrokken. Ik heb daarmee ten zeerste gerekend en doe het bij het uitspreken nog, want het valt gewoonlijk niet gemakkelijk de aandacht te trekken.

Vooral de gebeurtenissen onzer tijden zijn ook zoo geweldig imponeerend op Jong en oud, dat ons aller gedachten veelal in banen geleid worden, waardoor we veeleer blootstaan schade dan voordeel onzer zielen te behalen.

Mij dunkt, het is dan ook niet noodig de verschillende zaken aan te halen, die meestal dermate materialistisch zijn, dat ik groot gevaar zoude loopen elkaar heden bezig te houden met wat niet sticht; daarvoor wil ik mij en u allen ernstig hoeden. Trouwens, het is ook allerminst mijn bedoeling om critisch af te breken, dan veeleer op te bouwen; doch, wel verstaan, dan moet dat opbouwen toch ook weer niet zelden geschieden ten koste van wat noodzakelijk moet verdwijnen.

Als b.v. een nieuw bouwwerk ergens verrijzen moet op de plaats waar het oude zich bevindt, dan zou het toch groote dwaasheid zijn te beginnen met bouwen, alvorens er eerst een grondige opruiming gehouden is van wat het nieuwe hindert. Wij hebben in onze jeugdbeweging met die wet van opruiming of verdwijning van wat het betere, het edele, het nieuwe hindert, te rekenen, willen wij goed slagen.

Ik mag dan ook de veronderstelling koesteren, dat er wel niet één in deze vergadering aanwezig is, die niet nagedacht heeft over wat in ons thema ligt opgesloten en wat we er mede bedoelen.

Immers, wij spreken taalkundig van „hooger peil" als het de waterstand betreft, en dat verstaat direct elk Nederlander, omdat we in een waterland wonen. Zoo gebruiken wij in onze taal het woord „peil" voor ontwikkeling, — kennis, — wetenschap, — taalkunde, — spraakkunde, — vakkunde, — muziekkunde, — samenleving, enz. enz.

Bekend zal het u allen wezen, dat wij het Bijbelsche beginsel „bekeering of wedergeboorte" voorstaan en ook verkondigen. Dit beginsel is zuiver Messiaansch, of wilt ge: Apostolisch. Door het in de praktijk brengen van dat beginsel, zijn onder de genadige werking des H. Geestes de Gemeenten in het Apostolische tijdvak ontstaan, alsook onze Baptistische Gemeenten in Nederland en andere landen der wereld. Uit oorzaak van dàt beginsel roepen wij allen menschen toe: bekeert u, want het Koninkrijk Gods is nabij gekomen; of; gelooft in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden. — Ja, daarvoor Evangeliseeren wij. Daarvoor hebben wij onze publieke predikingen. Daarvoor hebben wij onze Traktaatvereenigingen, Jeugdvereenigingen of wat daarmede praktisch samenhangt. Steeds staat bij ons de bedoeling voorop, die door geen uiterlijk middel moge verdrongen worden, om menschen, jongen en ouden, te dringen tot het geloof in Christus, Gods Zoon, en gebouwd te worden op Hem, Die het vaste fondament der wedergeboorte, geloof en doop is.

Vanuit dàt begin behoort het leven van een iegelijken mensch zich „op hooger peil" te ontplooien en op te werken.

Doch, nu bestaat er een wezenlijk gevaar en dat is: dat een mensch, jong of oud, begonnen is te bouwen, maar niet voleindigd, d.w.z. dat „halt" gehouden wordt bij het begin, en zulks wordt nadrukkelijk in den Bijbel, alsook uit den aard der zaak, tenzeerste afgekeurd.

Wij zouden vele voorbeelden, vooral dikwijls voorkomend in jeugdige menschen, kunnen aanvoeren, die op droevige wijze bevestigen dat men „halt" hield bij het begin. Men leek tevreden te zijn met bekeering en Doop. Als die beide zaken eerst maar waren ervaren, dan sloop allicht de gedachte binnen: zie zoo, nu ben ik, waar ik wezen moet.

Maar eilieve, dit is een erge misvatting van waartoe men kwam, want het begin is *bereikt* door de genade Gods, om vanuit dàt begin „het leven op hooger peil" te voeren.

Dat begin moet de aansporing blijken, om zijn doorwerking te hebben in alles en in allen. Dat begin is de wortel van den boom van het leven der genade om al hooger en hooger te groeien, te bloeien om gewenschte vruchten te dragen. Dat begin moet

wezen de heiligende kracht, de intensieve kracht Gods, die het stempel zet op al onze levensdaden en idealen. Alles wat de jong-bekeerde verricht, moet zich vanuit het begin modelleeren en fatsoeneeren; daarom vermaande de groote Apostel aan Titus „deftig" te zijn, Tit. 2 : 7: En „deftig" te zijn is geen trotschheid, geen verwaandheid — maar bescheidenheid, eerbied, fatsoenlijkheid, ongekunsteldheid, lieflijkheid, prettigheid, enz. enz.

Uit onze eigen jeugddagen herinneren wij ons het zeer beteekenisvolle, lieflijke woord des Apostels aan zijnen geestelijken zoon Timoth. Vlied de begeerlijkheden der jonkheid, en jaag na rechtvaardigheid, geloof, liefde, vrede met degenen die den Heere aanroepen uit een rein hart, 2 Timoth. 2 : 22. Dit heerlijke woord maande ons, ons leven „op hooger peil" te brengen enniet staan te blijven bij het begin. Hierdoor verkregen wij inzicht in de mogelijkheid om te leven al hooger en hooger. In ons werd de goddelijke energie gewekt om te willen en te kunnen, met terzijde stelling van datgene wat naar beneden zoog. Ja, dat kostte geweldige strijd, en welke strijd nog niet geeindigd is, maar, Gode zij dank, gevoerd wordt in Zijn kracht „tot hooger heil" bij onzen Heere.

Een zeer ernstig verschijnsel is er waartegen dus gewaarschuwd moet worden, dat men bij het „begin" „halt" hield, men al spoedig benéden inplaats bóven dit peil ging leven. Er kwam inzinking inplaats toename. Er kwam verslapping, afdaling inplaats van hooger op te gaan. De temperatuur ging beneden het normale, want een zijdelingsche invloed werd geduld, waardoor de Symptoom van achteruitgang ontstond. Ach, dit was ook het beklagenswaardige verschijnsel in de Gemeente van Laodicea: omdat gij lauw zijt — zoo zegt Jezus Christus — zal Ik u uit Mijn mond spuwen. — Kan men iets verachtelijkers bedenken dan uitgespuwd te worden? Immers het beteekent: Ik walg ervan, het is mij verachtelijk, verwerpelijk. Het leven van die bekeerde en gedoopte menschen lag ver beneden het normale, ver beneden het begin, ver beneden Christus. Zij waren goed begonnen, maar ach, zij waren in des Heeren kracht niet voortgegaan hun leven „op hooger peil" te brengen.

Wij begeeren niets meer, maar ook niets minder, dan onze jeugd „op hooger peil" te voeren en dat van grondop aangevangen, nietwaar? Neen, neen, geen luchtkasteelen bouwen, die wegzinken, maar wij willen gegrondveste levensidealen, die tot uitgang hebben: „De waarachtig levende Heiland", die de werkelijkheid der godzaligheid is. Zie, daar hebben we, wat we willen — want het Apostolische woord zegt : *oefen* uzelven tot Godzaligheid, en : de godzaligheid *is* tot alle dingen nut, hebbende de belofte voor dit en het toekomende leven. Alle dingen behooren getoetst aan de godzaligheid en die niet door haar worden aangetrokken, die moeten verdwijnen. Het waardelooze, het niet veredelende, het niet verheffende moet beslist plaats maken voor het edele, lieflijke, welluidende, voor het hoogere.

Laat ik nu nog enkele gegevens mogen noemen voor de praktijk om „onze jeugd op hooger peil" te brengen.

1. Allereerst, laat ons probeeren degelijke studielust bij onze jeugd te wekken.

Hun aanleg moet onderzocht worden. Hebben ze lust in muziek, in zingen, taalstudie, in Historie, in Letterkunde, in bijbelstudie, in Techniek, in Huisvlijt — kortom in alles wat de geest verheffen en veredelen kan? Ik bedenk het echter wel, dat wij, bij 't noemen van deze zaken op groote bezwaren zullen stuiten, doordien wij wellicht niet bij machte zijn om tot de

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

41. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een korte godsdienstoefening. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen. Op een wandeling in de bosschen wist Sonwald nog intijds doove Jorg te redden, die zich door ophanging van het leven probeerde te berooven. Hij wordt ;ten slotte ondergebracht bij de bezembindersfamilie Wimmers. Daar wordt iets uit de donkere ure uit Jorg's leven ontdekt, en Wimmers vraagde juffrouw Veerman, of de Heere God de onrechtvaardige menschen ook zou bezoeken met Zijn oordeelen.)

»God wil niet den dood van een mensch in zijn zonden, maar dat hij zich bekeere en leve, staat er in Gods woord. Maar wanneer de mensch geen acht slaat op God en Zijn woord, dan heeft dat steeds vreeselijke gevolgen voor die mensch. Want in de Bijbel staat voor alle menschen raad, hoe zij hun leven hebben in te richten, wanneer het hem goed gaan zal. En nu, geliefde oude vrienden, heb ik alleen dit verzoek aan u, probeer die oude Jorg hartelijk lief te hebben. Ook de nieuwe onderwijzer zal u wel eens bezoeken en dan naar Jorg vragen.

En nu, weest Gode bevolen!«

Toen zij het huisje verlaten wilde, riep vrouw Wimmers haar nog achterna: »Hartelijk dank, juffrouw! En ook juffrouw Enke hartelijk dank!«

In de kamer echter riep Wimmers doove Jorg in het oor: »Dat wil ik je wel zeggen: juffrouw Veerman is een persoon als de gouden dageraad! Wat zij zegt, is waar! Dan kan men toch nog gelooven! Daar heb ik toch alle respect voor!«

Thuisgekomen, trof juffrouw Veerman in de woonkamer van juffrouw Enke de Dorenfelder Jood Meier Katz aan. Hij was klaarblijkelijk pas gekomen. Daarom ging zij na een korte begroeting naar boven naar haar kamer. Daar nam zij haar Bijbel ter hand, liet zich in haar oude rieten stoel neervallen en zat toen een tijdlang met gesloten oogen, het Boek van God tusschen de gevouwen handen vasthoudend. Zoo zat zij altijd gaarne, en hield dan een gesprek met Hem, die ziet wat er in onze harten leeft en woont.

Beneden in de kamer ging Meier Katz verder, toen de lucht weer schoon was voor hem: »Juffrouw Enke, wat heeft u toch een prachtige hoeve. Ei, ik wilde, dat ik die bezat!«

»Dan zou u er nog niets mee kunnen beginnen!« antwoordde de boerin van de Enke-hoeve. »U is toch geen landbouwer«.

»Nu, maar ik zou nog wel een kunnen worden. Ik heb altijd plezier gehad over deze mooie hoeve. Ei, Ik heb toch reeds met uw man gehandeld. En u is toch ook zelf wel met Meier Katz tevreden. Is dat waar, of is dat soms niet waar?«

»Waarom zou ik met u ontevreden zijn? Ik heb nauwelijks iets met u te verhandelen«.

»Komt allemaal wel weer! Ja, dat komt allemaal wel weer terug! De dwang zal in de handel wel weer eens moeten ophouden. Vrije handel moet er zijn, anders gaat de heele zaak kapot. Juffrouw Enke, zou u niet weer willen trouwen?«

Meier Katz was zakenman. En als echte zakenman »deed« hij in alle gangbare artikelen.

»Hoe komt u op zulk een vraag?« Over het bleeke gezicht van de boerin der Enke-hoeve gleed een heete blos.

»Nu, dat bedoel ik zoo,« gaf de Dorenfelder Jood losweg ten antwoord. »Het gaat mij eigenlijk niets aan; maar omdat ik met uw man zoo goed kon opschieten, dan vraagt men wel eens belangstellend naar de familie. Ik kan mij niet indenken, dat u niet weer zou

Een buitengewone Seizoen-aanbieding!

Boekennieuws! Aangezien de Boekenmarkt 'n beetje overvoerd is, tikten wij dezer dagen 'n aantal belangrijke partijen op den kop, die in gewone tijden op geen stukken na zoozeer in prijs zouden zijn verlaagd. Wij wijzen bij wijze van voorbeeld op VAN LUMMEL'S WERKEN, DE SERIES KERSTBOEKEN, enz. Dat is het eerste nieuws dat onze Boekenvrienden met vreugde zullen hooren. Maar er is méér! De aanbieding van onze 75 ct. deelen, keurig gebonden met stofomslag bovendien, is zoo vlot verloopen, dat de groote voorraden op een gegeven oogenblik uitgeput raakten en de verzending moest worden stopgezet. En nu is dit het groote nieuws: er is nieuwe voorraad aangekomen en de serie is bovendien nog uitgebreid! Zie No. 1--30. Tast nu toe! Want een dergelijke aanbieding is een unicum! De beste boeken, de beste schrijvers voor 75 ct. in band. -- Of er méér nieuws is? Leest onze aanbieding en U hebt het antwoord. En let vooral op de Jeugdlectuur voor St. Nic. en Kerstmis. **Wij staan weer gereed om U te bedienen. Doe het spoedig, opdat alles tijdig kan worden verwerkt.**

1. MEVR. MARION VEREN. Om een Leuze! Aangrijpend verhaal uit Duitschland tijdens het uitbreken van den Wereldoorlog. Een der mooiste boeken ooit door een vrouw geschreven. 208 bl., geb. 75 ct.

2. DE COSTER. De Bijbel in het Smidshuis. Treffend verhaal uit een moeitevol leven. 198 bl., geb. 75 ct.

3. SCHRIJVER. Ontwapend. Dit zeldzaam mooie boek nemen wij ditmaal ook op. 256 bl., geb. 75 ct.

4. RUNA. Stemmen. Diep geroerd wordt elk, die dit prachtverhaal leest. 220 bl., geb. 75 ct.

5. RUNA. Hij en zijn vrouw. Juweeltje van vertelkunst. Fijne, ongekunstelde humor. 175 bl., geb. 75 ct.

6. NAMENHAUER. Naar nieuwe stranden. *Meesterlijk verhaal uit het fel bewogen* leven van een jongen predikant. 250 bl., geb. 75 ct.

7. MARJ. BOWEN. Schimmen uit het verleden. Een mooi boek van een vermaard schrijfster. 190 bl., geb. 75 ct.

8. SHELDON. De Zeven dagen van Robert Hardy. De ontzettende droom van een rijk fabrikant en de ontroerende omzetting daardoor in zijn leven. 215 bl., geb. 75 ct.

9. ALCOCK. De Czaar. Schitterend verhaal uit Napoleon's tocht naar Rusland 1812. 416 bl., geb. 75 ct.

10. BROUWER. Moeiten des Levens. De strikken der geldgierigheid en de kracht des Geloofs. Fijne karakterteekening. 240 bl., geb. 75 ct.

11. MARJ. BOWEN. George Washington. De Vrijheidsoorlog. Tocht door Virginië. Het Verraad. Washington's vermetele zegetocht, enz. 256 bl., geb. 75 ct.

12. BREEVOORT. Vrouwenweelde en [illegible] 75 ct.

13. CHRISTALLER. Ruth's Huwelijk. Van een predikantsdochter. Haar verloving, bewogen huwelijksleven enz. Héél mooi. 240 bl., geb. 75 ct.

14. DEKKER. Uit de Strafgevangenis (Te Scheveningen). Deze gevangenisprediker vertelt ontroerend. Inh. o.a.: Een Indisch fourier. Den duivel te slim. Een kind v. gebed en tranen. Wijntje en Trijntje. Chantage. Vier boerenjongens, enz. 232 bl., geb. 75 ct.

15. PENNING. De Olmhoeve. Een dorpsgeschiedenis. 214 bl., geb. 75 ct.

16. RüDIGER. Haberman's Pleegzoon. Aangrijpende vertelling uit het Zigeunerleven. 254 bl., geb. 75 ct.

17. HOOGENBIRK. Een heel gewone Geschiedenis. Uit de papieren van een koopman. Mooi verhaal, fijne humor. 246 bl., geb. 75 ct.

18. OLGA v. H. Hetgeen God samengevoegd heeft...... Prachtverhaal uit een merkwaardig huwelijksleven. 246 bl., geb. 75 ct.

19. ROSEN. De Alpenkoningin. Verhaal uit de bergen, vol ontroerende tragiek. 238 bl., geb. 75 ct.

20. RUNA. Wildvogel. Uit een meisjesleven, vol kostelijke humor. 218 bl., geb. 75 ct.

21. SCHRIJVER. Het Eenzame Pad. Een der mooiste boeken ooit verschenen. 278 bl., geb. 75 ct.

22. EMMA W. CHRYSTIE TYNDALE. Van de donkerheid en wisselvalligheid des levens, en Gods zorg voor Zijn kinderen. 216 bl., geb. 75 ct.

23. SHELDON. Zijns Broeders Hoeder. Aangrijpend verhaal uit Noord-Amerika. 284 bl., geb. 75 ct.

24. MEVR. SCHROTT. Jacob Brunner. Uit de Tiroler bergen. Hoofdpersonen: Jacob. door zijn moeder bestemd om priester te worden en Mieke, het meisje, dat hij zielslief heeft. 212 bl., geb. 75 ct.

25. BREEVOORT. In den Kerkstrijd. Prachtverhaal uit „den goeden ouden tijd". 258 bl., geb. 75 ct.

26. Ds. STRAATSMA. Late Lente. Ontroerend beeldt de schrijver z'n kleine misvormde David uit, met zijn schuine angstoogen, maar scherp verstand. Late lente en late liefde, maar zij komen! 200 bl., geb. 75 ct.

27. IDSARDI. Als door Vuur. Buitengewoon prachtverh. Friesche volksleven. 280 bl., geb. 75 ct.

28. MEVR. HOOGSTR. SCHOCH. De Groote Levenswet. Een der mooiste boeken van de talentvolle schrijfster. 190 bl., geb. 75 ct.

29. AMY LE FEUVRE. Een gelukkige Vrouw. Schitterend verhaal uit een huwelijksleven. 260 bl., geb. 75 ct.

30. BREEVOORT. Tot het Licht. Aangrijpend verhaal. Een antwoord op de vraag of man en vrouw elkaar mogen verlaten. ook als de liefde „verdween". 240 bl., geb. 75 ct.

31. BRIEVEN EN DAGBOEK van den Vrijwilligen Jager Pieter Costerus. Tiendaagsche **Veldtocht 1830—'31. 240 bl. met** pl. Koopje 49 ct.

32. CLARA HEITEFUSS. Ik zocht Hem. Ontroerend verhaal uit het leven eener jonge vrouw. 160 bl., 59 ct.

33. BROUWER. Aan den Rand des Afgronds. *Prachtverhaal uit het leven.* 360 kol., 98 ct.

MEESTERWERKEN VAN LUMMEL.

34. H. J. v. LUMMEL. De Hopmansvrouw van Utrecht. Nu 59 ct.

35. H. J. v. LUMMEL. De Bijlhouwer van Utrecht. Nu 59 ct.

36. H. J. v. LUMMEL. De Smidsgezel van Utrecht. Nu 59 ct.

De geheele serie van 3 schitterende historische verhalen in de mooie, groote uitgaaf, herzien door Joh. Breevoort, totaal 478 bl. ineens 170 ct. Buitengewoon koopje!

37. MEVR. BLOMBERG. Het Gelukskind. Uit het leven van een vondeling. Fr. omsl., fr. pl., 200 bl., gr. form., 99 ct.

38. MEVR. BLOMBERG. Langs een omweg. Van een lastig meisje, haar goede, tweede moeder en eindelijk de treffende inkeer. Fr. omsl., fr. pl., gr. form., 186 bl., 99 ct.

39. MEVR. BLOMBERG. Het Trio van Zwaluwenhuis. Schitterend. 170 bl., fr. omsl., fr. pl., gr. form., 99 ct.

40. KRIENEN. Het Geheim van de Telegraaf. Prachtig jongensb. Fr. omsl., fr. pl., gr. form., 208 bl., 115 ct.

41. MARRYAT. In het Wilde Westen. Tochten en Jachtavonturen in Californië. Fr. omsl., fr. pl., gr. form., 230 bl., 125 ct.

42. OTTO E. In het zadel door Indo-China. Avontuurlijk reisverhaal, met pl. 130 bl., 29 ct.

43. JOHANNES. De Schipbreukeling. [illegible]

Treffende vertelling derde Eeuw. 128 bl., fr. geb. 59 ct.

45. Groot Afrikaansch Leesboek. Verhalen, Anecdotes, enz. Bij de Boschjesmannen in Afr. Wildernis, Dingaansdag, enz. 290 bl., 69 ct.

46. BUNJAN'S *Pelgrimsreize naar de* Eeuwigheid. 150 bl., 36 ct.

47. MEVR. ROMPEL. Verloren en herwonnen levens. Vertellingen uit een Zuid-Afr. gevangenis. 196 bl., geb. Koopje 59 ct.

48. FOKKENS. De Grootvader onzer Koningin. Uit den tijd der 10-daagsche Veld**tocht, Waterloo, enz. Mooie hist. verh. 260** bl., fr. geb. 69 ct.

49. VISSER. Swinda en Hildegrim. Treffend verhaal liefdeleven der oude Friezen, 5e Eeuw. Met fr. pl., 184 bl., fr. uitg., geb. 139 ct.

50. J. F. v. O. De Nichtjes van den Commandeur. *Prachtige Zuid-Afr. vertelling, met* pl. 218 bl., fr. geb. 99 ct.

STAMPERIUS BIBLIOTHEEK.

Schat van verhalen waarnaar jong en oud grijpt! Van ouds vermaard! Breed formaat. Er staat veel in. Aardige platen. Omvang per deel 120—150 bladz. Keurige geïllustreerde banden, linnen rug. Er zijn 10 deelen:

51. STAMPERIUS. Door de Zwitsersche Bergen. 79 ct.

52. STAMPERIUS. Vier maanden niet naar school. 79 ct.

53. STAMPERIUS. Drie jongens en een vrijen Zaterdag. 79 ct.

54. STAMPERIUS. Jongensleven. Vroolijk verhaal. 79 ct.

55. TRUIDA KOK. Freekje Meerkerk. 79 ct.

56. TRUIDA KOK. Rudi. 79 ct.

57. JAC. v. d. KLEI. Lief en leed van de Van Doorns. 79 ct.

58. HOUBOLT. Eccart. Hist. verhaal 7e Eeuw. 79 ct.

59. VEENENDAAL. Sien van den Visscher. 79 ct.

60. TINE v. BERKEN. Een booze Stiefmoeder. 79 ct.

DE 10 banden Stamperius-Bibl. ineens slechts f 7.50.

61. MEVR. STOWE. De Parel van het Eiland. Ontroerende vertelling van de Zee. 342 bl., fr. geb. 99 ct.

62. MEVR. STOWE. De Bruiloft van Oldtown. Prachtverhaal van de vermaarde schrijfster. 192 bl., fr. geb. 99 ct.

63. MEVR. STOWE. Menschen van Oldtown. Gezellig verhaal vol fijne humor. 192 bl., fr. geb. 99 ct.

64. P. KEUNING. Kinderen in verstand en in boosheid. Een boek dat „Oostloorn" evenaart, zoo niet voorbij streeft. 250 bl., fr. geb. 99 ct.

65. P. KEUNING. De Kracht van hunne Kracht. Alsvoren. 176 bl., fr. geb. 99 ct.

66. LANSBERGH. Sannie van Sterkfontein. Liefdeshistorie uit Transvaal. Echt verteld, kostelijke humor. 190 bl., fr. geb. 99 ct.

67. YASHKA. Mijn leven als Boerenmeisje, Bannelinge en Militair. Treffend **verhaal Wereldoorlog en Revolutie 1914—'18** erhaal Wereldoorlog en Revolutie 1914—'18 in Rusland. 312 bl. 150 ct., fr. geb. 225 ct.

68. A. HANS. De Bijbel van den Pastoor. Prachtig verhaal van de grenzen, uit het Oorlogsjaar 1914. 208 bl. 91 ct., fr. geb. 131 ct.

69. ANNIE LUKAS. Niet door eigen kracht. Roerend verhaal doktersgezin. 272 bl. 96 ct., geb. 136 ct.

70. WESTERBR.—WIRTZ. Van Velerlei Verwachtingen. Keurig meisjesb. 230 bl., fr. geb. 120 ct.

71. WESTERBR.—WIRTZ. Zwak en toch machtig. Héél mooi. 104 bl. met 24 pl. 56 ct., rijk geb. 110 ct.

72. SCHOUTEN. De Jonge Leeuw van Vijfstroomenland. Prachtig! 140 bl. met 30 pl 69 ct., rijk geb. 125 ct.

73. ABRAMSZ. Sinterklaas-Vertellingen, met pl.. 90 bl., 49 ct.

74. Sprookjes 1001 Nacht. Alleraardigst, met pl. 180 bl., 74 ct.

75. ABRAMSZ. Vertellingen voor Jongens **en Meisjes. Groote bundel 258 bl. met 47** pl., 94 ct.

76. UIT HET KINDERLEVEN. Vertellingen voor kleuters. 290 bl. met 52 pl., 74 ct.

77. REULE. De verloren Diamant, Eindelijk thuis, e. a. Verhalen. Twee bundels. 280 bl. met 100 pl., 99 ct.

78. REULE. Eerlijk duurt het langst, *Dokter Goudhaar, e. a. Verhalen.* Twee bundels. 280 bl. met 100 pl., 99 ct.

79. MEJ. BAUER. Vriendinnetjes. Voor meisjes. 235 bl., 59 ct.

80. MEJ. BAUER. Blondje. Voor meisjes. 257 bl., 59 ct.

81. MEJ. HONIG. Vosje. Voor meisjes. 206 bl., 59 ct.

[illegible] meisjesboeken, totaal 698 bl., ineens 165 ct.

82. PLUIM. Lezen of luisteren. Aardige bundel Vertellingen, vooral om de kinderen voor te lezen. 198 bl., 51 ct.

83. MARRYAT. Lotgevallen Pietje Simpel. 190 bl., geb. 79 ct.

84. HENDRIK EBEN. Drie Jongens op reis. 190 bl., geb. 79 ct.

85. MEVR. v. d. HOEVEN. Het Jolige Troepje. 190 bl., geb. 79 ct.

86. SCHIPPERS. Eiberslust. Schippers' mooiste boek opnieuw, keurig uitgegeven. 192 bl., 100 ct.

87. KäTHE PAPKE. De Pater van Rodelsheim. Spannend verhaal uit den roofriddertijd. 224 bl., 90 ct.

88. GREEN. De Vlucht eens Konings. Hist. verh. vol spannende tafereelen. 260 bl., 8 fr. pl., symb. prachtband, 139 ct.

89. SCHIPPERS. Vaders Jongen. Studentenleven. 160 bl., 79 ct.

90. SCHIPPERS. De Visscher van Nispenrode. Prachtig. 160 bl., 79 ct.

91. KERSTPAKKET: A. Bevattende 15 keurige Kerstboekjes van Aletta Hoog, e.a., *in fr. geïll. omslagen, totaal 350 bl. met 60* pl., samen 124 ct.

De titels zijn: 1. Het Kerstpakje van den matroos. 2. De Weerwolf. 3. Wat scheper Bas zei. 4. Keesje. 5. Na lange jaren. 6. Maar 'n speld. 7. Jim en skimpie. 8. Kerstroos en Deuvekater. 9. Het Jasje. 10. Schooljongen. 11. Wat Beb en Leni deden. 12. Wat blijft. 13. Wie was de rijkste? 14. De Jongens. 15. 't Wiefke.

92. KERSTPAKKET: B. Bevattende 5 keurige Kerstboeken van J. L. F. de Liefde en.a., in 5 geïll. banden gebonden, totaal 265 bl., *met 36 pl., samen 99 ct.*

De titels zijn: 1. Wat het Turfschip bracht. 2. Er op of er onder. 3. Kerstfeest op het hofje. 4. De Burggraaf. 5. Derkje.

93. KERSTPAKKET: C. Bevattende 5 keurige Kerstboeken van Mevr. Blomberg—Zeeman e.a. in 5 geïll. banden gebonden, totaal 370 bl., met 40 pl., samen 129 ct.

De titels zijn: 1. Het Joodje. 2. Sikke *van Westrage. 3. Het Kerstfeest van Jan* Prik. 4. Geralf van Maasland. 5. Ulbo van 't Wiefke.

94. KERSTPAKKET: D. Bevattende 5 keurige dikke Kerstboeken van Mevr. Westerbr.—Wirtz e.a., in 5 geïll. banden gebonden, totaal 625 bl., met 55 pl., samen 191 ct.

De titels zijn: 1. Kinderen in Heidenlanden. 2. *Mijn lust is dijn behoud.* 3. Van Twee Jongens en een Ezel. 4. Gewone Jongens. 5. De Viking van Helgoland.

DE geheele verzameling No. 91—94, 30 Kerstboeken, 1600 bl. met 190 pl. voor f 5.—. Prachtig! Spotgoedkoop!

95. PROF. HEYNS. De Geref. Geloofsleer. Prachtig Handboek en Bijbelgids. Honderden onderwerpen: De Bijbel Gods Woord. De Schepping. Zes dagen of zes perioden. 's Menschen beproeving en val. Verkiezing en [illegible]rwerping. De Kerk. De Ambten. Tucht. [illegible]eredienst. Wedergeboorte. Bekeering. Heiligmaking. Het gebed. De gronden voor den Kinderdoop. Een „Duizendjarig Rijk"? Jezus' wederkomst. De wederoprichting aller dingen, enz. enz. Populair volksboek. 360 gr. pag. 300 ct., fr. geb. 390 ct.

96. Ds. LAURILLARD. Rust een weinig! Oudejaarsavondgedachten en Verzen. Inh. o.a.: Onze afgestorvenen. Verborgen smart. Betere oogenblikken. Engelen der ver**troosting. Beschamende herinneringen, enz.** enz. 150 bl. in bandje, sl. 49 ct.

97. TH. v. d. GROE. Biddags-Predikatiën. Vermaard, nieuwe druk. 348 bl., 159 ct.

98. Ds. DIERMANSE. Het Ethisch beginsel — getoetst aan de H. Schrift. Voorrede Prof. Honig. Dit prachtig critisch, oriënteerend werk van f 2.60 nu 79 ct.

99. VAN SUYLESTEIN. Liederen van een Vinder. Fijne, teedere poëzie, keurig geb. f 3.50, nu 98 ct.

100. DA COSTA. Complete Dichtwerken, 3 dln., pl.m. 1000 bl. in één pr.bd. f 2.95.

101. VOORDRACHTENBUNDEL 6. Inh. o.a. Soldatenlist. Drie studenten. Kreupel wil voordansen. De ledige stoel, enz. 100 bl. 55 ct.

102. BUNDEL 7. Inh. o.a.: Zeldzame genezing. De Koloniaal 'n Grap van Jan Steen. enz. 100 bl., 55 ct.

103. BUNDEL 8. Inh. o.a.: Het Pleegkind. Bloode Piet. De Pleegzuster, enz. 100 bl., 55 ct.

104. BUNDEL 9. Inh. o.a.: De Wandelende Jood. Bart en Elsje. Bram de Dichter enz. 100 bl., 55 ct.

No. 101—104 ineens 200 ct.

HANDWERKBOEKEN
MEVR. v. WESSEM.

105. Wit Borduursel. Voor Kleeding. Blouses, Tafelkleedjes, enz., 32 modellen, met voorbeelden, beschrijving en afstrijkpatronen, 46 ct.

[illegible] Kleedjes, Blouses, enz. 35 modellen met voorbeelden, beschrijving en afstrijkpatronen, 46 ct.

107. Nieuwe wollen Kleeding voor Kinderen. Gehaakt en gebreid. Met volledige beschrijving, enz. 46 ct.

108. Hoe maak ik mijn Hoed op? Voll. Handl. *voor zelfmaken van hoeden voor elke* leeftijd. Met 105 Afbeeldingen, raadgevingen voor veranderingen, patronenblad, enz. 46 ct.

109. GROOT KOOKBOEK. Voor Burgergezinnen, 600 recepten, 190 bl., 46 ct.

110. PRACTISCHE WENKEN. Het Boek voor de Huishouding en het dagelijks leven. **Duizenden raadgevingen over alle denkbare** onderwerpen. Een kleine greep: Aambeien. Bedwateren. Beitsen. Bij binnenbrand. Blaassteen. Bladluis. Bloedvergiftiging. Bloemenverzorging (uitgebreid). Brandwonden. Dipheritis. Handschoenreinigen. Hartkloppingen. Hik. Hoenders houden (uitgebreid). Hoofdluis. Hoofdpijn. Influenza. Jicht. Kinkhoest. Likdoorns. Limonade maken. Lintworm. Meubelbehandeling. Motten. Muizen. Nachtmerri e. Slaapwandelen. Neusbloeding. Oorwormen. Rheumathiek. Schurft. Slapeloosheid. Sproeten. Suikerziekte. Tandverzorging. Vlekken verwijderen (uitgebreid). Visch. Vleesch. Groenten. Vocht in muren. Koude voeten. Behandeling v. d. wasch. Winterhanden en -voeten. Wratten. Zijdebehandeling, enz. enz. Geeft antwoord op schier alles wat ge zoekt. 412 bl. Koopje 79 ct.

VOORWAARDEN:

1. *Opgaaf der No.'s is voldoende.*
2. Schrijf uw No.'s op de linkerstrook van postwissel of girobiljet. ONS GIRO-NO. IS 31769. Niet zonder noodzaak bovendien nog brieven of briefkaarten schrijven. Dat geeft bij de behandeling van duizenden poststukken vertraging.

Alleen aan bekende adressen betaling na ontvangst der boeken. Verzoek dit dan in uw schrijven.

3. Beneden f 1 leveren wij niet.
4. WIJ ZENDEN FRANCO THUIS.
5. Buitenland met verhooging van 20 procent wegens extra vracht.
6. Dit aanbod is tijdelijk.

Uitgeverij Boeijenga

Kleinzand 89, Sneek

Ons Giro-no. is 31769

praktijk over te gaan, maar dan moet er naar worden gezocht en rondgezien. Zeer waarschijnlijk zijn er, als men goed op onderzoek uitging, krachten en vermogens in de jeugd zelf aanwezig, die tenbehoeve van anderen nuttig aangewend konden worden. Het is meer dan eens gebleken, wat men met een goede wil bereiken kan, als bovendien de lúst ertoe aanwezig is. Meermalen toch hebben we opgemerkt, als een feest of iets anders van dien aard gehouden zoude worden, hoe de deelnemers der jongeren zich beijverden om hunne zoogenaamde rollen uit 't hoofd op te zeggen. Niet zelden hebben we verbaasd gestaan over zulk een willen en kunnen. Zie, zulk een geestvermogen moest de jeugd uit pure eigener beweging in beoefening willen brengen op zaken tot hooger peil; wie onzer zal bepalen, wat dan onder Gods zegen bereikt zoude kunnen worden?

2. Vervolgens geven wij als middel aan: *dat er goede, gezonde, frissche afleiding gezocht worde,* want ledigheid is des duivels oorkussen. Onze jeugd behoorde voor zichzelf onderlinge cursussen te vormen tot veredeling van geest en zinnen. Hiervoor kunnen goede, degelijke, geschikte boeken, b.v. naast den Bijbel, een onschatbare dienst bewijzen. Laat toch niemand onzer jeugdigen zeggen en komen aandragen met dat: ach, daarvoor heb ik geen tijd en ik heb er geen begrip over. Wat een mensch en vooral een jong mensch kan, indien hij wil, is tot heden nog niet uitgemaakt. Er bestaan tegenwoordig zulke kostelijke en geschikte hulpmiddelen om den bijbel beter te leeren kennen en te verstaan, die met een kleine opoffering van enkele genotmiddelen, of misschien niet eens met een offer, bekomen kunnen worden. In elke Jeugdvereeniging moest een kast met echte studielektuur aanwezig zijn. En de jeugd moet zich meer en meer tot het verantwoordelijkheids-besef jegens zichzelf opwerken: dat zij zelfs, indien zij dit wenschen, zonder leiding van predikant of president(e) onderwijs-cursussen stichten.

3. *Ten derde geven wij de ernstige wenk aan al onze jeugdigen om op zichzelf, biddend tot God, acht te geven.* De neigingen van wederzijdsch vriendschap sluiten, of ook van beiderlei kunne, zullen zich eerlang voordoen. Wij bedoelen: dat in elk jeugdleven het verschijnsel zich zal voordoen van ontwaking op zekeren leeftijd, zoowel in jongeling als in jongedochter. Die ontwaking is op zichzelf zeer natuurlijk, want God is de Schepper en Onderhouder der natuur, maar wee, als die ontaardt in hartstocht.

Ik hoop zeer dat ieder ons in deze zaak zal verstaan, want de ervaring heeft ons zijdelings geleerd en wij hebben droevige gevolgen gezien van een niet biddend gebruik maken van de natuurlijke neigingen volgens de ordonnantiën Gods.

Ach, hoevele jonge menschen hebben hun heerlijk, schoon jeugdleven te laat beweend, als zij het ten offer gebracht hadden aan de hartstocht des vleesches!

Ik bid u, weest op uw hoede tegen uzelf, want slechts één verkeerde stap, waartoe Satan, wereld en vleesch u willen verleiden, is niet te herstellen en draagt wrange vruchten, al is het ook dat God in Christus genadiglijk vergeeft; de gevolgen zijn soms nog smartelijker dan de daad zelf. Doch wat wij dikwijls hebben opgemerkt is, hoe sober en voorzichtig men deze dingen soms aantoont, er óf om gelachen, óf tegen getoornd wordt. En die het opmerkt wordt dan dikwijls voor pessimistisch, conservatief of ook somber, naargeestig gehouden.

Maar ook in dat o pzicht willen wij, gedrongen door de liefde Gods in Christus en door het onveranderlijke

---

willen trouwen. U is toch nog jong, de kinderen zijn nog klein, het oudste is bovendien een meisje, Joost is gauw ongeschikt voor alle werk — wat zult u dan beginnen? Met vreemde knechten? Ei, ik zou het anders doen! Ei nu, ik wilde u alleen maar een goede raad geven!«

»Wees daar verder maar niet bezorgd over!« hield de boerin hem voor. »Hoe ik daarover denk, is heelemaal mijn eigen zaak«

Nu ja, ik wil ook niets gezegd hebben. 't Is waar, ik ben maar een Jood, maar toch een eerlijke Jood. Dat zult u in geheel Burgheim hooren. Meier Katz mag zich overal laten zien en mag ook wel een goede raad geven. Dat wordt altijd graag gehoord. Goede raad is goud waard. Maar het zou mij in de ziel leed doen, als uw schoone hoeve steeds meer achteruit zou gaan.

Bij uw man was er toch een andere gang in het bedrijf. Lieve tijd, Joost kan niet meer! De kracht is weg. Vrouw Enke, ik bedoel niets daarbij, maar u zult het nog beleven, dat Meier Katz u een goede raad gegeven heeft. Het zal mij eenerlei zijn. Ik heb niets daarbij. Maar nu genoeg daarover. Anders denkt u misschien nog, dat ik u een man verhandelen wil!«

Hij lachte luid over zijn grap. Dan vraagde hij: »U heeft die oude juffrouw Veerman uit het armhuis bij u genomen?«

»Ja«.

»Nu, dat is een persoon, waar men achting voor heeft Ik was in langen tijd niet hier, en ik heb het daarom nu pas gehoord«.

Na een poosje vraagde hij verder: »Hoe is u dan met uw nieuwen knecht tevreden?«

»Och, wel goed«.

»Nu, juffrouw Enke, ik wil niets gezegd hebben, men zal ook niemand iets slechts nazeggen; maar — weest een beetje voorzichtig met hem! Ik ken hem en ken ook zijn hoeken en kanten. Nu, ik meen het werkelijk goed met u juffrouw Enke. Anders kon ik toch ook mijn mond houden. Maar ik wil niets gezegd hebben«. Meier Katz probeerde het gesprek in een andere richting te leiden: »U heeft nu ook een nieuwe onderwijzer in Burgheim? Het moet een echte man zijn uit een stuk. Alleen zij, die over alles en nog wat altijd iets te zeggen hebben, zullen ook met dezen man wel niet tevreden zijn«.

»De ontevredenheid is bij vele menschen zeer groot«.

»Ja, ja, u heeft gelijk, juffrouw Enke, zoo is het ook«. De Jood zette zijn pet op het hoofd en sprak dan ernstig verder: »Zal ik u eens wat zeggen, juffrouw Enke? De meeste menschen hebben geen Godsvrucht meer in het hart. Zij gelooven niets meer. Dat gaat zoo bij ons Joden, dat gaat zoo bij de christenen. Daarom heeft ook niemand meer vrede in zich, en daarom zijn zij allemaal zoo verschrikkelijk ontevreden. Wat is daaraan te doen? Dat is nu eenmaal des werelds loop«. Hij was bij de laatste woorden opgestaan. Nu nam hij afscheid. Hij zeide nog: »Ik zal nu wel weer vaker te Burgheim komen. En dan kijk ik ook steeds maar weer even binnen. Wanneer ik ook niets verdien daarbij, dat geeft niets.

Uw man was een goede klant van mij. Wij hebben het altijd goed met elkaar kunnen vinden«

Toen de Dorenfelder handelsman weer weg was, opende de boerin van de Enke-hoeve de deur en riep naar boven: »Tante Veerman!«

Het duurde niet lang, of de geroepene kwam binnen.

»Tante Veerman,« begon de boerin het gesprek, »Joost zegt mij, dat een van onze beste schapen ontbreekt. Hij weet niet, waar het dier kan zijn gebleven; doch dat er een schaap vermist wordt, is mij een raadsel«.

»Nu zie je reeds aankomen, beste, wat ik je reeds vooruit gezegd heb: Sander liegt en bedriegt. En wie dat doet, die steelt vanzelf ook.

De beide vrouwen spraken onder elkander altijd op zeer vertrouwelijken toon.

»En wat zullen wij nu doen? Men kan toch niet zonder meer beweren, dat Sander het schaap gestolen heeft«.

(Wordt vervolgd.)

Woord onzes Gods, „onze jeugd op hooger peil" voeren.

4. Tenslotte, *men wachte zich ernstig voor ondoordachte overdrevenheid.* Voor wat ik dezer dagen ergens op een publieke plaats las :

„Jong zijn is opstandig zijn tegen alles wat jong zijn in den weg staat."

In mijn hart zeide ik, toen ik dat woord las: dat is vermetelheid, brutaalheid, ondeftigheid, opstandigheid! Hoort men tegenwoordig niet dikwijls het woord gebruiken: onze opstandige jeugd?

Wij stippen deze dingen aan, niet omdat wij beducht zijn voor onze jeugd, integendeel, maar dat zij tot dusverre nog gaarne onder de leiding van de ervarenen en ouderen zich zullen scharen; doch dan moet het ook van de zijde der leiders zijn, die volstrekt beantwoord aan *het* heilige beginsel, n.l. *De Godzaligheid,* die wij als het eerste en heerlijkste begin tot hoogere levensopvatting eeren.

En dat willen en durven wij toch van elkaar vertrouwen, nietwaar? De jeugd heeft de liefde van ons hart en deswege laten wij ons niet opzij zetten, want uit hen begeeren wij met de hulpe onzes Gods een generatie te kweeken, die stabiel is en blijft voor wat ons dierbaar geworden is op grond van des Heeren getuigenis. En deze generatie moge de tijdsomstandigheden en de middelen gretig aanpakken, om nimmer terug te deinzen voor wat wij als het hoogste geluk bezien en weten. Alles, letterlijk alles wat goed en lieflijk is, moet aangewend en dienstbaar gemaakt ter eere en heerlijkheid Gods.

„Onze jeugd op hooger peil",

dat zij en blijve onze leuze, Collos. 3 : 17 en 23: en al wat gij doet met woorden of met werken, doet het alles in den Naam des Heeren Jezus, dankende God en den Vader door Hem. En al wat gij doet, doet dat van harte als den Heere en niet den menschen.

III

UIT DE GEMEENTEN

NIEUW-WEERDINGE. Gel. brs. en zrs.! 't Is mij een genoegen U langs dezen weg te kunnen berichten, dat de Heer ons als gemeente weer heerlijk heeft gezegend.

Zondag 5 October hadden we 't voorrecht een zuster op haar hartelijke belijdenis te mogen doopen. Opnieuw werden we allen er aan herinnerd, wat we zelf eenmaal hadden beleden in den doop en voelden onze tekortkomingen in dezen. Dat het aller voornemen moge zijn om met 's Heeren hulp meer getrouw te zijn.

Zondag 2 Nov. was voor ons weer een ware feestdag, omdat een zuster en vier broeders, allen jeugdige menschen, hadden beleden, dat zij der zonde waren gestorven en nu voortaan met Christus wilden leven, en op deze belijdenis heden gedoopt zouden worden.

Een groote schare vulde ons kerkgebouw o. w. we ook opmerkten onze geachte Burgemeester en zijn gezin. Met groote aandacht werd geluisterd naar de prediking van onzen geliefden Voorg. naar aanleiding van de woorden: „Die dan zijn woorden g a a r n e a a n n a m e n, werden gedoopt".

Na de doopsbediening schaarden we ons als gemeente en met vele gasten aan 's Heeren disch om bij brood en beker 's Heeren dood te verkondigen. 't Was een heerlijke stonde.

Woensdag 5 Nov. kwamen we 's avonds bijeen tot 't houden van onze jaarlijksche dankstond. 't Bezoek was weer grooter als voorgaande jaren en 't was aan alles te merken, dat de broeders en zusters met dankbaarheid waren vervuld.

En al is de t.w. toestand, die welhaast een crisisvorm aanneemt, verre van rooskleurig, toch was de opbrengst der gehouden dankcollecte boven onze verwachting. We meenen hieruit te mogen concludeeren dat er hier liefde is onder elkander en bovenal liefde voor 's Heeren werk.

Tot later. God zegene U allen.

Met br.gr., H. DE JONGE, Secr.

III

INGEZONDEN.

A'dam, 8-11-'30.

Geachte redactie!

Op pag. 4072 van „De Christen" van 12 September j.l. komt o.m. voor in verband met het onderwerp „Christendom en drankzucht:

„Een snuggere?" „Iemand had *alcoholvrije* wijn gehaald om dominé te kunnen tracteeren, die onthouder was. Deze vloog er echter niet in, *'t bleek Port* te zijn met een gehalte van *30 pct.* alcohol."

'k Zou deze vraag hierop willen stellen: „Waaraan was het te zien, dat deze wijn een sterkte had van 30 %? In de meeste gevallen staat het *gehalte* niet op de etiketten aangegeven. Om te proeven moet men deskundige zijn, ook al in verband met de soort, bijv. Rijn-, Moezelwijn, Tokayer, Californië. Of is men door afstoking tot deze slotsom gekomen? Door vineering is het mogelijk de sterkte op te voeren. Dit geschiedt soms om de wijn tegen bederf te vrijwaren; in andere gevallen om de accijnswetten te ontduiken. De *aard van het product* (voor wat port betreft) heeft dit gehalte echter niet. Sherry, Madera en port bevatten 14—22 % alcohol; de eerst genoemde soorten 9—14 %.

Port van 30 % heeft dus een abnormaal hooge sterkte. In gewone gevallen wordt deze drank bij een dergelijk percentage niet in den handel gebracht. Geen drinkbare, volgens handelsgebruik. Als er 40 % gestaan had, dan had ik geconcludeerd dat de schrijver cognac bedoelde. De zuivere cognac ondergaat echter 'n geheel andere bewerking. Wijn (in onderhavig geval port) ontstaat, doordat de druivensuiker een alcoholische gisting ondergaat; in ander geval door destillatie.

Het behoeft geen betoog, dat er een hemelsbreed verschil is tusschen alcoholvrije wijn en port van 30 %. Wanneer in een kruidenierswinkel eerstgenoemde, voorzien van etiket, wordt verkocht, is deze gedekt door de warenwet, ten hoogste 5 % (voor bederf). Door dit gebruik zal echter niemand onpasselijk worden, evenmin als bij normaal gebruik van gestilleerd zuiver water.

Ik heb de geheelonthouding reeds eerder op naar m. i. onjuistheid betrapt, waar ik nu niet op in wensch te gaan.

Dat zij middelen te baat nemen om het doel te bereiken, zal ik haar niet betwisten, doch dat alle middelen geheiligd worden door het doel, zijn wij zeker nog niet rijp voor.

Met vr. gr. van mij,

B. VENEMA.

(Telegramstijl.)

SLECHTS EEN PAAR OPMERKINGEN

Het heeft mij niet verwonderd, dat er op het ingezonden stukje van K. T., een ons onbekende vriend, een weerstuit gevolgd is. Het is ook mijn gevoelen, dat, als iemand iets beweert — en voor betreffende questieuze punten — dat beweren ook met bewijzen dient te staven.

Nu wil ik mij niet in het verhandelde, noch van K. T, noch van J. de N. mengen, maar alleen iets opmerken over de bewering, dat in den eersten tijd of in de Apostolische Gemeenten geen militair mocht gedoopt worden, en wanneer hij het begeerde, eerst zich aan den krijgsdienst moest onttrekken. Dit is een ongehoorde en onbewezen vermelding en zeker in 't algemeen gedacht, onhistorisch. De mogelijkheid zou kunnen bestaan, dat tijdens de bittere christenvervolging door de Romeinsche geweldvoerders, soldaten bij de uitvoering der martelingen wel eens dienst moesten doen, en dat dan iemand, die zich daartoe uit vrees of anderszins liet gebruiken den doop geweigerd werd of dat zulk een, als hij lid der Gemeente was, uitgesloten werd. Doch dit is niet bewezen.

Doch wanneer het zou gegolden hebben als verzet tegen militairen dienst — zou dat beslist tegen den geest en regel des Nieuwen Testaments geweest zijn!

Daar komt te Kapernaüm een Romeinsch officier tot den Heiland (zie Matth. 8 : 5—10) en smeekt Hem om hulp voor zijn knecht, die ernstig ziek was en zware pijnen leed. Een schoone trek van dien heidenschen hoofdman! Maar wat deed de Heere nu? Hij zegt niet: Gij zijt een heiden en bovendien een militair en daarom kan Ik u zoo maar niet helpen! Neen, het tegenovergestelde. Lees maar het aangegeven Schriftgedeelte.

Elders (Joh. 4 : 46 enz.) lezen we van een koninklijken hoveling — zeker toch ook in rijksdienst en militair, die ook

tot Jezus kwam om hulp voor zijn kranken zoon. Zeide de Heer tot hem: Leg eerst je militaire kleeding af, want eer kan Ik je niet helpen. Geen woord daarvan. Maar als de man zich tegenover Jezus nog wat te officierachtig aanstelt, dan laat de Heere hem gevoelen, dat hij niet te gebieden heeft, maar eenvoudig moet gehoorzamen, en hij doet het en wordt heerlijk geholpen en verblijd.

Een ander in het leger der Romeinen hoogstaande officier te Cesarea (Hand. 10 : 1 v.v.) wordt wegens zijn vroomheid geroemd, maar moest tot zijn zaligheid nog met het Evangelie van Christus bekend gemaakt worden. Dat geschiedt hem door den Apostel Petrus. Cornelius, de hoofdman, hoort het, neemt het geloovig aan en zonder eenige bepaling of terechtwijzing betreffende zijn militaire positie wordt hij als christen aanvaard en gedoopt.

Waarschijnlijk zou „K. T." daar niet mee ingestemd hebben.

Wij leeren echter uit de genoemde gevallen den geest des N. Testaments kennen. N. v. B.

Geachte redacteur.

In De Christen van 31 October las ik het ingezonden stukje van br. K. T. over: „de wapens neer". Ik weet het niet, maar ik heb zoo 't idee, dat dit stukje geplaatst is, om eens de verschillende meeningen te hooren over: „de wapens neer" en „mag een christen als militair dienst doen".

De bedoeling is natuurlijk niet, om ons heethoofdig over dit onderwerp te maken, maar kalm en nuchter hierop in te gaan.

Ik zelf ben beroepsmilitair, en nu zullen er wel zijn, die zeggen: „Nog al logisch, die is natuurlijk voor een leger en hoe meer wapens des te liever. Wie mij hiervan beschuldigt, beoordeelt mij verkeerd.

Het is voor mij, als christen, mijn oprechte wensch, dat het zonder een leger en vloot kon, dat van de zwaarden sikkels en van de vloot plezierbootjes gemaakt konden worden.

Gestel eens, dat ons land het voorbeeld gaf de wapens neer te leggen (dus ook geen politiewapens), zouden de andere mogendheden dan niet met een beminlijk lachje zulks goedkeuren en zeggen: „Wie volgt?" Dan zullen de nog bewapende mogendheden ons, weerloozen, spoedig overmeesteren.

Ge kent uit de vaderlandsche geschiedenis wel het tijdperk der Fransche overheersching, waar ook onze leus was Vrijheid, gelijkheid en broederschap!" en wat kwam daarvan terecht, we kennen de gevolgen.

We weten uit de bijbel dat de Heiland erkent dat de overheid met goddelijk gezag is bekleed, en dus mijns inziens een leger mogen hebben, want zegt de Heiland niet tot Pilatus: „Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld, indien Mijn Koninkrijk van deze wereld ware dan zouden Mijne dienaren voor Mij gestreden hebben.

Ik voor mijzelf heb de vrijmoedigheid als christen, militair te zijn, en wie mij in de bijbel kan aantoonen, dat ik in strijd handel met Gods woord, die doe het.

U wilt toch van mij wel aannemen, dat een weldenkend mensch niet voor een frisschen krieg, maar voor de vrede is. Doch er zijn omstandigheden waardoor een leger noodig is, en beschouw dit als een noodzakelijk kwaad.

Wie zou blijven toekijken als een individu vrouw en kinderen, broers of zusters zou aanranden, zullen wij hen dan niet met kracht verdedigen? Ik wil dit er maar mee zeggen: We mogen ons ten alle tijde verdedigen, en als wij in dienst zijn, verdedigen wij ons huis en haard.

Het ideaal is, de volmaakte vrede; maar de werkelijkheid is, dat, zoolang de Satan niet is gebonden, die vrede ook niet komt.

We leven in een gebroken, zondige wereld, en om niet in een chaos te geraken, hebben we een leger noodig. Zoodra de Satan verslagen en gebonden zal zijn en het vrederijk gevestigd is, kunnen leger en vloot verdwijnen.

Groningen. N. B. MOSTERT.

III

ZENDING.

Slechts weinig vernemen we in den regel over het zendingswerk in ons West-Indië. Ook van onze kleine gemeente, die gewoonlijk wel actief is, wordt maar zelden iets vernomen.

Toch werd er sedert bijna 200 jaar zendingswerk verricht, meerendeels door de Herrnhutterzending, terwijl o.a. het Ned. Bijbelgenootschap er krachtig steun aan verleent.

Op de laatst gehouden jaarvergadering van 't genootschap was aanwezig uit Suriname zendeling Bielke, die in een toespraak veel mededeelde aangaande den zendingsarbeid in Suriname. Wij nemen die toespraak gaarne over, zooals ze in 't jaarverslag van 't B. G. voorkomt. Br. Bielke begon o. a. te zeggen:

Het opgegeven onderwerp: „De Bijbel in Suriname", doet onwillekeurig deze drie vragen opkomen: In welke talen wordt de Bijbel in Suriname gebruikt; hoe geschiedt de verbreiding en wat is de vrucht hiervan?

Spreker zal zich veroorloven aan 't bespreken der verschillende Bijbelvertalingen de beantwoording der beide andere vragen onmiddelijk vast te knoopen.

I. Onder de *Indianen*, de oerbewoners van *Guyana*, begon de Herrnhutterzending omstreeks 1750 met de vertaling van de Lijdensgeschiedenis in het *Arowaksch*. Th. Schumann, een theoloog, werd door Zinzendorf speciaal voor taalstudie uitgezonden: de eerste taalgeleerde in de zending.

Schumann heeft de moeilijke Indiaansche taal onder de knie weten te krijgen en verschillende Bijbeldeelen vertaald. In de eerste jaren werden deze boeken met de pen verveelvuldigd. Wanneer wij de dagboeken der Zendelingen uit dien tijd doorbladeren, begrijpen wij niet hoe zij onder zoo moeilijke omstandigheden volgehouden en den Bijbel verspreid hebben. Zij konden dat alleen doen omdat in hun harten dezelfde liefde tot den Heiland laaide als bij het hoofd der Broedergemeente: „Ik heb slechts één passie en dat is Hij, Hij alleen".

De vruchten waren geruimen tijd in het oog vallend. Dan komt over dit bloeiende werk onder de Indianen, zich uitstrekkende tot in het toen Nederlandsche Berbice, de tragiek der Roodhuidstammen: verjaagd, gedecimeerd, verdwenen.

Thans arbeid de Roomsch-Katholieke Missie onder de resten der Indiaansche bevolking. Zoover bekend gebruiken zij een catechismus in de Arowaksche taal.

II. In 1775 vinden wij bij de *Boschnegers* (de weggevluchte negerslaven) een gedeeltelijke vertaling van den Bijbel in het *Neger-Engelsch*. De slaven, uit Afrika aangevoerd, kwamen er, onder het toenmalige Engelsche Bestuur der Kolonie, al spoedig toe hunne Congo-, Ewe- of Tsji-talen van het Engelsch, de taal hunner meesters, te laten doorvloeien. Bij de wegloopers, de Boschnegers, vinden wij bovendien nog een duidelijke taalbeïnvloeding van hunne voormalige Joodsch-Portugeesche eigenaren, dus van het Hebreeuwsch en Portugeesch. Het is Schumann Jr., die hier bij de Neger-Engelsche Bijbelvertaling een even goed taalkenner als wijlen zijn vader bij de Indianen blijkt te zijn. Overigens is men nooit verder gekomen dan tot het in 1815 bereikte: de vertaling van het Nieuwe Testament met de Psalmen; de groote en enkele kleine Profeten en „de geschiedenissen uit het O. T.". De negertaal werd hoe langer hoe meer door het Nederlandsch verdrongen.

Hoe werd de Bijbel onder de Boschnegers verspreid? Het is een opmerkelijk feit, dat de Herrnhutter voortrekkers niet in Paramaribo of op de plantages bleven, maar diep het eenzame binnenland introkken, de watervallen en stroomversnellingen niet tellend, het doodelijke klimaat trotseerend. „Tot hen willen wij gaan, om wie zich anders niemand bekommert," dus

juist naar de achtervolgde Boschnegers.

Wanneer men zich indenkt hoe het deze mannen en vrouwen aan ongeveer alles ontbrak, begrijpt men, dat de Bijbelverspreiding met groote ontberingen gepaard ging. Met eere zij ook hier genoemd de weduwe Hartmann, die na het overlijden van haren man, zes jaren lang, alleen het Boschland introk, totdat de malaria haar in het graf bracht.

Doch ook enkele passages uit de levensbeschrijving der pas drie jaar geleden overleden zendelingsweduwe Raatz herinneren er ons aan, welke opofferingen zich nog omstreeks 1885 de Bijbelverspreiders getroost hebben. Zuster Raatz schrijft o.a.: „In het Boschland lag eigenlijk steeds afwisselend een onzer met malaria. Maar somtijds was het zoo, dat wij allen ziek waren, ook de bediende, en geen den ander helpen kon. Daarbij hadden wij geen dokter, geen medicijnen, geen menschelijke hulp. Mijn man, met zijn sterk geloof moest mij dan vaak vertroosten".

„Op een onzer tochten leed mijn jongen erg aan malaria. Vroeg ik hem wat hij dan hebben wilde, dan antwoordde hij steeds: „melk a.u.b". Maar er was geen melk. Koeien zijn hier niet. De geit die wij hadden, ging juist voor ons vertrek dood. De gecondenseerde melk was door het lange transport ongenietbaar geworden. Het was wel heel moeilijk voor een moederhart.

De hitte is hier vaak ondragelijk. Daarenboven ontbreken ons de noodige levensmiddelen, omdat hier niets te krijgen is en het uit de stad gestuurde bedorven aankomt. Rijst en pekelvleesch zijn ons dagelijks voedsel, maar bij onze voordurende koortsaanvallen kunnen wij dit voedsel nauwelijks meer zien".

Niet vergeten willen wij hier den ijverigen, onvermoeiden uitdrager van het Woord: Johannes King, den inheemschen evangelist, „de Profeet van het Boschland".

Met eigen oogen heeft spreker kort geleden de vruchten van dezen arbeid mogen aanschouwen De bevrijdende macht van het Evangelie tast men, ziet men duidelijk, als men van de heidensche dorpen in de Christengemeenten komt. Er waren hoogtepunten zooals de avondmaalsviering in het laatste dorp aan de Saramaccarivier, „aan het einde der aarde", waar het onmetelijke oerwoud zeer vermoedelijk, verder geen bewoners meer heeft. Maar ook in het dagelijksche leven der menschen, der roeiers bijv., die de zendelingen bijna om niet op de gevaarlijke, verre rijzen vergezellen, komt de kracht van het Bijbelwoord tot uiting.

Bijzonder getroffen werd men door het feit, dat de inlandsche voorgangers, meestal kinderen van het oerwoud, zelven levende Bijbels geworden zijn, die met vuur, vaak vol des Geestes, in hun eenzaamheid den strijd voortzetten tegen de demonische, heidensche machten.

De Boschlandsgemeente te Ganzee a.d. Boven-Suriname vroeg dringend om herdruk van: „Dem Tori vo Ouroe Testamenti" (de Geschiedenis uit het Oude Testament).

(Wordt vervolgd).

III

BESCHOUWINGEN OVER DE GEMEENTE.

De Vader en de Gemeente.

Ziet, hoe groote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods zouden genaamd worden.
1 Joh. 3 : 1a.

Wij belijden kinderen Gods te zijn en daarmede dus dat God onze Vader, onze hemelsche Vader is.

Dit is 't groote in 't Evangelie: het brengt ons de Vader.

Jezus zeide: „die Mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien".

Geen enkele openbaring, vóór Jezus Christus, is daaraan toegekomen. Hij leerde de Zijnen bidden: „Onze Vader, die in de hemelen zijt".

Wij leeren dit door de inwoning des Heiligen Geestes, want deze Geest getuigt met onzen Geest, dat wij kinderen Gods zijn, door welken wij roepen: Abba, Vader!

Het kind is de drager van den naam en het leven van den vader. Zonder dat houdt het kind op kind te zijn, is het kind dood voor den Vader.

Kind Gods zijn kan dus nimmer enkel naam of vorm wezen, doch alleen werkelijk leven en levende werkelijkheid.

Deze belijdenis, dit leven, grondt zich in onze geloovige aanname van Jezus Christus als onze persoonlijke Verlosser en Zaligmaker, want „zoo velen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijnen naam gelooven". Dit kindschap Gods bracht ons in de Gemeente van Christus, omdat deze Gemeente wordt gevormd en *mag* gevormd worden uit waarachtig wedergeboren menschen.

Elke gemeente die ophoudt deze eisch te stellen, houdt op gemeente te zijn. Hoogstens blijft 't dan nog een geconstitueerde gemeenschap van menschen, welke zich aan zekere reglementen en voorschriften onderwerpen.

Niet uitgesloten is 't dat er in zulk een gemeenschap werkelijke kinderen Gods zich bevinden, maar dan zijn ze niet op de plaats waar ze behooren.

De gemeente is het lichaam dat bestaat uit kinderen Gods en is als zoodanig draagster van den naam en het leven Gods. De gemeente is 't „lichaam" van Christus, den Zoon Gods en deze zegt: Joh. 17 : 6, vgl. Joh. 17 : 20 en 21.

Wat is de Hemelsche Vader voor de Gemeente?

Dat is een vraag die op aarde slechts gedeeltelijk kan worden beantwoord.

Gods *Vaderschap* is een diep geheim voor Zijn kinderen. — Welk kind toch is in staat de persoonlijkheid, de geest en 't wezen zijns vader te begrijpen. Van jaar tot jaar neemt zijn kennis in dezen toe en 't best begrijpt hij zijn vader, wanneer hijzelf vader wordt doch ook dan nog onvolkomen. —

Zoo ook kunnen Gods kinderen hun hemelsche Vader niet ten volle begrijpen. Daarom werd de openbaring des Vaders gegeven.

God, de Vader, heeft de Gemeente vóór de grondlegging der wereld uitverkoren. Efeze 1 : 4.

De prediking dezer waarheid moest feitelijk nimmer strijd of scheuring teweeg brengen, wat dan ook niet noodwendig is, indien deze stelling maar niet verkeerd wordt verkondigd. De voorstelling echter als zouden de leden der gemeente zijn uitverkoren tot de zaligheid met terugzetting en ten koste van ieder ander, is niet schriftuurlijk. De gemeente, als geheel, is uitverkoren om de „Bruid" van Christus Jezus te zijn. Er is zalig worden buiten de gemeente om, evenwel niet buiten Christus om. Uitverkoren is dus de gemeente als 't „wezen" dat 't bijzonder eigendom zou zijn van Jezus Christus.

De Vader heeft de Gemeente in de volheid des tijds doen verlossen door den Zoon.

De liefde des Vaders strekte zich uit tot de wereld (Joh. 3 : 16) en daarom zond Hij Zijnen eeniggeboren Zoon. En Hij is een verzoening voor onze zonden, en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der geheele wereld.

De verzoening kwam tot stand door den dood van Christus.

Die de boodschap der verzoening aanneemt, laat zich met God verzoenen, ervaart dan de krachtige toepassing der verzoening in de vergeving zijner zonden en de nieuwe geboorte tot kind Gods. De Heere brengt de beslissing, geeft een nieuwen naam, nieuwe levensbeginselen. Gal. 4 : 4; Filip. 2 : 6—9.

Op de verzoening volgt de roeping door den Heiligen Geest.

In onze eerste beschouwing zagen wij reeds dat de Gemeente een nieuwe schepping des Geestes is. Hand. 2 zegt ons dat de Geest volgens Christus' toezegging werd uitgestort op 's Heeren apostelen.

Van toen aan werd 't woord van den Heer vervuld: „op deze belijdenis zal Ik Mijne Gemeente bouwen". De Geest ging vóór en riep, de apostelen volgden, soms schoorvoetend en in sprakelooze verbazing. Hand. 10 en 11.

Van dien dag af treedt Christus buiten de grenzen van Palestina en bewan-

delt Hij de wegen van alle geslachten. volken, natiën en tongen en de Geest overtuigt de wereld van zonde, gerechtigheid en oordeel.

Menige „zondetempel" is reeds door Gods Geest ondermijnd, ineengestort.

Christus is niet 't eigendom van één volk of één koninkrijk of van één enkele christelijke gemeenschap of godsdienstige groep: Christus is 't eigendom van allen, die Hem erkennen als hun Heer, hun Verlosser en Zaligmaker.

De Vader heeft ons wedergeboren door Christus' opstanding. 1 Petr. 1 : 3 en 4.

Tot nieuwe schepselen worden zij gemaakt, die de werkelijkheid van 't kruis, d. i. de ondergang van 't leven, hebben ervaren en dan beschenen zijn met 't licht der levende hoop in de opstanding van Christus.

Kinderen Gods werden ze en daarom erfgenamen van de onverderfelijke en onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard is voor hen.

Nimmer mag deze heerlijke toekomst aanleiding zijn dat de gemeente de „stroom des openbaren levens" met de menigte van vragen en problemen zou negeeren. Juist 't kind Gods, 't Christen-zijn doet ons de wereld met nieuwe oogen beschouwen. Met eerlijken moed en moedige eerlijkheid wordt de toestand onder de oogen gezien.

Dat echter, wat uit God geboren is, zondigt niet d. w. z. onderwerpt zich in alles aan de leiding Gods. In hen wordt Gods doel bereikt. Zij zijn kinderen, beelddragers Gods. Aan hen kan God Zich kwijt: in Zijn Zoon, in Zijn liefde en in Zijn erfenis voor de heiligen.

Recht vaderlijk voedt Hij Zijn kinderen op.

Door het „Woord Gods" heeft Hij haar voortgebracht of wedergeboren (Joh. 1 : 18) en Zijn Goddelijke natuur heeft Hij haar ingelegd (2 Petr. 1 : 4) opdat zij op deze grond zouden volmaakt zijn, gelijk de Vader volmaakt is (Matth. 5 : 48, Efeze 5 : 1).

Hij voedt haar met de kostelijke spijze en drank van 't „Woord", Hij onderwijst haar door den Geest der wijsheid en der waarheid, die haar inleidt in de geheimen van 't kindschap, ja zelfs in de diepten Gods.

Niet enkel aangenaamheden, doch ook tegenheden moeten dienen tot de vervolmaking van 't kind Gods (Rom. 8 : 28).

Wel gevoed, goed gekleed, ja zelfs met een volle wapenrusting, doet God Zijn kinderen de wereld intreden. Op die wijze worden ze gekweekt tot helden, — tot strijders Gods.

Tenslotte deelt Hij hun de erfenis.

Gods kind is Gods erfgenaam (Rom. 8 : 17). Na al de aardsche strijd legt de moede pelgrim en strijder het hoofd ter ruste en ontslaapt in zijn Heer en Heiland. Dat is geen sterven meer, want die leeft en in Hem gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid. De kroon, de erfenis wacht ons in den dag van de openbaring van Jezus Christus. 't Is de erfenis der heiligen in 't licht, waar niets dezes aarde bij te vergelijken is.

De kinderen Gods in gelijke positie met den Vader, dat is 't einde of de voltooiing van Gods arbeid aan Zijn kinderen.

Die overwint zal alles beërven; en Ik zal hem een God zijn, en Hij zal mij een Zoon zijn. Openb. 21 : 7.

God zal zijn alles en in allen.

Welk een ondoorgrondelijke liefde bewees de Vader ons.

H. G. V.

MEDEDEELINGEN

Zondagsscholen die roosters voor 1931 wenschen, moeten rekening houden met het voortschrijden van den tijd. Bestellingen worden door mij verwacht uiterlijk 3 Dec. a.s.

K. REILING.

De Unie-Penningmeester heeft ontvangen voor de Zending: van de gemeente Bergumerheide f 19.— ; gem. N. Pekela f 25.15.

De Penningmeesters der gemeenten, die nog steeds nalatig bleven de contributie voor het 1e halfjaar 1930—31 af te dragen, *worden hierdoor nogmaals aan hunne verplichtingen herinnerd.*

De Unie-Penningmeester,
J. VISSER.
v. d. Kooystraat 16, Leeuwarden.
Postrekening **167305**.

De gemeente te 's-Gravenhage geeft kennis dat het Secretariaat thans gevestigd is bij Br. F. H. de Ruijter, Koningstraat 535.

Namens het Bestuur,
F. H. de RUIJTER, Secr.

Radio-uitzending.

Huizen 1875 M.

Vanwege de Ned. Chr. Radio Ver. zal op Zondag 23 Nov. van 8.25 tot 9.20 uur een Zondagmorgenwijding gehouden worden, te leiden door Ds. B. Planting, predikant der Bapt. Gemeente te Amsterdam.

1. Zingen Psalm 27 : 1, 7.
2. H. Schriftlezing 1 Joh. 5 : 1—13.
3. Gebed.
4. Zingen Gez. 52 : 2.
5. Toespraak over „Het geloof in den Heere Jezus Christus".
6. Dankgebed.
7. Slotzang. Lied 543 (bundel J. de Heer).

Secr. U.R.C. JAC. BOITEN.
Den Haag.

CORRESPONDENTIE

A. F. te V. Doorgezonden aan de Administratie. Had ge deze er mede in kennis gesteld, dat de kwitantie bij u moest worden aangeboden? E.-R.

Adresveranderingen gelieve men aan de Administratie te Nieuw-Weerdinge op te geven. Advertenties zende men eveneens daarheen. E.-R.

Vrijdag 28 November 1930 No. 2159 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

VERTROUWEN.

Psalm 25.

Heer, tot U hef ik mijn ziel op ;
't Is op U, dat ik vertrouw:
Laat, o God, mij niet beschaamd staan.
Waar 'k zoo rotsvast op U bouw.

Leer mij, Heer, Uw wegen kennen,
Leid mij in Uw waarheid, Heer.
'k Blijf U al den dag verwachten,
't Is Uw heil, dat ik begeer.

Wil de zonden niet gedenken,
Die ik in 't verleen bedreef ;
Trouwe Heer, ontferm U mijner,
Wees barmhartig en vergeef.

Leer mij uw verborgenheden,
Onderwijs me in Uw verbond,
En U zal ik immer vreezen,
In Wien 'k hulp en redding vond.

Nellie.

III

Dr J. E. FEISSER OVER DE GEMEENTE.

Den 19den December 1843 werd Dr. Feisser door het Prov. Kerkbestuur van Drenthe ontzet van zijn post als predikant der N. Hervormde Gemeente te Gasselter Nieuwveen, „onder dadelijke schorsing in zijn dienst aldaar, met verlies van traktement, vanaf den 1sten Januari aanstaande; veroordeelende hem daarbij tot de betaling der kosten in zijn zaak, veroorzaakt bij het Klassikaal Bestuur van Assen bij dit College".

Waarom werd deze man onwaardig gekeurd langer in de N. Hervormde Kerk het Evangelie te verkondigen? Het is voor ons, die zijn geestelijke nazaten zijn, van belang dit te weten. Onverwacht kwam het schorsingsbesluit niet. FEISSER heeft gewild dat allen zouden weten, welke de aard der moeilijkheden was, die hij te Gasselter Nieuwveen had te doorworstelen. Het boekje, getiteld:

EEN ROEPSTEM

en waarmede hij zich wendde „tot alle ware geloovigen en begeerigen in Nederland", moet geschreven zijn, kort voor hij afgezet werd.

Hij geeft daarin een verhandeling over de zuivere voorstelling van het wezen der ware gemeente Gods hier op aarde, voorafgegaan door een vrij uitvoerige uiteenzetting der redenen, die hem tot de uitgave van deze verhandeling noopten.

In het „Voorbericht" stelt hij eerst zichzelven aan zijn lezers voor.

Hij zegt daarin:

„Reeds eenigen tijd opgewekt om ook in ruimen kring de mij verleende gaven tot nutte der geloovigen en begeerigen en tot eer mijns Gods en den Zoon Zijns welbehagens aan te leggen, gevoelde ik mij dezer dagen niet langer in staat, om dien aandrang te wederstreven: dáárom schreef ik.

Van lieverlede van licht tot licht voortgeleid, door Hem Die mij uit de duisternis getrokken en overgebracht heeft tot het Koninkrijk des Zoons Zijner liefde, geloof ik *thans* tot den opbouw van dat Koninkrijk werkzaam te moeten zijn; bevindende ik ook de getuigenis van Gods genade in mij, dat ik zelfs mijn ziel den Heer wensch over te geven, indien Hij haar van mij mocht eischen, in Zijn dienst en tot Zijne verheerlijking.

Vroeger wist ik niet beter: ik was onwijs, ongehoorzaam, dwalende, *menigerlei* begeerlijkheden en wellusten dienende, in boosheid en nijdigheid levende, hatelijk en de anderen hatende. Bij dezen herroep ik dus plechtig alles wat ik, in dien staat van mijn verblinde ziel *tegen* de waarheid gesproken of geschreven heb; terwijl ik God bidde, dat Hij het voor anderen onschadelijk make en mij vergeve: waarbij ik Hem tevens ootmoedig aanroep, om Zijne genadezegen over hetgeen naar Zijn wil door mij mocht gezegd of gedaan zijn, of nog gezegd of gedaan zal worden".

Na deze beknopte aanduiding van de groote verandering, die in zijn leven had plaats gehad, gelooft FEISSER eerst mededeeling te moeten doen van het standpunt, dat hij inneemt. Hij denkt aan de beweging, in de Ned. Hervormde kerk ontstaan door het optreden van Hendrik de Cock, welke beweging tot afscheiding geleid heeft en waaruit de Christelijk afgescheiden Kerken, later haast allen vereenigd met de doleerende kerken, zijn voortgekomen

„Zoolang de beweging, die de Heer nu sinds ettelijke jaren in Zijne Kerk verwekt heeft, nog levendig was en niet geheel vruchteloos scheen, heb ik gezwegen, in stilte afwachtende wat des Heeren welbehagen met dezelve mocht wezen. Wel bespeurde ik, tot mijn smart, onder de goedgemeende pogingen van deze en geene leeraren en lidmaten, iets gebrekkigs en onzuivers; doch hoopte ik daarbij steeds, dat de Geest, Die in de waarheid leidt, dat gebrekkige en onzuivere meer en meer zoude wegnemen en het noodige licht degenen zoude bijzetten, die met het gewichtige werk van de Reformatie aan de Reformatie begonnen waren. Intusschen is deze hoop tot heden toe niet vervuld geworden; de tijden schijnen zelfs nog duisterder dan te voren.....
....

Ware het echter, dat de wil des Heeren anders is, dan ik het mij tot heden toe voorstel; — zal het ons niet gelukken de gemeente zóó te ordenen, als het behoort, zoodat zij weer waarlijk den naam van het lichaam van Christus mag dragen, ik hoop als dan in dien

wil des Vaders en des Zoons te berusten, en mij met de bewustheid te troosten, dat ik mijne talenten toch niet begraven, maar op woeker gezet heb".

Na deze bereidverklaring om den uitslag van zijn arbeid te aanvaarden in onderworpenheid aan God, spreekt hij over de wapenen, die hij bij dien arbeid wenscht te gebruiken:

„De wapenen, van welke ik mij in dezen arbeid en bij dezen strijd wensch te bedienen, (zoo de Heer mij daartoe verder gelieft te bekwamen) zal ik alleen uit de H. Schriften, bijzonder des Nieuwen Testaments, ontleenen; waartoe ik ook genoodzaakt worde, dewijl de nieuwere menschen de oudere verwerpen, en de oudere de nieuweren, 't welk recht is, vermits in zaken van godsdienst Gods Woord ook, wel verklaard, de eenige stem ter bepaling of beslissing mag zijn".

Voor dezen arbeid — zoo verklaart hij dan verder — heeft hij de hulpe van God en van Christus noodig. Vleeschelijke hulp zou slechts schaden. Hij verzoekt daarom alle ware geloovigen voor hem en de zaak, die hij voorstaat, te bidden, en door den geest, uit zuiver geloof, mede te werken

„tot den opbouw van dien tempel Gods, die niet uit steenen maar uit levende lidmaten van den Zoon des Allerhoogsten bestaat".

* * *

De volgende maal vernemen we, wat Dr. Feisser over de Gemeente schrijft, ter verdediging van zijn handelingen, die hem in botsing brachten met zijn kerkeraad en het Bestuur der Classis. L.

LOSSE SCHAKELS

Avondmaalsdwang? Onze godsdienstige handelingen moeten zuiver zijn. Natuurlijk moet heel ons leven door eerlijkheid, echtheid, gekenmerkt worden, maar bizonder stuitend is het toch, als een godsdienstige daad niet *echt* is. In onze daden moet waarheid zitten. Geen nevenbedoelingen mogen meespreken als iemand de Gemeente wenscht binnen te treden. Zijn Doop moet waar zijn, en zal hij waar zijn, dan moet hij naar zijn beteekenis verstaan worden en afspiegeling zijn van wat bij den doopeling geestelijke waarheid geworden is. Hierbij mag drang worden uitgeoefend, maar moet pressie verre gehouden worden.

Met dezelfde voorzichtigheid moet het Avondmaal omringd worden. Mij lijkt ook daarbij alles, wat naar dwang zweemt, verkeerd. Daarom moet men extra op zijn hoede zijn, als men het Avondmaal gaat betrekken bij tuchthandelingen. Een broeder, nu reeds jaren overleden, vond het niet goed de leden tot deelneming aan het Avondmaal te dwingen. Natuurlijk is er iets niet ik orde, wanneer een lid der Gemeente het Avondmaal verzuimt. Misschien meent hij z'n bezwaar niet te mogen noemen, misschien noemt hij het en kunt ge het billijken of niet billijken. Maar hem dwingen om heen te stappen over wat hem verhindert deel te nemen, mag men in geen geval. Men hebbe geduld, men probeere zijn bezwaren te ondervangen of de hindernis weg te nemen, maar dreige hem niet, met hem het lidmaatschap der gemeente te zullen ontnemen, als hij zooveel of zooveel maanden niet aan het Avondmaal deelneemt. Hij zou daardoor een onzuivere daad kunnen verrichten en, om het lidmaatschap der Gemeente niet te verliezen, zonder innerlijke toenadering deel kunnen nemen aan het Avondmaal. Daardoor zou de Gemeente zoo'n ziel beschadigen, wat wel zeer in strijd is met haar roeping.

De bodem der genade. Het schijnt niet gemakkelijk te zijn deze bodem te vinden en wie hem eenmaal gevonden heeft, schijnt hem niet zonder moeite onder de voeten te kunnen houden. Jonge predikers — zoo is de klacht — prediken soms meer voor het leven, dan dat ze het Leven prediken; spreken nog al eens over de eischen van het Evangelie, zonder tevens de bron aan te wijzen, waaruit de kracht vloeit om dien weg te gaan, dien het Evangelie voorschrijft. Maar aan oudere christenen schijnt soms ongemerkt het Evangelie te ontglippen. Door een trouw godsdienstig leven, een eerlijken en rechtschapen wandel, gaat de heerlijkheid van het Evangelie voor hen tanen. Het houdt op zuiver een blijde boodschap te zijn. Zij duizelen bij zijn machtige klanken. De eenzijdige, onvoorwaardelijke liefde des hemels verstaan ze niet meer. Nergens kan de Gemeente haar heerlijkheid beter openbaren, dan waar ze op zonde stuit en juist daar faalt ze het lichtst. Dan schijnt haar een beroep op de wet vruchtbaarder dan een beroep op het Kruis. De Gemeente moet bestendig de wacht houden bij het Kruis en toezien, dat ze niet van Golgotha afzakt naar Sinaï.

Het zuivere Evangelie. Vindt onze boodschap wel genoeg tegenspraak? Zou het niet geruststellender zijn als onze prediking wat meer protest uitlokte? Vooral van godsdienstige menschen? Ik denk aan Paulus. Hij mocht spreken van „mijn Evangelie". Hij *bezat* het, omdat hij het *verstond*. Maar hoe liepen de vromen zijner dagen storm tegen hem! Zijn boodschap leek hun niet minder dan gevaarlijk voor godsdienst en zedelijkheid. Paulus bracht het Evangelie zoo zuiver, dat men heel scherp voelde: dat is het einde van de godsdienst en van de moraal. Inderdaad is het Evangelie dat. Godsdienst is menschelijke activiteit, handelen van menschen tegenover God, terwijl het Evangelie heel deze activiteit, dit handelen, van nul en geener waarde verklaart, het totaal negeert en ons plaatst voor Gods Daad en ons de zaligheid aanbiedt als vrucht van Gods werken *voor ons* privé als *gave*, louter uit *genade*. Het Evangelie dat „goddeloozen rechtvaardigt", is boven-zedelijk. Mochten we genade ontvangen om het Evangelie zoo zuiver als Evangelie, zoo naar de Schrift te verkondigen, dat het het protest uitlokke van het natuurlijk hart, dat eerst gered kan worden, als het gebogen heeft, voor het wonder de Hemels. L.

ZENDING.

II.

III De *Neger-Engelsche taal* wordt eveneens gebruikt in de *Districten*, dus het bewoonde, gemakkelijk te bereiken binnenland. Hier wonen de Creolen, de nakomelingen van de in 1863 vrijverklaarde slaven, thans vaak met Europeesch en ander bloed vermengd.

Het kan zijn, dat de geschiedschrijver gelijk heeft, die vermoedt, dat de oorspronkelijke Duitsche zendelingen bij hunnen arbeid langer aan het Neger-Engelsch vastgehouden hebben dan de Nederlandsche broeders zulks zouden hebben gedaan. Overigens hebben de Herrnhutters in de loop der jaren, naar het woord van een der Gouverneurs, Suriname gemaakt tot de „meest Nederlandsche Kolonie".

Evenals vroeger trekken ook nu de zendelingen langs de plantagewegen en over de breede rivieren om den Bijbel te verspreiden. Roeiboot en muilezelwagen deden voor kort hierbij nog dienst. Tegenwoordig gebruikt men ten minste eenige motorbootjes, en ook wel eens een auto. Een vliegtuig zou zeker in Suriname groote diensten aan de Zending kunnen bewijzen.

Het jonge volk in de Districten wenscht, ten gevolge van het Nederlandsche onderwijs, hoe langer hoe meer in onze taal geestelijk verzorgd te worden.

Heel sterk komt deze begeerte in Paramaribo, de hoofdstad, tot uiting. De ouden van dagen wenschen nog kerkdiensten in de negertaal te behouden. In toenemende mate wordt echter het Zendingswerk hier in het Nederlandsch verricht. Op de kansels

der zes stadsgemeenten en in de catechisatielokalen wordt in hoofdzaak de Hollandsche Bijbel gevonden, daar deze op de scholen uitsluitend wordt gebruikt. Vele inheemsche krachten zijn hier reeds, evenals in de Districten, onze Nederlandsch sprekende mede-arbeiders.

In de stadszending te Paramaribo, waar gezegend werk verricht wordt, gebruikt men alleen onze moedertaal. Een étalage aan de straat, 's avonds hel verlicht, doet den voorbijganger zien, welke keurige uitgaven van het Nederlandsch Bijbelgenootschap hier te verkrijgen zijn. Een „Vereeniging tot verspreiding van Bijbels en Traktaten in Suriname" beschikt in een der zalen van de Stadszending over een Bijbeldepôt. In het genoemde gebouw scharen zich de jonge menschen, in Jongelings-, en Meisjesvereenigingen, in Bijbelkringen, enz. geregeld om Gods Woord.

Verblijdende resultaten van Bijbelinvloed mocht spreker in de stad en op het platteland waarnemen. Zoo kon hij bij velen een sterke begeerte naar dieper geestelijk leven en naar de omzettende levenskrachten van het Evangelie waarnemen. Men gevoelt, dat het Surinaamsche volk innerlijk bevrijd moet worden en begeert o.a. evangelisatie-bijeenkomsten om velen te kunnen bereiken. In het dagelijksch leven tracht menigeen een leesbare brief van Christus te zijn, zooals de twee ambachtslieden, die „tot eer van God" hun timmerwerk inderdaad verrichten. Bij huisbezoek komt er vaak contact, omdat een of meer der bewoners door Gods Geest innerlijk beïnvloed zijn.

De jeugdleider ziet perspectief in zijn arbeid. Jong-Suriname helpt hier mede bij het werk. Daarnaast verleenen de volwassen gemeenteleden, niettegenstaande de economisch zeer moeilijke tijden, naar krachten financieelen steun aan hunne kerk.

In de gevangenis werd eenigen tijd geleden nog een opvallende vrucht van evangelie-arbeid aanschouwd, toen een ter dood veroordeelde Boschneger nog in de weken vóór zijne terechtstelling tot oprecht geloof en waarachtigen vrede mocht komen.

(Slot volgt).

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Aandacht, vrienden, voor het volgende.

De secretaris van den Nederlandschen Baptiste Jeugdraad, Ds. A. P. Barendregt van Emmererfsch.veen, ontving een brief van den secretaris van het Centraal Comité voor Twente, waarin zaken worden vermeld, die van het allergrootste belang zijn voor alle onze jeugdvereenigingen. Ik laat den brief hier volgen, tenminste voor zoover hij op onze mooie beweging betrekking heeft:

„Nu ik toch pennende ben, wil ik u nog iets vertellen. Op onze laatste c. c. vergadering hebben we eenige bijzondere plannen aangaande het jeugdwerk in Twente besproken. Allereerst werden op verzoek van ons c. comité ingeleverd een aantal ontwerpen van een vlag (of beter vlaggetje), welke wij van plan waren op onze fietstochten mee te voeren als zichtbaar teeken, wie wij zijn en wat wij willen. Een commissie is benoemd, die uit deze ontwerpen het meest geschikte product kiest. Hierbij zal gelet worden op het model van de vlag, de kleuren, terwijl als initialen de letters B. J. B. (Baptiste Jeugd b e w e g i n g, later misschien Jeugd b o n d) verplichtend zijn. Die commissie heeft haar werk nog niet klaar. Zoodra dit wel het geval is, zal zij dit mededeelen en zal prijs gevraagd worden. In elk geval zal ik u hiervan op de hoogte stellen en zou intusschen gaarne uw meening hieromtrent vernemen. Verder hebben wij naar een kenteeken uitgezien, dat wij, zoowel jongens als meisjes, dagelijks bij ons dragen. Een insigne of speldje, hetzij op jas of jurk of das. Bij onzen dominee berusten hiervan enkele exemplaren welke hem uit Duitschland toegezonden zijn, ook met de letters B. J. B. Hij deelde op onze c. c. vergadering mede, dat ook door den Jeugdraad stappen in die richting gedaan worden om tot zulke openlijke kenteekenen te geraken, maar dan met de initialen N. B. J. B. Zou het niet wenschelijk zijn in dit opzicht niet alleen nationaal, maar zelfs internationaal voor den dag te komen, mede hierom, omdat onze broeders over de grens dezelfde letters voeren? Ons comité zag gaarne, dat u deze opmerking in overweging naamt en dit misschien eens openlijk bepraatte in de Jeugdrubriek. In elk geval zag ze gaarne eenig antwoord van den Jeugdraad tegemoet, opdat het geen verbrokkelde beweging worde, maar langs het heele front een vaste lijn.

't Spreekt vanzelf, dat alleen zij, die belijden Jezus' eigendom te zijn, genoemde teekenen mogen dragen of meevoeren. Ook hebben wij ons voorgesteld de uitreiking van èn vlag èn insigne op plechtige wijze te doen plaats vinden en zulks onder het afleggen van enkele beloften, die nader vastgesteld zouden kunnen worden. Telkens wanneer opnieuw die onderscheidingsteekenen overhandigd zullen worden, zullen de daarbij tegenwoordig zijnde jongelui weer opnieuw aan hun afgelegde beloften worden herinnerd.

Misschien vindt u in het hier medegedeelde aanleiding in het openbaar eens van gedachten te wisselen of in elk geval in den Jeugdraad er eens over te spreken . . . . "

* * *

Gaarne geef ik bovenstaande aan mijn mede jonge pelgrims ter bespreking. De plannen en ideeën, daarin naar voren gebracht, interesseeren ieder onzer. Ik zie dus een stroom van open aanmerkingen, symphatiebetuigingen en bezwaren tegemoet. Het woord is aan u, waarde lezer, en wil maar niet lang aarzelen om het te nemen. Intusschen veroorloof ik mij de vrijheid alvast een enkel zinnetje u en mij en ons allen voor te leggen:

1e. Wat is het toch jammer, dat Twente geen afgevaardigden gezonden heeft naar onze nationale Jeugdconferentie te Groningen. Ik zeg dit beide om der wille van de conferentie zelve als om Twente. Onze conferentie's hebben behoefte aan jongelui met ideeen en initiatief. Twente beschikt blijkbaar over die menschen. Waarom laat ze haar voorrecht geen zegen worden voor onze gansche Jeugbeweging? Het verblijdt ons ten zeerste, dat zij met ons de eenheid niet wil verstoren. Maar waarom neemt ze dan toch zoo weinig notitie van het doen en laten onzer jeugdbeweging, zoo verrassend weinig zelfs, dat ze niet eens wist, wat te Groningen over insignes enz. is besloten?

2e. De vlaggetjes-idee lijkt me niet onaardig toe. Wanneer de jongelui samen optrekken naar den eenen of anderen jeugddag, of Twentsche conferentie, behooren de eigen vlaggetjes op de rijwielen te wapperen.

De bedoeling is toch zeker niet om elken dag te vlaggen? Maar hierover kan worden gediscusieerd. Ik vind het alleen maar jammer, dat het gewestelijke vlaggetjes zullen worden. Of stond het bij onze vrienden voor om ze een nationaal cachet te geven? Indien dat het geval is, vraag ik mij af, waarom bij de vaststelling van de uitgave, vorm, kleur en emblemen het oordeel van den Jeugdraad niet wordt ingewonnen.

3e. Wat de insignes aangaat, breng ik zoowel onzen Tubantiërs als den overigen van ons vaderland in herinnering, dat de voorletters reeds zijn vastgesteld. Zij zijn N. B. J. B. voorstellende

Nederlandsche Baptiste Jeugd Beweging Dat B. J. B. internationaal zou zijn, berust op een geheel verkeerde opvatting. B. J. B. is Duitsch. Het insigne van den Wereldbond van Baptiste Jeugdbewegingen draagt de woorden: Jesu esto mihi Jesus lex, dux, rex, lux. Willen wij dus internationaal zijn, dan moeten wij deze woorden overnemen. Willen wij Duitschers zijn, dan kiezen wij B. J. B. Maar in Groningen hebben we ons voor N. B. J. B. uitgesproken, omdat maar weinige Nederlanders uit die Latijnsche woorden zullen afleiden, dat wij den Heiland wenschen als onze wet, leider, koning en licht. Reeds voert de Jeugdraad onderhandelingen met een firma over ontwerp, prijs etc. van ons embleem. Binnenkort kunnen wij vermoedelijk er meer van vertellen.

4e. Het afleggen van een belofte bij de plechtige riddering der onzen is een conditie, die onze rijpe overweging ten volle waard is. Wat denken de vrienden hiervan? En wat van de opvatting van onze broeders in de oosthoek van Overijsel om de insignes uitsluitend te reserveeren voor degenen, die Jezus' eigendom zijn? Hebben wij te Groningen niet besloten om over deze vraag nader te praten in de kolommen van ons weekblad? Ik meen van wel. In elk geval ben ik belangstellend naar hetgeen gij hierover hebt te zeggen. Mijn persoonlijke meening hoop ik later mee te deelen.

Vriendelijke groeten,

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Mededeelingen over de 8e Predikantenvergadering

door A. P. Barendregt.

IV.

Er was ook een inleiding over het onderwerp: 't Baptisme en het pacifisme, door br. L. de Haan. De vredesbeweging en de afschuw van den oorlog hebben allerwege de volken aangegrepen. 't Is wel merkwaardig, maar het roepen om vrede en het komen tot een wereldvrede, is niet uitgegaan van de officieele christenheid, maar draagt veel meer een humaan karakter. Wel is er tegenwoordig ook de betrekkelijk groote beweging van Kerk en Vrede, maar ze is in zekeren zin achteraan gekomen. De kerk moest eerst, door het zoogenaamde ongeloovige volksdeel, den weg gewezen worden. Daar zijn echter wel oorzaken voor. De orthodox georiënteerde christen gelooft n.l. niet aan een wereldvrede. Integendeel, hij meent in de Schrift grond te vinden, om een voortgaan der wereld op den weg van onvrede te verwachten.

Menige tekst in Gods Woord wijst er ons op, dat er oorlogen zullen zijn en vastelijk besloten verwoestingen tot het einde toe. 't Is daarom, dat men ook onder ons Baptisten menigmaal een sterk scepticisme vindt t.o.v. de vredesbeweging. Nu is het zeker dat wij tegenover alle verschijnselen in de geestesgeschiedenis der menschheid critisch moeten staan. Beproef alle dingen, wil eigenlijk zeggen dat men maar niet zonder meer op alles ja moet zeggen, maar met ernst z'n standpunt moet bepalen. Dat moeten wij ook doen met het Pacifisme. Al draagt het een schoonklinkenden naam, *daarom* is het nog niet goed. En al komt het oorspronkelijk meer uit een humanistischen geest dan uit de *officieel* christelijke, voort, *daarom* is het nog niet slecht. Het streven om te komen tot een oorlogvrije wereld is toch in elk geval wel neerslag van de leer van Jezus zelf. 't Is zeer de vraag of de officieel christelijke wereld in deze zich niet te schamen heeft, dat zij door de eeuwen heen Jezus zoo slecht begrepen heeft en gevolgd is.

Wij, als Baptisten, kunnen bij onbevangen onderzoek der Schrift, niet anders dan sympathiek tegenover de idee van het Pacifisme staan. Alleen wij zijn niet te nuchter, om figuurlijk gesproken, „met het zwaard in den vuist, de vredesgedachte te propageeren". Een beïnvloeding en bezaaiing van onze omgeving met de echte christelijke vredesgedachte, ook al loopt die zoo nu en dan tezamen met de humanistisch georiënteerde, is onze roeping en taak.

Dat beteekent echter niet, dat wij onze jongens tot dienstweigeren gaan opvoeden. Om de zedelijke verantwoording van zulk een daad te dragen, zijn zij vaak te jong. We willen echter toch ook nooit onzen eerbied onthouden aan iemand, die werkelijk uit beginsel weigert zich ook maar te laten africhten tot den krijgsdienst. Wie dit doet, en er over in z'n eigen gemoed *ten volle verzekerd is*, heeft recht op onze achting en liefde.

De rechte doorwerking van de leer van Jezus, heeft toch de belofte van een tijd, dat het zwaard in de scheede zal rusten en het oorlogstuig in landbouwgereedschap zal herschapen worden.

Uit het Dagboek van een groote-stads-predikant.

Kort geleden is in Duitschland een boek uitgekomen, dat daar een grooten en alleszins begrijpelijken opgang gemaakt heeft. Het heet *Tagebuch eines Groszstadtpfarrers* en bevat in den vorm van een dagboek een verzameling brieven (volgens de voorrede werkelijk geschreven en verzonden brieven) van een predikant uit een groote Duitsche stad aan een vriend. Van het boek, ongeveer een jaar geleden verschenen, ligt reeds de 8ste druk voor me.

Het is boeiend, men leest het als men tijd heeft, in één adem uit. Het zijn getuigenissen van een mensch met een levende, bewogen ziel, een moedig mensch, die worstelt met de machtige problemen van dezen tijd, die lijdt door de verwording, de inzinking, niet minder door den nationalistischen geest van zooveel kringen uit zijn volk, die door den oorlog niets schijnen te hebben geleerd. Een mensch, voortgezweept door zijn menigvuldige plichten, overladen met werk, die niet schroomt harde waarheden te zeggen, een mensch die gelooft in zijn arbeid, al is 't hem vaak of hij op rotsen ploegt.

Gaarne deel ik 't een en ander van dit boek mee.

De schrijver heeft een nieuwe vertaling van de profetieën van Jeremia gelezen en is wederom onder den indruk gekomen van de grootheid van dezen boetprofeet. Hij schrijft naar aanleiding daarvan: „Wie heeft tot Wilhelm II gesproken als Jeremia tot zijn koning Jojakim? . . . Hoe kondigt Jeremia den toorn en het onheil over zijn volk aan wegens schending van een verdrag ten opzichte van de slaven en slavinnen! Wegens één verdragsschending de gansche toorn van God! Waar heeft de kerk bij de verdragsbreuk tegen België den toorn Gods verkondigd over het Duitsche volk? Altijd sleept verdragsschending Gods toorn, Gods gericht na zich voort. Maar niemand hoort uit het gebeuren onzer tijden den oproep van God tot boete. Niemand ziet in onze ellende en nood het gericht van God. Waar is boete? In plaats dat wij asch op het hoofd strooien en in boetekleed ons buigen voor Gods geweldige hand — houden wij optochten en parades met muziek en pralende woorden.

Wat zijn die optochten in de oude uniformen anders dan een protest tegen het overwonnen zijn? Men wil niet overwonnen zijn, niet buigen onder Gods geesel.

En daarom geloof ik zeker, dat het Duitsche volk nog veel dieper in nood en onheil moet komen.

Hij heeft eenige dagen met vacantie aan zee toevende, daar een jonge meisjesvereeniging gezien, die in zee ging baden. Toen het tijd was om te vertrekken, wenkte de geleidster de meisjes om terug te komen. Ze deed dat door te zwaaien met een vlag, waarop een kruis was afgebeeld. De schrijver had liever gezien, dat ze de levenslustige meisjes met een badhanddoek had gewenkt, dan met het kruis. „Wat doen we tegenwoordig al met het kruis!" vervolgt hij dan. „We dragen het als broche op de borst, hangen het als vaandel uit het venster, gebruiken het als

boekenlegger. Jezus brak onder den last van het kruis ineen. Maar wij, die het als sieraad dragen, merken niet eens meer, hoe heel veel aan het zeestrand door het kruis wordt geoordeeld".

Straks heeft hij het over de aankomst van een Jongelings-vereeniging aan een station. Het was een propaganda-tocht en ging van een evangelisatie-vereeniging uit. Den heelen avond werd bij het station geëvangeliseerd. Eerst werd een koraal gespeeld en gezongen. Toen kwam Deutschland, Deutschland über alles. En vóór dit Duitschlandlied werd gecommandeerd: mutsen af! Voor het koraal aan het begin en het einde — niet. Duitschland ging klaarblijkelijk boven alles, ook boven Jezus Christus. Want tenslotte zong men met bedekt hoofd: De macht der liefde bid ik aan! Is ons geliefd Duitschland-lied in godsdienstige samenkomsten eigenlijk geen godslastering? *God* gaat toch boven alles in de wereld. Wat valt ons in Hem van zijn troon af te zetten en er iets geschapens voor in de plaats te stellen?

B.

III

LEESTAFEL

Evangelisatie-bibliotheek 1930 (Jaargang 15). Uitgever J. N. Voorhoeve, Den Haag.

De derde zending van dezen jaargang bereikte ons. Ze bestaat uit:
Tusschen de einden der aarde, door J. G. Kargel.
Oom Dirk, door G. W. van Zeyl.
Een weekkalender voor 1931.
Vier Evangelie-boekjes.
Acht tractaten.

Deze lektuur is goed verzorgd en ziet er aantrekkelijk uit. Ze maakt het ieder gemakkelijk om persoonlijken evangelisatie-arbeid te verrichten. Men leze deze geschriften eerst zelf en geve ze dan verder. Dan brengen ze een dubbelen zegen.

E.-R.

III

UIT DE GEMEENTEN

'S-GRAVENHAGE.

In memoriam.

ZUSTER MARGARETHA ELISABETH LOUW geb. Kramer,
overleden 17 November 1930 te 's-Gravenhage

„Zoo blijft er dan een rust over voor het volk van God".

Naar die rust heeft onze heengegane zuster uitgezien.

Niet sterk van lichaam, en vele jaren het gemis harer oogen hebben haar langzaam geleerd al haar kracht en licht van boven te verwachten.

Zij zelve is nu daarheen gegaan.

Niet alleen haar familie echter zal haar hier missen, ook onze Gemeente, waarvan zij jarenlang een trouw en medelevend lid is geweest.

En al kon zij den laatsten tijd niet meer opgaan naar de samenkomsten, haar belangstelling in het werk des Heeren en haar gebed voor het heil van haar medeverbondenen toonden, dat haar hart naar de Hoogere dingen uitging.

Haar nagedachtenis blijve onder ons in eere!

Haar voorbeeld worde nagevolgd door de jongere generatie!

Namens de Bapt. Gem. te 's-Gravenhage,
HET BESTUUR.

LEEUWARDEN. Op Zondag 21 Dec. a.s. 's nam. 5 uur hoopt br. F. E. Huizinga zijn intrede te houden in de gemeente te Leeuwarden, nadat hij in den voormiddagdienst bevestigd zal zijn door zijn vader Ds. J. Huizinga te Hengelo (O).

Het spreekt vanzelf, dat dit feit met verlangen door de gemeente te Leeuwarden tegemoet gezien wordt, aangezien zij gelooft, dat het een ander deel, en, naar zij hoopt, een belangrijk deel, van haar geschiedenis zal inluiden. Zij noodigt al de gemeenten hartelijk uit van dit belangrijk gebeuren getuige te zijn door het zenden van een of meer afgevaardigden. Ook gasten zijn hartelijk welkom.

Afgevaardigden en gasten verzoeken wij vóór 14 December a.s. bericht van hun komst te zenden, met vermelding of op logies gerekend wordt; hoe laat men komt enz.

De Secretaris,
v. d. Kooystraat 16 J. VISSER.

ZWOLLE. Na veel gebed, strijd en moeite heeft Zwolle een Baptisten kerk gekregen. Zondag j.l. 23 Nov. is het mooie gebouw, Thorbeckegracht 36, in gebruik genomen. Ds. Bouritius, die met niet minder dan 46 personen uit Deventer tot ons was overgekomen, leidde des middags 4 uur den openingsdienst en bepaalde een schare van plm. 80 personen bij Filip. 2 : 1—18.

Ds. raadde ons aan de vermaningen die de apostel in dit Schriftgedeelte uitspreekt, zeer ter harte te nemen.

Vervolgens stond onze geliefde Voorganger stil bij het doel der gemeente n.l.: te prediken en wel Jezus Christus en dien gekruist. Alvorens over dit hoofdstuk voor ons te prediken, had Ds. B. alle aanwezigen een hartelijk welkom toegeroepen en vertelde hij, dat „de Unie" gaarne te Zwolle wil evangeliseeren en hoe de gemeente, die te Deventer is, dit werk graag voor haar doen wil. Zeer bemoedigend sprak onze leeraar ons toe, ondanks alle teleurstellingen en spot, te zien op Jezus en te werken in en met liefde.

Het kerkkoor van de gem. Deventer heeft zich eenige malen zeer verdienstelijk laten hooren en verkwikte allen door zijn zeer mooie Eeuwigheidsliederen.

Als afgevaardigde der Unie was in ons midden br. Dijkstra, eveneens van Deventer. Deze br. bracht de hartelijke groeten en felicitatie over van de Unie Comm. en sprak de brs. en zrs. die te Zwolle wonen, moed in. Nogmaals deed het Zangkoor zich hooren. „Wandel maar stillekens achter Hem aan".

Nadat de zegen was uitgesproken, diende de afd. Zwolle brood en koffie op.

Om half zeven begon het Liefdemaal. Hier was Gods Geest duidelijk merkbaar. Zeer veel is er getuigd en gezongen, waarna de Deventer Zangvereen. haar beste beentje voor zette.

Zeer voldaan en met de bede in ons hart „Heer zegen ons en Uw arbeid in Zwolle", brachten we de brs. en zrs. van Deventer naar 't station.

De Uwe in Chr., P. N.

P. S. Naast God danken we de Unie Comm. recht hartelijk voor haar groote medewerking ons in dezen betoond. N.

III

INGEZONDEN.

(Stukken, die niet geplaatst worden, worden niet teruggezonden, tenzij postzegels daarvoor zijn ingesloten.)

Aan de Redactie van De Christen.

Vriendelijk verzoek onderstaande te willen plaatsen, bij voorbaat mijn oprechten dank.

Met blijdschap las ik in De Christen van 31 Oct. j.l. een artikel over „De wapens neer", en ik was dan ook terneergeslagen, toen ik in het no. van 14 Nov. een ingezonden stuk las, waarin gesproken werd over liefde, met het verzoek aan de redactie om zooiets niet weer te plaatsen. Wanneer Christus zegt dat wij elkander moeten liefhebben dan kan het niet anders, of dat draagt onze volkomen instemming.

Wanneer er van vrede gesproken wordt, denken wij aan Hem, die zegt „vrede op aarde in de menschen een welbehagen". Wij weten dat bij Hem de ware vrede is. En wanneer wij dan dien vrede in ons hart dragen en Hem willen dienen die de Vredevorst is, dan kan het niet anders of de uitroep moet zijn: „de wapens neer!" Wij hebben geen vertrouwen te stellen op de wapenen maar op Hem, die macht had om zichzelven te beschermen, maar geen tegenstand bood. Willen wij Hem volgen en Zijne geboden bewaren, dan moet de ware vrede uit onze ziel stralen. De Heere zegt, Ik wil dat gij één zijt, gelijk Ik en de Vader een zijn. Wij zijn allen leden en Hij is het lichaam. In Joh. 4 : 8 lezen wij: die niet liefheeft, die heeft God niet gekend want God is liefde. Hoe weinig bereidheid is er om in alle omstandigheden Zijn Kruis te dragen! Milliarden geven wij uit om den vijand te vervolgen, (wat broeders zijn, indien ze Hem kennen). Luttele duizenden om hem te zegenen. God de Almachtige is onze Vader en wij zijn Zijne kinderen, tot welk volk we ook mogen behooren. Omdat wij nu te samen christenen zijn moeten wij ten aanzien van de botsing tusschen verschillende volksbelangen, dit eene negatieve antwoord geven: ze nooit meer uit de weg te ruimen door oorlog. Wij moeten Hem dienen; Hij zal ons leiden door Zijn Geest; wij moeten ons van de donkere aarde uitstrekken tot het Licht.

Voor den herboren, den nieuwen mensch, heeft alle haat afgedaan; sterker: hij is omgevormd om lief te hebben. Daar is geen tweestrijd meer, maar verzoening; geen oorlog, maar vrede.

Daar wordt gena van waarheid blij
[ontmoet,
De vrede met een kus van 't recht
[begroet
Dan springt de trouw uit d' aarde blij
[omhoog,
Gerechtigheid ziet neer van 's hemels
[boog.

Groningen. S. ZUIDERSMA.

M. de Red.

Zou u onderstaand telegram, waarmee ik te laat kwam voor de radioavond nog in De Christen willen opnemen?

Wij genoten .... totdat de weinige tijd, die ons is toegemeten, werd gebruikt tot het voorlezen van ingekomen telegrammen. Allemaal belangstelling? Of zijn er menschen onder die het niet onaardig vinden dat hun naam door de ether ruischt?

Velen „onder ons" interesseert dit weinig. De meesten „buiten ons" heelemaal niet. Men kan dit in enkele seconden doen door te zeggen: Vele telegrammen ontvangen meldende goede of .... ontvangst.

Zou men de luisteraars in het algemeen niet meer van dienst zijn wanneer men inplaats hiervan het zangkoor of de vergadering een extra nummer laat zingen of een solo door een der sprekers?

Met br. grt.

Sneek. W. GORTER.

III

CORRESPONDENTIE

K. T. te D. U kunt wel de gelegenheid krijgen tot het leveren van bewijs van het door u beweerde en door andere inzenders bestredene, doch niet tot het geven van breedere beschouwingen over dit onderwerp. Daarvoor is deze rubriek niet de aangewezene. Dan moet de toon strikt zakelijk blijven. Over meer dan één kolom kunnen wij in 't algemeen geen inzender laten beschikken. Wie niet wil dat wij zijn stuk besnoeien, besnoeie het dus zelf, aleer hij het ons zendt.

Het door u gezonden artikel wordt om bovenstaande redenen dus niet geplaatst. E.-R.

W. G. te S. Het eerste deel van uw stuk hebben we geschrapt, wijl niet van algemeen belang. Schrijft u dat den betrokken broeder eens persoonlijk. E.-R.

In verband met onze plaatsruimte zende men bij voorkeur geen artikel in, langer dan 3 kolommen. We leven immers in een tijd, die een welbehagen heeft in kort! E.-R.

III

Verslag van den Jeugddag gehouden te Sneek op 12 Nov. j.l.

Woensdag 12 November j.l. werd de in „De Christen" aangekondigde districtsjeugddag te Sneek in het kerkgebouw der gemeente gehouden.

Toen om 5 uur 's avonds Ds. van Dongen, die de leiding der vergadering had, deze opende met het laten zingen van No. 112 en gebed, waren er reeds heel wat jonge menschen uit Harlingen, Heeg, Sneek, Stavoren en Workum aanwezig. De leider las ons 1 Joh. 2 : 1 t/m 17 voor en heette ons in een kort woord welkom. Br. Hellingwerf, de secretaris, was tot onzen spijt afwezig door ziekte.

Na 't gebruiken van een door Sneek aangeboden kopje thee, verkreeg Ds. H. Visser 't woord en riep ons nogmaals namens de Sneeker jongelui een hartelijk welkom toe. Tevens sprak hij de behoefte uit, br. Hellingwerf aan God op te dragen, hetgeen dan ook gedaan werd.

't Dameskoortje uit Stavoren liet nu op een verdienstelijke manier een zangnummer hooren: „De Zwaluwen", *ons* de vraag stellend, waarheen onze vlucht als Christenen was.

Na gezamenlijk gezang, lied No. 626, las B. de Jong, uit Heeg een opstel voor: „Hamans onvrede". In korte trekken deed hij uitkomen, dat Haman, niettegenstaande eer en aanzien, geen vrede had. Ware vrede licht niet in 't najagen van de aardsche, maar van de hemelsche dingen.

Met stille aandacht werd de voordracht „De Engel", van mej. W. de Vries uit Harlingen beluisterd.

No. 10 werd van harte meegezongen door allen, waarop H. Leenstra Jr. gelegenheid kreeg, zijn referaat te doen hooren: „Onze roeping als jonge Christenen". Op een ernstige, gevoelvolle wijze bepaalde hij ons bij onze roeping, wijzende op 't gevaar van 't voorbijzien van degene, die onze roeping geldt, n.l. Christus. Christus moet het ideaal zijn, niet de roeping. De ernstige vraag: „Leven wij volgens onze roeping?" hadden we voor ons zelf te beantwoorden. De referent wekte ons op, meer aan de roeping gevolg te geven en verzocht te zingen: „Maak mij 't kanaal van Uw zegen, o Heer!" Dan alleen zullen we onze roeping kunnen volgen.

Vragen werden aangaande dit referaat niet gesteld. 'k Geloof, dat allen wel waren doordrongen van den ernst der zaak. God gebruikt ons, menschen, als kanalen, waarlangs Zijn zegen den menschen kan toevloeien. Welk een voorrecht, *zulk* een kanaal te mogen zijn.

Van 7—8 uur werd gepauzeerd, in welken tijd de meegebrachte proviand bij een door Sneek aangeboden kopje koffie genuttigd en door velen van de gelegenheid gebruik werd gemaakt, om even zich te verfrisschen in de buitenlucht.

De avondvergadering, eveneens onder leiding van Ds. v. Dongen, werd geopend met gebed door br. S. Venema. 't Gebouw was vol. Meerderen uit Sneek waren aanwezig.

Ds. H. Visser hield een toespraak over: „onze Jeugd op hooger peil". Dat ze dat komt is noodzakelijk. Vanzelf gaat dat niet. Men moet er moeite voor doen. t' Aankweeken van studielust. Biddend acht geven op zichzelf bij 't ontwaken van de toegenegenheid tot de andere sekse en 't zich wachten voor overdrevenheid noemde spreker als middelen tot het op hooger peil brengen van de jeugd. Een vraag aangaande 't gesprokene werd door Ds. Visser beantwoord.

De Workumer jongelui gaven een zangnummer te hooren: „De Doornenkroon". De diepe stilte getuigde van aandachtig luisteren

Eveneens met gespannen aandacht beluisterden de aanwezigen de voordracht van S. de Jonge (Sneek): „Een kloek zeeman". No. 213 was zéker van toepassing daarop.

In 't referaat: „Wij en onze Bijbel" van H. Hornstra, zette deze in 't kort uiteen, wat de Bijbel *is* en hoe onze houding ten opzichte er van moet zijn, opwekkende tot enstiger Bijbelonderzoek, waardoor meer liefde tot de Schrift zal ontstaan, die ten zeerste noodig is.

De Sneeker zangvereeniging vergastte ons op twee goed gezongen nummers: „Gij Jehova" en „Ik weet dat Jezus eens mij zocht". Beide vielen wel in den smaak.

H. de Vries uit Harlingen vroeg in een woord in dichtvorm, of allen den zegen van den vorigen Jeugddag hadden doorgegeven en dit ook nu te doen.

Waar de tijd drong, werd nu nog gelegenheid gegeven voor enkele getuigenissen, waarvan door enkelen gebruik werd gemaakt, onbeslisten opwekkend, te beslissen.

In 't slotwoord bracht de leider der vergadering dank aan allen, die tot het slagen ervan hadden meegewerkt. De gemeente Sneek werd dank gebracht voor 't gastvrij in haar gebouw ontvangen van de jonge menschen.

Ds. van Dongen liet nu zingen no. 456 en ging daarna in dankgebed voor.

Dat Gods zegen mocht nawerken was wel de wensch van velen, zoo niet allen. Wij geven dat aan onzen mach-

tigen Heiland over, die *nimmer* de Zijnen vergeet, terwijl wij niet hebben te zwijgen van Zijn liefde, opdat een ieder dat wete.

W. H.

III

MEDEDEELINGEN

Ontvangen van: zrs. D. te D. f 1,65; E. te N. P. f 4.75; S. te Z. f 3.00; luisterklubje te A. en H. f 3.00; Bapt. Gem. te U. f 2.40. Bijeen f 14.80. Hartelijk dank.

Heemstede, 21 Nov. '30

G. BROERTJES,

Postrekening 142741. Penn. U. R. C.

NASCHRIFT. Uit de stroom van telegrammen bij de laatste uitzending en de daarvoor gebrachte offers aan tante Pos, bleek veler belangstelling. Dit geeft ons hoop op bijdragen voor onze kas, opdat wij onze verplichtingen ten opzichte van de Ned. Chr. radiovereeniging ook na kunnen komen. Vriendelijk herinner ik daaraan.

Met br. gr. G. Broertjes.

III

De Baptisten in de Geschiedenis. Wonderbare drie honderd jaren.

Door Dr. J. H. Rushbrooke, Algemeen Secretaris van het Baptist Wereldverbond.

(Slot).

III. Maar indien dit het geheele verhaal was, dan konden we niet zeggen dat Baptisten trouwe Katholieken zijn. Waren ze bijna geheel en al beperkt tot de Engelsch-sprekenden — Britsch of Amerikaansch — ze zouden een sekte zijn en niet algemeen. Doch er is een 2e gedeelte in onze geschiedenis. Aan het hoofd van de eerste helft, zijnde de 17e en 18e eeuw, vonden we de naam van John Smith; aan het hoofd van de tweede, die zich uitstrekte over de 19e en 20e eeuw, staan de namen van groote zendelingen, William Carey, Adoniram Judson, Luther Rice. De Wereld-Zending en zijne resultaten zijn het bewijs dat de boodschap van verzoening en leven, welke we prediken waarlijk Katholiek is. Zijn succes door de genade Gods is wonderbaarlijk geweest. Om in een enkel referaat het verhaal van de Baptiste Zendingen vanaf de dagen van Carey tot de onze te doen is onmogelijk. We kunnen slechts de resultaten bekijken. Laat uwe oogen dwalen naar den verren horizont: zie hoe de rassen zijn aangeroerd geworden tot aan de uitersten der wereld. In de voorrij van de Evangelische vereenigingen van het Verre Oosten staan onze Baptiste broeders. Denk aan Carey's velden in Indië: we roepen in onze herinnering terug de jaren van arbeid, alvorens één enkele bekeerde werd gewonnen, maar heden hebben de Indische velden van Carey's eigen zendingsgenootschap over de 20.000 gemeenteleden. Niet ver verwijderd is Judson's arbeidsveld van Burma: hoe werkte hij niet, leed hij niet en welke teleurstellingen onderging hij niet? Wat zien we nu? Over de 100.000 lidmaten der kerk in Burma en een groote inlandsche organisatie in wording.

Zuid Centraal Indië: welk een ontroering gaat door ons heen als we denken aan de »Love Star« Zending! Het was, zooals het aan alle menschen toescheen, een algeheele en sombere mislukking. Amerikaansche Baptisten dachten er werkelijk over om het op te geven. Welk een waarschuwing tegen wanhoop komt van dit terrein! Op dit onvruchtbare gebied is een inlandsche bijeenkomst opgegroeid, welker kerken nu reeds de 90.000 leden overschreden *zijn! Dat* is niet het heele verhaal van Indië: hier is een andere provincie — Assam — met 43.500 Baptiste geloovigen; en Canadeesche en Australische zendelingen hebben arbeidsvelden die veel beloven, waarin de lidmaten reeds 23.000 tellen. Indië keert van de vele typen van religies, die een vloek en last zijn geweest, naar de vrijmakende Christus: God geve, dat geen absorptie in politieke uitgangen deze gezegende ontwikkeling moge tegenstaan! De geschiedenis van China is tragisch doch ook glorierijk geweest. Het bloed der martelaren is het zaad der kerk geworden en de getrouwheid van onze diepbeproefde broeders verzekert ons, dat een nieuw China in de toekomst zal opkomen. In Japan vinden we duidelijk weerklank: op de Philipijnen hebben de laatste jaren groote triomfen van het Evangelie gezien. Tot zoo verre over den bruinen en gelen mensch: maar wat omtrent den zwarten? Keer naar Afrika: Nigeria heeft getuigd gedurende $^3/_4$ eeuw van een Zuidelijk Baptist werk: het deelt mede, dat over de 20.000 leden van een inlandsche Unie 't welk de eerste is van eenig zendingsveld, onafhankelijke samenwerking hebben gezocht met het Baptiste Wereldverbond. Dichtbij in de Kameroens, werken de Duitsche Baptisten hard. Congoland heeft een halve eeuw zendingswerk gezien; hoeveel heeft het de Britsche Baptisten wel niet gekost? Ze hebben veel geofferd aan tranen en bloed zoowel als in schatten gelds om dit land te veroveren. Ik heb jonge mannen gekend, zoo juist komende van het College, die met nieuwen moed en groote hoop daar zich vestigden om een Afrikaansch graf te vullen binnen een paar maanden! Maar voor elke vacante plaats waren meer dan voldoende aanbieders; Baptisten van andere landen vereenigden zich in het werk en nu zijn er over de 30.000 inlandsche Baptisten en dat in wat wij noemden: »Donker Afrika«, hier neemt een nieuwe christelijke beschaving vorm aan.

Zuid-Afrika heeft een »Bantu Baptiste Unie« georganiseerd binnen de laatste 5 jaren: een bewijs van kracht der inlandsche kerken. Tot zoover Azië en Afrika: maar wat omtrent Zuid-Amerika?

Een »korporaal's sectie« van Baptisten aan het begin der tegenwoordige eeuw! Maar nu op z'n minst een houvast in de meeste landen, en meer dan dat, in sommige daarvan — vooral in Argentinië, Chili, en Brazilië. Ik was niet in staat Chili aan te doen op mijn onlangs gemaakte reis in Zuid-Amerika, ofschoon ik dicht genoeg er bij was om het te aanschouwen, indien slechts de Andes doorzichtig ware geweest; doch ik ben bekend met de schoone verwachtingen van het werk aldaar.

Argentinië heb ik gezien: en het optimisme van het geloof en de kracht van de jeugd zijn hoedanigheden, die indruk op me maakten. Er is geen »verslagenheid« daar, en (indien ik vergeven mag worden voor hetgeen van wat tenslotte slechts de vluchtige indrukken waren van een reiziger) een groote deur ligt open voor hun en de Argentijnsche broeders hebben het vaste voornemen daar doorheen te trekken.

Indien ooit een groep Baptisten reden had om des dichters woord op te nemen: „Nu God zij gedankt die ons in dit uur gespaard heeft" die groep is Argentinië. In Montevideo, de hoofdstad van Uruguay, heb ik kleine doch krachtdadig werkende gemeenten opgemerkt. En wat Brazilië betreft, het verhaal luidt, dat het tienvoudig is vermeerderd in 25 jaar, zoodat er nu bijna 40.000 gemeenteleden zijn — een verbazende vooruitgang in een enkele generatie. Als ik in aanraking kom met deze Amerikaansche Baptisten dan moet ik „God danken en nieuwen moed scheppen".

Ik ga de wonderlijke ontwikkeling in Noord Amerika vooral die op het gebied van de Zuidelijke Baptiste conventie voorbij, deels omdat het verhaal van de Amerikaansche Baptisten bekend is, maar vooral omdat ik zelf in betrekking sta met de veroveringen van de 19e en 20 eeuw onder nieuwe rassen. Niets is verheffender dan het verhaal van het vastelandsch Europa. Honderd jaar geleden was er geen enkele Baptist. kerk.

De eerste werd geopend in Hamburg met 7 leden in 1834. De godsdienstoefening van Oncken en zijn Duitsche broeders op het „Oude Vasteland" kan nooit voldoende worden er-

kend. Nu van af de Noordelijke IJszee tot de Middellandsche zee en van den Atlantischen Oceaan tot aan het Oeral gebergte heeft de boodschap aanneming gevonden onder alle rassen — Italianen, Scandinaviërs, Teutonen, Slaven, Mongolen en zelf Hebreëen en Zigeuners. Er zijn slechts twee kleine landen (Albanië en het kleine stukje, dat Turkije nog vasthoudt in Europa) waarin nog geen Baptisten zijn. Het ledental onzer gemeenten in Rusland moet op ongeveer 1.300.000 geschat worden. De getrouwheid en standvastigheid van de bekeerden is bewezen geworden in Roemenië gedurende de laatste jaren, in Rusland lijden ze nog meedoogenlooze onderdrukking, maar nadat ze beproefd zijn zullen ze »te voorschijn komen als goud«.

Ik kan niet nalaten nog een ander woord hier aan toe te voegen. Toen het Baptiste Wereldverbond een protest indiende tegen de vervolging der broeders in Roemenië, kwam het protest in verschillende talen naar mijn kantoor. Twee van de vellen papier ontroerden me ten zeerste. Het eerste was een protest en de handteekeningen geschreven in het Arabisch, het was gedagteekend van „Des Heeren Jezus eigen stad" en degenen die teekenden waren leden van de Baptiste gemeente in Nazareth, waar Jezus leefde. Het ander had een protest en handteekeningen in het Hebreeuwsch; het kwam van de Baptisten in Jeruzalem, de stad alwaar Hij stierf. Van Palestina kwam het Evangelie. Oosten en Westen heeft het doorkruist en het gaat terug om het land te zegenen, vanwaar het kwam.

Ga de wereld eens over. „De kleine, een enkel, gewoon persoon is duizend geworden". John Smith's onbeduidende groep heeft als zijne opvolgers 12 millioen Baptiste leden ten onze dage. Ze zij op elk vasteland vertegenwoordigd en ze staan in de voorste rij der Evangelische krachten der wereld.

Ik ben aan Dr. Alldredge van de Zuidelijke Baptiste Vergadering van de U. S. A. verschuldigd betreffende tabel van de groei gedurende 100 jaren eindigende in 1925. Hij houdt vier groepen in het oog: Oosterlijke Orthodoxen, Roomsch Katholieken, Protestanten in het algemeen en Baptisten en hij vindt dat de aanwas van de eerste 3 groepen van 1825—1925 is in elk geval tusschen 140—160 %, maar dat van de Baptisten is 2216 %! In andere woorden, waar een eeuw geleden een Oosterlijke Orthodoxe persoon of een Roomsch Katholiek of een Protestant was daar zijn nu $2^1/_2$, waar een eeuw geleden een Baptist was daar zijn er nu $23^1/_4$.

De Heere Jezus heeft waarlijk dit werk van onze gemeenschap overvloediglijk gezegend: zijn we waard de zegeningen, die Zijne genade heeft geschonken? Om te roemen enkel en alleen op leden is geestelijke dood; wij moesten hooren in de aanwas der getallen en van bronnen Zijn roepstem tot dieper toewijding en grootere dienstvaardigheid. Een Baptist vóór een ieder ander moet vooral in het licht van de laatste 300 jaar, in staat zijn te zeggen: „Ik ben gereed om het Evangelie te prediken, want ik ben niet beschaamd over het Evangelie van Christus, want het is de kracht Gods tot zaligmaking voor een ieder die gelooft". Meer dan 300 jaren van onze opgeteekende historie hebben dat vertrouwen bevestigd en bewezen.

III

BONTE STEENEN

HIJ SPRAK DE WAARHEID.

„Ik geloof niet, dat er veel met hem te beginnen is", zei een vader tegen 't hoofd der school, dien hij zijn zoon als leerling had voorgesteld; „hij zit vol streken".

„Spreekt hij altijd de waarheid?" vroeg de hoofdonderwijzer. „Kan ik op zijn woord aan?"

„O ja", antwoordde de vader, „hij is eerlijk; hij zegt altijd de waarheid, al zou hij er zelfs voor moeten lijden. U kunt beslist op hem aan".

„Dan kan ik hem wel gebruiken; dan zal hij eens een man kunnen worden", hernam de onderwijzer. En dat werd hij ook.

VOOR IEDER.

Dat onze woorden en ons leven
Van ons geloof de blijken geven,
Opdat we in waarheid, niet in schijn,
Des Heilands volgelingen zijn.

Zoo zullen wij zijn lof verkonden,
Door afstand doen van alle zonden,
Het is de wandel die het toont,
Of Gods genade in 't harte woont.

DE BEDELAAR.

Die afgeleefde man, die bijna nakend [zit,
En trillend van de kou, mij om een [centje bidt,
Is even slecht als ik, Gods wijsheid [gaf alleen
Mij wat meer geld dan hem. Ben ik [dus beter?
NEEN.

van Alphen.

III

RADIO-UITZENDING.

Vanwege de Ned. Chr. Radio-Ver. zal op *Maandag 1 Dec.* des nam. van 4—5 uur een ZIEKENUURTJE worden uitgezonden. Leider Ds. G. BOURITIUS, pred. der Gem. Deventer.

1. Orgelspel.
2. Gez. 19 : 7, 8.
3. Lezen Ps. 89 : 9—38.
4. Lied 723, bundel J. de Heer.
5. Gebed.
6. Gez. 29 : 9.
7. Toespraak. Onderwerp: „Machtige Handen".
8. Lied 321a bundel J. de Heer.
9. Gebed.
10. Apostolische zegen (v. Woensel Kooy) no. 119. „De Genade onzes Heeren Jezus Christus, en de liefde van God en de gemeenschap des H. Geestes, zij met U allen. Amen.

Den Haag.

JAC. BOITEN, Secr. U.R.C.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 5 December 1930 No. 2160 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

BEDE.

Laat in d' afgrond der gedachten
De eedle duikers niet bezwijken,
Die naar Wijsheids paerlen trachten
Om de zielen te verrijken!

Schenk den roemloozen Uw zegen,
Die in storm en zonnegloeien
Liefdes witte roos verplegen,
Die hiernamaals nog zal bloeien!

Laat het heinde en verre komen
En door alle muren dringen,
't Danklied, dat vergeten vroomen
Op hun needrig sterfbed zingen!

Ieder vliegend bijbelblaadjen
Vinde een zoekende die 't grijpe,
Ieder vallend mosterdzaadjen
Zooveel aarde, dat het rijpe!

Wat in 't eenzaam' of verborgen,
Ooit gewrocht wordt t' Uwer eere,
Dat is heilig aan Uw zorgen,
Dat gaat niet verloren, Heere!

TEN KATE.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN GAT IN EEN DAK.

En niet kunnende tot Hem genaken overmits de schare, ontdekten zij het dak waar Hij was; en dat opgebroken hebbende, lieten zij het beddeken neder daar de geraakte op lag.
Marc. 2 : 4.

Waar Jezus in huis is, gebeuren soms zeer onaangename dingen!

Had hij misschien bij Simon Petrus Zijn intrek genomen? Het wordt ons niet vermeld en daarom kunnen wij niet met zekerheid verklaren, dat Hij zich ergens anders ophield.

Waarom zullen wij dan niet aannemen, dat de zoon van Jona Zijn gastheer was? Ik stel mij voor, dat toen de eerste verdachte geluiden tot de verzamelde menschen doordrongen, de vrouw van Simon dezen met een veelbeteekenenden blik aankeek. En dat toen het voorzichtig verschuiven en kraken op het dak geen einde nam, zij driftig opsprong en uitriep: „Man, wat gebeurt er toch wel? 't Is alsof ze ons het huis boven het hoofd afbreken!" Ook zullen de belangstellenden zich niet langer gerust gevoeld hebben, toen het lawaai al luider en de neervallende stofregen al dichter en het gevaar om door een stuk steen of harde klei getroffen te worden al grooter werd.

En al dit ongerief vond plaats enkel en alleen omdat Jezus in huis was.

Waar Jezus in huis is, kan men onberekenbare dingen verwachten. Daar breekt men soms door al de regelen, die geslachten van het heden en verleden hebben geëerbiedigd, heen zulks tot groote ergernis van de orde- en gewoonten- en reglementenlievenden, maar tot blijdschap en vertroosting van degenen, die Hem zoeken. Ik herinner mij nog als den dag van gisteren, hoe eenige jaren geleden een jonge dochter in het midden van de openbare godsdienstoefening van een van de achterste banken in de kerk opstond en vlak voor het spreekgestoelte neerknielde om haar schuld voor God te belijden. Jezus was in huis!

* * *

Welk een ongewone waardeering voor hun vriend legden de vier kameraden aan den dag!

Zij zullen eerst wel geen toestemming hebben gevraagd om op het dak te mogen klimmen ten einde er hun opbrekend werk te verrichten. De schare was immers zoo talrijk, dat er geen denken aan was om bij Jezus te komen.

Met hun vriend voor oogen was geen opoffering hun te veel en namen zij dakschade gaarne voor hun rekening. Al moest het ook een dozijn daken kosten, dan nog zouden zij hun best gedaan hebben om hem weer flink en gezond te krijgen.

Ik bewonder de sympathie van dit viertal voor hun armen broeder en ik wilde wel, dat onze samenleving eenzelfde sympathie aan den dag legde voor haar hulpbehoevende leden. Gaat de waarde van een enkelen mensch die van een dak, van een burcht, van een paleis niet verre te boven? Och, of dit elementaire christelijke beginsel toch meer begrepen en meer toegepast werd. Wat wordt er heden ten dage niet aan „daken" ten offer gelegd, terwijl de werkelooze en de krotbewoner met al hun kinderen aan hun lot worden overgelaten.

En is ook menige kerk niet meer bekommerd om haar dak dan om de dwalenden? Zij heeft een indrukwekkend gebouw er staan met kostbare ramen en meubels en met een dak, met een zilveren dak natuurlijk en het gevolg is, dat de bijdragen voor in- en uitwendige zending hoogst karig uitvallen!

Geve de Heer ons ten allen tijde meer liefde voor zielen te koesteren dan voor daken!

* * *

Wat was de wijze vreemd, waarop de geraakte genezing vond.

Hij kwam in aanraking met Jezus op een manier, die haars gelijke wel nergens zal hebben.

Sommigen treden het Koninkrijk Gods binnen over vreemde wegen.

In de levensbeschrijving van Wesley wordt ons verteld, dat vele christenen ergens in een schuur gewoon waren samen te komen. Om de vreeze van de dorpelingen hield men de deur steeds goed gegrendeld. Eenige vijanden hadden besloten om het de broeders eens heel lastig te maken en iemand aangewezen om zich te laten insluiten om tijdens de godsdienstoefening de deur te openen. Deze sloop geruimen tijd voor het aanvangsuur binnen en verborg zich in een zak in een donkeren hoek van de ruimte. Onder het zingen van het eerste lied begon Gods Geest al aan het hart van dezen man te werken. En toen daarop de voorganger en eenige anderen baden, brak hij plotseling in een hevig snikken uit. De menschen keken om en zochten en vonden een zondaar, die zijn Heiland in een zak zocht!

De een komt door een dak!
De ander in een zak!

Ik schreef zooeven, dat sommigen het Koninkrijk binnentreden over vreemde wegen.

Ik mag gerust zeggen: alle.

Want zonder uitzondering is de weg van ieder niet minder wonderlijk dan die van den geraakte en den onruststoker, al zijn ze misschien niet zoo opvallend.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ZONDEBESEF.

Augustinus heeft eens gezegd: „Onze ziel vindt geen rust, tenzij zij die vindt in God!" Wij voelen de waarheid van dit woord, wanneer wij het godsdienstig streven der menschheid in alle tijden en plaatsen waarnemen.

Moge men het Godsbeeld nòg zoo verdonkerd hebben, het heimwee naar Hem mag men als een waar kenmerk der menschelijke ziel laten gelden. Het is de schemering, die van het paradijslicht is overgebleven.

Johannes kwam en riep de mare uit, dat voor alle zielen een nieuw licht zou doorbreken: „Nabij is het Koninkrijk der Hemelen!" 't Was een jubelroep voor hen, die naar het Licht snakten. Maar aan dien roep ontbrak de ernst niet. Er aan vooraf gaat het: „Betreurt uwe zonden!" „Hebt berouw van uw oude paden".

Dit is de eisch van het evangelie. Van den mensch wordt *zondebesef* gevraagd.

Nu mag men het betreuren, maar 't is een feit, dat dit besef bij vele menschen ontbreekt. Er zijn zoo veel correcte menschen, die „geen vlieg" kwaad zouden doen, laat staan hunne medemenschen. En onbegrijpend zien ze u aan wanneer gij spreekt van zonde en schuld.

Het evangelie mag lokken met hemelsche gaven, het stuit af op bovengenoemd gemis. En dat, terwijl het heimwee naar God die menschen noopt, geen samenkomst of prediking te verzuimen. Wanneer men dan op zondige feiten wijst, dan doet zich dadelijk de advocaat in hun hart hooren, die de zonde door de verklaring der omstandigheden wil verontschuldigen. Hun heimwee heeft hen gebracht tot de grenzen van het Godsrijk, maar de tol der boete kunnen zij niet betalen.

Niet altijd even duidelijk wordt dit gemis gevoeld. Toch voelt men een leemte en stelt men vaak pogingen in 't werk om die aan te vullen. Men tracht een zondebesef aan te kweeken.

Men memoreert het bedreven kwaad. De daden, die door anderen voor zondig worden aangezien, laat men aan het geestesoog voorbij trekken en stelt nu de fantasie in werking. Men overdenkt welke ontzettende gevolgen elke verkeerde handeling kan hebben. Een kunstmatige depressie is hiervan het gevolg.

Deze depressie, dit zich-ongelukkig-voelen tracht men nog vaak te verscherpen. Men tracht het geweten te hulp te komen in het aantoonen der zondige daden, opdat ook hun aantal de ziel zal overweldigen. Die hulpe aan het geweten zoekt men in toevoeging van menschelijke voorschriften en inzettingen aan de Wet. Gaarne wil men het doen voorkomen of dit alles naar den Geest van Christus is. Waarom ook niet? De argelooze ziel zal er te eerder op reageeren.

Doch hoe het zij, het depressiegevoel wordt er door versterkt. Een zwoele atmosfeer legt zich op 't gemoed; de ademhaling gaat zwaar, stokkend; men plengt tranen . . . .

En toch ben ik uiterst bang voor zulk een depressiegevoel. Het is en blijft geforceerd, maaksel van een menschelijken geest. Ik geef in overweging of dit iets met zondebesef heeft te maken. Roode inkt heeft alleen de kleur met bloed gemeen.

Aan het kunstmatig aankweeken van dit „zondebesef" zijn groote gevaren verbonden. Het eerste gevaar waaraan men zichzelf en ook anderen blootstelt is wel, dat men onder de schijn van ernst de baas speelt over het geweten van zichzelf en anderen: het orgaan dat de Heilige Geest gebruiken moet. Men heerscht over het gebied van den hoogen God, en dat is rebellie! Men barricadeert de enge poort der genade, die Jezus door offer heeft opengesteld. Het kan niet anders, of het moet zich wreken, wanneer wij zoo tegen Jezus strijden. Wij hebben het recht niet, de zielen in kluisters te leggen, die Hij van alle banden wil bevrijden. Het is door en door krank, wanneer men kunstmatig een zondebesef aankweekt. Het resultaat bewijst het! Immers, inplaats dat men met de smart over de zonde naar Christus gaat, verduistert een heilllooze angst de blik op Christus' verdienste.

Maar dan ook, de zwoele atmosfeer der depressie doet veelal het zaad van den hoogmoed ontkiemen. Het ernstig gelaat laat niet na opzien te baren, en eenvoudige zielen gaan bij wijze van ontzag spreken over „zwaar op de hand" te zijn, of geven getuigenis van zoo iemand er „diep door te gaan". En dat wordt gehoord en de borsten rijzen hooger . . . . Het geslacht der farizeërs is nog niet uitgestorven.

Sporen wij de dieper liggende oorzaak op, waardoor de beschreven methode vaak zulke treurige gevolgen in het leven roept. Het blijkt, dat van 't begin tot het eind de onreine, zondige geest aan 't werk is geweest om de zonde te zien. Dit trachten naar zondebesef is egocentrisch en daarom reeds van te voren tot onvruchtbaarheid gedoemd.

En bovendien, zouden de duivelen aangewezen worden door Beëlzebub, den overste der duivelen?

Hoe noodzakelijk ook, zóó begeeren wij geen zondebesef! — Wanneer gij het betreurt, dat dit besef u ontbreekt; terwijl gij inziet dat gij het niet ontbeeren kunt, omdat de Koning van het door u begeerde Rijk des Lichts u niet binnenlaat vóór gij u op den weg van berouw van uwe zonden hebt laten reinigen, *wend dan de blik van uzelve af*. Gij, die in de duisternis staat kunt nu eenmaal niet de vlekken op uw pelgrimsgewaad onderscheiden. Wanhoop echter niet daarover!

Wend de blik *naar Jezus heen*.

Ge zijt al teleurgesteld terwijl ge dien raad leest. Is dat niet vaak een noodsprong van een schrijver of spreker, wanneer hij zich ongemerkt muurvast heeft geredeneerd? Heeft het er niet een beetje van, dat ik nu maar gauw als een onbedreven organist over alle moeilijkheden heenhaspel om het slotaccoord te doen hooren, opdat zoo het verloren spel tot een eenigszins dragelijk besluit worde gebracht? Ge klaagt: „Uw raad zegt schijnbaar veel, maar inderdaad brengt het mij geen nieuw lichtpunt!" Laat mij u nog een mijl mogen vergezellen.

Wend uw blik op Jezus. Ziet gij Hem nog niet als uw *Verlosser*, zie dan in den Gekruisten den *Openbaarder der zonde*. Neen, aan Hem ziet gij de zonde zelf niet! Hij is rein. Maar het wezen ontsluit zich ook niet, wanneer gij u blind staart op het voorwerp zelf! Het wezen van een granaat leert ge alleen kennen, wanneer er van de granaat zelve niets te zien is. Aan de *uitwerking* leert gij het wezen van vele dingen kennen. Zoo ook van de zonde. Haar vernielend wezen leert gij kennen door het zien naar den lijdenden Godsman. Dàt ontzaggelijke leed, die uitroep: „Eli, Eli, Lama Sabachtani?" was er voor noodig om een tegenwicht te vormen van onze zonden zoodat de weegschaal der Goddelijke Heiligheid in balans zou komen. Voor den almachtigen God was er maar één mogelijkheid om uw en mijn zonde weg te nemen, Het kòn niet anders of Gods Zoon moest sterven om het recht te herstellen. Zijne striemen tegen onze overtreding; Zijne krankheden tegen onze afkeer; Zijn angstroep tegen onze afval.

Zoo spreekt met ontroerende ernst de Gekruiste van onze zonde. En de Vader in den Hemel geeft er Zijn „Amen" op.

Wend uw blik op den Man van smarte zoo blijft „zonde" voor u geen ledige klank. Het is voelbare, tastbare realiteit geworden. Het wordt een klagende smart:

„Ik deed door mijne zonden
Hem al die jamm'ren aan!"

De ware drijfveer tot het „betreuren

der zonde" het *zondebesef* wordt nu tot een werkzame factor. Gij moogt nu met uw heimwee naar God en met uw zondebesef tot Jezus treden. Gij moogt komen van de duisternis in 't Licht. Treed naderbij tot onder 't Kruis. Hij Die u uw verlorenheid, de vloek uwer zonden openbaarde, wil u nu door en in dit zelfde lijden de liefde des Vaders toonen. Die de wereld met Zichzelf heeft willen verzoenen door Christus' bloed. Ja striemen heeft Hij voor uwe overtredingen ontvangen maar zij brachten u genezing; de straf heeft Hij gedragen, maar dit schonk u den vrede.

Hier wordt de ziel omstraald door het Licht van het Godsrijk — van Zijn nabijheid waar de ziel alleen kan rusten.

BRANDT.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De Christus gehuldigd door Joden en Heidenen.

Luk. 2 : 22—38 ; Mat. 2.

Les voor Zondag 4 Jan. 1931.

Als deze les in de Zondagsschool verteld moet worden, zijn we overstroomd met goede wenschen voor het jaar 1931. Ieder, die dit leest, houde zich ook van mijn goede bedoelingen verzekerd: 1931 moge een jaar des heils worden voor ons allen. In het vertrouwen, dat God van den hemel het ons wel zal doen gelukken, ga ieder maar met veel toewijding aan het werk.

Het lag oorspronkelijk in mijn bedoeling, om in 3 jaren de bijbelsche geschiedenis te behandelen, voor zoover die mij voor de Zondagsschool geschikt leek, maar in 't najaar van 1927 moest ik al te haastig beginnen. 't Was toen niet mogelijk terstond den geheelen leerrooster voor 3 jaren gereed te maken en al de stof te overzien. Een gevolg daarvan is geworden, dat ik in 't begin een beetje te veel heb laten vertellen en aan 't slot nog een mooi gedeelte over hield, n.l. de geschiedenis der Joden in en na de ballingschap. Dat gedeelte krijgen we nu in 1931, zoo God wil; terwijl we het overige deel van het jaar kunnen besteden aan onderwerpen, die we ook in 1928 hebben verteld.

Daar ik thans wat uitvoeriger schrijven mag dan vroeger, wijl ons orgaan nu grooter is dan toen, wijd ik mij met veel genoegen aan den arbeid voor 1931. Veel, waar ik in 1928 lang naar heb gezocht, zal mij nu dadelijk ten dienste staan, terwijl ik bovendien gelegenheid heb voor 't aanbrengen van verbeteringen en uitbreidingen. Dat het alles ons Zondagsschoolwerk vooruit moge helpen, is mijn hartelijk verlangen. En nu de les!

Zoo was dan in Bethlehem de Zoon van God als Zoon des menschen geboren. Engelen hadden Zijn geboorte aangekondigd en daarna God ter eer hun liederen gezongen. En de menschen hadden zich verwonderd! Toen ging het leven weer zijn gewonen gang.

Op den achtsten dag ontving het kind Jezus de besnijdenis evenals alle jongetjes in Israël. Maar daarbij schijnt geen bijzonders te hebben plaats gevonden.

Wel gebeurde er iets bijzonders, toen Jezus veertig dagen oud was en volgens de wet aan den Heer werd voorgesteld bij den tempel en aldaar gelost.

Ja, nu moesten we over dat lossen toch maar eventjes praten.

Sommige kinderen weten er van, sommigen hebben het vergeten, of nog niet gehoord. Toen lang, heel lang geleden, de Israëlieten in Egypte waren, stierven daar al de eerstgeboornen van dat volk, maar de eerstgeboornen van Israël stierven niet. Dat was niet, omdat die zooveel beter waren van zichzelf, maar omdat God had bevolen een lam te slachten en het bloed aan de deurkozijns te strijken. Om der wille van het bloed van het lam bleven Israëls zonen gespaard; dus doordat God zelf een offer in hun plaats had gegeven. Toen had God gezegd: Nu zijn alle mannelijke eerstgeboornen mijn eigendom van menschen en dieren beide. De dieren moeten geofferd worden, en de menschen gelost. Dat wil zeggen: De eerstgeboren zonen moeten los gekocht worden door een offer, want God wilde natuurlijk geen menschenoffers. En dat lossen vond plaats, als het jongetje 40 dagen oud was. Het kind werd dan bij den tempel gebracht, alsof men het den Heer wilde laten zien. Natuurlijk kon dat niet; men toonde het den priester. En dan werd tevens het offer aangeboden. De rijken offerden een lam, en de armen een paar tortelduiven.

Nu, toen Jezus veertig dagen oud was, gingen Jozef en Maria met Hem naar den tempel, om Hem den priester te toonen en het losoffer te brengen. Ik zie ze in mijn gedachten de poort doorgaan en in den voorhof komen. Ze liepen in de richting van het altaar. Of er veel volk was, weet ik niet, maar in elk geval was de dienstdoende priester daar met een paar Levieten om hem te helpen. En dan was er ook nog een oud man, Simeon heette hij. Vertel v. 25 en 26, ... Maar hoe kwam hij nu juist op tijd in den voorhof? Vertel v. 27a. Nu, dat was treffend.

En de oude man kwam regelrecht op Jozef en Maria aan. Ik zie ook hem in mijn gedachten loopen. Nog een oogenblikje, toen was hij bij hen. En toen? wat wilde die oude baas? Hij stak zijn handen uit naar Jezus: „Och, moeder, mag ik even uw kindje in mijn armen nemen?" En meteen nam hij 't al; en Maria had er ook niets op tegen. 't Leek haar zeker wel goed toe met dien oude. Vertel verder tot v. 33.

Nu, we kunnen ons begrijpen, dat J. en M. zich verwonderd hebben. Maar wacht eventjes; 't was nog niet afgeloopen. Simeon sprak hen nu regelrecht aan en hij sprak een vaderlijken zegen over hen uit. Misschien had hij M. 't kind wel eerst weer teruggegeven. En toen had hij apart nog een woord tot Maria: 34b. en 35.

Terwijl dit alles plaats vond, kwam er ook nog een oude vrouw bij; vertel v. 36—38.

Zoo had Jezus dan de eerste hulde van een paar vrome kinderen van Israël mogen ontvangen.

Jozef en Maria keerden naar Bethlehem terug. Ze zullen wel niet in den stal zijn gebleven, maar dat doet er minder toe voor ons.

— o —

Een tijdje later, we weten niet precies wanneer het was, gebeurde er nog iets bijzonders, iets heel bijzonders. Ook van de heidenen kwamen een paar mannen Jezus huldigen.

Vertel, wat voor mannen het waren. Ze woonden ergens in het Oosten. Hoevelen ze waren, weten we niet. „Eenigen". Evenals altijd bestudeerden zij ook in dien tijd nauwkeurig den sterrenhemel. Ze zagen een heel merkwaardige ster. Nu moest er een bijzondere persoonlijkheid geboren zijn, dachten zij. Het is niet onmogelijk, dat zij de profetie van Bileam gekend hebben, Num. 24 : 27. In elk geval waren ze heel spoedig in de stellige overtuiging, dat er te Jeruzalem een zeer bijzonder koningskind geboren moest zijn.

Vertel het nu maar uit. 't Is gemakkelijk genoeg.

V. 13—23 vertelle men heel beknopt; de hoofdgedachte: huldiging door Joden en Heidenen, mag er niet door in den hoek geduwd worden: De wijzen werden gewaarschuwd om Herodes niet te gelooven. Jozef werd gewaarschuwd, om naar Egypte te vluchten. Een flinke poos later kwam Jozef terug en vestigde zich weer te Nazareth.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN

WORKUM. Het was feest in de gemeente alhier op 23 Nov. Ons doopvont moest geopend worden. Een jonge man was in ons midden al langen tijd opgaande en kwam tot de beslissing om zich aan den Heiland te geven als verloren zondaar en nam ook direct het besluit zich aan de gemeente te geven. We mochten een besliste belijdenis uit zijn mond hooren en op bovengenoemde datum doopdienst houden. „Beth El" was mooi gevuld en er is met belangstellende

aandacht geluisterd naar de woorden die door onzen broeder Voorganger zijn gesproken. Hij wees inzonderheid daarop, dat we in Jezus moeten zijn om met Hem te kunnen zijn. Na den doop werd het Heilig avondmaal gevierd, waar we dankbaar aanzitten mochten en goede woorden mochten we beluisteren van onzen Voorganger, van andere broeders, alsook van onzen pas gedoopten broeder. Het was een dag van blijde herinnering! We beleven een goeden tijd hier in Workum. Er is opgewekt geestelijk leven met hartelijke toewijding van alle broeders en zusters.

's Avonds van denzelfden Zondag hielden we een samenkomst. Ons „Beth El" was vol, we moesten plaatsen bijzetten. We hadden geloof voor een goede opkomst en we kregen meer dan we verwachten. Vóór deze samenkomst hielden we een bidstond. De gemeente geknield biddende om zegen. Onze Voorganger leidde de vergadering in met een Woord van heiligen ernst tot degenen, die nog buiten Jezus zijn, hen vermanende, om Hem te kiezen als hun Heiland. Verder werden persoonlijke getuigenissen gegeven, terwijl ons zangkoor gepaste liederen zong, ze deden het werkelijk mooi, want 't sprak tot ons en er was een eerbiedige stilte.

Aan 't eind dezer bijeenkomst kon een jong meisje zich aan den Heiland geven en was er blijdschap bij ons allen. We gelooven voor meer zegeningen en hopen spoedig meer te kunnen meedeelen.

Met br. groeten v. d. gemeente,
de Secretaris.

Mededeelingen over de 8e Predikantenvergadering

door A. P. Barendregt.

(Slot).

De vorige week was er in deze mededeelingen een leelijke fout ingeslopen. Ongeveer in 't midden van het stukje staat: „Alleen wij zijn *niet* te nuchter om" enz. Dit woordje „niet" moet geschrapt worden.

Deze laatste mededeeling zal gaan over een gesprek, dat wij nog hadden op onze vergadering over zielszorg en huisbezoek. Zielszorg hebben wij als Voorgangers overal te beoefenen. Eigenlijk niet alleen wij, maar de Schrift roept ons allen op, om op elkander toe te zien tot opscherping der liefde en der goede werken. Toch worden *wij* er in 't bijzonder toe geroepen. Een zeer goede gelegenheid om zielszorg te beoefenen kan het huisbezoek zijn. Toch zijn daarvoor ook nog weer bepaalde voorwaarden te vervullen van beide zijden. Hij of zij, die op huisbezoek komt, 't zij 't een voorganger, of ouderling, of een door de gemeente daartoe aangestelde zuster is, moet zulk een bezoek afleggen met de besliste *wil*, zielzorgelijk bezig te zijn. Dan kan zulk een bezoek z'n doel nog wel eens missen, maar dan was dat ook een „missen". Daartegenover staat, dat zij, die bezocht worden, zich ook moeten schikken om dien broeder of zuster over hun zielen te laten waken.

Bij een recht huisbezoek moet dus in geestelijk opzicht dezelfde stelling worden ingenomen als bij de ontmoeting van een patiënt en een dokter. Natuurlijk zijn zij, die op huisbezoek komen, óók menschen en wel menschen met gebreken. Maar als een patiënt bij een dokter komt ziet hij ook niet op diens mogelijke zwakheden, maar komt er om zich door den dokter, die zich toevallig misschien zelf ook niet frisch gevoelt, te laten onderzoeken.

Als die gesteldheid bij dergelijke ontmoetingen de situatie beheerscht, kan het huisbezoek zeer goed zielzorgerlijke vruchten afwerpen. Laten wij bij dergelijke gelegenheden maar eens eerlijk met elkaar mogen praten. Laten wij ons maar eens, als voor Gods doorzoekend aangezicht stellen, het resultaat mag ons misschien beschamen, 't zal ons toch helpen in onzen strijd.

Natuurlijk zal 't veel aan de persoon van den zielzorger(ster) liggen of de bezochte br. of zr. zich open wil en kan stellen, men ga ook vooral hier met de grootste takt te werk.

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

42. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een godsdienstige bijeenkomst. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen, die op een wandeling „doove Jorg" redde, die zich door ophanging van het leven proberde te berooven. Bij de bezembindersfamilie Wimmers werd Jorg opgenomen. De boerin van de Enke-hoeve heeft een gesprek met de Dorenfelder Jood Meier Katz, die haar raadt om weer in het huwelijk te treden, en die haar ook waarschuwt voor haar nieuwen knecht Sander. Toen de Jood weg was, riep de boerin juffrouw Veerman en vertelde, dat Joost had gemeld, dat een van de beste schapen verdwenen was. Ook juffrouw Veerman wees er op, dat Sander loog en bedroog en daarom ook tot diefstal in staat was. „Maar diefstal van het schaap kunnen wij toch niet zonder meer aan Sander ten laste leggen?" had de boerin gevraagd.)

»Neen, dat zou ook heelemaal geen doel hebben. Sander is zoo verbazend geslepen, hij ontkent alles met het rustigste gezicht van de wereld en bezweert daarbij heilig zijn onschuld. Natuurlijk zal hij handlangers hebben gehad. En dan is er vast en zeker geen spoor meer te ontdekken, wees daarvan verzekerd. Met zulke menschen als Sander is niets te beginnen. Hetgeen zij iemand in zijn gezicht goed maken, verderven zij achter iemands rug dubbel en dwars weer«.

»Dus je denkt, dat ik maar geen woord zal zeggen over de zaak?«

»Geen woord, en zelfs niet laten merken, dat wij hem verdenken, maar zooveel nauwkeuriger op hem letten, en dan zoo onder de hand naar een andere knecht omzien en Sander zoo spoedig mogelijk zijn ontslag geven«.

De boerin van de Enke-hoeve zat in nadenken verzonken. Na een poosje keek zij weer op en zeide: »Nu moet ik je toch ook zeggen, wat de Dorenfelder Jood mij gezegd heeft. Hij vraagde, of ik niet weer trouwen wilde«.

De oude onderwijzeres zag haar vriendin in het bleeke, ernstige gezicht.

»Ik ben geheel gerust over je«, begon zij dan. »En is niets, wat je tot een huwelijk drijft. En toch, wanneer ik de zaak hier overzie, denk ik wel eens, het moest gebeuren. Ik zou het niet gewaagd hebben, mijn beste, over dit punt met je te spreken. Maar nu je er zelf over begint, ben ik zoo vrij, eens openhartig met je te spreken over deze zaak. Geloof mij, in stilte heb ik er reeds menigmaal over nagedacht. Maar telkens word ik dan zoo onrustig, dat ik de zaak niet meer helder kan overdenken. Dan ben ik geneigd, het af te raden. En wanneer ik hier dan alles zoo aanzie, moet ik zeggen: Zoo gaat het op den duur ook niet langer. Daarom wil ik je dit slechts zeggen, lieve vriendin, werp ook deze zorg op den Heer, en Hij zal het wel maken. Hij kent en weet alle moeilijkheden en bezwaren. Hij weet ook den juisten weg voor jou«.

»Wanneer het geheel aan mij licht, zal ik nooit, neen nooit weer trouwen. En toch gaat het mij precies als jezelf, beste tante Veerman. Ook ik zie het steeds duidelijker, dat oude Joost spoedig niet meer kan. De goede wil is er nog altijd als vroeger, maar de beenen kunnen niet meer, de kracht ontbreekt«.

Buiten hoorde men voetstappen. Nu werd er aan de deur geklopt, en op het »Binnen!« van de boerin kwam de onderwijzer Günter Sonwald binnen.

»Juffrouw Enke, juffrouw Veerman, daar ben ik al weer! Goeden dag!« Hij gaf beiden de hand. Er straalde een trek van weldoende blijdschap van hem uit. »Nog eens mijn hartelijken dank, juffrouw Enke, dat u zoo goed is geweest, mij voor uwe bijeenkomsten uit te noodigen. En u, juffrouw Veerman, eveneens hartelijk dank, dat u deze vergaderingen begonnen zijt«.

De oude onderwijzeres verzette zich

Niet altijd behoeft het huisbezoek alleen onderzoekend naar zielstoestand georiënteerd te zijn. Soms liggen de zaken zóó klaar, dat men direct kan gaan opbouwen, troosten, helpen, den weg wijzen. In sommige gevallen kan een huisbezoek een uur worden van lof en dankzegging aan God. Bij de geboorte van een kind, of de herstelling van een zieke enz. Wanneer dan de zielzorger(ster) mede inleeft in de vreugde, wordt terdege zielszorg verricht (en wel van de prettigste kant) omdat door der heiligen gemeenschap de zielen op God gericht worden. In veel gevallen is het zeer te wenschen dat een gezin dat bezocht wordt, zoo voltallig mogelijk aanwezig is. Dat geeft aan 't huisbezoek iets feestelijks en plechtigs in den goeden zin van het woord.

Een eigenschap van veel ouders, die het den zielzorger onmogelijk maakt om aan hun kinderen zielszorg te doen bij huisbezoek, is, dat *zij* antwoorden op de vragen aan de kinderen gesteld. Deze manier staat het werk van den zielzorger zeer in den weg. Ze staat ook de bekeering of terechtbrenging der kinderen tegen. Deze on-manier moet afgelegd worden, en dit afleggen zal goede vruchten brengen.

Iets anders moet worden aangeleerd, wat nog bij velen in onbruik is, n.l. dat men den voorganger of ouderling waarschuwt wanneer er zieken zijn.

O zoo vaak moet de krankheid van een der leden bij geruchte het oor van den voorganger bereiken. Dan wordt er wel eens ontstemming gewerkt door 't feit, dat de voorganger of de ouderling niet wat vlugger er bij is om zieken te bezoeken. Dat ligt echter meestal in de onbekendheid met het ziek zijn. De zusters van Lazarus stuurden direct boodschap aan Jezus dat hun broeder krank was. Door hun voorbeeld te volgen kan veel goeds bereikt worden.

Hiermede heb ik enkele indrukken van bovengenoemde vergadering vrij weergegeven. Daar wij weten dat de gemeenten in ons minstens evenveel belangstellen als wij in hen, was 't ons behoefte ze langs dezen weg te doen meeleven. Wie weet, mogelijk ligt ook hier en daar een wenk, die de gemeenten kan dienen.

III

INGEZONDEN.

NOG EENS: DE WAPENS NEER.

(Uit de pen van een Vrouw).

Ik heb verschillende stukken over dit onderwerp gelezen in ons blad. Op enkele dingen zou ik graag even wat zeggen.

Ds. v. Beek zegt: Jezus helpt militairen zonder van ze te vergen, dat ze eerst hun wapenrok uittrekken. Ik vraag: Vroeg Jezus ook aan de blinde, doove, of de zondares, voor Hij ze genas: wilt gij eerst uw zonde laten?

De beroepsmilitair zegt: „Jezus zegt Mijn koninkrijk is niet van deze wereld, anders zouden Mijne dienaren gestreden hebben". Hiermede zegt Jezus alleen maar, wat gebeurd zou zijn, als Hij een aardsch koning was, maar m. i. zegt Hij daar heelemaal niet mee, dat Hij het strijden goedkeurt.

Voor het Koninkrijk van Christus moeten we niet strijden. Waarvoor dan?

„Voor huis en haard", werd er gezegd.

Als God zegt: „gij zult niet dooden", doen wij er niets af en laten huis en haard in Zijn handen.

En dan: „waar heeft huis en haard meer door geleden, dan door den oorlog?

---

en zeide: »Dat is allemaal vanzelf zoo gekomen. In de Bijbel staat vaak: »En het geschiedde . . . « Gods ure voor Burgheim heeft geslagen. Wanneer ik op deze ure des Heeren zestien jaar gewacht en er voor gebeden heb, is dat uur toch gekomen. En God is met Zijn kinderen om Zijns Heiligen Naams wil, wanneer zij alles, innerlijk en uiterlijk, aan Hem overlaten, bij afwachten en voorwaarts gaan, Hem steeds vertrouwen«.

Sonwald keek nadenkend voor zich uit. Toen juffrouw Veerman zweeg, begon hij: »Ik ben bij de dominé geweest«.

Omdat geen van beide vrouwen een woord zeide, maar hem enkel vragend aanzagen, ging hij verder: »Ik heb vanmiddag met onzen predikant eens gesproken over onze bijeenkomsten«.

»En hoe staat de dominé er dan nu tegenover?« vraagde de boerin van de Enke-hoeve met een ernstig gezicht.

»Wel, ik geloof, niet meer zoo geheel afwijzend als voorheen. Ik heb zoo den indruk gekregen, dat het wel goed zou zijn, wanneer u, juffrouw Veerman, den dominé eens ging bezoeken. Ik denk, dat dan het groote vooroordeel, dat de oude heer tegen onze zaak heeft, wel grootendeels zal verdwijnen«.

»O, maar dat wil ik wel graag doen«, antwoordde direct de voormalige onderwijzeres. Ik zou de dominé reeds lang eens hebben bezocht en met hem over onze bijeenkomsten gesproken. Maar ik moest mij wel wat achteraf houden, om bij Gods voorbereidend werk niet tusschenbeide te komen. Maar nu begint de zaak rijp te worden. O, mijn hart is zeer verblijd en jubelt over den Heer, mijn God!« Zij droogde een paar tranen van blijdschap en ging verder: »Wanneer denkt u, meester, dat ik den dominé bezoeken kan?«

»Misschien kan u morgen reeds gaan, voor- of namiddags, precies zooals het u goed toelijkt. En legt u er bijzonder den nadruk op, dat u persoonlijk wenscht, dat de dominé de toespraken in de bijeenkomsten houdt«.

»Goed, hoe eerder hoe beter misschien.

Maar juffrouw Enke, u moet ook meegaan.

Ik moet een getuige hebben, die indien noodig mijn goede gezindheid bevestigen kan«.

Toen de boerin van de Enke-hoeve met juffrouw Veerman den volgenden morgen zich gereed maakten naar de pastorie te gaan, zagen zij een vreemde man op de hoeveterreinen rondloopen. Men moest tegenover vreemden voorzichtig zijn wegens de onveilige tijden. Daarom opende de boerin een venster en riep de vreemdeling toe: »Nu, wat zoekt u hier?«

De man begon plotseling te lachen en antwoordde: »Ben ik dus toch terecht? Ken je mij niet meer?« Ondertusschen liep hij naar de huisdeur en kwam, na te hebben geklopt, de kamer binnen. Dan stak hij zijn hand uit en zeide: »Ken je mij niet meer, Annie? Goeden dag! Ik ben Filippus Gelderman, Flip, je neef!«

»Je was toch naar Amerika gegaan?«

»O, yes! Achttien jaar in United Staats of America: Eerst te New York. Dat was niets.

Dan naar St Louis via Pittsburg, Columbus, Cincinnati, Indianapolis. Was weer niets!

Dan weer terug van Indianapolis. Dan naar Chicago. Weer niets. »Filippus Gelderman«, heb ik gedacht, »die heillooze boel in Amerika verdraag je toch niet, nog lang niet tenminste! Terug naar het oude Vaderland!«

Maar terwijl ik zoo nog een beetje aan het overleggen ben, — hallo — daar komt een Duitsche familie uit Zwaben aan, die naar den staat Iowa wil trekken. Toen moest ik mee, zeiden zij. »Well«, zeg ik, »ik ga mee!« Ik dacht zoo bij mezelf: »Ben je van New York via St. Louis naar Chicago heel te voet geloopen, dan kun je dit ook nog doen, met mister Konrad Schemmerle naar Iowa trekken!« Alzoo, en als ik daar geweest ben, dan kwam de zaak voor elkaar! »Flip«, heb ik toen tegen mijzelf gezegd, »hallo!« »De staat Iowa is het gouden land! Nu ben je eigenlijk pas in land Amerika!«

(Wordt vervolgd.)

Als wij de wapens neerleggen, zegt de militair, zullen de bewapende mogendheden ons overmeesteren. Nu niet, omdat we een handvol soldaten hebben?

Ons volk is altijd klein maar dapper geweest, zegt men dan vaak.

Ja, toen de oorlog een jongens-vechtpartijtje was, hebben de Hollanders durf getoond, b.v. het stelen van de zilvervloot.

Nu is de oorlog een slachten van menschen op duivelsche manier.

Wij moeten meedoen om de menschen bij hoopen naar de eeuwigheid te zenden?

Die andere mogendheden bestaan uit menschen, voor wie Jezus zijn bloed vergoot.

Die menschen, waar wij ons moordtuig op richten zijn menschen, die door God worden bemind. Voor ons bestaan er geen vreemde landen, vreemde menschen; 't zijn kinderen van God en onze broeders.

„We hebben een leger noodig om niet in een chaos te geraken", zegt de militair. Is er ooit grooter chaos geweest dan in 1914? Trots al die legers.

Als God wil dat wij de plek, waar onze wieg op stond, zullen behouden, kan Hij het ons geven zonder oorlog. Wij behoeven God daarvoor niet te helpen. En als het Gods wil is dat wij onderworpen zullen worden aan één of ander land, dan nog moeten wij zwijgen. In de weg der gehoorzaamheid zullen we vrede hebben.

De wereld is de christenen dikwijls vooruit geloopen in het goede en ik geloof dat het hierin ook weer zal zijn. Te laat ziet de christen in dat hij mee moet werken.

Misschien dat ons nageslacht, de kinderen gaan vertellen, in 1930 wilden de christenen nog hun vloot behouden, omdat ze dachten, dat God hun een vaderland had gegeven hetwelk ze met hun bloed moesten verdedigen.

Door den laatsten oorlog zijn er vele menschen anders gaan denken, hoeveel oorlogen moeten er nog komen, voor Gods volk begrepen heeft?

Men beweert, dat het leger er moet zijn om den oorlog buiten de grenzen te houden.

Zoolang de wereld bestaat zijn er legers en nog altijd heeft dit feit niet verhinderd dat de vijand(?) aanviel? Laat men het dan eindelijk eens probeeren zonder leger, dan kunnen we zien, of dat opgaat.

Geachte redactie.

Zoude U deze regelen in de e.v. Christen willen plaatsen als tegenhanger van wat br. W. Gorter te Sneek schreef over de telegrammen die voorgelezen werden tijdens de radio-uitzending te Stadskanaal? Twee dagen na de uitzending ontvingen wij een schrijven van een oud lid der Gem. Stadskanaal thans wonende in de staat Waldeck Duitschland en schreef o.m.

„Wij hebben Woensdagavond een fijne avond gehad. Hier zoo ver van Stadskanaal konden wij alles heel goed verstaan en de bekende stemmen onderscheiden, de liederen zongen wij mede en toen de telegrammen afgelezen werden *dat was het hoogtepunt*, wij kenden de afzenders meest allen, en in onze geest zagen wij al die bekende brs. en zrs. en fam. en het was ons zoo te moede alsof wij allen in onze kerk te Stadskanaal waren. Zelfs zag ik de collectant door de rijen gaan. Het was om niet weer te vergeten".

En onze meening br. G. over Uwe opmerking.

Het was ons tot blijdschap te hooren dat zoovelen van Oost, West, Zuid en Noord afgestemd waren op Stadskanaal en als dan de telegrammen van bekende brs. en zrs., alsook onbekenden, en van fam. binnenkwamen dan was ons dat zoo'n genot dat wij daarvoor een liedje prijsgeven.

En dat buitenstaanders aan telegrammen niets zouden hebben geven wij U iet toe. Als b.v. het L. d. Heils of anderen een uitzendavond hebben en tenslotte worden telegrammen van goede doorkomst en medeleven afgelezen dan is het ons goed met dat medeleven mede te leven.

En voor buitenstaanders is het wel eens goed te weten dat onze medelevenden in o zooveel steden en dorpen medeleven.

V. J. d. H.

III

ZENDING.

III.

(Slot.)

IV. In vroeger jaren zijn bij duizenden *Britsch-Indische* arbeidskrachten in Suriname ingevoerd. Onder deze thans 36.000 zielen tellende bevolkingsgroep wordt de Bijbel in het *Hindoestaansch* verspreid. Twee speciaal daartoe opgeleide zendelingen der Broedergemeente, die de niet gemakkelijke taal kennen, mogen met dankbaarheid op de bereikte resultaten terug zien. (Een hunner, zendeling Legêne, is dezer dagen tot Secretaris van het Zeister Zendings-Genootschap benoemd).

Te Alkmaar aan de Commewijne staan naast het sierlijke, pas opgerichte kerkgebouw de ruime Tehuizen voor Britsch-Indische kinderen met de school. Aan deze laatste is een dochter des volks, de eerste geëxamineerde Britsch-Indische onderwijzeres, werkzaam.

Inlandsche Evangelisten doen met ijver en zegen hun werk. De Bijbel vormt een onderwerp van ernstige bespreking op de groote bijeenkomsten met Br.-Indiërs, waar dit religieuze volk — geheel op de hoogte van de actie van Gandhi en zijn geestverwanten — tot het licht zoekt te komen.

V. Omdat spreker twintig jaren geleden het werk onder de *Javaansche* landverhuizers in de West heeft mogen beginnen, stelt hij bijzonder belang in den voortgang van dezen arbeid. Hier worden de uit Oost-Indië bekende Javaansche Bijbels, tractaten enz. gebruikt.

Vele jaren heeft het aanvankelijk geduurd voordat de groote afkeer, ja bijgeloovige vrees dezer Mohammedanen t.o. van den Bijbel overwonnen werd.

Een Javaansch Bijbels Geschiedenisboek, de „Kitab Gambar", te Amsterdam vanwege het N.B.G. uitgereikt aan de doortrekkende emigranten, heeft grooten zegen mogen uitoefenen. Niti Pawiro, de Javaansche santri in Suriname, die dit boek half verscheurd van een landgenoot kon machtig worden, werd er krachtdadig door bekeerd. Hij is de eerste Javaansche Christengoeroe geworden, die aan spreker uitnemende diensten bewezen heeft in een tijd, toen elke Javaan met vreeze den Bijbel ontvluchtte. Tegenwoordig arbeiden twee zendelingen en vijf goeroes op verschillende plaatsen in het land onder de 32.000 Javanen. Telken jare komen er nieuwe transporten naar de West.

Spreker was getroffen vooral door de groote trouw der jaren geleden door hem gedoopten. Het was een blij weerzien. Een smartelijk afscheid volgde, omdat toen niemand, ook spreker zelf niet, reeds wist, dat hij binnenkort weer naar het werk in West-Indië zou mogen terug keeren.

VI. *Curaçao* behoort, hoewel op flinken afstand van Suriname gelegen, ook tot onze West. De volkstaal op dit eiland is het *Papiamento*, van het Spaansche „papear" = spreken, afgeleid. Volgens het jaarverslag van het N.B. G. bestaat er weinig kans dat de Bijbel in deze taal herdrukt zal worden. Trouwens, 90 pCt. der bevolking behoort tot de Roomsch Katholieke kerk.

Door de opbloeiende petroleum-industrie zijn hier vele Nederlanders gevestigd. De Broedergemeente voelt zich verplicht, vooral tegenover de honderden Surinamers, die op Curaçao thans in hun levensonderhoud voorzien. Velen wenschen ten zeerste geestelijke verzorging. Zij slaan de hand aan den ploeg om hun zoo mogelijk te bereiken. Het was voor spreker een voorrecht hun kort geleden het Evangelie te mogen brengen. Weliswaar ziet Zeist op het oogenblik geen kans om aan den roep van Curaçao gehoor te geven.

* * *

Dat de Bijbel in Suriname gevonden wordt en er vruchten te zien zijn, is wellicht uit het bovenstaande gebleken. *Hoe noodig* ook voortaan de Bijbelverspreiding is, moge ten slotte nog eens met nadruk betoogd worden.

Een levensvereischte voor heel de Kolonie:

in Paramaribo, waar het zoo noodig is, dat naast andere invloeden, Gods Woord onder het wakker wordende Surinaamsche volk de zuivere geestelijke sfeer scheppe;

in het Boschland, waar demonische machten slechts wijken zullen voor de kracht van het Evangelie, om de gebonden zielen los te laten;

onder de uit Azië ingevoerde landarbeiders, die wij zoo gaarne de parel van groote waarde in den akker zouden doen vinden;

op Curaçao, waar het drukke industrieleven de menschen dreigt te vermaterialiseeren.

Wat een wonderbare kracht licht voor *al* deze zielen, in zoo verschillende levensverhouding, in het Bijbelwoord!

Spreker zegt hartelijk dank aan het N.B.G. voor alles, wat het t.o.v. West-Indië heeft willen doen, en verzoekt ook verder om medewerking.

Wel ziet het er schijnbaar donker uit, wat het werk in Suriname aangaat, wanneer wij op de geldelijke nood van het kleine Zeister Zendingsgenootschap letten. Maar — de Handelingen der Apostelen *hebben* nog hunne voortzetting, vooral in de Zending. Spreker herinnert nog aan het groote werk, dat Baron Hendrik Wrede, de broeder van Mathilde, in Siberië onder moeilijke omstandigheden heeft mogen verrichten door Bijbelverspreiding.

Daarom zijn ook wij vol goeden moed.

Laat dan de Kolonie er moeilijk voor staan — wij hebben een redmiddel voor de bevolking, ook op maatschappelijk gebied;

laat het er onder de bevolking in Suriname, christenen en heidenen, nog donker uitzien — wij hebben een Licht ten leven;

laat Rome ons trachten te verdringen — wij hebben een krachtig wapen ter verdediging;

laat Zeist niet weten op welke wijze aan de noodige middelen te komen — wij hebben een onontvreemdbaren schat;

wij zullen niet ondergaan;

wij hebben grond onder de voeten;

wij staan op een rots, die nimmer zal wankelen;

wij hebben — mede door de hulp van het N.B.G. — N. v. B.

III

Dr J. E. FEISSER OVER DE GEMEENTE.

II.

Het punt, waarvan FEISSER meende te moeten uitgaan, bij zijn pogingen tot „Reformatie aan de Reformatie", was „de zuivere voorstelling van het wezen der ware gemeente Gods hier op aarde".

Hieruit blijkt dus ook weer, dat wij, Baptisten, *gemeente-christenen* willen zijn. FEISSER gaat niet van den doop, doch van de gemeente uit. Dat is zuiver baptistisch. Daar ligt het uitgangspunt van onze beweging. Wij moeten niet den nadruk leggen op den doop, als ware deze het kenmerkende van onze beweging. Dr. FEISSER wil opheldering verschaffen over wat hij zelf noemt: het hoogst belangrijke vraagstuk: *Wat is de gemeente?*

Hij wil eerst het antwoord geven, dat de Apostel Paulus daarop geeft, daarna dat antwoord ordentlijk ontwikkelen, en ten 3e opgeven, „welke besturingen ons dientengevolge door 's Heeren Geest en Woord worden voorgehouden".

Hij laat dan overdrukken, wat de Apostel zegt in 1 Kor. 12 : 12—30, alwaar gesproken wordt over het lichaam, dat één is, maar vele leden heeft.

Hij gaat dan voort:

„Vestigen wij thans *eerst* ons oog op de overheerlijke beeldspraak welke de Apostel gebruikt, om *vervolgens* meer op haar meer eigenlijke beteekenis te letten.

1. *De gemeente is Christus' lichaam* of *het lichaam des Heeren*. Zij is dus wezenlijk één geheel, door den nauwen band, die allen aan elkander voegt, zoo als ook een natuurlijk lichaam een van anderen lichamen afgezonderd, op zichzelfstaand geheel is, hoewel het tot de voorwerpen, die er buiten zijn altoos ook in eenige, min of meer nauwe, betrekking blijft.

2. *Dat lichaam heeft vele leden*. Schoon wij hier geen ontleding van dat kunstig samenstel behoeven te geven, 't welk wij onder den naam van „dierlijk organisme" begrijpen, zoo meen ik u toch terloops, aan die menigte van deelen te moeten doen denken, welke van het hoofd af tot de voeten toe, in- en uitwendig, geplaatst en vereenigd werkzaam, ons tijdelijk leven uitmaken, onderhouden en voortplanten.

3. *In dat lichaam is geen tweedracht, maar alle leden dragen voor elkander gelijke zorg*. Ieder deel is bezig en gedurig bezig, niet om het naastliggend of meer verwijderd deel opzettelijk te kwellen of te benadeelen, maar om voor alle deelen ten nutte of ten genoege werkzaam te zijn. De long, het hart, de maag, de hersens, de handen, voeten, oogen enz. zij zorgen eenparig voor het welzijn van het geheel, waarschuwen, helpen en beschermen elkander wederkeerig en allen in 't algemeen.

4. *Als één lid lijdt, dan lijden alle de leden mede, en als één lid verheerlijkt wordt, dan verblijden zich de overige leden mede.*

Op velerlei wijze zoude men dit kunnen aantoonen en ontwikkelen, doch waartoe? Ieder, die eenigszins nadenkt, zal daarvan door eigene ondervinding en ook slechts oppervlakkige waarneming genoegzaam overtuigd zijn".

Dit wordt dan nog met enkele voorbeelden verduidelijkt, die we hier gevoegelijk kunnen weglaten.

5. *Die vele leden heeft God* (in meerder of minder aanzien) *gezet in hetzelfde lichaam, gelijk Hij gewild heeft.*

Immers, ofschoon wel alle lichaamsdeelen voor ons noodig, althans belangrijk zijn, zoo zal het toch wel niemand tegenspreken, dat men b. v. gemakkelijker een paar vingers of teenen kan missen, dan de oogen of de longen. Maar ook de leden, die ons de zwaksten of geringsten schijnen, wij behoeven ze, en zouden er niet gaarne een van missen".

Deze schets wordt besloten met een opmerking over de „grondkracht" of „middeloorzaak", welke het geheel des lichaams werkzaam „doet zijn", en in zoodanige overeenstemming houdt. „De geneeskundigen noemen deze," zegt hij, „*vis vitalis*, een kracht, die niet nader te bepalen is'. Zij is die kracht, „die de gansche bewerktuiging van ons natuurlijk bestaan in beweging houdt".

Naar aanleiding van de boven weergegeven schets, gaat de schrijver dan over tot de bespreking van „het meer eigenlijk wezen der gemeente des Heeren".

„1. *Zij is een geheel.*

2. *Maar zij bestaat uit vele leden*. Zij begint waar ook slechts twee of drie in Jezus' naam vereenigd zijn, doch als een mostaardzaad, dat tot een grooten boom wordt, met vele takken en bladeren, breidt zij zich uit over de gansche wereld, waar ook het zuivere Evangelie gepredikt wordt. Zij is aan een kudde gelijk, die al grooter en grooter wordt, zoo zij zich slechts in goede weide en getrouw opzicht mag verheugen.

3. *De menschen, welke het gegeven is, om tot die gemeente te behooren, dragen alle voor elkander gelijke zorg, hoezeer zij ook in woonplaats, jaren, verstand of rang verschillen.*

Zij gevoelen zich gedrongen

om hun gaven (van welken aard die ook wezen mogen) niet in zelfzucht te *genieten*, maar met blijdschap ten nutte en tot zaligheid van de andere lidmaten aan te leggen. Niemand van hen leeft (voor) zichzelve, en niemand van hen sterft (voor) zichzelve, maar hetzij zij leven, hetzij zij sterven, zij leven en sterven (voor) den Heer, Die in de gemeente is".

Teneinde misverstand te voorkomen, zegt Dr. FEISSER dan, dat hij in dit verband niet denkt aan *ouderliefde, gemeenschapsliefde of baatzuchtige liefde.*

„Neen! ik bedoel die liefde, welke uit God is, Goddelijk, en die zich openbaart in een innige en onuitsprekelijke hartgemeenschap tusschen de huisgenooten des geloofs (de ware lidmaten) en in een werkdadige goedwilligheid ook jegens vreemdelingen en vijanden.

4. *In de ware gemeente des Heeren kan geen lid de lichamelijke of geestelijke smart van het ander lid zien, zonder medegevoel, 't welk in dadelijke hulp zichtbaar wordt; terwijl het integendeel als vanzelf tot een oprechte vreugde geleid wordt, wanneer het den geestelijken en tijdelijken welvaart van de andere leden ontdekt.*

En in dit, gelijk mede in het vorige stuk vinden wij juist de voornaamste trekken van het hemelsche beeld onzes Heeren, waardoor naar buiten blijkt, Wien de geloovigen toebehooren en ook dienen in eenigheid des Geestes met Hem, Dien zij aanhangen.

In de ware gemeente heerscht geen hoogmoed, haat, nijd, afgunst of begeerlijkheid. Ik zeg *heerscht*: want de overblijfselen van de zonde liggen ook nog in de geroepenen heiligen, maar zij worden gekend, bestreden en betreurd. Daarentegen gevoelen zij in zich, dat het wel zalig is te ontvangen, maar nog zaliger te kunnen geven; en, daar nu ons gansche leven in geven en ontvangen bestaat, zoo gevoelt zich de ware christen altijd zalig, tenminste zoolang hij in 't geloof mag leven".

Dr. FEISSER eindigt dit deel zijner beschouwingen met te wijzen op de onderscheiden gaven en krachten, der gemeente gegeven en de beantwoording van de verwachte tegenwerping, hoe zulk een gemeente ooit tot stand te krijgen.

Daarover echter, D. V., een volgend maal. L.

III

LEESTAFEL

Beknopte Bijbelsche Aardrijkskunde voor Gymnasia, Hoogere Burgerscholen en Kweekscholen, door A. v. Deursen en G. Meima. Uitgave van J. B. Wolthers, Groningen en Den Haag.

Dit boekje behandelt in 111 blz. de aardrijkskunde van Palestina en (beknopt) van die landen buiten Palestina, die in de gewijde geschiedenis betrokken zijn. Het bevat enkele kaartjes en foto's.

Kennis van de aardrijkskunde van Palestina brengt ons dichter bij den Bijbel. Daarom behoeven vooral zij, die bijbelsche geschiedenis onderwijzen deze kennis te bezitten. Het boekje van van Deursen en Meima brengt goed op de hoogte met dit onderwerp. Men geve het ook een plaats in de bibliotheek van het Zondagsschoolpersoneel.

L.

Wunderbare Gotteswege, door E. Rechler, Uitgave van J. G. Oncken, Kassel (Duitschland) Jägerstrasse 11. Geb. 2.40 Mark.

Dit boekje geeft de geschiedenis van een kinderrijke, welgestelde familie. 't Is een geschiedenis van zonde en strijd, genade en overwinning. Dit is het, wat dit boekske, dat anders geenerlei pretentie heeft, aanbevelenswaardig maakt. L.

Dezelfde Uitgever zond ons toe: *Das Christentum am Scheidewege*, door F. W. Simoleit.

Dit is een referaat, gehouden op de laatste Bondsvergadering der Duitsche Baptistengemeenten. Vier punten worden besproken:

1. Hoe zich de crisis voorbereidde.
2. De vorm waarin het Anti-christendom zich heden voordoet.
3. Wat beteekent deze crisis voor ons?
4. Wat eischt deze ure van beslissing, deze wereldcrisis, van ons?

Het referaat behandelt ernstige vragen en kan tot verheldering van inzicht bijdragen. — Wie zich voor onderwerpen als het door Simoleit aangesnedene interesseert, schaffe zich het referaat aan. Het kost slecht 30 Pfenning. L.

III

MEDEDEELINGEN

2e Jeugddag te Nieuwe Pekela, D.V. 9 Dec. a.s.

MIDDAGVERGADERING,
van $3^1/_2$—$5^1/_2$ uur, leider br. J. de Haan.
Opstel - Vriescheloo
Voordracht - Stadskanaal
Duet - Nieuwe Pekela.

AVONDVERGADERING,
van 7—9 uur, leider br. J. Hekhuis.
Voordracht - Nieuwe Pekela
Opstel - Muntendam
Vrije toespraken
Zangkoor „Polyphonie" van Stadskanaal.

VERBETERD BERICHT.

Ter voorkoming van misverstand zij medegedeeld, dat het Secretariaat der Baptiste-Gemeente te 's-Gravenhage is gevestigd ten huize van broeder

C. MEIJNER.
Weimarstraat 316 — Den Haag.

III

CORRESPONDENTIE

Ch. F. K. te U. U moet uw gedachten mij als „Ingezonden" toegezonden, eens met een goeden vriend bepraten, en hem dan verzoeken ze op papier te zetten. Uw betoog is te onduidelijk om zoo geplaatst te worden. Lucas 1 : 1.
E.-R.

K. T. te D. A s. Vrijdag volgt nog een ingez. stuk over het door U aangesneden onderwerp. Ik wil U dan gaarne de gelegenheid geven in het Nr., dat de week daarop verschijnt, de inzenders, die U nadere inlichtingen vroegen of bestreden, te beantwoorden. U make dat antwoord echter niet langer dan één kolom. E.-R.

A. de J. te K. Dergelijke bezwaren moet U kenbaar maken bij den Secr. der Unie, Ds. J. W. Weenink te Stadskanaal. E.-R.

S. v. d. M. te B. Een dergelijk verzoek mag eerst worden opgenomen na de toestemming der Unie Com. Vraag daarom! E.-R.

III

Broeders Correspondenten

die 4e kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik beleefd doch dringend om dit nu ten spoedigste te doen. Vr. groetend,
Uw Adm.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 12 December 1930 No. 2161 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—EÉN HEER, EÉN— GELOOF, EÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

HERFSTLIED.

Wat ruischt daar zacht, weemoedig [zacht,
Alsof een zucht ons tijding bracht?
Het is weer 't oude, klaag'lijk lied,
Dat afscheid aan den zomer biedt,
En vraagt, komt ooit een lente weer,
Als levensschepping van den Heer?
Deez' schepping zucht, de ziel verbeidt
Den nieuwen dag der eeuwigheid!

De laatste roos buigt 't dorre hoofd,
De boomen staan van tooi beroofd;
De hemel toont zijn droef gelaat;
De zon, die meest beneveld staat,
Ziet, o zoo somber op ons neer,
Vraagt: komt daar ooit een lente weer?
De schepping zucht, de ziel verbeidt
Den nieuwen dag der eeuwigheid!

O, luister toch, gij die nu weent,
Uw dag breekt aan, die u vereend
Met die daar juichen zielsverblijd
Met lentejeugd der eeuwigheid!
Kom aan dan zaai uw tranenzaad,
Volbreng uw roeping vroeg en laat;
Het licht verdrijft de duisternis,
En d' eeuwge oogstdag komt gewis!

(Naar B. Kühn). N. v. B.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET RIJZENDE LICHT GODS.

Maak u op, wordt verlicht; want uw licht komt, en de heerlijkheid des Heeren gaat over u op. Jes. 60 : 1.

De Profeet schijnt zich als beeld gedacht te hebben een door een dorre woestijn reizend gezelschap (Karavaan) dat uren lang niet had kunnen voortreizen vanwege de nachtelijke duisternis, die hen totaal ingesloten en bedekt had. Sombere uren heeft het gezelschap doorleefd, terwijl van tijd tot tijd het gebrul der woestijndieren ze angst had aangejaagd en verschrikt.

Maar daar vertoonen zich aan den horizont de eerste lichtstrepen van den naderenden dag en de wachter verheft zijne stem, roepende: „Maak u op, word verlicht". Allen worden tot ontwaken en opstaan geroepen. — Een nieuwe dag brak aan; tot opnieuw voorttrekken en tot de verdere levenstaak om zoo van het opgaande licht gebruik te maken en te genieten, als van een nieuwe gave van Gods genade en grootsche bedoelingen.

Dat deze schilderachtige openbaring geheel in geestelijk verband moet gedacht worden begrijpen wij wel. Wat verder op dit profetische woord volgt laat ons dit wel merken. — De aangrijpende schildering in het tweede vers van dit hoofdstuk laat ons de duisternis, die de aarde bedekt en de donkerheid, die de wolken insluit, als het ware handtastelijk, opmerken. En gaan we dan de geestelijke omstandigheden en duistere ellendigheden van de volken der wereld na, dan gevoelen wij duidelijk de juistheid van des Profeten beeldspraak. Maar dan komen we ook onder den indruk van verblijdende verzekering: „uw licht komt". In evangelischen zin kunnen we nu in de wereld, ja over de gansche aarde boodschappen: uw licht is er!

Doch 't is ook een adventsboodschap en wekt verwachting, groote verwachting op. Wij kunnen nooit te veel van God verwachten. Leeft die verwachting in ons dan gaan we daarmede weer het Kerstfeest tegemoet, en wordt het Kerstevangelie ons weer een nieuwe heilsverkondiging. Immers licht, hemelsch licht schitterende op deze aarde kwam tegelijk met de komst van Gods Zoon onder de menschen. De Heiland heeft zichzelven *het licht* der wereld genoemd, en wil dat we Hem alzoo zullen kennen. Dat licht heeft eenmaal al degenen, die naar de „vertroosting" Israëls uitzagen verrast en verblijd. En zij hebben van dat licht getuigd, evenals Johannes de Dooper dat ook deed.

De vermaning, die nu tot alle menschen komt door den Heiligen Geest luidt: maak u op, word verlicht of zooals er volgens taalgeleerden in den Hebreeuwschen tekst staat: word licht. Ieder dan, die naar die vermaning luistert, die aanneemt, zet zich in verwachting gereed om verlicht en zoo zelf licht te worden.

Bij dat licht zien wij de groote daden Gods en den rijkdom Zijner genade. De Joden in Jezus' dagen op aarde zagen er niets van, omdat zij het waarachtig licht, dat over hen was opgegaan, verwierpen en de duisternis kozen tot hun doel.

Zoo doen nog millioenen menschen onder de verschillende volken der aarde, en zoo verdwaalt men al dieper in de duisternis weg.

Maar de Heere laat nog steeds Zijne stem met verheffing hooren: maak u op, word verlicht, want uw licht komt, of is er.

Ook over vele belijders van Christus heerscht nog ontzettend veel duisternis, waardoor zij zooveel vrede, geluk en kracht missen. God zal de ootmoedigen van hart de volheid van Zijn licht doen ervaren en hen van dwaling verlossen, teneinde hen allen te leiden op den éénen weg ten eeuwigen leven en wonderbare heerlijkheid.

Het is mitsdien van zeer groote beteekenis te weten wat in bovenstaande Schriftwoorden met licht bedoeld wordt. De Profeet zegt het ons direct bij zijn opwekkend woord. Verneem het maar: „en de heerlijkheid des Heeren gaat over u op". Zie, daar het beloofde licht.

Christus zelf is het licht, gelijk we reeds opmerkten. Hij was *het* licht omdat de heerlijkheid des Vaders in Hem was en uit Hem straalde. Nu zeide de Heiland (Joh. 17): „Vader, ik heb hun (Zijn discipelen) de heerlijkheid gegeven, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, gelijk als Wij één zijn". De heerlijkheid van Jezus bestond in de onbeperkte gemeenschap met Zijn Vader in den hemel. Hebben wij door het geloof gemeenschap met den Zoon van God, dan deelen we in Zijne heerlijkheid en deze is de heerlijkheid des Vaders, die Hij den Zoon gegeven heeft.

Wandelen wij in het licht van God dan hebben wij de heerlijkheid van Christus, die als onbenevelde zon over ons opgaat, en dan worden wij zelf ook licht.

Zoo zijn we dan ook in den adventstijd, d. i. in de verwachting van den verheerlijkten Heiland in Zijn toekomst, Zijn paroesie om ons in Zijne eeuwige heerlijkheid op te nemen, daarheen, waar na het licht geen duisternis meer komen zal.

Lezer, maak u op, word licht.

N. v. B.

III

BIJBELSCHE HUWELIJKEN.

I.

Behalve de bekeering tot God, is er in het leven der menschen geen grooter en ernstiger gebeuren dan het huwen of zooals men het wel heel passend noemt: „trouwen".

Gemeenlijk wordt daaraan door jonge menschen, die huwelijksplannen koesteren, al te weinig nagedacht of mede gerekend, het allerminst door hen, die bij hun besluiten in het leven met Gods wil en Woord weinig of geen rekening houden. De gevolgen daarvan zijn dan ook voor vele menschen een bitterheid, rampspoedig en ook wel lichaam en zielverdervend in het menschelijk bestaan. Geen erger jammer in het menschelijk leven dan een liefdeloos ongelukkig huwelijk. En wat dan nog voor de opvolgende geslachten!

De H. Schrift houdt ons, bijzonder voor onze jonge menschen, wenken en voorbeelden — en ook schrikbeelden voor, in verband met wat we boven noemden.

Doch wij willen meer bepaald op goede voorbeelden gaan wijzen, waarmede dan ook de wil en de bedoelingen Gods, betreffende de huwelijken, ons kenbaar worden.

Het eerste meest voorbeeldige huwelijk, is dat van de stam-ouders van ons geslacht, waarvan ons op de eerste bladzijden des Bijbels een beschrijving gegeven wordt.

Eerst blijkt ons, dat het niet vader Adams, maar Gods wil en bestelling was, dat de eenzame man, eene vrouw, eene hulpe zou hebben. Adam had wel de dierenwereld bestudeerd en mannetjes en vrouwtjes ondekt, en aan die allen, naar hun soort namen gegeven; (ontzaggelijk groot werk!) Wel had hij begrepen dat daardoor ontwikkeling en uitbreiding der geslachten kon ontstaan, maar voor zichzelven zag hij geen kans of wezen. Hij had niets te kiezen, omdat er niets te kiezen was.

Hier moest God, als Schepper, weer optreden. God handelde naar Zijn eigen raad en bedoelen. Hij gaf Adam een vrouw op voor hem onbegrepen wijze, maar toch zóó, dat Adam in letterlijke beteekenis een Echtgenoote een „manninne" verkreeg.

De innigheid van het huwelijk werd daardoor sterk uitgedrukt. Dit begreep vader Adam ook (zie Gen. 2 : 23).

Daarin was een diepe Godsgedachte neergelegd, die eeuwen daarna bij de vleeschwording van Gods Zoon, de éénheid en de levensgemeenschap tusschen Christus en Zijn Gemeente, tot volle ontplooiing gekomen is.

De vrouw is — al is 't tijdelijk voor dit aardsche leven — een gave van God aan den man. Een huwelijk kan alleen waarlijk goed zijn als de man de vrouw als gave Gods weet te bezitten en haar als zoodanig waardeert en liefheeft; terwijl de vrouw moet weten en in achtnemen, dat zij een gave Gods is, gegeven aan den man met bepaalde bedoeling Gods.

Het huwelijk is dus, dit merken wij, een instelling Gods en daarom heilig. Onze Heiland Jezus heeft daarop ook nadrukkelijk gewezen (zie o.a. Mark. 10 : 5—9).

Jonge menschen, die een verloving denken aan te gaan, hebben daar wel rekening mede te houden, en niet roekeloos, een ijdel spel er van te maken. Ook hebben jonge lieden, die Christus belijden wel te bedenken, dat het zich verbinden tot een huwelijk met een niet geloovige in Christus, een verachting en onteering van Gods instelling is.

Laten jonge christenen en christinnen, als zij in verzoeking komen om verleid te worden, toch ernstig bij God om kracht, licht en genade bidden en zich aan de leiding des Heeren overgeven. Zulks heeft nooit iemand berouwd. En de eere van God, die het huwelijk instelde, tot nut en geluk van den mensch, moet boven alles ter harte gaan.

En Hij bracht haar tot Adam.

Dat is het veelzeggende in Gen. 2: 22. Nu legde God zelf de volmaakt gevormde hand van Eva in de niet vereelde hand van Adam en sloot het eerste huwelijk op deze aarde, een huwelijksvoltrekking zooals die in latere eeuwen niet meer in dien letterlijken zin heeft plaats gevonden.

Nu was de bruiloft daar. Het heelal was de bruiloftszaal, schitterend schoon. Boven de aarde het zuiver-blauwe koepeldak, gedecoreerd door zon, maan en sterren, terwijl beneden in de ongestoorde natuur de palmen wuifden, de bloemen in onberekenbare kleur en geur de schoonste versiering brachten, en (om eens een gezegde van wijlen Dr. Talmage te gebruiken) de viooltjes stonden met dauwtranen in de oogen, dat wonderbaar tafereel aan te zien. De duizenden zangvogels in de schepping hadden zich zeker in koor vereenigd, om in de lieflijkste akkoorden het bruiloftslied aan te heffen! Ook vertrouwen wij met onze fantasie niet te hoog te grijpen, als we beweren, dat ook in de hemelsche gewesten de Engelen mee jubelden!

Hoe 't vervolgens in het huwelijksleven van Adam en Eva gegaan is weten we niet in bijzonderheden. Wel weten wij, dat ze veel bitter verdriet beleefd hebben dewijl ze niet getrouw en gehoorzaam gebleven waren aan hun God, en zelfs jegens elkander verleiders geworden en zoo gevallen zijn onder den macht van den vorst der duisternis. De gevolgen daarvan zijn in het huwelijksleven van onze eerste Ouders vreeselijk geweest. Reeds hun eerste zoon werd de moordenaar van zijn broer!

Voorts worden we bekend met den kleinzoon van Adam, Lamech, die reeds de huwelijksinstelling Gods verachtte en twee vrouwen voor zich nam, Hij heeft de eerste stoot gegeven aan de voor de huisgezinnen verderfelijke polygamie (veelwijverij), die in later eeuwen onder de volken der wereld, zoo'n ontzettend, schijnbaar onschuldig bedrijf geworden is, en de vrouw onder het despotisme, wreede overheersching, van den man gebracht heeft en in slavernij van de ergste soort.

„Wij hebben hier", zegt Calvijn, „den oorsprong der veelwijverij in een verkeerd en ontaard geslacht; als harer eerste bewerker een woeste man, van alle menschelijkheid ontbloot".

Vervolgens is ons van het huwelijk en het huwelijksleven der menschen gedurende bijna 2000 jaren weinig bekend. Wel weten wij, dat het zedenbederf in den loop dier jaren van zulk een aard en omvang geworden is, dat God, op één familie na, het geheel menschelijk geslacht door den zondvloed heeft moeten verdelgen.

Van de huwelijken van godvreezenden in volgende eeuwen, hopen we we nog het een en ander te opmerken en leeren.

N. v. B.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

Uit Dr. Mac Caig's boek over Cornelius Martens.

Cornelius Martens, die, zooals de lezer zich zal herinneren, de Baptiste gemeenten in Rusland gediend heeft als prediker en Unie-evangelist, werd door de Bolsjewisten gegrepen en in de gevangenis geworpen.

Op zekeren nacht precies om 12 uur kwamen twee mannen hem halen en brachten hem naar de doodenkamer, waar de voorzitter van de Gepoe en twee anderen, alle drie tot de tanden gewapend, op hem zaten te wachten.

De voorzitter schreeuwde den geleiders toe, dat zij Martens moesten ontkleeden.

Deze echter bewaarde zijn kalmte en zeide: „Ik kan dat heel best zelf doen. Ik ben niet bang om te sterven. Gij brengt mij slechts naar huis, waar ik Hem zal ontmoeten, in Wien ik geloofd heb. Indien Hij daarentegen mij nog niet ontvangen wil, kunt u aan mij niets uitrichten".

Het was een moedig woord, een plaats naast de meest fiere getuigenissen der martelaren waardig.

De voorzitter sprong bij het hooren van deze opmerking woedend op en riep: „Dezen keer zal ik je eens laten zien, dat jouw God je niet uit mijn handen kan krijgen".

Hij grijnslachte, haalde zijn geladen revolver te voorschijn, en wilde zijn arm optillen teneinde te mikken en te schieten. Maar hij kon het niet doen. Zijn arm, anders zoo sterk, was plotseling met machteloosheid geslagen. Een tweede poging mislukte eveneens.

De man werd razend en zag als een duivel er uit.

Hij probeerde het een derde maal. Tevergeefs!

Toen greep de vreeze hem aan en hij stamelde: Wat heeft hij gedaan? Wat is hij?"

„Weet gij het niet?" zeiden de beide anderen, „deze man is Baptist en ziet gij niet, dat God voor hem strijdt?"

„Weg met dezen kerel" riep de voorzitter uit, „en laat hem nooit weer hier komen".

I.

En het geschiedde dat de zon onderging en het duister werd en ziet, daar was een rookende oven en vurige fakkel, die tusschen die stukken doorging. Gen. 15 : 17.

Bovengenoemd vers is een beschrijving van de symbolische voorstelling hoe God tot Abraham verschijnt om het verbond of de belofte die Hij geschonken heeft, te bezegelen.

Wanneer we echter deze regels lezen zonder iets af te weten van de gewoonten en gebruiken dier dagen, dan schijnen ze zeer raadselachtig en onbegrijpelijk te zijn. En inderdaad, het is jammer dat we allen niet iets meer bekend zijn met de oude geschiedenis, met zijn vreemde tradities, zeden en vormen, want indien dat wel het geval ware, zouden ongetwijfeld velerlei duistere plaatsen voor ons heerlijke openbaringen des Lichts worden en het O. T. een grootere plaats in ons hart gaan innemen.

Laat ons dan in de eerste plaats eens zien welke gebruiken gepaard gingen met het oprichten van een verbond.

Zooals we wel kunnen begrijpen verschilden de kleinigheden als b.v. het aantal en de keuze der dieren die hiervoor noodig waren, doch het kenmerkende deel vindt men overal terug onder de oude volkeren.

Twee menschen dan of soms twee stammen wenschen een contract te sluiten. Ze komen tezamen op een afgesproken plaats en brengen een of meer dieren van hunne kudden mee. Alle deze dieren worden gedood en midden door gedeeld, waarna de twee respectievelijke helften tegenover elkaar worden geplaatst. Daarop moet iedere partij tusschen deze stukken doorwandelen hetgeen natuurlijk zooveel beteekent als: „Moge ik, indien dit verbond door mij verbroken zal worden, gelijk deze dieren in tweeën gesneden worden".

En hierdoor is op de allerplechtigste wijze het verdrag gesloten. Geen der partijen zal het nu meer durven wagen het te schenden. Immers, dit symbool dringt diep door tot hunne harten, een zinnebeeld dat ze tenvolle begrijpen. Geen definitie, geen bepaling, geen wet spreekt zoo tot hun als deze eenvoudige beelden. Hier hebben we dan ook de verklaring waarom Jezus met voorbeelden de menschen onderwees. Definitie wordt alleen maar begrepen door het verstand, het symbool daarentegen spreekt èn tot het verstand èn tot het hart. En profiteeren wij ook niet van 's Heilands zinnebeeld, de instelling van het Heilige Avondmaal? Wat maakt een dieperen indruk op ons dan wanneer we weer aanzitten en in stilte of onder het zingen van een toepasselijk lied het brood eten en den wijn drinken, beelden van het gebroken lichaam en vergoten bloed van Hem, dien we allen beminnen? Dan spreekt opnieuw de Meester tot ons aller hart en doet Hij ons opnieuw gevoelen Zijne teedere en zoekende liefde. Het is het symbool dat spreekt.

* * *

Als we dit 15de hoofdstuk eens voor onszelf lezen, wordt weer in onze herinnering geroepen het groote feit dat plaats vond in het leven van den aartsvader Abraham.

Het woord des Heeren kwam tot hem en zeide dat zijn zaad zou zijn als het zand der aarde en als de sterren des hemels. Abraham echter had groote moeite dit woord aan te nemen daar hij reeds bejaard was en nog geen zoon bezat.

Doch God zelve sprak, zou hij dan niet gelooven en vertrouwen?

Vers 6: „En Hij rekende het hem tot gerechtigheid".

Voorts geschiedde het dat God wederom sprak, zeggende: „Ik ben de Heere, die u heeft uitgeleid uit Ur der Chaldeeën om u dit land te geven om dat erfelijk te bezitten".

Rondom Abraham woonden sterke ruwe volksstammen. Zouden die te overwinnen zijn? En boven alles: nog geen zoon! —

Is het wonder, dat Abr. uitroept: „Heere, Heere, hoe zal ik weten dit land erfelijk te zullen bezitten?" Dan lezen we hoe Jaweh hem beveelt alles in gereedheid te brengen voor een verbond. Abr. gehoorzaamt. We zien hem de beste dieren zijner kudde uitzoeken, zoovele als hem bevolen was en daarna vertrekt hij naar een eenzame plaats waar hij de gebruiken ten uitvoer brengt. De dieren zijn geslacht, de deelen tegenover elkaar gelegd, doch .... niets buitengewoons geschiedt. Juist het tegendeel vindt plaats. De roofvogels met hunne scherpe oogen zien van een duizelingwekkende hoogte het aas, hun gekras doorkrijscht de lucht, een oogenblik stilte en als een stuk lood ploffen ze met uitgestoken klauwen op het vleesch neer. En ware Abr. niet gewapend geweest en had hij al zijn krachten niet ingespannen om de roofdieren op de vlucht te jagen, dan zou alles stellig in een oogwenk verdwenen zijn. — Tot den avond toe stond Abr. op wacht en volhardde hij in het geloof, teleurgesteld naar alle waarschijnlijkheid, doch wachtend. En als de zon schielijk achter gindsche heuvels verdwijnt en het als naar gewoonte in het Oosten, in enkele oogenblikken geheel donker is geworden, sluipt er een diepe, vreemdsoortige slaap over den trouwen geloovige, zooals nog nooit tevoren geschied is. De steeds aangroeiende duisternis rondom, en de vreeze en de schrik in hem, doen zijn geheele lichaam schudden. — Het is de aankondiging van den Almachtige, den oneindig Sterke en Rechtvaardige. Hij spreekt — en mensch en menschdom beeft.

't Wordt nog duisterder, en duisterder .... dan .... ziet .... Hij nadert.

„Daar was een rookende oven en een vurige fakkel die tusschen twee stukken doorging".

Let wel:

1e. Een rookende oven, een Mist.

2e. Een vurige fakkel, een Licht.

Dit is de Heere der Heirscharen die zich aldus openbaarde aan al de eerstgeloovigen, (vergelijk b.v. Ex. 19 : 18 en 24 : 17; Ps. 18 : 8; Num. 9 : 15) en vreemd te zeggen: *Zoo openbaart Hij zich aan alle christenen, aan een ieder die Hem zoekt.*

1. We worden in de eerste plaats attent gemaakt op het naderen van den rook, de mist, het symbool van het geheimzinnige. De mist, als hij zich over de aarde heeft uitgestrekt, is niet met onze oogen te doorboren, we kunnen slechts een of twee meter voor ons uitzien, dat is alles. Wat om ons heen is en geschiedt, is bedekt als door

een floers. Zelfs de schelste lichten kunnen al heel weinig helpen! Misschien gelukt het ons een paar stappen verder te zien, doch dat is ook het meeste. Dan — het groote mysterie.

En elken winter opnieuw geschieden ongelukken op het land zoowel als op zee, botsingen en aanvaringen tengevolge van de nevel. Het veiligste zou zijn op zulke oogenblikken thuis te blijven en rondom den haard te zitten, doch dat gaat niet altijd! En 't is geheel onmogelijk als we doelen op onze levensreis. Of we willen of niet, we allen worden gedwongen om door te wandelen, het stilstaan is uitgesloten door de raderen van den Tijd.

Altijd reizend! Waarheen? Het is voor onze oogen bedekt, we kunnen niets anders dan de schouders ophalen. Door de eeuwen heen is steeds om dit zelfde gevraagd n.l. de beschrijvingen van de plaats van het einde onzer reis, doch het antwoord is nog steeds afwezig.

Hoe naarstig sommigen ook zoeken, alles is omgeven door een groote Mist.

We behoeven echter niet eens zoo ver te tasten; het is reeds genoeg om stil te staan bij het heden, bij de reis zelve. Is ook die niet omsluierd? Wij wandelen door het leven, en zien aan den wegkant de bedelaar, de vertrapte, die in de ellende leeft. Wij zien de velerlei zieken die ondragelijke pijnen moeten doorstaan, we zien de smart en het leed rondom ons.

Het doet ons pijn om het aan te zien en ons hart roept uit: „O waarom al dat gezucht, geklaag en geween?"

We denken aan de sociale problemen, de vele wantoestanden die er zijn, niet alleen in onze eigen kring en vaderland, doch over de geheele wereld. Het maakt zoovelen ongelukkig en moedeloos en als we hunne klachten aanhooren, schreeuwt ons hart weder: „Waarom, o waarom?

We denken aan de vele teleurstellingen die ons bereid zijn geworden zoowel door degenen die we slechts oppervlakkig kennen als door eigen vrienden en zelfs bloedverwanten. We vragen ons af, hoe is het mogelijk en „waarom, o waarom gebeurde dat?"

We keeren tot onszelve terug, we staren op ons zelf en ons eigen leven.

Hoe wonderlijk vreemd is alles geloopen. We kunnen bijna niet gelooven zulk een vreemd levenspad te hebben bewandeld.

Toen we eens aan een viersprong stonden en onze keuze deden en zeker waren van de bèste keuze, dan bleek het later soms heel noodlottig te zijn geweest.

Ja, ons geheele verstand zegt soms: Zoo moeten we gaan, dit pad m o e t het juiste zijn, en toch weer worden we anders geleid om veilig aan te landen! We roepen uit: „hoe kan dat, waarom?"

We gaan dieper doordenken, vragen stellen omtrent ons eigen persoon. Wie ben ik, waar ben ik? We weten waar het lichaam zich bevindt, doch de ziel? Wie en wat zijn de drijfveeren van ons leven en van alle onze handelingen?

Een der grootste vragen die we kunnen stellen — doch het wordt met een schouderophalen beantwoord. Over alles staat een vraagteeken gedrukt.

Een oude proffessor zit aan de tafel en denkt. Als kind heeft hij honderden vragen gesteld. Sommigen werden beantwoord, zeker, doch daarvoor kwamen weer nieuwe en grootere in de plaats. En hoe hij ook peinst en tracht te doorgronden, het schijnt alles tevergeefsch. Groote Mist hangt over alles neer.

Dit is de eene zijde, die God laat zien van zichzelven, en het is de zijde der Grootheid en Almachtigheid, die de geheimen voor zichzelve bewaren.

Abraham werd weggeleid van zijn voorvaderen naar een vreemd land, dat hem gegeven werd. Hij werd weer weggedreven door den hongersnood naar Egypte, dan weer teruggeleid naar hetzelfde land. Vocht om het leven van Lot te bevrijden en kreeg

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

43. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een godsdienstige bijeenkomst. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen, die op een wandeling „doove Jorg" redde, die zich door ophanging van het leven probeerde te berooven. Bij de bezembindersfamilie Wimmers werd Jorg opgenomen. De beide dames Enke en Veerman willen op raad van meester Sonwald den dominé bezoeken, maar krijgen zelf eerst nog onverwacht bezoek van een neef uit Amerika, die iets van zijn wedervaren daar vertelt.)

»Als 't u belieft, neem nu eerst eens plaats!« De boerin bood de neef uit Amerika een stoel aan. Zij had gedurende de lange rede den verteller beter opgenomen, zijn krachtige, gespierde mannelijke gestalte, het niet oninteressante, gebruinde, door een frissche roode kleur overtrokken gezicht met de korte knevel.

»Is uw familie ook mee hier?« vraagde de oude onderwijzeres.

»O yes!« Hij lachte vroolijk. Daarbij blonken twee rijen tanden als elpenbeen in zijn mond. »Ik moet u zeggen: Ik ben alles, de geheele familie! Ik had geen tijd om te trouwen. Ik had een groote houtzagerij. Eerst ben ik met een farm begonnen. Die had ik ook nog. Maar toen ging het met het hout beter, dat werd veel beter betaald dan mais, koren en vee. Well! heb ik gezegd, laat de anderen dat doen: Toen heb ik een stuk bosch gekocht, dat wil zeggen, de boomen genomen, de grond bleef eigendom van den staat. Toen heb ik het hout, geheele stammen en gesnedene, den Missisippi laten afvaren tot St. Louis. En bij dat alles had ik geen tijd om te trouwen!« Hij schudde lachend zijn hoofd.

»Ben je nu aan het bezoeken afleggen hier in Duitschland?« vraagde nu de boerin van de Enke-hoeve.

Flip Gelderman schudde lachend het hoofd en zeide: »O well! Ja! Omdat het oorlog geworden was, werd ook mijn zaak genomen, farm en houtzaak. Allright! Mijn concurrenten zaten er achter. Maar dat beteekent verder niets. Land Amerika betaalt toch nog wel alles uit. Ik heb tot mij zelf gezegd: Verkoop gauw het vee en alles, wat je kwijt kunt en dan weg, naar Duitschland. Well, zoo ben ik dan in Duitschland gekomen. Mijn ouders zijn dood. Nu bezoek ik alles, wat nog leeft van de familie!«

»Wanneer ben je eigenlijk naar Amerika gegaan?« vraagde de boerin van de Enke-hoeve verder.

»Achttien jaar geleden. Achttien jaar daar geweest. Is met elkaar zes en dertig jaar, dat ik op de wereld ben«.

Greta, Ali en Hans kwamen de kamer binnen.

Schuw gingen zij dicht bij moeder staan, toen zij den vreemdeling zagen. De boerin zeide echter: »Geeft oom maar eens een hand! Dat is een oom uit Amerika!« Nu was de verbazing der kinderen nog grooter, verwonderd gaf ieder zijn hand en begroette den nieuwen oom. Diens gezicht lachte van blijdschap, toen hij zeide: O well! Zulke prachtige kinderen heb je, Annie? Dat heb ik niet geweten!«

Hij haalde zijn portefeuille voor den dag en nam van de vele bankbiljetten drie af, gaf Greta, Ali en Hans elk een en zeide: »Dat krijg je van je oom uit Amerika! Je moeder zal het wel voor je bewaren. Dat is nu veel geld hier in Duitschland!«

Alle drie gaven hem dankend de hand. Nu werden zij reeds vertrouwelijker.

»Maar dat was toch niet noodig, Flip!«

zoodoende aartsvijanden. Hem werd een groot nageslacht beloofd, en nog geen zoon was geboren. Wat beteekende dit alles?

„En ziet als het duister werd, daar was een rookende oven die heen en weer ging tusschen die stukken!"

Achter Abraham .... de Mist, vòòr Abr. .... de Mist, rondom Abr. .... de Mist.

(Slot volgt).

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

De Heraut van den Messias
Jezus' doop.

Mat. 3; Luk. 3 : 1—22.

Les voor Zondag 11 Jan. 1931.

Reeds vóór 't Kerstfeest hebben wij van de geboorte van Joh., de zoon van Zacharias, verteld. Over hem moeten wij het vandaag nog eens hebben. Zijn kinderjaren en ook zijn jongelingsjaren slaan we over. We maken in onze gedachten een sprongetje van omtrent 30 jaren en zien dan Johannes weer als een jonge man in des Heeren dienst: De heraut van den Messias.

1. Hij was een merkwaardig man.
 a. Leefwijze en kleeding.
 b. Wijze van prediking.

De aankondiging van zijn geboorte deed al verwachten, dat hij een merkwaardig man zou zijn. Dat een engel de boodschap bracht, was reeds opvallend. En bovendien had de engel gezegd, dat hij groot zou zijn voor den Heere.

De engel Gabriël had ook iets over zijn leefwijze gezegd: Geen wijn drinken! Joh. hield zich aan die boodschap. Hij leefde heel sober. Feestmalen met wijn werden niet door hem gezocht. Hij leefde in de woestijn van Juda en voedde zich met wat het land opleverde, Mat. 3 : 4b.

Ook zijn kleeding was uiterst sober. Alles stond in het teeken van den ernst der roeping, die Joh. had. Vertel, hoe hij gekleed was, v. 4a.

Zijn prediking was ook heel merkwaardig, ja, treffend was ze. Het volk hing aan zijn lippen. Ieder wilde hem hooren, v. 5. Dat kwam, omdat zijn woord de menschen trof in het hart. Wie naar hem luisterde gevoelde:

2. *Deze man is een gezant van God.*
 a. Wat had hij dan te prediken? Wat was zijn boodschap?

Vertel Mat. 3 : 2.

Wát is dat? Is het koninkrijk der hemelen nabij gekomen? Ja, want de Messias zal weldra verschijnen! En de heerschappij is op zijn schouders!

Voor ieder had Joh. een woord.
Tot de rijken, Luk. 3 : 11.
Tot de tollenaars, v. 12, 13.
Tot de soldaten, v. 14. Soldaten waren in dien tijd soms heel brutaal. Ze maakten het den burgers wel eens lastig opdat deze hen maar 't een of 't ander zouden geven om van hen af te komen.

Ja zelfs tot de Farizeërs en Sadduceërs sprak Joh., Mat. 3 : 7. En toen zij naar de prediking van Joh. hadden geluisterd, deden zij precies alsof ze door zijn woord getroffen waren en bekeerd. Maar toen Joh. eens met hen praatte (hij moet wel met hen gepraat hebben; anders is het volgende onbegrijpelijk) vernam hij, dat zij het niet meenden. Toen gloeide Johannes van verontwaardiging, en hij zeide: ..... vertel Mat. 3 : 7—10 en 12. Vers 11 behoort er eigenlijk ook bij, maar het lijkt mij beter om straks apart over den doop te spreken. Daarom stel ik voor, het in dit verband niet te doen.

 b. Maar hoe is het nu gekomen, dat Joh., de zoon van Zacharias, Johannes de Dooper is genoemd?

Vertel Luk. 3 : 3.

»O yes!« lachte hij. »Kinderen zijn graag blij. Ik houd veel van kinderen! Maar waar is je man?«

»Gevallen in den oorlog«.

»Oh . . . !« Oprecht medegevoel was te lezen op zijn mannelijk gezicht.

Een paar oogenblikken was het stil. Daarop zeide hij: »Mijn zuster woont te Kassel; buiten in de Wilhelmshöher Allee. Daar logeer ik al een paar weken. Haar man is het een of ander bij de regeering. Wat een blijdschap was dat, toen ik bij hen kwam! Ik mocht niet weer bij hen vandaan. O yes! Men wil de anderen toch ook nog wel eens bezoeken!«

Hij stond op en gaf de hand: »Dus, Annie, ik ben blij, dat het je tamelijk goed gaat. Wanneer het je past, kom ik nog wel eens een keer kijken. Well! Ik zal het doen. Hou je maar flink! Tot ziens hoor!«

»Wil je nu al weer weg?« vraagde de boerin van de Enke-hoeve. »Mag ik je uitnoodigen, vanmiddag hier te blijven eten?«

»O! No! Dat wil niet gaan! Ik zou vanmiddag weer terug zijn in Kassel! Wanneer ik terug kom! Dus: Tot ziens!«

Flip Gelderman nam afscheid op vrijmoedige manier, maar hartelijk en tevens toch alle vormen in acht nemend.

»Een sympathiek mensch!« begon juffrouw Veerman, toen Gelderman de hoeve weer verlaten had.

»Vroeger was hij nogal een roosje zonder zorgen. Alle mogelijke kwajongensstreken voerde hij uit Het verwondert mij ten zeerste, dat hij het zoover gebracht heeft!« antwoordde de boerin Daarop zag zij echter met een eigenaardige blik als hulpzoekend de kamer rond. Dan zag zij haar vriendin aan. En in plotselinge haast kwam er over haar lippen: »Maar nu moeten wij ook direct het huis uit, anders komt er misschien weer iemand wie weet waar weg. En dan kunnen wij van morgen nauwelijk nog naar de pastorie gaan!«

Onderweg sprak geen van de beide vrouwen een woord. Zij waren zich de beteekenis van hun tocht wel bewust. Misschien ook waren zij met hun gedachten nog te veel bezig met de indrukmakende persoonlijkheid van Flip Gelderman?

In het voortuintje van de pastorie zat de predikantsvrouw in de reeds aangename stralen van de Maartzon in een ligstoel, gewikkeld in warme dekens. De beide vrouwen gingen naar haar toe en begroetten de nog altijd zwakke dame.

»Nu, mevrouw, hoe gaat het?« zeide de boerin.

»Och, dank u!« antwoordde de gevraagde met vermoeide stem. »Met mijn gezondheid gaat het wel weer. En overigens? Nu, zoo als het ons beiden gaat, dat weet u wel, nietwaar juffrouw Enke?« In diepe weemoed zag zij in de verte.

Zacht, als in een zelfgesprek, kwam in schrijnende weeklacht van het ongetrooste moederhart over haar lippen: »Een zoon krijgt men nooit terug! Nooit . . . !«

Daarop keerden haar gedachten weer terug, en zij zeide: »Wilt u mijn man spreken? De dominé is boven in zijn studeerkamer. Gaat u als 't u belieft maar naar boven!«

Ds. Lothuizer ontving de beide vrouwen met vriendelijke voorkomendheid. Nadat de vrouwen plaats genomen hadden, vraagde hij: »Nu, waaraan heb ik de eer van dit bezoek te danken?«

»Dominé!« begon juffrouw Veerman.

»Dominé, . . . als u het goedvindt?«

»Als 't u belieft!«

»Wij wilden u uitnoodigen tot deelname aan onze godsdienstoefeningen, en u dringend verzoeken, zoo goed te willen zijn in onze bijeenkomsten de toespraken te houden!«

»Ook ik wilde u nogmaals hartelijk daartoe uitnoodigen!« voegde de boerin van de Enke-hoeve er nog aan toe.

Juffrouw Enke! Ik heb u in der tijd de redenen al uiteengezet, waarom ik daaraan niet kan deelnemen.«

(Wordt vervolgd.)

Hoe kwam Joh. er bij, om over den doop te spreken? God had hem dat opgedragen, zie Joh. 1 : 33. En wat wilde de Heer dan door den doop aan de menschen zeggen? Wel, dat is heel eenvoudig. Volgens de Joodsche wet kon een mensch door verschillende oorzaken onrein worden: Eén voorbeeld: Wie een dood dier had aangeraakt, was onrein. Natuurlijk betrof dat alleen de buitenkant. De Joden moesten zich dan wasschen of baden. Nu predikte Joh., dat de zielen der menschen onrein waren door de zonde, maar dat ze door den Messias gereinigd konden worden, als de menschen maar berouw hadden en hun zonden belijden wilden Joh. mocht hen dan doopen en hun daarmee verzekeren dat hun zielen door den Messias evenzeer van hun zonden gereinigd zouden worden als hun lichaam van uitwendige onreinheid werd gezuiverd door een bad. Joh. predikte den doop der bekeering tot vergeving der zonden; d. w. z., God beloofde de ziel van iemand, die zich bekeerde, te willen aanzien alsof zij gewasschen was, van alle zonde ontdaan. De doop was dus het van God gegeven teeken daarvoor.

Velen geloofden dit, beleden hun zonden en werden op hun verzoek gedoopt. Mat. 3 : 6.

Op zekeren dag kwam er iemand tot Johannes met het verzoek om gedoopt te mogen worden; en ditmaal was Joh. er beslist verlegen mee. Dat was Jezus van Nazareth. Joh. wist wel, dat Jezus niet als een zondaar had geleefd. Vertel Mat. 3 : 4. En vertel dan ook, wat Jezus antwoordde.

Maar waarom wilde Jezus dan toch gedoopt worden? Hij wist zelf nog beter dan Joh., dat Hij heelemaal geen zonden had! Hoe kon Hij daardoor Gods gerechtigheid vervullen?

Om Zijn eigen zonden *kon* Jezus den doop niet begeeren. Dan *moet* het wel om onze zonden geweest zijn. De Heere Jezus aanvaardde onze zonden, en stelde zich als *het* zaad der vrouw in onze plaats.

Maar hij behoefde toch geen teeken voor de vergeving! Ik versta het zóó: De doop beeldde af, dat een mensch van zijn zonden verlost werd. En Jezus zal met Zijn doop hebben willen zeggen: Ik geloof, dat Ik ook verlost word van de zonden, die Ik op Mij neem; niet door vergeving, maar door de straf er voor te dragen, er voor te sterven, opdat de anderen vergeving kunnen krijgen.

Jezus zal bij Zijn doop wel aan Zijn dood hebben gedacht: Zooals Ik nu onderga in het water en er weer uit oprijs, zoo zal ik eens ondergaan in het graf, en er uit oprijzen: en dan zal Ik alle zonden, die Ik op Mij genomen had, kwijt zijn; dan bestaan ze niet meer.

Jezus beleed dus met Zijn doop, dat Hij wel wist welk een moeilijken weg Hij voor zich had. Maar Hij wist ook, dat dit de wil des Vaders was; daarom aanvaardde Hij zijn taak, en de Vader in den hemel had daarom een welbehagen in Hem.

Vertel nog, wat er gebeurde toen Jezus gedoopt was, Mat. 3 : 16 en 17.

Dit gedeelte over den doop is niet het gemakkelijkst, maar we moeten toch probeeren om het te vertellen. Al vergeten de kinderen er ook veel van, het zal hun toch iets helpen, om later den doop beter te verstaan.

K. R.

III

Dr. J. E. FEISSER OVER DE GEMEENTE.

III.

Wij zagen de vorige maal, hoe Dr. FEISSER zich de gemeente des N Testaments voorstelde. — Na de beschrijving daarvan hoorde hij zich echter tegenwerpen: „Dat is wel een schoon en heerlijk ideaal, maar hoe verschilt de werkelijkheid van die schets, en hoe het ooit zoo tot stand te krijgen?"

Dit was ook het bezwaar, dat Luther opwierp tegen den N. Testamentischen eisch van de gemeente. Luther had het beeld der N. Testamentische gemeente duidelijk voor oogen staan. Toch probeerde hij niet zulk een gemeente te stichten. „Ik heb er de menschen niet voor", zeide hij, en toen riep hij de Overheidskerken in 't leven

Voor Dr. FEISSER ging de gehoorzaamheid echter boven al.

Hij antwoordt op de vraag: hoe ooit zulk een gemeente tot stand te krijgen, met het woord des Heeren: *„bij de menschen is dit onmogelijk, maar bij God zijn alle dingen mogelijk".*

De bewerkende oorzaak des goddelijken levens in het lichaam des Heeren, 't welk *de gemeente* is is alleen de Heilige Geest. Want niemand kan zelfs Jezus de Heer noemen, dan door dien Geest.

> Die Heilige Geest, welke ook aan de gemeente, als aan elke geloovige in het bijzonder beloofd is op 't gebed, schoon niet aan allen even spoedig en in dezelfde mate; — die Geest des Vaders en des Zoons moet alle de leden leiden, besturen, troosten, heiligen, uitdeelende aan een iegelijk gelijk Hij wil. Alle ware christenen hebben de zalving; zij zijn door éénen Geest gedoopt, tot éénen Geest gedrenkt".

Op dit punt blijkt, hoe nauw het vraagstuk der gemeente met dat van den kinderdoop samenhangt. Waar de oogen van Dr. FEISSER open gingen voor de bijbelsche gemeente, kon hij ook den kinderdoop niet langer handhaven. De vraag: handhaving of verwerping van den kinderdoop, is daarom zoo gewichtig, omdat daarmede het schriftuurlijk karakter der gemeente valt of staat. Wie het anders ziet, heeft onze strijd tegen deze dwaling niet begrepen.

Wij nemen hier FEISSER'S kantteekening over den doop geheel over:

> „Alleen geloovigen mogen dus gedoopt worden, naar de H. Schrift. De kinderdoop is lang na de Apostolische tijden, tegen het bevel des Heeren aan, in de kerk geslopen, en het zal, indien het Gode behagen mag, wederom eene kerk tot stand te brengen gefundeerd op de Heere Jezus en de Apostelen, ook wel een der eerste bepalingen bij die kerk worden, dat men alleen de *geloovigen* doope. Men versta mij wel, *niet* de volwassenen of bejaarden, omdat die zoo *oud* zijn of zooveel *weten;* maar de geloovigen die eerst van den Heer geroepen, en als zoodanig kenbaar geworden zijn.
>
> De doop der kinderen is, in betrekking tot kinderen welke *onbegenadigd,* in hun zonden blijven, een misdaad tegen God; doordien men alsdan het *teeken* van het genadeverbond aan dezulken geeft, met welke God zelf het verbond niet toont aan te gaan. Terwijl het doopen van *begenadigde* kinderen, op zijn zachtst genomen, een vooruitloopen van den Heer is, 't welk *ons* die van die begenadiging vóór het geloof en de bekeering geen kennis kunnen dragen, geenzins betaamt of vrij staat.
>
> Op den blooten waterdoop, voorzoover die in de plaats der besnijdenis, die met handen geschiedt, heet in de plaats te zijn gekomen, zoude men voegzaam de woorden van den Apostel Paulus kunnen toepassen, 1 Kor. 7 : 19 en Rom. 2 : 25—29.
>
> Voor de plechtigheid des tegenwoordigen kinderdoops konde men dan in de plaats brengen *het voorstellen aan den Heer* naar Luk. 2 : 22—24, gepaard met *de oplegging der handen* naar Mark. 10 : 16.

Terugkomende op zijn onderwerp: het wezen der gemeente, herinnert hij aan hetgeen hij opmerkte over de *vis vitalis* of de levenskracht van het natuurlijk lichaam.

> „Wat dus voor het natuurlijk lichaam de zoogenoemde *vis vitalis* of levenskracht is, dat is voor het lichaam des Heeren, hetwelk de gemeente is, de Heilige Geest".

Wat de Heilige Geest is, kan niemand zeggen, maar men maakt het aanzijn van denzelven op uit verschijnselen of werkingen. Indien men zelf geestelijk is, kan men het gemis of aanwezig zijn van dien Geest lichtelijk bemerken.

Wij zullen de volgende maal D.V. zien, wat, naar het oordeel van Dr. FEISSER, uit zijn uiteenzettingen volgt voor zijn medechristenen. L.

UIT DE GEMEENTEN

HENGELOO. 't Is in verband met bovenstaande foto dat onze gemeente ditmaal in „De Christen" schrijft.

Mochten wij 't vorige jaar drie veteranen uit onze gemeente aan de brs. en zrs. voorstellen, ook dit jaar is het ons een voorrecht U met een der oude garde bekend te maken. 't Is dit keer zr. Kuipers—Visser die 12 Dec. het voorrecht heeft haar gouden jubileum als gemeentelid te mogen vieren.

De meesten der thans levende Hollandsche Baptisten in binnen- en buitenland kennen vermoedelijk deze oude stille strijdster niet.

Toch is het wel de moeite waard om haar even te memoreeren, even haar stille strijd en werk te overdenken bij dezen gouden mijlpaal.

't Was in den zoogenaamden goeden ouden tijd, toen het Baptisme hier nog niet bekend was, nog minder erkend werd, dat deze zr., als een der eerstelingen uit Twente, gedoopt werd in de keuken van wijlen Ds. de Hart. En was de beteekenis van den toenmaligen doop ook gelijk aan dien van heden, de gevolgen waren heel anders dan in dezen tijd.

'k Heb een oogenblik met onze oude zuster mogen praten, en 'k ben stil geworden. 'k Heb mij afgevraagd: En jij welke smartelijke gevolgen heb jij er door moeten dragen. Och wat hebben, over het algemeen, de hedendaagsche Baptisten het toch gemakkelijk vergeleken met 50 jaren geleden.

Hoeveel spot, haat, vijandschap, openbare en bedekte tegenwerking van vriend en vijand, familie en bekenden, heeft zij moeten verdragen

Maar ook welk een heerlijke tijd als, temidden van al dat moeilijke, de vertroosting Gods kwam.

Vaak werden toen nachten doorgebracht in gebed en dan kwamen Gods engelen om te bemoedigen.

En dat gebed, wat heden nog onze kracht is, (we zeggen het zoo vaak, maar is het a l t i j d waar) was haar kracht.

Neen niet dat z' eigen kunnen noemde,
Maar wel den naam des Heilands noemde.
Neen, niet een ziel die licht'lijk dacht,
Maar wel één die den Heer verwacht.
Neen, niet een hart dat af ging keuren,
Maar wel uit 't slijk wist op te beuren.
Neen, niet dat z' op den voorgrond trad,
Maar wel een zuster die veel bad.

De Correspondent.

MUNTENDAM. Als ik „De Christen" ontvang, dan kijk ik allereerst naar de gemeenteberichten*). Ik denk, dat er wel meer lezers zijn, die dezelfde gewoonte hebben als ik. Maar nu komt mij daar ook in de gedachten, dat er velen zullen zijn, die wel eens denken of zeggen: hoe zou het toch gaan in de gem. Muntendam, die laat al geruimen tijd niets van zich hooren. Valt daar heelemaal niets te vermelden? Geliefde brs. en zrs. laten we u maar direct gerust stellen, want het gaat ons heel goed. Ook is er genoeg te vermelden, maar door allerlei drukte komt men dikwijls niet aan schrijven toe. Hoewel ik ditmaal geen melding kan maken van doopsbedieningen, zoo kunnen we toch met blijdschap melden, dat de gemeente gesticht wordt door de prediking des Woords en zondaren gered worden. „Zielen voor Jezus!" blijft ons motto. Onze geliefde Voorganger doet niet alleen i n en v o o r de gem. wat hij kan maar ook in de heele plaats en daar buiten. De opkomst onder de prediking is verblijdend.

Op Woensdag, 19 Nov., vierde de Jongeliedenver. „Jezus alleen", haar 9-jarig bestaan. De kerk was evenals enkele weken geleden, toen evangelist Sevensma 2 avonden voor ons optrad, ook nu weer te klein. Verschillende menschen keerden wegens plaatsgebrek teleurgesteld huiswaarts. We mochten 's avonds vernemen, dat de Ver. onder leiding van onzen Voorganger reeds 67 leden telt. Door alles wat ten beste gegeven werd — door Jongeliedenver. en Muziekver. — werd onze Heiland groot gemaakt.

Spoedig zullen we weer Kerstfeest vieren met groot en klein. Op 3 plaatsen vieren we Zondagsschoolfeest met de kinderen. Der gewoonte getrouw is de gemeente weer voornemens om op den 2den Kerstdag, des namiddags om 2 uur liefdemaal te houden. Vriendelijk noodigt onze gemeente de omliggende gemeenten uit om hunne afgevaardigden te willen zenden.

Aan al de gemeenten in ons Vaderland zenden wij de hartelijkste Kerstgroeten.

Blijve te arbeiden voor Jezus ons aller levensdoel.

De Secr. M. J. GROART.

*) Hoort, Secretarissen! E.-R.

AMSTERDAM vierde j.l. Zondag een doopfeest.

Een drietal jonge menschen, twee broeders en een zuster hadden de goede belijdenis afgelegd en werden overeenkomstig hunne begeerte gedoopt. Een broeder en een zuster reeds elders gedoopt werden op hun belijdenis aanvaard.

Voor de plechtigheid was zeer veel belangstelling, waardoor de leeraar, Ds. Planting, het genoegen smaakte, aan een breede schare het Evangelie te mogen prediken.

Het woord der overdenking was: „Een Heer, een geloof, een doop". Tegenover de velerlei slavernij werd gewezen op den eenigen Heere wien te kennen en te gehoorzamen het eeuwige leven baart.

Contra velerlei orden, secten en belijdenisschriften werd in het licht gesteld, dat er slechts één geloof is. Het persoonlijk geloof des harten in Jezus Christus onzen Zaligmaker.

Aangaande de oppervlakkige, onbegrijpelijke houding van velen ten opzichte van den doop werd de beteekenis en kracht van 's Heeren bevel degelijk en sober naar voren gebracht. Een broeder uit een andere gemeente werd tevens in ons midden opgenomen.

Aan de tafel des Heeren sprak ouderl. br. Panjer dit zestal het welkom toe, hun wijzende op het voorrecht als kind van God en als lid der gemeente.

W. VEENSTRA, Secr.

INGEZONDEN.

„DE WAPENS NEER".

Met belangstelling hebben we de gedachtenwisseling gevolgd over bovenstaand onderwerp. Zulk een gedachtenwisseling kan op zichzelf zeer nuttig werken, als we er maar niet van verwachten dat nu *voor ieder* de norm kan worden vastgesteld, waarnaar hij moet handelen. Het weerbaarheids*vraagstuk* is inderdaad *een vraagstuk* waaraan we niet negeerend voorbij kunnen gaan. Als een modern schrijfster van de wereld zegt, dat het een wonderlijke kermis is, dan hebben wij toch als kinderen Gods te midden van al die kermisgasten *onze plaats* te bepalen en *onze taak* te vervullen. Hoe ver *mogen* en *moeten* wij nu gaan om de bestaande orde, waarvan ook wij de zegeningen genieten te helpen handhaven? Gaf ons nu maar eens iemand op deze vraag een afdoend antwoord, liefst op een papiertje, dan wisten we 't precies. Maar . . . zoo eenvoudig is deze kwestie toch niet. Aan de eene kant staan wij met onze belijdenis: Ik ben een verloste in Christus en heb voortaan geen andere taak dan *liefhebben.*

Aan de andere kant voelen we, dat we niet mogen meehelpen om de bestaande maatschappijorde uiteen te rukken om daarvoor in de plaats de menschheid in den chaos te storten.

Immers het wettelijk gezag is verre te verkiezen boven de anarchie. Deze twee zaken behoef ik niet nader te bewijzen. Als *overtuigde geloovigen* zijn dit in deze kwestie de twee polen waar tusschen onze *levenshouding* schommelt.

En werden we nu maar nooit voor een besliste uitspraak geplaatst, dan konden we gevoegelijk neutraal toeschouwer blijven, de voorrechten van deze maatschappijorde aanvaarden en voor het overige alles langs ons heen laten gaan. Dit kan echter niet. Onze jongens worden opgeroepen om actief deel te nemen aan . . . ja waaraan, aan de voorbereiding tot oorlog? of aan de voorbereiding om de bestaande maatschappijorde te verdedigen tegen den gewapenden aanval van minder edele individuen. Is dit laatste het geval, dan kunnen wij ook als volgelingen van Jezus er weinig op tegen hebben dat onze jongens een beschermende taak aanvaarden. Is het echter een voorbereiding ten oorlog, dan is het dragen van den soldatenrok den christen onwaardig. Voor ons persoonlijk kan hiermee het vraagstuk als opgelost worden be-

schouwd. Als we nu maar niet voor de moeilijkheid kwamen te staan waar de grens getrokken moet worden tusschen handhaving van wettelijk gezag en oorlogvoeren met imperialistische bedoelingen. Wel geloof ik, dat we met onze propaganda voor *bewapening* en met onze propaganda voor *dienstweigering uiterst voorzichtig* moeten zijn. Immers wij voeden onze jongens *niet op* tot dienstweigeraars, zoo is terecht opgemerkt op de laatstgehouden conferentie van onze brs. Predikanten. Neen we voeden onze kinderen op in een sfeer, waarin het mogelijk is, dat onze Heiland ook in hun hart woning kan maken. Hiernaar hebben we als ouders ons persoonlijk en ons gezinsleven in te richten. Wanneer we dan het onuitsprekelijke voorrecht mogen smaken onze kinderen aan Jezus' voeten te zien en onze jongens zijn op twintigjarigen leeftijd uitgegroeid tot persoonlijkheden, in staat en bereid de konsekwentie van een bepaalde levenshouding te aanvaarden, dan willen we als ouderen hun geen conservatieve, in wezen onchristelijke begrippen voor de voeten werpen om hun daardoor het leven onnoodig moeilijk te maken. Elke schijn van propaganda moet dus mijns inziens vermeden worden.

Wij zijn in de *eerste plaats* het eigendom des Heeren en burgers van een aardsch koninkrijk pas in de tweede plaats. Onze roeping en taak als burgers, moet worden bepaald door de verhouding die we innemen ten opzichte van den levenden Heiland.

Gr. D.

(We geven br. A. T. nu nog de gelegenheid om te antwoorden in „De Christen" en sluiten dan de gedachtenwisseling over dit onderwerp. E.-R.)

III

Zaaieravond te Emmer-Erfscheidenveen.

Maandag 1 Dec. hadden wij br. Ds. B. Planting in ons midden tot het houden van een Zaaieravond. Deze Zaaieravonden hebben ten doel den arbeid met dit, ons evangelisatieblad te bevorderen. Ds. Planting, die reeds 18 jaar redakteur van dit blad is, heeft zich ten doel gesteld de oplage te verdubbelen, of te verveelvoudigen. Dit doel in onze gemeente te bereiken was de kern van dezen avond. Z.Eerw. ging uit van het tekstwoord „Doet handeling totdat Ik kom" en bepaalde naar aanleiding van dit woord ons bij drie dingen. Dienen, werken en stilzitten. Onder ademlooze stilte werd zijn rede door velen aangehoord, die tenslotte haar toepassing vond in de oproep mede te doen aan de propagandacampagne voor ons evangelisatieblad. Dat zijn woord ónder ons vrucht zal dragen staat onder Gods zegen wel vast. Wij hopen zeer dat door al onze gemeenten de arbeid dezer evangelisatie mag versterkt worden.

A. P. B.

III

MEDEDEELINGEN

Het Chr. Gem. Koor „Euphonie" NIEUWE PEKELA denkt D.V. *Dinsdag 23 Dec. a.s.*, 's avonds 7 uur, haar 10-JARIG BESTAAN feestelijk te herdenken. Daar het onmogelijk is alle oud-leden persoonlijk te bereiken, komen we langs dezen weg alle oud-leden met hun dame of heer uitnoodigen tot bijwoning dezer herdenking.

Afgevaardigden van zustervereenigingen zijn hartelijk welkom.

Met Zangersgroet, Het Bestuur,
Gr. OLIJSLAGER, Secretaresse.

De Unie-Penningmeester

bericht onder dankzegging, dat hij ontvangen heeft van de gem. Groningen voor de Congo-zending f 91,20.

Gaarne wekt hij andere gemeenten op, dit goede voorbeeld te volgen.

* * *

Waarom zijn er nog steeds gemeenten, die hun contributie voor het 1e halfjaar 1930/'31 *niet* betaalden? Maak deze zaak spoedig in orde brs. Penningmeesters!

Leeuwarden. J. VISSER, U.-P.
v/d Kooystraat 16. Postrek. 167305.

„De Zaaiër".

Oplage ± 9000 expl. moet D.V. worden 18000 expl. Dat kan. Als de leden onzer Gemeenten hun roeping verstaan en behartigen. Zou het nu niet een aanklacht tegen ons kunnen worden. dat hetgeen mogelijk is, geen werkelijkheid worde?

Wij willen het onze doen. Daartoe zullen D.V. deze wintermaanden in de verschillende Gemeenten, die dat wenschen, propaganda-samenkomsten gehouden worden voor rekening en ten behoeve van „De Zaaiër".

De eerste samenkomsten hebben we gehouden te E.E.Veen en N.-Weerdinge. Ditmaal zal, naar we vertrouwen, de victorie van onze Veenkol.-Gemeenten uit beginnen. Wij hebben goede hoop voor trouwe en ijverige medewerking van onze brs. en zrs. in de veenstreken.

Andere Gemeenten staan voor de eerste maanden van het volgende jaar, op ons programma.

Van de meeste Gemeenten verwacht ik nog de uitnoodiging tot het houden van een opwekkingssamenkomst voor Evangelisatiearbeid door geschriftverspreiding.

Gaarne zou ik die uitnoodiging spoedig ontvangen, opdat een en ander bijtijds geregeld kan worden.

Onkosten zijn aan deze samenkomsten niet verbonden. Alleen wordt verwacht, dat er een collekte zal gehouden worden ter tegemoetkoming in de onkosten.

Tevens herinner ik er nog even aan, dat 10.000 proefno's van „De Zaaiër" gereed zijn tot verzending + even zooveel circulaires en inteekenbiljetten.

Zij zullen u desverlangd, gratis en franco toegezonden worden.

In afwachting,
uw br. en medearbeider in dienst van den Meester, B. PLANTING.
Amsterdam (Z.), Tolstr. 117.

De gemeente te Deventer houdt in haar gebouw te Zwolle, Torbeckegracht no. 36, geregeld godsdienstoefening, iederen Donderdagavond 8 uur. Des Zondags v.m. 10 uur en nam. 4 uur. 's Avonds 8 uur Jongeliedenvergadering. De broeders predikanten worden verzocht dit zooveel mogelijk in de gemeenten bekend te maken.

De Secretaris, A. DIJKSTRA.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 19 December 1930 No. 2162 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN
PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

DE HANDEN VAN DEN HEILAND.

Dierbre Heer, ik zie uw handen
en ze zijn om mij doorwond.
Uit die handen komen stralen
en die maken mij gezond.

Legt Gij uw doorboorde handen
op mijn hoofd zoo peinzensmoe;
voel ik dan die zachte stralen;
rustig doe ik de oogen toe.

Op mijn zwak en lijdend harte
legt Ge uw hand, zoo teer en zacht;
leven voel ik in mij vloeien;
nieuwe moed en nieuwe kracht.

In die twee doorboorde handen
ligt mijn ziel in wond're vree,
ruischen hoor ik eng'lenzangen,
en mijn ziel zingt 't loflied mee.

B. v. d. B.

Dec. '30.

Een zieke, die al 36 jaar haar kruis draagt, maakte de vorige week dit gedichtje. U kunt begrijpen hoe uw toespraak van Maandag j.l. haar trof. Zij brengt u hierbij haar dank. Stelle de Heer u nog voor heel velen tot zegen.

(Een der brieven, die Ds. Bouritius ontving op zijn toespraak op het Radioziekenuurtje, Maandag 1 Dec.
E.-R.)

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

WANNEER KOMT HET KONINKRIJK GODS?

LUK. 17 : 20—30.

Door de geschiedenis der menschheid gaat een ongestild verlangen, een zoeken naar hetgeen men „geluk" noemt. Velen, die het hier niet kunnen vinden, zoeken het aan de overzijde van den oceaan, in andere landen en werelddeelen. Velen jagen er naar, maar grijpen steeds weer in het luchtledige.

Velen, reeds oud en grijs geworden, klagen met den dichter:

„Het heeft ons toch belogen,
En ons wel zeer bedrogen,
Het zonnige sprookje van 't geluk!"

* * *

Was het ook slechts dat zonnige sprookje van het geluk, dat Israël droomde, wanneer een grijze Jood met bevende stem tot zijn kleinkind sprak van een heerlijke toekomst, van een komende Koning, Wiens gouden kroon zelfs de glans van Assyrië en Babylon overstralen zou? Was het ook niet enkel het verlangen naar het geluk, wanneer in bovengenoemde tekstwoorden de Farizeën de vraag tot den Heer Jezus richten: „Wanneer komt het Koninkrijk Gods?"

Gedeeltelijk wel! Want hun verwachting omtrent het Koninkrijk Gods, hun Messiasverwachting was geheel op deze aarde, op dit leven ingesteld. Macht, eer, geluk, en vele andere begeerlijke gaven hoopten zij te zullen ontvangen van den Messias.

Maar aan den anderen kant stond achter deze Messiasverwachting toch ook de geweldige profetie, stonden de mannen, die met gewijde handen de reine vlam op het altaar van de hoop voedden van een onderdrukt volk, en die niet moede werden steeds weer de belofte te herhalen: „Hij komt! Ja zekerlijk, Hij zal komen, onze Messias!"

't Is waar, niet allen bekommerden zich om deze Messiasverwachtingen. Er waren ook toen velen, die berekeningen maakten. Die zeiden: „Hij kan nog lang niet komen, en daarom:

Schept vreugde in 't leven,
Zoolang het lampje gloeit,
Plukt maar het roosje,
Eer het verbloeit!"

Maar de besten en edelsten in Israël werden niet moede te vragen, vol verlangen: „Wachter, wachter, wat is er van den nacht? Wanneer komt het Koninkrijk Gods?"

* * *

Nu was dan deze Jezus gekomen. Wel is waar, slechts een Timmermanszoon uit Nazareth. Maar toch sprak Hij van het Koninkrijk Gods en deed groote wonderen en teekenen. Hij kon er misschien iets van weten. Hem wilden zij eens vragen: „Wanneer komt het Koninkrijk Gods?"

En Hij laat die vraag niet onbeantwoord.

Hij verklaart: „Het Koninkrijk Gods is reeds gekomen!" „En de tijd komt, dat het voleindigd zal worden!"

Hoort, wat Jezus zegt: „Het Koninkrijk Gods komt niet met uiterlijk gelaat!"

Met deze woorden trekt Jezus de messiasverwachtingen van het Joodsche volk het gouddoorweven statiekleed uit. Niet een sprookjesprins met een gouden kroon op het hoofd; niet een geweldige heerscher, die met gepantserde vuist het Romeinsche wereldrijk zou neerslaan en de standaard van de wereldheerschappij op de tinne des tempels zou bevestigen, neen, zoo een zou niet komen. Maar wel Een, die hun de Vader zou toonen, die zou zeggen: „Gij moogt kinderen zijn van den eeuwigen Vader! Wat bekommert gij u om den Romeinschen keizer en om dien vos Herodes? Gij moogt méér zijn dan koning en keizer, gij moogt zijn het volk van God, gij moogt hebben een Vaderhuis daar boven!"

Zoo Een zou komen! Of neen, niet eerst kómen: Hij wás reeds gekomen, Hij stond voor hen en riep hen toe: „Gelooft slechts! Het Koninkrijk Gods is er! Gelooft in den Zoon van God, en de grond is gelegd! Het beginsel van het Rijk is gelegd, het begin van dàt Koninkrijk, dat vrede en vreugde is in den Heiligen Geest!"

Dat waren adventsklokken, die begonnen te luiden in deze woorden. Zij hebben geluid gedurende de eeuwen in de harten der geloovigen: „Het is gekomen, het Koninkrijk der hemelen, in Hém, in Christus Jezus! Hij staat in het midden van u! Hij woont binnen in u!"

Maar de groote menigte denkt he-

den precies als toen en vraagt: „Waar? Waar is Hij dan? Wij zien Hem niet! *Wij zien geen Koninkrijk Gods!"*

Ja, het volk wil heden, net als toen, een „uiterlijk gelaat" hebben, en waar zij er iets van zien, loopen zij er heen.

* * *

Daarom zien velen naar Rome. En wanneer de paus, de tiara op het hoofd, in zijn goudbestikte en met edelgesteente getooide pontificale kleeding en met wierook omhuld de „geloovigen" zegent, die, op knieën liggend, de wijde hallen van de St. Pieterskerk te Rome vullen, dan zeggen zei: „Ziet daar! Daar is het Koninkrijk Gods op aarde!"

Anderen reizen naar Ommen, of sluiten zich aan bij andere groepen, die op ziekelijke wijze het morgenrood van het Koninkrijk Gods willen doen aanbreken op aarde.

Duizenden echter willen van het Koninkrijk Gods in 't geheel niets meer weten.

Tegenover het woord van Jezus: „Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld!" plaatsen zij hùn woord: „Ons rijk zal juist in déze wereld zijn! Hiér reeds willen wij het hebben en er van genieten, een rijk van geluk en zaligheid!"

Of zij het ooit vinden, het volle geluk hier op aarde? Hoeveel verwachting hadden velen van revoluties en allerlei hervormingen. En hoe velen zijn diep teleurgesteld.

En Jezus? „Neen", zegt Hij, „zoo zult gij het nooit vinden! Het Koninkrijk Gods is binnen ulieden. Gelooft gij dat Ik u tot den vader leidt? Volg Mij .... en het Koninkrijk Gods is er .... binnen in u!"

* * *

Het Koninkrijk Gods is echter nog niet voleindigd. Maar straks zal de Heer komen. „Gelijk de bliksem!" zegt de Heiland hier, zal hij straks verschijnen. Dat is het laatste advent des Heeren. In de eerste Gemeente begroette men elkander daarom met het woord: „Maranatha!"

In onze dagen worden velen wakker. In hen leeft de begeerte: „Wij wilden Jezus zoo graag aanschouwen!"

En in de harten zingt het:

„Reeds lang verwacht Uw bruid,
[o Heer!
Den dag van Uw verschijnen.
Daarnaar verlangt zij, ach, wanneer
Zal al haar leed verdwijnen?
Door Uwer toekomst zaligheid!
Wanneer komt die verkwikkingstijd?
Kom haastlijk, Heere Jezus!

Zoo staan wij in Uw bruidskleed schoon
En wachten met verlangen,
Op U, die ons voor Uwen troon
Ter bruiloft wilt ontvangen.
En vroolijk zien wij opwaart, Heer!
En 't hart roept luider, telkens meer:
Kom haastlijk, Heere Jezus!"

En juist, als de tijden ernstiger worden, wordt het verlangen des te grooter in de harten der geloovigen. Wannéér zal dit verlangen gestild worden? Wannéér komt de dag des Heeren?

Wij, kleine menschenkinderen, kunnen het einde niet berekenen. De Eeuwige laat niemand in Zijn Geheime boeken zien. En waaróm is ons deze dag verborgen? Dààrom dat wij àlle dagen bereid zullen zijn!

Onverwacht en plotseling, gelijk de bliksem oplicht aan den hemel, zal de dag des Heeren komen. En de bliksem zal in het nachtelijk duister der menschelijke zonde met vlammende letters schrijven: „Dwaalt niet! God laat zich niet bespotten!"

* * *

Jezus zal komen! Lezer, lezeres, zijt gij bereid? Er is een zalige bereidheid, een heerlijke adventszekerheid.

Alexander de Groote en zijn leger waren eens na een bloedige maar overwinnende slag in het bezit gekomen van zeer veel buit. Maar nog moest de vijand achtervolgd worden, en de rijke buit dreigde tot een remmende last te worden. Toen verbrandde Alexander zijn geheele buit en eischte, dat zijn officieren en soldaten hetzelfde zouden doen. „Want", zoo riep hij aan het einde van zijn toespraak uit: „Alexanders deel ligt ginds!"

Weet gij dat ook: „Mijn deel ligt ginds, bij den Heer, mijn zalig erfdeel?"

O, zalig zijn zij, die dat weten! Dan mag de wereld vergaan voor uw oog, dan mag uw oog verduisterd worden, dan waait over de huivering der eeuwigheid heen van af de tinnen van Zion tot u over de geur van het paradijs, de lucht van het Vaderhuis! En de adventsklokken groeten u: „Zion, uw Koning komt tot u, zachtmoedig!"

D. G. B.

III

BIJBELSCHE HUWELIJKEN.

II.

Wij merkten reeds op, dat we van het huwelijksleven der volken gedurende de ongeveer 2000 jaren na Adams huwelijk, *weinig of niets weten.*

Met de verschijning van Abram in de geschiedenis des Bijbels, worden we voortaan meer ingeleid in het familieleven in het geslacht, dat uit en met Abram ontstaan *is.* Naar den raad Gods ontstond er een geslacht onder de menschen, dat uit Abram zou geboren worden, en geheel afgezonderd zoude zijn van andere volken. Vanaf *Abrams' afzondering* begon dat te geschieden, wat de Apostel Paulus genoemd heeft, het laten volgen van de heidenen in hun eigen wegen. En als God niet bijzonder Abrams nageslacht bewaard en geleid had, was het in zedenverderf evenals andere volken weggezonken.

In de familie van Abrams ouders treffen we nog een ordelijk huwelijksleven aan. Van Abram en zijn Sarai krijgen we den indruk dat ze een gelukkig huwelijksleven leidden in de vreeze en aanbidding van God. Toen Abrams broer Haran kort na zijn huwelijk overleed, waren Abram en zijn vrouw al dadelijk gereed om diens zoontje, Lot, als hun pleegzoon aan te nemen en op te voeden. Zoo doen ware godvruchtige echtelieden.

Abram en Sarai bleven meer dan 25 jaar lang kinderloos. Dat was voor hen een zware beproeving, temeer naardien God hun een bepaalde belofte gegeven had, dat ze een nakomeling zouden hebben. Doch tegen hoop op hope klemden zij zich vast aan de trouw en macht van God, Die, hoe lang het ook moest duren, Zijn belofte aan hen vervullen zou. Hoe gelukkig zijn ze geweest, dat ze samen in een zelfde geloof, dat wel zeer beproefd werd, toch vereenigd zich mochten buigen voor en sterken in God, en zoo ook elkander tot waarachtigen steun konden zijn, en voor murmureeren bewaren.

Daar zijn ook fouten van klein-geloof in Abrams leven op te merken, maar man en vrouw stemden samen en zullen samen ook wel hun zonde aan God beleden hebben.

Zoo zien we in Abrahams huwelijk een voorbeeld voor al zijne navolgers in 't geloof, die wenschen, evenals de vader der geloovigen, dat God in hun huwelijk verheerlijk mocht worden!

O, dat vooral jonge menschen, die nog voor het huwelijk staan, toch op dat voorbeeld acht geven! Men vrage zichzelven ook af: Is de verbintenis, die ik aanga, van zoodanigen aard, dat het goede voorbeeld van Abram en Sarai opgevolgd kan worden in ons huwelijksleven.

Hier is sprake van *kan*, want om Abram en Sarai's voorbeeld te volgen moet Abrams geloof en levensopvatting in beginsel thans nog in het leven der gehuwden aanwezig zijn.

Wij verwijzen thans nog naar een andere echtvereeniging, n.l. die van Abrams zoon Izaäk. Toen Abraham weenend bij het graf van zijn geliefde Sara (zooals zij nu heette) gestaan had, gevoelde hij zich meer dan ooit alleen gelaten om aan de belangen van zijn eenigen zoon met zorg te denken. De zorg greep hem aan als hij aan een te verwachten huwelijksverbintenis van zijn zoon dacht.

't Was voor Abraham een verschrikkelijk denkbeeld, dat mogelijk zijn zoon in de verleiding zou komen om een vrouw te kiezen uit de afgodische volken van het land, waarin hij woonde. Dat moest voorkomen worden.

Die diepgaande zorg was in Abrahams hart aanwezig wegens zijn eerbied voor en trouw aan zijn God. 't Gold hier de ware ouderzorg van Abram

voor zijn zoons belangen niet alleen voor diens tijdelijk lichamelijke belangen, maar vooral zijn zielsbelang en de eere Gods. — Zulke ouderzorg betaamt heden nog ieder, die belijdt God lief te hebben en te kennen. Wij vreezen, dat in menig christelijk gezin maar al te weinig intijds acht gegeven wordt op den omgang, die hunne zonen of dochteren op huwbaren leeftijd zoeken.

We mogen de patriarchale leefwijze als van Abraham, Izaäk en Jacob niet terug verlangen of die voor ons westerlingen ongeschikt achten, het geloof, de eerbied, onderworpenheid en gehoorzaamheid tegenover God van die vaderen, is noodzakelijk in het persoonlijk- en gezinsleven der geloovigen tot in dezen tijd.

Er ging van Abrahams familieleven een gezegenden invloed uit. Om iets te noemen: Abraham had een huisverzorger, een Syrisch man, dien Abraham vol vertrouwen geschonken had in al zijn huiselijke zaken. Deze Syriër was niet alleen een vertrouweling, maar ook een mede-geloovige en aanbidder Gods met zijn meester. Zoo kan het geheiligd gezins- en geloofsleven van heeren en vrouwen ten zegen worden voor de onderdanen en omgekeerd de onderdanen voor hun meerderen.

Deze Syriër werd nu een dienst opgedragen als nooit tevoren. Hij moest een groote en in dien tijd moeilijke reis ondernemen naar Mesopotamië, 't geboorteland van Abraham, waar in meer of mindere mate de aanbidding van den waarachtigen God nog vastgehouden werd en waar toen de familie van Abraham woonde, en daar moest die trouwe dienaar een bruid voor Izaäk gaan zoeken. Als de lezers van dit artikel Genesis 24 opslaan en lezen, zal het hun blijken met welk een biddenden ernst de man zijn taak vervulde, en hoe heerlijk God hem leidde en zijn weg effende. Wat zal er in Abrahams tent veel voor en met hem gebeden zijn! En Izaäk zelf leeren wij ook als een ernstige bidder kennen. Als de knecht Eliëzer met de gevonden bruid in Kanaän aankomt en het huis zijns meesters nadert, dan ontmoeten zij Izaäk in de eenzaamheid in het veld om te bidden. Zie zoo kan er een echte, veel belovende verloving en een gezegend, Gode welbehagelijk huwelijk tot stand komen en aanbiddend bevestigd worden! Vader Abraham zal dat huwelijk wel plechtig ingezegend hebben! En Izaäk gevoelde zich zeer gelukkig, dat merken wij uit het verhaal.

Hij bracht zijn jong vrouwtje Rebekka in de tent van zijn overleden moeder en ... zoo lezen we: „Izaäk werd getroost na zijns moeders dood".

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

(Slot).

En het geschiedde dat de zon onderging en het duister werd en ziet, daar was een rookende oven en vurige fakkel, die tusschen die stukken doorging. Gen. 15 : 17.

Want Mijne gedachten zijn niet ulieder gedachten, en uwe wegen zijn niet Mijne wegen, spreekt de Heere.

Want gelijk de hemelen hooger zijn dan de aarde, alzoo zijn Mijne wegen hooger dan uwe wegen en Mijne gedachten dan ulieder gedachten. Jes. 55 : 8, 9.

Zijn dit geen bemoedigende en troostende woorden, die de profeet uitspreekt? Wanneer ik deze woorden lees, denk ik steeds aan een avond toen ik hier buiten liep en al de kleine lichtjes in de vallei en op de heuvels zag. Elk lichtje is klein en nietig op zichzelf staand, en toch is het voldoende om licht te verspreiden in de nabijheid, zoodat we er bij kunnen lezen, schrijven enz. Het is voldoende voor ons! Doch wanneer het groote licht, de zon weder verschijnt, dan verdwijnen al de kleine lichtjes; wij behoeven ze niet langer te gebruiken, doch *allen* genieten tezamen van dat kostelijke zonnelicht. Jesaja gevoelde reeds dat ofschoon menige vraag op ons levenspad onbeantwoord blijft, toch zal er een reden voor zijn, die voor onze oogen nog bedekt is. Hij vertrouwt en gelooft ten volle, dat de Almachtige achter deze dingen staat, en dat Hij wijzer en verstandiger is dan wij.

Maar, zeggen we, moeten we alles dan maar aanvatten, zonder het geheim van *iets* af te weten?

Herinnert ge u de geschiedenis van Christus, hoe Hij den blinde ziende maakte? De discipelen vroegen: „Wie heeft gezondigd, hij of zijn ouders?" Jezus antwoordde, zeggende: „Dit is zoo geschied opdat de werken des Vaders in hem zouden worden geopenbaard!

Lezer, hebt ge Gods Geest nooit aangetroffen in een zieke en zwakke? Hoe geduldig draagt hij of zij hare smarten, en ofschoon het lichaam hem of haar door pijn bijna verteert, toch ziet ge den glimlach op het gelaat om u gerust te stellen. Ge zegt: „Ik kwam om te troosten, doch ben vertroost geworden".

Ziet ge de werken Gods hier in niet geopenbaard?

De depressie, die heerscht over bijna al de landen, kan slechts door één middel verholpen worden. Te dikwijls hebben we God en Christus in een hoekje gedrukt; te dikwijls hebben we gedacht, dat Hij alleen maar in de kerk vertegenwoordigd is en in de menschen die naar de kerk gaan, maar neen, de tijd komt en *moet* komen, dat Christus erkend wordt als het Groote Licht, de Zon der wereld die *alle* departementen van het leven bestraalt. En als dat tijdstip nadert en we Hem erkennen ook in ons dagelijksche leven, in den handel, in ons werk, in het bestuur van vaderland en van de geheele wereld, dàn pas zal het tijdstip aanbreken dat we allen tezamen in harmonie leven, in en door Zijne liefde. Dan ook en dan alleen pas zullen we ontdekken het „waarom" van de depressie, en het levende woord van den profeet „Mijne wegen zijn hooger dan de uwe".

En ons zieleleven, het eigen „ik", waar is het, wat moeten we hiervan denken en zeggen?

1 Corinthe 13 : 12. „Want nu zien we door een spiegel, en het is duister voor ons, maar alsdan zullen we zien aangezicht tot aangezicht, nu begrijp en ken ik slechts ten deele, maar alsdan zal ik „kennen gelijk ik ook bekend ben".

Neen, nog niet alle raadselen zijn opgelost, er blijven nog sommige over. Men kan het raadsel der ziel nog lang *niet* oplossen, en *'t staat ten zeerste* te betwijfelen of we het aan dezen kant van het graf wel zullen doen. Dàn immers zouden we God ten volle erkennen. Doch aan de andere zijde van het graf zullen ons de oogen open gaan, ziet, de schellen vallen af, wij zien God zelve.

Maar niettemin, als we Jezus aannemen als het Licht dat ons zal voorlichten bij elken stap dien we doen, dan zijn we veilig en vele vragen worden beantwoord. Het is alsof we naar boven zien in de lucht en des te langer we staan te staren, des te meer sterren we ontdekken. In het Licht van Christus krijgt alles een ander voorkomen.

We gaan weer terug naar Abr. en zien, hoe hij ten volle vertrouwt.

„Ik ben u een Schild" zegt de Heere. „Vreest uwe aartsvijanden niet". „Ik ben uw Loon, die zeer groot is", spreekt de Heere „het is goed dat ge alle goederen van anderen en roof van de hand wijst".

„Ik zal u dit land geven, Abr., en Ik zal u een zoon schenken!"

„Heere, hoe zal ik het weten, dat wat Gij zegt tot stand gebracht zal worden?"

„En als het duister werd, ziet daar was een vurige fakkel!" Het Licht verdrijft de duisternis.

O, kleingeloovige, vertrouw.

O, mijne ziele, geloof!

God kwam neder tot Abr. om met hem een verbond te sluiten en een vurige fakkel verlichtte elken voetstap die Abr. deed.

En God wil tot een ieder onzer komen, en inderdaad, Hij heeft het

reeds gedaan in en door Christus. Indien wij gelooven en vertrouwen en wachten op Hem, dan wordt Hij voor ons een Licht op ons pad en een lamp voor onzen voet, en wij vreezen niet.

„En het geschiedde, dat de zon onderging en het duister werd en ziet, daar was een rookende oven en .... *een vurige fakkel* .... die tusschen die twee stukken doorging".

A. A. HARDENBERG.
Rawdon College.

III

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jezus door Johannes de Dooper bekend gemaakt. Eerste discipelen.

Joh 1 : 19—52.

Les voor Zondag 18 Jan. 1931.

Wil men zich een overzicht verschaffen over deze les, dan kan men beginnen met twee hoofddeelen te onderscheiden. De grens ligt tusschen de verzen 34 en 35. De beide deelen zijn in het opschrift boven deze toelichtingen aangeduid. Jezus werd bekend gemaakt; Jezus won zijn eerste discipelen. In beide deelen zijn verschillende bijzonderheden op te merken, die men zich in 't geheugen moet prenten en overdenken.

Het eerste deel, v. 19—34, maakt melding van boden van den Joodschen raad, die tot Joh. kwamen om te informeeren naar zijn persoon en ambt, v. 19—28. Daar spreekt Joh. tot officieele personen.

In het volgende, v. 29—34, spreekt Joh. tot zijn gewone toehoorders, misschien wel tot een engeren kring van discipelen.

Wie zich op deze wijze rekenschap heeft gegeven van de zaken, die in de vertelling verwerkt moeten worden, die kan verder gaan en vragen: Hoe kan ik dat nu het best vertellen.

Vertellen kan men 't verschillend, de aanleg van de(n) onderw. en de leeftijd der kinderen hebben grooten invloed. Als ik dan ook soms eens een voorbeeld geef, moet men mij nooit napraten, maar altijd probeeren om 't beter te doen, vooral levendiger, want *ik zit hier op m'n eentje te schrijven en zie geen toehoorders voor me.*

In deze les is m. i. het eerste deel het moeilijkst. Men moet het heelemaal nieuw opbouwen. Misschien kan het op deze wijze:

Verleden Zondag hebben we vernomen, dat heel veel menschen Johannes de Dooper opzochten en naar zijn prediking luisterden. 't Spreekt vanzelf, dat er veel over hem gesproken werd. De een zei dit van hem en de ander weer wat anders. Maar dat hij een zeer bijzonder man was, daarover waren allen het wel eens. Sommigen dachten zelfs, dat hij de Messias of Christus wel eens wezen kon. Ook de oversten stonden verwonderd en het schijnt, dat zij het niet voor onmogelijk hebben gehouden, dat Joh. wel eens de Messias kon zijn. En daarom wilden ze er meer van weten; zij waren het ook wel aan hun ambt verplicht. Als 't eens bedrog was met Joh., dan moesten zij de menschen voor hem waarschuwen. Zoo zullen ze wel gedacht hebben. En zoo besloten zij dan, om eenige priesters en levieten naar Joh. te zenden, die informeeren moesten naar zijn persoon en zijn ambt.

Daar kwamen dan op zekeren dag de afgezanten van den raad bij Joh. („De Joden" in v. 19 staat voor de vertegenwoordigers der Joden. We mogen hier gerust aan den Joodschen raad denken). Heel beleefd en fatsoenlijk natuurlijk, maar ook zich wel bewust, wie hen gezonden had, wilden ze mijnheer gaarne iets vragen. En Joh. op zijn beurt wilde hen met genoegen te woord staan.

En daar kwamen ze al spoedig met hun vermoedens voor den dag. We hooren zooveel van u, mijnheer, is u de Messias soms? — O, neen, zei Joh. als u dat denkt, dan heeft u 't ver mis; ik ben de Messias niet hoor! ..... Zie, nu is er al een begin. Op deze wijze ga men door, tot en met v. 27. Men stelle het zich eerst goed aanschouwelijk voor en probeere het dan ook zoo te vertellen.

V. 28 is heel mooi geschikt om dit eerste deeltje van de vertelling te sluiten, teneinde weer met wat anders te beginnen.

De boden keerden terug tot degenen, die hen gezonden hadden, en Joh. zal er nog wel over nagedacht hebben, dat ze hem voor den Messias aanzagen. Hij zal wel gedacht hebben: Wat hebben de menschen toch een enge gedachte van den Messias. Wat zullen ze opkijken, als de Messias straks werkelijk optreedt. Joh. wist dat dit spoedig zou gebeuren.

En, zie daar ..... den volgenden dag reeds kwam Jezus tot Joh. Wat Hij wilde, weten we niet. Maar wat Joh. deed, dat weten we wel: Terwijl hij op Jezus wees, zei hij tot de menschen: „Zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld weg neemt". Vertel zelf, wat Joh. nog meer zeide. Dat Joh. Jezus niet kende, zal wel zóó te verstaan zijn, dat Johannes wel van Jezus wist, wellicht door zijn ouders, maar dat hij toch van het wezen van dezen edelen Nazarener nog niet op de hoogte was. Daarover wilde God zelf hem inlichten.

Met v. 35 begint dan het tweede hoofddeel van de les. Dit deel is gemakkelijker, ofschoon het meer bijzonderheden, onderdeeltjes, bevat.

a. V. 35—40. Weer kwam Jezus tot Joh. Twee disc. van Joh. waren bij hun meester. Vertel, wat Joh. sprak en wat zij deden. De 10e ure is bij de N. S. 16 uur, ouderwets gezegd: namiddags 4 uur.

b. V. 41—43. V. 41 leidt het volgende mooi in: Andreas leidde zijn broer tot Jezus.

c. V. 44, 45. Filippus geroepen. Die sloot zich ook aan en ging mee. En de omgang met Jezus beviel hem bepaald goed, want toen hij een paar dagen later zijn vriend Nathanaël ontmoette, wilde hij maar 't allerliefst, dat die ook tot Jezus zou komen. Nathanaël zat onder den vijgeboom en Fil. begon dadelijk van Jezus te vertellen.

d. Nathanaël komt ook tot Jezus en wordt zijn discipel, 46—52.

Vers 52 versta ik zóó: Nathanaël zou zien, dat voor Jezus de hemel altijd open was. En wie van harte met Jezus is, die heeft ook een geopenden hemel; d. w. z. die is verzekerd van de nabijheid Gods. En dat niet om ervan te schrikken, o neen, het besef dat God ons nabij is, maakt ons gelukkig, indien we n.l. Jezus hartelijk liefhebben en zijn discipelen zijn geworden.

K. R.

III

MET HEM BEGRAVEN IN DEN DOOP.

„En gij zijt in Hem volmaakt, die het Hoofd is van alle overheid en macht; in welken gij ook besneden zijt met een besnijdenis, die zonder handen geschiedt, in de uittrekking van het lichaam des zondigen vleesches, door de besnijdenis van Christus; zijnde met Hem begraven in den Doop, in welken gij ook met Hem opgewekt zijt, door het geloof der werking Gods, die Hem uit de dooden opgewekt heeft".
Kol. 2 : 10—12.

Dit Schriftgedeelte is een vermeende sterke stelling voor hen, die de leer huldigen dat de doop in de plaats gekomen is van de besnijdenis. Nauwkeurig lezen echter heeft tot gevolg, dat deze tekst, voor den lezer, een heerlijk licht ontsteekt voor de bediening van den H. Doop volgens de N. T. Gemeentebeginselen.

Voor 't Woord des Heeren moet elke overlevering van menschen, al is en zijn die nog zoo oud en eerbiedwaardig, wijken. Het Woord Gods alleen ***kan*** en ***mag*** en ***moet*** de toetssteen zijn van leer en leven.

Het voornaamste wat ons in dezen tekst steeds in 't oog springt is: de centraliteit van Christus. Daarvan mogen wij dan ook bij de behandeling niet in 't minst afwijken, want al 't geen hier om Hem gegroepeerd is, zonder Hem, zonder dat eenige Middelpunt, zonder

die pit, van onwaarde. 't Zijn dan holle klanken, doode letters, welke door de practijk teveel worden tegengesproken dan dat ze eenige beteekenis voor ons zouden kunnen hebben. Wij gevoelen dus nu dat het „in Hem" en „met Hem" hier evenveel waarde heeft als de geest in 't lichaam.

Ons denken, spreken en handelen zij dan ook in den naam des Heeren Jezus Christus, in Wien wij ons Levenscentrum hebben.

* * *

1. *Onze volmaaktheid in Christus.*

„En gij zijt in Hem volmaakt".

Wij klagen, als kinderen Gods, zoo menigmaal over *onze* onvolkomenheid, *onze* gebreken en *onze* tekortkomingen, in één woord over onze zonden, die ons nog gedurig aankleven. En terecht! Want het Evangelie leert en predikt dan ook nergens dat wij op aarde zonder zonde zullen worden, maar wel dat onze volmaaktheid voor God ligt en berust in Jezus Christus, Die een Verzoening is voor onze zonden en niet alleen voor de onze maar ook voor de zonden der geheele wereld.

Daartoe immers is Hij onze Zaligmaker, zoolang wij leven, d. w. z. niet alleen van 't moment onzer bekeering, doch vanaf dat oogenblik tot onze jongste snik, reinigt het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, ons van alle zonde.

De tijd komt dat de Gemeente Hem niet enkel zal kennen als haar Zaligmaker, doch tevens als haar hemelsche „Bruidegom".

Dit woord is, voor de wereld, de onbegrepen kern van het Evangelie.

De Christen belijdt en spreekt uit dat hij totaal verzondigd en bedorven, ja geheel verloren en verdoemelijk is voor God. Hij klaagt en weent over zijn zonden en belijdt ze voor God en bidt ootmoedig om vergeving. En tegelijkertijd juicht hij in zijn volkomen en waarachtige verlossing, in zijn kindschap Gods, want hij weet dat zijn rechtvaardigheid voor God is *in* Christus. God is rechtvaardig en daarom past Hij de rechtvaardigheid, de volkomen zondeloosheid van Christus toe, op een iegelijk die in Hem gelooft, d. i. zich geheel aan Christus toevertrouwt.

„De natuurlijke mensch verstaat niet de dingen die des Geestes Gods zijn, want zij zijn hem *dwaasheid.*

Dit woord is de krachtbron van de levendige hartslag der Gemeente.

Zoo ze toch niet wist dat hare volmaaktheid was in Christus, zij zou ten eenenmale alle moed missen het Evangelie van Jezus Christus te verkondigen. Doch omdat Jezus Christus en hare volmaaktheid in Hem een feit is, gevoelt ze dat de nood haar is opgelegd. En wee haar, indien ze aan hare roeping niet beantwoordt.

Dit is 't troostwoord voor de gestruikelde en gevallen ziel.

Onze zaligheid berust nooit of nimmer in ons niet struikelen en vallen in de zonde. Indien dat zoo was, werd niemand de zaligheid deelachtig. Dit woord echter is de pleitgrond, waarop de ziel, die gezondigd heeft, weder tot God durft gaan om de zonde te belijden. Want wij hebben een voorspraak bij den Vader, Jezus Christus den Rechtvaardige. Christus Jezus is Borg en Middelaar beide. Halleluja!

Dit is 't aanmoedigingswoord voor de wel overtuigde, maar nog weifelende ziel.

Menigeen denkt nog steeds niet geschikt genoeg te zijn voor 't kindchap Gods Gij behoeft dit ook niet te *worden* voor den Heere, want dat *zijt* ge reeds, omdat ge zondaar zijt. Uw Jezus moet voor U genoeg worden, d. w. z. gij moet leeren *gelooven* dat Hij uw volmaaktheid, uw volkomen rechtvaardigheid voor God is.

* * *

2. *Onze besnijdenis in Christus.*

„In welken gij ook besneden zijt, met een besnijdenis die zonder handen geschiedt".

Hoe jammer is 't dat vele geloovigen in Christus zijn vervallen in de dwaling dat de besnijdenis eenige beteekenis zou hebben. Immers zij prediken de z.g. Nieuw Test.sche besnijdenis door de kinderdoop toe te passen. En dit, terwijl het woord Gods duidelijk zegt: In Christus heeft noch besnijdenis, noch voorhuid eenige kracht maar een nieuw schepsel".

't Is waar, geen onbesnedene zal 't koninkrijk Gods zien noch binnengaan, doch dan is dit een besnijdenis die zonder handen geschiedt.

Niemand dergenen, die de z.g. N. T. besnijdenis toepassen kan toch beweren en staande houden dat zulks zonder handen geschiedt.

„Handen", dit wijst op 't menschelijke. Daarom wordt ons hier uitdrukkelijk geleerd dat de besnijdenis in Christus geen menschenwerk, maar alleen Gods werk is.

„Want uit genade zijt gij zalig geworden. door het geloof, en dat niet uit U, het is Gods gave".

De besnijdenis van de oude bedeeling was een schaduw van toekomende dingen — gelijk de geheele oude bedeeling — en wel van de wedergeboorte door den Heiligen Geest.

Dit is door bekende godgeleerden erkend en omdat zij de kinderdoop, de de N. T.sche besnijdenis, niet wilden laten varen, kwam men tot 't leerstuk der „Veronderstelde Wedergeboorte". Waarom zich zoo angstvallig te willen handhaven en niet in gehoorzaamheid zich onderworpen aan 't Woord des Heeren?

Wij zouden in den dag der dagen niet gaarne willen staan in de plaats van hen die Gods eigen Woord op dusdanige wijze hebben verknoeid.

De Farizeën en Schriftgeleerden beriepen zich op hun kindschap Abrahams, dus op hun besnijdenis, doch Jezus veroordeelde hen en zeide: „God is machtig uit steenen Abraham kinderen te verwekken".

In 't O. T. wordt Israël reeds vermaand de voorhuid des harten te besnijden. Ook zegt dit woord dat wij besneden zijn *in* Christus, evenals wij volmaakt zijn *in* Hem. Onze nieuwe mensch, ons gevoegd worden bij 't volk des Heeren ligt in Christus en nooit of nimmer in den doop, in welken vorm deze ook wordt bediend. Het is 't uittrekken van 't lichaam der zonde en 't aandoen van den nieuwen mensch. Het is 't sterven met Christus, 't aanvaarden van 't kruis, 't gelooven in 't volbrachte werk van den Zoon Gods.

Dit is de toevoeging van de kinderen Gods tot de Gemeente. En de Gemeente is niet Israël, ook geen voortzetting er van, maar een nieuw schepsel in Christus.

* * *

3. *Onze begrafenis en opstanding met Hem.*

„Zijnde met Hem begraven in den doop, in welken gij ook met Hem opgewekt zijt, door het geloof . ."

Onze volmaaktheid en besnijdenis is *in* Hem. Dat is Gods werk voor en in ons.

Onze begrafenis en opstanding is *met* Hem.

Hier wordt de medewerking der ziel met God gevonden. Dit is mede een daad van onze zijde, waartoe wij door den Heere zijn gebracht en dus een daad van gehoorzaamheid. Dit woord wordt letterlijk voltrokken aan hem die den doop des N. T. ondergaat. Het is onze belijdenis dat wij in Christus alles hebben gevonden, waarom wij ook wenschen met Hem onder te gaan, begraven te worden, om weder op te staan tot een nieuw leven: het leven door het geloof, want daardoor leeft de rechtvaardige.

Kinderen Gods, verstaat gij allen uw Doop? „Houdt het dan daarvoor, dat gij wel der zonde dood zijt, doch levende zijt in Christus Jezus, onzen Heere".

De Doop is dan ook niet de grond onzer zaligheid, want die zijn en waren we reeds deelachtig door 't geloof in Hem.

De Doop is dan ook niet 't teeken des Verbonds — zooals zoo menigmaal geleeraard wordt — want 't teeken des Verbonds wordt door Jezus zelf aangegeven: „Deze drinkbeker is het Nieuwe Testament in mijn bloed".

Deze bekende dankzegging is de gemeenschap met het Bloed van Christus.

Zoo zijn wij dan volmaakt *in* Hem en *in* Hem *alleen.* Christus is ons alles.

onze Heer, Hoofd en Middelaar en Christus' Gemeente is ons geestelijk thuis op aarde.

III

VERSLAG

van de Districtsvergadering der Jeugd-afd. Leeuwarden, Haulerwijk, B'heide en Drachten, gehouden te Drachten op Donderdag 4 December '30 onder leiding van Ds. J van Dongen van Harlingen.

Om 5 uur des avond's waren wij saam gekomen in het kleine lokaal, de Jeugd van Haulerwijk, B'heide en Drachten. Leeuwarden kon eerst na de pauze in ons midden zijn. Toch waren er reeds ± 125 jonge menschen aanwezig.

Na opening deelde de Voorzitter ons mede dat de 2 andere leden van het Jeugdcomité door ziekte verhinderd waren in ons midden te zijn. Door Mej. G. de Vries werd een opstel geleverd over: „Vrijheid", waarna de mandolineclub van Haulerwijk ons vergastte op een paar nummers muziek. Dat dit zeer in de smaak viel getuigde de plechtige stilte. H. Stenekes van B'heide had een opstel over het onderwerp: „Het koninkrijk der hemelen komt niet met uiterlijk gelaat". Ons werd in dit opstel geraden om bereid te zijn, wanneer de Heer weer zal komen welk oogenblik door ons dan niet met vrees en schrik behoefde te worden tegemoet gezien. In aansluiting op dit opstel zong Mej. Stenekes voor ons een solo Door B. Jansma van Haulerwijk werd een voordracht gehouden, getiteld: „In storm en nood". Dit werd met aandacht beluisterd. J. Hansma van Drachten had hierna een opstel over het onderwerp: „Beslistheid". Eenige dames van Haulerwijk zongen voor ons nog een lied, waarna gelegenheid werd gegeven tot een vrij woord waarvan enkelen gebruik maakten, ze getuigden van wat de Heiland voor hen gedaan had. Door br. S. Veltman werd de Heer gedankt voor zijn zegen ons geschonken in deze uren, tevens een zegen vragend voor de spijze, die zou worden genuttigd in de pauze.

Inmiddels was ook de jeugd van Leeuwarden in ons midden gekomen, zoodat het lokaal nu tot in alle hoeken was bezet. Door Ds. Brandt van Haulerwijk werd om 8 uur de vergadering opnieuw geopend met gebed.

Het Dameskoor van Drachten zong voor ons een lied, wat met aandacht werd beluisterd. Door Mej. A. Spek van Leeuwarden werd een voordracht gehouden, getiteld: „De Engelsche Dog". Deze voordracht was zeer leerzaam. Zij vermaande ons, om niet op eenig ding van deze aarde te vertrouwen, maar op den Heiland alleen. Door S. Veltman werd een korte toespraak gehouden, met als onderwerp: „De weg naar een gelukkig leven". Hij toonde ons met voorbeelden uit het Oude Testament, wat voor de ouden, de weg was geweest om gelukkig te leven. Het vertrouwen op God.

Het zankoor van Leeuwarden bracht ons hierna nog een lied ten gehoore. J. de Haan van Drachten had een opstel over: „De Uittocht". De mandolineclub van Haulerwijk bracht nog enkele muzieknummers ten gehoore. Mej. A. Hoks van Haulerwijk, bracht nog een voordracht, getiteld: „De lendenen omgord", ten gehoore. Hierna werd nog gelegenheid gegeven tot een vrij woord. Door een tiental jonge menschen werd met gloed getuigenis gegeven van het heil in Jezus Christus, tevens hen, die dit heil nog niet bezaten, uitnoodigende te komen tot de Heilsbron. Inmiddels was het al over sluitingstijd geworden. Als slot zong Mej. T. Jager van Haulerwijk nog een solo, en daarna zongen we samen. Br. v/d Heide van Leeuwarden dankte den Heer voor de rijke zegening ons geschonken in deze avond.

Dr. J. Hansma.

(Papier aan één kant beschrijven! E.-R.)

III

Gewestelijke Jeugddag, gehouden 4 Dec. 1930 te 2e Exloërmond.

De eerste Jeugddag in dit wintersei-zoen behoort weer tot het verleden.

't Was een goede dag voor ons allen. De theepauze verliep, evenals altijd, echt gezellig. Het lekker warm kopje thee viel er best in. In deze goede stemming werd de vergadering om plm $3^{1}/_{2}$ uur geopend door den leider voor dien dag Ds. Barendregt. Na een kort begroetingswoord werd onze aandacht bepaald bij het volgen van Jezus. De leider, die ook de Jeugdraad vertegenwoordigde, bracht ons de groeten over van deze Raad. We werden bekend gemaakt met enkele dingen aangaande de werkzaamheden, o.a. met het plan om, indien mogelijk, met Kerstmis insignes te laten dragen van onzen N. B. J. B.

Ds. Reiling boeide daarna onze aandacht met het onderwerp: „Waar mogen wij ons mee bezig houden!" Z.E.w. wilde ons geen lange lijst noemen van verboden, maar wees ons op het woord, dat Paulus richtte tot de Filippenzen: „Voorts broeders, al wat waarachtig is, al wat eerlijk is, al wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat liefelijk is, al wat wel luidt, zoo er eenige deugd is en zoo er eenige lof is, bedenkt datzelve", en raadde ons aan ons zelven aan deze woorden te toetsen. Ernstige raadgevingen waren het en menigeen gevoelde zijn tekortkomingen in dezen.

Hierna kregen we een opstel van een zuster uit E.-Erfsch.veen, getiteld: „Hoe een slavinnetje tot een zegen werd". We leerden hieruit, dat men nooit te gering is om nuttig in Gods koninkrijk te kunnen zijn.

Verder luisterden we naar een inleiding uit Nw. Weerdinge over: „Onze verhouding tot anderen".

Veel dankensstof was er voor dien middag, wat zich uitte in een korte dank- en bidstond.

De zang van E.-Erfsch.veen vergastte ons gedurende de middagvergadering op eenige mooie liederen.

Na de koffiepauze stroomde de kerk al voller en voller en uit volle borst werd gezongen: „De zaal stroomt vol, Maak haast, maak haast".

Na het openen met gebed en 't lezen van een gedeelte uit de H. Schrift, gaf een zuster uit 2e Exloërmond een opstel ten beste over de eenzaamheid bij de beek Krith. Levendig werd ons geschilderd de omgeving aan de beek Krith en de volstrekte eenzaamheid die er heerschte. Wij moeten in de eenzaamheid God zoeken en gemeenschap met Hem oefenen.

Ds. Reiling, die daarna het woord tot ons richtte, vestigde onze aandacht op de kracht van onze omgeving. Ter illustratie werd Lot genoemd. Lot sloeg zijn tenten op *tot aan Sodom toe.* Enkele jaren later zat hij *in de poort* van Sodom en waren zijn dochters vastgekoppeld aan Sodomietische mannen. Lot was niet bestand tegen de kracht van z'n goddelooze omgeving.

God geve ons allen kracht om, temidden van de wereld, pal te staan voor Hem.

Een duet, dat volgde, paste goed bij deze toespraak. Ds. Barendregt citeerde nog eens de laatste woorden van het gezongen lied: „Jezus is mijn kracht!" „Indien dit waar is, dan is het goed", zoo zeide spr. „en dan gaat het voorwaarts tot zegepraal".

Het zangkoor van 2e Exloërmond diende ons in de avondvergadering met een paar verdienstelijk gezongen liederen.

Nadat we nog staande no. 450 uit de bundel van Joh. de Heer hadden gezongen en Ds. Reiling nog met ons gedankt had, keerden we allen huiswaarts, dankbaar voor al het genotene en vast besloten, om met Gods hulp, het gesprokene of gezongene woord in praktijk te brengen en tegen het zondige in ons te strijden.

We zien al weer verlangend uit naar onzen volgenden Jeugddag, die. D.V. de volgende maand in Nw.-Weerdinge zal worden gehouden

N.-W. G. v. V.

(Voortaan papier aan één kant beschrijven. E.-R.)

III

INGEZONDEN.

OORLOG.

Om misverstand te voorkomen staat oorlog aan het hoofd, want daar gaat 't om, en niet om: alle wapens neer, dat zou revolutionair zijn. In beginsel is tusschen den heer D. en ons geen verschil. D. wil ook

geen oorlog, maar staat voor de vraag: hoe hem tegen te gaan.

„Hoever", vraagt D., „mogen en moeten wij nu gaan om de bestaande orde, waarvan ook wij de zegeningen genieten, te helpen handhaven".

't Antwoord is 1e, er behoeft geen oorlog te zijn. Als de geschillen tusschen de Rijken ter beslechting aan den Volkenbond als Rechter, werden toevertrouwd. Dan kon het militairisme opgeheven worden. 2e. Kon de Vrijwillige Landstorm omgezet worden in 'n politiecorps om zoo noodig de politie bij voorkomende gevallen (opstootjes en oproer), bij te staan.

3e. In dezen weg (2e) is de christen geroepen naar Rom. 13 : 4 de Overheid onderdanig te zijn. Want dit zwaard in 't verband van Rom 13 : 1—10, is tegen den kwade, en tot bescherming van den goede . . . doe 't goede en gij zult lof van haar hebben (v. 3.) de liefde doet den naaste geen kwaad, (v. 9, 10. Rom. 13 : 4 is geen oorlogszwaard).

(In de oorlog wordt den soldaat, die zijn naaste (vijand) 't meeste haat en doodt, door zijn kolonel de hoogste lof toegezwaaid).

4e. Waarom gaat men de weg van 1e niet op? Omdat de oorlog ligt in de politiek der hoogere protectie, d.i. bescherming; m. a. w. er zijn die uit den oorlog munt slaan anders zijn ze bankroet. 't Rijk dat den krijg verliest moet 't gelag betalen, en de zonen, en ook vaders van alle oorlogvoerenden met hun leven, (waartoe ze gedwongen werden). En dan de nasleep der ellende en revolutie zooals in Rusland.

5e. Dat onze zonen, die gedwongen worden tot dienstplicht, heeft geen ander doel, dan ze op te leiden voor den oorlog; getuige de krijgsartikelen welke ze moeten kennen. Deze eindigen in de regel : wordt gestraft met den kogel.

6e. Wat mogen wij christenen doen tot welzijn van ons Nederland ? dan is ons antwoord in verband met 1, 4 en 5, oorlog weigeren. Mat. 26 : 52.

7e. Wat moeten we als christen doen ? In verband met 2e en 3e, buiten den oorlog alles te doen, wat onze overheid sterken kan in hare roeping, als dienaresse Gods. Waar dienstweigering oorlogsweigering is, 'n weigering om zijn naaste — Duitscher of Belg — te dooden, is dan de stelling op de Predikantenvergadering: onze zonen zijn dan, als ze opgeroepen worden ten oorlog, nog te jong om ze voor de vraag: dienstweigering ten oorlog te stellen? Zijn ze dan ook niet te jong, vragen we, om ze wat te laten doen, waarvan ze geen besef hebben : Voeden we onze zonen op voor den oorlog der verwoesting ?

Ons land wil alleen een verdedigings-oorlog. Duischland wilde zich alleen verdedigen. Deskundigen verzekeren dat geen enkele Staat 'n aanvals-oorlog zal plegen.

Laat ons niet vergeten dat de Apostel van Rom. 13 : 4, zich heeft laten kruisigen, als weigeraar van wat de overheid van hem eischte, wijl dat in strijd was met Gods wil. In de drie eerste eeuwen kozen de leden der Gemeenten den marteldood boven het zwaard des oorlogs. Tengevolge van het optreden van Constantijn de Groote is 't Koninkrijk Gods met de wereld vereenigd. Sinds dien zondeval van 't christendom oorlogen de kinderen Gods samen met den wereld.

't Spijt mij, dat aan de belofte dat de bewijzen, in no. 2160, in no. 2161 en vervolgens zouden opgenomen worden, niet is voldaan. Er was om gevraagd.

K. T.

Naschrift. Br. T. antwoord in dit stuk alleen op het schrijven van broeder D. met wien hij, naar eigen verklaring „in beginsel niet verschilt", waarom gebruikte hij zijn ruimte dan niet liever om de bewijzen te leveren dat dienstweigering in de oudste Christenheid regel was? Daarom was immers gevraagd ? L.

MEDEDEELINGEN

Waarde Heer en Broeder.

Het verwonderde ons ten zeerste een Gemeentebericht in „De Christen" te vinden waar het Bestuur der Gemeente geen kennis van draagt.

Wellicht heeft de inzender het direct naar den drukker opgezonden en is het daarom buiten uw verantwoordelijkheid om, geplaatst.

Het Bestuur der Bapt. Gem. te 's-Gravenhage verzoekt u vriendelijk het eerste bericht zooals het in ons blad No. 2158 d.d. 21 Nov. '30 voorkwam nogmaals te plaatsen met een rectificatie uwerzijdsch, in de eerstvolgende „Christen".

Bij voorbaat onzen dank.

Met broedergroeten,

Namens het Bestuur,
F. H. DE RUIJTER, Secr.

Naschrift. De redactie draagt geen verantwoording voor de gemeenteberichten. Verbeteringen in dergelijke berichten aan te brengen, ligt buiten haar bevoegdheid. Dat moet geschieden door de gemeente, waaruit die berichten kwamen.

(Deze „mededeeling" kwam te laat voor het vorige No.) E.-R.

U. R. C.

Ontvangen van: N. te L. f 2,— ; luisterclubje te H. f 2,50; fam. M. e. a. te H. f 3.10; Coll. Bapt. Gem. te S. f 51,95; A. te V. f 2,50; H. E. te R. f 2,00; K. S. te R. f 1,— ; H. Br. Sl. te H. f 2,50; A. K. te G. f 1,— ; H. en F. v. H. te H. f 1,— ; H. de V. te A. f 2,— ; J. B. en B. B. te E. f 2,— ; V. te E.-E.v. f 0,48; luisterclubje te H. f 2,25. Bijeen f 76,28.

Hartelijk dank.

Toch zijn de kosten nog niet gedekt.

Heemstede, 8 Dec. '30

G. BROERTJES,
Postrekening 142741. Penn. U. R. C.

Voorzorg.

Aan aangesloten gemeenten wordt bericht, dat van de brs., voor het nazien van kas en boeken van onzen Penningmeester, 3 October bericht is ingekomen dat alles in beste orde is bevonden.

We zeggen die brs. hartelijk dank.

De gemeente te Utrecht heeft d.d. 6 Sept., als lid van „Voorzorg" — zonder opgaaf van redenen — bedankt.

De gemeente te Amsterdam heeft d.d. 27 Nov. hetzelfde gedaan; doch onder mededeeling dat zij zich niet langer met de beginselen van „Voorzorg" kan vereenigen.

Wanneer onder hen leden zijn die met doel en beginsel van „Voorzorg" instemmen is er een mooie gelegenheid zich als donateur of donatrice op te geven.

Penningmeester is de heer S. Houkes, Haulerwijk. Girono. 134474.

Wij hebben op het oogenblik aan twee gemeenten uitkeering te doen, voor hun rustenden Voorganger.

Wie neemt de ledige plaatsen in?

Inlichtingen geeft gaarne het Bestuur.

Met br.groet,

C. J. LOUW, Secretaris,

Scheveningen, 12 Dec. 1930.

De Kindervriend.

't Is mij tot blijdschap te kunnen mededeelen dat het met „De Kindervriend" in de goede richting gaat.

Velen hebben aan mijn verzoek voldaan en hebben de oplage helpen verhoogen. Anderen voor wie „De Kindervriend" een onbekend blad was, vroegen proefnummers. Weer anderen betuigden hun sympathie met het blad. Goed zoo brs en zrs. Er zijn er echter ook die geen antwoord gaven, ja ik hoorde zelfs van een gemeente, waar de toegezonden brief niet eens behandeld was. Ook zijn er die zeer ten achter zijn met de betaling. Ik denk hen binnenkort de rekening te zenden. Gemeenten die nog niet antwoorden, herinner ik aan de laatste regel van mijn brief Zij luidt als volgt: „Ik wacht op Uw antwoord, reken op Uwe medewerking en beveel ons kinderblad en hare medewerkers in uw voorbede aan".

Met br.gr.,

De ADMINISTRATEUR.

N.-Weerdinge.

Zwolle.

De broeders predikanten worden vriendelijk verzocht aan hun verspreide leden (schippers) zooveel mogelijk bekend te maken, dat de gemeente Deventer te Zwolle, Torbeckegracht No. 36, geregeld des Donderdagsavonds

8 uur godsdienstoefeningen houdt. Des Zondags geschiedt dit om 10 en 4 uur, terwijl er op dien dag 's avonds 8 uur Jongeliedenvergadering wordt gehouden.

A. DIJKSTRA. Secr.

Deventer.

Vrijdag 26 December, *2e Kerstdag*, hoopt de Gemeente Deventer om 4 uur nam. een Liefdemaal te houden. Van $5^1/_2$—$6^1/_2$ uur koffiepauze. Om $6^1/_2$ uur begint dan het gezellig samenzijn, georganiseerd door de jeugd. Muziek, zang, voordrachten, toespraken enz. Wij verwachten veel belangstelling vooral van de brs. en zrs. uit de omgeving, onze afdeeling te Zwolle en ook van onze zustergemeente te Apeldoorn.

Boterham meenemen a. u. b.!

Groningen.

De Gemeente Groningen hoopt den *eersten Kerstdag*, 's middags van 4—6 uur Liefdemaal te houden en noodigt ook broeders en zusters van elders hartelijk tot deelneming uit.

Gem. Leeuwarden.

Programma voor *Zondag 21 Dec a.s.*

Voorm. 10 uur. Bevestiging van br. F. E. Huizinga door Ds. J. Huizinga van Hengelo.

Nam. 5 uur. Intrede Ds. F. E. Huizinga. Na dezen dienst een korte pauze en vervolgens gezellige bijeenkomst voor gemeente, vrienden en afgevaardigden.

N.B. De vergaderingen worden gehouden in „Ons Huis", aan de Bleeklaan

De Secretaris,
J. VISSER.

Sneek.

De Gemeente Sneek hoopt op den *eersten Kerstdag* des namiddags van 3—6 uur een Liefdemaal te houden.

Broeders en zusters van elders welke gelegenheid hebben dit Liefdemaal bij te wonen worden bij voorbaat hartelijk welkom geheeten.

De Secr. der Gem. Sneek, A. W.

Stavoren.

1e Kerstdag. 9.30 uur prediking; 2.30 uur Liefdemaal.

2e Kerstdag. 9.30 uur prediking; 5 uur Kinderfeest.

De gel. br. student Brongers hoopt voor te gaan.

Brs. en zrs. van elders bezoekt ons Liefdemaal en komt met biddend harte!

J. W. ZWAAN, Secr.

CORRESPONDENTIE

G. M. H. te H. Opstel gaat naar de Redacteur Jeugdrubriek. E.-R.

III

LEESTAFEL

7e Kerstboek, samengesteld onder Redactie van P. J. Risseeuw. Uitgave G. F. Callenbach, Nijkerk.

Callenbach's Kerstboeken hebben een goed onthaal gevonden. Dit boek bevat zeventien bijdragen, proza en poëzie, van veertien schrijvers. Er is een overdenking bij en deze is van de hand van Dr. J. H. Gunning J.Hzn. Ze gaat mank aan de bekende verwarring van kerkendom en christendom. „Wij zijn", zegt hij, (niet *heeten*), „vrijwel alle *christenen*"

We hadden nog geen tijd alle andere bijdragen te lezen, maar die wij gelezen hebben, hebben ons geboeid.

Het mooie stuk „Lao Chow, de poortwachter" is geïllustreerd.

Tegenover de eerste blz. bevindt zich een reproductie van een schilderij van Rembrandt: „De aanbidding der herders"

De donkere band is versierd door een in goud uitgevoerd stermotief. Een keurig Kerstgeschenk! L.

Uit het leven van een jong student. Uitgave van J. N. Voorhoeve, Den Haag.

Snel rijpt het jonge, begaafde leven, waaruit ons hier enkele en wel de gewichtigste bladzijden worden voorgelegd. Rijp geworden, neemt de Heer het plotseling tot zich. Dit boekje zal vooral tot jonge menschen spreken.

L.

In Bolsjewistische Gevangenschap, door R. Gurland. Uitgave J. N. Voorhoeve.

Gurland was predikant bij de Luthersche Kerk in Letland. Bij de bolsjewistische omwenteling breekt een eeuwenoude wrok van het Letlandsche volk tegen de Duitschers uit. De haat geldt ook christendom en geestelijkheid. Ontzaglijk veel wordt er geleden.

Eigenaardig is 't, dat de schrijver zelf heelemaal niet merkt dat de vermenging van Christendom en Nationalisme, Kerk en Volk, laatste oorzaak zijn van de gruwelijke gebeurtenissen. De Schrijver zegt: „Ik echter tob er over, dat het geen Joden, geen Russen, maar geloofsgenooten zijn, die hun Voorganger gevangen nemen" (blz. 13 en 14). Hij bedoelt natuurlijk „*kerk*genooten". Hoe verblindend werkt toch de traditie, dat iemand, na zooveel geleden te hebben van de verbittering tegen het „Staatschistendom", nog de oogen niet opengegaan zijn voor de groote en gevaarlijke fout, die men daarmede begaan heeft dat men de gemeente beroofd heeft van haar geestelijk, boven-nationaal karakter! L.

III

Attentie s. v. p.!

Met 't oog op de a.s. feestdagen moeten de advertentie's uiterlijk Zaterdagavond in mijn bezit zijn.

Evenals andere jaren gelegenheid tot plaatsing van z.g. Nieuwjaarsadvertentie's.

Vroegtijdige inzending zeer gewenscht, uiterlijk Maandagmorgen 29 Dec. De Adm.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 26 December 1930 No. 2163 49ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. J. LOUW, GRONINGEN PIETHEINSTRAAT No. 58a
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL Fl. 1.-. BUITENLAND PER JAAR Fl. 5.-

KERSTVREUGDE.

O Kind, voor mij geboren,
O Jezus, heil der aard!
Gij zijt mijn licht, mijn leven,
Mij meer dan alles waard!

Hebt Gij den smaad verkoren,
Hebt Gij de schand veracht,
Opdat ik weergeboren,
Zou leven door Uw kracht?

Dan geef ik U mijn harte,
Om onder vreugd en pijn,
Om onder kruis en smarte
Uw eigendom te zijn.

Dan zal mijn ziel U loven,
Wat mij op aard ook beidt,
Totdat ik eens daarboven,
U zie in heerlijkheid.

Ds. E. E. GEWIN.

BIJ DEN OVERGANG.

Den Lezer heil!

Nog enkele dagen en we treden een nieuwen tijdkring binnen.

We doen dat met een dankbaar hart. 't Jaar, dat voorbij ging, heeft ons veel goeds gebracht. We denken daarbij in 't bizonder aan den arbeid onzer Gemeenten. Enkele Gemeenten maakten de laatste jaren iets als een crisis door. Echte trouw is daarbij openbaar geworden en 't gevaar is afgewend.

De Gemeenten breidden zich uit.

De Blijmare trok zielen uit de duisternis en bracht hen in de gemeenschap met Christus, den Behouder.

En dit ondanks de zonden, die zich met ons werk vermengden.

Laat ons aanbidden en nederbuigen voor den Heere!

Op Hem is ons vertrouwen.

Hij leidt ter overwinning.

En de lieflijkheid des Heeren, onzes Gods, zij over ons; en bevestig Gij het werk onzer handen over ons, ja, het werk onzer handen, bevestig dat.

Redactie.

AAN ZEER STILLE WATEREN

ZIJNE HEERLIJKHEID.

Het Woord is vleesch geworden, en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijne heerlijkheid aanschouwd een heerlijkheid als de Eeniggeborene van den Vader), vol van genade en waarheid. Joh. 1 : 14.

„Het Woord is vleesch geworden", dat is een goddelijk feit geworden met de geboorte van Jezus Christus, waaraan wij meer bepaald denken mogen en moeten op het Kerstfeest. Of wij er heerlijkheid in zien, is een vraag, die ieder alleen voor zich persoonlijk kan beantwoorden. Het feit vermeldende, schrijft Johannes er, als tusschenzin bij: „Wij hebben Zijne heerlijkheid aanschouwd". Hij schrijft dat niet slechts met het oog op de gebeurtenis in Bethlehem, maar ook op hetgeen daarop gevolgd is, en de ervaring betreffende Jezus, Gods Zoon, gedurende Zijne verschijning onder de menschen op deze aarde. Gods eeuwige Zoon kwam in 't menschelijk vleesch en verkeerde als gewoon mensch (uitgenomen de zonde) met de menschen en onder zijn plaatsgenooten als medeburger. Zijn geboorte had plaats onder zeer arme en nederige omstandigheden en zijn verder aardsche leven eveneens.

Wie kan in Hem nog heerlijkheid zien? Is het niet als de profeet Jesaja schreef (53): „Hij had gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zoo was er geene gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben".

Dit was inderdaad zoo, toen de Heere op aarde verkeerde. Nochtans was Hij heerlijk en verspreidde heerlijkheid rondom, overal waar Hij verscheen. Welke weldaden heeft Hij den menschen bewezen; Hij was immers aan zijn Vader in de hemelen gelijk, dat is l i e f d e! Hij was „vol van genade en waarheid", verklaarde Johannes. Zijne tijdgenooten of het Joodsche volk zagen geen heerlijkheid in Hem. Zij verwachtten in hunne verbeelding wel een messias, maar een volgens hun phantasie of naar hun politieke, trotsche opvatting van het koningschap over Israël. Die opvatting bleek bij het licht van 's Heeren prediking geheel bedriegelijk, buiten de waarheid en tegen God. Vandaar de vijandschap van Israëls regeerders tegen Jezus en zijne leer, gelijk weldra openbaar werd. Zij wenschten geen Christus, die tegen de zonde getuigde en zoowel leeraren en overpriesters, als alle andere menschen, zondig en schuldig tegenover God, zijn Vader, verklaarde en bestrafte; tot allen, van welke godsdienstige richting ook, eischte Hij bekeering van de zonde, van alle onwaarheid, en predikte de noodzakelijkheid der verlossing en wedergeboorte, en dat door 't geloof in Hem, Dien de Vader hun gezonden had, en het offer ter verzoening van de zonde der wereld zoude zijn.

Neen, dat was voor de eigengerechtige, hoogmoedige misleiders en misleide schare niet heerlijk! Het tegenovergestelde openbaarde zich spoedig: het was schande voor het volk om zulk een als Jezus, de zich uitgevende voor den Christus nog maar zoo vrij te laten loopen en invloed te laten uitoefenen onder de menigte!

Nochtans Jezus was heerlijk, dat bleek door zijn levensopenbaring, zijn onderwijzing of leer, zijn groote daden tot heil van honderde ellendigen en vooral door zijn teedere liefde voor aller menschenzielen en zijne verheerlijking van zijn Vader in den hemel.

Doch voor die heerlijkheid moest men een oog om ze te zien en een door goddelijk licht bestraald verstand hebben, om er iets van te bemerken. Ze was voor de wijzen en verstandigen verborgen en werd den kinderkens, d. i. den eenvoudigen, den oprecht nederigen, dengenen, die zich zondaren wilden verklaren, geopenbaard, en leerden voor hun eigen hart kennen de vergeving hunner zonden, alleen door het geloof in hun Christus. En dan zagen zij in Hem de hoogste heerlijkheid, en leerden zij verstaan, dat in Hem een

volheid van genade en waarheid was.

* * *

En nu onze tijd en tijdgenooten. Is de verhouding tot Jezus in 't algemeen onder de massa thans veel beter dan onder de Joden tijdens 's Heeren omwandelen in het vleesch? Wij meenen van geenszins. De aard van alle menschen, wat betreft hunne verhouding tot God, hetzij Jood of heiden, is geheel gelijk. Godsdienstig waren de Joden, verbondelingen achten zij zich gaarne en met nadruk, maar van genade en waarheid, van welken Jezus vol was, hadden zij een hartgrondigen afkeer.

Ach, dat nog zoo vele duizenden van onze medemenschen, die onder een christelijke vlag varen, precies zijn als de Joden, en van de heerlijkheid van den Zoon van God niets zien, noch minder ervaren. Zeer velen verachten Jezus, bewust of door onkunde onbewust, en derven alzoo de zaligheid van den Zaligmaker.

Velen ook houden nog wel van de genade, die in Jezus is, maar dat daar nog bij komt: *en waarheid* — waarheid aangaande het zondige leven, aangaande het hart des menschen — het booze hart, waarheid aangaande den heiligen en rechtvaardigen God, die den mensch veroordeelen moet, dat is te erg en in veler opvatting te dwaas.

Van de heerlijkheid van Jezus, zoomin van Zijn genade als van Zijn waarheid, blijft niets voor hen over.

Vandaar ook zoovelen, die den naam van Christenen aanvaarden, maar er alleen een christelijkheid opnahouden om hun geweten zoowat in evenwicht te houden, doch van de blijdschap en 't zielsgenot in de heerlijkheid van Jezus, niets ervaren. Moge het nog Kerstfeest = Christusfeest voor hen worden!

N. v. B.

III

Dr. J. E. FEISSER OVER DE GEMEENTE.

IV.

In ons vorig art. hoorden we, dat naar Dr. FEISSER'S oordeel, de N. Testamentische gemeente geen werk van menschen kan zijn. Zij is slechts mogelijk door de werkzaamheid des Heiligen Geestes. Werkt Hij, en zijn de geloovigen aan Hem gehoorzaam, dan ontstaat zij.

Wat volgt nu, naar de uiteenzetting van Dr. FEISSER, uit zijn standpunt?

»A. Het eerste stuk, dat onze opmerking hier alleszins waardig is, bestaat in de vermaning: *dat wij ons toch voor de dwaling wachten, om niet allen voor leden van de ware gemeente des Heeren te houden, die er den naam van dragen.*

Door de onkunde of onverschilligheid van vele zoogenoemde Herders, Leeraars en Opzieners, is er in de laatste jaren een zoo verbazend groot getal menschen onder de belijders van den eenigen Zaligmaker van zondaren opgenomen, ja! zijn er zoo velen tot het gewichtige predikambt en ouderlingschap toegelaten, die er geen andere vereischten toe hadden, dan op zijn best genomen een weinigje kennis, en nog niet eens altijd rechte kennis, van den weg des heils, dat onze (gevestigde) Hervormde kerk op verre na niet meer naar het lichaam des Heeren gelijkt«.

We merken hieruit wel hoezeer FEISSER tegen de kerk als kerk was aangebotst. Door de keuze van haar materiaal is de kerk opgehouden de gemeente te zijn. Zij is een nationale vereeniging voor godsdienstige volksopvoeding geworden. Als zoodanig werkt zij in vele gevallen gunstig. Wanneer zij nu maar geen Doop en Avondmaal bediende, en zich niet presenteerde als dat, wat in het N. Testament de gemeente heet, kon men met haar vrede hebben. Naast haar ware dan voor de gemeente plaats.

Op boven aangehaalde toelichting, volgt dan een nadere bestrijding van enkele theologen en predikanten, in wie hij het vooral laakt, dat zij de naar het vleesch geborenen, tot de gemeente rekenen, en spreken van »geborene christenen«. Zij komen tot deze dwaling, mede door overschatting van de menschelijke natuur.

»Naar den Apostel *Paulus* hebben wij niemand voor Christen te houden, dan die den Heiligen Geest heeft, en wiens wandel daardoor in de hemelen is, waar ook het Hoofd der gemeente troont, en als van zelve de leden tot Zich trekt. Die door zelfzucht en wereldliefde zich laten wegslepen en beheerschen, zij zijn geen burgers van dat koninkrijk, 't welk niet van deze wereld is, en welks koning uit liefde tot vijanden in den dood ging«.

Hierop volgt de omschrijving der gemeente, zooals die gegeven wordt in de Ned. Geloofsbelijdenis. Dit beroep op de geloofsbelijdenis had vooral waarde tegenover de leden der Ned. Herv. Kerk, die officieel mede op die belijdenis staat.

»*Dat* is alleen voor de *gemeente* te houden, dat getal menschen uit ons gansche geslacht ten eeuwigen leven verkoren, 't welk Gods Zoon zich, door woord en geest, in eenigheid des waren geloofs, van den beginne der wereld tot aan het einde vergadert, beschermt en onderhoudt«.

Bij de uitdrukking »in eenigheid des waren geloofs«, merkt hij op:

»*In eenigheid des waren geloofs.* Dit wil juist niet zeggen: in volkomene verstandsovereenstemming met alle de stukken en artikelen der gereformeerde leer, zooals die in de symbolische boeken der kerken vervat is, tot op het kleinste titeltje toe. Neen! hoezeer ik de gereformeerde leer van harte toegedaan ben, in hare hoogst gewichtige, ter zaligheid noodige waarheden, zoo moet ik mij tegen die opvatting plechtig verheffen; durvende ik ook wel beweren, dat men op *zulk* een fundament nooit de kerk van Christus kan opbouwen. 1 Kor. 3 : 11. *Wat* wij onder dat ware geloof te verstaan hebben, hoop ik, zoo de Heer wil, later wel eens te ontvouwen: vooreerst verwijs ik hierbij naar den 7den Zondag in den Heid. Katechismus«

De tweede gevolgtrekking luidt aldus:

»B. Zijn wij van deze bovengemelde verklaring ten volle overtuigd mijn heil zoekende lezer! dan betaamt het de geloovigen in Nederland *om in eenigheid des waren geloofs, zich aan te gorden, teneinde het lichaam des Heeren, 't welk de gemeente is, te helpen zuiveren van het onbedenkelijk groot getal monden naam-christenen die er gedurende den laatst verloopen slaaptijd, voor het uitwendige althans, mede vereenigd zijn;* doch altoos als appelen, die aan een boom gebonden — niet uit den wortel en den stam gegroeid zijn«.

Met groote drang roept hij dan zijn medegeloovigen toe:

»Gij zijt dat *verplicht* ware Christenen! die het inziet! Gij *moet* in dat werk ten einde toe volharden! Gij *moogt het niet* lijdelijk aanzien dat het lichaam van uw dierbaren Heer zoo bevlekt en ontheiligd wordt. Hij staat zelve als 't ware jammerlijk misvormd, lijdend voor u! Hij bidt u, dat gij Hem te hulp komt; — zoudt gij niet *alles* voor Hem overhebben, die u met Zijn bloed gekocht en gezaligd heeft!«

Men merkt hieruit wel, hoezeer Dr. FEISSER aan zijn kerk gehecht was,

en hoe vurig hij haar herstel begeerde. Hij zou echter ondervinden, dat voor hen, die daarmede ernst willen maken, in de kerk geen plaats meer is. De kerk wenscht niet terug te keeren naar het N. Testament. Daarom dringt ze hen, die in haar midden den Heere Jezus wenschen te gehoorzamen haar deur uit.

Dan geeft hij zijn lezers praktische aanwijzingen hoe te handelen bij het pogen om te komen tot kerkherstel. Mislukken deze

— dan spreekt het vanzelve, dan moet op de grondslagen van het oude gebouw, uit de goede bouwstof, die er van overblijven mocht, en uit de nieuwe steenen, die de Heer er bijvoegen zal, een andere kerk worden opgericht, meer naar 's Heeren wil en woord dan de oude.

Dit verhoede God echter genadiglijk!

Hierop laat hij enkele waarschuwingen volgen, die wij met de laatste zijner gevolgtrekkingen, volgend maal hopen weer te geven. L.

III

KERSTFEEST.

Jezus Christus en ik.

Jezus Christus is een feit, dat zegt mij Zijn geboorte, sterven en opstanding.

Ik *moet* tegenover Jezus mijn houding bepalen. Welke houding zal het wezen?

Ik kan de Herodes-houding aannemen en Jezus Christus, door Wiens zijn, ik mij in mijn ik-zijn bedreigd zie, vervolgen en trachten Hem als feit voor mij te dooden.

Ik moet echter bedenken dat Herodes eerder sterft dan dat hij Jezus Christus heeft vernield.

Ik kan ook de houding aannemen van de herders en de wijzen en Jezus Christus, Die om mij te redden, op aarde kwam, zoeken en aanbidden.

Bij de laatste houding verlies ik wel mijzelf, mijn ik, doch ik gewin een onverwoestbaar levensgeluk.

Jezus Christus is mijn levenfeit dan.

Ik vond in Jezus Christus mijn leven en bid U, die dit leest, als Kerstzegen toe:

Jezus Christus te vinden als ik.

G. VISSER, Hoorn.

III

NIEUWJAARSBOODSCHAP

van den President van het Baptiste Wereldverbond.

Groote dankbaarheid en lieflijke hope behoort de harten van de Baptisten aan alle plaatsen te vervullen bij de intrede van het Nieuwe jaar 1931.

De belangrijkste gebeurtenis in het leven van het Baptiste Wereldverbond is de viering geweest van zijn vijf en twintigjarig bestaan. Het zijn jaren geweest van belangrijke uitbreiding in de groei onzer eenheid, in de verkondiging onzer bizondere leerstelling en de verdediging van de vrijheden van ons volk. Het grootste gedeelte van bedoelde kwarteeuw omvat de oorlogsjaren en de jaren, die daarop volgden — de ernstige tijd van toetsing, waarin volken gescheiden werden, en broederschappen uiteen vielen. Doch onze banden in Christus zijn niet slechts bewaard gebleven, maar versterkt. Een gevoel van groeiende eenheid, op den grondslag van een gemeenschappelijke geestelijke ervaring, omspant thans de wereld. Het verstreken jaar heeft verschillende groote groepen in onze Bondsfamilie gebracht en nieuwe aanvragen om opname zijn ingekomen.

Het eerste Baptiste Congres in Zuid-Amerika, gehouden te Rio de Janeiro, bracht de Baptisten van Zuid- en Midden-Amerika tot nauwere gemeenschap en samenwerking. Daar bewees de Algemeene Secretaris, Dr. Rushbrooke — gelijk zoo vaak elders — zijn gewaardeerde diensten. Ik schrijf deze boodschap te Londen, alwaar Dr. Rushbrooke en ik juist zijn teruggekeerd, na gedurende twee maanden, in gewestelijke Conferenties heel Europa, met uitzondering van Rusland, bezocht te hebben. We merkten, dat overal het werk van onzen God voortgang had door de hand van ons volk. Overvloedige zegen bevestigde hun getuigenis. Hun geestelijke invloed staat in zeer gunstige verhouding tot hun getalsterkte. Zij evangeliseeren krachtig. Ze betoonen onder tal van moeilijkheden edele trouw en heldhaftigheid

De schaduw van een geestelijk treurspel hangt over Rusland. Alle Baptisten der wereld worden ernstig verzocht hun innige gebeden voor dat ongelukkige land op te zenden. De toestand op godsdienstig gebied is er verschrikkelijk. De algeheele uitroeiing van den godsdienst is het verschrikkelijke doel, dat de overheerschende partij zich gesteld heeft. Kerken worden gesloten, evangelisatie wordt verboden. Bijbels worden vernietigd en predikers verbannen — dit is een deel van de donkere geschiedenis. Laat de Baptisten in alle plaatsen wachten op God, die onze eenige Hulpe is, dat Zijn algenoegzame genade den onderdrukten geschonken moge worden, en de bevrijding spoedig moge komen.

De wereld heeft behoefte aan onze boodschap en aan onzen arbeid. De kansen van het heden beantwoorden aan de verhevenheid van ons geloof. Men roept om een godsdienst, vrij van geheimzinnigheden en bijgeloof en sterkend tot een heilig leven en geestelijke kracht.

Laat ons en vertrouwen in God en in den Geest des Kruizes onze gelederen sluiten en ons deel in den arbeid voor de uitbreiding van Gods Koninkrijk getrouw vervullen.

JOHN MAC NEILL.

III

GROET

van den Algemeenen Secretaris van het Bapt. Wereldverbond.

Aan mijn Baptiste Broeders in alle landen.

Mag ik U een gelukkig en gezegend Nieuwjaar toewenschen?

Meer en meer verheug ik mij in gemeenschap met ons volk over heel de wereld en in de groei der onderlinge liefde, waarvan ik in zoo menig land in 1930 de blijken gezien heb.

Voor mijn medearbeiders, zoowel als voor mijzelf en voor al de arbeid van het Verbond, verzoek ik om Uw belangstelling en vooral om Uw gebed.

J. H. RUSHBROOKE.

III

ZENDING

De vorming van een zendeling.

Uit een brief geschreven 5 Januari 1930, door wijlen Joseph Clarke, zendeling in Congo. Hij stierf op de thuisreis, vóór dat hij Afrika verlaten had.

Ntondo, 5 Jan. 1930,

Mijn tijd is bijna om. Het plan is, dat wij tegen 't einde van April van Matadi zullen vertrekken naar het vaderland, na vijftig jaren arbeid als Congo zendeling. Het schijnt zoo weinig als werk voor den Heer, en als het Gods wil was, zou ik er met blijdschap nog vijftig jaren bijvoegen. Toch ben ik dankbaar, dat er iets tot stand gebracht is.

Als ik denk aan mijn ouderlijk huis in Schotland, waar ik geboren ben, de woning van een fabrieksarbeider, dan sta ik verbaasd over de groote genade des Heeren, die mij staande hield en de begeerte in mij wekte om mij te verheffen boven mijn omgeving. Toen ik nog geen elf jaren oud was, moest ik werken bij een boer, en vóór mijn twaalfde jaar moest ik naar de fabriek. Ik wist niet waar ik mij naar uitstrekte tot na mijn bekeering. De avondschool trok mij aan, en toen werden er vanwege de Vrije Kerk van Schotland lessen gegeven in het Grieksch, Latijn en Theologie, voor arbeidende leerlingen, waarvan ik gebruik maakte. De lessen werden 's avonds gegeven in een lokaal op ongeveer anderhalf uur gaans van mijn tehuis. De heenreis kon ik

voor 't grootste gedeelte met den trein doen, maar terug moest ik loopen en gewoonlijk na tien uur 's avonds, en omdat ik om zes uur 's morgens op mijn werk moest zijn, was ik dikwijls zeer vermoeid. De lessen werden in den winter gegeven, en dikwijls maakte de sneeuw de tocht langs den ruwen landweg dubbel lang. Eindelijk kon ik examen doen als kommies bij de belastingen en slaagde, zoodat ik nu andere werkzaamheden kreeg.

Volle drie jaren was ik kommies, en toen deed ik aanvrage bij Dr. Guinness. Sen. om toelating op de Londensche opleidingsschool voor zendelingen, waar hij toen aan het hoofd stond, en na een examen werd ik aangenomen.

Het volgende belangrijke feit was mijn aanwezigheid met drie anderen in een groote vergadering te Leicester, waar wij plechtig werden afgezonderd (geordend) voor het werk des Heeren. Dat was in December 1879.

Op den 22sten April 1880 landden wij aan de Congo".

Hoe sober beschrijft deze grijze dienstknecht des Heeren zijn vorming tot het werk waartoe hij geroepen was!

Uit „The Miss. Herald". A.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Jezus te Jeruzalem.

Joh. 2 : 13 en 23—3 : 21.

Les voor Zondag 25 Jan. 1931.

Het komt mij voor, dat wij de verzen 14—22 moeten overslaan. Al de evangelisten hebben een bericht over tempelreiniging en die 4 berichten zijn bijna precies gelijk. Alleen heeft Joh. dit bericht aan 't begin en de anderen hebben het aan 't einde van Jezus' werkzaamheid. In die laatste week past deze daad van Jezus bij zijn geheele optreden. Bij Jezus' optreden in het begin past deze daad veel minder. Daarom vertellen we deze gebeurtenis nu niet maar later, volgens de andere 3 evangelisten.

Na hetgeen in de vorige les verteld is, zijn we nu al weer een eindje verder in den tijd. Het Paaschfeest naderde, en Jezus ging met zijn discipelen naar Jeruzalem. Het spreekt vanzelf, dat Hij niet alleen naar Jeruzalem ging om daar als een gewone feestgenoot te zijn. Die tijd was voorbij. Jezus wist, dat het zijn werktijd was. Te Jeruzalem is Hij niet geweest als een gewoon Israëliet maar als de Gezondene des Vaders. Daar heeft Hij gesproken en ook door het verrichten van wonderen teekenen van zijn hooger wezen gegeven. Wat Jezus gesproken heeft en welke teekenen Hij zoo al heeft gedaan, weten wij niet. Maar dat velen naar Hem geluisterd en aandacht aan zijn wonderen geschonken hebben, dat weten wij wel. Zelfs waren er velen, die geloofden in Jezus. Ze waren innerlijk verzekerd, dat deze Jezus een van God gezonden leeraar was. Als dat niet zoo was, zou Hij onmogelijk zulke wonderteekenen kunnen verrichten.

Nu, dan is het gemakkelijk te begrijpen, dat de menschen Jezus begonnen na te loopen en op te zoeken, en dat ze Hem blijken van toegenegenheid gaven. Maar Jezus was een beetje voorzichtig; Hij vertrouwde de menschen niet al te goed. Vertel wat Jezus wist, en wat Hij daarom niet noodig had, 2 : 25. Denk hier aan Joh. 6 : 64.

Nu waren er ook wel menschen, die niet zoo erg met Jezus ingenomen waren. Bijna van het begin af heeft Jezus vijanden gehad vooral onder de voor-

ONS VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

DE ENKE-HOEVE.

44. door L. Müller.

(Men schreef 1916. Groote bedrijvigheid is er op de Enke-hoeve. Maar ook groote droefheid wegens de dood of althans vermissing van den boer aan het Russische front. Juffrouw Veerman, een voormalige onderwijzeres, had haar intrek genomen op de hoeve en hield daar 's Zondagsavonds, tot groot ongenoegen van den predikant, Ds. Lothuizer, een godsdienstige bijeenkomst. In 1917 was o. a. ook luitenant Erich Lothuizer, een zoon van den predikant, gesneuveld.

In Duitschland was de revolutie uitgebroken.

In Burgheim was een nieuwe onderwijzer, Günter Sonwald, gekomen, die op een wandeling „doove Jorg" redde, die zich door ophanging van het leven probeerde te berooven. Bij de bezembindersfamilie Wimmers werd Jorg opgenomen. De beide dames Enke en Veerman willen op raad van meester Sonwald den dominé bezoeken, maar krijgen zelf eerst nog onverwacht bezoek van een neef uit Amerika, Flip Gelderman. Als deze vertrokken is, komen de vrouwen bij den predikant, en noodigen hem uit, de bijeenkomsten op de hoeve bij te wonen en de vergaderingen te leiden. De predikant herinnert aan de redenen, die hij noemde bij een vroegere weigering.)

„Dominé! Het doet ons zeer leed, dat u zich aan de bijzondere woordverkondiging op den duur onttrekt!"

„Hoe noemt u dat, juffrouw Veerman? Bijzondere woordverkondiging? Hm!"

„Dominé moest ons helpen in de groote geestelijke strijd, waarin ons volk nu meer dan ooit betrokken wordt!"

„Houdt u geen bijbelbesprekingen?"

„Ja, dominé! En daarmee zijn wij actief mee in den grooten strijd betrokken, waarvan Paulus schrijft in zijn brief aan de Efeziërs: „Wij hebben den strijd niet tegen vleesch en bloed, maar tegen de Overheden, tegen de Machten, tegen de Geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht!" En dan past het voor allen, die de zaak van onzen Heere God liefhebben, Zijn wapenrusting aan te doen en voor Hem te strijden en te lijden!"

„Ja, maar, zegt u dan eens, juffrouw Veerman, gelooft u dan, dat ik niet bid? En de prediking van het Woord is mij zelfs een zeer heilige zaak!"

Dominé! Ik geloof zelfs nog meer! ik geloof zelfs, dat God Zich in het leven van dominé duidelijk geopenbaard heeft. Ja, ik wil zelfs nog meer zeggen: Toen ik in dezen nacht wegens het te brengen bezoek hier tot God gebeden heb, heeft de Heer mij getoond, dat Hij reeds duidelijk met u gesproken heeft, en wel in liefde en goedheid, op wonderbare manier!"

De oogen van dan predikant zagen afwezig naar de spreekster. Deze ging echter verder: „Dominé! zegt u eens, heb ik de waarheid gesproken of niet!"

Toen was het of de predikant ontwaakte van zijn afwezigheid. Zijn lichaam sidderde licht, en op zijn gezicht verscheen een gloeiend rood. Uit zijn stem vernam men groote innerlijke opwinding, toen hij opstaande zijde: Ik moet met Petrus belijden: Ik verneem in der waarheid, dat God geen aannemer des persoons is; maar in allen volke, die Hem vreest en gerechtigheid werkt, is Hem aangenaam!"

Met gevouwen handen, hoog opgericht staande, had hij het als een gebed uitgesproken. Zijn gezicht straalde van groote, innerlijke blijdschap.

Met sidderende blijdschap bad hij verder: „Heer! ik bid U aan! Ik ben veel te gering voor al de barmhartigheid en getrouwheid, die Gij aan mij bewezen hebt".

Toen gaf hij beide vrouwen de hand en zeide: „Beste juffrouw Enke en juffrouw Veerman! Vergeeft mij mijn voortdurende tegenstand. Maar het is ook niet zoo gemakkelijk voor iemand, die jarenlang zich heeft moeten ophouden met bijbelcritiek, om zich bewust te worden van het kindschap Gods. Maar van nu af aan willen wij als getrouwe bondgenooten gemeenschappelijk het werk des Heeren doen. Maar eerst willen wij den Heer danken voor Zijn wonderen, die Hij ook heden aan Zijn menschenkinderen doet!" En dan vertelde hij hun van de wonderbare ervaring, die hij had, en dat de groote God en Heer tot Hem gesproken had van de „geopende deur" die Hij wilde geven".

Het jaar 1921 ging ter ruste. Boven Burgheim hingen nog steeds de onweerswolken van politieke onrust, die de

name menschen. En diegenen van de voornamen, die Jezus goed gezind waren, durfden het haast niet eens laten blijken.

Zoo was er een van de oversten, die Nicodemus heette. Hij was een geacht man, en hij wilde gaarne nader kennis maken met Jezus, maar hij was heel voorzichtig en liet het nauwelijks blijken. Hij had ook de wonderen van Jezus gezien en zijn prediking gehoord, en hij was er door getroffen. Hij verlangde zeer om er meer van te weten. Weet ge, wat hij deed. In den avond, toen het al donker was en er in Jeruzalem niet veel menschen meer op straat waren, ging Nicodemus op stap, en hij ging naar het huis waar Jezus logeerde.

Het was volstrekt niet zijn bedoeling om Jezus strikvragen te stellen, zooals vele oversten later dikwijls gedaan hebben in de hoop, dat ze Jezus vastzetten konden. Nicodemus wilde de waarheid weten, daarom ging hij. Ik geloof, dat hij heel wat vragen had, die hij Jezus wilde voorleggen. En dan zou hij door het samenspreken wel meer licht krijgen; zoo is ongetwijfeld zijn gedachte geweest.

Nu, Nicodemus kwam dan bij Jezus. Hij klopte en werd binnengelaten. Jezus was nog wel voor een heilbegeerige te spreken, al was het ook een beetje laat. Heel eerbiedig begon N. Vertel v. 2. Hij zal er wel aan toegevoegd hebben: „Ik zou over verschillende vragen wel graag eens met U willen spreken".

En toen begon er een heel ingewikkeld gesprek. Jonge jonge, Nicodemus was zelf een leeraar, maar hij kon het niet alles begrijpen. 't Is ook te moeilijk voor ons, maar we kunnen er wel wát van verstaan. Voor Nicodemus was alles ook heelemaal nieuw, maar wij hebben nu al veel van Jezus gehoord en daarom begrijpen we Hem ook een beetje beter.

Eerst praatten deze twee over het koninkrijk, dat de Messias zou oprichten. Dat was een gedachte, die de Joden veel bezig hield. Ook de discipelen hadden het er dikwijls over. Maar Jezus had er heel andere gedachten over dan de Joden en dus ook dan N. Jezus praatte bij dit onderwerp over de bedorvenheid der menschelijke natuur door de zonde. En nu kon N. wel zeggen, dat de Joden toch Gods volk waren en ver boven de Heidenen stonden in reinheid, maar Jezus zei: Daar moet u niet op bouwen N.; tenzij enz., vers 3. Daar keek N. vreemd van op, en hij begreep het ook niet. Hoe kan dat nu, dacht hij. Ik ben nu al een man, een leeraar. Ik kan toch niet opnieuw geboren worden en kind zijn. Neen, maar zoo bedoelde Jezus het ook niet. Hij bedoelde, dat de H. Geest ons hart veranderen moet zoodat een zondaar iemand wordt, die God liefheeft met al zijn vermogen en zijn naaste als zichzelf.

En nog verder ging Jezus (wij gaan nu naar vers 8); Hij legde N. uit, dat, wanneer de H. Geest ons nieuw gemaakt heeft, dit ook door menschen opgemerkt kan worden, al weten ze ook niet, waar dat nieuwe vandaan komt, dat ze aan zoo iemand zien. Vertel vers 8.

Wat zou dan het geluid zijn van een zondaar, die wedergeboren is? Hoe zou hij over zijn zonden spreken, hoe over den Heer en hoe over zijn medemensch? Wat denkt gij? Vertel dit nu ook. 't Is van belang; vooral omdat er nog altijd velen zijn, die beweren, dat men niet weten kan of iemand wedergeboren is of niet.

---

menschen van het dorp haast niet tot rust lieten komen.

En Burgheim kon ook niet tot rust komen, want ten eerste was bij de verkiezing van een burgemeester merkwaardigerwijze en tot de grootste verbazing van Justus Lauterborn en zijn geheele aanhang de tegenwoordige burgemeester August Schilpe weer gekozen en ook aangesteld.

Lauterborn had spoedig ontdekt, dat Guldenrood en Sterzel, in overleg met de waard van de herberg, de zaak in het geheim voor elkaar hadden gemaakt. Zij hadden verschillenden bedreigd met allerlei maatregelen, als zij het durfden wagen, op iemand anders te stemmen. Velen waren toen bevreesd geworden. En zoo was de herkiezing van Schilpe een feit geworden.

Justus Lauterborn was echter niet de man, die zich zoo gauw bij de dingen neerlegde. Dat de onderwijzer Sonwald geen candidaat voor het burgemeesterschap had willen zijn, speet hem het meest. Want volgens zijn meening ware dan de uitslag niet twijfelachtig geweest, als de onderwijzer had gewild. Hij besloot echter, niet te berusten.

Hem waren dingen bekend, die, wanneer men die ter bevoegder plaatse wist, er toe zouden leiden, dat de oude Schilpe zijn ontslag moest nemen. Maar Lauterborn wilde niet overhaastig zijn zaak bederven. Hij wilde eerst nog al het mogelijke probeeren, den onderwijzer aan zijn zijde te krijgen. Hij stuurde daarom openlijk aan op een tweede burgemeesterverkiezing.

Op alle onwillige vragen: „Waarom nogmaals een verkiezing?" had hij maar het eene antwoord: „Wij krijgen een nieuwe burgemeester! Reken daar maar vast op! En dan zullen wij direct den juisten man kiezen. Nu is de zaak nog niet zoo ver. Maar let eens op, als het zoo ver is, springt de bom!"

Hoewel allen in het dorp wisten, wie Lauterborn met den „juisten man" bedoelde, was het voor allen, die daarop hoopten, een groote teleurstelling, toen de mare door Burgheim vloog: De nieuwe onderwijzer is ook een fijne, een geloovige!" Dat was het tweede, waarom Burgheim niet tot rust kon komen. Het was voor Justus Lauterborn totaal onbegrijpelijk, hoe een man als meester Sonwald zich met de Veermanmenschen kon ophouden.

En het derde, dat de nieuwsgierigheid der Burgheimers in sterke mate opwekte was het bezoek van den neef uit Amerika bij de boerin van de Enke-hoeve.

Flip Gelderman had op zijn eerste bezoek een tweede en derde bezoek laten volgen. En spoedig daarop was hij weer gekomen en dan verscheidene dagen gebleven, had de handen mee uitgestoken en flink het werk mee aangepakt.

„O yes! Dat is het, wat ik noodig heb: Arbeid! Zonder werk komt de mensch om, en het leven verliest daarbij het beste! Ik moet mijn ledematen eens kunnen bewegen, dan blijft men gezond. Dan houdt men gezonde spieren!" had Flip Gelderman gezegd en had dan hier, dan daar aangepakt. Zijn stille humor hadden hem spoedig bemind gemaakt bij oud en jong.

Juffrouw Veerman had hem er op gewezen, dat de arbeid voor het dagelijksch brood wel tot de beste dingen van het leven behoorde maar dat ver daarboven stond het werk en de zorg voor de onsterfelijke ziel.

Flip Gelderman had haar begrepen en antwoordde: „O yes! De ziel, dat moet zoo zijn: Dat houd ook ik daarvoor. In de eerste jaren ginds was er nog niets. Maar dan vestigden zich meerderen zoo bij vijftig of honderd mijlen in de omgeving. Dan hebben wij een kerkje opgericht uit hout. Dat heb ik gegeven. Daarop hebben wij om een predikant geschreven naar St. Louis. Die kwam dan viermaal per jaar. Alleen 's winters kwam hij niet. Maar het was goed, dat er tenminste 's zomers een kwam. Dan heeft hij godsdienst gehouden. Hij heeft zijn preek gemaakt, en wij hebben gezongen. Hallo, hebben wij allemaal gezegd, dat is weer wat anders! Nu weet men, dat er tusschen menschen vee, mais, graan en hout ook nog een onderscheid is! Nu is het anders daarginds! Wij hebben een mooie, nieuwe kerk van steen gebouwd, en een pastorie en een eigen dominé!"

„Well!" had hij verder gezegd, toen juffrouw Veerman hem tot het bezoeken der bijeenkomsten uitnoodigde. „Ik zal ook komen!"

Zoo was ook Flip Gelderman een bezoeker der bijeenkomsten op de Enke-hoeve geworden.

(Wordt vervolgd.)

Waarschijnlijk hebben Jezus en Nic. nog lang gepraat. O, wat hoorde die overste van Israël nieuwe dingen. Hij keek er vreemd van op, maar hij werd niet boos. Neen, het schijnt, dat hij wel heeft gevoeld, dat bij ook zelf anders worden moest.

Jezus sprak ook van de groote liefde Gods. Vertel vers 16. Maar kon dat dan helpen voor de menschen? Ja, dat kon helpen. En Jezus herinnerde N. aan de koperen slang, vertel Num. 21 : 9. Die slang was een beeld van den Zoon van God.

Waartoe zou dan dat alles gebeuren? Tot een verzoening voor onze zonde. Het zou er nu maar op aan komen, of de menschen ook in den Zoon van God geloofden. Die in Hem gelooft, kan zijn zonden niet in 't donker houden. Hij moet er mee voor den dag komen en ze aan Jezus belijden. Wil iemand dat niet, dan veroordeelt hij zichzelf, want dan betoont hij, dat hij niets met Jezus te maken wil hebben en dat hij een leven in de zonde begeert.

Zulke menschen zijn er helaas velen. Als ze aan Jezus denken, dan is het hun te moede, alsof heel hun leven in 't licht komt en al hun zonden openbaar worden. En dat bevalt velen niet. Vers 19b. en 20.

Zoo doen de menschen die niet van 't kwade af willen. Er zijn ook anderen. Vers 21.

Laat ons naar Jezus zoeken. En zien wij dan, dat wij zwart van zonden zijn, Hij zal ons helpen en ons maken tot kinderen Gods, rein en blinkend als de sneeuw.

Eindelijk ging N. weer naar huis. Hij dacht nog veel aan dit gesprek. En hoe meer hij er aan dacht, hoe meer hij Jezus lief kreeg. Sinds dien heeft Nic. op Jezus gelet en hij is een disc. van Hem geworden. Niet een disc., die altijd bij Jezus was. Neen, N. durfde er niet best voor uitkomen, dat hij zooveel van Jezus hield, maar toch was dat zoo. Later, toen Jezus gestorven was, toen stoorde hij zich aan niemand meer, toen hielp hij Jozef van Arimathea om Jezus te begraven. Daaraan zien we, dat hij Jezus lief had.

Zoo zal het ook ons gaan; als wij ons door Jezus laten leeren, dan komen wij terecht. Maar als we ons van Hem afkeeren, omdat we willen blijven zondigen, dan sluiten wij ons zelf van zijn liefde uit.

K. R.

III

JEZUS, DE KONING.

Men mag het nooit vergeten, dat Jezus als koning werd geboren, zonder dat een ander voor hem plaats maakte. Neen Hij was niet eerst de kroonprins, maar *de* Koning, ons van Israëls God gegeven. Men maakt echter beurtelings de opmerking dat het foutief is, Jezus Christus koning te heeten in betrekking tot de Gem. des N. Verbonds, want, zoo zegt men, Hij is de Bruidegom en de Gem. is Zijne Bruid. Volkomen waar, want deze verhouding huldigt juist Zijn koningschap, want immers de Gem. is Zijne geliefde vrouw, dus uiteraard *de* koningin, Psalm 45 : 10—15. Hij is het Hoofd der Gem. zegt de H. Schrift, volkomen waar, want het Hoofd staat in betrekking tot de leden zijns lichaams als een koning tot zijne onderdanen.

Doch evenals in het koninkrijk van den zoon van Gods liefde, waarin reeds *nu* de leden des lichaams van Christus zijn overgezet, Coll. 1 : 13, verschillende posities zijn, die de onbegrensde alzijdigheid van Gods ondoorgrondelijke ordeningen toonen. zoo vertoont ons het hemelsch visioen in ongedekte schoonheid de Gem. Christi als eene stad, die van God uit den hemel eerlang daalt, gelijk Jezus Christus nederdaalde, om, door Zijne vernedering heen, Zijne Bruidstad in Zijn heerlijk koninkrijk met Hem als koning te doen schitteren in heerlijkheid.

Sneek, H. VISSER.

III

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

LINKSCHE MANNEN.

Een enkele keer konen wij in den bijbel menschen tegen, die linksch zijn. Wie onzer is niet bekend met de geschiedenis van Ehud, een man, die zich met de linkerhand moest behelpen en het zoo goed kon, dat Eglon, de koning der Moabieten en verdrukker van de Hebreën, het tegen hem moest afleggen. En wie heeft geen bewondering voor die zeven honderd Benjaminieten — het boek van de Richteren vertelt er ons immers van — die wel is waar linksch waren, maar met zulk een zeldzame vaardigheid naar een haar konden slingeren, „dat het hun niet miste!"

Linksch! En we zouden vermoeden, dat noch Ehud, noch die Benjaminieten geschikt waren om mee te arbeiden aan de bevrijding van hun volk. In elk geval lijken zij ons, die in bijna alle zaken rechtsch georiënteerd zijn, ondeugdelijk materiaal toe om met kans op een overwinning in den oorlog gebruikt te worden. Intusschen wordt ons rustig verhaald, dat de een zijn vaderland van de overheerschers verlost en de anderen zoo uitnemend de wapenen weten te hanteeren, dat zij huns gelijken niet hebben.

* * *

Het komt niet op het rechtsch of linksch zijn aan, doch op het raken!

Indertijd gold lord Peterborough voor een vierde rangs generaal. Om zijn doel te bereiken week hij vaak af van de geauthoriseerde militaire gewoonten, zulks tot groote ergernis van de deskundigen. Lord Galway daarentegen stond algemeen bekend als een meester in de krijgskunst. Hij kende de theorie van den oorlog op zijn duimpje en hij zou liever een veldslag aan den vorm willen opofferen, dan dat hij hem ging winnen op een wijze, die niet strookte met de opvattingen van de orthodoxe school van dien tijd.

Lord Peterborough was de schrik van de Franschen, terwijl diezelfde Franschen met lord Galway, den hooggeroemden deskundige, speelden gelijk de kat met de muis en zijne strijdkrachten tenslotte geheel vernietigden!

Het komt op het raken aan.

Ehud was linksch en zoo waren ook die zeven honderd van den stam van Benjamin. Doch zij konden raken!

Moody had eens een groote vergadering met bijzondere overtuigingskracht toegesproken. Na afloop trad een taalleeraar op hem toe met de opmerking, dat hij elf fouten had gemaakt. Het valt niet te ontkennen, dat de groote evangelist wel eens in zijn grammatica tekort schoot. Een critische onderwijzer of gymnasiast zou zonder veel moeite een aardige collectie onjuistheden bijeen kunnen brengen. Maar wie heeft er met meer zegen het evangelie verkondigd dan hij? Hij behoort tot het voorgeslacht, doch de herdrukken van zijn werken, zijn kerk en bijbelschool en conferentie-oord, zijn tientallen colporteurs en predikers en zijn tachtig zendelingen in heidenlanden werpen nog steeds een machtigen stroom van zegen uit.

Hij was misschien wat linksch, die Moody, maar hij kon raken. Velen onze dagen zijn vermoedelijk wat minder linksch, doch hebben zij ook zooveel treffers?

* * *

Ehud was linksch en de Benjaminieten waren als hij en samen doen zij mij denken aan *de wet van de compensatie*.

Wat zou toch wel de oorzaak van hun linksch optreden zijn geweest? Erfelijkheid? Of een krijgskunstige opvatting van die dagen, waarin linksche vaardigheid soms uitstekende diensten bewees tegenover een overmachtigen rechtschen vijand? We moeten het antwoord schuldig blijven. Dit weten we wel, dat menigeen van dezen tijd linksch is, omdat hij in zijn jeugd de rechterhand niet geheel ter zijner beschikking had. De linker moest verrichten wat voor rekening van de rechter stond met het gevolg, dat gene haar voorrang niet meer wilde afstaan. Het

is ons allen bekend, dat menschen, die het een of ander zintuig derven, de overige gewoonlijk zoo gescherpt hebben, dat deze het gemis *bijna* geheel dekken.

Dat is de wet van de compensatie, een wet, die niet alleen haar schepter zwaait over het lichaam en de ziel, maar ook heerschappij heeft op het terrein van den geest.

In zijn herinneringen schrijft een van de grootste reeders der wereld: „Ik heb geen college geloopen en dat heeft mij steeds diep gesmart. Ik wilde zoo graag academisch gevormd zijn, en dominé worden. Mijn gezondheid liet zeer veel te wenschen over en het werd mij eindelijk duidelijk, dat mijn begeerte nooit vervuld zou worden. Ik kan u niet zeggen hoe ik mij gevoelde. Toen ik beslist zeker was, dat mijn idialen niet vervuld zouden worden, wierp ik mij op den grond en snikte: „O, God, ik kan uw dominé niet worden". Daarop kreeg ik een visioen, een nieuwe hoop, een gewaarwording, dat ik God in zaken kon dienen met dezelfde toewijding als die ik aan het predikambt wilde geven. Ik moest geld voor God verdienen. Dat visioen vervulde mij zoo met blijdschap, dat ik opstond en luide uitriep: „O, God, ik kan toch uw dominé zijn". Ik heb mij van stonde aan ingezegend als dominé, die de bijzondere opdracht heeft om geld voor God bijeen te brengen".

En deze broeder heeft geld voor God verdiend. Eens bracht een zijner kapiteins een jongen Japanner mee. Onze reeder wees hem op den Heiland der wereld en liet hem studeeren. Daarna zond hij hem naar zijn vaderland terug om er het evangelie te verkondigen!

Hier hebben we een man, die niet rechtsch was. En dank zij de wet van de compensatie kon hij een haar raken!

Is deze wet van de compensatie misschien een wet voor u?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

EEN GOEDE KERSTRAAD.

Raad voor reddeloozen en radeloozen heeft God gegeven in Christus Jezus. Eeuwen voor 's Heilands geboorte, roept Jesaja, geïnspireerd door den H. Geest, uit: „En men noemt Zijnen naam Raad". Aan een verloren menschheid mag hij het blijde verkonden: Er is raad voor u. Jezus wil uw Raadgever zijn. Toen de opstandige mensch van God afviel, was Hij, de Raad, in den vrederaad Gods, om Gods raad tot verlossing van doemschuldige zondaren te volbrengen. Op aarde zijnde trachtten Hem menschen en duivelen te bewegen om Gods raad te verwerpen, maar Hij bleef standvastig. Stervend sprak Hij aan het vloekhout der schande: Het is volbracht! Gods raad heb ik opgevolgd, satans raad verworpen, der menschen Raad ben ik geworden. Door Zijn opstanding bewees Hij krachtiglijk de Zoon van God te zijn, die de betrouwbare goddelijke Raad is. Lezer(es), omdat Jezus voor zondaren op aarde neerdaalde en stierf, wij allen zondaren zijn, die de heerlijkheid Gods derven, en deze als onverloste zondaar nooit kunnen erven, raad ik u, gedrongen door de liefde van Hem, die ook mijn Raad geworden is, dat gij u door den Heiland, wiens geboortefeest wij vieren, zult laten raden en den weg gaan, dien Hij u wijst. Hij roept elk zondaar toe: Ik raad u, dat gij van mij koopt witte kleederen, opdat gij moogt bekleed worden met het kleed der gerechtigheid, en de schande uwer naaktheid in het uur van sterven, of bij mijne wederkomst, niet geopenbaard worde. Hij raadt u om Hem geloovig te volgen met een biddend en van liefde brandend hart. Vergeet het nooit, hoe moeilijk uw weg ook moge zijn en hoe critiek uw toestand ook is, dat uw Heiland Raad heet. Raad en daad zijn bij Hem een. Doe daarom niet als de Pharizeën, die met Christus den Raad Gods verwierpen, maar volg den wijzen raad van Hem, die zegt: „Die in mij gelooft zal leven al ware hij ook gestorven". Deze Raad, Christus, blijft in eeuwigheid. Dan zult ook gij met Azaf op dit Kerstfeest leeren zingen: „Gij zult mij leiden door uw raad, o God, mijn heil, mijn toeverlaat!" En eens in den hemel aangekomen, zult ge belijden: niet ik dwaze, maar Christus, mijn hemelsche Raadgever en Leidsman heeft mij hier gebracht.

Muntendam. J. HEKHUIS.

III

Jeugddag in Twente.

Hengelo, Zaterdagmiddag 4 uur.

Het regent. Mooi op tijd arriveeren de Enschedesche jongelui in de leerkamer van ons kerkgebouw. Niet tevreden zijnde met het enkel-van buiten-nat-zijn accepteeren ze dankbaar het hun aangeboden kopje thee, zoodoende het inen uitwendige met elkaar in overeenstemming brengende. Onderwijl komt tot ons aller blijdschap de reeds zoo vaak verwachtte, nooit gedachte, maar toch verkregen, de vertegenwoordiger van onzen Jeugdraad binnen in den persoon van Ds. Barendregt. De kennismaking is gauw gemaakt of hernieuwd.

Half vijf. De kerk geeft een goeden aanblik. De opkomst is best. Weldra weerklink uit volle borst „Wij prijzen U God voor de komst van Uw Zoon". Ds. J. Huizinga leest uit Math. 20 de geschiedenis voor van de vragende moeder van twee Zijner discipelen. Na een korte, vlotte bidstond wordt ons allen het hartelijk welkom toegeroepen niet in 't minst natuurlijk Ds. Barendregt. Laatstgenoemde verkrijgt hierop dadelijk als Secr. v/d Jeugdraad het woord. Op de hem eigene aangename wijze worden verschillende zakelijke dingen het jeugdwerk aangaande ons medegedeeld, o.a. onze niet vertegenwoordiging op de Conf. te Gron., een lied voor onze jeugdbeweging en het insigne. Op deze mededeelingen hebben we even van gedachten gewisseld en voelen we nu meer dan ooit dat samenwerking onze nog jonge beweging ten goede moet komen.

Aan de orde is nu het beluisteren van een drietal onderwerpen. Namens Enschede verkrijgt br. E. Huizinga het woord met z'n onderwerp „Organisatie". Br. W. Steenkamp refereert namens Almelo over „Wat leest gij?" terwijl mej. B. Helmhout voor Hengelo onze aandacht vraagt met haar onderwerp „Wat spreekt gij?" Laatstgenoemd opstel zult ge, naar ik vertrouw, in ditzelfde No. van De Christen woordelijk kunnen genieten.

Dankbaar voor het genotene zingen we spontaan „Wij roepen luid Halleluja en ontplooien de vaan van het kruis". De zangvereen. van Enschedé zingt nog een lied en na een flinke dankstond hebben we pauze om met elkander de meegebrachte boterham bij een kopje thee ter bestemder plaats te brengen.

Half acht. De kerk is gevuld. We zingen lied 132. Na het lezen van Psalm 119 vs. 1 t/m 16 opent Ds. J. Huizinga deze openbare samenkomst met gebed. Hierna zingt de Enscheд. zangvereeniging twee liederen en verkrijgt Ds. Barendregt het woord. Spr. koos tot onderwerp: „De zuiging van het leven". Hij schetst ons de verschillende zuigingen, die het leven op ons jonge christenen uitoefent. Aan de hand van beelden gaat het spreken tot ons hart. Geen zuiging, hoe sterk ook, zal ons echter kunnen deren, wanneer we ons maar blijven vasthouden aan de rots der eeuwen, Jezus Christus.

Bij monde van Ds. J. Huizinga wordt Spr. dank gebracht voor zijn komen naar Hengelo en zijn vele goede woorden. Ds. Barendregt verlaat hierna de vergadering om te trachten ± 12 uur weer z'n woning te bereiken. We wenschen hem een goede reis en een behouden thuiskomst.

Na het zingen van twee liederen door de zangvereen. Hengelo, wordt stil geluisterd naar een ernstige voordracht, getiteld: „Zielestrijd".

Door twee jonge broeders wordt een kort getuigenis gegeven. Jammer, maar dan is de tijd reeds daar om het slotwoord te spreken. Ds. Huizinga doet zulks naar aanleiding van de geschiedenis van die vragende moeder ons allen bekend uit Matth 20. Hij eindigt met ons allen aan te sporen doelbewust door het leven te gaan. Doelloozе menschen zijn geen menschen. Hoogste doel moet ons allen zijn Jezus te hebben en

Hem te verheerlijken. Twee broeders dankten God voor dezen gezegenden dag ons geschonken en na het zingen van lied 128 gaan we allen rijk gezegend huiswaarts.

Hartelijk groeten wij jeugd en jeugdwerkers.

H. G. M. H.

INGEZONDEN.

Geachte Redaktie:

In den laatsten tijd hoort men nog al eens, dat in onze gemeenten voor dit of dat doel geld wordt ingezameld door middel van z.g.n. onschuldige bazaars. Geachte redaktie, ik vraag mij af, zou deze manier van geld inzamelen wel in overeenstemming zijn met Gods Woord? Als er werkelijk geld noodig is in een of andere gemeente, is het dan niet beter op den Heere te vertrouwen? Is het voorts niet noodig, zuinig te zijn met onze uitgaven, opdat we niet in schulden komen? En ten derde, de gemeenteleden zijn toch wel degelijk verplicht met elkander datgene te doen, wat mogelijk is, opdat bazaars bij ons geweerd kunnen blijven? Ik geloof niet, dat de gemeenten met bazaars vooruit gaan, eerder achteruit, wijl ze daardoor verleeren op God te steunen.

Ik roep de Nederlandsche Baptisten toe: denk om de listige aanslagen van den Vorst der duisternis, want hij gaat nog steeds rond als een engel des lichts.

Ik wilde gaarne een antwoord op de volgende vragen: Is een bazaar uit den Booze? Wat zegt Gods Woord ons daarvan? Zouden we er den Heer ook mede kunnen bedroeven?

U. W. H. PLANTFEBER.

NASCHRIFT der Redaktie: De vraag, die br. P. aan het slot stelt is voor hem geen vraag meer. Hij wenscht blijkbaar ook de meeningen van anderen te hooren, teneinde een eerlijke bekeering op dit punt te kunnen beleven. Wie waagt een poging?

BONTE STEENEN.

HERFST.

Hoe zeere vallen ze af
De zieke zomerblaren,
Hoe zinken ze altemaal,
Die eer zoo groene waren,
Te grondewaard.

Daar valt er nog een blad;
Het wentelt onder 't vallen
Den allerlaatsten keer,
En 't gaat de duizendtallen
Vervolgen thans.

Zoo zullen ze, een voor een,
Daar in de winden bliezen
Vol luider blijdzaamheid,
Nu tonge en taal verliezen
En zwijgen gansch.

Gij blaren rust in vree
En zal geen een verloren
Geen een te gronde gaan
Voor altijd hergeboren,
Die dood nu zijt.

O, Zomer, ik zal eens
Ook Adams zonde boeten,
Gevallen en verdord
In 's winters grafstee moeten.
Maar 's levens geest
Dien gij gesteken hebt
In mijn gestorven longen;
Dien zult gij mij voorgoed
Niet laten afgedwongen,
Die 't graf ontreest.

GUIDO GEZELLE.

MEDEDEELINGEN

Aan alle Jeugdvereenigingen.

Door den Jeugdraad is een ontwerp insigne vastgesteld. Het zal zijn een rechthoekig schildje met aan de kanten opgelegde blokjes, zoodat de kruis-idee er duidelijk in te zien is. Op het schildje komen de letters N. B. J. B. 't Geheel zal in groen en geel email met zilveren letters worden uitgevoerd en heeft een sierlijk en modern cachet. 't Is goed dat de vereenigingen ze bestellen, van ons uit wordt aan particulieren niet geleverd. Wij roepen dus alle jeugdvereenigingen op ons door haar secretarissen spoedig bestellingen te doen toekomen. Gelieve op te geven hoeveel verlangd worden *a* in speldvorm, *b* in brochevorm. De prijs is nog niet bekend, maar zal in geen geval meer dan een gulden zijn. Op een gulden zal echter waarschijnlijk gerekend moeten worden. Gaarne zag ik nog dit jaar, of uiterlijk voor 15 Jan. e.k. uw bestelling tegemoet.

In de eerstvolgende no's van ons blad zal van den Jeugdraad uit een beschouwing worden gegeven over de vraag wie gerechtigd is het insigne te dragen.

De Algem. Jeugdsecr.
A. P. BARENDREGT.

Reeds bij het ter perse gaan van ons Kerstnummer was de oplaag van *20.000 ex. geheel uitverkocht.*
Nabestellingen kunnen niet meer worden uitgevoerd. Ik dank de gemeenten en vrienden recht hartelijk voor de warme ontvangst en het enthousiasme, waarmede zij den verkoop hebben ter hand genomen.

J. W. WEENINK.

Volkstelling.

Wij zijn bij de Regeering niet anders bekend dan als „Gemeente van gedoopte christenen". Daarom is het noodig dat alle Baptisten niets anders invullen achter vraag 4 b: Gemeente van gedoopte christenen. Men denke hieraan en wijze elkaar hierop.

De kinderen worden gerekend bij de kerk of gemeente van den vader te behooren.

Hengelo (O.).

1e Kerstdag v.m. 6 uur bidstond
„ 10 „ prediking
n.m. 3 „ Z.sch.feest
2e Kerstdag v.m. 10 „ prediking
n.m. 4 „ Liefdemaal

Onze verspreide leden worden in 't bizonder tot deze samenkomsten uitgenoodigd.

Drent, Secr.

CORRESPONDENTIE

H. L. te W. Adresveranderingen moeten den Administrateur worden opgegeven! E.-R.

H. Schuring, K. 294 te Epe, vraagt om het adres van S. Zuidersma, inzender in De Christen 4167 en de inzendster in No. 4174. E.-R.

N. v. B. Kerstlied kwam te laat. E.-R.

VRAAG.

Een baptistische onderwijzeres kan geplaatst worden aan een christelijke school.

Inlichtingen geeft de Redactie van dit blad.

Wie kan mij zenden de t.w. adressen van
Den Heer H. H. G. Baars,
v.h. v. Lennepstr. 22 Utrecht.
Den Heer J. Bilder, v.h. Musselkanaal.
Mej. Nieswaag,
v.h. Brinkgreve Deventer.

Bij voorbaat mijn hartelijken dank.
De Adm.

DINSDAG 10 AUGUSTUS 1943

59STE JAARGANG No. 20279

Abonnementsprijs voor Den Haag en omstreken per 3 maanden f 1.05, in het binnenland f 1.55. PRIJS DER ADVERTENTIES: 1—13 m.M. (5 regels) f 1.13; iedere m.M. meer f 0.09. Vanaf 1300 m.M. (500 regels) f 0.05 per m.M. INGEZONDEN MEDEDEELINGEN: 1—13 m.M. (5 regels) f 4.16; iedere m.M. meer f 0.32. Vanaf 1300 m.M. (500 regels) f 0.16 per m.M.

Het Ochtendblad

BUREAUX REDACTIE EN ADMINISTRATIE: Laan van Meerdervoort 220, 's-Gravenhage
Geopend van: 9 u. 's morgens — 6 u. 's middags
7 uur 's avonds — 4 uur 's nachts
Telefoon 390645 Giro No. 12713

Vele Sovjet-Aanvallen afgeslagen

ZWARE GEVECHTEN BIJ BJELGOROD EN WJASMA

Benden achter het Front vernietigd

Duitsch Weermachtbericht

Hoofdkwartier van den Führer, 9 Aug. (D.N.B.). Het Opperbevel van de Weermacht maakt bekend:

„Aan het Koebanbruggehoofd zetten de bolsjewisten hun door talrijke slagvliegtuigen gesteunde aanvallen voort. Van de Mioes en den middenloop van de Donetz worden gevechten van plaatselijke beteekenis gemeld. In het gebied van Bjelgorod en in den Orelsector stortten talrijke aanvallen van vrij sterke infanterie- en tankformaties der bolsjewisten ineen. De luchtmacht mengde zich vooral in deze beide gevechtssectoren in den strijd te land en vernietigde, behalve een groot aantal tanks en stukken geschut, meer dan 300 gemotoriseerde met manschappen gevulde voertuigen van den vijand. Ook ten Zuid-Westen van Wjasma viel de vijand met talrijke tanks aan. Alle doorbraakpogingen werden in zware gevechten afgeslagen. De verliezen van den vijand zijn zwaar.

Ten Zuiden van het Ladogameer heerschte slechts geringe plaatselijke gevechtsactiviteit. In de beide laatste dagen werden aan het Oostelijke front 252 tanks stukgeschoten. [illegible]

Duitsche vlootstrijdkrachten brachten in het zeegebied van Noworossijsk 2 met munitie geladen bolsjewistische kustvaartuigen met een gezamenlijken inhoud van 1400 ton tot zinken.

In den Noordelijken sector van het Siciliaansche front hernieuwde de vijand met superieure strijdkrachten zijn aanvallen langs den kustweg. De gevechten zijn nog aan den gang. Snelle Duitsche gevechtsvliegtuigen troffen voor de Noordkust van Sicilië een torpedojager en een koopvaardijschip van 7000 ton op vernietigende wijze.

Bij aanvallen overdag van enkele vijandelijke vliegtuigen op de bezette gebieden in het Westen werden 2 Britsche bommenwerpers, boven den Atlantischen Oceaan een 4-motorig Amerikaansch vliegtuig neergeschoten.

S.S. en politieformaties hebben tezamen met eenheden van het leger in het achterwaartsche gebied van het Oostelijke front weer een vrij groote onderneming met de vernietiging van talrijke benden in het gebied ten Westen van Minsk beëindigd. Bij geringe eigen verliezen werden 4200 bandieten gedood, terwijl er meer dan 6000 gevangen genomen of gearresteerd werden; 15 kampen van benden en 151 kazematten werden vernield. Behalve 60 stukken geschut werd een groote buit aan handwapens, munitie en ander oorlogsmateriaal behaald".

Nieuwe Zwaartepunten gevormd

Slijtage-slag vindt Voortgang

In aansluiting op het Duitsche Weermachtbericht vernemt het D.N.B., dat de bolsjewisten door de zware gevechten in het gebied van Orel, die langer dan een maand duurden, zooveel van hun offensieve kracht hebben verloren, dat zij [illegible]

[illegible]

Overigens hebben zich 2 nieuwe zwaartepunten der bolsjewistische ontlastingsaanvallen gevormd: het Koebanbruggehoofd en het gebied van Wjasma.

[illegible]

Hoe sterke strijdkrachten de bolsjewisten aan de Koeban ook ditmaal in 't vuur brengen, blijkt uit het feit, dat Zondag aan het front van een enkele Duitsche divisie 742 aanvallende vijandelijke vliegtuigen geteld werden. Ondanks het massale gebruik van Sovjet-strijdkrachten bleef de hoofdlinie hecht in Duitsche handen.

DRAMA TE ROME

In den nacht van 31 Juli op 1 Augustus, een week na de Italiaansche regeeringswisseling dus, is de oud-secretaris van [illegible]

[illegible]

Overstroomingen in China

In Noord-Honan, ten Zuiden van de Gele Rivier, die buiten haar oevers is getreden, zijn groote oppervlakten overstroomd. De schade is groot. De provincie wordt door deze overstroomingen [illegible] Doordat zij door de droogte van het vorige jaar reeds zeer verarmd was.

Operaties naderen Charkow

De A.N.P.-correspondent te Berlijn meldt: Uit de richting der Sovjet-Russische aanvallen kan men opmaken, dat zij [illegible]

[illegible]

Strijd op Stillen Oceaan

TEN WESTEN VAN KOELAMBANGRA

In den nacht van 6 op 7 Aug. hebben Japansche torpedojagers in de wateren ten Westen van Koelambangra een ontmoeting gehad met een eskader vijandelijke torpedobooten. [illegible]

[illegible]

— In Zuid-Spanje heerscht op het oogenblik een buitengewone hitte. In Sevilla is in den schaduw een temperatuur van 40,8 gr. gemeten en 51 gr. in de zon. In Cordoba bedroeg de temperatuur in de zon 52 gr.

FLINKE KERELS MELDEN ZICH NU VOOR WAFFEN-SS EN LANDWACHT

Het SS-Ersatzkommando deelt mede: Iedere gezonde Nederlander in den leeftijd van 17—45 jaar kan zich vrijwillig bij de hieronder vermelde adressen vervoegen, teneinde gekeurd te worden voor de Waffen-SS of de Landwacht.

Tijdens de keuringen worden alle inlichtingen verstrekt met betrekking tot de verzorging van familieleden, duur der opleiding, extra levensmiddelen etc.

Vrijwilligers die om bepaalde redenen in Nederland moeten blijven, kunnen dienst nemen bij de Landwacht of bij het SS-Wachtbataljon in Amersfoort.

Zij, die tot de Germaansche SS in Nederland willen toetreden kunnen zich eveneens aanmelden.

Personen tusschen 18—30 jaar, die aanmeldingsplichtig zijn voor den arbeidsinzet, kunnen zich eveneens op een der keuringsdagen aanmelden en worden gedurende hun verbintenis van den arbeidsinzet vrijgesteld.

16 Aug. 9—14.00 uur Rotterdam, Deutsches Haus, Westzeedijk.
17 Aug. 9—12.00 uur Breda, Restaurant Modern, Markt.
17 Aug. 15—18.00 uur, Den Bosch, Hotel Noord-Brabant, Markt 45.
18 Aug. 9—12.00 uur, Venlo, Deutsches Haus, Egmondstr. 16.
18 Aug. 15—18.00 uur, Arnhem, Café Royal.
19 Aug. 9—12.00 uur, Hengelo, Café Modern, Spoorstraat 18.
19 Aug. 15—18.00 uur, Zwolle, Hotel Gijtenbeek.
20 Aug. 9—12.00 uur, Assen, Concerthuis a. d. Vaart.
20 Aug. 15—18.00 uur, Groningen, Concerthuis, Poelestraat.
21 Aug. 9—12.00 uur, Leeuwarden, Huize Schaaf, Breedstraat.
22 Aug. 9—14.00 uur, Amsterdam, Dam 4.
23 Aug. 9—13.00 uur, Utrecht, N.V.-Huis, Oudegracht 245.
24 Aug. 9—14.00 uur, Amersfoort, Pol. Durchgangslager, Leusderweg.
25 Aug. 9—14.00 uur, Den Haag, Café Den Hout, Bezuidenhout 11-13.

(S.S.-P.K.-Fritsch-O.-H.)

Bij onze vrijwilligers. Onze jongens hebben groote verdienste bij het opsporen van storingen bij veldtelefoon en telegraaf.

VERDUISTEREN:

Heden van 21.15 tot 6.00 uur.
Maan op: 16.14 uur.
Maan onder: 1.28 uur.
Volle Maan: 15 Augustus.

MEDISCHE HULP
Tusschen 22 en 7 uur:
Doktoren-nachtdienst tel. 113058
Ziekenf.l. Volharding tel. 116364
z.g. Stadspatiënten tel. 49
Ziekendienst, tel. 115995

10 Textielpunten geldig verklaard

VOOR MANNEN EN JONGENS VAN 15 JAAR EN OUDER

Met ingang van 1 Augustus j.l. tot een nader te bepalen datum zijn de punten 51 t.m. 60 van de textielkaart V 115 voor mannen en jongens van 15 jaar en ouder geldig verklaard.

TWEE SOORTEN TOESLAGKAARTEN

MEN VERWARRE ZE NIET!

Er blijkt misverstand te bestaan over de thans in gebruik zijnde toeslagkaarten. Momenteel kent de distributie twee soorten toeslagkaarten, n.l. textieltoeslagkaarten en toeslagkaarten, uitgereikt aan houders van L-inlegvellen (dit zijn gezinnen, wier gezinsinkomen beneden een bepaalde grens). Textieltoeslagkaarten worden uitgereikt aan a.s. moeders en aan jongens en meisjes van 15 tot 18 jaar, ongeacht het inkomen van het gezin. Deze kaarten zijn resp. gemerkt V815 en V715. Hierop komen voor vierkante bonnetjes met den opdruk „textiel" en daaronder een nummer.

Toeslagkaarten voor houders van L-inlegvellen zijn gemerkt L. 118. Zij zijn geldig van 11 Juli tot en met 25 December. De bonnen dragen den opdruk „toeslag" en daaronder een nummer. Tot nu toe werden bonnen van deze kaart geldig verklaard voor 1 K.G. aardappelen.

Op de bonnen van de textieltoeslagkaart komt nergens het woord „toeslag" voor, op die van de andere toeslagkaarten zal men nergens het woord „textiel" aantreffen.

Als men dus goed op de kaarten en bonnen let, zal men niet in het onzekere verkeeren omtrent het gebruik daarvan.

TWEE DOODEN OP OVERWEG

De 18-jarige mej. M. Zonneveld en de 19-jarige Rijkers uit Heemstede, zijn, toen zij per fiets den onbewaakten overweg aan den Pruimendijk te Beverwijk passeerden onder een trein geraakt. Beiden werden zeer ernstig gewond. Nadat eerste hulp was verleend, zijn zij naar het Roode Kruis ziekenhuis te Beverwijk overgebracht, waar zij na aankomst zijn overleden.

VERLENGING OF VERNIEUWEN VAN REISPASSEN

Van officieele zijde wordt medegedeeld:

Nederlandsche burgers, die in het gebied van het Groot-Duitsche rijk wonen of daar tijdelijk verblijf houden, moeten zich ter verlenging van hun pas of het verkrijgen van nieuwe reispassen rechtstreeks richten tot de bevoegde Duitsche pasautoriteiten (politiepresidenten in de steden of Landratsämter op het platteland), die ook de evt. vereischte opheldering en adviezen verstrekken.

Nederlandsche burgers, die buiten Nederland en buiten het gebied van het Groot-Duitsche rijk wonen of hun tijdelijk verblijf hebben, kunnen zich voor pasaangelegenheden richten tot de Duitsche diplomatieke of consulaire vertegenwoordigingen (ambassades, gezantschappen, consulaten en consulaten-generaal).

HET OOST-AZIATISCHE FRONT

JAPANSCHE UITEENZETTING

De A.N.P.-correspondent te Berlijn meldt: De leider van de persafdeeling van het Japansche leger, generaal-majoor Yahagi, heeft, naar de correspondent van de Deutsche Allgemeine Zeitung te Tokio meldt, bij de bespreking van de oorlogssituatie in Oost-Azië voor een politiek gezelschap te Kobe verklaard, dat, zooals de toestand thans is, de tegenstanders van de Spil met een respectvollen afstand van het Japansche vasteland een omsingelingsring hebben gelegd en trachten, van de peripherie van dezen ring geleidelijk door groote en systematische strategische operaties de centra te naderen. In het bijzonder in het Zuidelijk deel van den Stillen Oceaan hebben zij ondanks groote verliezen hardnekkig aanval op aanval ondernomen. Het plan van den vijand, het Japansche vasteland van de Aleoeten of van China uit met vliegtuigen aan te vallen, begint volgens Yahagi concrete vormen aan te nemen. Ook het plan, Birma terug te winnen, is niet opgegeven. Japan bevindt zich daartegenover in een statische positie, waarin voorbereidingen voor het volgende groote offensief worden getroffen. Het heeft daarbij het voordeel van de binnenste linie.

BEGRAFENIS DR. N. v. d. LAAN

Onder buitengewoon groote belangstelling vond gistermiddag op Oud Eik en Duinen de teraardebestelling plaats van het stoffelijk overschot van dr. N. v. d. Laan, leeraar aan de 1ste Chr. H.B.S. en een vooraanstaand figuur op verschillend gebied. De aula kon de vele honderden niet bevatten, waarom de toespraken in de open lucht werden gehouden. Met 't oog op de groote belangstelling vond de bijzetting plaats in 'n tijdelijk graf. Aan de geopende groeve hebben het woord gevoerd dr. A. de Bondt, Ger. predikant te 's-Gravenhage West, die ook in het sterfhuis den rouwdienst leidde, ds. L. Oranje, namens den kerkeraad van West, A. Folmer, secretaris van de Ver. voor Chr. M.O., mr. M. J. van Steenes, namens den directeur en de collega's der Chr. H.B.S., D. Hoekstra namens de Groen van Prinsterer- en H. de Wildeschool, ds. Jacq van Nes als vriend, mr. P. B. Bouman van Rotterdam, namens de reunistenorganisatie van S.S.R., dr. H. J. Honders, Nederl. Herv. predikant te Wassenaar, namens het gezelschap van Chr. Historici, waarvan dr. v. d. Laan voorzitter was. Nadat de eenige zoon, de heer J. v. d. Laan, voor de betoonde belangstelling had dank gezegd, las dr. de Bondt het Apostolicum en werd de plechtigheid besloten met zingen van Psalm 68 vers 2.

— Te Naarden is, 84 jaar oud, overleden mr. A. H. Klein, oud-vice-president van het Hooggerechtshof van Ned. Indië; gisteren had de begrafenis plaats.

Groote Schade te Turijn en Genua

Tal van historische Gebouwen verwoest

VOORAL DE CENTRA GETROFFEN

De vijandelijke terreuraanval op Turijn in den nacht van 7 op 8 Augustus heeft groote schade in het centrum der stad veroorzaakt.

[illegible]

Te Genua zijn vooral kerken, historische paleizen en kunstwerken vernield en talrijke woonhuizen door brisant- en brandbommen getroffen.

[illegible]

Hevige Gevechten op Noord-Sicilië

Italiaansch Weermachtbericht

9 Augustus.

„In het Noordelijke deel van Sicilië duren de hevige gevechten tegen de stelling der Italiaansche en Duitsche strijdkrachten voort. Enkele plaatsen achter de vijandelijke linies zijn door onze vliegtuigen aangevallen. Voor de kust van het eiland hebben Duitsche vliegtuigen 2 torpedojagers zwaar beschadigd. Engelsch—Amerikaansche vloot- en vliegtuigformaties hebben gisteren enkele kustplaatsen op Sicilië en Calabrië aangevallen. De aangerichte schade is onbelangrijk".

***

OPROEP VAN DEN PAUS

Radio Vaticana is begonnen met de uitzending der vertalingen in alle talen van den brief, dien de Paus gezonden heeft aan den staatssecretaris kardinaal Maglione, bevattende een oproep tot het verrichten van gebeden voor den wereldvrede ter gelegenheid van het feest van Maria Hemelvaart op 15 Aug. a.s. De vertalingen zijn gemaakt door de paters Jezuiten, aan wie de uitzendingen van radio-Vaticana zijn toevertrouwd.

NIEUWE PREFECT VAN NAPELS

De hooge commissaris van Laibach (Loebljana) Lombrassa, is vervangen door generaal Riccardo Moiza. Tot prefect van Napels is benoemd Soprano, tot dusverre prefect van Alessandria.

PROTECTORAAT DALMATIë AFGESCHAFT

Volgens een bekendmaking van de Italiaansche regeering is het protectoraat Dalmatië afgeschaft. De prefecten van Spalato, Zara en Catarro zijn geplaatst onder het ministerie van Binnenlandsche Zaken, aldus de C.D.

SPORTREVUE

Deze Zondag stond in het teeken van een belangrijke gebeurtenis op paardensportgebied. Op Duindigt werd de Groote Prijs van Nederland verreden, en heat-draverijen waarvoor de beste inlandsche en hierteelande geïmporteerde buitenlandsche dravers waren ingeschreven, alle eerste klasse paarden. Een wedstrijd bovendien met prijzen, die zelfs in de groote buitenlandsche paardensportcentra tot de hooge uitzonderingen behooren, nl. een eerste prijs van 10.000 gulden, en voor de volgende geplaatsten 5000, 3000, 1500 en 1000 gulden. Dank zij den totalisator is een dergelijke geldweelde mogelijk, wat tevens een aanmoediging inhoudt voor de fokkers, die na vele magere, thans vette jaren beleven, wat wel een tegenstelling is met de tweevoeters. De toeloop uit het geheele land naar Duindigt was enorm. Een overladen programma, te lange tusschenpoozen, was oorzaak dat pas tegen zevenen deze meeting geëindigd was. Met deze sensatie echter, dat de winner van de laatste draverij Fiscus geheeten — in training bij J. Kruithof, die zelf de tweede plaats bezette met Baronesse K. — niet minder dan 46 gld. opbracht voor 1 gld. inzet bij den toto. Men zal zich herinneren, dat wij het entrainement Kruithof getipt hebben. Gaven wij Zaterdag 3 winners, Zondag waren het er 5. Zij, die onze tips hebben gevolgd, zijn dus niet bedrogen uitgekomen.

Barones Spencer heeft volkomen beantwoord aan onze verwachtingen. Deze kranige merrie won de beide eerste ritten, waardoor het pleit spoediger dan algemeen verwacht was, beslist werd. W. H. Geersen, de trainer-pikeur bracht zijn paard telkens direct aan de leiding. In de eerste heat werd het een felle eindstrijd, waarbij Mesnil Cher op 1½ meter na de winster benaderde, terwijl O. Lapize, die 40 meter moest geven — de derde plaats bezette. De tweede heat bracht een nog beslister zege van de onvolprezen Barones Spencer, die nu gevolgd werd door haar stalgenoot Premier Mars, terwijl Mesnil Cher derde werd. Dat het overgroote deel van het publiek vertrouwen had in het Nederlandsche product bewijst de definitieve uitbetaling: 1,90 winnend en 1,50 plaats, Premier Mars 2,90, Mesnil Cher 2,50.

Ook de overige nummers leverden goeden sportieven strijd op. Zoo won Geersen het eerste nummer van den dag met Evening Star, legde de heer Frowein met Dilemne II beslag op den ren voor amateurs, reed Jockey G. van Yperen Multicolore ter overwinning. In de Twee Kilometer-ren werd eerst na foto-opname beslist, dat Magnar met Delbrassine in den zadel met een halve hoofdlengte gewonnen had van Montardier en Quadrantal, die dead-heat eindigden. Een amateur-draverij werd in twee series gesplitst, waarbij zoon van David Guy en Nivillers D resp. de winners werden en tenslotte reed C. F. Ockharst den grooten outsider van den dag Fiscus ter overwinning. Een zeer geslaagde meeting!

De jaarlijksche krachtmeting tusschen Noord-Holland Zuid-Holland en de Rest van Nederland heeft ditmaal te Amsterdam een overwinning opgeleverd voor de Noord-Hollanders met 134 punten, tegenover Zuid-Holland 119 en de Rest 69. De Zuidelijke ploeg miste Osendarp, waardoor de 100 en 200 M. voor Jo Zwaan waren, die resp. Chris Berger en Van Beveren klopte.

De Bossche wielerbaan organiseerde de revanche tusschen de deelnemers aan de nationale kampioenschappen. Het sprintduel Van Vliet-Derksen was daarbij natuurlijk de groote attractie. De wereldkampioen klopte Derksen nu gedecideerd in 2 ritten. Schulte was ook nu weer de sterkste in de achtervolging. Den klassementswedstrijd won Pellenaars en de 50 km. Peters. De Ronde van Gouda, een wegwedstrijd over 100 km. bracht Pellenaars als overwinnaar te voorschijn. De snelste amateur was J. J. Verwoerd. De cricketwedstrijd Nederlandsch elftal—Flamingo's werd door het nationale elftal met 7 wickets gewonnen.

ZONDAG WEER VOETBAL!

Zondag is het 15 Augustus, einde van het gesloten voetbal-seizoen. Dies wordt er weer gevoetbald. V.U.C. speelt dien dag thuis tegen Eindhoven.

WILLY DEN OUDEN VERLOOFD

Naar de N.R.C. meldt, heeft Willy den Ouden zich te Londen verloofd, met een Zweedschen attaché.

RECORDPOGING MET HEEREN-GANGMAKING

Naar de Telegraaf verneemt zal Zondag 5 Sept. a.s. mevrouw Fanny Blankers—Koen op de sintelbaan te Amsterdam een 100 meter loopen tegen middelmatige sprinters, die goed zijn voor 11.5 sec. Het geheel is bedoeld als recordpoging voor onze kampioene.

Het starten van een dame tegen heeren is eenig in de athletiekgeschiedenis. Men meent evenwel mevr. Blankers op deze wijze een kans te moeten bieden om tot haar beste prestatie te kunnen komen, daar zij bij de dames geen concurrentie meer heeft. Slaagt de poging, dan dient echter te worden afgewacht, of zij kan worden gehomologeerd. Interessant is te vermelden, dat in het internationale athletiekreglement over de mogelijkheden met geen woord wordt gerept.

OSS HERADEMT

Bij de razzia, welke de nieuw ingestelde preventieve politie kort geleden te Oss heeft gehouden, konden verschillende prominente leden der weder opgerichte Ossche bende worden ingerekend. Hiermede heeft men 'n buitengewoon goeden slag geslagen. Tal van inbraken en diefstallen konden worden opgehelderd en een groot aantal medeplichtigen aan deze misdrijven is opgespoord en ingesloten. Zoo heeft men ook een zeer groot aantal rijwieldiefstallen, welke in georganiseerd verband waren gepleegd, tot klaarheid gebracht. Na deze zuivering op groote schaal, worden geen nieuwe wandaden meer gemeld.

— Voor klantenwerk en kleine aannemingen in de bouwbedrijven (timmer- en metselwerken) zijn prijsvoorschriften verschenen in de Staatscourant van 4 Augustus.

KANTTEEKENING

Gr. — Daar ben ik weer!

Ik niet alleen, hoor. Alle mannen zijn er weer. Zóó krijg je je man weer thuis dames: Eenvoudig een berichtje in de krant „thuiskomen" en daar komen ze aan. Ons dorp liep leeg: de jonkheid stond aan het station treurend afscheid te nemen. En in de stad kwamen wij elkaar allemaal weer gezellig tegen.

— Och, zei de optimist, het weer was toch niks, je zit je geld maar op te maken in zoo'n pension-serre, je kunt beter in je eigen huis zijn.

Mijn familie nam ook allerhartelijkst afscheid van me. „Nou moet je ook eens een weekje komen logeeren als het sneeuwt en hagelt." Ja. Daar zit wat in. We komen allemaal bij onze buiten-wonende familie, als het mooi weer is: maar tegen den tijd dat het om 4 uur donker is en de sneeuw een voet hoog ligt......... gaan wij gezellig naar den schouwburg. „Kom dan ook eens een weekje logeeren" zei mijn familie.

En dat zal ik doen ook. Als ik dan tenminste weer mag.

Ned. Krijgsgevangenen in Java

Het informatie-bureau van het Nederlandsche Roode Kruis, Korte Voorhout 14 te 's-Gravenhage, ontving uit Japan opgaven van Nederlandsche krijgsgevangenen.

Wegens het ontbreken van adressen, kon omtrent de volgende personen nog geen bericht aan de familie worden gezonden:

alrl rochem 21398 db rochem 41411 rv rochem 105908 jcjk vanbochove 106008 lsa vanbochove 162014 hrh bock 145604 lodewijk bock 124812 lcj bock 104116 maas van cockom 135016 franciscus bodar 106208 jj bodar 12107 jhc boddendijk 12110 jj tenboden 112122 gaa bodeman 133921 paul bodeman 138 kma george bodeving 84208 jg bodeving 97124 jn bodeving 15615 nh bodeving 84393 wd bodewitz 197323 andon bodjikakrba 96628 jl bodt 179103 wm vanboeckholtz 7115 jan boegborn 238207 egh boekholt 75599 william teboekhorst 33519 richard boele 52097 gwr boele 152523 kf boeler 16018 arie boelhouwer 17926 jf boelhouwc 87490 tuijl vanboellaard 92516 tc tuijl vanboellaard 60118 th tuijl vanboellaard 5915 awg boender 23223 achiele denboer 16520 pieter denboer 129611 isaac boer 25412 maarten boer 191914 rh boer 84800 anthonius deboer 84479 atse deboer 143503 dc deboer 58212 hetto deboer 162899 johannes deboer 79535 jan deboer 186522 jf deboer 142600 jt deboer 15721 d marinus deboer 139kma ml deboer 106408 pj deboer 206510 riekele deboer 170597 siebolt deboer 141810 dp boorboom 8608 wjb boeren 147208 fmg boermans 217702 iwan boermeester 22421 jc boermeester 29223 wg boermeester 44416 earn boers 134894 fgc boers 217804 jan boers 162706 jan boers 190812 jw boers 23800 vc boers 11516 willem boers 19915 nathan boesnack 233401 al boessen 83793 ke boessen 90828 pj boessen 97269 mg bogaard 117523 wilhelmus bogaard 90224 ce bogaardt 90539 feirry bogaardt 134021 willem bogaardt 84501 whe bogaardt 58312 afj botlmeyer 19510 jan debois 164417 rf bokelmann 153215 bernard bokkes 22722 leo bokks 105313 pj bokma 89219 rudolph bokma 28506 bc boks 18111 we bol 93998 jhc boland 106908 gg bolhuis 196503 ej bolio 15818 fw bolio 3881r fw bolio 93567 jv bolio 4497 tf bolio 99007 jan bollebakker 92054 hm bollegraf 196202 ja bollemeijer 91366 me bollemeyer 51824 we bolleurs 184912 as bolsius 95619 jo bolt (m.jeerd) 55575 syger bolt (m.jeerd) 14kma exy bom 84590 wl bom 23216 jaw bomhoff 154203 jajm bominaar 22721 adriaan bommel 2114 christian bommel 65615 pw bommel 114813 af vanbommel 90511 jjm vanbommel 151700 hf bommezyn 96915 robbert bommezyn 524 jek bondam 152595 willem bonfrere 67614 dick debong 96023 cj bongaardt 92123 ch bongers 91375 jch bongers 97448 ml bongers 162022 ph bongers 67513 alfred bonimbi 1523 ra bonimbi 22922 pj bonjernoor 189122 el bonk 134318 jan bonne 121923 ah bons 170906 el bons 40722 fg bons 49007 jm bons 10397 jwg bons 93490 piatrick bons 96619 wilhelm bons 83957 hj desont 89217 jj bont 97063 cg bonte 5910 wf bontje 89459 hj boogaard 15994 mhh bogaarts 27707d jp boogers 146316 jk vandenboogert 86374 bjf bookelaar 109809 jw bookelaar 97511 hj boom 96818 johan boom n39kma jfh tenboom 122316 pj boomberger 99597 cornelis boomer 103005 ach boone 92424 cornelis boone 6413 cornelis boone 191795 dj boone 202809 ferdinand boone 30123 hugo boone 57020 jacobus boone 16920 jg boone 97200 jjt boone 21511 pf boone 96423 rc boone 281 (7d) (svend) willem boone 15298 william boone 92080 wm boonvanochssee 8095 am boonstra 174696 kees boorsma 215006 tjitze boorsma 139109 eh boosten 190501 cornelis booy 97597 dirk booy 32223 ja booymans 151399 ma vanderborchtotverwolde 55918 pje vanderborchtotverwolde 176016 alfred boreel 3994 gurtave boreel 15000 bgt borgeling 175300 gde borgemeester 92153 bart borger 203109 ow borger 194797 ja borlijn 107408 he borne 72738 nicolaas vandenborne 97176 cp vanborselen 140705 jacob borsje 17422d ac deborst 97148.

Familieleden enz. gelieven zich onder opgave van zoo volledig mogelijke gegevens der betreffende personen, zooals rang, onderdeel of wapen, geboortedatum en laatst bekende standplaats in Indië enz. tot bovengenoemd informatiebureau te wenden.

***

CORRESPONDENTIE IN HET MALEISCH

In verband met het feit, dat via het Roode Kruis in Nederland mededeelingen worden ontvangen van krijgsgevangenen uit Nederlandsch-Indië in de Maleische taal, terwijl omgekeerd via het Roode Kruis ook berichten van relaties in het Maleisch kunnen worden uitgezonden, hebben het Koloniaal Instituut te Amsterdam (Mauritskade 64) en het hoofdbestuur van „Oost en West" te 's-Gravenhage (Smidswater 10) de gelegenheid opengesteld, de ontvangen of te verzenden berichten te vertalen. Hiervoor worden uitsluitend de portokosten in rekening gebracht. Ook bij de afdeelingsbesturen van „Oost en West", welke op een aantal plaatsen in ons land bestaan, is daartoe de gelegenheid geopend.

Agenda voor Heden

[illegible]

WOENSDAG

[illegible]

BIOSCOOP-AGENDA

[illegible]

OFFICIEELE BERICHTEN

[illegible]

ONDERWIJS

NIJVERHEIDSONDERWIJS

Amsterdam. — Geslaagd voor akte N2b (lijnteekenen, handteekenen en decoratief teekenen). H. Meiners en voor akte N11 (lijnteekenen, handteekenen en technisch teekenen aan meisjesscholen) mej. M. R. Nater, beiden Den Haag.

NOTARIEEL EXAMEN

Den Haag. — Geslaagd voor het eerste deel J. J. A. Loos, te Nispen.

FINANCIEEL

New Yorksche Beurs

PRIJSHOUDEND SLOT

Bij kalmen handel opende de New Yorksche effectenbeurs gisteren vast. Staalwaarden en spoorwegfondsen stegen iets in koers. De kooplust bleef over het algemeen beperkt, terwijl ook de verkoopneiging kleinere afmetingen aannam dan gedurende de afgeloopen dagen. Tegen het slot kreeg een vrij aanzienlijke lusteloosheid de overhand. Behalve voor spoorwegen en petroleumwaarden bestond ook voor goudmijnen, aandeelen van luchttransportmaatschappijen en verschillende industrieele fondsen slechts geringe belangstelling. De beurs sloot prijshoudend.

SLOTKOERSEN

	9 AUG.	7 AUG.	6 AUG.
Air Red Co.	42⅛	42⅜	42¾
Allied Chem.	151½	153	153
Am. Can.	84⅛	84⅛	85⅛
Am. Smelt.	39	39	39
Am. Tel. & T.	152¾	152⅛	152⅛
Am. Tob. B.	55½ex	56⅛	57
Anaconda	25⅛	25⅞	25⅝
Atch Top	57¼	56⅜	56⅜
Balt. & Ohio	6⅛	6⅛	6⅝
Beth. Steel	58⅝	58⅞	61
Can. Pacific	8⅞	8⅛	8⅞
Ches. & Ohio	44¾	44⅝	44½
Gen. Electric	35¼	36⅝	35½
Gen. Motors	50⅝	50¾	51
Int. Nickel	29¾	29¾	29¾
Kenn. Copper	30¾	30½	30⅝
Montg. Ward	43¾	43½	44⅜
New York C.	15¾	15⅜	15½
Norf. & West	183	183½	183
North Pacific	14	13⅞	13¾
Rep. Steel	17⅛	17	17⅛
Shell Union	27	27⅛	27
South. Pac.	26⅛	25¼	25⅛
South R.W.	22¼	22⅜	22
St. Brands	7	7	7
St. Oil (N.J.)	54¾	54⅞	54½
Union Pac.	95¾	95¾	95¾
Un. St. Rubber	40⅛	40	40
Un. St. Steel	52⅞	52⅞	52¾

GOEDERENMARKTEN

Winnipeg tarwe: 109 3/4, 108 1/2, 109 7/8; Chicago tarwe: 143 1/2—1/8, 145 1/8—144 7/8, 146 5/8—1/2; Chicago mais: 107, 101; Chicago rogge: 99, 100 1/4—101, 104 1/8.

RADIO-PROGRAMMA

DINSDAG 10 AUGUSTUS

Hilversum I, 414.4 M. — 6.45 Morgenzang. 7.00 BNO. 7.10 Gymn. 7.20 Ork. G. Freundorfer. 7.40 Sport. 7.50 Progr.-overz. 8.01 BNO. 8.10 Een luchtig muziekje. 9.00 Godsd. uitz. 9.30 De Melodisten 10.30 Amsterdamsche merkwaardigheden (II). 10.45 Zang en piano. 11.15 Salonorkest. 12.01 Almanak. 12.15 Viool en piano. 12.45 BNO. 13.00 Land en volk brengt.... 13.05 Om en om-progr. 14.00 Rumoer in Michigan. 14.30 Ork. O. Hendriks. 15.30 Zonnestralen in ziekenzalen. 16.00 Nederl. Kameropera. 16.45 BNO. 17.00 De lichte toets. 18.00 BNO. 18.05 Omroeporkest. 18.45 De N.S.B. antwoordt. 19.00 BNO. 19.10 Spiegel van den dag. 19.15 Bonte verscheidenheid. 22.00 BNO. 22.15 Wat wij zelf maakten (II). 23.00 Liederen van C. A. Bixio en V. Scotto.

Hilversum II. — 17.00 Orkestsuite. 17.30 Sonate in c kl. t. van Beethoven. 18.00 Omroeporkest. 19.00 BNO. 19.10 Verhaaltje voor bedtijd. 19.15 Symphonie no. 9 van Bruckner. 20.15 Wij lazen, zagen en spraken. 20.40 Opera concert. 21.45 Godsd. uitz. 22.00 BNO.

EXAMEN TOLK

Utrecht. — Geslaagd voor staatsex. tolk/vertaler Engelsch: J. W. Patijn, Voorburg en G. Taal, Scheveningen.

ENGELSCH L.O.

Utrecht. — Geslaagd A. J. M. Hilling, Den Haag; mej. C. J. Stoffel, Delft en J. G. Smit en J. Wattel, Den Haag.

FRANSCH L.O.

Utrecht. — Geslaagd J. Oosterwijk, Wassenaar.

OFFICIEELE PUBLICATIES

MEDEDEELING VAN DE GEMEENTE 's-GRAVENHAGE

BUREAU-UREN „GEM. VERZORGINGSDIENST, AFDEELING „VERZORGING".

De aandacht wordt erop gevestigd, dat de afdeeling „Verzorging" van den Gemeentelijken Verzorgingsdienst", Morsestraat 9 (Tel. 390664) welke de opnemingen in rusthuizen en pleeggezinnen voorbereidt en regelt, voor het publiek dagelijks geopend is van 10 tot 12 uur en van 13½ tot 14½ uur. Des Zaterdags van 10 tot 12 uur. 139

BEKENDMAKING VAN DE GEMEENTE 's-GRAVENHAGE

De burgemeester van 's-Gravenhage maakt het navolgende bekend:

Ingeval van bominslag of anderszins zullen van overheidswege voertuigen naar de getroffen wijken worden gedirigeerd, indien de bewoners moeten verhuizen dan wel hun huisraad in veiligheid brengen.

Ten gerieve van hen, die niet de beschikking over een dezer voertuigen hebben kunnen verkrijgen, wordt in of bij het geteisterde gebied een Vervoerpost ingesteld, alwaar voertuigen kunnen worden aangevraagd. Door middel van plakkaten op de hoeken van straten zal worden aangegeven, waar deze post wordt gevestigd. Teneinde het gevaar van zoekraken of verduisteren van te vervoeren huisraad te voorkomen, moet het publiek aan de vervoerders geleidebiljetten afgeven, terwijl van den vervoerder een afschrift hiervan als ontvangbewijs moet worden gevorderd.

Deze geleidebiljetten in 4-voud worden door de controleerende ambtenaren verstrekt of kunnen aan de Vervoerpost worden afgehaald.

Bij het verlaten van het afgezette gebied zal strenge contrôle worden gehouden en voertuigen, welke niet voorzien zijn van een behoorlijk geleidebiljet, afgegeven door den eigenaar of houder der te vervoeren goederen, niet worden doorgelaten.

Bij het passeeren van de contrôle moet een exemplaar van het geleidebiljet worden afgegeven. Op dit geleidebiljet moet duidelijk het nummer van het voertuig zijn vermeld, benevens naam en adres van den vervoerder en van den opdrachtgever.

De vervoerders zijn verplicht deze werkzaamheden te verrichten tegen de van overheidswege vastgestelde tarieven.

De Burgemeester,
WESTRA.

TOEWIJZINGEN BOTER EN MARGARINE.

De distributiediensten reiken bij inlevering der bonnen „Boter 31A", „Boter 32A", „32B Boter", „Boter 33A" en „een rantsoen boter" toewijzingen voor boter uit. De bonnen dienen op hetzelfde opplakvel geplakt en met één ontvangstbewijs ingeleverd te worden. Bij inlevering der bonnen „Boter 31A", „31B Boter, „33B Boter" en „een rantsoen margarine of vet" reiken de diensten toewijzingen voor margarine uit. Ook deze bonnen dienen op eenzelfde opplakvel en met één ontvangstbewijs te worden ingeleverd. Uit het bovenstaande volgt, dat de bonnen „Boter 31A" zoowel ter verkrijging van een toewijzing voor margarine als ter verkrijging van een toewijzing voor boter kunnen worden ingeleverd. De inlevering der bonnen „Boter 31A" kan tot en met 13 Aug. a.s. plaats hebben; die der bonnen „Boter 32A" en „32B Boter" tot en met 17 Sept. a.s. en die der bonnen „31B Boter", „Boter 33A" en „33B Boter" tot en met 27 Augustus a.s. Grossiers ontvangen bij inlevering van botertoewijzingen naar keuze verzameltoewijzingen voor boter of verzameltoewijzingen voor margarine. Bij inlevering van toewijzingen voor margarine ontvangen zij verzameltoewijzingen voor margarine. Hotels en restaurants kunnen van hun gasten zoowel bonnen, die recht geven op boter, als bonnen, die recht geven op margarine in ontvangst nemen. Zij moeten deze bonnen in den vervolge in veelvouden van 18 rantsoenen, alle op hetzelfde opplakvel geplakt, inleveren. Zij ontvangen voor iedere 18 rantsoenen een toewijzing voor 10 rantsoenen boter, benevens een toewijzing voor 10 rantsoenen margarine.

Hotels en restaurants, die het minimum van 18 rantsoenen niet kunnen bereiken, dienen zich tot den handelaar te wenden.

SCHEURPREMIE OOGST 1944

Nu de zaaitijd van het winterkoolzaad spoedig aanbreekt of in sommige streken reeds is aangebroken, kan het dienstig zijn nog eens de aandacht te vestigen op de regeling, welke t.a.v. oogst 1944 voor het verleenen der scheurpremie geldt. Deze scheurpremie bedraagt ƒ 300.— per h.a., doch zal tot ƒ 500.— per h.a. worden verhoogd, indien er voorzoover: a. op het bedrijf winterkool- of winterraapzaad wordt verbouwd en geoogst boven de oppervlakte, welke de teler uit hoofde van een hem opgelegde of door hem overgenomen verplichting moet verbouwen; b. de op het bedrijf voor den oogst 1944 met aardappelen beteelde oppervlakte grooter is dan die, welke voor den oogst 1942 met aardappelen is bebouwd. De aardappelteelt, welke in de plaats treedt van de verplichting tot verbouw van kool- of raapzaad, telt bij de berekening van de verhoogde scheurpremie niet mee.

Om voor bovenstaande scheurpremie in aanmerking te komen moeten de te scheuren perceelen zoo spoedig mogelijk bij den Productiecommissaris worden opgegeven en, voordat met het scheuren wordt begonnen, schriftelijk zijn goedgekeurd.

INLICHTINGEN FABRIKANTEN HOUTEN HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN.

De Gemachtigde voor de Prijzen wijst op een in de Nederlandsche Staatscourant van 6 Augustus 1943 verschenen uitvoeringsvoorschrift van het Prijsvormingsbesluit 1941, volgens hetwelk fabrikanten van houten huishoudelijke artikelen de verplichting is opgelegd om vóór 1 Sept. 1943 inlichtingen betreffende de prijsberekening der door hen vervaardigde artikelen te verstrekken. Bovendien zijn zij verplicht in hun bedrijf monsters van bovenbedoelde goederen, voorzien van de vereischte gegevens, gereed te houden, teneinde deze op eerste aanvraag aan de bevoegde ambtenaren te toonen. Uitstel van deze verplichtingen kan in geen geval worden verleend.

De formulieren waarop de inlichtingen moeten worden verstrekt, zijn op aanvraag kosteloos verkrijgbaar bij den Dienst van den Gemachtigde voor de Prijzen, Bagijnenstraat 1 te Deventer.

INLEVERING AARDAPPELBONNEN.

Van 9 t.m. 13 Augustus a.s. ontvangen aardappelhandelaren bij inlevering van de bonnen „Aardappelen 32A", „Toeslag 32" en „Algemeen 622", welke aangewezen zijn voor het koopen van onderscheidenlijk anderhalf, één en één rantsoen aardappelen, toewijzingen voor het aantal rantsoenen, dat zij inleveren. De bonnen mogen niet op hetzelfde opplakvel voorkomen. Bij inlevering van de thans in omloop zijnde paars gekleurde bonnen „één rantsoen aardappelen" worden toewijzingen uitgereikt voor drie rantsoenen, d.i. dus 3 kilogram per bon. Na 28 Augustus a.s. zijn deze bonnen niet meer geldig. Tot dien datum moeten de handelaren op deze bonnen drie rantsoenen per bon, d. i. evenals tot dusverre drie kilogram per bon, afleveren. Handelaren kunnen deze bonnen **voor het laatst** inleveren van 30 Augustus t.m. 3 September 1943. Met ingang van 9 Augustus worden nieuwe bonnen „een rantsoen aardappelen" in gebruik genomen, welke recht geven op het koopen van één rantsoen, derhalve één kilogram aardappelen. Deze bonnen zijn uitgevoerd in de kleuren groen en lichtbruin, welke drie horizontale balken vormen. In den linkerbovenhoek is in rood het cijfer „61" gedrukt, en in den rechterbovenhoek in donkerbruin de letters „1 r." Onderaan komt in donkerbruin het woord „aardappelen" voor.

TOEWIJZINGEN TABAK.

Met ingang van 9 Augustus a.s. worden in plaats van de thans in gebruik zijnde tabaktoewijzingen met afgeknipte hoeken afzonderlijk voor tabak, sigaren en sigaretten gedrukte toewijzingen in gebruik genomen. Deze toewijzingen geven dus uitsluitend recht op het koopen van onderscheidenlijk kerftabak, sigaren en sigaretten. Zooals bekend, reiken de distributiediensten voor 20 pCt. van het aantal ingeleverde bonnen sigarentoewijzingen, voor 30 pCt. sigarettentoewijzingen en voor 50 pCt. tabaktoewijzingen uit. Desgewenscht kunnen detaillisten evenwel voor alle ingeleverde bonnen sigarentoewijzingen verlangen. Handelaren, die nog toewijzingen, welke geldig zijn voor het koopen van sigaretten of kerftabak in hun bezit hebben, kunnen deze toewijzingen gedurende den geldigheidsduur desgewenscht ruilen tegen toewijzingen voor sigaren.

BONNEN SERVIESGOED EN METALEN KEUKENGEREI.

Handelaren dienen de ter verkrijging van serviesgoed en metalen keukengerei aangewezen bonnen „Reserve 3-48", „Reserve 3-49", „Reserve 4-48" en „Reserve 4-49" op nader te bepalen dagen bij de distributiediensten in te leveren. In veelvouden van 100 punten (dat zijn dus 50 bonnen) en met een minimum van 100 punten (50 bonnen). Voorts kunnen zij de bonnen „Reserve 2-14" en „Reserve 2-15" inleveren in veelvouden van 100 pnt. (dat zijn dus 25 bonnen) en met een minimum van 100 punten (25 bonnen). De bonnen „Reserve 3-48", „Reserve 3-49", „Reserve 4-48", „Reserve 4-49", „Reserve 2-14" en „Reserve 2-15" kunnen ook tezamen ingeleverd worden, met dien verstande, dat het totaal aantal ingeleverde punten een veelvoud van 100 dient te vormen en tenminste 100 punten dient te bedragen. De bonnen „Reserve 2-14" en „Reserve 2-15" mogen niet met de bonnen „Reserve 3-48", „Reserve 3-49", „Reserve 4-48" en Reserve 4-49" op hetzelfe opplakvel voorkomen.

EIGENBRANDTURF-PRODUCENTEN.

De distributiediensten gaan zeer binnenkort over tot uitreiking aan turfproducenten, wien het is toegestaan, dit jaar turf voor eigen gebruik te graven en die derhalve bij de Brandstoffencommissie als eigenbrandturf-producenten zijn ingeschreven, van op naam uitgegeven toewijzingen en/of rantsoenbonnen „Brandstoffen één eenheid", voor het betrekken van vaste brandstoffen bij den handel, voorzoover eigenbrandgravers op grond van de op hun inschrijvingskaart geplaatste aanteekeningen hierop aanspraak maken. Zoodra de grootte van de in het stookseizoen 1943—1944 ten behoeve van gezinnen beschikbaar te stellen rantsoenen vaste brandstoffen definitief vaststaat, heeft zoo noodig nog een tweede afrekening plaats.

Bij exploit van ondergeteekende d.d. 7 Aug. 1943 is ten verzoeke van Johanna Wilhelmina Sangers te 's-Gravenhage, beteekend aan Gerrit Marinus Bree, zonder bekende woon- en verblijfplaats, een vonnis van de Arr.-Rechtbank te 's-Gravenhage, d.d. 15 Juni 1943, bij verstek gewezen tusschen partijen, waarbij tusschen partijen, gehuwd op 30 Augustus 1939 te 's-Gravenhage, echtscheiding is uitgesproken.

P. J. Grondel, deurwaarder.
Hugo de Grootstr. 69, 's-Gravenhage.

Adrianus v. d. Lee, zonder bekende woon- of verblijfplaats, wordt opgeroepen om op 12 Augustus 1943 te 14 u., te verschijnen voor den Pres. van de Arr.-Rechtbank te 's-Gravenhage in het Gerechtsgebouw aan het Korte Voorhout 11 aldaar, opdat door Z.E.A. eene verzoening kunne worden beproefd tusschen den opgeroepene en diens echtgenoote, Anna Bruggeling, die een eisch tot echtscheiding wenscht in te stellen.

DE GRIFFIER.

Cornelis Evertse, zonder bekende woon- of verblijfplaats hier te lande, wordt opgeroepen om op 12 Aug. '43 te 14 u., te verschijnen voor den Pres. van de Arr.-Rechtbank te 's-Gravenhage in het Gerechtsgebouw aan het Korte Voorhout 11 aldaar, opdat door Z.E.A. eene verzoening kunne worden beproefd tusschen den opgeroepene en diens echtgenoote, Hendrica van Zadelhoff, die een eisch tot echtscheiding wenscht in te stellen.

DE GRIFFIER.

— Morgenmiddag half 3 zal „Goossens' Volkstooneel" een voorstelling geven van het sprookje: „De Gelaarsde Kat", in het Gebouw voor K. en W.

Hoofdred.: J. C. A. Coucke; Plaatsverv.: G. J. de Koning; Adv.-chef: G. v. Linden. Uitg. A. Sijthoff, allen Den Haag. K1158.

Feuilleton

GASTEN IN HET HOTEL WINGOLF

Roman door J. C. SCHUMANN

3

Door het raam is het meer te zien, een Alpenmeer van bijzondere schoonheid. Een stuk naar beneden gevallen hemelblauw. Het is vandaag dieper, fluweeliger, blauw. Gisteren heeft het geregend. De donkere golven dragen witte koppen, die tegen den oever te pletter slaan, in zijn kleurcontrasten een prachtig beeld. Het voorspelt een mooien dag. Mijnheer Höfle zag dit alles zooals hij het al duizendmaal gezien had. Maar hij zag het alleen maar oppervlakkig, zijn gedachten zijn er niet bij. Voor hem is dit beeld gewoon geworden, een beeld dat den zomergast telkens opnieuw bekoort, het meer met zijn schoone omgeving, zijn bosschen van gezond groen, de berghellingen onderbroken door intieme open plekken, die uitnoodigen om de zon en de heerlijke lucht in te drinken. Dit alles verrukte de vreemdelingen en daarbij passend het in stijl gebouwde hotel met veel houtwerk en breed uitgehaald dak, met deuren vol snijwerk en vergulde, sierlijke hekken. Mijnheer Höfle zag geen enkel detail maar hij voelde dat het hier goed en gezond was en mooi.

— Ik zou maar „ja" zeggen, hoorde hij opeens zijn zoon lachend zeggen. Maar mijnheer Höfle senior was niet meer in de stemming om zoo ineens in de onderneming te springen. — Gaat dat niet een beetje vlug? Zou er niet eerst het een en ander te bespreken zijn?

Arnold dacht van niet. Hij luisterde lachend naar de bedenkingen van zijn vader, een vijftigjarige, misschien een geleerde vrouw. Hij bezat mooie boeken en vond den omgang met menschen interessant, en tenslotte was men toch niet aan haar getrouwd!

Er werd niet veel meer gezegd en terwijl de vader verstrooid de krant inkeek, klapperde de schrijfmachine een briefje, dat onder de gevraagde letters naar het blad zou gaan. Daarna zette de directeur er zijn handteekening onder.

Mevrouw Wendt ging juist langs het kantoor, toen mijnheer Höfle, die staande zijn handteekening had gezet, naar de deur ging. Hij ontmoette haar daar. Höfle bleef beleefd staan om haar voorbij te laten en boog, waarop mevrouw Wendt met niet te miskennen terughouding dankte. Er was een korte seconde van verlegenheid, die de man van de wereld handig wist te overbruggen door haar, die reeds zoo lang hier woonde, aan te spreken. Daar hij door de plotselinge ontmoeting niets anders wist, sprak hij uit wat hem nu zoo bezig hield. — Er zal een kleine verandering hier komen, mevrouw, wij zullen mijn zoon drie maanden aan de weermacht moeten afstaan. Dadelijk daarop ergerde hij zich aan zichzelf. Het was niet zijn gewoonte te babbelen en hoewel datgene wat hij zooeven gezegd had, geen geheim was, vond hij het zelf toch een onnoodig gebabbel, dat hij dwaas vond voor zijn positie in dit huis.

Mevrouw Wendt wist haar nieuwsgierigheid handig te verbergen. Zij bracht slechts een onpersoonlijk lachje te voorschijn en den beleefden uitroep: — Ach! Mijnheer Höfle beschouwde het niet als zijn plicht de gasten van het hotel onder de loupe te nemen. Zijn werkelijke belangstelling hield op bij de betaalde wekelijksche rekening. Hij wist door de rijke praktijk van zijn omgang met menschen, dat men daarbij veel zag waarvan men deed alsof men het niet zag, hoewel het dan vaak moeilijk was de rol van een onwetende te spelen.

Hij kon daarom niet beweren, dat hij de tweede vrouw van den advocaat erg sympathiek vond. Hij had een oog voor de natuurlijke aangeboren voornaamheid en kon deze duidelijk van de gekunstelde manieren onderscheiden. Mevrouw Wendt deed haar best zoo keurig mogelijk te spreken en vermeed angstvallig elke vulgaire uitdrukking. Zij praatte ook altijd zacht en lachte nooit. Lachen was niet fijn, zij glimlachte alleen maar. Zij trippelde bij het loopen en zette haar voeten buitenwaarts, omdat zij dat eens van een barones gezien had en meende dat dit deftig was. En nu had zij weer iets nieuws meegebracht, namelijk met haar lippen een zuigende beweging te maken. Mijnheer Höfle verdacht er haar van, dit afgezien te hebben van een of andere deftigheid. Maar wat ging hem dat tenslotte aan, de oude Wendt was een brave kerel en een eerlijke vent. Hij was, als ieder jaar, ook ditmaal reeds met de eerste gasten aangekomen. Er waren nu twintig gasten en het zou niet lang duren of het hotel was vol en zou dat tot laat in den herfst blijven.

(Wordt vervolgd).

493e STAATSLOTERIJ

TREKKING VAN MAANDAG 9 AUGUSTUS 1943.
TWEEDE KLASSE, 1e TREKKING.

HOOGE PRIJZEN.

ƒ 2000.— 15818; ƒ 1000.— 10631, 16859; ƒ 400.— 1164, 2183, 3541; ƒ 200.— 1169, 14427, 20462, 20621; ƒ 100.— 4410, 6184, 7010, 13048, 13588, 15070, 15777, 18324, 19781.

PRIJZEN VAN ƒ 30.—.

[illegible]											
16775	16794	16795	16796	16805	16852	16920	17090	17099	17151	17171	17176
17254	17334	17349	17353	17401	17413	17427	17438	17481	17509	17511	17518
17523	17588	17632	17664	17687	17706	17711	17734	17737	17740	17774	17779
17813	17823	17825	17842	17853	17934	17939	17942	17992	18005	18023	18099
18140	18151	18183	18221	18258	18263	18266	18278	18292	18311	18326	18375
18445	18463	18469	18494	18505	18544	18550	18551	18586	18606	18611	18619
18621	18698	18737	18766	18799	18819	18851	18880	18972	18974	19003	19041
19043	19063	19075	19096	19202	19300	19315	19320	19326	19341	19368	19379
19382	19392	19399	19400	19417	19421	19461	19469	19484	19525	19534	19539
19553	19587	19588	19660	19699	19701	19707	19714	19720	19733	19776	19806
19859	19877	19896	19959	20006	20048	20132	20133	20152	20167	20172	20238
20297	20300	20338	20378	20432	20452	20478	20514	20563	20627	20631	20634
20646	20651	20674	20692	20739	20753	20808	20866	20869	20972	21006	21015
21026	21051	21071	21097	21131	21178	21214	21370	21373	21393	21439	21456
21477	21506	21519	21551	21595	21602	21620	21631	21643	21666	21668	21670
21750	21763	21770	21799	21825	21885	21907	21910	21934	21948	21978	21985

